Annotatio Fr. Xav. Marette, ... 1862.

Constat auctorum libri, Petrum de Natalibus Venetum et Episcopum ... probab. scripsisse vel anno 1382 vel melius an. 1370 ~~... seu ...~~, id est, ~~...~~ aliquot annis ante hanc editionem. Non ergò mirandum si tot historiæ Sanctorum criticè indigent, etsi aliunde auctor eruditus et certè commendabilis fuerit. Abundat legendis mirabilibus, dum recentiores SSorum Vitæ mirabilia cavere videntur. Baronius Petrum de Natalibus sæpissimè citat. Non præsumit Petrus sua dare, ~~sed~~, ut monet in præfatione, cum libellus nulla referat novo edita, nisi quæ sola novit magnis ab auctoribus compilata, si dubia aut fortè minus credibilia legantur, auctoritati eorum à quibus sumpta sunt hæc omnia attribuat lector.

Decano

Bollandus (in gen. præfatione) (S. 4.) non multum tribuit fidei Petro Natali, quia ibi multa desiderantur scripta accuratius.

In Bellarmini de script. Eccl. libro aucto, dicitur: Catalogum SS. Petri Nat. ut simplicem nimium multi contemnunt.

Ergo edit... est Petrus omnibus, ... receptis, ... vero critic... industriâ

Bened. XIV (de festis B.M.V. c. 7 § 13) ait non desse, quæ adversus ipsum auctorem jure excipi possint.

Postquam liber iste intra ferme quatuor sæcula varios possessores obti... variis in regnis, in manus Sacerdotis Francisci-Xaverii devenit, spero que, habitâ ratione optimæ illius conservationis, ut pro... sit non uni generationi Sacerdotum. Utinam ad omnium sanctific... Impressio, etsi pro tempore abbreviationibus quandoque difficilibus abun... superat tamen in omnibus nostras hodiernas editiones, digna quæ inscriba... ad perpetuam rei memoriam.

Hæc sunt annotanda de variis Vitis Sanctorum.

Acta Martyrum diligenti curâ collecta ab Ecclesiâ sunt Vitarum Sanctorum prior fons. Martyrologia varia breviter præcipua narrantia sunt etiam veteres fontes. Numquam insup... defuêre Scriptores qui unius Sancti vel plurium vitas persingula tradiderunt. Noscun... Vitæ Patrium ab Hieronymo præsertim scriptæ. Celebris in Hagiographia habe... Metaphrastes. Auctores vero Latini præcipui fuere B. Jacobus de Voragine, Dominica... Epus Genuensis, qui medio sæculo XIII Legendam Auream scripsit, Bernardus Guidonis sæculo sequenti, nec non Claudius a Flota sub Francisco 1o, emendarunt; Noster Petrus de Natalibu... hunc Catalogum Sanctorum circa medium sæculum XIV vel melius sæculo XV scripsit; Bon... Mombricius, Petrus Calo, prædictus Bernardus Guidonis eodem sæculo; sæ... verò XVI floruere Ludovicus Lippomani Epus Bergamensis qui 7 volumin... in folio paravit; Laurentius Surius Carthusianus Germanus amplam col... nem et ediderat et complebat anno sui obitus 1578, quam collectionem pr... est annis insequentibus Jacobus Mosander etiam Carthusianus Ger... Supervenerunt Flores SS. Petri Ribadeneira Jesuitæ Hispani, etc., etc. Cæsar Baronius in suis Annalibus primus fuit qui facem criticas mediâ densi... sylvâ admovit labente sæculo XVI. Sed reservatum fuit sæculo XVII conscribere Vi... Sanctorum cum delectu et criticâ omnimodâ. Incœpit cum sæculo Heribertus Rosw... quem Sodales ejusdem Societatis Jesu, Joannes Bollandus, Godefridus Hens... Daniel Papebrochius, Conradus Janningus, Franciscus Baertius, Nicol... Raius, Jo-Baptista Sollienis, etc., compleverunt, opere sub titulo Acta Sanc... immensis voluminibus constante edito. (quod supererat edendum quan... medio XVIII sæculo Societas Jesu disrupta est, nunc medio sæculo XIX a... Jesu reparatâ, ad finem usque feliciter producitur). Accessit opus Acta Martyrum a D. Theodorico Ruinart evulgatum anno 1689. Isti sun... fontes omnium Vitarum Sanctorum. Dolendum Adrianum Baillet ab his re... ut criticâ abuteretur. Dolendum etiam multas Vitas SS. non satis fovere ... et ex industriâ mirabilia tacere. Laudantur Ribadeneira, Croiset, Giry, ... Launois, Ecclesia admittit pias et verosimiles traditiones, quin exigat certitudinem ...

OMNIPOTENTI DEO: IMMACVLATAE SEMPER VIRGINI MARIAE: VNIVERSAEQVE CAELESTI CVRIAE SPLENDORI: ET ANIMABVS NOSTRIS VTILITATI.

Haec prima editio numeros paginarum non habet: Sunt autem paginae numero 664 circiter. Aliae editiones: Paris. 1523-24 2 vol. in fol. — Et traductio est francaise — Strasbourg 1502, etc.

CATALOGVS SANCTORVM ET GESTORVM EORVM EX DIVERSIS VOLVMINIBVS COLLECTVS EDITVS A REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRE DOMINO PETRO DE NATALIBVS DE VENETIIS DEI GRATIA EPISCOPO EQVILINO.

Episcopatus Equilinus, dictus hodie Iesolo, est in ducatu Trevisino (Trevise) juxta Venetias, sed suppressus fuit.

Vicentiae per Henricum de sancto Ursio librarium anno 1493. (1a editio)

In summa Catalogus SS. continet in 1571 Capitulis
Varia anni festa — 46
Translationes Corporum 20
Sanctos cum historia — 1572
Sanctos sine historia — 333
Sanctos operi additos — 29
SS. Socios innominatos — 158
Simul 2092 SS., quorum Socii plures per centena et millia numerantur.

Antonii Verli Vicentini ad lectorem endecaſyllabon.

Quam tot hæroum legeres olympi
Geſta: millenis reſerata chartis:
Qui prius longi ſpacium terebas
Temporis: reddens uacuam crumenam:
Parcere ambobus poteris: tibi dum
Vendices iſtud modicum uolumen.
Siquis eſt: qui ſe putet ocioſum
His parum gaudens breuibus libellis:
Neſcit an plures alii ſuperſint.
Clanii ripas: aracynthi obibit:
Mænali: nemo iuga dindymorum:
Dante pæſtano uiolas agello.
Labitur nunq̃ rediturus annus.
Cedit in lucrum breuibus uacanti
Tempus: haud ulla ſtipe comparandum.
Hic beatorum memorantur acta:
Solis ad motum ſita circularem:
Vtili nullo mutilata membro:
Ruſtico uitis uelut amputatur.
Sic reſarcita premitur corolla:
Quod prius latis redolebat aruis.
Eſte ſed dentes procul inuidorum:
Poſterum forſan magis obſtupeſcent.
Sat dei longe iaculatur ira.
Nam liber dignus ueneratione:
Quippe qui cunctos deceat patronos.
Hunc emat: qui ſe negat infidelem:
Gratias limæ referens ſecundæ:
Et boni quiſquis fuit auctor huius:
Hoc opus tetro reuocans ab orco.
Pro quibus uirgo: chorus angelorum:
Iſta diuorum renitens caterua
Semper aſſiſtant ſolio tonantis:
Quumq; det ſignum tubicen: ſolutis
Carcerum uinclis animas abire:
Regis in regum comitentur aulam. .V.

[stamp]

XQ.493.N19C

ANTONIVS Verlus Vicētinꝰ chriſtianis ſalutē.Poſſemꝰ:& merito q̃dē: ingratitudinis ac
inuidiæ nota ſuggillari:quū omniū pene auctoꝝ uolumia i mediū ꝓdierint:ſi catalogū ſcōꝝ:
tā ꝯcinnū:elegās:luculentū:& raꝝ:ut fere unicū opꝰ:oibus cōem cū auctore iacturā:in lu/
cē piter nō ederemꝰ:& eo ampliꝰ:ꝙ ex ipſiuſmet artificis manu fidelē hēmꝰ archetypū.Iccir
co:cū ut fidei nr̄æ ꝯducibile qcq̃ ageremꝰ:tū & apprime: ut torquēda i nos tāq̃ laudis alie/
næ intercæptores:iacula declinaremꝰ:Hūc quoq; nobis mō accuratiſſime recognitū pluribꝰ
exēplaribꝰ effigiādū curauimꝰ:tot labores & exactas lucubratiōes:quæ ut extinctæ hactenꝰ
delituerāt:ab interitu uēdicaturi.Quod oibꝰ ꝓutile:& multis fore nō iniucūdū arbitramur:
nec pigere eos:q ſupno calēt igne:huic myſtico dinoq; codici bōi aliqd ocii tritū ire: ut hic
diſcere ualeant ethice religioſeq; uiuere:quū nulla aut rara ſit tā remota:tā abſtruſa barba/
ries:cui naturæ uel dei nutu aliq:q̃uis erronea:religio nō colaẽ.Quā:ut omittamꝰ aſſyrios:
ægyptios:hebræos:quibus ſemper curæ fuit:ut pontifices imparent:quanti fecerint romani
patres:quo cultu:qua reuerētia excoluerint:ex decem principū filiis ſenatuſconſulto ethru/
riæ:ut ita dicā: uicatim deſtinatis:ſacroꝝ diſciplina imbuēdis: ex priuatis etiā duobꝰ luciis
petilio & aluanio:caio fabio ſacris onuſto:ſatis luculēter habemus.Et ut extera nō obticea/
mus:nō ne ex umbilico barbariæ ſublatū ebur melitā remiſit maſaniſſa?Quorſum hec?pro
fecto ut intelligamꝰ:quod nos deceat:qbꝰ:bone deꝰ: indubitabilis ac uera religio eſt ꝓpala
ta.Conſtāter incūbendū eſt.ſedulo riteq; deo famulandū. Hinc eni luxuriāt uectigalia: flo/
rent urbes:ꝓcera pullulat ſoboles: oia ad uota ſuccedūt.& hoc ipos non latuit quirites: q
ſemp oia poſt religionē duxerunt:diis curioſe libādo:ſe orbi poſſe impare nō dubitātes.qđ
niſi fecerimus: eā aſpnantes:ecce ſirio torreẽ humꝰ.degenerat ꝓgenies.irrepūt peſtes.diru/
ta iacent mœnia.cuncta ruunt in præceps.& quod miſabiliꝰ eſt: illibata nuſq̃ ſeruaẽ pudi/
citia.Hāc ob cām potitioꝝ puberes piiſſe:brenū in ſemet manū uertiſſe:& uarrone ꝯſule ad
cānas infœliciter dimicatū: ſenatorii p̄res uere:& optime iudicarūt.diuina differẽ ira.nō ir/
ritaẽ.Eia agite nobis noſmet ipſi ꝯſulamus.perimꝰ.ꝓfecto in dies perimꝰ.nec uitæ certā ha
bemꝰ horā.diuinis igiẽ lr̄is uacādū ē:qbꝰ cælū expugnare inſtruamur: ubi æternā fœlicēq;
uitam degamꝰ.Nō deſunt quidē libri: q hac de re nos affatim inſtituant.ſed q lenius excitēt:
ardentiꝰ exhortenẽ:& exēpla:quæ æmulari debeamꝰ:magis idonea ſubiiciāt oculis:aliunde
magis:q̃ ex his uoluminibꝰ decerpere nō poſſumꝰ:quæ cōcinna hiſtoriaꝝ annexiōe:uitas ſā
ctoꝝ omniū:ſic inuētu facillimas:ut in p̄fatione duodecimi huiꝰ innoteſcit:tā ſuccincte tā ꝑ/
fecte ꝑ āni curricula ꝯplectunẽ:ubi nihil nō exultum:nihil ꝓbatiſſimoꝝ uiroꝝ auctorita/
tibꝰ nō fulcitū enarraẽ:ut ne doctiſſimi qdē debeāt reſpuere: q tametſi ferulis ſubtraxerint
manꝰ:& aliūde didicerint:diſcēt tn̄ hinc bene uiuere.nā bonitate nō doctrina tātū uendicaẽ
cælū:ut illud.Indocti rapiūt cælū:cū ſciētiis mergimur i ꝓfūdū.Diſcēt præterea & fidelibꝰ
ineſſe uim animi nō exiguā:ut nō ulteriꝰ tātope penelopes:aut lucretiæ pudicitiā prædicēt:
ſcæuolæ ꝯſtātiā mirenẽ:& attilii fidē ſup aſtra tollāt.Intelligēt chriſticolas occidi poſſe:nō
ſupari.cæſaꝝ immanitates paꝝ ualere:inter miranda obſtupeſcere:& ꝓfiteri:ſe orbeꝫ poſſe
uincere: nō animos.Ecquid ſunt hæc egregia facinora:turres & fidei noſtræ molimina:non
inſpicienda? minime quidē:quū p̄cipue ſint nullæ domus:nullæ urbes:nullæ nationes niſi
chriſto rebelles: quæ hinc aliqd emolumēti ſibi adipiſci nō ualeāt: Quā facile:qui ꝑ tēpla
declamationibꝰ inſudant:his auctoritatibus & exēplis regiā auditoribus uiam ꝑſuadebūt?
hinc docemur:uirtutes ſequi:uitia debellare.& nos: quod nequiuit orbis domitor alexan/
der:noſmet rōni pēdo ſubiugare:cælū ꝓ ſtipēdio ꝯſecuturi:& famā i terris haud obſcurio/
rem:q̃ q terrarū mōſtra deuicere.Exinde nāq; famā tantū & qdē breuē traxerūt:tot ærum/
nis uix partā.Hinc merces. Hinc indelebile nomen:& quod hæroum nulli cōtigit:diem in/
ſuper ſibi ꝑpetuo colendū:ſyncæra ui animi ꝯpandū.tutius ꝓfecto q̃ credere nos pelago tu
midis fluctibus circūquaq; uallantibus:ſemp in labiis:ut audeā ꝓferre:animas gerentes: ut
fœcundi opibus ſardonicati & cōchyliati ad infructuoſam huius terreni ſæculi gloriā inter
urbiuꝫ primates incedere ualeamus.Heu homo infœlix:& uanū animal.longæ: nimis pro/
fecto longæ ſunt ærumnæ pro tam momētaneis uoluptatibꝰ: quibꝰ æuo tam diuturno ac/
quiſitis:tam breui ſimus carituri.hinc æterna manat gloria & uerus delitiarum theſaurus:
multis incognitus:non qualē tagus luſitanis:aut lydiis uehit hermus harenis.ſed quali frui
tur ipſa cæli curia. hoc eſt ditendū.hoc ſunt implendæ crumenæ:ne:quum illuc applicue
rimus:pecuniis hoſpitaturi:dicaẽ nobis.ſūt hæc cæſaris nomiſmata: hic non admittuntur.
alio diuertite. His itaq; diuitiis inſudemus: ciuili rabie:tyrannica cupiditate:& hoſtilibus
rapinis non ſurripiēdis:quibꝰ locupletati decoratiq; cæleſtem hieruſalē ingredientes no/
bis inter ſummi regis paranymphos locum nanciſcamur: perpetua in terris gloria: æter/
nis in cælo delitiis in æternum fruituri.Valete.

Initium ſapie timor domini

PROLOGVS

IN CHRISTI NOMINE AMEN.

Incipit Prologus totius operis Catalogi ſanctoꝝ & geſtoruꝫ eorum ex diuerſis & multis uoluminibus collecti editi a reuerendiſſimo in chriſto patre domino petro de natalibus de uenetiis dei gratia epiſcopo equilino.

INCREATA SAPIENTIA SVMMI uerbi ex ſubſtantia patris ante ſecula eternaliter generata ſ̄m ordinatiſſimam ſui diſpoſitionē: ex ſubſtātia matris in ſeculo tēporaliter humanata: uolens omnes homines ſaluos fieri: ut electas ſanctorum animas uocaret ad arcem: & ad ſuperne menia ciuitatis: edificauit ſibi domum eccleſie ſacroſancte ſeptem exciſis colūnis fundatam ſeptemplici fundamento: uidelicet ſeptiformis gratie ſtabilitam: muris munitiſſimis: & turribus altiſſimis circunſeptā: non quidem ſculptis lapidibus: aut manufactis laterib⁹ erectis: ſed ſanctorum meritis inuiſibiliter fabrefactis: incohatam equidem uite preſentis decurſu: in qua ipſam peregrinari uoluit & cum martha ſolicite miniſtrare: perficiendam uero predeſtinatorum numero future uite ſucceſſu: in qua in electis dei ſingulis iam ſtolis amictis: rurſumq; reſumptis corporibus duplicibus ueſtiēdis triumphatura ſperatur: & cum maria ſedule contemplationi uacare. In cui⁹ nempe celeſtis ſtructura palatii quaſi tot inſeruntur lapides: quot beatorum merita cumulantur: cuius eccleſie caput chriſtus deſcribitur: ipſiuſq; corpus unum efficiunt inſtar membrorum compagis diuerſa officia miniſtrantium fideles cuncti in unitate fidei omniūq; diuerſis ex nationibus congregati. Ita quidem ut ipſo capite per membra ſingula uitalem ſpiritum influente ſic inuicem cōnectantur: ut alterum alterius officio egeat: dum chriſti legem adimplent: alter alterius onera ſupportando. Et ſicuti uiatorum cura ſolicita currēs in ſtadio: quatenus brauium apprehendat: comprehenſorū precibus iuuari deſiderat: ſic & triumphantium glorioſa ſublimitas dum dei uiſione beatur in celis militantium celebritate deuota uenerari letatur in terris. Ac per hoc quod utriq; amant: illi iam adepti per hos optant obtineri: hi uero obtinendum per illos ſperāt adipiſci.

Conuenit itaq; deuotioni fidelium ſanctorū certamina diligenter recolere: quatenus eorum exemplis atq; ſuffragiis ſic dirigamur in uia: ut eorum conſortio ſociemur in patria. Quis autem mortalium intellectus finiti ſanctorum numerum infinitum deprehendere ualeat? Quis enim ſtellas dinumerare queat? niſi ſolus ille qui ſtellas claudit ſub ſignaculo: qui & numerat multitudineꝫ ſtellarum: & omnibus eis nomina uocat. Si enim abrahe a deo pro impoſſibili ſuadet̄: inſpice celum: & numera ſtellas: ſi potes: & additur: ſic erit & ſemen tuum: quod certe non de filiis abrahe ex uoluptate carnis & hominis ſemine propagādis: ſed de filiis eccleſie ex dei bonitate & ſpiritus adoptione generandis: dabatur intelligi. dum ſoli eterne ſapientie ſtellarum numeroſitas nominanda ſeruatur: humane cognitioni ſanctorum infinitas cognoſcenda precluditur. Quomodo eni uel facile curioſus quiſq; cunctator etiam omniuꝫ ſi facultas adſit: que a mūdi exordio conſcripta ſunt: rimator uoluminum: ſanctorum geſta: uitas: paſſiones: & nomina colligere audeat: cum ex martylogio beati hieronymi chronographorum cunctoruꝫ ſcrutatoris ſoliciti: certo & unico die anni decimo ſcilicet calendas martii apud tyꝝ ciuitatem beatorum martyrum quorum numerum ſolius dei ſcientia colligit pro chriſto paſſorum: feſtum contingere legatur. Et in eiuſdem prefatione libelli quem chromatio & heliodoro epiſcopis dirigit: eundem doctorem aſtruentem audiat: nullum dierū per totum anni circuluꝫ pertranſire: in quo pluſq̄ octingentoꝝ uel nongentorum miliū martyrum in diuerſis mundi partibus occiſorum anniuerſarium non occurrat. Vltra quos etiam ſanctorum ueteris teſtamenti patrum & prophetaruꝫ: nouiq; pariter apoſtolorum diſcipulorum doctorum confeſſoruꝫ anachoritarum & ſanctarum uirginum ordines ſuperadditi: qui plures martyribus extitiſſe creduntur: infinito martyrum infinitatem excellunt. Porro & ubi ſanctorum omnium geſta a maioribus deſcripta fuiſſent: quod nec aſſerere quis preſumit: ea tamē uidere nec tempus ad legendum ſufficeret: nec ſtudium preualeret. Cum igitur ſanctorum infinitatem numerare uel nominare non liceat: de multis uel pauciſſima breuius exarare ſufficiat: ceterorum ignotorum numero diuine notioni relicto: exemplo peritorū qui de aſtrorum ſcientia philoſophati ſunt: potiſſime autem famoſiſſimi illius aſtrologi ptolemei: qui ex omni celorū ambitu preter ſeptem planetas centum & quinquaginta ſeptem aſtra tantummodo ſibi nota: eorumq;

Iste liber est Mgri Ioannis Barre theologie licenciati pluemi Ingolstaten Anno dni. 1497.

proprietates & motus deſcripta dimiſit. Ad
quorum inſtar doctores eximii & ſacrorum
uoluminũ hiſtoriographi ex infinito ſancto/
rum numero ſummam exiguam militanti ec
cleſie notam decerptamq; collegerunt & ue/
nerandam in eorum opuſculis poſteris reli/
querunt:per hoc arbitrãtes (ut pie credit̃)
ſic in paucorum notorum modicitate cetero
rum ignotorum infinitatem a fidelibus coli:
ſicuti eterna ſunt in patria charitate coniun/
cti:ubi gloria ſingulorum eſt gloria cũcto
rum:& gloria cunctorum eſt gloria ſingu/
lorum. Ex quibus poſt diuine pagine uete/
ris & noui teſtamenti elogium a ſanctis pa/
tribus diuino flante ſpiritu diuerſis uolumi/
nibus compilate: in qua non nulla ſanctorũ
chriſtum humanitate precedentiuʒ & primi
tiue eccleſie fundatorũ acta conſcripta ſũt.
Que petrus comeſtor hiſtorie ſcholaſtice o
pere elegantius declarauit. Prior & potior
ille euſebius ceſariẽſis eccleſiaſtice hiſtorie
uolumĩe: a capite eccleſie chriſto initians &
uſque ad ſua tempora chronicam protendẽs
omnium pene martyrum cunctaruʒ prouin
ciarum hiſtorias texuit & paſſiones & certa/
mina luculenti ſtilo digeſſit. Cuius opus ru
finus aquileienſis preſbyter de greco tranſſe
rens in latinum: & non nulla ſanctoruʒ acta
intermiſcens ac ſubſequentis adiiciens tem/
poris continuãdo protraxit. Inde quoq; hie/
ronymus prenominatis epiſcopis martylo/
gium omnium quos ut cunq; inuenire po/
tuit: pro chriſto paſſorum uſq; ad ſua tem/
pora copioſe dictauit. Eundem quoq; libel/
lum uſuardus & ado chronographi iĩgnes:
confeſſorum feſtiuitates:que ĩ primitiua ec/
cleſia minime colebantur:addentes celebri/
tatibus martyrum ampliarunt. Ceterum &
his exceptis alii plurimiq; fuerunt legenda/
rum ſanctorum ſcriptores illuſtres: utpote
ambroſius & auguſtinus doctores egregii ĩ
pluribus eorum uoluminibus & libellis.
Gregorius in libro dialogoruʒ. Hieronymꝰ
in uitis patruʒ:& ĩ libro de uiris illuſtribꝰ.
Gennadius in eiuſdem nominis intitulato li/
bello. Beda preſbyter in geſtis anglorum.
Gregorius turonenſis in geſtis francorum.
Ado Heraclides in libro de paradiſo. Odo uien/
nenſis archiepiſcopꝰ. Hugo de ſancto uicto
re. Hellinãdꝰ & ſigibertus ac guilelmus an/
tiſiodorenſis: Nec non frater bartholomeus
in chronicis ſuis. Caſiodorus inſuper in hi/
ſtoria tripartita quam de greco tranſtulit in
latinum. Frater uincentius in ſpeculo hiſto/
riali. Et frater martinus in ſua chronica mar
tiniana: aliiq; multi quorum & ſi opuſcula
leguntur:nomina ſubticentur. Demum fra/
ter iacobus de uiragine ordinis predicatoꝝ
uenerabilis archiepiſcopus ianuenſis ſancto
rum geſta quorum ſolennia ab eccleſia pre/
cipue recoluntur:& in calendariis aſcribun
tur:generaliter collegit: & compendio bre/
uiauit. Nouiſſimus omnium frater petrus ca
lo uenetus eiuſdem ordinis:ſanctorum mul
torum quoruʒ uitas paſſiones & nomina un
decunq; ſumere ualuit grandi uolumine &
diffuſo opere dilatauit:quod eius prolixita/
te nedum cõmendare memorie:ſed nec inten
te quis legere poterit: niſi longeuitate tem/
poris & aſſiduitate lectionis. ¶ Hec igitur
attendens ego petrus de uenetiis equilinus
epiſcopus inter ſacerdotes minimus & eccle
ſie prelatos indignus ſanctoruʒ exiguitatẽ:
eccleſie notam ex prenominatis omnibus co
dicibus & uoluminibus:nec nõ ex aliis plu/
ribus diuerſarum eccleſiarum antiquis li/
bris & paſſionariis:quoſcũq; inuenire potui
non ſine multis laboribus crebriſq; uigiliis
ſtudioſius recollectam:& per cõſequens ce/
terorum beatorum nobis ignotorum infini/
tam multitudinem breui opuſculo:cupiens
ut deus annuerit honorare:quatenus eoruʒ
meritis poſt agonem coronam excipiam: &
ne talentum mihi qualiſcunq; gratie creditũ
terre ſuffodiaʒ: quinimmo domino & ſi non
quincuplatum: uel ſaltem reſtituam dupli/
catum:ad utilitatem filiorum militantis ec/
cleſie:ſanctorum omnium noui ac ueteris te
ſtamenti nomina: geſta: uitas:paſſiones &
triumphos compendioſo ſtilo ſubſtantiali/
ter recollecta illuſtrium uirorum fretus au
ctoritate ſanctorumq; omnium capitis ieſu
chriſti & beate ipſius genitricis Marie duo/
decim apoſtolorum atq; cunctorum ſuper/
norum ciuium confiſus patrocinio: preſenti
catalogo curaui retexere & breuiſſima ora/
tione narrare. Studioſum lectoreʒ obſecrãs
ut ſi in opuſculo nouo grata reppererit:gra
tias agens deo totum attribuat. Si uero incõ
poſita aſpexerit humane fragilitati aſcribat:
qđ ſi dubia aut forte minus credibilia lecti/
tauerit: auctoritati eorum a quibus ſumpta
ſunt fidem adhibeat. Cum libellus nr̃ nulla
referat nouo edita: niſi q̃ ſola nouit magnis
ab auctoribus compilata.

❡Diuiſio totius operis: per tempora reuolutionis anni.

Voniam autem tam ſacre pagine q̃ ſanctorum teſtimonio chriſti domini & ſanctorum eccleſie unio humano matrimonio comparatur: ipſa ueritate in parabolis atteſtāte: Quod ſimile factum eſt regnū celorum homini regi: qui fecit nuptias filio ſuo: quod de uerbi dei & noſtre humanitatis cōmercio doctores exponunt: merito ad inſtar temporalium nuptiarum in agni nuptiis quinq; concurrere manifeſtum eſt: uidelicet ipſius matrimonii pertractatio: conſenſus mutui pollicitatio: ſponſe ꝑ anulū ſubaratio: eiuſdēq; a ſponſo ſolēnis trāſductio: & per carnalem copulam matrimonii conſumatio: ex qua ſequitur & ſextū: quod eſt liberorum propagatio. Hec enim oīa in uiri & mulieris connubio conuenire nulli ambiguum eſſe poteſt. Totius igitur uite humane decurſus a mundi exordio uſq; ad finem in quinq; partes diuiditur: in quibus premiſſa quinq; in diuino coniugio concurrentia liquido colligere poſſumus: que oīa ſancta mater eccleſia per anni circulum in quinq; eius diuiſiouib⁹ repreſentat. ❡Primum ergo tempus in quo facta fuit agni nuptiarum pertractatio: fuit ab adam uſq; ad aduentum chriſti: in quo more humani contubernii tractat⁹ plurimiq; matrimoniales preceſſerūt: ipſius ſcilicet uerbi & eccleſie unionis: quorum tractatuum & colloquiorum hinc inde habitorum mediatores fuerunt patres & prophete ueteris teſtamenti: incarnationem chriſti nedum fiendam ſummis affectibus ꝓptātes: ſed etiam affuturā aſſiduis oraculis prophetantes. Hoc autem tempus rep̄ſentat eccleſia aƀ aduētus principio uſq; ad natiuitatem domini: in perſonam patrum & prophetarum ipſis diebus chriſtum uenturum flagitans: & quodammodo uaticinans. Et quia tractatus iidem connubiales quadriformiter preceſſerunt: ſcilicet per legis naturalis īſpirationem ab adam uſq; ad abraham. Per indictam patribus circūciſionē: ab abraham uſq; ad moyſen. Per collatam legis ſcripte impoſitionē a moyſe uſq; ad dauid. Et inſpiratam ꝓphetie conteſtationē a dauid uſq; ad ipſum chriſtum. Que quidem quattuor fuerunt quaſi mutui per mediatores ſponſi & ſponſe tractatus & collocutiones diuinum coniugiū precedentes: non ab re tempus dn̄ici aduentus in quattuor diuiditur ſeptimanas. Quarum prima denotat legis naturalis aſpirationem: unde in dominicali epiſtola mandata naturalis legis continentur: que ſunt honeſte uiuere & proximum non ledere: dicitur enim ibi induamur arma lucis: ſic ut in die honeſte ambulemus: non in cōmeſationib⁹ & ebrietatibus non in cubilibus & impudiciis: quod eſt honeſte uiuere: non in contentione & emulatione: quod eſt proximum nō offendere. ❡Secunda deſignat indictam patribus circunciſionem: unde & in epiſtola paulus exclamat dicens: dico enim chriſtū ieſum miniſtrum fuiſſe circunciſionis ad euacuandas promiſſiones patrum. ❡Tertia figurat legis ſcripte collationem: unde & in epiſtola paulus in perſonam moyſi legiſlatoris & miniſtri dicit: ſic uos extimet homo ut miniſtros chriſti & diſpenſatores miniſtrorum dei. ❡Quarta repreſentat prophetie atteſtationem: unde & apoſtolus in epiſtola: perſonam induens prophetarum chriſtum uenturum & propinquum aſſeuerat dicens: gaudete in domino ſemper: iterū dico gaudete: domin⁹ enim prope eſt. ❡Secundum tempus: ī quo facta eſt uerbi & hominis mutui conſenſus obligatio & ſtipulatio: fuit a chriſti incarnatione uſq; ad eius baptiſmum: in quo tempore uerbum caro factum eſt: & habitauit ī nobis: & per incrementa puerilia educatus apparuit quaſi unus ex nobis. Hoc uero tempus rep̄ſentat eccleſia a chriſti natiuitate uſq; ad ſeptuageſimam quando uidelicet incarnati uerbi ortus & actus infantie recoluntur: quod etiā tempus in tres ſubdiuiſum eſt deciſiones. ❡Nam quia filius dei deſcendit ad homines principaliter pro ſalute peculiaris populi iudeorum. Primo agitur de matrimonio inter dei uerbum & hebreorum populum cōtractato: a feſto uidelicet natiuitatis in qua ipſe mūdo editus cōfeſtim & primotenus paſtoribus iudeis per angelos reuelatur: & ab eis uti notiſſimis uiſitatur: uſq; ad epiphaniam. ❡Secundo agitur de eodem commercio inter idem uerbum & gentiliū populum approbato: a feſto ſcilicet epiphanie: in qua magis primitie gentium filius dei natus ſtella apparente nunciatur: & ab eiſdem oblatis muneribus adoratur: uſq; ad ipſius octauam epiphanie. ❡Tertio agitur de utroq; populo in unum ouile per idem cōiugium copulato ab octaua epiphanie uſq; ad ſeptuageſimam: Tunc enim pauli leguntur epiſtole: in quibus & potiſſime in epiſtola ad romanos: Chriſtum deum nedum iudeorum imo & gentium apoſtolus affirmat: & pro utriuſq; plebis ſalute adue

niſſe euidentius probat. ¶ Tertiū uero tempus: in quo facta eſt dei ſponſe eccleſie per anulum ſubaratio fuit a chriſti baptiſmate uſq; ad reſurrectionem: in quo chriſtus eā uti reginam & ſponſam illuſtriſſimam triplici aureo anulo trium gemmarum incomparabilium deſponſauit: ſcilicet anulo ſaphiri coloris celeſtis fidei: uidelicet ſuperne eidem eccleſie per triennium predicādo. Anulo ſmaragdi hoc eſt uirētis ſpeī pro eadem ſe quadragena penitentia affligendo. Et anulo carbunculi: ignite uidelicet charitatis pro eadem mortem acerrimam patiendo: eamq; ſuo precioſo ſanguine redimēdo: hoc autem tempus eccleſiā repreſentat a ſeptuageſima uſq; ad paſcha: in quo nempe tempore primis tribus dominicis humanitas noſtra anulo fidei deſpōſatur per chriſti predicationem: de qua tunc in officiis agitur. ¶ Quam predicationē in ipſa ſeptuageſima chriſtus primo per diſcipulos adimpleuit/quando ſeptuaginta duos predicatores ante faciem ſuam miſit: quod in euangelio myſtice denotatur in patrefamilias: qui exiit conducere operarios in uineam ſuam chriſto domino: ſcilicet qui predicatores in eccleſiam intromiſit. ¶ In ſexageſima uero chriſtus eiuſdem predicationis officium per ſeipſum perfecit: quod utiq; euangelio figuratur in ſeminatore chriſto: qui ſemen diuini uerbi exiit ſeminare: quod ipſa ueritas de ſemine predicationis exponit. ¶ In quinquageſima autem eandem predicationem dei filius miraculis confirmauit: quod etiam in euangelio per illuminatum cecum exprimitur: genus humanum ſignificans a cecitate culpe per uerbi dei predicationem illuſtratum. ¶ Sequētibus autem quattuor dominicis: hoc eſt ab initio quadrageſime uſq; ad dominicam paſſionis: dei ſponſa anulo ſpei ſubaratur per chriſti penitētiam: de qua tunc inſignius memoria celebratur: cuius opera in quattuor principaliter cōſiſtūt ſcilicet in ieiunio: oratione: elemoſyna: & peregrinatione: que chriſtus tunc cepit facere et docere. ¶ Iccirco in prima dominica quadrageſime agitur de chriſti ieiunio: de quo in euangelio ſpecialiter cōmemoratur. Nā cum ieiunaſſet quadraginta diebus & quadraginta noctibus: poſtea eſuriit. ¶ In ſecūda agitur de oratione: de qua in euangelio mentio fit. Nam ideo chriſtus montem thabor excelſum ſubiit: ut oraret: ſoluſq; orās tranſfiguratus eſt: quod licet mattheus taceat: marcus & lucas teſtantur. ¶ In tertia agitur de elemoſyna non quidem materialis pecunie: quam chriſtus pauper unde daret: nō habuit: ſed ſpiritualis gratie: quā egros ſanando conceſſit: ideo in euangelio cecus ſurdus mutus & demoniacus ab omnibus ipſis paſſionibus liberatus introducitur. ¶ In quarta agitur de peregrinatione: ideo in euangelio chriſti itineratio recolitur: Abiit enim ieſus trans mare galilee &c. ¶ Vltimis uero duabus dominicis paſſionis: uidelicet & palmarum eccleſia ſancta anulo charitatis decoratur per chriſti paſſionem: que tūc deuotius excolitur. Et quia duo ſunt precepta charitatis dei: uidelicet amor dei & proximi: ideo talis anul⁹ duabus hebdomadis confertur. ¶ In quarū prima agitur de chriſti paſſione mentali: quam pertulit a iudeis expulſus & effugatus: quod ad litteram in dominicali euangelio & per totam ſeptimanam oſtenditur. ¶ In ſecūda agitur de chriſti paſſione corporali: quam ſuſtinuit in carne paſſus & crucifixus: quod ad litteram in quattuor paſſionibus quattuor euangeliſtarum exhibetur. ¶ Quartum quoq; tempus in quo facta fuit ſponſe per ſponſum ſolennis tranſductio: fuit a reſurrectione domini uſq; ad pentecoſten: quo tempore dominus ſponſam ſuam eccleſiam eius precioſo ſanguine deſponſatam in perſonam ſanctorum patrum de manu inferi eruit: & quodammodo de domo paterna: hoc eſt de preſenti ſeculo nequam eduxit: in animabus & corporibus mirifice dotauit: & ſecum aſcendēte ad celeſtem & propriam patriam feliciter introduxit: quod tempus ad litteram repreſentat eccleſia a reſurrectione domini uſq; ad penthecoſten. ¶ In quo quidem tempore pronuba chriſti figuratiue in feſto reſurrectionis & per octauam de domo patris impo uictrici tyrāni ſcilicet diaboli: qui pater ei⁹ factus fuerat decipiendo educitur: cui & dicitur per pſalmiſtā. Obliuiſcere populum tuum & domum patris tui. quod ambroſi⁹ exponit: ut dictum eſt: ideoq; tale feſtū paſcha: id eſt tranſit⁹ dicitur: quia ſcilicet humana natura de tartaro erepta ad celos aſcēſura tranſiuit. ¶ Secundo ipſa eadem nupta ab octaua paſche uſq; ad aſcenſionem myſtice induit: colitur: & dotatur. ¶ Nam in prima dominica poſt paſcha glorificatur ī corpore: & dotatur immortalitate. In cuius figura dominica ipſa uocatur ī albis: ſtoliſq; candidis neophyti ueſtiuntur: quod denotat dotes corporis immortalis: & in euangelio de gloria corporis chriſti ad diſcipulos ianuis clauſis intrantis agitur: quod eſt figura future corporalis glorificationis. ¶ In reliquis quattuor dominicis ſubſequētib⁹ glorificatur in anima: cui⁹ dotes ſunt ſm̄ augu/

ſtinum uiſio & dilectio. ¶ Ideo in ſecūda & tertia dominica repreſentatur uiſio beata i libro apocalypſis: qui tunc legitur: ubi ſit mentio de uiginti quattuor ſenioribus & de angelis ac turba magna ſanctorum ſtantibꝰ ante thronum diuina fruentibus uiſione. ¶ In quarta & quinta dominica repreſentatur dilectio in epiſtolis canonicis: que tunc leguntur: in quibus de dilectione precipue pertractatur. ¶ Tertio ipſa eadem ſponſa a die aſcenſionis uſqꝫ ad pentecoſten: ut dictū eſt: ſubarata & feliciter dotata in domū ſpōſi ſolenniter introducitur: & hoc in perſonā chriſti & patrum glorificatorum. Ideoque tunc cantatur: Aſcendit deus in iubilatione & aſcendit deus in altum captiuam duxit captiuitatem. ¶ Quintum deniqꝫ & ultimum tempus in quo facta eſt diuini matrimonii conſumatio: ex qua ſequitur iugis liberorū procreatio: fuit a die pentecoſtes: & durabit uſqꝫ ad ſecundum chriſti aduētum: quo quidem tempore chriſtus dominus coniugi ſue eccleſie per ſpiritus infuſionem ſpiritualiter unitus: imo & per ſacre euchariſtie ſumptionem corporaliter quodāmodo copulatus filios adoptionis: neqꝫ ex uoluptate carnis: neqꝫ ex uoluntate uiri: ſed ex deo & ſpiritu ꝓpagare non deſiſtit. Et ipſū tempus eccleſia repreſentat a die pentecoſtes uſqꝫ ad aduentum: quod etiam tempus in duas ſubdiuiſum eſt partes. In prima quarum agitur de matrimonii cōſumatione. In ſecunda de filiorum propagatione. Ideoqꝫ coniugium chriſti & eccleſie in principio huius temporis conſumatur. Primo per ſpirituum unionem: que principalis eſſe debet Hoc autem eccleſia repreſentat in feſto pentecoſtes & per octauā: in quo promiſſo ſpiritu ſancto in filios adoptionis effuſo: membra capiti ſpeciali compage connectuntur. Secundo etiam per corporum copulationē quod eccleſia repreſentat in ſubſequente feſto corporis chriſti uſqꝫ ad eius octauam: in quo agitur memoria illius uenerabilis ſacramenti: per cuius ſumptionē fideles chriſto etiam corporaliter coniunguntur. ¶ In ſecundo autem tempore: uidelicet ab octaua corporis chriſti uſqꝫ ad aduentum filiorum ecccleſie generatio propagatur: quorū quidam fuerūt fundatores: ut apoſtoli: qdā edificatores: ut doctores: qdā cōſeruatores ut ꝯfeſſores: qdam defenſores: ut martyres: qdā augmētatores: ut uirgines. ¶ Reliquū itaqꝫ tempꝰ quod reſtat in quinqꝫ partes ſubdiuiſum eſt. Nam primo myſtice figurantur filii ecccleſie fundatores: ſcilicet apoſtoli a feſto corporis chriſti uſqꝫ ad calēdas auguſti. Et hoc ſub typo regū iſrael & iuda: quorum tunc libri ponuntur: per quos apoſtoli deſignantur: qui certe principes populorū facti: & a deo ſuper omnem terram principes conſtituti cum chriſto in duodecim ſedibus in die iudicii conſeſſuri eidem regi regum conregnare credunt. Nam & mattheꝰ euāgeliſta in generatiōe chriſti ſexdecim reges a dauid uſqꝫ ieconiā ponit: a qbus chriſtus eſt per carnem editus ſignificātes utiqꝫ duodecim apoſtolos: quorum duo euangeliſte fuerunt: & alios duos euangeliſtas: nec non paulum & barnabam doctores gentiū: a quibꝰ dei filius per euangeliū quoad mundi notitiam quodāmō eſt regeneratus. ¶ Secundo figurantur eccleſie ꝯſtructores. ſ. doctores a calendis auguſti uſqꝫ ad calendas ſeptēbris ſub figura ſapientiſſimi ſalomonis cuius tūc libri legunt: cuiuſqꝫ uices gerūt in eccleſia ſācti doctores diuina ſapiētia imbuti: ex qbus tam in grecorū q̄ latinorū eccleſia quattuor principaliores exiſtunt' per quattuor libros ſapientie deſignati. ¶ Tertio figurantur eccleſie conſeruatores: uidelicet ſancti confeſſores per totum menſem ſeptembris. Et hoc ſub figura ſanctorū iob tobie: eſdre: iudith: & heſter: quorū tunc geſta recolunt: confeſſionē & patientiā ꝯfeſſorum notantia: qui i tribulatione poſiti mundū carnē & diabolū triumpharūt. ¶ Quarto figurant eccleſie defenſores: hoc ē ſancti martyres per totū menſem octobris: ſub typo ſanctorū machabeorū: quorum tunc libri leguntur: qui uti ſancti martyres pro fide: ſic & illi pro dei lege uſqꝫ ad effuſionem ſanguinis uiriliter decertauerunt. ¶ Quinto figurantur eccleſie augmentatores: ſcilicet uirgines per totum menſem nouembris uſqꝫ ad aduentum: & hoc ſub figura prophetarum: quorum tūc uaticinia recoluntur: q ut plurimum ſpreto carnali coniugio: i corporis & mentis integritate domino ſeruientes: aduentum chriſti & futura tempora per ſpiritum predixerunt. ¶ Nec eſt mirandum quare doctorū & cōfeſſorū tēpus ante martyres ponat: quāuis enim martyres merito & honore utroſqꝫ precedant: & ideo in ordinibus ſanctorū immediate poſt apoſtolos locantur: doctores tamen quia eccleſie magis utilitati profuerunt: in tempore precedunt: nam ut dictum eſt: doctores fuerunt eccleſie conſtructores: martyres uero defenſores. Confeſſores autem ideo premittuntur: quia nemo martyr extitit: qui prius confeſſor non fuerit: quod ſimiliter & de doctoribus dici poteſt: ideo enim martyres paſſi ſunt: quia chriſtum docebāt & confitebant.

¶ Opus ergo preſens in duodecim partes ſiue libellos ad inſtar duodecim apoſtolorum: quorũ prefectus eccleſie librum preſentem incohaui: diuidendum fore diſpoſui ¶ In primo libro agetur de feſtiuitatibus ſanctorum occurrentibus infra tempus in quo eccleſia repreſentat nuptiarum chriſti per tractationem & collocutionem: quod eſt ab aduentu domini uſq; ad natiuitatem. ¶ In ſecundo agetur de feſtis que occurrũt infra temp⁹ in quo eccleſia repreſentat mutui conſenſus obligationem & contractationem: quod eſt a natiuitate uſq; ad ſeptuageſimam. ¶ In tertio de illis que occurrunt infra tempus repreſentans ſponſe ſubarationem & deſponſationem: quod eſt a ſeptuageſima uſq; ad paſcha. ¶ In quarto de his que occurrunt infra tempus repreſentãs ſolennem ſponſe trãſductionem & dotationẽ: quod eſt a paſcha uſq; ad pentecoſten. ¶ In quinto de his que occurrunt infra tempus repreſentans matrimonii conſumationem & confirmationem: a pẽtecoſte uſq; ad octauam corporis chriſti. ¶ In aliis quinq; libris agetur de feſtis occurrentibus infra tẽpus repreſentans liberorum generationem & propagationem. ¶ Ita ꝙ in ſexto libro agetur de feſtis occurrentibus infra temp⁹ repreſentans filios eccleſie fundatores ſcilicet apoſtolos ab octaua ſcilicet corporis chriſti uſq; ad calendas auguſti. ¶ In ſeptimo agetur de feſtis que ueniunt infra tempus repreſentans filios eccleſie conſtructores ſcilicet doctores per totum uidelicet menſem auguſti. ¶ In octauo de feſtis que ueniunt infra tempus repreſentans filios eccleſie conſeruatores ſcilicet confeſſores per totum ſcilicet menſem ſeptembr̃. ¶ In nono de his que ueniunt infra tempus repreſentãs eccleſie defenſores ſcilicet martyres per totum uidelicet mẽſem octobris. ¶ In decimo de his que ueniunt infra tempus repreſentans eccleſie augmentatores hoc eſt uirgines ſcilicet per totum menſem nouembris uſq; ad aduentum. ¶ Hoc addito: ꝙ quia multorum ſanctorum feſta: quibus diebus per annum occurrant inuenire non ualui: quorundam ex eis geſta aliquorum ſanctorum feſtiuitatibus ſubieci: prout mihi congruentius uiſum fuit ex aliqua ſimilitudine uel attinentia precedentis aut ex nominis equiuocatione: utpote ſancti iuliani cenomanenſis feſto: cui ſubiiciuntur acta plurium eiuſdem nominis ſanctorum: quorum feſtiuitates neſciũtur: aut ex aliqua temporis congruitate: utpote geſta patrum omnium prime etatis: quorum dies ignoti ſunt: que ſeptuageſime applicãtur: quia tũc eorum tempora ab eccleſia leguntur: & ſanctorum ſecunde etatis que ſexageſime ſubiiciuntur: quorum etiam acta tunc ab eccleſia recoluntur. ¶ Et notandũ ꝙ aduentum domini & cetera feſta mobilia ut eſt paſcha cum precedentibus & ſubſequentibus dependẽtibus ab eadem: qualia ſunt ſeptuageſima & ſexageſima qnquageſima quadrageſima paſſio domini aſcẽſio ⁊c. quia in calendariis ſedem certam non habent: ſed diuerſimode cõtingũt: iuxta quod mihi melius uiſum fuit: certis diebus appoſui. Nam ut feſtum ſancti andree: quod eſt primum in officiis: aduentui continetur. Idcirco aduentum domini tertio calendas decembris: hoc eſt in uigilia ſancti andree locaui. Reſurrectiõis uero dominice diem ſexto calendas aprilis poſui: eo ꝙ ad litterã tali die dominus reſurrexit: & ꝑ conſequẽs omnia feſta a die paſche dependentia tã precedentia ꝙ̃ ſubſequentia illis diebus locanda decreui: quibus eo ãno contigiſſent: quo dominus ad litteram paſſus eſt: ſi tunc temporis celebrata fuiſſent. ¶ In undecimo uero huius uoluminis libro illorum ſanctorũ geſta deſcribentur: quorum dies feſtiui penitus ſunt ignoti: & quorum legende in aliqua ceterorum librorum parte nequiuerũt cõmode collocari: aut illorum qui forte ꝑ obliuionẽ quã humana fragilitas euadere plerumq; non ualet: ſuis locis ponendi forent omiſſi: uel eorum etiam quorum legende poſt ceptum opus de nouo apparere cõtingerẽt: quod propter numeroſitatem ſanctorum facile ſatis eſſet. ¶ In duodecimo uero & ultimo libro tabula totius uoluminis ſupponetur: in qua ſanctorum omnium per alphabetum nomina conſcribentur: & ubi reperiri debeant: quo ſcilicet libro uel capitulo deſignata: ut facilius: quod quiſq; optauerit eidem occurrat: ſicq; totius preſentis catalogi materia concludetur.

¶ Explicit diuiſio totius uoluminis.

Incipiunt capitula libri primi.

De aduentu domini in carnem i
De aduentu domini ad iudicium ii
De aduentu domini ſpeciali iii
De ſanctis ſaturnino & ſiſinnio martyribus iiii
De ſancto ſaturnino epiſcopo & martyre v
De ſancto amos egyptio abbate vi
De ſancto paſnutio abbate vii
De ſancto andrea apoſtolo viii
De ſancto nathanahele diſcipulo ix
De ſancto nathanahele anachorita x
De ſancto trophiano epiſcopo xi
De ſanctis diodoro & mariano & eorum ſociis martyribus xii
De ſancto diodoro epiſcopo xiii
De ſanctis anſano & maxima uirginibus & martyribus xiiii
De ſancto proculo epiſcopo & martyre xv
De ſancto albano martyre xvi
De ſancto eligio epiſcopo xvii
De ſancta natalia martyre xviii
De ſancta bibiana uirgine & martyre xix
De ſancto petro chryſologo epiſcopo xx
De ſanctis uero & ſecuro martyribus xxi
De ſancto caſſiano martyre xxii
De ſanctis claudio hilaria & ſociis martyribus xxiii
De ſancto lucio rege & confeſſore xxiiii
De ſancta barbara uirgine & martyre xxv
De ſancto meletio epiſcopo ponti xxvi
De ſancto meletio epiſcopo antiochenſi xxvii
De ſancto clemente preſbytero xxviii
De ſancto ſabba abbate xxix
De ſancto baſſo epiſcopo & martyre xxx
De ſancta criſpina uirgine & martyre xxxi
De ſancto dalmatio epiſcopo & martyre xxxii
De ſancto nicolao epiſcopo & confeſſore xxxiii
De ſancto nicolao papa primo xxxiiii
De ſanctis dionyſia datiua & ſociis martyribus xxv
De ſancto ambroſio epiſcopo & doctore xxxvi
De ſancto agathone martyre xxxvii
De ſancto agathone abbate xxxviii
De ſancta phara uirgine xxxix
De ſancto martino abbate xl
De ſancto genebaudo epiſcopo xli
De conceptione beate marie uirginis xlii
De ſancto zenone epiſcopo xliii
De ſancto romarico abbate xliiii
De ſancto eutychiano papa & martyre xlv
De ſancto eutychiano confeſſore xlvi
De ſancto macario martyre xlvii
De ſancta leocadia uirgine & martyre xlviii
De ſancto proculo epiſcopo xlix
De ſancto ſyro epiſcopo l
De ſancto cypriano abbate li
De ſancto melchiade papa & martyre lii
De ſanctis carpophoro & abundio martyribus liii
De ſancta eulalia uirgine & martyre liiii
De ſancta iulia uirgine lv
De ſancto damaſo papa lvi
De ſanctis ſuſciano & uictorico martyribus lvii
De ſanctis pontiano pretexato & tharſone martyribus lviii
De ſancto ſauino epiſcopo lix
De ſancto paulo ſergio epiſcopo lx
De ſanctis euſtratio & ſociis martyribus lxi
De ſanctis epimacho & alexandro martyribus lxii
De ſanctis amonaria & mercuria martyribus lxiii
De ſancta lucia uirgine & martyre lxiiii
De ſancto iudoco confeſſore lxv
De ſancto ſpindione epiſcopo & martyre lxvi
De ſancto agnello abbate lxvii
De ſanctis herone arſenio iſidoro & dioſcoro martyribus lxviii
De ſanctis nicaſio & eutropia martyribus lxix
De ſancto ualeriano epiſcopo & martyre lxx
De ſanctis pueris anania azaria & miſaele lxxi
De ſancto lazaro epiſcopo lxxii
De ſanctis floriano & calanico & ſociis martyribus lxxiii

De tranſlatione ſancti ignatii lxxiiii
De ſanctis ruſo coſmo marty/
ribus lxxv
De ſancto hildefonſo epiſcopo lxxvi
De ſancto nemeſio martyre lxxvii
De ſancto amone & zenone & ſociis
martyribus lxxviii
De ſancto thoma apoſtolo lxxix
De ſanctis dionyſio & pelagia mar/
tyribus lxxx
De ſanctis triginta martyribus lxxxi
De ſancto chiridonio martyre lxxxii
De ſancta victoria uirgine & mar/
tyre lxxxiii
De ſanctis uiginti martyribus lxxxiiii
De ſancto ſeruulo confeſſore lxxxv
De ſancto abdia propheta lxxxvi
De ſancto naum propheta lxxxvii
De ſancto gregorio preſbytero &
martyre lxxxviii
De ſanctis quadraginta uirginibus
& martyribus lxxxix

¶Expliciunt capitula primi libri.

¶Prologus libri primi.

PRimus ergo liber huius catalogi cōtinet ſanctorū geſta: quorū feſtiuitates occurrunt infra tempus: in quo eccleſia repreſentat chriſti ſponſaliū collationem & tractationē: quod fuit ab adā uſq; ad filii dei natiuitatem. Et hoc tēpus eccleſia pretēdit ab aduētus initio uſq; ad diem natalis dominici in perſonam patrum & prophetarum chriſtum uenturum prenuncians: & aſſiduis clamoribus depoſcens. Quattuor uero dominicis ipſe aduentus celebratur: eo q̧ tractatus ipſarum nuptiarum quattuor modis preceſſerunt. ſ. per legis naturalis inſpirationem: per indictam patribus circūciſionē: per impoſite legis ſcripte collationem: & ꝑ afflatam ꝓphetie teſtificationem. ¶ Primū temp⁹ fuit ab adam uſq; ad abraham decurſu duarum etatum: in quo tempore lex naturalis homies docebat de duobus. ſ. q̧ honeſte uiuerent: & proximum non lederent. Hoc autem in prima hebdomada figuratur eo q̧ in dominicali epiſtola mandata legis naturalis continentur. Dicēdo enim apoſtolus: In die honeſte ambulemus: nō in cōmeſationibus & ebrietatibus: nō in cubilib⁹ & impudiciis: docet honeſte uiuere. Et ſubdēdo: non in cōtentione & emulatione: admonet proximum non offendere. ¶Secundum fuit ab abrahā uſq; ad moyſen decurſu tertie etatis: i quo tēpore circūciſio patrib⁹ indicta dei populū a gentilibus ſepauit. Hoc uero in ſecūda hebdomada pretendit: ubi paul⁹ in epiſtola dñica dicit: chriſtū ieſum miniſtrum fuiſſe circūciſionis ad euacuandas promiſſiones patrum. ¶Tertium fuit a moyſe uſq; ad dauid decurſu quarte etatis: in quo tempore lex ſcripta ad bene uiuendum hominibus collata fuit: cuius lator & miniſter extitit moyſes. Hoc autem etiam in tertia hebdomada oſtenditur in qua paulus in epiſtola dominicali in perſonā moyſi dicit. Sic uos exiſtimet homo ut miniſtros chriſti & diſpenſatores miniſteriorum dei: uidelicet legis ſcripte. ¶Quartū fuit a dauid uſq; ad chriſtum decurſu quinte etatis: in quo tempore prophetia ſanctis uatibus inſpirata chriſtū affuturum & propinquū perſonabat: & futura tempora predicebat. Hoc etiam declaratur in quarta hebdomada: in qua in epiſtola dominice apoſtolus in perſonam prophetarum dominum eſſe ꝓpe cum gaudio quodammodo prophetizat Ad huius ergo temporis feſta deſcribenda procedamus.

Finis prologi.

¶Incipit liber primus ab aduentu domini uſq; ad eius natiuitatem.

¶De aduentu dñi in carnem Capi. I.

ADuētus domini generalis duplex ab eccleſia colit᷑. Primus ad ſaluandum Secūdus ad iudicādum. Prim⁹ de preterito celebrat᷑. Secund⁹ de futuro formidatur. De primo luc. 19. Venit filius hominis querere & ſaluū facere: quod perierat. De ſecūdo iſa. 2. Dñs ad iudicium ueniet cū ſenatoribus populi. ¶ Aduentus ergo i carnē: qui fuit ad ſaluandū quattuor agitur ſeptimanis: ꝓpter cauſam ſupius aſſignatam: quia. ſ. ipm aduentum chriſti preceſſerūt legis naturalis inſpiratio: circūciſionis indictio: legis ſcripte impoſitio: & prophetie atteſtatio: que oīa in q̄ttuor dñicis ut ſupius ponit᷑ figurat᷑. ¶Circa aduētum aūt ad ſaluandū duo uidenda ſunt. ſ. aduenìendi opportunitas: & aduentus utilitas. Opportunitas oſtēdit᷑: Primo ex parte hominis: qui conuictus fuit: primo de malitia tempore legis naturalis: quia cū ipſa lex iuberet proximum non ledere: primogenitus ade caim abel fratrē innocentē occidit. Secundo de ignorātia tēpore circūciſionis: qn̄ uidelicet homo idolatrans i peſſimos errores decidit: nam & tunc tēporis idolatria incepit. Tertio de impotētia tēpore legis ſcripte: que quidē lex iugū importabile & mādatum homini fragili ipoſſibile impoſuit. Opportune ergo filius dei uenit: qn̄ homo de malitia: ignorantia: & ipotētia conuictus fuit: ne ſi ante ueniſſet: homo medicine gratus non fuiſſet. Ipſe etiā ueniens ſua potētia hominis ipotentiā ſubleuauit: ſua ſapientia ignorantiā illuſtrauit: ſuaq; gr̄a malitiā expugnauit. ¶Secūdo ex pte tēporis: qa ubi uenit plenitudo temporis miſit deus filium ſuū &c. gal. 7. quod quidem tēpus adimpletū fuit per q̄ttuor ꝓmiſſa: que aduētū dñicum ꝓceſſerunt. Cum eni uidit dei filius hominē nec lege nature: nec circūciſionis ſignaculo nec lege ſcripta: nec ꝓphetarum oraculis a peccato liberari poſſe: deſcēdit cōferre gratiam: i qua nos deo gratificans a peccato redemit. Tertio ex parte uulneris & morbi uniuerſalis. Nam cū morbus erat uniuerſalis opportunū fuit uniuerſalē adhibere medelam. Eteni ante aduentus chriſti eram⁹ ignorantes ſiue ceci: penis eternis obligati: ſerui

diaboli:mala peccati cōſuetudine uincti: in tenebris obuoluti:exules a patria expulſi.Ideo egebam⁹ doctore: redemptore:liberatore:eductore:illuminatore: & ſaluatore Hec autē omnia in.7. antiphonis maiorib⁹ home.que cantant ante xpi natiuitatē oſtendunt.In prima dicit: ueni ad docendū nos uiam prudentie.In ſecūda ueni ad redimendū nos in brachio extento.In tertia:ueni ad liberandū nos iam noli tardare.In qrta:ueni & educ uinctum de domo carceris ꝛc. In qnta: ueni & illumina ſedētes i tenebris ꝛc. In ſexta:ueni ſalua hominē:& hoc in perſonam gentiū: qa illa antiphona icipit O rex gentiū.In ſeptima uero clamat ꝓ ſalute iudeorum:qbus deus dederat legē: iō incipit O emanuel rex & legifer noſter.& infra:ueni ad ſaluandū nos ꝛc. ¶ Vtilitas aūt ipſius aduētus patet luc.7. ubi ſe miſſum teſtatur dicēs ſpūs domini ſup me ꝛc.Ad pauperum conſolationē.Ad cōtritorum ſanationē. Ad captiuorum liberationē. Ad idoctorū iſtructionem.Ad peccatorū remiſſionem.Ad humani generis redemptiōnē. Et ad meritorū retributionem. Hec oīa originaliter ꝓphetantur de xpo iſa.61. ¶ Auguſtinus aūt ponit alias utilitates dicēs:ꝙ chriſt⁹ more mercatoris ueniēs dedit & accepit. Accepit:qd hic abūdat.ſ.naſci:mori:& laborare: dedit renaſci:reſurgere & ieternū regnare. ¶ Bernardus inſup ponit tres utilitates ſupra tactas dicens:ꝙ neceſſarius fuit nobis ſaluatoris aduentus:ut in nobis per fidem habitās illuminet cecitatē noſtram:& nobiſcum manens adiuuet infirmitatē noſtrā: & ꝓ nobis ſtans propugnet:& purget iniquitatem noſtram.

¶ De aduentu domini ad iudicium. II

ADuentus dñi ad iudicium: ſicut & aduētus in carnē qttuor agit ſeptimanis: eo ꝙ & ipſum aduentum ſicut & primū qttuor tēpora pcedere debent.¶ Primū fuit tēpus apoſtolorū:in quo fuit pſecutio iudeorum:q xpm eccleſie caput primo in ſeipſo deinde in ſuis apoſtolis pſecuti ſunt: & durauit uſq; ad tpa neronis impatoris. ¶ Sēcundū fuit tēpus martyrū:in quo fuit pſecutio paganorū a nerone primo xpianorū perſecutore uſq; ad cōſtantinū auguſtū. ¶ Tertiū fuit tēp⁹ doctorū:in quo fuit pſecutio hereticorū a ꝯſtantino impatore uſq; ad carolum magnū. ¶ Quartū eſt tēpus confeſſoꝝ in quo ad pſens ſumus a carolo magno uſq; ad antichriſtū. Et notandū:ꝙ eccleſia in aduentu dñi quedā cantica letitie canit:ut alleluia:& hoc ꝓpter primi aduentus cōſolationē:quedā uero deponit:ut te deū laudamus & gloria in excelſis ꝓpter ſecūdi aduentus trepidationē.¶ Circa ſecundū aduentū duo uidenda ſunt.ſ.antecedentia iudiciū & comitantia.Antecedētia ſunt tria.ſ. ſigna terribilia:ātixpi fallacia:& ignis uehemētia.Signa terribilia ponunt luc.21.Erunt ſigna in ſole ꝛc. quod apoca.6.declaratur. Sol factus eſt niger tanq̄ ſaccus cilicin⁹:& luna facta ē ſicut ſanguis:& ſtelle celi ceciderunt ſuper terrā: qd ad lrām de eclipſi ſolis & lune: & de aſſub abūdātia itelligi pōt:uel metaphorice de impio romano eclipſato: & eccleſia ſanguie innocentiū maculata:& de pdicatoribus de celo eccleſie cadendib⁹ ꝓpter errores pōt exponi.¶ Hieronym⁹ aūt in ānalib⁹ hebreorū inuenit qndeci ſigna iudiciū pcedentia:ſed utrū cōtinua an interpolata non expſſit.Prima die mare ſe eriget.xl. cubitis ſup montes ſtans in loco ſuo qſi murus.Secunda die tantū deſcendet: ꝙ uix poſſit uideri.Tertia marine belue apparētes ſup mare dabūt mugit⁹ uſq; ad celū. Quarta ardebit mare & aqua. Quinta arbores & herbe dabunt rorē ſanguinis uolatilib⁹ cōgregatis i cāpis.Sexta ruent edificia:& flumē ignis ab occaſu uſq; ad oriens ꝯtra celū exurget.Septima petre ad inuicē collident & ſcindent. Octaua erit generalis terremot⁹:ita ut nullum animal ſtare poſſit. Nona montes ſolo equabūt.Decima exibūt hoīes de cauernis & uelut amētes ululātes ibunt: nec loq poterunt.Vndecima oſſa mortuorū ſup ſepulchra colligent.Duodecia ſtelle ex ſe igneas comas emittēt: aīalib⁹ cunctis in cāpis ſpētenus ꝯgregatis. Decimatertia morient uiuentes:ut cū mortuis reſurgant.Decimaqrta ardebit celū & terra.Decimaqnta fiet celum nouū & terra noua:& reſurgent omēs.

¶ Antichriſti aūt fallacia fiet qttuor modis Primo p callidā ſuaſionē & falſā ſcripturarū opinionē.Nitet eni ex ſcriptura oſtēdere ſe meſſiā in lege ꝓmiſſum:& legē xpi deſtruere.ps. Cōſtitue dñe legiſlatorē ſuper eos. Gloſa.i.antixpm legis praue latorē. Secundo p miraculorū opationē.ſcda the.ii. Cuius aduētus ſm opationē ſathane i omibus uirtutib⁹ & ſignis & ꝓdigiis mēdacib⁹.Tertio per donorū largitionē.dañ.13.Dabit eis poteſtatē in multis: & terrā diuidet gratuito:quod gloſa de antixpo exponit. Quarto p tormentorū illationē.dañ.8.ſupra quam credi pōt:uniuerſa uaſtabit.¶ Ignis aūt uehementiā dñs pmittet.Primo ꝓpter mūdi inouationē:qa purgabit & renouabit elemēta. Secūdo ꝓpter hominū purgationē:ut ſit tunc bonis uiuētib⁹ in locū purgatorii.Tertio pp maiorē malorū damnationē & ſāctorum illuminationē:quia ſm baſil.De⁹ facta mūdi purgatiōe i igne illo diuidet calorē a ſplendore:& totū calorē mittet ad regionē

dam natoꝝ:ut ampliꝰ crucient: & totū ſple
dorem ad regionē bonoꝝ:ut ampliꝰ iocun/
dent.¶ Cōcomitantia aūt iudiciū erunt o/
cto.Primum eſt diſceptatio iudicis.ioel.3.
Cōgregabo oēs gentes in uallē ioſaphat:&
diſceptabo cū eis:ſtatuet eni oues a dextris
hedos aūt a ſiniſtris:& cum eis diſceptabit:
ut dicit matth.25.¶ Secundū ē drīa ordinis
nā in iudicio illo.Quidā iudicant & peunt:
ſicut mali xp̄iani qbꝰ dicet.Eſuriui:&nō de
diſtis mihi manducare ꝛc.Quidā nō iudicā
tur:& pereunt:ſicut infideles:de qbus dr:q
nō credit:iā iudicatꝰ eſt.Quidā iudicant &
regnant:ſicut iuſti qbꝰ dicet.Eſuriui:& de
diſtis mihi māducare.Quidā nō iudicāt:&
regnant:ſicut apoſtoli qbus ꝓmittit: ſede/
bitis ſup ſedes iudicantes duodecim tribus
iſrael.i.iudicanti aſſiſtentes & ſententiā ap/
probantes:& hoc fiet eis:ꝓpter ipſoꝝ hono
rem:ꝓpter ſentētie ꝯfirmationē:& malorū
reprobationē.¶Tertiū erit inſignia paſſio/
nis.ſ.crux:claui:& cicatrices in corpe:unū
cantat eccleſia:hoc ſignū crucis erit in celo
cum dn̄s ad iudicandū uenerit:& hoc faciet
chriſtꝰ ad oſtenſionē ſue uictorie: ut oſten/
dat ſigna:in qbus triūphauit.Ad declarati
onem ſue miſericordie:ut oſtendat qualiter
boni miſericorditer ſaluant.Et ſue iuſtitie
ut oñdat q̄liter praui iuſte dānāt.¶Quar
tum erit ſeueritas iudicantis: nō eni flectet
timore:cū ſit oīpotens:nec odio uel amore
cum ſit iuſtus:nec errore cū ſit ſapientiſſi/
mus.ps.Deꝰ iudex iuſtus fortis & patiēs.i.
ſapiens:qa qui patiens eſt:multa gubernat
ſapientia.¶Quintum erit accuſatio horri/
bilis:habebit eni homo accuſatores:primo
diabolū.apoca.12.Proiectus eſt accuſator
fratrū noſtroꝝ ꝛc.Secundo ꝓprium uitium
ſapi.4.Venient in cognitionē peccatorum
ſuoꝝ:& traducent illos ex aduerſo iniquita
tes eoꝝ.Tertio totū mūdū.Gregꝰ Si queris
quis te accuſet:dico totus mundꝰ: qui offen
ditur creatore offenſo.¶Sextum erit teſtis
infallibilis:habebit eni peccator tres teſtes
unum ſupra ſe.ſ.deū qui eſt iudex & teſtis.
hierony.29.Aliū intra ſe.ſ.ꝓpriam cōſcien
tiam.Tertium iuxta ſe.ſ.ꝓprium angelum.
Septimū erit artatio peccatoris:de quo gre
goriꝰ Latere inquit erit impoſſibile: appa/
rere intolerabile.¶ Octauum erit ſentētia
irreuocabilis.Nam tribus ex cauſis appel/
latio nō recipit.Primo ꝓpter iudicis excel
lentiam: unde nō appellatur a ſentētia pa/
pe uel impatoris:quia non habet ſuperiorē
Secundo ꝓpter criminis euidentiā.Nam in
crimine notorio nō poteſt appellari.Tertio
ꝓpter rem non differendā: ut eſt in ſentētia
capitali:que nō exigit dilationem: ſed ſtati
exequit.Propter hec tria chriſti ſentētia ir
reuoca bilis erit: quia nec ſupiorem habet:
& omnia ibi notoria erūt: & nihil quod ibi
aget: dilationē patiet.Omnia enim fient in
momento:in ictu oculi ꝛc.

¶De aduentu domini in ſpeciali III

ADuētus domini ſpecialis duplex
eſt.Primus in mente ad ſanctifi/
cādum:de quo ioan.14.Ad eum
ueniemus: & manſionē apud eū
faciemus.Secundus in morte ad
p̄miandū: de quo luc.12.Et uos
eſtote parati:quia qua hora non putatis fi/
lius homis ueniet.Horum duoꝝ aduentuū
feſta quāuis ab eccleſia nunq̄ cōmemorent
a pluribus tamen deuotius frequentiſſime
recoluntur.

¶De ſanctis ſaturnino & ſiſinno martyri/
bus. IIII

SAturninus & ſiſinnius martyres
rome paſſi ſunt ſub maximiano
impatore: qui rediēs de partibꝰ
aphrice dum oēs chriſtianos ad
afflictionē laboris cōpelleret ad
thermas edificandas ad fodiendā
harenam.Et ſaturninꝰ iam ſenex ſarcinā fer
re non poſſet:ſiſinnius & cyriacus diacones
marcelli pape eum iuuabant:ut dicet infra
in paſſione marcelli.17.calēd.febr.Quod
dum maximiano nunciatū fuiſſet: iuſſit eos
teneri i carcerem a lauditio p̄fecto: qui eos
17.diebus carceri mancipauit.A qbus mul
ti paganoꝝ conuerſi ſunt.Deinde p̄fecto p̄/
ſentati ſaturninus ſenex & ſiſinnius diaconꝰ
dum idola ſibi oblata cōminuiſſent: cōuer/
ſi ſunt duo milites papias & maurus: tunc
laudiciꝰ iuſſit ſaturninum & ſiſinniū in ecu/
leo leuatos attrahi:neruis & fuſtibꝰ & ſcor
pionibꝰ cedi.Papiā uero & maurum ſe chri
ſtianos ꝓfitentes ora lapidibꝰ ceſos carce/
ri trudi fecit.Saturninum uero & ſiſinniū
eculeo depoſitos decollari mādauit:qui du
cti uia numentana miliario ſecundo ab ur/
be capite ceſi ſunt: quorū corpora tarſon
cum ioanne p̄ſbytero ſepelierunt in predio
ſuo uia ſalaria uetere.5.calen.decembr.

¶De ſcō ſaturnino ep̄o & martyre: V

SAturninus ep̄s & martyr ab apo
ſtolorum diſcipulis ordinatꝰ eſt
qui primꝰ & ſummꝰ toloſane ur
bi directus xp̄m p̄dicauit: & dū
ſepiꝰ iuxta capitolium quod in/
ter domū ſuā & eccleſiā ſitum erat:iter age
ret:demones a reſpōſis ceſſabant.Quod dū
gentiles uirtute ſci fieri cognouiſſent:ſatur
ninum comprehenſum in arce capitolii ſta/
tuunt cōpellentes ad imolandum: qui dum
niſi uni deo ſe immolatuꝝ aſſereret: func
ab uno capite tauri latera alligātes: qui ad
imolandum ductꝰ fuerat:ab alio uere pedes

ci uincientes ſtimulatum taurum p̄ ſcalas
precipitant. Qui ſanctū ſibi alligatum poſt
ſe trahēs per capitolii gradꝰ eliſo capite ce
rebroq; excuſſo chriſti martyrē fecit. Cuius
corpꝰ occulte pp metū gētiliū due xp̄ane fe
mine ſepelierunt: qđ poſtmodū a ſucceſſori
bus ſancti martyris honorifice tumulatū ē:
paſſus eſt aūt tp̄e decii. iii. cal. decēbr̄.

¶ De ſancto amos egyptio abbate. VI.

AMos egyptius floruit tp̄e cōſtā
tini magni: de quo r̄fert Sozome
nus prio hiſtorie triptite: ꝙ iui
tus ipe pentibꝰ cogentibꝰ duxit
uxorem: nec tñ eā exptꝰ fuit. Nā
primo die nuptiaꝝ ſolus cū ſola i thalamo:
dū ſibi uirginitatē laudaret eā ad uirginita
tem ꝑuandā induxit: unde & ābo uirginitatē
uouentes in ſingulis cubilibꝰ ſepati dormie
runt annis. 18. demū cōi uoto abinuicē diui
ſi ſunt: ipeq; mulieri domū ꝓpriā ꝯceſſit &
ad eremū ꝓpauit. Atq; in monte nitrie. 22.
annis ꝑmanſit eremiticā uitā ducēs: de quo
refert Hieronymꝰ i uitis patrū: ꝙ apud the
baidē fuerit pater. iii. monachoꝝ. Dum aūt
amos cum diſcipulo ſuo theodoro ſiter agēs
ad flumē deueniſſet: dū alter alteꝝ nollet nu
dum uidere mandauit diſcipulo ad horam
ſecedere. Et dū ſeip̄m etiā nudū uidere pa
ueret: diuina uirtute ad aliā ptem fluminis
trāſlatꝰ eſt. De quo diſcipulꝰ tranſiens mira
tus: qa nec ueſtē nec pedes īfuſos haberēt au
diuit miraculū: adiuratꝰ a magr̄o: ut illđ. ꝗ
diu uiueret nemi reuelaret. Hic filium hoīs
qui bouē rapuerat: quē canis rabidꝰ momor
derat: poſtq̄ pater bouē reſtituit a morſu ca
nis rabidi liberauit. ¶ Dum aūt latrones pa
neꝫ quo ueſcebať eidē auferrēt: duos draco
nes eductos ex antro ad cuſtodiā celle miſit
Sed ueniētes fures & dracones uidentes pre
timore quaſi mortui ceciderūt: quos ſupra
exiens cōfortans erexit & ad penitentiam ꝓ
uocauit: optimoſq; cūctorum monachos ef
fecit. ¶ Eodem etiā tp̄e dū draco alius īma
nis regionē uaſtaret: & multos perimeret:
oblatum ſibi pueꝝ ex ſolo uiſu beſtie extin
ctum ſuſcitauit: & draconē orōe de antro e
ductū: in duas ptes diſcerptū occidit. Cuiꝰ
animā cum gloria ad celum tendentē antoni
us abbas longe poſitꝰ uidit & diſcipulis nū
ciauit: notatoq; die & hora reptum eſt amo
nem eodē tp̄e a corpe migrauiſſe: quieuit in
chriſto die. iii. cal. decembris.

¶ De ſancto paſnutio abbate. VII.

PAſnutius abbas eremi cultor ul
timiq; deſerti in regione hera
clee: cum eſſet angelice uite ora
uit deum ut ſibi reuelaret cui ſan
ctorum bene uiuentium ſimilis
haberet. Cui angelꝰ reuelauit: ꝙ ſimilis ipe
eſſet ſymphoiaco cuidam in ciuitate cantan
do uictum querenti. Ad quē ſanctꝰ admirās
acceſſit: & eū reptū ſecreto de ſua uita queſi
uit. Qui r̄ndit ſe fuiſſe predonem: & ex illo
ſtatu ad officiū ioculatoris ueniſſe. Nihilq;
ſibi boni conſciū: niſi ꝙ aliqñ uirginem con
ſecratā a ſe & collegis raptam: dū ceteri de
florare uellēt ab eis eripuit: & noctu eā ad do
mum intactā reduxit. Et alia uice mulierem
profugam in eremo reptam: dum quo tende
ret queſiuiſſet: & illa uirum cum filiis pro
fiſcali debito carceratos & flagellis afflictos
reſpondiſſet ſe etiam eadem cā perquiri ob
idq; fugeř triduo: ſine cibo: pacto aſſereret
ipſe illam ad antrū ſuum ducēs refecerat: &
trecentos ſolidos pro uiri & filioꝝ redēptio
ne ſibi dederat. Que illo precio dato uirum
& filios de carcere eduxerat: qđ audiēs pa
ſnutius & nihil ſe tale feciſſe ꝓteſtans dum
ſibi a deo reuelata: hōi retulit: ille abbatem
ad eremū ſecutus in melius uitam mutauit.
Cuius animā ab angelis in celū deferri poſt
modicū tempus ſanctus cōſpexit paſnutiꝰ.
¶ Iterum idem qđ prius querens a deo ſibi
reuelari per angelum edoceť ſe fore ſimilē
tali primario ciuitatis. Ad quē ſanctus ueni
ens eūq; de ipſiꝰ ſanctitate ſecrete requirēs
dixit ille ſe habere uxorem cum qua annis
triginta continuerat eāq; nunq̄ niſi affectiōe
ſobolis primis temporibus cognouiſſe: ex
qua tribus ſuſceptis filiis abinde in caſtita
te permanſerāt: hoſpitē nunq̄ dimiſerat nec
pauperē ſine cibo uel alia ſtipe licentiaue
rat contra iuſtitiā nunq̄ iudicauerat: & diſ
cordes pro uiribus ad concordiam reduxe
rat: que audiens paſnutiꝰ reuelata ſibi a deo
narrat. Illeq; relicto ſeculo abbatem ad ere
mum ſecutus eſt: uenienteſq; ad fluuium ꝓ
fundū tranſierunt ita ut nuda uix genua per
tingeret. Cui dū ſanctus cellam in eremo de
ſignaſſet: illeq; ad uite perfectioris apicem
aſcendiſſet poſtmodū anima illius ad celos
deferri ab angelis eidem patri reuelatur.
¶ Paſnutius uero bis a deo petita: tertio
queſiuit. Cui reuelatur ipſum eſſe ſimilem
mercatori ad ſe ueniēti. Cui ſupra occurrēs
nullo ab eo amplius queſito uiſa & audita
narrauit. Iſq; ſtatim per famulos mandatis
ut merces ad urbē delatas & cetera ſua bo
na pauperibus errogarēt: cum abbate man
ſit in eremo: qui etiam breui tp̄e ad celeſtia
migrauit. Paſnutiꝰ uero i extremis ꝯſtitutꝰ:
admonuit fr̄es: nemiē ēt peccatorē uel cuiꝰ
uis ſtatus contēnēdum premiſſas tres refe
rēs uiſiones: qui etiam in pace quieuit. iii.
calendas decēbris uidētibus preſbyteris &
fratribus animam eius in celum ab angelis
ſubleuari.

¶ De ſancto Andrea apoſtolo. VIII.

ANdreas apoſtolus filius ioannis
& frater ſimonis petri de ciuita-
te bethſaida galilee : qui primo
fuit diſcipul⁹ ioānis baptiſte tri-
bus uicibus a domino uocat⁹ eſt
Primo ad ſui notitiā : quādo uidelicet audi
uit a ioanne de xp̄o : Ecce agnus dei : & cum
alio diſcipulo ſecutus ieſum : uidit ubi ma-
nebat : & manſit apud eū die illo : inueniēſq;
fratrem ſuum ſimonē adduxit ad ieſum. Se-
cundo ad ſui familiaritatē : qn̄ ſ. iuxta mare
geneſareth turbis ꝯcurrentibus : chriſt⁹ in-
trauit nauem ſimonis : & capta multitudine
piſciū : uocatiſq; iacobo & ioāne ſecuti ſunt
ieſum. Tertio ad ſui diſcipulatū : qn̄ ambu-
lans ieſus iuxta mare galilee petrum & an-
dream de piſcatione uocauit : ꝓmiſſo ſibi ꝙ
fierent hominū piſcatores : qui relictis reti-
bus ſecuti ſunt eū : eiq; de cetero adheſerūt
¶ Poſt aſcenſionē domini diuiſis diſcipulis
andreas apud achaiā p̄dicans multos ad fi-
dem chriſti ꝯuertit : & eccleſiis prouinciam
repleuit. Et dū quidam nobilis iuuenis in-
uitis parentibus apoſtolo adheſiſſet : paren-
tes domū in qua morabatur cum apoſtolo
ſuccenderunt : ſed puer iuſſu apoſtoli tectū
aſcendens : & aquā ampulle ſuꝑ ignes ſpar-
gens flāmas extinxit : & dum illi per ſcalas
ad eum uellēt aſcendere : ſubito excecantur
multiſq; ꝯuerſis : parentes iuuenis poſt dies
qnquaginta defuncti ſunt. ¶ Vxor cuiuſdā
homicide parere nō ualens : ſed in partu pe-
riclitans : ſororem ad deam ſuā dianam pla-
candam miſit. Idolum uero ſorori reſpōdit
ꝙ eam iuuare nō poterat : monuitq; : ut an-
dreā apoſtolum ꝓ auxilio adiret. Ad quam
uocatus apoſtolus eam primo de idolatria
redarguit : deinde pro ea orauit : illaq; mox
fetum mortuū emittens liberat : & baptiza-
tur. ¶ Senex quidam nicolaus uenit ad apo
ſtolum : dicēs ſeptuaginta annis quibus uixe
rat cōtineri nō potuiſſe : ſed ſemper luxurie
deſeruiſſe. Et ꝙ aliquando ad carnis concu
piſcentiam refrenandā euangelium ſuper ſe
ferebat : & dum lupanar intraſſet oblit⁹ euā-
gelium deponere : audiuit a meretrice : ꝙ ui-
debat ſuper eum mirabilia : que etiā ſe ab il
lo tangi non permiſit. Pro quo dū apoſtol⁹
a tertia uſq; ad nonam ieiunus oraſſet : & ſe
non comedere uouiſſet : niſi deus peccatori
ſubueniret : poſt quinq; dieꝝ abſtinentiā au
diuit ſe obtinuiſſe pro ſene. Sicq; apoſtolus
nicolao penitentiā ſex mēſes in pane & aqua
impoſuit : qua pacta ſenex in domino felici-
ter expirauit. ¶ Dum iuuenis chriſtianus &
pulcherrim⁹ a matre laſciua de crimine ne-
phando attemptatus fuiſſet : illeq; flagitium
execraret : mater i iuuenē crimē retorxit : &
eum iudici accuſauit : qui dum apoſtolum
in ſuum patrociniū aduocaſſet. Iudex irat⁹
puerum in ſaccum pice linitum iuſſit mitti :
& in flumine iactari. Andreā uero qui ꝓ eo
interceſſerat in carcerem mitti : ſed orante a-
poſtolo tonitruo terribili & terremotu fa-
cto : omnibus exterritis mulier a fulmine ꝑ-
cuſſa interiit : iuueniſq; mortem euaſit : & iu
dex cum multis fidē chriſti ſuſcepit. ¶ Cū
apud niceam ciuitatē ſeptem demones mul-
tos infeſtarent : & plures tranſeuntes occide
rent : apoſtolus uocatus illuc acceſſit : demo
nes in ſpecie canum aduenire iuſſit : eiſq; in
chriſti nomine ut inde diſcederent mādauit
quo miraculo multi ꝯuerſi ſunt. ¶ Poſt mo
dicum apoſtolo nunciatur : ꝙ iuuenis qdam
iuxta portam alterius urbis a ſeptē canibus
fuerat prefocatus. Intellexit igitur illos fu-
iſſe demones : quos ab oppido nicee expule-
rat : & compatiēs patri defuncti : illuc acceſ-
ſit : mortuum excitauit : & diſcipulū chriſti
fecit. ¶ Quadraginta uiri ad apoſtolum ue-
nientes : ut ab eo fidei doctrinam perciperēt
excitata tēpeſtate a diabolo : nauiq; ſubmerſ
ſa in mare necantur. Quorum corpora ut
apoſtolus uidit ad littus deiecta : & que fa-
cta fuerant per ſpiritum cognoſcens : oratio
ne ſua uiros ſuſcitauit : & baptizauit. ¶ V-
xorem etiam egee proconſulis & maximil
lam ſenatricem & multos d' populo ad chri
ſtum conuertit : pluresq; diſcipulos acquiſi-
uit. ¶ Cum ergo egeas proconſul patras ci
uitatem ingreſſus chriſtianos ad ſacrificia
idolorum compelleret : eidē andreas occur
rens ipſum de ipietate redarguit : eo ꝙ ipſe
iudex hominum conſtitutus iudicem ſuum
celeſtem agnoſcere debuit. Quem dum ꝓ-
conſul uanum & ſuperſtitioſum diceret : eo
ꝙ chriſtum a iudeis crucifixū coleret : apo-
ſtolus chriſtum ſponte crucem ſubiiſſe re-
ſpondit : ex eo ꝙ mortem ſuam diſcipulis p̄-
dixit : & proditorem cognouit : addens my-
ſterium crucis magnum eſſe. Cui procōſul
reſpondit : ꝙ myſteriū dici non poterat ſed
ſupplicium cōminans apoſtolo : ut niſi ſibi
obtemperaret : ipſum myſterium in ſe expe
riri faceret. Tunc apoſtolus myſterium cru
cis cepit exponere : & ꝙ fuerat neceſſarium
ſaluti hominum multis rationibus ſuadere
Et dum in confeſſione crucis perſiſteret im-
mobilis : iubente proconſule i carcerem re-
cluditur : ſed a populo uiſitatur : uolentibus
procōſulem occidere : & apoſtolum fractis
ianuis liberare : quos apoſtolus ſua predica
tione ad patientiam inuitauit. Mane autem
facto andreas de carcere educitur : & dum
chriſtum crucifixum conſtantiſſime confite
retur : iuſſu egee a triginta hominibus fuſti-
gatur : deinde in cruce ſuſpendi iubetur : nō
quidem clauis confixus ſed quaſi i equuleo

extenſus funibus alligatus: populi multitudine inſequente & ipſum innocẽter mori clamante. Qui dum crucem a longe ſalutans adoraſſet: ueſtibus ſuis exutꝰ in cruce ſuſpẽſus eſt. In qua biduo uiuens uiginti milibꝰ aſtantium hominum predicauit. Sed dũ turba egee mortem minaretur: territus procõſul uenit ut eum deponeret: quem dum miniſtri uellent ſoluere brachiis in aerem ſtupidis effectis nullo modo ad eum potuerũt pertingere. Et dum fideles eũ deponere uellent: apoſtolus orauit ad dominum: ut ĩ pace ſuum ſuſcipet ſpiritum. Statiq; ſplendor nimius inſtar fulguris per horam dimidiã ipſum obtexit: cum quo lumine abſcedente apoſtolus deo ſpiritũ emiſit. Cuius corpus maximilla ſenatrix cum aromatibus ſepeliuit. ii. cal. decembris. Iuxta ciuitatẽ papatraceñ. Indeq; proceſſu temporis corpus eius conſtantinopolim trãſlatũ eſt: ut habetur. 8. idus maii. Egeas uero anteq̃ domum rediret arreptus a diabolo expirauit. Cuiꝰ frater nomine ſtratocles cum omni eius familia ad chriſtum conuerſus eſt.

¶ De ſancto nathanaele diſcipulo. VIIII.

NAthanael diſcipulus de oppido chana galilee: unꝰ fuit ex ſeptuagita duobus xpi diſcipulis: quẽ chriſtus ꝯmendat Ioãnis primo: dicens ipſum eſſe iſraelitã ĩ quo dolus non eſt. Hic etiam poſt reſurrectionẽ chriſti unus fuit ex numero illoꝝ. vii. diſcipulorum: quibus chriſtus apparuit iuxta mare galilee quando petrus piſcando traxit rete in terram plenum magnis piſcibꝰ. cliii. ut habetur Ioannis ultimo: qui etiam a pleriſq; ſcribitur fuiſſe alio nomine uocatꝰ urſinus: qui & ab apoſtolis eps bituriceñ conſtitutus poſt completũ predicationis officium in deo feliciter requieuit. iii. cal. decembris: qd tñ falſum eſſe reputatur. Nam corpus huiꝰ nathanaelis apd treugreñ. ciuitatẽ qeſcit. Corpꝰ urſini bituriceñ urbi ſepultũ ueneratur. hec frater uincentius.

¶ De ſcõ nathanaele anachorita. X.

NAthanael anachorita ut dicit heraclides: fraude demonis accidiã paſſus ex priore cella receſſit: & aliam cuidaz uico uicinã ſibi collocauit. Vbi dum habitare cepiſſet demon ad eũ noctu ueniens in ſpecie carnificis pannis ſordidis indutus: flagris ſtrepitum facere cepit: dicens ſe fore demonẽ: q eum de priori cella eiecerat: qui & eum de iſta fugare cupiebat. Mox ſanctus compunctus ad priorem locum rediit: & adeo ſe incluſit: ut. xxxvii. annis nunq̃ limẽ excederet Multaſq; diaboli inſidias ꝑtulit: ut propoſitum frangeret: quaſ tñ omnes deuicit. Septẽ epiſcopos ad ſe uenientes gratãter ſuſcepit & abeũtes uſq; ad limẽ aſſociauit. Quẽ dũ diaconi eo ꝙ non egrederetur redarguerent ſe oĩo ſeculo mortuum eſſe reſpondit. ¶ Nocte quadam demon in ſpecie pueri ſibi apparuit aſinũ panibꝰ oneratũ deferẽtis. Et dũ aſellum in terram corruiſſe fingeret & abbatis auxilium peteret. Ille ꝑplexitate circuncluſus: ne aut miſericordie opus negligeret aut propoſitum frangeret: oratiõe fuſa puero ſuaſit: ut ſi uera eſſet uiſio deum inuocaret: ſibi ſubuenire patum. Si autẽ temptatio eſſet euaneſceret. Moxq; puer cum aſino euanuerunt cum turbine maximo ſtrepitantes: hec omnia heraclides in libro qui dicit paradiſus.

¶ De ſancto Trophiano epo. XI.

TRophianꝰ epiſcopus magne ſanctitatis uir: & miraculorũ gloria preclarꝰ. iii. cal. decembris apud ſantonas in domino feliciter reqeuit. Cuius corpus toloſe tranſlatum: ubiq; terris ſepulcum: ſpiritum in celis uiuere multis miraculis manifeſtat: ut dicit Ado.

¶ De ſanctis diodoro & Mariano & eorum ſociis martyribus. XII.

DIodorꝰ preſbyter & marianꝰ diaconus cum multitudine innumerabilium hominum utriuſq; ſexus & diuerſarum etatum: quoꝝ numerum & nomia ſolius dei ſcientia nouit: paſſi ſunt rome ſub numerião ĩperatore tẽpore Stephani pape primi. Qui die aniuerſaria dedicationis ſanctoꝝ martyrum chryſanti & darie ĩ loco crypte: ubi eorum corpora ſepulta erant diuia celebrãtes uia ſalaria uidelicet extra portam urbis ĩ harenario ubi prefati martyres terra & lapidibus obruti fuerunt: accuſati ſunt ĩperatori. Tunc ĩperator iuſſit in introitu crypte parietem leuari: & montem qui crypte iminebat ad ſublonem ſuꝑ eos deiici: & ſic omnes prefocati ſunt. Quorum corpora ibidẽ iacuerunt uſq; ad tẽpora Stephani pape. vi. anno domini. 886. ¶ Qui uenerabilis pater effoſſa crypta reliquias ſanctorum innumerabiles inde collegit: ex quibus quaſdã laterani: aliquas apud ſanctũ petrũ: aliquas ad baſilicã. xii. apoſtolorum quã a fundamentis renouauerat: aliquas uero ꝑ alias eccleſias & monaſteria ſepelienda diuiſit: in quorum oſſium collectione odor mirabilis quaſi florum & roſaꝝ reſpſus eſt: & lampas in crypta accẽſa. vi. diebus continuis arſit: in qua nec quicq̃ de oleo conſumptum eſt nec flãma extincta: donec oĩa ſanctorũ oſſa a cõgerie lapidũ ſunt collecta. ¶ Quidã autem cũ de reliquiis aliquas queſtus grã ſubtra-

xiſſet:continuo in lectum decidit graui lan
gore detentus:& cõmiſſum furtum cõfeſſus
reliquias reſtituit : & ſic ſanitatem recepit.
Horũ omniũ martyꝝ paſſio die calẽdarum
decembriũ celebrat̃.

¶De ſancto diodoro epõ & ꝯfeſſore. XIII

DIodorus alexandrinus ceſarieñ:
epiſcopus:dum antiochenꝰ eſſet
preſbyter:clarus ſapientia habe
batur.Qui electus antiſtes mul
ta opuſcula compilauit.In apo
ſtolum cõmentarios edidit:aliaq; multa eu
ſebii ceſarienſis ſecutus characterem.Cu
ius licet ſenſum imutatus fuerit:eius tamen
attingere non potuit eloquentiam : ignarus
ſecularium litterarum.Floruit tempore im
peratoris ualentis:ut dicit hieronymꝰ libro
de illuſtribus.

¶De ſãcto anſano martyre:ꝙ maxima uir
gine & martyre. XIIII

ANſanus martyr ciuis romanus
filiꝰ nobilis trãquillini duodecĩ
annorum occulte inſcio patre a
protaſio preſbytero in chriſti
fide doctus & baptizatꝰ eſt: atq;
a Maxima uirgine de territorio tonagrita
no de ſacro fonte leuatus: qui a patre impe
ratoribus diocletiano & maximiano delatꝰ
decimotertio anno imperii eorum cum ipſa
maxima uirgine ab eiſdem tentus & carceri
traditus eſt diebus multis . Quam quidem
ſacram uirginem prefati imperatores tãdiu
fuſtibus cedi fecerunt:donec ſpiritum exha
laret.Anſanus uero de carcere fugiens ue
nit balneoregium:ubi uiſione angelica con
fortatus eſt.Deinde ueniens ad ciuitatem ſe
narum:dum chriſtum dominum predicaret
a proconſule lyſia tentus in ignem miſſus ẽ
quo diuina uirtute extincto:dum permanſiſ
ſet illeſus iuxta fluuium arbiam eductus :
ibiq; iuſſu preſidis decollatꝰ eſt:ibiq; ſepul
tus calẽdis derembris.

¶De ſancto proculo epiſcopo & mary
re. XV

PRoculus epiſcopꝰ & martyr de
ſyria ueniens romam tempore iu
ſtini imperatoris:totamq; roma
nam prouinciam diſcurrens chri
ſtum ꝑdicabat:miraculis & uita
refulgens.Quem ſanctus ualentinus epiſco
pus ichthyraneñ. conſtituit ſacerdotem.Et
dum die quadam celebraret preſente predi
cto epiſcopo:angelus domini acceptum de
altari calicem in aera uidentibus omnibus
ſubleuauit:& deinde in altari repoſuit ſan
guine conſecrato.Sanctus autem preſbyter
de mandato angeli ſanguinem conſecratum
libauit.Deinde propter perſecutionem pa
ganorum fugit de tyro ſiue ichthyrañ.cum
epiſcopo ualentino:& ueniens ad ciuitatem
nequinam a gentilibus gothis tentus & uer
beribus afflictus atq; in carcere miſſus eſt:
ſed per angelum eductus uenit lazanũ : ubi
ſancto ualentino per martyrium aſſumpto:
conſtitutus epiſcopus totam ciuitatem per
multa miracula conuertit ad chriſtum.De
inde ueniens ſpoletũ chriſtũ predicauit:ide
a deo monitꝰ ꝑſecutionẽ fugiẽs uenit bono
niam:ubi theodori filiã:que manũ habebat
aridam ſanauit:& patrem cũ filia conuertit
ad fidem:& filiũ heroniani a demonio libe
rauit.Et poſt multorũ conuerſionẽ a totil
la rege gothoꝝ captus ablatis ſibi binis lo
ris a tergo decollatus eſt:& iuxta ciuitatem
humatus:ubi ꝓceſſu tẽporis puer mortuus
iuxta ipſũ ſepultus reuixit. Tuncq; corpus
ipſius integrum repertum honorifice leua
tum eſt:huius paſſio agit̃ die calẽ.decẽbris

¶De ſancto albano martyre. XVI

ALbanus martyr ĩ ciuitate magũ
tia paſſus eſt:&ibi ſepultus.Hic
habuit patrem chriſtianum im
peratorem de partibus aquilo
nis:qui mortua coniuge filiam
decoram ex ea habens:ineptéq; diligens:eã
nuptui multis principibꝰ petentibus trade
re recuſabat.Quam tandẽ flagitioſo amore
carnaliter cognouit: & ex illa albanũ filiũ
ſuſcepit.Mater igitur de conſenſu imperato
ris ad tegendam infamiam filium ĩ capſella
pallio inuolutum in partibus ungarie expo
nendũ mandauit: qui repertus iuxta nemus
a rege ungarie carente liberis ſuſcipitur:&
ob eius elegantiam occulte in rure nutrit̃:
ſimulataq; regina pregnante:tempore par
tus puer natus fingit̃: & a rege adoptatꝰ ut
naturalis tractat̃:ab omnibuſq; baronibus
& ciuibus filius regis uere putatur:tã ipſis
ꝗ iuuene predictorũ ignaris . Factus ergo
iuuenis gratus & ſtrenuꝰ: filia imperatoris
aquilonis:que eſt propria mater: eidẽ a pa
tre putatiuo in cõiugium queritur:& ab im
peratore traditur:uere putante filiam trade
re filio uero regis.Poſt tẽpus modicũ rex
ungarie infirmatnr : & ad extrema ueniens
filio adoptiuo regnum cõmittens:eo ꝙ aliũ
non haberet:eidem ſeriem facti reuelat : &
qualiter ab eo repertus non eſt eius filiꝰ na
turalis.In cuius euidentiam pallium ĩ quo
ipſum inuolutũ ex nemore ſuſceperat uſq;
tunc reſeruatum albano tradidit.Quod iu
uenis audiens: conſternatus ad uxorẽ ingre
ditur.Et dum ſibi cauſam triſtitie querenti
factum pandere nollet: eo ꝙ ſe ex hoc contẽ
nendum ab uxore putaret: pallium quo ſil
ue expoſitus inuolutus fuerat:quod tunc ei
dem a rege traditum er. t:de ſinu iuuenis ce
cidit:quod dum mater uidit agnouit:& mu

tua collocutione habita: repertum eſt alba/
num inceſtu genitum: matre inceſtuoſo cõ
nubio cognouiſſe. Conſilio inter eos habito
triſtitiã ex morte regis ſimulant: mortuūq;
regem ungarie iuxta condecentiã regiam tu
mulant. Deinde ad utriuſq; patrem impera/
torem ꝑperant: ut eidem ſeriẽ facti pandãt
Quos ille ut filiã & generũ cũ magna letitia
& ſolẽnitate ſuſcepit. Sed die ſequenti pacta
letitia mutue uiſionis: imꝑatorem ſolum al
banus & mater in cameram uocant: eidemq;
cum lachrymis factum ſerioſius explicant:
& ad diuinam miſericordiã iplorãdam per
penitentiam regem confortant. Qui omnes
ſancto cuidam epiſcopo reatum confeſſi: de
ipſius conſilio eremitam ſanctiſſimũ adeunt
pro penitentia aſſumenda. Qui eis ſeptennẽ
ꝑegrinandi penitentiam iponit. Sicq; utroq;
regno epiſcopo regendo cõmiſſo. vii. annis
ꝑegrinantur: continue annis ſingulis eremi/
tam reuiſentes. Peracta igit̃ penitentia dum
eremum ſancti uiri petunt in ſilua deꝑeunt
& ſuperueniente nocte iuuenis ꝑentes in le/
cto eiſdẽ de foliis arborum ſtrato collocat:
ipſe uero in arborem excubat. Ac inſtigante
diabolo ꝑentes uigilantes ad uomitum rede
unt: & in abominandũ antiquum ſcelus inui
cem coeuntes recidunt. Quod albanus ſen/
tiens turbat⁹ ex arbore preceps irruit & pa
rentes baculo ipatiens peremit. Facto mane
ad eremitam rediit: qui iam omnia per ſpi/
ritum precognita que contingerant reuela/
uit. Iuſſu ergo ipſius albanus iterato ſeptẽ/
nem ꝑegrinatiõem aſſumit: qua perfecta ad
eremitam rediit. Et dum ſemper ꝑegrinari
decreuiſſet: uitam ſuam per eremitam ꝯſcri
bere fecit. Quam in pyxide locatam ad col/
lum ſuum alligauit & abiit. Sicq; relicto re
gno factus anachorita & ꝑegrinus apud ci/
uitatem maguntiam in nemore a latronibus
paganis inuentus: dum ſe chriſtianũ diceret
iugulatus eſt: corp⁹ quoq; in flumine iacta
tum eſt. Quo curſu fluminis ad molendinũ
delato: dum filia militis cuiuſdam leproſa
ſe in flumine balnearet repente a lepra mun/
datur. Quod dum admirans deferret in ur/
be multi leproſi uenientes & ſe in amnẽ tin/
gentes mundabantur. Et mirantibus cũctis
unde talem aqua uirtutem haberet ꝑquiren
tes corpus martyris inuenerunt: & reperta
pyxide uitaq; ipſius ꝑlecta deo grãs agẽtes
corpus cum honore ad ciuitatem portantes
uenerabiliter condiderunt cal. decẽbris ubi
& quieſcit miraculis clarens.

¶ De ſancto eligio epõ. XVII.

Eligius nouionenſis epiſcopus ut
ait Sigibertus claruit anno ſexto
conſtantis: qui & conſtantinus.
Hic de ciuitate lemouiceñ oriun/
dus patre eutherio matre terrigia: dum ab
annis puerilibus artem aurificum didiciſ/
ſet: omniaſque lucrabatur: paupibus ero/
gabat: & multa miracula operabatur. Inter
que contracto cuidam elemoſynam prebẽs
dum ille manum porrigeret ſanus efficitur.
Et dum iam optimus magiſter in arte ſua fa
ctus eſſet: & aurum certo ſub pondere ſibi a
rege traditum fuiſſet: ut inde ſibi ſellam fa/
bricaret: ipſe ſibi binas ſellas fabricatas ope
curioſo regi tradidit: quibus ponderatis in
utraq; auri pond⁹ qđ ſibi dederat repperit
ſicq; miraculoſe aurum duplicatum iuenit.
¶ Deinde factus eſt epiſcopus nouioneñ. Et
dum die quadam homiem ex iuſtitia damna
tum patibulo: pietate motus depoſitum ſe/
peliret: eum manibus contractando ſuſcita/
uit. ¶ Multa corpora ſãctorum reppit deo
ſibi reuelante in ciuitate nouioneñ. corpus
ſancti qntini martyris: & in ſueſoneñ corpo
ra martyrum Criſpini & criſpiniani: & ĩ be/
luaceñ corpus ſci martyris luciani. Defun/
ctus eſt autem anno uite ſue. lxxx. miracu/
lis clarus. Sed dũ anno reuoluto corpus ei⁹
trãſferri deberet incorruptum inuentum ẽ:
& barba ſibi renata que die ſepulture ſue ſi
bi fuerat abraſa. Quieuit autem in domino
die cal. decembris.

¶ De ſcã natalia uxore hadriani mr̃. XVIII

Natalia uxor olim ſancti hadriani
martyris corpor̃ uiri & aliorum
martyrum cum eo paſſorum cõ/
ſtantinopolim trãſlatis ut in eoꝝ
legetur paſſione. vi. idus ſeptem/
bris manum uiri ſibi in ſolatium retinuit: &
nicomedie ubi uir paſſus fuerat remanſit.
Quam dum tribunus de uolũtate maximia/
ni imperatoris propter ei⁹ decorem & diui/
tias in coniugium peteret: aſſentire ſimula/
uit triduana inducia poſtulata. Et dum deũ
pro ſui corpis caſtitate oraret: admonetur ĩ
ſomnis ab uno ex martyribus uiri cõſociis
ut conſtãtinopoli fugiat. Que manu hadria/
ni ſumpta nauem cum pluribus chriſtianis
aſcendit: quam tribunus dum inſequitur: uẽ
to inſurgente contrario: & plurib⁹ ſubmer
ſis redire compellitur. ¶ Media uero nocte
diabol⁹ in ſpecie naute cum naui fantaſtica
fugientibus chriſtianis apparuit: & ꝙ uiam
errarent aſſeruit atq; ad ſiniſtram pergere
docuit. Hoc autem faciebat ut eos perderet
Mox dum uela uerterẽt: hadrianus cum na/
uicula natalie apparuit: & demonem illum
fuiſſe reuelauit: eoſq; precedens cõſtantino/
polim ſaluos mane perduxit. Quo dum in/
troiſſent: Natalia domum ubi martyrũ cor/
pora ſeruabãtur intrauit: manum uiri iuxta
corpus poſuit: & poſt orationem dormitans
a ſancto martyre iuitata ad celeſtia ꝑ uiſu3

euigilans reuelata narrauit: & uale faciens
omnibus ſpiritum emiſit calen.decembris.
Cuius corpus a comitibus iuxta aliorũ cor
pora ſepultum eſt.

¶ De ſancta bibiana uirgine & marty. XIX

Bibiana uirgo ſub iuliano apoſta
ta paſſa eſt rome. ✠ Cuius pater
flauianus chriſtianus fuit habẽs
coniugem & filias chriſtianas:
Qui accuſatus apud iulianum
imperatorem: ꝙ martyres plurimos ſepiliſ
ſet: ab eodem in exilio damnatus in pace qe
uit. Poſt cuius obitum iulianus matrem bi
biane & filias comprehenſas tradidit ✠ fau
ſto preſidi: ut eas ad ſacrificandum compel
leret: a quibus ille conuerſus & ab impera
tore martyrizatus atq; ab eiſdem ſanctis ſe
pultus eſt. Quod iulianus comperiens ma
trem & filias perquirebat. Sed poſt dies mo
dicos bibiane mater ✠ darfoſa & germana
latentes in chriſto quieuerunt. Bibiana ue
ro a iuliano reperta & tenta: dum idolis ſa
crificare nollet plumbatis diutiſſime uerbe
ratur: & ſuperuiuens triduo propter nimiã
cedem emiſſo per os ſanguinis profluuio
ad dominum per martyrium perrexit q̃rto
nõ. decembris. Cuius corpus a ioanne pre
ſbytero poſitum eſt apud palatium lucinia
num iuxta corpora genitricis & ſororis.

¶ De ſancto petro chryſologo epõ. XX

Petrus chryſologus archiepiſco
pus rauennas de ciuitate imolẽ
ſi oriundus a ſancto cornelio i
molenſi nutritus & doctus atq;
in diaconum conſecratus eſt: ui
te ſanctitate & ſapientia inſigniter pollens.
Igitur epiſcopatu rauenne uacante: dũ qui
dam ciuitatis rauennatis ciuis a clero & po
pulo electus eſſet: & pro confirmatione ha
benda multi nobiles romam ad ſixtum pa
pam tertium acceſſiſſent: anteq̃ illi ad urbẽ
peruenirent: ſixtus papa a beato petro apo
ſtolo & ſancto apollinare ſibi apparentibꝰ
per uiſum admonetur: ut nullum alium in
rauenne archiepiſcopum conſecraret: niſi il
lum quem ipſi in eorum medio eidem oſten
debant. Venientibus ergo ciuibus ad urbẽ
ab eiſdem papa per triduum requiſitus: ut
electum ſuum conſecraret: omnino renuit:
iuſſa ſibi a ſanctis referens & oſtenſum req
rens. Cuius dum nomen ignoraret: ſed eun
dem ex uultu cognoſcendum diceret: ꝑ tres
dies inter omnes ſibi aſſiſtentes oſtenſum ui
dere nequiuit. Poſt triduum autem imolen
ſis epiſcopus cum petro eius diacono corã
papa comparuit: qui eidem pro electi con
firmatione inſtanter ſupplicauit. Sed dum
pontifex petrum in medio multorum aſpe
xit: etiam a longe eundem mox recognouit
& ꝙ ille eſſet: qui ſibi oſtenſus fuerat aſſe
ruit: atq; ipſum cunctis approbantibus in
epiſcopum conſecrauit. Qui ſanctus lauda
biliter uiuens: doctrina: uita: & miraculis
floruit. Tandem obitu ſuo ſibi diuina moni
tione reuelato imolã perrexit: & iuxta cor
pus ſancti caſſiani martyris: ubi & nutritus
fuerat: orans ad chriſtum migrauit: & iuxta
eundem martyrem ſepultus eſt quarto nõ
decembris. Cuius calix & patena eorum cõ
tactu ſanant a morſu rabidi canis. Hic mul
tas homelias ſuper euangeliis: & ſermones
elegantes compoſuit: & propter ſermonis
ſui uenuſtatẽ petrus chryſologus: quod eſt
ſermo aureus cognomen accepit. ¶ Extat &
eius epiſtola cõtra eutycetem tempore leo
nis primi imperatoris conſcripta: cuius ſen
tentie auctoritate poſtq̃ in concilio calcedo
nenſi lecta eſt: eutyces hereticꝰ dãnatus eſt

¶ De ſanctis uero & ſecuro martyribꝰ. XXI

Verus & ſecurus germani apud
aphricã ſub ꝑſecutione uandali
ca paſſi: glorioſo martyrio coro
nati ſunt quarto nõ decembris
ut in martylogio adonis legit.

¶ De ſancto caſſiano martyre. XXII

Caſſianus martyr in ciuitate tingi
tana que eſt metropolis maurita
nie paſſus eſt: qui exceptoris diu
gerens officium: tandem celitus
inſpiratus execrabile duxit chri
ſtianorum neci deſeruire: unde renuncians
eidem officio ſub chriſtiana confeſſione tri
umphum meruit obtinere martyrii die ter
tio nõ. decẽbris: ut dicit in martylogio a
donis: cuius corpus ĩ prefata ciuitate tumu
latum: inde proceſſu temporis ad ciuitatem
imolenſem tranſlatum eſt: ubi & quieſcit mi
raculis clarens.

¶ De ſanctis claudio hilaria & ſociis mar
tyribus. XXIII

Claudius tribunꝰ & hilaria uxor
eius & filii eius iaſon & maurus
cum militibus ſeptuaginta ſub
numeriano imperatore paſſi ſũt
Nam ut in paſſione chryſanti &
darie dicetur: dũ ſanctus chryſantus ab im
peratore traditus eſſet tribuno claudio ad
torquendum. Videns claudiꝰ qualiter om̃ia
tormenta ſuperaret: & qualiter deos genti
um apertis rationibus confutaret: & quia fu
ſtes quibus cedebatur molles redebantur:
conuerſus eſt ad dominũ cũ uxore & filiis
& ſeptuaginta ſuis militibus ſibi commiſſis
Quod imperator audiens iuſſit claudium
ligato ad collum eius ſaxo in mari precipi
tẽ dari. Milites quoq; ſingillatim audiri: ita
ut qui ſe chriſtianum confiteretur capite ce
deretur: qui uero ſe chriſticolam negaret:

dimitteretur. Prius ergo iaſon & maurus filii claudii non iterrogati ſe chriſtianos cõfitentes decollat ſunt. Quos omnes ceteri imitantes infra horam eodem martyrio coronati ſunt. Quorum corpora a chriſtianis in cuniculo ubi decollati fuerant condita ſunt noctu non longe ab urbe uia ſalaria. Filio⁊ uero corpora hilaria mater in ſuo pdio ſepeliuit. Et dum ad tumulũ oraret:& pagani ſuperuenientes eam occidere uellent:orãdi ſpatio accepto in confeſſione ſpiritũ emiſit. Cuius corpus iuxta filiorum cadauera due eius ancille clandeſtine ſepelierunt. Horum omnium martyrum paſſio recolitur die.iii.nõ decembris. De quibus infra in paſſione chryſanti & darie.8.cal.nouembr.

¶ De ſancto lucio rege & ꝯfeſſore. XXIIII

LVcius beatus confeſſor fuit rex britãnie baptizatus a thimotheo diſcipulo ſãcti pauli. Qui regno compoſito & bene ordinato relictis omnibus ſecularibus põpis multiſq; ad deum conuerſis: ueniens per auguſtam in ciuitatem curie multis ad uite pfectionem exẽplo & doctrinis iductis die.5 decẽbr i pace qeuit. ut dicit fr bartholome⁹

¶ De ſcã Barbara uirgine & martyre. XXV

BArbara uirgo paſſa eſt in ciuitatis nicomedie tempore maximiani imperatoris ſub preſide marciano. Cuius pater dioſcorus nomine eiuſdẽ ciuitatis nobilis & paganus:turri excelſa fabricata filiam pulcherrimam barbaram intromiſit:ne ab hominibus uideretur. Cũq; plurimi eam in cõiugium peterent:illa iam animo chriſtiana diuinitus inſpirata: conſenſum denegabat. Et dum pater in balneo qđ edificabat i turri iuſſiſſet artificibus duas fieri feneſtras:eo diſcedente barbara tertiam erigi fecit. Et deſcendens in balneum depingenſq; digito i marmore crucis ſignum: mox i petra ſignũ crucis apparuit acſi ferro ſculptum eſſet. Similiter in & ſilicie ueſtigia pedum illius i preſſa ſunt. Et deſcendens puella in concam inundantibus aquis:orauit ut ſanctificaret: aqua & ſubmergens corpus ſe ipſam baptizauit in nomine patris & filii & ſpiritusſancti. Egreſſa igitur de aqua turrem conſcendens in idolorum facies conſpuit:& reſpiciens in celum deum uerum adorauit. ¶ Rediens ergo pater & eam iterrogans cur tres feneſtras in balneo fieri iuſſerat audiuit ab ea quia tres ſunt qui mundum illuminãt:pater & filius & ſpiritusſanctus. Quod audiens pater arrepto gladio eam inſequitur ut occideret illam:que dum fugeret & a mõtis crepidine precluſa artaretur orauit ad dominum: & ſciſſo lapide mons per medium diuiſus uirginem ſuſcepit:& ad aliam partẽ eiecit. Quo dũ pater aſcẽdẽs duos paſtores greges paſcẽtes iterrogaſſet an puellã fugiẽtẽ uidiſſẽt:un⁹ eo⁊ cũ iuramẽto negauit eã ſaluare cupiẽs:alter uero ipſã digito oñdit eã occidi uolẽs. Moxq; ipſe cũ pecorib⁹ ſuis i lapides ꝯuerſi ſũt uſq; i pñs ibi manẽtes. Quã pater apphenſã & p capillos tractã:& duriſſime ceſam:martiano pſidi die ſequẽti tradidit puniẽdã. Et dũ xpm ꝯfiteret & idola gẽtiũ demonia eẽ ꝯteſtaret: iuſſit eã pſes ſpoliatã ſuſpẽdi & crudis neruis cedi ac cilicinis ſaccis plagas ei⁹ extergi:deĩde carceri immiſſam pedib⁹ in ligno conſtringi:ubi domino ſibi noctu apparente confortatur: ipſiuſq; uulnera conſolidantur. Quod dum die ſequenti preſes deorum pietati aſcriberet:& uirgo eius inſaniam derideret iuſſit eam uerſis pedibus ſuſpendi:& latera ei⁹ unguib⁹ radi atq; ardentes lampades applicari. Inſuper & caput maleis contundi donec de naribus ipſius ſanguis abunde ſtillaret in terram. Deinde mãmillas fecit precidi ipſamq; nudam per ciuitatem circunduci. Dum autem ſic ducta oraſſet ad dominũ angelus ſibi apparens denudatum corpus eius candida ſtola contexit & mãmillis reſtitutis plagas omnes ſanauit: qđ dum preſes cerneret furore nimio repletus eam decollari mandauit. Quam pater ad montem ubi eam comprehenderat adducens:caput eiuſdẽ manibus propriis amputauit. Moxq; ab igne celeſti conſumptus eſt. Corpus autem uirginis a ualentiano quodam chriſtiano nicomedie ſepultum eſt die ſecundo nõ decembris. Indeq; temporis proceſſu conſtantinopolim tranſlatũ poſtmodum a uenetis quibuſdã nobilib⁹ uenetias delatu3: requieſcere dicitur i eccleſia ſcẽ marie cruciferoꝝ

¶ De ſancto meletio epõ ponti. XXVI.

MEleti⁹ eps & ꝯfeſſor apud pontũ floruit. Qui cũ eẽt eruditõnũ cura magnific⁹ uirt⁹tñ animi & uite ſynceritas lõge i eo magnificẽtior extitit:ut dicit i martylogio uſuardi: q etiã poſt laudabilẽ uitã ibidẽ in pace quieuit. ii. nõ decembris.

¶ De ſcõ meletio epõ antiocheñ. XXVII.

MEleti⁹ eps antiochen⁹: ut ſcribit theodoric⁹ i hiſtoria triptita tpe ꝯſtantii ipatoris arriani claruit. Hic dũ citatẽ quãdã armenie regeret & barbaroſ doceret pp ſui eloqii uenuſtatẽ ab arriãis & catholicis pariter antiochie eps poſtulat. Quẽ ipator cõſtãti⁹ uidere nolẽs & pbare utꝝ eẽt arrian⁹an catholic⁹iuſſit ut expõeret. Dñs poſſedit me ⁊c. qđ ille exponens trinitatẽ publice docuit & aptiſſimis rõib⁹ ꝯprobauit:pp qđ.

Melior est sapia cunctis opibus preciosissimis

ab arriãis reuocat⁹ & a ꝯſtantio reprobat⁹: & ab eccleſia ſua expl'ſus reuerſus armeniã euſebio epõ adheſit: & clar⁹ miraclis uita & ſcientia ĩpace qeuit.

De ſcõ clemẽte pſbr̃o & confeſ. XXVIII

CLemens presbyter alexandrin⁹ qui ut dicit ado in diuinarũ eruditionum ſcholis q̃maxime floruit: panthei auditor: origenis uero preceptor fuit. Hic libros octo condidit ſtromatum: quod ſonat opus uarie contextũ. Compoſuit & libros octo quos informationum uel diſpoſitionnm nominare poſſumus. Item librum ad gentiles exhortationum. Item librum qui dicit̃ pedagogus libris tribus diſtinctum. Item librum qui ſcribitur: quis eſt qui ſaluus fieri poſſit diues. Item librũ alium de paſcha & de diſputatione & de ieiunio & obtrectatione. Item alium exhortatorium ad patientiam. Item ad neophytos. Item alium qui inſcribitur canon eccleſiaſticus. Item de his q̃ iudaicum ſenſum requirunt: quem ad alexãdrum hieroſolymorum epiſcopum ſcripſit Item librum contra hereſes. Extat & eius tã diuinarum ſcripturarum q̃ litterature ſecularis uolumina eruditionis & eloquẽtie referta: in geneſim etiam cõmentarios ſcribere pollicitus eſt. Hec hieronymus de uiris illuſtribus. Quieuit in pace die ſecũdo noñ decembris. Seueri imꝑatoris tẽpore florẽs.

De ſancto ſabba abbate. XXIX

SAbbas abbas ex prouincia capadocie ciuitate mutalapſis patre ioanne matre ſophia: claris & xp̃ianis originẽ traxit. xvii. theodoſii ĩpatoris ãno. Dũ aũt pater ei⁹ militatur⁹ cũ uxore alexandriã ꝑgeret: filiũ ꝑuulum hieremie fratri cõmendauit. Quem dum uxor illius inuite conſpiceret: puer relicto ſeculo occulte patruum deſerens: & ad monaſterium quod dicitur ſcando fugiẽs: ab abbate gregorio ſuſcept⁹ ẽ & monachus effectus: qui ĩ omni ſanctitate uiuens: etatis proceſſu ſumma preditus abſtinentia cepit etiam clarere miraculis. Inter que dum tempore hyemali piſtor ueſtes lotas ſiccandas in furno adhuc calido poſuiſſet: & oblitus ipſarum clibanum pro pane coquendo ex incuria accendiſſet: deinde recordatus ueſtium damnum ſuum defleret. Sabbas compaſſione motus furnum ingreſſus accenſum illeſas ueſtes illeſus eduxit. Poſt hec perrexit ad eremũ ad geraſimũ abbatem: ubi multa diaboli figmenta & certamina ſuperans dudum manſit. Deinde ueniens heroſolymam ſibi locellũ edificauit: & ſacra loca quotidie perluſtrans ad locellum redibat contemplationi uacans. Die quadam apud eccleſiam ſancti ioannis baptiſte mulierem dudum fluxum ſanguinis paſſam ſanam effecit. Quendam etiam a demone obſeſſum liberauit. Et cum ſiccitas nimia populum urgeret: adeo ut neq; in puteis neq; in foueis aqua reperiri poſſet: & ex hoc ciuitas periclitaretur: fodientibus ciuibus in locis plurimis ſi forte aqua alicunde prorumperet: oratione ſancti pluuia largiſſima noctu deſcendit: que foueas & ciſternas repleuit: omnemq; populum ſatiauit. Sicq; multorum ſignorum gloria clar⁹ uirtutibus pollens: ſub ioanne archiepiſcopo quieuit in pace die ſabbati noñ decembris anno domini. 524. ſepultus hieroſolymis inter duas eccleſias: cuius corpus inde proceſſu temporis uenetias delatum: quieſcit in eccl'ia ſcĩ antonini martyris.

De ſcõ baſſo epõ & martyre. XXX

BAſſus epiſcopus ex nicea ꝓuincia dum chriſtum predicaret a perennio preſide detentus & ad deorum ſacrificia inuitatus: cũ idolis ĩmolare contemneret: primo in equuleo ſuſpẽſus ac diuti⁹ tortus eſt: deinde laminis ardẽtibus circa latera appoſitis excruciatus ieſum chriſtum dominum maiori conſtantia profitebatur. Quaꝓpter in equuleo leuat⁹ fuſtib⁹ & ſcorpionib⁹ ꝑſi dis iuſſu diutiſſime ceſus ẽ. Poſt hoc depoſit⁹ ad ſtatuas deoꝝ ligna pro ſacrificio portare compellitur: data ſententia: ut ſi non ſacrificaret: eodem igne cõſumeretur: qui dũ ſacrificare cõtemneret: in ignem miſſus ſed in eo dudum manens illeſus educitur. Sicq; a preſide ad iudicẽ nicee prouincie deſtinat̃ cum litteris ſibi mandantibus ut baſſũ: aut ſacrificare compelleret: aut excogitatis ſupliciis perimeret. Sed dũ a iudice ſuaſus ſacrificare nollet: fabricatis duob⁹ clauis ad menſuram longitudinis corporis eius eiſq; a plãtis pedũ per medium corporis uſq; ad uerticẽ confix⁹ in chriſti ꝯfeſſione emiſit ſpiritũ noñ decẽbr̃. t̃pe decii & ualeriani. Cui⁹ corp⁹ a xp̃ianis ĩ nicea ciuitate ſepultũ eſt.

De ſcã criſpina uirgine & martyre. XXXI

CRiſpia uirgo ĩ aphrica ap̃. coloniã thebeſtinã t̃pe diocletiani & maxiani impatoꝝ cũ ſacrificare nollet iuſſu anolini ꝓcõſul' d̃col lata ẽ: ibiq; ſepulta noñ. decẽbr̃.

De ſcõ dalmatio epõ & martyre. XXXII

DAlmati⁹ martyr & ep̃s de italia oriũd⁹ p̃re ſenatore dũ xp̃ian⁹ eſſet occult⁹ oĩa deſerens ad albã ciuitatẽ deuenit: ibiq; xp̃m ꝑdicarce epit & miracul' clarere. ad quem quidam ualentin⁹ magiſter militũ de rauenna ueniens eius audita fama pro filio

ſuo grauí infirmitate detento ſupplicare
cepit: orationeqꝫ fuſa ſanctus filium libera
tum eidem nunciat: qđ ille repatrians dum
uerum eſſe cognouit ad dalmatium rediit &
conuerſus ad chriſtum ab eodem cum filio
baptiſmum ſuſcepit. Iterumqꝫ ad propria
remeans & chriſtum annuncians miraculi
teſtimonio multos ad fidem conuertit: dein
de dalmatius angelo duce ticenum ueniens
dum flumen ſine pōte uel naui ab angelo in
momento tranſuectus multis coram poſitis
tranſiuiſſet: populum multum conuertit ad
chriſtum. Ibiqꝫ conſtitutus epiſcopus pre-
dicationis officium fideliter perficiebat: dei
de ad gallias tranſiens: plurimos infideliuꝫ
chriſtianos effecit. Et poſt hec reuelatione
diuina: dum ad ſuam rediret eccleſiam iux-
ta flumē ticeni ab infidelibus captus & ī ce-
rebro gladiis percuſſus per martyrium mi
grauit ad chriſtum. Sed dum corpus eius
exanime ſtaret nec dudū cecidiſſet uiſo mi-
raculo multi ex infidelibus conuerſi ſunt.
Sepultuſqꝫ eſt ibidem miraculis clarꝰ. Paſ-
ſus eſt autem die noñ decembris.

❡ De ſcō Nicolao epō & confeſ. .XXXIII.

NIcolaus epiſcopꝰ ciuis patere ur
bis patre epiphanio matre Ioan
na: diuitibus claris & ſanctis ex-
ortꝰ prima die ſue natiuitatis dū
balnearetur erectꝰ ſtetit in pel-
ui fere dimidia hora. Ad ubera matris po-
ſitus. iiii. & vi. feria ſemel ī die māmas ſug-
gebat: qui ex nomīe auūculi ſui nicolai my-
reorum antiſtitis uocatus eſt nicolaus. Dū
adhuc puer imbuendus litteris a ſcholis re-
diret: claude femine eidem obuie greſſū re-
ctum tribuit. ❡ Cuidam ſeruo dei nomine
ſabbatio in extaſi poſito palatium mirificū
auro & gemmis fabricatum cum ſede mira
bilis claritatis intro poſita oſtenditur: que
omnia nicolao adhuc puero in celeſtibus ꝑ
parata reuelantur. Factus autem iuuenis
coetaneorum conſortia & mores deuitans
eccleſiam frequentabat: & que de ſcripturis
audiebat memoriter retinebat. ❡ Parenti-
bus defunctis quid de diuitiis ſibi dimiſſis
domino gratum ageret cogitabat. Hinc aua
ritiam ſi non daret, Hinc inanem gloriam ſi
preberet īcurrerē formidabat. Sed poſt dies
modicos dum quidam conciuis nobilis ad
extremam deductus inopiam: tres filias ſu-
as uirgines fornicari diſponeret: ut inde mi-
ſerrimus quicquam ꝓ uictu acquireret. Ni
colaus hoc audiens noctu domum uiri la-
tenter adiens per feneſtram auri pondus in
tro clam proiecit clamqꝫ diſceſſit. Quod ho
mo ille reperiens ex eo primogenitam mari
tauit. Et dum idem ſecundo ſanctus confeſ-
ſor peregiſſet: ſecundam filiam ſimiliter pa
ter nuptui tradidit. Dum autem tertio dei fa
mulus idem opus perfeciſſet homo ille qui
uigilans benefactorem ſuum ſtudio obſer-
uabat: ſanctū fugientem cepit: eūqꝫ cogno-
uit & ad pedes eius ſe proſtrauit. Quem il-
le erigens eidem ſuperinde ſilentiū quoad
uiueret impauit: illeque tertiam filiam con-
iugio dedit. ❡ Poſt hoc defuncto archiepi-
ſcopo myreorum dum epiſcopi ſuffraga-
nei pro eligendo preſule orantes conue-
niſſent: reuelatur cuidam epiſcopo magne
auctoritatis: in quē uota omnium depende-
bant: ꝙ illum elligere deberent: quem hora
matutinali primum ad ianuam eccleſie nico
laum nomine repperirent. Cum antem nico
laum māe expectantem epiſcopus reppeiiſ
ſet & nomē ipſius didiciſſet: eundem licet ſa
tis renitentem in cathedra collocarunt. Qui
gregi dominico prefectus ad amplioris per
fectionis apicem: omni decoratus uirtute at
tingere ſatagebat multiſqꝫ miraculis coruſ-
cabat. ❡ Quadam die cum ſuis clericis ad
refectionem diſcumbēs deficiente ſibi uino
modicum uini in uaſculo allatum quod uix
tribus in menſa ſufficeret cunctis in fundi ꝑ
cepit: & ad ſufficientiā omnibus fuit ſatis.
❡ Alio quoqꝫ tempore dum unicus ſolūmo
do panis in cellario repertꝰ eſſet: operariis
in eccleſia ſua laborantibꝰ appoſuit. Indeqꝫ
plene omnes refecit. ❡ Virum & uxorem q
xxx. fere annis ſine prole fuerant: ad ſe ueni
entes: & ꝓ filio ſupplicantes oleo lampadis
eccleſie inunxit & orationem premiſit. Eo-
demqꝫ anno mulier filium enixa: eundem in
miniſtrum uiro dn̄i obtulit: quem ille bap-
tizauit: & ſacris litteris erudiuit. ❡ Obſeſ-
ſum a demonio de regione andronica libe-
rauit: puellam manibꝰ aridis de caſtello e-
uādis ſanauit: & alios multos a diuerſis paſ
ſionibus dei uirtute curauit. ❡ Dum eccle-
ſiam conſtrui faceret & lapis magnus in edi
ficium opus eſſet: qui a. lxx. hominibus nul
latenus moueri poterat: ſanctus dei ſuper
ueniens ſigno crucis premiſſo cum duobus
clericis ipſum amouit: & ad locum detulit
ordinatum. ❡ Quadam die tēpeſtate ſeuiſ-
ſima quaſſati quidam naute nicolaū aduo-
cant: & continuo uir quidā eis apparuit di-
cens ſe eſſe nicolaum ab eis aduocatum: qui
eos in antēnis & rudentibus iuuare cepit ſta
timqꝫ tempeſtas ceſſauit. Et dum ad eius ue
niſſent eccleſiam: quem nunq̄ uiderant ſine
indice cognouerunt. Quod ille non ſuis me
ritis ſed eorū fidei attribuere docuit. ❡ Dū
quodā tempore fame ualida regio eſſet op-
preſſa & naues onerate tritico ad portū my
ree deueniſſent rogauit ſanctus nautas ut
ſaltem proquaqꝫ naue in centū modiis eorꝫ
inopie ſubuenirent. Cumqꝫ illi rñderent

non audere hoc facere: eo ꝙ menſuratū alexandrie granum eadem menſura conſtantinopoli in horrea imperatoris eos reddere oportebat: inſtat ſibi: ut petita adimpleant: confiſus in chriſti gratia: ꝙ nihil diminutionis in eorum menſura recipient: quod cum feciſſent: menſuram quam receperat integre miniſtris regiis reddiderunt: & miraculum narrauerūt. Granum autem illud quod ſanctus acceperat miraculoſe per biennium ad uictum & uſum ſeminis abundauit. ❡ Sed cum adhuc in regione illa aliqualis cultus idolorum ſupereſſet: arborem quandam diane conſecratam quam quidam colebant ruſtici: ſanctus precidit: diabolo in aera ululāte ſe de ſua ſede per nicolaum eiectum. Et dum quidam uiri ad ſanctum uiſitandū nauigio pergerēt: demon in ſpecie deuote mulieris eiſdem in ſagenula apparuit: oleum ī uaſe tribuit: rogans ut ex eo parietes eccleſie ſancti nicolai perungerent: eo ꝙ ipſa tūc ad ipſum locum accedere non poſſet. Qua diſcedente in alia nauicula eiſdem cum pluribus uir apparuit nicolao ſimillim⁹: mulierem illam dianam fuiſſe docuit: & ut oleū ſibi datū in mari iactarent admonuit. Quod proiectum in mare contra naturam aquam inflāmauit: qui dum myream ueniunt: nicolaum conſpiciunt: ipſumq; eſſe qui ſibi apparuerat recognoſcunt. ❡ Eodem tempore dum imperator conſtantinus tres principes nepotianum: urſum: & neapoleonem contra hoſtes imperii miſiſſet: & illos ad portum myree applicantes: uir ſanctus ad prādium inuitaſſet: cum eſſent in menſa nunciatur uiro dei: cōſulem pecunia corruptum tres iuuenes milites innocentes decollari mandaſſe. Illico ſanctus tribus illis principibus ſibi aſſociatis ad locum properauit: & iuuenes iam genu flexo gladium uibrantis expectantes repperit. Audacter igitur ſe ī ſpiculatorem ingerens gladium ſibi extorſit: innocentes exoluit: quos ſecum adducens conſulem adiit: eumq; durius obiurgans: tandē penitentem ſuſcepit. ❡ Dum autem principes imperiales cum uictoria redeuntes: ab imperatore magnis honoribus ſublimati fuiſſent: ex inuidia apud eum de proditione delati ſunt: quos ille carceri traditos precepit mane ſine audientia decollari. Qui liberationem trium iuuenum factam a uiro dei recolentes eiuſdem ſe meritis cōmendarūt. Eadem nocte uir dei imperatori per uiſionem apparuit: ipſum de impietate redarguit: & niſi innocentes dimittat exitiale bellum eidem cōminatur ad mortem. Interrogatus quis eſſet: dixit ſe eſſe nicolaum epm̄ myreorum: ſimiliꝗ uiſione prefectum exterruit: Euigilans princeps uiros aduocat: & ſi cui ſancto ſe cōmendaſſent interrogat. Qui dum ſe ſancto nicolao cōmendaſſe dicerent. Miratus imperator ueniam petiit: innocentes abſoluit: & eoſdem ad uirum dei cum muneribus deſtinauit. ❡ Fertur beatum nicolaum adhuc ſenem niceneo concilio interfuiſſe: & quendam arrianum zelo fidei in maxillam percuſſiſſe: ob idq; a concilio mitra & pallio priuatum extitiſſe: propter quod ut plurimum ſine mitra depingitur. Sed dum aliquando miſſam beate uirginis: cuius erat deuotus: in pontificalibus celebraret: & priuationem mitre & pallii defleret: quaſi zelo nimio fidei ſibi ablata: ecce cunctis uidentibus duo angeli eidem aſtiterunt: quorum unus mitram: alius pallium ſibi diuinitus reſtituerunt. Et extunc inſignia reaſſumpſit ſibi celitus reſtituta. Qui ad ultimam horam deueniēs: angelos ſibi occurrentes conſpexit: & ſuum cōmendans ſpiritum domino in pace quieuit die octauo iduum decembris āno domini. 343. Ex cuius oſſib⁹ oleum iugiter emanare cōſueuit: quo liniti languidi a cunctis infirmitatibus ſanabantur. ❡ In multis chronicis inuenitur: ꝙ poſt multum temporis deſtructa a turchis myrea ciuitate a mercatorib⁹ barrēſibus corp⁹ ſcī nicolai barrū trāſlatū ē: ibiq; iacere uſq; ī pn̄s: ut plurimū credit: & a multis peregrinantibus uiſitatur. Veneti autem idem corpus aſſerunt uenetiis delatum. Cuius hiſtoria tranſlationis debito loco uidelicet tertio calendas iunii ponetur. ❡ Miracula autem ſancti: tum quia infinita eſſe dicuntur & inumera: prout collecta eccleſia aſſerit: tum etiam quia ea ſola de ſanctis ponere curauimus: que uel in uita eius uel circa mortem: aut erga eorum corpora contigerunt: ex aliis uoluminibus lectori legenda dimittimus. ❡ Hoc ſolo ad eius uenerationem exarato: ꝙ dum beati nicolai hiſtoria de nouo edita eſſet que notata cum ſuo cantu ad manus quorundam fratrū monaſteriū ſancte crucis de ceſena deueniſſet: & fratres eam in eius feſto canere ad officiū uellent: eorum prior omnino recuſauit: & fratres redarguit: dicens ioculatoria ī eccleſia non eſſe licitum decantare. Nocte ſuperueniente ſanctus nicolaus priori apparuit: eumq; uultu terribili lecto abſtraxit: pauimento colliſit: & incipiens antiphonam. O paſtor eterne ꝛc. per ſingulas differētias uocum fuſte quem tenebat: ictus ſupra dorſū patientis ingeminans: per ordinem ad finem uſq; decantauit. Qui ſemiuiuus dimiſſus clamoribus fratres excitans uiſa & geſta narrauit antiphonam quam nunꝗ audierat retulit: & centum notas in ipſa conſiſtere didiciſſe ex centum pcuſſionib⁹ quas ſuſceperat

adiecit :/& prout dixerat ſic eſſe compertū
ſuit. Dataq; licentia fratres nouā hiſtoriam
eo die & deinceps tā ipſi q̄ alii in multis ec-
cleſiis celebrarunt.

¶De ſcō Nicolao papa prīo. XXXIIII.

NIcolaus papa huius nominis pri
mus natione romanus ex patre
theodoro ſucceſſit benedicto .5.
& ſedit annos.ix. menſes.ii.dies
xx. Et ut in chronica martiniana
habetur poſt magnum gregoriū papā nul
lus uſq; ad eum apparuit ī ſede romana ei-
dem ſanctitate ꝯparandus. Floruit autem tē
pore Ludouici ſecundi īpatoris. Hic micha
elem conſtantinopolitanum imperatorem
excōmunicauit propter ignatii patriarche
iniuſtam depoſitionē. Excōmunicauit etiā
lotharium regem gallie ꝓpter gualderade
pelicis ſue ſocietatem. Qui rex tpe hadriani
ſucceſſoris nicolai pape romā ueniens con-
cubina dimiſſa: abſolutionem ab eo recepit
& non multo poſt uita deceſſit. ¶Huius tē-
pore ſanctus cyrillus pene omnium ſclauo-
rum apoſtolus corpus ſancti clemētis pape
a cerſona ubi in mare ponticum proiectum
fuerat: ex mari exiccato auferens romā detu
lit. Quod per nicolaum papā in eccleſia ſan
cti clementis reconditum fuit: ubi & ipſe cy
rillus paucis expletis diebus ſepelitur mi-
raculis corruſcando. Nicolaus uero papa
poſt multas & uberes collatas elemoſynas
& alia multa bona que fecerat in chriſto qe
uit: & in eccleſia ſancti petri apoſtoli ſepul
tus eſt.

¶De ſanctis dionyſia datiua & ſociis mar-
tyribus. XXXV.

DIonyſia: datiua: leontia & Emila
nus medicus & religioſus uir no
mine terrius: nec non bonifacius
& ſeruus & uictricus atq; maiori
cus adoleſcens: apud aphricam
martyrio coronati ſunt. Qui omēs perſecu
tione uandalica ſub Hunerico rege arriano
pro confeſſiōe fidei catholice: & ne ab arria
nis rebaptizarentur decertātes: grauiſſimis
& innumeris ſuppliciis excruciati: confeſſo
rum chriſti numero ſociati ſūt. viii. idus de
cembris. Ex quibus maioricus adoleſcens:
dionyſie matris ſue eidem in tormentis aſſi-
ſtentis ex hortationibus roboratus in certa
mine confeſſionis ſpiritum reddidit. hec ado

¶De ſcō ābroſio epō & doctore. XXXVI

AMbroſius epiſcopus & doctor:
cuius feſtum obitus occurit .ii.
nonas aprilis. Hoc uero die quo
epiſcopus eſt ordinatus ab eccle
ſia romana celebratur filius am-
broſii romani tūc pfecti galliaꝝ ī galliis na-
tus & ī cunabulis ī ꝑtorio poſitꝰ: dū dormi
ret apto ore: examē apū faciē eiꝰ & os iple-
uit: ut q̄ſi ī alueolū ſuū ītrarēt & exirēt: que
poſtea euolantes in tantam altitudinē aeris
eleuate ſunt: ut humanis oculis mīme uide-
rentur. Quod pater cernēs & territꝰ infan-
tulum predixit aliquid magni futurum. Et
cum puer eſſet matri & ſorori manū oſculā
dam porrigebat: ut ſacerdotibus fieri con-
ſpexerat: qđ ſoror tum deridebat. ¶Cū er-
go rome factus iuuenis & litteris eruditus
cauſas ꝑoraret: a probo prefecto pretorii
mittitur ad liguriam emiliāq; regendam ꝓ-
uinciam: uenitq; mediolanum. Mortuo ue-
ro auxentio epiſcopo arriano: cum populꝰ
propter preſulis electionē ī ſeditionem po-
ſitus eſſet: & ipſe pro ſeditione ſedāda ad ec
cleſiam perrexiſſet: uoce īfantis ſubito am-
broſium epiſcopum clamante: ab omnibus
tam arrianis q̄ catholicis pontifex eligitur.
Quod ille audiēs contra morem ſuū homi-
nes torqueri fecit: ut ſic ab eiꝰ electione ceſ
ſarent. Deinde profiteri philoſophiā uolens
quaſi rem chriſtianis ſuſpectam: dum non
permiſſus eſſet publicas meretrices ad ſe ī-
gredi fecit: populoq; magis acclamāte: pec-
catum tuū ſuper nos: noctu aufugit. Et dū
ſe ticenum ire putaret: mane ad portam ro-
manam ciuitatis ſe repperit. Interim miſ-
ſa electione ad ualentinianum imperato-
rem eam approbauit: gaudens ꝙ iudices
a ſe directi ad ſacerdotium peterentur. Am
broſius uero in poſſeſſione leōtii latuit. Sed
relatione imperatoris ueniente producitur
Et q̄uis multam renitens: tandē electiōi cō-
ſentire cōpellitur. Et cū adhuc eſſet cathe-
cuminus baptizatur: &. viii. die in epiſcopū
conſecratur. Qui cum poſt annos quattuor
romam ueniſſet matre defuncta: & germana
manum eius oſcularetur ſubridens dixit in
ſe iam impletum: qđ puer uaticinatꝰ fuerat.
Vbi etiam paralyticam in lecto cubantem:
ſolo ueſtimenti eius contactu: ſanā effecit.
¶Sed & cum contra uoluntarem iuſtine īpe
ratricis arriane: catholicū in epiſcopum ꝓ-
mouiſſet multas ab ea inſidias & perſecutio
nes paſſus eſt: adeo ut etiam una ex uirgini-
bus arrianorum ut eum ad reliquas ceden-
dum traheret: ipſum per pallium cepiſſet:
quā die ſequenti Ambroſius morte defun-
ctam ſubita honorifice ſepeliuit gratiā pro
contumelia rependens. Redienſq; medio-
lañ ad ſuggeſtionē auguſte multi ſibi calū-
niantur: & multas iniurias patitur. ¶Et dū
in exilium mittendus putaretur: & quidam
uicinꝰ quadrigam ad eum exportandū paſ-
ſet iuſto dei iudicio anno uertente ipſe in ea
dē carruca ī exiliū miſſus ē. ¶Cū āt plures
obſeſſi a demonibꝰ ſe ab Ambroſio torqueri
dicerēt & iuſtina cū arrianis ābroſio impo-

nerent:quod pecunia cōparet qui ſe ab immūdis ſpiritibus torqueri aſſereret: ſubito unus ex illis demone oppreſſus clamabat ꝙ utinam qui nō credunt ambroſio:ut ipſe torquerentur:quem ceteri arriani in piſcinā necauerunt.¶Hereticus quidam inconuertibilis:dum predicāte epiſcopo:uidit angelum ad aures eius loquētem:conuerſus eſt: & fidem quam perſequebatur: defendebat. ¶Quidam magus:qui demones ad eum cedendum inuocabat:audiuit ab eis:ꝙ nec ad fores eius appropinquare preſumerēt:quoniam ignis de domo eiꝰ exibat: q̄ etiam eos longe poſitos cruciabat. ¶Quodam demoniato mediolanum intrante: demon ex illo exiens alium ex urbe egredientem īuaſit: dicens ꝙ ambroſium timebat: & ob id urbē ingredi formidabat.¶Dum quidam ad preces auguſte eum noctu uolens gladio percutere:brachium eleuaſſet:ſubito manꝰ eiꝰ exaruit.¶Cum apud theſſalonicam ex ſeditione populus iudices lapidaſſet:iratus theodoſius imperator omnes theſſalonicenſes perimi iuſſit:nocentes ab innocentibus non ſecernens.Et cum mediolanum ueniſſet uolens intrare eccleſiam ab ambroſio prohibetur:& de tanto ſcelere audacius increpat Qui cum dauid homicidam & adulterū allegaſſet:audiuit ab eo: ꝙ quem allegauerat delinquentem imitaretur & penitentem. Et a doctore ſancto ſuaſus publicam agere penitentiam non eſt dedignatus. Cūq; penitentia peracta die paſche pro cōmunione ſumēda cancellos eccleſie intraſſet: ambroſiꝰ eū extra chorum repulit: dicens locum illum clericis aſſignatum:& ꝙ purpura facit imperatores non ſacerdotes:cui imperator humiliter obediuit:& reuerſus cōſtantinopolim:dum in eccleſia extra cācellos maneret inuitatus a patriarcha ut intraret: miratus ait:ſe unum uidiſſe ambroſium ſacerdotem ¶Dum ad palatium macedonii magiſtri officiorum pro cuiuſdam interceſſione acceſſiſſet: & fores clauſas repperiſſet: ꝯminatꝰ eſt illi:ꝙ cito ad eccleſiam ueniens apertis ianuis intrare non poſſet.¶ Poſt modicum tempus macedonius ad eccleſiam fugiens timore inimicorum patentibus ianuis aditū reperire non ualuit.¶In ciuitate florentie filium cuiuſdam nobilis nomine panſonem puerum obſeſſum a demonio liberauit. Et dum poſt dies modicos puer ſubito expiraſſet mater ipſum ī lecto ſcī defunctum locauit:quem ille ſupueniēs oratione & lachrymis ſuſcitauit.¶Nicetius quidam notarius dolore pedum uexatus:dum ad epiſcopum celebrantem pro cōmunione acceſſiſſet:& ille pedes ipſius caſu calcaſſet: exinde a dolore ereptus eſt.¶Hoſpitatus in quadam uilla tuſcie apud quendam diuitem filiis & familia abundantem:dum uir ſe de cunctis ſibi ad uotum ſuccedentibus iactaſſet:& ꝙ nihil ſibi aduerſi in uita ſua aliquando contigiſſet:ambroſius territus inde cum ſociis feſtinus diſceſſit:dicens ibi tutum non eſſe ꝑmanere:ubi dominus non erat. Quo abeunte & aliquantulum procedente uir ille cum domo & omni familia terre hiatu abſortus eſt:uſq; in preſens quadam fouea ibidem in teſtimonium permanente.¶Ipſe ſuum obitum pſciuit & reueleuauit: ꝙ uſq; paſcha cum fratribus eſſet.Et dum die quodā pſalmum.xliii.cum notario dictaret:uidit notarius ignem caput eius in modum ſcuti operientem & per os eius intrantem:facieſq; eiꝰ ut nix effecta poſt modicū ad colorem priſtinum rediit:quo die dictandi & ſcribendi finē fecit. Poſt dies modicos grauiter egrotare cepit. Et dum ad extrema ꝓpinquaret & quattuor eius diaconi de eligendo epiſcopo inter ſe tractantes:ſimplicianum nominaſſent ita ſilenter:ut uix mutuo ſe audirēt: ipſe longe poſitꝰ tertio clamauit:ſenex: ſed bonus. Quod audientes illi mirati ſunt: & non niſi illum poſt eius obitum elegerunt. Honoratus quoq; preſbyter eccleſie uercelleñ.expectans eius obitum: cum ſe ſopori dediſſet: audiuit ſe tertio uocari: ut ſurgeret feſtinanter:quia ſtatim erat receſſurus: qui ſurgens ei corpus domini obtulit: quo ſumpto uir domini manus ī modum crucis expandit:& orans ſub ſilentio expirauit die 2.nonas aprilis anno domini.380. tempore theodoſii ſenioris: celebratur autem eius feſtum ab eccleſia die quo epiſcopus eſt ordinatus ut dictum eſt: ſcilicet die ſeptio idus decembris.¶Eadem hora uiſus eſt in quodam monaſterio in partibus orientis inter monachos pſallentes orans: & notato tempore repertum eſt beatum uirum tūc a corpore migrauiſſe. Et cum ī nocte paſche corpus eius ad eccleſiam delatum fuiſſet:plurimi infantes baptizati eum uiderunt ſedentē quaſi in cathedra tribunali ut dicebāt. Alii eum aſcendentem digito parentibus oſtendebant:plurimi quoq; ſtellam ſupra corpꝰ eius uidiſſe teſtati ſunt. Sepultus eſt die paſche apud baſilicam ambroſianam: ubi demonum turba ſe ab illo torqueri clamabat ubi & infirmitates curantur:& demones uſq; in preſens effugantur.¶Hic doctor ſanctiſſimꝰ multa utilia opuſcula ī eccleſia dei cōpoſuit: uidelicet librū exameron.Item librum de officiis.Itē de conflictu uitiorū & uirtutum.Itē librum de uirginibus. Itē uitam beate agnetis.Item librū de paradiſo & eiectione primi hominis.Item de oblatione caim & abel:& quid ipſa oblatio ſignificet.

Item de receſſu abrahe de meſopotamia. Item ad flacellã reginam de ſpiritu ſancto. Item cõtra arrianos libros plures. Item cõtra apollinarem librum.i. Item ad Sauinuꝫ epm̃ de trinitate librũ.i. Itẽ ꝯmẽtarioꝝ.i.lucam libros plures. Item librum xpianoꝝ. Item ad diuerſos libros.lxxv. Itẽ tractatus xiiii. Epiſtolas breues.lxxvii. Sermones declamatorios.lxxv. Scripſit & libros de ſpũ ſancto quos gratiano principi direxit. Item librum de exceſſu ſatyri. Itẽ rhythmos ſup deprecatõe pluuie & ſerenitatis:& alia multa que enumerare longum eſſet. Compoſuit & officium & hymnos ac ordinẽ miſſe:qui ĩ eius eccleſia obſeruantur.

¶De ſcõ Agathone martyre. XXXVII.

Agathõ martyr apud alexãdriã ſub decio ĩpatore paſſus eſt. Qui cum eſſet miles & prohiberet quoſdã gentiles uolẽtes illudere cadauenerib⁹ martyrum: el amor repente totius uulgi aduerſus eum extollitur. Oblatuſq; iudici cũ in ꝯfeſſione chriſti perſiſteret: capite pro pietate damnatus ẽ.vii.idus decembris. hec ado.

¶De ſancto Agathõe abbate. XXXVIII.

Agathon abbas per triẽnium lapidem in os tenuit donec taciturnitatem diſceret. Interrogat⁹ que uirtus plus haberet laboris. Reſpondit orarẽ deũ:eo ꝙ demones orantẽ ſemper ĩpugnant ut orationẽ ĩterrũpant. Interrogatus a quodã quomodo cũ fratribus habitare deberet. Rñdit ſicut in prima die nunq̃ fiduciam aſſumẽdo: eo ꝙ fiducia ſit genitrix paſſionũ. ¶ Dixit quoq; ꝙ ſi iracundus etiã mortuos ſuſcitaret non placeret alicui:nec ipſi deo propter iracundiam ſuam. ¶ Fuit autẽ agathon ſapiẽs ad ĩtelligendũ:ĩpiger ad laborandum:parcus ĩ cibo & ueſtimento:qui dicebat ſe nunquam dormiuiſſe hñs aliquid aduerſus quẽquam nec dormire ꝑmiſiſſe hñtem aliquid aduerſum ſe. Moriturus triduo aptis oculis ĩ extaſi manſit: & pulſatus a fratribus dixit ſe diuino iudicio aſſiſtere & anxie timere: eo ꝙ q̃uis in mandatis dei laboraſſet pro uiribus: neſciebat adhuc utrum deo placerent opera ſua:quia aliter ſunt iudicia dei:aliter hominum. Quo dicto ſpm̃ cum gaudio emiſit:uidebant enim eum colligentẽ ſpiritum queadmodum ſiquis ſalutat amicos ſuos dilecto s. hec in uitis patrum.

¶De ſancta Fara uirgine. XXXIX.

Fara uirgo de frãcia tp̃e heraclii imperatoris claruit. Cui⁹ pater hagerricus de burgũdia duxit originem. Hic claris natalibus ortus:in aula theodeberti regis frãcorum inclytus ex uxore ſua leodegunda: tres filios procreauit omnes ſanctos.ſ.faronem ualpertũ & canoaldum: filiam quoq; uirginem faram. Que dũ iuuenilibus annis uirginitatem ſuam deo uouere cupet: ſed a patre prohiberetur qui filiam nobilem nobili ſponſo tradere diſponebat: tãta lachrymarum inundantia fleuit: ꝙ uiſum amiſit quem tum dominus ei per beatum euſtaſiũ epiſcopum reſtituit. Adhuc quoq; patre ad eius nuptias intendente:fara ad eccleſiam apoſtolorum principis cõfugit:quam pater cum miniſtris ut eam ꝑimeret inſecutus:tẽtam tandem carceri mãcipauit. Interea beato euſtaſio de legatione regis lotharii redeunte:multa precum inſtantia patre eius placato ꝓcurauit:ut uirgo dei de carcere educeretur & ſanctimonialis conſecraretur:qđ uix patre annuente factum eſt. Et a ſancto gundoaldo meldeñ. epiſcopo habitu uirginitatis aſſumpto cenobio quoq; eidem uirgini in ſolo paterno edificato: ipſa ĩ pudicitia & ſãctimonia perſeuerans plena uirtutibus quieuit in pace. vii. idus decembris: ut ſcribit Sigibertus.

¶De ſancto Martino abbate. XL.

Martinus abbas apud ciuitatẽ ſantonas uite ſanctitate & mirabilibus ſignis prepollẽs die. vii. iduum decembris ĩ chriſto feliciter obdormiuit:ad cuius tumulum crebrerrime diuinitus miracula multa fiũt: ut dicitur in martylogio adonis.

¶De ſancto Genebaudo epõ. XLI.

✠ Latro eps.

Genebaudus epiſcop⁹ lauduneñ. a ſancto r̃migio epiſcopo remeñ ſub clodoneo rege cõſtitutus ẽ. Qui uxorem habebat neptẽ ſancti remigii quam quideꝫ reliquerat:tamẽ ſecuꝫ cohabitabat: unde ex frequẽti conuerſatione cum ea peccauit: que filiũ concepit & peperit: quem epiſcopus latronem nominandum mandauit: eo ꝙ in latrocinio genit⁹ eſſet. ¶ Verum ne ſuſpitio oriretur adhuc coniugem ad ſe uenire permittebat. Penitẽtiaq; de peccato pacta: iterum eam cognouit: & filiam genuit quam uulpeculam nominauit. In ſe tandem reuerſus pro remigio miſit: qui lauduñ. uenit. Et dũ ſibi epiſcopus põtificatum cum lachrymis reſignaret: ille q; cauſam quereret: eidem ipſe peccatum ſuum ꝯfeſſus eſt. Remigius autem eum in eccleſia. vii. annis incluſit. Interim q; pro eo epiſcopatum gubernauit. ¶Poſt ſeptẽnium nocte dominice cene genebaudo flenti:& quia ipſe qui penitẽtes reconciliare conſueuerat: nec locum inter penitẽtes haberet conquerenti angelus aſtitit.

peccata ſibi dimiſſa nunciauit : & ſut exiens
in craſtinum penitentes reconciliaret ad/
monuit. Cūq; ille ſe exire non poſſe diceret:
eo ꝙ hoſtium clauſum & ſignatum eſſet :
remigiuſq; claues haberet : angelus ſaluo
ſigillo hoſtium reſerauit. Iterumq; illo re/
ſpondente: etiam ſi ipſe chriſtus ſibi manda
ret: tamen egredi nollet: niſi qui eum inclu/
ſerat adeſſet : angelus eadem hora remigio
pene uigilanti & oranti ī crypta beate uirgi
nis remiſſus appuit: rei ſeriem pandit: & ad
genebaudum educendū: ut ueniret dei par/
te mandauit: qui etiā ī momento ſe iuxta cel
lam genebaudi trāſlatum reppit: & iuſſa cō
plens ad locum ſuum eodē īſtāti ſe reductū
inuenit. Sanctꝰ quoq; genebaudꝰ ī ſcītate ui
te pſeuerans in pace qeuit. 7. idus decembr̄
Cui & filiꝰ eiꝰ latro ī epātu ſucceſſit : q etiā
ſanctus fuit.

¶ De ꝯceptione beate marie uirginis. XLII

Conceptio ſcē dei genitricis ma/
rie: non qdem ex generali eccle/
ſie īſtitutiōe: ſed ex ſpeciali quo
rundam deuotione in pluriſq; ec
cleſiis celebrat̄ : quāuis enī bea/
ta uirgo fuerit in utero matris etiam ab ipſa
aīe infuſionis die ſcīficata: fuit tn̄ in peccato
originali ꝯcepta: quod tribꝰ rationibꝰ ꝯpro
batur. Primo quia ſi fuiſſet ſine peccato o/
riginali ꝯcepta: ſequeret̄. ꝙ non fuiſſet filia
ioachim ſed ſolum anne: & ſic quodāmodo
q̄tum ad humanitatem eſſet equalis chriſto
quod eſt abſurdum & erroneum. Conſequē
tia ꝓbat̄ : quia non poteſt eſſe ꝑmixtio ſemi/
num uiri & mulieris ſine pruritu libidinis
& delectationis. Conſtat autem: ꝙ talis pru
ritus & delectatio habet annexum peccatū
originale: ut ꝓbat auguſtinꝰ in libro de pec
cato originali. Et ideo cōceptio chriſti fuit
abſq; tali peccato: quia ibi non fuit ꝑmixtio
alicuius ſeminis uirilis: & per ꝯſequens nec
pruritus libidinis. ¶ Secūdo quia ſi fuiſſet
ſine tali peccato ꝯcepta: ſequeret̄ : ꝙ non fu
iſſet chriſti ſanguine per eius paſſionem re/
dempta: quod eſt falſum & peſſime dictum
Et probatur ꝯſequentia: quia chriſti paſſio
fuit ordinata ad peccatum omne delendum
ſiue originale per baptiſmum: ſiue actuale
per penitentiam : ſed cum in beata uirgine
nullum fuiſſet peccatum actuale abolendū
ſi ſine peccato originali concepta fuiſſet xp̄i
paſſio nihil delendum ī ea reppeiſſet: & ſic
per chriſti paſſionem non fuiſſet redempta.
¶ Tertio qnia ex hoc ſequeretur: ꝙ ſi beata
uirgo ante chriſtū deceſſiſſet: quod fuit poſ
ſibile: ipſa imediate paradiſum ingreſſa eēt:
ſed hoc eſt falſum: ut patet ioānis. 3. Nemo
aſcendit in celum ſcilicet ante chriſtum: ni/
ſi qui deſcendit de celo ⁊c. Conſequentia ꝓ/
batur: qnia ſola originali culpa aditꝰ regni
celorum precludebatur decedentibus ſine
peccato actuali. ¶ Verum ad rationes que
in contrarium a pluribus hereſim ſapienti/
bus allegantur: ſic reſpondetur. Et primo
ubi dicitur: ꝙ chriſtus non uenit ſoluere le/
gem ſed adimplere. Cum igitur ipſe in lege
mandauerit: honora patrem tuum & matrē
tuam ⁊c. credendum eſt ipſum etiam matrē
ſuam in hoc potiſſime honoraſſe: reſpondet̄
ꝙ honorauit eam inquantum fuit conueni/
ens: non tamen tantum: ꝙ ipſe ex hoc exho/
noraret ſeipſum. Nam dicere: ꝙ uirgo ma/
ria eſſet equalis in gratia humanitati chri/
ſti: eſſet ignominia ipſi chriſto. ¶ Secundo
cum dicitur a talibus: ꝙ auguſtinus dicit:
Cum de peccatis agitur mentio: nolo de be
ata uirgine fieri mentionem: intelligendum
eſt de peccato actuali etiam ueniali : a quo
omnino immunis fuit. ¶ Tertio cum oppo/
nitur: ꝙ eccleſia dei permittit fieri ſolenni/
tatem de eiꝰ conceptione: quod idem eſt : ac
ſi iuberet : & etiam in curia romana fit tale
feſtum per papam & cardinales. Reſponde
tur: ꝙ licet iſtud feſtum ſortiatur nomen cō
ceptionis: eſt potius feſtum de eius in utero
ſanctificatione. Sed quia tempus ſanctifica/
tionis eſt ignotum ſub nomine & uocabulo
conceptionis agitur feſtum de tali ſanctifi/
catione. ¶ Huius autem celebrationis feſti
principium fuit beatus anſelmus prior mo/
naſterii becenſis poſtmodum cantuarienſis
archiepiſcopus: propter miraculum quod
eidem apparuit: quod tale fuit. Dum enim
ipſe tunc dicti monaſterii prior: pro quibuſ
dam urgentibus ad partes britānie nauigaſ
ſet: diſpoſitiſq; agendis repatriaret: cōtigit
tempeſtate nimia exorta: & intumeſcente ꝓ/
cella nauem periclitari. Et dum cuncti ī diſ
crimine nimio poſiti: omniq; ſpe humana de
ſerti diuinum adiutorium & beate uirginis
flagitarent: potiſſime autem prior anſelmꝰ:
qui beate dei genitricis fuerat ſingularis de
uotus: ſubito conſpiciunt quendam mirabi
li claritate fulgentem: pontificali habitu de
coratum ſuper undas maris uerſus nauem
ambulando uenire. Qui proximus naui an/
ſelmum uocat: eumq; alloquitur: ut ſi peri/
culum maris euadere cupit: & in patriā ſal/
uus redire: eidem promittat coram deo : ꝙ
feſtum conceptionis matris chriſti: ānis ſin/
gulis ſolenniter celebraret: & celebrādum
quibuſcūq; poterit ſuaderet. Et cum ille de
die feſti & officio fiendo interrogaſſet: reſpō
dit: ꝙ. 6. idꝰ decēbris feſtū illud celebrandū
erat: quo die beata uirgo ꝯcepta fuerat: & ꝙ
idem officiū quo eccleſia utit̄ in eiꝰ natiuita
te: in hoc feſto dicēdum erat mutato ſolum
nomine natiuitatis in nomen conceptionis.

Et cum prior de nomie nũcii iterrõgaſſet:re
ſpõdit ſe eẽ Nicolaũ epm̃ a beata dei genitri
ce pro tali reuelatiõe & eoꝝ liberatiõe trãſ/
miſſum:mox anſelmus iuſſa ꝓmiſit: & uoto
iterpoſito ꝯfirmauit:ſtatiq; ſedata tẽpeſtate
& flãte uento ꝓſpero ad ꝓpria redierũt. Et
ſic ab eodẽ anſelmo priꝰ i monaſterio ſuo:&
deinde i eccleſia cãtuariẽſi :cui p̃fuit dictũ
feſtũ celebrari cepit.Deĩde in pluribꝰ eccle
ſiis huiuſmodi ꝯſuetudo ioleuit. Vt feſtum
ꝯceptiõis beate uirgis.vi. idus decẽbr̃.& in
calendariis aſcribat̃ & ſolẽni officio recola
tur. ¶ Hiſtoria uero cõceptionis beate Ma/
rie i feſto eiuſdẽ natiuitatis ſcribetur.

¶ De ſancto Zenone ep̃o. XLIII.

ZEno ueronẽ. ep̃s & doctor cla/
ruit tp̃e Galieni ipatoris . Qui a
cunabulis ſanctus ex eadẽ ciuita
te oriũdus i iuuenili etate mona/
chus factus:deo ſanctis operibꝰ
ſeruiebat:orans ad dominum : ut ſibi aditũ
predicationis in populis aperiret. Egreſſus
aliqñ dꝰ mõaſterio ad piſcãdũ uidit hoiem i
plauſtro bubꝰ a demõe arreptis p̃cipitãt̃ ꝑ
abarupta ad atheſim fluuiũ uelociſſime fe/
ſtinare:quos ille nullatenꝰ poterat retinere
Sãctus aũt ſigno crucis edito diabolũ a bu/
bus effugauit:& boues retinuit:ululãte de/
mone & ꝯminãte ꝙ ad iiuriã ſancti uiri de
bubꝰ eiectꝰ:ad hoĩes uexãdos trãſiret.Poſt
modicũ tp̃s in ep̃m ueronẽ. electꝰ gregem
dñi uerbo & exemplo paſcebat. ¶ Poſt hec
dũ filia Galiẽi ipatoris ab eodẽ demoĩo eẽt
opp̃ſſa:& demõ per os eiꝰ clamaret:inde nõ
egreſſuꝝ niſi Zeno ep̃s adueniret:miſit ipa
tor nuncios ad ip̃m reqrendũ.Quẽ miſſi ue
ronã uenĩetes piſcãtem i flumine atheſi repi
unt:eũq; ad impatorẽ iuitãt negociũ expo/
nentes.Quos ille ſe p̃cedere iuſſit: & ex eiꝰ
piſcatiõe tres piſces de dolio ſumere ꝯceſſit
Illi uero q̃ttuor abſtulerũt.Et dũ eos ad co
quendum i cacabo ferũetis aque poſuiſſent
tribꝰ piſcibꝰ decoctis: q̃rtꝰ ſubreptꝰ uiuus
in uaſe:ac ſi i flumĩe natabat : donec ipſi re/
deũtes ſancto piſcatori ueniã petũt & furtũ
reſtituũt:quibꝰ ille & piſcẽ ꝯceſſit & culpã
idulſit.Dũ ergo romã ad palatiũ impatoris
aduenĩſſet:& demon ꝑ os puelle clamaret:
ſe ibidẽ ampliꝰ manere nõ poſſe:Zeno a uir
gine imũdũ ſpiritũ eiecit & coronã impato
ris ab eodẽ ſibi pro mercede traditã i cõpa/
rabilis p̃cii paupibꝰ errogauit:atque ab eo
dem q̃uis chriſtianoꝝ pſecutore : licentiam
edificande eccleſie in eiꝰ dioceſi ipetrauit.
¶ Rediẽs igit̃ Zeno uerbũ dñi iſtanter pre
dicabat libros & uoluĩa compilabat:idola
ubiq; deſtruebat:& eccleſias fũdabat:mul/
titudinẽ quoq; populi ad chriſtũ ꝯuertebat
Quẽ & ciues nimia dilectõe reuerebãt.Sic
q; ſignis & uirtutibꝰ clarus : eccleſia ſua fe/
liciter gubernata: i pace migrauit ad domi/
num.6.idus decẽbr̃. ſepultꝰ in monaſterio
ſuo:ubi & multiplicibꝰ ſignoꝝ uirtutibꝰ cla
ret. ¶ Refert.gregꝰ.i.iii.dial.capi.19.ꝙ dũ
fluuius atheſis maxĩa inundatione adeo cre
uiſſet: ꝙ ciuitatẽ ueronẽ. uſq; ad feneſtras
magnoꝝ palatioꝝ occupaſſet : excreſcẽs aq̃
ad eccleſiam beati Zenonis deuenit & aptis
ianuis minime itroiuit:& pauliſꝑ uſq; ad fe/
neſtras eccleſie tecto ꝓximãs ꝑuenit : ſicq;
ſtans aq̃ eccleſie ianuas & feneſtras clauſit:
ac ſi elementũ liqdũ in parietẽ fuiſſet muta
tum.Et cũ multitudo populi utriuſq; ſexus
intra eccleſiã repta fuiſſet:& fame ac ſiti de/
ficere formidarent : nec inde egredi poſſent
ad ianuã eccleſie.uenĩetes aquã ad bibendũ
hauriebãt:que ut aq̃ hauriri poterat:ſed de
fluere ut aqua:nõ ualebat.Orãtibꝰ aũt po/
pulis aqua ad alueũ ſuũ decreſcens reuerſa
eſt: aliqua muri ciuitatis ꝑte ex impetu ma
gno dirupta:& que ꝑ aptam eccleſie ianuã
intrare nõ ualuit:firmiſſima urbis munimẽ
ta diminuit hec gregorius. ¶ Scripſit autẽ
hic uenerãdus antiſtes libros:de patientia:
pudicitia:ſide:ſpe: & charitate.iii.De iuſti/
ciaꝛ tractatũ.i. De tĩore dñi.i.De ſpũ & cor/
pore.i.De eo ꝙ ſcriptũ eſt.Cum tradiderit
regnũ deo & patri tractatũ.i.De edificatiõe
domꝰ dei a ſalomõe expoſitionẽ pulcherri
mã.De ꝯtinẽtia tractatũ.i.De baptiſmo tra/
ctatꝰ.iii. De natiuitate dñi & maieſtate tra/
ctatũ.i.De hoc uerbo attẽde tibi ne forte fi/
at ꝛc.tractatũ.i.De circũciſiõe tractatum.i.
De ieiunio.iiii. tp̃rm.i . Super p̃s.lxxx.tra/
ctatũ.i.De auaritia.iii.Sup genеſi.8.Super
exodo.9.Super iſaia.7.Sup daniele.5. Sup
iob .i.De feſto paſche.8.De iuitatiõe ad fon
tes.5.De ſomnio Iacob ſermonẽ.i.de. 12. ſi/
gnis celi ad neophytos tractatum.i.De fide.
ii. Sup Iona.i.Sup hiſtoria ſuſãne.i.De die
dominico tractatꝰ.ii.De abrahã.ii.De nati/
uitate dñi.ii.Epiſtolã arcadii martyris tp̃re
ſuo apud mauritaniam paſſi.

¶ De ſancto Romarico abbate. XLIIII

ROmaricus abbas ut ait ſigiber/
tus:floruit tp̃re heraclii impato/
ris:& tẽporibꝰ ſigiberti regis au
ſtraſioꝝ & cloderici regis frãco/
rum.Hic magnus in palatio re/
gis theodeberti renũcians ſeculo factus eſt
monachus in monaſterio luxouiẽ.ſub ama
to abbate.Quo hũanis exẽpto eidẽ in abba
tie regimine ſucceſſit uita & miraculis cla/
rus.Exiſtẽs aliquando i oppido uoſagi:uas
quoddã ſicere qdꝰ pridie fuerat multis ex eo
potantibꝰ uacuatũ:.dum ſitiẽtibus fratribꝰ
uinũ defuiſſet:& unde apponeret nõ adeẽt
oratione facta diuinitꝰ repletum apportari

iuſſit:& oibus eadem ſicera ſatiatis:de reli/
quo egri qcunq; bibentes ſanabant. ¶ Dū
aliq̄do ſe balneaſſet: eo de balneo egreſſo
puella leproſa ipſius balnei aqua reſperſa
ꝯfeſtim a lepra mundat. Quieuit i domino
plenꝰ ſanctitate ſexto idꝰ decēbris.

¶ De ſcō eutyciāo pape & martyre. XLV

EVtycianꝰ papa & martyr natiōe
tuſcus de ciuitate luna ex patre
marino: marco pape primo i epi
ſcopatu ſucceſſit: ſeditq; annis.8
menſibꝰ.10.diebꝰ.4. Hic ꝯſtitu/
it: ut fruges noue ſup altare benedicant fa/
be & uue ſolūmodo. Hic ſanctiſſimꝰ papa ꝑ
diuerſa loca.342.martyres manu ſua ſepeli
uit. Et hoc ꝯſtituit: ut nullꝰ fideliū martyrē
ſine colobio aut dalmatica ſepeliret: q ſub
ꝑſecutiōe aureliani imꝑatoris martyrio co/
ronatur:& ſepultus eſt uia apia i cemiterio
calixti.6.idꝰ decembr̄.& ceſſauit epiſcopa/
tus diebus uiginti.

¶ De ſcō eutyciano confeſſore. XLVI

EVtyciāus ꝯfeſſor floruit tpe cō/
ſtātini magni imꝑatoris: de quo
in prīo libro hiſtorie triptite di
citur: ꝙ in bithynia circa montē
olympum morabatur: diuina re
pletus gratia i miraculis oñdendis: cuiꝰ tpe
qdam ſpatariꝰ imꝑatoris ex ſuſpitione tyrā
nidis habita contra eum requiſitus dum fu/
geret circa montem olympum reptus gra/
uibꝰ uinculis aſtrictꝰ eſt. Quem ad preces
parentum ſanctꝰ ꝯfeſſor oratione premiſſa:
primo quidem ianuis carceꝝ ſponte diuini/
tus aptis a uinculis abſoluit: deinde ad im/
peratorem accedens: eiꝰ innocentiā allegans
& ꝯprobans eundē pleniꝰ liberauit: eo ꝙ i/
ꝑator ſanctū i maxīa reuerentia haberet.

¶ De ſancto macario martyre. XLVII

MAcariꝰ martyr gente libycꝰ apd
alexandriam tpe decii martyriū
paſſus eſt: q cum a iudice mul/
tis uerbis ad negandū fidē ſuade
ret:& eo maiori ꝯſtātia xp̄m ꝓfi
teretur: uiuus ad ultimū iubet exuri: ſicq;
martyr efficit.6.idꝰ decembris. hec ado.

¶ De ſcā leocadia uirgine & mar. XLVIII

LEocadia uirgo genere hiſpana
& nobilis ſub daciano ꝑſide i ci/
uitate toletana paſſa eſt tempori
bus diocletiani & maximiani im
peratoꝝ: que dū ſacrificare ido/
lis ꝯtēpſiſſet: a iudice dira carceris cuſtodia
macerat: donec cogitaret q̄liter eam graui/
oribꝰ afficeret penis. Qui cū i emeritana ur
be beatā eulaliā uirginē & multos alios ſer
uos xp̄i diuerſis & excogitatis ſuppliciis in
teremiſſet. Et hec oīa leocadia i carcere po/
ſita audiuiſſet: genibꝰ in terrā poſitis orans
in ꝯfeſſione dn̄i ipollutū xp̄o ſpiritū reddi/
dit.5.idꝰ decēbr̄. ſepulta in eadem ciuitate.

¶ De ſcō ꝓculo epō & ꝯfeſſore. XLIX

PRoculus quartꝰ ep̄s ueroñ. cla/
ruit tpe maximini imꝑatoris: q
dū apud mediolanū degens xp̄i/
anos ꝑſequeret: ꝓculꝰ ꝑſecutio
nem declinās extra menia urbis
ueroñ in ꝑua cellula latitabat: gregē dn̄i ſi/
bi cōmiſſum ſermone ut poterat reficiens &
exemplo. Dum aūt martyres xp̄i firmꝰ & ru
ſticꝰ ab anolino ꝓcōſule ueroñ i carcere tē
ti eſſent: ꝓculus amodo ſenex deſiderio mar
tyrii flagrans ſe ſponte gentilibꝰ obtulit: ac
xp̄m ꝓfeſſus ab eiſdē uinctus ꝓcōſuli ꝑñtat
Quem ille delirū putans & ꝑ nimia iā ſene/
ctute amentia ductū ſolutum abire ꝑmiſit:
q a miniſtris colaphis & fuſtibꝰ ceſus extra
urbis menia pulſus ad ſuos rediit: dolēs ꝙ
eum deus indignum martyrio iudicaſſet. Il
li uero eum uti patrē gratiſſime receperunt
Deinde ꝑſecutione ſedata: loca terre ſcē uiſi
tauit cura eccleſie ꝑ̄ſbyteris ſuis cōmiſſa: re
uerſus aūt dum ueniſſet ungariā: barbam &
comā ꝓlixā minuere decreuit iuxta ſacroꝝ
canonū inſtituta. Et dū eſſet i uia fontē oran
do de terra ꝓduxit: quo i loco plures uiato/
res uiſo miraculo ꝯuerſi ſunt & i ipſo fonte
baptizati. Ipſe aūt ibidē aqua eiuſdē fontis
ꝓfluius barbā totōdit & comam quodaꝫ he
beti ferro & rubiginoſo ſic leniter acſi no/
uacula fuiſſet acuta. Indeq; ueronā rediens
ſignis & uirtutibꝰ clarꝰ q̄euit i pace.5.idus
decembr̄. ſepultus in eccleſia ſua.

¶ De ſcō ſyro epō & ꝯfeſ. L.

SYrꝰ ep̄s diſcipulꝰ bti hermarco/
re aqleieñ epi ab eodē ordinatꝰ
ātiſtes papiā ciuitatē miſſus ē ad
ꝑ̄dicandū iuentio diſcipulo eidē
aſſociato. Qui uenientes ad ciui
tatē ueroñ. dū ſyrꝰ filium cuiuſdam nobiliſ
ſime uidue defunctum ſua oroe a mortuis
excitaſſet: eandē dn̄am cū filio & familia &
magna populi multitudine ad xp̄m ꝯuertit
& baptizauit. Ingredienti uero papiā multi
tudo populi audita ſignoꝝ illiꝰ fama eidem
occurrit:& ut eos errātes iſtitutis ſalutari/
bus iformaret: unanimes acclamabant. Ipſe
uero eiſdē uerbū dn̄i ꝑ̄dicare cepit:& qcun
q; eum tangebāt egroti: ſaluti ſunt itegerri/
me reſtituti: Sicq; cunctum populū ad fidē
xp̄i ꝯuertit & baptizauit. ¶ Sed poſtq̄ ſācti
martyres geruaſiꝰ & ꝓtaſius i ciuitate medi
olaneñ ꝓ xp̄o paſſi ſunt: qdam liberiꝰ xp̄ia/
nus de reliqis eorūdē martyꝝ btō ſyro ami
cabiliter detulit: qs ille deuote ſuſcipiens
multis i eis uirtutibꝰ uſus ē: deinde extra ur
bis menia eccleſiā i honore eorūdē martyꝝ
fabricauit: In q̄ dū ſepiꝰ celebraret: die qdā

Iudeus inter xp̄ianos ad colonem acceſſit ut ſacrā ſumēs euchariſtiā luto deiiceret. Sed mox ut eam ore ſuſcepit clamoribꝰ diris ſe ignē ore accepiſſe dicebat: cruciatuſqꝫ ardē/tiſſimos pati. Corpe aūt dn̄i a beato uiro ex ore ꝓphano reſumpto: qđ miraculoſe fau/ces nulla p̄te tāgebat: ſed quaſi in aere pen/debat. Iudeus a cruciatu eripit̄ & peccatuꝫ ꝯfitēs baptizat̄. ¶ In ipſa etiā eccleſia beatꝰ ſyrus diſcipulos ſuos iuentiū & pōpeiū dia cones: chryſantū & fortunatū p̄ſbyteros or dinauit. Qui uicos & uillas predicādo cir/cuiens uiri cuiuſdā natum ſurdum & mutū ab utraqꝫ paſſione curauit. ¶ Et ueniens ad ciuitatē brixieñ puerulū obſeſſum a diabo/lo liberauit: & apud laudeñ ciuitatē cecum quēdā a natiuitate illuminauit. Sicqꝫ in ipſa urbe multos ad fidē ꝯuertit. Deinde repatri ans ꝑſecutiōe xp̄ianoꝝ exorta: dum pagani circūquaqꝫ miſſi fideles opprimerēt: uenien tes ad urbē papiā xp̄ianos appeter̄ minime auſi ſūt eo ꝙ multitudīem timuerūt. Sed dū blandis ſmonibꝰ ſyꝝ ad ſacrificia deoꝝ mol lire nitunt̄: eiuſdē predicatiōe uerſa uice ad dn̄m ꝯuertunt̄. Sicqꝫ multoꝝ ſignoꝝ gloria coruſcās. lviii. ānis epiſcopatū tenuit: & ple nus ſanctis opibꝰ annoꝝ. iiii. ad xp̄m migra uit. v. idꝰ decēbris. Sepultuſqꝫ ē in eccleſia ſanctoꝝ geruaſii & protaſii quā ipſe cōſtru xerat & dedicauerat.

¶ De ſancto Cypriano abbate. LI.

CYprianus abbas peragoriceñ a pud eādē peragorice ciūtatē uir magnifice ſanctitatis & clariſſi/mꝰ in miraculis. v. idus decēbr̄. in dn̄o feliciter reqeuit: ibidēqꝫ ſepultꝰ eſt: ut dicit̄ in martylogio adonis.

¶ De ſcō melchiade papa & martyre. LII

MElchiades papa natiōe apher eu/ſebio in epiſcopatu ſucceſſit: & ſedit ānis. iii. mēſibꝰ. vi. diebꝰ. is hic cōſtituit nulla ratiōe die dn̄i ca aut q̄nta feria ieiuniū celebrā/dum: qa eos dies pagani quaſi ſacrū ieiuniū celebrabāt. Et manichei ab eodē in urbe in uēti ſunt. Fecit quoqꝫ ordinationē unā mēſe decēbris preſbyteros. vii. diacones. x. ep̄os ꝑ diuerſa loca numero. vii. Qui ꝑſecutione ꝯſtantini impatoris anteq̄ fieret xp̄anꝰ mar/tyrio coronatꝰ: ſepultꝰ ē i cemiterio calixti uia apia. iiii. idus decēbris: & ceſſauit ep̄a/tus dies. xvi. ¶ Hic ad utilitatem fidei plu/res edidit libros aduerſus gētiles. Item con tra iudeos. Itē ꝯtra hereticos cathaphrigas uolumē precipuū: Ad principes etiā roma/nos marcū antoniū & luciū ueꝝ librū apo/logeticum pro xp̄i religione conſcripſit.

¶ De ſanctis carpophoro & abundio mar/tyribus. LIII.

CArpophorus preſbyter & abun/dius diaconus apud hiſpalim ci/uitatē hiſpanie paſſi ſunt ſub dio cletiani & maximiani ꝑſecutione agente preſide martiano. Qui ab eo ꝯprehēſi: primo fuſtibus ceſi ſunt: deīde in carcerē pluribꝰ diebꝰ negato omni cibo & potu recluſi. Inde miraculoſe ꝑ angelum educti ſunt. Et dum xp̄m populis ānuncia/rent: iteꝝ tenti: ora eoꝝ lapidibꝰ contuſa ſūt poſt hec in equuleo leuati ac diutius torti: rurſumqꝫ diu in carcere macerati. Nouiſſi/me in ꝯfeſſione fidei gladio ꝑcuſſi ſunt. iiii. idus decembris.

¶ De ſcā eulalia uirgine & martyre. LIIII.

EVlalia uirgo in ciuitate barcino na ꝓuincie hiſpanie martyriū paſ ſa eſt ſub p̄ſide daciano. Que a ſā cto donato p̄ſbytero docta: & ad martyriū aīata cū eſſet ānoꝝ. xiii a p̄ſide deteta ad ſacrificia deoꝝ ꝯpellit̄. Et cū ſe ſoli deo celi ſacrificare diceret: & xp̄m ſponſum ſibi eē aſſereret: primo nodoſis fu/ſtibꝰ ex arbore cū ſtirpibus raptis expolia ta cedit̄. Dehinc māmillis oleo candēti ꝑfū/dit̄. Inde in maſſam calcis uiue demergitur. Et cū hec oīa ꝯſtantius ſupaſſet: iuſſu dacia/ni olla plūbo liquefacto replet̄: ipſaqꝫ nu da ſup lectū ferreū extēdit̄: ut ſi diis imolar̄ renueret plūbo ꝑfunderet̄. Que dū paſſio/nem thyrſi martyris ꝯmemoraret: & ad xp̄ꝫ orationē fudiſſet: plūbum manus iſūdentiū exurebat: uirgini autē tepidū erat. Quā da/cianus rurſum uirgis duriſſime cedi: & fra/gmētis minutis teſtulaꝝ plagas eius cōfrica ri iuſſit. Et cū ad hec oīa ſupplicia redderet̄ imobilis: & xp̄m pro ſalute hoīs paſſum ap/tis rationibꝰ cōprobaret: deoſqꝫ gētiū cōfu/taret: fecit eā p̄ſes cādelis accēſis i genis exū ri. Deīde ſinapi aceto liquefactū naribꝰ eiꝰ infundi: nec non calcē oleo ꝑmixtā ſup uul/nera ipſiꝰ aſpergi: & ſic in caminum ſuccē/ſum imitti. Vbi dū pſallēdo i medio flāma/rū maneret illeſa. Iuſſit eam dacianꝰ inde e/ductam ad ꝯfuſionē eiꝰ nudatā & decaluatā ꝑ totā ciuitatē circūduci. Deīde extra urbis muros decollari. Cuiꝰ ꝯſtātia multi ad mar tyriū aīati ſunt. Et dū eēt decollata exiit de corpore eius quaſi ſpēs columbe: que ad ce los euolauit. Cuius corpꝰ donatus preſby/ter ſepeliuit. iiii. idus decēbris i eadē ciūtate.

¶ De ſcā Iulia uirgine & martyre. LV.

IVlia uirgo apud ciuitatem ean/dem barcinone martyriū ſub eo/dem p̄ſide paſſa ē. iiii. idus decē/bris. Que fuit ꝯuirginalis beate eulalie & comes īdiuidua: eidē ad paſſionem properanti: propter qđ ab eodē daciāo in ip̄o loco ſine audiētia decollata ē.

& a p̄ſbytero donato ſepulta:ut dicit ado.

¶De ſcō damaſo papa & ꝯfeſ. LVI

DAmaſus papa huiꝰ noīs primꝰna/
tiōe hiſpanꝰ ex p̄re antonio felici
pape ſcđo ī ep̄atu ſucceſſit: & ſe/
dit anniſ.18.menſ.2.diebꝰ.10.Et
cū eodē ordinat̄ ſub ꝯtētione ur
ſinꝰ:& ſcō ꝯcilio ſacerdotū ꝯſtituerūt dama
ſum:qa fortior & pluria populi multitudo
cū eo erat:urſinū uero eiecerūt ab urbe:&
ꝯſtituerunt ep̄m neapoli.Damaſus ī ſynoda
li iudicio dānauit liberiū papā eiꝰ p̄deceſſo
rē hereticū:& oīa facta eiꝰcaſſauit.Huic ſciſ
ſimo uiro beatꝰhieroꝰ multa eccleſie religi
onis ſcripta miſit:& ad eiꝰ īſtantiā ipſe hie/
ronymꝰ officiū ī eccleſia romana celebrādū
excepto cātu ꝯpoſuit:pſalterium p̱ noctur
nos diuiſit:& uerſiculū Gloria p̄ri. poſt p̄s
cātari īſtituit: que oīa papa damaſus appro
bauit:& p̱ eccleſias cātari ꝯſtituit:& ut cho
ri ī duas p̱tes diuiſi pſalmos alternatī canē/
rent mādauit.Precepit etiā:ut p̄ſbr̄ celebra
turꝰ ꝯfeſſionē faciat: priuſq̱ ad altare acce/
dat.¶Hic īuidioſe accuſat̄ de adulterio:&
facta ſynodo coram.44.ep̄is ſe purgauit: &
dānauerunt diacones ꝯcordiū & calixtū eiꝰ
accuſatores.¶Hic elegās ī metro ꝯponēdo
īgeniū habuit.Fecitq; baſilicas duas: unam
iuxta theatꝝ ſcī laurētii:& alterā ī catacum
ba ubi iacuerunt corpa apoſtoloꝝ petri &
pauli:ī quo loco platoniā ipſā uerſibꝰador
nauit.Multaq; corpora ſcōꝝ reqrens īuenit
quoꝝ etiā tūbas uerſibꝰ adornauit.¶Huiꝰ
tēporibꝰ ſcđa ſynodꝰ.cl.patꝝ apud ꝯſtanti
nopoli celebrat̄:ī q̄ macedoniꝰdānat̄:q ſpi
ritūſanctū deū eſſe negabat: & aſſertū ē ſpi/
ritūſanctū eſſe ꝯſubſtantialē p̄ri & filio:da/
taq; eſt forma ſymbolo quā latina ꝯfeſſio p̄
dicat ī eccleſiis.¶Hic fecit ordinatōes qnq;
p̱ menſem decēbriū p̄ſbr̄os.32.diaconos.ii.
ep̄os p̱ diuerſa loca nūero.62. Octogenari
us morit̄.3.idꝰ decēbr̄. & ſepultꝰ ē ī baſili/
ca ſua uia ardeatina iuxta matrē ſuā & ger/
manā:& ceſſauit ep̄atꝰdies.31.¶Multa opu
ſcula breuia heroico carmīe ꝯpoſuiſſe fert̄
Scripſit ad beatum hieronymum libellum
de geſtis pontificum & epiſtolas plures:flo
ruit tempore theodoſii ſenioris.

¶De ſcīs fuſciano & uictorico mar. LVII

FVſcianus & uictoricꝰ martyres
urbis romane ciues oriundi:īde
egreſſi ī frāciā ad ſanctū qntinū
eoꝝ ſociū q illuc acceſſerat re/
qrendū adierunt.uenienteſq; ad
ciuitatem arbianis:& ip̄m inde abiiſſe audi/
entes:inde recedētes ut pariſiꝰ tenderent ob
uiant cuidā xp̄iano noīe gentiano:q eis qn/
tinū p̱ xp̄o paſſum nunciauit: & ad domum
ſuā adduxit:& dū eſſent ī mēſa nuncii rictio
narī p̄ſidis ſupuenientes hoſpites cū gentia/
no capiunt:& ad p̄ſidē adducunt:qbus ille:
dū ī xp̄i ꝯfeſſione pſiſterent:iuſſit ſudes fer/
reas ī nares & aures eoꝝ īmitti:&clauis cā/
dentibꝰ eoꝝ tēpora tranſfigi:oculos quoq;
erui mādauit:deīde ſcōꝝ corpa lanceis trāſ
forari:& dū adhuc palpitarent capita eorū
p̄cidi fecit.Sup quoꝝ corpa luce īgēti de ce
lo pfuſa:erecta buſta capita p̄ciſa ī manibꝰ
ſumpſerūt:& uſq; ad hoſpitium ſcī gentiani
eoꝝ hoſpitis deuenerunt:ubi & ſepulta ſūt
tertio idus decembris.

¶De ſanctis tarſone pontiano & pretexta/
to martyribus. LVIII

TArſon martyr & pōtianꝰ ac p̄te/
xtatus eiꝰ ſocii ſub maximiano ī/
peratore martyriū paſſi ſunt:hic
tarſon ī urbe roma locuplex uir
& facultatibꝰplenꝰ xp̄ianis dāna
tis ad fodiēdā harenā dū therme edificabāt̄
multa neceſſaria miſtrabat:que eiſdē p̱ ſiſin
nium & cyriacū eccleſie romane diacones
tranſmittebat:ut ī paſſiōe marcelli pape le
get̄.17.cal̄.februarii. Qui poſt obitū mar/
celli pape p̄fati tentꝰ a maximiano cū pōtia
no & p̄textato eo ꝙ xp̄iani eſſent capitalem
iuſſi ſunt ſubire ſententiam. Sicq; coronam
martyrii perceperunt tertio idus decembr̄.

¶De ſancto ſauino epiſcopo. LIX

SAuinus ep̄s placentīnꝰ ut ſcribit
gregꝰ.iii.dial̄.cap.x.uir magne
ſcītatis & uirtutis fuit: cui dum
die q̄dā eiꝰ diaconꝰnunciaſſet:ꝙ
padus fluuiꝰ alueū ſuū egreſſus
agros eccleſie occupaſſet: mandauit ſauinꝰ
diacono:ut ex p̱te ſua pado mandaret: q̄te/
nꝰſe ꝯpeſceret:& ad alueū ſuū rediret:quod
diaconꝰ audiēs & deſpexit & irriſit.Ep̄s aūt
aduocato notario eidē dictauit ep̄l'am dicēs
Sauinꝰ ieſu xp̄i ſeruꝰ ꝯmonitoriū pado:p̄ci/
pio tibi ī noīe dn̄i ieſu xp̄i:ut de alueo tuo ī
locis iſtis ulteriꝰ nō exeas:nec terras eccle
ſie ledere p̄ſumas. Quod ſcriptū p̱ notariū
in aquā flumīs ꝓiici iuſſit.Mox ſe a terris ec
cleſie flumīs aq ꝯpeſcuit:ad alueū ꝓpriū re
diit:& exire ulteriꝰ ī loca eadē nō p̄ſumpſit
¶Huic ſcō uiro diuina reuelatione oſ̄ſum
eſt corpus ſcī martyris antonini: quod diu ī
ipſa ciuitate latuerat. Ipſeq; iuxta ſibi datā
reuelationem corpus inuenit: & honorabi/
liter tumulauit: ut habebit̄ debito loco.ii.
cal̄.octobr̄.Qui etiam poſt multa laudabi/
lia opera quieuit ī pace.iii.idꝰ decembr̄.

¶De ſcō paulo ſergio ep̄o. LX

PAulus ſergiꝰ ep̄s diſcipulus ſcī
pauli de ciuitate papho iſule cy
pri:ut habet̄ actuū.xiii.Dū pau
lus apoſtolꝰ p̄ueniſſet paphū cū
coapoſtolo eiꝰ barnaba p̄dicātes

& ipſe exiſtens proconſul deſideraret audiř
uerbũ dei: apoſtolos gratãter ſuſcepit: ubi
dum ellimas iudeus magus apoſtolo reſiſte
ret querẽs auertere ꝓcõſulẽ a fide: & paulꝰ
ipm ad tẽpus lumine oculoꝝ priuaſſet. cre
didit ꝓconſul admirãs ſup doctrina domini
Qui ab apoſtolo baptizatꝰ poſt aliqd tẽpus
relicto ſcło diſcipulꝰ pauli effectꝰ ipm uſq;
ad paſſionẽ ſecutus ẽ. Quẽ & idẽ apoſtolus
ante eiꝰ obitũ i epm ꝯſecrauit. ¶ Poſt paſſio
nem ergo ſuã beatus paulus apud paphũ ei
dem per uiſionẽ mandauit: ut ad ptes hiſpa
nie & gallie ꝑgeret predicãdas. Quod & ipe
fideliter adimplere curauit. Et poſt aliquot
dies ueniẽs romã cum rufo & ſtephano dia
conibus ſuis: eccleſiam beati pauli apoſtoli
ꝯſecrauit. Deinde ꝑgens ad ciuitatẽ lune fili
um cecũ mulieris uidue: que ipſuꝫ hoſpitio
ſuſcepat illuminauit: eãq; cũ filio & multis
ad xpm conuertit. Qui a ſapritio ꝓconſule
captus: dũ ille ſubito moriť: paulꝰ a popu
lo liberať: Deinde ueiens galliã ebredimeñ
& auriſieñ urbibꝰ xpm euãgelizauit. Et a
beato apoſtolo paulo monitꝰ ueniẽs narbo
nam duarelateñ urbi appropiquaret: & ro
dani flumẽ trãſiret: nauta i flumẽ cecidit: &
abſorto corpore necatus eſt. Sed orante ſcõ
corpus de ꝓfundo enatauit: & ipſum paulꝰ
ſ̄gius ſuſcitauit. Quo uiſo miraculo multi
ad fidẽ conuerſi ſunt: ueniẽſq; narbonã filiũ
oli principis ciuitatis nup defuncti a demo
nio obſeſſum: ꝓcibus matris uidue ab imun
do ſpũ liberauit: eũdẽq; cũ matre & populi
multitudine baptizauit. Indeq; hiſpaniã cir
cuiẽs predicauit. Et rediẽs narbõnã: poſtq̃
totam ciuitatẽ & regionẽ ad xpm ꝯuerterat
trina uiſione beati pauli apoſtoli monitꝰ: o
bitũ ſuum appropinquare cognoſcẽs eccle
ſiam narboneñ ſtephano diacono ſuo i epm
ꝯſecrato ꝯmiſit regẽdã. Rufumq; preſbyte
rum in auinioñ epm ordinauit. Et oibꝰ fide
liter diſpõitis: orãs in eccleſia ſua i pace qe
uit. ii. idꝰ decẽbris: ubi & ſepultus iacet mi
raculis clarus.

¶ De ſcis euſtratio & ſociis martyribꝰ. LXI

EVſtratius ſtriniariꝰ ordinis duca
lis & primariꝰ ciuitatis aurarice
noꝝ tẽporibꝰ diocletiani & maxi
miani ĩpatorũ cũ ſociis ſuis mar
tyriũ paſſus ẽ. Qui primo i ciui
tate ſatalia a lyſia ꝓſide tẽtꝰ: eo ꝙ eẽt xpianꝰ
& cingulo militari exutus: dũ xpm cõfitere
tur a terra leuatꝰ igne ſubterpoſito: ſemiu
ſtus depoſitꝰ grauiter ceſus ẽ. Deide ſale &
aceto mixtis uulneribus ꝑfuſus. Dũ hec oĩa
patientiſſime tolleraſſet: oĩa eiꝰ uulnera tãq̃
ſquãme ab eiꝰ corpe diuiť exciderũt. Quo
uiſo miraculo ✠ Eugeniꝰ ꝯciuis & officia
lis ꝯuerſus ẽ. Tũc ãbos ferro uinctos lyſias
carcerauit: deĩde i pedibꝰ amboꝝ ipoſita cre
pidine cũ clauis: & pedibꝰ eoꝝ trãſfoſſis de
duxit eos ſecũ ad ciuitatẽ auraris: quorum
exẽplo ✠ Auxẽtius ✠ & mardarius q uxo
rem & liberos dimiſ̄at ad iudicẽ accedẽtes
xpm publice nũciabãt: lyſias igiť ambobus
ipſis ꝯprehẽſis: primo quidẽ auxẽtiũ decol
lauit: deinde mardariũ imiſſis funibus p pe
des ipſius trãſforatos: a terra ſuſpẽſum: &
baculis ferreis ignitis ceſum ĩteremit. Inte
rea dũ ✠ oreſtes qdã xpianꝰ occultꝰ & mi
les cũ ceteris ꝯmilitiõibꝰ iacularet: & crux
quã ad collũ appẽſam geſtabat i publicũ ꝓ
ſiliſſet: & hoc ꝓſidi nũciatũ eẽt: eũ cũ multis
aliis xpianis: quos i eadẽ reppit ciuitate tene
ri fecit. Et dũ ſeditionẽ populi formidaret:
ipſos oẽs cum euſtratio ad agricolaũ ꝓſidẽ
ciuitatis ſebaſteñ puniẽdos tranſmiſit. Qui
primo qdem oreſtẽ ſup lectũ ferreũ ignitũ
& flãmis ſuppoſitis extendi fecit. Quo poſt
longos cruciatꝰ migrãte ad dñm: euſtratiũ
carceri mancipauit. Ad quẽ eps ciuitatis oc
culte noctu ueniẽs ipm cõicauit: ubi & poſt
modũ uoce celica ꝯfortať. Quẽ mane pre
ſes eductũ igne conſumi fecit: reliquos xpia
nos decollauit. Quoꝝ oium corpora i ciui
tate auraricenoꝝ a xpianis ſepulta ſunt. Ho
rum oium paſſio recoliť. ii. idus decẽbris.

¶ De ſanctis Epimacho & Alexandro mar
tyribus. LXII.

EPimachꝰ & alexander martyres
apud alexandriã paſſi ſunt. Qui
cũ multo tpe in uinculis extitiſ
ſent: & diuerſis ꝯfecti ſuppliciis
ꝑduraſſent i fide: ignibꝰ tandem
cõſumi iubenť. ii. idus decẽbris: hec ado in
ſanctoꝝ martylogio.

¶ De ſanctis Amonaria & Mercuria & ſo
ciabus martyribus LXIII.

QVattuor ſancte mulieres. ſ. amo
naria: mercuria: dionyſia & alia
amonaria apud alexandriã paſſe
ſunt ut ſcribit dionyſiꝰ libro de
martyribus. Quaꝝ primã iudex
inmẽſis cruciatibꝰ afflictã capite puniri fecit
Secundã uero uenerabilẽ anũ & facundiſſi
mã uirginẽ. ſ. mercuriam ꝓfatus iudex: nec
non reliquas duas uidelicet dionyſiam & a
monariã diuerſis ſimiliter pẽis cruciatas tã
dẽ ferro pemit. Haꝝ paſſio. ii. idꝰ decẽbris.

¶ De ſcã lucia uirgine & martyre. LXIIII.

LVcia uirgo nobiliſſima ſyracuſa
noꝝ: cũ fama miraculorũ beate
Agathe p totam ſiciliã diuulga
retur: & ſyracuſanꝰ populus ad
ciuitatẽ cathaneñ per. 45. milia
ria ad ſepulchrũ ipſius uirginis ꝑgeret uiſi
tãdũ: prexit & ipſa cũ matre eutitya que fue
rat p quattuor ãnos ĩcurabili fluxu ſanguis

fatigata: ubi iter ipſa miſſaꝝ ſolennia ꝯtigit euangeliũ legi: quo narraꝛ dñm mulierem a fluxu ſanguinis liberaſſe. Tunc lucia matrem admonuit credere his que legebanꝛ: & ſepulchꝝ uirginis agathe deuote ꝯtingere: quod ſi faceret: pleniꝰ ſanareꝛ. Igiꝛ recedétibꝰ cunctis & matre ac filia ad ſepulchrum orantibꝰ: luciá ſomnꝰ arripuit: cui btá agatha gémis ornata ſtans i medio angeloꝝ apparuit: & ꝓpter ipſiꝰ fidem matré ſanatá eadem hora nunciauit. Euigilans ergo & matrem ſaná aſpiciés: amore beate agathe que ipſam ſaluá fecerat adiurauit: ut oía que ſibi datura erat i doté eunti ad itegritatis ſue corruptoré: mortalé uidelicet hoíem: cui fuerat deſponſata: eidem daret ad itegritatis ſue factorem chriſtum: cui erat ſpiritualiter in ꝯiugio copulata: & ne ſibi de cetero ſpõſum temporalé noíaret: & cũ eutitya eidem repõdiſſet: ut poſt eiꝰ mortem de facultatibꝰ ſuis faceret qcqd uellet: ꝓbauit eidé lucia non eſſe deo gratũ qcqd poſt mortem ipendiꝛ: eo ꝙ ideo qs dat: quod tũc ſecum ferre nõ põt. Redeuntes igiꝛ ſyracuſas poſſeſſiones & pdia diſtrahebant: & pcia pauperibꝰ errogabant: quod ubi lucie ſponſus ꝯperuit: nutricem puelle cur hec fierent iterrogauit. Illa aũt ſponſam eius aſſeruit inueniſſe poſſeſſioné magni pcii utilé & uenalé: quá ut nomie ſponſi emeret aliqua diſtrahebat. Credidit ſtultꝰ carnale ꝯmerciũ & cepit etiá ipſe auctor eſſe uendentiũ. Poſtq̃ aũt omnia diſtracta ſunt: ſponſus luciá accuſat paſchaſio ꝯſulari: dicens ipſam eſſe chriſtianam & ꝯtra leges uiuere auguſtoꝝ. Quá paſchaſiꝰ ꝯprehenſam cepit ad ſacrificia deoꝝ inuitare. Illa uero rñdebat ſacrificiũ uerũ & imaculatum eſſe pauperibꝰ i eoꝝ iopia ſubueni re: obiecitq; ſibi paſchaſiꝰ ꝙ pñmoniũ ſuũ cũ eius corruptoribꝰ ipenderat: & ió ut meretrix loquebatur. Cui illa ſe corruptores corpis nec métis aliqñ cognouiſſe rñdit. Et cũ paſchaſiꝰ eidé ꝯminareꝛ: ꝙ uerba ceſſarent: cum ad uerbera puentum eſſet. Rñdit dei uerba ceſſare non poſſe: adiiciens i ſe loqui ſpiritũſanctũ: eo ꝙ pudice uiuentes ſꝫm apoſtolũ templũ ſunt ſpũſſancti. Paſchaſiꝰ uero eidem ꝯminaꝛ: ꝙ ipſam faciet trahi ad lupanar: ut ſic uirginitate amiſſa ſpiritum ſanctũ pdat. Illa aũt ecõtra aſſerebat: ꝙ nũq̃ inqnaꝛ corpꝰ niſi de ꝯſenſu mentis: & ꝙ ſi inuitá eá faceret uiolari: caſtitas ſibi duplicabiꝛ ad coroná. Tunc paſchaſiꝰ uocatis lenonibꝰ iuſſit eá ad lupanar duci: ut oí populo ad eá inuitato tádiu illudereꝛ: donec deficeret. Volentes aũt ipſam trahere táto põdere eá fixit ſpũſſcũs: ut penitꝰ moueri non poſſet: ligatiſq; manibꝰ eiꝰ & pedibꝰ a mille uiris inſuꝑ & a pluribꝰ paribꝰ bonum trahi nullatenꝰ poterat. Et ꝯuocatis magis nullis etiá incantationibus potuit amoueri. Et dũ quidá dicerent ꝙ lotio perfuſa maleficia ſoluerenꝛ: lotio pfundiꝛ: ſed imobilior redditur. Iratus ꝯſularis circa eam adhibitis lignis oleo & pice & reſina copioſũ fecit igné accendi: in quo ipſa incolumis pmanebat: dicens a dño inducias martyrii impetraſſe: ut credentibus timorem tolleret paſſionis. Videntes aũt amici paſchaſii ipm anguſtiari: in eiꝰ gutture gladium imerſerunt. Que nequaq̃ loquelá amittés pacem eccleſie dei redditam nunciauit maximiano imperatore defuncto & diocletiano de regno eiecto: addiditq; ſe a domino ſyracuſane ciuitati interuentricem conceſſam. Eadem hora miniſtri romanorum ueniunt: & paſchaſiũ cõprehenſum romam adducunt: ubi a ſenatu romano depredatione bonorum fiſcaliũ cõuictus capitalem ſententiam accepit. Virgo autem domini de loco in quo erat non é mota nec mortua: quouſq; ueniétibus ſacerdotibus ſacram cõmunionem accepit: & ſic in confeſſione chriſti ſpiritum emiſit idus decembris circa annum domini. ȝio. Sepulta q; eſt ſyracuſis: inde proceſſu temporis corpus eius conſtantinopolim: & inde uenetias tranſlatum creditur: ut ponetur i feſto eiuſdem tranſlationis. iȝ. caꝉ. februarii.

¶ De ſancto iudoco confeſſore. LXV

IVdocus regis britonũ filius anno decimo conſtantini qui & conſtantius relicto regno uiliq; ſumpto habitu per orbem dudũ peregrinatus eſt. Poſt hec cũ undeci peregrinis in clericali habitu romam ueniens uiſitatis apoſtolorũ liminibꝰ: inde diſcedens uenit ad pagum pontinum: ubi a duce aymone ſuſceptus & eius inſtantia preſbyter ordinatus: filium eius urſinum de ſacro fonte leuauit: inde uenit ad locum qui diciꝛ baraic: & eremiticam uitam duxit miraculis clarus. Adeo enim mirabilis ſanctitatis fuit: ut columbe ſilueſtres & piſces de manibus eius paſcendi ad eum cõuenirent. ¶ Et cum habitaret in cellula cum quodam diſcipulo eidem miniſtrante unicum ſolũmodo habens panem quattuor pauperibus ꝓ elemoſyna ſucceſſiue uenientibus diuidi fecit. Et cum diſcipulus heſitans murmuraret eadem hora quattuor nauicule panibus onuſte ſine duce uel remige ad eum per fluuiũ aduenerunt: diuinitus ut creditur ꝓcurate. Deinde dum ducem aymonem i nemore repperiſſet: qui aprum ceperat & cũ ſuis anxiabatur ſiti: baculo terrá pcutiens aquam produxit ad eorum ſatietatem. Et cũ iterũ romam uiſitaſſet puellam a natiuitate cecá ibidem illuminauit. Et ad cellá ſuá rediens

poſt modicū in pace quieuit: idibꝰ decēbris
Sepultus ē in pago pōtino ſignis coruſcās.

¶De ſancto ſpindione epō. LXVI.

SPindion epſ ī cypro fuit: de quo
caſſidorus in hiſtoria triptita re-
fert ꝙ fuit de numero illoꝝ con-
feſſoꝝ quos maximianꝰ impator
dextris oculis effoſſis & ſiniſtro
pollice preciſo ad metalla damnauerat. Hic
cum ꝑpheticā duceret uitā: etiā ſignorū glo
ria inclytus fuit. Inter que dū latrones ad fu
randū ſibi nocte ueniſſent: eos diuinitꝰ alli-
gatos mane repit: eoſq; diſſoluit: de ſcelere
eos corripuit: eiſq; pie arietem conceſſit.
¶Apud filiā eius hyrenem quidā pecuniā
depoſuerat: qua ſubito decedēte: nec inuēto
depoſito. Sanctꝰ eā in xp̄i nomine de tumulo
uocauit: & ab ea ubi depoſitū erat: iterroga
ta ſibi reſpondēte didicit: & hōi r̄pertum re
ſtituit. Mos erat ſibi cuicūꝗ; petēti ex fructi
bus collectis mutuare. Dū ergo cuidā gra-
num mutuaſſet: & ille ad arcam reſtituendū
detuliſſet manu appoſita nihil reſtituit: qđ
ſanctus per ſpiritū cognoſcēs tacuit. Sed dū
ille alias ad arcā pro alio mutuo ſumendo
ueniſſet: nihil in ea reppit: que tn̄ frugibꝰ ple
na erat: & ſic peccatū ſuum ꝯfeſſus eſt. Quie
uit in pace. xix. cal. ianuarii.

¶De ſancto agnello abbate. LXVII.

AGnellus abbas a pueritia innocē
ter uiuens: ꝑfectus eſt in abbatē
monaſterii qđ beatus gaudioſus
cognomēto ſeptimꝰ celiꝰ hitaneñ
& aphricane eccleſie pōtifex con
didit ī parthenope ciuitate tp̄e quo ex aphri
ca fugerat pſecutionē uandaloꝝ: ſicut dicit
auguſtinꝰ. Ibiq; dudū ī ſanctitate uite pmā-
ſit: ſubditū ſibi dn̄i gregem uerbo & exem-
plo reficiēs: qui etiā. xix. cal. ianuarii qeuit
in pace. Cuius corpus neapoli delatū ſepul
tum ē: iuxta eccleſiam ſcē dei genitricis ma-
rie ubi & multorum deuotiōe uenerabiliter
colitur.

¶De ſanctis herone arſenio iſidoro & dio-
ſcoro. martyribus. LXVIII.

HEro arſenius iſidorus & dioſco-
rus alexandrie paſſi ſunt ſub per
ſecutiōe decii. Ex quibus dioſco
rus eo ꝙ iunior: uidelicet annoꝝ
xv. primo a iudice auditꝰ: dudū
uerberatus eſt. Ceteros uero cū uideret iu-
dex pari ꝯſtātia fidei armatos: uariis tormē
tis dilaniās: tandē ignibꝰ conſumi iubet. Dio
ſcorus uero ob eiꝰ nimiā iuuentutē: diuino
nutu ad conſolationē fideliū dimiſſus ē. Ho-
rum martyriū celebratur. ix. cal. ianuarii.
Hec ado in martylogio ſuo.

¶De ſanctis nicaſio epiſcopo & eutropia
martyre. LXIX.

NIcaſius remeñ epſ paſſus eſt tem
pore uandalice pſecutiōis cū ſo
rore: eutropia: beato auiano tūc
apud aurelianī epante. Nam dum
uandali ciuitatē remeñ diu obſe
dillent: ultimo ſubuerſionis eiuſdem urbis
die: expugnantibꝰ hoſtibꝰ ciuitatē. Nicaſiū
ciues conſulūt: qđ utiliꝰ fiēdū aut hoſtibus
ſe tradere aut patriā defendere. Qui diuina
reuelatione urbē preſciēs ſubuertendā con
ſtāter ait mortis eē piculū ſubeundū: quod
multis dudū iminere didicerat pp peccata
ſua offerens ſe morti patū. Apertiſq; ianuis
cum ſancta eutropia ſorore ſua furibundis
occurit aduerſariis in hoſtio baſilice beate
marie ab eodē cōſtructe. Et dū uix facto ſi-
lentio inimicos ab ouiū ſuaꝝ leſiōe monuiſ
ſet: ab eiſdē decollatꝰ eſt. Germanā uero eiꝰ
pp pulchritudinē ipſiꝰ iſideles ad illudēdū
ſeruauerūt. Quod dū ipſa cerneret martyri
um potiꝰ ꝗ̄ uiolationē eligēs occaſionē cap
tauit: ut hoſtes de īpietate ī ſanctū epm exhi
bita redargueret: uni ex carnificibꝰ oculoꝝ
digitis quaſi ī ultionē euellēs. Et ſic ī eā cete
ri īſurgentes trucidarūt cū aliis ciuibꝰ mul
tis. Ceteriſq; fugatis citas depopluatꝰ pluri-
mis captiuatis. Scōꝝ autē occiſoꝝ corpora
relicta ſunt ī expugnata ciuitate. Supra que
noctibꝰ celeſtia luminaria refulgebāt & an-
gelica cantica reſonabāt: donec reuelatione
diuina poſt uandaloꝝ abſceſſum: a ciuibꝰ q
remāſerāt corpora ſcōꝝ fragrātia: digno ho
nore locis cōgruētibꝰ tumulata ſunt. Paſſio
horum martyrū. xix. cal. ianuarii.

¶De ſancto ualeriano epiſcopo. LXX.

VAlerianus epſ apud aphricā paſ
ſus eſt tp̄e pſecutionis uandalice
Nam cum ex p̄cepto gerſerici re
gis: ad tradendū iſidelibꝰ diuina
myſteria cūcti ſacerdotes artarē
tur: ita ut arriani de palliis altaris ſibi cami
ſias & femoralia facerēt. Sanctꝰ epus ad hec
ꝯpulſus uiriliter ꝯtradixit: pp quod ānoꝝ
plus. 80. extra ciuitatē expelli ſingulariter
iuſſus eſt. Et ita preceptū: ut nullus eū ī do-
mo neq; ī agro dimitteret habitare. Sicq; in
ſtrata publica multo tp̄e nudus ſub aere ia
cens ī ꝯfeſſiōe & defēſiōe catholice ueritatis
curſum beate uite ꝯpleuit. 18. cal. ianuarii.

¶De ſanctis anania: azaria & miſaele pue-
ris. LXXI.

ANanias azarias & miſael pueri
nobiles de populo iudeoꝝ: cum
daniele ꝑpheta & aliis multis iu
deis & cū ioachī rege iuda a na-
buchodonoſor rege chaldeorū
capti: de hirl̄m ī babylonē adducti ſunt ut
ſcribit dañ. prio. Quos uti pulchriores &
doctiores rex caſtrauit ut ait ioſephꝰ: & tra

didit eos ꝑpoſito eunuchoꝝ aphanaz: & fe/
cit eos erudiri ꝓuincialibus litteris pariter
& chaldeoꝝ lingua: & mutauit eis rex noīa
danieli balthaſar: ananie ſydrac: azarie mi/
ſach: & miſaeli abdenago. His q̄ttuor ꝑpoſi
tus eunuchoꝝ ſpecialē poſuit ꝓcuratorem
malaſar. Hi ꝓpoſuerunt non cōtaminari ci/
bis gentilium: & a ꝑpoſito eoꝝ obtinuerūt
diebus. x. leguminibus & aqua temptari. Et
cū probaſſet: & eos ex hoc in nullo ceteris
macilentiores uidiſſet: accipiebat cibaria re
gia & uinū potus eoꝝ: & dabit eis legumina
& aquam. Et tranſactis tribus ānis cōparu
erunt coram rege ꝓut ille ſtatuerat: nec ſūt
inuenti eis ſimiles in regno in omni ſapiētia
& diſciplina. ¶ Poſtq̄ aūt daniel uiſionem
ſtatue & eius expoſitionem deo ſibi reuelā/
te reſerauit: ut dicit̄ dañ. 2. Et nabuchodo/
noſor rex danielem plurimū honorauit: ad
petitionē ei⁹ ananias azarias & miſael cōſti
tuti ſunt a rege ſup opera ꝓuinciaꝝ babylo
nis. ¶ Poſt hoc nabuchodonoſor rex fecit
ſtatuam aureā: & ſtatuit eam in campo du/
ram flumis iuxta quem gigantes edificaue/
rant turrem babel: & conuocatis omnibus
principibus & populis ad dedicationem &
adorationē ſtatue: ut habet̄ dañ. 3. & omnes
iuſſu regis ſtatuā adoraſſent: tres pueri ſta/
tuam adorare nolentes iuſſu regis uincti cū
ueſtib⁹ in fornacem ignis ſeptuplo accenſā
miſſi ſunt. Cum q̄bus angel⁹ dñi deſcendit
& eos uinctos exoluit: flammā ignis excuſ/
ſit: & q̄ſi uentum roris flantem fornacis me/
dium redegit. Flāma autem ſe cubitis. 49.
diffundens miniſtros regis eam incendentes
incendit. Tres autem pueri ī medio flamme
ambulantes q̄ſi ex uno ore bñdicebāt dñm
& hymnū Benedicite cōponentes: omnē cre/
aturam ad dei benedictionē inuitabant. Cū
aūt rex tres uiros in fornacē miſſos diceret:
& quartum ſimilem filio dei ſe uidere ſtupe
ret: quod de angelo ītelligendum eſt: eos de
fornace uocauit. Qui egreſſi corporib⁹ & ca
pillis & ueſtibns oīno inuſti apparuerunt:
Quo miraculo ſtupefact⁹ rex poſuit edictū
ꝙ pena capitis & dom⁹ diruende nemo blaſ
phemare ꝑſumeret deum ſidrac miſac & ab
denago: eiſdemq; ampliorem cōtulit digni/
tatem. Qui poſt multum tempus in babylo
nem quieuerunt in pace. Qui & inter ſāctos
ueteris teſtamenti cōnumerati ſunt a matha
tia primo math. ſecūdo capitulo. Quorum
corpora ſub quodam ſpecu poſita ſunt: ī ſe/
pulchro quod daniel ſibi & ſociis prepara/
uit: ubi & ipſe poſtmodum tumulatus eſt.
Horum dies dormitionis apud hebreos agi
tur. 17. calen. ianuarii: ut ī eius martylogio
hieronymus ſcriptum oſtendit.

¶ De ſancto lazaro epiſcopo. LXXII

LAzarus ep̄s frater marthe & ma/
rie magdalene xp̄i diſcipul⁹ no/
bilis de genere iudeoꝝ: diues ac
prepotens patre ſyro matre eu/
charia exort⁹: quatriduanus de
functus a dño ex mortuis ſuſcitat⁹: diſcipu/
lus xp̄i & apoſtoloꝝ ꝯſoci⁹ fuit: & ī die pen/
thecoſtes un⁹ ex numero. 120. diſcipulorū
extitit: in quos ſpūſſcūs corꝑaliter effuſus ē
Et deinde una cum ceteris ꝑdicationi uerbi
dñi inſtabat: diſtractiſq; oībus ſicut & cete/
ri ꝑcium apoſtoloꝝ pedib⁹ pñtauit: & apo/
ſtolicā uitam & formam aſſumpſit. ¶ Verū
ꝑſecutione iudeoꝝ que facta eſt poſt ſtepha
ni lapidationem: ita ut cuncti diſcipuli diſꝑ
gerent̄ p ciuitates ꝑter apoſtolos: ut dicit̄
actuū. 8. Ipſe una cum ſororibus ſuis & ſcō
maximino & ſcō cedonio: q̄ fuerat cec⁹ a na
tiuitate: & cum marcilla pediſequa marthe
nauicule ſine remo uel duce impoſiti ſūt &
mari expoſiti a iudeoꝝ finib⁹ expulſi. Qui
deo duce maſſiliam ꝑuenerunt: ubi ꝑdicān/
te magdalena & omni ꝓuincia ad deum con
uerſa: ut in eius legenda debito loco dicet̄:
ipſe āno. 14. a clero & populo ep̄s maſſilieñ
ꝯſtitut⁹ ē. Et poſtq̄ magdalena deſerta mō/
tium petiit: ipſe maſſilie degens dei populū
feliciter gubernauit: ubi & in dño requeuit
16. calen. ianuarii. Cuius ibidem in matrice
eccleſia caput oſtendit̄. Dicit̄ ꝙ lazar⁹ a do
mino ſuſcitatus: cōfeſtim xp̄m interrogauit
an eum iteꝝ mori oporteret: & ꝙ de cetero
nunq̄ riſit.

¶ De ſanctis floriano calanico & ſociis mar
tyribus. LXXIII

FLorianns & calanicus & alii. xl.
martyres paſſi ſunt ab atheis ſa/
racenis apud ciuitatē gazam an/
no. 27. heraclii impatoris: q dū
eādem urbem dudū impugnatā
cepiſſent: iuſſit aberi⁹ eoꝝ princeps omnes
ꝑfatos xp̄ianos ibidē reptos captos ī uiculis
ferreis ī carcerē mitti: & poſt dies. 50. ad ci/
uitatē cletheoropoli adductos iteꝝ uicula/
ri: deinde calanicū cū aliis. 15. ad terrorē ali
orū decollauit: quoꝝ noīa hec ſunt: ſildeuā/
dus: citon: calani⁹: himeri⁹: pluſci⁹: theodo
rus: ſtephan⁹: deuand⁹: rol⁹: tariſi⁹: petrus.
paul⁹: ali⁹ theodor⁹: & duo ioānes: q paſſi
ſūt die. 11. nouēbr̄: quos florian⁹ ſepeliuit: &
poſt alios dies. 30. iuſſu pricipis florian⁹ cū
ceteris a ſaracenis ceſi ſunt: quoꝝ omnium
paſſio recolit̄. 16. calen. ianuarii.

¶ De tranſlatione ſancti ignatii. LXXIIII

TRanſlatio corporis ſācti ignatii
ep̄i & martyris die. 16. cal̄. ianu
arii celebrat̄: qui terti⁹ poſt pe/
trum apoſtolū antiochenā rexit
eccleſiam. Hic rome dentib⁹ be/

ſtiarum paſſus.calē.februarii: inde delatus iacet antiochie:ut dicit ado.

¶De ſcis rufo & coſmo martyribꝰ. LXXV

RVfus & coſmꝰ apud macedoniā ciuitatem philippis paſſi ſunt: ibiq; tumulati requieſcūt. Hi ex eo numero diſcipulorum fuerūt per quos primitiua eccleſia ī iudeis & grecis fundata eſt. De quorum etiam felici agone ſanctus polycarpus ſcribit in epiſtola ad philippenſes hortans fratres ī domino: ut ſequantur ueſtigia martyrum predictorum in conſtantia martyrii tolerandi Qui paſſi ſunt die.ij.calen.ianuarii.

¶De ſancto hildefonſo epiſcopo. LXXVI

HIldefonſus epiſcopus toletanus adhuc puer dei amore relictis parentibus ſpretoq; ſeculo agalienſis monaſterii monachus factus annis multis in ſanctitate uite permanſit. Tandem in toletanum epiſcopum promouetur. Inter alia ſanctitatis merita beatam uirginem in ſumma deuotione habuit: & in ipſa eccleſia conſtituit: ut feſtū eius octaua die ante natale domini celebraretur: quod uſq; hodie ibi ſeruatur. Que eidem per uiſionem apparens ſtolam candidam & cathedram ſibi aſſignauit: dicens ꝙ ipſe ſolus eiſdem xeniis potiretur: ſucceſſoribus cunctis eiſdem ſede ac ueſte reputatis īdignis. Sed poſt eius obitum dum ſiagrius eius ſucceſſor eadem indutus ſtola: in ipſa ſe ſede poſuiſſet: totus contractus in terram decidit: artus ſuſtinere non ualens: qui poſt multos dies ad penitentiam rediens ſanatus eſt. Et ueſtis ac ſedes in ipſa eccleſia pro reliquiis conſeruantur. Hec in mariali. Multa alia uirtutum opera per ſancti merita ibidem oſtenſa ſunt. Qui eodem die quo feſtum uirginis in eccleſia ſua conſtituit celebrari: uidelicet octaua die natiuitatem domini precedente feliciter ī pace quieuit: que dies eſt.ij.calen.ianuarii. Nam eo die quo matrem domini uenerabatur in terris: eodē eum illa uoluit honorare in celis.

¶De ſancto nemeſio martyre. LXXVII

NEmeſius martyr paſſus eſt apud egyptum. Qui primo emiliano iudici per calūniam quaſi latro delatus: ſed ab eodē crimīe purgatus & abſolutus eſt. deinde ab ipſo iudice tanq̄ chriſtianus dephenſus geminatis ſuppliciis excruciatꝰ: ab eodem magiſtratu cum latronibus incendi iuſſus eſt: ſaluatoris perferens ſimilitudinē: qui cum latronibus pertulit crucem: qui paſſus eſt i4.calen.ianuarii. Hec ado.

¶De ſanctis amone zenone & ſociis martyribus. LXXVIII

AMon: zeno: ptolemeus: ingenius & theophilus apud alexandriam martyrium paſſi ſunt. Qui tribunalibꝰ aſtantes: cum quidam chriſtianus a iudice tortus ī ſuppliciis trepidaret: & iā pene ad negandum declinaret: uultu oculis ac nutibus conabātur illum erigere. Cumq; hac de cauſa clamor totius uulgi in eos proſiliret proruentes in medium chriſtianos ſe eſſe teſtantur: pro quorum uictoria chriſtꝰ illico glorioſiſſime triumphauit: ſuiſq; ꝯſtantiam animi dedit. Qui paſſi ſunt die.i5.calen. ianuarii: ut ait ado in martylogio.

¶De ſancto thoma apoſtolo. LXXIX.

THomas apoſtolus qui dicitur didymus quaſi ī fide dubius poſt reſurrectionē chriſti corpꝰ dñicum & membra palpauit: dum ī chriſto uulnera tetigit carnis: in nobis uulnera ſanauit infidelitatis: ut dicit gregorius. Poſt aſcenſionē domini dū apud ceſaream predicaret: chriſtus ſibi apparens dixit regem indorum gundaphorum prepoſitum ſuum abanē ad ſyriā deſtinaſſe querere hominem architectonico opere eruditū pro palatio ſibi conſtruendo: quem una ſecum uolebat ad indiam mittere. Vt cū īdos chriſto acquiſiſſet: ad ſe cum palma martyrii perueniret. Dominus ergo prepoſito thomam tradidit aſſerens eum ſuum ſeruum in tali arte ꝑitum. Nauigantes autē ſimul: dū abanes eum īterrogaſſet: an ille dominus ſuus rex eſſet: dixit eum thomas eſſe filiū magni regis qui tenet regnum in ſupernis montibus quo hoſtis proximare nō ualet: ipſmq; multos ſeruos diuerſarum ꝑitos artium habere: quos ad multa deſtinat opera & quicquid lucri acquirunt: ſuo regi redeuntes attribuūt. Et cum multa de celeſti palatio metaphorice loqueret̄: ille de terreno edificio intelligebat. ¶Cūq; die.vii.andronopolim peruēiſſent: ubi rex filie ſue nuptias celebrabat & omnes tam ciues q̄ aduene uocati a rege nuptiis intereſſent: abanes & apoſtolus ſimiliter cum ceteris diſcubuerunt. Puella autem hebrea dum curiam cum fiſtula leticaret: & thomam apoſtolum non manducātem: ſed celo intentum uidiſſet. Intelligēs ipſum hebreum cepit iudaice canere dicens unus eſt deꝰ hebreorum qui creauit omnia. & cetera. Que dum crebro ad ꝯplacendum apoſtolo repeteret: pincerna thomam alapa percuſſit: eo ꝙ quaſi dedignans fercula appoſita non comederet. Apoſtolus autem nō optando ſed pronoſticando predixit: ſe inde nō ſurrecturum niſi manꝰ que eum ꝑcuſſerat a canibus in medio conuiuio portaretur

Quod q̄a hebraice dixit: ſola puella intellexit. Dum ergo pincerna ad fontem pro aqua haurienda iuiſſet: ipſum leo inuadens occidit: ſanguinem bibit manūq; eius canis niger in conuiuio detulit. Quod puella uidēs factum ceteris narrauit: fiſtulam proiecit & apoſtolum adorauit. Et ſtupentibꝰ cunctis apoſtolus ad regis inſtantiā ſponſum & ſpōſam benedixit. Quo abeunte dū illi ſero thalamum introiſſent: in manu ſponſi ramꝰ palme dactylis plenꝰ apparuit. De quo ambo guſtantes obdormierunt: & gēmatum regē per ſomnum uiderunt: qui eos ut conſilio apoſtoli crederent admonuit eiſq; benedixit. Quibus euigilantibus & mutuo ſomnium idem referentibus apoſtolus ad eos ianuis clauſis ingreditur: eiſq; chriſtum ānuncians ad ſeruandam uirginitatem hortatur. Tunc eiſdem duo angeli ſplendidi aſtiterunt dicētes ſe fore angelos a deo ad eorum cuſtodiā delegatos: ut ſi apoſtoli monitis obedirent omnia que poſcerent a domino impetrarent Quos apoſtolus baptizauit: & de fide diligenter inſtruxit. ¶ Cum autem thomas cū abane iam propter miracula uiſa conuerſo indiam introiſſet: & eum prepoſitus regi p̄ſētaſſet: ac apoſtolus ſibi mirū palatium fabricandum promiſiſſet: & modum edificationis ope romano deſignaſſet: placuit regi: eidemq; copioſum theſaurum aſſignauit: & in aliam ꝓuinciā abiit. Per totū autem biennium quo rex abfuit: apoſtolus predicationi chriſti inſtitit: & innumerabilem populum acquiſiuit: theſaurum pauperibus erogauit: & multas eccleſias fabricauit. ¶Rex autem rediens & que thomas fecerat diſcēs: apoſtolum cum abane in imo recluſit: cogitans eos uiuos excoriatos icendere. Interea gad frater regis moritur: & dū ei ſepulchrū precioſum paratur: quarto die gad mortuꝰ reſurrexit: & fugientibus cunctis ac ſtupentibus regi dixit: ꝙ homo ille quem rex perdere querebat: amicꝰ omnipotentis dei erat cui & ipſi angeli ſeruiebant: qui etiam eum defunctū in paradiſum adduxerant: & ei palatium quod ſibi thomas fabricauit oſtenderat. Et quia rex ſe eodem palatio indignum fecerat: ipſe illud: reddens ſibi pecuniā emere poterat: quam rex amiſſam exiſtimabat. Quo audito territꝰ rex cū fratre thomā abſoluunt: ad pedes eiꝰ ꝓcidunt: & ueniam petunt. Et cum de palatio fabricato in celis cōtenderent: quod gad oīo cupiebat redimere: & gundaphorꝰ ꝓ ſe retinere: uel ſaltē cū fratre cōmuniter habere: docuit eos apoſtolus inumerabilia palatia a mundi principio i celis p̄parata: que fidei p̄cio & elemoſynis cōpant̄. Sicq; regē & fratrē ad fidē cōuertit & baptizauit. Et dū ꝑ unum menſem omnes egrotos regionis ꝯgregari feciſſet: orationē pro ſalute illorum fudit: & ſtatim ſplendor ſicut fulgur de celo ueniens omnes territos proſtrauit. Et poſt hore ſpatium confortati ab apoſtolo omnes incolumes ſurrexerunt. Tunc apoſtolus tam eiſdem q̄ omni populo predicauit: & nouem milium hominum exceptis mulieribus & paruulis ad chriſtū conuertit. ¶Poſt hec profectus eſt ad ſuperiorem indiam per reuelationem inſignibꝰ miraculis coruſcando: inter que ſcinticem cecam amicam migdonie ſororis regine illuminauit. Et dum migdonia regis cognata & uxor cariſii apoſtolum uidere quereret: depoſito cultu & ornamentis & induta habitu humili inter alios pauperes ad eum intrauit: ut ei ſcintices ſuaſerat. Videns ergo migdonia apoſtolum miracula facientem & eum audiens predicantem credidit: factaq; eius diſcipula uiro adherere nolebat. Tunc cariſius regem rogauit: ut reginam ad ſororem mitteret: quatenus ei ſuaderet ut ad ſe uirum more ſolito igredi permitteret. Quod dum regina nomine treptia faceret: ſed ſoror ipſi econtra miracula que oſtendebat apoſtolus enarraſſet: regina thomam uidere cupiens ad domum ſymphorii ubi ipſe predicabat cum ſorore acceſſit: & multitudinem infirmorum ante ianuam repperit: quos omnes apoſtolꝰ manu eis impoſita ſanauit inter quos dum elephātioſus toto ulceratus corpore introiſſet predicante apoſtolo: apparuit puer ſplendidus: qui leproſum ad p̄tem traxit: & eum uti excoriaſſet uitulum: pelle nudauit & omni lepra mūdatum emiſit. Quod uidens treptia regina & ipſa conuerſa eſt. Et dum reuerſa hec regi aſmodeo retuliſſet: & exinde eius torum exemplo ſororis abhoreret rex uocans cariſium conqueritur: quia dum uxorem eiꝰ ſibi acquirere uoluerat ſuam amiſerat. ¶Igitur de conſilio cariſii rex apoſtolum carceri duriſſimo tradidit. Ad quem ueniens migdonia ueniam petiit: eo ꝙ ipſius cauſa i carcerem miſſus eſſet. Quam ille conſolatꝰ hec ꝓ chriſto libenter pati aſſerebat. Poſt hec de mandato regis apoſtolus educitur: & ſuper laminas ferri candentes nudis pedibus ſiſtitur. Statimq; fons erupit & laminas extixit. Quem de cognati conſilio rex in fornacem ardentem emiſit: que tamen adeo refriguit ꝙ die ſequenti thomas inde illeſus exiuit. Demum cariſius regi ſuadet ut apoſtolum deos ipſorum adorare compellat: ut uel ſic dei ſui iram incurrat. Cunq; ad hoc compelleretur ueniens thomas ad templū ſolis: hebraice demoni precepit ut quam

cito ipſe genua flecteret: demon idolū ꝯmi-
nueret. Demō autē apoſtolum rogabat: ut
ſibi templū diruere ꝑmitteret: quaten⁹ oēs
eius aduerſarii īterirēt. Quod thomas eidē
minime ꝯceſſit: quin poti⁹ : ut neminē lede-
ret eidē īpauit. Apoſtolus ergo gēib⁹ poītis
hebraice xp̄m adorauit: mādans demoni ut
ſimulacrū euerteret & in abyſſum iret. Sta-
timq; idolū ſolis : ſicut cera liquefactum ē.
Tunc mugiētib⁹ ſacerdotib⁹ pōtifex templi
gladiū ſubſtulit: & in ultionē dei ſui apoſto
lum tranſuerberauit. Rex aūt & cariſius ui
dentes populū uelle necē apoſtoli uindica-
re aufugerūt: xp̄ani aūt corp⁹ ei⁹ tulerunt &
honorifice ſepelierunt. Quod tn̄ ꝓceſſu tē-
poris inde trāſlatū eſt ad ciuitatē edeſſā; ut
habebit in feſto eiuſdē trāſlatiōis uidelicet
quinto non̄ iulii: paſſus eſt aūt beatus apo-
ſtolus .xii. cal. ianuarii.

De ſanctis dionyſio epiſcopo & pelagia uir
gine & martyre. LXXX.

Dionyſius eps̄ diſcipulus ſci tho-
me apoſtoli fuit ille ſpōſus filie
regis: quē apoſtolus una cū ſpō
ſa ei⁹ regis filia nomine pelagia
cōuertit ad xp̄m in andronopoli
ciuitate: ut ſuperi⁹ habet. Qui ab apoſtolo
baptizatus dionyſius : ſponſaq; ei⁹ pelagia
nominata eſt. A quibus thomas abiēs poſt
aliquot ānos miſit ad eos quēdam diſcipulū
ſuum pſ̄byterū: qui eos in fide ꝯfirmauit &
eccleſiā edificauit. In qua relicto ſeculo dio
nyſius eps̄ factus eſt: totūq; populum ciuita
tis ꝯuertit ad xp̄m : pelagiā quoq; ſponſam
ſuam matrem uirginū cōſecrauit. Et eſt ibi
ſedes ſancti thome apoſtoli uſq; ī hodiernū
diem. Quā ſedē beatus epiſcopus dionyſi⁹
ſtrenue gubernauit: & poſt hec ad dn̄m ple
nus ſāctitate ꝑrexit. Pelagia uero uxor ei⁹
poſt ipſius obitū: cū nollet nubere nec ido-
lis imolare ſn̄iam decollatiōis accepit. Et ſe
pulta eſt in ipſa ciuitate in eodē tumulo cū
dionyſio uiro ſuo.

¶ De ſanctis triginta martyrib⁹. LXXXI

Triginta ſci mares rome uia laui
cana inter duas lauros ſub pſe-
cutione diocletiani & maximiani
impatoꝝ oēs una die uidelicet .ii.
cal. ianuarii paſſi ſunt & glorio-
ſo martyrio coronati: ut dicit ado ī ſuo mar
tyrologio.

¶ De ſancto chiridonio martyre LXXXII

Chiridonius mr̄ apud alexandriā
paſſus ē. Qui cū ad ſacrificia deo
rum prīo blāditiis ſuaderet: dei
de iiuriis & ꝯminationib⁹ atq; ſup
pliciis cogeret: & ſacrificare cō-
temneret: gladio per uiſcera trāſuerberat⁹
neci tradit: & martyrio coronat .ii. cal ian.

¶ De ſcā uictoria uirgīe & mr̄e. LXXXIII.

Victoria uirgo nobiliſſima ciuis
romana tp̄e decii apud ciuitatem
tribulanā martyriū paſſa ē. Que
illuſtriſſimo cuidā eugenio fue-
rat dſpōſata tn̄ a cunabulis xp̄ia
na. Dū autē qdam titus aureli⁹ uirginē ana-
tholiā ſiue caliſtenē xp̄ianā p matronas uxo
rem peteret: & illa multis poſtulatis īduciis
interī omne patrimoniū ſuū pauperib⁹ erro
gaſſet: deinde ſe īfirmā fingeret: ut ſic ī uirgi
nitate pſeueraret : eāq; tit⁹ aurelius xp̄ianā
didiciſſet: rogauit eugeniū ut uictoriā ſpon
ſam ſuā ad anatholiā mitteret: ut eidē xp̄ia-
na xp̄anē ꝯiugiū ſuaderet. Quod dū eugeni
us feciſſet: & uictoria anatholiam ad matri-
moniū hortaret: dicēs & ſe xp̄anā ſponſum
habere mox uiꝝ futuꝝ: qa xp̄s nuptias non
contēnat: eo ꝙ & patriarche & ꝓphete ꝯiu-
ges hūerunt & poſteritas eoꝝ a deo benedi-
cta ē. Ecōtra anatholia uirginitatē matrimo-
nio pferebat: & ꝯiugia primis tēporib⁹ fuiſ
ſe neceſſaria pp terre repletionē aſtruebat
Sed heliam q celū lingua clauſerat uirginē
allegabat. Dixitq; pterea ſe ab angelo qui
ſibi apparuerat fuiſſe ī obſuande uirginita-
tis ꝓpoſito ꝯfirmatā. Cūq; & uictoria eūdē
angelū uideꝛ flagitaret ut ſic & ipam ad pu
dicitiā ꝓuocaret angelus dn̄i ſplēdidus ue-
ſte niuea eiſdē appuit: q uictoriā de uirgini
tatē admonuit: aſſimilās uirginitatem auro:
caſtitatē argento: & iugalitatē metallo. Qui
bus confortatis poſt multa uerba angelus
diſparuit : & uictoria uotum uirginitatis
emiſit: & facultates ſuas paupib⁹ largiri ce
pit. Quod ubi ſponſus ei⁹ cognouit: tito cō
queſt⁹ eſt ꝙ ꝓpter ꝯiugē ſibi acquirendam
ipſe amiſerat propriam. Et dum eā uti xp̄ia
nam eugenius accuſare uellet: tit⁹ eidē hoc
diſſuaſit: eo ꝙ ſponſa occideretur : & bona
ſua fiſco applicarentur. Sed conſuluit ut a
decio impetraret quatenus ſponſam ſuam
extra urbē ad predium duceret : ubi ipſam
penis afflictam ad uotum ſuum facilius in
clinaret. Quod & ille fecit: & ſponſam eius
uictoriam in ſuburbio tribulani territo-
rii adduxit. Quam fame diebus plurib⁹ affli
xit. ¶ Poſt dies aliquot uenit ad eam domi-
tianus patronus tribulane ciuitatis: qui uir-
gini panes detulit : & ſe ab urbe ſua fugiſſe
nunciauit eo ꝙ draco peſſimus iuxta ciuita-
tem erat: qui plurimos perimebat : & flatu
aerem inficiebat. Cui uirgo ſi populus uel-
let in chriſtum credere: promiſit ſe draconē
ab oppido effugare qđ & ille populum fa-
cturum ſpopondit. Igitur poſt biduanum
ieiunium uictoria die dominico ut promi-
ſerat ad tribulanam ciuitatem angelo duce
deuenit : & aſſumpto populo ad ſpecus

draconis acceſſit eiq; in xpi noie ꝯfeſtim abi re pcepit:& ſic draco curſu rapidiſſimo exiliens nuſq ꝯparuit. Tunc popul⁹ ad fidē cō uertitur:& uictoria in ipſo draconis ſpeleo includit̄:eidēq; mox nouē uirgines a parentibus oblate aſſociant̄. Et poſt modicū temporis monaſterio ꝯſtructo mater.65. uirginum facta eſt:quas diligenter inſtruxit:& in dei laudes & uite ſcitate pſeuerauit. ¶ Poſt trienniū aūt eugeni⁹ rogauit iouianū pōtifi cem capitolii : q miſit ad eam temploꝝ cō mitē taliarchū:ut uictoriā ſacrificare ꝯpelleret:aut gladio necaret. Qui ueniens ad eā dum dee ueſte imolare renueret:ipſam gladio in corde pcuſſit: & timens populū ſtati aufugit. Quam ſacedotes cū populo ciuitatis ī eodē loco ſepelierunt.10.cal̄.ianuarii.

¶ De ſcis uiginti martyribus. LXXXIIII

Viginti martyres apud nicomediā paſſi ſunt: quos oēs diocletiana pſecutio grauiſſimis cruciatos tormentis uno & eodē die martyres xpi fecit: & ſanctoꝝ numero in celis collocauit.10.calen. ianuarii:ut dicit ado.

¶ De ſancto ſeruulo confeſſore. LXXXV

Seruul⁹ ꝯfeſſor xpi uir ſūme patientie & ſcitatis fuit:de quo gregori⁹.4.dial̄.cap.15. ſcribit ꝙ a primeua etate uſq; ad uite ſue finem paralytic⁹ iacebat in porticu ſancti clementis rome:nec tñ aliqñ uiſus eſt ulla triſtitia aut perturbatione moueri. Hic qcqd ex elemoſyna pcipiebat paupib⁹ errogabat. Et cū litteras ignoraret:libros diuine ſcripture emerat:& religioſos hoſpitalitate recipiens eos ſibi legi faciebat:q ad extremā horā ueniens uoces in celo pſallentium ſe audire dixit:& inter eoꝝ cantus ſpitum emiſit:corpore magno odore fragrāte Ad cui⁹ tumbā rome apud ſanctū petrū ſepulti miracula diuinit⁹ crebrerrime fiunt. Quieuit aūt in xpo.10.cal̄.ianuarii.

¶ De ſcō abdia propheta. LXXXVI

Abdias ꝓpheta: ut hebrei tradūt: tempore achab regis iſrael & ioſaphath regis iuda ꝓphetauit in ſamaria. Hic ſm hebreos fuiſſe dicit̄ ille uir:cuius uxor relicta conſilio heliſei liberata eſt a creditoribus oleo ſupabundante. Et fuit abdias de terra ſichem de agro bethamar: quiquagenarius ille tertius cui pepercit helyas duobus primis cum ſuis quinquagenis igne celeſti cōſumptis: qui relicto obſequio regis helye diſcipulus factus eſt. Hic dū impiiſſima iezabel uxor achab ꝓphetas dñi occideret:& centum ꝓphete in ſpelunca laterent:eos abdias pauit:panem & aquā ſibi quotidie deferens uſq; ad mortē achab. ꝓpter quod accepit gratiā prophetandi: cui⁹ ꝓphetia dirigitur ꝯtra filios edom:qui deſcēderūt ab eſau & filiis iſrael ſiue iacob ſemp infeſti fuerūt: eo ꝙ ipſi eſau filii ſiue idumei gloriabantur de pluribus pliis:in quibus filii iacob pugnantes cū gentibus ſuccubuerant. unde & propheta nō gentiū uirtute ſed dei indignatione ꝓpter peccata populi factū aſſeuerat: promittens filiis iuda regnum eorū ppetuo duratuꝝ. Qui etiā ꝓpheta tēpore iorā regis iſrael quieuit in ſamaria : que poſtmodū ſabaſten dicta eſt:ubi & ſepultus eſt helyſeus ꝓpheta & ioannes baptiſta. Dies autem depoſitionis abdie a iudeis agitur.9.calen.ianuarii. Hec hieronymus & ioſephus ex uoluminibus hebreorum.

¶ De ſancto naum ꝓpheta. LXXXVII

Naum ꝓpheta hebreorum traditione de elcheſi que eſt in tribu ſymeon ante aduentū regis aſſyriorum:q.x.trib⁹ iſrael captiuauit fuiſſe dicit̄. Nam & circa finē ꝓphetie ſue predicti regis aduentū idem propheta nūciare uidet̄: q etiā pdictis.x.tribub⁹ captiuatis tempore ezechie regis iuda ꝓphetauit:cuius uaticiniū ꝯtra niniuitas inuehit. Nam cū ionas ꝓpheta ipſius urbis ſubuerſionem pdixiſſet:& populo ad penitētiā ꝯuerſo:de⁹ placat⁹ ſententiā reuocaſſet. Videntes niniuite ionā fuiſſe mētitū diuina ingrati miſericordia grauiorib⁹ ſe criminib⁹ implicarūt: ꝓpter qd dict⁹ ꝓpheta iudiciū dei ꝯtra ipſam ciuitatē ad futuꝝ pnunciat in ei⁹ ꝓphetia. Quod qdem nedū trāſmigratis x.tribub⁹ extitit ꝯſolatio ſed etiā reliquiis iuda:q ſub ezechia rege ab eiſdē aſſyriis impugnabant̄. Dū ex ꝓphete naum pnunciatione didicerunt eoſdē a chaldeis fore capiendos:ſicut in ipſius libro legentib⁹ apparet Qui etiā ꝓpheta ī dieb⁹ pfati regis iuda die 9.cal̄.ianuarii:quieuit in pace ī terra ſua in qua & ſepult⁹ ē. Hec hieronym⁹ & ioſeph⁹ Predicti duo ꝓphete ex numero.12. ꝓphetarum ſunt:q minores uocant̄:q ī catalogo ſcōꝝ ueteris teſtamēti nūerāt̄ eccl'iaſtici.49

¶ De ſcō gregorio pſbro & mar. LXXXVIII

Gregori⁹ martyr ī ciuitate ſpoletana paſſus eſt tēporib⁹ diocletiani & maximiani impatoꝝ ſub flacco pſide & tyrcano. Qui cū de mādato ipatoꝝ ipſā ciuitatē īgreſſ⁹ oēs ad ſacrificia deoꝝ ꝯpelleret:nūciat̄ eidē gregoriū pſbrm ī eadē urbe xpm colere:& aliis crucifixū pdicare:nec nō plurima ſimulacra deoꝝ deſtruxiſſe. Qui miſſis xxx.militib⁹ ipm ꝯphenſū ſibi pñtari fecit: & cepit agere ut diis thura incenderet:q dū cōſtanti animo pſidis minas ut blanditias

deridéret:iuſſit eū colaphis cedi:deinde ipꝫ
nodoſis fuſtibꝰ ĩ dorſo flagellari:&poſt hec
eundē uolutatum ſupra uentrem ſimiliter
acrius uerberibus affligi. Et dū hec omnia
ſupaſſet fecit eum preſes in craticula alliga
ri:& ignē ſubterponi. Sed dū ſanctus grego
rius oraſſet:terremotꝰ magnꝰ factus ē: qui
totam concuſſit ciuitatē: & cecidit ps urbis
que ſubmerita dicit̃:& oppreſſit.350.paga-
norum:ignis quoq; extinctus eſt:& ſanctus
illeſus pmanſit. Flaccus uero & tyrcanꝰ ter
riti fugerunt. Sedato uero terremotu fecit
eum flaccus ferro uinctum ĩ carcerē trudi:
ubi angelo ſibi apparēte cōfortatꝰ ē. Sequē
ti die eductus de carcere iuſſu preſidis ĩmo-
lare cōtemnens cardis ferreis in genibꝰ cedi
tur:deinde lampadibꝰ circa latera ĩflāmat̃.
Et cum ad oīa ĩmobilis redderetur:manda-
uit flaccus tyrcano ut eū duceret ad decollā
dum ad āphitheatrum. Quē tyrcanus ĩ me-
dium āphitheatri duxit:ubi ſancto orāte an
gelus domini eidem appuit: & ipſum ad ce-
leſtia inuitauit: quē aquilinus ſpatarius de-
collauit. Et de mandato tyrcani dimiſſe ſūt
fere plurime:ut corpus deuorarēt:que cor-
pus ĩtactū cuſtodientes adorabāt. Flaccus
uero eadem hora uomēs ĩteriora expirauit
Sed quedā matrona xpiana nomine abundā
tia.35.aureis corpus martyris a tyrcano re-
demit qđ aromatibus ꝯditum iuxta muros
ciuitatis ad pontē lapideū & riuū q ſangui-
narius dicitur ſepeliuit. Paſſus eſt autē die
nono cal.ianuarii.

¶ De ſanctis quadraginta uirginibꝰ & mar
tyribus. LXXXIX.

Quadragīta ſcē uirgines apud an-
tiochiam ſyrie martyrium paſſe
ſunt. Que ſub perſecutione decia
na p diuerſa tormēta & ſupplicia
laniate: paſſionis coronam a do-
mino pcipere meruerunt nono cal.ianuarii
hec in martylogio adonis.

¶ Explicit liber primus.

¶ Incipiunt capitula libri ſecundi.

De natiuitate dñi nr̃i ieſu chriſti i
De ſancta anaſtaſia mr̃e & ſociis ii
De ſcā eugenia uirgine & mr̃e iii
De ſancto ſtephano ꝓtomartyre iiii
De ſancto dionyſio papa & mr̃e v
De ſancto marino martyre vi
De ſcō ioāne apl̃o & euāgeliſta vii
De ſcō maxio epo alexādrino viii
De ſcō maximo epo taurineñ viiii
De ſcis innocentibus martyribꝰ x
De ſcis eutityo & florētio ꝯfeſſor̃ xi
De ſcō elphego epo & martyre xii
De ſcō thoma epo & martyre xiii
De ſcō ieſſe patre dauid xiiii
De ſancto nathan ꝓpheta xv
De ſcō dauid rege & ꝓpheta xvi
De ſancto dauid monacho xvii
De ſancto trophonio epo xviii
De ſcō ſabino epo & ſociis mr̃ibꝰ xviiii
De ſcō liberale epo & martyre xx
De ſcō felice papa & ꝯfeſſore xxi
De ſcō ſilueſtro papa & ꝯfeſſore xxii
De ſcō barbatiano ꝯfeſſore xxiii
De ſcā colūba uirgīe & mr̃e xxiiii
De ſcis ſabiāo & ſociis epis & mar̃. xxv
De ſcō odilone abbate xxvi
De circunciſione domini xxvii
De ſancto baſilio epiſcopo xxviii
De ſcā martina uirgine & mr̃e xxviiii
De ſcō cōcordio pſbytero & mr̃e xxx
De ſancto almachio martyre xxxi
De ſcō fulgentio epo ruſpeñ xxxii
De ſcō fulgentio epo utruculañ xxxiii
De ſcis triginta martyribus xxxiiii
De ſcō macario abbate xxxv
De ſcis argeo & marcellino mar̃. xxxvi
De ſcō antherio papa & mr̃e xxxvii
De ſcā genoueſa uirgine xxxviii
De ſcō petro aulano martyre xxxix
De ſancto daniele martyre xl
De ſancto theogene martyre xli
De ſanctis priſco priſciliano & benedicta martyribus xlii
De ſancta darſoſa martyre xliii
De ſcis aqlino & ſociis martyribꝰ xliiii
De ſcō ſymeone mōacho & ꝯfeſſor̃ xlv
De ſcō theleſporo papa & mr̃e xlvi
De epiphania domini xlvii
De ſanctis gaſpar balthaſar & melchior magis xlviii
De ſancto melanio epiſcopo xlviiii
De ſcā macra uirginis & martyre l
De relatione pueri ex egypto li
De ſanctis iuliano & baſiliſſa & ſociis martyribus lii
De ſcō luciano preſbytero & mr̃e liii
De ſancto clero martyre liiii
De ſanctis luciano:maximiano & iuliano martyribus lv
De ſancto ſeuerino abbate lvi
De ſancto ſeuerino epiſcopo lvii
De ſcā martiana uirgine & mr̃e lviii
De ſcō marcellino epiſcopo lviiii
De ſcō paulo primo eremita lx
De ſcō paulo ſimplice ꝯfeſſore lxi
De ſcō nicanore diacono lxii
De ſcō guilelmo archiepiſcopo. lxiii
De ſcō igino papa & martyre lxiiii
De ſcō ſaluio epo & martyre lxv
De ſcō ſatyro martyre lxvi
De ſcō achadio martyre lxvii

De ſcō hilario epiſcopo lxviii
De ſcō gregorio nazázeno epiſcopo lxix
De ſcō firmio martyre lxx
De ſcō uiuentio confeſſore lxxi
De ſcis.xl.militibus martyribus lxxii
De ſcō felice i pincis pſbr̄o & mar̄. lxxiii
De ſcō felice pſbytero & martyre lxxiiii
De ſcō felice preſbytero & ꝯfeſſore lxxv
De ſcō michea propheta primo lxxvi
De ſcō michea propheta ſecundo lxxvii
De ſcō abbacuch propheta lxxviii
De ſcō mauro abbate lxxix
De ſcō iſidoro abbate lxxx
De ſcō macario egyptio abbate lxxxi
De ſcō bonitio epiſcopo lxxxii
De ſcō marcello papa & martyre lxxxiii
De ſcō marcello epiſcopo lxxxiiii
De ſcō felice epiſcopo & martyre lxxxv
De ſcō honorato epiſcopo arelateñ lxxxvi
De ſcō honorato epiſcopo ābianeñ lxxxvii
De ſcō honorato confeſſore lxxxviii
De ſcō tityano epiſcopo lxxxix
De ſcō melanthio epiſcopo xc
De ſcō fauſto epiſcopo xci
De ſcō antonio abbate xcii
De ſcis ſpeuſippo leuſippo & meleuſippo martyribus xciii
De ſcō ſulpitio abbate xciiii
De cathedra ſancti petri rome xcv
De ſcā priſca uirgine & martyre xcvi
De ſcis moſeo & amonio martyribꝰ xcvii
De ſcō deicolo abbate xcviii
De tranſlatione ſancte lucie xcix
De ſcis mario martha audifax & abbacuch martyribus. c
De ſcō baſſiano epiſcopo ci
De ſancto pontiano martyre cii
De ſcō germanico martyre ciii
De ſcō launouiarico abbate ciiii
De ſcō fabiano papa & martyre cv
De ſcō ſebaſtiano martyre cvi
De ſcā agnete uirgine & martyre cvii
De ſcō patroclo martyre cviii
De ſcō publio epiſcopo & martyre cix
De ſcis fructuoſo epō & ſociis mar̄. cx
De ſcō uincentio martyre cxi
De ſcis uincētio & orontio martyri. cxii
De ſcō anaſtaſio martyre cxiii
De ſcō anaſtaſio monacho & ꝯfeſſo. cxiiii

¶Expliciunt capitula libri ſecūdi.

¶Incipit prologus libri ſecundi.

SEcundꝰ liber pn̄tis catalogi ꝯtinet ſcōꝝ feſta: quoꝝ feſtiuitates occurrunt īfra tēpus ī quo eccleſia repn̄tat ipſiusˀxpi & eccleſie mutui cōſcenſus obligationē & mr̄imonialē ꝯtrectationē: qđ fuit ab īcarnatione uerbi uſq; ad baptiſmū dn̄i. Et hoc tēpus eccleſia deſignat a natiuitate ſaluatoris uſq; ad ſeptuageſimā: qn̄ uidelicet īcarnationis & natiuitatis dn̄ice feſtū: necnō actꝰ infantie: ut ē circūciſio: magoꝝ adoratio: purificatio: & ī egyptū fugatio recolunt̄. ¶Hoc aūt tp̄s ī tres ptes ſubdiuiſū eſt. Primo eñi agit̄ de ꝯiugio inter deū & populū iudeoꝝ ꝯtracto: ꝑ quoꝝ ſalute prīcipaliter filiꝰ dei uenit ī mundū. dicēs matthei. xv. Nō ſū miſſus niſi ad oues que pierūt domus iſrael. Et hoc tp̄s eccleſia repn̄tat a natiuitate dn̄i uſq; ad epiphaniā. In quo tpe ipſe ꝑ humanitatē mūdo editꝰ mox paſtoribꝰ iudeoꝝ per angelos nūciat̄: & ab eis ſibi notiſſimis notꝰ in iudea deꝰ uiſitat̄. ¶Scđo agit̄ de eodē cōmercio iter ipm̄ uerbū & gētiliū populū cōfirmato: a feſto epiphanie uſq; ad eiꝰ octauā incluſiue. In quo tpe dei filiꝰ magis q̄ erant primitie gētiū ſtella appente reuelat̄: & ab eiſdē uti uerꝰ deꝰ cū oblatione muneꝝ adorat̄. ¶Tertio agit̄ de utroq; grege ī unū ouile ꝑ ipm̄ mr̄imoniū copulato: ab octaua epiphanie uſq; ad ſeptuageſimā: in quo tpe ep̄le pauli legunt̄: in qbꝰ apoſtolꝰ xpm̄ ꝓ ſalute iudeoꝝ & gētiū aduenīſſe ꝓbat: & utrūq; populū ſaluaſſe cōmemorat: & potiſſime in ep̄la ad romanos. Ad huiꝰ igit̄ tp̄is feſta ꝯtractāda ꝓcedendū eſt.

¶Finis prologi.

¶ Incipit liber ſecūdus a natiuitate domini uſq; ſeptuageſimā.

¶De natiuitate dn̄i noſtri ieſu xp̄i. Cap. I.

NAtiuitas dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ſm̄ carnē cōpletis ab adā annis v. mil̄. c. lxxxxix. ut euſebius in chronicis ſuis ponit fcā eſt tpe octauiani auguſti primi. Veniente aūt filio dei ī carnē tanta pace totus mūdꝰ gaudebat: ut uniuerſo orbi unicꝰ rōanoꝝ īpator pacifice pſideret: qa ei naſcebat̄ q̄ pacē pectoris & eternitatis tribueret. Voluit etiā ut ortū ſuū pax tp̄is illuſtraret ¶Ceſar igit̄ auguſtꝰ uniuerſo orbi pſidens ſcire uoluit quot ꝓuincie: quot citates: quot caſtra: quot uille: quot hoīes ī toto orbe forēt: & .42. anno impii ſui iuſſit orbē uniuerſum deſcribi. Nam ut ī hiſtoria ſcholaſtica dicit̄: oēs hoīes ad urbē unde trahebant ori

ginem pgebat:& quilibet dominiũ offerens ſe romano ſubditum imperio profitebatur. Et dicebatur profeſſio: quia ore ꝓprio fatebantur:& deſcriptio: quia eoꝝ nomina ſcribebant. Hec deſcriptio prima facta ē a preſide ſyrie cyrino: quia enim iudea in medio terre habitabilis eſſe dicitur prouiſum eſt: ut in ea incoharetur:& deinde per circunſtãtes regiones proſequeretur. Ioſeph autem de genere dauid a nazareth ĩ bethleem profectus eſt cum maria deſponſata ſibi uxore pregnante:potiſſime quia inſtante eius tempore pariendi:theſaurũ ſibi a deo ꝯmiſſum noluit alicui cõmendare. ¶ Cũ ergo bethleem appropinquaſſet ut legitur in libro de infantia ſaluatoris: uidit uirgo ptem populi gaudentem & partem gemẽtem. Quod ſibi angelus exponens ait partem gaudentem eẽ gentilem populum:q in ſemine abrahe eternam benedictionem erat accepturus:gemẽtem uero eſſe plebem iudaicam: a deo ſuis demeritis reprobatam. Et dũ ambo bethleẽ adueniſſent propter uiatorum multitudinẽ hoſpitiis occupatis ſteterunt eadem nocte ĩ diuerſorio qđ erat in cõmuni tranſitu inter duas domos habens oĩpmentum: ubi ciues in diebus ocii conueniebãt: ubi & preſepiũ cum feno erat:ad qđ animalia in diebus fori alligabant. In ipſa media nocte beata uirgo filium ſuum. viii. cal. ianuarii peperit:& eum pãniculis ĩnuolutũ ſuper fenum in preſepio collocauit. Quod fenum beata helena poſtmodum rome trãſtulit. ¶ Circa chriſti natiuitatẽ tria ſunt cõſideranda: ſcilicet nouitas admirabilis: ueritas infallibilis:& utilitas ĩextimabis. ¶ Nouitas admirabilis attendit ex parte facti: quia deus homo fact⁹ eſt. Nam ut dicit Bernardus ĩ eadem pſona: eternum:antiquũ & nouum mirabiliter cõuenerunt: eternum ſcilicet diuinitas: antiquũ. ſ. caro ab adam trãſducta: nouum. ſ. anima de nouo creata. Quod autem dei uerbum idem permanẽs incarnatum fuerit: & ſi humanam rationem tranſcendat: tñ aliq̃li exẽplo poteſt oſtendi. Conſtat enim uerbũ qđ eſt ĩ mente hominis adeo occultũ: quod neq; uideri neq; audiri: neq; tangi uel cõtrectari poteſt. Si tñ litteris ſcribatur nullatenus in ſui ſubſtantia ꝯmutatum:fit legibile & per conſequens uiſibile & audibile. In ſuper eſt manibus contrectabile imo & quantum ad litteraꝝ formã deſtructibile reddit Similiter uerbum dei qđ in mente diuina eternaliter genitum eſt: ĩcõmutabile permanens:qđ erat ſpũale & inuiſibile per carneꝫ aſſumptam uiſibile & contrectabile:imo & quantum ad humanitatem paſſibile factum eſt. ¶ Secundo attenditur ex parte modi:qa natus eſt de uirgine & ſine dolore atq; pollutione matris & ſalua eius ſemper integritate. ¶ Hoc autem fuiſſe quinq; rationibus ꝓbatur. Primo per prophetiam Iſaie. vii. Ecce uirgo concipiet & pariet filium. ¶ Secundo per figuram:hoc enim figuratum eſt per uirgam aaron: que floruit:& per portã ezechielis que clauſa pemanſit. ¶ Tertio ꝑ cuſtodiam: Ioſeph eñ eo ꝙ eam cuſtodiuit teſtis ſue uirginitatis fuit:ut dicit auguſtin⁹ ¶ Quarto per experientiam. Nam ut habeẽ in libro de infantia. Ioſeph ad uirginis puerperium ut morem ſeruaret patrium: duas obſtetrices aduocauit. ſ. zebel & ſalome. Zebel igiẽ piẽtem conſiderans exclamauit uirginem pepiſſe:eo ꝙ nulla ſigna corruptiõis uidiſſet. Salome autẽ dum incredula probare uellet:cum manũ appoſuit:cõfeſtim manus eius aruit. Iuſſu tñ angeli ſibi appentis puerum penitens tetigit:& continuo ſanitatem recepit. ¶ Quinto per rationis euidentiam. Nam ut dicit anſelm⁹ quattuor modis poteſt deus producere hominem. ſ. ſine homine:& ſine femina:ſicut fecit adam. De homine ſine femina:ſicut fecit euam. De homine & femina:ſicut cõmunis probat uſus. Reſtabat igitur quart⁹ modus de femina uidelicet ſine homine: ſicut in chriſto mirabiliter factum eſt. Alioquin diuiſio modi ꝓducendi in deo apparuiſſet ĩperfecta. ¶ Tertio attenditur talis nouitas ex parte temporis. Nam in temporis nouitate filius dei nat⁹ ē. Et quantũ ad annũ quia ĩ anno pacis unieurſalis in toto mundo uigentis:ut dictũ eſt:& in anno deſcriptionis orbis:ut per hoc daretur intelligi ꝙ ille ueniebat in carne:qui electos ſuos aſcriberet in eternitate: ut dicit gregorius. Et quantũ ad menſem quia in mẽſe imo in ſigno quo dies pũctaliter incipiũt creſcere: ut ex hoc prefiguraretur qđ ioannes baptiſta dixit. Illũ oportet creſcere:me autem minui. Debet enim humana uita in ſe deficere:in chriſto proficere. Et quantũ ad diem:quia in die dominica: que fuit prima dies ſcli: in qua lux corporalis a deo principium creaturarum producta eſt. Sic & die iſto:qui eſt poſt ſeculi renouati: ille qui eſt lux mundi uera: & priogenit⁹ ac principiũ creature dei:corporaliter natus eſt. Et quãtum ad horam quia in media nocte:ut ſcilicet medio tenebrarum tpe lux noua adueniens mundi tenebras illuminaret. ¶ Quarto attenditur ex parte loci:quia natus eſt in bethleem qđ interpretaẽ domus panis. Ipſe nãq; eſt:qui de ipſo dicit Ioannis. vi. ego ſũ panis uiuus qui de celo deſcendi ꝛc. ¶ Veritas autem ĩfallibilis natiuitatis dominice:ꝑ quã ipſa natiuitas cõprobatur:oſtendiẽ per omnes creaturas. ¶ Et primo per creaturã que hẽt purũ eẽ que ſũt elemẽta & lapides

Primo eni declarata eſt. Per celum i pte orientali: nam i ipſa die natiuitatis: ut habet in chronicis: Tres ſoles i oriente in celo appuerunt: q paulatim in unū corpus ſolare redacti ſunt. Per qđ innuit q uni⁹ & trini dei notitia mundo oriebat. Item i pte occidentali Nam ut ponit oroſi⁹. Cū romani octauianū p deo adorare uellēt: eo q oia ſibi ad uotū ſuccedere ↄſpicerent: ille triduanam īduciā petiit: ſibyllā pphetiſſā aduocauit: eáq; ſupinde ↄſuluit. Cui die natalis dñi i camera ceſaris oranti: media die circul⁹ aure⁹ apparuit circa ſolē: & i medio uirgo puerū baiulās & litteris aureis iſcriptum. Hec eſt ara filii dei uiuentis. Tūc ſibylla octauianū aduocauit: uiſionē ei oñdit: & puerū illum ipſa die natum dixit: quē auguſto maiorem eſſe aſſeruit: quem īpator adorans eidē ſacrificauit: i quo loco nunc edificata eſt eccleſia que dr ſcā maria ara celi. ¶ Secundo oñſa eſt per elementū ignis: q ea nocte p totum orbem cūctos ſodomitico uitio laborantes extixit ut dicit hiero⁹ i gloſa ſupra illo uerbo iſaie 9. Lux orta ē eis. ¶ Tertio p elementū aeris Nā ut dicit chryſoſto⁹: Ea nocte magis ſup uictorialem montē orantib⁹ ſtella i aere de nouo producta & coruſcans appuit: que eis natum dñm nunciauit: ut tractabit in feſto epiphanie. ¶ Quarto p elemētum aque: ut eni teſtat inocenti⁹ terti⁹. Fōs aque: q đ taberna emeritoria: ubi nūc eſt eccleſia ſācte marie trans tyberim rome ↄſurgebat in liquorem olei uerſus: tota die natiuitatis uſq; i tyberim pfluxit. ¶ Quīto p elemētū terre Scribit nāq; damaſcenus ſup illo uerbo ps. Nox ſicut dies illūinabit: q iſtud nocte natiuitatis dñice adimpletū fuit: que nox i hora natiuitatis eiuſdē: uidelicet nocte media in claritatē diei ↄuerſa eſt: & qa ipſa lux ad patres: q erant in limbo deſcendere non poterat: terra ſe in pluribus locis aperuit: & per eius rimas lux ad pr̄es uſq; deſcēdit: & tunc adimpleta eſt pphetia iſa. 9. Popul⁹ q ābulabat in tenebris uidit lucē magnā: que in miſſa noctis ipſius legit prout ad litterā ↄtigiſſe dicitur. ¶ Sexto per creaturam cōpoſitam: que habet purum eſſe: ut ſunt lapides & metalla. Nam ut dicit innocentius: romani templū pacis tempore romuli cōſtruxerunt & ſtatuam poſuerunt: & petentes a diis q̄tum durare debeat: audierūt: donec uirgo pariat: quod impoſſibile arbitrantes: templum eternum putauerunt: ideo & in foribus ſcripſerunt: Templum pacis eternum Hoc autem i nocte dñice natiuitatis cum idolis corruit. Legit etiam q hieremia ppheta in egyptum deſcendens poſt mortem godolie: ſignum regibus egypti dedit: q eorū idola corruerent cum uirgo filium pareret Vnde ſacerdotes idolorum imaginem uirginis filium baiulātis in ſacro loco templi ſtatuerunt: que pphetia in nocte natiuitatis dominice adimpleta eſt. ¶ Septimo oſtenſa eſt per creaturam: que habet eſſe & uiuere: ut ſunt plante. In hac enim nocte: ut ſcribit frater bartholomeus. Vinee engaddi preter ↄſuetum tēpus que .ſ. pferunt balſamū frōdes flores & fructū ptulerūt. ¶ Experimēto pbaui: q ſi pulegiū collectū ſit in feſto natiuitatis bti ioānis baptiſte i aurora diei: & ex eo fact⁹ manipul⁹ ſuet uſq; ad diē dñice natiuitatis exſiccabit ſicut natura depoſcit: q ſi manipulus ſin nocte natiuitatis ponat in altare: i quo prima miſſa eſt decantāda: miſſa que media nocte cātet i hora natiuitatis dñice pulegiū aridū ſuireſcit. ¶ Octauo p creaturā que habet eſſe uiuere & ſentire: ut ſūt aīalia: ut eni ſcribit in libro iſantie. Ioſeph cū maria pficiſcens bethleē duxit bouē: de cui⁹ pcii uenditi uiueret: & aſinum ut pgnātem cōmodius portaret: Natum uero xp̄m ipſa duo aīalia cognoſcentes eundem flexis genib⁹ adorauerunt: ut impleret illud iſaie prio: Cognouit bos poſſeſſorē ſuū: & aſinus pſepe dñi ſui. Modico etiam tpe ante natiuitatem xp̄i: ut ponit euſebius: boues arantes bubulco dixerunt: hoīes deficient & ſegetes pficient. ¶ Nono oſtenſa eſt p creaturā: que habet eſſe uiuere ſentire & intelligere: ut ſunt angeli hoīes & demones. Nā ut dr luc. 2. Dum paſtores circa turrem gregis hora natiuitatis dñice ſup gregem ſuū uigilarēt: ut de more antiquorū paſtorū fuit: in utroq; ſolſtitio eſtiuali. ſ. & hyemali facere: angel⁹ dñi ill' cū nimia claritate appuit: eiſdē natū ſaluatorē nūciauit: & ut ad eū uiſitādū pgerēt admonuit: & ſubito fcā eſt cū āgelo multitudo militie celeſtis laudātiū & dicentiū: Glia i altiſſimis đo ꝛc. ¶ Item oñſa eſt p homines fideles & iſideles: nā fideles paſtores ſūmo diluculo ad uerbum natū uidendū feſtinarūt: & que dcā erāt illis: uera cognouerunt: & mirati redeūtes eiuſdem natiuitatis teſtes fuerunt. Item & pphete oēs ueteris teſtamenti: q huius natiuitatis nuncii & pcones extiterunt: ipſamq; futurā infallibiliter ueriſſimis oraculis pdixerunt: que p ſingula narrare nō eſt op⁹. ¶ Itē cognita & manifeſtata fuit etiā p iſideles. De hac natiuitate balaā ariol⁹ pphetauit nūeri. 24. Oriet ſtella ex iacob ꝛc. Item uirgili⁹ i bucolicis. Magnus ab itegro ſeclorū naſcit ordo. Iā redit & uirgo: redeunt ſaturnia regna. Et noua pgenies celo demittit alto ꝛc. Itē ſibylla erythrea que fuit tempore troianorū iter cetera ait. In nouiſſimis āt tpibus hūiliabit de⁹ & hūanabit ples diuina: iacebit i feno agn⁹: & officio puellari educabit deus & homo ꝛc.

Item ſcribitur in ꝯmento boetii de diſcipli/
na ſcholaſtica ſup illo uerbo: platonis pro/
bata diuinitas: ꝙ in tūba platonis repta eſt
lamina aurea: in qua ſcriptū erat. Credo ī fi/
liū dei naſcituꝝ de uirgine paſſuꝝ pro hūa/
no genere: & die tertia ſurrecturꝝ. ¶ Itē ma
nifeſtata eſt ꝑ demones: Refert thimotheus
hiſtoriographus: ſe ī antiqs romanoꝝ chro
nicis inueniſſe ꝙ octauian⁹. xxxv. anno im/
perii ſui capitoliū aſcendit: & qs poſt ſe rē
publicā gubernaret a diis queſiuit. Et reſ/
ponſū eſt ſibi: ꝙ puer hebreus ex deo uiuē
te ante ſcla genitus: non multū poſt ex inta/
cta uirgine naſciturus. ¶ Vtilitas aūt in ex/
timabilis ē nobis collata ꝑ chriſti natiuita/
tem. Prīo q̄tum ad demōis ꝯfuſionē. Nā an/
tiquus hoſtis nobis: ut ante: preualere non
pōt: unde legit̄ ꝙ hugo cluniacē in uigilia
natiuitatis dn̄i uidit beatā uirginem filium
in ulnis geſtantē: & de feſto natiuitatis filii
ꝯgaudentē: atq; inimico nr̄o: qui āte hūc di
em hoibus ꝑualebat: inſultantē. Ad quā uo
cem diabolus de humo erupit & uerba dn̄e
exprobrare cepit. Sed mētita ē iniqtas ſibi
qa ab oratorio fratꝝ deuotio: a refectorio
lectio: a dormitorio ſtramtēū uile: a capl'o
patia ipm eiecit. ¶ Secūdo ad uenie ipetra/
tionē unde cū meretrix laſciua de ueia deſ/
peraret: que ad penitētiā redire uolebat: co
gitans de iudicio reputabat ſe ream de īfer/
no ſe dignam: de ꝑadiſo ſe īmundā: de paſſi
one ingratam. Cogitās aūt ꝙ pueri de facili
placant̄: puerum ieſum ꝑ ei⁹ infantiā adiu/
rauit: & ante xp̄m deflēs uocem de ſua ueia
audire meruit. ¶ Tertio ad morbi curatio/
nem. Nā ut dicit Bernard⁹ triplici morbo la
borabat gen⁹ humanū. Natiuitas erat imun/
da: uita peruerſa: mors ꝑicl'oſa: uēit xp̄s: cui⁹
natiuitas nr̄am purgauit: cui⁹ uita nr̄am in
ſtruxit: cui⁹ mors nr̄am deſtruxit. ¶ Quar/
to ad ſupbie hūiliationē. Nam ſupbia primi
hoīs fuit contra deū: qa ei⁹ preceptū ꝯtēpſit
uſq; ad deū: qa uſq; ad appetitū diuinitatis
ſe erexit: ſupra deū uolēdo: qđ deus noluit.
At fili⁹ dei: ut dicit dama⁹: hūiliauit ſe pro/
pter hoīes: quia uenit ꝑp eoꝝ ſalutē: uſq; ad
homines ꝑpter naſcendi modū ꝯſilem: & ſu
pra homines ꝑpter natiuitatis modum ſin/
gularem. Hec damaſcenus.

¶ De ſancta anaſtaſia martyre & ſociis. II.

A Naſtaſia nobiliſſima romanoꝝ
filia pretexati illuſtris & gētilis
a matre ſua fauſta xp̄iana & a ſā/
cto chryſogono in fide xp̄i eru/
dita eſt: que tpe diocletiani mar
tyrium paſſa ē. Nam tradita publio pagano
in ꝯiugē: langorē ſimulās ſe ſemper ab eius
cōſortio abſtinebat. Sed uir audiēs eam cū
una ancilla xp̄ianis carceratis neceſſaria mi
niſtrare: eā in artiſſima cuſtodia recluſit: ita
ut etiā alimoniā denegaret. Que uincta ſcō
chryſogono amariſſimas epiſtolas deſtina/
bat: ille uero ꝯſolatorias remittebat. Inter
hec uir ei⁹ moritur & ſancta a carcerib⁹ li/
berat̄. Hec habebat. iii: ancillas & ſorores
uirgines. ſ. agapen: thioniā & hyrenē: Quas
urbis preſcūs dulcius uti chriſtianas tenuit
& eas nolētes ꝯſentire ſibi nec diis ſacrifica/
re martyriū pati fecit: ut habebit̄. iii. nonī a/
prilis. Poſt quaꝝ paſſionē anaſtaſiā de ꝯſen
ſu diocletiani ꝯprehēdit: ut ſi eam ſacrifica/
re faceret in ꝯiugiū haberet. Quā cū ductā
in cubiculū āplexaret̄ ſubito cecus efficitur
& ad deos accedēs ſi a cecitate liberari poſ/
ſit ſciſcitat̄. Qui eos contra ſe īdignatos au
diuit: eo ꝙ anaſtaſiā ꝯtriſtauit. Et rediēs do
mū inter manus ducentiū expirauit. ¶ Poſt
hec anaſtaſia ab eius ſucceſſore detēta eſt.
Qui audito ꝙ multas paſſiōes haberet: eidē
ſuadere cepit: ut ſi uellet libere xp̄ianitate
ꝑfrui poſſeſſiones ſuas ſibi daret: & tunc ue
ra xp̄iana eēt: eo ꝙ xp̄s oīa erroganda iuſ
ſiſſet. Que cū eidem reſpōderet: facultates
paupibus: nō autē diuitibus errogādas: di/
ro carceri fame crucianda tradit̄: ſed a ſan/
cta Theodora: que iā ꝑ martyriū paſſa fue
rat: duob⁹ mēſibus celeſti pane reficit̄. Tan
dem cū ducētis uirginib⁹ ad īſulas palma/
rias ducta ē: ubi multi xp̄iani fuerāt relega/
ti. Inde poſt aliquot dies a ꝑfecto reuocata
& ad palos ligata ignib⁹ ꝯcremat̄: ceteri ue
ro diuerſis ſuppliciis ꝑimūt̄. Inter quos u/
nus erat q pluries diuitiis ſpoliat⁹ dicebat:
ſaltē xp̄m ſibi auferri nō poſſe. Corp⁹ autē
ſancte anaſtaſie in ei⁹ uiridario quedā apol
lonia ſepeliuit: ubi poſtmodū in ei⁹ honore
eccleſia fabricata ē. Paſſa eſt aūt. viii. calen.
ianurarii circa annū dn̄i. 280.

¶ De ſcā eugenia uirgine & martyre. III.

E Vgenia filia philippi nobiliſſi/
mi romanoꝝ fuit tpe ualeriani &
galieni īpatoꝝ: q quidē philip/
pus a ſenatu prefectus alexādrie
ꝯſtitut⁹ claudiam uxorē ſuam: &
filios adiutū & ꝑgium ac filiā eugeniā ſecū
duxit. Que eugenia una cum ꝑto & hiacyn
tho eunuchis & ꝑuis ſuis ſtudēs: omnib⁹ li
beralib⁹ artib⁹ erudita: anno. xv. etatis ſue
ab aqlino aqlini ꝯſulis filio ī ꝯiugiū peti t̄
ſed ipſe ab eadē in uiꝝ cōtemnit̄. Et dū in li
bris apoſtoli ſtuduiſſet animo iā xp̄ana ꝑ/
tum & hiacynthū ꝯuertit. Et aſſumpto hitu
uiri ad monaſteriū monachoꝝ: qđ erat ex/
tra ciuitatē alexādrie: quib⁹ ꝑmittebat̄ a pa
ganis ibidem habitare: ipſa acceſſit: & ſe ui/
rum ſimulās cum proto & hiacyntho fieri
monachus poſtulauit. Quā abbas helenus
per ſpiritū feminā cognoſcēs eā nihilomin⁹

de uirili animo cōmēdauit:& ipſam una cū ſociis monachos fecit:que i dei timore pmā ſit:& eugenius uocat⁹ in ſcitate uite pleue/rans:poſt abbatis obitū in regimine ſucceſ/ſit.Parentes igit̃ eam dudū reqrentes & nō inueniētes lugebāt: ſed uates gentiliū patri uaticinant̃ filiam & ſocios inter deos trāſla/tos.Qua de re pater filie imaginem fecit: & eam ut deā adorari mandauit. ❡Temporis ꝓceſſu dū matronā melāthiam noīe eugenia oleo pungens a qrtana liberaſſet.Illa fratrē eugeniū uiꝝ eē arbitrans: eūq; ſepi⁹ uiſitās in ei⁹ amorem exarſit : & cogitans qualiter ſecū cōmiſceri poſſet:langorem ſimulans ꝓ eo miſit.Quē tāq̃ uirū dū illa oſculis & amplexib⁹ ad ꝯcupiſcentiā ꝓuocaret:eiq; amorem ſuum panderet:& ille ſermonib⁹& actibus facinus oīmode recuſaret: ꝯfuſa mulier & dubitans ne eugeni⁹factū ꝓderet & ſic uerecundiā ipſa īcurreret: clamare cepit: ꝙ ſe eugeni⁹ uoluerit uiolare: prefectūq; philippum adiit : & de crimine eugenium accuſa/uit.Tunc p̄fect⁹ ira accenſus tam ipſā q̃ cū/ctos xp̄ianos reptos ꝯphendi iuſſit : diemq; ſtatuit:quo oēs interirent morſib⁹ beſtiaꝝ. Eugeniūq; ſibi aſtantē īterrogat: an chriſt⁹ adulteria doceat. Cūq; hoc uirgo cōmiſiſſe negaſſet: & melāthia ſeruos & ancillas ꝓut ab ea docti fuerant:teſtes adhibuiſſet.Eugenia ꝓ defenſione ueritatis:& ne chriſtianum nomen falſitate ꝯfundaret̃:a ſūmo uſq; deorſum coram p̄fecto ueſtem ſcidit:& ſe feminā eſſe oſtendit:eugeniam uidelicet philippi filiam & ſocios ꝓtum & hiacynthū omnibus declarauit. Moxq; pater filiam cognoſcens cū matre & fratrib⁹ i ei⁹ amplex⁹ irruit : & p̄gaudio lachrymas fudit. Melāthia autem cum omibus ſuis a fulmine interempta eſt. Sicq; eugenia parentes & fratres ad fidē cō/uertit:unde & philipp⁹ p̄fecturā deſerens a xp̄ianis ep̄s ordinat̃:quo p martyriū aſſumpto ✝ claudia cū filiis & eugenia romam rediit:ubi & uirgo multos ad xp̄m conuertit Quā p̄fect⁹ nicenus tentā fecit adduci ad tē/plum diane:ut ſacrificaret. Sed dū eugenia orationē fudit:templū cū idolo ſubuerſum eſt multis paganoꝝ eam clamantib⁹ innocētem:Iuſſu igit̃ p̄ſidis ligato ſaxo ad collum eius i tyberim iactat̃:ſed ſup aquas manens minime mergit̃:inde i fornaces thermarum mittit̃:ſed igne extincto illeſa educit̃. Poſt hec p dies.20.ſine lumīe & cibo carceri mācipata:ſed a xp̄o eam celeſti pane reficiente ꝯfortata ē:q die quo ad terras deſcēderat:ꝓmiſit eam ad celeſtia ſubleuare. Die igit̃ natalis dn̄i miſſo ſpiculatore a p̄fecto i carcere decollat̃:uidelicet.8:cal̃.ianuarii.Cui⁹ corpus a xp̄ianis iuxta urbē i ꝓprio p̄dio ſepultum eſt.Ad cuius tumulū dū mater oraret: eidem appparuit:eamq; ꝯfortans die dn̄ico ꝓximo i xp̄o pauſaturā nunciauit. Que die ſibi p̄dicto ad xp̄m migrauit:& a filiis ✝ adiuto ✝ & ſergio iuxta eugeniā ſepulta eſt:q & poſt tēpus multis paganoꝝ ꝯuerſis quieuerunt in dn̄o:ſepulti & ipſi a fidelib⁹ iuxta matrem & germanam.

❡De ſancto ſtephano ꝓtomartyre. IIII

STephanus ꝓtomartyr unus de ſeptem diaconibus ab apoſtolis ordinat⁹ eſt in miſteriū uiduarū ut habet̃ actuū.6.Creſcente eni numero diſcipuloꝝ ꝯuerſi ex gētibus aduerſus ꝯuerſos ex iudeis murmurare ceperunt:eo ꝙ deſpicerent̃ in miniſterio quotidiano uidue eoꝝ.Cōuocata ergo multitudine p apoſtolos decreuerunt eligere ſeptem uiros boni teſtimonii ſup tali ope ꝯſtituendos:ad hoc ut ipſi oibus curis tempo/ralibus depoſitis p̄dicationi intenti⁹ uacare poſſent.Sicq; elegerunt ſeptē diacones pri/mos:quorum prior & primicere⁹ extitit ſtephanus ꝓtomartyr : philippus q eunuchū baptizauit:& fuit ep̄us in thratia aſie : & ꝓ/corus qui fuit ep̄s nicomedie bithynie : & nicanor:& parmenas:& timon:& nicolaus: q poſtea apoſtatans heretic⁹fuit:a quo & nicolaite dicunt̃:& orantes eis man⁹ impoſuerunt:& diacones ordinauerunt.❡Stephan⁹ autem plenus gratia & fortitudine:faciebat ſigna magna in populo:inuidentes igit̃ ſibi iudei:triplici modo eum ſupare ſtuduerunt ſcilicet diſputatiōe:teſtiū ꝓductione:& tor/mentorum illatione.Et in q̃libet pugna ad/iutoriū de celo ſibi datum eſt.In prima da/tus eſt ei ſpūſſcūs:q facundiam miniſtrauit. In ſecūda uultus angelic⁹:q falſos teſtes cōfutauit.In tertia xp̄s uiſus eſt adiuuare pa/ratus:q martyrem ꝯfortauit.❡Ponit̃ ergo prima pugna.Surrexerunt aūt qdam de ſy/nagoga libertinoꝝ.i.de ſeruitute manumiſ/ſorum & cyrenenſium & alexandrinoꝝ ꝛc. diſputātes cū ſtephano. Ecce primū p̄lium Et nō poterant reſiſtere ſapientie & ſpiritui q loquebat̃.Ecce adiutoriū.❡Ponit̃ poſt hoc ſecūda pugna. Quia ſubmiſerūt falſos teſtes : q eum accuſabant de blaſphemia in deum: i moyſen:in legem:& i templū.Ecce ſecundū p̄lium.Et intuentes in eū oēs q ſe/debant in ꝯcilio uidebant faciem ei⁹ tanq̃ faciem angeli.Ecce auxilium.❡Deinde ponitur ſecūde pugne uictoria. Nam pricipe ſacerdotum eū interrogante:ſi hec ita ſe haberent de q̃ttuor blaſphemiis ſibi impoſitis ſe excuſat.❡Primo de blaſphemia in deū: di/cens deum qui locutus eſt patrib⁹ deū glorie fuiſſe.❡Secundo de blaſphemia in moyſen cōmendans moyſen:a feruore zeli : quia percutientem iudeum egyptium interfecit.

ab operatione miraculorum:que in egypto & deſerto oſtēdit:& a familiaritate dei:quia cū deo locut⁹ fuit. ¶ Tertio de blaſphemia in legem. Nā ꝯmendat legē:ex parte dantis: qui fuit de⁹:ex pte miniſtrātis qui fuit moyſes:& ex pte finis qui dat grām. ¶ Quarto de blaſphemia i tabernaculū & templū:cōmendās tabernaculū qđ fuit: a deo fieri preceptum:in uiſione oſtenſum:a moyſe perfectum:& arce teſtimonii ꝯtētiuum:templum autem dixit tabernaculo ſucceſſiſſe. Hec oīa legentibus textū act. vii. ſatis patere poſſūt ¶ Vltimo poniť tertia pugna. Nam audientes hec diſſecabanť cordibus ſuis:& ſtridebant dentibus i eum: quaſi iam illū animis lapidantes. Quos beat⁹ ſtephanus trib⁹ modis conat⁹ ē corrigere. ſ. ¶ Primo pudore eis duritiā cordis & necis ſanctoꝝ ſeuitiam i propans. Dura inquit ceruice & in circūciſis cordib⁹ ꝛc. Et increpabat eos ꝙ ſpiritui ſancto reſtiterunt ꝙ prophetas ꝑſecuti ſunt & ꝙ creſcente malitia eos occiderunt. Secūdo correxit eos timore: per hoc ꝙ ieſum ſtātem a dexteris dei perhibuit:quaſi ad ſuum adiutorium preparatū. Ecce inqt uideo celos apertos ꝛc. qđ audiētes iudei clamantes uoce magna continuerūt aures ſuas: quaſi blaſphemiam abhorrētes:& ipetū facientes in eum:& eiiciētes eum extra ciuitatē lapidabant:quoꝝ priores teſtes lapidare incipientes ſm legem:ut expeditiores eſſent depoſuerunt ueſtimenta ſua ſecus pedes Sauli adoleſcentis:qui manibus oīum lapidabat. ¶ Tertio correxit eos amore:dū pro ſe & ꝓ ipſis orauit:ꝓ ſe ne paſſio ſua ꝓlongaretur. dicens:dñe accipe ſpiritū meū:pro ipſis:ne ſibi peccatum iputareť. Nam poſitis genib⁹ clamauit uoce magna dicens. Dñe ne ſtatuas illis hoc peccatū. Et uide amorem mirabilem:qa pro ſe orādo ſtetit:pro lapidantibus genua flexit:pro ſe ſilenter orauit:ꝓ illis uoce magna clamauit. In hoc etiam xpm imitat⁹ in paſſione: q pro ſe orauit dicens. Pater in manus tuas ꝯmendo ſpiritū meum & pro inimicis dicēs. Pater ignoſce illis:nō enim ſciūt:quid faciunt. Et cū hoc ſtephan⁹ dixiſſet obdormiuit i domino. Cui⁹ corpus gamaliel & nicodem⁹ occulti xpi diſcipuli in agro ipſius gamalielis ſepelierūt:& fecerunt planctū magnum ſup eum. ¶ Et celebratur hoc feſtum ab eccleſia ſequenti die poſt natiuitatē domini. ſ. vii. calen. ianuarii. Reuera tamē lapidatio ſci ſtephāi facta fuit eodē aſcēſiōis āno. iii. uidelicꝫ nōn auguſti quo die feſtū inuentionis ei⁹ celebratur. Inuentio aūt ad lrām ꝯtigit. vii. cal. ianuarii. Eccleſia tamē hec feſta ꝯmutauit duplici de cauſa. ¶ Primo qa ut diciť i ſermone auguſtini:heſterna die dominus natus eſt i terris ut ſtephanus hodie naſcereť in celis. ¶ Secundo quoniā ꝓpter feſtum natiuitatis dñi precedēs feſtum inuentionis ſolenni⁹ celebratur q̄ feſtum paſſionis:qđ inconueniens erat:& ob hoc feſta mutata ſunt:ut dies paſſionis eius ſolēnius celebretur.

¶ De ſancto dionyſio papa & mr̄e. V.

Dionyſius papa & martyr: cuius genus nō inueniť. Sixto ſecundo in epiſcopatu ſucceſſit:& ſedit annis. 2. & mēſib⁹. iii. q ut dicit ado fidei documētis ſub claudio ſecūdo imperatore clarus effulſit. Hic i urbe diuiſit pecias: ſingulis ſingulos dans preſbyteros ꝓpter penitentes ſuſcipiendos & propter baptiſma. Hic etiā pecias & cemiteria per regiones diuiſit:& unicuiqꝫ iuſ propriū ſtatuit:mandans ut ſinguli terminis ſuis cōtenti eſſent: & alienos non uſurparent. Qui & martyrio coronatus ſepultus eſt cū fratribus ſuis. vii. cal. ianuarii:& ceſſauit epiſcopatus dies. viii.

¶ De ſancto marino martyre. VI.

Marinus puer & martyr paſſus eſt in urbe ſub ꝑfecto martiano: qui fuit filius ſenatoris & primarii ciuitatis. Hic a ꝑfecto tent⁹ dum ſe chriſtianū ꝓfiteret. Primo quidē extenſus & loris duriſſimis dorſo & uentre flagellatus:deinde uinct⁹ in cuſtodiā miſſus eſt:die uero ſequenti educt⁹ equuleo ſuſpēditur:& ungulis laniať: poſtmodum ſera lignea & machina lapidea alligať: ut mēbra eius diuidereť. Sed dū tracta machina puer illeſus ꝑmaneret:in arborem ſciſſam immittiť: ut ꝯſtrictus ſpiritū exhaleret. Dei tñ uirtute arbore in duas ptes diuiſa: craticule accenſe ſuperponiť plumboqꝫ perfunditur liquefacto:moxqꝫ nutu dei fluuius aque inūdās ignis calorem extinxit. Poſt hec ſupplicio ꝯmentarienſi traditus eſt:a quo in frixorio accenſo mittiť: ſed rore celeſti refrigerať. Deinde a prefecto martiāo in caldariā plenā pice liquefacta iactatur: que hinc ide ebuliens ſanctū dimiſit itactum. Preter hoc in harenario beſtiis ſubiectus eſt: & leone qdem collū eius leniter āplexāte:leopardo pedes lingēte parda cum tigride man⁹ ipſi⁹ oſculabanť. Leena uero & urſus que ueſtes ſci dilaniare ceperunt:ꝯfeſtim extincte ſunt Poſtmodū iſlāmas iniect⁹ dū illeſus exiſſet in caminū ignis miſſus eſt: cum quo duo angeli deſcendentes eū iuſtum die ſequēti eduxerunt. Nouiſſime autem dū a prefecto ſuaſus ſe deos adorare uelle ſimularet oī populo romano uocato ſtatuam ſerapis orans in puluerem redegit. Quē prefect⁹ decollari precepit. Corpuſqꝫ eius in precipitium mitti:ubi & latronū corpa iactabanť:ut ſepul-

tura careret. Orta aūt tempeſtate cū coru/ſcationibus nimiis fugientibuſq; miniſtris a ſcō theophilo epō corpus raptum digna ue neratiōe ſepultum eſt.7.cal.ianuarii.Mar/tianus autem pro hoc ſcelere & aliis a deo percuſſus uermibus ex ipſius ebulientibus ore infelicem animam exhalauit.

¶De ſcō ioanne aplō & euāgeliſta. VII

IOannes apoſtolus & euāgeliſta quē ieſus amauit plurimū:filius zebedei fuit & frater iacobi ma/ioris:quem xpus uocauit de nu/ptiis:q̄ ſupra pect⁹ domini in ce na recumbens fluenta euangelii de ipſo ſa/cro dñici pectoris fonte potauit: & ceteris apoſtolis fugientibus magiſtrū nunq̄ in paſ ſione deſeruit:cui & ieſus in cruce moriens matrem uirginē uirgini cōmēdauit: & poſt eius aſcēſionem uſq; ad obitum uirginis ad eius ſemp cuſtodiam pmanſit:ut dicit hiero nymus.Huius uitam inclytus eps̄ diſcipu/lus eius ſcripſit.Hic apoſtolis ad pdicandū diuiſis apud aſiam pdicauit: ubi & multas fundauit eccleſias. Qui ſub ſecūda poſt ne/ronem pſecutione chriſtianoꝝ quam domi/tianus exercuit:apud epheſum a ꝯſule com prehenſus & romam duct⁹:dum apud por tam latiná in dolio feruētis olei miſſus ille/ſus exiſſet: ut in alio eius feſto.2.noñ maii dicet:ab eodem ꝓconſule in pathmos inſu/la relegatus apocalypſim ꝯſcripſit.Eodem aūt anno domitianus a ſenatu romano inter fectus eſt:oīaq; eius acta & p ipſum & eius officiales iudicata caſſata fuerūt.Sicq; factū eſt:ut ſanct⁹ ioannes qui cum iniuria ad exi liū fuerat deportatus: cū honore ad epheſū reduct⁹ eſſet:omni populo ſibi occurrente & clamante:benedict⁹ qui uenit in noīe dñi Cum aūt ingrederet̄ ciuitatem druſiana ei⁹ diſcipula:que aduentus ipſius deſiderio fu/erat fatigata: efferebat̄ mortua flentibus & lamentantib⁹ grauiter tam parentib⁹ q̄ pau peribus orphanis & uiduis:qbus indigenti/bus miniſtrabat. Apoſtolus ergo feretrum iuſſit deponi: & corp⁹ reſolui:eamq; ꝓprio noīe uocans:mandauit ut ſurgeret:& domū rediens refectionē ſibi pparaet. Que ſtati quaſi nō de morte ſed de ſomno uocata ſur/rexit:& iuſſa pfecit.Ad quod miraculū mul ti ꝯuerſi ſūt.¶Altera die cratō philoſoph⁹ ut oſtenderet qualiter mundus eſſet conté/nend⁹duos fratres iuuenes ditiſſimos omni/bus uenditis duas gēmas emere fecerat eaſ/q; in ꝯſpectu populi frangi iuſſerat. Quod uidens apoſtolus philoſophū aduocauit: & talem mūdi ꝯtemptū dānauit:tum quia ore hominū laudabat̄:& a deo reprobabat̄: tū quia ſine ullo merito fiebat:eo ꝙ ſua paupe ribus non largirent̄:oſtēdens mundum eſſe cōtemnendū facultates hoīs pauperib⁹erro gando.Sed dum philoſophus poſt diſputa tionem ad hoc deueniſſet:ut ſi ioannes gem mas confractas reintegraret:craton eius di/ctis fidem adhiberet.Apoſtol⁹ oratione fu/ſa fragmenta gēmarum colligens ipſas con ſolidauit:ſtatimq; craton cum duobus iuue nibus xpo credidit.Illi uero iuuenes gēmis diſtractis precium pauperibus errogarunt ¶Horum exemplo duo alii iuuenes cūctis pro chriſto datis diſcipuli ioānis effecti ſūt Sed die quadam uidentes ſeruos olim ſuos ueſtibus fulgentes:& ſe uili pallio cōtectos contriſtari ceperunt:quod ioannes per ſpi/ritum cognoſcens precepit: ut ad nemus & littus accederent: ſibiq; lignorum faſces & lapillos apportarent.Et facta oratione uir/gas iñ aurum & lapillos ī gemmas conuer tit:quas eiſdem apoſtolus tradidit dicēs:ut per dies ſeptem aurifices omnes & gēmari/os circuirent:& aurum ac gemmas probari facerent.Qui poſt dies ſeptem reuerſi dixe/runt:omnes illos operarios concordari ſe nūq̄ tam purum aurum & tam precioſas gē mas conſpexiſſe. Tunc apoſtolus predicta omnia ſibi tradens dixit:ut irent & poſſeſſi ones diſtractaſ redimerent: & abinde diui/tes eſſent:ut in perpetuum mendicarent. Et quia non uult deus coacta ſeruitia:pro libi to gauderent libertate ſua.Et ītroducta xpi parabola de diuite epulone & lazaro ulce/roſo:cepit apoſtolus contra diuitias multa predicare.¶Contigit autem ſtacteum quē/dam iuuenem qui triginta diebus ante uxo/rem duxerat deferri mortuum tumulandū: quem apoſtolus matris uidue & parentum precibus & lachrymis compaſſione motus: orans a mortuis ſuſcitauit: & ſuſcitato man dauit: ut que in alio ſeculo de duobus illis iuuenibus uiderat enarraret. Qui multa de paradiſi gloria quam ipſi amiſerant: & de penis inferni quas acqſierant: prout ſibi oſtenſum fuerat coram omnibus patefecit. Propter quod iuuenes compuncti una cum ſtacteo reſuſcitato:pedibus apoſtoli prouo luti diuinam miſericordiam implorabant. Apoſtolus ergo iuuenibus triginta dierum penitentiam impoſuit: qua peracta gemme & aurum in priorem materiam uirgarum & lapillorum redierunt: quas iuuenes ad ſua loca priſtina reportantes:in dei ſeruitio per ſeuerarunt:& ceperunt cum apoſtolo mira/culis coruſcare.¶Et dum tota ciuitas ephe ſiorum ioannem extollerent:pontifices ido/lorum ſeditionem in populo excitarunt: ita ut a multis de plebe ioannes traheret̄ ad tē plum diane:ut ſacrificaret. Quib⁹ ille hāc conditionem propoſuit: ut aut ad inuocati/onem diane ipſi eccleſiam chriſti diruerent

& ipſe idolis ſacrificaret:aut ipſe ad inuoca
tionem xp̄i templū diane ſubuerteret:& ipſi
in chriſtum crederent. Et cum huic ſnīe ma
ior pars populi conſenſiſſet ad preces ioan/
nis:omnes templum exeuntes a longe ſtete/
runt:& orante apoſtolo: templum funditus
corruit:& imago diane penitus ꝯminuta ē.
Ariſtodemus autē pontifex idolorum ſedi/
tionem in populo concitauit. Quem dum
ioannes īterrogaret quomodo ipſum placa/
re poſſet: reſpondit ei: ſi uenenum bibens:
qđ ille ſibi porrigeret: illeſus permaneret.
Et cum apoſtolus acquieſceret ariſtodemus
ut eum a poculo ſubtraheret uel ſaltem de/
terreret:duos uiros impetrauit a proconſu
le qui fuerant decollandi: quibus uenenum
potandum coram omnibus tribuit. Quod
ut illi biberunt:confeſtim ſpiritū emiſerunt
apoſtolus autem calicem accipiens & ſigno
crucis ſe muniēs uenenum bibit: & per tres
horas obſeruatus nullam leſionem incur/
rit. Et dum populus chriſtum uerum deuꝫ
clamaret. Ariſtodemꝰ adhuc obſtinatꝰ apo/
poſtolo iſtabat:ut ſi ueneno defūctos excita
re poſſet ipſe proculdubio chriſto crederet
Cui ioannes pallium ſuum dedit & ipſe ī tu
nica manſit:eidemq; iuſſit:ut inuocato chri/
ſti nomine pallium ſuper corpora defuncto
rum poneret:eiſdēq; ut reſurgerēt mādaret
Quod dum ille feciſſet illico ſurrexerunt.
Sicq; pontifex cum omni familia & parente/
la & multitudine maxima ꝯuertuntur:&.xii
miliū uiroꝝ exceptis puulis & mulieribꝰ a
beato apoſtolo baptizanť. ¶ Repitur in.x.
libro hiſtorie eccleſiaſtice:ꝙ apoſtolꝰ quē/
dam iuuenem ferocem conuerſum: cuidam
epiſcopo depoſiti nomine ꝯmendauit:& ad
partes alias acceſſit:poſt aliqđ tempus iuue
nis relicto epiſcopo: factus eſt princeps la/
tronum. Rediens apoſtolus depoſitum re/
petit:& epiſcopus de pecunia intelligens q̄/
ſi ignarus obſtupuit. Cui apoſtolus de iuue
ne ſibi cōmēdato ſe querere declarauit. Et
dum epiſcopus ioāni cū rubore factum nar
raſſet:apoſtolus eum increpat eo ꝙ malum
ſuo depoſito cuſtodem dimiſit. Equum ſibi
pari iuſſit:& ad montem: ubi iuuenis erat:
feſtinꝰ properauit. Quem iuuenis ſtatim re
cognoſcens pre uerecūdia equum aſcendēs
fugiebat. Apoſtolus ſenectutis oblitus e/
quū calcaribꝰ urget:& fugientem uocat:&
ne patrem ſuum fugiat uel expaueſcat:poſt
ipſum clamabat. Et ut ad penitentiam redi/
ret dulciter admonebat offerens ſe pro eo
chriſto reſponſurum: ꝯpunctus iuuenis re/
uertitur:& cum lachrymis cōuertitur:& ab
apoſtolo benigne ſuſcipitur:& in uirtutibꝰ
perſeuerans tandem a magiſtro epiſcopus
ordinatur. ¶ Legitur etiam ubi ſupra:ꝙ cū
ioannes epheſi balneū lauandi gratia itro/
iſſet:& ibidem cerinthum hereticū īueniſſet
inde protinus exiuit: quo egreſſo balneum
cecidit & hereticū cū ſuis oppreſſit. ¶ Pre/
dicationem autem ſuam miraculis cōfirma/
bat:ita ut tactu ueſtimentorum eius egri cu
rarentur:& demones fugarentur. Et ut dicit
hieronymꝰ ī ſua decrepita ſenectute:uix ad
eccleſiam diſcipulorum manibꝰ ferebatur
nec cum plura uerba dicere poſſet:ad quā/
libet pauſam hoc ſolū dicebat:filioli diligi
te alterutrum. Ibiq; uſq; ad traiani tp̄a per/
ſeuerans totius aſie fundauit & rexit eccleſi/
as. ¶ Et cum eſſet annorum.99.ſecundū iſi/
dorum.68. a paſſione domini āno apparuit
ei chriſtus cum diſcipulis aliis:qui iam om
nes ad celeſtia migrauerant:eumq; ad eter/
nas epulas inuitauit:& dominica futura die
ad ſe illum uenturum eſſe predixit. Igitur ī
ſubſequenti dominica omni populo ad ec/
cleſiam conueniente:que in eius adhuc ī car
ne agentis nomine fuerat fabricata a primo
pullorum cantu uſq; ad ſextam predicauit
eiſdē:hortans illos:ut in fide eſſent ſtabiles
& in mandatis feruentes: Poſt hec iuxta alta
re foueam quadratam fieri iuſſit & terram
extra eccleſiam iactari. In quam beatus euā
geliſta deſcendens expāſis manibus gratias
deo egit:& orationem deuotiſſimam fudit.
Qua finita tanta ſuper eum lux emicuit: ꝙ
a nemine uideri potuit. Recedenteq; lumine
fouea reperta eſt māna repleta: qđ ibidem
uſq; hodie generatur. Ita ut in fundo fouee ī
ſtar minute harene ſcaturire uideať: ſicut ī
fontibus fieri conſueuit: propter qđ ipſum
in corpore & anima celo aſſumptum pluri/
mi aſſeuerant. Cuius depoſitionis dies ab ec
cleſia celebratur.vi.cal.ianuarii.

¶ De ſcō maximo ep̄o alexādrino. VIII.

MAximus epiſcopus alexandrinus
fuit. Qui ſatis clarus & inſignis
de titulo confeſſionis factus eſt.
Qui & in pace quieuit.vi.cal.ia/
nuarii:apud eandem urbem cō/
digne tumulatus:hec uſuardus.

¶ De ſcō maximo ep̄o taurineñ. VIIII.

MAximus epiſcopus taurineñ cla/
ruit tempore honorii imperato/
ris:qui in homeliis & ſermonibꝰ
componendis:& ī eccleſia decla/
mandis ſtuduit eleganter: uir in
diuinis ſcripturis intentus:& ad plebem in/
ſtruendā ſufficiens. In apoſtolorum laudes
& ioānis baptiſte & generales omnium mar
tyrum homelias & tractatus edidit. De ſcō
euſebio uercelleñ duos tractatꝰ compoſuit
Et ſancti cypriani ſpālem de baptiſimi gr̄a.
Librū de auaritia & hoſpitalitate. De deffe
ctu lune. De elemoſynis. De ieiunio ſuorū

dei generali. De ieiunio ſpeciali quadrageſi
me. De eo quod in iſaia ſcribitur Caupones
tui miſcent uino aquam. De paſſione domi/
ni. De iuda proditore. De cruce domini. De
ſepulchro eius. De reſurrectione ipſi᷒. De
accuſato & iudicato domino apud pilatum
De calendis ianuarii. Compoſuit etiam ho/
melias plurimas: uidelicet De natiuitate dñi
De epiphania. De penthecoſte. De hoſtibus
carnalibus non timendis. De gratia poſt ci/
bum deo agenda. De penitentia niniuitarũ:
& alias multas. Quieuit aũt honorio & the
odoſio iuniore imperantib᷒. Hec genadius
de illuſtribus uiris.

¶ De ſanctis innocentib᷒ martyrib᷒. X

INnocentes martyres ab herode
aſcalonita iterfecti ſũt. Tres eni
fuerunt herodes ꝓpter eorum i/
famem crudelitatem famoſi. Pri
mus fuit herodes dictus aſcalo/
nita: ſub quo natus eſt domin᷒: & pueri oc/
ciſi ſunt. Secundus fuit herodes antipas: ꝗ
ioannem decollauit. Tertius agrippa qui ia
cobum occidit: & petrũ incarcerauit. ¶ He
rodes ergo aſcalonita fuit filius antipatris
idumei: qui nepté regis arabum duxit uxo/
rem: ex qua hũc filium habuit herodem: ut
dicitur in hiſtoria ſcholaſtica: qui poſtmo/
dum aſcalonita dictus a ceſare auguſto pri/
mus ex gentibus iudee regnum accepit: &
tunc ablatum eſt ſceptrum de iuda iuxta ꝓ/
phetiam iacob. Huic ſex filii nati ſunt. ſ. an/
tipater: alexander: ariſtobolus: archelaus:
herodes antipas: & philippus: Alexandrum
autem & ariſtobolũ ex eadem matre iudea
genitos romam miſit liberalibus artib᷒ im/
buendos: qui facti acerrimi oratores de ſu
ſceptione regni cum patre contẽdebant. Pa
ter uero antipatrem illis preponere ſatage/
bat. Cũq; illi de patris morte tractaſſent ab
eodem reiecti: ceſarem adeunt de patris in/
iuria conqueſturi. ¶ Interea magi hieruſa/
lem ueniunt: & de ortu regis iudeorum que
runt. Herodes hec audiens turbatur: timẽs
ne de iudeorum ſemine natus eſſet: qui ipm
alienigenam expelleret. Rogatq; magos: ut
inuentum regem ſibi renuncient: ſimulans
ſe adorare uelle: quem perdere iam cogita/
bat. Verũ tamẽ magi per aliam uiam reuer
ſi ſunt in regionẽ ſuam. Videns herodes eos
nequaꝗ ad ſe reuerſos: ſtelle uiſione dece/
ptos ad ſe redire erubuiſſe putauit: & ideo
ab inquiſitione pueri animũ reuocauit. Sed
audito que paſtores dixerant: & que ſyme/
on & anna prophetauerãt: uehemẽter timu/
it: & ſe a magis illuſum cognouit. Et ex tũc
de nece puerorum: qui erant in bethleẽ: tra
ctare cepit: ut cũ eis illũ quem ignorabat:
occideret. Et ad monitionem angeli ioſeph
cum puero & matre in egyptum in ciuitatẽ
hermopolim fugit: ibiq; ſeptẽ annis uſq; ad
obitum herodis permãſit. Ingreſſo igit̃ dño
in egypto ſm̃ iſaie ꝓphetiam: Vniuerſa ido
la corruerunt. ¶ Refert caſſiodorus in tri/
partita ꝙ in hermopoli thebaide dicitur cẽ
arbor que uocatur perſidis ualens in ſalu/
tem egrorum: ſi fruct᷒ uel foliũ uel cortex
collo languentis alligetur. Hec arbor uſq;
ad terram inclinata uirginem cum filio fu/
giẽtem adorauit. ¶ Dum igitur herodes de
nece puerorum diſponeret: a ceſare citatus
eſt filiorum accuſationibus reſponſurus: ꝗ
cum per tarſuꝫ iter faceret. Intellexit: ꝙ ma
gos naues tarſenſium trãſiuiſſent: quas oẽs
in ſpiritu uehementi combuſſit: ut fuerat p̃/
dictum. Et dum ipſe corã imperatore diſpu
tans contra filios obtinuiſſet: & in regnũ cõ
firmatus audacior factus eſſet: reuerſus hie
ruſalem occidit omnes pueros: qui erant in
bethleem a bimatu & infra: ſm̃ temp᷒ quod
exquiſierat a magis. i. infantibus duorũ an/
norum uſq; ad pueros unius noctis. Didice
rat enim a magis ea die: qua eis ſtella appa/
ruit dominum natum eſſe: & quia annus flu
xerat ex quo romam ierat chriſtum annicu
lum & aliquorum dierum ſupra eſſe crede/
bat. Ideoq; ſupra etatem eius uſq; ad bimos
deſeuit in pueros. In qua pſecutione cẽtũ &
quadragintaquattuormilia infantes interfe/
cti eſſe creduntur: qui & in apocalypſi cap.
xiiii. deſcribunt̃. Inter quos dei iudicio un᷒
paruulus filius herodis ad nutriendum tra
ditus ignoranter a carnificibus eſt occiſus:
ut dicit macrobi᷒. ¶ Herodes autem de tan
to ſcelere a deo acriter punitus eſt: ut i ſcho
laſtica dicitur. Vt qui multos orbauerat fi/
liis: ipſe ſuis miſerabiliter orbaretur. Nam
alexander & ariſtobolus iterum patri ſuſpe
cti confeſſi ſunt ab eo cõtorti: ꝙ tonſori pe/
cuniam promiſerant: ſi eum iugularet. Ob
hoc pater iratus eos occidi fecit: Antipatrẽ
autem futurum regem conſtituit: & eidẽ he
rodem antipam ſubſtituit. Et cum herodem
agrippã & herodiadẽ uxorẽ philippi: quos
ex ariſtobolo ſuſceperat: paterna dilectiõe
foueret. His duabus de cauſis antipater con
tra eum odium concepit in tantum: ꝙ eum
ueneno perimere attentauit. Quod ſentiens
herodes eum in carcerem poſuit. Ipſe autẽ
annorum. 70. grauiſſimam infirmitatem in/
currit. Nam febre ualida: prurigine corpis
colli continuis tormentis: pedum inflatione
uermeſcentibus teſticulis: intolerabili feto/
re & crebro anhelitu torquebatur. Audient̃
q; iudeos mortem ſuam cum gaudio expe/
ctare nobiles multos iudeorum carcerauit
mandans ſalome eius ſorori: ut cum ſpiritũ
emitteret oẽs detẽtos occideret: ut ſic omis

iudea ipſum defleret uel inuita. Et cum ſum pto cibo iuxta morem ſuum pomū purgare uellet: quem comederet: tenens manu gladium tuſſi uiolenta fatigat⁹ ſeipſum percuſſit: nō tamen totaliter ſe occidit eo ꝙ a conſobrino aliqualiter detentus fuit. Et cū ſonit⁹ in aula de morte regis percurreret: & antipater ſe relaxandū exultaret. Herodes hoc audiens eum occidi fecit: & archelaum poſt ſe regnaturū inſtituit. Sicq; poſt dies. v. infeliciſſimus uitam finiuit. Salome autē ſoror eius omnes quos rex occidi mandauerat relaxauit. Innocentes autem martyres ſub die uno paſſi ab eccleſia recoluntur uidelicet. v calendas ianuarii.

¶ De ſcis eutityo & florētio ꝯfeſſorib⁹. XI.

EVtityus & florenti⁹ ſerui dei circa tpa gothorum in nurſie partibus floruerunt: quoꝝ primus actiue uite & predicationi: ſecūd⁹ uero contemplatiue & orationi uacabat. Eutityus uero in abbatē cuiuſdam monaſterii in partibus illis poſiti electus: licet dudū renueret tamen ꝓ ſalute proximi animatus conſenſit: & ſolum ſociū dereliqt. Florentius ergo ſolus exiſtens orauit ad dominū ut ſibi cōſortium aliqđ largiret̄. Mox q; ante fores cellule: urſum reppit: demiſſo capite nihil feritatis oſtendentē: quaſi ad uiri dei obſequium preparatū. Cui uir impoſuit ut quattuor uel qnq; oues quas habebat ad paſtū duceret & cuſtodiret: & ad ſextam uel nonam hore rediret. Qui iuſſa complens paſtoris curam gerebat: & hora ſibi ſēp aſſignata cum ouibus redibat: & quas manducare conſueuerat: paſcebat oues beſtia ieiuna: atq; in omibus mandato uiri dei obtēpabat: ut neq; ad ſextā iuſſus rediret ad nonanm neq; ad nonā iuſſus rediret ad ſextā Sed dum tanti miraculi fama crebreſceret quattuor ex diſcipulis eutityi quaſi iuidentes: ꝙ eorum magiſter miracula non faceret ſicut florentius faciebat: urſum latēter occiderunt. Quem die altero percuſſum ſcūs inueniens & dolēs admodum inqrens diligenter: qui fuerant occiſores cognouit: fratrūq; malitiam & urſi conſocii mortem deplorās Quē eutityus ad ſe deductū conſolari cepit Florentius uero iprecans ſe habere ſpē i deum aiebat: ꝙ in hac uita uindictam manifeſtam reciperēt: qui nil ſe ledentē urſum eius occiderant. Et poſt dies modicos quattuor monachi qui urſum occiderant: elephantie morbo percuſſi mēbris putreſcentibus interierunt. Quod factum florentius omni uite ſue tpe flebat: quia exaudit⁹ fuerat: & ſe quodāmodo in eorum morte homicidā reputabat. ¶ Diaconus qdam ad eū ueniens ut ſe eius orationib⁹ ꝯmendaret: cellulam ei⁹ ſerpentibus reperit in circuitū plenā: & timēs ſanctum inuocauit. Qui egreſſus orauit: & cum nimia ſerenitas eſſet: ſubito tonitruum factū eſt: qđ ſerpentes omnes iteremit. Mox q; tot aues uenerunt quot ſerpentes occiſi fuerant: & ſingule ſingulos rapientes aſportarunt. ¶ Eutityus uero magis poſt mortē miraculis claruit. Inter que illud precipuū fertur qđ uſq; ad lōgobardoꝝ tpa perdurauit. Nam quoties pluuia deficiente eſtu nimio terra exureret̄ ciues urbis tunicam illius leuatam circūferebant: cum qua dum ꝑ agros orantes pergerent repente pluuia tribuebat̄: que plene terram ſatiare potuiſſet. Quieuit autē in chriſto ſanctus eutityus. v. cal. ianuarii: quo etiam die feſtum cōſocii florentii i illis partibus colebatur. Hec gregorius. 3. dial. capitulo. xv.

¶ De ſcō elphego epō & martyre. XII.

ELpheg⁹ cantuarieñ archiepiſcopus & martyr floruit tpe henrici ſecundi impatoris. Qui nobili genere: litterarꝝ ſciētia imbutus in loco qui dicit̄ balneum adhuc iuuenis ſe incluſit: & eremiticā uitam ducēs poſtq̄ plures diſcipulos ꝯgregauit: mōaſterium conſtruxit: fratribuſq; prepoſitū delegauit: ſe quoq; ſepati in arta cellula poſuit maiora tamē quedā ſibi delata corrigebat Dū autem quidam effrenes monachi mediis noctibus in certo loco ieiunia comedentes frangerent: uno ipſorum repente defuncto ſtrepitus maximi per cenobium ſonuerunt uoceſq; percutientiū & percuſſi lamēta audita ſunt. Quod ſcūs audiens mōaſteriū intrans corpus defuncti in terra ꝓſtratū reperit ictibus contuſum. Quod dū ſocii ceteri mane uidiſſent cōpuncti ad penitentiā redierunt: & locū ubi corpus defuncti inuentum eſt: illum eſſe in quo deliquerant confeſſi ſunt. ¶ Interea defūcto uentono epiſcopo dum pro electione multi deſiderent: ſancto dūſtano archiepiſcopo appuit ſanct⁹ andreas apoſtolus qui ei elphegū eligēdū ipauit Et dū ille uiſa narraſſet uota oium in elphegum concurrerunt. Qui factus epiſcop⁹ mira ſe pnia affligebat: & pauperibus liberaliter errogabat: reuelatur quoq; ſcō dūſtano elphegum ſibi ſucceſſorem futurum: qđ anno domini. 1006. impletum eſt elphego de uentona cātuariā trāſlato. Hic poſt dies paucos romam pegrinus adiens: dum auſoie hoſpitatus eſſet a quibuſdam ex ciuibus noctu eum inuadentibus omnibus ſuis ſpoliat⁹ & ex urbe eiectus eſt. Necdum longe diſceſſerat: & ecce ſubito tota ciuitas auſonie inflāmatur. Quod illi cōſpicientes & ſanctum inſequentes ablata ſibi reſtituere ſe offerūt: eiuſq; miſericordiam petunt: eo ꝙ diuinam

ex hoc ultionem in ſe recognoſcunt. Sanctꝰ
igit̄ ad urbem rediēs orōne breui: quod di-
ctu mirū eſt: flāmā priꝰ in aere ſuſpendit: &
poſt hec ab urbe totaliter īcendiū excuſſit:
multiſq; oblatis ſola ſua recepit: eoſq; de ſi-
bi illata iniuria corripuit. ¶ Dum igit̄ dani
cū duce ſuo thurolo pirate peſſimi tā mare
britannicum q̄ terras p̄darent̄: a rege elthe
redo: q oīno ībellis & puſilanimis erat eiici
nō ualebant. Sanctꝰ aūt archiep̄s hoſtes adi-
bat: captiuos redimebat: & multos ſua do-
ctrina ꝯuertebat: ceteri uero ī eum inſanien
tes ip̄m occidere ſatagebant. Cūq; hedricus
p̄poſitꝰ regni ī quoſdam olī fratris ſui īterfe
ctores uīdictam expeteret: & rex illos utpo
te nobiles & q illum uti p̄donem iuſte ſe de
fendētes occiderant iure p̄imere denegaret:
indignatꝰ hedricꝰ & dāis ꝯfederatꝰ cū mul-
tis de regno ciuitatē aggreſſus obſedit: eāq;
plurimis bellis crudelibꝰ agitauit. Sanctus
uero elphegꝰ populū hortabat̄: ſed pecca-
tis exigentibꝰ dum ciuitas ab hoſtibus īpu-
gnat̄: aduerſarii p muꝝ diruptum ītroeunt
innocentes p̄imunt: domos ſpoliant: & īcen-
dunt. Quos ſanctus archiep̄s de īpietate re
darguens ab eiſdem multis uerberibꝰ ceſus
humero pene exciſo: manibꝰ uīctis ad eccle
ſiam ſuam ducit̄: & ī ꝯſpectu ipſiꝰ templum
īflāmat̄: monachi occidūt̄: & q̄ttuor ſolū-
modo capti uiui dimittunt̄. Inde ſanctū ad
portam ſeptentrionis ī carcerem aſperrimū
uinculatus includit̄: ibiq; ſeptem menſibus
cuſtodit̄. ¶ Verū ira dei in hoſtes ſeuiente
duomilia ex ipſis peſtilentia extincti ſunt:
ceteris graui infirmitate p̄cuſſis: quod illi
cernentes ad uiꝝ dei accedunt: & de carcere
educunt: eiuſq; ſuffragia petunt. Pro quibꝰ
dum oraſſet: & panē benedictū eiſdē tribuiſ
ſet: omnes ex eo guſtātes ſanati ſunt. ¶ Poſt
hec autem dum ab archiep̄o theſauros mul
tos peterent: ut ſic abeuntes eccleſiam ſuā
in pace dimitterent: & ille oīno denegaret:
dicens que chriſti ſunt minime xp̄i aduerſa-
riis ꝯcedenda: rurſum ī carcere claudit̄: cui
diabolus ī ſpecie āgeli apparēs eum de car
cere eduxit: & abire ſuadens: plures aquaꝝ
abluuiones tranſire fecit. Heſitante autē ſcō
an a bono angelo a martyrio ꝓhiberet̄: ora-
tione fuſa diabolus euanuit: angelus ſanctꝰ
aſtitit: & eum ad locum certaminis reduxit.
Qui iuxta carcerem exiſtens: ab hoſtibꝰ ten
tus pluribus plagis confoſſus: tandem cere
bro percuſſus ſemiuiuus in carcere reponi-
tur: ubi nocte a ſcō dunſtano & angelis ſibi
apparentibus cum luce nimia confortatur:
& ad eternam gloriam inuitat̄. Sicq; omni-
bus eius ſanatis uulneribꝰ uīculiſq; ſolutis
cuſtodes hec uidētes territi fugerūt. Nouiſ-
ſime autem martyr xp̄i iumento impoſitus
ab infidelibus ſecundo miliario a cantuaria
ductus & lapidatus eſt. Cuius ſanguine li-
gnum aridum conſperſum reuixit: propter
quod miraculum dani corpus eius londoñ
deportari permiſerunt: ubi & ſepultum eſt:
& poſt annos decē incorruptum inuentum
uſq; a in preſens durat: & ſanguis recēs ac
ſi hodie eſſet effuſus. Qui paſſus eſt. v. calē.
ianuarii die uidelicet precedente feſtum tho
me martyris: eius ī pontificatu eodē & mar-
tyrio ſucceſſoris.

¶ De ſancto thoma ep̄o & martyre. XIII

Thomas cātuarieñ archiepiſcopꝰ
& martyr tempore federici impe
ratoris primi pro libertate eccle
ſie martyrium paſſus eſt. Hic ciui
tatis londoñ parentibus ortus no
bilibus in adoleſcentie annis litterarum ſtu
dio & honeſtati morum operam dabat: quē
mater eius orbata uiro in uirtutum ſanctaꝝ
exercitatione & beate uirginis deuotiōe ſpe
cialiter īformabat. Qui adhuc iuuenis libe-
ralibus īſtructus: ſecularibꝰ curis īplicatus
cum plurima contra cleri honeſtatem geri
conſpiceret: relicta ſeculare uita a ſcō theo-
baldo cantuarieñ archiep̄o clericus effectꝰ
in eadem eccleſia modico poſt tempore ar-
chidiaconus eſt inſtitutus. Et deinde ad eiꝰ
inſtantiam henricus rex anglorum eundem
cancellarium ſuum fecit: in quo officio ſtre
nue ſe gerens: omnibus amabilem ſe prebe-
bat: eiuſq; ope & conſilio multa contra ec-
cleſie libertatem procurata fieri compeſce-
bat: ex qua ſola cauſa dictum officiū de ſui
archiep̄i mandato quāuis inuitus aſſumpſe-
rat. Quē adeo rex dilexit: ut poſt archiep̄i
theobaldi deceſſum: thomam ī archiepiſco-
palem cathedram ꝓcurauerit ſublimari: q
conſecratus ſubito in uirum alium mutatꝰ
eſt: carnem cilicio & ieiuniis macerans: non
ſolum camiſiam ſed etiā femoralia cilicina
uſq; ad poplites deferebat. Sanctitatem aūt
ſuam ſubtiliter occultabat: ut ſaluo honeſta
tis rigore ſub decentia ueſtium & apparatu
utenſilium conformaret ſe moribꝰ ſingulo-
rum. Paupibus munificus elemoſynas con-
ſuetas quas eius predeceſſor duplicauerat:
ipſe etiā duplices duplicauit: & ad hoc oēs
ſibi prouenientes decimas deputauit. Quo-
tidie. xiii. pauperū pedes abluebat: & refe-
ctos datis cuilibet quattuor argēteis remit-
tebat. ¶ Sacerdos quidam quotidie miſſam
de beata uirgine celebrabat: eo ꝙ aliam di-
cere neſciebat: qui accuſatꝰ ab archiep̄o tāq̄
idiota ab officio ſuſpenſus eſt. Cū ergo tho
mas cilicium ſuum aſſuendum ſub lecto ab
ſcōdiſſet: ut hora captata ipſum latenter cō-
ſueret. Beata uirgo ſacerdoti apparuit: eiq;
mandauit: ut ad archiepiſcopum pergeret:

eiq; diceret: ꝙ illa ob cuius amorem miſſaꝫ
dicebat: ciliciuꝫ eius qđ eſt in tali loco con
ſuerat:& ſetam rubeam de qua illud cōſuit
pro ſigno dimiſerat. Illa ergo dña ſibi dicē
do mittebat:ꝙ preſbytero ſuo officiū abla
tum reſtituere debeat. Quod ille audiēs ob
ſtupuit:& ita eſſe ut ſacerdos retulerat inue
nit:ac eidem celebrandum poteſtatem con
ceſſit. ¶ Dum ergo rex henric⁹ archiepiſco
pum ad uoluntatē ſuam inflectere uellet:ut
ſcilicet conſuetudines quaſdam: quas regis
predeceſſores contra eccleſie libertatem ha
buerant:tam archiepiſcopi q̃ epiſcoporum
ſuffraganeorum omnium ſcriptura & conſē
ſu expreſſo firmarent. Negans hoc fieri bea
tus thomas conſtantiſſime: manifeſtam ī eis
aſſerens libertatis eccleſiaſtice ſubuerſionē
contra ſe iram regis & principum nō medio
criter incitauit. Quadam aūt uice ſic ipſe cū
ſuis ſuffraganeis epiſcopis eſt arctatus:ut ſi
bi mortis ſniam rex minaretur. Qui magno
rum uirorum deceptus conſiliis conſenſum
uerbotenus prebuit:uerum ex hoc cernens
animarum periculū ſeipſum mira penitētia
afflixit:& ab altaris officio ſe ſuſpendit: do
nec a ſūmo pontifice abſolutus fuit. Requi
ſiuit deniq; rex:ut qđ uerbo dixerat ſcripto
firmaret. Et dum contradiceret affectus eſt ī
iuriis & conuitiis ac dānis multimodis laceſ
ſitus. Deinde occaſiōe contra eum captata ꝓ
adminiſtratione officii cācellarie corā ſecu
lari iudicio euocať. Et dum nullo fori pri
uilegio nulla exceptione uel appellatiōe ad
miſſa contra ipſum ſeculares iudices ad re
gis inſtantiam ſententiā proferre uellent. Sā
ctus dei crucem q̃ corde geſtabat manu ꝓ
tulit:& crucifixum interpellans diſceſſit cla
mantibus cunctis contra ipſum furem & ꝓ
ditorem ſuſpendio & incendio dignum. Cui
nocte duo magnates ſecreto intimarūt: ꝙ ī
eius mortem multi proceres coniuraſſent:
uir ergo ſāct⁹ magis eccleſie q̃ ſibi metuēs:
eo ꝙ cauſa nondū pape īnotuerat:& pſona
lis pſecutio uidebať:fugam cepit:& ꝑua na
uicula cum doubus clericis mare tranſiens
& ſenonas ueniens a papa alexandro.iii.ibi
dem reperto honorifice ſuſcipitur: & in mo
naſterio pontiniaceñ ꝯmendatur. Rex uero
dum ad curiam romanam miſiſſet:ut legati
aliqui mitterentur:qui cām huiuſmodi ter
minarēt:a papa repulſam patitur:& ob hoc
magis contra archiepiſcopum concitatur.
Vnde omnia que erāt ſancti martyris & ſuo
rum diripuit:& totam eius progeniē & ami
cos exilio dānauit: nequaq̃ deferens condi
tioni uel ſexui ordini uel etati. Nā & mulie
res ī puerpio: & infantes in cunis:clerici &
laici iuuenes & decrepiti in exilium acti ſūt
Omnes qui poterant iuramēto aſtricti:ut ſe
cantuarienſi epiſcopo preſentarēt: ut paſſio
nis gladio perfoſſus animum ad regis uotū
inflecteret:prohibitum quoq; eſt clericis in
toto regno: ne quis ꝑ ipſo orationem ī pu
blico proferret. Que omnia chriſti martyr
contemnens in conſtantia ueritatis perman
ſit immobilis:ieiuniis quoq; & orationibus
intentus pro eccleſia & regno continuo exo
rabat. ¶ Poſthoc miſit rex cōminatoria que
dam monachis pōtiniaceñ mōaſterii ꝑ quoſ
dam abbates ordinis ciſtertieñ: que dum
ſanctus cognouit: nolēs religioſis uiris ſui
occaſione diſpendium īminere:inde ſponte
receſſit:& ad ludouicum regem francorum
ſe contulit:qui eum humaniſſime tractauit.
Deīde miſſo guilelmo ſenoñ epiſcopo ad ſe
dem apoſtolicam procurauit: ut papa regē
anglorum compelleret: quatenus archiepiſ
copum ad eccleſiam ſuam redire permitte
ret. Interim rex in deſpectum archiepiſcopi
procurauit:ut rugeri⁹ archiepiſcopus ebo
raceñ in eccleſia cantuarieñ henricum eius
filium coronaret. Dum ergo ſummus ponti
fex regi mandaſſet ſub excomunicationis &
interdicti pena canonica quatenus archiepi
ſcopum redire permitteret:coactus rex aſſē
ſū prebuit & ſimulatam pacem cum archie
piſcopo tractauit. Sed antequam rediret
ſibi a domino reuelatur:ꝙ ad eccleſiā ſuam
cum gloria reductus:poſt modicum ꝑ mar
tyrii palmam ad dominuꝫ eſſet migraturus
Et ſic poſt.vi.annos exilii ſui completos re
dire conceditur:& a cunctis cum honore ſu
ſcipitur. Per aliquot dies ante ipſius mar
tyrium iuuenis quidam defunct⁹: & poſtea
miraculoſe ſuſcitatus dixit:ꝙ uſq; ad ſupꝑ
mum ſanctoꝝ ordinem deduct⁹ ſedē uacuā
inter apoſtolos uidit:quam cuidam ſacerdo
ti anglorum audiuit a domino reſeruatam.
¶ Rediēs igitur paſtor nobilis dum adhuc
iura eccleſie ut prius defenderet: & nec ui
nec precibus flecti poſſet:maiorem regis in
dignationem incurrit:& magnatum animos
adhuc fortius contra ſe accendit. Et dum ex
querela beati thome ſummus pōtifex archi
epiſcopum eboraceñ excōmunicaſſet:eo ꝙ
in eccleſia ſua auctoritate ꝓpria imo temeri
tate nepharia regis coronaſſet filiū:adeo cū
ctorū ꝓceꝝ animi ꝯtra ſāctū archiepm accē
ſi ſūt:ꝙ eius mortē quotidie ꝓcurabāt. Et ꝓ
cedente furore eccleſie ſue inepta edicto pu
blico exire prohibitus eſt. Die igitur feſtuꝫ
innocentum ſubſequente quattuor barones
cum militib⁹ armati ad eccleſiam ſuam ue
niunt:& archiepiſcopum requirunt. Et duꝫ
monachi eccleſie fores clauderent:iuſſit eas
reſerari: & hoſtibus futurus chriſti hoſtia
mox occurrit: ſe pro deo mori paratum oſ

ferēs & eccleſie libertate. Eiſq; ex parte dei omnipotentis & ſub anathemate mādans: ne ſuorum cuiq̄ leſionem inferrent. Deo & beate marie & ſancto dionyſio & eccleſie ſue ſā/ ctis patronis ſeipſum cōmendās. & eccleſie cauſam. His dictis gladiis impiorum impe/ titur: ſacra capitis corona ꝑciditur: cerebrū cum ſanguine per pauimētum eccleſie ſpar/ gitur: & ſic martyr domini conſacratur āno dn̄i. 1174. ❡ Dum ergo clerici corpus ī phe retro poſuiſſent: & pro eo miſſam defuncto rum inciperent. Angelorū chori aſtantes uo ces cantantium interrumpūt: & officiū mar/ tyris inceperunt: Letabitur iuſtus incohant & ceteri proſequūtur. Et ſic martyrū hono/ re uenerandus: martyris reuerentia honori/ fice tumulatur. Sepultuſq; eſt ī precioſo tu mulo auro & gēmis decorato ī eccleſia ſua ſignis & miraculis clarens īnumeris. Paſſus eſt autem quarto cal̄. ianuarii.

❡ De ſcō ieſſe patre dauid. XIIII

Ieſſe ſiue iſai pater dauid ꝓphete & regis & filius obeth filii booz & ſancte ruth moabitis: ī catalo go ſcōꝝ patrū ueteris teſtamēti iccirco ab hebreis ponit̄: ut io/ ſephus ſcribit: eo ꝙ talib⁹ & tam ſanctis pa/ rentibus genitus & tanti prophete pater fu/ iſſet ſanctiſſimus arbitratur. Hic de tribu iu da ciuitatis bethleem indegena fuit: qui ge/ nuit ſeptē filios. ſ. heliab: aminadab: ſyma/ ha: nathanael: naddai: & aſon: minorē quoq; genuit dauid: qui erat rufus & pulcher aſpe ctu & decora facie: q ſolus ex omnibus fra/ tribus ſuis a ſpiritu ſancto electus eſt: & a ſamuele ꝓpheta diuino iuſſu preuent⁹: atq; ex paſtorali officio ad regni gubernacula miraculoſe promotus: ut habetur primo re gū cap. 16. Ieſſe aūt patris dauid ſepulchrū apud bethleem monſtrari ioſephus q̄ ſupra cōmemorat.

❡ De ſancto nathan propheta. XV

Nathan propheta in diebus dauid ſpiritu ꝓphetico claruit: & ī die/ bus ſalomonis uita exceſſit: qui multa prefatis regibus diuinitus reuelauit. Dauid enim a domino miſſus de adulterio in berſabee cōmiſſo re/ darguit: eiq; proditionē & homicidiū quod de uria fecerat patefecit. Et cum dauid com punctus ſe peccaſſe confeſſus eſt: dominum quoq; peccatum ſuum remiſiſſe miſericordi ter nūciauit: eiq; penitendum indixit: & filiū ex adulterio conceptum propter peccatum ſuum moriturum eſſe predixit: ut habet̄ li/ bro regum. 2. cap. 12. Salomoni quoq; eo ꝙ deos adoraſſet alienos uaticinatus eſt: ut hi/ ſtoria ſcholaſtica tradit: ꝙ dominus aduer/ ſario ſuo & ſeruo decem trib⁹ ex regno tra/ deret: eo ꝙ a domino receſſiſſet. Et ſi ꝓphe/ tia expreſſa nathan prophete conſcripta nō reperitur: ꝙ tamen in quoq̄ uolumine geſta regis dauid ſcripſerit ultimo capitulo pri/ mi libri paralipomenon commemorat̄. Hic ꝓpheta ī catalogo ſcōꝝ eccl̄iaſtici. 47. cap. expreſſe ponitur inter alios patres ueteris teſtamenti: quos ſapiens laudare diſponit. Hunc ſanctum & precedentem regi dauid ꝓ phete premiſi: quorum depoſitiōis dies re perire nequiui.

❡ De ſancto dauid rege & propheta. XVI

Dauid rex iſrael & propheta non ſolum ab eccleſiaſtico capitulo 47. & a ſancto mathathia primo machabeorum. 2. capitulo in ca talogo ſanctorum connumera/ tur: ſed etiam ab apoſtolis & euangeliſtis & aliis doctoribus & diuinorum uoluminum ſcriptoribus multis ſanctificatus reputatur qui de numero illorum patrum creditur ex titiſſe: qui cum domino reſurgentes beata etiam corporaliter immortalitate in celeſti bus ueſtiri creduntur. Hic de tribu iuda ieſſe uel iſai filius ciuitate bethleem oriun/ dus ex omnib⁹ fratribus ſuis minimus a deo electus eſt: ut de paſtore gregis dux & prin ceps fieret plebis: & repulſo ſaul a domino diuina iuſſione a ſamuele propheta in regē inunctus eſt. Et exinde ſpirit⁹ domini a ſaul diſcedens in dauid directus eſt. Adeo ut qn̄/ cunq; ſaul a maligno ſpiritu agitabatur: da uid in cithara pſallente mitius ferebatur. ❡ Poſt hec dum philiſtei iſrael impugna/ rent: & habentes ſecum gigantem goliad populum dei ad ſingulare certamen prouo carent: cunctiq; gigantem impetere formi/ darent: ſolus dauid diuino agente preſidio in funda & lapide percuſſit eum: & proſtra/ tum proprio gladio interemit: propter quod ſaul inuidie liuore audiens qualiter cum uictoria glorioſe ciuitatem eēt ingreſ/ ſus: emulus eius factus: eum omnibus die/ bus uite ſue perſecutus eſt: ita ut dauid hinc īde fugiente pluries uix euaſerit man⁹ eius: que omnia diffuſe traduntur in primo libro regum a capitulo. 16. uſq; prope finē. ❡ Deinde ſaul in monte gelboe ī pugna phi liſtinorum cum ionatha eius filio interfcīs: dauid cōſulto domino cū achinaam iezrahe lite & abigail olim uxore nabal carmelli cō iugibus ſuis aſcendit in hebron: ubi a ſola tribu iuda inunctus in regem ab eadem in regno conſtitutus eſt: iſboſeth ſaul filio ſu/ per. x. tribus biennio regnante. Regnauit autem dauid in hebron ſeptem annis & ſex menſibus. Interfecto autē iſboſeth filio ſaul

proditorie in domo ſua : & omni parentela
ſaul exterminata uniuerſe trib⁹ iſrael ueniē/
tes ad dauid in hebron unxerūt eum tertio ī
regē ſuper iſrael uniuerſum: & extūc regna
re pacifice cepit ſup omnē populū hebreoꝝ
Eratq; ānoꝝ.3o.quādo regnare cepit &.4o
annis regnauit.In hebron.vii.ānis: & in hie
ruſalē.xxxiii. habuitq; dauid filios qui nati
ſunt ei in hebron uidelicet amō de achinaaȝ
iezrahelite chilaab de abigail uxore nabal:
abſalon filius maacha filie ptolemai regis
geſſur:adonias filius agith:ſaphtia fili⁹ abi
thal:iezra fili⁹aegla.Hos quoq; habuit qui
nati ſunt ei in hieruſalem:ſamua :& ſobab:
& nathā:& ſalomon:& hiſbaal: & eliſua :&
nephec:& iaphia:& eliſama:& elida:& heli
phelech:habuit quoq; ioab principem mili
tie ſtrenuū & uictorioſum: & ſadoch ſūmū
conſtituit ſacerdotem hieruſalē quoq; muni
uit arce:que poſtmodū dicta ē munitio da/
uid:que uocabatur mello.¶ Habuit quoq;
dauid bellū cum philiſteis oībus diebus:&
percuſſit eos & humiliauit pluribus uicto/
riis obtētis.Fecit que cūctas in circuitu na/
tiones tributarias.Ita ut in oībus ad que in/
grediebat̄ ꝓſperrime ei ſuccederet: qa do/
minus erat cū eo:qui & regnū ſuum in ſem/
piternū firmauit. Arcam etiā dn̄i que pluri
b⁹ annis fuerat in gabaa.i.ī colle cariathia/
rim in domo aminadab cū multitudine po/
puloꝝ & ſacerdotū & magna pſallētium le/
titia trāſtulit in hieruſalē:eāq; in tabernacu
lo dn̄i collocauit.¶ Sed dū inimicos ſuos ī
circuitu per oīa ꝯtriuiſſet: & populū ī pace
poſuiſſet:uoluit edificare tēplū dn̄i:lignaq;
ſibi miſſa per hiram regē tyri:& alia pluri/
ma ī edificiū preparauit:ueruȝ diuino rn̄ſo
ad ſe facto ꝙ non ipſe ſed fili⁹ eius naſcitur⁹
a dn̄o preelectus uidelicet ſalomon tēplum
eſſet edificatur⁹ ab ope deſtitit: tamen uaſa
aurea & argentea & erea non modica fabri/
cata in miniſteriū domus & altaris fiendoꝝ
dimiſit.¶ Poſthoc dū dauid per manū ioab
principis militie hēret bellum contra filios
amon inimicos dauid:& rex poſt meridiem
deambulans in ſolario uidiſſet in domo ſua
berſabee uxorem urie cethei ſe lauantē que
erat pulchritudinis elegantis:& eaȝ adamaſ
ſet uocatā ad ſe cognouit illam : que ſtatim
concepit.Quod ſentiens dauid uirum ei⁹ab
exercitu reuocauit: ut ꝑtus ſibi aſcriberet̄:
& ex hoc mulier infamiā euitaret.Quē poſt
dies aliquot ad exercitū miſit ſcribens ioab
litteras proditionis de morte urie ut uxorē
eius pacifice poſſideret: uria quoq; in bello
defuncto:dauid uxorem eius in domum ſu/
am introduxit:& facta eſt ei coniūx.Ad quē
de tanto ſcelere redarguendum miſſus eſt a
domino nathan propheta: uerumtamen qa
dauid peccatum recognouit & penitentiam
agere propoſuit: dominus ſibi quantum ad
ipſius internitionem peccatum remiſit : ul
tionem tamen in mortem filii iam nati & in
alias regis perſecutiones commutauit. Rex
autem poſtmodum de berſabee genuit ſalo
monem:eumq; ſibi ſucceſſurum ī regno cū
iuramento matri promiſit.¶ Prima autem
ꝑſecutio quā dn̄s in domo dauid excitauit
propter peccatum urie fuit mutua interfe/
ctio filiorum.Nam cum amon primogenit⁹
eius thamar uterinam ſororem abſalonis ī/
cepto amore diligeret: ſimulataq; infirmita/
te thamar ad fratrem fouendū acceſſiſſet: eā
oppreſſit:moxq; ſibi exoſam abiecit.Quaꝓ
pter abſalon fratrem odiens : poſt bienium
ipſum ad cōuiuium īuitans doloſe occidit:
& ad auum eius maternū regem geſſur au/
fugit:cū quo per trienniū ſtetit.Deīde cōſi/
lio &tractatu ioab diligētis abſalonē ex ipȝ
hieruſalem reduxit ubi & bienio manſit: ꝙ
regis faciem non uidit. Tandem ioab inter/
uentu eidem reconciliatus filium ad gratiā
reuocauit.¶ Secunda dīna ultio facta in da
uid fuit conſpiratio filii contra eum . Nam
cum abſalon filius eius ex pulchritudine &
facūdia populo dilectus aſpiraret ad regnū
mira ſagacitate ſolicitare cepit corda uiroꝝ
& populum ſibi attrahere : intantū ut poſt
annos quattuor reuerſionis ſue recedens de
hieruſalem cum licentia patris pretextu ſol
uendi quedam uota domino in hebron: uſus
cōſilio achitofelis oli conſiliarii regis:mul
tis de populo ſecum aſſumptis conſpiraue/
runt contra regem : & congregata multitu/
dine manu ualida uenit hieruſalem:quē da/
uid timens cum paucis fugam petiit. Et dū
abſalon eum perſequi decreuiſſet conſilio a
chitofelis:tandem ipſum diſtulit inuadendū
ſuaſus acchuſi archita abſalonem decipere
cupiente.Inter que dauid fidelibus ſuis euo
catis miſſo ioab contra abſalonem ceſa mul
titudine ex proditoribus:abſalō fugiens ſu/
ſpenſus eſt capillis quercui īherentib⁹:quē
ſuperueniens ioab tribus lanceis interfecit
& uictoriam reportauit . Dauid quoq; hie/
ruſalem poſt menſes.vi. triumphator redi/
uit.Et deinde multis habitis uictoriis cōtra
philiſteos populum feliciter gubernauit.
Et dum quaſi de regno gloriatus: & de po/
puli numeroſitate ſuperbiens populum om
nem iſrael dinumerari iuſſiſſet:indignat⁹do
minus populum epidemia magna percuſſit
Ita ꝙ ſecūdum ioſephū de mane uſq; ad ho/
rā nonā repētina morte.lxx.milia uiroꝝ de
nobilib⁹ &.ccc.milia de plebeis & ruſticis
ī populo iſrael extīcti ſūt.Et cū uidiſſet da/
uid angelū ꝑcuſſorem uenientē hieruſalem
& dominū pro populo exoraſſet oblato ſa/

crificio:quieuit idignatio dei: angeluſq; ma
num cōtra hieruſalē cōtinuit. Et deinde uſq;
ad uite ſue finē dauid ĩ pace regnauit. ¶ Dū
ſenectute nimia frigidatus calefieri non poſ
ſet:& abiſag ſunamitis puella: ut ipſum ca-
lefaceret cum rege iaceret. Adonias filius a-
gith qui maior inter regis filios remanſerat
regnū ambiens nobiliores quoſq; ad conui
uiū iuitauit. Verū ꝯſilio nathan ꝓphete: ber
ſabee una ſecum ad regem ingreſſa: ꝓmiſſio
nem de regno ſibi factam ꝑ ſalomone eidē
cōmemorauit. Propter qđ dauid ſalomonē
ꝑ manū ſadoch ſacerdotis aſſiſtentibus ſibi
banaia principe militie & nathan propheta
& militibus dauid in regem inungi manda-
uit. Quod adonias audiens & timēs fugit in
tabernaculū: donec ſibi ſalomon fidem pre
ſtitit. Dauid autem rex ſalomonem aduo-
cans regnum ſibi gubernandum cōmiſit: &
de parendo mandatis domini plenius infor-
mauit: omnibuſq; diſpoſitis cum quagragi-
ta annis regnaſſet: dormiuit cū patribꝰ ſuis
die. 4. cal. ianuarii: ut beatus ponit hierony
mus: ꝓut & ipſe repperit in archiuis iudeo-
rum. Sepultuſq; eſt ĩ ciuitate dauid: hoc eſt
betheleem: licet quidam aſſerant eum ĩ hor
to in quo dominus crucifixus & ſepultus ex
titit: fuiſſe poſtmodum tumulatum. Hec oīa
tam in ſecūdo libro regū per totum q̄ in ter
tio uſq; ad cap. 2. & in prio paralipomenon
atq; in hiſtoria ſcholaſtica diſtinctiꝰ tradūt
ubi & latiori narratiōe dauid geſta particu
larius legenti patebūt. his modicis de mul-
tis ſubſtantialiter & compendioſe collectis
¶ Hic glorioſus ꝓpheta domini diuino af-
flatus ſpiritu centū & qnquaginta pſalmoꝝ
pſalterii uolumē ꝯpilauit. In qbꝰ ſub đi lau
dibus & orationibus ſacris incarnationis &
paſſionis ac reſurrectionis ceterorūq; bene-
ficiorum chriſti myſteria non tam prophe-
tie oraculo futura predixit: q̄ euāgelico ſti-
lo quaſi iam geſta contexuit. Qui liber iter
cuncta diuine ſcripture uolumina: uti ſacra
mentorum noui teſtamenti ſecundus & lau
dum diuinarum hymnidicus: ĩ officiis ab ec
cleſia frequētatur. Nam & eoſdem pſalmos
diuerſis temporibꝰ & modis: ipſe dauid cō-
ditor nedum coram arca domini ſepiſſime
cecinit: uerum etiam per cantores quos in
domo dei ad celebrādum poſuit: deputatis
diebus cantari conſtituit. Quem quidem li
brum deuotiſſimum heroico carmine in he
brea lingua ut tradit hieronymus compila-
tum: primo a ſeptuaginta interpretibus de
hebraico in grecum tranſlatū. Ideꝫ hierony
mus de greco interpretatus eſt in latinū: qđ
hodie dicitur pſalterium romanum: eo ꝙ ĩ
romana urbe eccleſia eo utiť. Quod poſtea
prefatus doctor in aliquibus emendauit: &
illuđ emendatū cantari cepit; in eccleſia gal
licana: dum tamen poſtea in utroq; compe-
riſſet defectus notabiles hebraicum pſalte-
rium de hebreo uerbotenus & imediate trā
ſtulit in latinū: quo licet alicubi clerici non
utantur: ab eis tamen qui linguam nouerūt
hebraicā uti uerior pre ceteris approbať.

¶ De ſcō dauid monacho & ꝯfeſ. XVII

Dauid monachus fuit: primo ma-
gnus latro in partibus hermopo
lis: qui omnes tranſeuntes preda
batur habens ſecum triginta cō-
ſocios. Tandem cōpunctꝰ ad mo
naſteriū acceſſit: & ſe monachū fieri poſtu-
lauit. Quem dū abbas & fratres recuſarent
eū iam ſenē uidentes: & qualis fuerat agno-
ſcentes: cōminatus eſt illis: ꝙ niſi eū ſuſcipe
rent monachū: eum exciperent ꝑdatorem &
inimicum: ita ut cū ſociis ſuis illuc rediens
oēs iugularet: & monaſteriū euerteret. Sic-
q; receptus & monachꝰ factꝰ in ſūma abſti-
nētia & humilitate uiuebat: oēſq; fratres nu
mero. 70. opantes iuuabat. Cui die quodā ĩ
cella ſedenti angelus apparens nunciauit ei
omnia peccata ſua dimiſſa. Quod dum ille
ſe credere nolle reſpōdiſſet: ꝙ tam imania &
tot ſcelera deus ſibi tā cito dimiſiſſet: ange-
lus eidem ſubiunxit: ꝙ eodē ſigno deꝰ ipſū
ꝓpter incredulitatē ꝑcuteret quo percuſſus
fuerat zacharias: ut. ſ. ex illo die ſemp mutꝰ
exiſteret: quo ſigno diſceret omia poſſibilia
apđ deū. Cūq; de hoc ille ꝯquereretꝛ: maxie
quia mutus exiſtens pſallere uel orare non
poſſet: angelus ei dixit: ꝙ extunc extra pſal
mos & dei laudes oīno lingua eiꝰ liganda fo
ret. Ex quo die officiū qdē dicebat: & orādi
poteſtatē hēbat: aliud uero uerbū oīno pro
ferre nō poterat: q in eiꝰ ſcitatis teſtimonio
pluribꝰ claruit ſignis. hec in uitis patrum.

¶ De ſcō trophino epō. XVIII.

Trophinꝰ eps & ꝯfeſſorꝰ diſcipulꝰ
apoſtolorū petri & pauli: cuius
meminit paulꝰ apoſtolꝰ ſcribens
ad timotheū: ab eodem apoſtolo
ꝑps ordinatꝰ ciuitati arelateñ ađ
pdicandū xpi euāgeliū primꝰ directꝰ ē. Ex
cuiꝰ fonte ut papa zozimꝰ ſcribit: tota gallia
fidei riuulos accepit. Qui doctrina & mira-
culis clarꝰ. qeuit ĩ pace. 4. cal. ianuarꝛ. Quo
etiā tpe ſcūs creſcentiꝰ eiꝰ pauli diſcipulꝰ ui-
ennā ꝑuenit: ibiq; miraculis effulſit.

¶ De ſcīs ſabino & ſociis martyribꝰ. XIX

Sabinus epiſcopus cum exuperā
tio & marcello diaconibus & ue
nuſtiano cum uxore & filiis paſſi
ſunt apud aſſiſium ciuitatem tē-
pore maximiani īperatoris. Qui
beatus epiſcopus cum duobus diaconibus
ſuis exupantio & marcello a uenuſtiano au

guſtali tuſcie in ciuitate aſſiſina tentus:duꝫ
ad ſacrificia ſuaderetur.petiit ſibi deos pre
ſidis preſentari ut eis immolaret. Ille uero
ſtatuam iouis ex precioſo corallio ſibi ad/
duci fecit . Quam ſanct⁹ in terram eliđens
confregit. Propter qđ iuſſu uenuſtiani ma/
nus eius preciſe ſunt.Deinde duos diacones
fecit ĩ equuleo leuari diuqꝫ fuſtibus cedi: &
latera eorũ unguibus radi:& ignem ſubter
poni.Tunc ambo ſpiritũ emiſerunt. Quoꝝ
corpora in fluuium iactata a piſcatoribus
preſbyteris collecta iuxta uiam ſepulta ſũt
Sabinus uero in carcere clauſus:nocte a ſe/
rena matrona fouebatur:que man⁹ eius trũ/
cas pro reliquiis reſeruabat.Cuius & nepo
tem cecum illuminauit: quo miraculo quin
genti gentilium ad chriſtum conuerſi ſunt
Poſt hoc dum uenuſtian⁹ preſes oculis gra
uiter langueret . Sabinum ad ſe adductum
cum honore rogabat:ut ſicut nepotẽ ſerene
illumiauerat:ſic & ſe ab oculorũ paſſiõe ſa/
naret. Quem ſanctus ſabinus penitẽtia eidẽ
impoſita cum uxore & duobus filiis conuer
tit & baptizauit : eũqꝫ ab infirmitate libera/
uit.Hoc audiẽs maximianus imperator mi/
ſit illuc lucium tribunum. Qui uenuſtianũ
cum uxore & duobus filiis chriſtum confitẽ
tes decollauit. Sabinum uero ad ciuitatem
ſpoletanam adductum tã diu plumbatis ce
di fecit:donec ſpiritum exhalaret. Cui⁹ cor
pus una cum manibus ſerena ſepeliuit.Ho/
rum hominum paſſio colit .5.cal.ianuarii.

¶De ſcõ liberale epõ & martyre. XX.

LIberalis epiſcopus cãneñ que ci/
uitas eſt apulie: paſſus ẽ ſub ha/
driano imperatore. Quem pater
ciuis roman⁹ nobilis ſenator eleu
therius nomine decedens ꝯmen/
dauit euanthie uxori ſue.Illa uero chriſtia/
na puerum cuidaꝫ ſancto epiſcopo tradidit
ſacris litteris ĩbuendum.Epiſcopus uero li/
beralem eruditum:cum eſſet annorum .16.
ad diaconatum:deide annorum.18.ad ſacer/
dotium promouit . Et cũ multis iam ſignis
clareret eundem annorũ.20.ciuitatis cãneñ
epiſcopum ordinauit ad populi preces.Im/
perator uero ueniens romam:audita libera
lis fama:miſſo felice comite ad cãneñ ciuita
tem iuſſit eum ſibi romam adduci. Sanctus
uero felicem ad deum conuertit : & ueniens
ſecum romam in uia baptizauit. Preſentat⁹
igit hadriano: dum chriſtum libere confite
tetur ſuper lectum ereum extenſus igne ſup
poſito.cum ſic per horam mãſiſſet:impera/
tor eum ſolui precepit . Et uidens ipſuꝫ im
mobilẽ in craticula oleo peruncta:pruniſqꝫ
ſubterſtratis eum poni fecit : ſtatimqꝫ ignis
diuinitus extinct⁹ eſt:& craticula tepefacta·
Deinde miſſus in ſartaginem oleo plenam &
adipe liquefactis:quaſi in rore permanſit.
Tunc de conſilio cerberi prefecti imperator
ipſum in furnum accenſum miſit ſudib⁹ fer/
reis circũpoſitis & oleo ſuper infuſo. Et cũ
permanſiſſet illeſus ✠ cerberus conuerſus
eſt ad chriſtum: quem imperator in eodem
clibano mitti fecit : qui & ipſe permanſit in
uſtus.Imperator uero cerberum decollari
mandauit:cui unda ſanguinis pro baptiſma
te fuit:liberalis uero diebus pluribus in cu
ſtodia detentus inde eductus mittitur ĩ am/
phitheatrum laxata ſibi leena:que ſancti pe
dibus prouoluta:eum omnino non tetigit.
Inde dimiſſus eſt ſibi leo ferociſſimus:qui &
ipſe eum non tangens circumplexus eſt ſan
ctum: propter qđ multi paganorum in do/
mino crediderunt . Et aliis quidem hec ma/
gicis artibus aſcribentibus aliis chriſti uir/
tuti : orta ſeditione pluſquam quingenti
gentilium interfecti ſunt.Quod audiens im
perator eum gladio animaduerti iuſſit.Ma/
ter uero ✠ euãthia que ipſum rome ſecuta
fuerat dum ſuper corpus filii rueret depre/
henſa ab imperatore ꝙ eſſet chriſtiana : ab
eodem ĩ cõfeſſiõe fidei & ipſa pariter decol/
latur.Quorum corpora ciues caneñ ad ſuã
ciuitatem tranſtulerunt:& ibidem honorifi/
ce condiderunt:paſſi ſunt autem.iii. caleñ.
ianuarii.

¶De ſcõ felice papa tertio & ꝯfeſſore. XXI

FElix papa & confeſſor huius no/
minis.iii⁹.in epiſcopatu ſucceſſit
Simplicio pape qui felix fuit na/
tione roman⁹ ex patre felice pre/
ſbytero de regione faſciole:& ſe/
dit annis.viii.mẽſib⁹.xi.diebus.xvii.Hic fe
cit baſilicam ſancti agapiti iuxta baſilicam
ſancti laurentii . Hic conſtituit eccleſias ab
epiſcopo conſecrandas:& ꝙ accuſato dãde
ſunt inducie:ut ad reſpondendum prepara/
re ſe poſſit.Et ꝙ accuſatores & iudices tales
eſſe debeant ꝙ omni careãt ſuſpitione. Sub
hui⁹ epiſcopatu uenit relatio de grecia.Pe/
trum alexandrinũ pſbyterũ ꝓpter hereſim
dãnatũ ab achacio ꝯſtãtinopolitano epiſco/
po ꝛuocatũ. Qui papa facto ꝯcilio dãnauit
achaciũ cum petro. Poſt annos iteꝝ tres ue
nit relatio ab imꝑatore zenone: ut penitens
rediret achacius.Papa uero miſit meſſenum
& uitalẽ epõs:ut ſi ĩuẽirẽt ꝯplicẽ petri acha
cium iteꝝ dãnarẽt eos:ſi nõ offerret libellũ
pnĩe . Corrupti ſunt aũt pecunia ſupradicti
epĩ:& nõ fecerũt ſm preceptũ ſedis apoſto/
lice. Tũc felix fecit diſcuſſiõeꝫ & ĩuenit am/
bos epõs pecunia corruptos & eiecit eos a/
cõmuniõe una cũ achacio & petro : Hoc fa/
ctũ ẽ tpe oldouacri regis.Hic fecit ordĩatio
nes duas ꝑ mẽſẽ decẽbꝛ pſbꝛos.28.diacões
5.epõs ꝑ diuerſa loca nũero.31.q ſepult⁹ ẽ ĩ

baſilica beati pauli apoſtoli. 5.caľ.ianuarii tempore zenonis impatoris. Et ceſſauit epiſcopatus dies quinqꝫ.

¶De ſancto ſilueſtro papa & confeſſore. XXII

Silueſter papa huius nominis primus natione roman⁹ ex patre rufino: melchiadis pape ſucceſſor ſedit annis uigintitribus mēſib⁹ undeciꝫ. Hic a matre iuſtina chriſtiana poſt patris obitum traditus eſt cyrino preſbytero: a quo ſacris litteris eruditus & ipſe preſbyter ordinat⁹: hoſpitalitatem ſummopere exercebat: unde & thimotheum chriſtianum ab antiochia uenientem hoſpitio ſuſcepit. Qui poſt annū predicans chriſtum martyrium paſſus eſt: ut dicetur in eius paſſiōe ii.caľ.ſeptembris. Sed dum tarquinius prefectus qui thimotheum occiderat: eius diuitias a ſilueſtro ipſi⁹ hoſpite requireret: poſt q̃ ſilueſtrum huius facti neſcium comperit: eum ſacrificare precepit: & imolare renuentem cedi fecit: & in carcerem trudi: cōminās eidem omnia genera tormentorum. Quem ſilueſter in ipſa nocte moriturum predixit: quod & factum eſt. Nam dum tarquinius cenaret: os piſcis in ei⁹ gutture uerſatum ipſū nocte media ſuffocauit: & ſilueſter mane a populo de carcere liberatur. ¶Verum duꝫ perſecutione conſtantini imperatoris adhuc gētilis melchiades papa per martyrium ad chriſtum migraſſet. Silueſter preſbyter q̃uis diu renitens ab omni clero & populo in ſummum pontificem electus eſt: qui fide feruentiſſim⁹ & ſapientia ac cōſilio clarus: charitate diffuſus etiam a gentilibus amabatur Hic omnium orphanorū uiduarum & pauperū nomina in matricula habebat: & omnibus neceſſaria prouidebat. Conſtituit quartam ſextam ferias & ſabbatū ieiuniis obſeruandas: quintam uero feriam quaſi dominicum celebrandam. Greciſqꝫ dicentib⁹ chriſtianis ſabbatum potius q̃ quintam feriam celebrandam. Reſpondit ſilueſter hoc fieri non debere: & quia eſt tradictionis apoſtolice: & quia dominice debetur compaſſio ſepulture: quinte uero ferie dignitatem oſtendit: quia eo die dn̄s celos aſcendit: & ſacramentū eucharistie īſtituit: & eccleſia criſma conficit. ¶ Dum autem conſtantinus imperator chriſtianos perſequeretur: in incurabilem cecidit plagam lepre. Cui pontifices idolorum deorum reſponſo conſulerunt: ut tribus milibus infantibus adductis romam eorum ſanguine piſcina repleatur: in quem calidum imperator balneandus deſcendens a lepra protinus mundaretur: quod & decretum eſt. Egrediente autem conſtantino ad locum ubi balneum parari debebat infantium occidendorum: matres puerorum ei obuiant: que reſolutis crinibus miſerabiliter ululabant. Quod uidens imperator abhorruit facinus: & iuſſit ſtare carrucam: & erigens ſe facundiſſima oratione populum allocutus eſt. Oſtendens qualiter dignitas imperii romani de fonte naſcitur pietatis: que hanc etiam legem dedit: ut capitali ſententie ſubderetur quicunqꝫ in bello aliqueꝫ occidiſſet infantem: quod amplius auguſtū adimplere decebat: multiſqꝫ rationibus perſuaſit a tanto oīmode facinore deſiſtendum Et dum in eius laudem populus dictū principis approbans acclamaſſet: matribus pueros cum multis donis reſtituit: ipſe uero ad palatium rediit. Nocte igitur inſequente eidem beati petrus & paulus apoſtoli in ſomnis aſtiterunt: & quia inuocentis ſanguinis effuſionem exhorruerat: ſe ſibi miſſos a dn̄o dicunt: dare imperatori recuperande conſilium ſanitatis: admonentes ut ſilueſtrum urbis rome epiſcopum: qui perſecutiōes ſuas fugiens in montem ſoractem cum ſuis clericis latitat: ad ſe ītroducat: qui ſibi piſcinam pietatis oſtendet: ex qua lot⁹ & mundus a lepra pariter aſcēdet. In cui⁹ bn̄ficii uiciſſitudinē: chriſto credēs idoloꝝ tēpla deſtruat: & eccleſias erigens. deinde uere fidei cultor exiſtat. Euigilans conſtantin⁹ pro ſilueſtro ad montem ſoractem miſit. Qui uidens milites credidit ſe ad martyrium euocari: & ſocios hortās cum ſuis preſbyteris & clericis ad imperatorem acceſſit: cui aſſurgens eum gratāter recepit: a ſilueſtroqꝫ reſalutat⁹ narrauit ei ſui ſomnii uiſionem: percunctati uero qui eſſent illi dii qui ſibi apparuerant: q uocantur petr⁹ & paulus. Silueſter reſpondit illos eſſe chriſti apoſtolos & non deos: & ad preces imperatoris miſſo diacone apoſtolorum imagines preſentari fecit. Quaſ ut imperator aſpexit: illos eſſe qui ſibi apparuerant exclamauit: nec iam differendam pietatis piſcinam in qua lot⁹ poſſet a lepra mūdari: cū ſanctus ſilueſter piſcinā hāc baptiſma ſacrum expoſuit: & impatorem de chriſti fide diligenter inſtruxit: cathecumnum fecit: & biduanum ſexte ferie & ſabbati ieiunium ei indixit: & ut carceres aperiret commonuit. Veſpere ergo ſabbati in palatio lateranī intra thermas imperatoris balneū iuſſit preparari: & fontem benedixit: conſtantinumqꝫ ueſtibus exutum firmiter credentem in aquam demerſit & baptizauit: ubi & mirabilis emicuit ſplendor lucis: ſicqꝫ ꝯſtantinus a lepra mentis & corpis de fonte mūd⁹ aſcendēs: xp̄m ſe uidiſſe teſtat⁹ ē: qui prima ſui baptiſmi die hanc legem dedit: ut xp̄us tanq̄ uerus de⁹ ab oī urbe romana coleret. Deinde ꝑ duodecī dies ſubſequētes ſingulis

diebus ſingulas protulit leges in fauorem chriſtiane fidei & eccleſiaſtice libertatis: de qbus i eius hiſtoria tractabit .12. cal. iunii. ¶ Poſt hoc edificatis baſilicis ſaluatoris iuxta ſuum lateraneñ palatiũ & apoſtolorum petri & pauli lateraneñ palatiũ pape ꝯceſſit: romanã eccleſiã cũctarum eccleſiarum matré eccleſie ꝯſtituit: & ſedez apoſtolicã multis inſignibus priuilegiis decorauit. Multaſq; i urbe eccleſias fabricauit. ¶ Hec poſt q̃ helena ꝯſtantini mater bithynie conſiſtés audiuit: ꝑ litteras laudat filiũ de relicta cultura idolorum: ſed ipſũ icrepat: ꝙ relicto deo iudeorum i crucifixum hominé credat. Reſcribit auguſtus ut ad ſe ueniés iudeorum magiſtros adducat: ut ex diſputatione mutua appareat fides uera. duxit igit helena .140. doctiſſimos iudeorum: inter quos erát .12. ſapientia ꝑceteris rutilantes. Qui ad diſputádũ coram imperatore cũ ſilueſtro ꝯuenerunt: ſtatutis duobus philoſophis gentilibꝰ ſapientiſſimis & iuſtiſſimis cratone & zenophilo ad quos táquã iudices ꝑtium pertineret ſententia dicédorum. Nomina autẽ ſapientum iudeorum ſunt hec abiathar: ionathas: godolias: anna: doeth: chuſi: béiami: aroel: Iubal athan: ſileon: zambri. Cum quibꝰ ſilueſter ſolus diſputans fidé chriſti euidétiſſimis rationibꝰ comprobauit: & ex ſentétia iudicum iudeos mirabiliter ꝯfutauit. Et dum de mutuo ꝯſenſu ꝑtium ad miraculorum experientiam uentum eſſet: ultimꝰ ex iudeorum ſapientibus zambri q erat magus. Iactauit ſe nomé ieſſa ꝑile dei ſcire: cuius uirtuté audire nõ ualet aliqđ animal: qn continuo moriat. Et cum adductus fuiſſet taurus ferociſſimus uix a C. hominibus tractꝰ: ſtati ut zambri in aure tauri uerbũ ꝓtulit: taurus mugiés eiectiſq; oculis expirauit. Iudeis ergo ſilueſtro iſultátibꝰ. Sanctus hoc nomé non dei ſed demonis eſſe oſtendit: cuius prolatione uiuentes mortificant: ex eo ꝙ nomé ueri dei uirtuté habet etiam mortuos ſuſcitandos. Cumq; zambri ad taurum ſuſcitandum a iudicibus urgeretur: & ille econtra tauri ſuſcitatioñe uirtuti ieſu chriſti ſi poſſet: referet: ſeq; cum ſuis crediturum exinde promitteret: ſilueſter oratione premiſſa chriſti nomine inuocato: non ſolum taurum mortuum excitauit: quin etiam de ferociſſimo manſuetiſſimũ remiſit. Sicq; reginam & iudeos ac iudices & multos de populo ad fidem chriſti conuertit. ¶ Poſt hoc dum ad imperatoris aures ueniſſet draconem in fouea quadam latere qui ex quo ipſe fidem chriſti receperat: operante diabolo pluſq̃ .300. ſolo flatu peremerat: & imperator hoc ſcõ põtifici retuliſſet. Ille ad dominum orauit & ſe draconem alligaturum obtulit. Cui beatus petrus apparuit: & ut ſecurus ad draconem deſcenderet impauit: ac ut ipſius os filo ligaret in chriſti nomíe monuit. Deſcendés ergo ſilueſter in foueam duobus ſolum preſbyteris aſſumptis ꝑ .150. gradus duas ſecum ferens lanternas. Ibi dracóis ſibilátis os ut ei iuſſum fuerat alligauit: & uſq; ad dié iudicii ibidem incluſit. Et aſcédens duos magos repperit qui eum ſecuti fuerát ut uiderét quid ageret ne populum decipe poſſet: quos draconis flatu fetido pene mortuos ſecum eduxit icolumes atq; ſanos. ¶ Deinde conſtantinꝰ imperator romanam prouinciam cũ tota urbe dei eccleſie donauit: & byzátium mutato nomine conſtátinopolis reedificauit iſtucq; imperium tranſtulit. Et beatus ſilueſter in urbe remanſit. ¶ Huius precepto aſſentiéte imperátore ꝯſtantino & preſidente concilio i nicea bithynie ciuitate celebrata eſt prima ſynodus .318. patrum qui fidem catholicaz expoſuerunt: & multa decreta conſtituerunt. In quo concilio ſilueſter epiſcopus oſio epo cordubeñ & uictori abitaleñ uices aplicas ꝯmiſit ubi & dánati ſũt arrius & photinus & ſabellius heretici & eorum ſequaces. In urbe uero roma cum auxilio auguſti celebrauit ipſe concilium .200. epiſcoporum ubi eoſdé héreticos dánauit. ¶ Hic conſtituit criſma ab epiſcopo confici: & ut epiſcopus baptizatũ conſignet propter hrticam ſuaſionem: & ut baptizatum ſtatim & a fonte leuatum liniat criſmate preſbyter in uertice ꝑꝑ mortis periculum. Conſtituit etiam ut nullus laicus clerico crimé audeat inferre: & ut romanus preſul a nullo iudicetur: & ut preſbyter nõ condénetur niſi ſub .40. teſtium certa comprobatione. Et ut minoris ordinis maiorem nullus poſſit accuſare: & ut clericꝰ ante laicos non iudicetur: & ut nullus clericus propter cauſam quálibet in curiá introiret niſi in eccleſia tantum. ¶ Hic conſtituit ut diaconi dalmaticis uterentur: & ut ſacrificium altaris non in ſyrico neq; in panno tincto niſi tantum in linteo terreno procreato & mũdo celebretur: ſicut & corpꝰ domini noſtri in ſindone munda ſepultum eſt. Conſtituit etiam ut ſiquis deſideraſſet in eccleſia militare uel ꝓficere: ut eſſet lector dies .30. exorciſta .40. acolythus annos .iii. Subdiaconus annos .v. diaconus .vii. preſbyter annos .iii. probatus: & ſic in epiſcopum conſecraret Conſtituit inſuper ut ſiquis mortis reus ad eccleſiam confugeret iudicium mortis euadat: & alias multas conſtitutiones decreuit. Qui poſt opera multa laudibilia quieuit in pace .ii. cal. ianuarii. impante conſtátino circa annum domini .339. ſepultuſq; eſt rome iuxta palatium octauiani in loco qui dicit ad caput: & ceſſauit epiſcopatus dies .xv.

¶De ſancto barbatiano preſbytero & confeſſore. XXIII

BArbatianus preſbyter cũ timotheo pſbytero de antiochia uenit romam:q ſanantes egrotos multa miracula opabant .Quorũ famam audiẽs galla placidia augu ſta: que tunc cũ filio ſuo ualentiniano imperatore rauẽne reſidebat:cum eodem principe uenit romã ad predictos dei famulos uiſitandos.Honorio altero imperatore eiuſdem filio tunc mediolani degente. Dũ ergo regina romam pueniſſet:inuenit thimotheũ pſbyteꝝ ad xp̃m migraſſe. Barbatianꝰ uero in cemiterio ſcĩ calixti morabat̃ occulte ieiuniis & orationibꝰ intentus.Qui ab auguſta requiſitꝰ & cognitꝰ rogatus eſt ab ea ut quandam eius ancillam oculoꝝ graue langorem patiẽtẽ ſanaret. Cui ille ſudariũ ſuũ miſit:eiuſq; ꝯtactu oculi ancille ſanati ſũt. Deinde gallogenem quẽdã imptoris famulum:qui de ſcala cadens pedem ꝯtriuerat liberauit.Theodoꝝ quendam cecum illuminauit:& alia plura miracula fecit.Quẽ multis precibus auguſta galla & filius eiꝰ ualẽtinianꝰ imperator ſecũ rauennã duxerunt: ubi iuxta palatiũ edificauit eccleſiã ſcĩ ioannis baptiſte:& cenobiũ monachoꝝ ꝯſtruxit Sed dum regina eccleſiã ſcĩ ioannis euangeliſte a fundamentis erexiſſet:quam in eiꝰ nomine ꝯſecrari uolebat:& affligeret̃ multum eo ꝙ nullas reliquias beati apoſtoli ibi ponendas habere poſſet:orantibus nocte barbatiano & regina : apparuit ſcõ dei beatus euangeliſta altare thurificãs:ſcũſq; pſbyter reginã que aliquãtulũ dormitauerat excitauit:que etiã euangeliſtã ꝯſpiciens dũ ꝓpius feſtinaſſet:ut pedes eiꝰ teneret:ipſe diſparuit unũ tñ ex ſandalibus ĩ manibꝰ auguſte reliqt:quod ibidẽ repoſitũ ꝓ magna reliqã cõſeruat̃ .Poſt hec dũ theodorã quandã nobilem a fluxu ſanguinis liberaſſet:& ob hoc illa uiꝝ dei frequẽtaret:urſitiꝰ uir eiꝰ zelotypie ſpũ ductꝰ barbatianũ ſũmo mane ad eccleſiam tendentẽ occidere uoluit : q educto gladio & erecto brachio ita detẽtꝰ ẽ & factꝰ ĩmobilis:ꝙ nec loq potuit nec brachiũ deponere:nec ide ſe mouere donec clara die inuẽtꝰ peccatũ ſuũ cũctis ꝯfeſſus eſt.Quieuit aũt ſcũs ĩ pace.2.cal.ianuar.ſepultꝰ ĩ monaſterio ſuo ab auguſta galla & a ſcõ petro archiepõ:ubi & qeſcit miraculis coruſcãs.

¶De ſcã colũba uirgine & marty. XXIIII

COlũba uirgo paſſa ẽ in ciuitate ſenoneñ.ſub aureliano ĩpatore: qui apud ipſam urbem reſidens uirginem ſibi delatam ut chriſtianam teneri fecit: que dũ ſacrificare nollet:nec nubere:iuſſu ĩpatoris ad ducta eſt ad locũ publicum meretricum:ut omnibꝰ ſibi illudere uolentibꝰ exponeretur Ad quã dum iuuenis quidam laſciuus noĩe barucham eſſet ĩgreſſus:urſa ferociſſima de cauea fugiens illuc acceſſit: & ipm̃ apphenſum ad terram ſtrauit : intendens in columbam:nutibus quodãmodo interrogans qd iuberet: ſed ea mandante iuuenis ſine leſiõe dimiſſus conuerſus eſt.Vrſa uero ante ianuam ſe ponens:neminem ingredi permittebat quod audiens imperator ignem circa cellã accendi fecit.Vrſa autem iubente uirgine ꝑ tectum aſcendens aufugit. Moxq; imber ab aphrico ueniens ignem extinxit.Quam aurelianus extra ciuitatem adductam decollari mandauit. Sepultaq; eſt apud ſenoñ.2.calen.ianuarii.

¶De ſanctis ſauiniano & ſociis epiſcopis & martyribus. XXV

SAuinianus:potentianus:& altinꝰ epiſcopi fuerunt ex ſeptuaginta duobus diſcipulis chriſti miſſis a btõ petro apoſtolo ad gallias predicandas.Vbi ſauinianus primas totius galliarum prouincie conſtitutus uerbo & exemplo una cum ſibi adiunctis ſociis populum inſtanter docebat:& multa miracula faciebat . Sed dum apud ſenoñ. predicaret : tẽtus ab infidelibus pro chriſti nomine decollatus eſt:ibiq; tumulatus: cui ſucceſſit ĩ epiſcopatu potentianꝰ: qui & ipſe uerbo predicationis inſiſtens: poſt modicũ tempus martyrium paſſus eſt.Corpuſq; eiꝰ auibus & feris expoſitum diuina gratia intactum permanens:a fidelibus recollectum una cũ ſauiniani corpore ſepultum eſt.2.calendas ianuarii:ubi multa miracula in egrotantium membris & obſeſſis a demonibus deus operabatur. Poſt quos paſſi ſunt etiã ſancti altinus ſerotinus & eodardus: ſepulti apud martyres prefatos. Quorum omnium corpora poſtmodum a ceuilone eiuſdeꝫ urbis antiſtite tranſlata ſunt in beati petri baſilicam contiguam anno domini.847.7.cal.ſeptembris tempoꝛ̃ lotharii & ludouici & caroli imperatorum.Vbi audite ſunt uoces angelice deo gratias agentes.

¶De ſancto odilone abbate. XXVI

ODilo abbas cluniacẽſis floruit tẽpore othonis.iii.cuiꝰ uitam ſcripſit ugo cluniaceñ. qui aluernia natus militis filius:adhuc infans oĩum mẽbrorũ impos ex egritudine factus incedere nequibat . Dum autem die quadam nutrix aliis intenta :eum iuxta ianuã eccleſie beate uirginis reliqſſet:puer quaſi diuio iſtinctu manibꝰ & pedibꝰ reptãs eccleſiam intrauit altare petiit & ſe ſtudens erigere araꝫ cõtigens ſanitatẽ mox recepit.

Igitur in adoleſcentia ſua primo factus eſt clericus eccleſie ſancti iuliani mr̄is ī aluernia: de hinc ſub ſācto maiolo abbate cluniacē monachus effectꝰ ī ſancta conuerſatione quadriēnio uiuēs: defuncto maiolo abbas a monachis electꝰ ē. Qui inter cetera eiꝰ ſanctitatis īſignia: nulla cura uel ſolicitudīe potuit ꝓhiberi: qn̄ quotidie celebraret: unde ī extremis poſitus adraldū monachū fecit calculare quot miſſas celebraſſet. lvi. ānis qbꝰ mōaſteriū rexerat: quaſi de his a dn̄o iuxta numeꝝ preciū recepturus. Paupibus cōpatiens manu largiſſima tribuebat: ut etiam famis tp̄e ſacra uaſa: & coronas ab impatore oblatas eccleſie diſtraheret: & pecuniam ſuſceptā errogaret. Beatā quoq; dei genitricē in ſūma deuotiōe habebat: & uitā artiſſimā obſeruabat. Hic pueꝝ cecum a natiuitate illuminauit. ¶ Dum ī. xl. ad mēſam ederet panem cineribꝰ inuolutū: aquā a miniſtro ī potum petiit: illeq; obtulit. Et dū ſanctus uini ſaporē guſtaſſet: miniſtrū ꝙ ſibi uinum porrexiſſet redarguit. Iterūq; aquam ſibi de fōte allatam in uinū ꝯuerſam guſtādo cognouit. ¶ Apud ticenū latro uelamē altaris eiꝰ furatus uēdere ipſum nullatenus in foro potuit: & rediēs manū aridā repēte ſenſit: furtumq; reportās & ueniā petēs oratione ſancti ſanitatē meruit. ¶ Dū odiolo ticenū feſtinaret: flumē ītumeſcēs: quod cūcti uadare timebant ſine leſione cū ſuis trāſiuit: qđ dum quidā alii attentarēt uix euaſerunt. Sequenti nocte apud quēda hoſpitatꝰ eſt: ubi lucerna accenſa uento extinguitur: & dum uir ille odilonem īuocaſſet celeſti luce tota nocte domus illuſtrat̄. ¶ Veniēs autem ad mōaſteriū ſc̄i marcelli mr̄is fluuiū īundantē mirabiliter īpetuoſuꝫ cū oībus trāſuadauit & ceteris uſq; ad femora madeſcīs: qđ etiam preter naturam fuit: aqua ſibi adhuc maiori miraculo uix uſq; ad talos attinxit. ¶ In mōaſterio ſancti martini apud ſtratā: publicam receptꝰ cū omniū copiā ad ueſcendum exceptis piſcibus hēret: piſces modicos allatos benedixit & iuſſit apponi. Et cum eſſent multi diſcūbentes omnes inde abundāter refecti ſūt: & adhuc plurima ſupſuerūt. ¶ Rome etiā degēs apud mōaſteriū dei genitricis qđ ē in mōte aduentino dum uinū ſibi & ſociis habile defuiſſet: uaſculū melioris uini ſibi oblatū eſt: de quo omnibꝰ abundanter ī fuſo cūctis ad ſufficiētiam fuit adeo ut nihil alicui defuerit neq; ſupererit. ¶ Apud taurinū qdam febricitās dum aquam lotionis manuū odilonis collectā guſtaſſet ꝯtinuo a febre liberatus eſt. In monte iouiani paupibus pegrinis ſitiētibꝰ obuiās uinum modicū qđ in flaſcone hēbat ꝓpinari iuſſit: & omnibus potu ſatiatis: uas poſtmodū plenū repertū fuit. ¶ Imperator hēricus cuppā uitream damaſcēo ope pulcherrime depictā ſibi preſentandā miſit: quā dum fratres mirarent̄ nuncio adhuc pn̄te de manu uniꝰ caſu cecidit & ꝯfracta ē. Odilo igit̄ timēs ne ex hoc impator ꝯtra fratrē indignaret̄: fragmēta collegit & orōne fuſa cuppā reītegrauit. ¶ Hic primus diuina reuelatiōe feſtum ꝯmemoratiōis defunctoꝝ poſt feſtiuitatem omnium ſanctoꝝ celebrauit: & toti ſuo ordini celebrandū īdixit. Benedictꝰ papa decimus q eum multo honore rome ſuſceperat defunctus apparuit ioāni ep̄o portuenſi dicens ꝙ eterne pene dānatus eſſet: niſi odilonis merita & oratiōes obſtitiſſent. Sed tamē dudū in purgatorio cruciatus: ſpabat eius precibꝰ ad padiſum tranſire. Que dū ioannes ep̄s abbati ītimaſſet: odilo pro etiā pape per ſe ipſum orauit: & cūctis fratribꝰ ordinis idem īpoſuit. Et poſt dies modicos eldeberto monacho papa benedictus appuit nimiū fulgens: & maximo cetu mirabiliter eſplendēte aſſociatꝰ. Qui odiolonis monaſterium īgreſſus eidē grās egit: aſſerēs ſe ipſiꝰ & eius ordis ſuffragiis a pēis purgatoriis liber tū. ¶ Ante fere qnquēniū finis uite ſue graui morbo cruciatus eſt. Mortiq; ꝓximꝰ diabolū ſibi aſſiſtētē terribiliter increpauit cur ante ſe uenire pſumpſerat: moxq; malignꝰ diſceſſit. Sicq; ſacra ſumpta cōione āno dn̄i. 1048. etatis aūt ſue. 77. ordinationis uero ſue. 56. quieuit in pace. 2. cal. ianuarii. ¶ Eadē hora fratri gregorio monacho uelut ſtella ſplēdens apparuit: ſeq; ante cōſpectum dn̄i beata uita gaudere nūciauit. Cuiꝰ corpus in ip̄a eccleſia ſepultū eſt miraculis clarens: ¶ Hic plures elegātes ſmones cōpoſuit: qui a fratribꝰ eius ordinis ſepius per annum leguntur.

¶ De circūciſione dn̄i noſtri. XXVII.

Ircūciſio dn̄i nr̄i caleñ. ianuarii. quattuor ex cauſis ab eccleſia inſtituta uidet̄ uidelicet pp feſti natiuitatis repetitionē: pp xp̄i aſūptam circūciſionem: ꝓpter eius ſanguinis primā effuſionē: & ꝓpter noui nominis īpoſitionē. ¶ Primo ergo celebratur propter natiuitatis dn̄i repetitionem. Nam iſtud feſtum īproprie uocat̄ octaua natiuitatis. Nā quia xp̄i natiuitas tendebat ad mortem. Ideo īproprie octauā hr̄e dicit̄. Obſtꝰ enim ſcōꝝ ideo octauā hn̄t: qa ipſi tunc naſcuntur ea natiuitate que eſt ad uitam eternā quam octaua reſurrecti ōis ſignificat. Eadē ratione uidet̄ ꝙ natiuitas uirginis & ioānis baptiſte īproprie octauā hn̄t. Similiter nec reſurrectio dn̄i: qa iam facta erat ipſa reſurrectio in re. Sed nota: qđ eſt octaua: ſupplectiōis: ueneratiōis: deuotiōis: & figuratiōis

¶Octaua ſuppletionis ſiue repetitiōis eſt octaua natiuitatis:in q̄ ſupplem⁹:qđ min⁹ i feſto factū fuerat.ſ.officiū de pturiēte:unde & oro & rñſoria diei ptinent ad puerperam uirginem:& officium miſſe in qua i qbuſdā eccleſiis cantat. Vultum tuuȝ ꝛc. ¶Octaua uenerātiōis eſt octaua paſche: penteċoſtes: natiuitas dñe nr̄e & ioannis baptiſte.¶Deuotionis ut cuiuſlibet ſci poſſunt fieri octaue. ¶ Figurationis ſunt octaue inſtitute de ſcis:que ſignificant octauam future i eis reſurrectionis:ut eſt octaua ſci ſtephani:ioannis euangeliſte: laurentii: & apoſtolorū ꝛc. Eſt ergo iſtud feſtū nō octaua natiuitatis ꝓprie:ſed repetitio ſiue suppletio illius feſti. ¶Secūdo ꝓpter a xp̄o aſſūptā circūciſionē: quā xp̄s ꝓpter ſex cauſas aſſūmere uoluit. Primo rōne ſui.ſ.ut ueram carnem aſſumpſiſſe oſtenderet:ut ex hoc ꝯfunderet errorem manicheoꝝ dicentium:xp̄m corp⁹ fantaſticū habuiſſe. Corpus enī fantaſticū nec mutilaṫ:nec ex eo ſanguis effunditur.¶Secundo rōne nr̄i. Nam quia ẜm auguſtinum Oīs xp̄i actio noſtra eſt inſtructio: ideo circūciſus eſt in carne:ut nos circūcidi debere mōſtraret in mente:& etiā exterius in opere & ẜmone. Circūciſio aūt nr̄a exterior debet eſſe i habitu:ne ſit notabilis. In ẜmone ne ſit rephenſibilis. Et in actione ne ſit ꝯtemptibilis:ut.ſ.circūcidaṫ uiſus a ſupflua uiſione: auditus a ſupflua auditiōe ꝛc. Interior autē ſimiliter debet eſſe. In cogitatione ut ſit ſcā. In affectiōe ut ſit pura. Et i intentione ut ſit recta:colȓ.2.Circūciſi eſtis circunciſiōe nō manufacta in expoliationē carnis:ſed circūciſione xp̄i.¶Tertio rōne iudeoꝝ: ut iexcuſabiles eſſent. Si enī circūciſus nō fuiſſet:iudei ſe excuſare potuiſſent dicentes: diſſimilis es patrib⁹:iō nō recipimus te. ¶Quarto rōne demonū:ne myſterium icarnationis cognoſcerent. Cum enī circūciſio ſit contra peccatū originale:credidit diabolus & hūc ſimiliter peccatorem eſſe. Eadem rōne uoluit matrem deſponſatam habere:ut crederet diabolus ieſum a ioſeph genitū eſſe. ¶Quinto rōne pfecte iuſtitie adimplēde. Sicut enī baptizari uoluit:ut oēm iuſtitiam adimpleret:ſic etiā circūcidi:ut eandē nobis humilitatem oñderet. ¶Sexto rōne legis adiplēde ſiue approbande:quō enim diceret:nō ueni ſoluere legem:ſed adimplere: ſi circunciſionem reſpuens ſtati a mandati ſolutiōe cepiſſet:ut dicit ambroſius. ¶Pōt addi & ſeptia rō:ꝙ.ſ.octaua die circūciſus eſt: ut ſpiritualiter innuat:ꝙ in octaua reſurrectionis ab oī pena & miſeria circūcidemur. Et hoc habet denotare circunciſio: que fiebat octaua die :ut quia mundi decurſus ſex etatib⁹ deuoluitur:ſeptima etas morientium: octaua reſurgentium:in qua pfecta erit circunciſio facta in carne nr̄a: in qua omnes defectus & miſerie precidentur. ¶Cauſe autem quare circūciſio data fuit:ſunt ſex:que his uerſib⁹ continentur. Cauterium:ſignum:meritum: medicina:figura: Exemplum fuit olim circunciſio dura. ¶Tertio ꝓpter ſanguinis xp̄i primam effuſionem. Hodie enī chriſtus ſanguinem ſuum pro nobis fundere cepit: qui ipſum pluries uidelicet quinq; uicibus pro nobis effundere uoluit. Primo in circunciſione:qnod fuit noſtre redemptionis initium. Secundo in oratione:quod fuit noſtre redēptionis deſiderium. Tertio in flagellatione: quod fuit noſtre redemptionis meritum:qa liuore eius ſanati ſumus. Quarto in crucifixione:quod fuit noſtre redemptionis pciū: tunc enim que non rapuit exoluit. Quinto i lateris apertione:quod fuit noſtre redēptionis ſacramentum. Inde enim exiuit ſanguis & aqua:quod figurauit nos per aquā baptiſmi mundari debere:quod habet efficaciam a ſanguine xp̄i. ¶Quarto celebratur ꝓpter noui nomis īpoſitionē: qa uocatū eſt nomē eius ieſus. ¶Hoc autē nomen apparet mirabile in figura:i ſcriptura:& operatura. Primo in figura: figuratum enī fuit hoc nomen in ioſeph filio iacob:de quo diciṫ geñ.41.ꝙ pharao appellauit nomē ei⁹ līgua egyptia: ſaluatorē mundi:ꝙ aūt ieſus ſaluator interpreteṫ:oñdiṫ matthei.1. Vocabis nomen ei⁹ ieſum:Ipſe enī ſaluum faciet populum ſuū a peccatis eoꝝ. Ioſeph igitur qui ſaluator a pharaone fuit appellatus:figurabat xp̄m:q a deo patre ieſus.i.ſaluator eſt nominatus: ut ſicut ioſeph a fratribus uenditus triginta argēteis: egyptum.i.tenebras a temporalis famis oppreſſione liberauit:& populū collecto frumento refecit. Sic ieſus ſaluator a iudeis emptus totidem nūmis:ſeculum iſtū tenebroſum a ſpiritualis inedie tabefactiōe redemit:& populū celeſti pane hoc eſt ſuo ſacratiſſimo corpoȓ ſatiauit. Et ſicut ille factus eſt domin⁹ egypti: & ieſus factus eſt iudex totius ſeculi. ¶Item figuratum eſt hoc nomen in ieſu filio num:qui alio nomine dicitur ioſue:qui fuit ſucceſſor moyſi i populi hebreorum ducatu: ut ſicut ille populuȝ dei p deſertum educens: eundem ad terram ꝓmiſſam itroducere nequit:quod ſucceſſor ei⁹ ieſus adimpleuit. Sic p allegoriā moyſes quidem populo dei legem dedit:ip̄m auteȝ ſaluare nō potuit:nec ad ꝓmiſſam terram uiuentiū introduxit:quod ieſus ſaluator moyſi ſucceſſor legis gr̄e lator effuſo ſanguine ſuo pfecit. Et ſicut ille aperto iordanis flumine populum ad terram ꝓmiſſam induxit: ſic & ieſus iſte patefacto baptiſmate: quod ad litterā in eodē fluuio habuit exordium i

xp̄o populū ſuum ad eternā gloriam īmiſit.
¶ Itē figuratum ē ī ieſu ſacerdote magno: q
poſt captiuitatē babylonicā populū in hie
ruſalē reducens: templū reedificauit primo
exdre. <. Figurabat eni ieſum: q eſt ſacerdos
ineternū ſecūdum ordinē melchiſedech: qui
poſt diaboli captiuitatē populū redimēs ad
hieruſalē celeſtē: que eſt mater nr̄a ꝑ ſuum
ſanguinē reportauit: & tēplū militātis eccle
ſie ꝓpter peccatū hōis dirupte refecit. ¶ Se
cundo in ſcriptura: hoc eſt ineffabile nomē
domini: qđ grece dicit̄ tetragrāmatō: a tetra
qđ eſt .iiii. & grāma littera & .on. deus: qua
ſi deus .iiii. litterar̄: qđ in lamina aurea dei
precepto ſculptū: in fronte ſūmi ſacerdotis
pendebat. Et cū inter .x. nomina hebraica: q
bus deus nominatꝰ eſt: nullum repiatur .iiii.
litterarū: qđ non ſit plurimū uel paucior̄:
ſolum hoc nomen ieſus: in hebreo .iiii. litte
ris inſcribitur .ſ. ioth: he uau he. His eni lit
teris nomen dei ineffabile tetragrāmatō ſcri
ptum fuit: que .iiii. littere ī lingua nr̄a ſonāt
principium uite: paſſiōis iſte: quaſi dicat̄: ꝙ
iſte ieſus eſt pricipiū uite: paſſionis .i. ꝑ paſ
ſionē. Cum enim hebreor̄ grāmatica prepo
ſitionibꝰ careat: loco prepoſitionū: que ſer
uiunt actō caſui: ponūt genitiuū. ¶ Tertio
in opatura: unde dicit petrus rauēnas. Hoc
eſt nomē: qđ dedit cecis uiſum: ſurdis audi
tum: claudis curſum: ſmonem mutis: uitam
mortuis: totāq; diaboli poteſtatē uirtus hu
ius nomis de obſeſſis corpibus efugauit ꝛc.
¶ De carne autē circūciſiōis domini dicit̄:
ꝙ angelus eam carolo magno detulit: & ipſe
eam aquiſgrani in eccleſia beate uirgis col
locauit: quam poſtea fertur trāſtuliſſe caro
ſium. Nunc aūt dicit̄ eſſe rome: ī capella la
terañ: que dicitur ſcāſcor̄: unde ibidē ſcri
ptum legit̄. Circūciſa caro xp̄i: ſandalia cla
ra. Ac umbilici uiget hic preciſio cara.

¶ De ſcō baſilio epo & ꝯfeſſore. XXVIII.

BAſilius eps & doctor grecor̄: cu
ius uitā amphilochius iconii eps
ſcripſit: de ceſarea capadocie ori
undus: ſeptēnis a parentibus ſtu
diis philoſophie traditꝰ: ſtuduit
apud athenas: cum gregorio nazanzeno: &
iuliano & libanio in doctrinis grecis. Cūq;
in ſcripturis illis ad ſenſum ſuum creatorē
inuenire non poſſet: eidem nocte oranti qui
dam ſplendor illuxit: & induxit eum ad plu
ſtrandum totius religionis ſcripturam. Pro
fectuſq; in egyptum: ſacrar̄ litterar̄ ſtudio
ſe exercitās: iā mente chriſtianus: reuerſus ī
greciam: multis philoſophis uiam ſalutis o
ſtendit. Inter quos eubolū preceptorē ſuū
diſputantem redarguit. Cum quo triduo ſi
ne cibo cōtinue ꝑmanens: ſecūq; de diuinis
cōferens: eum conuertit. Qui omnibus ſuis
pro xp̄o errogatis uenerunt antiochiā: ubi
& libanio ſophiſte & diſcipulis eiꝰ xp̄m pre
dicauerunt. Inde uenietes hieruſalē epiſco
po maximino baptiſmū petierūt: qui eos ſe
cum duxit ad iordanē. Dūq; baſilius ſignū
fidei a deo peteret: uenit ſuper eos lux imen
ſa ſicut fulgur & colūba ex fulgure deſcen
dens turbauit aquā & auolauit. Ibiq; bapti
zati antiochiam reuerſi ſunt: ubi ſub mele
tio epiſcopo baſilius diaconꝰ ordinat̄. Deī
de uenerūt ceſaream: ubi euſebio epiſcopo
diuinitꝰ reuelatur: baſiliū ſibi ī epiſcopatu
ſucceſſur̄: qđ nō multo poſt eo decedēte fa
ctum eſt. ¶ Quāte ſanctitatis extiterit iſte
ſanctus effrem eremite in uiſu mōſtratū eſt:
uidit eni in extaſi poſitus colūnam ignis: ca
put cuius ad celum ꝑtingebat: & uocem de
ſuper audiuit: ꝙ talis eſſet magnus baſiliꝰ:
ueniens ergo ad ciuitatē die epiphanie: ut tā
tum uir̄ uideret: cum ipm̄ ꝯſpexiſſet in pon
tificali appatu: & cōitiua clericor̄ uērabili
ter procedētem: deſpexit eū admirans homi
nem tanto honore & conſtipatiōe poſitū eē
colūnam ignis. Quod baſilius per ſpiritum
cognoſcēs eum ad ſe accerſit: de cogitatiōe
redarguit: uiditq; effrem linguā igneam lo
quentem ꝑ os eius: & cōpunctus ueniam pe
tiit. Cūq; ab eo petiuiſſet: quatēus ut grece
loqueret̄: quā linguā penitꝰ ignorabat: ſibi
a deo impetraret: q̄uis difficile uideret̄: ba
ſilius pro eo orauit: & confeſti grece loq ce
pit. ¶ Eremita quidā alius pontificaliter ꝓ
cedentem baſiliū cōtēpſit: arbitrans ꝙ in ta
li pōpa plurimum delectaret̄. Cui de celo
uox facta eſt: ꝙ ipſe magis peccabat ex dele
ctatione quā habebat in palpando caudam
catte ſue: q̄ baſilius in omni apparatu ſuo.
¶ Valens īpator fautor arrianor̄ eccleſiā
quandā catholicis ablatā ꝯtulerat arrianis.
ad quem uir ſanctus acceſſit: & ipſum de eiꝰ
iniquitate magnanimiter redarguere cepit.
Cuius poſt multa uerba impator ꝯceſſit: ut
amore catholicor̄ remoto: ipſe ſm̄ iuſtitiā
inter ptes ſniam ferret. Epiſcopus uero con
uocatis ꝑtibus iuſſit: ut fores eccleſie clau
derentur: & utriuſq; ptis ſigillo munirētur:
& ad quor̄ oratiōes apirent̄ ſua eēt. Quod
cum omnibꝰ placuiſſet: orantibus arrianis
per triduum ianue ſēp eiſdem clauſe manſe
runt. Tunc baſilius ꝓceſſione ordiata uenit
ad eccleſiam: & facta oratione leui ictu ba
culo ſuo fores tetigit dicens. Tollite portas
principes uras ꝛc. Et continuo aptis ianuis:
reddita eſt eccleſia catholicis. Cū impator
baſilium: nec muneribꝰ: nec precibꝰ: nec cō
minationibꝰ corrumpe poſſet: ut dicitur in
triptita: dum ſniam de ipſiꝰ exilio ſcribere
uellet fractis tribꝰ calamis ſucceſſiue: ipſe
tremorē magnū icurrit: & ſic chartā fregit:

& a ſcribenda ſententia deſtitit. ¶ Nobilis
qdam noie heraclius filiã ei⁹ unicã deo uo/
uerat: in cuius amorem inſtigante diabolo
unus ex ſeruis exarſit: & ipoſſibile uidens:
ut ad amplex⁹ filie dñi ſui poſſet accedere:
cuidam mago pecuniam magnã ꝓmiſit: ſi ta
liter ageret: ꝙ puella ſibi cõſenſum ꝓberet.
Qui ſcriptam epiſtolã ad diabolum iuueni
tradidit: & ut nocte inter ſepulchra gẽtiliũ
accederet monuit: & demones uocaret: atq;
chartam in aere exaltaret: & ſic demonibus
ſibi apparentib⁹ obediret. Que dũ iuuenis
ꝑfeciſſet: adeſt princeps tenebrarũ cũ multi/
tudine demonioꝝ: & lecta epiſtola iuuenem
iterrogat: ſi xp̄m negare patus erat: Qui dũ
xp̄o & xp̄iane fidei abrenunciaſſet: & abne/
gationis ſue chirographũ diabolo tradidiſ/
ſet: princeps demonioꝝ ſpũs fornicatiõis ad
puellã miſit i amorem iuuenis inflãmandã.
Que dudũ uexata miſerabiliter clamare ce
pit: & patri dicere: ꝙ aut ipſam ſuo i ꝯiugẽ
traderet: aut ſeipſam occideret. Pater igitur
anxius & filiam ꝑdere dubitans: de ꝯſilio a/
micoꝝ ipſam ſuo ſuo manumiſſo in uxorez
dedit: & maximã dotem ꝯceſſit. Et dũ dudũ
iſimul ꝑmanerent: aduertit uxor: ꝙ uir ſu⁹
nec ſe ſignabat: nec eccleſiã introibat. Et dũ
huius cãm ſollicite ꝑ dies plurimos reqſiſ
ſet: q̃uis dudũ ſibi ueritatẽ negaſſet: eidem
tãdem cuncta que ſibi ꝯtigerant enarrauit:
& puella ſupinde baſilium ꝯſulendũ adiit.
Qui pueꝝ uocans: & oĩa ab eo audiens: iter
rogauit: ſi ad xp̄m redire uellet. Cui ille re
ſpondit: ꝙ uellet libenter: ſed non poterat:
qa abnegationis ſue chirographũ diabolo
fecerat. At ſcũs eum in dño ꝯfortauit: & cru
ce ſignatum ꝑ triduũ incluſit: poſtea eũ uiſi
tauit: q magnas demonum infeſtatiões ſe pa
ti dicebat: eo ꝙ ip̄m lapidãtes chirographũ
ſibi oſtẽdebãt. Cui ille dans eſcam modicã:
iteꝝ eum ſignauit: & incluſit: ac ꝓ ipſo iugi
ter deum orauit. Et poſt aliquot dies iterũ
ad eum ueniẽs: ab eo ꝑcepit: ꝙ clamores eo
rum a longe audiebat: eos tñ nõ uidebat: ite
rũq; ipſum reficiens abiit: & ꝓ eo orauit: &
die qdrageſimo rediens audiuit: ꝙ uiderat
ſanctũ ꝓ ſe pugnantẽ: & diabolum uincentẽ.
Quem baſilius educens: uocato clero & po
pulo. & factis letaniis: pueꝝ i eccleſia duce/
bat: quẽ demones ab alia ꝑte trahebãt. Tũc
clamante puero: baſilius demones increpa/
uit: eoſq; dudũ ꝯquerentes effugauit. Et dũ
ipſe cũ oĩ populo in orõne ꝑſeueraſſent: ec/
ce ſcriptum iuuenis ꝑ aera in manib⁹ baſilii
cõuolauit: quem ille iuueni oſtenſum lace/
rauit: & abſolutum ac cõicatum & bene in/
ſtructum uxori reſtituit. ¶ Mulier quedaz
oĩa peccata ſua in ſcedula ſcripſerat: & eam
baſilio dederat: ſupplicãs ut pro ſe oraret:
ut deus ſibi peccata dimitteret: qui dum ꝓ
ea oraſſet: oĩa peccata preter unum graui⁹
de charta deleta ſunt. Quã baſilius ad effrẽ
eremitam miſit: ut eius oratione & peccatũ
illud deleri poſſet. Tunc effrem eam ad baſi
lium tãq̃ ſanctiorem remiſit: & ut ueniẽs fe/
ſtinaret admonuit: eo ꝙ dubitabat: an ipſũ
uiuum inuenire poſſet. Rediens ergo muli/
er uirum dei defunctũ repperit: qui iam ad
tumulum portabatur. Et dũ lamentabiliter
fleret: & ſcedulam ſupra corp⁹ defuncti po/
ſuiſſet: iteꝝ eam aperuit: & peccatum dele/
tum aſpexit. ¶ Dum aũt ſcũs dei egrotaret
infirmitate: qua & deceſſit: quidam probus
medicus iudeus ioſeph noie eum uiſitabat:
quem ſanctus ſe conuerſuꝝ preuiderat. Sed
dum in extremis poſitus eſſet: Ioſeph ex mo
tu pulſus & aliis iudiciis: quem eo die mori
turum nouerat: famulis ſecreto nunciauit:
& ut neceſſaria ſepulture pararent ꝯſuluit.
Quod ſanctus ꝑ ſpiritum audiens: hoc eſſe
futurum eo die oĩno denegauit: & ioſeph ali
ter eſſe ĩpoſſibile ꝯſtãter affirmauit: aſſerẽs
ſe uelle mori: niſi baſili⁹ eo die ſole occidẽte
occũberet. Tunc ſanctus eum iterrogat: ſi
uult mori peccato & uiuere chriſto: ſi die ſe
quenti uſq; ad ſextam horam ſuperuiueret:
quod & ioſeph ſe facturũ ſpondet. Beat⁹ aũt
baſilius q̃uis naturaliter illico moriturus:
oratione non tantum mortis inducias q̃ con
ualeſcentiam a xp̄o impetrauit: & uſq; i cra/
ſtinum ad horam nonã ſuperuixit: maneq;
hora tertia de lecto ſurrexit: ad eccleſiam ꝓ
priis pedibus acceſſit: & ioſeph conuerſum
baptizauit: & rediens ad lectum hora nona
ſpiritum feliciter emiſit cal. ianuarii tẽpore
imꝑatoris gratiani: ſepultuſq; eſt i eccleſia
ſua. ¶ Hic contra eunomium iſignes elabo/
rauit libros. De ſpiritusancto uolumẽ egre
gium. In exameron homelias nouem. Epi/
ſtolas breues: uarioſque tractatus. Ad eu/
chitas epiſtolam unam. Ad nicopolitanos
epiſtolam unam contra hereticos. De incar
natione domini librum unum. Vitam balaã
& ioſaphath. Contra iulianum apoſtatam
libros fortiſſimos. De generibus peccatorũ
inquiſitionum librum unum. De fide catho/
lica ad amphilochum iconii ep̄m libꝝ unũ.
Scripſit etiam regulam monachorum: qua
utunť armeni: & alia multa opuſcula fecit.

¶ De ſcã martina uirgine & martyre. XXIX

Martina uirgo & martyr rome ex
patre cõſule nata: ibidemq; ſub
alexandro imperatore paſſa eſt.
Que ab eo ut chriſtiana ꝯphẽſa:
ad apollinis ſacrificium inuitať:
Et dum oraſſet: pars templi cum idolo ceci/
dit: & demon per aera ſicut fumus clamans
euanuit. Quam alexander alapis ceſam ab

octo uiris binatim ſibi ſuccedentib⁹ uncinis ferreis attrahi fecit. Qui uidentes quattuor angelos uirginē cōfortantes cōuerſi ſunt: ꝓpter qđ & ipſi ſuſpēſi: & unguibus lacerati: demū decollati martyriū conſumauerūt. Deinde uirgo xp̄i ſuſpēſa: & poſt hoc in qtuor palis extēſa gladiis concidit: ſed celoribus ſubito decedētib⁹ carceri tradit: ubi ab angelis uiſitata confortat: & celeſti cibo reficit. Indeq; educta in tēplo artemidis ſtatuitur: & imolare ꝯpellit. Sed corruēte idolo & fugato demone iteꝝ circa mamillas unguibus laniat. Iterūq; carceratur. Deinde in amphitheatrū ducta beſtiis ſubiicit. Cuius pedibus leo ꝓcidit māſuetus. Et dū ide educta fuiſſet: idē leo mox eumeniū alexandri cognatū iterfecit. Iteꝝ p⁹ duos dies ſuſpēſa: & ungulis raſa: atq; decaluata eſt: eo ꝙ uirtutem maleficioꝝ capillis ieſſe putabāt. Et dum in tēplo cei recluſa fuiſſet ſola: idolo corruente: audite ſunt uoces angeloꝝ ꝯcinētium a paganis. Quod impator ꝯpiens: ipaꝫ extra urbē ductam iuſſit decollari. Et facto maximo terremotu .250. gentiles cōuerſi ſunt. Cuius corpus calixt⁹ papa cū ſuis clericis ſepeliuit cal. ianuarii.

¶ De ſcō cōcordio preſbytero & mr̄e. XXX

Concordius preſbyter & martyr paſſus ē ſpoleti tpe antonini ipatoris. Hic ex prē gordiano xp̄iano rome ort⁹: a ſancto pio urbis epo preſbyter ordinat⁹ & doctus ē. Qui cū uia ſalaria habitaret apud ſanctū eutycetē: tentus a torquato coite tuſcie: qui uerſabat ſpoleti: cū xp̄m confiteretur: & ſacrificare nollet: carceri tradit⁹ eſt: ubi a ſanctis eutycete & antimo epo amicis torquati de ei⁹ conſenſu uiſitatus & cōfortatus fuit. Inde educt⁹ equuleo ſuſpēditur & torquet. Et dum conſtanter in fide pſiſteret: iteꝝ carceri mancipat: & fame triduo macerat. Nouiſſime cū ſtatue iouis eidē i ergaſtulo pſentate thurificare renueret: a duob⁹ ſatellitib⁹ ibidē decollat. cal. ianua. Sepult⁹ i loco ubi aque plures emanāt: iuxta citatē ſpoletanā.

¶ De ſcō almachio martyre. XXXI.

Almachius martyr rome martyrium paſſus eſt. Qui cū ſacrificātib⁹ gētilib⁹ diceret: hodie octaue dn̄ici diei ſunt: ceſſate a ſuperſtitiōib⁹ idoloꝝ: iubente urbis p fecto capitus: & a gladiatoribus occiſus eſt. cal. ianuarii: ut dicit in martylogio adonis.

¶ De ſcō fulgētio epo ruſpenſi. XXXII.

Fulgentius eps ruſpeñ: ex patre fulgentio & matre marchiana nobilibus i ciuitate toleto hiſpanie natus ē. Qui grecis & latinis litteris non mediocriter erudit⁹ in annis iuuenilibus a fauſto epo in exiliū relegato monachalē habitū ſuſcepit. Hic primo ab arrianis multas inſidias & perſecutiones ꝑpeſſus & aliquādo duriſſime ceſus ē. Dein de effect⁹ abbas mōaſterii ſui: eadē arriana peſte creſcēte ab eodē cenobio effugat⁹: ſed auxiliante xp̄o poſt tēpus aliqđ reductus in epm ruſpeñ electus fuit. Qui uerbo & exēplo populū ſuū docēs: ad defenſionē catholice ueritatis: multa opuſcula cōtra arrianā hereſim ꝯpilauit. Propter qđ ab arrianis in inſula ſardinie cum .60. catholicis epis relegatus: demū ad eccleſiā ſuam reuocat⁹: quaſi per annū ante obitū ſuum ēpatui ceſſit: & ad monaſteriū ſuum rediēs: ibidē nō ut abbas: ſed ut ſimplex monachus annū ultimū uitē ſue exegit. Ibiq; plen⁹ ſanctitate humanitatis debitū ſoluit cal. ianuarii: ēpatus ſui annoꝝ .xxv. uite uero ſue anno .65. Hic iter cetera uite ſue artiſſime recolēda carnes aut uinū: nulla unq̄ neceſſitate uel ifirmitate guſtauit. Floruit autē tpe gelaſii pape: & anaſtaſii primi impatoris. ¶ Hic dina & humana litteratura pſtātiſſim⁹: aduerſus fauſtum elegans ſcripſit uolumē. Cōpoſuit tractat⁹ & homelias multas plurimoſq; ſmōes. Scripſit & fabulaꝝ allegorica: libro quē mythologiaꝝ uocabula intitulauit. Hec ſigibert⁹.

¶ De ſcō fulgētio epo utruculañ. XXXIII.

Fulgenti⁹ epus utruculañ uir nimie ſcitatis fuit. Qui dū rex gotorum totilas ad ptes ſuas accederet: eidē per clericos ſuos exenia miſit: ut eius inſaniā mitigaret. Que rex ut uidit: ſpreuit: ſuiſq; hominibus iuſſit: ut epiſcopū ſub omni feritate ꝯſtringerent: eiuſq; examini reſeruarēt. Quē feroces gothi detentū circūdantes: eū i uno loco ſtare preceperūt: ſibiq; i terra circulū deſignauerūt: extra quē pedeꝫ tendere nullo modo auderet. Cūq; in ſole nimio eſtuaret: nec circulum exire preſumeret: repēte tonitrua & corruſcatōes: ac pluuia nimia erupūt: adeo ut cuſtodiētes eum imēſitatem imbris ferre non poſſent. Et cū iundatio nimia ubiq; fieret: intra deſignationē circuli: intra quā uir dei ſtetit: ne una quidem aque gutta deſcendit. Quod duꝫ regi nunciatū fuiſſet: quē primitus inſatiabili furore ſitiebat: poſtmodū reuerendiſſime ptractauit: & cū honore ad ꝓpria remiſit. Hec gregori⁹ .3. dial. ca. 12.

¶ De ſcis triginta martyribus. XXXIIII.

Triginta milites xp̄iani: rome uia apia martyrio corōati ſūt. Quos diocletianus imperator ſimul detentos: capitali ſententia condemnatos: decollari fecit. Sicq; coronam martyrii percepunt cal. ianuarii.

¶ De ſcō macario abbate alexādrio. XXXV.

MAcarius alexandrinꝰ abbas: ut ha
beť ĩ hiſtoria tripartita: fuit ĩ de/
ſerto de ſcythi: ad differentiã al/
teriꝰ macarii egyptii: antonii di/
ſcipuli: q̄ fuit ĩ thebaide: de quo
diceť. 18. cal. februaŕ. Hic deſcẽdens de ſcy
thi: intrauit dormire in monumẽto: ubi ſe/
pulta erant corpora paganoꝝ. De quorum
uno ſibi puluinar ſub capite ſtrauit. Demo/
nes aũt ut ipm̃ terrerent: uocabant q̃ſi muli
erem ad balneũ inuitantes: & alter demon
ſub ipſo: tanq̃ ex mortuo illo r̃ndebat: ſe ue
nire nõ poſſe: quia peregrinũ ſuper ſe habe
bat. Macarius aũt in nullo territus corpus
tundebat dicens: ꝙ iret: ſi poſſet. ¶ Appuit
ſibi diabolꝰ aliqñ cũ falce meſſoris: uolenſq;
eũ feriŕ nõ potuit. Dixitq;: ꝙ ab eo multã ui
olentiam patereť: quia ſibi ꝑualere nõ pote
rat. Nam quicquid macarius faciebat: & de
mon: ſi uigilabat: ipſe nunq̃ dormitabat: ſi
ieiunabat: ipſe penitus non comedebat: ueꝝ
in ſola humilitate ipm̃ excellebat. ¶ Vexa/
tus a tẽtationibus carnis: ſaccũ magnum ha
rene deferebat: & interrogatus a theoſebio
quid faceret: r̃ndit: ꝙ ſe uexantem uexabat.
¶ Vidit alia uice diabolũ habentẽ in ueſte
perforata ampullas multas: quas dixit eſſe
tẽtationum ſpecies: & ꝙ ibat potiõare fr̃es:
Ita ut ſi uni aliqua eaꝝ nõ placeret: aliã por
rigeret. Et cũ rediret: macario interroganti
quõ fecerat: r̃ndit: ꝙ omnes ſcificati erant: ꝑ
ter quẽdam theotiſcũ: qui ſibi ꝯſẽſerat. Sur
genſq; macarius illuc iuit: illumq; fratrez
tẽtatum inueniens cõuertit. Et poſt hoc ite/
rum demonẽ eundem repertum interrogat:
quõ ſe fr̃es habebant: qui r̃ndit: ꝙ male: &
quod plus erat: unũ acq̄ſitum amiſerat: qui
ſanctior aliis factꝰ erat. ¶ Dũ caput defũcti
reppiſſet: & oraſſet: interrogauit q̄s eſſet: q̄
r̃ndit: ſe fuiſſe paganũ. Interrogatꝰ ubi erat
aĩa ſua: r̃ndit: ꝙ in inferno in tanto ꝓfundo:
quantũ diſtat celũ a terra. Addiditq;: ꝙ ad/
huc ꝓfundiores ſunt iudei. Et ultra hos pro
fundiſſimi ſunt falſi xp̃iani: qui xp̃i ſanguinẽ
cognitum ꝑuipendunt. ¶ Ambulans aũt ꝑ
ꝓfundam ſolitudinẽ: ad quodlibet miliare
arũdinẽ figebat: ut poſtmodũ redire ſciret.
Et cũ iam nouem dietas feciſſet: eas oẽs dia/
bolus collegit: & ad caput eius dormientis
poſuit: unde ad redeundũ plurimũ labora
uit. ¶ Fratri cuidã longe tentato: ꝙ in cella
ſua inutiliter permaneret ꝯſuluit: ut cogita
tionibus illis ſic reſponderet: ꝙ ſaltem pro
xp̃i amore celle parietes cuſtodiret. ¶ Duz
culicem ſe pungentem occidiſſet: & ex eo ſã
guis exiſſet: redarguens ſe: ꝙ ꝓpriam iniu/
riam uindicaſſet: nudus ſex menſes ĩ deſerto
manſit: & inde a ſcabronibus laceratus exi/
uit. Poſt hec clarus uirtutibus in pace quie
uit quarto noñ ianuarii. Hec in uitis patrũ.

¶ De ſcis argeo marceſſo & marcellino mar
tyribus. XXXVI.

ARgeus marceſſus: atq; marcelli/
nus puer fratres: paſſi ſũt ĩ ponto
ciuitate tomis. Qui marcellinus
ſub licinio principe: inter tyrões
ꝯprehẽſus: cũ nollet militare: di
cens ſe xp̃ianum nulla ratiõe debere terreni
principis aſcribi militie ceſus ad mortẽ: &
diu in carcerẽ maceratꝰ ẽ. Et dũ ſic detinere
tur in uinculis: & argeus ac marceſſus fr̃es
eius ipm̃ uiſitaſſent: & ipi deprehẽſi: ꝙ xp̃a/
ni eſſent: coguñt idolis imolare: cum eſſent
inter militares aſcripti. Sed nõ cõſentientes
a tribuno ſuo decollati ſũt. Marcellinꝰ uero
in mari merſus martyriũ cõſumauit: q̄ paſſi
ſunt. 4. noñ ianuarii. hec ado.

¶ De ſcõ antherio papa & mr̃e. XXXVII.

ANtherius papa & martyr: natiõe
grecus: ex patre romulo: põtião
pape ĩ ep̃opatu ſucceſſit: & ſedit
annos. 3. menſem. 1. dies. 21. Hic
ꝯſtituit: ut ep̃i maxime utilitatis
uel neceſſitatis cã poſſint trãſferri de ſede ĩ ſe
dem. Hicq; geſta martyꝝ a notariis diligen/
ter exq̄ſiuit: & ĩ eccleſiis recõdidit legẽdas.
Et hic ſub maximino auguſto martyrio co/
ronať. Sepultꝰ q; ẽ cũ collegis ſuis ĩ cemite/
rio calixti: uia apia. iii. noñ ianuarii. Et ceſ/
ſauit epiſcopatus dies. viii.

¶ De ſcã genoueſa uirgine. XXXVIII.

GEnoueſa uirgo piſieñ anno. vi.
martiani ĩpatoris claruit: ut ait
ſigibertꝰ. Hãc puellulã dũ in do
mo paterna ſanctus germanꝰ pa
riſieñ ep̃s: uadẽs ad ſynodum cõ
ſpexiſſet: ꝓphetico ſpiritu ꝓnũciauit: eã ma
ximã in ſcitate futurã: eãq; tũc de pudicitia
docẽs ad ꝓpoſitũ uirginitatis ĩcitauit. ¶ Dũ
aũt die quadã ꝓhibente matre oĩno ad eccle
ſiaz ire uellet: & mater ipaz alapa ꝑcuſiſſet:
ſubito lumẽ oculoꝝ amiſit. Quod puella
uidẽs: & matri condolẽs: ac reã ſe crimĩs re
mordens: aquã de puteo hauſtam inuocato
xp̃i nomine oculis genitricis ĩfudit: & ma/
ter ꝯfeſtim recupauit uiſum. Dũ aũt in xp̃i
uirginem dedicata fuiſſet: & ieiuniis ac ora/
tiõibus uacaret: ex longa carnis tabefactiõe
leprã incurrit: quã pluribus annis patiẽter
ꝑtulit: ſed demũ a xp̃o mundata eſt. Et dum
ſci dionyſii baſilica fabricareť: & calce defi
ciente oparii laborare nõ poſſent: & ex hoc
diebꝰ multis uacare ab ope neceſſe eſſet: ora
tiões uirginis effuſa: camerã quam exiſtima
bant uacuã adierunt: & eã calce miraculoſe
plenam inuenerunt: & ſic in edificio ꝓceſſe/
rũt. ¶ Sed & ſitiẽtibus operariis uirgo cup
pam uini porrexit: de quo refectis omnibꝰ:

uſq; ad ꝯpletam eccleſiam nō defecit. Multos ab imūdorum ſpūum oppreſſione liberauit:& aliis inſignib⁹ miraculis renitēs: in pace qeuit.3.nōn ianuarii apud ſanctū dionyſium ſepulta.

¶De ſcō petro aulano martyre. XXXIX.

PEtrus martyr paſſus eſt in citate aulana tpe diocletiani & maxiani impatoꝝ:q alio nomine balſam⁹ uocat⁹eſt. Hic a preſide ſeuero tētus: dum ſe xpicolā confeſſus eſſet crucis ſupplicio affixus:intereptus eſt:uere petri apoſtoli effectus heres nominis ac imitator paſſionis. Cui⁹ paſſionē tranſtulit anaſtaſius apoſtolice ſedis bibliothecarius:ut ſcribit frater uicentius:qui paſſus eſt.3.nōn ianuarii.

¶De ſancto daniele martyre. XL.

DAniel leuita & martyr padue qeſcit corpe in eccleſia cathedrali. Quod qdē hoc modo reptum ē. ¶Anno enī dñi.767.hic ſanctus appuit cuidā ceco ī tuſcia exiſtēti mones: ut ſi illumiari uellet ad corp⁹ſuū uiſitandū paduā accederet:ſeq; danielē martyrē nominauit. Qui paduā ueniēs & nihil de ſcō inuenire ualēs: eo ꝙ ciuitas a longobardis nuper dieb⁹ illis euerſa fuerat:& diruptis eccleſiis legende ſcōru3 diſpſe:ſe deluſum putauit. Et dum ī eccleſia ſcē iuſtine oraret:eidē ceco ſanct⁹ daniel denuo appuit & ipſum illuminauit:ac locum ſepulture demōſtrauit. Illeq; cōtinuo epō ioanni & abbati ſcē iuſtine:tam miraculum q̄ uiſa nunciauit. Qui congregato clero & populo:locum effodiētes: corpus martyris īuenerūt: iacens ſup ligneā tabulam ad inſtar ſue longitudinis ſupinū & extenſum:hñs ſup ſe aliam marmoreā tabulā eiuſdē longitudis cū inferiori cōfixam clauis:uidelicet ferreis enormib⁹:caput martyris:pect⁹& uentrem: ac oīa tranſfodientib⁹ mēbra:& binas tabulas colligētibus: que oīa qualiter a gētilib⁹ paſſus fuerat:euidēti⁹ oſtenderunt. Sanguis uero a corpe diffuſus ita recens ī tabulis apparebat:acſi tūc ex uulneribus ſtillaret. Et ex parte exteriori ſculpt⁹titulus legebatur. Hic reqeſcit corp⁹ſcī danielis martyris& leuite. Quo autē tpe uel qua die ſeu ſub quo paſſus fuerit iudice aliter ignorať. ¶Leuātes igiť inde corp⁹ ad eccleſiam maiorē dei genitricis tranſtulerunt:& ibidē honorifice condiderūt:ubi & qeſcit miraculis fulgens. Et quia paſſionis eius feſtum ignotum eſt: feſtum ipſius martyris agiť padue die:qua corpus eius inuentum eſt: uidelicet tertio nōn ianuarii.

¶De ſancto theogene martyre. XLI

THeogenes martyr filius epī xpiani:paſſus ē ſub licinio impatore in cyzico:que erat prima ciuitas helleſpōti. Qui ꝯprehēſus & per ductus ad legionē:que dicebať ſa traiana:dum ſe xpianū ꝯfeſſus eſſet:in q̄tuor palis extēſus:& fuſtib⁹ ceſus ē diuti⁹: donec.18.centuriones ſup eum mutarenť. Deinde in carcerem miſſus & in neruo extēſus:quattuorq; clauis ꝯfixus ē: ubi ab ipſo xpo cū ſanctoꝝ multitudine ſibi appentib⁹ confortať: quos & ipſi cuſtodes audierunt pſallentes. Inde educt⁹ & tribuno ſuo preſēcatus:iuſſus eſt ab eo in mare mergi. Sed dū mergereť: lux maxima ſuper eum refulſit: que oculos mergentiū excecauit. Poſtq̄ aūt ipī ad chriſti fidē conuerſi fuerūt: & baptiſmū ſuſcepunt:poſt dies.9.lumē eis reſtitutum eſt. Corpus autē martyris a fluctibus ad littus iactatū:& a xpianis reptum:ſepultum ē iuxta muros ciuitatis in uilla: que dicitur adamāti. Qui paſſus ē.2.nōn ianuarii.

¶De ſanctis priſco priſciliāo & benedicta martyribus. XLII.

PRiſcus preſbyter: & priſcilian⁹ clericus:atq; benedicta religioſa rome martyriū paſſi ſūt. Qui ſub impatore iuliano apoſtata: xpianoꝝ īmaniſſimo pſecutore ꝯprehenſi: & ī confeſſione nois xpi: gladio triūphū ipleuerūt.2.nōn ianuari.hec ado.

¶De ſancta darſoſa martyre. XLIII.

DArſoſa martyr rome paſſa ē tēpoř decii ceſaris. Que fuit uxor ſancti fabiani pape & martyris. Qui diuinit⁹ p colūbam elect⁹: ut in ei⁹ paſſione diceť.xiii.cal. februarii:uxorem dimiſit. Et poſt eius martyrium darſoſa ſanctiſſima in caſtitate pmanens:primū exilio relegať. Deīde a prefato principe capite iuſſa ē puniri.2.nōn ianuarii.ut diciť in martylogio adonis.

¶De ſcis aqlino & ſociis martyri. XLIIII

AQuilinus: geminus: eugentius: martianus:quint⁹:theodorus:& triphoni⁹ martyres:apud aphricam ſub pſecutione uandalica p clariſſimo martyrio corōati ſūt 2.nōn ianuArii:ut dicit ado.

¶De ſcō ſymeōe mōacho & ꝯfeſſore. LXV

SYmeon monach⁹.40. ānis apud antiochiā in colūna quadā concaua ſtetit īcluſus:mira uite ſcitate & penitētia clarēs. Hic a ſcō timoteho abbate: primū monachus factus ē. Semel ī hebdomada cibū ſūmens:panē uidelicet ſolum aut herbaꝝ radices cum aqua tantū. Funeq; colligat⁹ adeo corp⁹ arctauit:ut carnes ei⁹ circa ligaturas

putrefierent:uixq; iuſſu abbatis hoc ſentiē/
tis ſe ſolui ꝑmiſit.Deide relicto monaſterio
ad deſertum accedens:i puteo ſicco plurib⁹
annis mirā penitentiā egit.Poſtea in colūna
12.cubitoꝝ ſibi a populo ꝓpe ciuitatē edifi
cata:reliquo uite ſue tpe uidelicet annis.40
ꝑmanſit:& adeo artiſſimā pniam egit: ꝙ fe/
mur ipſi⁹ putrefactū ē ex nimia tabefactōe.
Anno integro ſup pedē unū imobilis ſtetit.
Multa quoq; miracula de⁹ p ipm oſtendit.
¶Nā cū popul⁹ a dracone igentiſſimo uexa
ret:orōne ſcā:dū draco ipetu nimio uerſus
ciuitatē moueret:groſſiſſimo ligno oculuʒ
ei⁹ itrante:& oculo draconis erupto: draco
uelociſſime rediens:deſta petiit:ſicq; popu
lū ab ei⁹ ifeſtatiōe liberauit.¶Mulierē:que
i potu ſpentē trāſglutierat:ſpentē euomere
fecit.Et piclitanti populo nimia ſiccitate:a/
quā abūdāter dͤ terra ꝓduxit.Sicq; i colūna
manēs poſt uitā mirabilē ſtādo ſpiritū emi
ſit.Quē abbas antoni⁹ ueniēs uiſitatū:dum
eū prio ſtantē reppit:orare putauit: ſed ac/
cedens ꝓpi⁹:illū migraſſe cognouit: & ſepe
liuit.In cui⁹ exeqis aues circa corpus uoli
tantes:q̃ſi uocib⁹ eum deflebāt. Sepultuſq;
eſt apud antiochiam miraculis clarens:qui/
euit autem in.x.die noñ ianuarii.

¶De ſcō theleſporo papa & martyr̄. XLVI

THeleſpor⁹ papa & martyr natiōe
grec⁹ ex anachorita:ſixto primo
pape i epātu romano ſucceſſit:&
ſedit ānos.ii.mēſes.3.dies 2.Hic
ꝯſtituit:ut miſſam ante tertiā nul
lus ꝑſumeret canere:q̃ hora dñs nr̄ ſm euā
geliū marci aſcēdit i crucē.Et in miſſaꝝ ſo/
lēniis dieb⁹ celeberrimis hymnū angelicuʒ
decātari ꝑcepit.Et i natale dñi tres miſſas i/
ſtituit celebrādas.Primā i galli cātu iā no/
cte media ꝓximāte:qñ xp̄s i bethleē naſci di
gnatus eſt.Secundā illuceſcēte aurora:qñ i
cunabulis adorat⁹ ē a paſtorib⁹.Tertiā i ho
ra diei tertia:qñ illuxit nobis dies redēpti/
onis nr̄e.Hic etiam ꝯſtituit.7.hebdomadis
añ paſcha potiſſime oēm cleꝝ ab eſu carniū
& i ieiuniis abſtiere:ut ſicut diſcreta debet
eē uita clericoꝝ a laicoꝝ ꝯuerſatione:ſic &
ieiuniū.Has aūt.7.hebdomadas oēs clerici
nō i delitiis ieiunēt.Et hic ſub antonino ipa
tore martyrio coronat⁹.Sepult⁹ eſt cū frib⁹
ſuis in uaticāo iuxta corp⁹ bti petri noñ ia
nuarii.Et ceſſauit epātus dies ſeptem.

¶De epiphania dñi noſtri. XLVII

EPiphania dñi triplici miraculo
decorat̄.Hodie eni magi xp̄m a/
dorant.Ioānes ſaluatorē bapti/
zat:& aquā in uinū dñs i nnptiis
mutat.Pro quoꝝ utro meruit e/
piphania nomiari:ab epi quod eſt ſupra: &
phanes apparitio:q̃ſi ſupna apparitio. Stel
la eni deſup apparente xp̄s magis demōſtra
tur.Et colūba ſpūſſancti deſup deſcendēte
ieſus baptizatus dei filius patris uoce incla
matur:& aqua in uinū miraculoſe tranſmu
tata:xp̄i ieſu gloria manifeſtat̄. Hoc autem
annoꝝ reuolutione factū eſt.Nam xp̄s dieꝝ
13.a magis eſt adoratus.Deinde annoꝝ.30.
& totidem dieꝝ eſt in iordane baptizat⁹. Et
poſt hec anno reuoluto eodē die fuit ad nu/
ptias ioānis euangeliſte inuitatus:ubi aquā
diuina potentia cōuertit in uinū. Sed quia i
hoc feſto eccleſia principaliter inſtat circa
magoꝝ adorationē:iō & huiuſmōi materia
ꝓſequēda eſt.¶Et nota:ꝙ quia xp̄s rex pa/
cificus uenit in mundū:ut pacem faceret: &
pacem adduceret:ipſe eſt eni pax nr̄a ſm a/
poſtolū:ideo triplicem pacē homini addu/
xit.ſ.pacem tēporis:pectoris:& eternitatis.
Propter hec tria neceſſe fuit:ut eēt rex:de⁹:
& homo.Nam fuit neceſſe:ut eſſet pro pace
tpis rex uniuerſalis. Pro pace eternitatis de
us imortalis.Et pro pace pectoris homo tē
poralis.Iccirco in hiſtoria hui⁹ feſtiuitatis
ꝓbatur:ꝙ xp̄s fuit rex uniuerſalis:& de⁹ im
mortalis:& homo tēporalis. Et hec tria ut
dicet̄.figurata fuerunt in triplici munere ſi
bi a magis oblato. Nam aurū decet regiam
dignitatem:thus diuinā maieſtatem.& myr
rha humanā mortalitatem.¶Nato ergo do
mino:tribus magis in oriente poſitis ſuper
mōtem uictorialem orantibus: & aduētum
ſtelle a balaā chaldeo in ortu xp̄i manfeſtā
dū expectantibus: noua ſtella apparuit: ut
dicit chryſoſtomus:habens in medio formā
pulcherrimi pueri:in cui⁹ capite crux ſplē
debat: & audita eſt uox magos alloquens:
ut in iudeā pergerent:& ibi natum pueꝝ in/
uenirent.Qui ſuſceptis munerib⁹ ſtella ea/
dem ductrice:iudeā uenerunt:hieroſolymā
intrantes:ſtelle uiſionem amiſerunt: regem
iudeoꝝ natum queſierunt:eūdem naſciturū
in bethleem ꝓphetico teſtimonio didicerūt:
quo ꝑgentes ſtelle ducatum recupauerunt:
eadem ſtella duce ad pueꝝ natū deuenerūt:
ipm adorauerūt.tria munera obtulerūt: ad
moniti in ſōnis p uiā aliā i patriā redierūt.
¶Oſtēdit̄ ergo ex his primo:ꝙ xp̄s eſt rex
uniuerſalis.Et hoc patet. Primo qa ex regi
bus generat⁹:& i regia ciuitate natus:ꝙ eni
ex regibus iſrael ſit p carnem genit⁹: oñdit
mattheus euangeliſta i pricipio ſui euange
lii:āteq̄ deueniat ad hiſtoriā magoꝝ dicens
Liber generatōis ieſu xp̄i filii dauid ꝛc.Iōq;
uoluit xp̄s i bethleem naſci:que eſt in tribu
iuda:& appellat̄ ciuitas dauid:eo ꝙ ipſe uti
uer⁹ rex iudeoꝝ eēt de domo & familia da/
uid:p carnis generationem ꝓpagat⁹.Ideoq;
additur ꝓphetia michee.Et tu bethleem ter
ra iuda ꝛc.In qua ad litterā oſtendit̄: ꝙ xp̄s

uerus rex iudeorum: qui populũ iſrael i uirga uirtutis erat recturus: in ipſa ciuitate fuerat naſcitur⁹. ¶ Secũdo quia ab amicis pricipibus uiſitatus. De more enim principũ ſeculi eſt: ꝙ rex de nouo regnum acquirés: ab amicis regibus eiuſdẽ coronationi ↄgaudentibus uiſitetur. Sic & chriſt⁹ nuper per carnem aſſumptam regnum mũdi igrediens: & principẽ huius ſeculi foras eiiciens: ab amicis regibus nedum perſonaliter uiſitatur: ſed etiam muneribus honorať. Qui licet appellentur magi fuiſſe: tñ reges a doctoribus aſſeruntur: & dicuntur ſ̃m quoſdam ꝙ fuerunt primo magi ideſt malefici: ſed poſtea conuerſi ſunt. Re uera aũt magi ideſt ſapiẽtes. Naʒ magus pſice hebraice ſcriba dicitˢ: grece philoſophus: latine ſapiens. uenerunt autem ab oriente hieroſolymã in. xiii. dieb⁹ ſ̃m remigium miraculoſe & preter naturaʒ: quoniã puer ad quem ꝑperabant: eos in tã breui ſpatio ducere poterat: uel dic ſ̃m hieronymũ: ꝙ ſuper dromedarios uenerũt: qđ eſt animal uelociſſimũ: qđ tantũ currit uno die: q̃tũ equus i tribus: & dicitur a dromos qđ eſt curſus & areti uirtus: quaſi uirtuoſus in curſu: uenerunt auteʒ hieroſolymã ꝓpter tres ratiões. ¶ Prima fuit quia magi temp⁹ natiuitatis chriſti agnouerũt: ſed locũ ignorantes exiſtimauerunt nouũ regem natũ in ciuitate regia repertuꝝ: que erat hieruſalẽ. ¶ Secũda ut citi⁹ natiuitatis locum diſcere poſſent: cum ibi ſapientes iudeoꝝ reſiderẽt. ¶ Tertio ut iudei inexcuſabiles eſſent: qui locum quidem naſcentis agnouerant: ſed de tpe ſe neſcios pretendere potuiſſẽt: unde magi iudeis oſtenderũt tps: & iudei magis locum. Ex quo redarguiť iudeoꝝ negligẽtia: dũ illi uni prophete credunt: iſti plurib⁹ nõ acquieſcunt. Illi inqrunt regem alienũ: iſti ↄtemnũt ꝓprium. Illi uenerũt elonginquo: iſti manſerunt e uicino. Venerunt autem & queſierunt illum dicentes. Vbi eſt qui natus eſt ꝛc. His uerbis ut dicit remigi⁹ in originali. Verum regem: uerũ hominem: & uerum deum confeſſi ſunt. Verum hominem: cũ dixerunt: ubi eſt: q natus eſt. Verum regẽ: cũ addunt: rex iudeorum. Verum deum: cũ cõcludunt: & uenimus adorare eum: cum ſol⁹ deus debeat adorari. Tertio quia ab emulis formidatus. Timuit eni eũ rex herodes eius inimicus eiſdem magis nunciantib⁹ chriſtũ: quare audiens herodes rex: turbatus eſt. Et hoc triplici de cauſa. Prĩo ne iudei ſuũ regẽ natum reciperent: & ſe alienigenã expellerent. Fuit eni primus alienigena: qui iudeis dominatus eſt. Secũdo: ne a romanis culpari poſſet: ſi aliquis ibi rex uocaretur: quem auguſtus nõ ↄſtituiſſet. Tertio: ut dicit gregorius: quia nimiꝝ terrena altitudo ↄfunditur: cum celſitudo celeſtis aperiť. ¶ Turbata eſt & omnis hieroſolyma cuʒ illo triplici de cauſa. Primo: quia impii nequeũt gaudere de aduentu iuſti. Secũdo: ut regi turbato adularentur ſe turbatos oſtẽdentes. Tertio: quia timuerunt: ne pſente & uẽturo rege ad inuicem certantibus: ipſi in pturbationib⁹ inuoluerenť. Tunc herodes principibus cõuocatis: ſciſcitabať ab eis: ubi xp̃s naſcereť Et ꝓphetia michee in mediũ ꝓfertur: ꝙ xp̃s in bethleem ſit naſciturus. Quod cũ audiſſet: conuocatis magis didicit ab eis tempus ſtelle: que apparuit eis: eoſq; i bethleẽ ad requirendũ puerum deſtinauit: & ut eũ repertum ſibi nunciarent rogauit: ſimulãs ſe adorare uelle: quem pdere cupiebat. ¶ Secũdo oſtendiť: ꝙ eſt deus immortalis. Primo in noue creature productione: quod ſoli deo ptinet. Stella enim illa: que magis apparuit: fuit de nouo creata: que peracto ſuo officio in preiacẽtem materiam eſt reuerſa. Et hoc ut plurimum doctores tenent. Hec autẽ ſtella ab aliis differebat i ſex: quaꝝ tres differẽtias primas aſſignat fulgentius: & alie tres tanguntur in gloſa. Primo enim differebat in ſitu: quia non erat localiter in firmamento celi: ſed pendebat in aere proxima terre. Secundo in fulgore: quia ceteris erat ſplendidior. Nam ſole meridie fulgente luciđiſſima apparebat. Tertio in motu: nõ enim mouebatur motu circulari: ſed precedebat magos motu progreſſiuo more uiatoris: & cũ ſtantibus quieſcebat. Quarto in origine: qa alie facte ſunt in mundi principio: hec autẽ modo. Quinto in officio: quia alie facte ſũt: ut ſint in ſignia & tẽpora: hec autem ut prebeat magis uiam. Sexto induratione: quia alie facte ſũt ppetue: hec aũt rediit i materiã ꝑiacentem officio ſuo cõpleto. ¶ Secundo oſtendiť de⁹ in ſecretoꝝ & futuroꝝ cognitione: cognouit eni xp̃s: qđ herodes facturus erat: iõ & magos ad eum mittere uoluit. Cognouit etiã: ꝙ ſe non adoratuꝝ: ſed occiſuꝝ cogitabat: iõ p aliã uiã redire ꝑcepit. ¶ Et nota: ꝙ cum magi hieroſolymã ingreſſi ſũt: ſtelle ducatum amiſerunt ꝓpter tres rõnes: ut dicit gloſa. Primo: ut de loco natiuitatis xp̃i querere cogereng: ut ſic de ei⁹ ortu certiores redderẽť: tam per ſtelle apparitionẽ q̃ p ꝓphetie reuelationẽ. Secũdo quoniã iuſte querentes humanũ auxiliũ: amiſerunt diuinum. Tertio: qa ſicut dicit apoſtolus: prophetia fidelibus: ſigna ĩfidelib⁹ data ſunt: iõ ſignũ iſtis gentilib⁹ datũ: iter iudeos fideles eis apparere nõ debuit. Cum aũt de hieruſalẽ ẽgreſſi fuiſſẽt: ſtella añcedebat eos: uſq; dũ ueniens ſtaret ſupra: ubi erat puer. Quã uidentes illi gauiſi ſũt gaudio magno ualde ¶ Tertio in magoꝝ adoratione. Nã itrantes

domū iūenerunt pueꝝ cū maria matre eiꝰ: &ꝓcidentes adorauerunt eū.In quo oñdiť uerus deꝰ:qa ꝑceptū erat:ut nullus adora/ reť:niſi ſolus deꝰ:ut dictū eſt. Eidē quoq; mūera obtulerūt:uidelicet auꝝ:thꝰ:& myr rham:obſeruantes ī hoc antiquū legis ꝑce/ ptum.Nō appebis in ꝯſpectu meo uacuus. Hec aūt munera ī ſpē obtulerunt ꝓpter q̄t/ tuor rōnes.Primo:qa ut dicit bernardꝰ btē uirgini auꝝ obtulerunt:ꝓpter iopie ſuble/ uationē:thꝰ ꝯtra ſtabuli fetorem:myrrham pp membroꝝ pueri ꝯſolidationē &uermiū expulſionē.Scdo:ut dicit augꝰ:quoniā auꝝ ad tributum:thus ad ſacrificiū: myrrha ad ſepulturā ꝑtinet.Per hec ītimantes:ꝙ ī xp̄o ꝯfeſſi ſunt regiā poteſtatē:dīnā maieſtatē:& humanā mortalitē. Et hec ē cōis rō doctoꝝ. Tertio ut dicit maxīus:quoniā ī auro oñdiť captiuitatis nr̄e redēptio ꝑcioſa:in thure de monū ſupſtitio ceſſatura:& futurꝰ uere reli giōis cultꝰ apiť:ī myrrha uero:q̄ exanima ta ſolent corpa ꝯſuari: ꝑfigurať carnis nr̄e repatio & reſurrectio mortuoꝝ. Et hec oīa ꝑ xp̄m futura erāt. Quarto:ut dicit gregꝰ: & ē rō moralis:ut ex hoc ſignificeť:qd xp̄o ꝯferre dēamꝰ.Auro nāq; ſapīa deſignať: ſa/ lomōe atteſtāte:q ait:Theſaurꝰ deſiderabiľ requeſcit ī ore ſapiētis.Thure aūt:qđ deo im pēdiť:uirtꝰ orōnis exprimiť:pſalmiſta atte ſtante:q ait:Dirigať orō mea ſicut īcenſū in ꝯſpcū tuo.Per myrrhā uero carnis mortifi catio figurať.uñ & ſcā eccleſia de ſuis opa/ riis uſq; ad mortē ꝓ deo certātibꝰ dicit.Ma nus mee deſtillauerunt myrrhā. Nato ergo regi auꝝ offerimus:ſi in ꝯſpectu illius cla/ ritate ſupne ſapientie reſplendemus. Thus offerimus:ſi cogitationes carnis per ſancta orationum ſtudia in ara cordis incendimus: myrrhā offerimus: ſi carnis uitia per abſti/ nentiā mortificamus:hec gregorius.¶ Ter tio oſtenditur:ꝙ eſt homo tēporalis.¶ Pri mo quia ut homo uoluit naſci & educari:iō inuenerunt puerum cum maria matre eius. ¶ Secundo quia ut timens mortem uoluit occultari: quā naturaliter homīes fugiunt. Ideo cum ſicut deus preſciuiſſet:ꝙ herodes eum querebat occidere:ut homo uerus uo/ luit in egyptum aufugere.¶ Tertio quia a/ mans ſocietatem uoluit a coetaneis ſociari: homo enim naturaliter diligit ſocietatē:cuȝ ſit aīal ſociale: ut dicit philoſophus:& ma/ xime appetit conſortium coetaneoꝝ. Ideo chriſtus uoluit a pueris innocentibus & coe taneis aſſociari:cuius fidei preconium nō lo quendo:ſed moriendo confeſſi ſunt:& flores martyrium extiterunt:ut dicit auguſtinus. & celebratur dies epiphanie ab eccleſia.8. idus ianuarii:quo die iidem magi chriſtum adoraſſe creduntur.

¶ De ſanctis gaſpar balthaſar & melchior magis. XLVIII

Gaſpar:balthaſar & melchior ſue runt illi tres magi:& reges ſciſſi/ mi: qui ad chriſtum adorandum ſtella duce ab oriente uenerunt. Hi de regione perſidis oriētalis: que eſt inda ſuperior prouincia ſabba dicū tur extitiſſe.Hoꝝ nomina hebraice dicunť. Apellius.Amerius.Damaſcus. Grece autē Galgalath.Malgalath.Sarachin.Latine au/ tem nominātur ut dictum eſt. Fertur quoq; cum ad chriſtum uenerunt.Gaſpar fuiſſe an norum ſexaginta:Balthaſar quadraginta: & melchior uiginti:& ita cōmuniter pinguntť. Hi ſapientiſſimi philoſophi & aſtroruȝ ſcie periti:ſucceſſores balaam arioli fuerunt: & ad uiſionem ſtelle uenerunt ex illa prophe/ tia.Orietur ſtella ex iacob ꝛc.Naȝ ut ponit chryſoſtomꝰ: quidam ſecretoꝝ inſpectores elegerunt de ſeipſis.12. & ſiquis moriebať: filius eius ſubſtituebatur. Hi per ſingulos annos poſt menſes aſcendebant ſuper mon/ tem excelſuȝ: qui dicitur uictorialis:& tri/ bus diebus ibi morantes ſe lauabant:deum orātes ut ſtellā a balaā eoꝝ patre ꝑdictam eis oñderet.Et ſic ſucceſſiue: terni & terni: oēs.12.faciebāt.Dū āt iſti tres reges ī nocte natiuitatis dñi ibidē repti eēnt:ſtella de no/ uo creata eis appuit:& ut dictū ē:illis natū regē iudeoꝝ īdicauit: eoſq; ad eū adorandū īuitauit.Qui iuſſa fideliter pagētes:ꝑ aliam uiā admoniti ī ſōnis ab angelo:reuerſi ſunt ī regionē ſuam.Nā uenientes tarſum cū naui bus tarſenſiū trāſfretarūt.Et q̄uis omni reli cta gētilitate:exīde fideles extitiſſent:tñ ba/ ptiſmū nō ſuſcepūt:donec diſpſis apoſtolis ad ꝑdicādū a ſcō thoma apoſtolo: q apud indiā ꝑdicauit:baptizati ſūt:& ī fide xp̄i ꝯfir mati:eiuſdē ī ꝑdicatiōe coadiutores fuerūt. Qui & ī eadē regiōe ī pace qeuerūt. Quoꝝ corpa īde trāſlata:ꝯſtātinꝰ magnꝰ īpator cō ſtātinopoli deportari fecit. Et deīde ꝓceſſu tpis a ſcō euſtorgio epō mediolanū trāſlata ſūt:ut ī eiꝰ uita diceť.3.idꝰ aprilis.Nūc aūt requeſcūt apud coloniā iſtuc de mediolano delata.

¶ De ſcō melanio epō. XLIX

Melaniꝰ epſ rodoneñ uenetēſi pe/ cia uilla:q̄ diciť plautio oriūdꝰ: claruit tpe clodouei regis & ana ſtaſii īpatoř. Qui īter cetera uir tutū eiꝰ īſignia maxīa uiguit po/ tētia aduerſus demones de obſeſſis homībꝰ expellendos.Hic cuidam fratri:quem mali gnus inuaſerat ſpiritus: dum iret ad aquaȝ hauriendam: alapam in maxilla prebens: demonē ab eo excuſſit. Oratoriū autē ſuū: qđ diciť plautium propriis manibꝰ fabrica uit.In uenetēſi pago:diabolꝰ quēdā uirum

uadens:ad hoc eum induxit: ut ſeipſum ſu/ ſpendens laqueo ſtrangularet. Quem ſan/ ctus ſuperueniens & factum abhorrens:ora tione facta:nedum hominem ſuſcitauit: ſed etiam ab imūdo ſpiritu totaliter liberauit. Tantem poſt multa ſigna uirtutū iugiter in tent⁹ i celū migrauit a ſecl'o.8.id⁹ ianuarii. Et cū ſancti albin⁹:uictor:lautorius& mar ius:corpus eius deferrēt p uicēna3 rodoñ ſe peliendū.12.uiculati i turri detēti:ſciſſa tur re per mediū ſoluti & incolumes exierunt. Sanctum corpus ad tumulū comitantes.

¶ De ſcā macra uirgine & mr̄e. L.

MAcra uirgo i ciuitate auguſtana rictiouaro pſide martyriū paſſa eſt. Que dū ſacrificare nollet:iu/ bente preſide:primū in equuleo ſuſpēſa & diuti⁹ torta: deinde in igne precipitata ē. Que cū ibidē diu pman/ ſiſſet illeſa:mamillis eius abſciſſis ſquallore carceris afflicta ē:omi luce ac cibo negatis: ue℞ circa noctis mediū lumine imēſo circū/ ſuſa:uiroq3 uenerando canicie aſpſo ſibi ap parēte ꝯfortata ē:& cūctis plagis ſanata: u/ berib⁹ reſtitutis. Nouiſſime iubente preſide ſup teſtas acutiſſimas & prūas extēſa:& diu uolutata orās migrauit ad chriſtū. Selpul/ taq3 ē in territorio remeneñ.viii. id⁹ ianua/ rii. Cuius corp⁹ poſt multos āNos cuidā leu dulfo bubulco diuitus reuelat̃:oſtenſoq3 ſi/ bi loco per uiſionē:ibidē a fidelibus iuenit̃ ſcilicet iuxta eccleſiā ſci martini: & inde le/ uatū honore ꝯdigno reconditum eſt.

¶ De reuelatiōe pueri ieſu ex egypto. LI.

REvelatio pueri ieſu ex egypto: ſcā eſt regnāte in iudea archelao p herode pr̄e ſuo: ut dicit̃ matthei̅ 2.ca.circa āNos.50. ipii octauia ni auguſti:dū videl3 puer ieſus ſeptenniū etatis ipleuiſſet:ut hiſtoria ſchola/ ſtica tradit. Qualiter aūt xp̄s i egypto trāſla tus fuerit:in auctētico nō habet̃: niſi ꝙ dici tur matth.eodē cap.ꝙ angelus dn̄i appuit i ſomnis ioſeph:admonēs ut tolleret pue℞:& matrē ei⁹:& fugeret in egyptum:& eſſet ibi uſq3 ad obitū herodis. Eo ꝙ herodes quere/ bat pue℞ ad pdendū eū. Qui ꝯſurgens acce pit pue℞ & matrē ei⁹ nocte:& ſeceſſit i egy ptū:& erat ibi uſq3 ad obitū hr̄odis ₓc. ¶ In libro tñ de iſantia xp̄i:quē hieronym⁹chro/ matio & heliodoro ep̄is tranſtulit ex hebrai co in latinū:ſcribit̃:ꝙ ioſeph uirginē cum fi lio iumento ipoſuit:& ipſe in alio aſcēdit:& arripuerūt iter per mōtana & per deſ̃tum: nolentes ire p maritimā tiore herodis. Erāt q3 cum eis.3.pueri & una puella in obſequi um xp̄i. Et exeuntes dracones de quadā ſpe/ lunca:cū ceteri timentes fugierent:ſ̃pentes pue℞ adorauerunt. Simil̃r leones & leopar/ di & alia genera fera℞ adorantes ieſum p de ſertum antecedētes:uiam eis oſtendebant. ¶ Et poſt dies tres dū aqua in utrib⁹ defeciſ ſet: & omnes feſſi ſub palme arbore qeſce/ rent:uirgo maria reſpiciēs ad comam arbo ris de fructibus eius concupiuit. Et cōfeſti3 palma cacumē ſuū ante pedes uirginis icli/ nauit:& collectis ex ea fructibus ad ſatieta/ tem omniū:arbor ſe ite℞ erigens ad ſtatum priſtinū rediit. Tūcq3 angelus appuit:& ra/ mum ex palma euellens & aſportans:ad ce/ leſtia euolauit. Deinde ad radices palme fōs aque limpidiſſime erupit:ex quo omnes re/ fecti ſunt. Et dū iter agentes maximo calore cōprimerent̃:& adhuc .xxvii. diebus itine/ rari opporteret:anteq̄ ad egyptū puenirēt: miro modo poſt tres dies in egyptū deuene runt:& in ciuitatē hermopoli ſe rēceperūt. Ibiq3 manſerūt peregrini uſq3 ad obitū hero dis. ¶ Multa quoq3 miracula de xp̄o puero ab eodem oſtenſa:in prefato libello reperiū tur:que tam breuitatis cauſa q̄ ex eo ꝙ i ter apocripha connumerat̃ omittuntur. Illud tamen memorabile pro conſtantia doctori/ bus habetur:ꝙ ingrediente puero ieſu in tē plum idolo℞ cu3 maria matre ſua:oīa pha ni idola corruerunt:iuxta prophetiam iſaie propter qđ miraculum multi egyptiorum conuerſi ſunt ad eum: & uirginem matrem benigne tractātes:puerum ieſum pulcherri mum plurimū reueriti ſūt: & ipſum aliquē magnorum deorum exiſtimabant. ¶ Extat ibidem fons modicus:in quo fertur uirginē matrem puerum ſepius balneaſſe: & pānos eius propriis lauaſſe manibus. In quo fonte omnes pueri etiam ſaraceno℞ quacunq3 ua/ litudine detenti:deſcendentes:confeſtim ſa/ nantur. Eſt & ibi lapis:ubi uirgo pannicu/ los chriſti lotos ad ſiccandum extendebat. Ibi eſt uinea engaddi:que pfert balſamum: que dicto fonte irrigatur:& ſi aqua alia irri garetur:eo anno nullum fructum produce/ ret. Et hoc notorium eſt in omni terra egy/ pti ē. Et ibi ppe arbor que perſidis dicitur: ut ponit caſſiodorus in tripartita. Que fert̃ uſq3 ad terram inclinata: chriſtum humili/ ter adoraſſe:que ualet in ſalutem membro/ rum:ſi fructus:folium: uel cortex patientis collo alligentur. Igitur poſtq̄ ſeptem annis chriſtus fuerat in egypto: defuncto hero/ de:ut ſcribitur matthei ſecūdo:ioſeph in ſō nis monetur ab angelo:ut chriſtum in terrā iuda reducat:qđ & fecit. Sed audiens ꝙ ar/ chelaus regnaret in iudea pro herode patre ſuo:qui adhuc erat patre crudelior: timuit illo ire. Et admonitus in ſomnis ab angelo ſeceſſit in partes galilee:habitauitq3 in ciui tatem nazareth. Herode antipa herodis a/ ſcalonite minore filio: & fratre archelai:

iam tetrachiam galilee tenente. Dies autem
huius relationis pueri ieſu ex egypto facta
ſcribitur a hieronymo in eius martylogio
fuiſſe die ſequenti poſt epiphaniã:uidelicet
ſeptimo idus ianuarii.

¶De ſanctis iuliano baſiliſſa & ſociis mar/
tyribus. LII

IVlianus martyr cũ ſociis:& baſi
liſſa uirgo cum ſociab⁹ tẽporib⁹
diocletiani & maximiani i ciuita/
te antiochia claruerunt.Qui no/
bilibus & xp̄ianis parentib⁹ ꝓge
nitus:liberaliũ ſcientiis ibutus:dũ annoru3
18.a pentibus ad ꝯiugium cogeret̃:& ipſe i
uirginitate deo ſeruire diſpoluiſſet: diuina
monitus uiſione pentibus ꝯſenſit: & puellã
nobilẽ & xp̄ianam noie baſiliſſam in ꝯiuge3
accepit.Die igit̃ ſtatuta nuptiis cum gloria
celebratis:intrat cubiculum cũ uirgine iu/
lianus:tanq̃ iura matrimonii ſoluturus:ubi
dum uirgo miraret̃:ꝙ odorem roſaꝝ & lili
oꝝ hyemali tp̄e ſentiret.Exponit ſibi iulia/
nus hunc eſſe odorem pudicitie uirginalis:
& poſt ſcãs admonitiones uirginẽ ad uotũ
ꝯtinentie incitauit.Tunc apparentes ſibi ex
una pte xp̄s cum comitiua ſanctoꝝ: ex alia
dei genitrix cum ſocietate uirginum: nimia
luce circũfuſa:ſanctos dei ꝯiuges de uirgi/
nali ꝓpoſito ꝯmendarunt:& eis coronas au/
reas impoſuerũt:ac librum uite aureis ſcri/
ptum litteris oſtenderunt:in quo nomia ſua
ꝯſcripta iulianus & baſiliſſa legerunt.Sicq;
uiſione ab eoꝝ oculis ablata:ambo ſancti i
ſcõ ꝓpoſito permanſerunt.Adeo ut parenti/
bus iuliani de medio morte ſublatis:ſua oĩa
pauperibus errogarent: & duo monaſteria
cõſtruerent:in quorum uno iulianus extitit
pater &admĩſtrator fere mille monachorũ:
in altero baſiliſſa cũ cetu ſacratiſſimo mul/
tarum uirginum domino ſeruiebant. ¶Dũ
autem perſecutio xp̄ianoꝝ i ſyria & egypto
maxime uigeret: orauit baſiliſſa:ut uirgies
quas ꝯgregauerat: dominus periclitari nõ
permitteret.Et per uiſionẽ a chriſto confor
tatur:ꝙ omnes filias ſuas:quas deo acquiſi/
uerat:ad celos premittens:ipſa eaſdem poſt
modũ ſequeret̃. Quod dũ ſcã ſuis referret
uirginibus:ſubito cõmotus eſt locus:& ap
paruit colũna lucis inter eas:in qua lr̃is au/
reis ſcriptum erat:q̃liter oẽ illud ſacꝝ col/
legium xp̄s infra certum tp̄is ſpatiũ ad cele
ſtia inuitabat:quod & factum eſt. Nam itra
ꝯſtitutum tẽpus:oẽs ille ſacre uirgines ad
celos in ſancta confeſſione migrauerunt. ✠
Que poſtmodũ cuncte auro & gẽmis indu/
te:baſiliſſe apparuerũt oranti: & ꝙ eã expe
ctabant dicentes: & ad celeſtia inuitantes.
Hec dũ baſiliſſa iuliano gaudẽs retuliſſet:
oran[illegible]a cum emiſit ſpiritum:quam ille

condigne tradidit ſepulture. ¶Poſt hec dũ
martianus p̄ſes antiochiam ab imperatori/
bus miſſus eſſet: & chriſtianos omẽs diis i/
molare compelleret:& ep̄s ciuitatis cũ mul
titudine cleri & populi ad ſanctum cõfugiſ
ſent:miſit martianus aſſeſſorem ſuum cũ ſa/
tellitum multitudine:ut de predictis: an ita
eſſet inquireret. Qui ueniens ad ſanctum iu
lianu3:& ip̄m cum oibus:qui cũ eo erãt: in
fide xp̄i feruẽtes inueniens: eadem p̄ſidi nun
ciauit.Tunc preſes iulianum ſolum:uti au/
ctorem omniũ iuſſit teneri.✠Reliquos ue/
ro omnes in quo erant loco incluſos incen/
ſo cenobio igne cremari:ubi martyrum oc/
ciſorum audiebant̃ ſingulis horis canoni/
cis uoces pſallentiũ. ¶Poſt hec martianus
iulianum in cuſtodia detentum ante ſe in fo
ro deductum: cepit cõpellere ad ſacrificia
deorum.Quem ſacrificare nolentem: iuſſit
primo nodoſis fuſtibus cedi. Et dũ cedere/
tur:caſu unus cedentium eruit alterius ocu
lum:qui erat notiſſimus imperatoru3. Qui
dum iuſſu p̄ſidis ad templa deorum ductus
eſſet:ut eis inuocatis oculum recuparet: de
mones hoc ſacerdotibus ſe non poſſe facere
clamabant:qn poti⁹ eterno igni una cũ ſuis
cultorib⁹ reſeruatos affirmabãt.Et dũ illuc
p̄ſes ingreſſus eſſet: plus q̃ quinq̃ginta ido/
la de auro:argento:cryſtallo & ebore i pul
uerem redacta ſunt. Quod dum preſes ma/
gice arti iuliani aſcriberet:lotio ip̄m perfũ/
di iubet:ut ſic maleficia ſolueret: quod tñ i
balſami odorem uerſum eſt. Sanct⁹ autem
martyr uiro illi excecato facto ſigno crucis
oculum reſtituit:q mox ad xp̄m cõuerſus:
mandato preſidis gladio interemptus eſt.
¶Deinde p̄ſes iuſſit ſanctũ ferro uinctum
per totam ciuitatẽ circũduci. Et dum ante
ſcholas: i qb⁹ celſus puer fili⁹ martiani ſtu
debat trãſiret:uidit celſus circa ſãctũ mul
titudinẽ angeloꝝ coronã p̄cioſã ſibi iponẽ
te3.Moxq; r̃lictis ſcholis ꝯuerſus:ad pedes
ſci iuliani cucurrit:& xp̄m ꝯfiteri uoce cla/
riſſima cepit.Et dũ pater p̄ſes una cũ matre
& aliis magnatibus eum uellent retrahere:
cepit puer eos duri⁹ icrepare.Quos p̄ſes in
dignat⁹ i artum: obſcuꝝ:&fetidum carcerẽ
iuſſit recludi:ſed chriſti uirtute lux de ce/
lo ſuper eos ingens infunditur:fetor in odo
rem conuertitur:ſed & uincula qbus fuerãt
alligati ſoluuntur: atq; uiginti milites:qui
eos cuſtodiebant:ad dominum conuertun/
tur:qđ audiẽs preſes eos una cũ iuliano &
celſo eius filio fecit in eadem cuſtodia deti/
neri. ¶Cõtigit autem:ut eo tempore ſeptẽ
fratres filii ꝗdam nobilis chriſtiani: qui fue
rat de genere carini ipatoris: & ipſi fideles
impatoribus adeo grati forent:ut ipſos ſine
ulla perſecutiõe cũ quodã antonio preſby/

cero:religione fidei uti pmitteret.Qui p ui/
ſionem a xp̄o moniti ad ſanctū iulianū ī car/
cerē una cū prefato preſbytero acceſſerūt:
& ipſum ac ſocios hortari ceperunt.Et ab an/
tonio preſbytero celſus puer:una cū uigin/
ti militibꝰ conuerſis baptiſmi grām perce/
perunt.Quos martianus ī eadē cuſtodia de/
tineri precepit:& oīa que geſta fuerāt prin/
cipibus p litteras intimauit.Cui īpatores re
miſerunt: ꝙ ſi ſacrificare nollēt:ſingulos in
cuppis pice:ſulphure:& bitumine repletis
cōcremaret.Et dum eos oēs eductos de cu/
ſtodia preſes ante ſe ſtatuiſſet: ut eos iuxta ī
peratorū decreta mori faceret:Sāctus iulia
nus iuuenem quēdam defunctum:qui porta
batur ad tumulū ſuſcitaui qui & mirabilia
que in alio ſeculo uiderat:corā omnibꝰenar
rauit:& ipſe fidē xp̄i recepit:Et cū uxor pre
ſidis plorans filio ſuaderet: ut tam acerba
morte interfici nollet: promittit eidē celſus:
ꝙ in cuppa ignea pmaneret iuſtꝰ. At preſes
filii iteritum horrens uicariū dereliquit:&
inde cū lachrymis abſceſſit.Igiť oēs illi ſcī ī
cuppis miſſi:& igne ſuccēſo pmāſerāt illeſi
Quod preſes audiēs admiratꝰilluc acceſſit:
& magie iuliani hec omnia deputās : matri
celſum per triduū conceſſit: ut ab ea eiꝰ ani
mus mutareť.Que una cū omnibus illis:in
honeſta cuſtodia detenta:a filio celſo cōuer
ſa eſt : & ab antonio preſbytero baptizata.
Quod audiens martianus ✠ uiginti milites
extra urbē eductos tradidit decollādos ✠
Septē uero fratres igne ꝯſumi fecit. Iulianꝰ
autem cū celſo filio & matre eiꝰ coniuge:&
cū antonio preſbytero ac iuuene a mortuis
ſuſcitato:ſuo iudicio reſeruauit . Quos oēs
diutius examinatos: & in xp̄i ꝯfeſſione imo/
biles repertos: iterum carceri tradidit cru/
ciandos.Sequēti die igreſſus ī templū iouis
eos omēs illuc adductos: cepit ad ſacrificia
ſuadere.Orante aūt iuliano templū cum oī
bus idolis ſubmerſum eſt:& mille de ſacer/
dotibus & multitudīe gentiliū pierunt: ubi
ad miraculi atteſtationē ignis uſqꝫ in pſēs e/
ructat.Tūc martianꝰterritus eos iteꝝ carce
ri mancipauit:ubi media nocte ad eos ueniē
tes baſiliſſa cum oībus ſanctis:quos iulianꝰ
xp̄o acquiſiuerat:eos hortantes ad ſuperna
dulcius inuitabant. Die autē ſequenti iuſſit
preſes digitos manuum & pedū ſanctorum
licinio oleo infuſo ligari:& igni ſuperponi.
Dehinc ✠ celſo filio ſuo cutē capitis aufer/
ri: ✠ antonio uero preſbytero & ✠ anaſta
ſio iuueni ſuſcitato oculos effodi.Sāctā aūt
matrē celſi cum aliquis tāgere uellet: exce/
cabatur.Sācti uero exoculati diuinitus illu
minantur:& alii ab omnibus tormentis libe
rantur.Cumqꝫ martianus eos oēs in amphi/
theatro beſtiis expoſuiſſet: & fere oēs ſcoꝝ
pedibus procidiſſent:iuſſu preſidis:oēs rei
mortis ibidem deducūtur:cū quibus iulia
nus & ceteri capitali ſnīa feriuntur:utſic ſcō
rum corpora a reoꝝ cadaueribus : xp̄ianis
eſſent incognita.Statiqꝫ facto terremotu cū
coruſcationibus & grandine: tertia ꝑs ciui/
tatis cū omnibus templis fūditꝰ corruerūt:
preſes autem inde uix euadens eadē nocte ī/
teriit uermibus ebuliens.Sed dū xp̄iani cor
pora ſanctoꝝ diſcernere non poſſent:anime
ſinguloꝝ in ſpecie uirginum ſuper ſingulo/
rum corpora uiſe ſunt.& ſic corpa ſunt col
lecta & in eccleſia ſub altari tumulata.Paſ/
ſio autem horū omnium ſanctorum agitur
ſeptimo idus ianuarii.

¶De ſcō lutiano preſbytero & mr̄e. LIII.

Lutianꝰ antiochene eccleſie pſby
ter & martyr uir doctiſſimꝰ atqꝫ
eloquētiſſimus fuit. De quo hie/
ronymꝰ libro de uiris illuſtribꝰ
ſcribit:ꝙ tantū in ſcripturaꝝ ſtu
dio elaborauit:ut uſqꝫ tunc:quedā exempla
ria quorūdam opuſculoꝝ luciani nūcuparē
tur.Feruntē & de eius fide libelli: & breues
ad non nullos epiſtole . Paſſus ē nicomedie
ob chriſti confeſſionē ſub perſecutione ma/
ximiani tpe antherii pape:& ſepultus hele/
nopoli bithynie.Quā urbem cū prius dre/
pana uocareť:cōſtantinus imperator iſtau/
rans : in honore matris ex nomīe ipſius he/
lenopoli uocauit.Beda lucianū hunc ſub a/
lio maximo impatore:qui una cum ꝯſtantio
impauit:paſſum fuiſſe ſcribit:qui paſſus eſt
vii.idꝰ ianuarii.

¶De ſcō clero diacono & martyre. LIIII.

Clerus diaconus apud antiochiaꝫ
pro cōfeſſiōis gloria: ſepties tor
tus:& diu in carcereꝫ maceratus
ad ultimum decollatus martyri/
um conſumauit.vii.idꝰianuarii.
hec ado in martylogio ſuo.

¶De ſanctis luciano maximiano & iuliano
martyribus. LV

Lucianꝰ pſbyter:maximianꝰ& iu
lianꝰ pueri:apud beluacū ciuitatē
p xp̄i nomīe paſſi ſūt.Qui lucia/
nus bti petri diſcipulus fuit.Et a
ſcō clemēte papa cum beato dio
nyſio epō ad gallias pdicādas directus : eī/
dēqꝫ comes & coadiutor datus extitit. Poſt
hec idē pſbr̄:a ſcō dionyſio beluaceñ urbi ꝯ
ſtiatꝰ:xpꝫ euāgelizās:pluſq̄.30.miliū gēti/
liū ad chriſtum cōuertit. Inter quos maxi/
mianū : & iulianum pueros baptizauit. Ad
hunc ꝯprehendendum ubicūqꝫ foret inuen/
tus:Iulianus prefectus tres pueros deſtina/
uit:latrinū:lariū:& antrū.Qui ipꝫ ī belua/
co predicantē repertū cū duobꝰpueris iā di
ctis tenuerūt:& ad prefectum adduxerunt.

Qui primo maximianũ & iulianum pueros capite cedi fecit. Deinde lucianũ p̄ſbyterum fuſtibus ceſum: xp̄m ↄfitentem ſimiliter decollari mandauit. Cui⁹ corp⁹ truncatum & exanime: caput ꝓpriis manib⁹ ſumptum q̄ſi tribus miliarib⁹ deportauit: & tranſuadato tare fluuio uſq; ad locũ: in quo ſepeliri elegerat deuenit: ibiq; glorioſe occubuit: ubi & tumulatus quieſcit. Viſoq; tanto miraculo quingenti gentiles ad xp̄m ↄuerſi ſũt. Paſſi ſunt aũt ſcī martyres .6. idus ianuarii.

¶ De ſcō ſeuerino abbate. LVI

SEuerinus abbas tēpore: quo attila rex hunoꝝ defunct⁹ eſt: i utraq; pānonia & finibus danubii rebus turbatis: ac īter filios eius ꝓ regno obtinendo inito certamīe de partibus orientis adueniens ī uicinia norici ripenſis & pannonioꝝ ꝑuo oppido: qđ aſtaris dicitur: morabaṫ: agens angelicā uitam: & tradens apoſtolicā doctrinā. Hic ſpiritum ꝓphetie mirabilē noſcit habuiſſe. Nā ſubuerſionē dicti oppidi ꝓpter ciuiũ peccata dudũ ante p̄dixit: & ciuibus eidē illudentibus inde diſceſſit. Quo abeunte die & hora: qb⁹ p̄dixerat: oppidũ a barbaris ſubuerſum eſt. Inde ad aliud caſtꝝ: quod diciṫ cũmagonis declinauit: quod a barbaris intus exiſtētib⁹: xp̄ianiſq; domiantib⁹: arctiſſima cuſtodia ſuabaṫ: nullo īgredi uel egredi ꝑmiſſo. Ipſe aũt nemine īterrogante oppiduꝫ intrauit: & xp̄ianis ītus exiſtentibus ſalutem ꝓmiſit: eiſq; triduanā penitētiā indixit. Die uero tertio facto maximo terremotu barbari deterrenṫ de oppido fugiētes: & ſubſidiũ ciuibus intrinſecus aduenīſſe putātes: nocte ſupueniente ſe alterutꝝ hoſtes exiſtimantes mutuo ſe ipſos cedebant. ¶ Ciuitatē fauianis: quam fames opp̄ſſerat: eo ꝙ hyemis tp̄e danubio congelato uictualia nauibus iuxta morem eodem deferri nō ualebant: oratiōe facta & glacie intempeſtiue reſoluta nauib⁹ uictualibus onuſtis aduenientib⁹ ab inopia liberauit. Cũq; barbaroꝝ rabies omīa loca occuparet: quocũq; ſcūs ītroibat oppidum: illud ab incurſu hoſtiũ deus eruebat. ¶ In caſtello cucullo locuſtas a cunctis: quos repleuerāt agris excuſſit: ſolo agro uni⁹ ciuis excepto: eo ꝙ ab eo monit⁹ ad eccleſiā una ſecum: ceteris cunctis ciuibus ad orationeꝫ ꝑgētibus: uenire ↄtempſit. ¶ In iouiaco oppido mulierem ſeminecem incolumem tradidit. ¶ Leproſum de mediolano ſibi adductum a lepra mũdauit. ¶ Bonum monachũ barbarum natione ab oculorum infirmitate curauit: & alia inſignia miracula fecit. Diem ſui obitus triennio ante predixit: & ſe defunctum inde tranſferri mandauit: eo ꝙ ciuitas infeſtatione barbarica fuerat ſubuertenda: quod ut predixerat p̄ omnia euenit. Sicq; in monaſterio: quod ipſe conſtruxerat apud oppidum noricum ſub rege rugorum feuba in pace quieuit .6. idus ianuarii. Corpuſq; eius: ut mandauerat: trāſlatũ eſt multis miraculis clarens. Et in caſtello lucullano: quod eſt in italia apud ciuitatem neapolim per manum ſancti uictoris epiſcopi iuſſu gelaſii pape locatum eſt: ubi in eius noīe monaſterium eſt conſtructum.

¶ De ſcō ſeuerino ep̄o. LVII

SEuerinus epiſcopus neapolitanus fuit: & frater beati martyris uictorini epiſcopi pictauieneñ. de quo dicetur in eius feſto q̄rto noñ nouembris. Qui ſeuerinus poſt multarum uirtutum perpetrationē: & ſanctitatum inſignia quieuit in pace ſanctitate plenus .6. idus ianuarii. Hec ado.

¶ De ſancta martiana uirgine & martyre. LVIII

MArtiana uirgo & martyr ciuis in ſuegritana fuit: que ueniens ceſaream: & uidens in platea ſimulachrum diane confregit. Propter quod a miniſtris iudicis detenta: ceſa: & ad ipſum deducta eſt. Quam iudex in loco puplico expoſitam gladiatori cuidam illudendam tradidit. Qui dum nocte ad ipſam īgredi uellet: paries diuinitus ſe interpoſuit: & ne ad eam accedere poſſet prohibuit. Traditur ſecũdo & tertio uiris: & eis ſicut & primo ſimiliter contigit. Deinde in harena beſtiis ſubiiciṫ: quāprimũ leo manſuetus effectus lingere cepit. Sed de ↄſilio bindarii archiſynagogi iudeoꝝ laxaṫ ſibi taur⁹ indomitus: q oculum q̄dem uirginis eruit: quaꝫ poſtmodũ leopard⁹ diſcerptam lacerauit. Sicq; īmaculatũ xp̄o ſpiritũ reddidit. Cuius corp⁹a fidelib⁹ in ipſa ciuitate ſepultnm ē. Dũ aũt archiſynagog⁹ domũ rediiſſet: ignē celeſti cũ oī familia & domo ↄſũptus ē: que dom⁹ nunq̄ deiceps ꝑmanere potuit: ſed in miraculi teſtimoniũ pluries repata ſemper corruit. Paſſa eſt aũt uirgo xp̄i .5. id⁹ ianua.

¶ De ſcō marcellino ep̄o. LIX

MArcellin⁹ ep̄s anconitanus uenerabilis uite fuit: cuius greſſũ dolore nimio podagra cōtraxerat: eũq; familiares ſui: ſic ubi neceſſe eſſet: ī manib⁹ ferebāt. Quadā uero die per culpam incurie ciuitas anconitana ſuccenſa eſt. Cũq; uehementer arderet: cucurrerunt omnes: ut ignem extinguerēt: certatimq; proiicientibus aquam: ſic flamma excreuerat: ut totius urbis incendiũ minari uidereṫ. Cũq; ignis iam partem urbis non modicam cōſumpſiſſet: & obſiſtere nulli⁹ ualeret: deduct⁹ ī manib⁹ ep̄s familiarib⁹

ſe portantibus: precepit ut contra ignē illū ponerent: qđ & factum eſt: & ibidē poſit⁹ ē: ubi flāma ardenti⁹ incūbebat. Cepit autem miro modo in ſe incendium retorqueri: ac ſi ſui impetus reflexione clamaret: ſe epm trāſire non poſſe. Sicq; flāma illo termīo refrenata in ſemetipſa refriguit: & ultra contingere qcquā edificii non pſumpſit. Quieuit aūt in pace ſanctus eps. v. idus ianuarii. hec gregorius primo dialogo capitulo. vi.

De ſancto paulo primo eremita. LX.

Paulus primus eremita cuius uitam ſcribit hieronym⁹ feruente decii pſecutione eremum uaſtiſſimam adiit: ubi. 93. annis: hominibus icognit⁹ manſit. Cui⁹ pſecutionis īmanitas: duobus recitat exemplis. Duo eni xpiani iuuenes ꝯprehēdunt: quorū alter nudus melle punctus: & ligat⁹ ſub ardore ſolis: muſcaꝝ & ueſpaꝝ aculeis lacerādus exponit: ut ſcabronū pūcturis cederet: q ignitas ſartagies ſupaſſet. Alter uero ameniſſimo uiridario: uinctis manibus ac pedibus lecto ſternitur: ſibiq; puella ſpecioſiſſima & ipudica ſociat: que amplexibus & cōtagiis iuuenē ad luxuriam prouocabat. Cū ergo ille mot⁹ contrarios ſenſiſſet in carne: nec aliter ſe poſſet defendere: linguā dētib⁹ preciſam in faciem ipudice expuit: & ſic dolore tentationem fugauit: eamq; confudit.

Eodem tempore dum paulus iferiori thebaide oriundus annoꝝ. xvi. parentibus orbatus cum ſorore coniugata remanſiſſet: & tantas martyꝝ ſtrages audiſſet: territ⁹ ſcīm deſeruit: & ad montiū deſerta confugit. Et i ſpelunca maxima: iuxta quam arbor palme uetuſtiſſime germinabat: & fons lipidiſſim⁹ exſurgebat: uſq; ad uite ſue terminū icognitus manſit. Quomodo autem hoc tempore medio uixerit incognitum ē. Cum autem paulus annoꝝ. 113. eſſet in eremo uitā angelicam ducens: & antonius annoꝝ. 90. in alia ſolitudie moraret: & cogitaret i animo ſuo: nullum ultra ſe monachoꝝ in eremo conſediſſe: noctu ſibi a dño reuelatur: alium in pfundiori eremo ſe meliorē cōſiſtere: ad quē uiſendum deberet accedere. Qui ſenectutis ſue oblitus & baculo ſuſtentat⁹: cepit per ſiluam pgrare. Et primo quidem obuium habuit hippocētauꝝ hominem. ſ. equo mixtum: qui ſibi uiam dextera demōſtrauit. Deinde obuiauit animali fructus palmaꝝ ferenti ſupra imaginem hominis: deorſum habens formam caprinā: quē antonius intellexit eē demonē in tali forma gentiles ruſticos decipientē. Et dum diem quaſi uagando per eremū exegiſſet: noctem in oratione deduxit. Sūmoq; diluculo eidē lupa ad radices montis aquam lambens apparuit: que ipſum ad cellulam pauli perduxit. Sed dum intrans ſpeleum: & aure diligenter ſi qđ audiret auſcultans pedē. ſ. lapide offendiſſet: Paulus antoniū ſentiens hoſtium firmauit. Antoni⁹ uero rogat: ut ſibi aperiat: qui āimalia recapiebat: aſſerens ſe nunq̄ receſſuꝝ: ſed ibi potius moriturum: uictus ergo paulus ſibi aperuit: & alter alterum ex nomie ſalutauit: in mutuos amplexus ruunt: iuxta fontem cōſedentes quieſcunt: & de multis colloquentes ad inuicē ſermonē protendunt. Hora aūt nona coruus ad eos aduolauit: & panē integrum eiſdem appoſuit. Tūc paulus deo gratias agens dixit: uolatile illud quotidie per annos. 60. panem dimidium apportaſſe: ſed tunc propter hoſpitis aduentū anonā duplicaſſe. Inter eos pia lis orit: quis dignior panem diuidere debeat: defert paulus hoſpiti & antonius ſeniori. Tandē ad ueſperas i hoc conueniunt: ut uterq; manum apponat: & e regione quiſq; panem diuidat. Deinde paululum ex aqua fontis guſtantes: noctem i diuinis colloquiis tranſegerunt inſomnem.

Cūq; mane paulus antonio ſuum obitum in proximo nunciaſſet: & ex hoc antoni⁹ ultra modum defleret. Paulus ne ex ſuo obitu mens utriuſq; triſtaretur: cogitauit illum remittere: ut ſic expeditius poſſet ad deum migrare. Rogauitq; antonium: ut ad cellam ſuam rediens: palliū qđ ſibi athanaſius eps dederat: apportaret: quo corp⁹ ſuum mortuum inuoluere poſſet. Miratur antoni⁹: qꝫ tale ſibi ſecretum apuit: ad cellam feſtinantius rediit: & pallio accepto uelociter ad paulum repedare cepit: dubitās de eo: qꝫ ſibi accidit. Et cum iā die illo & ſequēti prexiſſet: & iam trium horarum iter eidem reſtaret: uidit pauli animā niueam inter prophetarum angelorum & apoſtolorum choros ad celeſtia cum ſplendore conuolantem. Et procedens uelocius ad ſpeluncam uenit: & corpus genibus flexis uti orantem conſpiciens: ſe deceptum putauit: paulumq; uiuentem & orantem credidit. Et cum dudum obſeruans motum aliquem nō uidiſſet: & mortuum cognouiſſet: poſt multas lachrymas corpus inuoluit: & exequias celebrauit.

Cum autem ſarculū non haberet: ex quo terram foderet: ecce duo leones adueniunt: & ad menſuram humani corporis foueam faciunt: & inclinato capite abierunt. Sicq; antonius corpus terre condidit: & ueſtimentū de palmarum foliis contextū: quo paulus induebatur: aſſumpſit: & ad cellam ſuam rediens fratribus uiſa narrauit. Eaq; ueſte ex deuotione in ſolennitatib⁹ utebatur. Quieuit autem paulus in domino. 4. id⁹ ianuarii circa annum domini. 287.

De ſancto paulo ſinplice ꝯfeſſore. LXI.

PAulus monachꝰ ſimplex cogno/
mine diſcipulꝰ antonii fuit: q dũ
ruſticanꝰ eſſet: inuentã uxorem i
crimine adultero dimiſit: & ere/
mum petẽs antonio adheſit. Qui
prima nocte ſue ↄuerſiõis: ut ꝓbaret illum:
iuſſit antoniꝰ: ut ſe expectaret: q tribꝰ diebꝰ
ante celle hoſtiũ orans ꝑmanſit: magiſtrum
expectans: nec diei eſtu: nec rore noctis mo
tus eſt. Dum aũt i ↄuentu fratꝝ ex ſimplici/
tate iterrogaſſet: an xp̃s prior eſſet ꝓphetis:
mandauit ei antoniꝰ: ut taceret: & obſtinatiſ
ſime triennio ſilentiũ ſuauit: nemini loquẽs
Cui etiã dum antoniꝰ plurima ↄtra rõne iu/
beret: uidelicet ut aquã hauſtaȝ effunderet:
& ueſtes diſſueret: & reſueret: oĩa patienter
ĩplebat: & egros quos ſanare neqbat antoni
us: iſte ſanabat. Dum ꝓ ſalute uiri furentis
inſtanter oraſſet: illeq; ſalutem ↄſeq non po
tuiſſet: qſi idignatꝰ paulꝰ ↄtra dñm iurauit:
ſe niſi ille ſanatus fuerit minime comeſtuꝝ:
moxq; ille fugata rabie ↄpos mentis effectꝰ
eſt. Serpentes etiã & ſcorpiones ſcindebat:
& cordium ſecreta cognoſcebat. ¶ Vidit a/
liqñ iter frẽs ſplendidos uirũ obſcuꝝ & ni/
grũ eccleſiã itrantẽ: & demones illũ retrahẽ
tes. Pro quo dũ oraſſet: uidit illũ claro uul/
tu exeuntẽ: & demones ab ipſo elongatos:
Interroganſq;: dicit illũ fuiſſe peccatorẽ lon
ga fornicatiõe detentũ: nuꝑq; ad deũ maxĩa
ↄpunctiõe ↄuerſum: & abrenunciãs ſeculo:
pauli diſcipulꝰ effectꝰ eſt. hec in uitis patꝝ.

¶ De ſcõ nicanore diacono. LXII

NIcanor diaconꝰ unꝰ de .7. primis:
q ab apoſtolis electi fuerunt: ut
habet actu .6. Grã dei & fide ad
mirandꝰ fuit: q p̃dicationis offi/
cium diligenter exercens: apud
cyprum glorioſiſſime coronatꝰ: ibiq; ſepul
tus eſt .4. idus ianuarii: ut dicit hieronymꝰ.

¶ De ſcõ guilelmo archiep̃o. LXIII

GVilelmꝰ ep̃s bituriceñ floruit tp̃e
philippi ĩꝑatoris: q ãno dñi. 1199
in ep̃atũ ꝓmotꝰ eſt. Hic genere no
bilis a pueritia i piſieñ & ſueſio/
neñ eccleſiis canonicatũ obtinẽs
ſeculo derelicto ad grãdimõtenſẽ monaſte/
riũ ſe ↄtulit: ibiq; factꝰ monachꝰ aliq̃to tp̃e
fuit: deĩde ad maiora ꝓcedens ad ordinem ci
ſtercieñ i põtiniaceñ monaſterio ↄuolauit:
ubi ꝓficiens i uirtutibꝰ: prioratum ſuſcepit.
¶ Poſtmodũ abbas fontis ſci ioãnis factus:
ſucceſſiue ad abbatiã carolaceñ cenobii aſ/
ſumptꝰ eſt. Et ubiq; ſubditos i multa mãſue
tudine ꝑtractauit: & uirtutũ exẽpla ꝓpaga/
uit. Tandẽ licet iuitꝰ i eccleſia bituriceñ põ
tificali ſublimatꝰ honore: henrico archiep̃o
ſucceſſit: ubi oneri ſuccubuit: nõ honore p̃
fuit: & humilitatẽ priſtinã obſuauit. De aĩa
rum uero cura ſollicitus uerbo & exemplo
gregẽ dñi paſcere curauit: & uirtutũ mira/
culis claruit. Nã p̃ſbyteꝝ gerardum noĩe: q
uſum ſiniſtre manꝰ amiſerat: ita ut celebra/
re nõ poſſet: audita priꝰ eiꝰ ↄfeſſiõe infra ter/
tiũ diẽ adeo ſanauit: ꝙ p̃ſbyter poſt triduũ
celebrauit. ¶ Pueꝝ etiam cerebro & oculis
turbatum: tremorẽ capitis patientẽ: ĩpoſita
ſibi manu ꝑfecte ſanũ effecit. Sẽp eode uul/
tu & aĩo ꝑſeuerãs: quoſcũq; ad ſe uenientes
ↄſolabat. Tãdem aſſũpta cruce ↄtra hereti/
cos abigenſes ꝓficiſci uolens: cũ itineris ne/
ceſſaria ꝑparet: ĩfirmitate correptꝰ: qeuit in
pace .4. idꝰ ianuarii: & ſepultus i bituriceñ
eccleſia: ↄfeſtim miraculis coruſcare cepit:
quem honorius papa tertius canonizauit.

De ſcõ igino papa & martyre. LXIIII

IGinꝰ papa & martyr natiõe gre
cus ex philoſopho de athenis:
cuius genealogia nõ inuenitur:
theleſporo pape i pontificatu ro
mano ſucceſſit: & ſedit annos q̃t
tuor menſes tres: dies ſex. Hic ↄpoſuit cleꝝ
& diſtribuit gradus. Hic etiam cõſtituit: ut
unus patrinꝰ uel una patrina ſuſcipiat leua/
tum a fonte baptiſmi. Similiter & in ↄfirma
tione & in cathezizatione. Inſuper ſtatuit: ꝙ
excepto romano pontifice: nullus metropo/
litanus audiat cauſam ſui epi: nec condẽnet
eum: niſi in ↄſpectu epiſcoporũ ꝓuincialiũ
uẽtuletur. Hic etiam ſcripſit omnibus fide/
libus generalem epiſtolam de deo trino &
uno: & de incarnatione filii dei: plenã catho
licam fidem continentẽ. Hic fecit ordinatio
nes tres per mẽſem decembr̃. p̃ſbyteros .15.
diacones qnq;: ep̃os p diuerſa loca ſex. Qui
ſub perſecutione ſeueri ĩꝑatoris martyrio
coronatus: ſepultuſq; eſt iuxta corpus bea/
ti petri in uaticano .3. idus ianuarii: & ceſſa/
uit epiſcopatus dies tres.

¶ De ſcõ ſaluio ep̃o & martyre. LXV

SAluius ep̃s ambianeñ. de territo
rio auernenſi tẽpore hilperti re/
gis claruit: qui p̃dicto regi arri
ano reſiſtebat. Tẽpore aũt regis
caroli ueniẽs ualentianas & p̃di
cans: inuitatus ad prandiũ a quodam genar
do nobili: dum in menſa quedam uaſa argẽ
tea ꝓtuliſſet: uinegandus filius dicti genar/
di auaritia ductus: predicta omnia ſibi au/
ferri fecit: deindeq; ipſum in carcere detineri:
ac nocte ſuperueniente eundem in carcere
cum uno eiꝰ diſcipulo iugulari: + & corpa
eorum latenter abſcondit in ſtabulo armen
torum. Verum dũ locum ip̃m taurus igens
ſemp cuſtodiret: ne ab aliis aĩalibꝰ pollue/
retur: & pollutum aliqñ purgaret: & omni
nocte lumen quaſi in modũ duaꝝ lãpadarũ
ſuper humata corpora uideretur: reuelãte

angelo rex carolus miſit ualentianas:& cor
pora defoſſa currui ípoſita ad ſanctū ueda/
ſtum deportari mandauit:que multi boues
currui iūcti trahere nō poterāt. Demū duo
bus bobus ſolūmodo appoſitis:& quo abi/
re uellēt dimiſſis: ſanctoꝝ pignora ad eccle
ſiam ſancti martini apud ualētianas deduxe
runt:& ibidē ſubſtiterūt:ubi & condita ſūt.
Interfectoribus martyꝝ a carolo inquiſitis:
exoculatis & decollatis. Qui paſſi ſunt ter/
tio idus ianuarii.

¶ De ſancto ſatyro martyre. LXVI.

Satyrus martyr apud achaiā paſ/
ſus ē. Qui tranſiens ante qddam
idolū cū exufflaſſet illud ſignās
ſibi frontē ſacratiſſime crucis ſi/
gnaculo ſtati ſimulacrū corruēs
in puluerē redactū ē. Ob quā cām martyr
xp̄i ab īfidelibꝰ tētus in xp̄i ꝯfeſſione decol/
latus eſt ſecūdo idꝰ ianuarii.

¶ De ſancto arcadio martyre. LXVII.

Arcadius martyr : ut ſcribit zeno
ep̄s ueroneñ: glorioſa paſſiōe co
ronatus ē. Cuius tā illuſtre mar/
tyriū fuit: ut in uno corpe tot fue
rint ſupplicia: quot uident̄ & mē
bra. Nā cū ꝓpter perſecutiōis rabiē ex urbe
aufugiēs latitaret. Cōprehēſus a pagāis ad/
ducitur ad iudicē:& dū xp̄m confitet̄ exco/
gitato nouo ſupplicii generē ab articulis ma
nibus:& a cruribꝰ pedibꝰ abſciſis uiuus di
mittitur: ſicq; in ſuo ſanguie uolutatus du/
dum cruciatꝰ emiſit ſpiritū. 2. idꝰ ianuarii.

¶ De ſancto hilario ep̄o. LXVIII.

Hilarius ep̄s pictauieñ aquitanie
oriundus:nobilibꝰ pētibus geni
tus ab annis iuuenilibꝰ moribus
& ſapīa inſignis fuit. Qui ꝯiugē
hñs & filiam in laicali habitu mo
naſticā uitam ducebat. Tandē relicto ſeculo
clericali mācipat̄ militie: & ꝓcedente etate
ac ſapiētia preualente a clero & populo pi
ctauioꝝ ep̄s electus ē. Et cū non ſolū eccle/
ſiam ſuā:ſed & totam galliā ab hereticis de
fenſaret:ad ſuggeſtionē duoꝝ ep̄oꝝ arriano
rum ab imꝑatore cōſtantio arriano:cū dio/
nyſio mediolaneñ & euſebio uercelleñ ep̄is
i phrygiam relegat̄:ubi dū exiſteret:cogno
uit per ſpiritū:aprā filiam ſuā pictauis cu3
matre relictam nubere uelle. Quā per epi/
ſtolā gratiſſimā ſibi miſſam: ſtuduit ad uir/
ginitatis propoſitū inuitare. ¶ Sed cū ubiq;
arrianoꝝ hereſis pullularet:& ab imꝑatore
cibus ep̄is ueniēdi ad ſynodū cōceſſum eēt.
ut de ueritate fidei diſputarēt:ueniens hila/
rius ad conciliū apud ſeleutiā iſaurie oppi/
dū celebrandū:ad petitionē arrianoꝝ picta
uiam redire ꝯpellit̄:eo ꝙ ab hereticis nimi/
um eiꝰ facūda ſapīa timebatur. Et dum per
inſulam gallinariā ſ͡pentibꝰ plenā tranſitū
haberet: & reptilia eius p̄ntiam fugerent:
palum ꝓ termino:fixit ultra quem nūq̄ ſer
pens acceſſit. Et cū eſſet pictauis īfantē ſine
baptiſmo defunctū audiēs pro ipſo orauit:
& tā diu in oratione perſeuerauit:donec pa
riter ſurgerēt ſenes de oratione:& infans de
morte. ¶ Filiā quoq; ſuā aprā ex epiſtola ſi
bi miſſa in uirginitatis ꝓpoſito firmiſſimam
cernēs: & ne alqñ flecteret̄ timēs: oratione
ſua a dn̄o impetrauit: ut eam ad ſe recipere
dignaret̄. Sicq; puella defuncta ē poſt dies
modicos:quā hilariꝰ ſepeliuit. Quod mater
puelle ꝯſiderans ep̄m rogauit: ut ſibi etiam
tranſitū obtineret. Qui pro ꝯiuge ſimiliter
interceſſit:eamq; ad celi regna premiſit. De
niq; multis miraculis ꝑpetratis: dum infir/
matus morti propiquaret: obitū quoq; ſuū
iminere cognoſceret: leonciū preſbyterū ſi/
bi dilectū: nocte ut foras exiret admonuit:
& ſiqd audiret ſibi renunciari precepit. Ille
iuſſa ꝯplens:uoces tumultuātis ciuitatis au
dire ſe rettulit. Et cū circa ipſum uigilaret
finē expectās:media nocte iteꝝ iuſſus exiit:
& nihil ſe audire nūciauit. Moxq; immenſo
circūfultus lumine ſanctꝰ dei ad xp̄m migra
uit. Et ſepultꝰ ē pictauis iduū ianuarii. cir/
ca annos dn̄i. 240. tēporibus ualentiniani &
ualētis īꝑatoꝝ. ¶ Hic ſanctꝰ doctor multa
libroꝝ uolumina ꝯpilauit. Nā contra arria
nos. xii. ſcripſit libros. Itē ad galliaꝝ ep̄os
librū de ſynodis. In p̄s edidit ꝯmētarios:o/
rigenē imitatꝰ:& ex ſuo aliq̄ adiiciēs. Scri
pſit libellum:quē uiuenti ꝯſtantioꝰ miſit con
ſtantinopoli. Item in ꝯſtantiū quem eo iam
mortuo ꝯdidit. Item ꝯtra ualentē & urſatiū
Librum hiſtoriā arrimineñ & feretreceñ ſy
nodi ꝯtinente. Ad prefectū ſaluſtiū contra
dioſcoꝝ aliū. Himnoꝝ & miniſterioꝝ aliū.
Item ꝯmentarios in mattheum. Itē tractatꝰ
in iob:quos de greco origeñ ad ſenſum tran
ſtulit. Itē ꝯtra auxetium libellum elegantē.
Item non nullas ad diuerſos epiſtolas. Tra/
dunt aliq eum ſcripſiſſe in canticis cantico/
rum:qd̄ tñ incertum eſt. Hec hieronymꝰ de
uiris illuſtribus.

¶ De ſcō gregorio nazanzeno ep̄o. LXIX.

Gregorius nazanzenus ep̄s & do/
ctor grecoꝝ: qui ut ſcribit rufi/
nus preſbyter uerbo & opibus
clarus:lumē eccleſie incōpabile
prebuit: de capadocia ortꝰ:filiꝰ
epiſcopi nazanzii & matris nomine religio/
ſe:athenis eruditus fuit. Qui dum iuuenis
philoſophie ſtuderet: eidem die quadā due
ſpecioſe femine appuerunt. Quas cū ille uti
caſtitatis amator cū idignatione repelleret:
dixerunt ſe ſibi amicas fore:quaꝝ una ſe ſa/
pientiam altera caſtitatē nominans : dulces

iuueni pbentes amplex⁹:extunc ſanctū eius propoſitum uirtutis utriuſq; firmauerunt. Poſt hec ab athenis diſcedens maris tempe/ſtaté patit̄:ſeq; deiceps deo ſeruitu℞ noués lr̄is diuinis imbuit̄:& defuncto patre eidé i nazanzii pontificium ſubrogat̄. ¶Mortuo aūt impatore ualente arriano:cui⁹ ſecte gregori⁹ gladio fidei uiriliter reſiſtebat:ad conſtantinopolitanā eccleſiā gubernandā aſſu/mit̄:ubi pclara doctrina floruit & exéplo. Inter ceteros aūt fidei pugiles: quos ſapientie uberibus enutriuit:hieronymū ſciſſiſſi/mum almū eccleſie doctorem i diuinis ſtu/diis habuit auditorem. Ve℞ dum pſidorū emulationes ſenſiſſet inuidie ɔtra ſe liuore ſubortas:relicta regia urbe ad eccleſiā ſuā primam nazanzium rediit:ibiq; doctrine & oroni intentus uite reſiduū exegit: ibidéq; ſepultus.Inde corp⁹ ei⁹ ɔſtantinopoli pceſſu tpis tráſlatū eſt.Quieuit in pace idib⁹ ianuarii tempore theodoſii ſenioris.¶Hic e/loquentiſſim⁹ doctor plures ɔpoſuit tractatus:de qbus rufinus aqleieñ pſbyter decem ex greco i latinum uertiſſe eloqum aſſerit. Hunc quoq;.xxx.miliū uerſuū oia opa ſua ɔpoſuiſſe hieronym⁹ tradit.Ex qb⁹ hec ſūt. De morte fr̄is ceſarii. Machabeorū laudes. Athanaſii laudes. Laudes maximi philoſo/phi:qué lib℞ qdam falſo ironiā uocant: qa extat alius uitupationem eiuſdé maximi cōtinens: nam licuit eundé laudari & uitupari p tpe.Edidit & lib℞ heroico carmine uirginitatis & nuptia℞ ɔtra ſe diſceptátiū.Aduerſus eunoriū duos libros.De ſpū ſcō unū.Cōtra iulianū impatorem unos:& aliū plures. Hec hieronymus de illuſtribus.

¶De ſancto firmo martyre. LXX

Firmus martyr paſſus fuit tpe pa/gano℞:ſub q̄ tñ pſecutiōe uel iudice:aut qbus ſuppliciis iterem ptus ignotum eſt.Et ſepult⁹ fuit in ambianenſiū ciuitate:locus tñ ubi reqeſceret ignorabat̄. Tpe aūt ſācti ſaluii epi corp⁹ eiuſdem martyris reptum eſt. Nam cū idem eps una cum clero & populo triduo ad dñm exoraſſet: ut eis corpus ſci martyris firmi reuelaret: nimio odore fra/gráte & lumie imenſo celitus ſup locū effu/ſo:defoſſa ibidem humo corp⁹ ſac℞ inuentū eſt.Ad qué locum ciuitates charoañ:ceno/mañ:nouioñ:& bobacum eodé odore ɔſp/ſe ad uiſendū corpus martyris ɔcurrerunt: quod ab epo leuatum ad eccleſiam ɔdigno honore tráſlatum eſt.In cui⁹ tranſlatiōe glaciale frig⁹ uidelicet menſe ianuario i eſtum maximū ɔuerſum eſt.Arbores nudate ſubito frondes ptulerunt & flores:de qbus egri ſumentes ſanabant̄. Factū eſt aūt hoc idib⁹ ianuarii:nam dies paſſiōis martyris: ſicut & cetera incognitus eſt uſq; in preſens.

¶De ſcō uiuentio ɔfeſſore. LXXI

Viuentius ɔfeſſor ſamaritanis pa/rentibus & paganis ortus eſt: q ad pdicationem ſci georgii apud antiochiam xp̄m anunciantis cō/uerſus eſt tempore conſtantini impatoris.Deinde ſacerdos fact⁹:monit⁹ ab angelo theſſalonicā uenit:ubi idola datiani pſidis ſigno crucis edito cōtriuit. Filiamq; eiuſdem eupatronā noie a demonio libera/uit:& cū ducentis baptizauit.Poſt hoc cu3 ſcō benedicto epo romā prexit:qbus dum i uia cibaria defeciſſent: piſcis eis de mari in littus pſiliuit:q p hebdomadā illis ſuffecit. Quos etiā beatus hilari⁹ pictaueñ eps redi/ens ab exilio:obuios habuit:& ſecū dudu3 uiuentiū retinuit.¶Hic aliqñ i ſex latrones incidit eum pimere uolentes:quo℞ unus ſe gladio tráſuerberauit:ſecund⁹ ad quercum ſe ſuſpendit:terti⁹ arreptus a diabolo expi/rauit:q̄rtus oculos amiſit: qntus rabie ma/nus & brachia dentib⁹ lacerauit: ſextus ſe i mare pcipitauit.Et cū eſſet beatus uiuenti⁹ anno℞.i2o.in pace occubuit apud caſtrum grauioné idib⁹ ianuarii.Cui⁹ corp⁹ ſcūs maxenti⁹ abbas ibidem tumulauit:inde poſtea tráſlatū i mōté uertiacū:ut dicit fr̄ uicenti⁹.

¶De ſcis.xl.militib⁹ martyrib⁹. LXXII

Quadraginta milites ex téporali tyrocinio ad xp̄i militiam tráſie/rūt. Qui oés rome uia lauicana ſub impatore galieno p ɔfeſſiōe fidei decollati:coronas martyrii a dño pcipere meruerunt idib⁹ ianuarii: ut dicit ado.

¶De ſancto felice preſbytero & martyre in pincis. LXXIII

Felix pſbr̄ & martyr pnoie dicit̄ in pincis:a ſubulis quib⁹ paſſus phibet̄:nā pinca dicit̄ ſubula:nā cū magiſter puero℞ extiterit: & eis nimiū rigid⁹ fuerit:tent⁹ a paganis: cum xp̄m libere ɔfiteret̄:tradit⁹ eſt i manus pueroru3:quos ipſe docuerat in ec/cleſia:qué ipſi cū ſtilis & ſubulis occiderūt Qui paſſus eſt rome.i9.cal̄.februarii.

¶De ſcō felice pſbr̄o & martyre. LXXIIII

Felix pſbr̄ & martyr german⁹ im/mediate infrapoſiti felicis pſbyteri & ɔfeſſoris téporibus diocletiani & maximiani martyrium paſſus é rome iuxta portá pincinā: ubi & reqeſcit in loco q dicit̄ i pincis:& ex hoc pnoie in pincis dicit̄. Hic ſenior altero fratre a pfecto urbis draco detent⁹ ductus eſt ad templū ſerapis:ut ſacrificaret.Et cu3 inſufflaret in ſimulacrum:ſtati i puluerem redactū eſt.Alia die duct⁹ eſt ad templum

mercurii & de hoc fecit ſimiliter. Iterūq; du
ctus ad tēplum diane pari modo idolum de
ſtruxit. Tūc una cum fratre carceri mācipa/
tur: deinde in equuleo leuatᷓ: & quibus hoc
feciſſʒ maleficiis īterrogatᷓ: q cū diceret hec
nō diaboli maleficiis ſed xp̄i beneficiis facta
fuiſſe: ductus ē ad dictū locum ſo miliario
ab urbe ad phanū qđ ibidem erat: q facta o/
ratione exufflauit ī arborem īgētiſſimā: que
ſtatim radicitus euulſa: & templum cui erat
ꝯiuncta euerſum eſt: atq; ſimulacrū ꝯminu/
tum. Quod prefectꝰ audiēs iuſſit eum ibidē
decollari: & corpus eiꝰ īhumatū lupis & ca
nibus dereliq. Quod tamē xp̄iani nocte ī fo
ueā quā arbor euulſa dimiſerat ſepelierunt.
19. cal. februarii. Et cū gentiles die ſequenti
corpus effodere uellent: qcunq; manum ad
hoc mittebat a diabolo obſidebatᷓ: ubi pro
ceſſu tp̄is eccleſia eiꝰ nomini dedicata ē.

¶De ſancto felice preſbytero. LXXV.

Felix preſbyter & ꝯfeſſor īmedia/
te ſupra poſiti felicis p̄ſbyteri &
martyris frater fuit. Qui cū a p̄/
fecto draco p̄dicto tētꝰ eēt: eūq;
ad tēpla deoꝝ ſacrificaturꝝ duce/
re uellent: ꝯminatꝰ eſt eis: ꝙ ſi eum ad idola
ſua ducerēt: hoc illis eueniret qđ & aliis: ad
que frēʒ ſuū duxerāt que oīa deſtructa erāt.
Quē prefectus fuſtibus ceſum: iuſſit ī exili/
um deportari ī mōtem cerceiū: ut ibideʒ la
pides excideret: ubi filiam p̄bi cuiuſdā tri/
buni a demonio obſeſſam liberauit. Et cum
eidem tribuno nūciatū eſſet: ꝙ uxor eius in
urbe nolana cuiꝰ ipſe ciuis erat hydropiſim
īcurriſſet: felix eidem miſit oleum bn̄dictū:
quo puncta ſanata eſt: ſicq; tribunū ꝯuer/
tit ad dn̄m. Sed dū ꝯſularis audiſſet probū
xp̄ianum effectū: miſit q eum capēt: qui om
nes manus dolere ceperunt. At dū ſuaſu ſc̄i fe/
licis xp̄m ꝯfitentur a dolore ꝯtinuo liberan
tur. Et ſic oēs baptizati ſunt. Expleto uero
tribunatus tēpore: felix cū tribuno uenit no
lam ad quē pōtifex idoloꝝ accedēs: dixit ei
ꝙ deus ſuus fugerat: aſſerens ꝙ felicē uenīē/
tē timebat. Quē ſcūs ꝯuertit & baptizauit.
Quidā ex eiꝰ horto olera noctu rape cupiē/
tes: dum uangas ibidem repperiſſent: tota
nocte ī horto luna lucente laborabāt: & ſe
furtum facere putabāt. Mane autē a ſc̄o iuē/
ti & ſalutati peccatū ſuum ꝯfitentes ad pro
pria redierūt. Et cū quidam apollinē adora
rent: eo ꝙ illū diuinū aſſerēt: & felix dn̄icam
orationē pugno clauſaʒ teneret: dicebat eis:
ꝙ ſi apollo qd in manu haberet ſciret edice
re: patus erat & ipſe eū adorare. Quo nihil
rn̄dente imo nec reſpondere ualente: gētiles
ꝯuerſi ſunt. Tandē poſt ānos. xii. dominico
die miſſa celebrata & populo data pace ī pa
uimento ſe in orationē p̄iciens migrauit ad
dominū. Et in eadē ciuitate tumulatꝰ qeſcit.

¶De ſc̄o michea p̄pheta primo. LXXVI

Micheas p̄pheta filius hiemla. In/
ter ſcōs teſtamēti ueteris merito
cōputatᷓ: eo ꝙ achab regi iſrael
& ioſaphath regi iude: uolētibus
ire ī ramoth galaad ad eā obtinē
dam. inter fere quadrīgētos falſos p̄phetas
ſolus ueritatē predicere preſūpſit: ut ſcribi/
tur. 3. regū ultimo & .2. paꝛ. 18. Nam cūctis
p̄phetis uno ore regi achab predicētibꝰ: ꝙ
ramoth obtineret: micheas ſolꝰ uaticinatꝰ ē
iſrael diſpergendū & achab ī prelio occidē/
dum. Et ſubiūgens uiſionē & cauſam quare
omnes alii p̄phete bona p̄dicebant: dixit ꝙ
hoc dn̄s deus falſo ꝓmiſerat ſp̄ū ſuggerente
ſe mendacem futuꝝ ī ore oīum p̄phetaꝝ: ut
ſic achab deciperetᷓ & uadens ad preliū occi/
deretᷓ. Propter qđ a ſedechia uno ex falſis p̄
phetis micheas ī maxilla ꝑcuſſus eſt. Quem
rex achab carceri mancipauit ſeruandū uſq;
ad reditum ſuū. Qui a ioram filio achab &
regni ſucceſſore mortuo patre: eo ꝙ mala
parenti ꝑut ſibi euenerant p̄nunciaſſet: pre/
cipitio ualde porrecto iactatꝰ occubuit. Hu
ius michee & ſi dies martyrii ſit ignota: hoc
tamē loco ponitᷓ p̄pter alium micheā ſequē
tem: quem eundē cum iſto plurimi putant.
Quod tamē ſtare nō poteſt. Nam hic ſama/
rites ille moraſtites fuit: hic tp̄e ioſaphath
regis iude p̄phetauit & ſub iorā filio achab
ut dictū eſt: interfectus fuit: ille tp̄e ioathaʒ
regis iude uaticinari cepit annis pluſq̄. 100.
ab obitu ioathan euolutis. Huiꝰ nulla p̄phe
tia ſcripta legitᷓ: illiꝰ liber uaticinii repitur.

¶De ſcō michea p̄pheta ſecūdo. LXXVII

Micheas p̄pheta ſecūdus de ciuita
te moraſte que ē ī tribu effraī tē/
poribꝰ ioathan achaz & ezechie
regū iuda p̄phetauit: ut ipſe eiuſ
dem textus īdicat. Cuiꝰ p̄phetia
īuehitur ꝯtra ſamariā que reges iſrael & iu/
da ſimulacroꝝ ſupſtitiōe fefellerat: īcrepās
dominus indignationem ſuā in eā proceſſu/
ram: ꝯminatᷓ etiam populo iſrael p̄uaricato
ri & principibꝰ eius: qui eūdem populū fal/
ſa ſuaſione ad idola colenda ꝯpulerāt & uer
bis inſequentibꝰ captiuitatem & interitum
affuturꝝ nunciauit. Hic. x. tribubꝰ iſrael ca
ptiuatis: & ipſe in captiuitatem ductꝰ apud
aſſyrios. Quieuit ī pace. xviii. cal. februarii
Corpuſq; eiꝰ ī iudeā delatum eſt & ſepultū
Hec hieronymus & ioſephus tradunt.

¶De ſcō abbacuch p̄pheta. LXXVIII.

Abbacuch p̄pheta fuit de tribu ſy/
meon ut in ſcholaſtica legitᷓ. Hic
preuidit captiuitatem hieruſalē
uenturaʒ: & a chaldeis ueniētibꝰ
fugit ī ſoſtheracenā: & erat īcola

terre iſrł. Deſcendentib⁹ uero reliq̄s iude i
egyptum: q̄ſi pegrinabatur i terrá ſuá. Eo-
demq; tpe ꝓphetiá ꝯſcripſit. Et i principio
cauſatur aduerſum deū: cur impi⁹ uaſtaſſet
populū dei. Sed in ꝯſolatioñe apparuit ſibi
de⁹: calamitates circūſtantiū nationum futu
ras p nabuchodonoſor lōge maiores: & tan
dem ipm nabuchodonoſor pituruȝ: ut ſicut
naum ꝓpheta i ꝯſolationem. x. tribuū capti-
uaꝝ pdixit niniue ſubuerſioné: ſic & iſte in
exhortatione duaꝝ iá in babyloné ductarū
babylonie deſtructioné pnunciauit. Hic dū
pulmentum ferret meſſorib⁹: ſpū dino pno-
ſcens ſe i babyloné ducendū: domeſticis di-
xit: ut ſi nimis tardaret: pulmētū meſſorib⁹
ferrent. Et dū iret i cápum: ut habet daniel
ultio: angelus dñi eidé appuit: & ei ut pran
dium danieli: q erat i babylone in lacu leo-
num portaret: mádauit: q cum babylonem
aut lacū neſcire diceret Apphendit eū ange
lus i uertice capitis ſui: & portauit eum i ba
byloné ſup lacū leonum in ipetu ſpūs ſui.
Sicq; abbacuch prádium danieli pſentauit:
& cum comediſſet: angel⁹ eum in momento
ad priorem locū reportauit: unde patet lon
ge poſt liberatá ſuſanná hoc factum fuiſſe.
¶ Dedit aūt abbacuch ſignū redit⁹ populi:
his q erant i iudea: ꝙ uiſuri eſſent lumen in
ruinis tēpli: ultimáq; domus dñi deſolati-
onem pdixit: ꝙ gens occidētalis hác eſſet a-
ctura. Et dormiuit abbacuch i pace. 18. cał.
febru. & ſepultus eſt i agro ꝓprio. Hic ꝓ-
pheta cū alio pcedéte ex numero ſunt. 12. ꝓ
phetaꝝ: q eccleſiaſtici. 49. in ſcōꝝ ueteris te
ſtamenti catalogo deſcribunt. Hoꝝ ꝓpheta
rū duoꝝ uidelicet michee & abbacuch cor-
pora ſub archadio impatore i iudea dina re
uelatiōe repta ſunt. Hec hiero⁹ & ioſeph⁹.

¶ De ſcō mauro abbate. LXXIX

MAurus abbas ſenatoꝝ genere or
tus patre eutityo matre iulia: du
odenis a pentib⁹ ſcō bñdicto i di
ſcipulum tradit⁹: & ab eodé mo
nachus fact⁹: in oi uite ſcitate ꝓfi
ciens: magiſtri ueſtigia imitabat: & ſup oés
monachos ab ipſo amabat: & ꝯmendabat:
& ex hoc magis humiliabat: ita ut ieiuniis
& orōnib⁹ intent⁹ cunctos ſcitate pcelleret:
& miraculoꝝ gloria coruſcaret. Quadá die
hora ſexta a colligendis fructib⁹ cum qbuſ
dam ex fribus rediés: claudū quendá & mu
tum pueꝝ ante monaſterii fores reptum: ad
parentū pces erexit: eiq; loquendi facultaté
ꝯceſſit. Quod bñdict⁹ abbas ꝯperiens: ma-
gis eum adhuc reuereri cepit. ¶ Cūq; ber-
tiſránius cenomaneñ eps monachoꝝ ceno-
bium edificare diſponeret: audita ſci bñdi-
cti fama: miſit ad eū flodegariū archidiaco-
nū & arderadū uicednm ſuū: qten⁹ eidé ali-
quem ex ſuis fribus i abbatem mitteret: qui
monachos cenobii ꝯſtruendi diſciplinis re-
gularibus iformaret. Qui eidem miſit mau-
rum ei⁹ diſcipulum cum q̄ttuor monachis:
uidelicet fauſtū: ſimplicium: antoniū: & con
ſtantinianum: eiſdéq; bñdictione data predi
xit obitum ſuuȝ de ꝓximo futuꝝ: tradiditq;
eis regulam ab ipſo inſtitutam: manibuſq;
mauri ꝯſcriptam. Et cum apud ueliam ho-
ſpitati fuiſſent: miſit poſt eos benedict⁹ nun
cium: q multas ſc cōꝝ reliquias mauro quas
ſibi mittebat traderet: & epiſtolá abbatis ex
parte pñtaret: in q̄ mauꝝ ꝯfortans ſignifica
bat ſibi a dño reuelatum: ꝙ multa foret ad-
uerſa paſſur⁹: ipſeq; benedictus erat de ꝓxi-
mo migratur⁹. Cum aūt poſt dies qnq̄ginta
qnq; deueiſſent uercellas: ibiq; biduo pmá
ſiſſent. Arderadus de ſcala turris altiſſime
corruit: & ſcapulas cum manu & brachio
adeo cōquaſſauit: ꝙ intumeſcentibus ptib⁹
illis poſt dies q̄draginta nullo remedio me-
dicorum ſibi ſubuenire poſſet: niſi ad tumo
rem ſanguinis putridi tollendū ſecatio fie-
ret. Tunc maur⁹ orōne facta reliquiis ſcōꝝ
a patre miſſis mébra languentis ſignauit: &
cōtinuo arderadus ſan⁹ ſurrexit. Quod dū
audientes mirarent: ille nō ſuis meritis ſed
reliquiaꝝ uirtuti miraculum aſcribebat. In
de tranſeuntes poſt dies. xv. ſergius famul⁹
eoꝝ de equo corruens pedem ſaxo colliſum
extorſit: quem maur⁹ ſigno crucis edito ab
oi leſione illico liberauit. ¶ Et cum apud
eccleſiam ſanctoꝝ mauritii & ſociorum de
ueniſſent: cecum quendá a natiuitate q ánis.
xi. ibidem ad elemoſynam ſedebat illumina
uit: ipmq; ꝓſecuta gratia eccleſie martyrum
perpetuo ſeruitio mancipauit. ¶ Hoſpitat⁹
apud eccleſiam ſancte marie que eſt i locis
uirentibus: mulier quedá nomine remetia fi
lium adoleſcentem noíe elegium defunctū
irremediabiliter deflebat. Cui⁹ dolori mau-
rus cōpatiens cum ſimplicio ſolo monacho
illuc acceſſit: & oratione facta mortuum ſu
ſcitauit. Qui ſtatim cum ſancto ad matutiñ
pceſſit: & in lyciñ monaſterio deo ſuiuit.
¶ Inde uenerunt antiſiodoꝝ: ubi a romano
abbate ſuſcepti ſunt: & cum eo paſcha cele-
brarūt. Vbi die & hora qua ſcūs benedict⁹
de ſeculo iſto tranſiuit: eius aíam ad celos
aſcendentem maur⁹ ꝯſpexit p uiá uidelicet
orientis tramite ab eius cella uſq; ad celos
erectam. Que dum ille cōſociis reuelaſſet:
duo ex eis idem ſe uidiſſe teſtati ſunt. Venié
tes autem aurelianū audierūt bertich rami-
num epm eſſe defunctū. Vnde quodámodo
fruſtratus intentiōe ſua: ſuadente arderado
andegaueñ urbé deuenerūt: ibiq; florū no-
bilé uirū q amiſſa cōiuge unicū habebat fi-
lium arderadi conſanguineum inuenerunt.

Qui audita cã ꝑ qua uenerant aſſentiente ſibi theodeberto rege francoꝝ:cui florus plurimũ dilectus erat:in ꝓpria poſſeſſione locũ monaſterii ꝯſtruẽdi mauro cõceſſit:ipſũq; prediis & honorib⁹ largiflue dotauit:ubi uir dei ꝯſtructa eccleſia i honore beati martini:cenobiũ edificare cepit. ¶ Die quadam cleric⁹ cemẽtari⁹ dũ circa op⁹ monaſterii occuparet̃ de altiſſimis gradib⁹ ſuper ſaxum corruit:& colliſis mẽbris q̃ſi mortu⁹ iacuit. Quẽ ſanct⁹ uir ante fores eccleſie deportari fecit:& oratione facta ipſum i momento ab omni leſiõe ſanauit. Quo miraculo uiſo:florus q aderat mauꝝ cepit ſũma deuotiõe reuereri: proponens relicto ſeculo ei⁹ monachus fieri. ¶ Quidã ex opariis ſcõ uiro detrahebãt:ꝙ zelo hypocriſis monaſteriũ conſtruebat. Statiq; tres ex illis ſpirit⁹ malign⁹ inuaſit:ex quibus unus protinus expirauit. Sanctus uero duos obſeſſos qui uiui remãſerant in eccleſia delatos ab ĩfeſtatiõe demonum mox exoluit: mortui uero cadauer in porticũ eccleſie deduci fecit.& facta oratione cum lachrymis defũctũ a mortuis ſuſcitauit. Octauo igit̃ anno monaſterium per oĩa pfectum ẽ. In quo quattuor eccleſie edificate fuerũt. Quaꝝ maior cõſecrata eſt ab epõ ciuitatis in honore bti petri apl̃i: Scda i honore ſci martini. Tertia i honore ſci ſeueri. Quarta in ueneratiõe ſci michaelis archãgeli. In quo qdem cenobio flor⁹ loci patron⁹ primo qdem anno obtulit unicũ filium ſuũ nomine bertulfum:pfecto uero ope licentiã a theodeberto rege petiit offerẽdi ſeipſum. Quã rex deuotiſſimus gratãter ꝯceſſit: ĩſup & oblationi flori die qua habitũ induit monachalẽ ĩtereſſe uoluit:ubi & ab abbate honorifice ſuſceptus ẽ:& cũ eodẽ charitate diſcubuit & locũ ſuum additis redditib⁹ ampliauit. Poſt cuius exceſſum theobaldus filius ſuus & ſucceſſor in regno patris exẽplo eidẽ monaſterio duas uillas adiũxit. ¶ Dũ aũt ſanct⁹ maurus in uilla gaudiaco cũ duobus monachis reſideret:archidiacon⁹ andegauẽ cũ pluribus ad eũ uiſendum uenit. Cũq; uaſculũ modicũ uini ſupeſſet:qđ uix ipſis tribus in una refectione ſufficeret:& ſãctus archidiaconũ honorare uellet: uinum benedixit & omnib⁹ ĩfundi iuſſit: & cũ eẽnt ultra .lx. qlibet etiã tribus uicib⁹ de uaſculo ſumpſit potũ:& ſemper reptum ẽ plenũ. ¶ Poſthec appropinquare cognoſcẽs obitũ ſuũ:cellã i ſecretiori pte ſibi edificauit:ubi cõtemplationi uacãs bertulfum ſibi abbatẽ ſubſtituit. Et poſt duos annos & dimidium: angelica reuelatiõe didicit per maximã partem monachoꝝ ſuoꝝ qui erant numero .ii6. ad dñm tranſituraꝫ:ipſe uero illis premiſſis erat eos ſecuturus. Quod ut ſibi pdictũ fuerat euenit. Ipſe autem uiſionẽ angelicam fratribus reſerauit:& ut quilibet eoꝝ ſe ꝑpararet admonuit. Et intra menſes .v. oẽs monachi ſui:exceptis ſolũmodo .xxiiii. ad deum euocati ſunt. Inter quos antonius & ꝯſtantinianus trãſierũt. Poſtq̃ ſcũs dei dolore lateris grauiſſimo egrotare cepit: & ad ultima deueniẽs cũ eſſet annoꝝ .92. in pace migrauit .xviii. cal. februarii. Sepultus eſt in ipſo monaſterio in eccleſia ſci martini:ubi & miraculis ſplendet.

¶ De ſancto iſidoro abbate. LXXX.

ISidor⁹ abbas:ut hieronym⁹ ſcribit in uitis patꝝ apud thebaidem claruit. Cuius monaſteriuꝫ latis ſpatiis circũſeptũ altiſſimo muro:ultra mille monachos detinebat ĩcluſos. Quod qdem adeo oĩb⁹ que ad uictum fratꝝ ptinent erat refertũ: ut null⁹ eoꝝ intrandi uel exeũdi neceſſitatẽ haberet. Soliq; duo ex mõachis per tpra ad egrediẽdum deputabant̃. Eoq; pacto monachus qſq; admittebat̃ ut nũq̃ ſe egreſſuꝝ omnino ꝓponeret. Erat eñi intus quaſi padiſus dei angelicoq; more pſallẽtium chori in eccleſia die noctuq; ſibi inuicem ſuccedebãt. In quo quidẽ loco abbas iſidorus mirabili uita fulgens abbatẽ moyſen ad ſe uenientẽ ſuis monitionib⁹ a ſupma carnis ĩpugnatione exhortando fecit ĩmunẽ. De hoc etiã caſſiodor⁹. octauo libro hiſtorie triptite dicit:ꝙ iſidorus ꝑ annos .40. nunquã peccato ꝯſenſit: q omni ſanctitate ꝯſpicuus ibidem in pace qeuit .xviii. cal. februarii:ubi & ſepultus eſt.

¶ De ſcõ macario egiptio abbate. LXXXI

MAcarius abbas egyptius antonii diſcipulus:i eremo thebaidis claruit:qui multoꝝ ſignoꝝ gloria iſignis fuit. Ad hũc mater filium iuuenẽ adduxit: q a legione demonũ:que flãmea dicit̃:terribiliter uexabatur. Tres eñi modios panum i cibum & lagenam uini quotidie ſumẽs i potum:uix poterat ſatiari. Deĩde oĩa ſumpta in aerẽ quaſi fumũ ructando uomebat ac ſi igne ꝯſumpta fuiſſent. Dieq; ſequẽti edacior reddebatur. Quẽ ſanctus pietate ꝯmotus:orans adeo liberauit:ut trib⁹ libris panis quotidie ꝯtẽt⁹ & aqua modica:etiã propriis manib⁹ ultra alios laboraret. ¶ Quidam culpatus de homicidio:ad eum ꝯfugit ſe innocentẽ re uera aſſerendo. Et ſuperuenientib⁹ miniſtris iudicis q ut eum capent fuerant ĩſecuti:eiſq; preſentibus:ſcũs abbas ad ſepulchruꝫ acceſſit hominis interfecti: quẽ in xpi nomine adiurauit:ut ſibi diceret:an ille eũ occidiſſet: q reſpondit ꝙ non. Et inſtantibus illis ut qs eum occiderat iterrogaret:reſpondit ſuum eẽ innocẽtes abſoluere: nõ autẽ nocẽtes cõ/

dénare. Sicq; iuuenis abſolut⁹ ē. Idē etiā cū heretico diſputās: eiq; q̄d rñderet nō habēs orans mortuū: q̄ portabat̄ ad tumulū: ſuſcitauit: q̄ ſuſcitat⁹ hrticū ꝯfudit. Puellā etiā quādā que magicis artib⁹ illuſa ſibi ſoli apparebat ī equā ꝯuerſā ab illuſiōe fantaſtica liberauit. Pluribuſq; aliis uirtutū ſignis & uite meritis effulgēs: ī pace q̄euit. 18. cal̄. februarii. Hic ad iuniores ꝓfeſſionis ſue unā ſcripſit epiſtolā: ī q̄ utilia multa & mōaſtice religiōi neceſſaria docet: claruit ſub ualētis īperio.

¶ De ſcō bonitio epō. LXXXII

Boniti⁹ eps aruerñ que dr̄ mons clar⁹: īter alia ei⁹ uirtutū īſignia beatā dei genitricē ī ſūma deuotiōe hūit: ut fr̄ uicenti⁹ ponit: cui dum nocte q̄dā ſol⁹ ī eccleſia ſci michaelis oraret: in extaſi poſito btā uirgo cū multitudine curie celeſtis ſplēdidior apparuit: & q̄s eēt apt⁹ ad dīna myſteria celebrāda a circūſtātib⁹ īterrogauit. Qui bonitiū orātē digniſſimū acclamarūt. Et q̄uis ſe reputaret īdignum: a celeſti choro aſſumit̄: ueſtib⁹ ſacris īduit̄: & miſſā celebrare iubetur. Qui miſſā ꝑ uiſionē ſuo ordine celebrauit: & dū cōiōnē ſūpſiſſet: btā uirgo ſibi ueſtē ꝓ magno munere dimiſit: & uiſiōe ſublata ipſe ad ſe rediit: ueſtēq; reptā iuxta ſe cū ſumma deuotiōe cuſtodiuit: & uiſa populo cūcto narrauit. Que ueſtis uſq; hodie ibi ſ̄uat̄: & ꝓ reliq̄s ſacris oñdit̄: cui⁹ materia & mod⁹ ꝯtexture a nemīe cognoſcit̄. Eſt autē eximii candoris: lenitatis: & leuitatis. Quieuit autem in pace ſanctus bonitius. 18. calē. februarii: ſepultus in eccleſia ſua.

¶ De ſcō marcello papa & mar̄. LXXXIII

Marcellus papa & martyr natiōe roman⁹ de regiōe uialata ex p̄re bñdicto: marcellino pape ī epatu ſucceſſit: & ſedit ānos. 5. dies 22. q̄ tpē maximiani filii diocletiani īpatoris martyrio coronat̄. Nā cū maximian⁹ auguſt⁹ prim⁹ rediēs ex aphrica: ut diocletiano placeret ī noīe ei⁹ thermas a ſolo edificaret ī urbe: cepit oēs xp̄ianos ad afflictionem laboris ꝯpellere: & ꝑ uaria loca quoſdā ad lapides: quoſdā ad harenā dānauit. Quib⁹ tarſon xp̄ian⁹ occult⁹ & diues ac nobilis de ſuis facultatib⁹ neceſſaria mīſtrabat ꝑ manus ſiſinnii: cyriaci: largi & ſmaragdi. Propter q̄d marcell⁹ eps celebrato ꝯcilio ſiſinniū & cyriacū diacōes romane eccleſie ꝯſecrauit. Multos quoq; martyꝝ ꝯuerſorū ipſe pōtifex baptizauit: & multoꝝ ſcōrū corpa colligens una cū ioanne p̄ſbr̄o ſepeliuit. Cū aūt ſcūs cyriac⁹ a maxiano filio diocletiani īpatoris detēt⁹: catenis obligat⁹ añ redā ei⁹ traheret̄ die ꝓceſſiōis: & ex hoc marcell⁹ papa illū redargueret: ab eodē fuſtigatus & eiect⁹ ē. Poſtq̄ aūt bti cyriac⁹: larg⁹: & ſmaragd⁹ martyriū paſſi ſūt: marcell⁹ papa eos ſil̄r tumulauit. ¶ P⁹que lucina xp̄iana matrona ditiſſima eccleſie dei oēs ſuas facultates ꝯceſſit: pp q̄d a maxiano ꝓſcriptōe dānata eſt. Dū aūt ī exiliū duceret̄: rogauit marcellū: ut domū ſuā ī eccleſiā ꝯſecraret: q̄d & ille adiplere curauit. Et dū ibi frequēti⁹ celebraret: maxianus hoc audiēs: domū illā ſiue eccleſiā fecit ſtabulū publicum iumētoꝝ: & eūdē epm cū cuſtodia ad ſ̄uitium aīaliū deputauit: ubi poſt multos ānos emiſit ſpiritū. 17. calē. febr̄. ¶ Hic fecit cemiteriū ī uia ſalaria: & . 28. titulos cardinalat⁹ in urbe romana pp baptiſmū: ſepulturas: & penitentiā multoꝝ ex gētilib⁹ ꝯuerſoꝝ: ac pp martyꝝ reliq̄as tumulādas: q̄ etiā ſepult⁹ ē a ioāne p̄ſbr̄o ī eodē cemiterio priſcille uia ſalaria: & ceſſauit epatus dies. 25 Poſtea uero religiōe xp̄iana creſcēte dom⁹ catabuli ī eccleſiam trāſlata eſt: que hodie ſancti marcelli nomine intitulatur.

¶ De ſancto marcello epiſcopo. LXXXIIII

Marcellus anticyran⁹ eps inſignis ſcitatis & doctrine fuit. Qui multa aduerſus eutycetē grecū ſcripſit uoluīa: & maxīe aduerſus arrianos. Extāt & aduerſus eū non leuiū auctoꝝ libri ſabelliane ip̄m hereſeos īpetētes. Negat ille dogmatis ei⁹ eē: & cōione iulii & athanaſii rōane & alexādrine urbiū pontificū defendit ſe. Claruit ſcitate inſignis tempore ꝯſtantii imperatoris. Hec hieronymus libro de uiris illuſtribus.

¶ De ſcō felice epiſcopo & marty. LXXXV

Felix eps tubabocēñ tpe diocletiani & maxiani īpatoꝝ martyriū paſſus ē. Qui anolino p̄ſidi p̄ntatus cum nomen ſuū nollet exprimere dicens ſolūmō xp̄ianū: miſſus eſt uinctus ad p̄fectū p̄torii: q̄ illū uiculis mācipauit: & poſt dies. 12. de carcere eductū: fecit eū catenis alligatū poſt impatores nauigare. Poſituſq; ē ī nauicula: in q̄ dieb⁹ q̄ttuor ſub equoꝝ ungulis iedia maceratus iacuit. Veniēſq; ieiunus nolam campanie a cognitore ciuitatis capiteplexus eſt. 17. calen. februarii: ibidem ſepultus.

¶ De ſcō honorato epō arelateñ. LXXXVI

Honorat⁹ eps arelateñ nobili ꝓſapia eiuſdē urbis oriūdus fuit: ut ſcribit hilari⁹: q̄ ei in pōtificatu ſucceſſit: q̄ gentilib⁹ pentib⁹ ꝓgenitus: in adoleſcētia ſua motu ꝓprio baptiſmū petiit: & licet p̄re reluctāte paternā domū deſerēs: uenātiū ei⁹ frēm ſeniorē ad xp̄m ꝯuertit: q̄ ābo ad capraſiū eremitā accedētes: ab eo de r̄ligiōe uite edocti ſunt. Defuncto autē germano ſuo uenantio: honorat⁹ eremū urbi arelateñ ꝓximū petiit

Ibiq; dudū in oī uite ſcītate pmāſit. Exēplo quoq; ꝯuerſatiōis ſue gēnadiū quedā uiꝝ ef frenē & īdomitū ad pnīaꝫ ꝓuocauit. Demū urbis arelateñ eṗs ſcūs ī ſcā religiōe deo ſer uiēs:& ſalutifera predicatiōe dñicū gregem paſcēs: quieuit in pace.xvii.cal.februarii.

¶De ſcō honorato epō ābiañ. LXXXVII.

HOnorat⁹ eṗs ambiañ tpe alcide/berti regis frācoꝝ uir clar⁹ ſcita te & miraclis floruit. Qui dū miſ ſaꝫ aliquādo celebraret:& corp⁹ xp̄i ſup altare uirgis ꝯſecraſſet: uidit manū ſiue palmā xp̄i ſacrā hoſtiā tenē tē:& epō cōicaturo quodāmō porrigētem. Quā ſcūs de ipa māu deuotiſſime ſumēs:ab oī deiceps inqnamēto carnis illeſus ꝑmāſit. Hic angelo ſibi reuelāte corpa ſcōꝝ fuſciani & uictorici atq; gētiani reppit:& ea ꝯdecēti mauſoleo collocauit. Qui & poſt uitam lau dabilē ad xp̄m migrauit.

¶De ſcō hōrato abbate & ꝯfeſ. LXXXVIII

HOnorat⁹ abbas & ꝯfeſſor ī ſamnii ꝑtib⁹ claruit: q coloni cuiuſdā ī uilla uenātii patritii fili⁹ fuit: Hic ab ānis puerilib⁹ deo dedit⁹: etiā ab ocioſo ſmōe abſtinebat carnē q; ieiuniis macerabat. Sed cū die q̄dā paren tes ei⁹ ꝯuiuiū feciſſent:& carnes ad prandiū paraſſent iuuēiſq; ieiunās a carnib⁹ abſtinet uellet: irriſ⁹ ē a pētib⁹ & diſcūbētib⁹ cūctis iterrogātib⁹ an uellet ſibi de mōtib⁹ piſces afferri: q ī loco ipo audiri poterāt ñ uideri. Poſt modicū aq̄ in ꝯuiuio deficiēte acceſſit miniſter ad fontē ut hauriret. Et dū aq̄ de ſi tula lignea: corā diſcūbētib⁹ effunderet: pi/ ſcē q dinit⁹ aquam ītrauerat ſimul effudit: q uictu uni⁹ diei honorato ſufficere potuit. Propter qđ ī uenerationē haberi cepit. Pro/ cedēſq; ī uirtutib⁹ a dño ſuo libertati dedi/ tus ī eo loco q fūdis dr̄ mōaſteriū ꝯſtruxit: ī quo pater fere ducētoꝝ extitit monachoꝝ

¶ Dū aliqñ ex mōte q mōaſterio ꝑmiet mo les īgētis ſaxi erupta p deuexa mōtis ueniēs toti⁹ ruinā cenobii minaret. Hoc uir dñi cer nēs: iuocato xp̄i noīe ſignū crucis feſtin⁹ op poſuit: eāq; in deuexi mōtis latere fixit: ubi uſq; ī ps locū cernētib⁹ aſpicit: ut caſura de ſup pendere uideat. Hec greg⁹.i.dial.c.2.

¶De ſcō tityano epō. LXXXIX

TItyan⁹ eṗs ortus heraclea citate nobili genere: a floriano opiter/ gieñ epo erudit⁹ ē & ī pbr̄m or/ dinat⁹. Quo qdē pp amorē mr̄ii epatum cedēte: tityan⁹ a populo elect⁹ ē ī epi ſcopū: q gregē dñi optime pauit ſmōib⁹ & exēplis & ſcitate pollēs ī pace qeuit.17.cal. februarii. Sepultuſq; ē prio in citate opiter/ gieñ. Cui⁹ pētes ad eū ueniētes & iā mortuū repiētes: corp⁹ noctu furati ſūt: ut in patriā deferrēt. Quos māe popul⁹ armat⁹ iſecut⁹ ē ꝓ corpe redimendo. Et dū pp hoc adiuuicē bellum uellēt aſſumere: appuit ſenior: q eis ꝯcordiā ſuadēs ꝯſuluit: ut corp⁹ ſolū ī naui cula dimitterēt:& dine uoluntati exponerēt quo de⁹ uellet deferēdū. Quod cū feciſſent: diſpuit ſenior: & nauicula p flumē liuentie iter ſurſuꝫ ꝯtrariis undis tenēs: deuēit ad lo cū q dicit ſeptim⁹: & ibi qeuit. Corp⁹ autē terre ꝺpoſitū dū iteꝝ de ipo hēndo multoꝝ locoꝝ icole ꝯtēderēt: ꝯſilio ſenioris prefati iteꝝ apparētis: dinuꝫ oraculū iplorabāt. Et p⁹ ieiuniū triduanū dina reuelatiōe uitulus cū matre uehiculo iūgit: & corp⁹ ſuppōit: & quo uellēt abire dimittūt. Qui ipm ad ci uitatē ceneteñ deduxerūt: ibiq; ſubſtiterūt: ubi & mulier a demōio obſeſſa meritis ſācti corporis liberat. Ibiq; digno honore tumu lat: quo & epiſcopat⁹ opitergieñ trāſlat⁹ ē.

¶De ſcō melātio epō. LXXXX

MElātius eṗs ut dicit ſocrates ī hi ſtoria triptita diſcipul⁹ euagrii fuit. Cui⁹ eccleſiā cū adiſſēt hi q iuſſu regis hunerici epos arriāis reſiſtētes exilio deportabāt uiderūt eū ut ul timū eccleſie miſtrū cādelaſ preparātē & lā pades refouēteꝫ. Quē cū interrogaſſent ubi eēt eṗs: ille ſe oñſuꝝ illis rñdit: & fatigatos ex itinere ad hoſpitiū ſuū duxit & rfecit. Et poſt prādium ſe eē epm eis patefecit. Qui ꝓ pter ei⁹ hūilitatē & reuerētiā admirati dede rūt ſibi fugā. At ille noluit declinare dicens ꝙ libēter ꝑpati uolebat qđ ſui ſimiles patie/ bant. Sicq; una cū ceteris uolūtariū ꝓ xp̄o ſubiit exiliū: ubi & poſt multos agōes ī xp̄o dormiuit.17.cal.februarii. huius frater fuit ſalomon ex negociatore mōachus effectus.

¶De ſcō fauſto epo. LXXXXI

FAuſtus eṗs apud regiū gallie ex lerineñ abbate elect⁹ ē: uir ſcita te plen⁹ & dinis iugit ſcripturis itēt⁹. Libꝝ edidit de ſpūſcō. Itē op⁹ egregiū ꝺ gr̄a dei q̄ ſaluāur. libellū ad uerſus arriāos & macedōianos ꝯſpicuū. Itē & aliū aduerſus eos q dicūt eē ī creaturis ali qđ icorporeū. Epiſtolā etiā ad diaconū quē dā noīe grecū: q a catholica fide diſcedēs ad neſtorii ipietatem abierat. Scripſit etiā epi/ ſtolā aliā ad feliceꝫ pfectum ꝑtorii ad dei ti moreꝫ exhortatoriā. Et alia plura q̄ nundū ſe uidiſſe gennadius hec ſcribens dicit. Iōq; noiare nō audet. Anaſtaſii primi tēporibus claruit.xvii.cal.februarii in pace pauſauit.

¶De ſancto antonio abbate. LXXXXII.

ANtonius abbas cui⁹ uitā athana ſi⁹ ſcripſit nobilib⁹ & religioſis parentib⁹ egypto ortus:& deli/ cate nutritus ab ānis puerilibus eccleſiā frequentabat. Et cū eēꝫ anoꝝ.18. parētib⁹ ꝺfūctis audiēs ī euāgelio Si uis pfect⁹ eē ꝛc. oib⁹ diſtractis facultates

ſuas paupeꝝ uiſcerib⁹iclufit. Sororē āt ſcis uirgib⁹in mōaſterio ꝯmēdās: ipſe mōaſtico hitu aſſūpto extra citatē ꝑgreſſus cuidā ſeni ori ſolitario adheſit: cui⁹doctrina & exēplo īformat⁹: etiā p alioꝝ cellulas diſcurrebat: & a ſingulis mōachis exēpla ſalutaria colli gebat. P⁹hec ſolitari⁹ manere cepit: & mul/ tas diaboli pſecutiōes ſuſtinuit: q̄s ieiuniis & oꝛonib⁹ac uigiliis ſupauit. Et dū ſpiritū fornicatōis uiciſſet: diabol⁹ i ſpē pueri teter rimi āte eū ꝓſtrat⁹appuit: ſeq; ſpiritū forni/ catiōis ab eo uictū aſſuit: quē ātoni⁹ ſigno crucis effugauit: dicēs ꝙ adeo turpiſſim⁹eēt ꝙ ipm abiñ āpli⁹nō tīeret: & deinde aſpiori pnīa ſe affixit: i oꝛoib⁹ſepi⁹ pnoctās: ſemel in die p⁹ueſpas panē ſolū cū ſale & modicū aque deguſtās: nō nunq̄ duob⁹uel trib⁹ die b⁹ ſine cibo ꝑdurās: ſup nudā humū cubās carnē unico cilicio domās. deiñ lōge a uilla īter ſepulchra ſe poſuit: uni ſoli notiori uici no mādās: ut ſtatutis dieb⁹ſibi alimēta ꝺfer ret: ubi multitudo demonū ipm uerberib⁹ adeo lacerauit: ꝙ miſter ei⁹eū q̄ſi mortuum ad uillā humeris aſportauit. Et cū a cūctis ut mortu⁹plāgeret: dormitātib⁹illis ātoni⁹ ſuixit: & a miſtro ad ꝑdictū locū ſe iteꝝ por tari fecit. Et cū ex dolore uulneꝝ ꝓſtrat⁹ ia/ ceret: aīoſus ad bellū dem oēs iuitabat: qb⁹ illi i diuerſaꝝferaꝝformis appuerūt: & ūgui b⁹ac cornib⁹crudeliter lacerarūt. & dū xp̄z īuocaret: ſubito mirabilis ſplēdor illuxit: & demōes effugauit. cui uox de celo iſonuit: ꝙ ꝗa uiril̄r dimicauerat: faceret eū de⁹in toto orbe noīari. Et cū xp̄iani ex mr̄io necabant̄ ipſe mr̄es ſequebat̄: dolēs ꝗ ſibi martyriuz nō dabat̄. P⁹hec ānoꝝ. 35. ad eremū ſecretio rē acceſſit: & ibi artiorē adhuc uitā ducer̄ ce pit: ubi argēteū diſcū repiēs admirās: unde ibi diſc⁹ argēte⁹ hēret̄: ubi ueſtigia hoīum nulla eēnt: intellexit diaboli figmētū: & ſcō crucis ſigno diſc⁹euanuit. Poſtmodū īgentē maſſā auri reppit: quā ut ignē effugit: & ad mōtē aſcēdēs. 20. ānis icognit⁹ māſit: Deiñ a multis frequentari cepit: & ꝑcipue a mona/ chis q eremū p diuerſa loca colebāt: qb⁹ & mōita ſalutis dabat. Et dū ad uiſitādos frēs ꝑgeret: riuulū nili crocodilis & ſ̄pētib⁹ple nū cū comitib⁹trāſiuit illeſus: & rediuit ico lumis. Quadā uice i ſpū rapt⁹uidit mundū laqueis plenū: & audiuit: ꝙ ſola humilitas ipſos euaderet. Vidit aliqñ demonē celſum corpe: q ſe dei uirtutē & ꝓuidētiā dicebat: petēs a uiro ſcō q̄d ſibi dōari uolebat: i quē ille ſputa ꝯgeminās: ut fumū effugauit. Al's etiā diabol⁹ſibi ieiunāti i figura mōachi pa nes obtulit: ſuadēs ut ederet: ne corpe nimia abſtinētia tabeſcō deficeret: quē uir dei dia bolū itelligēs: xp̄i noīe iuocato mox effuga uit. Multis quoq; miraculoꝝ ſignis effulſit. Nā plurimos ab imūdis ſpiritib⁹uexatos & uariis detētos lāgorib⁹ liberauit. Dū inclu/ ſus mōaſterio nullū ſuſcipet: martinian⁹ q/ dā militū ꝑpoſit⁹: iſtāter pulſās ad hoſtium obſecrabat: ut filiā ei⁹obſeſſā liberaret: qui noluit ei apire: ſed de feneſtra eidē loquens filie ſalutē ꝓmiſit. Ille uero credēs & abiens filiā ſaluā factā iuenit. Multi etiā uexati āte fores cenobii clauſis forib⁹ dormiētes pur gabāt̄. Et dū ex frequētia populoꝝ nō hr̄et ꝗetē: dinit⁹admōit⁹cū ſaracenis ad ꝓfundio rē deſ̄tū acceſſit itinere dieꝝ triū: & hītare cepit in cāpo modico ſibi a deo demōſtrato paucis palmaꝝ arborib⁹ ꝯſ̄to: ubi ad radi/ ces mōtis fōs lipiſſimus labebat̄: ubi de pal maꝝ fructib⁹& panib⁹ſibi aliqñ a ſaracenis delatis ueſcebat̄. Volēs autez labori deferē tiū ꝑcere ſarculo ſibi apportato terrā colu it: & triticū ſemiauit: ſicq; de labore manuū uictū ducebat. Ibi etiaz plantauit olera ꝑp aduētātiū recreationē. Preterea etiā de pal/ maꝝ foliis manib⁹opabat̄. Elapſis ānis plu rib⁹uict⁹ a fr̄ib⁹uenit monachos uiſitare: q b⁹ dū aq̄ in uia defeciſſet: & tā ipſi q̄ eoꝝ ca mel⁹ qui ſarcinas baiulabat ſiti piclitaret̄: oꝛonē fudit: & fōs i deſ̄to erupit: cūctoſq; re fecit: ueniēſq; ad mōachos: ut pr̄ cūctoꝝ ſu/ ſcipit̄: & uidēs ſororē iā uetulā aliaꝝ magi/ ſtrā letat̄. Iteꝝq; ad mōtē rediit: ubi ſolitam uitā ducebat: & frēs ad ſe uenientes ſ̄mōib⁹ edificabat: & languētes ſanabat. Frōto pala tin⁹a demōio obſeſſus ad ipm ꝓ liberatiōe acceſſit: quē remiſit dicens: ꝙ ubi terrā egy pti calcaret ſalu⁹ eēt: q̄d & factū ē. Virginē tripolitanā plurib⁹grauib⁹morbis detētaz ad mōachoꝝ iſtātiā etiā abñtē oꝛoe ſanauit. Pri⁹tñ oēs ei⁹ iſirmitates ſibi a dño reuela/ tas fr̄ib⁹declarauit. Aliā quoq; uirginē lao/ dicie reſidentē: dolorē ſtomachi ualidū pati entem ad ꝑces archelai comitis lōge poſit⁹ oꝛone curauit: comes quoq; reuerſus uirgi nem ſanatā iuenit. Nauigās cū qbuſdā fr̄ib⁹ dixit ſe fetorē peſſimū ſenſiſſe: & nūciauit de monē nauē igreſſū eē. Et ſubito qdā ex nau tis uexat⁹a demōio ꝓſiliit: quē mox antoni⁹ liberauit. Aliū inſup nobilē demoniacū ſibi adductū: q furēs uix poterat ꝺtineri: dū ſcō abbati maxillā ꝑcuſiſſet: ſigno crucis edito ab imundo ſpū eripuit: & demonem i deſ̄to alligauit. Dū aliqñ ab āgelis i aere leuaret̄: adſunt demōes ei⁹tranſitū ꝓhibētes & pecca ta ei⁹ab exordio obiiciētes: quos āgeli ſ̄dar guunt: & peccata oia illa dimiſſa excipiunt: ſed ſiq̄d ꝯtra eū hn̄t: poſtq̄ mōach⁹fact⁹ eſt ut ea edicāt iponūt: & cū i hoc defeciſſent: li ber antoni⁹ i ethera tollit̄: & liber deponit̄. Huic etiā aliqñ diabol⁹ i tanta ꝓceritate ap paruit: ꝙ celū capite ꝯtingebat: & iterroga tus qs eēt: dixit ſe eſſe ſathan: q multū a mo nachis ipugnabat̄: & a xp̄ianis maledicebat̄ addens ꝙ iam ad nihilū eēt redact⁹: poſtq̄ i

cunctis ptib⁹ regnabat xpus. ¶ Alias etiam uocat⁹ ut exiret & uideret: uidit demonē lō-gū uſq; ad nubes attingētē: q quoſdā pēnatos ad celū uolare cupientes extēſis māibus ꝓhibebat: quoſdā uero retinere neqbat. Et ītellexit illū fore aiaꝝ aſcenſū & demōis ꝓhibitionē: aliqb⁹ reſiſtentē: qbuſdam aūt obſiſtere nō ualētē. ¶ Sacerdotes & clericos uenerabiliter tractabat: & ab eis bñdici huīliter īplorabat. Et cū litteras ignoraret: etiã philoſophos & hereticos ſcripturaꝝ allegatiōe & rōnib⁹ ꝯuicebat: unde aliqñ alexādriam ueniēs ſmonēq; publice faciēs arrianos ibi aſtātes mirabiliter ꝯfutauit: & multa miracula fecit. Rediēſq; ī porta citatis puellā ab īmūdo ſpū exoluit. ¶ Quidā gētiles philoſophi eū adeūtes ut ſibi illuderēt: auditis ei⁹ ſmonib⁹ edificati ſūt & ad xpm ꝯuerſi. Ab īpatore ꝯſtātino ſepi⁹ p lr̄as uiſitat⁹: eidē epl̄am exhortatoriā remiſit: ꝯfortās eum ī xpiana religiōe: & monēs ne ī terrena ꝯfideret poteſtate. Eccleſie quoq; ꝑſecutionē futurā arrianoꝝ īfeſtatiōe ꝑcognouit: & frīb⁹ lachrymādo ꝑdixit. ¶ Duci cuidā noīe balachio arriano eccleſiā īfeſtāti: adeo ut monachos & uirgines publice nudatos uirgis cederet: epiſtolā miſit: eum de īpietate redarguēs: & irā dei ſupuenturā ꝯminās. Qui epiſtolā legēs irriſit & nūcios uerberauit. Sed poſt dies. v. equo īſidēs ad terram deiicit: & morſib⁹ ac ungulis ꝯpſſus: poſt triduū deſiciens ſepelit. ¶ Tandem iuxta morē ſuū ad uiſitandos frēs: q ī interitori mōte latebant adiit: eiſq; obitū ſuū longe ante ꝑdixit: ac in dño ꝯfortauit. Et ad cellā regreſſus p⁹ dies modicos egrotare cepit: duoſq; mōachos: q ſibi annis. xv. ſuierant: accerſuit mōitiſq; ſalutarib⁹ eis traditis iter eoꝝ man⁹ cum eſſet ānoꝝ. 105. ī deo feliciter obdormiuit. 16. cal. februarii. Cui⁹ corp⁹ ī eodē eremo ꝑfati duo diſcipuli ſepelierūt: & nemini locū ſepulture unq̄ reuelare uoluerunt: eo ꝙ ſic ipe illoſ moriēs adiurauit: qa etiā decedēs miraculorū famā recuſauit. ¶ Hic ad diuerſa egypti mōaſteria. 7. ſcripſit epiſtolas apoſtolici ſēſus ſmōiſq; refertas q̄ ī liguā grecā poſtmodū trāſlate ſūt: ut dicit hieronym⁹ de uiris illuſtrib⁹.

¶ De ſanctis ſpeuſippo heleuſippo & meleuſippo martyrib⁹. LXXXXIII

SPeuſipp⁹ heleuſipp⁹ & meleuſipp⁹ exiſtētes ānoꝝ. 25. cū auia ſua leonilla & ſorore illi⁹ ionilla ī ciuitate lingonieñ ſub aureliano īpatore martyriū paſſi ſūt. Nam cū ꝑdicti frēs cum iam dicta eoꝝ auia: a ſcō benigno preſbytero uerbū dñi ꝑcepiſſet & baptizati eēnt: in lingonieñ citate a quadrato ꝑſide tanq̄ xpiani detēti ſūt. Et ad primā qdem ſacre fidei ꝯfeſſionē pugnis ī facie ceſi ſunt. Deīde ligatis pedib⁹ & manibus uerſo capite ī arborē ſuſpēſi ab auia leōilla cōfortabāt. Poſthec ī ignē miſſi illeſi ꝑmauentes: orātes ad dñm ut aīas eoꝝ ī pace ſuſciperet: expirarūt: uiſiq; ſūt āgeli cū luce multa eoꝝ aīas colligētes: corpaq; eoꝝ intacta ab igne repta ſūt. Quo uiſo miraculo ✝ ionilla matrōa ſoror leonille ad xpm ꝯuerſa eſt. Et cū relicto uiro & duob⁹ puulis xpm ꝯfiteret: a paganis tēta & capillis ſuſpēſa ē. Deīde p⁹ pluria ſibi illata ſupplicia cū ✝ leonilla ſorore ſcōꝝ auia ꝑiter decollant. 16. cal. februarii. Quoꝝ oīum corpa diu latētia ꝑceſſu tpris īuēta ſūt: & digno honore tumulata.

¶ De ſcō ſulpicio epō. LXXXXIIII.

SVlpicius eps de citate bituriceñ claris ꝑentib⁹ ort⁹: puerilib⁹ annis miſericordie opibus ītentus erat. Quadā nocte cū duob⁹ pueris uigilās: uidit eos a duob⁹ ſpiritib⁹ teterrimis de eccleſia eiici: ſignoq; crucis demōes effugauit. īñ multas ātiq hoſtis īſidias ꝑpeſſus xpi grã ſupauit. Sed dū fama ei⁹ crebreſceret: ad īſtantiā lotharii francoꝝ regis ab auſtregiſillo bituriceñ epo ī diaconum ordinat: deiñ ī abbatē eligit: ac demū defuncto auſtregiſillo ī epm ſublimat: q & meruit primā aqtanie ſedē. Hic multis renitens ſignis egros ſanabat: & demōes effugabat. Die q̄dā dū ignis tectū dom⁹ ei⁹ inuaſiſſet: ſigno crucis oppoſito tādiu ꝯtra īcēdiū ſtetit: donec flāmas extīxit. Alias ēt cū ignis domū aliā īcēderet: & mulier q̄dā ꝓ ſegete quā ibi iuxta repoſuerat ſolicita eēt: ſignum crucis edidit ꝯtra flāmas: mādās ne illd trāſire ꝑſumerēt: & extūc ignis acſi mōs iteriect⁹ fuiſſet: ſeipm ꝯpeſcuit. Cū quedā arbor exciſa ſup pueꝝ aliis ītentū caderet: ſcūs accurrit: & ſigno dñico arborē erectā ī ptē oppoſitā ꝯcidere ꝯpulit: ſicq; pueꝝ liberauit. Latro qdā ut furaret ei⁹ prōptuariū ītrauit & nocte tota circuiēs exitū mīme repire ualuit. Ad quē dū ſcūs mane miſiſſet familiã: latro ſuſpēdiū metuēs in puteū. 80. paſſuū ſe ꝑcipitauit: auxiliū ſulpicii nihilomin⁹ īuocādo: quē uir dñi de puteo extractū illeſum reppit: ꝯpūctū ad pniam recepit: ſibiq; d ne ceſſariis ꝓuidit. Leuita qdā ꝯtra ei⁹ mādatū ad domū ſuā ꝑgere uolēs cecitate ꝑcuſſ⁹ uñ erat tota nocte ſe mouere nequit: & rediēs d īobedīētia pniã egit. Quadā uice ī eccleſia cū clericis ſuis pnoctās: orōi ꝓcūbēs ſtrepit⁹ demonū & īfeſtatiōes tumultū plures ſenſit: adeo ut putaret eccleſia euerti: nec ab oratiōe ceſſauit: dōec oīs ſātaſtica illuſio euanuit. Quēdã hoiē cui die ſcō paſche ligua ꝑcidenti man⁹ ſecuri adherens aruit: lachrymis & ſuffragiis tota nocte īcūbēs mane ſanatū remiſit. Qui plen⁹ dieꝝ ī pace quieuit. 16. calen. febr. Sepult⁹ in biturica ciuitate.

¶ De cathedra ſci petri rome. LXXXXV

CAthedra ſci petri apoſtoli:qua in
urbe roma primũ ut ſũmus pōti
fex ſedit:ſcā ē āno q̃rto claudii i/
peratoris:que iō cōiter ab eccle/
ſia mīme celebrat̃:qa huius me/
moria ſub feſto alteriꝰ cathedre:q̃ petrꝰ pri/
mũ antiochie ſedit recolit̃:ut dicet̃.8.calē.
martii.Nam q̃uis bti petri in urbe roma fue
rit ſedes principalior: illa tñ celebriꝰ agit̃:
qa fuit tpe prior:& honorificētia potior.Be
atꝰ ergo apoſtolꝰ poſtq̃ āthiochie.7. annis
ſedit:hieruſalē uēit:& cũ ſimōe mago diſce
ptatione hñs:eũ iñ fugauit: & cũ ipm romā
ueniſſe ꝯpuit:eũ iſecutꝰ ē: & q̃rto āno clau/
dii romā ueniēs a fidelibꝰ reuerēter ſuſcipi
tur:& i cathedrali ſede ſublimat̃:in q̃ ſedit
ānis.25. & ſic uicariatũ xpi i terris.32. ānis
tenuit:ad qđ tps nullꝰ rōanoꝝ pōtificũ exiñ
deuenit:ſicut & eiꝰnoie nemo ſe uocari pſũ/
pſit.Duos aũt pōtifices petrꝰ ſibi coadiuto/
res ordinauit:unũ itra urbē.ſ.linũ:aliũ ex/
tra urbē.ſ.cletũ:ut dicit ioānes beleth: ipſe
uero pdicatiōi iſiſtebat.Mōſtrat̃ aũt uſq; ad
pñs eiꝰ cathedra:i q̃ rome fuit primitꝰ exal/
tatꝰ i eccleſia uidelicet ſci petri:ubi & p āti/
qs & uenerabilibꝰreliqis ꝯſuat̃: & dicitur
ꝙ nullꝰ papa in ipſa ſede aliqñ ſedere pſum
pſit. Celebrat̃ aũt feſtũ huiꝰ cathedre uide
licet rōane ſedis.15. cal.febr̃. ut in martylo
gio hieronymi reperit̃.

❡De ſcā priſca uirgi.& marty.XCVI

PRiſca uirgo & mr̃ paſſa ē i urbe
roma ſub claudio ceſare āno.iii
impii ſui:que filia fuit nobilis ci
uis:q ter ꝯſulatũ i urbe hũerat:
quā i eccleſia reptā orātē miſtri ipatoris ce/
perũt & duxerunt ad claudiũ:iuſſuq; eiꝰ ad
tēplũ apollinis ducit̃:ut ibi ſacrificaret:ſed
dum orōnē fudiſſet ad dñm: ſcō terremotu
corruit idolum & q̃rta ps tēpli diruta eſt:
& oppſſit multitudinē paganoꝝ cum ſacer/
dotibꝰ idoloꝝ. Impator uero territꝰ fugit.
Demō autem p aera clamabat:ſe expulſum
de habitatiōe ſua: i q̃ p annos.65.manſ̃at:q
ex eo die de urbe eiectus fuerat cum ſpiriti
bus.93.ſibi ſubiectis.Tunc imperator iuſ/
ſit uirginē alapis cedi: que lumine de celo
ſupfuſo:& uoce dominica ꝯfortata eſt. Die
ſequenti iuſſit eam claudiꝰ expoliatam fla/
gellis uerberari: & poſt hoc fuſtibꝰ macta/
ri:que a xpo conſolata: facie ut ſtella ſplen/
dens apparuit.Miſſa eſt igit̃ in carcerem:&
pīguedine adipũ diſſoluta:toto corpe iuſſu
ceſaris perungit̃:ut ſic maleficia ſoluerēt̃.
que nocte tota cũ multitudine ſcōꝝ pſallēs
audiebat̃:ſed dũ mane eā limenius impato/
ris ꝯſanguineus educere uellet:odore perfu
ſus ingreſſus carcerem repperit illam i thro
no ſedentē & āgeloꝝ multitudinē circunſtā
tem:& dũ ſedē euertere uellet:circũſtantes
āgeli diſpuerũt.Cũ igit̃ añ ceſarē ſtetiſſet &
ipā ad tēplũ ſacrificaturā duci feciſſet:cla/
mabat demō:dicēs ꝙ ignis a.4. āgelis tēpli
pcedēs ipā icēdebat.Moxq; ignis de celo ce
cidit:&ſacerdotes cũ pte gentiliũ ꝯbuſſit:&
idolũ i fauillā redegit.Quod uidens ipator
priſcā pfecto tradidit puniendā.Que ducta
ad ptoriũ pfecti ũcinis ferreis attrahit̃ &gla
diis toto corpe diſcipat̃:deīde carceri māci
pat̃.Sed dũ pfectus iuxta carcerē eqtaret &
lumē ꝯſpexiſſet: pſpiciēs p feneſtram uidit
uirginē i throno ſedētē: & faciē eiꝰ claritate
nimia refulgētē.Qui carcerem anulo ſuo ſi
gnās.50.milites ad cuſtodiā dimiſit.Illi ue
ro noctu eā cũ angelis pſallentē audiebant.
❡Māe āt ſcō iuſſit eā impator pñte pfecto
in āphitheatꝝ duci & beſtiis expōi.Et dũ ſi
bi leo imaniſſimꝰ:q ouē quotidie comede/
debat:&.4. diebꝰ fuerat ſiñ cibo detentꝰ di
miſſus eſſet:leo curſũ arripiēs ad pedes uir
ginis pcidit & plantas lingeŕ cepit.Quē dũ
ceſar ad locũ ſuũ reduci faceret:in ꝯſangui
neũ eiꝰ irruit & eũ ptinꝰiterfecit.Tũc impa
tor iuſſit eā in ergaſtulũ rcludi:& triduo in
edia macerari. Deīde ipam eductam facieq;
ſplēdentē in equuleo ſuſpēdi &ungulis late
ra eiꝰ radi. Statimq; brachia cum manibus
carnificum dolore nimio torquebātur.Poſt
hec in ignē copioſum mittit̃:ſed pluuia ma
xima cum uēto ſubito erumpēte:flāma dip/
git̃:& ignis extinguit̃:uirgoq; omnino ille
ſa ꝯſpicit̃.Quod dum claudiꝰ magie depu/
taret:fecit capillos ipſius radi:ut ſic eiꝰma/
leficia tollerētur.Poſthec in templum ido/
loꝝ eam incluſit & hoſtium anulo ꝯſigna/
uit: ubi audite ſunt uoces angelice una ſe/
cum deũ laudantes. ❡ Poſt diem tertium
ingreſſus impator in templũ reppit priſcā i
throno ſedentē uallatā agmibꝰ angeloꝝ: &
iuxta baſē colũne idolũ ꝯminutũ:pp qđ ira
tꝰ ceſar eā foras urbē eductā pcepit gladio
necari:que priꝰorōne ſcā ad dñm ut ſuſcipe
ret ſpiritũ eiꝰ:uoce celica ad gloriā iuitat̃:
ſicq; decollata ē:&ꝯtinuo carnifices mortui
ceciderũt.Quod dũ ſcō urbis rome epō nũ
ciatum eſſet:acceſſit cũ clericis:ut collige/
ret corpꝰ martyris:reppitq; duas aqlas cor
pori iſidētes:& ipm ne a feris tāgeret cuſto
diētes:qđ ab epō collectũ miliario.x.ab ur
be uia oſtieñ ſepultũ eſt:ubi &fuerat decol
lata. Impator uero graui langore pcuſſus
dētibꝰ ppriis carnes ſuas mordēs:poſt dies
paucos miſerabiliter expirauit.Tēpore aũt
eutyciani pape corpus beate priſce eidē di
uinitus reuelat̃: & locꝰ p uiſionē oſtendit̃:
ubi ipſe cũ clero & populo effodiēs & cor/
pꝰ iueniēs:ipm ide leuauit: & ad urbē dedu
cēs i eccleſia ſcōꝝ mr̃yꝝ aqle & priſcille ue
nerabilr̃ tumulauit:i loco uero ubi fuerat đ
collata eccleſia a fidelibꝰſcā ē: eiꝰmemorie

dedicata. Que paſſa eſt.xv.cal.februarii.
¶De ſcis moſeo & amōio mr̄y.LXXXXVII
MOſeus & amōiꝰ apud pōtū iſulā
paſſi ſūt:q cū eēnt milites et xp̄ʒ
ꝯſtāter ꝯfiterēt̄: prio militaribꝰ
cingulis exuti:deinde ad metalla
dānati ſūt:poſt aliqđ uero tp̄s iñ
abſtracti:diuerſiſq; ſuppliciiſ affecti.Nouiſ
ſime igni traditi ſūt. Sicq; mr̄iuʒ ſuum ꝯſu
mauerunt.iš.cal.februarii:ut ait ado.
¶De ſcō deicolo abbate. LXXXXVIII.
DEicolꝰ abbas diſcipulꝰ fuit colū
bani abbatis. Quo qdē ſcō cū di
ſcipl'is a britāniis abſcedēte : ipē
de licētia p̄riſ eo ꝙ debilis eēt pe
dibꝰibidē remāſit:mādato ſibi ꝑ
obediam ne ad mōaſteriū luxouieñ unde di
ſceſſ'āt aliqñ r̄dieret.Recedēte ergo magr̄o
dū diſcipl'is ꝑ icerta loca uagaret̄ :& ſitis eū
arida ꝯprimeret:baculo terrā ꝑcuſſit fonſq;
ibi ſtati erupit:q ſcūʒ reficiēs uſq; hodie ibi
manet.Cū āt bubulcū oues paſcētē de loco
quereret:illeq; ſibi itimaſſet rogauit eū ut il
lucuſq; ſecū ꝑgraret.Dūq; paſtor ꝓ peco
ribꝰ dubitaret nec hēret cui cuſtodiēdas di
mitteret:ſcūs baculū ꝓ cuſtode i terrā fixit
eaſq; baculo i ſua fide ꝯmēdauit.Quem bu
bulcꝰ uſq; ad locum aſſociauit: & reuerſus
oues circa baculū acſi circa paſtorē illeſas
& accubātes iuenit. Veniēs ergo deicolꝰ ad
locū oñſū eccleſiā ſci martini ibi poitā clau
ſaʒ ꝯſpexit:ſʒ ianue ꝓpiquꝰ: ꝑ eādē ſpōte ſi
bi dinitꝰ reſ'atā itrauit:& orōnē fecit. Et dū
hec crebro fierēt:p̄ſbyter eccleſie illiꝰiuidia
motꝰhec patrono noie uerſario nūciauit:de
cuiꝰ licētia cū ſuis ordiauit:ut dū monachꝰ
ille ꝑ noctē eccleſiā itroiſſet: ipē eū iſecutus
cū illis occideret.Dū igit̄ horā obſ'uaſſet:&
ad ſci iteritū feſtiaret uēiēs ad eccleſiā iāuas
& feneſtras ſpinis & rubis obſtructas iuenit
& ſic itrare nō ualens uiꝝ dei dimiſit.Quod
audiēs uerſariꝰ: & hoc magicis artibꝰ attri
buēs:mādauit ſuis ut ubicūq; mōachꝰ repi
ret̄ ſibi gēitalia p̄ciderēt̄ . Statiq; i ipā hora
uerſariꝰ i eiſdē mēbris ſibi mirabl'r tumeſa
ctis dolere admodū cepit.Quod uxor eiꝰex
iiuria ſcō illata ꝯtigiſſe recognoſcēs uiꝝ dei
ad ſe hūiliter accerſiri fecit:ut ad maritū li
berādū feſtinaret. Sʒ anteq̄ deicolꝰ illuc ꝑ
ueniſſet uerſariꝰexpirauit:ueniēs ergo ſcūs
itinere feſſus:capā exuit eāq; radio ſolis ꝑ fe
neſtrā itrātis ſupiecit:ubi acſi i ꝑtica māſit.
Deide orōe ſua uerſariū ſuſcitauit:q oēs ſu
as poſſeſſiōes & capellā ſibi ꝯceſſit: ubi dei
colꝰꝯgregatis f'ribꝰ mōaſteriū ꝯſtruxit.Cū
die q̄dā clotariꝰ rex circa locū uenādo cum
ſuis aprū iſequeret̄ : ap fugiēs eccleſiā itroi
uit:& añ altare ꝓſtratꝰ māſuetꝰ ꝑmāſit:dei
colū aſpiciēs & qi eiꝰauxiliū petēs:qđ dum
uenatores cuʒ rege aprū iſequētes uidiſſent
admirati ſūt:& ſcūm reuerētes aprū dimiſe
rūt.Cui etiā rex multa priuilegia ꝯceſſit:&
locū p̄diis dotauit. Poſt hec deicolꝰapoſto
loꝝ limia uiſitauit:& repatriās ac obitū ſuū
p̄cognoſcēs:colūbanum ſibi ſucceſſorē mo
naſterio đlegauit.Ipē āt ſecretiorē petēſ ere
muʒ pꝰ plures ānos i pace q̄euit.iš.cal.feb.
¶De trāſlatiōe ſcē lucie. XCIX.
TRāſlatio corpis ſcē lucie ad cita
tē uenetiaꝝ circa ānū dn̄i .1040.
ſcā ē.Nā dū rogeriꝰ ꝯſtātinopo
litanꝰ ipator circa ānū dn̄i.1010.
i romaia &ſicilia dānaret̄ :maneiacē pricipē
ſibi dilectū & prudētē uicariū ad ſiciliā mi
ſit.Qui ſagaciter ipatori rebellās ſiciliā ty
rānide occupauit: qđ ipator audiēs doluit:
& de ꝯſilio regie ſe egrotantē & deide mor
tuū ſimulauit.Paupē quoq; defunctū capſā
icluſū ſui loco regaliter tumulari fecit. Ipē
uero biēnio latuit:ita ꝙ uere mortuꝰ ab oi
bꝰ credebat̄ .¶Poſt duos annos regina per
ſolēnes nūcios maneiacē de ſuo ꝯiugio req
ſiuit:q aſſenſuʒ p̄bēs ordiatis nuptiis ſolēni
ter ꝯſtātinopoli cū muneribꝰ aduēit:& cor
pora ſcāꝝ agathe & lucie ſecum de ſicilia aſ
portauit.Qui dū ꝯſtantinopoli ueniſſet ab i
patore de latibulis ꝓdeunte iterficit̄ : & re
gnū ſicilie recupat̄ :& corpa uirginū ꝯſtāti
nopoli honorifice recōdunt̄ .Poſt hec anno
dn̄i.1040.dū ueneti cū ſiculis ꝯſtantinopoli
cepiſſent:corpa duaꝝ uirginū auferētes cō
dixerunt adiuicē ut corpꝰ ſcē agathe ſiculi
rehērent:& corpꝰ ſcē lucie ueneti ferēt ſecū
qđ & factū ē.Sicq; corpꝰſcē uirgis delatum
uenetias:prio q̄dem i monaſterio ſci grego
rii maioris pluribꝰannis ſtetit:deide a duce
&populo ad eccleſiā ſuo noi edificata trāſla
tum fuit:ubi uſq; i p̄s iacet miraculis coruſ
cans.Factaq; eſt huiuſmodi tranſlatio uide
licet de ꝯſtantinopoli uenetias.xv.cal.feb.
¶De ſanctis mario martha audifax & abba
cuch martyribꝰ. C.
MArius & martha uxor eiꝰ: & filii
ſui audifax & abbacuch rōe ſub
claudio ipatore mr̄ium paſſi ſūt
Hi nobiliſſimi & diuites de p̄ſi
da oriūdi uenerūt romā cū orōis:cum eēnt
xp̄iani.Et cepūt corpora ſcōꝝ perq̄rere: &
xp̄ianos i carceribꝰ uiſitare miniſtrantes eis
đ facultatibꝰ ſuis:corpora quoq; martyꝝ ꝑ
xp̄o iterfectoꝝ req̄rentes ſepeliebant.Et dū
i caſtro tranſtyberim beatum q̄rinum i car
cere uiſitaſſent:& multoꝝ martyꝝ corpora
tumulaſſent:uiſitauerunt beatum calixtum
papam cū xp̄ianoꝝ multitudine latitantem
Cū qbꝰ duobꝰ menſibꝰ ꝑmanſ'unt: multaq;
ſibi & ceteris xp̄ianis neceſſaria ꝓuiderunt:
ipiuſq; bn̄dictiōe p̄cepta abierūt ſcōꝝ mr̄ꝝ
corpa req̄rētes & honorifice tumulātes:in
ter que p̄fatū beatū q̄rinū i tyberi necatū &

cclxii.xpīanos iubēte claudio ſagittis iterſe
ctos ꝯdigna reuerētia ſepelierunt.Hec clau
dius audiēs ſcōs dei detineri fecit: quos ſibi
pñtatos diuti⁹ exaīauit:& deiñ muſciano ui
cario pūiēdos tradidit:q dū coram ipo i tel
lurē ꝯſiſtētes xpm ꝯſtāti aīo ꝯfiterēt:oīaqꝫ i/
dola ut demōia execrarēt:iuſſu muſciāi ma
ri⁹ cū filiis fuſtib⁹ ceſi ſūt:martha aſſiſtēte &
uirꝝ ac natos uiriliter exhortāte:deiñ i equu
leo leuati canabinis funib⁹ crudeliter flagel
lāt:facule quoqꝫ ignee laterib⁹ apponūt:&
unguibus ferreis laniāt.Et cū hec oīa patiē
tiſſime toleraſſent:iuſſit eos uicari⁹ dē equu
leo deponi:& man⁹ eoꝝ pcidi:qbus ad col/
la ligatis p ciuitatē circūduci ſub uoce pco
nia:ne deos blaſphemare pſumerēt.Martha
uero oīb⁹ iſtis aſtās:& ſcis ſmōibus eos cor
roborās:de ſāguie illoꝝ caput & faciē linie
bat.Nouiſſime āt iubēte muſciano extra ur
bē uia cornelia miliario.13.ad nymphas ca
tabaſis deducti ſunt:ibiqꝫ pariter ſub hare/
nario decollati.Martha uero in nympha ne
cata eſt.Quoꝝ corpora iteꝝ iuſſit incēdi:ut
ſepultura carerent:ſed quedā matrona noīe
felicitas ea ſemiuſta ex igne latenter rapuit:
corp⁹ autē marthe de puteo leuauit:& ipſa
omnia in ſuo predio ſepeliuit.14.cal.febr.

¶De ſcō baſſiano epo. CI

Baſſian⁹ eps natiōe ſyracuſan⁹ pa/
tre ſgio nat⁹:ānoꝝ.12.ab eodem
romā miſſus ē grā ſtudioꝝ:ubi
a ſcō gordiano pſbrō doct⁹ ſacꝝ
baptiſmū ſuſcepit: qđ dū pr ipſi⁹ gētilis au
diſſet:& eū reuocare diſponeret:iuuenis baſ
ſian⁹ i eccleſia ſci ioānis euāgeliſte rome p
uiſionē monitus rauēnā fugit:ut p tps aliqđ
latitaret:& dū i uia poſit⁹ eēt:cerua cū duo
bus hinnulis a uenatorib⁹ iaculata ad eū pfu
ga uenit:& pedes ligere cepit:illoqꝫ mirāte
uenatores ſupueniūt:& factū uidētes ſubſi
ſtūt:quoꝝ unus ceruā de manib⁹ ſci rape ni
tit:ſed mox a diabolo uexat:quē ſcūs cū li
beraſſet:ceruā dimiſerūt.Veniēs aūt rauen
nā apud eccleſiā ſci apollinaris extra citatē
manēs orōni uacabat:fama ſcitatis pclarus
¶Bithyni⁹ iudex ut re⁹ maieſtatis iuſſu pſi/
dis rauēnatis ad decollādū ductus eſt:q dū
baſſiani nomē iuocaſſet:bipēnis tertio đ ma
nu ſpiculatoris pſiliit:& ſic innocēs appuit
& abſolut⁹ fuit.Poſt hec fact⁹ pſbr i eccleſia
laudeñ eps eligit & ab oīb⁹ approbat:& dū
ad epatū ueniret intrās ciuitatis laudeñ ſub
urbia:paralyticum & mutū ab utroqꝫ morbo
curauit:& multos leproſos mūdauit. Alias
etiā pueꝝ a ſpente occiſū ſuſcitauit: & puel
lā obſeſſā a demōio liberauit.Vocat⁹ medi/
olanū ad beatū ābroſiū egrotātē:obitū ſuū
clericis ei⁹ pdixit:& ipm defunctū uenerabi/
li obſeqo tumulauit. Poſt hec reuerſus ad
eccleſiā ſuā miraculis & ſcitate ꝯſpicu⁹ mul

to tpe ſupuixit:& obitū ſuū ānis plurib⁹ p/
nūciauit:&.90.etatis ſue āno ꝯſumat⁹ ſcita
te in pace qeuit.14.cal.febr.tpe honorii &
theodoſii auguſtoꝝ:ſepult⁹ ē i baſilica apo
ſtoloꝝ:quā ipſe a fundamētis erexerat.Tpis
pceſſu deſolata ciuitate laudeñ p ciues me/
diolañ & totalr igne ꝯſūpta:corp⁹ ſci nunq̄
iñ potuit amoueri:qnimo oēs accedētes ad
locū:ut mortui ſternebāt: ſicqꝫ ibidē dimiſ
ſū ē:q̄ citate poſtmodū in loco ubi nūc ē re
cōſtructa p ipatorē federicū:corp⁹ ſci ꝯfeſſ
eodē delatū ē:ubi & qeſcit miraculis iplen/
dens. ¶De ſcō pōtiano martyre. CII

Pontian⁹ mr tpe ātonini ipatoris
i citate ſpoleti paſſus ē:q tent⁹ a
iudice fabiano cū ſacrificare nol
let:primo uirgis grauiter ceſus
donec ſāguis i terrā q̄ſi de fōte p
flueret: deiñ ſup carbones accenſos ābulaſ
ꝯpulſus illeſus pmāſit.Poſt hoc in equuleo
appēſus ūcinis ferreis uſqꝫ ad oſſiū nudatio
nē laniat⁹ in carcerē miſſus ē. Sequēti uero
de i āphitheatro poſit⁹ laxatis ſibi duobus
leonib⁹ eiſdēqꝫ māſuefactis pmāſit intactus
Iteꝝ i cuſtodia artiſſima diebus.12.ſine ullo
cibo detēt⁹:āgelo uero ſibi de celo miſtrāte
refect⁹:iñ i nullo macerat⁹ educit:& plūbo
liqueſcō pfūdit.Cūqꝫ hec omnia tā mētis q̄
corpis ꝯſtātia toleraſſet. Nouiſſime iuſſu p
ſidis extra ciuitatē duct⁹ gladio aīaduerſus
martyrium ꝯſumauit.Sepultus a fidelibus
non longe a muro urbis ſpoletane in loco q
dicitur lucianus.14.calen.februarii.

¶De ſcō germanico mrē.CIII

Germanic⁹ mr ſub marcoantonio
& lucioaurelio i ſmyrna ciuitate
paſſus ē.14.cal.febr.q pluribus
upatis ſuppliciis p gratiā uirtu/
tis dei metū corporee fragilitatis excludens
ſponte preparatā ſibi beſtiam prouocauit:
cuius dentibus ꝯminutus uero pani.i.dño
ieſu chriſto pro ipſo moriens meruit incor
porari:ut dicitur in martylogio hieronymi.

¶De ſcō launomarico ab.CIIII

Launomaric⁹ abbas carnoteñ ci/
uis pētib⁹ xpianis pgenit⁹ eſt:hic
cū adhuc eēt puer:& oues patris
paſceret:que ſibi uictui ſuperāt:
paupib⁹ errogabat:q tradit⁹ a pētib⁹ cuidā
ſacerdoti ſacras lrās didicit:& ad ſacerdotii
ordinē pueit:deiñ adhuc iuuenis media no/
cte de domo prña fugiēs eremū petiit: cū āt
ad ipſū occidēdū latrōes tota nocte laboraſ
ſent:putātes eū pecūias hrē: mane dīno mi/
raculo uiſiōe ei⁹ territi & ipſi⁹ pedib⁹ puolu
ti ueniā poſtularūt. Cuiuſdā uiri filiū clau
dū dū pro eo miſſam celebraſſet erexit: &
dum claues eccleſie piſſent ante fores humi
proſtratus oratione facta ianuas reſerauit.
¶Poſt que dū māipulos meſſiuꝫ ſub tecto

de uimibꝰ ſcõ repoſuiſſet:& ignis ſegetes in uaſiſſet ſigno crucis mox icẽdiũ ſedauit. Se quẽti nocte dũ orãdo pnoctaret:diabolꝰ ſi bi ter lumẽ extixit terq; dinitꝰ accẽſum fuit. ¶Et cũ diſcip̄los ꝯgregaſſet:& quercꝰ ma xia ad oratoriũ ꝯſtruẽdũ exciſa fuiſſet: que ñ apto loco ad dolãdũ ceciderat:nec a frībꝰ adhuc paucis alio deferri poterat: oratione ſua loco ꝯgruo eã tranſportauit. ¶Quidaʒ hermoaldꝰ nobilis egrotãs.40.ſolidos ſibi miſit ut ꝓ ſe oraret. Quos ille altari ſuppo ſitos:dũ p ſpiritũ oẽs uno excepto de male acq̄ſito cognouiſſet:illũ ſolum retinuit cete roſq; remiſit:& ꝙ ex hoc deꝰ placari nõ poſ ſet eidẽ p̄dixit. Atq; ille mortuꝰ ẽ. ¶ Inuita tus tandẽ a malardo epo carnoteñ eũ uiſita uit:&ſecũ aliquo tpe ꝯmoratꝰ mlta ſibi futu ra p̄dixit. ſicq; ſenex i pace q̄euit. 14. ca. feb.

¶ De ſcõ fabiano papa & martyre. CV.

FAbianꝰ papa martyr natione ro manus ex p̄re fabio de regiõe ce lii mõtis:antherio pape in epatu ſucceſſit:ſeditq; ãnis. xiii. mẽſibꝰ xi. Hic papa romão defũcto:cũ clerus & populꝰ ꝓ alio eligẽdo ꝯueniſſent: & ipe de quodã loco cũ amicis rediret: uẽit iter eos rei exitũ ſcire uolẽs. Et ecce colũba cãdida ſup caput eiꝰ de celo deſcẽdit dicẽs Rome eps coronaberis. Quod oẽs mirantes eũ i papã elegerũt. Hic ꝯſtituit ut omni ãno i cena dñi chriſma ab epo ꝯſecraret̃: & uetꝰ ꝯbureret̃. Hic regiões diuiſit. vii. diacõibꝰ & eis. vii. ſubdiacones ſubſtituit:q. vii. nota riis imineret: & geſta martyrũ in itegro re colligeret. Iſte philippo ipatori neophyto uolẽti itereẽ uigiliis paſche:& myſteriis cõi care reſtitit:nec quouſq; ꝯfiteret̃ & iter pẽi tentes ſtaret itereſſe pmiſit:qd & deuotꝰ ipa tor fideliter adipleuit. Hic fecit ordiationes v. p mẽſeʒ decẽbris p̄sbyteros. 22. diacones 7. eps p diuerſa loca nũero. xi. Cuiꝰ tpe no uatianꝰ qdã p̄sbyter eccleſie rõane ambiens epatũ:& uidens fabianũ electũ hereticꝰ ſcũs eſt:ꝯtra quẽ celebratũ ẽ ꝯciliũ in urbe rõa 40. epoꝝ. Hic enĩ hereticꝰ lapſis ſpẽ uẽie de negabat:uñ i ꝯcilio hoc reprobato ſtatuer̃t ut lapſis uẽia mĩcorditer ꝓmitteret̃:dum mõ p pniaʒ reuertant̃. Hic ſub pſecutiõe de cii capitis obtrũcatiõe martyrio coronatꝰ ẽ. Et ſep̄ltꝰ i cemiterio calixti uia apia. 13. cal. februarii. Et ceſſauit epatus dies. vii.

¶De ſcõ ſebaſtiano martyre. CVI.

SEbaſtianus martyr narboneñ ge nere nobilis ciuis mediolanenſis diocletião & maxiano ipatoribꝰ ualde dilectꝰ: pricipatũ prie co hortis ab eis obtinuit:eoꝝ ꝯſpe ctui ſemp aſſiſtẽs. Hic ſapiã & uirtutibꝰ p̄di tus ab oibꝰ militibus ut pater amabat̃. Qui & militarẽ hitũ ad hoc tãtũ ferebat:ut xp̄ia niſſimꝰ ipe xp̄ianoꝝ aĩas q̄s in tormẽtis uide bat deficere ꝯfortaret. ¶Cũ aũt p̄clariſſimi uiri marcꝰ & marcellianꝰ frẽs gemini filii trã q̄llini nobilis:a btõ ſebaſtiano i fide eruditi pꝰ multa ſupplicia ex ſnĩa chromatii urbis p̄fecti decollari deberẽt:ſi ifra dies. xxx. nõ reſipiſcerẽt. Ad eos pẽtes aduenerũt:ut ipoꝝ aĩos a ſuo ꝓpoſito reuocarẽt. Aduenit & ma ter martia ſoluto capite reſolutis crinibꝰ oñ ſiſq; uberibꝰ lachrymis genas iꝯſolabiliter rigabat. Adducit̃ & pater ſenior maibꝰ ſuu loꝝ:& capite aſpſo puluere: detectaq; canĩ cie lamẽtabiles uoces emittebat. Adueniunt & ꝯiuges ꝓprios paruulos offerẽtes:& icõ pabilibꝰ gemitibus & ſuſpiriis eiulantes. In ter hec cepunt uirorum corda molleſcere. Tũc ſebaſtianꝰ ibi aſſiſtẽs:erũpens i medio: diño repletus flamie:de ꝯtẽptu uite pñtis & de gloria futuri regni: ſmonẽ aſſumens ꝓli xam orationẽ ꝯtexuit:& elegãti eloq̄o ſcõꝝ aĩos ad amorẽ martyrii ꝯtẽptis oĩbꝰ icitauit hec aũt agebãt̃ i domo nicoſtrati primiſcri nii:ubi marcꝰ & marcellianꝰ cuſtodiebant̃. Cuiꝰ uxor zoe nõie:graui infirmitate loque lã. vi. ãnis amiſerat:uſum tñ audiendi aut ſen ſum aĩ minie p̄diderat. Que cũ oĩa uerba ſe baſtiãi audiſſet:pedibꝰ eiꝰ ꝓuoluta: nutibꝰ ueniã poſtulabat. Igit̃ martyr xp̄i orauit:ut q̄ os zacharie ꝓphete reſerauerat liguã quo q; eiꝰ ãpire dignaret̃. Statiq; mulier loquen di facultate recepta ſmões bti ſebaſtiani be nedicere cepit:ſeq; angelũ dñi iuxta eum ui diſſe aſſuit:q imẽſo luie circũdatꝰ libꝝ ap tũ tenebat: ubi oĩa que ſcũs dixerat ſcripta erãt. Iuxta quẽ etiã alii. 7. ãgeli cãdidiſſimi circũſtabãt. Quo uiſo miraculo: nicoſtratꝰ uir cũ uxore ꝯuerſus ẽ una cũ tranq̄llino & martia pẽtibꝰ marci & marcelliani: & a ſcõ policarpo p̄sbytero baptizati ſũt. Marcꝰ ue ro & marcellianus in dño ꝯfortati martyrii gloriã p̄optabãt. Quos dũ nicoſtratꝰ uellet ſolutos dimittere: oĩo abire noluerũt aſſẽn tes ſe paſſionis calicẽ nullatenꝰ dimiſſuros. Trãq̄llinꝰ ãt graui morbo laborãs ſtatiʒ ut baptizatꝰ ẽ:ſanitatẽ ſuſcepit. Poſtq̄ aũt mar cus & marcellianꝰ martyriũ paſſi ſũt:& ma ter eoꝝ ✝ martia pꝰ dies modicos i pace mi grauit ad xp̄ʒ. Chromaticꝰ p̄fcũs graui mor bo laborãs a ſcõ ſebaſtião ſanatꝰ ẽ:& ab eo dẽ atq; a trãq̄llino i fide doctꝰ una cũ tybur tio filio ſuo:p manꝰ policarpi p̄sbyteri ſacꝝ baptiſmũ ſuſcepit:ut i paſſiõe tyburtii dice tur. iii. idꝰ auguſti. Quibꝰ oibꝰ p martyriũ ꝯſumatis btũs ſebaſtianꝰ latere nõ potuit. Nã cũ ipator diocletianꝰ cognouiſſet q̄liter dudũ i xp̄ianitate latuiſſet:& multos tali oc caſiõe ad martyriũ ꝓuocaſſet:eũ ad ſe ꝯuo cauit: & de ingratitudine quam erga deos & imperatores habuerat dure redarguit. Qui cum ſe chriſtianum pro ſalute impe

rii ſemper orare dixiſſet: iuſſit eum impera
tor in medio campi ligari: & q̄ſi in ſignum
a militibus ſagittari: qui ita eum ſagittis
impleuerunt: ut quaſi erinacius uideretur:
& exiſtimantes illum mortuū abierunt. Ve
rum hyrene relicta caſtuli mater abiit no
ctu: ut corpus tolleret: & inueniens ipſum
adhuc uiuum ad domum ſuam adduxit:
& curam eius egit. Qui intra paucos dies
ꝯualuit: & ſtans ſup gradus heliogabali ue
nientibus impatoribus ſe exhibuit: eoſq; de
pſecutione quā in xp̄ianos iiuſte agebant: in
crepare cepit. Quod cū diocletianꝰ mirare
tur: dixit ſe ad hoc a xp̄o dn̄o ſuſcitatum: ut
eiſdem ueritatē fidei ꝯteſtaret̄. Tunc impa
tor iuſſit eum ī hippodromū palatii duci: &
tādiu fuſtibꝰ cedi: donec ſpiritū exhalaret.
Corpuſq; ipſius in cloacā pijci: ne a xp̄ianis
noīe martyris coleret̄. Sāctus uero martyr
apparuit lucine matrone religioſe: eiq; cor
pus ſuum reuelauit: & ut iuxta apoſtolorū
ueſtigia ſepeliret admonuit. Quod & illa cū
ſeruis nocte ſequēti adīplere curauit: ipmq;
in catacumbis iuxta corpora apoſtolorum
ut iuſſerat collocauit. Paſſus eſt autem cir
ca ānos dn̄i. 287. 15. calen. februarii. ¶ Poſt
tēporis decurſū āno. ii. ludouici imperato
ris: hilduinus abbas ſancti dionyſii ſacriq;
palatii archicapellanus romā miſit: & a pa
pa eugenio corpus ſancti ſebaſtiani obtinu
it. Indeq; tranſlatum apud urbem ſueſiōn in
baſilica ſancti medardi collocauit: ut dicit
ſigibertus.

¶ De ſancta agnete uirgine & mre. CVII

AGnes uirgo & martyr ſacratiſſi
ma: cuius paſſionem ſcribit am
broſius: nobiliſſima romanoruꝫ
xiii. etatis ſue āno mortē perdi
dit: & uitā īuenit: corpe iuuēcu
la ſed animo cana: pulchra facie ſꝫ pulchri
or fide. Hec dum a ſcholis reuertitur: a pre
fecti urbis nomine ſimphronii filio iuuene
adamatur: cuius parentes requiſiuit: & mul
tis promiſſionibus eius coniugium poſtula
uit. Deinde diuitias & gemmas & theſauros
obtulit infinitos: que oīa a uirgine ut ſter
cora reputata ſunt. Iuuenemq; curioſa orati
one licentiauit. eo ꝙ ab alio amatore preuē
ta eſſet: quem de qnq; excellentiis cōmenda
uit: que a mulieribus in ſponſis plurimū re
quiruntur. ſ. de nobilitate generis: quia lon
ge illo nobilior genere & dignitate: cuiꝰ ma
ter uirgo eſt: cuiꝰ pater feminam neſcit. De
decore pulchritudinis: qa eiꝰ pulchritudinē
ſol & luna mirantur. De diuitiarum abūdā
tia: quia eius opes nunq̄ deficiunt: & diuitie
nunq̄ decreſcunt. De potentie efficacia: quia
eius odore reuiuiſcunt mortui: eiuſq; tactu
confortantur infirmi. Et de amoris excellen
tia: quia eius amor eſt ſuauior & gratia ele
gantior. Deinde ſubiecit quinq; beneficia ſi
bi ab ipſo ſponſo collata: Quia anulo fi
dei ſue eam ſubarauit. Multiplici uirtutum
uarietate ueſtiuit. Paſſionis ſue ſanguine ſi
gnauit. Vinculo amoris copulauit. Et cele
ſtis theſauri gloria ditauit. Audiens hec in
ſanus iuuenis: lecto proſternitur: & ꝙ amo
re egrotaret: a medicis aperitur. Cūq; pater
iuuenis eadem uirgini replicaret: & illa pri
oris ſponſi federa uiolare nō poſſe diceret:
cepit prefectus inquirere: quis eſſet ſponſus
ille nobilis: de cuiꝰ ſe agnes poteſtate iacta
ret. Cūq; didiciſſet: ꝙ uirgo xp̄m deum ſuū
ſponſum aſſereret: prefectus eam ſibi preſē
tari fecit: & primo blandis ſermonibus: de
hinc terroribus pulſare cepit. Que illū blā
dientem ſicut & terrētem animo deridebat.
Et quia nobilis erat: & uim ei prefectus in
ferre non poterat: titulo ſibi chriſtianitatis
obiecto: ſequenti die eam ſibi aſſiſti fecit: &
iterato de amore iuuenis appellauit. Et cū
in ſermone caſſo labore deficeret: alterū de
duobꝰ ſibi propoſuit eligendum: aut ſi uir
ginitatem elegerat: dee ueſte cum uirginibꝰ
īmolare: aut cum meretricibꝰ publice ſcor
tari. Que cum neutrum elegiſſet: dicens ſe
cum habere angelum domini: qui eam ſem
per impollutam cuſtodieret. Iuſſu ſimphro
nii ſpoliata ad lupanar ducitur uoce preco
nia: agnetē ſacrilegam proclamante. Tātam
autem denſitatem dominus capillis eiꝰ mox
creſcentibus contulit: ut melius q̄ ſuis ueſti
bus uideretur induta. ¶ Ingreſſa autem tur
pitudinis locum: angelum domini prepara
tum inuenit: qui eam immenſo lumine circū
dedit: & ſtola candidiſſima ad menſurā eius
corporis diuinitus contexta ueſtiuit. Tunc
prefecti filius cum ſodalibus ad lupanar ue
nit: & uolens ſibi illudere: illos prius ad eā
inuitauit. Qui ingreſſi & immenſo lumine
territi: compuncti redierunt. Sicq; lupanar
locus orationis efficitur: adeo ut quiſq; mū
dior exiret: q̄ ingrederetur. Iuuenis ergo la
ſciuus ſocios ut puſillanimes irridens: in
trans in lumen irruit: moxq; ut eam contin
gere uoluit: prefocatus a diabolo expira
uit. Quem ſocii uidentes diutius immora
ri: putabant illum obſcenis operibus occu
pari. Tandem ad locum acceſſerunt: & eum
mortuum inuenientes: preforibus clamaue
runt. Concurrit populus: concurrit & de
flens prefectus: & quidam eam maleficam:
quidam innocentem exclamabant. Prefe
ctus uero cauſam necis filii iterrogat. Cui
uirgo reſpondit: ꝙ ille cuius uoluntatem p
ficere noluit: in eum poteſtatem accepit:
Nam & alii qui honorem deo intrantes de
derant: illeſi exiuerant. Cui cum prefectus

ſe eidem credituꝶ diceret: ſi iuuenē ſuſcita/ret: orauit agnes cum lachrymis et ꝯfeſti ab angelo ſuſcitatur iuuenis : q egreſſus cepit xp̄m publice p̄dicare: & oīa idola ꝯfutare. Tunc ſeditione in populo excitata p ponti/fices idoloꝶ: prefectus hec uidēs obſtupuit eāq; dimittere uoluit: ſed proſcriptionem ti/mens: uirginem aſpaſio uicario dereliquit: & dolens abiit ꝙ ipſam liberare nō potuit. Quā uicarius ī ignem copioſum iactari fe/cit: ſed in duas partes flāma diuiſa ſeditioſū populū ꝯburebat: & eam minime ꝯtigebat: uirgo autē xp̄i ad dn̄m orauit: moxq; ignis ita extinctus fuit: ut nec quidē tepor incēdii remaneret. Aſpaſius aūt ſeditionē populi ti/mens in gutture ei⁹ gladium mergi fecit: & ſic xp̄s ſibi ſponſam & martyrē conſecrauit. Cuius corpus xp̄iani cum pētibus nullam triſtitiā habentib⁹ tulerunt: illdq; in predio ſuo uia numētana ſepelierunt: uixq; a paga/nis in eos mittentib⁹ lapides euaſerunt. Paſ/ſa eſt autem .xii. cal. februarii.

¶ De ſancto patroclo martyre. CVIII

Patrocl⁹ martyr paſſus eſt apud ſenonas gallie ſub ualeriano im/peratore. Qui cū de partib⁹ illis egrederet̄: audita fama patrocli ꝙ uir nobilis aſſiduis orationib⁹ uacans: hora .xii. uix cibū capiebat: & quia xp̄m publice predicabat: fecit eum teneri & duci ad ſacrificandū. Qui cū ſacrificare cō/tēneret iuſſu: impatoris fuſtib⁹ cedit̄: dein de miſſis ꝯpedibus ī cruribus ipſius & cate nis in manib⁹ uinctus triduo carceri patro/clus mancipat̄. Sed cū in chriſti cōfeſſione ꝯſtanter pſeueraret: iuſſit eū aurelianus iux ta flumē ſequana duci: ibiq; gladio cap̄ eius abſcidi. Duct⁹ ergo ad locum: oratiōe pre/miſſa: lumīa eum tenentium obſcurata ſunt: ipſe uero flumē trāſiuit: aqua uix ad genua ptingente. Quod dum qdā illoꝶ diuīe uir tuti: quidā magice arti aſcriberent: flumē & ipſi tranſierunt: & dū ſcūm requirerēt a mu liere gentile eiſdem orās oſtendit̄. Sicq; ca/put ipſius amputat̄ .xii. cal. februarii. Cui⁹ corpus a uiris fidelibus pſecutiōe ſedata in ciuitate ſenon̄ ſepultum iacet.

¶ De ſcō publio ep̄o & martyre. CIX.

Publius ep̄s athenien̄ & martyr glorioſus fuit. Hic humana & di uina ſapientia clarus : ſecundus poſt dionyſium ariopagitam ad modum effulſit. Eccleſiāq; athe/nienſium nobiliter rexit: & preclarus uirtu tibus ac doctrina prefulgens ob chriſti fidē martyrio coronatur .xii. calend. februarii. hec ado.

¶ De ſanctis fructuoſo epiſcopo & ſociis martyribus. CX.

Fructuoſus ep̄s auguri⁹ & eulo/gius diaconi & martyres: tempo re galieni impatoris martyrium paſſi ſunt apud terragonā hiſpa nie ciuitatē. Qui primo in carce/rem truſi: dieb⁹ plurib⁹ afflicti ſunt. Deīde educti: pro xp̄i ꝯfeſſione flāmis iiecti: uincu lis quibus alligati fuerant exuſtis manibus in modū crucis expanſis: orantes ut urerent̄ obtinuerūt. Et mox qdā ex fratrib⁹: & filia preſidis que aſtabat: uiderunt ſcōꝶ aīas ce/lum ꝯſcendere coronatas. Qui paſſi ſunt .xii cal. ianuarii: ut dicit ado ī martylogio ſuo.

¶ De ſcō uincētio leuita & martyre. CXI.

Vincentius leuita & martyr gene/re hiſpanus de ciuitate ceſarau/guſtana: patre eutityo : agreſtis olim nobiliſſimi & conſulis filio matre enola ꝓgenitus eſt. Qui a pueritia ſacris litteris eruditus erat : & ſub ualerio ceſarauguſtan̄ ep̄o moribus & ſcia clarebat. A quo & adhuc iuuenis archidia/conus ei⁹ ordinatur. Cui ep̄s qa impeditio/ris lingue fuerat: predicandū uices ſuas cō/miſerat: ipſe uero orationi uacabat. Tēpore igit̄ diocletiani & maximiani ipatoꝶ: cū da/cianus hiſpaniaꝶ preſes neqſſimus ciuitatē ceſarauguſtanā eſſet ingreſſus : ut xp̄ianos ad ſacrificia tormentis ꝯpelleret: & uincētii laudabilē famam audiret: fecit eū una cum ep̄o ualerio in carcere detineri. Deinde per/gens ualentiā catenis uinctos in collo & ma nibus poſt ſe trahi: ipſoſq; ibidem cuſtodie duriſſime mancipari & fame ac īopia dieb⁹ plurimis macerari. Quos poſtmodū ſibi p̄/ſentatos cū in nullo ꝯſpexiſſet afflictos: cu/ſtodes redarguebat: putans ꝙ ipſos in erga ſtulo refouiſſent. Et iratus ualeriuꝫ interro gauit: cur ꝯtra precepta principum agere p̄ ſumpſiſſet. Qui cū lingue rudis & iperitus quaſi ſub murmure reſponderet: uincentius ab ep̄o licētiā petiit reſpōdēdi. Qua obtēta libera & ꝯſtātiſſima uoce deos gētiū demo/nia eſſe aſſ̄uit: & xp̄m dn̄m ſe nunq̄ abnega/turos expreſſit. Tūc preſes irat⁹ ep̄m ī exili/um miſit: ubi & poſt tp̄s ī pace quieuit: uin/centiū uero uti rebellem & iuuenē temerari um grauiſſimis tormentis cruciari mādauit Et prio qdem illū fecit ī equuleo leuari : & mēbris diſtēdi totoq; corpe diſſipari. Inter rogās eū ubi nā corp⁹ ſuū miſabile cerne/ret. Qui cū ſubridēdo diceret: hoc ſemp op taſſe: & pſidē ſuis uotis optīe ꝯcordare. Ira t⁹ dacian⁹ tortores flagellabat: eo ꝙ ip̄m in torquēdo deficiebāt: ſtridore dētiū fremēs: ac qſi ſe magis q̄ dei mrēꝫ torqueri nutib⁹ oñdēs. Carnifices uero pectīes & ūgulas fer reas uſq; ad ītima coſtaꝶ fixerūt. Ita ut d̄ to to corpe ſāguis effluerēt: & ſolutis ꝯpagib⁹

uiſcera interna paterent: & cũ miniſtri laſſi deficeret: ipſe iã inuict⁹ in oĩbus appebat.

¶ Poſt hec iubente pſide equuleo deponit̃: & ad ignis patibulũ ducit̃: q moras carniſi cum arguebat: & ad penã alacriter ꝓpabat. Craticulã igit̃ candentem ultro ꝯſcendẽs: ibidem aſſat̃: exurit̃: & cremat̃: mẽbriſq; oĩbus uncinis ferreis infigitur: flãma ſanguine ꝯſpgitur: uulnera uulneribus iſtaurantur: ſal inſup ĩn ignẽ mittit̃: ut ĩ corp⁹ uulneratũ inſiliens: ſtridentib⁹ flãmis crudelius cõburat̃. Iãq; nõ ad artus ſed ad nudata uiſcera tela iaciunt̃: ipſeq; fibre de eius corpe extra labunt̃. Inter hec manet ĩmotus: & erectis ĩ celum oculis dñm pcabat̃. Cũq; hec daciano nunciata fuiſſent: iuſſit eũ in carcere teterrimo recludi: & ibi teſtas acutiſſimas ꝯgeri: pedeſq; eius ĩ ligno ꝯfigi: & extenſum ſuper teſtas relinq. Que cũ adimpleta fuiſſent: pena mutat̃ ĩ gloriã: nam tenebre carceris diuina ſupfuſa luce fugant̃: teſtaꝝ aſperitas in floꝝ ſuauitatem mutatur: pedes ſoluunt̃: & martyr dñi angeloꝝ dulci modulatione cõſolatur. Que cuſtodes p rimas aſpiciẽtes cõuerſi ſunt. Quidã uero hec pſidi nunciarũt: at ille ſe uictũ reputans: iuſſit martyrem ad lectũ transferri: & mollib⁹ ſtramentis foueri: reputãs eũ magis glorioſum facere: ſi deficeret in tormentis. Cũ ergo ĩ lectulo paululum qeuiſſet: orãs emiſit ſpiritum. Quod audiens dacianus doluit: & quem nõ ualuit uincere uiuũ: putauit uĩcere uel defunctũ. Iuſſit igit̃ corp⁹ in cãpum deduci: & auibus ac feris deuorandũ exponi. Statimq; coru⁹ ingluuie dedit⁹ corp⁹ cuſtodiens: alias aues ſe maiores ĩpetu alaꝝ abegit: & lupũ morſibus & clamorib⁹ effugauit. Et ĩ ꝯſpectu ſacri corpis fixus cernit̃: utpote q ibi angelorum cuſtodiã mirabat̃. Tunc iuſſu preſidis hoc audientis: ĩgens mola corpi alligatur: & ĩ pelag⁹ ꝓiicit̃: ut ſaltẽ piſcibus in paſtuꝫ daret̃. Sed anteq̃ naute qui corp⁹ ĩ mare demerſerant ad litt⁹ puenirent: cadauer ſolutum ĩ littus a fluctib⁹ deductũ eſt. Quod a quadã matrona uidua ipſo reuelante reptũ eſt: & ab ipſa una cũ qbuſdam fidelibus in modica baſilica ſepultũ. Ceſſante uero pſecutione corp⁹ ad ciuitatem ualentiam deducit̃: & iuxta muros honorificenti⁹ tumulat̃: Paſſus eſt aũt xpi martyr. xi. cal̃. februarii.

¶ De ſanctis uincentio & orontio martyribus. CXII

Vincenti⁹ & orõtius martyres paſſi ſunt apud hiſpaniam tempore diocletiani & maximiani ĩmpatorum ſub rufino pſide hiſpaniaꝝ. Qui feruore fidei accenſi ſe ſpõte iudici offerentes: & xpm magnanimiter ꝯfitentes iuſſu preſidis capitali ſentẽtia puniunt̃: quorum corpa uictor qdam leuita: qui eos hoſpitio ſuſcepat ſepeliuit: ꝓpter qđ & ipſe a iudice tentus brachiis ſibi a cubitis pciſis in eodeꝫ loco ubi & illi paſſi fuerãt decollari iubet̃. Quod uidens pater uictoris: qa ipſe xpian⁹ erat: fugã arripuit: ſed a cõiuge aqlina noĩe hortatus rediens una cũ filio capite ceſus ẽ. Hoꝝ omniũ corpa põtius epſ dĩna reuelatione cõmonitus: plauſtro ĩpoſita ad loca priſtina italie deferebat: donec iuxta ciuitatem hebreduneñ puenerunt: ubi bub⁹ ſe figentibus: nulloq; mõ inde ultra abire ualentibus corpa martyꝝ ſepulta ſunt: diuina cognita uoluntate. Hoꝝ natale recolitur. ii. calen. februarii: ut dicit ado.

¶ De ſcõ anaſtaſio mr̃e & ſociis. CXIII

ANaſtaſius monach⁹ & martyr octauo heraclii ĩpatoris anno ſub pſecutiõe coſroe regis ĩniq perſaꝝ martyriũ paſſus eſt. Hic natione pſa de regiõe razeth fundo raſuũ: uocabat̃ magundath filius bau maximi magi: & ipſe magicis ab annis iuuenilib⁹ erudit⁹ mileſq; ſtrenuus fuit ĩ regia ciuitate perſaꝝ. Poſtq̃ uero terra ſcã a coſroe rege occupata eſt: & crux dñica capta: ipſe cum xpianis captiuis ductis ĩ pſidẽ ꝯuerſatus: & ab eiſdẽ in fide xpi doctus eſt: moxq; amore baptiſmatis ĩflãmatus relicta militia & magicaꝝ artium libris exuſtis: uenit in ptes orientis. Et apud malleatorẽ quendam chriſtianum ãno ĩtegro mãſit: & artẽ ſuã optĩe didicit. A quo de myſteriis fidei plenius ĩformatus hieroſolymam uenit: & a quodã modeſto preſbytero baptiſma ſuſcepit. Et poſt hoc apud heliam pſbyteꝝ octo diebus deguit: a quo etiam in amore xpi ꝯfortatus exiuit. Deinde in monaſterio quod q̃ttuor milibus a hieroſolyma diſtat: ſub abbate iuſtino monaſticũ habitum ſumpſit: in quo dudum laudabiliter uixit. Poſt que martyrii deſiderio fragrans: diuina uiſiõe cõmonet̃: ut loca ſacra uiſitet: & ſic ad paſſionẽ optatam pueniet. De licentia igitur ſui abbatis abiit dioſpolim: deinde ceſaream paleſtine: deinde ſacris locis luſtratis calcedoniã uenit: ubi dum quoſdam magos repertos argueret: & interrogatus cuius eſſet ſecte: ſe chriſticolam reſpondiſſet: tentus eſt a barbazana iudice imperatoris coſroe: & uinculis ferreis aſtrictus per dies plurimos: deinde grauiſſime ceſus: in caſtello quodam artiſſime cuſtodie mancipatur: ubi angelica uiſitatione cum ſplendore nimio confortatur. Que cum imperatori relata fuiſſent: ipſumq; olim ſuum militem recoluiſſet: mandauit illum ſibi in perſidam uinculis ferreis conſtrictum deſtinari. Quem cum ſibi pſentatũ & iterrogatũ xpianiſſimũ reppiſſet

in predio bethſalces ipſum magno catenaꝝ pendere preſſum duriſſimo carceri mácipari iuſſit:& inedia diebus quindeci macerari. Poſthec eductū iteꝝq; interrogatū & ī xpi ſide ꝯſtantiſſime pſiſtétem: ab uno brachio p duas horas ſuſpendi fecit:& poſthec iterū flagellari. Nouiſſime cū ſexaginta xpianis q cum eo de ceſarea uenerant & ab eodé rege detenti fuerant:extra uillam bethſalces fecit educi:ipſoſq; omnes ut ex hoc terreret:ſpectáte xpi martyre reſtibꝰ prefocari. Qui dū oium nece cóſpecta cóſtantior uideret: omnium ultimꝰ & ipſe iuſſu impatoris prefocatus:& deinde decollatꝰ eſt. Cuius corpus a quodá xpiano tribuno magno precio redéptum a pſis ab alioꝝ martyꝝ corpibꝰ ſegregatur:& ab eodé noctu arreptū ad monaſteriū ſci ſergii martyris: qđ uno miliario a caſtello diſtat:clandeſtine ducit: & ibidé honorifice tumulat. Nūc auté dicitur eſſe ī eccleſia ſcé trinitatis de uenetiis:quod ab incolis ipſius urbis de ꝯſtantinopoli illuc aſſeritur fuiſſe tranſlatū. Qui paſſus eſt.xi.calen. februarii.

¶De ſancto anaſtaſio monacho & confeſſore. CXIIII.

ANaſtaſius cóſeſſor & monachus: romane eccleſie notariꝰ fuit. Qui ſoli deo ſeruire deſiderans: officium reliqt: & in monaſterio qđ dicit ſuppentona iuxta nepeſinā urbem p o ſitū monachus factꝰ:ī ſcis actibꝰ uitam duxit:eiq; poſt tépꝰ monaſterio ſolerti cuſtodia preſuit. Quadá uero nocte de rupe que cenobio ī móte preemiet facta uox īſonuit: que anaſtaſium primo inde.vii.fres alios nominatim ut ueniret uocauit. Paruo deinde momento uox ſiluit:& poſthec octauū frem iterum euocauit: que quidé uoces ab omnibꝰ fratribus audite ſunt. Intra paucos igit dies prius anaſtaſius abbas deinde ceteri eo ordine ex carne educti ſūt: quo de rupis uertice uocati fuerunt:frater uero ille ad quem uocandū uox aliquantulū ſiluit: morientibus aliis paucis diebus ſupuixit:& tunc ipſe etiam uitam finiuit. Sed mira res contigit:quia duꝫ anaſtaſius migraret a corpore:erat quidam frater qui ſup eum uiuere nolens:prouolutus eius pedibus cum lachrymis illum adiurauit: ut p eum ad qué ibat taliter ageret ne.vii. dies in mundo eidem ſuperuiueret. Ante uero ſeptimum dié etiam ipſe defunctꝰ eſt: qui tamé illa nocte inter ceteros uocatus nō fuerat:ut ex hoc aperte clareſceret:quia eius obitum: ſola ſci anaſtaſii interceſſio obtinere potuiſſet. Hec gregorius primo dialogo cap.viii.

¶Explicit liber ſecundus.

¶Incipiunt capitula Libri tertii.

De ſeptuageſima i.
De ſancto adá hūani generis patre ii.
De ſancta eua matre iii.
De ſancto abel iiii.
De ſancto ſeth v.
De ſancto enos vi.
De ſancto cainan vii.
De ſancto malalehel viii.
De ſancto iared viiii.
De ſancto enoch x.
De ſancto mathuſalem xi.
De ſancto lamech xii.
De ſcá emerétiana uirgine & mre xiii.
De ſcō parmena diacono & mre xiiii.
De ſancto aſcla martyre. xv
De ſcis ſeueriano & aqla martyr. xvi.
De ſcō timotheo diſcipulo xvii.
De ſcis babila & ſociis martyribꝰ xviii.
De ſanctis mardonio & muſone & ſociis martyribus xviiii.
De cóuerſione ſci pauli apoſtoli xx.
De ſcō anania diſcipulo xxi.
De ſcō piecto epō & martyre xxii.
De ſcō ſeueriano epiſcopo xxiii.
De ſcō policarpo epo & martyre xxiiii
De ſcis theogene & ſociis mribus xxv.
De ſcō iona propheta xxvi.
De ſcō ioáne chryſoſtomo epō xxvii.
De ſcō ioanne preſbytero xxviii.
De ſcá paula uidua xxviiii.
De ſcō paulo papa & cóſeſſore xxx.
De ſcō adiuto abbate xxxi.
De ſcō mauro abbate xxxii.
De ſcá agnete ſecunda xxxiii.
De ſcá conſtantia uirgine xxxiiii.
De ſcō iuliano epiſcopo xxxv.
De ſcō iuliano ꝯfeſſore fratre iulii xxxvi.
De ſcō iuliano ſabba confeſſore xxxvii.
De ſcō iuliano confeſſore xxxviii.
De ſcis leoncio & ſociis martyribꝰ xxxix.
De ſcis papia & mauro martyribꝰ xl.
De ſcis flauiano & ſociis mribus xli.
De ſcō ſabiano martyre xlii.
De ſcō cyrillo epo alexandrino xliii.
De ſcō cyrillo epo hieroſolymitáo xliiii.
De ſexageſima xlv.
De ſancto noe patre xlvi.
De ſancto ſem xlvii.
De ſancto arphaſath xlviii.
De ſancto ſale xlviiii.
De ſancto heber l.
De ſancto ſaleth li.
De ſancto reu lii.
De ſancto ſaruch liii.
De ſancto nachor liiii.
De ſancto thare lv.
De ſancto aram lvi.

De ſcō geminiano ēpō lvii
De ſcō mattheo ēpō lviii
De ſcā bathylde regina lix
De ſcō hippolyto martyre lx
De tranſlatiōe copis ſci marci lxi
De ſcō metrano martyre lxii
De ſcis cyro & ioāne martyribus lxiii
De ſcō ignatio ēpō & martyre lxiiii
De ſcō ſeuero epiſcopo lxv
De ſcō ſeuero preſbytero & marty. lxvi
De ſcō ſeuero pſbr̄o & ꝯfeſſore lxvii
De ſcō pionio martyre lxviii
De ſcā brigida uirgine lxix
De ſcō effron diacono lxx
De ſcō paulo ēpō lxxi
De purificatiōe ſcē marie uirginis lxxii
De ſcō cornelio centurione ēpō lxxiii
De ſcō aproniano martrye lxxiiii
De ſcis ſeptē mulierib⁹ martyrib⁹ lxxv
De ſcō blaſio ēpō & martyre lxxvi
De ſcō ioāne elemoſynario ēpō lxxvii
De ſcō gaudentio ēpō lxxviii
De ſcis celerino & ſociis martyrib⁹ lxxix
De ſcō ſene ſymeone propheta lxxx
De ſcis phyllea & phylloronio & ſociis martyribus lxxxi
De ſcis aquilino & ſociis marty. lxxxii
De ſcō giliberto confeſſore lxxxiii
De ſcā agatha uirgine & martyre lxxxiiii
De ſcō ingenuino ēpō lxxxv
De ſcō adiuto epiſcopo lxxxvi
De quinquageſima lxxxvii
De ſcō abraham patriarcha lxxxviii
De ſcā ſara lxxxix
De ſcō melchiſedech rege xc
De ſcō loth xci
De ſcō iſaac pr̄iarcha xcii
De ſcā rebeccha xciii
De ſcō iacob ſiue iſrael pr̄iarcha xciiii
De ſcā rachel xcv
De ſcis .xii. pr̄iarchis filiis iacob xcvi
De ſcō ioſeph patriarcha xcvii
De ſcis effraim & manaſſe xcviii
De ſcō uedaſto ēpō xcix
De ſcō amando ēpō c
De ſcā dorothea uirgine & martyre ci
De ſcā dorothea uirgine cii
De ſancto moyſe abbate ciii
De ſcō moyſe abbate ēpō ſaracenoꝝ ciiii
De ſcō augulio ēpō & martyre cv
De ſcā coiuta uirgine & martyre cvi
De ſcā apollonia uirgine & marty. cvii
De ſancto auſberto ēpō cviii
De ſancto amonio abbate cix
De ſancta ſcholaſtica uirgine cx
De ſcā ſothera uirgine & martyre cxi
De ſancta auſtreberta uirgine cxii
De ſancta euphroſyna uirgine cxiii
Da ſcis ſaturnino & ſociis mr̄ibus cxiiii
De ſancto ſeuerino ꝯfeſſore cxv
De ſcō iuliano hoſpitatore ꝯfeſſor̄ cxvi
De quadrageſima cxvii
De ſancto agabo propheta cxviii
De ſcis fuſca uirgi. & maura mart. cxix
De ſancto ſtephano abbate cxx
De ſancto ſtephano alio abbate cxxi
De ſancto ualētino ēpō & martyre ccxxii
De ſācto ualētino pſbr̄o & mr̄e cxxiii
De ſanctis baſſo & antonino & ſociis martyribus cxxiiii
De ſancto ſiſinnio ēpō cxxv
De ſancto cratone martyre cxxvi
De ſcis fauſtino & iouita mr̄ibus cxxvii
De ſancto fauſto monacho & ꝯfeſſo. cxxviii
De ieiuniis q̄ttuor temporum cxxix
De ſancto oneſimo diſcipulo cxxxx
De ſancta iuliana uirgine & mar. cxxxi
De ſcō polocronio ēpō & martyre cxxxii
De ſancto ſauino ēpō cxxxii
De ſanctis maxio & claudio & ſociis martyribus cxxxiiii
De ſācto ſymeone ēpō & martyre cxxxv
De ſācto gabino pſbr̄o & mr̄e cxxxvi
De ſcis inumeralib⁹ martyribus cxxxvii
De ſcis ſeptuaginta nouē mr̄ib⁹ cxxxviii
De ſancto ſymmacho papa cxxxix
De cathedra ſancti petri apoſtoli cxl
De ſancto papia ēpō cxli
De ſancto ariſtione diſcipulo cxlii
De ſancto abilio ēpō cxliii
De ſancto policarpo pſbytero cxliiii
De ſcō gerardo ēpō & martyre cxlv
De ſancto gerardo ēpō & ꝯfeſſore cxlvi
De ſancto ſereno martyre cxlvii
De ſancto ſereno abbate cxviii
De ſancto matthia apoſtolo cxlix
De ſcis ſeptuagintaduob⁹ mr̄ibus cl
De ſanctis uictorino & uictore & ſociis martyribus cli
De ſancto neſtore ēpō & martyre clii
De ſancto alexandro ēpō cliii
De ſanctis iuliano & eius miniſtro martyribus cliiii
De ſancto leandro ēpō clv
Da ſancto ioanne monacho & ꝯfeſſ. clvi
De ſancto ioanne abbate clvii
De ſancto ioanne alio abbate clviii
De ſcō ioanne uiro dei ꝯfeſſore clix
De ſancto romano abbate clx
De trāſlatiōe ſancti auguſtini clxi
De ſanctis .cclxii. martyribus clxii
De ſancto herculano ēpō & mr̄e clxiii
De ſancto albino ēpō clxiiii
De ſancto donato martyre clxv
De ſāctis pluribus martyribus clxvi
De ſanctis .cccc. martyribus clxvii
De ſcis pluribus ēpis martyribus clxvii
De ſcis iouino & baſileo mr̄ibus clxix

De ſancto guilermo pſbytero clxx
De ſcis marino & aſterio mrib⁹ clxxi
De ſcis emitrerio & chelidõio mr. clxxii
De ſcõ lucio papa & martyre clxxiii
De ſcis caio & ſociis martyrib⁹ clxxiiii
De ſcis nõgentis martyribus clxxv
De ſcõ phoca martyre clxxvi
De ſcõ theophilo turris ſtrato-
neñ epiſcopo clxxvii
De ſancto theophilo alexandrino
epiſcopo clxxviii
De ſcõ martiano mrē & epõ clxxix
De ſcis uictore & uictorio mrib⁹ clxxx
De ſcõ thoma de aqno ꝯfeſſore clxxxi
De ſanctis ꝑpetua & felicitate &
ſociis martyribus clxxxii
De ſcis philemone & apollonio &
ſociis martyribus clxxxiii
De ſcõ pontio diacono & mrē clxxxiiii
De ſcis q̃draginta martyribus clxxxv
De ſcõ gregorio emẽſeno epõ clxxxvi
De ſancto paciano epiſcopo clxxxvii
De ſcis alexandro & caio mrib⁹ clxxxviii
De ſcõ anatholio epõ clxxxix
De ſancto attalo abbate clxxxx
De ſcis hirado & ſociis mrib⁹ clxxxxi
De ſcõ gregorio papa & doctore clxxxxii
De ſcõ petro diacono & ꝯfeſſore clxxxxiii
De ſancto petro martyre clxxxxiiii
De ſancto paulo epiſcopo clxxxxv
De ſcis egduno pſbytero & ſociis
martyribus clxxxxvi
De ſcã euphraſia uirgine cxcvii
De ſanctis macedonio preſbytero
& ſociis martyribus cxcviii
De ſcis q̃dragintanouẽ mrībus clxxxxix
De ſcõ petro abbate clareuallẽſe cc
De ſancto longino martyre cci
De ſancta matrona martyre ccii
De ſcis hilaro epõ & tacião mr. cciii
De ſancto patricio epõ cciiii
De ſcã gertrude uirgine ccv
De ſcõ alexãdro epiſcopo & mrē ccvi
De ſancto ioãne abbate ccvii
De ſancto calocero martyre ccviii
De ſancto ioſeph ſponſo domine
noſtre ccviiii
De ſcõ theodoro heracleeñ epõ ccx
De ſcõ archypo diſcipulo ccxi
De ſcõ cudberto epiſcopo ccxii
De ſcõ uulphranio epiſcopo ccxiii
De ſcõ benedicto abbate ccxiiii
De ſancto bñdicto papa primo ccxv
De ſcõ benedicto monacho ccxvi
De ſancto ſerapione abbate ccxvii
De ſancto aphrodiſio epõ ccxviii
De ſancto uictoriano martyre ccxviiii
De ſanctis frumẽtio & alio frumẽ
tio martyribus ccxx
De ſcis .xii. iſantulis martyrib⁹ ccxxi
De ſcis liberato & ſociis mrib⁹ ccxxii
De ſcõ pygmẽio pſbytero & mr ccxxiii
De ſancto murita martyre ccxxiiii
De anũciatõe btẽ marie uirginis ccxxv
De ſancto gabriele archangelo ccxxvi
De paſſiõe domini noſtri ieſu chri
ſti ccxxvii
De ſancto diſma cõfeſſore ccxxviii
De ſancto hyreneo epõ & mrē ccxxix
De ſancta dula uirgine & mrē ccxxx
De ſancto caſtulo martyre ccxxxi
De ſancto quirino martyre ccxxxii
De ſanctis mõtano preſbytero &
maxima martyribus ccxxxiii

¶Expliciunt capitula libri tertii.

¶Incipit prologus tertii libri.

Ertius liber huius catalogi continet ſcõꝝ paſſiones & geſta: quorum feſtiuitates eueniunt infra illud tempus in quo repñtat eccleſia ipſi⁹ dei ſponſe per anulũ ſubaratione atq; deſponſatione: qđ fuit a chriſti baptiſmo uſq; ad ei⁹ reſurrectionem. Et iſtud tẽpus eccleſia repreſentat a ſeptuageſima uſq; ad paſcha. In quo re uera tẽpore ſancta eccleſia primis trib⁹ dñicis ſubarat anulo fidei ꝑ chriſti doctrinã & ꝑdicatiões: hoc eſt i dñica ſeptuageſime ſexageſime & quiquageſime. ¶Quã predicatiõeʒ chriſt⁹. Primo ꝑ diſcipulos adimpleuit: cũ.72.diſcipulos ãte faciẽ ſuam miſit i omnẽ citatem & locũ quo erat ipſe uenturus. Et hoc i euãgelio ipſius dñice ſeptuageſime myſtice denotaṫ: in patrefamilias q ẽ ipſe chriſtus: q exiit primo mane ꝯducere oparios .i. ꝑdicatores i uineã ſuã i ſcãʒ .ſ. eccleſiã i qua ipos itromiſit. ¶Secũdo ipſi⁹ predicatiõis officium etiã per ſeipſum exercuit. Et hoc in euãgelio dominice ſexageſime figuraṫ in ſeminatore chriſto: q ſemẽ uerbi dei exiit ſemiare: qđ ipſa ueritas de ſemine predicatiõis exponit. ¶ Tertio eandẽ predicationẽ etiã miraculis ꝯfirmauit. Et hoc in euãgelio dñice quinquageſime exprimiṫ ꝑ cecũ illuminatũ a chriſto: humanũ genus ſignificantẽ a cecitate culpe ꝑ uerbi dei predicationẽ illuſtratum. ¶Sequẽtibus uero quattuor dñicis .ſ. a prima dominica quadrageſime uſq; ad dominicã paſſionis: dei ſpõſa anulo ſpei ſubaratur ꝑ chriſti penitẽtiam & afflictionẽ. De qua tũc iugiter memoria coliṫ. Et quia penitẽtie opa in quattuor ꝯſiſtunt .ſ. in ieiunio oratione & elemoſyna peregrinatione: que xps cepit facere & docere. ¶Ideo in prima dominica agiṫ de xpi ieiunio: qđ ſpãlius in

euãgelio ꝯmemoratur. Cuꝫ enim ieiunaſſet
xl. diebus &. xl. noctibus ꝛc. ¶In ſecũda a-
giẗ de oṙone: de qua i euãgelio mẽtio habe
tur. Nã iõ montẽ thabor excelſũ aſcendit: ut
oraret ꝛc. quod q̃uis matthe⁹ ſileat: marcus
& lucas expſſius ſonãt. ¶In tertia agitur de
xp̄i elemoſyna: nõ qdem materialis pecunie
quã xp̄s paup unde daret nõ habuit: ſed ſpi-
ritualis gr̃e quã egros ſanando ꝯceſſit: iõ in
euãgelio cecus: ſurd⁹: mutus: & demoniac⁹
ab oibus ipſis paſſionib⁹ liberat⁹ introdu-
ciẗ. ¶In q̃rta agiẗ de pegrinatione: que in
euãgelio ſpẽaliter recoliẗ. Iõ ibi abiit ieſus
trans mare galilee ꝛc. ¶Vltimis uero dua-
bus dñicis eccleſia anulo charitatis decora-
tur: dñica paſſiõis uidelicet & palmaꝝ p xp̄i
mortẽ & paſſionẽ: que tunc deuotiſſime cele
bratur. Et merito duab⁹ dñicis talis memo
ria recoliẗ: quia duo ſunt p̄cepta charitatis
dei. ſ. amor & ꝓximi: quã xp̄s ꝓ nobis patiẽ
do ſignanter exhibuit infinitã. ¶Et iõ i pri-
ma dñica agiẗ de paſſione mẽtali quã ꝑtulit
a iudeis eiect⁹ & expulſus: quod ad lr̃am in
dñicali euãgelio & p totã legiẗ ſeptimanam
¶In ſecũda agiẗ de paſſione corpali: quam
ſuſtinuit in carne paſſus & crucifix⁹: quod i
quattuor paſſionib⁹ in ipſa hebdomada ad
lr̃am demonſtraẗ. Ad huius igiẗ tẽporis fe-
ſta perquirenda ueniendũ eſt.

¶Incipit liber tertius a ſeptuageſima uſq;
ad paſcha dominice reſurrectionis.

¶De ſeptuageſima. Cap. I.

SEptuageſima ſigni
ficat tẽpus deuiati-
onis: & incohatur a
dñica: in q̃ cantaẗ
officiũ Circũdede-
runt me: & termina
tur in ſabbato poſt
paſcha. Eſt aũt iſti-
tũta ꝓpter tres rões
ut dicit ioãnes be-
leth in ſũma uidelꝫ
¶Primo ꝓpter re-
demptionẽ. Nam qa ſancti patres ſtatuerãt
ut ꝓpter uenerationẽ dñice aſcenſiõis qnta
feria ſicut & dies dñica ſolẽnis eſſet: & i ipſa
nullus penit⁹ ieiunaret: & ſic de dieb⁹ q̃dra
geſime ſeptẽ dies diminuebãẗ. ſ. oẽs qnte fe
rie. Iõ in redẽptione illoꝝ ſci p̄res unã ſepti
manã q̃drageſime in ieiunio p̄miſerunt: quã
& ſeptuageſimã uocauerũt. ¶Secũdo ꝓpter
ſignificationẽ. Nã hoc tẽpus ſignificaẗ deuia
tio exilii: & tribulatio generis humani ab a-
dam uſq; ad finẽ mũdi. Quod qdẽ exilium
ſub reuolutiõe ſeptẽ dieꝝ agiẗ & ſub ſeptẽ
miliũ annoꝝ tpe includiẗ. Ab initio aũt mũ
di uſq; ad aſcenſionẽ ſ̃m quoſdã ſex milium
annoꝝ ꝯputanẗ. Extũc uero qcqd tp̄is ſeqẗ
ſub ſeptimo millenario ꝯprehendiẗ: cui⁹ ter
minũ ſolus de⁹ nouit. Nos igiẗ xp̄s in ſexta
mũdi etate ab hoc exilio in ſpe eterne retri
butionis inocẽtie ſtola reddita: p baptiſmũ
eri puit: ſed ꝯſumato exilii tẽpoꝛ̃ nos utraq;
ſtola decorabit. Hinc eſt: ꝙ in hoc exilii tp̄e
cantica letitie deponimus. Sed i ſabbato pa-
ſche unum alleluia decantamus: tanq̃ in ſpe
patrie gratulantes & ſtolam innocentie ſe-
xta etate per chriſtum recuperantes. Cui
etiã tractus ſubiiciẗ: quo ſignaẗ labor: quẽ
adhuc in mandatoꝝ adipletione retiuemus
In ſabbato uero poſt paſcha ubi ſeptuageſi
ma terminaẗ: duo alleluia cantamus: qa cõ
pleto exilii terminio duplicẽ ſtolam glorie
ꝯſequemur. ¶Tertio ꝓpter repſentatiõem:
quoniã hoc tẽpus. 70. dieꝝ repn̄tat. 70. an-
nos quibus filii iſrael ſub captiuitate baby-
lonica ꝑuierunt. Et deponimus cãtica letitie
quẽadmodum & illi depoſuerunt dicentes:
Quõ cantabimus canticũ dñi in terra aliena
In ſabbato uero paſche alleluia cãtam⁹: qa
& illi anno ſexageſimo data ſibi redeundi li
centia letari ceperũt. Sed ſtatim tractũ ſub-
iungim⁹: qa & illi ab edificatiõe tẽpli uſq;
ad ãnos. 70. ꝯpletos ꝓhibiti fuerũt. Iõq; ſab
bato quo ſeptuageſima terminaẗ: duplex ca
nim⁹ alleluia: eoꝝ plenã letitiaꝫ poſtq̃ uene
rũt i patriã figurantes. Hoc etiã tẽpus exilii
& captiuitatis iudeoꝝ repſentat tẽpus nr̃e
deuiationis: in q̃ ſtetit humanũ genus a p̄io
parẽte uſq; ad xp̄i aduentũ p decurſũ qnq;
etatum. Et ſicut illi ſexageſimo anno ſunt li
berati: ſic & nos in ſexta mundi etate. Et ſi-
cut adhuc in colligendo ſarcinulas labora-
uerunt: ſic & nos etiã liberati in mandatoꝝ
adimpletiõe laboramus. Sed cũ ad patriam
peruentũ fuerit: oĩs labor ceſſabit: & gloria
pfecta erit: & duplex alleluia cantabimus:
qa aĩa & corpe duplici gloria ueſtiemur.
¶In hoc ergo exilii tpe eccleſia multis tri-
bulationibus p̄ſſa & fere in barathro deſpe-
rationis poſita ab alto trahens ſuſpiria: cla-
mat in officio Circũdederũt me gemit⁹ mor
tis ꝛc. oſtendẽs ſui tribulationẽ: & ꝓ miſeria
cõtracta: & ꝓ duplici pena inflicta: & ꝓ cul-
pa cõmiſſa. Cui tñ in epiſtola & euangelio
ne deſperet ꝓponiẗ triplex remedium & tri-
plex p̄mium. Remedia ſunt: ut in uinea aĩe
ſue laboret abſcindendo peccata. In ſtadio
uite currat p pnĩe opera. Et uiriliter in ago
ne pugnet cõtra diaboli tẽtamina: qa labo-
ranti dabiẗ denarius: curtenti brauiũ: & pu
gnanti corona. ¶Et quia tẽpus iſtud deuia-
tionẽ noſtrã ſignificat: que incipit a ꝓtopla-
ſto: merito hoc tẽpore liber geneſeos legiẗ:
in quo deuiatio priorũ parentum facta per

peccatum recolit. Et quia in hebdomada ſe
ꝑtuageſime prime etatis tꝑa recolunt: me-
rito ſcoꝝ patrū prime etatis geſta immedia
te ſubiiciunt: eo ꝙ eoꝝ obitus dies penitus
ſcripti non reperiunt. Quāuis de primo ho
minū adam q̄dam codices uideant exprime
re: ꝙ eodē in anni circulo die: quo ſecūdus
adam fuit de femina uirgine incarnat⁹: & pri
mus adam fuerit de terra uirgine formatus
ſcilicet. 8. calē. aprilis. Quo etiā die ſicut
& ſecūdus adaꝫ: poſt. 33. etatis ſue ānos fuit
in carne paſſus: ſic & eodē die prim⁹ adam
poſt. 930. ānos ſue creationis fuiſſet ꝑ mortē
corꝑaliter reſolut⁹. Quo etiā die uolunt ad
litterā: abel iuſtū a caim fratre ꝑ inuidiam i
terfectus. Sed quia hec ex autētico quoquā
uolumine nullam obtinēt auctoritatē. Me
rito geſta patrū hui⁹ prime etatis eo tꝑe po
nimus: quo eoꝝ uite decurſus ad litterā &
acta ꝯmemoram⁹. ¶ Et notandū ꝙ licet nō
oēs ſcī prime & ſecūde etatis ī libro geneſis
ſpecialiter noīati in ſcoꝝ patrū catalogo ex
textu ſacre pagine repiant aſcripti: utpote
cum de prima etate ſolus abel in euāgelio:
& de eadē ſolus enoch & de ſecūda ſol⁹ noe
in eccleſiaſtico noīentur ut iuſti. Ceteri tn̄ i
eiſdē etatib⁹ ſpeciali⁹ expſſi: ut dicit ioſeph⁹
triplici ratione in ſcoꝝ numero ſunt ꝯtexti.
¶ Primo q̄a ꝑ eoꝝ generationē deuenit ad
abraham: qui ex oīb⁹ gentib⁹ ſolus electus
in tantū deo placuit: ꝙ inter oēs hoīes ſignū
circūciſionis accepit: unde nec credendū di-
cit: deū pmiſiſſe tantū patrem ex alicuius re
probati hominis ſemie ꝓpagari. ¶ Secūdo
q̄a uſq; ad tertiā etatē: nulla preceſſerat ido
latria ꝓpter quā patres illi a ueri dei cultu
potuiſſent diuelli. Et ſi ī aliis aliquādo uel
leuiter deliquiſſent: eoꝝ omiſſa facili⁹ ꝑ pe-
nitētiā laxabantur. Nō enim niſi ad ſoli⁹ na
turalis legis obſeruantiā erant obligati nul
la lege ſcripta adhuc hoī īpoſita. ¶ Tertio
quia longiſſimas etates trāſigentes abnepo-
tes & trinepotes etiā cum abauis & triauis
in euo cōcurrebāt: q̄d quia eoꝝ ꝓgenitores
erant ſciſſimi: hoꝝ exemplis & doctrina for
mabāt: unde nec putandū eſt illos a lege na
ture declinare: quā atauos & deīceps omnes
ſuccedētes ad unguē cernebant obſeruare.
Hanc igit opinionē aſſecutus: duarū prima
rum etatū patres in geneſi noīatos: per quoſ
ad habrahe ꝓgeniē deuenit ſcoꝝ catalogo i
ſerendos non immerito fore decreui.

¶ De ſcō adam humani generis patre. II.

ADam totius humani generis pa-
ter ſicut fuit primus hominū ſic
& primus credit eſſe ſcoꝝ. Nam
licet iobedientie peccato diuini
mandati trāſgreſſor grauiſſime
deliquerit. Peccatū ſuum tn̄ deflens adeo ꝑ
pniam deleuit: ꝙ ueniā in xp̄i morte futura
& predeſtinata a ſeculis meruit: & moriens
nulla purgatiōis pena dignus fuit. Nō enim
minus & petrus xp̄m negādo peccauit: qui
tamē culpā & lachrymis ꝯtriuit: & remiſſio
ne ꝯſecuta nec ſcitatē amiſit. Quod autē adā
ſcūs fuerit ex eo maxīe credit: ꝙ ī horto ſe-
pulture dn̄ice tumulat⁹: cū xp̄o reſurrexiſſe
ꝓhibetur: & una cum ceteris ipſius reſurre
ctionis teſtib⁹: beata in eternis ſedib⁹ īmor-
talitate ueſtiri: ut dicit hieronym⁹. ¶ Adam
ergo in principio mundi ī ꝯſumatione oiuꝫ
creaturaꝝ ab opifice ſummo de limo terre
corꝑeis mēbris in agro damaſceno format⁹
& aīa rationali ad dei imaginē & ſimilitudi-
nē producta ſpūaliter iſpirat⁹: oibus aīanti
bus aeris aque & terre dominator ꝑpoſitus
eſt. Quibus etiā omnibus iubente deo noīa
īpoſuit & ex illis nullum ſibi ſimile fore co-
gnouit. Deinde trāſtulit eum deus ī padiſū
uoluptatis quē plātauerat ab initio: ut opa
retur & cuſtodiret illum. Et ne minor eēt
felicitas ſi conſorte careret: quia ſine ſocio
nulla eſt iocunda poſſeſſio: fecit dn̄s euā de
coſta ade dormiētis in padiſo: ut eſſet homi
ni in adiutorium: nedū ad ſocietatis ſolatiū:
ſed etiā ad ꝓpagāde prolis obſequm. Tunc
adam prophetico ſpū & iura matrimōii ſta
tuit: & multa de xp̄o & eccleſia ꝯiuge ꝓphe
tauit. Quibus deus legē īpoſuit: ne comede
rent de ligno ſcientie boni & mali: q̄ tamen
ꝑ diabolū fuerunt in forma ſꝑpentis ſeducti
comedētes de pomo ligni ꝓhibiti. Pro quo
ſtatim ſe nudos uiderunt & pro diſcōueniē-
tia nuditatis: ficus folia ꝯſuētes pizōmata ſi
bi fecerunt. Prima ſiq̄dem die qua creati fue
rant: precepto dei ꝯtempto: poſt increpatio
nem a dn̄o ſibi factā a padiſi delitiis ſunt ex
cluſi. Poſuitq; dn̄s ante padiſum murū igne
um & iugem cuſtodiam angeloꝝ. Eiectuſq;
adam cum uxore ſua habitauit in hebrō q̄d
eſt iuxta agrum damaſcenū: unde fuerat ꝓ-
creatus: in ſudore uultus ſui terram opans
& exinde comedēs panem. ¶ Adam ergo &
eua de padiſo uirgines egreſſi. 15. etatis ſue
anno genuerunt caim & uxorem eius calma
nam. Anno uero. xxx. etatis ſue natus ē abel
& uxor eius delbora. Quo a caim per inui
diam occiſo ipſum. 100. ānis adam & eua in
ualle lachrymaꝝ defleuerūt: uouitq; adam
ſe ultra uxorē non cognituꝝ. Sed deo uolē
te angelo ꝯmoītus uotū fregit: annoq;. 100.
poſt mortē abel amore prolis uehementer
exeſtuans euā cognouit: ex eaq; genuit filiū
nomine ſeth cum eſſet annoꝝ. 250. Et ultra
prenominatos. xxx. filios & totidē filias ſep
gemellos utroq; ſexu ꝓgēitos legit habuiſ
ſe: uiditq; filios & filias & filioꝝ filios & ne
potū ſuoꝝ uſq; ad octuā generatiōeꝫ. Vixit

quoq; adam.930.annis.i. uſq; ad.56. ãnum
natiuitatis lamech ſm hebreos: iuxta interp
tes uero uſq; ad.44.annum natiuitatis ma-
thuſalē:& mortuꝰ ē. ¶ Legit̃ quoq; i euange
lio nicodemi:ꝗ dū adam egrotaret: filiꝰ eius
ſeth acceſſit ad ianuam paradiſi:& petiit ab
angelo de oleo miſericordie: quo patrē inū
geret: ut ſic ad ſanitatem rediret. Cui ange-
lus plantam de ligno in quo adam peccaue-
rat tradidit:& ut eam plantaret admonuit:
dicens ꝗ quādo fructū faceret: pater eius cō
ualeſceret. Qui rediens patrem mortuū rep
perit:& eū i hebron: ut qdā aſſerunt: ſepeli
uit. Quidā dicūt in eodē horto: ubi & dñs
crucifixꝰ eſt & ſepultus: unde poſtmodum
& cū eo reſurgente adam extitit ſuſcitatus.
Plantā uero ſeth ꝯſeruit ſuper tumulum pa
tris: que in arborem creſcens: durauit uſq;
tēpora ſalomonis: quam ille poſtmodū ex-
cidit:& in domo ſaltus in edificio poſuit: qđ
lignum regina ſabba uidit: cum ſalomone
uiſitauit: eiq; per ſpiritū predixit: ꝗ i ligno
illo quidā fuerat ſuſpēdendus: per cuiꝰ mor
tem regnum iudeoꝝ fuerat deſtruendū. Sa-
lomon ergo lignū amouit: & in uiſceribus
terre ꝓfundius incluſit. Quod tamen paſſio
nis xp̄i tēpore ſupenatauit:& lignum princi
palius fuit: in quo xp̄s ꝯfixus extitit. Hec de
libro geñ. cap̄.2.&.3.& đ libris hieronymi
& ioſephi & ex chronicis guilelmi.

¶ De ſancta eua matre. III

Eva mater omniū uiuentiū in pa
radiſo delitiaꝝ de coſta uiri dor
mientis a deo ꝓducta:& eidē ma
trimonio copulata: ſignificauit
eccleſiā de latere xp̄i patientis p
aquā & ſanguinē ꝓcreatā: & ſibi in ſponſam
unitā: matrēq; fideliū appellatā. Hanc ut ſe
xu molliorē diabolꝰ tētaturꝰ hominē priꝰ i-
petiit: adeo ꝗ mulier decepta ſpenti aſſēſit:
& de pomo ligni uetiti prior comedit: deiñ
uiro ad ueſcendum porrexit. Cui adam ad
ꝯplacentiā uxoris maxime ſibi ꝯſenſit. Ob
hoc mulier a deo duplicē maledictionē ac-
cepit: ut in dolore filios pareret:& uiro ſub
iecta ſemp exiſteret. Eua igit̃ poſt tranſgreſ
ſionē una cū uiro peccatū defleuit: & ueniā
ꝓmerēs:& ipſa a deo ſcificationem ꝑcepit.
Quot aūt ānis uixerit: uel utꝝ añ uiꝝ deceſ
ſerit: nulla ſcriptura cauet̃: niſi ꝗ i eodē ſe-
pulchro cū adā depoſita fuiſſe perhibet̃.

¶ De ſancto abel. IIII

Abel ſecūdo genitus adā primus
martyr & uirgo: iuſtus & ſanctꝰ
nō ſolū ex dñi ſententia matthei
23. ſed etiam ex geneſis teſtimo-
nio cōprobat̃: quia accepta eius
a deo narrant̃ munera. geñ.4. Cuius frater
maior natu caim doloſus: maliuolꝰ: inuidꝰ
& auarꝰ fuit agricola. Nam ut auaritie ſue
ꝯſuleret: prius coluit terram. Abel aūt ſim
pliciſſimus & innocens in paſcendis ouibus
occupabatur. Credit̃ adam in ſpiritu filios
docuiſſe: ut deo offerrēt decimas & primiti-
as. Igit̃ anno.130.uite adam cū caim de pri
mitiis frugū deo tautūmodo paleas ſegetes
corroſas: aut ſecus uiam ꝯculcatas in ſacrifi
cium obtuliſſet:& abel de primitiis omniū
pīguiora dño imolaſſet: dominus eoꝝ cogi
tationes noſcens: ad abel munera reſpiciens
caim munera nō reſpexit. Ignis eni de celo
ueniens abel munera accendit & cōſumpſit.
Iratuſq; caim:& inuidia ductus: erubeſcens
minorem ſibi germanū preferri: abel fratrē
ſuum in agro demaſceno interfecit. Sed icre
patus a domino de fratricidio: & de uenia
deſperans uagus & inſtabilis poſitus ē ſup
terram. Et poſuit in eū dñs tremorem capi-
tis: ut ſic ex ſigno ſciret̃ punitus a deo:& in
dignus miſericordia ne interficeret̃. Qui ta
men inter fructeta latitans: dum lamech ab
eo ſeptimꝰ uenaret̃: putatns ut beſtia: quia
piloſus & hiſpidus ſagitta directa in eū ab
eodem eſt interfectus. Oiſq; ipſius ꝓgenies
uniuerſali eſt deleta diluuio. Sicq; ſanguis
abel ſancti in perſonam caim & eius fuit ꝓ
le uindicatus.

¶ De ſancto ſeth. V

Seth filius adam ex quo oē genꝰ
humanū in preſenti ꝯſiſtens ꝓpa
gatum eſt: natꝰ eſt anno cēteſimo
poſt mortē abel cū eſſet adā an-
norum.230. In hoc eni magis cō
uenit imitari interp̄tes q̃ hebreos: interpre
tes eni ponunt adam annoꝝ.230. ut dictū ē:
quando genuit ſeth: hoc nō cōputātes uide-
licet: qa adam annoꝝ.xxx. genuit abel: q cū
eſſet.c.annoꝝ:& adā.130.occiſus eſt a caim
quē adam.100.annis defleuit: anteq̃ euā de-
nuo cognouiſſet:& ſic adā.ccxxx.annoꝝ ge
nuit ſeth:& nō.cxxx. ut hebrei tradūt. Sup
uixit aūt adā nato ſeth annis.700.& ſic āno
rum.930.mortuus eſt. Seth aūt iuſſu patris
ſepauit ꝓlem ſuā: q dicebant̃ filii dei a ſtir-
pe caim: q filii hominū uocabant̃. Sed pro-
ceſſu tp̄is ꝯiuncti ſunt: & inde gigantes ex-
orti. Ipſe aūt ſeth cū eſſet uir egregius: imi-
tatores ſui filios dereliquit. Qui ſcientes eē
predictū ab adam duo diluuia mundo uētu
ra: unū per aquam: aliud per ignē: ea in dua
bus colūnis ꝯſcripſerunt: altera lapidea cō
tra aquam: altera lateritia ꝯtra ignē: ne per
hoc delerent̃. Ipſi etiā diſciplinam reꝝ cele
ſtium & eaꝝ ornatus primitus inuenerunt.
Vixit aūt ſeth annis.105.& genuit enos: cui
ſupuixit ānis.807.uſq; ad ānos.167. natiui
tatis lamech:& ſic annoꝝ.912.mortuus eſt:
Hic ex eo etiam inter ſanctos p̄res cōputari

debet:qa eiꝰ progēies filii dei appellati ſūt.

❡De ſancto enos. VI.

ENos filius fuit ſeth q ab eodē ꝓgenitꝰ eſt:cū eſſet annoꝝ .105. ut dictū eſt annis ab adā creatione decurſis.535.Iſte prius īcepit inuocare nomen dn̄i : forte inuenit ubera deprecatoria ad inuocandū deū : uel forte ad excitandū pigritiā memorie dei: deum effigiauit ut mō fit . Et ex hoc etiā inter ſcōs patres:ſcūs & ipſe ꝯputari mereť.Qui annoꝝ.90.genuit cainā.Poſt cuiꝰ ortū uixit annis.815.uidelicet uſq; ad.84.ānum natiuitatis noe.Et cū eſſet annoꝝ.905.mortuus ē.

❡De ſancto cainam. VII.

CAinam filius enos ab eodē ꝓcreatus ē:cū eſſet annoꝝ.905. ut ſupius dicit̄ ānis uite ade decurſis.425.Qui cum eſſet annoꝝ.70.genuit malalehel . Quo nato uixit annis.840.uidelicet uſq; ad annos.177.natiuitatis noe.Et ſic cainā ānoꝝ.910.mortuꝰ ē.

❡De ſancto malalehel. VIII.

MAlalehel filius cainam āno .70. etatis parentis editꝰ ut p̄miſſum eſt:poſtq̄ uidelicet adā annos uite ſue.495.trāſegerat. Qui ānoꝝ 65.genuit iared. Cui progenito ſuperuixit annis .830. uſq; ad ānos natiuitatis noe.234.Et ſic malalehel annorū .795. mortuꝰ ē.

❡De ſcō iared. IX.

IAred filius malalehel ex eo genitus cū eſſet ānoꝝ.lxv.ut iam tactū eſt.Reuolutis ānis ade.560. Hic cū eſſet ānoꝝ.162. genuit enoch.Cui nato ſuperuixit annis 800.uſq; ad annos .366. natiuitatis noe.Et ſic iared annoꝝ.862.mortuus eſt.

❡De ſancto enoch. X.

ENoch filius iared primus omnium patrū teſtamēti ueteris & ſolus prime etatis ī catalogo ſcōꝝ ponit̄ eccleſiaſtici.44. Qui āno etatis patris.162.natꝰ eſt:ut ī ſuperioribus tangit̄: annis ade uite tranſactis.722.Qui etiā annoꝝ.lxv.genuit mathuſalē Cui annis.300.ſuperuixit ī orbe.Hic enoch deo placuiſſe ſcribit̄:eo ꝙ cū deo ābulauit: ſubaudi pre ceteris uiā mādatoꝝ dn̄i cuſtodiuit.Et nō ultra ꝯparuit:quia tulit eū deꝰ. Poſtq̄ eni mūdo uixerat ut dictū eſt:tranſlatus ē in p̄adiſū uoluptatis ad tēpus:ut in fin̄ tpū cum helia ueniat:& corda filioꝝ ad patres ꝯuertat.Fuit etiā ſeptimꝰ in generatiōe pioꝝ:ſicut & lamech ſeptimus in generatione reproboꝝ:q primus bigamiā introduxit & parricidiū ī caim ꝯmiſit:unde forte etiam ut q̄dā dicunt:pp ſeptenariū numerū diuīo numini cōſecratū:enoch acceptior deo fuit: quē ſeptiā editū generatiōe ſuſcepit. Hunc enoch n̄ nulla dīna ſcripſiſſe & aliqua ꝓphetaſſe Iuda apoſtolo teſtante cognouimꝰ:unde & filii eiꝰ & nepotes ī ſtudio ſapientie feruentes fuerunt.

❡De ſancto mathuſalem. XI.

MAthuſalē filiꝰ enoch āno uite parentis.lxv.natꝰ: ut dictū ē annis adā uite trāſactis .787. Hic ānoꝝ 187.genuit lamech.Pꝰ cuiꝰ natiuitatē ī pleuit ānos.782.ideſt uſq; ad diluuiū.Et ſic mathuſalē annoꝝ.969. mortuus ē.Quidā autē hn̄t mathuſalē āniſ 985.uixiſſe:& ſic ānos.xiiii.pꝰ diluuiū tranſegiſſe:quo tpe uidelicet āno illo quo diluuiū factū ē:dicūt eū ī p̄adiſū apud patrē trāſlatū & ibidē ſecū māſiſſe: donec diluuiū finitū fuit.Et poſt hec aſſerūt eū ad terras inter hoīes euectū eſſe & ānis xiii. ſupuixiſſe. Eo ꝙ ī arca nō legit̄ fuiſſe . Hieronymus tn̄ aſſit ꝙ mortuus ē āno eodē quo & diluuiū factū eſt. Quod etiā diligēs ꝯputatio ānoꝝ eiꝰ ſ̄m geneſim māifeſtat.Huiꝰ mathuſalem anno etatis.xliiii.adam diē clauſit extremū ſ̄m īterpretes:ſ̄m hebreos aūt anno.lvi.etatis lamech . Eo ꝙ ut dictū eſt hebrei annoꝝ cxxx.adam genuiſſe ſeth dicūt. Interpretes uero annoꝝ.ccxxx.

❡De ſancto lamech. XII.

LAmech filiꝰ mathuſalē anno uite ipiꝰ.187.mūdo editꝰ ē: decurſis ſ̄m īterpretes ab obitu adā ānis 145. ſ̄m hebreos uero etatis ade adhuc uiuētis āno.874.Cauſa diſcrepatiōis ſupius aſſignat̄. In hoc aūt īterpretū opinio approbabilior eſſe uidet̄.Igitur lamech cum eſſet ānoꝝ.182.genuit noe. De quo & ſpū ꝓphetico uaticinatꝰ eſt:ꝙ genus hūanū ꝯſolari debebat ab opibꝰ & laboribus manuū ſuaꝝ ī terra cui dn̄s maledixit quaſi futuꝝ aliq̄d magni noe & famoſiſſimū in orbe terraꝝ his uerbis īſinuās.Poſt cuiꝰ obitū ſupuixit lamech annis.595.Sicq; annorū.777.mortuꝰ ē uidelicet.vi.āno ante diluuium.Hec ex libro geneſis.c.v. & ex chronicis hieronymi ioſephi & methodii nec nō ex hiſtoria ſcholaſtica diſpſim collecta deſcribuntur.

❡De ſcā emerētiana uirgine & mr̄e. XIII

EMerentiana uirgo & mr̄ collactāea fuit beate agnetis uirginis: & ipſa ciuis rōana. Que licet eēt adhuc catecumina fide tn̄ xpianiſſima:ad ſepulchrū uirgis ſtabat:& gētiles de eoꝝ ipietate redarguebat. Et dū ꝯtra furētes turbas ſtaret ītrepida:lapidata ē ab eis orāſq; iuxta ſepulchꝝ uirginis emiſit ſpiritū.Quā ambroſiꝰ dicit fuiſſe in ſuo ſanguine baptizatā:Statiq; terremotꝰ

cum coruſcationibus & tonitruis eruperũt: adeo ꝙ plerięꝫ ex inſano populo perierunt. Corpus aũt emerentiane iuxta corpus btē agnetis ab ei⁹ pētib⁹ ſepultũ eſt.x.cal.febr̄. Pagani aũt exterriti nullũ exiñ ueniētiũ ad memoriã uirgis i aliquo ledere p̄ſũpſerũt.

¶De ſancto parmena diacono. XIIII

PArmenas fuit unus de.7. diaconibus ab apoſtolis elect⁹:ut hēt̄ actuũ.6. Hic traditus gr̄e dei a frībus iniunctũ ſibi p̄dicationis officiũ fideliſſime ꝯplens: plena fide ꝯſumatus martyrii gloriã adeptus eſt: qui & philippis ſepultus quieuit.x.calen.febru.ut dicit hierōnym⁹ i martylogio ſuo.

¶De ſcō aſcla martyre. XV

AScla martyr paſſus eſt apud egyptum ciuitatē antinonũ tēpor̄ diocletiani ipatoris ſub p̄ſide arriano:q prīo atrociſſime ſuſpendio tort⁹:deīde laterib⁹ flãmis admotis exuſtus:ad ultimũ in flumine p̄cipitatus precioſam xp̄o animã reddidit:x.cal.februarii.Sepultuſqꝫ eſt i ipſa ciuitate a xp̄ianis miniſterio philemonis & appollinii diaconorum.

¶De ſcis ſeueriano & aquila mr̄ibus. XVI

SEuerian⁹ & aqla uxor ei⁹ i ꝓuīcia mauritanie citate zēoceſarea paſſi ſũt.Qui ꝓ nois xp̄i inuicta ꝯfeſſiõe flãmis iniecti igniũ ꝯflagratiõe ꝯbuſti:coronã martyrii a dn̄o pceperũt.x.calē.febr̄:ut dicit ado.

¶De ſancto timotheo diſcipulo. XVII

TImothe⁹ diſcipulus bti pauli apoſtoli fuit: ut polycrates p̄ſbr̄ ſcribit. Qui liſtris exort⁹ lycaonie citate fili⁹mulieris uidue: ut in actib⁹ ap̄loꝝ hēt̄ cap.xvi. ab eodē paulo i fide doct⁹ & baptizat⁹ eidē cōpegrin⁹fact⁹ ē.Cũ quo deueniēs ad epheſuꝫ ciuitatē aſie metropoli: ibidē ab ap̄lo ep̄s ē ordiat⁹ ipãte nerone:ubi doctris & miraculis coruſcauit:& gl̄ioſi euãgeliſte ioãnis auditor fuit:quo i pathmos iſula ſub domitiano relegato:locũ ei⁹ tenuit.Sed dũ gētiles i feſto diane ad tēplũ ei⁹accedētes a ſacrificiis ꝓhibere niteret̄:furēte populo i eũ:palis & lapidib⁹mactat̄:& ſemiuiu⁹relict⁹ a xp̄ianis i mõte adiacēti ciuitati reducit̄: ubi.9.calen.febr̄. quieuit in pace impante nerõe. Sepultuſqꝫ eſt in epheſo ciuitate.

¶De ſcis babila ep̄o & ſociis mr̄ib⁹.XVIII

BAbilas ep̄s antiochen⁹ & martyr cũ tribus ꝑuulis urbano: ꝑlidano & epollono ſub numeriāo ipatore paſſus eſt.Qui dũ eſſet antiochie &xp̄ianoꝝ eccleſiã ingredi uellet:babilas ingreſſum ꝓhibuit:man⁹ pectori ipatoris apponēs.Propter qđ tēt⁹ab ipatore:& i carcere afflict⁹eſt ipoſitis torque ferreis in collo ei⁹:& cōpedib⁹ in pedib⁹ei⁹ Deinde humeriano exhibit⁹ cũ de aliis xp̄ianis iterrogaret̄:reuelauit tres hēre ſp̄uales filios a ſe in fide doctos.ſ.urbanũ:ꝑlidanũ: & epollonũ: quoꝝ prim⁹ erat annoꝝ.12. ſecundus.9.terti⁹.7.Quos oēs mox impator cũ matre theodola ꝯphendi iuſſit. Qui duꝫ oēs xp̄m ꝯfiterent̄.✠ Primo quidē theodolam alapis ceſam:tormētis filioꝝ adhibēdis aſſiſtere fecit:ut graui⁹ ipſa mēte q̄ illi corpore torqueret̄:& pueros in cathoino leuari mãdauit:ac priori plagas.12.inferri:ſcđo 9.tertio aũt.7.iuxta numeꝝ annoꝝ ſuorum quos mater cum ep̄o uiriliter confortabant Deinde babilã una cũ infantib⁹ ſuſpenſos& grauiter tortos. Dũ oīa ꝯſtantiſſime toleraſſent:& xp̄m unanimiter ꝯfiterent̄: gladio animaduerti p̄cepit: quoꝝ corpora ſcã theodola ſepeliuit.9.calen.februarii.

¶De ſcis mardonio & muſone & ſociis martyribus. XIX

MArdonius:muſon:egeni⁹:& marcellus martyres apud zeneoceſareã ciuitatē mauritanie ꝓuincie paſſi ſunt.Quos oēs detētos & i xp̄i ꝯfeſſione pſiſtentes iuſſit iudex ignibus tradi:& eoꝝ reliquias in auſum fluuiũ diſpgi:ut xp̄iana ſepultura carentes:a fidelibus minime nominib⁹ martyꝝ colerent̄:qui paſſi ſunt.9.calen.ianuarii:ut dicit ado.

¶De cõuerſione ſci pauli apoſtoli. XX

COnuerſio ſci pauli apoſtoli ſcã eſt eodē anno:quo xp̄s paſſus ē & ſtephan⁹ lapidat⁹:anno.ſ.non naturali ſed emergēti. Nam xp̄s paſſus eſt octauo.calen.aprilis. Stephanus eodē anno.3.noñ. auguſti lapidatus eſt.Paulus uero mēſe ianuario ſubſequēte cõuerſus eſt:¶Celebrat̄ aũt ei⁹ꝯuerſio potius q̄ multoꝝ ſanctoꝝ triplici rõne. Ptimo ꝓpter exemplũ:ut null⁹quantũcunqꝫ peccator deſperet de uenia qñ tantũ in culpa talē ꝯſpicit:poſtmodũ fuiſſe in gr̄a.¶Secũdo ꝓpter gaudiũ:ut ſicut eccleſia magnã triſtitiã habuit in ei⁹pſecutionē:ita maximã letitiã habuit in eius ꝯuerſiõe.¶Tertio ꝓpter miraculũ quod dn̄s in eo oñdit. Dum de ſeuiſſimo pſecutore fecit fideliſſimũ p̄dicatorē.Ei⁹aũt ꝯuerſio fuit mirarulоſa rõne xp̄i efficiētis: mõi diſponētis:& pauli patiētis.Rõe xp̄i efficiētis:qa ibi oñdit ſuã mirabilē potētiã:ſapiãꝫ &clemētiã.His eni trib⁹ argumētis aīalia p hoies capiũt̄.Cõſueuert̄ eni hoies aīalia cape.Per potentiã cũ eis pugnando:ſicut in uenationib⁹capiunt̄ leones & urſi.Per ſapiam illaqueando:ſicut laqueis & decipulis capiunt̄ aues.Et p clementiã nutriendo & ꝯfouendo:ſicut aīalia que par

ua recipiunt de nido: & p homines enutrita domeſtica fiunt:& cũ eis habitant. ¶ Cepit ergo xp̃s paulũ per potẽtiam ipſum ĩpugnã do & ad terram proſtrando. Nam ut dicitur act.9. luce diuina pcuſſus:cadens in terram audiuit uocẽ de celo:quia durũ ſibi eſſet cõtra ſtimulũ calcitrare. Et ꝯtinuo imutatus reſpondit. Dñe quid me uis facere:unde cantatur de illo. Proſtratus eſt ſeuiſſimꝰ perſecutor: & erectus ẽ fideliſſimus predicator. ¶ Itẽ cepit eum per ſapiẽtiam: eidẽ decipulam ĩfirmitatis humane oſtendẽdo. Nõ enim deũ uel dei filiuȝ ſe dixit:ſed hominẽ appellauit dicẽs. Ego ſum ieſus nazarenus queȝ tu perſequeris: ut infirma humilitatis aſpiciẽs & ſuperbie ſquãmas deponẽs diuinitatis laqueo caperetur. Sicut & alias ſed ad aliũ finem diabolũ ceperat oſtendẽs humanã infirmitatẽ & abſcondẽs diuinã maieſtatẽ. ¶ Itẽ cepit eum per clemẽtiam eundem de nido legis iudaice in qua natus fuerat accipiẽdo:& ſua per maxima gratia ꝯfouendo. Quod notatur ex hoc ꝙ ipſum exiſtentẽ in actu & uoluntate peccandi ꝯuertit. Habebat enim diſformẽ affectum:quia ſpirans minaꝝ & cedis in diſcipulos. Peruerſum conatũ:quia acceſſit ad principẽ ſacerdotũ ⁊c. quaſi ſe igerẽs. Et pernicioſum actum:quia ibat ut uinctos perduceret in hieruſalẽ. Et ideo eiꝰ iter peſſimũ erat:ipſuȝ tñ diña miſericordia ꝯuertit. ¶ Fuit etiam miraculoſa ratione modi diſponentis ideſt lucis:quẽ ipſuȝ tripliciter ad conuerſionẽ diſpoſuit: fuit enim ipſa lux ſubita:imenſa:& celica. Propter primũ dicit et ſubito. Propter ſcd̃m circũfulſit ideſt circũquaq; refulſit. Propter tertiũ lux de celo Nam paulus tria uitia in ſe habebat. Primo erat audacia:quia acceſſit ad principẽ ſacerdotum. Glo. non uocatus ſed ſpõte zelo cõcitante. Secũdum erat ſupbia: quia ſpirans minaꝝ. Tertiũ carnalis intelligẽtia:quam in lege habebat:unde glo. ſuper illud. Ego ſũ ieſus ⁊c. Ego deus de celeſtibus loquor quẽ mortuum putas ſenſu iudaico. Ipſa igitur lux diuina fuit. Subita ut audacem terreret. Immenſa ut ſuperbũ proſterneret. Celica ut carnalẽ intelligentiam in celeſtem mutaret: uel fuit diſpoſitio hec:in uoce acclamante:ĩ luce refulgẽte:& ĩ uirtute diſponẽte. ¶ Fuit inſuper miraculoſa ratione pauli patientis. In quo tã miraculoſe concurrerunt ſcilicet proſtratio:obcecatio:& triduana ieiunatio. ¶ Eſt enĩ proſtratus:ut erigatur: quantum ad depreſſuȝ affectum: auguſtinus. Eliſus ẽ emens & factus eſt credens: eliſus eſt lupus & factus eſt agnus: eliſus eſt ſaulus & factꝰ eſt paulus:eliſus eſt perſecutor & factus eſt predicator:eliſus eſt filius perditiõis & erectus eſt uas electionis. ¶ Et obcecatus ut illuſtretur quantũ ad tenebroſum intellectũ: unde & in illo triduo quo manſit cecus: doctus fuit euangelium. Auguſtinus paulum dico uerum athletam chriſti: doctum ab illo: unctum de illo: crucifixum cum illo:& glorioſum in illo. ¶ Eſt in carne maceratꝰ: ut ipſa caro diſponatur ad bone operatiõis affectum. Optime enim deiceps corpus eiꝰ ad omnia diſpoſitum erat. Nam eſurire & abundare ſciebat:& ubiq; & in ominibus ĩſti tutus erat oĩa oĩbus factꝰ: ut omnes chriſto lucrifaceret. ¶ Vel dicatur ꝙ in ipſo fuerũt iſta tria primo parenti contraria. In adam enim fuit contra deum erectio:oculorum apertio: & cibi uetiti deguſtatio. Econtra in paulo fuerunt. Ad terram proſtratio. Oculorum obcecatio. Et ciborum ſubtractio. Fuit autem de tribu beniamin ipſe paulus oppido giſcolis ut ait hieronymus:libro de uiris illuſtribus:qui ad ſeptem eccleſias nouem ſcripſit epiſtolas. Ad romanos unam. Ad corinthios duas. Ad galatas unam. Ad epheſios unam. Ad philippẽſes unam. Ad coloſcẽſes unã. Ad theſſalonicẽſes duas. Scripſit & diſcipulis ſuis. Timotheo duas. Tito unam. Philemoni unam. Epiſtola que legit ad hebreos an ſua fuerit:propter ſtili cultioris elegantiam a non nullis dubitatum eſt. Aſcribunt enim eam:alii barnabe:alii luce: pleriq; clementi qui poſtea pontificalem in urbe tenuit ſedem. Clemens tamen alexandrinus & origenes eius diſcipulus: euſebiꝰ ceſarienſis atq; hieronymꝰ: pauli fuiſſe manifeſte confirmant:quia hebreus & hebreis in proprio ſcripſit eloquio. Ideo ornatius & cultius ſcribere potuit quam in extero. Et ſic in grecum ſonantius tranſferri potuit ex hebreo. Legũt quidam & aliã eius epiſtolam ad laodicẽſes: ſed a noſtris exploditur Fuit autem feſtum conuerſionis pauli die q̃ ad litteram ab eccleſia celebratur:uidelicet octauo calendas februarii. ¶ Fertur ꝙ in muro ciuitatis damaſci adhuc extat feneſtra:per quam paulus tunc nuper conuerſus a fratribus dimiſſus fuit cuȝ quereretur a prepoſito regis arache tenẽdus: ut habet act.9.& .2. corint.12. quam feneſtram ſepiꝰ ſaraceni obturarũt ad cuſtodiam ciuitatis: que tamẽ facto mane ſemp diuinitus apta inuẽta eſt. Cuius miraculi teſtes ipſi ſunt ſaraceni qui hoc noſtratibus rettulerũt.

¶ De ſancto anania diſcipulo. XXI.

ANanias diſcipulꝰ apoſtoloꝝ fuit Cui dominus apud damaſcum per uiſum apparuit:& eidẽ mandauit. ut ĩ uicum qui uocatur rectus accederet:& in domum iude ſaulum tarſeñ quereret:eiq; manum imponeret:ut uiſum reciperet: ac baptizaret:

prenuncians ipſum uas electionis futurum: & nomen chriſti coram gentibus & regibus & filiis iſrael portaturum. Qui iuſſu domini ad ſaulum acceſſit:manuſq; imponens oculos eius aperuit:baptizauit: & cibo refecit. Qui etiam deinde exemplo pauli ad officium predicationis feruentior effectus eſt. Ipſoq; fideliter peracto apud damaſcũ quieuit i pace:eodem die quo & paulum baptiſmo genuerat filium uidelicet.8.calen. febr̃. Hunc ananiam dorotheus abbas ſcribit unum ex ſeptuagintaduobus diſcipulis chriſti fuiſſe:& ab apoſtolis poſt pauli conuerſionem:damaſci epiſcopum ordinatum extitiſſe.

¶De ſancto proiecto epõ & martyre. XXII

PRoiectus epiſcopus auerneñ & martyr:ut ait ſigibertus tempore conſtantini iunioris martyriũ paſſus eſt. Quem dux adhuc mater in utero geſtaret:uidit in ſõnis:ꝙ per latus eius egrediebatur filius ſanguine rubricatꝰ. Quod ſibi quidam dei ſeruus exponens: predixit ex ea filium naſciturum: ipſumq; martyrio coronandum. Natus ergo puer & moribus ac uita inſignis effectus:ſatis iuuenis archidiaconus auerneñ eccleſie factus:omnia ſua pauperibus errogabat. ¶Dum autem quadam uice ad illux multi pauperes pro elemoſyna conueniſſent & famulus duos ſolos nũmos in ſacculo ſuperfuiſſe nunciaſſet:ceteris omnibus diſtributis:effuſo ſacculo tot nummi reperti ſũt: quot pauperes affuerunt: ſinguliq; ſingulos acceperunt. Mortuo uero epiſcopo felice eidem proiectus in epiſcopatu ſucceſſit omni ſanctitate & gratia pollens. Dumq; ad regem francorũ uocatus eſſet:ad ſanctũ marinum abbatem egrotantem diuertit:eumq; ab infirmitate ſanauit:qui eum ſecutus una ſecum martyrii gloriá percepit. Nam cũ illi uiſitato rege reuerterentur:& quidá emuli uiri ſci eos inſequerent̃:marinũ quidẽ abbatem decollauerunt: & putantes ſe ſimiliter proiectũ occidiſſe redibant. A quo reuocati: poſtꝗ illum uiuentem eoꝝ euaſiſſe manus cognouerunt:ipſum excerebrátes & iugulantes dimiſerunt. Cuius corpus auernis ſepultum eſt. Radebertus autem qui ipſum occiderat non multo poſt cõſumptus a uermibus expirauit. Alius uero de interfectoribus:dum uenaret̃ ex equo decidens fracto dextro brachio oibꝰ mẽbris debilitat̃. Qui ad penitentiá reuerſus orás ad ſci martyris ſepulchꝝ:ſalutem obtinuit:& uas argenteũ decẽ marchaꝝ ꝑ ſue liberatiõis beneficio i munus obtulit. Paſſus eſt aũt martyr chriſti una cũ ſcõ marino abbate.8.calẽ.febr̃.

¶De ſancto ſeueriano epõ. XXIII

SEuerianus eps̃ gabalitane ciuitatis admirande ſcitatis & doctrine uir extitit:qui poſt laudabilẽ cõuerſationis uitam: & ſalutifere ꝑdicationis doctrinam apud eandem urbem in pace quieuit.8.cal̃. febr̃. Hic eni ut gẽnadiꝰ ſcribit i ſcripturis diuis eruditus:& in homeliis declamator eximiꝰ: expoſuit epiſtolam pauli ad galatas. Et de baptiſmo & epiphanie ſolẽnitate libellũ inſignem compoſuit. Hunc ioannes ꝯſtantinopolitanꝰ eps̃ & archadius imperator frequẽter ꝯſtantinopolim euocabát:ut eius ſermones audirent̃:quorum temporibus ipſe clauit: hec gẽnadius de uiris illuſtribus.

¶De ſcõ policarpo epõ & martyre. XXIIII

POlicarpus eps̃ & martyr diſcipulus ioánis euangeliſte fuit: & ipſius auditor. Hic ut habet̃.4. libro hiſtorie eccleſiaſtice:fuit epiſcopus ſmyrneñ ſanctitate & gratia atq; doctrina catholice fidei admodũ inſignis. Qui cum iam eſſet etate maturus: uidit quadam nocte per ſomnium ceruical ſuum flámis eſſe conſumptũ:& predixit fratribus ſe per ignem martyrem futurum. Regnantibus uero marcoantonio & lucio aurelio cõmodo impatoribus: xp̃ianoꝝ perſecutione feruẽte:miſſi ſunt ad eum apparitores proconſulis aſie:ut eum tenerent. Quos ille gratanter ſuſcepit: & in menſa refecit: & poſtea ſecũ iuit. Et dũ corá ꝓcõſulis tribunali xp̃m uiua uoce cõfiteretur: excitato clamore gẽtilium & iudeorum contra eum iuſſu proconſulis traditur ignibus concremandus. In quo dũ eſſet immiſſus flámarum globis undiq; uallabat̃:ita ut ipſe in medio incendii ſibi cedentis i modum camere ſtaret & deũ glorificás ꝯburi nõ poſſet. Tũcq; ſpiculator accedens lancea ip̃m tranſfodit:& ſáguinis profluuio ignis extinctus fuit. Cuiꝰ reliqas xp̃iani ſepelierũt in ciuitate ſmyrne ✚Poſt cuiꝰ tranſitũ.12.alii diſcipuli ꝗ eum a laodicia uenientes ſecuti fuerát: martyriũ paſſi ſunt in eadẽ ciuitate. Hic beatꝰ eps̃ ob quaſdá paſche qõnes romá ueniens antonio pio impium gubernante: anacleto uero papa romane tũc eccleſie ꝓſidẽte:plures xp̃ianos martiõis & ualẽtini hereticoꝝ irretitos laqueis:ad fidẽ catholicá ꝯuertit. Scripſit át ad philippeñ epiſtolá utilẽ ualde. Paſſuſq; eſt martyriũ annũ agẽs etatis.86.die.7.cal̃ febr̃. hec hieronymus de illuſtribus uiris.

¶De ſcis theogene & ſociis mr̃ibus. XXV

THeogenes martyr cum aliis.36. xp̃ianis martyriũ paſſi ſunt in eadem ciuitate laodicie:premiſſa ꝑſecutiõe urgente:qui contemnentes temporalem mortem coroná

uite eterne adepti ſunt.7.calē.februarii: ut
dicit hieronymus.

¶ De ſancto iona propheta. XXVI.

IOnas propheta fuit de oppido
geth que eſt in ophir ad differē
tiam geth que eſt in paleſtina et
eſt nomē regiōis. Opher eni no
mē eſt turris nebuloſe: que non
longe erat a tēplo. Hūc hebrei affirmant fi/
lium fuiſſe mulieris uidue ſareptane ſidoni/
orū: ad quā helias famis tpe declinauit: ipm
q; mortuū ſuſcitauit. Quē tpibus hieroboā
filii ioas regis iſrael claruiſſe: ꝓphetiā quo/
q; exorſum fuiſſe quart⁹ liber regū ꝯmemo
rat. In condēnatiōe aūt iſrael ionas ad gētes
mittit̄ ꝙ niniue agēte pniāz illi i malicia ꝑ/
ſeuerabant. Qui iccirco ad niniuitas p̄dican
dos ire recuſabat: qa cū ꝓphia illuminātē:
peccatores citatis niniue miſericordiam dei
ꝯſecuturos ſpare ne falſa uideret̄ p̄dicare ſē
tētiā ꝯtra eos ꝓlatā reuocari nolebat dīne
diſpēſatiōis ignar⁹ que ſalutē hominū ad ſe
reuertētiū magis uult q̄ iteritū. Ideoq; ſe a
facie dei fugere putās: deſcēdit ioppē: aſcen
dit nauē eūtē i tarſum: deditq; naulū nautis.
Sed de⁹ cui⁹ uolūtati nemo pōt reſiſtere: q
& eēntialiter ē ubiq; miſſo uēto ualidiſſimo
tempeſtate turbauit mare: piclitat̄ nauis ti/
mēt naute: & inuocato dño de ſalute deſpan
tes more antiquoꝝ peccato alicui eoꝝ picu
lū cūctoꝝ aſcribūt: hoīem illū ſorte īqrēdū
decernūt. Ionas ſorte dep̄hendit̄: ſpōte i ma
re mittit̄: & tēpeſtas ſedat̄. Ionā deo diſpēſā
te cete deglutit: & p⁹ triduū eūdē in aridam
illeſum euomit. Ionas flagello dei correpť⁹
niniuē ītrat: iudiciū ſubuerſionis p⁹dies.xl.
futuꝝ p̄nūciat. Rex & popul⁹ ad dñm ꝯuer
tunt̄: ſaccis īduunt̄: ieiuniis affligunt̄. Miſi
cors deus peccatoꝝ pniam reſpexit: citatiq;
pcēs ſniam reuocauit: uidēs ſe mēdacē exti/
tiſſe ionas turbat̄: urbēq; egreſſus ꝯtra deū
ꝯquerit̄. Quē de⁹ut ꝯfunderet & ſe digna di
ſpoſitiōe miſicordē oñderet afflictū feruoꝛ
ſolis hedera ſubito naſcēte & caput ꝓphete
obūbrāte ab eſtu refrigerauit: & ſequēti no
cte iteꝝ repēte areſacta ꝯtriſtauit. Et cū he/
derā exiccatā defleret: audiuit a deo ꝙ ira/
ſci non deberet: eo q; tante ciuitatis excidio
pepciſſz. Si eni moleſte ferebat hederā areſa
cta: & de⁹ moleſtius tuliſſet tantā urbē ſub
uerſam. Sicq; ionas pacat⁹ rediit a niniue.
Proceſſu tamē tpis niniuite ad peiora pecca
ta ꝯuerſi: ꝓphetia nauz ꝓphete admōiti ſūt.
Qui nō curātes ꝯuerti: eo ꝙ alias ionā falſo
ſubuerſionē citatis ꝓmiſiſſe cognouerūt: irā
dei tandē nō euaſ'unt. Nā fluuius pol⁹ q eā
circūdabat urbē: iundauit: factoq; piter ter/
remotu: ignis de celo emiſſus eā īcendit. Sic
q; utroq; diluuio aque & ignis piter deleta
eſt. Reuerſus ergo ionas a citate niniue ad
terram ſuā ire erubuit: eo ꝙ in uaticinio ni/
niuitaꝝ mendax appuit. Sed tpe famis aſſū/
pta matre: incola gentiū factus eſt. Fame ue
ro trāſacta: reuerſus eſt ad terram iuda: &
mortua matre ſepeliuit eā iuxta balanū del/
bore. Hic predixit ſignū euerſionis hieruſa/
lem: ꝙ cū uiderit lapidem luctuoſe claman/
tem: prope ſit finis. Et cū uiderint i hieruſa/
lem gentes uniuerſas: tunc tota illa ciuitas
irrecupabiliter euertet̄. Quieuit i pace tpe
ozie regis iuda.vi.cal.ianuarii: & ſepultus
eſt in ſpelunca uni⁹ iudicis iſrael. Cuius ſe/
pulchrū monſtratur in una urbiū geth: i ui/
culo iuxta ſephoꝝ. Hic unus eſt ex numero
xii. ꝓphetarum qui eccleſiaſtici .49. in ſan/
ctorum patrum catalogo memorātur. Hec
hieronymus & ioſeph⁹ & in hiſtoria ſchola/
ſtica.

¶ De ſcō ioanne chryſoſtomo epo. XXVII

IOānes chryſoſtom⁹ qđ latine os
aureum interpretat̄ eps conſtan
tinopolitanus & doctor grecoꝝ
tempore archadii impatoris flo/
ruit. Hic natione antiochen⁹ fili⁹
ſecundi & anthure nobiliū pſarum: diſcipu
lus ſophiſte libanii: & auditor andragatii
philoſophi liberalibus artibus annis pueri
libus antiochie ſtuduit. Dehinc defūcto pa/
tre romā ueniens cauſarum orator extitit:
pauperibuſq; gratis patrociniū exhibebat.
Poſt hec relictis ſtudiis ſecularibus: diuine
ſcripture uacās ānoꝝ.xviii. omnes ſacre pa/
gine libros memoriter didicit: & ſcis itentus
operibus ſeculo abrenunciauit. Reuerſuſq;
ad patriam cū ſancto baſilio in quodam mō
te antiochie ꝓximo: ſolitariam uitam duxit.
Baſilio uero ceſaream eunte: Ioannem ſcūs
meletius antiochenus epiſcopus i lectorem
& poſtea in diaconū ordiauit. Quē euagri⁹
eius ſucceſſor proceſſu tēporis ad ſacerdo/
tium ꝓmouit. Qui ſāctitate uite & claritate
doctrine proficiens diuinis ſtudiis intentus
predicationi inſiſtebat: & mira opuſcula cō
tinue exarabat: famaq; eius ſapientie undiq;
perſonabat. Qui etiam propter caſtitatis ze
lum ſeuerior habebatur: & feruori magis q̄
manſuetūdini ſeruiens: arrogans a neſcienti
bus putabatur. Defuncto igitur nectario cō
ſtantinopolitane urbis epiſcopo: cum de or/
dinando preſule queſtio oriretur. Nouiſſi/
me fama eius comperta imperatoris archa
dii iuſſu: ioannes preſbyter ab antiochia uo
catus epiſcopus ordinatus eſt. Qui mox in
ſui pontificatus initio cum uitam clericorū
corrigere uoluit: omnes in ſui odium conci
tauit. Cūctiq; eum uelut furioſum & ſuper/
bū declinabāt: & apud oēs ei detrahebāt: &
qa nūq̄ cū aliis i mēſa ꝯmunicare uolebat.

¶Re uera aūt ille hoc iō faciebat:qa ꝓpter nimiam abſtinentiā caput & ſtomachū ſepe dolebat:popul⁹ uero ꝓpter ſermones quos in eccleſia faciebat:eum plurimū diligebat: paruipendēs quicquid ꝯtra eū emuli loquerentur.Neceſſitatibus uero egenoꝝ liberaliter ꝓuidebat:& plurib⁹ ad ſuſcipiendos pauperes hoſpitalib⁹ erectis:de redditib⁹ epat⁹ eiſdem miſtrabat. ¶Quadā die dū epiſtolarum pauli expoſitioni intenderet: orauit ad dn̄m:ut ſibi in ipſis plenū intellectū daret. Cui uiſibiliter appuit btūs apoſtolus:dicēs ſe nō aliter i ſuis epiſtolis itellexiſſe: q̄ ioannes intelligebat:eūq; deoſculatus diſparuit quē etiā notari⁹ eius ꝓbus:qui tunc actu uerba eius ſcribebat aſpexit:& ex pn̄tia apoſtolica totus cōtremuit. Cui ioannes eū poſt ſe futuꝝ epm ꝯſtantinopolitanū pdixit:ſicut& rei euētus ꝓbauit.¶Eutropi⁹ impatoris ppoſitus & ꝯſul uolens ſe in qbuſdā ad eccleſias ꝯfugientibus uidicare:ſtuduit:ut lex ab impatore de imunitate ad eccleſiā ꝯfugiētiū reuocaret.Quod ioānes moleſte ferens: eū audacius icrepauit.Et poſt paucos dies eutropi⁹ impatorem offendit:& ad eccleſiā fugit:quē eps latitantē ꝓpalauit: & duriſſime increpauit:& eū impator eductū de eccleſia decollauit:unde & ex hoc eps multoꝝ odiū icurrit.Inſup etiā qa plures clericoꝝ ꝓpter eoꝝ diſſolutam uitā plurib⁹ cauſis depoſuit. ¶Quidā ganias genere celtic⁹:ꝯſilio barbarus:ſecta arrianus magiſter militū fact⁹ eſt Hic impatorem rogauit:ut itra ciuitatē unicam tantū ſuis eccleſiā ꝯcederet. Quod cū impator de hoc epm rogaſſet:ut ſic illius tyrānidē refrenaret:& eps hoc modis oīb⁹ ꝓhiberet.Ganias noctu barbaros miſit:ut palatium ꝯcremarent.Quib⁹ uenientib⁹ angelorum armatoꝝ ingens corp⁹ habentiū copioſa turba apparuit:que illos ꝓtin⁹ effugauit. Quod dū ſequenti nocte iteratū eēt. Ille cū ſuis tertio egreſſus miraculū uidit:& fugit: exiſtimās milites i die latere:& i nocte urbē cuſtodire:q egreſſus ad thraciā exercitu cōgregato cūcta i ſuburbanis uaſtabat. Impator ergo ioāni on⁹ legatiōis ipoſuit:q egreſſus adeo ſuis monitis & cōminatiōib⁹ ganiā exterruit:ut ei⁹ ꝓuolut⁹ genib⁹ ueniā peteret:& ꝯfeſti cū ſuis abiret.¶Poſt hec cū eudoxia auguſta hortū cuiuſdā uidue pcioſis &uberib⁹ arborib⁹ ꝯſitū ipali uiridario ꝯtiguū occupaſſet:illaq; epo ꝯqueſta fuiſſet:ioannes apud ipatorē tantū iſtitit: ꝙ reginam hortum uidue reddere ꝯpulit:pp qd̄ & ipſa ꝯtra ioāne idignationē ꝯcepit.Preterea ſeuerian⁹ gabalien̄ eps regine dilect⁹:quē ioannes ſuſpicat⁹ eſt i hereſim ꝓlapſum fuiſſe ex qbuſdā ſcripturis ſuſpectis:que hereſim ſapere uidebant:a ioāne epo uti hereticus & blaſphem⁹ de ciuitate expulſus ē.Quod auguſta ꝯpiens:nacta occaſiōe ꝯtra epm:q̄ſi i ei⁹ deſpectū p familiares ſeueriani:mox illū a chalcedonia fecit euocari.Hinc ioānes accēſus ligue ubertate:fecit ſmonē i pplo cūctarū mulieꝝ uitupatiōe plenū:qd̄ auguſta uelut iiuriā ſuā ipatori narrauit:dicēs ipſi⁹ magis eē ꝯtumeliā q̄ ſuā.Qua de re geſtū ē:ut theophil⁹ alexādrin⁹ eps:multos ſimul eporū mouēs:ſuaſu ipatoris ꝯſtātinopolitanā ſynodū celebraret:q̄ſi origenis libros dānatur⁹.Cūq; ioānes bis citat⁹: & timēs aicꝝ ipetuoſitatē:epos illos uelut ꝓtos inimicos recuſaſſet:& generalē ſynodū fieri petēs: cōparere noluiſſet:dānauerūt eum nullo alio culpātes:niſi qa uocat⁹ noluit obedire.Sicq; iuſſu ipatoris oportuit eū dānatū i exiliū deportari.Sed cū ioānes nimiū a populo amaret:orta ſeditiōe i populo pp ipm:timēs auguſta ipatori ſuaſit:ut ioānē ab exilio reuocaret:q dudū renuens:redire ꝯpulſus eſt populo ſibi cū cereis & lāpadib⁹ occurrēte Reuerſuſq; ioānes cū i cathedra ſua reſidere nollet:ſed ſolū ſimplicē ducere uitā: coact⁹ multa populoꝝ iſtātia ſedē reſumpſit: & uti primū pdicare cepit.¶Eodē uero tpe ſtatua argentea ad honorē eudoxie auguſte iuxta eccleſiam ſcē ſophie ꝯſtituta erat:ubi milites & ꝓceres ludos publicos exercebāt Quod cū ioannes fieri ꝓhiberet:auguſta ad ſui iniuriā reputabat:& ꝯtra ipm ut iteꝝ celebraret ſynod⁹ ꝓcurabat.Hoc ſentiens ioānes illā famoſiſſimā in eccleſia ꝓtulit homeliā:cui⁹ initium eſt.Rurſus herodias uexatur ꝛc. Quod factū ad iracūdiā pl⁹ ꝯcitauit eudoxiā. Et dū qdā ioannē uellet occidere ut cōplaceret auguſte:a populo ē captus & iudicat⁹:ſed a pfecto ne occideret: erept⁹ ē Ex illo die popul⁹ ioannē uiciſſim cuſtodiebat:& nocte domū ei⁹ armatis muniebat. Suadēte igit auguſta:epi ꝯſtantinopoli ꝯuenerūt: & eū in cōcilio dānauerūt:nihil ꝯtra ipm iueniētes:niſi ex eo ſolo:ꝙ poſt priorē depoſitionē ſine decreto cōcilii i epali ſede reſidere pſūpſiſſet. Propter qd̄ impator ioannē i exiliū iteꝝ duci fecit:i q̄dā ciuitatē paruā barbaris uicinā:ubi fines ſūt impii romanoꝝ.Hoc aūt innocenti⁹ papa audiēs & moleſte ferēs:cōciliū i ſede apoſtolica celebrauit:& ioannē innocentē ab exilio reuocauit. Qui reuocatus diem ſui obitus pdixit:& ex labore itineris fatigat⁹:āteq̄ perueniret ad ciuitatē lāgorē incurrit:& ſic poſt dies modicos i pace uitā finiuit.xviii.cal.octob. quo defuncto grādo uehemēs i ꝯſtantinopolim & circa ſuburbana deſcendit:dicentib⁹ cunctis hoc dei iudicio geſtum eē: eo ꝙ ioānes iniuſte fuerat condemnatus:quibus fidē dedit mors auguſte die decianona ſubſecuta.

Theodoſi⁹ aũt iunior archadii filius: corp⁹ doctoris in regiã ciuitatẽ trãſtulit: & digno honore tumlauit. vi. cal. februarii: quo die feſtũ eius i grecoꝝ eccleſia celebrat̃. Obiit circa annos dñi. 380. ❡ Scripſit autẽ hic ueuerandus antiſtes ſuper toto nouo & ueteri teſtamẽto expoſitionũ libros. 90. Cõmentarios i mattheũ diſtinctos p homelias. 90. Super ioanne homelias. 88. Sup epiſtolis pauli libros ſingulos p ſermones diſtinctos. In epiſtola ad hebreos homel. 34. Sup geneſi libros queſtionũ. De laudib⁹ pauli apoſtoli homel. 7. Cõtra arrianoꝝ hereſim fortiſſimos libros. Contra ſimoniacos. Cõtra martionẽ: cerinthũ: ebionẽ: artemonẽ atq; photinum: q eoꝝ ſuſcitauit hereſim. Contra apollinarẽ librũ. i. Cõtra manicheos iſigne uolumẽ. Cõtra oẽs hereticos ſup pabola ſeminis longũ op⁹ & elegãs. Tractatũ unũ i thomã apoſtolũ i quo aduerſus arrianos fortiſſime diſputat. Sup canticis cãticoꝝ. l. ii. Item uitã ſci meletii epi antiocheni. De ueſtib⁹ legalibus ſacerdotum & leuitaꝝ: & de ornatu ſũmi pontificis: ueteris teſtamẽti uolumẽ egregiũ. De humilitate i lotione pedũ tractatum. i. Contra eos q ad miſſas nõ occurrũt tractatũ. i. De uirginitate. De patiẽtia. De fide. De penitẽtia. De cõfeſſione. De elemoſyna tractat⁹ plures. Homelias & ſmones per totã quadrageſimã. Sermonẽ declamatoriũ in decollatione ioãnis baptiſte. Itẽ in laudẽ beate uirginis ſmões mira ſuauitate fragrãtes. Aduerſus arabes de reſurrectione mortuoꝝ q dicũt aĩas mori cũ corpe. lib. ii. Itẽ ꝯtra iudeos lib. i. Aduerſus gẽtes in modũ dialogi grande & inſigne uolumẽ. De ordine & officio ſacerdotis librum. i. Hymnos & ſmones & alia plura metro edidit apud grecos. Et q̃q̃ latino fulſerit eloq̃o: plurimũ tñ ſcripſit in greco. Hec ex hieronymo de illuſtribus & ex hiſtoria triptita.

❡ De ſcõ ioanne preſbytero. XXVIII.

IOannes preſbyter antiochenus ſcitate & ſapientia inſigniter fulſit. Qui ex grammatico & declamatore preſbyter fact⁹, ꝯpoſuit librũ aduerſus eos q dicũt xp̃m in unã tantũ ſubſtantiã adorãdum: nec acq̃eſcunt duas in xp̃o ꝯfitendas eſſe naturas. Impugnauit etiã non nullas cyrilli alexandrini epi ſnias icaute aduerſus neſtoriũ prolatas: que thunotianis uidẽt̃ pſtare robur & adhibere fomẽta. Claruit ſub theodoſii ſenioris tpe. Hec hierõym⁹ de illuſtrib⁹ uiris.

❡ De ſcã paula uidua. XXIX.

PAula uidua nobiliſſima romanorum matrona fuit: cui⁹ uitã hieronym⁹ ſcripſit. Que nobili genere: ſed nobilior ſcitate. Potẽs quõdã diuitiis ſ; xp̃i ſcitate iſignior: oẽs ſuos, paupes paupior ipa dimiſit: & hũiles hũilitate ſupauit. Hec. vi. edidit liberos. ſ. bleſillam ſup cui⁹ morte eã hieronym⁹ ꝯſolat⁹ eſt. Paulinã ſcãm: & admirabilẽ uiꝝ & prepoſitũ reꝝ ſuaꝝ pãmachiũ ad quẽ ſup eius obitu idem doctor puũ libellum edidit. Euſtochiũ que i ſcis locis uirginitatis & eccleſie mõile p̃cioſiſſimũ fuit. Rufinãq; i matris funere piu; matris aĩum ꝯſternauit: & theochium pueꝝ: poſt quẽ parere deſiit. Hec p⁹ uiri obitũ in ſcã uiduitate pmanſit & ad dei ſeruitiũ ſe cõuertit: oẽſq; ſui diuitias in pauperes errogauit. Deĩde paulini epi antiocheni & epiphanii epi ſalamine q romã uenerãt accenſa uirtutib⁹: patriã deſerere cogitabat Deſcẽdẽſq; ad portũ: fratre: cognatis affinibus: & qđ maius ẽ theochio puero ac rufina iã nubile: pſequentib⁹ & receſſum paule deplorãtib⁹. Hec contra iura nature nõ patiebatur plena fide & amorem filioꝝ maiore in deo amore ꝯtẽnens: in ſola euſtochio que ppoſiti & nauigatiõis comes erat acq̃euerat. Sicq; relicto ſeculo ad ſyriã nauigauit. Cũq; ad loca ſcã ueniſſet: & pconſul paleſtine: q ei⁹ familiã optime nouerat: ei pretoriũ p̃paſſet: humilẽ cellã elegit: cũctaq; loca ſcã deuote luſtrauit. Proſtrata ãte crucem quaſi pendẽtem dominũ adorabat: igreſſa reſurrectionis ſepulchrũ oſculabatur lapidẽ & corpis locũ: lachrymis & ſuſpiriis aquas ſi dei ore lãbebat. ❡ Deinde prexit bethleẽ & ſpecum ſaluatoris ingreſſa etiã xp̃m natũ ex uirgĩe & cetera iſantie rudimenta oculis corporeis ſe uidiſſe teſtata ẽ: ubi: & reqẽ habitatiõis ſibi elegit: & cũ filia euſtochio ꝯſtructo locello ſub beati hieronymi diſciplina: & ꝯgregatis uirginib⁹ deo ſuire cepit. Tantaq; ſe hũilitate deiecit ut iã non matronarũ pria ſed ãcillaꝝ ultia uideret̃. P⁹ uiri mortẽ uſq; ad ei⁹ obitũ nunq̃ cũ uiro cõedit: balnea nunq̃ adiit: mollia lectuli ſtrata etiam i grauiſſima febre nõ hũit: ſed ſup humũ ſtratis ciliciis iacebat. Panẽ ſolũ & aquã p⁹ ueſperas deguſtabat: praro leguia cõedebat i q̃bus dieb⁹ feſtiuis exceptis: uix oleũ apponebat. Caſtitatẽ aũt i oĩb⁹ pudiciſſimã p̃tendebat. In largiẽdo pfuſior hoc hr̃e uoti aiebat: ut unicũ nũmum filie moriẽs nõ dimitteret: & in funere ſuo aliena ſindone tegeretur: uirgines quas ex diuerſis puinciis ꝯgregauerat in tres turmas & mõaſteria diuiſit. Ita dũtaxat ut in ope & cibis ſepate: pſalmis & orationib⁹ iũgerent̃. Cũq; aliis languentib⁹ large preberet: ſi quãdo ipa egrotaſſet ſibi nõ idulgebat. Cum autem ſemel menſe iulio grauius egrotaret: & medici ꝯſulerẽt uino tenui ſibi op⁹ eſſe: ne aquã bibens i hytropiſim uerteretur. Sãctuſq; epihanius eps

hauſtū uini eidē ſuaderet:nō ſolū acqeſcere noluit:ſed pene hominē ſenē: ut nunq̄ uinū deguſtaret:induxit. Scripturas autē ſacras memoriter retinebat: & earū ſtudio aſſidue uacabat:ita etiam ut hebraicā linguā perfe/cte diſceret:& pſalmos hebraice decantaret Sicq́ꝫ poſt longi laboris curſum oībus re/ferta uirtutibus grauiſſimo depſſa languorē ad extrema uite deueniens:inter pſalmodie recitationē ultimū ſpiritū dn̄o cōmendauit. Cuius obitu cōpto monachi oēs & uirgines de eoꝝ cellulis ad ipſius funera pcurrentes cum lachrymaꝝ effuſiōe piarum & hymno/rum ſacrorum modulatione ſanctas eiꝰ exequias celebrarunt:corpuſq́ꝫ apud bethleeꝫ ꝯdigna ueneratione tumularunt. Cuius congregationem ſcā eiꝰ filia & uirgo euſtochiū poſt matris obitum laudabiliter guberna/uit. Quieuit autem ſancta paula in domino .6.calen.februarii.

¶De ſcō paulo papa & confeſſore. XXX

PAulus papa & cōfeſſor ſtephano pape ſcd̄o ī pōtificatu rōano ſuc/ceſſit:qui natione romanꝰ fuit ex patre ꝯſtantino de regione uiala ta:ſeditq́ꝫ ānos.10.& mēſem unū Hic minor germanus ſtephani pōtificis ꝑde ceſſoris ſui ab ineūte etate in lateraneñ pala tio ꝑ eruditione eccleſiaſtice diſcipline ab eodem fratre ſuo traditus eſt tēpote grego/rii ſecūdi pape. Et poſtmodū a zacharia pa/pa in diaconatꝰ ordinē pᵢter cum germano ſuo ꝓmotus eſt. Sed dū idem frater & ante/ceſſor pōtifex ad uite extremū ꝑtingeret:populus romanꝰ diuiſus eſt:& alii cū theophilato archidiacono tenebant: alii uero eidem paulo diacono adherebant. Dū uero de hac luce pōtifex idem migraſſet:ꝯtinuo ꝯgregatio populi que cū eodem paulo ualidior e/rat:eū in pontificem elegerūt: & ita in apo/ſtolicam ſedem ordinatus eſt tēporibus cō/ſtātini & leonis impatorum. Hic ꝯſtituit diuina officia celebrari in q̄dragesima ante ſe/xtam. Hic ꝯgregatis ſacerdotibꝰ & clero ac populo romane urbis corpꝰ btē petronille de loco ubi quieſcebat extra portā uia apia abſtulit una cum ſarcophago marmoreo in quo legebat̄ titulꝰ manuꝓpria bti petri apoſtoli ſculptꝰ. Auree petronille dulciſſime fi/lie: quod plauſtro ipoſitū intra urbē in bti petri eccleſia collocauit. Hic fuit fortiſſimꝰ fidei defenſor:unde ſepiꝰ nūcios cū lr̄is āmonitoriis ꝓfatis auguſtis direxit: ꝓ reſtituen/dis & in prio ſtatu ꝯfirmandis ſacratis ima/ginibꝰ xp̄i & dei genitricis atq́ꝫ ſcōꝝ omniū quas illi ꝯburere faciebāt. Hic multas eccleſias reſtaurauit:q̄plures etiā nouiter edificauit:& nō nullas mirifice decorauit. Fuit enī mitiſſimus & miſericors:nulli malū ꝓ malo reddens: ſed oībus eū offendentibꝰ miſericorditer indulgens. Hic cū paucis familiaribus ſuis nocturno ſilētio ꝑ cellas paupeꝝ & īfirmoꝝ in lectis decūbentiū circuibat: eis ne/ceſſaria miſtrando:ſed & carceres uiſitans ꝑ eadem noctis ſecreta retruſos a mortis ꝑiculis eruebat:& obligatos pro debitis redimebat. Viduis & pupillis oībuſq́ꝫ indigentibꝰ opem ferens:ſicq́ꝫ ſcīs pollens uirtutibus a/pud ſanctū paulū qeuit:ubi etiā ſepultꝰ eſt .6.calen.februar̄. Sed poſt dies modicos corpus eiꝰ a romanis cum honore ad ſanctum peꝰ delatum eſt:ubi & miraculis claret:& ceſſauit eṗatus annū unū & mēſem unū.

¶De ſcō adiuto abbate. XXXI

ADiutus abbas primo monachus mimateñ:poſtea abbas carnoteñ pagi quē porteſum uocāt deo ꝓ/uidente factꝰ eſt:qui laudabilibꝰ opibus uitā ducens:diſſolutionē corpis ſui predixit:& decedēs aurelianis humatus eſt:ſupra cuiꝰ corpus fideles ciues eccleſiā ꝯſtruxerūt:quā cū die aniuerſarii ſui feſti uniuerſꝰ ppl̄s celeberrīe uiſitaſſēt:unꝰ ex ciuibꝰ ꝯtēpta miſſa accepto raſtro uineā paſtinabat:increpatuſq́ꝫ a q̄buſdā cur ad eccleſiā ſcī nō accederet. Rn̄dit ꝙ etiā adiutus cultor uinee fuerat. Moxq́ꝫ ſibi manꝰ retorta & facies ad tergū uerſa ē ī admirātiū ſtuporē:q ad eccleſiā ſcī ꝯfugit:& ī teſtimoniū ſā/ctitatis bti corpis diebꝰ aliq̄bꝰ ſic manēs:ut a cūctis uideri poſſet:tādē peccatū ꝯfitēs:& ueniā petēs:oranſq́ꝫ ad ſcī tumulū poſt dies modicos liberatꝰ ē. huiꝰ ſcī feſtū agit̄ .6.cal̄ febr̄.

¶De ſcō mauro abbate. XXXII

MAurꝰ abbas monaſterii bobaceñ uir fuit mira ſcītate ꝯſpicuꝰ:cuiꝰ uitā uirtutibꝰ plenā:uir illuſtris ac patricius diuanus ſcribit: quā tn̄ hactenus nuſq̄ ualui reperire: qui & in xp̄o pauſauit .6.calen.februarii:ut ado teſtatur.

¶De ſcā agnete ſecundo. XXXIII

AGnes ſecundo die octaua ab eius paſſione ab eccleſia celebrat̄ :nō quidē per modū octaue : ſed q̄ſi ꝓfeſti repetitione : & hoc ꝓpter quoddā uiſiōis miraculū : quod apparuit pentibꝰ agnetis uirginis ipſa die: ut ambroſius ſcribit. Nā cū diebꝰ pluribus parentes beate agnetis ad eius tumulum cū orationibus uigilarēt:die octauo medie noctis ſilētio:uiderunt chorum uirginū ueſti/bus aureis īdutū:cū imenſo lumie trāſeūtē Inter q̄s uident beatā agnetē ſimili ueſte fulgentē:& a dextris eiꝰ agnū niue candidiorē. Et dum hec uidentes obſtupeſcerent:rogat agnes ceteras uirgines gradum figere. Ipſa ꝙ ſtans parentes cepit admonere : ne illam

quaſi mortuā deflerēt:ſed ei⁹ potius gl'e cō gauderēt: eo ꝙ cū ſcis uirginib⁹ lucidas ſe/des accepat. Illiq; i celeſtib⁹ iūcta erat quē in terris poſita tota intentiōe dilexerat. His dictis uiſio euanuit & ſocietas pētū ꝯſolati/one ꝫ rcepit:uiſionēq; publice enarrauit. Et icciirco feſtum agnetis ſecūde ab eccleſia in/ſtitutum eſt. v. cal. februarii.

¶ De ſancta conſtantia uirgine. XXXIIII.

Conſtantia uirgo filia cōſtantini i peratoris fuit. Que lepra grauiſſima laborās: tantis erat obſeſſa uulnerib⁹ ut a capite uſq; ad pe/des nulla mēbroꝝ ps libera per/māſiſſet. Que cū audiſſet qliter beata agnes pentib⁹ appuerat:ut ſupi⁹ dictū eſt:& qua/liter infinitis miraculis coruſcabat:accepto cōſilio: & ſpe recupande ſanitatis:uenit ad tumulū uirginis nocte:& licet pagana:men te tñ credula:pces ad dñm fideliter effunde/bat:ubi dū i oratione pſiſteret obdormiuit: uiditq; i ſōnis beatā agnetem:eā ut conſtan/ter ageret & in xpm crederet exhortantē:at/q; ipſam ſanā effectā ab ei⁹egritudine nūciā tem: Ad hanc uocē uigilās ꝯſtantia ſe perfe/cte ſanatā inuenit: adeo ut nec in mēbris ei⁹ ſignū alicui⁹ uulneris remaneret. Quod pa ter cernens & frēs maxīa letitia repleti ſunt. Quoꝝ licentia obtēta: ꝯſtantia baptiſmū ſu ſcepit:& uotū uirginitatis emiſit. Et ſupra tumulū beate agnetis mōaſteriū fabricauit: & ibidē dño ſeruiens cum multis uirginib⁹ ſe incluſit. Que poſt uitā laudabilē ad domi num migrauit: & iuxta corpus beate uirgi/nis ſepulta fuit.

¶ De ſancto iuliano epiſcopo. XXXV.

Iulian⁹ cenomaneñ eps fuit. Hic ſimon ille leproſus fuiſſe dicit: quem dominus a lepra ſanauit. & qui eum ad conuiuandum iui/tauit. Qui poſt aſcenſionem dñi ab apoſtolis cenomaneñ eps ordiat⁹ ē. Qui etiam multis clarus uirtutib⁹extitit. Nā cu/ſpide baculi ſui terrā pcutiēs ſitiēti populo fontē produxit. Cecū quoq; illuminauit: & carceratos ſe iuocantes:ſpōte apertis ianuis liberauit. Tres etiā mortuos ut dicit ſuſcita uit. Et poſtmodū i pace qeuit. v. cal. februa rii. Hic fertur ab aliqbus fuiſſe de. 72. chri/ſti diſcipulis unus. Diciturq; eſſe ille iulia/nus:qui ab itinerantibus ꝓ inueniēdo bono hoſpitio iuocat:eo ꝙ in domo ei⁹xps fuerit hopſitat⁹. Sꝫ ueri⁹ uidet ali⁹ iulian⁹:q utrū q; pētē ignorāter occidit: de quo dicet. 2. id⁹ febru.

¶ De ſcō iuliano cō feſſore frē iulii. XXXVI.

Iulianus alius frater beati iulii fuit. Hi duo frēs a theodoſio ipa tore xpianiſſimo obtinuerūt tē/pla deoꝝ ubiq; repta deſtruere:& eccleſias edificare:mādauitq; iperator oībus pdictos fratres adiuuare:& eis in oībus pena capitis obedire. Cū ergo ſci iulianus & iulius i lo/co dicto gaudianū eccleſie ꝯſtruerēt:& eos mandato ipatoris oēs tranſeuntes iuuarent: quidam cū curru euntes adinuicē ꝯdixerūt: aliquā excuſationē pretendere: ut ſic liberi poſſent pertrāſire:unū igitur ex ſuis in plau ſtrum ſupinuꝫ poſuerunt: & eum pannis uc mortuum coopuerunt:qui ſe mortuū finge/bat & oculis clauſis ſupinus iacebat. Cum ergo ad iulianū & iuliū pueniſſent rogaue/runt eos ut paꝝ perſiſterēt & eos i opere iu uarēt. Qui ſe ibi ſtare nō poſſe dicebāt:quo niā hominē mortuū deferebant. Et dū ſcūs iulianus eos mētiri diceret illi ſe ueꝝ dicere affirmabant. Qui deū iprecatus ē:ut ſecūdū ueritatē dicti ſui ſibi ꝯtingeret. Cūq; procul receſſerūt collegam ex noīe uocare cepunt. Qui cū nullatenus moueret pulſari ab eis cepit:& finaliter mortuus appuit. Quod ce teri uidentes timuerūt: nulliq; deinde chri/ſti famulos decipere preſumpſerūt.

¶ De ſcō iuliano ſabba ꝯfeſſore. XXXVII

Iulian⁹ eremita cognomēto ſab/ba fuit. De quo dicit theodor⁹ i hiſtoria triptita:ꝙ angelicā uitā in terris deducebat: & in eremo ꝯſiſtens ꝯtēplatiōi & oratiōi ua/cabat. Hic p ſpiritū cognouit & pdixit obi/tū iuliani apoſtate ipatoris:longe. 20. dietis poſit⁹ab eo loco ubi iterfect⁹ fuit. Quod ut prenūciauerat ſic ꝯtigiſſe repertum eſt.

¶ De ſancto iuliano ꝯfeſſore. XXXVIII.

Iulianus alius confeſſor fuit: de quo ait gēnadius libro de uiris illuſtribus:ꝙ acer ingenio & fa cundia extitit:diuinis ſcripturis doct⁹:greca & latīa lingua ſcho laſticus & inter doctores eccleſie clar⁹. Hic ſcripſit aduerſus auguſtinum eius impugna torem libros quattuor & iterū aduerſus a/lios hereſiarchas libros. viii. Extat & liber altercationis amboꝝ partes ſuas defenden/tium ſatis cōſpicuus. Hic fuit in elemoſynis liberaliſſimus. Moritur autem ualentinia/ni ipatoris ꝯſtantii filii tpe.

¶ De ſcis leōcio & ſociis marib⁹. XXXIX.

Leoncius thyrſus & calonic⁹mar tyres in citate apollōia paſſi ſūt tpe decii ſub preſidibus cuberi/cio ſiluano & bando. Qui diuer/ſis tormētoꝝ generib⁹ excrucia ti. Demū prim⁹ & ultim⁹ capitis abſciſiōe: medius celeſti uoce uocatus ſpiritū reddide rūt. Sicq; mariū ꝯſumauerūt. v. cal. feb. i pti bus grecie tumulati:ut dicit ado.

¶ De ſcis papia & mauro martyrib⁹. XL.

PApias & maurus martyres paſſi ſunt rome tp̃e diocletiani & maximiani impatoꝝ ſub laodicio urbis ꝑfecto. Qui cũ eſſent milites uidentes q̃liter ſaturnin⁹ & ſiſinnius martyres ſtatuã iouis eream eiſdẽ a ꝑfecto ꝑſentatã: ſicut plumbũ liquefactũ ↄtri uiſſent ↄuerſi ſunt ad dñm: & impietatẽ laodicii redarguere ceperunt: qua in xp̃i martyres ſeuiebat. Tunc iratus laodicius: iuſſit ora eoꝝ lapidib⁹ ↄtundi: & poſtmodũ illos i carcerem recipi: ubi a ſãcto marcello papa baptizati ſũt: poſt dies. 12. educti de ergaſtulo iubente ꝑfecto fuſtibus ceduntur: deinde i equuleo leuati: tãdiu plumbatis ↄtuſi ſũt: donec ſpiritũ emiſerũt. Quoꝝ corpa ioãnes ꝑſbyter ſepeliuit uia numẽtana ad nymphas beati petri. 4. calen. februarii.

¶ De ſcis flauiano & ſociis martyrib⁹. XLI

FLauianus: maximus: ſecũda: calẽdinus: marcus & ſeuera cum aliis multis martyribus paſſi ſũt ſub maximiano & claudio impatoribus: ↄſtantino impatore magno iã a militibus apud galliã in impiũ ſublimato. Quorum primo maximus qui comes millenarius erat ab infantia ſua chriſtiãus: ex ꝑẽtib⁹ chriſtiãis exort⁹ cẽtũ & uigiti ex ſuis militib⁹ ↄuerſos a ſcõ marcello papa baptizari fecit. Quod audiens maxianus eundẽ maximũ ↄphẽſum una cũ dictis cẽtũ & uigigiti militib⁹ dãnauit ad harenã fodiẽdam. Et poſt mẽſes. 9. dũ marc⁹ tribun⁹ ↄpiſſet: ꝙ maximus comes ceteros ſuos milites q ex millenario reſidui fuerant: q ad eũ uiſitandũ acceſſerãt ↄuertiſſet: fecit maximuꝫ in carcerẽ mitti: deinde eductũ fuſtib⁹ cedi iuſſit: & dũ cederet̃ tribunus excecatus eſt. Quod maximian⁹ impator audiẽs & moleſte ferẽs: maximũ comitẽ cũ cẽtũ & uigiti militibus + ad harenã dãnatis fecit decollari. Reliquos uero ex mille militib⁹ ↄuerſos i harenario miſſos: flãmis iuſſit incẽdi. Quoꝝ corpora ſcũs marcell⁹ papa cũ ioãne ꝑſbr̃o ſepeliuit in loco cucumeris ſcd̃o miliario ab urbe. Poſt duos mẽſes maximianus morit̃: & claudi⁹ rome in impiũ exaltat̃: q audiens ſecundã uxorẽ ↄdã maximi comitis cũ filiis eſſe chriſtianã: fecit eã teneri: & filios ei⁹ calẽdinũ & marcũ ac filiã ei⁹ ſeuerã. Qui duꝫ ſibi ꝑñtati eẽnt: ſecũda iter man⁹ eã tenẽtiũ emiſit ſpiritũ. Flauian⁹ aũt uicari⁹ ipatoris q ei aſſiſtebat: cũ uidiſſet angelos q ſup capita filioꝝ ſecũde orantiũ man⁹ tenebant. & ipſe ↄuerſus ẽ: & a theodoro ꝑſbr̃o baptizatus cũ oĩ familia ſua. Quod audiẽs impator claudi⁹ flauianũ cũ oĩ domo ſua detentũ: cẽtũcellis adduci mandauit: & ibidẽ oẽs pit̃er capite cedi. Beatos uero calendinũ & marcũ atq; ſeuerã olim maximi filios miliario. 35. ab urbe iuxta mare deferri ibiq; tãdiu plũbatis cedi donec ſpiritũ exhalarunt. Quorũ omniũ corpa in loco q dicit̃ pign⁹: ſepulta ſunt a chriſtianis. Hoꝝ omniũ martyrũ paſſio colitur. 4. calen. februarii.

De ſcõ ſabiano martyre. XLII

SAbianus mr̃ paſſus ẽ i territorio trecaſſino ſub aureliano ipatore q dũ i ꝑtib⁹ hiſpanie & gallie r̃ſideret: & ad trecas ciuitatẽ deueniſſet: ſabianũ detentũ & chriſtũ ꝑdicãtẽ decollari fecit. Ibiq; ſepultus eſt. 4. calẽ. febr̃.

¶ De ſcõ cyrillo ep̃o alexandrino. XLIII

CYrillus ep̃s alexandrin⁹ ꝓ catholica fide ꝑclariſſim⁹ extitit ꝓpugnator uariaꝝq; reꝝ tractat⁹ edidit dĩna & humana ſcĩa pollens Homelias multas cõpoſuit: que ad declamandũ a grecis ep̃is ↄmendant̃. Extare dicunt̃ & libri ei⁹ de ſynagoge defectu: Et aduerſũ hereticos ꝑcipue ↄtra neſtoriũ liber q elegeos ĩtitulat̃: in quo neſtorii occulta pãdũt̃: & ꝓdita ↄfutãt̃. Itẽ ad neſtoriũ epiſtolas duas miſit: i qb⁹ illi⁹ dãnauit errores. Itẽ ad ioãnẽ ep̃m antiochenũ epiſtolas ſcripſit plures. Itẽ theſauroꝝ libros. 24. Cõtra iulianũ ipatorẽ libros. 8. Sup marcuꝫ libros. 12. Sup ioãnẽ libros. 9. Itẽ libruꝫ ꝓpoſneticon ad theodoſiũ ipatorẽ. Scripſiſſe & alia credit̃: que adhuc ignorãt̃ a nr̃is. Quieuit i pace ſub theodoſio ſeniore. 4. cal. febr̃. Hec gẽnadius de uiris illuſtribus.

¶ De ſcõ cyrillo ep̃o hieroſolymi. XLIIII

CYrill⁹ ep̃s hieroſolymoꝝ ſub theodoſio prĩo ipator̃ ep̃atũ tẽuit i cõcuſſũ: cũ pri⁹ ſepe pulſ⁹ & r̃ceptus fuit. Huius tp̃e btũs hiero⁹ ab urbe roma digreſſuſ uenit ad ſyriã: & a cyrillo ep̃o locum obtinuit iuxta bethleẽ oppidũ mõaſterii ↄſtruẽdi: ubi & ſacre ſcripture libros trãſtulit de hebreo in grecã linguã pit̃er & latinã. Cui⁹ & ipſe ep̃s amiciſſim⁹ extitit: & ꝑfecti ep̃alis regiminis ab eo regulã ſũpſit. Pluribuſq; illũ gratis uiſitauit epiſtolis: cui & hieronymus multa remiſit. Hic quoq; corp⁹ btĩ hieronymi ſepeliuit: & i ei⁹ trãſitu felici mirabilẽ de illo uiſionẽ ↄſpexit: ut dicet̃ in ei⁹ legẽda. 2. cl̃. octobr̃. Auguſti⁹ quoq; hipponeñ ep̃s cyrillo epiſtolã miſit: i q̃ ab eo iſtãter expetiit: ut miracula que apud bethleẽ ꝑ beatũ mõſtrabãt̃ hieronymũ ſibi trãſcriberet. Cui cyrill⁹ epiſtolã ꝓlixã & facũdo digeſtã ſtilo remiſit: in q̃ ſibi ſtupẽda ꝓdigia meritis almi doctoris oñſa narrauit. Pluria quoq; hui⁹ cyrilli extãt opuſcula fidei nr̃e myſteria redolentia grato lepore luculẽta. Claruit autem ſub honorio & theodoſio iuniore:

¶De ſexageſima. xlv.

SExageſima ſignificat tempus uiduationis. Et incohať dominica in qua cantatur. Exurge dñe: & terminať in quarta feria poſt paſcha. Inſtituta ē autē ꝓpter redēptionē:& ꝓpter ſignificationeȝ:& ꝓpter repreſentationē. ¶Primo ꝓpter redēptioneȝ Quia enim melchiades papa & ſilueſter ſtatuerūt ut bis in omni tēpore ſabbato comederet:ne ꝓpter abſtinētiam quam homines ſubſtinuerāt in. vi. feria in qua omni tēpore ieiunandū eſt:natura debilitareť. In redemptionē ergo ſabbatoꝝ tēpis q̄dragſime unā ſeptimanā addiderūt:& ſexageſimā uocauerūt. ¶Secūdo pp ſignificationē:qa ſexageſima deſignat tp̄s uiduitatis eccleſie:quia fructus ſexageſimꝰ uiduis debeť ſicut & centeſimus uirginibꝰ:& trigeſimꝰ cōiugatis. Iō & merorem illū aſſumit ꝑ abſētia ſpōſi qui ad celū raptus eſt. In conſolatione autē illiꝰ pro abſentia ſponſi:danť eccleſie ale due. ſ. miſericordie opum exercitatio: & decalogi adipletio:que inuicē multiplicata ꝯſtituūt. 60. unde ſexageſima ſonat ſexies decē: ut p 6. intelligas opa miſericordie:& per. 10. decalogū. Tertio ꝓpter repreſentationē. Nam ſexageſima nō ſolum tp̄s uiduitatis ſignificat:ſed etiā nr̄e redēptionis repn̄tat. Nam p 10. intelligiť homo qui ē decia drachma: eo ꝙ factus ē ut ruinā. 9. ordinū reparet: ut ſit quaſi decimus ordo. ¶Vel homo q̄tum ad creationē ſuā ꝯſideratā habet uniuerſaliter x. potētias. Quia eni hō hēt aīaȝ uegetatiuā ſenſitiuā & itellectiuā:uegetatiua hēt potētiam nutriendi & generādi. Et ſenſitiua habet potētiaȝ. 5. ſenſuū corpis. ſ. uiſus: auditus:guſtus:odoratꝰ & tactus. Et itellectiua hēt potētiā rōnalē ꝯcupiſcibilē & iraſcibilē que oēs ſunt. x. potentie:merito creatio hominis numero denario figurať. Inſup q̄tum ad redēptionē ſuam homo. 6. beneficiis redēptus ē:que ſunt icarnatio uerbi: peregrinatio:paſſio:reſurrectio:aſcēſio:& ſpūſſci miſſio. Et ſic ſexageſima repreſentat tp̄s noſtre redēptionis. ¶Protendiť aūt ſexageſima uſq; ad feriam quartā:poſt paſcha in qua cantatur:uenite bn̄dicti ꝛc: qa illi qui in operibus miſicordie ſe exercent audient illud:uenite benedicti ꝛc:ut ipſe xp̄s teſtať:ubi tunc ianue ſponſe apiēť & i amplexu ſponſi fruetur. In epiſtola autē admoneť adinſtar pauli ut tribulationē de abſentia ſponſi patienter toleret. In euāgelio ut ſeminationi bonorum opum ſemper iſiſtat. Et qa quaſi deſperans clamauerat. Circūdederunt me ꝛc. Nūc quoq; rediēs ad ſe petit in officio in tribulatioībꝰ adiuuari:& ab ipſis eripi dicēs. Exurge dn̄e ꝛc. Et ponit ibi triplex exurge. Quidam enim ſūt in eccleſia q aduerſis ꝑmunť: & non deiiciunť:quidā premunť & deiiciūtur:quidā nec premunť nec deiiciunť:tn̄ qa aduerſa non tolerant: periculū ē ne ꝓſpera ipſos frangant. Clamat ergo eccleſia ut exurgat q̄tum ad primos ipſos eripiendo:q̄tū ad ſecūdos ut exurgat ipſos ꝯuertendo:a qbus uidetur faciē auertiſſe ipſos quodāmodo repellēdo:q̄tū ad tertioſ ut exurgat ipos in ꝓſpis adiuuādo & liberādo. ¶Et quia in hebdomada ſexageſime ſecūde etatis tēpora recolunť: merito ſcōꝝ patrū ſecūde etatis: imediate geſta ſubponunť:eo ꝙ illoꝝ obitꝰ dies certi penitus ſunt ignoti.

¶De ſancto noe patre. XLVI.

NOe pater uir iuſtꝰ atq; perfectꝰ ut ex diuine ſcriptuř textu colligitur:& eccleſiaſtici. xx. in catalogo ſcōꝝ inſitur: filius lamech anno. 182. etatis patris ꝓgenitus: & ſecūde etatis pater primus annoꝝ qngentoꝝ genuit tres filios:ſem: cham & iaphet. Multiplicatis ergo hominibꝰ ſup terrā. vii. generatiōe tráſſacta:filii dei. i. filii ſeth ceperunt legis naturalis & patrum mandata preterire:malicia hominū excreſcente. Nam filii ſeth filiabꝰ caim ꝯtra mandatū ade ceperunt ꝯmiſceri:& eaꝝ fornicationibus abuti: ex quibus gigātes procreati ſunt:Mulieres etiam i ueſaniā uerſe ſupgreſſe uiris turpeȝ luxuriā exercebant. Maſculi iſuper i alterutrū coeūtes nephandū ſcelus perpetrabant. His criminibꝰ deus prouocatus decreuit diluuiū mittere ſup terram:omnēq; carnē delere:ſolo noe cū eiꝰ familia reſeruato: q ex oībus hominibus ſolus iuſtus repertus eſt. Deditq; hominibꝰ ſpatiū penitēdi. 120. annorum. Nā annis. 20. priuſq̄ arcam inciperet: mandauit ei:ut faceret arcam de lignis leuigatis i qua poſſet ſaluari ſemē uniuerſe carnis ſuper terrā ab aquis diluuii:qđ ſibi tūc deus factuꝝ ſe eſſe predixit. Cuiꝰ arce ſtructura:forma:atque mēſura i hiſtoria ſcholaſtica expſſius ponitur. Igitur annꝰ. 20. poſt preceptū dei cepit noe arcam fabricare:quā in annis. 100. pfecit cū filiis ſuis:in quo tpe filiis hominū pniam predicabat & futuꝝ diluuiū pdicebat. Cuius ſmones homines irridentes ad peiora ſe facinora conuertebant. ¶Ergo cum noe eēt ſexegentoꝝ annoꝝ cuȝ tribus filiis ſuis & uxore ſua ac tribꝰ uxoribus filioꝝ ſuorum: de mandato dei arcā ingreſſus eſt:& ex cūctis aiantibus mūdis ſeptena:de aiantibus uero imundis bina ad ſemē ꝯſuandum ſuper terram: dei uoluntate ad noe ſponte uenientia in arcam intromiſſa ſunt. Factaq; eſt pluuia ſuper terrā. 40. diebus & noctibus continue:& aque maris ad naturalē ſitum excreſcentes:omnem terram

occupauerũt.Ita ꝙ etiã ſup altiſſimos montes.xv.cubitis aq̃ ſublimior fuit : & ſic oẽs hoies & aĩalia necauit:ſordeſq; aeris quouſq; aſcenderant opa hominũ expurgauit. Et uſq; ad eundẽ locũ ignis iudicii dicit̃ aſcenſur⁹.Aque uero ſic exaltate obtinuerũt terram.cxv.diebus ab igreſſu noe.Et tũc paulatim ceperunt minui uſq; ad menſem ſeptimũ:quo requieuit arca ſup mõtes armenie At uero noe ad explorandũ:an adhuc terra appareret:emiſit coruũ ex arca:q occupat⁹ ingluuie cadauer͂ repertor͂ nõ eſt reuerſus ad eũ.Emiſit quoq; columbã poſt ipm: que prima quidẽ uice nõ inueniẽs ubi requieſceret pes eius:reuerſa eſt ad eũ in arcam. Sed iter͂ poſt dies ſeptẽ emiſſa ad ueſper͂ reuertitur:portãs ramũ oliue uirentibus foliis i ore ſuo.Quo ſigno noe intellexit aquas ſup terrã ceſſaſſe : & iam arbores apparere. Ad cautelã tñ poſt.7.dies alios emiſit tertio columbã:que ultra nõ eſt reuerſa ad eum. Et tunc noe cũ eius familia & oĩbus aĩantib⁹ de arca egreſſus eſt:eodẽ die quo fuerat ingreſſus anno uidelicet reuoluto. Tũc quoq; etate pria terminata ſecũda icepta eſt.¶Egreſſus ergo noe de arca & altari edificato:q̃ſi p pace & gratiar͂ actione obtulit ſacrificium dño de cũctis aĩantib⁹ mundis offerens ſeptimum:ut ſic de.7.in arcam itromiſſis ſex remanẽtia tria uidelicet utriuſq; ſex⁹ ad ſpeciei multiplicationẽ ſufficerent:ꝓpter quaꝫ cãm idiſpari numero.7. aĩantia de qualibet mundor͂ ſpẽ in arcã immiſſa fuerunt.Et tũc dñs in noe & eius filios benedictionẽ quam prius ade dederat repetiuit:que ꝯſiſtit in tribus.ſ.in filior͂ multiplicatiõe:in ceterorum aĩantium ſubiectiõe:& in cibor͂ cõceſſione. Nam cũ prima etate ſolis terre fructib⁹ ueſcerent:carniũ eſus ſecũde etatis hoĩbus cõceſſus eſt.Et quia diluuiũ adhuc timebatur & p hoc noe inſtãter dñm pcabatur:pepigit de⁹ cũ eo ſecuritatis fed⁹:in cui⁹ ſignũ poſuit arcũ pluuialẽ in nubib⁹ : duos habentem colores principales in ſignũ duor͂ iudiciorum:ceruleũ.ſ.exterius:q & aquoſus eſt ſignum iudicii p aquam pteriti ne ampli⁹ timeat : & rube⁹ interi⁹.qui & igne⁹ eſt i ſignũ iudicii per ignẽ futuri:ut expectet.Poſt duos aũt annos noe plantauit uineã lãbruſcas uidelicet naturales p cultum ad uſum uinee trahens.Bibenſq; uinũ:ſed uim ei⁹ ignorans inebriatus eſt:& nudat⁹ in tabernaculo dormiuit.Quẽ uidens cham ei⁹ filius medi⁹ irriſit.Sem uero & iaphet impoſito humeris pallio:auerſis uultib⁹ icedẽtes pr̃is uirilia operuerunt:ꝓpter quod noe ex uino euigilans cham & filio ei⁹ p ipudenti irriſiõe maledixit.Sem uero & iaphet p honeſta uerecũdia quã de eo habuerant bñdixit. Ab his trib⁹ filiis noe diſſeminatũ eſt oẽ genus hominũ:ex quib⁹ texunt̃.72.generatiões:que poſtmodũ in.72.linguas diuiſe ſunt:uidelicet de ſem.27.de cham.30.de iaphet.15. uñ & xps dñs ſicut pri⁹.12.apoſtolos.12. tribubus iſrael miſerat: ſic poſtmodũ.72. diſcipulos miſit:qui totidẽ linguar͂ gentib⁹ euãgelium pdicarent.Ex his etiam noe filiis adhuc ipſo uiuẽte iuxta philonẽ nati ſunt q̃ttuor milia &.c.uiror͂ exceptis puulis & mulieribus:uixitq; noe poſt diluuiũ ãnos.350. uidelicet uſq;ad.58.annũ natiuitatis abrahe & mortuus annor͂.95.

¶De ſancto ſem patre. XLVII

SEm filius noe primogenit⁹ ãno 500.patris natus:ut dictũ eſt:in cuius ſemie uni⁹ ueri dei cultus pmanſit:cũ eſſet annor͂.102. genuit arphaſath uidelicet biennio poſt diluuiũ. Cui etiã nato ãnis.500.ſuperuixit:uidelicet uſq; ad ãnos. 50. natiuitatis iacob:& ſic annis.602.ipletis mortuus eſt. Hũc hebrei autumãt fuiſſe melchiſedech regem ſalẽ:de quo dicet̃ infra poſt qnquageſimã & oẽs pgenitos a noe uſq; ad aaron ſacerdotes fuiſſe:q in cõuiuiis & oblationib⁹ pplo bñdicebãt:& primogenita recipiebãt.

¶De ſancto arphaſath. XLVIII

ARphaſath fili⁹ ſem ãno etatis parentis.102.genit⁹ eſt uidelicet anno etatis noe.702. Qui cuꝫ eſſet annor͂.35.genuit ſale : quo nato ſupuixit ãnis.303.uidelicet uſq; ad annos.48. natiuitatis abrahe. Et ſic arphaſath annor͂.cccxxxviii.mortuus eſt.

¶De ſancto ſale. XLIX

SAle fili⁹ arphaſath ãno etatis patris.xxxv.pcreatus eſt:ut ſupi⁹ cõtinetur: anno etatis noe.737. Hic eni cũ eſſet annor͂.xxx. genuit heber:quo nato ſupuixit annis.403.uidelicet uſq; ad annos.16.natiuitatis iacob.Et ſic ſale ãnor͂.433. mortu⁹ eſt.

¶De ſancto heber. L

HEber fili⁹ ſale etatis parentis ãno xxx.natus eſt:ut dictũ eſt ãno.ſ. etatis noe.767.qui cũ eẽt annor͂ xxxiiii.genuit faleth : quo nato ſupuixit ãnis.ccccxxx.ſcilicet uſq; ad annũ lxxix.natiuitatis iacob. Et ſic impletis ãnis 464.mortu⁹ eſt.Ab hoc heber hebreor͂ genus nomẽ accepit. Quidã uero dicũt ab abrahã:unde hebrei quaſi abraei dicti ſunt.

¶De ſancto faleth. LI

FAleth fili⁹ heber etatis parentis anno.xxxiiii.pgenitus eſt:ut ſuperius eſt pmiſſum:anno.ſ. etatis noe.801.qui cũ eſſet ãnorum xxx.genuit reu:cui nato ſupuixit ãnis.209.

uſq; ad ãnũ.xlviii.natiuitatis abrahe. Et ſic
ĩpletis ãnis.239.mortuus ẽ.Cuius tpe edifi/
cata ẽ turris babel a nemroth principe filio
rum cham:& aliis ex filiis ſem & iaphet cõ/
plicibus eiꝰ.Ita ꝙ in ipo edificio de unaqq;
generatione oĩum triũ filioꝝ noe aliqui con
uenerunt.Et ſic cũ eſſet ſola una lingua he/
brea in.72.linguas humanus ſmo diuiſus ẽ
hebrea lingua ĩ ſola familia heber remanen
te:que in tali ꝯſpiratiõe nõ fuit.Diuiſeq; ſũt
familie noe in tribus partibꝰ mundi:filii ſeꝫ
aſiam:filii chã aphricã:filii uero iaphet eu/
ropam regionẽ tenuerunt.

¶De ſancto reu. LII.

REu q & ragau filius faleth etatis
patris ãno.xxx. genitꝰ ut dictũ ẽ
anno uidelicet noe.831.Cuꝫ eſſet
ãnoꝝ.32.genuit ſaruch.Quo ꝓ/
genito ſupuixit ãnis.207. uideli
cet uſq; ad annum.78.nati abrahe.Sicq; reu
decurſis ãnis.239.mortuus ẽ.

¶De ſancto ſaruch. LIII.

SAruch filius reu natus ẽ ãno eta
tis patris.32.ut dictũ ẽ.uidelicꝫ
ãno etatis noe.862.Qui cũ eſſet
ãnoꝝ.xxx.genuit nachor. Quo
nato ſupuixit annis.200. uideli/
cet uſq; ad ãnum unũ poſt natũ iſaac.Et ſic
ſaruch ãnoꝝ.230.mortuus eſt.

¶De ſancto nachor. LIIII.

NAchor filius ſaruch natus ẽ ãno
etatis patris.xxx.ut dictũ ẽ:uide
licet anno etatis noe.862.Qui cũ
eſſet annoꝝ.xxix. genuit thare.
Cuiq; nato ſuperuixit annis.119.
uidelicet uſq; ad ãnos.xlix.natiuitatis abra
he.Et ſic nachor annoꝝ.148.mortuus eſt.

¶De ſancto thare. LV.

THare filiꝰ nachor ãno etatis pr̃is
xxix.natus ẽ ut ſuperiꝰ dictũ eſt
anno uidelicet noe.921.Qui ãno
rum.70.genuit tres filios:uideli
cet abrã q & abrahã de quo ſuo
loco dicet:& nachor atq; aram. Poſt quoꝝ
natiuitatẽ ſuperuixit ãnis.135.uidelicet uſq;
ad annos.xxxv. natiuitatis iſaac. Et ſic tha/
re annoꝝ.205.mortuus ẽ.Habitauit aũt tha
re in ciuitate chaldee:que uocat̃ ur:ubi in/
terfecto filio eius aram a chaldeis ut ſtatim
dicet̃:Thare moleſte ferens nec ualẽs ſubſti
nere iiurias que ſibi fiebãt:eo ꝙ ignẽ nollet
colere quẽ chaldei colebãt:tulit oẽm ſuã fa
miliã filios vꝫ &nepotes:& egreſſꝰ ĩ ꝺ ter/
ra natiuitatis ſue hitauit ꝑegrinꝰ ĩ meſopotãia
ĩ cĩtate q̃ dr̃ arã ſiue charrã:ubi & mortuꝰẽ

¶De ſcõ aram. LVI.

ARam filiꝰ thare & frater abrẽ in
terra chaldeoꝝ genuit filiũ noĩe
loth & duas filias:quarũ una uo
cata eſt melcha & alia ſarai.Cũ aũt chaldei
ignẽ adorarẽt:& abram atq; arã filios thare
ad colẽdũ ignẽ ꝯpellerẽt: illiq; utpote ueri
dei cultores recuſarent:proiecerũt eos chal
dei ĩ ignẽ.Et aram ibi expirante.Abram dei
auxilio de flãma liberatꝰ ẽ:ut tradũt hebrei
unde dicit̃. Ego ſũ q te eduxi de ur chalde
orum:quia chaldei ur ignẽ appellabãt:un/
de & aram iter ueteris teſtamẽti mr̃es aſcri/
bit̃:quia pro ueri dei cultus religiõe occiſꝰ
eſt.Tũc thare pater eiꝰ dedit melcha filiam
aram ĩ uxorem nachor filio ſuo & ſarai alte
ram eiuſdẽ filiam dedit in ꝯiugẽ abre alteri
filio ſuo.Et qa ſarai ſterilis erat abram ado
ꝑtauit loth filiũ aram fr̃is ſui & fratrẽ ſarai
in filiũ.Cum quibꝰ oĩbus thare egreſſus de
terra chaldeoꝝ habitauit ĩ arã ut ſupius di
ctum ẽ.Hec omnia de libro geñ.a.c.6.uſq;
ad.12. & ex chronicis ioſephi hieronymi &
methodii atq; ex hiſtoria ſcholaſtica colli/
gunt̃.

¶De ſcõ geminiano epõ. LVII.

GEminianus eps nobilibꝰ pẽtibus
mutine oriundꝰ tpe iouiani impa
toris claruit.Qui ab annis pneri
libus litteraꝝ ſcĩa eruditus ſciſq;
uirtutibus inſignitꝰ:tẽplum cor/
poris ſui xpo dño dedicauit.clericaleq; ade
ptus officiũ:ſe totum dei ſuitio ſubegit:do/
nec gradati ab epo mutineñ antonio diaccõa
tus ordinẽ promeruit.Poſt cuiꝰ tranſitum a
populo in epm eligit̃:& ex humilitate refu/
giẽs & latitans:tandẽ repertꝰ producit̃: & ĩ
ſtãte patricio ac populo mutineñ ab archi/
epiſcopo rauẽnate in epm ꝯſecratur.Reuer
ſus ergo geminianus ad urbẽ propriã ĩ ſan
cta religione dño ſeruiebat:& ꝯmiſſum ſibi
gregẽ uerbo & ope refouebat multiſq; mi/
raculis coruſcabat.Dũ aũt quadam nocte ĩ
eccleſia ſancti petri oraret: & neceſſitate na
turali ꝯpulſus exiret:diabolꝰ eũ terrere uo
lens ſibi appuit:quẽ ſanctꝰ edito ſigno cru/
cis effugauit.Cui demõ ĩ aere ꝯminatꝰeſt:ꝙ
modũ iueniret unde ſibi moleſtiã igereret.
¶Poſt modicũ tẽporis filia ĩpatoris iouiãi
apud ꝯſtantinopoli a demonio uexabat̃:cla
mante imũdo ſpiritu per os puelle: nunq̃ ſe
egreſſurum de corpe illo: niſi pñte epo ge/
miniano.Quẽ imꝑator hec audiẽs per nun/
cios ubiq; requiri fecit:eũq; tandẽ citra ma/
re adriaticũ habitare ꝯpuit.Ad quẽ impato
ris nuncii ueniẽtes: itineris cãm exponunt:
& ut ad filiã principis liberandam uenire di
gnetur iſtãter depoſcunt.Quos ſcũs ſe uſq;
ad littus maris preire mandauit: & ad urbẽ
ueniens ciues ſuos in dño confortauit: eiſq;
benedicẽs abiit:& ueniens ad littus maris ĩ/
peratoris nuncios ſe pſtolantes iuenit.Aſcẽ
dentes ergo nauim:& cõſtantinopoli naui/
gantes:exorta ſubito tẽpeſtate ualida:nauis

cõquaſſat:mareq̃ pcelloſũ cunctis interitũ
cõminatur. Geminianus uero dormitans: a
nautis excitat. Qui ſurgens orationẽ ad do
minum fudit:moxq̃ tempeſtatẽ ſedauit:uen
toq̃ flante pſpero cõſtantinopolim uſq̃ deue
nit:ubi ab impatore honorifice ſuſceptus fi-
liam eius cõfeſtim a demonio liberauit:mul-
toſq̃ languẽtes ab infirmitatib⁹ diuerſis cu-
rauit. Cui impator textũ euangeliorũ auro
ornatum:& calicem gẽmatum ac pallium p̃
cioſum obtulit:& ipſius benedictiõe perce-
pta magno illum cũ honore ad ppria remi-
ſit. ¶ Poſtq̃ aũt ad eccleſiam ſuam reuerſus
eſſet:&ab attila hunoꝝ rege italia uaſtaret:
dum ad ciuitatẽ mutine attila deueniſſet: oc
currit ſibi eps̃:& ab eo quis eſſet interroga-
tus:ſe ſeruum dei fore pfeſſus eſt. Cui cũ at-
tila rñdiſſet:ſe eſſe flagellum dei:qui ſeruos
dei merito flagellaret:eps̃ in xp̃o cõfiſus: ia-
nuas ciuitatis hunis apiri iuſſit:offerẽs ſe cũ
eius populo paratũ recipere:quicq̃d illi do
minus facere permiſiſſet. Qui ab una porta
uſq̃ ad aliam per mediã ciuitatẽ tranſeũtes
uti p campeſtria diſcurrerunt:tali adeo ceci
tate percuſſi:ut ſine alicui⁹ leſione egrederẽ
tur uacui & cõfuſi:urbis quidẽ plateas & ui-
cos pcurrentes:domos uero uel menia mini
me cõſpicientes. His & aliis clarus miraculis
uir ſcũs ad dñm celeſti uoce uocatus infir-
mitate p dies plures corripit:& ad extrema
ueniens ſpũs ei⁹ ab angelis in pace ſuſcipit
¶ Dũ igit ei⁹ exequie celebrarent:beat⁹ ſe-
uer⁹ archieps̃ rauẽnas eadem hora miſſã ce-
lebrans:legente ſubdiacono epiſtolã in ſpũ
rapit:& cõpleta lectione poſt morã aliquaꝫ
a miſtris excitat. Qui erect⁹ miniſtros q̃ ſe
excitauerant redarguit:dicens ſe exeqs fris
eius geminiani epi nup defuncti interfuiſſe:
& ei⁹ aiam dño cõmendaſſe: ac corp⁹ in tu-
mulo collocaſſe:& cum benedictionẽ uellet
dare populo excitatum fuiſſe. Qui diem no-
tantes & horã mutinã miſerunt: & oĩa ut ſe-
uer⁹ dixerat:ibidem re uera cõtigiſſe inuene-
runt. ¶ Ad cui⁹ tumultum multa miracula
de⁹ oñdere dignatus eſt. Cui ſucceſſit theo-
dolus q̃dã ambroſii diſcipul⁹: qui ſupra ſci
tumulũ eccleſiã edificauit. Ad quam dũ die
ei⁹ ãniuerſarii feſti mutineñ popul⁹ cõueniſ-
ſet:ſubito fluuio inundãte adeo aqua excre
uit:ut ciuitatẽ totã & domos occuparet: &
uſq̃ ad eccleſie ſupiores feneſtras excreſce-
ret. Que tñ diuino miraculo p ianuas uel fe
neſtras eccleſie minime ĩtroibat:ſed q̃ſi mu
rus ſolidus in ſeipſam pſiſtebat. Et cum po
pulus ſiti affligeretur incluſus ad ianuas ue
nientes aquã hauriebant:& ex ea potum ſu-
mebant. Que hauriri quidem ut aqua pote-
rat:ſed defluere ut aqua nequibat. Quieuit
autem ſanct⁹ in xp̃o. 3. calẽ. febr.

¶ De ſcõ mattheo epo. LVIII

MAttheus eps̃ hieroſolymoꝝ ſciſſi
mus fuit:de quo mira & plena fi
de geſta narrant:qui multa pro
xp̃o ppeſſus omniq̃ uite ſcitate
preclarus:ultimo in pace uitam
finiuit. 3. calẽ. febr. ut dicit ado.

¶ De ſancta bathylde regina. LIX

BAthyldis regina mater lotharii
impatoris: corbeie & calã mo-
naſteria cõſtruxit. Fuit aũt de cla
ra pſapia ſaxonũ:uita & ſanctita
te cõſpicua. Hec die quadã de ci-
uitate egreſſa:dum iuxta littus maris ſpati-
aret:a tranſmarinis ſaracenis rapta & ad ſy
rie ptes delata eſt. Et poſt aliquod tẽp⁹ ab
hercanoaldo gubernatore palatii impialis
p̃cio redempta:ab eodẽ in franciã reducta ẽ
Cũ aũt uxor hercanoaldi defũcta eſſet: & il
le bathyldẽ in cõiugem aſſumere uellet: illa
q̃ nubere recuſaret:in deſpecto hitu occul-
te fugã arripuit:& aliquib⁹ ãnis in eremo la
titauit:pceſſu uero tẽporis repta & que eẽt
agnita:a rege francoꝝ dagoberto uxore ca-
rente ob elegantẽ ei⁹ pulchritudinẽ i ſponſã
deducta eſt. Que temp⁹ opportunũ cogno-
ſcens p man⁹ geneſii abbatis multas elemo-
ſynas latẽter fecit:& peſtẽ ſimoniacam rege
ad ei⁹ inſtantiã id agẽte de gallia extirpauit
Orta aũt ſeditione inter francoꝝ reges & re-
ge clodoueo pter ſeditionẽ ĩterfecto: ipſa
in monaſterio calã religiõis habitũ ſũpſit:
& multa humilitate deo ſeruire cepit. Nam
ſicut una ex minimis femĩs ipſi⁹ cenobii ob-
lita generoſitatis hebdomadã ſuã in mẽſe &
coq̃ne & ceteroꝝ uiliorib⁹ officiis adimple
bat. Vbi poſt laudabilia ſcitatis opa i pace
quieuit. 3. calen. februarii.

¶ De ſcõ hipolito martyre. LX

HIppolit⁹ martyr apud antiochiã
paſſus eſt. Qui primo quidẽ no-
uati ſchiſmate erroneo aliquãtu
lum deceptus extitit. Deinde xp̃i
gr̃a opante ad charitatẽ eccleſie
rediit. Pro qua & in q̃ tandẽ illuſtre marty-
rium cõſumauit. 5. calẽ. febru. Hec hierony-
mus in martylogio ſuo.

¶ De trãſlatione ſci marci euãgeliſte. LXI

TRanſlatio corpis ſci marci de ur
be alexãdria ad ciuitatẽ uenetiaꝝ
ſcã eſt tẽpore leonis impatoris &
iuſtiniani uenetoꝝ ducis anno do
mini. 465. Nam poſtq̃ ſaraceni u-
niuerſam egyptum & alexandriã inuaſiſſent
leo impator omibus impii fidelib⁹ iuſſit:ut
nullus negocii cauſa ad terrã egypti ptinge
ret. Quod iuſtinian⁹ dux pena uite & cõfiſca-
tiõe bonoꝝ a ſuis obſuari mãdauit. Eodem
tempore naues decem uenetoꝝ ad ptes alias

nauigantes flante ꝯtrario uento inuitis oib⁹ alexãdriã ducte ſũt. In quibus erant plures uenetoꝝ nobiles. Inter quos erãt duo clariſſimi. Bonus tribun⁹ methemãcheñ & ruſticus torcellenſis. Hi duo deuotionis cã eccleſiã beati marci in littore poſitã: ubi & ipius corpus iacebat uiſitare ceperũt: & iam de eo qđ poſtmodũ cõtigit: diuinit⁹ inſpirati: cum ſtauratio monacho & theodoro preſbytero ipſius eccleſie cuſtodib⁹: ſpeciales amicitias ꝯtraxerũt. & cũ ambo ex grecoꝝ eẽnt genere: theodoꝝ preſbyteꝝ uxorem habẽtẽ ac filios. bonus tribunus ſibi ꝯpatrẽ fecerat In illis dieb⁹ regulus quidam ſaracenoꝝ babylonie palatiũ ꝯſtruens: tabulas marmoreas etiã de eccleſiis ſubreptas in ſuo edificio ꝯponebat: propter qđ multũ xp̃iani i ꝑtib⁹ illis erãt afflicti. Potiſſime autẽ cuſtodes eccleſie ſci marci dubitantes ne eccleſie ſue fieret: qđ aliis plurib⁹ iã fiebat: unde occaſiõe accepta nobiles ueneti cuſtodes illos iã ſibi amiciſſimos ſecreti⁹ alloquunt̃: perſecutiones paganoꝝ declinare ſuadent: & ut corp⁹ ſancti marci accipiãt: ſecũq; ꝑgẽtes uenetiaſ muneribus & honorib⁹ ditãdi: iſtantius exhortãtur. Quod illi quidẽ primotenus egre ferentes omnino facere denegarunt. Deinde uero ſuper huiuſmodi tractantes adiuicem paulatim ad cõſenſuꝫ iclinari ceperũt. ¶ Interea contingit: ꝙ cuſtos cuiuſdã eccleſie alexandrine: tabulã marmoreã elegantem cõfregerat: ne a miniſtris illius reguli tolleret̃ ꝓpter qđ ab eis uſq; ad mortẽ fuerat flagellatus. Timentes ergo ſtaurati⁹ & theodorus pati ſimilia: uenetis aſſenſũ ſecreto colloqo ꝓbuerũt: & diẽ in q̃ corp⁹ ſubripi debeat ſtatuerũt. Quo adueniẽte eccleſiã itrogreſſi: ſepulturã latenter apiunt que erat marmorea habẽs iclauſtraturas ꝑ latera ꝑ quas tabula deſuper erat inducta. Corpus autẽ iacebat ſupinum chlamyde ſyrica circundatũ: hẽns a capite uſq; ad pedes ſigilla ipoſita ꝑ loca quibus ora chlamydis deſup iũgebant̃: uertentes igit̃ corpus a dorſo: ſciderũt chlamydem ut ſalua ſignacula remanerẽt: & corp⁹ ſancte claudie qđ erat i proximo tumulatũ: in loco beati marci repoſuerũt ſimili modo ſupinũ & chlamyde circũdatũ: ut ſi forte qs corpus ſci marci ſublatum diceret: chlamydis ſigna integra falſũ eſſe oſtenderent. Tota autem ciuitate nimia fragrãtia odoris reſperſa: dubitantes aliqui ne corp⁹ ſancti marci ablatum eẽt ad eccleſiam ꝯuenerũt: & apto tumulo corpus inuolutũ chlamyde ſigillis ſaluis uiderũt: & corp⁹ ſancti marci putantes ad propria redierũt. Tollentes ergo corpus ueneti in ſportã miſſunt: & ex foliis oleꝝ opuerunt: ac deſuper carnes porcinas poſuerũt. Quod dũ ſaraceni diſcutientes uidiſſent: porcinas carnes quas abominantur exiſtimantes cancir. i. porcus exclamabant: & expuẽtes elongabantur: ueniẽtes ergo ueneti ad nauẽ abſconderunt corpus in pannis ueloꝝ: ne ſi nauim ſcutarentur ab alexandrinis inueniret̃. ¶ Die ergo ſtatuta receſſerũt Et ſtauratius qdem monachus occulte cum illis abſceſſit. Theodorus uero preſbyter timens plebẽ in littore ſtantẽ remanſit: habẽs iã omnia ſua naui ipoſita: cũ quibus etiã uenit quidã dominicus monachus comacleñ: qui terrã ſanctã luſtratus repatriabat. Recedẽtes aũt ab alexãdria: corpus de uelis ablatum i nauis ſolario accenſis luminarib⁹ honorifice collocarunt. ¶ Cuꝫ die quadam naues omnes uento proſꝑo ducerentur: naute nauis in qua corpus iacebat: ceteriſq; facta fuerant aliaꝝ nauiũ enarrarẽt: quidaꝫ ex altera naui irridẽs dicebat ꝙ forte alicui⁹ egyptii corp⁹ eis traditum fuerat: qđ illi ſancti marci aſſerebant: ꝯfeſtimq; nauis ubi erat corpus euangeliſte tãta celeritate ſe uertit q̃ta nullus hominũ eã uertere potuiſſet: iſurgẽſq; aduerſus nauẽ in qua uir ille erat ꝑtem lateris eius fregit: nec inde diſceſſit donec omnes confiterẽtur beatũ marcũ ibidem iacer̃. Et dũ quidã ex nautis nauis beati marci obſtinatus corpus ibidẽ ſacrũ iacere negaret a diabolo obſeſſus: tãdiu uexatur: q̃diu beati euangeliſte corp⁹ ꝯfitẽs: & penitẽs eius meritis liberat̃. Deinde cũ nocte quadã tempeſtas adeſſet naueſq; uelificantes uelociſſime ducerẽtur: nauteq; neſcirẽt quo ꝑgerẽt: beatus marcus dominico monacho in ſõnis apparuit eiq; iuſſit ut diceret nautis quatenus uelociter uela deponerent: quoniã terra nõ longe eẽt. Qui cũ iuſſa narraſſet: uelis depoſitis: facta aurora appuit iſula ſcroalis: cunctiq; beato euangeliſte grãs agunt. Et cum illi factũ pro uirib⁹ occultarent: quocũq; ꝑueniebant ciuitatũ & locoꝝ populi eiſdem occurrebant dicente ſibi reuelatũ a domino ꝙ corp⁹ ſancti marci deferrent: & adorato corpore munera offerebant. Veniẽtes itaq; ad humachuꝫ ciuitatẽ hiſtrie: iuſtiniano duci oĩa geſta itimarunt: offerẽtes ſibi corpus ſanctiſſimũ ſi eis indulgere uellet: eo ꝙ iuiti tranſgreſſi fuerãt eius mandatũ. Quibus dux clementer remiſit: & ut filios cũ honore ſuſcepit. Et cũ urſo ep̃o & populo ad portum nauibus occurrit: corpuſq; ſanctum digna ueneratione ſuſcepit: & donec eccleſia fabricaret̃ ipm i ꝓprio palatio collocauit. Dũ ãt corp⁹ ꝑ ſcalas portaret̃ palatii: aliqñ a geſtantib⁹ ſentiebat̃ ut onus grauiſſimuꝫ & iportabile: aliqñ uero agillimũ atq; leue. Ordinauit autẽ dux clericos & cãtatores q corp⁹ ſanctũ ꝯtinue cuſtodirẽt & diuis laudib⁹ honorarẽt. Inter quos ſtaurati⁹ mona

chus primus erat. Sequēti uero āno theodo
rus pſbr̄ uenetias uenit: & digne honoratus
fuit. Cum autē iuſtinianus dux eccleſiā btō
euāgeliſte fabricare diſponeret: morte p̄uen
tus eſt. Quod germanus eius ioānes duca/
tum ſuſcipiēs deuote adimplere curauit: cō
ſtructaq; ſolēni eccleſia: corpus ſacꝝ ibidē
digna ueneratiōe recōdidit. Cui⁹ trāſlatio ce
lebraṫ .2. calē. febr̄. quo die corpus ſanctuꝫ
uenetias delatum peruenit.

¶De ſancto metrano martyre. LXII

MEtranus martyr apud alexādriā
paſſus ē. Quo nolente impia uer
ba ꝓferre ad iuſſionē paganorū
oē corp⁹ eius fuſtibus colliſerūt
uultūq; ipſi⁹ & oculos acutis ca/
lamis terebrantes extra urbē cū cruciatib⁹
expulerūt. Ibiq; ſpiritum qui in eo ſuperat
lapidib⁹ eiecerunt .2. calen. febr̄. hec hiero
nymus in martylogio ſuo.

¶De ſcis cyro & ioāne martyrib⁹. LXIII

CYrus & ioannes martyres rome
martyriū paſſi ſunt. Quo tn̄ tpe
aut ſub quo iudice: ſeu q̄bus tor
mentis afflicti fuerint: aut exaia/
ti in martylogio nō exprimitur:
nec alicubi ſcriptū inueni: niſi ꝙ eccleſia ro
mana eorum feſtum .2. calen. febr̄. recolit: &
in calendariis aſcribit.

¶De ſcō ignatio epō & martyre. LXIIII

IGnatius eps̄ ātiochen⁹ & martyr
diſcipul⁹ ioānis euāgeliſte fuit:
qui tertius poſt beatū petꝝ apo
ſtolum antiochie pontificatū te/
nuit. Hic btē uirgini ualde dile/
ctus: eidē adhuc in carne exiſtēti deuotā epi
ſtolā ſcripſit: & ab ea reſponſionē ei⁹ ſcis ma
nibus ſcriptā obtinuit. Hic ut ī tripartita le
giṫ: audiuit angelos cātantes antiphonas ſu
per montē quendā. Et extūc īſtituit antipho
nas in eccleſia decātari: & pſalmos ſ̄m anti/
phonas intonari. Cū aūt ꝓ pace eccleſie exo
raret: nō ſuum ſed infirmoꝝ p̄iculū metuēs
traiano impatori de uictoria redeūti & xp̄i/
anis mortē cōminanti occurrit: & libere ſe
xp̄ianū eſſe dixit. Quē traianus ferro uinctū
decē militib⁹ tradidit: & romā adduci prece
pit: cōminatus eidem ꝙ traderet beſtiis de/
uorand⁹. Qui ad oēs eccleſias epiſtolas de/
ſtinabat: & eos in fide xp̄i ꝯfortabat. Cū aūt
romā adduct⁹ fuiſſet: & dudū a traiano ſua/
ſus diis ſacrificare renuiſſet: plūbatis p̄rio ī
ſcapulis duriſſime cediṫ: deinde ungulis la
teribus laniaṫ: & duris lapidib⁹ ei⁹ uulnera
ꝯfricanṫ. Et cū in his oibus imobilis p̄man
ſiſſet: fecit eū impator nudis pedib⁹ ſup ac/
cenſos carbones ambulare. Et cū illeſus ex/
titiſſet: & hec traian⁹ arti magice deputaret:
dorſum ei⁹ iuſſit uncinis ferreis lacerari uſq;
ad oſſium denudationē: deinde plagas ei⁹ ſa/
le ꝑfundi. Sicq; dudū cruciatū & patientiſſi
me ſupplicia tolerantē uinculis ferreis ī cip
po fecit alligari: & in imo carceris tenebro/
ſi fame & ſiti ꝑ triduum cruciari: & poſt tri/
duū decreuit deuorandū beſtiis ſubiici. Ter
tio igiṫ die impator & ſenatus oīſq; popul⁹
ꝯuenerūt uidere epm̄ antiochenū cū beſtiis
pugnatuꝝ: Cui impator expoſitos duos le/
ones ferociſſimos laxari p̄cepit. Quos ille
ꝓuocabat: ut ad ſe deuorandū accederēt: mi
rantibus cūctis & ipſo iptoare ꝯſtantiā uiri
Accurrentes ergo duo ſeui leones ipm̄ tātū
mō p̄focauerunt: carnes aūt ei⁹ quāuis fame
lici nullaten⁹ tetigerūt. Traianus aūt hoc ui
dens admiratus diſceſſit: p̄cipiens ut nō ꝓhi
bereṫ: ſi quis uellet tollere corp⁹ ei⁹. Quod
xp̄iani auferentes honorifice ꝯdiderūt. Cum
aūt traianus quaſdā lr̄as a p̄fecto oriētis re/
cepiſſet: in quib⁹ xp̄ianos quos impator oc/
cidi iuſſerat plurimū ꝯmendabat: doluit de
his que ignatio intulerat: & p̄cepit: ut null⁹
xp̄ianus de cetero inquireret: ſiqs tn̄ occur
reret: puniret. Legiṫ quoq; cū btūs ignati⁹
inter tot tormēta nunq̄ ab inuocatione nois
ieſu xp̄i ceſſaret: & tortores requirerēt: cur
hoc nomen toties replicaret. R̄ndit ipm̄ no
men ſe cordi inſcriptum habere: & iō ab ei⁹
inuocatione ceſſare nō poſſe. Poſt cui⁹ mor/
tem quidā q hoc audierant curioſius expiri
uolentes: cor eius a corpe euellunt: & illud
ſcindentes ꝑ mediū: lr̄is aureis ſcriptū inue
nerunt: ieſus xp̄s. quo uiſo miraculo pluri/
mi crediderunt. Paſſus eſt autē calen. febr̄.
xi. traiani āno. Hic q̄ttuor ſcripſit epiſtolas
in fide exhortatorias. Ad epheſios primam.
Ad magneſianos ſecundā. Ad traoeñ tertiā.
Ad romanos quartam. Quas ſcripſit apud
ſmyrnā dū romā uinct⁹ duceret. Inde diſce/
dens ſcripſit ad philadelphenos aliā: & ulti
mam ad ſmyrneos: & p̄cipue ad policarpū
ſmyrne epm̄: ubi de reſurrectiōe dn̄i elegās
p̄hibet teſtimoniū. hec hieronymus de uiris
illuſtribus.

¶De ſancto ſeuero epō. LXV

SEuer⁹ eps̄ rauēne ciuitatis. xiii⁹
a ſancto apollinare claruit: qui
ex eadem ciuitate obſcure natus
pauperē uitā labore manuū de/
ducens cū uxore uicentia & filia
innocentia lanificii ope ſumpt⁹ quotidianos
carpebat. Cum aūt ex ꝯſuetudine oēs epi ra
uēnates ꝑ columbā celeſtē ad ſacerdotiū eli
gerenṫ: & iam .12. poſt ſanctū apollinarē eo
mō electi fuiſſent: & ad tantū miraculū mul
ti ꝯfluerent: ꝯtigit rauennatē eccleſiā paſto/
re ꝓprio uiduari. Et cū multi epoꝝ finitimi
ꝯuenirent ad orationē nō ad electionē faciē/
dā: multitudoq; populi: ut dictū eſt: ad hoc

concurriſſet: ſeuerus uxori licentiā petiit ad eccleſiam eundi: & colūbe miraculū ſpectā di: uxor uero ipm̄ redarguens: reſpondebat ꝙ talis uiſio ad eū non pertinebat: ſed poti⁹ ad laborē ſederet & ocio non uacaret. Siue eni iret ſiue non iret: ipſuʒ epm̄ nō eligerēt. Cum autē ſeuerus iportune iſtaret: uincētia quaſi ironice eidem ut iret ꝓphetauit: quia qua hora illuc perueniret eps̄ fieret. Veniēs ergo ſeuerus ad eccleſiam & ſordidis indutus: inter ceteros apparere nō audens: poſt ualuas eccleſie latitabat: & colūbe aduentū cum ceteris expectabat. Que oratiōe epoꝝ cōpleta per feneſtrā ſolitā ingrediens: & eccleſiam circūuolās ſuper caput ſeueri latitantis reſedit. Qui dum territ⁹ eam a ſe repelleret: & illa iteꝝ dudū per aera uolitaſſet iteꝝ ad ſeueꝝ rediit & in ei⁹ uertice reſedit ac requieuit. Qui ſtatim ab epis & populo electus q̄uis renitēs in cathedra collocatur & eps̄ conſecratur. Et cum eſſet idiota & litteraꝝ ignarus: diuina inſpiratione exemplo apoſtoloꝝ ſacris litteris repente ībutus non ſolū diuina myſteria & pōtificis officia exercebat: ſed etiam predicator factus: populuʒ ſuum ſalutifero ſmone docebat. Adeo ut cūctis in miraculū ꝓderet ꝙ lanifex & idiota tā ſubita mutatione doctor eximius factus eſſet. Qui uite ſue ſcitate multis exēplo proficiebat: & plurimis miraculis coruſcabat. ❡ Hic per ſpiritū raptus dum miſſam celebraret: exeqis ſci geminiani epi mutineñ interfuit: eiuſq; corpus more pontificū tumulauit: & rediēs ad corpus miſſaʒ ꝯpleuit: ut dictū eſt plenius ſupius in legēda ſci geminiani. 3. cal. februarii. ❡ Hic etiā ſactū heracleanū piſaurieñ epm̄ enutriuit: & ad pontificatū ipſius urbis ꝓmouit: uxorē quoq; ei⁹ uincentiam defūctam in proprio tumulo ſepeliuit. Poſt aliqd̄ tempus dū filia eius innocentia uirgo diē ipleſſet extremū: & eiuſdeʒ ſeuerus exequias celebraſſet: corpuſq; filie iuxta matrē ponere decreuiſſet: apto ſepulchro appuit locus in tantum exiguus ꝙ corpus filie ibidem nullatenus poterat collocari. Tunc eps̄ ad locum acceſſit & uxori ut locum daret filie mandauit. Et cōtinuo corp⁹ uincentie qd̄ erat ſupinū in latus ſeceſſit & inocentie filie locum dimiſit. Que ibidē cunctis ſtupentibus iuxta matrem depoſita eſt. ❡ Cum autē ſeuerus iam ſenio ꝯfectus obitum ſuum ſibi a dn̄o reuelatum preſciuiſſet populū ad eccleſiam ꝯuocauit: & diuis myſteriis celebratis glorioſo ſermone plebem ſuā in dn̄o confortauit. Et deinde ſibi ſepulchrum ꝯiugis & filie apiri fecit. Ac inter ipa duo corpora ſe mediū ponens cūctiſq; uale faciens inter uerba orationis in xp̄o feliciter obdormiuit cal. februarii: ubi clauſo mauſoleo ſepultus iacet: miraculis & uirtutibus pollens: eccleſia proceſſu temporis eius nomini dedicata.

❡ De ſancto ſeuero p̄ſbytero & mr̄e. LXVI

Seuerus preſbyter & mar̄ rauēne ortus & nutritus ab infantia deū timens miraculis clarere cepit. Inter q̄ eutityum .104. ānoꝝ decrepitū ſenio uiſu priuatum illuminauit: ueniens autē ad urbē romā adhuc iuuenis in ualle iterocrina eccleſiā in honore dei genitricis edificauit. In qua & preſbyter ordinat⁹ deo multis annis deuote ſeruiuit & pauperibus ſedule miniſtrauit. ❡ Cū autē quidam paterfamilias in extremis laborans eum ad ſe uocari feciſſet: ut ſibi confiteretur: & ille in putanda uinea laboraret: nūciiſq; ut ſe antecederent reſpondiſſet: & poſt hec aliquantulū uenire diſtuliſſet: ueniēs ad egrotum repperit iā eum eē defūctū. Quod ille cernens ꝯtremuit magniſq; uocibus ſe iterfectorē illius clamare cepit. Cūq; uehementiſſime iuxta corpus defleret: & in terrā caput ꝯtunderet: repente q defunctus fuerat animā recepit. Et admirantib⁹ cunctis ubi fuerit uel quomodo reuixerit interrogatur. Qui reſpondit: ꝙ a tetris hominib⁹ flāmas naribus & ore uomentibus per loca obſcura ducebatur: ſed a pulcherrimis iuuenib⁹ eiſdē tetris occurrentib⁹ ereptus ē: qui dixerunt ꝙ oportebat eum ad corp⁹ reduci: qa eum dn̄s ſeueri lachrymis condonaſſet. Cui ſcūs preſbyter pniam ſalutarē impoſuit: & ipſa pacta uir ille poſt dies. vii. iteꝝ obdormiuit. Hec gregori⁹ p̄io dial. c. ultio. Poſt hec maximian⁹ impator audita fama ſeueri eum cōprehendi fecit: & ſacrificare nolentē in predicta ualle decollari mandauit. Cui⁹ animā duo angeli in ſpecie colūbaꝝ uiſi ſūt ad celum deferre. Corpus autem eius apud urbem ueterē conditum eſt. Paſſus eſt autē cal. februarii.

❡ De ſcō ſeuero p̄ſbytero & ꝯfeſſor̄. LXVII

Seuerus preſbyter & ꝯfeſſor cognomēto ſulpitius ꝓuincie aqtanie uir genere & litteratura nobilis epiſtolas ad dei amorem & mundi ꝯtemptum exhortatoriaſ ſcripſit ſorori ſue multas: que note ſibi eſſe dicuntur. Ad paulinum nolanū epm̄ ſcripſit duas: ſed ad alios plurimos que nō uulgantur: quia familiaris neceſſitatis rē continēt. Chronicam etiā ꝯpoſuiſſe dicit̄: Beati martini uitam ſignis & miraculis illuſtrem exarauit. Poſthumiani & galli collationem āte ſe hītam: & dialogoꝝ libros. iii. Fuit autem diſcipulus bti martini eiuſq; ſcāꝝ opum imitator ſub maiore theodoſio. Queuit cū pace i dn̄o. Hec gēnadius de uiris illuſtribus.

❡De ſancto pionio martyre. LXVIII

Pionius martyr:ut habet quarto libro eccleſiaſtice hiſtorie tēpore antonini imperatoris:inter ceteros q ueri martyres extiterūt famoſiſſimus fert:qui docens & exhortans populum:& in ipſis tribunalib⁹ diſputans:eos qui in perſecutione titubabāt uiriliter hortans: poſt ſqualorem carceris ubi etiam multos fratrum ad tolerantiā martyrii ſuis exhortationibus roborauit: cruciatibus multis uexatus eſt: deinde clauis confixus & candenti rogo ſuperpoſitus beatum finem uite ſortitus eſt.✠ Cum quo & alii.xv.ſimili pena paſſi ſunt calē.febr.

❡De ſcā brigida uirgine. LXIX

Brigida uirgo claruit apud ſcotiam tempore primi iuſtini imperatoris. Que xp̄ianis & claris parentibus orta:a pueritia ſanctitatis operibus dedita:etiā miraculoꝝ gloria coruſcauit. Hec dum a matre mitteret ad butyꝝ ex lacte uaccaruꝫ cōgregandum:prout & alie puelle a parentibus mittebantur: & illa totum quod collegerat:pauperibus erogaſſet:tempore exquiſito ſuper omnes alias iuuenculas cooperarias ſuas butyrum apportauit. ❡Dum aūt eam parentes nuptui tradere uellent:& ipſa pudicitiam elegiſſet: poſtq̄ in manibus epiſcopi coram deo uirginitatē profeſſa eſt: lignum altaris tetigit: quod in teſtimonium eius ſanctitatis ſtatim uiride factum eſt: ſic manens uſq; in preſens. Quo uiſo miraculo ſtupefacti parentes eam domino cōmendarunt. ❡Cum autē die quadam meſſores ei⁹ ſegetes in agro colligerent:& pluuia maxīa erumperet:a meſſoribus ſuis imbrem ſedauit:circūſtātibuſq; agris pluuia madefactis ſola huius area ſicca permanſit. ❡Die quadam cum oues paſceret imbre cadente pannis perfuſa domum rediit. Et ueſtes madefactas ſuper ſolis radium qui per rimas intrabat ſiccandas extendit:que quaſi inſolida ꝑtica diuinitus permanſerunt. ❡Aquam i ceruiſiam & lapidem in ſalem conuertit: & a natiuitate cecum illuminauit. ❡Aprum inueniens q ad oues comedendas uenerat: i xp̄i nomine adeo manſuefecit:ut cum ouibus ꝑpetuo quaſi aries moraretur: cum eis deinceps ad paſtum egrediens:domūq; ipſas uti cuſtos reducens. ❡Dum nouem uiri in mortem unius conſpiraſſent:& eos uirgo chriſti ab intēto peſſimo reuocare nō poſſet:orauit ad dominum:ut nequam illorum uoto reſiſteret. Egreſſis autem illis apparuit imago quedam quaſi illius hominis occidendi:quā illi gladiis percutientes: hominēq; pemiſſe putantes leti reuerſi ſunt. Sed dum qđ illis contigerat cognouerunt: compuncti ad pedes uirginis prociderunt:& penitētiam egerunt. Sicq; ſancta uirgo multis clarens uirtutibus quieuit in pace calē.febr.

❡De ſancto effron diacono. LXX

Effron edeſſene eccleſie diaconus doctor eximius eremiticam uitā ducens:nulla neceſſitate de cella diſceſſit lectioni & ſcripture atq; orationi ſemper intentus: qui ad ſe uenientes ſalutari doctrina reficiebat: & libros & opuſcula ſyro ſermone conſcribebat. Hic eſt qui baſilium ceſarienſem epiſcopum in figura columne ignis conſpexit: & ab eodem ut grece loqueretur: ſibi a domino ut impetraret obtinuit:ut habetur ſupra in uita ſancti baſilii calē.ianuarii. ❡Tēpore quodam dum fames grauiſſima i oēm terram ſeuiret:ipſe pauperum miſertus alias nunquam egreſſus de cella exiit. & ad ciuitatem uenit: diuitibus predicans ut indigentibus ſubuenirent:multaſq; pecunias a diuitibus ſuſcepit inter inopes diſpergendas. Quos in porticibus congregauit:& pecunias eiſdem fideliter erogauit. Factaq; ubertate ad cellam rediit: in qua poſt mēſem in domino requieuit calendis februarii tempore ualentis imperatoris. Sepultuſq; iacet in eccleſia edeſſena. Hic multa ſyro ſermone conſcripſit:que publice i quibuſdam eccleſiis ſcripta leguntur. Extat liber de ſpiritu ſancto:quem de ſyra lingua uertit in grecā. Hunc beatus hieronymus legiſſe ſe dicit:& acumen ingenii illius etiam in tranſlatione notaſſe. Hec ille in libro de uiris illuſtrib⁹.

❡De ſcō paulo epō. LXXI

Paulus epiſcopus trecaſſinus fuit. Cuius uita uirtutibus claruit & mors precioſa miraculis celeberrimis commendatur. Qui & in chriſto domino diem clauſit extremum calen.februarii:ut dicit adō.

❡De purificatioue beate marie uirginis. LXXII

Purificatio beate marie ſemper uirginis quadrageſimo die a natiuitate domini facta eſt uidelicꝫ quarto nō.februarii. Preceperat enim lex leu.12. Vt mulier que ſuſcepto ſemine filium peperiſſet: immunda eſſet ſepteꝫ diebus .ſ.a conſortio hominum: quib⁹ completis munda quidem efficiebatur quo ad conſortium hominum:ſed adhuc trigita tribus diebus immunda erat quoad templi ingreſſum. Tandem quadrageſimo die templum intrabat: & puerum cum muneribus offerebat. Si uero feminā peperiſſet: duplicabantur dies: & quoad hominum conſortium & quoad templi ingreſſum. Hoc autē

iccirco de⁹ precepit:ut ſicut quadrageſimo die a conceptione anima in ſuo templo cor/pori maris infunditur:& carnis admixtione maculatur:ſic puer quadrageſimo die in tẽplum materiale inducatur: templumq; igrediens per hoſtias ab ipſa carnis macula ex/pietur. ¶Vel moraliter loquendo:ut ꝑ hoc detur intelligi:ꝙ illi templum celeſte intrare merentur:qui precepta decalogi cũ fide quattuor euangeliorum obſeruare nitunt̃. ¶In pariẽte uero feminã dies duplicãt̃ quo ad templi ingreſſum:ſicut duplicantur quo ad corporis formationẽ. Nam ſicut quadraginta diebus corpus maſculi organizatur: & perficitur:& in quadrageſimo anima in/funditur: ſic corpus femine in octuageſimo. ¶Appellatur autem hoc feſtum triplici nomine:ſcilicet purificatio:hypopanti: & can/delaria. Primo enim purificatio dicitur : ex eo q; quadrageſimo die natiuitatis domini beata uirgo ad templum uenit:ut ſecundu ʒ legis cõſuetudinem mundaretur:cum tamẽ ſub illa lege non teneretur : quia non pepe/rit ſuſcepto ſemine ſed myſtico ſpiramine. Vnde moyſes addit ſuſcepto ſemine:cum tamen non eſſet neceſſe quãtum ad omnes mulieres:que ſuſcepto ſemine pariunt:ſed ideo addidit:ut dicit bernardus:quia timuit ĩ matrem domini blaſphemiam irrogare. ¶Vo/luit tamen in hoc ſe legi ſubdere propter quattuor rationes. Prima ratio eſt:ut daret humilitatis exemplum. Nam talis humilitas non ſolum fuit ex parte matris ſed etiam ex parte filii:qui in natiuitate habuit ſe ut pauper homo:in circũciſione ut pauper & pec/cator homo:ſed in purificatione ut pauper & peccator & ſeruus homo: ut pauper ĩ eo ꝙ pauperum oblationem elegit:ut peccator ĩ eo ꝙ ipſe cum matre purgari uoluit:ut ſeruus ĩ eo q; redimi decreuit. Sicut etiam pri/us uoluerat circuncidi : & poſtmodum uo/luit baptizari:non propter culpam purgandã:ſed ꝑꝑ eius humilitatem maxiã ʒ oſtẽdẽdam: unde bernardus Vere beata uirgo nõ eſt tibi opus purificatione:ſed nunquid filio tuo opus erat circunciſione. Eſto inter mu/lieres tanquam una illarum : ſicut & filius tu⁹ in medio puerorum ſicut unus illorum. ¶Secunda ratio eſt ut legem impleret. Nõ enim uenerat dominus legẽ ſoluere ſed adi/plere. Quam ſi ſoluiſſet iudei ipſum merito reppuliſſent: tanq̃ diſſimilem patribus & legis traditiones minime obſeruantem. Tri/plici autem legi ſe chriſtus & matre ʒ hodie ſubiecit. ¶Primo legi purificationis ĩ ſignificationem uirtutis: ut poſtq̃ omnia bene ſecerimus:dicamus ſerui iutiles ſumus. ¶Secundo legi redemptionis ad exemplum hu/militatis. ¶Tertio legi oblationis ad exemplum paupertatis. ¶Tertia ratio eſt ut legẽ purificationis terminaret. Sicut enim adue/niente luce ceſſat tenebra : & adueniente ſo/le recedit umbra: ſic adueniente purificatione uera:termiata eſt purificatio typica: que purificatio uera chriſtus eſt. ¶ Quarta ra/tio eſt ut nos ſpiritualiter purificãdos iſtrueret. Debemus enim purificari domini tem/plum ingredientes: peccata noſtra oblatio/nibus & elemoſynis redimentes gemitus columbarum pro peccatis emittentes:& turturum pudicitiam habentes. ¶ Veniens aute ʒ beata maria ad templum:filium ſuum obtulit & eum. v. ſiclis redemit. Nam quedã pri/mogenita redimebantur ſicut primogenita. xi. tribuum que redimebantur:ſed adulti in templo domino ſeruiebant: & ſicut priogenita mundorum animalium: que ĩ ſacrificio offerebantur. Quedam commutabantur ut primogenita aſini que cõmutabantur oue. Quedã occidebantur ut primogenita canis. Cum ergo chriſtus fuerit de tribu iuda pa/tet ꝙ debuit redimi. Obtulerunt etiam pro eo domino par turturu ʒ aut duos pullos columbarum. Hec enim erat oblatio pauperꝝ: ſed agnus oblatio diuitũ. Et nota tres obla/tiones de domino factas. Prima eſt de ipſo a parentibus. Secunda de ipſo & de auibus. Tertiã fecit ipſe in cruce pro omnibus. Pri/ma oſtendit eius humilitatem:quia domin⁹ legis ſe legi ſubiecit. Secunda eius paupertatem:quia paupem oblationem elegit. Tertia ei⁹ charitatem:quia ſe pro peccatoribus tradidit. In turture aũt ſignificatur pulchritudo caſtimonie. In columba amaritudo penitentie. ¶Secundo hoc feſtum dicitur hy/popanti:quod idem quod obuiatio:quia ſymeon & anna obuiauerunt domino:cum ad templum deferretur:& dicitur ab hypo :qđ eſt ire:& anti quod eſt contra. Tunc autẽ accepit eum ſymeon in ulnas ſuas . Et attende de chriſto mirabilem exinanitionẽ factam: ut ille qui eſt ſplendor glorie & figura ſub/ſtãtie dei:duxq; cecorum ac uia ſe ab homi/nibus duci ſinat: ut ſcilicet ille qui eſt por/tans omnia uerbo uirtutis ſue:in ulnis ſenis ſe recepi & portari permittat : qui tamen ſe portãtem baiulabat:iuxta illud:Senex pue/rum portabat: puer autem ſenem regebat. Vt etiã ille qui eſt purgationem peccatorũ faciẽs:hodie ſe ut peccatorem purificari nõ recuſat. ¶Tunc autem ſymeon benedixit ei dicens:Nunc dimittis ſeruum tuum domine ſ̃m ꝛc̃. Et appellat eum tribus nominibus. ſ. ſalutare:lumen:& gloriam plebis iſrael. Et hoc triplici ratione. ¶ Primo propter no/ſtram iuſtificationem : ut dicatur ſalutare remittendo culpam : lumen dando gratiam gloria plebis ſue dando gloriam . Eſt enim

ſalus: quia redemptor: lux quia doctor: gloria quia premiator. ¶ Secundo propter huius feſti triplicem denominationem: nam dicitur purificatio quoad purgationem culpe: propter quod dicitur ſalutare. Dicitur candelaria quoad illuminationem gratie: ꝓpter quod dicitur lumen. Dicitur hypopanti quoad collationem glorie: propter quod dicitur gloria plebis ſue. In collatione enim glorie occurremus obuiam chriſto in aera & ſic ſemper cum domino erimus. ¶ Tertio propter triplicis diuini aduentus operationem: uenit enim primo dei filius ĩ carne ad homines ſaluandos: & ideo dicitur ſalutare. Venit ſecundo ſpirituſſanctus in igne ad apoſtolos illuminandos: & ideo dicitur lumen. Veniet tertio chriſtus in maieſtatis ſede ad electos glorificandos: & ideo dicitur gloria plebis ſue. ¶ Tertio hoc feſtum dicitur candelaria: ex eo ꝙ candele accenſe ĩ manibus portantur: quod eccleſia ordinauit fieri triplici ratione. ¶ Primo enim propter remouendã erroneam ſuperſtitionem. Romani enim olim in calendis februarii ad honorẽ februe matris martis urbem de quinto in quintum annum cum cereis & facibus tota nocte luſtrabant: ut filius ſuus belli eis uictoriam de inimicis concederet: & illud ſpatium dicebatur luſtrum. Menſe etiam februario ſacrificabant februo: ideſt plutoni deo inferorum & ceteris inferis: & hoc pro animabus ſuorum anteceſſorum. Et ut propiciarentur eorum ſolennes hoſtias eis offerebant: & tota nocte cum cereis & facibus uigilabant. Et quia difficile eſt conſueta dimittere: chriſtiani de gentibus ad fidem cõuerſi difficile hanc paganorum conſuetudinem dimittere poterant. Ideoq; ſergiꝰ papa hanc ꝯſuetudinẽ in melius cõmutauit: ut. ſ. xpiani ad honorẽ matris dñi oĩ ãno eccleſias cum cereis benedictis illuſtrãdo circuirẽt: ut ſolẽnitate ſtante intentio mutaretur. ¶ Secundo propter oſtendendam uirginis ſanctificationem ne crederetur ipſam purificatione indiguiſſe: ut ergo oſtendatur ꝙ tota fuit luminoſa & ſplẽdida: ideo luminoſos cereos deferendos ordinauit eccleſia. Adeo nãq; ſanctitate reſplẽduit: ꝙ non ſolum aliqđ ad peccatum inclinatiuũ in ea non fuit: ſed etiam uirtus eius ſanctitatis ad alios ſe extendit. Ita ꝙ etiam in aliis motus carnalis cõcupiſcẽtie extinxit: unde dicũt iudei ꝙ cũ maria pulcherrima fuerit a nullo tamẽ unꝗ̃ potuit cõcupiſci. ¶ Tertio propter myſticã ſignificationem & in capite & in membris. In capite enim candela accenſa chriſtum ſignificat. ¶ In cereo nãq; tria ſunt que denotant tria que in chriſto fuerunt. Nã cera quã apes gignunt ſine cõmixtione ſignificat carnem chriſti natam de uirgine ſine corruptione. Lychinium in cera latens ſignificat aĩam candidiſſimam in carne latentem. Ignis uero ſiue lumẽ ſignificat diuinitatem: quia deꝰ noſter ignis conſumẽs eſt. ¶ In membris uero quia per hoc inſtruimur: quomodo corã deo purificari debemꝰ: ut ſcilicet habeamꝰ fidem uerã: actionem bonam: & itentionem rectam. Nam candela accenſa eſt fides integra cum operatione bona: quia ſicut cera ſine lumine mortua eſt ſic & fides ſine operibus mortua eſt: lychinium autem ĩ cera occultatum eſt intentio recta in ope latens: unde gregorius: ſic ſit fides in publico: ut recta intẽtio maneat in occulto.

¶ De ſcõ cornelio epõ cẽturione. LXXIII.

Cornelius centurio eps̃ beati petri apoſtoli diſcipulus & in baptiſmate filius fuit. Hic ut dicitur act. io. Cum eſſet apud ceſaream centurio prime cohortis que dicitur italica: uir religioſus & timẽs deũ cũ omni domo ſua faciens elemoſynas multas: & orationi inſiſtens: licet adhuc gentilis: media die uidit manifeſte angelum dei dicentẽ ſibi: qualiter eius elemoſyne & oratiões ad deum aſcenderant: propter qđ deus ipſum ſaluari decreuerat mandans ut ſimonem petrum ad ſe accerſiret: qui ĩ ioppe apud ſimonem coriarium hoſpitabatur qui eum uiam ueritatis edoceret. Qui cõfeſtim nuncios ad petrum miſit. Eadẽq; hora qua illi ad hoſpitium petri peruenerant: dum petrus in ſuperiora domus circa horam ſextam oraret in extaſi raptus uidit linteum quattuor funibꝰ de celo miſſum cũctis animantibus plenum uoce ad eum delapſa ut ex ipſis occideret & manducaret. Qui cum nullatenus ſe immũda poſſe comedere diceret: audiuit ſecundo que deus purificauerat minime immunda reputanda. Cunq; deſcendens a nunciis cauſã itineris audiſſet: & uiſionem intellexiſſet ꝙ etiam deus gentilitatem immundam ad fidẽ ſuſciperet: diuinitus admõitus cum illis acceſſit: quem cornelius deuote ſuſcepit: & eorum uterq; mutuo ſuam uiſiõem expoſuit. Cum autem petrus coram centurione & eiꝰ attinentibus & amicis ibidem congregatis chriſtũ predicaret: ſpirituſſanctꝰ ſup illos nondum baptizatos deſcendit: & ceperunt loqui linguis & magnificare chriſtũ. Quos omnes beatus apoſtolus baptizauit. Deide cornelius militie abrenuncians diſcipulus apoſtolorum efficitur: & ab eiſdem epiſcopus ceſaree ordinatur. Qui apud eandem urbem officio predicationis fideliter peracto ſanctitate conſpicuus ad chriſtum migrauit. Ibiq; ſepultus quieuit quarto nõ. februarii.

¶De ſcō aproniano martyre. LXXIIII.

APronianus martyr paſſus eſt ro/
me ſub maximiano imperatore
& laodicio prefecto. Cum enim
laodicius ſiſinnium diaconem in
carcere diebus .xvii. detinuiſſet
ut dictū ē ī paſſiōe ſaturnini.3. cal.decēbr:
& pᵒ hec p̄fectᵒ eū ſibi p̄ntari iuſſiſſet:dū a/
ꝓnianus q erat ꝯmentarieñ ſiſinniū de car/
cere eduxiſſet:ſubito lux de celo facta eſt:&
uox de luce exiuit dicēs:uenite benedicti pa
tris mei ꝛc.Quod apronianus uidens credi/
dit:& ad pedes ſiſinnii ꝓcidit baptiſmum pe
tēs. Quē ſiſinniᵒ mox unda ſacra perfudit:
& ad marcellū papam deduxit:qui ipſum ſa
cro chriſmate deliniuit & cōicauit: uenitq;
cum ſiſinnio ad p̄fectum: Quē cū de crude/
litate qua in xp̄ianos ſeuiebat argueret:& ſe
xp̄anum aſſeret: iubēte prefecto uia ſalaria
miliario ſ̄o ductus ibiq; capite trūcatus ē:
& a ioanne preſbytero in ipſo loco ſepultus
4.noñ.februarii.

¶De ſcīs.vii.mulieribᵒ martyribᵒ. LXXV

SEpte3 ſancte mulieres martyres
que in paſſione ſci blaſii legunt̄
apud ſebaſtem ciuitatē paſſe ſūt
ſub agricolao p̄ſide:que ab eo/
dem ſcō epiſcopo in fide fuerant
edocte.Cum autē ſcūs multa perpeſſus ſup
plicia iuſſu preſidis ad carcerē duceretur:
ſancte femine eū inſequentes: guttas ſangui
nis eiᵒ de corpore fluentis in linteis collige/
bant:propter qđ ab apparitoribᵒ tente ſunt
& preſidi preſentate.Qui iuſſit eas ad mon/
tis ſuperciliū lacui ſup̄eminētis adduci: da/
ta ſententia ut ſi nō adorarēt ſtatuam iouis
illuc delatā in lacū precipitarent̄.Que cum
idolum in lacū proieciſſent:dicētes ut ſi deᵒ
eſt ſeipſum iuuaret:a miniſtris ad preſidem
reducuntur.Qui fecit illas ſup.vii.erea ſub
ſellia igne cadentia ſedere: ut in poſteriori/
bus urerent̄.Quibus angelus dn̄i apparuit
& eas intactas ab igne ꝯſeruauit. Deinde in
equuleo leuate:unguibᵒ & pectinibus ferre
is carnes eaꝝ dirupte ſunt. Tunc duo pueri
filii unius ex illis ad matrem accedētes: po/
ſtulabant ſe fieri xp̄ianos. Quos iuſſit agri/
colaus una cum ſcō blaſio in carcere manci
pari.Scās uero mulieres die ſequēti manda
uit in caminū ignis accēſum imitti. Que dū
in medio flāmaꝝ illeſe pſallerēt:& hec mini
ſtri preſidi rettuliſſent: iuſſu eiuſdē extra ci
uitatem educte datoq; ſibi inuicem pacis oſ
culo decollate ſunt.Quarum animas carni/
fices omnes uiderunt in ſpecie ſeptem uirgi
num uti de thalamo prodeuntium ad celum
conſcēdere coronatas.Corpora uero a chri/
ſtianis noctu ſublata ī eodē loco ſepulta ſūt.
Paſſe ſunt autem.4.noñ februarii.

¶De ſcō blaſio ep̄o & martyre. LXXVI.

BLaſius ep̄s & martyr ſub perſecu
tione diocletiani paſſus ē: in ciui
tate ſebaſteñ prouincie cappado
cie.Qui cu3 omni ſanctitate pol
leret:electᵒ ē a chriſtianis in ipiᵒ
ep̄m ciuitatis: urgēte uero perſecutiōe xp̄ia
nos: ſpeluncam argei montis petiit: & ibi
eremiticam uitam duxit.Cui aues pabulum
afferebant:& fere ad eum unanimiter ꝯflue/
bant.Quicūq; uero ad ipſum acceſſiſſent e/
groti ſanitatem ad libitum reportabant.
¶Cum autem agricolaus preſes chriſtiāos
affligeret: & die quadam milites uenatum
miſiſſet:illiq; hincinde diſcurrentes inuanū
tenderent ante antꝝ ſci feraꝝ multitudinem
īuenerūt:nullam tn̄ cap̄e ualētes preſidi ret
tulerunt:& qualiter blaſius xp̄ianoꝝ ep̄s in
ſpecu lateret & oēs ad ſe feras magicis arti/
bus ꝯgregaret. Quē iuſſit ꝯprehendi ſibiq;
p̄ntari.In ip̄a aūt nocte xp̄s ſibi ter app̄uit:
monens ut ſibi ſacrificium offerret.Qui ſur
gens intellexit ſe xp̄o per martyriū imolan/
dū:& celebrata miſſa cu3 militibᵒ ad iudicē
profectus eſt.Cui multi languētes occurre/
runt & ab eo diuerſaꝝ egritudinū ſalutē p/
ceperunt.Quē milites iuſſu preſidis uſq; in
craſtinum in cuſtodia recluſerunt.Eodē die
quedam mulier filiū ſuum morientē in cuiᵒ
gutture os piſcis tranſuerſum erat ad pedes
eius cum lachrymis obtulit: quem ſanctus
oratione ſua mox ſanauit.Orauitq; ad dn̄m
pro cunctis ſe inuocantibᵒ gutturis paſſio/
nem aliquā ſubſtinentibus:& audiuit uoce3
ſe fore a domino exauditū.¶Sequenti uero
die preſidi preſentatus cū ioui ſacrificare re
nuiſſet:dicens eum fuiſſe hominē ſacrilegu3
& dānatum:fuſtibus grauiter ceſus eſt.Dei
de in carcerem reductus. Tunc uidua paup
cula uenit ad eum: conquerens lupum:uni/
cum ſibi porcellum rapuiſſe. Cui cōpatiēs
ſanctᵒ orauit:& lupus porcum reportauit:
mox illa domum rediens & ſuem reperiens
eum occidit: ſanctoq; uiro partem coctam
cum pane & candela obtulit: illeq; refectus
deo gratias egit.Poſt aliquot uero dies ite/
rum de carcere educitur: & ſacrificare no/
lens in ligno ſuſpenditur:& unguibus ac pe
ctinibus ferreis laniatur. Iteratoq; depoſi/
tus ergaſtulo duriſſimo mancipatur: quem
ſancte ſeptem mulieres ſubſecute ſunt ut ſu
pra proxime dictum eſt. Dum autem in cu
ſtodia teneretur: duo pueri filii unius ex p̄
fatis ſeptem feminis petentes ſe fieri chriſtia
nos:in eodē carcere recludunt̄:quos blaſiᵒ
in fide xp̄i docuit: & ſacri baptiſmatis unda
perfudit.Poſthec autem iterum conſpectui
preſidis preſentatur. Et dū in chriſti ꝯfeſſi/
one perſeueraret iubente agricolao ligato

ad collum eius ſaxo in lacum precipitatur. Ipſe uero aquam ſignauit: & mox ſicut ari/da terra ꝑmanſit. Ad quem ſuper aquas ſtātem dum milites .65. accedere uellent: ut eū in ꝓfundum demergerent: ſubito ut aquas ītrauerunt: ſubmerſi nuſq̄ cōparuerūt. An/gelus aūt dn̄i deduxit eum ad terram. Qui a militib⁹ ante preſidem adductus ꝑ iuſſus eſt ab eo cū duobus pueris quos in carcere baptizauerat decollari. Duct⁹ ergo ad locū paſſionis oratione ad dominum pro ſe inuo/cantibus fuſa cum duobus pueris capite ceſus eſt .3. noñ. februarii. Quorum corpora heliſea mulier ſepeliuit: ubi non longo poſt tempore eccleſia eius nomini fabricata & dedicata conſiſtit.

¶De ſcō ioāne elemoſynario epō. LXXVII

IOannes cognomēto elemoſyna/rius eps̄ claruit temporib⁹ foce impatoris: qui claris alexandrie natalibus ortus: ſanctitate & ſci/entia preditus ad patriarchatum eiuſdem urbis ꝓmotus: ex uberib⁹ elemoſy/nis quas faciebat elemoſynari⁹ dict⁹ eſt. Cui in oratione quadam nocte beata uirgo apparuit coronam oliuarum in capite geſtans: que ſe dei genitricē eſſe dixit: corona miſericordie circūdatā hortans ſanctum ut eam in ſponſam aſſumeret: & quicquid peteret a domino obtineret. Extunc miſericordie opib⁹ intentus fuit: & pauperes ſuos dn̄os appel/lauit: famuliſq; ſuis ꝑcepit: ut ciuitatē circuirent: & omnes dn̄os ſuos ꝯſcriberent. Qui cū non intelligerent: expoſuit dn̄os ſuos eē pauperes & mendicos: qui ſibi auxiliarii fiebant: & regnum celoꝶ ſibi largiri poterant Et ut cōciues ſuos ad elemoſynas īduceret: exempla plurima ſanctoꝶ inducebat: q̄ lar/gas elemoſynas tribuentes bonis ſpirituali/bus abundabant. ¶Monach⁹ quidam noīe uitalius omnes publicas meretrices conſcripſerat: quas uiciſſim ſingulas noctibus ſin/gulis conducebat. Et ad eas intrans in oratione pernoctabat: ꝑcipienſq; mane ne cui re/uelarent exemplo ſue ſanctitatis multas ad penitētiam perducebat. Et cum ex hoc multi ſcandalizarenť: putantes uitaliū admodū eſſe laſciuū: & de hoc ioāni epō querimonia delata eſſet: noluit eis fidem adhibere: deprecans deū ut opus ſci uiri alicui reuelaret taliter: ꝙ non imputareť in peccatis his qui in eum ſcandalizabanť. Poſt dies paucos egrediens monach⁹ ab una illaꝶ obuiauit cuidā ad eam cognoſcendā ingredieti: qui uitaliū alapa percuſſit: & eum de fornicatione redarguit. Statimq; diabolus in ſpē mauri: uirum illum in gena repcutiens eum uexare cepit. Ita ut ex ore eius demon clamaret: & uitalii ſanctitatē exprimeret: nec nō caſtiſſimū cō/probaret. Pro quo dum ille oraſſet a demonio liberatus eſt. Mulieres quoq; que ſanct⁹ uir opabatur: manifeſtare ceperūt. Que oīa beat⁹ ioānes per ſpiritum cognoſcebat: ióq; maledictis fidem adhibere nolebat. Sicq; o/rationib⁹ ei⁹ innocētia uiri ſancti manifeſte cognita fuit. ¶Cuidam ī habitu ꝑegrini ad ſe uenienti & elemoſynam poſtulanti: mādauit ioānes ſex numiſmata dari. Iteꝶq; muta/to habitu reuertēti: ſex aureos ſibi dari ꝑcepit. Cui etiā tertio mutatis ueſtib⁹ redeunti duodecī dari iuſſit. Cū autē diſpenſator ſibi inueret: ꝙ hic idē paup ipſa die bis elemoſynam diuerſis mutatis ueſtib⁹ ſumpſiſſet: in/ſtitit ioānes: ut ſibi toties daret: quoties ille rediret: ne forte eſſet xp̄s: qui ſe tentare ueniret: an poſſet plus accipere q̄ eps̄ ſibi dare. ¶Quidā patricius pecuniā eccleſie in mercationibus ponere uolebat: p̄riarcha uero reſiſtebat: uolēs ipſam paupib⁹ largiri: ſicq; ꝯtēdentes adinuicē irati ſunt. Adueniente ergo hora .xi. mādauit p̄riarcha patricio ꝑ archip̄ſbyteꝶ dicens: ꝙ ſol ī occaſū uergebat. Quod ille ītelligēs ad eū uenit: & cū lachrymis ueniā poſtulauit. ¶Quidā ei⁹ nepos a tabernario grauia ꝯuitia audierat: & p̄riar/che ꝯqueſt⁹ eſt. Cui p̄riarcha r̄ndit: ſe ipſo die talē rem in eo factuꝶ: ꝙ tota alexandria mirareť. Cōſolat⁹ eſt ergo nepos: putans ꝙ eū faceret grauiter uerberari. Qui eodē die ꝓ hoīe illo miſit: & ipm ab oī penſiōe & tri/buto liberꝶ fecit. Aduocāſq; nepotē dulciſſimis uerbis eū ad patientiā & iniuriaꝶ tole/rantiā aīauit. ¶Monumētum ſibi fabricari fecit: quod tn̄ quoaduixit impfectū reliquit Ordinauitq; ſuis clericis: ut quādocūq; in ſolēnitatibus celebraret: ſibi cōmemorarēt monumentum ſuum imperfectum exiſtere: & ꝙ ipſum compleri mandaret: neſcius qua hora fur ueniret. Hoc autem faciebat: ut cōtinue memoriā mortis haberet. ¶Diues q/dam uidens ſanctum uilem ſtratum habere eo ꝙ omnes pannos pauperibus errogaſſet: precioſum coopertorium emit: & ioanni tradidit. Qui cum illud nocte ſuper ſe teneret omnino dormire nō poterat: cogitās ꝙ .ccc. domini ſui de tanto precio operiri poſſent. Facto igitur mane ſtatim illud uendidit: & precium egenis diſtribuit. Quod audiēs di/ues ille coopertorium redemit: & ioanni ſe/cundo tradidit: rogans ipſum ne illud am/plius uenderet: ſed ſuper ſe teneret. Ille au/tem ſecundo uendidit: & de precio ut prius fecit. Tertio autem uir ille coopertorium redemit: & ioanni dedit dicens: ꝙ oīno ꝓpoſu/erat uidere quis uinceret: aut ipſe ī redimē/do: aut eps̄ ī uēdendo. Et ſic ſuauiter quaſi diuitē illū uidemiabat. ¶Cuidā elemoſynā petēti nummū dari fecit: q̄ indignatus eo ꝙ

maiorem ſibi elemoſynam nō dediſſet:in cō
tumeliam eius ꝓrupit:famuloſq; uindicare
uolentes eṗs ꝓhibuit: ſacculū quoq; pecu/
niaꝝ corā illo effudit: dicēs ut ide acciperet
quot uellet. ¶ Conſuetudinē fecerat popu/
lus ut lecto euangelio eccleſiam exirent: &
uerbis ocioſis uacarent. Quadaꝫ uice lecto
euangelio cū eis eṗs exiit: & inter eos ſtare
cepit:dicēs ꝙ ubi oues ibi paſtor eſſe debe/
bat.Quod cū bis iteꝝ feciſſet: populū in ec
cleſia ſtare docuit.¶ Iuuenis quidā q ſcimo
nialē rapuerat a familiarib⁹ ſuis exprobra/
batur:dicentib⁹ꝙ erat dignus morte.Quos
ille redarguit: dicēs eos magis delinquere:
qui proximū iudicabāt:qui forte ampli⁹ nō
peccabat. Cū autē febre corrept⁹ uicin⁹ eēt
morti deo gratias egit:q unicum ſibi ſolum
nūmuꝫ dimiſ̄at: quē &pauperib⁹dari fecit.
Cū autem defunct⁹ eēt & corpus ei⁹ ī ſepul
chro ubi erant duoꝝ eṗoꝝ corpa deponere
uellent:corpa illa ī latera ſecedētia mirabi/
liter beato ioanni ceſſ̄unt: & locum ſibi me
diū uacuū dimiſ̄unt.¶ Ante dies paucos o/
bitus ſui mulier quedā ſibi ꝯfeſſa peccatuꝫ
unum enorme ex uerecūdia omiſit:qđ tamē
ī ſchedula ſcripſit:& ſigillauit: & ioāni tra
didit ut pro ſe dn̄m exoraret.Audiēs autem
ipſum defunctū:& ſe confuſam reputans:ſi
forte ſcriptū ſuum ad manus cuiuſpiā deue
niſſet ad tumulū ſci ioannis duriſſime flere
cepit.Cui ille pontificalibus indut⁹ apparu
it duobus ſecū qeſcentib⁹ eṗis hinc inde ual
latus:q ſcriptū ſigillatū mulieri tradidit.
Quod illa apiens peccatū ſuū deletū īuenit
ſcriptū tn̄ ibidem reppit: propter ioānem
ſeruum meū deletuꝫ ē peccatū tuum.Illaq;
deo gratias egit.Quieuit autem ſcūs ioānes
in xp̄o.3.nōn februarii circa annū dn̄i.6o5.

¶ De ſcō gaudentio eṗo. LXXVIII.

Gaudenti⁹ epiſcop⁹nouarieñ fuit
Qui de hyporia oriundus ſancti
martini turoñ eṗi notarius & di
ſcipulus extitit.Cui multo tem/
pore adheſit.Et poſtmodum me
diolañ ueniens cū ſancto euſebio uercelleñ
eṗo exilium ſubſtinuit. Indeq; reuocatus a
ſcō ſimpliciāo mediolañ archiepiſcopo:pri
mus nouarieñ eṗs ordinat⁹ fuit.Qui & epi/
ſcopatū ſuum ſtrenue gubernauit:& īter ce
tera ✝ corpus ſci laurentii p̄ſbyteri & mar
tyris apud nouariā cū multis quos baptiza
uerat paſſi dudū latēs īuenit:& digna uene
ratione exaltauit.Dū autē mortuus eſſet: &
ſibi precioſum ſepulchrū paretur: a menſe
februario uſq; ad auguſtum inhumatus: &
oīno incorruptus corpe permāſit: quo tpe
& capilli & ungues eidem creſcebant:uti eo
tpe quo uiuebat. Hic etiā inter cetera mira/
cula:mulierē uexatam a diabolo liberauit.
Quieuit in pace.iii.nōn februarii.

¶ De ſcis celerino & ſociis marib⁹. LXXIX

Celerinus diacon⁹ & ꝯfeſſor:& a/
uia ei⁹ celerina: laurentius eius
patruus & ignatius ei⁹ auuncu/
lus martyres:apud aphricā cla/
ruerunt.De quoꝝ oīum glorio/
ſis laudibus memorat beati cypriani epiſto
la ad m̄res ſcripta. Nam ut ibidē dicit cele/
rina glorioſa anus martyrio coronata ē.Pa
tru⁹ uero celerini laurentius & auunculus
eius ignatius in caſtris ſecularib⁹ militātes
palmas dn̄i illuſtri paſſione meruerunt.Ce/
lerinus autē diu adherentib⁹ penis afflictus
per .xiii. dies in carceris cuſtodia ſeptus in
neruo ac ferro fame cruciat⁹:inde tādē edu/
ctus:& diuina prouidentia dimiſſus:ad dia/
conatus ordinē ꝓmotus ſcitate pollēs quie/
uit in pace.Hoꝝ omniū feſtum recolitur.3.
nōn februarii.

¶ De ſcō ſymeōe ꝓpheta ſene. LXXX.

Symeon ſenex & propheta noui
teſtamēti:de quo ī euangelio lu/
ce.2.multa preconia p̄dicantur:
ꝙ uidelicet fuit homo iuſtus &
timoratus & expectans conſola/
tionē iſrael: & ꝙ ſpūſanct⁹ erat in eo.Et ꝙ
reſponſum accepat a ſpūſcō non uiſurum
ſe mortem:niſi uideret xp̄ꝫ deum.Qui cum
ſpiritu ſibi diuino reuelate:puerū ieſum na
tum & ad templū a parentibus deferendum
didiciſſet: uenit in ſpiritu in templum die
dominice purificationis.Et cum inducerent
puerū ieſum parentes eius:feſtinauit ſymeō
ad portā templi & adorauit ieſum: & oſcu/
lans plantas eius accepit eum in ulnis ſuis.
Et benedixit deum dicens. Nunc dimittis
ſeruum tuum domine ꝛc. Et cum eſſet an/
norum.112.& uix poſſet ſeipſuꝫ regere:por
tauit puerum uſq; ad altare:iuxta illud. Se
nex puerum portabat puer autem ſenem re
gebat.Et tunc tradidit puerum matri domi
no offerendum.Et benedixit parentib⁹ieſu:
& prophetiam illaꝫ matri ieſu predixit:que
ſcribitur:ubi ſupra.Et qualiter gladi⁹ mor
tis filii animam genitricis per tranſire debe/
bat:perfectis autem omnibus ſecundum le/
gem redeuntibus parentibus ieſu ad domū
ſuam:& ſymeō ad propria rediuit. Et quia
promiſſioneꝫ diuinam obtinuerat:tertio die
in domino obdormiuit:& ſepult⁹eſt ī hieru
ſalem.2.nōn februarii. Hec in libro de infā
tia ſaluatoris.

¶ De ſcis phyllea & phylloronio & ſociis martyrib⁹.LXXXI

Phylleas & phylloronius in ciui/
tate egypti que appellatur tam/
nes paſſi ſunt. Qui phylleas ut
octauo eccleſiaſtice hiſtorie ha/
betur:& ut dicit hieronymus de

p̄fata urbe nobili proſapia ort⁹. Primo q̄dē honoribus in ſeculo fulgens liberalib⁹ ſciētiis eruditus fuit: deinde ad epiſcopatū ipſi⁹ urbis prouectus de martyrum laude uolumen inſigne compoſuit. Qui tempore perſecutionis cum multos de ſuo grege diuerſi ſex⁹ ordis & etatis q̄ſi innumere multitudis ad martyriū p̄miſiſſet: a preſide ciuitatis tentus & carceri mācipatus eſt. Qui cum a propinquis & dilectis blādis & lachrymoſis ſermonibus induceret̄: ut xp̄m negaret: & ipſe ecōtra ꝯſtantior p̄maneret: ex ſententia preſidis cū phylloronio eius diacono decollat̄ ſecundo nō. februarii.

¶De ſcis aquilino & ſociis mr̄ib⁹. LXXXII

AQuilinus: gemin⁹: galeſius: magnus: & donatus martyres rome foro ſymphronii paſſi ſūt. Quos oēs ꝓ ꝯfeſſione nomis xp̄i iuſſit urbis p̄fect⁹ capitali ſētētia uitā finire. 2. nō febr̄. ut dicit ado.

¶De ſancto giliberto ꝯfeſſore. LXXXIII

GIlibertus ꝯfeſſor gēmaleñ cenobii fundator anno. xxv. othonis impatoris primi claruit: qui apd̄ gorziam xp̄o potius q̄ ſeculo militabat: & i ipſo loco monaſterio ab eo fabricato & copioſe dotato ꝓpter amorē ſcē religionis in pace dormiuit. 2. nō. februarii. Cuius corpus relatum eſt ad gorziam urbem.

¶De ſcā agatha uirgine & mar. LXXXIIII

AGatha uirgo & martyr apud ciuitatē cathanieñ tempore decii paſſa eſt ſub quintiano ſicilie cōſulari. Qui cū eſſet ignobilis: libidinoſus: auar⁹: & idolis deditus beatam agathā ꝯprehendere nitebat̄: ut qa erat ignobilis tenēdo nobilē timeret̄: qa libidinoſus eius pulchritudine frueret̄: qa auar⁹ eius diuitias rapet: quia idolatra diis eā imolare cōpelleret. Ipſamq; detentā tradidit cuidā meretrici noīe aphrodiſie nouē filias turpiſſimas habēti: ut p dies. xxx. ſuaderēt ei: quo mō ei⁹ animū imutarent: mō leta ꝓmittēdo: mō p aſpera deterrēdo: que cū uti ſupra firmā petrā xp̄m imobiliter fundata: oīa ſibi ꝓmiſſa uel cōminata ꝯtēpſiſſet: & aphrodiſia hec q̄ntiano rettuliſſet: ipſe uirginem ad ſe adductā cui⁹ eēt ꝯditionis interrogauit. Cui uirgo ſe ingenuā & genere ſpectabili ꝓgenitā eſſe rn̄dit: addenſq; ꝙ ācilla xp̄i eſſet: hoc qd̄ magis eā igenuā redderet. Nam ſūma ingenuitas eſt: in qua xp̄i ſeruit⁹ cōprobatur. Cui cū q̄ntianus optionē dediſſet: aut diis ſacrificandi: aut diuerſa ſupplicia ſuſtinēdi. Virgo rn̄dit: ꝙ utinā uxor illi⁹ eēt talis ut uen⁹: & ipſe talis qualis iuppiter deus ſuus. Tūc q̄ntianus iuſſit eā alapis cedi. Et cū diuerſa ſibi tormēta cōminaret̄. Et illa ecōtra feras ignē & plagas & quaſcunq; penas ſe uoluntario animo paſſuram offerret: iuſſit eam in carcerem trahi: ad quem letiſſime & glorianter ibat: & quaſi ad epulas inuitata agonē ſuum dn̄o precibus cōmēdabat. Sequenti die inde educit̄: & ſacrificare contēnens in equuleo ſuſpenditur: & torquetur. Et cum in his penis delectari ſe diceret: iuſſit conſularis mammillā eius diutius torqueri: & tortam abſcidi. Que cum illum redargueret dicens: ꝙ confundi debuerat amputare i femina: quod ipſe in matre ſuxiſſet iuſſit eam iterum ad carcerem reduci: prohibens medicum quēcunq; ad eam ingredi: & panem ſibi uel aquam ab aliquo miniſtrari. Verum circa noctis medium uenit ad eā ſenior: quem antecedebat puer luminis portitor: dixitq; uirgini: ꝙ cum paſſa fuerat: ibi erat: & conſiderauerat māmillam eius poſſe ſalutem ſuſcipere. Illa uero omnem carnalē medicinam reſpuebat: ſed ſolum dn̄m ieſuꝫ habere ſe dicebat: qui uerbo curat oīa: & ſolo ſermone reſtaurat uniuerſa. Tunc ſenior ſubridens dixit: ſe a chriſto dn̄o miſſum eiuſdē eſſe apoſtolum petrum. Et continuo ab oculis eius diſparuit: uirgoq; ſācta ſe ꝑfecte ſanatam māmillamq; ſibi reſtitutam iuenit: & deo gratias infinitas egit. Cum ergo ex immenſo lumīe cuſtodes territi fugiſſent: & carcerem apertum reliquiſſent: rogauerūt eam quidam ex uinctis ut abiret: que omnino recuſauit: dicens ꝙ nolebat amittere coronam ſibi a dn̄o preparatam. ¶ Poſt quattuor dies reducta eſt ad quintianum: q eam ſanatam conſpiciens: & qualiter eā chriſtus ſanaſſet audiēs: iratus teſtas acutas iuſſit ſpargi: & carbones ignitos ſubterponi: & illam nudo corpore deſuper uolutari. Statimq; facto terremotu ciuitas tota concutitur: & cadente pariete ſiluinus & falconius conſiliarii iudicis opprimuntur: concurrente populo aduerſus quintianuꝫ & clamante ꝙ propter iniuſtum agathe cruciatum talia paterentur. Tūc conſularis ex una parte terremotum metuens: & ex alia populi ſeditionem non ferens per puſterulam auffugit: & uirginem i carcerem reponi mandauit: quo cum introiſſet: orauit ad dominum: ut ſuſciperet in pace ſpiritum eius. Finitaq; oratiōe cum ingenti uoce expirauit. ¶ Cum autem fideles corpus eius cum aromatibus condirent: & in nouo ſarcophago collocarent: apparuit iuuenis ſericis amictus cū pluſq̄ centum aliis albis indutis alias nunq̄ uiſus: qui ad corpus ueniens tabulam marmoream ad caput eius appoſuit: & clauſo tumulo cum omnib⁹ ceteris ab omnium oculis euanuit. In tabula autē ſcriptū erat ſic. Mentē ſanctā

ſpōtaneā:honorē deo:& patrie liberationē.
Quo miraculo diuulgato: nō ſolum xpiani
ſed etiam gentiles & iudei ſepulchrū uirgi-
nis uenerari cepunt. Quintianus uero dum
ad inueſtigandas eius diuitias ꝑgeret:& flu
mē in naui cum equis trāſiret:duo equi fre-
mētes:calceſq; iactantes:unus eū morſu ap-
petiit alter calce percuſſum ī flumine proie-
cit & necauit. ¶ Reuoluto anno circa diem
natalis eius mons etna ciuitati proximꝰ ru-
ctauit incendiū: qui quaſi torrens de monte
deſcendens & oīa ꝯburēs: ad urbē cū īpetu
ueniebat. Tunc paganoꝝ multitudo:uelum
quo ſepulchrū eius erat optum aripuit: &
contra igneꝫ oppoſuit. Statiq; in die natalis
eius ignis ceſſit & ulteriꝰ nō proceſſit: paſſa
eſt autē noñ februarii circa annū dñi.255.

¶ De ſancto ingenuino epō. LXXXV.

INgenuinus ſecūdꝰ eps ſabioneñ
fuit:ut ſcribit paulus ī geſtis lō
gobardoꝝ: quē preceſſerat ſcūs
caſſianꝰ:q imole imolatꝰ marty-
rium ꝯſumauit. Sabiona eni fuit
olī epiſcoaplis ciuitas metropolis aqleieñ:
nunc uero ſedes trāſlata eſt ī brixinā: & ſub
eſt ſalzburgeñ. Huiꝰ tpe longobardi italiā
occuparūt regnāte eoꝝ rege auſterich. Seue
rus eps in patriarchatu aquileieñ helie ſuc
ceſſerat. Quē ſmaragdus patricius cōpulit
cū quibuſdā aliis epiſcopis:cōicare ioāni he
retico archiepiſcopo rauēnati:q romanā ec
cleſiā ꝯtēnebat. Scūs uero igenuinꝰ cū ſan-
cto agnello tridentiñ: petro altiñ: iuniore
ueroneñ:hoſentio uicētiñ. Ruſtico taruiſiñ
fonteio feltrieñ: agnello eqliñ:laurētio bel
lūneñ:maxētio iulieñ: & hadriāo poleñ epi
ſcopis. Huic ſchiſmati non ꝯſenſerunt. Pro-
pter qđ omnes ꝑnominati ſci multas iiurias
ꝑpeſſi ſunt. Sanctus uero igenuinus actus ī
exiliū:in pace qeuit noñ.februarii. Cui ſcūs
ꝯſtantinꝰ ſucceſſit. Corpuſq; ipſius poſt mul
tos annos brixinā trāſlatū ē. Et ſanctꝰ albui-
nus eps brixineñ die quo migrauerat.ſ.noñ
februarii miraculis clarus eidē aſſociatur.
Hec frater bartholomeus.

¶ De ſancto adiuto epo: LXXXVI

ADiutus eps uieneñ eximie ſancti
tatis fuit. Cuius fide & induſtria
atq; doctrina mirabili ab infe-
ſtatione arriane hereſeos gallie
defenſe ſūt tpe gūdobardi regis
francoꝝ. Qui & uirtutibꝰ iſignis noñ febru
arii apđ uienā in pace dormiuit:ut dicit ado

¶ De quinquageſima. LXXXVII:

QVinquageſima ſignificat tēpꝰ re-
miſſionis. Et icohatur in domini
ca qua cantaꝛ. Eſto mihi ī deū:
& terminatur in ipō die paſche.
Inſtituta ē aūt ꝑpter ſupplectio
nem: & ꝑpter ſignificationē:& ꝑpter repre
ſentationē. ¶ Primo ꝑpter ſupplectionem:
quoniā cum debeamꝰ.40.diebꝰ ieiunare ad
ſimilitudinē xpi:& non ſint in.xl.niſi.xxxvi
dies ieiunabiles: quia in dñicis non ieiunaꝛ
propter letitiā & reuerētiā dominice reſur-
rectionis. Ideo pro ſupplectione dominica-
rum additi ſūt quattuor dies. Iteꝝ clerici ui
dentes ꝙ ſicut precedunt populū ordine ſic
debent precedere ſcitate per duos dies ante
illos quattuor ieiunare & abſtinere cepunt.
Et ſic ſeptimana una addita eſt:que & quin-
quageſima uocatur. ¶ Secundo propter ſi-
gnificationem: quoniam quinquageſima ſi-
gnificat tempus remiſſionis ideſt penitentie
in qua omnia remittuntur. Quinquageſimꝰ
enim annus erat iubileꝰ:qui erat ānus remiſ
ſionis: quia tunc debita remittebanꝛ: ſerui
liberabantur & omnes ad ſuas poſſeſſiones
reuertebantur. Per quod ſignatur ꝙ per pe
nitentiam dimittuntur debita peccatorum.
liberātur omnes a ſeruitute demonum:& re
uertuntur ad poſſeſſiones celeſtiū māſionū.
¶ Tertio propter repreſentationem. Nā qn-
quageſima non ſolum tempus remiſſionis ſi
gnificat:ſed etiaꝫ ſtatum beatitudinis repre
ſentat. Nam in.50.anno ſerui efficiebantur li
beri:in.50.die data eſt lex in monte ſina:& ī
50.die datus eſt ſpiritusſanctus apoſtolis.
Et ideo hic numerus beatitudinem repreſē-
tat:ubi erit adeptio libertatis: qđ oſtēditur
per ſeruitutis liberationem:cognitio uerita
tis qđ per legis dationem:& perfectio chari
tatis qđ per ſpiritusſancti iſuſionem. ¶ Nu-
merus etiam quinquagenarius eſt denarius
quincuplatus. Denarius uero ſignificat bea
titudinem ſanctis in fine mundi conferendā.
unde & paterfamilias ſuis operariis ī uinea
laborantibus:ſero contulit denarios ſingu-
los pro mercede. Hic autem denarius ideo
quinculpatur:quia.v. corporis ſenſus tunc
beatificantur. Hi enim per quinq; prudētes
uirgines deſignantur:que fatuis excluſis ad
nuptias cum ſponſo chriſto ingrediuntur.
Ideoq; denarius retributionis in.v.ſenſibus
quincuplandus ad quinquagenum iubilei
multiplicatus aſcendit. ¶ Tria autem ſunt
neceſſaria in epiſtola & euangelio dominica
li propoſita:ad hoc ut opera penitentie ſint
perfecta ſcilicet charitas que proponitur in
epiſtola:memoria dominice paſſiōis:&fides
que ſumiꝛ per illumiationem ceci:que duo
ponuntur in euangelio. Nam fides ipſa opa
facit acceptabilia:ſine qua impoſibile ē deo
placere:memoria paſſiōis facilia gregoriꝰ.
Si paſſio chriſti in animum ducitur: nihil ē
tam arduū qđ nō equo aīo tolereꝛ:charitas
autem facit eſſe ꝯtinua:qa ut idē dicit amor
dei nūq̄ eſt ocioſus. Operatur enim magna

ſi eſt. Si aũt opari negligit: amor dei nõ eſt.
¶ Vnde ſicut in principio eccleſia q̃ſi deſpe
rans clamauerat Circundederunt me ⁊c. Et
poſtmodũ ad ſe rediens adiuuari petebat di
cens Exurge dñe ⁊c. Ita iã hic ex ſpe uenie fi
ducia ↄcepta ꝓpter pniam orat &dicit Eſto
mihi in deũ ꝓtectorem : ubi q̃ttuor petit. ſ.
ꝓtectionem: firmamentũ: refugiũ: & ducatũ
Oẽs eni filii ſui: aut ſunt ĩ grã: aut in culpa:
aut in aduerſis: aut in ꝓſperis. Illis qui ſunt
in grã: petit firmamentũ: ut in ipſa gratia cõ
firment. Illis q ſunt ĩ culpa: petit refugiũ: ut
cõuertantur. Illis qui ſũt ĩ aduerſis: petit ꝓ-
tectionem: ut in ipſis tribulationibꝰ ꝓtegã-
tur. Illis qui ſunt in ꝓſperis: petit ducatum
ut in ipſis ꝓſperitatibus a deo innocẽter du
cant. Terminat autẽ quinq̃geſima in die pa-
ſche: quia penitẽtia ad nouitatẽ uite facit re-
ſurgere. Et qa in hebdomada qnquageſime
tempora tertie etatis recolunt: merito ſcõꝝ
patrum tertie etatis imediate geſta ſubſcri-
buntur: quoꝝ dies obitus ignorant. Quã-
uis eni de ſolo ſcõ abraham beatus hierony
mus diẽ dormitionis in ſuo calendario ſcri-
bat: uidelicȝ. 7. idꝰ octobr: quia tamẽ de nul
lo alio ipſius etatis certa dies feſtiuitatis re
perit: ne ipm abrahã primũ & ſolum etatis
tertie ab aliis ſepemus: ↄgruentiꝰ uiſum eſt:
ut de ipſo una cũ aliis acta ſubiiciamus.

¶ De ſcõ abrahã patriarcha. LXXXVIII

ABram quẽ deus ꝓpter eiꝰ fidem
addita ſibi una lrã quam nomini
uxoris detraxerat: uocauit poſt-
modũ abrahã patriarcha ſanctiſ
ſimus: nõ ſolum in ſcõꝝ catalo-
go eccleſiaſtici. 44. &primo matthei. 2. cap.
ſpecialiter nominat: ſed etiã ex textu ſacre
ſcripture in locis pluribus de fide: iuſtitia:
& obediẽtia cõmendatur. Hic cũ patre tha-
re habitans in arã cum eſſet annoꝝ 75. ad im
periũ dñi relictis patre & fratre nachor: e-
greſſus inde cũ uxore ſara ſterile & loth fi-
lio fratris aram: quẽ in filium adoptauerat:
& cũ omni eius familia & ſupellectile: ue-
nit ad terrã chanaã habitaturꝰ quã deꝰ eiꝰ ſe
mini ꝓmiſerat ſe datuꝝ: ueniẽſq; ad ſichem
iuxta uallẽ illuſtrem: que pentapolis dice-
batur a qnq; urbibꝰ ſodomorum: edificauit
ibi altare dño. Exinde ut dicit ioſephus pri-
mus ꝑ̃ſumpſit ꝓnunciare unum deum crea
torem cunctoꝝ. Inde tranſgrediens inter be
thel & ai aliud edificauit altare: &ultra pro
grediens habitauit in damaſco. Annus uero
ſubſequẽs q eſt. lxxvi. etatis abrahã. Primꝰ
annus ẽ repromiſſiõis dei facte ad eũ: a quo
uſq; ad egreſſum filioꝝ iſrael de egypto ſup
putantur anni. 430. poſt quos apoſtolus ad
gala. iii. dicit factam fuiſſe legem. ¶ Verum
ꝓpter famẽ que facta eſt: deſcendit abrahã
in egyptum: timẽſq; libidinem egyptioꝝ: ne
eum ꝓpter uxoris pulchritudinẽ occiderẽt:
dixit eam ſororem ſuã eſſe: ſicut & erat re ue
ra quia filia fratris. Et quia laudata eſt pul-
chritudo eius apud regem egypti: in domũ
eius ſublata ẽ. Sed deꝰ regis deſideriũ ĩpedi
uit: ne tãgeret eã ĩ egritudiẽ & tumultu cau
ſaꝝ: ut dicit ioſephꝰ. Cũq; ꝓ ſalute regis ſa-
crificarẽt ſacerdotes: per iram dei hoc acci
diſſe ſignificauerũt: eo ꝙ uxori peregrini in
iuriã inferre uoluiſſet. Sicq; rex egypti uxo
rem ſuam intactã abrahe reſtituit: & de cõ-
miſſo ueniam poſtulauit. ¶ Sane abrahã eo
tẽpore arithmeticã & aſtrologiam egyptiis
primus tradidit: a quibus poſtmodũ perue-
nerunt ad grecos. Reuerſus aũt abraham ex
egypto habitauit in loco: ubi fixerat taber-
naculum inter bethel & ai. Et cũ eſſet diues
ualde in auro & argento familia & iumentis
& paſtores eius cũ paſtoribus loth ꝓ paſcu
is rixarent: diuiſus eſt a loth nepote ſuo: &
dedit ei optionẽ eundi quo uellet. Loth ele-
git regionẽ circa iordanẽ fertilẽ & amenam:
& moratus eſt in oppidis ſodomorũ. Abra-
ham uero deſcendit ad conuallem mambre
iuxta hebron: & habitans ibi iuxta quercũ
uel terebinthum edificauit altare dño. Mã-
bre uero eſchol & anel fratres erant: & fede
rati ſũt abrahe: a quorum primogenito ual
lis cognominabatur. Ibi ꝓmiſit deus abra-
he omnẽ circũſtantem terram per quattuor
ꝑtes dare ſibi & ſemini eius. ¶ Poſt hec cho
dorlaomor rex helamitaꝝ cum aliis tribus
regibus quinq; reges ſodomorũ uicit ĩ bel-
lo: & tulit omnem ſubſtantiam eoꝝ: cũ loth
& omni ſubſtãtia eius. Quo audito abrahã
cum. cccxviii. uernaculis ſuis & tribus pre-
dictis fratribus mambre: eſchol: & anel ꝑſe
cutus eſt eos uſq; ad dan: & plurimis truci-
datis uictoriam obtinuit: & loth nepotẽ mu
lieres & populũ omnẽq; ſubſtantiam redu-
xit. Cui melchiſedech rex ſalem & ſacerdos
occurrit: & ſacrificium panis & uini primus
obtulit: cuiq; abraham decimas perſoluit:
ut infra de melchiſedech dicetur. Ab hac ui
ctoria pro remiſſione captiuorum dicunt q
dam initium habuiſſe iubileum: quod remiſ
ſio interpretatur. Et inſtitutus eſt anno qn-
quageſimo: quia tunc erat loth quinqginta
annorum. ¶ Poſt que abraham per inflãma
tionem ſacrificii diuinitus illapſam: accepit
ſignum de promiſſione ſobolis in ſtellarum
numerum multiplicande. Quod quia uti na
turaliter ĩpoſſibile deo credidit: de fide me-
rito commendatur. Tuncq; primum ſuſce-
pit filium ex agar ancilla cui nomen iſma-
hel: a quo iſmahelitarũ gens: qui & agareni
ab agar dicti ſunt: qui & poſtmodum uti ſa
re filii ſaracenoꝝ falſum nomẽ uſurpauerũt

¶ Deide abraham qui primo dicebatᷓ abrã a deo uocatus eſt abrahã: uxorq; ipſius que ſarai dicebatᷓ a deo ſara uocata fuit. Preceptũq; accepit diuinitus abraham ut ſe cum ſua ſobole circũcideret: ut inter cunctas nationes tali ſignaculo corpis electoꝝ uirorũ ſoboles noſcerentᷓ. Et cũ eſſet ãnoꝝ. 99. circũcidit ſe & iſmahelẽ filiũ ſuum annoꝝ. xiii ac omnẽ familiã ſuã ſexus maſculini. ¶ Iterum quoq; dñs abrahe: per ſubiectã angelicã creaturã appuit: filiũq; de ſara repromiſit: eãq; heſitantem redarguit: & abrahe ſodomoꝝ iteritum nunciauit. Tunc ſanctꝰ patriarcha beate trinitatis priꝰ myſterium itellexit. Cum tres uiros uidit & unũ adorauit: quos & hoſpitio ſuſceptos fertili ꝯuiuio refecit: ubi trinitatis expreſſe myſterium põitur. Cum abrahã nunc ad unũ nunc ad tres loquitᷓ. Ipſeq; deus in tribus appentibus angelis: nunc ſingulariter nunc pluraliter uiꝝ ſanctum affatᷓ. Abraham poſt hec pegrinatus in geraris ſarã uxorẽ ut fecerat ĩ egypto ſororem eſſe dixit: & ſimile necis periculuꝫ ſimili modo per dei ꝓuidentiã euaſit. Cum uero eſſet annoꝝ. c. corpuſq; iaꝫ hẽret mortuum naturaliter ad generandum: ſara uero ſterilis & nonagẽaria eẽt. iuxta repromiſſionem dei ad eos factam natus eſt iſaac: qui & octauo die iuxta diuinũ mandatũ circũciſus eſt: anno ab inſtitutione circũciſionis ꝑo: ab ortu uero iſmahelis. 14. Ablactato uero iſaac: & aliquantulum excreſcente dũ cũ iſmahele luderet & eum ille uti maior in ludo leſiſſet: cum etiam ut dicunt hebrei iſmahel aliqua idola de terra finxiſſet: & iſaac ad ea colenda inducere uellet ad inſtantiã ſare: abraham iſmahelẽ cũ matre ſimul eiecit: ſed dñs iſmahelẽ cuſtodiẽs. xii. duces tribuum ſuaꝝ ex eo multiplicãdos procreauit. ¶ Dei de abimelech rex geraris timẽs abraham ditatum & multiplicatũ: cum fichol principe exercitus ſui ad eũ uenit & cum illo ad puteum fedus iniit: ubi & abrahã nemꝰ plãtauit. ¶ Cũ autem abrahã adhuc habitaret in berſabe & iſaac eſſet annoꝝ. xxv. uel ut quidam aſſerunt. 40. dñs fidem & obedientiã ſci patriarche tẽtare uolens: non quia neſciret: ſed ut nobis exemplũ inoteſceret: precepit eidẽ imolare filiũ ſuum iſaac in monte moria: in quo poſtea templũ dñi a ſalomõe edificatũ eſt. Quod quidẽ ille creatori ſuo amplius q̃ ſuo affectui cupiẽs deſuire adimplere curauit. Et dũ cum aſſumptis duobꝰ pueris & filio ſine uictima pgeret: & dimiſſis famulis natus parentẽ ubi eſſet uictia quereret: adhuc abraham eidem diuinũ mãdatũ noluit reuelare: dicẽs ꝙ deus ſibi de uictia ꝓuideret. Cum aũt ad montẽ peniſſent: refert ioſephꝰ uerba patris ad filiũ dicentis: quia ſicut ex uoluntate dei igreſſus fuerat mundũ mirabiliter: ſic dei uoluntate neceſſe erat ei egredi inuſitanter: quẽ dñs quidẽ iudicaſſet non egritudine non bello nõ aliqua paſſione humana uitã finire: ſed cũ orationibus & ſacrificiis aĩam ipſius ad ſe reuocare: & ꝙ non dubitaret quia infallibiliter deus eũ ſuſcitaret: ob ꝓmiſſiones iplendas. Et ſic iſaac imolandus libẽs acceſſit ad arã. Sed nunq̃ credẽtibus dura diuinitas permãſit. Nam & deus angelica uoce ſuſpẽdit abrahã a filii nece oſtendens ei quẽ imolaret pro filio arietẽ: ut abſq; pietatis diſpendio tantũ ſacrificiũ cõſumaretur: In hoc mortẽ xpi pfigurans: ut ſicuti reſeruato iſaac aries imolatur: ſic diuinitate in xpo ſuata humanitas in cruce patitur. Ex hoc forte quidã codices autumant ſacrificium abrahe eodẽ anni die cũ xpi paſſione ꝯcurriſſe ſcilicet. viii. cal. aprilis: quo etiam die tradũt melchiſedech primũ ſacerdotem & regẽ: panis & uini deo primitꝰ myſterium obtuliſſe. ¶ Reuerſo aũt abraham ad ꝯualleꝫ mãbre: mortuaq; ſara eiꝰ uxore: miſit ſuũ ſuũ eliezer ad meſopotamiã ſyrie ad nepotẽ ſuum bathuelẽ filiũ nachor: adiurans eum ut filiã nepotis ſui de cognatione ſua filio ſuo uxorem aſſumeret. Qui recto gradu pueniẽs ad domũ bathuelis: cũ eſſet adhuc in agro & expectaret diuinitus iſpiratus uxorem iſaac predeſtinatã rebeccha bathuelis filii nachor filiã nunq̃ ſibi uiſam cognouit. Cogitans ut quecũq; puella ad hauriendam aquã pgens ſibi potum peteti quin etiam camelis aquã preberet: ipſa futura iſaac ꝯiũx eſſet. Que oĩa cum in rebeccha cõtigiſſent: ſeruuſq; cũcta patri narraſſet: dedit ei pater puellã in uxorẽ iſaac deſpõſandam. Quam ſecum adductam: iſaac deſponſauit cum eſſet annoꝝ. 40. uel ſecũdum quoſdã. 50. & in tantum eam dilexit: ut dolorẽ qui ſibi ex matris morte acciderat temperaret. ¶ Abraham uero aliã duxit uxorem nomine cethuram quam quidam dicunt agar ancillã eius fuiſſe: & ex ea plures genuit filios quibus & munera dedit & eos ab iſaac ſepauit. Illi uero ut heredi omnem poſſeſſionem ſuam tribuit. Et poſtq̃ genuerat iſaac ſuper uixit annis. 75. uidelicet uſq; ad. xv. annum natiuitatis iacob & eſau. Sicq; cum eſſet annorum. 175. in ſenectute bona mortuus eſt. Et ſepultus eſt in ſpelunca duplici quam emit ab effron in ſepulturam generis ſui: ubi & ſara eiꝰ uxor ab eo fuerat tumulata. Dies autem dormitionis abrahe ſecundum hieronymum fuit. vii. idus octobris: hec ex libro geneſis a. c. xii. uſq; ad. xxv. incluſiue: & ex dictis ioſephi hieronymi & hiſtorie ſcholaſtice: atq; ex chronicis guilelmi.

¶ De ſancta ſara matre. LXXXIX.

SArai quã ꝓpter eius incredulitaté detracta una lr̃a eiꝰ nomini & addita nomini abrahe deꝰ ſarã noiauit: filia fuit aram fr̃is abrahe: & ipſius abrahe ꝯſobrina. i. neptis ex fratre. Nam eo tp̃e ad augendum & multiplicandũ genꝰ humanũ cuiuſcunqꝫ gradꝰ ꝑter ſororem ꝯiugem accipe licebat. Hec cũ ſterelis eſſet: agar egyptiã ancillam ſuam abrahe dedit uxorem: ex q̃ ſuſcepit filiũ iſmahelé. Deinde ꝓmiſſiõe ſibi a deo fcã cũ eſſet annoꝝ. 90. ex abrahã centenario filium ꝯcepit: & pepit: quẽ uocauit iſaac. Et cũ aliquantulũ creuiſſet puer: & cũ iſmahele luderet: ꝑpendit ſara: ꝙ iſmahel de luto idola finxerat: & iſaac ad ea coléda ꝓuocabat: uñ & uiro inſtitit: ut ancillã cũ filio a ſe eiiceret: ne filius innocẽs iſmahelis malitia fedaret̃. Supuixit autem ſara nato iſaac ãnis 37. Et cũ eſſet ãnoꝝ. 127. mortua eſt: & a uiro ſepulta in hebron ĩ ſpelũca duplici: quã abraham emit imperpetuam ſui & ſuoꝝ poſſeſſionem ſepulchri. hec unde ſupra.

❡De ſcõ melchiſedech rege. XC

MElchiſedech rex ſalẽ: que poſtea dicta eſt hieruſalẽ: cui apoſtolus paulus ad hebreos. 7. ſcitatis teſtimoniũ ꝑhibet: in pleriſqꝫ ſacre ſcripture locis ſanctiſſimꝰ noiat̃. Cuius tñ genealogia ſ̃m apoſtolũ ſubticet̃ xp̃m in hoc ꝑfigurãs: q ſ̃m humanitatẽ p̃re caruit: & cuiꝰ ſ̃m diuinitatẽ generatio narrari neqt. Hunc tñ hebrei autumant ſem filiũ noe fuiſſe: & uſqꝫ ad iſaac tẽpora uixiſſe: & oẽs primogenitos a noe uſqꝫ ad aaron ſacerdotes extitiſſe: q in cõuiuiis & oblationibus populo benedicebant: & primogenita recipiebãt. Siue aũt melchiſedech idem q & ſem fuerit: ſiue alter extiterit: hoc ex diuina pagina exp̃ſſũ habemus: ꝙ rex & ſacerdos fuit q & primũ & aliis inuſitatũ ſacrificiũ deo in pane & uino obtulit: cui etiã abrahã uti uero dei oipotẽtis ſacerdoti decimas exoluit. In qbus oibus xp̃m exp̃ſſiꝰ deſignauit: qui & rex iudeoꝝ & hieruſalẽ ex regis dauid carne ꝓgenitus fuit: quẽ & magi ab oriente uenientes: ut regem iudeoꝝ adorãt: & pilatus impii romani uicariꝰ in titulo cruci ſuppoſito regẽ iudeoꝝ affirmat. Hic etiã ſacerdos uerꝰ extitit ſacrificiũ ſui corporis & ſanguis imaculatũ ſub ſpẽbus panis & uini deo offerens: oblationẽqꝫ melchiſedech ꝑfiguratam adimplẽs. De quo pater eiꝰ ſ̃m carnẽ dauid ꝓphetauerat dicens. Tu es ſacerdos ieternũ ſ̃m ordinẽ melchiſedech. Ablato eni ſacerdotio aaron qđ fuit ad tp̃s: ſacerdotiũ melchiſedech in xp̃o innouatũ eternaliter cõfirmatur. Cui etiã uti uero & legitimo ſacerdoti ois laicoꝝ decimatio ꝑſoluenda debet̃: & ꝑ ꝯſequens eiꝰ uicariis in eccleſie regimĩe ſubſtitutis: q & eius idem ſacrificiũ adminiſtrant. Quõ aũt melchiſedech: aut q̃ morte: uel ubi: ſeu quo tp̃e uita exceſſerit: ignorat̃ imo ꝙ aliqñ mortuus ſit oĩno ſilẽtio preterit̃. In hoc etiã xp̄i ſacerdotis typũ repñtãs qui & ſi in carne aliqñ paſſus fuit: imortalis tamen ex reſurrectione factꝰ nunq̃ de cetero moriturꝰ ab eccleſia predicatur.

❡De ſancto loth. XCI

LOth filiꝰ aram fr̃is abrahe naturalis: abrahe uero filiꝰ adoptiuꝰ fuit: cuius ſarai ſororẽ idẽ abraham in ꝯiugiũ accepit. Hic cũ adoptiuo patre & naturali patruo de aram in terrã chanaã ꝓgreſſus ẽ & poſt modũ ab eo diuiſus habitauit in oppidis ſodomoꝝ: ut dictũ eſt ſupra. Hic etiã cũ ipſis regibꝰ achodorlaomor helamitaꝝ rege captus ab abrahã redemptus eſt. Cũ autẽ dñs ꝓpter uitiũ abominabile ſodomiticũ qnqꝫ ciuitates ſodomoꝝ. i. ſodomã: gomorrã: adama: ſeboim: & ſegor ſubuertere decreuiſſet: que in ꝯfinio arabie & paleſtine poſite erãt. Loth abrahe nepotẽ ꝓpter eiꝰ iuſtitiam & abrahe p̃ces ſaluare diſpoſuit. ❡ Venienteſqꝫ duo ãgeli ſodomã ueſpe miſſi a deo ad eius ſententiã exequẽdã: apud loth hoſpitati ſunt. Quos ſodomite iuuenes putantes: & eis abuti uolẽtes: ad domũ loth inſultũ fecerunt: ut uiros ad ſe educeret. Quos ille defenſare ſtudens: duas filias ſuas uirgines deſponſatas qdem ſed nõdũ uiris cognitas eis illudendas tradere uoluit. Quod illi renuẽtes: & ut iuuenes ſibi daret inſtantes: ab eiſdem angelis cecitate ꝑcuſſi ſunt: ita ut ianuas uidere non poſſent. Tunc angeli emiſerũt loth de ciuitate cũ duabꝰ filiabus & uxore: duobꝰ generis ſuis exire nolẽtibus: & ꝓpter loth pepcit dñs ciuitati ſegor: ne cum aliis ſubuerteret̃: ad quã loth declinare ꝓpoſuit forte qa minor erat aliis quattuor ſubuertẽdis: uel minus peccauerat. Admonueruntqꝫ angeli loth: ne qs eoꝝ poſt tergũ reſpiceret ❡Cũ aũt ſol ortus fuiſſet: & loth ĩ ſegor ĩtroiſſet: ſubuertit deꝰ q̃ttuor ciṫates reliq̃s ſodomoꝝ cũ puulis & mulieribꝰ & pecudibus & oibꝰ hoibꝰ exiſtẽtibꝰ ĩ eis: que ſulphure & igne celico cõbuſte ſunt: & in fauillam redacte. Reſpicienſqꝫ uxor loth poſt ſe: uerſa eſt ĩ ſtatuã ſalis. Cum aũt nec etiã ĩ ſegor loth ſe tutum reputaret: aſcendit & habitauit in mõte: ubi duabꝰ noctibus a duabꝰ filiabus ſucceſſiue inebriatus cũ eis concubuit: & utraqꝫ ipſaꝝ ex eo filiũ genuit. Maior filium ſuũ uocauit moab: ipſe eſt pater moabitaꝝ: minor uero ſuũ natũ appellauit amon: ipſe eſt pater amonitaꝝ. Nec peccauit loth cũ filiabꝰ coeũdo: qa ipſas nõ cognoſcebat:

quãuis peccaſſet ſe inebriãdo : uel forte nec
etiam in ebrietate deliq̃t:quia uirtutem uini
noue regiõis nõ cognouit:ſicut nec noe quã
do inebriatus ẽ.Forte etiã filie minus pecca
uerunt: que nõ ꝯcupiſcẽtia ducte:ſed ut ſal
uarent ſemẽ de patre ꝯcũbendi ſecũ modum
inuenerunt:putantes oẽs homines mundi ſi
cut & ſodomitas incendio piſſe & ſicut alias
diluuio audierant eſſe factum.Potiſſime q̃a
ſ̃m diluuium ignis extitiſſe putabant:q̃d fu
turum intellexerãt prophetatũ.Si autẽ loth
peccauit credẽdũ eſt ipſum penitẽtiã egiſſe
Alioquin in ſcõꝝ collegio non poneretur.
Quod autẽ ſcũs nominandus ſit:non ſolum
ex teſtimonio petri apoſtoli in ſ̃a epiſtola.
c.2.ꝓbatur :ſed etiã ex geñ. teſtimõio ubi
ſolus ipſe iuſtus inter cũctos unius ciuitatiſ
peccatores homines nominat̃. Quis autem
aut q̃n uite ſue finis fuerit:ulterius nõ legit̃
hec unde ſupra.

¶De ſcõ iſaac patriarcha. LXXXXII.

ISaac patriarcha abrahe filiꝰ q̃a
in ſcõꝝ patrũ catalogo ꝯſcribit̃
eccleſiaſtici. xliiii.p̃ ꝑ̃promiſſio
nẽ ãno.c. patris natꝰ octauo die
circũciſus:a deo in tantũ dilectꝰ
fuit : ut tentans patrẽ de eodẽ ſibi exhiberi
holocauſtum mandaſſet:& eius obediẽtia ꝓ
palata ꝑ ipſo arietẽ ꝯmutaſſet:& eũ a mor
te reſeruaſſet:que oĩa in abrahe legenda ſu
perius dicta ſunt.Cum ergo iſaac eſſet anno
rum.xl.& rebeccham bathuelis filiã duxiſ
ſet uxorẽ ut iam pretactũ eſt:in geraris pe
regrinatus ẽ & ibidẽ in opibus multiplica
tus:ubi & fedus cum abimelech iuramento
firmauit:& dominũ ſibi pollicentem que &
patri ſuo promiſerat audiuit.¶ Cum ergo
rebeccha uxor eius.xx.fere annis ſterilis ex
titiſſet: orante pro ea uiro ſuo:ut impleret̃
promiſſio:tandem duos geminos cõcepit.
Quoꝝ mutua colliſione adiuicem afflictio
nem in utero ſubſtinuit. Conſultoq; dño &
accepto de duobꝰ populis ex eis naſcituris
diuino oraculo:geminã prolem edidit anno
iſaac .lx. Primo egreſſus rufus & hiſpidus
dictus ẽ Eſau:qui & edom:a quo gens idu
meoꝝ.Secũdo natus dictus eſt Iacob : quia
plantam fr̃is manu tenebat:qui poſtea iſrael
nominatus eſt:a quo iſraelite : qui nunc iu
dei deſcenderunt . Cum ergo adoleuiſſent
eſau factus eſt uenator & iacob agricola &
paſtor in tabernaculis habitabat.Pater dili
gebat eſau q̃a primogenitus:& q̃a de uena
tionibus eiꝰ ueſcebat̃ libẽter . Mater uero
diligebat iacob pro eius ſimplicitate ac etiã
diuina inſpiratione.Cum aũt iacob lenticu
lam coxiſſet: & eſau laſſus de agro rediret:
& de pulmẽto fr̃is peteret:illeq; ſibi dare re
cuſaret:uendidit ſibi eſau primogenita ſua:
ea paruipẽdens:& ſe morituꝝ putans niſi in
inſtanti comederet:deditq; ſibi primogenita
ꝑ edulio lentis: & iurauit talẽ uenditionem
ſe ratũ habituꝝ.Et quia lenticula ſulua erat
& hebraice edom fuluũ dicitur : extũc eſau
uocatus eſt edom. Erant autem primogẽita
dignitates quas habuerunt primogeniti icõ
gnatiõibꝰ ſuis uſq; ad aarõ:uidelicet ueſtes
ſpeciales quibus induebant̃ tantũ in ſacrifi
ciis offerendis:& receptio finalis benedictõ
nis a patre. Ipſe uero in ſolẽnitatibꝰ & con
iugiis benedicebat minoribus: & in his du
plam ciboꝝ benedictionẽ percipiebat:Simi
liter & in diuiſione hereditatis. Nec pecca
uit iacob fr̃em eſurientẽ non reficiẽdo gra
tis ſ̃m gregorium:quia laborabat ille uitio
gule:non nature neceſſitate.¶Cum autẽ ſe
nuiſſet iſaac & uidere non poſſet mandauit
eſau primogenito ſuo de uenatiõe ſibi cibos
pari ãteq̃ moreretur:ut ſibi benedicere poſ
ſet.Quo ad uenandũ egreſſo iuſſit rebeccha
iacob filio ſuo:ut ſibi afferet duos hedos o
ptimos:ex quibus eſcas gratas faceret patri
ſuo:ut ſibi pro eſau benedictionẽ daret. Et
cum ille ex hoc ſe deprehendendũ dubita
ret:& fortaſſe maledictionẽ pro benedictio
ne recepturum:proteſtata eſt mater ꝙ talis
maledictio in ſuum caput uerteretur: dum
modo iuſſa per filium ꝯplerent̃. Quod cuꝫ
iacob perfeciſſet:patis cibis iduit iacob ue
ſtibus eſau ualde bonis : quibus ut dictũ ẽ
primogeniti utebãtur.Pelliculaſq; hedorũ
manibus & collo circundedit: ut ſimilitudi
nem fr̃is qui piloſus erat exprimerẽt:iacob
ergo cibis acceptis: & patri iſaac allatis cũ
ipſuꝫ minime cognouiſſet de cibis comedit:
& palpato illo putãs eſau: iacob poſtmodũ
benedixit. Egreſſo igitur iacob uenit eſau :
& cibos patri intulit ac beneditionẽ petiit.
Quo audito expauit iſaac uehemẽti ſtupo
re:& in hac extaſi uidit i ſpiritu ut ait come
ſtor a dño hoc factum eſſe: & ſignificationẽ
pie fraudis intellexit:& ideo non iraſcẽs q̃d
fecerat confirmauit. In hoc autẽ facto ut ait
gregoriꝰ:non peccauit iacob nec ꝑ fraudem
benedictionẽ primogeniture ſurripuit: ſed
ſibi debitam accepit : quam alias pro lentis
edulio a fr̃e ꝯpauit. Nec falſo dixit pr̃i ſe eẽ
eſau :q̃a erat ipſe non perſona ſed primoge
niture dignitate ſicut ioannes helias non na
tura ſed uirtute. Benedictus eſt aũt:non ſ̃m
intentionẽ patris que ad eſau erat:ſed ſecun
dum uirtutẽ uerborũ que proferebat.Sicut
ep̃s qui ordinauit clericum alienũ: quẽ cre
didit eſſe ſuum:& tamẽ uere eſt ordinatus.
¶Superuixit autẽ iſaac poſt natos eſau & ia
cob annis.120.Et ſic annoꝝ.180.ſenex & ple
nus dieꝝ mortuus eſt. Et ſepelierunt eũ fi
lii ſui i ſepulchro paterno:q̃d eſt i hebron

in ſpelunca duplici: de qua dictū eſt ſupius Hec ex libro geñ.a cap.25.uſq; ad.28. & ex dictis hieronymi:ioſephi:&comeſtoris:atq; ex chronicis guilelmi.

¶De ſcā rebeccha. XCIII

REbeccha filia bathuelis filii nachor fris abrahe & iſaac neptis ex auunculo ꝓgenita:eidē iſaac n uxorem dina diſpenſatiōe queſita fuit:ut ſupius in geſtis abrahe continetur.Hec multo tpe ſterilis duos poſtmodū geminos edidit natos: eſau uidelicet & iacob . Et qa naturale eſt:ut mater ſemp ꝑdiligat:quē pater minꝰ amat.Rebeccha iacob ꝑdilexit : quē iſaac reſpectu eſau quodāmō ꝯtēpſit.Et de matris ꝯſilio acꝓuidentia ſūma adhibita cautela minor maioris benedictionē accepit:ut ſupius dictū eſt Eadēq; circūſpectiōe iacob ab eſau ira ſaluauit:dū ipm ad tps ad laban auūculū ſuū & ipſius rebecche germanū i meſopotamiā trāſmiſit:ut mortē euaderet:quā ſibi fuerat eſau cōminatꝰ . Quo apud laban cōmorāte p ānos.20.ut dicet :anteq̄ inde rediret : rebeccham deceſſiſſe credit : quo aūt tpe: uel quō ſcripture textu ſilentio ꝑteritur.

¶De ſcō iacob ſiue iſrael pȓiarcha.XCIIII

IAcob qui &iſrael pȓiarcha iſaac filius:&ipſe ſcōꝝ patꝝ catalogo ſcriptus eccleſiaſtici.44.āno patris.60.cū eſau ꝯgenitꝰ eſt. Hic poſtq̄ fris benedictionē diuina diſpenſatione ſurripuit:ut ſupra ꝓximo dictum eſt:a fratre exoſus:de ꝯſilio matris ad laban auunculū ſuū in meſopotamiā ꝯfugit ubi in itinere iuxta luzā dormiens:ſcalam e terra ad celum erectā:p quā angeli aſcendebant:& deſcendebant:uidit:&dn̄m ſūmitati ſcale innixū ſibi terrā & benedictionē ſeminisꝓmittentē audiuit.Perueniens aūt ad laban.14.eidem annis ꝑ duabꝰ filiabꝰ ſuis lia & rachele ſ̄uiuit.Cum enim laban cū iacob pepigiſſet:ut ſibi.7.annisꝑ filia ſua minore rachele:quā ipſe amabat ſeruiret.Et cōpleto ſeruitio.7.annoꝝ: iacob uxorem ſuā expeteret:laban nuptiis celebratis noctu liam filiam ſuā maiorē i thalamo collocauit:cui ancillā zepham tradidit:cum q̄ iacob rachelem arbitrans nocte dormiuit.Cū aūt mane liam cognouiſſet:& de hoc ſocero ꝯqueſtus eſſet:excuſauit ſe laban :nō eſſe de more patrie:ut minores filie āte maiores nuptui traderent .Promiſit quoq; ſibi poſt.7.dies rachelem datuꝝ: & ſic iacob utrāq; ſororem habituꝝ ꝑ ſeruitio.7.alioꝝ annoꝝ futuroꝝ quo ſibi ſeruire debuiſſet:cōpletaq; hebdomoda eidem rachelē tradidit : cui ancillam balan noie dedit:iacob quoq; ſocero.7. aliis annis ꝑ lia iam obtēta ſeruiuit. ¶Genuit quoq; iacob.12.filios ex uxoribus & earum ancillis.Ex lia habuit ruben:ſymeon: leui: iudā:& iſachar:& zabulon:& unā filiā noie dinam.Ex ancilla lie zepha gad:& aſer. Ex ancilla rachelis bala dan:&neptalim.Ex rachel ioſeph : & beniamin . Finitis uero. 14. annis ſeruitiiꝑ uxoribus ſuis iacob a laban diſcedere uoluit: ſed laban adhuc ipſo reqrēteꝑ alio ſeptēnii ſ̄uitio iacob remāſit:poſtulauitq; iacob pro precio quicquid naſceret uarii coloris ex gregibꝰ:quos paſcebat: quod annuente laban iacob nouam nature ſtropham cōmētatus cōtra naturā arte naturali pugnauit:uirgas.ſ.uarias in canalibus ponēs.& in feruore diei dū ad potandū auide pecora ꝑgerent:& accēderent ad coitum oues & capras aſcendi faciens:ut tales fetus cōciperent:q̄les umbras arietū &hircorum ſupra ſe aſcendentium in aquis ꝯſpicerent. Varius eni erat color umbraꝝ: ſicq; multitudine agnoꝝ & hedoꝝ uarii coloris naſcentium:iacob ultra modū ditatꝰ eſt . ¶Iacob igitur ioſeph nato ꝯpletis annis.20.apud laban:nec ualens uigeſimūprimū pficere propter nequitiā laban:q mercedē eius pluries mutauerat:cum uxoribꝰ& filiis & ſubſtātia ſua clam diſceſſit. Quē laban iratus pſecutus eſt cū cognatis & amicis:ſed ipſum dn̄o cohibēte:ne iacob noceret:inito ſecū ſedere reuerſus eſt in pace filiabus & nepotibꝰ deoſculatis. ¶Iacob uero ceptum iter pagēs angelos dei ꝯfortantes ſe cōtra fris ſui eſau iram:quē ualde timebat:obuios habuit: & ante aurorā cum ſibi apparēte angelo lucta dimicauit:q & eius femoris neruū tetigit: & ſtatim emarcuit:& nomē iſrael impoſuit: atq; quia cōtra fratrē inuictꝰſtaret:eidem ꝑ dixit.Iacob uero ad placandū animū fratris munera ſibi p nuncios miſit:ipſe autem ſubſequēs filios & uxores ac familiā & iumenta i duas turmas diuiſit. Cui eſau cū quadringentis armatis occurrens:& munera eius recuſans:ipm cū uxoribus & filiis ſuis amabiliter cū amplexu & oſculo ac fletu ſuſcepit: & in ſeyr reuerſus eſt.¶Tranſacto uero iordane iacob habitauit in agro ſichem : quem emit a rege emor.Et tunc dina filia eiꝰegreſſa:ut mulieres regionis uideret:corrupta ē a ſichem filio emor.Quā poſtmodū in cōiugium petēs:ſymeon & leui doloſe egerunt: ut filius emor cū patre & populo iuxta ipſorum ritum circūciderent :aſſerentes ſe ſororem icircūciſo homini copulare non poſſe: quod ſi facerent:nedū dinā filio regisꝑmiſerunt tradere:ſed etiā cū eoꝝ populo connubia ꝯfederare. Cū aūt omnes mares circūciſi fuiſſent:& ꝑdolore inciſionis tertio die in lectis iacerent.Symeon & leui arreptis gladiis urbem aggreſſi ſunt:cunctiſq; maribus

interfectis cetera diripuerunt. Vnde territus iacob propter icolas terre: ſed cōfortatus a dño receſſit. Peruenienſq; bethel edificauit altare: & iuxta id qđ prius in itinere meſopotamie dño uouerat: ibidē obtulit holocauſtum. Egreſſus igit iacob de bethel uenit uerno tpe ad terrā que ducit effratā .i. bethleem. Ibiq; cum rachel filiū pepiſſet: & pre dolore ptus moreret: uocauit eū bēnoni .i. filius doloris. Pater uero uocauit eū beniamī .i. filius dextere. Ibiq; rachele ſepulta: iacob peruenit ad terrā chanaam. Et cum eēt annoꝝ .120. patrē ſuūm iſaac mortuū ſepeliuit. Erat autem iacob annoꝝ .91. qñ genuit ioſeph. Et cū eēt ioſeph annoꝝ .39. iacob deſcēdit in egyptū in animab⁹ .70. qui tūc erat 130. annoꝝ ut in proximo dicetur. Qui poſtea uixit in egypto annis .17. Et ſic iacob annoꝝ .147. uidēs apropiquare obitū ſuū uocauit ioſeph filium ſuum adiurans eū ut ipſ ſepeliret ubi abrahā ſepultus fuerat. Conuocatis autem omnibus filiis ſuis benedixit eis ac pphetice multa uētura predixit de diuiſione terre promiſſiōis ad litterā: & de futuro ſtatu .xii. tribuū: aptiſſime aūt de utroq; xpi aduētu. Et poſthec i pace dormiuit. quē filii aſſumentes portauerūt in hebron: & ibi eundem ſepelierūt: cū patrib⁹ ſuis. Hoc ex geñ. a. c. xxviii. uſq; ad .xxxvii. & ex a aliis libris quibus ſupra.

De ſancta rachel. LXXXXV.

RAchel filia laban filii bathuelis filii nachor fris abrahe & iacob neptis ex auūculo pcreata i uxorem iacob diuinā diſpenſatiōe a patre tradita eſt. Pro qua ut ſupra proxie dictū eſt: iacob laban ſuierat .7. annis. Et uidebant ſibi dies pauci pre amoris magnitudine qua ipſam adamauit. Nam ſororē liā quaſi coact⁹ accepit. Quia tñ dei iuſtitia exigit ut minus accepti i aliquo ſubleuent: Vidēs deus ꝙ iacob rachelē prediligeret eā multo tēpore ſterilitate damnauit: liam autē multis filiis fecundauit. Cū autē cōtēplatiōe filioꝝ amor lie ſororis dilectioni adequatus eēt in iacob: tunc & rachel parere cepit. Peperitq; primū ioſeph iacob iā 91. āno etatis agēte ut .ſ. ioſeph⁹ tradit. Poſt quē annis .xii. genuit beniamī & in puerpio deceſſit: quā iacob i effrata que ē bethleem ubi & filiū peperat ſepeliuit: & titulū eius iſcriptionis deſuper appoſuit. Prefate tres ſāctiſſime matres .ſ. ſara rebeccha: & rachel i multis ſacre ſcripture locis cōmemorātur: & eaꝝ celebris ſanctitas recolit. Specialiter autē petrus in prima epiſtola .c.3. de ſanctitate ſare mētionē facit: ꝙuis & ceteras cōmēdare in genere uideat: propter qđ merito in ſcāꝝ mulieꝝ catalogo deſcribunt que tātorum uiroꝝ cōiuges & factoꝝ filioꝝ meruerunt eſſe genitrices. Ioſephus etiā eas inter ſcās hebreoꝝ matres imo pre ceteris cōmemorat. Hec omnia unde ſupra collecta ſūt.

De ſanctis duodecim patriarchis filiis iacob. LXXXXVI.

DVodecim patriarche filii iacob a quibus .xii. tribus iſrael deſcenderunt: ab eodē ex duabus eius uxoribus: rachele & lia: & duabus ancillis zelpha & bala progeniti fuerūt: quoꝝ nomina hec ſūt: ruben: ſimeon: leui: iudas: iſachar: zabulon: gad: aſer: dan: neptalim: ioſeph & beniamī. Hos enim in ſcōꝝ numero ponendos iducunt: non ſolū paterna ſciſſima merita: quoꝝ illi imitatores fuiſſe creduntur: ſed etiā eoꝝ in multitudinē filioꝝ iſrael inumera generatio diffuſa. Quod ut ipſoꝝ ſcitas plenius inoteſcat ex omni tribu eoꝝ .xii. milia ſignatorū in apocalypſi deſcribunt: ut ſic ex electis filiis parentes eoꝝ ſci ꝯprobentur. Excepta ſola tribu dan: que ideo in nouo teſtamēto repellitur: non ex ulla pgenitoris culpa: ſed quia ex ea xpo cōtrarius antixps naſciturus dicit. Verū & ſi ex eiſdē patriarchis aliq peccauerunt in aliquo: utpote ruben q patris ꝯcubina abuſus eſt: uel forſitan oēs: quādo ioſeph iuſtum in egypto uendiderunt: pie creditur eoꝝ culpas āte mortē p penitētiā fuiſſe deletas: ut patrū ueſtigia imitātes oēs ex hac luce ſine delicto migrarēt. Cōfirmatur etiam hec opinio ex .xii. teſtamētis ipoꝝ: que in hebreorū codicibus repta nup in latinū tranſlata ſunt: que uincentius in ſpeculo ponit. In quibus de aduētu xpi & articulis humanitatis tot & tanta myſteria uaticinata ꝯtinētur: ut uideantur dino afflati ſpiritu non futuram prophetiā predixiſſe: ſed trāſactam hiſtoriā texuiſſe. Et potiſſime in hoc ꝯcordātes: ꝙ xps dñs de tribu iuda & tribu leui fuerat naſciturus: ipſas duas tribus pre ceteris extollentes: & in hoc xpo regnū & ſacerdotium attribuentes. Neq; enim arbitrandū eſt tantam diuini ſpiritus afflationē i reprobatos homines eadē ſacra ſic unico ore pphetantes: potiſſime mortis tempore ꝯcurriſſe.

Omnes autē patriarche ſicut cū patre iacob in egypto intrauerunt: ſic ibidē uitam finierunt. Ex iſtis ut dictū eſt .xii. trib⁹ filiorum iſrael dicte ſunt. Inter quas: ꝙuis trib⁹ ruben ex eo ꝙ fuerat primogenitus ceteras dignitate precellere debuiſſet: tamē tribus iuda ei⁹ locum obtinuit: & ideo merito regnum accepit: qa aperto rubro mare filiis iſrael tranſituris: cunctis intrare dubitantibus: prior tribus iuda mare tranſiuit: & ceteris tranſeundi audaciam pbuit. Poſt hanc ſa tribus leui merito pficitur: quia ipa ſola

ex omnibus diuina uocatione ad ſacerdotiū
ſublimatur . Et quia ex oibus fratribus ſuis
leuite ſeperati fuerāt:ut de ſacrificiis & ob
lationibus ceteroꝝ uitam ducentes ſortem
hereditatis cum aliis nō acciperent:ita ꝙ ſo
lum tribus.xi.remanebant.Iccirco tribꝰ io
ſeph in duas ſubdiuidit:que ex duobꝰ filiis
effraim & manaſſe deſcenderunt:ut numerꝰ
duodenarius impleret: & ut tribus ioſeph
cuius occaſione ceteris fratribꝰ tanta bona
ꝓuenerant:duplici portione ditaretur:Iōq;
tribus ioſeph inter ceteras non nominatur:
ſed loco eius due tribꝰ uidelicet effraim &
manaſſe ſurrogantur.

❡De ſcō ioſeph patriarcha XCVII

IOſeph patriarcha iacob filiꝰ ex
rachele in ſanctoꝝ patꝝ catalo
go eccleſiaſtici.44.& primo ma
ch.2.ſpēaliter nominat.Qui pa
tri dilectiſſimus eo ꝙ in ſenectu
te genitus cū annoꝝ.16.paſceret gregem:in
uidiam fratrū ſuorū incurrit:tum ꝓpter fa
miliarem patris erga ſe dilectionē:tum pro
pter ſomnioꝝ narrationem.Viderat eni ſom
nia:ꝙ fratꝝ manipuli ſuum in agro adora
rent:& ꝙ ſol & luna & ſtelle.xi.ſe ſimiliter
honorarent : quod pater exponens ioſeph a
fratribꝰ pdixerat adorandū.❡Cū igit a pa
tre in ſichem:ubi fratres paſcebant pecora:
mitteret:ipm tunica talari nudatum depo
ſuerunt i ciſternā ſiccam: & deinde ꝯſilio iu
de extractū iſmahelitis.30.argēteis uendide
runt.Tunicā aūt ipſius in ſanguine hedi tin
xerunt: ſimulanteſq; illum a feris occiſum
eandem patri miſerūt : qui ipm interfectum
exiſtimans incōſolabiliter oī tempore defle
bat . Madianite uero q & iſmahelite ioſeph
in egypto uēdiderūt phuthiphari eunucho
magiſtro militie pharaonis.Hic habuit uxo
rē & liberos:nondū eni eunuchꝰ factus erat
Nam & ioſeph poſtmodū duxit uxorem eiꝰ
filiam : qui eunuchus factꝰ ad ſacerdotium
fuit ꝓmotus.❡Tradūtq; hebrei:ꝙ ipſe phu
thiphar uidens ioſeph elegantē emit eū : ut
ſibi miſceret.Dñs aūt cuſtodiens ioſeph: a
deo illum infrigidauit:ut deinceps tanq̄ eu
nuchus impotens ad coitum fuerit:propter
quod & eunuchꝰ dicit . Videntes autem eū
ierophanti arefactū de more ſuo ipſum pon
tificē heliopoleos : que poſtea fuit damiata
creauerunt.Phuthiphar aūt q̄uis cū ioſeph
peccare nō poſſet:ipm tamē diligens in tan
tū honorauit : ꝙ oī domui ſue illum pfecit.
Cum autē uxor eius inieciſſet oculos in io
ſeph:quadā die dū eſſet in camera ſolus:illa
ingreſſa apphendit palliū eius:& eū ad con
cubitum inuitauit.Sed ioſeph iratus relicto
pallio in manu eius effugit.Illa uero contē
p tam ſe uidens:in argumentū fidei retētum
palliū oſtēdit uiro redeunti:accuſās ioſeph
ꝙ ipſam uoluiſſet uiolare.Qui uerbis uxo
ris credulus:uinctū ioſeph tradidit in carce
rem regis.Vbi etiā poſt dies aliquot retruſi
ſunt a rege princeps pincernaꝝ & piſtoruꝫ
magiſter ex culpa ipſoꝝ. Qui cū ambo no
cte una ſomnia uidiſſent:&ea ioſeph interro
gāti narraſſent:principi pincernaꝝ qui dixe
rat ſe uidiſſe:ꝙ ex uite triū ꝓpaginū uuas
exprimens in calicē pharaonis poculū regi
dabat:expoſuit ioſeph:ꝙ poſt dies tres ſuo
fuerat officio reponēdꝰ.Principi uero piſto
ruꝫ dicēti:ꝙ uiderat ſe tria caniſtra panibꝰ
ſ̄ferta geſtare:aueſq; ex eis comedere:expo
ſuit ipm poſt tres dies in patibulo ſuſpendē
dum:carneſq; eiꝰ ab auibus lacerandas:que
omnia ut predixerat:rei probauit euentus.
❡Poſt duos annos uidit pharao ſomnium:
ꝙ ſeptē boues craſſe de fluuio aſcendebant:
quas ſequebantur ſeptē alie macilente prio
rum pinguedinem deuorantes.Septē quoq;
ſpice plene & uberes pullulabant : quas ſe
quebant alie ſeptē tenues & arentes priorū
pulchritudinem abſorbētes:Cūq; ſapientes
egypti ſomniū regi interpretari neſcirēt: ad
ſuggeſtionē pincerne ioſeph recordati: pha
rao ioſeph educto de carcere ſōniū rettulit:
quod ille ſibi expoſuit: Dicens ſeptem āuos
fertilitatis nimie in orbe uenturos:quos ſub
ſequēt alii ſeptē ſūme ſterilitatis . Cōſuluit
q; regi:ut ꝓuideret uiꝝ: q q̄ntā partē frugū
tpe fertilitatis i horreis congregaret: & tem
pori future poſtmodum famis reſeruaret.
Rex ergo miratus in ioſeph ſomnii ſolutio
nem:& ꝯſilii diſcretionē cōmiſit ei huiuſmo
di diſpenſationem : faciens eum totiꝰ egypti
ducem & principem cū eſſet annoꝝ triginta
Primo igitur fertilitatis anno uenit ioſeph:
ut cōgregaret frumenta i fines heliopoleos
ideſt damiate: & diuertit ad domū phuthi
pharis:qui ipſum emerat:& per dolum uxo
ris carcerauerat:qui prīceps & ſacerdos re
gionis heliopoleos factꝰfuerat.Huius filiaꝫ
aſennech uirginem dedit pharao ioſeph in
uxorē:ex qua nati ſunt ſibi duo filii manaſ
ſes & effraim priuſq̄ āni ſterilitatis uenirēt.
❡Tranſactis igit annis ubertatis & grano
collecto: uenerūt anni inopie:& ceperūt tā
egyptioꝝ q̄ aliarum ꝓuinciaꝝ populi con
currere ad ioſeph ꝓ frumentis emendis:un
de & exinde infinitam pecuniam cōgregauit
& in arcis regis repoſuit. ❡Inter hec uene
runt in egyptum de terra chanaan.x.fratres
ioſeph:beniamin cum patre relicto:pro fru
mētis emendis:qui ad ioſeph intrantes eum
adorauerunt:quibus ille cognitis duriꝰ lo
cutus eſt:dicēs eos exploratores eſſe : eoſq;
diebus aliquibus in uinculis mancipauit .il
li uero ſe excuſantes omnē ſuam ꝓgeniem

narrauerũt: & inter alia frem aliũ beniamin domi relictum ſe habere dixerũt. Quod ioſeph audiẽs ſymeonẽ detinuit: ceteros uero cum cibis dimiſit: iurãs ꝙ fratrẽ illorũ nunq̃ dimitteret: niſi beniamĩ ſibi adducerẽt: ut ſic illos uerũ dixiſſe cõprobaret. Qui redeuntes omnia patri narrauerunt: & eũ noua triſtitia afflixerunt. Cõſumptis ergo triticis de mandato parentis iteꝝ pro aliis emendis in egyptũ deſcendũt: & q̃uis dudum iacob recuſante beniamĩ ſecum adducunt: uenienteſq; ad ioſeph eum adorauerũt: & beniamĩ ſibi preſentauerũt: & munera ſecum delata obtulerunt. Quos ille ad cõuiuium inuitauit & ſymeonẽ eductum cũ fratribus diſcũbere fecit. Factoq; mane diſpenſatori ſuo mandauit: ut eis frumẽtum tribuat: ſcyphũq; ſuũ in ſacco iunioris abſcõdat. Quod cum factũ eſſet: & illi de ciuitate exiſſent: fecit eos iſeq & teneri eo ꝙ ſcyphum prĩcipis rapuiſſent. Quod dũ negarẽt: & apertis ſaccis omnibꝰ granum effuſum eſſet: repertus ẽ ſcyphus in ſacco beniamĩ: illiq; omnes uincti ad ioſeph reducti ſunt. Cũ autem eos ioſeph de ꝯmiſſo furto durius increparet & ſolũ beniamĩ uti culpabilem ceteris dimiſſis in ſeruum retinere uellet: iudas propius accedens: eidem cum lachrymis expoſuit: qualiter puerũ a patre in fidem ſuam ſuſcepat: & pro puero miſericordiam poſtulabat: ſupplicans illũ ad patrem remittendũ: & ſe loco pueri ĩ ſeruitium detinendum. Ioſeph ergo ſe amplius cohibere non ualens: alienis omnibꝰ eiectis ſe cum lachrymis fratribus ĩnotuit: omneſq; ſibi cũ amplexibus reconciliauit: datiſq; muneribus ad patrem remiſit: eũq; cum omni familia & facultatibus ad ſe deferendum mandauit. Qui feſtinanter ad patrem redierunt: & ſibi per ordinẽ cuncta rettulerunt. Audiens autem iacob ꝙ ioſeph filius eius uiueret: & totius terre egypti dominator eẽt: quaſi de graui ſõno euigilans deum benedixit. Quẽ dominꝰ per uiſionẽ ꝯfortauit. Qui mox ſurgens ſecundo anno famis cum uniuerſa familia in egyptũ deſcendit. Fuerũtq; anime. 70. numero ipſo & ioſeph cum duobus eius filiis computatis. ¶ Pharao igitur benigniſſime iacob ſenẽ annoꝝ. 130. ſuſcepit & ab eodem benedici uoluit: deditq; ei & filiis ſuis terram geſſen uberrimã ad habitãdum. Sicq; occaſiõe ioſeph iacob & filii eiꝰ omnibus bonis egypti locupletati ſunt. Sepeliuitq; ioſeph patreũ ſuum defunctum ut ſupra dictum eſt in ſepulchro patrum ſuoꝝ in hebron. Erat auteũ ioſeph annoꝝ. xxxix. quando iacob in egyptũ intrauit: ubi & ãnis 17. ſuperuixit. Sicq; ioſeph annos etatis ſue lvi. agebat decedẽte genitore. Quo mortuo ſuperuixit annis. 54. & uidit filios effraim in tertiam generationẽ: filii quoq; machir filii manaſſe nati ſunt ĩ genibus ioſeph. Oblituſq; omnium maloꝝ que fecerãt ei fratres ſui mortuo patre eos benigne pertractauit: & prediis ac poſſeſſionibꝰ ditauit. Et ad extrema deueniens fratribꝰ predixit: ꝙ deus eos uiſitaret: & ad terram pro qua patribus ſuiſ iurauit illos reduceret. Adiurãs eos: ut oſſa ſua tunc ex egypto trãſferrent: & in paterno tumulo ſepelirent. Mortuuſq; ẽ ioſeph cum eſſet annoꝝ. 110. & conditus aromatibus reſuatus eſt in loculo in egypto. Hec de libro geñ. c. xxxvii. uſq; in finẽ & ex aliis uoluminibus quibus ſupra.

¶ De ſcis effraim & manaſſe. LXXXXVIII.

Effraim & manaſſes patriarche filii ioſeph fuerunt: qui tribuũ eiꝰ in duas ſubdiuiſerunt. Quorum priogenitꝰ manaſſes anno. xxxii. etatis ioſeph ſecundogenitus uero effraim anno. xxxv. eiuſdẽ natus ẽ. Effraim autem minor manaſſe maiori prelatus ẽ: qa ſemen eius magis excreuit: & populorum multitudine: & regni dignitate. Nam regno iſrael in duo diuiſo: tribus effraim caput x. tribuum fuit cuius regni ſamaria in ipſa tribu poſita ciuitas regalis multo tempore claruit: unde & cum iacob morti apropinq̃ret: ioſeph filius ſuus manaſſem & effraim ad eum adduxit: ut antequã decederet filiis ſuis benedictionem daret. Applicanſq; illos ad iacob: manaſſem primogenitũ poſuit ad dexteram patris effraim uero minorem ad ſiniſtram: cupiens ut pater maiori dexteram: minori uero ſiniſtram ſuper caput poneret. Iacob uero qui iam oculis caligauerat nec luminibꝰ corporis nepotes uidebat: ſpiritu tñ futura preuidens manus cãcellauit: & ſuper caput effraim dexterã ſuper caput uero manaſſe ſiniſtram impoſuit eiſq; benedixit. Quod ioſeph moleſte ferens dexteram pr̃is de capite effraim leuare & ſuper caput manaſſe trãſferre nitebaẽ. Cui iacob reſpondit ſe ſcire q̃d faceret: nam quãuis manaſſes magnus futurus eẽt ipſum tñ effraĩ & ſeminis multiplicatione & honoris dignitate precelleret. Qui poſt aui & patris exceſſum in eorum ſemine mirabiliter excreuerũt: & cum ceteris patriarchis in egypto diẽ extremum cõcluſerũt. Hec ex libro geñ. c. xlviii. & ex aliis uoluminibꝰ q̃bus ſupra diſperſim collecta conſcripta ſunt.

¶ De ſancto uedaſto epo. LXXXXIX.

Vedaſtus epiſcopꝰ atrebateñ fuit. Qui a beato remigio remeñ archiepiſcopo eidem urbi ĩ epiſcopum ordinatus: cum ueniſſet ad portum ipſius ciuitatis: & duos pauperes unum cecum & alium claudũ ad

elemoſynam ſedentes inueniſſet:facta orati/
one cecum illuminauit:& claudum erexit.
Cum autem in quadam eccleſia derelicta ue
pribus operta lupus habitaret: eidem man/
dauit: ut inde diſcederet: nec illuc ulterius
redire p̄ſumeret:quod & factum eſt. ¶De/
niq; cum uerbo & exemplo multos conuer/
tiſſet:quadrageſimo ſui epiſcopatus ãno ui/
dit colũnam igneam a celo in eius domum
deſcendentem. Finemq; ſuum poſt modicũ
futurum eſſe cognouit. Et circa annum dñi
600.in pace requieuit.8.idus februarii. Cũ
autem corpus eius transferretur:audomar⁹
quidam pre ſenio cecus dolens: ꝙ corpus
ſancti uidere non poterat. Mox lumine rece
pto corpus aſpexit: ſed poſtmodum pẽſans
hoc forte non eſſe anime ſue perutile ad uo/
tum lumen amiſit.

¶De ſancto amando epiſcopo. C

AMandus epiſcopus nobilib⁹ pa/
rentibus ortus monaſterium in/
troiuit. Qui die quadam maxi/
mum ſerpentem inuenit: quem
ſtatim uirtute crucis ad foueam
inde nunꝗ̃ exiturum ire coegit. Poſt hoc dũ
romam ueniſſet:& in eccleſia ſancti petri a/
poſtoli pernoctaret: cuſtos eccleſie ipſum
irreuerenter foras proiecit. Cui poſtmodũ
ante fores dormitanti beatus petrus apparu
it:& ad gallias ipſum redire mandauit. Qui
cum ibidem regem dogobertum de ſuis cri
minibus diuinitus admonitus increparet:
rex ipſum de regno ſuo eiecit. Cum autem
rex filium non haberet:& amandus ſibi ora
tione natum a domino impetraſſet. Diſpoſu
it rex:ut eum ab amando baptizari faceret.
Queſito igitur ſancto & ad regem adducto
proſtratus ad pedes eius rex ueniam petiit:
& ut filium ſuum quem precibus ſancti do/
minnm ſibi conceſſiſſe nouerat baptizaret:
inſtantius poſtulauit. Ille uero primam de
uenia petitionẽ exaudiuit: ſed ſecularibus
negociis implicari nolens ſecundam recuſa
uit. Tandem uictus precibus annuit uoto re
gis. Et cum baptizaretur infans tacentibus
cunctis reſpondit amen. ¶ Poſt hec ipſum
rex in traiecteñ epiſcopum ſublimari fecit.
Vbi cum uerbum predicationis contemni
uideret: in uaſconiam iuit. Et dum ibi
predicaret: & quidam ioculator ipſum ir/
rideret: continuo a demone arripitur: &
propriis dentibus ſe diſcerpens: ꝙ uiro
dei iniuriam fecerit confitetur:& tandem mi
ſerabiliter moritur. Ibi etiam cecus quidam
aqua lotionis manuum eius oculis perfuſus
illuminatur. ¶Cum in quodam loco de uo
luntate regis monaſterium conſtruere uel/
let:& epiſcopus proxime ciuitatis hoc egre
ferret:miſit ad eum famulos ſuos: ut aut ſan
ctum inde expellerent: aut doloſe occiderẽt
Qui uenientes ei in dolo ſuaſerunt: ut ſecũ
pergeret:& ſibi locum aptum ad monaſte/
rium conſtruendum oſtenderent. Qui mali/
tia eorum per ſpiritum agnita: ad cacumen
montis cum eis acceſſit: ubi eum occidere
diſponebant:eo ꝙ & ipſe martyrium affecta
ret. Subitoq; tanta pluuia & tẽpeſtate mons
tegitur:ut ſe mutuo uidere nõ poſſent. Qui
ſe mori putantes:proſtrati ueniam poſtula/
bant:& ut eos uiuos abire permitteret exo/
rabant. Ipſeq; orationem fudit:& mox ſere/
nitas illuxit:epiſcopiq; famulos amandus ĩ
pace dimiſit. Poſt que multa alia miracula
faciens ĩ domino feliciter obdormiuit. 8.id⁹
februarii circa annum domini.620. tempo/
re heraclii imperatoris.

¶De ſancta dorothea uirgĩe & martyre. CI

DOrothea uirgo & martyr apđ ce
ſareã cappadocie paſſa ẽ. Cuius
cũ due ſorores chriſta & calixta
que ĩ tormẽtis territe fuerãt apo
ſtataſſent:tradita ẽ dorothea uir
go a iudice duabus ſororibus ſuis: ut ipſi⁹
animum ad deorum ſacrificia inclinarent.
Quas diuino nutu ſancta uirgo uerſa uice
ad fidei ueritatem reuocauit:& ad martyri/
um animauit. ✠Qua de re ambe ipſe ſancte
in cuppam miſſe & in conſpectu ſororis in
cenſe, chriſto animas tradiderunt. ¶Do/
rothea uero ĩ cataſtam leuata & palmis diu
tiſſime ceſa tandem data ſententia ad decol/
landum ducta eſt. Que dum ad paſſionem
tenderet:ſcholaſticus quidam nomine theo/
philus uirginem irridendo rogauit:ut quia
ad paradiſum ſponſi ſui p̄gere ſe dixerat:de
ipſo paradiſo roſas ſibi aliquas deſtinaret.
Quod & illa ſpopondit. Dum autem iugu/
lo ferienda foret:aſtitit ei iuuenis cernenti/
bus multis:qui eidem in ſinu ſuo tria mala
& tres roſas preſentauit: quas ſibi de para/
diſo ſponſi ſui attuliſſe aſſeruit. Quem ſan/
cta rogauit:ut eas theophilo deferat: quod
& factum eſt. ✠Propter quod cum theophi
lus roſas uiſas tempore hyemis aſpiceret:
& miraculum conſideraſſet: conuerſus eſt:
& poſt decollationem uirginis & ipſe tent⁹
in equuleo leuatus ac diutius tortus: tandẽ
gladio cedente martyrium conſumauit. Paſ
ſa eſt autem uirgo chriſti. 8.idus febr.

¶De ſcã dorothea uirgine. CII

DOrothea altera uirgo apud ale/
xandriam tempore maxentii &
maximini imperatorum paſſa ẽ.
Que ut octauo libro eccleſiaſti
ce hiſtorie traditur: nobili pro/
genie orta chriſto domino ſeruiebat:& uo/
tum uirginitatis emiſerat. Sed maximinus ĩ
partibus egypti exiſtens pudicitie hoſtis &

fidei :|chriſtianos mares ad deorum cultu/ram:uirgines ad uoluptatem obſcenam:to/tis niſibus prouocabat. Dum igitur uirgo chriſti ab eodem pro adulterio impetitur: accepta dilatione timenſq; uirginitateʒ amittere: nocturno ſilentio clam aufugit: & ere/mum petens orationibus & ieiuniis multo tempore uacans in pace quieuit. Cuius ex/emplum multe uirgines imitate ſunt. hec ibi.

¶De ſancto moyſe abbate. CIII.

Moyſes abbas ĩ deſerto de ſcythĩ penitentiam egit. Qui fratri a ſe petenti ſermonem dixit: ut in ſua cella ſederet:& ipſa eum uniuer/ſa doceret. Cum quidam frater ſenex infirmatꝰ in egyptũ uellet ire:ne fratres nimis grauaret prohibebat eum moyſes abbas ne iret:quoniam in fornicationem inci/deret. Qui contriſtatus eſt nimium: tam ĩfirmitatem ſuam quam ſenectutem cõſiderãs. Et contra abbatis inhibitionẽ diſceſſit. Cui cum uirgo quedam ex deuotione ſeruiret ille conualeſcens eam uiolauit. Que concepit & peperit. Senexq; infantem in ulnis ſuſcipi/ens:in die magno feſtiuitatis que erat in ſcythi eccleſiam cum multitudine fratrum itrauit. Et puerum cum lachrymis omnibus ad ſui confuſionem & aliorum exemplum oſtẽdebat:& ipſum filium inobedientie fore di/cebat: ac ut nemo de ſenectute preſumeret admonebat:nec non ut pro ſe orarent omnibus ſupplicabat. Cui moyſes abbas peni/tentiam impoſuit:& ille ad cellam reuerſus ad priſtinũ ſtatum rediit. ¶Fratrem quẽdã qui peccauerat abbati moyſi miſerunt iudi/candum. Qui accepto ſacco pleno harena uenit ad eos. Et iterrogatus ab eis quid hoc eſſet:reſpõdit ꝙ erãt peccata ſua poſt ſe currentia in ſimilitudinem harene ponderoſa: que ipſe non poterat uidere:qui tamen uenerat aliena iudicare. Illi autem hoc audien/tes fratri pepercerunt. Hec in uitis patrum. Quieuit autem abbas moyſes in domino & agitur eius feſtum ſeptimo idus februarii.

¶De ſancto moyſe abbate alio epiſcopo ſaracenorum. CIIII

Moyſes alius abbas ethiops nati/one epiſcopus ſaracenorum fuit ut habetur in hiſtoria tripartita Hic poſtmodum ab egyptiis ca/ptꝰ:& ſeruus effectus ꝑpter multas culpas a domino ſuo expulſus:latrocinis & homicidiis deditus eſt. Tandem exem/plo ſanctorum anachoritarum ad peniten/tiam prouocatus: & xp̃ianus ac monachus effectus eſt. Fuitq; diſcipulus iſidori abba/tis. Cuius ſanctitatis exemplo omnia diabolifigmẽta deuicit:& demõnibus admoduʒ terribilis fuit. Deinde ad ſacerdotii ordinem aſcendit:& ſeptuagintaquinq; annis ĩ eremo deo ſeruire ſtuduit. Cum autem primo cle/ricus factus eſſet:& epiſcopus ei ſuperpelliceum impoſuit:dixit ei epiſcopus: ꝙ factus fuerat nimiũ candidatus. Ille uero queſi/uit ab epiſcopo:an a foris:an ab intus: qua/ſi diceret: ꝙ dealbatio exterior ſine iteriori nihil prodeſt. Volens autem epiſcopus eius patientiam comprobare:dixit clericis ſuis: ut quando ad altare accederet: eum cum in/iuria expellerent. Deinde ipſum inſequentes quid loqueretur audirent. Proiiciẽtes ergo eum foras dicebant. Exi foras ethiops:nam ethiops niger erat:qui egreſſus inter ſe dicebat: ꝙ illi optime fecerant ipſum expellendo:eo ꝙ cum homo non eſſet inter homines ſtare preſumpſiſſet. Hic autem ſex annis in cella incluſus ſtetit quibus nulla neceſſitate exiuit:panem ſolum comedens & aquam ad menſuram bibẽs: totaq; nocte ſtans apertis oculis orabat:ut tentationes quibus in ſom/nis fatigabatur deuinceret. Tranſactis ſex annis omnibuſque tentationibus ſuperatis ex charitate ductus nocturno tempore cel/las moncahorum circuibat: & aquam ali/quando a decem aliquando a duodecim ali/quando a.20.deferẽs ſtadiis:omniũ fratꝝ lagenas implebat:factoq; mane ne ſciretur qs eſſet ad cellam redibat. Quem nocte quadã demon ut eum ab hoc opere euerteret:qua/ſi ad mortem in dorſo percuſſit:qui mane iacens repertus: & quis eſſet agnitus ad eius tugurium per fratres reductus fuit. Quie/uit in pace in deſerto ſcythi ſeptimo idus februarii.80.diſcipulis derelictis.

¶De ſancto augulio epiſcopo. CV.

Augulius epiſcopꝰ ĩ britãnia martyrium paſſus eſt. Hic enim pon/tifex auguſte ciuitatis britannie etate ac uirtutibus prouectus: curſum temporis per martyriuʒ complens eterna meruit ſuſcipere ꝑmia ſe/ptimo idus februarii:ut ait ado.

¶ De ſancta coiuta uirgĩe & martyre. CVI

Coiuta uirgo & martyr apud alexandriam ſub decio ceſare paſſa eſt agẽte diuino preſide. Qui ut habetur ſexto eccleſiaſte hiſto/rie libro: beatum metranum ſe/nem uolentem impia uerba proferre: iuſſit omne corpus eius membratim fuſtibus col/lidi:uultumq; eiꝰ ac oculos acutis calamis terebrari. Deinde ipſum extra ciuitatem eiectum lapidibus mactari:ut ſuperius dictũ eſt ſecundo calen. februarii. ¶ Poſt hec iu/bente iniquiſſimo preſide. Coiutam uirgi/

tiem adorare idola recuſantem: pagani pedibus innectentes: & per plateas ciuitatis hinc inde trahentes horrendo ſupplicio corpore diſcerpſerunt. Sicq; chriſto ſpiritum reddidit ſexto idus februarii.

¶De ſancta apollonia uirgine & martyre. CVII

APollonia uirgo & martyr apud alexandriam ſub decio ceſare paſſa eſt agente diuino preſide predicto. Quam pagani detentam ad idola perducentes iuſſu preſidis adorare cogebant. Quod cum illa execraretur perſecutores ipſius omnes primum dentes excuſſerunt. Deinde copioſo igne accenſo cum minarentur uiuam ſe eam incenſuros: niſi cum eis impia uerba proferret: paululum quidem intra ſemetipſam deliberans: repente de manibus impiorum prorupit: & in ignem quem parauerant: proſiliuit. Sicque igne combuſtam in odorem ſuauitatis ſuauiſſimum chriſto hoſtiam obtulerunt quinto idus februarii. Cuius corpus una cum reliquiis coiute uirginis & metrani martyrum a chriſtianis alexandrie ſepultum eſt.

¶De ſancto auſberto epiſcopo. CVIII.

AVſbertus epiſcopus filius ſircanii illuſtris cum eſſet iuuenis: + andragaſinam uirginem filiam illuſtris roberti officialis lotharii regis francorum: ſatis renitentē tandem a parentibus coactam deſponſauit uxorem. Nam cum ab annis puerilib⁹ deo uirginitatem uouiſſet: uirū omnino accipere recuſabat. Cum autem deum lachrymis propulſaſſet ut eius pudicitiam conſeruaret antequam a uiro traducta eſſet: ſubito graui in faciem lepra percutitur: & a conſortio hominum ſeperatur. Sicq; diſpenſante andoeuo epiſcopo a uiro repudiatur: & in cenobio uirginū iuxta monaſterium beluaci ſitum uirgo ipſa ſacro uelamine conſecratur. Sed poſt dies modicos a lepra mundata: priorem ſpeciē reaſſumpſit. Que & poſtmodum eiuſdem loci abbatiſſa facta laudabiliter uixit. ¶Auſbert⁹ uero uxoris exemplo relicta aula regia in qua inuite morabatur: de uoluntate lotharii regis monachus effectus eſt in monaſterio fontanelle: ſub ſācto uandegiſillo abbate. Deinde ab andoeuo epiſcopo preſbyter conſecratus: theodorico regi nundum regnanti: eum ad regnum aſcenſurum predixit. Et in huius ſignum in agro ipſiuſ theodorici tempore hyemis herbam uirentem produxit: que uſq; i preſens ibidem perpetua uiriditate cōſpicitur. Succeſſit autem uandegiſillo in regimine monaſterii fontanelle. Ac deinde poſt beatum andoeuum ad epiſcopatum rothomageñ electus fuit. Qui uti bonus paſtor commiſſi ſibi gregis dominici mirabilem curam egit. Sed tandem regi pipino quāuis falſo tamen de proditione ſuſpectus ab eodem apud altummontem in exilium actus eſt. Vbi in pace uitam finiuit quinto idus februarii. Cui⁹ corpus dum inde trāſferretur: uiſum eſt oculos tertio aperuiſſe. Sepultuſq; eſt ad preſens apud beluacum uirtutibus clarens.

De ſancto amonio confeſſore & abbate. CIX

AMonius confeſſor uir eruditiſſimus origenis didymiq; diſcipulus fuit. Qui a iuuentute uſq; ad mortem preter panem aſſum nihil unq̄ comedit. Nunq̄ uiſus eſt iraſcens: aut iurans: aut mentiens: aut uanū uel aſperum uel infirmum protuliſſe ſermonem. Cum athanaſio epiſcopo romā tendēs & rediens: nullū ciuitatis edificiū uel opus ſpectabile preter apoſtolorum & lateraneñ eccleſias conſpexiſſe narrauit. Electus aliquando in epiſcopum: aurem ſibi precidit: ut ſic uti mancus & mutilatus epiſcopatu iudicaretur indignus. Et dum adhuc omnino hoc non obſtante electioni inſiſterent: proteſtans ꝙ ſibi linguam precideret: dimiſſus eſt. Ignem de domo uicinorum aſſumens: nec in quo deferret paratum habens prunas inuſtis ueſtibus in ſinu portauit. Quieuit in pace apud cyprum quinto idus febr̄. ubi & ſepultus eſt.

¶De ſancta ſcholaſtica uirgine. CX

SCholaſtica uirgo beati benedicti ſoror ab ipſo infantie tpe domino dedicata in monaſterio fuit. Ad quam uir dei ſemel per annum uiſitandam uenire conſueuerat. Quadam die cum diſcipulis ad eam ex more deſcēdit. Qui totum diem in ſacris colloquiis deducentes: incumbentib⁹ iā noctis tenebris ſimul cibum ſumpſerunt. Cū ergo adhuc ad menſam ſederent: & tardior ſe hora protraheret: ſanctimonialis uirgo fratrem rogauit: ut ibi ſecum eadem nocte permanens diuinis eam ſermonibus refoueret. Quod ille omnimode facere denegauit. Et cum tanta eſſet in celo ſerenitas: ut nec parua nubecula appareret. Scholaſtica inſertis digitis manus ſuper menſam poſuit: & caput in manibus dominum rogatura declinauit. Moxq; tanta coruſcationis & tonitrui uirt⁹ tātaq; inundatio pluuie erupit: ut neq; pater ſāct⁹. neq; q̄ cū eo erāt frēs: extra loci limē pedē mouere potuiſſēt. Sicq; ipſe exire extra tectū nō ualēs: q̄ remanere ſpōte

noluit: inuitus in loco cum ſorore permāſit Totāq; noctem peruigilem deduxerunt & ꝑ ſacra uite colloquia ſe uicaria relatione refecerunt. Dieq; ſequenti uir dei ad monaſterium rediit. ¶ Poſt triduum uero in cella conſiſtens eleuatis oculis: uidit ſororis animam de corpore egreſſam ī columbe ſpecie celi ſecreta penetrare. Quod mox fratribus nunciauit: eoſq; ut corpus ad monaſterium ſuum deferrēt tranſmiſit. Quod ī ſepulchro qđ ipſe ſibi ꝑauerat tumulauit. Sicq; ꝯtigit: ut quorum una mens ſemper in deo fuerat: eorum quoq; corpora nec ſepultura ſepararet: Quieuit in pace uirgo domini. iiii. id⁹ februarii. Hec gregori⁹ ꝯo dial. c. xxxiiii.

¶ De ſcā ſothera uirgine & martyre. CXI.

SOthera uirgo & martyr in orientis partibus paſſa eſt. Que grauiter & diutiſſime alapis ceſa: cum cetera quoq; penarum genera uiciſſet nouiſſime gladio martyriū conſumauit. quarto idus februarii. Hec ado in martylogio.

¶ De ſcā auſtreberta uirgine. CXII

AVſtreberta uirgo filia ſiſinnii illuſtris: & ſancti auſberti rothomageñ epiſcopi ſoror fuit. Que uoto uirginitatis emiſſo ab eodē fratre ſuo in cenobio uirginum apud ciuitatem rothomagum incluſa: poſt laudabilia ſanctitatis & uite teſtimōia. 4. id⁹ februarii migrauit ad domium: ut dicit guilelmus.

¶ De ſcā euphroſyna uirgine. CXIII.

EVphroſyna uirgo apud alexandriam claruit. Que ipſius ciuitatis nobiliſſimo patre pannutio ꝓgenita fuit. Hic enim dum prole careret: & monaſterium quoddā monachorum ciuitati proximum frequentius uiſitaret: Eiq; multas elemoſynas conferret. Agabitum abbatem & monachos exorauit: ut ſibi gratam ſobolem a domino precibus impetrarent. Cui deus orationibus fratrum filiam euphroſynam conceſſit. Duȝ autem ad annos nubiles perueniſſet: & uirginitatem ſuam chriſto uouiſſet: eamq; pater licet inuitam cuidam nobili iuueni deſpondiſſet: uirgo chriſti uotum adimplere cupiens de paterna domo latenter abſceſſit: & ſumpto uirili habitu ſeq; ſmaragdum nominans ad dictum monaſterium ſexum uirilem fingens acceſſit: ſeq; monachum fieri poſtulauit. Quem abbas gratanter excepit: & monaſticum habitum ſibi tradidit. Que in ſancta religione ieiuniis & uigiliis pre omnib⁹ occupabatur: & ab omnibus maſculus putabatur. Cū autem eius eleganti decore fratres aliquādo tētarentur: iuſſu abbatis ſepe ratim cellulam petiit: & ſolā incluſa deo ſeruiens omni tempore manſit. Verum pater & ſponſus euphroſynam ubiq; perquirentes: nec uſquā inuenientes: nimia triſtitia afflicti eam ut mortuam deflebant. Pater uero occupatus triſtitia: ſepius ad abbatem agabitum ueniebat & ſe ſuis orationibus cōmendabat. Ille uero cum fratribus deum exorabant: ut qui pannutio conceſſerat filiam: eandem ſibi reuelaret uel defunctam. Sed cum abbas a domino ſe exaudiri minime conſpexiſſet: & pannutius nullam conſolationem recipere poſſet: perduxit abbas pannutium ad ſmaragdum incluſum: ut eius facuudo colloquio conſolaretur. Quem euphroſyna cognoſcens: ſed ab eo minime cognita: utpote habitu uirili uultu ſqualida & afflicta: patrem ſuper amiſſione filie blandis adeo ſermonibus conſolatur: & ſacris colloquiis exhortatur ꝙ quaſi rediuiuus effectus ex mortuo eam frequenti⁹ uiſitabat. Sicq;. xxxviii. annis incluſa oībus incognita manſit. Poſt hec graui ualitudine preſſa mortiq; proxima: patrem ſecreti⁹ aduocat: eiq; omnia ſua occulta reſerat: & ꝙ ſit euphroſyna ipſius filia ueris indiciis manifeſtat. Omnibuſq; detectis inter eius manus ſpiritum exhalauit. Quam pater amariſſime deflēs: utpote ſero cognitam: audita abbati & fratribus reuelauit. Dum corpus lauari deberet ueritas detegitur: & uirgo domini a fratribus cum lachrymis in monaſterio ſepelit. In cuius exequiis monachus monoculus corpus deoſculans lumē accepit. Pannutius uero omnib⁹ uenditis pauperibus medium precii: & aliud mediū monaſterio ceſſit. Vbi & ipſe monachus factus in ſancto propoſito decennio filie ſuperuixit. Quieuit ī chriſto uirgo ſancta tertio idus februarii. (1a. Januarii).

Paphnutio

¶ De ſcis ſaturnio & ſociis marib⁹. CXIIII

SAaturninus preſbyter: dauid: felix: apuleus: & plures ſocii eorundem martyres: apud aphricam paſſi ſunt. Qui ſub anolino proconſule per diuerſa tormenta glorioſiſſime triumpharunt tertio idus februarii. Vt ſcribit ado.

¶ De ſancto ſeuerino confeſſore. CXV.

SEuerinus confeſſor claruit tempore clodouei regis francorum. Hic abbas fuit monaſterii agaunenſis multorumq; miraculorū gloria celeberrimus efulſit. Nā prefatum clodoueum regeȝ dudum ualidiſſimis febribus oppreſſum quem nullus medicorum curare potuerat: ab eo accerſitus ſua confeſtim oratione ſanauit: & in ciuitate pariſienſi multos languentes a diuerſis infirmitatibus liberauit. Dum autem

rex eidē ꝑ beneficii uiciſſitudine multas pecunias obtuliſſet: nihil oīno recepit: nihilq; aliud pro munere petiit: niſi ut ī toto regno quicūq; in carceribus qualitercunq; detenti libere laxarentur: quod & factum eſt. Qui diebus aliquibus pariſiꝰ reſidens: poſtquā obitum ſuum angelo nunciante cognouit: egreſſus ex urbe ad montē qui caſtrum nauonis dicit̄ ꝑperauit. Ibiq; in oratorio quodā inter manus ſacerdotum domino ſeruientiū expirauit. Admirabili luce inſtar ſtelle ī eiꝰ tranſitu eccleſia circunfuſa: ibiq; ſepultus eſt. 2. idꝰ febr̄.

¶ De ſancto iuliano hoſpitatore confeſſore. CXVI

IVlianus confeſſor qui a tranſeuntibus ꝑ bono hoſpitio inuocat̄: qui & hoſpitator bonus dicitur: utrūq; parentem ignoranter occidit. Cum eni exiſtens iuuenis uenationi inſiſtens ceruum inſequeret̄: ceruus conuerſus ei miraculoſe locutus predixit: ꝙ patrem ſuum & matrem ſuam occidere debebat. Quod iuuenis audiens timuit: & ne ſibi ꝓphetata ꝯtingerēt ad regionem longe remotam latenter abſceſſit: ubi cuidam principi adheſit: & tam ſtrenue ſecum ſe habuit: ꝙ principem militie eum fecit: & quandam caſtellanam uiduam in cōiugem ei tradidit: & caſtellum pro dote accepit. Interea parentes iuliani ꝑ amiſſiōe filii uagantes eū ubiq; ſolicite reqrebāt. Tandē ad caſtrū cui filius preerat deuenerunt. Caſuq; iulianꝰ abſceſſerat. Quos cū uxor iuliani uidiſſet: & q nam eſſent inquiſiſſet: & illi cuncta que de filio contigerant enarraſſent: intellexit ꝙ uiri ſui parētes erant: utpote que hec a uiro frequenter audierat. Ipſos igitur benigne ſuſcepit: & ꝑ amore uiri ſui lectum eis dimiſit: & īpſa ſibi alibi cubile preparauit. Factoq; mane ſummo diluculo caſtellana ad eccleſiam perrexit. Iulianus rediens thalamū ſuū uxorem excitaturus intrauit. Et inueniens duos pariter dormiētes: uxorem cum adultero ſuſpicatus: extracto gladio ambos pariter iugulauit. Exiens autem domū obuiauit uxori ab eccleſia redeunti: & admirans interrogauit: qui nam eſſent illi: qui ī ſuo lecto dormirent: que reſpondit parentes ſuos eſſe: qui ipſum dudum queſierant: quos honorifice ſuſceptos ī ſuo thalamo collocauerat. Ille hoc audiens effectus exanimis amariſſime flebat: & ſe miſerum & patricidā exclamabat. Et dum coniugem uellet deſerere pro penitentia peragenda: uxor omnino eum ſequi propoſuit: ut que fuerat ſecū participes letitie: fieret & doloris. Sicq; abeuntes iuxta fluuium ubi multi peribant: hoſpitale fecerunt: in quo omnes pauperes hoſpitio recipiebant: & penitentiam peragebant: omneſq; inde itinerantes iulianus tranſuadabat. Poſt multum temporis media nocte cum eſſet grauiſſimum gelu: audiuit iulianus uocem lugubrem: ut ſe traduceret inuocantem. Qui concitus ſurrexit: & pauperem frigore deficientem tranſuexit: & accenſo igne in domo ſua calefacere fecit. Sed cum calefieri non poſſet: ipſum in lectulum ſuū portauit: & diligenter operuit. Poſt modicā horam qui infirmus & quaſi leproſus apparuerat: ſplendidus ad ethera conſcendit: & uale faciēs hoſpiti ſuo: dixit ꝙ ipm ad eū deꝰ miſerat: & peccatū ſuū ſibi dimiſſū ꝑpter hoſpitalitatem nunciabat. Sicq; ille diſparuit. Et iulianus cum uxore poſt modicum plenus ſanctis operibus uitam finiuit. 2. idus februarii. Et quia fuit pauperum peregrinoꝝ ſuſceptor: inde a uiatoribus pro bono inuocatus hoſpitio dicitur iulianus cognomine hoſpitator.

¶ De quadrageſima. CXVII

QVadrageſima incipitur a dominica qua cantatur Inuocauit me ꝛc. & ſignificat tempus afflictionis: ubi eccleſia que tot tribulationibus clamauerat Circūdederunt me ꝛc. Et poſtmodum inuocandum adiutorium reſpirauerat dicens. Exurge domine ꝛc. Eſto mihi ī deum protectorem ꝛc. Nunc ſe exauditam oſtendit dicens Inuocauit me ꝛc. ¶ Notandum autē: ꝙ quadrageſima quādoq; dicit̄ habere quadragintaſex dies: quādoq; quadragintaduos: quandoq; quadraginta: quandoq; uero tantum trigintaſex ſecundū diuerſos reſpectus. ¶ Dicitur autem eſſe quadragintaſex dierum omnibus ipſius diebus computatis incipiēdo uidelicet a feria quarta cinerum: & procedendo uſq; ad diem paſche omnibus diebus tam dominicis q̄ feriis computatis. Quāuis enim diebꝰ dominicis non ieiunemus: tamen a carnibus abſtinemus. Ratio autem huius obſeruātie eſt: quia licet ſecūdū theologos corpus humanum quadragīta diebus formetur: tamē ſ̄m philoſophos quod uerius reputatur: hominis corpus quadragintaquinq; diebus organizatur: & perficitur: & quadrageſimo ſexto die anima corpori infunditur. Ideoq; q̄dragintaſex diebus abſtinemꝰ: ut ſicut aīa corpori infuſa ex carnis ꝯmixtione. xlvi. die maculatur: ſic in carnis afflictione. xlvi. diebus a macula expietur. ¶ Vel ut hō tot diebus deo ꝑſoluat abſtinētie debitū: quot ab eius clementia ſe nouit eſſe perfectū. ¶ Dicitur etiam quadrageſima fore. xlii. dieꝝ incipiendo a prima dominica a qua munda quadrageſima incohat̄: & numerādo omnes dies uſq; ad reſurrectionē tam dominicos q̄

feriales.Cuius obſeruãtie ratio eſt.Quoniã mattheus quadragintaduas generationes ab abraham uſq; ad xp̄m poſuit:ex quibus xp̄s ſecundum carnē deſcendit.Quoto ergo numero ad nos deſcendit per carnis generationem toto ad eum aſcendere debem⁹ per carnis macerationē.Et hec eſt ratio ambroſii. ¶Vel quia ſicut filii iſrael ad terrã promiſſionis ꝑgentes.xlii.mãſionibus per deſertũ factis ad ipſam terram deuenerũt.Sic & nos ad patriam eterne ꝓmiſſionis feſtinãtes.xlii diebus per huius mundi eremũ ieiuniis afflicti ad eande3 patriam deuenire oportet: & hec ē ratio auguſtini.¶ Dicitur inſuꝑ quadrageſima.xl.dierum incipiendo a die cinerum uſq; ad paſcha ſolis diebus ferialibus ꝯputatis & dominicis in quibus non ieiunamus deductis.Cuius obſeruantie ratio eſt: quia ut dicit auguſtinus.Ad hoc ut hēamus qnquagenariũ quadragēario denarius adiiciē dus eſt. Quia ad hoc ut ueniam⁹ ad eternam requie3:oportet nos p̄ntis uite tempore laborare: Vnde dominus poſt reſurretionem.xl.diebus cum diſcipulis manſit & poſtea.x.die ſpiritũ eis paclitum miſit. ¶Vel ut dicit gregorius.Cur ī abſtinētia quadragenarius numerus cuſtodit̄:niſi quia uirtuſ decalogi per libros quattuor ſcī euangelii īpletur.In hoc etiam mortali corꝑe ex quattuor elemētis ſubſiſtimus : & ꝑ uoluptates eiuſdem corporis decalogi preceptis cõtrahimus . Quia ergo ꝑ carnis deſideria decalogi mandata ꝯtēpſimus:dignũ eſt ut eandē carnem quater decies affligamus.¶Dicitur preterea quadrageſima eſſe .xxxvi. dierum incipiēdo a prima dominica uſq; ad paſcha deductis diebus dominicis & ſolis feriis cõputatis.Cuius ratio ē ut dicit gregorius qa dum per.365..dies annum ducimus .xxxvi. diebus ieiunantes quaſi anni nr̄i ſiue tēporis decimas deo damus. Non ſolum enī deo debētur decime reꝝ ſed etiã decie dieꝝ.¶Notandũ autem ꝙ xp̄s poſtq̄ baptiſmũ ſuſcepit ſtatī ſuum ieiuniũ incohauit. Quare aũt eo tempore nr̄m ieiuniũ non obſeruam⁹ ſed cũ paſcha potius illud ꝯtinuam⁹: quadruplicē rationē aſſignat ioãnes beleth in ſũma de officiis.¶Prima ē ut ſi uolum⁹ cũ xp̄o reſurgere quia pro nobis paſſus eſt & nos cũ eo ꝯpati debemus.¶Secũda cã eſt ut ꝑ hoc filios iſrael imitemur : qui eo tꝑe exierunt de egypto & ſubſequēter eodē tēpore de babylonia.Quod inde probat̄ :quoniã tã iſti q̄ illi ſtatim egreſſi celebrauerũt paſcha: Sic & nos imitantes illos:hoc tꝑe ieiunamus ut de egypto & babylonia .i. hoc mundo exeuntes in terrã hereditatis eterne ingredi mereamur .¶Tertia eſt quoniam feruor libidinis magis accēdit̄ tꝑe ueris: ut ergo refrenem⁹ corꝑis eſtũ hoc tꝑe maxīe ieiũam⁹.¶Quarta ē qa ſtati poſt ieiuniũ d̄bem⁹euchariſtiã ſumere. Sicut igitur filii iſrael priuſq̄ agnũ comederent ſe affligebant:edentes latucas agreſtes & amaras.Ita nos debemus ꝑ penitentiã prius affligi:ut digni ad eſum agni uite ꝑuenire ualeamus: hec ioãnes beleth ubi ſupra.

¶De ſcō agabo propheta. CXVIII.

AGabus ꝓpheta ut abbas dorotheus ſcribit unus fuit ex.72.diſcipulis xp̄i. Hic natione antiochenus ut habet̄ actuũ.xi. tꝑe apoſtoloꝝ ex hieroſolymis ãtiochiã ueniens:ſignificabat ꝑ ſpiritum famē in uniuerſo orbe futurã : que facta ē ſub claudio ceſare.Cui⁹ rei grā diſcipuli ꝓut quiſq; habebat propoſuerunt in miniſterium mittere habitantibus ī iudea fratribus: quod & fecerunt mittētes & ſeniores ꝑ manus barnabe & pauli.¶Hic etiã cũ paulus eſſet ceſaree illuc ſupueniens tulit zonam pauli : & alligans ſibi pedes & manus dixit ꝑ ſpiritũſanctum:uiꝝ cui⁹ erat zona illa ſic alligandũ per iudeos in hieruſalē & tradendum in manus gentium:ſicut & rei euentus probauit. Sic ergo ſub noui teſtamenti gratia iſte ꝓphetico ſpū claruit. Qui & antiochie ī pace qeuit idibus febr̄.

¶De ſcīs fuſca uirgīe & maura mr̄i. CXIX

FVſca uirgo & maura nutrix eius apud rauēnam martyrium paſſe ſunt ſub preſide qntiano.Hec nobili patre eiuſdem urbis nomine ſyroi gentilitatis errore detēto ꝓgenita:cum eſſet annoꝝ.xv.deſiderabat eſſe xp̄iana.Qu od cũ maure nutrici ſue ſecreto reuelaſſet: & ipſa puelle ꝯſenſiſſet imo etiã ad xp̄i fidem tranſire diſponeret : uenerunt occulte noctu ad ſanctũ preſbyterũ hermolaũ:q eas baptiſmatis unda ꝑfudit & de fide diligenter inſtruxit. Que cũ ſyroi pater ei⁹ didiciſſet:& filiã ab intentione xp̄iana reuocare nõ poſſet:eam ī carcere clauſit: & cibũ omnē triduo denegauit.Quibus dieb⁹ſyroi miſſis ad filiã matronis & coetaneis puellis ut eã ad patris uolũtatē iflecterēt uirgini ꝑſuaderi fecit:ſed nihil oīno ꝓfecit.Deide ipē idē in carcerē ꝑſonaliter acceſſit: & fuſcam blandis ſermonib⁹ demulcēs aīum ei⁹ī nullo mutare ꝑualuit. Quã ide poſtmodũ eductam gladio pimere uoluit: ſed mater eius ſe iterpoſuit ſperans ex dilatione temporis filiam ad patris uoluntatē blanditiis demulcendam.Tunc ad ſacrificandum diis ſuis pater acceſſit:ut ipſi filie propoſitum commutarent. ¶ Poſt dies aliquot preſes quintianus rauennam igreſſus hoc audiēs mãdauit ſuſcã & maurã cũ parētib⁹ ſuis ad ſe uictos

adduci. Miniſtri uero uidentes eā orantē:& angelum dn̄i ſplendidū iuxta eā ſtantē territi redierunt. Et dū hec p̄ſidi renūciarent: fuſca & maura ſe ſpōte ſibi p̄ntauerunt:& xp̄ianas eſſe uiua uoce pnunciarūt. Dū aūt preſes ſyroi tentū interrogaſſet: cur filiā xp̄ianam fieri pmiſiſſet: illeq; e cōtra ſe excuſans oīa geſta per ordinē rettuliſſet: quintian⁹ quidem ſyroi dimiſit: fuſcā uero xp̄m ꝯfitētē & idola ꝯſutantē flagellari mandauit. Deinde i carcerem una cū maura trudi fecit. Et dū in fide imobiliter perſeuerarent: iuſſit eas p̄ſes ex urbe educi: ibiq; illas gladio tranſuerberari. Cum autē ad locū certaminis adducte fuiſſent: fuſca oratione fuſa ad dn̄m: ut ſuſciperet aīas eaꝝ in pace: uoce celica confortatur: deide a ſpiculatore gladio p latera trāſfixa necatur. Maura uero nutrix eius tenens corpus uirginis cū lachrymis rogauit carnifices: ut eam ſimili paſſione tranſfoderent quod & factū eſt. Quaꝝ corpora naute q̄dā xp̄iani noctu rapientes ad prouinciā tripolitanam ciuitatē ſabratā ea deduxerunt:& ibidem honorifice cōdiderunt. ¶ Trāſactis uero multis ānoꝝ curriculis ciuitate illa a paganis depopulata: uitalis quidā uenetus diuinitus ad urbē ipſam deſertam nauigauit: & corpus ſcē fuſce inde ſublatum ad puīciā uenetie tranſtulit: & in ciuitate torcellenſi cum honore collocauit: ubi & eccleſia eius nomini fabricata eſt. Paſſa eſt aūt uirgo xp̄i cum eius nutrice idibus februarii.

¶ De ſcō ſtephano abbate. CXX

Stephanus abbas ordinis grandimonteñ fundator claruit anno dn̄i. 1081. Hic de aluernia natus nobiliſſimi cuiuſdā ſtephani filius in annis puerilibus ab eodem beneuentum deduct⁹ ſcōq; miloni archiep̄o traditus ānis. 12. ſub ipſo doct⁹ & educat⁹ ē. A quo poſtmodū diſcedens uitāq; anachoriticā ducere cupiens: multis eremis pagratis ut locū q̄etis inueniret: tandē deuenit aquitaniā pp̄e ciuitatē lemouiceñ: montēq; nemoroſum & aſpeꝝ qui dicit̄ muretus ꝯſcēdit: quē ſibi locū aptū elegit: factoq; paruo tugurio monaſticā uitā ducere cepit: pane ſolo & aqua refect⁹: lectulo ex tabulis tantū abſq; aliquib⁹ ſtramētis decūbens: ueſtes uiles & leues induēs: q̄s nullo calore minuebat: nullo frigore paugebat. Ibiq; ordinem incohauit plurib⁹ miraculis fulgens. Interque dū q̄dā miles peccatū aliq̄d ſibi ꝯfeſſus eēt: a quo nullatenus deſiſtere uolebat: imo etiā ne crimē deſereret: ſi forte p ſe ſcūs oraret ualde dubitabat: abbatē rogauit iſtāter: ne p ſe p̄ces ad deū ullas effunderet. Pro eo tn̄ ſtephan⁹ orauit: & anteq̄ inde recederet: militē a peccato uolūtarie ſubtraxit. ¶ Cū q̄dā diues ei uictualia ſepe deferret: quadā die cibaria portans: a p̄donibus in itinere capitur & ſpoliat̄. Quod ſcūs dei per ſpiritū intelligens: p uiro xp̄m orauit. Et ecce nocte uir ille liber dimittitur:& cū furibus diuinitus uinculatis mane uictualia deferens ante monaſterii ianuas reperit̄. Predoneſq; uiſo miraculo conuertunt̄:& impoſita eis p abbatē penitētia relaxant̄. ¶ Ipſe obitū ſuū ſibi reuelatum a deo lōge ante p̄dixit:& anno etatis ſue. 80. ſanctitate mirificus in pace quieuit idib⁹ febr̄. Cum aūt fratres ei⁹ obitū occultarent: ut pacifice ſine populoꝝ cōcurſu corp⁹ ſepelire poſſent. Adeſt ſubito p̄ſbr̄ ciuitatis & populi multitudo eius obitū cognouiſſe clamātes:& ei⁹ ſepulture intereſſe ſupplicātes. Et interrogati quō ei⁹ tranſitū didiciſſent. Rn̄derunt: ꝙ puer quidā nuper migrauerat: q biduo ante loquelā amiſerat ſed dū ad ultimā deueniſſet horam locutus fuerat dicens: ꝙ ſcalam luciḋiſſimā uiderat cuius cacumen celum & infima pars montē muretū tenebat: p quā domnū ſtephanū cōſcēdiſſe ꝯſpexerat: cū quo & ip̄m ſtatim abire oportebat. Et his dictis ꝯtinuo expirauerat. Sicq; popul⁹ eius interfuerūt exequiis. Sepultuſq; ē in monaſterio ipſo. ¶ Poſt aliquot annos ſub abbate petro ei⁹ ſucceſſore mōachi dīna reuelatiōe mōiti: cenobiū & ordinē ad grādimōtē trāſtulerūt: a quo & ordinis uocabulū aſſumpſerunt: ubi & nouū monaſterium ꝯſtruentes corp⁹ ſci ſtephani detulerunt: ubi & iacet ſignis coruſcans.

¶ De ſcō ſtephano alio abbate. CXXI

Stephanus ali⁹ abbas mōaſterii iuxta reatine ciuitatis menia conſtituti pater fuit tēpore gregorii pape primi. De quo idē doctor ſcribit: ꝙ fuit uir ualde ſanct⁹ patientie ſingularis. Cui⁹ lingua licet eſſet ruſtica: docta erat eius uita. Hic pro amore celeſtis patrie cuncta deſpexerat: tumult⁹ hominum deuitabat: crebris orationibus intētus erat: in quo uirtus patientie in tantū excreuerat: ut eum ſibi amicum crederet: qui ſibi moleſtiam irrogaſſet. Reddebat in contumeliis gratias: ſiquid ſibi damni fuiſſet illatum: hoc maximū lucrum putabat. Hunc cum dies mortis egredi de corpore urgeret conuenerunt multi: ut tam ſancte anime de mundo recedenti ſuas animas cōmendarent Quorum alii circa eius lectulum conſiſtentes corporeis oculis angelos ingredientes uiderunt: ſed dicere quicquā non potuerūt: alii omnino nil uiderunt. Et hi ergo qui uiderant:& qui nil penitus conſpexerant: uno omnes timore percuſſi fugierunt: nulluſq; illic aſſiſtere eo moriente potuit: ut palā daretur intelligi: que illa egrediens ſcā anima

ſuſciperet: cuius egreſſum nemo mortaliuꝫ
ferre potuiſſet. Hec gregorius.

¶De ſcō ualētino epo & mar̄e. CXXII.

VAlentin⁹ eps ichtyrañ i urbe ro/
ma martyriū paſſus eſt. Nam cū
craton qdā ciuiſ athenieñ orator
ꝯſpicuus grece & latine ligue pe
ritus. Rome clar⁹ haberet: treſqꝫ
haberet diſcipulos ꝯciues nobiles athenieñ
ſcilicet ꝓculum phebū & apolloniū ſecū in
urbe perorantes: ꝯtigit filiū ei⁹ ceremonē tā
ta egritudine ꝑ triēnium detineri: ut incur/
uatus dorſo caput circa genua deflexū tene
ret: & niſi portaret ab aliis ſe oīno mouere
non poſſet. Cum autē nullus medicoꝝ eidē
ſubuenire potuiſſet: extitit qdam tribunus
frōtonius: q germanā ſuam aſſuit per quen/
dā ualentinū ichtyrañ epm a ſimili paſſione
liberatā. Quē craton per quoſdā nobiles a/
micos ſuos ad ſe romā accerſiuit: & ut filiū
ſuum ſanaret ſicut & germanā tribuni ſana/
uerat inſtantius ſupplicauit. Promittens ei
dimidiū ſuaꝝ facultatum: ſi filium ſuū red/
deret ſibi ſanum. Scūs uero ei⁹ diuitias con/
tēpſit: ſed pauperib⁹ dandas ꝑſuaſit: nihilqꝫ
aliud ab eo petiit: niſi ut in xpm crederet: &
filius eius ſalutē ꝑcipet. Qui dum ſe cū om/
ni familia & tribus eius diſcipulis fidē xpi ꝑ
cepturos ꝓmitteret: ſi filium eius curaret in
greſſus ualentinus cum filio cratonis cubi/
culuꝫ: tota nocte in oratione pſeuerauit. Et
circa mediam noctē ſubito lux maxima i cu
biculo effulſit: & ceremō ſanatus cum epo
pſallere cepit. Et facto māe ualentinus pue
rum patri erectū reſtituit atqꝫ cratonē cum
uxore & filio & omni eius familia: nec non
proculum phebum & apollonium baptiza
uit. & in fide diligenter iſtruxit. Ceremō aūt
diſcipulus eius effectus epm predicātem ſe
quebatur. ¶Cum aūt preſati cratonis diſci
puli xpm predicando multos conuerterent:
& ualentinus eps plurima miraculoꝝ ſigna
faceret: ſenatores romani iuidia accēſi eo ꝙ
propter iſtos multi deoꝝ cultuꝫ deſerebāt:
ualentinū epm detineri fecerūt: & uirgis ce
ſum eo ꝙ ſacrificare nollet placido urbis ꝑ
fecto tradiderunt. Qui ipſum in arta cuſto/
dia recluſit: & media nocte populū timens
illum in ipſo carcere decollari fecit. Cuius
corpus ✠ procul⁹ ✠ phebus ✠ & apollo/
nius noctu rapuerunt: & ad ciuitatē ichtyra
neñ deferentes in ſuburbaio ciuitatis hone/
ſte ſepulture tradiderunt: ubi cū in dei lau/
dibus iugiter perſiſterent tenti a gentilibus
traditi ſunt licentio cōſulari. Qui ſciens eos
a multis populoꝝ inſignibus dilectos: no/
ctis medio iuſſit eos ſibi preſentari: & imo/
lare diis recuſantes capitali ſnīa clandeſtine
puniri. Statimqꝫ de ciuitate illa diſceſſit: &
quo abiret nemini reuelauit. Quorum cor/
pora a quodā abūdio preſbytero iuxta cor/
pus ſancti ualentini tumulata fuerūt. Paſſio
horum recolitur. xvi. cal. martii.

¶De ſcō ualētino pſbytero & mr̄e. CXXIII.

VAlentin⁹ pſbyter & mr̄. Rōe paſ/
ſus eſt ſub claudio imperatore.
Quē imperator de xpianitate ac/
cuſatū teneri fecit i uinculis duo
bus diebus. Deinde ſibi i amphi/
theatro preſentatum interrogauit: cur deos
non adoraret. Sanctus uero xpi fidem ꝯſtan
ter multis rationibus ueriſſimā cōprobauit
& omnes deos gentium ꝯfutauit: in tantū ut
imperator ipſum de ſapiētia ꝯmendaret. Ve
rum dum calphurnius prefectus aſſiſtens
claudio diceret imperatorem ſeductum: ti/
mens imperator populi aſtantis confuſionē
animo imutatus ualentinum tradidit aſterio
principi: ut eum in domum ſuam adductuꝫ
patienter tractaret: & ipſum ad deoꝝ ſacri/
ficia ſuaderet. Cum autem ſanct⁹ domū pri
cipis introiſſet: & xpm lumē uerum inuocaſ
ſet: ut domū aſterii illuminaret: dixit ei aſte
rius: ꝙ quia xpm lumē appellauerat ſi filiā
eius adoptiuam cecam illuminare in chriſti
nomine poſſet: ipſe cū omni ei⁹ familia xpo
crederet. Sanctus autē preſbyter oratiōe fa/
cta puellam illuminauit & aſterium cum oī
domo ſua & filia conuertit & baptizauit.
Que cum audiſſet claudius iuſſit ✠ aſteriū
& puellam atqꝫ omnem eius familiam tene/
ri: ipſoſqꝫ cūctos ad ciuitatem oſtiaꝫ miſſos
per diuerſa tormenta uita preſente priuari.
Sanctum uero ualentinum iuſſit fuſtibus ce
di: & confitentem chriſtū uia flaminia addu
ctum capite truncari. Cuius corpus a qua/
dam matrona ſauinella collectum in eodeꝫ
loco ſepultum eſt. xvi. cal. martii.

¶De ſanctis baſſo & antonino & ſociis mar
tyribus. CXXIIII

BAſſus: antoninus: protolicus: ty/
rion preſbyter: moyſes: baſſian⁹
agathon: dionyſius & amonius a
pud alexandriā paſſi ſunt. Quo/
rum baſſus: antoninus & protoli
cus pro chriſti nominis confeſſione in mare
demerſi ſunt. Tyrion uero preſbyter: moy/
ſes baſſianus & agathon igne combuſti fue/
runt. Dionyſius autem & amoniuſ gladio ce
dente paſſionem conſumauerunt. xvi. calen.
martii. Hec hyeronimus in martylogio.

¶De ſancto ſiſinnio epoſcopo. CXXV.

SIſinni⁹ epiſcopus thauſineñ que
ciuitas eſt prope epheſum & uo
catur thaus apud ipſam urbem
claruit. Hic eutityo & eutitya no
bilib⁹ pentibus ſmyrne ciuitatis
ortus eſt. quorum precibus a deo obtentus

eſt: cum prius prole carerent: & gratia ſu/
ſcipiende ſobolis eccleſiam bti ioannis euā/
geliſte apud epheſum ſepius cū oblatióibꝰ
uiſitarent. Qui dum infans adhuc ubera ma
tris lamberet: quarta ſexta feria & ſabbato
ſemel tantū in die mámillas ſuggebat. Cuꝫ
aūt eſſet annoꝝ octo a patre liberalibus di/
ſciplinis imbuendus traditur: & in eis breui
tempore perfectꝰ erudit. ¶ Die q̄dā miſſus
a pr̄e ut blada ſubiectis ſibi gētibꝰ diſpenſa
ret: totum triticū pauperibus errogauit: qđ
pater audiens moleſte tulit: ad ſuggeſtioné
tamen filii ad horrea que prius ille uacua/
uerat ꝓceſſit: & ea omia decoro & nouo fru/
mento repleta diuinitus inuenit. ¶ Mortuo
uero epo tauſineñ theodorus eps epheſinus
metropolitanus ipſius diuina reuelatione ei
dem ciuitati ſiſinnium licet ſatis recuſantem
cum adhuc eſſet annoꝝ uiginti in epiſcopuꝫ
ꝑfecit. Qui gregem dominicū ſibi cōmiſſuꝫ
uerbis & exemplis ſolicite paſcere curauit.
¶ Cum quidam leontius p̄ſbyter per annos
octo loquelá amiſiſſet: ſiſinnius ei in chriſti
nomie mádauit: ut die natalis dn̄i tunc de ꝓ/
ximo futuro miſſam populo celebraret: qđ
& ille adimpleuit: loquela ſibi exinde pleni
us reſtituta. ¶ Poſt hec ſiſinnius filium mu/
lieris uidue ab annis. xiiii. maligno uexatuꝫ
ſpiritu: poſt triduanum ieiunium & oratio/
nem ac uigilias tribus diebus in eccleſia ce/
bratas a demonio liberauit. ¶ Sed dum per
annos. 54. eccleſiá ſuam feliciter guberna/
ſet die quadam hora ſexta eo celebrante au
dita eſt uox de celis eum ad celeſtia uocans.
Qui omni clero & populo conuocato: & in
domino ꝯfortato: ea die qua poſtmodū de/
ceſſit ſe ad dn̄m migraturum predixit: & ut
predixerat: ſic euenit. Quieuit náq; in pace
16. calen. martii. Cuius corpus in eccleſia ſá
cti ioannis euágeliſte apud epheſum prout
ipſe iuſſerat delatum: ibiq; condigna uenera
tione tumulatum ſeruatur.

De ſcō cratone martyre. CXXVI

CRaton martyr ciuis athenienſis
orator inſignis rome paſſus eſt.
Cuius cum filium ceremonem
contractum ſanctus ualentinus
epiſcopus ſanaſſet: ut dictum eſt
in eius paſſione. 16. calen. martii: conuerſus
eſt ad chriſtum craton cum filio & omni fa/
milia ſua: & ab eodem epiſcopo baptizati
ſunt. Poſtq̄ uero ualentinus epiſcopus paſ/
ſus eſt. Craton etiam a ſenatu romano ex in
uidia detentus & eorum ſententia decollatꝰ
eſt. ✠ Cuius corpus ceremon filius ſepeli/
uit in predio ſuo. 15. calen. martii. Qui poſt
patris martyrium in ſanctis operibus chri/
ſto deſeruiens: & ipſe poſt tempus aliquod
laudabiliter ex hac uita deceſſit.

¶ De ſcis fauſtino & iouita mar. CXXVII

FAuſtinus & iouita martyres apđ
ciuitatem brixie paſſi ſūt ſub ha/
driano imperatore. Quorū pri/
or in preſbyterum: ſecundus ue/
ro in diaconum in ciuitate medi/
olaneſi a ſancto apollonio epiſcopo ordina
ti: apud brixiam chriſtum dn̄m predicabát.
Quos imperator hadrianus ipſam urbem i/
greſſus comprehendi fecit: & ſacrificare no/
lentes in equuleo leuari & torqueri iuſſit.
Qui cū ex equuleo ſoluti ante capitoliū ſta
rent illeſi: unus de miniſtris noie calocerus
conuerſus eſt: & magnum deū chriſtianoꝝ
clamare cepit. Qué hadrianus extra capito
lium eiici fecit: fauſtinū uero & iouitá in er/
gaſtulo cōcludi. Ad quos uiſendos xp̄s no/
ctu ueniens cū luce nimia ꝯfortauit eos. Cū
q; hec cuſtodes carceris calocero nūciaſſent
uenit ille ad hoſtiuꝫ carceris: & uiſionem ui
dit: atq; a dn̄o exhortationé accepit: ipſe ue
ro cuſtodibus fidem xp̄i predicauit: & eos
ipſa nocte conuertit. Et cū a ſanctis martyri
bus omnes ſtantes ante ianuam carceris ba/
ptiſmum expeterét: angelus dn̄i eduxit ſcós
ianuis clauſis: q caloceꝝ cū militibus ad ſá
ctum apollonium adduxerunt. Illeq; ipſos
baptizauit hora q̄ſi. 12. Et cū altare nō habe
rent: in quo dominicū corpus ꝯficerét: ſubi/
to apparuit quaſi linteamen niueū extenſuꝫ
habés corpꝰ dn̄i inuolutum cum quattuor
luminaribus accenſis. Sicq; omnes ſacram
euchariſtiam ſumpſerunt. Deinde ab ange/
lo confortati ſunt. Qui & ſanctos martyres
in carceré reduxit: & cum eis calocerum &
eius milites clauſis ianuis & ſignatis intro/
miſit. Mane autem facto cum hec hadrianꝰ
uidiſſet: & quia calocerus cum eius officio
intra carceré clauſis ianuis introiſſet. Iratꝰ
omnes milites illos ante ſe adduci precepit:
& eos omnes chriſtum confitentes decolla/
ri mandauit. Calocerum uero fauſtinum &
iouitam ſecum uinctos mediolanum addu/
xit. Quos ſacrificare nolentes in equuleo le
uatos diu mandauit torqueri: deinde lampa
des ardentes eorum lateribus apponi: &
poſt hec ſtupa reſina & oleo adhibitis i/
gnem copioſum ſubter eos accendi. Oran/
tibus autem ſanctis: ignis ad ſtatuas deo/
rum que capiti imperatoris ſupereminé/
bant: proſiliit: & eas incendit. Imperator ue
ro fugiens ſanctos dei pedibus ad poſterio
ra taurorum ferocium ligari fecit: & in ſil/
ua dimitti: ut tracti poſt eos diſcerperent.
Tauri uero in ſilua uti agni ad preſepe ſtete
runt. Angeli uero martyres exoluerunt: &
eos tauris cum omni manſuetudine inſequé
tibus ad ciuitatem reduxerunt. Venienteſq;
ad palatium coram imperatore ſteterunt

illeſi:tauri uero omnes ſibi obuios cornib⁹
uulnerabant:& ad ſcoꝝ pedes humiliter ꝓ/
cũbebant. Cũq; hec hadrianus arti magice
deputaret uoluit eos abinuicẽ ſepare.Et ca/
loceꝝ quidẽ antiocho preſidi tradidit puniẽ
dum:fauſtinũ uero & iouitã carceratos ſuo
iudicio reſeruauit. Antiochus autẽ cum al/
pes cotias eẽt tranſiturus caloceꝝ ante ſe ꝑ
miſit cuſtodie traditũ. Cuſtodes uero calo/
ceꝝ ad ciuitatẽ aſteñ adductuꝫ carceri tradi
derunt:expectantes aduentum antiochi.In/
terea imperator cum ſibi antiochus neceſſa/
rius eſſet miſit prefectũ ſapritiũ ad ciuitatẽ
aſteñ:ꝯmittens eidem ut calocerũ diris tor/
mentis cruciaret:antiochum uero ſecũ deti/
nuit.Calocerus uero in ciuitate aſteñ carce
ri mancipatus:Scd̃m militẽ conuertit:& eũ
ad fauſtinum & iouitã baptizãdũ mediolañ
trãſmiſit:ut dicet̃ in paſſione ſcdi.5.cal. a/
prilis.❡ Dũ autẽ mediolanũ ueniſſet ange/
lus dñi fauſtinũ & iouitam de carcere ad ſe/
cũdũ extra ciuitatem eduxit:a quib⁹ baptiſ/
ma nube quadam aquam prebente ſuſcepit.
Et ecce colũba de celo uenit & ſacrã hoſtiã
deferens martyrib⁹ tribuit. Fauſtinus uero
ſcd̃m cõicauit: & reſiduum euchariſtie ei de
dit:ut ad martianũ deferret q apud tridonã
uinctus detinebat̃:ut in eius paſſione dicet̃
2.noñ martii. Quo abeũte angelus dñi mar
tyres ad carcerem reduxit.Poſthec hadria/
nus brixiã rediit & martyres xp̄i ſecũ redu/
xit:quos ſacrificare nolentes capitali ſentẽ/
tia dãnauit.Quoꝝ corpa brixie a xp̄ianis ſe
pulta ſunt.xv.cal. martii. Calocerus uero
poſt hec ſub ſapritio pro cõſule in ciuitate
aſteñ martyrium ꝯſumauit:ut ſuo loco dice
tur.xiiii.cal.aprilis.

❡De ſcõ fauſto mõacho & ꝯfeſſ. CXXVIII

FAuſtus monachus bti benedicti
diſcipulus fuit. Qui eiuſdẽ beati
patris uitã ꝯſcripſit. Aquo cum
ſcõ mauro abbate ad gallias miſ/
ſus eidẽ mauro exĩde ſemp adhe/
ſit:& ipſius uite ac ſanctitatis imitator effe/
ctus hortantib⁹ eum fratrib⁹ ſuis ſuos act⁹
& geſta memorie tradidit:& in andegaueñ
monaſterio laudabilẽ uitã duxit:& poſt ma
gr̃i trãſitum ad caſſineñ monaſteriũ rediit:
ubi & in pace in xp̄o qeuit.xv.cal.martii.

❡De ieiuniis quattuor tẽporum. CXXIX.

IEiunia quattuor tẽpm a calixto
papa iſtituta ſũt. Circa que tria
uidenda occurũt.ſ.quare ieiuna
mus.quattuor ãni temporibus:
quare illis mẽſibus.ſ.martio:iu
nio:ſeptẽbri:& decembri: & nõ aliis:& qua
re tribus i ſeptimana diebus.ſ. feria.4.6. &
ſabbato.❡Primo igit̃ uidẽdũ eſt quare q̃t
tuor anni tẽporib⁹ ieiunam⁹.ſ.in uere:eſta/
te: autumno:& hyeme. Cuius q̃ttuor aſſi/
gnant̃ rationes.❡Prima ratio ſumit̃ ex pte
ipſoꝝ q̃ttuor tẽpoꝝ ãni.Quoniã uer eſt ca/
lidum & humidũ.Eſtas calida & ſicca. Au/
tumnus frigidus & ſiccus.Hyems frigida &
humida.Ieiunam⁹ igitur in uere ut noxium
humorem luxurie tẽpemus.In eſtate ut no/
xium calorẽ auaritie extringuamus.In au/
tũno ut caſtigemus ariditatẽ ſupbie.In hye
me ut refrenemus frigiditatẽ accidie. ❡ Se/
cunda ratio ſumitur ex pte q̃ttuor cõplexio
num:quoniã in uere augmẽtatur ſanguis: ĩ
eſtate cholera:in autumno melãcholia:& in
hyeme phlegma.Ieiunam⁹igit̃ in uere ut in
nobis debilitet̃ ſanguis ꝯcupiſcẽtie & iepte
letitie.Sanguineus eni ẽ libidinoſus & let⁹.
In eſtate ut debilitet̃ cholera iracũdie & fal
lacie.Cholericus eni eſt iracundus & uerſu
tus.In autumno ut debilitet̃ melãcholia cu
piditatis & triſtitie.Melancholic⁹ enim ẽ na
turaliter cupidus & triſtis. In hyeme ut de/
bilitet̃ phlegma hebetudis & pigritie.Nam
phlegmaticus ẽ hebes & piger.❡Tertia ra/
tio ſumit̃ ex parte q̃ttuor elemẽtoꝝ. Quo/
niam uer cõpatur aeri. Eſtas igni. Autũn⁹
terre.Hyemes aque. Ieiunamus ergo in ue/
re ut in nobis edometur aer elationis & ſup
bie.In eſtate ut edomet̃ ignis cupiditatis &
auaritie. In autumno ut edomet̃ terra frigi
ditatis & ignorantie.In hyeme ut edometur
aqua leuitatis & ĩcõſtantie. ❡Quarta ratio
ſumitur ex pte q̃ttuor etatum.Quoniã uer
refertur ad pueritiam. Eſtas ad adoleſcen/
tiam.Autumnus ad etatẽ uirilẽ. Hyems ad
ſenectutẽ.Igitur ieiunamus in uere ut ſim⁹
pueri per inocẽtiam.In eſtate ut efficiamur
iuuenes per cõſtantiã.In autumno ut efficia
mur maturi p modeſtiam. In hyeme ut effi/
ciamur ſenes per prudẽtiam & honeſtã uitã
❡Vel potius ut ſatiſfaciam⁹ deo qcq̄d p il/
las etates aut p illas cõplexiones in q̃ttuor
anni tẽporibus uel i quattuor elemẽtis eum
offendimus.❡ Quare autẽ in illis poti⁹ mẽ
ſibus q̃ in aliis ieiunamus duplex ratio aſſi/
gnat̃. ❡ Prima ratio ẽ ut iudeos imitemur
qui quater in ãno ieiunabant.ſ.ante paſcha:
ante pentecoſtẽ: ante ſcenephegiã.i.fixionẽ
tabernaculi i ſeptẽbri: & ante encenia.i.de/
dicationẽ tẽpli in decembri. ❡ Secunda ra/
tio eſt quoniã hec ieiunia fiunt:i martio ger
minante terra ut in nobis uirtutũ germina
oriantur:in maio uel iunio qñ ſegetes colli/
guntur:ut nos mãipulos bonoꝝ opum deo
noſtro reddamus.In ſeptembre qñ uue uin/
demiantur: ut nos dĩna charitate inebriari
ualeamus.In decembre qñ herbe moriunt̃:
ut nos uitia carnis mortificemus. ❡ Quare
autem tribus diebus in hebdomada ieiuna/
mus duplex ſimiliter rõ redditur.❡Primo

quia ſicut homo cõſtat ex q̃ttuor elementis
quantũ ad corpus:& tribꝰ uirtutibus quãtũ
ad aiam uidelicet rõnali:ꝯcupiſcibili:&ira/
ſcibili:ſic p tres dies q̃ttuor anni tẽporibus
ieiunamus:ut quicq̃d in carne uel aïa deli/
quimꝰ:deo per ieiuniũ exoluamus: ſicut q̃/
ternariꝰ ad corpꝰ ternarius uero ad animaꝫ
refert̃. ¶Secũdo ut per hoc ſatiſfaciamus i
die quicq̃d peccamꝰin menſe.Nam ſingulis
menſibꝰ tribus diebꝰ ieiunamus.Et fiũt hec
ieiunia in quarta feria:q̃a dñs a iuda ea die
uenditus fuit.In ſexta q̃a in cruce pependit.
In ſabbato quia in ſepulchro iacens diſcipu
lis triſtitiam dereliquit.Hec ex ſũma de offi
cio ioannis beleth:& ex dictis damaſceni &
guilelmi.

¶De ſcõ oneſimo diſcipulo. CXXXII

ONneſimꝰ diſcipulꝰ apoſtoli pau
li ſeruꝰ fuit philemonis nobilis
coloſceñ eiuſdem apoſtoli fami/
liariſſimi . Hic a dño ſuo fugiẽs
romã ad apoſtolũ iam i carcere
detentũ uenit:eiq; ſedule miniſtrauit . Quẽ
paulꝰad xp̃m cõuertit & baptizauit . Et ad
dñm cũ epiſtola que ĩtitulat̃ ad philemonẽ
xp̃ianum & correctũ remiſit. In qua epiſto
la paulꝰ philemonẽ rogat:ut oneſimo deli/
ctum ignoſcat:& ip̃m ut xp̃ianũ & ꝯfratreꝫ
benigne ſuſcipiat.Quem philemon apoſto/
li intuitu manumiſit : & ip̃m ad eũ remiſit.
Apoſtolꝰuero ipſum ep̃m epheſi ordinauit.
Qui pacto p̃dicatiõis officio poſt paſſioneꝫ
pauli iteꝝ romã rediit:ubi &ꝓ fide xp̃i lapi
datꝰ occubuit.Corpuſq; eiꝰ ĩde ad locũ ubi
fuerat ep̃s ꝯſtitutus:delatũ eſt.Qui paſſus ẽ
i 4.calẽ.martii:ut dicit ado.

¶De ſcã iuliana uirgĩe & martyre. CXXXI

IVliana uirgo & martyr paſſa ẽ i
ciuitate nicomedia tẽpore maxi
miani imp̃atoris. Hec aphricani
nobilis & gentilis filia ex eadem
urbe oriunda ab ãnis ĩfantilibuſ
xp̃iana:tradita eſt i ſponſã a p̃re cuidã eleu
ſio p̃fecto.Quã cũ ſponſus traducere uellet
& uirgo dñi ſibi copulari nollet: niſi fieret
xp̃ianus:fecit eã pater ſuus expoliari & gra/
uiter cedi.Sicq; flagellatã tradidit prefecto
ſponſo eius.Ille ergo eã ſibi p̃ſitatã &dudũ
exaïatam:cũ diceret ſe nullatenus ſibi copu
landã niſi fieret xp̃ianus:iratus iuſſit uirgi/
nem extẽſam a q̃ttuor ſibi inuicẽ ſuccedenti
bus uirgis crudeliter cedi:deinde p ſex ho/
ras capillis appendi:& poſt hoc plumbũ li/
quefactũ in caput ipſiꝰ perfundi . Quod cũ
nihil ſibi nocuiſſet:eã catenis ligauit:& i car
cerem recluſit.Ad quã uenit belial demon i
ſpecie boni angeli:eiq; dixit : ꝙ xp̃s ip̃m ad
eã miſerat:ex cuiꝰ ſibi p̃te mãdabat: ut diis
ſacrificaret:ne in tormentis male deficeret.
Iuliana uero dubitans:cũ lachrymis orauit
ut dñs ſibi reuelaret:q̃s eẽt q talia ſuaderet
Factaq; eſt uox ad eam:ut ip̃m app̃henderet
& quis eſſet cõfiteri cogeret.Que cũ demo/
nem tenuiſſet:iterrogãſq; q̃s eſſet:dixit ei:
ꝙ belial demon erat:&ꝙ p̃r ſuꝰ beelzabuth
ip̃m ad eã decipiendã miſerat:q & demones
facit grauiter flagellari quoties a xp̃ianis fu
erint effugati.Dixitq;:ꝙ erant ĩnumerabiles
demones: q a dicto beelzabuth ad oïa mala
ꝑpetranda mittebant̃.Ipſe multa ſcelera cõ
mitti fecerat : & nunq̃ ab aliquo xp̃iano eo
modo detentus fuerat.Nam adã & euã fece/
rat i paradiſo preuaricare:& abel a caim oc
cidi:& populũ in deſerto ad uitulum adorã
dum cõuerti:& tres pueros in caminũ ignis
immitti:& hieruſalẽ inflãmari:& alia multa
a pluris peſſima op̃a ꝑpetrari.Tunc iuliana
manibus retrorſum ip̃m ligauit : & cũ cate/
na qua uincta erat diutiſſime uerberauit.Et
cũ die ſequenti iuſſu p̃fecti de carcere edu/
ceret̃ :demonẽ poſt ſe trahebat ligatũ . Qui
cũ miſericordiã eius peteret: ne amplius de
ſe ridiculũ faceret:per totum foꝝ illum tra
xit:& tandẽ i latrinã quandam ꝓiecit. Et cũ
ante prefectũ ꝯſiſtens xp̃m ꝯfiteret̃ :i quadã
rota extenditur:intantũ ut oïa oſſa eius uſq;
ad exitum medullaꝝ ꝯfringerent̃ . Angelus
aũt dñi rotam cõminuens uirginẽ in momẽ/
to ſanauit.Quo miraculo uiſo.120.gentiles
ꝓmiſcui ſexꝰad xp̃m cõuerſi ſunt: & in ꝯfeſ
ſione noĩs xp̃i decollati.Deinde in ollã plũ/
bo liquefacto repletam iuſſu eleuſii mittit̃ :
ſed plũbo uelut ſuaui balneo tepefacto uir
go illeſa educit̃ :qua educta plumbũ ebuli/
ens ꝓſiliit:&.75.gentiles ex circũſtantibus
interfecit.Tũc p̃ſes gladio caput eiꝰ ãputari
p̃cepit.Quã demon quẽ uerberauerat in ſp̃e
iuuenis inſeq̃ cepit:& gẽtiles exhortari:ne ſi
bi p̃cerent que deos uitupauerat:&ſe nocte
p̃cedente grauiter flagellauerat . Et cũ ipſũ
uirgo reſpexiſſet:aufugit demon : dubitans
ne iteꝝ ſe cape uellet.Ducta eſt igit̃ extra ci
uitatem & orõne p̃miſſa decollata eſt. Cuiꝰ
corpꝰ ſephonia ſenatrix accepit:& eũ in na/
ui detulit:ut romã ueniens ip̃m ibidem ſepe
liret.Sed orta tẽpeſtate nauis in fines cãpa/
nie ad portum puteolanũ impellit̃ :& ibidẽ
uno miliario a mare corpꝰ uirginis ſepelit̃ .
Eleuſius uero nõ poſt multo tempore naui
gans maris tẽpeſtate cum trigintaquattuor
uiris ſubmerſus eſt . Paſſa eſt autem uirgo
xp̃i.14.calen.martii.

¶De ſcõ pollochõrnio ep̃o & mar.CXXXII

POllochroniꝰep̃s & martyr apud
babyloniã ciuitatẽ paſſus ẽ ſub
decio ceſare.Qui cum aduerſus
perſas ꝯgreſſus eẽt:& habita ui
ctoria multas ciuitates obtinuiſ

ſet:ueniens ad ciuitatẽ babylõie.Pollochro
niumq́ epiſcopũ xp̃ianoꝝ teneri iuſſit cũ pre/
ſbyteris parmenio:elimate & chryſotello:&
diaconib⁹ luca & mutio : quos fecit duci ad
ſacrificandum:& ſacrificare nolentes ac xp̃ʒ
ꝯfitentes in cuſtodiã recluſit multis diebus.
Interiq; in ipſa urbe tẽplum ſaturno edifica
uit.Et cũ ad nouũ tẽplũ epm̃ cum eius cle/
ro duci feciſſet:& ut ſacrificia offerrẽt inſta/
ret:&pollochroni⁹ neq; ſacrificare neq; uer
bum aliqđ decio reſpondere uellet:interro/
gauit decius ꝑmeniũ cur ep̃s eoꝝ mutus ef/
fectus eſſet: qui reſpondit:ꝙ non obmutue/
rat:ſed os ſanctuʒ inter ſtercora coiquinare
nolebat.Propter qđ deci⁹ linguã parmenii
precidi fecit:qui tamẽ ut prius expedite lo/
quebatur.Tunc iratus deci⁹ iuſſit os pollo/
chronii lapidib⁹ ꝯtũdi.Et dũ cederetur emi
ſit ſpiritũ.Poſt hec decius ambulãs in ciui/
tatẽ cordulam : parmeniũ & ſocios ſecũ ui/
ctos adduxit:de quibus in eoꝝ paſſione age
tur.x.cal.maii.Corp⁹uero pollochronii an
te templum dimiſit.Quod duo reguli abdõ
& ſenen xp̃iani noctu colligentes ante mu/
ros babylonie tumularunt.xiii.cal.martii.

¶De ſcõ ſauino ep̃o. CXXXIII.

SAuin⁹ ep̃s ciuitatis canuſine cla
ruit tp̃e totille regis gothorum.
Qui inter cetera dona ſibi a deo
conceſſa : ſpũ ꝓphetico claruit.
Quod totilla rex gothoꝝ audiẽſ
minime credidit: ſed probare ſtuduit qđ au
diuit.Cũ enim in eiſdẽ ꝑtibus deueniſſet: &
a uiro dei inuitatus ad ei⁹dexterã diſcubuiſ
ſet:cũ iam ep̃s longo ſenio lumẽ oculorum
amiſiſſet:puer ex more eidẽ patri poculum
prebuit:ſed rex ſilenter manũ extendẽs cali
cem puero abſtulit:eumq; per ſe uice pueri
ep̃o porrexit.Tunc ille calicẽ accipiens: ſed
tñ miniſtꝝ non uidens dixit:uiuat iſta man⁹.
uiuat talis miniſter.De quo rex let⁹ erubu/
it:quia quãuis dep̃henſus eẽt:in ſcõ qđ que
rebat inuenit. Cũ aũt ſauin⁹ longo ſenio tra
herẽ : archidiaconus eius ep̃atum ambiẽs:
uiniſuſoris ei⁹ aĩum p̃cio p̃cibuſq; corrupit
ut mixtũ uino ſibi uenenum ꝓpinaret.Qui
refectiõis hora ep̃o ueneni poculũ obtulit:
ſed epiſcop⁹ eidẽ ut illud ſtatim biberet im
pauit. Tremefact⁹ pincerna deprehẽſum ſe
ſentiẽns maluit moriturus bibere:quã pe/
nas ꝓ tanta homicidii culpa tolerare . Cũq;
ad os ſibi calicẽ poſuiſſet: ep̃s ꝯpeſcuit ſeq;
uenenum bibituꝝ obtulit:mãdãs ut ad illũ
q ſibi dederat iret: eiq; diceret ꝙ ſauinus q̃/
dem uenenũ biberet:ſʒ ipſe minime ep̃s eẽt.
Facto ergo ſigno crucis uenenũ ep̃s bibit:&
illeſus ꝑmanſit: eadẽq; hora archidiaconus
eius alibĩ exiſtẽs ſubito defunct⁹ eſt: acſi ꝑ
os ep̃i ad archidiaconi uiſcera mortifeꝝ trã
ſiuiſſet. Quieuit ĩ pace uir domini.xiii.cal.
martii.Hec gregori⁹.iii.dial.c.v.

¶De ſanctis maxio & claudio & ſociis mar
tyribus. CXXXIIII

MAximus & claudius ſr̃es caii pa/
pe & gabini preſbyteri : & uxor
claudii prepedigna & filii ei⁹ ale
xander & cutia p̃clariſſimi gene/
re ex urbe: agẽte ſr̃e eoꝝ gabino
preſbytero a ſcõ caio papa baptizati ſunt.
Ob hoc iuſſu diocletiani ĩpatoris tenti ſunt
a iudice iulio. Et maxim⁹ qđẽ capitalẽ ſen/
tentiã accepit.Claudius uero cũ ꝯiuge & fi/
liis in exilium deportati : deinde icendio cõ
cremati odorifeꝝ martyrii ſacrificium dño
reddiderunt . Quoꝝ corpa in mare apud o/
ſtiam iactata fuerũt. Sed eoꝝ reliquias xp̃ia
ni requirentes cũ corpe maximi iuxta mu/
ros oſtie urbis ſepelierunt . Qui paſſi ſunt
xii.cal.martii.

¶De ſcõ ſymeone ep̃o & mar̃. CXXXV

SYmeon ep̃s hieroſolymitanus &
mr̃ : propinquus ſaluatoris ſm̃
carnem extitiſſe dignoſcitur ac fi
lius cleophe q fuit frater ioſeph
iuſti:ut dicit hieronym⁹. Hic ut
ʒ.eccleſiaſtice hiſtorie habet poſt iacobuʒ
ſr̃em dñi hieroſolymoꝝ põtifex: ſub ꝑſecu/
tione traiani impatoris cũ iam eſſet decrepi
tus accuſatus eſt attico ꝯſulari tanquã xp̃ia
nus . Qui ab eo tentus multiſq; ſuppliciis
affectus tãdẽ crucis patibulo appẽſus mar/
tyrio conſumatus ẽ oĩb⁹ q aderant etiã ĩpo
iudice de ei⁹patiẽtia admirantib⁹:& ꝙ.cxx.
annoꝝ ſenex crucis patibulũ ꝑtuliſſet:q paſ
ſus ẽ.i2.cal.martii.

¶De ſcõ gabio p̃ſbytero & mr̃e.CXXXVI.

GAbin⁹ preſbyter & martyr no/
bilis ciuis roman⁹ ex generẽ dio
cletiãi ĩpatoris & frater ſci caii
pape fuit.Hic liberalib⁹ſtudiis
dum eſſet gẽtilis nõ mediocri/
ter eruditus : fact⁹ xp̃ian⁹ & p̃ſbyter libros
& tractatus ad fidei eruditionẽ plurimos cõ
pilabat . Hic germanos maximũ & claudiũ
cum uxore claudii & filiis ad xp̃m ꝯuertit:
& per manus caii pape baptizari fecit.Filiã
quoq; ſuam ſuſannã uirginẽ pulcherrimam
ab infantia xp̃ianam ſacris litteris erudiuit.
Que cum ob eius nobilitatẽ & elegãtiam a
maxiano diocletiani filio in ꝯiugium petere
tur:& puella ꝯſentire nollet : dicens ſe xp̃o
dño deſponſatam nõ poſſe alicui uiro:& po
tiſſime idoloꝝ cultori matrimonio copula/
ri:& gabinus preſbyter ab impatore requi/
ſitus:eam ad hoc ꝯpellere nollet:in carcerẽ
iuſſu auguſti mittitr̃ : ibiq; fame & uinculis
maceratur. Qui etiã poſt aliqđ tempus ibi/
dem expirauit. Cui⁹ corp⁹ caius papa ger/

manus eius ſepeliuit.xi.calen.martii.

De ſcis innũerabilib⁹ martyrib⁹.CXXXVII

INnumerabiles ſci martyres quo rum numeꝝ ſolius dei ſcia colligit apud tyrum ciuitatẽ paſſi ſũt De qb⁹ octauo libro eccleſiaſtice hiſtorie ſcribitꝰ ꝙ diuerſi ſexus & etatis ac ordinis ex egypto illuc aduenientes pſecutione in xpianos iminente a paganis tenti ſunt. Et ꝯfitẽtes xp̃m primo qdẽ per oẽ corp⁹ flagris laniati:deinde i harena beſtiis diuerſoꝝ geneꝝ traditi ſũt. Cum aũt a feris minime leſi fuiſſent:aliiqꝫ gẽtiles rei mortis beſtiis ſubiecti ſubito lacerati eſſent Iteꝝ ſci martyres feris exponuntꝰ: ut ex paganoꝝ morſibus incitate in ſcõs ferociores redderentꝰ. Et cũ nec ſic in eos pualuiſſent mutatis ſup eos ferociorib⁹ aialibus oĩno ĩtacti permanſerũt. Quod dum pagani magice aſcriberent:ad alias feritates feris immaniores ſe cõuertunt. Et alios quidẽ ex ſãctis gladiis trucidarũt:alios flãmis incenderũt alios in mari necauerũt:alios capitib⁹ abſciderunt:nõ nullos etiã inedia ꝯſumauerunt: quoſdã uero rectos quoſdaꝫ uero deorſum uerſo uertice patibulis affixerunt: qui oẽs ĩ ꝯfeſſione ueritatis coronas paſſionis a dño pceperunt. Hoꝝ glorioſam multitudinẽ ad uictoriam incitabãt beati ✝ tyrãnus ✝ ſiluanus ✝ philen⁹ ✝ atqꝫ linus epi ✝ nec nõ cenobius pſbyter:qui oẽs una ſecũ felici agone palmas adepti ſunt. Nam tyrãnus & ſiluan⁹ epi beſtiaꝝ morſibus interierũt:philenus & linus epi ignibus ꝯſumpti:cenobius uero pſbyter cũ plurib⁹ aliis decollatus eſt. Horũ omnium paſſio recolitꝰ.10.calen.martii.

❡ De ſcis.lxxix.martyribus. CXXXVIII

SEptuagintanouẽ martyres apud ſiciliam paſſi ſunt. Qui ſub diocletiano auguſto per diuerſa tormenta ꝯfeſſiõis ſue coronã a xp̃o ſibi paratã percipere meruerũt 9.calen.martii. Hec hiero⁹ i martylogio.

❡ De ſancto ſymmacho papa & confeſſore. CXXXIX

SYmmachus papa natione ſard⁹ ex patre fortunato anaſtaſio ſecundo pape in põtificatu romano ſucceſſit:& ſedit ãnos.15.menſes.7.dies.28. In cuius electiõe tanta rome diſſenſio fuit:ut electo quodã laurẽtio una cũ ſymmacho:ſenatores laurentii partibus fauẽtes aduerſus ceteros qui ſymmacho adherebant bellum inferrẽt:multaſqꝫ cedes & homicidia facientes:pleroſqꝫ ſacerdotum & clericoꝝ ac ciuiũ extinxerunt. Deniqꝫ ambo uno die ordinati ſunt. Symmach⁹ qdẽ in eccleſia cõſtantina:laurentius uero in eccleſia ſcẽ marie. Sed cũ neutra pars alteri cederet: cõdixerunt:ut lis incepta iudicio regis theodorici fineretꝰ. Qui rauẽne poſitus dum legatos ptium audiſſet:decreuit:ut quem maior pars cleri & populi elegiſſet:ipſe in ſede apoſtolica reſideret. Sicqꝫ ſymmach⁹ in quẽ maior pars ꝯuenerat pontifex fact⁹: conſtituit laurentium ep̃m in nicera ciuitate intuitu miſericordie. In hac diſſenſione ſciſſimus paſchaſius eccleſie romane diaconus ptib⁹ fauebatꝰ laurentii bona fide. ❡ Hic ſymmachus ꝯſtituit:ut omni die dñico & in natalitiis apoſtoloꝝ & ſcõꝝ precipuoꝝ Gloria in excelſis deo cantetꝰ. Et que ſequũtꝰ poſt uerba angeli addidit i eodem hymno. Poſt paucos annos criminatur ſymmachus ex iuidia per falſos teſtes:& occulte laurentius reuocatur:& iterato cler⁹ diuiditur quibuſdã adherentibus ſymmacho nõ nullis aũt laurentio. Sed cõuocata ſynodo.215.epoꝝ expurgatur ſymmachus de crimine falſo: & cum gloria reſtituitur. Laurenti⁹ uero depoſitus cũ ſuis cõdemnatꝰ. Poſt hec ſymmach⁹ i pace ſedi apoſtolice preſidens: ſcitate ꝯſpicu⁹ qeuit in pace.9.calẽ.martii. Sepultuſqꝫ ẽ apud ſanctum petrum miraculis coruſcans.

❡ De cathedra ſancti petri apoſtoli antiochie facta. CXL

CAthedra ſancti petri apoſtoli ab eccleſia feſtiue celebratur: quia tunc beat⁹ petr⁹ apud antiochiã in cathedrali honore ſublimat⁹ fuiſſe phibetꝰ. ❡ Huius aũt ſolẽnitatis inſtitutio triplicẽ cauſam uidetꝰ habere.ſ.ꝑpter hiſtoriã:ꝑpter figuram:&ꝑpter prauam ꝯſuetudinẽ abolendam. Prima cauſa eſt ꝑpter hiſtoriam. Cum eni beatus petrus ãtiochie predicaret theophil⁹ princeps illi⁹ ciuitatis eo ꝙ populum ſeduceret: apoſtolũ fecit in carcerẽ uinculari & fame dieb⁹ pluribus affligi. Qui iã pene deficiens xp̃m ne ſe deſerat deprecatꝰ:& ab eodẽ celica uoce confortatꝰ. Audiens paulus de carceratione petri:ad theophilũ iuit: & ſe multaꝝ artium ſummũ opificem eſſe dixit:ꝑpter quod a principe rogatus in eius curia manſit. Et poſt dies tres ad petrum in carcerem latenter intrauit:& uidens eum pene conſumptũ amariſſime plorans eũ uocauit: & in ei⁹ ruens amplex⁹ ip̃m cibo refocillauit:& multis cõfortatum ſermonib⁹ dimiſit. Deinde paulus caute reperto tẽpore theophilo ſuggerebat:ꝙ ei⁹ gloriã petri uinculatione dehoneſtauerat:qui mendicus & pauper nil mali ꝑpatrauerat:ſibiqꝫ in multis ꝓdeſſe poterat. Et cum theophilus paulum interrogaret:in quo ſibi petr⁹ ꝓdeſſe poſſet. Paulus tanq̃ ſe alienũ fingens dixit:ꝙ audiuerat petrũ oẽs egros ſanaſſe & mortuos ſuſcitaſſe. Cũ hec theophilus uti deliramenta deſpiceret: ad

hoc tandẽ deuenit:ut ſi petrus filium ſuũ.14 annos ante defunctũ ſuſcitaret: ipſe eũ in pace dimitteret:& fidẽ eiꝰ cũ omni populo ſuo ſuſcipet.Ingreſſus ergo paulus ad petrũ eidem narrauit:qualiter theophilo filiũ ſuſcitandũ ꝓmiſit. Eductꝰ ergo petrꝰ de carcere ad ſepulchrũ acceſſit:& cũ orationẽ fudiſſet ꝯtinuo iuuenis reſurrexit.Tũc theophilꝰ cũ uniuerſo populo credidit:& glorioſã eccleſiam ad nutum apoſtoli fabricauit.In cuius medio populi cathedrã locauerunt:& in ipa petrũ exaltauerunt. In quã ſedit annis. vii. Deinde romã ueniens in cathedra romana ꝑfuit ãnis.xxv. Cum aũt petrus ex antiochia ad tẽpꝰ diſceſſiſſet.Simon magus illuc acceſſit:& predicãs figmenta multa atq; ſigna fallacia oſtendẽs populũ omnẽ a fidei ueritate ꝑuertit:& contra petrũ ipm terribiliter ꝯcitauit.Petrus uero rediẽs & ꝑdicta reperiẽs: Simoniſq; fallacias detegẽs: uexatos ab omni langore curauit:& oppreſſos a demonibꝰ liberauit.Sicq; populũ ad ueritatẽ fidei reuocauit:& infra dies.vii. pluſq̃ decem milia hominũ baptizauit. Tuncq; populus nudis pedibus ad petrũ acceſſit: agens penitẽtiam ꝙ ſimoni mago ꝯſenſit:& ipm una cũ principe theophilo iteꝝ in cathedra ſublimauit. Ideo eccleſia de ipſius prima cathedratione feſtum agit:q̃uis ſcdã qua rome ſedit principalior fuerit ut dictũ eſt ſupra in alia cathedra petri.xv.cal.februarii. ¶Secũda rõ eſt ꝓpter figurã. Nam petrus i triplici eccleſia exaltatus fuit.ſ. i eccleſia militantium:malignantiũ & triũphantiũ:& hoc ſm triplicem feſtiuitatẽ quã de ipſo eccleſia celebrat: Eſt enim exaltatus in eccleſia militantiũ ei preſidendo:& eã in fide laudabiliter regendo.Et hoc q̃tum ad pñtẽ ſolẽnitatem que dicitur cathedra.qa tunc ſuper eccleſiã antiochenã pontificatũ accepit:& eã ſeptẽnio gubernauit.¶Eſt etiã exaltatus in eccleſia malignãtium ipſam diſſipãdo & ad dñm ꝯuertẽdo. Et hoc quãtũ ad ſcam feſtiuitatem que dicit ad uincula:tunc eni malignãtium iudeoꝝ eccleſiã diſſipauit:& multos cõuertit.¶Extitit iſuper exaltatus in eccleſia triũphantium in ipam.ſ. feliciter itroeũdo & xpo domino ꝯregnando. Et hoc quãtũ ad tertiã feſtiuitatem que ẽ paſſionis ipiꝰ: quia tũc in eccleſia triũphantiũ introiuit.Celebrat autẽ & feſtũ eius ter in anno:ꝓpter priuilegiũ : propter officiũ:& beneficium.¶Propter priuilegiũ qđ habuit triplex.Fuit.n.ꝑ ceteris dignior auctoritate:quia claues regni celoꝝ accepit Fuit & feruentior i amore:qa cũ maiori feruore xpm dilexit quã alii apoſtoli.Fuit etiã efficacior i uirtute:qa ad umbrã petri ſanabantur ifirmi.Ideoq; feſtũ eiꝰ tertio celebratur.¶Propter officiũ : qa officiũ ꝑlationis habuit ſup uniuerſam eccleſiã:que diffuſa ẽ in aſia: aphrica & europa:ideo eccleſia ter i anno celebrat feſtũ eiꝰ.¶Propter beneficiũ qa abſoluit nos a tribꝰ generibꝰ peccatorũ ſcilicet cogitationis locutiõis & opationis: uel qđ homo facit i deũ: i proximũ : & in ſe ipm. ¶Tertia cã huiꝰ feſti ẽ ꝓpter prauam ꝯſuetudinẽ tollendã.Cõſuetudo eim fuit gẽtilibꝰ ut ait.Ioã.beleth ſingulis annis circa dies iſtos epulas offerre ſup tumulos ꝑẽtũ ſuoꝝ:quas nocte demones ꝯſumebãt:Ipi ãt eas ab aĩabꝰ circa ſepulchra errantibꝰ quas umbras uocabant eas putabãt abſumi.Que ꝯſuetudo epulaꝝ cũ a xpianis extirpari non poſſet: ſtatuerũt ſci patres feſtum cathedre ſci petri tũ de illa que fuit rome:tũ de illa q̃ fuit antiochie:ut eo die quo talia ꝑ paganos fiebãt:in reuerẽtia demonũ:eodẽ die xpiani charitatiue epularẽtur adiuicẽ i ſubſidium paupum:& honore principis apoſtolorum. Ideoq; tali die i aliqbꝰ locis celebrant ꝯuiuia:& uocat feſtum epulaꝝ ſci petri .ſ.viii. cal.martii.hec ioã.beleth.¶Poſt cathedrationẽ aũt ſuam beatus apoſtolus ſcripſit duas epiſtolas que canoice nominãt: quaꝝ ſca ꝓpter ſtili diſſonãtiã a pleriſq; nõ illius ſuiſſe narrat :marci euãgeliũ dictaſſe dicit.hec hieronymus de uiris illuſtribus.

¶De ſcõ papia epõ hieropolitano: CXLI.

PApias hieropolitanꝰ eps ioãnis apoſtoli auditor policarpi quoq; ꝯdiſcipulus & ꝯſodalis fuit.Hic ab eodẽ apoſtolo apud hieropolim ꝑdicante: ordinatus eps eiuſdem ciuitatis:poſtquã gregi dñico pluribꝰ annis laudabiliter ꝑfuit:beato fine i xpo qeuit.viii.cal.martii. Hic.v. libros de uerbis dñi ꝯpoſuit.hec hierõymꝰ đ illuſtribꝰ uiris.

¶De ſcõ ariſtione diſcipulo. CXLII.

ARiſtion diſcipulus unus de .72. fuit:q bini ab eo miſſi ſũt ad predicãdum.De quo in paſſiõe barnabe apoſtoli mẽtio habet.Qui poſt pactũ ꝑdicatõis officium apud ſalaminã i cypro inſula i domino reqeuit.viii.cal.martii.ut dicit ado.

¶De ſancto abilio epiſcopo. CXLIII.

ABilius eps alexãdrinꝰ fuit. Qui poſt beatũ marcũ ſcs põtifex ibidẽ ꝯſtitutꝰ: ſiqdẽ poſt ipm marcũ primꝰ extiterat anianus:ãnos xiii. eidẽ ſedi ꝑſidẽs ſacerdotium uita ꝯſpicuꝰ miniſtrauit:& .viii.cal.martii i xpo quieuit.ut dicit ado.

¶De ſancto policarpo preſbytero. CXLIIII.

POlicarpus preſbyter & ꝯfeſſor xpi tpe diocletiani & maximiani ipatoꝝ claruit. De quo in beati

ſebaſtiani paſſione ſupra.13.calen.februarii mentio facta eſt:&dicet infra i paſſiõe tyburtii.5.idus auguſti.Hic una cũ btõ ſebaſtião multos ad xp̃m ꝯuertit: & plurimos baptizauit.Nã cũ btũs ſebaſtianꝰ zoe uxori nicoſtrati primiſcrinii:que dudũ muta extiterat loquelam reſtituiſſet : & ipſam una cum uiro ſuo & familia: nec non tranquillinum & martiam parentes marci & marcelliani cõuertiſſet:ipſos oẽs policarpꝰ ſacri fontis unda pfudit.Et cũ nicoſtratꝰ a fratre ſuo claudio cõmentarienſe obtinuiſſet : oẽs carceratos ad domũ ſuam adduci : eos oẽs ad xp̃m per ſebaſtianũ cõuerſos idem preſbyter baptizauit.Cũq; eidem claudio nicoſtratꝰ rettulit:qualiter uxori ſue loquelam ſebaſtianus r̃cupaſſet:obtulit claudiꝰ ſebaſtiano duos filios:quoꝝ unus hydropicꝰ: alter uulneribus obſeſſus erat:quos ſcũs ſebaſtianus ſimiliter ſanos effecit . Claudium quoq; una cum ipſis cõuerſos:policarpꝰ predictꝰ diuino fonte regenerauit . Deinde cũ chromatiꝰ urbis prefectꝰ graui morbo languens decũberet:&tranquillinꝰ ad eũ policarpũ & ſebaſtianum adduxiſſet : illeq; ab eis conuerſus oĩa idola in domo ſua exiſtentia deſtrui permiſiſſet:ſanatus eſt mox chromatiꝰ cum tyburtio eius filio ad fidem xp̃i reductꝰ: quos policarpꝰ p̃ſbyter cũ familia ſua qui erant ultra.1400.ꝓmiſcui ſexus ſimiliter baptizauit . Poſt hec aũt cũ iuſſu diocletiani chromatiꝰ p̃fectꝰ in exiliũ apud cãpaniã cũ multis xp̃ianis mitteret :policarpꝰ p̃ſbyter ſponte ſecũ exilium ſubiit:ut xp̃ianos exiſtentes ibidem exhortaret :ubi multo tẽpore fideliter deo ſeruiens:oꝛonibꝰ & predicationi inſiſtens:i pace uitã finiuit.7.calẽ.martii.

¶De ſcõ gerardo epõ & martyre. CXLV

Gerardus ep̃s & martyr uenetiarũ ciuitate oriũdꝰ: a pueritia deo deuotus eccleſie ſci marci canonicꝰ fuit.Sed ad uitã artiorẽ anhelans religionis habitu ſuſcepto : dum ad ſepulchꝝ dñicum pgeret uiſitandũ:pannoniã deuenit:ubi a ſcõ ſtephano xp̃ianiſſimo ungarie rege:qui eũ ſeruum xp̃i eſſe cognouit retentus eſt: dimiſſiſq; ſociis cũ quibus pergebat ibidem manſit.Et in quodam eremo qui bel uocatur p annos ſeptẽ ſolitariam uitam duxit.Poſt hec a rege quãuis ſatis renitens ad epiſcopatũ ꝓmotus eſt.Qui per ciuitates & caſtella pannonie circuiens uerbum domini predicabat . Sedem autem ſuam iuxta flumen moriſii fluminis ſtatuit: quam & moriſenã appellauit.Vbi & eccleſiam ſancti martyris georgii ꝯſtruxit: i qua & altare dei genitricis erexit: ante quod argenteum thuribulum cum thymiamate perpetuo collocauit: & ibidem ſemper conſeruari decreuit . Beatam enim dei genitricem deuotius coluit.Vnde & ſingulis ſabbati diebus officium eius cum nouem lectionibus ibidem conſtituit celebrandum:quod uſq; i preſens ſeruatur.Epiſcopatũ quoq; ſtrenue gubernabat:ſepius ad eremũ aliquot diebꝰ diuertebat . Deinde ad ſedem ſuam rediens officium ſibi iniunctũ adminiſtrabat : & iugiter predicationi uacabat . Defuncto ergo ſtepheno rege ſucceſſit ei rex petrus.Cuius regnũ cũ unus ex principibus inuaſiſſet : & plurimos nobiles occidiſſet:uenit moriſenã ut ab epiſcopo gerardo die paſche coronaretur .Cuius coronationẽ nedum ſanctus facere recuſauit.ſed nec ipſi intereſſe uoluit : quin potius eidem ut regni inuaſori & proditori interfectionem ipſius poſt triennium futurãm predixit.Quod ut predixerat euenit.Deinde poſt annos quinq; cum ad albaꝫ ciuitatem pergeret:hoſpitatus apud eccleſiam ſancte ſauine:martyrium ſuum in craſtinum futurũ prenunciauit.Sequenti die miſſarum ſolẽniis celebratis cum eſſet iuxta flumen danubium ab infidelibus captus lapidari cepit.Dũq; lapides in ipſum iacti in aera penderent:lancea tranſuerberatꝰ cũ pluribus aliis chriſtianis gladio ceſis ibidẽ occubuit:ubi & ſepultus fuit.Sed ꝓceſſu tẽporir inclytus rex andreas corpꝰ martyris trãſtulit moriſenam : ubi & miraculis claret. Paſſus eſt aũt.7.calen.martii.

¶De ſcõ gerardo epõ & ꝯfeſſore. CXLVI

Gerardus ep̃s leucorum ſanctitate uite mirabilis extitit.Qui.13. anno henrici ĩpatoris tertii miraculis clarẽs ad xp̃m migrauit. Et a leone papa chalcidonenſi ſynodo quarta celebrata canonizatus fuit : & intra ſanctorum confeſſorum numerum i eccleſia honorandꝰ cenſitus eſt:ut dicit frater uincentius in ſpeculo.

¶De ſcõ ſereno martyre. CXLVII

Serenus monachꝰ & martyr ſub maximiano ĩpatore apud ſyriniũ paſſus ẽ.Nã cũ ipſe ſibi hortum excoleret:& unꝰ ex domeſticis ĩpatoris amicꝰ intimꝰ eẽt:q̃dã die uxorẽ illiꝰ i horto ſuo hora ĩcõgrua deambulãtẽ reppit : eãq; acriter de ĩhoneſtate ĩcrepauit:ꝙ ſola hora iepta monachi pomeriũ introiſſet : eam quoq; cum indignatione eiecit.Que uiro ſuo de ſereno ꝯquerit :& ꝙ eã turpiter eiecerit lamentatur.Qui uerbis ꝯiugis ad iracũdiam motus:quem duduꝫ ut amicum celauerat:maximiano uti chriſtianum accuſat.Sicq; ſerenus iubente imperatore tentus & ſe chriſtianum confeſſus capite ceſus eſt.7.calen.martii.

¶De ſcõ ſereno abbate. CXLVIII

SEren⁹ abbas ſūme ꝯtinētie fuit. Que nō ſolū in ei⁹ actib⁹:ſ; etiā in aſpectu ꝯſpici poterat. Quam a deo i tantū crebris orationib⁹ īpetrauit:ut nec etiā ſe naturali/bus icentiuis iqetari uel in ſopore ſentiret. Quod adhuc fortiorib⁹ ieiuniis & aſſiduis orationib⁹ exeſtuās:ad tātā mētis & corpo/ris puritatē deuenit:ut uix i ſe motū natura/lem ſentiret ac ſi paruul⁹ & lactēs ſentire di gnoſcit. Et dū huiuſmodi grē perſeuerātiā lachrymis flagitaret:angelus eide; in ſōniis aſtitit & eum ꝑ uentrē nouacula ſecuit:& ie core ac inteſtinis eductis & extricatis:omni buſq; mūdiſſime lotis: cuncta interiora ſuo loco repoſuit:ſibiq; dixit omnia icētiua car/nis in eo abide fore preciſa:perpetuāq; i po/ſterum mētis & corporis ip; obtinuiſſe: uti petierat a dño:puritatē. Hec i uitis patrū.

¶De ſcō matthia apoſtolo. CXLIX

MAtthias apoſtolus i loco iude ꝓ/ditoris ſubſtitut⁹ eſt. Cū enim in/ter aſcenſionē & pentecoſtē apo/ſtoli in cenaculo ſimul eſſent. Vi dens petrus ꝙ numer⁹ apoſtolo/rum erat īminut⁹:quos dñs tamē in numero duodenario elegerat:ut fidē trinitatis:in q̄t tuor mūdi ꝑtib⁹ predicarēt:cum eſſent oēs diſcipuli i cenaculo ſyon numero.120.exur gens in medio eoꝝ eos allocut⁹ ē: oſtēdens ex textu dīne ſcripture in pſalmo ꝓphetatū: ꝙ iudas ꝓditor ꝑiturus erat:cui⁹ apoſtola/tum alius accipe debebat. Exhortās fratres ut aliquē ex ipſis eligerent:quē in locum iu de ſurrogarent. Quod cū oībus placuiſſet: elegerunt duos inter ceteros ſanctiores.ſ.io ſeph iuſtum:q uocabat̃ barſabas:filiū cleo phe & fratrē iacobi minoris:& matthiā:& o ratione p̄miſſa dederunt ſortes eis. Et ceci/dit ſors ſup matthiā:& ānumerat⁹ ē cū.xi.a poſtolis. Et nota ꝙ hoc exēplo non eſt ſorti bus utendū ut dicit hieronym⁹: qa priuile/gia paucoꝝ nō faciunt legem cōmunē. Hec que dicta ſūt habētur act. primo. ¶Cum er go apoſtoli ad predicādū eſſent diuiſi: mat thias apoſtolus iudeā i ſortem predicatiōis accepit. Qui tñ ut alibi repit̃ prius i mace/donia predicauit. Gentiles uero ei⁹ fidem & ſanctitatē ꝓbare uolentes:quādam potionē toſſicatā que cūctos bibētes uiſu priuabat: ſibi dederūt. Quā in noīe xp̄i bibit:& nullā leſionē icurrit. Et cū illa potio pluſq̄.250. excecaſſet:ille ſingulis man⁹ iponens oēs il/luminauit. Diabolus uero i ſimilitudinē in/fantis cani eis appuit:ſuadēs ut matthia; oc ciderent q cultū eoꝝ euacuabat. Quē ꝑ tri/duum queſierunt & in eoꝝ medio ꝯſiſtente; minime uiderūt. Tertia uero die ſe eis ſpon/te manifeſtatum. uinctū in carcerē recluſe/runt:ubi demōnes ſibi apparentes in eū den tibus fremebāt:ſed appropinquare nō pote rant. Dñs aūt cū multo lumine ſibi aſſiſtens eū confortauit:& hoſtio aperto libeꝝ abire permiſit. Et dū iteꝝ predicaret:& qdam ob ſtinati ꝑſiſterent: mox terra ſe aperuit & cū ctos illos deglutiuit. Reliqui uero ad xp̄m ꝯuerſi ſunt. ¶Poſt hec reuerſus apoſtolus ad iudeam uerbū dñi predicabat:multoſq; in ſignis & prodigiis ꝯuertebat. Cuiīnuidē/tes iudei eum i ꝯcilio ſtatuerunt:Duoſq; te/ſtes q illu; accuſauerāt prio in ip̄m lapideſ miſerunt. Quos lapides in teſtimoniū ſecū petiit ſepeliri. Qui dū lapideret̃:ſecuri i ca pite percuſſus ſpiritū deo reddidit. Cui⁹ cor pus in iudea ſepultū:deinde romā tranſlatū in eccleſia ſancte marie maioris eſſe dicitur & ibidem caput eius populo demonſtrat̃. Qui paſſus eſt.vi.cal.martii.

¶De ſcis.lxxii.martyribus. CL.

SEptuagīta duo martyres ſub ma ximiano īpatore apud ciuitatem ſyrinium paſſi ſūt. Qui martyrii certamē i prefata urbe ꝯſumātes regna māſura ꝑcepunt.vi.caleñ martii:ut dicit hieronym⁹ i martylogio ſuo

¶De ſanctis uictorino & uictore & ſociis martyribus. CLI.

VIctorinus: uictor: nicophorus: claudian⁹: dioſcor⁹:ſerapion & papias apud egyptū ſub nume/riano īpatore martyriū paſſi ſūt agēte iudice ſabino. Quoꝝ pri/mus in pilam undiq; circūforatā miſſus: & ꝑ ſingula foramia diutiſſime cultris trāſpū/ctus eſt. Et deinde capite truncatus. Secun/dus amputatis manibus & pedib⁹ i eadē piſ lam miſſus:& ſicuti prior trāſpūctus & poſt/modum decollat⁹ eſt. Tertius cū i pilā ipſā ſponte fuiſſet īgreſſus:iudex indignatus illū inde educi:& dudū ſuper craticulā fecit aſ/ſari. Et cū tali ſupplicio non moreret̃: ip̄m minutatim gladiis iuſſit ꝯcidi. Claudianus & dioſcorus flāmis icenſi fuerunt. Serapion & papias gladio ceſi: oēs celebre martyriū dedicauerunt.v.cal:martii.

¶De ſcō neſtore epō & martyre. CLII.

NEſtor ep̄s & martyr in ciuitate ꝑ gen pamphylie paſſus eſt ſub ꝑ/ſecutione decii. Qui cum die no ctuq; orationi inſiſteret poſtu/lans ut grex xp̄i cuſtodiret̃: com prehenſus ē a quodā principe curie hyrenar cho:qui eū obtulit preſidi pollioni:quem il le nomē dñi mira libertate & alacritate cō/fitentē i equuleo leuatū: & crudeliſſime tor tum:nolētē xp̄m negare:cruci ꝯfigi manda/uit. In qua dum oraſſet emiſit ſpiritū. A fide libuſq; ſepultus eſt.4.cal martii.

¶De ſancto alexādro epō & ꝯfeſſore. CLIII

Alexander epſ alexādrinus glorioſo ſenio uenerādus extitit. Hic poſt beatum petꝝ alexādrinum epm & martyrē ad eūdem ꝓmotus epiſcopatū nō īmediate ſed pꝰ achilā: q eidē petro īmediate ſucceſſerat ſicut&ipſe btūs petrꝰ eiſdē duobꝰ tūc ſuis diſcipulis ꝑdixerat ſibi a dño reuelatū: arriū pſbyteꝝ ſuum heretica prauitate corruptū & diña ueritate conuictū de eccleſia alexandrina eiecit:& poſtea inter.318.pres in niceno cōcilio dānauit. Qui i reuerēda ſenectute annoꝝ.98.apud eandem urbē laudabili fine quieuit.4.calen.martii.

¶De ſanctis iuliano & eanio eius miniſtro martyribus. CLIIII

Iulianꝰ & quidā eiꝰ miniſter noie eanius martyres apud alexādriā paſſi ſunt. Cū eni xpianoꝝ pſecutio deſeuiret: & iulianus ita podagra ꝯſtrictꝰ eſſet: ut neq; incedere:neq; ſtare poſſet cū duobus miniſtris xpianis eū geſtantibꝰ i ſella iudici afferť:ex quibꝰ miſtris unus timore tormētoꝝ que uidebat xpianis inferri:ꝯfeſtim negauit: alter uero eanius noie cū iuliano dño ſuo in ꝯfeſſione pſtitit. Quos iudex camelis impoſitos per totam iuſſit urbem circūduci:& flagris hincinde iſpectante populo tādiu laniari uſq; quo finē ipſis uerberibus ſortirenť. Qui paſſi ſunt.3.calen.martii.

¶De ſcō leandro epō. CLV

Leander epſ in hiſpaniaꝝ ꝓuincia hiſpaleñ eccleſiā feliciter paſtorali cura gubernauit. Hic eſt ad quē beatꝰ gregorius moralium libros ſcripſit. Cuius ꝑdicatione & induſtria tota gothoꝝ gens p regem recaredū deprauata ab arriana prauitate ꝯuerſa eſt. Qui etiā fratrē eiuſdē recaredi herminigildū regem uiuente adhuc pre heretico ab eadē hereſi cōuerſum ad martyrii paſſioneꝫ exhortando ꝑduxit : ut ponit gregorius.3. dial. cap.30.& dicet i paſſiōe herminigildi idibꝰ aprilis. Qui & officio ꝑdicationis fideliter peracto:qeuit in dño.3.calē.martii.

¶De ſcō ioanne monacho. CLVI

Ioannes monachꝰ filius eutropii magiſtri militum urbis rome & theodore xpianoꝝ cū eſſet ānoꝝ 12.a parēte liberalibꝰ ſtudiis traditus eſt. Cū aūt pater in domo ſua abbatem monaſterii aciminteñ hieroſolymam pgentē hoſpitio ſuſcepiſſet:iuuenis ad uitam monaſticā aīatus:ab eodem regularibus diſciplinis imbuiť: ꝓmiſſiōe ſibi facta ꝙ regrediens domū illuc diuerteret:eo ꝙ ſecum ire & monachꝰ fieri diſponeret. Interea ioānes a patre euangelium ſibi ſcribi petiit: in quo ſtudere cupiebat:quod mater gēmis & auro ad filii allectionem ornauit. In quo quotidie ioannes legebat:& ad uite pfectioris cumulū anhelabat. Reuerſus igiť abbas i domo ioānis recipiť :cū quo habito colloquio de fuga petēda:qa parētes timebat:nauem reperiunt iuxta littꝰ: a quibꝰ dū naute multū ꝓ naulo exigerēt:& pecunia carerēt: abbaſq; ad repatriandū feſtinaret. Iuuenis patrē rogat:ut det ſibi centū aureos ꝓ cōuiuio conſodalibus celebrando. Quibus acceptis ioānes q̄ſi neceſſaria empturꝰ abiit:urbem exiuit:& ad abbatē ſe iuxta mare ꝓſtolantē concitꝰ uenit:datoq; naulo nauem ſecū aſcendit. Quē parentes dudū ꝑquirentes & minime inuenientes ad mortē affligebantur Ille igiť ad monaſteriū ꝑueniēs factꝰ ē monachus:ubi in oī uite ſanctitate & ſūma obedientia ſeptenniū pegit. Poſt hec cū de uiſione parentū nimiū tentareť : obtēta abbatis & monachoꝝ licētia: relicto cenobio romā uenit:mutatoq; habitu ꝯſciſſis ueſtibꝰ indutus:facie p ieiuniis tabefacta: in domo parētum incognitꝰ hoſpitať :minime ſe reuelans. Cui mane pater domū egrediēs: ut pauperi pegrino compatiens:tuguriū ſibi iuxta domum ſuā ꝯſtruxit: eumq; de mēſa ꝓpria uti pauperē aluit. Qui multis ieiuniis affectus cōtinue orōnibus inſiſtebat. Sed tandē infirmitate correptꝰ:mortiq; uicinꝰ: matrē uocauit:eiq; pſalteriū gēmis & auro ornatū exhibuit. Que libro cognito uiroq; uocato ioannē interrogat:quō pſalteriū illud habuiſſet:& ſi qua de eorū genito audiuiſſet. Qui cuncta p ordinē narrans:ſe ioannē eoꝝ filiū patefecit:moxq; in eoꝝ brachiis expirauit. Cuius corpꝰ cū multaꝝ effuſiōe lachrymaꝝ parentes in nouo edificato oratorio ſepelierunt:& eidem ꝓ peregrinoꝝ ſuſceptione cenobium addiderūt:ibiq; domino ſeruientes preter quotidianū uictū oēm ſubſtantiā ſuā pauperibus miniſtrabant. Quieuit autem i pace uir dñi.3.calen.martii.

¶De ſcō ioanne abbate. CLVII

Ioannes abbas in ſcythi claruit. Ad quē cū quidā anachorita nomine epiſius uiſitandū ueniſſet: q per annos.40.in eremo habitauerat:interrogatꝰ eſt a ioanne quantum exinde pfeciſſet:q rñdit: ꝙ exquo cepat ſolitariꝰ eſſe:nunq̄ ſol eū uiderat māducantē. Cui ioānes inqt:nec me iraſcētem. ¶Dū aūt ioānes uellet ad ſimilitudinē angeloꝝ nihil opari:ſed dño ſine intermiſſiōe uacare:ſeipm expoliauit:& hebdomadā i eremo perfecit. Cū aūt fame piclitareť: & aculeis muſcaꝝ & ueſpaꝝ totꝰ uulneratus eſſet reuerſus ad hoſtiū fris ſui pulſauit:dicēs ſe

eſſe ioannē:q̄ reſpondit:ꝙ hoc eſſe non pote
rat:qa ioannes angelus factus erat: & inter
homines amplius nō habitabat. Sicq; dimi/
ſit eū affligi uſq; mane. Poſtea eidē apuit &
ipm de pſumptiōe redarguit:dicens ꝙ ſi hō
erat iteꝝ eū ut paſcereť:inter hoies operari
oportebat. Si aūt angel' eſſet: intrare cellā
nō quereret: ioānesq; ꝯpūctus ueniā poſtu/
lauit. Cū aūt moreret rogauerūt eū fratres
ut aliqd uerbū ſalutare cōpendioſum loco
hereditatis ſibi relinqueret. Qui eis dixit: ꝙ
ex quo fuerat mōach' nūq̄ ꝓpriā fecerat uo
lūtatē:nec aliqd docuerat qd ñ pri' ipe feciſ
ſet. hec i uitis patꝝ. qeuit i dño. 3. cal. mart.

¶De ſancto ioāne alio abbate. CLVIII.

IOannes abbas ali' i eremo ſupi
oris thebaidis etate ꝓuect' uita
morib' & abſtinētia pcellēs cla
ruit. Hic primū ſecedens ad ere
mum trib' ānis ꝯtinuis ſub qua
dam rupe ſtādo ſemp orauit. Ita ut nūq̄ ſe
deret neq; iaceret. Sōni autē tantū ceperit: q̄
tum qs ſtans rape poterit. Cibum uero niſi
die dominico ſūpſit. Preſbyter enim tunc ad
eū ueniēs ꝓ eo ſacrificiū offerebat:& ipſum
ſacra hoſtia cōicabat:idq; ei erat ſacramētū
& uict'. Huic die quadā diabol' ſe i pſbyte/
rū trāſfigurās ut ipm deciperet:horā ſolitā p/
uenit:ſimulās ſe ſacramētoꝝ gr̄a aduenisse.
Quē ſcūs pp itēpeſtiuā horā demonē ſuſpi/
cat':ipm redarguit:moxq; diabolus ꝯfuſus
abſceſſit. Pedes aūt ei' ex nimia imobilitate
dirūpebanť:adeo ut ſanie effluerēt. Sȝ ꝯple
tis trib' annis:angel' ſibi appuit eiuſq; pe/
dū uulnera ſanauit:& celeſti cibo refecit:ac
diuina repletū ſapiētia ad alios edocendos
ire mādauit. Qui iuſſa ꝯplēs: dñica ſēp die
ad eūdē locū r̄dibat:& ipȝ angel' reficiebat
ceteris uero diebus ioānes ex palmaꝝ foliis
māib' opabať. Cū qdā claud' ad ipȝ cura/
tiōis gr̄a ire diſpōeret:aſinū aſcēdit:q cigu/
lo māib' ſci uiri opato:ſella ꝯſtrictus erat:
moxq; ut pedes claudi cigl'm tetigerūt:ſana
t' ē. Secreta ēt hoīuȝ agnoſcebat:ita ut mōa
chis uicinoꝝ locoꝝ eoꝝ pccā occulta ꝯſcri/
beret:& eoꝝ prīb' ut tales uel tales frēs de
tali uel tali culpa corrigerēt. Eoꝝ ēt merita
eiſdē p l̄ras iſinuabat:admonēs ut i eiſ pſeue
rarēt. Similiter & prīb' cenobioꝝ ſcribebat
i qb' eoſ p ſpirituȝ deliqſſe cognouerat ita
ut illi ꝯſcie remorſu ꝯuicti:negare ñ poſſēt
mltis quoq; aliis uirtutib' & miracl'is admo
dū effulſit. hec oīa apelleſ hiero. narrauit ut
idē r̄fert i uitis patꝝ.

¶De ſcō ioāne uiro dei ꝯfeſſore. CLIX.

IOannes uir ſanct' anachorita in
deſerto ſutrie claruit:qui totius
gr̄e homo fuit:ī quo ut dicit hie
ronymus ubi ſupra tāta ꝯſolati
onū gr̄a refulſit: ut q̄cūq; meſtitia quocūq;
tedio qs oppſſ' fuiſſet:paucis ei' ſmōib' ala
critate & letitia repleref:ſed & ſanitatū gr̄a
pluria ſibi a deo donata ē. Hec i uitis patꝝ.

¶De ſancto romano abbate. CLX

ROman' abbas i territorio lugdu
neñ i locis uirētib' claruit. Qui
primus in eodē loco uitā eremi/
ticam duxit: & multis uirtutib'
& miraculis iſigniter effulſit: ac
plurimoꝝ poſtmodū pater extitit monacho
rum. Qui & in eodē loco ſanctitate famoſus
i xpo qeuit pridie calē. martii. hec uſuard'.

¶De tranſlatione ſci auguſtini epi. CLXI

TRanſlatio corporis ſci auguſtini
ſcā eſt anno dñi. 718. trāſactis ab
obitu ſci ānis. 280. tēpore luprā/
di regis longobardoꝝ. Nā cū be
atus doctor apud hipponeñ ciui
tatem aphrice cuius eps fuit i dño qeuiſſet
ibiq; ſepult' fuiſſet. Poſt aliquod tps barba
ri terram illā occupauerūt:& loca ſcā ꝓpha
nauerunt: ꝓpter quod fideles corpus ſci au/
guſtini īde tulerūt:& ipm i ſardiniā trāſtule
runt. Tempore igiť pmiſſo luprandus pre/
dict' longobardoꝝ rex audiens ſardiniam a
ſaracenis depopulatā:ſolēnes illuc nuncios
miſit:ut doctoris ſancti reliquias papiā de/
ferrent. Qui magno precio dato corp' ſancti
auguſtini tulerūt:& ipſum uſq; ianuam na/
uigio adduxerūt. Quod deuotus rex audiēs
uſq; ad dictam ciuitatē eidē obuiauit:& re/
uerenter illud excepit. Cū aūt mane corpus
uellēt educere:nullo modo inde moueri po
tuit:donec rex uotū emiſit: ꝙ ſi ſe inde dedu
ci permitteret:ibidem in noīe eius eccleſiaȝ
fabricaret. Statimq; corpus ſine ulla difficul
tate inde motū eſt:& rex quod uouerat adi/
pleuit. Idem miraculū die ſequenti in uilla
epatus ꝯdenenſis que diciť caſſelle ꝯtigit:&
eodem mō ibidem in honore ſci rex aliā ec/
cleſiā ꝯſtruxit. Et qa uideret ſcō cōplacere
ut in ſuo noīe eccleſie plures fierent:ubicū/
q; manſiſſet corpus nocte cū rege timēs ne
alium locū q̄ ubi deſiderabat ſibi eligeret:i
honore ei' eccleſiam incohabat. Sicq; cum
gaudio papiā deduciť:& i eccleſia ſci petri
q̄ diciť celū aureū honorifice collocať. pdie
cal'. martii:ubi claris uirtutū ſignis effulget

¶ De ſanctis ducentis & ſexagintaduobus martyribus. CLXII

DVcenti & ſexagitaduo martyres
rome ſub claudio paſſi ſūt:quos
primo pro xpi noīe ad harenam
fodiendam damnatos iuſſit clau
dius ut foras muros porte ſala/
rie in amphitheatro mitterent:ibiq; ſagittis
militū interficerenť. Quod audiens marius
cum filiis ſuis audifax & abbacuch ut in eo

rum paſſione habetur. i4. calen. februarii. illuc acceſſerunt ioanne preſbytero ſecum aſſumpto: ut ſanctorum corpora ſepelirent. Et inuenerunt ipſa igni ſuperpoſita. Tunc exuentes ſe ceperunt corpora ſubtrahere: & ſepelire: quotquot ex ipſis potuerunt: que & ibidem ſub cluuio cucumeris recondiderunt. Cetera uero igne cõſumpta ſunt. Qui paſſi ſunt calen. martii.

❡ De ſcõ herculano epiſcopo. CLXIII

HErculanus epiſcopus ciuitatis peruſine ãno decimoſeptimo iuſtiniani imperatoris ſub rege gothorum totilla paſſus eſt: ut ait ſigibertus. Hic ex conuerſatione monaſterii ad ſacerdotalis ordinis gratiam deductus eſt. Totille autem regis gothorum temporibus eandem urbem annis ſeptem continuis exercitus gothorum obſedit: ex qua multi ciuium fugerunt: qui periculum famis ferre non poterant. Anno uero ſeptimo nec dum finito obſeſſam urbem exercitus gothorum intrauit. Tunc comes qui exercitui preerat ad regem nuncios miſit exquirens: quid de epiſcopo uel populo fieri iuberet. Qui mandauit: epiſcopo primo a ceruice uſque ad calcaneum corrigam tolli: & tũc caput eius amputari: omnem uero populum gladio extingui. Tunc idem comes crudelitatem tantam abhorrens herculanum epiſcopum ſuper murum urbis capite truncauit: eiuſdemq; cutem iam mortui a uertice uſque ad calcaneum incidit: ut ex ei⁹ corpore corrigia ſubtracta uideret: moxq; corpus extra murum piecit. Quod quidam humanitate compulſi abſciſum caput ceruici apponentes cum corpore paruuli infantis illic iuxta muros reperto ſepulture tradiderunt. Cumq; poſt eandem cedem die qnadrageſimo rex totilla miſiſſet: ut ciues ubilibet diſperſi ad ipſam ciuitatem ſine trepidatione remearent. hi qui prius famem fugerant: accepta uiuendi licentia reuerſi ſunt. Qui corpus epiſcopi ſui perquirentes: effoſſa terra ubi iacebat corpus pueri pariter humati: utpote die quadrageſimo corruptum & uermibus plenum: corpus uero epiſcopi acſi die eodem eſſet ſepultum inuenerũt. Et quod mirabili⁹ eſt: ita caput eius unitum fuerat corpori: acſi nequaquam fuiſſet abſciſum: in quo nec ſectionis ueſtigia apparerent: & ſimiliter tergum eius ꝑquirẽtib⁹ ita ſanum atq; intemeratum omne corpus inuentum eſt: acſi hoc nulla inciſio ferri tetigiſſet. quod intra urbem adducentes honorifice ſepelierunt: qui paſſus eſt calendis martii. Hec gregorius tertio dialogo capitulo. i5.

❡ De ſancto albino epiſcopo. CLXIIII

ALbinus eṗs tpe ſci egidii abbatis floruit. Hic de regione uenetina que occeani britãnici ꝯfinis ẽ: nobilib⁹ pẽtib⁹ ort⁹ tinilaceñ mõaſterii prio mõach⁹ fuit. Qui cũ aliquando ad obediẽtiam abbatis perficiendam ꝑgeret: & ſubito tẽpeſtas nimia irrueret: & dom⁹ ad quã cũ aliis diuerterat ipa tẽpeſtas etiã tectũ ꝯtriuiſſet: oibus aliis q in eãdem ſe domo reduxerant madefactis: ipſe ſolus a pluuia imunis fuit. Deinde ãnoꝝ. 35 exiſtẽs ipſius mõaſterii abbas fact⁹ eſt. Qui ipſi regimini laudabiliter ꝑfuit annis. xxv. Poſt hec annoꝝ. lx. andegauis epiſcopus ordinat. Cureq; paſtorali uigilanter iſedit annis. xx. diuinis operib⁹ uacans multiſq; miraculis coruſcans. Inter que duos mortuos ſuſcitauit. In aſiaco monaſterio cecũ illuminauit: & mulierẽ dudum ab imundo ſpiritu uexatã liberauit. ❡ In andegaueñ ciuitate ſedis ſue: dũ pro carceratis in turri detẽtis ad iudicem iteruenilſet: nec alicuius liberationẽ obtinere potuiſſet: orationẽ fudit. Statiq; ſaxum quadrũ de muro turris exiliẽs: incluſis exeundi aditũ fecit: omneſq; ꝯtinuo exierunt & deo ac ſcõ grãs egerũt. Quieuit i pace cal. martii. Sepultus andegauis. In cuius exequiis paralytici tres ſanati & duo ceci illuminati ſunt.

❡ De ſcõ donato martyre. CLXV.

DOnatus martyr apud carthaginem aphrice ciuitatẽ paſſus eſt. Qui ſub iudice niſatio & marcellino tribuno: cũ eſſet militaris: in xpi confeſſione gladio cedente martyrii coronã percepit cal. martii. ut dicit ado.

❡ De ſcis plurib⁹ martyrib⁹. CLXVI

MArtyres plurimi quoꝝ tñ certus numerus minime repitur. Rome ſub alexãdro ipatore paſſi ſũt. Quos idem auguſtus diu cruciatos capitali ſñia in extremo damnauit. vi. noñ martii. Hec ado i martylogio.

❡ De ſcis q̃dringentis martyrib⁹. CLXVII

QVadrigẽti fere mr̃es a longobardis paſſi ſũt. Quos cũ lõgobardi italiã deuaſtãtes cepiſſent: more ſuo imolauerũt caput capre diabolo. Hoc circũferentes ꝑ circuitũ & carmie nephãdo dedicãtes. Cũq; illud ipi pri⁹ ſubmiſſis ceruicib⁹ adorarẽt: eoſq; quos ceperãt hoc adorare piter ꝯpellebãt. Sed ex eiſdẽ captiuis ꝑ maxima multitudo paucis uidelicꝫ exceptis obtẽperar iuſſis ſacrilegis noluit: & ceruiceꝫ quã ſẽp creatori flexerat: creature iclinare contempſit. Quapropter hoſtes qui eos ceperant graui iracundia accenſi: cunctos gladiis interfecerunt.

Quos i errore ſuo participes habere neque
runt.hec gregorius .iii. dial.c.xxviii. Qui
paſſi ſunt.vi.noñ martii:

¶De ſcís plurib⁹ epís mar̃ib⁹. CLXVIII.

EPiſcopi plures martyres:quorũ
etiã nec cert⁹ numer⁹ ſcript⁹col
ligit̃:iuſtiniãi auguſti tẽporib⁹
apud aphricã paſſi ſunt.Nã cum
ꝑſecutio uandalica i ꝑtibus illis
uehemẽter inſaniret:qdã in defenſione ueri
tatis epi fortiter ꝑſiſtẽtes:ad mediũ ſunt de
ducti.Quos uandaloꝝ rex uerbis ac mune
ribus flectere ad ꝑfidiã nõ ualẽs : tormentis
frangere eos poſſe credidit.Nã cũ eis in ipſa
defenſione ueritatis ſilentiũ indiceret:nec ta
mẽ ipſi contra ꝑfidiã tacerent: raptus in fu
rorem eoꝝ linguas abſcidi radicitus fecit.
Qui ita poſt pro defenſione ueritatis etiã ſi
ne lingua loquebant̃ ſicut pri⁹ loq̃ ꝑ liguã
ꝯſueuerãt.Hos oẽs iuſſit poſtmodũ idẽ rex
in exiliũ deportari.Qui multo poſt tẽpore
ſupuixerũt. Et qdã ex ipſis miraculũ narrã
tes cõſtantinopoli uenerũt : unus aũt illorũ
ſtatim ut in luxuriã decidit loquendi facul
tatẽ amiſit.Hec idẽ q̃ & ubi ſupra.c.xxxii.

¶De ſcís iouino & baſileo m̃rib⁹. CLXIX.

IOuinus & baſileus martyres ro
me uia latina paſſi ſunt ſub uale
riano & galieno ĩpatorib⁹. Qui
per gladium palmã martyrii ꝑ
cepũt.vi. noñ martii ut ait ado.

¶De ſcõ guilermo preſbytero. CLXX.

GVilermus anglic⁹ ſacerdos uir
charitatiu⁹:ſanctitate uite pol
lens ac morib⁹: & officii ſui ꝓ
ſecutor ſtrenuus tp̄e henrici.iii
ĩpatoris plen⁹ ſcitate migra
uit ad xp̄m.vi.noñ martii . Ad cuius ſepul
chrũ tp̄e mortis ei⁹ceci illuminati ſunt:clau
di erecti:& alii plures a diuerſis ĩfirmitati
bus liberati:unde & corp⁹ eius a multis ꝑe
grinantibus uiſitat̃ :ꝑgentibus ad ipſum de
uotionis cã.Hec uincentius.

¶De ſcís marino & aſterio mar̃ib⁹.CLXXI

MArinus milies & aſterius ſenator
apud ceſareã paleſtine ſub uale
riãi ĩpatoris ꝑſecutiõe paſſi ſũt.
De qb⁹habet̃ .vii.eccl'iaſtice hi
ſtorie libro.Quoruꝫ prior ciuis
hieroſolyme clarus a ꝯmilitonib⁹ accuſat⁹
ꝙ eſſet xp̄ian⁹:datoq; ſibi a iudice ſpatio tri
um horaꝝ ad deliberãdum:an ſacrificare an
mori eligeret. Interi quoq; a ſcõ theotẽo ei⁹
dem urbis ep̄o ꝯfortat⁹: dũ imolare renuiſ
ſet ꝓ xp̄o decollat⁹ eſt. Cui⁹ corp⁹ cũ aſte
rius trũcatũ ſubiectis humeris & expoliata
ueſte excepiſſet:& ſepeliſſet. Honorẽ quem
martyri detulit ꝯtinuo martyr ip̄e accepit.
De quo aſter.o ſcribit̃ : ubi ſupra:ꝙ dũ eẽt
apd̄ ceſareã philippi que nũc paneas dicit̃ :
& gentiles ſuo more idolis imolarẽt:uictia
arte demonis ſubito rapiebat̃ :& nuſq̃ ꝯpẽs
celo delata putabat̃ .Quod dũ ſcũs fieri cer
neret:orationẽ fũdit ad dñm . Et ecce uictia
que credebat̃ aſſũpta:aquis ſupferri ꝯſpici
tur:& populuſ ab errore ꝯuertit̃ .Paſſi ſunt
autem.v.noñ martii.

¶De ſanctis emitrerio & chelidonio marty
ribus. CLXXII.

EMitreri⁹ & chelidoni⁹martyres:
ut ſcribit aurelius clemẽs i libro
coronatoꝝ:primũ apud legionũ
gallie ciuitatẽ exurgente ꝑſecu
tionis ꝓcella pro ꝯfeſſione nomi
nis ieſu xp̄i plurimis tormẽtis afflicti: dein
de calaguriũ uſq; ꝑducti: atq; ibi capite ce
ſi martyrio coronati ſunt.In quoꝝ decolla
tione anulus unius & ſtola alba alterius nu
be ſuſcepti:& in celũ euecti ſũt:quouſq; ab
aſſiſtentib⁹ anuli aurei fulgor & lintei can
dor:intentis luminibus diſcerni potuerunt.
Paſſi ſunt autem.v.noñ martii.

¶De ſcõ lucio papa & martyre.CLXXIII.

LVcius papa & martyr natione ro
man⁹ ex patre porphyrio corne
lio pape in ep̄atu romano ſucceſ
ſit:& ſedit annos .iii. menſes.iii.
dies.iii. Hic precepit ut duo pre
ſbyteri & tres diaconi in omni loco ep̄m nõ
deſererent:ꝓpter teſtimoniũ eccleſiaſticum
& ſtilũ erroris . Hic primũ in exilium miſ
ſus:demũ ad eccleſiã ſuam reuerſus a uale
riano capite trũcatus martyrio coronatur.
Et ſepultus ẽ cum collegis ſuis ep̄is uia a
pia in cemiterio calixti.iiii. noñ martii . Et
ceſſauit epiſcopatus dies.v.

¶De ſcís caio & ſociis mar̃ib⁹.CLXXIIII

CAius palatin⁹ & alii.xxvii.mar
tyres apud urbem romam paſſi
ſunt . Qui omnes maris flucti
bus immerſi uictorie coronas a
domino percipe meruerunt .iiii
noñ martii :ut dicit ado.

¶De ſcís nongentis mar̃ib⁹. CLXXV.

NOngẽti martyres rome uia apiã
paſſi ſũt.Qui omnes una die lau
rea martyrii coronati: poſiti ſũt
in cemiterio ad ſanctam ceciliã.
iiii.noñ martii.Ibiq; tumlati di
gna fidelium deuotiõe uenerantur.hec ado.

¶De ſancto phoca martyre. CLXXVI.

PHocas martyr apud antiochiam
paſſus ẽ. Qui poſt multas quas
pro chriſti nomine redemptoris
eſt paſſus iniurias:qualiter de il
lo antiquo ſerpẽte triumphaue
rit uſq; hodie populis declaratur.Nam ſi in
quẽpiam in locis illis coluber uenena diffũ

derit: mox ut ianuam baſilice martyris credés attigerit euacuata uirtute ueneni ſaluať Sed & longe ſatis ab ei⁹ templo aialia queq; mortifera approximare nõ audent. Paſſus ẽ autem.5.non̄ martii.hec ado.

¶De ſancto theophilo epiſcopo turris ſtratonen̄. CLXXVII

THeophilus ep̄s paleſtine ciuitatis que quondá turris ſtratonis ſiue ceſarea dicebatur: nunc uero paneas dicitur: ſub ſeuero principe inſignis ſapientia & conſpicu⁹ ſanctitate admodum effulſit. Qui inter cetera laudabilia cum ceteris epiſcopis ſynodicam & utileʒ ualde aduerſus eos qui cum iudeis luna decimaquarta paſcha celebrabant: cõpoſuit epiſtolam. Et quieuit in dño.5. non̄ martii. Hec hieronym⁹ de uiris illuſtribus.

¶De ſancto theophilo epiſcopo alexandrino. CLXXVIII

THeophilus ep̄s alius.ſ.alexandrinus ſtudio & doctrina clariſſim⁹ extitit. Hic aduerſus origenem grande ſcripſit uolumen: in quo ip̄m & oía fere ſua pariter dánat: docés illũ a ſcís prib⁹ & maxie ab heracla fuiſſe a pſbrio eiectũ: eccl'ia pulſũ: urbe fugatũ Scripſit & ↄtra átropomorphitas hereticos aſſerentes deum humana effigie & membris cõſtare humanis: eos longiſſima diſputatione confutans. Tres libros ſub illius nomine inſcriptos ſe legiſſe: ſed eis nõ multum credidiſſe propter ſtili diſſonantiam tradit gennadius: qui hec de illo.

¶De ſancto martiano epiſcopo & martyre. CLXXIX

MArtianus martyr & ep̄s apud terdonam paſſus eſt ſub hadriano imperatore agente prefecto ſapritio. Qui a ciuitate mediolanenſi ad partes illas ab impatore delegatus ciuitaté terdoná ingreſſus: martianũ de chriſtianitate ſuſpectũ in carcere recluſum inuenit. Ad quem uiſitandũ ſcũs ſecundus miles iam a calocero in ciuitate aſten̄ in fide edoctus: ſed occultus xp̄ianus cũ ſapritio uenerat: eũq; ſatis uidere deſiderabat. Tunc educente ip̄m angelo martian⁹ de carcere exiit: & ſecundũ uiſitauit: atq; in domino confortauit: ut dicetur in paſſione ſecundi.5. calen. aprilis. Poſt hec ſecũdus mediolanum iuit: & a ſanctis fauſtino & iouita baptizatus fuit ut ſuperius in eorum paſſione dictum eſt.15 calen. martii. Corpus quoq; dominicum qđ eis columba de celo detulerat: ab eiſdem ſuſcepit: partemq; ipſi⁹ martiano detulit: qué terdone in carcere reliquit. Rediens autem ſecundus cum iam nox eſſet: & ad ripam padi ueniſſet: angelus domini frenum equi accipiens ſuper padum ipſum tranſuexit: & uſq; ad terdonam perducens ad martianum in carcerem introduxit. Cui & ſecundus munus euchariſtie ex parte fauſtini preſentauit quo ſuſcepto: ſecundus angelico mandato ad ſuum hoſpitium rediit. Poſt hec martianus eductus de carcere cum laminis ferreis candentibus ſuper uerticem eius appoſitis illeſus permanſiſſet: a ſapritio capitalem ſententiam accepit. Et ſecundus corpus eius rapiens ſepeliuit ſecundo non̄ martii.

¶De ſanctis uictore & uictorino martyribus. CLXXX

VIctor & uictorinus martyres apud nicomediam ciuitatem paſſionis gloriam perceperũt. Qui per triennium cum claudiano & baſſa uxore eius tormentis multis afflicti: & retruſi in carcerem. Ibidem uite ſue curſum cum palma martyrii compleuerunt.2.non̄ martii. Hec ado.

¶De ſancto thoma de aquino confeſſore.

THomas ↄfeſſor ordinis p̄dicatoꝝ ex illuſtri ꝓſapia comitũ de aq̃no p̄re ládulfo comite matre theodora nobili de neapoli in ↄfinibus cápanie & regni ſicilie extitit oriũd⁹. Cui⁹ ort⁹ & uite ꝓgreſſus añq̃ naſcereť: fuit diuinit⁹ p̄mõſtrat⁹. Ná a quodá eremita re & noie bono in ptib⁹ illis ſolitariá uitá ducéte: matri ei⁹ exiſtéti i caſtro ſuo noie rochaſicca: & ꝙ eét p̄gnás adhuc ignoráti fuit ꝓphetatũ: ꝙ filiũ pareret thomá nominádũ: ordís p̄dicatoꝝ hitũ & regulá aſſũptuꝝ & p̄claꝝ ſapia i toto orbe futuꝝ. Que oía ut p̄dixerat ſũt ↄpleta. Nat⁹ ergo puerulus thomas uocat⁹ é. Qué cũ die q̃dá nutrix balnearet ſtrictá ſcedulá uidit i manu eius: quá cũ de manu ipſius uix mater auelleret: reppit i ea ſcriptá ſalutationé angelicá. Sed puer fletib⁹ & ſignis ſcedulá iſtáter repetiit quá ſibi traditá ꝓtin⁹ i ore poſitá tráſglutiuit. Et extũc i ↄſuetudiné duxit: ut ſi qñ fleret: nũq̃ deſiſteret: niſi aliq̃ ſibi charta uel liber p̄ntareť. Et cũ adhuc uix ſciret aliqua uerba diſſerere: cũ libros uideret ad eos feſtináter currebat: & chartas ꝛuolués tali ſeludo more pueroꝝ exercebat. ¶Cũ aũt eét ánoꝝ.v. tradit⁹ é a p̄re abbati mõaſterii caſſinen̄: ut ibi lr̄is erudireť. Qué abbas uidés eé mirabilis idolis ad patré remiſit: ut ip̄m ad neapolitanũ ſtudiũ deſtinaret: pfecti⁹ ſapiétia ibuendũ. Pr̄ ergo ip̄m ánoꝝ.x. neapolim deſtinauit: ubi in liberalib⁹ ſciétiis modico tépore optie ꝓfecit. Sed cũ ſepi⁹ ad locũ p̄dicatoꝝ pgeret: & fratꝝ ſ̄mões audiret: delectat⁹ illoꝝ ſapiétia & regulari uita relicto ſeculo ánoꝝ.15. ordiné igreſſus é: ubi ſánctis opib⁹ & ſtudio ſacre ſapie uacare cepit

Quod fratres ei⁹ carnales patre iam defun-
cto audientes moleſte tulerūt:& primo qui
dem ad ipſum uenietes:eūq; ab ordine reuo
care nitentes:nihil protinus ꝓfecerunt. Tan
dem ab ipſis thomas uiolenter rapitur:& q̄
ſi per bienniū turris cuſtodie mancipatur.
¶Cūq; nec minis nec blanditiis poſſet a pro
poſito reuocari:per ſpēm puelle ipudice ad
eum itroducte: ſubuertere querūt aium in-
nocentis. Qui mox de igne titioné arripiens
ſuggeſtioné ignite libidinis extra cameram
effugauit. Factoq; ſigno crucis in oratione
ſe proſtrauit: petés cū lachrymis a dño ſibi
dari ppetue ꝯtinétie caſtitatem. Mox oranti
duo angeli affuerūt dicétes ipſum a deo cle-
mentius exauditū:q etiá eum cingulo quo-
dam circa rhenes ſtringétes dixerūt:qđ nul
latenus diſſoluet̄. Et extūc in uita ſua nun-
quá ſenſit ſtimulū uenereе uoluptatis. ¶Tá
dem mater ipſius dubitans diuine reſiſtere
uoluntati: & recordata eoꝝ que de ipſo pre
dicta fuerát:ipſa pmittente p fratres ordinis
ad ordiné eſt reductus:& qa ſcūs dubitabat
ne adhuc carnaliū frūm perſequeret̄ ptina-
cia:procurauit de neapoli diſcedere: miſſuſ
q; romá ad capitulū generale:inde cū magi
ſtro ioáne teutōico iuit piſius:ibidem in ſa-
cre theologie ſtudio mancipat⁹. Deinde miſ
ſus coloniam magiſtrū albertū uirum ſapié
tia mirabilé: i philoſophia & theologia ha-
buit preceptoré: ubi ſtudio itentus ab aliis
ꝯdiſcipulis quodámodo deſpiciebat̄:eo ꝙ i
ſcholis nunq̄ uerbum ꝓferret. Et qa natura
li ꝯplexione carnoſus erat boué mutum eū
appellabant. Dū auté quidam ex fratrib⁹ de
ei⁹ iduſtria aliqua notabilia ꝯpiſſent:& hec
magiſtro reuelaſſent:ex mádato ipſius quá-
dam queſtioné diſputádam aſſūpſit. Ad quá
dum mirabilib⁹ argumétis reſpōdiſſet: ma-
giſter albertus ꝓphetico ſpiritu pđixit ipm
eſſe futurum boué:qui talé datur⁹ eſſet mu-
gitū:ꝙ totus eū mūdus audiret. ¶Poſt hec
miſſus eſt bacchalari⁹ ad ſtudiū piſieñ: ubi
poſt lecturá libri ſentétiaꝝ:quá luculétiſſi-
me tráſcurrit. Dum ad magiſtratū peteret̄:
ex humilitate reputás ſe indignū: potiſſime
quia annoꝝ.30. nōdum ipletoꝝ oīno recuſa
bat. Cui apparuit ſcūs qdam ſenior: q ſibi
ex pte dei ut magiſterium aſſumeret máda-
uit:& thema qđ in ſui ſermone proponeret
edocuit: auctoritateꝫ uidelicet illá pſalmi.
Rigans montes de ſuperiorib⁹ tuis ꝛc. Sicq;
thomas humiliter ad magiſterium aſcendit:
in quo non ſegniter maiori adhuc ſtudio in
tendebat: & uelut apis ſpūalia mella colli-
gens:ſuo tpe mellita doctrinaꝝ eloquia iſū-
debat. ¶Tanto etiá gaudio i ꝯtéplatione re
plebatur: ut quápluries dū in ſecreto loco
oraret:uiſus fuerit ſtare totaliter eleuatus a
terra:nullo prorſus inixus corpis fulcimen
to. ¶Quoties auté diſputare:legere:uel di-
ctare uoluit:prius ad orationis ſecretum ac
ceſſit:& inde ſurgés iueniebat qđ querebat
quaſi in libro aliquo didiciſſet. Ná ut ſocio
ſuo frī reginaldo in ꝯfeſſiōe reuelauit:ſciam
ſuam nō tam humano ingenio uel ſtudio q̄
orationis diuinitus impetrauit ſuffragio. Et
qa cāe per effectus cognoſcūtur: q̄tum i eo
diuine ſapiétie gratia abūdauerit: ſiquis co
gnoſcere uelit p ipſius ſcripturaꝝ opa per-
cipere pōt. ¶ Hic doctor cum quadá nocte
orationi icumberet: uiſi ſunt apoſtoli ſci pe
trus & paulus:ipſuꝫ de textu aliquo dubio
ſcripture prophetice pleniſſime iſtruentes.
Ex ſtudii etiá ꝯtemplatione nimia:adeo a ſé
ſibus abſtrahebatur:ut quaſi in extaſi rapt⁹
nullis ſenſibus uel motib⁹ corporeis uti ui-
deret̄:& quodámodo ſepius mortuus uel i
ſenſibilis redderet̄. Non ſolum ení inter ho-
mines ſtans homines nō aduertebat: ſed nec
uiſibilia uidebat:nec ad interrogata reſpon-
debat. Aliqñ etiá tanto feruore métis ſtudio
ꝯtemplationis ſpū inherebat:ut de nocte ad
librum ſedens:& candelá manu tenés:ac ipi
us candele ꝯſumpte cauterium nō ſentiés:di
gitos multa aduſtione ledebat:&quaſi lapis
eſſet uel ferrum nec per hoc a ſui meditatio-
ne retrahebatur: plurium autem miraculo-
rum gloria claruit. Nam & puerum cecū il
luminauit:& mulieré a demonio uexatam li
berauit:& matronam ſibi deuotá in die pa-
ſche poſt predicationé a ſanguinis ꝓfluuio
ſanam effecit:aliosq; plures a diuerſiſ lango
ribus exemit. ¶Poſt hec uite ipſi⁹ termino
proximante: cum nocte quadam apud nea-
polim deuotius oraret: uiſus eſt a quodam
fratre quaſi duobus cubitis in aera eleuari:
& audita eſt uox ab imagine crucifixi: que
thomá quia de chriſto optime ſcripſerat cō
mendabat. Et quá exinde mercedem acce-
pturus eſſet querebat. Qui reſpondebat ꝙ
nihil aliud:niſi ipſum chriſtum recipere cu
piebat. Et quia facta fuerat queſtio de mer-
cede:dabat̄ itelligi de propiquo labori ſuo
terminū imponendum. Cum ení ex manda-
to gregorii pape.x.iret romá ad concilium
generale tranſiés per campaniam infirmita-
te deprimitur: & in monaſterio foſſenoue
ordinis ciſtertieñ honeſte recipitur. Vbi
langore ingraueſcente:nec ſic a doctrina flu
entis ſapientie ſe poterat continere. Roga-
tus enim a monachis expoſuit eis cantica cá
ticorum: ut ſic ad cantica tenderet angelo-
rum. Per triduum autem ante eius obitum
ſtella cometes apparuit: que qđ pſignaret
doctoris obit⁹ patefecit. Nam ſcō deficien-
te ſtella defecit. Sicq; ad extremam horam
deueniens anno domini. 1274. etatis uero

ſue qnq̄geſimo in pace quieuit non̄.martii. ❡ In cuius obitu frater reginaldus teſtimonium perhibuit:ꝙ ipſius ſancti ſepiꝰ & tunc ꝯfeſſionē audierat:& ſemꝑ eū uti pueꝝ qnq̄ annoꝝ inuenerat:quia nunq̄ ſue carnis cōtagium ſenſit:nec mortalis crimis habuit i uoluntate ꝯſenſum. In hora uero tranſitus ſui quidam frater uidit eum in ſcholis legentē: & ſanctū apoſtolū paulū ad eū itrātē. A quo dū thomas peteret:an in epiſtolis ſuis uerū intellectum habuiſſet:reſpondit ꝙ ſic:quantum quis uiuens in corpore poſſet habere. Sed tamē eū uoleb at ducere:ubi clariorem intellectum haberet. Videbatᷣ ꝙ ſibi ꝙ ipm per capam tractū extra ſcholas educeret. Tunc frater fortiter clamans fratres ad auxilium iuitabat:quia frater thomas ab eis tollebatur. Ad cuius clamorē excitati fratres: & uiſa audientes diem & horā notauerūt: & tunc ſanctū a corpore inigraſſe cognouerūt ❡ Verum quia monachi foſſenoue timuerūt ne corpus ſancti ꝑ fratres ſui ordinis tolleretur:ipm de nocte clādeſtine ad locū aliū tranſtulerunt. Sed beato thoma priori dicti loci apparente in ſomnis: & ipm de hoc durius increpante:corpꝰ ad locum priſtinū reductum eſt totaliter integrū:& tanto odore refragrās:ꝙ totum clauſtꝝ ſuauitate repletum eſt:ibiq; cōditum requieſcit: & miraculis glorioſis refulget. ❡ Scripſit autem hic ſanctꝰ ſuper oībus libris dialectice & pene totius philoſophie naturalis & moralis ſcripta elegantia & utiliſſima in multis uolumi nibus. Compoſuit & fallacias logicales rudibus perutiles. Scripſit & cōmentum ſuꝑ quattuor libris ſententiaꝝ. Summam theologie in libris quattuor diſtinctam. Sūmam cōtra gentiles in libris quattuor conſpicuā Compoſuit & ſcripta plurima ſuper libris diuine ſcripture plurimis. Super quattuor euangeliis. Super pſalterio. Super epiſtolis pauli. Super qnq; libris moyſi. Super canticis canticorum & ſuper aliis pluribus. Scripſit & queſtiones de malo. De ueritate. De potentia. De ſpiritualibus creaturis. De anima. De uirtutibus. Et alia multa inſignia & notabilia opuſcula que ſingula ſcribere nō occurrunt.

❡ De ſanctis perpetua & felicitate & ſociis martyribꝰ. CLXXXII.

Perpetua & felicitas martyres cū ſaturnino:ſatyro:reuocato:& ſecūdulo in ciuitate tyburbitanorum mauritania paſſi ſunt tēporibus ualeriani & galieni impatorum ſub ꝓcōſule tarnutio. Fuerunt autē ſaturninꝰ & ſatyrꝰ germāi. Reuocatuſq; fuit frater felicitatis. Qui oēs ſacrificare cōtemnentes a ꝑdicto ꝓconſule in carcerem miſſi ſunt. Erāt aūt perpetua & felicitas ambe nobiles coniugate. Felicitas quidem pregnans erat:ꝑpetua filium lactentē habebat. Pater aūt perpetuē ad carcerem uenit: ut filiam a ꝓpoſito reuocaret:ſed non ualuit. Vidit aūt perpetua per uiſionē ſcalam aureā uſq; ad celum erectā in dextra & leua cultris & gladiis plenam adeo anguſtā:ut nō niſi unus & paruus per eam inter gladios aſcēdere poſſet. Sub ea draco teterrimus & ingens iacebat:quē cuncti aſcendere uolentes formidabant. Viditq; ſatyrum per eam ſurſum aſcendentem:& ꝯſocios ut aſcenderent: ſimiliter & ne draconem timerent exhortantē. Quam uiſionem cū ſancta ceteris recitaſſet:omnes deo gratias egerunt:quia ſe uocatos ad martyrium cognouerūt. Preſentati ergo iudici fuerūt uiri a mulieribꝰ ſepati. Cum aūt felicitati ſuaderet:ut ſui miſereretᷣ:eo ꝙ ꝑgnās eēt:illaq; imobilis ꝑmaneret: ꝯpatiēs iudex ſibi quodāmō qa ꝑgnans eā ad carcerem reduci fecit. Cū aūt pentes & uir ꝑpetue cū lachrymis eidem ſuaderent:ut ꝑſidi ꝯſentiret puulū quoq; ipſiꝰ lactentē ad collū eius iactaſſent:illa fortiſſimo aīo puulū abiiciens & pentes ac uiꝝ cōtēnens in xp̄i ꝯfeſſiōe iuictiſſime ꝑſtitit. Quaꝓpter iudex ipſā cū ſcis diutiſſime uerberatā iteꝝ carceri mancipauit. Scis aūt ꝓ felicitate orātibꝰ qa .8. mēſiū ꝑgnans erat:ſubito in eā dolores irruerūt: pepitq; filium uiuū. Quod ꝑſes audiēs eos oēs de carcere educi fecit:& ligatis poſt tergū manibꝰ nudatiſq; natibꝰ ꝑ plateas circū duci:deinde in amphitheatro duci & beſtias ſibi laxari. Ex qbꝰ ſatyrꝰ & ꝑpetua a leonibus deuorātᷣ. Reuocatꝰ & felicitas a leopardis comedūtᷣ:ſaturninus & ſecūdolꝰ illeſi diuina uolūtate ꝑuantᷣ. Vn̄ poſt hec ſaturninꝰ iuſſu ꝓcōſulis decollatꝰ finē accepit. ſecundolꝰ uero ad carcerē reductꝰ ibidē expirauit. Quoꝝ oīum corpa a fidelibꝰ i eadē ſunt urbe tumulata. Qui paſſi ſūt non̄.martii.

❡ De ſanctis philemone & apollonio & ſociis martyribꝰ. CLXXXIII

Philemon & apolloniꝰ hadrianꝰ & theoticus cū aliis tribus apud egyptum in ciuitate antinon̄ tpe diocletiani auguſti ſub ꝑſide hadriano paſſi ſunt. Cū eni pꝰ morte aſcle martyris: de quo dictū eſt .io. calē. febrᷣ. Philemon & apolloniꝰ ad eiꝰ tumuluꝫ orare repti fuiſſent a iudice tenti ſunt. Qui philemonem fecit primo alapis cedi:deinde ligatum ad ſtipitem ſagittari. Et cum ſagitte in aere penderent: acceſſit hadrianus: ut uideret:quem una ex ſagittis ꝑcutiēs oculo excecauit. ſed eū philemon admonuit: ut ſe mortuo ac ſepulto de terra illa aqua infuſa oculū iungeret:ſicq; uiſū rcuparet. At uero

hadrianus fecit philemonē cū apollonio de
collari. Sequēti die dū quaſi tētatiue ſibi a
philemone ꝯſulta pficeret:lumē percepit &
confeſtim ꝯuerſus eſt ad xp̄m.Quod diocle
tianus audiēs: miſit theoticū cū aliis tribus
ad ipſum capiēdum.Accedēſq; hadrianꝰ ad
ſepulchrum martyrum:& eoꝝ implorās au
xilium:uoce ſcōꝝ de ſepulchro lapſa:i dn̄o
ꝯfortatur.Quod quattuor illi ꝓtectores au
diētes ſtupefacti ſunt.Cū qbꝰ hadrianus ad
imꝑatorē acceſſit.Et quia per ſpiritū ſe i ma
re necandum cognouerat:precepit.viii.ſer/
uis ſuis:ut ipſius corpus die octauo ad ma/
re expectarent:qđ delphinus ad terrā porta
re debebat:illudq; ſepulture traderent. Cū
autē coram diocletiano xp̄m ꝯſtanter ꝯfite/
retur:iuſſit eum ligatum in foueā ꝓfundam
deponi:terra que defoſſa fuerat ſuperiecta.
Sed cum ſero ad lectum ꝑgeret:inuenit ha/
drianum i cubili ſuo iacentē icolumē:& ca/
tenas ipſiꝰ trabi appenſas.Tūc īdignatus im
perator fecit eū in ſacco cum harena ligato:
in mare mergi:una cum quattuor ꝓtectori/
bus predictis:q ad ipſum tenēdū fuerāt miſ
ſi:quiq; tantis uiſis miraculis ad xp̄m erant
ꝯuerſi. Die igitur octaua ſerui hadriani ad
littus ꝓſtolabantur.Et ecce.v.ſcōꝝ corpo/
pora ſuper.v.delphines ad littus allata de/
ducuntur.Cū aūt ſerui dubitarent: ne cor/
pus dn̄i ſui ibi non eēt:eo ꝙ de ſe ſolo nō de
aliis predixerat exportando:ſubito uocē u/
nius ex delphinis loquentē hūanitus audie/
runt:& ꝙ dn̄i ſui corpus ibi eſſet cū aliis q̄t
tuor una ſecū paſſis intellexerūt.Sicq; oīum
predictoꝝ corpa iuxta corpꝰ aſcle martyris
ſepelierunt: ubi & philemon & apollonius
tumulati qeſcunt. Horū oīum paſſio recoli
tur octauo idus martii.

❡De ſcō pōtio diacono & m̄re.CLXXXIIII

PONtius diaconꝰ cypriani cartha/
ginēn̄ epi & martyris:uſq; ad diē
paſſionis eius cū eo exiliū ducēs
egregiū uolumē de uita & paſſio
ne eius reliquit:& in ſuis ſemper
paſſionibꝰ xp̄m glorificās coronā uite pro/
meruit. Qui apud carthaginē ſub galieno i
peratore in dn̄o feliciter quieuit.viii. idus
martii ut dicit hierōymꝰ de uiris illuſtribꝰ.

❡De ſcis quadragita martyribꝰ.CLXXXV

QVadraginta milites i ciuitate ſa/
baſten̄ armenie mioris paſſi ſunt
tp̄e licinii iꝑatoris ſub agricolao
ꝓſide & lyſia duce.Quoꝝ nomia
hec ſunt. Eunoicꝰ:ſiſinniꝰ: domi
tianus:heraclius:alexāder:ioānes:claudiꝰ:
athanaſius:ualēs: helianꝰ: melition: editiꝰ:
achatiꝰ:iulianꝰ:heliꝰ:theodolꝰ:cyrillꝰ: fla/
uius:ſeuerianꝰ:quirion:ualeriꝰ:thudion:ſa
cerdon:priſcus: eutityus: ſmaragdꝰ:philo/
turion:actiꝰ: lyſimachꝰ:dōnus: theophilꝰ:
euſtothius:ſanctius:agius:leōtius:iſitiꝰ:ga
gius:gorgonius:candidus:michalius. Qui
primo ab agricolao preſide i carcerē diebꝰ
plurimis detenti: expectante lyſie ducis ad/
uentū. Deinde ipo lyſia ad eandē ciuitatem
ueniente:corā utroq; ꝯſtituti:dum xp̄m do/
minū ꝯfiterentur:lapidibꝰ in facies cedi iuſ/
ſi ſunt.Sed diuino nutu miniſtri alterutrum
lapidibꝰ ſe feriebāt. Dux aūt leuās lapidem
ut eoꝝ aliquē ꝑcuteret: lapide retorto faciē
preſidis cōtuſit: Sicq; ſci in carcerē reducti
diuina uiſitatiōe ꝯſolanť.Mane uero ante ꝓ
ſidem & ducē iteꝝ cōſtituti:cū xp̄m uiua uo
ce ꝯfiterenť in ſtagnū gelidiſſimū miſſi ſūt:
ut gelu ꝯſtricti corpa eoꝝ nocte ſupuenien
te dirūpenť:cuſtodibꝰſibi adhibitis:balneo
quoq; iuxta poſito: ut ſiqs uellet trāſgredi
fidē ſuam ad balneū ꝯfugere poſſet:unus ue
ro de numero.xl.effectꝰ puſilanimis:refugit
ad balneum:moxq; ut attigit calorē reſolu/
tum reddidit ſpiritū.Ceteri uero ꝯfortati in
laudes dn̄i erupūt.Circa hore noctis tertiā
reſplenduit uelut ſol lumem ſup eos:& gla
cies diſſoluta ē.Cuſtodibꝰquoq; cūctis dor
miētibꝰ ſolus clauicularius uigilabat.Qui
eos orantes audiēs:& in luce curioſe cōſpi
ciens:uidit in luce coronas.39.deſcēdere ſu/
per eos.Et cognouit ꝙ q ad balneū cōfuge
rat:non erat cū ceteris numeratus.Expgefa
ciēs ergo cuſtodes ꝓiecit ueſtimēta ſua in fa
cies eoꝝ & ſe xp̄ianū ꝓfitens exiliuit iſtagnū
& cū ceteris tota nocte pſallebat.Quod dū
preſes & dux mane didiciſſent:iuſſerūt ipos
oēs ad littꝰ trahi:& baculis crura eoꝝ ꝯfrin
gi.Sicq; reddentes xp̄o aīas tali crurifragio
martyriū conſumauerūt. Corpa uero mar/
tyrum iuſſerunt igne ꝯſumi:&reliquias i flu
uium iactari: ne a xp̄ianis ſepulta martyrū
colerentur noībus.Horum unus meliton no
mine cum eſſet omniū etate iunior:& cruri/
bus fractis adhuc ſuperuiueret : mater que
aſſiſtebat dubitans:ne in cruciatu deficeret:
blandis & ſalutiferis ip̄m ſermonibus horta
batur.Cūq; ſanctoꝝ corpora plauſtris ipo/
ſita:ad incendium a miniſtris portareť:ma/
ter iuuenis ip̄m tollens i humeris uehicula
ſequebatur.Cūq; ferretur iter maternos am
plexꝰ emiſit ſpiritū.Cuiꝰ corpꝰ mater i ignē
cum aliis proiecit:ut nec filius mortuꝰ a ſo
dalibus eſſet diuiſus: cōbuſta ſunt igni ſan/
ctoꝝ corpa & oſſa in fluuium diſperſa.Epi/
ſcopus aūt ciuitatis per uiſum admonitus:
noctu ad flumē ueniens inuenit ſcōꝝ reliqui
as in alueo fluminis ſubtus aquas ſicut lu/
minaria ſplēdentes. Quas oēs collegit & di
gna ueneratiōe recondidit.Qui paſſi ſunt.7
idus martii.

❡De ſcō gregorio ep̄o emēſen̄.CLXXXVI

GRegorius emēſen⁹ eṗs frater bti baſilii ceſarieñ epi fuit. Qui habuit & alteꝝ frēm nomīe petrū: quoꝝ alter in uerbo doctrine: alter in oṗe baſilium exequebant. Huius extat plurima opuſcula luculēta. Nā ut ait uincenti⁹ in ſpeculo: ſcripſit librū de imagine in ſupplementū exameron bti baſilii. Scripſit etiā libros ꝯtra eunomium quos btō gregorio nazanzeno & hieronymo legit Scripſit & ꝯtra apollinarem libꝝ: ī quo euidenter in xp̄o oñdit unā eſſe perſonā: ſed duas naturas & oṗationes. Itē libꝝ de aīa obſcuꝝ ualde: quē piſanus cauſidic⁹ tēpore ſecundi federici de greco tranſtulit in latinū. Itē epiſtolā de trinitate fidem catholicā explicantē. Alia quoq; multa ſcripſiſſe dicitur De quo hieronym⁹ ī libro đ uiris illuſtrib⁹ mentionē facit. Et claruit ſub imṗatore ualente. Et quieuit in xp̄o die. 7. idus martii.

¶ De ſancto paciano epo. CLXXXVII

PAcianus ep̄us apud barcinonam eiuſdem pōtifex eccleſie claruit Vir caſtitate inſignis: uita & ſermone clarus: uaria cōpilauit opuſcula. E quib⁹ eſt certus liber contra nouatianos: tēpore aūt theodoſii primi ultima ſenectute feſſus finē uite ſortitus eſt. 7. idus martii. Hec hieronymus de uiris illuſtribus.

¶ De ſanctis alexandro & caio martyrib⁹. CLXXXVIII

ALexāder & caius martyres apud apamiā paſſi ſunt. Qui ut apollinaris ſcribit hieropolitanus eṗs in libro aduerſus cataphrigas ꝑſecutiōe antonini ueri glorioſo martyrio coronati ſunt. 6. idus martii. Hec hieronymus in martylogio.

¶ De ſcō anatholio epo. CLXXXIX

ANatholius alexandrinus natione laodicie ſyrie eṗs tēporibus ꝓbi & chari imṗatoꝝ floruit: q̄ uir ī artib⁹ liberalib⁹ & philoſophorū diſciplinis erudit⁹ plurimo ſermone celebrat̄. Hic opuſcula multa non ſolū religioſis ſed philoſophis ipſis admirāda reliq̄t: que ad ſe ꝑueniſſe teſtat̄ euſebius. Cuius ingenii magnitudo de libro quē ſuꝑ paſcha ꝯpoſuit: & đ libris decē arithmetice inſtitutionis pōt aptiſſime cognoſci: q̄ etiā ſcitate ſublimis in pace q̄euit. 6. id⁹ martii.

¶ De ſcō attalo abbate. CXC

ATtalus abbas monaſterii luxouieñ ſucceſſor fuit ſci colūbani abbatis. Qui dū egregie monaſterium regeret: q̄dā ex ſuis frīb⁹ auſteritatē uite nō ualentes ſubſtinere: cōtra ei⁹ p̄ceptū apoſtatarūt: quoꝝ unus ſubita febre corrept⁹: cū ad ſanctū attalū uenire ſe poſſe ꝑoptaret: poſt modicū extinct⁹ ē. Cui⁹ exēplo plurimi ad monaſteriū redierūt: q̄dā uero obſtinati ī apoſtaſi ꝑmanſerūt: quoꝝ un⁹ ſecuri ꝑcuſſus īteriit: alter ī ꝑuiſſimo flumīe necat̄: terti⁹ de naui in mare cōcidēs ſubmergit̄. Cū aūt bobi⁹ fluuius īundās molendinū monaſterii & officinas īuaderet: mādauit ſcūs ꝑ ſinoaldū diaconē ſuū fluuio: ut ſe retrahere deberet. Statīq; fluui⁹ alueo naturali relicto ꝑ alios meat⁹ adeo a loco illo diſceſſit: ut etiā alue⁹ ſiccaret̄. ¶ Et cū quidā ex mōachis laborādo in nemore caſu ſibi pollicē p̄cidiſſet & ſepeliſſet. Scūs digitū defoſſū manui applicans ſputoq; liniēs ad locū ſuum ſanatū reduxit. Quieuit in dn̄o. 5. idus martii.

¶ De ſcis hirado & ſociis martyrib⁹. CXCI

HIradus: zozim⁹: alexāder: cādid⁹ piperion: & alii eoꝝ. 20. conſocii martyres apud carthaginē ꝓ xp̄i nois ꝯfeſſione paſſi uictorie triūphum a dn̄o ꝯſecuti ſunt quinto idus martii. hec ado.

¶ De ſcō gregorio papa & doctore. CXCII

GRegorius papa primus doctor egregi⁹ ex ſenatoria ſtirpe romanoꝝ nobiliſſima ꝓgenitus patre gordiano matre ſiluia romane ſedis pontificatū tenuit annis. 13. mēſibus. 6. dieb⁹. 10. Qui cū ſūmū philoſophie apicē ī ānis adoleſcētibus attigiſſet: ac reꝝ & diuitiaꝝ copia abundaret: cogitabat hec oīa deſerere: & ad religionē ſe trāſferre. Sed dū ſub p̄toris urbani hitu mūdo deſuiret: multaq; ſibi ex ſeculi cura ſuccreſcerēt tādē orbat⁹ p̄re ſex mōaſteria ī ſicilia ꝯſtruxit: & ſeptimū ītra urbē ī honorē ſci andree: q̄bus de ꝓprio large dotatis omibus ceteris pauṗibus errogatis: in ſeptimo ſe fecit monachū ſub abbatis diſciplina. Vbi ad tantā in breui p̄fectionē deuenit: ut poſſet iā in ꝑfectoꝝ numero cōputari. Tantaq; diſtrictione corp⁹ ſuū affixit: ut infirmato ſtomacho ſubſiſtere uix ualeret: & infirmitatē illā quā greci ſyncopin uocant patiens: ꝑ horaꝝ momēta q̄ſi ad exitū ꝓpinq̄ret. Abbate quoq; ei⁹ defūcto ſucceſſit eidē in regimīe abbatie. ¶ Quadā die cū ī ſtudio ſuo ſcriberet: naufrag⁹ ad eū uenit: ſibiq; miſeri cū lachrymis poſtulauit. Cūq; ſibi ſex argenteos dari iuſſiſſet & abiiſſet: eadē die iteꝝ rediit: ſeq; multa perdidiſſe & pauca accepiſſe dixit. Qui cum ab eo totidem argenteos recepiſſet: tertia die iterum reuerſus: miſereri ſibi importunis clamoribus poſtulabat. Sed cum ſanctus gregorius a procuratore domus nihil dandum preter ſcutellam argēteam didiciſſet: illam ſtatim ſibi dari precepit. Quam

ille accipiens let⁹ abſceſſit. Poſtq̄ autē gre
gorius ad papatum ꝓmotus fuit die quadā
cancellario ſuo mandauit ut.xii.peregrinos
ad ꝯuiuium uocaret.Et dum omnes recum/
berent:intuens papa.13.numerauit. Et cum
cancellario diceret cur.xiii.ꝯtra ſuum man
datum inuitaſſet:illeq; non ultra.xii.eſſe aſ/
ſereret.Animaduertit gregori⁹ unum ex il/
lis crebro uultum mutantem: & nūc ſenem
nunc iuuenem ſimilantem. Finito ꝯuiuio
illum in camerā ſecreto uocauit:& interro/
gans qs eſſet:audiuit: ꝙ angelus ille erat q
ab eo in forma naufragi exiſtente in mōaſte/
rio.xii.nūmos & ſcutellam argenteā recepe
rat:ex quo die deus ipſum romane urbis pō
tificem futurum deſtiauerat: ſtatimq; ab eo
diſpuit. ¶Cum die quadā gregorius adhuc
abbas p foꝝ trāſiret: uidit pueros pulcher/
rimos uultuq; uenuſtos eſſe uenales.Et iter
rogans unde eſſent:audiuit ꝙ erant de inſula
angloꝝ quos ille recte ait uocari āglos q̄ſi
angelos:quia angelicos uultus habent.Cū
autem didiciſſet illos eſſe gētiles cōpatiens
genti:ꝙ princeps tenebrarū tā decoros ho
mines poſſideret:pelagiū romanū pontificē
obnixe rogat:ut ad ꝯuertendas gentes illas
predicatores aliquos mittat:offerens ſe in ta
le opus eſſe paratū.Quē papa cū quibuſdā
aliis ad predicādū ad angliā deſtinauit.Sed
poſtq̄ trium dieꝝ iter perfeciſſet ad inſtātiā
romani populi:ſe de ipſius abſentia ꝯquerē
tis:gregorium per nuncios reuocauit: quē
poſtmodū a ſuo mōaſterio abſtraxit:& ipm
cardinalē diaconum ordīauit: ipſum quoq;
ſucceſſiue legatū ad ꝯſtantinopoli ꝓ cāis ec
cleſie deſtinauit:ubi exiſtens gregorius.Eu
tycetis hereſim de reſurrectiōe corpum ma
le ſentiētis ꝯfutauit: libroſq; ipſius ꝯburi fe
cit:& gratiam ipatoris mauritii plurimā ac
qſiuit:unde & filium ei⁹ de ſacro fonte leua
uit:indeq; ad urbem rediit. ¶Poſt aliqđ tē/
pus fluuius tyberis alueū ſuum egreſſus in
tantū excreuit:ut ſuper muros urbis influe
ret & plurimas domos euerteret. Tunc etiā
per tyberim ſpentium multitudo cum dra/
cone ad mare deſcendit: ſed a fluctibus pre/
ſocati ad littuſq; ꝓiecti aerē terribiliter infe
cerūt.Sicq; plaga peſſima quā iguinariā uo
cant ſecuta eſt. Que primo oīum pelagium
papam pcuſſit:deinde in populū adeo deſe/
uit ut domus plurie uacue remanerent.Tūc
gregorius ab omni populo in pontificē ele/
ct⁹ eſt. Cū ergo ꝯſecrari deberet:& lues po
pulum deuaſtaret:ſermonē ad populū fecit
& proceſſionē cū letaniis inſtituit:& omnes
dīnā miſicordiā iplorare monuit. In q̄ pro
ceſſione.80.de populo ſpiritū exhalarunt.
Sed nequaq̄ ab oratione ceſſandū admōuit:
finitaq; proceſſione habitū mutauit:& ex ur
be fugiens triduo latitauit. Sed dum popu/
lus ipſum ubiq; ꝑquireret: cuidā eremite p
uiſum oſtenditur ubi eſſet.Nā colūna lucis
ſuper cauernam ubi latebat ꝯſpicit.Sicq; li
cet renitens a populo trahit:& ad ſūmū pō
tificium ſublimatur. Et cum impatori mau
ritio pcibus p litteras iſtitiſſet:ut electiōi de
ſe facte nullatenus cōſentiret: pfectus urbis
litteras ſurripuit.Sicq; ꝯfirmationē gratan/
ter ipator miſit. Sed quia adhuc romā peſtiſ
predicta uaſtabat populum more ſolito ꝓ/
ceſſionē iteꝝ cum letaniis urbē circūeundo
ordinauit:& iconā beate uirgis quā lucas e
uangeliſta in propria forma pixiſſe dicitur:
circūferri iuſſit. Cui aer iſectus miro modo
cedebat:& poſt imaginē ſerenitas remāebat
Tunc audite ſunt uoces angeloꝝ in aere cō/
cinētiū ante illam. Regina celi letare ⁊c. ui/
ditq; gregori⁹ ſup caſtrū creſcentii angelū:
qui gladiū cruentū i uaginā deponebat:quo
ſigno deum placatū itellexit: & ſic peſtis ex
urbe ceſſauit: unde & caſtrū illud deinceps
ſci angeli uocatū eſt:Tandem ut dudū opta
uerat:auguſtinū melitū & ioannē cum qui/
buſdam aliis ad angliā miſit:& populū illū
ſuis precibus ad fidē conuertit:ꝓpter qđ ab
angloꝝ populis apoſtolus appellat. Tante
aūt humilitatis fuit ꝙ primus ſeruus ſuoꝝ
dei ſe nominauit & alios nominari inſtituit.
Tante largitatis & elemoſynaꝝ:ut non ſolū
preſentib⁹:ſed etiā longe poſitis:etiā in mō/
te ſinai monachis neceſſaria miniſtraret.Nā
oīum paupum nomina ſcripta habebat: &
eis liberaliter ſubueniebat: monaſteriū hie/
roſolymis inſtituit & illic degētibus neceſ/
ſaria ꝓcurauit. Tribus milibus ancillis xpi
ꝓ quotidianis ſtipendiis.80. liberas auri an
nuas offerebat:quotidie quoq; ad mēſam ſu
am pegrinos & pauperes inuitabat. ¶Cum
die paſche in eccleſia ſancte marie maioris
celebraret:& pax dñi ſit ſemp uobiſcū dixiſ
ſet.Angelus dñi alta uoce reſpondit. Et cū
ſpiritu tuo: ꝓpter qđ pape ipſa die ibidem
celebranti:& pax dñi dicēti:nihil reſponde/
tur. ¶Die quadā p foꝝ traiani tranſiens:re/
cordatus uirtutū que de traiano ipatore le/
gerat:& qualiter iuſtitiā ſūmope coluerat:
& ex ſola ignorantia:cum maxima tñ mode
ratione xpianos perſecutus fuerat:ad ſci pe/
tri baſilicam deuenit:& ibidem ꝓ eo amariſ
ſime fleuit. Cuius lachrymis deus placatus
mirabili diſpoſitiōe traianū reuocauit ad ui
tam:ubi ſuſcepto baptiſmate: gratiā ꝯſecu/
tus ueniam meruit: & ſic iteꝝ obdormiens
gloriā obtinuit.Nec eni ei⁹ aīa erat in iferno
finaliter deputata ſed ad tēpus non ſentētia
diffinitiua dānata.Hui⁹ āt rei eccleſie orieta
lis & occidentalis credulitas teſtis eſt.Poſt
hec angelus ſibi appuit: & quia pro dānato

orauerat:duaꝝ ſibi penaꝝ optionem dedit: aut biduo in purgatorio cruciari: aut ĩ uita ſua infirmitatibus fatigari.Qui prio ſpreto ſecundũ elegit.Vnde deinceps ſemꝑ: aut fe/bribus:aut podogra:aut ſtomachi occupa/tiõe:aut uariis mẽbroꝝ doloribus ꝑſſus fuit

¶Matrona q̃dã ſingulis dieb⁹ dñicis btõ uiro panes offerebat.Qui cũ ſibi p⁹miſſã cor/pus dñi offerret:illa ſubriſit:eo ꝙ panẽ quẽ ꝓpriis manibus illa fecerat:gregori⁹ corp⁹ dominicũ appellabat. Qui ꝓ incredulitate mulieris ſe in orationẽ ꝓſtrauit: & partẽ il/lam dñici corpis ad inſtar digiti cõuerſam inuenit.Et ſic matronã cõuertit. Orauit iterum:& carnẽ in formã panis conuerſam ui/dit:& matrone ſumẽdũ tradidit.¶Cũ quendam romanoꝝ principẽ ꝓpter culpã adulterii excõicaſſet:ille uindictã expetẽs magorũ ſuffragia reqſiuit.Qui demonẽ in equũ pontificis imiſerunt.Cũ aũt gregori⁹ equo inſi/deret:illeq; uexat⁹nequaq̃ teneri poſſet:gregorius p ſpiritũ ſactũ intelligens: ſigno crucis edito demonẽ ab equo eiecit: q egreſſus maleficũ perpetua cecitate dãnauit: quẽ tñ ſanctus eccleſie ſubſidio nutriri mandauit.

¶Cũ apud mauritiũ impatorem de morte cuiuſdã epi falſo accuſaret: & mauritius ex hoc ipm & eccleſiã perſequeret: quidã mo/naſtico habitu gladiũ tenẽs impatori aſtitit & gladiũ uibrans:illũ ꝓpter pſecutionẽ pa/pe gladio morituꝝ ꝑdixit. Qui territus a pſecutione deſtitit: & ut p ſe oraret pape per lr̃as ſupplicauit. ¶Hic ꝯſtituit ẽt ĩ ſingulis eccleſiis urbis rome ĩ dieb⁹aduẽtus & q̃drageſime fieri ſtatiões deuotiõe fidelium cele/brandas.Et ne erroris antiqui ſemẽ de cete/ro pullularet:fecit generaliter ãputari ima/ginibus demonũ capita: ut p hoc extirpata gentilis prauitatis facultas:eccleſiaſtice ueritatis palma plenius exaltaret. Addidit in canone miſſe.Dieſq; noſtros in tua pace di/ſpone ꝛc.Et precepit:ut ſup corpora apoſtoloꝝ a papa ſiue cardinalib⁹ celebraret miſ/ſa.¶Officium miſſe p introitũ &.9.kirie/leiſon &alia que in antiphonario cõtinentur celebrari inſtituit.Letanias maiores iter paſcha &pentecoſten ordinauit.Anno quoq; i/peratoris mauritii.14.ſynodũ ad eccleſiã ſci petri.124.epoꝝ celebrauit. In qua plurima de neceſſariis eccleſie ꝓuidit. Alia quoque multa inſignia & laudabilia opa tã ĩ urbe q̃ ĩ orbe pfecit.Et plen⁹ ſcis uirtutib⁹ a corpe migrauit circa annũ dñi.606.die.4.id⁹martii.Et ſepultus eſt in eccleſia ſci petri iuxta ſecretariũ.Et ceſſauit epatus mẽſes.v.&dies xvi.¶Hic eximi⁹doctor libꝝ cõpoſuit pa/ſtoralẽ:in quo oñdit qualis eſſe debeat: qui ad eccleſie curã debet aſſumi.Libꝝ ſacramẽtoꝝ p totum anni circulũ. Euangeliorũ ho/melias.40.Dialogoꝝ libros.4. Sup iob li/bros.35.Primã & ultimã ezechielis partem que obſcuriores uidebant p homelias.22. quantũ lucis habeant oſtendit. Antiphona/rium nocturnũ & diurnũ ſuaui modulatiõe formauit.Epiſtolaꝝ ſuaꝝ regiſtꝝ ad diuer/ſos miſſaꝝ in.12.uoluminibus ordinate di/geſſit.Sup canticis canticoꝝ. Et ĩ oẽs ꝓphetas.Et libros regũ.Ioſue. Et iudicũ multa ſcripſiſſe dicit.Aliaq; plurima que ab inui/dis combuſta fuiſſe tradunt.

¶De ſcõ petro diacono & ꝯfeſ. CXCIII

Petrus ſcẽ romane eccleſie diaco/nus & bti gregorii diſcipul⁹ fuit Ad cuius inſtantiã ipſe doctor librum dialogoꝝ ꝯpoſuit:& utri/uſq; mutuas collocutiones in eo inſeruit.Hic ſanctitate ꝯſpicuus bonus ma/giſtri imitator extitit. Hic aliqñ beato gre/gorio ꝑdicante uel dictante ſpiritũſanctum uidit in colũbe ſpecie ſuper caput doctoris uerba in ei⁹ aurib⁹ inſerentẽ. Qui cũ beato gregorio uiſa narraſſet: admonuit eum do/ctor:ut uiſa ſilẽtio tegeret: qa quacũq; ho/ra uiſum referret:ꝯfeſtim ſpiritũ exhalaret.

¶Mortuo igit gregorio cũ qdã eius emu/li ſibi detraherent:ꝙ ꝓdig⁹theſauros eccle/ſie ꝯſumpſiſſet:& in uindictã libros eius cõburerent:oppoſuit ſe petr⁹ diaconus dicens tãti uiri opa ꝓutilia nõ fore delenda. Tandẽ mortẽ ꝑligens q̃ ſci doctoris infamiam:ad hanc eos ſententiã deduxit: ut ſecretũ quod de gregorio uiderat reuelaret:& iureiuran/do firmaret:quo dicto ſi ſtatim ipſe decede/ret a libroꝝ cõbuſtione ceſſarent. Sinautẽ ſupſtes exiſteret:ipm cũ libris inſimul incẽdio cõcremarent.Itaq; cũ apparatu diaconi libꝝ euangelioꝝ geſtans uenerabilis petrus coram populo reuelauit:ꝙ pluries ſup ca/put gregorii ſpiritũſanctũ in ſpecie colũbe ꝯſpexit:quod mox ut tactis euangeliis iura/mento aſſeruit a dolore mortis extrane⁹ in/ter uerba uere ꝯfeſſiõis ſpiritũ efflauit. Sta/timq; inuidi a libroꝝ exuſtione deſtiterunt: & corp⁹petri iuxta magiſtri tumulũ ſepeliẽtes:ipm uti ſanctũ uenerari ceperunt.

¶De ſcõ petro martyre. CXCIIII

Petrus martyr apud nicomediam paſſus eſt ſub ꝑſecutione diocletiani.Hic cũ eſſet cubiculari⁹imperatoris diocletiani ꝑfati: & cũ ipſo in thalamo fiducia accepta ceſarem de imenſis martyꝝ ſuppliciis libe/rius cauſaret:ꝙ eſſet xpian⁹dephenſus ẽ.Et eodẽ impatore iubẽte ĩ mediũ ducit:ac primo ſuſpenſus diutiſſime flagris torquet: deinde aceto & ſale uulnerib⁹ ꝑfundit:ad ultimũ in craticula aſſat. Sicq; uere petri apo/ſtoli extitit fidei heres & nois. Paſſus eſt aũt

quarto idus martii. Hec hieronymus in mar
tylogio.

¶ De ſancto paulo epo. CLXXXXV

PAulꝰ leoneñ epſ: a beato elduco
a pueritia nutritꝰ & doctus ſimꝉ
cum beato ſampſone epo & aliis
pluribꝰ tpe iuſtini iunioris cla
ruit in britãnia ciſmarina. Cũ au
tem ſcũs elducus i planicie triticũ ſeminaſ
ſet: ne uaſtaret ab alitibus marinis: paulus
adhuc iuuẽculũ cuſtodẽ adhibuit. Quo no
cte dormitante ager uaſtatur. Sed excitatus
mane dãnũ ſegetis aduertit: oratione fuſa a
grum ãbiuit: aueſqꝫ ſe mouere non ualentes
alaꝝ uirtute depoſita: ut oues ad clauſtruꝫ
abegit. Quod cernens abbas: & qd ſibi hoc
uellet iterrogãs: rñdit paulus illos eſſe ſege
tis hoſtes: quos captos ad ipm duxerat pu
niendos. Quod pater uidẽs & miraculũ ſtu
pens aues abire precepit. ¶ Rogatꝰ a ſoro
re ut alueus eiꝰ iuxta mare poſitꝰ dilataret:
ad mare acceſſit: undaſqꝫ ſibi cedentes uſqꝫ
ad certũ locum ſibi uiſum iſeq cepit: ubi la
pillis modicis iactatis: mari mandauit ne la
pillos trãſire preſumeret. Quod uſqꝫ hodie
factũ eſt. Nã & eo redeũte lapilli i collũna
rũ magnitudinẽ excreuerũt. ¶ Tẽporis pro
ceſſu abbas factꝰ eſt. Qui die quodã diſcipu
lis p aridas ſiluas uagantibꝰ & ſiti deficiẽti
bus: ſolo pcuſſo: humoqꝫ i triplici loco de
foſſa tres fontes de terra produxit: uſqꝫ in
preſenti tempore permanentes. Sed & draco
nem iſeſtũ q etiã armatos plurimos inuade
bat: ſtola ſacerdotali collũ eiꝰ ꝯſtringẽs: ſi
cut agnũ ad mare uſqꝫ deduxit: & in profun
dum equoris demerſit. Poſtmodum aũt ele
ctus eps leoneñ q̃uis dudum renitẽs: clarus
ſcitate i pace quieuit. iiii. idus martii.

¶ De ſanctis egduno presbytero & ſociis
martyribus. CLXXXXVI.

EGdunus pſbyter & alii. vii. mar
tyres apud ciuitatem nicomedie
ſub diocletiani pſecutione paſſi
ſunt. Qui diebus ſingulis ſingu
li eoꝝ ſuffocati ſũt: ut ceteris me
tus icuteret. Quoꝝ paſſio recolit. iiii. idus
martii: ut ado i martylogio ſcribit.

De ſcã euphraſia uirgine. CLXXXXVII.

EVphraſia uirgo filia antigoni ſe
natoris & euphraſie nobiliſſime
de ciuitate ꝯſtantinopolitana tẽ
pore theodoſii ipatoris originẽ
duxit. Cuiꝰ pater auguſto ami
ciſſimꝰ & ꝓpinquꝰ totiꝰ lycie negocia guber
nabat. Poſt cuiꝰ ortũ pentes eiꝰ celibẽ uitã
duxerũt. Antigonꝰ uero ãno itegro elemoſy
nis & ſcis opibꝰ itẽtus: poſt annũ diem clau
ſit extremũ. Mater uero adhuc iuuenis que
p triẽniũ cũ uiro uixerat: i ſcã uiduitate deo
ſeruire ſtudẽs apud ipatorẽ cum filia dege
bat. Qui filiã eius euphraſiã ãnoꝝ. v. cuidã
magno principi deſpõdit: donec pfecte eta
tis exiſtẽs eidem matrimonio iũgeret. Cum
autẽ poſt aliqd tps euphraſia antigoni reli
cta ab auguſta ſuaderet: ut alteri eam petẽ
ti nuberet ſenatori: euphraſia moleſte ferẽs
& ne ad hoc ꝯpelleret timẽs: cũ filia ſua eu
phraſia ex urbe latẽter diſceſſit: & ad poſſeſ
ſiones ſuas in egyptũ acceſſit: ubi conſiſtens
eccleſias & monaſteria ſeruoꝝ dei ſepius ui
ſitabat & mltas elemoſynas faciebat. ¶ Erat
aũt in thebaide mõaſteriũ dñarum habens
uirgines. 130. i ſũma uite ſcitate dño ſuiẽtes
ubi cõtinue ieiuniũ arduũ ſeruabat: & una
queqꝫ manibꝰ opabat. Dũ autem euphraſia
cũ infantula locũ illũ frequentiꝰ uiſitaret: ce
pit ifantula in uita uirginũ delectari: & au
diens que ab eis de xpo dicebant ad ingreſ
ſuꝫ monaſterii quotidie ardentiꝰ aïari. Qua
dam uero die cũ matre ad cenobiũ accedẽs
oĩno ibidem remanere cũ abbatiſſa uoluit:
nec ullis precibꝰ aut minis: uel ipoſitis pa
uoribus inde abſtrahi potuit: ſed matrẽ ad
ciuitatẽ uenire pmiſit. Et cũ diebus pluribꝰ
ibidẽ fuiſſet: & in ſcõ propoſito pſeueraret:
dicens ſe xpm i ſponſum elegiſſe: ꝯſentiente
matre ab abbatiſſa cilicino habitu monaſte
rii induitur: & in cenobiuꝫ monialis effecta
itroducitur. Quã mater dño ꝯmendauit &
filiam ãnoꝝ. vii. in monaſterio dimiſit. Que
ſũma hũilitate & ſcã ꝯuerſatiõe pollet cepit
Dataqꝫ ſibi magiſtra iulia pſalteriũ breui
tẽpore didicit: & mira obedientia in cunctis
miniſteriis p cũctis pfecit. Poſt modicũ tẽ
poris euphraſia mater uirginis morit: & in
monaſterio ſepelit. Euphraſia uero iunior
oẽs facultates paternas pauperibꝰ errogauit
Cum aũt ad pfectã ueniſſet etatẽ ſpõſus ſuꝰ
pꝰ lras impatoris eã ad ꝯiugium requiſiuit:
ſed ipſa impatori reſcribens: utpote xpo iã
nupta tẽporale cõnubium denegauit: uñ &
in monaſterio ſũma abſtinẽtia deo feruentiꝰ
famulari cepit. Multaſqꝫ diaboli tẽtationes
pertulit ꝓpter quas ſupandas penitẽtia mi
rabili ſe afflixit. Nam & lapidẽ capiti ſuppo
ſuit & cinerem ſup ſtratũ cõſperſit. Aliqñ
p tres uel q̃ttuor dies aliqñ hebdomada in
tegra ſe iedia macerauit. Cuius patientiã ab
batiſſa tẽtare uolens: lapidem magnũ uix a
duabus femis baiulandũ diebus ſingulis de
horto ad furnũ & inde ad hortũ p dies. 20.
ipſam portare iuſſit: quẽ illa cũ oĩ humilita
te detulit: nõ murmurans neqꝫ de labore im
portabili: neqꝫ de inanitate pcepti. Et cũ ite
rum diabolꝰ eã tẽtaret: qꝫ ſenatoris filia ad
aliaꝝ miſterium eſſet ſubmiſſa: cepit adhuc
uilioribus officiis ſe occupare: & i coqna ol
las abluere: & imunditias exportare: nec pa

pter hec ab abſtinentia ſe ſolita ſubtrahebat
nec officiũ in eccleſia dimittebat. Cũ autem
eidem quedã germana noīe īproperaret: ꝙ
talia opa ꝑtextu hypocriſis oſtēderet:& ob
hoc abbatiſſa illã punire uellet: euphraſia
nedũ ad pedes ſororis ſibi cõuiciantis ueniã
petēs ꝓcidit:ſed etiã ꝓ ea ab abbatiſſa ueniã
īpetrauit. ¶Cum aũt diabolꝰ eã aïo ſupare
nõ poſſet:cepit ipſam ꝑſequi ꝑlio corporali
Nam cũ ex puteo aquã hauriret: capite de-
orſum deiicit:ſed a ſororibꝰ illeſa educit.
Ipſa uero ubi quotidie portabat ſingulas:
cepit exinde deferre hydrias aque binas. A-
lia quoq; uice dũ ligna ꝑcideret:ſecuri cal-
caneũ ſibi uſq;ad tibiã īcidit:& colligata a
ſororibꝰ ꝓpter hoc nõ deſtitit:qn ligna in-
ciſa deferre uoluerit. Sed cũ ſcalam aſcende-
ret:ſũmitatē tunice calcans: ſup ligna ceci-
dit:quoꝝ unũ fere oculũ eius effoſſum gra-
uiter uulnerauit. Sed dei miſericordia die-
bꝰ modicis ex utraq; plaga ꝯualuit. ¶Poſt
hec eaꝫ diabolꝰ de tertio ſolario ꝑcipitauit:
que tñ ſine ulla leſione ad terrã deſcendit.
Deinde ollam cũ aqua feruēte portans ceci-
dit: aquaq; bulienti facie ꝑfuſa oīno intacta
permãſit. Multis aũt ſignoꝝ miraculis cla-
ruit. ¶Mulier quedã infantē annoꝝ octo ex
paralyſi effectũ ſurdũ & mutum ad monaſte
rium detulerat:ut ipm ſoroꝝ orōnibus cõ-
mēdaret. Quē mox ut ſcã uirgo ad abbatiſ-
ſam deferendũ in brachiis ſumpſit:puer loq
& audire cepit:& ad matrem ad ianuã expe-
ctantem incolumis ꝓpriis pedibꝰ cucurrit.
¶Quedã ex ſororibꝰ antiqs ab imundo ſpi
ritu dudũ uexata fuerat: quã nulle ancillaꝝ
xpi preces liberare potuerant. Que etiã ca-
tenis uincta tenebatur:cibuſq; ei cũ cauco li
gneo porrigebat: eo ꝙ nulla ad eam appro
pinquare ꝑſumebat:quia ueſtes & carnes ſo
roꝝ dentibus lacerabat. Et qa abbatiſſa ſan
ctitatem euphraſie nouerat:eiuſq; miraculũ
in puero uiderat: eidem licet ex humilitate
ſatis recuſanti:per obedientiã ſororis illius
liberationē impoſuit. Pro qua euphraſia du
dũ ſe ieiuniis afflixit:& ad dñm diebus plu-
ribus exorauit. Et tandē in xpi nomie demo
nem ab illa effugauit: & cũ maximo ſtrepi-
tu in abyſſum ire ꝑcepit. Ex iſtis tñ in nullo
extollebatur:ſed ampliori humilitate ꝓfice
re uidebat. ¶Poſt hec abbatiſſa p uiſionē
ꝯſpexit:ꝙ duo uiri uenerabiles ad monaſte
rium uenientes:euphraſiã rapiebant:& ipſã
in aureũ palatiũ gēmis ornatum introduce-
bant:que ibidē ab angelis cõcinentibus ſu-
mebatur: & ad xpi pedes ꝓcidēs a genitrice
dñi corona aurea decorabat. Intellexit er-
go abbatiſſa uirginē q̃tocius ad celeſtē tha-
lamum deducendã. Que cũ ſororibus inti-
maſſet: & ille obitum dilecte ſororis defle-
rent:euphraſia ſubita febre corripit:& uite
termino ꝓxima in oratoriũ deducit: ueꝝ ex
profunda eiꝰ humilitate orabat ad dñm: ut
eam adhuc per annũ in carne dimitteret: eo
ꝙ penitentiã ꝯdignã ſuo arbitrio nõ ꝑfeciſ-
ſet. Et cũ abbatiſſa & eius magiſtra iulia uir
ginem exorarent:ut ipſam ſequi ſine dilatio
ne liceret:ꝓmiſit eis orare dñm:ut ipſarum
deſiderium adimpleret. Sicq; inter ſororum
manus migrauit ad chriſtum. 3. idus martii
¶Poſt cuiꝰ obitum die tertio ✝ iulia obiit.
✝ Abbatiſſa uero ſubſtituta quadam euge-
nia in matrem filiaꝝ ipſa die. 30. ex hac uita
deceſſit. Que ambe in eodē ſepulchro cũ eu
phraſia uirgine cõdite ſunt.

¶De ſanctis macedonio preſbytero & ſoci-
is martyribus. CXCVIII

MAcedonius ꝑſbyter:patricia: mo
deſta:theodota: ores: theodora:
imponderа:martia:& trabia apd
nicomediã ciuitateꝫ martyrium
paſſi ſunt. Qui oēs p ignē conſla
grati acceptabile ſacrificiũ xpo dño reddi-
deruut. 3. idus martii: ut in martylogio ado
nis habetur.

¶De ſanctis quadragintanouem militibus
martyribus. CXCIX

QVadragintanouem milites rome
ſub nerone ceſare paſſi ſunt. Hos
oēs una cum ſcis ꝓceſſo & marti
niano beatus petrꝰ apoſtolus cõ-
uertit ad xpꝫ:cũ teneret in cuſtodia mamer
tina una cũ coapoſtolo ſuo paulo:ubi nouē
menſes detenti fuerunt. Et cũ milites ꝑdica-
tione apoſtoloꝝ cõuerſi eſſent: & aquam ꝓ
ipſis baptizandis nõ haberent: orāte apoſto
loꝝ principe de ſilice ſaxei mõtis fons aque
ꝓrupit: ex cuius unda ipſe apoſtolus bapti-
zauit: & fons ibidē in teſtimoniũ miraculi
permanet uſq; in pñs in loco qui dicit car-
cer petri ſub colle tarpeio. Deinde predicti
glorioſi. 49. milites ſub deuotiſſima fidei cõ
feſſione neroniano gladio conſumpti ſunt
pridie idus martii.

¶De ſcõ petro abbate clareuallen. CC

PEtrus abbas clareuallen. cũ eēt
nobili exortus ꝓſapia factus mo
nachus igniaci monaſterii nobi-
litatē ſuã ſumma uilitate occul-
tabat:uilibus iudutus:uilia offi
cia exercendo. Tamē ob uite nimiã ſcitatē a
multis reuerentie habebat. Adhuc nouus i
ordine dũ i matutinis aliqñ dormitaret:ſeq;
pulſari ſentiret:aptiſq; mox oculis nullum
ꝯſpiceret:orauit dñm: ut excitantē ipm ſibi
oſtenderet. Et dũ iteꝝ dormitaſſet:pulſatus
citiꝰ apiens oculos:uidit iuuenē ſplendiduꝫ
ſibi aſſiſtere:indeq; moroſe p choꝝ tranſire:
qui demũ diſpuit: & petrꝰ eũ eſſe angelum

intellexit media nocte cū fratrib⁹ pſallēs ſu
bito dolore capitis premit̄: & recedere de
eccleſia cogitās audiuit uocē dicentē uerſ.il
lum: laudās īuocabo dn̄m ꝛc: & ſtatiꝫ dolor
ceſſauit. Et dū mane iteꝝ cū dolore eodē ca
pitis pſeuerante: ad cōionē acceſſiſſet: uiſuꝫ
eſt ſibi ꝙ lapis ponderoſus de capite eius e
greſſus eſſet: & exinde a tali dolore libera/
tus pfecte fuit. Poſt hec fact⁹ ē prior igniaci
Deinde abbas uallis regis aſſūptus ē. Quod
abbas eius igniaceñ tali uiſiōe pſciuit. Vide
bat̄ eni ſibi candelabꝝ lucēs ante altare: p
maiorē feneſtrā exire: Nec multo poſt petr⁹
prior in abbatē elect⁹ eſt. ¶ Cum aliquādo
abbas egrotaret: & mercenari⁹ qdā a cella/
rio opis mercedē exigeret: illeq; dare recu/
ſaret: indignat⁹ mercenari⁹ prunas ardentes
ad unam ex monaſterii grangiis in cacabo
deferebat: ut eā icenderet. Tūc affuit abbas:
& eū de mala uoluntate redarguit: & ut ad
ſe mane & ad infirmariā ueniret mercedē ſu/
am receptur⁹ admonuit. Quod & factū eſt:
mercenari⁹ quoq; eſt mirat⁹ eo ꝙ abbatē de
infirmaria utpote languētē minime receſſiſ/
ſe cognouit: & penitētiā egit. ¶ Vocat⁹ ad e
lectionē abbatis igniaceñ oratiōe pmiſſa ut
deus ſibi idoneū iſpiraret: audiuit uocē ꝙ il
luc ueniens audiret qs idoneus eſſet. Cunq;
ad locū ueniēs pro eodē oraſſet: iuſſus ē ſo/
cios itineris ſui de hoc īterrogare. A quibus
cū quereret qs utilis eligendus foret: reſpō
derūt ꝙ ipē. Sicq; oīum ꝯſenſu electus eſt.
¶ Cum henricus comes cāpanie ſe ipſi⁹ ora
tionib⁹ comēdaſſet: & ipē ꝓ eo celebraſſet:
poſt ultimā collectā uidit comitē tūc abſcē
tem ſignū crucis ī ueſte habētē. Et diē ac ho
ram notās ꝯpit poſtmodū ipm eodē tpe cru
ce fuiſſe ſignatū. Orāti ſibi aliqñ appuerūt
ſci bernardus abbas & malachias eps: q eū
abbatē clareualleñ futurū predixerūt. Non
multo poſt gerard⁹ clareualleñ abbas a frē
hugone de baſochiis q grauiter ī ordīe deli
querat & abbatis punitionē timebat interfe/
ctus eſt. Cui ſucceſſit henricus. Quo poſt
modicū ī preſbyterū cardinalē aſſūpto: pe/
trus ad electionē uocatus aufugit: eo ꝙ eligi
formidaret: q tñ abſens elect⁹ eſt. Et cū diu
recuſaret: tandem uiſionis memor ꝯſenſit.
¶ Roman⁹ pontifex ei⁹ famā audiens: eū ad
ſe accerſiuit: cui & peccata ſua ex deuotiōe
ꝯfiteri & ab eodē cōicari uoluit. Cum autē
eſſet in ualle regis: īfirmitate graui unū ex o
culis amiſit: ex hoc gaudēs & deum laudās:
qa unū ex hoſtibus ſuis capitalibus ſibi ab
ſtulerat. Et dū eſſet cū fratrib⁹ ī meſſib⁹ ope
rās tres pulcherrimas mulieres ī medio fra/
trū uidit: quas de nimia pſūptione redargu/
ens: audiuit ab illa que erat formoſior: ꝙ e/
rat maria mater xpi: alie due maria magda/
lena & maria egyptiaca: que frēs ī ſuo labo/
re ꝯſolare curabant. Quieuit aūt ſcūs petr⁹
ī dn̄o pridie id⁹ martii.

¶ De ſancto longino martyre. CCI.

LOnginus fuit quidā centurio de
ꝓuicia hiſaurie: q cū aliis mili/
tibus cruci dn̄i aſtans: latus ei⁹
lancea pforauit. Et uidēs ſigna q̄
fiebant: ſolē. ſ. obſcuratū: & ter/
remotū ī chriſto credidit: maxime ex eo ut
qdam dicunt: ꝙ cū ex īfirmitate ei⁹ oculi ca
ligaſſent: de ſanguine xpi p lanceā decurren
te caſu oculos tetigit: & protin⁹ clare uidit:
unde renuncians militie: & ab apoſtolis in/
ſtructus: in ceſaria cappadocie .xxviii. ānis
monaſticā uitam duxit: & plurimos ad xpm
ꝯuertit. ¶ Cū autē ab octauiano pſide tent⁹
ſacrificare nollet: iuſſit preſes oēs dentes ei⁹
excuti & linguā abſcidi. Ex hoc tamē loque
lam non amiſit: ſed accepta ſecuri oīa idola
ꝯfregit. Demones autē de idolis exeūtes: & ī
aerem ululantes ī preſidē & in ei⁹ ſocios in/
trauerūt. Qui inſaniētes longini ſe pedibus
proſtrauerūt. Quos omnes longinus in xpi
nomine ab oppreſſione demonū liberauit:
& demones ī deſertū miſit. Quo miraculo q
dam aphrodiſius ꝯmētarieñ: cū multis aliis
ad xpm ꝯuerſus eſt. Poſt dies aliquot cū o/
ctauian⁹ longinū tētū ad ſe adduci iuſſiſſet:
ut eū penis afficeret: & ipm ex hoc aphrodi/
ſius reprehēderet eo ꝙ de ſuſcepto ab eo be
neficio ingratus eſſet: iuſſit pſes aphrodiſio
linguā pcidi ✝: ſed ipē nihilomin⁹ loqueba
tur. Preſes uero ꝯfeſtī excecatus ē. Cui lon/
ginus ſuaſit: ꝙ liberari nō poſſet: niſi ipꝫ oc
cideret. Nā martyr effectus pro preſide ora
ret & ipē lumē recuperaret. Statimq; preſes
longinū decollari fecit. Poſt hec ad corpus
ei⁹ adiit: & proſtrat⁹ cū lachrymis penitētiā
egit: & ꝯtinuo uiſum recepit. Corpuſq; mar
tyris honorabiliter tumulauit: & in bonis o
perib⁹ pſeuerauit. Paſſus ē aūt martyr chri
ſti idibus martii.

¶ De ſancta matrona martyre. CCII.

MAtrona martyr apud theſſaloni
cam paſſa eſt. Hec religiōe xpia
na cū eēt ancilla plautille uidue
gētilis: xpm occulte adorabat.
Et cū a dn̄a ſua deprehēſa eēt in
eccleſia xpianoꝝ: ab eadē in ſcāno ligat̄: &
crudeliter flagellat̄: dieq; & nocte integra
īcluſa & uincta dimittit̄. Sed dū noctu diui
nit⁹ ſoluta & clauſis ianuis educta eēt: ad ec
cleſiam rediit & deo grās egit. Quā iteꝝ ibi
dē reptam dn̄a ſua: ſiteꝝ ipſā ī ſcāno uinxit:
& crudeli⁹ flagellauit: triduo quoq; ſine ci/
bo recluſā dimiſit. Illa uero iteꝝ dinitus ſo
luta educit̄: & in eccleſia orās a dn̄a ſua ter
tio repitur. Que tertio ab eadem ligatur: &

loris duriſſimis tādiu cediť:donec ſpiritum exhalauit. Que paſſa eſt idibus martii. Hec ado.

¶De ſanctis ilaro epiſcopo & tatiano martyre. CCIII

ILarus eps & tatianus diaconus apud aquileiā paſſi ſunt tēpore numeriani impatoris. Beatus eni ilar⁹ ab infantia xpian⁹ ſacris litteris erudit⁹ ad diaconat⁹ ordinē deiñ ad pōtificatū aqleieñ eccleſie a populo ꝓmot⁹ ē. Qui eius diſcipulum noīe tatianū ſibi archidiaconem cōſtituit:cū quo in xpi fide populum admonebat. Cū aūt ab impatore numeriano xpianoꝝ perſecutio excitata fuiſſet: & quidā beronius pſes aquileie xpianos ad ſacrificia coartaret:ad ſuggeſtionē cuiuſdā ſacerdotis idoloꝝ noīe monophāti fecit ilarū epm xpianoꝝ detineri:& ad templū idoloꝝ adduci:ut ibi diis thura iponeret. Quē ſacrificare nolentem iuſſit nudatū uirgis duriſſime cedi. Deinde in equuleo leuari & ungulis radi:adeo ut eius intranea nudareť. Deinde depoſitum ex equuleo mādauit dorſu3 eius carbonib⁹ aduri:& poſt hec acetum ſale pmixtum eius uulnerib⁹ infundi:ipſaſque plagas ex cameloꝝ cilicio ꝯfricari. Et cum hec oia ꝓ xpi noie patientiſſime toleraſſet: oratione premiſſa exufflauit in ſimulacra & mox cūcta i puluerē redacta ſunt. Clamāte quoq; aduerſus illum oī populo paganorū fecit eū preſes in carcerem recludi. Et cū audiſſet:ꝙ haberet diaconum tatianū:qui ſimiliter populū a deoꝝ cultura ſubtrahebat: fecit eū teneri:& deos gentium ꝯfutantem extendi:& uirgis diuti⁹ flagellari: ceſū quoq; una cum ilaro epō eodem carcere detineri. Orantibus aūt ſcis nocte illa factū eſt tonitruum magnū:ita ut fundaměta urbis commota fuiſſent:& multi paganoꝝ interirent. Templū etiā herculis funditus euerſum eſt Quod audiens beronius pſes miſſis ſpiculatoribus fecit gladios in pectora ipſorum in ipſo carcere tranſfigi. Cum quib⁹ & alii tres xpiani in eadem cuſtodia uincti ſcilicet ✝ felix ✝ largus ✝ & dionyſius eodem martyrio necati ſunt. Quoꝝ corpora noctu a xpianis de carcere rapta iuxta muros aqleie ciuitatis ſepulta ſunt. i7. calē. aprilis.

¶De ſcō patricio epō. CCIIII

PAtricius eps apud ſcotiā prim⁹ xpm predicauit. Qui cū die quadam ſcotoꝝ regi de paſſione dñi aliqua narraret:& ille deuote intenderet:appodiās ſe ſup ferulā quam manu tenebat:caſu pedi regis ſuppoſuit:& cuſpide ferule ipm pforauit. Rex uero credens epm hoc ex induſtria facere:& ſe aliter fidem nō poſſe ſuſcipe: niſi talia pro chriſto patereť:patienter ptulit. Scūs uero hoc intelligens obſtupuit:& regis pedem ſanauit. Hic pcibus ſuis toti illi inſule obtinuit:ꝙ nullum uenenoſum aīal ibidem uiuere poſſit. Et quod plus eſt etiā ligna & coria illius regionis cōtraria ſunt ueneno. ¶Quidam cōuicini ſui ouē furatus fuerat & comederat. Et cū eps pluries furem quicunq; ille eſſet:exhortat⁹ eſſet: ut furtum redderet: & null⁹ appareret:cōueniente oī populo ad eccleſiā orauit dñm:ut in cui⁹ uentrem ouis intraſſet:coram omnib⁹ balatum daret:quod & factū eſt. Et re⁹ penitentiam egit. ¶Erat aūt eius ꝯſuetudo oēs cruces quas uidebat adorare. Cum aūt quandā crucē inuiſam pteriſſet:& a ſuis admonitus cur nō uidiſſet: audiuit uocē de ſub terra cuiuſdā ibidem ſepulti:dicentis ſe fuiſſe paganū:& ſigno crucis idignū:& iō ipſam nō uiderat:unde fecit ipſam abinde tolli. ¶Cum aūt patrici⁹ per hiberniā predicaret:& fructum ibi modicū faceret:rogauit deū: ut ibi aliquod ſignum oſtenderet:p quod territi peniterent. Iuſſu igitur dñi i quodam loco circulū magnum cum baculo deſignauit: intra quod ſe terra ſtatim aperuit:& pute⁹ ꝓfundiſſimus ibidē apparuit. Reuelatum quoq; fuit ſcō: ꝙ ibi qdā purgatorii loc⁹ eſſet : i quē qſqs uellet deſcēdere:alia ſibi penitētia nō reſtaret:nec aliud ꝓ peccatis purgatorium ſubſtineret. Pleriq; aūt non redirent:& qui redirent die naturali integro ibidem moram facerent. Multi igiť ingrediebantur:qui de cetero nō reuertebanť. ¶Poſt longū tempus mortuo patricio:quidam nobilis nomine nicolaus q peccata multa cōmiſerat:ad penitentiam deuenit: & locum ipm intrare uolens diebus octo pcedentibus:ut omnes faciebant:ſe ieiuniis macerauit:& ſic in puteum deſcendit & hoſtium quod a latere inuenit:introiuit: ubi monaſterium inuenit:& a quibuſdam albatis in oratorium introduciť:officioq; peracto:ut conſtans eſſet admoneť:quia multa diaboli tētamenta eū percurrere oporteret. Et cum ſe penis affligi ſentiret:ꝓtin⁹ diceret Ieſu xpe fili dei uiui miſeriaris mihi peccatori. Quibus abeūtibus adſunt demones: & ut ſibi obediat:primo eum blādis ſermonibus perſuadent:aſſerentes ꝙ ipſum cuſtodient: & ad ꝓpria incolumen deducent. Et cum eis obedire nollet: diuerſarum ferarū terribiles audiuit uoces. Ad que pauefact⁹ uerba inuocationis ꝓtulit:& oīs ille tumultus cōquieuit. Vlterius procedens & demonibus ꝯſentire nolens in ignem maximum proiicitur: ſed uerbis expreſſis ignis extinguitur. Ad locum alterum ueniens uidit homines uiuos igne aſſari: & carbonibus uſq; ad effuſionem uiſcerum concremari. Et dū

nec ſic conſenſiſſet demoniis ab eiſdem ſimi/ li pena torretur: ſed uerba proferens conti/ nuo liberatur. ¶ Inde ꝓcedens in puteum profundum obſcurũ & fetiduꝫ deiicitur: di centibus ſibi demonibus ꝙ ille erat infern⁹: ſed dum uerba repetiſſet inde illeſus educi/ tur. ¶ Poſt hec ad pontẽ arduum & lubri/ cum deuenit: ſubter quẽ igneus fluuius ra/ piduſq; currebat. Et dum pontẽ tranſire de/ ſperaret: unum pedẽ ponens: uerba que di/ dicerat dixit: deinde alium pedem ponens ipſa repetiuit: & ad quãlibet pedis mutatio/ nem eadem iterauit: & ſic illeſus tranſiuit. Et in quẽdam pratum amenis & odoriferis floribus ꝯſertum deuenit. ¶ Vbi a duobus ſpecioſis iuuenibus ad quãdam ciuitatẽ au/ ro & gemmis fulgentem adducitur: & ꝙ illa eſſet ꝑadiſus ſibi reuelatur. In qua dum ſe admitti oraret: audiuit ꝙ primo ad ſuos re/ diret & poſt dies. 30. in pace qeſceret & ſic illuc intraret. Tunc nicolaus inde aſcendens ſupra puteum ſe reſtitutũ altero mane rep/ perit: & que uiderat enarrauit: ac poſt dies. xxx. in pace quieuit. Dies autẽ depoſitionis ſancti patricii. xvi. cal. aprilis celebratur.

¶ De ſcã gertrude uirgine. CCV

Gertrudis uirgo obiit anno ꝯſtan/ tis imꝑatoris. xxi. ut dicit ſigiber tus. Hec oriunda fuit de ciuitate nigelenſi: ubi & monaſterium do minaꝝ conſtruxit: & ipſuꝫ ſub re gulari diſciplina laudabiliter rexit maxima ſanctitate pollens. Que die obit⁹ ſui appa/ ruit modeſte abbatiſſe monaſterii treuereñ ſibi ĩ amicitia cõiuncte ante altare beate uir/ ginis tunc in oratione proſtrate: eiq; ipſa ho ra ad xp̃m migraſſe: & celeſtem patriam in/ troiſſe nunciauit. ¶ Poſt ãnos uero. x. ignis exiens monaſterium ſancte conſumere uide/ batur. Sed tunc ſancta ſupra tectum appuit & uelum ſuum flãmis obiiciens: ignẽ excuſ/ ſit: ſtatimq; extinctus focus monaſteriũ om/ nino indẽnem reliquit. ¶ Puer quoq; in fon te necatus: ipſius meritis ſuſcitatur: & alia multa miracula ad eius tumulũ demonſtrã tur: ubi in ipſo mõaſterio ſepulta uenerat. Quieuit autem in pace. xvi. cal. aprilis.

¶ De ſancto alexãdro ep̃o & mar̃. CCVI.

Alexander ep̃s & mar̃ apud ceſa/ ream paſſus eſt. De quo in. vi. li/ bro eccleſiaſtice hiſtorie ſcribit̃ ꝑ de cappadocia & propria ciui ate ſcõꝝ locoꝝ uiſendorum cau ſa hieroſolymã ueniẽs: diuina reuelatione e iuſdem loci gubernacula ſuſcepit. Nam cũ narciſſus hieroſolymoꝝ ep̃s eſſet annorum. iić. & propter nimiam ſenectutem cure pa/ ſtorali intendere non poſſet: uoce de celo ꝓ lapſa: ut omnes ciues eidem hieruſalẽ ueniẽ ti occurrerent: & ip̃m ſuum una cum narcif ſo ep̃m ordinarent: a populo honorifice ſu/ ſceptus: & factus eſt narciſſo coadiutor: & e iuſdem poſt obitum ipſi ſucceſſor. Poſt hec romã uenit ad apoſtoloꝝ limina uiſitanda. Reuerſus autem hieroſolymã ſub perſecu/ tione decii ductus eſt ceſaream. Et dum die bus multis: multo ferri pondere uinctus: de carcere ad tribunalia iudicis: & inde ad car/ cerem duceretur: inter ipſa ſibi uiciſſim ſuc cedentia tormẽta defecit: Atq; ob confeſſio/ nem xp̃i martyrium compleuit. xv. cal. apri lis. ¶ Hic ad eccleſiam antiochenã: cuius re gimini primo preſuerat ſuper pacẽ eccleſie unam ſcripſit epiſtolã. Ad aronitas uero ali am per clemẽtem preſbyterũ alexandrinũ. Item ad origenẽ & pro origene: cõtra deme trium aliam. Sed alie eiuſdem ad diuerſos fe runtur epiſtole: ut dicit hieronym⁹ libro de illuſtribus.

¶ De ſancto ioanne abbate. CCVII

Ioannes abbas magne ſanctita/ tis uir de ſyria oriũdus peruenit italiam. Suſceptuſq; hoſpitio a deuota matrona apud urbem pẽ nacenſem reſedit. Et ab angelo monitus: locum ſue habitationis ſub quadã arbore prope eandem ciuitatem elegit. Sub qua dum menſe decembrio quieſcere cepiſ/ ſet: arbor repente inuſitato imbris tempore flores protulit & frondes. Quod ubi a uena toribus illac tranſitantibus ꝯpertum eſt: ui ſoq; miraculo: & cognito ꝙ ſeruus dei eſſet fama ipſius circũquaq; delata ẽ: unde a ioã/ ne ſpoletano epiſcopo uiſitatur: & ab eodẽ ſibi iuxta dictam arborem cenobium fabri/ catur: ubi per annos. xliiii. congregationi ſanctorum multorum monachorũ prefuit: multiſq; clarus uirtutibus poſt uitam lau/ dabilem in pace quieuit. xiiii. caleñ. aprilis ibiq; ſepultus iacet.

¶ De ſcõ calocero martyre. CCVIII.

Calocerus martyr de cui⁹ trium/ pho in paſſione fauſtini & iouite ex parte dictum eſt ſupra. xv. ca leñ. martii: uiſis miraculorum ĩ ſigniis que deus ĩ tormentis pre/ dictorum ſanctorum exhibebat: ad chriſtũ conuerſus eſt: & cum eiſdẽ martyribus plu rimis ſuppliciis cruciatus: tandem ab ale/ xandro auguſto mediolani exiſtente: tradi/ tus eſt ſapritio prefecto puniendus: qui ad alpes cotias ab imperatore mittebat̃. Quẽ ſapritius ante ſe premiſit ſub cuſtodia: in ci uitate aſteñ carceri mancipandum: ubi dũ ſapritius cum ſecundo milite aduenifſet: & ſecundus calocerum ſepius in carcere uiſi/ taſſet: ab eodem in chriſti fide doctus eſt: & miſſus mediolanũ a ſanctis fauſtino & ioui/

ta baptizandus.Qui baptizatus terdonã re/
diit:& martianum epm̃ in carcere uiſitauit:
ipm̃q; a ſapritio martyrizatum ſepeliuit:ꝓ/
pter quod plurimis afflict⁹ tormentis a ſa/
pritio in carcerẽ miſſus fuit:ut in eius paſſi/
one dicet̃.5.calen.aprilis.Cum aũt ſapriti⁹
ad carcerem mittẽs ſecundũ nõ inueniſſet:&
ad ciuitatẽ aſteñ rediiſſet: ut uel calocerum
mori faceret:repperit ſecundũ in eodem car
cere cum calocero exiſtentẽ. Et ſecundũ q/
dem in cuſtodia reſeruari iuſſit.Calocerum
uero albiganum mitti:& ibidem capite cedi
Cuius corp⁹ a fidelibus iuxta ipſam ciuita/
tem cum honore humatum eſt decimoquar/
to calen.aprilis.

¶De ſancto ioſeph ſponſo domine noſtre. CCIX

IOſeph ſanctiſſimus domine no/
ſtre ſponſus de ciuitate bethleẽ
oriundus:de domo ſcilicet & fa/
milia dauid regia ſtirpe proge/
nitus:per miraculum aride uirge florentis:&
ſpũſancti in columbe ſpecie in eius cacumẽ
deſcendentis:cuꝫ iam ſenex eſſet:& filios ex
uxore premortua haberet:inter omnes ſuos
contribules ſolus deo placens ad deſpõſan/
dam uirginem elect⁹ eſt: eiuſq; ad cuſtodiã
deputatus:ut in hiſtoria natiuitatis uirginis
dicetur.6.idus ſeptembris.Hic enim uirgi/
nem deſponſatam ĩ nazareth in domo pater/
na dimiſit:& in bethleem ad preparãdas nu
ptias acceſſit:ubi dum moram traheret: an/
gelus ad uirginem mittitur:ipſaq; operantẽ
ſpiritu ſancto impregnatur. Cum autem io/
ſeph poſt ſeptem menſes rediens pregnantẽ
repperiſſet:cum iuſt⁹ eſſet:uoluit occulte di
mittere eam.Sed admonitus ab angelo ut di
citur matthei primo,Eam accepit:quia ipſã
de ſancto ſpiritu concepiſſe cognouit. Poſt
modũ cũ deſcriberet̃ orbis illam ſecũ beth/
leem pro facienda profeſſiõe deduxit:ubi &
filium dei natum de uirgine primus in ulnis
ſuſcepit:& ipſum uti bonus nutricius ſũma
diligentia educauit:& omnibus uerbi dei ĩ/
fantie geſtis interfuit.Nam & eidem circũci/
ſo aſtitit:& magos ad eum adorãdum uenie
tes ꝯſpexit:& ipſum una cum matre ad tem
plum preſentauit:ipſumq; metu herodis ab
angelo monitus in egyptum cũ matre ſuga
uit:& per ſeptennium ibi manẽs:mortuo he
rode eundem & genitricem ad patriam ret/
tulit.In medio doctorum etiam ipſum duo/
denem una cum maria triduo ante amiſſum
inuenit.Ideoq; uirginitatis ſponſe ſue & om
nium infantilium chriſti actuum ueridicus
teſtis fuit.¶Hic ioſeph ut in libro de infan/
tia chriſti dicitur:uxorem alteram prius ha
buit:ex qua plures filios procreauit: q etiã
ex euangelio ioannis ſexto capitulo fratres
ieſu dicuntur:quia ex ieſu patre putatiuo ꝓ
geniti:unde & quibuſdam placet : ꝙ iacob⁹
minor apoſtolus ideo frater domini dicatur
quia ioſeph filius fuerit ex alia coniuge: ut
hieronymus libro de illuſtrib⁹ ponit: quã/
uis ab eodem talis opinio reprobetur. Eo/
dem etiam infantie chriſti libello traditur:
ꝙ ioſeph faber lignarius fuit : unde & ibidẽ
fertur:ꝙ cum ioſeph grabatum faceret : &
omnes tabulas ſecuiſſet:una ipſarum ex er/
rore menſure minor ceteris reperta eſt. Et
cum ioſeph ex hoc triſtaretur:puer ieſus ta
bulam breuem aliis appoſuit : & ipſam uti
eſſet cera mollis protrahens ad ceterarum
longitudinem diuina uirtute protendit:pro
pter hoc in euangelio ioannis ieſus a iudeis
fabri filius appellatur.Hec ex textu euange
liorum: & libro de infantia predicto : & ex
compilatione fratris bartholomei colligun
tur.¶Quanto uero tempore ioſeph ſuper/
uixerit:uel ubi:aut quo modo humanitatis
debitum ſoluerit: expreſſum non habemus
Tamen ꝙ uſq; ad duodecim annos etatis xp̃i
ſuperſtes extiterit ex textu luce ſecundo ca
pitulo didicimus.In quodam tamen antiqſ/
ſimo calendario in cui⁹ exordio rubrica po/
nebatur:qđ ex uetuſtis euſebii ceſarieñ exẽ/
plarib⁹ ſumptum fuerat: ſcriptum repperi:
feſtum ioſeph ſponſi domine noſtre.14. cal.
aprilis.Cui ex antiquitate & exemplaris ori
gine ſatis fidem adhibui.

¶De ſancto theodoro epo. CCX

THeodorus heraclienſis epiſcop⁹
tempore conſtantini magni impe
ratoris in thracia claruit.Qui in
mattheum:ioannem:paulum: &
pſalterium elegantis apertiq; ſer
monis commentarios edidit: & ſermonibus
atq; moribus admodum effulſit.Diem quo/
q; extremũ.14.calen.aprilis concluſit. Hec
hieronymus de illuſtrib⁹.

¶De ſcõ archypo diſcipulo. CCXI

ARchypus diſcipul⁹apoſtoli pau
li fuit. Cuius commilitonis ſui
idem apoſtol⁹meminit ſcribens
coloſcenſibus ad col. quarto.
Qui ab eodem apoſtolo ibidem
predicationis gratia dimiſſus:poſt comple/
tum eius miniſterium perrexit ad dominuꝫ
13.calen.aprilis:ut hieronymus in martylo
gio teſtatur.

¶De ſancto cudberto epo. CCXII

CVdbertus epiſcopus:ut dicit be
da quarto libro hiſtorie anglo/
rum uir ſanctus & uenerabilis
in inſula modica que appellat̃
pharnes:& ab eccleſia lyndifar/

ciensium nouem milibus paſſuum diſtat in
occeano uitam ſolitariam pluribus annis
duxit. Fuit autem primo monachus mona-
ſterii melros: quod in ripa nudi fluminis po
ſituꝫ eſt: ſub abbate etha: cuius & poſt mor
tem ſucceſſor extitit. Inde ad curam lyndi-
farcienſis monaſterii uocatus ibidem diutiꝰ
manſit. Deuenit poſt hec ad inſulam pharnē
ſem omni cultu & habitatore deſertam cu-
piens ſolitariam ducere uitam. A qua & plu
res infeſtationes demonum expulit: & fon-
tem uiuum fratribus ſuis de terra produ-
xit: qui ibi uſq; in preſens ſcaturit: ibiq; e-
dificato nouo cenobio congregationi ana-
choritarum pluribus annis prefuit. Deinde
poſt mortem theodori lyndifarcienſis archi
epiſcopi quãuis ſatis reſtitiſſet: archiepiſco
pus ordinatur. In qua ſede uerbo ſemper &
exemplo populum inſtanter docuit: & mi-
raculorum ſignis uitam inclytam duxit.
¶ Poſt hec autem quia obitum ſuum de ꝓ-
ximo futurum diuina reuelatione prenoue-
rat: ad monaſterium ſuum rediit: uite reſi-
duum ibidem conſumare deſiderans. Vbi
dum quidam ſanctus preſbyter ✠ herber-
tus eius intimus ipſum uiſitaſſet. Cudber-
tuſq; ei ſuum tranſitum predixiſſet: roga-
uit eum inſtantius preſbyter: ut una ſecum
ſibi occumbere liceret. Qui oratione facta
ſibi a domino quod popoſcerat: impetratuꝫ
nunciauit. Reuerſus itaq; ad eccleſiam ſu-
am herbertus anno integro ante obitum ſan
cti uiri langore detentus die & hora qua il-
le obiit: & hic ex hoc ſeculo tranſmigrauit:
ſcilicet decimotertio calendas aprilis. Cuiꝰ
corpus ad eccleſiam lyndifarcienſem dela-
tum: & in ſolo ſepultū eſt. Cum autem poſt
annos undecim leuaretur: ut ſupra pauimē-
tum honorabilius locaretur: integrum &
omnino incorruptum repertum eſt: & ue-
ſtes quibus indutus fuerat: illibate nulla ue
tuſtate conſumpte. Cui ſucceſſit ſanctus ✠
eadebertus ſanctitate clarus: qui decedens
in eodem tumulo cum ſancto cudberto po-
ſitus eſt: ubi ambo requieſcunt miraculis
prepollentes.

¶ De ſcõuulphranio epiſcopo. CCXIII.

Vlphraniꝰ ſenoneñ epiſcopꝰ ſuc
ceſſor lãberti ex territorio uaſti
neñ inclytus fuit ĩ aula regis da-
goberti & filii eius ludouici pa-
tre milite nolberto progenitus.
Qui primus a chriſto admonitus aſſumptis
ſecum a ſancto auſberto tunc rothomageñ
epiſcopo quibuſdam ſociis de monaſterio
fontanelle genti friſonum chriſti euangeliū
predicauit. ¶ Cum autem per mare naui-
gans in naui celebraret: & patenam offerre
uellet: de manu diaconi caſu patena prolabi
tur: & in mare demergitur. Sed orante ſan-
cto patena in manu diaconi diuinitus repo-
nitur. ¶ Dum autem ſaxonibus predicaret:
die quadam iuuenem laqueo appenſum rep
perit: quem illi ſorte elegerant: & more ſue
gentilitatis ſuſpenſum demoniis immolare
uolebant. Quem illico ſanctus ſola oratiõe
dirupto laqueo: & ipſo illeſo cadente a mor
te eripuit: & tali miraculo multos ad fidē cõ
uertit. ¶ Cuꝫ aūt filium ducis rathboldi ba
ptizaſſet: & albis induiſſet: ille ſubito expi-
rauit: qd̄ epiſcopus icirco a deo obtinuit:
ne iuuenis a patre gentili ad culturam ido-
lorum reduceret. Completa uero predica-
tione ſua poſt annos. v. reuerſus ad eccleſiã
ſuam epiſcopatui reſignauit. Et ordinato ſi-
bi ſucceſſore gerico: in monaſterio fontanel
le monachus factus: uitam in ſanctis operi-
bus conſumauit anno domini. 740. xiii. cal.
aprilis. Sepultuſq; eſt iuxta ſanctum uande
giſilum.

¶ De ſancto benedicto abbate & confeſſore
CCXIIII.

Benedictus abbas cuius uitã gre-
gorius. 2. dialo. ſcribit ex nur-
ſia prouincia: claris parentibus
ortus. Cum rome liberalibꝰ ſtu-
diis traditus eſſet: in ipſa infantia
mundum deſeruit & deſertum petere decre-
uit. Quem nutrix eius ipſum tenere diligēs
uſq; ad locum qui effide dicitur ſecuta eſt:
ubi dum ad purgandum triticum capiſteri-
um mutuo accepiſſet: illudq; cadens in ter-
ram fractum fuiſſet. Benedictus nutrici fien
ti compaſſus capiſterii partes accepit: & o-
ratione fuſa ipſum reintegrauit. Poſt hec nu
tricem fugiens in locum qui ſublacus dici-
tur deuenit: ubi triennio hominibus cunctis
excepto romano monacho incognitus man-
ſit: qui ei neceſſaria miniſtrabat. Et cum ad
ſpecum ipſius iter non eſſet: panem in fune
ligatum ei deponebat. In quo & tintinabu-
lum ligauerat: ut ad eius ſonitum benedi-
ctus panem ſibi delatum audiret. Sed dia-
bolus ex inuidia proiecto lapide tintinabu-
lum fregit: nihilominus tamen romanus ſan
cto miniſtrare aliter non deſiit. ¶ Poſt hec
dominus cuidam preſbytero qui die paſche
ſibi refectionem parauerat: apparuit: & ut
cibos uiro dei tali in loco ferre deberet: ad-
monuit. Qui cum multo labore ad eum ue-
niens: inuitauit patrem: ut cibos ſumeret:
quia eo die paſcha domini eſſet: qui reſpon-
dit: ꝙ uere paſcha eſſet: ex quo illum uidere

meruiſſet: longe quippe ab hominibus poſitus: ꝙ die eadem paſchalis foret ſolennitas ignorabat. Sicq; benedicētes dominum ambo refecti ſunt. ¶Quadam die auicula merula circa faciem eius uolitante: ſignoq; crucis effugata tanta libidinis tentatione accenſus eſt: quantam nunquam expertus fuiſſet. Qui in ſpinis & uepribus adeo ſe uolutauit ꝙ exinde totus cruentus & laceratus exiuit. Et ſic per cutis uulnera mentis uulnus eduxit. Ab illo ergo die talis nunquam tentatio in eius corpore pullulauit. ¶ Fama igitur eius creſcente uenerunt ad eum monachi cuiuſdam monaſterii abbate uacantis: & ipſuʒ in patrem elegerunt. Qui ſatis recuſabat: eo ꝙ ſe eorum moribus minime conuenire dicebat: tandem inſtantibus acquieuit. Cumq; ille diſtrictius eos regulam ſeruare compelleret: illiq; illicita ſibi non licere conſpicerent: penitentes ꝙ eum elegerant: uenenū uino miſcuerunt: & ei in poculum porrexerunt: ſed ſigno crucis edito: ſic uitreum uas quod uinum tenebat: confregit: acſi pro ſigno lapidem dediſſet. Moxq; intelligens: ꝙ illi fecerant: ab eis diſceſſit: & ad locum dilecte ſolitudinis remeauit. Vbi multis ad eum diſcipulis conuenientibus duodeci monaſteria conſtruxit. ¶In uno quorum monachus erat: qui ceteris in eccleſia orantibus mox foras exibat: & aliqua temporalia peragebat. Quod dum benedictus per abbatem illius loci didicit: illuc iuit: uiditque puerum nigrum monachum illum ceteris orantibus extra eccleſiam per ueſtimenta trahentem: Quod etiam maurum monachū uidere oratione impetrauit. Egrediens ergo ſanctus monachum uirga percuſſit: & tunc immobilis in oratione perſeuerauit: acſi malignus ſpiritus eius uerbere percuſſus fuiſſet. ¶Ex ipſis monaſteriis tria in cacumine montis erāt: que deorſum aquas cum nimio labore hauriebant. Vbi ſanctus pater aſcendens cum puero: nocte tres lapides pro ſigno poſuit: reuerſuſque domum fratribus illis mandauit: ut in locis ubi lapides erant: foderent: & aquam inuenirent: Quod & factum eſt: in illis locis aqua uſque in preſens largiflue inundante. ¶ Cum quidam frater circa monaſterium uepres ſecuri abſcideret: ferrum de manubrio proſiliit: & in lacum proximum ſe demerſit: uir autem domini manubrium in aquam poſuit & ferrum ad ſuum locum enatauit. Placidus puer & monachus cum ad aquam hauriēdam deſcēdiſſet: ipſum mox unda rapuit: & in momento introrſus a terra ſubtraxit. Quod dum ſanctus ī cella per ſpiritum cognouiſſet: maurum uocauit: & qđ acciderat enarrauit: atq; ut ad eripiendū puerum pergeret impauit. Tunc ille concitus cucurrit: & per terrā ſe ire exiſtimans: ad puerum ſuper aquas uenit: eumq; ad terraʒ per capillos adduxit: & deinde ꝙ ſuper undas ambulaſſet aduertit. Ad uirum dei ergo ueniēs qđ acciderat enarrauit. qđ abbas non ſuis meritis ſed eius obedientie deputauit. Cumq; exinde inter eos pia contentio oriretur: dum alter alterius meritis miraculum aſcribebat: Placidus puer ex aqua liberatus arbiter acceſſit: qui dum eſſet in periculo melotem abbatis ſuper ſe exiſtentem: ſeque protegentem uidiſſe narrauit. ¶Preſbyter florentius ſancto inuidens: panem ueneno infectum quaſi pro benedictiōe miſit: quem ille gratanter accepit. Coruo quoq; qui de manibꝰ eius quotidie panem accipiebat mandauit: ut panem illum in loco deferret: ubi a nullo hominuʒ ſumi ualeret. Coruus ergo patris mandatuʒ impleuit: & poſt triduum reuerſus ſolitam ab eo eſcam accepit. Quod preſbyter ſentiēs ſeptem puellas nudas in horto monaſterii ludentes & canētes immiſit: ut ſic uel fratres eius ad libidinem inflammaret. Quod ſanctus proſpiciens emulationi ceſſit: & quibuſdam fratribꝰ ſecum aſſumptis habitationem mutauit. Statimq; ſolarium domus in qua erat florentiꝰ corruit & malignantem oppreſſit. ¶Benedictus autem locum non hoſtem mutauit. Nā ad montem caſſinum ueniens: templū apollinis ibi ſitum in ſancti ioannis baptiſte eccleſiam commutauit: & circū adiacentes homines ab idolatria conuertit. Quod diabolus moleſte ferens: eidem teterrimus apparebat: & in eum ignem uiſibiliter emittebat multaq; eidē conuitia inferebat. ¶Quadaʒ die lapidem in terra iacentem multitudo fratrum in edificium leuare non poterant: donec uir ſanctus aduenit: & demonem lapidi inſidentem conſpexit: ſed ſigno crucis edito diabolus effugatur: & lapis faciliter a paucis fratribus ſubleuatur. ¶ Alia etiam uice demon coquinam monaſterii ut cunctis uidebatur inflammauerat: fratreſq; omnes ut ignem extinguerent aquam ſolicite deferebant: ubi autem abbas ſuperuenit: & ſignū crucis edidit: omne illud incendiū ut phātaſia euanuit: & nihil cōbuſiſſe per effectum oſtendit. ¶ Alias etiam malignus ſpiritus parietem quem fratres edificabant euertit: & puerum monachum ruina extixit: quem uir domini mortuum & laceratū in ſago ad ſe adduci fecit: & ipſum oratione ſuſcitauit: & operi predicto eadē hora reſtituit. ¶Laicus quidam ex deuotione ſemel per annum ad eum ieiunus uenire conſueuerat.

Et cum ſemel ad eum uadens:alteriq; uiatori ſe iungens ab eo tertio pulſatus in quodam prato comedit:& ſic ad benedictum uenit. Cui ille ꝙ comederat mox patefecit: & de guloſitate redarguit: laicuſq; penitentiam egit. ¶ Totilla rex gothorum audiens: ꝙ ſpiritum propheticum haberet:eu3 probare uolens: quendam ſpatharium ſuis regiis ueſtibus induit: & cum magno comitatu:uti regem ad benedictu3 miſit. Quē ille uenientem conſpiciens mox agnouit: & ut ueſtes regales ſibi non ptinentes deponeret mandauit:& ſpathari⁹ confuſus erubuit ¶ Clericū quendam a maligno ſpiritu uexatum liberauit. ei tñ precepit ne ad ſacros ordines unq̄ aſcenderet: qđ ſi ſecus faceret eū demon iterato opprimeret. ¶ Cum autem clericus dudum mandatis paruiſſet: poſt tēpus aliqđ ſe conſecrari fecit: ipſumq; continuo demon uſq; ad ſpirit⁹ effuſionē inuaſit. ¶ Vir quidam duos flaſcones uini ſibi miſerat:quorum alterum portitor in uia abſcōderat. Qui cum gratiaꝝ actione unum accepit:ſed latorem ne de altero quem abſconderat biberet omnino prohibuit. Qui cōfuſus ab eo receſſit & in flaſcone occultato ſerpētem inuenit:& de cōmiſſo penitentiam fecit. ¶ Filius defenſoris monachus eidem cenanti candelam tenebat:& ſpiritu ſuperbie ī corde ſuo murmurabat indignum reputans: ꝙ filius tāti uiri illi comedēti aſſiſteret. Quod uir dei ſtatim ꝑ ſpiritum agnouit: & ut cor ſuum contra tentationem ſignaret admonuit:atq; de manu eius lumē auferri precepit. Alia quoq; multa cordiū ſecreta cognouit: & multa que uentura erant ſpiritu prophetico predixit. ¶ Cum quoſdam fratres ad locum conſtruendum miſiſſet: certo die ſe ad illos uenturum dixit:& qualiter operari debeat indicabit. Nocte uero diem ſtatutam ꝓcedente:abbati & prepoſito illius loci per ſomnium apparuit:& qualiter locus cōſtruendus eſſet per ſingula indicauit. Cum autē uiſioni non crederent ſed ipſum expectarēt: tandem reuerſi ſunt dicentes ꝙ non uenerat diutius expectatus. Qui ſe ueniſſe ut promiſerat per uiſum aſſeruit:& ꝙ ut ī ſomnis moniti fuerant omnia facerent ordinauit. Quidam eius monachus tentatus de monaſterio abiit:ſed draconem maximū ſe deuorare nitentem inuenit: ꝑterituſq; ad clauſtrum rediit & in promiſſione perſeuerauit. ¶ Cū fames ualida regionem illam premeret: & quinq; ſolūmodo panes in monaſterio ſuper eſſent:fratribus cōquerentibus diuidi iuſſit: ipſe uero nocte in oratione permanſit. Et ecce mane ducenti farine modii ante fores monaſterii inuenti ſunt:ſed unde uel a quo miſſi fuerint ignōratur. ¶ Eodem quoq; tempore cum omnia que ī domo erant pauperib⁹ diſpēſaſſet:modicum olei qđ in uitreo uaſe remanſerat:pauperi elemoſynam petenti dari iuſſit. Quod diſpenſator obedire contempſit:timens ne fratribus oleū deeſſet. Quod pater audiens: oleum per feneſtram abiici iuſſit ne quid ibidem per inobedientiam remaneret. Cum aute3 uas ſuper ſaxa deiectū nec fractum eſſet:nec oleu3 effuſum: oleum cum uaſe petenti tribuit:& cum oraſſet dolium olei qđ uacuum erat uſq; ad ſummum repletum oleum per pauimentum effudit. ¶ Ruſticus quidam corpus defuncti filii in ulnis ad monaſterium detulit:& ut puerum ſuſcitaret:uirum dei cum lachrymis exorauit. Quem oratione premiſſa: ipſe ſuſcitatū patri reſtituit. Multiſq; aliis ſignorum uirtutibus effulſit. Scripſitq; monachorum regulam ſanctitate precipuam ſermone luculentam: quia uir dei non potuit aliter docere q̄ uixit. ¶ Eodem anno quo migraturus erat obitum ſuum etiam abſentibus fratribus nunciauit. Ante ſextum uero exitus ſui diem:apiri ſibi ſepulturā iuſſit. Moxq; correptus febribus. vii. die in eccleſiam portari ſe fecit:ſumpto quoq; uiatico:inter diſcipulorum manus:ultimum ſpiritū inter uerba orationis efflauit. Eadem hora maurus monachus longe poſitus: ipſum uerſus celos tendentem conſpexit per uiam uidelicet orientis perlucidam ab eius cenobio uſque ad celos pertingentem. Cuius corpus in caſſineñ monaſterio ſepultum eſt. Quieuit in chriſto. xii. caleñ aprilis:circa annos domini. ſi8. tempore iuſtini ſenioris.

¶ De ſcō Benedicto papa prio. CCXV.

BEnedictus papa hui⁹ nominis ſecundus natione romanus ex patre ionāe leoni ſecundo in pontificatu romano ſucceſſit: & ſedit menſes. x. dies. xii. Hic benedict⁹ ex uite ſanctitate cum nomine concordauit. Et cum tam modico tempore ſederit: multas tamen in urbe eccleſias reparauit. Hic ab ineunte etate eccleſie militauit. Atq; ſic ſe diuinis ſcripturis & cantilene a puero: & in preſbyteri dignitate nomine pariter & operibus exhibuit: ut digne ad pontificatus honorem perueniret. Paupertatis namq; fuit amator. Humilis manſuetus:& in omnib⁹ compatientiā habens: manuq; largiſſima. Hic conſtituit ut ad tumulandū romanum pontificem: omnes eiuſdem eccleſie clerici conuenirent:ſimiliter & ipſe in eorum faceret obſequiis. Sepultuſq; eſt apud ſanctum petrum. Et ceſſauit epiſcopat⁹ menſibus. 2. diebus. xv.

¶De ſcõ benedicto monacho. CCXVI

Benedictus monachus in campanie partibus.40.ab urbe miliario in quodam monaſterio fuit: etate quidem iuuenis ſed moribꝰ grandeuus & in ſancte conuerſationis regula ſe fortiter ſtringens. Quem cũ tempore totille regis gothi repperiſſent: hunc incendere cum ſua cellula moliti ſunt Ignem nãq; ſuppoſuerunt: & in circuitu oĩa arſerunt: cellulam uero cõburere nequiuerunt. Quod illi uidentes magiſq; ſeuientes: ipſumq; ex ſuo habitaculo educentes proximum accenſum clibanum ꝓ coquendis panibus inſpexerunt: eumq; in illo proiecerũt clibanumq; clauſerunt. Sed die altero ita illeſus inuentus eſt: ut nec caro eius: nec extrẽma ueſtimenta ullo modo cremarentur. hec gregoriꝰ.3.dialog.cap.18.

¶De ſcõ ſerapione abbate. CCXVII

Serapion abbas ut in octauo libro hiſtorie tripartite: & in uitis patrum habetur: fuit in regione arſenoite pater decem miliũ monachorum: de labore manuum uictum querentium quotidianum. Tempore autem meſſis omnes ad metendum precio conducebantur: & quicquid acquirere potuiſſent indigentibus regionis & alexandrie carceratis ac peregrinis in eorum neceſſitatibus expendebant. ¶ Hic tempore iuuentutis exiſtens monachus: poſt menſam cõmunem panem furabatur: quem ſero latenter comedebat. Tandem ad cor rediens: abbati peccatum confeſſus eſt: moxq; ex ore eius quaſi flamma ignis egreſſa fetorem ſulphureum exhalauit. Hic ſola unica ſindone amictus: pane tantum pro cibo & aque potu cõtentus: nihil aliud quotidie ſumebat: ¶ Cuꝫ autem ſemel amictum ſuum pauperi tribuiſſet: & alteri nudo obuians tunicam dediſſet: euangeliumq; tenens nudus ſederet. Interrogatus quis eum expoliaſſet: reſpondit: ꝙ euangelium quod tenebat. Alias inſuper pauperem tertium uidens euangelium ipſum uendidit: & pauperi precium dedit: dicens ꝙ euangelium omnia precipit uendi: & pauperibus dari. Seipſum ergo euangelium uẽdi mandat. ¶ Alio tempore exiſtens in quodam oppido paganorum: ſeipſum eis uendidit: quos poſtq̃ uerbo & exemplo conuerterat: reddito precio ab eis receſſit: Hoc idem fecit in lacedemonia apud athenas: ſeipſum uendens uni primario ciuitatis: ut ipſum cõuerteret: quod & fecit. Dormiuitq; in pace duodecimo calen. aprilis alexandrie tumulatus.

¶De ſancto aphrodiſio epiſcopo & confeſſore. CCXVIII

Aphrodiſius genere egyptius prefectus totius egypti erat tempore quo puero ieſu in egyptum fugato: & in templo deorum delato idola omnia corruerunt. Quod cum aphrodiſius tunc prefectus audiſſet: ad phanum in quo ſimulacra euerſa fuerant acceſſit: & uiſo puero ieſu eum adorauit: ipſumq; una cum parentibus a furore pontificum idolorum eos in deorum ſuorũ ultionem occidere uolentium uiriliter defenſauit. Et extunc in chriſtum quaſi ꝑ ſomnium credidit. Sed poſt aſcenſionem domini cum predicatio euangelii ad egyptum perueniſſet: prefecturam deſerens antiochiam uenit: & ibi baptizatus atque beati petri diſcipulus factus eſt. Cum quo poſtmodum romam iuit. A quo & directus eſt ad gallias predicandas. Qui etiam ibidem ſancto paulo ſergio epiſcopo narbonenſi ſe aſſociauit. A quo ordinatus bituricenſis epiſcopus ad ipſam ciuitatem deuenit: ubi multo tempore officio predicationis inſiſtens: & miraculoꝝ gloria refulgẽs: oẽm populum eiuſdeꝫ urbis chriſti nomini ſubiugauit. Et uirtutibus ac etate maturus in domino quieuit. xi. calen. aprilis. Et ſepultus eſt in eccleſia ſua ſignis clareſcens.

¶ De ſancto uictoriano martyre. CCXIX

Victorianus adrumentine ciuitatis nobilis: ut dicit aphricanus: a quodam proconſule carthaginis quo nullus in perſecutione eccleſie durior fuit: dum idolis immolare cogeretur: & omnino renueret. primo rebus ſpoliatus: deinde tantis tormẽtorum generibus cruciatus: quantus humanus ſermo nõ poterit explicare: feliciter tripudians martyrium in eadem urbe cõſumauit decimo calen. aprilis. hec aphricanꝰ.

¶ De ſanctis frumentio & alio frumentio martyribꝰ. CCXX

Germani duo quorum uterque frumentius uocabatur aquiſregien̄ ciuitate oriundi apud tabaden̄ oppidum paſſi ſunt. Qui ſibi inuicem iurauerunt tortores rogare: ut ſemper pari ſupplicio torquerentur. Tenti igitur a paganis cum die integro penderent ſuſpenſi molis in pedibus alligatis: unus eorum ſe deponi petiit: & inducias ſibi dari. Sed ab altero confortatus: & penitens tortores rogabat: ut lapides maiores adiicerent. Deinde ambo laminis ignitis eſtuati: & poſt hec ungulis exarati: multis quoque cruciatibus uexati: ab ipſis tortoribus tedio derelicti: & a facie eorum proiecti ſpiritum domino reddiderũt: decimo calen. aprilis.

¶De ſanctis duodecim infantulis martyribus. CCXXI.

Duodecim infantuli apud aphricā ſub perſecutione uandalica paſſi ſunt. Qui ab arrianis de numero confeſſoꝝ xp̄i ſegregati:nō ſpiritu ſed corpe: ſuggerēte quodam teuchario heretico:qa ipſos nouerat ad cāti lenā uocales ac ſtrenuos: carthaginē deducti ſūt:ubi primo qa pueruli blāditiis ſuaſi:dum arriane fidei cōſentire nollent: duriſſimis uerberib⁹ tādiu ceſi ſunt:quouſq; ſpiritum emiſerunt. Ibidēq; quaſi in numero apoſtoloꝝ ſepulti. Quoꝝ exēplo duo negociatores quoꝝ uterq; frumētius dictus eſt &.v.eiuſdē monaſterii fr̄es .ſ. liberatus abbas bonifacius diacon⁹. Ruſticus ſubdiaconus:rogatus:& maxius monachi pro fide catholica martyrium ptulerūt. Qui paſſi ſunt x.cal.aprilis.

¶De ſcis liberato & ſociis marib⁹. CCxxii.

Liberatus mr̄ cum uxore & filiis duobus & creſcentius preſbyter nec non puer quidam annoꝝ.vii cuius nomē non exprimit̄ tpe pſecutionis arriane i aphrica paſſi ſunt. Nam primo īfantulus iuſſu Gyrille arrianoꝝ epiſcopi a parentibus raptus matre poſt raptores cōclamante:ut ſe quoq; ducerent:dum uiua uoce ſe catholicū profitetur in gurgitem demerſus eſt. Quod & de duobus filiis liberati medici factū eſt. Poſt hec liberatus & uxor detenti ſepatim in duob⁹ carceribus miſſi ſunt. Cūq; prius liberatum eductū i loco honorabili ꝯſedere feciſſent: uxorem ſimiliter eduxerunt:ſuggerentes ei ꝙ uir ſuus ꝯſenſerat arrianis. Que ubi ipſū conſpexit in loco ſublimiori ꝯſidentem:ueꝝ exiſtimans qđ audiuit:ip̄m de apoſtaſia duriſſime icrepare cepit. Ille uero ſe catholicū profitens hereticoꝝ fallacias detexit. Quapter ambo ꝯiuges gladiis trucidantur. Creſcentius aūt preſbyter tarzetane ciuitatis pſecutionem fugiēs i ſpeleo quintini montis i cluſus inedia defecit. Horum paſſio agitur x.cal.aprilis. Hec aphricanus.

¶De ſancto pygmenio preſbytero & martyre. CCXXIII.

Pygmenius preſbyter & martyr rome ſub iuliāo apoſtata paſſuſ eſt. Hic iulianū eūdē una cū ſcō donato poſtmodum aretino ep̄o & martyre a puero enutriuit: & ſacris litteris erudiuit. Iulian⁹ aūt poſt hec factus monachus:xp̄i fidem apoſtatauit: & diuina permiſſiōe procurante diabolo ad iperii apicē aſcendit:unde xp̄ianos ultra modum pſecut⁹ eſt. Audiēs autē ꝙ pygmeni⁹ corpa martyrum ſepeliret miſit eum in exilium i pſidem:ubi quadriēnio demorat⁹ cecitatem incurrit. Poſt hec in ſōnis diuinitus admonitus uenit romam. Cum autē una cū puero ipſum deducente ſtipē petens cluuiū ſacre uie conſcenderet:offendit baculo redā ceſaris tranſeuntis. Qui pygmenium uidens & eius quodāmodo cecitati cōgaudens ait. gratias diis ꝙ te uideo. At ille gratias īquit deo meo ꝙ te non uideo. Quem mox imperator per poteſtatē in tyberiꝫ iactari fecit. Cuius corpus a xp̄ianis collectum i cemiterio pontiani ſepultū eſt:non longe a corporibus abdon & ſenē.viiii.cal.aprilis.

¶De ſcō murita martyre. CCXXIIII

Murita diacon⁹ & martyr cū pluribus aliis apud aphricā paſſus eſt. Qui cū quendā elpidephorū baptizaſſet:illeq; poſtmodū apoſtataſſet:& ad pſidis dignitatē puenisſet:ab eodem tētus ſuaſus eſt:ut arrianoꝝ fidei ꝯſentiret. Cū aūt murita nō ſolum ei ꝯſenſum pb̄ere renueret: ſed etiā ip̄m de apoſtaſia increparet:&ueſtes candidas quas ei in baptiſmate dederat:reſeruatas ad ei⁹ cōfuſionē oſtenderet. Elpidephor⁹ ira accēſus muritā cū pluribus clericis ceſos & nudos in exiliū relegauit:ubi fame & inedia ac frigore ꝯſumpti martyriū ꝯpleuerunt.9.calē. aprilis. Hec uictor aphricanus.

¶De annūciatione beate marie ſemper uirginis. CCXXV.

Annūciatio dominica dicit̄: quia tali die ab angelo aduēt⁹ filii dei in carnē uirgini marie annunciatus fuit:uidelicet.8.calē. aprilis Cum enim uirgo beata a tertio etatis ſue anno uiq; ad.xiiii. in templo cum aliis uirginibus extitiſſet: & uotum uirginitatis niſi deus aliter diſponeret emiſiſſet: eam ioſeph deſponſauit domino reuelante: & ioſeph uirga frondente: ſicut in hiſtoria natiuitatis eius dicetur. vi. idus ſeptembr. Et in bethleem unde erat ioſeph: neceſſaria prouiſurus iuit:ipſam quoq; in nazareth in domo paterna dimiſit: ubi ad eam angelus uenit & eidem uerbi dei aduentum nunciauit. ¶Circa hanc annunciationem ſex conſideranda occurūt uidelicet:tēporis opportūitas:miſſi nobilitas: mittentis auctoritas: loci congruitas:nuncium ſuſcipientis ſanctitas:& annunciationis nouitas. ¶ Primum ergo conſiderandum occurrit temporis opportunitas:qđ fuit in menſe.vi.a conceptione ioannis baptiſte: que facta ē octauo cal. octobris:ut per hoc detur intelligi ꝙ ioannes fuit figura ueteris teſtamenti ut dicit auguſti. Cui⁹ aduētū xp̄i aduēt⁹ ſeqt̄.vi.mēſe: qa ſexta mūdi etate dn̄s icarnat⁹ ē:&.vi.feria:& hoc. ¶ Prio pp nūeri pfectiōe qa nu-

mer⁹ ſenarius ex ipſis ꝑtibus ſuis cõponitur ſcilicet.3.2.&.1.nullo ſupante uel deficiẽte: ut ꝑ hoc ꝑfectio ipſi⁹ incarnatiõis denotet̃: in qua cõcurrunt tria.ſ.eterna diuinitas:aĩa de nouo creata:& caro ab adam traducta:& due nature.ſ.diuinitas & humanitas : & hec ꝯſtituunt unã perſonã xp̃i.¶Secũdo ꝓpter homis formationẽ. Nam ſicut adam primus ſexta feria de terra uirgine formatus eſt: ſic & adã ſecundus.q eſt xp̃s de fẽmia uirgine i carnatus:& eodem die anni ad lr̃am:ut qdã tradunt:quod eſt.8.calẽ.aprilis primi & ſecũdi ade diuerſo tẽpore:uidelicet poſt ãnos 5199.formatio facta eſt.¶Tertio ꝓpter nature renouationẽ. Nam filius dei ĩ equinoctio uernali:quo tẽpore oĩa renouant̃ incarnari uoluit:ꝑ hoc oſtendens:ꝙ ꝑ ipſam incarnationem oĩa renouabant̃.apocal̃.21.Ecce noua facio oĩa. ¶Secundũ eſt miſſi nobilitas: q fuit angelus gabriel. Cõgruum enim fuit ꝙ angelus ad uirginẽ mitteret̃. ¶Primo ex ꝑte ordinis:ut ordo reparationis rñderet ordini preuaricatiõnis : ut ſicut malus angel⁹ mulierem ad peccati lapſum inclinauerat: ſic bon⁹ angelus uirginẽ ad uerbi cõceptum induceret.Secũdo rõne ipſius uirginis.Naꝫ ut dicit hieronym⁹: Recte mittitur angelus ad uirginẽ:qa ſemp eſt angelis cognata uirginitas.In carne ꝑter carnẽ uiuere:nõ terrena uita eſt ſed celeſtis ꝛc.¶Tertio rõne finis ſubſequẽtis.Nã incarnatio xp̃i ordinabatur ad finẽ ruine angelice ꝑ ſaluãdos hoĩes reparande.Iõ angeli nõ debuerũt excludi.¶De quo aũt ordine hic angelus fuerit dubitat̃. Gregori⁹ tenet:ꝙ fuerit de ordine ſuppremo dicẽs ſummũ angelũ uenire dignũ fuit : qui ſummũ omniũ nunciabat.¶Alii tenẽt ꝙ de ordine archangeloꝝ:qa ip̃m eccleſia archãgelum noĩat:dicentes ꝙ hoc magis cedit ad honorem uirginis: qa ſiquis de ſupioribus mitteret̃:ab eo illuminari poti⁹ q̃ nunciari uideret̃.Quid aũt gabriel interp̃tet̃:dicet̃ i fra ꝓxima hiſtoria gabrielis.¶Appuit autẽ ſibi corporaliter:ut uiſio eẽt certior:qa corporaliter uiſa certiora ſunt.Cognitio plenior:qa uiſa etiã ꝑ intellectũ meli⁹ cognoſcũt̃ Et ſcõ ſimilior qa nunciabat ſp̃uale uerbuꝫ incarnãdũ:iõ fuit ꝯgruũ:ut corꝑaliter appareret.Et appuit corꝑe hũano: qa dei filium nõ quodcũqꝫ aĩal ſed hoĩem aſſũptuꝝ nũciabat.¶In ſexu maſculino : tũ qa dignior:tũ qa magis illuminatiu⁹:tũ qa i ipſo ſexu dei fili⁹ erat hoĩem aſſũptur⁹.¶In etate iuuenili:qa iuuenis dicit nouitatẽ cũ ꝑfectiõe. Nã in puero eſt nouitas ipfecta.In ſene pfcõ ãtiquata.Et qa angel⁹ nũciabat illũ:q erat nouus humanitate:& pefct⁹ diuinitate:iõ appuit in iuuenili etate. ¶In ueſte alba:que denotat innocẽtiã & angeli nũciãtis & uirginis recipiẽtis:& uerbi carnẽ innocentẽ aſſumẽtis. ¶In ortu ſolis:quia ueri ſolis ortũ uenerat nũciare.¶Tertiũ ẽ mittẽtis auctoritas: q ẽ ipſe de⁹.Miſſus eſt eni angel⁹ a deo p̃re:qui ibi poſuit ſuã oĩpotentiã:ut ꝑter naturã uirgo mirabiliter pareret.A deo filio:q ibi poſuit ſuã ſapiam:ut ſaluo pudicitie ſigillo in uẽtrẽ uirgĩs ĩtrare & iñ exire ſapiẽter ſciret. A deo ſpũſcõ:q poſuit ſuã gratiã:ut mulier ſine peccato ꝯcipet.¶Quartũ ẽ loci ꝯgruitas:qa miſſus ẽ ĩ ciuitatẽ galilee cui nomen nazareth:qđ interp̃tat̃ flos:ut ſic locus tẽpori ꝯgruat:Vñ dicit bernard⁹:ꝙ flos nat⁹ eſt de flore ĩ flore & floris tꝑe.¶Quintũ ẽ uirginis nunciũ recipiẽtis ſcitas:qa miſſus ẽ ad uirginẽ ꝛc.Vbi tria uidẽda occurrunt. Prĩo q̃re xp̃s in matrẽ elegit uirginẽ feminã: hoc eni fuit ꝯueniens.Primo ex ꝑte mittẽtis p̃ris Nõ eni fuit ꝯueniens:ut xp̃s q ẜm naturã diuinã naturaliter ẽ fili⁹ dei:aliũ hẽret patrem q̃ deũ.Secũdo ex ꝑte ꝯcipiẽtis matris: Nam xp̃i generatio tẽporalis:ẽ imago generationis eterne:ut ſicut de uno p̃re ĩdiuiſibiliter naſcit̃ generatiõe eterna:ſic de una matre incorruptibiliter naſcat̃ generatiõe tpali:ut i utraqꝫ generatiõe de uno ſolo pricipio ꝓcedat.Tertio ex ꝑte ĩcarnati germinis: ut ſicut uerbũ ſine corruptiõe ĩ mẽte ꝯcipit̃:ſic uerbũ dei incorrupte carni uniat̃. Quarto ex ꝑte ſubſequẽtis muneris:ut ſicut fili⁹ dei naturalis ſine corruptiõe naſcit̃ de uirgine femĩa:ſic filii dei adoptiui renaſcãt̃ ſine corruptiõe de uirgine eccleſia.¶Scđo q̃re elegit uirginẽ deſpõſatã.Hui⁹ aũt ſex rões a doctorib⁹ aſſignant̃. Prĩa rõ ẽ:ut ꝑ hoc ſacrm̃ iſtud diabolo celaret̃:q uidẽs mariã p̃gnantẽ:& eã deſpõſatã ſciẽs:putauit eã đ ioſeph ꝯcepiſſe:& ꝑ hoc aduẽtum xp̃i nõ plene cognoſcere potuit:quẽ ſciebat de uirgie naſcituꝝ.& hec rõ ẽ origenis.Scđa ut ꝑ hoc xp̃s legẽ iplere uideret̃.Quõ eni legẽ non ſolueret:q ab ĩiuria legis cepiſſet:cũ pt⁹ innupte lege dãnet̃.& hec ẽ rõ hieronymi.Tertia ut ꝑ hoc ĩfamia uirgis tolleret̃.Maluit eni dñs aliquos de ſuo ortu q̃ de matris pudore dubitare.Iõ poti⁹ uoluit credi fili⁹ eẽ ioſeph q̃ matrẽ ĩpudicã.& hec eſt ãbroſii.Quarto ut ꝑ hoc ceteris mulierib⁹ exẽplũ daret̃. Nã ſi beata uirgo ĩfamata fuiſſet: ceter̃ uirgines ſiniſtra opione uiuẽtes uelamen excuſationis haberẽt:ꝙ ĩfamata quoqꝫ mater dñi uideretur:Et hec etiã eſt ãbroſii.Quinto ut ꝑ hoc uirgini teſtimõiũ ꝑberetur.Fuit eni ioſeph uirgĩtatis dñe teſtis ueridic⁹: q eã & uirginem ꝓbauit & ſi adulterã cognouiſſet accuſare potuit.Et hec ẽ auguſtini.Sexta ut per hoc nato puero a ioſeph miſteriuꝫ preberetur. Cui ioſeph nutritus fuit:& oĩs eius ĩfantie educator : ut dictum eſt ſupra de ſcõ

ioſeph.xiiii.cal.aprilis: & hec hieronymi.
¶ Tertio q̄re elegit uirginē nōmie mariam
Hoc eni nomē iterpretať .Illuminatrix.Illu
minata.Mare amaꝝ.Et dn̄a:Atq; ſtella ma/
ris. Fuit eni illuminata in uerbi ꝯceptione.
Illuminatrix in ei⁹ ꝑturitione.Mare amaꝝ i
eius paſſione.Dn̄a in ipſius aſſūptiōe.Stella
maris eſt in peccatoꝝ conuerſione.¶ Sextū
eſt legationis nouitas:que ꝯſiſtit i.vi.¶ Pri
mo in angelica ſalutatione . Ingreſſus enim
angelus ad eā in cubiculū:& orātem inueni
ens cū nimia claritate & ſūma reuerentia ꝓ/
ſtrat⁹ ut ꝑuus ad dn̄am:q ante alias uenerat
eidēq; apparuerat ut ſocius ad amicā:uultu
i terraʒ demiſſo iocūda uoce iqt. Aue gratia
plena dn̄s tecū benedicta tu in mulierib⁹ ꝛc.
Et oſtendit ipſam a ſeruitute liberatā . Aue
ideſt ſine ue . Triplici enim ue mulieres la/
borant:qđ notať in triplici littera huius no/
minis eua.Eſt eni ue pudoris quoad ꝯcipiē
tes:& hoc denotat lr̄a.E.que eſt nota irriſio
nis. Eſt ue doloris quoad parturientes : &
hoc denotat littera.V.que ē nota lamētatio/
nis.Eſt ue laboris quoad nutrientes: & hoc
denotat lr̄a.A.que ē nota fatigatiōis. Sʒ ecō
tra nomē eua uertitur & fit Aue.i. ſine Ve
pudoris:doloris:& laboris:qa ſine pudore
ꝯcepit:ſine dolore peperit: & ſine labore fi/
lium educauit.¶ Dotib⁹ adornatam:gratia
plena.Hieronym⁹ ſingulis eni gr̄a largitur
p partes:marie uero ſimul ſe totam infundit
gr̄e plenitudo.¶ Matrimonio copulatā:do
minus tecū:pluſq̄ mecū dicit.Chryſoſtom⁹
quia mecū p gr̄am tecū p naturā:mecū i mē
te:tecū in carne.mecū qa ab eo ſū creat⁹:te/
cū qui ex te eſt incarnat⁹.¶ In reginā ordia
tam:benedicta tu in mulierib⁹.Auguſtinus
maledictio eue:i bn̄dictionē mutať marie ꝛc
¶ Secūdo notať hec nouitas i uirginis cogi
tatiōe.Hec eni cū uirgo audiſſet turbata eſt
nō perturbata:ꝙ eni turbata eſt fuit pudici/
tie uirginalis:ꝙ non ꝑturbata fortitudinis :
ut dicit bernardus.Et turbata eſt nō i ange/
li uiſione:quem ſepe uidere ꝯſueuerat ſed i
noua ſalutatiōe.Ideo turbata ē i ſmone ei⁹:
& cogitabat qualis eēt iſta ſalutatio. ¶ Ter
tio i facti ſiue legatiōis narratiōe . Angelus
eni more ſapientū legatoꝝ poſt ſalutationē
uirgini factam ex parte dei narrat ei cauſam
ſui aduēt⁹dicēs.Ne tieas maria ꝛc.Annūciās
ei dei filium ex ei⁹ utero icarnādū:& ip̄m ſe
cūdū hōiē ſup ſedē dauid patris ei⁹ꝑpetuo
regnatuꝝ.¶ Quarto i dubii cuiuſdā iterro/
gatiōe. Nā uirgo cum credula uerbis ange/
licis redderet q̄tū in facto:nō dubitās aliq̄/
liter qn hoc fieret ꝙ mater filii dei eſſet:du
bitās de modo ut doctores dicūt: angelū ſu
p hoc iterrogauit dicēs quo modo fiet iſtud
ꝛc.Et debet ſcribi diuiſe ut ſint due dictiōes
ſcilicet:quo ꝓnomē & modo nomē : & non
una dicto:quomodo que ē aduerbiū iterro/
gandi: quaſi dicat uirgo : Tantū uirginitatē
ꝑdilexi:ut ſalua diuina diſpoſitiōe:poti⁹ eli/
gerē uirginē ꝑmanere:q̄ corruptam dei ma
trē eſſe.¶ Quito i ipſi⁹ dubii ſolutiōe:qđ i/
mediate angelus ſoluit dicēs.Spiritusſanct⁹
ſupueniet in te & uirtus altiſſimi obūbrabit
tibi.Et notanter diciť nō uenire ſed ſuperue
nire : ut ſupabūdantie gr̄a oſtēdať.Et uirt⁹
altiſſimi eidē obūbratura ꝓnūcieť . Hec aūt
obumbratio ipſa eſt diuini uerbi icarnatio.
Naʒ umbra a lumie & corpe obiecto forma
tur.Sicut eni ſol quodāmodo eſt pater um/
bre:& ſtatua ſiue quodlibet corp⁹ eius ma/
ter:& ſtatua ex ſolis lumie ꝯcipiens lumen:
umbrā format in terra: que umbra patrem
ſolē habet i celis:ſtatuā uero matrē i terris.
Sic xp̄s patrē deū habet i celis matrē uirgi/
nē i terris:que dei lumē ꝯcipiēs xp̄i humani
tatē iſtar umbre ex ſui natura formauit in
terris.¶ Vltra hec angelus ad letitie uirgi/
nis cumulū:& ei⁹ ꝑfecte fidei firmamētū:eli
ſabeth ei⁹ cognatā zacharie ꝯiugem:nuncia
uit ſterilē ꝯcepiſſe:& iā mēſem ſextū attigiſ
ſe:ut ex hoc : deo poſſibile qcqd uellet eſſe
aſſereret.¶ Sexto i legationis finali ꝯcluſio/
ne. Nam ubi uirgo audiuit ꝙ mater filii dei
eēt futura:nec ꝓpter hoc uirginitatē quā đo
uouerat amiſſura ſūma repleta letitia: genu
terre poſito expāſis manib⁹oculiſq; ad celū
erectis cum lachrymis dixit.Ecce ācilla do
mini fiat mihi ſm uerbum tuum.Statimq; fi
lius dei in utero uirginali de ipſius ſemine
ſpūſcō opante ꝯcept⁹ eſt:perfect⁹de⁹ꝑfect⁹
homo:ex anima rationali & humana carne
ſubſiſtens.Cuius corporis formatio & orga
nizatio non.40.ſeu.45. dierum numerū ex/
pectauit:ſed mox ipſo inſtanti ut uirgo uer
bum protulit : diuina opante omnipotentia
perfecta & integralis facta fuit.¶ Tunc ſur/
gens maria abiit in montana ad eliſabeth ui
ſitandam:quā ut ſalutaſſet ioannes i eius ute
ro exultauit.Illa per ſpiritūſanctum in exul
tatione filii:uirginē chriſtum in utero con/
cepiſſe cognouit:& qđ nouerat ꝓphetauit.
Et maria canticum:magnificat:cum exulta/
tione decantauit.Et inde apud cognatam tri
bus menſib⁹ manſit: donec ioanne nato ipſa
mater xp̄i eidē primum officium obſtetricis
impendit.

¶ De ſcō gabriele archangelo. CCXXVI.

GAbriel archangelus q̄uis nulla
ſpeciali ſolēnitate aliquo anni tē
pore ab eccleſia recolatur:meri
to tamē.8.cal.aprilis de ipſo me
moria celebris habenda cēſeť :
qa ipo die myſteriū icarnatōis pricipiū nr̄e
ſalutis: ut dictum ē beate uirgini nūciauit:

& ad ipſam legatiōnē deferendam nuncius idoneus pre cūctis angelis a deo elect⁹ fuit. Quāuis eni alias pluries a deo magna ſacramenta nūcianda pluribus ſcīs fuerit deſtinatus: in nullo tñ ſicut in myſterio incarnationis fuit tāto honore ſublimatus. De ipſo eni i ſcriptura ſacra expreſſum habem⁹: ꝙ multa ꝑdixit danieli de tēpore futuro: & ſecreta nunciauit zacharie de ioanne naſcituro. Hic etiā ſm ioannē beleth ortum btē uirginis ioachim & anne eius pentib⁹ nunciauit. Et generaliter licet ex noie gabrielis nō exprimatur: creditur a pluribus: ꝙ ad queq; magna dei ſacramēta prenūcianda hic angelus deſtinetur. Vnde & ex hoc quidā putant eūdē fore qui ortū ſampſonis patri manue predixit: & ioſeph ut xp̄m pueru3 fugaret in egyptum in ſomnis mandauit: eidēq; in egypto herode defuncto ut i iudeā rediret impauit Atq; magos ut per aliā uiam reuerterenť ad patriam: ſimiliter ſoporatos admonuit. Hic inſuper idem fuiſſe arbitratur: qui xp̄o dño paſſionem expectanti: & ſanguineū ſudorem emittenti in orone apparuit: eiuſq; humanitatem ſm motus ſenſibiles ꝯfortauit: quāuis aliis rectius uideať: ꝙ ille michael poti⁹ fuerit: quia angelus qui tunc xp̄o apparuiſſe legitur: nō uenit ad aliquid nunciandum ſed exhortandū: quod potius eſt officiū michaelis q̄ gabrielis. ¶ Dicunt quidā: ꝙ non fuerit ille idem angelus: qui ortum ioannis & uirginis & ortum xp̄i prenunciauit: licet eni eodem noie appellentur: iſtud tamē nomen eſt officii non perſone. Nam iſta nomia michael: gabriel: raphael nomia ſunt officiorū ſicut comes impator ep̄s & ſacerdos. Et ideo plures angeli idem exercentes officiū: poſſunt eodem noie nuncupari. Non eni uideť cōueniens: ꝙ idem angelus fuerit nunci⁹ ña tiuitatis ſerui & dñi: ꝑcurſoris & regis. Cū alter de inferioribus: alter de ſupioribus ordinibus extiterit. Sed hanc opinionē leo papa reprobat in ſermone aſſerens gloriā baptiſte inter alia in hoc cōſiſtere: ꝙ eius natiuitas eodem angelo quo & xp̄i incarnatio ꝑnunciata fuit. ¶ Gabriel uero interpretatur fortitudo dei. Et hoc ideo: quia illum nunciare uenit: qui dñs fortis & potens in prelio ad debellandas aereas poteſtates deſcendit. ¶ Officium aūt eius eſt ſecreta myſteria diuina nunciare. Vnde & de ſancta eliſabeth de ungaria inuenitur: ꝙ gabriel angel⁹ eidē pluries apparuit: & multas ei diuinas uiſiones reuelauit: qui etiam ei dixit: ꝙ ipſe erat angelus: qui uerbi dei ꝯceptum btē uirgini nunciauit: quiq; obitum ipſius uirginis eidē ꝑdixit. ¶ Eſt etiā eius officiū aīas iuſtorum cū michaele aſſumere. Vnde in uitis patrum habeť: ꝙ qdā frater ueniens ad ciuitatem uidit pegrinū egrotū in platea iacentē: & in extremis laborantē: cui null⁹ aſſiſtebat: uiditq; a dextris eius & a ſiniſtris michaelē & gabrielē archangelos: qui deſcenderant ꝓpter aīam eius: rogantes eā ut egrederetur. Sed cū ex corporis affectiōe egredi recuſaret: dixit gabriel ad michaelē: ut eā aſſumeret: & ſic abirent. Qui rñdit: ꝙ nō poterat: quia impoſitū a deo ſibi fuerat: ut aīam peregrini ſine dolore educerent. Et tunc frater ille uidit dauid cū cithara & oēs ciues celeſtis hieruſalē pſallētes iuſſu dei deſcendere: ad quoq; cantus & ſonitus melodiam anima peregrini ſponte a corpore exiit: quam michael cū gabriele ſuſcepit. Hec i uitis patꝝ.

¶ De paſſione domini noſtri ieſu chriſti. CCXXVII.

Paſſio dñi eodem die quo & eius incarnatio ad litterā poſt annos 34. & eadem ſexta feria facta eſt ſcilicet. 8. calē. aprilis: quo etia3 die auguſtin⁹. 4. de trinitate hominē primū de terra formatum: & ipſo die lapſum fuiſſe teſtatur: & quidam eundem poſt annos. 930 ipſo die dicunt eſſe defunctū: ut ſic ordo redemptionis concordet creationi. ¶ Et notandum: ꝙ paſſio domini eſt memoriter retinenda: eo ꝙ quantum ad ꝓceſſum fuit iniuſta: q̄tum ad modū fuit ignominioſa: quātum ad ſupplicium fuit penoſa: quantū ad effectum fuit fructuoſa. ¶ Primo quantum ad proceſſum fuit iniuſta: quia peccatū non fecit: nec iuentus eſt dolus in ore ei⁹. Nam que uenit indigne: pena dolenda uenit. ¶ Fuit etiā contra humanam legem: ꝙ eni in hominē nō cōfeſſum nec conuictum ſentētia mortis ferať eſt cōtra oēm legem. Ecce ego ait pilat⁹ coram uobis interrogans nullā cauſam inueni in homine iſto ex his in quib⁹ eū accuſatis. De tribus eni eum accuſabant: ꝙ ſcilicet tributū dari ceſari ꝓhibebat: ꝙ ſe regem dicebat: & ꝙ filium dei ſe faciebat. De primo a pilato interrogatus non fuit: quia manifeſte de cōtrario ſibi conſtabat: ꝙ ſcilicet dixerat Reddite que ſunt ceſaris ceſari ⁊c. De ſecundo interrogatus ſatiſfecit: manifeſte ſe rege3 probans: & ꝙ regnum eius nō erat de hoc mundo. De tertio interrogatus non reſpondit. Cum eni eum preſes interrogaſſet: unde es tu? reſponſum ei nō dedit: eo ꝙ diuinam generationem ſiue etiam humanam mirabilem audire indignus fuit. ¶ Fuit ſecundo contra conſuetudinem. Nam temporis curſu nullam dilationem accepit. Vnde a die qua in concilio decretum fuit ipſum occidēdum nullam requiem ei dederunt. Et poſt q̄ eum ceperunt ſine ulla intermiſſione uerberauerunt: hincinde traxerunt: flagellauerunt: iudicauerunt: crucifixerunt ⁊c.

¶ Fuit tertio ꝯtra legē naturalem. Natura enim ipſa repugnat i corpus homīs mortui plagas innouare. Xp̄s uero iā defunctus in cruce lancea tranſuerberatꝰ ꝯtra naturalem legē. ioā. 19. unus militū lācea latus eiꝰ aperuit ꝛc. ¶ Scđo q̄tū ad modū fuit ignominioſa. Et hoc ꝓpter. vi. cās. Primo ꝓpter ignominioſum preciū: qa pro. xxx. argenteis in ꝯparabilis precii ſanguis uenalis factus eſt: ut pro tā uili precio qs nō daret aſinū: aut deforme mācipiū: zach. xxxiii. appenderunt mercedē meā. xxx. argēteis ꝛc. ¶ Scđo propter ignominioſum officiū: qa crucis ſupplicium ſuū portare ꝯpellitꝰ: qđ nuſq̄ de latrone auditū eſt: figura iſaac q ad imolandū uadēs ligna ſibi detulit geñ. xxii. ¶ Tertio propter ignominioſum locū: qa in loco caluarie ubi maleſactores & ſcelerati extra ciuitatē puniebanꝰ. ¶ Quarto ꝓpter ignominioſum ſuppliciū: qa morte turpiſſima ꝯdēnatus ē. Crux enim ſuppliciū erat latronuꝫ uel quorūcūqꝫ ſceleratoꝝ. Sapiē. 2. morte turpiſſima ꝯdēnemꝰ eū. ¶ Quito pp ignominioſum ludibrium: qa corā multitudine nudus cōſtituitur in cruce ſuſpēſus. pſalmiſta Tota die uerecūdia mea ꝯtra me ē. Et alibi diuiſerunt ſibi ueſtimēta mea ꝛc. ¶ Sexto ꝓpter ignominioſum ꝯſortiū: qa cū ſceleratis deputatus eſt. i. cū latronibꝰ: quoꝝ unus. ſ. diſmas qui erat a dextris ut dicitꝰ in euangelio nicodemi ꝯuerſus ad penitētiā ſaluatꝰ ē. Alius qui erat a ſiniſtris. ſ. geſtas obſtinatꝰ ꝑmanens eſt dānatꝰ: ut dicetꝰ infra de ſcō diſma. ¶ Tertio q̄tum ad ſuppliciū fuit penoſa acerba & doloroſa. Et hoc ꝓpter. vii. rationes. ¶ Primo ꝓpter carnis xp̄i patientis uiuacitatē. Plus enim dolet caro delicata q̄ groſſa. Et qa caro xp̄i fuit uiuaciſſima & delicatiſſima: qa optime ꝯplexionata: & ſine oī deordinatione formata. Ideo magis dolorē ſenſit. Et ꝓpter hoc ſudorē ſanguineū emiſit: qa caro optime ꝯplexionis fuit. In huius figura dicitꝰ de dauid. 2. regū. xxiii. Ipſe eſt enim quaſi tenerrimꝰ ligni uermiculꝰ. ¶ Secundo ꝓpter occidētiū qualitatē. Tolerabilius eni qs patitur uel ab inimicis uel ab extraneis q̄ a ſuis. Xp̄s autē paſſus eſt ab amicis & a proximis. i. de quoꝝ ſtirpe natꝰ eſt: & ab his quibus multa bona ꝯtulerat: unde ꝯqueritꝰ dicens in officio huius diei. Populemeus qđ feci tibi ꝛc. Vbi recolit oīa beneficia ſibi illata: & omnia ſupplicia ſibi retributa. ¶ Tertio ꝓpter paſſiōis acerbitatem: quia ꝯfixus eſt in locis magis ſenſibilibꝰ & neruoſis & corpe diſtentus ſupra crucē pendens manibus & pedibꝰ ꝯclauatus: que maximū & doloroſum ſuppliciū itulerūt. pſalmiſta. Foderūt manꝰ meas & pedeſ meos: & dinumerauerunt oīa oſſa mea. ¶ Quarto ꝓpter paſſionis diuturnitatē. Nā ab hora qua ipſum cepūt uſqꝫ ad horā qua ſpiritū emiſit ſemp in dolore & ꝯtinuo cruciatu fuit. Paſſuſqꝫ eſt adminꝰ. xii. horis. ſ. vi. noctis &. vi. diei: pſalmſ. Tota die ꝯtriſtatꝰ igrediebar: quoniā non eſt ſanitas i carne mea. ¶ Quinto propter paſſionis generalitatē. Nam generaliter paſſus eſt. In fama quia eū blaſphemabant dicentes: uah qui deſtruis ꝛc. In rebus: quia nudus expoliatus eſt ut dictū eſt. In anima: unde paſſionē preſentiēs triſtabatꝰ & dicebat: triſtis eſt aīa mea uſqꝫ ad mortē. In corpore: a planta eni pedis uſqꝫ ad uerticem non fuit i eo ſanitas. iſaie primo. In amicis: quia diſcipuli ipſum captū uidentes fugerunt: iudas eū prodidit: petrꝰ negauit ꝛc. qđ fuit cā atrocis doloris i mente xp̄i. In matre: nā dicit damaſcenꝰ ꝙ tātꝰ fuit dolor xp̄i ex dolore quē ſciebat matrē ſentire q̄tus ꝑprius: quē corporaliter ſentiebat. In multorum ingratitudine. Dolor eni maximus fuit xp̄i quia preſciebat mortē ſuam inaniter pati pro multis dānandis. Nā intolerabilis dolor eſt hoi: cū maximū laborem portat pro filiis cum uidet ſe ex eoꝝ prauis moribꝰ inaniter laboraſſe. ¶ Itē paſſus eſt xp̄s in ſingulis corporis ſenſibus. Nam paſſus eſt in oculis: qa uelauerunt oculos eius: & quia i cruce lachrymatus ut dicitꝰ hebre. v. In auditu cum ei. ſ. opprobria & blaſphemie irrogate ſunt. Nam qui erat ſūma poteſtas: dicitur ſe ipſum nō poſſe ſaluū facere: qui erat ſūma ueritas dicitꝰ alios ſubuertendo decipere: q erat ſūma bonitas uti malefactor dicitur pilato traditus eſſe. In olfatu: quia maximum fetorem ſentire potuit in caluaria: ubi erant fetida corpa mortuoꝝ. Itē qa ex ſputoꝝ multiplicatione fetor in eiꝰ facie augebatur. In guſtu: qa dederunt ei uinū bibere cū felle mixtum. In tactu qa in omnibꝰ corporis membris Ber. Caput angelicis tremebūdum ſpiritibꝰ: denſitate ſpinaꝝ pūgitur: facies pulchra pre filiis hominū: ſputis iudeoꝝ deturpatꝰ: oculi lucidiores ſole caligantꝰ i morte: aures que audiunt angelicos cantus: audiūt peccatoꝝ inſultus: os qđ docet ſcōs: felle & aceto potatꝰ: pedes quoꝝ ſcabellū adoratur cruci clauo affigunꝰ: manꝰ que formauerūt celos: ſunt i cruce extēſe & clauis affixe: corpus uerberatur: latuſqꝫ lancea ꝑforatꝰ: quid plura? Non remanſit in eo niſi lingua: ut pro peccatoribus oraret: & matrem diſcipulo ꝯmendaret. Et hec ſuo pacto officio potatur felle & aceto. ¶ Sexto propter paſſionis cauſalitatem: que ſola inuidia fuit ſine ulla culpa patientis. Nam quodāmodo qs ꝯſolatur dū iuſte patitur: ſed filius dei agnus innocens pro peccato non ſuo moritꝰ iſaie. liii. uere langores nr̄os ipſe tulit ꝛc. ¶ Septimo

propter cuiuſcũq; remedii inopiã & egeſta
tem. Conſolat̃ eni aliqualiter qs mortẽ pati
ens ex remedio alicuius ↄſolantis. Xp̃s autẽ
nullum habuit ↄſolatorẽ. pſal. Elongaſti a
me amicũ & ꝓximũ ꝛc. unde & ip̃m patrẽ cõ
queſt⁹ eſt humanitatẽ dereliq̃ſſe. ¶ Quarto
quantũ ad effectũ fuit fructuoſa. Cuius uti/
litas eſt triplex. ſ. peccatoꝝ remiſſio: gratie
collatio: & glorie exhibitio. Et hec tria no/
tant̃ in titulo crucis. Nam ieſus peccatores
ſaluans quoad primũ: nazaren⁹ florem gr̃e
ↄferens quoad ſecundũ: rex iudeoꝝ regnuʒ
ſe ↄfitentibus exhibẽs quoad tertiũ. ¶ Vel
dicendũ: ꝙ fruct⁹ huius paſſiõis ẽ q̃druplex
Primo nãq; fuit acceptiſſimus ad placandũ
deũ. Vñ anſelmus in libro cur de⁹ hõ. Nihil
aſperius & difficili⁹ põt hõ pati ad honoreʒ
dei ſponte & nõ ex debito q̃ mortẽ. Et hoc
eſt quod dr̃ de xp̃o ephe. 5. Tradidit ſemet
ip̃m ꝓ nobis oblationẽ & hoſtiã deo ꝛc. ¶ Se
cundo fuit ↄgruentiſſimus ad curandũ mor
bum. Et hoc ex p̃te tẽporis: q̃a eodem mẽſe
die & hora qua peccauit adã: & xp̃s ei⁹ pec/
catuʒ exoluit: ut dictũ eſt. Et ex p̃te loci: q̃a
locus paſſionis ↄſiderat̃: ſiue cõis q̃a ĩ terra
promiſſionis: ſiue ſp̃ealis quia ĩ mõte calua
ria: ſiue ſingularis q̃a in cruce. In loco autẽ
cõi prim⁹ homo formatus fuerat: q̃a ĩ agro
damaſceno. In loco ſp̃eali ſepult⁹: uidelicet
ibidem ubi paſſus eſt xp̃s. In loco ſingulari
decept⁹ q̃a in ligno. Et ex p̃te modi: q̃ mod⁹
fuit & ꝑ ſimilia & per cõtraria. Per ſimilia
ut dicit aug⁹: quia hõ hoĩes mortalis morta
les: in morte mortuos liberauit. Per ↄtraria
quoniã ut dicit greg⁹: Prim⁹ hõ peccauit ꝑ
ſuperbiã: q̃a uoluit deo ſimilari ꝑ ſcie ſub/
limitatẽ: ꝑ inobedientiã: q̃a tranſgredi uolu
it mandatũ ꝑ ſubtilitatẽ: ꝑ gulã: q̃a guſta/
uit pomi ſuauitatẽ. Ecõtra dei fili⁹: ut dicit̃
ad phi. 2. humiliauit ſemetip̃m cõtra primũ
fact⁹ obediens cõtra ſecundũ: uſq; ad mortẽ
cõtra tertiũ. ¶ Tertio fuit efficaciſſimus ad
attrahendũ genus humanũ. bernard⁹. Sup
oĩa reddit te amabilẽ bone ieſu calix quẽ bi
biſti op⁹ redẽptionis noſtre. ¶ Quarto fuit
prudẽtiſſim⁹ ad expurgandũ hũani generis
inimicũ. Iob. 35. Prudẽtia ei⁹ ꝑcuſſit ſuper/
bũ ꝛc. Nũq̃d cape poteris leuiathan hamo?
Abſcõdit eni xp̃s hamuʒ diuinitatis in eſca
humanitatis. Et diabolus uolens cape eſcã
carnis: captus eſt ab hamo deitatis.

¶ De ſcõ diſma confeſſore. CCXXVIII

Diſmas ↄfeſſor fuit ille latro qui a
dextris dñi crucifix⁹ eſt: & cre/
dens in eũ: & delictoꝝ ſuoꝝ pe/
nitens: nulla alia pena purgatus
ſtatim ut mortuus eſt euolauit.
Sic eniʒ xp̃s ei promiſerat dicens. Amẽ dico
tibi: hodie mecũ eris in ꝑadiſo. Vidit eni ſta
tim xp̃i diuinitatẽ: quã uidere p̃adiſus eſt: ꝓ
pter quod ſanctoꝝ ↄfeſſoꝝ numero ſociat̃.
Oĩs eni qui ↄfeſtim ut morit̃ euolat ſanct⁹
eſſe cenſet̃. Nam hec eſt differẽtia inter ſcõs
& beatos. Sancti nempe ſunt qui nulla pena
purgati ſpiritum emittẽtes ſtatim euolant.
Beati uero qui poſt aliquoꝝ purgationẽ ad
celeſtia ↄſcendunt. Hic aũt ſcũs q̃uis ſancto
rum ↄfeſſoꝝ numero ſociet̃: nõ tñ ut mar/
tyr reputatur: quãuis in cruce paſſus fuerit.
Nam ut dicit aug⁹: Martyrem nõ facit pena
ſed cauſa. Diſmas ergo & ſi ꝑ paſſionem cru
cis obierit: nõ tñ ipſam penã ꝓ ueritate uel
iuſtitia ꝑtulit ſed ex ꝓpria culpa. Iõq; mor/
tem patiens & in xp̃m credens ac peccatoꝝ
ſuoꝝ penitẽs: ꝑ mortẽ quidẽ illã reatũ ſuũ
quoad purgarorii penã diluit: martyr tñ eẽ
nõ meruit. ¶ Fuit aũt latro hic egypti⁹ nati
one: ut habet̃ in ↄpilatione damaſceni. Qui
tẽpore quo xp̃s in egyptũ fugat⁹ eſt: predo
erat: & in quodã nemore habitaculũ habẽs
tranſeuntes cum ſociis ſpoliabat. Cũ aũt io/
ſeph cũ maria & puero in egyptum fugiẽtes
illac tranſitũ facerent: occurrit eis diſmas:
ut eis ſubſtãtiã auferret. Viſa uero uirginis
manſuetudine & pueri ſpecioſitate: admira/
tus ſubſtitit: & q̃ſi diuinit⁹ inſpirat⁹ hoc uer
bum ꝓtulit: Nõ eſſe poſſibile pueꝝ ab hoĩe
genitũ tanta pulchritudine decoratum. Et ſi
poſſibile eſſet: ut de⁹ hẽret filiũ: elegantiſſi/
mum illũ infantẽ diceret ex aliquo numine
generatũ. Igit̃ & ꝓpter pueri ſpẽm: & matris
aſpectũ placabilẽ: nõ ſolum ab eoꝝ dep̃da
tione abſtinuit: ſʒ etiã eos illa nocte ĩ domũ
ꝓpriam introduxit: & neceſſaria miniſtrauit
Habebat aũt uxorem & filiũ tot ulceribus
plenũ ut leproſus uideretur. Cum aũt uxor
diſme puero ieſu balneũ p̃paraſſet: & uirgo
xp̃m balneaſſet: latronis cõiunx q̃ſi diuino
inſtinctu pueꝝ ſuũ in eadẽ aqua balneauit:
ſperãs quodãmodo ex quadã latẽte uirtute
quã in filio uirginis eſſe cogitabat: filiũ ſuũ
ulceroſum poſſe ſanitatẽ ſuſcipe: quod & fa
ctum eſt. Mox eni ut pueꝝ ulceroſum aqua
illa tetigit: ſine ulla macula ↄfeſtim de bal/
neo mũdatus aſcendit: quod uidens diſmas:
pueꝝ ieſum cum matre ut deos adorauit: &
eoſdem uſq; ad ciuitatẽ cũ ſecuro comitatu
aſſociauit. Dicit̃ quoq; ꝙ puer ieſus in receſ
ſu ſuo latronẽ allocutus ꝓ humanitate ſibi
impenſa eidem in regno patris ſui premium
ſe retributuꝝ ꝓmiſit. ¶ Tempore igit̃ mor/
tis xp̃i diſmas cũ alio latrone noĩe geſtas ꝓ
facinorib⁹ ſuis a iudeis capti cũ xp̃o morti
crucis adiudicant̃. Et diſmas quidẽ xp̃m ꝓ/
pter hoc aliter nõ cognoſcens a dextris eius
geſtas uero a ſiniſtris ↄfix⁹ eſt. Et cũ ieſum
oĩs popul⁹ blaſphemaret: ipſi quoq; ambo
latrones q̃ crucifixi erãt cũ eo ĩproperabãt

differentia inter ſanctos et beatos
Falsum.
Sancti sunt qui canonizantur et coluntur in universa ecclesia. Beati uero qui beatificantur cum cultu limitato.

m

ei:ut duo euangeliſte teſtant̃. Cũ aũt ſol ad meridiẽ tenderet:& lat⁹ xp̃i radio ſuo feriẽs umbrã ei⁹ uerſuſ dextrã ptẽ emitteret:gyrãte ſole mox ut ũbra corꝑis xp̃i ſuꝑ latronẽ a dextris exiſtentẽ deſcẽdit: uirtus diuinitatis eius in corde illius ſubintrauit. Vidẽſq; qualiter xp̃s pro inimicis patrem obſecrauerat ꝯpunctus eſt:& continuo in xp̃m credẽs non ſolũ ut dicit lucas euangeliſta ꝯſocium de blaſphemia icrepauit: ſed etiam ieſu miſericordiã iplorauit. Cui dñs miſericors: q pro peccatorib⁹ pendebat ne dũ peccata remiſit: ſed etiam ei morienti paradiſum condonauit. Geſtas uero qui in ſua obſtinatione permanſit:ad inferna deſcendit. In euãgelio nicodemi legit̃:ꝙ cum xp̃s ſcõs patres de libo extraxit eos ad terreſtrẽ paradiſum itroduxit:ut uſq; ad diem aſcenſionis ei⁹ ibidẽ manerent:& tunc ſecũ aſcendẽte aſcẽderẽt. Quibus paradiſum itrogreſſis:occurrit uir portãs humeris ſignũ crucis. Et interrogatus ab eis quis eſſet:reſpondit:ꝙ latro ille erat:qui cũ xp̃o crucifixus fuerat: & in ipſuʒ credẽs ei⁹ miſericordiam poſtulauerat: Cui dñs regnũ celeſte promiſerat: ſignũ quoq; crucis ſibi tradiderat:mãdãs ut illđ ad padiſũ portaret:& ãgelo ipſi⁹ loci cuſtodi oñderet:ac ſibi ex pte xp̃i cruicifixi mandaret:ut ip̃ʒ i eodẽ loco itromitteret. Quod poſtq̃ latro fecit angl's ip̃ʒ i padiſũ itroduxit. Hec in euãgelio nicodemi. Feſtũ ãt bti diſme eodẽ die dñice paſſiõis recolit̃. ſ. viii. cal. april'.

¶De ſcõ hyreno ep̃o & mar̃e. CCXXIX.

HYreneus ep̃s ſmyrneñ:paſſus eſt apud ſiriniũ tpe maximiani ipatoris:agente probo preſide pannonie. Qui primo tormẽtis acerrimis uexatus:deinde dieb⁹ pluribus in carcere cruciat⁹. Nouiſſime pro cõfeſſione nõis xp̃i:uſq; ad mortem grauiſſime ceſus eſt. Corpuſq; eius in flumie ſani precipitatũ. Ado tñ dicit ꝙ nouiſſime abſciſo capite ꝯſumat⁹ ẽ. Qui paſſus ẽ. viii. cal. april'.

¶De ſcã dula uirgine & mar̃e. CCXXX.

DVla uirgo & martyr:nicomedie citate paſſa. Hec fuit ancilla cui⁹dam militis paganoꝝ. Quã cum ille cognoſcere uellet:ipſaq; omnino recuſaret:dicẽs xp̃iana lege adulterium eſſe prohibitũ cum ipſam xp̃ianam audiuiſſet: ab eodẽ dño ſuo pro fide & caſtitate occiſa eſt. viii. cal. aprilis. hec ado in martylogio.

¶De ſcõ caſtulo martyre. CCXXXI

CAſtulus martyr zetari⁹ palatii iperatoris: ſub diocletiano rome paſſus ẽ. Qui in ſuperiori ipſius palatii & altiſſimo manẽs:cũ eẽt occulte xp̃ianus. Caium papam: marcellianũ & marcũ germãos effectos diacones:atq; trãquillinũ eoꝝ patrẽ factũ preſbyterum refouebat: & alios xp̃ianos qa de ipſo ſuſpitio nulla erat. Tandẽ dep̃rehenſus ꝙ xp̃ianus eſſet: & xp̃ianos pretextu officii refoueret a pſecutorib⁹ tẽtus:tertio appenſus:tertio audit⁹:in ꝯfeſſione dñi pſeuerãs: miſſus eſt in foueam: & dimiſſa ſup eũ maſſa harenaria: cum palma martyrii migrauit ad xp̃m. vii. cal. aprilis.

¶De ſcõ quirino martyre. CCXXX II

QVirinus martyr rome paſſus eſt tpe claudii ipatoris. De quo legitur i paſſione ſcõꝝ marii & marthe audifax & abbacuch. i4. cal. februarii:ꝙ cũ predicti ſci ueniſſent romã ad orationẽ: martyres detentos i carceribus uiſitabãt:ueniẽtes autẽ in caſtꝝ tranſtyberim itra carcerẽ iuenerũt hominẽ uenerabilẽ noĩe quirinum:q iam multa uerbera pro xp̃i nomine ꝑpeſſus fuerat & facultate nudatus. Cũ quo dieb⁹. viii. manſerunt miniſtrantes ei de facultatibus ſuis & lauãtes pedes eius qui in uinculis erãt cõſtricti. Inde abierũt ad martyres alios requirẽdos. & poſt dies aliquot redeuntes: beatũ quirinum non inuenerunt. Sed a quodã paſtore preſbytero audierunt:qualiter quirin⁹ gladio i carcere iterfectus fuerat:& in tyberim iactatus. Cuius corp⁹ remanſerat i inſula lycaonie. Ad qđ requirendũ marius cum filiis & paſtore preſbytero perrexit noctu:& iuẽtum corp⁹ ſepelierunt in cemiterio pontiãi in crypta. vii. cal. aprilis.

¶De ſanctis montano preſbytero & maxia martyribus. CCXXXIII.

MOntanus preſbyter & maxia uirgo in oppido furnio paſſi ſunt. Qui dũ xp̃m dñm uiua uoce ꝯfiterent ab infidelib⁹ tenti & uinculis ferreis colligati: ambo in mare merſi ſunt. vii. cal. aprilis:ut hieronymus in martylogio teſtatur.

¶Explicit Liber tertius.

¶Incipiunt capitula libri quarti.

De reſurrectiõe dñi nr̃i ieſu xp̃i i
De ſcõ ioſeph ab arimathia diſcip̃lo ii
De ſcõ nicodemo diſcipulo iii
De ſcã maria iacobi iiii
De ſcã maria ſalome v
De ſcõ ioãne anachorita ꝯfeſſore vi
De ſcõ ioãne obediente ꝯfeſſore vii
De ſcõ gũterano rege & ꝯfeſſore viii
De ſcĩs priſco malco & alexãdro mr̃ viiii
De ſcĩs armogaſte archimino & ſatyro martyribus x

De ſcõ euſtaſio abbate. xi
De ſcõ ſecundo martyre. xii
De ſcõ mamertino abbate. xiii
De ſancto quirino martyre. xiiii
De ſcõ regulo ep̄o. xv
De ſancto amos propheta. xvi
De ſancto amos abbate. xvii
De ſcõ amonio abbate xviii
De ſcã balbina uirgine xix
De ſcã theodora uirgine & martyre xx
De ſcõ ualerico abbate xxi
De ſcõ hugone ep̄o ordis cartuſien̄. xxii
De ſcõ hugone abbate boneuallis xxiii
De ſancta maria egyptiaca xxiiii
De ſcã theodoſia uirgie & martyre xxv
De ſancto nicetio ep̄o xxvi
De ſanctis agape & chionia uirginibus & martyribus xxvii
De ſcõ euagrio preſbytero xxviii
De ſancto euagrio ep̄o xxix
De ſcõ iſidoro ep̄o xxx
De ſcõ ambroſio diacono & ꝯfeſ. xxxi
De ſcã hyrene uirgine & martyre xxxii
De ſcõ ſixto prio papa & martyre xxxiii
De ſcõ theodoro ep̄o ancyrano xxxiiii
De ſcõ thedoro preſbytero xxxv
De ſcõ egeſippo confeſſore xxxvi
De ſcõ dionyſio ep̄o corinthiorꝝ xxxvii
De ſancto perpetuo ep̄o xxxviii
De ſcõ procoro diacono & mr̄e xxxix
De ſcis ſepté uirgib⁹ & martyribus xl
De ſcõ ezechiele propheta xli
De ſcis pluribus martyribus xlii
De ſcis apollonio & ſociis mr̄ibus xliii
De ſcõ philippo ep̄o creten̄. xliiii
De ſancto euſtorgio ep̄o xlv
De ſancto iulio papa & confeſſore xlvi
De ſcõ zenone abbate xlvii
De ſcõ hermingildo rege & marty. xlviii
De ſcis carpo ep̄o & ſociis mr̄ibus xlix
De ſancto iuſtino martyre l
De ſcis tyburtio & ualeriano & maximo martyribus li
De ſcõ maximo ep̄o lii
De ſcis olympiade & maxio marty. liii
De ſcis marone & ſociis martyrib⁹ liiii
De ſanctis calixto & cariſio & ſociis martyribus lv
De ſanctis .xviii. martyribus lvi
De ſcõ aniceto papa & martyre lvii
De ſcis mapalico & ſociis martyri. lviii
De ſancto heleno abbate lix
De ſancto paulo abbate lx
De ſcis eleutherio ep̄o & antia mar. lxi
De ſancto apollonio martyre lxii
De ſcõ apollonio abbate lxiii
De ſcõ apollonio monacho & ꝯfeſ. lxiiii
De ſcõ leone papa .x. & ꝯfeſ. lxv
De ſcõ timone diacono & martyre lxvi
De ſcõ timone ep̄o & martyre lxvii
De ſcis ſulpitio & ſeruiliano mart. lxviii
De ſancto marcellino ep̄o. lxix
De ſancto uictore ep̄o lxx
De ſcõ ſymeone ep̄o & ſociis mr̄ib⁹ lxxi
De ſcis oratore p̄ſbr̄o & ſociis mar. lxxii
De ſcõ ſothero papa & martyre lxxiii
De ſcõ caio papa & martyre lxxiiii
De ſcõ caio ꝯfeſſore lxxv
De ſcõ leone papa prio & ꝯfeſ. lxxvi
De ſcõ agapito papa prio & ꝯfeſ. lxxvii
De ſcis ſedecim milib⁹ martyribus lxxviii
De ſcis parmena & ſociis mr̄ibus lxxix
De ſcõ epipodio martyre lxxx
De ſcõ georgio martyre lxxxi
De ſcõ malachia propheta lxxxii
De ſcis felice p̄ſbr̄o & ſociis mr̄ib⁹ lxxxiii
De ſcis alexãdro & ſociis mr̄ibus lxxxiiii
De ſcõ melito ep̄o lxxxv
De ſancto marco euangeliſta lxxxvi
De ſcõ adelberto ep̄o & martyre lxxxvii
De ſcõ cleto papa & martyre lxxxviii
De ſcõ marcellino papa & marty. lxxxix
De ſcõ ricario ꝯfeſſore xc
De ſcõ anaſtaſio papa prio & ꝯfeſ. xci
De ſcis antimo ep̄o & ſociis mr̄ib⁹ xcii
De ſcõ liberale ꝯfeſſore xciii
De ſcõ pulione martyre xciiii
De ſcõ uitale martyre xcv
De ſcã ualeria martyre xcvi
De ſcã theodora uirgine cũ uno milite martyribus. xcvii
De ſcõ petro mr̄e ordis p̄dicatorꝝ xcviii
De ſcõ titico diacono xcix
De ſanctis agabo & ſecundino ep̄is & ſociis martyribus c
De ſcõ leone ep̄o ci
De ſancto roberto abbate ordinis camalduen̄. cii
De ſcõ mariano monacho & ꝯfeſ. ciii
De ſcis mariano & iacobo mr̄ibus ciiii
De ſcõ eutropio ep̄o & martyre cv
De ſancto zozima abbate cvi
De ſcõ philippo apoſtolo cvii
De ſcõ iacobo minore apoſtolo cviii
De ſcõ hieremia ꝓpheta cix
De ſcõ baruch propheta cx
De ſcõ andeolo martyre cxi
De ſcõ ſigiſmũdo rege & martyre cxii
De ſcõ amatore ep̄o cxiii
De letaniis maioribus cxiiii
De ſcõ athanaſio ep̄o cxv
De ſcõ florentio ep̄o cxvi
De inuentione ſancte crucis cxvii
De ſanctis alexandro papa euentio & theodolo martyribus cxviii
De ſcõ iuuenale ep̄o cxix
De ſanctis quiriaco epiſcopo anna & amonio martyribus. cxx

De ſcõ floriano martyre	cxxi
De ſcã herina uirgĩe & martyre	cxxii
De ſcã antõia uirgĩe & martyre	cxxiii
De ſcĩs ſiluão ep̄o & ſociis mar̃.	cxxiiii
De ſcis.xl.martyribus	cxxv
De aliis ſcĩs:xl.martyribus.	cxxvi
De ſcĩs.xl.ruſticis martyribus	cxxvii
De aſcenſione dñi noſtri	cxxviii
De ſcõ gotardo ep̄o & ꝯfeſſore	cxxviiii
De ſcõ andoeuõ ep̄o	cxxx
De ſcõ hilario ep̄o arelateñ	cxxxi
De ſcõ eutimo martyre	cxxxii
De ſcĩs hyreneo & ſociis mar̃.	cxxxiii
De ſancto ioanne euangeliſta ante portã latinam	cxxxiiii
De ſcõ ioãne damaſcenõ p̄bytero	cxxxv
De ſcõ lucio ep̄o cyreneñ	cxxxvi
De ſcõ enodio ep̄o & martyre	cxxxvii
De ſcã flauia domitilla uir.& mr̃.	cxxxviii
De coniunctione corporum ſcõꝝ ſtephani & laurẽtii martyꝝ	cxxxix
De apparitiõe ſcĩ michael̃ archã.	cxl
De ſcõ raphaele archangelo	cxli
De ſcõ uictore martyre	cxlii
De ſcõ cataldo epiſcopo	cxliii
De trãſlatione corꝑis ſcĩ andree	cxliiii
De trãſlatiõe corꝑis ſcĩ hierony.	cxlv
De ſcõ hermete diſcipulo	cxlvi
De ſcõ metrone cõfeſſore	cxlvii
De ſcõ iob propheta	cxlviii
De ſcĩs gordião & epimacho mr̃.	cxlix
De ſcĩs calepodio p̄ſ.& ſociis mr̃.	cl.
De ſcĩs primo marco iaſone & celiano martyribus	cli
De ſcõ mamerto epiſcopo	clii
De ſcõ maiolo abbate	cliii
De ſcõ antimo p̄ſbytero & mar̃e	cliiii
De ſcĩs nereo & archileo mar̃ibꝰ	clv
De ſcõ pancratio martyre	clvi
De ſcõ epiphanio epiſcopo	clvii
De ſcõ dionyſio cõfeſſore	clviii
De feſtiuitate ſcẽ marie ad mar̃es	clviiii
De ſcõ bonifacio papa primo	clx
De ſcõ bonifacio papa q̃rto	clxi
De ſcõ ſeruatio epiſcopo	clxii
De ſcõ hilaro abbate	clxiii
De ſcõ mutio martyre	clxiiii
De ſcõ bonifacio martyre	clxv
De ſcõ bonifacio epiſcopo	clxvi
De ſcĩs felice & fortunato mar̃.	clxvii
De ſcĩs uictore & corona mar̃ibꝰ	clxviii
De ſcõ pontio martyre	clxix
De ſcõ barbaro martyre	clxx
De ſcõ pacomio abbate	clxxi
De ſcõ pacomio confeſſore	clxxii
De ſcõ theodoro abbate	clxxiii
De ſcõ oroſienſe abbate	clxxiiii

¶Expliciunt capitula quarti libri.

¶Incipit prologus quarti libri.

QVartus liber preſentis catalogi continet geſta & paſſiones illorum ſanctorum quorum feſtiuitates occurrunt infra tempus in quo repreſentat eccleſia ſolennem ſponſe a ſponſo factam traductionẽ. & ipſius dotationem ſiue adornationem:qđ tempus fuit a reſurrectione domini uſq; ad diem pentecoſtes.Et ipſum tempus eccleſia dei prout ad litteram euenit repreſentat. ¶In quo quidem tempore pronuba chriſti figuratiue: primo in die reſurrectionis domini & per octauam de domo tyranni diaboli qui pater eius factus fuerat non creando ſed decipiendo per chriſtum reſurgentẽ educitur.Cui & per pſalmiſtã dicitur.Obliuiſcere populum tuum & domũ patris tui. ¶Secundo ipſa eadem nupta ab octaua paſche uſq; ad aſcenſionẽ myſtice ueſtitur & colitur atq; dotibus adornatur. ¶Nam in prima dominica poſt paſcha glorificatur in corpore & ueſtitur immortalitate. In cuius figura ipſa dominica uocatur in albis:ſtoliſq; candidis neophyti ueſtiuntur:qđ denotat dotes corporis immortalis.Et in euangelio de gloria dominici corporis ad diſcipulos clauſis ianuis introgreſſi memoria fit:qđ eſt figura noſtre future corporee glorificationis. ¶In reliquis quattuor ſubſequentibus dominicis glorificatur in anima: cuius dotes ſecundum auguſtinum ſunt uiſio & dilectio. ¶Ideo in ſecũda & tertia dominica repreſentatur beatorum uiſio in libro ſcilicet apocalypſis qui tunc legitur: ubi narratur de.24.ſenioribus & de angelis ac turba magna ſanctorum ſtantibus ante thronum diuinaq; fruentibus uiſione. ¶In quarta & quinta dominica repreſentatur eorundem dilectio in epiſtolis canonicis: que tunc legunt̃ in quibus de dilatione precipue pertractatur. ¶Tertio ipſa eadem ſponſa a die aſcenſcionis uſq; ad pentecoſten ſubarata & ut dictum eſt feliciter dotata in domum ſponſi chriſti ſolenniter introducitur: & hoc in perſonam chriſti carne glorioſi: & ſanctorum patrum glorificatorum cum illo aſcendentium:unde tunc cantatur.Aſcendẽs chriſtus in altum captiuam duxit captiuitatem: & aſcendit deus in iubilatione ꝛc. Ad huius ergo temporis feſta diſcutienda procedendum eſt.

¶Incipit liber quartus: a paſcha reſurrectionis domini uſq; ad pentecoſten.

¶De reſurrectione dñi nr̃i ieſu xp̄i.Cap.I.

REſurrectio dñi nri ieſu xp̃i tertio die a paſſiõe ipſi⁹ fcã eſt: eo uidelicet die ad lrãm quo hic ponit̃ .ſ.6.cal.apri. Circa quã reſurrectionez 4.ↄſiderar̃ debem⁹ ſ.factũ miraculoſũ Tẽp⁹ gratioſũ: Modũ glorioſũ:& finẽ fructuoſũ atq; ꝑcioſum. Primo ↄſiderare debem⁹ factũ miraculoſũ:nã oẽm naturalẽ curſũ excedit: qa ẜm philoſophũ. Quod ſemel corruptũ ẽ ẜm ſui formã ſpecificã: ipoſſibile ẽ idẽ nũero r̃pari Tñ aliqb⁹ rõnib⁹ ꝓbabilib⁹ põt ꝓbari xp̃m reſurrexiſſe: & p naturã:&p figurã:& p ſcripturã. Prio p naturã phenicis:nã phenix q̃ ẽ ſola in mũdo ſue ſpẽi: poſtq̃ p ãnos.500.uixerit:ut dicũt naturales: mõtẽ excelſũ aſcendit:& de lignis plurib⁹aridis nidũ ſibi facit In quẽ intrãs alas apit: & uerſus ſolẽ aerem pulſat:& pulſando ignẽ excitat:qa cũ regio illa que ẽ ꝓpe equinoctialem ſit calidiſſima ex ſolis iflãmatiõe & aeris ꝑcuſſiõe faciliter ignis accẽdit̃:ſicq; phenix i nido ↄburit̃:c⁹ corp⁹ ↄbuſtũ ſolis radi⁹nutrit:& ex eo p⁹dies aliquot nouã phenicẽ ꝓducit. ſic quoãmõ xp̃s phenix ẽ ſol⁹ i mũdo ſiñ ſeie hũano ↄcept⁹: q carnẽ antiq̃tã pp ade peccatũ ad ſublimia caluarie mõtis adduxit:&ibi nidũ ſibi crucis elegit:que de q̃ttuor lignis fuit:quaz aſcẽdẽs alas.i.brachia extẽdit:igneq; charitatis ultra modũ accẽſus carnẽ paſſiõe uſq; ad ſpũs emiſſionẽ ↄbuſſit:ſed eterni ſolis diuinitas ip̃m corp⁹i ſepulchro refouit :.ac ex reſurrectiõe glorificatũ in nouũ hoiem excitauit. ¶Leo etiã dr̃ naſci mortu⁹ q ad p̃ris uocẽ rugiẽtis poſt triduũ excitat̃.Sic & xp̃s q eſt ille leo de quo apoc.5.Ecce uicit leo đ tribu iuda ꝛc.poſt triduũ mortis ſue paterna uoce ip̃m excitante ſuſcitat̃. ¶Scđo p figurã. Nã ut hẽt̃ .3.regũ cap.17. Helias filiũ ſareptane uidue ſup ei⁹lectulũ poſitũ a mortuis ſuſcitauit. Helias aũt q iterp̃tat̃ de⁹me⁹ ſignificat deũ patrẽ:q filiũ ſuũ i cruce mortuũ i ſepulchri lectulo collocatũ a mortuis excitauit. Hic ẽ fili⁹ marie ẜm carnẽ que pp ei⁹ paſſionẽ uiduata fuit:uel fili⁹ ſynagoge: que ip̃m mortuũ ſẽp exiſtimãs ſẽp i uiduitate manet. ¶Tertio p ſcripturã. p̃ria cor̃.15.cap. Tradidi uobis i primis:qđ & accepi: ꝙ xp̃s mortu⁹ eſt:& qa reſurrexit tertia die ẜm ſcripturas. Et in ſymbolo patꝝ addit̃: ꝙ reſurrexit tertia die ẜm ſcripturas. Licet enim de ceteris articulis hũanitatis ſcripture loquant̃ :tñ i hoc addit̃ ẜm ſcripturas: qa hic articul⁹eſt difficilior ad ꝓbãdũ & magis dubi⁹ ad credẽdũ:ut qa ſcriptur̃ credere debemus: merito reſurrectionẽ q̃uis iprobabilẽ credam⁹ ¶Scđo ↄſiderare debem⁹tp̃s gratioſũ. Et hic tria ſũt uidẽda.ſ.q̃re xp̃s die tertio &nõ añ r̃ſurgere uoluit:q̃re cũ aliis i ultia r̃ſurrectiõe r̃ſurgere nõ expectauit: & q̃ hora reſurrexit. Circa primũ ſciendũ ẽ ꝙnõ fuit cõueniẽs:ut añ diẽ tertiũ reſurgeret triplici rõe. Prio pp mortis ſue ꝓbationẽ:ſicut eni i trib⁹teſtib⁹ ſtat oẽ uerbũ:ita i trib⁹ dieb⁹expit̃ oẽ factũ. et ut mortuũ ſe ꝑfectiſſime ↄprobaret uſq; ad diẽ tertiũ iacere uoluit i ſepulchro. Nã ſi añ reſurrexiſſet: potuiſſet opponi:ꝙ uere mortu⁹nõ fuiſſet:cũ hõ uſq; ad.36.horas poſſit ex aliq̃ anguſtia q̃ſi mortu⁹detineri:ut phiſici dicunt.Iõq;.40.horis mortu⁹ſtetit. Secũdo pp ſue poteſtatis oſtẽſionẽ:qa ſi ſtati r̃ſurrexiſſet:nõ uideret̃ hẽre poteſtatẽ ponẽdi aĩam ſuã & iteꝝ ſumẽdi eã Tertio pp nr̃e mortis ſignificatõnẽ:ut p hoc oñdat̃:ꝙ lux ſue mortis curauit noſtrã duplicẽ mortẽ:& iõ una die itegra & duab⁹ noctib⁹iacuit in ſepulchro. Nã una dies ſignificat ei⁹ſimplicẽ mortẽ:due noctes noſtrã duplicẽ mortẽ. ¶Circa ſecũdũ dicendũ:ꝙ triplici rõne nõ expectauit cũ aliis reſurgere i nouiſſimo die. Prio pp corpis dignitatẽ: qa nõ erat decẽs:ut corp⁹deitati unitũ:cũ ceteris puluereſceret. p̃s. No dabis ſãctũ tuũ uidere corruptionẽ. Scđo pp fidei firmitatẽ:ſi eni nõ ſurrexiſſet: fides piſſet: nec aliqs ip̃m ueꝝ deũ credidiſſet:p̃ria cor̃.15.Si xp̃s ñ ſurrexit ĩanis ẽ fides nr̃a. Tertio pp nr̃e reſurrectiõis exemplaritatẽ. Nã ſi xp̃s reſurrexit & nos reſurgem⁹:ut dicit apl̃s:qa ei⁹ reſurrectio ẽ cã exẽplaris nr̃e:uñ greg⁹: Habemus ſpem reſurrectiõis nr̃e ↄſiderata gloria capitis nr̃i. Circa tertiũ ſciẽdũm:ꝙ de hora reſurrectiõis doctores diuerſa ſenſerunt. Hiero⁹ & qdã alii tenẽt:ꝙ ſurrexit in media nocte:adducẽtes illud i figura iudicũ.16. Dormiuit ſãpſon uſq; ad noctẽ mediã. Sed ſi hec opio uera eẽt:xp̃s ſolũ.34.horas mortu⁹extitiſſet. Aug⁹ uero & qdã alii tenẽt:ꝙ ſũmo diluculo ſurrexit:ut ſic.40.horis mortuus fuerit:& adducũt ꝓ auctoritate illud p̃s. Exurge gloria mea exurgã diluculo. ¶Tertio hẽm⁹ↄſiderare modũ glorioſũ. Circa quod ſciendũ:ꝙ xp̃s reſurrexit. Prio potẽter:qa ꝓpria uirtute. ioãnis.xx. Poteſtatẽ hẽo ponẽdi aĩam meã & iteꝝ ſumẽdi eã. Scđo feliciter:qa depoſita oĩ miſeria. Habuit eni dotes 4.que corpib⁹nr̃is glorificãdis i fine debẽt̃ que ſũt oppoſita corpi nr̃o morituro. Corpus eni nr̃m nũc ẽ paſſibile:obſcuꝝ:groſſũ & põderoſũ. Tũt ãt erit ipaſſibile: qa mors ultra nõ erit neq; luct⁹ neq; clamor:neq; ullus dolor. Et xp̃s reſurgens a mortuis iã nõ morit̃ ,Rõa.6. Itẽ erit lũioſũ : qa fulgebũt

iuſti ſicut ſol i regno patris eoꝝ.Et xp̄s reſ/
gēs habuit i corpe eadē claritatē quam hūit
trāſfiguratus in mōte qn̄ reſplenduit facies
ei⁹ ſicut ſol.Itē erit ſubtiliſſimū i cui⁹ figu/
ra corp⁹ xp̄i clauſis ianuis ad diſcipulos in/
trauit:ſicut ſolꝛ radi⁹ ex ſubtilitate penetrat
corp⁹ plucidū.Itē erit agilliſmū:qa aſſumēt
pēnas ut aqle uolabūt & nō deficiēt iſai.40
¶Tertio ſurrexit mirabiliter:quia clauſo
ſepulchro exiit: ſicut alias clauſo utero ma
tris ꝓceſſit:legiť ꝙ āno dn̄i.m.c.xi.cuidaʒ
mōacho ſci laurētii extra muros urbis mi/
rāti de cingulo ſuo iſoluto & ante illū ꝓie
cto uox i aere facta ē. Sic potuit xp̄s clauſo
ꝓdiť ſepulchro.¶Quarto ſurrexit utiliter
qa capta ꝑda.hiere.4.aſcendit leo de cubili
ſuo &ꝑdo gētiū ſe leuauit.Quīto ſociaťr qa
cū plurib⁹ reſurrexit.Nā multoꝝ corpa ſā/
ctoꝝ ſurrexerūt cum eo ꝛc. Heť matth.26.
In qb⁹ ut plurimi doctores opinanť ꝑfecta
reſurrectio ꝯpleta ē.Et hoc ꝓbať.¶Prio
qa ad hoc cū dn̄o ſurrexerūt ut fidē reſurre
ctiōis ei⁹ p ſimile ꝯfirmarēt.Et iō appuerūt
multis.Hāc aūt fidē ꝯfirmare nō poſſēt ſi ite
rū morituri fuiſſēt: & i ipīs ꝑfecta reſrectio
ꝯpleta nō eēt.Itē ꝓbať p auctoritate petri de
dauid quē petr⁹ die pētecoſtes i teſtē xp̄i al
legādo ꝓduxit dicēs de eo. Et ſeplchrū iqt
eius apud nos ē act.2.Nō eni petr⁹auſus eſt
dicere corp⁹ dauid ibidē eē:ſed ſepulchruʒ
eo ꝙ p ſpiritū ſibi iſuſuʒ iā ipm̄ nouerat ꝑfe
cta reſurrectiōe cū dn̄o ſrexiſſe.¶Itē ꝓba
tur p euidētiā. Nā iacob i egypto moriēs ſe
ad hebrō i ſepulchro patrū ſepeliēdū māda
uit.Ioſeph filios adiurauit:ut qn̄ de⁹ eos ui
ſitaret & de egypto educeret oſſa ei⁹ ad pa/
ternū tumulum trāſportarent.Cura eni fuit
iſtis ſcis ut dicit comeſtor ſepeliri i loco il
lo:ubi deo reuelāte xp̄ʒ ſepeliēdū nouerant
ut cū eodē reſgēte cōem reſurrectiōnē acce
lerarēt quod nō eēt ſi uerā reſurrectiōnē ſe
nō obtēturos ꝑſciuiſſēt.¶Itē ꝓbať p textū
euāgelicū: qa diciť ꝙ ſci q cū dn̄o ſurrexe/
rūt uenerūt i ſcāʒ ciuitatē:& appuerūt mul
tis.Nā hoc uerbū apparere n̄ ꝯpetit niſi cor
pori gſrificato:qđ pp ei⁹dotes ꝓmiſſaſ i mo
mēto uideť & ſubito nō uideť.Nuſq̄ eni di/
ciť de lazaro ꝙ appuerit qa ꝑfecta reſurre/
ctiōe nō fuerat ſuſcitat⁹: ſed iteꝝ moritur⁹.
¶Sexto ſurrexit ueraciter:tripliciter aūt ſe
uere reſurrexiſſe ꝓprobauit.¶Prio p ange
licā atteſtatiōnē.Angelus eni q nō mētiť ei⁹
dē reſurrectiōnē nūciauit.Et nō ſolū un⁹an
gelus trib⁹ mariis ſed etiā duo angeli mag/
dalene ut euāgeliſte teſtanť:qa i ore duoꝝ
uel triū teſtiū ſtat oē uerbū.¶Scđo p oiuʒ
ſenſuū ꝯprobatiōnē.¶Probauit eni ſe uere
ſurrexiſſe p ſenſū uiſus:qa cicatrices oñdit
& p hoc ſe ſurrexiſſe uere demōſtrauit i eo/
dem corpe quo paſſus fuit.¶Per ſenſuʒ au
dit⁹:qa apuit illis ſenſuʒ ut itelligerēt ſcri/
pturas.¶Per ſenſum olfat⁹:qa iſufflauit in
eos & dixit.Accipite ſp̄m ſcūm ꝛc: ubi dicit
glo.iterlinearis ꝙ xp̄s hūit anhelitum refra
grātē cui⁹ odorē apl'i ſentiētes ipm̄ uere ſur
rexiſſe cognouerūt.Per ſenſum guſtus: qa
cū cōmediſſet corā eis ſumēs reliqas dedit
eis.Et i die aſcēſionis ꝯueſcens ꝑcepit eis a
hieroſolymis ne diſcederēt.¶Per ſenſuʒ ta
ct⁹: qa thomas cicatrices tetigit:& i fixuras
clauoꝝ digitū & i apturā lācee manū miſit.
¶Tertio p frequētē appitiōeʒ.Nā die ipo re
ſurrectiōis.v.uicib⁹ appuit:& aliis dieb⁹ ſe
quentib⁹ aliis.v.¶Prio enim appuit marie
magdalene.ioā.20.&marci ulti.¶Scđo tri
b⁹ mariis a monumēto redeūtib⁹:dicēs eis:
auete matth.ultio.¶Tertio appuit ſimoni:
ſed ubi uel qn̄ neſciť. Dicit tn̄ damaſcen⁹ ꝙ
cū petr⁹ a monumento rediſſet ad foueā ſuā
rediit ut peccatū ſuum defleret. Tuncq; ſibi
dn̄s appuit & ſe ſrexiſſe declarauit ac pec/
catū ſuuʒ ſibi dimiſſum nūciauit:luce tn̄ ca
pitulo.23.heť ꝙ ſurrexit dn̄s uere & appuit
ſimōi.¶Quarto apparuit duob⁹diſcipulis
euntib⁹ i emaus luc.ulti.¶Quinto.x.diſci
pulis i cenaculo ꝯgregatis thoma abſcente
ioānis.21.He.v.apparitiōes ipa die reſurre
ctiōis ſcē ſunt:& has repn̄tat ſacerdos i miſ/
ſa qnquies ſe ad populuʒ ꝯuertēs.¶Sexto
apparuit.xi.diſcipulis octaua die ꝯgregatiſ
& thoma pn̄te q tunc ipm̄ tetigit & cicatri/
ces palpauit ioā.20. ¶Septio apparuit di/
ſcipulis .vii. ad mare galilee piſcātib⁹ ioā.
ultio.¶Octauo apparuit.xi.diſcipl'is i tha
bor mōte galilee matth.ulti.¶Nono diſci
pulis recumbētib⁹ i cenaculo die aſcenſiōis
ubi eoꝝ icredulitateʒ exprobrauit & cuʒ eiſ
comedit matth. ult.& act.i.¶Decio & ul.
apparuit eiſdem ipa die in mōte olíueti: uñ
ab eis i celū aſcēdit act.pri He.x.apparitio
nes ab euāgeliſtis expſſe ponunť:¶Sunt &
alie tres q in ipa die ſreſrectiōis facte dicunť
¶Pria qn̄ apparuit iacobo iuſto de q̄ i ei⁹
paſſiōe diceť cal.maii.¶Secūda qn̄ appuit
ioſeph ab arimathia de q̄ infra ꝓxia legēda
Tertia añ oēs iſtas & aliaſ q̄ſcūq; ipa hora q̄
reſrexit uirgini glorioſe apparuit:licet hoc
euāgeliſte ſubticeāt. Hoc.n.nō ſolū ābroſi
us libro de uirginib⁹teſtať dicēs:uidit ma
ria mater dn̄i reſrectiōeʒ ei⁹ & pria uidit &
credidit:ſed etiā eccleſia rōana hoc appro/
bare uideť:que ipa die apud ſcām mariam
maiorem celebrat ſtatiōnē.¶Quarto habe
m⁹ ꝯſiderare reſrectiōis effectum fructuo
ſuʒ q re uera q̄druplex eſt.Eſt.n.reſrectio
xp̄i:operās iuſtificatiōes pcōꝝ:docēs noui/
tatē moꝝ:generās ſpem de receptiōe remu/
nerādoꝝ:& creās reſrectiōem omniū mor/

tuoꝝ.De prio rõa.4. Tradit⁹ eſt pp delicta
nr̃a:& r̃ſurrexit pp iuſtificationẽ noſtrã.De
ſcđo rõa.5. Quo mõ xp̃s ſurrexit a mortuis
p gloriã pr̃is: ita & nos i nouitate uite ãbu
lem⁹.De tertio pria petri.2.pp magnã miſi
cordiã ſuã regenerauit nos i ſpem uiuã p re
ſurrectionẽ ieſu xp̃i ex mortuis. ¶De q̃rto
prima cor̃.15.Xp̃s reſurrexit a mortuis pri
mitie dormientium:quoniã qdem per homi
nẽ mors & p hominẽ reſurrectio mortuoꝝ.

¶De ſcõ ioſeph ab arimathia. II

IOſeph ab arimathia ſiue rama
tha ciuitate iudee nobilis decu
rio occult⁹ xp̃i diſcipul⁹fuit:qui
corp⁹ei⁹defuncti a pilato petiit:
& cũ aromatib⁹ i ſindõe mũda in ſuo ꝓprio
monumẽto exciſo de petra qđ ipſe ſibi para
uerat:ſepeliuit.In quo nõdũ qſq̃ poſit⁹ fue
rat:ne forte ſi xp̃s r̃ſurgeret alter ibidẽ alias
tumalat⁹crederet.Quãꝓpter idignati iudei
ip̃m cepunt:& i quodã cubiculo clauſo & ſi
gillato recluſer̃t:poſt ſabbatũ occidere co
gitãtes.Et ecce ieſus i ipſa die reſurrectiõis
ad eũ ĩtrauit:& faciẽ ei⁹a lachrymis exterſit
& oſculũ dedit:ac ſuſpẽſa domo a q̃ttuor an
gulis i aerea:ĩñ ip̃m ſaluis ſigillis eduxit: &
in arimathia i domo ꝓpria collocauit.Hec i
euãgelio nicodemi.Cũ ãt ioſeph p⁹ aſcẽſio
nẽ dñi a diſcipulis baptizat⁹ fuiſſet: & xp̃m
cũ eis p̄dicaret: a iudeis iteꝝ capt⁹:& in quo
dã muro icluſus ẽ: ut ibi in fame & tenebris
interiret. Cũ uero hieruſalẽ a tito impatore
capta &deſtructa eẽt:uidẽs ip̃m muꝝ tit⁹eũ
apiri fecit:& ioſeph ueneranda caniciẽ & a
ſpectu glorioſo ĩtrocluſũ inuenit:& q̃s eſſet
aut cui⁹rei cã ibi incluſus fuiſſet:ab eo audi
uit:addiditq;:ꝙ a die q̃ ĩtromiſſus ibidẽ fuit
uſq; tunc celeſti fuerat cibo refect⁹ & diuo
lumine ꝯfortatus.Qui poſt captã hieruſalẽ
cum diſcipulis omni tempore uite ſue per
manſit:& in ſenectute bona in dño quieuit.

¶De ſcõ nicodemo diſcipulo. III

NIcodem⁹ex phariſeis gamalielis
doctoris honorabilis iudeoꝝ ne
pos & auditor fuit.Hic uidens ſi
gna que ieſus i hieruſalẽ fecerat
circa feſtũ paſche prio ei⁹ p̄dica
tiõis ãno in eũ credidit:& ad eũ uiſitãdũ no
cte uenit:auditiſq; ſ̃moĩb⁹ ipſi⁹ occultus &
ipſe ieſu diſcipul⁹ extitit. Qui etiã in ꝯcilio
iudeoꝝ đ morte ieſu tractãtiũ cũ põtificib⁹
fuit:& ip̃m ꝓ poſſe defendit. Et cũ de ieſu oc
cidẽdo inter eos diffinitũ fuiſſet: ipſe amore
magr̃i clãdeſtine ꝯſpirationem iudeoꝝ mag
dalene nũciauit:q̃ten⁹ ſibi p̄caueret:& ſece
deret a finib⁹iudeoꝝ.Quod magdalena ieſu
ſecreto p epiſtolã reuelauit ex noĩe nicode
mi:cũ ipſe iã ad ciuitatẽ effrem iuxta deſ̃tũ
p̄ſecutionẽ fugiẽs declinaſſet.Hec damaſce⁹
ponit.Qui ẽt una cũ ioſeph ab arimathia ſe
pulture xp̃i obſequm ipendit.Sed p⁹aſcẽſio
nẽ xp̃i ab apoſtolis petro & ioãne baptiſma
ſuſcepit:pp qđ iudei cõtra ip̃m ſtomachati
uſq; ad mortẽ eũ ceciderũt:& plagis affectuꝫ
ſemiuiuũ reliquerũt oĩ ſubſtãtia ſpoliantes
Gamaliel uero ip̃m collectũ i poſſ̃iõe ſuã
gaphargamala extra ciuitatẽ adduxit:& ibi
ip̃m diebus plurib⁹ refouit. Qui tãdẽ i xp̃o
obdormiuit:& ſepultus eſt a ſcõ gamaliele
in ei⁹ ſepulchro:ubi & corpus ꝓtomartyris
ſtephani iampridem fuerat tumulatum.

¶De ſcã maria iacobi. IIII

MAria iacobi.ſ.minoris mater que
ab alio euãgeliſta dr̃ maria cleo
phe:ſubaudi filia fuit ſoror bea
te uirginis uterina filia ſcẽ ãne &
cleophe:cui ipſa nupſerat mortuo ioachim
prio uiro dñe nr̃e pr̃e:hec tradita eſt in ꝯiu
gẽ alpheo : ex quo q̃ttuor filios ꝓcreauit.ſ.
iacobũ apoſtolũ:q dr̃ minor ad differẽtiã al
teri⁹maioris:nõ ꝙ iſte minor fuerit etate ſed
poſterior uocatiõe.Ioſeph iuſtum q dr̃ bar
ſabas q cũ matthia ſortitus fuit:& ſimonem
& iudã apoſtolos . Hec cũ maria matre ieſu
ſorore ſua ad crucẽ dñi ſtetit:& cũ ea mortẽ
ieſu defleuit:atq; cũ magdalena & altera ma
ria circa corp⁹dñicũ pungendũ ſolicita fuit
Iõq; eiſdẽ dñs appuit: ut ſupra đ reſurrecti
one dictum eſt.Cuius corpus in ꝓuincia ꝓ
uincie requieſcit in ciuitate Sancti Maximini

¶De ſcã maria ſalome. V

MAria ſolome ſubaudi fuit etiã ſo
ror dei genitricis uterina filia ſcẽ
anne & ſalome:cui ãna p⁹ mortẽ
duoꝝ uiroꝝ.ſ.ioachi & cleophe
fuit matrimõio copulata : Vel ut qdã uolũt
hec maria binomia fuit.ſ. maria & ſalome.
Aliis placet ꝙ ſalome nomẽ mulieris fuerit
que paſſiõi dñi cũ maria ei⁹ matre interfuit:
q̃ tñ nec maria uocata fuit:nec ſoror uirgis
extitit.uñ & matthe⁹ euãg.duas ſolas mari
as.ſ.magdalenã & alterã mariã noĩauit.Do
ctores tñ cõiter tenẽt: ꝙ fuerint tres marie.
Cum quibus potuit eſſe & alia mulier ſalo
me de q̃ dicet in ei⁹ feſto:quã &hiero⁹ i ſuo
martylogio põit.Hec ãt maria ſalome uxor
fuit zebedei:ex quo genuit filios iacobũ ma
iorẽ apl̃m & ioãnẽ euãgeliſtã.Et hec cũ ſo
rorib⁹circa paſſionẽ xp̃i & ſepulturã & cor
poris unctionẽ laborauit:xp̃mq; ſibi &dua
bus aliis appentẽ uidere meruit:ut ſupra di
ctũ ẽ.hec filiũ ſuũ ioãnẽ euãg.audiẽs rome
detentũ ad ip̃m uiſitãdũ acceſſit . Sꝫ cũ eũ i
exiliũ relegatũ audiſſet:& rediret i ciuitatẽ
cãpanie que dr̃ uerulana defũcta ẽ:cui⁹ cor
pus i ſpecu ſepultũ dudũ latuit:ſed reuelã
te filio ſuo iacobo ꝓceſſu tp̃is ide leuatũ eſt
miro fragrãs odore & miraculis fulgẽs:atq;

in ipa ciuitate digno honore ɔditū ē. Hoꝝ ꝑ dictoꝝ. 4. ſcoꝝ ideo hic acta ponūt: qa dies certos nō habētes optime reſurrectionis feſto applicant: eo ꝙ ſepulture & reſurrectionis dn̄ice ɔſortes permaxie fuerunt atq; participes.

¶ De ſcō ioāne anachorita ɔfeſſore. VI.

IOānes anachorita: ut ait ſigibertus & i uitis patꝝ habet: āno primo ipatoris theodoſii ſenioris ſā ctitate & ſpiritu ꝓphetie in egypto claruit: habuitq; cellā i eremo thebaidis i rupe aſcēſus grauiſſimi & pene inacceſſibilis i qua iclusus. 70. annis permāſit. Qui nūq̄ mulieri & uix rariſſimis uiris ſe loqui ꝑmittebat. Nullū tn̄ ad ſe intrare unq̄ uoluit ſed per feneſtrā ſolūmodo loquebat. Hic theodoſio ipatori p lr̄as de eugenio tyrāno triumphū ꝑdixit: eidēq; pricipi ſuum obitū ſatis longe ſpū ꝓphetico prenunciauit. Cuidā etiaʒ romanoꝝ duci de gēte ethiopū que thebaidē ciuitatem iuaſerat: certa die uictoriā ꝓphetauit: & ut predixerat per oīa euenit. ¶ Cū quidā tribunus euʒ rogaret ut ɔiugē ſuam ad ſe uidendū ex deuotiōe uenire ꝑmitteret: oīno denegauit. promiſit tn̄ eidē ꝙ ipa nocte illā uiſitaret. Dormiētibuſq; ipa nocte ambob⁹ ɔiugib⁹ per uiſum appuit: & mulierem in dn̄o cōfortauit. Que euigilans: & que uiderat uiro referens uultū & geſt⁹ ac habitū uiri ſci ꝑut erāt expoſuit acſi ipʒ corpalr̄ uidiſſʒ. ¶ Prepoſito ēt cuidā militū q ad ſe d̄ lōge uēerat: & uxorē ꝑgnātē r̄liqrat: nūciauit ɔiugē maſculū pepiſſe: & uix ꝑiclitatā in ꝑtu tādē nutu dei euaſiſſe: monēs ut domū rediret & filiū. vii. dieꝝ natum inueniret: quē & ioānem uocari mandauit. Qui regreſſus oīa ut ſibi predixerat contigiſſe reppit: & ioānem pueꝝ nominauit. Sex monachos cū uno diacono ad ſe uenietes: quis eoꝝ eſſet cleric⁹ iterrogauit. Quibus reſpondētib⁹ neminē: diaconū aliis iuniorē per ſpiritum cognouit: & quis eſſet oſtēdit: & de mēdacio illos redarguēs bene edificatos remiſit. Occulta etiā cordiū pluribus: & peccata que cōmiſerāt reuelabat. Sicq; multos ad penitentiam inducebat. Per triduum āte obitū ſuum neminē ad ſe ingredi ꝑmiſit: ut ſic deo liberius uacare poſſet. Et poſitis genibus in oratione ſpiritū emiſit vi. cal. aprilis.

¶ De ſcō ioanne obediēte ɔfeſſore. VII.

IOānes monachus ab adoleſcentia ſua cuidam ſeniori tāta humilitate deſeruiuit: ut ipi quoq; ſeni ſtuporē inferret. Die quadam iuſſus ab eo ut ſaxū immane uolueret qd turba hominum magna uix uoluere poſſet nunc applicata ceruice nunc pectore toto nixu uoluerē conabat. Adeo ut ſudore mēbrorum totū īfunderet ueſtimentum: ea uidelicet fide ac obediētia qua putabat ſenē nil poſſe ſine ratione uel incaſſum ꝑcipere: mirabilis eni humilitatis & ſolicite obediētie uir fuit. Ideoq; cognomē ex obedientia ſortitus ē. Abbas ſuus aliqn̄ ut eū ꝓbaret lignū aridum pro foco patum: iā prope putridum uetuſtate defixit in terrā: iuſſitq; iuueni aqua quotidie bis rigare donec uireſceret: qd mādatū ille uti poſſibile ſumēs aquā bis in die quaſi duobus miliaribus efferens lignum irrigabat ita ut nulla occupatione uel neceſſitate aut feſtiuitate aut hyemis aſperitate intermitteret aut retardaret preceꝑtū. Sicq; anno integro continuauit: donec abbate iubente lignoq; īpulſo ruente irrigare ceſſauit. Alias etiam ut ueniētes ad ſe exēplo edificaret preſentib⁹ quibuſdā mōachis iuſſit ioāni ut lenticulā olei que ſola in eremo uel ſibi uel aduenientium uſib⁹ neceſſaria erat deorſum abiiceret p feneſtram: qd ille nil precogitās de inepto ꝑcepto uel neceſſitate aut olei penuria mox adimplere curauit. Hec caſſianus & ex uitis patrū.

¶ De ſcō gunterano rege & ɔfeſſore. VIII.

GVnteran⁹ rex francoꝝ tpe mauritii ipatoris miraculis & ſanctitate refulſit. Qui ita ſe ſpiritualibus actionibus mancipauit: ut relictis ſeculi pōpis theſauros ſuos eccleſiis & pauperibus errogaret. De hoc paulus in hiſtoria lōgobardoꝝ refert: ꝙ dū uenatū iuiſſet in ſiluā hac illac cūctis diſcurrētib⁹ ipe in genib⁹ fideliſſimi ſocii grauiter ſoporat⁹ obdormiuit. De cui⁹ apto or̄ puū r̄ptile egreſſū dū tenuē riuulū ibidē poſitū trāſire ſatageret: ille i cui⁹ gremio rex qeſcebat ſpathā euagiatā ſup riuulū poſuit p quā aīal trāſiēs mōtis foramē itrauit. Atq; p⁹ morulā egreſſus in os regis dormiētis ſocio ſtupēte rurſus itroiuit. Expgefact⁹ rex dixit ſe uidiſſe i ſōnis ꝙ fluuiuʒ ꝑ pōtē ferreū ptrāſibat & ſpelūcā mōtis igrediēs auri pōdus maximū iuenerat. Rettulit ſoci⁹ que ipo dormiēte ɔtigerant: & effoſſo loco quē ſ̄pēs itrauerat repti ſūt iſiniti theſauri ibidē duduʒ abſconditi. De quo auro rex fecit ciboriū maxiuʒ ſup ſepulchrū dn̄i deferēdū gēmis ornatū. Quod cū illuc d̄ferri nō poſſet poſitū ē ſupra corp⁹ ſci marcelli martyris i cītate cabilonen̄ paſſi & ſepl̄ti: cui⁹ feſtū agit̄ pridie non̄ ſeptēbris. Quod uſq; hodie ibi manet. Reliquum uero ipius theſauri ſcūs rex pauperibus diſpēſauit: & i ciuitate cabilon̄ que tunc regni ſedes erat in dn̄o quieuit. v. cal. aprilis ubi & tumulatus miraculis claret.

¶ De ſcis priſco malco & alexādro mr̄i. IX.

PRiſcus malcꝰ & alexander mrẽs apud ceſareã paleſtine paſſi ſunt ſub pſecutiõe ualeriani: q̃ diuo fidei calore ſuccẽſi ultro iudicẽ adeuntes: cur tantũ in ſanguinẽ chriſtianoꝝ deſeuiret obiurgant. Quos ille ꝯtinuo p̱ xp̃i nomine tentos beſtiis tradidit deuorandos.quinto calen.aprilis.

¶De ſanctis armogaſte archimino & ſatyro martyribus. X

ARmogaſtes archimimus & ſatyrus martyres apud aphricã tp̃e uandalice pſecutionis ſub gerſerico rege arriano cũ eſſent xp̃ianiſſimi & prauitatẽ arrianoꝝ libertate catholica frequenter arguerent martyrium paſſi ſunt. ¶Ex quibꝰ archiminꝰ ductus ẽ ad decollandũ:mãdãte rege:ut ſi expaueſceret gladiũ decollaret̃:ſinautẽ dimitteret̃. Sed q̄a ꝯſtans ſtetit:& in nullo territꝰ fuit:dimiſſus ꝯfeſſor rdiit ſolo aĩo martyriũ patiẽdo. ¶Satyrꝰ aũt cũ eẽt p̱curator domꝰ hunerici edictũ ꝯtra eum p̱ponit̃:ut ſi ꝯſentire nollet:rebus oĩbus ſpoliaret̃:filii in ſeruitutẽ traderent̃: uxor quoq; eius in ꝯiugẽ camelario daret̃: datis induciis uxori ad ſe ducendũ uiꝝ.Que cũ diebus plurimis ip̃m blanditiis & lachrymis auertere nõ ualeret que cõtra eum decreta fuerant exequuntur. ¶Armogaſtes uero poſtq̃ diu tortus: & in equuleo uno pede ſuſpenſus dudum toleraſſet:ad ꝯfuſionem ſuam a theoderico principe in bizagonã p̱uinciã p̱pe carthaginẽ relegat̃:ut paſtor eſſet uaccaꝝ:ubi in ꝯfeſſiõe xp̃i pſeuerãs migrauit ad dñ3.Quẽ dũ q̄dã felix xp̃ianus iuxta ilicẽ ſepelire uellet:p̱ut ei ſcũs p uiſionem mãdauerat:effoſſa humo ſepulchꝝ repperit pcioſum: in quo ip̃m ſepeliuit.Hoꝝ paſſio recolit̃.4.calẽ. aprilis.

¶De ſcõ euſtaſio abbate. XI

EVſtaſius abbas monaſterii limatieñ diſcipulus fuit ſcĩ colũbani abbatis.Hic ſexcentoꝝ pater ferme extitit monachoru3 & uita & ſanctitate ꝯſpicuus: etiã miraculis claruit:& in eodem cenobio.4.calẽ.aprilis feliciter obdormiuit.

¶De ſcõ ſecundo martyre. XII

SEcundꝰ miles & martyr in ciuitate aſteñ paſſus eſt tp̃e hadriani impatoris ſub pfecto ſapritio Qui a btõ calocero q̄ ab eodem pfecto in ipſa urbe in carcere detinebat̃ fidẽ xp̃i edoctꝰ eſt.Cũ aũt ſcũs martianꝰ in terdoneñ ciuitate teneret̃ i cuſtodia Sapritius illuc p̱ficiſci uoluit: ut eũ faceret imolare.Cũ quo ſecundꝰ q̄ſi cã ſolatii profectus eſt:martianũ uidere deſiderans.Et cu3 extra ciuitatẽ aſteñ equitarẽt: colũba ſuper caput ſecundi aduolans inſedit:& cũ ad flumen tanaꝝ ueniſſent:uidit ſecũdus angelum ſup aquam ambulantẽ:& ip̃m in fide ꝯfortãtem. Sapritius uero uoces deoꝝ cũ ſecundo loquentiũ eſſe putabat. Et cũ peruiſſent ad flumen burbiã:angelus ſimiliter ſibi apparuit:& ip̃m ut in xp̃m crederet ſine ulla heſitatione ꝯfortauit..Sed dum terdonã appropinquarent:martianus angelo duce de carcere exiuit:& ſcd̃o obuiabit: & ut ad palmã obtinendã pgeret inuitauit. Sapritius uero uocẽ audiens:& nullũ adeſſe uidens ſtupefactus ſe ſõniare putabat.¶Poſt hec ſecũdus mediolanũ iuit: ad quẽ angelus fauſtinũ & iouitã de carcere eduxit: a quibꝰ nube quadam aquã pbente baptiſma ſuſcepit.Et ecce colũba de celo uenit:& corpus dñi deferens fauſtino & iouite dedit:qui ſecundũ cõicauerunt:& reſiduũ euchariſte eidẽ ut martiano deferret tribuerũt. Rediens autem ſecundꝰ cum iam nox eſſet:& ad ripam padi ueniſſet angelus frenũ equi eius accipiens ſup aquã illum tranſuexit:& uſq; ad terdonam perduxit: atq; ad martianũ in carcerem itromiſit. Qui corpꝰ dñi ei obtulit: & ad domũ ſuam angelico ductu rediuit.¶Poſtq̃ aũt martianus a ſapritio martyrizatus eſt: & ſecundus ip̃m ſepeliuit:ut ſupra dictum eſt in legẽda martiani pridie noñ martii. Sapritiꝰ hoc audiẽs ſecũdũ teneri fecit:&xp̃m ꝯfitẽtẽ i equuleo ſuſpenſũ tãdiu torqueri mãdauit:donec eiꝰ brachia a ſuis ꝯpagibꝰ ſoluerent̃.Sed cũ fuiſſet ſanitati a dño reſtitutꝰ in carcerẽ illũ recluſit:ubi dũ eẽt angelus dñi ſibi appuit: & ſecundũ clauſo carcere eduxit: & uſq; ad aſteñ ciuitatẽ deductum ad carcerẽ ubi erat calocerꝰ intromiſit: qbꝰ ſaluator appuit: & eos benedicẽs ꝯfortauit. Cũ aũt mane ſapritiꝰ ad carcerem p̱ ſecũdo miſiſſet: & carcere clauſo & ſignato ip̃m mĩme reppiſſet: indignatꝰ uenit ad urbẽ aſteñ:ut uel caloceꝝ puniret. Et cũ i eodẽ carcere ſecũdũ &caloceꝝ iueniſſet:caloceꝝ q̄dẽ albiganũ miſit:& ibidẽ illũ decollari mãdauit:ut dictũ ẽ ſupra i paſſiõe caloceri.14.calẽ.apri. Secũdũ uero aliq̄bꝰ diebꝰ i carcere detẽtũ educi fecit:& i ꝯfeſſiõe uere fidei ipſo imobiliter pſiſtẽte picẽ cũ reſina liq̄ri mãdauit:& ſup caput eius infundi:ac i os ipſiꝰ iactari.Quod cũ uiriliter toleraſſet:& iubilãdo deo pſalleret:ip̃m extra ciuitatẽ ductũ d̃collari mãdauit.Cuiꝰ corpꝰ angeli mox tulerũt:& ip̃m cũ laudibꝰ ſepulture tradiderunt.3.calẽ.aprilis.

¶De ſcõ mamertino abbate. XIII

MAmertinus abbas priꝰ paganus cũ idola q̄dã uice coleret:unum oculũ pdidit & uniꝰ manꝰ ariditatẽ icurrit.Qui dũ deos ſe offẽdiſſe putaret:& ad tẽplũ ad ido/

la coléda pgeret:obuiauit cuidã xpiano nomie ſauino.Qui cũ ab eo cãmſue iſirmitatis didiciſſet:eidẽ xp̄ʒ p̄dicare cepit:& ne demones quos deos putabat ápliꝰ coleret admonuit:ꝯſulés ut ad ſcũm germanũ antiſiodoreñ ep̄m pgeret cuiꝰ ꝯſilio fretꝰ ſanitaté recipet.❡Mamertinꝰ ergo iter arripiés uenit ad ſepulchrũ ſci amatoris ep̄i & plurium ſãctoꝝ. Et ꝓpter pluuiá nocte ſup tumbã ſci cócordii ſe collocauit.Cũq; obdormiſſet apparuit ei uiſio mirabilis. Videbat eniʒ uiꝝ ad cellá eiꝰ ueniété & ſcũm ꝯcordiũ uocáté ut uéiret ad feſtũ qđ ſci pegrinꝰ & amator cũ aliis ep̄is faciebát. Cui de tumulo ſcũs rñdebat:ꝙ tũc uéire nó poterat: qa hoſpité ſuũ cuſtodiebat: ne a ſ̄pétibꝰ ibidé exñtibꝰocci dereť.Tũc ille recedés: poſt iteruallũ redibat & iteꝝꝯcordiũ aduocabat:Scũs uero de tumulo ſ̄gés mamertinũ p manũ apphéſuʒ ſecũ ducebat.Qué ſcũs amator:qs eét iter rogabat.Et ꝯcordiꝰhoſpité ſuũ eé rñdebat. Cũq; amator ip̄m tãq̄ pollutũ expelleret:& ille corã eoꝓſtratꝰ gr̄am ipetraret:iubet ut ad ſcũm germanũ pgat & qcqd ille ſibi iuſſit adipleat.Euigilás igiť ad ſanctũ germanũ uenit:& ſibi uiſa narrás uéiam cũ baptiſmate poſtulauit: prexerũt ergo ad tumulũ ſci cócordii & remoto lapide plures inuenerũt ſ̄pétes q.x. pedũ lógitudiem excedebát Quos germanꝰ ad talé locũ abire iuſſit ubi nemi nocere poſſét.Sicq; mamertinꝰbaptizatus é & ꝯfeſti ſanatꝰ.Factuſq; eſt móachꝰ & deide abbas móaſterii ſci germani:ubi ſcũs alodiꝰ abbas fuit. Quadã uice monachi eiꝰ urſe laqueũ tetenderũt:qa ouibꝰ iſidiabať: qué nocte irrués capta detinebať.Quod abbas p̄ſciés de lecto ſ̄rexit:& urſe compatiés ip̄am exoluit:& ne ápliꝰ ad oues redire p̄ſumeret ipauit.Beſtiaq; deide p̄ris mádata ad iplere curauit:latrones qdã cũ eũ expoliaſſent ſolũ ei palliolũ dimiſ̄unt:q nũmũ i palliolo ligatũ iueniés latrones reuocat:ut etiã denariũ illũ ſibi forte neceſſarium accipiãt. Qui reuerſi palliũ cũ déario abſtulerũt: & nudũ penitꝰ dimiſ̄unt. Feſtinátéſq; ad ſuas latebras fugere tota nocte uagãtes mane diuinitꝰ ad cellá eiꝰ inuéti ſũt. Quos ille benigne ſuſcipiés ad pniaʒ adduxit:& ſibi ab eis ablata recepit.Cũ át ad móaſteriũ de fontaneto uéiſſet ad iſtátiá fr̄m die dñico palmaꝝ miſſaʒ eis ſoléniter celebrauit. Et eodé ſero egrotare icipiés die paſceue ſp̄m xp̄o emiſit: uidelʒ.iii.cal.apri.Cuiꝰ corpꝰdũ átiſiodoꝝ ſepeliẽdũ portareť ueniétes ad q̄dã uillam nullo mó illđ ide moueř potuerť donec qdã carceratus fractis uinculis liber exiliit & ad corpus ueniens illud cum aliis uſq; ad urbem deportauit: ubi i eccleſia ſancti germani ſepultus eſt.

❡De ſcó quirino martyre.

Quirinꝰ tribunꝰmť paſſus é rome pſecutióe traiani ſub aureliano cóite utriuſq; militie.Qui tribunus cũ beatum hermeté urbis p̄fectũ i domo icuſtodia detineret beatũ quoq; alexãdrũ papã alibi i artiſſimo carcere uiculis mácipatum héret:& cũ qrío dudũ de fide ñra colloqum hũiſſet: Alexander nocturno ſilétio a quodá puero q facu lam ferebat ardété e carcere p feneſtrá educiť:& ad domum qrini deductus i cuſtodiá hermetis itromittiť.Quod qrinꝰ cernés credere cepit:& alexádro ꝓmiſit ut ſi filiá eius balbiná habenté i collo ſtruma liberaŕ poſſet:ip̄e una ſecũ fidé xp̄i ſuſcipet. Alexáder uero filie ſue ſanĩtaté ſpopõdit eiq; mádauit ut puellá ad ſe i carceré ſuum dferret.Abeũteq; qrino alexáder ad carceré ſuum a puero reductꝰ é clauſis ianuis cuſtodie utriuſq; tam alexádri uidelicet q̄ hermetis.Cũ auté qrinꝰ filiá ſuá alexádro ad carceré ſuum adduxiſſet & obſeratis iãuis ip̄m ibidé repiſſet magis obſtupuit.Cuiꝰ boiá exolués filie ſue ipoſuit moxq; puella ſanitatem recepit: ſicq; qrinꝰ & filia eiꝰ balbina cum oĩbꝰ qui in cuſtodia eius tenebanť fidé ſuſcepunt ab alexádro papa baptizati ut in eiꝰ narrabiť paſſióe.v.noñ maii. Quod audiens aurelianꝰ q locũ ip̄atoris abſétis i urbe tenebat qrinũ detineri mádauit.Cui xp̄m ꝯfitéti linguá fecit abſcidi & i equuleo leuari. Qui cum nihilominꝰloqués i iiurias ꝓrũpet iudicis p̄ciſis ſibi mãibꝰac pedibꝰdecollari eũdé mádauit: & corpus canibus iactari:qđ tñ occulte chriſtiani rapientes uia apia ſepelierť.iii. cal.aprilis.

❡De ſcó regulo epiſcopo.XV.

Regulꝰ ep̄s natióe grecꝰ ioánis euãgl'e apđ epheſũ diſcipl's fuit. Quo i pathmos iſulá relegato athenas ueinés dióyſio adheſit cũ quo romã prexit:& una ſecũ & cũ ſcis ruſtico & eleutherio a btó papa clemẽte ad gallias p̄dicatióis gr̄a deſtiať:q primũ arelatum ꝯuenit:ubi a ſcó dionyſio xp̄i noíe inuocato idolum martis deſtruitur & multis conuerſis templũ illud in honorem apoſtoloꝝ petri & pauli conſecratur:miſſis ergo ſociis ſuis ad diuerſas urbes ip̄e dionyſius ſcó regulo arelateñ ciuitati ordinato epiſcopo piſiꝰ acceſſit: ubi cum ruſtico & eleutherio martyrii palmam ſuſcepit.Eodem auté die quo paſſi ſunt dum miſſam regulus in arelato celebraret & nomina iſtorum martyꝝ iaduertéter i canone cũ aliis ſanctis recitaſſet miratus qd dixerat uidit i altari.ʒ.colũbas ip̄oꝝ martyꝝ nomina conſcripta i roſtris hẽtes. Qua uiſióe cognoſcens ſcós p martyriũ mi

graſſe cõmiſſo populo cuidā felici ep̃o piſi⁹ acceſſit:& a xp̄iana matrona oli dionyſii diſcipula catulla noīe hoſpitiō ſuſcept⁹:mr̃es xp̄i eadē die q̄ uiſionē uiderat paſſos fuiſſe ꝯpuit: & ſup eoꝝ corpa baſilicā edificauit. Inde ſiluanectenſē ciuitatē ire diſponēs ī uilla lauria idolū mercurii baculo ꝯminuens: populū ꝯuertit:& baſilicā dei genitricis ibidē ꝯſtruxit. ¶Poſt hec ī ciuitate ſiluanectē-ſiū a filio cilicie ꝯſaguinee catulle p̄dcē a demone obſeſſo īmundū ſpiritū ī ſp̄e ueſptilionis eiecit:q cū aſinū ſcī intrare uellet:aſinus miraculoſe pede crucē ī terra ſignauit:& demō euanuit. In ītroitu etiā ipſi⁹urbis hoſtia carceris leui baculi ictu feriens reſerauit:& xp̄ianos detētos abſoluit. Quē dū p̄fect⁹que reret puniēdū:a ſcō dionyſio & ſociis noctu in ſõnis morte ſibi cõminata territ̄:& ne regulo noceat admonet̄. Qui cum mane ꝓ eo mitteret:ut doctrinā ſalutis ſuſcipet:audiēs ꝙ regulo ingrediēte tēplū oīa idola corruiſſent:& ꝙ ex hoc ip̄m põtifex occidere uellet ep̄m qdē ab eoꝝ furore defendit: & fide pcepta tēplū illud in honore btē uirgis dedicandū obtinuit:oēmq; populū baptizari fecit. ¶Poſt hec cū die q̄dā ſāct⁹ in uilla ruliaco p̄dicaret:multitudīs ranaꝝ garulitate ꝑpeditus:ranis illis uni excepte ꝑpetuū ſilētiū impoſuit:quod uſq; in p̄n̄tī ī ipſo loco miraculoſe permāſit. Quieuit in pace āno.lx.etatiſ ſue.3.cal.aprilis. ſepultus in urbe arelaten̄. in eccleſia apoſtoloꝝ quā ibidem ꝯſecrauit.

¶De ſcō amos ꝓpheta. XVI

Mos ꝓpheta non fuit pr̄ iſaie: ut plures putāt. Nā iſaias nobili genere nobili ꝑente exort⁹ ē:hic āt paſtor & ruſtic⁹ fuit: aliiſq; lr̄is q̄ ille apud hebreos ſcribit̄:ut hiero⁹tradit que lr̄aꝝ differētia apud latios nõ hēt̄. Fuit aūt cognatio hui⁹ ex oppido thecua: qđ ſex milib⁹a betheleē diſtat:curāq; gerēs pecoꝝ in latitudine cāpoꝝ q ꝓximi ſūt oppido thecue:in qbus humi arido atq; harenoſo nihil oīno frugū gignit̄:ſed uberrimis paſcuis abundāt:& iō cūcta ſūt paſtorib⁹plena:&ſterilitas terre ꝯpenſat̄ pecoꝝ multitudine. Ex numero iſto paſtoꝝfuit amos ipit⁹ ſmõe ſed plen⁹ſcīa. Prophetauit aūt iiſdē tpib⁹ qbus ioel:naū:ionas:oſee:iſaias:ſed aliquātulum exorſus ē ꝓphetare an̄ iſaiā:uidelicet tpib⁹ hieroboā filii ioas regis iſrael & amaſie regis iuda. Miſſuſq; ē ut ꝯtra gentes illas que ei⁹lectiōe ꝯphendunt̄ irā dei uenturā denūciaret:& maxīe ꝯtra.x.trib⁹iſrael:ut euerſionē dom⁹hieroboā &calamitatē populi p̄diceret. Quod cum ſignificaſſet amaſias ſacerdos bethel hieroboā regi ex mādato ipſi⁹ ꝓhibuit amos ne ultra ī r̄gno.x.tribuū ꝓpheraret. Cū āt amos ceſſare nollet:dicens ſe nõ eſſe ꝓphetā ſed paſtorē miſſū a dño:frequenter illū amaſias plagis afflixit. Tādē fili⁹ ei⁹ ozias frequēter eū īcrepās:uecte p tempora tráſfixit:& ſemiuiu⁹ī terrā ſuā deduct⁹ poſt dies aliquot dolore uulneris expirauit pridie cal.aprilis. Sepult⁹eſt cū pr̄ib⁹ſuis. Hec hiero⁹& ioſeph⁹. hic ꝓpheta ex nūero.12.ꝓphetaꝝ ē q ī ſcõꝝ patꝝ catalogo eccl.49.c. ꝯſcribūt̄.

¶De ſcō amos abbate. XVII

Mos abbas ī deſto ſcythi pr̄ fuit q̄ſi.1500. mōachoꝝ cēobii qđ dicebat̄ tebarnēſe:q erāt īgētis abſtinētie uiri h̄ntes uſui indui collobiis q̄ſi ſaccis lineis & pelle cõfecta a collo p⁹ tergū & lat⁹deſcendente ꝯtegi:cucullis etiā caput opiri maxīe cū ad ſumendū cibū ueniebat̄:eiſq; facieꝫ uelare:ne ali⁹aliū ꝑti⁹ eſcā ſumentē dep̄hēderet:h̄ntes ſūmū ſilentiū:ita ut nec putaret̄ eē in illo loco qſq̄ hoium ubi ſedebat̄ ad mēſas. Et ois eoꝝ ꝯgregatio ſic erat poſita in multitudine acſi eorum quiſq; fuiſſet in ſolitudine dum ita lateret uniuſcuiuſq; abſtinentia : ut ab alio cognoſci nõ poſſet. Sedebāt ad menſas ꝯtinētes magis q̄ cibos ſumētes:ut nec deluiſſe mēſis nec uentri ſatiſfeciſſe uiderent̄: qa maior uirt⁹ ē his abſtinere que ī oculis h̄nt̄ & manib⁹. ¶Poſt gubernatā uero & r̄gulatā ꝯgregationeꝫ ad deſtū nitrie acceſſit: ubi dū eſſet: rogauit duos ad ſe ueniētes:ut ſibi doliū a ciuitate deferrēt neceſſariū ad aquā colligendā. Illiq; ꝓmiſert. Recedentes āt alteꝝ eoꝝ penituit:& deferre recuſauit:eo ꝙ ꝑ deuexa & p̄rupta mōtiū nollet camelū lõgo itinere uexare:& ꝑiculo exponere. Alter uero nõ h̄ns camelū cū deuotiōe portauit aſino:qđ ita leuiter aſin⁹tulit:acſi nullo põder̄ onerat⁹ incedens. Qui dum ad cellā deuenit amos illū gratāter excepit:eiq; camelum comitis ſui mortuuꝫ eſſe nunciauit:eo ꝙ ꝓmiſſum attendere noluit. Illeq; reuerſus ita euenıſſe ꝯperuit. Quieuit in dño uir dei pridie calen.aprilis. hec in uitis patrum.

¶De ſcō amonio abb. XVIII

Moni⁹abbas ī deſto interiori nitrie plen⁹charitate habitauit cuꝫ duob⁹:q ſibi carne & ſpū fr̄es erāt. Quoꝝ alter euſebi⁹ ⁊ alter eutim⁹uocabat̄ : tertium quoq; germanum dioſcoꝝ noīe habuit:qui ep̄s fuit. hic āt fr̄es ſuos p̄dcōs & alios monachos acſi nutrix filios ꝯfouebat:qui & mōaſterium muro uallatum ꝯſtruxerat in quo & puteum foderat oībuſq; neceſſariis inſtruxerat. Et dū qdā fr̄ ſaluari uolēs ad eū ueniſſet querens cellulā uacātē ī q̄ hitare poſſet: īpoſuit ei ut ſe ī ſuo cenobio expectaret: donec ad reqrēdū accederet. Abiēſq; ꝓcul ab eo loco ſibi cellulā puiſſimam fecit:ī qua hitare cepit:& fratri q

aduenerat mōaſteriū cū oib⁹que ī eo fuerāt reliqt. Sed ſi plures fuiſſent q ad eū ueiſſent ſaluari cupiētes: uir ſcūs oib⁹ frib⁹ ꝯgregatis & cū alacritate eū iuuātibus locellū una die ꝯſtruebat. Et dū aduene q uenerāt ad eccleſiā uel ad refectionē iuitati eēnt unuſq̄ſq; de frib⁹ amonii de ſuis cellulis neceſſaria ꝓferebāt: & nouas cellulas ꝯſtruebāt: ita ut nihil utēſiliū que reqrūt deeſſet: nec tn̄ cuiuſquā collatio nota foret. Regreſſi ergo hi qbus cellule fuerāt ꝑparate: eas itrogreſſi oīa iueniebāt que ad uſuꝫ neceſſaria erāt. Et hec ipa amoni⁹ ſepi⁹ ſūma charitate iterauit. hec i uitis patꝝ.

¶De ſcā balbīa uirgie. XIX.

Balbina uirgo fuit filia quirini tribuni mr̄is d quo ſupra dictū ē. ꝫ cal. aprilis. Que ut ibidē dictum hētur cū eſſet ſtrumoſa a ſcō alexandro papa liberata ē. Nā cū pater ei⁹ boiā de collo alexādri tuliſſet & pgeret ut filie collo iponeret ꝓut ſibi ſcūs papa mādauerat apparuit puer faculā deferēs & puelle aſiſtēs: q eā i amorē xp̄i & uirginitatis pſeuerātiā ꝯfortauit eiq; ſpōſum celeſtē ꝓmiſit. Mox autē ut boia circa collū uirgis cīgitur: puella a ſtruma liberat̄: & ab alexādro papa baptizat̄. Que i uirginitatis ꝓpoſito uſq; ad uite finē pmāſit. Et cū ex deuotiōe boiā alexādri pape oſcularet̄ admonita ab ipo catenā beati petri apl̄i reqſiuit & obtinuit: & moriēs ſcē theodore ſorori hermetis pfecti & mr̄is ꝯmēdauit. Sepultaq; eſt uia apia i cēiterio ptextati iuxta patrē ſuū pdie cal. apri.

¶De. ſ. theodora uirg. & mr̄. XX

Theodora uirgo & mr̄ ſub aureliano ipatore rome paſſa eſt: hec fuit ſoror hermetis mr̄is & pfci urbis que a ſcō alexādro papa i fide docta & baptizata ē. Cū aūt beat⁹ hermes ab aureliano paſſus fuiſſet: & ipſum ſoror theodora ſepeliſſet ab eodē ipatore & ipa dudū i uinculis detēta: tādē capitis obtrūcatiōe paſſa mr̄ium ſepulta ē iuxta frēm ſuū uia ſalaria ñ lōge ab urbe rōa cal april̄.

¶De ſcō ualerico abbate. XXI.

Valericus abbas aluernia nat⁹ cū patris oues adhuc puer paſceret ſcholas puerorꝝ frequentans: occulte litteras didicit. Deinde relicto ſeculo ſecutus ē auūculū abbatē mōaſterii auturieñ: ubi ſatis renitente patre mōach⁹ effect⁹ ē. Et p⁹ alicui⁹ tpis lapſum artiori uite & ꝓfeſſioni ſe tradēs a ſcō macario abbate in monaſterio antiſiodoreñ citatis recept⁹ ē: ubi dudū manēs adhuc ad pfectiora itēdens quēdā nobilē nomie bobium ꝯuertit: & cū ipo monacho ſcō luxouiū iuit. Ibiq; ābo diſcipuli ſci ſūt colūbani abbatis. ¶ Poſt hec ualeric⁹ de ſui abbatis licentia cū alio fr̄e ad pdicādū gētib⁹ acceſſit. Et ueniens neuſtriā remotū ſolitudis locū a rege clotario ipetrauit: ubi cū eodē ꝯſocio i uite ſcītate pmāſit: & multis uirtutū ſignis effulſit. Nā i uico ābianēſiū gualunago reū quēdā dudū patibulo appēſum depoſuit & ſuſcitauit. ¶ Matrona quedā p puerꝝ ſuum panes & duos uini flaſcones uiro dei miſit: ſed puer ptē panū & uinū ex flaſconib⁹ i uia abſcōdit: & reliquū utriuſq; ad ſanctū portauit: quē ille monuit ne de uio aut pane i uia dimiſſis guſtaret: eo ꝙ ſpēs eēt in flaſcōe & uenenū i pane. Cōfuſus puer rediit: & ſpentē i flaſcone uidēs extimuit: & penitētiā egit. ¶Cū tpe hyemis ad domū pſbyteri cum ſociis ad ignē ꝓ ſe calefaciēdo declinaſſet: & pſbyter cū quodā iudice citatis ad focū ſedētes iania & laſciua uerba ꝓferrent: ab eo admoniti ut ſilerēt cū adhuc i deteriora ꝓrūperēt inde diſceſſit. Et ſtatim pſbyter excecatus eſt: & iudicis uirilia marcuerunt. Quieuit in xp̄o cal. aprilis. Sepultus ambianis in monaſterio leucañ.

¶De ſcō hugōe epo ordis cartuſieñ. XXII

Hugo eps gratiopolitan⁹ fundator fuit ordis cartuſieñ. Cui⁹ mater cū ipm geſtaret i utero uidit i ſōnis ſe pare filiū: q a beato petro apoſtolo & aliis mr̄tis ſcis i celū ferebatur. Et pcognoſcēs eū aliqd magni futurꝝ natū puerꝝ & educatū tradidit litteris ibuēdū. Qui ſatis iuuenis monach⁹ effectus cartuſiēſiū ordinē icohauit. Cū eni eēt i ſolitudine cartuſie uidit p ſōniū. vii. ſtellas ſibi ducatū ad habitaculū uſq; pſtātes. Mane āt ſcō ecce. 7. uiri quorꝝ un⁹ fuit magiſter bruno. iiii. alii litterati &. ii. laici ad eū uenerūt uitā ſolitariā exqrētes. Quos ſcūs. vii. ſtellas uiſas eē intelligēs: eiſdē uiſa narrauit: & cū eis i ipo loco mōaſteriū & ordinē icohauit. ¶Deide diſponē te deo ſcūs ē abbas caleſieñ. Deinde eps miſ en⁹ ſiue gratiopolitanus. Fcūs aūt eps qetē mētis deſiderās abſolutionē ab epatu p nūciū deinde p ſeipm ab honorio ſo & inocētio ſo romāis pōtificib⁹. obtinere neqt: eo ꝙ ipm putilē eccleſie cognoſcebāt: multaſq; pſecutiōes a petro leonis eccleſie dei aduerſario ꝓ libertate eccleſie paſſus ē: eo ꝙ inocentio pape cui ille inimicabat̄ ꝯſtāter iſte faueret. Quieuit i pace anno grē. 1132. etatis ſue anno. 80. in ſenectute bona cal. aprilis.

¶De ſcō hugone abbate boneuallis. XXIII

Hugo abbas boneuallis ordis ciſtertieñ floruit tpe federici primi Qui dū iuuenis ordinē eēt ingreſſus: & de redeūdo ad ſeculū grauiter tētaret̄: orōne i eccleſia ſcā beata uirgo ſibi p uiſū appuit: eiq; natiuita

tē: ꝯuerſatiōnē: paſſionē: reſurrectionem: & aſcenſionē xp̄i oñdit. Ex q̄ uiſiōe ꝯfortatꝰ in nimia ſcitate pſeuerauit: quē ſcūs bernardꝰ abbatē boneuallis ꝯſtituit. ¶ Sub hoc nouitiꝰ qdā i ſuo principio tētatꝰ de redeūdo ad ſeculū ꝯfeſſus abbati: & ab eo ꝯfortatus pſtitit. Et p bienniū añ eiꝰ obitū grauē īfirmitatē icurrit: ſed a btō iob ei appente ꝯfortatus die ſequēti expirauit: Ac poſtmodū abbati appuit gr̄as ei agens: ꝙ eiꝰ hortatu i ordie pmāſit: ſeq; i gloria eſſe dixit. ¶ Alii quoq; duo nouitii de receſſu tētabanť: quoꝝ unꝰ q miles pūerſus fuerat: i ſōnis uidit ſe cadentē in puteū tāte pfūditatis: ꝙ tres dies trāſibāt donec ad pfundū pueniret. Quod cū abbati rettuliſſet: expoſuiſſet hūc eē abyſſi puteū i quem caſurꝰ erat: ſi ab ordie diſcederet. Ille uero nihilominꝰ abiit: & poſt triduū ab hoſtibꝰ occiſus fuit. Aliꝰ uero q clericꝰ erat: ab eo monitꝰ pmāſit: eo ꝙ ſibi abbas uitā eternā pmiſit. Cui pridie q̄ moreret: dña nr̄a apparuit: & i craſtinū ei gloriā a ſuo abbate p miſſā obtinēdā incunctāter aſſeruit: q die ſequēti expirauit. ¶ Cū ſepiꝰ diabolū i choro inter frēs uidiſſet: dixit aliquē ex fr̄ibꝰ graui peccō detineri: nec talis uiſio reſtitit: donec unꝰ ex fr̄ibꝰ peccatū qđ ꝯmiſerat ꝯfeſſus fuit ¶ Ioānis eiꝰ miſtri & fr̄is uniꝰ palytici egrotātiū diē & horā trāſitꝰ pdixit: & ut pdixerat ſic euenit. ¶ Famulꝰ cellarii infirmatꝰ peccatū graue uni fratꝝ ꝯfeſſus ab eo monitꝰ ē: ut abbati illud ꝯfiteret: qđ ille ſe factuꝝ pmiſit: ſi abbas tūc abſ̄s añq̄ obiret reuerti ꝯtigeret. Sed añq̄ abbas ueniſſet expirauit. Poſtea uero frater ille abbati i dormitorio apparuit: eiq; peccatū ut pmiſerat ꝯfeſſus fuit addēs ex hoc magnas luere pēas: quē abbas abſoluit. Ac poſtea ꝯfeſſorē ſuū iterrogans de eodē peccato & pmiſſiōe ſibi fcā certificatus extitit. Pro cuiꝰ aīa dū oraſſet: uidit eum poſtmodū cū magna luce de ſua liberatiōe ſibi gr̄as referentē. Poſt multa uero ſcitatis eiꝰ īſignia ſcūs abbas hugo i mōaſterio bōe uallꝰ hūanitatis debitū ſoluit: ibidē ſepultꝰ.

¶ De. ſ. maria egyptiaca. XXIIII

Maria egyptiaca que peccatrix ap plˀlabat i egypto nata pētes āno .12. deſerēs alexandriā fugit: ibiq; i 17. ānis publice ſe libidini ſubiecit: & nulli hominū ſe petēti denegauit: qnimo multos ad luxuriā obſcenis actibꝰ inſeruiēs puocauit. Cū aūt hoies regiōis illiꝰ ad adorādā ſanctā crucē hieroſolymā aſcenderēt: qbuſdā iuuenibꝰ ſociata cū eis nauē aſcēdit: & hieroſolymā nauigauit: & nauigando oībꝰ indifferēter ſe expoſuit: & plurios ſecū ꝯcūbere fecit. Cū uero naute ab ea naulū reqrerent: corpꝰ ſuū eis p naulo pſtituit. ¶ Et cū hieruſalē aduenſſet: & p adorāda cruce uſq; ad fores eccleſie cū aliis acceſſiſſet: ſubito & inuiſibiliter repulſā patiebat: & itrare nullatenꝰ pmittebat. Ceteris quoq; cūctis itrantibꝰ ipſa tertio ad limē pueniēs repulſa eſt. Ad ſe igit reuerſa & hoc pp eiꝰ enormia flagitia euenire cognoſcēs: pectꝰ tundere cepit: & lachrymabiliter a cordis itimo peccata ſua defleuit. Et corā imagie dei genitricis pſtrata orare cepit: ut peccatoꝝ ſibi ueniā ipetraret: & ſanctā crucē adorare pmitteret: pmittēs ſe ſeculo abrenūciaturā: & de cetero caſte māſurā. Receptaq; aliq̄ fiducia ſine repulſa eccleſiā itrauit: & crucē dn̄i cū ceteris adorauit. Cui qdā p elemoſyna tres nummos tribuit: de qbꝰ tres panes emit. Audiuit q; uocē ſibi dicētē: ꝙ ſi iordanē trāſiret: ſalua eēt. Iordanē ergo trāſiuit: & i deſtū acceſſit: & .47. ānis ibidē manēs: nec hominē: nec qđcūq; aial uidit. Tres aūt panes quos ſecū tulerat: ad iſtar lapidis idurauerūt: & .17. ānis ei ad cibū ſuffecerunt: ueſtimētis aūt eiꝰ putrefactis nuda remāſit: eſtu piterq; gelu cute ethiopis inſtar denigrata: capilli uero cani effecti cutis nigredinē opiebant. Annis āt .17. diuerſis tētatiōibꝰ moleſtata: ipſas tādē dei gr̄a oēs deuicit: & deiceps ānis .30. celeſti lumie ſup eā diebꝰ ſingulis radiāte ſine cibo pmāſit. ¶ Eodē tpe abbas zozimas in cenobio ſcōꝝ monachoꝝ iuxta iordanē morabat: q dīna iſpiratiōe cōmotꝰ: eremū illā igreſſus ē: ut aliquē ſeruū dei ibidē latitātē inueniret. Qui cū iter .20. dieꝝ pābulaſſet: uidit quādā nudo nigroq; corpe pābulatē icēdio ſolis exuſtā: canis comiſq; reſpſā: que uidēs eū fugā arripuit: & abbas poſt eā currere cepit. Tūc eū ex noie uocās: cur ſe pſequeret iterrogat: & qa nuda erat palliū ſuū ſibi tradi petiit: ut ſic opta eū alloq poſſit. Qui ſe noiari audiēs ſtupefactꝰ: palliū ei piecit: & i terra pſtratꝰ ut ſe bn̄diceret exorauit: illa uero ad eū bn̄dictiōnē ſpectare dicebat: eo ꝙ pſbr̄ erat. Cū āt nomē & officiū ſuū audiſſet: magis extimuit: & iſtāter ab ea bn̄dictiōnē obtinuit. Cūq; ipſa extēſis manibus oraret: uidit ipſā menſura uniꝰ cubiti a terra in aere eleuatam. Et cogitare cepit: ne forte ſpūs eēt: qui ſe orare ſic fingeret. Cui mox ſcā eiꝰ cogitatiōnē apuit: & qa uere eēt mulier & nō ſpūs affirmauit. Et adiurāte ſene cū eo ſedit: & oēꝫ uite ſue ordinē ut pmiſſū ē enarrauit: rogās ſenē ut ad monaſteriū rdeat: & poſt ānū die dn̄ice cene ad iordanē ueniat: & corpꝰ dn̄i ſecū ferat: pmittēs ꝙ tūc ad ipm locū ueniet: & de manu illiꝰ ſacramēta dn̄ica ſumet. ¶ Rediēs igit abbas ad monaſteriū reuoluto āno die cene dn̄i tulit corpus dn̄icū & uſq; ad iordanē pueniēs ex alia pte fluis mlˀierē ſtātē aſpexit: & cogitās quō ad eū ſine nauicula ptrāſiret: ſubito uidit eā

ſigno crucis edito ſup aquas ad ſe uenientē. Cūq; ſtupens ad pedes ei⁹ ſe ꝓſtrare uellet: illa ꝓhibuit eo ꝙ dn̄i corpus ferret & ſacer dotii dignitate p̄emineret. Sūptoq; ſacro ab baté rogauit ut ſequenti ad ſe āno ad eremū redire uellet. Et ſup aquas iteꝝ iordāis am bulans rediit: & ſolitudinē petiit. Zozimas uero ad ſuū monaſteriū regreſſus dolere ce pit ꝙ eā de nomie ſuo interrogare nō memi nit. Sequenti uero āno ad locū ubi eā prius uiderat uenit: & ibidē eam defunctā reppit. Qui lachrymās eāq; tāgere nō audēs timēs ne forte ſibi diſpliceret: ad caput ei⁹ litteras in terra deſcriptas legit ita ꝯtinentes. Sepeli zozima marie corpuſculum redde terre pul uerem ſuum: & ora pro me ad deū: cuius p̄/ cepto die ſecūdo aprilis reliq hoc ſeculum. Tūc ille pro certo cognouit ꝙ mox ut ſacra mentum dn̄i accepit & ad deſertū rediit ui/ tam finiuit: & ꝙ ſpatiū itineris: dieꝝ. xx. illa una hora ꝑ ambulauit. Cūq; terrā quo fo/ deret nō haberet: leoni ad ſe uenienti māſue tiſſime iuſſit effodere terrā. Qui iuſſa humi/ liter adimpleuit: & ad deſ̄tum ut agn⁹ acceſ ſit. Senex quoq; corpe humato ad monaſte/ riū ſuum glorificās deū uenit. Quieuit i do mino ſcā dei maria peccatrix. 4. nōn aprilis.

¶ De ſcā theodoſia uirgie & mar̄. XXV.

THeodoſia uirgo tpe diocletiani apud ceſaream paleſtine paſſa ē āno etatis ſue. xviii. Que nobili eiuſdē ciuitatis exorta proſapia elegantis pulchritudinis exiſtēs dum ad ſcōs martyres i carcerib⁹ detētos cō fugiſſet: ut eoꝝ ſe oratiōib⁹ ꝯmendaret: ſcā ē ei uox de celo: ꝙ eam xp̄s oleo athlete pun/ geret ad paſſiōes tolerandas. Hec a preſide urbano ꝯprehenſa: dū xp̄m ꝯfiteret̄: nudata ad ſtipitē ꝑ capillos ſuſpendit̄: ſed nube ſu/ perueniente ꝓtegitur. Deinde ferro onuſta i carcerat̄: ſed diuintus a xp̄o dn̄o liberatur. Poſt hec ligato ad collū ei⁹ igenti ſaxo i ma re p̄cipitat̄: ſed ab angelis ſoluta ad litt⁹ re/ ducit̄. Subſequenter leopardis expoīt a q bus oīo itacta cuſtodit̄. Nouiſſime uero ca/ ꝑite ceſa eſt: uiſaq; ē ab aſtantib⁹ colūba au/ ro ſplendidior de ore eius exire & celū aſcē dere. Cui⁹ corp⁹a fidelib⁹ i eadē ciuitate cō ditū ē. 4. nōn aprilis.

¶ De ſcō nicetio epiſcopo. XXVI

NIcetius ep̄s lugdunen̄ fuit. Cui⁹ uita uirtutibus non mediocriter effulſit: & precioſa mors nihi/ lominus miraculis cōmēdatur. Qui & i xp̄o qeuit. 4. nōn apri/ lis i ip̄a urbe tumulatus. Hec i martylogio adonis.

¶ De ſanctis agape & chionia uirginib⁹ & martyribus. XXVII.

AGapes: chionia & hyrenes uirgi nes paſſe ſunt i urbe tpe diocle/ tiani ſub comite ſiſinnio. He fue/ runt ſorores: & ancille ſcē anaſta ſie: ut i eius paſſiōe dictū ē ſupra viii. cal. ianuarii. Que cū xp̄iane eēnt & p̄ſe/ cti mōitis obedire nollēt: i cubiculo eas re/ cluſit ubi coqne utēſilia ſ̄uabant̄. Et cū i ea rū amorē exardeſceret: eo ꝙ pulcherrime eſ ſent: ad eas nocte itrauit ut ſuā libidinē exer ceret. Sʒ i amētiā uerſ⁹ putās ſe tractare uir gies: carbōes patellas caldarias & ſimilia ā/ plexās oſculabat̄. et ex hoc ſatiat⁹ & d̄formiſ ad modū exiēs a ſ̄uis putat̄ i demōium uer/ ſus: & uerberib⁹ afficit̄. Cūq; ipatorē adiſſʒ ut de hoc ꝯquereret̄ ſuſpicātib⁹ cūctis: ꝙ i furiā uerſus eēt: uirgis ꝑcutit̄ facie ꝯſpuit̄ luto & puluere i ip̄m ꝓiectis deteri⁹ fedat̄. Et qa oculi ei⁹ tenebāt̄ ne ſe talē ut erat aſpi ceret: mirabat̄ cur ſic oēs eū uituperaſe tra/ ctarēt: uidebaturq; ſibi ꝙ ip̄e & oēs alii al/ bis iduti eēnt. Cū aūt ſic ſe deformē ab aliis didiciſſet: putās ꝙ puelle magicis ſic eū ar/ tib⁹ ludificaſſēt. Iuſſit eas corā ſe expoliari ut ſaltē nudas aſpiceret: ueſtib⁹ aūt eaꝝ cor porib⁹ adherētib⁹: nullaten⁹ ſpoliari pote/ rūt. Ip̄e uero adeo dormitauit ꝙ a pulſanti bus excitari neqbat. Hec audiēs diocletia/ n⁹ uirgies tradidit ſiſinnio ꝯiti puniendas. Qui prio hyrenē auditā uti magis iuuēculā carcerauit. Agapē uero & chioniā ignib⁹ im miſit. Statiq; uirgies orātes ſpiritū emiſerūt Corpa uero illaꝝ & ueſtimēta ac capilli oī no itacta ab igne māſerūt. Quaꝝ corpa ana ſtaſia eaꝝ ſcd̄m ſeculū dn̄a ſepeliuit. 3. nōn aprilis.

¶ De ſcō euagrio p̄ſby. XXVIII.

EVagriuſ p̄ſbyter duoꝝ macario/ rū diſciplus fuit. Hic a gregorio nazanzeno diaconus ordinat⁹: & cū eo i egyptum deſcēdēs: uiros mōaſticos iſpiciēs relicto ſeculo uitā illoꝝ ē imitat⁹. Qui dū ad ſacerdotiuʒ ꝓmot⁹ eēt: & pulcherrim⁹ corpe i urbe reſi deret a ſenatore ꝑp uxoris zelotypiā nouit ſibi mortē parari: eo ꝙ eidē familiariſſimus eſſet. Sʒ dīna mōit⁹ uiſiōe eremū petēs duo rum macarioꝝ ſucceſſiue diſcipul⁹ fact⁹ ē. De hoc heraclides rettulit ꝙ. xiiii. ānis i ab/ ſtinentia uixit: panis & olei modicū ſumēs. Qui dum de carnis concupiſcentia tentare/ tur: tota nocte in puteo ſtabat tpe hyemali: ut carnes gelu conſtringerētur. Aliquando etiam ſpiritu blaphemie tactus. 40. diebus ſine tecto permanſit. A demonibus etiā plu/ ries uerberatus eſt. ¶ Die quadā tres mali/ gni ſp̄us i ſpecie clericoꝝ eidē aſtiterūt ꝯtra fidē catholicā diſputantes: quorum unus ſe arrianū: ꝑs eunomianū: tertius apollinariū ſe dixit. quos oēs ip̄e dei ſapiētia ſuperauit.

❡Cum eccleſie claues depiſſent:ipſe hoſtii parté illam qua3 claues introibant ſignauit ſtatimq3 fores apuit. Cuidam etiā diſcipulo oia que ſibi p ānos.18.euenerunt: ante illud tépus ſibi futura pdixit. Per annos.16.neq3 carnes:neq3 coctū:neq3 pomum:neq3 quicq̄ uiride comedit:nec balneo uſus fuit. Et cu3 anno.16.ppter ſtomachi paſſioné ſibi neceſſitas eſſet coctū comedendi: panem non tetigit:ſed olera uel lenticulā biennio deguſtauit. Artes quoq3 & fallacias demonū & ſpirituum differentias ſubtiliter nouit. Appropinquās neci:ſed tātū p duos ānos antea ſe a carnali ipugnatione liberatū fuiſſe dixit. Etateq3 longeuus ſub impatore ualéte e ſeculo migrauit.5.nonā.aprilis. Huius diſcipul⁹ palladius fuit. ❡Hic ſcūs diuina & humanā litteratura clar⁹ aduerſus octo principaliu3 uitiorꝝ ſuggeſtiones: quas aut prim⁹ aduertit:aut inter primos didicit octo ex ſacrarū litterarꝝ teſtimoniis libros oppoſuit. Ita ut unaqueq3 ſuggeſtio cōtra ſe habeat teſtimonium:qué librꝝ ex greco in latinum uertiſſe ſe tradit génadi⁹. Scripſit & anachoritis ſimpliciter uiuentib⁹ librꝝ centū ſniarꝝ per capitula digeſtū. Eruditis uero & ſtudioſis qnq̄ginta qué etiā de greco idem génadi⁹ tractu lit in latinū. Supiorem uero iam dudū tranſlatū correxit. Scripſit & cenobitis ſinai mōtis doctrinam uite cōis. Virgini deo ſacrate libellum edidit religioni ſue conueniente ac ſexui. Paucas etiā ſententiolas obſcuras ualde:& ſolis monachorꝝ cordibus cognoſcibiles oſtendit. Quas etiam génadius ex grecis latinas fecit. Scripſit & alios duos libros: ualde perutiles:Quorꝝ unus de actuali uita monachis intitulaẗ. Alter uero cognitionalis. hec génadi⁹ de uiris illuſtrib⁹.

❡De ſcō euagrio epo. XXIX.

EVagrius pſbyter alexandrin⁹ & poſtmodū antiochenus eps uir acris & preſtātis ingenii & diſcipulus athanaſii alexandrini epi fuit. A quo & preſbyter ordinatus eſt. Hic uita3 beati antonii ab eodé athanaſio in greco ſcriptam in latinū conuertit ſermonem. Dum adhuc pſbyter eſſet diuerſorum tractatus beato miſit hieronymo: ut ipſe libro de uiris illuſtribus tradit. Qui ét ſanctitate inſignis antiochie quieſcit.

❡De ſcō iſidoro epo & confeſſore. XXX

ISidor⁹ eps hiſpaleñ:que ciuitas eſt hiſpanie ex eiſdem hiſpaniis oriund⁹ tpe heraclii impatoris ſanctitate claruit & doctrina: ut ait ſigibertus:. Qui multa uolumina eccleſie dei utilia cōdidit:uidelicet Soliloquorꝝ libros duos. Sentētiarꝝ libros quattuor. Synonymorꝝ libros uiginti. Etymologiarꝝ libros uiginti. De officiis libros duos Contra iudeos ad ſororé florentianā libros duos. De ſignificatione noui & ueteris teſtamenti ad oroſiū libros duos. Allegoriarꝝ in quinq3 libros moyſi libros qnq3. In ioſue unum. In librꝝ iudicū unum. In libros regum librum unū. De corpore & ſanguine dñi librum unū. & plura alia. De origine officiorum libros duos. Ité librꝝ differentiarꝝ: Item de uita & obitu ſanctorꝝ qui dñm pceſſerūt. Ité de natura rerꝝ. Item librꝝ artium. Item librum de ſūmo bono. Item extat & liber decretorꝝ apoſtolicorꝝ rōanorꝝ pontificū canonūq3 cōciliorꝝ:que p ſucceſſiones temporū diuerſis locis per orbé a catholicis epis celebrata ſunt:que oia grandi & inſigni uolumine ꝯpinxit. Ex quo ꝯſtat hiuonis ꝑpoſiti beluaceñ & gratiani decreta ut plurimū fuiſſe decerpta:ut dicit uicéti⁹. Quieuit hiſpali uita & doctrina prefulgidus pridie noñ aprilis:ibiq3 iacet humatus.

❡De ſcō ambroſio ꝯfeſſore. XXXI

AMbroſius diacon⁹ martionis primū labe infect⁹ poſtmodū ab origene corrept⁹ xpiane fidei confeſſor euaſit. Et i eruditiōe uerbi dei ſtudiū feruēs adhibuit: atq3 ꝯfeſſiōis dñice gloria inſignis fuit: hui⁹ ſolerti ſtudio & flagrāti īduſtria ui pcū & obſecrationū coactus origenes infinita ferme dictauit uolumia. Notarios népe ſcriptores & ſcriptrices puellas ſcribédi pitia apprime eruditas exhibuit:& ſūptui neceſſaria affati3 miſtrauit. Ipm etiā elegātis igenii fuiſſe: epiſtole ipſi⁹ ad origené date indices ſūt. Obiit añ morté origenis:ut dicit hiero⁹ libro de illuſtrib⁹:& đ hoc euſe⁹.6.eccl̃.hiſtorie méti oné facit. Quieuit āt i dño pridie noñ april.

❡De ſcā hyrene uirgie & marty. XXXII

HYrenes uirgo & mr̃ ſoror ſcāru3 agapis & chionie de qb⁹ ſupius dictū é.5.noñ.aprilis. Poſtq̄ pdicte ſorores ſue a comite ſiſinnio martyrizate fuerūt:cū eēt ceteris iunior die tertio de carcere educitur: i quo recluſa detinebaẗ. Quā comes nudata3 iuſſit ad lupanar duci:ut oib⁹ ꝓſtitueretur. Cū aūt ducereẗ:appuerūt miltris duo angeli duorꝝ militū quos illi cognoſcebāt facies ptédétes:mādātes ſatellitib⁹ ex pte comitis: ut hyrené ad lupanar nō iferrēt: ſ3 eā ad talis mōtis cacumé deducerēt. Quod dū illi pfeciſſent:& hec comes q nihil đ hoc illis mādauerat didiciſſet:irat⁹ iſta magie deputās ad mōté illū aſcédit. Et tota die gyrās ſupciliū & hyrené qdé aſpiciés:ſed ad eā ptingere nō ualés: arcū tetendit & ſagitta directa ipſā i corde pcuſſit. Cui⁹ etiā corp⁹ iuxta ſorores ſuas anaſtaſia ſepeliuit noñ aprilis.

¶ De ſcō ſixto prio papa & mař. XXXIII.

Sixtus papa huius nomis prim⁹ natione romanus ex patre paſto re de regione uia latina:alexan dro prio pape in epiſcopatu ſuc ceſſit:& ſedit annos.x. męſes.4. dies.xxi.Hic conſtituit ut prefatione cōple ta chorus hymnū angelicum decantaret.ſ. ſcūs ſcūs ſcūs dn̄s deus ſabaoth ꝛc.&ꝙ my ſteria ſacra non tangerenť niſi a miniſtris al taris.Cōſtituit etiam ut corporale nō fieret ex ſyrico nec pāno tincto ſed de puriſſimo li no ꝯtexto:quia corp⁹ dn̄icum in ſindone al ba & mūda inuolutum fuit. Et ut mulier ua ſa ſacrata altaris nec pallas auderet cōtinge re.Inſuper conſtituit ut qſqs epoꝝ ad ſedē apoſtolicā uocatus eſſet:rediens ad eccleſiā ſuam niſi cū litteris papalib⁹ nō ſuſciperetur. Qui etiaꝫ ſub hadriano impatore martyrio coronatur foras muros urbis uia que apia nuncupať.viii.idus aprilis. Et ceſſauit epi ſcopatus dies duos. Et ſepultus eſt prope altare beati petri i ſepulchro in quo requie ſcunt linus: cletus: anacletus & euariſtus. Et licet ſit tantoꝝ martyꝝ altare tamē ſoli⁹ ſixti nūcupatur.Hic eni ſeuiente ubiqꝫ perſe cutione xp̄ianis in gallia poſcentibus ut ali quem uirum dirigeret: qui pene iā fidei lu cernam extinctā accenderet: miſit peregīnū epiſcopū romanū plurib⁹ ei aſſociatis: qui multis ibidem cōuerſis martyrio coronat⁹ eſt:ut diceť in ei⁹ paſſione.xvii.cal.iunii.

¶ De ſcō theodoro epō ancyrañ. XXXIIII.

Theodorus ancyran⁹ ep̄s galatie fuit: uir clare ſapiētie & ſanctita tis iſignis.Hic aduerſus neſtoriū redargutiōis & ꝯfutatiōis edidit librum ueritatis catholice prote ctorē:arte dialectica ordinatū:multis utens aſſertionib⁹ anteꝗ ſcripturaꝝ poneret teſti monium.Quieuit aūt in dn̄o.viii.idus apri lis:ut ait gēnadius libro de illuſtribus.

¶ De ſcō theodoro p̄ſbytero & ꝯfeſ. XXXV

Theodorus antiochene eccleſie p̄ ſbyter uir moꝝ honeſtate cōſpi cuus ſcientia clarus:& lingua di ſert⁹:aduerſus apollinariſtas & anomeos.xv. de incarnatione do mini cōpoſuit libros.Claruit quoqꝫ theodo ſii primi imperatoris temporib⁹.Hec gēna dius ubi ſupra.

¶ De ſancto egeſippo cōfeſſor. XXXVI.

Egeſipp⁹ gēte iude⁹: ſed ad chri ſti fidē ꝯuerſus uir ſanctiſſim⁹: ſub hadriano & antonio pricipi bus floruit:uicinuſqꝫ apoſtoloꝝ tēporibus fuit. Qui traditioneꝫ apoſtolice p̄dicationis:& omniū eccleſiaſti coꝝ actuū a paſſione dn̄i uſqꝫ ad ſuam etatē texuit hiſtorias:ut quoꝝ uitam ſectabatur dicendi quoqꝫ exprimeret characterē:mul taqꝫ ad utilitatem credētium hinc inde con gregans.v.libros compoſuit.Iudaicā etiaꝫ hiſtoriam a mathathia ſumens exordiū uſqꝫ ad belli iudaici ſub ueſpeſiano & tito initi fi nē:eleganti ſermōe digeſſit. Aduerſum ido la diſputans quo primo errore creuiſſent hi ſtoriam edidit: ꝯmentarioꝝ librū ꝯpoſuit. Aſſerit ſe ueniſſe ſub aniceto romam:& uſqꝫ ad eleutheriū pſeueraſſe:q dicti aniceti fue rat diaconus:ubi & diem uite clauſit extre mū.vii.idus aprilis.Hec hieronymus libro de illuſtribus.

¶ De ſancto dionyſio epiſcopo corinthio rum. XXXVII.

Dionyſius ep̄s corinthioꝝ tēpori bus marciantoni & lucii aurelii cōmodi ipatoꝝ floruit.Cui⁹eru ditione & gr̄a quaꝫ habuit i uer bo dei: multi fruūť uſqꝫ hodie. Multas eni texuit epiſtolaſ xp̄iane fidei rudi menta ꝯtinentes.Huius eni doctrina non ſo lum ꝓficiebat populis quos regēdos ſuſce perat:ſed etiam procul poſitis:quib⁹p ſuas epiſtolas ſe p̄ntem reddebat.Extāt nēpe ei⁹ ad lacedemones ſcripta. Item ad athenieñ. Item ad nicomedeñ.Item ad cortineñ:& ce teras crete eccleſias.Scribit etiā eccleſie aſ madrine ceteriſqꝫ ponti eccleſiis.Itē ad guo ſiteſ & phinitū eorū epiſcopū.Ad ſotherum etiam romanū epiſcopū direxit epiſtolam. Scripſit & ad chryſophoram ſcām feminam unam.Dormit corithi qeſcens i pace.vi.id⁹ aprilis.Hec hieronymus ubi ſupra.

¶ De ſcō ꝑpetuo epiſcopo. XXXVIII.

Perpetuus ep̄s turoneñ admiran de ſanctitatis uir extitit. Cuius opere templū ſup corp⁹ ſci mar tini epi pfectum eſt:Eiuſqꝫ ſacra membra de loco ubi fuerant pri mitus tumulata ad locū ubi nunc ueneranť ꝯdigne tranſlata ſunt.Hui⁹depoſitionis dies recolitur.vi.idus aprilis: ut in martylogio ſcribitur uſuardi & adonis.

¶ De ſancto procoro diacono & martyre. XXXIX

Procorus diaconus & martyr de vii.primis q ab apoſtolis electi ſunt: ut dicit act.vi. uir fide & miraculis preclariſſimus apud antiochiam paſſus ē:ut dicit hie ronyim⁹ in martylogio. Hic ut ipſemet de ſe ſcripſit nepos fuit ſci ſtephani ꝓtomarty ris & comes ioānis euangeliſte cū ad predi candum miſſus fuiſſet in aſiam:cū quo mul to tēpore manēs factus ē ep̄s nicomedie bi thynie:ubi poſt multoꝝ ꝯuerſionē ab eodē apoſtolo miſſus ē antiochiā ad predicādū:

ubi martyrio coronatus uitam finiuit.5. idꝰ
aprilis:ibiq; in pace quieſcit.

¶De ſcis ſepté uirginibꝰ & martyribꝰ. XL

SEpté uirgines & martyres ſacra
tiſſime apud ſiriniũ ciuitaté mar
tyriũ paſſe ſunt.Que dato ſimul
ꝑcio ſãguis uitã mercate ſũt eter
nã.5.idꝰaprilis:ut ſcribit ado.

¶De ſcõ ezechiele propheta. XLI

EZechiel ꝓpheta tertiꝰ ex q̃ttuor
maioribꝰ q eccleſiaſtici.49. cap
inter ſcõs priſci temporis expſſe
cõmemorat̃ :fuit oriundꝰ de ter
ra ciſore filiꝰ buzi : ſacerdos &
ipſe ſicut hieremias de genere ſacerdotum.
Hic in babyloné ductꝰ eſt cũ ioachim rege
iuda & mardocheo a nabuchodonoſor rege
poſtq̃ daniel & ſocii eius tres pueri iã trãſla
ti fuerant.Habitauitq; ezechiel iuxta fluuiũ
chobar.qui in ãno.30.etatis ſue in qnto an
no tranſmigratiõis ioachim in q̃rto méſe in
quinta die exorſus eſt ꝓphetare ad ꝯcapti
uos.¶Eodé aũt tpe ꝓphetauit quo & hiere
mias:licet hic poſterior:& ille in iudea: hic
in chaldea.Cauſa aũt eiꝰ ꝓphetie fuit hec:le
gerant eni iudei in epiſtola hieremie ſibi di
recta duraturã captiuitaté.70.ãnis.Et ideo
flebant exilii ꝓlongationé.Preterea murmu
rabant aduerſus dñm:ꝙ fraudulẽter eos de
terra ſua eieciſſet.Dixerat eni p os hieremie
prophete remanentes hieruſalé ꝑituros: eis
uero q ſe traderét ſeruo ſuo nabuchodono
ſor bona pollicebat̃.Nũc in ꝯtrariũ res re
lapſa erat. Florebant eni q remanſerant : &
ipſi iugo ſeruitutis ꝑmebant̃.Erant quoq; i
ter eos:q dicerét:qa dũ ſeruierãt militie ce
li bonis oibus abundabant:ex quo ceſſaue
rant ꝑierant gladio fame & peſte.Adhuc ꝓ
phetauit ezechiel euerſioné urbi hieruſalé
& téplo dñi incendiũ iminere:& eos qui re
manſerant in urbe fame ꝑituros & extra ur
bem gladio:eos aũt qui uiui traherent̃ gra
uem paſſuros ſeruitutẽ:ipſos aũt i pace q̃ſi
libera ſeruitute mãſuros. Vt aũt auctorita
tem ꝑberet ezechieli: dñs ꝑoſtendit ei q̃ſdaꝫ
uiſiones ſimilitudines.ſ.hois:leonis:uituli:
& aquile.Non ſolũ ad ꝑſignandũ euangeli
ſtas:ſed ut oſtenderet deum iſrael dñm eſſe
totius creature per hec digniora omne aial
creatũ intelligens. Homo eni ꝑeſt ceteris a
nimantibꝰ:aqla rex eſt auiũ: leo feraꝝ: bos
iumentoꝝ. Sub aialibus uero uidit rotam i
medio rote:ut oſtenderet circũuolutionem
omniũ elemẽtoꝝ i dñi eſſe poteſtate.Et ſup
hoc uidit firmamentũ coloris ſaphirini : &
ſup firmamentũ erat ſimilitudo throni:&ſu
per thronũ q̃ſi aſpectꝰ hois &c.que in eius ꝓ
phetia lõga narratiõe & ſubtili uiſiõe texũt
¶Poſtq̃ aũt hieruſalé deſtructa eſt & tem
plum cõbuſtũ:& iudei in captiuitaté baby
lonis cũ ſedechia rege tranſlati: nũciꝰ uenit
ad ezechielé in babyloné: q hec ei narrauit
de quo nuncio uenturo ipſe ꝑdixerat ueſpe
ꝑcedenti.Et tũc iudeis lamẽtantibus ꝙ ſpes
eoꝝ ꝑiſſet:& ꝙ oĩno nũq̃ reſurgerent: ꝓphe
tauit eis:ꝙ dñs eos tolleret de oibus gẽtibꝰ
& ꝯgregaret de terris:& reduceret ad terrã
ſuã.Et ꝑterea in ꝯſolationé gentis ſue ꝑdixit
eis calamitates futuras circũſtantiũ nationũ
que eis aduerſate fuerant.i. filiorum amon:
moab:edom:philiſtinoꝝ:tyri:ſidonis: egy
pti:& ethiopie.¶Iſte ꝓpheta ſignum dedit
populo i fluuio chobar:ut qñ deficeret:ſub
ſtinerent deſolationé terre ſue.Tũcq; ſpera
rent ad hieruſalé qñ inundaret. Cũ aũt con
ueniret plurima multitudo captiuoꝝ ad flu
uium chobar:& chaldei rebellioné timerét
irruerunt ſup eos.Ipſe uero ꝓpheta ꝑcibꝰ ſu
is ſiſtens aquas flumis ſup aquas ambulans
cũ oi multitudine ad alterã ripã ſe recepit.
Et quotquot eũ ꝑſumpſerũt ſequi ſubmerſi
ſunt. Et per orõnem ſubito largã piſciũ co
piam eſurienti populo ꝑſtitit ad ueſcendum
Sepe quoq; multis deficientibꝰuitã reſtituit
¶Poſtea uero in chaldea ꝯſtitutus inter cõ
captiuos legis trãſgreſſores iudicauit: & ꝑ
cipue quoſdam de tribu dan & gad ꝙ in deũ
cõmitterent ipia: legis ꝑſequendo cuſtodes
& fecit:ut dicit epiphanius ꝯtra eos ꝓdigiũ
magnũ: qa filii eoꝝ & uniuerſa pecora a ſer
pentibus ꝑierunt.Et ꝑdixit:ꝙ tribus ille nõ
reuerterent̃ ad ꝓpria:ſed in medie regiõibꝰ
remanerent.Ob hoc exacerbati diſtraxerũt
eũ equis p crepidines ſaxoꝝ:& excerebraue
runt eũ.Sepelierũtq; eũ in ſepulchro ſem &
arphaſath in ſpelunca duplici.4.idꝰ aprilis
Hec hieronymus & ioſephus & ex hiſtoria
ſcholaſtica atq; ex chronica guilelmi.

¶De ſcis pluribus martyribus. XLII

MArtyres plurimi fuerũt illi : qui
cũ ſcõ alexandro papa in eodem
carcere tenebant̃ incluſi ſub cu
ſtodia quirini tribuni:de quo ſu
pra actũ eſt.3.calé.aprilis.Qui
cum uidiſſent qualiter ſanctꝰ alexander pa
pa quirini filiam a gibbo ſanaſſet : & uerba
eius predicationis audiſſent:oés ad xpm cõ
uerſi ſunt:& a ſanctis preſbyteris euentio &
theodolo baptizati:&ab eodé pontifice ꝯfir
mati.Et cũ quirinꝰ eis carcerem aperuiſſet:
ut abirét ſoluti:noluerũt abiř:martyrii glo
riã expectãtes.Poſtq̃ ãt aureliãꝰ priceps qri
nũ tribunũ martyrizari fecit:& hos oẽs xpia
nos effectos cognouit: ueteſte naui impoſi
tos in altum mare deduci iuſſit:& illic liga
tis ad colla lapidibus in profundum demer
gi.Qui paſſi ſunt.4.idus aprilis.

¶De ſancto apollonio preſbytero & mar

tyre & ſociis martyribus. XLIII.

APollonius preſbyter & martyr ut ait hieronym⁹ i uitis patrū dū uitā magnificā ſcitatis iter mona chos egiſſet:& ſacerdos ordinat⁹ eſſet:pſecutiōis tpe xpianos cir/ cuiens hortabaẗ.Qui tentus a paganis & in carcerē miſſus a quodam philemōe cuſtode maximis ɔuitiis exprobrabaẗ.Quē tandeʒ apolloni⁹ exēplo ſue mirabilis patiētie ad xp̄m ɔuertit.Dū autem ✠ philemō corā po pulo & iudice ſe xp̄ianū eſſe clamaret:mul/ tis ab eo tormmētis exaīat⁹ eſt.Cū uero de/ ceptorē huius apolloniū didiciſſet: ip̄m co/ rā ſe ductū una cū philemōe ignib⁹ tradi iu bet.Sed flāma illos i modū clibani circūdā te nubes rorida de celo ueniēs ignē extixit: & uter q; oino illeſus exiuit.Quo miraculo iudex cū multis de populo crediderūt.Hoc aūt dū alexādrie p̄fect⁹ audiſſet apolloniū & philemonem ac oēs xp̄ianos effectos ✠ in pfūdo maris demergi fecit: qđ ſcis illis ba/ ptiſmū fidei reportauit.Qui paſſi ſūt.4.id⁹ aprilis.Quoꝝ oium corpora ab undis ad lit tus deiecta a xp̄ianis alexādrie digno ſūt ho nore tumulata:ubi mltis miraculis clarēt.

¶De ſcō philippo ep̄o creteñ. XLIIII.

PHilippus ep̄s creteñ urbis corti ne.Cui⁹ meminit dionyſi⁹ in epi/ ſtola ſua:quā ſcripſit ad eccleſiā ipi⁹ citatis:iſignē aduerſus mar/ tionē edidit librū: magniſq; uir/ tutib⁹ & optimis ſtudiis p̄dit⁹ fuit. Floruit quoq; temporib⁹ antonini ueri: & lucii au/ relii impatoꝝ. Qui uita & doctrina clarens i ip̄a ciuitate:qeuit i xp̄o.5.id⁹ aprilis.

¶De ſcō euſtorgio ep̄o. XLV.

EVſtorgi⁹ ep̄s natiōe grec⁹ ab ipa tore ɔſtantinopolitano legat⁹ ad mediolanēſes miſſus ē Qui tantū grat⁹ extitit ciuib⁹:ut ip̄o inde re deūte:cū ſedes uacaſſʒ ip̄ʒ archie piſcopū eligerēt.Sed ille iɔſulto pricipe e/ lectiōi noluit ɔſentire. Sicq; ɔſtātinopolim rediit & ipatori qđ factū fuerat nunciauit. Impator uero gratiſſimū habuit eūq; cenſe crādū mediolanū r̄miſit. Inſup triū magoꝝ corpa in arca maxia ſepulta: dudū de pſide ɔſtantinopoli adducta euſtorgio p mune/ re ɔceſſit que ſcūs in naui uſq; ad portū de/ tulit. Cum aūt arcā cū corporib⁹ currui i/ poſuiſſet: & iūctis plurib⁹ paribus boū ea trahere nō poſſent:diuia reuelatiōe due ſo/ le iuuēce paupcule mulieris deuote plau/ ſtro appoſite leuiſſime currum trahebant: quaꝝ unā i itinere lup⁹ occidit.Moxq; ſcūs epiſcop⁹ lupo mādauit: ut uicē iuuēce me/ diolanū uſq; ſuppleret. Statiq; lupus oi de/ poſita feritate māſuet⁹ uehiculo ſe exhibuit & iūct⁹ una cū alia iuuēca mediolanū curꝑ ptraxit:ubi ſcōꝝ magoꝝ corpora tumulata qeuerūt uſq; ad tēp⁹ federici ipatoris cogno mie barbaroſſa. Quo tempore mediolano euerſo arca dimiſſa ſcōꝝ corpa coloniā trā ſlata ſūt.Scūs autē euſtorgi⁹ i pōtificē ɔſe/ crat⁹ poſt laudabilia ſcitatis opa i dn̄o quie uit mediolani ſepult⁹.iii.id⁹ aprilis.

¶De ſcō iulio papa & ɔfeſſore. XLVI.

IVlius papa natiōe roman⁹ ex pa tre ruſtico marco ƥo romano pō tifici i epiſcopatu ſucceſſit: & ſe/ dit ānos.xi. mēſes.2.dies.8. Hic cōſtituit ut null⁹ cleric⁹ ad cām i publico ducaẗ niſi i eccleſia. Hui⁹ p̄cepto oriētales ep̄i thronos ſuſcepere: & cōſtituit ut oia monumēta chartaꝝ eccl̄iaſticaꝝ reꝝ p romāe eccleſie fierēt primiſcriniū. Cuius tpe celebrata eſt pria ſynod⁹ nicena.318.epi ſcopoꝝ in qua dānata ē hereſis arrii q aſſere bat filiū miorē patre.Hoc eni factū ē adhuc uiuēte ɔſtantio auguſto.Quo humanis exē pto iuli⁹ papa exiliū.x. ānoꝝ & tribulatio/ nes multas ppeſſus ē a ɔſtantio auguſto he retico.Tādē poſt mortē ei⁹ ad ſedē beati pe tri cū gloria reuerſus ē:fecitq; duas baſili/ cas unā i foro aliā ſci ualentini uia flaminia Quieuit i pace pridie id⁹ aprilis.et ſepult⁹ ē i cemiterio calopodii miliario.iii.ab urbe. Et ceſſauit ep̄at⁹ dies.xv.¶Hic unā de īcar natione dn̄i ad dionyſiū ſcripſit epiſtolā.

¶De ſcō zenone abbate. XLVII.

ZEno monach⁹ ſiluani abbatis di ſcipulus fuit.De quo refert hera clides iter cetera eius uirtutis & cōſtātie iſignia: ꝙ in ardētiſſimi ſolis egyptia regiōe ſtetit in cai/ mate.v.dieb⁹ ſe deſiccās i ſole:ut ex hoc p/ baret utrū tormēta tolerare poſſet. Et poſt mire pn̄ie opa migrauit i xp̄o p̄die id⁹apri.

¶De ſcō herminigildo r̄ge & m̄re.XLVIII

HErminigild⁹ rex & martyr anno vi tiberii ƥi ipatoris uidelicet an no gr̄e .705. martyriū paſſus ē. qui leuuigildi regis uiſigothoꝝ fili⁹ ſigiberti regis filiam duxit uxorē.Ad cui⁹ ſuggeſtionē audita p̄dicatio ne ſci leandri hiſpaleñ ep̄i ab arriana hereſi ad catholicā fidē ɔuerſus ac more catholi co baptizatus eſt.Quē pater arrianus ut ad ſuam hereſim rediret: & premiis ſuadere & minis terrere conat⁹ eſt. Cūq; ille in uerita te fidei catholice ɔſtanter pſiſteret: prio q/ dem eū pater regno priuauit rebuſq; oibus ſpoliauit.Deinde collo manibuſq; ferro uin ctū in arta cuſtodia mancipauit. Qui oia p xp̄i amore ɔtēnebat.Superueniente uero fe ſtiuitate paſchali miſit ad eum noctu pſid⁹ pater ep̄m arrianū:ut de manu ei⁹ ſacrilegā

cōionē accipet. Quod uir dn̄i nō ſolū facere renuit: ſed etiā arriano epō duri⁹ exprobrauit. Ob hoc pr̄ indignat⁹ miſſis apparitorib⁹ ipm̄ i eodē carcere ſecuri i capite ei⁹ ꝯfixa excerebrari fecit: ſic regnū celeſte rex & mr̄ intrauit. Ad cui⁹ corpis tūbā nocturno tpe pſalmodie cant⁹ audiebāt: & lāpades accenſe a plurib⁹ uidebāt. Patrem uero poſt filii occiſionē mortis ei⁹ penituit: & ad fidē catholicā deueniſſet: ſi gētis ſue furorē nō formidaſſet: moriens tn̄ recharedū filiū ſuū regez futuꝝ ſcō leādro pdcō epō cōmēdauit: qui frēm martyrē nō prēm pſidū ſecut⁹ ab arriana peſte ꝯuerſus: ab eodē epō baptizat⁹ ē: totāq; uiſigothoꝝ gentē ad uerā pduxit fidē Paſſus ē aūt ſcūs herminigild⁹ idib⁹ aprilis.

¶De ſcis carpo epō & ſociis mrib⁹. XLIX

Carpus epſ: papyrius diacon⁹: & agathonica optima femia apud pgamū aſie urbē exēplo martyris pionii martyriū paſſi ſūt tpe antonini ueri & aurelii cōmodi impatoꝝ ut i.4. libro eccleſi. hiſtorie repit Cū qbus & iuſtin⁹ uir mirabilis q iā ſcdm libꝝ p defenſiōe religionis nr̄e ſcriptū iudicib⁹ obtulerat: remunerationē ligue fidelis & erudite martyrii mun⁹ accepit: quodā philoſopho creſcēte noīe ei iſidiāte: quē ſepius diſputādo ꝯfuderat: q paſſi ſūt idib⁹ aprilis

¶De ſcō iuſtino martyre. L

Iuſtinus martyr de quo ſupra pximo dictū eſt bacchiade priſci filius ex urbe neapoli paleſtine philoſophie nr̄e ſectator pluria ſcripſit uoluia p rligiōe xp̄iana. Nā ꝯtra paganos uolumē inſigne ptulit: i quo de demonū natura tractāt. Scripſit & aliud xp̄iane fidei defenſionē ꝯtinēs: quē marcoātonio uero & fratri direxit. Antonino pio & filiis atq; ſenatui apologeticū p religiōe xp̄iana ꝯſcripſit. Itē libꝝ de monarchia dei. Dialogū cōtra iudeos & triphonē eoꝝ principē doctorem illuſtrē. Itē ꝯtra martionē hereticū inſignia duo cudit uolumina. Itē cōtra oēs hoſtes. Extat & aliud eiuſdē: quod dr̄ ꝯfutatio. Itē aliud qd̄ ititulāt pſaltis. Itē de aīa i quo diuerſas qōnes inſeruit. Hic a creſcēte quodā xp̄iani nois blaſphemo delatus: ꝙ xp̄i fidei eēt ſectator i pgamo aſie ciuitate martyrii palmā adeptus eſt idibus aprilis. Hunc putant aliqui trogi fuiſſe abbreuiatorē. hec hieronymus libro de uiris illuſtribus.

¶De ſcis tyburtio & ualeriano & maximo martyribus. LI

Tyburti⁹ & ualerian⁹ & maximus martyres paſſi ſunt rome ſub almachio urbis pfecto. Cū eni btā cecilia ualerianū ſponſū ſuuz & tyburtiū eius fratrē conuertiſſet ad xp̄m: ut in eius paſſiōe dicet infra. 10. calē. decēbris Tyburtius & ualerian⁹ elemoſynis iſiſtebāt & corpa martyꝝ ſepulture tradebāt. Quos almachi⁹ tētos ſibiq; pſentatos iterrogabat cur facultates ſuas uilib⁹ pſonis exhibebāt: & p ſuis ſceleribus dānatos ſepeliebant. Cui cū tyburtius reſpōderet: ꝙ optabant illorū ſeruos fieri: quos ille dānatos appellabat. Et multa alia de gloria future uite dixiſſet: tyburtiū amoueri fecit: & ualerianū applicans ad ſacrificia deoꝝ iuitauit. Ille uero ſe uni deo ſacrificare dicebat: cui⁹ nomē exprimere nemo poterat. Iouem uero adulteꝝ & homicidā aſſerebat: quē almachi⁹ fuſtigari iuſſit: deinde cōtra eos ſnīam tulit: ut ad pagū iouis adducti: ſi ſacrificare ꝯtēnerent: capite cederent: tradens eos maximo cornicular io ut ſententiā exequeret. Qui cū eos duceret: qſi illis ꝯpatiens lamentabat: cur ambo germani uitā cōtēnentes ad mortē qſi ad epulas feſtinarent. Tyburti⁹ ergo & ualerianus ceperūt ei future uite penas & gloriā reſerare: pmittētes maximo: ꝙ ſi ſe purificari pmitteret: in hora decollationis cerneret cū quāta gloria coꝝ aīe uitā futurā ſuſciperēt Maximus ergo a carnificib⁹ obtinuit: ut ſci martyres ad domū ipſi⁹ in cuſtodia ducerēt & in craſtinū decollādi ſeruarēt: ubi tyburtius & ualerian⁹ adducti maximū i fide erudierunt: & mittētes p urbano papa & p cecilia ipm̄ baptizari fecerunt. Totāq; noctē in fidei ſermonib⁹ deduxerunt. Factoq; mane ſci martyres a cecilia ꝯfortati extra urbē ad iouis pagū qrto ab urbe miliario deducūt & ſacrificare nolētes gladio feriūt. Tūc maximus adiuratus dicebat: ꝙ uiderat angelos p ſole fulgētes aīaſq; ſcōꝝ de corporib⁹ qſi ſponſas de thalamo egreſſas in gremio ſuſcipientes & ad celos cū gloria deferentes: que cū carnificib⁹ narraſſet: plurimi crediderūt Quod cū almachio nūciatū fuiſſet: iuſſit maximū cū oīb⁹ qui crediderāt i eodē loco tādiu plūbatis cedi quouſq; ſpiritū excuterēt Quoꝝ omniū corpora ſancta cecilia ſepeliuit. xviii. calen. maii.

¶De ſcō maximo epō. LII

Maxim⁹ epſ ꝯſtātinopolitanus tpe gratiani ipatoris floruit: q uir inſignis pconii ſcitatis & doctrine Inter cetera ipſi⁹ memorāda aduerſus arriū nobile uolumē p fide nr̄a ꝯpoſuit: qd̄ pfato principi apud mediolanū obtulit: & clar⁹ uirtutib⁹ i dn̄o qeuit. Hec hieronym⁹ de uiris illuſtribus.

¶De ſcis olympiade & maxio martyribus. LIII

Olympias & maximus martyres paſſi ſunt ſub decio ceſare in cordula ciuitate perſaꝝ: Qui cum

tenuiſſet ſcōs regulos abdon & ſenen traditi ſunt eidē & iſti nobiles uiri pſaꝝ:eo ꝙ eēnt xp̄iani. Quos decius prio ſine audiētia fuſti bus cedi iuſſit: Deide cū eis diceret ut facul tates ſuas ꝓderēt: illiq; auꝝ & argentū eoꝝ xp̄m eſſe dixiſſent. Iteꝝ eos fuſtigari māda uit: donec uerberātes deficerēt. Et poſt hec xp̄m ꝯſtanti⁹ ꝯfitētes plūbatis cedi fecit: & ſubſequēter i equuleo leuari: ac i lectis fer reis prunis ſubterſtratis extēdi. Et cum hec oīa ſupaſſent tradidit eos uitellio aniſio ui cario ſuo. Qui nō ꝯſentiētes ſacrificare diis paganorum: quos demonia aſſerebāt: Iuſſit ſecurib⁹ eoꝝ capita tandiu ꝯtūdi: donec ſpi ritū emiſerūt. Corpa uero ipoꝝ canibus ex poſita: quiq; dieb⁹ ab illis pmāſerūt itacta. Sed poſtmodū a qbuſdā xp̄ianis de genere abdon & ſenen collecta ſūt: & i domo dicto rum mr̄ꝝ in ipa ciuitate ſepulta. Qui paſſi ſunt. xvii. cal. maii.

¶ De ſanctis marone eutycete & uictorino martyribus. LIIII.

MAro eutyces & uictorin⁹ marty res ſcām uirginē flauiā domitil lam neptem domitiāi auguſti: & ſponſam aureliāi filii ꝯſulis una cū eius eunichis cubiculariis. ſ. nereo & archileo i fide xp̄i iſtruxerūt: & ad baptiſmatis grām pduxerūt. Poſtq̄ ergo ne reus & archile⁹ a predicto aureliano mar tyrizati fuerūt: ut i eoꝝ paſſiōe. 4. idus maii dicit: maro eutyces & uictorin⁹ apud eun dem aurelianū accuſati ſunt ꝙ maiorē cum eis familiaritatē haberet ipa uirgo: q̄ cum nereo & archileo habuiſſet: eo ꝙ ipſam in chriſtū credere docuiſſent. Quapropter i petrauit aurelian⁹ ab ipatore: ut p̄dicti uiri ducerent ad exiliū i inſulā pontianā: ubi cū dudū fuiſſent cū beata flauia domitilla. In de poſtmodū educti: aureliano comiti i ſerui tutē traditi ſunt. Quos ille uti ſeruos per ſua predia diuiſit ut terrā colerēt. Eutycetem q dē miliario ab urbe. xvi. uia numentana: ui ctorinū. lx. uia ſalaria: & maronē. xxx. eadē uia. Ex qbus eutyces filiā ꝯductoris ſui ue xatā ab immūdo ſpū liberauit: uictorin⁹ lo ci uicedn̄m palyticū ſanauit: maro curato rē ciuitatis ſeptēpedis ab hydropiſi eripuit Que dū aurelian⁹ audiſſet miſſis famulis eu tycetē in media uia uſq; ad mortē cedi fecit: ubi & a xp̄ianis ſepultus eſt: uictorin⁹ autē ipſius dn̄i ſui mādato apud cecilias ubi ſul phuree aque emanāt: capite deorſum i eiſdē aquis triduo ſuſpenſus expirauit. In amiter nina ciuitate ſepultus: maro uero cū ſaxum grande qđ uix ſeptuagita homies pēſare po tuerūt: i numeris faciliter q̄ſi paleas depor taſſet ad duo miliaria: ibidē capite ceſus ē. Et i eodē ſaxo corp⁹ ipſius a fidelib⁹ q̄ uiſo miraculo crediderāt recōditū ē. Hoꝝ paſſio xvii. cal. maii celebrat.

¶ De ſcis calixto & cariſio & ſociis mr̄. LV

CAlixtus & cariſius & alii ſeptem cōſocii eoꝝ apud ciuitatē corin thum martyrium paſſi ſūt. Qui oēs ꝑ ꝯfeſſione noīs xp̄iani i pela go demerſi ppetuas triūphi pal mas a dn̄o pcipere meruerūt. xvi. cal. maii: ut ait ado.

¶ De ſcis decē & octo martyrib⁹. LVI.

DEcē & octo martyres in ciuitate ceſar auguſtana matyrium paſſi ſunt. Quoꝝ noīa ſūt hec: quinti lian⁹: caſſian⁹: ſaturnin⁹: publi⁹: urban⁹: martialis: fauſt⁹: ſucceſ ſus: felix: ianuarius: primitiuus: euotus: ceci lian⁹: optatus: frōto: lupt⁹: apodem⁹: iuli⁹: Hi oēs ſub daciano hiſpaniaꝝ p̄ſide diuerſis affecti penis atq; iterfecti ſūt. xvi. cal. maii.

¶ De ſcō aniceto papa & martyre. LVII.

ANicetus papa & martyr natione ſyrus ex patre ioāne: pio romāo pōtifici i ep̄atu ſucceſſit: & ſedit annos. viiii. mēſes. 3. dies. 4. Hic cōſtituit ut cleric⁹ n̄ nutriat bar bā nec comā: & hēat coronā ad modū ſpiru le: ꝯſtituit etiā ꝙ ep̄s n̄ dēat ꝯſecrari niſi ad minus a trib⁹ epiſcopis. Si aūt archiepiſco pus debeat ꝯſecrari oēs ꝓuinciales ep̄i de beant adeſſe: ſicut oēs tenētur ei obedir. Itē ſtatuit: ut ſi aliqs ep̄s haberet aliqd ꝯtra ſu um archiep̄m: nō alio ē deferend⁹ niſi ad pri matem uel ad ſedē apoſtolicā. Et ut nulli ar chiepiſcopi primates uocētur: niſi illi q pri matū tenēt ciuitatū: quaꝝ ep̄os apoſtoli uel eoꝝ ſucceſſores regulariter patriarchas ſta tuerūt: ſed metropolitāi uocēt. Hic fecit or dinatiōes. v. ꝑ mēſeꝫ decēbriū: preſbyteros xvii. diacones. 4. ep̄os per diuerſa loca. viiii Qui tp̄e ſeueri & marci ipatoꝝ martyrio co ronat. Et ſepult⁹ eſt in cemiterio calixti uia apia. xv. cal. maii. Et ceſſauit ep̄atus dies. xv

¶ De ſcō mapalico & ſociis marī. LVIII.

MApalicus mr̄ cū plurib⁹ aliis paſ ſus ē apud aphricā ciuitatē taga ſteñ. De quo beat⁹ cyprian⁹ i epi ſtola ad martyres & confeſſores multa laudabilia ſcripſit: & ꝙ martyriū ſuum ꝓphetica uoce p̄dixit. Qui oēs martyrio coronati ſūt. xv. cal. maii.

¶ De ſcō heleno abbate. LIX.

HElenus abbas dū in eremo habi taret & fratrib⁹ cibaria deferret aggrauat⁹ pōder onagros uidēſ eis precepit: ut in xp̄i noīe unus eoꝝ ei⁹ ſarcinā portaret. Quod & factū eſt: uno ex illis ſarcinā ad locū ꝯſti tutū cū māſuetudie deferēte. Alio tp̄e iuēit

frēs diē dñicum minus ſolēniter celebrātes
q̄a ſacerdotis cōione carebāt. Et dū iret ꝑ ſa
cerdote crocodilū in flumine reptū aſcēdit:
& ſup ipm flumē trāſiens ad cellā p̄ſbr̄i ue
nit: quē ſecū adduxit: & flumen ut pri⁹ trāſi
uit. Dūq; ſacerdos timore ſerpentis fugeret
ſcūs illum ſigno crucis diſſepſit: ſicq; de ce
tero p̄ſbr̄ ſecur⁹ ad frēs acceſſit. ❡Iuuenis
helenū ad eremū ſecutus grauiter de carnis
uitio tētabat. Ille uero digitū in harena cir
cum cellā iuuenis duxit: & circulū fecit: ac
demonib⁹ ne ſignū illud ꝑtergrederent ex/
p̄ſſe mandauit: moxq; frater a tētatione exiñ
ſecur⁹ ꝑmanſit. Dū aūt frēs undiq; ad eū ue
nirent: cōtinue iuuenis incognit⁹ eidē appa/
rebat: & cibos ꝓ aduenis deferebat: ac illico
abibat. ❡Dū ſemel cum quodā heretico di/
ſputaret: & argumēta eius ferre non poſſet:
ignē accendi fecit: ut quis eoꝝ igne nō urere
tur: fidem habere uerā ꝓbaret. Quē helen⁹
intrans dudū in flāmis illeſus ꝑmanſit: & in/
tact⁹ exiuit. Hereticus uero intrare nolens
cōfuſus abiit. Dormiuit in xp̄o uir ſanct⁹. i5
calen. maii. hec heraclides.

❡De ſancto paulo abbate. LX

PAulus abbas in libya quingētos
monachos habuit quos monitis
ſalutaribus & exemplari uita in
uiam ſalutis direxit. Qui die/
bus ſingulis nec cibū ſumebat.
nec manibus opabatur: donec. 300. orōnes
deo ſolueret genuflexo: quas numero lapi/
dum ponebat: & ad ſingulas orōnes lapides
i ſinū remittebat: ut dicit heraclides: & ipſe
in xp̄o pauſauit die quo ſupra uidelicet. i5.
calen. maii.

❡De ſcīs eleutherio ep̄o & antia mart. LXI

ELeutherius ep̄s & antias mater
eius paſſi ſunt rome ſub hadria/
no impatore: cuius pater nobiliſ
ſenator dū decederet: matri pue
rum cōmēdauit. Illa uero xp̄niſ
ſima filiū ſacris lr̄is erudiendū cuidam ep̄o
tradidit. Qui iuuenē eruditū de oibus ānoꝝ
xii. in diaconē ordinauit: deinde ānoꝝ. xviii
ad ſacerdotiū ꝓmouit: deinde cū multis cla
reret ſignis annoꝝ. xx. ad petitionē multoꝝ
ipm in apulia ep̄m ꝯſecrauit. Hadrian⁹ igit
de ptibus oriētis romā ueniens: audiēs eleu
therii famā: miſſo felice comite eū ad ſe i ur
bē adduci mandauit. Scūs uero comite3 ad
xp̄m cōuertit: & ueniens ſecū ad urbē in uia
baptizauit. Et p̄ſentatus hadriano impatori
cū xp̄m dñm ꝯfiteret: ſup lectū ereū exten/
ſus eſt igne ſubtermiſſo: quē impator mor/
tuū exiſtimās deponi fecit. Et uidens ipm cō
ſtantiorē effectū: ipm i craticula poni iuſſit
carbonib⁹ ſubſtratis ac oleo deſup infuſo.
Statiq; ignis extinguit & craticula refrige/
rat. Poſt hec in ſartaginē mittit plenā oleo
& adipe liqueſactis: i qua ſicut i prato rore
madeſacto ꝑmanſit. Tunc hadrianus cōſilio
corebori p̄fecti: ipm in furnū accenſū immitti
mandauit: in quo die integro oino illeſus fu
it: & oino inuſt⁹ inde exiuit. Quo miraculo
p̄fect⁹ ꝯuerſus eſt ✝ Quē impator in eode3
clibano miſit: ſed & ipſe illeſus ꝑmanſit: tūc
impator p̄fectū decollari fecit: cui unda ſan
guinis ꝓ baptiſmate fuit. Eleutherius uero
poſtq̄ dieb⁹ plurimis in cuſtodia detētus fu
iſſet: inde educt⁹ iubente alexandro q̄ttuor
equis indomitis pedib⁹ alligat: q ſtimulis
ferreis ſub caudis eoꝝ poſitis ad curſum in
citabant: ut ſic ipm p iculta & arida loca p/
trahentes minutatim eius mēbra dirūpent.
Angel⁹ aūt dñi equos mitigauit: & eleuthe/
riū ſolutū ad montē excelſum duxit: ad quē
oēs fere ſiluaꝝ cōuenientes eidē mitiſſime fa
mulatū p̄bebant. Que cū a q̄buſdā uenato/
ribus q hec in ipſo monte feras pſequentes
ꝯſpexerāt: impatori nūciata fuiſſēt: miſit ap/
paritores armatos: ut eū ꝯprehenderēt: quē
mortuū exiſtimabat: Quoꝝ plurimos ꝯuer
tit ad xp̄m: cū quib⁹ etiā uenit ante hadria/
num: quem ille in amphitheatꝝ mitti fecit:
& leenā ei laxari. Illa uero ſci pedibus ꝓuo
luta eū oino nō tetigit: inde dimittit eidē leo
fero ciſſimus: q ipſe mitiſſim⁹ effect⁹ ſanctu3
pedib⁹ amplexat: ꝓpter quod multi gētiliū
in dño crediderūt. Ortaq; ſeditiōe inter pa/
ganos & ꝯuerſos ad xp̄m pluſq̄ q̄ngenti de
populo interfecti ſūt. Quod impator uidēs
eleutheriū decollari p̄cepit. Mater uero ei⁹
antias que eū ſecuta fuerat: dū ſup corp⁹ fi/
lii deflendo corruiſſet: deprehenſa ab hadri/
ano ꝙ xp̄iana eēt: ab eodē & ipſa pariter de/
collat: Quoꝝ corpa ciues apulie ad eoꝝ ci
uitatēt ranſlata ibidem honorifice condide/
runt. Qui paſſi ſunt. i4. calen. maii.

❡Da ſcō apollonio ſenatore & mr̄e. LXII

APolloni⁹ ſenator romane urbis
cōmodo impatori a ſuo ꝓditus
ꝙ xp̄ianus eēt. Iuſſus quoq; ut ſi
dei ſue rōnem redderet: inſigne
uolumen xp̄ianitatis cōpoſuit:
quo i ſenatu recitato ſentētia eoꝝ ꝓ xp̄i fide
penam capitalē excepit. i4. calen. maii. Hec
hieronymus de illuſtribus.

❡De ſcō apollonio abbate. LXIII

APollonius abbas habitauit i ſpe
lunca i finib⁹ hermopolis pater
q̄ngentoꝝ monachoꝝ: hic ānoꝝ
xv. ſeceſſit ad eremū & . 40. ānis
ibi ꝯuerſatus eſt: cui ſemel dñs
apparens dixit: ut mitteret manū i ſinū ſuū
& q̄cq̄d ꝯprehenderet ꝯſtringeret: & ſub ha
rena obrueret. Ille uero puiſſimū ethyopē
tenuit: q ſe demonē ſupbie ſpiritū eſſe dixit

quem ille in harenã demerſit.Factaq; ẽ uox
ad eũ de celo:ꝙ exinde queq; petita obtine/
ret.Cũ autẽ die paſche paucos panes & ole/
ra ſicca ad refectionẽ haberet:dixit ſrib⁹ſu/
is ut quiſq; qđ uellet a dño poſtularet.Pre/
miſſaq; oratiõe ab omnibus oĩno incognitis
& iuiſis poma & fructus oĩum geneꝝ alias
in ptibus illis nunq̃ reperta miri ſaporis ap
portanť paneſq; cãdidiſſimi cũ lacte & alio
rum uictualiũ copia miniſtranť.Latoribus
uero ſubito nuſq̃ cõparẽtib⁹ cibaria illa fra
tribus uſq; ad pentecoſtẽ ſatis fuerunt. Cui
dam quoq; fratri petenti ſibi a deo dari hu/
militatis & manſuetudinis gratiã : qđ petie/
rat impetrauit.¶ Orta maxia fame:multos
locoꝝ illoꝝ habitatores cũ puulis & coniu
gibus ad ſe recurrentes: tribus ſolis ſportu
lis panũ que uix ad eſũ frũ uno die ſuffice
rent per q̃ttuor menſes indeſinenter ſubſten
tauit.¶ Cũ quida ei⁹ carnalis frater a iulia/
no iperatore captus eẽt:acceſſit ad conſolan
dum eum:& a tribuno reptus cũ eodẽ iclu
ſus eſt: media autem nocte angelus ianuas
apuit:& luce deſup iſuſa celeſti oẽs detẽtos
liberauit. Qui poſtmodũ predicãs multos
xpianos confortauit:& iuuenẽ nomie phile/
monem ſe deridentem ad xpm conuertit.Et
poſt multas exhortationes pluribus factas
ad eremum rediit:& in ſancta ꝯuerſatiõe ui
tam finiuit.Hec heraclides.

¶ De ſcõ apollonio ꝯfeſſore. LXIIII

APollonius ꝯfeſſor cum nullã ar/
tem ſciret:cibaria & medicamia
laborantibus ex ꝓpria pecunia
cõpabat ſingulaq; mõaſteria uſ
q; ad horã nonã q̃ſi quotidie cir
cuibat: & languentibus miniſtrabat. Hec
heraclides.

¶ De ſcõ leone papa.x.& ꝯfeſſore. LXV.

LEo papa hui⁹ nois decim⁹ natio
ne allemãnus de lothõringia da
maſo ẽo romano pontifici i epiſ
copatu romano ſucceſſit:& ſedit
annoſ.v.mẽſes.2.dies.vi.Roma
ni eni ex praua conſuetudine: poſtq̃ ab im/
peratore henrico.2. petiſſent ſibi pontificẽ
dari:cum nullũ teutonicoꝝ: ut ad hoc reci/
peret:poſſent inducere epm tulleñ brunonẽ
noie uiruʒ ſimplicẽ ad hoc iclinarunt.Qui
ad urbem ueniẽs:& ex hoc ꝯſcientiã habenſ
oĩno reſignauit. Et denuo ab oĩbus electus
q̃uis ſatis renitẽs tandem multa populi iſtã
tia acceptauit:& uocatus eſt leo ipſius nois
decimus.Hic ſciſſime uite uir extitit: & pau
peribus largas elemoſynas pbens cunctis
munificus admodũ fuit.¶ Hic etiam ex de/
uotione beati marci euangeliſte corpus ei⁹
uenetias ueniens uiſitauit anno dñi .1050.
¶ Hic primus inter romanos pontifices ad
ſuggeſtionẽ quorũdam ſannitũ ꝯtra norma
nos:qui apuliam & terras eccleſie iuaſerant
arma cepit:& cũ allamanis quos ſibi ipera/
tor direxerat hoſtib⁹ occurrit. Quod q̃uis
ſcõ zelo fecerit eidẽ tñ male ſucceſſit: eo ꝙ
multos de ſuis in bello perdidit:& ſine effe/
ctu ad urbẽ rediit. Quod ideo ipſi cõtingit
qa id non eius erat officii:neq; hoc illi per/
miſſum fuerat a dño qui ad pacẽ uenerat ſu
oſq; magis ut ab aliis paterenť q̃ ut alios p
ſequerẽtur premonuerat. ¶ Sanctus uero
pontifex graui langore detentus die tertio
ante eius obitũ ad ſe oẽs epos & clericos cõ
uocauit:eoſq; i ſcẽ fidei religione cõmonuit
& qualiter die tertia migraturus erat ꝓut p
uiſionẽ a dño habuerat eiſdẽ prenunciauit.
Altero uero die in lecto decũbens ad eccle/
ſiam apoſtoloꝝ pricipis ſe deportari iuſſit:
ubi & ſepulchrum ſuũ marmoreum deferri
uoluit.Et de lectulo ſurgẽs duob⁹ epiſco/
pis eum ſubſtentãtib⁹ipſemet ad ſepulchrũ
acceſſit illudq; bñdixit & ad lectulũ rediit.
Tota quoq; ipſa die & nocte populũ cõgre
gatum ſalutiferis ſermonibus admonere nõ
ceſſauit. Die uero tertia de mane cõuocatis
epis & clero:miſſaʒ ſibi celebrari fecit.Dei
de cõionem ſacram ſuſcepit.Et erectus i le/
ctulo ſuo ꝓſpiciens ad crucẽ diutius ꝓ ſe &
oĩ xpiano populo orationẽ fudit: moxq; ſu
pinus rediẽs quaſi ſuaui ſõno ſoporatus feli
citer ſpũm emiſit. Tunc oẽs campane p ur/
bem per ſeipſas ſonare ceperũt.Eadem ho/
ra albertus &.v.alii de tuderto in ipa ciuita
te uiderunt ſtratã palliis inumeris ornatam
& coruſcam lãpadibus: per quam leo papa
ducebatur ad celũ. Et inuenerũt eũ eadem
hora e corpe migrauiſſe. Et cõcurrente oĩ
populo ipſo die ſepulture ſue: deus per eũ
multa miracula oſtendit. Nam demoniacus
quidã qui.viiii.annis obſeſſus fuerat libera
tus eſt. Alius qui erat cec⁹& mut⁹ac ſurdus
uidendi & audiendi ac loquendi facultatem
accepit:multi quoq; alii a diuerſis infirmita
tibus curati ſunt.Sepultuſq; ẽ i eccleſia bea
ti petri manifeſtis miraculis clarens. Quie
uit autem in domino .xiii. calen.maii.anno
dñi.1054.

¶ De ſcõ timone diacono & marťe. LXVI.

TImon diaconus & martyr de.vii.
primis ab apoſtolis electus eſt:
ut hẽtur act.vi.Qui prim⁹ apud
beroam doctor reſedit. Ac dein/
de uerbum domini diſſeminans
uenit corinthum.Ibiq; a iudeis & grecis ut
traditur flãmis iniectus: ſed nihil leſus eſt.
Dehinc cruci affixus martyrium ſuum im/
pleuit.xiii.cal.maii.Hec hieronymus i mar
tylogio.

¶ De ſcõ timone epo & martyre. LXVII.

TImon ep̄s & martyr apud arabi
am paſſus eſt: qui ex diaconatus
ordine ad pontificatū urbis ue/
ſegorine: que ciuitas eſt arabie:
electꝰ eſt. Qui ꝑ ꝯfeſſione nomis
dn̄i flāmis cōbuſtus martyrio extitit coro/
natus: & in ipſa ciuitate reconditus.

¶ De ſanctis ſulpitio & ſeruiliano martyri/
bus. LXVIII

SVlpitius & ſeruilianꝰ rome paſ/
ſi ſunt. Qui p̄dicatiōe & miracu/
lis flauie domitille ad fidem xp̄i
cōuerſi ſunt: que etiā ſponſas eo
rum theodorā & euphroſynam ad agnitionē
xp̄iane ueritatis & perſeuerātiā uirginitatis
conuerterat. Hi ambo ſub ꝑſecutione traia/
ni impatoris a p̄fecto urbis aniano detenti:
cum ſacrificare nollent capite plexi ſunt. Se
pulti a xp̄ianis in p̄dio eoꝝ uia latina ſecun
do miliario ab urbe. xii. calen. maii.

¶ De ſancto marcellino epiſcopo & confeſ/
ſore. LXIX

MArcellinꝰ primꝰ ep̄s ebreduneñ
ciuitatis fuit: qui dino iuſſu cum
ſociis ſuis donino ✝ & uincentio
✝ ex aphrica ueniens maximam
partē alpiū maritimaꝝ uerbis &
ſignis admirādis: quibꝰ uſq; hodie refulgēt:
ad fidem xp̄i conuertit. Hic inter cetera uir/
tutū ei us p̄conia a deo obtinuit: ut baptiſte
rium quod ipſe in eadē ciuitate condiderat:
ſingulis annis in ſabbato ſcō aquis diuinitꝰ
& ſubito repleatur: & per ſeptē dies paſche
aqua exuberāte plenuȝ ꝑmaneat: quod uſq;
in diem hodiernū ibidem apparet. In eadēq;
ciuitate quieuit in pace : ubi & ſepultus eſt
xii. calen. maii. Socii uero eius ꝯfeſſores xp̄i
in domino dormierunt apud clunenſium ur
bem conditi. hec ado.

¶ De ſcō uictore ep̄o. LXX

VIctor carthagineñ ep̄s floruit tē/
pore anaſtaſii impatoris : qui p̄/
clarus uirtutibꝰ & doctrina. Ad
uerſum arrianos ꝯpoſuit libruȝ
unū. De penitētia librum unū : i
quo uiuendi regulā penitentibus iuxta ſcri/
pturaꝝ auctoritatē inſtituit. Ad baſiliū quē
dam ſup mortē conſolatoriū libꝝ unū ſpe
reſurrectionis ꝑfectū & inſtructiōe munitū
Homelias etiā: que a fribus ſalutis ꝓprie ſo/
licitis in libris digeſte ſeruant̄ : qui & . xii. ca
len. maii carnis debitū ſoluit.

¶ De ſācto ſymeone epiſcopo & ſociis mar
tyribus. LXXI

SYmeon archiep̄s ſeleucie & cthe
ſiphōtis regalium urbiū cum ſo
ciis ſuis apud perſidē martyriū
paſſus eſt ſub rege ſapore tēpoꝛ
cōſtantini: ut dicit̄ in hiſtoria triptita : quo
tp̄e armeni & indi primo ad xp̄m ꝯuerſi ſūt.
Hic tanq̄ regni ꝓditor cōprehenſus ferroq;
uinctꝰ in pſidā ductꝰ eſt. De quo crimie pur
gatus : ſed de xp̄ianitate ſuſpectꝰ cū de dn̄o
ieſu xp̄o libera uoce & ꝯſtantiſſime teſtaret̄
& nollet adorare deū ſolē carcerali ergaſtu
lo cū aliis cētū: e qbus alii ep̄i alii p̄ſbyteri
alii diuerſoꝝ ordinū clerici erāt: diebus plu
ribꝰ macerat̄. Vbi a quodā uſtazadis ſenioꝛ
eunucho regis nutritore olim amico ſuo ui
ſitat̄ : quē ſymeon deſpexit: nec uidere uolu
it: eo ꝙ olim xp̄ianus fuiſſet: metuq; mortis
ſolē adoraſſet ✝ Vnde ille ꝯfuſus reſipuit :
& ad regem accedens ſe xp̄ianū publice ꝓfi
tens decollat̄. Die uero ſequēti que erat pa/
ſceue: ſymeon eductꝰ de carcere: cum nollet
regi ꝯſētire: cū oibus ſuis iuſſus eſt pariter
capite cedi. Inter quos martyres erāt ✝ ab/
decalias ✝ & ananias ep̄i ſenes glorioſi: cuȝ
qbꝰ paſſus ē ✝ & puſitius artifex regis eo ꝙ
unū de ſenioribꝰ expauentē gladiū ꝯfortaſ/
ſet. Cui ꝑforata ceruice lingua eius inde ex/
tracta eſt. ✝ Et cū eiſdem etiā paſſa eſt que/
dam filia p̄fati puſitii ſacra uirgo: q paſſi ſūt
xi. calen. maii. Hec in tripartita.

¶ De ſanctis oratore preſbytero & ſociis
martyribus. LXXII

ORator p̄ſbr̄: fortunatꝰ: felix: & ſi
linus atq; uitalis mr̄es apud ale/
xandriam paſſi ſunt. Qui multo
tp̄e oneroſis uinculis afflicti &
duriſſima inedia macerati i carcere ꝗeuerūt
xi. calen. maii. ut dicit ado.

¶ De ſcō ſothero papa & martyre. LXXIII

SOther papa & mr̄ natiōe cāpanꝰ
ex p̄re ꝯcordio de ciuitate funda
na aniceto pape i pōtificatu rōa/
no ſucceſſit. & ſedit ānos nouem
mēſes. 3. dies. 21. Hic ꝯſtituit: ut
nulla monacha pallas ſacratas tāgeret: nec i
cenſū i eccleſia poneret: & ut uelū portaret.
Cōſtituit etiā: ut legitima nō hēat̄ uxor: niſi
p ſacerdotē fuerit bn̄dicta & a pentibꝰ ſolen
niter tradita: & a panymphis cuſtodita: ca/
uens multis periculis que circa matrimo/
nia contingere ſolent. Huius temporibus ca
taphryge heretici ſunt exorti a phrygia pro
uincia unde habuerunt originem denomina
ti: qui ſpiritumſanctum nec apoſtolis nec a/
liis datum aſſerunt niſi ipſis. Quorum au/
ctores fuerunt montanus preſbyter: priſca:
& maximilla. hic fecit ordinationes tres per
menſem decembrium preſbyteros octo dia
cōes nouem epiſcopos per diuerſa loca nu
mero undecim . Qui ſub ſeuero principe
martyrio coronatus eſt. Sepultuſq; eſt in ce
miterio calixti uia apia decimo calen. maii.
Et ceſſauit epiſcopatus dies. 22.

¶ De ſancto caio papa & martyre. LXXIIII

CAius papa & martyr natione dal
matinus de genere diocletiani i/
peratoris frater gabini preſby/
teri de quo ſupra actum eſt.xi.
cal. martii ex patre gallo euty
chião pape in epiſcopatu romano ſucceſſit.
Seditq; annos.xi.mẽſes.4.dies.viiii. Hic cõ
ſtituit ut oẽs ad ordines in eccleſia ſic aſcen
derent:ut ſiquis dign⁹ fuiſſet:primo hoſtia/
rius:lector:exorziſta:acolythus: deide ſub
diaconus:& diaconus ac preſbyter. Deinde
uero ep̃s ordinaretur.Hic ꝯſtituit paganos
& hereticos uel iudeos nõ poſſe xp̃ianos ac/
cuſare aut uocem eis iſamationis iferre. Itẽ
ſtatuit ut nemo ep̃m aut clericos apud iudi
ces ſeculares accuſare ꝑſumeret.Hic etiã ro
me regiones diuiſit diaconib⁹:ut geſta mar
tyrum ꝑquirerent & ꝯſcriberent ac etiã alia
negocia eccleſiaſtica pertractarent.Hicq; fe
cit ordinationes.4.per mẽſem decẽbriũ pre
ſbyteros.xxv.diacones.viii.ep̃os per diuer/
ſa loca numero.v. Qui fugiẽs perſecutionẽ
diocletiani i cryptis habitãdo martyrio co/
ronat̃. Et ſepultus ẽ i cemiterio calixti uia
apia.x.cal.maii. Et ceſſauit ep̃atus dies.xi.
Hic contra hereticos epiſtolã edidit de uer/
bi dei incarnatione fidẽ catholicã ꝯtinentẽ.

¶De ſcõ caio ꝑſbytero & ꝯfeſſore. LXXV.

CAius preſbyter & cõfeſſor rome
claruit ſub tp̃e zepherini pape.
Qui ſapiẽtia preditus aduerſus
proculũ mõtani ſectatorem inſi
gnẽ habuit diſputationẽ quã in
unum redegit uolumen. In qua inter cetera
ſcribit epiſtolaꝫ pauli que inſcribitur ad he
breos eiuſdẽ nõ fuiſſe:quã etiã apud roma/
nos quaſi pro ſua nõ haberi uſq; ad ſua tem
pora beatus ſcribit hieronymus:q eundem
caium inter illuſtres ſuo libro ꝯmemorat.

¶De ſcõ leone papa primo. LXXVI.

LEo papa huius nominis primus
natione tuſcus ex pr̃e q̃ntiano ſi
xto.iii.pape in epiſcopatu roma
no ſucceſſit & ſedit ãnos.xxi.mẽ
ſeſꝫ.i.dies.xxvii. Hic poſt cladẽ
uãdaloꝝ renouauit oia ſacra miſteria argẽ
tea.Cuius tẽpore quarta ſynod⁹ chalcidoñ
630.ep̃oꝝ celebratã eſt iſtãtia leonis pape
mandãte martião imꝑatore. In qua eutyces
conſtantinopolitanus abbas & dioſcorus a/
lexandrinus epiſcopus q dicebant unã uer/
bi dei & hominis eẽ naturã damnati ſunt. Et
rurſum neſtorius & eius error dãnatus eſt:
& diffinitũ eſt predicari in xp̃o duas naturaſ
dei & hominis & unã perſonã:Hic leo ſciſſi/
mus cũ contra fabianũ & eutycetẽ epiſtolã
ad dictum chalcidonenſe ꝯciliuꝫ ſcripſiſſet
eandem anteq̃ mitteret epiſtolam ſuper alta
re ſci petri apoſtoli ponens: & per dies.xl.
ieiuniis & orationib⁹ iſiſtens rogauit apoſto
lum:ut ſiquid eſſet in eadẽ epiſtola emendã
dum ad fidei ꝑꝑ quã ſcripta erat:iformatio/
nẽ ipſe corrigere dignaret̃. Quod & factum
eſt.Nã in fine.xl.dieꝝ inuenit epiſtolã i om
nibus ad propoſitũ emẽdatam. Hoc ipſum
btõ ſibi reuelante apoſtolo. ¶Huius pape
manũ cũ quedam femina cõicando cũ aliis
die paſche oſculata eſſet:tantã ex hoc tenta/
tionẽ in carne ꝯcepit:ut manũ que occaſio
fuerat ſcandali amputaret:uerũ cum tumul
tus cõtra eũ inualeſceret:eo ꝙ non celebra/
ret:ipſe i anguſtia ꝯſtitutus beate marie uir
gini ſe ꝯmiſit.Cui uigiliis & orationibus in
tendenti beata uirgo manũ portans uiſibili/
ter appuit:& ſibi ſuam manũ appoſuit. De
quo nõ ſolum ſcũs pontifex gratias egit: ſꝫ
etiam miraculũ frequenter publice predica
uit. ¶Cum autẽ totilla rex uandaloꝝ italiã
uaſtaret:& per triẽnium aquileiam obſidẽs
cepiſſet:& ferro ac igne ip̃am cum multis a
liis ciuitatib⁹ ꝯſũpſiſſet:timẽs leo ſcũs ne ro
mam ueniens idem faceret eidem occurrit:
ubi circa padũ morabatur:& nõ ſolũ rome
ſed etiã totius italie ſalutem reportauit. Et
mirantibus barbaris cur ſic honorifice totil
la papam ꝯtra conſuetudinẽ recepiſſet:& in
omnibus exaudiſſet: reſpondit quẽdam uul
tu terribilẽ pape aſtitiſſe: & mortẽ ſibi ꝯmi
nantem niſi ei in oibus obediſſet: unde ſtati
de italia exiens pãnoniã rediit. Sanctus aũt
pontifex cũ eẽt apud ſenoñ galliaꝝ ciuitatẽ
in dño q̃euit.x.cal.maii. Et corp⁹ eius ro
mã trãſlatũ ſepultũ eſt in eccleſia ſci petri a
poſtoli. ¶Hic ſcripſit epiſtolã martiano au
guſto eiuſq; ꝯiugi pulcherrime oẽm fidẽ ex
ponẽs.Et miſit epiſtolas ad fabianũ ep̃m cõ
ſtantinopolitanũ.viii.Inter quas ſcripſit u/
nam preclarã aduerſus eutycetẽ de incarna
tione dñi:in qua ei⁹ blaſphemiã redarguit.
Scripſit & aliã epiſtolã ad chalcidoneñ con
cilium de qua ſuperius actũ eſt.

¶De ſcõ agapito papa & ꝯfeſſore.LXXVII

AGapitus papa hui⁹ hominis pri/
mus natiõe roman⁹ ex patre gor
diano preſbyter cardinalis eccle
ſie ſcõꝝ ioãnis & pauli ioãni pa
pe ꝯo i ep̃atu romão ſucceſſit:&
ſedit annuꝫ.i.mẽſes.xi.dies.xviii. Hic cõſti
tuit ꝓceſſiões fieri dieb⁹ dñicis. Anno uero
iuſtinãi iꝑatoris.vi. theodoricus rex italie
& oſtrogothoꝝ reginaꝫ amalaſuntã matrẽ
athanarici regis in exilium duci & i balneo
ſtrãgulari fecit: propter q̃d timẽs irã iꝑato
ris:agapitum papã conſtantinopoli direxit
quaten⁹ ſibi iꝑunitatẽ a principe iꝑetraret.
Cui adhuc in uia exiſtenti in partibus gre/
ciarum oblatus ẽ mutus & claudus curan/
dus:qui nũq̃ neq; loqui neq; ambulare po/

tuerat : pro quo ſanctus pontifex orõné fu/
dit:& miſſaꝝ ſolénia celebrauit : qua miſſa
peracta claudo manũ porrigens mox illum
erexit:& dũ i os eius credentis corpus dñi/
cum poſuiſſet:eidem lingue uſum continuo
cõceſſit:ut dicit gregorius.3.dialog.cap.3.
¶Veniens igitur ad imꝑatoré cũ gloria ſu/
ſceptus eſt.Cũ quo collocutione habita de
fidei integritate:repperit eũ eutycetis erro/
re maculatum:a quo primitꝰ graues minas
accepit : unde & eide3 ſcũs antiſtes tale uer
bum ꝓtulit:ꝙ deſiderauerat uidere iuſtinia
num:& inuenerat diocletianũ.Diſputatione
tandé habita imꝑatorem ad ueritatis catho/
lice ꝯfeſſionem reuocauit:multos quoq; eã
dem hereſi infectos conuertit. Antoninum
quoq; eiuſdem urbis regie epm ipſiꝰ hereſis
defenſorem publice cõuictũ a cõione priua
uit:qué ad eius inſtantiá imꝑator in exiliu3
miſit:mennãq; uiꝝ catholicũ eidem eccleſie
ꝑfecit.Omnibus quoq; que popoſcerat ple
nius obtẽtis:beatus põtifex lãgore ꝑſſus ibi
dem occubuit.10.calé.maii.Cuiꝰ corpus lo
culo plũbeo reconditũ romãq; tranſuectu3
ſepultum eſt in baſilica beati petri.

¶De ſcis ſedecim milibꝰ mrꝰ. LXXVIII

SEdecim milia martyres: ut dicit
hieronymꝰ paſſi ſunt apud perſi
dam ſub ſapore rege pſaꝝ. Qui
eiuſdé iuſſu in oibus ciuitatibus
regni ſui eadé die qua paſſio dñi
eodé ãnno occurrebat.ſ.die paſceue a paga
nis tenti quotquot xp̃iani inuenti ſunt per di
uerſa ſupplicia uſq; ad prefatũ numeꝝ tru/
cidati fuerunt.Numerꝰquoq; occiſoꝝ i ſcri/
ptis regi oblatus ad ꝑdictã ſummã deueniſ/
ſe cõptus eſt.In qbꝰmulti ex regalibꝰinter/
fecti fuerũt:inter quos fuit ✝ azarꝰ eunuchꝰ
regi gratiſſimꝰ:& quedá regina ſoror ſyme/
onis epi noie tarbua ✝ cũ quadá pediſſequa
ſua ſtipitibꝰaffixe ſerra ſecate ſunt . Eodem
etiá die paſſus é nichor eps ✝ cũ marea di
acono ✝ &clericis circa.250.&.50.mõachis
ac ſacris uirginibꝰ plurimis: nec nõ mileſiꝰ
✝ olim miles perſaꝝ inclytus: q relicta mi
litia in ciuitate pſica epus fuerat ordinatus.
Acepſima quoq; eps ✝ & iacobus pſbr ſuꝰ
✝ & alii religioſi uiri ꝙplures.Qui oés eo/
dem die p diuerſa loca:ut dictũ eſt ex diuer
ſis ſuppliciis interierunt : uidelicet decimo
calen.maii.

¶De ſanctis parmena preſbytero & ſociis
martyribus. LXXIX

PArmenas & elimas & chryſotel/
lus pſbri:& lucas ac mutius dia
coni ſub decio ceſare apud cor/
dulam pſaꝝ ciuitatem paſſi ſunt
Qui omnes una cum pollochronio epo téti
ſunt in ciuitate pſaꝝ babylonia ab eodé de/
cio & pluribus diebꝰ in carcere detenti. De
cius quidé pollochroniũ decollari iuſſit:ut
in eiꝰ paſſiõe ſuperiꝰactũ eſt.15.calé.martii
Parmene uero linguá precidi fecit:qui nihi/
lominus expedite ut priꝰ loquebatur. Poſt
hec pagrans decius ad cordulá ciuitaté par
mená & ſocios preſbyteros ac diacones uin
ctos catenis ſecum adduxit: quos ibidem ſi/
bi preſentatos & diis imolare libamía recu/
ſantes i equuleo leuari fecit. Et cum diu tor
ti deo gratias agerent: mirabatur ceſar par
menam abſciſa lingua loquentem artiq; ma/
gice deputabat:& fecit eos lampadibus ex/
uri:laminaſq; ardentes eorum lateribus ap
poni:atq; unguibus lacerari.Que omnia ſã
cti martyres uoce celica confortati conſtan/
tiſſime ſuperarunt.Tunc eos equuleo depo
ſitos fecit decius omnes pariter decollari.
Quorum corpora ſancti abdon &ſenen ſub
reguli rapuerunt:& in predio ſuo iuxta ci/
uitatem cordulam ſepelierunt.Qui paſſi ſũt
decimo calé.maii.

¶De ſancto epipodio martyre. LXXX

EPipodius martyr apud lugdu/
num gallie paſſus eſt:qui perſe/
cutione antonini ueri imꝑatoris
poſt glorioſos quadragintaocto
martyrum agones: de quibus in
fra dicetur octauo calendas maii cum alexã
dro chariſſimo collega ſuo detentus & i car
cerem cum eodem miſſus eſt.Ipſo uero ale/
xandro interea in cuſtodia uinculato epipo
dius eductus cum chriſtum dominum con/
fiteretur:primo pugnorum ictibus ore ce/
ſus:deinde in equuleo tortꝰ nouiſſime mar
tyrium capitis abſciſiõe compleuit decimo
calen.maii.

¶De ſancto georgio martyre. LXXXI

GEorgius martyr ciuitate cappa/
docia oriundus ab infantia xp̃ia/
nus tribunus militum fuit tépo/
ribus diocletiani & maximiani i
peratorum. Erat tũc temporis i
prouincia libye iuxta ciuitatem lyſiam ſta/
gnum ad inſtar maris: in quo draco ingens
latitabat:q populũ armatũ cõtra ſe ueniẽtẽ
in fugã uertebat:& ad muros urbis ueniens
flatu multos pimebat.Quapropter ꝯpulſus
populꝰ duas oues quotidie ei dabant:& ſic
eius furorem ſedabant.Cum igiť oues defi
cerẽt:oué cũ hoie adiũcto tribuebãt:& ſor/
tibꝰmiſſis cũctoꝝ ciuiũ filios & filias ei da/
bãt:ſorſq; neminé excipiebat.Cõſũptis igiť
pene oibus ciuiũ natis filia regis unica ſor/
te deprehenſa eſt : & draconi adiudicata .
Rex aũt auri & argẽti copiá pplo offerebat
ut filiã eius dimitterent:populus uero furẽs
regi rñdebat.ꝙ oés filii eoꝝ extincti fuerant
& ꝙ ipe rex hoc edictũ poſuerat unde filia3

eius ab hac lege immunē nullatenus eſſe uo
lebant. Alioquin regem cum palatio & om/
ni familia incenſuros comminabantur. Cum
autem multis precibus rex ab eis ſpatium
viii. dierum obtinuiſſet: ut iterim filiam ſuā
lugere poſſet: ꝯpulſus tandē filiā regalib⁹ i
dutā eis tradidit quā pp̄ls extra muros dra/
coni expoſuit: omni populo ſup muros ad
ſpectaculū cōcurrente. Quā cum ſcūs geor
gius illac tranſitū hn̄s flentē uidiſſet: & qd
haberet interrogaſſet. Illa fletus ſibi cām ex
plicauit: & ut uelociter abiret: ne una ſecum
piret admōuit. quā ſcūs miles hortari cepit
eāq; in xp̄i nomine ſe iuuaturū obtulit. Illa
uero econtra: ut abiret ſuadebat eo ꝙ ipſuꝫ
ſecum piclitari nolebat. Dum hec loqueren
tur ecce draco caput de lacu leuauit. Geor
gius uero confeſtim equū aſcendit & cruce
munit⁹ audacter draconē ipetiit: & lanceam
uibrans ſeq; deo ꝯmēdans ip̄m grauiter uul
nerauit: & ad terram deiecit. Deinde educto
enſe caput ei⁹ uno ictu amputauit: quē q̄t/
tuor paria boū uix traxerūt ad ignē: popu
lus uero uiſo tanto miraculo ad predicatio
nem beati georgii xp̄o credidit: & baptizati
ſunt decem milia uiroꝝ exceptis puulis &
mulierib⁹. Rex uero eccleſiam i honore dei
genitricis mire magnitudinis conſtruxit: de
cuius altare fons emanat uiuus cuius potus
omnes languidos ſanat. Inſup infinitā pecu/
niam ſcō obtulit quam ille accipere nolens
pauperib⁹ dari fecit: & rege ac populo dili
genter admonitis inde receſſit. ¶ Cum autē
beatus georgius in ciuitate militena tribu/
natus officio fungeret: & dacianus quidam
preſes xpianos ultra modū perſequeretur.
Georgius oia ſua pauperib⁹ diſtribuit: mili
tarem habitū depoſuit: xp̄ianum aſſumpſit:
& ad preſidē accedens oēs deos gentium de
monia exclamauit. Cum autem preſes illū i
xp̄i fide cōſtantiſſimū repperiſſet: eūq; ad ſe
inclinare non poſſet: iuſſit eum primo fuſti/
bus cedi. Deide in equuleo leuari: & mēbra
tim corpus ei⁹ ungulis laniari appoſitis in
ſuper ad latera eius facib⁹ patentibus uiſce
rum rimis ſale plagas ei⁹ fricari fecit: & ſic
in carcerem trudi: ubi xp̄o dn̄o ſibi appente
ꝯfortatur eiuſq; uulnera ſolidantur. Quod
cū dacianus die ſequenti uidiſſet: magum ad
uocauit q magiā georgii ſuis artibus ſupe/
raret. Ille uero bis uenenū peſſimum uino
miſcuit: qd ſcūs ſigno crucis edito ſine ulla
leſione tam primo q̄ ſcdo deguſtauit. Quod
✝ magus ille cernēs ueniā petiit: & in xp̄m
credens a preſide capitalem ſententiam acce
pit. ¶ Poſt hec georgium fecit in rota liga/
ri gladiis acutis undiq; circūſepta: ſed ſtati
oratione fuſa rota frangitur & ſcūs illeſus
penitus inuenitur. Quod cū quidam magi/
ſter militum nomine ✝ magnētius aſpexiſ/
ſet: cum omni officio ſuo credidit: quos oēs
ſimiliter dacianus decollari mādauit. Geor
gium uero iterum in cuſtodia recluſit. Ad
quem ueniēs uidua quedam filium ſuum ce
cum mutum ſurdum & claudum eidem ob/
tulit: quem ſcūs i xp̄i nomine ab omni paſ/
ſione curauit & ipſum cū matre & aliis mul
tis ad xp̄m conuertit. Quod cum dacianus
audiſſet ipſum eductum corā ſe preſentari
fecit & hortabatur ut ſacrificaret. Cui geor
gius reſpondit: ꝙ ſi omnis populus cōueni
ret ipſe ad templum apollinis accederet: ut
eius oipotentiam coram multitudinē cōpro
baret. Iuſſu ergo preſidis ꝯuenit omnis po/
pulus ciuitatis. Sanctus uero martyr tem/
plum igreſſus apollini mandauit: ut qualis
de⁹ eſſet māifeſti⁹ explicaret. Qui ſe & om/
nes deos gentium demones eſſe aſſeruit: ad
hoc intendentes ut animas hominū decipiāt
& ad inferna demergant. Statimq; ignis de
celo cecidit: & omnia idola cum ſacerdoti/
bus ꝯcremauit. Tunc iratus preſes iuſſit ſar
taginem pice & ſulphure liquefactis plenā
adduci: & georgium intus iactari. Angelus
uero dn̄i de celo deſcendit: & igne extincto
ſartaginem tepefecit: & ſanctus illeſus per/
manſit. Quod uidens ✝ alexandria uxor p̄
ſidis chriſto credidit & uirum de impietate
redarguere cepit. Quam ille per capillos
fecit ſuſpendi & duriſſime cedi. Et dum ce/
deretur emiſit ſpiritum. Sequenti uero die
preſes iuſſit georgium miſſo freno i ore ei⁹
per totam ciuitatem trahi: & poſt hec extra
ciuitatem adduci & ibidem decollari. Qui
oratiōe ſua uoce ſibi de celo lapſa a domino
impetrauit: ut quicunq; eius implorarēt au
xilium petitionis ſue conſequerētur effectū
Sicq; capitis abſciſiōe martyrium conſuma
uit: circa āños domini. 291. nono calē. maii.
Dacianus uero de loco in quo ſententiam p̱
tulerat domū rediens igne celeſti cum mini
ſtris conſumptus eſt. ¶ Huius martyris le/
genda in niceno cōcilio inter apocripha cō/
numeratur: eo ꝙ in eius martyrio multa di/
uerſitas inuenitur tā ex parte loci quam ex
parte modi & tā ex parte temporis quam ex
parte iudicis. Nam in calendario bede dicit̄
ꝙ paſſus eſt in perſida ciuitate dioſpoli que
prius lyda dicebatur. Et eſt iuxta ioppem.
Alibi ꝙ paſſus ſit ſub diocletiano & maxi/
miano imperatoribus. Alibi ꝙ ſub diocle/
tiano imperatore perſarum preſentibus ſui
imperii regibus. 70. Alibi ꝙ ſub daciano p̄
ſide in ciuitate militena imperatoribus dio/
cletiano & maximiano. Ex diuerſis igitur
legendis ea que magis autentica uidentur:
circa ei⁹ martyrium & miracula oſtēſa hic
collecta ſūt: multis diſſonis & incredibilib⁹

omiſſis & diuerſitatibus pro poſſe ad cócor dantiam reductis.

¶De ſancto malachia propheta. LXXXII

MAlachias ꝓpheta poſt regreſſum populi iudeoꝝ de captiuitate babylonica natus eſt in iudea in ſophim: quē quia optime uite fuit & aſpectu decorus: populus appellauit eū malachi.i.angelus. Quē quidē ex hebreis autumant fuiſſe eſdram ſcribā: q ex cognomine dictus fuerit malachias.i.angelus dei. Sed hec opinio a ioſepho reprobatur: eo ꝙ ut dictū eſt: malachias poſt populi reuerſionem in iudea natus eſt. Tradūt etiā: ꝙ quecūq; prophetice dicebat: eadē die angelꝰ dei apparens populo reiterabat. Dirigitur aūt eius ꝓphetia pcipue ad ſacerdotes: qui increpant a dño per os ꝓphete: eo ꝙ ſacerdotalis muneris gratiā cōtemnētes circa ſacrificioꝝ exhibitionem in offerēdis hoſtiis uitioſis & maculatis legē dei preuaricabant. Reliqua aūt que eius lectione comprehenſa ſunt: preuaricationē populi iſrael in obſeruādis mādatis dei: increpationē quoq; populi qui dꝯos alienos coluerūt: ſignificāt: nomen quoq; dñi altiſſimi magnū predicatione apoſtolica futuꝝ i gentibus ab ortu ſolis uſq; ad occaſum manifeſte pnunciat. Prophetauit autē tēporibus eſdre ſacerdotis & neemie ſub artaxerxe perſaꝝ rege: poſtq̄ tēplum dñi in hieruſalē fuerat edificatum. Et mortuus eſt: dū adhuc iuuenis eſſet eſdra iā ſacerdote humanis exempto neemia adhuc ſuperſtite. Sepultuſq; eſt in agro ꝓprio i ſophim que ciuitas eſt iudee dicta poſtmodū ramatha ſiue arimathia. Dormiuitq; in dño 9.calē.maii. Hec ioſephꝰ & hieronymus & ex hiſtoria ſcholaſtica comeſtoris. Hic enī propheta ultimus in numero.12. reperitur: qui eccleſiaſtici.49.in ſanctorum patrū catalogo deſcribuntur.

¶De ſanctis felice preſbytero & ſociis martyribus. LXXXIII

FElix preſbyter fortunatus & achileus diaconi & martyres a ſācto hyreneo epō lugduneñ ad urbē ualētiam que eſt ciuitas hiſpanie ad predicandū miſſi: maximā partem eiuſdem urbis cōuerterunt ad xpm Inde a duce cornelio in carcerē miſſi: deide in ꝯfeſſione nois xpi neruis duriſſime ac diu iꝰ uerberati: ac poſtmodū uinctis poſt terga manibus rhenibꝰ cruribuſq; ꝯfractis circa rotaꝝ uertiginē aſtricti: ut in ipſis rotis quaſi contexti uiderentur. Succeſſiue quoq; equulei extenſione ſuſpenſi: fumoq; ſubterpoſito die & nocte integra uexati. Ad extremum gladio conſumati ſunt nono calendas maii.

¶De ſancto alexandro martyre & ſociis eius. LXXXIIII

ALexander martyr cū ſociis apud lugduñ gallie paſſus eſt ſub antonino uero imꝑatore. Qui cum ſcō martyrē epipodio ꝯprehēſus & in carcerē cōpeditꝰ: ut dictū ē ſupra.10.calē.maii die tertio a paſſiōe ipſiꝰ epipodii eductꝰ de carcere: primo crudelitate uerberantiū adeo laniatus eſt: ut cute ſoluta coſtaꝝ patefactiſq; uiſceribus interiora corporis pāderent: deinde crucis affixꝰ patibulo beatū ſpiritū exanimatus emiſit. Paſſi ſūt aūt cū eo ✝ & alii.48. ſepulti ex utroq; altaris latere in crypta que in colle ſuppoſito ciuitati pulchro & antiquo ope ꝯſtituta eſt Qui paſſi ſunt.viii.calen.maii.

¶De ſancto melito epō. LXXXV

MElitꝰ aſianꝰ ſardineñ eccl'ie eps iohānis euāgeliſte diſcipulꝰ: q eiꝰ geſta ꝯſcripſit: tpe marciātonii īpatoris floruit: q multa utilia opuſcula eccleſie dedit. Nā p̄fato principi ꝓ xp̄iana religione libꝝ apologeticū ſcripſit. Extare dicuntur & alia: uidelicet de paſcha libri duo. De optima cōuerſatione liber unus. De prophetis liber unꝰ. De eccleſia liber unus. De ſenſibus liber unus. De anima & corpore liber unus. De lauacro ſiue baptiſmo liber unus. De ueritate liber unꝰ De generatione chriſti liber unus. De ꝓphetia eiuſdem liber unꝰ. De hoſpitalitate liber unus. Item liber qui clauis intitulat̄. De diabolo liber unus. De apocalypſi liber unus. Eglogaꝝ libri ſex. Huius elegans & declamatorium ingenium tertullianus cauillat̄ i libris ſeptem: quos pro montano aduerſus eccleſiam edidit: dicens illum a pleriſq; pro ꝓphanum reputari. Quieuit in chriſto ſanctꝰ melitus octauo calen.maii. Hec hieronymꝰ libro de illuſtribus.

¶De ſancto marco euangeliſta. LXXXVI

MArcus euangeliſta diſcipulus & interpres petri apoſtoli & eiuſdem in baptiſmate filius leuiticꝰ genere & ſacerdos legalis: diſcipulus apoſtolorum poſt paſſionem domini effectus: cum beato petro romam profectꝰ eſt eidem fideliter adherens: Vbi cum petrus chriſti euangelium predicaret: rogatus a fratribus qui erant rome: beatus marcus breue euangelium ad perpetuam memoriam: prout ex ore petri audierat fideli ſtilo latinoq; ſermone conſcripſit. Quod uidens petrꝰ approbauit: & eccleſie legendum ſua auctoritate tradidit. Videns autem petrus marcum in fide conſtantem ipſum protoepiſcopū aquileiam deſtinauit. Quo cū ueniſſet marcꝰ i ſuburbio ciuitatis

reppit iuuenē leproſum atthaulphū filiū ul phi. Quē i xp̄i noīe a lepra mūdauit: & ip̄m cū patre & omni ei⁹ familia ad fidē xp̄i con/ uerſos ſacri baptiſmatis unda perfudit. Ibi quoq; ſua predicatiōe īfinitū populum xp̄o dn̄o acquiſiuit. Ibi etiā euangeliū ſuum qđ alias rome latinis litteris cōſcripſerat: iteꝝ greco eloq̄o exarauit. Quod uſque hodie in aquileieñ eccleſia cū ſede eburnea in qua ſe/ dens illud ſcripſerat demōſtraẗ. ℂ Cum er go beatus marc⁹ ad magr̄m reuiſendū poſt aliquot āños uellet accedere. Hermagoram ciuē aq̄leieñ eius diſcipulū a populo i pon/ tificē electū: romā ſecū adduxit: ipſumq; lo/ co marci i ep̄m ꝯſecratū: beatus petr⁹ ad gu bernandā aq̄leieñ eccleſiā deſtinauit: mar/ cum uero dīna admonitiōe ad predicandum alexandriā miſit. ℂ Tante aūt humilitatis e/ uāgeliſta dn̄i fuiſſe dicit: ut ſibi pollicē āpu taret ne ad ſacerdotiū quaſi manc⁹ ꝓmoue/ ri poſſet: ueꝝ diſpoſitio dei & auctoritas pe tri ꝑualuit: ut nec ſic amitteret i ope qđ me ruiſſet in genere: mox aūt ut ſcūs alexādriā ueniēs de naui egreſſus ē: calciamētū ei⁹ di/ ruptū eſt. Quod cuidā calcifici nomīe ania no iuxta portā ciuitatis habitāti tradidit re ſarciēdū. At ille calceū emendās in laborā/ do ſubula ſiniſtram manum grauiter uulne rauit: & pre dolore: un⁹ de⁹: uoce magna ex clamauit. Cū aūt beat⁹ euangeliſta uni⁹ dei nomē audiſſet gauiſus eſt eo ꝙ ꝓſperū feciſ ſet dn̄s iter: ſuū expuēſq; i terrā fecit lutum ex ſputo: & i xp̄i noīe unxit manū uiri & ſta/ tim ſanata ē. Quē anian⁹ i domū ſuā itrodu xit. Interrogās q̄s: uel unde eſſet illud nomē qđ tantā efficaciā haberet. Cui beat⁹ marc⁹ xp̄m dn̄m predicauit & ip̄m cū omni domo ſua baptizauit. ℂ Deinde ingreſſus ciuitatē euangeliū predicabat & omnes infirmitates curabat ac demones effugabat: etiā mortū/ os ſuſcitabat. Sicq; doctrinis & uirtutibus infinitū xp̄o populum acquirebat. Et ut ſcri bunt de eo philo iudeoꝝ doctor & papias ep̄s hieropolitan⁹ ad tantam pfectiōnē uite xp̄ianos quos ꝯuerterat adduxit: ut uitam a poſtolicā primitiue eccleſie ſectātes omnes cōmuniter uiuerēt & nemo q̄cq̄ ꝓpriū poſ ſideret: monaſticū quoq; ordinē primus egy ptiis tradidit: & ſacre profeſſionis regulam multis inſtituit: unde & poſtmodū i egypto mōachoꝝ cenobia & cellule īfinite excreue rūt. Sicq; ſcūs euāgeliſta omēs pene egypti urbes luſtrauit: & i pp̄lis gentilib⁹ uerbū dn̄i ſemiauit. ℂ Veꝝ cum multi de ciuitate alexandrie gentiles deoꝝ ſuoꝝ emulatiōe ei inſidias poſuiſſent: beatus marcus loco ſui anianum olim calcificē epiſcopū ordinauit: tres quoq; preſbyteros ſcilicet melitū ſaui num & cerdoniū & .vii. diacones & alios .12 clericos eidem ad eccleſie miniſteriū adiun xit: & inde occulte diſcedēs pentapolim per rexit: ubi & biēnio chriſtū euangelizans ꝑ/ manſit. Et multitudinē ibidem gentiliū con uertit: eccleſias plurimas fabricauit: & ordi natis ep̄is & p̄ſbyteris ꝑ ciuitates illas poſt duos annos alexandriā rediit. Et cum multi plicatos fideles r̄pperiſſet deo gr̄as egit. Pō tifices autem idoloꝝ eum comprehēdere co nabanẗ. ℂ Cum auteꝫ in ſolēnitate paſchali que āno illo .24. die aprilis ocurrit miſſam fidelibus celebraret: & eadē die feſtum ſera pis dei egyptioꝝ pagani colerent: cōueniēs multitudo gentilium ad eccleſiam que erat iuxta portū ubi euāgeliſta dn̄i ſacra myſte/ ria pagebat: miſerunt funē in collo ei⁹ & ipꝫ per rupes & ſaxa trahebant ad locuꝫ qui di citur buculi dicētes: ꝙ trahebant bubalum ad loca buculi. Carnes autem eius in terraꝫ fluebant & ſaxa īficiebanẗ ſanguine: ueſpere autem facto miſerunt eum in carcerem: ubi cuſtodib⁹ appoſitis & nocte dormiētib⁹ pri mo angelica uiſione ꝯfortatus ē. Deinde cir ca noctē mediam ip̄o dn̄o xp̄o ſibi cum igē ti lumine apparente: & pacem ſibi annūciar te: ad celeſtia regna inuitatur: mane autē fa cto funē iteꝝ in collo eius mittunt: & iterū huc illucq; certatim ptrahunt. Qui gratias agēs deo & ſpiritū ſuum dn̄o ꝯmendās bea tam xp̄o animā reddidit. Cū autem gentiles corpus eius uellēt cōburere ſubito aer tur/ batur: grādo exoritur: tonitrua itonant: ful/ guraq; coruſcant. Ita ut cūcti timentes cor/ pus dimitterent. Quod xp̄iani rapuerunt & in loco ubi eccleſiam ꝯſtruxerat: i loco bu culi tumularunt: ubi quieuit uſq; ad tēpus: quo inde ip̄m ueneti uenetias trāſtulerunt: ut ſupra dictū eſt: in eius tranſlatiōe pridie cal. februarii. Paſſus eſt autē beatus euange liſta .vii. cal. maii. Circa annos dn̄i .lxiiii. ui delicet octauo neronis anno. In loco autē p quē tractus fuit: ſiq̄s in die paſſionis ei⁹ her bam ibi naſcentē lacerauerit ſanguinem ui/ uum emittit.

ℂ De ſcō adelberto ep̄o & mr̄e. LXXXVII.

Adelbert⁹ ep̄s & mar̄ de partib⁹ ſclauonie nobilib⁹ parētib⁹ na/ tus ab archiepiſcopo partheno/ polis noīe adelberto ab infantia educatus & doct⁹ eiuſq; noīe uo cat⁹ ē. Qui a iuuenilib⁹ ānis elemoſynis & o ratiōib⁹ ac ieiūiis ītēt⁹ liberalib⁹ & catholice fidei diſciplinis ībut⁹ magr̄ fuit ſcholaꝝ ipa toris othōis. Defūcto āt ſcō ep̄o adelberto: iuuenis ſub ep̄o prageñ miles efficiẗ tpalis q militiā & īpatoris curiā ſtrenue guberna bat. Cū aūt epiſcopus prage ciuitatis obiſ ſet: & populus cuꝫ clero de eligendo paſto re tractaret die quodam dominico demon

per os cuiuſdam obſeſſi ad eccleſiam delati clamare cepit: ſe nullum timere niſi adelbertum militē: qui cathedram epālem erat aſcenſurꝰ: & ipſe ab eodē ꝯſeſtim eiiciendus Statiq; uocato adelberto oppſſus liberatꝰ: & ipſe in epm ab oibus eligitꝰ: quod dū otho iperator tūc exiſtens uerone audiſſet: gratiſſimum habuit: & ipm cōtinuo ꝯſecrari mādauit. Qui factꝰ eps diuinis opibꝰ uacabat: & pdicationi iugiter inſiſtebat. ¶ Sed cū populum uitiis obſtinatum corrigere nō poſſet: relicto epatu romā acceſſit & diſpenſatione romani pōtificis obtēta pegrinari ad tempꝰ decreuit: oibuſq; paupibꝰ errogatis puenit ad montē caſſinū: ubi cōſilio fretus abbatis tulli q ſecundū regulā baſilii cū monachis ibidem deo ſeruiebat: acceptis ab eo epiſtolis romā rediit: & diſpenſatiōe papali ad abbatē leonē acceſſit: a quo & monachꝰ factus fuit: ubi dudū exiſtens quandā illuſtrem dominam romanoꝝ que nimio langore detēta p annū panē nō guſtauerat: orōne ſola ſanauit. Verū cū ab archiepo maguntino eiꝰ metropolitano iteꝝ ad ſuū epatum peteretꝰ; iuſſu ſūmi pontificis licet ſatis renitēs ad epatū reuerſus eſt: ea tñ ꝯdictione: ut ſi populum oino incorrigibilē inueniret: ad monaſteriū ſibi redire liceret. ¶ Cū autē exiſtens prage die quadā nobilē dominā i adulterio deprehenſam ad ſe ut patrē miſericordie ꝯfugiētē in monaſterio uirginū incluſiſſet: eāq; inde uiolēter raptā pentes ultores ſceleris decollaſſent: turbatus adelbertus epatui reſignauit: & romā regreſſus monaſteriū ſuū repetiit: ubi poſtq̄ modico tpe ꝯmoratus fuiſſet ſaluti aīaꝝ intendens aſſūptis ſecū gaudētio eius germano & monacho ac quodā benedicto pbſbro ad predicādū polloniā adiit: ſed a duce baliſtano repulſus cunctas regiones illius pagrauit. Et cū iuxta uillā p planiciē quandā pgeret: ſociis alibi dimiſſis ab iſidelibus tētus lācea tranſfixꝰ diriſq; uulneribꝰ ꝯfoſſus atq; demū capite ceſus martyriū cōſumauit feria ſexta. 7. calē. maii. Cuiꝰ corpꝰ pragam tranſlatū ibidēq; ꝯditū requieſcit.

¶ De ſcō cleto papa & martyre. LXXXVIII

Cletus papa & martyr natione romanus de regione uicopatricio patre emiliano: lino pontifici in epatu romano ſucceſſit: & ſedit annos ſeptē menſem unū dies. xi Hic ex pcepto beati petri apoſtoli. xxv. preſbyteros ordinauit in urbe roma menſis decēbr̄. Hic pōtifex primꝰ i lr̄is ſuis poſuit ſalutē & apoſtolicā bn̄dictionē. Qui ēt oibꝰ populis ſcribens approbat & cōmendat pegrinationes ad ſcōs & maxime ad limina ſci petri: aſſerens ꝙ ualidior eſt ad ſalutē ſācti petri uiſitatio q̄ ieiuniū duoꝝ annoꝝ. Et illos etiā anathemate ſubdit: q uiſitatiōnē apoſtoloꝝ impediunt uel diſſuadent. Dicunt quidā: ꝙ linus & cletꝰ petri ſucceſſores nō ſederunt ut pontifices ſed ut petri coadiutores. quibꝰ beatus petrꝰ in uita ſua credidit diſpenſatiōnē eccleſiaſticaꝝ rerū. Ipſe uero tantum pdicationi & orōni uacabat: ppter quod tanta auctoritate dotari meruerunt ut in catalogo pontificū ponerentꝰ. Clemētem uero ipſe beatus petrꝰ ſucceſſorem ſibi conſtituit: licet aūt hec ueritati nitantur: tamen ut ait hieronymus beatꝰ clemens ſpūſancto plenus timēs ne apoſtolica ordinatio poſteris tēporibus tranſiret in uitiū: ut quidā hereditariū munus putātes minus de dei cogitarent electione: linū & cletū ante ſe coegit pontificare. Et ſic clemens primus fuit p petri electiobem: tertius uero per gradū. Beatus aūt cletus tpe titi & ueſpaſiani impatoꝝ martyrio coronatꝰ eſt. Sepultuſq; eſt iuxta corpus beati petri in uaticano. 6. calē. maii Et ceſſauit epatus dies. 35.

¶ De ſcō marcellino papa & mr̄e. LXXXIX

Marcellinus papa & martyr natione romanꝰ ex pr̄e piecto de regione capritauri caio pontifici in epatu romano ſucceſſit: ſeditq; ānos octo mēſes. 2. dies. 25. Quo tēpore fuit grauiſſima pſecutio xpianoꝝ ſub diocletiano & maximiano ipatoribus: ita ut infra unū menſem. xvii. milia hominū pmiſcui ſexꝰ p diuerſas puincias martyrio coronarentꝰ xpiani. Qua de re & ipſe marcellinus ad ſacrificiū ductꝰ eſt: ut thurificaret. Et mortē expauens compulſus a diocletiano duo grana incenſi poſuit idolis. Poſtea uero penitentia ductꝰ in campania corā 80. epis ore pprio penituit & cinere capite aſperſus ac cilicio indutus ſe peccaſſe ꝯfitēs. epis iudicandū ſuppoſuit dicens ſe paratuз ad oia que ſibi imponerent. Illi uero eidem reſponderunt: ꝙ ſūmus pontifex a nullo iudicandus eſſet. Nam ſi ipſe negauit & petrus etiā magiſter ſuus negauerat: quē tñ nullus apoſtoloꝝ iudicare pſumpſerat: ſed egreſſus foras amare defleuerat. Ipſe ergo ſuam cauſam colligeret: & ore pprio ſeipm iudicaret. Tunc marcellinus ob ſcelus idolatrie iudicauit ſe deponēdū: anathematizauit etiā quicūq; corpꝰ ſuum ſepulture traderet. Sicq; pergens ad diocletianum ſe chriſtianū cōfitens cū claudio ✝ & cyrino ✝ & antonio ✝ diaconibus capitalem excepit ſentētiā: ſicq; martyrio coronatꝰ eſt. 6. calē. maii. Hic etiā fecit ordiatiōes duas p mēſē decēbr̄. pr̄byteros. 4. diaconos. 2. epos p diuerſa loca nūero. 5. ¶ Pꝰq̄ āt decollatꝰ fuiſſet: & corpꝰ eiꝰ xxx. diebꝰ ad exēplum xpianoꝝ i platea iacuiſſet: nocte apparuit p uiſum beatꝰ petrꝰ

apoſtolus marcello pſbytero:eidē marcelli
no in epatu ſucceſſuro interrogās q̄re cor/
pus ſuū inhumatū nō ſepeliret. Et ſe petrū
apoſtolū eē dixit. Qui cū rn̄deret:ꝙ corpꝰ
ſuū iā dudū ſepultū fuerat. Apoſtolus ei de
dit itelligere ꝙ dicebat de corpe marcellini
Cū autē marcellus dixiſſet ꝙ ipm ꝓpter ſen
tentiā excōicationis ſepelire nō auderet:au/
diuit ab apoſtolo ꝙ omnis q ſe humiliauit
exaltabitur:& ꝙ multū ſe marcellinꝰ humi
liauerat:q ſe indignum ſepultura iudicaue/
rat. Admonēs ut ipſum iuxta ſe tanq̄ marty/
rē & ueꝝ pontificē tumularet:ut quos iuſti/
ficabat gr̄a nō diuideret ſepultura. Marcel
lus ergo cū lucina & preſbyteris ac diaconi
bus noctu corpꝰ accepit & iuxta corpꝰ bea
ti petri i uaticano ſepeliuit. Ab eodē die ceſ/
ſauit epatꝰ annos. vii. menſes ſex. dies. 25. pp
nimie perſecutionis imanitatē.

¶ De ſcō ricario ꝯfeſſore. LXXXX.

RIcariꝰ ꝯfeſſor natus uilla cētula
ꝓuincie pōtine monitꝰ a quodā
caldōico ſacerdote quē đ hiber
nia ueniētē hoſpitio ſuſcepat: de
ruſtico religioſus effectꝰ utebať
pane hordeaceo cinere ꝯmixto. Aquā uero
cū lachrymis tēpabat:& ex illa balnea faci/
ens leproſos fouebat:& poſtmodū ipe eadē
balnea itroibat. Qui ēt i britānia pdicauit.
Rex uero francoꝝ dagobertꝰ eiꝰ famā audiēſ
ipm ex deuotiōe uiſitās eiuſdē ſe orationibꝰ
cōmēdauit:ab eo quoq; inuitatꝰ ad mēſam
magis ipe ſalutaribꝰ mōitis mēte q̄ tēporali
bus cibis corpe refectꝰ ē. ¶ Deiñ uir ſcūs fa
mā mūdi fugiēs a giſilimaro quodam uiro
nobile in ſilua criſiaſſenſe cum ſigobardo
diſcipulo ſuo locū ſolitariū deo ꝑuiēdi obti
nuit. Ibiq; breui ſtructo tugurio uitā ana/
choriticā mlťo tpe exegit:multoſq; ad ſe ue
niētes languidos diuerſis ab infirmitatibꝰ ſa
nos effecit. Et redimitꝰ uirtutibꝰ i pace quie
uit. vi. cal. maii. Sepultuſq; eſt a diſcipulo i
loco ubi ipſe ſibi pcepat. A quo i extaſim ra
pto uiſus ē i aula ſplēdidiſſima mira fragrā
tia referta ꝯſiſtere ſplēdore ad mirabili co/
ruſcare. Cuiꝰ corpꝰ ocialdus oli eius abbas
cum ſuis monachis ad ſuū mōaſteriū cētulā
trāſtulerūt:ubi mlťoꝝ ſignoꝝ glīa claret.

¶ De ſancto anaſtaſio papa primo & confeſ
ſore. LXXXXI.

ANaſtaſiꝰ papa huiꝰ nois primus
natiōe romanus ex pr̄e maximo
ſyricio pape i pontificatu roma/
no ſucceſſit: & ſedit ānos. 13. mē/
ſes. x. dies. xxv. Hic cōſtituit ut
debiles aut mēbris carētes nō poſſent cleri/
ci cōſignari. Cōſtituit etiā ut qn̄ euāgeliū le
gereť preſbyteri & clerici nō ſederent: ſed
ſtarent. Et ſtatuit ut nullus trāſmarinus ad
clericatus honorē ſuſciperet: niſi ꝓprii epi
chirographū cū ſigillo exhiberet. Et hoc p̄/
cipue ꝯſtituit ꝓpter hereticos manicheos q
in ultra marinis ptibꝰ abūdabāt. Hic in ma
gna ſenectute ānoꝝ uidelicet ultra. 70. ſūmꝰ
pontifex electꝰ ē pp ſuā nimiā ſcitatē. Quā
beatꝰ cognoſcēs hieronymus ei ꝯtēporaneꝰ
ſcripſit de illo: ꝙ eiꝰ uita diuturna mūdus i
meritꝰ eēt frui. Floruit aūt tpe archadii im/
peratoris. Et qeuit i dn̄o. v. cal. maii. Sepul
tuſq; ē in cemiterio beati petri apoſtoli.

¶ De ſcō antimo epo & ſociis mr̄ibꝰ. XCII

ANtimus eps cū aliis multis apud
nicomediā ſub pſecutiōe diocle/
tiani martyriū paſſus ē. Qui ut
tradiť hiſtorie eccleſi. libro. vii
cū eſſet pōtifex ipſiꝰ ciuitatis ob
ꝯfeſſionē xpi martyrii gloriā capitis obtrun
catione ſuſcepit. Quē tanq̄ bonū paſtorem:
ſecuta ē uniuerſa pene gregis ſui multitudo
per eandē martyrii uiā. Quoꝝ alios pfatus
tyrānus apud eandē tunc reſidens ciuitatem
gladio obtrūcari: alios ignibus ꝯflagrari: a
lios nauiculis ipoſitos i pelago mergi fecit
ipis fideliū turbis ultro ſe tanto feruore ne
ci offerentibus: ut etiā ſe interrogari nō per
mitterent: ſed xpianos ſe cōfitētes ſpōte ſup
pliciis igererent. Quoꝝ paſſio recolitur. v.
cal. maii.

¶ De ſcō liberale ꝯfeſſore. LXXXXIII.

LIberalis de ciuitate altini natus
a ſcō epo heliodoro eiuſdem ur
bis i eadē ciuita te nutritꝰ & do
ctus fuit. Qui lectiōi ſacre & o
ratiōi atq; carnis maceratiōi ua
cans dn̄o ꝑuiebat paupum quoq; uſibꝰ iten
tus erat: egrotantibuſq; curā ſolicitus iper
debat. Corpus quoq; ieiuniis atterēs ad tā
tam pfe ctionē deuenit: ut ſingulis diebꝰ do
minicis ſacrā cōmunionē pcipiēs: deinceps
ſine ullo cibo uel potu tota hebdomada per
manebat. Cum autē paganoꝝ pſecutiōe fer/
uente heliodorus eps de altino receſſiſſet: &
ad iſulas ſe maritimas ꝯtuliſſet: liberalis in
eccleſia principali que erat dei genitricis o/
orationē fudit ad dn̄m: ut eius in pace ſuſci/
peret ſpiritū. Eadēq; nocte angelus dn̄i ſibi
dormiēti apparuit: & orationē eius exaudi/
tam a dn̄o nūciauit. Qui ſurgēs a ſomno ui
ſitauit ſingulas eccleſias ciuitatis: puenitq;
ad inſulā que diciť flactiocaſtroꝝ ut ad ſan
ctū heliodorū accederet. Sed cū ad ipſum p
pter aquas interpoſitas trāſire nō poſſet: in
eccleſia proxia ſci laurētii modico tempore
ꝯmoratus ē: ubi poſt paucos dies iter ſacer
dotū manus migrauit ad xpm. v. calē. maii.
Corpus quoq; eiꝰ ibidē ſepultū proceſſu tē
poris deſtructa altineñ ciuitate ad oppidū
taruiſinum trāſlatum eſt.

¶De ſcõ pulione martyre. XCIIII

PVlio martyr ĩ ciuitate ciuilitana prior lectoꝝ fuit: de qua quideꝫ urbe ualentinianꝰ impator oriũdus extitit: in qua & ipſe martyr ſub pſecutione diocletiani & maximiani impatoꝝ martyriũ pertulit agente pſide probo. Hic enĩ preſes poſtq̃ in ciuitate firmeñ ſanctũ hyreneũ eiuſdeꝫ urbis epm + cũ ſcõ mõtano preſbytero ſmeruleũ ĩ flumine demergi fecerat. + Sanctum quoq; demetriũ ipſius eccleſie diaconẽ decollauerat puenit ad urbẽ ciuilitanã: in qua pridem + ſcũs euſebiꝰ ipſiꝰ ciuitatis põtifex paſſus fuerat: fecitq; teneri pulionẽ lectorem: quẽ chriſtũ ꝯſtantiſſime ꝯfitentẽ ac ſacrificare nolentem: dicentemq; ſe uelle patꝝ ſuorum qui ꝑ xp̃o paſſi fuerãt imitari ueſtigia. Flãmis iuſſit exuri: qui paſſus eſt. 5. calẽ. maii.

¶De ſcõ uitale martyre. XCV

VItalis martyr miles xp̃i natione mediolaneñ apud rauẽnã tpe neronis paſſꝰ ẽ. Hic uxorẽ ualeriã habuit: ex q̃ gemellos geruaſiũ & ꝓtaſium ꝓcreauit. Qui cũ paulino iudice rauennã ingreſſus cũ quẽdã chriſtianum arte medicũ noĩe urſicinũ natione ligurem decollari uideret: illeq; martyriuꝫ expauiſſet: ſcũs uitalis eum exhortari cepit: ne ipſe q alios curare ꝯſueuerat: ſeipm̃ eterne mortis iaculo uulneraret. Quod urſicinꝰ audiẽs ꝯfortatus martyriũ libẽter excepit: quẽ uitalis honorifice ſepeliuit: & ad paulinũ ꝯſularẽ ſuũ ultra uenire ꝯtẽpſit. Ille uero nimiũ indignatꝰ: tũ qa ad ſe uenire ꝯtempſit: tũ qa urſicinũ ſacrificare uolentẽ ꝓtraxit: & ſic ſe xp̃ianũ oſtendit: iuſſit eũ teneri: & ꝯfitentẽ xp̃m ĩ equuleo leuari: deinde ip̃m ad palmã duci: & ſi ſacrificare nollet: foueã ibi ꝓfundiſſimã donec puenireť ad aquã fieri: & ibidẽ ip̃m depoſitũ terra ac lapidibꝰ obrui. Locꝰ aũt ubi decollabanť xp̃iani palma dicebať: eo ꝙ arbor antique palme illic eẽt Beatus ergo martyr eodem adductus cũ ſacrificare nollet: ſcã fouea ut dictũ eſt: terra ac lapidibꝰ eſt obrutus. Sacerdos aũt idolorum q hoc ꝯſiliũ dederat: arreptus a demonio p ſeptẽ dies clamabat: ꝙ uitalis martyr eum icendebat. Die aũt ſeptimo in flumĩe ſe ꝓcipitans miſerabiliter expirauit. Paſſus eſt aũt ſanctꝰ martyr. 4. calẽ. maii. circa ãnum domini. 57.

¶De ſcã ualeria martyre. XCVI

VAleria martyr ſci uitalis uxor: & mater ſcõꝝ geruaſii & protaſii cum exiſtens mediolani uiꝝ ſuũ rauẽne paſſum audiſſet: illuc cũ famulis acceſſit: & corpꝰ ſci uitalis auferre uoluit. Veꝝ in ſomnis admonita a btõ martyre ne corpꝰa malo hoĩe bene poſitum uiolaret: ip̃m dimiſit: & mediolanũ in curru rediẽs: ruſticos deo ſuo ſiluano ſacrificantes incurrit. Qui eã de uehiculo deponẽtes hortabanť ſecũ epulari: ſed illa ſe chriſtianam eẽ: nec ſibi licere de ĩmolatis idolis manducare rñdit. Quod illi audientes tãta eam cede mactauerunt: ut uix eam ſeminecẽ ſui famuli ad mediolaneñ urbem perducerent. Que infra triduũ migrauit ad dominũ Recte autem eius paſſio uiri ſui legende cõtinuatur: quia dies certus eius martyrii non exprimitur.

¶De ſcã theodora uirgine & martyre & uno milite martyre. XCVII

THeodora uirgo & martyr: cuius paſſionẽ ambroſiꝰ ſcdo libro de uirginibꝰ facũdo ſermõe & luculento ſtilo diffuſius ptractat: cũ uno milite cuiꝰ nomen ſubticet: apud antiochiã paſſa eſt. Que cũ elegantis eſſet decoris ex uirginitatis ꝓfeſſiõe aſpectꝰ publicos fugiebat. Tandem puella a gentilibus detẽta producitur: duplex profeſſa certamen & uirginitatis & religionis: dataq; ei optione a iudice: aut ſacrificare uirginem: aut lupanari proſtitui iubeť: ut alteꝝ ſponte deſereret: cum ei alterũ abſtuliſſent. Ipſa autem tolerabilius extimans mentem uirginem q̃ carnem habere: & ꝙ uirginitatẽ mentis nemo ab inuita poteſt eripere: fleuit: & tacuit: ne eam uel loquẽtem adulter audiret. Ducitur ergo uirgo xp̃i ad lupanar: ſed proſtitui poteſt: adulterari non põt. Certãtibuſq; ſingulis quis predã primus inuadat: illa introclauſa dñm exorabat: ut q ſuſannã de ſupplicio eruerat: eã de periculo liberaret. Vix cõpleuerat orationẽ: & ecce uir militis ſpecie terribilis apparuit. Qui cunctis ſibi ex timore cedentibus ĩgreſſus cellulam uirginem cõfortauit: dicens ꝙ eam uenerat ſaluare non perdere: ſuas ei ueſtes offerens: & habitum uirginis poſcens: ut ſic mutatis ueſtibus illa incorrupta militis ſpecie egreſſa ſerueť: ipſe uero remanens uirginis habitu ſi neceſſe eſt martyrium quod optat patiať. Quẽ uirgo pſecutorẽ exiſtimans ceruicem eiꝰ gladio pparabat. Tãdẽ xp̃ianiſſimũ cognoſcens: & ueſtes ſuas exuẽs cũ milite habitum cõmutauit: & habitu uirili exiẽs cunctis ignota militem uirginali tunica amictũ dimiſit. Poſt hec alius cubiculum ingreſſus quaſi cum puellam tractare incipet: uiꝝ reperiens ſtupore miratus: ſexũ femineũ in uirilem mutatum arbitratur. Sed dubitans ne magicis artibus & ipſe ſexu forſitan mutaretur: concitus exiens uiſa narrauit populus obſtupuit: & militem pro puella deprehenſum pro eadem ad mortẽ damnauit.

Dūq; ille gladium libēs excipet: fert puella ad locū certaminis uirili habitu cucurrisse: factū ꝓpalaſſe ambo de nece certaſſe ille dicebat ſe iuſſum occidi nō illā. Nam eadē ſentētia que eū damnauerat illā abſoluerat. Illa ecōtra clamabat ꝙ nō illū uadē mortis elegerat: ſed fidē pudoris optauerat. Nec interuenerat ut ſibi necē eripet: ſed ut uirginitatē defenſaret: ꝓlixeq; oratiōis lepore martyriū expetebat. Dudū igitur ambo ꝯtenderunt & ambo tandē uictores extiterūt. Nec diuiſa eſt corona ſed addita. Miles enī pro uirgitatis defenſiōe palmā obtinuit: uirgo ꝓ uirginitatis ꝓfeſſione coronā percepit. Sicq; ambo capitali ſententia triumpharūt. 4. cal. maii.

¶ De ſancto petro martyre ordinis predicatorum. LXXXXVIII

PEtrus nouus martyr de ordine predicatorum de ciuitate uero neñ oriundus: uelut roſa de ſpinis exortus de parētib⁹ hereticis fidei pugil egregius exurrexit. A quoꝶ tñ errore ſe mūdū ſuauit. Cum ad huc. vii. eſſet annoꝶ & a ſcholis rediret a patruo heretico interrogat⁹ qd didicerit: reſpōdit ſe didiciſſe: credo in deū patrē oīpotentem creatorē celi & terre. Ille uero ne diceret creatorem celi & terre prohibebat: eo ꝙ deus uiſibiliū creator nō fuiſſet: ſed diabolus oīa que uidentur procreaſſet. Puer uero ſicut didicerat ſic uelle dicere ac credere affirmabat. Ille uero hec ei per auctoritates ſuadere conabať. Quas oēs puer ſpiritu ſcō plenus ꝯtra eū conuertit: eūq; gladio quaſi proprio interemit. Patruus uero indigne ferens a puero ſe ꝯfuſum: patri geſta retulit: & ut petrinū a ſcholis remoueret oīno perſuaſit. Timebat enī ut dicebat ne cum petrinus fuerit bene eruditus ad meretricē illā romanā eccleſiam ſe ꝯferret: & ſic eoꝶ fidē ꝯfunderet. Qui neſciēs uerū dixit: dū petrū hereticoꝶ pfidiā deſtructurū tanq̄ alter caiphas ꝓphetauit. Sed qa res a deo fiebat: pater monitis frīs aſſenſum nō prebuit ſpans ꝙ puerū ad ſuam ſectā ptraheret cū in gramatica eruditus foret. ¶ Videns aūt petrus non eſſe tutū cū ſcorpionib⁹ habitare: relicto ſeculo: frum p̄dicatoꝶ ordinē annoꝶ. x. itroiuit. In quo. xxx. annis fere perſeuerauit: & ad cumulū totius pfectionis aſcendit Virginitatē quoq; mētis & corpis illibatam ſeruauit: nec alicui⁹ mortalis criminis cōtagium ſenſit: ſicut ſuoꝶ ꝯfeſſoꝶ teſtimonio ꝓbatum eſt. Carnē quoq; ieiuniis aſſiduis macerabat. Noctes poſt breue ſomnū ſtudio ſacre ſcīe occupabat: dies uero aīaꝶ cōmodis īpendebat predicationib⁹ uel ꝯfeſſionib⁹ aut hereticoꝶ diſputationib⁹ inſiſtendo: ꝓ fidei quoq; defenſione ſe totū exponebat: orationibus crebris petēs a domino: ꝙ non ſineret eum ex hac uita migrare niſi ſumpto calice paſſionis: multis etiā miraculiſ coruſcabat. ¶ Quadā die dū mediolani quēdā epiſcopū hereticoꝶ a fidelib⁹ captū pñte populi multitudine examinaret: & diſputatio protracta fuiſſet: & maxim⁹ ſolis eſtus cūctos affligeret: hereſiarcha petro dicere cepit: ꝙ ſi erat ita ſcūs ut eum ſtultus populus affirmabat: populum ipm eſtu mori ꝑmittere non debebat: & ꝙ rogaret deū ut nubē aliquā ſoli opponeret: & ſic populū refrigeraret. Aſſerēs ꝙ ſi hoc fieret fidē catholicā reciperet maxime cū nulla uel minima nubecula ī aere appareret. Quod beatus petrus corā oībus ſe facturꝶ promiſit. Deinde ad dñm orationem fudit. Statiq; ſigno crucis edito: nubes ī aerem aſcendit: & ſe inter ſolē & populū interpoſuit: atq; ī modū papiliōis cūctos ab eſtu per magnā horam refrigerauit: heretic⁹ uero in ſua duritia permanēs: ad ueritatem fidei uenire ꝯtēpſit. Contractū quēdam nomine aſerbum: q per qnquēniū in ſextario trahebatur ad ſe deductū mediolanū ſanauit. ¶ Nobilis quidam filiū habebat q tumorē gule horribili: nec loqui nec uix ſuſpirare ualebat: capam petri ex deuotiōe ſubſtulit: de qua filio gulā tetigit: illeq; cōtinuo ſanitatē recepit. ¶ Idem nobilis poſtmodū graui corroſione corpis torquebať: qui capam eandem ex deuotione reſeruatā ſuper ſe pōi fecit: moxq; uermē piloſum duo habentē capita euomuit & omnis dolor ceſſauit. ¶ Cuidam etiā iuueni muto īmiſſo digito ī os ei⁹ tactaq; ligua bñficiū loquele ꝯceſſit. ¶ Veꝶ cum peſtis heretica in lombardie prouincia pullularet: ſūm⁹ pontifex ad peſtem diabolicam abolēdā: diuerſos inquiſitores de p̄dicatoꝶ ordine ī diuerſis lombardie partib⁹ delegauit. Inter quos beatū petrū ī mediolano & in ei⁹ comitatu īquiſitorē prauitatis heretice auctoritate apoſtolica ordīauit. Qui ſibi iiunctum officiū diligenter exercens hereticos ubiq; perquirēs nullā eis requiē tribuebat: ſed ipſos tā potentia expellebat q̄ ſapientia cōuincebat. Quod illi uidentes de ipſius morte tractare ceperunt: & fautorem quēdam ipſoꝶ ſicariū: ut eū occideret p̄cib⁹ & p̄cio īduxerūt. ¶ Cū igiť ſanct⁹ petr⁹ de ciuitate cumana ubi fratꝶ ſui ordinis prior erat mediolanū ꝑgeret pro officio īquiſitionis exequendo p̄dict⁹ ſacrileg⁹ ipm ī itinere aggreſſus educto enſe ſacrum ei⁹ caput crudeliter impetiit: & duobus diris uulneribus ſauciauit. Qui nō querula uoce murmurās ſed ſufferens oīa patienter ſuum dño ſpiritū cōmendabat. Symbolū ſacre fidei ꝓ qua dimicabat deuotiſſime ꝓferens: cuius nec in

mortis articulo deſiit eē p̄co. Sed cū adhuc martyr dn̄i palpitaret cultellum litor arripuit:& p latera eius tráſfixit. Cuius corpus frés p̄dicatores tulerūt: & mediolanū deferentes honorifice ſepelierunt. Ad cui⁹ ſepulturam lápades dependentes pluries diuinit⁹ & abſq; humano ſtudio ſunt accenſe: multis quoq; coruſcat & manifeſtis miraculis ibidē requieſcens: qui paſſus eſt. 3. calē. maii.

¶De ſcō titico diacono. XCIX

Titicus diacon⁹ diſcipulus ſci pauli apoſtoli & unus ex. 72. diſcipulis fuit: ut ſcribit abbas dorotheus. Hui⁹ meminit idē apoſtolus in epiſtolis ſuis uidelicet ad col. 4. & ſcda timo. 4. pronunciás eū fratrē chariſſimū ac ꝯſeruū ſuum i dn̄o. Qui etiã ab eodem apoſtolo ep̄s colophenie ordinatus: poſt p̄dicatiōis officiū diligenti⁹ pactuʒ apud paphum oppidū inſule cypri quieuit in dn̄o: ibidem ſepultus. iii. calē. maii.

¶ De ſcis agabo & ſecundino ep̄is & ſociis martyribus. C

AGabus & ſecūdinus ep̄i & ſocii eoꝝ paſſi ſunt apud circeñ coloniá: que eſt in numida. Qui pſecutione ualeriani poſt lōgū exilium in p̄fata urbe in qua tunc maxime gentiliū rabies ad tentandá iuſtoꝝ fidem inhiabat: ex illuſtri ſacerdotio gladio ꝯſumati ef fecti ſunt martyres glorioſi. Paſſi ſunt etiaʒ in eoꝝ collegio ✠ emilianus miles ✠ tortula & ✠ antonia ſacre uirgines ✠ & quedá mulier cum ſuis gemellis: qui paſſi ſunt. iii. calē. maii. Hec ado.

¶De ſcō leone ep̄o. CI

LEo ep̄s in greciaꝝ partib⁹ natus oīa i ſeculo abdicauit ꝑ xp̄o crucemq; eius tollēs: & ſi nō corpore martyriū paſſus eſt aīo. Qui etiá in uita ſua miraculis claruit Ná mulierem a graui corporeo langore ſanauit. Et i ſamo inſula in pace quieuit. Cui⁹ corp⁹ dū inde greci nauigio transferre nixi ſunt: inde ſe nunq̄ mouere potuerūt: donec corpore quod amouerát ſuo loco repoſito abeūdi facultatē obtinuerūt. ¶Poſt multū uero tēporis uenetoꝝ naues in ipſius inſule portu degentes: corp⁹ ſci in eius ſolennitate que tunc uenetis ibi exiſtentib⁹ ꝯtigit uidelicet. iii. cal. maii deuoti⁹ uiſitarunt: miſſaq; ſolēniter celebrata īde diſcedere curauerūt. Exeuntes quoq; portum exorta ſubito tēpeſtate redire coacti ſunt: poſt morulam uero mare ſedato iteꝝ exierunt: iteꝝq; aduerſantibus uētis retrocedere cōpelluntᷣ. Tunc cōi ꝯſilio habito ſanctū corp⁹ inde leuantes ad nauē deduxerunt: & cōtinuo oī tēpeſtate ꝓpulſa flãte uēto ꝓſpero deuenerūt mothonū Vbi uox de celis inſonuit ingens: hoc ē corpus ep̄i leonis. Inde uenièntes zacynthū uiſa eſt aquila alis extēſis ſup corpus excubare: que illos ad ultracedendū ſigno monſtrauit alaꝝ. Dūq; alie naues tēpeſtatē & naufragiū ac pene p̄cipitium paterenᷣ: ſola illa in qua ſanctū corp⁹ quieſcebat illibata ꝑmanſit. Et quoties luminaria circa corp⁹ accēſa flante uēto extinguebanᷣ: toties ꝑ ſeipſa diuinit⁹ accēdebanᷣ. Veniētes aūt ad portum ueſtis ab ep̄o loci ipſius uiſitanᷣ. Qui cū aliquid ex ſacris reliquiis obtinere p̄cibus: aut p̄cio mime potuiſſet: aquã tn̄ lotionis ſacroꝝ mēbroꝝ impetrauit. Celebrataq; miſſa cū corpus aqua diluiſſet: & ex ipſa cuidā languēti preſbytero in potū dediſſet: mox ille ſanat⁹ q ab aliis delatus fuerat incolumis ad eccleſiam ſuã perrexit. Tandē uenetias naute illi applicantes leoni methamaucenſi ep̄o corp⁹ ꝯceſſerūt: qui ip̄m cū ſummo gaudio percipiens honorifice ꝯdidit: ubi & cecus illuminatus fuit: & eger manū habēs aridam ſanitatē recepit. Proceſſu uero tp̄is methamauco a mare ſubmerſo corp⁹ illud ad monaſterium ſci ſeruuli martyris tranſlatū eſt. Cui⁹ feſtum agitur. iii calē. maii.

¶De ſcō roberto abbate. CII

RObertus abbas & fundator ordinis ciſtertieñ fuit: qui dū i moliſmo monaſterio ep̄atus lingoneñ abbas eſſet: quod tunc cenobiū erat fama celeberrimū & diuitiis opulentū: quia hec plerūq; ſolēt aīos ad laſciuiá ꝓuocare: cupiens uir ſcūs artiorem uitá eligere cū. 21. ex mōachis eiuſdem loci uiris p̄fectis: poſt multos labores & itineꝝ difficultates ciſtertiū deuenerunt: q tūc horroris & uaſte ſolitudis loc⁹ erat: ubi áno dn̄i. 1098. ſcūs robertus auctoritate fultus hugonis lugduñ archiep̄i tunc apoſtolice ſedis legati & gualterii cabiloneñ ep̄i: nec nō odonis burgūdie ducis iclyti abbatiá ꝯſtruxit: & ordinē q ciſtertiēſis dr̄ icohauit. Poſt aliqd̄ uero tp̄s a moliſmēſib⁹ mōachis reqſitus: ip̄m mōaſteriū ſue r̄gule ac ordini adiecit: & ex utroq; unū corp⁹ effecit. Sicq; ſcūs abbas ordīe initiato ſatiſq; dilatato ſcis opibus deo ſeruiēs laudabiliter uixit: & clarus uirtutib⁹ ad xp̄m migrauit. 3. calē. maii. Sepultuſq; ē i abbatia ciſtertii: ubi & miraculis pollet. Anno āt. 14. poſt ordis fūdationē ſcūs bernard⁹ ordinē ip̄m igreſſus tá merito q̄ nūero locoꝝ & fratꝝ ip̄m mirabiliter adauxit: ut i ei⁹ legēda dicetᷣ. 15. calē. ſeptēbr̄.

¶De ſcō mariano ꝯfeſ. CIII

MArianus monachus de territorio bituriceñ natus tp̄e ſci alodii ſucceſſoris ſci germani circa annos dn̄i. 480. claruit. Qui a ſcō ma

mertino abbate i prefato monaſterio mona/
chus factus eſt. Cuiq; idē pater officiū alen/
doꝝ aīaliū ꝯmiſit: qđ ille gratanter ſuſcepit
& humiliter adiplere curauit. Die quadam a
prū a canibus & uenatoribus fugatum ad ſe
fugientē benigni⁹ excepit: canibuſq; ut ani
mal dimitterent ipauit. Qui ex eo die dome
ſticus effectus ſanctū uti catulus ſequebať.
¶ Die dñico ad eccleſiam ꝑgens ut ſibi mos
erat: fratrē ſecū duxit inuitum eo ꝙ ille de/
bebat ipa die frībus miniſtrare. Et dum au/
diētes miſſam nimis tardarēt: illeq; ad horā
ſe non poſſe redire putaret: finito euangelio
equum ut abiret aſcendit: ſed nequaꝗ ipſum
inde mouere potuit: donec ſeipm deliquiſſe
cognoſcens ad eccleſiam rediit: & uſq; ad fi/
nem miſſe cum mariano ꝑmanſit. Et ad ho/
ram reuerſus ſuū miniſteriū adipleuit: uir
autē dñi in monaſterio fontaneti i pace quie
uit. 3. cal. maii corpuſq; eius inde delatū an
tiſiodori in ſuo monaſterio ſepultum eſt.

¶ De ſcō mariano & iacobo marib⁹. CIIII.

MArianus & iacob⁹ mřes apud ur
bem lambaſitanā ſub decio paſ/
ſi ſunt. Quoꝝ prior lector: alter
uero diacon⁹ extitit. Qui pro cō
feſſione nomis xpiani in ciuitate
circeñ colonia tenti grauiſſimis ſuppliciis
exeruciati ſunt. P⁹ que marian⁹ ꝑ apices pol
licum ſuſpenſus graui pondere pedib⁹ inne
xo crudeliter torrus ē. Deinde cum collega
dudum in carcere macerat⁹: ubi diuinis re/
uelationib⁹ ſepius ꝯfortantur. Tandē ad pre
ſatā urbē lambaſitanā directi & iteꝝ diuti⁹
in ergaſtulo uicti: ſed dina rurſum uiſitatio
ne aleuiati. Nouiſſime cū multis aliis gladio
ꝯſumati ſunt pridie cal. maii.

¶ De ſcō eutropio epō & martyre. CV.

EVtropius eps & mař ſci dionyſii
ꝯſocius fuit. Cui⁹ paſſionē idem
dionyſius grece ſcriptā ꝑ man⁹
pape clementis direxit athenas.
Hic fuit filius xerxis admirandi
babylonie pſaꝝ regis & guine regine. Qui
a pueritia litteris grecis & chaldeis edoctuſ
liberalibuſq; ſciētiis ibut⁹: curioſitate orbē
luſtrare deſiderās: a patre licentiā circūeun
di obtinuit: a quo & nicanorē pedagogū ac/
cepit: herodēq; regē in galilea adiit: ut i ei⁹
curia aliquid ꝯſpiceret nouitatis. Auditoq;
de ieſu miraculis ꝗ eo tpe in illis partib⁹ ꝑ/
dicabat: ad eū acceſſit: quē uidens & audiēs
licet gētilis reuereri cepit. Fuitq; pñs mira/
culo qñ xps ex .v. panib⁹ qnq; miliū homi/
num ſatiauit. Quo uiſo iam i ipm credēs ei/
dem ut diſcipulus adheſiſſet: niſi pedagogū
timuiſſet. Sed adorato i hieroſolymis tēplo
dñi more gētilium ad patrē rediit & uiſa ſi/
bi nūciauit. Rurſum quoq; amore flagrans
ieſu licētia a patre petita poſt annū in iudeā
reuerſus eſt. Et cū ieſus die palmaꝝ ueniſ/
ſet hieroſolymā ſedēs ſup aſinū eutropius i
terfuit: & una cū ceteris flores & ramos i ui
am ſtrauit. Fuitq; de numero illoꝝ gentiliū
ꝗ acceſſerunt ad philippū ut ieſum uiderēt:
ut dicit ioānis. xii. Audito aūt ꝙ iudei eum
occidere querebāt: repatriauit ne tanti uiri
mortē cerneret: uel ſi mors ipius tardaretur
ut ei cum ſuis gentibus adiutorium ꝯtra iu/
deos ꝯferret: cūctaq; uiſa patri rettulit. Au
diens quoq; ieſum occiſum uehementer do/
luit: ſed poſt ipſu3 reſurrexiſſe itelligēs per
ea que de eo uiderat credidit: & de ei⁹ reſur
rectiōe ꝯſolationē nō modicā recepit: unde
& in ultionē mortis xpi oēs iudeos quos i re
gno paterno reppit occidi mādauit. ¶ Poſt
aliqđ uero tps ꝑdicantib⁹ apoſtolis ſimone
& iuda apud perſidē: Eutropius cū patre &
regno credētes ab eiſdē de xpi fide pleni⁹ e/
docti & baptizati ſunt: ubi & apoſtoli abdi/
am epiſcopū & eutropiū diaconē ordiarūt:
ut in eoꝝ paſſione diceť. v. cal. nouēbris. Et
dum predicti apoſtoli pro xpo paſſi fuiſſēt:
eutropius eoꝝ geſta & paſſiones cōſcripſit.
Deinde patre iā ſene: ſeculo abrenūcians ro
mā uenit: & a beato petro apoſtolo ad galli
as predicādas miſſus acceſſit. Ingreſſuſq; ci
uitatem ſantonas cū xpm ꝑdicaret ab inſide
libus ceſus: & de urbe eiect⁹ ſibi tugurium
extra muros ꝯſtruxit: ubi noctib⁹ orationi
diebus uero predicatiōi inſiſtebat. Cū autē
multo ibidē tpe ꝯmoratus fructū modicum
predicationis feciſſet: eo ꝙ. x. uiros ſolūmo/
do ꝯuertiſſet. Romā repedās beatum petrū
apoſtolum paſſum reppit Et a ſcō clemente
eius ſucceſſore ordinat⁹ ſantoneñ epiſcop⁹
beatoq; dionyſio ſociatus cum eodē iteꝝ ad
gallias adiit. Deueniēſq; ſantonū filiā princi
pis uirginem Euſtellā nomine ꝯuertit: & ſa
cro uelamine uirginitatis ꝯſecrauit: multū
q; populum ſignis clarens dño acqſiuit. Cū
autē euſtella cū eutropio extra urbis menia
in uirginitatis propoſito deo ſuiēs morare
tur: pater miſſis ſatellitib⁹ ſanctum occidi
mādauit. Quē illi primo lapidibus: deinde
plūbatis cedentes nouiſſime ſecuri illiſo ca
pite ꝑemerunt. Cuius corp⁹ euſtella in ei⁹
tugurio ſepeliuit: ibidem quoq; omni tēpo
re in orationib⁹ ꝑmanſit. Que cum migraſ/
ſet ad xpm apud magř3 ſuum ſepulta ē: ubi
& eccleſia a xpianis ꝓceſſu tpis fabricata
utriuſq; corp⁹ qeſcit miraculis redolēs. Paſ
ſus ē aūt ſcūs eutropi⁹ pridie cal. maii.

¶ De ſcō zozima abbate. CVI

ZOzimas abbas i paleſtine ꝑtib⁹
circa egyptum fuit. Qui adeo re
putabatur ſanctitate pollens: ut
de longinquis regionib⁹ ad eius

cellam fratres accederent: & ab eo edificati uite pabula reportarent. Hic annis. 53. i eremo pmanens infeſtat᷒ a quibuſdã cogitationib᷒ q̃ſi perfect᷒ eſſet: & nulli᷒ doctrina indigeret: a quodam ſibi ſeniore apparente monet̃: ut ſe ſequat̃: & pfectiores ſe inueniret. Quẽ ſecutus ad quoddã monaſteriũ iuxta iordanẽ puenit: quẽ abbas cenobii benigne ſuſcepit: & eũ intra monaſteriũ introduxit. Ibiq; zozimas ãnis pluribus cõmoratus pfectiorem didicit uitã. Nã monachi illi die dominico ad eccleſiam cõueniebant: ubi miſſa celebrata cõionem ſumebãt: ꝯpletiſq; oronibus & officio duobus ex fratrib᷒ ꝓ diuinis celebrandis p uices in monaſterio dimiſſis: ceteri modicos cibos de cenobio ſumentes aſportabant: & exeuntes ſegregatim ac ſolitarie totam hebdomadã in eremo pagebant. Rurſũq; die ſabbati in ſero ad monaſteriuꝫ cõueniebant. Vbi zozimas multis dieb᷒ deo ſeruiẽs: tandem egreſſus diuina diſpoſitione & itinere. 20. dieꝝ ſolitudinẽ peragrãs: mariã egyptiacã inuenit: cui & anno ſequẽti dñicũ corp᷒ attulit: & mortuã ſepeliuit: ut ſupra i ei᷒ uita actũ eſt. 4. noñ. aprilis. Reuerſuſq; ad monaſteriũ pfatum omnia uiſa abbati & fratrib᷒ rettulit. Et poſt tẽpus aliquod i ipo loco uitam in pace finiuit pridie cal. maii.

¶ De ſcõ philippo apoſtolo. CVII

PHilippus apoſtolus a bethſaida galilee ciuitate: ãdree & petri q̃uis oĩbus apoſtolis etate iunior fuerit: uocatiõe tñ inter primos extitit: ut de eo dr̃ Ioã. prio cap. Hic poſt dñi aſcenſionẽ & apoſtoloꝝ diuiſionem. 20. ãnis per ſcythiã inſtanter xpi euãgelium pdicauit. Sed tandẽ a gentilib᷒ tenet̃ & ad ſtatuã martis adductus imolare cõpellitur. Tunc draco de ſub baſe altaris exiit: q filium pontificis ignẽ ſacrificii miniſtranteꝫ interfecit. Duos quoq; tribunos quoꝝ miniſtri philippũ apoſtolũ in uinculis detinebãt extinxit. Flatu etiam ſuo ceteros oẽs morbidos reddidit. Quib᷒ apoſtol᷒ dixit: ut ſi ſtatuam martis deiicere uellẽt: & crucẽ dñi ibidem erectã adorarent: mortui eoꝝ reſurgerent: & infirmi ſanitatẽ pciperent. Illi uero q cruciabant̃: ſe ſanari petebant: & ſtatuam ꝯfringere ꝓmittebant. Tunc philipp᷒ pcepit draconi: ut ſine alicui᷒ leſione in deſertũ locum abiret: ubi neminem ledere poſſet. Qui ſtatim recedens nuſq̃ cõparuit. Apoſtol᷒ uero languentes oẽs ſanauit: & illos tres mortuos ſuſcitauit. Sicq; factũ eſt: ut q eum pſequebant̃: q̃ſi deũ adorarent. Ipſe autem per unum annũ iugiter pdicauit: & multa milia hominũ ad xpi fidem cõuertit & baptizauit Edificatiſq; multis eccleſiis: epos: pſbyteros & diacones atq; alios clericos ordinauit. Deinde per reuelationẽ ad aſiam in ciuitatẽ hieropolim deuenit: ibiq; hereſim ebionitaruꝫ qui xpm carnem phantaſticã aſſumpſiſſe docent: extinxit. Erant aũt ibi due ſacratiſſime uirgines eius in baptiſmate filie p quas de᷒ multitudinẽ uirginũ lucratus eſt. Apoſtol᷒ aũt ante. 7. dies obitus ſui oẽs pſbyteros & clericos ſuos ac uicinaꝝ urbiũ epos ꝯuocauit: & eos de ſingulis docens in xpi fide ꝯfortauit: ſeq; ad deũ per martyriũ migraturum poſt. 7. dies eiſdem pdixit. Et cũ eſſet annoꝝ 87. ab infidelibus tentus: crucifix᷒: lapidat᷒q; perrexit ad dñm: & martyriũ feliciter cõſumauit calẽ. maii. Et in eadem ciuitate corpus eius poſitũ eſt. Poſtmodũ etiã due filie eius pfate a dextris & a ſiniſtris ei᷒ tumulate ſunt. Proceſſu uero tẽporis corpus apoſtoli romam tranſlatum fuiſſe dicitur.

¶ De ſcõ iacobo minore apoſtolo. CVIII

IAcobus apoſtolus q dr̃ minor ſeu iacob᷒ frater dñi cognomento iuſtus: fuit filius alphei & marie ſororis matris dñi: ſicq; cõſobrinus xpi fuit: ꝓpter qd more iudeoꝝ & frater dñi appellabat̃. Minor aũt dicit̃ ad diſtinctionẽ alterius iacobi apoſtoli filii zebedei: q maior uocat̃: nõ ꝙ hic minor illo fuiſſet etate: ſed poſterior uocatiõe De hoc aũt dicet̃ plenius in hiſtoria natiuitatis uirginis marie. 6. id᷒ ſeptẽbr. Iuſt᷒ aũt cognominatus eſt ꝓpter meritum excellẽtiſſime ſanctitatis. Nam ut de eo dicit hiero᷒ tante reuerentie fuit in populo: ut fimbriaꝫ ueſtimẽti eius certatim cõtingere cuperent. Et ut dicit egeſipp᷒: hic ex utero matris ſue ſcũs fuit: uinum & ſiceram nõ bibit: carnes nunq̃ manducauit: ferrũ in capite eius non aſcendit: oleo nunq̃ unct᷒: nec balneo uſus fuit: ſindone. i. ueſte linea ſemp idutus. Toties in orone genua flexerat: ut callos i genibus more cameloꝝ uideret̃ habere. Hic ſolus ex apoſtolis ꝓpter ſanctitatẽ ſuã pmittebatur intrare in ſcãſcõꝝ: non quidem cauſa imolationis ſed orationis. ¶ Intantum autẽ & facie & liniamentis corporeis ſimillimus xpo fuiſſe perhibet̃: ꝙ pleriq; in amborum ſpecie fallerent: unde ut dicit hiero᷒ cũ iudei ad capiendũ xpm pergerent: ne forte iacobum in perſonã xpi caperẽt: a iuda q eos optime diſcernebat ſignũ oſculi acceperunt Et nihilominus fugientibus apoſtolis: qdã ex miniſtris qui ꝓpter turbam xpo approximare nõ poterant: iacobum iuſtũ uice ieſu tenuerunt: Qui relicta ſindone qua utebat̃: ut dictũ eſt nudus ꝓfugit ab eis. ¶ Hic etiã ut idem hiero᷒ teſtatur cõtra iouinianũ perpetue uirginitatis extitit. Et ut idem tradit i paraſceue mortuo dño iacobus uotum uouit ſe non comeſturum donec uideret dñm

a mortuis ſurrexiſſe. In ipa autem die reſur/
rectionis cū uſq; tūc non guſtaſſet: dñs eidē
appuit: & aſtantib⁹ menſam apponere iuſſit.
Deinde panē accipiens benedixit & fregit &
iacobo dedit hortās eum ut comederet: eo
ꝙ filius hominis a mortuis ſurrexiſſet. Huic
etiā ꝓpter ſue ſcitatis excellētiam apoſtoli i
tantū detulerunt: ut primus inter eos miſſā
hieroſolymis poſt aſcēſionē dñi celebraſſet
quā petrus poſtmodū prim⁹ celebrauit an/
tiochie & marc⁹ alexandrie. Poſt aſcenſionē
ergo dñi diſcipulis ad predicandū ad diuer
ſas ptes adeuntib⁹: Iacobus frater dñi hiero
ſolymoꝝ eps ordinatus eſt: q eccleſiā ipſā
annis. 30. gubernauit. Et cū primū ↄciliū
ab apoſtolis in hieruſalē celebratū eēt pro/
pter obſeruationē legaliū. Iacob⁹ uti eccle/
ſie ipſius eps ↄcilii diffinitor & iudex fuit: ut
habetur act. xv. ¶ Anno igit̄. vii. epatus ſui
cū apoſtoli ad diē paſche hieroſolymis ↄue
niſſent: & interrogante eos iacobo quanta p
eos dñs corā populo feciſſet: ipſiq; oia ſerio
ſius explicaſſent: & iacob⁹ cum apoſtolis in
templo corā caipha & aliquibus iudeis pre
dicaſſet: iamq; ꝓpe eſſet ut baptizari uellēt:
quidam iudeus templum ingreſſus ſacerdo/
tes redarguit ꝙ ſe ab illis magis decipi per
mitterent. In tantūq; populū concitauit ut a
poſtolos lapidare uellēt. Aſcenditq; hō ille
ſuper gradū ubi iacob⁹ predicabat: & ipſū
precipitauit deorſum. Qui fracto crure ex
die illo plurimū claudicauit. Hoc autē paſ/
ſus eſt anno. vii. poſt dñi aſcenſionē. Sȝ nec
ſic uſq; ad annum. 30. epiſcopatus ſui a pre
dicatione ceſſauit. ¶ Quo tpe uidētes iudei
ꝙ paulū occidere nō potuiſſent eo ꝙ ceſarē
appellaſſet: ut dicit̄ act. xxv. pſecutionem in
iacobū conuerterunt. Conuenerūtq; ad eū
obſecrantes: ut populū reuocaret q errabat
in ieſu putantes ꝙ eſſet xp̄s: de quo ipſe teſti
monium qd ſibi uideretur corā populo die
paſche proferret: cui tanq̄ iuſtiſſimo omnes
acquieſcerēt. Statuentes igit̄ eū die paſche
ſupra pinā templi: illū rogabant pontifices
tanq̄ uirorum iuſtiſſimū: ut enūciaret omni
bus qd ſibi de ieſu uideret̄. At ille cū ingē/
ti uoce ꝓnunciauit: ꝙ in celis ſedet ad dexte
ram ſūme uirtutis: uenturus iudicare uiuos
& mortuos. Quod xp̄ani audiētes gaudebāt
Pontifices uero iudeoꝝ ↄfuſi ſtabant. Et cla
mare ceperunt ꝙ etiā iuſtus erraſſet. Conſi/
lio quoq; iter ſe inito de eius nece ſup pinā
aſcenderunt: & ipſum precipitauerunt. Qui
deiectus non ſolū mori nō potuit: ſed ſuper
genua ꝓcūbens pro pſecutorib⁹ ſuis orauit
Cūq; eum orantem deſup lapidibus purge
rent: unus ex ſacerdotib⁹ de filiis rechab ce/
teros increpabat: ꝙ iuſtum pro eis orantem
lapidarent. At unus ex illis pticam fullonis
arripuit: & ualido ictu caput eius impetens
ipm excerebrauit: taliq; martyrio migrauit
ad dñm. Sepultus ibidē iuxta templum cal.
maii. In cuius ſanguinis ultionē ut dicit io/
ſephus ſubſecutū eſt excidium hieruſalē &
diſperſio iudeoꝝ. Quod licet re uera fuerit
pricipalr̄ pp mortē dñi. Ad hoc tn̄ addere
potuit interfectio iacobi iuſti. ¶ Hic ut ait
hieronymus libro de uiris illuſtrib⁹ unā tā
tū ſcripſit epiſtolā que de. vii. canonicis ē:
que tamē ab alio quodā eius noīe edita a nō
nullis traditur: licet paulati procedēte tem/
pore obtinuerit auctoritatem.

¶ De ſcō hieremia propheta. CIX.

Ieremias ꝓpheta & ſacerdos ex
tribu ſacerdotali ortus uico ana
thoth q tribus milib⁹ a hieruſa/
lem diſtat patre elchan ſ̄mōe q/
dem apud hebreos ruſticiore ꝓ
phetauit: que ſimplicitas elloquii de loco ei
in quo natus eſt accidit. Cuius ꝓphetia per
tempora q̄ttuor regū extenditur. ſ. ioſie: &
ioachim primi: & ioachim ſ̄i: & ſedechie re
gum iuda: ꝓphetauit autē in regno iuda iā.
x. tribub⁹ in aſſyrios trāſlatis. Hic ex utero
matris ſcificatus extitit: & etate puerili pro/
phetare cepit. Anno uidelicet. xiii. ioſie re/
gis iude: & prophetauit uſq; ad euerſionem
urbis hieruſalem. xli. ānis preter illud tem/
pus quo in egypto ꝓphetauit in tānis. Et cū
puer eſſet tetigit dñs os eius cepitq; ꝓpheta
re & predicare: mane conſurgens & frequen
ter ſtans in porta dom⁹ dñi in atriis templi.
Et oſtendit ei domin⁹ ſigna euerſionis hieru
ſalem quā predicabat. Primo ſigno ſignifi/
cauit auctorē euerſionis deū ſub figura fu/
ris cū uirga uigilantiſq; iā uigilabat ad per
cutiendū populū. Secūdo oſtēdit ei quo mi
niſtro ad hoc uteret̄ p ollam ſuccenſam a fa
cie aqlonis. i. a chaldeis q iuxta ſitū hieruſa
lē uenerūt ab aqlone. In tertia uero de lūba
re putrefacto oſtendit ei cauſam euerſionis
nec fuit hec uiſio imaginaria ſȝ corporalis.
Quia eni filii hieruſalē receſſerūt a dño for
nicando poſt deos alienos ↄpantur lumba/
ri putrefacto: ut ſicut lumbare adheret lū/
bis uiri ſic prio adherebant domio. ¶ Anno
aūt. 4. ioachim primi regis iuda cum hiere/
mias ꝓpheta deſtructionē urbis hieruſalē
& templi i proxio fiendam publice denūcia
ret a pricipib⁹ populi ceſus miſſus eſt i car/
cerē: ne publice predicaret. Qui uocato ba/
ruch filio nerie ſcriptore ſuo ſcribi fecit in
uolumie que ꝓphetabat: & miſit populo &
regi per manus baruch. Que cum baruch i
tēplo legiſſet populus penitens ieiunium p̄
dicauit. Rex autem cū hec audiſſet uolumē
ↄbuſſit. Hieremiā quoq; iam de carcer̄ a po
pulo dimiſſū: & baruch apprehendere uo/

luit:ſed deꝰ eos ad tēpus abſcondit. ¶Poſt hec nabuchodonoſor rex babylonis aſcendens hieroſolymā:cepit ioachim:& partem uaſoꝝ tēpli aſportauit:ipmq; in babylonem ducebat. In itinere uero remiſit eū acceptis obſidibꝰ:daniele cū tribꝰ pueris & aliis nobilibus iudeoꝝ:& impoſito ei tributo. qui ſoluit ei tributū ānis tribꝰ. Poſtmodū uero audiēs: ꝙ rex egypti ꝯtra nabuchodonoſor bellum aſſumeret:tributuꝫ denegauit:unde & rex babylonis ueniens hieruſalem: intrauit eam ſub iure federis: ſed fide mox rupta iuuenes fortiſſimos cū ioachim rege occidit & ioachim iechoniam ioachim filium patri equiuocū regem cōſtituit. Poſtea aūt timēs ne ioachim memor paterne iniurie adherendo egyptiis cōtra ſe pugnaret:rediens iterū hieruſalē obſedit. Sed de conſilio hieremie ioachim ſe cū matre & oī familia nabuchodonoſor tradidit:qui capta ciuitate ioachim & principes & multos de populo trāſmigrauit in babylonē cū ezechiele & mardocheo. Hec aūt traductio filioꝝ iuda in babyloneꝫ dicit̄ tranſmigratio:ſed alia que facta ē poſt euerſionē hieruſalē dicit̄ captiuitas. Conſtituit autē nabuchodonoſor regem patruum ioachim ſedechiā ſub iureiurando: ꝙ ei ſeruiret ſub tributo. Qui duobus annis ꝓmiſſa cōpleuit. Cū aūt pſeudoprophete deciperent ſedechiam dicentes in ꝓximo babylonios ab egyptiis eſſe uincendos. Sedechias rex iuda cōtra iuramentū ſuum regi chaldeoꝝ denegauit tributuꝫ. Qua de re nabuchodonoſor ueniēs i iudeā obſedit hieruſalē. Interi uero falſi ꝓphete nunciabant regi ꝓſpera ſed falſa hieremias uero his cōtraria ſed uera. Qui egrediens hieruſalē ut ueniret ad uicū ſuum anathoth tanꝗ fugeret ad hoſtes captus eſt & incarceratꝰ:nabuchodo. uero & nabuzardan hieruſalē. 18. mēſibꝰ obſederūt. Tunc ſedechias territus hieremiā de carcere tulit: & ꝓphetie ueritatē ſecreto inquirēs audiuit Hieremias aūt ꝓnoſcens templū dn̄i euertendum diuo oraculo admonitus: tulit arcam teſtamenti cū his que in ipſa erant:& i montem abariā quē moyſes aſcenderat: ut terrā promiſſionis uideret deportauit:& precibꝰ ſuis eam abſorberi fecit i petra: digito uero nomen dei deſignans impſſit:acſi ferro ſculptum eſſet. Et extūc nec locū quis cognoſcere poteſt:nec nomē legere uſq; in pſens. Sepeq; nubes ut ignis fit ſuper locum illū nocturno tempore:eo ꝙ gloria dn̄i ab eius lege non deſinat. Dixitq; hieremias preſentibꝰ Dominus de ſyon receſſit ad celos rurſus in uirtute uenturus. Eritq; ſignum pſentie eiꝰ quando uniuerſe gentes adorauerint lignū. ¶Deinde cum hieremias captiuitatem publice predicaret. Sedechias rex principibus eum petentibus tradidit. Qui cum eum i lacū depoſuiſſent:ubi erat in luto uſq; ad guttur:extraxit eū ide abdemelech ethiops uir eunuchus pietate cōmotus. Tamen in carcere detentus eſt uſq; ad diem quo capta ē hieruſalē. Quam nabuchodonoſor. 18. menſibꝰ obſeſſam tandem cepit: fugientemq; regem ſedechiam cōprehendit: filios eius occidit: & oculos ei eruit:ac uinctum cum principibus in babylonem adduxit. Nabuſarachim uero princeps militie regis qui remanſerat: templum & urbem ſuccendit:murum euertit:& captiuos multos & uaſa templi i babylonem trāſtulit. Godoliam uero pauperibꝰ in terra relictis prefecit:& hieremiam nolētem ſecum abire:ſicut a rege in mandatis acceperat dimiſit. Sed poſtꝗ godolias a quodam iſmaele de ſemine regio interfectus eſt timentes ſibi reliquie iudeorum contra cōſilium hieremie in egyptum deſcenderunt: & hieremiā & baruch ſecum inuitos duxerūt & habitauerunt in magdalo tānis & mēphi atq; fatures. Cumq; eſſent ibi hieremias regibus egypti ſignum dedit:ꝙ eorum idola ſubuerti oporteret: cum uirgo pareret:un̄ ſacerdotes eoꝝ i ſecreto tēpli loco imaginē uirginis & pueri ſtatuentes adorabant. Dū uero poſt tempora ptolemeꝰ eos interrogaſſet:cur hoc agerent:dixerūt paterne traditionis eſſe myſterium: qd̄ a ſcō ꝓpheta maiores eoꝝ acceperāt:& ita futuꝝ eſſe credebāt ¶Et cū hieremias ibidem populum de idolatria redargueret:inſurrexit populꝰ iudeorum ꝯtra eū:& lapidauerunt eū. Porro egyptii eū honorauerunt:ſepeliētes iuxta tumulum regum ſuorum:memores beneficiorum que preſtiterat egyptiis. Oratione eni ſua fugauerat aſpides & beſtias aquaꝝ ꝗs greci crocodilos uocant:ꝗbus priꝰ egyptꝰ infeſtabatur. Cuius corpꝰ alexander macedo tranſtulit alexandriam:& ſepeliuit glorioſe. Extunc quoq; a terra illa prohibiti ſunt crocodili & aſpides memorati. ¶Nō ſolum aūt hieremias eius ꝓphetiā ſuo libro ꝯſcripſit:ſed ēt ꝓpter mortē ioſie regis iude elego metro trenoꝝ lamētationes compoſuit: ꝗbus in exequiis funeralibus utebātur cantores & cantatrices. Occubuit aūt ſcūs propheta calē. maii. Et hic nō ſolum eccleſiaſtici. 49. i ſcōꝝ patꝝ catalogo ſcribitur:ſed ēt in pleriſq; diuine ſcripture locis & a multis doctoribꝰ ut ſanctiſſimus memoratur. Hec ioſephꝰ:hieronymꝰ:comeſtor & guilelmꝰ.

¶De ſcō baruch propheta. CX

Baruch propheta & ſcriptor hieremie fuit:ac ei in carcere miniſter & in exilio ſocius uſq; ad diem mortis ipſius eum non deſeruit. Multaq; ex ore ipſius con

ſcripſit:ipſe quoq; ſpiritũ propheticum ha/
buit & multa ac magna myſteria de icarna/
tione domini prophetauit. Qui & cũ magi/
ſtro ſuo a populo in egyptũ deductus poſt
eius interfectionem in pace dormiuit. Sȝ qa
dies certus eius obitus non habetur ſuo re/
cte preceptori & magiſtro ſubiicitur. Sãcti
tatem uero huius prophete non ſolũ docto/
ris eius hieremie uita ſanctiſſima quam bo/
num diſcipuluȝ imitatum fuiſſe cerdendum
eſt:ſed etiam eidem a ſpirituſancto tradita
indicat prophetia: prophetauit aũt baruch
in babylonia tempore captiuitatis iude: &
uerba prophetie legit in auribus iechonie ſi
ue ioachi regis iuda & ceteri populi trãſmi/
grati:ut ex textu ipſius libri liquido patet:
propter qđ arguendũ eſt baruch cum cete/
ris captiuis in babylonem adductum. Et in/
de forſitan obtenta a rege gratia redeundi:
eo ꝙ hieremie fuiſſet conſocius & diſcipul⁹
taliter ad iudeam reuerſum; ut cum hiere/
mia poſtmodum ut dictum eſt deſcenderit
in egyptum. Hec notantur ſupra.

¶De ſcõ andeolo martyre. CXI.

Andeolus ſubdiaconus & mar̃ a
ſancto policarpo epõ ex oriẽte
cum benigno & andochio preſ/
byteris:&thyrſo diacono ad gal
lias predicãdas miſſus eſt. Quẽ
ſeuerus ceſar eius predicatione ꝯperta in ter
ritorio niuarieñ comprehenſum:& ſpinoſis
fuſtibus flagellatum:xp̃m confitentem ĩ car
cerem trudi fecit. Dieq; ſequenti facto de li
gno duriſſimo enſe ad formam gladii capuc
eius in modum crucis ſcindi precepit. Et
ſic eliſo cerebro martyriũ conſumauit calẽ.
maii:ut dicit ado.

¶De ſcõ ſigiſmũdo rege & martyre. CXII.

Sigiſmundus rex & martyr filius
genebaudi regis burgundie & e
ius poſt morteȝ in regno ſucceſ
ſor fuit tempore anaſtaſii impa/
toris ut ait ſigibert⁹. Qui a pue
ritia xp̃ianiſſimus eccleſias & monaſteria &
ſanctoꝝ limina uiſitabat. Ieiuniis quoq; &
orationibus intentus aſſidue pauperib⁹ ube
res elemoſynas ipendebat. Aſſumpto uero
regno cultũ xp̃i ampliare curabat: eo ꝙ ad
huc burgũdieñ gentilitati ſeruiebant. Dũq;
loca martyrum pluſtraret uenit ad ciuita
tem ſeduneñ ad locum agauneñ:ubi beatuſ
mauritius cum ſancta legione thebeoꝝ paſ/
ſi ſunt. Ibiq; diuinitus inſpiratus orabat ad
dominum ut de conſortio martyrũ effici me
reretur. Angelus uero eidem tunc apparuit
eũq; docuit:ut ſicut audiret militie celeſtis
alternatim pſallentium choros:ſic ĩ eccleſia
pſalmos decantari inſtitueret. Sanct⁹ ergo
extenſis auribus choros angelicos canentes
audiuit:& ãgelica mãdata ſicut audierat adi
pleuit. Nam uſq; ad illud tempus ĩ eccleſiis
gallie non alternatim: ſed inſimul ab omni/
bus pſallebatur. ¶Cuȝ igitur franci adhuc
gentiles regnum burgundionuȝ depopulaſ
ſent:& multos ex ſuis adhuc paganis rex ſi/
bi aduerſantes & gallis adherẽtes haberet:
tonſa capitis coma & habitu religionis indu
tus ad locum predictoꝝ agaunenſium mar/
tyrum latenter aufugit. Quo franci cũ bur
gundionib⁹ proditoribus ꝑuenerunt. Tunc
burgundieñ regem cognitum & uinctũ frã/
cis tradiderunt:una cum coniuge & duob⁹
filiis ✝ ſigiberto & ✝ gunterano. Quos il/
li ad locum qui dicitur belſa deducentes in
puteo antiquo capitibus deorſum proiece/
runt:taliq; martyrio ad dominum migraue/
runt. cal. maii. Quorum corpora a limo cõ
tecta ibidem triennio iacuerunt. Sed cum ſe
pius noctu a multis uiris ſanctis ſupra locũ
ipſum accenſe lampades uiderentur exple/
tis tribus annis abbas ipſius loci ab angelo
monitus corpora ſanctoꝝ de puteo leuata ĩ
eccleſia ſancti ioãnis euãgeliſte tumulauit:
ubi eoruȝ meritis multa miracula fiũt. Hoc
autem ſpeciali priuilegio ſanctus iſte mar/
tyr effulget:quia a febricitantibus inuocat⁹
cuiuſcunq; generis febrẽ expellit. Hec ſigi/
bertus.

¶De ſcõ amatore epiſcopo. CXIII

Amator eps antiſiodoreñ in anniſ
iuuenilibus litteris erudit⁹ deo
iam deuotiſſimus a parentibus
inſignibus coactus uirginem de
ſponſauit. Quam tamẽ ut uirgi
nitateȝ profiteretur induxit:& ipſe ſimili ſe
uoto conſtrinxit. Cum autem uterq; uotum
emiſiſſet:angelus dñi eiſdeȝ aſtitit: duas co
ronas ſibi afferẽs: & ſingulas ſingulis impo
nens:eos in ſcõ propoſito ꝯfortauit: puella
igitur monaſterium uirginum ingreſſa eſt.
Amator uero clericus factus poſt mortem
eladii atiſiodoreñ epiſcopi eideȝ in põtifica
tu ſurrogatur. Qui pluribus miraculis ef/
fulſit. Inter que dum ꝑuam haberet eccleſiã
que populum omnino capere non ualebat:
rogauit obnixius ciuem quendam reptilum
nomine:ut domum ſuam templo dei conti/
guam concederet ad eccleſiam ampliandã.
Quod ille facere denegans:grauiter ĩfirma/
tur. Sed ſancto poſtulata concedens conti/
nuo liberatur. Sanctus ergo epiſcopus do/
mum eccleſie adiiciẽs eandem in honorẽ ꝓ/
tomrtis ſtephani fabricauit. In q̃ uerbuȝ do
mini predicabat. Sed cum obitum ſuum im
minere conſpiceret ad eccleſiam ꝑrexit:ce/
lebrataq; miſſa populo ſermonem fecit:& ĩ
throno ſuo reſidẽs expirauit. Cuius anima
in columbe ſpecie celũ petere uiſa fuit. Cor

pus quoq; eius in ipſa eccleſia tumulatum quieſcit. Aqua uero qua corpus lotum fuerat: perfuſus paralyticus curatus eſt. Quieuit in pace calē. maii.

¶De letaniis. CXIIII

LEtanie bis in anno fiunt ſcilicet in feſto ſancti marci: que dicitur letania maior: & triduo ante aſcēſionem: que dicitur minor. Et interpretatur letania ſupplicatio uel rogatio. ¶ Letania autem maior tripliciter nominatur: ſcilicet letania maior: proceſſio ſeptiformis: & cruces nigre. Dicitur aūt letania maior: ratione inſtituētis: quia a magno gregorio papa urbis inſtituta eſt. Rōne loci: quia rome iſtituta ē: que caput orbis ē Ratione cauſe: qa pro magno morbo & grauiſſimo qui rome uiguit: ſcilicet pro epidemia inguinaria: que infinitum populum romanum extinxit: de quo dictum eſt ſuprain legenda gregorii pape quarto idus martii. ¶Dicitur etiam proceſſio ſeptiformis: ex eo ꝙ beatus gregorius proceſſiones ſuas per ſeptem ordines diſpoſuerat. In primo enim ordine erat clerus. In ſecūdo monachi & religioſi. In tertio ſanctimoniales. In quarto infantes. In quinto laici. In ſexto uidue & cōtinentes. In ſeptimo cōiugate. Sed quod mō non poteſt in numero perſonarum: ſupplet̄ in numero letaniarum: quia ſepties dici debent. ¶Dicuntur & cruces nigre: quoniam in ſignum meroris ex tanta ſtrage hominuꝫ & in ſignum penitentie nigris ueſtibus induebantur: propter eandem etiam cauſam cruces & altaria ciliciis uelabantur. ¶Alia uero eſt letania minor: que fit trib⁹ dieb⁹ ante aſcenſionem: quam ſanct⁹ mamertus uiēneñ eṗs ante inſtitutionem prime inſtituit. Et dr̄ minor ad differentiā prime: quia inſtituta ē a minore epiſcopo: in minori loco: & ꝑ minori morbo. ¶Cauſa autem huius inſtitutionis fuit: quia tunc apud uiennam crebris & ualidis terremotibus domus & eccleſie ſubuertebantur: nocturni ſonitus & clamores audiebantur: & lupis etiam nimia feritate ipſas ciuitates intrantib⁹ pueri & homines perfecti lacerabantur. Predict⁹ ergo eṗs triduanū ieiunium indixit: letanias inſtituit: & ſic tribulatio conquieuit. Deinde ab eccleſia ſtatutum eſt: ut hec letania uniuerſaliter conſeruet̄. ¶Dicunt̄ etiā rogationes: qa tūc ſanctoꝝ ſuffragia imploram⁹. Et merito talis obſeruantia his dieb⁹ obſeruāda ē multiplici rōne. Primo ut deus bella pacificet: que in uere frequenti⁹ cōcitant̄. Secūdo ut teneros adhuc fruct⁹ ꝯſeruando multiplicet. Tertio ut mot⁹ carnales qui hoc tēpore magis uigent i ſe unuſqſq; mortificet. Quarto ut ad receptionē ſpūſſancti ſe ꝗlibet magis habilitet. Quinto ut xp̄o aſcendēte & dicente: petite & accipietis: quiſq; ꝯfidenti⁹ poſtulet. Sexto ut eccleſia ſe carne macerans ꝑ ieiuniū & plumis amplificans ꝑ orōnem cū xp̄o aſcendente liberius & facilius euolet. He due ultime rōnes ſunt guilelmi antiſiodoreñ. ¶In his ergo letaniis cruces deferūt̄ cāpane pulſāt̄: uexilla portāt̄: & oīuꝫ ſcōꝝ patrocinia generaliter implorant̄. Ideo aūt cruces deferimus: & campanas pulſam⁹: ut demones territi fugiant: uexilla regis eterni ꝯſpicientes: eiuſq; tubas excitatorias audientes. ¶Vexilla deferimus ad repreſentanduꝫ uictoriam aſcenſiōis xp̄i: qui cum preda celos aſcendit: unde uexillū per aerea icedens eſt xp̄s ad celos aſcendēs: populi qui ſequūtur: ſunt ſci qui ab eo ad celeſtia ſubleuant̄. ¶Sanctoꝝ autē omniū ſingulariter & generaliter ſuffragia imploramus. Primo ꝓpter noſtram inopiam: quam habemus in merendo: ut ubi noſtra nō ſuppetūt merita: patrocinentur aliena. Vel ꝓpter inopiam quā habemus in cōtemplando: ut qui non poſſum⁹ ſummā in ſe lucem aſpicere ſaltem in ſāctis aſpiciamus. Vel ꝓpter inopiam: quam habemus in amando: qa pleꝝq; imperfect⁹ homo magis afficit̄ circa aliquē ſāctū ꝙ̄ circa ipm deum. ¶Secūdo ꝓpter ſanctoꝝ gloriam: ut dum per eoꝝ ſuffragia quod petim⁹ imploramus: ipſos magnificentius collaudemus. ¶Tertio ꝓpter dei reuerentiaꝫ: ut peccator qui deum offendit quaſi nō audeat ipſum in perſonam ꝓpriam adire: ſed ſanctoꝝ poſſit patrocinia implorare. ¶In his autē letaniis conſueuit illud canticum angelicum frequētari. Sancte de⁹: ſancte fortis: ſancte & imortalis miſere nobis. De quo refert damaſcē⁹ libro tertio: ꝙ cum apud ꝯſtantinopolim ꝓpter epidemiam letanie cum proceſſione fierent. Puer de medio ppl̄i in celum raptus & iſtud beate trinitatis canticum ibidem edoctus rediens ad populum: illud frequentari docuit: & mox tribulatio ceſſauit. In chalcidoneñ quoq; cōcilio fuit iſtud canticum approbatum.

¶De ſancto athanaſio epiſcopo & confeſſore. CXV

ATHanaſius eṗs alexandrin⁹ & doctor grecorum: de quo in libro decimo eccleſiaſtice hiſtorie: & ab aliis pluribus multa ſcribuntur tempore conſtantini & conſtantii eius filii arriani claruit. Qui a puerilib⁹ annis liberalibus diſciplinis imbutus: & ſacra philoſophia eruditus: a ſancto alexandro epiſcopo glorioſo ſene clericus factus & preſbyter ordinatus: in predicando uerbum domini eidē coadiutor effectus eſt. Et inde una ſecum niceno concilio interfuit: & arrium

heretícum mirabiliter confutauit. Propter
qđ ab arrianis odio conceptus innūeras ab
eiſdem perſecutiones ꝑpeſſus eſt. Quibus
ſuggerentibus concilio iterum apud laodi-
ciam conuocato dum omnes ſederent: & di-
ſputatio incepta eſſet oratione tamen alexā
dri epiſcopi & athanaſii preſbyteri premiſſa
arrius ſecreta nature compulſus expetiit:
ubi inteſtinis omnibus i ſeceſſum defluenti
bus expirauit. Quo miraculo multi arria-
norum ad fidem catholicam redeunt: ceteri
uero in athanaſium amplius obſtinati deſe-
uiunt. Cum autem poſt mortem alexandri
eidem in pontificatu ſucceſſiſſet fidem catho
licam ſcriptis & ſermonibus defenſabat: &
arrianam perfidiam impugnabat. ¶ Verū
ex arrianorum emulatione ac ſuſurratione
conſtantio imperatori arriano exoſus factus
uelut hoſtis imperii cenſebatur. Delatus au
tem auguſto de adulterio uiolenter illato:
& de dextera arſenio eius diacono preciſa
apud tyrum ciuitatem imperatoris iuſſu ad
concilium euocatur. Ingreſſuſq; ſynodum
mulier ipſum de adulterio falſo accuſabat:
que & ipſum quē accuſabat non cognoſce-
bat. At uero timotheus ſub nomine athana-
ſii ſe excuſat: mulier uero ipſum athanaſiuʒ
credens obiurgat: ſicq; de falſo crimine con
uicta eſt & confuſa. Deinde manus arida in
loculo ꝓducit: que arſenio ab epiſcopo ab
ſciſſa fuiſſe aſſerit. Epiſcopus uero arſeni-
um latentem qui longius eſſe putabatur ad
eſſe fecit. quo ambas manus exhibente ſe in-
nocentem probauit. Cum autem hec arriani
magicis artibus deputarent: innocens atha-
naſius uti culpabilis iudicatur ex urbe & ſe
de propellitur ab imperatore proſcribitur
& per totum orbem occidenduſ inquiritur.
Qui ubiq; ꝓfugus a maximino treuereñ e-
piſcopo benigne ſuſcipitur: ſed poſt modi-
cum metu principis inde ꝓgreditur. Dein-
de. 6. ānis latuit in ſicca ciſterna ſola ei qua
dam ancilla uirgine miniſtrāte cathtolica:
ubi ſymbolum. Quicunq; uult ſaluus eſſe:
dictauit & ſcripſit. Cum auteʒ perſecutores
ſui illuc adueniſſent: & nunciante ei ancilla
athanaſius aufugiſſet: illi hoc cognoſcentes
uirginem ad mortem ceciderunt. Poſt hec
cum ad partes imperatoris conſtātis fratris
conſtantii occidentales ueniſſet: cauſamq;
ipſius conſtans examinaſſet ſuper epiſcopi
iniuſto exilio litteras fratri direxit: conſtan-
tiuſq; ipſum ut fratri complaceret ad ſedem
ſuam reuocauit. Sed modico poſt tempore
ad inſtantiam arrianorum: iterum eum con
ſtantius eiiciens perſequitur. Iterumq; con-
ſtantis comminationibus reuocatur. ¶ De-
functo uero conſtante ſoloq; regnante con-
ſtantio cum athanaſium ſuſpectum haberet
ꝙ ſibi germanum inimicum feciſſet ſuaſu ar
rianorum tertio ipſum de ſede propulit: &
georgium arrianum ſibi in epiſcopum ſur-
rogauit: miſſis per uniuerſum orbem roma
num litteris ut ubicunq; repertꝰ fuerit atha
naſius occidatur remuneratione taxata cui-
cunq;: qui caput athanaſii imperatori obtu-
liſſet. Quo tempore ſanctus uir toto orbe
hincinde profugus euagatur. Aduerſus quē
reges ac principes & populi commouētur.
Sed multis euaſis periculis: & perſecutioni-
bus dei gratia reſeruatur. Mortuo uero cō-
ſtantio & iuliano apoſtata ei ſuccedente: &
humanitatem fictam pretendente: ut ex hoc
in initio ſuum imperium roboraret iuſſu iu
liani omnes epiſcopi exulātes ad ſuas eccle
ſias redire permittuntur. Sicq; athanaſius a
lexandriam remeauit. ¶ Poſt modicum ue-
ro tempus diabolo ſuadente ad ſuggeſtionē
magorum iuliano fauentium miſit milites
multos alexandriam ad athanaſium perimē
dum. Qui per flumen nili cum paucis ca-
tholicis nauicula fugiens: perſecutores ob-
uios habuit. Illi uero eum preſentem cernē
tes nō agnoſcunt: & de athanaſio uti de alio
interrogantes pertranſeunt. Ipſe uero ale-
xandriam alia uia repetens uſq; ad tempus
pacis ibidem latenter permanſit. Poſt mor-
tem uero iuliani ſuccedente in imperium io
uiano catholico reducitur athanaſius in ꝓ-
priam ſedem: & reſtitutus honorifice poſt
menſes octo quieuit in pace anno epiſco-
patus ſui quinquageſimoſexto ſexto nonas
maii. Ibiq; clarens miraculis tumulatur.
¶ Hic glorioſus doctor inter multa iſignia
eius ſapientie opuſcula: Duos aduerſus gen
tes excudit uolumina: Contra urſatium &
ualentem unum: De uirginitate unum: De
perſecutione arrianorum plurima: De pſal
morum titulis unum: Hiſtoriaʒ antonii mo
nachi uitam continentem inſigni uolumine
texuit. Epiſtolas inſuper & alia multa que
enarrare longum eſt edidit. Hec hieronymꝰ
libro de illuſtribus.

¶ De ſancto florentio epo. CXVI

Florentius & uindemialis epiſco
pi taruiſii tranſlati quieſcunt.
Quorum uindemialis apher na-
tione a ſancto alpiano confeſſo-
re doctus ad preſbyteratus or-
dinem inde ad ediſcopatum peruenit: ubi
una cum eugenio miraculis multis oſtenſis
populum copioſum conuertit. Deīde pegri
nationis grā ad inſulam corſicam uenientes
in caſtris fauneñ & uadeñ: populū a cultura
draconis eruerunt: ligato orario ad collum

ſerpentis & ipſo in mare demerſo. Sicq; cō/
uerſum populum baptizarunt. Poſt que ſan
ctus eugeniꝰ ibidem in caſtro uandeñ com/
moratus quieuit in pace: ubi etiam extat pu
teus ab eodem in mare defoſſus preter natu
ram dulcem aquam emanans. Vindemialis
uero regreſſus corſicam: ibidem in pace ui/
tam finiuit: & ſepultus eſt ibi: ubi & olim ſā
ctus florentius epiſcopus quieſcebat. Vaſta
ta uero corſica a ſaracenis: tityanus taruiſi/
nus epiſcopus illuc nauigio accedens: cor/
pora ſanctorum florentii & uindemialis ob
tinuit: & taruiſium tranſlata in baſiſilica ſan
cti ioannis baptiſte depoſuit. Que ſucceſſor
eius rothariꝰ poſtmodum i maiori eccleſia
ſancti petri honorabilius tumulauit. Horū
feſtum colitur. 6. noñ. maii.

¶De inuentione ſancte crucis. CXVII

INuētio ſancte crucis dicitur: qa
eo die a ſancta helena matre con
ſtantini imperatoris crux inuen/
ta fuiſſe perhibetur: Illud enim
precioſium lignum dominicum
in quo chriſtus confixus fuit ducentis fe/
re annis ſub terra iacuit. Anno autem do/
mini ducenteſimo trigeſimotertio congre/
gata eſt iuxta fluuium danubium multitu/
do innumerabilis barbarorꝫ: uolentes flu/
uium tranſire: & omnes regiones uſq; ad o/
rientem ſubiugare. Contra quos conſtanti/
nus imperator caſtra mouit: & contra da/
nubium ſe cum ſuo exercitu collocauit.
Viſaq; barbarorꝫ multitudine infinita iam
tranſeunte flumen extimuit: cum qua die ſe/
quenti erat prelium commiſſurus. Nocte au
tem ab angelo excitatur: & ut ſurſum reſpi/
ciat admonetur. Qui ſignum crucis uidit in
celo ex clariſſimo lumine factum: litteris
habens aureis circūſcriptum. In hoc ſigno
uinces. Qui ꝯfortatꝰ licet adhuc gētilis cru
cis ſimilitudinē fecit: & ipm ante exercitum
portari iuſſit. Vexilla quoq; militaria & ar/
ma cruce ſignari fecit: & irruens in hoſtes:
ipſos in fugam uertit: eorumq; maximā mul
titudinem interfecit. Reuerſus ergo ad urbē
omnes idolorum pontifices conuocauit: &
cuius deorum hoc eſſet ſignum diligentius
inquiſiuit. Quibus ſe neſcire dicētibus: qui/
dam chriſtiani eidem crucis myſterium ex/
plicarunt. Qui licet chriſtum tanq̄ unum
deorum more gentilitatis in reuerentiā ha/
beret: tamen nec tunc perfecte credidit: nec
baptiſma ſuſcepit: donec plaga lepre eidem
ſuperueniente a ſancto ſiluestro mundatus
pariter & baptizatus eſt: ut ſupra actum eſt
in legenda ſancti ſiluestri pridie calendas
ianuarii. ¶Cum autem poſt diſputationem
quam ſilueſter cum iudeis habuerat: ut ibi/
dem dictum eſt. Helena imperatrix conſtan
tini mater ad chriſtum conuerſa fuiſſet: in/
fudit ei ſpiritus: ut lignum dominice crucis
requireret. Veniens igitur hieroſolymam
cum exercitu maximo decima octaua die ſe
cundi menſis qui eſt aprilis omnes ſapiētes
iudeorum qui per totam regionem reperiri
potuerunt: ad ſe congregari mandauit uſq;
ad numero quingentos: qui nimium formi/
dantes inter ſeſe perquirebant: cur eos regi
na ſic coadunari mandauerat. Vnus ergo ex
ipſis iudas nomine dicere cepit: ꝙ dubita/
bat: ne ab eis diſcere uellet: ubi lignum in
quo ieſus crucifixus eſt exiſteret. Admonēs
ut nemo hoc confiteri preſumeret: quia ſta/
tim ut crux illa reperiretur: lex iudeorum
euacuabitur. Dicebat quoq; ꝙ nouerat lo/
cum: ubi illud abſconditum erat lignum.
Nam zacheus auus eius illud ſecreto reue/
lauerat patri ſuo ſimoni: & pater ipſius iu/
de ſimon propalauerat ſibi. Addens ipſe za
cheus: ꝙ cum illud lignum contigerit reue/
lari: gens iudeorum de cetero nunquam re/
gnaret: ſed illi qui crucifixum adorant: eo
ꝙ uere filius dei fuerat: prout ipſe zacheus
clare didicerat. Nam in conſpiratione mor/
tis chriſti nunquam aſſenſerat: paterq; pro/
tomartyris ſtephani fuerat. ¶ Cum autem
iudei omnes predicta ſe nunquam audiuiſſe
aſſererent: iude ſub obedientia mandaue/
runt: ut crucis lignum nullatenus reuelaret
Et cum ante reginam ſtetiſſent: & ipſa eos
de loco ubi crucifixus fuerat ieſus interro/
gaſſet: ipſiq; ſe illud ſcire negarent: iuſſit e/
os oēs igne cremari. At illi timentes tradide
runt iudam: uti iuſti & prophete filium: &
optime legem ſcientem. Regina omnes di/
mittēs iudam ſolum tenuit: eiq; mortem aut
uitam propoſuit: niſi ſibi crucem domini/
cam demonſtrabit. Qui nec crucem nec lo/
cum ſe ſcire dicebat: eo ꝙ anni ducenti a paſ
ſione chriſti iam lapſi fuerant: quo tempo/
re ipſe minime natus erat: ipſum ergo in pu
teum ſiccum iuſſit mitti: & ibidem fame cru
ciari. Cum autem ſeptem diebus ſine cibo
manſiſſet: die ſeptio ſe extrahi petiit: & cru/
cem dominicam indicaturum promittit. Ex
tractus igitur concitus uenit ad locum gol/
gotha: & cum ibidem oraſſet: locus ſubito
commouetur & fumus aromatum miri odo
ris ſentitur: ita ut iudas miratus chriſtū con
fiteretur. Erat autem in loco prout in hiſto/
ria eccleſiaſtica traditur templum ueneris:
quod hadrianus imperator ibi cōſtruxerat:
ut ſiquis in ipſo loco chriſtū adorare uellet
uenerem adorare uideretur: ob hoc locus

pene obliuioni datus fuerat: regina igitur templum funditus fecit deſtrui & locum a/rari. ¶ Poſt hec iudas cum ſociis uiriliter fodere cepit: & uiginti paſſus fodiens tres cruces inuenit: quas regine detulit. Sed cum chriſti crucem a duabus latronum ne/ſcirent diſcernere: & circa horam nonam quidam mortuus in pheretro portaretur iudas pheretrum tenuit: & prima ac ſecunda cruce appoſitis mortuus minime ſe mouit. Apponit tertiam & protinus defunctus re/diit ad uitam. Quedā etiam mulier ciuitatis primaria ſemiuiua iacebat: ut dicit in eccleſiaſtica hiſtoria. Ad quā hieroſolymitāꝰ epſ primā & ſecundā crucem adhibuit & nihil profecit: tertia uero appoſita confeſtim mulier ſana ſurrexit. Hanc ergo crucem dñi fore intellexerunt: quantū poſtmodum lecto eius titulo quem pilatus ſupperpoſuerat: q ex antiquitate fere deletus erat plenius co/gnouerunt. Diabolus autem terribiles emittens uoces cunctis audientibꝰ de iuda ꝯquerebatur: eidem quoq; tormenta & perſecu/tiones plurimas minabatur. ¶ Poſt hec iu/das baptizatus quiriacus uocatur: & hieroſolymorum epo defūcto iuſſu helene in epiſcopum ordinatur. Nam multo tempore regina ibidem fuit & cuncta ſacra loca per/luſtrauit. Cum autē clauos dñi habere deſideraret: rogauit epiſcopum qriacum ut ad locum pergeret & clauos perquireret. Qui cum ueniſſet & orationem fudiſſet continuo claui uelut aurum in terra fulgentes appa/ruerunt. Quos eps regie detulit: illaq; eos reuerenter adorauit. Crucem uero domini/cam per medium ſecari fecit: & partem filio deportauit: partem uero thecis argenteis incluſam hieroſolyme reliquit. Clauos uero dominicos ſecum adduxit. Quorum unum in galea alterum in freno imperatoris com/poſuit: ut ſic armatus armis dominicis ſecurus ad bellum procederet. Tertiū uero reſ/uauit uel ut quidam aſſerunt in mare adria/ticum qd tunc erat uorago nauigantium ia/ctauit. Precipiens feſtum inuentionis ſancte crucis ſingulis annis ſoleniter celebrari p uniuerſum orbem: uidelicet. v. non maii.

¶ De ſanctis alexandro papa euetio & theodolo martyribus. CXVIII.

ALexander papa & martyr huius nominis primus cum duobus p̄/ſbyteris euentio & theodolo paſſus eſt rome ſub perſecutiōe traiani agente aureliāo comite utriuſq; militie. Hic natione romanus ex patre alexandro de regione capitauri: Euariſto pape in epiſcopatū romano ſucceſſit: iuue/nis quidem etate: uidelicet annorū forte. 22. ſed ſenior moribus: ſeditq; annos. x. menſes viii. dies. xii. Hic ſanctitate & ſcientia ineſ/parabilis fideq; preclariſſimus maximā partem ſenatorum urbis ꝯuertit ad dominum: prefectum quoq; hermeteʒ cum uxore & ſorore theodora & filiis baptizauit cum. 1250 ſeruis ſuis cum uxoribus quoq; eorum & filiis quos omnes die ſabbati paſche factos ingenuos ſacri fontis unda pfudit. Cum auteʒ traianus imperator tunc abſens hec audiēs aurelianum comitē miſiſſet ad urbem de ſe/leucia hiſaurie ad pſequendos xpianos. Aurelianus hermetem prefectum apud quiri/num tribunum carcerauit. Alexandrum uero in alia cuſtodia in uinculis poſuit. Qui tamē ut ſupra dictum eſt in paſſione quiri/ni martyris. 3. cal. aprilis per puerū qui fa/culam ferebat ardentem e carcere noctu p feneſtram eductus ad domum quirini tribuni ubi hermes in cuſtodia tenebatur ipſum quirinum conuertit: & iterum eadem nocte per eundem puerum ad carcerem ſuum reductus filiam ipſius quirini balbinam ſibi delatam a ſtrumate ſanauit: & qrinum cum filia & omnibus in cuſtodia ipſa detentis baptizauit. ¶ Poſtq̄ autem hermes & quirinꝰ ac theodora ſoror hermetis nec non ceteri chriſtiani in cuſtodia reperti ab aureliano comite paſſi ſunt: ut in eorum ſingulis paſ/ſionibus agitur: traiano iā defuncto hadriano uero in imperium ſublimato: exhibitus eſt alexander cum ſanctis theodolo & euē/tio preſbyteris iam biennio in carcere detē/tis. Erat autem theodolus iam ſenex annorū uidelicet: lxxxi. qui annorum. xx. preſbyter fuerat ordinatus. Cumq; alexander confite/retur chriſtum iuſſit eum iudex in equuleo leuari & ungulis ac lapidibus attrectari. Et cum hec patientiſſime toleraſſet: fecit euʒ deponi & preſbyteros applicari. Cum autem & ipſi chriſtum confiterentur: iuſſit furnum incendi: & alexandrum atq; euentium ſimul uinctos intus iactari theodolo quaſi ſeniore ſpectante. Cum eis autem & ipſe ſponte in flammas proſiliuit. Et cum illeſi educti fuiſſent: fecit aurelianꝰ ſanctum alexandrū pū/ctis creberrimis p tota pūgi mēbra donec deficeret. Duos uero ſāctos preſbyteros gladio conſumari. Quorū corpora ſeuera quedam religioſa uia numentana in ſuo predio ſepeliuit. v. non maii. ¶ Hic in canone me/moriam paſſionis domini miſcuit: a loco q pridie quā pateretur uſq; in mei memoriam facietis. Hic precepit ut aqua uino miſcere/tur in ſacrificio ad deſignandaʒ chriſti & eccleſie unioneʒ: & ut oblatio fieret ex azimo non ex fermento propter chriſti corporis puritatem: & fieret in modica q̄titate dicens ꝙ hec oblatio q̄to rarior tanto potior. Conſtituit etiam aquam exorzizatā cuʒ ſale die

bus dominicis benedici & ex ea populum aſpergi ad effugandas contrarias ualitudi/nes & aereas poteſtates. Qui poſtea marty/rio coronatus eſt:& ceſſauit epiſcopat⁹ dies uigintiquinq;.

¶De ſcō iuuenale epō. CXIX

IVuenalis epiſcopus narnieñ dū eſſet presbyter & medicus ex a/phrica romam ueniens a matro/na chriſtiana ſuſceptus eſt. Audiens autem ab ea ꝙ narnienſis populus chriſtianitatem nunq̃ recipere uoluiſſet:romanum pontificem adiit: & ab ipſo p̄/dicandi ad ipſam urbem licentiam poſtula/uit. Quem papa eidem ciuitati epiſcopū delegauit:ubi predicans uerbum & miraculis coruſcans multum populum conuertebat. ¶ Cum quidā de templo idolorum egreſ/ſus:de imolatis idolo bolum in os epiſcopi mitteret: illeq; recipere recuſans: os den/tibus obſeraret: ꝑduxit ille cultellum: ut manubrio os eius uiolenter aperiret. Sed manu ei⁹ elapſa gladiū in guttur ꝓpriū itromittens continuo iugulatus expirauit. Quo miraculo uiſo ſeptem milia gentilium con/uertuntur: inter quos baptizatur uenantia quedam nobilis matrona cum duobus filiis que deiceps ſcō ē ſuis facultatib⁹ miſtrauit ¶ Dū ligures & carpi multas ciuitates ita/lie depopulaſſēt:narniū obſederēt:ſed orone ſancti epiſcopi nimia tempeſtate & tonitruis ſubito ingruentibus:pluſq̃ tria milia ex eis extincti ſunt. Reliqui uero territi ab oſidione diſceſſerunt. ¶ Cum die quadam de cali/ce paruo cryſtallino quem habebat populū cōmunicaret:nihil ſuperinfuſo de uino ſed libamine diuinitus excreſcente omnibus ſa/tiſfecit. Quieuit in domino uir ſanctus anno ſeptimo epiſcopatus ſui cōpleto quinto nonī maii: ſepultus ad portam ſuperiorem uia flaminia miliario ab urbe roma quinquageſimoquinto. Cuius meritis naute fere trecenti i naufragio poſiti ſanctum iuuenalem uo/cantes:ipſoq; ſuper undas eis apparente tē/peſtate ſedata ad portum incolumes perue/nerunt.

¶De ſāctis quiriaco epiſcopo anna & amo/nio martyribus. CXX

QViriacus epiſcop⁹ ille iudas fu/it:qui cum helena crucem dominicam inuenit:ut ſupra actum ē de inuentione ſancte crucis quinto nonas maii:Qui baptizatus & quiriacus uocatus epiſcopus hieroſolymo/rum ordinatus eſt. ¶ Cum autem iulianus imperator apoſtata nominis chriſtiani ad perſas pergeret:ueniens hieruſalem quiria/cum epiſcopum teneri fecit:& ad deorum ſacrificia inuitauit. Quod cum renueret: de/xteram eius abſcidi fecit: eo ꝙ manu illa multis epiſtolas ſcripſerat: quos a deorum ſacrificiis reuocabat. Ille uero ſcandalum ſui corporis preciſum gaudebat: eo ꝙ exi/ſtens iudeus multos ne chriſtum colerent ſcribens epiſtolas confortabat. Tunc iulia/nus plumbum liquefactum in os eius infun/di iuſſit:Deinde ſuper lectum ferreum uen/tre deorſum extendi:& carbones ſubterpo/ni:ac ſalem & adipem aſpergi:dorſum quoq; eius deſuper uirgis cedi. Et cum in omnibus imobilis ꝑmanſiſſet:iuſſit eum i carcerē trudi. Ad quē ueniens anna ✝ mater eius filium in domino hortabatur. Quod iulianus audiens:fecit eam teneri:& per capillos ap/penſam ungulari: ac lampades ardentes ei⁹ lateribus apponi:que cum ureretur emiſit ſpiritum. ¶ Poſt hec imperator quiriacum eductum ilarem uultum habentem: iuſſit in foueam profundam ſerpentibus plenam ia/ctari eodem a uenefico immiſſis. Sed tamen ſerpentes omnes ſubito extincti ſunt. Quo uiſo miraculo ✝ amonius incantator cōuer/ſus eſt:& in chriſti confeſſione iuſſu imperatoris decollatus. Deinde mandauit iulianus quiriacum in caldariam oleo feruentiſſimo plenam immergi. Quam ille ſe ſignās ſpon/te ingreditur:orans deum:ut iterum martyrio baptizaretur. Iratuſq; iulianus in ipſo cacabo eum gladio pectore tranſfodi man/dauit. Sicq; martyrium ſuum conſumauit quarto nonas maii die ſabbati. Sepultuſq; eſt hieroſolymis cū āna matre eius & amo/nio martyre.

¶De ſcō floriano martyre. CXXI

FLorian⁹ martyr paſſus eſt apud lauriacum oppidum temporib⁹ diocletiani & maximiani imperatoruꝫ ſub preſide aquilino. Qui cum eſſet princeps officii milita/ris in cetia urbe audiens qualiter quadragita martyres chriſtiani poſt diuerſa ſuppli/cia ab aquilino preſide in carcere detenti eſſent deſiderio martyrii uale faciens militib⁹ ſuis uerſus lauriacenſem ciuitatem ire cepit Obuiuſq; militibus qui a preſide miſſi fue/rant ad perquirendos chriſtianos: ſeipſum ſponte illis obtulit uti chriſtianum. Quem illi tenentes duxerunt ad preſidem: qui flo/rianum chriſti nomen confitentem: primo atq; iterum a militibus propriis cedi iuſſit: deinde ſcapulas eius acutis configi. Et cum eum ad omnia ſupplicia paratum uidiſſet: iuſſit illum ad fluuium aniſi adduci:& liga/to ad collum eius ſaxo ipſum de ponte pre/cipitari. Cū aūt eodem adduct⁹ orādi ſpatiū a militibus impetraſſet:quidam miles cete/ris crudelior ſuperueniens ceteroſq; de mora necis eius redarguens: illum in flumen

precipitauit. Statimq; oculi illius crepue-
runt. ¶ Poſtq̄ uero ſanctus martyr animā
chriſto reddidit corpus eius ſuper undas
enatans in emineti ſaxo ab aquis eiectū ē. Et
ſuperueniens aquila alis expanſis in modū
crucis corpus a feris protegebat. Tūc reue-
lante ſe ſcō martyre cuidā deuote matrone
xpiane oſtenſiſq; ei indiciis loci ubi eum in-
ueniret & ubi eum ſepeliret: mulier iunctis
bobus cū plauſtro ad locū deuenit: & cor-
pus inuentū uehiculo īpoſuit: ſentib⁹ quoq;
ſpinoſis timore paganoꝝ opuit. Et interro-
gantibus qbuſdā ſpinas collectas ad claudē
dum hortum ducere ſimulauit. Deduxitq;
corpus ad locū ſibi a beato martyre demon
ſtratū: ubi ipſum ſecreto tumulauit. Sed dū
boues plauſtrū trahentes ī uia ſiti deficerēt
nec aquam reperire poſſent: orante muliere
& martyris auxiliū poſtulāte ſubito fons de
terra erupit & ſatiatis aīalibus uſq; ī preſēs
in ipō loco fluere nō deſiſtit. Paſſus eſt aūt
ſanctus martyr. 4. non̄ maii.

¶ De ſcā herina uirgīe & marē. CXXII.

HErina uirgo & martyr filia fuit
licinii īperatoris in ciuitate ma-
gedon & licinie regine: que uir-
go prius penelope uocabaẗ. Pa
ter uero eius turrim nobiliſſimā
ꝯſtruxit: & muro circūcinxit ac uiridarium
plantauit: ipmq; locum cūctis delitiis reple
uit: ſtatuaſq; .98. doꝝ appoſuit: ubi filiā ſuā
ānorum. vi. ꝑpter eius elegantiā uſq; ad tē-
pus nuptiaruꝫ īcluſit: datis ei ancillis. xiii.
ad miniſteriū & apeliano magrō ad litteras
edocendū. Cū autem eſſet ānoꝝ. xii. die qua
dam colūba per feneſtrā turris orientalem
ſuper mēſam paratā tulit oliuaꝫ: & per aliā
feneſtrā occidentalē coruus in eadem menſa
depoſuit uiperam. Quod cū magiſtro rettu
liſſēt: expoſuit coruum regem impiorum ui
peram tribulationem ſibi inferendam: colū-
bam regem celorum: oliuaꝫ uero pacem ce
licam ſibi dandam. Pater uero eius uolens
illam nuptui tradere ipſius animum requi-
ſiuit. Puella uero dierum. vii. acceptis indu
ciis deos patris ſuperinde cōſuluit. Sed ab
eis nullo reſponſo habito deum chriſtiano-
rum de quo audierat inuocauit. Cui ſtatim
angelus domini apparens eaꝫ in fide docuit
mutatoq; nomine herinam uocauit. Sequen
ti uero die theotimus quidam preſbyter ab
angelo in turrem intromiſſus eam baptiza-
uit: moxq; illa patris idola de turri ꝓiecit.
pater uero poſt dies. vii. reuerſus cum ido-
la confracta uidiſſet ipſamq; chriſtianam di
diciſſet eam ad ciuitatem duci fecit: que iux
ta urbis portam diabolum ſibi apparentem
& eidem cōminantem crucis ſigno fugauit.
¶ Cum autem chriſtum confiteretur iuſſu
patris uincta ungulis indomitorum equoꝝ
terenda ſubiicitur: ſed ipſa angelo aſſiſtente
nil leſa: pr̄ morſu uni⁹ ex eqs occidiẗ. Quē
uirgo a mortuis ſuſcitauit: & cōuerſum una
cum matre ſua in turri recluſit donec penitē
tiam agerent. Ipſa uero in ciuitate remanſit:
ubi chriſtum annuncians multos conuertit.
Quod audiens ſedechias deci⁹ frater licinii
rex potentiſſimus uenit ad ipſam ciuitatem:
& herinam comprehenſam ī foueam ſerpen-
tibus plenaꝫ īmitti fecit: ut ibi fame & repti
lium morſibus deficeret. Que ab angelo cō
fortata & ſerpentibus interfectis ibidem die
bus. xiii. ſine cibo permanſit. Deinde decius
pedes eius ſecari fecit. Sed continuo ab an-
gelo ei reſtituti ſunt. Poſt hec de conſilio
hipparchi comitis ſub rota molendini liga-
tur & aqua laxatur: ſed mox aque diuidunẗ
uincula eius rumpuntur: rotaq; permanſit
immobilis: & uirgo ſurrexit incolumis: un̄
& .viii. milia paganoꝝ cōuerſi ſunt: & lapi-
dantes decium ex urbe deiecerunt: qui poſt
dies modicos propter ictus lapidum expira
uit. Filius autem nomine ſapor mortem pa-
tris uindicare cupiens cum exercitu ciuita-
tem obſedit: ſed dum uirgo ſtetiſſet in porta
hoſtes omnes excecantur: & iterum eius ora
tionibus illuminantur. Sapor uero urbem
ingreſſus confixis clauis in calcaneis uirgi-
nis eidem impoſuit maſſam quam portare fe
cit ad ſeptem miliaria. Cūq; illeſa rediſſet.
triginta milia hominū conuerſi ſunt. Sapor
uero a diabolo oppreſſus expirauit. ¶ Poſt
hec ueniēs theotimus preſbyter parētes uir
ginis & populum baptizauit: & eos in fide
diligenter inſtruxit. Poſt ānos uero tres ue
niens uirgo ad ciuitatem calanicum tenta ē
a numeriano rege pro chriſti nominis con-
feſſiōe. Aquo ī tres boues eneos ignitos ſuc
ceſſiue incluſa cum permāſiſſet illeſa: & ter
tius bos acſi uiuus calorē ſentiens: mugienſ
diſcurreret decem milia gentilium conuer-
tuntur. Huic mortuo rege predicto a preto
re quodam in ignem miſſa cum exiſſet tam
membris quam ueſtibus inuſta pretorē con
uertit. ¶ Hinc ad urbem conſtantianā de-
ueniens ramūq; oliue deferens diebus octo
permāſit ibidem: & multos ad fidem addu-
xit. ¶ Inde ad niceam accedens ſaporeꝫ quē
dam regē cū multis de populo chriſto acq-
ſiuit: ubi diebus. lxxviii. permāſit. Poſt hec
ad urbem propriam rediens patrem defun-
ctum repperit: & diebus aliquibus ibi de-
gens matrem in domino confortauit. Nouiſ
ſime uero diuia uirtute aſſūpta epheſum de
duciẗ: ubi mltis oñſis miraculis & pl̄imis
dn̄o lucratis poſt dies. iꝫ. aſſūpto apeliāo di
daſcalo ſuo cū aliis. 6. uiriſ urbe exiuit: ubi
nouum ſepulchrum repperit. In quo ſe in-

cludi fecit:& ut poſt dies quattuor ad ſe redirent mandauit. Qui ad terminū reuerſi:amotoq; lapide ſepulchrum uacuum inuenerunt. Cuius feſtum agitur.4.noñ maii: quo uidelicet die ſepulchrum intrauit.

¶ De ſancta antonia uirgine & martyre. CXXIII

ANtonia uirgo apud nicomediam paſſa eſt:que nimiū torta & uariis afflicta cruciatibus: poſt ab uno brachio tribꝰ diebus ſuſpenſa:deinde i carcere biennio detruſa a priſciliano preſide nouiſſime flammis exuſta eſt 4.noñ maii. Hec hieroꝰ in martylogio.

¶De ſanctis ſiluano epiſcopo & ſociis martyribus. CXXIIII

SIluanus epiſcopus cum ſociis ſuis in paleſtina ciuitate gaza martyrium paſſus eſt. Hic enim cuꝫ eſſet epiſcopꝰ tyri phenicis & annis fere quadraginta ſacerdotio functus fuiſſet ſub perſecutione maximiani imperatoris uir manſuetudine animi & ipſa iam ſenectute uenerabilis:cum plurimis clericis ſuis & tribus iuuenibus xp̄ianis beſtiis ſubiecti hoſtia chriſti effecti ſunt: ſicq; martyrio coronati.4.noñ maii.

¶De ſanctis q̄draginta martyribꝰ. CXXV

QVadraginta martyres ſub ꝑſecutione diocletiani apud caſtrum lauriacum paſſi ſunt agente preſide aquilino: de quibus ſupra i paſſiōe ſancti floriani martyris actum eſt. Qui ab eodem preſide poſt uaria & exquiſita eis illata ſupplicia:uinculis duris artati in carcerē miſſi ſunt. Quoꝝ paſſionibus florianꝰ martyr predictꝰ ad martyrii tolerantiam animatus eſt. Qui omnes dudū recluſi & inedia afflicti:tādem i carcere ſpiritum tradiderunt.4.noñ maii.

¶De ſanctis aliis quadraginta martyribus. CXXVI

QVadraginta alii ſancti martyres in metallo phanenſi paſſi ſūt: de quibus ſcribit euſebius.8.libro eccleſiaſtice hiſtorie cap.14.ꝯtēpore ꝑſecutiōis diocletiāe oēs iſimul ꝑ xp̄i nois confeſſiōe capite ceſi ſunt.4.noñ maii.

¶De ſcis q̄dragīta ruſticis mr̄ibꝰ.CXXVII

QVadraginta ruſtici mr̄es tp̄ibus gregorii pape primi martyrium paſſi ſunt: q a lōgobardis capti carnes imolatitias comedere cōpellabāť. Cūq; dudū reſiſterent poſt multas cōminationes eiſdē a lōgobardis illatas:fideliter perſtiterūt: ac i ſua ꝯſtantia ſimul omnes gladiis ceſi ſunt. Hec gregoꝰ 2.dialog.c.27.

¶De aſcenſione dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. CXXVIII

AScenſio dn̄i die q̄drageſimo a reſurrectiōe ipſiꝰ facta eſt. Nam in ipſa die dn̄s diſcipulis bis apparuit:ſemel.xi.ʳ diſcipulis comedētibus i cenaculo. Omnes quidem tam apoſtoli q̄ alii diſcipuli: nec non mulieres habitabant in illa parte hieruſalē: que dicebatur mello in arce dauid:ſcilicet i monte ſyon. Et erat ibi cenaculū illud grande ſtratum: in quo dn̄s precepit ſibi paſcha parari:& in illo cenaculo tūc undeci apoſtoli habitabant. Ceteri autem diſcipuli & mulieres in eadem arce per diuerſa hoſpitia: ubi dum diſcipuli recumberent dominꝰ eiſdē apparuit:& illorum incredulitatem exprobrauit: & cum comediſſet cum eis:& precepiſſet ut in montem oliueti uerſus bethaniā irent:ibidem eis iterum apparuit:ac ſpiritū ſanctum eis ſe miſſurum promiſit. Indiſcrete quoq; de tempore futuro querentibus reſpondit:ꝙ eis datum nō erat noſſe tempora uel momenta. ¶Tunc eleuatis manibus eis benedixit:& inde coram eis in celum aſcendit. In quo loco cum poſtmodum edificata fuiſſet eccleſia:locus ille in quo ſteterūt xp̄i ueſtigia nunq̄ ſterni potuit pauimento ſed reſiliebant marmora i ora calcantium. Calcato quoq; pulueri a dn̄o adhuc ueſtigia impreſſa cernuntur:& eandem adhuc ſpeciem terra cuſtodit. Cum autem chriſtꝰ propria uirtute eleuatus aliquantulum aſcendiſſet: uidelicet uſq; ad nubes: tunc nubes clara inuoluit eum:& obtexit ab oculis diſcipulorum cum qua ſimul celos aſcēdit. Et intuentibus illis in aerea:poſtq̄ ip̄m amplius uidere nō poterant:duo eiſdem angeli in albis aſtiterūt dicētes: ꝙ ieſus q ab eis aſſūptꝰ in celū fuerat: i eadē carne & eodē mō & i ipſo loco iudicaturꝰ orbem uenturꝰ erat. Tunc illi hieroſolymā ad locum habitatiōis ſue reuerſi ſunt:ꝓmiſſū ſpiritū paclitū expectantes. Cuiꝰ aſcenſiōis feſtum ad lr̄am ꝯtigit.3.noñ maii. ¶ Et qa de more eſt:ut cū aliqs magnus dn̄s ad aliquas ꝑtes uadit:q̄ttuor iquiri ſolēt.ſ.de loco undē abiit:de tp̄e qn̄ receſſit:de mō quē tenuit: & de fine ad quē pgrauit. Iccirco circa hanc aſcenſiōnē ꝑdicta quattuor inquirenda ſūt:uidelicet loci celſitudo:tēporis plenitudo:modi rectitudo: & finis magnitudo. ¶ Circa primū uidelicet circa loci celſitudinē ſciendū eſt:ꝙ xp̄s aſcēdit ſuꝑ oēs celos:ut dicit eph.4. Qui deſcēdit ipſe ē:& q aſcēdit ſuꝑ oēs celos. Eſt autē celū materiale:rōnale:intellectuale:& ſuꝑſubſtātiale. ¶Celū materiale triplex eſt.ſ. Aereū uñ & aues celi dicūť ꝑ aera uolitātes math.6. Reſpicite uolatil.ꝯc. Ethereū qđ diuiſū ē i.7.orbes planetaꝝ & firmamētū ſtellaꝝ fixaꝝ.eccle.43. Spēs celi gloria ſtellaꝝ

¶ De ſcõ hilario epiſcopo. CXXXI.

Hilarius arelateñ eṗs uir ĩ ſanctis ſcripturis doctus & doctor iclytus fuit. Qui pauptatis amator erga iopũ ꝓuiſioné pietate mentis & corporis labore ſolicitus: grandi & ſolerti cura pauperes aluit & ĩ docendo gratiſſimus extitit: multos ſermones ſplendidos ad populũ ſudit: & plurima eruditionũ opuſcula ꝯpilauit: uolumẽ grande de fide.xii.libris explicitũ ſmone ſplẽdido exarauit. Beati quoq; honorati pdeceſſoris ſui uitam cũ multorum utilitate ꝯpoſuit. Finẽ uite dedit ualentiani & martiani tẽporibꝰ ꝫ.noñ maii. Hec gennadius libro de uiris illuſtribus.

¶ De ſcõ eutimo martyre. CXXXII.

Eutimꝰ diaconus & mṙ apud alexandrie ciuitatẽ pro xp̄i fide ab infidelibus xp̄ianitatẽ emulantibus detentus: & dudũ ĩ carcerali ergaſtulo uinculis artatus: & in edia maceratus in cõfeſſiõe emiſit ſpiritum ꝫ.noñ maii.ut dicit ado.

¶ De ſcis hyreneo & ſociis mṙ. CXXXIII.

Hyreneus & peregrinꝰ mṙes & hyrenis uirgo apud theſſalonicam ciuitatẽ dũ ueritatem ſacre fidei ꝓteſtari auſi fuiſſent: paganorũ rabie detenti atq; inſimul ignibꝰ combuſti palmas martyrii perceperunt.ꝫ.noñ maii.hec ado.

¶ De ſcõ ioãne añ portã latinã. CXXXIIII.

Ioãnes euãgeliſta ideo ante portam latinã dicitur: quia in urbe roma ĩ ipſo loco ĩ feruenti s olei dolio miſſus diña gratia idẽ exiuit illeſus. Nã ut in eius legenda aliqualiter tactum ẽ.vi.cal.ianuarii. Cũ domitianꝰ ĩpator ſcdam poſt neronem in xp̄ianos pſecutionẽ excitaſſet: & beatꝰ euangeliſta apud epheſum predicaret a proconſule tentus iuxta edictum impiale admonebatur xp̄m negare & a predicatione ceſſare. Quod cum apoſtolus recuſaret dicens ꝙ obedire deo magis q̃ hominibus opteret: proconſul eum in cuſtodiã miſit & de eo per litteras ĩperatori ſuggeſſit. Cui domitianꝰ reſcripſit ut ioannẽ catenis uinctum ab epheſo ſecum romã adduceret. Cũ ergo a ꝓconſule ad urbem adductus eſſet: mãdauit ĩpator ꝓconſuli: ut ioãnẽ apud portã que latina dṙ ĩ doliũ feruentis olei mitteret: priꝰ tñ ipſum more romão flagellis cederet & crines capitis eiꝰ funditus tonderet ut ſic deſpectus & illuſus omnibus apperet. Tunc procõſul iuxta mãdatum ceſaris ioannem ante portam latinam adductũ prius flagellari: deinde crinibꝰ tondi fecit: ac demum in dolium feruentis olei mergi. Qui cõiectus in illud unctus nõ aduſtus de uaſe exiit: & tam a pena illeſus fuit q̃ a corruptione carnis immunis permãſit. Procõſul aũt tanto miraculo ſtupefactꝰ eũ liberũ dimiſiſſet niſi imparorẽ offendere timuiſſet. Sed in inſulã pathmos ip̄m in exilium duci fecit: & ſic furorẽ domitiani tẽperauit. In loco aũt illo ubi in oleum miſſus eſt: xp̄iani ꝓceſſu temporis eccleſiam eiꝰ nomini fabricarunt: & feſtũ eius ipſa die celebrare ceperunt: uidelicet pridie noñ maii.

¶ Hic beatus apoſtolus & euangeliſta in p̄dicta inſula relegatus: apocalypſim quã ei dñs reuelauit greco ſermone manu ſua conſcripſit: quã interpretati ſunt iuſtinꝰ mṙ & hyreneus. Scripſit & epiſtolam canonicam cuius initiuꝫ eſt. Quod fuit ab initio ⁊c. que a cunctis eccleſiis & uiris eruditiſſimis approbaṫ. Relique aũt due que ioãnis ĩtitulãtur. Alteri ioãni pſbytero aſcribunṫ. Cuius & ſepulchrũ apud epheſum demonſtratur. Nouiſſimus autẽ oĩum & finẽ ſcripturarum ſuarũ ſcripſit euangelium ab aſie ep̄is rogatus aduerſus cerinthũ alioſq; hereticos: & p̄cipue ebionitaꝝ tunc dogma ꝯſurgens. q aſſerunt xp̄m ante mariã non fuiſſe: unde etiã ꝯpulſus eſt diuinã uerbi natiuitatẽ edicere. Hec hieronymꝰ de uiris ĩlluſtribus. ¶ Refert quoq; hellinandus ꝙ euangelium ꝯſcripturus triduanũ ieiuniũ omni eccleſie indixit: ut digna deo cõſcribere poſſet. In loco autem ubi euangelium ſcripſerat: licet nullo ſit opimẽto munitus: nihil hactenꝰ ĩbris aut pluuie decidit: ut per hoc appareat quãtam ip̄i loco elemẽta uſq; in preſẽns reuerẽtiam ꝓuant.

¶ De ſcõ ioãne damaſcẽo pſby. CXXXV.

Ioãnes preſbyter cognomĩe damaſcenus apud cõſtãtinopoliꝫ floruit tp̄e theodoſii.ꝫ.ĩpatoris. Hic filius meſue ſaraceni apud damaſcum exortꝰ unde & damaſcenus dictus eſt ab annis puerilibus cultu iudeus in iudaiſmo natus & educatus liberalibus ſciẽtiis & philoſophicis ĩbutꝰ: litteriſq; grecis hebraicis pariter & latinis eruditꝰ libros utiles ĩ medicinalibus utpote pitiſſimus medicus ꝯfecit. De iudaiſmo tandẽ ad huc iuuenis ad xp̄m ꝯuerſus conſtantinopolim ueniens ſub anaſtaſio ſo imparore mõachalẽ habitũ ſumpſit. Et uirgo pmanens ĩ amorẽ beate uirginis totum ſe cõtulit: pluraq; dictamina in eius laudibus cõponebat & cõpoſita ſcribebat: multiſq; nobiliũ filiis multa legebat. Cum autẽ die quadã poſt lectiõnẽ cum ſcholaribꝰ iret ſpatiando: pyrate ſaracenoꝝ eũ ſubito rapuerunt & ad egyptum ducentes cuidam ſaraceno diuiti uendiderunt. Qui aduertens eiꝰ pitiam filiũ ſui

eidem inſtruendũ tradidit:& ipm honoriſi/
ce tractauit.Qui pueꝝ acerrimi ingenii ĩfra
paucos annos plenius erudiuit:illeq; magi/
ſtri modũ dictandi & ſcribendi adeo didicit
ut nec ſtilum nec ſcripturã alterutrius quis
diſcernere poſſet.Mortuo uero anaſtaſio im
peratore:theodoſius fact⁹ impator:qui ĩ iu/
uẽtute ei fuerat amiciſſim⁹: ioannẽ precib⁹
ac p̃cio multo a ſaraceno redemit:quẽ ꝯſtan
tinopolim deductũ ſuum cancellariũ fecit:
eiuſq; ꝯſilio & induſtrie curiam totã regen/
dam cõmiſit.Filius aũt ſaraceni quẽ docue/
rat iam magn⁹ effect⁹ & glorie p̃ceptoris in/
uidẽs:cogitans quõ honorem magiſtri ꝯſeq
poſſet:ꝯſtantinopolim ueniens ſub noĩe ioã
nis litteras ꝯfinxit:quas ſaracenoꝝ ſoldano
dirigebat:in q̄bus ei ſignificabat:ꝙ memor
beneficioꝝ in partib⁹ egypti a ſaracenis re/
ceptoꝝ libẽter uellet ſoldanũ grecie dn̄ari:
& ꝙ impator exercitum grecoꝝ ad p̄tes re/
motas cõducere debebat.Et ꝙ ſi cum gente
ſua ad urbẽ regiam feſtinaret: ſubito & ſine
obſtaculo impiũ grecie obtineret.Has autẽ
lr̄as iuuenis ille in ꝯſiſtorio cauſaꝝ ex indu/
ſtria ꝓiecit:& abiit.Reperte igit̃ lr̄e & impe
ratori theodoſio exhibite:ꝓcul dubio ioan
nis epiſtole ſunt iudicate attẽto mõ dictami/
nis & ſcripture.Captus ioãnes impatori p̄/
ſentat̃:& an litteras illas ſcripſerit: ipm au/
guſt⁹ ſciſcitat̃.Ioãnes rn̄det:ꝙ ſtilum & lit/
terarum formã ſuum eſſe negare nequit:ſed
teſte deo illas epiſtolas nunq̃ ſcripſit. Cũq;
ꝓpter ꝯfuſam reſponſionẽ adhuc maior ſu/
ſpitio eſſet cõtra eũ: & quidã ipm ut ꝓdito/
rẽ dicerẽt occidendũ.Impator fecit ei dexte
ram amputari:& ꝓditorem ſuũ & impii pu/
blice ꝓclamari:&ad p̄petuam eius ꝯfuſionẽ
manũ ĩ eccleſia ſue abbatie ſuſpendi: ipmq;
ad monaſteriũ ſuũ iuſſit reduci. Qui ſepius
cũ lachrymis uirginis ſolatiũ implorabat:
& iniuriã patientiſſime tolerabat.¶Cũ aũt
quadã die ueneris nocte diei ſabbati adueni
entis dudũ in or̃one uigilaſſet:& truncũ bra
chium uirgini oſtendiſſet:& poſt fletũ leui/
ter dormitaſſet:uirgo glorioſa ei apparuit:
eũq; ꝯfortar̃ cepit. Ille uero ecõtra ſe nimiũ
aſſerebat dolere:q̄a ꝯfuſionẽ ſuam & mona
choꝝ cõtinue ꝯpellebat̃ aſpicere:& quia de
ea repta dictamina nõ poterat:ut ſolebat cõ
ſcribere:nec corpus dn̄icum de ipſa celerãs
amplius cõtrectare.Tunc btã uirgo manuȝ
appenſam:ut ſibi p ſomniũ uidebat̃:accepit
& oĩ dolore remoto brachio reſtituit.Euigi
lãs ioãnes manũ ſibi reſtitutã inuenit:& que
erat iam arida carne recentẽ ꝯſpexit. Ipſaq;
die ſacris ĩdutus miſſam btẽ uirginis cũctis
ſtupentib⁹ ſolẽniter celebrauit.Impator mi
raculum uidens ioãni ueniam petiit: ipmq;
officio ſuo r̃ſtituẽs honorifice eũ ꝑtractauit
Queritq; ab eo:ſi aliquẽ ſuum modũ dictã/
di & ſcribẽdi docuerat:illeq; cuncta p ordi
nem ei narrat.Queſitus calũniator capit̃:&
peccatum ꝯfitens ſuſpendio iudicat̃: ſed io/
anni ꝓ eo interueniente mors in exiliũ cõmu
tatur.Poſt aliquot annos ſcũs uir officio re
nunciauit:& in monaſterio ſuo degens ĩ ſcã
religione uitam finiuit ãno.75.etatis ſue pri
die non̄ maii:ſepultus ꝯſtantinopoli mira/
culis clar⁹.¶Hic ſcũs doctor libꝝ cõpoſuit
orthodoxe fidei certam traditionẽ continẽ/
tem in q̄ttuor libris digeſtũ:quẽ burgredi⁹
piſanus cauſidic⁹ eugenio pape tertio d̄ gre
co tranſtulit in latinũ.Libꝝ etiã compilauit
de uita & moribus ſaluatoris: oĩa xp̄i & ge/
nitricis geſta ab incarnatione uſq; ad aſcen/
ſionem ſerioſe & particulariter continentẽ.
Libꝝ de laude uirginis rhythmico ſtilo la/
tine cõpoſitum.Scripſit etiã uitam balaã &
ioſaphath eremitaꝝ.Alioſq; plures elegan/
tes ſermones & tractatus ꝑutiles cõpilauit.
hymnos & ſequentias & alias laudes ĩ hono
rem genitricis & geniti metro dictauit: que
q̄a greco ſ̃mõe ꝯgeſta fuerãt metro trãſfer/
ri nõ potuerũt.Et alia plura utilia digeſſit.

¶De ſcõ lucio cyreneñ epõ CXXXVI

LVci⁹ eps cyreneñ de quo ſãct⁹ lu
cas actu.13. mẽtionẽ facit: a ſcis
apoſtolis prim⁹ apud cyrenẽ põ
tifex ordinatus eſt: quo officio
p̄dicationis fideliſſime pacto ſci
tate & doctrina ꝯſpicu⁹ quieuit in pace pri/
die non̄ maii: ut dicit hieronymus in marty
logio ſuo.

¶De ſcõ enodio epõ & martyre.CXXXVII

ENodi⁹ eps apud antiochiã marty
riũ paſſus ẽ:de quo ſcũs ignati⁹
ſcribit: ꝙ primus ibidẽ ab apo/
ſtolis eps eſt ĩſtitut⁹. Qui apud
eandem urbẽ ſub ꝑſecutione ne/
ronis impatoris glorioſo martyrio corona/
tus uitam finiuit: ibiq; ſepultus eſt pridie
calendas maii.

¶De ſcã flauia domitilla uirgine & marty/
re. CXXXVIII

FLauia domitilla uirgo apud ta/
racinam campanie ciuitatẽ ſub
domitiano paſſa eſt. Que cũ eẽt
flauuii clementis ꝯſulis ex ſoro/
re neptis:Aureliano filio ꝯſulis nepoti do/
mitiani impatoris in ꝯiugium tradita eſt:da
tis ſibi duobus enuchis cubiculariis:uidelȝ
nereo & archileo.Cũq; puella auro & p̄cio/
ſis ueſtib⁹ tegeret̃:nere⁹ & archile⁹ q̄ occul/
te xp̄iani erant:eidẽ fidem p̄dicauerũt:& uir
ginitatẽ multipliciter cõmendauerũt: in tan
tum ut ipſa in xp̄m crederet: & uirginitatis
uotum emitteret: Quam ſcũs clemens papa
baptizauit: & ſacro uelamine conſecrauit.

Quod audiens aurelianus ſponſus eius a domitiano ipetrauit:& uirginē cū nereo & archileo i pontianā inſulam relegauit: putans ſe per hoc propoſitū uirginis imutare. Poſt q̄ aūt ſancti martyres nere⁹ & archile⁹ martyriū paſſi ſunt: ut dicetur īfra in eorum paſſione. 5. idus ſeptēbris: & ubi ſci maro eutyces & uictorinus: qui etiā domitillā i fide cō fortauerāt: agonē ſuum ꝯpleuerūt: ut dictū eſt ſupra de eis. xvii. cal. maii. Aurelian⁹ uirginem de exilio reduxit: & duas uirgines euphroſynam & theodorā collactaneas ei⁹ ut ei ſuaderent miſit: quas tn̄ domitilla ad fidē couuertit. Tunc aurelian⁹ cum ſponſis dictarum puellaꝝ & tribus ioculatorib⁹ & aliis ſociis ad eam acceſſit: ut ipſam ſaltem uiolēter opprimeret. Sed cuꝫ uirgo xp̄i prefatos duos iuuenes ꝯuertiſſet. Aurelian⁹ eam i thalamū introduxit: & ibidē mimos canere & ceteros ſaltare ſecum fecit ut ad libidinē magis accenſus: ipſam poſtmodū uiolaret. Sed cū mimi deficerent in canendo & ceteri i ſaltando: ipſe tn̄ per biduū ſaltare non ceſſauit donec in ſaltando expirauit. Luxurius uero frater eius ab iperatore obtenta licentia omnes q per uirginē crediderant interfecit: & cubiculo ubi domitilla cum ✠ euphroſyna & ✠ theodora morabat̄ ignem ſuppoſuit. Que ſimľ orātes ſpiritū emiſerūt non̄ maii. Quarū corpora ſanctus ceſari⁹ mane illeſa reperiens ſepeliuit.

¶ De coniunctione corpoꝝ ſanctorum ſtephani & laurentii. CXXXIX.

Coniunctio corporū ſanctorum martyꝝ ſtephani & laurentii fcā eſt rome ſub theodoſio iuniore. Nam cuꝫ eudoxia filia theodoſii ipatoris & uxor ualētiani apud urbem cum uiro degens a demonio uexaretur: & ualentianus illud patri cōſtantinopoli exn̄ti ſignificaſſet: iubet filiam cōſtantinopolim adduci: ut a reliquiis protomartyris ſtephani tangeretur. Corpus eni ſci ſtephani dudum conſtantinopoli ex hieroſolymis tranſlatū fuerat: ut dicetur īfra in inuentiōe eius. 3. non̄ auguſti. Demon aūt in eudoxia clamabat ꝙ inde nunq̄ exiret niſi ſtephanus romā ueniret: qa ſic erat uolūtas apoſtolorum. Quod iperator audiēs a clero & populo ꝯſtantinopolitano obtinuit: ut corp⁹ ſtephani romanis daretur: & corpus laurentii grecis traderetur. Hoc aūt ipator pelagio pape ſcripſit: q de conſenſu romanoꝝ petitioni imperatoris ꝯſenſit: miſſi igit̄ conſtantinopoli cardinales corp⁹ ſci ſtephani romā deferunt: & greci pro accipiēdo corpe ſancti laurentii cū eis romā ꝑueniunt. Capue autē corpus ſancti ſtephani recipit̄: & a ciuibus illis dextrū brachium ſūmis precib⁹ obtinetur: & metropolitana eccleſia eius nomini fabricatur. Cū autem romam ueniſſent & corpus ad eccleſiā ſci petri ad uincula deferre diſpoſuiſſent: uectores ſubſiſtunt nec ultra procedere poſſunt. Demon auteꝫ in regina clamabat eos fruſtra fatigari: eo ꝙ non ibi ſed in eccleſia fratris ſui laurētii & iuxta eum elegerat collocari. Illuc ergo corp⁹ defertur: ad cuius tactum puella mox a demonio liberatur. Cūq; ſepulchrum adeo artuꝫ eſſet: ꝙ utraq; corpa capere non potuiſſet: laurentius aduentui f̄ris quaſi congratulās in alteram partē ſepulchri uerſus ſuper lat⁹ receſſit: & medietatem ſtephano uacuā dereliquit. Sicq; ſtephanū ſimiliter ſuper latus uerſa facie ad conſocium collocarunt. Greci uero dum man⁹ apponūt ut laurētium auferant ad terrā uelut exanimes corruerunt: ſed orantibus pro eis papa cum clero & populo uix ad ſe ad ueſpam redierūt. Omnes tamē infra decē dies mortui ſunt. Latini uero qui eis conſenſerant i phreneſim uerſi ſanari non pcterāt: quo aduſq; amborum corpora ut dictum eſt inſimul tumulata ſunt. Hec autem coniunctio facta eſt non̄ maii: ut dicit frater bartholemeus.

De apparitiōe ſci michaelis archāgl̄i. CXL.

Apparitio ſci michaelis archangeli dupliciter nominatur uidelicꝫ apparitio & uictoria. Apparitiones autem ei⁹ due ſunt principales propter quas feſtū hoc inſtitutum eſt. ¶ Prima qua in monte gargano apparuit: q mons eſt in apulia. 40. milibus diſtans a ſiponto ciuitate. Anno aūt domini 390. in predicta ciuitate erat quidam uir nomine garganus: a quo ille mons nomē accepit: qui animaliū multitudine pollebat. Cū autem circa predicti montis latera paſcerētur: contigit tauꝝ ceteros boues relinquere & uerticē montis conſcendere. Quē domin⁹ cum ei⁹ familia per deuia queq; requirens: ipſum tandē in uertice montis iuxta hoſtiū ſpelunce inuenit & mox in ipſum arcum tendens ſagittā toſſicatā direxit. Sed ſtatiꝫ illa uelut a uento retorta ipſum qui eam iecerat repercuſſit. Turbati ſuper hoc ciues ep̄m ſuperinde conſulēdū decernūt. Qui eis triduanum indixit ieiunium: & a deo monuit eſſe querendū. Quo pacto ſanctus archangelus michael per uiſionē ep̄o apparuit: eiq; reuelauit: qualiter loci illius cuſtos & inſpector erat: & quia eius uolūtate uir ille mortuus fuerat: ſeq; locum incolere tali iudicio comprobauerat. Statimq; ep̄s & ciues cū proceſſione locum adeunt: & ingredi nō preſumētes orationibus ante fores inſiſtunt. ¶ Secūda apparitio eſt que rome tp̄e gregorii pape legitur contigiſſe. Nam ut ſupra actum ē

in legenda gregorii.4.idus martii.Cũ idem pontifex ꝓpter peſtem inguinariam letanias maiores inſtituiſſet: & deuote pro ſalute populi exoraſſet:uidit ſuper caſtrũ quod olim memoria hadriani dicebatur angelum dñi: qui gladium cruentum tenebat:& in uaginã reponebat:unde gregorius intelligens ꝑces a deo exauditas:eccleſiã in honore angeloꝝ ibidem cõſtruxit:caſtrum quoq; illud exinde ſci angeli dictũ eſt.He autẽ due appariti ones ad litterã.8.idus maii occurrerunt: ꝓpter quas hoc feſtũ iſtitutum eſt.❡Eſt & alia apparitio que celebratur.17.calen.nouẽbris:de qua ibidem cũ quibuſdam miraculis ex ipſa ſubſequentibus agetꝰ. ❡ Dicitur etiam hoc feſtũ uictoria ꝓpter multiplicem uictoriam michaelis.Nam re uera iſte glorioſus archangelus ad omnẽ ſtrenuũ actum triumphi ſeu uictorie in chriſtiano populo delegatur.Vnde ſicut eo tẽpore quo populus iudeorũ erat peculiaris populus dei:michael erat in omibus princeps & adiutor ſynagoge ipſoꝝ:ut habetꝰ danie.10. Sic poſtq̃ populus xpianus per fidem chriſti factꝰ eſt populus dei: Michael factus eſt princeps & adiutor eccleſie xpianoꝝ.Vnde cantat eccleſia:Princeps glorioſiſſime michael ꝛc. Et iõ interpretatur quis ut deꝰ: quia ſicut nullus facere poteſt:quod facere preualet deus: ſic quoties aliquid mire uirtutis agitꝰ: michael mitti perhibetꝰ:ut ait gregorius. Licet autẽ in aliis uictoriis mirabilior apparuerit : tñ uictoria principalis ꝓpter quam hoc feſtuȝ denominatur:fuit illa quam ſipontinis hoc modo cõceſſit. ❡Poſt aliquod nempe tempus ab inuento loco:ut ſupra dictũ eſt.Neapolitani gentiles cũ ſipontinis & beneuentanis qui.50.milibus a ſiponto diſtant: ambobus fidelibus ordinato exercitu bellari ceperunt.Qui de epiſcopi ꝯſilio triduo inducias petierunt:ut ieiunio triduano uacarẽt: & patroni michalis auxilium implorarent. Tertia aũt nocte michael epõ apparuit: preces exauditas aſſerit: uictoriam affuturã ꝓmittit:& quarta diei hora hoſtibus occurrẽdum premonuit.Quibꝰoccurrentibꝰ mons garganus immenſo tremore cõcutitur: fulgura crebra uolãt:& caligo tenebroſa montem obtexit:ita ut ſexcẽti de aduerſariis tam ex ferro hoſtium q̃ ex ſagittis igneis interirent.Reliqui in fugam cõuerſi:uirtute comperta archangeli:continuo colla chriſtiane fidei ſubmiſerunt. Hec autẽ uictoria eodem die euoluto anno ab apparitione predicta: uidelicet. viii. idus maii dicitur contigiſſe. ❡Sunt & alie plures uictorie tam michaelis q̃ ange lorum: que quia diem certum nõ habent ſub hoc feſto comprehenduntur. ❡Prima uictoria eſt illa:quam michael archangelus cum ſuis angelis obtinuit:quãdo draconem.i.luciferũ cũ ſuis ſequacibus de celo eiecit.De quo exponitur illud apocal. xii. Factum eſt prelium magnum in celo michael & angeli eiꝰ preliabantur cum dracone ꝛc. Cum enim lucifer dei equalitatem appetiſſet:archangelus hic celeſtis exercitꝰ ſignifer a deo miſſus ipſum cum ſuis ſequacibus de celo expulit:& in hunc aerem caliginoſum uſq; ad diem iudicii remiſit. ❡Secunda eſt illa qua cum diabolo diſputãs de moyſi corpore ipm triumphauit.De qua habetur iude primo.Cum enim diabolus corpus moyſi ꝑdere uellet:ut ipm ꝓ deo iudeorum populus adoraret.Michael non iudicium blaſphemie improperãs : ſed imperio domini ei mandans : demonem expulit : & corpus moyſi diuina prouidentia occultauit.❡Tertia eſt quam de antichriſto habiturus eſt:quando ipſum occidet.Tunc enim michael princeps magnus:ut dicitur danie. xii.conſurget:& pro electis contra antichriſtum fortiter aſſiſtet.Deinde antixps ut dicit glo.ſuper illud apoc.xiii. Vidi unum de capitibus eius occiſum ꝛc.mortuum ſe finget: & per triduum latens poſtea apparebit : dicens ſe ſuſcitatuȝ:arteq; magica ferentibus eum demonibus in aera aſcẽdet:&omnes populi ipſum mirantes adorabunt.Tandem ut dicit gloſa ſuper illud ſecũda timo.2.quem dominus ieſus interficiet ꝛc.In monte oliueti aſcendet:& dum ſtabit in papilione & i ſolio ſuo in loco cõtra quem dominus aſcendit : michael adueniens ipſum interficiet. ❡Quarta eſt quam ãgeli quotidie de demonibus obtinent: dum pro nobis pugnantes ab eorum tentatione nos liberant.Hoc autẽ tripliciter faciunt. ❡Primo poteſtatem demonis refrenando.Figura apocal.xx.de angelo qui demonem ligauit:& in abyſſum miſit.& thobie.8.de diabolo in deſerto ſuperiori ligato.Huius enim religatio ipſa eſt poteſtatis eius refrenatio. ❡Secundo concupiſcentiam refrigerando. Figura geñ.32. Angelus tetigit neruum femoris iacob:& ſtatiȝ emarcuit. ❡Tertio memoriã paſſionis mentibus imprimendo.Figura apocal.7.de angelo aſcendente ab ortu ſolis habente ſignũ dei uiui.i.memoriam crucis.& infra Nolite nocere terre & mari ꝛc.quoaduſq; ſignemus ſerucs dei noſtri in frontibus ideſt mentibꝰ eorum.

❡De ſancto raphaele archangelo. CXLI

Raphael archangelus: quia nulla ſpeciali ſolennitate ullo tempore recolitur:Ideo huic feſto apparitionis michaelis merito coniungitur : Vt de ipſo aliqualis mentio habeatur.Interpretatꝰ autẽ raphael

medicina dei. Hoc aũt ideo nomẽ angelus il
le ſortitur: quia quotiẽs ad aliquẽ morbum
incurabilẽ ſanandum angelus aliquis a deo
deſtinari proponitur: tunc raphael angelus
mitti creditur: unde huic angelo duplex of/
ficium attribuit̃: uidelicet officiũ uie & offi/
ciuȝ medicine. Eſt enĩ hic angel⁹ & dux itine
rantibus & medicus morbo laborantibus:
unde & in hoꝝ ꝯprobationẽ: non ſolum to/
biam iuniorẽ in uia ꝯduxit & ſanuȝ cuſtodi
uit ac ꝯiugatum in diuitiis opulentuȝ ad do
mum paternã reduxit: ſed etiã tobiã ſenio/
rem excecatum illuminauit. De quibus per
ſingula agetur cũ ad hiſtoriam tobie pue/
nietur. ¶ Quod autẽ hic angelus dux & cu/
ſtos in uia itinerantibus exiſtat: patet in quo
dam miraculo: qđ legitur in libro de geſtis
francoꝝ. Dum enĩ quidam aurelianenſis ad
ſanctum iacobũ pegrinaretur: ãgelo rapha/
eli quẽ in deuotione habebat: & quem ducẽ
& cuſtodem uiatoꝝ audierat ſe ſpãliter cõ/
mendauit. Cũ autẽ in uia erraſſet: & appro/
pinquãs ſilue predones ſuperuenientes con
ſpiceret: feſtinare cepit iter ut eos euaderet.
Et cũ aliquantulũ proceſſiſſet: quidã ſe ſibi
quaſi comitem uie coniunxit: & cãm tante fe
ſtinationis queſiuit. Cui cũ cãm expoſuiſſet
& hoſtes ſe inſequentes oſtendiſſet: ille eum
hortari cepit ne timeret: quia ipſũ ſine leſio
ne ad rectã uiam reduceret. Et cum hoc lo/
queretur ſupuenerunt ad fluuium. Cumq;
ille nec pontem nec nauem ad tranſeundum
conſpiceret: nec uiã tranſuadandi ſciret ad
huc magis timuit: & ſe a comite deceptum
putauit. Et ecce cum predonib⁹ irruentib⁹
ille omni auxilio deſtitutus ſe ãgelo rapha
eli ꝯmendaſſet: ſubito ex alia pte fluminis
cum ſocio ſe tranſlatuȝ uidit: & hoſtes citra
flumeȝ mirantes dimiſit. Subitoq; ei comes
ille diſpuit. Sicq; uiam ſuam proſecutus ẽ.
Cum aũt iterum rediens ad locũ illũ appro
pinquans in eoſdẽ hoſtes irruere dubitaret:
graui ſopore ſubito depreſſus ſub arbore
dormitauit. Cui in ſõnis comes ille qui eum
trãſ flumẽ euexerat appuit: ſeq; eſſe raphae/
lem archangelum cui ſe ꝯmendauerat aſſe/
ruit: q eum in uia cuſtodierat & uſq; ad do/
mum ſaluum ducere intendebat. Euigilans
ille ſe ad unam dietam prope ciuitatem ſuã
repperit: & ſaluus rediens beato archange/
lo gratias egit. ¶ Quod etiam medelã infir
mantibus conferat patet in hoc miraculo.
Circa annum dñi. 1315. iuuenis robuſtus or/
dinem predicatoꝝ intrauit in conuentũ der/
beie inſule anglicane: qui morbũ caducum
patiebatur: ſed tñ hoc fratribus non reuela
uit. Adeo autẽ ipſa egritudine opprimebat̃
ꝙ ſepius cadens quaſi tribus horis detineba
tur. Quare cõpleto anno noluit a fr̃ibus ad
profeſſionẽ admitti. De gratia tamen manſu
rus ad conuentũ letiſtrie miſſus eſt: ubi duȝ
dicto morbo multum affligeretur: frater q
dam ricardus de ponte fineto pro ipſo deuȝ
orare cepit. Cui dormiẽti raphael angelus
apparuit: eiq; dixit ꝙ ſi frater ille uoueret ſe
continenter uictuꝝ: & ĩ uita ſua feria ſ̃a ĩ ho
norem angelorum ieiunaturũ ſanitatem p/
ciperet: & ꝙ ipẽ ad eum ſanandũ a domino
miſſus eſſet. Seq; raphaelẽ archangelum no
minauit. Quod cũ frater ille nouitio rettu/
liſſet: illeq; uotum emiſiſſet: eadẽ die a mor/
bo cecidit: & per uiſum angelũ raphaelẽ cõ
ſpexit: qui ipſum eleuauit ac perfecte ſana/
tum nunciauit: & ut ꝓmiſſa ipleret admo/
nuit: addens ut ſi qñ contraueniret illico in
morbum recideret. Statimq; ille ſanatus ẽ:
& ex illo die morbũ minime paſſus. Qui p⁹
modum ad profeſſioneȝ receptus factus eſt
bonus clericus: & ordini gratioſus.

¶ De ſcõ uictore martyre. CXLII.

Victor miles & mr̃ apud mediola
num ſub maximião auguſto paſ
ſus eſt. Qui maur⁹ genere a pria
etate xp̃ianus canicie uenerãdus
maximiano amiciſſim⁹ fuit. Quẽ
ut exiſtẽs mediolani ꝯpuit xp̃ianum prio in
carcere. vi. diebus afflictum inde eductũ fla
gellis cedi fecit. Et iterũ per triduũ ĩ carce/
re cõpeditum detineri. Rurſumq; de cuſto/
dia emiſſum xp̃mq; iuictiſſime cõfitentẽ fu/
ſtib⁹ duriſſime ceſum: tertio cuſtodie artio/
ri mancipauit. Dũ autẽ ab anolino conſula/
ri ad ſacrificandũ ſuaderetur: & imolare cõ
tẽneret: tertio productus corpus eius plum
bo & cera liquefactis perfunditur: ſed plum
bo ac cera in modũ aque balnearis ab ange
lo tepefactis uictor a cruciatu liberatur. In
de eductus extra portã uercellinã expectan
tibuſq; militibus iuſſionẽ impatoris oibuſq;
dormitantib⁹ ipſe ab angelo ſolutus ipiuſq;
mãdato fugiẽs ĩ ſtabulo latuit. Sed poſtmo
dum quadã ipm matrona indicante ꝑduct⁹
a militibus: & ferro artatus in ſiluula q̃ di/
citur ad ultimos in uiridario ipatoris decol
latus ẽ: qui & mortem maximiani eodem an
no ut euenit futurã predixit. Corpus autem
eius. vi. diebus expoſitũ ut a beſtiis uorare/
tur duobus leonib⁹ eũ cuſtodiẽtibus prote
ctum eſt: & integrũ reptum a ſcõ materno e
piſcopo ĩ ipo loco tumulatum eſt. Qui paſ
ſus eſt. viii. idus maii.

¶ De ſcõ cataldo epõ & cõfeſſore. CXLIII.

Cataldus epſ ex hibernie ptibus
oppido qđ dicit̃ catandus patre
eucho matre atheua exort⁹ fuit.
Hic nimia claruit ſcitate & iſigni
bus miraculis coruſcauit. Nam
ſtatim ut ex utero matris ad lucem ꝓdiit: ca

putq; in marmore pcuſſit:caput eius in ipſũ marmor acſi in cerã molliſſimã intrauit: & ſignũ uerticis concauitatẽ dimiſit. Et cũ mater ex dolore part⁹ expiraſſet:infans ſine cuiuſpiam auxilio ſe erexit:& matrem brachiolis amplex⁹ ipſam ſuo tactu dei gratia mirabiliter ſuſcitauit. Cũq; marmor in quo naſcens caput defixerat:ſub diuo poſitus eſſet & in ipſa eius cnncauitate pluuia caderet: omnes egri ex aqua illa ſumẽtes a quacũq; egritudine ſanabantur. ¶ Poſtq̃ autem ad p̃ſbyteratum aſcendit:& conciues ſuos ad fabricandam eccleſiam prouocauit: dum ipſe quoq; in opere exercitaretur:quidam nobilis cadauer filii nuper defuncti lachrymabiliter ei preſentauit:ipſeq; lachrymis illi⁹ cõpatiens & dolori:oratione fuſa puerum continuo ſuſcitauit. Quo miraculo multos ad deum conuertit. ¶ Creſcente autem ei⁹ fama filius alteri⁹ nobiliſſimi militis moritur:cuius cadauer a patre in pheretro uiro dñi apportatur:& ut ipſum ſuſcitet ſicut & puerũ alterum ſuſcitauit:inſtantius exoratur. Cuʒ autem ipſe ex humilitate recuſaret: & operi eccleſie intentus terram effoderet:caſu terrã abiiciẽs ſuper corp⁹ iuuenis aſperſit:& ille repẽte uiu⁹ ſurrexit. ¶ Rex aũt iſule hec audiens:& ipſa magicis artibus attribuẽs: nauigio uenit ad ſanctum de ſuis finibus propellendum. Sed nocte ab angelis per uiſum territur:ꝙ niſi reſipiſcat ſubito morietur. Eademq; nocte quidam eius dux in hoc facto conſiliarius repente interiit. Quod rex audiens & dei ultionem expauens a ſancto ueniam petiit:& ducatum ducis illius defũcti eccleſie que fabricabatur imperpetuum conceſſit. In qua eccleſia cataldus poſt breue tempus archiepiſcopus electus eſt: qui laudabiliter uiuens duodecim ſibi ſuffraganeos epiſcopos conſtituit: & totam inſulam uerbo & exemplo ad chriſti cognitionẽ adduxit. Omnibuſq; recte diſpoſitis in pace quieuit octauo idus maii. Cuius corpus cũ multo tempore latuiſſet:a dragone archiepiſcopo domino reuelante repertum & i eccleſia tarentiñ honorabiliter tumulatum:miraculis radiare non ceſſat:

¶ De tranſlatione ſancti andree. CXLIIII

TRanſlatio corporis beati andree apoſtoli tempore conſtantini imperatoris facta eſt. Cuius corpus de patraceñ ciuitate ubi paſſus fuerat:& a maximilla ſenatrice ſepultus cum oſſibus ſanctorum beati luce euangeliſte de bithynia ſublatis: & timothei diſcipuli ſancti pauli ab epheſo ſumptis:cõſtantinopolim tranſlata ſunt:ibiq; reuerẽtia digna recondita octauo idus maii: ut dicit ado.

¶ De tranſlatione ſci hieronymi. CXLV

TRanſlatio corporis ſancti hieronymi duplex eſt. Prima ẽ illa de qua ſcribit cyrill⁹ hieroſolymitanus epiſcop⁹ in epiſtola ad auguſtinum de eius miraculis trãſmiſſa. Cũ enim corpus glorioſi doctoris apud bethleem iuxta preſepe domini ut ipſe mãdauerat humo obrutum fuiſſet: & ibidẽ inſignibus & inauditis miraculis coruſcaret Videbatur fidelibus:ꝙ illud corpus ſanctiſſimum iacens in terra indignius tractaretur Ideoq; decoro ſepulchro marmoreo i eccleſia bethleemitica fabricato. Cyrillus hieroſolymitanus patriarcha cũ clero & populo ſanctum corpus eodem tranſferẽdum decreuerunt: & diem dominicũ poſt penthecoſtẽ ad hoc faciendũ celebrius ſtatuerunt. Et cõcurrente populi multitudine ex urbib⁹ conuicinis:terram ubi iacebat corpus effodiunt & euacuata fouea illud in aere pendere conſpiciunt:ita ꝙ nulla ſui parte humum cõtingens integrum & icorruptum oĩo repiunt odoriſq; fragrantiam mirã cuncti ſenſerunt Corpus autem inde leuatum & ſuper altare poſitum eſt:ut a fidelibus uideretur. Cuius ꝯtactu die ipſo. 16. ceci illuminati ſunt: tres quoq; demonio uexati illuc adducti liberationem perceperunt. Filius mulieris uidue populi frequentia compreſſus ſuffocat⁹ eſt. Quem mater in foſſa ubi corpus ſanctum iacuerat:proiecit exanimem:& continuo uiu⁹ ſurrexit. Quod cernens ruſticus: cuius filii cadauer defuncti ante tres dies ſepultum fuerat accedens ad locum corpuſq; filii exhumatum ad eccleſiam attulit & in foueam p̱iecit:ſtatimq; ſpiritũ uite recepit. Circa ueſperas aũt poſt predicta & alia multa miracula exhibita: corp⁹ in monumento repoſitũ fuit:& fouea terra repleta. Sed mane monumentum uacuũ eſt inuentũ: & euacuata iterũ fouea corp⁹ repertũ eſt loco priſtino reſtitutũ. Stupentib⁹ cũctis ſequenti nocte cyrillo dormienti hieronym⁹ glorioſus apparuit:corp⁹q; de loco ubi iacebat nullaten⁹ amouendũ admonuit dicens:ꝙ ibidem q̧eſcere debebat donec hieruſalem ab infidelib⁹ caperet̃:& tũc ad urbem romaʒ deportaret̃. Quod cyrill⁹ ceteris enarrauit: & unuſqſq; deo gratias egit. Hec aũt tranſlatio diem certũ non habet:niſi ꝙ cyrill⁹ eam die octaua pẽtecoſtes factam fuiſſe ſcribit: que tamen dies neſcit̃ quoto die cui⁹ue menſis eodem anno contigerit. ¶ Secũda tranſlatio eſt que i romanis chronicis reperit̃ q̃ corp⁹ ei⁹ de bethleem romã tranſlatũ eſt:& i eccleſia ſcẽ marie maioris reconditũ. Poſt multa enim annorũ curricula ab obitu hieronymi glorioſi hieruſalem deſtructa & a ſaracenis

occupata cum pene omnium ſanctorum eēt
orbata reliquiis : ſolo beati hieronymi cor/
pore ī ptibꝰillis relicto: appuit ipſe doctor
uni monacho ibi degenti mandans eidem ut
corpus ſuum romam deferet & ī eccleſia dei
genitricis iuxta preſepe domini tumularet.
Qui cum hoc facere formidaret:a ſancto do
ctore ſecunda uice admonetur:& iuſſa adim
plere recuſans: tertio de negligētia durius ī
crepatur. Tunc ſancti hieronymi reliquias
latenter ſurripuit:& cum duobus fidelibus
comitibus proſperis ſuccedentibus romam
uenit.Quem ſanctus iterum iuxta urbem ꝑ
uiſionem admonuit:ut ſolis canonicis eccle/
ſie conuocatis corpus de nocte quaſi clandē
ſtine reconderet:ne ex ſuperuenientibus tur
bis diminutionem aliquam in reliquiis ſub/
ſtineret.Itaq; prout ſanctus mandauerat iuſ
ſa perfecit:premiſſa ſolis ipſius eccleſie ca/
nonicis nunciauit:& ipſis preſentibus in lo/
co humili:uidelicet in terra ante preſepe do
mini corpus noctu deuote repoſuit:ubi a q̄
buſdam uoces angelice concinentes audite:
luxq; immenſa uti ſolis radius meridianus
ibideꝫ effulſit:miraq; odoris fragrantia unū
quēq; reſperſit.Celebratur autem hec feſti/
uitas die quo corpus almi doctoris ibi de/
poſitum eſt:uidelicet.vii.idus maii.

¶De ſcō hermete diſcipulo. CXLVI.

Ermes diſcipulus & epiſcopꝰ de
quo apoſtolus paulus ad roma/
nos.16.ſcribens meminit. Hic di
citur fuiſſe auctor libri qui dici/
tur paſtor : & apud multas gre/
cie eccleſias publice legitur : multiq; de eo
libro ſcriptorum ueterum ſcripſerunt teſti/
monia:ſed a latinis pene ignotus eſt.Sepul/
tus eſt rome apud baptiſterium ex faculta/
tibus ſancte praxedis conſtructum: ut dicit
hieronymus de uiris illuſtribus . Dorotheꝰ
abbas hunc ex numero.lxxii.diſcipulorum
fuiſſe dicit:qui epiſcopus philopoleos fuit
& rome quieuit. In libro etiam pontificum
habetur:ꝙ ſub epiſcopatu pii pape hermes
librum compoſuit:in quo mandatū contine
tur ꝙ ei precepit angelus domini cuꝫ ad eū
in habitu paſtoris uenit:& die dominico pa
ſcha celebrari conſtituit.Cuius feſtū agitur
vii.idus maii.

¶De ſcō metrone cōfeſſore. CXLVII.

Etron confeſſor uerone colitur ī
eccleſia ſancti uitalis ſepultus.
De quo fertur ꝙ illuc peregrinꝰ
aduenerit : ſed unde uenerit aut
quo loco exortus fuerit ignoratē
Ibiq; exiſtens nouum penitētie modum adi/
uenit.Nam lapidi magno compede in crure
poſito mediante ſe affixit:clauēq; cōpedis ī
flumē atheſis proiecit hoc ſibi ſignum pro/
ponens ꝙ quandocunq; clauem reperire cō
tingeret ab omnibus peccatis ſe abſolutum
cognoſceret:poſt plures itaq; annos appro
pinquante die uocationis eius piſcis capitē ī
cuius uentre clauis illa reperitur : animam
iam ſanctificatam deſignans & corporis diſ/
ſolutionem inſtantem prenuncians. Que pꝰ
dies modicos facta eſt.vii.idus maii.

¶De ſcō iob propheta. CXLVIII.

Ob iuſtus & propheta domini
licet de gentibus natus fuerit: ꝙ
tn̄ ſanctiſſimuſ extiterit non ſolū
in libro tobie.2.cap.& eze.14.&
eius nominis per totum ſcripto
uolumine expreſſe dicitur:ſed etiam ab om
nibus doctoribus approbatur. Fuit autem
incola terre hus que eſt in finibus idumee &
arabie:ut dicit hieronymus . Et erat ei anna
nomē.iobab genuitq; filiū ſibi in regno ſuc/
ceſſorem cui nomē enon . Erat quidam ipſe
filius zare de eſau filiis filius de matre uero
boſra: ita ut ſit quintus ab abraham nepos
eſau: & regnauit ī regione edon rex magnꝰ
ac potens inter omnes orientales:& accepit
uxorem arabiſſaꝫ:genuitq; filios.vii.& tres
filias.Fuitq; poſſeſſio eius locupletiſſima in
ouibus & bobus aſinis & camelis & poſſeſ
ſionibus terrarum ac familia multa nimis.
Et licet eſſet ex gentilibus patribus ortꝰipē
diuino ſpiritu reuelante:non ſolum ab ido/
latria abſtinuit:ſed inſuper ſanctiſſime uite
fuit.Nā erat uir ille rectus & ſimplex timēs
deum ac recedens a malo . Et cum filii eius
in cōuiuiis quotidie laſciuirent ipſe poſt cō
uiuia domino pro filiis imolabat:ut ſic que
in comeſationibus per filios in deum cōmiſ
ſa fuerant:ipſe ſacrificiis expiaret.Cuiꝰ ſan/
ctitas ore dei approbatur : dū in toto orbe
non habere ſimilē perhibetur. ¶ Vt autem
eius patiētia manifeſtior fieret : deus eum a
diabolo tētari permiſit:data ei primo in re/
bus deinde in filiis tertio ī carne propria po
teſtate.Demon auteꝫ accepta poteſtate a do
mino:primo ī exterioribus eum percuſſit.
Nam boues & aſinos a ſabeis auferri fecit:o
ues ex aere miſſo igne combuſſit:camelos a
chaldeis tolli procurauit pueroſq; ac fami
liam gladio hoſtili & igne conſumpſit.Dei/
de ipſum in prole inuaſit. Naꝫ filios omnes
ac filias palatio ſuper eos corruente uno im
petū interfecit.Et cum in his omnibꝰiob pa
tientem & in nullo ꝓmotum uidiſſet ad car/
nes eius perſequendas acceſſit . Graui enim
ipſum a planta pedis uſq; ad uerticem ulce/
re uulnerauit. Solamq; ſibi uxorem in gra/
uiorem afflictionem dimiſit:quā & ī eius cō
tumeliam icitauit. Et cum in his omnibꝰ nō
peccaſſet iob labiis ſuis neq; ſtultum qd cō
tra deū locutus eſſet.Nouiſſime tres amicos

ei⁹ & reges ſingulos de loco ſuo ad eum deſtinauit:qui licet ad conſolandum iob principali intentione ueniſſent : ipſos tamen diabolica ſuggeſtione lõga uerborum exacerbatione in ipſius odium & concrepationes prouocauit. Et cum ipſos iob ſapienti diſputatione & patienti ſermone ſuperaſſet. Ad ultimum helim quendam iuuenem arrogãtem contra iob in acerba conuitia & grauiſſima improperia ſuſcitauit. ¶Cumq; poſt multa flagella dominus ſeruum ſuum iob maniſeſtiſſime comprobaſſet : & per ſeptem annos ut dicit beatus hieronymus ipſius patientiam dudum expertus in lucem produxiſſet: miſertus ipſius ad ſtatum illum feliciorem reduxit:omnemq; facultatem eius duplicauit. Filios uero & filias totidem numero quot amiſerat : ei conceſſit : ſed eos duplici uirtute & elegantia prioribus decorauit. Vixit quoq; iob poſt flagella ſua annis centũ & quadraginta:& uidit filios ſuos & filiorum ſuorum uſq; ad quartam generationem Et mortuus eſt ſenex plenus dierum : annorum uidelicet centũ &octuagintatriũ. Nam ut tradit hieronymus annorum triginta ſex erat:quando a domino flagellatus eſt : & in ipſis flagellis annis ſeptem permanſit : poſt que ut ex textu libri ſui habetur annis centum & quadraginta ſuperuixit. ¶ Scripſit ipſe idem librum uite ſue & ſermonum ſuorum arabico ſermone : ut hieronymus ait. Qui certe liber proſa incipit:metro labitur pedeſtri ſermone finitur. Nam a principio uſq; ad locum illum ubi iob dicit. Pereat dies in qua natus ſum. ſtilo proſaico incohat. Inde uſq; circa finem:ubi dominus tres iob amicos redarguit: heroico metro proſequitur: Finem uero rhythmico colore concludit. Omniſq; legis dialetice:propoſitione:aſſumptione:confirmatione:concluſione ſingula uerba ſua determinat. ¶Nam quattuor diſputationum genera in ipſo libro cõplectitur. ¶ Quarum prima eſt dialetica : que procedit ex probabilibus. Et hec conſiſtit inter iob & tres amicos eius : ubi iob concluſionem hanc tenet:& probat: ꝙ deus hominem iuſtum ſine ſui culpa flagellat: amici uero eius oppoſitam concluſionem affirmant:uidelicet ꝙ deus neminem ſine culpa condemnat. ¶Secunda eſt ſophiſtica : que procedit ex apparentibus. Et hec eſt inter iob & helim: quãuis iob non reſpondeat:qui qdem iuuenis pſumptuoſus & uaniloquus:concluſionem amicorum iob approbans ſophiſtice ſyllogizat. ¶Tertia eſt tentatiua inter dominum & iob : qui eum de multis queſtionibus tentat:& interrogat:ut declaret ei:ꝙ nulla ſapientia eſt apud deum comparata. ¶ Quarta eſt demonſtratiua: in qua pro ipſo iob dominus contra tres amicos eius queſtionem diffiniendo demonſtrat. Et ſic concluditur totus liber plenus myſteriis & maximis diuine fidei ſacramentis. ¶Quieuit autem ſanctus iob in pace & optima ſenectute ſexto idus maii: ut hieronymus in ſuo calendario ponit. Sepultuſq; eſt in terra hus in finibus edon ſiue boſra: ubi & ſepulchrum eius cernitur uſq; in preſens.

¶De ſanctis gordiano & epimacho martyribus. CXLIX

Gordianus martyr rome paſſus eſt ſub iuliano apoſtata imperatore. Qui iulianus cum inter alios chriſtianum quendam ſenem preſbyterum nomine ianuariuꝫ tenuiſſet:dedit eum in cuſtodia cuidam eius uicario gordiano. Qui ianuarium ad domũ ſuam adducens:dum ipſum ad ſacrificia ſermonibus hortaretur : ianuarius gordiano chriſtum predicans eum conuertit : & ſtatuam iouis eream quam apud ſe habebat: in igne conflauit:ac ipſum cum uxore marina & familia eius promiſcui ſexus numero quinquaginta tribus cum eorum domibus baptizauit. Quod cum iulianus comperiſſet : ✝ ianuarium preſbyterum in exilium proſcriptione damnauit. Vxorem uero gordiani ✝ marinam ad aquas ſalinas manere precepit in ſeruitio ruſticorum. Gordianuꝫ aũt cuidã clemẽtiano quẽ loco eius uicariũ prefecerat:puniendum tradidit. Qui clemẽtianus gordianum ſibi catenis uinctum preſentari fecit:& in confeſſione chriſti perſiſtẽtem:primo quidem dudum plumbatis cedi deinde capite truncari precepit. Cuius corpus canibus proiectum:cum diebus ſepteꝫ manſiſſet intactum:tandem a familia ſua rapitur:& cum beato ✝ epimacho quem dudum ante predictus iulianus occidi iuſſerat ſepelitur uia latina: miliario uno longe ab urbe roma. Qui paſſus eſt circa annum domini tricenteſimum & ſexageſimum ſexto idus maii.

De ſanctis calepodio pſbytero & ſociis martyribus. CL

Calepodius preſbyter:palmati⁹: ſimplicius': felix & blanda cum ſociis eoruꝫ rome paſſi ſunt ſub alexandro imperatore. Cum eni palmatius conſul de mandato imperatoris ad regionem tranſtyberim acceſſiſſet:ut calepodiũ pſbrꝫ cũ aliis xpianis in domo quadam latentibus comprehenderet:decem milites qui domum intrauerunt: excecati ſunt. Quod alexander conſpiciens

ſuſſit omnem populum pro liberatione mi/litum deo mercurio imolare. Tunc una ex uirginibus paganorum arrepta a demone deum uiuum & uerum deum chriſtianoruȝ clamabat. Quod palmatius audiens conuerſus abiit ad ſanctum papam calixtum: & ab eo baptiſmum expetiit: quem calixtus pre/ſente calepodio baptizauit omnemqȝ eius familiam cum uxore & filiis numero quadra/gindaduobus unda ſalutari perfudit. Qui palmatius exinde cepit facultates ſuas pau/peribus errogare. Poſt dies plurimos ale/xander hoc audiens fecit teneri palmatium eumqȝ examinatum & chriſtum confitenteȝ tradidit ſimplicio ſenatori quatenus ei per/ſuaderet ut ad culturam deorum accederet. Cum autem ſimplicius ipſuȝ plurimum honoraret: & palmatius omnia ſeculi blādimēta contemnens orationibus & ieiuniis inſiſteret: quidam nomine felix uenit ad palmati/um deferens uxorem ſuam nomine blandaȝ ab ānis quattuor paralyticam: ut eam ſana/ret. Quam palmatius in conſpectu ſimplicii & omnis eius familie fuſa oratione ſanauit. quo uiſo miraculo conuerſus eſt ſimplicius ſenator cum omni domo ſua: felix quoqȝ cum uxore ſua blanda ſana effecta: cepūtqȝ omēs baptiſmati gratiaȝ expetere: uocatoqȝ ſancto papa calixto cum beato calepodio: ſuperuenientes ad domum ſimplicii bapti/zauerunt eum cum tota eius familia atqȝ felicem cum coniuge ſua blanda. Quod cum alexander audiſſet: quia multitudo hominuȝ per beatos calixtum & calepodium in chri/ſto credidiſſet: miſſit exercitum militum: & tenuit omnes qui baptiſmum perceperant: quos precepit capitalem ſubire ſententiam: & per diuerſas portas urbis rome capita eorum ſuſpendi ad exempluȝ chriſtianorum. Tenuit etiam calepodium queȝ gladio fecit occidi: & corpus eius in tyberim iactari an/te inſulam lycaoniam. Quod tandeȝ a piſcatoribus repertum & beato calixto pape preſentatuȝ ab eodem in ſuo cemiterio uia apia ſepultum eſt. Paſſi ſunt autem ſancti mary/res. vi. idus maii.

¶De ſanctis primo marco iaſone & celiano martyribus. CLI.

PRimus: marcus: iaſon: & celi/anus martyres tergeſti ciuitate paſſi ſunt tempore hadriani im/peratoris ſub artaſio preſide. Qui primū preſbyterum & marcum diaconum fuſtibus cedi iuſſit: & ſub uētres eorum ignem accendi. Deinde ſulphur ſolutum in ora eorum infundi. Et cum hec omnia ſupplicia ſine ulla eorum leſione ſu/peraſſent: multiqȝ exinde conuerſi fuiſſent iaſonem & celianum fuſtibus tā diu uerberari mandauit donec ceſi ſpiritum emitterēt Deinde primum & marcum extra urbis menia decollari. Quorum corpora in eodem tumulo iuxta eandem ciuitatem ſepulta ſūt quinto idus maii.

¶De ſancto mamerto epiſcopo & confeſſo/re. CLII.

MAmertus epiſcopus uiennen̄ mi/raculis & ſanctitate apud eandē urbeȝ celebris habetur. Qui ob imminentem terremotum & tempeſtatum cladem atqȝ luporum rabiem ſolēnes tribus diebus ante aſcenſio/nem domini letanias inſtituit: ut habetur ſupra de letaniis. Qui etiam apud prefatam ciuitatem quieuit in domino quito idus maii: ubi & ſepultus uirtutibus claret.

¶De ſcō maiolo abbate. CLIII.

MAiolus abbas nobilibus parentibus progenitus: & ſacris litteris imbutus: ac uirginitatis flore decoratus: primo archidiaconus eccleſie maticen̄ fuit: Deinde fa/ctus eſt monachus cluniacenſis ſub hermo/ardo abbate ſancti odonis ſucceſſore ſan/ctitate uite mirabiliter pollens: ſummaque patientia decoratus. Qui prorpter grauem infirmitatem quam incurrit lumen oculorū amiſit: nec tamen exinde in aliquo unquaȝ perturbari uiſus fuit. Sexto autem anno monachationis ipſius decedente abbate mona/ſterii maticenſis ad eiuſdem loci regimen licet inuitus eligitur: non obſtante ꝙ lumine foret oculorum priuatus & corpore quaſi uiribus pre longa egritudine deſtitutus. In ipſa autem abbatia ſanctiſſime iubar uite fuit: & multa miracula oſtendit. Cecis uiſum: ſurdis auditum: claudis greſſum: Aliiſqȝ di/uerſorum generum langoribus detentis cōferens medicinam. Plures etiaȝ a morſibus ſerpentum uenenatos: & a periculis flumi/num & ictibus fulgurum liberauit. Cande/le ſeu lampades in eius eccleſia ardentes ex negligentia uel aliter extincte ſepius ſine humano ſtudio ſunt diuinitus reaccenſe. ¶Quadam nocte dum in monaſterio ſancti dionyſii librum eius de principatu celi perlegeret ad lumen candele graui ſomno preſſus dormitauit: & candela de manu eius ſu/per librum cecidit. Sed ſola ipſius cera con/ſumpta: libri pagina omnino illeſa perman/ſit. Soluit autem carnis debitum quinto id⁹

maii. Et reconditus eſt in monaſterio ſuo miraculis clarens.

¶ De ſancto antimo preſbytero & martyre. CLIIII

Antimus preſbyter & martyr rome uia ſalaria paſſus eſt. Qui poſt uirtutum & predicationis inſignia in tyberim precipitatus & ab angelo ſancto exinde ereptus eſt: ac proprio reſtitutus oratorio. Deinde in confeſſione nominis ieſu chriſti capite punitus uictor migrauit ad celos quinto idus maii. Hec ado.

¶ De ſanctis nereo & archileo martyribus. CLV

Nereus & archileus martyres fuerũt ſerui plautille uxoris clemẽtis conſulis germani domitiani imperatoris & ſancti clemẽtis pape. Que plautilla exiſtens uidua eos pueros comparauit: & eunuchos fecit. Cum autem ad predicationem beati petri apoſtoli plautilla conuerſa eſſet fecit ſe ab eodem cum prefatis pueris baptizari. Et ad extrema deueniens eoſdem iuuenes cubicularios flauie domitille filie ſue dimiſit. Cum autem domitianus flauiam domitillam aureliano comiti in coniugem tradidiſſet ut ſuperius in eius paſſione actum eſt nõ martii. Nereus & archileus eidem uirgini chriſtum annunciantes eandem conuerterunt: & uotum uirginitatis emittere ſuaſerũt. Que a ſancto clemente papa baptizata & ſacro fuit uelamine conſecrata. Quod cum aurelianus cognouiſſet: obtenta ab imperatore licentia ſponſam ſuam cum eunuchis in põtianam inſulam relegauit: quo plures chriſtiani pro chriſti nomine fuerant exilio deportati. Erantq; ibi malefici duo diſcipuli ſimonis magi furius & priſcus: qui magicis artibus populum fallendo ſimonẽ magum pro deo fecerant adorari. Quibus beati nereus & archileus reſiſtentes eorum maleficia ſermonibus & miraculis detegebant: & ſic populum ab errore reuocabant. ¶ Poſt multum uero tempus aurelianus ad inſulã perrexit: & ſanctos promiſſis & oblatis muneribus ut uirgini ad nuptias ſuaderent exorauit. Quod ipſi omnino facere reſpuentes eam magis in domino confortabant. Qua ꝓpter ad urbem adducti & ad ſacrificia compulſi ſunt. Et cum dicerent ſe a beato petro apoſtolo baptizatos nulla ratione poſſe idolis imolare capite ceſi ſunt. Quorũ corpora uia ardeatina iuxta corpus ſancte petronille uirginis ſepulta ſunt .4. idus maii.

¶ De ſcõ pancratio martyre. CLVI.

Pancrati⁹ martyr nobiliſſimis parentibus ortus apud phrygiam cuius pater dedonius dictus eſt utroq; parente orbatus ſub dionyſii cura patrui ſui relictus eſt. Ambo igitur romam ubi largum habebant patrimonium perrexerunt. Et dum in eorũ poſſeſſionibus in monte celio morarentur: in eorum uico papa cornelius cum quibuſdam fidelibus propter perſecutionem latitabat: a quo pontifice fidem chriſti & baptiſmum ſuſceperunt patru⁹ cum nepote. Poſt dies modicos dionyſius in pace quieuit. Et pancratius omnia ſua pauperibus erogauit. Deinde ſe perſecutoribus ultroneus offerens chriſtianum ſe eſſe dixit. Quem illi tentum ualeriano imperatori preſentauerunt. Cumq; puero tredecim annorum & filio quondam ſibi amiciſſimi uiri condoleret ſuadebat ei: ut diis thura poneret: ne mala morte in tanta iuuentute periret. Ille uero econtra ſacrificare recuſans ſe licet iuuenculum corpore: ſenem tamen animo eſſe dicebat: & deum iouem patricidam & inceſtuoſum comprobabat. Propter quod auguſtus iuſſit eum uia aurelia duci & ibidem decollari. Cuius corpus cetauilla ſenatrix tulit: & in eodem loco cum aromatibus ſepeliuit quarto idus maii. Supra cuius tumulum ꝓceſſu temporis a fidelibus eccleſia fabricata fuit. ¶ Ad eius quoq; ſepulchrum: ut ait gregorius turoñ ſi quis falſum iurare uoluerit anteq̃ ad cancellum chori perueniat: aut ſtatim a demone captus inſanit: aut cadens in pauimentum protinus uitam perdit. Nunc autem dictum corpus uenetiis in monaſterio ſãcti zacharie quieſcere ab eiuſdem loci ſororibus perhibetur.

¶ De ſancto epiphanio epiſcopo. CLVII

Epiphanius epiſcopus ſalamine q̃ ciuitas eſt in inſula cyprior ũ temporibus honorii & archadii imperatorum floruit: ut dicitur in hiſtoria tripartita: uir hic ſummme extitit ſanctitatis & elemoſynaꝝ largiſſimus exhibitor. Qui cum omnem ſubſtantiam ſui epiſcopatus pauperibus erogaret: & nihil petentibus denegaret. Deficientibus pecuniis iconom⁹ eccleſie murmurabat. Subitoq; eidem uir aſtitit: ſaccumq; magnũ multa plenum pecunia coram eo depoſuit: nec tamen quis eſſet aut unde ueniſſet explicauit: & repente diſcedẽs nuſq̃ comparuit. ¶ Duo

pauperes uolentes beatum uirum arte delu
dere: ut aliquid eis uberiꝰ daret:ipſo iter a
gente talem fictionem inuenerunt : ut unus
eorum ſe ſupinum in terra proſtraret: alter
uero ipſum quaſi mortuum defleret:& ꝙ ſe
non habere unde eum ſepeliret pretenderet:
ſicq; epiphanio neceſſaria pro exequiis po
ſtularet.Cum autem ſanctus appropinquaſ
ſet:& ille lachrymabiliter ab eo ſubſidium
pro tumulando ſocio petiuiſſet:epiſcopꝰ il
lum ſuper morte comitis benignius conſola
tur & neceſſaria ꝓ ſepultura largitur.Quo
diſcedente dum ille ſocium uocans pulſaret
ut ſurgeret quatenus de queſtu bonum ſibi
conuiuium prepararent : qui ſe prius mor
tuum finxit uere defunctus apparuit. Tunc
ſocius poſt epiſcopum currens caſum ei
nunciauit & de cõmiſſo penitentiam egit.Sã
ctus autem cum defunctum ſuſcitare potuiſ
ſet noluit ne tali occaſione miniſtri domini
facile deludantur . ¶ Sapientia & doctrine
ſuaui eloquio admodum claruit:Aduerſus
omnes hereſes libros compoſuit:Aliaq; mul
ta opuſcula que ut hieronymus dicit ab eru
ditioribus propter res a ſimplicioribus ꝓ
pter uerba leguntur . Hec ille de uiris illu
ſtribus . Qui etiam in pace ſpiritum bona
tradidit ſenectute .4.idus maii.

¶De ſcõ dionyſio confeſſore. CLVIII

DIonyſius cõfeſſor patruus fuit ſã
cti pancracii mr̃ de quo ſuperiꝰ
dictuꝫ eſt.Qui a beato cornelio
papa ſacrifontis unda perfuſus:
eodem die quo & nepos pancra
tius paſſus eſt anno ſcilicꝫ eiꝰ martyriũ pre
cedente in chriſti nominis ſancta confeſſione
feliciter obdormiuit : ut ado in martylogio
inſinuare uidetur:uidelicet.4.idus maii.

¶De feſtiuitate ſancte marie ad martyres.
CLIX.

FEſtiuitas ſancte marie ad marty
res a bonifacio papa quarto inſti
tuta eſt propter templi pantheõ
rome dedicationem.Romani enĩ
cum toto orbi dominarentur nõ
ſolum omnium prouinciarum ſimulacra in
urbe habebant:quin potius fere ſingulis di
is templa ſingula conſtruxerant : tanꝙ qui
eos cunctarum prouinciaruꝫ uictores & do
minos effecerant.Sed quia omnia idola tem
plum ibi habere non poterant ad maiorem
ſue gentilitatis uexane oſtentationem unum
templum ceteris mirabilius & ſublimius in
honorem omnium deorum erexerunt:& pã
theon qđ ſonat omnes dii uocauerunt:a pan
qđ eſt omne & theos deꝰ.Põtifices enim ido
lorum ad maiorem populi deceptionem fin
xerunt : ꝙ ſibi a cybele quam omnium deo
rum matrem uocabant fuerat imperatum :
ut ſi de omnibus gentibus uellent uictoriã
obtinere ſibi & filiis ſuis ſcilicet diis omibꝰ
templum magnificum fabricarent . Funda
mentum ergo ipſius templi ſphericum iaci
tur:ut ex ipſa forma deoruꝫ eternitas demõ
ſtraretur.Deniq; & pinam eneam deauratã
fabricarunt & eaꝫ in ſummitate collocarũt.
In qua ut aiunt omnes prouincie mirabili
ter erant ſculpte.Hec autem procedente tẽ
pore inde cecidit:unde in ſummitate apertu
ra remanſit.¶Tempore igitur phoce impe
ratoris cum iam dudum roma fidem domi
ni percepiſſet.Bonifacius papa quartus pre
dictum templum a phoca ceſare impetrauit
& omnium idolorum eliminata ſpurcitia :
ipſum in honorem beate marie uirginis &
omnium martyrum conſecrauit tertio idus
maii:locũ quoq; ipſum ſancte marie ad mar
tyres appellauit qui modo ſancta maria ro
tunda uocatur a populo. Nondum enim cõ
feſſorum ſolẽnia ab eccleſia agebantur.Sic
q; ĩ urbe roma ipſum diem in honore omni
um martyrum celebrari in ipſa eccleſia or
dinauit.Vt ſic templum qđ fabricatum fue
rat omnibus idolis:tunc dedicatuꝫ eſſet om
nibus ſanctis: & ubi multitudo celebraret
demoniorum ibi deuote celebraretur multi
tudo ſanctorum. Sic quoq; extunc rome in
ipſo loco feſtuꝫ illud uſq; hodie celebratur
tertio idus maii.

¶De ſancto bonifacio papa primo & con
feſſore. CLX.

BOnifacius papa huius nominis
primus zozimo pape in epiſco
patu romano ſucceſſit . Et ſedit
annos tres menſes octo dies un
decim. Hic natione romanus ex
patre iocundo preſbytero urbis :ſub contẽ
tione cum eulalio ordinatur uno die. Eula
lius quippe ordinatur in baſilica conſtanti
niana.Bonifacius autem in baſilica iulii. Et
fuit magna diſſenſio ĩ clero. Audiẽs hoc pla
cida auguſta cum filio ſuo ualentiniano im
peratore dum ſederent rauenne rettulit hoc
honorio auguſto mediolani reſidenti.Tunc
ãbo auguſti miſſa auctoritate ꝑceperunt ut
ambo exirẽt de citatẽ. Qui cũ pulſi exiſſent
tandeꝫ utriq; auguſti bonifacium ad urbem
reuocauerunt & eum pontificẽ cõſtituerũt.
¶Hic conſtituit:ut nulla mulier aut mona
cha uaſa ſacrata uel pallam altaris contin
geret:aut lauaret : nec in eccleſia incenſum
poneret.Et ut ſeruus aut curie obnoxiꝰ non
fieret clericus.Hic fecit oratorium in cemi

terio ſancte felicitatis: & ornauit ſepulchrū eius. Hic autem beatiſſimus paterna pietate clericos aluit: pauperes fouit: cunctos honorans: fuit mitiſſimus in diebus ſuis ſuper omnes homies & miſericors: unde ab omnibus amabatur. Et ſepultus iacet in eccleſia ſancti petri.

¶De ſancto bonifacio papa quarto. CLXI

BOnifacius papa huius nominis quart⁹ natione marſorum ex patre ioāne medico bonifacio pape tertio imediate in epiſcopatu romano ſucceſſit: & ſedit annos ſeptem menſes octo dies uigintiduos. Hic obtinuit ab auguſto phoca imperatore: ut eccleſia beati petri apoſtoli caput eſſet omniū eccleſiarum: quia cōſtātinopolitana caput omnium ſe ſcribebat. Hic etiam obtinuit dari eccleſie templū: quod ab antiquis in urbe pantheon uocabatur: ut ſupra dictum eſt. Quod ipſe ablatis idolatrie ſordibus conſecrauit in honorem dei genitricis marie & omnium martyrum chriſti. Eiuſq; conſecrationis die ſolennitatem in urbe conſtituit celebrandam. Aliaq; multa laudabilia opera fecit. Et hic ſepultus eſt ad ſanctum petrum apoſtolum. Et ceſſauit epiſcopatus menſes ſeptem & dies uigintiquinq;.

¶De ſancto ſeruatio epiſcopo & confeſſore. CLXII

SEruatius epiſcopus traiectenſis temporib⁹ hieronymi & ambroſii doctorum claruit. Hic propinquus ſaluatori ſecūdum carnem extitit: fuit enim filius emin filii eliud fratris heliſabeth & filii heſmerie ſororis ſancte anne matris domine noſtre: ut ſic eliud & heliſabeth mater baptiſte beate uirginis fuerūt conſobrini ſecundo uidelicet conſanguinitatis gradu. Emin uero pater ſeruatii ex una parte & chriſtus ex altera filii conſobrinarum extiterunt tertio gradu. Sicq; ſi xp̄s filium habuiſſet cū ſeruatio fuiſſent q̄rto gradu ex conſobrinis nepotes. Mater uero ſancti ſeruatii uxor emin uocata eſt memilia. Natuſq; eſt i oppido pheſtia ad auſtrum armenie terra hebreorum in regione perſidis: quo decem tribus iſrael trāſlate fuerant. Qui adhuc exiſtens infantulus loca ſacra hieroſolymis uiſitauit: & i ſanctis perſeuerans operibus ad preſbyteratus ordinem aſcendit: deinde ab angelo monitus abiit ad octauiam ciuitatem galliarum ſitā in littore oceani ad predicandum uerbū domini eodem angelo ſibi duce: ad quem locū deueniens repperit ſeptuagintaduas congregationes inuicem diſſidentes que ſegregatiꝫ conuenerant pro epiſcopo ipſius urbis eligendo: cuius ſedes per ſeptennium uacauerat poſt obitū epiſcopi ualentini: qui ad extrema deueniens diuino ſpiritu eius mandauerat neminem eligendum niſi diuina reuelatione cōmunis omnium electio aliquē nominaſſet. Hec autem ſeruatius audiens: dum pro eorum concordia ante altare deū orans procumberet: angelus eiſdem apparens baculum ſancto paſtoralem tradidit: & ſic repente in ipſum omnis populus conuenit. Factus ergo epiſcopus tante gratie fuit: ut patria lingua p̄dicans ab omnibus nationibus ſuo idiomate uerba eius perciperētur: multoꝝq; miraculoꝝ gloria claruit. Nam ciboꝝ eius reliquias egri quicūq; guſtātes: aut pedes uel manus deoſculantes continuo ſanabantur. ¶Poſt aliquod uero tempus emulatione ciuiuꝫ a ciuitate pulſus uenit traiectū Ibiq; iuxta beati petri eccleſiam tugurium edificans penitētie operib⁹ uacabat: ubi ſibi per uiſum a domino reuelatur: hunc gentes galliarum urbes & maxime octauiam euerſuras: quam uiſionem octauiam accedēs dū populo nūciaſſet: illi quoq; timentes: ne pp peccatū in ipſum cōmiſſum hec ſibi futura ꝯtingerēt: ſeruatium pro impetranda uenia nuncium populi ad ſedem apoſtolicam delegarūt. ¶Qui ueniens traiectum lapidē altaris pulcherrimum trabe ruente ꝓciſſū digito ſuper ſciſſuram deducto reintegrauit. Indeq; romam acceſſit: ubi cum in feſto dominice annūciationis in eccleſia beati petri oraret pro populo apoſtoloꝝ princeps ſibi in ſomnis apparuit: galliamq; diuinam euadere non poſſe ſententiam ꝓpter eorum peccata reuelauit. In cuius teſtimonium claueꝫ argenteā ei dedit: quam ille euigilans in manu ſua repperit: & ꝑpetuo pro reliquiis reſeruauit. ¶Cum autem reuerteret̄ egreſſus romam a gothis capitur: qui tunc italiaꝫ deuaſtabant. Cui per noctem angeli cum luce nimia in cuſtodia apparuerunt: eumq; ſolutum dimiſerūt. Cum aūt die altero a gothis torquendus queritur in carcere clauſo non inuenit̄. Reperit̄ tandē ab ipſis ſolut⁹ i quodam campo ſopitus: cui aquila grandis inſidens: altera alarū eum a ſole obumbrabat. alteram mouens quaſi flabello ei auram uētilabat. Quod gothi cernentes & ſtupentes illum in pace dimiſerunt. ¶Veniens autem in terram uagionum cum ſiti affligaret̄: digito ſigno crucis in terrā facto fons aque de humo ſcaturiit: & exinde uſq; in preſens nūq̄ defecit. ¶Degens colonie apud ſanctum ſeuerinum cum oraret a conſocio ſuper caput eius ignis columna conſpicitur: que nimia celeritate celum progreditur. ¶Apud metenſem urbem celebrans facies eius ſolis claritate refulſit. ¶Reuerſus ergo octauiam: & que uiderat referens ſcōꝝ reliquias

& uaſa ſacra una cū populo traiectum tranſtulit peſti ſuperuētureſeruanda. Et cū i itinere feſſus quieſcere uellet:nec ſedem paratam haberet:terra tumēs in modū puluiaris ſe extulit: ubi & ſedendo quieuit. Sicq; ibidem uſq; in preſens manet. Diē obit⁹ ſui pſciēs celebrata miſſa populū ſacris exhortatiōibus dudum admonuit: cui angel⁹ aſſiſtere uiſus fuit. Et cū diutius oraſſ3 luce cōſpicua inſtar ſolis radii eum per tres horas protegente emiſit ſpiritum.3.idus maii.que tunc dies pentecoſtes occurrerat. Cui⁹ corpus memorato quo ſupra tpe in eccleſia traiectēn ſepultū eſt:ubi infinitis & admirādis ſignis effulget. ¶ Inter que cum primo i uia publica ſub diuo ſepultus diutius quieuiſſ3 cum tēpore hyemis omnia in circuitu nix repleret nūq̄ ſepulchrum eius tetigit:donec induſtria ciuium baſilica ſuper ipſum edificata eſt. ¶ Re uera de iſto ſancto ſingularis annorum lōgeuitas repitur: quia ſi uera ſūt que de ipſo ſcribuntur preter cōem modernum nature curſum uita eius per annos ultra.300.concluditur adeo fuiſſe mirabiliter ꝓtelata. Si enim diligenter tpa computētur ſeruatius uel chriſto fuit contēporaneus:uł ſi poſt eius aſcenſionem natus non potuerūt ultra āños.60.elapſos fuiſſe uel ad plus.80 Quod ſi ambroſio & hieronymo ꝯtemporaneus extitit illos circa annos domini conſtat 380.uel circa floruiſſe: Et ſic ſeruatium ad etatem quam diximus perueniſſe. Quod ſiquis legendā ſeruatii de mendacio accuſet: nouerit eam tempore henrici .v. imperatoris a celeſtino papa.4.in publico cōſiſtorio autenticatam:ubi omnia que dicta ſunt approbata fuerunt.

¶ De ſcō hilaro abbate. CLXIII

HIlarus abbas tempore theoderici regis longobardoru3 claruit. Hic de tuſcia oriundus dum puerulus epiſtolas pauli legeret diuino ſpiritu inſpiratus & a ſeniore de uita ſolitaria informatus annorum.13. relicto ſeculo deum orauit: ut eum ad locū duceret ubi ſolitari⁹ deo ſeruire poſſet. Cui angelus domini apparuit ipſumq; de urbe roma ubi habitabat eduxit:& uſq; ad montem emilie ei ductor extitit. Ad cuius radices uno miliario fluuius decurrebat:ubi in ſanctitate uite deo ſoli uacare cepit. Adeoq; profecit ut infra triennium in uertice montis eccleſiam conſtrueret inferiuſq; ſpeluncam habitationis ſue locaret:ac de labore manuum uictum acquireret. Sicq; annorum exiſtens.20.ſūmum perfectionis apice3 uite regularis attixit. Eodem tempore olibryus q dā nobilis ciuis rauennas a demonio oppreſſus eſt:clamante per os eius imundo ſpiritu ꝙ a nullo inde niſi ab hilaro eiici poſſet. Et deſignato loco & uiri effigie ductus eſt olibry⁹ ad uirum dei:quem ſibi in eccleſia oblatum confeſtim ab obſeſſione liberauit: & ad xp̄m conuertit. Quē quidam iulianus preſbyter caſu illac tranſiens cum uxore & omni familia ꝓmiſcui ſexus numero.90.baptizauit. Et poſt triduum uxor eius euſtaſia a ſeculo migrauit. Olibryus uero oībus ꝑ xp̄o errogatis cū filiis ſuis iulio & eunomio monachus ſci hilari factus ē:q & cenobiū ꝑdiis ditauit:ubi & magna monachoꝝ multitudo breui tēpore excreuit:qb⁹ ſcūs deo uiuendi regulā ordinauit. ¶ Cū aūt ad inſtantia3 quorūdā emuloꝝ dicentiū hilarū cū ſociis inobedientes regiis mandatis:theodericus rex milites ſuos miſiſſet ad monaſteriū ſpoliandū: illi biduo ꝑ deuia mōtiū oberrātes ad id minime uenire potuerunt. Quod rex audiēs ꝑſonaliter illuc acceſſit: & dum equo inſidens curiam introiſſet: Equuſq; dudum ſtimulatus ulterius procedere nō poſſet:tandē regē ad terram deiecit nec ipē nec iumentū inde ſe mouere ualuit donec rex penitens a ſcō uēiam cum liberatiōe ꝑcepit. ¶ Inter cetera uero regule mandata frēs de collectis frugibus guſtare nō audebant niſi ea prius abbati offerebant. Quidā uero frater imaturā uuā ꝯſpiciēs tētatione pulſatus ipſam expetiit:& ab abbate guſtandā obtinuit. Sed ut racemū cape uoluit ſpentem in manu ſua iuenit quē abiiciēs ſcō nunciauit. Ille uero ubi demonē eē cognouit ꝑ cauda3 ad eccleſiā traxit: ipmq; hūana uoce loq cōpulit ꝙ frēm ad hoc deſiderio guſtus tētauerat:ut ſi guſtaſſet ipm de mōaſterio recedere feciſſet. Quo dicto ſpens crepuit & demon euanuit. Anno aūt etatis ſue.81.apperte ſibi angelo & ſuū obitū poſt triduum pdicente:locellū ſibi parari iuſſit q̄ſi paſſibus 100.longe ab eccleſia ſua:ubi & quieſcēs in pace ꝯditus ē.3.idus maii.

¶ De ſcō mutio martyre. CLXIIII.

MVtius pſbyter & mr̄: prio i āphipoli citate detētus mr̄tiſq; penis atq; cruciatib⁹ ꝓ xp̄i ꝯfeſſiōe affect⁹. Poſtea bizātiū que nūc ꝯſtātinopolis dicit uſq; ꝑduct⁹ capitali ſnīa occubuit.3.id⁹ maii:ut dicit ado in martylogio.

¶ De ſcō bonifacio mr̄. CLXV.

BOnifacius mr̄ paſſus ē apud tarſum cilicie citatē tpib⁹ diocletiā & maxiani ipatoꝝ ſub pſide ſupplicio. Hic cū eēt ſuus & ꝓcurator reꝝ cuiuſdā nobiliſſime matrone nomine aglaie in urbe roma: homoq ebrioſus & adulter ac uitiis dedit⁹ & cū ipſa ei⁹ dn̄a dudū i ſtupro miſcereť hoſpitalitat

tamen & operibus miſericordie intendebat. Tandē utriqꝫ diuino nutu compuncti ꝯſiliū habuerūt: ut ad reqrēdas martyꝝ aliquoꝝ reliquias boniſaciꝰ mitteret ad ꝑtes cilicie ubi xp̄ianorū ingens perſecutio fiebat: quatenus uterqꝫ eorū orationibus martyrū ſaluari mererent. Erāt enim uterqꝫ xp̄iani. Bonifacius autē recedens: dixit domine ſue q̄ſi ꝓphetico ſpiritu inſpiratꝰ: ut ſi euenire poſſet ad emēdū corpora martyꝝ ſecum deferret. Sin autē ipſa corpus ſuum martyris nomine ſuſciperet. In ipſo autē itinere martyr chriſti a carnibus & uino abſtinuit propter martyꝝ reuerentiam: quorum corpora tractaturus erat. Perueniēs igit̄ cū duodecim equitibus & tribus uehiculis ad ciuitatē tarſum conſeruos licentiauit: ut irent ad hoſpitia procuranda: ipſe uero ad uidendos martyres feſtinauit. Inuenitqꝫ alium pedibus ſuſpenſuꝫ igne ſuppoſito: alium i quattuor lignis extenſum & diutius ceſum: alium ungulis exaratum: alium manibus abſciſum: aliū ſtipite in collo fixo a terra leuatum. Et ſic ꝑ diuerſa ſupplicia eos a carnifice cruciari. Qui cum magnū deum martyrum acclamaret: & eorū ſe pedibus proſterneret: ac illos in domino confortaret: a iudice tentus & interrogatus ſe chriſtianū uiua uoce ꝓfeſſus ē Quē ſupplicius preſes iuſſit ſuſpēdi: & uſqꝫ ad oſſium nudationē radi latera eiꝰ. Deinde calamos acutos ſub unguibus manuū eius configi: & poſt hec in ore ipſius plumbum liquefactum infundi. Et cum in his omnibꝰ gratias ageret: multi ex gentilibus conuerſi furentes aram idoli deſtruxerunt: & preſidē lapidare uoluerunt. Qui timens furorē populi uſqꝫ in craſtinum inde ſeceſſit. Die uero ſequenti bonifacium ſibi preſentatum in confeſſione perſiſtentem iuſſit in ollam bullienti pice repletaꝫ uerſo capite iactari. Sed ab angelo protectus illeſus permanſit: olla quoqꝫ ſicut cera liquefacta multos de aſtantibus incendit. Tunc iuſſit preſes: ut gladio caput eius abſcideret. Quo facto terremotus magnus factus eſt: & multi ad chriſtum conuerſi ſunt. Conſerui uero bonifacii eum undiqꝫ perquirentes: putabant eum in taberna aut in adulterio laſciuire. Et obuiantes uni ex cōmentarienſibus: querebant eum an uidiſſet romanum aliquem peregrinum: datiſqꝫ ſignorum indiciis: ille eis denunciauit: ipſum die precedenti uitam martyrio ſic finiuiſſe: deducēſqꝫ eos ad locum & oſtendēs eis caput & corpus. Quem illi bonifacium cognoſcentes admirati: precio corpus redemerunt: & ungentes illud aromatibus: poſuerunt in uno uehiculorū: & reuerſi ſunt deū collaudantes. Angelus autem domini apparuit aglaie olim domine ſue: & rem geſtam beati martyris indicauit eidem. Que reuerēter ſancto corpori obuiauit: eiqꝫ eccleſiā fabricans quinto ſtadio ab urbe illud ibidem honorifice condidit. Qui paſſus eſt pridie idus maii. ¶Poſt hec ✝ aglaia mundo abrenuncians omnem ſuam familiam manumiſit: & omnia pauperibus & eccleſiis erogauit. Sumptoqꝫ habitu ſanctimoniali ieiuniis & orationibus omnibus diebus uacauit: miraculorum quoqꝫ ſignis effulſit: & exinde annis. 15. ſuperuixit. Sepulta apud prefatum martyrem operibus piis conſumata.

¶De ſancto bonifacio epiſcopo. CLXVI

BOnifacius epiſcopus ferentinus dum adhuc puer cum matre habitaret: egreſſus hoſpitiū ſepius ſine linea uel tunica redibat: qa mox ut nuduꝫ aliquem uidebat ſe expolians illum ueſtiebat: & ex hoc eum mater ſepius minis & uerberibus affligebat ¶Die quadam mater horreum ſuū ingreſſa granum quod pro toto anno parauerat repperit a puero pauperibus diſtributum. Cūqꝫ ex hoc ſe pugnis & alapiſqꝫ contunderet: puer horreum ingreſſus in quo parum grani remanſerat: matrem aliquantulum exire rogauit: & fuſa oratione matrem ad horreū reduxit: quod plus q̄ primitꝰ tritico plenū repertum eſt: materqꝫ uiſo miraculo cōpuncta: exinde cepit uberes elemoſynas elargiri. ¶Cum autem gallinas plures nutriret: die quadam uulpis gallinā aſportauit. Puer autem concitus eccleſiam intrauit: & oratione fuſa uulpis rediit: gallinam quam tenebat: dimiſit: moxqꝫ ante oculos pueri expirauit. ¶Procedente igitur etate cum in moribus & ſanctis operibus proficeret: ad epiſcopatum ferentie ciuitatis electus eſt: Cui eccleſie grauis paupertas inerat: quia unam tantum uineam habebat. Que dum quodaꝫ tempore grandine ita uaſtata eſſet: ut uix in ea parui rariqꝫ racemi remanſiſſent: ille tempore uindemie conſtantio preſbytero nepoti ſuo iuſſit: ut cuncta uini uaſcula more ſolito ꝑpararet. Qui licet miratꝰ unde impleri debuiſſent: iuſſa tamen epiſcopi compleuit. Bonifacius ergo calcatorium cum ſolo puero ingreſſus modicos racemos puerum calcare iuſſit: ex quibꝰ modicum uini defluxit: Quod ipſe in paruulo uaſe ſuſcipiēs cepit in cuncta uaſa diuidere: ut uix eo infuſa uiderentur. Vocato quoqꝫ nepote preſbytero paupes adeſſe mandauit. Statimqꝫ uinum adeo in calcatorio excreuit: ut oīa uaſa paupeꝝ replerent. Quo facto egreſſus apothecā clauſit & ſignauit. Tertio uero die orōne ꝑmiſſa cū ꝯſtantio rediit: & uaſa in qbꝰ modicū uinū infuderat: ubertim uinū fundētia inuenit: ita ut pauimentū infuſum eēt ſi eps

tardius intraſſet. Super quo miraculo ipſe nepoti ſub anathemate ſilẽtium imperauit. ¶ Vocatus ſemel a fortunato preſbytero ad feſtũ ſci proculi martyris celebrandũ acceſſit: pataq; miſſa ad refectionẽ intrauit: ubi q dãꝰ ioculator cũ ſimia ludente aſtitit & cymbala pcutere cepit. Quod uir ſcũs dedignãſ fleuit uirumq; illũ mortuuʒ prenunciauit: Finito conuiuio cũ ille poſtq̃ comederat domum exiret: ſaxum de tecto corruit & ipſuʒ repente percutiẽs extinxit. ¶ Alio tempore nepos eius ꝑdictꝰ conſtantiꝰ preſbyter equũ ſuum aureis .xii. uendidit: & ipos conſcio patruo in arca repoſuit. Cũq; ſubito pauperes pro elemoſyna ꝯueniſſent: & ille q̃d eis daret penitus nõ haberet: abſente nepote arcam uiolenter apuit: & .xii. aureos iter pauperes ꝯdiuiſit. Reuerſus igiť preſbyter cuʒ ea que geſta fuerant repperiſſet magnis clamoribꝰ pecunias ſuas repetere cepit. Queʒ cum patruus placare non poſſet eccleſiam adiit orationẽ ad deum fecit: pallium ſuum extendit: & ſubito in eo aureos .xii. fulgẽtes conſpexit. Eggreſſus quoq; illos in faciẽ pſbyteri proiecit dicens ei ꝙ nõ habebat amplius quid quereret: ſed tñ ꝓpter auaritiã ſuam eps nõ eſſet. In qua ꝓteſtatiõe ſe nepotis ſecreta cognouiſſe & ſpm habere ꝓphetie demonſtrauit. Ille enim pro adipiſcendo epatu pecuniam preparauit: ſed tñ in pſbyteratus officio uita exceſſit. ¶ Die quadam duo gothi apud euʒ hoſpitati ſunt: qui rauẽnam pgebant: quibꝰ ille puum uini flaſculũ manu ſua prebuit: q̃d fortaſſe in uno prãdio ꝯſumere potuiſſent. Ex quo illi ut gothi cõtinue bibentes uſq; rauennã peruenerũt: diebus ibidem pluribꝰ cõmorati idem unũ ſibi diuinitus abundans in uſuʒ quotidie habuerunt. Et cũ eodẽ poculo ad patrẽ redierũt. Ingreſſus ſemel hortũ magnã erucarũ multitudinẽ olera comedentium repperit quibꝰ in xpi uirtute mãdauit: ut ſtatim recederẽt: & olera ſua de cetero non conſumerẽt. Que omnes ad uiri dei uerbum confeſtim ſic inde egreſſe ſunt: ut ne una quidem itra horti ſpatium remaneret. Sicq; uir domini plenꝰ uirtutibus in pace quieuit.

¶ De ſcis felice & fortunato mař. CLXVII.

Felix & fortunatus fr̃es ex ciuitate uicentia orti tpibꝰ diocletiani & maximiani impatoꝝ apud urbem aquileiaʒ paſſi ſunt ſub euphemio preſide. Qui cũ ad prefatam urbẽ deueniſſent & oẽs ad templũ iouis pro ſacrificiis inuitarent. Felix & fortunatus germani a quodã apamio de xpianitate ſibi delati ſunt. Quos ille ferro uictos ante ſe duci fecit: & eos ad deorum imolatiões hortari cepit. Et cum in xpi confeſſione conſtantes perſiſterent: iuſſit eos preſes fuſtibꝰ cedi. Deiñ i equuleo ſuſpẽſos lãpadibꝰ adhibitis circa latera inflãmari. Et poſt hec extẽdi ſupinos feruenſq; oleum ſuper uentres eorum pfundi. Et dũ in his omnibus gratias agentes pſallerẽt deoſq; gentiliũ uti demonia confutarent: mandauit preſes illos capitalẽ ſubire ſententiã: educti ergo extra ciuitatis muros poſtq̃ breuem orationẽ fudiſſent dato ſibi inuicem pacis oſculo decollati ſunt. Quorum corpora a fideiibꝰ nocte ſurrepta aromatibus condita ſunt: ut ſepulture traderentur. Interea uero ciues eorũ ex uicentia illuc adueniẽtes ad ciuitatẽ ſue originis corpora deferre uolebant. Aquileienſes uero contradicebant. Tandem propter metum paganorum adinuicem conuenerũt: ut fortunati corpus uicentini ſecuʒ ferrent felicis uero aquileie remaneret. Qui paſſi ſunt pridie idus maii.

¶ De ſcis uictore & corona mař. CLXVIII

Victor mř & corona ſub antonio imperatore in ſyria paſſi ſunt. Qui uictor cum ignem & uerbera uenena equuleũ ungulas atq; ardẽtes lãpades ſuperaſſet: & in ipis omnibus in xpi confeſſione imobilis redderetur. Corona cum eſſet uxor cuiuſdam militis & cepiſſet ſanctũ uictorẽ beatificař ob martyrii conſtantiaʒ: uidit duas coronas de celo lapſas unam uictori & alteram ſibi miſſam. Cũq; hec cunctis audientibus proteſtaretur: ipſa quidẽ inter arbores duas ſecta p medium: uictor quoq; decollatus eſt. Sicq; martyrium ſuum conſumauerũt in pace pridie idus maii. Hec ado in martylogio ſuo ſũpto a beato hieronymo.

¶ De ſcõ põtio epo & martyre. CLXIX.

Pontius eps & martyr temporibus ualeriãi & galieni ſub claudio preſide in galliis ciuitate cumella paſſus ẽ. Huiuſ pater marcus nomine urbis rome ſenator Mater quoq; iulia nobiliſſima fuit. Que cũ ipſum adhuc in utero geſtaret templum iouis ingreſſa eſt ut conceptionis munera offerret. Tunc ſacerdos idolorum imundo ſpiritu uexatus clamare cepit: filium ex iulia naſciturum magnum iouis templum deſtructurum. Quod mater audiens corpus ſepiꝰ lapidibus tundebat ut fetus in utero deperiret. Sed dei gratia illeſum puerum conſeruauit. Cum autem natum infantem mater perimere uellet a patre prohibita eſt. Et dum puer eſſet & ad ſcholas philoſophorũ accederet: audiens die quadam chriſtianos pſallentes. Simulacra gentium argentum & aurum & cetera. Verborum ueritatem meditatur ad ſanctum pontianum papam

ingredit̃:& ab eo una cum quodã eius collega in fide inſtruitur:ac in xp̄i nomie baptizatur. Qui matre in gentilitate defūcta patrem conuertit ad xp̄m. Eoq; mortuo in locum eius dignitati ſenatorie ſurrogatur. Qui etiã duos philippos impatores patrem ſ.& filium ad fidem cōuertit:Deinde dignitate relicta acceſſit ad gallias p̄dicandas: & in ciuitate cumella ep̄s fact⁹ eſt.Tandem a claudio p̄ſide ꝓ fide xp̄i tenet̃: & in equuleo leuatur:uectibuſq; ipoſitis dudū torquet̃: ſʒ equuleo repētino ſonitu deſtructo i amphitheatrũ ducitur:& duobus urſis ferociſſimis nudus exponit̃:qui eoꝝ uenatoribus interfectis ad pedes ſci martyris ꝓcūbebant. Inde iubēte p̄ſide igne circa eū accenſo ut cremaret̃:ſūmitas āphitheatri ꝯburit̃:ipſe uero oīno itact⁹ ab igne ꝓducit̃.Dū aūt ad tēplum iouis imolatur⁹ adduct⁹ eſſet:templū cū idolo in puluerem redactū eſt.Sicq; mādato p̄ſidis ibidem capite truncat̃.Et ſubito claudius in furorē uerſus linguā ſibi dentibus corroſit: & oculi anubii aſſeſſoris: & in paſſione pontii cōſultoris de capite ei⁹ auulſi ſunt. Cui⁹ corp⁹ ibidem a balerio comite ſepultum eſt pridie idus maii.

¶ De ſcō barbaro martyre. CLXX

Barbar⁹ martyr paſſus ē i ciuitate muthonis ſub iuliano impatore. Qui cū abiſſet in regionem francoꝝ cōtra hoſtes imperii habēs ducē militie noīe bacchonē: & ille uictoriã obtinuiſſet:in ipſo bello barbar⁹ martyr xp̄ianus miles fuit: qui ſtrenue & uiriliter ſe geſſit: quod impator audiens comitē illū fecit. Poſt hec dū franci peterēt ſingulare certamē.Baccho dux barbaꝝ contra francoꝝ athletā miſit.Qui ꝓtegēte ſe angelo in xp̄i noīe aduerſarium in duello occidit.Sicq; frāci a bacchone & romanoꝝ exercitu fugati expugnant̃.Cū aūt baccho barbaꝝ ꝓpter habitum triūphū ad deoꝝ ſacrificia inuitaret: & ille ſe xp̄ianum aſſereret: baccho hec impatori nunciauit:qui barbarum detētū:& imolare recuſantē: dicentēq; ſe a btō cyriaco baptizatum:nulla rōne poſſe deos gentiliū adorare.Fecit ipm iulianus ſuſpendi:& gladio uentrem eius tādiu radi donec interiora oīa defluerent.Sed orāte ſācto ab angelo gabriele ſibi apparente interiora eius uiſibiliter collecta in uentrē eius repoſita ſunt:& ſciſſura eius ꝯſolidata: ipſe ꝑ depoſitus permāſit incolumis. Quo uiſo miraculo:✝bacch⁹ cū duobus militibus.ſ. ✝callimacho &✝dionyſio cōuerſi ſunt:& i xp̄i ꝯfeſſione iubente iuliano decollati: deinde ſanctū martyrem fecit rote ferree alligatum circūduci igne ſuppoſito & oleo ſuper fuſo.Martyr autē orans permanſit inuſtus: flāma quoq; erūpens duos ex gentilibus interfecit. ¶ Poſt hec in carcerē barbarus mittitur:ſed apparente ſibi dn̄o cōfortatur. Mane autē facto educt⁹ in quattuor lignis extenditur: & neruis taurinis ante & retro ceditur:deinde caminus per tres dies incenditur:ut in eo imitteret̃: in quo martyr xp̄i ſeptem dieb⁹ incōbuſtus oīno ꝑmanſit:& ex eo quaſi ex ſuaui balneo ꝓſiliuit.Miſſus eſt poſtmodū in carcerem:ſcorpionibus & ſerpentibus ibidem iniectis:quos oēs ab eis intact⁹ ſigno crucis effugauit. Inde in boue eneo ſuccenſo fecit eum impator includi: ſed ipſe ab omni exuſtione immunis permanſit. Bos aūt uti uiuus calorem ſentiret: mugire & ambulare cepit. Ad quod miraculū multi conuerſi ſunt.Nouiſſime uero iubente iuliano capite ceſus eſt. Cuius corpus ab ep̄o felicio in ciuitate muthonis ſepultuʒ eſt pridie idus maii.

¶ De ſcō pacomio abbate. CLXXI

Pacomius abbas uir doctrine & apoſtolice uite egypti cenobiorum fundator fuit.Hic apud thebaidem mira ſcītate ꝯſpicuus: i ſpecu diu latitans ab angelo monitus ad fundationē monaſterioꝝ acceſſit:regulam quoq; eis aptā angelo dictante.cōpoſuit:ipſamq; & traditiōes deo uiuendi eiſdē cōceſſit.In horū aliquo monaſteriorum aliquando ſeptem milia monachoꝝ erant.Sed maximū & precipuum in quo erat pacomi⁹ habebatur.In quo mille quingēti monachi deo ſeruientes degebant:diuerſiſq; miniſteriis ꝓpriis manibus laborabāt.Indeq; uictū ſibi & pauperibus acquirebant. ¶ Apparuit ei die quodam diabolus in ſpecie elegātis femine:ut ipm de carnis tētatione pulſaret. Sed ab illo cognitus diuina uirtute cōpulſus eſt multa utilia ſibi edicere ad tētatiōes euitandas.Indeq; ab eo ſigno crucis effugat̃ Huic etiam xp̄s ſpinis coronatus apparuit: Multiplicatiōes cenobioꝝ & monachorum egypti:& inde eorūdem deſolationes ꝓpter hominū peccata p̄dicens.Quieuit autē i xp̄o ſanct⁹ pater anno.9.archadii & honorii ipetoruʒ etatis uero ſue cēteſimo decimo: ut ait ſigibertus pridie idus maii. ¶ Hic ſanct⁹ preter regulam quā angelo ſibi dictante cōſcripſit:ut dictū eſt.Ad collegas prepoſiture ſue diuerſas multarū uirtutum ſcripſit epiſtolas:uidelicet ad abbatē corneliū unā. Ad abbatē ſyrum unā.Ad omniū monachorum ꝑpoſitos ut in unū cōuenientes paſchalem diem celebrent unā.Similiter ut ad diē remiſſionis que menſe auguſto agitur iideʒ congregentur unam.Item ad fratres qui foris monaſterium operari miſſi fuerant unā. Hec gennadius de illuſtribus uiris.

❡De ſancto pacomio confeſſore. CLXXII.

PAcomiꝰ mōachꝰ in ſcythi fuit. Ad quē uēit heraclides graui carnis tētatione pulſatus. Qui ab eodē iaꝫ ſeptuagenario audiuit ꝙ per annos. xii. huiuſmodi tentationē nunq̄ deprimere potuerat: unde quaſi deſperatus ſe nudum fere deuorandum proiecerat: ſed illeſus dimiſſus ad cellam redierat. Cui diabolus apparuit in ſpecie puelle pulcherrime ſuper genua uiri ſancti procūbēs Quam ut ipſe manu in faciem percuſſit confeſtim euanuit: ſed biennio ſibi fetor i manu permanſit. Inde aſpidem uerendis appoſuit: ut ſe morderet & ſic tentationem fugaret: ſꝫ illeſus permanēs a ſerpente a domino cōfortatus eſt. Et ſic in ſancto propoſito perſeuerauit. Hec heraclides. Quieuit i domino pri die idus maii.

❡De ſcō theodoro abbate. CLXXIII.

THeodorꝰ pacomii abbatis ſucceſſor inſignis ſanctitate & doctrina ſpectabilis in libro de collationibus patrum a caſſiano edito multimode cōmendat̄. Qui poſt ipſum eius ſucceſſoreꝫ monaſteria ſua in ſūmo perfectionis apice ſtrenue gubernauit. De concordia & unitate: & de permanendo i propoſito cordis & ſtudii exhortatorias & elegantes ad alia monaſteria plures epiſtolas ſcripſit: & miraculis clarus i domino quieuit. Hec gēnadius libro de uiris illuſtribꝰ.

❡De ſcō oroſienſe abbate. CLXXIIII.

ORoſienſis monachus pacomii & theodori abbatum collega uir morum perfectiōe ꝯſpicuus: & i ſcripturis diuinis ad plenum eruditus fuit. Qui librum edidit totius diſcipline monaſtice eruditionis cōſtructum: librum quoqꝫ alium totum plene teſtamentum uetus & nouum iuxta neceſſitatem monaſticam compendioſis diſſertiōibꝰ exponentem quē teſtamēti uice prope exceſſus ſui finem fratribus obtulit. Et ſanctitate pollens in pace obdormiuit. Hec gennadiꝰ. ubi ſupra.

❡Explicit liber quartus.

❡Incipiunt capitula libri quinti.

De feſto pentecoſtes i
De ſcō iſidoro martyre ii
De ſcis torquato & ſociis epiſcopis & confeſſoribus iii
De ſcis petro paulo andrea & dionyſia martyribus iiii
De ſcō peregrino epō & martyre v
De ſcō ubaldo epiſcopo vi
De ſcā maxima uirgine vii
De ſcō torpete martyre viii
De trāſlatione ſci ſyri epi viiii
De ſcō ſophonia propheta x
De ſcō dioſcoro martyre xi
De ſcō uenantio martyre xii
De ſcō felice epō & martyre xiii
De ſcō pudente confeſſore xiiii
De ſcā potentiana uirgine xv
De ſcō ioanne martyre xvi
De ſcō calocero & parthemio martyribus xvii
De ſcō celeſtino papa prio xviii
De ſcō celeſtino papa .v. ſiue petro confeſſore xviiii
De ſcō celeſtino confeſſore xx
De ſcō hiuone preſbytero xxi
De ſcis euſtathio & ſociis mr̄ xxii
De ſcā babilla uirgine & mar̄ xxiii
De ſcō baudelio martyre xxiiii
De ſcō auſtregiſillo epō xxv
De ſcō cōſtantino iperatore xxvi
De ſcō hoſpitio confeſſore xxvii
De ſcis timotheo polio & eutychio martyribus xxviii
De ſcā iulia uirgine & martyre xxix
De ſcis caſto & emilio mar̄ xxx
De ſcis deſiderio epō & ſociis mr̄ xxxi
De ſcō deſiderio alio epō & mr̄ xxxii
De ſanctis theopompo epiſcopo & ſeneſio martyre xxxiii
De ſcō manaem diſcipulo xxxiiii
De ſcā ioāna uxore cuze diſcipl̄a xxxv
De ſcō ſeruulo martyre xxxvi
De ſcis donatiāo & rogatiāo mr̄ xxxvii
De ſcis anolino & ſociis mar̄ibꝰ xxxviii
De ſcō urbano pada & martyre xxxix
De ſcō niceto martyre xl
De ſcō zenobio epiſcopo xli
De ſcō dionyſio mediolañ epō xlii
De ſcō mutio abbate xliii
De ſcō mutio altero abbate xliiii
De feſto corporis ieſu xp̄i xlv
De ſcō eleutherio papa & mar̄e xlvi
De ſcō quadrato diſcipulo xlvii
De ſcō auguſtino epō angloꝝ xlviii
De ſcō hildeunto epiſcopo xlix
De ſcis priſco & ſociis mar̄ybꝰ l
De ſcō ioāne papa prio & mar̄e li
De ſcō ioanne papa ſecundo lii
De ſcō ioanne papa tertio liii
De ſcō ſymmacho patricio & mr̄ liiii
De ſcō beda uenerabile p̄ſbytero lv
De ſcō iulio martyre lvi
De ſcō eutropio epiſcopo lvii
De ſcis ſymmetrio & ſociis mr̄ lviii
De ſcō germano epō piſieñ lviiii
De ſcō carauno martyre lx
De ſcō guilelmo confeſſore lxi

De ſcis conone & filio eius marty. lxii
De ſcis ſiſinnio martyrio & alexandro martyribus. lxiii
De ſancto maximino epiſcopo. lxiiii
De tranſlatione corpis ſci nicolai lxv
De ſcō theodoro ēpo myreoꝝ mar. lxvi
De ſancto nicolao ēpo ſeniore lxvii
De ſcō felice prio papa & martyre lxviii
De ſancta petronilla uirgine lxix
De ſanctis cantio cantiano & cantianilla martyribus lxx
De ſancto pamphilo martyre lxxi
De ſancto uincentio confeſſore lxxii
De ſcis reueriano ēpo & ſociis mar. lxxiii
De ſcis marcellino & petro marty. lxxiiii
De ſancto eraſmo ēpo & martyre lxxv
De ſcō photino epiſcopo & marty. lxxvi
De ſcis blandina & ſociis marty. lxxvii
De ſcō nicolao peregrino ꝯfeſſore lxxviii
De ſancto zacharia monacho lxxix
De ſcis pgentino & laurentino mar. lxxx
De ſcō liſardo preſbytero & ꝯfeſ. lxxxi
De ſancto iſaac martyre lxxxii
De ſancto iſaac preſbytero lxxxiii
De ſancto iſaac confeſſore lxxxiiii
De ſcō quirino epiſcopo & marty. lxxxv
De ſcis quadraginta q̄ttuor marty. lxxxvi
De ſcō bonifacio ēpo & ſociis mar. lxxxvii
De ſcō bonifacio ēpo & martyre lxxxviii
De ſcō bonifacio ēpo & ꝯfeſſore lxxxix
De ſcis nicandro & martiano mar. xc
De ſancto philippo diacono xci
De ſanctis artemio candida & paulina martyribus. xcii
De ſanctis uiginti martyribus xciii
De ſancto uincentio epiſcopo xciiii
De ſancto paulo ēpo & martyre xcv
De tranſlatiōe corpis ſci ſeruatii xcvi
De ſancto medardo epiſcopo xcvii
De ſancto gildardo epiſcopo xcviii
De ſcis primo & feliciano mr̄ibus xcix
De ſancto maximiano epiſcopo c
De ſancto maximino epiſcopo ci
De ſancto cedonio epiſcopo cii
De ſanctis baſilide tropode & mandale confeſſoribus. ciii
De ſanctis getulio cereale amantio & primitiuo martyribus ciiii
De ſancto barnaba apoſtolo cv
De ſancto onophrio eremita cvi
De ſancto timotheo eremita cvii
De ſanctis baſilide cyrino nabore & nazario martyribus cviii
De ſanctis ioanne andrea thadeo & philippo confeſſoribus cix
De iuētiōe corpis ſci ātonii eremite cx
De ſcō antonio ꝯfeſ. ordis minoꝝ cxi
De ſcā felicula uirgine & martyre cxii
De ſcō peregrino ēpo & martyre cxiii
De ſcō ſandilla p̄ſbr̄o & martyre cxiiii
De ſancto heliſeo propheta cxv
De ſcis rufino & ualerio martyrib⁹ cxvi
De ſancto brandano epiſcopo cxvii
De ſcis uito modeſto & creſcētia m. cxviii
De ſancto heſychio martyre cxix
De ſcis fereolo & ferutiōe mar̄ibus cxx
De ſanctis rothlando & oliuerio & aliis militibus martyribus cxxi
De ſancto himerio epiſcopo cxxii
De ſcā heliſabet de ſcouāgia cxxiii
De ſcis marco & marcelliano mar̄. cxxiiii
De ſcis cyriaco & paula uirg. & mr̄. cxxv
De ſcis geruaſio & ꝓthaſio marty. cxxvi
De ſancto urſicino martyre cxxvii
De ſancto romualdo abbate cxxviii
De ſcis ioanne & benedicto marty. cxxix
De ſancto nouato diſcipulo cxxx
De ſcō ſiluerio papa & martyre cxxxi
De ſancto albano martyre. cxxxii
De ſcis albano ēpo & ſociis mr̄i. cxxxii
De ſcō euſebio epiſcopo ceſarieñ. cxxxiiii
De ſcā demetria uirgine & marty. cxxxv
De ſancto leufredo abbate cxxxvi
De ſcis decem milibus martyrib⁹ cxxxvii
De ſancto paulino epiſcopo cxxxviii
De ſancta hildegarde uirgine cxxxix
De ſancto nicea epiſcopo cxl
De ſancto iuliano martyre cxli
De ſancta edeltrude regina cxlii
De ſancta maria de cegnies cxliii
De ſancto ioanne p̄ſbytero & mar̄. cxliiii
De ſcō felice preſbytero & mar̄. cxlv

¶Expliciunt capitula quinti libri.

¶Prologus quinti libri.

QVintus liber p̄ſentis catalogi cōtinet paſſiōes ac geſta ſcōꝝ: quorum feſtiuitates eueniunt infra tēpus in quo eccleſia repreſentat diuini uerbi & ipſi⁹ eccleſie matrimonialē ꝯſumationē: ex qua ſubſecutam nouimus iugem liberoꝝ ꝓcreationē & ꝓpagationē: quod tēp⁹ fuit a die pentecoſtes: & durabit uſq; ad ſeculi finem. Et ip̄m tp̄s repſentat eccleſia a feſto pentecoſtes uſq; ad aduentum. ¶In quo quidē tēpore: primo ip̄m matrimoniū ꝯſumat̄: uidelicet a p̄miſſo pentecoſtes feſto uſq; ad octauā corporis xp̄i. ¶Secūdo ex ipſo matrionio ſpūalis generatio ꝓpagatur: ab octaua corpis xp̄i uſq; ad aduentū. Ideo; primo in hac ultima parte ponent̄ feſtiuitates ſcōꝝ occurrentes infra tempus illud in quo repreſentatur diuini matrimonii ꝯſumatio. Et hoc i toto quinto libro preſenti. Deinde ſubſequēter ponēt̄ feſta occurrētia infra temp⁹ illud in quo repſentat̄

ex ipo matrimonio filioꝝ generatio & multiplicatio. Et hoc in .6.7.8.9.&.io. ſubſequētibus libris. ¶Rurſuꝫ in hoc tpe ꝯiugium xp̄i & eccleſie ꝯſumatur & perficitur. ¶Primo ꝓpter ſpirituū unionē que principalior eſſe debet. Hoc aūt agit̄ in ipſo feſto pentecoſtes & per octauā: In quo ꝓmiſſo ſpiritu ſcō in filios adoptionis effuſo mēbra capiti ſpiritali ꝯpage ꝯnectuntur. ¶Scdo etiā per corpum ꝯiunctionē: qđ eccleſia rpreſentat i ſubſequente euchariſtie feſtiuitate uſq; ad octauam ipius. In quo celebrat̄ memoria illius uenerabilis ſacramēti p cuius ſūptionē fideles xp̄o etiā corpaliter copulātur. ¶Et ꝗs iſtud tp̄s iuxta fictionē p nos alibi poſi tam nō deberet ꝓtendi niſi uſq; ad diē tertiū nonaꝝ iunii: ubi finiret̄ octaua corpis xp̄i quādocūq; ipm feſtū ſequeret̄ diem paſche ut ſupra đſcripſimꝰ uidelicꝫ ſi paſcha occurreret .vi. cal. aprilis. Tamē iſtud tp̄s & p cōſequēs librū iſtum ꝓtendemꝰ uſq; ad natiuitatem ſci ioannis baptiſte. Et hoc triplici ratione. ¶Primo qa feſtū corpis xp̄i qđ ē ultimū inter feſta mobilia aliquādo uſq; ad baptiſte natiuitatē differtur & extēdi pōt. ¶Secūdo ut liber iſte ab aliis i ſui breuitate non multū diſcrepet: ſed potius adequet̄. ¶Tertio ut ſubſequēs liber ab aliquo feſto notabili incohetur. Ad huius ergo tēporis feſta perſcrutanda procedendū eſt.

¶Incipit liber quintus a pentecoſte uſq; ad natiuitantem ſancti ioannis baptiſte.

¶De feſto pētecoſtes ſpirituſſancti. Ca. I.

PEntecoſte dicitur a numero dierū q a reſurrectiōe dn̄i uſq; ad diē iſtum trāſierunt: qui fuerunt dies .5o. Nam pentecoſta grece: latine ſonat quinquagita. Nam die quīquageſimo a reſurrectōe ſpūſſanctꝰ: ut ſacra actuū teſtat̄ hiſtoria i apoſtolos i liguis igneis miſſus ē: qđ ad litteraꝫ ꝯtigit idibꝰ maii. ¶Circa cuius miſſionē ꝗttuor cōſideranda ſunt. ſ. Ex pte dei mittentis infuſio gratioſa. Ex pte ſpiritus aduenīētis iſpiratio miraculoſa. Ex pte cetus ſuſcipientis diſpoſitio uirtuoſa. Et ex pte effectus ſubſequentis opatio fructuoſa. ¶Circa primū ſciēdū ꝙ infuſio gratioſa dei mittētis attenditur. ¶Primo ꝓpter miſſionis liberalitatē. Nam adeo deus ſpiritūſanctū liberaliter miſit: ꝙ pater miſit: & filius miſit: & ſpirituſſanctꝰ etiā ſe ipm dedit. ¶De primo ioānes .14. paclitus aūt ſpiritūſſanctꝰ quem mittet pater ⁊c. ¶De ſecūdo ioānes .15. Si āt abiero mittā euꝫ ad uos. ¶De tertio ioānis 16. Cū uenerit ille ſpiritꝰ ueritatis ⁊c. Nam ſicut dicit leo papa i ſermone beate trinitatis imutabilis deitas una ē in ſubſtantia: idiuiſa in opere: conſors i uoluntate: par i oipotentia: equalis in gloria. Diuiſit autē ſibi opus nr̄e redemptiōis miſericordia trinitatis: ut pater propiciaret̄: filius ſaluaret: ſpirituſſāctus igniret. Quia eni ſpirituſſanctꝰ deus ē. Ideo recte dicit̄ ſe ipſuꝫ dare. Miſit aūt euꝫ pater omipotēter filius ſapienter. Ipſe autē ſpiritus ſe ipſuꝫ dedit beniuolenter. ¶Secūdo pp miſſionis pluralitatē. ¶Nā ipſe ſpirituſſanctus dat̄. Primo iuiſibiliter cū mentibus caſtis illabit̄. Ioānis tertio ſp̄s ubi uult ſpirat & uocē eius audis: ſed neſcis unde ueniat aut quo uadat. ¶Secūdo uiſibiliter cū aliquo ſigno uiſibili oſtenditur luce .3. Deſcendit ſpirituſſanctꝰ corpali ſpē ⁊c. ¶Item ipe ſpirituſſanctus apoſtolis tribus uicibus datus ē. ſ. ante paſſionē: poſt reſurrectionē: & poſt aſcenſionē. Prio ad faciēdū miracula: Secūdo ad relaxandū peccata. Tertio ad cōfirmandū corda. ¶Prio eni dedit eis ſpiritūſanctū quādo eos ad predicādū miſit: & ſuper oia demonia & ut langores curarent poteſtatē tribuit. Hec eni miracula p ſpiritū ſanctū fiebant matth. i2. Si aūt ego i ſpū dei eiicio demonia ⁊c. ¶Scdo qn̄ eis iſufflauit dicens. Accipite ſpiritūſanctū quoꝝ remiſeritis peccata ⁊c. ioānis .2o. ¶Tertio qn̄ eis cōgregatis hac die in cenaculo ſpiritūſanctuꝫ i linguis igneis effudit actu .2. ¶Tertio attēditur hec iſuſio pp miſſionis diuerſitatē. Nā i diuerſis figuris & formis ſpūſſcūs miſſus ē pter eni formā liguaꝝ igneaꝝ i qua apoſtolis datus ē: de qua ifra dicet̄: alias ſpūſſcūs i triplici ſpe miſſus eſt. ¶Prio i ſpe colūbe ſup xp̄m baptizatum ioānis prio ſup quem uideritis ſp̄m dei ſicut colūbā deſcēdētē ⁊c. Et hoc ꝓpter triplicē colūbe proprietateꝫ. Nam gemitū ꝓ cātu hēt felle caret: & i foramibꝰ petre manet. Sic ſpūſſcūs quos replet facit pro peccatis gemere. ro. 8. Ipſe ſpūs ꝓ nobis poſtulat geītibꝰ ienarrabilibꝰ. gregorius ideſt nos poſtulantes & gementes facit. Facit eos eſſe ſine felle amaritudis. Sap. i2. O ꝗ bonus & ſuauis ē dn̄e ſp̄s tuꝰ i nobis. Facit eos i foramibꝰ petre hitare. i. i xp̄i uulneribus cant. 2. Surge amica mea columba mea glo: fouens mihi pullos meos iſuſione ſpūſſci: i foramibus petre glo. i. i xp̄i uulneribus. ¶Scdo i ſpe nubis ſup xp̄m trāſſiguratuꝫ. Nubes ſe a terra eleuat refrigerium pſtat: & pluuiam generat. Sic ſpūſſcūs quos replet a terreis eleuat. ez. 8. eleuauit me ſpi

ritus iter celũ & terrã. A uitiis refrigerat: uñ btẽ uirgini dr̃. Spũſſcũs ſupue. i te & uir. al/ tiſ. obum. t. ideſt ab eſtu uitioꝝ refrigerabit Pluuiã lachrymaꝝ generat. p̃s. Flauit ſpũs eius & fluẽt aque. ❡Tertio in ſpecie flat⁹ qñ i apoſtolos iſufflauit: ut dictũ eſt. Flatus le uis eſt: calid⁹ eſt: & uite neceſſari⁹ ẽ. Sic ſpũſ ſcũs leuis eſt. i. uelox ad ſe diffundẽdũ. oib⁹ eni mobilib⁹ mobilior ẽ. Ambro⁹ neſcit tar da molimĩa ſpũſſci gratia. Calidus eſt ad in flãmandũ. luce. 12. ignẽ ueni mittere i terrã Neceſſarius eſt ad reſpirandũ. p̃s. Auferes ſpũm eoꝝ & deficient. & ĩfra Emitte ſpiritũ tuũ & creabunt̃ ꝛc. ❡Circa ſecundũ ſciẽdũ ꝙ iſpiratio miraculoſa ſpũs aduenientis at/ tendit̃. ❡Prĩo ex parte tẽporis cõpetentis. Nam miſſus eſt qnquageſimo die a paſchat ut det̃ itelligi: ꝙ ſpũſſanct⁹ ẽ legis pfectio: peccatoꝝ remiſſio: & eterna remuneratio. Legis pfectio: quoniã ſm glo. a die agni im molati qnquageſima die data ẽ lex i igne in mõte ſina: ſic die qnq̃geſima datur ſpũſſcũs in igne i monte ſyon: q ipſe ſpũſſcũs eſt pfe ctio legis. Quia plẽitudo legis eſt dilectio. ❡Eſt peccatoꝝ remiſſio. unde glo. iõ i qnq̃ genario qa indulgentia fiebat i iubileo: & p ſpirituꝫ peccata remittunt̃ ꝛc. ❡Eſt eterna remuneratio. uñ glo. ſicut. 40. dies poſt re/ ſurrectionẽ qbus cũ diſcipulis dñs cõuerſa tur: pſentẽ eccleſiam deſignant: Sic qnq̃geſi m⁹ dies: quo ſpũſſcũs dat̃: denariũ eccleſie remuneratiõis exprimit. ❡Miſſus ẽ etiã die dñica: quo die mũdi fuit incohata creatio p patris oĩpotentiã: qñ dixit de⁹ fiat lux ꝛc. Eo etiã die fuit icepta & ꝯſumata repatio p filii ſapiam. Nã die dñico xp̃s natus eſt: & die do minico reſurrexit. Iccirco eodem die debuit incohari mundi ſcificatio p ſpũſſci clemen tiam. ❡Miſſus eſt & hora tertia: ut ſic perfe ctio opis huius aduẽtus trinitati aſcribatur ❡Secundo ex pte modi ꝯgruentis. Nã fact⁹ eſt repente de celo ſonus ꝛc. Son⁹ eni hic fuit repentin⁹: qa ſpũſſanct⁹ tarda molimina ne ſcit. Celeſtis: qa celeſtes effecit. Vehemens: qa ue eternum adimit: unde uehemens quaſi ue demẽs. Vel qa mentẽ ad deũ uehit: unde uehemens q̃ſi uehens mentẽ. Fuit & replens qa repleti ſunt oẽs ſpũſcõ: cuius repletiõis ſignum eſt. Non reſonare: nã doliũ plenum nõ reſonat. Et apoſtoli i tribulatiõe nõ reſo nabãt: ſed ibant gaudẽtes a ꝯſpectu ꝯcilii ꝛc. Non plus recipere: nam uas liquore plenuꝫ plus recipe nõ põt. Et apoſtoli nihil pprius habere poterant: ſꝫ i cõe oĩa diuidebant. Su/ per effluere: quod patet in fluuio inundãte: ſic apoſtoli cepunt ſup effluere: qa ceperũt loq uariis linguis. ❡Tertio ex pte flãme ap parentis: qa i linguis igneis apparuit. Circa quod eſt uidendũ prĩo: q̃re apparuit i ligua potius q̃ i alio mẽbro. Secudo q̃re potius in igne q̃ in alio elemento. Ad primũ ſciẽdum ꝙ apparuit i linguis: prĩo ut ignea uerba p/ ferrent. Scdo ut legẽ igneã p̃dicarent. Tertio ut ſpiritũſſũm q ignis ẽ: p eos loq cognoſce rẽt. Bernar. uenit ſpũſſcũs ſup diſcipulos in liguis igneis: ut uerba ignita loquerent̃: & igneã legem lingue ignee p̃dicarẽt: & ſpũm ſanctũ p ſe loqui cognoſcerent. Vel ut dicit greg⁹ Iõ in ligua apparuit: qa ſicut uerbuꝫ hois i publico lingua pfert̃: ſic uerbum dei quod apoſtoli p̃dicauerunt ſpũſcõ mũdo p/ palatur. ❡Ad ſecundũ ſciendũ: ꝙ ignis hẽt 14. pprietates p quas denotãt̃ opationes ad uentus ſpũſſci: quaꝝ. 7. denotant: ꝙ p ip̃m 7. principales uirtutes. i. tres theologicas & q̃ttuor cardinales acq̃rimus. Alie. 7. demõ/ ſtrãt q̃liter per ip̃m a. 7. capitalib⁹ uitiis ex piamur. Nam ignis hẽt uirutẽ exceſſiuã: qa excellit nobilitate & ſubtilitate alia corpo/ ra. Hec eſt fides que de ſubtiliori materia p tractat: & eſt nobilior cunctis uirtutib⁹: qa ſine fide ipoſſibile eſt placere deo. Eleuati/ uam: qa ſurſum tendit. Hec eſt ſpes que mẽ tem ad celeſtia puehit. Calefactiuam: qa ut ad ſenſum patet frig⁹ expellit. Hec eſt chari/ tas que affectũ i deo accendit. Illumiatiuã: quia tenebras fugat. Hec eſt prudentia: que aĩum dina & humana ſapĩa pluſtrat. Diſcre tiuã: qa ignis metalla ab iuicẽ diuidit: hec eſt iuſtitia: que inter bonũ & malum diſcer nit: & ius ſuũ unicuiq; tribuit. Conſolidati/ uam: qa uaſa teſtea idurat: hec eſt fortitudo que aĩum mollẽ i deum ꝯſolidat. Purificati/ uam: qa rubigines metalloꝝ tollit. Hec ẽ tẽ perantia que uitioꝝ rubigines ꝯſumit. Item ignis habet uirtutẽ curatiuã: qa recta ligna ad arcuoſitatẽ reflectit. Hoc ſpũſſcũs contra ſuperbiã operatur altitudĩes icuruando per humilitatẽ. Attractiuam: quia aerẽ attrahit: ut patet i uentoſis: hoc contra iuidiam emu lationes attrahendo. Cõſumptiuã qa ligna ꝯſumit. hoc cõtra auaritiã tẽporalia in uſus paupeꝝ expendendo. Motiuã: qa ſemp mo uet̃: Hoc cõtra accidiã. qa amor dei nunq̃ ẽ occioſus. Mollificatiuã: qa metalla liqueſa cit: & ferꝝ molle reddit. Hoc ꝯtra iram cor uindictã expetens demulcendo. Sanatiuam qa aerem infectũ ſanat. Hoc cõtra gulã eius infectiones purgãdo. Reſtrictiuã: qa fluidũ lac coagulat. Hoc cõtra luxuriã eius fluxũ reſtrigendo. ❡Circa tertiũ ſciendũ: ꝙ diſpo ſitio uirtuoſa cet⁹ ſuſcipiẽtis ꝯſiderat̃. Prĩo pp numeꝝ: nã ſpũſſcũs i. i 20. diſcipulos cor poraliter miſſus eſt: p qd ſignificat̃: ꝙ ſpũſ ſcũs i uniuerſos eccleſie filios: uidelꝫ i ſolos pfectos diffundẽd⁹ erat. Nã hic numer⁹. 120 ſunt. i 2. denaria. Numer⁹ aũt duodenarius orbis uniuerſitatem iportat: qa & celum

diuiditur in duodecim ſigna & terra in duo
decim uentos: & annus in duocecim menſes
Numerus autem denarius legis perfectionē
deſſignat. Sed decem per duodecim multi/
plicata faciunt centum & uiginti. ¶Vel per
hoc oſtenditur ꝙ illi in quos ſpirituſſanct⁹
uenit habere debebant perfectionem legis
moſaice que conſiſtit in decem preceptis:&
fidei euangelice que conſiſtit in duodecim
articulis. ¶ Secūdo propter locum. Datur
enim ſpirituſſanctus in cenaculo montis ſy/
on. Ad qđ quindecim gradibus aſcendeba/
tur: In quibus dauid ad tabernaculuꝫ domi
ni aſcendens quindecim pſalmos graduales
decantabat. Si autem ordine numerali ab u/
no incipias & ſuperaddas duo & deinde tres
deinde quattuor & ſic uſqꝫ ad quindeciꝫ per
uenies ad numerum centum & uigibti. In
quo numero ſpirituſſanctus effuſus eſt: ut
ſic ipſius loci gradus myſtice prophetarent
per excreſcentiam numerum illorum homi/
num in quibus ſpirituſſanctus in eodem lo/
co fuerat corporaliter diffundendus. ¶Ter
tio propter meritum. Fuerunt enim apoſto
li receptacula munda ſicut de eis cantatur
ad ſpūſſancti ſuſceptionem: & hoc propter
ſeptem que in ipſis reperta ſunt que in textu
notantur. ¶Fuerunt enim primo animo qe
ti: qđ notatur cum dicitur. Dum comple.
dies pētecoſtes ideſt dies requietionis iſaie
ſeptuageſimoſexto. Super quem requieſcet
ſpirit⁹ me⁹ niſi ſuper humilem & quietum.
¶Secundo dilectione uniti: qđ notatur ibi.
Erant omnes pariter. Ideo cantatur de eis.
Inuenit eos concordes charitate. ¶ Tertio
loco ſecreti qđ notatur ibi ni eodem loco.i.
in cenaculo: Oſee. Ducam eam ad ſolitudi/
nem & loquar ad cor eius. ¶Quarto oratio
ne aſſidui: unde cantaur: orantibus apo/
ſtolis deum et cetera. Sapiētie octauo. Inuo
caui & uenit in me ſpiritus ſapientie. ¶Qui
to humilitate prediti: quod notatur ibi diſci
puli: pſalmiſta Qui emittit fontes in conua/
li. ideſt dat gratiam humilibus ut dicit glo
ſa. ¶ Sexto pace coniuncti qđ notatur in
hoc ꝙ erant in hieruſalem que interpretatur
uiſio pacis: unde & dominus quando poſt re
ſurrectiōem diſcipulis apparuit: primo pa
cem anunciauit: & poſtea ſpiritumſanctum
dedit. ¶ Septimo contemplatione erecti:
qđ notatur quia erant ſedentes: unde maria
que uitam contemplatiuaꝫ deſignat ſedebat
ad pedes domini & audiebat uerbum illius.
¶ Circa quartum autem notandum ꝙ ope/
ratio fructuoſa effectus ſubſequentis nota/
tur in ſex effectibus: quos ſpirituſſanctus
adueniens operatus eſt: qui continentur in
illa auctoritate ioannis decimoſexto paracli
tus autem ſpirituſſanctus ꝛc. ¶ Primo ad
conſolandum meſtos qđ notatur ibi para/
clitus ideſt conſolator iſaie ſexageſimoprio
ſpiritus domini ſuper me: & infra: ut pone/
rem conſolationem lugentibus ſyon. ¶Se/
cundo ad uiuificandum mortuos: qđ nota/
tur ibi ſpiritus: quia ſpiritus eſt qui uiuifi/
cat ezechielis trigeſimoſeptimo. Ecce ego
mittam in uos ſpiritum & uiuetis. ¶Tertio
ad ſanctificandum immundos: qđ notatur
ibi ſanctus: pſalmiſta fluminis impetus.i.
inundans gratia ſpiritus letificans ciuitatem
dei. & infra. Sanctificauit tabernaculum ſuū
altiſſimus: per ipſum uidelicet flumem.
¶Quarto ad pacificandum odioſos: qđ no/
tatur ibi pater. Naꝫ pater naturaliter diligit
filios. ioannis decimoſexto ipſe enim pater
amat uos ꝛc. ¶ Quinto ad ſaluanduꝫ iuſtos
qđ notatur ibi. In nomine meo: qđ eſt ieſus
qui ſalus interpretatur gloſa in nomie ieſu
pater miſit ſpiritum ut oſtendat ꝙ ad ſaluan
das gentes uenit. ¶ Sexto ad docendū igna
ros: qđ notatur: quia ille uos docebit oia
ioannis decimoquarto. Cum autem uenerit
ille ſpiritus ueritatis docebit uos omnem
ueritatem.

¶De ſcō iſidoro martyre. II.

Iſidorus martyr alexandrie or/
tus tempore decii imperatoris
apud chium inſulam paſſus eſt.
Hic cum eſſet chriſtian⁹ occult⁹
Numerianum pretorem a decio
ad ipſam inſulam miſſum comitatus eſt: &
apud quandam peccatricem aphram nomi/
ne: que tres puellas publice omnibus ſe pro
ſtituētes detinebat: hoſpitatus eſt. Quas ſan
ctus nocte illa cum amelio eius comite chri
ſtiano in fide chriſti erudire cepit. Cum au/
tem puelle eius pedibus prouolute miſeri/
cordiam & animarum ſuarum ſalutem expe
terent. Interea lucerna extinguitur: & dum
una ex puellis ad ipſam accendendam egre/
ditur: orante ſancto martyre: celeſti luce do
mus ſubito illuſtratur. Quod puella lumi/
ne mutuato rediens & uidens obſtupuit: &
lux illa celica tota nocte perſeuerauit: Cum
autem aphra mane facto hec omia matri ſue
rettuliſſet: illa conuerſa ad ſe ſanctū accerſi/
uit & ab eo ueritatem fidei didicit: ueruꝫ po
ſtq̄ puelle cum aphra octo diebus ieiuniis
& orationibus admonente ſancto martyre
iſidoro inſtitiſſent: apparuit diabolus in ſpe
cie ethiopis teterrimi: qui de ſancto uiro iſi
doro querelam faciebat: eo ꝙ ſibi res ſuas
ſubtrahebat: & ne ſanctus ipſum in abyſſum
demergeret exorabat. Cui martyr domini
id ſe facturum promiſit dummodo demon

draconem occidat:qui in ipſa inſula apud quendam fontem habitans plurimos pere merat. Sicq; diabolus draconem interfe/cit: & iſidorus fontem purgauit. Aphra uero cum puellis & matre conuerſe ſunt: & a preſbytero phylloronio baptizate.

¶Hec audiens numerianus iſidorum te/nuit: & primo in quattuor lignis extenſũ bouinis neruis crudis grauiter cedi iuſſit deinde in carcereꝫ miſit. Et cum chriſtuꝫ conſtanter confiteretur: inde eductus: pe/dibus equo alligatur: & per aſpera & cre pidines montanas diſtrahitur: moxq; uir/tute diuina in ipo loco per quem tractus eſt: aculei & ſpine in arbores gummi ma/ſtiches defluentes conuerſe ſunt: & in te/ſtimonium eius martyrii manant uſq; in preſens nec ualent in loco altero tráſplã tari: quin continuo deſiccantur: aut gum mi nunquam emittunt. Deinde in camino ignis immiſſus: cum inde illeſus exiſſet: iuſſu numeriani decollatus eſt. Corpus quoq; eius in puteo a paganis proiectum ab amelio eius comite: & murope ſancta matrona inde leuatum iuxta eundem pu/teum ſepultũ eſt. Sed & ſupra corpus & puteum proceſſu temporis baſilica a fide libus conſtructa: puteum intra ſui ambi/tum tenet: de cuius aqua omnes egri po/tantes ſanantur: ut dicit ado. Tempore ue ro dominici michaelis ducis uenetiarum corpus huius martyris inde a uenetis ad eorum urbem tranſlatum quieſcit in du/cali baſilica ſancti marci. Paſſus eſt auté idibus maii.

¶De ſanctis torquato & ſociis epiſcopis. III

TOrquatus: cteſiphon: ſecũdᵉ indaletius: cecilius: heſychiᵉ: & euſtathius rome a ſanctis a/poſtolis epiſcopi ordinati ad predicandum uerbum dei ad hiſpanias miſſi ſunt. Cumq; ad ciuitatem acitanam ueniſſent: & quieſcentes modicũ diſcipulos ad urbem pro cibis emendis deſtinaſſent: mox a paganorum multitu/dine inſecuti ſunt: qui tunc diis ſuis feſta celebrabant. Et cum eos uſq; ad fluuium perſecuti fuiſſent: cum gentilium multi/tudo tranſire uellet: ruente ponte multi ex ipſis in flumine necati ſunt. Viſoq; mi/raculo lupanaria ſenatrix cum eis qui re/manſerant crediderunt. Poſt hec ſancti epiſcopi diuerſis urbibᵉ euangelizantes multos populos ad dominum conuerte/runt. Et tandé torquatus acii: cteſiphon uergii: ſecundus abule: indaletius urci: cecilius eliberi: heſychius cartefe: euſta/thius eliurgi quieuerunt. Sed in ciuitate acitana ad ſepulchrum ſancti torquati ar bor oliue in eius feſto preter naturam di/uinitus florens maturis oleis onuſtatur: quarum liquore egritudines ſanantur. Horum omniũ feſtum agitur idibᵉ maii.

¶De ſanctis petro paulo andrea & dio/nyſia martyribus. IIII

PEtrus: paulᵉ: andreas & dionyſia téporibᵉ decii ceſaris paſſi ſunt. Quorum petrus adole/ſcens ab optimo proconſule apud lemoſacum ciuitaté cõ/prehenſus: cum ſe chriſtianum profitere/tur: in rota extenſus & uinculis ferreis to to corpore aſtrictᵉ: dum conſtanter per/maneret: gladio animaduerſus eſt. Dein/de proconſul ad ciuitatem troadum acce/dens oblatos ſibi nicomachum andream & paulum chriſtianos dudum torqueri fe cit. Nicomachus autem diutiſſime crucia tus cum iam prope eſſet: ut ſpiritum emit teret: clamauit ſe chriſtianum nunquam fuiſſe: & idolis ſacrificaturum paratum eſſe. Qui mox depoſitus ubi ſacrificauit: a demonio arreptus & in terram eliſus: li guam ſuam comedens infeliciter expira/uit. Cum autem dionyſia puella annoruꝫ quindecim uirgo chriſtiana hec uidens: in felicitatem illius argueret: & chriſtum dominum uerum deum acclamaret a iu/dice tenta traditur duobus laſciuis iuue/nibus illudenda. Qui dum eam corrum/pere uellent: & illa contra eos uiriliter di micaret: apparuit eis angelus domini cũ immenſo lumine qui domum tanta luce perfudit: ꝙ iuuenes terrore perculſi ad pedes uirginis prociderunt: & ueniam po ſtularunt. Mane autem proconſul paulũ & andream flagellis ceſos populo tradi/dit occidendos. Quos illi pedibus alliga/tos extra ciuitatem trahentes lapidibus interfecerunt. Ad quos accurrens diony/ſia ut ſecum occumberet iuſſu proconſu lis decollata eſt. Quorum omnium cor/pora a chriſtianis ad urbem lemoſacum delata una cum corpore beati petri mar/tyris ſepulta ſunt. Horum omnium agi/tur paſſio idibus maii.

¶De ſancto peregino preſbytero & mar tyre. V

PEregrinus preſbyter ciuis romanus a ſancto ſixto papa cũ marſone preſbytero concordio diacono:& iouiāo ſubdiacono atq; ianuario lectore ad predicandum uerbum dei ad gallias miſſus eſt. Qui primo apud maſſiliam. De inde apud lugdunũ: deinde apud antiſiodorum predicarunt: ubi multitudinē populi conuerterunt: & eccleſiam fabricarunt. Poſt que beatus peregrinus iteranum acceſſit: ubi dum chriſtum anunciaret a iudice tentus & in uico baugiaco in carcere detentus eſt. Deinde imperatori hadriano ad iteranenſē ciuitatem uenienti preſentatus eſt: A quo diuerſis ſuppliciis attrectatus: nouiſſime decollatus eſt anno domini tricēteſimo &trigeſimo. Corpus uero eius feris expoſitum cum diebus pluribus permanſiſſet intactum iuſſu angelico a ruſtico chriſtiano colligitur: & plauſtro imponitur: eodemq; angelo duce a media nocte uſq; ad auroram ad ſanctum dionyſium pariſienſē deducitur. Cumq; mane ruſticus ſe antiſiodorum adhuc appropinquare non crederet: & poſtmodum ſe antiſiodorum tranſiuiſſe & pariſius adueniſſe conſpiceret: miratus expectabat dei uoluntatem. Tũc ſignis eccleſie ſancti dionyſii per ſeipſos pulſantibus: & monachis hoc ſtupentibus: neq; cauſam cognoſcentibus: randeʒ uoce de celo corporaliter ad eos facta p̱moniti: omnes monachi ſancto corpori obuiarunt: & ipſum ad locum ſuum deferentes in capſa argentea honorifice ſepelierunt: ubi & quieſcit miraculis pollens. Paſſus eſt autem decimoſeptimo calendas iunii.

¶ De ſancto ubaldo epiſcopo & confeſſore. VI.

VBaldus epiſcopus nobili proſapia eugubine ciuitatis oriũdus a pueritia deo deuotuſ patre defuncto cui fuerat unicus apud eccleſiam ſancti ſecundi iuxta ipſum oppidum ſitam litteras puerulus didicit: & clericus ipſius eccleſie factus eam in tantũ dilexit: ut ipſam poſt tempus de paupere diuitem: de ſeculari faceret regularem. Qui poſtmodum a patruo nomine ubaldo cuius gratia & ipſe ubaldus uocatus fuerat maiori eccleſie traditus: ſumma ſanctitatis perfectione pollere cepit. Qui etiam ab amicis dudũ pulſatus ut uxorem ſumeret: omnino recuſauit: chriſto potius militare decernēs. Carneʒ quoq; diris & aſſiduis ieiuniis macerabat. Deinde quaſi inuitus ſacerdotii gradum compulſus aſcendere: omnia ſibi a patre relicta egenis & eccleſiis diſpēſauit. Eccleſiam quoq; ſuam matricem edificiis & prediis ampliauit. ¶ Sed cum quaſi tota ciuitas incendio conflagraſſet eccleſiam ſuam ſancti ſecundi cum clauſtro & domo igne conſumptā de proprio reparauit. Dehinc in cenobio canonice portuẽ apud rauēnam tribus menſibus manſitans regulam & ordinem deo uiuendi non ſolum imbuit: ſed in ſcriptis reportauit. & reuerſus ad eccleſiam ſuam eandem regularium canonicorum monaſterium iuxta ordinem portuẽ inſtituit: eamq; prediis dotauit. Et in ipſo ſuo regreſſu: licet itinere fatigatus nunq̃ ieiunium ſoluit. Cum autem in quodam nemore cum ſocio dormitaſſet: exinde ſurgens codicem regule obliuione dimiſit: & ſolicitus pro libri amiſſione uel ſaltem deuaſtatione propter imbrem maximum qui ceciderat rediit: librũq; repperit ubi dimiſerat iuxta uiaʒ nec raptum ab homine nec a pluuia madefactum. Et quia regula ipſa artior uidebatur: cum tribus tantuʒ ex ſuis clericis: aliis abeũtibus in dicta eccleſia regulariter uiuere cepit. ¶ Mortuo uero epiſcopo peruſino: ubaldus eligitur: ſed fugiens ad eremum tam diu latuit quam diu alius ſurrogatur. Alias etiam electus in epiſcopum alterius ciuitatis pedes romam adiit: & ab honorio papa inſtantia multa reſignationē obtinuit. Demum diſponente domino electus in epiſcopum eugubinum ab eodem papa q̄uis dudum renitens iuſſus preſulatum acceptauit: & uſq; ad tempora alexandri.iii.ſuperuixit: omni uite ſanctitate tantaq; patientia preditus: ut etiaʒ ab ipſis ſuis familiaribus iniurias perpeſſus patientiſſime toleraret. Nam & a ſuo ianitore aliquando excluſus etiaʒ ſemel hoſtio in fronte percuſſus nullam uindictaʒ excogitauit. Et dum quoſdam ad inſtantiam ciuium iniuſte excõmunicare nollet prohibiti ſunt omnes ſibi clerici miniſtrare: adeo ut etiam ad miſſam celebrandaʒ unicum aliquando ſeruitorem habere nõ poſſet: & patienter tulit. Preterea cum murum urbis iuxta uineam epiſcopi repararent: & cloacam in uineam facerent infundentem: quod ubaldus prohibere uolens cum iniuria in cemento liquido ia

ctatus & ſordidatus benigne ſupporta/
uit. Quoſdam quoq; eius affines iniuri/
am ulciſci uolentes omnino prohibuit.
¶Dum aliquando ſeditio dura eſſet in ci
uitate illuc ut pugnam ſedaret feſtinauit:
quam dum nullo modo ſedare ſe poſſe
perpendit: ex induſtria inter enſes & lapi/
des ſe in terram deiecit: nec inde ſurrexit:
donec ciues epiſcopum ex uulnere mor/
tuum exiſtimantes a ſeditione ceſſarunt.
¶Alia uice cum ciuitas eugubina ab un/
decim ciuitatum & caſtrorum ciuibus in/
uicem contra eam colligatis obſeſſa eſſet:
eamq; expugnare uellent. Vir ſanctus ſu/
pra murum aſcendens ſignum crucis edi/
dit: & hoſtes nemine perſequente fugauit
adeo ut relictis omnibus ſolam uitam ſal
uare contenti ad propria feſtinando redi/
rent: ciues quoq; eugubii de ſpoliis ditati
ſunt. ¶ Federicum etiam imperatorem
qui obſidibus ab eadem urbe ſuſceptis
grauem pecunie ſummam expetebat: exi/
ens ad eum oratione premiſſa adeo chri/
ſti uirtute placauit: ut obſides libere red
deret: & epiſcopum plurimum honora/
ret. Multis etiam egris contulit ſanitatem
Nam unum ex ſuis canonicis a graui lan
gore liberauit. Eccleſiam ſancti benedi/
cti conſecrans ſolo ueſtimentorum con/
tactu paralyticum curauit. Cecis duo/
bus uiſum reſtituit: quorum unus per ui
ſionem monitus fuerat ad eum accedere
pro lumine obtinendo. ¶Alium quoque
qui ad eum pro luce recuperanda uene/
rat: quia cognouit hoc eius anime ſaluti
non pertinere ad tantam patientiam ſuis
exhortationibus induxit: ut promiſſa ſibi
eterna luce pro temporali perdita nulla/
tenus uiſum recuperare uoluiſſet. Et mul
tis aliis ſignis admodum effulſit. Deniq;
propter nimias afflictiones grauiter lan/
guebat intantum ꝙ ex carne ipſius potiſ/
ſime ex ulcere peſſimo quod in latere pa/
tiebatur: ſanies intolerabilis effluebat:
nec propter hoc unquam deſtitit a ponti/
ficalibus exercendis. ¶ Die ſancto pa/
ſche iam duriſſima preſſus egritudine: ut
uix in lecto ſe poſſet erigere: ad preces
populi per orationem obtinuit: ut per ſe
ipſum ſine adiutore conſurgens miſſam
in pontificalibus celebraret: & populo
ſuo ultimum ſermonem uice teſtamenti
faceret. Et ad ultimum poſtquam filios
benedixit ad lectulum rediit. Inde ingra/
ueſcente langore ſumptis eccleſiaſticis ſa
cramentis orans & pſallens domino ſpiri
tum reddidit feria ſecunda penteсoſtes:
que ipſo anno occurrit decimoſeptimo
calendas iunii. ¶ Cum autem tam pro/
pter frequentiam egrotorum ad phere/
trum uenientium & reportantium ſanita/
tem q̄ propter multorum deuotionem ſe
pultura ipſius uſq; ad quintam feriam
protracta fuiſſet: corpus eius nulla cor/
ruptione maculatum ſed ſuauiſſimo fra/
grans odore: cum luctu multorum &
gaudio ſpiritali ab epiſcopis peruſino ca
ſtellañ & callieñ ſepultum eſt honore cō
debito in canonica uidelicet ſua iuxta mu
ros ciuitatis: ubi uſque in preſens quie/
ſcit incorruptum omnino infinitis & cre/
bris miraculis clarens.

¶De ſancta maxima uirgine. VII

MAxima uirgo in pago forliui/
enſi uico callidiano uirginita/
tis lilio floreſcens multiſq; &
inſignibus clara uirtutibus in
pace quieuit decimoſeptimo
calen. iunii: ut dicit ado in martylogio
ſuo.

¶De ſancto torpete martyre. VIII

TOrpes martyr in ciuitate piſa
na tempore neronis imperato
ris paſſus eſt. Nam cum ipſe
nero ciuitatem piſanam reſtau
raſſet: templum diane ibi con/
ſtruxit: ubi & celum eneum fabricauit
nonaginta columnis ſuſtentatum cum i/
maginibus ſolis & lune & ſtellarum: que
artificioſe oriebantur & occidebant: &
cū foraminibus fiſtularum: per que aque
guttule diſtillantes pluuiam ſimulabant
Fecit etiam quadrigam ſubterraneam:
que commota tonitrua mentiebatur.
¶Eodem autem tempore ſanctus torpes
qui magnus erat in palatio ceſaris ſpiritu
dei tactus a ſancto antonio preſbytero
qui in latere montis contiguo ciuitati la/
tebat occulte baptizatus eſt: & reuertens
domum ab angelo ſibi apparente in fide
confirmatus eſt. Hoc audiens nero ceſar:
torpetem captum ſatellico propiquo ſuo
puniendum dimiſit: ipſe uero romam re/
diit. Satellicus uero torpetem primo in
carcere triduo ferro uinctum afflixit. De
inde ad columnam ligatum cedi fecit: ſed
orante ſancto columna corruit: & ſatelli
cum cū quinquaginta paganis oppreſſit.
Quem filius ſatellici ſiluin⁹ nomine per
noctem in rota ligauit. Mane uero beſtiis
expoſuit. Leopardus enim ad pedes ſācti

procidens manſuetus redditur: leo uero ubi in eum impetum fecit ſubito moritur Quod cernens euellius conſiliarius imperatoris ad chriſtum conuerſus eſt: & a ſiluino decollatus quinto calendas maii.

¶ Deinde oratione torpetis templum cū omnibus ſiderū figuris & ei⁹ edificiis ab angelo ſubuerſum eſt:& idolum diane in puluerem redactum. Propter quod iuſſu ſiluini iuxta mare ubi flumen arni in equor decidit: ſanctus martyr educitur: & ibidem capite truncatur tertio calendas maii. Cuius corpus in nauicula cariosa cum cane & gallo in mare exponitur: ut uel a beſtiis roderetur: uel in mare mergeretur. Angelo tamen duce nauicula ad hiſpaniam deuenit. Et a ſenatrice chriſtiana celerina nomie que regni di midium obtinebat in ſomnis diuinitus admonita corpus ſancti reperitur in portu qui dicitur ſinos: & iuxta littus honoriſice ſepelitur decimoſexto calendas iunii: ubi poſtmodum eccleſia deſuper ſuo nomini fabricatur. Et feſtum eius die ipſius depoſitionis ibidem celebratur.

¶ De tranſlatione ſancti ſyri epi. IX.

TRanſlatio corpis ſancti ſyri epiſcopi papienſis ab icolis eiuſdem ciuitatis decimoſexto calendas iunii celebratur. Cuius corpori dominus tantam gratiam contulit: ut etiam ipſius contactu mortuum ſuſcitaret. Cecis: uiſuȝ ſurdis auditum:claudis greſſum preberet: multoſq; languentes a diuerſis infirmitatibus ſanos efficeret & obſeſſos a demoniis liberaret.

¶ De ſcō ſophonia propheta. X.

SOphonias propheta fili⁹ chuſi:filii godolie: filii amaſie:filii ezechie: ut ex textu ipſius prophetie liquet in diebus ioſie filii amon regis iuda ꝓphetauit: in duabus uidelicet tribub⁹ iſrael. Iam enim decem tribus in aſſyrios tranſlate fuerant. Dirigitur autem eius ꝓphetia contra nationes in lectione comprehēſas. Prenuncians eis futurum iudicium Populo uero ſuo iſrael ſalutem & ciuitati hieruſalem reſtaurationeȝ tunc temporis tribuendam prout textu lectionis denunciauit. Cum enim hieremias & alii multi prophete excidium hieruſalem & populi captiuitateȝ futuraȝ predixiſſent. Hic ſolus in conſolatione populi ſui: ne ex hoc nationes contra dei populum animoſius inſultarent:non ſolum gētibus iudicium cōminatur: ſed etiam plebi ſue reuocationem & hieruſalem reedificationē predicat. Hieremie enim contēporaneus fuit. Et quaſi ſecū eodem tempore ꝓphetauit. Hieruſalem tamen nec deſtructionem nec populi ſui in babylonem tranſlationem aſpexit. Nam ante illa tempora i diebus: uidelicet ioachim filii ioſie regis iude cum patribus ſuis i pace dormiuit. Et ſepultus eſt in hieruſalem decimoquinto calendas iunii. Hec hieronymus & ioſephus:& ex hiſtoria ſcholaſtica: Hic ſanctus propheta ex numero eſt illorum.i2. qui minores dicūtur: & eccleſiaſtici quadrageſimonono in ſanctorum patrum catalogo conſcribuntur.

¶ De ſancto dioſcoro martyre. XI.

DIoſcorus lector & mr̄ apud egyptū paſſus ē. In quē preſes detentū multa & uaria tormēta exercuit:ita ut unguib⁹ carnes eius effoderet & lampadibus eius latera inflāmaret. Sȝ celeſtis luminis fulgore ꝑterriti ceciderūt miniſtri Nouiſſime laminis ardentib⁹ aduſt⁹ martyriuȝ conſumauit.xv.cal.iunii. Hec hieronymus in martylogio ſuo.

¶ De ſancto uenātio martyre. XII.

VEnātius martyr in ciuitate camerina paſſus eſt tempore decii ceſaris. Qui a preſide tentus: cum chriſtum dominum confiteretur: primo quidem fuſtibus ceſus: deinde in carcere miſſus: ſed ab angelo confortatus eſt. Inde eductus leonibus exponitur: ſed ipſi eius pedibus procumbentes manſuetiſſimi redduntur. Deinde pedibus appenſus uerſo deorſum capite facule ardentes eius uertici ſupponuntur. Et cum hoc etiam gen⁹ ſupplicii toleraſſet manibus & pedib⁹ extenditur: & ignis ſub eius uentre ſolummodo accenditur: & ſic mediis partibus diutius incenſus affligitur. Nouiſſime cū omnia ſuperaſſet: gladio caput eius preciditur. Corpuſq; ipſius in eadem ciuitate a fidelibus tumulatur decimoquinto calendas iuniii

¶ De ſancto felice epō & martyre. XIII.

FElix epiſcopus apud ſpaletē urbem ſub maximiano imperatore paſſus eſt. Qui cū chriſtum dominuȝ predicaret a iudice comprehenſus poſt plurima ſupplicia gladio cedente martyrii palmam adeptus eſt decimoquinto calendas iunii. Hec ado in martylogio.

¶ De ſancto pudente diſcipulo & confeſſore. XIIII

PVdens cõfeſſor ciuis romanorum nobilis filius punici illuſtris & priſcille fuit:& marit⁹ ſabinelle:ex qua duas filias ꝓcreauit.ſ.potentianã & praxedem:Quas utpote chriſtianiſſimus nõ ſolum per manus paſtoris preſbyteri baptizari fecit:ſed etiam in lege diuina plenius erudiuit.& ad obſeruantiam uirginitatis induxit. Hic enim a beato paulo apoſtolo doctus fuit: qui domum ſuam in eccleſiam edificauit:quam & per man⁹ pii pape conſecrari fecit.Nutritor nãq; pauperꝶ & ſuſceptor peregrinorum ſumma ambitione fuit.Et poſt multa ſanctitatis opera laudabilia in pace quieuit.i4. calẽ.iunii: ut dicit ado.

¶De ſancta potentiana uirgine. XV

POtentiana uirgo filia fuit beati pudentis & ſoror praxedis nobiliſſima romanorum.Hec poſt mortẽ parentis utriuſq; omnem facultatem ſuam cum ſorore diuidẽs:ceperunt ambe ditiſſimũ patrimonium uendere:& pecunias pauperibus errogare.In eccleſia uero quam pater illarum conſtruxerat in loco urbis:q dicitur in uico patricii:quam prefat⁹ pater earum pudens ĩ titulo beati paſtoris dedicauerat:cum conſilio pii pape baptiſterium conſtruxerunt:cupientes ut familia utriuſq; earũ die ſancto paſche baptizaretur.Quos a numero.96.manumiſſos beatus pius eṗs aquis ſalutaribus abluit Ibiq; per ſcõs preſbyteros & clericos die noctuq; diuina celebrari myſteria:&multos baptizari faciebãt. Poſt multoꝶ itaq; martyꝶ exhibitas uenerabiliter ſepulturas : poſt omnes facultates ſuas paupuꝫ uiſceribus incluſas & xp̃o fideliter commendatas:potentiana ĩ ſcõ uirginitatis ꝓpoſito de terris ad xp̃m migrauit.i4.cal. iunii:Sepulta iuxta patrem ſuum uia ſalaria in cemiterio priſcille temporib⁹ antonini imperatoris.

¶De ſcõ ioanne martyre. XVI

IOannes martyr tẽporib⁹ maximiani ĩpatoris apud alexãdriã paſſus ẽ. Hic primũ uocatus neanias gentilitate dedicatus a matre theodoſia gentile primaria elie ciuitatis maximiano ceſari antiochie degenti ꝑſentatus: & ab eodem dux alexãdrie effect⁹ẽ:ut xp̃ianos ibideꝫ ꝑſequereẽ.Cũ aũt nocte quadã cũ militibus ſuis uerſus alexandriã iter ageret:luce celeſti circũfuſus: xp̃oq; ſibi uiſibiliter apparẽte ad inſtar bti pauli apoſtoli ad terram ꝓſternitur:ĩ fide xp̃iana admonetẽ :& ad dñm repente conuertitur:: ueniens igitur alexandriã crucẽ ſibi ſecreti us fabricari fecit in qua diuinitus nomen dñi emanuel ſculptum repperit. Et cum exercitus agarenoꝶ alexandrie fines inuaſiſſent: & alexandrinoꝶ filias rapuiſſent: ipſe collecta gente ſua crucem illam deſerens agarenos pene innumerabiles in fugam uertit: & eorum multitudinem cecidit & ſtrauit:nullo de ſuis uel ad modicum uulnerato. Reuerſus autem a matre que ipſum alexandriã ſecuta fuerat:inuitatur:ut diis pro triumpho habito immolaret.Qui templum ingreſſus idola argẽtea confregit : & pauperibus errogauit. De quo a theodoſia matre maximiano delatus eſt:Qui ab antiochia per litteras ultioni preſidi mandauit:ut neaniam tentũ immolare compelleret:aut diuerſis ſupliciis puniret.Vltio igitur ioannem cõprehenſum:& idolis ſacrificare abnuentem in equuleo ſuſpendi fecit & a quattuordecim uiris uiciſſim diutius lacerari : ſicq; quaſi mortuum in carcerem trudi. Nocte uero a chriſto cum angelis & luce nimia ſibi apparente confortatur : plagis omnibus ſanus redditur : nomenq; ſuuꝫ primum quod erat neanias ioannis nomine cõmutatur:inde eductus & ſacrificare ſuaſus cum templum introiſſet trigitaſex ſtatuas idoloꝶ uertit.Qua propter multi de militibus in domino crediderunt: q a ſancto leontio epiſcopo baptizati:ab ultione preſide in chriſti confeſſione decollati ſunt.Ioãnes uero ferro onuſt⁹ iteꝶ in cuſtodia detinetur:ubi exiſtens duodeci mulieres ad ſe uenientes cum matre theodoſia conuertit ad chriſtuꝫ.Quas ut chriſtianas ꝑſes cõperuit : ipſas oẽs equuleo ſuſpenſas & unguib⁹ laceratas ac lateribus aduſtas carceri tradidit una cũ theodoſia matre ioãnis : que ſcãs illas martyres ĩ carcere refouebat. Ipſaſq; oẽs leõti⁹ baptizauit.Sequẽti uero die inde oẽs cuꝫ theodoſia educte:primo lapidib⁹ora eaꝶ contuſa ſunt:deinde extenſe & uirgis ceſe : & poſt hec manicis ferreis candentibus aduſte ſunt.Nouiſſime decollate ſũt.

¶Poſt hec autem ſanctus ioannes eductus inſtrumentis ferreis facie conciſus ceruice plumbatis percuſſus. Iterum carceri mancipaẽ : ubi multa miracula fecit:& demonia eiecit multoſq; ad xp̃m ꝯuertit.

Interea defuncto ultione: a flauiano ſuc/
ceſſore eius gladio necari iubetur. Sed
dum illum ſpiculator pcutere uellet mo/
ritur ſubito: & ioannes ad preſidem redu
citur. A quo iterum appenſus neruis ce
ditur: carbonibus incenditur plagiſq; ſa
le perfunditur. Dehinc ante ipſum depo
ſitum idolum ſiſtitur: thuſq; in manu ei⁹
imponitur: & ignis ſubtermittitur ut uel
thurificaret uel manum exureret: qui cu3
per duas horas manum in igne immo/
biliter tenuiſſet. tertio intra carcerem ap
penditur lapidibus in pedibus alligatis.
Sed ab angelo ſolutus & omnia eius uul/
nera ſolidata ſunt. Deinde in caminum
ignis iniectus flamma diſperſa miniſtris
aduſtis: ipſe illeſus permanſit. Nouiſſi
me iubente flauiano gladio in gutture p/
cuſſus & lancea in pectore tranſfixus mar
tyrium conſumauit decimoquarto calen/
das iunii. Sepultuſq; eſt alexandrie circa
annum domini ducenteſimum & octuage
ſimumquartum. Corpus uero eius inde
conſtantinopolim tranſlatum. Inde a ioā
ne priore monaſterii ſancti danielis de ue
netiis ſurreptum: & uenetias ad ipſum lo
cum delatum eſt anno domini mileſimo
ducenteſimo & decimoquinto quinto no
nas iulii ubi & quieſcit miraculis crebris
pollens.

¶ De ſanctis calocero & parthemio mar/
tyribus. XVII.

Calocerus & parthemius rome
paſſi ſunt ſub decio ceſare: qui
cum eſſent eunuchi triphonie
uxoris decii prior quidem pre
poſit⁹ cubiculi: alter uero pri
micereus deprehenſi ab imperatore q̃ eſ
ſent chriſtiani: nolenteſq; ſacrificare ido
lis ab eodem gladio occiſi ſunt. Quoru3
corpora uia apia a fidelibus ſepulta ſunt
decimoquarto calendas iunii.

¶ De ſancto celeſtino papa primo & con
feſſore. XVIII.

Celeſtinus papa huius nominis
primus natiōe romanus ex pa
tre priſco. Bonifacio papa pri
mo in epiſcopatu romano ſuc
ceſſit. Seditq; annos octo mē/
ſes nouem. Hic conſtituit ut pſalmus: Iu
dica me deus &c. diceretur ante introitum
miſſe: & pſalmi dauid ante ſacrificium
cum introitu pſallerentur cantādo ex om
nibus antiphonatim: quod antea non fie
bat: ſed epiſtola pauli & euangelium di/
cebātur. Et ex hoc inſtituto excepti ſunt
introitus de pſalmis & gradualia: ſimi/
liter & offertoria ante ſacrificium. Hic mi
ſit ſanctum brithyū filium & ſucceſſore3
ſancti martini turonēſis in britāniā & con
uertit omnes ad fidem. ¶ Huius etiam tē/
pore tertia ſynodus uniuerſalis epheſina
ducentorum patrum collecta eſt epheſi:
iuſſu pape huius celeſtini & theodoſii iu/
nioris. In qua damnatus eſt neſtorius du
as perſonas in chriſto aſſerens & condem
natus anathemate: & confirmatum eſt in
chriſto unam eſſe perſonam in duabus na
turis. Et ut beata maria theothece ideſt
mater domini appelletur. Qui etiam ſe/
pultus eſt in cemiterio priſcille uia apia.
Et ceſſauit epiſcopatus dies uigintino/
uē. ¶ Hic predicte epheſine ſynodi de/
cretum dictauit: & in unum uolumē clau
ſit: atq; ad omnes eccleſias direxit.

¶ De ſancto celeſtino papa quinto. XIX.

Celeſtinus papa huius nominis
quintus alio nomine dictus
Petrus de murono nicolao pa
pe quarto qui fuit de ordine
minorum in epiſcopatu roma
no ſucceſſit anno domini mileſimo ducen
teſimo & nonageſimoq̃rto ſeditq; in apo/
ſtolica ſede menſibus ſex & diebus quat/
tuor uidelicet a ſeptimo calendis iulii uſ/
q; ad quarto calendas ianuarii. Cum eni
ſedes apoſtolica per obitum dicti nicolai
quarti annos duos & menſes tres uacaſſet
ad ſuaſionem domini latini cardinalis o/
ſtienſis ordinis predicatorum iſte in ſum
mum pontificem electus eſt. Qui uoca/
tus petrus de murone ante papatum ere/
miticam uitam ducebat & multos bonos
diſcipulos fecit: Fuit autem uir magne ab
ſtinentie & orationis: ac regi carolo deuo
tus. Qui ubi electus eſt pontificatum re
nuebat: ſed ad magnam inſtantiam caro
li & totius regionis recepit papatum. Fu
it autem electus peruſii: & poſtq̃ creatus
eſt de conſilio regis caroli noluit uenire
ad locum cōmunē ubi electus fuerat ꝑut
ei ſcripſerāt cardinales: ſed mandauit eis
ut ad ſe uenirent: ipſe autem uenit aqui/
lam: quo & cardinales ad eum uenerunt
ibiq; coronatus eſt. Sed anteq̃ de peruſio
cardinales recederent dominus latinus in
firmatus peruſii deceſſit. Fueruntq; in co
ronatiōe ipi⁹ pluſq̃ ducenta milia homi/
nū. Ad quē multitudo maxia ꝯueniebat:

tū propter pontificalem dignitatem:tum propter ſanctitatis famam. Statimq; poſt eius creationem ad petitionem regis ſex cardinales fecit:uidelicet dominum lan/dulphum de neapoli:fratrem thomam de ordine ſuo:& archiepiſcopum beneuenta num:dominū guilelmum de pgamo can/cellarium regis caroli: dominum ioannē monachum archiepiſcopum lugdunenſē dominum beraldum archiepiſcopum bi/turicenſem. Hic ī gratiis fuit largiſſim⁹: adeo ꝙ etiam indiſcrete faciebat: utpote quia īexpertus plerūq; decipiebatur :un/de a cardinalibus inductus ſub conſcien/tie pretextu incitabatur ad renunciandū. Qui ad petitionem regis caroli neapolim uenit. Sed dum rex ipſius renunciationi omnimode obuiaret : hoc non obſtante: uir ſanctus bona conſcientia motus: pri/mo facta conſtitutione:in quibus caſibus papa reſignare poteſt:reſignauit papatui in manibus collegii facto feſto dominice natiuitatis:quam renunciationem ei⁹ ſuc/ceſſor bonifacius autenticauit: quam ha/bes de renunciatione libro ſexto.Cui fi/dem facit:quod fecit clemens papa prim⁹ huius nominis:ut in catalogo pontificum habetur.Poſt ceſſionem uero ad electio/nem proceſſum eſt neapoli ſub rege caro lo.Et electus eſt dominus benedictus ca ietanus diaconus cardinalis: poſtea uoca tus bonifacius octauus : quod fuit anno domini milleſimo ducenteſimo & nonage ſimoquarto.Celeſtinus autem ſedit a ſe/ptimo calend.iulii uſq; ad.4. calen .ianu arii. Et cum poſt ceſſionem ad eremū re dire uellet:a bonifacio ſucceſſore detine/tur: & in quodam caſtro dicto funiculus in honeſta cuſtodia non tamen libera con cluditur:ubi miraculis clarus poſtmodū moritur decimoq̄rto calē.iunii.Et i quo/dam ſui ordinis monaſterio quod dicitur ſancti antonii retro altare ſepelitur anno domini milleſimo trecenteſimo ſecundo Et a clemente papa quinto apud auinioñ poſtmodum canonizatur milleſimo tre/centeſimo & tredecimo miraculis eius in orbe propalatis.

¶De ſancto celeſtino confeſſore. XX

Celeſtinus confeſſor & mona/chus floruit tempore theodo/ſii iunioris.Qui de monaſte/rio ſuo ad parentes in modu3 libelli ſcripſit epiſtola3 omni bus deū deſiderātib⁹neceſſariā:ſanctitate conſpicuam ſermone luculentam : Cuius exhortatione uite ipſius perfectio depre/hendi poteſt:quia uir ſanctus non potuit aliter docere q̄ uixerit.Hec uincentius in ſpeculo.

¶De ſancto hiuone preſbytero. XXI

Hiuo preſbyter & nouus con/feſſor apud trecheñ ciuitatem claruit in diebus noſtris cano nizatus per clementem papa3 ſextum. Hic ex britannia pa/tre haheloro matre azora ſecundū carnē nobilitate ſeculi pollentibus genitus i ui/co uille martini iuxta trechoreñ ciuitatē ꝯſtituto & nutritus ab annis infantilibus deuote deo ſeruire cepit : Qui annorum quattuordeci3 pariſius miſſus fuit : ibiq; in ſcientiis primitiuis optime fundatus ad ſtudium aurelianenſem ſe tranſtulit pro ſacre theologie & canonum ſcientiis ac/quirendis:ubi tam ſtudiorum gratia q̄ ſā ctitatis a uino & lautis ferculis ac delitiis cunctis abſtinuit:& corpus macerans o/rationibus uacabat pudicitiam perpetuo ſeruans.Inde ab archidiacono redonenſe pro iudice curie ſue poſtulatus gratis ac ceptans officium ipſum cum multa cha/ritate & ſolicitudine exercebat: & nihilo/minus quotidie ad lectionem theologie intrabat:miſerabilibus perſonis oppreſ/ſis ſubueniens: iuſticiam ſummopere fo/uens:iniquos perſequens:& diſcordes ad pacem reducens:operibuſq; miſerirordie iugiter intendebat. De cuius fama poſtq̄ ad epiſcopum trechoreñ peruenit:ipſum in uniuerſalem ſue curie iudicem aſſum/pſit.In quo officio poſtquam aliquo tem pore uirtuoſe ſe geſſit:ad meliorem uitā ſcilicet contemplatiuam tranſire cupiens officio reſignauit : & eccleſie parecialis de lohenech cuius erat rector ſeruitio ſe prorſus mancipauit. Pannos delicatos quos primo iuxta ſtatum ſuum ueſtierat omnino dimiſit: & ueſtes rudes albas & modici precii induit:indeq; habitum ac ſi religioſum portauit:Cilicio carnem do muit:cunctis ieiuniis ab eccleſia indictis in pane tantum & aqua ieiunauit : ceteris diebus mira corpus abſtinentia macera/uit.orationi & contemplationi maiori tē/poris parte uacabat.Aliquādo integra ſe ptimana ſol⁹ i ſua camera ꝯtēplationi in/tētus perſeuerauit: nullo cibo corporeo ſubſtentatus:qui tamē exiens nullā i facie debilitatē oſtēdit.Miſſā etiā dieb⁹ ſingu/

lis celebrabat. Cui aliquando dum cor/ pus dominicum eleuaret: globus igne/ us ſuper caput eius cunctis uidentibus & ſtupentibus apparuit. ❡ Pauperes in domo propria charitatiue ſuſcipiens: eis largiter miniſtrabat: nec nunquam ſine pauperibus hoſpitibus eſſe uolebat. Nam pauperem unum cum uxore & quat tuor filiis per nouem menſes in domo re/ tinens eis de uictu & ueſtitu prouidit. Do mum etiam quandam diſpoſuerat iuxta ſuam cum lectis & aliis neceſſariis pro ſu ſcipiendis egenis: quibus ipſemet in uili bus miniſteriis obſequens ſepius cum eis in menſa comedebat: multis miraculorũ ſignis effulſit. ❡ Cum aliquando in do/ mo ſua per eius uicariuȝ unicus panis ſo lummodo repertus eſſet: & beatus hiuo multis uenientibus pauperibus ſubueni/ ri uellet: uicario murmuranti medietateȝ panis dedit: aliam inter pauperes diuiſit: medietaſq; prima diuiſa cunctis ad eſum ſatiſfecit. Cum autem in menſa cum uica rio predicto ſederet mulier alias inuiſa tres panes maximos & candidos uiro dei preſentauit: & ab eo inuitata dum recu/ buiſſet ſubito nuſquã comparuit. ❡ Aliaſ etiam de unico ſolo pane quem habebat: infinitos quaſi pauperes ad ſe ueniẽtes re fecit. ❡ Alias quoq; pauperi elemoſynaȝ petenti cum nil aliud dandum haberet ca putium ſuum prebuit: & diſcooperto ca pite tranſiens poſt iter medie leuce idem caputium in capite ſuo ſibi repoſitum di/ uinitus inuenit. ❡ Cum maxima fames re gioneȝ occupaſſet: ipſeq; famulis mandaſ ſet ut frumentuȝ quod habebat in arca re poſitum pauperibus diſtribuerent: illiq; triticum quaſi totum ex arca furto ſubla tum inueniſſent: ſanctus confeſſor in ora tione ſe dedit: & redeuntibus famulis ar/ ca frumento repleta inuenta fuit. ❡ Mu/ lier quedam longa infirmitate detenta dũ ſecum diſcumberet: & comedere non ua lens uinum de calice in quo ipſe bibebat ſumpſiſſet continuo liberatur. ❡ Quen/ dam etiam uirum triennio a ſpiritu mali/ gno uexatum in lectulo ſuo una ſola no/ cte ad quieſcendum ſecum componẽs ma ne a demone ereptum ad propria remiſit. ❡ Cum quidam homines pro ponte edifi cando trabes plurimas congregaſſent ipa q; ligna nimis breuia ad opꝰ inuenta fuiſ/ ſent: oratione ſancti trabes ad loci ſuffici entiam prolongate inuente ſunt. ❡ A do mo cuiuſdam ſigno crucis edito ſine ulla rerum amiſſione ignem penitus effugauit Cum tamen domus tota iam incendio cõ/ flagraret. ❡ Matrem & filium dudum in ter ſe diſcordes miſſam pro eis celebrans ad pacem reduxit. ❡ Pro eccleſia dei & pauperibꝰ contra magnates quoſq; ſe op/ ponebat: & in curiis iudicum pro eiſdem aduocans intrepidus aſſiſtebat: urbes e/ tiam & uicos circuiens uerbum domini ſolicitus predicabat: & multos ad peni/ tentiam conuertebat. Qui dum ſemel ad predicandum accederet: & pontem quen dam tranſire deberet: inuenit eum ab in/ undante flumine occupatum: ſed ſigno crucis edito aque mox diuidunt: & poſt quam ſanctus tranſiit ſubito ad ſtatum priſtinum reuertuntur. ❡ Cum paupe/ rem quendam ulceroſum & deſpectum ac habitu uilem ad menſam inuitaſſet: & ambo in eadem ſcutella comederent: re/ pente pauper ille pulcher & ſplendidus & niueis indutus apparuit: & poſt moru lam ex oculis omnium euanuit. ❡ Alias etiam eidem ad menſam ſedenti auis que/ dam candidi & uiridis coloris ſuper eum reſedit: que etiam a ſancto manu ſe capi permittens dudum in menſa quieuit: nec niſi ab eo licentiata receſſit. ❡ Die quadã dum in ſacriſtia eccleſie ſue pro defenſio/ ne theſauri domus dei quem quidam ex clericis diſtrahere uolebant ſederet: co/ lumba ſplendida ſuperuolauit. Cuiꝰ ful/ gore tota eccleſia coruſcauit. ❡ Hoſpi tatus a quodaȝ nobile & in camera ſua ad dormiendum poſitus: media nocte ipſe nobilis diuinitus excitatus & monitus ut ad cameram ſuam iret: illuc acceſſit: hi/ uonem abiſſe uidit. eumq; requirens in concaua rupe penitentiam agentem inue/ nit. ❡ Obitum ſuum ſibi a domino reue latum & preſciuit & predixit: & dum in/ firmus decumberet nunquam abſtinentiã conſuetam dimiſit. Ad extremaq; deue/ niens ſumpto uiatico & ſacra unctione: per totam noctem diei ſabbati apertis o/ culis ad crucem intentus perſtitit: & in ſilentio orans in aurora ſequentis diei do minice que fuit infra octauam aſcenſio/ nis decimonono menſis maii uidelicet de cimoquarto calendas iunii ſpiritum deo feliciter emiſit. Cuius corpus in eccleſia trechorenſi ſepultum quieſcit: & in mi raculis que per eum chriſtus iugiter o/ peratur glorioſus uiuit.

❡ De ſanctis euſtathio & ſociis marty ribus. XXII

EVſtathius cũ uxore theopiſta &
filiis agabito & theopiſto rome
ſub hadriano principe paſſi ſunt
Temporibus enim traiani impe/
ratoris erat quidam magiſter mi
litum nomine placidus:qui licet gentilis eſ
ſet:operibus tamen miſericordie & hoſpita/
litatis aſſiduus : & iuſtitie intentus:oppreſ/
ſis ſubueniebat:Cui uxor nobilis duos fili/
os procreauit : quos ipſa mater propria e/
ducauit. Erat autem ſtrenuus ac potens in
bello : & omnes barbari ſubiugabantur ab
eo.Et quia miſericordie operibꝰ inſiſtebat:
ad uiam ueritatis meruit illuſtrari . Qua/
dam die cum uenationi inſiſteret:cunctis cir
ca gregem ceruorum inſiſtentibus militi/
bus ſuis:ipſe unum ceteris maiorem in ſil/
uam uaſtiorem inſecutus eſt.Et cum ĩ quan
dam rupis altitudinem conſcendiſſet: & pla
cidus ut eum caperet appropinquaſſet : in/
ter cornua eius formam crucis fulgẽtem ut
ſolem:& imaginem chriſti conſpexit:terri/
tuſq; de equo ad terram cecidit.Chriſtus ue
ro per os cerui ſicut olim per aſinã balaam
ei locutus eſt:dicens ſe eſſe chriſtũ quem il
le ignorans colebat.Et cuius ad eum elemo
ſyne aſcenderant: quiq; illius gratia ad ani/
mal illud deuenerat. Cui cum placidus pe/
teret:ſe reuelari plenius quid eſſet: chriſtus
ei per os cerui myſterium mundane creatio
nis & humane redemptionis:diuineq; incar
nationis:paſſionis &reſurrectionis patefecit
addens ut ſe baptizari faceret:ſi ab eo ſalua/
ri uellet. Mandans ut premiſſa ſue coniugi
nunciaret:ut & ipſa quoq; ſecum crederet:
& die ſequẽti ad ipſum locum reuerti debe/
ret:cui dominus que ei futura eſſent pleniꝰ
panderet. Placidus igitur iam perfecte cre/
dens:& de fide noſtra informatus domũ re/
diit:& ꝑdicta oĩa uxori reſerauit:que nocte
precedente xp̃m ſibi apparuiſſe dicebat:&ſibi
nunciaſſe ꝙ ipſa cũ uiro & filiis ad ſe acce
dere deberent. Nocte igiť media prexerunt
ſimul placidꝰ& uxor cũ duobꝰ filiis ſuis ad
preſbyterum urbis ioannẽ occulte oĩ eoruʒ
familia ignorante:qui eos in xp̃i noĩe bapti/
zauit.& placidũ euſtathiũ uxorẽ theopiſtã
duos uero filios ſuos paruulos agabitum &
theophiſtũ noĩauit. Mane aũt euſtathiꝰ ſub
pretextu uenationis cũ paucis militibꝰ exi/
uit:& ipſos q̃ſi ad feras inueſtigandas circũ
quaq; diſpergens ſolus ad locũ acceſſit: ubi
& formã prime uiſionis aſpexit.Dominꝰ enĩ
eidem apparuit:eũq; de ꝑcepto lauacro cõ/
mendauit:multaſq; & duras ei tẽtationes fu
turas ꝑdixit: & ut patiẽter oĩa toleraret : &
cõtra diabolum dimicaret admonuit:addẽs
ꝙ p tẽtatiões duriſſimas & uarias oporteret
eũ alteꝝ iob mundo demõſtrari. Qui ĩ orõ/
ne ꝓſtratus ad oĩa ſe paratũ offerebat: uir/
tutẽ tñ ꝯſtantie ſibi donari a dño ſupplica/
bat.Sic dñs celos euſtathio ꝯſpiciente ꝯſcẽ/
dit:& ipſe domũ rediens hec oĩa cõiugi nun
ciauit. ¶ Poſt paucos igiť dies egritudine
peſtifera cuncti ſerui eius & ancille interie/
runt:ut ne unus quidẽ ex miraculo remane/
ret. Deinde poſt aliquot dies equi & omnia
pecora eius & diuerſi generis aĩalia mortua
ſunt. Qui quaſi ad peſtilentiam euitandam
diſceſſit de domo ſua cum uxore & filiis .
Quidam autem ſceleſtes per noctem in do/
mũ eius irruerunt:& cuncta aſportantes:do
mum auro & argento & rebus omnibꝰ ſpo/
liarunt.Ipſe uero cum uxore & filiis nudus
aufugit.Qui cum ruborem uerentes ab ur/
be occulte diſceſſiſſent : ut in egyptum per/
gerent:tota eorum poſſeſſio per malorũ ra/
pinam ad nihilũ redacta eſt. Imperator aũt
totuſq; ſenatus ꝓ tam ſtrenuo uiro multuʒ
dolebant: de quo nullum inditium habere
poterant. Cum ergo iter agerent euſtathius
cum uxore & duobus paruulis appropinq̃/
uerunt mari:& nauem patroni barbari aſcẽ
dentes in ea nauigare ceperunt. Dominꝰ aũt
nauis uxorem euſtathii ſpecioſam concupi/
uit.Et cum trãſfretaſſent ab eo naulum exe/
git:quo nõ habente unde ſolueret : uxorem
pro naulo retinuit.Et cum euſtathius cõtra
diceret:ip̃m in mare iactari mandauit.Sicq;
ſanctꝰmartyr uxorem reliquit: & accipiens
infantes nauem cõcitus exiuit & abiit.¶ Cũ
q; ad fluuiũ perueniſſet:ꝓpter aquarum in/
undantiam non eſt auſus cum duobus par/
uulis pertranſire:ſed unum maiorem in ri/
pa depoſuit:& alterum minorem tranſpor/
tauit:& dum ꝓ alio rediret:& circa mediuʒ
fluminis eſſet:ecce leo maiorem : minorem
uero lupus inuaſit:& aſportauit. Qui capil
los euellens & deflens: ſe in fluuium necare
uoluit:niſi illum diuina prouidentia cuſto/
diſſet.Paſtores autem leonem uiuum pueꝝ
aſportantem inſecuti ſunt:quem leo intactũ
dimittẽs aufugit.Similiter aratores poſt lu
pum inclamantes alterum infantem incolu/
mem liberarunt.Vtriq; uero paſtores & a/
ratores de eodem uico exiſtentes pueros nu
trierunt.Euſtathius uero hec neſciens:ſed ꝓ
uxore & filiis admodũ dolens cũ lachrymis
ad quendam uicum deuenit : & ſibi merce/
de per annos.xv.agros illoꝝ hominum cu/
ſtodiuit.Filii uero ĩ alio uico nutriti ſe frẽs
eẽ neſciebant.Dñs autẽ uxorem euſtathii in
tactam ꝯſeruauit: quã ille barbarus morte
ꝑuentus ĩcognitã dereliquit. Que apud ma
tronam uidnam degens:uiridariũ eiꝰ cuſto/
diebat.Impator autẽ a barbaris moleſtatꝰ:

placidiq; recordatus talē ſe hominē amiſiſſe dolens miſſis militibus ipſuꝫ ꝑ uniuerſas mundi partes requirebat. Promittens his ꝙ eum iueniſſent diuitias & honores. Duo aūt olim ex militibus placidi ad eius uicum deuenerunt. Quos euſtathius recognoſcēs: ſꝫ ab eis icognit⁹ eos i hoſpitiū ſuū duxit: eiſq; benigne miſtrauit. Et recordat⁹ ſtatus ſui lachrymas ꝯtinere non ualēs ſepius exiens fleuit: & inde lota facie ad eos introiuit. Quē illi paulatine diſcernentes ipm tamē ex cicatrice quaꝫ in fronte geſtabat quāq; in bello habuerat recognouerunt. Quem amplexantes: & uti ſuum dn̄m honorantes cum ipſuꝫ de uxore & filiis iterrogaſſent: & ipſe omnia expoſuiſſet: concurrētibus omnibus uicinis & qualis placidus fuerat audientibus: ꝙ eū iuxta ꝯdignum non tractauerant ueniā poſtulabant. Sicq; milites ipſum honorifice indutum: romā ad traianū imperatorē deduxerunt. Qui eius audiēs aduentum eidē occurrit: & ipſum uidens in oſcula eius ruit. Cūq; ei euſtathius que ei contigerant enarraſſet: & iperator ipm ad officium priſtinū reſtituiſſet. Euſtathius numeratis ſuis militibus: cū paucos ꝯtra tot hoſtes rpperiſſet: iuſſit tyrones colligi per uicos & ciuitates: unde & terra illa in qua filii eius enutriti fuerant cuꝫ duos tyrones dare teneretur: filios euſtathii iuuenes aptos ad exercit⁹ deſtinarunt. Euſtathius uero eos elegantes uidens & moribus cōpoſitos: inter conuiuas ſuos eos aſcripſit. Profectus igitur ad bellum ex hoſtibus triumphauit: & rediēs uictor exercitum ſuum triduo in loco ubi coniūx eius morabatur quieſcere fecit. Duo uero adoleſcentes in matris tabernaculo: matre tamen incognita hoſpitati ſunt. Et ſedētes circa meridiem & mutuo confabulantes exponebant ſibi inuicē que recordabātur: uel que ab eorum nutritoribus audierant de infantia ſuā. Et cum maior minori oīa enarraſſet: & ille econtra que a ruſticis audierat rettuliſſet: fratres ſe mutuo amplexantes ꝙ eſſent germāi recognoſcebant: qui tn̄ eorum pentes fuiſſēt aliter neſciebant. Quod cū mater eoꝝ audiuiſſet: diu apud ſe tractauit: an illi filii ſui eſſent. ¶ Altera autē die magr̄m militū adiit: & eum interpellans oīa aduerſa que ſibi ꝯtigerant enarrauit. Quod ille audiēs eaꝫ uxorem ſuam eſſe recognouit: & illa ipſum uiꝝ ſuum eſſe cōpuit. Sicq; alter in amplexus alterius irruerunt. Cūq; theopiſta uiruꝫ de filiis queſiuiſſet: & ille ipſos a feris deuoratoſ aſſeret: cūctaq; per ordinē enarraſſet. Et illa econtra que a duobus iuuenib⁹ audierat rettuliſſet: uocati ſunt iuuenes illi a magiſtro militum: & qui fuerant interrogati. Qui dū omnia eoꝝ geſta ꝑut recordabantur uel audierant rettuliſſent cognouerunt parētes ꝙ filii ſui eſſent. Et ruentes i oſcula inuicē cōgaudebant. Omneſq; exercitus tam de habita uictoria quā de inuentione illorum plurimum letabatur. Cum ergo rediret ad urbē traianum defunctum repperit: & hadrianū paganiſſimum & crudelem ei ſucceſſiſſe inuenit. Qui tam pro uictoria ſuſcepta quā ꝓ inuentione ſuorū euſtathiū magnifice ſuſcepit: & magnum conuiuium preparauit. Altera uero die templum deorum adiit ſacrificaturus pro uictoria barbarorum. Quo dū euſtathius intrare nollet: eumq; imperator xp̄ianum cum uxore ac filiis didiciſſet: eos nudos in harena ſtatuit: & eis leonem ferocem dimitti fecit. Qui demiſſo capite eos adorans a ſanctis humiliter receſſit: propter qđ miraculum multi gentilium conuertuntur. Tunc imperator bouem eneum incendi iuſſit: & ſanctos introcludi mādauit. Qui orantes & ſe domino cōmendantes ac pro ſe in omni periculo inuocantibus deum orantes: bouem intrauerunt: & in pace ſpiritum domino reddierunt. Tertia uero die de boue educti ſunt ſic penitus inuſti: ut nec capilos eoruꝫ ignis tetigiſſet nec pilos corporis cōſumpſiſſet. Quorum corpora a xp̄ianis digno honore tumulantur: ubi in eoruꝫ memoriam oratorium fabricatur. Qui paſſi ſunt. xiii. cal. iunii. circa annū dn̄i. 140.

¶ De ſcā babilla uirgine & marē. XXIIII.

Babilla uirgo & martyr ex regio genere neptis galieni imperatoris fuit. Cum autē ad eugeniam uirginē rome exiſtentem: multe ſancte uirgines conuenirent: illa ad eā peruenire nō ualens: per internūcium ei ſignificat: qualiter xp̄o ſeruire cupiebat. Ad quā eugenia eunuchos ſuos ꝓtū & hiacynthum quaſi ſub ſp̄e ei famulandi deſtinauit. A quibus ſcā uirgo latenter edocta & a ſcō cornelio papa baptizata ē. Sꝫ ab una ex ancillis ſuis: ꝙ eēt xp̄iana pōpeio ipſius illuſtriſſimo ſponſo accuſatur. Et ab eodem ſubito ſupueniēte cū ꝓto & hiacyntho orās i cubiculo iuenitur. Cūq; poſt multas pſuaſiones ipm babilla a ſe reppuliſſet: mittit ad eā multas matrōas: que ipam ad ꝯiugiū iuuenis hortabant. Quod cū illa oīno renuneret: & matronas oēs licentiaſſet. Pōpeius ipſi⁹ ſpōſus galieno ipatori uirginē accuſauit. Et decretū ē ab ipatore: ut aut ſpōſum ſuum acciperet aut gladio interiret. Conui ta de hoc reſpondit ſe chriſtum regem reg ſponſum habere. Et renuens aſſenſum prebere: quia ex imperiali genere erat & publice audiri non poterat intra domū ſuam gladio tranſuerberata eſt. xiii. cal. iunii: & uia ſalaria ſepulta.

¶ De ſcõ baudelio martyre. XXIIII

BAudelius ſubdiaconus & martyr apud nemauſũ galliaꝶ urbẽ paſſus eſt. Hic cũ die quadã ſup caput ſci euurtii eccleſiã ꝯſecrãtis uidiſſet lucẽ celitꝰ effuſam: & manum dñi ſe benedicentẽ ad martyriũ q̃ſi diuina inſpiratione aiatus eſt. Audiens aũt gothoꝶ rabiẽ in galliis ꝑſtrepere nemauſũ acceſſit: & gentiles ſacrificantes redarguere cepit. Ab eis igit̃ detectus diris ſuppliciis afflictꝰ: fuſtibꝰ ceſus: ĩ equuleo ſuſpenſus: & diutiſſime tortꝰ: atq; lateribꝰ flãmis aduſtꝰ cũ in fide xpi imobilis iter oĩa tormẽta ꝑſiſteret: nouiſſie bipẽni capite ceſus ẽ. de cuiꝰ corpe ſãguis emanãs ĩ lac cõuerſus: multos egros inde pfuſos ſanauit. Hora quoq; decollationis eius uoces angelice pſallẽtes audite fuerunt. Corpꝰ aũt eiꝰ a fidelibus in ipſa urbe tumulatũ ẽ: eccleſia d̃ſup edificata. De cuiꝰ tumulo laurꝰ arbor exorta & mirabiliter ꝑ eccleſie pariete egreſſa multo tpe ibidem ꝑmanſit: Cuiꝰ foliis tacti languidi curabant̃: demoneſq; ex obſeſſis corporibus pellebãt̃ Qui paſſus eſt. 13. calen. iunii.

¶ De ſcõ auſtregiſillo epõ. XXV

AVſtregiſillus eps bituricen̄ floruit in galliis tpe heraclii imparatoris: ut ait ſigibertꝰ. Qui inter cetera uirtutũ miracula: cũ molendinariꝰ quidã die dñico uellet olã emendare: ipſamq; dũ tereret: eiꝰ manꝰ rri manubrio adeo adheſit: ꝙ nullo modo oterat amoueri: cũq; ad ſanctũ epm ꝯfugiſ t: ipm penitentẽ & delictũ ꝯfitentẽ ꝯfeſtim ir dñi liberauit. Sepultuſq; eſt biturice. 13 lẽ. iunii: ubi ſignis admirandis refulget.

¶ De ſcõ ꝯſtantino imperatore. XXVI

COnſtantinꝰ magnꝰ impator ſanctiſſimus q̃uis a pluribꝰ latinoꝶ iuſtꝰ & ſcũs reputet̃: a grecis tñ in ſcõꝶ catalogo expſſiꝰ noiatur. Huiꝰ pr̃ ꝯſtantiꝰ ĩpator q una cũ alerio maxĩo impauit: ãno. 16. ĩpii ſui con antinũ filiũ ſuũ ex obſcuriore helene olim ocubine m̃rimonio ſibi natũ: ut dicet̃ in le enda helene matris ſue. 15. calẽ. ſeptẽbr̃. ad mpiũ ſecũ tulit: q impauit annos. 30. mẽſes . dies. xi. Anno aũt eiꝰ impii quarto maxẽ us maxĩni filiꝰ rome auguſtꝰ creatꝰ eſt. Lici us dacia oriundꝰ ꝯſtãtie ſororis ꝯſtantini r carmũti in impatorẽ creat̃. Itaq; reſpu lica tũc ſub nouis q̃ttuor pricipibꝰ fuit: cõ ãtino & maxentio filiis auguſtoꝶ: licinio it & maximino hoibus nouis. Deinde qnto ecutiõis anno inter ꝯſtantinũ & maxentiũ llũ exortũ eſt. Maxentiꝰ ſepe multis ꝑliis igatꝰ: ultimo ad pontẽmolinũ interfectꝰ t a ꝯſtãtino. Maximinꝰ xpiane pſecutionis intẽtor apud tarſum dũ cõtra liciniũ bellũ diſponit interiit. Poſt que ꝯſtantinus apud danubiũ de barbaris uictoriam obtinuit: ut habitũ eſt ſupra de inuẽtione crucis. 5. non̄ maii. Exinde q̃ſi p ſomniũ in xpm credidit: quẽ tñ unũ ex diis magnis reputauit. Deide ad urbem rediens: poſt aliquot annos lepre plagã incurrit: & a ſilueſtro papa baptizatus aĩe corporiſq; ſalutẽ & mundationẽ ꝑcepit: ut dictũ eſt ſupra in hiſtoria ſilueſtri 2. calẽ. ianuarii. Qui primo die baptiſmi ſui hãc legem dedit: ut xps tanq̃ uerꝰ deꝰ ab oĩ urbe romana coleret̃. Secũda: ut ſiquis xpm blaſphemaſſet puniret̃. Tertia: ut quicunq; xpiano feciſſet iniuriam bonoꝶ ſuoꝶ parte dimidia priuaret̃. Quarta: ut ſicut impatorꝰ rome ſic romanus pontifex caput ab uniuerſis epis habeatur. Quinta: ut quicũq; ad eccleſiam ꝯfugerit ab oĩbus ſeruet̃ immunis. Sexta: ut nullus niſi de licentia ſui epi eccleſiã ꝯſtruat in aliqua ciuitate. Septima: ut ad edificationẽ eccleſiaꝶ decime poſſeſſionum tribuantur. Octaua: ad ſepulchrũ bti petri uenit: & de ſuis culpis ſe lamẽtabiliter accuſauit. ¶ Poſtmodũ arrepto bidente ad fundamẽtum baſilice ꝯſtruendum: terrã primꝰ aperuit: & .12. cophinos ad honorem. 12. apoſtoloꝶ ĩ ſuis ſcapulis foras eiecit. Poſtq̃ aũt beatã helenam matrẽ ſuam ad xpm cõuertit ut dictũ eſt ſupra in eadem legenda ſilueſtri Conſtantinus glorioſus princeps iuſto ordine & pia uice cõuertit edictũ: ſiquidẽ ſtatuit extra ullã hominũ cedẽ tẽpla claudi: & xpianoꝶ eccleſias aperiri: ac de nouo ꝯſtrui mãdauit: xpianiſq; dedit licentiã inſimul cõgregari. Sic ꝙ poſt. 10. annos in qbus a pſecutoribus eccleſia uexabat̃: de perſecutore xpianus effectꝰ: pacem eccleſie idulſit: romanã eccleſiam mirabilibus & inſignibus priuilegiis dotauit. Et ut alios ad eccleſias edificandas iduceret: ĩ proprio lateran̄ palatio eccleſiam in honore ſaluatoris mundi fabricauit Quam & ſilueſter papa publice cõſecrauit ut dicet̃. 5. idꝰ nouẽbr̃. Deide ut romanũ põtificem excellentius ſublimaret: urbem romam cum terris & oppidis ad eam pertinẽtibus & omnibus dignitatibus ĩperialibꝰ ſedi apoſtolice ceſſit: & ipſe cum principibus & nobilibus romanorum bizantium: que ciuitas erat bithynie ſe tranſtulit: quam & ad inſtar rome edificiis & magnitudine ampliatam: ex noĩe ſuo cõſtantinopoli appellauit. Ibiq; ſedem ĩperialẽ conſtituit. Vñ & extũc regio illa dcã ẽ romania. i. roma noua: neio eni grece latĩe dicitur nouo. ¶ Poſt hec cũ liciniꝰ ĩperator quaſi ĩ conſtantini deſpectũ qui chriſtianus effectꝰ fuerat chriſtianis nouam perſecutionẽ idixiſſet conſtantinus uir ingens principatum totius orbis affectans

liciniumq; xp̄i ſidei emulatorem deteſtás:eí
dem bellũ intulit:qué primũ in pãnonia de/
uicit. Deíde apud chiala oppreſſit:ac demũ
crebris bellis deo ſibi aduerſante terra ma/
riq; fugiẽtem ad deditioné coegit:priuatũq;
iuſſit occidi anno ípii ſui.xv. q̄uis omnibus
miniſtris iam neſarie pſecutionis extinctis.
Sicq; totius orbis principatum in pace obti
nuit:multaſq; gentes diuerſis preliis ſubiu/
gauit. Innumerabiles in eo aí corpiſq; uir/
tutes claruerunt.Militaris glorie appetitiſ/
ſimus:fortuna ei in bellis pſpera fuit: indu/
ſtria ſagaciſſim⁹liberalib⁹ artib⁹ & ciuilib⁹
dedit⁹:íſectator iuſti amatoris qué ſibi & li
beralitate & docibilitate q̄ſiuit.In amicis e/
gregi⁹nulla occaſiõe p̄termittés:quo opulẽ
tiores eos clarioreſq; p̄ſtaret. Multas leges
abrogauit multaſq; nouas edidit. Sacerdo/
tes & eccleſias ſuper omnia honorauit:eo q
in ipſis xp̄m ſe honorare teſtaretur.¶Illud
uero qđ in hiſtoria triptita legit̃:eũ uſq; ad
mortem diſtuliſſe baptiſmũ:& in nicea ciui/
tate in arriana ſide baptizatũ:mirabiliter ab
horret a uero.Quis eni niſi mẽte capt⁹credi
derit tantũ uirum: ſub quo nicena ſynodus
318.patrũ congregata eſt:í qua fides nr̃a re/
citata eſt:& arrius cũ ſuis ꝯplicibus damna
tus: errori ſe uellet mancipari dãnato:maxi
me cum & arriũ ſciret ſcõꝝ patrum &ſua au
ctoritate dãnatum.& apud laodiciam dei iu
dicio turpiſſima morte mulctatũ? Sed & ec/
cleſia dei & oẽs antique legẽde approbant
ip̄m a beato ſilueſtro baptiſmũ ſuſcepiſſe:&
ob reuerentiã xp̄iane ſidei romanã urbẽ:& i
perialẽ dignitatẽ romano pontifici ꝯtuliſſe:
& ſe ad edificandũ ꝯſtantinopolim trãſtuliſ
ſe:ibiq; imperiũ ꝯſtituiſſe: que ipſum nedũ
baptizatũ feciſſe quis credat? Sʒ & ſiquis eũ
rebaptizatum in arriana pſidia dicat:adhuc
minus credibile iudicatur: ut ſupra rationi
bus ſuaſum eſt.Ea aũt que mẽdoſe de cõſtã
tino dicta ſunt: de conſtantio eius filio ue/
ra eſſe íueniuntur:unde ppter eximiã quam
habuit ad cultũ xp̄i religionem & reueren/
tiam ad cleꝝ:creditur ab aduerſariis ꝯfictũ
eſſe.Nam beatus gregorius cũ de ip̄o loqui
tur in regiſtro:eũ bone memorie appellat.
Et ambroſius dicit ipſum eſſe magni meriti
apud deũ qa primus ípator uiam fidei & de
uotionis principib⁹dereliqt:Iſidorus etiam
in chronicis ſuis hoc reprobãs omnio dicit
eum feliciter terminaſſe:unde greci eum ca/
talogo ſcõꝝ ãnumerant:ut dictũ eſt:& feſtũ
de ipſo ſolẽniter agunt.In alia autẽ hiſtoria
legitur ipſum ab euſebio papa baptizatum
fuiſſe:qđ ſimiliter falſe conſcriptũ apparet.
Cum & poſt euſebiũ melchiadẽ papã a pre
fecto urbis tarq̄nio per martyriuʒ uitã fini/
uiſſe ꝯſtet: qđ ſub xp̄iano auguſto qs facere

nullaten⁹ pſũpſiſſet. Conſtantin⁹ igit̃ apud
nicomediam cum í pſidas bellũ moliretur:
morbo oppreſſus rẽpublicã bene diſpoſitã
filiis tradens:quieuit in pace.xii. cal.iunii.
Anno impii ſui.31.etatis uero .67.Sepultus
in urbe regia eius noí dedicata. ¶ Hic glo/
rioſus princeps fecit baſilicas iſtas in urbe
roma.Videlicet baſilicã dñi ſaluatoris in p
prio laterañ palatio ut dcũʒ ẽ.Baſilcã ꝯſtãt
nianã:ubi baptizat⁹ẽ:ubi &fõtẽ pphyretico
lapide cõſtituit ex argento mirabl̃r ornatũ
quã í honor̃ ioãnis baptiſte eccleſie laterai
appẽdiciã eſſe uoluit. Baſilicã beati petri a
poſtoli í tẽplo apollinis cui⁹ loculũ auro &
argento íſigniter ꝯtexit.Baſilicã btí pauli a
poſtoli extra muros in uia oſtieñ:cuius eti
loculũ exornauit.Baſilicam in palatio ſyri
no que cognominat̃ ſcã hieruſalẽ in honor
uenerande crucis:ubi & de ligno crucis d
minice locauit.Baſilicã ſcẽ agnetis ex roga
tu ꝯſtantie filie ſue extra muros uia nume
tana.Baſilicam beati laurẽtii martyris extr
muros uia tyburtina in agro uerano:ubi
pultus eſt.Baſilicã.xii. apoſtoloꝝ intra u
bem.Baſilicã beatorum marcellini & petr
ubi corpus beate matris ei⁹ qeſcit.Baſilic
apoſtoloꝝ petri & pauli & ioãnis baptiſte
ciuitate oſtieñ iuxta portum urbis.Baſili
ſancti ioannis baptiſte in ciuitate albaneñ
Baſilicam apoſtoloꝝ in urbe capua quã c
ſtantinianã nominauit: & alias plures:qu
omnes ſacris uaſis & ueſtibus & aliis ad d
uinũ cultũ ptinentib⁹ infiniti p̄cii p̄dotaui

¶De ſcõ hoſpitio cõfeſſore. XXVI

HOſpitius cõfeſſor uir dñi apu
nuceriã íncluſus ferro ad carnẽ
citus cõí tpe modico pane & d
ctilis ueſcebat̃ í q̄drageſia ue
ſolis radicib⁹herbaꝝ utebat̃:
de eo ſcripſit paul⁹longobardoꝝ hiſtori
graphus libro.3. Hic ſpiritu pphetico d
tatus aduentũ longobardoꝝ longe ante p
dixit. Quos cũ adeſſe cognoſceret:oẽs fr
ſuos emittẽs ſolus remãſit: lõgobardi ue
ferociſſimi ad locum uenientes: & ut intr
rent aditum querentes:ſed minime inueni
ualentes aſcenſo tecto deſcẽderunt ad uir
dei.Quem ut ferro uinctum reperiunt:ex
ſtimauerunt eum eſſe reum aliquem ibide
ex culpa recluſum.Sed cum ipſum unus
rum gladio ferire uellet brachium ſibi a
factum eſt. Qui mox ut ueniam petiit ſc
eum illico ſanauit:& conuerſum ad chri
monachum fecit.Qui etiam uerbum do
ni longobardis predicans plures ex eiſde
domino acquiſiuit.Quieuit in pace.duod
cimo cal.iunii.

¶De ſanctis timotheo polio & eutychi
martyribus. XXVII

TImotheus polius & eutychiꝰ martyres apud mauritaniá ceſarieñ paſſi ſunt. Qui i prefata regione uerbum dñi undiq; diſſeminátes glorioſo martyrio pariter coronari meruerunt. 12. calé. iunii: ut ait ado in martylogio a hieronymo ſumpto.

¶De ſcá iulia uirgine & martyre. XXIX

IVlia uirgo & martyr ex ciuitate carthagineñ cũ dicta urbs capta & ſubuerſa fuiſſet: captiua ducta fuit: que ſortita cũ aliis cócaptiuis deuenit in ſeruituté cuiuſda3 euſebii gentilis nobilis paleſtini: cui diligẽtiſſime famulabatur ſpatio quo poterat ieiuniis & orónibus uacans. Eáq; dñs eius q̃uis xpianá ob eius gratũ ſeruitiũ diligebat. Cũ aũt ad gallias cũ mercibus tenderet & in capite corſice cũ naui applicuiſſet: ancillamq; ſecũ deduxiſſet: cótigit in ipſo loco gentiles diis ſuis ſolẽnia celebrare. Et dũ tam naute q̃ nauigantes cũ incolis inſule ad ſacrificia deoꝝ accederent: ſola iulia remanſit in naui Compto ꝗ xpiana eſſet felix quida3 tributiꝰ petiit ab euſebio ancillam eius ꝑ q̃ttuor ex ſuis cómutari: ad hoc ſolũ ut eá ſacrificare ꝯpelleret. Quod cũ ille ꝑpter eiꝰ gratũ ſeruitium oı̄mode recuſaret: inito cóuiuio naute ex induſtria euſebiũ inebriarũt. Quo dormitante iuliá rapiunt: & ſacrificare nolente3 lapis cedunt crinibus torquent: & dudum flagellant: tandem crucifixũ ꝯfitentem cruci ꝯfigunt: ubi poſt morulá ſpiritum emiſit. xi calen. iunii. Monachi aũt quidam qui i inſula marmarica que uulgo gorgona dicit̃ habitabant dı̄na reuelatione moniti naué aſcendentes corſicam deuenerunt: & corpus martyris xpi tollétes celerrime redierunt: & i eorum inſula ſepelierunt: quod tamé ꝑceſſu témporis aica regina uxor deſiderii longobardorum regis inde brixiá tranſtulit: & in monaſterio eius nomini fabricato honorifice collocauit.

¶De ſcis caſto & emilio martyribus. XXX

CAſtus & emilius martyres in aphrica paſſi ſunt. Qui ut ſcribit beatus cyprianus in libro de lapſis ꝑpter uerbi fidei cófeſſioné ꝑ igné ꝯflagrati paſſionis martyrum ꝯſumauerunt. xi. calen. iunii.

¶De ſcó deſiderio epiſcopo & ſociis martyribus. XXXI

DEſiderius eṗs lingoneñ téporibus honorii & theodoſii imperatoꝝ martyrium paſſus eſt. Nam dũ uandali ligoneñ ciuitaté dudũ obſeſſam debellarent̃. Scũs eṗs muꝝ aſcendens ꝑ ſuo grege clementia3 poſtulabat. Vandali uero urbé intrantes: & multitudiné ciuium xp̃m ꝯfitentiũ trucidantes: eṗm in eccleſia ꝑ populo oranté reperiétes ceperũt: & ſuo duci noı̄e creſco pñtauerũt Qui cũ ſe libentiſſime morti obtuliſſet: du3 illi reſiduo populi parcere uellent: eductus ex urbe decollatur: nulla propter hoc erga gregem miſericordia peccatis exigentibus exhibita. Cũ aũt ſpiculator eṗi portá urbis intrare uellet: capite illiſo mox expirauit. Statimq; ſaxis irruentibus ianua adeo obſtruitur: ut nulli deinceps per ipſam aditus patere poſſet in teſtimonium martyris xp̄i nulli licere oſtendens ut per ianuam illá intraret paganꝰ unde ſcũs eṗs exiuerat decollandus. Dum etiá ipſe gladiator xp̄i martyrem pcuſſiſſet in libro diuino ibide3 aperto ſanguinis nó nulle gutte ſtillantes plura folia perforarunt litteris oı̄no illeſis: qui uſq; hodie in teſtimoniũ ꝯſeruatur miraculi. S3 paulo poſt craſcus i ciuitate arelatenſi a ſuis captus & hoſtibus traditus crudeli nece peremptus eſt. Scũs uero deſiderius ſepultus eſt lingonis miraculis clarés. Inter que ſi qs intra eccleſie ſue ſepta falſo iurare ſcienter nititur: celeſti mox ultione punit̃. Paſſus é autem. 10. calen. iunii.

¶De ſancto deſiderio alio epiſcopo & martyre. XXXII

DEſiderius eṗs lugdunenſis: cuiꝰ uita celebris mirabilibus fulſit paſſus é i eodé territorio lugduneñ uilla priſtiniano: cuius corpus mó ſepultum ueneratur i eccleſia uiéneñ: feſtũq; eius ibidem. 10. calen. iunii recolitur.

¶De ſcó theopompo eṗo & mar̃. XXXIII

THeopompus eṗs nicomedieñ in eadem ciuitate paſſus eſt cũ quodam ſeneſio ſub diocletiano augusto: qui primo anno iperii ſui illuc accedens iuſſit fieri ſtatuas ex auro apollinis & artemis & eas in téplo productas a cunctis adorari. Cũq; theopópus eṗs ad phanũ eductꝰ ſimulacra adorar̃ noluiſſet: miſſus eſt in clibanũ ignis: in quo die & nocte illeſus pmanſit. Nocte uero ide exiens luce celeſti preuia ad palatiũ diocletiani deuenit: oı̄buſq; ianuis reſeratis diuinitus uſq; ad lectũ ſuum acceſſit: ſeq; uiuenté proteſtans ad clibanũ rediit. In cuiꝰ medio mane pſallens & oı̄no inuſtus repertus eſt. Quod dũ impator magie ipſius aſcriberet: ut expirer̃ canem in furnũ mitti fecit: q ſubito incenſus eſt. Poſt hec theopópus diebus 22. in carcere ſine ullo cibo detinet̃ ſed a domino ꝯfortatus uultu ilari inde ꝑducitur. Tũc iuſſu impatoris oculus ſibi dexter effoditur: ſed ipſo ad carcerem redeunte ſibi a dño reſtituit̃. Quod dũ diocletianus iterũ

artibꝰ magicis đputaret: accerſito ad ſe quo
dam egyptio maximo mago theona nomie
induxit eũ ad ep̃z ſuis preſtigiis occidendũ:
uoluit tñ primo arté eius uidere. Qui taurꝝ
ferociſſimũ ad ſe ductum dũ in aure ipſius
aliqua uerba dixiſſet ſubito in duas ptes di/
ſcerpſit: que in lance ponderate equaliter pé
ſauerunt. Tunc magus theopompo obtulit
ſpirulas farinulas artis magice: & uenenum
in calice demoniis plenũ. Et cũ ille hec om
nia ſine leſione guſtaſſet magus cõuertitur:
& cum eo carceri traditus ab eodé baptiza
tur. Noméq; ſibi ſeneſiꝰ iponiť: inde ſanctꝰ
eductus & in terrã ſupinus extéſus atq; ad
ſtipites ligatꝰ lapis magnus uix ab. 8. uiris
portatus: uentri eius ſupponitur: ſed eleua/
tus lapis a ſeip̃o ultra. xv. cubitos diuinitus
pſiliuit. Dehinc in eminéti ſuſpenſus pedi/
bus: capite deorſum ſaxoq; igéti ad eius cer
uicem alligato: fune quoq; quo tenebať pre
ciſo: ut raptim tractus ad terrã dirũpereť:
ſine ulla leſione in pedibꝰ ſtetit. Nouiſſime
aũt decollatus eſt. ✠ Seneſius uero in defoſ
ſo terre poſitus: humoq; optus eq̃s ſuper i
ductis ut calcibꝰ terrã premerét: migrauit
ad xp̃m. Quorꝝ corpora nicomedie in eodez
tumulo ſepulta ſunt. x. cal. iunii.

¶ De ſcõ manaem diſcipulo. XXXIIII

MAnaem diſcipulꝰ herodis tetrar/
che collactáeus fuit. De quo ſcri
bitur act. xiii. ca. Hic fidei catho
lice doctor & propheta ſub gr̃a
noui teſtaméti apud antiochiam
i xp̃o qeuit. 9. cal. iunii: ut dicit hieronymꝰ
in martylogio ſcõrꝝ.

¶ De. ſ. ioãna uxore chuze diſcipl'a. XXXV

IOãna diſcipula: de qua ꝯmemo
ratur luc. ultio ca. que cũ tribꝰ
mariis circa ſepulturam dñi le/
giť fuiſſe ſolicita. Hec fuit uxor
chuze pcuratoris herodis antip
pe: q fuit tetrarcha galilee: & hec poſt aſcen
ſcioné dñi cum diſcipulis fuit: eiſq; ſedule
miniſtrauit. Et apud hieroſolymam in pace
quieuit. viiii. cal. iunii ut dicit hieronymus
ubi ſupra.

¶ De ſancto ſeruulo martyre. XXXVI.

SEruulus martyr paſſus eſt tem/
poribus numeriani impatoris i
ciuitate tergeſtina ſub iunilio p̃
ſide. Qui nobilibꝰ eiuſdé urbis
parétibus & xp̃ianis ortus patre
uidelicet Eulogio matre cleméria ab annis
puerilibus i fide doctus deo ſuiés eccleſias
frequétabat & in oratione pſiſtebat. Et cum
annorꝝ eſſet. xii. exiés ciuitatem in ſpelunca
anno uno & méſibꝰ. viiii. latuit eremiticã ui
tam ducés. Deinde celeſti uoce admonitus
ut parentes reuiſceret: qui eũ ubiq; perqui/
rebant: ad ciuitatem deuenit: medioq; itine/
re mire magnitudinis ſerpenté inuenit. Qué
primo quidé uidens expauit: poſtea aũt con
fiſus in xp̃o ſignũ crucis edidit: & exufflauit
in ſerpenté. Statiq; coluber p medium cre/
puit: ueniéſq; ad parentes letanter ſuſceptꝰ
eis cũcta que ſibi ꝯtigerant enarrauit. Poſt
dies modicos eulogius mortuus eſt: & ſer/
uulus cum matre uidua morabatur & mira
culis coruſcabat. ¶ Filius cuiuſdam ciuis a
demonio uexabatur clamáte demõe per os
pueri: ꝙ ſi puer ad ſuulum duceretur ſtati
imundus ab eo ſpiritus eiiceretur. Qué cũ
dudum requiſiſſent: parétes puerꝝ ad ſuulũ
deduxerunt: & que demon dixerat narraue/
runt. Statimq; ſpiritus puerũ elidens cepit
dentibus frendere: & ſpumás ipſum diutius
agitare. Seruulus uero inuocato noie trini/
tatis imundum ꝯfeſtim ſpiritum ab eo eiecit
& ip̃m cum pentibus ad xp̃m ꝯuertit. ¶ Vi/
dua quedá famoſa noie fulgentia filium ha/
bens grauiter febricitanté ueniens ad ſcũm
iuuenem p ſalute filii ſupplicabat. Qui do/
mum eius ingreſſus oratione premiſſa egro
tantis manũ tenuit: moxq; ip̃m liberatum a
febre de lecto produxit: & una cum matre
ad baptiſmi gr̃am perduxit. ¶ Quidam do
mum ꝯſtruens ex alto ceciderat: qui ſemiui
uus iacebat. Qué in lectulo leuatũ ſeruulo
obtulerunt: qui pro eo ad xp̃m orauit: & ap
prehenſa eius dextera ip̃m illico incolumé
eleuauit. Sed quacunq; detenti ualitudie ad
eum concurrentes ſanitatem cõſequebátur:
multiq; gentilium conuertebanť. ¶ Deniq
tentꝰ a iunilio preſide ut idolis imolaret: cũ
ſacrificare ꝯtépſiſſet: primo neruis ceditur
dehinc i equuleo ſuſpenditur & torquetur
eiuſq; latera unguibus laniať. Et poſt hec
depoſitus oleo feruenti pfunditur: ſed in his
omnibus ꝯſtantior redditur. Et cum preſes
putaret ꝙ magicis artibus ſupplicia ſupera
ret: lotio fetenti ip̃m lauari iuſſit: ut ſic mo
re gentili maleficia expellerent. Sed uirtus
diuina fetoré in balſami fragrantiã in naribꝰ
omniũ ꝯmutauit. Et cum populus ip̃m ino
centé clamaret: preſes timore multitudinis
ipſum extra urbem eductũ gladio iugulari
fecit. Cuius corpus mater cũ omnibus p ei
conuerſis in eadé ciuitate omni letitia ſepe
liuit. 9. cal. iunii.

¶ De ſcis dõatiáo & rogatiáo mř. XXXVI

DOnatianus & rogatianus fr̃es in
galliis citate námetis téporibus
diocletiái & maximiái paſſi ſũt
Qui cum i dicta ciuitate reſide
rent: & precepta iperatoris xp̃i
nos ad imolandum ꝯpellentia audiuiſſent.
Donatianus iaz ſenex germanũ corde fidel
baptizari cupiebat: anteq̃ pſecutor de que

intellexerant:ad urbē attingeret:ſed tñ cum ꝓpter ſacerdotis abſentiā baptiſmū habere non poſſet:ambo frēs ad dñm orauerunt: ut martyrium rogatiano ꝓ baptiſmo ſuccede/ret:quod & factū eſt. Nā ambo cōprehenſi & in cataſta extenſi ac laniati : deine lancea militari ꝑfoſſi:nouiſſime capite ceſi ſunt.ix. calen.iunii.

¶De ſanctis anolino & ſociis martyribus. XXXVIII

ANolinus cuſtos carcerꝝ erat ſub pfecto urbis almachio tempore maximiani.Cū aūt almachi⁹ ur/banum papā detētum in carcere cuſtodiendū anolino tradidiſſet : & ſermōes ſci pape anolin⁹ cū tribus tribunis audiuiſ/ſet:cōuerſi ſunt ad xp̄m:& ab urbano ponti fice in carcere baptizati.Quod pfect⁹ cōpe/riens anolinū teneri fecit:& ſacrificare nolē/tem ꝯfeſtim iuſſit capitalē ſubire ſententiam ✠Tribunos uero xp̄m ꝯfitentes:primo qui dem grauiter laniatos ad ſacrificia duci mā dauit.Sed audiēs eos i idolū ꝯſpuiſſe: ipſos eodem loco decollari pcepit.Qui paſſi ſunt 9.calend.iunii:ſepulti iuxta ſcōs tyburtium & ualerianum.

¶De ſcō urbano papa & marty. XXXIX

VRbanus papa & martyr hui⁹ no/minis prim⁹ natiōe romanus ex patre pontiano de regione uia la tina:calixto pape primo i ep̄atu romano ſucceſſit:ſeditq; ānos.8. nēſes.2.dies.12.Hic genere nobilis ab iſan/ia xp̄ianus uirtute abſtinētie & caſtitatis or at⁹:dignitatis officiū uirtutū ſtudiis ador/auit. Multoties ꝓ fide ex urbe ꝓſcribitur: ed a fidelib⁹clam reuocatur.Hui⁹tēpore i epit eccleſia rome pdia poſſidere: de quib⁹ cūs pōtifex clericis & notariis q geſta mar yrum ꝯſcribebant ſumpt⁹ miniſtrabat.Añ ni eccleſia ad inſtar apoſtolorꝝ in cōi uiue/at:pecunias tantū recipiens ꝓ egenis. Hic ultos xp̄ianos ad fidem cōuertit. Valeria/um ſponſum ſcē cecilie & frēm eius tybur/um nedū baptizauit: ſed ad martyrii pal/am exhortando pduxit.Poſtq̄ aūt btā ce/lia ſcō pape urbano domū ſuā tradidit de icandā:& ipſa in eadem uitā martyrio fini/it.Vrbanus pdicationi & baptizationi inſi/ens fidelium ab almachio pfecto urbis ca/itur:& in carcere detinet̄ :deinde ſibi obla is cū prefectus eidem xp̄innitatem oppo/ret:& theſauros cecilie requiſiſſet:Rñdit banus:ꝙ plus mouebat̄ almachius cōcu ſcentia theſaurorꝝ q̄ cultura deorꝝ. Et cuꝫ m pfect⁹ſuperare nō poſſet:anolino tribu in cuſtodia tradidit:ubi exiſtens anolinū i aliis trib⁹tribunis cōuertit:ut ſupra ꝓxie ūꝫ ē:qb⁹ p martyriū aſſūptis. Vrban⁹ ad ſimulacra ducit̄ :& thura ipōnere purget̄ . Sed orante ſcō idolum cecidit: &.22. ſacer/dotes ignem miſtrantes occidit:quem i ipſo loco prefect⁹decollari iuſſit:cui⁹corp⁹mar menia uxor carpaſii nup cōuerſa cū filia lu cina ſepeliuit cū cecilia tyburtio ualeriano & maximo in eodē ſepulchro:qui paſſus eſt 8.calen.iunii circa annū dñi.220.Hic cōſti/tuit:ut oīa uaſa eccleſiaſtica ad ſacrū mini/ſterium ptinentia aurea uel argentea fierent uel ſi paup eēt eccleſia ſtannea: nō autem ui trea ꝓpter fragilitatē:nec lignea ꝓpter poro ſitatē:nec cuprea ꝓpter nauſeā & abominati onem.Hic etiā fecit ordinationes.5. p menſē decembr̄ pſbyteros.12.diacones.8.ep̄os per diuerſa loca numero.15.& ceſſauit epiſcopa tus dies.19.

¶De ſcō niceto martyre. XL

NIcetus martyr:quod interp̄tat̄ ui ctor: gothorum gente oriundus ſed ab eorꝝ ꝓrſus uitiis alien⁹ ab annis puerilib⁹p ſanctū theophi lum gothorꝝ ep̄m:qui & prio cō cilio nicee celebrato iterfuerat in fide doct⁹ & baptizatus eſt.Cū aūt iter gothos diſcor/dia orta eſſet:& due ex eis ptes fierent:quarꝝ uni fritirgenes alteri uero athanaricus pfuit & ipſe partes ad inuicē decertaſſent: fritirge nes ab athanarico uict⁹eſt:Qui ſe tunc con/tulit ad preſidium romanorꝝ:& ab impator̄ ualētiniano ad xp̄ianitatē ſuſcipiendam cuꝫ ſuis iduct⁹:ſumpta romana militia que erat in thratia cruceq; xp̄i preuia aduerſarios ex pugnauit.Qua ꝓpter athanaric⁹cū ſuis fidē ſuſcepit.Et ſuccedēte pdicto theophilo ep̄o urphilo qui & ipſe ꝯſtantinopoli ſecūdo fu/erat ꝯcilio celebrato:oēs gothi partis illius ab eodem urphilo in fide docti & baptizati ſunt.Qui etiā ep̄s ſacre ſcripture libros de latino tranſtulit in linguā gothorꝝ:ut popu/lum ad fidei rudimenta pduceret.Nicet⁹aūt qui xp̄iane parti adherebat xp̄m uiriliter p/dicabat.Qui ab aduerſariis athanarici go/this:qui iuxta danubium habitabant:deten tus & ad fidem xp̄i denegandā ꝯpulſus eſt. Quod cū facere recuſaret:in ignē copioſuꝫ mittitur : & ſic ſpiritū deo reddens martyr dignus efficit̄ .¶Cū aūt quidam noīe mari/anus de ciuitate maſeupſtia olim ſcō mar/tyri amicitia ſpēali cōiunct⁹ corp⁹eius req/reret:& furorem gothorꝝ gentilium formi/daret: nocte conſurgens ad corpus perqui/rendū acceſſit:uerꝝ cū locū ignoraret:ſtella ſibi apparente:& ut olim magis uiam oſten dente ad locū perducitur:qua ſupra corp⁹ martyris quienſcēte ſacre ſibi reliquie reue lant̄ :& ab eodem collecte in domū ſuā ho/norifice collocant̄ :multaq; ſanitatum mira/cula earꝝ uirtute demonſtrant̄ .Proceſſu ue

ro tpis a fidelib⁹ eccleſia i ciuitate ꝯſtruit̃:
& corp⁹martyris illuc trãſfert̃:ſolo manus
pollice ad eius ſolatiũ mariano dimiſſo.De
corpe uero ſacro nihil amplius ullo tpe po
tuit amoueri. Nã dũ auxẽti⁹ eps maſeupſtie
eccleſiam fabricaſſet:& de reliqis ſcõꝝ tha/
raci probi & andronici de auarzana urbe ui
cina ptẽ pro ꝯſecratiõe eccleſie obtinuiſſet:
promiſſione facta ꝙ de reliquiis niceti mar/
tyris ptẽ i recompẽſatiõe referret:aptoqꝫ ſe
pulchro manũ ad auferẽdũ ex mẽbris aliqd
poſuiſſet:ꝯfeſtim man⁹ ei⁹ arida & cõtracta
facta eſt:nec prius reſtituta donec eps de te
meritate penitẽs:manũ ut poſuit ꝑ ꝯſequen
da ſanitate ad corpus reduxit.❡ Poſt tpris
decurſuꝫ corp⁹ ipm uenetias trãſlatũ qeſce
re dicit̃ in eccleſia ſci nicolai.Paſſus eſt aũt
ſanct⁹ mar.8.cal.iunii.

❡De ſancto zenobio epiſcopo & ꝯfeſſore.
XLI.

ZEnobi⁹ eps ciuis florẽtine urbis
nobiliſſim⁹ a puerilib⁹ annis di/
uinit⁹ litteris ibut⁹: ſcitate ꝯſpi/
cuus:poſt miores grad⁹ ad epa/
tuꝫ eiuſdẽ ciuitatis elect⁹ eſt. In
quo multo tpe pſidẽs gregẽ dñicum uerbo
& exẽplo ſolicite pauit:& multoꝝ ſignoruꝫ
gl'a ſplẽduit. ❡ Inter que dũ qdã eccl'ie ſue
predia occupaſſet:nec ſepi⁹admoniti ea red
dere uellẽt ſubita morte peũtes exẽplo ſuo
alios nedũ ad reſtitutionẽ:ſed ãpliorẽ dota/
tionẽ florẽtine eccleſie ꝓuocarũt.❡Matro/
na quedã apoſtoloꝝ limia uiſitãs unicũ ſu/
um puulũ ſecũ deducẽs eũ febricitantem ze
nobio epo cõmẽdauit: & romã prexit:queꝫ
ipſe materno more diligẽter fouit:Cũqꝫ die
qdã neceſſitate eccleſiã adiſſet:&mater ipſo
iſtãti rediẽs filiũ eadẽ hora expiraſſe reppiſ/
ſet:corp⁹ ei⁹ in ulnis accepit:& cum lachry
mis ante pedes uiri dei ꝓiecit:queꝫ ille ſua
oratiõe ꝯtinuo ſuſcitauit.In cui⁹teſtimoniũ
locus in quo genua fixit geniculus uocat̃:q
ſi aliquãdo a quaqꝫ beſtia imũditia polluit̃
mox diuia ultiõe beſtia illa punit̃ . ❡ Alia
uice egreſſus de citate iuuenẽ q ad tumulũ
portabat̃ iuenit:pro quo depoſito phetetro
exeqas celebrauit. Rogat⁹ quoqꝫ ab aſtanti
b⁹ ꝑ eius ſuſcitatiõe ipo quoqꝫ ex hũilitate
diuti⁹ recuſante tãdẽ acqeſcẽs ꝑ ipo duduꝫ
orauit:& populũ oẽꝫ kiriel'.clamare admo
nuit:ſicqꝫ iuuenẽ ad uitã reduxit.Quieuit in
pace matur⁹ etate.8.cal.iunii. Sepultuſqꝫ ẽ
i eccleſia ſci laurẽtii.Inde poſt aliquot ãnos
trãſlat⁹ in eccleſiã ſcẽ uirgis repate.In cuius
trãſlatiõe facta tpe hyemali arbor quedam
quã cãu ipius pheretrũ tetigit:ſubito flores
produxit.

❡De ſancto dionyſio epiſcopo mediolanẽ
XLII.

DIonyſius eps mediolañ tpe ꝯſtã
tii filii ꝯſtantini claruit. Qui ab
eo aliquãdo circũuẽtus arriane
hereſi ſubſcripſit. Et poſtmodũ
ꝯpunctus ab euſebio uercelleñ
epo cui⁹ erat i baptiſmate fili⁹ ueniã petiit.
Cui ille penitẽtiã idixit:ꝓpter qd a conſtan
tio ad cappadociã in exilio delegat⁹ ibidem
pro xpi fide & catholice ueritatis aſſertione
uitã finiuit.8.cal.iunii.Cui⁹reliqas ſcũs ba
ſilius ceſaree cappadocie eps poſtmodũ am
broſio mediolañ epo trãſmiſit:quas ille de/
uote ſuſcipiẽs honorifice ibidẽ recondidit.

❡De ſcõ mutio abbate. XLIII

MVtius abbas ut rettulit cõpres
hieronymo i uitis patrũ. Primo
gentilis fuit & latronũ princeps
ac ſepulchroꝝ uiolator.Qui cũ
nocte quadã ad domũ deo dica/
te uirginis deueniſſet expoliandi gratia: ſu/
bito ſoporatus uidet i ſomnis quedã regali
habitu idutũ eum a flagitiis deſiſtere monẽ/
tem:alioqn mortẽ turpiſſimã ꝯminãtem:ui/
detqꝫ monachoꝝ militiã :& eoꝝ ducẽ:q no/
mine mutii ꝙ iuſſa adimpleret illi regi pro/
mittebat.Euigilãs ergo ſubitoqꝫ conuerſus
ad eccleſiã ꝯfugiẽs baptiſmũ ſuſcepit: & ad
eremũ trãſiẽs i ſcitate nimia ſolitariã uitam
duxit:multoſqꝫdiſcipulos hũit.Semel tãtũ i
hebdomada.i.dñica die panẽ ſibi miſſũ dini
tus comedebat:nullũqꝫ aliũ de cetero cibũ
ſumebat.❡ Adoleſcẽs quidã ad eũ accedẽs
ab eo mõachus efficit̃ :& dũ ab eo mõacha/
cali habitu ueſtit̃ :cepit iuuenis dicere ꝙ op
taret ſe ab eodẽ patre mortuũ ueſtiẽdũ : qd
ſe mutius ſcõꝝ ꝓmiſit. Cũ aũt poſt aliquot
annos iuuenis deceſſiſſet: & eũ abbas iduiſ/
ſet:iterrogat⁹ab eo an ipꝫ ſufficiẽter indue/
rat. Rñdit defũct⁹ ꝙ ſic:& ꝙ ꝓmiſſa optie i
pleuerat.Iterũ cũ quedã i extremis cõſtitu
tum uiſitare curaret: & multa ſibi & comiti
bus uia ſupeſſet:ſolqꝫ iã ad occaſum feſtina
ret : precepit ſoli ut ſe modicũ expectaret:
qd & ſol fecit nec occubuit:donec muti⁹ cũ
ſociis ad locũ puenit:ubi monachũ iã defun
ctũ iueniẽs:eũqꝫ uocãs iterrogauit qd pop/
taret an ad uitã pñtẽ redire an ſõno ſuo qe/
ſcere.Qui reſpõdẽs ꝙ magis cupet diſſolui
& eẽ cũ xpo iuſſus a ſcõ i pace obdormiuit.
❡Alteri quoqꝫ i extremis laboranti q ꝯſcia
premẽte mortis exitũ expauebat. Rogatus
ab illo tres annos ſibi ad penitẽtiã ꝯceſſos a
dño ipetrauit.Quẽ ad eremũ deducẽs poſt
triẽniũ ad domũ ſuã qſi ãgelũ reduxit.No/
cteqꝫ ſupueniẽte ille quaſi dormitãs expira
uit:quẽ abbas mutius ſepeliuit.Hic etiã fre
quẽter ad loca remotiſſima i momẽto diui/
nitus pro uoto euect⁹ ẽ. Quieuit aũt in xpo
8.cal.iunii.

¶De ſcõ mutio ꝯfeſſore monacho. XLIIII

MVtius ali⁹ monach⁹: ut dicit heraclides: cum ſecularis uir eſſet: mũdo abrenunciare deſiderãs cũ filio paruulo octo annoꝝ ad monaſteriũ acceſſit: & tã diu cũ infãte ꝑ foribus excubauit: donec inſtãtia ĩprobitatis ꝯtra ꝯſuetudinẽ cenobioꝝ cum filio ſuſcipeꝛ. Intranſq; monaſteriũ a filio ſeiunctus eſt: ut iam nõ ſe patrẽ eſſe memineret. Quod ut pleni⁹ ꝓbareꝛ: de induſtria negligebatur puulus ſqualidis indut⁹: colaphis etiã ſine cã ſepiſſime ceſus: ita ut nunꝗ̃ uideret filiũ niſi lachrymaꝝ ueſtigiis genis ꝓfuſum. Pro amore xp̃i nihilomin⁹ & obediẽtie uirtute rigida hec oĩa patiẽtiſſime tolerabat Cum die quadã abbas flere uidiſſet infantẽ: iuſſit patri ut filium iactaret ĩ flumẽ: qui nõ adeo cito mandauit: ꝗ̃ celeriter mutius iuſſa ꝯpleuit. Sed ꝓcurati frẽs de induſtria puulũ de flumine rapuerunt. Tũc abbati a dñ̃o reuelatum eſt: ſanctũ mutium hac obedientia habrahe patriarche meritu3 acquiſiſſe. Hec heraclides.

¶De feſto corporis ieſu xp̃i. XLV

FEſtiuitas corporis ieſu xp̃i ab urbano papa ꝗ̃rto nup inſtituta eſt uidelicet ãno dñ̃i. 1263. ãno põtificatus eius prio. Cui⁹ inſtitutionis cauſa motiua fuit: miraculu3 quod tunc tp̃is apud uulſinũ caſtꝝ appuit. Cum eni qdam pſbyter de ueritate ſacramẽti aliquid heſitaret: & ſacram hoſtiã ꝯfregiſſet: ſubito ſanguis uiuus ex hoſtia manare cepit: & corporale adeo cruore tinxit: quod nulla unꝗ̃ lotione deleri potuit: ſed in teſtimoniũ miraculi uſq; ĩ pñ̃s ĩ corpale ſãguis ꝑmanet: & uiterbii: ubi tunc erat curia ꝓ reliquiis reſeruaꝛ. Hoc igiꝛ miraculo principaliter induct⁹ roman⁹ põtifex urban⁹ ꝗ̃rt⁹ Hui⁹ ſacri deuotiõe affect⁹ pie ſtatuit pñ̃te inſtitutionis memoriam prima quinta feria poſt octauas pẽtecoſtes a cũctis fidelib⁹ celebrari: ut qui ꝑ totum ãni circulum eo utimur ad ſalutẽ: eius inſtitutionẽ illo tp̃e ſpecialiter recolamus: quo ſpũſſcũs diſcipulorum corda edocuit ad plene cognoſenda huius myſteria ſacri. Nam & in eodẽ tẽpore cepit hoc ſacramentũ a fidelibus frequentari. Legiꝛ eni in actibus apoſtoloꝝ: ꝙ erant pſeuerantes ĩ doctrina apoſtoloꝝ & cõicatione fractiõis panis & orõnibus ſtatim poſt ſãcti ſpũs miſſionẽ. ¶Cum aũt hoc glorioſum ſacramentũ ſit quoddã ſingulare donariũ nobis a xp̃o donatu3: & ꝗ̃ttuor ſunt que donũ quodlibet extollunt: ubi uidelicet ꝯcurrũt In dãte liberalitas: In dono p̃cioſitas: In mõ ꝯgruitas: In ſumente uero neceſſitas & utilitas: ¶Iccirco circa corporis xp̃i ſacr̃m quattuor occurrunt ꝯſideranda: uidelicet in dñ̃o largiẽte liberalitas generoſa. In dono excellente p̃cioſitas ualoroſa. In modo ꝯgruente opportunitas ſpecioſa. Et in hoĩe ſumẽte utilitas fructuoſa. ¶Circa primũ ſciendum: ꝙ xp̃i liberalitas in hoc ſacro apparet ex eo ꝙ ibi ſũme relucet diuina oĩpotentia: ſapiã & beniuolẽtia. Cũ eni homo in aliquo ope ponit totu3 ſuũ poſſe & ſcire & uelle nihil amplius põt. In hoc aũt dono apparẽt ſumme. Primo dei oĩpotentia: que in ſacro eode3 mirabilia tot operatur. In tribus eni opib⁹ maxime apparet oĩpotentia dei. ſ. in creatione: incarnatione & ꝯſecratione. Op⁹ aũt incarnationis p̃poniꝛ opi creationis. Vñ auguſtinus. Homo de⁹ de uirgine natus potentius op⁹ eſt ꝗ̃ mund⁹ de nihilo creatus. Op⁹ aũt ꝯſecrationis adhuc apparet mirabilibus ꝗ̃ ipſa incarnatio triplici rõne. Primo qa in incarnatione creator fact⁹ eſt creatura. Nã uerbum manens quod erat: aſſumpſit hominem quod nõ erat. Hic aũt creatura fit creator: panis nãq; ſubſtantia: que eſt creatura inaiata: efficitur caro xp̃i: que eſt caro dei: & ſic ſubſtantia panis fit ſubſtãtia unita ſubſtãtie dei. ¶Secũdo quia op⁹ incarnatiõis factum eſt ab ipſa trinitate imediate nulla creatura coopante. hic autem licet tranſmutatio fiat a deo: tñ̃ mediante & coopante hoĩe ſacerdote & aliqñ̃ peccatore. ¶Tertio quia icarnatio ſemel facta eſt nunꝗ̃ iteranda: ꝯſecratio autẽ corporis xp̃i quotidie & multoties iteratur. ¶Secũdo apparet hic maxĩe dei ſapiã: que ipm ſacr̃m ĩ teſtamẽto ueteri pluries p̃figurauit. Sapientis aũt eſt op⁹ ſubtile ꝓuidere: & pluries etiã formaliter deſignare. Et ꝗ̃uis multimode hoc uenerabile ſacr̃m in ueteri teſtamẽto fuiſſet p̃figuratũ. ¶Principaliter tñ̃ eius apparẽt figure: Tẽpore legis nature Tẽpore legis ſcripte: & tempore ꝓphetie. Tempore legis nature: Figura hui⁹ habeꝛ ĩ ſacrificio melchiſedech: qui fuit rex hieruſalem & ſacerdos dei: ut dictũ ẽ ſupra de melchiſedech: ꝗ ſacrificiũ ſuũ deo obtulit panis & uini: ut habeꝛ gẽn. 14. Hic eni p̃figurauit xp̃m ueꝝ regem iudeoꝝ & ſacerdotẽ ſummi pr̃is: d̃ quo pr̃ ei⁹ ſ̃m carnẽ dauid ꝓphetauerat dicens: Tu es ſacerdos in eternũ ſ̃m ordinẽ melchiſedech: qui ſacrificiũ ſui corporis & ſanguinis ſub eiſdẽ ſpẽbus obtulit deo patri. ¶Tẽpore legis ſcripte: Figura hui⁹ hẽꝛ de mãna quod de⁹ pluit patrib⁹ in deſerto: quod ab hebreoꝝ populo ĩ diuerſis uaſib⁹ recollectũ. ſ. a quibuſdã in magnis a quibuſdam in puis ſemp eiuſdẽ menſure inueniebatur: & ad oẽm ſaporẽ edentis ꝯuertebaꝛ: quo pane aliti ſunt patres in deſerto uagantes: donec in terrã ꝓmiſſam de fructib⁹ guſtauerũt. Quo p̃figurabatur hoc ſacramẽtũ

qđ integraliter ſumitur ab oib⁹ in quacūq₃ q̄titate hoſtia tribuat̃: qđ etiā ſ̃m affectionē ſumētis ſic i eo ad oē₃ ſaporē uirtutis uel ui tii opatur. Et hoc pane nos ali optet in deſer to pn̄tis ſeculi pegrināres: donec ad terram celeſtis patrie deueniētes ip̄m xp̄m uentris uirginei fructū in ſuo fonte guſtem⁹. ❡ Tē pore pphetie: figura hētur in helia qui fu giēs a facie iezabelis in deſerto puagās ob dormiuit in umbra iunipi: quē angelus exci tauit & ſubcinericiū panem oñdit: quo refe ctus in ei⁹ fortitudine pagrauit uſq₃ ad mon tem dei. Quo preſignabat̃ peccator qui fu giens a facie tētatiōis in deſerto pn̄tis ſeculi laſſus in cōtēplatione arboris crucis quietē inuenit. Ibiq₃ carnē xp̄i ſub ſpecie panis ſub cinericii pēdētem accipit: quo cibo refectus ſecurus pambulat uſq₃ ad mōtem etherei re gni. Iccirco hoc ſacr̄m dr̄ uiaticū: qa panis uiatorū. Tertio apparet i ipſo ſūme dei be niuolētia: qui dedit. ❡ Prio ſe ipſū. Nō eni₃ dedit celū nec angelū: nec apoſtolū: nec ma trem ppriā: ſ₃ corp⁹ ſuū ad timo. 2. dedit ſe metip₃ pro nobis ꝛc. ❡ Scđo dedit ſe i cibū nō i ſociū nec i ſ̃uū: ſed i eduliū. Aug⁹. uox dei de celo: cib⁹ ſum grandiū: creſce & man ducabis me ꝛc. ❡ Tertio ippetuū: nō uſq₃ ad annū: nec decēniū: nec cētēnium: ſed uſq₃ ad ſeculi finē matth. ult. Ecce ego uobiſcū ſum oib⁹ dieb⁹ uſq₃ ad ꝯſumationē ſeculi. ❡ Cir ca ſ̃m ſciēdū ꝙ huius doni pcioſitas appet: ex eo ꝙ ip̄a caro & ſanguis xp̄i nobis donan tur: quo nihil pcioſius eē pōt: qa caro deiſi ca & uerbo unita ut dictū ē. ❡ Circa cuius ueritatē dubitari ꝯſueuerūt pricipaliter. 7. que & ſi ratiōib⁹ pbari nequeāt: quia fides noſtra que ē deſupnaturalib⁹ nō ſubeſt ar gumētis ſciaꝝ naturaliū: tn̄ aliqb⁹ naturali bus exemplis oīa dubitabilia aliq̄liter pſua dentur. ❡ Primo eni₃ dubitat̃ quō panis in carnē & uinū in ſanguinē trāſmutat̃. Huius exēplū naturale habem⁹: ꝙ panis quē come dim⁹ i uerā hominis carnē: & uinū qđ bibi mus i uerū ſanguinē naturaliter ꝯuertit̃: p⁹ certū horaꝝ ſpatiū opante natura. Quid er go mirū ſi qđ natura facit iteruallo aliqua rum horaꝝ deus ſine tpe opatur. Ip̄e eni na turā creauit & ei⁹ curſu₃ ſua oipotētia mu tare pōt. ❡ Scđo quo mō accn̄s nulli inita tur. Accidētia. n. ſine ſubiecto i eodē exiſtūt. qđ pre oib⁹ dubitabili⁹ uidet̃. Nō eni illa ro tonditas & albedo & ſapor & alia accidētia ſūt panis: quia panis ibi nō ē: nec corpis xp̄i qa utpote corp⁹ hūanū talia accidētia nō ha bet: nec aeris: qa tali luce a nullo corpe co lorat̃: ergo i nullo ſubſiſtūt. S₃ i ipſis natu ralib⁹ appent aliqn̄ accidētia: que nulli ſub ſtātie corporee initunt̃: ſicut curuitas remi i aqua: nō eni talis curuitas ē accn̄s remi: q rect⁹ ē: nec aque que ſine remo tale accidens nō hēt: ergo i nullo ſubſiſtit. ❡ Tertio quō corp⁹ i hoſtia collocat̃: uidet̃ eni mirabile q̄liter xp̄s q de⁹ ē & homo pfect⁹ ſub modi ci panis ſp̄e ꝯtinet̃. Sed ſiqs aduertat quali ter ſola ſubſtātia trāſmutat̃: uidebit euiden ter: ꝙ ſubſtātia que n̄ ſuſcipit magis nec mi nus: ſub illa modica hoſtia ꝯtineri poteſt. Sicut eni ibi ſūt accidētia pāis ſine ſubiecto ſic & ibi ē ſubſtātia corpis ſine aliquo acci dente: & p ꝯn̄s nulla ē ibi dimēſio q̄titatiua ſine qua ſubſtantia magni corpis ſub q̄tita te minimi corpis ꝯtineri pōt. Hui⁹ exēplum in naturalibus hēm⁹: ꝙ ad hoc ut. ſ. uiſibile corpus ab oculo uideat̃ neceſſe eſt ut dicit Aꝝ. ꝙ forma uiſibilis ſit i pupilla: & ſic co lūna & dom⁹ ab oculo uiſa ē i pupilla non q̄titatiue ſed formaliter: & mōtē maximū in modico ſpeculo uidem⁹. ❡ Quarto quomō i plurib⁹ nō multiplicat̃: unū eni & idē cor p⁹ xp̄i i multis & iſinitis altarib⁹ p diuerſas mūdi ptes i multis hoſtiis eodē tpe cōſiſtit: nec tn̄ ex hoſtiaꝝ multitudine corp⁹ unicū plurificat̃: qđ etiā in celo & i altare tamen diuerſimode ꝯtinet̃. In celo eni corpaliter i hoſtia ſacramētaliter. Hui⁹ exēplū hēm⁹ ꝙ uni⁹ & eiuſdē hōis imago i diuerſis & mltis exn̄s nō plificat̃. Et i ſeipſa ſubſiſtit corpo raliter: i ſpeclis uero formaliter. ❡ Quinto quō diuiſus nō lacerat̃. Cū. n. hoſtia p ptes diuidit̃: corp⁹ nō frāgit̃: ſ₃ i q̄libet q̄tūcūq₃ mima particula itegraliter ꝯtinet̃. Hui⁹ exē plū appet i ſpeculo: i quo cū uni⁹ hōis una ſola ꝯſiſtat imago: ſi p ptes diuidat̃: i quali bet pte etiā modica itegraliter imago eade₃ reſultat. ❡ Sexto quō ſūptus n̄ ꝯſumat̃. Nā nō ē adeo mōs in orbe tā maximus q toties ſūptus amō nō eēt ꝯſūpt⁹. Hui⁹ exēplū ap paret i candela a qua ſi lumē ab iſinitis cāde lis recipiat̃ appoſitis: lumē tamē ip̄m nunq̄ minuit̃: ſed ſemp eodem ſplendore relucet. Triticū etiā qđ a mūdi exordio ſēp oēs hōi nes comederūt: nunq̄ conſumere potuerūt. ❡ Septio quō i diuerſis diuerſimode opat̃. Nā ſicut ille q digne ſūit: r̄mediū ſuſcipit: ſic idigne ſumēs iudiciū ſibi māducat & bi bit. Hui⁹ exēplū ē de una & eadē medicina que duob⁹ egris a medico data uni bene di ſpoito opat̃ ad ſanitatē: alteri male diſpoſi to operat̃ ad mortē: nō ex defectu medicie: ſed ex mala ſumētis diſpoſitiōe. Sic ergo de ueritate hui⁹ ſacramenti ꝯſtare pōt ioan. 6. Caro mea uere ē cib⁹ & ſanguis me⁹ uere ē potus. ❡ Circa tertiū notādū ꝙ mōi ꝯgrui tas ſiue opptūitas appet ex eo ꝙ iſtud ſacra mentū nō dat̃ i forma ppria: ſ₃ ſub ſp̄e alie na. ſ. panis & uini. Circa qđ tria uidēda ſūt. ❡ Primo q̄re ſub bina ſpecie dat̃: uidelicet caro ſub ſp̄e panis: & ſanguis ſub ſp̄e uini.

Ad hoc rñdet thõas in hymno.d.qbꝰ ſub bi
na ſpe carnẽ dedit & ſãguinẽ:ut duplicis ſub
ſtãtie totũ cibaret hoīem.Hõ.n.ex aīa & cor
pore ꝯſiſtit.& p hoc appet:ꝙ hoc ſacrm̃ ẽ re
fectio utriuſqȝ.Nã caro eſt refectio corpis &
ſãguis aīe:qa aīa oīs carnis ĩ ſãguine ẽ.leũ.
¶ Scđo q̃re hoc ſacrm̃ ſub aliena ſpe occul
taꝛ.Hoc ãt fecit xp̃s prio ad oñdẽdũ miracu
lũ:in hoc.n.dei oīpotẽtia appet mirabilis:q̃
in ſacro eodẽ tot mirabilia opaꝛ:qđ nõ eẽt:
ſi in ꝓpria forma tradereꝛ.Scđo ad augẽdũ
meritũ.Nã dicit gregꝰ:fides nõ hẽt meritũ:
cui hũana rõ p̃bet expimentũ.Maximuȝ.n.
meritũ fidei eſt credere:qđ hõ nõ uidet:imo
qđ natura p oẽs ſẽſus diſſuadet.Tertio ad e
uitãdũ faſtidiuȝ.Nõ.n.poſſet hõ ſumere car
nẽ & ſãguinẽ xp̃i in forma ꝓpria:qđ & guſtꝰ
faſtidiret:& animꝰ abhorreret.¶Tertio q̃re
ſub forma panis & uini potiꝰ q̃ alioꝝ elemẽ
toꝝ tradaꝛ.hoc ãt fit ꝓpter tria.Prio ꝓpter
magis acceptabilẽ ſumptionẽ.Sũt.n.come
ſtibilia que ab aliqbꝰ abominãꝛ:ut porri &
cepe:quedã q̃ recuſãꝛ pp aliquã egritudinẽ
ut piſces ab egrotis:quedã q̃ nõ repiunꝛ ꝓ
diuerſitate tẽpoꝝ uel locoꝝ ſicut pepones q
nõ inueniũꝛ hyeme:& cothurnices citra maꝛ
dã q̃ cariꝰ emũꝛ ut pdices.Iõ daꝛ hoc ſacrȝ
ub talibꝰ ſpẽbꝰ:que ita ſũt ꝯformes nature
ic delectabiles guſtui:ſic oībꝰlocis & tẽpo
ibꝰ repertibiles:ſic copioſiter abũdãtes:ut
ullo faſtidio:uel egritudine:iopia:uel cari
udine qs excuſeꝛ ab huiꝰ ſacri ſũptione. Se
ũdo pp myſticã ſignificationẽ:ut ſicut pãis
uinũ ſũt naturalia & pricipalia corpis ali
iẽta.qa panis cor hois ꝯfirmat:& uinũ leti
cat:ſic p hoc appeat:ꝙ hoc ſacrm̃ ẽ aīe ple
a refectio uita & alimẽtũ.Tertio ꝓpter oñ
endã unionẽ:ut ſicut ex multis granis unꝰ
anis ꝯficiꝛ:& ex multis racemis unũ uinuȝ
liqtur:ſic oñdaꝛ:ꝙ per hoc ſacrm̃ unitatis
ulti fideles q ſunt mẽbra xp̃o capiti ĩ uno
ccleſie corpe uniunꝛ.Ro.12.Sicut.n.ĩ uno
orpe multa mẽbra hẽmꝰ.& infra:ita multi
nũ corpꝰ ſumꝰ ĩ xp̃o.& hec ẽ rõ auguſtini.
¶Circa.4.notãdũ ẽ:ꝙ utilitas huiꝰ ſacri ap
aret eſſe ſeptuplex.Pria ẽ dñice paſſiõis cõ
emoratio.1.coꝝ.xi.Quoties mãdu.paneȝ
ũc & ca.bi.mor.dñi an.Secũda ẽ xp̃i & ſu
ẽtis unitio.Io.6.q mãdu.me.car. & bibit
e.ſang.ĩ me ma.& ego ĩ eo.Tertia ẽ demo
s expugnatio:un̄ cãtat eccleſia:O ſaluta
s hoſtia que celi pãdis hoſtiũ:bella p̃mũt
ſtilia:da robur:fer auxiliũ.Quarta ẽ pec
toꝝ remiſſio.Quinta eſt oīum uirtutuȝ &
aꝝ iſuſio:un̄ dr̃ euchariſtia:qđ ẽ bõa grã
eu qđ eſt bonũ & charis grã.De his dua
utilitatibꝰ dicit ſcũs thõas:nullũ ẽt ſacrȝ
t iſto ſalubriꝰ:quo purgãꝛ peccata:uirtu
s augenꝛ:& mẽs oīum ſp̃ualiũ chariſmatũ

abundantia ipinguaꝛ.Sexta ẽ pene purgato
rie expiatio:qđ gregꝰ p multa exẽpla ꝓbat ĩ
4.dial.& ſatis diffuſe:un̄ dicit thõas Offerꝛ
ĩ eccleſia ꝓ uiuis & mortuis:ut oībꝰ ꝓſit:qđ
eſt ꝓ ſalute oīuȝ iſtitutũ. Septia ẽ eterne glo
rie collatio.Io.6.Qui mãdu.me.car. & bi.
me.ſang.hẽt uitã eter.& infra.Qui mandu.
hunc panem uiuit ineternum.

¶De ſcõ eleutherio papa & mr̃e. XLVI

Eleutheriꝰ papa & mr̃ natiõe gre
cꝰ p̃re abũdio de oppido nicopo
li ſothero epo rõano ĩ põtificatu
ſucceſſit:& ſedit ãnos quindecim
menſes.6.dies.5. Hic accepit epi
ſtolã a lucio rege britãnico:ut p eiꝰ mãdatũ
xp̃ianꝰ efficereꝛ:cui papa miſit duos religio
ſos uiros uideliȝ fuganũ & damianũ:q regẽ
p̄dictũ & populũ ꝯuerterunt.Hic ꝯſtituit q̃
alias apoſtolo decreta fuerãt.ſ.ut nulla eſca
uſualis a xp̃ianis fidelibꝰ repudiareꝛ:quam
deꝰ creauerit:q̃ tñ rõnabilis & hũana ẽ. Hic
fecit ordinatiões.3.p menſẽ decẽbr̃.p̄ſb̄ros
12.diacões.8.ep̄os p diuerſa loca.15.qui etiã
tpe ꝯmodi ipatoris mr̃io corõatꝰ ẽ.:& ſepul
tꝰ cũ fr̃ibꝰ ſuis iuxta corpꝰ btĩ petri apoſtoli
ĩ uaticão.7.cal.iunii:& ceſſauit ep̄atꝰ dies.6

¶De ſcõ q̃drato diſcip.XLVII

Quadratꝰ apoſtoloꝝ diſcipulꝰ fuit
q apud athenas ad p̄dicandũ uer
bum dei miſſus:poſtq̃ eidẽ urbi
pluribꝰ ãnis euãgelizauit clarus
doctrina & uita ſcõ fine qeuit:ibidemqȝ hu
matus iacet.7.calẽ.iunii.ut ait hieronymus

¶De ſcõ auguſtino epo angloꝝ. XLVIII

Auguſtinꝰ ep̄s angloꝝ a btõ papa
gregorio dino inſtictu miſſus ẽ
ad angliã ad p̄dicãdũ ãno.14.im
peratoris mauritii:ut dicit ſigi
bertꝰ & beda:& aliq̃liter ſupra
tactũ ẽ ĩ legẽda gregorii pape.4.idꝰ martii
Cũ quo ẽt melitꝰ & ioannes & alii plures ſci
mõachi miſſi ſũt.Hi uenĩetes britãniã ad iſu
laȝ que dr̃ thãna quã a terra diuidit fluuius
triũ ſtadioꝝ:q appellaꝛ ſirai:miſerũt iterp̄
tes quos de fracia accepãt mãdato pape ad
eldebertũ regẽ in cãtia citate regali:q audi
ta cã aduẽtꝰ ſcõꝝ ab eo benigne ſuſcepti ſũt
Nã & rex uxorẽ berictẽ xp̃ianã duxerat:eo
pacto ut fieret xp̃ianꝰ:qđ tñ nũdũ iplere cu
rauerat:poſtea uero rex deueniẽs ad inſulã
audita p̄dicatiõe xp̃i:ꝯceſſit eis locũ ĩ citate
dorbeieñ in palatio ſuo:& p̄buit licẽtiã p̄di
cãdi & ꝯuertẽdi oẽs q fidẽ ſuſcipere uellẽt
Ipſe tñ pp nouitatẽ fidei noluit tã cito ꝯuer
ti.In ipſa ãt citate dorbeia inueneꝛt eccleſiã
ſci martini:que ibidẽ fabricata fuerat tẽpoꝛ
quo rõani angliã obtinuerunt.In q̃ eccleſia
regia ſepiꝰ xp̃m orabat.In ipſa ergo eccleſia
diuina celebrare & p̄dicare cepeꝛt multiſqȝ

miraculis ꝑpetratis plurimos conuerterūt
¶ Poſt ānū uero rex eldebertꝰ cū pluribꝰ a
liis regibꝰ & pricipibꝰ ſibi ſubiectis fidē xp̄i
ꝑcepit. Deide auguſtiꝰ uēiēs herclas ab ethe
rio ep̄o archieps̄ gētis angloꝝ ordiatꝰ ē mā-
dato greg. pape. Et ex regis ꝯceſſiōe i regia
citate ꝯſtruxit eccleſiā ſaluatoris: quā etiam
metropoli totiꝰ iſule ꝯſtituit quā & ſucceſſor
eiꝰ laurētiꝰ ep̄s ꝯſecrauit. Cū aūt multi fidē
ꝑcipe recuſarēt & rex neminē ꝯpelleṝ uellet
ordinataq; diſputatiōe iter ep̄os xp̄ianoꝝ &
pōtifices idoloꝝ ꝯuētū ē p ꝑtes ut eger in-
troduceret: & que ps ip̄m ſanare poſſet illiꝰ
fidē preualeret: & adducto ceco: cū a gētili-
bus illumiari nō potuiſſet: & auguſtinus ei
lumē reſtituiſſet: maxia paganoꝝ ps ꝯuerſa
credidit: & baptiſmū ſuſcepit. Sicq; auguſti
nus uirtutibus clarus & doctrina quieuit i
pace āno dn̄i. 604. uidelicet. 7. cal. iunii. Se
pultꝰ cātie in eccleſia ap̄loꝝ petri & pauli.
Qui etiā ad extrēa deueniēſ laurētiū comitē
ſuū ſibi ſucceſſorē reliqt: ne ſtatꝰ nouelle
fidei depiret. ¶ De ſcō hildeūto ep̄o. XLIX

HIldeuntꝰ ep̄s melden̄ ſcō pharo-
ni ep̄o ipſiꝰ citatis ſucceſſit. Qui
puer qnquēnis eidē a pētibꝰ tra
ditꝰ & ab eodē eruditꝰ ē a pueri
tia dirā pniā agēs. Electꝰ ē ergo
ep̄s pꝰ pharonē & ꝯſecratꝰ. Cū aūt iuxta ec-
cleſiā ſcē crucis i q̄ oliꝫ corpꝰ ſci pharonis
ſepultū fuerat eēt atriū: in quo ciues loci ſu
os mortuos tumulabāt: i eodē atrio ad ꝑces
populi ep̄s aliā eccleſiā ꝯſtrui ꝑmiſit ut ſic
i eccleſia iacerēt corpa defūctoꝝ. Que dum
eēt ꝯſecrāda nocte ꝑcedente fūditus diruit.
Quod ſcūs uidēs & de miraculo ſtupēs ac
de culpa pēitēs romā deuēit: & a bonifacio
papa abſolutionē obtiuit: ac deide ut deo ſa
tiſfaceret hieroſolymā adiit uerbū dn̄i ꝑdi-
cās circūq̄q;. ¶ Anno igiṫ ꝑegrinatiōis ſue
vii. ad eccleſiā ſuā reuertēs i loco q dr̄ lari-
macꝰ mōachū reppit q ſibi a dn̄o fuiſſe reue
latū aſſuit. Hildeūtū ad ſe uētuꝝ ep̄m: cui
deꝰ dimiſſat oīa peccata ſua. Regreſſus igiṫ
ad citatē ſuā eccleſiā dei gēitricis. vii. ab ur-
be miliario fūdauit & dedicauit. In cuiꝰ de-
dicatiōe chirothece ipſiꝰ de māibꝰ eiꝰ hora
ꝯſecratiōis extracte tribꝰ horis i ſolis appē-
ſe radio q̄ſi i ꝑtica pepēderūt. ¶ Poſt hec ſā
ctꝰ uir pueꝝ ſine baptiſmo defūctū a mortu
is ſuſcitauit: quē noīe p̄ris ſui adelbertū uo-
cauit & eūdē āno. vii. pꝰ ſe morituꝝ ꝑdixit:
ac iuxta ſe tumulādū mādauit. Que oīa ut ꝓ
dixerat euenerūt. Quieuit āt i pace. vii. cal.
iunii. Iuxta cuiꝰ corpꝰ adelbertꝰ āno. vii. de
fūctꝰ ut iuſſat tumulatꝰ ē. Hoꝝ duoꝝ ſcōꝝ
corpa ſcūs maiolꝰ abbas dīna reuelatiōe ad
monitꝰ de ſolo leuauit: & honorifice ꝯdidit.
¶ De ſcis priſco & ſociis martyribus. L.

PRiſcus mr̄ cū ſocioꝝ multitudie
ap̄d tornacū q̄ eſt uilla aurelian̄
dioc. paſſꝰ ē ſub aurelião ip̄ato.
Qui cū ibidē reſideret miſit ſce-
neſchallū ſuū ad xp̄iāos ubiq; ꝑ
qrēdos ac puniēdos. Ille uero cū loca pluri
ma pluſtraſſet: uēiēs tornacū priſcū cū mul
tis xp̄ianis pſallētē iuenit: quē xp̄ꝫ ꝯfitētē de
collauit: & i puteū corpꝰ ſine capite ꝓiecit.
Dūq; ceteri ſimiliter cederēṫ unꝰ eoꝝ rapto
ſci priſci capite p ſiluā aufugit. Qui tn̄ a mi
litibꝰ iſecutꝰ nō lōge ab antiſiodoro captꝰ &
decollatꝰ ē. Ibiq; una cū priſci capite a fide
libꝰ ſepultꝰ. Ceteroꝝ uero mr̄ꝝ corpa a xp̄i
aniſ furti ſurrepta i crypta tumulata ſūt. Tē
pore āt ſci germāi ātiſiodoren̄ ep̄i dīna reue
latiōe eidē ſcō locꝰ ubi corpa mr̄m p anno
150. latuerāt oſtendiṫ: cui & caput ſci priſc
mr̄is una cū corpe alteriꝰ mr̄is ſimiliter re
uelaṫ. Ipſe uero corpa leuata honore cōdi
gno ꝯdidit: & ibidē mōaſterium ꝯſtituit. Ca
put uero ſci priſci ad locū aliū lōge ab u
be. 4. miliario detulit: q locꝰ nunc caſtꝝ ſc
priſci nūcupaṫ: hoꝝ mr̄ꝝ paſſio agiṫ. 7. cal
iunii. ¶ De ſcō ioāne papa. 1. & mr̄. L

IOānes papa & mr̄ huiꝰ nois pri
mꝰ natiōe tuſcꝰ ex patre ꝯſtātin
hormiſde pape in ep̄atu roman
ſucceſſit. Seditq; ānos. 2. men. 8
dies. 18. Quo tp̄e i oriētis ꝑtibu
cū adhuc hr̄ſis arriana uigeret: Iuſtinꝰ ip̄er
tor ardore orthodoxe fidei: ut hereticoꝝ n
mē extigueret: ſtatuit eccl̄ias arriāis auferr
& ubiq; catholica religiōe ꝯſecrari. Quo
cū i italia rex theodoricꝰ arriāus audiſſꝫ io
nē papā ſumulq; cū eo theodoꝝ & agapit
ꝯſulares uiros aliūq; agapitū patriciū ꝯſt
tinopoliꝫ ad iuſtinū direxit: mādās p eos: u
niſi q̄tocyꝰ hereticis ſuas eccleſias reddere
ipſe oēſ italie catholicas eccleſiaſ deſtruere
& urbes igne ac ferro deuaſtaret. ¶ Cuꝫ er
go ſcūs ep̄s corinthū deueniſſet ut ait greg
iii. dial. ca. 2. & eidē qdā nobilis eqtare uo
lēti equū ꝯmodaſſet: quē ꝓ nimia māſuetud
ne uxor illiꝰ eqtare ꝯſueuerat: Sūmꝰ pōti
fex ad certū locū equo ſubuehēte perductꝰ
Qui mox ut aliū reppit: illū quē mutuo ac
cepat remiſit: ueꝝ uxor illiꝰ nobilis ulteri
equo illi ſedere nō ualuit: qa equꝰ fremēs &
ſaliēs: ac nimium furēs ex geſtibꝰ ꝓdidit ꝙ
poſt ſeſſionē tanti pōtificis mulierē ferre d
cetero recuſauit. Quod uir eius aduertēs &
miraculū ſtupēs equū ꝓ munere ſācto pō
tifici perpetuo poſſidēdum direxit. ¶ Cū aū
ꝯſtantinopolim ueniſſet ad portā que uoca
ṫ aurea populoꝝ turbis ei occurrētibꝰ un
cum iperatore i ꝯſpectu omniū rogāti cec
lumen reddidit: quem iperator cum ſuis ſū
ma reuerētia ſuſcepit. Igiṫ legationis cau

cum lachrymis expoſita de italie ſalute ſoliciti iuſtio principi ſupplicarūt:ut eoꝝ ꝑces q̄uis eēnt iiuſte libēter excipet:italieq; periture ſubueniret. Quoꝝ fletibꝰ iuſtinꝰ ꝑmotꝰ eis petita ꝯceſſit:arrianoſq; ſuo iuri reſtituit. Sicq; liberata ē italia a furore theodorici. Sed poſtq̄ ioānes papa cū ſociis rauennā ad theodoricū ueniſſet:theodoricꝰ iuidia ductꝰ:eo ꝙ ipator illos honorifice ſuſcepiſſet:eū in carcere cū ſociis afflictos dura cuſtodia pemit:q ſcūs mr̄ ad xp̄m migrauit. 6. cal. iunii. cuiꝰ corpꝰ de rauēna trāſlatū ſepultū ē in baſilica bt̄i petri apl̄i. Sed hāc imaniſſimā crudelitatē aiaduerſio dina ſecuta ē. nā die. 98. pꝰ hoc factū theodoricꝰ ſubita morte interiit. ¶ Refert gregꝰ. 4. dial. c. 31. ꝙ dū qdā rōani nauigātes ad inſulā liparē deueniſſēt:quēdā ſolitariū ibidē deo ſuientē uiſitarē curarūt:q eis inter cetera nūciauit theodoricū regē ſubito defūctū eē:cuiꝰ aiam iter ioānē papā & ſymmachū patriciū ipſe uir dei ꝯſpexerat alligatā & ab eiſdē ſcis quos ābos mr̄es fecerat i ollā uulcāi demergi. Qui diē notātes ad italiā rdierūt:& eodē die quo hec ſolitariꝰ uiderat: regē repētina extictū nece inuenerunt. ¶ Hic ſciſſimꝰ papa ꝑfecit cemiteriū ſcōꝝ mr̄ꝝ nerei & archilei uia ardeatina. Itē rnouauit cemiteriū priſcille. Fecit & ornamētū de gēmis praſinis & hiacynthinis ſup ꝯfeſſionē bt̄i pauli apl̄i. Multaq; uaſa ſacra i auro & argēto obtulit baſilicis apoſtoloꝝ. Hic etiam ordinauit epos. 15.

¶ De ſcō ioanne papa ſo & ꝯfeſ. LII

IOannes papa huiꝰ noīs ſs natiōe rōanꝰ ex pr̄e ꝑiecto de regiōe celio mōte bōifacio ſo rōano pōtifici i epatu ſucceſſit: ſeditq; ānos .mēſes. 4. dies. 6. hic alio noīe mercuriꝰ uocabaē. Hic iter cetera memorāda artemium patriarchā ꝯſtātinopolitanū arrianū dānauit.

¶ De ſcō ioanne papa tertio & ꝯfeſ. LIII

IOannes papa tertiꝰ natiōe rōanꝰ ex pr̄e anaſtaſio pelagio prio pape in epatu rōano ſucceſſit: & ſedit ānos. 12. mēſes. 11. dies. 27. hic in urbe roma repauit & reſtaurauit cemiteria ſcōꝝ mr̄ꝝ:multaſq; ſcōꝝ p diuerſa loca eccleſias renouauit:& de nouo pfecit ac ꝯſecrauit. Amator religioſoꝝ & bonoꝝ uiroꝝ fuit:paupibꝰ munificꝰ extitit:pꝰq̄ fecit eccleſiā aploꝝ philippi & iacobi i urbe fecit & dedicauit:ubi & eoꝝ corpa collocauit:ad dn̄m prexit:& ſepultꝰ ē ad ſcūm petrꝝ

¶ De ſcō ſymmacho patricio & mr̄e. LIIII

SYmmachꝰ mr̄ prīciꝰ fuit:q tpe anaſtaſii primi ipatoris rome claruit: & tpe iuſtini primi mr̄ium paſſus fuit: Hic ſocer fuit boetii ſiue ſeuerini mr̄is: de quo diceē x. cal. nouēbr̄. Filiā. n. eiꝰ elphē ei in ꝯiugē tradidit:que hymnos aploꝝ felix p oēs & aurea luce ꝯpoſuit: hic ſcūs uir cū boetio genero ſuo rēpublicā i urbe ſtrenue mīſtrauit Sꝫ dū theodoricꝰ lōgobardoꝝ rex arrianus ioānē papā. i. ꝯſtātinopoli ad iuſtinū ipatorē delegaſſet:ut ſupiꝰ dictū ē:rabie ſue iniqtatis ſtimulatꝰ ſymmachū ꝯſulē ac patriciū & geneꝝ eiꝰ boetiū ſeuerinū ꝯſulē ac ſenatorē catholicos uiros prio qdē carceri mancipauit:deiñ i ipſo carcere gladio necari fecit apud urbē rauēnā. Corpꝰ āt ſymmachi noīe mr̄is rauēne colit tumulatū. 6. cal. iunii. Hic rōani eloqi eruditiōe mirabilis maximi tyrāni:q ſub theodoſio prio ſrexerat:ſcripſit laudes:eaſq; publice recitauit:ob qđ maieſtatis reꝰ cēſebaē:Sed cū a pio pricipe iuſtino abſolui meruiſſet apologeticū libꝝ. i. ſatiſfactionalē eidē ſcripſit: & aliū epiſtolaꝝ. hec in hiſtoria tripartita libro. 9.

¶ De ſcō beda uenerabile p̄ſbytero. LV

BEda p̄ſbr̄ xp̄i famulꝰ natiōe āglicꝰ apud eccleſiā ſiue mōaſteriū aploꝝ petri & pauli q̄ i ciuitate cantie in āglia ꝯſtructa ē claruit tpe iuſtiniani ſi:hic a ſeptennio ſub abbate bn̄dcō ipſiꝰ mōaſterii: & pꝰ ſub ceolfrido in dinis eloqis apprime eruditꝰ diuine ſtudio operā pbēs ſacris lr̄is pleniꝰ ibutus ſapiā & uite ſcitate admirādā ꝑfecit:āno aūt etatis ſue. 24. diaconatū: & . 30. p̄ſbr̄atū a ioāne epo ſuſcepit:iñ uſq; ad ānos. 70. uite ſue ſcripturis & dine ſapie opuſculis intēdēs:multa pectoris ſui uiris ſcholaſticis cōtulit monumēta. Nā. 36. uoluia edidit:que i 78. libros diuiſit:Diē aūt obitꝰ ſui p. 7. ꝑcedētes hebdomadas dina reuelatiōe p̄ſciuit: Die aūt aſcēſiōis dn̄i:que tūc illo āno. 6. cal iunii euenit:dū ueſpas cū ceteris clericis in eccleſia celebraret:nulla alia ifirmitate detētus:ſꝫ corpis ꝯpos ac mētis cū aīt. illā:o rex glorie decātaret:ipſa finita in ſuo appodiatꝰ ſtallo ſpūꝫ emiſit:ſtatimq; mirꝰ odor de eiꝰ corpe fragrare cepit:ſepultꝰ i mōſterio ſuo Hic cū ſciſſimꝰ ab eccleſia reputeē :& i ꝯfeſſoꝝ catalogo numereē : ſolus inter ſanctos nō ſcūs ſed uenerabilis appellaē:& hoc pp duas rōes ſiue miracula q̄ de ipſo ꝯtigerūt. Prio qa ex nimia ſenectute oculis caligaſſet & diſcipulo duce ad lapidū ꝯgeriē pueiſſet diſcipulꝰ ei ſuadere cep:ꝙ magnꝰ eēt ibi populꝰ ꝯgregatꝰ:q ſūma affectiōe & ſilētio ipſiꝰ ꝑdicationē expectabāt: Cūq; ſcūs ferūeti ſpū elegātiſſimū ſmonē feciſſet:& ꝯcluſiſſet p oia ſ. ſ. lapides rn̄derē amē uenerabilis p̄ſbr̄. 2. qa dū aliꝰ diſcipulꝰ eiuſ ipo defūcto titulū ſepulchro facere diſpoſuiſſet unico carmine leonino ſic icipiēs:hac ſūti foſſa:& uellet finire bede ſācti uel p̄ſbr̄i oſſa: nec metꝝ

ſtare poſſet:& nullum aliud uocabulũ eidẽ occurreret:attediatus tandem iuit dormitũ Et ecce mane i tumulo mãib⁹ angelicis rep/pit ſculptũ. Hac ſũt i foſſa bede uenerabilis oſſa.Quieuit aũt i xp̄o.6.cal.iunii.circa an/nos dñi.700. Corp⁹ ãt ei⁹ ianuã trãſlatũ di/gna ueneratiõe colit.¶Scripſit aũt uir dñi iter alia ſup geñ.libꝝ.i.De tabernacl'o moy ſi.li.3.Sup ſamuelẽ li.4. De tẽplo ſalomõis libꝝ.i. Sup eſdrã & neemiã li.3. Sup tobiã li.i.Sup pabolas ſalomõis li.2. Sup cãticis cãticoꝝ li.5.Sup ep̄ſis canõicis li.7. Super marcũ li.4.Sup lucã li.4.Sup act⁹ apoſto/loꝝ li.i.Sup apoc.li.i.De queſtiõib⁹ lib.re gũ ad notiliñ li.i.De ſchematib⁹ li.i.De ge/ſtis ãgloꝝ iſigne & egregiũ uolumẽ.In quo & chronica de tẽporib⁹ ꝑtinet.

¶De ſancto iulio martyre. LVI.

IVli⁹ mr̃ apud meſiã citatẽ doro ſtoreñ paſſ⁹ ẽ.Qui tꝑe pſecutio/nis cũ eẽt ueteran⁹ & emerite mi litie ab officialib⁹ tẽt⁹ & maxĩo pſidi oblat⁹ ẽ. Qui dũ idola exe craret:& nomẽ xp̄i ꝯſtãtiſſime ꝯfiteret capi tali ſnĩa punit⁹ ẽ.6.cal.iunii.Cũ aũt ad paſ/ſionẽ duceret.Heſychi⁹ qdã miles xp̄ianus ſibi amiciſſim⁹ dũ ſe ſuis orõib⁹ ꝯmẽdaſſet eũq; oſculat⁹ fuiſſet a militib⁹ tẽt⁹ & ip̄e p⁹ dies.20.paſſus ẽ ut ĩfra dicet.17.cal.iulii.

¶De ſancto eutropio epiſcopo. LVII.

EVtropi⁹ep̄s apud gallias i citate auraſica claruit tꝑe ualẽtiani ĩ̄ ipatoris.Cui⁹ uitã illuſtrẽ uirtu tib⁹ ac miraculis uer⁹ ep̄s aura/ſiceñ luculẽto ſmone deſcripſit ut dicit ado.Hic ob ſidei deuotionẽ ad duas ſorores xp̄i ãcillas a pẽtib⁹ exheredatas eo ꝙ uotũ uirginitatis emiſiſſent:epiſtolas ꝯſo latorias elegãti & apto ſcripſit eloqo:nõ ſo lũ ratiõe ſ3 ſcripturaꝝ ſcãꝝ teſtimõio ꝯmu/nitas.Et hic migrauit ad xp̄m.6.cal.iunii.

¶De ſcĩs ſymmetrio & ſociis mr̃ib⁹.LVIII

SYmmetri⁹ pſbyter & mr̃ cũ aliis 22.rome ſub ãtonino ipatoř paſ ſus ẽ.Cũ.n.pſat⁹ſcũs pſbyter cũ aliis xp̄ianis apud praxedẽ uirgi nẽ latitaret & in titulo ſci paſto/ris qđ ſcũs papa pi⁹ i domo ei⁹ ꝯſtruxerat dĩna myſteria celebraret:miſit ãtonin⁹ & te/nuit ſymmetriũ cũ aliis.22.xp̄iãis.Quos ſi/ne ulla auditiõe gladio puniri mãdauit i eo/dẽ titulo.Quoꝝ corpa praxedis uirgo i ce/miterio priſcille ſepeliuit.6.cal.iunii.

¶De ſcõ germano pariſieñ ep̄o. LIX.

GErmãn⁹ ep̄s piſieñ territorii au/guſtuduneñ idigena patre eleu/therio matre euſebia nat⁹ ẽ.Qui a iuuẽtute deo ſuiẽs a ſcõ necta/rio ep̄o abbas ſci ſymphoriãi cõ/ſtitut⁹ i ſcitate maxĩa & operib⁹uirtutũ pol lebat:& ſignoꝝ miraculis reſulgebat. Cum eni icẽdiũ in mõaſterio accidiſſet:& iã offici nas flãme circũqꝗ; uallarẽt german⁹ aſcẽſo tecto ſũptaq; cacuma plena aqua al'ſa cõci/nens & paululũ aque ſup ignẽ effudẽs flam mas extixit.¶Cũ qdã radulph⁹ ꝗſdã ceno/bii res iuaſiſſet urſus adueniẽs p.3.dies cõti nuos equos ipſi⁹ deuorãs dãnũ ablatoꝝ tri plicauit:nec deſtitit donec ille ſ̃ſipuit & res ablatas reſtituit.¶ Anne uxori hebronii re gis miſſam celebrãs facie fulgid⁹ admodum appuit ¶Per ãnos ꝗttuor añꝗ ep̄s fieret cũ p uiſũ claues porte pariſieñ a ſene ſibi fuiſ ſent tradite ꝯſuãde: pdixit ſe ipſi⁹futuꝝ põ tificẽ citatis.Quod & p⁹ ꝗdriẽniũ factũ eſt. Qui i ep̄atu doctrina clarus miraculis efful ſit.¶Iuuenẽ.n.a iudeis i carcere tentũ & cõ peditũ ſe iuocãtẽ ruptis uinculis per noctẽ abſoluit.Ianuã eccleſie ſcõꝝ geruaſii & pro thaſii ſibi clauib⁹obſatã baſilicã itrare cu piẽs crucis ſolo ſignaculo reſauit:multos a demoniis obſeſſos liberauit:& egros pluri mos a uariis lãgorib⁹ ſanos effecit. In uictu ſuo pciſſim⁹:neceſſitati paupũ liberaliſſim⁹ fuit.¶Obitũ ſuũ pſciẽs ad caput lectuli no tariũ ſuũ ſcribere fecit.5.cal.iunii. Et nihil ultra.Quod dũ nemo qd ſibi hoc uellet in telligere poſſet dũ.5.cal.iunii a corpore m grauit:ꝙ ꝑpter hoc talẽ ſcripturã ſcũs feci ſet unuſqſq; cognouit.Sic ergo die quo ſa ct⁹ ãnoꝝ fere.80.obdormiuit in dño:ſepul tus in eccleſia pariſieñ.

¶De ſcõ carauno martyre. LX

CAraun⁹ mr̃ apud carnotũ citat paſſ⁹ ẽ.Hic natiõe roman⁹ a ſcõ dionyſio ep̄o erudit⁹ eiuſq; diſci pul⁹ fuit:p⁹ cui⁹mr̃iũ ipſe a ſcõ clemẽte papa pſbyter ſcũs piſi⁹ ad pdicãdũ direct⁹ ẽ.Et dũ p mare nauiga ret:orta tẽpeſtate orõe ad deũ ꝑfuſſa ꝓce lã ſedauit:nautaſq; gẽtiles ad xp̄m ꝯuertit. Cũ ãt i quodã tẽplo ueneris puellã demõia cã liberaſſ3: uiſo miracl'o plurimi pagãoꝝ ad fidẽ xp̄ianoꝝ acceſſ̃ũt.Inde p multas ga liaꝝ & hiſpaniaꝝ iſulas deãbulauit:clamãt bus demõiis p obſeſſoꝝ ora ſuo dei eẽ cre dẽdum.Qui a cũctis uexatis imũdos eiiciẽ ſps ifinitũ populũ ꝯuertit ad dñm.Ac demũ i carnoto citate uerbũ dei pdicãs plurimos baptizauit.Egreſſuſq; inde cũ plurib⁹ſociis a latronib⁹ q eos pecunioſos putabant inſ cuti ſũt. Et dum latrones ſocios carauni fu gientes perſequerẽtur:reuocans illos ſuaſit ut ab inſecutione illorum deſiſterent eo q ipſe ſolus pecuniam quã querebãt haberet Quibus regreſſis cum unicum ſolidum ſib pro uiatico retentum obtuliſſet:illi ſe delu ſos exiſtiantes ipſũ decollauert.v.cal.iunii.

Cuius corp' in carnoteñ ciuitate ſepultũ ẽ:

¶De ſcõ guilelmo ꝯfeſſore. LXI

Guilelm' ꝯfeſſor dux aqtanie & ꝓuincie pr̃e theodorico ꝯſule matre aldana inclytã ꝓſapiã ducens ſub rege carolo magno ſtrenue militauit: eiuſq; regni pricipatũ tenuit ſãctitate ꝓclar'. Cũ aũt ſaraceni ptes aqtanie inuaſiſſent: a carolo cũ exercitu miſſus eos uiriliter debellauit: magnaq; illis inflicta ſtrage eoſdẽ a ſeptimanie inuaſiõe potẽter deiecit. Reuerſus aũt ꝓ uictorie gratiꝝ actiõe deo agenda i territorio lugduñ nouũ monaſteriũ ꝯſtruxit in ualle uidelicet gelonis: quod & uberius dotauit: & in noie ſaluatoris intitulauit: ac ibidẽ monachos & uirgines ancillas xp̃i recluſit: ubi & duas ſorores ſuas uirginitatẽ ꝓfeſſas collocauit. Deĩde obtẽta a carolo licẽtia xp̃o de cetero militandi in eodẽ monaſterio ſe icluſit ãno dñi. 806. i feſto apoſtoloꝝ. Cui ſcũs rex lignum dñice crucis: qđ de hieruſalẽ attulerat liberaliter ꝓ munere ꝯceſſit. Guilelm' ergo monachus factꝰ ꝓfunde hũilitatis & patiẽtie fili'. admodũ effect' ẽ: oẽmq; obedientiã in cunctis etiã minimis & uilib' officiis adimplere curabat: orõnib' & ieiuniis iſiſtebat: & miraculis clarebat. ¶Cũ die q̃dã panes coquere dẽret: & hora tardior eẽt: timẽs ne frẽs ſcandalizarẽt ex mora: furnũ purgare cupiens: & ſcopi ad purgãdũ parã nõ habẽs: repẽte incẽſũ clibanũ itrauit: quẽ ſuo ſcapulari purgauit cineresq; manib' expulit: & tã corpe q̃ ueſtibus oĩno inuſt' exiẽs: coctos panes ſine mora frib' apportauit. Aqua frigida & ſolo pane etiã in hyeme multo tpe uſus fuit. Obit' ſui pſcius diẽ dormitiõis ei' abbati & fribus dixit: & regi carolo p lr̃as ſcripſit. Sicq; diuinis ſacramẽtis monitus. 5. calẽ. iunii i pace qeuit: ſepultus in eodẽ cenobio: quod ei' noie dr̃ monaſteriũ guilelmẽſe inſignib' miraculis clar'.

¶De ſcis conone & filio eius mr̃e. LXII

Conon martyr cũ filio ſuo ãnoꝝ. 12. paſſus ẽ i nicomedia hiſaurie ciuitate tpe aureliani impatoris ſub comite domitiano. Hic ſcũs uxore filiũ cui' nomẽ nõ exprimit̃ ꝓcreauit: q̃ diuſcula i caſtitate ꝑmãſit: & cũ filio ſuo religioſã uitã duxit: nec nõ miraculoꝝ gl'ia claruit. Nã fluuiũ iuxta locellũ ſuũ currẽtẽ ꝓpter ipetũ nimiũ tranſiri nõ poterat: aqs fecit imobilẽ: & orõne ſua uſq; ad certũ tps multis tranſuadantib' ꝓbuit. Alias etiã cũ idẽ fluuius alueũ ſuũ egreſſus aqs inundantib' exiccato naturali alueo ſe extẽderet: & agros plurimos inundaret: orãs ad alueũ curſũ priſtinũ i xp̃i noie redire fecit. ¶Ingreſſus ergo domitian' comes nicomediam ſanctũ cõnonẽ tãq̃ xp̃ianum teneri iuſſit. Et cũ ſacrificare nollet: eidẽq; acerrima ſupplicia minaret̃: ille nolẽs ſine filio gloriari: unicũ natũ duodenẽ ut xp̃ianũ comiti exhibuit: poſtulans eum ad cruciatus ſecũ admitti. Quos iudex in craticula iuſſit extẽdi & prunis ſuppoſitis oleũ deſup infundi. Et cũ diudũ uolutati incolumes ꝑmãſiſſent: fecit eos i ſartaginẽ ſuccenſã mitti. Et dũ neq; ſic uinci potuiſſent: mãdauit illos appenſos flãmis ſubtermiſſis exuri: manuſq; illoruʒ malleis ꝯtundi. Qui dũ orãtes pſallerent: celeſti eos uoce uocãte ſpiritũ emiſerunt. Sepulti a fratribus in nicomedia ciuitate. 4. calẽ. iunii.

¶De ſanctis ſiſinnio martyrio & alexandro martyribus. LXIII

Siſinnius: martyrius & alexander mr̃es apud uallẽ ãnoniam paſſi ſunt. Hi genere ſuo greci: ciues cappadoces mediolanũ ueniẽtes a ſcõ ambroſio ep̃o honorifice ſuſcepti: & cũ eodẽ aliquãto tpe demorati: inde tridẽtũ deuenerũt: ubi a ſcõ uigilio ep̃o ſiſinnius archidiacon': martyri' lector: & alexãder hoſtiari' ordinati: atq; ab eodẽ ad ꝑdicandũ gẽtib' directi ſunt. Qui uallẽ ãnoniã ingreſſi xp̃m euãgelizabãt. Cũq; in uico medo eccleſiã ꝯſtruxiſſent: & multos ꝯuertiſſẽt: a ruſticanis ſaturno ſacrificãtib' ꝓ terre frugibus ipetrãdis tẽti ſũt: ut & ipſi imolarẽt. Quod dũ facere recuſarẽt: prio duri' ceſi ſũt: deiñ ſiſinni' tuba erea capite illiſ' & ſecuri ꝯfoſſus expirauit. Martyri' uero capite ſecurib' uulnerat': & ſudib' transforat' cũ ducerẽt ad idolũ occubuit. Quoꝝ duoꝝ corpa cum alexãder ſibi collo ipoſita deferret tumulanda a paganis ſurrepta ante ſimulacꝝ in ignẽ ꝓiecta ſũt. Ipſe uero alexãder uſq; ad mortem flagellat' martyriũ ꝯſumauit. Mox aũt umbra nigerrima totam regionẽ obtexit: & fulmina crebra terrã ꝑcuſſerũt: ita ut multi gentilium territi ꝯuerterent̃. Sanctoꝝ uero corpora a ſancto ep̃o uigilio tridenti ſepulta ſunt: qui paſſi ſũt. 4. calẽ. iunii. hec ado.

¶De ſcõ maximino ep̃o. LXIIII

Maximin' ep̃s treuereñ tpe ꝯſtãtii auguſti claruit. hic nobilis picta uioꝝ ciuis extitit: cui' urbis frater hui' maxẽti' põtifex fuit. Ipſe aũt maximin' r̃licta domo paterna treuerim deuenit: ubi cleric' fact' deo famulari cepit: inde ad ep̃atum ipſius ciuitatis diuina reuelatione ꝓmotus. Cũ eni qdã qriac' uir ſanctiſſim' in eccleſia ſci eucharii nocte oraret: ipſe ſcũs euchari' ſibi appuit: eiq; mãdauit: ut maxino nũciaret ipm i ep̃atũ agririo treuereñ tũc antiſtiti ſucceſſurũ. Angelus domini etiam eidem agririo i extremis poſito per uiſum iuſſit: ut maximinum

poſt ſe eligendũ pópulo ꝑte dei mandaret:
qđ ille ꝑfecit eoq; migrãte populꝰ mõita di
uina adiplere curauit. Sicq; maximinus eṗs
electus ẽ. Ad hũc uirum dñi athanaſius ale/
xandrinus eṗs perſecutionem conſtantii fu/
giens adiit:& ab eo honorifice ſuſceptus be
nignaq; humanitate pertractatus eſt. ❡Hic
etiam dum iret romam cũ beato martino nũ
dum eṗo: urſus aſinũ eoꝝ ſarcinas deferẽtẽ
inuaſit & deuorauit. Cui ſanctꝰ maximinꝰ in
xp̃i noie iuſſit: ut uices aſini ſarcinas uſq; ro
mã baiulãdo ſuppleret. Quod ferox aial cũ
omni mãſuetudine ꝑfecit. Rediens quoq; ad
eccleſiã ſuam ad pictauienſem urbẽ ut ſuos
reuiſeret diuertit. Ibiq; langore ꝑſſus felici/
ter i dño quieuit. 4. cal. iunii. Cuius corpus
exinde treuerim trãſlatũ eſt.

❡De trãſlatiõe corꝑis ſci nicolai. LXV.

TRãſlatio corꝑis ſci nicolai de my
rea ad ciuitatẽ uenetiaꝝ fcã ẽ an
no dñi. 1096. tꝑe urbani pape ſ̃i
ſub petro patriarcha gradeñ &
uitale michaele duce uenetiaruꝫ
atq; hẽrico ꝯtarheno eiuſdẽ citatis eṗo. Cuꝫ
eni urbanus papa generale paſſagiũ in recu
ꝑationẽ terre ſcẽ: cũctis fidelibꝰ ididiſſet: mľ
ti uenetoꝝ cũ nauiũ copioſa multitudie ad
dictũ paſſagiũ nauigarũt. Quoꝝ exercitus
dux extitit ioãnes prefati ducis uenetoꝝ filiꝰ
cũ quo ꝑexit etiã dictꝰ caſtellanꝰ eṗs. Qui
poſtq̃ cũ eoꝝ nauigio apud rhodũ inſulam
hyemaſſent: inde diſcedẽtes ut hieroſolymã
peterẽt uento eis aduerſo inſurgẽte iuiti ap
pulſi ſunt ad myreoꝝ patriã iam quaſi tota/
liter a turcis depopulatã. ❡Tũc eṗs & dux
cũ ſuis armatis ad ciuitatẽ accedunt: & quia
iã quid facturi erant inter ſe tractauerãt qͣt/
tuor tantuꝫ cuſtodes eccleſie ſci nicolai re/
periunt: quos tẽtos adulationibꝰ & ꝓmiſſis
ac ꝯminationibꝰ exhortanť: ut ubi corpꝰ ſci
nicolai qeſcit reuelare ꝓcurẽt. Illi uero diſ
ſimulantes uel antiquitate forſan ignorãtes
arcam i capite fractã muro adherentẽ oſten
dunt: ipſaꝫ eſſe ſci nicolai ꝯfingũt: de qua ba
rẽſes ꝑtem reliquiaꝝ eiꝰ abſtulerãt ꝑtem di
miſſam offerebãt. Ad quã illi ꝯcurrentes ni
hil i ea preter aquã & oleũ iuenerũt. Cumq;
muros eccleſie i locis pluribꝰ dirupiſſent: &
pauimentũ effodiſſent: atq; altaria diruiſſẽt:
& nihil de optato ꝑeitꝰ reppiſſent: cuſtodeſ
illos tormẽtis afficiunt ut ueritatẽ edicant.
Qui poſt multa uerbera & ſibi illata flagel
la: uix tandẽ ab eis qđ nouerãt extorxerũt.
Nam arcã oſtenderũt i qua duo ſci preſules
magni nicolai ꝑdeceſſores qeſcebãt: i altari
uidelicet pricipali ſci ioãnis baptiſte. ſ. theo
dorus & nicolaus magni nicolai patruꝰ. De
corpore aũt ſci nicolai magni nihil penitꝰ ſe
ſcire dixerũt: cuius rationẽ ueriſimilem aſſi

gnarũt. Cum eni ut in geſtis grecoꝝ contin
ri dicebãt uaſillis ꝯſtantinopolitanꝰ iꝑato
ad iꝑialẽ urbem ſci nicolai corpus deferr
uoluiſſet: & uſq; ad ianuas eccleſie oſſa del
ta nullo ingenio illa inde educere potuiſſet
iratꝰ iuraſſe dicebať: poſtq̃ corpus illđ ha
bere non poterat tali loco ipm ſe locaturu
ꝙ nullus unq̃ ipm inuenire poterit nec hab
re. Hanc ergo cuſtodũ ꝯfeſſionẽ eṗs & uen
ti uerã eſſe preſumẽtes arcã oſtenſam rum
pentes duoꝝ predictoꝝ ſcõꝝ eṗoꝝ corpor
in arcellis ſingulis cupreſſiuis inueniunt:
eoꝝ epitaphia ut cuſtodes dixerãt legũt: e
q; inde leuata ad nauem deducunt deſpant
amodo de ſci nicolai magni corꝑe inuenie
do. ❡Verum qdam illoꝝ diuinitꝰ iſpirati
eccleſia retardantes: & locũ ubi altare ſci
colai primo deſtruxerãt ꝑſcrutantes inop
natamq; fragrantiã odorantes: ſuſpicati ſi
aliqđ ibi precioſum latere. Preterea qda
ex eis qui alias ad ipſam urbẽ deuenerãt r
cordati ſunt ꝙ in precipuis ſolẽnitatibꝰ a
chiepiſcopꝰ myreoꝝ nõ i altare ſed in lo
quodã plano ſuper tripodẽ celebrabat. S
pra quẽ locuꝫ imago ſci nicolai recta lin
depicta erat. Ex quibꝰ omnibꝰ ꝯiecturis n
tus eṗs caſtellanus locũ ipm effodi mand
uit. Subleuatiſq; magne molis lapidibus
tream maſſam ad frangendũ grauẽ & pe
trandũ difficilẽ iuenerũt. Qua tandẽ ꝯfrac
ſ̃am de bitumie nõ minꝰ laborioſam exh
ſerũt: Tertiã deniq; maſſam duabus fortio
que de cupro muſeleo cũ bitumine glom
rata fuerat: magnis uiribus irruperunt u
theſaurus multiplici labore reſeratus ap
ruit ordorq; inde mire ſuauitatis exiuit.
quo & palma quã beatus nicolaus de hie
ſolymis apportauerat ſepulta fuerat: q̃ ci
ca ſanctũ corpꝰ uirides ramos & frõdes p
lulauerat: unde multi collegerunt: & i teſ
mõium ad propria detulerũt. In ſepulch
aũt illo grecis litteris ſcriptũ erat: hic re
ſcit magnꝰ eṗs myreoꝝ nicolaus terra ma
q; glorioſus. ❡Corpus igiť inde leuãtes
tibꝰ canonicis & gaudentibꝰ uenetis ad n
ues deportant: & iter alia duo collocant:
demq; lãpadibus & luminaribꝰ atq; preci
ſis palliis reuerenter honorãt. Inde igiť
ſcedentes iter ceptũ uerſus terrã ſanctã p
ſecuntur. Et cũ plures de oſſibꝰ uel pulu
re ſacri corꝑis ex deuotiõe ſubtraxiſſẽt o
illi uel iſirmitate uaria uexati uel duris u
berib̃ ceſi uel noctu terroribꝰ agitati ꝙ
paſſi fuerant indicanteſ ſuaq; peccata epiſ
po confitentes quicquid abſtulerãt reſtit
re ꝯpellebanť. Poſt hec naues uenetoru
ad ioppe portum deuenerunt: & dimiſſis
corpora cuſtodirẽt: exercitus hieroſolyn
adierũt: & a gothiſredo rege chriſtianoꝝ

pr̄iarcha hieroſolymitano honorifice ſuſce/pti ſunt: gentibus quoq; francoꝝ uniti urbē ſaracenoꝝ caipham inexpugnabilē dudum obſeſſam obtinuerunt: aliaq; plurima loca & caſtra debellando ceperūt: & deinde loca ſacra circūquaq; luſtrantes poſt plures mē/ſes aſcenſis nauib⁹ repatriare curarūt. Sicq; geminā palmā ſcōꝝ uidelicet corpoꝝ & ui/ctorie reportantes in feſto bti nicolai uidelȝ 8. idus decēbr̄. ad portū ciuitatis uenetiarū applicuerunt. Occurrentib⁹ quoq; clerico/rum & populoꝝ turbis in littore ſci nicolai deſcenderūt: & de ꝯſenſu ducis ac populi ſā/ctoꝝ triū corpora i monaſterio ſci nicolai i eodē littore maris ſito depoſuerūt: eademq; itali eiuſdē tunc loci abbati deuoti⁹ obtu/erūt. Sed anteq̄ btā corpa in ſuo loco depo ita forent p triduū oībus i altari patuerūt: t deīde uſq; ad reſurrectionē dn̄i ſubſequē/ē i medio eccleſie choro dimiſſa ſunt ad de/uotionē fideliū adimplendā: ubi multa mi/acula in egroꝝ corpib⁹ oſtēſa ſūt: nam plu es ceci illuminati: claudi erecti: cōtracti & lii diuerſis ꝑpediti langorib⁹ ad ſanitatē re ucti ſunt: demones quoq; de obſeſſoꝝ artu us effugati. Poſt que ſcōꝝ epoꝝ reliq̄e di/na fuerūt ueneratiōe tumulate. 3. kal̄. iunii uoluto anno uidelicet eodē die quo ſcōꝝ orpora apud myreā ciuitatē ut ꝑdixim⁹ re erta & inde ſublata fuerant.

De ſcō theodoro mr̄e epō myreoꝝ. LXVI

THeodor⁹ eps & martyr ꝑdeceſſor fuit ſci nicolai auunculi & ſci ni/colai nepotis in epātu myreorū ut dictū eſt ſupra ꝓxima legenda cuius corp⁹ una cū corporib⁹ du um predictoꝝ ſcōꝝ uenetiaꝝ urbi tranſla m eſt: ut ſupi⁹ enarrat̄. Hic eni cū eccleſiā yree ciuitatis feliciter gubernaſſet tpe pſe tiōis ꝓ xp̄i fide mr̄iuȝ i eadē urbe paſſus ē uo aūt tpe aut die ſeu ſub quo iudice aut o martyrii genere pempt⁹ extiterit: igno/tur: eo ꝙ ipſa ciuitate a turcis deſtructa re ſcripture & geſtoꝝ martyꝝ codices di rſi fuerūt. Sepult⁹ eſt aūt in eadē eccleſia altari ſci ioānis baptiſte miraculis pollēs ter que illud hēt in legenda ſci nicolai ma i: ꝙ dū quidā cecus noīe antoni⁹ ad eū ue ſſet ꝓ lumis beneficio ꝯſequēdo: ſcūs eps ſertus illi⁹ tulit de oleo lāpadis ꝑdci ſan/ theodori epi & mr̄is & ſignū crucis faci/ ſuper eum: oculos illius deliniuit: & cō tim cecus ille lumen recepit.

De ſcō nicolao epō ſeniore. LXVII

NIcolaus eps myreoꝝ prefato ſcō theodoro in epātu eiuſdeȝ urbis ſucceſſit: & ſci nicolai magni auū/culus fuit: cuius gr̄a ille nicola⁹ uocatus eſt. Hic cū audiſſet mira/cula que deus in infantia pueruli nuprime nati oſtendere dignabat̄: & q̄liter die natiui/tatis eius erect⁹ in pelui ſteterat: & quō q̄rta & ſexta feria ſemel in die mām̄as ſugebat: ſpū ꝓphetico uaticinatus eſt: pueꝝ nicolaū oīpotentis dei ſeruū & epm̄ futuꝝ & in toto adhuc orbe ſignis & miraculis claꝝ ab oī/bus reſonandū. Qui etiā ſcūs eps miraculis refulſit. ¶ Nā cū in caſtello auianenſe aqua longi⁹ hauriret̄: eo ꝙ in oppido puteū non haberent: populuſq; ei aſſereret: ꝙ i uno colle aque uena fuerat. que p ānos multos ubi eſſet latebat. Vir dn̄i ad locū accedens fuſa orōne locū p ſpiritū cognouit: & p cubituȝ ac dimidiū fodiens: uenā aque repperit: que ſufficiēter exinde manauit. ¶ Hominē quendam maligno uexatū ſpū de regione andro/nica ei deductū in xp̄i noīe ab infeſtatiōe li/berauit: demonēq; ab eo depulit. ¶ Alium quoq; qui dolore uentris q̄ttuor mēſib⁹ torquebat̄: adeo ut cibos ſumere non poſſet: & p terrā reptilis more uolutaret̄: orōne ꝓ eo fuſa ſanauit. Sicq; dn̄o ſeruiēs in pace q̄euit cuius tn̄ dies dormitionis ignotus eſt. Eius aūt corp⁹ una cū corpore ꝑfati ꝑdeceſſoris ſui & nicolai magni eius nepotis ut ſupra a/ctū eſt uenetiaꝝ urbē delatū in monaſterio ſci nicolai de littore quieſcit. Succeſſit autē huic in epātu alius eps tā ꝑdeceſſoris q̄ ſuc/ceſſoris in uita diſſimilis peccatis uidelicet inuolutus. Cuius nomē ob praua forte me/rita in hiſtoria reticetur: & deinde nicolaus huius nepos glorioſus miraculis innumeris toto orbe famoſus.

¶ De ſcō felice papa prīo & mr̄e. LXVIII

FElix papa & martyr huius noīs prim⁹ natiōe roman⁹ ex pr̄e conſtātino de regiōe capritauri: dio/nyſio pape ī epātu rōano ſucceſ/ſit: & ſedit ānos. 2. mēſes. 10. Hic ꝯſtituit ſupra reliq̄as ſcōruȝ martyꝝ miſſas celebrari: hic fecit ordinatiōes duas p mēſeȝ decēbr̄ pr̄ſbyteros. 8. diacones. 5. epōs per diuerſa loca numero. 5. hic etiā fecit baſilicā i uia aurelia miliario ab urbe q̄nto: Qui ſub claudio īpatore ſecūdo martyrio coronat̄: & ſepult⁹ eſt i ꝑdcā baſilica quā ipſe ꝯſtru/xerat. 3. calē. iunii: & ceſſauit epātus dies. 5.

¶ De ſancta petronilla uirgine. LXIX

PEtronilla uirgo fuit filia bti pe/tri apoſtoli. Que cum nimis ſpecioſa eēt & apud urbem romam degēs uoluntate patris febricitaret: diſcūbentib⁹ ſecū diſcipl'is: Interrogauit eum tit⁹: cur petronillā labo/rantem febrib⁹ iacere ꝑmitteret: q oēs alios egros ſanaret. Cui petrus rn̄dit qa ſic ei ex/pediret. Tamē ne ipoſſibilitas ei⁹ ſanitatis a/pud aliquos crederet̄: iuſſit illā ſanam ſur/

gere & diſcūbentibus miniſtrare:qđ &factū
eſt.Completo uero miniſterio illā ad graba
tum ſuū iterū febricitantē remiſit: ubi uero
in dei cepit eſſe amore pfecta: non ſolū ipſa
ſanata eſt:ſed pluribus īfirmātibus ꝯtulit ſa
nitatem.¶ Quā ꝓpter eius ſpecioſitatē flac
cus comes cōcupiſcēs ad eā cum militibus
armatis acceſſit:ut eā uł uiolēter ſibi uxorē
aſſumeret.Puella aūt eum redarguit: qa ad
uirginē inermē uenit cum armatis . Dierūq;
triū inducias petiit: atq; matronas honeſtas
poſt triduū ad ſe mittēdas ordinauit:ut cuꝫ
ipſis ad uirū decenter aſſociata accedere poſ
ſet.Quas cū ille paret : uirgo dñi una cum
felicula uirgine collactanea ſua ieiuniis & o
rationibus triduo occupari cepit.Tertio ue
ro die ad eam ſcūs preſbyter nicomedes ue/
nit:q eidē corpꝰ dñi obtulit . Quo ſūpto in
lectulo ſuo ſe reclinauit: & inter manus ma
tronaꝝ que ad eā iā acceſſerant ſpiritū emi/
ſit pridie cal.iunii.Sicq; factū ē ut mulieres
que miſſe fuerant ut uirginis nuptiis intereſ
ſent:eiuſdē ſacras exequias celebrarēt.Cuiꝰ
corpus uia ardeatina ſepultū eſt.

¶De ſanctis cantio cantiano & cantianilla
uirginibꝰ & martyribus. LXX

CAntius cantianꝰ & cātianilla ger
mani martyres apud aquileiam
paſſi ſunt ſub diocletiano & ma/
ximiano īpatoribꝰ agentibꝰ dul
citio preſide & ſiſinnio comite.
Hi de genere carini īpatoris nobiliſſimi ur/
bis rome ciues perſecutionē declinare cu/
pientes facultatibus eoꝝ pauperibꝰ eroga/
tis ex urbe diſceſſerūt: & aqleiā deuenerūt:
ubi cuidā ꝓto ſacre ſcripture doctori illu/
ſtriſſimo adheſerūt.Cū aūt xp̄m per urbem
aquileiā publice nūciarēt : & comes ac pre/
ſes illos utpote ex īpiali ꝓgenie detinere for
midaret:īpatoribꝰ de predictoꝝ xp̄ianoruꝫ
aduentu p litteras ſuggeſſerūt.Quibꝰ ipera
tores rñdētes hāc dederūt auctoritatē:ut ſi
ſacrificare nollent capite punirēt.Quod cū
beati martyres audiuiſſēt una cuꝫ ✝ proto
pedagogo ſuo aſcēſo uehiculo urbē aquile/
iam egreſſi fugiebāt:nō qa mortē recuſarēt
ſꝫ ut aliis fidelibꝰ ꝓdeſſe poſſent. Quos co/
mes ſiſinnius & pſes dulcitiꝰ cū ſpiculatori
bus īſequētes cū alteꝝ ex ſubiūctis aīalibus
eoꝝ uehiculo corruiſſet: eos tandē ī loco q
dicit ad aquas gradatas ꝯprehēderūt:& hor
tabant eos ut ioui thura offerēt.Qui cū de/
moniis ſe nunq̄ ſacrificaturos rñderent:Iu/
bentibus comite ac preſide in eodē loco ca/
pitali ſnīa plexi ſunt.De quoꝝ corporibus
pro ſanguine lac emanauit. Que a zenone
pſbytero collecta cū aromatibꝰ apud ipam
ciuitatem tumulata ſūt pridie cal.iunii.

¶ De ſcō pamphilo martyre. LXXI

PAmphilus mar & ſacerdos ceſa
rea paleſtine oriūdus in eaden
ciuitate paſſus eſt martyrium.
Hic admirāde uir fidei & ſancti
tatis.Euſebii ceſarieñ neceſſari
a quo ille ob intimā amicitiā cognomē euſe
bius pamphili ſortius eſt:tanto bibliothec
diuine amore flagrauit:ut maximā ptē ori
genis uoluminū ſua manu ſcripſerit: que c
ſarieñ bibliotheca ſuare traditur.Sed & ſa
ctus hieronymꝰ quedā uolumina manu eiu
exarata ſe repperiſſe aſſerit: que tāto ut it
quit amplectebat gaudio ut creſi opes ha
bere ſe crederet. Hec aūt eſſe dicit.25.orig
nis pſati uolumīa ſup libris.xii. ꝓphetarū
Scripſit & ante euſebiū apologeticū p or
gene. Qui ſub maximiani pſecutione apu
eandem urbē martyrio uitā tēporalē finiu
cal.iunii.Huius enī uita prefatus euſebiꝰ c
ſarieñ eps tribus libris ꝯprehenſam exar
uit.Hec hieronymus de uiris illuſtribus.

¶De ſcō uincētio confeſſore. LXXI

VIncentius gēte gallꝰ lerineñ in
le preſbyter tēporibꝰ theodo
& ualentinī auguſtoruꝫ clarui
Hic uir ſcītate admirādus ī diu
nis ſcripturis eruditꝰ ad uitanc
hereticoꝝ colloqa ualidiſſimā edidit diſp
tationē quā celato noīe ſuo ⁊ pegrini adue
ſum hereticos ītitulauit.Cuiꝰ operis ptē c
ī ſchedulis poſitā furto pdiderat recapitu
do paucis ſmonibꝰ ſenſum ī uno libro ꝯ
git.Quieuit rome in xp̄o cal.iunii. Hec g
nādiꝰ de uiris illuſtribꝰ. ¶De ſc
reueriano epo & ſociis mr̄ibus. LXXI

REuerianus eps & paulus preſb
ter cū aliis.x.martyribꝰ apud
uitatem auguſtuduñ paſſi ſun
Qui oēs pro cōfeſſione noīs x
ſub aureliano pricipe corona
paſſionis a dño pceperūt cal.iunii : ut dic
ado ex hieronymi martylogio.

¶De ſcīs marcellino & petro mr̄:LXXII

MArcellinꝰ pſbyter & petrꝰ exor
ziſta rome martyrium paſſi ſu
ſub diocletiano īpatore agēte i
dice ſereno.cū enī predictꝰ pet
iubēte pſato iudice ceſus ab ar
mio in carcere detineret : & ipius artemii
lia a demōe uexaret :& ob hoc a patre ſep
plangeret.Dixit ei petrꝰ ꝙ ſi ī xp̄ꝫ creder
ſtatim eiꝰ filia ſanitatē recipet. Cui artem
ſe mirari rñdit:quō deus petri filiam ſuaꝫ
berare poſſꝫ:q ipꝫ petrū de carcere eripe
ualeret.Addēs ꝙ ſi catenas in eo duplicar
eumq; deus ſuus de carcere educeret omn
in ipſum crederet:ſi tamē filiā eius a demō
liberaret . Petrus uero eadē nocte ſe ad do
mū artemii uentuꝝ ꝓmiſit. Artemius erg

domũ rediens ꝑdicta oĩa candide ꝯiugi nũ/
ciauit. Sicq; ambo de his ad inuicem collo/
quentes ꝙ petr⁹ ad eum uenire poſſet: peni/
tus credere non poterant. Cum autẽ clauſo
diei lumine nox ſupueniens tenebris mũdũ
repleuiſſet. ſubito affuit petr⁹ candidis indu
tus: tenens triumphum crucis in manu ſua.
Tunc artemius cum uxore candida eius ue/
ſtigiis ꝓſtrati ueꝝ deũ xp̃m clamare ceperũt
ſtatiq; filia eoꝝ paulina uirgo ab immũdo
ſpiritu liberata eſt. Artemius uero cũ coniu
ge & filia & uniuerſa familia ac multitudĩe
uicinoꝝ qui ad miraculũ cõcurrerant ꝯuer
ſi ſũt ad dñm: quos oẽs marcellinus preſby
ter illuc ſuperueniens baptizauit. Artemius
uero qui cuſtos erat carceris: oẽs detentos
dimiſit: eo pacto ut baptiſmũ ſuſciperent.
Qui oẽs a ſcõ marcellino ꝑdicto ſacri fontis
unda perfuſi xp̃o dño adheſerũt: & per dies
quadraginta in domo artemii in diuinis col/
loquiis cũ petro & marcellino ꝑſtiterunt.
¶ Poſt hec ſerenus uicarius mandauit arte/
mio: ut omnes carceratos quos xp̃ianos eſſe
cognouerat ſibi preſentaret. Qui man⁹ eo/
rum deoſculans dixit eis: ut ſiquis uellet ue
nire ad martyrium ueniret intrepide: & ſiqs
nollet: abiret dimiſſus in ſua libertate. Sicq;
multis abeuntibus inter paucos marcellin⁹
& petr⁹ abire noluerunt. Comperto autem
ꝙ marcellinus & petrus illos baptizaſſent:
iudex eos detineri fecit una cum artemio &
uxore candida ac filia paulina. Et artemiuſ
quidem plumbatis ceſum in cuſtodia cũ na
ta & cõiuge recluſit. Marcellinum uero pu
gnis percuti in ambab⁹ arteriis: deinde ip̃m
nudum ſuper uitri fragmenta ꝓſterni: & lu/
mina ac cibum ei denegari fecit: petrũ autẽ
per ſe ſepatum in carcerem trudi: & pedes
eius in cippo ꝯſtringi. Angelus aũt dñi mar
cellino per noctẽ apparuit: & eum ueſtibus
ſuis induens ad petrũ adduxit: quem & ip̃m
de cippo ſoluens ambos poſtmodum ad do
mum artemii duxit. Admonens ut per dies
ſeptẽ xp̃ianos conuerſos ꝯfortarẽt & poſtea
iudici preſentarent. Sequenti uero die dũ
ſerenus eos in carceribus nõ inueniſſet. Ar/
temium cum uxore & filiis ad ſe adduci ꝑ/
cepit: & ſacrificare nolentes in terra obrui
mandauit. Quod marcellinus & petrus au
dientes cum multitudine xp̃ianoꝝ illuc ac/
ceſſerunt: & cum xp̃iani multo plures ꝙ̃ gen
tiles eſſent: artemium cum uxore & filia de
manibus carnificũ eruerunt: & eoꝝ detento
res detinuerũt: donec marcellin⁹ in crypta
miſſam celebrauit: & artemio ac chriſtianis
omnibus diuina ſacramenta prebuit: & poſt/
modum oẽs in pace dimiſit. Ipſe uero in ma
nibus militum paganoꝝ cum petro & arte/
mio candida & paulina ſpõte remanſit. Que
cum ſeren⁹ iudex audiſſet: iuſſit artemiũ cũ
uxore & filia ad carcerem reduci: marcelli/
num uero & petrum in ſilua nigra que nũc
propter eoruꝫ martyriũ candida dicitur de/
collari. Quorum animas quaſi uirgines ue/
ſtibus ſplendidis ac gemmis indutas ab an/
gelis in celum deferri ſpiculator nomĩe do/
rotheus ſe uidiſſe teſtatus eſt: qui ad domi/
num ꝯuerſus eſt. Lucilla uero matrona xp̃i
ana ſanctoꝝ corpora collegit: & ipſa noctu
in uia lauicana miliario ab urbe tertio ſepe/
liuit: qui paſſi ſunt. 4. nõ iunii.

¶ De ſancto eraſmo ep̃o & martyre. LXXV

ERaſmus ep̃s & martyr paſſus eſt
ſub diocletiano & maximiano ĩ/
peratoribus: qui cũ perſecutio/
nem fugiens ad montẽ libanum
declinaſſet coruus ei eſcam diui
nitus miniſtrabat: angeli eum frequenti⁹ uiſi
tabant: fere quoq; ad ip̃m confugiebant. Di/
uina tandem iuſſione ad ciuitatẽ ueniens: &
multos ad xp̃ꝫ conuertens ab ĩpatore dio
cletiano detinetur. Et cũ ſe chriſtianum con
fiteretur: plumbatis laterib⁹ ceditur: ac dor
ſo fuſtibus mactatur: deinde ſuſpenſus un/
gulis ferreis laceratur. Et cũ hec oĩa ꝓ xp̃i
amore ſuperaſſet: iuſſit imperator plumbũ
picem ſulphur reſinam cum cera & oleo re
ſolui: & exinde xp̃i martyrem perfundi: An
gelus aũt dñi eidem aſtitit & facto terremo
tu cum tonitruis & coruſcationib⁹ pene ter/
tia pars populi extincta eſt: & ſanct⁹ ab in/
cendiis liberatus: Quem diocletian⁹ onuſtũ
ferro in ceruice & manibus fecit in tenebro
ſum carcerm trudi: & etiam potum aque ei
denegari. Orante aũt ſancto odor nimius in
carcere erupit: & uiſa ſunt duodecim cande
lebra lucentia in cõſpectu eius. Vincula au
tem ferrea ſicut cera ſoluta ſunt. Cui angel⁹
dei apparuit: & eum inde eductum in modi/
co temporis ſpatio in italia tranſpoſuit: & i
lucridum ciuitatem introduxit. Quẽ impe/
rator die ſequenti in carcere requirens & mi
nime reperiens ſed ianuas clauſas & anulo
ſuo ſignatas aſpiciens: admirat⁹ magicis ar/
tibus ip̃m eductum putabat. Multitudo ue/
ro populi uiſo miraculo ꝯuerſa eſt ad chri
ſtum. Igitur eraſmus in lucrido ciuitate in/
firmos omnes curabat: & multos ad domi/
num conuertebat. ¶ Deniq; cum filius ana/
ſtaſii primarii ciuitatis defunctus ad ſepul/
chrum portaretur ad ſuggeſtionem patris
oratione ſua illum a mortuis excitauit: &
ip̃m cũ anaſtaſio parente & duodeci milib⁹
hoĩum ad xp̃m cõuerſis baptizauit: multa
q; deoꝝ templa deleuit: & ꝑ dies. 7. populo
ꝑdicauit. Sed cum maximianus imperator
hec audiſſet ad eandem urbem ꝓperauit: &
cõprehenſum eraſmũ ad deoꝝ imolationes

inuitare cepit: que₃ xp̄m confitenté iuſſit in maxillis contundi. Deinde adduxit illum ad ciuitatem ꝑmitanā & introducēs ad templu₃ iouis hortabať ut preſente omni populo ſa/ ſacrificaret. Cūq₃ dn̄i martyr oraſſet ſtatua iouis erea.12.cubitoꝝ cecidit: & in puluerē redacta eſt. Draco etiam ingens ex ea exiuit & multos de plebe pemit: uerū populo pro eorum liberatione ad dei famulū acclaman te ipe dracōni ipauit: & ſerpēs ſine alicuius ampliori leſione nuſq̄ cōpuit. Sicq₃ uiſo mi raculo tria milia hominū ꝯuerſi ſunt. Ex q bus maximian⁹ iratus ✠ trecenti & triginta quos ꝯprehendere potuit gladio necari pre cepit. Deinde beatū eraſmū detentū & ſacri ficare abnuētem iuſſit tunica erea ignita ad menſurā eius corporis fabricata ueſtiri: ſed tunica frigidata ipe illeſus permāſit. Tūc iuſ ſit ollā maximā plumbo pice cera reſina & oleo liquatis impleri & eraſmū in ea demer gi. Et cum hoc etiam ſupplicii genus illeſus ſupaſſet: & ex olla liquor feruēs & ebulliēs impatorem uſtulaſſet ipm martyrē xp̄i cōti/ nuo liberauit. Sed maximianus obſtinatior effectus illum in arta cuſtodia uinctū clau ſit ut ipſum acrius puniret. Angel⁹ uero do mini michael eidem apparuit & ſolutū edu xit & eidem ducatū p̄bens dirrhachiu₃ pdu xit: deinde nauicula ibi diuinitus preparata in cāpaniam prouinciā tranſmigrauit: & iu/ xta ciuitatē formianā dimiſit. Qui diebus.7 extra urbem manſit pane celico per angelū ſubſtentatus. Deinde diuina iuſſiōe ciuitatē intrauit & multos ad xp̄m conuertit. Nouiſ/ ſime coronā ſibi de celo miſſa₃ a choro apo ſtoloꝝ & prophetaꝝ aſpexit: & ſic orans do mino ſpūm tradidit. In eadem urbe ſepult⁹ a fidelibus.4.nonñ iunii.

¶ De ſcō photino epō & martyre. LXXVI.

PHotinus ep̄s lugdun̄ & mr̄ ut di citur eccleſiaſtice hiſtorie libro v. Cum etate maior nonagenario eſſet: & pene mēbra iā geſtans ſo lo amore & deſiderio martyrii uiueret paganoꝝ furente rabie duct⁹ ad pre ſidem: pugnis & calcibus enormiter iuaſus ita ut neq; etati neq; grauitati reuerentie ali quid deferrēt: a lōge uero ſtantibus & ſurē tibus lapides & ligna iacientib⁹ diutius eli/ ſus: dū ſemineci in carcere truſus eſſet emi ſit ſpiritum.4.nonñ iunii. Paſſus eſt tpe mar ci aurelii & ueri antonii impatoꝝ.

¶ De ſanctis blādina uirgine & ſociis mar/ tyrib⁹. LXXVII.

BLandina mr̄ cum .48.martyrib⁹ paſſa eſt i lugdunen̄ ciuitate te₃ porib⁹ marci aurelii ueri & an/ tonii atq; lucii filiorum eius. De qbus eccleſiaſtice hiſtorie libro ſ.c.i.&.2.&.3.hr̄: ꝙ ſeuiente pſecutiōe ꝯtra xp̄ianos apud lugdunū & uiēna₃ urbes gal liaꝝ: adeo ut etiam domoꝝ illis prohiberet habitatio pceſſus i publico aut quoꝝcūq; ci boꝝ ꝯpatio prefati martyres p̄ſidi ſūt obla ti. Inter quos cum quidā ✠ uectius pagan⁹ preſidem de tanta ipietate argueret: tenetur & ipſe tanq̄ xp̄ianoꝝ aduocatus tentus eſt: & quidam diaconus noīe ✠ ſanct⁹ qui lami/ nis ferri & eris candentibus aduſt⁹ i carce/ rem miſſus: rurſu₃ diris cruciatib⁹ exanima tus ſpiritum reddidit ✠. Attalus quoq; per gamenus q martyres nutibus oculoꝝ & ge/ ſtibus hortabatur: poſtq̄ diebus multis te/ terrimum carcerem toleraſſet: qa ciuis ro/ manus capite ceſus eſt. ¶ Ex his quoq; mar tyrib⁹.x.i carcere tabefacti fame defecerūt. Deinde reliqui oēs producti q ex eis ciues erant romani decollanť. Ceteri uero beſtiis ſubiiciūtur: ſed ab eis minime leduntť. Inter quos quidā ✠ alexander phyx genere nor obſtante ꝙ ciuis romanus eēt: contra decre tu₃ principū a preſide uolente populo con placere feris exponitur: quia forte aliis per tinacior uidebatur ✠. Attalus uero quida alter prunis ſubſtratis in ſella ferrea tortu martyrium cōſumauit. Blandina uero pri & ſo die diuerſis penaꝝ generib⁹ cruciata tertio die ad ſtipite₃ ligata beſtiis expoſita ſed ab his minime leſa: quarto die uerberib acta: craticula exuſta: ad ultimū gladio i gulata eſt. Cui⁹ exēplo ✠ ponticus puer a noꝝ.xv. multis paſſionibus affect⁹ ante ill gladio palmā percepit ✠. Maurus uero qu dam ✠: zacharias preſbyter ✠: epactus ✠ albina ✠: grata: & alii ceteri eiuſdem coll gii glorioſi diuerſis ſuppliciis diebus plur mis torti: deinde in ſellis ferreis igne ſubie cto aſſati: Nouiſſime gladio conſumati ſunt Quoꝝ omniū.48.martyꝝ reliquie icenſe & in rhodanū fluuiu₃ diſp̄ſe fuerunt. Sed diu na diſpoſitione in loco in quo corpora con buſta fuerant: cineres & oſſa icōbuſta dimi ſa a fidelibus reperta & recollecta atq; i ec cleſia apoſtoloꝝ ſub altari condita ſunt. H rum omniū paſſio agitur.4.nonñ iunii.

¶ De ſcō nicolao pegrino & ꝯfeſ. LXXVII

NIcolaus cognomēto pegrinus c feſſor natione grecus tpe urbar pape ſecūdi claruit. Hic in anni adoleſcētib⁹ i monaſteriū ſanct luce qđ in ſcyro grecie partibu ſitum eſt diutius ꝯuerſatus angelicam ui duxit. Cūq; dominica precepta que cruce tollendam ſequiq; dn̄m iubent ſolicite a diſſet: non tn̄ ſpū ſed manib⁹ corporeā cr cem arripiēs monaſterio diſceſſit: & ut xp̄ liberius ſequeretur: pegrinari cepit: qui u niens hydrantum apulie ciuitatē: ibiq; alic

tulum cõmoratus uenit tarentũ: ubi aliqua
miracula oſtendens a populo reuerentie eſt
habitus: Inde uenit ad ciuitatem tranẽ: ubi
crucẽ ex more manib⁹ baiulãs puerorũ mul
titudinẽ ꝯgregauit: cũ qbus ſacra urbis lo/
ca circuiẽs: kirieleiſon clamare nõ ceſſabat:
pueroſq; ſubſequẽtes ut ſimiliter clamarent
ꝯcitabat: & ut ad ſe quotidie cõuenirent: &
hoc diebus ſingulis iterarent puerulos po/
mis & fructibus ſibi datis alliciebat: quibuſ
dam ex ciuibus eũ inſanũ reputantibus: qui
buſdam uero altiora de eo ſentientib⁹: & co/
lumbinam p̃ſumentibus ſimplicitatẽ. Nam
pauprimis indutus pãniculis: nudis pedib⁹
incedebat: ſine intermiſſione orabat: diebus
ſingulis nõ ante ueſpas cibũ ſumebat. Panẽ
uero modicũ & aquã ſemp comedebat. Cũ
aũt ei⁹ fama ad biſantiũ archiepm̃ peruiniſſet:
eũ ad ſe accerſiuit: & cur talia clamando per
urbẽ circũiret: ſciſcitatus eſt. Cui ſanct⁹ uir
p̃ceptum dñi de cruce ſumẽda ꝯfeſtim alle/
gauit: quã nedũ aĩo ſed corpore ſe geſtaturũ
quotidie diſpoſuit: qđ ſi eps̃ ĩ ei⁹ ſibi dioceſi
denegaret: ad oppidũ ipſe mox aliud ꝑpera
ret. Preſul aũt prudens ſci ꝯfeſſoris rectã in
tentionẽ & columbinã ſimplicitatẽ attendẽs
ei ꝓhibere noluit: qn ꝓpoſitum adimpleret:
qnimo rogauit: ut quotidie ad ſuã menſam
reficiend⁹ accederet. Cũ aũt nicolaus archi/
epi mãdata adipleret: & ciuitatẽ ex more ki/
rieleiſon clamãs & crucẽ baiulans cũ pue/
ris pagraret: poſt dies modicos febre corri/
pit: & in hoſpitio cuiuſdã ex ciuib⁹ nobilis
deuotiõe maxima refouet. Qui ad extrema
deueniens pueros ſuos aduocauit: & crucez
ſuam eiſdẽ tradẽs: eos ĩ noĩe dñi benedixit:
ſicq; ſpiritũm in pace dño reddidit. 4. noñ
iunii. Statimq; a ciuibus unanimiter ad euz
ex deuotiõe ꝯfluentibus corp⁹ ad eccleſiam
btẽ marie deducit: & a cũctis certatim irru
entib⁹ pedes eius cũ reuerentia deoſculant
Eodem die mulier tranẽ noĩe mũdella cor/
poris tactu ſanctiſſimi lumen oculorũ trien/
nio ante perditũ recupauit. Alia mulier bi
ſantia noĩe cuius brachiũ aruerat ſanitatem
recepit. Altera etiã alba nomine dolore uen
tris dudum nimio fatigata: medelã a ſancto
cadauere percepit. Sicq; ab archiepo & po/
pulo corpus peregrini nicolai in ipſa eccle/
ſia honorifice tumulatur: ubi multis ſignis
effulget.

¶ De ſancto zacharia monacho. LXXIX

Zacharias monach⁹ ſiluani abba/
tis diſcipulus artiſſimã in eremo
uitam duxit. Qui raptus ĩ extaſi
a mane uſq; ad horaz decimã ad
ſe rediens: dixit ſe uidiſſe gloriã
dei: & tunc fuiſſe dimiſſum: qui etiã pallium
ſuũ pedibus ꝯculcans: dixit neminem poſſe
fieri monachum: niſi qui ſic animo omĩa cõ/
culcaſſet: quieuit in pace. 4. noñ. iunii. Hec
heraclides.

¶ De ſanctis pergentino & laurentino mar/
tyribus. LXXX

Pergentin⁹ & laurentinus frẽs u/
terini nobiles citatis arretine paſ
ſi ſunt ſub pſecutione decii ceſa/
ris in eodem oppido. Cum enim
tyburtius ꝯſiliari⁹ decii eandem
urbem ingreſſus eſſet: delati ſunt ei predicti
frẽs: ꝙ populũ a deorũ cultura ſeparent: qui
illos aduocans: & prĩo quidẽ blanditiis mul
tis hortari cepit: ut a xp̃i p̃dicatiõe deſiſte
rent. Et qa nobili ꝓgenie orti fuerãt: eos tũc
lenitate mollire cupiens dimiſit. Cũ aũt ad/
huc dei martyres ꝯſtantius xp̃m ꝯfiterẽt: &
populũ a ſacrificiis ſubtraherent exhortati
onibus ſuis. Itẽ delati tyburtio tenti ſunt:
& cathomis leuati diutius fuſtibus cedi iu/
bent. Statimq; brachia miniſtrorũ areſacta
obſtupuerunt: ſed orantibus ſanctis eiſdem
reſtituta ſunt. Quo miraculo multi gentiliũ
ꝯuerſi fuerunt ad xp̃m. Tunc iubente tybur
tio ſancti in carcerẽ recluduntur: & per tri/
duum ſine cibo dimittuntur. Poſt tres uero
dies angelus domini ad eos deſcendit: quos
& celico pane refecit: totuſq; carcer nimia
claritate refulſit. Cuſtodes uero uelut mor
tui obdormierunt. Cumq; xp̃iani qui nuper
ꝯuerſi fuerant cum ſorore eorum pergen/
tina ad ſanctos uiſitandos eadem nocte ue/
niſſent: & cuſtodibus munera detuliſſent: ut
illos ad ſanctos intrare permitterent: carce/
rem apertum inuenientes: & cuſtodes dor/
mientes ad ſanctos ingreſſi ſunt: & baptiſmi
lauacrum expetebant: eiſq; ut abirent ſuade
bant. Sancti uero martyres eos baptizãdos
ad cornelium quendam preſbyterum miſe/
runt: & ꝙ nullatenus abire uolebant reſpon
derunt: eo ꝙ ad martyrium feſtinabant. Sic
q; illi ad cornelium accedẽtes baptizati ſũt
fere ſexaginta uiri. Sequenti die tyburtius
hec audiens: eos eductos ſuper carbones ar
dentes nudatis plantis ſtare fecit: ſed uterq;
ipſorum illeſus permanſit. Tunc ſtatuam io
uis adduci mandauit: eoſq; illam adorare
ſuaſit. At poſtquam illi orationem fuderũt:
idolum in puluerem redactum eſt. Quo mi
raculo + ducenti paganonorum ꝯuerſi ſũt
& clamantes chriſtum uerum deum furore
gentilium uſq; ad mortem ceſi: ſemiuiui re
licti ſunt. Tunc tyburtius iuſſit pergentinũ
& laurentinum fratres capitalem ſubire ſen
tentiam. Quorum corpora pergẽtina ſoror
illorum cum aliis pluribus chriſtianis no/
ctu ſurrepta lõge a ciuitate arretia fere mil
le paſſibus ſepeliuit. 3. noñ iunii.

¶ De ſancto liſardo ꝯfeſſore. LXXXI

Liſardus preſbyter & cōfeſſor ſci
leonardi magni germanꝰ fuit tpe
ſci remigii archiepi r̃men̄:& clo
douei regis frācoꝝ ut dicet̃ infra
i legēda ſci leonardi.8.idꝰ nouē/
bris. Hic cū beato leonardo fr̃e ſuo relicta
curia r̃gali ſcō remigio archiepo adheſit: &
ab eodē in ſacerdotii dignitate ꝯſecratꝰ eſt.
Poſt hec aſſociatꝰ leonardo aurelianū pre/
dicātes uerbū dn̄i deuenerūt. Et in quodaꝫ
cenobio aliq̄diu iſimul ſuientes dn̄o pman
ſerunt. Cū autem liſardus ſuper ripā ligeris
ſolitariā uitā elegiſſet: & leonardus per ſci
ſp̄s admonitionē i aquitania pdicare diſpōe/
ret: oſculantes ſe ab inuicē diſceſſerūt. Sicq;
liſardus omni uite ſue tpe i eodem loco bre
ui tugurio locatꝰ ieiuniis & ꝯtēplationi iten
tus pſeuerauit. Et.3.non̄ iunii in pace q̇euit
Cuiꝰ corpꝰ aureliani tumulatum miraculis
coruſcat.

¶ De ſcō iſaac martyre. LXXXII.

Isaac monachꝰ & mr̃ apud ciuita
tem cordubā paſſus ē. Qui cuꝫ
eſſet annoꝝ.27.feruēte pſecutio
ne: gladio p fide xp̄i necatus cū
palma mr̃ii ad regna celeſtia cō
uolauit.3.non̄ iunii. Hec hieronymꝰ in mar
tylogio ſuo. Et inde ado.

¶ De ſcō iſaac preſbytero. LXXXIII.

Isaac antiochene eccleſie preſby
ter ꝯtinētiſſime uite: & pſpicue
ſapiētie clarus fuit. Qui aduer/
ſus neſtorianos & eutycianos
multa ſcripſiſſe dicit̃. Antioche
ne quoq; urbis ſue excidiū elego metro de/
ploraſſe narratur. Claruit aūt leonis primi
tpibꝰ. Hec gēnadius de illuſtribus.

¶ De ſcō iſaac ꝯfeſſore. LXXXIIII.

Isaac abbas & confeſſor de ſyrie
ptibus ad ſpoletanā ciuitatē de/
uenit: ingreſſuſq; eccleſiam a cu
ſtodibꝰ petiit ut ſibi q̄tuꝫ uellet
licentia ꝯcederet̃ orādi qđ & ob
tinuit. Et cū diebꝰ tribus & ſubſequētibus
noctibus ideſeſſus orationē continuaſſet: &
hoc unus ex cuſtodibꝰ cerneret: iflatus ſup
bie ſpiritu: cepit ipoſtorē clamare: q ſe tri/
duo ante oculos hōium orare ſimularet.
Et cū uirū dei alapa pcuſſiſſet: repēte ſp̄s il
luꝫ malignꝰ iuaſit: & ad uiri ſci ueſtigia ſtra
uit: & ꝙ iſaac inde ipſuꝫ expelleret acclama
uit. Cuiꝰ tn̄ uti pegrini nomē adhuc ignora
batur: moxq; ut uir dei ſup eū icubuit: mali
gnꝰ ſp̄s q eū inuaſerat abſceſſit. Quo mira/
culo ciues ſtupefacti uiꝝ dn̄i reuerētia hr̃e
ceperūt eiq; multa pro edificādo mōaſterio
obtulerūt. Ille aūt nihil hoꝝ accipiēs deſer
tum locum repperit ibiq; ſibi humile habi/
taculum ꝯſtruxit: multoſq; ibidē diſcipl̃os
ꝯgregauit. Hic pphetico ſpiritu claruit: &
miraculis coruſcauit. Die quadā i horto mo
naſterii uangas diſcipulos hora ueſpertina
iactare precepit: qđ futuꝝ erat ſpiritu dei p
noſcēs. Cuꝫ aūt nocte ad matutinū cū fratri
bus ſurrexiſſet: pulmētū opariis coqui iuſ/
ſit: factoq; ſūmo mane ipm ad hortum defer
ri mandauit: ubi quot uangas iactari fecerat
tot laborantes iuenit. Ingreſſi quippe fures
fuerant: ſed mutata mēte per ſpiritū uangas
apprehēderant: & uſquoq; ſcūs ad eos pue/
nit hortū colere n̄ ceſſauerāt. Quos ille cle/
menter ſalutauit pulmēto refecit & de malo
pposito quo uenerant redarguit atq; colle/
ctis oleribus oneratos remiſit. ¶ Cum qui
dam ſciſſis pannis obſiti & nudi ad eum ue/
nirent: eiuſq; miſericordiam poſtularent: il/
le unum ex diſcipulis ſilenter uocauit: eiq;
precepit: ut ad talē cauam arborē in ſilua ac
cederet: & ueſtimēta ibi repta deferret. Qui
dū iuſſa cōpleſſet & ueſtes reptas detuliſſet
uir dn̄i ea pegrinis nudis petētibus tribuit.
Illiq; recognouerūt que poſuerant pudore
cōſternati: quia q fraudulēter ueſtimenta q
rebant aliena ꝯfuſi receperūt ſua. ¶ Quidā
uir ſe illius orationibꝰ ꝯmēdans ſportas du
as alimentorum ei p puerū tranſmiſit. Qua
rum unā puer in itinere abſcōdit alterā uiro
detulit. Quā ipſe gratanter accepit: ſed pue
rum admonuit: ne ſportā abſconditā icaute
contingeret: quia ſerpens i ea igreſſus foret:
puer igit̃ q̄uis exultaſſꝫ ꝙ mortē euaſit: qa
tn̄ delictum eiꝰ propalatū fuerat cōfuſionē
ſuſcepit. Reuerſuſq; ſicut ei abbas dixerat ſer
pentē in ſporta inuenit: & de cōmiſſo pniam
egit. Hec gregꝰ.3.dial.ca.14. Scūs aūt iſaac
clarus uirtutibꝰ in ipo cenobio i dn̄o q̇euit.

¶ De ſcō quirino epo & martyre. LXXXV.

Qvirinus eps ſciſianus & mr̃ tpe
diocletiani & maximiani paſſus
eſt. Qui cū in eadē ciuitate que
oppidum ē illyrice puicie a ma
ximo preſide quereret̃: egreſſus
urbē & fugiēs ꝯprehenſus eſt: & maximo iu
dici preſentatꝰ. Et cum ſe xp̄ianū libere pfi/
teretur iuſſit eū fuſtibus cedi. Deinde graua
tum catenis in carcerē recludi. Cui nocte o/
ranti diuinus ſplendor illuxit. Quod uidēs
marcellus cuſtos carcerē aperuit: & cōuer/
ſus ad xp̄m: ac eius pedibus pſtratus baptiſ
ma ſacrū ſuſcepit. Poſt triduū autem maxi/
mus iudex iuſſit quirinū ferro uictū ad amā
tium preſidē ad primā pānonie ciuitatē ad
duci. Qui iuxta flumē danubium amantio
de ſcarabatenſi ciuitate reuertenti pn̄tatur:
quē ille ad eandē ciuitatem rediēs illuc ad
ductum duriſſimio carceri mācipauit. Cui
xp̄iane quedā matrōe cibū potūq; miniſtra/
bant. Statimq; ut oblata benedixit cecide/

runt catene de manibus & pedibus eius: do
nec manducaret:deinde a cuſtodibus ad ſa/
bariam ciuitaté adduct⁹ amantio preſidi in
theatro oblat⁹é. Qué pſes p multa uerba ad
ſacrificandũ ſuadebat. Cũq; quirinus tã eius
minas q̃ blanditias cõtempſiſſet:iuſſit aman
tius ad collum eius molã ſuſpendi:atq; i flu
minis ſabari undã demergi. Cũq; de ponte p̃
cipitatus fuiſſet in flumen: & diutius ſupna/
taſſet cum ſpectantib⁹ xp̃ianis collocutus:
ne ſuo terrerent exẽplo: uix orans ut merge
retur obtinuit. Cuius corpus nõ longe inde
repertum in baſilica iuxta ſcarabatem ciui/
tatis portam principalem poſita a fidelibus
ſepultum eſt. Facta uero incurſione barba/
rorum in partibus illis: xp̃iani inde fugien/
tes corpus martyris abſtulerunt: & romam
baiulantes uia apia miliario ab urbe tertio
in eccleſa ad catacũbas deuote depoſuerunt
Vbi aliquãdo apoſtolorũ corpora iacuerũt
ubi & corpus ſci ſebaſtiani martyris cũ ali/
is plurimis requieſcunt. Paſſus eſt auté pri/
die noñ iunii.

¶ De ſanctis quadragintaquattuor marty/ribus. LXXXVI

Quadragintaquattuor martyres i ciuitate iconii paſſi ſunt ſub ale/xandro impatore. Hi a ſanctis q rico & iulita ↄuerſi: cũ xp̃m pu/blice predicarent iuſſu alexandri capite ceſi ſunt pridie noñ iunii: & in eadem ciuitate tu mulati.

¶ De ſãcto bonifacio epiſcopo & ſociis mar tyribus. LXXXVII

Bonifacius archieps̃ maguntinus apud frixiam martyrium paſſus eſt. Qui iuſſu ſtephani pape ſecũ di pipinũ caroli patrem unxit in regem francorũ. Hic de britannia ueniens fi/dem xp̃i frixionibus prim⁹ annunciauit: & multis miraculis nouelle genti nouus predi cator coruſcauit. Cũq; maximã parté frixie xp̃i cultui ſubieciſſet: & ſacro fõte baptiſma tis diluiſſet: a paganis qui ſuperant tentus & multis affect⁹ iniuriis: tandem gladio pem/ptus martyrium ↄſumauit: cum ✝ eobarico epo & aliis ſeruis dei noñ iunii.

¶ De ſancto bonifacio epiſcopo & martyre LXXXVIII

Bonifacius archiepus boſneñ & martyr ↄſanguineus othonis ter tii impatoris fuit: qui ſibi admo/dum dilect⁹ liberalibus iſtruct⁹ muſicus gratioſus: adhuc i ſeculo deo de/uotus erat. Et dũ eccleſiã ſci martyris boni/facii ſui nomine frequẽtaret: optabat ſe illi⁹ in templo martyrem futurũ. Tandem relicto ſeculo habitum ordinis camaldueñ accepit: a ſcõ romualdo abbati ei⁹ ordinis fundato/ri adheſit: cuius diſcipul⁹ effect⁹ ſanctiſſimã uitam plurib⁹ ſecũ ãnis egit. Demũ ad mar tyrium flagrans ã ſede apoſtolica predican di gentib⁹ licentiã impetrauit: & conſecra/tus archieps̃ ad gentes boſne euangelizãdas acceſſit: qui ceteris ↄſociis equitantibus nu/dis pedibus ĩcedebat. Et cũ alias bis ſolum in ſeptimana dñica. ſ. die & quinta feria cibũ ſumere ↄſueuiſſet: tunc p labore itineris tan tum ſibi indulſit: ut quotidie medio pane & aq̃ modica reficeret: dieb⁹ dñicis & feſtiuis addens poma uel arborũ radices uix coctas Qui etiã poſtq̃ eſt in archiep̃m ↄſecratus of ficium monaſticũ iure pfeſſionis & canoni/cum iure ↄſecrationis quotidie bis dicebat. Veniens aũt ad montes & pedes ire nõ ualẽs nudis plantis & crurib⁹ equitabat: & in par tibus illis frigidiſſimis adeo frigus intolera bile ſepi⁹ ſubſtinebat: ut aliqñ pedem a fer/ro ſubherẽte diſiungi non poſſet: niſi aqua calida ſubueniret. ¶ Veniens igit̃ ad boſnas gentiles uerbum domini feruentiſſime pre/dicabat. Sed uidens ſe modicum proficere: ad rutenorum regem deueñit: ibiq; chriſtum annunciare cepit. Rex autem illum panno/ſum inſpiciens: putabat: ꝗ ſpe conquirende pecunie hec ſimulate cõfingeret: eiq; mune ra promiſit: ſi a premiſſis deſiſteret. Ille ue/ro pontificalibus precioſe indutus coram rege ſtetit: quem adhuc rex magis ſimulato rem exiſtimauit. Eidemq; ſpopondit: ut ſi e/piſcopus per ignem inuſtus incederet: ipſi⁹ fidei adhereret. Moxq; ignem copioſum ac/cenſum epiſcopus aqua benedicta ↄſperſit: & pontificalibus indutus per ipſum ſecur⁹ tranſiuit. Ita ut nec pilus aduſtus in ueſte: nec odor fumi in carne quid apparuit. Quo miraculo rex cum populi multitudine infi/nita conuerſus & baptizatus eſt. Cupiebat q; regnum filio dimittere: & bonifacio adhe rere. Fratrem autem ſuum nolentem fidem chriſti ſuſcipere abſente archiepiſcopo occi dit. ¶ Cum autem bonifacius ad alterũ re/gis fratrem longe poſitum iuiſſet: ut ei xp̃m pdicaret. Ille archiep̃m tenuit: & in ↄſpectu ſuo & plurimorũ decollari fecit. Statiq; ipſe regis frater excecat̃: & tam ipſe q̃ oẽs aſtan/tes intantũ ſenſum amiſerũt: ꝗ ſicut lapides immobiles & oĩno inſenſibiles perſiſtebant. Rex aũt hoc audiens illuc cũ multis acceſ/ſit: ut fratrem occideret: ſed cum miram dei ultionẽ uidiſſet: orauit xp̃m: ut omẽs illi ad ſenſum & loquelam redirent: eo pacto ꝗ ſi conuerti uellent eis iniuria necis ſancti uiri remittatur: ſinautem cuncti gladio trucidẽ/tur. Factaq; oratione tam regis fratri q̃ cete ris ſenſus reſtitutus eſt: qui baptiſmo ſuſce pto ſancto martyri triumphale ſepulchrũ & eccleſiam conſtruxerunt:

❡De ſancto bonifacio epiſcopo carthagi/
nenſi. LXXXIX.

Bonifacius eṗs carthagineñ cla/
ruit tpe zenonis īpatoris ut ait ſi
gibert⁹:qui ſcitatis culmīe & ſa/
piētie lumīe admodū effulſit: Li
broſq; plurimos ad diuerſos cō
ſcripſit:uidelicet de pdeſtinatiōe: De cōtinē
tia ꝯiugatoꝝ poſt uotū:De uirginitate & hu
militate:De oratiōe & ꝯpūctiōe: Scripſit &
ſermones elegātes pcipue:De natiuitate dñi
Et de ſolennitate ſci ſtephani ꝓtomarīs. Et
uirtutib⁹ īſignis migrauit ad xpm.

❡De ſanctis nicandro & martiano martyri/
bus. LXXXX.

Nicander & martian⁹ mrēs uigēte
perſecutiōe paganoꝝ in citate a/
tina a maxiano preſide ꝯprehēſi
cū ſacrificare nollēt prio diebus
xx. i carcere detēti & afflicti ſūt.
Deinde ad decollādū iubētur adduci. Tunc
✠ uxor nicādri iuuēnis puella uiꝝ exhortāſ
ut i xpi ꝯfeſſione maneret imobilis detēta ē
a paganis:martyres aūt dñi ligatis duobus
orariis añ oculos eoꝝ decollati ſūt:uxor āt
nicādri poſt dies. 5. etiā ipa i ꝯfeſſiōe fidei ca
pitalē ſnīam ab eodē accepit iudice. Ciues
aūt uenephrani corpus ſci nicādri i eoꝝ ur
be : ciues uero atinates corpus martiani in
eorum oppido collocarūt. Paſſi ſūt enim in
territorio inter ipſas duas ciuitates poſito
noñ iunii.

❡De ſcō philippo diacoñ. LXXXXI.

Philippus diacon⁹ de. vii. primis
ab apoſtolis elect⁹ ē:ut hēt act.
6. & cū ſtephano ꝓtomarē ordīa
tus ē. De quo plurima i actibus
apoſtoloꝝ ſcribūt. Nam & ſama
rie pdicauit:& ſimonē magū baptizauit. Cā
dacis etiā eunuchū regine ethiopū ad xpi fi/
dē ꝯuertit & ſacri baptiſmatis unda pfudit:
multiſq; ciuitatib⁹ donec ueniret ceſareā no
mē dñi ieſu xpi euāgelizauit: ut habet act.
8. ueniēs aūt ceſareā multis ibidē miraculis
claruit:Hūit eni. 4. filias uirgines ſacratiſſi/
mas p quas de⁹ multitudinē uirginū lucra/
tus eſt. Hic inter cetera ut ait papias eṗs hie
ropolitanus mortuū quēdā p eaſdē ei⁹ quat
tuor filias ſibi oblatū a mortuis ſuſcitauit.
Deinde ordinatus ē epiſcopus in thracia ſcy
thie : ut tradit abbas dorotheus. Et poſtq̄
in eccleſia ſua ſibi commiſſa annis pluribus
predicaſſet reuerſus ceſaream in pace dor/
miuit octauo idus iunii:ubi & ſepult⁹ quie/
ſcit. Et iuxta ipſum tres ex predictis filiab⁹
ſuis iacent. Quarta uero epheſi dormit.

❡De ſanctis artemio cādida & paulina mar
tyribus. LXXXXII.

Artemius candida uxor ei⁹ & pau
lina uirgo eoꝝ filia mrēs rome
ꝯpaſſi ſunt ſub diocletiano iudice
ſereno. Hi a ſcō petro exorziſta
ꝯuerſi ſūt:cū apud eūdē artemiū
i carcere detieref: poſtq̄ pfata paulia ab ob
ſeſſione maligni ſṗs p eundē petrū liberata
eſt:q oēs cū alioꝝ multitudine carceratoꝝ
a ſcō marcellino preſbytero baptizati ſunt
ut ſupra dictū eſt in paſſiōe marcellini & pe
tri. 4. noñ iunii. Poſtq̄ autē marcellin⁹ & pe
trus a ſereno decollati ſunt ut ibidē dictum
eſt:& prefatus artemi⁹ cū uxore & filia a pa
ganis detenti:& in carcere iubēte ſereno die
bus plurib⁹ uicti fuerūt:tandē cū in xpi cō/
feſſione ꝯſtantes pſiſterēt data ſuper eos ſnīa
artemius gladio necatus ē. Candida uero &
paulina lapidib⁹ obrute ſūt. Quoꝝ corpo/
ra xpiāi rapiētes uia aurelia ubi & iterfecti
fuerāt:cū reuerētia collocarūt. 8. id⁹ iunii.

❡De ſcis uiginti martirib⁹. LXXXXIII.

Viginti martyres apud tarſuꝫ cili/
cie tpib⁹ diocletiani & maximia
ni ſub iudice ſimplicio paſſi ſūt.
Qui p diuerſa ſupplicia deū glo
rificauerunt in corporibus ſuis:
Quorum corpora apud hipponem ciuitatē
aphrice tranſlata ſepulta cuſtodiuntur : ut
dicit auguſtinus. 22. de ciuitate dei : ubi &
refert ꝙ dum quidā florenti⁹ ſenex & paup
q̄ ueſtem amiſerat:nec unde aliā emeret ha/
bebat:ad hoꝝ mrꝝ memoriā oraſſet:quate
nus ei⁹ iopie ſubueniret ꝯſiſus de uirtute ſā
ctoꝝ in littore piſcē magnū palpitantē rep/
perit:quē ſcindēs in ei⁹ uentre anulū aureū
cum lapide precioſo iuenit: quē tanti uendi
dit ꝙ inde ſe honorifice ueſtiuit:& mārtibus
grās egit. Quoꝝ paſſio colit. 8. id⁹ iunii.

❡De ſcō uincentio eṗo. LXXXXIIII.

Vincēti⁹ eṗs meuie ciuitatis tēnt⁹
i quodā capitolio rectore tuſcie
q eṗos xpianos ferro uictos pu/
ſii ꝯgregauerat puniēdos cū fre
ſuo benigno diacoñ adduct⁹ eſt
ad tēplum martis ut diis imolaret. Cū aūt o
raſſet oia idola ſubuerſa ſūt:& demōes ulu
lantes exeūtes:multoſq; paganoꝝ cedentes
ſexcentos ex eis uerberibus occiderūt:om/
neſq; xpianos qui ferro uincti erant xpi uir/
tute ꝯpulſi ſoluerunt. Quo miraculo pluri
mi gentiliū fidē percepūt : inter quos quidā
mauertius comes prius crudeliſſim⁹ q & de
uicinis locis eṗos ꝯgregauerat ꝯuerſus eſt:
Cum aūt xpani cū eṗo ad locū aliuꝫ ſe trans
ferentes pſallerent:miſit capitolinus & inde
ſublato ✠ uīcentio ceteros gladio occidi fe
cit. At extaſius q̄dā religioſus corp⁹ ✠ be/
nigni diacoñ ex ceteris rapiens non longe a
portulio ſepeliuit cal. maii. ❡Poſt dies ali/

quot capitolinus ꝑductū uicentiū & diuti⁹ tortum atq; lapidibus cōtuſum diſtentum i equuleo & flammis aduſtū carceri mācipa/uit:ubi ianuis diuinitus patefactis lux celi/ca ſibi refulſit.Quod preſes audiēs iuſſit eū in mare mergi:qui i equore miſſus ab ange/lo ad littus reduct⁹ eſt.Vnde & qui eum de/merſerāt hoc cernētes conuerſi ſunt: & uſq; ad ciuitatē ſuam meuiam illum humeris re/portarunt. ¶ Interea mortuo capitolino & a porphyrio eius ſucceſſore detinet̄: feriſq; ſubiicit̄:ſed ab eis mīme leſus in fouea aque maxima necari iubet̄. Ve℞ aperiens ſe terra aquas obſorbuit:&.18.fugiētes aquas deglutiuit. Vincenti⁹ uero ad cellam ſuam rediit: & ſubſequēti die dn̄ico celebrata miſſa corā populo ſpiritum emiſit.8.idus iunii.Cuius corpus matrona quedā luceria a gentilibus ꝓcio redemptum:qui illud rapuerant exu/endū:in predio ſuo qui uocatur campus ſalutis ſepeliuit: inter portulium & leuaniam miliario ab urbe.44. ubi & iacet miraculis clarens.

¶De ſcō paulo epo & martyre. XCV

PAul⁹ eps ꝯſtantinopolitan⁹ & mr̄ ſub ꝯſtantio impatore martyriū paſſus eſt: qui ob defenſionē ca/tholice fidei ab eodem impator̄ arriano de ſede ſua eiectus: & a/pud quandam ciuitatulā in cappadocia cu/cuſam noīe exilio impulſus arrianoꝝ iſidiis grauiter ſtrangulatus ad celeſtia regna mi/grauit.7.id⁹ iunii. Hic ſapiā ꝓclarus: ut nō ſolum ſue patientie exemplo: ſed etiam ſer/mone ceteros ad tolerantiam ꝯfirmaret:de patientia libellum edidit:ubi &de penitētia tractās docet penitētē ſic ꝑ peccatis dolere debere ne ſupra menſurā triſtis piculū de ſperatiōis incurrat. Tātoq; lepore & rōnum perſuaſiōe patientes aduerſa ad ꝯſtantiā & aīo/ſitatē inducit:ut expſſi⁹ docere uideat̄: ꝙ ue rbti qui pſecutionē patiunt̄ ꝑpter iuſtitiā hec in martylogio adonis.

¶De tranſlatione ſci ſeruatii epi. XCVI

TRāſlatio corpis ſci ſeruatii facta eſt tēpore eldonis filii henrici regis francoꝝ.Cū eni eius eccleſia apd̄ traiecten̄ ciuitatē fabricata eſſet tpe caroli regis:miſit idem carolus uenerādū ui℞ noīe uiligiſum ad re/ſtaurandū ea que in ipſa eccleſia defeciſſent Cui p noctem dormienti ſcūs ſeruatius aſtitit ſeq; de tellure leuari mādauit. Quod cū uiligiſus epo nūciaſſet:indicto triduano ie/iunio cūcto populo : aptoq; ſecretario ſub/terraneo:inuētus eſt ſarcophag⁹ marmoris poſitū:in quo corp⁹ ſacrum eē putātes:illud aperuerūt: & nihil in eo repientes ad mortē ꝯſtati ſunt. Sequenti uero die ſuperioris oratorii monumentū reſerarunt: ubi & corpus bti ſeruatii iuenerūt:quod tn̄ illuc ignorabatur tranſlatū.Erat aūt corpus oīno integrum & in nullo penitus corruptum:ueſtes quoq; oīno illeſe:cum pontificali baculo & claue argentea ſibi a ſcō petro rome ꝑ uiſū tradita:ut in eius legenda ſupi⁹ dictū eſt.3.idus maii.Ex tumulo quoq; odor mirificus exhalabat. ¶Dū autē corpus leuare uellēt: mēbra ſingula inſtar candentis ferri tranſfi/gurata cernunt̄:quod in loculo argenteo ei preparato ſupius exaltat̄: luxq; imenſa to/tum ſanctuariū circūfulſit. Que cū rex ca/rolus audiſſet:traiectū uenit: & ibidem pa/ſcha dn̄i celebrauit:ubi & infinita miracula oſtenſa ſunt. ¶ Poſt aliquod uero tempus heldo filius henrici regis francoꝝ ad inſtan/tiam matris regine corp⁹ ſci ſeruatii ſumma deuotiōe ſaxoniam trāſtulit: & i baſilica nomini eius ꝯſtructa locauit.Sed cū oīa traie/ctenſibus ciuib⁹ ad infortunium cederent: ipſiq; abſentie ſci corporis hoc aſcriberent: miſerūt quoſdam qui de partib⁹ ſaxonie corpus furantes traiectū rettulerūt.In cui⁹ trāſlatione miracula multa & ſigna de⁹ oſtendit Que facta eſt.7.idus iunii.

¶De ſcō medardo epo. XCVII

MEdard⁹ eps claruit tpe clodouei regis francoꝝ.Hic ꝑgenitus pr̄e noīe tardo de forti genere francorum matre uero ꝓthagia rōana: cū adhuc puer ad ſcholas iret:& tunicam quam ſibi mater fecerat: ad artificē cōponendam deferret:iuento a ſe ceco tuni/cā ꝓbuit.Cibū etiā ei traditum pleꝝq; pauperibus diuiſit:ipſe ieiun⁹ pmāſit.Etate quoq; puerulus ſpiritū ꝓphetie ſe habere demōſtrauit.Nā cū eēt in tornaco puero ꝯſocio in ſcholis ꝑdixit:ꝙ poſt ānos.30.futurus eſſet eps:& ut ꝑdixerat ſic euenit.Fact⁹ aūt pſbyter multa miracula oſtendit.Cū eni quadā nocte fur ei⁹ uineā introiſſet:& uuas exportandas ꝑcidiſſet:nec ex ipſis guſtare: nec iñ ualuit ſe mouere: donec mane repert⁹ a me/dardoq; ſolutus inde ꝯfuſus receſſit. ¶Ali⁹ quoq; nocte eius mela diripiens:& oues ex/portās dum abire uellet:ab apū examine in horto mellificante faciem eius artante adeo punct⁹ & oppſſus fuit:ꝙ nullaten⁹ exire potuit:donec ueniente uiro dei latro ꝑdam depoſuit & medard⁹ eū liberauit. ¶Clothari⁹ rex in francos exercitum mouit: qui cuncta in uilla & agris diripiēs dū ad ſolenciacum uillā ſci medardi ueniūt:inde ſe mouere ne/quiuerūt:donec cūcta que ꝑdati fuerant di/miſerunt. ¶Porcarii etiā ſui a quibuſdā ſe/ducti porcos ad remotum uſq; locū aſpor/tantes:mane apud cellā uiri ſci cum porcis inuēti ſunt:& de cōmiſſo penitentiā egerunt

¶Deinde factus ē ep̄s nouioneñ:&.xv. ānis
ep̄atum gubernauit:uitāq; laudabilē ducēs
eiſdem ſignis effulſit. Inter que tonſionē quē
dam a demōio uexatū mirabiliter liberauit
Poſt obitū aūt ſci eleutherii ep̄i tornaceñ:
medardus ad ſedem illius trāſlatus eſt: & ſe
dit ānis q̄ttuor. Qui q̄ti meriti apud deū fu
rit:oñſum ē: cū i eiꝰ obitu celi apti ſūt:atq;
ante eum dina micuerūt luminaria. Pluuia
etiā aquaꝝ calidaꝝ in terrā defluxit. Quie
uit in pace.vi.idus iunii. Sepultus i eccleſia
ſua miraculis coruſcās iſignibus.

¶De ſcō gildardo ep̄o. LXXXXVIII.

GIldardus ep̄s rothomageñ frater
prefati ſci medardi ep̄i fuit. Qui
ambo gemelli uno & eodem die
nati uidelicet.vi.idꝰ iunii:& uno
& eodē die euolutis annis ambo
ep̄i ꝯſecrati ſunt uidelicet.vi.idus iunii. Al
ter in eccleſia nouioñ alter in eccleſia rotho
mageñ:iterūq; poſt lapſuȝ annoꝝ eodē ip̄o
& unico die ambo a ſeculo abſoluti ſūt. Flo
ruit aūt gildardus tp̄e quo ſupra dictū ē &
plenus uirtutibus in dño eodē ipſe die quo
& frater medardus feliciter obdormiuit:ui
delicet.vi.idus iunii. Sepultus ē in eccleſia
rothomageñ:ut dicit frater uincentius i ſpe
culo hiſtoriali.

¶De ſcis prio & feliciāo mr̄ibꝰ.LXXXXIX

PRimus & felicianus mr̄es paſſi
ſunt in ciuitate numētana milia
rio.14.ab urbe ſub diocletiāo &
maximiano auguſtis p̄ſide autē
ꝓmoto. Hi cū eēnt in urbe roma
apud ip̄atores a tēploꝝ pontificibꝰ accuſan
tur:ꝙ niſi eos ſacrificare fecerint nulla a diiſ
ſuis rñſa obtinere ualebunt. Iuſſu igitur im
peratoꝝ capti in carcere recludunt: ſed ab
angelo ſoluti poſt dies aliquot iteꝝ eiſdem
p̄ñtantur. Quos iuſſerūt ad phanū herculis
adduci:& niſi ſacrificarēt a militibus tormē
tis affligi. Ducti igit̄ ad tēplum cū imolare
cōtēnerent uirgis diutiꝰ ceſi ſunt. Tūc impe
ratores:illos ꝓmoto preſidi citatis numen
tane tradiderūt acriter puniēdos. Quos mi
lites ferro uinctos iuxta forū ipſius oppidi i
carcere poſuerūt. Poſt dies uero multos iuſ
ſit p̄ſes eoſdē ſibi preſētari & ſacrificare cō
tēnentes abinuicē ſeperari. Dicebatq; felicia
no ut ſue conſulens ſenectuti diis imolaret.
Qui ſe annoꝝ.80.eē aſſeruit & ānos.30 ela
pſos ex quo ueritatem agnouit. unde p̄elegē
rat deo uiuere:q ip̄m poterat de manibꝰ prē
ſidis liberare. Quē iuſſit ꝓmotus ad ſtipitē
ligari:& clauos i manibꝰ eius ac pedibus af
figi. Et cū leto uultu perſiſteret mandato p̄
ſidis ibidem felicianus torquet̄:& triduo in
eodē ſtipite ꝯfixus dimittit̄:& neq; panis ne
q; aqua eidē miniſtrat̄. Dehinc depoſitus in
cuſtodia detinet̄. ¶Poſtmodū p̄ſes primū
adduci fecit: eiq; ſuadēdo aſſeruit: ꝙ frater
ſuus felicianꝰ ip̄atori cōſentiēs magnus i pa
latio uenerabat̄. Cui primus reſpondit:ꝙ fi
lius diaboli ueꝝ dixiſſet:eo ꝙ felicianus im
peratori celeſti conſenſiſſet. Tunc iratus ꝓ
motus iuſſit eū in equuleo ſuſpendi & late
ra illius facibus incendi. Deinde in lecto de
poni:& plūbū bulliēs i os eiꝰ infundi:preſē
te feliciāo ut terreri poſſet. Ip̄e uero plūbū
tepefactū ut aquam ſuauiter bibit. Tūc iuſ
ſit eos in amphitheatrū duci & duos imaniſ
ſimos leones eis dimitti. Qui ad eoruȝ pe
des ꝓſtrati ut agni māſueti ſteterunt. Rur
ſus & urſos ferociſſimos eis iuſſit laxari:qui
& ip̄i cum leonibus manſueuerūt. Aderant
ad hoc ſpectaculū ex uicinis urbibꝰ pluſq̄
duodeci milia hominū. Ex quibꝰ.1500.con
uerſi ſunt ad xp̄m: preſes uero hec cernens
ſcōs ex amphitheatro mandauit educi:& ibi
dem gladio capite trūcari: & eoꝝ corpora
canibus rodēda dimitti. Que dei uirtute ne
dum a beſtiis & auibus:ſed etiā a muſcis i[n]
tacta ꝑmanentia a xp̄ianis collecta ad arcu[s]
numētanos iuxta harenarium ſepulta ſunt
ubi & perſecutione ſedata eccleſia in eorum
nomine fabricata eſt: miliario.14. ab urbe
Paſſi ſūt aūt circa annū dñi.287.v.idꝰ iunii

¶De ſcō maximiano ep̄o. C

MAximianus ep̄s ſyracuſanus uit[a]
& miraculis claruit tp̄e beati gr[e]
gorii pape. Fuitq; primo abba[s]
mōaſterii i quo beatus gregori[us]
monachꝰ fuit: Poſtmodū electu[s]
in ep̄m ſyracuſane ciuitatis. Qui dū adhu[c]
abbas eēt:& cū quibuſdā fratribus de ꝯſta[n]
tinopoli ad urbem rediret:in mari adriatic[o]
nimia tempeſtate deprehenſus in exiſtimab[i]
li ordie atq; miraculo dei iram cognouit &
grām. Nam cū uentoꝝ nimietatibus eleua
ti fluctꝰ ſeuirēt:ex naui claui ꝑditi: arborq;
ſciſſa eſt:uela in undis ꝓiecta:totūq; uas na
uis quaſſatū nimiis fluctibus a ſua erat ia[m]
ꝯpage diſſolutū: rimis itaq; patentibus in
trauit mare atq; uſq; ad ſuperiores tabula[s]
ipleuit nauem:ita ut non tā nauis iter unda[s]
q̄ unde intra nauim iam eſſe uiderent̄. Tun[c]
in naui reſidentes non iā ex morte uicina:ſ[ed]
ip̄a eius preſentia ac uiſione turbati: omne[s]
ſibimet pacē dederunt & corpus dñi acce
perunt:eorūq; aias dño ꝯmendabant:quo[rum]
corpora in tā pauendam mortē tradideraı
Sed omnipotēs deus meritis ſci uiri eos m[i]
rabilius ſuauit. Nā diebus octo nauis uſ[q;]
ad ſuperiores tabulas aq̄s plena:iter ſuum
ꝑagens enatauit:nono autem die i portū c[ro]
troneñ caſtri deducta eſt: ex qua omnes ic
lumes exierunt. Cūq; poſt omnes maximi[a]
nus eēt egreſſus i eiuſdem portus ꝓfundu[m]

nauis demerſa eſt: acſi illis egredientibus p pondere ſubleuatione caruiſſet. Et que plena oibus in pelago aquas portauerat:atque natauerat:maximiano cū ſuis fratribus exeunte aquas ſine hoib⁹ in portu portare non ualuit. Poſt hec ſcūs dñi ad epiſcopalē ſedē ſublimatus uirtutibus plurimis glorioſus i pace quieuit. 5. id⁹ iunii. Hec gregori⁹ tertio dialogo. cap. 36.

¶De ſcō maximino epiſcopo. CI

MAximinus epus fuit unus ex. 72. chriſti diſcipulis. Cui poſt aſcēſionem xpi apoſtolis per diuerſa terrarum loca ad predicandū euntibus:beatus petr⁹ apoſtol⁹ ſpecialiter cōmendauerat mariā magdalenā ſicut & mater domini ioanni euangeliſte ab ipſo xpo fuerat cōmendata. Cum igiť poſt lapidationem ſtephani iudeorū perſecutio i diſcipulos ebulliret: ut habeť actuū. 7. Iu dei magdalenam & martham cum marcilla eius pediſſequa lazarum maximinum & cedonium:qui fuerat cecus a natiuitate:& alios plures nauicule impoſitos ſine remo uel remige mari expoſuerunt:ut ſic in undis necarentur:ut diceť infra in legenda magdalene. xi. calē. auguſti. Qui deo duce omnes incolumes maſſiliam applicuerunt:ubi predicante maria:& omni populo ad deum cōuerſo: lazarum epm maſſilie conſtituerunt:uniuerſamq; prouinciam conuerterunt. Beatus uero maximinus rexit eccleſiam aqueñ uerbo predicationis uacans:& miraculis coruſcans annis fere. 40. Ipſe quoq; dilecte ſue filie magdalene die obitus eiuſdem ſacra myſteria tradidit:eamq; in eius eccleſia ante altare defunctam honore debito tumulauit. Poſt cuius obitum annis quinq; ſuperuixit. Et poſt hec in chriſto quieuit quarto id⁹ iunii. Sepultus in monumento quod ipſe ſibi conſtruxerat iuxta corpus beate magdalene In quo loco proceſſu temporis reperta ſunt corpora magdalene & marcille maximini & cedonii & honorabilius tumulata.

¶De ſcō cedonio epo. CII

CEdonius epſ uel ſidoni⁹ fuit ille cecus a natiuitate:quē dñs lutuȝ ex ſputo faciens:& oculos liniēs illuminauit:ut hř Ioā. x. Qui & ab aliqb⁹ dř fuiſſe un⁹ ex ſeptuaginta duob⁹ xpi diſcipulis. Siue aūt ex numero illoꝝ fuerit ſiue nō: planū habeť ex chronicis & geſtis diſcipuloꝝ: ꝙ xpi diſcipulus fuit:& poſt aſcenſionē dñi ab apoſtolis baptizatus ſcō maximino ſpēaliter adheſit:unde & ut dictū eſt:cū eodem & lazaro atq; ſororibus ei⁹ nauicula ipoſitus a finib⁹ iudeoruȝ expulſus fuit. P⁹ꝙ aūt p̄fati ſci puinciā puiie ad quā deo duce applicuerāt:ad xpm cōuerterūt. Et poſtꝙ beatus lazar⁹ maſſilie & btūs maximin⁹ aqs epi ordinati ſunt. Ipſe in miſterio maximini aqueñ ciuitati pmāſit: & eiuſdē p̄dicatiōis coadiutor fuit: ubi & poſt dies multos in pace qeuit:& iuxta magiſtꝝ recōditus iacuit:ut ſupra actū eſt.

¶De ſcis baſilide tropode & mandale ꝯfeſ. CIII

BAſilides:tropus & mandalis affectu martyres:actū uero cōfeſſores tpe aureliani impatoris apđ ciuitatē aureliā claruerūt. Cum eni baſilides eſſet officialis platonis prefecti in ptibus oriētis:xps eidē apparuit:& xpianum in miſterio gētilis eſſe nō debere dixit: eidēq; ut renunciaret officio mādauit. Veniens ergo baſilides ad p̄fectū petiit ab eo licentiā:ut pentes & affines ſuos reuiſere poſſet in ciuitatē aurelia:que erat in italia: cōſiſtentes:eo ꝙ annis. 25. in officio p̄fecture fideliter ſeruiſſet: pmittēs ſe uſq; ad annū reuerſurum. Prefect⁹ aūt eius fidelitatē attendens nō ſolū uni⁹ āni ſed bienii licentiā gratāter ꝯceſſit. Reuerſuſq; ad locū ubi ei xps apparuerat:ipm iteꝝ ſe expectantē inuenit. Cui cū baſilides :que fecerat:enarraſſet: ut cām deſerendi officii inueniſſet:mādauit ei dñs: ut ſocios ſuos tropodē & mandalē ſecum aſſumeret:& ad littus accedentes diuinam ibi nauiculā inuenirent. Qui cū iuſſa dñica cōpleuiſſet:ac oia ſociis ambob⁹ ꝛ̄ttuliſſet:oēs unanimiter relinquētes cūctā ꝗ hēbāt:ad littus deuenerūt:& nauiculā patā inueniūt: in ꝗ erat ipſe xps gubernator:& āgeli remigātes: qui ad pedes ſaluatoris procidentes nauiculā itrauerūt:& celico ab āgelis pane refecti uni⁹ noctis ſpatio mare tranſfretātes ad portū ciuitatis aurelie:que ē in finib⁹ italie puenerūt:& miliario. 8. ab ipſa urbe i terrā deſcenderūt. Cū aūt urbi p̄dicte appropiquantes audiuiſſent: ꝗliter aurelian⁹ ipator xpianos pſequebať:ad ciuitatē ire formidātes: dño ieſu xpo ꝗ eoꝝ dux & nauta fuerat ſe ꝯmendabāt. Quib⁹ iteꝝ xps appuit: eoſq; p angeloꝝ miniſteriū pane & aqua refecit. Et poſtꝗ comediſſent:obdormierunt. Mane uero ſe excitātes ad ipm locū ubi & de naui exierant:uidelicet i ipſo ſe littore iuenerūt: Et orauerunt ad xpm:ut aīas eoꝝ i pace ſuſciperet:eadēq; hora ſpiritū emiſerūt. 4. id⁹ iunii. Quoꝝ corpa ibidē ſepulta ſūt:& eccleſia fabricata:ubi & miraculoꝝ beneficiis eluceſcunt.

¶De ſactis getulio & amātio & ſociis martyribus. CIIII

GEtulius:cerealis:amanti⁹:& primitiuus rome ſub hadriano principe martyrium paſſi ſunt. Cum eni getulius doctiſſimus in fide

xpiana multos erudiret cerealis uicarius ab
impatore hadriano ad eũ tenendũ miſſus ē :
qui eũ legentem & docētem reppit . Fuerat
aũt cerealis cũ fratre getulii primitiuo ami
ciſſimus amantio cuidā tribuno : q xpianus
effectus officiũ dimiſerat:ſ; ob metũ hadria
ni latebat. Scũs āt getuli⁹ cereali amātiũ de
clarauit:& ipſum ad eũ adduxit. Quē cerea
lis aſpiciēs gauiſus ē ſũma letitia:& ab eo
dem in fide xpi edoct⁹:ad ſanctũ ſixtũ papā
primũ adducit :& ab ipo cerealis baptizat
Que cũ hadrianus itellexiſſet miſit liciniũ
ꝯſularem ut eos puniret . A quo beati getu
lius & primitiu⁹ frater eius cũ cereali & a
mantio tenti ſunt. Qui primo grauiſſime ce
ſi deinde dieb⁹.37.in carcere clauſi: deinde
igni traditi ſunt. Cũ aũt cerealis amātius &
primitiuus ſpiritũ emiſiſſent: & getulius in
igne adhuc ſuperuiueret fuſtib⁹ illiſo capi
te martyriũ ꝯſumauit. Qui paſſi ſũt i fundo
capolis : uia ſalaria miliario .13. ab urbe .
Quorum corpora ſimphoroſa uxor getulii
martyris i predio ſuo i eodē loco poſito ſe
peliuit.4.idus iunii.

¶ De ſcō barnaba apoſtolo. CV.

Barnabas apoſtolus quis de.72.
diſcipulis fuerit:quia tñ cũ pau
lo in gentibus predicationis offi
ciũ ꝑmeruit. Iccirco ſicut & pau
lus apoſtolus dictus fuit. Hic ex
tribu leui cyprius genere ab hiſtoria actuũ
apoſtolorum i multis extollit & laudatur.
Hic enim de primis diſcipulis fuit:qui agrũ
uendidit & precium poſuit ante pedes apo
ſtolorum:ut habetur act.4. Paulum noui
ter ꝯuerſus primus in hieruſalē ad apoſto
los duxit ut habetur actuũ nono antiochiā
ciuitatem tũc permaximā ad ꝯuertendum
accepit act.xi. Ipſe cũ paulo in gentibus ut
dictum eſt uocatione ſpiritusſancti apl'atum
promeruit act.xiii. Et cum eodem poſtmo
dum ut inde ſequitur:inter gentes uerbi gra
tiam ſeminauit. Cum autem ioānes diſcipu
lus eorum cognomine marcus eos reliquiſ
ſet:redeunti & penitenti barnabas indulſit:
& iterum in diſcipulum aſſumpſit. Paulus
uero ipſum iterum recipere renuit : & ideo
inter eos ſeperatio facta fuit:uterq; enim ex
pia cauſa & recta intentione fecit : ꝙ enim
barnabas ipſum aſſumpſit: hoc fecit ex dul
cedine miſericordie:ꝙ paulus illum aſſume
re noluit: hoc fecit ex feruoris rectitudine.
Sic dicit glo.act.quintodecimo. Illa autem
ſeperatio facta eſt non ex cōmotione uitii :
ſed ex inſtinctu ſpiritusſancti:ut abinuicem
ſeperati pluribus predicarent : ſicut poſtea
factum eſt. ¶ Cum autem eſſet barnabas in
iconio ciuitate cum predicto ioanne co
gnomine marco uir quidam ſibi ſplendidus
apparuit: eumq; in chriſto ꝯfortans marcũ
ideſt excelſum nominauit. Eadēq; nocte do
minus barnabe ſe reuelauit : eũq; ad agonē
martyrii exhortans eterna ſibi premia pro
miſit. Qui mane uiſiões ſuas ſibi mutuo ret
tulerunt : & ſuper ipſis ſilentium impoſue
runt. Cum autem paulus & barnabas in an
tiochia predicaſſent angelus domini paulo
apparuit : & eũ ut hieruſalem feſtinaret ad
fratres:admonuit. Cũq; barnabas cyprũ ire
uellet ad parentes ſuos reuiſendos:ſcō ſic o
perante ſpiritu ab inuicem diſceſſerũt. Pau
lus nāque barnabe qđ ſibi iuſſerat angelus
indicauit. Barnabas uero flens eius pedibus
uolutatus ſe amplius paulum non uiſurum
predixit. Quē paulus in domino conforta
uit:prenũcians ſibi a domino reuelatum: ꝙ
cyprum iturus eſſet:ubi multos ad fidē cō
uerteret & martyrium ſubſtineret. Igitur
nauigantes barnabas & ioannes uenerunt
cyprum:& inuenerunt timonem & ariſtonē
diſcipulos. Timon autem febricitans per im
poſitionem manus barnabe liberatus eſt.
Pergens ergo barnabas per inſulam cum
ioanne euangelium ſancti matthei ſecum tu
lit & ſuper infirmos ponēs omnes ſanabat.
Poſt hec inuenerunt elimam magum qui di
citur barieu quem paulus lumine oculorũ
ad tempus priuauerat : ut dicitur act.deci
motertio qui eis reſtitit & paphum intrare
prohibuit. ¶ Cum autem die quadam bar
nabas uidiſſet homines & mulieres in pha
no nudos currentes & deorum ſuorum fe
ſta more gentilium celebrantes indignatus
templo maledixit:& ſubito paries eius cor
ruens multos oppreſſit. Quod ceteri admi
rantes conuerſi ſunt. Tandem ſalaminam de
uenit:ubi contra eum predictus magus ſedi
tionem non modicā excitauit. Cōprehendē
tes ergo iudei aplm multis eũ affectum ſup
pliciis trahebant & iudici ciuitatis puniēdũ
tradere feſtinabāt. Comperto aũt ꝙ euſebius
uir magnus & potēs de genere neronis ceſa
ris illuc aduenſſet:timentes iudei ne illũ de
manib⁹ eoꝝ eripet:& ſic liberũ abire pmit
teret:ligātes funē in collo eius:extra portā
illum traxerũt.& ibidē eū crudeliter ꝯbuſ
ſerunt. Oſſa quoq; eius i uaſe plũbeo reclu
ſerunt i mare precipitare uolētes. Ioānes āt
diſcipulus eius cum duobus aliis ipa noctu
rapuit & in quadā crypta occulte ſepeliuit
Que ibidē p annos quingētos latuerũt uſq;
ad tempus zenonis ipatoris & gelaſii pape.
Quo tpe reuelante ipſo apoſtolo repta ſunt
& cōdigno honore recondita. Paſſus ē autē
3.idus iunii. ¶ Hic unam tantũ epiſtolā ad
edificationē eccleſie ptinētem:que inter apo
criphas numeratur: ut dicit hieronymus in
libro de uiris illuſtribus.

❡De ſancto onophrio eremita. CVI

ONophrius cõfeſſor ſeruus dei ꝑ
annos ſexaginta in eremo uaſtiſ/
ſima & ꝓfundiſſima egypti homi
nibus manſit incognitus. Quem
pãnutius abbas deſertum illud
circuiens repperit. Nam cum primo timo/
theum inueniſſet: de quo infra proximo di/
cetur: ab eo recedens per dies decem ambu
lans per eremum: panem & aquam quos ſe/
cum tulerat: conſumpſit: & nihil penit⁹ gu/
ſtandum inueniens ad dominum orauit. Sta
timq; uiro ſibi celico apparente confortatus
& labiis ab eo contactus. i7. adhuc diebus
ſine cibo deſertuꝫ perambulauit. Viditq; ui
rum aſpectu terribilem capillis magnis &
canis: nudum corp⁹ habentem: utcũq; con/
tectum: & foliis arborum circa uerenda cir/
cũdatum. Pannutius uero illum monſtrum
ut feram exiſtimans fugere cepit. Ille auteꝫ
abbatem hortatus eum reuocauit: & iuxta
ſe ſedere fecit: indicanſq; ei nomen ſuum: &
uite ordinem: dixit ſe uocari onophrium: q
aliquando fuerat habitator cũ mille fratri/
bus in monaſterio thebaidis. Auditoq; de ſã
ctitate helie & ioannis baptiſte: qui eremum
colebant inſpiratus a deo cum multo labo/
re ad eremum illam deuenerat. Et cum de
ſertum introiſſet: apparuit ſibi colũna ignis
que ipſum precedebat: uocemq; angeli ſe cõ
fortantis audiuit: ſepeq; eius cuſtodie depu
tatum affirmantis. Quem ſecutus per milia
ꝑa. 66. ad cauernam deuenerat: ubi quendã
ſeruum dei in ſpelunca repperat: cum quo
ꝑ ptẽ diebus fuerat: qui eũ de obſeruatione
angelice uite informauerat: ipmq; ad locuꝫ
ubi tunc erant deduxerat: quẽ ſibi ad man/
ſionẽ deſignauerat: ubi erat parua ſpelunca
cui adherebat palma & fõs aque ibidẽ exur
gebat. Ingreſſiq; locũ: ſenex ille qui herme⁹
uocabatur cum onophrio diebus triginta ꝑ
manſerat: quib⁹ tranſactis eum in pace dimi
ſerat: & ad cellam ſuam redierat. Eum tamẽ
quoad uixit ſingulis annis uiſitauit: donec
de corpore migrans: ipm iuxta eius cellulã
onophrius ſepeliuit. Conſumptis autem ue/
ſtibus ſuis nullo alio q̄ capillis propriis te/
gebatur. Fuerat quoq; in ipſa eremo annis
ſexaginta. Ex quibus triginta annis uſus fu/
erat ſolis palme fructibus: & herbarum ra/
dicibus pro cibo: aliis uero triginta pane ce
leſto ſibi per angelum miniſtrato. Vbi mul/
tas diaboli inſidias perpeſſus fuerat: quas
tamen omnes dei gratia ſuperauerat. Addi/
ditq; qualiter ſingulis dominicis diebus an/
gelus domini ſacram ſibi euchariſtiam diui
nus deferebat. Et ꝙ ſpiritu ſancto ſibi reue
lante obitum ſuum inſtare prenouerat: & ꝙ
deus ad hoc ſibi abbatem pannutium miſiſ/
ſet: ut eum defunctum ſepeliret. Cumq; hec
omnia ei ſerioſius enarraſſet facto ueſpere
panem de celo & urceum aque ſibi delatum
guſtauerunt: noctem quoq; totam inſomnẽ
in oratione duxerunt. Mane uero uidit pan/
nutius ſanctum facie mutatum: quaſi ad ex/
trema tendentem. Qui orationem fudit pro
ſe & pro cunctis ſe in quacũq; inuocantibus
neceſſitate. Factaq; eſt uox ad eum: ꝙ ei⁹ fu
erat petitio exaudita. Statimq; preſente pan
nutio in oratione ſpiritum efflauit tertio id⁹
iunii. Viditq; pannutius angelos de celo de/
ſcendentes: & eius animã in columbe ſpecie
ad ethera deferentes: corp⁹ quoq; miro odo
re fragrabat. Cumq; abbas foſſorium ad ſe
pulchrum parandum non haberet: duo leo/
nes ſubito aduenientes: & corpus proni ado
rantes: terram inſtar tumuli unguibus effo/
derunt. Pannutius uero corpus ſancti capa
ſua iuolutum ſepeliuit. Leonib⁹ quoq; mox
abeuntib⁹ palma cum ſancti cellula inſimul
corruerunt. Pannuti⁹ uero dum fleret ab an
gelo ꝯfortatus in egyptum reuerſus eſt.

❡De ſancto timotheo eremita. CVII

TImotheus eremita anachorita in
ſolitudine egypti in deſerto ua/
ſtiſſimo deo ſeruiens manſit an/
nis trigita nulliq; hominum pe/
nitus cognitus fuit. Quem ſcũs
abbas pannutius dum per eremum illam
circuiret: ſanctos anachoritas exquirens
inuenit. Cum enim triduo deſertum per/
ambulaſſet: repperit cellulam in ſpelunca
iuxta palmam uirentem & fontem ſcaturien
tem. Et cum neminem ibidem uidiſſet habi/
tatorem preſtolans ueſpere conſpexit ui/
rum ueſtibus omnibus nudum capillis ſuis
opertum uenientem inter multitudinem bu
balorum. Et dum prima facie uiſum homi/
nis quaſi ſilueſtris pertimuiſſet exiſtimans
phantaſiam: ille tandem hortatus pannutiũ
cum eo ſedit: eiq; uitam ſuaꝫ narrauit. Dixit
q; ꝙ fuerat monachus cum pluribus in mo/
naſterio thebaidis: ſed ut deo uacaret liberi
us eremum petiit: ubi & propriis manibus
laborabat. Ad quem poſt tempus mulier in
habitu monachali accedens: ſecum cohabi/
tare petiuit. Ille uero charitate motus ipſaꝫ
admiſit: & inſtigante diabolo ſecum concu/
buit: & ſexdecim annis in peccato cũ illa ꝑ/
ſeuerauit: tandem ad cor rediens illam reli/
quit: & ad locum illum deuenit penitentiam
agẽs: ubi ſolis fructib⁹ palme & fontis hau
ſtu contentus ueſteq; capillorum cõtectus
ultra annos triginta panem non guſtauerat
nec hominem uiderat. Multaſq; a diabolo i/

ſidias pertulerat: quas tandem deo fauente ſuperauerat. Narrauit etiam ꝙ dum quodā tempore dolore nimio epatis premeret̄ uir ſplendidus ſibi apparuit: qui nouacula latꝰ eius aperuit: & eiecto iecore putredinem ab eo precidit: & corpori reimittens ſanum uulnus effecit. Hec oīa cū timotheꝰ pannutio enarraſſet: refectionē ſimul fecerūt: & noctē in oratione uigiles ꝑduxerūt: mane uero abbas benedictione uiri dei ſuſcepta: ꝑ uiā ſuā profectus ē ſcūmq; dimiſit. Quomodo autē poſtmodū ī xp̄o quieuerit uel quo tp̄e ſoli deo notum eſt.

¶De ſancto ioāne andrea tadeo & philippo cōfeſſor. CVIII.

IOānes: andreas tadeꝰ & philippꝰ eremite ī deſerto uaſtiſſimo egypti a ſcō pānutio prefato reperti ſunt: dum ſepulto ſcō onophrio ad locū ſuū rediret: nā duce angelo itinere dieꝶ quattuor reppit cellulam in loco antri artiſſimo circūcluſam. Dumq; habitatorē preſtolat̄: ecce ueniunt quattuor ſenes cani ueſtibus ex palmis ꝯtextis induti facie ſqualidi: q ſe habitatores cellule aſſerētes dicebant ſe ibidem annis .50. fuiſſe in uno ſpiritu dn̄o ſeruientes. Pannutium quoq; ex noīe ſalutantes cūcta que ſibi ꝯtigerāt enarrabant. Orantibꝰ quoq; illis .v. panes eiſdē de celo diuinitus apponūtur. Qui dixerunt abbati ꝙ ſingulis dominicis diebꝰ quattuor panes a dn̄o percipe ꝯſueuerant: ſed pro hoſpitis aduētu: additꝰ eis fuerat quintꝰ panis. Factaq; refectione ſci uiri abbatē pannutiū comitati ſunt per miliaria .60. In qua uia uidit arbores amenas palmaꝶ citri amigdalarum & alioꝶ fructuū melici ſaporis: de quibus illis mandātibus cū ſuauitate guſtauit. Cūq; illum dimittere uellent: interrogantur a pānutio de uita ipoꝶ. Qui dixerunt ſe fuiſſe nobilis proſapie de ciuitate exarō ſtudio philoſophie uacantes in eoꝶ iuuenilibꝰ annis. Qui tādē dei zelo relicto ſeculo ad ipā eremum ubi eos iuenerat puenerūt: ubi ſub obediētia & doctrina cuiuſdā ſenis fuerant multis ānis. Quo decedēte in cella ipa ꝑmāſerant: nihil aliud niſi de fructibus arborū diebus ſingulis deguſtantes diebus uero dominicis panes de celo ſibi miniſtratos ab angelo deuote ſumētes. Nomina quoq; ſua eidem edixerunt. Quoꝶ prior ioānes ſcd̄s andreas tertius tadeus quartꝰ philippus uocabatur. Cū autē pānutius ſecū admitti poſtulaſſet. Reſponderunt non eſſe ſibi a deo datum: mandantes ut ad monaſterium ſuum edificatus rediret: & que uidiſſet in eremo ceteris ad exēplum referret. Sicq; abbas ab eis dimiſſus ad cenobiū ſuum reuerſus eſt:

¶De ſcīs baſilide cyrino nabore & nazario mr̄ibus. CIX.

BAſilides: cyrinꝰ: nabor & nazarius ſub ꝑſecutiōe diocletiāi rome paſſi ſūt. Hi ex urbe ipſa oriūdi ad citatē aureliā deueniētes: oīa ſua pauperibꝰ erogantes romā redeuntes ad maximianū īpatorem adducti ſūt. Qui dum xp̄m ꝯfiteri non timerēt: primo ſcorpionibꝰ duriſſime ceſi. dehic in carcerem truſi: & ꝑ dies .vii. ibidem macerati: inde educti iuſſu eiuſdē īpatoris gladio capite trūcati ſunt: & feris ad deuorandum expoſiti. Sed per dei gratiā corpora eorū illeſa cuſtodita a xp̄ianis ſepulta ſunt miliario .3. ab urbe in loco qui dicitur catacumbe pridie idꝰ iunii.

¶De inuētiōe corpis ſcī ātonii eremite. CX

INuentio corporis ſancti antonii abbatis & ipſius tranſlatio facta eſt ſub tempore conſtantii imperatoris. Cum enim ipſe imperator liberis carens filiam a domino impetraſſet: eam nominauit ſophiā: que uirgo erat admodum deo deuota. Quam poma in uiridario comedentem nouem immundi ſpiritus inuaſerunt & .v. annis obſeſſam dudum infeſtarunt clamantes ſe inde n̄ exituros niſi corpꝰ antonii duceretur. Que cum a nullo teneri poſſet: ipſam imperator catenis uinctam ferro carceri mancipauit: carnes hoīum & beſtiaꝶ crudas comedentē & uincula etiam ferrea rūpentē. Imperator igitur habito conſilio ubi corpus antonii inueniri poſſet poſt .9. dierum ieiunium ab angelo gabriele admonetur: ut theophilus epiſcopus cum .12. clericis ad egyptū mittatur ad corpus antonii requirendum & dei prouidentia reperiendum. Similis per omnia uiſio theophilo epiſcopo apparuit. Imperatoris ergo iuſſu naue parata epiſcopus cum .12. clericis de conſtantinopoli diſcedentes .xv. diebus nauigantes hieroſolymā peruenerunt: & luſtratis locis ſanctis alexandriam properarunt. Et deide per partes libye itinere dierum uiginti deuenerunt ad nilum fluuium in locū qui dicitur epheſos: ubi monaſteriū ſanctoꝶ uiroꝶ iuenerunt. A quibꝰ informati ubi eſſet cenobium qđ olim fuerat antonii eremite uiā arripiētes per deſerta horrida & uaſtiſſima a nullis manſuetis animantibus habitata cedētibus eis feris diuerſorum generꝶ quas ibidem repperunt multiſq; euaſis periculis poſt dies uigintiquinq; ad eremum applicuerunt: ī qua ſanctus antonius habitabat: ubi uenerandus ſenex illis apparuit: & uiam digito ſub ſilentio oſtendit ac uſq; ad cenobiū perduxit. Ibiq; a monachis loci benigne ſuſcepti & ad eccleſiam primo deducti: oratione fuſa pedibus eorum lotis pataq; refectione: ſingulis eorum medieta

panis cū radicibus & aqua nectarei ſaporis
apponitur:ſicq; hora ueſpertina cū charita/
te reficiuntur:quibus prior aſſeruit:ꝙ tales
epule ſingulis ſibi diebus diuinit⁹ portabāt
a duobus leonib⁹:qui ſci antonii īterfuerāt
ſepulture:quos de⁹ adhuc uiuentes mirabi/
liter reſeruabat.Eccleſiā uero illam & ceno
biu3 ſcūs ꝯſtruxerat.In qua ante altare.x.lā
pades oleo plene ab eo ibidem poſite depen
dentes ꝯtinueq; ardentes nunq̄ oleo minuūt
Auditis uero cauſis itineris ab epō referēte
Rñdit prior locū ignotu3 fore cūctis hoib⁹
in quo ſcūs fuiſſet ſepultus : eo ꝙ duo ſolū/
modo diſcipuli eū tumulauerant:qui ab eo
adiurati locū ipm nunq̄ alicui reuelare uo/
luerāt.Quapropter ꝯtriſtatis oibus orōnē
tota nocte in eccleſia uigiles ad deū fuderūt
Die uero ſequēti cū eps miſſam celebraret:
apparuit iuxta altare gabriel angel⁹:q ſche
dulam appoſuit:per quā epm de uia tenēda
& mō reperiendi corpis in oibus iformauit.
Qua lecta reſumpto itinere p aſpera mōtiū
prerupta rupium & iculta aſperrima deſer
torum ſtella eos uti oli3 magos diuina fauē
te gratia preeunte inter ſerpentes & feras &
animalia ferociſſima & iuiſa oino illeſi poſt
dies.40.in campū amenū dulciſſimis reple/
tum fructibus peruenerūt:ubi dū ſtella ſta/
ret imobilis:uox celitus lapſa eſt:ut in ipſo
loco foderent:& theſauꝝ optatū inuenirent.
Et dum fodere cepiſſent:duo leopardi ſubi
to aduenerunt:eoſq; ad cauandū iuuare ce/
perunt.Inuento deniq; corpe bti antonii pal
marum foliis operto:ipm inde leuantes cu3
gaudio & reuerentia maxima in loculo recō
diderunt.Et per omnia loca unde uenerant:
eadem ſtella preuia multis euaſis periculis
redierunt. In ipſa uero uia multa miracula
oſtenſa ſunt.Nam i monaſterio illo unde ad
corpus peruenerant quinq; leproſi munda/
ti ſunt.¶ In caſtro quodam ſandor nomine
quinq; infantes a lupis exportati illeſi redu/
cti fuerunt.¶ In portu alexandrie filius mi/
litis a pyratis ante dies octo in patibulo ſu/
ſpenſus continuo ſuſcitatur.¶ Inde quoq; p
hieroſolymam reuertentes conſtantinopo/
lim tandem cum ſancto corpore applicue/
runt:quod ab imperatore honorifice ſuſce/
ptum in eccleſia ſancte ſophie collocatur :
moxq; eius filia preſente omni populo a de/
monibus liberatur.¶ Tempore uero proce
dente filius ſancti guilelmi comitis nomine
iacobinus rediens de peregrinatione trāſma
rina ab imperatore cōſtantinopolitano cor/
pus ſancti antonii ſibi donari petiit:& impe
trauit:quod ad partes galliarum deferens i
ciuitate uiēne monaſterium eius nomini edi
ficauit:& de ꝓpriis facultatibus large dota/
uit.In quo corpus ſanctum honorifice col/
locauit:ubi infinitis & ſtupendis uirtutibus
refulget.Potiſſimū aute3 eſt illud: qđ i toto
orbe famoſum eſt: quia ignem ſacrū a cor/
poribus humanis extinguit.Facta eſt aute3
hec tranſlatio eodem die quo corpus inuen/
tum fuerat:uidelicet idibus iunii.

¶De ſancto antonio confeſſore ordinis mi/
norum. CXI

ANtonius ꝯfeſſor ordinis minorū
ex ulyxbona ciuitate hiſpanie
natus a pueritia ſua in baptiſmo
fernand⁹ appellatus eſt.Hic pri/
mo fuit canonicus regularis or/
dinis ſancti auguſtini in eadem ciuitate. Dei
de audiēs qualiter quidam fratres minores
apud marochium a ſaracenis paſſi fuerāt:ad
martyrium animat⁹ de prioris ſui licētia or
dinem fratꝝ minoꝝ ingreſſus eſt:ꝓmiſſione
ſibi a fratrib⁹ facta: ꝙ marochiū ad terram
ſaracenoꝝ mitteret: Qui iuxta ꝓmiſſionem
ad ipſam terram miſſus:quia de ipſo de⁹ ali
ud decreuerat:regreſſus eſt:martyr ſolo de
ſiderio fact⁹. Deinde ad generale capitulu3
aſſiſiū tēdens fratri gratiano qui romādiole
miſter erat:ſe cōtulit:a quo in eremū mōtis
pauli miſſus:ut petiit ſolitarie ibidē ꝑmanēs
cōtemplatiōi uacabat.Poſt hec in foro iulio
ꝯſiſtens:a miſtro loci ꝑdicare iuſſus:dum ſe
imperitū predicatiōis excuſaret compulſus
omnino per obediētiam uerbum dei ſuper
quoſcūq; doctos eleganter propoſuit.Sicq;
deinceps officium predicandi ſuſcepit. Cu3
die quadam de cruce domini predicaret:ui/
ſus eſt in aere ſanctus franciſcus adhuc in
carne degēs longe tamen poſitus:quaſi pre/
dicationem antonii geſtibus laudabiliter cō
mendans.Anno autem uno ante eius obitu3
generali obtenta licentia predicandi ubicū/
q; uellet : paduam deuenit : annoq; integro
predicationi & confeſſionum audientie ſo/
licite uacauit. ¶ Multis quoq; ibi miracu/
lis claruit.Nam cum quidam ei ꝯfeſſus eſſet
ꝙ patrem ſuum calce percuſſerat:& ſanctus
ei ad terrorem dixiſſet: ꝙ pes ille dignus e/
rat:ut precideretur : iuueniſq; ſimplex do/
mum reuerſus pedem ſibi abſcidiſſet: oran/
te ſancto pes ei reſtitutus eſt.Poſt hec cum
tempore meſſis homines circa meſſem occu/
parentur:quietis gratia ex urbe diſcedens:
uenit ad campum ſancti petri:ubi & egrota
re cepit:& langore nimio preſſus:timēs fra/
trum illorum grauamen : currui ſe imponi
fecit:ut ad locum padue ueniret. Cum autē
iuxta ciuitatem eſſet:rogatus a quodam fra
tre uinoto diuertit ad locum celle iuxta lo/
cum pauperum dominarum:ubi diebus ali
quibus decumbens:dū ſacra myſteria ſum/
pſiſſet.apparente ſibi chriſto eūq; ꝯfortāte
hymnū O glorioſa dña alta uoce decātauit

Quoꝗ̃ finito ſpiritũ in pace emiſit idibꝰ iunii
anno dñi.1231.Cuius trãſitus cũ adhuc ipſis
fratribꝰ ignotus eſſet populus undiqꝫ ꝯcur/
rebat:& ſanctũ patrẽ defunctũ eſſe clama/
bat.Et cũ eẽt queſtio de funere iter ciues: eo
ꝙ alii hic alii ibi eũ tũulari uolebãt:occaſio
ne ipſa.v.diebus corpꝰ inhumatũ remanſit:
nec ulla exinde corruptio ſubſecuta ẽ:aut fe
tor exhalauit:cũ tñ calor imenſus eẽt:utpo
te iunio mẽſe . Tandẽ oĩum uolũtate in loco
principali fratrũ ſancte marie de padua ho/
norifice reconditũ eſt:oĩbꝰ egris ꝗ ad eiꝰ lo
culũ accedebant ꝑ ipſos.v.dies quocũqꝫ lan
gore ſanatis : ubi & quieſcit adhuc miracu/
lis pollens.

¶De ſcã felicula uirgine & martyre.CXII.

FElicula uirgo petronille colla/
ctanea ut ſcribit marcellꝰ ſci pe/
tri diſcipulus mortua ſorore ut
ſupra actũ eſt pridie cal. iunii a
flacco comite detinet̃ : & aut ſa/
crificare aut ſibi nubere ꝯpellit̃ .Que utrũ
qꝫ denegans ab eodẽ in carcere recludit̃ : &
vii.diebus ſine cibo detinet̃ .Inde educta da
tur ĩ cuſtodia uirginũ dee ueſte ut eaꝫ ad ſa
crificandũ ſuaderẽt.Que ibidem ꝑ.vii.alioſ
dies ſine cibo permãſit.Poſt hec dũ xp̃m cõ
ſtanter ꝯfiteret̃ in equuleo leuata:& diutiꝰ
torta:deinde iubente comite ĩ cloacã preci/
pitata necatur. Cuiꝰ corpꝰ ſcũs nicomedes
p̃ſbyter inde noctu leuauit:& ĩ capſella ſua
uia ardeatina miliario ab urbe.vii.ſepeliuit
idibus iunii.

¶De ſcõ ꝑegrino ep̃o & martyre. CXIII.

PEregrinus ep̃us & mar̃ ciuitatis
aternen̄ pontificatum tenuit tp̃e
beati gregorii pape:ꝗ ceheꝰ ꝓ/
prio noĩe nũcupatus ẽ.Quo tp̃e
duo peſſimi uiri ex longobardo
rum genere filii concubinaꝝ:quoꝝ unus di
cebatur alais:alter uero umblo urbẽ ipſam
tyrãnice poſſidebant.Cum autẽ prede & de
uaſtationi ac nefandis operibus nõ ſolũ ipſi
intenderẽt:ſed etiã populũ malorum exem
plo puertiſſent.Cetheus ep̃s eorum crudeli
tatem nõ ferens ad urbẽ romam acceſſit: &
hec oĩa ſũmo pontifici referens ab eo ſuſce
ptus dudũ ſecũ permanſit.Tandem populꝰ
ciuitatis multa dictoꝝ tyrãnorum preſſus ĩ/
iuria ad urbẽ deuenerũt:& ep̃m ſuum iſtan/
ter orauerunt ut ad eccleſiaꝫ ſuã rediret: &
plebẽ ſibi cõmiſſam ſuis exhortationibꝰ de
tot malis errueret.Qui iuſſus a papa cũ po
pulo rediit:iuramẽto ab eis exacto ne bona
eccleſie diſtraherent:& diſtracta r̃dimerẽt.
Reuerſus quoqꝫ populũ ſuũ ſcis ſermonibꝰ
ad pnie op̃a prouocabat. Interea diſceſſiõe
orta inter alaiꝫ & umblonẽ:alais orientalẽ
umblo uero occidentalem portam tenebat.

Cum aũt alais umbloni reſiſtere non poſſet
facta cõſpiratione cũ quodam uitaliano co/
mite ip̃m cum eius exercitu per portaꝫ quã
tenebat in urbem intromiſit:ut ſic in aduer
ſarium ſecurꝰ inſultũ faceret.In ip̃a uero ci
uitate erat quidã uir xp̃ianus nomine fredo:
qui ueſpere illo ſpiritu diuino tactus uxori
predixerat urbẽ ipſam eadẽ nocte ab inimi
cis inuadendã: armaqꝫ ſua ad lectuli caput
poſuit:ut ſeditione iſurgẽte prõptior arma/
retur.Sicqꝫ factuꝫ eſt:ut q̃d predixerat:eue
niret: illeqꝫ armatus ꝯfeſtim ad cetheũ ep̃m
confugeret.Oratiõe uero ſci ep̃i excitatis ci
uibus & repente egreſſis ciuitas ab inimicis
uiriliter defenditur : aduerſarii expellũtur:
& alais captus uti patrie proditor umbloni
p̃ntatur.Cũqꝫ omnes ip̃m dignum incendio
acclamarent:& ep̃s horrẽs effuſionẽ huma/
ni ſanguinis pro eo interueniſſet:ſupplicans
ut uel ĩ carcerẽ uel in exiliũ mitteret̃ :cethe
us ab umblone detentus ẽ: eo ꝙ ipſum cum
alai preſumeret ꝯſpiraſſe: & ob id pro illo ĩ
teruenire. Et alaiꝫ q̃dẽ ad portã oriẽtalẽ de
collari fecit.Cetheum uero catenis uinctuꝫ
in medio foro ciuitatis capite trũcari mãda
uit.Cum autẽ ep̃s pſalmuꝫ.Deus laudẽ me
am.decantaſſet : tãtus tremor ſpiculatorem
iuaſit: ut ip̃m minime ꝑcutere poſſet.Quod
cum umbloni nunciatũ fuiſſet:ep̃m magicis
hoc artibꝰ feciſſe cogitans ipſum in carcere
diebus multis detinuit . Deinde ip̃m uinctũ
in flumine piſcaria per pontẽ marmoreoluꝫ
precipitari iuſſit.Qui tertio ĩde iactatus ter
tio illeſus exiuit.Tũc iubẽte umblone neq
ſimo lapis ingens ponderis libraꝝ q̃ngenta
rum ad collũ ep̃i ligatur: & ſic per pontem
precipitatus in flumĩe necat̃ .Stati aũt ut ſpi
ritũ emiſit ſuꝑ aquas corpꝰ una cũ lapide e/
natauit.Ad quod ſpectaculũ cũ umblo feſti
naſſet a diabolo oppreſſus & mortuꝰ ẽ.Cor
pus aũt mr̃is gubernantibꝰ angl̃is ꝑ fluuiũ
ĩ mare deſcendit:& una cuꝫ lapide ad littus
iardenen̄ ciuitatis a fluctibꝰ euectũ eſt.Quod
cũ piſcator q̃dã ĩ littore reppiſſet:ep̃o nũcia
re curauit.Qui una cũ eiꝰ cl̃icis ad locũ ac/
ceſſit:corpꝰ q̃dẽ mr̃iſ ꝑꝑ lapidẽ arbitrãs:ip̃ꝫ
tñ ut mr̃is q̃ſi dubiꝰ uenerari nõ audẽs ĩ lit/
tore ſepeliuit:& q̃a nomẽ eiꝰ ignorabat̃ pe/
grinũ noĩauit: Diuinãqꝫ uolũtatẽ ſuꝑ ide ex
pectare cepit.Cũ aũt piſcatores noctibꝰ ſin/
gl̃is ad caput foſſe lumẽ celeſte ꝯſpexiſſẽt :
& hec ĩ ciuitate relata fuiſſẽt:cecus q̃dã a nati
uitate a patre ad foſſaꝫ deducit̃ :& oratõe fu
ſa lumẽ ei oculoꝝ ĩfundit̃ :quo uiſo miracu
lo corpꝰ mr̃is ꝓcul dubio fore noſcit̃ :& ab
ep̃o noĩe ſci mr̃is & ep̃i ꝑegrini miliario iux
ta iardenẽſeꝫ ciuitatẽ ĩ eccleſia ſepelit̃ .Poſt
aliq̃d tp̃s tñ eius paſſiõis ſeries:q̃ dies & no/
mẽ a ciuibus iardenenſibꝰ inq̃ſita reperiũt̃ .

Qui paſſus eſt idibus iunii.

¶De ſcõ ſandila p̃ſbr̃o & mr̃e. CXIIII

SAndila p̃ſbyter & martyr apud cordubã ciuitatẽ paſſus eſt: qui tẽpore perſecutiõis ꝓ cõfeſſione nomĩs dñi amputato capite martyrium cõſumauit idibus iunii: ut ait ado in martylogio.

¶De ſcõ heliſeo ꝓpheta. CXV

HEliſeus ꝓpheta: qui eccleſiaſtici 48.cap.inter ſanctos antiqui tẽporis glorioſe extollit̃: nat⁹ eſt in galgalis: cuius natiuitatis tempore tale ꝓdigium ꝯtigit: ut un⁹ ex uitulis aureis: quos hieroboã fecerat: acute mugiret. Quo audito in hieruſalem ſacerdos diuino nutu ait ꝓphetã eẽ natũ in hieruſalẽ: qui ſculptilia & fuſilia deoꝝ deſtrueret Hũc diuino mãdato helias in abela repertũ rantẽ uocauit: & ad eius diſcipulatũ aſſum ſit. Et cũ pallium ſuũ impoſuiſſet ſuper eũ ꝓfeſtim ꝓphetizare cepit: qui exinde ſecutus ſt heliã: & miſtrabat ei: ut dr̃.3.regum.19. ap. Cũ aũt helias a dño in celum rapt⁹ eẽt: t dicet̃ infra in geſtis helie ꝓphete.19.calẽ. eptẽbris. Spũs helie duplex ſuper eũ requiuit.ſ.ad ꝓphetandũ: & miracula faciendũ. ultis enĩ miraculis claruit: que in.4.regũ ap.2.3.4.5.6.&.7.narrant̃. ¶Cũ enĩ i hieicho aqua foris peſſima terram ſterilẽ facet: egreſſus ad fontẽ miſit in illum ſal: & auam ſanã reddidit. Aſcendens bethel pueis ſibi illudentibus maledixit: ex quib⁹.42 umero ab urſis duob⁹ cõtinuo lacerantur. ¶Cum aũt uxor quondã abdie ꝓphete ad ĩ ueniret: ut uiꝝ ſuũ mortuũ ere alieno p̃ſ im defleret: eo ꝙ ꝓpter alimoniã ꝓphetaꝝ uos in ſpelũca pauerat: debita cõtraxiſſet. reditorq; duos filios abdie in ſeruitutẽ ꝓ ebito r̃digere uellet. Heliſe⁹ mulierẽ iuſſit aſa uacua mutuo accipere: parũq; olei qđ ẽbat in ipſis uaſis filiis iuuãtib⁹ infundere. uod cũ feciſſet: oleũq; diuinit⁹ multiplica ĩ eſſet: & debitũ mulier ex olei p̃cio ſoluit: ex reliquo cũ filiis uitã duxit. ¶Trãſiens ſunã ciuitatẽ a matrona nobile & diuite i omo cũ giezi miſtro honorifice ſuſcipit̃: ei cellula de uiri uoluntate p̃parat̃. Que cũ liũ nõ haberet: & uir ſenex eẽt: heliſeus ei dño filiũ ĩpetrauit: q̃ſi ꝓ beneficio hoſpitaatis uices rependens. Cũq; puer creuiſſet: ad patrẽ tẽpore meſſis egreſſus eẽt: calo ſolis percuſſus caput doluit: & remiſſus l matrem ſubito expirauit: quẽ mater ſup ctulum uiri dei collocans: petita a uiro lintia dolore diſſimulato ad uiꝝ dei in mon m carmeli deuenit. Cum aũt heliſe⁹ factũ uliere narrãte cognouiſſet: premiſit giezi uerum ſuũ cũ baculo: ut puerum ſuſcitaret. Verum inſtante muliere ut perſonaliter ueniret: ad ſunam deuenit: & puerũ minime ſuſcitatum inuenit. Et tũc heliſe⁹ ſupra corpus ſe iactans: & ad dñm orans: puerum defunctũ uite reddidit: & matri uiuentem tradidit. ¶Cum autẽ facta eſſet fames in terra: & filii ꝓphetaꝝ ad eum cõueniſſent: iuſſit uni ex illis: ut pulmẽtum pararet. Qui egreſſus ut herbas colligeret: colloqntidas in olam cõcidit: ignorans quid eſſet. He ſunt cucurbite amariſſime minores his que in hortis naſcuntur. Cũq; diſcumbentes deguſtaſſent: & mortem ob amaritudinez in olla clamarent: uir domini allatam farinam in ollaz miſit: & eſcam dulcorauit. ¶Vir quidam de balſaliſſa detulit ſancto prophete panes duos primitiaruz: &.20.panes hordeaceos: & grana frumenti noui ꝯfricata: Quos fecit heliſeus apponi populo: qui erant centum uiri: hoc eſt illos duos panes triticeos tantum Et cũ ex hoc miniſter heſitaret: ſpũ domini predixit: ꝙ comederent omnes: & exinde ſuperaret: quod & miraculoſe factũ eſt. ¶Naaman quoq; princeps militie regis ſyrie uir diues & prepotens ſed leproſus erat. Cum autem uxor naaman ab ancilla puella: que de terra iſrael captiua ducta fuerat de miraculis heliſei didiciſſet: & hec oĩa uiro: illeq; regi r̃ttuliſſet: acceptis naamã lr̃is a rege ſyrie ad regem iſrael: ut ip̃m ſanaret: uenit ad eũ: & ei litteras preſentauit. Quod cum rex iſrael audiſſet: horruit: & immemor heliſei hoc ſibi ĩpoſſibile cognouit: ueſtimenta ſua ſcidit: & regem ſyrie occaſiones ꝯtra ſe querere putauit. Cuz aũt heliſe⁹ ad regem miſiſſet: ut ſibi naaman deſtinaret. Illeq; ad hoſtium prophete cum equis & curribus adueniſſet: miſit ad eũ uir dei dicens: ut ad iordanẽ deſcendens: ibidẽ ſepties lauaret̃: & a lepra mundaret̃. Et prima quidem facie naaman moleſte tulit: eo ꝙ ad eũ nõ ueniſſet: & manu uulnus tetigiſſet. Deinde ſeruoruz cõſilio in iordane ſepties ſe lauauit: & mox ab eo lepra diſceſſit. Reuerſus autem ad heliſeum munera multa ei obtulit: ſed domini ꝓpheta nihil omnino recipere conſenſit. Veꝝ cum aliquãtulum abiſſet: giezi auaritia ductus poſt eum cucurrit: eidemq; mentiẽs dixit: ꝙ duo ex filiis prophetarum ad heliſeũ repente ſuperuenerant. Ideoq; ille pro munere aliquo ſibi largiendo mittebat. Qui cũ eidem argentũ & ueſtes tradidiſſet: eaq; giezi in domo abſcondiſſet. Et hec omnia heliſeus diuino ſpiritu cognouiſſet: maledixit giezi p̃dicẽs: ꝙ lepra naaman ſibi & ei⁹ ſemini adhereret: eo ꝙ diuinã gratiã uendidiſſet Statiq; egreſſ⁹ ẽ ab eo leproſ⁹: ab hoc giezi ſimoniaci prĩo giezite dicebãt̃ i ueteri teſtamẽto: donec a ſimõe mago ſimõiaci dci ſũt.

¶Poſt hec cū eſſet heliſeꝰ cū filiis ꝓphetaꝝ iuxta iordanē:& ipſi ligna cederēt: uniq; eorum ferrū ſecuris ex ligno excuſſum ī aquā cecidiſſet:heliſeus lignū in aquā miſit:& ferrum ad ſuū locum enatauit. Cūq; rex ſyrie ꝯtra iſrael pugnaret:& ſepius hoſtes in inſidiis poneret: rex iſrael eos cauebat : qa eos ſibi heliſeus manifeſtabat.Quod cum rex ſyrie a ſeruis ſuis didiciſſet:& ꝓphetā eſſe in dothaim ꝯpiſſet miſit illuc robur exercitus qui ciuitatē circūdederunt ut eū caperent: maneq; puer heliſei uidens exercitū timuit: & ꝓphete nunciauit:qui puerū confortabat & plures quā illi ſecum eſſe aſſerebat. Et orante heliſeo dñs apuit oculos pueri : & uidit mōtem plenū eqs & curribꝰ.i.agminibꝰ angeloꝝ.Cūq; hoſtes intrarent ad eū:pcuſſit eos dñs cecitate:ne ipm uidentes agnoſcerent.Quibus heliſeus dixit:nō eſſe ibi manſionē eius quē querebant: eoſq; illuc deducere ꝓmittebat:qđ & reuera fecit:eoſq; ī mediū ſamarie deduxit. Tunc orante propheta apti ſunt oculi eoꝝ:& uiderunt ſe eſſe in medio ciuitatis:& hoſtes circūſtantes . Et cum rex iſrael eos occidere uellet : ꝓhibuit propheta dñi:eo ꝙ dñs eos illuc adduxerat: qn imo eiſdē abūdanter miniſtrari fecit & illeſos remiſit.¶Et cū benadab rex ſyrie ſamariā obſediſſet:& fame maxima oppſiſſet: ita ut mulieres natos proprios comederent : & rex iſrael ꝓphetā eo ꝙ pdictā obſidionē pdixerat occidi mandaſſet:& hoc heliſeuſ per ſpiritū cognouiſſet:ſpiculatorē ad ſe intrare ꝓhibuit:donec rex penitētia ductus ipſum reuocauit.Tūc heliſeus ſequēti die ubertatē maximā futurā predixit.Et cū unꝰ ex pricipibus eū irrideret:mortē illius repentinā prenūciauit:que oīa ut predixerat euenerūt Nocte enī dñs terruit exercitū ſyrie:ſonitū infinite militie mittēs ſuper eos.Qui aīas ſuas ſaluare cupiētes aufugerūt:& oīa dimiſerunt.Sicq; populus ſamarie egreſſus predā diripuit : & ex uictualibus pceptis ubertas maxia facta fuit. Princeps quoq; ille ī itroitu porte a turba ꝯpreſſus expirauit. ¶ His & aliis multis & magnis miraculis heliſeꝰ clarēs ī pace quieuit.18.cal.iulii. Prophetauit aūt & claruit ſub iorā & hieu & ioachaz regibus iſrael in ſamaria.Cū autē quidā latrūculi moabite hominē mortuū ſpoliaſſent:& cadauer ī ſepulchro heliſei ꝓieciſſent : cum tetigiſſet oſſa heliſei cōtinuo ſurrexit.Sepultus ē autē ī ſamaria paleſtine quā ſebaſtē.i. auguſtā ī honorē auguſti herodes poſtmodum uocauit:ubi & abdias ꝓpheta & ioannes baptiſta requieſcunt. Ad quoꝝ ſepulchra uaria miracula fiūt:ut dicit hieronymꝰ libro de uita paule.Adeo ut cruciati demones ibi rugiāt: uoces diuerſoꝝ aīaliū ꝑtēdētes.Alii cernūtur rotare caput:& poſt tergū terra
uertice tangere. Alii ſuſpenſis pedibꝰ emi
ueſtes in faciē defluere:ubi & in monte ui
no dire uidentur ſpelūce:ī quibꝰ & famis
perſecutiōis tpe abdias cētū ꝓphetas pa
pane & aqua.Hec ex libro.3. regum capi
lis quibꝰ ſupra ex dictis ioſephi & hiero
mi:& ex hiſtoria ſcholaſtica.

¶De ſcis rufino & ualerio mar̄. CX

RVfinus & ualerio mar̄es tēpe
diocletiāi & maximiani paſſi
in territorio ſueſſioneñ ſub p
ſide rictiouaro.Qui igreſſus
uitatem remis ſcōs detētos &
criſicare ꝯtemnētes magno ferri pondere
ſos ſueſſionū adduxit . Ibiq; eos iuſſit equ
leo ſuſpendi:& plumbatis cedi.Deīde ī c
cere macerari:ubi angelica uiſitatione co
fortantur & corone de ſmaragdo celitꝰ m
ſe eoꝝ capitibus iponuntur.Inde educti
in xpi confeſſione pſiſterent imobiles:iu
flumē idole decollati ſūt.Quoꝝ corpora
xpiani ad remenſem ciuitatē deferre uell
de loco in quo decollata fuerant nullaten
mouere potuerunt.Ibiq; ea ſepelierūt.Q
paſſi ſunt.xviii.cal.iulii.

¶De ſcō brandano epo. CXV

BRandanus eps cū eēt abbas a
britānias. Poſtq̄ ei barithus
tulit: ꝙ cū filio ſuo moroch c
anum pluſtrās padiſuꝫ terreſ
inuenit:deſideriū ei emicuit :
locū ipm reqreret . Habebat aūt tria m
monachoꝝ de qbꝰ.14. tantū accepit & na
ꝯſcenſa que audierat uidere pperxit.Quē
uē itrātē tres fratres ſecuti ſūt.Et qa nō
cati uenerāt eos nūq̄ redituros prenūciau
Inuenit aūt prio iſulā altā: ī cuiꝰ portu ſ
canis occurrit: quē illi ſequētes oīa ſibi
ceſſaria iuenerūt:& theſauros multos ibi
ꝯſpexerūt.Quoꝝ ꝯcupiſentiā brādanꝰ p
buit.Sꝫ dū tertio die diſcederet:qdā ex il
tribꝰ fribꝰ q frenū argēteū accepat : po
penitēs peccatū ꝯfeſſus ē ſubito expirau
Iuuēis quoq; alias iuiſꝰ eiſdē cophinū pā
& uas aque ī naui poſuit:& nuſq̄ ꝯpuit .
cena dñi ſubſequēter ad aliā iſulam appu
rūt.Inuenerūtq; hoſpitē eos de uia tenen
docētē & neceſſaria miniſtrātē. Sabbato
ueniūt piſcē igētē noīe iaſonē quē iſulā e
ſtimātes de ſup deſcēdētes ignē accēderū
dūq; piſcē ſe mouere ſentirēt ad nauē rep
te ꝯfugiētes uix euaſerūt:piſce ſe ꝯtiuo m
gēte.Die paſche deueniūt ad iſulā ubi au
candidas aſpiciunt : alias & uoce ſonante
quarum una uoce humana locuta dixit
fore de angelis qui de celo ceciderant : ſ
modicam culpam commiſerant . Ibiq; u
ad octauas pētecoſtes permāſerūt. Ab in

nauigantes in natiuitate dñi ſubſequente ad
inſulam ſanctoꝶ patricii & libei deuenerũt:
ubi cũ.24.patrib⁹ ibi reptis in eoꝶ eccleſia
habẽte altaria cryſtallina feſta dominica ce/
lebrarũt:ideq; poſt epiphaniam diſceſſerũt.
Sicq; continue per ſeptenniũ p mare diſcur/
rendo i pdictis feſtis ſemp ad eadem loca re
libant. Quibus tẽporibus multa ab eis ſtu/
penda uiſa ſũt. Beſtia eni maxima eos abſor
bere uolens ab alia maiori deuoratur:& de
reliquiis carnium comederũt. Inde uenerũt
ad inſulam uiroꝶ fortiũ:ubi ſenex & pueri
uno ſeruiebant: a quib⁹ gratanter excepti:
cũ abire uellẽt:ſecundũ ex tribus fratribus
ex incuria dormiẽtẽ dimiſerunt. Inuenerũt
& inſulam:in qua erãt botri uue inſtar am/
phore magne pmaximi:gryphe3 quoq; autẽ
eos rapere uolentẽ:auis altera uaſtior inter
fecit. In feſto uno ſci petri apoſtoli uidẽs ab
eas piſciũ innumerã multitudinẽ: iuſſit eos
deũ laudare:qui ſup undas enatãtes uocib⁹
ſonare cepunt. Viderũt & i mari colũnã in
gentem cryſtallinã ſup baſes aureas: quam
conopeus coloris argentei circũdabat. Inue
nerunt & calicem cum patena de genere co/
lũne. Venerunt poſtmodũ ad hoſtia inferni:
ubi demones egreſſi ſup eos maſſas igneas
iactare nitebanť : Vbi & tertius frater in lit
tore deſcẽdẽs a demonib⁹ rapt⁹ ẽ. Inuenerũt
& iudam xpi pditorem ſedentẽ in mare ſup
lapidem:quẽ dixit ſe in hieroſolymis i loco
tortuoſo poſuiſſe p tranſeuntibus ne in lu/
tum caderent ptegendis : & ante eum erant
force ferree:quas dixit ſe donaſſe ſacerdoti/
bus templi : pannus quoq; in eis pendebat:
quẽ leproſo ad tergendũ ꝯceſſiſſe aſſerebat.
Inuenerunt hominẽ:qui luto paſcebať : ca/
pillis opertum. Tandem per bonũ ſuũ pcu/
ratorem de quo dictũ eſt ad paradiſum ter/
reſtrem poſt ſeptenniũ perducti ſunt. Et ca/
pientes de fructibus & gẽmis ibidem reper/
tis:euaſis multis periculis deo duce incolu/
mes ad ppria redierunt. Vbi brandan⁹ poſt
modũ eps ordinatus eſt. Et poſt uirtutũ me
rita ad xpm migrauit.18.calẽ.iulii.

¶De ſanctis uito modeſto & creſcẽtia mar/
tyribus. CXVIII

VItus:modeſtus & creſcentia mar
tyres ſub diocletiano impatore
in ſicilia martyrio claruerunt: q
uitus ex lucania prouincia nobi/
li progenie patre hyla ſenatore
pgenit⁹.7.etatis ſue ãno ad martyrii pal/
mam peruenit. Cum eni pater eius idola co/
leret:& uitus xpm adoraret:ſepius eũ pater
uerberabat:eo ꝙ idola colere nolebat. De/
mũ pr illũ modeſto ei⁹ nutritori tradidit:
ut i ſuaderet:quaten⁹deos colere ſtuderet:
Cui apparens angelus ipm ꝯfortauit: & ad/
huc pueꝶ ad coronam martyrii animauit.
Qui & in xpo nomine miracula patrare ce/
pit:& multos a diuerſis langorib⁹ ſanauit.
Quod audiens ualerianus pfect⁹ puerũ ac/
cerſiuit:& ſacrificare nolentem:cathomis ce
di iuſſit. Brachia aũt & manus uerberantiu3
ſubito aruerunt. Prefect⁹ quoq; manũ ami/
ſit:pro quo tamẽ uitus orauit:& cõtinuo ſa
nitatem percepit. Prefect⁹ergo puerũ patri
tradidit:& ut ipm corriperet perſuaſit. Tũc
pater uitum in domũ ducens diuerſis muſi/
corum generibus:& puellarum luſibus: a/
liiſq; delitiarum generibus mutare animu3
pueri ſatagebat. Et cum ipm in thalamo in/
cluſiſſet ornato : mirabilis fragrantia inde
exiit:que patrem & familiã nimio odore p/
fudit. Aſpiciẽſq; pater per rimas hoſtii.7.
angelos radiãtes circa infantẽ ꝯſpexit:quos
deos ſuos eſſe putauit:ſtatimq; excecat⁹eſt:
Ad cuius uocis clamorem tota ciuitas com
mouet :ita ut prefectus accurreret:& cur ei
hoc accidiſſet:interrogaret. Qui dicebat:ꝙ
deos igneos uiderat:& eorum aſpectũ ferre
non ualens lumẽ amiſerat. Et cum i templũ
iouis pro recuperando lumine ductus eſſet
& nihil proficeret: filium p ſua ſanitate ro/
gauit:& lumen eius precibus recuperauit.
Cum autẽ nec ſic crederet: ſed puerum occi
dere cogitaret. Angelus modeſto & creſcen
tie nutritoribus eius apparuit : & ut nauem
ꝯſcendentes puerũ ad aliam terram ducerẽt
impauit. Qui nauiculam preparatã diuini/
tus inuenerunt:& angelo duce una nocte ad
territorium tonagritanũ puenerũt: & iuxta
fluuium ſilarum ſub arbore quieuerũt: ubi
aquila eis cibum deferebat: & multa mira/
cula puer faciebat. ¶ Interea filius diocleti/
ani impatoris a demone arripitur:& niſi ui/
tus lucanius ueniat:ſe nunq̃ exire fatetur:lo
cum quoq; ubi inueniend⁹ ſit:ab eodem ex/
plicatur. Vitus ergo queritur:& inuent⁹ad/
ducitur ad imperatorẽ. Qui ſuper ei⁹filium
manum impoſuit:& ptinus ab eo demonem
effugauit. Cum aũt illum impator ad deoꝶ
ſacrificia inuitaret:& uitus recuſaret: & cu3
modeſto & creſcẽtia in dirum carcerem miſ
ſus eſſet:ſubito ferri moles eis impoſita ce/
cidit:& carcer immenſo lumine coruſcauit:
Chriſtus quoq; ſanctis apparens illos ad
paſſiõis tolerantiam animauit. Quod impe
rator a cuſtodibus intelligens eos eductos
in clibanum ignis immiſit:quos tamẽ ignis
omnino non tetigit:in quo pſallẽtes hymnũ
trium puerorũ audiuntur:indeq; illeſi oĩno
educunť. Tunc leo terribilis ad ſanctos de/
uorandos dimittitur : ſed tamen ab eis fidei
uirtute placatus:eorum ueſtigiis manſuete
pſternitur. Tandem i equuleo eos iperator
iuſſit appendi : & in illo diuti⁹ extorqueri.

Sed orante puero ut eos dñs. liberaret ſubi/
to aer turbaẗ: terra cõcutitur: tonitrua mu/
giũt: tẽpla dorum corruũt: & multos oppri
mũt. Impator aũt territus fugit: & angelus
ſcõs exoluit atq; ad fluuiũ ſilarũ unde uene
rant i momẽto repoſuit: ubi oratiõe fuſa do
mino aĩas reddiderũt. Quoꝝ corpora ab aq
lis cuſtodita florẽtia illuſtris femina ſcõ ui/
to reuelante reppit: & cũ aromatib⁹ in ma/
riano predio ſepeliuit. Qui paſſi ſũt. i7. cal.
iulii.

¶ De ſcõ heſychio mr̃e. CXIX

HEſychius mr̃ apud meſiam ciui/
tatẽ doroſtoꝝ paſſus ẽ. Qui cum
eſſet miles & beatũ iuliũ mr̃em
& ꝯmilitonẽ ad paſſionẽ comita/
tus eẽt: ut ſuperi⁹ in eius paſſiõe
vi. cal. iunii dictũ eſt. Seque eiuſdẽ decollan
di orationib⁹ ꝯmendaſſet: eũq; deoſculatus
eſſet a gentilibus tentus & maxio preſidi ob
latus in carcere diebus plurib⁹ maceratus:
tandem in cõfeſſione xp̃i gladio cedente mar
tyrio coronat⁹ eſt. i7. cal. iulii.

¶ De ſcis fereolo & ferutione mar̃ib⁹. CXX

FEreolus preſbyter & ferutio dia
con⁹ i galliis ciuitate biſũtioneñ
paſſi ſunt. Qui a beato hyreneo
epõ lugduñ & mr̃e ad predican/
duꝫ uerbũ dei miſſi: ſub claudio
iudice tẽti ad trocleas extenti: & diutius fla
gellati: dehĩc in carcerẽ recluſi ſunt: mane
quoq; cũ linguis eoꝝ amputatis: nihilomin⁹
xp̃i nomẽ clara facũdia pſonarẽt: & populo
predicarent. Iterũ ꝯprehenſi ſunt: quibus iu
dex crudelis iuſſit ut unicuiq; eorum ſubu/
le. 30. manib⁹ & pedibus & pectore infigerẽ
tur: atq; ad ultimũ gladio necarentur. Paſſi
ſunt autem. xvi. cal. iulii.

¶ De ſãctis rothlãdo & uliuerio & aliis mi
litibus martyribus. CXXI.

ROthlãdus & uliuerius atq; mul
ti alii milites xp̃iani qui a ſarace/
nis i rũciaualle pro fide xp̃i pu
gnantes occiſi ſunt tpe caroli ma
gni in catalogo mr̃ꝝ aſcribũtur.
Nam dum ſaraceni totã hiſpaniã occupaſſẽt
Carolus mõitu beati iacobi ſibi apparentis
atq; iubentis ut terrã ſuam ab infidelibus re
dimeret: cũ ſuo exercitu hiſpanias igreſſus:
primo quidẽ ciuitatem pampilonẽ trib⁹ mẽ
ſibus obſeſſam muris fundit⁹ miraculoſe ru
entibus cepit: & multos ſaracenos cõuerſos
baptizari fecit. Quod ſimiliter contigit in ci
uitate lucerna in ualle uiridi poſita que nũc
eſt inhabitabilis facta. Et cum omẽs ciuita/
tes & caſtra hiſpanie ꝯqſiſſet: eccleſiam bea/
ti iacobi apud cõpoſtellam uiſitauit: omnes
honores ei ablatos reſtituit: eamq; amplio
ribus priuilegiis dotauit. Sed dũ rediſſet ad
gallias. Aigolandus rex ſaracenoꝝ aphrice
maximã parteꝫ hiſpanie reacq̃ſiuit: xp̃ianos
eiecit ſpoliauit & occidit. Quod audiens ca
rolus ad hiſpaniã rediit: & ut refert turpi
remeñ archieps. xii. annis uel ibi pſonalite
fuit uel exercitũ tenuit. Et prio quidẽ apu
ſcũm facũdũ grauiſſimo bello ꝯmiſſo mil
rothlãdi pater cũ quadraginta milib⁹ xp̃i
norum occiſus eſt. Carolus uero equo ſu
occiſo: pedes ſtans cum duob⁹ milib⁹ xp
norum de gaudioſa ſpatha ſua multos ſar
cenos p mediũ ſcidit. ¶ Die uero ſequẽti c
quattuor marchiões italie cũ q̃ttuor mili
militũ in ſuccurſũ xp̃ianoꝝ ueniſſent. Diſ
dentes inde ſaraceni ĩfinitum exercitũ ma
roꝝ: moabitaꝝ: ethiopũ: pſaꝝ: pthoꝝ: apl
canorum: & turcorũ ꝯgregarunt. Rex au
carolus ageniã ciuitatem poſt ſex menſes
pit: & deceꝫ milia ſaracenoꝝ occidit. Inde
ſecutus ẽ aigolandum uſq; ſantonas. Dein
rediens galliã nouum exercitum ꝯgregau
centũ & triginta milia bellatoꝝ: cũ quo h
paniã repedauit. Inter quos fuerunt pcip
Turpinus remeñ archieps: rothlãd⁹ com
cenomaneñ dñs blaui nepos caroli ex ber
ſorore: & filius milonis de angleris: oliue
dux gebeneñ: eſtulphus comes lingone
araſtanus dux britãnie: engler⁹ dux aqui
nie: gnifer⁹ dux burdigallenſis: gelerus: g
linus: ſalomõ: & balduin⁹ frater rothlan
gundebõduſ rex frixie: naamã dux bauar
Ogerus dux dacie: lambertus dux bitur
Sampſon dux burgundie: ꝯſtantinus pfec
romãoꝝ: rhegynald⁹ de alba ſpina: Gualt
rius de thermis: guilelmus: gerinus loth
gie dux: Bogo: bertrandus de nublis: Ga
lon⁹ traditor de magũtia: & multi alii eq
ſtres & pedeſtres: qui p ciſereos portus t
ſeuntes pampilonẽ obſcederũt. Ibiq; ꝯmi
bello ex una pte xp̃ianoꝝ centum & trigi
quattuor milia ex alia ſaracenoꝝ centũ
lia diuina fauente gratia ſaraceni tãta cede
ſtrati ſunt ꝙ xp̃iani uſq; ad baſes i ſangui
mergebantur. Occiſoq; aigolando null
eorum euaſit: niſi rex ſibylie & rex cordu
qui cũ paucis aufugerũt. Captaq; urbe c
ſaraceni ibidẽ repti trucidati ſunt. De xp̃
nis uero ceciderũt uſq; ad mille. ¶ Sequ
uero die pugnauit Carolus cum ſurre pr
cipe nauarre: & eũ cũ trib⁹ milib⁹ occidit
tãq; terram nauarre adeptus eſt. ¶ Dein
apud nageram obſidionẽ poſuit: ubi erat
gas quidã nomine ferracutus de genere g
liath: quẽ admirandus babylonis cũ uig
milib⁹ turcoꝝ miſerat in ſubſidiũ ſarace
rum. Hic lanceaꝫ uel ſagittã ñ formidab
ſed uirtutem. xl. uiroꝝ fortium poſſideb
Inito autem ſingulari certamine cũ mul
milites xp̃ianoꝝ ſiñ alio bello ſolo brach
ex equo leuatos cepiſſet. Tandẽ rothland

cum ipſo ꝯgreſſus deo annuente gigantē ui/
cit:& per umbilicū ſua ſpatha trāſfodit. Sic
q; nagera ciuitas capit̄:ſaraceni occidūtur:
& uincti xp̄iani abſoluunt̄. ¶ Poſt hec pu/
gnauit rex apud cordubā cū regibus ſibyl/
lie &cordube:& iterfecto rege ſibyllie cū.8
milibꝰ ſaracenis:a rege altumaior urbē ob/
tinuit:eo pacto ꝙ baptizaret̄:& deinde a ca
rolo regnum tenēs in dn̄io priſtino ꝯfirma/
ret̄.Sicq; tota hiſpania redempta ſanctū ia/
cobū in galatia iteꝝ reuiſit:honoribꝰ & poſ
ſeſſionibꝰditauit:deinde ut rediret galliam:
pāpilone aliquot diebus reſedit.¶Audiens
aūt ꝙ apud cordubā eſſent duo magni reges
ſaraceni:uidelicet marſyriꝰ & baligandꝰfra/
ter eius miſſi de ꝑſide hiſpaniā ab admirādo
babylonis.mādauit illis rex ꝑ ganalonū: ut
aut baptiſmū ſuſciperent:aut ſibi tributum
exoluerent.Qui cū ganalono ꝯſpirantes mi
ſerunt carolo.30.equos oneratos auro & ar
gento & opibꝰ. Ganalono aūt.20.equos ſi/
militer opibus iiſdem onuſtos obtulerunt:
ut pugnatores caroli i manibꝰeoꝝ traderet:
quod ille facere ꝓmiſit. ¶Rediensq; gana/
lonus munera carolo ꝑ̄ſentauit:eiq; aſſeruit
ꝙ reges ipſi xp̄ianos ſe facere diſpoſuerunt:
carolūq; rogabant:ut eos i franciā precede
ret:quē illi uelocius ſequerent̄.Cū aūt caro
lus in franciā rediret:ꝯſilio ganaloni dimiſit
rothlandū & oliueriū cū maioribus pugna/
toribus &.xx.milibus militibꝰ:ut ultimam
cuſtodiā in rūciualle facerent: donec rex &
ſuus exercitus portꝰ ciſereos tranſirent.Cūq;
carolus ptrāſiſſet:quinquaginta milia ſara/
ceni q triduo in nemoribꝰ latuerant:ut gana
lonus ordinauerat.fecerūt ex ſe duas acies:
Quaꝝ prima que erat.xx.miliū equitū priꝰ
exiuit:& cū xp̄ianis a mane uſq; ad tertiam
acriter dimicauit.Tandem oēs ſaraceni occi
ſunt:& rothlandꝰcū ſuis uictores fuerunt
Poſt hec ſecūda acies.xxx.miliū pugnatoꝝ
xp̄ianos iā fatigatos & laſſos inuaſerūt: oēs
quoq; ex pte rothlandi occiderūt: p̄ter mo/
dicos q ad nemus ꝯfugerūt:cū qbus baldui
nus & tedricꝰlatuerunt:& preter rothlandū
qui redeūtibus ſaracenis ad unā leucā inſo/
nuit buccina:centū xp̄ianos q fugerāt reuo/
cauit:cū quibꝰin ſaracenos uiriliter irruens
uſq̄ duo milia ex ipſis ꝓſtrauit: & ceteros
in fugā cōuertit. Tn̄ centū eiꝰ ſocios in hoc
ultimo bello amiſit. Ipſe aūt q̄ttuor lanceis
grauiter uulneratus ſolus ad rūciauallem
ſub quercu deſcendit:& tunc ſe mori ſentiēs
duridandā eiꝰſpathā in ſaxo ꝯfringere uolu
it ne in manibꝰ ſaracenoꝝ deueniret: ſed la/
pide ſciſſo enſem frangere nequit.Tūcq; tu/
ba ſua tā fortiter ſonuit:ꝙ flatu tuba ſcindi
tur:& uene ac nerui colli eius rumpunt̄:ſo/
nuſq; tube ad aures caroli ꝑ octo miliaria ā/

gelo deferente ꝑducit̄.Illico ganalonꝰ regē
redire uolentē diſſuaſit:dicens ꝙ rothlandꝰ
cā uenationis buccinaret.¶Dū igit̄ rothlā
dus ſuper herbam iaceret:ſupuenit baldui/
nus eius frater:a quo cū ſitiens aquā peteret
ille circūquaq; querens inuenire nō potuit.
Videnſq; illū mori equū pungens:carolum
uelociter inſecutus cūcta ei geſta narrauit.
Mox ſupuenit tedricus &rothlandū chriſtū
laudantē & reſurrectionē mortuoꝝ ꝯfitentē
ac ꝓ ſuis occiſis orantē inuenit:ſicq; iter ma/
nus illius expirauit.Quo die dū turpinꝰar/
chiep̄s miſſam ꝓ defunctis celebraret:raptꝰ
in extaſi audiuit demones ꝑſtrepentes ac di/
centes ſe aīas marſyrii & ſaracenoꝝ ad infer
na deferre:& michaelē cū cetu angelico aīas
rothlādi & xp̄ianoꝝ ad ꝑadiſum ea hora ge
ſtaſſe.¶ Rediens igit̄ carolus rothlandum
mortuū inuenit:& oliueriū in effigie crucis
quattuor palis in terra fixis cū q̄ttuor retor
tis extenſum & a collo uſq; ad pedes excori
atum lanceis & ſpathis ꝯfoſſum.Et cū caro/
lus iuraſſet oēs occiſos reuiſere: & ſol iā q̄ſi
occūberet:orōne ſci regis ſol tanto tp̄e ſte/
tit imobilis:donec rex omniū ꝑ̄eptoꝝ mar/
tyꝝ corpora requiſiuit.¶Tūc ganalonū de
ꝓditione conuictū q̄ttuor equis alligari fe/
cit:& cōtra quattuor plagas celi ſeſſoribus
equos agitantibus terribili morte in quattu
or partes diſcerpi. Omniū uero ſcōꝝ mili/
tum corpa rex in duobꝰcemiteriis tumula/
ta diuiſit: quoꝝ unū eſt i ailis campis:aliud
apud burdegallē.Rothlādū uero apud bla
uiam in eccleſia ſci romani quā ipſe comes
edificauerat:ſepeliuit:& ſpathā eius & tubā
eburneam ad honorem militie ibidem reſer
uandas depoſuit.Paſſio horum martyrū ce
lebratur.16.calen.iulii.

¶De ſcō himerio ep̄o. CXXII

Imerius ep̄s emilie in tuſcia uir/
tutibus & miraculis clarꝰ ibidē
in pace quieuit.15.calē.iulii:ibi/
demq; ſepultus fuit.Cuiꝰcorpuſ
ꝓceſſu tēporis quidam ep̄s cre/
monen̄ illuc ab impatore ex aliqua cauſa di
rectꝰ:dato precio non modico obtinuit: &
cremonam tranſlatum in eccleſia alme uirgi
nis cathedrali honorifice collocauit: ubi &
miraculis pollet.

¶De ſcā heliſabet de ſconāgia. CXXIII

Eliſabet de ſconāgia uirgo ſcā:
ut ait ſigibertus circa annum do
mini. 1156.claruit. Que fuit ſo/
ror monaſterii de ſconāgia ma/
tertera ſymeōis abbatis.Hec eni
ab ānis puerilibꝰ relicto ſeculo opibꝰ ſpūs
uacabat:ieiuniis aūt ſemp & orōnibꝰ inten
debat:atq; carnē diſciplinās: diris ſe uerbe/
ribꝰ flagellabat.Multis aūt annis ante obitū

ipſius man⁹dñi ſuper illã grauior extitit:qa
diris úulnerib⁹ caro ei⁹ elanguit:& tñ patiẽ
tie uirtute munita nunq̃ ꝯtriſtari uiſa fuit:
uiſiones aũt crebras & mirabiles a deo hũit
& diuina ſecreta ſibi reuelata cognouit. Ra
pta aũt in his extaſibus q̃ſi mortua ſine ſen/
ſu iacebat:donec ſpiritu carni reddito aliqñ
que uiderat referabat:aliquãdo uero ſilẽtio
tegebat. Huic ab angelo ſecũ familiariſſime
colloquẽti ãnũciat⁹ ẽ liber qui dicit uiarũ
dei diuinas ꝯtinẽs & ſalutares ſpirit⁹ admo
nitiones. ¶ In octaua aſſũptionis dñe nr̃e:
beata uirgo ei appens:eidẽ ſe ſpiritu & cor/
pore aſſumptã fuiſſe dixit:& poſt aſcẽſiones
xp̃i anno itegro & tanto plus tpe q̃tũ eſt ab
ipſa aſcenſiõe:uſq; ad mediũ mẽſes auguſti
in hoc mundo fuiſſe declarauit. ¶ In feſto a
nũciationis eiuſdẽ:ipſa glorioſa mater eidẽ
dei famule reuelauit:ꝙ ãno.xv.uerbum dei
concepit. ¶ In feſto quodã dñice natiuitatis
uidit duas ſtellas magnas perlucidas:i unũ
corpus redactas & i circuitu circulũ aureũ
ac in medio uirginẽ xp̃m geſtãtẽ puulũ:que
multa ipi⁹ diei myſteria ſibi reſerauit. Inter
cetera aũt queſiuit a dña nr̃a qd eẽt de aïa o
rigenis doctoris audiuitq; ꝙ errores quos
habuerat ex fonte nimie pietatis deuenerãt.
& ꝙ ipſam dei genitricẽ i ſuis ſcripturis ma
xime honorauerat:pp que duo modicas pe
nas ubicũq; eſſet ſubſtinebat. Sed qd in die
nouiſſimo de eo fieret deus in arbitrio & di/
ſpoſitione dñe nr̃e poſuerat:qđ tñ ſibi tunc
reuelari uõ licebat. His & aliis uiſionibus
plurimis & glorioſis ancilla xp̃i a dño ſepi⁹
uiſitata ãno etatis ſue.ꝛi.uiſitatõis uero ſue
15.i ſcitate uite migrauit ad dñs.15.cal.iulii

¶ De ſcis marco & marcelliãо mr̃.CXXIIII

MArcus & marcellian⁹ fr̃es rome
ſub diocletiãо ipatore paſſi ſũt:
agente fabiano urbis p̃fecto. Hi
nobili genere orti:trãquillini &
martie filii fuerũt. Qui cũ pro fi
de xp̃i dieb⁹plurib⁹i carcere tẽti fuiſſent:da
ta ſnia ſup eos a chromatio urbis p̃fecto de/
collari iubent:ſi infra dies.30.diis ſacrifica
re renuiſſent. Interiq; dati ſũt i cuſtodiã pri/
miſcrinio noie nicoſtrato. Ad quos pẽtes &
uxores cũ filiis & affinib⁹ aduenerũt:q la/
chrymoſis precib⁹ aïos iuuenũ emollire ſa
tagebãt:quaten⁹ tpalẽ euadẽtes mortẽ p̃ce/
ptis ipialib⁹ ꝯſentirẽt. Quos beatus ſebaſti
anus ſua p̃dicatiõe ad martyriũ aïauit. Qui
poſtq̃ zoe uxori nicoſtrati que dudũ muta
fuerat:loquẽdi facultatẽ reſtituit ipm nico/
ſtratũ cũ ꝯiuge & parentes marci & marcel
liani ad xp̃m ꝯuertit. Chromatiũ quoq; ur/
bis prefectũ cũ filio tyburtio ſua doctrina
ſalutifera ad fidem adduxit:ut hec oia dicta
ſunt ſupra in paſſione ſebaſtiani.xiii. cal.fe
bruarii:& dicent ifra i paſſione tyburtii.5.
idus auguſti. Sicq; factũ eſt ut diocletianus
chromatiũ urbis prefectũ dignitate priuatũ
i exiliũ mitteret:& fabianũ eidẽ ſurrogaret.
Qui marcũ & marcellianũ ſacrificare nolen
tes i carcerẽ dieb⁹ plurib⁹ uictos detinuit.
Demũ eductos ad ſtipitem ligari & eoꝝ pe
des acutis ꝯfigi iuſſit. Cũ ãt trãſiſſet un⁹dies
& una nox:& illi pſallẽtes xp̃m laudarẽt p̃/
cepit illos prefectus lanceis per latera tranſ
figi. Sicq; cũ corona martyrii ad ſiderea re/
gna migrarũt. Quoꝝ corpa xp̃iani occulte
noctu tollẽtes uia ardeatina ſepelierũt.14.
cal.iulii.

¶ De ſcis cyriaco & paula uir. mr̃. CXXV

CYriacus & paula uirgo apud hi
ſpanias i ciuitate malica marty/
riũ paſſi ſũt. Qui a paganis pro
xp̃i nois ꝯfeſſiõe uicti: poſt mul
ta eis illata tormenta lapidibus
obruti inter ſaxa celo aïas reddiderunt.14.
cal. iunii: ut habetur in martylogio adonis
ex datorio hieronymi ſumpto.

¶ De ſcis geruaſio & ꝓthaſio mr̃.CXXVI.

GEruaſius & ꝓthaſius fr̃es gemini
filii bti uitalis militiſ & beate ua
lerie apud mediolanũ ſub nerõe
ipatore paſſi ſũt. Hi eni p⁹marty
riũ pẽtũ de qb⁹ ſupra actũ eſt i
paſſione uitalis & ualerie.4.cal.maii:omnẽ
ſuam familiã liberãtes oẽſq; ſuas facultates
pauperib⁹ erogantes ſcõ nazario mr̃i dudũ
adheſerũt:qui oratorium ꝯſtruebat. Dehic
mediolanũ urbẽ propriã ẽgreſſi i uno ſe ce
naculo ꝯcluſerũt:& p.x.annos lectioni & o
rationi uacantes ãno.xi.ad martyriũ perue/
nerũt. Cũ eni comes aſtaſius ad bellũ tende
ret qđ ab arcomanis fuerat excitatum:& me
diolanũ igreſſus eſſet idoloꝝ põtifices eidẽ
occurerũt aſſerẽtes:ꝙ dii ſibi rñdere ꝯtẽne/
rent:nec belli ei uictoriã ꝯcederent niſi pri/
us geruaſius & ꝓthaſi⁹ imolarẽt. Continuo
igit tenentur:& a comite ſacrificare ſuaden
tur. Cui cũ geruaſius oïa idola ſurda & mu/
ta diceret:& ab oïpotẽti deo uictoriã exqrẽ
dam aſtrueret:iratus comes tã diu illũ plũ/
batis cedi fecit q̃ diu ſpiritũ exhalauit. Dei/
đ ꝓthaſiũ accerſiuit:eũq; ut ſacrificaret diiſ
admonuit. Recuſantẽ i equuleo ſuſpẽdi iuſ/
ſit. Deide depoitũ fuſtib⁹ cedi. Cũ aũt ꝓtha
ſi⁹ comitẽ miſum appellaret: & cecos ocu/
los cordis hr̃e diceret: ac xp̃m uoce publi/
ca proclamaret:iuſſit eũ aſtaſius capite ce/
di. Quoꝝ corpa philipp⁹ qdã ſuus xp̃i cũ
filio ſuo rapuit:& occulte i domo ſua i ar/
ca ſaxea ſepeliuit:libellũ quoq; eoꝝ ortum
& uitã & mr̃ium ꝯtinẽtẽ ꝯſcripſit:&ad capi
ta illoꝝ depoſuit. Paſſi ſũt aũt circa ãnum
dñi.57.13. cal. iulii. Horum corpa tpe bti

ambroſii epi reuelata ſũt. Cũ idẽ xpi ↄfeſſor in eccleſia ſcoꝝ naboris & felicis oraret: ita ut nec uigilaret apte: nec dormiret itegre appuerũt eidẽ duo iuuenes pulcherrimi ueſtib⁹ cãdidiſſis iduti: caligulis calciati: facie plucidi ſecũ manib⁹ extẽſis orãtes. Orãte ãt ãbroſio: ut ſi phãtaſma eẽt abſcederet: ſi aũt ueritas pleni⁹ appereret: ſimili mõ canẽte gallo: iteꝝ ſecũ orãtes uiſi ſunt. Tertia uero nocte defecto iã ieiuniis corpe nõ dormiẽti ſed ſtupẽti cũ tertia ſibi appuere pſona: q̃ ſimilis eẽ btõ paulo aplõ uidebat: ſm qđ in pictura ↄſpexerat: illiſq; tacẽtib⁹ aplũs ãbroſio reſerauit: ꝙ illi mr̃es xpi fuerãt: q oia pro xpo ↄtẽpſerãt: & xpm in paſſiõe imitati fuerãt: admonẽs ut i eo quo orabat loco. 12. pedib⁹ terrã effoderet: ibiq; eoꝝ corpa in arca marmorea iueniret: ad quoꝝ capita libellũ ↄſpiceret: eoꝝ ortũ: noĩa: uitã & mariu3 ↄtinẽtẽ. Cõuocatis igiť ambro⁹ uicinis epis terrã effodiũt: & ut ſupra ꝑmiſerat paul⁹: cũcta ſic eueniũt. Et licet ab eoꝝ paſſiõe pluſq̃ anni. 300. fluxiſſent: ita tñ eoꝝ corpa ſunt repta: ac ſi ipſa hora fuiſſent ibi poſita. Ex qbus etiã odor mirabilis fragrabat. Cec⁹ aũt qdã tãgens pheretꝝ lumẽ ↄtinuo recepit: & alii plures egri eoꝝ meritis curati ſunt. Quorũ corpa i matrice ipſi⁹ citatis eccleſia requieſcũt

De ſcõ urſicino mr̃e. CXXVII

VRſicin⁹ mr̃ apud rauẽnã paſſus ẽ tpe nerõis ĩpatoris ſub paulino ↄſulari. hic natiõe ligur⁹ arte medic⁹ fuit. Poſtq̃ aũt multoꝝ corpora ſanauit: ſub paulio ↄſulari arte hũana & aĩas uti xpian⁹ arte dĩna a iudice tẽt⁹ poſt multa ſupplicia decollari iuſſus eſt. Qui ut ſupra dictũ ẽ i paſſiõe ſci uitalis 4. cal. maii: cũ ad locũ paſſiõis duct⁹ eẽt: qui palme uocabulũ hẽbat: qa ibidẽ palma adhuc antiq̃ uigebat: gladiũ expauit: ſed eum beat⁹ uitalis ide ↄfortauit: ne ipſe q alios curare cõſueuerat: ſeipm eterne mortis iaculo uulneraret. Mox igiť urſicin⁹ de eo ꝙ formidauerat mortẽ: pniã3 egit: & đcollatõe3 itrepid⁹ ſuſcepit. Cui⁹ corp⁹ uitalis miles itra ipſã citatẽ ſepeliuit. 13. cal. iulii. Quod tñ poſtmodũ trãſlatũ fuit ad eccleſiã ſci ioãnis baptiſte: ubi & ꝓpriũ oratoriũ ſortit⁹ eſt. Deiñ poſt ãnos. 900. tpe othonis ſi impatoris ab honeſto archiepõ rauennate ad eccleſiã urſicinam leuatũ eſt: q̃ grece hagia anaſtaſis. i. ſancta reſurrectio dr̃.

De ſcõ romualdo abbate. CXXVIII

ROmuald⁹ abbas ordis camaldueñ fundator tpe othonis. 3. ĩpatoris claruit. Hic ex illuſtrib⁹ pẽtibus rauẽne ortus pr̃e ſgio duce adhuc adoleſcẽs licet carñis uitio pclitii⁹ exiſteret: tñ aliter deo deuot⁹ iã q̃ſi eremũ appetebat. Cũ autẽ pr̃ ꝓ quodã agro cũ uno ei⁹ ꝓpinquo litigaret: & romualdo pſente ipm occidiſſet. Iuuenis q̃ſi hõicidii cõſci⁹. 40. dieb⁹ pniam i claſſis mõaſterio pfecit. Inducebať aũt tunc ab uno ↄuerſo ut ordinẽ itraret: qđ hic facere ꝓmiſit ſi ſãctũ ſibi apollinarẽ oñderet. Et dũ ambob⁹ i eccleſia pnoctãtib⁹ ſcũs apolliaris de ſub altari bis exiẽs ei ſcđo appuiſſet: ille exiñ corp⁹ mr̃is ibidẽ iacere nullaten⁹ dubitauit. Et extũc cõſilio & ſuaſu honeſti archiepi raueñ oli abbatis claſſeñ monaſteriũ claſſis igreſſus triẽniũ ibi i uite ſcitate pegit: deinde abbatis licẽtia ad quendã eremitã marinũ noĩe: q i uenetie ptib⁹ degebat deuenit: & ſub eius diſcipulatu manere cepit: ab eodẽq; uite eremitice obſuãtiã ibibit: pſalteriũq; rudis multis uerberib⁹ pulſat⁹ didicit: triduo quoq; in ſeptimana mediã panis bucellã & pugillũ fabe cũ aqua guſtauit. Eodẽ tpe petr⁹ urſiolus dux uenetie q tyrãnice ducatũ obtinuerat: & i necẽ uitalis cãdiani eius pdeceſſoris fautor extiterat de ↄmiſſo penitẽs ↄſilio guarini abbatis de terra ſcã ad gallias redeũtis & ſcoꝝ marini & romualdi ducatui reſignauit: & aſſumpto ioãne gradenico ſecum i crimine ↄſocio cũ pdcis trib⁹ ſcis ad mõaſteriũ ſci michaelis in galliã deuenit: ubi inſimul habitabãt: ipſi oẽs eremiticã uitã ducentes. Ipſos aũt & fr̃es alios romuald⁹ i uirtutib⁹ & uite auſteritate pcellebat. Et terrã colẽtes de labore manuũ uictu3 querebãt. Ibiq; romuald⁹ multas diaboli tẽtamina ptulit: & deuicit: ſub cui⁹ magiſterio petr⁹ olim dux uiuere cepit: & qa tam ardue uite nõ fuerat aſſuet⁹: ei⁹ facultati magiſter pie ↄdeſcẽdebat. Miraculis autẽ maxis & ſtupẽdis hic ſcũs effulſit. Cũ. n. ruſtic⁹ familiaris dom⁹ romualdo ↄqueſt⁹ fuiſſet: ꝙ qdã diues uaccã ſibi rapuiſſet: & ſanctũ uaccã repetentẽ uir ille deriſiſſet: uaccãq; coctã cum aliis in ↄuiuio ederet: os ſubito in gutture raptoris trãſuertiť: & ille ↄtinuo ſuffocať. Comitẽ quẽdã noĩe olibanum de grauib⁹ criminib⁹ ſibi cõfeſſum: nõ ſolu3 ad pniam adduxit: ſed ẽt ad religionẽ incitauit. Audiẽs autẽ ꝙ pr̃ ei⁹ monach⁹ fact⁹ ad ſeculũ redire diſponeret: ad pr̃em ↄcitus iuit: eũq; in ſcõ ꝓpoſito ↄfirmauit: q poſt dies modicos in xpo quieuit. Romuald⁹ autẽ in pdio mõſterii claſſeñ pmãſit: ubi a demõib⁹ primo eum deterrentib⁹: deiñ grauiter cedẽtib⁹ diuti⁹ pulſat⁹: oẽs ipſos malignos ieſu inuocato noĩe effugauit Qui poſtmodum ſub diuerſoꝝ aĩalium & mõſtroꝝ formis terribilib⁹ appẽtes ipm cõturbabãt: ſed eoꝝ pſecutiões ſãct⁹ uir orõibus ſupabat. Ipſis autẽ diebus in loco q dr̃ balneũ mõaſteriu3 quoddã ſãcti michaelis ↄſtruxit: ſed a ſcõ apollinare monit⁹ ad ce

nobiuȝ ſuũ r̃greſſus ẽ. ¶ Poſt hec habitauit i palude comacleñ: & deinde in palude que peretũ dicit̃ longe a rauẽna q̃ſi milib⁹.xii. cũ diſcipulo guilelmo: ubi ignẽ q cellulã iflãmauerat orõne repẽte extixit. ¶ Poſt hec iuſſu ĩpatoris othonis.3.i claſſeñ abbatẽ electus dudũ renitẽs tandẽ coact⁹ acceptauit: ſed dũ fr̃es ad uotũ corrigere nõ ualeret corã rauẽne archiep̃o & ĩpator̃ officio reſignauit: quẽ uidelicet ĩpatorẽ tyburtinã citatem obſidẽtẽ repiẽs ad pacẽ & ꝯcordiã cũ tyburtinis reduxit: eo ꝙ ip̃m ĩpator reuerẽtie gereret: ubi ẽt thamũ quẽdã nobilẽ: & bõifacium uiꝝ clariſſimũ ĩpatoris ꝓpinquũ teutonicos ad p̃niaȝ ꝯuertit: & mõachos effectos ſecũ deduxit: & ad peretũ rediit. Qui uidelicet bonifaci⁹ poſtmodũ archiep̃s & martyr fuit. De quo ſupra actũ ẽ iuxta aliũ ei⁹ nõis ſcũm noñ iunii. ¶ P⁹ hec inũeris fr̃ib⁹ ꝯgregatis i multis locis ac citatib⁹ cellas extruxit: & camaldueñ eremitaꝝ ordinẽ i cohauit Ad cui⁹ iſtantiã otho ĩpator cenobiũ ſci alberti edificauit: & p̃diis large dotauit. Et cũ otho ad uitã mõaſticã aſſumẽdã diſponeret poſtq̃ uadẽs romã iñ rediſſet ſanctũ ip̃m nũq̃ reuerſuꝝ p̃dixit: & ut p̃dixerat ſic euenit. Deinde apud parẽtiũ .3. mõaſteria fũdauit: ubi dudũ manẽs ip̃m dĩna pietas ad ſũme p̃fectiõis apicẽ ꝓuexit. Ibiq; ordinẽ deo uiuẽdi fr̃ib⁹ ſuis circũquaq; poſitis ſp̃u dei docẽte dictauit & miſit. Inde diſcedẽs nauẽ intrauit tẽpeſtatẽq; maris grauiſſimã cũctis iam piclitãtib⁹ & de ſalute deſp̃atib⁹ ſua oratione ſedauit: ueniẽſq; ad biſurcũ mõaſterium eoꝝ uitã aliq̃tulũ laxataȝ ad ardua & utilia ducer̃ curauit. ¶ Poſt hec i camertino ſolo cenobiũ nobile ꝯſtruxit: i eiſdẽq; ptib⁹ mõaſteriũ puellaꝝ ꝯdidit. Deinde i regiõe urbis ueteris aliud mõaſteriũ fabricauit: & multos mõachos ꝯſtituit. In quo fili⁹ guidõis comitis longo tempore in ſancto ꝓpoſito uixit: & carnis ſoluto debito miraculis claruit. Inter que cecũ illumiauit. ¶ Deĩde romualdus audiẽs ꝙ bõifacius ei⁹ diſcipul⁹ martyriũ paſſus eẽt: paſſiõis deſiderio fragrans cũ.26.ex fr̃ib⁹ ſuis uſq; pãnoniã prexit: ſed ibi lãgore pcuſſus uolũtate dei ꝯpulſus plures nobiles mõachos acq̃ſitos rediẽs ſecum adduxit: & ad mõaſteriũ urbis ueteris remeauit: ubi multas p̃ſecutiões a ſuis fr̃ib⁹ ptulit. Inde diſcedẽs apud caſtrũ maximianum mõaſteriũ aliud fundauit. Et inde p claſſeñ locũ parẽtiũ nauigauit. Reuocat⁹ aũt p nũciũ apoſtolice ſedis ad italiam repedauit: ueniẽſq; ad mõtẽ caleñ & petranũ i utroq; cellas erexit: lociſq; plurib⁹ pagratis p uallẽȝ de caſtro & mõtẽ apẽninũ i loco q dr̃ aqua bella locũ aliũ ꝯſtruxit: ubi & quẽdã p̃ſbyteꝝ a dolore dẽtium grauiſſimo liberauit.

¶ Cũ aũt apud camaldueñ mõaſterium qd ip̃e tũc caput ordinis ꝯſtrui faciebat: fagus maxĩa i edificiũ cederet: dubitãtib⁹ cũctis ne fagus inciſa cellã oprimeret: orãtibuſq; ſcũm ut ex cella abiẽs p̃iculũ euitaret: ip̃e inde diſcedere noluit: ſed ruẽtẽ arborẽ uerſus cellã ſigno crucis aliorſũ cõtra naturã cadere coegit. ¶ Ilex quoq; nimie magnitudis in ip̃o ope p̃cidit̃: qua p mõtis deuexũ coruente raptus ab ea ruſtic⁹ ad iferiora rotat̃: Sãctũq; iuocãs i mõtis radice icolumis iuẽit̃. Deiñ uẽit ad mõtẽ ſutrii: ubi celebrãs i extaſim rapit̃: & ſp̃us exponẽdi pſalmos tũc ſibi diuinit⁹ infũdit̃: ubi p ſeptẽniũ ꝯtinuũ ſilẽtiũ nunq̃ ſoluit: & multa miracula oñdit. ¶ Fr̃em gregoriũ ſolũmõ inſufflãs a dolor̃ capitis ſanauit: & a ſcabie ulceroſa ter ip̃m aqua ſola pfundẽs mũdauit. ¶ Viꝝ aliũ deo ſculãs ab inſania capitis liberauit. Sp̃m p̃pheticũ hr̃e i multis oñdit. ¶ Diſcip̃lȝ quẽ malign⁹ iuaſerat ſp̃s ob id ſolũ qa eo abſẽte nõ petita licẽtia lectũ ei⁹ abſcẽderat ab inſeſtatione eripuit. ¶ Vxorẽ cuiuſdã que uiꝝ: quẽ ſcũs ꝯuerterat: ab igreſſu ordinis ꝓhibebat: porrecta ei buccella panis benedicti a deo pacauit: ꝙ uiꝝ exinde in pace dimiſit. Pueꝝ aliũ a demõe uexatum oblato ei pane bñdicto liberauit. ¶ Poſthec ab hẽrico ĩpatore de ultra mari reuertẽte locũ mõaſterii ꝯſtruẽdi in mõte amiato ut petiit ĩpetrauit: ubi mõachos multos fecit. ¶ Reuer ſ⁹ ſutrĩ dũ piſcib⁹ ꝓ ei⁹ aduẽtu carerẽt: qdã fr̃ i ſtagno puiſſimo ubi nunq̃ piſcis uiſus fuerat hamũ miſit: & piſcẽ mox adeo magnũ cepit ꝙ ip̃o die cũctis ad eſum ſuffecit: p ãnos.20 obitum ſuũ & locũ finis ſui per ſp̃m fr̃ib⁹ p̃dixit. Et ueniẽs ad mõaſterium uallis de caſtro egrotare cepit: & ad extrẽa deueniẽs ſũpto uiarico e carne migrauit.xiii.cal.iulii etatis ſue exactis ãnis.120. Ex qb⁹.20.ꝯſumpſit i ſeculo.iii. in monaſterio claſſis. Reliquos i erẽitico ꝓpoſito. Sep̃ltuſq; iacet i ualle decaſtro: ubi & copioſe miraculiſ fulget.

¶ De ſcis ioãne & benedicto mr̃. CXXIX.

IOãnes & benedict⁹ mr̃es monachi camaldueñ ordis fuerunt & diſcipuli romualdi. Qui iuſſu othonis ĩperatoris ab eodẽ abbate ad buſcalũ regẽ ad p̃dicandũ miſſi ſunt: eo ꝙ ip̃ſe p̃dicatores fidei ſibi petierat deſtinari. Quos idem rex in eremo aliquo tp̃e ſubſtentauit: donec linguã ſclauonicã didicerunt. Qui p̃dicãtes regem ꝯuerterunt & baptizaur̃t. Quos rex rogauit: ut pape pluria dona deferrent: & ſibi coronã ꝯſecratã de manu põtificis apportarent. Quod illi recuſãtes facere: dicenteſq; ſibi ſcularia negocia tractãda omnino nõ licere: ad cellã reuerſi ſunt. Sed qbuſdã q regis uotũ agnc

uerant: putātibꝰ ꝙ magnā auri ſummā ſecū
hērent:inſecuti i cella eoꝝ ſunt iugulati : &
theſauro reqſito:nihil ab eis inuētū eſt.Tūc
illi facinꝰ palliare uolētes cellā icenderunt:
ut ꝯbuſtis corpibꝰ ipſi inoxii crederent̄.Sȝ
dei uirtute cella ꝯbuſta corpa oīno itacta ꝑ
māſerunt.Ipſi uero fugere uolētes:ſe iñ mo
uere nullatenꝰ potuerūt.Vbi uero ſcōꝝ iace
bāt cadauera:nocte appebat lux imenſa : &
angeloꝝ audiebat̄ cātilena.Rex uero hec au
diens ad locū acceſſit:& occiſores adhuc ibi
inuētos cepit. Dū āt cogitaret q̄liter eos pu
niret:ad ſepulchra martyꝝ uinciri iubet: ut
ſi eos deꝰ puniri uellet:in uinculis miſerabi
liter deficerēt.Sin aliter ſcīs mr̄ibꝰ placeret:
eos mirabiliter abſoluerent. Ducti ergo ad
tumulum dei uirtute fractis nexibꝰ abſoluti
ſunt:& penitentes uitā eremiticā duxerunt.
Rex quoqȝ ſup ſcōꝝ corpora baſilicā edifi/
cauit:& ex ꝓpriis bonis dotauit:ubi eoꝝ ſer
uant̄ corpora miris redolentia ſignis.

¶De ſancto nouato diſcipulo. CXXX

NOuatꝰ diſcipulꝰ fuit illuſtriſſimi
generis urbis rome pudentis di/
ſcipuli pauli apoſtoli filiꝰ & fr̄ ti
mothei p̄bri:quoꝝ ſorores fuer̄t
ſcā potētiana : de q̄ ſupra actū ē
4.cal.iunii:& praxedis de q̄ infra dicet̄.12.
al.auguſti.Hic cū p̄re pudēte multos pau/
eres xp̄ianos in domo ſua refouebat . Qui
o uiuente adhuc ꝑ mēſes plurios egritudīe
alida detētꝰ a btō papa pio familiariter ui/
itatꝰ & ab eodē ꝯfortatꝰ:dinis ab eo pceptis
cramentis poſt dies.13.eo p̄ſente i pace qe/
it.12.cal.iulii.Sepultꝰ in paterno tumulo:
bi poſtmodū pr̄ cum ſororibꝰ ꝯditi ſunt.

De ſcō ſiluerio papa & marty. CXXXI

SIluerius papa & mr̄ natiōe cāpa
nus ex p̄re hormiſda pōtifice ro/
mano agapito prio pape i ep̄atu
urbis ſucceſſit:& ſedit annū unū
mēſes.5.Hic primꝰ poſt bti ſilue
ri tpa ſine ipali aſſēſu gothoꝝ manu ē ſub
matꝰ ep̄s.Theodatꝰ ſiqdē gothoꝝ rex tunc
ome degens:talē idixit clero timorem:ut q
ō ꝯſentiret electiōi eiꝰ:gladio pūiret̄.Hūc
heodora auguſta uxor iuſtini impatoris ro/
auit ꝑ artemio p̄triarcha heretico ab eiꝰ p̄/
eceſſore depoſito:ut eū reſtitueret dignita/
.Qui noluit ꝯſentire.Quapropter idigna/
auguſta miſit ꝑ uigiliū archidiaconū ro/
anuȝ:quē ꝯſtantinopolim papa ꝑ legatiōe
iſat:ad beliſariū patriciū in italia ꝯſiſtēte
t cōtra papā occaſionē iueniret:q̄tenus de
atu deponeretur.Qui teſtes falſos ſubdu/
t:ꝙ ſilueriꝰ regi gothoꝝ ſcripſiſſet: q̄tenꝰ
l portā aſinariā lateraneñ romā ueniret:&
bi beliſariū patricium traderet.Qua de re
atriciꝰ eū depoſuit:& uigiliꝰ archidiaconꝰ
ip̄m ueſte monaſtica induit:& iubēte beliſa/
rio i pōtianas ad exilium deſtinauit: ubi pa/
ne tribulatiōis & aqua anguſtie ſubſtentatꝰ
poſt dies aliquot deficiens ibidē mortuꝰ eſt:
& ſepultus mr̄io coronatus.12.cal.iulii:ubi
multitudo male hn̄tium ſalui facti ſunt.Hic
fecit ordinatione unā ꝑ mēſē decēbr̄.p̄ſbr̄os
13.diacones.5.ep̄os ꝑ diuerſa loca nūero.30
Et ceſſauit ep̄atꝰ dies.xi.cui uigiliꝰ eiꝰ archi/
diaconꝰ q ip̄m relegauerat i ep̄atu ſucceſſit.

¶De ſancto albano martyre. CXXXII

ALbanꝰ mr̄:ut ait beda prio libro
hiſtorie angloꝝ:paſſus eſt in bri
tānia tpe diocletiani & maximia/
ni impatoꝝ.Qui dum adhuc pa
ganꝰ eēt:& clericū quēdā xp̄ianū
pſecutores fugientē in fidem ſuā hoſpitio ſu
ſcepiſſet pietate ſola ꝑmotꝰ:eiꝰ uite & exem
plo ſciſqȝ monitis factꝰ eſt xp̄ianꝰ.Cū aūt gē
tiles clericū: q ad ſe ꝯfugerat:quererēt.Al/
banuſqȝ ſeip̄m ꝑ magiſtro & hoſpite obtuliſ
ſet:ab eiſdē captꝰ & ad iudicē ductꝰ ē.Dūqȝ
xp̄m ꝯfiteri nō timuiſſet:diutiſſime ceſus de
collari iubet̄.Quē populo p̄dilectū ad mar
tyriuȝ acccedentē ſecuta ē pene tota ciuitas:
ponteqȝ fluis occupauit : qua tranſire debe/
bat:ut ſic eiꝰ mortem retardarent:uel totali
ter ipugnarent.Sanctꝰ uero deſiderio paſſio
nis accēſus orauit:moxqȝ aqua flumis ſubſti
tit:& ipſe ꝑ ſiccū alueū una cum pſecutori/
bus tranſiuit.Quo uiſo miraculo miles qui
ip̄m decollare debebat ꝯuerſus eſt. Albanꝰ
uero montē trās flumen poſitū aſcendens o/
ratiōe fuſa fontē de petra ꝓduxit: q ibidem i
teſtimoniū eiꝰ martyrii uſqȝ in p̄ſens manat:
Ibi igit̄ una cū ꝯuerſo ✝ milite decollatꝰ ē.
Sed illo i terrā cadēte oculi pcuſſoris de eiꝰ
capite piter ceciderunt.Sepultꝰ eſt aūt i ciui
tate uerilanio:que ab anglis dr̄ uerlonia ſeu
uerlingaceſter.Poſt cuiꝰ martyriū paſſi ſūt
aaron & iulius legionum urbis ciues & alii
plures utriuſqȝ ſexꝰ conuerſi ad deum ꝓpter
miracula i eius paſſione oſtenſa : qui paſſus
eſt.xi.calen.iulii.

¶De ſanctis albano epiſcopo & ſociis mar/
tyribus. CXXXIII

ALbanꝰ ep̄s & urſus clericꝰ mar̄es
cōites fuerūt ſci theoniſti ep̄i: ut
iſra dicet̄ i eiꝰ paſſiōe.10.calē.de
cembris.Qui cū eodem & diſci/
pulis eiꝰ tabra & tabrata a philippēſibꝰ iſu/
la nauſia egreſſi romā ſecū acceſſer̄t:& orō/
ne facta mediolanū abierunt:ſuſcepti hono
rifice a ſcō ambroſio ep̄o & theodoſio impa
tore tunc ibi degente.Inde ad gallias p̄dicā/
do tranſeūtes: dū auguſtā ciuitatē deueniſ/
ſent.Scūs ✝ urſus a paganis ꝯphenſus per
multa tormentoꝝ genera martyriū paſſus ē
Theoniſtꝰ uero cū albano tabra & tabrata

diſcipulis ſuis uenit ad regē roſimūdum: q̄ eos miſit ad paulinum epm̄ treuereñ. Indeq; nauigio magūtiam adierūt: ubi dū p̄dicaret alban⁹ a gētilib⁹ tentus & flagellat⁹. Nouiſſime gladio ceſus ē. Hoꝝ duoꝝ mr̄ꝝ corpa ad ꝓuinciā uenetie trāſlata i loco qui dicit buranū iuxta mare ſitū torcellaneñ dioce. tumulata ꝑuant. Ibiq; & corpus iacet tertii mr̄is ✠ dominici mōachi: q̄ q̄uis i iſtoꝝ paſſione nō repiatur ſpecialiter noiatus: ab icolis tñ ipius loci conſoci⁹ albani & urſi fuiſſe dicitur: & cū eiſdē pro xp̄i noie credit mr̄io coronat⁹. Paſſio hoꝝ mr̄ꝝ ibidē agitur .xi. cal. iulii.

¶ De ſcō euſebio epo ceſarieñ. CXXXIIII

EVſebius pāphili cui pāphil⁹ mr̄ adeo amicitia ꝯiūctus extitit: ut ab eo cognomē ſortiat: ut dictū eſt ſupra i paſſiōe pāphili mar̄is cal. iunii. Hic eps ceſarieñ fuit. & ſcitate ac ſapiētia iſigniter claruit: multaq; opuſcula diuina ꝯpilauit. Sup geneſiz libros. 20. ꝯpoſuit Diuerſaꝝ rerum libros. 25 Eccleſiaſtice hyſtorie li. 9. Chronicoꝝ canonum hiſtoriā & eoꝝ epithoma. Euāgeliorū diaphoniā & eorum canones. In iſaiam lib. x. Contra porphyriū li. 25. In quorū 18. 19. & 20. accuratiſſime reſpondet ei ꝯtra danielem ꝓphetam ſcribēti. Topicoꝝ li. i. Apologiarū ꝓ origene li. 6. De uita pāphili mr̄is li. 3. De mr̄ib⁹ quedā opuſcula. In 150. ps inſignes edidit ꝯmētarios. Chronographiam terre iude: & diſtinctas tribuū ſortes. Libellum urbiū: montiuz: fluuioꝝ: ualliū: uicoꝝ & diuerſoꝝ locorum terre ſancte: que ſacra ſcriptura ꝯplectit. Scripſit & libruz chronicum de tēporibus a principio mūdi icohanſ ad tēpora uſq; ſua declinās. Diocletiani atq; ꝯſtantini primi tēporib⁹ micans. Humanitatis in pace ſoluit debitum. xi. cal. iulii. Hec hieronym⁹ libro de illuſtrib⁹ & ex martylogio adonis & uſuardi.

¶ De ſcā demetria uirgine & mr̄. CXXXV.

DEmetria uirgo rome exorta filia fuit fauſtini & darfoſe & ſoror mr̄is bibiane: ut ſupra i paſſione bibiane ſcriptum legitur. 4. noñ decēbris. Hec cū ante ipiiſſimuz iperatorē iulianū detenta pro fide xp̄i introduceretur in ꝯfeſſione dn̄i emiſit ſpiritū. Sepulta a ioāne preſbytero iuxta matrē & germanā apud palatiū lucinianū. xi. cal. iulii.

¶ De ſcō leufredo abbate. CXXXVI.

LEufredus abbas claruit tēpore iuſtiniāi iperatoris ꝑi. Qui parētibus xp̄ianis pago eboraceñ ortus: relicto ſeculo ꝓpe urbem i pua cellula morabat. Sed a deſiderio epo propter iuidiā eo q̄ in ei⁹ dioceſi ſe incluſiſſet: ipſius licentia nō petita tentus eſt: & in equo contra uotū ſuum leuat⁹: eo q̄ nunq̄ equū aſcēdere ꝓpoſuiſſet ad ciuitatē adductus ē: cōtra quē eps iquirere diſponebat. Statimq; ut ad epiſcopatū ꝑuenit: eq uiſcera: cui ſcūs inſidebat: dirupta ſunt: & i terram cū equo pariter ceciderunt. Quod eps uidens ab eo ueniā petiit: ipmq; in pace dimiſit. Qui pater poſtmodū factus eſt plurium mōachoꝝ: qui & miraculis claruit. Nā giſlenandū monachū a diabolo uexatū liberauit: eiq; baculū ſuum ꝑ ipius tutella dimiſit. Dū igne maximo ſubito accēſo cenobiū ꝯflagraret: orationē fudit: & mox uentus ualidus ex oppoſito inſurgēs a mōaſterio flāmas excuſſit: multis quoq; aliis clarus uirtutibus in pace quieuit. xi. cal. iulii.

¶ De ſcis decē milib⁹ mar̄ib⁹. CXXXVII.

DEcem milia mr̄es apud alexādriam ſub hadriāo & antonio paſſi ſunt. Cū eni agareni & euphratēſes romano ipio rebellaſſēt. Hadrianus & antonius ipatores qui in ptib⁹ alexandrie degebāt nouē milia milites contra eos dirigunt: eiſq; ✠ acaciū primiceriū & ✠ heliadē ducē preficiūt. Cū aūt romanoꝝ militia multitudinē aduerſarioꝝ ꝯſpexiſſent pterriti terga uerterūt. Et ſciſcitantes ad inuicē cur tātus eos tremor iuaſiſſet: putantes q̄ dii ꝯtra eos indignati forent: eo q̄ illis ſacrificare neglexiſſent: accedentes ad ſimulacra ſacrificia obtulerūt: & irruentib⁹ hoſtib⁹ adhuc maiori formidine repleti ſunt: ꝯciti quoq; ſe in fugā dederūt. Quib⁹ angelus dn̄i apparuit: q in ſpecie iuuenis eos alloquēs deos gētiū eē demōes aſſeruit: & hec illis bis ꝯtigiſſe affirmauit: eo q̄ uanoꝝ deoꝝ ſuffragia poſtulaſſēt. Quod ſi in xp̄m credere uellēt uictoriā ex hoſtib⁹ obtinerēt. Quib⁹ unanimiter ſe uelle credere rn̄dentibus angel⁹ diſpuit. Sequenti die xp̄m in ſui adiutoriū expoſcūt in hoſtes impetū faciunt: & angelū q pridie illis apparuerat exercitū eorū precedētem cernūt: barbaros uiriliter cedūt: in fugā uertūt: & multos fugiētes in lacū ſe necare ꝯpellunt. Obtentoq; triūpho āgelus dn̄i deduxit ſcōs ad uerticē mōtis ararath longe ab alexādria p q̄ngēta ſtadia poiti: ipatorib⁹ tc̄ i alexādria ꝯſtitutis. In quoꝝ medio angelus ſedebat & eos de fide xp̄i plenius iſtruebat. Illico autē celi apti ſunt: & alii . 7. angeli uiſibiliter ad eos deſcendūt: oiaq; illis futura p̄dicunt: & ad martyrii paſſiones ꝯſtantes efficiūt. Quibus ab eoꝝ ablatis oculis ſci mr̄es unanimiter i xp̄i fide & amore fundati. 30. dieb⁹ i mōte pſtiterūt orātes nullo pēitus cibo corporeo ſubſtētati. Imperatores aūt admirantes cur ad illos habita uictoria non redirēt: ad

eos ꝓquirendos mittunt:eoſq; xp̄ianos effe/
ctos audierūt.Statiq; ſeptē regib⁹ circūſtan
tium regionū epiſtolas dirigunt: ut ad eos
cū ingenti exercitu feſtinarent ad nouorum
xp̄icolaꝝ exterminiū faciendu3.Regib⁹igit̄
cū feſtinatiōe ꝯgregatis impatores nuncios
ad ſcōs dirigūt:eoſq; corā ſe accerſiri faciūt
Qui orōne p̄miſſa ſe mutuo ꝯfortantes uoce
delapſa celitus roborati:corā impatoribus
ꝯpere feſtinarēt itrepidi. Interrogatiq; ab eis
cur poſt triumphū nazareno crucifixo adhe
ſiſſent:& auguſtoꝝ leges p̄terire nō timuiſ/
ſent.Acatius ore oīum r̄ndens: oīa que illis
euenerāt:enarrauit:& xp̄m dn̄m uoce publi
ca p̄dicauit.Omēs quoq; milites xp̄m ſolu3
deū ueꝝ acclamare ceperūt. Et cū ipatores
ꝯminarent̄ :ꝙ oēs penas quas crucifix⁹ ptu/
lerat:illos exipiri facerēt.Vnus ex collegio
martyꝝ noīe ✠ carceri⁹ cāpi ductor ſe btōs
fore r̄ndit:ſi necis & paſſiōis dn̄i mererētur
eſſe ꝯſortes.Clamātib⁹ aūt populis gentiliū
ꝯtra eos:& illis ꝯtra xp̄m uiua ꝯfitentibus
uoce:populi furore moti in eos lapides mi/
ſerūt:eoſq; lapidare ceperūt.Sed xp̄i uirtu/
tute lapides in facies iactantiū uertebant̄: &
plurimi ex gentilib⁹ mactabant̄: ſciq; mar/
tyres a lapidib⁹ mime tangebant̄.Quod cer
nētes impatores:& hoc magicis uirtutibus
aſcribētes eos ſcorpionib⁹ flagellari iuſſerūt
Et cū diuti⁹cederent̄ :un⁹illoꝝ iuuēcul⁹no/
mie ✠ draconari⁹parūp i uerberib⁹deficiēs
ad acatiū ſe ꝯuertēs:ei⁹ exhortationē poſtu/
labat.Quē poſtq̄ acatius ꝯfortaſſet: timens
ne aliqs ex collegio in fide forſitan ꝓpter fla
gella titubaret:orauit ad dn̄m:ut eos ab ip/
ſis tormētis erueret.Statiq; facto nimio ter/
remotu manus & brachia cedentiū aruerūt.
Quo uiſo miraculo magiſter qdā militū ✠
theodor⁹noīe cū ſuis militib⁹mille ꝯuerſus
eſt:qui ſe xp̄ianos ꝓfitētes ad.ix.milia mar/
tyres ſe ꝯtulerūt.Tūc ipatores irati iuſſerūt
apportari clauoꝝ multitudinē trigonoꝝ: &
p.20.ſtadia ſpargi:ut ſup eos ſci nudis pedi
bus ambularēt.Quod cum fieret angeli dn̄i
mr̄es p̄cedebāt:& clauos leuantes in unū co
aceruabāt.Impatores uero illos angelos de
os fuiſſe putabāt: pp qd' adhuc magis mr̄es
ad ſacrificia ſuadebant:eo ꝙ dii illoꝝ miſti:
eos a tali clauoꝝ p̄iculo liberaſſent.Sed cu3
tā primi.9.milia q̄ alii mille ſupadditi ſolū
ueꝝ deū crucifixū clamarent.Iuſſerūt augu
ſti:ut oīa crucifixi tormēta quē p̄dicāt expe
riant̄ i eis.Sicq; corone ſpinee eoꝝ capitib⁹
imponūt̄ :& lanceis latera pforant̄ :& ut oli3
xp̄s a iudeis ſic ſci a militib⁹ ſibi genuflectē/
tib⁹ illudunt̄ .Qui hec ꝯſtāti⁹ tolerātes ſan
guine eoꝝ ꝓprio frontes tingebāt i myſterio
baptiſmatis quo carebāt.Tūc de ꝯſilio regis
tporis ſci mr̄es i crucib⁹ ꝯfigi iubēt̄ .Et co
mitantib⁹ illos oib⁹ ppl'is ad montē ararath
ab exercitu deducūt̄ :&ibidē hora tertia cru
cib⁹figunt̄ .Beat⁹uero acatius i cruce pēdēs
pendentes ſil'r ſocios hortabat̄ : & ſymbolū
fidei catholice ꝓfitebat̄ :ut aūt ſcōꝝ paſſio p
oīa dn̄ice paſſiōi ſil'is eēt:miracula que mo/
riēte dn̄o appuerūt:inouata ſūt. Nā & hora
ſexta uſq;ad horā nonā ſol obſcurat⁹ē:terre
mot⁹ ingēs fact⁹ē:ita ut pluria edificia rue/
rent:ſaxa etiā & parietes multi ꝯſciſſi ſunt:
obſtupentibus uniuerſis.Sci uero mr̄es ad
dn̄m orauerūt:ut cūcti eos i q̄cūq; neceſſitā
te iuocātes petitiōis ſue a dn̄o ꝯſequerent̄ ef
fectū:& uigiliā paſſiōis eoꝝ cum ſilētio ieiu
nātes idulgētie ꝓ pctis mererent̄ pcipe ānū
unū.Statiq; uoce de celo lapſa ad eos ad ce/
leſtia regna pcipiēda uocāt̄ :&eoꝝ petitiōes
exaudite i oib⁹ nūciant̄ . Poſt modicū ergo
facta hora.9.totū montē lux maxia circūful
ſit.Sci quoq; mr̄es magnis uocib⁹ſuos i ma
nus domini ſpiritus ꝯmēdantes aīas emiſe
runt.Corpora uero illoꝝ ab angelis de cru/
cib⁹ depoſita diuina diſpoſitiōe in ipſo mon
te ſepulta ſunt.Qui paſſi ſunt.io.cal. iulii.

¶ De ſācto paulino ep̄o & ꝯfeſ. CXXXVIII

PAulin⁹ep̄s nolane ciuitatis cāpa
nie tpe uādaloꝝ claruit:Cū eni3
tota fuiſſet ipſa ꝓuicia a uādalis
irruētib⁹depopulata:multiq; de
ipſa terra in aphricā adducti ca/
ptiui fuiſſent.Vir dn̄i paulin⁹ cūcta que ha/
bere potuit captiuis idigētib⁹miſit.¶ Cū āt
uidua q̄dā ad eū ueniſſet:& filiū ſuū unicu3
a regis uandaloꝝ genero i captiuitatē addu
ctū fuiſſe diceret:& a uiro dei p̄ciū aliquod
ꝓ redēptōe poſtularet.Illeq; qd daret nihil
penit⁹ hēret:petēti femīe ſeipm obtulit:eidē
q; benigne r̄ndit:ut ſe ſecum ad aphricā du/
ctū ſuū ſuū eē aſſeret:ipmq; ꝓ ſuo filio ap
regis geneꝝ ꝯmutaret:cū ſe i ei⁹ ſuitio man
ſuꝝ ꝓ redimēdo filio patū diſpōeret.Quod
illa ex ore tāti uiri audiens:irriſiōne potius
credidit q̄ ꝯpaſſiōnē.At ille utpote eloquen
tiſſim⁹:& ad plenū diuis ſtudiis erudit⁹: du
bitāti feīe pſuaſit citi⁹:ut audita crederet: ſe
q;ꝓ filio redimēdo i ſuū tradere nō timeret.
Perrexerūt igit̄ utriq; ad aphricā.Et primo
qdē regis genero uidua ſupplicauit:ut filiū
ſuū ſibi gratis donaret.Quod uir barbarus
ne dū facer̄ renuit:ſed iſup audire deſpexit.
Cui cū uidua ſubiūgeret:ut filiū ſuū redde
ret:&ꝓ ipſo uicariū hoiem illū accipet.Ille
q; uenuſti uult⁹hoiem ꝯſpexiſſet:interroga/
uit eū:quā artē noſcet: Cui uir dn̄i hortū ſe
colere noſce poptime dixit.Quod uir genti
lis gratū habuit:ipmq; in ſuū ſuſcepit:& ro
gāti uidue filiū reſtituit. Quo accepto inde
diſceſſit:& paulin⁹horti colēdi curā ſuſcep:
¶ Cū aūt dn̄s ſu⁹ crebro hortū ingrederet̄ :

ſuūq; hortulanū quedā requireret:& ſapiē‑
teȝ hominē eē uideret:amicos deſerēs cū eo
ſepius colloquēs ipſiꝰ cepit ꝑmōibꝰdelecta
ri.Cui paulinꝰquotidie ad menſam uirentia
deferebat & accepto pane ad horti curam re
meabat.Die aūt quadā ſuo dn̄o ſecretius ſe
cū loquenti predixit : ut ſe circa regni regi‑
mē ꝓuideret:eo ꝙ rex citius moriturus eēt:
ip̄eq; eidē maſculina ꝓle carēti ſucceſſurus
foret:ꝙ ille regi nūciare curauit:&ꝙ hec ab
hortulano audiſſet apuit. Rex uero ip̄m ui‑
dere poſtulauit.Cui gener rn̄dit:ꝙ ille eēt:
q ſibi ad prādiū herbas ex more portaret.
Factūq; ē cū rex ad prandiū diſcubuit pau‑
linus olera uirentia delaturus uenit.Cumq;
hunc rex ſubito ꝯſpexiſſet itremuit accitoq;
genero ei uerū eē:qđ audiuiſſet aſſuit:nā ut
dicebat ip̄a nocte i ſōno ſedētes ꝑ tribunali
ꝯtra ſe iudicēs uiderat:iter quos paulinꝰꝯſe
debat:& flagellū qđ aliqn̄ accepat: eoꝝ ſibi
iudicio tollebaſ.Impoſuitq; ut iterrogaret
qs eēt: qa ipȝ popularē minime exiſtimaret
Tūc regis gener ſecreto paulinū qs eēt ma‑
gnis cōiuratiōibꝰ iquiſiuit: tandēq; illū epȝ
eſſe ꝯpuit:& qcquid peteret ſibi liberaliter
obtulit:uir aūt dn̄i ab eo poſtulauit:ut oēs
ꝯciues ſuos captiuos relaxaret. Cūctiq; illi
ꝓtinꝰ i aphrica reqſiti cū onuſtis frumento
nauibꝰ pro uenerādi uiri paulini ſatiſſactio
ne i eius comitatu laxati ſūt. Poſt modicos
uero dies rex uandaloꝝ occubuit: & ut pau
linus predixerat gener eidē ſucceſſit. Sicq;
factū ē: ut qui ſe ſolū i ſeruū tradiderat:cū
multis a ſeruitio ad libertatē rediret. ❡ De
cuius etiā morte ſcribiſ:ꝙ cū dolore fuiſſet
lateris tactꝰ ad extrema deductꝰ eſt. Dumq;
domꝰ eiꝰ i ſua ſoliditate pſiſteret cubiculuȝ
i quo iacebat eger facto terremotu ꝯtremu‑
it oēſq; aſtantes nimio terrore ꝯcuſſit.Sicq;
ſcā illa aīa carne ſoluta ē.x.cal.iulii.Sepul‑
tuſq; qeſcit i eccleſia ſua.Hec gregꝰ.3.dial.
ca.prio.Hic uir ſapiētia clarus multa uolu
mina ꝯpilauit.Beati eīm ābroſii uitā ſcripſit
ad augu.Itē uitā beati felicis. Ad theodoſiū
ꝑm ſcripſit panegyricū ſup uictoria tyrāno
rum.Ad ſororē epiſtolas plurimas de ꝯtem
ptu mundi.Itē de diuerſis cāis diuerſas diſ‑
putatiōes & tractatꝰ. Volumē etiā de pnia :
& de generali oīum martyꝝ laude iter opu
cula ſua ꝑcipuū.Multa uerſu breui ſcripſit
ad celſum.Epitaphiū etiā uite ꝯſolatoriuȝ.
Libellū ſup morte xp̄iani & baptizati iſantiſ
ſpe xp̄iana munitū.Epiſtolaſ plures ad ſeue
ru m:Sacramētoꝝ etiā & hymnoꝝ.Itē ep̄ſas
ad delphinū:amādū:uictriciū:apꝝ:florētiū
euſebiū:& uincētiuȝ.Hec gēnadius de uiris
illuſtribus.

❡De ſcā hildegarde uirgine. CXXXIX.

Hildegardis uirgo i alamanie pti‑
bus admirabilis fuit ꝓuecte eta‑
tis tp̄e cōradi ip̄atoris.Que qn‑
quēnis a p̄entibꝰdeo ad ꝑuiendū
tradita ē:& i mōaſterio ꝯmenda‑
ta. A quo tp̄e uſq; ad obitū ſuū ieiuniis & o‑
ratiōibꝰ intendēs miras uiſiōes hūit:& ſpūȝ
ꝓpheticū a dn̄o p̄cepit.Et cū laica priꝰ mo
nialis & illitterata fuiſſet. Nam nihil de ſcri
pturis excepto pſalterio didicit:mirabiliter
tn̄ rapta diuinitꝰ ibuit:nō ſolū qđ uerbis eſ
fūderet:ſȝ ēt ꝙ ſcribēdo latie dictaret:ac di
ctādo catholice ueritatis libellos ꝯficeret.
Hec eni fuit fūdatrix & magr̄a mōaſterii ſci
roberti qđ apđ pinguiā ſitū ē.Cui etiā mul‑
ta ep̄i epiſtolas direxerunt:& ab ea remiſſi‑
uas ſuſcepūt.Precipue tn̄ tres rōani pōtifi‑
ces ſuas btē hildegardi charitatiuas lr̄as mi
ſerūt.ſ.Eugeniꝰ:anaſtaſiꝰ:& hadrianꝰ:huic
etiā ſcripſit epiſtolā btūs bernardꝰ.Que de
iuſſu pape eugenii oīa que de ātixp̄i tp̄ibꝰꝓ
phetauerat ſcripture mādauit.Cuiꝰ ēt libel
li ab eodē pōtifice i ꝯcilio treuereñ appro‑
bati ſūt.Scripſit āt epiſtolā de tp̄ibꝰfuturis
Initiās ab āno dn̄i.1100.ꝓtēdēs uſq; ad fineȝ
ſeculi:multa & mira i eodē arcana futura p̄
dicēs.Que ſcis opibꝰ plena:qeuit i pace .x.
cal.iulii.Sepulta i ſuo mōaſterio qđ ꝑxerat
ānis circiter.40.ubi & miraculis fulget.

❡De ſcō nicea ep̄o. CXL.

Niceas ep̄ſ romatiāe citatis ſcitate
& moꝝ honeſtate ꝯpoſitꝰ:ac do
ctrina ſublimiſ & facūdia p̄clarꝰ
appuit.Qui ſex ad baptiſmū ue‑
niētes ꝯpetētibꝰ iſtructiōibꝰ in
formans libellos edidit.Quoꝝ primꝰ ꝯtinet
qd agere debeant:q ad baptiſmi gr̄am ueni
re cupiūt.Scđs de gētilitatis errorībꝰ.Ter‑
tiꝰde fide unice maieſtatis.Quartꝰ aduerſus
genealogiā. Quitꝰde ſymbolo.Sextꝰđ agni
paſchalis uictia. Ad lapſā ēt uirginē libellū
emēdatiōis oibꝰinſignē laudibꝰ miſit:qeuit
āt i dn̄o.x.cal.iul.Hec gēnadiꝰđ illuſtribꝰ.

❡De ſcō iuliano mr̄e. CXLI.

Iulianꝰ mr̄ iuuēculꝰ ānoꝝ.18.in
flauiađ citate paſſꝰ ē tp̄e decii ce
ſaris ſub p̄ſiđ martiāo: quē p̄ſes
đtētū ad ſacrificia ſuadebat:& ſa
crificaſ abnuētē fuſtibꝰcedi iuſſit.Iteꝝq; i e
quuleo leuatū grauiſ flagellari:deiñ đpoſi
tū i carcerē mitti fecit.Et aſclepiodora ma
tre iuuēis accerſita hortabaſ illā p̄ſes:ut fi‑
liū ad deoꝝ imolationē ſuis exhortationibꝰ
induceret.Que triū dierum inducias poſtu
lauit in quibus mater filiū i chriſti ꝯfeſſione
corroborabat.Elapſo uero triduo cū iulia
nus iuſſu preſidis eductus de cuſtodia diis
ſacrificare cōtēneret:fecit preſes adduci ſac
cum cū ſerpētibus & harena martyrēq; xp̄i

in ipſo ꝯſui:ac ī pelagꝰmitti:ut ſic tā aquaꝝ
ꝓfocationibꝰ q̄ feraꝝ morſibꝰ iteriret. Cuiꝰ
corpꝰab undis iactatū ad inſulā:que dr̄ ꝓco
neſſus:a xp̄ianis ibidē hītātibꝰ iuentū i mōte
ipſiꝰ terre ſepultū ē:ubi multo tpe ſine aliq̄
ueneratiōe qeuit. Pꝰ mltos uero ānos eſtatis
tpe maris ꝓcella itumeſcēte:ps mōtis ubi ar
ca ſita fuerat a mare diruit : & arca ſaxea in
mare mittit:q̄ dīno nutu ſup ꝓcellas enatās
ab ūdis ad portū ariminē̄ citatis adducit:
& in littꝰiactat. Quod ciues admirātes:qui
ad portū uenerāt:luce ſupinfuſa arcā ſuper
aq̄s natare ꝯſpexerāt:tumulū cū ſacro cor/
pore plauſtro ipoſuerunt:& ad eccleſiā ma
iorē illud deferre uolētes: ipm ide amouere
nullatenꝰ potuerūt:ſed neq; arcā apire aliq̄
iter ualuerit. Tādē poſt dieꝝ pluriū orōnes
& ieiunia ioānes abbas monaſterii ſci petri
extra cītatē ſiti:ſepulchꝝ cū corpe eiꝰ uehi/
culo ipoſitū faciliter mouit: & ad eccleſiam
ſuam adduxit. Et patefacto leuiter tumulo:
corpꝰſci iuliani mr̄is una cū ueſtibꝰ oīno in
corruptū iuenit. Paſſiōis quoq; epitaphium
ſcriptū ibidē reptū corā oībꝰlegit. Erantq;
in ipſa arca.7.capita martyꝝ ignotoru3. In
ipſo igit loco corpꝰcu3 arca depoſitū ad p̄/
ſens uſq; qeſcit:qui paſſus eſt.9.cal.iulii.

¶De ſcā edeltrude regina & uirg. CXLII

Edeltrudis regina uirgo ſacra:ut
ſcribit ſigibertꝰ:āno.i4.ꝯſtātini
iunioris ī anglia claruit:que du/
obꝰnupta uiris (qđ dictu miꝝ ē)
uirgo ꝑmāſit. De hac beda li.de
geſtis angloꝝ.i4.dicit:ꝙ fuit filia āne regis
orietaliū angloꝝ xp̄ianiſſimi. Et primo qdē
uxor cōdeberth pricipis auſtraliū giruioꝝ
fuit:cū quo i uirgitate pſeuerauit. Quo mor
tuo coacta p patrē ceford regē maritū acce/
pit:& hūc ad tātam pudicitiā icitauit:ut.i2.
annis ſecū i ꝯiugio manēs:illibata cuſtodire/
tur. A quo tādē prē defūcto obtinuit:ut ab/
ſoluta ꝯnubio mōaſteriū igrederet. Sicq; in
cenobio uirginū urbis coludi ſub obedia el
be abbatiſſe amice r̄gis a ſcō pilfrido epō ſa
cꝝ uelamē accepit:& ibidē āno itegro do ſ̄/
uiēs māſit:deiñ pp ſcitatis eiꝰ famā electa ē
abbatiſſa in regiōe elgo in ꝓuicia orietaliū
anglorꝝ:que ē inſula paludibꝰcircūdata: ubi
tāta ſāctitate ꝑpollēs monaſteriū ſibi ꝯmiſ
ſū ſtrenue gubernabat. S3 poſt ānos.7. gra
uiſſimo ꝑcuſſa morbo ad extrema deueniēs:
qeuit in pace feliciter.9.cal.iulii. Cui ſoror
ipſiꝰ ſexbruch ſucceſſit in regimine abbatie.
¶Poſt ānos uero.i6.cū corpꝰ ſcē uirgis in
loculo ligneo ſubterraneo iaceret:& multis
uirtutibꝰ& ſignis clareret:ipſaq; ſoror ipſiꝰ
abbatiſſa i tumulo marmoreo leuare decre/
uiſſet:miſit nuncios cū naui ad aliā inſulā ꝓ
marmoribꝰapportādis: q i ipo loco arcā ad
mēſurā corpis eiꝰ dinitꝰ exciſā:& ubi caput
iacere debuiſſet:aliq̄tulū ꝯcauā iuenerunt:
quā & ad monaſteriū deferētes corpꝰ in ipa
eque ſibi:ut dictū ē cōueniēte collocarunt:
quod oīno incorruptū miroq; fragrās odo/
re reptū eſt. Vulnꝰetiā quod ei in ultia eiꝰe/
gritudine ꝓ apoſtematis iciſiōe factū fuerat:
cū quo adhuc apto deceſſerat: ſolidatū inue
nert:oñſa i ſignū iciſiōis puiſſia cicatrice. Et
cū ſāctū corpꝰ i nouo ſepulchro recōderet:
audita ē uox ex ipſo cadauere dicēs. Sit glo/
ria nomini dñi. Tactu uero tā ipſiꝰ corporis
q̄ prioris loculi ac ueſtium ſuaꝝ multi egri
a diuerſis langoribus ſanati fuerunt.

¶De ſancta maria de cegnies. CXLIII

Maria de cegnies cuiꝰ uitā ſcribit
iacobꝰ de uitriaco orta uilla ni/
uella epatus leodii mediocribus
pentibus diuitibꝰ attamē: oīa ꝓ
xp̄i amore ab ānis puerilibꝰ cō/
tempſit:& deo ſeruire ſolicite curauit: Que
annoꝝ.i2.cuidā ioanni licet inuita a pentibꝰ
in ꝯiugiū tradita eſt:& ſecū cohabitans tam
aſperrima penitētia ſe mactauit:ꝙ ſue ſcita/
tis exemplo:uiꝝ:ut optabat: ad caſtitatē in/
duxit:& ad uillā que dr̄ uillēbroth ipſa una
ſecū ſepiꝰadibat. Ibiq; ambo cōiuges lepro/
ſis miniſteriū exhibebāt. Tandē uiri inſtanti
bus ꝑcibus obtēta licentia:xp̄o feruentiꝰ ſer
uire cepit:& ad ſui uotum noctes inſomnes
in oratione ducere:ieiuniis &diſciplinis car
nem affligere:& uilibꝰinduta incedere:ac ec
cleſias frequentare. Cum autē in die paſceue
a ſacerdote mōeret:ut lachrymaꝝ iundātiā
aliquātulū cohiberet:orauit maria ꝓ pſby/
tero:qui eodē die celebrans tāto lachryma/
rum imbre perfundit : ut etiā altaris pallia
irrigaret. ¶Penitētia uero ipſius admirabi/
lis extitit:adeo ut ꝯtinuo triennio ab exalta
tione ſcē crucis uſq; ad paſcha in pane & aq̄
quotidie ieiunaret:& inde nil attenuata: nec
etiā ex hoc opa manuū intermitteret. Cui ſe
piꝰangeli appebāt:eāq; dinis colloqis reſo
uebāt:ꝑcipue tñ eiꝰ angelus ad ſui cuſtodiā
datus ei q̄ſi quotidie aſſiſtebat: cui dei ancil
la ut ſuo abbati in omnibus obediens erat.
Aliquando etiā a ioanne euangeliſta exiſtēs
in mēſa celeſtibꝰdapibꝰrefecta ē. Aliqñ.35.
diebꝰ ſine ullo cibo i ſilētio pdurauit. Reue
lationibꝰ autem celeſtibꝰ crebro ꝯſolabat.
¶Per annos ſingulos eccleſiā genitricis dei
de cegnies uiſitabat:& ſine ulla eſca uadēs
& rediēs triduanū iter agebat. Angliq; duo
ipam a dextris & a ſiniſtris i ipa uia ꝯtinue
dirigebāt:eāq; ab omni piculo calor & plu
uia ꝓtegebāt. Plerūq;.n.imbre cadēte ueſti
bus oīno ſiccis icedebat. ¶Demōes aūt ſuis
oratiōibꝰ mira uirtute cōpeſcuit. Quoſcūq;
etiā q̄tūcūq; male diſpoſitos ſe uiſitātes ſu/

is ꝑmonib⁹ad penitētiā ꝓuocauit. Quacūq; tribulatiōe depreſſos ad ſūmā patiētiā idu/xit. Frequēter puer ieſus dū ſacra leuaretur hoſtia i māib⁹ ſacerdotis ei appuit. Plerūq; glorioſa uirgo eidem ſe reuelauit. Plerūq; & ei deuot⁹ ioānes euāgeliſta eidē aſtitit: q aliqñ in ſpecie aquile alis collū cōplexās roſtrū in pectore ſigens iūdātia lachrymarū ipam repente repleuit. ¶ Deniq; frequentiā hominū ad ſe cōcurrētium fugiēs ex niuella diſceſſit. Et reuelatiōe diuā locū ſci nicolai de cegnies ſibi i uiſum ad qetem elegit: ubi ſcūs ɔfeſſor loci patronus ſibi appuit: ipām q; noctu clauſis ianuis i eccleſiā intromiſit. Ibi quoq; ſcitate repleta & uirtutū opibus inſigniter glorioſa uſq; ad finē uite pmanſit Obitū aūt ſuum p. vi. annos ante preſciuit & aliqb⁹ predixit: dieb⁹. 53. ante ſui exitum cōione ſacra ſola refecta ſine alio cibo pdu/rauit. In cui⁹ ultima & longa egritudine cōſuetā ſemp uitaꝫ & abſtinētiā ſuauit: & nūq̄ a ſole utpote filia lucis oculos auertit: mul/tas quoq; i ipſa īfirmitate rauelationes diuinas habuit: ex qb⁹ aliqua reuelauit. Cui lā/guenti angeli aſſiſtebāt: & eā diuinis allocutionib⁹ ɔfortabant. Sed dū extremā unctio/nē reciperet xp̄s cū apoſtolis eideꝫ aduenit: & crucē ad pedes eius affixit. Petrus quoq; claues celeſtis regni eidē reſerādi uiſibiliter oſtendit. Quā cū ad extrema tendētem toloſan⁹ ep̄s uiſitaſſet: uidit illā i aera a dei genitrice leuari & ab angelis obuiantib⁹ comitari. Sicq; ſcitate ɔſumata xp̄o dño ei in ulti/mis ꝓpente eiuſq; ſpirit⁹ aſſumēte die dñi/co in uigilia ioānis baptiſte hora diei. 9. obdormiuit i pace āno grē. 1213. 9. cal. iulii. Sepultaq; iacet cegnies i eccleſia ſancti nicolai miraculis flagrās.

¶ De ſcō ioāne preſbytero. CXLIIII.

IOannes preſbyter & mr̄ rome ſub iuliāo ceſare apoſtata paſſus eſt. Quē cū ipius ipator xp̄m publice pdicātē fama rferēte ɔpiſſꝫ ipm teneri: & i auditū i uiā ſala/riā ueterēq; adduci pcepit: ubi ſi ñ adorarꝫ ſimulacrum ſolis ante ipſum idolum decollari mandauit. Qui illuc tractus cum adorare contemneret iuxta ſententiam principis capite ceſus eſt. nono cal. iulii. ut i martylo/gio adonis habetur.

¶ De ſcō felice preſbytero & mr̄. CXLV.

FElix pſbyter & mr̄ i tuſcia ciuitate uernia ſub turtio pſide paſſus eſt tpe ualeriani. Qui cū xp̄m cōfiteret & idoloꝝ abomināda ſa/crificia execraret: necnon xp̄ia/nos docens ad martyriū ſingulos hortaret. Turtius a ualeriano ipatore ad ipſaꝫ ciuita/tem miſſus tenuit felicem preſbyterū. Cui⁹ os iā diu lapidib⁹ ɔtūdi fecit: donec ſpiritū emitteret. Cui⁹ corp⁹ hyrene⁹ diacon⁹ iuxta muros ciuitatis ſutrii ſepeliuit. 9. cal. iulii.

¶ Explicit liber quintus.

¶ Incipiunt capitula libri ſexti.

De ſcō ezechia rege i
De ſcō ioſia rege ii
De natiuitate ſci ioānis baptiſte iii
De ſcis luceia uirgine: & āceia mr̄ iiii
De inuentiōe corpis ſci marci v
De ſancto ſoſipatre diſcipulo vi
De ſancto proſpero epiſcopo vii
De ſancto gallicano martyre viii
De ſcis ioāne & paulo martyrib⁹ ix
De ſcō uigilio ep̄o & martyre x
De ſcō uigilio alio ep̄o & martyre xi
De ſcō uigilio papa & martyre xii
De ſcō uigilio confeſſore xiii
De ſancto maxentio abbate xiiii
De ſancto creſcente diſcipulo xv
De ſcō zoilo & ſociis martyrib⁹ xvi
De ſancto zoilo preſbytero xvii
De ſcō leone papa. 2. & ɔfeſſore xviii
De ſancto leone papa tertio xix
De ſcō hyreneo ep̄o & martyre xx
De ſcis potamiena uir. & ſociis mr̄ xxi
De ſcō petro apoſtoloꝝ pricipe xxii
De ſcō paulo ap̄lo doctore gētiū xxiii
De ſcis marcello & anaſtaſio mr̄ xxiiii
De ſcō caſſio epiſcopo xxv
De cōmemoratione ſancti pauli xxvi
De ſancta lucina diſcipula xxvii
De ſancta lucina martyre xxviii
De ſancto martiale epiſcopo xxix
De ſcis alpiniano & auſtricliniano preſbyteris xxx
De ſancto aaron ſacerdote xxxi
De ſancta maria prophetiſſa xxxii
De ſancto eleazar ſacerdote xxxiii
De ſancto phinees ſacerdote xxxiiii
De ſcis aaron & iulio & ſociis mr̄ xxxv
De ſancto teobaldo confeſſore xxxvi
De ſancto carilepho confeſſore xxxvii
De ſancto pambone abbate xxxviii
De ſancto dominiano abbate xxxix
De ſcis ꝓceſſo & martiniano mr̄ xl
De ſcis lōgio megiſto & aceſto mr̄ xli
De ſcis ariſtone & ſociis mr̄ibus xlii
De trāſlatione ſci thome apoſtoli xliii
De ſcō gregorio ep̄o neoceſarieñ xliiii
De ſcō gregorio ep̄o ligonieñ xlv
De ſcō eliodoro epiſcopo xlvi
De ſcō lanfranco confeſſore xlvii
De ſcis muſtiola & hyreneo mr̄ xlviii
De ſancto lauriano martyre xlix
De ſancto oſee propheta l
De ſancto aggeo propheta li

De tranſlatione ſancti martini. lii
De ſancto uldarico epõ liii
De ſancto iocundiano martyre liiii
De ſcã zoe uxore nicoſtrati lv
De ſancto anſelmo epiſcopo lvi
De ſcõ anſelmo ꝯfeſſore lvii
De ſcõ hugone abbate cluniaceñ lviii
De ſancto hugone ꝯfeſ. lix
De ſancto iſaia propheta lx
De ſancto tranquillino martyre lxi
De ſancto goar confeſſore lxii
De ſancto nicoſtrato martyre lxiii
De ſanctis nicoſtrato & ſociis eius martyribus lxiiii
De ſancto panteno ꝯfeſſore lxv
De ſanctis cyliano epõ colonato & romano martyribus lxvi
De ſancto norberto archiepõ lxvii
De ſanctis aquila & priſcilla ei⁹ uxore diſcipulis lxviii
De ſancto paulo martyre lxix
De ſancto procopio martyre lxx
De ſcõ cyrillo epõ & martyre lxxi
De ſancto cyrillo diacono & mr̃e lxxii
De ſanctis anatholia & audace uirgi. & marty. lxxiii
De ſancto brithyo epõ lxxiiii
De ſanctis zenone & ſociis eius martyribus lxxv
De ſancto zenone abbate lxxvi
De ſanctis ſeptẽ fratribus martyri. lxxvii
De ſanctis rufina & ſecunda uirginibus & martyribus lxxviii
De ſcõ paterniano epõ lxxix
De ſanctis ianuario & ſociis eius martyribus lxxx
De tranſlatione ſci benedicti lxxxi
De ſcõ pio papa & martyre lxxxii
De ſcis eulogio & ſociis mr̃ib⁹ lxxxiii
De ſcõ eulogio p̃ſbr̃o & ꝯfeſ. lxxxiiii
De ſcis ianuario & pelagio mr̃ib⁹ lxxxv
De ſanctis hermacora epiſcopo & fortunato martyribus lxxxvi
De ſcis nabore & felice mar̃ibus lxxxvii
De ſcõ naſone diſcipulo lxxxviii
De ſancto iohele ꝓpheta lxxxix
De ſancto zorobabel duce xc
De ſancto ieſu ſacerdote xci
De ſancto eſdra ſacerdote xcii
De ſancto neẽmia propheta xciii
De ſancto ſila diſcipulo xciiii
De ſcõ anacleto papa & martyre xcv
De ſcis eugenio epõ & ſociis mr̃ib⁹ xcvi
De ſcõ henrico ĩpatore prio & ꝯfeſ. xcvii
De ſcõ phoca epõ & martyre xcviii
De diuiſione duodeci apoſtoloꝝ xcix
De ſcis ſeptuagitaduob⁹ diſcipulis c
De ſanctis quirico & iulita eius matre martyribus ci
De ſcõ iacobo ſapiẽte epõ & ꝯfeſ. cii
De ſcis catilino & ſociis mr̃ibus ciii
De ſcõ euſtathio epõ & martyre ciiii
De ſancto hilariano martyre cv
De ſancto leone papa quarto cvi
De ſancto alexio confeſſore cvii
De ſancta marina uirgine cviii
De ſancta theodora monacha cix
De ſanctis ſcyllitanis martyribus cx
De ſanctis ſymphoroſa & ſeptem filiis ſuis martyribus cxi
De ſcã gugdene martyre cxii
De ſcõ amulpho epiſcopo cxiii
De ſancto rophilo epõ cxiiii
De ſcõ ſiliaſtro ꝯfeſſore cxv
De ſcõ epaphra diſcipulo cxvi
De ſcis iuſta & rufina martyribus cxvii
De ſcõ arſenio abbate cxviii
De ſcõ ioſeph iuſto diſcipulo cxix
De ſcã margarita uirgine & marty. cxx
De ſcã praxede uirgine cxxi
De ſcis uictore & ſociis ei⁹ mr̃ibus cxxii
De ſcõ daniele abbate cxxiii
De ſcã maria magdalena cxxiiii
De ſcã ſyntyche diſcipula cxxv
De ſcõ platone martyre cxxvi
De ſcõ uandegiſillo abbate cxxvii
De ſcõ apollinare epõ & martyre cxxviii
De ſcõ apollinare epõ & ꝯfeſſore cxxix
De ſcã chriſtina uirg. & martyre cxxx
De ſcis niceta & aqlina marty. cxxxi
De ſcis uictore & ſociis mr̃ibus cxxxii
De ſcõ iacobo maiore apoſtolo cxxxiii
De ſancto ioſia martyre cxxxiiii
De ſcõ chriſtophoro martyre cxxxv
De ſancto cucufante martyre cxxxvi
De ſcis nemeſio & lucilla marty. cxxxvii
De tranſlatione ſci germani cxxxviii
De ſcã anna matre domine noſtre cxxxix
De ſancto ioachim eius patre cxl
De ſcõ paſtore preſbytero & ꝯfeſſ. cxli
De ſancto eraſte diſcipulo cxlii
De ſancto hiacyntho martyre cxliii
De ſanctis ſymphronio olympio & ſociis martyribus cxliiii
De ſcõ hermolao p̃ſbytero & mr̃e cxlv
De ſancto pantaleone mar̃e cxlvi
De ſcis nazario & celſo martyrib⁹ cxlvii
De ſcõ uictore papa & martyre cxlviii
De ſcõ innocentio papa & mr̃e cxlix
De ſancto ſampſone epiſcopo cl
De ſancta martha uirgine cli
De ſcã marcilla eius pediſſequa clii
De ſanctis ſimplicio fauſtino & beatrice martyribus cliii
De ſcõ felice papa ſo & martyre cliiii
De ſcõ felice papa quarto clv
De ſcõ lupo epõ trecheñ. clvi
De ſanctis flora & lucilla uirginib⁹

& ſociis martyribꝰ. clvii
De ſcis abdon & ſenen martyribꝰ. clviii.
De ſanctis maxima donatilla & ſecū
da uirginibꝰ & martyribꝰ. clviiii.
De ſcō ſantino ꝯfeſſore. clx
De ſcō germano epō antiſiodoreñ. clxi
De ſcō ſabio martyre. clxii.

¶ Expliciunt capitula ſexti libri.

¶ Incipit prologus libri ſexti.

SExtus liber huius catalogi cum
aliis quattuor ſubſequētibꝰ uſq;
ad undecimū excluſiue: cōtinent
geſta & paſſiones ſcōꝝ quoꝝ ſe/
ſtiuitates eueniūt: īfra tempus in
quo repreſentat eccleſia ex ipſiꝰ diuine ſpō/
ſe & uerbi dei ꝯiugio filioꝝ multiplicatōeꝫ
& ꝓpagatiōnē: quod tēpus fuit a prime ec/
cleſie fūdatiōe facta p apoſtolos & durabit
uſq; ad finē ſeculi. Hoc aūt tēpꝰ eccleſia rep̄
ſentat ab octaua corpis xp̄i que plerūq; cō/
tigit circa feſtū natiuitatis ſci ioānis baptiſte
uſq; ad aduētū dn̄i. Hoꝝ aūt filioꝝ qdā fue/
rūt ipiꝰ eccleſie fūdatores: ut apoſtoli: qdā
edificatores: ut doctores: qdā ꝯſuatores: ut
ꝯfeſſores: qdā dēfēſores ut mr̄es: qdā augmē
tatores: ut uirgines: iccirco tp̄s ipm in qnq;
partes: & p ꝯn̄s in .v. libros diuiſuꝫ ē. ¶ Nā
in hoc .vi. libro myſtice figurant filii eccle/
ſie fūdatores .ſ. apoſtoli a natiuitate uidelicꝫ
ioānis baptiſte: uſq; ad cal. auguſti. Et hoc
ſub figura regū iſrl & iuda: quoꝝ libri tunc
legūt: p quos apoſtoli deſignāt: q pricipes
populoꝝ facti & a deo pricipes ſup oēm ter
rā ꝯſtituti: cū xp̄o quoq; in .xii. ſedibꝰ i die
iudicii ꝯſeſſuri eidē regi regū ꝯregnare cre
dunt. Nā & mattheus euāgeliſta i generatio
ne xp̄i .xvi. reges enumerat a dauid uſq; ad
iechoniā: a qbꝰ xp̄s ē p carnē ꝓpagatꝰ: ſigni
ficātes .xii. apoſtolos: quoꝝ duo euāgeliſte
fuerūt: & alios .2. euāgeliſtas necnō paulus
& barnabā doctores gētiū: a quibꝰ dei filius
p euāgeliū quo ad mūdi notitiā quodāmo/
do ē regeneratꝰ. ¶ In .vii. libro figurātur ec
cleſie ꝯſtructores .ſ. doctores a cal. auguſti
uſq; ad cal. ſeptēbris ſub figura ſapiētiſſimi
ſalomonis: cuiꝰ tūc libri legūtur: cuiuſq; ui
ces i eccleſia gerūt doctores ſci diuina ſapiē
tia repleti: ex qbꝰ tā in grecoꝝ q̄ latinoꝝ ec
cleſia q̄ttuor pricipaliores exiſtūt: p q̄ttuor
libros ſapiētie deſignati. ¶ In .viii. libro fi/
gurant eccleſie ꝯſeruatores: uidelicet ꝯfeſ/
ſores p totū menſeꝫ ſeptēbris. Et hoc ſub fi/
gura ſcōꝝ: Iob: Tobie: Iudith & heſter: quo
rū geſta tūc recolūt: ꝯfeſſionē & patiētiā cō
feſſoꝝ denotātia: qui i tribulatiōe poſiti mū
dum: carnē & diabolū triūpharūt. ¶ In .9.
libro figurantur eccleſie defenſores .i. mar
tyres p totū menſeꝫ octobris: ſub typo ſcōꝝ
machabeoꝝ: quoꝝ tūc libri ponunt: qui ut
ſci martyres ꝓ fide ſic & illi pro dei lege uſ
q; ad effuſionem ſanguinis uiriliter decerta
rūt. ¶ In .x. libro figurant eccleſie augme
tatores .ſ. uirgines p totuꝫ mēſem nouēbri
uſq; ad aduentū: & hoc ſub figura ꝓphetaꝝ
quoꝝ tūc uaticinia recolūtur: q ut plurimi
ſpreto carnali ꝯiugio mentis & corporis in
tegritatē dn̄o ſuiētes aduentū xp̄i & futur
tēpora p ſpiritū predixerūt. ¶ Hic ergo ſex
tus liber ꝯtinet geſta ſcōꝝ illoꝝ: quoꝝ feſt
occurrunt infra tēpus: in quo repreſentan
eccleſie fundatores: qui fuerūt apoſtoli: qu
eccleſiā ipam nedū principali uerbi dei pr
dicatiōe: ſed etiā ſui ſanguinis effuſione fun
darūt: quod tēpus eccleſia repn̄tat ab octa
ua corpis xp̄i ſiue a natiuitatis feſto ſci ioā
nis baptiſte uſq; ad cal. auguſti. Et hi ut di
ctū eſt ſub figura regū iſrael: quoꝝ tunc li
bri legunt. Ad huiꝰ ergo tēporis feſta p tr
ctanda ueniēdū ē. ¶ Et qa hoc tēpore libr
regū leguntur: merito feſtis ſcōꝝ tpis geſt
illoꝝ ſcōꝝ regū p̄mittent: quoꝝ dies obit
certi nullo loco repiuntur: uidelicet ezechi
& ioſie. Soli enī hi duo cū tertio dauid pro
pheta ſcō ex omnibꝰ regibꝰ iſrael: eccleſi
ſtici .48. & .49. inter pr̄es ſcōs illius tpris ſ
nominant. Sed de dauid ſuo certo die feſt
ſuo loco tractatū fuit: uidelicet .4. cal. ianu
rii. Ideo de ezechia & ioſia dicendum ē.

¶ Incipit liber ſextus a natiuitate ſancti io
nis baptiſte uſq; ad cal. auguſtis.

¶ De ſcō ezechia rege. Ca.I

EZechias rex iuda f
liꝰ achaz: cū eēt an
noꝝ .25. patre defū
cto i regno ſucceſ
ſit: & regnauit i hi
ruſalē ānis .29. No
mē matris eiꝰ abie
de hieruſalē filia za
charie poſtumi za
charie ſacerdotis
ioa rege lapidati.
Hic prio āno & pr
mo mēſe regni ſui ꝯuocatis ſacerdotibꝰ & l
uitis apuit tēplū dn̄i: quod pater rex acha
ob fauorē regis aſſyrioꝝ clauſerat: & uaſ
dei repauit: ac reſtituit ſacrificia itermiſſa
ipe etiā ꝯſilio ſacerdotū fecit paſcha ſo m
ſe: quia nō potuit populꝰ prio mēſe ꝯuenir
i hieruſalē: nec ſacerdotes purificati erant
Tātaq; fuit multitudo: ꝙ multi n̄ purificat
comederūt paſcha: & tāta fuit copia uictiaꝝ
ꝙi mr̄tiſ leuite ſuppleuert officiū ſacerdotū

Diſſipauit etiam rex ezechias excelſa: ſta/
tuas ꝯtriuit:& lucos ſuccidit: & ꝯfregit ſer/
pentem eneum quem fecit moyſes: cui uſqꝫ
tp̄s illud offerebāt icēſū filii iſrael. Receſſit
quoqꝫ a rege aſſyrioꝝ:ne ſuiret ei: ꝑcuſſitqꝫ
philiſteos uſqꝫ gazā:& oēs termios eoꝝ tā ꝑ
dia q̄ citates. Anno āt.14.r̄gni ei⁹ aſcēdit ſena
cherib rex aſſyrioꝝ i terrā iuda:& cep̄ citates
munitas:& miſit rabſacē ad obſidēdū hieru/
ſalē:& caſtrametat⁹ ē cū exercitu innumera/
bili iuxta aqueductū piſcine ſupioris:& ab/
ſtuleſt ciuib⁹ aquā exterioris piſcine. Et cū
uocaſſet regē ad colloqū:noluit exire:ſꝫ mi
ſit ad eū eliachiꝫ pōtificē:& ſobnā ſcribā:&
ioachi a ꝯmētariis: & loquebat̄ ad eos rab/
ſaces hebraice in uirib⁹ populi uerba cōmi/
natoria multa. Poſt hec uēit ſēnacherib pſo/
naliter ad obſidionē hieruſalē. Miſit ēt ſēna/
cherib lr̄as terribiles & ꝯminatiōe plēas ad
ezechiā dicēs:ꝙ de⁹ iſrael nō poſſet liberare
eū de manu ſua. Cūqꝫ oraſſet rex i tēplo dn̄i
miſit ad illū iſaias ꝓpheta hortās ut in dn̄o
ꝯfideret: eo ꝙ de⁹ iſrael ſaluare decreuiſſet
hieruſalē de manu aſſyrioꝝ. Et ecce nocte ſe
uenti angel⁹ dn̄i ꝑcuſſit in caſtris aſſyrioꝝ
185.milia:caput ēt & barbā regis raſit i igno
miniā. Quo ꝑterrit⁹ ſēnacherib cuꝫ.x. uiris
tantū fugit:& rediit in niniuē: Ibiqꝫ occiſus ē
a filiis ſuis in tēplo dei ſui. Ezechias aūt pp
hāc uictoriā elat⁹ gr̄as deo ſicut debuit nō
egit: unde & morbo ꝑcuſſus a dn̄o uſqꝫ ad
mortē egrotauit. Cūqꝫ hūiliatus fleuiſſet: eo
ꝙ heredē nō hēret ꝯfortat⁹ a dn̄o per iſaiā ꝓ
phetā.15.ānoꝝ uite ſpatiū accepit:in cui⁹ ſi/
gnū iuxta qd̄ ezechias petiit ſol p.x. lineas
quas tantū deſcēderat ad oriētē regreſſus pſi/
ciēdo curſū iteratū diē tātū augmētauit: ita
ꝙ dies illa q̄.x. horis iā elapſis ad occaſum
ꝑgebat.x.horis ꝓlōgata.22. horaꝝ extitit
Huc de ꝯſilio iſaie cataplaſmatū ē ulc⁹ apo/
ſtematis r̄gis de maſſa ficuū:& ſanat⁹ repēte
die.3.in tēplo dn̄o gr̄as egit:& canticū Ego
dixi.decātauit. ¶In tpe illo miſit merodach
rex babylōis ꝑ nūcios lr̄as & munera ad e/
zechiā. Nā chaldei q uigebant i aſtronomia
ꝙ ualētes inuenire cām: q̄re dies pene i du
plū ꝓtēſa fuerat:cū audiſſent:ꝙ ꝓ rege iuda
hoc ſignū factū fuiſſet:miſerunt ad eū:ut ſci
ſcitaret̄ rei ueritatē:ꝑterea qa ſolē adorabāt
uoluerūt honorare hoiem:quē de⁹ ipſoꝝ ho
noraverat. Quare elatus ezechias oñdit eis
oīa:que erāt i tēplo dn̄i & i oi poteſtate ſua.
Sed qa hec oſtēdere gentilib⁹ nefas erat: ab
iſaia ꝓpheta redargut⁹ ē ꝓphetante ei trāſla
tiōnē oſtenſoꝝ uaſoꝝ pp hoc in babylonē fi
endā. Et dormiuit ezechias cū pr̄ib⁹ ſuis ſe/
pult⁹ eſt in ſepulchro patꝝ ſuoꝝ in heruſalē
Hec ex.4.libro reg.&.2.palipomenō:& ex
dictis ioſephi atqꝫ ex hiſtoria ſcholaſtica.

¶De ſancto ioſia rege. II

IOſias rex iuda fili⁹ amon.cū eēt
annoꝝ.8.pr̄i in regno ſucceſſit a
ꝑplo exaltat⁹:&.32.annis regna
uit: & ambulauit ꝑ oēs uias da/
uid pr̄is ſui: nō declinans ad de/
xterā neqꝫ ad ſiniſtrā. Anno aūt.4.regni ſui
& etatis ſue.12.pietatē in ſe & iuſtitiā mira/
biliter demonſtrauit. Nā ppl̄m ab idolatria
reuocauit:& opa praua uelut ſenior emēda
uit. Oēm regni ſui ciuitatē & ꝓuinciā a cul/
tu idoloꝝ purgauit:ita ut nullum idolatrie
ueſtigiū ſupeſſet. Scrutabat̄ etiam domos ne
qd latēter r̄maneret ſuſpectū:& i unaq̄qꝫ cā
iuſtitiā coluit tanq̄ aīe ſue medicinam. Miſit
quoqꝫ i totā regni ſui ꝓuinciā:ut deferrēt ad
repatiōnē tēpli munera unuſqſqꝫ ꝓ ſua uolū
tate:& facta ē reparō tēpli. Hoc tpe helchias
pōtifex apiens arcā dn̄i:īuenit libꝝ deutero
nomii ibidē a moyſe repoſitū:q multo latu
erat tpe:quē cū ſibi miſſū ioſias legiſſet: au
diēs maledictiōes ſcriptas i trāſgreſſores le
gis:& metuēs ualde iminere captiuitatē dieb⁹
ſuis:audiuit r̄nſū a dn̄o ꝑ oldā ꝓphetiſſā:ꝙ
mala illa deferri debuerāt:nec fieri in dieb⁹
ſuis. His auditis rex miſit i oēm ꝓuīciā & cō
gregauit oēm ppl̄m iudeoꝝ i hieruſalē:& fe
cit legi cūctis audiētib⁹ uerba legis & ꝯpu/
lit oēs ſacra ꝑſtare:ut legē dn̄i ꝑ oīa cuſtodi
rēt. In hieruſalē quoqꝫ faſe ſolēniſſimū cele/
brauit:& ad ipm oēm ppl̄m ꝯgregauit. An/
no aūt ultīo uite ioſie nechao rex egypti ag
greſſus adremō regē aſſyrioꝝ uoluit trāſitū
facere ꝑ iudeā:ſed ioſias eidē trāſitū denega
uit:& cū rege adremō cui ꝯfederat⁹ erat:r̄gi
egypti occurrit:iitoqꝫ certaīe cū forte ioſias
trāſiret a curru i curꝝ q ſeq̄bāt̄ eū more re/
gio:occiſ⁹ ē a ſagittariis in cāpo maggeddō.
Plāxit eū icōſolabiliter adremō cū oi exerci
tu ſuo. Tradit̄ ēt:ꝙ fōs & arbor q iuxta locū
erāt:ubi ioſias iterfect⁹ ē:aruerūt: & plāxit
eū ois iſrael & iuda. Corpuſqꝫ ei⁹ euectū in
hieruſalē ſepelieſt cū pr̄ib⁹ ſuis. hec ut ſup:

¶De natiuitate ſci ioannis baptiſte. III

NAtiuitas ſci ioānis baptiſte ab ec
cleſia celebrat̄.8.cal.iulii: quo
tpe dies icipiūt decreſcere:ut ex
hoc ꝑfiguret̄:quod ait ioānes.il
lum oportet creſcere:me aūt mi
nui. Hoc aūt ſignificatum ē:ut dicit aug⁹ in
xp̄i & ioannis ortib⁹ & in eoꝝ mortibus. In
eoꝝ ortib⁹:quia in natiuitate xp̄i dies incipi
unt creſcere: & i natiuitate ioānis deſcreſcet̄
In eoꝝ mortib⁹:qa corp⁹ xp̄i in cruce ē exal
tatū:corp⁹ ioānis capite diminutum. Hec āt
natiuitas ab āgelo hoc mō ꝓnunciata fuit. Da
uid.n.rex:ut i hiſto.ſcho.dr̄.24.ſummos ſa
cerdotes ꝯſtituit:quoꝝ tamē un⁹ maior erat
qui ſumm⁹ ſacerdos dicebat̄. Statuit autem

16.de eleazar: & .8.de ithamar : & ſ͛m ſortē
dedit unicuiq; hebdomadā uicis ſue. Abias
aūt.viii.hebdomadā hūit de cui⁹genere za-
charias fuit.Erāt āt ipe & heliſabet uxor ei⁹
ſenes abſq; liberis.Cū ergo zacharias in or-
dine uicis ſue tēplū dñi ut icēſuꝫ pōeret in-
greſſus eēt:& multitudo populi foris expe-
ctaret: appuit ei gabriel āgel⁹ . Et cū in ei⁹
uiſiōe turbaret̄ ipm ꝯfortauit:ānūciauitq; il
li ſe filiū hituꝝ q ioānes uocaret̄:& ſcūs ex
utero mr̄is exn̄s āte dn̄m i ſpū & uirtute he
lie ꝑcederet.Et uocat̄ ioānes helias.Rōne ſi
t⁹ qa ābo i deſ͛to.Rōne uict⁹qa ābo i uictu
parci.Rōne cult⁹ qa ābo ueſtitu iculti.Rō
ne officii:qa ābo ꝑcurſores: ſꝫ helias ꝑcur-
ſor iudicis iſte ſaluatoris.Rōne zeli:qa utri
uſq; uerbū q̄ſi facula ardebat.Zacharias āt
ꝯſiderās ſui ſenectutē & uxoriſ ſterilitatē ac
ꝓmiſſi magnitudinē dubitare cepit & more
iudeoꝝ ab āgelo ſignū q̄ſiuit: q ipꝫ pp icre
dulitatē plaga taciturnitatis ꝑcuſſit.Et hoc
factū ē q̄druplici rōe.Prio ſ͛ꝫ bedā:quoniā
diſcredēdo locut⁹ ē: iō ſilētio plectit̄ : ut ta
cēdo credere diſcat.Scđo ut mai⁹ miraculū
i natitate filii apperet.Cū.n.nato puero prī
loquela reddit̄ miraculū miraculo tumula
tur.Tertio quoniā uox naſcebat̄ & legi ſilē-
tiuꝫ imponebat̄ :iōꝯgruū fuit ut uocē pater
amitteret. Quarto quoniā ipe a dño ſignum
petiit & ipam taciturnitatē i ſignuꝫ accepit.
Cū āt zacharias ad populū exiſſet:& eū mu
tū effectū uiderēt cognouerūt ipo inuēte ꝙ
uiſionē uidiſſet.Cōpleta uero ſeptimana offi
cii ſui abiit i domū ſuā & ꝯcepit heliſabet &
ſe.v.mēſib⁹ occultauit:qa ſ͛m ābro.partus
ſui erubeſcebat etatē:ne in ſenectute uacaſſe
libidini uideret̄ : & tn̄ gaudebat ſterilitatis
caret̄ opprobrio:qa opprobriū erat mulie
rib⁹ nō hēre ꝑmiū nuptiaꝝ pp qđ nuptie ce
lebrāt̄.Mēſe āt.vi.maria que dn̄m iā ꝯcepe
rat:uirgo fecūda cognate ꝯgaudēs:uenit ad
heliſabet.Et cū eā ſalutaſſet beat⁹ ioānes iā
ſpirituſcō replet⁹ ſenſit dei filiū ad ſe ueni-
re:& ꝑgaudio i utero mr̄is exultauit: & mo
tu ſalutauit quē uoce nō potuit.Beata āt uir
go apud cognatā trib⁹ mēſib⁹ māſit:natūq;
pueꝝ ioānē de terra leuauit:& q̄ſi morē ge
rule officioſiſſime pegit.❡Et notādū ſ͛ꝫ am
bro.ꝙ laus ioānis baptiſte i.6.ꝯphendit̄ .ſ.
ex parētib⁹:miraculis:morib⁹:munere:& ꝑ
dicatiōe:atqꝫ ort⁹ ſolēnitate.Laus āt pētum
ſ͛ꝫ ābro.ex.v.māifeſtat̄ :ait.n.ſic.Plena lau
datio quā gen⁹ i morib⁹:mores i eq̄tate:offi
cium i ſacerdotio:factū i mādatis:iudiciū in
iuſtificationib⁹ ꝯphēdit.❡Scđo laus ei⁹ ap
paret ex miraculis.Quoꝝ q̄dā fuerūt añ ei⁹
ꝯceptionē i utero.ſ.angl̄ica nūciatio:nois i-
poſitio:& loquele prīſ amiſſio . Quedā q̄tū
ad eius ꝯceptionē i utero.ſ. preternaturalis

ꝯceptio:ei⁹ in utero ſcīficatio : & ꝓpheta
doni repletio.De his pleni⁹ dicet̄ i ꝯcepti
ſci ioānis baptiſte.8.id⁹ octobris.Quedā
tum ad ei⁹ natiuitatē ex utero.ſ.utriuſq;
tis ſpūs ꝓphetalis adeptio . Nā & mater r
mē ſciuit qđ nō didicerat a marito:'& pa
cāticū edidit edoct⁹ a ſpūſcō.Loquele p
reſ͛atio:qa mox ut filii nomē ſcripſit: ap
ē illico os ei⁹& lingua ei⁹ ꝛc.Et ſpirituſc
pletio:qa zacharias pater ei⁹ repletus ē
ſcō.Ambro⁹reſpice ioānē q̄ta uis ē in ei⁹
cabulo.Cui⁹ nūcupatio redit muto uoce
prī pietatē:populo ſacerdotem ꝛc.Tertio
morib⁹ qa ſciſſime uite fuit. Cui⁹qdē ſci
colligit̄ ex.x.noīb⁹ quib⁹nūcupat̄.Noia
eni:ioānes: ꝓpheta: amicus ſpōſi: lucer
angel⁹:uox:helias:baptiſta ſaluatoris: ꝑ
iudicis:& ꝑcurſor regis.In ioanne deſig
ꝑrogatiua pfectiōis:qa ioānes dñi gr̄a ite
tat̄.In ꝓpheta ꝑrogatiua cognitiōis.In a
co ſpōſi ꝑrogatiua dilectiōis.In lucerna
dēte ꝑrogatiua ſcitatis.In angelo ꝑrogati
uirginitatis.In uoce ꝑrogatiua ſeruoris.
baptiſta ꝑrogatiua mirabilis honoris.In
cone prerogatiua ꝑdicatiōis.In ꝑcurſore
rogatiua ꝑpatiōis.Vnde merito ei⁹ ſcitas
bet teſtimoniū:a ſupceleſtib⁹:a celeſtib⁹
a ſubceleſtib⁹.A ſupceleſtib⁹.i.ab ipa tr
tate.Et primo a prē qa uocat eum angel
mal.2.Ecce ego mitto angelū meū ꝛc.Nā
officiū angeloꝝ exercuit dñm nunciādo:
cēs.Ecce agn⁹dei ꝛc.Scđo a filio:ſicut pa
matthei.x.ubi xp̄s eū ꝯmēdat dicens . In
natos mulieꝝ ñ ſ͛rexit maior ioāne bapti
Tertio a ſpirituſcō:cuꝫ p os patris ſui di
luc.i.tu puer ꝓpheta altiſſimi uocaberis
Itē hēt teſtimoniū a celeſtib⁹.i.āgelis:ſic
luc.i.ubi eū angl̄s multipliciter ꝯmenda
ſtēdens:q̄te ſit dignitatis quoad deū:qa e
eni magn⁹ coram dño : q̄te ſcitatis quoad
ipm: qa uinum & ſicerā non bibet & ſpū
replebit̄ ꝛc:q̄te utilitatis quoad ꝓximū
multos filioꝝ iſrael ꝯuertet ꝛc. Itē a ſub
leſtib⁹.i.ab hoīb⁹: ſicut a prē ſuo & uici
q dicebant:qs putas puer iſte erit?❡ Qu
to laus ei⁹ꝯphendit̄ ex munere. Hūit.n.m
nus:i uteri igreſſu: i uteri egreſſu:i mūdi
greſſu & in mundi diſceſſu. In uteri ingr
ſu: habuit triplex mirabl̄e mun⁹gr̄e.❡ P
mo qua ſanctificatus fuit hiere.i. Anteq̄ e
res de uētre ſanctificaui te. ❡ Secundo q
prophetare meruit.Nam in utero matris
ultans deum adeſſe cognouit : unde dic
chryſoſtomus ꝙ ubi beata uirgo heliſab
ſalutauit:ſ͛mo ꝓcedēs đ utero i quo hitab
dñs:& p aures heliſabet ingreſſus ad ioā
deſcendit:& ipm in ꝓphetā inunxit.Tertio
ſuis meritis matri ꝓpheticū ſpiritū obtinu
Nā ſ͛m chryſoſtomū:os illi⁹ i uerbo ꝯfeſſi

is apuit:ut cuius nō uiderat pſonā:cogno
ceret dignitatē dicens:unde hoc mihi:ut ue
iat mater dñi mei ad me.¶In uteri egreſſu
abuit triplex munus.Quoniā ort⁹ fuit mi
aculoſus:Scūs:& iocūdus.Quia miraculo
us:excludit̄ defect⁹ipotentie.Quia ſanct⁹:
eatus culpe.Quia iocūd⁹:lamentū miſerie
¶In mūdi ꝓgreſſu:hūit ſimiliter multiplex
unus.Quoniā habuit pfectionē omniū ſā
torꝫ.Nā ꝓpheta fuit qñ dixit:q poſt me uē
irus eſt ⁊c. Pluſq̄ ꝓpheta:quoniā ipm digi
demōſtrauit. Apl's: qa a deo fuit miſſus:
ā grece apoſtoli latine dicunt̄ miſſi:uñ fu
homo miſſus a deo ⁊c.Martyr:qa ꝓ iuſti
a mortē ſuſtinuit.Cōfeſſor:qa ꝯfeſſus ē: &
ō negauit.Virgo:qa puritatē angelicaꝫ ha
uit:unde & angelus appellat̄: ut dictū eſt
¶In mūdi uero receſſu habuit triplex mu
is.Quia efficit̄ martyr inuict⁹: tunc enim
palmā marii adept⁹ eſt.Dirigit̄ nūci⁹ pcio
s:Nā his q erant in limbo nunciū attulit
redemptiōe ipſoꝝ.Et colit̄ eius exit⁹glo
oſus:ei⁹eni exitus ſol⁹ ex oibus q ad infe
s deſcēderūt:ab eccleſia ſpēaliter celebra
r.¶Quinto ex pdicatiōe.Ipſe nāqꝫ pdica
primo feruēter:cū dixit:genimina uipa
m ⁊c.Hic aūt feruor fuit inflāmatus chari
e : qa erat lucerna ardens.hiere.i.Poſuit
meū ut gladiū acutū.Informat⁹ueritate:
erat lucerna lucens.ioan.5.Vos miſiſtis
oannē:& ille teſtimoniū phibuit uerita
Direct⁹ diſcretiōe & ſcia:unde turbis &
licanis & militib⁹ ſm quoꝝcūqꝫ exigen
ꝓpriā legem dedit.Firm⁹ ꝯſtantia:ūde
ū ꝯſtāter pdicauit:ꝙ ex hoc uitā amiſit.
Scūdo pdicauit prudenter:Cui⁹ prudentia
rib⁹ ꝯſiſtit. Primo qa uſus eſt ꝯminatio
us:ut malos terreret dicēs.Iam eni ſecu
ad radicē arboris poſita ē.Secūdo ꝓmiſ
ib⁹:ut bonos alliceret dicēs: penitentiā
te:appropinquabit eni regnū celoꝝ.Ter
moderatiōib⁹:ut mediocres paulatiꝫ ad
ctionē attraheret:uñ turbis & publicāis
ilitib⁹ leuia iponebat: ut poſtmodū ad
ora ꝓueheret.Turbis ut opib⁹ miſicor
inſiſterēt.Publicanis ut ſe ab alienoruꝫ
etitu abſtinerent.Militib⁹:ut neminē oſ
lerēt:& ſuis ſtipendiis ꝯtēti eēnt. Tertio
auit efficaciter:quoniā eius predicatiōe
ti ꝯuerſi ſūt: predicauit eni uerbo p aſſi
atē doctrine:& exēplo p ſanctitatē uite.
¶exto laus ei⁹recolit̄ ex ortus dignitate:
ter xpm nulli⁹hoīs natiuitas ab eccleſia
brat̄ niſi ſola bti ioannis baptiſte.Cele
t̄ aūt ei⁹ ortus ſm magiſtꝝ guilelmū an
doreñ triplici rōne.Primo rōne ſcifica
is in utero . Secundo rōne dignitatis in
io.Ipſe eni tāq̄ lucifer uenit:& nobis o
is ſolis gaudiū prim⁹nunciauit.Tertio
rōne iocūditatis in ortu ſuo. Nā angel⁹ pdi
xerat:ꝙ multi in natiuitate ei⁹ gaudebūt.Et
iō nos merito gaudere:& ortū eius recolere
debem⁹. ¶Et notandū ꝙ ioānes euāgeliſta
hac die migrauit ad dñm. Sed eccleſia feſtū
eius in tertiū diē natiuitatis xpi celebrandū
inſtituit:nō qa euangeliſta baptiſte ceſſerit
uti mior maiori:ſed qa tūc ei⁹eccleſia dedi
cata fuit:& qa ipm feſtū tunc ꝯgruentius ce
lebrandū uiſum extiterit:ut xps natus a ꝓ
tomartyre & apoſtolo & inocētib⁹ ſociaret̄
& ioānis natiuitas i ſuo die deuoti⁹coleret̄.

¶De ſcis luceia uirgie & āceia mrib⁹. IIII

LVceia uirgo & anceias eius dñs
tēporalis rome martyrium paſſi
ūnt tēporib⁹ diocletiāi.Hec ro
mana origie ab āceia barbaroꝝ
rege capta & in patriā ſuā addu
cta eſt.Quā dū barbar⁹uiolare uellet:audi
ens ab ea:ꝙ deū celi hēret ſpōſum ei⁹ deflo
rationis ultorē:extimuit: & reuerenter ipſā
tractans:in ſolitaria domo repoſuit:ancillis
aliis ei ad miniſteriū deputatis : que die no
ctuqꝫ ieiuniis & orōnib⁹ intēta erat. Cui⁹ ēt
pcib⁹ idē rex pluries de ſuis hoſtib⁹ trium
phauit:unde & ei⁹ſcitatis exēplo ad xpm cō
uerſus uirginē manumiſit. Dū aūt illa repa
triare uellet:reuelatiōe dina pmonita:ance
ias dei ꝓuidētia deſerto regno uirginē uſqꝫ
romā ſecutus eſt: ubi ambo ipſi ꝓ ncis xpi
ꝯfeſſiōe detēti gladio martyrium impleue
runt.8.calē.iulii.

¶De iuentione corpis ſci marci euāge. V

INuētio corpis ſci marci facta fu
it i citate uenetiaꝝ tpe ordelaphi
faletri ducis uenetoꝝ.Cū eni ſa
crū corp⁹ bti euāgeliſte ab ale
xandria uenetias tranſlatum:& i
baſilica ei⁹ noi ꝯſtructa depoſitū eēt: ut di
ctū eſt ſupra pridie cal.febr.ꝯtigit: ut poſt
multoꝝ decurſus tēpoꝝ ubi ſāctū corp⁹qe
ſceret:inouatis etatib⁹ neſciret̄.Et cū p⁹ di
ligētē iqſitionē:nēo tūc uiuēs hui⁹ rei ꝯſci⁹
iueniret̄:toti urbi uenetiaꝝ ieiuniū tridua
nū idicit̄:Quartoqꝫ die uniuerſus clerus &
popul⁹ad ei⁹eccleſiā ꝯgregant̄: i q̄ letaniis
pfectis ꝓceſſiōe diſpoſita:orōnib⁹ & lachry
mis ꝓfuſis:dei miſicordia iplorat̄:ut eis ſā
ctū corp⁹ reuelare dignet̄.Tūc ſciſſis mar
morib⁹ colūne circūpoſitis: arca que iferi⁹
claudebat̄:corp⁹quoqꝫ ꝯcludēs erupit: & i
ꝯſpectu oium p ſeipſā mirabil'r exiliuit: ſic
qꝫ bti marci corp⁹cūctis inotuit: qd a duce
& clero & populo cū gaudio reuiſū: & ide
leuatū ac honorifice ꝯdecēti tumulo i alio
loco i ipſa eccl'ia locatū ē.Ad cui⁹ tūbā mi
racula diuit⁹ creberrime fiunt: ubi & iſirmi
curāt̄:& demōes effugāt̄.Facta ē aūt iuētio
ſiue oñſio huius corpis.7.calē.iulii.

¶De ſcō ſoſipatre diſcipulo. VI

SOſipater diſcipulus beati pauli
apl'i fuit: & ut abbas dorotheus
ſcribit ep̄s iconii:atq; unus ex ſe
ptuagītaduob⁹ diſcipl'is xp̄i: S3
origenes ip̄3 theſſaloniceñ eccle
ſie ep̄m fuiſſe pōit traditiōe maio℞.Qui bea
to paulo apoſtolo multo tp̄e adherēs demū
ab eodē pontifex cōſtitutus:officiū predica
tionis fideliter adimpleuit: & apud beroam
obdormiuit.vii.cal iulii.

¶De ſcō ꝓſpero ep̄o & ꝯfeſſore. VII.

PRoſper ep̄s aquitanicus oppido
lemouiceñ oriundus fuit.Qui iā
clericus exñs oīb⁹ pro xp̄o pau
peribus erogatis de ciuitate ſua
egreſſus pegrinatiōis gratia ro
ma3 adiit:& leōi primo pape dudū adheſit.
Et cum eodē piter multas epiſtolas ad diuer
ſas eccleſias cōſcripſit:in quibus errores eu
tycetis & neſtorii tunc maxime pullulantes
mirabiliter confutauit. Fuit enī omniū libe
ralium artiū dogmate pitus:& tam diuine q̄
humane philoſophie ſtudio pleni⁹ imbut⁹.
Peregrinatiōe autē ſua pacta dū repatriare
uellet:leo papa p uiſu3 diuinit⁹admonetur:
ut ꝓſperū in rhegynū ep̄m ordinare debeat
ſucceſſurum ipſius urbis preſuli:poſt dies
modicos morituro. Quod dū proſper didi
ciſſet:diutiuſq; paſtoralē curā recuſaret: tā
dem ſūmo pontifici hūiliter obediuit ipm̄q;
leo papa i ep̄3 ꝯſecrauit : & rhegyneñ eccle
ſie deſtinauit . Et dū ſcūs eidem ciuitati iam
ꝓximus eēt:ep̄s qui tunc erat :humanis exē
ptus ē.cum autē populus pro eligēdo ep̄o
ſolicitaret :preſbytero cuidam ſeniori &ſan
ctiſſimo omnia que rome geſta fuerant diui
nitus reuelātur:& quia iam ꝓſper ſibi a deo
eſſet dat⁹&a leone pontifice ꝯſecratus.Quā
uiſionem eum clerus & populus didiciſſēt:
leti omnes ſcō ep̄o unanimiter occurrunt &
in paſtorē ſuum gratanter ſuſcipiunt . Qui
gregem dominicū uerbo & exemplo ſolici
te pauit:& in ſanctitate uite perfectus in pa
ce quieuit.vii.cal.iulii āno dñi.465.tempo
re hilarii pape:& martiani imperatoris.Se
pultuſq; fuit in baſilica ſci apollinaris :quā
iuxta eandem urbē ꝯſtruxerat : ubi & quie
uit uſq; ad tp̄us ioannis pape.vi. qui ſedere
cepit anno dñi.701.regnante luprando xp̄ia
no rege lōgobardo℞.Quo tp̄e thomas rhe
gynus ep̄s ab ipſo ſcō per uiſū admonit⁹ ec
cleſiam ingentem ſibi intra ciuitatē edifica
uit:& corpus ipſius ſuauiſſimo fragrans odo
re illuc tranſtulit.viii.cal.decembris.ubi &
ad pn̄s iacet miraculis ꝑpollens.¶Hic ſcūs
uir ſermone ſcholaſtic⁹& aſſertione ueridi
cus multa opuſcula ꝯdidit nr̄e fidei uerita
tem redolentia.Nam chronicam beati hiero
nymi a tp̄e ualentis imꝑatoris uſq; ad finem
tempo℞ ſecundi theodoſii ꝓſecutus ē. Chro
nicam etiam a ꝯditione primi hominis iuxta
diuina℞ ſcripturarū fide3:uſq; ad mortē ua
lētiani auguſti:& captam a genſerico urbem
ꝯpoſuiſſe fertur. Librum aduerſus opuſcu
la caſſiani ſupreſſo nomine cudit . Epiſtol
leonis pape aduerſum eutycetem de natur
xp̄i & icarnatione ab hoc notate creduntur
Librū epigrāmatum ex dictis auguſtini pt
proſa ptī3 metro exarauit.Ad iulianū uolu
mē de uita cōtemplatiua i tres libros digeſ
ſit.Et alia plura ꝯpilauit.

¶De ſcō gallicano martyre. VIII

GAllican⁹ martyr apud alexādri
tp̄e iuliani apoſtate paſſus ē.Hic
enim ſub ꝯſtantino magno impe
ratore rōmāi exercitus dux fuit
Cū aūt gēs ſcytha℞ daciā & thr
ciam occuparent:& gallicanus dux gentili
contra gentem predictam mitti deberet:cō
ſtantiā conſtantini filiā ſibi pro mercede la
boris in uxorē petebat:qđ etiam romani pri
cipes plurimū fieri poſtulabāt . Pater aut
plurimū triſtabatur ſciēs filiam ſuā a bea
ta agnete ſanatā ut dictū eſt ſupra in eius le
genda.v.cal.februarii in uirginitatis prop
ſito poſitam facilius occidi poſſe q̄ ad ꝯſen
ſum inclinari. uirgo tñ de dño ꝯfidēs patri
ſuaſit ut eam ſibi ſpōdeat cū uictor redibit
ue℞tamē duas filias ſuas atticā & artemia
quas ex coniuge defūcta ſuſceperat ip̄e ga
licanus ſecum manere permitteret:ut p ea
mores & uotū pr̄is ſcire poſſet: & ip̄a duo
prepoſitos ſuos germanos eunuchos ioāne
& paulum ſibi concederet:i ſpecie quaſi ma
ioris firmitatis : rogans deū ut ip̄m & filia
ad xp̄m conuerteret. Que oīa cū eēnt impl
ta gallicanus aſſumptis ioāne & paulo & c
pioſo exercitu ꝓficiſcit :ſed tñ a ſcytha℞ g
te eiūs exercitus frangitur : & in urbe thra
cia℞ ab hoſtibus obſidetur . Cui ioannes &
paulus dixerunt: ut uotū deo celi faceret &
ꝓcul dubio uictor eſſet.Quod cu3 feciſſet
ſtatim iuuenis ferens crucem ſibi appuit &
ut ſumens gladiū ſe ſequeretur admonuit
Quē ille accipiens per media caſtra iuit : &
ad regem uſq; deueniens nullum occiden
ſolo timore precedntis uniuerſos hoſte
ſubiugauit : & romanis tributarios fecit
Duoque milites armati eidem apparentes
eum hincinde confirmabāt.Fcūs ergo xp̄i
nus romā rediit : & apoſtolo℞ mox baſili
cas uiſitauit.Rogauit aūt auguſtum ut ſib
indulgeret:ſi filiam ſuam minime deſponſa
ret:eo ꝙ decetero xp̄o continēs uiuere pro
poſuiſſet.Quod dum cōſtantino plurimum
placuiſſet & due filie gallicani & conſtanti
uirginē conuerſe fuiſſent:ſecumq; in mona

ſterio btē agnetis pmanerent. Ipſe gallican⁹
ducatui ceſſit:& qnq; milia ſeruoꝝ ſuoꝝ ma
numiſit:oiaq; paupib⁹ tribuens:xpo cū qui/
buſdā ſuis dei in pauptate ſeruiuit:multaq;
miracula faciebat:ita ut ſolo iuſſu demones
ab obſeſſis corporib⁹ effugaret. Huius ſacre
opionis fama in toto orbe terraꝝ intantū ex/
creuit:ut ab oriēte & occidente uenietes:ui/
derēt uiꝝ ex patricio & ꝯſule lauantē pedes
paupeꝝ:ponentē mēſam:aquā manib⁹ effun
dentē:languētib⁹ ſolicite miniſtrantē:& cete
ra ſuitutis officia exhibētē. Perſeuerauit āt
gallican⁹ in ſcis huiuſmōi pietatis opib⁹ uſq;
ad tēpora iuliani impatoris:qui cū impium
ſublimat⁹ xpianos pſequeret: miſit ad oſtiā
ciuitatē:ubi gallican⁹ degebat:ut titulos fi/
ſcales domib⁹ ab eo in ſubſidiū paupeꝝ fa/
bricatis iponeret. Sed cū oēs exactores illuc
accedentes a demonio uexarent:mādauit iu
lian⁹:ut aut diis imolaret: aut exinde diſce/
deret. Tāto eni uiro nō audebat mortē infer
e. Ille igit alexandriā prexit:& per annū in
eremo cū ſcis ꝯfeſſorib⁹ habitauit:Deinde tē
us a comite raucino cum ſacrificare cōtem/
neret:tranſfix⁹ i corpore gladio martyrii co
onam percepit. 7. cal. iulii:alexandrieq; tu
mulatus iacet in eccleſia ei⁹ nomi fabricata.

¶De ſcis ioanne & paulo mrībus. IX

IOannes & paul⁹ mrēs rome paſ/
ſi ſunt ſub impatore apoſtata iu
liano:Quoꝝ prior ꝑpoſitus:ſe/
cūdus primiceri⁹ fuit ꝯſtantie cō
ſtantini filie uirginis:ut ſupi⁹ di/
ctū eſt in paſſiōe gallicani mrīs. 7. calē. iulii
ulian⁹ uero impator capt⁹ cupiditate ſacri
ega auaritiā ſuam euāgelii teſtimonio colo
abat. Nā facultates xpiāis auferēs dicebat:
ꝙ xps in euāgelio docuerat:ut niſi q renun
iauerit oibus que poſſidet : non pōt chriſti
ſſe diſcipul⁹. Audiens aūt:ꝙ ioānes & pau
us ex opibus quas ꝯſtantia uirgo relique/
at:xpianos paupes ſuſtentarent: mandauit
is:ut ſicut cōſtantino ita quoq; & ſibi adhe
ere deberent:Qui rñderunt:ꝙ ꝯſtantino &
ſtanti impatorib⁹ uti xpianis adheſerāt:eiſ
emq; in palatio famulati fuerāt. Iuliano āt
ti apoſtate: & qui religionē plenā uirtuti
us reliquerat:penit⁹ obedire ꝯtemnebant.
t impator ſe clericatū in eccleſia obtinuiſ
e iactabat:ſed ꝯſiderans uanū eſſe inertiā &
cium ſectari:relicto clericatu militie aium
ederat diis ſacrificādo : quoꝝ ſuffragiis ad
npii apicē puenerat: unde & ioanni & pau
o. io. dieꝝ inducias ꝯcedebat: ut ſi ifra ipm
rminū a xpi cultura nō diſcederent: & mi
tiam ſuā reaſſumere recuſarēt:coacti poſt
odū facerent:quod ſponte facere nō cura
ant. Cui ſci dixerunt: ut iā. x. dies ꝑteriſſe
xiſtimans ꝯtinuo faceret:quod poſt. x. dies
facere minabat. Quib⁹ ipator aſſuit:ꝙ eos
poſt dictū terminū:nō ut mrēs:ſ3 ut hoſtes
publicos puniret. Tūc ioānes & paul⁹ p totos
x. dies elemoſynis iſiſtebāt:& oīa ſua inopi
bus erogabāt. Decima aūt die miſſus eſt ad
eos terrentian⁹ cāpi ductor ab impatore ho
ra cenandi:qui ingreſſus iuenit eos orantes:
obtulitq; eis ex pte iuliani impatoris aureā
ſtatuunculā iouis:ut ei thura incēderent:ali
oquin gladio ſimul pirent. Qui cū ſe nullu3
aliū dñm hēre niſi xpm dicerent:hora tertia
noctis tranſacta: ſicut illi indictū fuerat: ut
ſine ſtrepitu puniret: eos ambos decollauit
intra domū ipſoꝝ. Fecitq; fieri foueā:& eoꝝ
corpora in ipſa domo iuoluta reponi:faciēs
famā:ꝙ in exiliū miſſi eēnt. Demones aūt ex
obſeſſis corporib⁹ intra domū ioānis & pau
li eiiciebant: ꝯfitentes ſanctā paſſionē eorū.
Poſt hec fili⁹ terrentiani a demōe rapit:& i/
tra ipſam domū clamare cepit:ꝙ a ſcis mar/
tyrib⁹ ureret. Quod uidens terrentianus:ad
locū accedens:orāſq; cū lachrymis peccatū
ſuū ꝯfitet:& fili⁹ ei⁹ mox a demone liberat:
ac una cū patre ꝯuerſus ad xpm baptizat:q
terrentianus ſcripſit ſanctoꝝ martyꝝ paſſio
nē:qui paſſi ſunt. 6. calē. iulii āno dñi. 365.

¶De ſancto uigilio epo & martyre. X

Vigilius eps tridentin⁹ & martyr
natiōe roman⁹ a puero xpianus
liberalibus ſtudiis athenis edo/
ctus : cū maxentia matre nobili
& cū filiis ſuis claudiano & maio
riano ad ciuitatē tridentū deuenit:deo ſerui
ens & miraculis clarens:ubi aſterio tridenti
no epo defuncto:ipſe a populo cū eēt ānoꝝ
xx. quis dudū renuens in pōtificē elect⁹ eſt.
Qui oēm populū ciuitatis & dioceſis triden
tine adhuc maiori pte idolis deditū ad xpm
ꝯuertit:pdicationis gr̄a ꝯtinue circuiēs par
tes illas:q etiā de licētia epoꝝ brixieñ & ue
roneñ in eoꝝ dioceſibus pdicans:multos ab
idoloꝝ cultu eripuit. Et ſiſinniū:martyriū:
& alexandꝝ mrēs ipdicatiōe ſocios & coad
iutores habuit:de qbus ſupra i eoꝝ paſſiōe
actū eſt. 4. calen. iunii : Quoꝝ etiā corpora
apud uallemānonis p xpo paſſoꝝ tridentu3
tranſuecta ſepeliuit:& ipſoꝝ aīas celos aſcē
dere ꝯſpexit. Cū in uno ſolo ei⁹ epatus loco
in mōtanis ſito:noie radēna gentilitatis ueſti
gia remāſiſſent : & ipſe cū miliano pſbro &
fratrib⁹ ſuis claudiano & maioriano chriſtū
ibidē pdicaſſet:ac etiā ſaturni idolū euertiſ/
ſet:trāſiens fluuiū ſarca p quē benac⁹ deflu/
it:a ruſticano uulgo i eū furente inſecut⁹:ac
lapidib⁹ ſolus ipſe obrutus ē:ſociis ſine leſi/
one dimiſſis:cuius corp⁹ ad eccleſiā ſuā de/
latum eſt:ac in eccleſia martyꝝ geruaſii &
pthaſii:quā ipſe edificauerat tumulatū:uo/
cabulo ipſi⁹ eccleſie i noie ſci uigilii mutato

In cuius ſepultura & demones effugati ſũt: & diuerſis langorib⁹ egri curati. Sed & brixiēſes qdā de ei⁹ collecto ſanguine ptē brixiā detulerũt i cui⁹ uirtute plurima fuerũt oſtēſa miracula. Claruit i epatu ānis. 20. Imperātibus gratiano & ualētiano: honorio & theodoſio magno principib⁹: & paſſus ē. vi. cal. iulii. Hic ad ſimpliciũ quēdam i laudeȝ mr̄m ſcripſit librũ. Itē epiſtolā eorum geſta ſupplicia & funera ſuo tpe apd barbaros cō tinētem. Itē ad ioānem chryſoſtomũ epiſtolā pdictoꝝ mr̄m ſiſinnii: martyrii & alexandri paſſionem explicātem.

¶ De ſcō uigilio alio epo & martyre. XI.

Vigili⁹ epus antiſiodoreñ. paſſus eſt tpe ꝯſtantini iunioris. Hic in ipo epatu ſedit annis. 25. Edificauitq; de facultatib⁹ ꝓpriis ac dotauit eccleſiā dei genitricis extra muros i qua & ꝯuentũ mōachoꝝ & hoſpitale paupũ ꝯſtituit. Qui pp ſuā ſcitatē inimicis iuſtitie odioſus effect⁹ a baracone ſceneſcallo regis frācie: q ebronio regi ſci leodegarii occiſori i regno ſucceſſerat: in cocia ſilua ꝓpe ꝯpendiũ occiſus ē. vii. calē. iulii. Cũ aũt corp⁹ ei⁹ ad ſuā eccleſiā ueheret: & per ſenonas trāſitum habere ꝯtingeret: carceres illico diuinit⁹ ſunt reſerati: uinculis quoq; ac ꝯpedib⁹ ꝯfractis oēs ꝯcluſi & i ergaſtulis ibi iuxta detēti abſoluti ſunt: corp⁹ ſacrum uſq; antiſiodoꝝ comitantes.

¶ De ſcō uigilio papa & martyre. XII.

Vigilius papa & mr̄ natiōe romanus ex patre ioāne ꝯſule romano rũ ſiluerio pape i pōtificatu romano ſucceſſit: & ſedit annos. 17 menſes. 6. dies. 26. Hic cuȝ ſiluerii pape deceſſoris ſui archidiacon⁹ eſſet: & ad papatũ ābiens theodore auguſte fautor extitit: ut ſilueri⁹ papa a beliſario patricio de epatu eiect⁹ i exilium mitteret: ut ſupra dictũ ē in paſſiōe ſiluerii. 12. cal. iulii: unde & ſuaſu atq; auctoritate theodore ad papatum ꝓmotus eſt. Qui tñ poſt mortē ſiluerii de ꝯmiſſo pniam egit: & martyrio paſſus feliciter terminauit. ¶ Huius tprib⁹ apud cōſtātinopoli. v. ſynodus celebrat ſub iuſtiniano principe ꝯtra theodorā & oēs hereticos: q beatiſſimā mariā tātũ hominē & nō deuȝ genuiſſe affirmabāt. In qua ſynodo catholice ſtatutũ ē: ut beata maria ſemp uirgo theotheca diceret. i. matri dei & hōis ſaluatoris unde & ex hoc theodore exoſus effectus: ab eadē quēadmodũ & predeceſſor eius cōpulſus ē: ut artemiũ p̄iarchā ꝯſtantinopolitanum ab agapito pp hereſim de ſua ſede eiectũ ꝛuocaret: & i ſua ſede reſtitueret. Quod cũ facere abnuiſſet: ab eadē auguſta multas pſecutiōes paſſus dehic ꝯſtātinopoliȝ ad ductus & alapizat⁹ ē ac demũ de eccleſia ſcē ſophie: i quā ꝯfugerat extrahit: & miſſo fune i collo ei⁹ p totā urbē de mane uſq; ad ueſpā trahit. nouiſſime quoq; act⁹ i exiliũ morit. Corpuſq; ei⁹ i locello repoſitũ romā trāſfertur: & apud ſanctũ petrũ ſepelit. ¶ Hic cōſtituit miſſaȝ i eccleſia celebrari uerſus partē oriētalē: ut i xp̄i faciē ſacerdos itēdat: eo ꝙ xp̄s i cruce pēdēs uerſus occidētē aſpexit. Et ceſſauit eius epatus dies quinq;.

De ſcō uigilio confeſſore. XIII.

Vigilius ꝯfeſſor & diacon⁹ claruit tpe leōis primi ipatoris. Hic monachoꝝ regulā ex traditiōe ſcōꝝ patrum totius profeſſiōis monaſtice diſciplinā cōtinentē: que ad ꝑfectũ frm i ꝯuētu legit breuiatā lucido & apto ſmone ꝯſcripſit. Et apd urbē regiā cōſtātinopolitanā ſcitate pdit⁹ in pace diem extremum concluſit.

¶ De ſcō maxentio abbate. XIIII.

Maxētius abbas pictauieñ tpe clodouei regis frācoꝝ claruit. Qui inter cetera ipi⁹ ſcitatis oñſa miracula iuuenē a morte corpis ſuſcitauit. Aues ſilueſtres relicto nemore ad ipm manſuetius aduolabant: & de manu ei⁹ tritici grana & pāis fragmēta legebant. Sepi⁹ uiſitabat ab angelis: adeo ut cella ipius i modũ ſtellaꝝ ſplēdore frequētius uideret. Qui etiā pane ordeaceo ſolo & aq ꝯtētus ſepius celico pane ſibi miſtrato diuinitus reficiebat. Hic die quadā eſtiuo tpe ſitientib⁹ mōachis: & aqua i loco dc̄o carentib⁹ baculo terrā feriēs fontē ex humo ꝓduxit: ex quo lāguētes qq; potati ad pñs uſq; ſanant. ¶ Cũ aũt fräci cũ rege clodoueo cōtra gothos ad bellũ ꝓcederēt: uenientes ad mōaſteriũ ſci uiri: ut illud ſpoliarēt: & qdā ex illis abbatē ꝓ poſſe reſiſtētē gladio perimere uellet: gladiũq; ſup ei⁹ caput eleuaſſȝ: man⁹ cũ brachio i aere ſuſpēſa remāſit: quā nec deponere ualuit: & poſtmodũ ſe ipm dētib⁹ laniare cepit. Reliq uero excecant: & adeo mēte turbātur: ꝙ ſe mutuo cognoſcere nō ualebāt. Quod rex audiēs ad maxētiuȝ uenit: & ꝓ ſe ac ſuis ueniā petiit: cũctiſq; ipiſ liberationē mentis & corpis hũiliter ipetrauit. ¶ Cũ qdā cultor ſegetũ i meſſeȝ ſci manus iieciſſet: man⁹ ei⁹ ſubito ꝯtracta ē. Qui ueniēs ad uirũ dei ueniā de ꝯmiſſo poſtulauit: & ſanitatē reportauit. ¶ Mulieris cuiuſdā cui⁹ die dñico filia torquētis man⁹ inutiles facte fuerāt: ipm iuocantis manus ſubito reſanauit. Obitũ ſuũ longe ante pſciuit: & monachis ſuis predixit: & ut predixerat i pace quieuit uidelicet. vi. cal. iulii hora nona: ſepult⁹ in monaſterio ſuo pictauieñ.

¶ De ſcō creſcente diſcipulo. XV

CRescens diſcipul⁹ bti pauli apo/ſtoli fuit: qui prio in gallias trā/ſitū faciēs: uerbo ꝑdicatiōis mul tos ad fidē xp̄i ꝯuertit. Deinde re diens ad gentē: cui ſpēaliter ep̄s fuerat datus: uidelicet galatas uſq; ad bea/tum finē uite ſue in ope dn̄i populum ꝯforta uit: officio quoq; ꝑdicationis fideliter pacto in dn̄o qeuit. 5. calē. iulii: galatie ſepult⁹: ut dicit ado. & ex hieronymi martylogio.

¶De ſcis zoilo & ſociis ei⁹ m̄ribus. XVI

ZOilus m̄r cū aliis. 19. ſociis ſuis apud cordubam hiſpanie ꝑ xp̄i noie martyriū paſſus eſt. 5. calē. iulii. Cui⁹ qdē zoili corpus cum multo tp̄e ubi nā ſepultum fue/rat: latuiſſet: uenerabili ep̄o eiuſdē ciuitatis noie agapito ex dīna reuelatiōe manifeſtatū: & ab eodem repertum: atq; honore condecē ti collocatum eſt: hec ado.

¶De ſcō zoilo preſbytero. XVII

ZOilus p̄ſbr̄ aquileieñ fuit: q cū corp⁹ bti martyris chryſogoni & alioꝝ plurimoꝝ ꝑ xp̄o paſſoruꝫ ſepeliſſet: ut dr̄ infra in paſſione chryſogōi. 8. calē. decēbr̄. appa/rente ſibi btō chryſogono ꝑdicto: & eidem felicē ſuū obitum ꝑnunciāte: oi uite perfecti one ꝯſumata ad xp̄m migrauit. Sepultuſq; eſt in aqleienſi ciuitate.

¶De ſcō leone papa ſ̄o & ꝯfeſ. XVIII

LEo papa huius nois ſ̄s natiōe ſi/culus ex p̄re paulo agathoni pa pe in ep̄atu rōano ſucceſſit: ſedit q; annū unū menſes. x. dies. xvii. Hic fuit eloquentiſſim⁹: in dīnis ſcripturis ſufficiēter iſtruct⁹: greca latinaq; lingua eruditus: cātilena ac pſalmodia ꝑci/puus: & in eaꝝ ſenſib⁹ ſubtiliſſima exercita/tione ſublimatus: lingua quoq; ſcholaſticus & locutiōe polit⁹: exhortator oīum bonorū operꝝ: plebi florentiſſimā ſciam ingerebat: pauptatis amator: erga inopū ꝓuiſionē non ſolū mentis pietate: ſed etiā ſtudii ſui labo/re erat ſolicitus. ¶Hic ſuſcepit ſanctā ſextā ſynodū ꝯſtātinopoli celebratā ſub ꝯſtātino iuniore: cōdemnās ea: que ipſa dānauerat ſy nod⁹. Hic ꝯſtituit pacē dari in eccleſiis toti⁹ xp̄ianitatis fidelib⁹ poſt agn⁹dei. Conſtituit etiā: ut q ordinatus fuerit archiep̄s: nulla cō ſuetudīe pro uſu pallii aut diuerſis officiis aliqd eccleſie pſoluere debeat. ¶Quadā āt die dū pauperem leproſū ſuſceptū in ſuo le/ctulo collocaſſet: & cubiculū ſecreto clauſiſ ſet: poſtmodū rediens: & camerā aperiens: atq; paupem mime repiens: intellexit ſe xp̄ꝫ in pauperē ſuſcepiſſe. ¶Huic etiā cū ꝑ dies 40. ieiuniis & orōnibus ad altare bti petri apoſtoli pſeueraſſet: & ꝓ ſuoꝝ uenia crimi/num apoſtolū exoraſſet: beat⁹ petr⁹ apparēs dixit: oia ſua peccata a dn̄o fuiſſe dimiſſa: ꝓ/ter peccatū manus īpoſitionis: de quo ſolo ī morte ſua rōnem reddere oportebat: q die 4. calē. iulii in xp̄o feliciter obdormiuit: & ſepultus eſt ad ſanctū petꝝ apoſtolū. ¶Hic fecit ordinationē unā per menſē iunii: & or/dinauit p̄ſbr̄os. 9. diaconos. 3. ep̄os ꝑ diuer/ſa loca numero. 23. Et ceſſauit ep̄atus mēſes xi. & dies. xxii. ¶Hic de multis ſciētiis ꝯpo ſuit hiſtorias & cantus: & plura eccleſie uti/lia ſcripſit. Homelias declamatorias multas cōpoſuit. Decretales epiſtolas. 70. Sermōes ad populū. 80. unde & ſ̄molog⁹ dict⁹ eſt: ut dicit gēnadius de uiris illuſtribus.

¶De ſcō leone papa tertio. XIX

LEo papa huius nois terti⁹ natio ne roman⁹ ex patre azul pho: ha/driano prio pape in pontificatu rōano ſucceſſit. Et ſedit ānos. 20 mēſes. 5. dies. 16. Qui dū ad cape ſcendā ſedem apoſtolicā urbē intraret: audi te ſunt uoces angeloꝝ cōcinentiū: Dicit dn̄s Ego cogito cogitatiōes pacis ꝛc̄. Fuit aūt tē porib⁹ caroli magni primi ipatoris frācoꝝ. ¶Hic dū ꝑgeret in die ſci marci de laterāo ad letaniā maiorē apud ſanctū petꝝ pagēdā ex more: a romanis capt⁹ & erutis ſibi ocu/lis: linguaq; ꝑciſa nud⁹ ac ſemiuiuus in mo/naſteriū miſſus ē. Sed dn̄s oīpotens eidē mi/raculoſe & loquelā & uiſū reſtituit. Poſtea q; ꝑrexit ad carolū regē francoꝝ: a quo ho/norifice ſuſcept⁹ eſt. Et cū ei cūctā: que ſibi ꝯtigerant: itimaſſet: rex ꝑ nimio cordis do/lore fleuit. Statiq; legatos ſuos romā miſit: & leonē cū honore in ſedē ſuam reſtituit. Et poſt tp̄is ſpatiū cū carol⁹ de ſaxonia uictor rediſſet: romā uenit: ibiq; honorifice a clero & populo ſuſceptus ē. Cūq; de qbuſdā cri/minib⁹ pape obiectis inqſitionē feciſſet: & ni hil obiectoꝝ a calūniatoribus ꝓbari poſſet: pōtifex ipſe corā oī populo ad euangelia ſe purgauit. Et in die natalis domini carolum magnū impatorē rōanoꝝ coronauit: popu/lo ſibi laudes impiales ex more acclamāte. Sicq; impiū ab ea die ī francos trāſlatū ē ex ꝯſtitutione apoſtolice ſedis: filios quoq; ca/roli pipinū in lōgobardoꝝ: lodouicū equi/tanioꝝ: carolū uero ſaxonū reges inunxit. Poſt hec carol⁹ impator inimicos & calūnia tores pape: ut maieſtatis reos capite damna uit. Pro qb⁹ ſcūs pōtifex pio affectu apud i/peratorē iterceſſit. Nā & uita & mēbroꝝ ite gritas eis ꝯceſſa ē. Ceteꝝ ꝓ facinoris magni/tudine exilio ſunt deportati. Carol⁹ uero ad gallias regreſſus ē: de quo libro. xi. in eius ſpēali hiſtoria perageſ. ¶Hic pōtifex fecit porticū ſci petri: q adhuc ex ei⁹ noie dr̄ ciui tas leonina: & muro eā cinxit ꝓpter incurſū

ſaracenoꝝ.Et poſt alia opa uirtutū laudabi
lia in pace quieuit. Sepultus apud ſanctum
petrum.Et ceſſauit epiſcopatus dies.5.

¶De ſcō hyreneo epō & martyre. XX.

HYreneus epſ lugdunēſis policar
pi ſmyrneñ epi auditor:deinde
photini epi:q lugduneñ i gallia
regebat eccleſiā pſbyter fuit.Ei
deq; photino iā pene nonagena
rio martyriū paſſo i epatū ſucceſſit. Floruit
aūt tēporib⁹ eleutherii pape : & antonii pii
ueri & cōmodi ipatoꝝ.Hic etiam pſis extitit
ꝯcilio patrū celebrato apud ceſareā paleſti
ne:i quo ſtatutū ē:ut paſcha dñi die domini
co celebret obſuata luna.14. mēſis martii:
ut ait hugo floriaceñ. Qui etiā pſecutiōe ſe
ueri ipatoris cum oi fere ciuitatis ſue ✝ po
pulo ꝑ fidei ſacre cōfeſſione glorioſo marty
rio coronatus ē.Sepultuſq; ē a zacharia pre
ſbytero lugduñ i crypta ſci ioānis baptiſte
ſub altare.Cui ex utroq; latere adiacēt epi
podi⁹ & alexāder mr̄es.Paſſus ē aūt.4.cal.
iulii.¶Hic plurima egregia uolumia ꝯpila
uit.Scripſit nāq; ꝯtra hereſes libros.5.Item
aliud uolumē igēs & ꝯſpicuū ꝯtra gētiles.
Scripſit & libellū ad blaſcum de ſchiſmate.
Itē aliū ad florinū de monarchia: & ꝙ deus
nō ſit creator maloꝝ.Scripſit & libellū de
ogdoade.Itē de diſciplia ad martianū frē.
Itē de apoſtolica pdicatiōe.Itē librū uario
rū tractatuū.Dialogos etiā ſcripſiſſe dicit.
Ferūtur & alie ad uictorē romane urbis pō
tificē plures epiſtole : ſup queſtione paſche
die dñico celebrāde.Hec hier.de illuſtrib⁹.

De ſcis potamiena uirgine & ſociis mr.XXI

POtamiena uirgo cū matre mar
cella : ſciq; mr̄es ✝ plutarchus
✝ Serenus ✝ Heraclides He
ros ✝ Seronius & ✝ Baſilides:
cū aliis trib⁹:& uirgo quedā ca
tecumina ✝ Hera noie baptiſmū mr̄ii cōſe
cuti.Alexādrie paſſi ſūt.Inter quos pcipue
emicuit potamiena uirgo:que primo imen
ſos & inumeros agones ꝑ uirginitate deſu
dās:deide etiā ꝑ fide exquiſita & iaudita tor
mēta ppeſſa:tandē cū matre marcella igne
martyriū ꝯſumauit. Baſilides autē uirginis
carnifex:cū potamiena iā occiſa eū p uiſum
ꝯfortaſſet:eiq; coronā paſſiōis a deo deſtina
tam ipoſuiſſet:ꝯuerſus ad xpm capite ceſus
ē.Ceteri oēs diuerſis ſuppliciis laniati tādē
gladio mr̄ii palmā pceperūt.Hec i libro.vi
eccleſiaſtice hiſtorie.c.v.&.vi.hoꝝoiū paſ
ſio recolit.4.cal.iulii.

¶De ſcō petro apoſtolorum
principe. XXII.

PEtrus apoſtoloꝝ priceps & xpi
uicarius:alio nomie dict⁹ ſimon
bariona fili⁹ioānis frater andree
apoſtoli de ciuitate betſaida galilee a domi
no de piſcatiōe uocatus:& apoſtoloꝝ maior
effectus. Inter ceteros & ſup ceteros maio
ris feruoris extitit.Nā & ſcire domini pdito
rem uoluit:quē ut ait chryſoſtom⁹: ſi ſciuiſ
ſet dētibus trucidaſſet: Hic ſup mare ad do
minū ābulauit. Staterē i ore piſcis inuenit.
Claues regni celoꝝ a dño recepit. Solus in
ter apoſtolos:ut xpſ a iudeis captū defēde
ret:gladiū exemit. Paſcēdas oues a xpo ſu
ſcepit.Tria milia hominū i pria ſua predica
tiōe die pētecoſtes ꝯuertit.Claudū cū ioan
ne erexit:& tūc quinq; milia hominū ad fidē
pduxit.Ananie & ſaphire mortem predixit.
Eneā palyticū curauit.Corneliū baptizauit
Tabitam ſuſcitauit.Vmbra ſui corporis in
firmos ſanauit. Ab herode incarceratur: ſꝫ
ab angelo liberat. Hec ex euāgeliis & act.
apoſtoloꝝ.Cib⁹ aūt eius:ut ipe in libro cle
mētis teſtat: pāis ſolus cū oliuis & raro cū
olerib⁹ i uſu erat.Indumētū aūt tunica ſola
cū pallio.In ſinu quoq; ſemp ſudariū porta
bat:ad tergēdā iundātiā lachrymaꝝ:qſ me
morās dulcis magri pſentie ꝯtinere nō pote
rat.Ei⁹ geſta & paſſionē:marcellus ei⁹diſci
pulus & clemēs:ac leo ſūmi pōtifices ꝯſcri
pſerūt.¶Cum petrus duos diſcipulos ſuos
ad pdicādū miſiſſet:& ipi.20. dietas iniſſet:
unus illoꝝ defūctus ē.Quod cū petrus alte
ro ad ſe redeunte cognouiſſet:baculū ſuum
eidem tradidit: & ſuper corp⁹ defuncti po
nendum mādauit.Quod cū factū eēt: ille q
per dies.40. mortuus iacuerat: reſurrexit.
Hic dicit fuiſſe beatus martialis:uel ut ali
bi legit ſcūs ✝ fronto: q aūt defunctus fue
rat fuit pſbyter ✝ Georgi⁹. ¶Beat⁹igitur
apoſtolus poſtq̄ ſedē pontificalē.7. ānis an
tiochie tenuit ut dictū ē ſupra i prima cathe
dra ſci petri.xv.cal.februarii. Deinde hie
roſolymā uenit:& cū ſimone mago ꝯflictū
habuit.Nā ipe ſimon eo tpe erat i hieruſalē:
q ſe primā ueritatē dicebat: & ſibi credētes
ppetuos effici aſſebat:& nulla ſibi ipoſſibi
lia aſtruebat. Seipm aūt ut deū adorādum
ab omni mūdo pphetabat. Dicebat quoq;
ꝙ cū puer eēt: mater ipſius rachel noie eū
ut meteret ad agrū mittebat. Ipe uero falci
pcipiebat:ut per ſe meteret : & decuplo ce
teris p ſeipam metebat. Serpentes quoq;
eneos faciebat mouere:ſtatuas lapideas & li
neas ridere:& canes cantare: que oia demo
nū incantationib⁹ opabat. Hic ergo cū pe
tro diſputare ſtatuit:dieq; cōſtituta petrus i
trauit & pacē aſtantibus nunciauit. Simon
uero ſe ſua pace opus nō habere reſpondit
cū non ad pacem: ſed pugnā inſimul conue
niſſent.Econtra petrus ſimonē redarguit:q
pacem audire recuſauit:cū in diſputatiōib⁹
ueritas ad pacē captādā requirat.At ſimon

ſe deū & dei filiū aſſerebat:dicens ꝙ poterat ꝑ aera uolare:nouas arbores ꝑducere: lapides in panes ꝯuertere:in igne ſine leſiōe durare:& oīa ſibi placita ꝑficere. Cōtra hunc ergo petrꝰ diſputabat:& oīa eiꝰ maleficia detegebat.Tunc ſimon uidens:ꝙ petro nō poſſet reſiſtere:oēs libros artis magice:ne forte magꝰ ꝑderet:in mare ꝓiecit:& romā ut deꝰ ibi haberet:ꝑrexit.Ibiq; multū populū ſuis pſtigiis & apparentibꝰ ſignis ad ſe traxit: Quod ubi petrꝰ ꝯpit:ipm uſq; romā inſecutus eſt.❡Quarto igit anno claudii petrꝰromā applicuit: & ibidē.25.annis ſedit uſq; ad annum ultimū neronis ceſaris : duos quoq; epos linū & cletū ſibi coadiutores aſſūpſit: unū intra urbis menia alium extra.Ipſeq; ꝑdicationi inſiſtens multos ꝯuertebat:& infirmos q̄ plures curabat.Sed & caſtitatē multum cōmendās:q̄ttuor ꝯcubinas agrippe ꝑfecti ad xp̄m ꝯuertit:que ad ꝑfectū ulterius redire recuſabāt:unde agrippa iratus cōtra petꝝ occaſionē querebat.❡Poſt hec appuit dn̄s petro:& eidē ꝓnunciauit: ꝙ ſimō magꝰ & nero ceſar ꝯtra ipm cogitarēt:ſed eū hortatus ē:ne dubitaret:qa ſemp ſibi aſſiſteret: & ſolatiū coapoſtoli pauli in craſtinū urbē ntraturi eidē cōcederet.Dieq; ſequēti paulꝰ romā ingreſſus petro adheſit:& ſecū ꝑdicar cepit.Petrꝰquoq; ſciens ſe ꝓximū paſſiōi in ꝯuētu fratꝝ poſitꝰclemētē ſibi ſucceſſorē in pm ordinauit: & in cathedra loco ſui licet diu renitentē ſedere coegit.❡Simō autē magus in tantū a nerone amabat:ꝙ uite eius & ſalutis & totius urbis cuſtos putabat.Qua dam die ante ceſarē aſſiſtens:eiꝰeffigies ſubito mutabat:ut mō ſenior mō iunior appareret.Aliqñ dū in ꝯclaui cū nerone eēt: demō eiꝰ ſpecie foris ꝑplo loquebat.Qua ꝓpter nero ipm uere dei filiū exiſtimabat. Dixit ēt ſimon neroni:ut ſe decollari mādaret:& die tertia reſurgens:ſe uere dei filiū comprobaret.Quod cū fieret:ſpiculator putans ſe ſimonē decollare:arietem occidit.Simō uero arte magica triduo latuit : & arietis mēbra colligens abſcōdit:Sanguis aūt aīalis ꝯgelatus remāſit.Die aūt tertia ſe neroni oſtēdit: & ſurrexiſſe aſſeruit:ac ut ſanguinē ſuū abſtergi faceret impauit.Quod nero uidēs obſtupuit:& ipm ueꝝ deū exiſtimauit. Populus etiā eū reuerentes eidē ſtatuā erexerūt: & titulū eius nois ꝯſcripſerūt.Petrꝰ autē & paulus ad neronē introibant: & ſimōis fallacias ꝯfutabāt.Addditq; petrꝰ:ꝙ ſicut in xp̄o ſunt due ſubſtantie.ſ.hois & dei:ſic in ſimone hois & diaboli.Simon uero petro cōminabat:ꝙ angelis ſuis ꝑcipet:ut ſe de apoſtolo uindicarent.Petrꝰuero ſe eiꝰ angelos non timere reſpōdit.Et cū nero ſimonē habere neceſſitatē diceret:petrꝰdixit:ut ſi uere deꝰ eēt: diceret:q̄d petrꝰ cogitabat:& q̄d latēter ordinabat.& accedens ad aurē ceſaris ſecreto ei dixit:ut panē hordeaceum ſibi occulte deferri iuberet:quē ſibi oblatū petrus benedixit:& ſub manica abſcōdit:ac ſimonē:qui ſe deū dicebat:q̄d factū fuiſſet interrogauit.E cōtra ſimon dicebat:ut petrꝰ ꝓpalaret:quid ipſe ſimō in mēte reuolueret.Petrꝰ uero reſpondit:ꝙ cogitationē ſimonis ſe ſcire doceret:dū faceret:quod cogitaſſet.Iratus autē ſimon canes maxios aduocauit:ut petrū deuorarent.Qui cū mox uenientes in petꝝ ipetum feciſſent:ille panē benedictum eis obtulit:& ꝓtinus eos in fugā ꝯuertit. Sicq; petrꝰ quod ſimō cogitauerat:nō uerbis ſed factis ſe cognouiſſe docuit:dicens ꝙ qui ꝓmiſerat ꝯtra ſe angelos exhibituros canes exhibuerat:ut ſic oñderet:ſe angelos nō hēre dinos ſed caninos.Ex hac diſceptatiōe admodū ſimon ꝯfuſus eſt.❡ Poſt hec cū ſimō ſe iactaſſet:ꝙ poſſet defunctos ſuſcitare : & die q̄dā iuuenis mortuꝰad tumulū portaret : uocatis petro & ſimōe hāc oēs populi ſententiam firmauerūt:ut illū occiderent:q mortuū excitare nō poſſet.Tūc ſimon ſuis incantationibus fecit:ut caput mortui agitaret.Et cum oēs petꝝ lapidare uellēt: Apoſtolꝰ facto ſilētio dicebat:ut ſi defunctꝰuiueret:p ſeipm loqueret & ſurgeret.Alioqn ſimone a pheretro ſepato phantaſma diaboli appareret. Separo ergo ſimone a lectulo puer imobilis pmanſit. Petrꝰ etiā a longe ſtās orōne facta iuuenē ꝯfeſtim in xp̄i noie excitauit.Et cum populus ſimonē lapidare uellet:petrꝰ ꝓ eo interceſſit:& libeꝝ abire fecit.Tunc ſimō ad domū marcelli diſcipuli petri canem maximum alligauit:ut petꝝ ad diſcipulū ex more uenientē laceraret.Poſt modicū petrꝰuenit:& facto ſigno crucis canē exoluit.Canis aūt oībus blandiens ſolū ſimonē pſecutꝰ in ipm inſiluit:& ut ſibi apoſtolus iuſſerat corpus quidem eiꝰ nō leſit:ſed ueſtes totaliter lacerauit:populus aūt & pueri ſimul cū cane illū tāq̄ lupū ex urbe fugarunt.Cuiꝰ opprobrii pudorem nō ferens ſimon p annum nuſq̄ ꝯparuit.Poſt annū uero ad urbē rediens:iteꝝ in neronis gratiā receptꝰeſt.Qui& populū urbis ꝯuocauit:& ſe grauiter a galileis offenſū phibuit:& iō diē ſtatuit:quo mundū deſerens celū aſcenderet:qa non dignabat in terris ampliꝰhabitare.Igit die ſtatuta turrim excelſam ſibi de lignis a nerone fabricatā aſcēdit:& coronatus lauro uolare cepit.Apoſtoli autē ad inuicē ꝯdixerunt: ut paulꝰoraret:& petrꝰ imparet. Cū aūt nero ſimonē deū aſſereret: & apoſtolos ſeductores diceret.Paulus aūt petro ſuaderet:ut iā dn̄i iuſſa ꝑficeret:eo ꝙ xp̄s illos ad ſe uocaret.Petrꝰſurrexit: angelos ſathane per xp̄i

nomen adiurauit: ut ſimonē amplius nō ferrent: ſed ad terrā corruere ꝑmitterēt. Et continuo dimiſſus corruit: & fractus membris omnib⁹ expirauit. Nero aūt ſe talē uirum ꝑdidiſſe doluit: & apoſtolos detētos ī manib⁹ paulini uiri clariſſimi tradidit. Qui eos recluſit in cuſtodia mamertina ſub cura militum ꝓceſſi & martiniani: ubi ꝑ menſes .9. detenti ſunt: ubi etiā beatus apoſtol⁹ .49. milites ibidē detentos ꝯuertit: & fonte de petra ꝓducto baptizauit: ut ſupra dictū eſt ī eoꝝ paſſione pridie idus martii: ꝯuerſi ſunt etiā ad xp̄m: proceſſus & martinian⁹ ut dicetur ī eoꝝ paſſione .vi. nō iulii: unde & poſt menſes .9. carcerē aperuerunt & apoſtolos dimiſerunt. ¶ Petrus aūt multa fratrum īſtantia ex urbe diſceſſit: & cū ueniſſet ad portā: que nūc dicit̄ ſcā maria ad paſſus uia apia: uidit ſibi xp̄m occurrentem: & ait. Dn̄e quo uadis: qui reſpondit: uenio romā iteꝝ crucifigi. Statimq; dn̄s diſpuit: & eius adhuc ueſtigia marmori impreſſa cernuntur. Petrus igitur cum hoc de paſſione ſua dictum ītelligeret rediit. Et a miniſtris neronis captus ꝑfecto agrippe ꝑſentat̄: & facies eius ſicut ſol refulſit: paulus etiā ſimul cū eo captus eſt. Tunc iubente nerone agrippa ꝑfectus in eoſ ſniam tulit: ut ambo quidē more romāo prius flagellis cederentur. Deinde paulus: qui ciuis erat romanus: capite trūcaret̄. Petrus uero tanq̄ alienigena crucifigeretur. Qui dato ſibi pacis oſculo abinuicē ſepant̄. Paul⁹ decollatus eſt ad aquas ſalinas ī uia oſtieñ. Petrus aūt in uaticano naumachie iuxta palatium neronianū crucifixus ē. ¶ Petrus igitur cū ueniſſet ad crucē: rogauit milites: ut uerſo deorſum capite crucifigeret̄: aſſerens non eē dignū: ut ipſe diſcipulus eo modo ī patibulo ſtaret: quo xp̄s magr̄ in cruce pependit. Tūc illi crucē uerterūt: & pedes ſurſum manus aūt deorſum ꝯfixerunt. Popul⁹ uero furore repletus uolebat neronem & ꝑfectum occidere: & apoſtolū liberare. Qui eos rogauit ne paſſionē ſuā impedirēt. Dn̄s āt apuit oculos eoꝝ: qui aderāt & deflebāt: & uiderūt angelos ſtantes cū corōis roſarū & lilioꝝ: & petrū confortantes: xp̄m etiam aſſiſtentem & librum apertum tenentem: & qcquid petrus populo predicabat: ex ipſius libri ſcriptura ſumebat: uidēs ergo petrus ꝙ fideles ei⁹ gloriā uidiſſent: orationē ꝑmiſit: & gratias agens deoq; fideles ꝯmendās ſpiritum emiſit .3. cal. iulii: quo ipſo die & eodē āno (ut eccleſia tenet) coapoſtolus ei⁹ paul⁹ decollatus eſt: ut infra in eius paſſione dicetur. Cuius corpus a marcello & apuleo ei⁹ diſcipulis de cruce depoſitū in uaticani loco ſepultum eſt. ¶ In ipſa autē die petrus & paulus dionyſio appuerunt: ut ip̄e teſtatur: manu ad manum portam urbis īrantes: iduti ueſte luminis & coronis claritatis ornati. Nero aūt pro hoc & aliis ꝯmiſſis ſceleribus a populo furente ex urbe pulſus manu ſe ꝓpria pemit. ¶ Tēpore cornelii pape greci ſurati apoſtoloꝝ corpora illa exportabāt. Sꝫ ſtatim facto terremotu nimio demones ī idolis habitantes clamabāt: ꝙ dii romanoꝝ exportarētur. Quapp fidelibus de apoſtolis: paganis uero de ſuis diis ītelligentib⁹ multitudo armatoꝝ illos inſequit̄: unde greci timentes apud catacūbas apoſtoloꝝ corpora in puteū proiecerūt. Que a ſcō cornelio ide leuata & in eiſdē locis: unde ablata fuerant: depoſita fuerunt: ubi iacuerunt uſq; ad tempora ſiluestri pape: quādo utriq; ipſoꝝ edificata baſilica ad ipſoꝝ eccleſias ſunt tranſlata: ut dicetur infra ī dedicatione ipſaꝝ baſilicarum .19. cal. decembris.

¶ De ſcō paulo ap̄lo doctore gētiū. XXIII.

PAulus apoſtolus ꝑdicator & doctor gentiū de tribu beniami tarſo cilicie oriund⁹ gamalielis doctoris diſcipulus: poſt ſui ꝯuerſionem multas ꝑſecutiones paſſus eſt: multaq; miracula opatus: quas hilarius enumerat dicēs. Paul⁹ apoſtolus ī philippis uirgis cedit̄ & in carcere poſitū: & in ligno pedibus affigitur. In liſtris lapidatur. In iconia & theſſalonica ab emulis ꝑſequit̄. In epheſo feris datur. In damaſco per murū in ſporta dimittitur. In hieruſalē ceditur: ligatur: inſidiatur: criminatur. Nauigāſ in italiam periculo eripitur. Romā ueniens ſub nerone iudicatur & occidit̄. Apoſtolatū inter gentes accepit. Quendā contractū in liſtris extendit. Iuuenem qui de feneſtra ceciderat & expirauerat ſuſcitauit: & multa alia miracula fecit. Apud mitylenē inſulā uipa manu eiuſ iuaſit: ſed nihil eum leſit: quin potius ipam in ignē excuſſit. ¶ Refert aimo ꝙ paulus a pulloꝝ cantu uſq; ad horam quintam labori manuum inſiſtebat: deinde predicationi reſiduo lucis uacabat. Reliquum temporis comeſtioni ſōno & orationi expēdebat. ¶ Veniēs ergo romā cum nero nondum eſſet in imperio confirmatus: & etiā audito ꝙ de lege iudeorum & fide xp̄ianorum inter paulum & iudeos queſtio uertebatur non multum inde curauit: & ſic paulus quo uolebat libere ibat: & liber predicabat: hieronymus etiam libro de uiris illuſtrib⁹ ait ꝙ paulus ſ° anno neronis romā uinct⁹ mittitur: & ꝑ bienniū in libera manēs cuſtodia aduerſus iudeos diſputauit. Deinde a nerone dimiſſus euangelium in occidentis ptib⁹ predicauit. Ac deinde romam rediit. Eius autem ſapientia & religio ubiq; diuulgabatur: & ab omnibus admirabilis habebatur.

Multos etiã de domo ceſaris ſibi in amicitiã
copulauit:& eos ad xp̄m ꝯuertit.Cum ſene/
ca neronis preceptore ſingularem amicitiã
habuit:eiq; plures epiſtolas direxit:&ab eo
ſuſcepit.Quedam etiã ſcripta eius coram ce
ſare recitata ſunt:& mirabiliter cõmendata.
Senat⁹ etiã de illo non mediocria ſentiebat.
¶Quadã die cũ paul⁹ i ſolario circa ueſpas
p̄dicaret:pincerna neronis nomie patroclus
iuuenis impatoris dilect⁹:ut paulum ꝓpter
multitudinẽ cõmodius audiret:feneſtram a/
ſcẽdit:unde dormitans cecidit:&fractis cer/
uicibus expirauit. Quod audiens nero plu/
rimũ doluit:& alium ſibi in officiũ ſurroga
uit.Paulus uero per ſpiritũ hoc cognoſcẽs:
uſſit defuncti corp⁹ ſibi deferri.Quem alla
um continuo ſuſcitauit: & ad ceſarem cum
ociis ſuis miſit.Nũciatur imperatori patro
clum pre foribus aſtare.Quod nero audiẽs
xpauit: eumq; ad ſe ingredi recuſauit : ſed
ãdem ſuaſus ab amicis intrare permiſit. Et
nterrogans an uiueret:illeq; dum ſe uere ui
iere diceret: & a domino ieſu xp̄o ſuſcitatũ
erhiberet:qui eſt rex omnium ſeculorum:
ui & deſtruet omnia regna mundi: & ſolus
n eternum regnabit.Nero eidem alapam de
it: interrogans an illi regi militaret. Cum
utem patroclus & alii quiq; milites ſe xp̄o
omino militare dicerent: iuſſit nero illos i
arcerem trudi: ut nimium torqueret: quos
imis ante dilexerat.Omnes quoq; chriſtia
os fecit inquiri:& ſine interrogatione p ua/
a tormenta puniri:inter quos paulus uin/
tus ad neronem adductus eſt. Cum autem
ero ipſum interrogaſſet : cur milites ſuos
bi ſubtraheret:Reſpondit paulus:nedũ ex
rbe ſed uniuerſo orbe milites regi chriſto
ongregaſſe:qui tante extat potentie: ut iu
ex omniũ ueniat:& mundi machinam per
gnem reſoluat.Hec audiens nero:ira ſuccẽ/
us:quia mundũ per ignem paulus dixerat
eſoluendum:omnes xp̄ianos iuſſit igne cre
ari.Paulum uero uti reum maieſtatis ca/
ite truncari . Et cum multi xp̄iani romani
cciſi eſſent:populus cum furore ad palati/
m irruit:& cõtra ceſarem inclamare cepit:
nde imperator timens edictum mutauit:ut
ullus chriſtianos tangeret : donec de illis
lenius iudicaret.Quaꝓpter paulus iteruʒ
eronis conſpectui preſentatur: quem nero
urbatus & exclamans ſine mora decollari
iſſit.Paulus uero eidem predixit:ꝙ modi/
o tempore patiens chriſto eternaliter uiue/
t.Et in huius certitudinem promiſit apo/
olus:ꝙ abſciſſo ſibi capite uiuus ceſari ap
areret:ut ſic chriſtũ dominum uite & mor
s intelligeret:&his dictis ad locum ſuppli
i ducebatur.Cum autem tres milites ſcili/
t longinus:megiſtus:& aceſtus eum inter
rogarent:quis eſſet ille rex:quem paul⁹ tan
tum diligeret:ut pro ipſo mortem libenter
ſubiret.Paulus eiſdem chriſtum annuncia/
uit:& ad fidem conuertit.Et querentibus il/
lis quo modo ſaluari poſſent: ordinauit eiſ/
dem:ut mane ad locum decollatiõis eius ue
nirent:ibiq; duos diſcipulos titum & lucam
orantes inuenirent : qui cauſa cognita illos
baptiſmatis unda pfunderẽt: & eterni regni
coheredes efficerent.¶Poſt hec cũ ab aliis
militibus a nerone miſſis ad mortẽ pauli ac/
celerandam ipſe ad ſupplicium duceretur:
paulus in porta oſtienſi obuiauit plautille
diſcipule ſue:que alio nomine lemobia dice
batur:que flens ſuis ſe orationibus commẽ/
dauit:cui paulus uelum:quo caput eius te/
gebatur:mutuo petiit : ut inde oculos ſuos
ligaret:ne mortem uidens paueſceret:ipſuʒ
q; ſibi decollatus reſtitueret : quod dum ei
tradidiſſet:ipſam carnifices irridebant : qđ
precioſum ei uelũ traderet: quod ſibi mor/
tuus minime reddere poſſet . Cum ergo ad
locum paſſionis ueniſſet:ad oriẽtem uerſus
& manibus in celum extenſis diutiſſime cuʒ
lachrymis patria uoce orauit: & gratias e/
git.Poſt hec uale faciẽs fratribus:oculos ſi
bi uelo ligauit:& genua flectens collum te/
tendit.Sicq; decollatus ſpiritum deo tradi/
dit.3.cal.iuli.Mox quoq; caput ei⁹ a corpo
re exiliẽs:ieſus xp̄s:q ſibi tã dulcis i uita ſu
erat:& quem tam crebro nominauerat: he/
braice tertio clara uoce perſonuit. De eius
quoq; corpore unda lactis uſq; in ueſtimen
ta militis exiliuit: & poſtea ſanguis manare
cepit.In aere lux immenſa emicuit:& de cor
pore odor ſuauiſſimus emanauit.Caput aũt
abſciſſuʒ tertio ſaltauit:& in uno quoq; ſal/
tu fons de terra ſcaturiit:qui uſq; in preſens
manant in teſtimonium eius mirifice paſſio/
nis.¶Reuertentibus autem militibus lemo
bia uelum ſanguine cruentum oſtẽdit: eiſq;
dixit:ꝙ eadem hora petrus & paulus urbẽ
intrauerant ueſte preclara induti : & coro/
nis radiantibus ornati:pauluſq; iuxta pro/
miſſum uelum ſibi reſtituerat comodatum.
Quo miraculo tres milites conuerſi:adhuc
magis in domino crediderunt: & a tito & lu
ca baptizati ſunt:ut infra in eorum paſſione
dicetur.6.non.iulii.¶Audiens nero : que
contigerant:uehementer extimuit: & de his
cum amicis loqui cepit.Et ecce paulus ianu
is clauſis ante ceſarem ſtetit : ſeq; uiuentem
iuxta promiſſum aſſeruit : ſed neroni eter/
nam mortem cõminatus fuit:& his dictis di
ſparuit.Nero autem ex timore nimio uelut
amens amicorum conſilio patroculum &
omnes uinctos chriſtianos abſoluit:& libe/
ros abire permiſit.¶Caput autem pauli in
quadã ualle ꝓiectum eſt : pre multitudine

ibidem decollatorum inueniri non potuit. Corpus autem a tito & luca in ipſo loco ſepultum fuit. Cum autem poſt decurſū temporis fouea mundaretur: quidam paſtor caput pauli in uirga leuauit: & iuxta caulas ouium pro ſigno poſuit: uiditq; ſuper caput per tres noctes continuas miram refulgere lucem. Quod cum epiſcopo urbis nunciatū eſſet: xp̄iani putātes hoc eſſe caput apoſtoli: egreſſi omnes cū pontifice caput attulerūt: & hanc ſniam condixerunt: ut caput ad pedes corporis poneretur: & diuina clementia implorata: ſi caput pauli eſſet: corpus miraculoſe conuerteretur: & collum capiti iungeretur. Et ecce cunctis orantibus & ſtupentibus corpus ſe uertit: & in ſuo loco capiti ſe coniunxit. Et ſic omnes deū benedixerūt: & hoc eē caput apoſtoli ueraciter cognouerunt. Hec dionyſius.

¶ De ſanctis martyribus marcello & anaſtaſio. XXIIII.

MArcellus martyr una cū anaſtaſio uiro militari apud caſtrum argetomaceñ pro fide xp̄i comp̄henſus & in confeſſione domini uterq; ipſorum inuictiſſimus inuentus ab infidelibus capite plexus eſt .5. cal. iulii: ut dicit ado.

¶ De ſcō caſſio epiſcopo. XXV.

CAſſius ep̄s narnieñ. apud eandē urbē claruit tempore totille regis gothorum. Qui prefato regi narnium uenienti occurit. Cui quia ex natura facies rubere conſueuerat. Hoc rex totilla nō ꝯpſionis eē credidit: ſed aſſidue potatiōis: eūq; iccirco deſpexit. Sed deus oīpotens: ut q̄tus eſſet: qui contēnebatur: oſtenderet: continuo i campo narnienſi: ubi rex erat: coram omni exercitu malignus ſpiritus ſpatharium eius inuaſit: eumq; uexare crudeliter cepit. Qui cum ante regis oculos ad ſanctum epiſcopum eſſet adductus: hūc ab eo uir domini facto ſigno crucis expulit: qui in eum ingredi ulterius non preſumpſit. Sicq; ab illo die rex barbarus uirum dei cepit uenerari ex corde: quē deſpectū prius iudicabat ex facie. Hic quotidianas hoſtias deo offerebat: & omnia: que habere poterat: i elemoſynas pauperum tribuebat. ¶ Quadam uero nocte dominus p uiſum cuidā eius preſbytero apparuit eiq; dixit: ut ad epiſcopum pergens diceret: quatenus ea que ceperat ageret: nec ab icohatis deſiſteret: quoniam in natale apoſtolorum ad ſe ueniret: & tūc ſibi mercedem ſuam redderet. Sed quia dies apoſtolorum uicinus erat: preſbyter epiſcopo indicare uiſionem timuit. Alia nocte xp̄s iterum rediit: & inobedientiam preſbyteri increpans: iuſſa iterū impoſuit. Sed dum preſbyter pergeret: & epiſcopum iſirmatum audiſſet: iterum uiſionem referre diſſimulauit: uiſione igitur tertia dominus apparuit: uerbera uerbis addidit: & preſbyterum tā diſtricta cede mactauit: ut uulnera liuoris corporaliter impreſſa uiſionem per ſpiritum habitam confirmarent. ¶ Venienſ autem preſbyter ad eccleſiā ſancti iuuenalis epiſcopum celebraturum inuenit: eumq; ſecretius uocans uiſionem aperuit: & uulnera uerberibus inflicta monſtrauit. Quod ſanctus audiēs ex illo iam die lucra pietatis pauxit: uerum cum ſibi conſuetudo eſſet annis ſingulis die apoſtolorū natalitio romam uenire: hac uiſione ſuſpectus tunc uenire iuxta morem noluit. Eiſdemq; dieb⁹ quaſi de ſua nece ſecur⁹ ſolicitus fuit. Sicq; reuoluto poſtmodum anno & deinceps annis ſingulis uſq; ad ſeptimum: eo ipſo tēpore in mortis ſue expectatione ſuſpenſus fuit. Iam quoq; quodammodo de uiſionis ueritate deſperauerat. Cum ecce anno ſeptimo dum ſacras apoſtolorum uigilias icolumis celebraſſet: dolor eum corporis in uigiliis attigit: atq; in die apoſtolorū celebrare poſſe recuſauit. Sed magna populi compulſus inſtantia: eccleſiam intrans: ut potuit ſacrificium obtulit: moxq; ad lectulum rediit. E[t] cum circunſtantes clericos diuinis colloquiis admoneret. Inter uerba exhortationis terribili uoce clamauit. Hora eſt: moxq; aſſiſtentibus ipſe ſuis manibus linteum dedit: q[?] ſibi ex more morientium contra faciem tenderetur: quo extenſo: ipſe ſpiritum emiſit. [?] cal. iulii. Et ſepultus eſt in eccleſia ſancti iuuenalis ad cuius tumulum miracula crebra diuinitus fiunt. Hec gregorius. iii. dialogorum capitulo ſexto & libro. 4. ca. 58.

¶ De commemoratione ſci pauli. XXVI.

COmmemoratio ſci pauli ap̄li ab eccleſia celebrat̄ pridie cal. iulii nō ꝙ eo die paul⁹ ap̄ls fuerit paſſus: qa ut dictū ē: paſſus fuit eodē die eiuſdē anni: quo & petrus apoſtolus occiſus eſt: ut tenent expreſſe hieronymus: & multi doctores. Sed quia feſtū utriuſq; apoſtolorum eadem die quo ad officium non poterat celebrari. Et iconueniēs erat: ut alter ipſorum careret officio ſingulari: ordinauit gregorius papa: ut ipſa die q paſſi fuerant fieret: quo ad officium ſolennitas petri: & ſequenti die cōmemoratio pauli: tum quia petr⁹ maior eſt dignitate: tum quia prior cōuerſione: tum quia primatum obtinuit rome: licet autem petrus paulo ſit maior dignitate in eccleſia militante: non tamen maior ſanctitate: nec etiam maior i gloria creditur eſſe in eccleſia triumphante: unde notandum: ꝙ quādoq; paulus dicitur mi

nor petro: quandoq; maior: quandoq; equalis. Reuera enim minor eſt dignitate: maior predicatione: equalis ſcītate.

¶ De ſancta lucina diſcipula. XXVII

LVcina diſcipula apoſtolorum ciuis nobiliſſima romana fuit: que a beatis apoſtolis petro & paulo ↄuerſa: baptizata: & docta: de facultatibus ſuis multa ſanctorū neceſſitatibus miniſtrauit. Plurimos quoq; martyres in ſuo predio in quadam crypta ſepeliuit. Demum & ipſa in ſancta chriſti cōfeſſione uirtutum operibus pollens quieuit in chriſto. Sepulta in eadem crypta: in qua plures martyres ſepelierat pridie cal. iulii.

¶ De ſancta lucina martyre. XXVIII

LVcina martyr nobilis matrona romanorum tempore diocletiani & maximiani in urbe claruit: que plurium ſanctorum martyrum corpora i ſuo predio ſepeliuit: inter que ſāctorum cyriaci: largi: & ſmaragdi: nec nō beati ſebaſtiani cadauera honorifice condidit. Et ſanctis chriſtianis pauperibus multa de ſuis facultatibus miniſtrauit. Et poſt hec omnia de omni ſua facultate eccleſie romane donationem fecit. Quod ubi imperator maximianus audiſſet: ipſam proſcriptione damnauit. Beata autem lucina rogauit beatum marcellum urbis rome epiſcopum: ut domum ſuam eccleſiam conſecraret: quod ille cum omni deuotione adimplere curauit. Sicq; lucina in exilium acta poſt diutinos agones in pace requieſcens felicem animam domino cōmēdauit.

¶ De ſancto martiale epō. XXIX

MArtialis diſcipulus xp̄i & epiſcopus ſtephani protomartyris conſanguineꝰ patre marcello & matre heliſabet de tribu beniamin ortus: unus fuit ex ſeptuagitaduobus diſcipulis xp̄i: & a btō petro apoſtolo baptizatꝰ. Hic enim ille puer fuiſſe dicitur: qui habebat quinq; panes hordeaceos: & duos piſces: ex quibus dominus quinq; milia hominum in eremo ſatiauit: ut dicitur Iohannis ſexto. Hic etiam in ultima cena dn̄i cum diſcipulis facta miniſter aſtitit: & cum chriſtus pedes diſcipulorum lauaret: ipſe aquā i peluim famulatꝰ officio miſtrauit. Et poſt aſcenſionē dn̄i btō petro i iudea. 5. ānis & inde in antiochia ānis. 7. adheſit: & cū eo āno q̄rto claudii romā uenit: & āno integro ſecū ꝑmanſit. Poſt hec beatus petrus a xp̄o ſibi apparente per uiſionē monitꝰ. Martialē eiꝰ diſcipulū miſit ad gallias predicandus: eidemq; alpinianum & auſtriclinianum comites aſſignauit: qui ordinatꝰ epiſcopus ad partes illas acceſſit: & duodecim angelis ſibi continue aſſiſtentibꝰ galliarum oppida circuiuit: & per annos ſex in lemouiceñ prouincia p̄dicauit: ubi ſex mortuos ſuſcitauit: cecos illuminauit: claudos erexit: mutis loquelam tribuit: obſeſſos a demonibus liberauit: & alia multa & maxima miracula perfecit. Eccleſias in honore ſaluatoris: & dei genitricis: & ſancti ſtephani protomartyris & ſancti petri: & ſancti andree apoſtoloꝶ in ipſis partibus dedicauit: omnemq; idolorum culturam & ſpurcitiam eliminauit. ¶ Ingreſſus autem oppidum lemouiceñ: cum quendam phreneticum nobilis ſuſanne matrone filium ſanaſſet: ipſum cum matre & ſorore uirgine nomine ualeria & aliis ſexcentis ad xp̄m conuertit. Quem dum idolorum pontifices detentum duro carceri mancipaſſent: omnes ipſi ictu fulminis ſubito extincti ſūt. Ipſe uero luce de celo diuinitus illapſa confortatus: ianuis quoq; carceris reſeratis eductus eſt. Cum autem inſtantia populi ſacerdotes templorum fulmine peremptos ſuſcitaſſet: ipſiq; eorum: que in alio ſeculo uiderant: teſtimonium perhiberent: tam ipſi oēs q̄ alia multitudo gentilium numero .xxii. milia dn̄o crediderunt. ¶ Mortua aūt ſuſāna predicta: ✝ ualeriam eius filiam deo uirginem dedicauit: que cum a ſtephano duce aquitanie in cōnubium poſtulata: eidem nubere nollet: ab eodem tenta ipſiuſq; iuſſu decollata eſt. Statimq; corpus truncum caput manibus ſumens uſq; ad altare: in quo ſcūs epiſcopus miſſam celebrabat: ſtupentibus cunctis acceſſit: & ibidem cadens expirauit. Sed & uirginis percuſſor angelos uidit: eius ad celos animam deferentes. Que cū omnia carnifex duci ſtephano nunciaſſet: & confeſtim coram illo corruens expirauit. Martialis uero lictorem mortuum ſuſcitauit: & ducem cum q̄ndecim milibus uirorum ad chriſtum conuertit: qui eccleſiam ſancte ualerie fabricauit: & ipſam honorifice ibidem tumulauit. ¶ Poſt hec autem martialis ad beatum petrum reuiſendum romam perrexit: & cū eo iam ſene per aliquod ſpatium temporis commoratus eſt: inde ad eccleſiam ſuam rediit. Et dum eſſet in itinere: quidā hildebertus comitis archadii filius a diabolo in flumine proiectus & necatus eſt. Quem ſanctꝰ martialis a mortuis excitauit: & tres demones: qui eum prefocauerunt in ſpecie nigrorum ethiopum oſtendit: multoſq; conuertit. ¶ Deinde in ciuitate lemouicenſi mulier quedam uirum ſuum paralyticum baculo uiri ſancti tetigit: qui mox incolumis ſurrexit. ¶ Idem etiam baculus in urbe burdigallenſi multis domibus igne flagrantibus incendio oppoſitus flāmas ↄtinuo ac penitꝰ excuſſit. Multaq; & maxīa alia miracula ꝑ

eum deus oſtendit. Tandē āte dies. xv. exit⁹ ſui xp̄o domino ſibi apparēte:& ipſuȝ ad regna celeſtia uocante ad eccleſiam ꝑexit: miſſaq; celebrata populum de omnibus docuit & uale faciens frībus in pace quieuit pridie cal. iulii. Anno a paſſione dn̄i. 74. ueſpaſiani uero auguſti anno. 3. ep̄atus autem ſui. 28. Qui & lemouice quieſcit & m̄ltis uirtutib⁹ & ſignis pollet.

¶ De ſanctis alpiniano & anſtricliniano p̄ſbyteris. XXX

ALpinianus & anſtriclinianus preſbyteri diſcipuli ſcī martialis & eiuſdē cooperatores predicationis multo tempore extiterāt. Et tam ſermonū q̄ ſignorum gloria non mediocriter claruerunt. Qui & predicationis officio fideliter pacto apud eandeȝ ciuitatem lemouiceñ in domino quieuerunt. Quorum feſtum recolitur pridie cal. iulii: ut ait ado in martylegio ſuo.

¶ De ſcō aaron ſacerdote. XXXI.

AAron ſacerdos primus & pontifex ſm̄ legem frater moyſi filius amram de tribu leui & iochabel eius coniugis: qui inter p̄res ſanctos ueteris teſtamēti eccleſiaſtici. 45. plurimū cōmendatur: populuȝ iſrael de terra egypti una cum germāo eduxit: & coadiutor ducatus moyſi: per quadraginta annos in eremo fuit. Ipſe enim uti eloquētiſſimus a domino datus eſt moyſi: qui erat impeditus in lingua: ut eſſet os eius ad populum: domin⁹ enim moyſi precipiebat: & ip̄e aaron uerba dei narrabat: atq; populo uel pharaoni ex ore moyſi cuncta q̄ſi iternūci⁹ referebat. Sicut habetur exodi. 4. capi. Ipſe etiam cum moyſe pharaoni aſtitit: & ſigna dei oſtendit. Nam & prima tria ſigna plagarum: quib⁹ egyptus percuſſa eſt: per manū aaron dominus fecit. ¶ Poſtq̄ autem populus iſrael mare rubrum tranſiuit: ut hec oīa copioſius in geſtis moyſi tractabuntur pridie noñ ſeptembris. Et moyſes in montem ſinai iuſſu domini legeȝ accepturus aſcēdit: ubi & diebus. 40. ſine cibo corporeo ꝑmanſit: cum moyſes in monte moram faceret redeundi: popul⁹ impatiēs deos itineris duces ab aaron & hur: quos ille ſui loco reliquerat inſtanter poſtulauit. Quib⁹ hur reſiſtēs ſputis ab ipſis (ut dicitur) ſuffocatus ē: unde aarō tiore coact⁹ ē auꝝ & argētū eoꝝ petiit: q̄ i ignē proiecit: & egreſſus eſt uitul⁹ ꝯflatilis inſtar bouis: quē i egypto adorauerant: demone opere hoc agente: queȝ & populus ſolēnizās: & hoſtias offerēs adorauit. Quod cum dn̄s moyſi reuelaſſet: & populi diſperſionem ꝯminatus eſſet: moyſes pro populo interceſſit: & placato dn̄o de monte deſcendit: uiſoq; tanto ſcelere: tabulas legis ſibi a domino datas indignatus confregit: uituluȝ quoq; ꝯbuſſit: puluerem q; in aquā ꝯſperſit: & ex ea populo potum dedit. Cūq; ut tradit ioſephus: auctores ſceleris cognouiſſet ex colore auri potati: qui miraculoſe appuit in barbis eoꝝ: filios leui ſibi ad ultionē adiunxit: & ex illis quaſi uigiti triamilia occidit. Cūq; accuſaret aaron: ꝙ populum exaudierat: ille ſe excuſauit ꝑtimuiſſe populum: qa pronus erat ad malum: hoc exodi. 32. capi. ¶ Poſt hoc ut habetur leuit. 9. moyſes de mandato dn̄i aaron & quattuor filios eius: nadab: abiu: eleazar & itamar: pri⁹ aqua lotos: oleo ſanctificationis punxit & ſacerdotes ad miniſteria ſacrificioꝝ conſtituit. Quorum omnium aaron ſūmus & primus fuit. Cui ſolo ſemel in anno tantū in ſcā ſcōꝝ ingredi licuit. Dies autem conſecratiōis aarō & filiorum eius fuit dies octauus anni ſ̄i egreſſionis filiorum iſrael ex egypto. Et cum aaron precepto dn̄i hoſtiam in altari poſuiſſet ignis diuinitus adeo egreſſus ſacrificium primitus inflāmauit. Et ſeruatus ē ignis iſte perpetuus per generationes uſq; ad tranſmigrationem babylonis. Eadem die nadab & abiu filii aaron iam ſacerdotes cōſecrati: qa igne alieno thus obtulerunt: igne diuino cōſumpti ſunt. Quos aaron & alii duo filii ei⁹ lugere prohibiti ſunt: propter unctionis ſcitatem & diuini iudicii reuerentiam: tamē ſepelierunt eos cognati eorum. ¶ Poſt hec āt ut ſcribitur numeri. 16. ca. &. 17. cum chore filius iſuar fratris amram uidens fratrueles ſuos honoratos: alterum ſacerdotio alteruȝ ducatu populi inuidit: & murmurans cōtra moyſeȝ & aaron. 250. de leuitis ſecum hūit: & dathan & abiron potiores rubenitaruȝ ſibi adiunxit: & ſeditionem in populo excitauit. Quos omnes miraculoſe cum uxoribus & filiis & familiis ac omni eorum ſupellectile terra ſe apiens abſorbuit: propter q̄d populus in furorem excitatus moyſen & aarō uti multitudinis interfectores lapidare uoluit. Eiſq; ad tabernaculum fugiētib⁹: ignis a domino egreſſus populū deuorare cepit & q̄ttuordeci milia ac ſeptuaginta de populo interfecit. Tūc aaron ad ſuggeſtionē moyſi: tollens thuribulū hauſit ex altari ignē diuinū: & poſito thymiamate cucurrit cito ad populum: ſeq; inter uiuos & mortuos incēdio oppoſuit: & pro eis orauit: confeſtim plaga ceſſauit. ¶ Adhuc autem non ceſſante tumultu ſuper ſacerdotio aaron: eo ꝙ dicerent filii iſrael etiam ex aliis tribubus dignos reperiri: qui ſacerdotio fungerentur tulit moyſes ex mandato domini. 12. uirga a principibus duodeciȝ tribuum: & in unaquaq; ſcripſit nomē principis & tribus ſue

Nomen autem aaron ſcripſit in uirga leui: quas cumpoſuiſſet in tabernaculo coram domino:ſequenti die inuenit uirgam aaron germinaſſe: & amigdala cũ foliis ꝓduxiſſe. Quo ſigno ordinante deo: aaron ſacerdotiũ firmiſſime poſſedit:que etiã uirga ĩ teſtimonium in tabernaculo repoſita fuit. ¶ Cũ aũt populus per annos. 40. in deſerto fuiſſet: & dñs moyſen & aaron ne terrã ꝓmiſſam igrederentur:decreuiſſet:eo ꝙ ipm ad aquas cõtradictionis nõ ſanctificaſſent: ut habet̃ numeri. 20. & dicet̃ in geſtis moyſi. Mandauit deus:ut aaron ꝑgeret ad populũ ſuuꝫ. Qui aſcendit in montẽ or cum moyſe fratre ſuo: & eleazar filio ſuo: ubi moyſes pontificem aarõ oi ſacerdotali cultu idutũ exuit: & leazar iduit. Quo facto ↄfeſti aaron ĩ ipſo mõte occubuit calẽ. iulii: ubi ſepulture ei⁹ adhuc locus oſtendit̃. Et fleuerunt eum filii iſrael 30. diebus. Hec unde ſupra:& ex dictis ioſephi & hieronymi: ex hiſtoria quoq; ſcholaſtica:nec non ex chronicis guilelmi.

¶ De ſancta maria ꝓphetiſſa. XXXII

MAria propheuſſa ſoror aaron & moyſi intra numeꝝ ſanctaꝝ matrum ueteris legis a ioſepho nõ immerito cõputatur: quia ut ſacra ſcriptura exodi. 15. inuere uidetur:ſicut moyſes inter mares iſrael filios: ſic & maria inter feminas ꝓ ſuo modulo ducatũ obtinuit:ex quo ſolo ſanctificata fuiſſe uidet̃. Nec eni decens fuit: ut tanto populo ... uis in utroq; ſexu niſi ſanct⁹ preeſſet. Vnde ... poſtq̃ ſubmerſo pharaone in rubrũ mare ... ĩ omni exercitu ſuo:moyſes canticum exametrorum carminum. ſ. Cantemus domino ... cõpoſuiſſet:ipmq; primo cum uiris decãtaſſet. Maria deinde chorum mulierum ducẽs: ... ſumpto muſicali tympano:canticum ipſum ... repetiuit: & domino pro uictoria laudes e... it. ¶ Sed cum poſt ãnos aliquot: ut habet̃ numeri. xii. Dum eſſent filii iſrael in deſerto ... loco:qui dicitur aſtaroth:& aaron & maria contra moyſen murmuraſſent: & ſe ei de ... nctitate pari iactaſſent. Iubẽte domino ipſi ... es ad hoſtiũ tabernaculi acceſſerunt. Qui... us deus in nube maieſtatis apparuit:& maria... am lepra percuſſit. Que tamen poſt dies ... ptem moyſe pro ipſa orante:eaq; penitentiam agẽte:ſanata fuit:& aaron a domino ue... am de contumelia poſtulauit. ¶ Anno ue... quadrageſimo egreſſionis filiorum iſrael ... egypto:populo adhuc per deſertum agẽ... mortua eſt maria in cades: & ſepulta in ... onte ſin:quo autem die dormierit:expſſuꝫ ... n habetur:iccirco aaron fratri ſuo ei⁹ memoria copulatur. Hec numeri. 20. & aliis lo... quibus ſupra.

¶ D ſancto eleazar ſacerdote. XXXIII

ELeazar ſacerdos filius aaron:patri ĩ ſacerdotium ſucceſſit:ut ſuperi⁹ dictũ eſt. Hic enim ut habetur in libro ioſue in pluribus locis cũ ioſue duce populi iordanem tranſiuit:terram ꝓmiſſam acquiſiuit:& eam per ſortes duodecim trib⁹ filioꝝ iſrael mandato dei diuiſit: ſacrificia pro populo ſ̃m legem a deo datam obtulit:& in tabernaculo domini cum filiis ſuis iugiter miniſtrauit. Et poſt obitum moyſi modico tempore populum rexit. Et poſt hec ſanctitate plen⁹ in pace quieuit:& ſepultus eſt ĩ gabaa: que data fuerat ſibi & filiis eius in monte effraĩ. Hic & ſi non expreſſe:tamen ſatis tacite iter ſanctos patres eccclefiaſtici. 45. numeratur: ubi patris premiſſis laudibus: phinees fili⁹ eius tertius in gloria nominatur:ut ſic inter ſacerdotes glorioſos primus & tertius expſſe:ſecund⁹ uero tacite numerat⁹ intelligat̃.

¶ De ſancto phinees ſacerdote. XXXIIII

PHinees ſacerdos eleazar ſucceſſor & filius. eccleſiaſtici. 45. cap. & primo machabeoꝝ. 2. inter ſãctos patres ueteris teſtamẽti cõmemorat⁹ eſt. De quo illud memorabile habet̃ numeri. 25. ꝙ cum populus iſrael moraret̃ in ſethim:& multi ex ipſis cũ filiab⁹ moab fornicati eẽnt: & ad ſuggeſtionẽ eaꝝ beelphegor deo ipſaꝝ ſacrificia obtuliſſet:eoſq; moyſes de culpa redargueret: zarabri priceps trib⁹ ſymeõ:q filiã cuiuſdã madianite ĩ ↄiugẽ accepat noie chorbi:corã oib⁹ ꝓfeſſus ſe alienigenã cognouiſſe:& idola coluiſſe:nec legi:quã moyſes ppl'o ipoſuerat:obnoxiũ eẽ:& ſpectãte oi ppl'o:ac flente:igreſſus ẽ tabernaculũ mulieris. Surgẽſq; phinees arreptoq; pugione igreſſus ẽ poſt illũ ĩ lupanar:& ꝑfodit ãbos ĩſimul coeũtes ĩ locis genitalib⁹:& ceſſauit plaga:que ĩ populo ꝑceſſerat:& . 24. milia extixerat. Et qa phinees zelo legis nimio uĩdictã dei ĩ peccatorẽ uiꝝ exegit. Iccirco dñs eidẽ & ſemi ei⁹ ſacerdotiũ ĩ eternũ ↄſtituit:q & cũ p̄re eleazar ꝓmiſſiõis terrã itrauit: & ei ĩ ſacerdotiũ ſucceſſit:& glorioſus meritis & fama laudabilis:ĩ pace qeuit:in ſepulchro paterno tumulatus.

¶ De ſcis aarõ & iulio & ſociis mr̃i. XXXV

AAron & iuli⁹ urbis legionũ: q̃ ẽ citas in britãnia ciues & alii plures mr̃es utriuſq; ſex⁹ ĩ eadẽ ciuitate paſſi ſnnt ſub ꝑſecutiõe diocletiãi & maxiãni:q pp multa & ĩſignia miracula:q̃ ĩ paſſiõe bti albani mr̃is oñſa ſũt:ut ſupra ĩ ei⁹ paſſiõe actũ ẽ. xi. cal. iul. ↄuerſi ſũt ad xp̃m:& ꝓ eiuſdẽ fidei ac cõfeſſiõis gl'ia:& ipi ab ĩfidelib⁹ mr̃ium paſſi triũphatoꝝ celeſtiũ nũero ſociati cal. iulii.

❡De ſcō theobaldo ꝯfeſſore. XXXVI.

T Heobaldus confeſſor ex gallia oriūdus tpe henrici īpatoris .3. & henrici francoꝝ regis claruit in ptib⁹ ipſis. Qui magn⁹ ac potens mūdo abrenūciās ſeculo & diuitiis eremiticā uitā duxit. Quadā uice cū quibuſdam ſociis iter agēs: uidēs comites ſame ac ſiti fatigatos: cū tā eſcis q̄ potu carerēt ad deum orauit: & panē ſibi a dn̄o pparatū ſubito i uia reppit. De quo ſe & ſocios ad ſatietatem cibauit. Deīde uas qd̄ pridie uino fuerat oio uacuatū apportari fecit: ipmq̄ diuinitus uino repletū īuenit: qd̄ iſuſum cunctis abundātius ad poculū ſatiſfecit. De reliqs uero tā panis q̄ uini pegrinos plures: q eius audita fama de mediolano ad ſe uenerāt: diebus plurib⁹ ſatiauit. Nec tñ ipe reliquie cōſumpte fuerūt: qn potius ad ſatietatē taꝫ ſui q̄ ſr̄uꝫ ſuoꝝ p.3. hebdomadas ſuffecerīt. His & aliis clar⁹ uirtutib⁹ qeuit i pace cal. iulii.

❡De ſcō carilepho ꝯfeſſore. XXXVII.

C arilephus ꝯfeſſor ſocius ſci adiuti abbatis tpe childeberti & lotharii regū francoꝝ claruit. Hic i auernēſi territorio claris parētib⁹ ortus: litteraꝝ grā ad monaſterium menateñ miſſus. Ibiq̄ mōach⁹ ſcūs eſt: ubi aliquo tpe māſit ſcitate replet⁹. Deide eremiticā uitam ducere cupiēs: una cum ſcō adiuto ſocio ſuo de cenobio clandeſtine diſceſſit. Deuenerūtq̄ ad ſuburbiū aureliañ & ad ſāctū maximianū abbatē ſe ꝯferētes: cū eodē aliquot menſibus demorati ſunt. Poſt hec indēſiores ſiluas i loco qui dicitur piciacus: nūc aūt cella ſci adiuti uocat̄: locellū ꝯſtruxerunt: ubi plurib⁹ annis māſerunt: ut dictū ē ſupra i uita ſci adiuti. vi. cal. februarii. uerum carilephus cupiēs uitare famam que iā de ſcitate amborum ad aures regias delata fuerat. Adiutū deſeruit: & interiora eremi apud cenomaneñ urbē cum Daumero ꝯmilitone ſuo petiit: tandemq̄ ad locum uocabulo caſſagallam ſitum i pecia labroſineñ diuertit: ubi multo tpe deo ſeruire curauit. Et cum mulierē oīno ſe non uiſurum ꝑpoſuiſſet: mulier quedā uaga & lubrica coma preciſa habituq̄ uirili iduta monaſteriū eius ſe uirum ſimulans incognita ſcō ingreſſa eſt. Quod dum p omnia ambitioſa curioſitate luſtraſſet: oculi eius ex capite ꝓtinus deciderūt. Que duꝫ peccatum confiteretur: & penitentiā egiſſet: ſcō pro ea intercedente corpore ſanata: & āimo rediit emēdata. Hic etiam obitum ſuum ſibi a domino reuelatū fratribus predixit: & die qua predixerat in pace quieuit: uidelicet cal. iulii. Sepultuſq̄ eſt in cenomareñ ciuitate miraculis clarus.

❡De ſcō pambone abbate. XXXVIII.

P Ambo abbas: ut dicit heraclide
Cum ſine litteris eēt ad quēdan
acceſſit: ut ab eo pſalmū alique
diſceret. Qui cum audiſſet prin
cipium pſalmi .xxxviii. Dixi cu
ſtodiam uias meas: ut non delinquā in lin
gua mea: ſcḋm uerſum audire recuſauit: dicē
ꝙ primus ſibi ſufficeret: dū tñ illuꝫ adimpl
re poſſet. Et poſt mēſes. vi. reuerſus ad ma
giſtrum. Interrogatuſq̄ ab eo: cur tantū d
ſtuliſſet reſpondit: ꝙ uerſum: quē didicerat
nondum implere potuerat. Poſt multum u
ro tempus rettulit cuidam alteri: ꝙ annoꝝ
49. eſſet: & uix adhuc dictum illud pſalm
implere potuiſſet. Deſcendens alexandriam
de ſcythi uidit mulierē theatricaꝫ: & amar
fleuit dicens ſe flere & propter mulieris pe
ditionē & pp ſui ipſius negligētiam: quia n
tantū ſtuduerat deo placere: quantū illa h
minibus. Teophilo epiſcopo euꝫ adeunti
ab ipſo edificari querenti reſpondit: ꝙ ſi ſu
taciturnitate non edificabatur: neq̄ ſermon
edificari poſſet. ❡ Huic ſancta melania d
qua dicetur in .xi. cal. nouembris tricenta
libras argenti obtulit: quas ille per eu
mium diſcipulum ſuum pauperib⁹ dari iu
ſit: ut ait hieronymus. Qui poſtmodū ſpo
tellam palmis cōſuit: & melanie i ſui mem
riale tradidit: dicens ſe nullum aliud habe
qḋ ſibi dare poſſet. Quam ipſa poſt ei⁹ ob
obitum omni tempore quaſi pro magnis re
liquiis reſeruauit. Hic etiam nulla febre u
egritudine correptus ad extrema deuenit.
Et hora mortis ſue aſtantib⁹ dixit: ꝙ ex qu
eremum intrauerat: nec panem comedera
nec ſmōis: de quo locutus fuiſſet: aliquād
eum penituerat: & tamē ſic ad deum ibat q
ſi adhuc initium non feciſſet ſeruiendi dn̄o
Et requiſitus an eſſet bonum laudare pro
mum uirtuoſum reſeſpondit: ꝙ melius e
tacere. Hec heraclides & in uitis patrum
Quieuit autem in domino uir ſanctus cale
dis iulii.

❡De ſcō dominiano abbate. XXXIX

D O mian⁹ abbas i territorio lu
duneñ ſanctitate uite iſignis c
ruit. Qui primus illic eremitic
uitā exercuit: plurimoſq̄ ſibi
di ſuitio aggregās: magniſq̄ u
tutib⁹ & glōſis miraclis clar⁹ collect⁹ ē a
prēs i ſenectute bona cal. iulii: hec ado.

❡De ſcis mr̄ibus ꝓceſſo & martiniano. X

P Roceſſus & martinian⁹ mr̄es p
ſi ſūt rome ipāte nerone. Cū e
nero impator btōs apoſtolos p
trū & paulū tradidiſſet paulin
uiro clariſſimo magro militu
Paulinus eos recluſit in cuſtodia mamert
na ſub mōte tarpeio: ſub cuſtodia militū

eſſi & martiniāi & alioꝝ.49.quos oēs beati
apoſtoli ad xp̄m ſua predicatiōe ꝯuerterūt:
ꝓducto fonte de ſilice ſaxeo:eos ibi bapti
zauerunt:ut ſupra dictū eſt in paſſione mili
tū.49.pridie idus martii:& in paſſione petri
apoſtoli.3.cal.iulii.Cū aūt apoſtoli in ipſo
carcere menſes.9.fuiſſent:a ſcis militibus di
uiſſi ſunt.Cūq; uir clariſſimus paulinꝰ au/
diſſet proceſſum &martinianū baptiſmū ſu/
cepiſſe:& apoſtolos dimiſiſſe:iratos eos te/
neri fecit:ac ſibi p̄ſentari.Cum aūt eos ad ſa
crificia ſuaderet: & illi e ꝯtra:xp̄m dominū
ſolū deū ꝓfiterent̄.Iuſſit paulinꝰ ora ipſoꝝ
lapidibus ꝯtundi.Deinde ſtatuā auream io/
uis afferri:ut ei thura incenderent. Cūq; ſci
milites in ſimulacꝝ ꝯſpuiſſent:precepit eos
paulinus in equuleo ſuſpendi:& attrahi ner
uis:ac fuſtibꝰ cedi:Deinde circa eorū latera
lāmas apponi: & poſt hec ſcorpionibꝰ ma/
cari ſub uoce p̄conia:ne principum p̄cepta
contemnerent. Eadēq; hora paulinus oculum
ſubito amiſit: & p̄ dolore q̄ſi inſaniens: eos
equuleo depoſitos i cuſtodia mamertina uin
ci mādauit.Quibꝰ lucina apoſtoloꝝ diſci
pula neceſſaria miſtrabat. Poſt triduū uero
paulinus arreptꝰa demonio expirauit.Cūq;
filius eiꝰ pomponius rem geſtā cū clamore
a palatium detuliſſet.Iratus nero iuſſit ce/
ſario urbis p̄fecto:ut eos celerius occidi fa/
ceret.Qui fecit ſanctos de cuſtodia eiici: &
foras muros uia aurelia duci: atq; ambos i/
bi cum capitibus amputari:& corpora eorū
canibus derelinqui.Sed beata lucina illa no
ctu collegit:& in harenario iuxta locū: ubi
decollati fuerant:ſepeliuit.6.nōn iulii.

De ſcis lōgino megiſto &aceſto mar.XLI

LOnginus:megiſtꝰ:& aceſtꝰmili/
tes a btō paulo apoſtolo ꝯuerſi
ſūt:cū ad decollationē ducerent̄:
ut ſupra dictū ē.3.cal.iulii i eiꝰ
paſſiōe.Qui iuxta qđ paulus eis
impoſuerat:die ſequēti paſſiōis illius ad ſe/
pulchꝝ pauli uenerūt:& duos diſciplos: ui
delicet titū & lucā orātes inuenerūt:& i eoꝝ
medio paulū ſtantē uiderūt: quos diſcipuli
illi uidētes territi fugiebāt:pauloq; mox di
ſpretē:milites illi poſt eos clamabāt:ꝙ nō
ut eos capent:p̄ſequebātur: ſed ut ab eis ba
ptiſmū ſuſcipent:ſequebant̄: paulūq; i eoꝝ
medio ſe uidiſſe teſtāt̄. Hec illi audientes re
uerſi ſūt:eoſq; cū gaudio baptizauerūt: qui
poſt duos dies a nerone detēti: &ꝓ xp̄i nois
ꝯfeſſiōe capite ceſi ſunt.6.nōn.iulii.

De ſcis ariſtone & ſociis marībꝰ. XLII

ARiſto : creſcentianus: eutychia/
nus:urbanus:uitalis:iuſtꝰ: feli/
ciſſimus:felix:maria:& ſympho
roſa marēs oēs apud campaniā
ꝓ fidei ueritate:& xp̄iani nomis
aſſertiōe glorioſo martyrio coronati ſūt.6.
nōn iulii:ut ait ado ex hieronymi martylo.

De trāſlatiōe ſci thome apl̄i. XLIII

TRanſlatio corpis ſci thome apo/
ſtoli facta ē tēpore alexandri im
peratoris.Cū eni idē impator re
diret uictor de p̄ſide p̄lio: xerxe
rege deuicto: ſupplicar̄t ei ſyri:
ut mitteret ad regulos indoꝝ:q̄tenus corpꝰ
bti thome redderēt ciuibꝰ ſuis.Quod idem
impator quāuis gentilis : ꝓpter uictorie tn̄
gloriā eiſdem libēter ꝯceſſit.Sicq; factū eſt:
ut tranſlatū eēt corpꝰ bti apoſtoli de india:
& poſitū in ciuitate edeſſa i locello argēteo:
quod pendet ex argēteis catenis:in q̄ ciuitā/
te nullus hereticꝰ:iudeꝰ: uel idoloꝝ cultor
uiuere pōt.Sed nec barbari eā aliquādo in/
uadere potuerūt:ex quo agabarꝰrex ipſiꝰur
bis epiſtolā manu ſaluatoris ſcriptam acci/
pere meruit. Si quando gens aliqua contra
eādem ciuitatē uenit: die qua lecta fuerit e/
piſtola p̄ pueꝝ ſup muꝝ : eadem die hoſtes
aut territi fugiūt:aut pacati recedūt:tam ſal
uatoris ſcriptis:q̄ orōe bti thome apoſtoli .
Et celebrat̄ ipſius tranſlationis feſtū.5.nōn
iulii.Fert̄ :ꝙ in uigilia feſti bti thome ſin
gulis āmis oi clero & populo ac pegrinis ad
eius eccleſiā cōueniētibus celebrant̄ ueſpe:
& patefacto tumulo ſci corporis :archiepus
edeſſeñ dū incohat antiphonā ad magnificat
O thoma didyme ꝛc.Palmitē aridū uitis po
nit in manu apoſtoli:& ꝯpletis ueſpis clau/
ditur ſepulchrum.Mane aūt iteꝝ oībus cō/
currentibus aptoq; tumulo inuenit̄ palmes
in naturali uiriditate ꝓduxiſſe racemū uue
diuinitus:de quo tantū uini liquat̄ in calice:
ꝙ ea die archieps ex ipſo ꝯficit ſanguinē ie/
ſu xp̄i.Hoc audiui a fide dignis.

De ſcō gregorio ep̄o neoceſarieñ.XLIIII

GRegoriꝰ neoceſarie pōti eps alio
noie primo uocatꝰ theodorꝰ:ori
genis diſcipulus tēporibus uale
riani & galieni impatoꝝ doctri/
na clara mirificus refulſit.Signa
quoq; & miracula de eo cum laude eccleſie
perhibentur.Cum eni pro captura piſciū
ſtagni cōmunis:germani duo ad inuicem ar
mis & effuſione ſanguinis decertarent:orāte
gregorio:aqua ſtagni repente abſorta arēn/
tem campum frugibus copioſum: ac utilio/
rem germanis iam cōcorditer diuidendum
dereliquit.Verum dum eccleſia in quodam
loco artiſſimo inter mōtem & fluuiū poſito
conſtrui deberet : & ſpatium ſufficiens non
eſſet:ipſo ſancto in orationibus pernoctan/
te:mane facto inuēta eſt rupis tāto ſpatio lo
co ceſſiſſe:quantū erat competens pro ipſa
eccleſia fabricanda. Alio tēpore cū in al/
pibus iuxta phanū idolorum hoſpitatꝰ eēt.

ſacerdos ab idolo nullū poterat habere re/ſponſu3.Cui per noctē demō in ſomnis ap/paruit:eiq3 dixit:ꝙ preſente gregorio nulla tenus loqui poſſet.Qui mane gregoriū ob/ſecrat:ut deum ſuū loqui ꝑmittat.Gregori⁹ aūt demoni epl'a3 mittit:& ut more ſolito re/ſpōdere debeat ꝑmiſit.Sicq3 idolū rſpōdere cepit: unde ſacerdos uirtute dei in ſcō uiro cognita ad xp̄m ꝯuerſus:& ab eodē baptizatus i tantū ꝓfecit:ꝙ gregorio i ep̄atu ſucceſ/ſit.Quieuit i pace uir domini.v.noñ iulii.

¶Hic pluria opuſcula fidei catholice expoſitionē ꝯtinētia ꝯpilauit. Sup eccleſiaſtes li/bro metaphraſin magnificētiſſime opus breue ſed perutile ꝓtulit. Ad origenem ſcripſit panegyricū:quē eo p̄ñte uocataq3 mltitudie recitauit. Vulgo & alie plures & ipi⁹ ferūt epiſtole.Hec hieronym⁹de uiris illuſtrib⁹:

¶De ſcō gregorio ep̄o lingonieñ. XLV.

GRegori⁹ ligonieñ ep̄s ex ſenato/rib⁹ auguſtudunēſib⁹ort⁹:regionē illā.40.ānis ſūma iuſtitie ſeueritate correxit.Hic hūit uxorē armētaria3:de qua filios ꝓcreauit. Poſt cui⁹ obitū ep̄s eligit ligonieñ.In quo ep̄atu ſciſſimā uitā duxit ſub pāib⁹ triticeis panē ordeaceū comedēs: & aquā uino ſolū/modo coloratā.Qui etiā a ſcō benigno ep̄o ſibi appēte ꝯmonit⁹ eccleſiā ſupra tumulū ei⁹edificauit.In qua ꝑ noctes orās uoces angelicas ꝯcinētes frequēter audiuit.¶In obitu uero ipius ſci uiri:qdā uidit celos aptos: uult⁹ quoq3 ei⁹ ſicut roſa rubeſcebat: caro uero uti liliū cādebat.Corp⁹ aūt eius iuxta corp⁹ ſci benigni collocatū ē.Quod dum ſepulture traderet:trabes i qbus pedes uictorum aſtricti tenebant ꝯſciſſe ſūt: & captiui liberati: q uidelicet eiuſdem ſci dū exeqe illac trāſirēt auxiliū obnoxius poſtulabant. Sepultus quoq3 ē in eccleſia lingonieñ.

¶De ſcō heliodoro ep̄o. XLVI

HEliodor⁹ ep̄s altineñ uir magne ſcitatis & ſapiētie floruit tpe ar/chadii & honorii ipatoꝝ.Qui iuuenili etate ad ſacerdotii dignitatē ꝓmot⁹: populū adhuc idolis deditū admōebat. Et dū ꝓ aiaꝝ ciuiū ſuoꝝ ſalute dn̄m obnoxi⁹ exoraret:hortat⁹ ab angelo publice p̄dicare cepit:adeoq3 in p̄dica/tiōe ꝓfecit:ut popul⁹ tēpla deoꝝ deſtruerēt & eccleſiā dei genitricis a fūdamētis ꝯſtrue/rent. Poſtmodū aūt heliodor⁹ adhuc p̄ſby/ter chromatiū aqleieñ ep̄m uiſitauit:& cum eo aliquo tpe ꝯmorās ab eode3 altineñ ep̄s ordinat⁹ fuit.¶ Hi ſūt duo ep̄i q legūt btō p̄ſbytero hieronymo aliqñ epiſtolas direxiſſe:& ab eodē epigrāmata rcepiſſe.Ad quoꝝ iſtantiā idē glorioſus doctor quoſdā libros diuie pagine ex hebreo i latinū trāſtulit: & martylogiū primit⁹ ꝯpilauit.Reuerſus igi ſcūs ep̄s altinū eccl'ia3 ſuā diſpoſuit &pop lū in fide firmauit. Inde hieroſolymā prex &optatū diu hieronymū:quē ſepi⁹i ſcripti uiderat:corporali lumie uiſitauit:a quo & melius ꝯpoſit⁹ diſceſſit. Inde repatriās ia ſenio ꝯfectus & ambroſiū ſibi coadiutore ep̄m ordinauit.Ipe uero i inſula maris:qu a ſcō uiro marcelliāo ibi d̄gēte marcellia uocata ē:eremū petiit.Ibiq3 apud p̄fatū ui ſanctū eccleſia dedicata ꝑmāſit. Quē & d v.mēſis iulii defūctū ſepeliuit: heliodoru uero dudū poſtea ſupuiuēs ciuitatē altine ab attila deſtruendā obituſq3 ſui diē p̄dixi Et ſcitate ꝯſpicuus i pace qeuit.v.noñ iuli Cui⁹ corp⁹ ambroſi⁹ ep̄s ei⁹ ſucceſſor i al neñ eccleſia ſepeliuit.¶ Proceſſu uero tp deſolata:ut p̄dixerat:altineñ citate:& alb no longobardoꝝ rege italiā iuadēte. Pau altineñ ep̄s corpa ſcoꝝ heliodori marcell ni theoniſti tabre & tabrate ad iſulas mar ꝯfugiēs trāſportauit: ubi nouo altino ꝯſt cto:quod icole torcellū uocauerūt:corp ſci heliodori in principali eccleſia ꝯdider i honorē uidelicet btē marie uirginis ad i ſtar altineñ eccleſie edificata:ubi & quieſ uſq3 in preſens.

¶De ſcō lanfranco ꝯfeſſore. XLV

LAnfrāc⁹ prior mōaſterii beco & poſtmodum abbas cudonie tpe hērici.4. impatoris claru Hic fuit doctor anſelmi canturieñ epi:de quo ifra dicet.5.n iulii.Et huic idē anſelmus in becoeñ prio tum ſucceſſit ſub eluino abbate q ip̄m mō ſteriū deꝓprio fundauit.¶Hic eni lāfran de citate pa pie oriūd⁹ & ſecularib⁹ ſciēti ſatis clarus. Poſtq̄ i arbricateñ ciuitate n manie aliquo tpe docuiſſet:& rothomagu ire uellet:a latronib⁹ captus ſpoliat⁹ & i ua nudus dimiſſus:maneq3 a uiatoribu⁹ duct⁹ eſt.Qui mox relicto ſeculo & ſecul rib⁹ ſtudiis in p̄dicto mōaſterio habitū m nachalē aſſūpſit: & humilē ac deſpectā u ducere cepit.Et cū eſſet oium doctior:ſa tiam ſuā humiliter occultabat. Tandē fa ipſius ꝯpta de mandato ſui abbatis ſchol tenuit:& clericos ac laicos multos in di ſapiētia auditores habuit: quoꝝ plurimi tiſſimi pro magrī amore multa monaſte cōtulerūt.Qui poſtmodū ipſius loci pric Inde abbas cudonieñ factus eſt.¶Quad die eo celebrāte diaconus ei miniſtrās a bolo arreptus eſt.Qui diebus plurimis t xatur:ſed tandem eius orationibus libera

¶Huic etiā cum nunciatū fuiſſet:ꝙanſel eius monachus & diſcipulus nocte in lec anulum aureum repperiſſet: prenuncia eū futurū epiſcopū:& ut p̄dixerat ſic eue

Hic ex p̄cepto leonis pape qnti diſputans in
ꝯcilio toletano ꝯtra berengariũ turoneñ:q
de eucariſtia praue ſentiebat:eum eloquen/
iſſimo ſermone confudit. Quieuit i chriſto
uinto noñ iulii.

De ſanctis muſtiola & hyreneo martyri/
bus. XLVIII

MVſtiola & hyreneꝰ diaconꝰ tépo/
re ualeriani iꝑatoris turcio agé/
te uicario apud ciuitaté cluſium
paſſi ſunt. Cũ.n.p̄dictꝰ turciꝰ fe/
cé p̄ſbr̃m p martyriũ ꝯſumaſſet apud uer/
iá ciuitaté:ut dictũ eſt ſupra i eiꝰ paſſióe.9
lé.iulii:ipiuſq; corpꝰ hyreneꝰ diaconꝰ ſepe
ſſet iuxta muros uidelicet ſutrine urbis.
ec audiés turciꝰ:hyreneũ ꝯp̄hendi fecit:&
tenis uinctũ poſt redaꝫ ſuá traxit uſq; ad
uitaté cluſiná:ibiq; illũ in carcere cõpedi
t cũ pluribꝰ xp̄ianis aliis. Quos oés muſti
a nobilis matrona claudii pricipis ꝯſobri
i ergaſtulo refouebat. Quod cũ audiſſet
rcius:ipſam qdé teneri fecit:& oés ✝ xp̄ia
s detentos decollari:hyreneũ uero in con
ectu muſtiole equuleo appenſũ:tá diu un
ibus lacerari: & flámis appoſitis adduri
it:donec ſpiritũ emiſit. Deinde ſanctá mu
olá ſacrificare nolenté tã diu plũbatis ce/
iuſſit:quouſq; aiam exhalauit. Quoꝝ cor
ra marcus ſeruus dei iuxta muros cluſii
itatis deuote tumulauit:ubi & miraculis
rent:qui paſſi ſunt.5.noñ.iulii.

De ſcõ lauriano martyre. XLVIIII

LAurianꝰ mr̃ paſſus eſt in territo/
rio bituriceñ:qui ꝓ xp̄i nois con
feſſióe glorioſa amputato capite
triumphũ meruit obtinere mar/
tyrii: cuiꝰ caput apud hiſpalim
itaté deportatũ:ibi digna ueneratione re
it:qui paſſus eſt.5.noñ iulii:ut habet́ in
tylogio adonis.

De ſcõ oſee ꝓpheta. L

OSee ꝓpheta de tribu iſachar filiꝰ
beeri ortus in bethleemoth ſub
q̃ttuor regibꝰ iuda ꝓphetauit:ui
delicet ozia:ioathan:achaz:& e/
ze ia:& ſub hierobá filio ioas rege iſrael:
un e & iſaie ꝓphete ꝯtéporaneꝰ fuit. Prophe
ta t aũt principaliter ꝯtra.x.tribus: pauca
de uabꝰ loqués. De memorato eni regũ nu
m o achaz rex iuda & hieroboá rex iſrael:
dñ derelinquẽtes i iſrael idolatrie crimen
im io ac poteſtate ſua admittere populũ cõ
pu rũt. Propter quod deꝰ ad oſee locutꝰ ẽ:
ut cipiat uxoré fornicationũ: & faceret fi/
lio fornicatióis. Fornicariá inqt:nõ ex locu
tio corpe meretricé:ſed gentilé deũ igno
rat é appellat: que dei creatoris ſui amore
ꝯte pto:ſimulacroꝝ ſe ſubiecerat deſideri/
is. inc factũ eſt:ut ira dei in populo iſrael
ꝑ denunciationẽ ꝓphete ſub tali typo ꝓceſſu
ra diceret́. Domui aũt iude miſericordia le/
ctióe ꝓphete ꝯprehéſa ob hoc ꝓmiſſa eſt:qa
ezehias rex iuda filiꝰ achaz ſublatis idolis:
que tã pater eiꝰ q̃ ceteri reges ꝯſecrauerunt:
templũ dei purificaſſe mõſtrat́: ut ſupra in
geſtis ezechie dictũ eſt. Prenũciauit ãt oſee
iudeos in ultimo tépore ad xp̄m redituros.
Tertiũ quoq; diem dñice reſurrectióis p̄di/
xit. Hic aũt:ut ait hieronymꝰ:prenũcians
dedit ſignũ:ueniet dñs in terra ſicut quercꝰ:
que eſt in ſylo &c. quod nõ legit́ in ſcriptu/
ra eiꝰ ſ̃m editioné noſtrá:forte quod hieroꝰ
dixit ſignũ:hic epiphaniꝰ dixit ꝓdigiũ:dicés
de oſee:& dedit ꝓdigiũ dicens: Veniet dñs i
terra ſicut quercus i ſylo: que ex ſemetipſa
i.12.fuerat partita: & facte fuerãt ex ea toti/
dem quercꝰ. Hic poſtq̃ ꝓphetiá ſuá adipleſ/
ſet:ſub ezechia rege placita qete dormiuit
4.noñ iulii:in terra ſua ſepultus: ut hebreo
rum ſcriptura colligitur. Hec hieronymꝰ &
ioſephus:& ex hiſtoria ſcholaſtica comeſto
ris.

De ſcõ aggeo ꝓpheta. LI

AGgeus ꝓpheta poſt captiuitateꝫ
populi iudeoꝝ in anno ſ̃o darii
perſaꝝ regis ꝓphetauit in hieru
ſalé. Ná in ãno primo cyri regis
perſaꝝ: ut ipleret́ ſermo dei ex
ore hieremie ꝓphete:ut hr̃ eſdre prio in pri/
cipio: Iuſſu ipſiꝰ regis populꝰ in iudeã redu/
ctꝰ eſt. Cũq; a populo iſrael & ſenioribꝰ tem
plũ dei edificari cepiſſet: mortuo cyro rege
ꝑſaꝝ:ac regnante dario:qui memorato ſuc/
ceſſerat:uicine gentes odio iudeoꝝ inſtaura
tioné tẽpli & ciuitatis ipedire ceperũt. Qua
rõne ductꝰ populꝰ iudeoꝝ reſtaurationé ipſi
us tépli necdũ cõceſſam eé iuxta ꝓmiſſionẽ
credebant:ꝓpter quod i ſ̃o áno regni darii
memorati. Aggeus ꝓpheta a deo miſſus ad
zorobabel:q erat de tribu iuda:q poteſtatẽ
regni ſuſcepturꝰ erat:& ad ieſum ſummũ ſa/
cerdoté filium ioſedech:eos admonet:ut cre
dãt cõpleto annoꝝ numero tépus reſtaurati
onis hieruſalẽ aduenisſe. Addito ne incredu
litaté populi uelint imitari. Omnia aũt que
textu ipſiꝰ ꝓphetie ꝯtinét́:reuerſioné popu/
li:repationé tépli:renouationé ciuitatis:ob
ſeruantiá ſacerdotalé:& interitũ regnoꝝ ex
teroꝝ ſignificant. ꝓphetauit aũt una cum ag
geo zacharias ꝓpheta:de quo dicet́ infra.8.
idꝰ ſeptébr̃. Sed duobꝰ menſibꝰ ante zacha/
riam hic aggeꝰ uaticiniũ ſuum texere exor
ſus eſt. Quieuit in iudea in pace.4.noñ iulii
& tumulatus iacet iuxta ſacerdotum monu/
menta in hieruſalem. Hic ꝓpheta una cum
ꝓximo precedente ex numero.xii. illoꝝ ꝓ/
phetaꝝ ſunt: qui minores appellant́:q & in
ſcõꝝ patꝝ catalogo eccleſiaſtici.49.cap̄.de
ſcribuntur. Hec unde ſupra.

¶De tranſlatione ſci martini epi. LII.

TRanſlatio corpis ſci martini fcā
eſt āno.14.leōis primi:ut ait ſigi
bert⁹:anno uidelicet.lxiiii.ab o
bitu ipi⁹ſci.Cū enim ppetuus tu
roñ eps cerneret iſignia miracu
la:que ad ſepulchrū ſci martini fiebāt:eccle
ſiam magnā & ſpecioſam ei⁹ nomini fabrica
uit:iuxta cellā uidelicet ubi uiuens degere
ꝯſueuerat. Et congregato clero ac populo
uniuerſo cū corpus ſci ad nouā eccleſiā trāſ
ferre decreuiſſet cal.iulii poſt noctis uigili
as & ieiuniū celebratū mane ſepulchrū nul
latenus mouere potuerūt.Quod cū ſequēti
die & tertio iteraſſent loculū ſimiliter nullo
ingenio leuare ualuerūt.Cūq; iā q̄ſi deſpati
opus dimittere ꝯcepiſſent recordati ſunt:ꝙ
4.iulii.4.uidelicet noñ:ipi⁹ordinatiōis bea
ti martini anniuerſaria dies erat.Et ꝙ forſi
tan ipſa die dñs corp⁹ beati ꝯfeſſoris trāſfer
ri diſpoſuiſſet.Ieiunio igit̃ orōnibuſq; p̄miſ
ſis ad tumulū acceſſerūt. Moxq; illis ſenex
uenerādus appuit:alias nūq̄ uiſus:q eos ad
opus iuuare cepit.Scūmq; martinū eiſdē ad
eē dixit:utq; corp⁹ trāſferre nō tardarēt ad
monuit.Sicq; cū ſūma uelocitate loculū le
uauerūt: & in loco ubi nūc colit̃ poſuerūt.
Cōpletis quoq; officiis cū ſenē ad mēſam re
grerēt nuſq̄ ꝯpuit.¶Accidit quoq;:ut tunc
eſſent duo mēdicantes & multā peccuniam
ex queſtu acquirētes:quoꝝ unus cecus & al
ter erat ꝯtract⁹: cecus cōtractū ferebat:&
ꝯtractus ceco uiā oſtendebat. Audiētes aūt
ꝙ ad corp⁹ ſci martini multi ſanabant̃ infir
mi:dū corpus i trāſlatiōe pceſſionaliter por
taret̃:timētes ne corp⁹ iuxta eoꝝ habitatio
nē duceret̃:& ſic ipſi forſitan ſanarent̃.Inde
receſſerūt:nolentes ſanitatē ꝯſequi: ne piret
miſ̃ia queſtus ſui.Dū ergo fugerent p uiam
unde corp⁹ nequaq̄ ducendū putabāt ex im
prouiſo ſcō corpori obuiāt.Et quia de⁹ mul
ta beneficia p̄ſtat etiā inuitis:ambo ꝯtra uo
lūtatē ipoꝝ ꝯtinuo curati ſunt:licet de hoc
plurimū triſtarēt̃.Celebratur autē hec trā
ſlatio & ipſi⁹ordinatio ac p̄fate eius eccleſie
dedicatio.4.noñ iulii.

¶De ſcō uldarico epo. LIII.

VLdaricus eps auguſteñ nobilis
roman⁹ exñs iſantulus i mōaſte
rio ſci galli educatus ē. Et cum
etate adoleuiſſet:& habitū mōa
ſticū aſſumere uellet: a quadā
ſcā icluſa phibit⁹ eſt: que eidē aſſeruit ſibi
fuiſſe a dño reuelatū adhuc ipm futuꝝ epm.
Comēdatus ē.igit̃ adalponi auguſteñ epo a
quo ē ad ſacerdotii ordinē pmotus. Deinde
romā ueniēs a martino papa benigne ſuſce
ptus eſt. Qui eidē pōtifici epm ſuū mortuū
nunciauit ſibi diuinit⁹ reuelatū.Cūq; ipſum
papa martinus uellet in epm ordinare:& au
guſteñ urbi i paſtorē p̄ficere:uldaricuſq; re
cuſaret: ſūmus pontifex eidē p̄nunciauit:q
piculoſo adhuc tpe epatum ipm nō poſſet
uadere.Quod & factum ē.Nā epo auguſtei
ad epatū hiltineñ trāſlato uldaricus ei a po
pulo ſuccedere ꝯpulſus ē. Qui cum ſcō cō
rado epo cōſtātie gregē dñicū uerbo & ex
plo opis bene pauit. ¶ Sup hūc ſanctū di
cene dñi chriſma ꝯficientē:& die paſche mi
ſaꝝ ſolēnia celebrātē uiſa ē dextera dei qu
ſibi benedicebat.¶Quadā die ſcā aphra ſi
bi appuit & ut ſe ſequeret̃ admonuit:ipmq
uſq; i lechfelth pduxit:ubi p uiſionē ſancti
petrum apoſtolū cū quodā alio ſcō uidit
q arnulphū ducē torigioꝝ pro ſuis crimi
bus damnabāt.Et notato tpe repertū eſt e
dem die & hora arnulphū e ſclo migrauiſ
Ipe uir ſcūs pacē inter othonē ducem:& l
dolphum ei⁹ filiū ptractauit.¶ Iuſſus di
nitus i natiuitate ſci ioānis baptiſte bis i di
celebrauit.Miſſam aurore uidelicet & mai
rē quaꝝ primā ex ꝯſcia bis celebrandi om
tere ppoſuerat. Et.xi.poſtmodū die i pa
quieuit:uidelicet.4.noñ iulii. Sepult⁹q;ē
uolfgāgo epiſcopo ratiſponeñ in eccleſia
cte aphre.

¶De ſcō iocūdiano martyre. LIII

IOcūdianus martyr apud aphr
cam martyriū paſſus ē.Qui pr
ꝯfeſſione fidei xpiane i mare m
ſus cū palme triūpho coronā
dño pcipere meruit glorioſam
4.noñ iulii:ut ht̃ in martylogio hieronym
& adonis.

¶De ſcā zoe uxore nicoſtrati mr̃is. LV

ZOe mr̃ uxor nicoſtrati prim
ſcrinii diocletiani ipatoris. R
martyriū paſſa ē. Que cū gra
iſirmitate loquēdi facultate p
ānos caruiſſet beat⁹ ſebaſtian
mr̃ ipſam curauit:ſibiq; loquelā reſtitui
necnon ipam zoem cū uiro nicoſtrato & a
is plurib⁹ ad xpi fidē pduxit:quos ſcūs p
lycarp⁹ p̄ſpyter baptizauit: ut ſupra act
eſt i paſſione ſebaſtiani.xiii.cal.februarii.
Cū autē ſebaſtian⁹ & alii plures mr̃ium p
ſi fuiſſent:& ipa ad ꝯfeſſionē ſci petri apoſ
li oraret:a perſecutoribus artata & i cuſt
dia duriſſima truſa ē. Deide a collo & a c
pillis i arbore quadā ſuſpenſa adhibito ſ
ter horribili fumo i ꝯfeſſione domini emi
ſpiritū.3.noñ iulii.

¶De ſcō anſelmo epo. LV

ANſelm⁹ eps ex ꝯſinio lōgardie
burgūdie ortus puerilibus ān
litteris a pētib⁹tradit⁹ breui ſ
tio multa ſapiētia pollēs ante
nū.xv.de ſalute anime cogita

cepit:& cogitatum ad effectũ pduxit:Egreſ
ſus ergo patriã:dũ ex tranſcenſu montis ni/
miũ fatigatus eſſet:nec quicq̃ ad edendũ ha/
beret:miniſter ei⁹ ex inſperato panẽ cãdidiſ
ſimum diuinitus in ſacculo repperit:ex quo
uterq; ad ſacietatẽ comedit.Exactis autẽ tri
bus ãnis partim in frãcia ptim in burgũdia
n normaniã deuenit: & ſub magiſterio lan/
fraci prioris becoeñ doctoris illuſtris ſe cõ/
ulit:ac deinde in eodem monaſterio habitũ
eligioſum aſſumpſit.Lanfrãco aũt in abba/
em monaſterii cudoneñ aſſumpto:ut ſupra
n eius hiſtoria dictũ eſt.5.noñ.iulii.Anſel/
mus ei in pfato prioratu ſucceſſit: ſanctitate
q; & ſapientia admodũ clareſcere cepit:plu
ima nãq; diuina opuſcula & ſolẽnia ɔpila/
it.¶Cum nocte quadam miraret: quõ p/
hete per ſpiritũ multa futura pdixerant:&
raret:ut hoc ſibi de⁹ apiret:p pietes & mu
os iterpoſitos uidit frẽs ad matutinũ exur/
ẽtes:&eo℞ officia exequẽtes.Et itellexit:ꝙ
ſr de⁹ potuerat ſanctis pphetis abſcondita
euelaſſe. ¶Dũ quadam uice frater ſenior i
xtremis laboraret: & ſe a duob⁹ lupis uo/
ari uocibus horribilib⁹ inclamaret.Anſel/
us p fratre orauit: & poſtmodũ ad ipſum
trauit: qui mox lupos effugatos aſſeruit:
ãma ex ore ſancti in modũ lanceeꝓcedẽte:
uã frater ille ſe uidere perhibuit. Abſolu/
ſq; ab anſelmo hora.9.ut ſanct⁹ pdixerat:
pirauit. Alias etiã dũ i orõne perſiſteret:
ſus eſt ab alio fratre luce maxima circũfu
s.Poſtmodũ aũt ad archiepatum cantua/
eñ eccleſie elect⁹eſt:qui dei populo exem
is honeſtiſſimis:& doctrinis clariſſimis p/
it.Ipſe eni feſtũ ɔceptionis alme dei geni
icis ſibi a dño reuelatum miraculoſe colẽ
um didicit:ipſe & primus celebrauit:& ce
brandũ in eius eccleſia ɔſtituit: ut ſuperi⁹
ctũ eſt in ɔceptione ſcẽ marie.6.id⁹decem
is. Cũ autẽ quodam tẽpore i uilla quadã
m ſociis hoſpitatus eſſet: & hoſpes nihil
iud pter panem & caſeũ eis apponendum
beret:iubẽte epo:quãuis dudum recuſaſ/
t: hoſpes ad flumen acceſſit: & miſſo rete
utam maximã ɔtinuo cepit:ex qua omnes
ene refecti ſunt.¶Alio etiaꝫ tẽpore alteri
us hoſpiti ɔquerenti:ꝙ piſces ei apponen/
os non haberet:ipſe pdixit: ꝙ ɔfortaretur:
ia poſt morulã ſibi magnus ſturio mitte/
ẽ.Quod & poſt horã modicam factũ eſt.
cq; clar⁹ uirtutibus quieuit in pace.3.noñ
lii.Sepultuſq; iacet in ſua eccleſia cantua/
enſi.¶Hic ɔpoſuit lib℞ pſlogion.i. allo/
uiũ de deo.Itẽ monologion.i.ſoliloquium
e ſancta trinitate.Itẽ de ueritate lib℞ unũ.
e ɔcordia liberi arbitrii:& pſcientie dñe:
q; pdeſtinationis & gratie librum unum.
ur de⁹ homo lib℞ unũ.De ſacramẽto alta
ris lib℞ unũ. De caſu diaboli lib℞ unũ. De
peccato originali lib℞ unũ. De icarnatione
uerbi lib℞ unũ.De azyma lib℞unũ.Medita
tionũ uel orationũ lib℞ unũ.Parabolarum
ſiue pūerbio℞ lib℞ unũ.De grãmatica lib℞
unũ.Sup canticis cantico℞ lib℞ unum. Epi
ſtola℞ ad diuerſos lib℞ unũ.De ɔceptu uir
ginali & originali peccato lib℞ unum.Cla/
ruit tẽpore henrici imperatoris tertii.

¶De ſancto anſelmo ɔfeſſore. LVII

ANſelmus ɔfeſſor lundonice ciui/
tatis anglie magiſter opinatiſſi/
mus:& ſapientia celebris:ac fa/
moſus:uite religione cõſpicuus
tẽpore henrici quinti impatoris
admodum effulſit. Qui inter alia opuſcula
preclara ſuper pſalterio gloſas marginales
& interlineares compoſuit:qui & lundoñ ſe
pultus miracula oſtendit.

¶De ſcõ hugone abbate cluniaceñ. LVIII

HVgo abbas cluniaceñ auguſtu/
dunenſis ciuis nobili pſapia:pa/
tre dalmatio ɔſulari bellicis re/
bus intento nat⁹ eſt.Cum adhuc
eſſet in utero matris: & pſbyter
quidã miſſam tã p illa q̃ p fetu celebraret:
uidit in calice imaginẽ pueri reſplendentis
hugonis uidelicet nõdũ nati.¶Hic a pueri/
libus ãnis relicto ſeculo ſub abbate odilo/
ne monach⁹ cluniaceñ factus eſt:deinde ad
prioratũ pmot⁹:inde odiloni defuncto i ab/
batie regimine ſucceſſit.¶In maxima illuꝫ
habuit reuerentia henric⁹ impator ſecund⁹:
cui⁹ filium henricũ tertiũ hugo de ſacro fõ/
te leuauit:& in colonia agrippina cũ eo pa/
ſcha celebrauit. Rediens quoq; cluniacum
ſtephanũ papã nouũ florentie languentẽ ui
ſitauit.In cuius pſentia:ut idẽ põtifex perhi
buit:demones ab eo abſcedebant: i abſentia
ad eũ redibãt.In cui⁹ etiam ſinu idem papa
ſpiritum emiſit. ¶Hic abbas ɔcilio genera
li in Remis ciuitate ſub leone nono celebra
to interfuit:in quo mirabiliter ɔtra ſimonia
cos inuexit. ¶Cũ ſanci⁹ rex hiſpanie hilde/
fontiũ captiuatũ teneret:&p ipſo ſanct⁹hu/
go oraſſet:ſanct⁹ petr⁹ captiuo apparuit:&
ipm hugonis pcibus ocy⁹liberandũ pmiſit:
deinde ipſe apoſtolus ſancio reuelat:& niſi
frẽm dimittat:mortem ei ſubitaneã cõmina
tur:ſicq; ſtatim hildefontius liberatur. Spi/
ritu etiã pphetico claruit: quod i plurimis:
que predixerat:ɔtingentib⁹ apparuit. ¶In
quadã uigilia natiuitatis domini uidit in ec/
cleſia uirginẽ filium paruulũ i ulnis geſtan
tem:& de feſto natalis filii exultantẽ: ac ini/
mico humani generis inſultantẽ.Ad hãc uo
cem diabolus de humo erupit:& uerba dñe
exprobrauit:quẽ glorioſa uirgo: ut ei uiſũ
eſt:tã de cenobio q̃ de eccleſia effugauit: ut

ſupra actū eſt in legēda natiuitatis dñi .viii.
cal.ianuarii. Tandē ſcitate plenus migrauit
ad xp̄m.3.non̄ iulii.¶In cuiꝰ trāſitu qdā fr̄
apud nēgetū uidit matrē xp̄i cū monachoꝝ
choro lucidiſſimo ſagittarioſ quoſdā effugā
tes.Inter quos erāt martinꝰ ep̄s & benedictꝰ
abbas hugonis aīam i nube lucidiſſima col/
locantes.Eadē quoq; nocte qua migrauit a
ſeculo:Abbas quidā uidit duos lectos orna
tiſſimos manibꝰ angeloꝝ ad aſtra deferri:in
quibus collocādoſ audiuit anſelmū cantua/
rien̄:& hugonem cluniacen̄:q ambo eadem
ipſa die debitū exoluerāt carnis.Et ut uide
rat ſic eos ambos trāſiuiſſe cognouit.Sepul
tus eſt in abbatia cluniacen̄.

¶De ſcō hugone confeſſore. LIX

HVgo de ſcō uictore piſien̄ cano/
nicus ꝯfeſſor ſcūs i ſcripturis di/
uinis eruditus religiōe & ſciētia
clarus i liberalibꝰ nullū ſuo tp̄e
ſcd̄m habens tp̄e henrici q̄nti im
peratoris floruit.Qui in eccleſia dei opuſcu
la plurima & ꝓſicua ꝯdidit uidelicet.Librū
de ſacramētis.Hierarchiā bt̄i dionyſii expla
nauit.Sup eccleſiaſtē homel.15.fecit.Super
lamentatiōes hieremie librū.i.Librū didaſ/
calion ꝯpoſuit.Sup angelicā hierarchiā dio
nyſii librū.i.De arca ſiue clauſtro aīe librū
unū.De uirtute orādi librū.i.De iſtitutione
nouitioꝝ librū .i. De arca noe lib.v.De aīa
xp̄i librū.i.De perpetua uirginitate beate
marie librū.i. Sup uerbo. Tota pulchra es
li.i.Notulas ſup quibuſdā uerſibꝰ pſalmo/
rū.Soliloqꝝ hominis cum aīa & alia plu
ra.De clauſtralibꝰ li.i. Quieuit in pace cō
rado.3.Imꝑante anno dñi.1126.

¶De ſcō iſaia propheta. LX.

ISaias ꝓpheta nobili genere ortꝰ
in hieruſalē patre amos non illo
quidē qui ex.xii. minoribꝰ pro/
phetis tertiꝰ ē:ſed altero nobile
hieroſolymita ꝓgenitꝰ fuiſſe pro
batur.Hic eni de hieruſalē ille de thecua o/
riundus extitit.Hic genere nō infimus : ille
paſtor ouiū & ruſticanꝰ fuit.Huius eni ſan/
ctitati diuina ſcriptura teſtimonium in locis
pluribꝰ ꝓhibet:& ipſum oēs doctores & io/
ſephus iudeoꝝ hiſtoriographus necnō eius
uite exitum: quē martyrio pegit in ſcōrum
patrum catalogo ꝯputandum expreſſius do
cent . ¶ Cepit aūt iſaias ꝓphetare ſub ozia
rege iuda & hieroboam rege iſrael:Cuiꝰ ꝓ/
phetia protendiť per tēpora triū regū ſub
ſequētium: uidelicet ioatham:achaz:& eze/
chie regū iuda:ut ipſemet in exordio ſuo te
ſtatur:Et ſub manaſſe rege ꝓphetandi & ui
uēdi finē fecit circa principiū regni.Hic āt:
ut ait hieronymꝰ:in ſ̄mone ſuo diſertus eſt:
quippe ut uir nobilis & urbane elegātie nec
habēs quicq̄ i eloquio ruſticitatiſ admixti
unde accidit ut pre ceteris florē ſ̄monis e
trāſlatio non potuerit ꝯſeruare:Qui etiā t
tam ꝓpheta dicēdus eſt q̄ euāgeliſta.Ita e
uniuerſa xp̄i eccleſieq; myſteria ad liquid
ꝓſecutus ē:ut nō eum quis putet de futu
uaticinari:ſed de preteritis hiſtoriā texer
Prophetauit aūt iſaias in hieruſalē & in i
dea:necnō.x.tribubꝰ i captiuitatem ducti
ac de utroq; regno nunc ꝯmixtim nūc ſepe
tim texit oraculum.Et licet interdū ad pr
ſentem reſpiciat hiſtoriā: & poſt babylon
captiuitatem reditū populi ſignificet: in i
dea tamē oīs ei cura de uocatiōe gentiū:
de aduentu xp̄i ē. ¶ Hic ſcūs propheta ez
chiam regē iuda diuino reſpōſo ad ſe fact
ꝯfortauit ne timeret a facie ſennacherib r
gis aſſyrioꝝ cū hieruſalē obſediſſ3:ꝓmitt
regi & in hoſtibus plagā : & in populo d
ſalutem affuturā.Quod & factum ē:ange
dñi in caſtris aſſyriorū centū & octuagin
q̄nq; milia ꝑcutiēte:& ſēnacherib effugāt
ut ſupra dictum eſt in geſtis ezechie regi
¶Huius etiā orationibus dñs placatus ſt
lachrymis eiuſdē regis:cum illum occide
primitus decreuiſſet : adiecit uite ipſius a
nos.15.in cuiꝰ ſignum ſolem per.x.horas
ecliptica retrogradari fecit : ut ſupra in e
dem hiſtoria dictū eſt. ¶ Huius etiā ꝓph
te tēporibꝰ erat piſcina extra urbem quāc
exercitus ſēnacherib regis babylonis ob
dit hieruſalē. Sed precibꝰ ſuis īpetrauit iſ
ias a dño:ꝙ ſiccabať : qn̄ hoſtes ad eam d
ſcendebant:& cū ciues egrederenť deſcēd
tes ad ip̄m fontem:erant ibi aque ſicut pri
Et ſ̄m ꝙ dicit epiphanius ad preces iſaie c
pioſius ſolito egreſſe ſunt aque de fonte ſ
loe. Hoc enim ſtagnū uocatur in euangeli
natatoria ſyloe.¶Mortuo aūt ezechia cu
filius eius manaſſes regnare cepiſſet:& id
la ac aras ſimulacroꝝ que pater ſuꝰ deſtr
xerat renouaſſet: & populū in uiis gentiu
errare feciſſet: eum quoq; prophete miſſi
dño redarguerent: nemini eoꝝ ꝑcebat : ſe
plateas hieruſalem ꝓphetarū ſanguine p
purabat:inter alia uero ſcelera ſua:iſaiā ꝓ
phetam auum ſuū maternū ſ̄m hebreos:
ſ̄m alios affinem:eiectū extra hieruſalē ci
ca dictā piſcinam ſyloe ſerra lignea ꝑ medi
ſecari fecit.Qui dum i principio ſectiōis a
guſtiareť :petiit ſibi dari aquā : ut biberet
Et cū nollent ei dare dominꝰ de ſublimi in
ſit aquā i os eiꝰ:& ꝯtinuo expirauit:nec i
carnifices deſtiterūt a ſectiōe:Ob hāc enim
aque miſſionē ꝯfirmatū ē nomē ſyloe:qd i
terpretať miſſus. Nec ſepelierunt eū i ſep
chro ꝓphetaꝝ ſed ſub quercu rogel iuxt
trāſitū aquaꝝ memorate piſcine quē fecer
ezechias:unde i iugē memoriā ſci prophet

adhuc aque in piſcina ſyloe nō iugiter: ſed in certis horis ebulliūt. Et q̄a orōne ſci uiri aq̄ ille a dn̄o dinitꝰ date fuerāt: populus ꝓphetā glorioſe ſepeliuit in loco predcō pridie non̄ iulii: etiā ut orōnibus eiꝰ poſt mortē ipſius indeſinenter huius aque beneficio potirent̄. Hec ioſephꝰ & hieronymꝰ & ex hiſtoria ſcholaſtica atq; ex chronica guilelmi:

¶De ſancto tranquillino martyre. LXI

TRanqllinꝰ mr̄ tēpore diocletiani rome paſſus ē. Hic fuit pr̄ ſcoꝝ martyruꝫ marci & marcelliani: quos ex martia uxore genuit: q ad ꝑdicationē bti ſebaſtiani martyris cū ꝯiuge ſua ad xp̄m ꝯuerſus: ut ſupra dictū ē i paſſiōe eiꝰ. cal. 13. febr̄. & a ſcō policarpo p̄ſbr̄o una ſecum ſacri fōtis unda ꝑfuſus ē. Et cū graui morbo ipſe trāqllinꝰ laboraret: mox ut baptizatꝰ eſt: ſanitatē ꝑcepit. Poſtq̄ marcꝰ & marcellianꝰ eiꝰ filii paſſi ſūt: ut ſupra in eoꝝ paſſiōe actū ē. 14. calē. iulii. & martia mater illoꝝ poſt dies modicos in pace migrauit ad xp̄m. Poſt hec aūt cum audiſſet tranquillinus: ꝙ zoe uxor nicoſtrati ꝓ chriſti noīe paſſa eēt: ut dictū ē ſupra de ea . non̄ iulii: & ipſe in mediū ꝓrūpens cōquen cepit: ꝙ femīe uiros ad palmā ꝓcederent: & ſe xp̄ianū libere in fori medio ꝓclamaret: a paganis furentibus lapidatus martyrium conſumauit pridie non̄ iulii.

¶De ſancto goar ꝯfeſ. LXII

GOar monachꝰ & ꝯfeſſor ſcūs: anno. 17. mauritii impatoris ueniēs ex aqtania claruit i gallia: ut ait ſigibertꝰ: cuiꝰ ſcitatis famā ſigibertus rex frācoꝝ audiēs: ip̄m ꝑ nuncios requiſiuit: quē ad petitionē populi treuerēn̄ ep̄ꝫ conſtituere uoluit: ille aūt ſatis recuſauit. Tandē dieꝝ. xxx. inducias poſtulauit: ut ad cellā ſuā ꝑgeret: & mōaſterii facta diſponeret: Quo dū ꝑueniſſet: orauit ad dn̄m: ut ſe ab huiuſmōi iugo liberaret: q mox febre ꝑcuſſus ꝑ. 6. ānos ꝯtinuos graui lāgore decūbēs ſedire nō ualuit: & ſic in ſenectute bona ibidem i pace q̄euit pridie non̄ iulii: cuius corpus ibidē tumulatum mirabilibꝰ effulget.

¶De ſancto nicoſtrato martyre. LXIII

NIcoſtratꝰ mr̄ maritꝰ ſcē zoes primiſcrinius impatoris diocletiāi fuit: cuius uxorē ſanctꝰ ſebaſtianus: que ꝑ grauedine longe infirmitatis dudū loquelā amiſerat: liberauit: & ip̄m uiꝝ eiꝰ ac ꝯiugem cū aliis multis ad xp̄m ꝯuertit: quos ſanctꝰ policarpus p̄ſbr̄ baptizauit: ut dictū ē ſupra in paſſione ſebaſtiani. xiii. calē. febr̄. Poſtq̄ āt zoe uxor eiuſdē nicoſtrati martyriū paſſa eſt: ut ſupra i eiꝰ paſſiōe actū ē. 3. non̄. iuli. Et ipſe nicoſtratꝰ tētꝰ atq; fabiano urbis ꝑfecto ꝑſetatꝰ: cum in xp̄i noīs ꝯfeſſiōe ꝯſtās ꝑſiſteret: ab eodem prefecto decollatus eſt non̄ iulii.

¶De ſcis nicoſtrato & ſociis mr̄ibꝰ. LXIIII

NIcoſtratus: claudiꝰ: caſtorius: uictorinꝰ: ſymphorianꝰ: ſeuerꝰ: ſeuerianꝰ: ſimpliciꝰ: & carpophorus martyres rome paſſi ſūt ſub diocletiano impatore iudice fabiano. Quos idem fabianꝰ ꝑ dies. x. detētos minis & blanditiis agens: ut ſacrificarēt: cū in nullo eos poſſet penitꝰ commouere: iuſſit eos tertio torqueri: ac demum mari ꝑcipites dari. Qui paſſi ſunt non̄ iulii: ut dicit ado.

¶De ſcō panteno p̄ſbr̄o & ꝯfeſ. LXV

PAntenꝰ p̄ſbr̄ ſtoice philoſophie ꝓfeſſor: marci euangeliſte apud alexandriā diſcipulus fuit: & uetuſto de more ibidem eccleſiaſtice ſchole ꝑfuit clariſſimi ꝓbatiſſimiq; doctoris fungens officio: tāte nāq; ſcientie nō ſolū in diuinaꝝ ſcripturaꝝ eruditione: ueꝝ i ſeculari litteratura fuit: tātoq; ſtudio & amore uerbi dei ꝑdicandi caluit: ut indiā requiſitus ꝑ legatos ipſiꝰ gentis a demetrio alexandrino ep̄o mitteret̄: ubi uerbum dei feruēter & feliciter ꝑdicauit oibꝰ gētibꝰ que in orientis ultimis finibꝰ recōdunt̄. Et demum ad indiā iferiorē rediuit: reppitq; bartholomeū apoſtolū aduentū dn̄i & fidei ſemina primū ibi ſc̄m matthei euangeliū ſeminaſſe: quod quidē inde hebreis ſcriptū litteris regrediēs alexandriā ſecum tulit: ubi & ip̄m in grecū trāſtulit. Multa uiri huius doctrine eccleſiaſtice extare dicunt̄ apud alexandrinos monimēta: ſed uiue uocis oraculo plus eccleſie ꝯtulit. Docuitq; ſub ſeuero pricipe & antonio cognomēto caracalla ipatore. Et apd' alexādriā q̄euit i pace non̄ iul.

¶De ſcis cyliano ep̄o: colonato & romano martyribus. LXVI

CYlianus ep̄s: colonatꝰ p̄ſbr̄ & romanus diaconꝰ mr̄es apud uircz burch oppidum germanie paſſi ſunt. Hic. n. ſcūs genere ſcotꝰ nobilibus ꝑentibꝰ ortus: a pueritia ſacris lr̄is eruditꝰ: adhuc iuuenis oibus ꝓ xp̄o relictis mōachꝰ factꝰ eſt: ſcitateq; & uite ꝯuerſiōe cōſpicuus claruit: & ad p̄ſbyteratꝰ ordinem in monaſterio aſcendit. Cūq; ꝯcurſū ſeculariū ad ſe ex fame opiōne ꝯfluentiū fugeret: inde diſceſſit: & prīo q̄dē britāniā: deinde galliā: ac poſt germaniā uenit. Et ad oppidū uircz burch: quod latie dr̄ uiridoꝝ caſtellū diuertit: ubi populus adhuc gentiliū credulitate tenebat̄. Quoꝝ errori ſanctꝰ ꝯpatiens romā acceſſit: & a ſūmo pontifice ſe gētis illiꝰ ep̄m ꝯſecrari obtinuit: atq; auctoritate pape ad idē oppidū ad ꝑdicandū rediit: adiūctis ſibi colonato p̄ſbr̄o & rōano diacono. Ipſe uero

comites ſuos q ſecũ ex ſcotia egreſſi fuerãt: Colũbanũ: uidelʒ i italia: Gallũ uero i alle/ mania dimiſit: & ad uirczburch caſtrum ac ceſſit: ubi ꝑdicatiõi iſtãdo ducẽ ciitatis goth bertũ nomie: & omnẽ populũ ad fidẽ ꝯuer tit: & cũ datis ſibi ſociis baptizauit. Cũ autẽ ducẽ de xp̄i cultu diligenti⁹ iſtruxiſſet: de il licito matrimõio ip̄ʒ corripuit eo ꝙ ip̄e ger lanam ꝯiugẽ fr̄is uxorẽ duxerat: qđ ꝯʒ fidei xp̄iane doctrinã ꝓphanũ erat. Sed cũ ducẽ ad bellũ ꝓcedere oporteret: ꝓmiſit ſcõ ep̄o: ꝙ gerlanã dimitteret: poſtq̃ i pace rediſſet. Poſt cui⁹ diſceſſuʒ mulier hoc ꝯpto ad ſcõs dei noctu i eccleſia orãtes iugulãdos carni/ fices duos miſit: cylian⁹ uero a deo ꝑ uiſio/ nẽ de mr̄io ꝑmonit⁹ ſocios ad patiẽtiã hor/ tabaẗ. Sicq; oẽs ipſi pariter gladio tp̄ralem uitã terminãtes eternã adepti ſunt. Quoruʒ corpa ueſtes & libros ſatellites de mandato mulieris humi ꝯdiderũt: ut eos de finib⁹ il/ lis diſceſſiſſe credibiliter ꝑtẽdi poſſet. Que/ dã aũt burgũda eoꝝ diſcipula ſanguinẽ eoꝝ terre iſuſum collegit: & ſibi ꝓ reliquiis ꝯſer uauit. Gerlana aũt ne factũ ꝓdereẗ. Iuſſit in ip̄o eoꝝ ſepulture loco aĩalia ſtabulari. Sed tñ tumul⁹ ubi ſcõꝝ corpa qeſcebãt ab eorũ imunditia illibatus ꝯuat⁹ eſt. Rediẽs autem dux de ſcis queſiuit: & gerlana eos occulte inde abiſſe ſimulauit. Statiq; unus carnificũ q eos pemerãt a diabolo arrept⁹ ſeip̄m pro priis dentibus lacerauit. Alter uero i furorẽ uerſus ſemetip̄m gladio per uẽtrẽ trãſfixit. Gerlana uero ab imũdo ſpũ uexata: clamã/ te demone ꝑ os ſceleris nequitiã ꝓpalauit. Dux quoq; a ſuis iterfect⁹ & fili⁹ ip̄i⁹ de pri cipatu eiectus ẽ. ❡ Tẽpore ꝓcedẽte atalo/ gus ꝑſbyter i ip̄o ſepulture loco ſcholas re/ gebat. Die uero quadã pueri repẽte diuini/ tus aſpirati: cylianũ eis nũq̃ auditũ clamare ceperũt: & locũ digitis oſtenderũt. Preſby/ ter uero myſteriũ iguorãs illos ut tacerent uerbis & uerberib⁹ corripuit: ipaq; nocte lumẽ oculoꝝ amiſit. Sed ꝑ uiſum a quodaʒ ei diciẗ: ꝙ niſi credat dictis pueroꝝ nũq̃ il/ luminari merebiẗ. Cũ aũt de hoc ſcõ & ſo/ ciis ab antiqs diligenter iqſiſſet: & q fuerint didiciſſet: ad eoꝝ tumulũ orauit: & lumẽ ꝑ/ ditũ recupauit. Effoſſoq; loco corpora mar tyꝝ cyliani colonati & romani repta leua/ uit: & honorabiliter collocauit: que i oppi/ do ipſo uirczburch.i. herbipolis quieſcunt clarentia ſignis. Qui paſſi ſunt anno .v. con/ ſtãtini ip̄atoris. viii. idus iulii.

❡De ſancto norberto epiſcopo ordinis pre monſtrateñ. LXVII.

NOrbertus archiep̄us fũdator lo/ ci & ordis ꝑmõſtrateñ. anno dñi ii20. de lothoringie ptib⁹ oriun/ dus claruit. Qui relictis ſeculi diuitiis qb⁹ affluebat ꝑſbyter ordinat⁹ ẽ. E cum qbuſdã dei famulis qui uitã artiore ducere cupiebãt ad gelaſium papã ꝯm: tũ apud ſanctũ egidiũ i gallia ſynodũ celebr tem acceſſit. A quo & ꝑdicãdi uerbi licẽtia ip̄etrauit. Ac deide auctoritatẽ pape calixt ꝯi gelaſii ſucceſſoris de nouo ordie incoha do ꝯʒ auguſtini regulã obtinuit. Et ſub ep ſcopo lauduneñ noie bartholomeo i loco mõſtrati cũ ſociis ꝑdictis monaſteriũ & or dinẽ fũdauit. Mľtis quoq; miraclis clarui ❡Apud nigellã demonẽ q puellam obſed rat: prio qdẽ uirtute xp̄i: ut latine & teuto ce & gallice loquereẗ ꝯpulit: deide ab ea ei cit: ueniẽtiq; coloniã pro reliqis ſcõꝝ acqui rẽdis una de numero undecẽ miliũ uirgin ſe ei reuelauit: & locum ubi corp⁹ ſuũ iac bat oñdit. Quod mane reptũ ipſe ſecũ pr monſtratũ tulit. ❡ Die ſequẽti apud ſanct gerone orãs uidit ip̄m ſanctũ: locũ ipſi: ub corpus ipſi⁹ dudũ iacuerat oib⁹ incognit demõſtrãte: qđ mane ibidẽ reptũ atq; ide l uatum ẽ. Ei⁹ quoq; corporis ptẽ norbertu q̃ſi pro mercede ſuſcepit: & ad monaſteriu ſuũ deportauit. Poſt obituʒ uero calixti ab honorio ꝯo ſucceſſore ſũmo põtifice ꝯfi matione ordis accepit. Et tũc ſe futuꝝ ep̄ parthenopoľ diuit⁹ agnouit. Rediẽs ãt ad l cũ ſuũ i herbipoli oppido: i die paſche mi ſa celebrata mulieri cuidã cece uiſũ r̄ſtitu ❡Deide factus ẽ ep̄s parthenopolis ciuit tis ſucceſſore iſpi hugone i abbatiã ordiato Qui potẽs ope & ꝯmone ãnis .viii. ep̄atu fi deliter adminiſtrato: qeuit i xp̄o. Sepultu i eccleſia dei gẽitricis ip̄i⁹ urbis. 8. id⁹ iuli

❡De ſanctis aquila & priſcilla ei⁹ uxore c ſcipulis. LXVIII

AQuila & priſcilla ei⁹ uxor diſc puli apoſtoloꝝ xp̄i fuerũt: de q b⁹ i actib⁹ apoſtoloꝝ .ca. xviii ꝯſcribiẗ: de qb⁹ etiã paul⁹ apoſt lus ad romanos .c. ulti. mẽtion facit. Qui i ſcõꝝ miſterio quotidie fidelite laborãtes apud aſiã minorẽ pleni bonis op rib⁹ i dño qeuerũt. 8. id⁹ iulii: ut dicit ado

❡De ſcõ paulo martyre. LXIX

PAulus mr̄ ꝯſtãtinopoli nobili oriũdus: paſſus eſt ibidẽ tp̄e co ſtantini ip̄atoris heretici. Qu cũ eſſet dux militie ip̄ialis & u re miles xp̄i catholicus ip̄ator de ꝯbuſtiõe ſcãꝝ imaginũ que ꝑ ip̄m i eccl ſia apđ blaquernas fiebat: ꝯſtãter redargu bat: & reuerẽdas imagines xp̄i & ſcõꝝ uen randas efficaciter ꝯprobabat. Ob hoc ab peratore detẽtus & primo i carcerẽ miſſu duriſq; ꝯpedib⁹ uict⁹ ẽ. Inde iuſſu ꝯſtantin poſt aliquot dies educitur: & dũ pro catho lica ueritate ageret naſus ei precidiẗ. Iteꝝ c

cuſtodie mancipaẗ.Dehinc poſt dies.8.iteꝝ pduct⁹ pice & ſulphure liquatis capite pfu‑ ſus:cũ i torm̃etis gr̃as deo ageret:oculi ipſi eruti ſunt. Nouiſſime pedib⁹ ligatis p medi um foꝝ trahiẗ:& m̃ebris oibus corpis diſſi paẗ:ſicq; ſatis colliſus excuſſo cerebro ſpiri um exhalauit.8.id⁹iulii. Cuius corp⁹ad p‑ es aſparis tractũ:ibiq; dimiſſum ab hereti‑ cis:ut a canibus uoraret: a catholicis uiris bidẽ ſepultũ ẽ.Impator aũt ꝯſtantin⁹ p tan o ſcelere & aliis cõmiſſis ultiõe dina uermi us ſcaturiẽs uitã miſerandã finiuit.Cui mi hael fili⁹ ei⁹ uir p oĩa catholic⁹ ei ſucceſſit. Poſt ãnos uero.122.xp̃iani & religioſi ui‑ i dina reuelatiõe corp⁹ſanctũ inde ſublatũ d monaſteriũ charmonã trãſtulerũt:miris fragrans odorib⁹ & miraculis corruſcãs. Quod poſtmodũ a uenetis ĩde leuatũ & ue‑ etias delatũ i monaſterio ſci georgii maio‑ s qeſcere dr̃ ab incolis eiuſdem ciuitatis.

De ſancto procopio martyre. LXX

Procopius mr̃ i paleſtina paſſus eſt:q a ſcythopoli duct⁹ ceſareã ad primã ei⁹ꝯfeſſionẽ:& reſpõſi onis ei⁹ꝯfidẽtiã a iudice fabiano capite ceſus eſt.8.id⁹iulii: ut ait Ieronym⁹:& colligiẗ i martylogio adonis.

De ſcõ cyrillo epõ & martyre. LXXI

Cyrillus ep̃s &mr̃ rome paſſus ẽ: qui flãmis iniect⁹ illeſus euaſit: ac ſtupore tanti miraculi a iudi‑ ce dimiſſus eſt.Qui etiã poſtmo dũ:cũ xp̃z inſtãter & alacriter p̃ dicaret:& plurimos ad dñm conuertiſſet:iu dex penitẽtia ductus ipſum capite cedi fecit idus iulii.

De ſancto cyrillo mr̃e. LXXII

Cyrillus diacon⁹ & mr̃ in helio‑ poli ciuitate: que ẽ circa mõtẽ li banũ impante ꝯſtãtio paſſus eſt Hic eni cum multa idola ꝯtriuiſ ſet:& ignibus ꝯbuſſiſſet:pagani ipſum tenuerũt:quẽ nõ ſolũ pemerũt:gladi is & lanceis effoderũt:ſed etiã nimia pieta‑ te ei⁹uentrẽ execãtes iteſtina eduxerũt:& ex ore ipſi⁹comederũt.Veꝝ qcũq; hui⁹ ima natis pticipes extiterũt:ultionẽ ꝯdignã ꝯſe cti ſunt.Nam aliq ſubito dentes oẽs amiſe‑ runt.Aliquoꝝ lingue putredine conſumpte ſunt. Aliquibus oculi de capite ceciderunt. Hec caſſiodor⁹.6.libro hiſtorie tripartite.

De ſcã anatholia uirgine & audace marty ribus. LXXIII

Anatholia uirgo & audax marty res i ciuitate tyro italie paſſi ſũt tẽpore decii ceſaris ſub fauſtini‑ ano preſide.Poſtq̃ eni anatholia uirgo uictoriam uirginẽ ad pudicitie obſer uantia ꝯuertiſſet: ut ſupra dictũ ẽ in paſſiõe uictorie.x.calẽ.ianuarii:& i piceno oppido multos iſirmos curaſſet:& demoniacos libe raſſet::in pfata tyro ciuitate a fauſtiniano p̃‑ ſide detineẗ:&diuerſis plagaꝝ ac tormẽtoꝝ generib⁹ cruciaẗ:deinde cũ ſerpente horri‑ bili in carcere per noctẽ includiẗ:ſed ab eo minime lediẗ.Mane quoq; apto carcere ſer‑ pens audacẽ ueneficũ: qui ip̃m ad uirginem immiſ̃at:aggrediẗ:ſed eius morſib⁹ iuſſu a‑ natholie liberaẗ: & ſ̃pẽs illico effugaẗ.Sic q; audax ad fidẽ ꝯuertiẗ:& ipſe quoq; in cu ſtodia duriſſima uiculaẗ. Virgo aũt chriſti cũ in orõne pſiſteret:iuſſu pſidis gladio per latera tranſuerberaẗ.Cuius corp⁹a xp̃ianis i tyro oppido ſepeliẗ. Audax uero de carce re educiẗ:& xp̃m ꝯfeſſus capitali ſentẽtia co ronatur.Et quia de oriente fuerat:corp⁹ ei⁹ ab uxore & filiis eo tranſlatum eſt: q paſſi ſunt.7.idus iulii.

De ſancto brithyo epõ. LXXIIII

Brithyus ep̃s in ciuitate martula claruit:qui dũ xp̃m dñm p̃dica‑ ret:a iudice martiano ꝯphenſus eſt:cui iuſſit p̃ſes os eius lapide diu contundi:deinde in equuleo ipſum leuari & crudeliter torqueri.Et cum in dei ꝯfeſſione pduraret:i carcerẽ truſus ẽ. Nocte uero facto pmaxio terremotu ciuitas tota ꝯcutitur:& ruẽte pariete martianus op primiẗ.Brithy⁹aũt ab angelo & a btõ petro apoſtolo uiſitatus:de carcere educt⁹ ẽ.Qui deinde multo tpe xp̃i euangeliũ circũquaq; p̃dicãs:magnaſq; populoꝝ multitudines ci‑ potenti deo lucrifaciens.7.id⁹ iulii qeuit in pace.Cuius aĩam aſtantes uiderunt i ſpecie columbe niuee celos agiliter aduolantẽ.

De ſcis zenone & aliis mr̃ib⁹. LXXV

Zenon & alii.x.milia ducenti & tres martyres xp̃i rome ad gut‑ tam iugiter manantẽ martyrium paſſi ſunt. Qui p diuerſa ſuppli cia trucidati xp̃m dñm i ſuis cor poribus glorificãtes coronas triumphi cele ſtes obtinere de manu dñi meruerunt.7.id⁹ iulii:ut dicit ado.

De ſancto zenone abbate. LXXVI

Zeno abbas in eremo thebaidis claruit:de quo ſcribiẗ:ꝙde cel la egreſſus dũ p eremũ oberra‑ ret:iã triduo fatigat⁹ fameq; de fect⁹q̃ſi mortu⁹cecidit:cui repẽ te puer ſpecioſus aſtitit: paneq; ei ac uinũ p̃ ſentauit:ille aũt phantaſma dubitãs orõnez p̃miſit:& ſic ſecur⁹mãducauit.Eodẽq; inſtã te puero:& ut ſe ſequereẗ admonẽte:eidẽ du catum uie prebuit:& ad cellã uſq; reduxit. Quo cum ſanctus intrans oraſſet:ille diſpa ruit:& abbas ipſum angelum dei fuiſſe co‑ gnouit.Hec in uitis patrum.

¶De ſcis ſeptē frībꝰ mrībꝰ. LXXVII.

Eptē frēs filii ſcē felicitatis mrīs rome ſub antonino pricipe paſſi ſunt. Quorꝫ noīa hec ſunt: ianuarius: felix: philippꝰ: ſiluanꝰ: alexander: uitalis: & martialis: horꝫ mater in uiduitate manens ſuā dn̄o uouerat caſtitatē. Quos oēs frēs ſimul cum matre ad ſuggeſtionem pontificū idolorꝫ antoninꝰ imperator detentos publio urbis ꝓfecto tradidit ad deorꝫ ſacrificia ꝯpellendos. Qui prio qdem matri ſuadebat: ut ſui & filiorꝫ ſuorū miſeri deberet. Cum aūt felicitas nec blanditiis allici: nec terroribus frangi poſſet: qn potius filios hortaretur: ut i xp̄i confeſſione ꝯſtantes ꝑſiſterēt. Iuſſit eā ꝑfectus alapis cedi: deīde i carcere recipi: ubi multo tp̄e macerata ē. Pꝰ hec cū publiꝰ oēs ſeptē frēs ſingillatiꝫ uocatos hortaret: ut diis imolarēt: illiqꝫ oīno eius monitiones ꝯtemnerēt. Iuſſit illos ſucceſſiue flagellis cedi: deīde in cuſtodiā recipi. Et cū hec oīa impatori ſuggeſſiſſet: miſit antoninꝰ illos p uarios iudices: ut uariis ſuppliciis punirent. Ex qbꝰ primus iudex ianuariū tā diu plūbatis cedi fecit: q̄ diu ab eo ſp̄m excuſſit. Alter uero felicē & philippū fuſtibꝰ mactauit. Alter ſiluanum ꝑcipitio interemit. Alter alexādrū: uitalē & martialē capitalē ſubirē ſn̄iaꝫ mādauit. Qui paſſi ſūt. vi. idus iulii. Mater uero felicitas poſt mēſes .4. paſſa ē: ut in eiꝰ paſſiōe dicetur. 9. cal. decēbris circa ānos dn̄i. 110. Quorū corpora rome a fidelibꝰ tumulata ſunt.

¶De ſanctis rufina & ſecunda uirginibus & martyribus. LXXVIII.

Vfina & ſecūda ſorores uirgines rome martyriū paſſe ſunt ſub ꝑſecutione ualeriani & galieni iꝑatorꝫ. He nobiles ciues romane: patre aſterio: matre aurelia claris orte natalibꝰ ab īfantia xp̄iane armētario & uerino gētilibꝰ i ſpōſas tradite ſūt. Quas cū ſponſi earꝫ xp̄ianas cognouiſſent: ſatagebāt eas ad deoruꝫ ſacrificia ꝑducere. Quorꝫ perſuaſiōes uirgines xp̄i decliare cupiētes: aſcēſo uehiculo urbē egreſſe ad prediū ſuum qđ i ꝑtibꝰ tuſcie poſſidebāt ꝯfugere cupiebant. Quod ubi armētariꝰ & uerinꝰ cōpuiſſent accuſauerūt eas archeſilao comiti: q eas cū ſuis militibus iſecutꝰ miliario ab urbe. 14. i uia flaminia ipas cepit: & ad urbē reuocans iunio donato ꝑfecto pn̄tauit: & ꝙ xp̄ane forēt denunciauit. Quas prefectꝰ uſqꝫ ad diē tertiā carceri tradidit: deinde rufinā ſibi pn̄tari iuſſit: & ut diis imolaret ꝑſuadere cepit. Cū aūt illa xp̄m ꝯfiteret: & deos gētiū deteſtaret: mādauit eā acriter flagellari: & ſcđam de carcere adduci: ut ſororeꝫ cedi ꝯſpiceret: & ſic eiꝰ aīmi deterreret. Secunda aūt exclamabat ꝙ prefectus ſororē ſuā glorificabat: & ſe multum inhonorabat. Stanſq ſcđa ſororem in uerberibus ꝯfortabat. Tū iuſſit eas prefectus in tenebroſo loco reclu di: & fumum ſtercorum fieri. Fumus autem ille ut tymiama exhalabat: & delectatione naribus uirginum miniſtrabat. Tenebre au tem carceris luce quaſi meridiana ſuperfu ſa effugate ſunt. Iterum iuſſe ſunt in ſuis ba neis includi: & nocte integra lignorum inc dia miniſtrari. Et ingreſſi miniſtri poſt tre horas diei ſubſequentis: ut earum corpor inde eiicerēt exanimata: inueniunt intus ba neum tepidum & uaporatum. Quas prefe ctus inſimul fecit colligari: & ligato ſaxo a collum ambarum in tyberim precipitari. Cum quo ſaxo per dimidiam fere horam e merſerūt: & que nude miſſe fuerāt i ſuperi ribus undaruꝫ ſericis indute apparuerunt. Quod audiēs prefectus: & artibꝰ hec mag cis attribuēs tradidit eas archeſilao comi puniendas. Qui iuſſit eas duci in ſiluā i ui cornelia miliario. x. ab urbe in fundo q uo catur buxo: & illic rufinā ceruice cedi. Se cundam uero gladio capite percuti: & co pora lupis uoranda derelinqui. Sancte au uirgines per uiſionem matrone cuidā pla tille apparentes gēmate: uidelicet i thalam ſedentes eam admonuerunt: ut ipſarum co pora tumularet. Quod illa deuotiꝰ adimp re curauit: & in ipſo ſuo predio uirginū co pora recondidit. vi. idus iulii.

¶De ſancto paterniano epiſcopo & confe ſore. LXXIX.

Aternianus epiſcopus cum eſſe abbas in paleſtina: & congrega tionem monachorum in omni r ligione corrigeret: & tūc temp ris chriſtianorum perſecutio d ſeuiret: orauit ad deū cuꝫ lachrymis ut ſi locum oſtenderet: in quo ſe cū mōachis ſu ſaluare poſſet. Cui apparuit angelꝰ rapha eūqꝫ monuit: ut in egyptum ꝑgeret: & ibi lutē animarum & corporū īueniret. Quo cū abbas frībꝰ rettuliſſet maurētiꝰ ꝑpoſiti frēs hortabat: ut iuxta uiſionē on̄ſaꝫ cū al bate pegrīarēt. Igit aſſūptis ſarculis ad t rā colēdam: & ſemibꝰ ad ſeminandū ꝓfec ſunt: & angelo raphaele ducatū ꝑbente ad gypti eremū deuenerūt: ubi & puum ſibi nobiū ꝯſtruxerūt. Ibiqꝫ die ac nocte deo ieiuniis & oratiōibꝰ ſeruire curauerūt. ¶C aūt eſcas aliquas ad edēdū nō haberēt: ne loco ipo iuēre poſſēt: & frāꝫ ꝯgregatio m muraret: orauit paternianꝰ ad dn̄m. Et ec appuit angl'us dn̄i i ſynogali ciuitate cuidā uiti admonēs eum: ut famulis dei qui fa deficiebāt ac frigore ueſtes & cibaria miſi ret. Qui ꝯſulto quodam ſapiente. 70. cam

los oibus cibariis & monachoꝝ cucullis o/
nerauit:& ad collū primiſquillā appēdit:ut
iā ceteris exhiberet. Qui recto curſu ange
o duce ad cellā paterniani ꝑuenerūt : quod
nonachi uidentes:deo gr̄as egerūt:& came/
is exoneratis pedes lauerunt:atqꝫ poſt dies
res eos olerıbꝰ onerātes ad eoꝝ dn̄m remi/
erūt:q dei nutu p uiā quā uenerāt:regreſſi
unt. ¶ Poſt hec tertia die appuit diabolꝰ in
pecie puelle uiro dei dicens:ꝙ puella uena/
is in terrā egypti uenerat: quā dn̄s ſuus ad
quā hauriendā miſerat:que domum redire
olēs in uia errauerat:& ad locū ip̄m deue/
erat:querens a ſcō uiro manſionē. Quā cū
cūs uti ſpecioſā iuuenculā licētiaret: puel/
a allegabat: ꝙ eiꝰ negligentia faciliter a fe/
is deuorari poſſet:& abbas de eius aīa deo
ōneꝫ redditurꝰ eēt:quod audiēs paternianꝰ
pſam q̄ſi ex ꝯſcia intromiſit:cuius allectus
ulchritudīe tētari cepit:ſentiēs uero figmē
diaboli ignē accendit:& ip̄m i faciē puel/
excuſſit:moxꝙ diabolꝰ euanuit. ¶ Deide
enerūt ad eū ciues de oppido uris : & ip̄m i
ū ep̄m ꝯſtituerūt:q i ipſo ep̄atu ꝑfuit ānis
2.& multa miracula oñdit: iter que ſaluiā
cillā dei:que annis.7.ceca fuerat:illumi/
uit:& claudū unū erexit. Nouiſſime ange
s dn̄i ei appuit:obitūqꝫ ſuū poſt dies.30.
tuꝝ p̄dixit:& ad uicū thanatū in fundo ba
yganio:iuſſit:ut accederet:ubi & pauſatu
us eēt : ſignūqꝫ uocatiōis ſue fumū de uico
iturum p̄dixit:& ꝙ terra fuliginabit. Qui
ox ad locū ꝯſtitutū ꝑperauit : & ſignis ab
gelo datis appentibꝰ:ipſe i pace qeuit.6.
iꝰ iulii:ſepultus in ſuo ep̄atu.

¶ De ſcis ianuario & ſociis m̄ribꝰ. LXXX

IAnuarius:marinus:nabor:& fe/
lix apud aphricā paſſi ſunt : qui
perſecutiōe uigēte aduerſus xp̄i
anos:cū ſacrificare idolis recuſa
rent:a pſecutoribꝰ decollati tri/
mphū meruerunt obtinere martyrii.6.idꝰ
lii:ut ait adc in martylogio.

¶ De tranſlatione ſancti benedicti. LXXXI

TRanſlatio corporis ſci benedicti
abbatis tēpore ꝯſtantis impato/
ris fcā ē: ut ait hugo floriaceñ.
Cū eni monaſteriū mōtis caſſini
qd̄ a btō bn̄dcō edificatū fuerat:
lōgobardis deſtructū eēt:corporaqꝫ btōꝝ
nedicti & ſcholaſtice eius ſororis in eodē
pulchro tumulata ibidē ſine ulla uenerati
ne dımiſſa fuiſſent. Mimolinus abbas flori
ceñ diuina reuelatiōe premonitus: miſit ai
lphum monachū ſuū ad predictū mona/
erium caſſineñ. ut inde corpus ſancti bene
cti floriacuꝫ deferret. Quo tēpore etiā ex
be cenomaneñ quidam aduenerāt ad cor/
as ſcē ſcholaſtice tranſferendū : qui aigul/
pho adheſerunt:donec romā inſimul puene
runt. Cū āt aigulphꝰ cauſam aduētus illoꝝ
didiciſſet. Ipſe uero eiſdem cur uenerat mi/
nime reuelaſſet:cogitauit utrūqꝫ corpus ha
bere poſſe. Dimiſſis ergo ſociis rome : ipſe
montē caſſinū feſtinꝰ acceſſit:ubi nocte orās
ſup ſepulchꝝ ſanctoꝝ lucē maximā ꝯſpexit
Mane aūt facto:effracto tumulo oſſa ſancto
rum benedicti & ſcholaſtice in ſporta colle
git:& aſportauit. Rediens aūt in itinere ſoci
os dimiſſos iuenit:q audito:ꝙ utrꝫqꝫ corpus
haberet:corpꝰ ab eo ſcholaſtice de gr̄a peti/
erunt. Aigulphꝰ aūt hoc facere nō poſſe re/
ſpondit:niſi abbati ſuo iſtud placeret. Sicqꝫ
cenomanēſes ſecū uſqꝫ floriacū uenerūt:& a
mimolino abbate corpus ſcē ſcholaſtice de
gr̄a obtinuerūt. ¶ Cū aūt oſſa bn̄dicti ab oſ/
ſibꝰ ſcholaſtice aliter ſecernere neſcirēt: ſin
gula locula pauerūt:& oſſa maiora in uno
& minora in alio uti meliꝰ eiꝰ uiſum fuerit:
ſegregatim poſuerūt : iudicātes ex arbitrio
maiora maris:minora eē mulieris. Quo ſcō
ipſoꝝ iudiciū ueꝝ fuiſſe :tali examie ꝓbaue
rūt. Nā corpꝰ defuncti uiri ſup oſſa:q̄ puta/
bāt eē ſcholaſtice:corpꝰ aūt defūcte feīe ſup
oſſa:q̄ putabāt eē bn̄dicti poſuerūt. Et neu
trū eoꝝ uitā recepit. Cū aūt e ꝯuerſo:corpꝰ
uiri ſup oſſa maris: corpuſqꝫ femie ſup oſſa
mulīs collocaſſēt:& orōnē ꝑmiſiſſēt: uterqꝫ
mortuoꝝ ꝯtinuo uiuꝰ ſrexit. Quo miraculo
oſſa utriuſqꝫ uera cognita ſūt: cenomanēſes
ergo ſecū ad ciuitatē ſuā tulerūt corpꝰ uirgis
& floriacēſes monachi i loco ſuo ſepelierūt
corpꝰ abbatis. ¶ Sigibertꝰ dicit:ꝙ penonꝰ ci
uis nobilis & diues brixieñ tp̄e gregorii pa
pe ſc̄i caſſinū mōaſteriū:qd̄ ānis.iio. deſtru/
ctū fuerat:de ꝓprio repauit. Anno.x.ꝯſtāti/
ni.4.ut pſatꝰ hugo ſcribit. Caſſineñ mōachi
auctore carolomano rege francoꝝ a zacha
ria papa ipetrarūt:ut eis corpꝰ ſci benedicti
a floriacēſibꝰ redderēt. Qui uenīētes floria/
cū:dū corpꝰ leuare uellēt:tali cecitate ꝑcuſ
ſi ſunt:ꝙ ſe inuicē uidere nō poterāt : nec a
deo uſqꝫ lumē eis reſtitutū ē:donec itelligē
tes corpꝰ ſāctū ibi qeſcere uelle:id dimitterēt
ꝓpoſuerūt. Fcā ē aūt eiꝰ trāſlatio.5.idꝰ iulii.

¶ De ſcō pio papa & martyre. LXXXII

PIus papa & martyr natiōe italus
de ciuitate aquileia ex patre ru/
fino:igino pape in ep̄atu romāo
ſucceſſit:& ſedit annos duos mē
ſes quattuor dies.21. Hic ꝯſtitu/
it hereticum ex iudeoꝝ hereſi uenientem ſu
ſcipi & baptizari:& ꝯſtitutum de eccleſia fe
cit. Sub eius ep̄atu hermes librum compo/
ſuit:in quo mandatum continetur : quod ei
ꝑcepit angelus dn̄i:cum ad eum uenit in ha
bitu paſtoris: & ꝑcepit ei: ut ſanctū paſcha
die dn̄ico celebraret. Quod & ip̄e pius ep̄s

ꝯſtituit.Hic fecit ordinatiões.v.per menſeꝫ decembrium preſbyteros.x.diacones.2i.& epos p diuerſa loca.12.Sub eius etiã tpe ro/me due ſacratiſſime germãe uirgines clarue runt.ſ.potẽtiana & praxedis. Qui etiã ſub pſecutiõe antonini & marci mrĩi gloriã ade ptus ẽ.Et ſepultꝰ ẽ cũ frĩbꝰ ſuis iuxta corpꝰ beati petri i uaticano.v.idus iulii. Et ceſſa/uit epatus dies.14.

¶De ſcis eulogio & ſociis mrĩbꝰ.LXXXIII

EVlogius cũ aliis tribꝰ mrẽs apđ ꝯſtantinopoli paſſi ſunt. Quorũ dies triũphi recolitur quinto idꝰ iulii: ut ex martylogio adonis ſcriptum habetur.

¶De ſcõ eulogio pſbyte.& ꝯfeſ.LXXXIIII

EVlogius pſbyter alexãdrinꝰ: ut ait hieronymus:& heraclides co gitationes hominũ a deo ipſi re/uelatas cognoſcebat:quoſdamqꝫ euchariſtiã ſumere uolẽtes a cõ/muniõe ſacra remouebat: eiſqꝫ peccata ſua ſecretius reuelabat: & ſic illos ad pniam ꝓ uocabat.Hic dei amore elephantioſuꝫ quen dã oi tpe uite ſue fouere ꝓmiſit.Quẽ dũ an/nis.15.ſedule ꝯfouiſſet ille diabolo ꝓcurãte ingratꝰ bñficii i eulogio ꝯuitia iportabilia i ferebat.Cũ autẽ eulogius hic ꝓpter uotum emiſſuꝫ: hic pp ifirmi iportunitatẽ pplexus maneret. Antoniũ abbatem una cũ leproſo adiit ꝯſulẽdum.Qui cũ ad mõaſterium ma carii deueniſſet:reppit & illuc antoniũ atti giſſe.Qui ab eo aduocatꝰ& ſup patia ac per ſeuerãtia doctꝰ:infirmus quoqꝫ ab eodẽ an tonio ad gratitudinẽ ẽ ꝓuocatꝰ:unde ambo ipſi ſedato ſcandalo adinuicẽ pſeuerãtes mã ſerũt:& ad cellã ſuã redeuntes poſt dies.40 Eulogius ĩde pꝰ triduũ leproſus ſpiritũ tra diderunt.Feſtũ autẽ eulogii agiť.v.idus iu lii.Hec heraclides & in uitis patrum.

¶De ſcis ianuario & pelagia mr̃.LXXXV.

IAnuariꝰ & pelagia mrẽs apđ mi norẽ armeniã i ciuitate nicopoli paſſi ſũt.Qui tpe pſecutiõis pro ꝯfeſſione nois xpi ſub licinio ipa tore prio:i equuleo leuati &diu tius torti.Deide ungulis crudeliter lacerati ac demũ i carcere uicti teſtarũqꝫ fragmibus diebꝰ qttuor cruciati glorioſum mrĩum im pleuerunt.v.idus iulii:ut dicit ado.

¶De ſanctis hermacora epiſcopo & fortu. nato martyribus. LXXXVI.

HErmacoras eps & fortunatus ar/chidiaconus mrẽs apud urbem aqleiam paſſi ſunt.Imperãte ne/rone ſub preſide ſeuaſto.Cũ eni beatus marcus euãgeliſta apud eãdẽ urbẽ a beato petro aplo directꝰ mul to tpe pdicaſſet: & ad magrm reuiſendũ ac/cedere uellet.Hermacorã ciuem aquileieñ: eius diſcipulũ a populo in epm electum ro mã ſecum adduxit:quẽ beatꝰ petrꝰ loco mar ci aquileie epm conſecrauit: & ad ipm eccle ſiam gubernãdam deſtinauit.Marcũ uero a lexandriã miſit:ut hec omnia dicta ſunt ſu/pra i paſſiõe ſci marci.viii.cal.maii. Igitur beatus hermacoras aquileiam ueniẽs eccle ſiam ſuam feliciter gubernauit:& plures ſa cerdotes & leuitas ordinauit.Inter quos for tunatũ quẽdam eius archidiaconẽ ꝯſtituit. Ipſe autẽ uerbum dñi iugiter predicabat:& miraculorum inſigniũ gloria clarebat. Na & cecos illuminabat:& egros quoſcũqꝫ san bat:& obſeſſos a demonibus liberabat: un de & infinitũ ex multis ciuitatibus ad ſe cor currẽtem populum ꝯuertebat.¶Cum autẽ ſeuaſtus quidã preſes ciuitatẽ aquileie igre ſus eſſet:pontifices idolorum accuſauerun hermacoram epm:ꝙ templa deoꝝ deſtrue ret:& populũ ab eoꝝ cultura ſubtraheret Quẽ preſes ꝯprehẽdi iuſſit & ſibi preſenta ri.Cui cum preſes ſuaderet: ut deos colere & a xpi predicatione ceſſaret.Reſpõdit her macoras: ꝙ ex iuſſione dei ordinatus eps n poſſet quieſcere a predicatione xpi:ut a dia bolo detentos reuocaret ad regnũ dñi.Cũ in confeſſione nominis xpi conſtanter pſiſte ret.Iuſſit illum preſes extendi & neruis cr dis diutius cedi. Et cum ſcũs martyr in hi grãs ageret:& pſidis tormenta derideret:fe cit eũ i equuleo ſuſpẽdi:& pectꝰ eius ungu bus radi:poſtea precepit laminas ferreas c dẽtes eius pectori imprimi:& lampades ar dentes laterihꝰ applicari. Et cũ ipſe multo magis xpm laudaret:populuſqꝫ unanimite exclamaret:ꝙſcũs dei ſine ulla cauſa torm ta ſubſtineret.Seuaſtus furorem populi m tuens eum carceri mancipauit: ubi orant hermacora lumẽ ingens p noctem refulſit & odor ſuauiſſimus emanauit.Quod cern pontianꝰ cuſtos carceris ꝯuerſus eſt ad xp & ianua reſerata ad pedes ſci martyris ueni poſtulabat. Quẽ ſcũs hermacoras uocat fortunato diacono ſuo:poſt triduanum iei nium baptizauit.Qui egreſſus ſe xpianũ ce pit proclamare:& deos gentium demonia ſerere:unde & eius exemplo multitudo pc puli ad carcerem ꝯcurrentes conuertebat tur. Quidam uero uidentes lumẽ carceri inde nullatenus diſcedebant.¶Hec audien gregorius quidam nobilis ciuitatis filium ſuum annorum.xii.qui per triennium a d monio uexatus fuerat: ad ſcũm martyrẽ a duxit:queꝫ ille premiſſa oratione continu liberauit: & ipſum una cum patre ad chri ſtum conuertit:ueniẽſqꝫ media nocte ad d mũ eiꝰ pmittente põtiano:gregoriũ cũ ꝯiu ge & duobꝰ filiis atqꝫ cũ familia baptizauit

Deinde ad carcerē ſpōte rediit:& inſtātibus pſbr̄is & clericis:ut ſi martyriū p̄elegiſſet: uel ſaltē ſibi paſtorē ꝯcederet:fortunatū ei⁹ archidiaconū illis delegauit. ¶Hec cum au diſſet illuſtris quedā uidua noīe alexandria que lumē dudū amiſerat oculoꝝ de ꝯſenſu pōtiani nocte ad ſanctū hermacorā in carce rē ingredit̄:& ab eo mox illuminat̄ atq; cō uertit̄. Et intra domū ſuā cū oī familia a for tunato diacono baptizat̄. Quod cū p̄ſes au diſſet:fortunatū detineri fecit:& cum herma cora cuſtodia mancipari. Cūq; multa mira cula p eos fierent in carcere ꝯſiſtentes. Seua tus p̄ſes ad ſuggeſtionē pontificū timēs po pulū qui p eos ꝯuerſus erat:miſit nocte ſpi culatorē:& utroſq; i carcere decollari fecit: quoꝝ corpa ac ſāguinē collectū pōtian⁹ cu ſtos carceris recollegit:& occulte repoſuit. Deinde gregori⁹ & alexandria memores be neficioꝝ ſuſceptoꝝ corpora martyꝝ ſubſtu lerunt:& iuxta muros aquileie in agro me morate alexandrie cum aromatibus cōdide runt. Qui paſſi ſunt .4. idus iulii.

¶De ſcīs nabore & felice m̄rib⁹. LXXXVII

NAbor & felix m̄res paſſi ſūt in ci uitate laudēſe ſub maxiano ipa tore. Cū eni idē ceſar mediolani degeret: & predicti duo milites tāq̄ xp̄iani eidē accuſati fuiſſent: Impator eos detineri fecit: & ſingillatim in terrogatos cū eos xp̄ianiſſimos cognouiſſꝫ: in carcere p dies .12. affligi mandauit : ita ut nec panis : nec aqua miniſtraret̄ eiſdē:& die in eos educi fecit:& cepit illos ad ſacrificia ſuadere:& cū nullatenus aios eoꝝ inclinare poſſet. Iteꝝ eoſdē in cuſtodia recipi p̄cepit. Poſt dies uero q̄ttuor de cuſtodia educi : & eſeſos fuſtib⁹ cedi:deinde naborē in equu lo appēdi:& lāpadibus aduri : ac ungulis laniari inſpectāte felice. Et cū hec oīa ſupaſ ſit:iuſſit eos ambos igne ꝯſumi:qui miſſi in ipē incolumes pmanſerūt. Pro quo iterum eos carceri mācipauit. Poſt aliquot uero di es cū impator pgeret in ciuitatē laudeñ. Iuſ ſit eos catenis uictos ad exemplū xp̄ianoꝝ: poſt ſe trahi:& poſt tertiū diē ambos extra ciuitatē ſibi p̄ſentari. Quos in xp̄i ꝯfeſſione firmiter pſeuerātes : fecit eos primo fuſtib⁹ cedi:deinde capite puniri. Qui decollati ſūt iuxta portam ciuitatis laudēſis apud fluuiū ceră : quorum corpora quedam matrona ſabina noctu rapiens in eodē loco ſepeliuit quarto idus iulii.

¶De ſancto naſone diſcipulo. LXXXVIII

NAſon diſcipulus xp̄i : ex antiqs & prioribus fuit:& ex .72. unus ut in martylogio adonis ponit̄: qui apud inſulam cypꝝ xp̄i euā gelium p̄dicauit:& plen⁹ uirtuti bus ibidē ſcō fine quieuit .4. idus iulii.

¶De ſancto iohele propheta. LXXXIX

IOhel ꝓpheta de tribu ruben fili us fatuel natus i agro bethoren eodē tēpore & ſub eiſdē regib⁹: quibus & oſee ꝓphetauit: uideli cet in dieb⁹ ozie:ioathan: achaz: & ezechie regum iuda. Et ſicut ille ſub noīe effraim ad .x. tribus dirigit uaticiniū ſuum: qui uel ſamariā uel iſrael ſepe memorat:ſic in hoc ꝓpheta:oē quod dr̄ ad tribū iuda di rectū eſſe intelligere debem⁹. Deſcripſit eni terrā duaꝝ tribuū eruca : brucho: locuſta: rubigineq; uaſtandam. Et poſt euerſionem prioris populi p̄dixit ſp̄ūſſanct⁹ effuſionem futurā ſup ſ̄uos dei & ancillas:quod factū eſt die pentecoſtes in cenaculo mōtis ſyon. Et hic in bethoren in pace mortuus eſt:& ſe pultus .3. idus iulii. Hic ꝓpheta ex numero 12. ꝓphetaꝝ colligit̄:qui minores appellati in ſanctorum patrum catalogo eccleſiaſtici 49. capitulo ꝯſcribunt̄: Hec ioſephus & hie ronymus:& ex hiſtoria ſcholaſtica.

¶De ſancto zorobabel duce. LXXXX

ZOrobabel filius ſalathiel dux & princeps iudeoꝝ de tribu iuda: inter ueteris legis p̄res eccleſia ſtici .49. capi. ꝯſcribit̄. Hic tēpo re reedificatiōis tēpli dn̄i & hie ruſalem fecit:ſub dario hydaſpis rege pſaꝝ claruit. Cum eni:ut habet̄ in libris eſdre & neemie:cyr⁹ rex perſaꝝ & medoꝝ anno pri mo regni ſui dediſſet iudeis licentiā redeun di ad terrā natiuitatis ſue:quinquagita fere milia eoꝝ duce zorobabel & ieſu magno ſa cerdote:de quo infra ꝓxime dicet̄ : de chal dea:ubi captiuati fuerant:in iudeam reuerſi ſunt. Et afferentes ſecū uaſa tēpli dn̄i aurea & argentea .5400. que reddiderat eis rex cy rus perſaꝝ: ceperūt edificare templum dn̄i in hieruſalem:uerum impedientibus ſama ritis intermiſſum eſt opus uſq; ad annum ſe cundū darii hydaſpis:igitur anno primo da rii predicti:zorobabel filius ſalathiel unus de nobilioribus iudeoꝝ:familiaris quōdam ipſius darii:cum audiſſet: ꝙ darius ipſe re gnaret in pſide:fiducialiter aggreſſus eſt tē plum dn̄i edificare in hieruſalē:aggeo & za charia ꝓphetis ad hoc exhortātib⁹ populuꝫ iudeoꝝ. Principes uero regis pſaꝝ:q erant trāſflumē hoc agnoſcētes:iterdicebāt reedifi cationē. Cūq; rn̄diſſēt ſeniores iuda:ꝙ deus ſu⁹ hoc eis p̄cepat:placuit utriſq; : ut res ad darium regem pſaꝝ deferret̄ : Et aſcēdit zo robabel cum nunciis principum ad regem: qui honoratus eſt ab eo ultra q̄ ſperabat. Nam cum aliis duob⁹ cubicularius in regis cubiculo dormiebat. ¶Porro darius rex ce naꝫ exhibuit ſatrapis & p̄fectis perſaꝝ & me

doꝝ ac magr̃atibus.127.prouinciaꝝ.Eadeꝫ
nocte expgefactus rex propoſuit queſtioné
tribus cuſtodibꝰ corporis ſui:qđ de tribus
fortius uiderek.ſ.rege uino & muliere:pro
mittens munera & honoré ei qui ſapientius
reſpóderet in craſtino . Die uero ſequéti co/
ram ſatrapis & magr̃atibus acceſſerunt illi
tres:& ait primus regé eſſe fortioré ceteris.
Cum eni hõ preſit cunctis aiantibꝰ rex pre
eſt hóibus & ad nutũ eius oĩa fiunt.Secundꝰ
autem pretulit uini fortitudiné:qa cum ho/
mo preſit ceteris in fortitudine: uinum ſupe
rat aĩam animi fortitudiné.Zorobabel uero
tertius mulierem fortioré rege uinoq; aſſe/
ruit.Nam regibus & eis qui uites plantant:
mulieres uinum ꝯferunt & alimoniam & ad
robur uſq; producunt:& pro mulieribꝰ ani
mas ponere non timẽt homines . Super hec
autem omnia ueritatem dixit eſſe fortioreꝫ:
quia ĩmutabilis ẽ & ſempiterna.Quod cum
ab omnibus iuxta dictum huius approbatũ
eẽt:dixit rex ad zorobabel : ut peteret ab eo
quicquid uellet.Et poſtulauit templi reedi/
ficationé & uaſa domus dñi remitti in hieru
ſalem.Et gauiſus ẽ rex.Ná idipſum meminit
ſe uouiſſe anteq̃ fieret rex:ſi deꝰ faceret ipm
regem.Et ſcripſit epiſtolam principibꝰ ſuis
tráflumé:ut nullatenus impedirent iudeos
ſed de ſumptibꝰ regis iuuarent eos. Qui zo
robabel reditum faciés per chaldeá cótribu
libus ſuis regis mádata patefecit. Et aſcen/
derunt multi tunc hieroſolymá cũ eo.Et ſic
laxata captiuitate iudei ceperunt reedficare
templũ dñi in hieruſalem:anno ſ̃o darii hy
daſpis regis perſaꝝ:qđ anno.vii.ipſius con/
ſumatum ẽ : qui erat quadrageſimus ſextꝰ a
prima licentia quá dedit cyrus rex perſaruꝫ
reedificandi illud.Iuxta qđ in euágelio legi
tur. Quadraginta & ſex annis edificatũ ẽ té/
plum ꝛc.Cóuenerunt aũt filii iſrael ad dedi/
cationé templi:& dedicauerũt illud méſe.12
qui apud latinos martius dicitur.23.die mé
ſis.Et celebrauer̃t paſcha ſ̃m legé domini.
De arca uero quomodo receꝑunt eam incer
tum eſt.Sed ſi ueruꝫ ẽ qđ epiphaniꝰ dicit eá
uſq; ad iudicii diẽm nõ egreſſurá de latibu
lo pene:in qua eá hieremias abſcondit:ut di
ctum ẽ ſupra in legenda hieremie prophete
cal.maii:certũ eſt ꝙ iudei inſtar prioris edi
ficauerunt alterá. Nam iter manubias quas
tulerũt romani de iudea legũtur tráſlata &
arca dñi & candelabrũ & mẽſa.Cópleto ue/
ro tépli edificio zorobabel i hieruſalé prici
patũ tenuit iudeoꝝ.Quo feliciter admiſtra/
to cũ patribꝰ ſuis i pace dormiuit.et ſepultꝰ
ẽ in hieruſalé iuxta ſepulchra regalia . Hec
ex dictis ioſephi & hieronymi & ex hiſtoria
ſcholaſtica:necnõ ex chronicis guilelmi.

¶ De ſcõ ieſu ſacerdote. LXXXXI.

IEſus filius ioſedec ſacerdos iu
deoꝝ de genere aaró ex tribu le
ui tpe quo ſupra i iudea claruit.
Hic eni anno prio cyri regis p[..]
rũ cũ zorobabel duce & iudeo[..]
populo de chaldea egreſſꝰ i iudeá uenit. E[..]
reedificatiõi atq; cõſumatiõi tépli dñi ꝑſu[..]
& pſeuerauit uſq; ad annũ.7.darii hydaſp[..]
regis pſaꝝ.Téplũ etiá renouatũ ipe uti ſu[..]
mus ſacerdos dedicauit. Et officiũ ſacerd[..]
tale ſ̃m legis mádata adminiſtrauit.Et hic
pace qeſcés i hieruſalé tumulatus fuit.Q[..]
& eccleſiaſtici.49.ca.una cũ precedente ſc[..]
in catalogo ſcõꝝ patrũ ꝯnumeratꝰ.legiť:[..]
zacharie.2.ca.multipliciter de ſcitate ꝯm[..]
datur.Quos duos ſcõs eſdre ſacerdoti icc[..]
co premiſi: qa dies obitꝰ ipoꝝ certos repi[..]
nõ ualui.Ná & epm eſdrá modico tpe ꝑce[..]
ſerunt:cuius dies feſtiuitatis ĩmediate ſub[..]
citur.Hec unde ſupra.

¶ De ſcõ eſdra ſacerdote. LXXXXI[..]

ESdras ſacerdos aaromin ẽ trib[..]
leui tá a ioſepho q̃ a beato hie[..]
nymo i ſcõꝝ patꝝ priſci tpris [..]
mero colligiť.Cuiꝰ iſignia op[..]
eius libris recolũť.Hic ſub ar
xerxe rege pſaꝝ claruit: q in chaldea lege
moyſi a chaldeis ſuccéſaꝫ q̃ memoriter di[..]
cerat repauit.Nouos quoq; apices lr̃aꝝ:q[..]
faciliores ad ſcribẽdũ & ꝓnũciádũ fierét [..]
cogitauit.Et pp hoc ſcriba uelox dictꝰ e[..]
Addidit etiá quedá i ueteri teſtaméto de ſ[..]
ſicut titulos pſalmoꝝ & pl̃a que i pentate[..]
cho legũť . Sic quoq; itelligẽdũ ẽ ipm q[..]
ſupflua ſubtraxiſſe . Tradũt etiá qdá mod[..]
ſcribẽdi a dextera i ſiniſtrá euꝫ iudeis tra[..]
diſſe:cũ priꝰ ad modũ aratitiũ ſcriptitaré[..]
unde & ſcriptura exaratio ſolet dici.Scrib[..]
bát eni a ſiniſtro cornu i dextrũ & a dext[..]
redeũdo ſcribebát i ſiniſtrũ.¶ Eſdras au[..]
iuenit gr̃aꝫ i oculis artaxerxiſ regis pſaꝝ:[..]
ipetrauit ab eo licẽtiá aſcẽdẽdi i hieruſal[..]
ut i lege quá repauerat populũ ſuũ erud[..]
ret. Tradidit ergo ei rex epiſtolam ad ſu[..]
pricipes tráflumé:ut traderét eſdre nece[..]
ria: miſtros uero tépli ab oi uectigali & t[..]
buto abſoluit . Dedit aũt eſdre poteſtaté [..]
mouẽdi & cõſtituẽdi iudices tranſflumé ſ̃[..]
ſapiẽtiá ſuá: & puniẽdi ꝯtũaces & fuerũt [..]
eo.1700 uiri & uenerũt i hieruſalé mẽſe q[..]
to.Et ſiluerũt tribꝰ diebꝰ.Quarto uero d[..]
obtulerũt que ſecũ attulerát in domo dñi
Tũc adiurauit eſdras ſacerdotes princip[..]
& leuitas ut ꝓiicerét uniuerſas mulieres [..]
lienigenas:&eos q de eis nati erant:ná pr̃[..]
filiabꝰ alienigenaꝝ ſe copulauerát.Fuit a[..]
eſdras eruditiſſimus legis diuine & clar[..]
magiſter omnium iudeorum qui de capti[..]
tate regreſſi fuerant : ut dicit ioſephus

¶ Primo aũt die ſcenophegiaꝶ que celebrã
ur mẽſe ſeptimo: legit eſdras corã oĩ popu
o libꝶ legis dñi iuxta portam aquarum de
nane uſq; ad mediã diem. Secunda uero die
uxta ꝑceptum legis tollẽtes arboꝶ frondes
elebrarunt feſtũ tabernaculoꝶ.7. diebus.
Die uero octaua fecerunt collectam quoad
leũ & pães ꝓpoſitos & ligna ad ſacrificia.
Poſt hec iuxta legem ſepauerũt alienigenas
b eccleſia & in craſtinũ in emũdationem ie
unauerunt: iuxta quod eſdras illis manda/
it. Cõuenerunt octies ad audiendã legem
uater uidelicet in die: & quater in nocte:
lectione terminatã populus ſternebat ad
randũ: & fiebant ꝑces ſup eũ: & tandem be
edictio ſacerdotalis. ¶ Correxit aũt eſdras
opulum: & erudiuit in lege dñi omnibꝰ di
bus quoad uixit: & officiũ ſacerdotale ſtre
ue miniſtrauit: eiq; populus in cũctis obe/
ens fuit. Et mortuus eſdras ĩ ſenectute ue
eranda: & ſepultus in hieruſalẽ.3. idꝰ iulii
unc quidam iudeoꝶ autumant fuiſſe mala
hiam: ſed male. Nã malachias poſt regreſ/
m captiuitatis natus eſt in iudea: ut dicit
eronymus. Hec ex libro eſdre: & ex dictis
ſephi hieronymi & hiſtorie ſcholaſtice:
c non ex chronica guilelmi.

De ſancto neemia propheta. XCIII

NEemias ꝓpheta filius helchie: q
etiã inter ſanctos patres ueteris
legis eccleſiaſtici.49.ꝯnumerat.
tẽpore regis artaxerxis predicti
in iudea claruit: & eſdre ꝯtẽpo/
neꝰ fuit. Cũ enim eſſet pincerna regis ĩ ſu/
ſi caſtro medoꝶ: & uidiſſet peregrinos he/
braice loquẽtes: ſciſcitatꝰ ẽ ab eis de ſtatu iu
de & hieruſalẽ: & accepit ab eis urbẽ eſſe ſi/
n muris & habitare in ea populũ dei in af/
flictione. Nam ꝑ diẽ ſubſtinebant impetum
hoſtiũ & noctibꝰ intrabant latrũculi: & pla/
te s implebãt cadaueribꝰ occiſoꝶ. Et fleuit
nemias: & cibũ nõ comedit. Cũ regi uinũ ĩ
menſa leuaret: apparuit q̃ſi languidꝰ ante eũ.
Ecum ipm rex triſtitie interrogaſſet: illeq;
ſiĩ audita expoſuiſſet: obtinuit a rege: ut
mitteret hieruſalẽ ad muros edificandos: cõ
ſtitutoq; ei reuertẽdi tẽpore: dedit ei rex epi
ſtolã ad principes tranſflumen: in qua mãda/
uit de honore neemie exhibendo tãq̃ duci &
legato de latere: & de ſpendiis urbis reedifi
cãde: & miſit cũ eo principes & equites plu
res. ¶ Anno igit uigeſimo qnto artaxerxis
uenit neemias in hieruſalẽ cũ magno comi/
tatu: reducens ſecũ multos de filiis captiua
tis dũ tranſitũ faceret ꝑ babyloniã. Et ſiluit
neemias tribꝰ diebus: q̃rta uero die ꝯuoca/
ta multitudine allocutus eſt eos: & exhorta
tus ad opꝰ. Et edificantibꝰ ipſis ꝯſumatũ eſt
opus ꝑ annos duos & mẽſes q̃ttuor: licet in
magna anguſtia & pluribus impedimentis.
Primo eni finitime nationes ĩ manu forti ag/
grediebant eos. Neemias uero mediã partẽ
populi armatã ſtatuit extra ciuitatẽ: ut ſub/
ſtinerent impetꝰ aggredientiũ: alia autẽ me/
dia pars edificabat. Secundo etiã orta eſt fa
mes in terra: & obligauit ſe populus tribu/
tis ſub uſuris: ſed agros & uineas uẽdere cõ
pulſi ſunt: tandẽ etiam filios & filias. Tertiũ
autẽ impedimentũ fuit: ꝙ principes tranſflu/
men iudeis inuidẽtes: corruperunt muneri/
bus quoſdã de ſenioribꝰ: ut neemiã occide/
rent. Quod cũ nequirent: uariis eũ terrebãt
rumoribꝰ: ut ſic ab ope ceſſarent. Tandẽ aũt
nõ ꝓualuerũt aduerſus eũ: quia manus dñi
erat cũ eo. Poſtq̃ autẽ edificatꝰ eſt murꝰ: q̃a
rari erant habitãtes in hieruſalẽ: ꝑcẽpit nee/
mias: ut clauderent porte ante ſolis occaſũ:
nec ante ortũ apirent. ¶ Cũ aũt mẽſis.7. i/
mineret: q fere totus apud iudeos ſolẽnis ẽ:
ꝯuenerunt oẽs iudei in hieruſalẽ quaſi uir
unus. Cũq; accepiſſet neemias: ꝙ non habe/
rent ignẽ de ſublimi: traditũq; eſſet ei a ſeni
oribus: ꝙ hieremias ꝓpheta tpe captiuita/
tis hieruſalẽ abſcondiſſet ſtipites altaris &
prunas in inferioribꝰ terre ĩ ualle ioſaphat:
iuit ad locũ: & eruderato puteo inuenerunt
ſtipites & prunas atq; aquam craſſam: tollẽ
teſq; ea ſuper ſtruem lignoꝶ: & hoſtias que
erant ſuper altare: ꝓiecerunt: & ſtatim eru/
pit ignis. Orabant enim ſacerdotes: ionatha
incohante: ceteriſq; reſpondẽtibus: neemias
quoq; ſpecialem edidit orationẽ. ¶ Deinde
neemias & eſdras cum populo proceſſerũt
ad dedicationẽ murorum. Quibus omnibꝰ
rite peractis neemias reuerſus eſt ad dñm
ſuum regem perſaꝶ anno.32. regni eius. Et
poſt longam etatem apud perſidem dormi/
uit in pace. Sepultus iuxta ſepulchra rega/
galia. Hec ex libro neemie: &.2. macha.2.
capitulo: & ex aliis uoluminibus quibus ſu
pra. Hic neemias quia dies dormitiõis eiꝰ
necubi reperitur: eſdre eius contẽporaneo
merito copulatur.

¶ De ſancto ſila diſcipulo. XCIIII

SIlas diſcipulꝰ de.72. unꝰ: ut plu
rimi aſſeuerant: unus fuit ex pri/
mis fratribus: & ut dr̃ actuũ.15.
ab apoſtolis dñi cu3 barnaba &
iuda ad eccleſias gentiũ deſtina/
tus. Cũ autẽ paulus a barnaba diuiſus eẽt:
idem ſilas ab apoſtolo in miniſteriũ aſſũptꝰ
ꝑdicationis officiu3 grã dñi plenus inſtãter
ꝯſumauit: atq; in paſſionibus ſuis xpm glo/
rificans: poſtmodũ apud macedoniã requie/
uit.3. idꝰ iulii. Hic eni eps corinthioꝶ ab a/
poſtolo ꝯſtitutus fuit: qui & ſiluanus fuiſſe
a quibuſdã fert: ſed falſum eſt: q̃a ille theſſa
lonice: hic macedonie quieſcit.

¶De ſcō anacleto papa & mr̄e. LXXXXV.

ANacletꝰ papa & martyr natione grecus de athenis ex patre antiocho clementi primo romano pōtifici in epatu ſucceſſit:& ſedit annos.9.mēſes.2.dies.x.De iſto tacet euſebius in chronicis:& dicit ꝙ anacletꝰ ipſe eſt qui & cletus. Sed damaſus papa in chronicis romanoꝝ pōtificū quas ſcribit hieronymo:ponit eos diuerſos & dicit ꝙ cletus fuit natione romanus:Anacletꝰ natione grecus.Hic memoriam beati petri apoſtoli cōpoſuit & cōſtruxit:fecit & alia loca ubi epi reconderentur ſepulture.¶ Hic a beato petro adhuc uiuente preſbyter ordinatus eſt. Hic ꝯſtituit ut clericus nec comā nec barbā nutriat.Cōſtituit etiam ut non minus q̃ a tribus epis ordinaretur eps:& ut ordinationes clericorū palā fierēt pn̄te plebe: & ut inimici uel ſuſpecti nō poſſint accuſare preſbyterum.Hic etiā pōtifex omnes fideles monuit per epiſtolā: ut preſbyteri pre ceteris honorentur:dicens ꝙ deo ſacrificantes non debēt uexari:ſed portari:atq; ab omnibꝰ honorari & ꝙ preſbyteri qn̄ ſacrificant ſecū teſtes habeāt maxime epi:ut deo pfecte ſacrificare ꝓbentur.Hic fecit ordinationes duas per mēſem decēbriū:preſbyteros quinq;:diaconos tres: epos per diuerſa loca numero .6. Qui ſub nerua impatore martyrio coronat̄. Et ſepultus eſt iuxta corpus beati petri in uaticano.3.idus iulii.Et ceſſauit epatꝰ dies.13.

¶De ſancto eugenio epiſcopo & ſociis martyribus. LXXXXVI

EVgenius eps carthagineñ cum aliis pluribus : ut in ṗo hiſtorie aphricane uictor aphricanus dicit ſub hunerico rege uandaloꝝ arriano paſſus eſt. Hic hunericus ad iſtantiam zenonis imperatoris & placide auguſte eccleſie carthagineñ: que p annos.24.epo uacauerat: ꝯceſſit:ut ſibi catholicum epm ordinaret:unde & tunc eugenius electus eſt.Qui cū in eccleſia predicaret: & ab arrianis ꝓhiberi non poſſet. Hunericus rex in eccleſie foribus uiros ſtatuit:q omneſ catholicos ad eccleſiam accedētis palis i crinibus iactatis & ꝯtortis cutē cuꝫ capillis abſtrahebant.Quoꝝ aliqui oculos amiſerunt: aliqui in ipo dolore defecerunt. Inde pſecutione aggrauata diriguntur catholici ad cāpum uticenſium:ut ceſpites meſſiuꝫ deſiccarent:quatenus ſub ardore ſolis deficerent. Qui magis in xp̄o iocūdabātur.Nā & quidā manū habens aridā ibidē miſſus ad opera ſanatus eſt: & cum aliis opabat̄. ¶ Poſt hec hunericus catholicos diuerſis pſequens penis.✝ Iocūdum epm cū pluribus eius clericis flāmis excuſſit:✝ uxoreꝫ theodorici fratris ſui & ✝ gerſericum nepotē ſuū occaſione r̄perta pemit.Inde omnes milites catholicos militia ſoluit: & domibꝰ eorū diruptis ac ſubſtantiis ꝯfiſcatis in inſulis ſardinie & ſicilie eos relegauit.Epiſcopoꝝ defunctoruꝫ bona fiſco adiecit: nec aliquos ordinare permittebat niſi graue ſibi ſūmā exoluerēt:uirgines ſacras nudatas: & per plateas tractas diuerſis penis ignis ferri & uerbeꝝ attrectabat.Epos pſbyteros & clericos.497.ad exilium eremi deſtinauit: iter quos erant ſenes & decrepiti:& felix eps abritanꝰ hn̄s in epatu ānos.44.palyſi pcuſſus. Eugenio autem in exilium ꝯſtituto mandatū ē:ut cum omn ſuo clero carthaginē ueniret de fide ſua cu arrianis diſputaturus:ut inde ꝯtra euꝫ occa ſionem haberēt. Qui ueniēs cum nutu de ſapienter hereticos ꝯfutaſſet eccleſie catholi ce p omnē aphricā claudūtur:epoꝝ catholicoꝝ ſubſtātie arrianis traduntur: & oēs catholici nudi urbibꝰ excludunt̄: nudiq; ſub aere iacere dimittunt̄. Inde equis uelociſſimis ſine freno uel ſella plures ſupmittūt̄ ut equis diſcurrētibꝰ mactarētur. Poſt he iurare ꝯpulſi fidelitatē filio hunerici:qui iu rare noluerunt corſicā relegantur ad lign pro nauibus incidēda: qui uero iurauerur redarguti:ꝙ ꝯtra textum euāgelii iuraſſent ad diuerſos agros colendos deputati ſunt. Sanctus aūt eugeniuſ cū uniuerſo clero ſu qui erant amplius q̃.500.inter quos q̃plui mi erāt lectores iſantili cede & inedia mac rati exilio depelluntur: ibidē in pace uitam martyrio ꝯſumantes. Regnauit aūt ſceleratus hunericus annos.7.mēſes.x.& poſt hec ebulliēs uermibꝰ iſeliciter expirauit. Feſt aūt eugenii & ſocioꝝ recolitur.5.idus iulii. Hec aphricanus.

¶ De ſancto henrico imperatore primo & ꝯfeſſore. LXXXXVII

HEnricus impator primus ſ's aū rex romanoꝝ: fuit prio dux m ricoꝝ.Qui impauit annis.23. menſibꝰ.5.& uacauit impium a nos.2.Hic uxorē cūgundē nun cognouit:ſed una ſecum uirgo permanſit. Quodam uero tēpore inſtigāte diabolo c quodā milite ipſam ſuſpectā habēſ ſuper dentes uomeres.15.pedum uia nudis plant illam incedere ꝯpulit.Cui cū ſe dn̄o ꝯmen daſſet : uox de celo ſonuit : ꝙ uirgo mar ipſam uirginē liberaret.Totā igitur cadentem maſſam illeſa pcurrit:& ſic ſuſpitio ceſſauit.Hic impator cū adhuc eēt dux uiſiōē hūit:ꝙ ad ſepulchꝝ ſci uolfgāgi ratiſpone oraret: & i piete ſcriptū uideret hoc ſolum uerbum:poſt ſex.Quod ex hoc cogitans poſt dies ſex morituꝝ:ipis trāſactis.vi.hebdomadas:deinde.vi.menſes:deinde.6.ān

cōputans mortē ſi iſallibiliter expectabat. Sexto igiť anno circa finē dū mortē pſtolať impator eligiť: qui ſe totū dino cultui dedi cans: eccleſias repat: nouas edificat &dotat: & pcipue bamburgeñ eccleſiā cathedralē. Oratiōis grā uiſitat monaſteriū caſſinenſe: dū uitio calculi laboraret. Cui ſcūs benedi ctus appens ipm a calculo liberauit. ſed i ſi gnū miraculi characterem manere pmiſit. ¶Hic ſcūs impator ſororem ſuā in ꝯiugiū tradidit ſtephano ungarie regi: ex hoc ipſū & regnū ad fidem ꝯuertēs: Qui ad extrema deueniens: uxorē cungundē uirginē paren tibus reſignauit. Et dormiuit in pace pridie idꝰ iulii āno regni ſui. 24. uite uero ſue. 52. ano aūt grē. 1024. ✠ Vxor aūt eius in ſcō ꝓ poſito pſeuerauit: & ambo piter in bambur geñ eccleſia ſepulti ſunt miraculis clarētes. ¶Ferť quoq;: ꝙ cū obiiſſet ſcūs henricus: multitudo demonū ante cellam cuiuſdā ere mite tranſibat: qui apta feneſtra interroga uit ultimū qd nam eēt. Cui ille rñdit: ꝙ le gio demonū erat: qui ad mortē ceſaris ꝓpe rabant: ſi forte aliqd ꝓprium in eo inuenire poſſent: adiurať quoq;: ut ad ſe redeat. Qui rediens dixit: ꝙ nihil ꝓfecerat: qa dum falſa uxoris ſuſpitio: & alia bona & mala i libra miſſent poſita: aduſtꝰ ille laurentius ollam aureā imenſi ponderis attulit: & cū demōes ſupaſſe iam uidereť: illa iactata ps altra li bre maxie ponderauit. Sicq; demon ille ira tus: unā aurē olle pruperat. Ollā calicē uo cabat: quē dictꝰ ceſar eccleſie eniſteñ in ho norem ſci laurētii fieri fecerat: cui ꝓpter ma gnitudinem due aures inerant. Repertum ē item & tunc imperatorem migraſſe: & au rem unā calicis fractam eſſe.

¶De ſcō phoca epō & mrē. XCVIII

Phocas eps & martyr paſſus eſt i ponto ciuitate ſub traiano impa tore. Hic primū artē gubernato riam exercuit: deinde dina diſpo ſitiōe ad epatuʒ ſinopis ciuitatis uenit. Cūq; traianus impator in partibꝰ ar menie xpianos pſequereť: Aphricanus eiꝰ p fectꝰ phocam epm in urbe pōto degentē de ferri fecit: ſibiq; preſentari. Quē cū multis exhortatiōibus ad deoꝝ ſacrificia iuitaſſet. Phocas eps lōga uerboꝝ diſceptatiōe aphri canum ꝯfundebat: & deos gētiū demones af firmabat. Cū aūt prefectꝰ ei ſupplicia diuer ſa cōminareť: orante ſcō immēſus imber ef fuſus eſt: terraq; ꝯcuſſa: grando: fulgura: ac tonitrua terribiliter irrupunt. Aphricanꝰ ni mio terrore pterritus ſpiritū exhalans mor tuus cecidit. Xpiani aūt aſſiſtentes ingentem lucē de celo fulgentē cernūt: & angelos tres igneos ſci epi lateri aſſiſtētes: ipmq; exhortā tes: & exide celos aduolātes. Quibꝰ miracu lis therentina uxor pfecti cū filiis. 5. phoce pedibꝰ aduoluta ueniā ac uitā uiro exanimi ſupplicabat. Qui orōne pmiſſa aphricanuʒ ſuſcitauit: & cum oi familia ad xpm ꝯuertit: que cū traianꝰ impator audiſſet: phocā com phenſum exhortabať: ut diis imolaret. Pho cas aūt petiit ſibi ipſos deos oſtēdi. Sed cuʒ impator ipm ad tēplū introduxiſſet. Sanctꝰ martyr nō ſolū rōnibꝰ: ſed expimento ipſos nō deos ſed ſimulacra inſenſibilia cōproba bauit: ꝓpter quod indignatꝰ traianꝰ: ipm in ligno ſuſpēdi fecit & torqueri: atq; ungulis ferreis uſq; ad nudationē oſſiū lacerari: quē orantē uox celica ꝯfortauit. Impator audita uoce ptimuit: phocāq; i carcerē trudi fecit: & cēturionē noie criſpinū cū mille militibꝰ ad cuſtodiā eiꝰ adhibuit. Orāte uero ſcō me dia nocte lux ingēs de celo refulſit: & ianue carceris patefacte ſunt. Quod cū uidiſſēt cē turio & milites mille ꝯuerſi ſūt ad chriſtū. Phocas uero ipſos extra muros ad littꝰ ma ris adduxit: eoſq; oēs baptizauit: dehinc ad carcerē rediit. Die uero ſequēti traianꝰ ipm eductum & neptuno deo marino ſacrificare renuētē: i caminū ignis ardētis imitti iuſſit: in quo p tres horas ſine ulla leſione pdura uit: indeq; oino inuſtꝰ exiuit: quem impator in thermis ante triduū accenſis intromitti ſe cit: ubi cū oraſſet ad dñm: ſpiritū emiſit: cor pus uero intactū a calore pmāſit: quod etiā nimio odore fragrabat. Balnee uero q̄ſi gla ciali rigore ꝯgelate ſūt. quo dū traianꝰ itraſ ſet: & huiuſmōi miracula uidiſſet: ſtupefcūs admodū exiuit. Cui in thermaꝝ ianua ſāctꝰ phocas lucidꝰ appuit: eiq; pdixit: ꝙ poſt tri duū moriturꝰ eſſet: & ad inferna deſcēderet. Statimq; traianꝰ febriū calore uexatus: poſt triduum: ut phocas ei pdixerat: expirauit. Corpꝰ aūt ſci martyris in galliā ciuitatē ar menie delatum: ibidemq; ſepultum eſt: qui paſſus eſt pridie idus iulii.

¶De diuiſione. xii. apoſtoloꝝ. XCIX

Diuiſio apoſtoloꝝ ad pdicandum idibꝰ iulii celebrať: quia eo die duodecio āno poſt aſcēſionē do mini ad euangelizandū uerbum dei per mundū diuiſi aſſerūtur: ut impleref oraculū pſalmiſte dauid: quia in oēm terrā exiuit ſonus eoꝝ ꝛc. ¶Nam ori ens ceſſit thome & bartholomeo. Meridies ſimoni & mattheo. Aqlo philippo & tadeo. Mediū mundi matthie & iacobo iuſto. Me diterranei maris ꝓuincie ioanni & andree. Occidentis regna petro & iacobo zebedei. Totus mundus paulo apoſtolo datus eſt: ſm qđ in eius collecta eccleſia aſſerit dicēs: Deus qui uniuerſum mundū bti pauli apo ſtoli pdicatione docuiſti ꝛc. Et cantať i hoc feſto in miſſa epiſtola Corde enim creditur

ad iuſtitiā.ro.x.Et euangeliū.Euntes ī mū/dum uniuerſum.Mar.ultimo cap.que ſolē/nitati maxime conueniunt.

¶De ſcis ſeptuagintaduobꝰ diſcipulis. C.

Eptuagintaduo diſcipuli xp̄i ad inſtar.72.linguaꝝ ab ip̄o electi poſt aſcēſionē dn̄i ad predicādū uerbū dei & ip̄i p ſingulas q̄ſq; orbis terre ꝓuincias & ciuitates diuiſi ſunt:& multaꝝ urbiū ep̄atꝰ tenuerūt. Quoꝝ noīa hec ſūt.¶Lucas euāgeliſta: de quo grecꝰ expoſitor uiſibiliter inq̄t: & uer/botenus xp̄m adit.Cūq; ueritatē agnoſceret uerus efficit̄ xp̄i diſcipulus:plurimū cū ma giſtro ꝯmoratus. ¶ Cleophas:de quo luc. 28.fit mētio.Hi.n.duo ibāt ī emauſ:ut inuit gregogriꝰ ī p̄fatiōe moraliū:& ita dicit theo philꝰ.Ambroſiꝰuero dicit aliū fuiſſe.¶Bar nabas cuiꝰ paulꝰ ī plurimis meminit & legi tur ī actibꝰ apoſtoloꝝ ī multis locis.¶Mat thias q pro iuda apoſtoloꝝ numero ſurro/gatus ē:ut dicit̄ act.i.¶Tadeus qui ad aba gaꝝ miſſus ē. Nō eni hic fuit ille q & iudas dicit̄ frater ſimōis apoſtoli:ſed aliꝰ.Hos q̄t tuor ponit euſebius p̄rio li.ca.15. Sequētes uero pōit abbās dorotheus.Quoꝝ noīa hec ſunt.¶Ananias q paulū baptizauit act.9. & fuit poſtea ep̄us damaſci.¶Stephanꝰ pro tomartyr q primus fuit inter .7. diacones. ¶Philippus unꝰ ex.7. diaconibꝰ q ſimonē & eunuchū baptizauit: & fuit ep̄s in thracia ſcythie.¶Procorꝰ unꝰ ex.7.ep̄s nicomedie bithynie.¶Nicanor unꝰ ex.7. q eadem die cum aliis duobꝰ mortuus ē: qua & ꝓtomar tyr ſtephanus. ¶ Parmenas unus ex.7.qui dormit ī niſibi.¶Nicolaus unus ex.7. fuit epiſcopꝰſamarie:ſed apoſtatauit hereticꝰ fa ctus:a quo & ſecta nicolaitaꝝ quos ioānes apoc.2.redarguit.¶Simon unꝰ ex.7.q fuit ep̄s tyri & ſidonis.De his oībꝰ habet̄ act.6. ¶Titus in creta ep̄s fuit:ibiq; predicans ſe/pultꝰ ē. De hoc ſepiꝰ apoſtolus mētionē fa/cit:& huic ſpecialē ep̄laꝫ dirigit.¶Siluanꝰ cū paulo perdicauit : ep̄s theſſalonice ibiq; dormit:de quo p̄ria theſſal.prio.c.¶Chry ſches ep̄s chalcedonie: q in cali factus eſt. ¶Epheneus de quo ro.16.ep̄s carthagini fa ctus ē.¶Andronicus de quo ro.16.ep̄s pan nonie factus ē.¶Ampliatꝰde quo ubi ſupra ep̄s edeſſe factus ē.¶Vrbanus de quo ibidē ep̄s macedonie fuit.¶ Stateus de quo ibidē quē andreas apud pōtū mare nauigās ī argi capoli thracie ep̄m ꝯſtituit. ¶ Appelles de quo ro.16.ep̄s eradie factus ē.¶Philetꝰ uel philegus ep̄s epheſi : ſapuit ea que ſimonis magi & reſtitit apoſtolo : ut habet̄ ſ̄a timo/thei.2. ¶ Hermogenes ep̄s megare ſcūs eſt ſimiliſ precedenti:de his ſ̄a timoth.4.¶De mas de quo ibidem dicit̄ ;qui apoſtatauit & ſacerdos idoloꝝ ī theſalonica ſcūs ē. De his p̄ria ioānis p̄rio. Ex nobis ꝓdierūt:ſed non erāt ex nobis. ¶ Ampleius ep̄s ſmyrne fui ante policarpū cuiꝰ apoſtolꝰ meminit ī epi ſtola ad romanos.¶ Ariſtobolꝰ de quo ro. 16.bethanie ep̄s fuit.¶Tarciſſus de quo ib dem:q & athenaꝝ ep̄s fuit. ¶ Eradius qu ep̄s epatre fuit:de quo ubi ſupra.¶ Cicis q apud galliam predicauit.¶Agabus de quo act.13.q prophetico chariſmate dignꝰ fuit ¶ Rufus uel ruferiꝰ:de quo ro.16.q & the baꝝ ep̄s fuit.¶Aſyncritꝰ de quo ro.16. qu hyrcanie ep̄s fuit.¶ Phlegōtias de quo ibi dem:q & machatiōis ep̄s fuit. ¶ Patroba de quo ibidē:q ep̄s peloꝝfuit.¶Hermes de quo ibidē:q philopoles ep̄s fuit.¶Linus q fuit poſt beatū petrū rome ep̄s : de quo ſ̄a timoth.4.¶ Caius q epheſi ep̄s fuit de quo ro.16.¶ Philologꝰ q ab andrea ep̄s ſinopi factus ē:de quo ro.16.¶ Liphaſus q rome ſimul cū paulo uictus: & poſt eiꝰ martyrii decollatꝰ eſt.¶Luciꝰ de quo ubi ſupra:qu ep̄s laodicie que eſt in ſyria fuit.¶ Iaſon de quo ibidē:q & ep̄s tarſi ſcūs ē.Soſipater u dicit dorotheus ep̄s iconii fuit: ſed origene in p̄ria gloſa dicit:q̄ primꝰ ep̄s theſſalonic fuit traditiōe maioꝝ:de quo ro.16.¶Terti qui ſcripſit ep̄laꝫ ad romāos dictāte apoſt lo:de quo ro .16. & ep̄s iconii fuit. ¶ Era ſtes de quo ro.16. & ſ̄a timoth.4. & act.19 epiſcopus meaidi fuit poſt hieroſolymoru diſpſionē.¶Quartus de quo ro.16.ep̄s fui berithi.¶Apollo de quo p̄ria cor.p̄rio qu ep̄s cōnie fuit.¶Soſthenes de quo p̄ria cor p̄rio q & colophonie fuit ep̄s. ¶ Epaphro ditus andriace ep̄s fuit:de quo phi.4.¶Ti ticus de quo col.4.qui colophonie ep̄s fuit ¶Ceſar de quo phi.4.qui & dirrhachii ep̄s fuit.¶Marcus barnabe cōſobrinus: qui de duabus ſororibꝰ nati ſunt:ut dicit glo.col 4.& de hoc ibi in textu mentio fit:ep̄s fuit a polimadis.¶ Ieſus qui dicebatur iuſtus de quo.4.libro eccleſiaſtice hiſtorie clentipo leos ep̄s fuit. ¶ Antomas de quo timoth.5 qui & lyſine ep̄s fuit.¶Clemēs de quo phi. 4.primus ex gētibus credens:ep̄s ſardiceñ poſtmodū pontifex romanus.¶ Oneſimu de quo p̄ria timoth.p̄rio:qui & coronis ep̄s fuit.¶Carpus de quo p̄ria timoth.4.qui & beronie que ē in thracia ep̄s fuit.¶Enodiu qui poſt petrū apoſtolū antiochie ep̄s fuit ¶Ariſtarchꝰ de quo col.4.& act.20.q ap mie ep̄s fuit. ¶ Marcus q & ioānes:de quo act.13.& ſ̄a timoth.4.& ad philemonē: qu & bibli epiſcopꝰ fuit. ¶ Zimas uel zenas de quo timoth.3.qui nomicꝰ.i.legiſta : ue legis pitꝰ dictꝰ eſt:& dioſpoleos epiſcopu fuit.¶Philemon ad quē apoſtolꝰ ſcripſit e piſtolā: q & gaze epiſcopus fuit. ¶ Ariſtar

chus alter de quo ad philemonē. ¶ Pudens de quo ſ˜a timo. 4. ¶ Trophin⁹ de quo ibidē. Hi tres in oibus pſecutionib⁹ apoſtoli cōpa tiētes: in fine rome poſt eum decollati ſunt. ¶ Marcus euangeliſta q in roma euangeliū ex ore petri ſcripſit. ¶ Candacis eunuchus regine ethiopū: de quo actuū. 8. in arabia & eudomone pdicauit: & in pbari iſula: que ē i mari rubro: ſermō hēt: ꝙ ibi martyrizat⁹ ē. Hec beat⁹ dorothe⁹ exiſtens rome: in monu mentis dereliquit i lingua romana: & tranſla a ſunt i grecū: ut eēnt oib⁹ manifeſta. Verū rater uincenti⁹ dicit: ꝙ ex numero. 72. fuerūt ſci ſauinus: potentian⁹: altiminus: maximin⁹ & ioannes ſenior: ut ſcribit policarp⁹. ¶ In martylogio quoq; ponit̄ Ariſtion: cui⁹ feſtū agit̄. 8. cal. martii. ¶ Rufus & zozim⁹: quo rum feſtū agit̄. 15. calē. ianuarii. ¶ Priſcus: cui⁹ feſtū agit̄ calē. ſeptēbr̄. ¶ Ioſeph: q co gnominatus eſt iuſt⁹: q cū matthia ſortit⁹ ē: ctuū prio: cui⁹ feſtū agit̄. 13. calē. auguſti. ¶ Naſon antiquus xp̄i diſcipulus. 3. id⁹ iulii ¶ Silas ep̄s corinthi. 4. id⁹ iulii: q & inuit̄ eē iluanus: ſed falſum eſt: qa ille theſſalonice ic macedonie quieſcit. ¶ Euphrates. 14. ca en. auguſti: de quo coloſc. 4. & ad philem. ¶ Martialis lemouiceñ & ſidoni⁹ uel cedo ius: q fuit cec⁹natus: q ſepultus ē cū maxi mino. ¶ Et lazar⁹ qui fuit ep̄us maſſilie: fuit e xp̄i diſcipulis. ¶ Et ſcūs urſin⁹: q dr̄ fuiſ nathanahel: quē xp̄s ꝯmendat ioānis prio ui miſſus eſt bituricas. ¶ Et ſcūs iulianus ui dr̄ fuiſſe ſimon leproſus: q & cenomāis dicauit. Sed ut ſcribit euangeliſta: ubi ſu ra. cap. 15. plures q̄. 72. diſcipulos xp̄i iue es: ſi obſ˜ues ea que paul⁹ ſcribit pria ccr̄. dñ3 appuiſſe pluſq̄ qngētis frib⁹ ſiml̄ ꝛc.

¶ De ſanctis quirico & iulita ei⁹ matre mar tyribus. CI

Viricus puer & iulita ei⁹ mater apud tarſum cilicie paſſi ſūt ſub alexandro impatore. Fuit eni iu lita illuſtris matrona de iconio ciuitate hiſaurie: que pſecutores eclinare cupiens in tarſū cilicie cum puero io quirico: q trium erat annoꝝ uenit: ubi etenta alexandro pſentat̄ filium geſtans in lnis: quā due famule ſue uidentes fugerūt: eam ptin⁹ reliquerunt. Impator ergo pue um in ulnis cepit: & matrem ſacrificare no nté crudis neruis flagellari precepit. Puer tē matrem flagellari ꝯſpiciens amare fle it. Alexander uero pueꝝ ſup genua tenens ſculis & blanditiis demulcebat. Infans aūt l matrem reſpiciebat: & impatoris oſcula bhorrebat: & caput cū indignatione auer ns uultum eius ungulis laniabat: ſeq; xp̄ia um uoce qua poterat aſſerebat: tādem diu luctans principem in ſcapulis momordit: tunc ille indignatus & dolore cruciat⁹: qui ricum ab alto p grad⁹ precipitauit: ut etiam tribunali tenellum cerebꝝ adhereret. Iulita uero filium ſuū ad regnum pceſſiſſe uidens: deo gr̄as egit: que poſtmodum ab impatore iuſſa eſt excoriari: & bulliente pice perfūdi: ac demū capite truncari. Quoꝝ amboꝝ cor pora alexander mēbratim cedi fecit: & mem bra diſpergi mādauit: ne a xp̄ianis ſepeliren tur: ſed tamē ab angelo ſunt collecta: & no cte a xp̄ianis ſepulta. Quoꝝ exemplo. 44. gentiles ad xp̄m ꝯuerſi: & ab alexandro de tenti poſt mēſes. x. martyrio coronati ſunt: de qb⁹ ſupra dictū ē pridie noñ iunii. Hoꝝ autē martyrū uidelicet pueri & matris cor pora cū pax eccleſie reddita eēt: tēpore con ſtātini magni ab una ancilla eoꝝ: que adhuc ſuperat: reuelantur: & deuotiōe magna a po pulo reuerent̄: qui paſſi ſunt idib⁹ iulii cir ca annos domini. 230.

¶ De ſancto iacobo ſapiente epiſcopo & cō feſſore. CII

IAcobus cognomēto ſapiens niſi bine ciuitatiſ: que nobilis ē urbs perſaꝝ ep̄s unus fuit ex numero ꝯfeſſoꝝ ſub maximiano: q in nice na ſynodo arrianam peruerſitatē homouſion apparatione dānauerūt: de quo caſſiodor⁹. 5. libro hiſtorie ptite ponit: ꝙ ſa por rex perſaꝝ antiochiam perſaꝝ: que alio noie niſib⁹ dr̄ cum innumero exercitu obſe dit: quā cū diuerſis modis obtinere perſe nō poſſent: impetū flumis migdonii p ciuitate3 decurrentis a longe retinuerūt: & ripas ex celſiores fecerunt: ut aqua fluuii in ſe colle cta ꝯcreſceret. Impletiſq; ripis ſubito quos fecerant aggeres irrūpentes dimiſerunt im petum flumis ꝯtra muꝝ: unde mur⁹ ciuitatiſ uehemēs aque pond⁹ ferre nō ualens: diru ptus eſt. Cūq; ſapor rex diem alteꝝ expecta ret: ut alueo ſiccato ſine bello ciuitatem in traret: orante iacobo uidit muꝝ de nouo cō ſtructū & ppugnacula fabricata: uidit etia3 ſuper muꝝ quendā impiali habitu decora tum: quē primo quide3 exiſtimauit impato rē romāoꝝ: ſuoſq; exploratores affligebat: qa ei⁹ aduentum ei nūciare nō cognouerāt. Dum āt nō ip̄m eſſe didicit: illum ſagittare uoluit: ſed ſagitta in aere fixa permanſit. Et cū nec ſic a ciuitatis obſidiōe diſcederet ora tione ſci ep̄i miſit de⁹ ſcyniphes & culices i numerabiles in exercitū pſaꝝ in modū q̄ſi nebulaꝝ: que hoies & aialia adeo ifeſtarūt: ꝙ exercitum inde recedere ꝯpulerūt. Quie uit in pace uir dñi idib⁹ iulii tēpore ꝯſtantii auguſti. ¶ Hic ſcūs antiſtes a btō hierony mo in libro de uiris illuſtrib⁹ iccirco omiſ ſus fuit: ꝙ illo tēpore ſyre lingue in qua is ſcripſerat cōmentū nō hēbat. Scripſit aute3

libros plures : uidelicet de fide ꝯtra oẽs he/reſes. De charitate generali. De ieiunio. De oratiõe. De dilectione erga proximũ ſpecialiter. De reſurrectiõe. De uita poſt mortem. De humilitate. De patiẽtia. De ſatiſfactione. De uirginitate. De ſenſu aĩe. De circũciſiõe. De azymo benedicẽdo ꝓ quo in iſaia legiť. Non exterminabiť botrus. De xp̃o ꝙ filius dei ſit & ꝯſubſtãtialis patri. De caſtitate ad/uerſus gẽtes. De ꝯſtructiõe tabernaculi. De gentiũ ꝯuerſione. De regno perſaꝝ. De per/ſecutione xp̃ianoꝝ. Hec gennadius libro de illuſtribus.

¶De ſcis catilinõ & ſociis mr̃ib⁹. CIII

CAtilinus diacon⁹: ianuari⁹: & flo rẽtius: Iulia: atq; iuſta mr̃es apđ carthaginẽ paſſi ſunt. Qui tpe ꝑ ſecutiõis xp̃ianoꝝ glorioſo mar/tyrio pro xp̃i noĩe coronati: poſi ti ſunt in baſilica fauſti in eadẽ ciuitate idi/bus iulii. Hec ado ponit.

¶De ſcõ euſtathio ep̃o & martyre. CIIII.

EVſtathi⁹ ep̃s & martyr ãtiochie ſyrie claruit. Qui eiuſdẽ ciuitatiſ ep̃s ob fidẽ catholicã a ꝯſtantio impatore arriano in traianopoli thratie citatẽ exilio pulſus ibidẽ reqeuit. 17. cal. auguſti: ut ĩ martylogio col ligitur adonis.

¶De ſcõ hilariano martyre. CV.

HIlarianus monach⁹ & martyr ſub iuliano impatore ĩ ciuitate oſtia paſſus ẽ. Hic de ciuitate aretii o/riũdus cum beato donato ep̃o & mr̃e dudũ ꝯuerſatus eſt: & pluri ma una ſecũ miracula ꝑfecit: ut de eo diceť in paſſione donati. 7. idus auguſti. Poſt hec in ciuitate oſtieñ degẽs: gallicanũ mr̃em eo dem ueniẽtẽ ſuſcepit: & ĩ xp̃i fide ꝯfortauit. Deniq; tẽtus a quadratiano ꝑ̃ſide in ꝑ̃fato op pido: cũ ſacrificare nollet fuſtib⁹ ceſus mar/tyrium ſumpſit. 17. cal. auguſti cuius corp⁹ ibidem tumulatũ quieſcit.

¶De ſcõ leone papa quarto. CVI.

LEo papa huius nõis quartus na/tiõe roman⁹ ex patre rodulpho ſergio pontifici in epiſcopatu ro mano ſucceſſit: & ſedit annos. 8. mẽſes tres dies ſex. Hic primum a parẽtib⁹ ob ſtudia litteraꝝ in monaſterio ſci martini iuxta eccleſiam ſci petri apoſtoli poſit⁹ fuit: ubi ñ ſolũ ſcia: ſed etiã ꝯuerſatio ne tanq̃ ꝑfectus monachus ꝓfecit. Hunc ſer/gius papa poſtmodũ faciẽs ꝑ̃ſbyterũ: titulũ ſcõꝝ q̃ttuor coronatoruꝫ eidem aſſignauit. Quo ſergio mortuo & necdũ ſepulto oẽs ro mani tã clerus q̃ populus una uoce leonem in ſũmũ pontificẽ elegerũt. Qui mox factus pontifex baſilicas apoſtoloꝝ petri & pauli: & alias eccleſias quas pauloante ſaraceni d[e]uaſtauerant: honorifice reſtaurauit. Eccleſiam quoq; de nouo edificauit: que diciť ſc[t]a maria noua. Carolũ ludouici filiũ ĩpatoren[m] coronauit. Hic etiã inuidioſe ſuꝑ quibuſd[am] criminib⁹ accuſat⁹: ſynodũ ꝯgregauit: & ſ[e] iuramẽto ĩnoxiũ demõſtrauit. Cui⁹ etiã tp[e] alidulphus rex angloꝝ: q pri⁹ totius angli[e] obtinuit monarchiam: deuotiõis cã uenit r[o]mã: & corã leone papa obtulit tributuꝫ ſc[o] petro đ unaquaq; domo: argẽteũ nũmũ ĩ an[]no: & hoc tributum uſq; hodie perſeuerat.

¶Hic pontifex catholicus multe patientie multeq; humilitatis diuinaꝝ ſcripturarun[m] extitit feruẽtiſſim⁹ ꝑ̃ſcrutator uigiliis & ora[]tionib⁹ ſemp ĩtentus. Qui dũ normanos a r[o]manoꝝ finibus deturbare ſatagit: cum mul[]tis captus nunq̃ ꝯſenſit ſe ſine aliis relaxari Hic pro neapolitanis ĩ mari ꝯtra ſaraceno[s] pugnãtibus orãdo collectã fecit. Deus cui dextera beatũ petrũ ambulãtẽ ꝛc. Et poſt[] muros ciuitatis leonine repando ꝑfecerat apponẽdo ſeras portis fecit & dixit illã col lectã. Deus qui beato petro apoſtolo coll[a]tis clauibus ꝛc. Illi aũt ſaraceni q cũ magn[a] multitudine romã uenerant ſpoliatis eccle[ſi]is dũ ĩ aprhicam redeunt in mari ſubmer[ſi] ſunt. Leo uero papa moritur : & in eccleſi[a] ſci petri ſepelitur. Cuius feſtum agitur. 1[7] cal. auguſti. Et ceſſauit epiſcopatus dies. 6

¶De ſcõ alexio ꝯfeſſore. CVII

ALexius fili⁹ euphemiani nobiliſſimi romani: & in aula ĩpialis p[a]latii primi tꝑe archadii & hon[o]rii impatoꝝ ĩ urbe claruit. Qu[i] euphemianus. 700. ſeruos hab[e]bat: qui zonis aureis cingebanť. Ipſe uer[o] miſericordie oꝑib⁹ ĩſiſtebat & in domo ſu[a] quotidie tres mẽſas pauꝑibus: ꝑegrinis: or[]phanis & uiduis ꝑabat: quib⁹ refectis ĩp̃e a[d] horã nonã cum uiris religioſis cibum ſum[e]bat. Cum autem eidẽ multa ꝑ̃cum inſtanti[a] dñs alexiũ filium ꝯcepiſſet ex ꝯiuge aglai noĩe: ĩp̃i ambo deinceps ĩ caſtitate uiuere fi[r]mauerunt. Puer autẽ ſcũs liberalibus diſc[i]plinis infra annos pubertatis plenius eru[di]tus: ſcũs adoleſcẽs puellam de impiali d[o]mo duxit uxorẽ. Cum autẽ iuuenis cũ pu[el]la nocte intra cubiculũ incluſus eẽt: ſpõſa ſuam cepit in dei timore inſtruere: ac ipſa[m] ad uirginitatis obſeruãtiã prouocare. Dei[n]de anulũ ſuum & caput baltei quo cingeb[a]tur ſibi ſuanda tradidit: & de ſubſtantia ſ[ua] multũ aurum accipiẽs: occulte ad mare d[i]ſceſſit: & aſcẽdens nauẽ laodiciã uſq; peru[e]nit. Indeq; in edeſſam ciuitatẽ ſyrie ꝓfectu[s] eſt: ubi imago xp̃i diuinitus facta ĩ ſindon[e] habebať. Quo perueniẽs oĩa que ſecum tu lerat pauꝑibus tribuit: & uilibus indut⁹ ĩp̃

cū ceteris pauperibus in atrio ſcē dei geni/
tricis mēdicare cepit: oīa que ſibi dabanť
ultra quotidianū uictū egenis impendens.
Pater uero de filii abſentia admodū ꝯtriſta/
tus:miſſis pueris ad diuerſas mundi partes
eū ubiq; ꝑquirebat.Quorū aliqui dum ad
edeſſam ciuitatē ueniſſent ab eo cogniti: ſed
ipm minime cognoſcentes: eidem cū ceteris
pauperib⁹ elemoſynas tribuerūt: qui grati/
as deo egit:ꝙ a ſeruis ſuis elemoſynā perce
piſſet.Reuerſiq; pueri nunciauerūt: ꝙ ipm
necubi inuenire potuiſſent.Quaꝓpter tā pa
rentes ꝗ oēs cognati & affines inconſolabili/
ter triſtabanť. Sponſa uero cū ſocera ſe per
petuo mãſuram in caſtitate ꝓmiſit:donec de
ſponſo ſuo noua ꝑcipere poſſet. ❡ Cū ergo
alexius per ãnos.16.in atrio ꝑdicto cōmora
tus eſſet:imago tādem dei genitricis:que ibi
dem erat: cuſtodi eccleſie iuſſit: ut uirū dei
alexium in eccleſiā intromitteret: quoniā di
gnus erat:eūq; ei ad oculum oſtendit:quem
cuſtos feſtinus i baſilicā introduxit. Quod
factū dū cunctis innoteſceret: & ab oib⁹ ue/
nerari cepiſſet: humanā gloriā uir dei fugi/
ens inde receſſit:& laodiciam uenit:ibiq; na
uem aſcendens:cū i tarſum cilicie ire diſpo/
neret:diſpenſante deo nauis a uentis ipulſa i
romanū portum applicuit: quod cernēs ale
xius diſpoſuit in animo ſuo nulli extraneo
oneroſus eſſe:ſed in domo paterna incogni/
tus habitare: patrē ergo a palatio redeuntē
multitudine obſequentiū circūdatum obuiū
habuit:ac poſt eū clamauit:ut ſe ꝑegrinum
in domo ſuſciperet: & de micis menſe ſue nu/
triri faceret: ut ſui quoq; filii ꝑegrini de⁹ mi
ſereri poſſet. Quod pater audiēs ob amorē
filii ipm ſuſcepit:& cibū de mēſa ſua ei ꝯſti/
tuit:ac locū in domo ſuaꝓprium tribuit: &
miniſtꝝ ꝓprium delegauit. Ipſe aūt in orati
onib⁹ ꝑſeuerabat:& ieiuniis ac uigiliis iſiſte/
bat.Famuli aūt dom⁹ ipm multipliciter de/
ridebant:& aqnā utenſilium ſup caput eius
frequēter fundebāt:& multas ei iniurias faci
ebāt:ipſe aūt patienter oīa ſuſtinebat. Sicq;
17.annis in domo patris incognitus manſit:
uidens quoq; per ſpiritum:ꝙ eius obit⁹ ap/
propinquaret:chartā cum atramēto petiit:
& totum ordinē uite ſue ꝯſcripſit. ❡ Dñica
igitur die poſt miſſaꝝ ſolēnia in eccleſia ſci
petri:uox de ſãctuario ſonuit dicens: Venite
ad me oēs:qui laboratis &c. quod audientes
oēs i facies ſuas ceciderūt.Et ecce uox ſcđo
dicens:Querite uiꝝ dei:ut oretꝓ roma:que
rentibus illis & nō inuenientib⁹:iteꝝ dictū
eſt.In domo euphemiani querite. Ille requi
ſitus ſe de hoc nihil ſcire dicebat. Tūc impa
ratores archadius & honori⁹ una cū pontifice
innocentio ad domū ꝑdicti uiri ꝑuenerunt.
Et ecce miniſter alexii ad dñm ſuum uenit:
eumq; obiſſe nūciauit.Intrās euphemianus
ipm defunctū repperit: & uultum eius tanꝗ
angeli rutilantē uidit:uoluitq; chartam quā
tenebat in manu accipere:ſed nequiuit.Exi/
ens igitur cū hoc impatorib⁹ & pontifici nū
ciaſſet:& illi ad eum intraſſent: corpuſq; ex
parte dei: ut ſibi ſchedulā dimitteret: adiu/
raſſent:accedens pontifex manu chartam ac
cepit:& ille ſtatiʒ ei eam dimiſit: qua de mā
dato pape coram omni multitudine lecta.
Euphemianus hec audiens obſtupuit:& fa/
ct⁹ exanimis i terrā decidit.Cū uero ad ſe re
diſſet:ueſtes ſcidit:canos capitis euellere ce
pit:& ſemetipm diſcerpens:ac ſuper corpus
filii corruens amariſſime fleuit. Mater eius
hec audiēs:quaſi leena rumpēs rete:ſciſſiſq;
ueſtibus tota diſſoluta exiit: & lamētabiles
uoces emittens:inter populi frequentiam ſe
ſup defunctū filium precipitauit:ac ibidem
quaſi mortua permanſit: deinde reuiuiſcens
planctū doloroſum emiſit.Sponſa etiā ipſi⁹
induta lugubri ueſte cucurrit:& lachrymas
incōſolabilis ſupra corp⁹ effudit.Tunc pon/
tifex & impatores corp⁹ in honorato phere/
tro ponentes duxerunt in mediā ciuitatē:&
nunciatū eſt inuentum eſſe hominē:quē que
rebant.& omnes ad ſanctū corp⁹ concurre/
bant.Siquis aūt infirmus illud tangebat:ꝓ/
tinus curabatur.Nam & ceci illuminabanť:
& leproſi mundabanť:& demones fugabāť
Cuius pheretꝝ ipſe pōtifex & impatores ex
deuotiōe portare ceperunt: ſicq; oī populo
comitāte corp⁹ad eccleſiā ſci bonifacii mar
tyris ꝑduxerūt:& illic ei p.7.dies ſepulchrū
ex auro & gēmis pari fecerūt: in quo corp⁹
ſci ꝯfeſſoris ꝯdiderūt: de quo odor maxim⁹
refragrabat:qui cuncta aromata ſuperabat.
Quieuit autem in chriſto.16.calen.auguſti
circa annum domini.388. 404. incunte v seculo.

❡De ſancta marina uirgine. CVIII

MArina uirgo i partib⁹ grecie cla/
ruit.Hec cū prī ſuo unica foret:
& pater relicto ſeculo monaſte/
rium itroiſſet:eā cuidā ꝓpinquo
cōmendauit: & in cenobio ſūma
obedientia deo ſuire cepit. Cum aūt ꝓ filia
affligereť:interrogauit eū abbaſ:cur magis
ſolito triſtareť:qui dixit ſe filium unicū i ſe
culo reliqſſe:noluitq;:ꝙ eſſet filiaꝓpalare.
Abbas uero qa diligebat uiꝝ: eidē ꝯceſſit:
ut filius ſu⁹ in monaſterio reciperet. Pater
ergo habitu uirili eā induit: & mutato noīe
marinū ipſā uocauit.Virgo igiť ſcā in mo/
nachū recipiť:& maſculus ab oib⁹ putatur:
ac frater marin⁹ uocatur.Cepit aūt ualde re
ligioſe uiuere:& oībus obediētiā exhibere.
Cū autē eſſet ãnoꝝ.17.& pr̄ eius morti ap/
propinqret:filiā ſuā uocauit:& eā in ſcō ꝓ/
poſito ꝯfirmauit:ꝑcipiens ne cuiꝗ aliquãdo

reuelaret ꝙ mulier eſſet. Mortuo ergo patre tenebat doctrinā eius:& erat obediēs oibꝰ. Ibant igiť fřes cū curru & bobꝰ:& monaſterii neceſſaria deferebant. Veꝝ iuſſu abbatis frater marinus aliqn̄ cū plauſtro cępit accedere:& fratres ad portandum ligna iuuare: Conſueuerant aūt ſepius hoſpitari in domo cuiuſdā nobilis pandochii noīe ſi quādo eos hora tardior redeundi prepediret. Cuius filia uirgo cū de quodā milite ꝯcepiſſet interrogata a pentibꝰ fřem marinū ſe uiolaſſe aſſeruit. Quod cū pandochiꝰ abbati nūciaſſꝫ interrogaſſetq; marinꝰ cur tantū flagitiū cōmiſiſſet:ſe peccaſſe ꝯfitetur:& ueniā humiliter ꝑcatur. Statimq; abbas illum uerberibꝰ cedi iuſſit:deinde de monaſterio eiecit. Ipſa uero oīa patiētiſſime ferēs:tribus annis ante hoſtium monaſterii māſit nec inde aliqn̄ diſceſſit. Sicq; bucella pāis unica quotidie ſubſtentata:ac ſi peccatū ꝯmiſiſſet in penitentia perſeuerauit. ¶ Poſt triēnium uero iſans ablactatur: & abbati mittitur: ac fratri marino traditur educandus: quē uirgo dum per bienium ac ſi proprium aluit: & cum eo ibidem permanſit. Tandem eius patientie & humilitatis fřes miſerti abbati pro marino intercedunt:ipmq; de eius licentia in monaſteriūm cū puulo intromittūt. Cui abbas pro pnīa impoſuit: ut oēs īmunditias loci extra deferret:& aquā neceſſariam baiularet. Ipa aūt hilariter oīa patiēter pficiebat: & i cunctis gřas agebat. Sed poſt paucos dies in domino feliciter obdormiuit. Cuius corpꝰ abbas longe a monaſterio mandauit ſepeliri: eo ꝙ abſq; pnīa obiſſet. Cum aūt fratres corpus lauarent:& mulierē eē conſpicerēt:ſtupefacti & territi ſe in dei famulam grauiter deliquiſſe fatentur. Quod cū abbas cognouiſſet eam intra mōaſteriū honorifice tumulari iuſſit:& cū lachrymis pro ſe & fratribꝰ ab ea ueniā poſtulauit:eo ꝙ ipam ignorans inocenter affixit. Corpus ergo ſcē uirginis i eccleſia recōditū miraculis clareť cepit. illa autē que dei famulā iſamauerat a demone arripiť & ad ſepulchrū adducta ſcelus ꝯfitetur:& poſt dies .7. eius meritis liberatur Quieuit aūt ſcā uirgo in dño. 16. cal. augu. ¶ Anno aūt dñi .iiiꝫ. tpe iacobi teopoli ducis uenetoꝝ. Quidā iacobꝰ de bora pecialis eccleſie ſcē marine đ uenetiis deuotꝰ ſcē uirginis:corpꝰ ipius de ptibꝰ romanie ſublatuꝫ p nauem uenetias direxit: & in eccleſia ſua collocādum ordinauit. Cuius meritis naute a maris tempeſtate liberati ſunt. Sicque corpus ſancte uirginis uenetias delatum in eadem eccleſia ſepultum eſt calendis ſeptembris.

¶ De ſcā theodora monacha. CIX.

THeodora monacha apud alexā dria claruit tempore zenonis im patoris. Hec nobilis & ſpecioſ uirum habuit & diuitē & deū ti mentem. Cuiꝰ ſcitati diabolus i uidens:uirū quendā diuitem i illius cōcupſentiā icitauit:q eam crebris nūciis & muneribus moleſtauit. Sed cū ipm oīno cōtemn ret & peccatū abhorreret:tandē per quāda mulierem ei miſſam illā decepit:que puell ſuaſit:ꝙ deus quicqd occidēte ſole ꝯmitti minime intueť. Cuius ſuaſiōi puella prebē aſſenſum uirū ad ſe nocte introire ꝑmiſit: & uoluntatē eius ꝯpleuit. Statimq; ad ſe rediens amariſſime flebat: eo ꝙ ipam conſciēti remordebat. Quā uir eius nimiū flentem c ſolari ſtudebat: ſed illa nullam ꝯſolatione recipere curabat:cām autē fletus eidē null tenus idicare uolebat. Mane aūt facto quo dā monaſteriū mōialiū adiit:& abbatiſſam terrogauit:an deus quoddā graue delictu qđ die ad ueſpaſcēte ꝯmiſerat ſcire poſſet. Cui illa reſpōdet:qđ deo nihil abſcondiť: quia deus uidet qcqd quacūq; hora ꝯmittitur. Rediēs ergo domū quadā die cum ui ſuus abeſſet:comā ſuam ꝑcidit:& ueſtimēt uiri ſui aſſumēs ad monaſteriū monachoꝝ qđ per .xviii. miliaria a ciuitate diſtabat acceſſit:& ut ibidē i monachū reciperetur obtinuit. Interrogataq; de noīe dixit ſe theod rum nūcupari. Ibi ergo officia oīa hūilite faciebat:& eius miniſteriū oībꝰ gratū erat ¶ Poſt aliquot ānos abbas theodoro iuſſi ut boues iungeret & oleū de ciuitate defe ret:uir aūt eius plurimū flebat:timēs ne c uiro aliquo receſſiſſet. Et ecce angelus dñ ipſi dixit:ut mane ſurgeret: & i uia que dic tur ſci petri ſtaret: & ꝯiugē obuiā haberet Quod cū feciſſet:theodora cū camelis uen & uirū recognoſcēs:ſed ab ipſo incognita i lum ſalutauit. Cum aūt ille diutiꝰ expectaſ ſet: & ſe deceptū clamaret:facta ē uox ad e ꝙ ille qui ipm pridie ſalutauerat uxor ſu fuerat. ¶ Tante autē ſcitatis theodora fuit ut multa miracula faceret. Nā & hominē beſtia laceratū eripuit: & ſuis precibus ſu ſcitauit. Ipamq; beſtiā maledixit: que ſub to mortua corruit. Diabobus āt ſcitatē eiu non ferēs eidē appuit & eā de cōmiſſo adu terio duriter increpauit. ut illā ad deſpatio nē prouocaret. Que ſignū crucis edidit. & mox demon euanuit. Quadā uice dum de c uitate cum camelis rediret & in quodā loc hoſpitata fuiſſꝫ puella ad eā uenit ut ſecur ꝯcūberet illā putās eē uirum. Que cum re pueret iuit ad alterum in ipo hoſpitio iacē tē & cum eo dormiuit. & de illo concepit. Cum āt uēter eius intumuiſſet. Interrogat dixit. ſe de theodoro monacho concepiſſe.

Natũ igit̃ puerꝫ ad abbatē trãſmiſerũt: qui cũ theodorꝫ increparet. & ille ſibi indulgeri peteret: ſcapulis ſcē puer īponit̃: & de mo/naſterio eiicit̃: que p.7.ãnos extra monaſteriũ mãſit: & de lacte pecorꝫ infantē nutriuit. Diabol⁹ aũt in ſpecie uiri ſui eidē appuit: & ut ad ſe rediret: multis blãditiis pſuaſit: que cũ oraſſet: demõ ſtatim euanuit. ¶ Alia quoqꝫ uice demones ad eã i ſpecie multarꝫ ferarꝫ uenerũt: & eã diris clamorib⁹ & inſultibus terrere uoluerũt: ſed orõne fuſa ꝯfeſtim ab ea diſceſſerũt. ¶ Altera uice multitudo militum ueniebat: quos princeps ꝑcedebat: & eũ ceteri adorabãt: que cũ ſimiliter ab illis iuitaret̃: ut eorꝫ dñs adoraret: illaqꝫ deũ ſe adorare uelle diceret: ipſa ãte principē adducit̃ & flagellis uſqꝫ ad mortē cedit̃. Sed dũ ꝯſtãter pſeueraſſet: oīs illa turba demonũ ab ea depellit̃. ¶ Alia quoqꝫ uice aurꝫ multũ repperit: deide caniſtrꝫ oi ciborꝫ genere refectũ iuenit: ſed ſigno crucis edito utrũqꝫ euanuit ¶ Poſt ãnos.7.abbas ei⁹ patientiã ꝯſiderãs ipſam cũ puero i monaſteriũ itroduxit: ubi cũ duos ãnos laudabiliter pegiſſet: una cum puero ſe in cella recluſit: quē poſtꝗ omib⁹ ſcis mõitis erudiuit: ſpiritũ tradidit: puerqꝫ plurimũ flere cepit. ¶ Eadē nocte abbas p uiſionē aſpexit: ꝙ nuptie maxime pabant̃: & mulier gloria & imēſo lumie circũdata i medio ſcorꝫ omniũ portabat̃: & i lectulo iocũ/diſſimo ponebat̃. Audiuitqꝫ uocē: ꝙ mulier illa theodor⁹ erat: q falſo de puero accuſat⁹ fuerat. Excitatus abbas cũ fratrib⁹ ad cellã uit: & iã illã defunctã inuenit: quã diſcoop/tam feminã inuenit. Miſitqꝫ abbas ꝓ pře pu/elle: que ipſã infamauerat: & illã ei mulierē eſſe dixit: & ad oculũ indicauit: illeqꝫ de fal/ſo crimine cũ filia penitentiã egit. Angelus dñi etiã abbati dixit: ut equũ ꝯſcenderet: & quecũqꝫ ſibi obuiũ ad monaſterium ſecũ adduceret: qui dũ pgeret: eidem uir theodore occurrit: & abbati ꝯiugem ſuam obiſſe aſſe/ruit: cuius tranſitum dño reuelante didice/rat: & eam ad uidendam pergebat: quem abbas in ſuo equo aſſumpſit: & ad monaſteriũ ſuum deduxit. Venientes quoqꝫ ambo plurimũ fleuerũt: & theodorã ſepulture tradide/runt.16.calē.auguſti. Vir aũt eius cellã theodore accepit: & ibidem in ſanctitate uite p/manſit. Puer quoqꝫ theodore nutricem imi/tatus omni morum honeſtate claruit: ita ꝙ abbati defuncto in monaſterii regimine ſucceſſit.

¶ De ſanctis ſcyllitanis mřibus. CX

SCyllitani martyres apud chartaginem paſſi ſunt: quorꝫ noĩa ſunt hec ſperatus: natalius: cyrin⁹: beturius: felix: aquilinus: letarius: ianuarius. generoſa: beſſia: donata: ſecũda. Hi oēs a ſaturnino ꝑfecto detēti: poſt primã xpi fidei ꝯfeſſionē in carcerē miſ/ſi ſunt: & in ligno ꝯfixi: deinde gladio decollati ſũt.16.calē.auguſti. Et dicunt̃ ſcyllita/ni a ſcyllitana inſula: ex qua oriũdi fuerũt.

¶ De ſanctis ſymphoroſa & ſeptē filiis eius martyribus. CXI

SYmphoroſa cum ſeptē filiis ſuis apud tyburtinã ciuitatē ſub ha/driano principe paſſa ē. Hec fuit coniunx bti getulii martyris: de quo ſupra dictũ eſt.4.idus iunii Ex quo ſeptē liberos ꝓcreauit: quorꝫ nomia hec ſunt: creſcentius: iulianus: nemeſi⁹: pri/mitiuus: iuſtin⁹: ſtacte⁹: eugenius: quos oēs hadrianus una cum matre detineri fecit: & ipſam ſymphoroſam iuſſit palmis cedi: de/hinc crinibus ſuſpendi: ſed cum eam ſuperare nullaten⁹ poſſet: iuſſit eam alligato ſaxo in fluuium precipitari. Cuius frater eugeni⁹ curie principalis tyburtine corpus eius colligens ſepeliuit. Mane autem facto iuſſit im/perator ſeptē figi ſtipites: ibiqꝫ filios ei⁹ ad trocleas extendi: & creſcentē in gutture trãſfigi: iulianũ in pectore: nemeſium in corde: primitiuum per umblicum: iuſtinum p mē/bra diſtinctum ſcindi per ſingulos corporis nodos atqꝫ iuncturas: ſtacteũ lanceis multis donec moreretur in terra configi: eugenium ſcindi a pectore uſqꝫ ad iferiores ptes. Quo/rum corpora precepit auferri & proiici ī foueam altam. Et poſuerunt pontifices ſacro/rum nomen loci ipſius ad ſeptem biothanatos quorum corpora requieſcunt uia tyburtina miliario nono. Paſſi ſunt autem.15.cal. auguſti.

¶ De ſancta gugdene martyre. CXII

GVgdenes martyr apud carthagi/nem paſſa eſt: que plutiano & zete conſulibus preſentata iuſſu rufini proconſulis: quater diuerſis temporibus equulei ſuſpenſione uexata: & ungularum horrenda laceratione cruciata carceris etiam ſqualore diutius af/flicta: cum hec omnia pro chriſti nomine ſuperaſſet: nouiſſime gladio ceſa eſt.15.calen. auguſti.

¶ De ſancto arnulpho epo. CXIII

ARnulphus epiſcopus turoneñ: ut ait ſigibert⁹ claruit i gallia tēpore anaſtaſii imperatoris: qui ſancti remigii remenſis epiſcopi in baptiſmate filius fuit: cui⁹ etiã parentes primo gentiles tamē poſtmodum a ſancto remigio conuerſi & baptizati: ille rogatianus illa autem euphroſyna nomina/ti fuerunt: qui omnia ſua pauperibus diſpenſanda ſancto remigio tradiderunt. Remigi⁹ uero regi clodoueo iã chriſtiano arnulphũ

eius ſpiritualē filiū ꝯmendauit. Cui rex uti nobiliſſimo: ſtambergā neptē ſuā in uxorē tradidit. Ipos tamē ambos ꝯiuges ſcūs remigius ad uirginitatis obſuātiā īduxit. ¶ Poſt hec arnulphꝰ reuelatione diua oīa ſua ꝑ teſtamentū uxori relinquens: eā remigio commendans iu habitu laicali ꝑ annos. 27. peregrinatus ē. ¶ Quodā die dñico dū poſt matutinū oraret in eccleſia rauēnate: uidit aīam cuiuſdā peccatoris nuꝑ defuncti: que ad īferna a demonibꝰ trahebat: que cūctis aſtantibus audientibꝰ ſci arnulphi auxiliū implorabat. Pro qua uir dñi orauit: & ſtatī aīa ad corpus rediit: ipſeq; peccator ſurrexit: & ꝙ ille uir dei eēt: eiuſq; ꝑcibꝰ ipſe ſaluatꝰ fuiſſet: oībus patefecit. Et ꝯcurrentibꝰ ad eū turbis populoꝶ ipſe ad uitandā famā ꝯfeſtim inde diſceſſit. Deīde apud ſequanā fluuiū aliū mortuum e pheretro ſuſcitauit: quē ſecū ad ſanctū remigiū informādū adduxit. ¶ Iteꝶ quoq; rhemenſē populū ad ſe ꝯfluentē fugiens: iteꝶq; ꝑegrinās: cū eēt turonis & epatꝰ uacaret: angelo reuelante eps turoneñ factꝰ eſt: qui laudabilē uitā ducens: & miraculis clarens in dño quieuit. 15. calē. auguſti.

¶ De ſancto rophilo epo. CXIIII

ROphilus eps popilieñ fuit: qui uerbū dñi inſtāter ꝑdicans: & ꝗ docebat exemplo opeꝶ ꝯfirmās miraculoꝶ gloria inſignis fuit. Dum aūt in media uia poſita inter popilieñ & luiieñ oppidū draco imanis apparuiſſet: q hoies & aīalia deuorabat: & flatu ueneſico plurios morbidabat. Sanctus rophilus populo ſuo triduanū ieiunium & orationē īdixit: ſcōq; mercuriali epo luiieñ: ut hec eadem cū ſua plebe faceret: pſuaſit: & deinde ambo ipſi epi una cum clero & populo utriuſq; ciuitatis ad locū accedūt: orationeq; ꝑmiſſa ſancti preſules draconem de antro producunt: ſtolis quoq; ſuis ipſum uti agnum manſuetiſſimum collo nectentes pertraxerunt: & in puteo profundiſſimo incluſerunt: memoriale quoq; ſupra puteum in teſtimonium miraculi ſignauerunt: quod ibi manet uſq; in preſens. Rophilus autē ad eccleſiam ſuā rediens: obituſq; ſui diem longe ante predicens. 15. calen. auguſti quieuit in chriſto. Sepultuſq; eſt in eccleſia ſua miraculis clarus.

¶ De ſancto filiaſtro confeſſore. CXV

FIliaſter confeſſor ſanctus dei ſacerdos: credens deo fide pleniſſima exiens de terra ſua relicto ſeculo preſbyter factus eſt: & pauli apoſtoli mente & opere imitator: omnem pene romanum orbem ſua predicatione luſtrauit: multoſq; xpo populos acquiſiuit. Non ſolum enim gentilibus reſtitit & iudeis: ſed etiam arriane perfidie tu[…] uigenti: nam & mediolani gregem domi[…] cum ab auxentio epiſcopo arriano ſācti a[…] broſii predeceſſore uiriliter defenſauit: […] brixiam ciuitatem in fide adhuc rudem ſ[…] predicatione ad uiā ueritatis plene redux[…] Et poſtquam plurimis miraculis effulſit[…] pud eandem urbem brixienſem in pace q[…] euit. xv. cal. auguſti.

¶ De ſancto epaphra diſcipulo. CXV[…]

EPaphras diſcipulus de. 72. un[…] ut ait hieronymus: de quo ap[…] ſtolus ad coloſceñ prio mētio[…] facit. Hic eni iubente paulo u[…] bum dñi coloſcenſibꝰ ꝑdicauit[…] ab eodē coloſceñ eps ordinatꝰ: clarus uiri[…] tibꝰ palmā martyrii pro ſibi ꝯmendatis o[…] bus uirili agone ꝑcepit. Sepultuſq; ē apd[…] dem urbem. 14. cal. auguſti.

¶ De ſcis iuſta & rufina martyrib. CXVI[…]

IVſta & rufina mr̃es in hiſpa[…] ciuitate hiſpali: ſub diogenia[…] ꝑſide martyriū paſſe ſunt. He[…] trone xpianiſſime pauptate de[…] te uaſa fictilia mercabantur. […] quo queſtu neceſſariis ſibi ad uictum re[…] tiſ: īdigētiū iopiā ſubſtētabāt. Cū āt i pla[…] ciuitatis uaſa diſtraherēt: matrone ipius […] pidi idolū lapideū noīe ſalabouē circūſe[…] tes: iuxta morē ſuum gentilē poſtulaban[…] ſcis feminis uas aliquod ad uſum dei ſui […] offerri. Quod cum ille uti xpiane ſacere […] negaſſent: indignate matrone idolum ſu[…] earū uaſa fictilia iactauerunt: eaq; omnia […] triuerūt. Iuſta uero & rufina idolū econ[…] longius abiiciētes ꝯfregerunt: ꝑpter qđ a […] ſide diogeniano detente prio equulei exte[…] ſione: & ungulaꝶ laniatione uexate ſunt: p[…] modū in carcere inedia & uariis doloribu[…] aflicte. Inde quoq; educte cū preſes ad p[…] alias iter arriperet per loca aſpa & ꝯfrag[…] ſa nudis pedibꝰ poſt eū trahunt. Tandē [...] ſta ſpm in carcere exhalauit. Corpuſq; ei[…] in puteū proiectum: inde a ſabino epo le[…] tum atq; ſepultū eſt. Rufine uero ceruix […] confeſſione confracta eſt. Cuius eſt cadau[…] cōbuſtum. Oſſa autem illius ab eodem e[…] ſcopo collecta una cū corpore iuſte in ci[…] tate hiſpaleñ. tumulata ſunt. Harum paſſi[…] celebratur. 14. cal. auguſti.

¶ De ſcō arſenio abbate. CXVI[…]

ARſenius abbas cum adhuc in […] latio imperatoꝶ archadii & h[…] norii conſiſteret: & ut ad ſalut[…] dirigeretur oraret audiuit a d[…] mino ut homies fugeret & ſal[…] retur. Accedens igitur ad monachalem ui[…] & ibidem orās audiuit: arſeni fuge: tace: q[…] ſce. ¶ Matrona quedam nobilis & ſenex u[…]

nit:ut abbatē arſeniū ex deuotiōe uideret:q̄
rogat⁹ a teophilo archiepō:ut ſe uideri per
mitteret:nullaten⁹ acqeuit. Tñ illa ad cellaʒ
ꝓperās:ip̄m foris ante hoſtiū iuenit:& ſe ad
pedes ei⁹ ꝓſtrauit. Ille aūt cū indignatiōe ni
mia eā eleuauit:eāqꝫ dure increpauit:qa cū
mulier eēt:tantā uagationē facere pſumpſiſ-
ſet. Nam cū alie mulieres ab ea redeunte au
dirent:ꝙ abbatē arſeniū uidiſſet:ipſe ſimili-
ter ad eū uidendū ꝯfluerent. Illa aūt ſe nūq̄
alicui dicturam ꝓmiſit:ꝙ eū uidiſſet:ſuppli
cans ut tantum ꝓ ipſa oraret. Abbas uero ſe
deum oratuꝝ dicebat:ut memoriam eius de
corde ſuo deleret. Hec illa audiens turbata
nimiū ad ciuitatē uenit:& pre triſtitia egro-
tare cepit:quod archiep̄s audiens ad eā ꝯſo
landam acceſſit:eiqꝫ inter cetera dixit: ne de
uerbis ſenis miraref:quia inimicus per mu
lieres uiros ſcōs impugnat. Nam credere de
bebat:ꝙ uir ſcūs pro ei⁹aīa ſemp exorabat:
& ſic ꝯſolata conualuit: & ad ꝓpria remea-
uit. ¶ Arſenius autē per totum uite ſue tem
pus ſedens ad opus manuū pannū habebat
in ſinu ꝓpter lachrymas:que iugiter de ocu
lis eius fluebant:& totam noctem inſomneʒ
ducebat. Mane aūt cū ꝓpter nature laſſitu-
dinem dormire uellet:ſomnū tanq̄ malū ſer
uum uocabat:& ſedens paꝝ ſomni ſurripie-
bat:ſtatimqꝫ ſurgebat:dicebat eni ſufficere
monacho:ſi dormierit una hora:ſi tamē pu
gnator eſt. ¶ Cum pater ſancti arſenii nobi-
liſſimus ſenator uitam finiens:& teſtamentū
faciēs:magnam hereditatem filio dimiſiſſet:
tabellio teſtamentum ad eum detulit: quod
abbas accipiens ſcindere uoluit. Tabellio
uero eius pedibus prouolutus rogabat: ne
hoc faceret:quia caput eius precideretur.
Cui arſenius reſpondit:ꝙ prius mortuus fu
erat q̄ pater eius:q ip̄m heredem fecerat:&
ideo ipſum inſtituere nō poterat: & remiſit
teſtamentum nihil recipere uolens. ¶ Qua-
dam uice facta eſt uox ad arſeniū:ut exiret:
et opa hoīum uideret:& egreſſus uidit ethi-
opē ligna icidentē:& ſarcinā ſibi iportabilē
facientē:cūqꝫ ipſā ferre nō poſſet:iteꝝ ligna
incidebat:& ad ſarcinā diuti⁹ addebat. Vidit
et rurſū hoīeʒ haurientē aquā de lacu:& eā
fundentē in ciſternā ꝑtuſam:quam aquā per
fundebat in lacū:& ipſam nihilomin⁹ ciſter-
nam implere uolebat. Iteꝝ uidit templū &
duos hoīes in equis portātes lignū trāſuer-
ſu:uolētes aūt tēplū introire nō poterāt:qa
lignū in trāſuerſo portabāt. Et expoſuit ei
uox uiſa dicēs:ꝙ ultimi ſūt:q portāt lignū
iuſtitie cū ſupbia:nec humiliant:pp qd̄ a re
gno dei excludūt. Qui ligna icidit: hō ē in
peccatis multis:& ꝓ eo ut agat penitētiā nō
ſubtrahit de peccatis:ſed iniquitates addit.
Qui aūt aquā haurit:hō eſt bona opa faciēs
ſed quia cū eis ſunt ꝑmixta mala perdit ope
ra ſua. ¶ Veſpe ſabbati ueniente die dñico:
relinquebat poſt ſe ſolē: & extēdebat man⁹
ad celū:donec mane ſol aſcendens faciē eius
illuſtrabat:& ſic reſidebat. Quieuit aūt i pa
ce uir dñi. 14. cal. aug. Hec in uitis patrū.

¶ De ſcō ioſeph iuſto diſcipulo. CXIX.

IOſeph qui uocabatur barſabas
qui cognominatus ē iuſtus:unuſ
ex. 72. xp̄i diſcipulis nō fuit bar-
nabas ut rabanus & quidā puta-
uerunt: ſed frater iacobi alphei
ac ſimonis & iude:filiuſqꝫ marie ſalome ſe-
cundogenite ſcē anne & ſororis uterine ge-
nitricis dñi:ut infra dicef in geſtis ſcē anne
7. cal. auguſti. Hic eni cum matthia ſtatut⁹
eſt ab apoſtolis ad ſortiendū in locum iude
ut habetur act. prio. ca. Qui predicatiōis &
ſcitatis officio ſeruiens ac fideliter ꝯplēs mſ
taſqꝫ perſecutiones a iudeis pro xp̄o ſubſti-
nens:uictorioſiſſimo fine apud iudeam quie
uit. 13. cal. auguſti. De quo refertur ꝙ uene-
num biberit: & nihil ex hoc triſte pertulit
propter dñi fidem.

¶ De ſcā margarita uirgīe & mr̄e. CXX.

MArgarita uirgo apud antiochiaʒ
ſub olibryo prefecto paſſa eſt.
Hec fuit filia theodoſii gentiliuʒ
patriarche: que nutrici traditur
& ad adultam etatē ueniens bap
tizatur. & propter hoc exoſa patri plurimū
habebatur. Cum autē annos. xv. attigiſſet:
& cum aliis uirginib⁹ oues nutricis ſue cu-
ſtodiret:prefectus olibryus illac tranſitum
faciens in eius amorē exarſit: & cōcitos pue
ros ut ad ſe illam ducerent deſtinauit: qua-
tenus ſi libera eſſet:eam in uxorē acciperet:
ſi autē ancilla in concubinā teneret. Quam
ſibi p̄ntatam de nomine & genere ſuo ac re-
ligione requiſiuit. Illa autem reſpondit ſe
genere nobilem & nomine margaritam ac
religione xp̄ianam. Quam prefectus redar-
guens quia crucifixum coleret:eam in carce
rem tradi fecit:& ad deorum ſacrificia pro-
perauit. Sequēti uero die eam ſibi preſenta-
ri fecit:& ad deoꝝ ſacrificia inuitauit. Quaʒ
diis immolare recuſantem in equuleo iuſſit
ſuſpendi:& uirgis tam crudeliter cedi:ꝙ ſā
guis de eius corpore uti de fonte manaret.
Ita ut omnes aſtantes ſuper eam deflerent:
& ad conſentiendum prefecto ipſam confor
tarent. Quos uirgo cum indignatione repel
lebat:maloſqꝫ conſiliarios eſſe dicebat. Ite-
rum prefectus iuſſit eaʒ ungulis lacerari a-
deo ut ipſemet faciem operiret:quia ſangui
nē ei⁹ fluentē uidere non poſſet. Et deide de
poſitā i tenebroſo carcere recludi mādauit.
Orauit autem uirgo ad dominū:ut inimicū
q ſecū pugnabat ipſi uiſibiliter d̄mōſtraret

Et ecce draco imaniſſimus ibidē apparuit:
qui os ſuper caput eius ponēs & linguā ſub
ter calcaneum extēdens ipā ꝓtinus trāſglu
tiuit. Sed dum ſe abſorbēdam uirgo cōſpe/
xiſſet: ſigno crucis ſe muniuit: & ſtatim dra/
co per mediū crepuit: & uirgo illeſa exiuit:
Diabolus iterū ut eam decipet in ſpem homi
nis ſe mutauit. Quē uidēs in oratiōem ſe de
dit: & cum ſurrexiſſet demō ad eā acceſſit: &
manum eius tenuit. Quem illa per capillos
apprehēdit: & ſub ſe ad terrā deiecit: ac ſup
ceruicē eius dextrū pedem poſuit. Demō au
tem clamabat: & ſe a muliere ſuperatū defle
bat. Illa uero coegit: ut ipſi diceret: cur xp̄ia
nos tā multipliciter tentaret. Qui reſpōdit
naturale ſibi odiū eſſe contra uiros uirtuo/
ſos: & q̄uis ab eis ſepius repellat: tamē deſi
derio ſeducēdi infeſtꝰ exiſtit: quia īuidet ho/
mini de felicitate quā amiſit: q̄uis eam recu/
perare non poſſit. Addiditq; ꝙ ſalomon ifini
tam demonū multitudinē in quodam uaſe i/
cluſit: poſt cuiꝰ mortē cum de ipſo uaſe de/
mones ignē emitterēt & homines ibidē the
ſaurum eē putarēt: uaſ confregerūt: & demo
nes exeuntes aerē impleuerūt. His dictis uir
go pedem ſubleuauit & demō ſtati euanuit.
Moxq; colūba de celo ueniēs cū luce nimia
uirginē ꝯfortauit. Theotimꝰ aūt q̄dā uerba
uirginis auſcultās ſcribebat: nutrixq; illius
ipā i carcere refouebat. ¶ Poſt dies plures
ꝯuenientibꝰ populis iudici p̄ntatur: & ſacri
ficare ꝯtēnēs iterū i equuleo leuat: corpuſq;
eius facibꝰ exurit: mirātibꝰ cunctis fortitu/
dinē tenerrime puelle: deinde i magno uaſe
aque uicta mittit: ut ex penarū cōmutatione
creſceret uis doloris. Sed ſubito terra ꝯcuti
tur & uirginis uincula ſoluūtur: ipſaq; ille/
ſa pauētibꝰ cūctis egredit. colūba quoq; ce
lica cū ingēti lumine de celo aduolauit: & i
capite margarite aureolā poſuit. Quo mira
culo ✠ quattuor milia gētiliū exceptis par
uulis & mulieribꝰ xp̄o crediderūt: & capita
lem ſnīam accepūt: prefectꝰ aūt timēs ne alii
ꝯuerterentur: ꝯcitus beatā margaritā decol
lari mandauit. Illa aūt pro ſe & ſuis perſecu
toribus: necnō & ſui memoriā agētibus ora
uit ad xp̄m: addēs ut quecūq; i ptu piclitans
ſe inuocaret illeſam prolem emitteret. Fcā
q; eſt uox de celo ꝙ i ſuis ſe nouerit petitiōi
bus exauditam. Et ſic gladio ꝑcuſſa marty/
rii coronā ꝑcepit. Cuius corpꝰ a xp̄ianis an/
tiochie ſepultū ē. 15. cal. auguſti. Alibi autē
legit ꝙ paſſa eſt. 3. idus iulii.

¶ De ſcā praxede uirgine. CXXI.

PRaxedis uirgo filia fuit beati pu
dētis & ſoror potentiane nobiliſ
ſima romanorū de quibꝰ ſupra di
ctum eſt. 14. calē. iunii. Hec poſt
mortē parentū cum ſorore potē
tiana omnes facultates diuiſit: & ceperūt an[…]
be ditiſſimū patrimoniū uendere: & pecuni[…]
as paupibꝰ erogare. Mortua uero potentia[…]
na in ſcō uirginitatis ꝓpoſito. Praxedis ui[…]
go cū beato pio papa ipām ſepeliuit: & exi[…]
de pauperes xp̄ianos i domo ꝓpria ſuſcipi[…]
ens: eis miniſtrare cepit. Defūcto quoq; ſc[…]
nouato ipius uirginis germano: beata prax[…]
dis thermas illius in uico lateritii p manꝰ ſ[…]
pii ep̄i eccleſiā ꝯſecrari fecit: in qua & bat[…]
pſteriū ordiauit. Martyrū quoq; ſymmetr[…]
p̄ſbyteri & ſociorū: ſub perſecutiōe antoni[…]
imperatoris ꝓ xp̄o paſſorū corpora tumul[…]
uit: de quibꝰ ſupra dictū ē. 7. cal. iunii. Cū[…]
perſecutio quotidie igraueſceret: beata pr[…]
xedis orauit ad dn̄m: ut eam ex hac uita ſ[…]
ſciperet. Que a dn̄o exaudita: poſt dies m[…]
dicos egrotare cepit. Et poſtq̄ omnē ſubſ[…]
tiam ſuā pauperibꝰ & eccleſie diſpenſauit[…]
& ipā in ſcō uirginitatis propoſito pſeuerā[…]
ad xp̄m ex hac luce migrauit. 12. calē. aug[…]
Sepulta a ſcō paſtore preſbytero: iuxta p[…]
trem & ſororem uia ſalaria in cemiterio p[…]
ſcille.

¶ De ſcis uictore & ſociis mr̄ibꝰ. CXX[…]

VIctor martyr cū ſociis ſuis ſ[…]
maximiano impatore in ciuita[…]
maſſilia paſſus ē. Qui maximi[…]
nus pfecta cede martyrū thebe[…]
rūm i ciuitate ſedun̄ maſſiliā [..]
uenit: uictorēq; militem eidē de xp̄ianita[…]
delatum ꝯprehēdit. Quem ſacrificare nol[…]
tem funibus per totā urbem diſtractū: aſt[…]
rio p̄fecto puniendum tradidit. Qui ipſu[…]
dudum in patibulo afflictum in carcerē t[…]
di iuſſit: ubi ſanctus uictor celeſti lumine [..]
angelica uiſitatione confortatus eſt. Que [..]
uidiſſent tres milites eum cuſtodientes ide[…]
✠ Alexander ✠ Longinus & ✠ Felician[…]
conuerſi ſunt ad chriſtum. Quos in con[…]
ſione fidei imperator decollari mandauit [..]
Prefectus uero uictorem equuleo ſuſpe[…]
ſum & fuſtibus ac neruis ceſum: iterum [..]
cuſtodia repoſuit. Sed poſt triduum in[…]
eductus ſtatuam iouis ſibi oblatam: ut [..]
thura incenderet pede euertit. Cui pes il[…]
ſtatim preciditur. Deinde mole molend[…]
ſuppoſitus crudeliter conteritur: ueru[…]
poſt paululum machina ipſa diuinitus d[…]
ſipata: dum adhuc martyr domini aliqu[…]
tulum palpitaret: gladio cedente uere u[…]
ctor ac triumphator efficitur. Nam & e[…]
dem inſtanti uox de celo audita eſt: uic[…]
uictor beate. Corpora uero ſanctorū m[…]
tyrum iuſſu ceſaris in pelago proiecta a[…]
gelis miniſtrantibus ad oppoſitum littus
natantia deuecta ſunt: & a chriſtianis ſep[…]
ta. Ad quorum tumulum dum puer ele
therius nomine chriſtianus perſecutione

fugiēs declinaſſet.orās emiſit ſpiritum . eiſ/
dē ſcis ſepultura ſociatus.Qui paſſi ſunt.i2
calē.auguſti.

¶De ſcō daniele abbate. CXXIII

DAniel abbas & pſbyter egyptius
fuit:qui dū maneret in ſcythi cū
fratrib⁹ ſuis ieiuniis & orōnibus
ſemp intētus: uenit ad uillā que
hemēti dr̄:ut opa manuū ſuarū
uenderet:de qbus iopib⁹ ſubueniret.Roga/
tus aūt a iuuene in domū ſuā deſcendit:& ꝓ
uxore ipſi⁹:que ſterilis erat:orauit: ut deus
ei ſobolem largiret. Cūq; mulier poſt dies
modicos ↄcepiſſet:murmurabant emuli: ꝙ
de abbate:q in domo illa fuerat:puella pre
gnās eēt:eo ꝙ a uiro nūq̄ potuerat grauida/
ri.Quod audiēs abbas miſit ad iuuenem:ut
cū uxor ei⁹ pepiſſet : ipſi nunciare curaret.
Nato itaq; puero uenit daniel ad domū iuue
nis:fecitq; illum oībus ꝓpinquis & notis cō
uiuium pparare.Quibus pſentibus pueruꝫ
.v.dieꝝ adductū per deum adiurauit: ut ex
primeret patrem ſuū.Infans aūt clara ligua
iuuenē illum noiauit:eūq; digito oſtēdit: &
ſic emuli ↄfuſi ſūt.¶In alia uilla erat homo
latomus noīe eulogi⁹: q arte ſua fideliter la
borans: pegrinos quoſq; hoſpitio ſuſcipie/
bat:qui dū abbatē danielē ſuſcepiſſet : & ei/
dē fideliter miniſtraſſet:orauit ꝓ eo ad dn̄m
ut augerētur ſibi bona tēporalia: ad hoc ut
ille latiora impendere poſſet.Cui oranti ſe/
nex uenerād⁹ apparuit: & abbatē interroga
uit: an latomū in fide ſua uellet ſuſcipere:ſi
forte a bonis operib⁹ deficeret.Qui mox ꝓ
eo fideiuſſit:& pro aīa ſua ſe deo rōnem red
dituꝝ promiſit.Poſt dies modicos dum ho/
mo ille lapidem excideret:audiens ſonū cō/
cui percuſſo lapide foramen iuenit: in quo
theſauꝝ multum latentē repperit. Timēs au
tem ne inuenta ſibi ab urbis principe tolle/
rent ↄſtantinopolim abiit:&ſub iuſtino im
peratore collatis munerib⁹ fact⁹ eſt prefect⁹
pretorii:ↄſtructoq; palatio pauperes tradidit
obliuioni.Quod cū daniel ↄperuit: ↄſterna
tus animo ↄſtantinopolim perrexit:ut homi
ni loqueret :ſed ab eius familia ceſus cū in/
iuria expellit : unde & ante crucifixū orare
cepit: ut a fideiuſſione eriperet . Cui beata
uirgo apparuit: & ſe ꝓ eo interceſſuram ꝓ/
miſit.Confortatus abbas alexandriā rediit:
cui poſtea xp̄s apparens dixit: ꝙ a uadimo/
nio abſolutus eēt:ſed de cetero ab huiuſmo
caueret.Cum aūt ad eremū reuerſus eēt:
poſt menſes tres iuſtinus impator moritur:
& iuſtinianus eius filius coronatur: & offici
ales imperii mutant :Eulogius a prefectura
deponitur:& de mala adminiſtratione requi
ſitus omni ſubſtantia ſpoliatur.Reuerſuſq;
ad uillam ſuam artē primam repetiit:& ho/
ſpitalis ut prius eſſe cepit.Ad quem ueniens
abbas:omnia ꝓut ↄtigerāt:enarrauit: illeq;
in melius uitā mutauit. ¶Aſcēdit aliquādo
daniel cum diſcipulo in ſuperiorem thebai/
dam:& uiſitatis fratribus:& ab eis reueren/
ter exceptus: adeo ut ipſi ueſtimenta ꝓſter/
nerēt:uenit ad cenobium monialium: quod
dicitur ſācti hieremie. Et dū hoſpitium que
reret:& uirgines denegarent:eo ꝙ uir clau/
ſtrum illud nunq̄ intraſſet: audito ꝙ abbas
daniel eſſet:abbatiſſa illum gratanter ſuſce
pit:& ad refectionem uocauit:ubi cum iter
alias uidiſſet unam iuxta uiam laternarū in
terra iacentem:& que illa eēt queſiuiſſet:au
diuit:ꝙ ebria & inſana erat:&ꝙ quaſi ſemp
ſic permanebat : ſed pietate dei eam eiicere
nolebant:uiliaq; ei officia imponebant.Cuꝫ
ergo ſero omnes ad cellas ſuas iuiſſent: ab/
bas in oratione pernoctans uidit illam ſur/
gere:& cū lachrymis inſtanter orare: quod
abbatiſſe ac diſcipulo oſtendit : eiſq; dixit:
quia per ſpiritum illam ſemper talem fuiſſe
cognouerat:&ꝓpter eam ſolam ad monaſte
riū ipm̄ uenerat: que humilitatis cauſa ſe a/
mētē ac ebriam fingebat:ut omnib⁹ ↄtēptui
haberet .Dum ergo abbatiſſa ex hoc nimiū
cōpuncta eēt: & mane oīa ſororib⁹ retuliſ/
ſet:dū uellēt ab ea ueniā petere :ipſaꝫ necu/
bi inuenerunt:ſed ianuas cenobii aptas con
ſpexerunt:ſchedulāq; foribus affixā in qua
ſcriptum erat:quicquid in uos peccaui par/
cite:& in xp̄o ualete.Sicq; oēs abbati danie/
li de cōmiſſis in ſanctā uirginem ueniaꝫ po/
ſtularunt.Ipſe quoq; ad cellam ſuā rediit:&
ſāctitate pfect⁹ in pace quieuit.i2.calen.au
guſti.Hec in uitis patrum.

¶De ſcā maria magdalena. CXXIIII

MAria magdalena a magdalo ca/
ſtro cognominata clariſſimis na
talibus exorta patre ſyro matre
eucharia cum fratre ſuo lazaro
& ſorore martha magdalum ca/
ſtellum:quod eſt ſecundo miliario a gene/
ſareth. & bethaniam:que eſt iuxta hieruſalē
& magnam hierolymorum partem poſſide/
bat:ita ut maria magdalum a quo nuncupa
ta eſt magdalena : & lazarus partem urbis
hieruſalem. & martha bethaniam inter ſe di
uiſiſſent . Cum autem hec diuitiis abunda/
ret:quia rerum abundantiam uoluptas co/
mes ſequitur:quanto magis pulchritudine
ſplenduit tāto corpus ſuum uoluptati ſub/
ſtrauit:unde iam nomine proprio perdito
peccatrix dicebatur.Cumq; chriſtum in do
mo ſimonis leproſi recūbere cognouit:ad
eū acceſſit: lachrymiſq; pedes eius rigauit.
& capillis exterſit.ac unguēto punxit. & in
tpe grē pria ſolēnē pn̄iam pfecit . uñ & dn̄s
oīa ei peccata dimiſit . Hec eſt illa cui xp̄us

tanta beneficia contulit & tam maxīa ſigna dilectionis oñdit. Nam ab ea. 7. demonia. i. uniuerſa uitia expulit: in ſuo eā amore totaliter accendit: familiariſſimā ſibi ꝯſtituit: eā ſemp dulciter excuſauit: uidelicet apd̄ phariſeum: qui dicebat eā immundā: apud ſororem: que dicebat eā ocioſam: & apud iudā qui dicebat eā ꝑdigam. Cuius dilectiōe quatriduanū frēm ſuſcitauit: cuiꝰ amore marthā a fluxu ſanguinis liberauit. Hec ad pedes domini ſedēs eius uerba audiuit: dñi caput pūxit: iuxta crucē in paſſione xp̄i ſtetit: unguenta parās eius corpus inungere uoluit: a momēto quoqꝫ diſcipulis recedētibꝰ non receſſit: cui xp̄s reſurgēs primo apparuit: & apoſtoloꝝ ap̄ſam fecit. ¶ Poſt aſcēſionē igiť dñi anno. xiiii. poſt ſtephani lapidationē & diſcipuloꝝ diſperſionē de qua habetur act. vii. iudei magdalenā cū pluribꝰ xp̄ianis rapiētes. Inter quos erāt beatus maximinꝰ unꝰ ex. 72. diſcipulis: cui a beato petro ip̄a magdalena fuerat ſpecialiter ꝯmendata: lazarus frater eius: & martha ſoror eius: atqꝫ marcilla marthe pediſſequa: necnō beatꝰ cedonius qui fuerat cecus a natiuitate quē dñs illuminauerat: & alii plures: oēs iſtos naui impoſitos & pelago ſine remo uel remige expoſitos ut in ponto necarenť a iudee finibus propulerūt. Qui deo duce maſſiliā appulerūt: ubi cū nemo illos recip̄et ſub porticu cuiꝰdam tēpli morabantur. Cū autē populus ad phanum ꝯflueret: ut idolis imolaret: maria magdalena uultu iocundo linguaqꝫ diſerta cepit xp̄m ꝯſtantiſſime predicare: & plebem a cultura demonū reuocare: unde multi admirantes corporis ſp̄em & lingue facundiā ꝯuerſi ſunt. Principi etiā prouincie cū uxore ad ſacrificia accedēti: ut prolē a diis īpetraret magdalena deoꝝ imolationes diſſuaſit: & xp̄m illis ānunciauit. ¶ Interea apparuit magdalena per uiſum ꝯiugi principis: eāqꝫ de crudelitate redarguit: eo ꝙ abundāť delitiis ſeruos dei fame & frigoř mori ꝑmitteret: addens & minas niſi uirū induceret: ut eoꝝ inopiā ſubleuaret. Quod cū bis admonita facere neglexiſſet: tertia uice magdalena per uiſionē utriqꝫ ꝯiugi appuit: & uultu igneo terribiles minas inuexit: niſi feſtināter ſcīs uiris de uictu & hoſpitio ꝓuideret. Cūqꝫ ambo euigilantes mutuo ſomnia rettuliſſent: exterriti cōtinuo ſcōs diſcipulos hoſpitio receperūt: eiſqꝫ de neceſſariis prouiderunt. ¶ Poſt hec cum princeps prole careret: mariam rogauit: ut ſibi filium a deo ſuo impetraret: promittēs in xp̄m cum coniuge credere: ſi hoc ei obtinere poſſet. Tunc magdalena pro eis orauit: & poſt dies modicos matrona illa cōcepit. Cūqꝫ princeps ad beatum petrū uidendum romā proficiſci diſponeret: nauiqꝫ parata eum mulier iam tumente utero ſequi uellet: uir eius q̄uis dudum renitens inſtantia coniugis deuictus aſſenſum prebuit: & nauem cum familia & uxore aſcendit: quorum humeris maria ad eorum tutelam ſignum crucis impoſuit. Cui princeps ciuitatis & domus cuſtodiam commendauit. Poſtq̄ autem flante uento proſpero die integro nauigaſſent: ſubito tempeſtas in mari exoritur: & intumeſcente procella dolore parturiendi mulier anguſtiať. Que inter preſſuras pelagi filiū peperit & cōtinuo expirauit. Cum igitur infanſ uagiens mām[illarum] ſolatia quereret & pater nec ubi matrem ſepeliret locum haberet: nec unde in[fan]tulum aleret prouidere poſſet: lachrymabiliter lamentabatur: & de magdalena plurimum conquerebatur: eo ꝙ ipſius cauſa ta[n]ta īcurriſſe mala uidebatur. Naute autē cl[a]mabant: ut corpus in mare proiicereť. Cū peregrinus inſtanter exoraret: ut aliquantulum ſubſtinerēt: ſi forte mulier aliqua dete[n]ta extaſi reſpiraret: ut ſaltē nato puero ul[t]ra preberet: ecce nō procul a naue collis apparuit: uixqꝫ princeps a nautis precibus & precio: ut illuc applicarēt exegit. In cuius antro ſecretiori corpus coniugis collocau[it] & puerum mām̄is apponēs chlamyde operuit: & deo ac beate marie magdalene aīa[m] defuncte necnon curam pueri cū fletu amariſſimo cōmendauit: & poſtmodum nauē conſcēdit: nec propter ea accepto itinere de[ſ]ſiſtere uoluit. Cūqꝫ romam ad petrum ue[niſ]ſet: & cauſam itineris expoſuiſſet: petrus principē ſuper caſu qui ei de uxore & filio co[n]tigerat confortauit: & in fidei ueritate firm[a]uit. Deinde una ſecum hieroſolymam per[du]xit: & omnia loca ſacra cum eo perluſtrau[it] ac demum ad urbem repatriauit. Princep[s] igitur elapſo biennio a petro conſolatus d[i]ſceſſit: & nauem aſcendens ad patriam red[i]re diſpoſuit. Perueniens autem ad collem [u]bi corpus coniugis cum paruulo dimiſer[at] applicuit: & puerum a maria magdalena c[on]ſeruatum ac educatum inuenit: q more pu[e]rorum in littore cum lapillis & glareis lu[]debat: uidenſqꝫ nautas applicantes quos n[un]quā uiderat: expauens ad matris ubera ſo[li]ta recurrebat: & ſub chlamyde latitabat. Quem poſtq̄ pater matris mammas ſuggentem aſpexit admirans pre gaudio ineffabiliter flere cepit. Et ecce mľier a mortuis reſpirauit: & q̄ſi d̄ ſōno euigilās magdalene grā[s] [a]git: q̄ ſibi ī puerpio obſtetricis ipleuerat officiū: & ſe ac ſuū ꝯſuauerat paruulū: addi[dit] ꝙ de eadem ꝑegrinatione qua uir ſuus u[e]nerat: & ipſa ueniebat: & oīa loca in quibus fuerat: ſerioſius referebat. Nam ſicut petrus uirum ſuū ad ipſa loca perduxerat: ſic & i[pſam]

lam beata maria magdalena eodem comita/ta fuerat. Sicq; priceps recepta ꝯiuge & paruulo iam bimo maſſiliam repetiit: & magdalene: que ſibi euenerant: enarrauit: omniaq; idoloꝝ templa deſtrués cum omni populo baptiſma ſuſcepit. Tūc eccleſiam in xp̄i noīe ꝯſtruxerunt & beatum lazaꝝ in ep̄m maſſi/ie ꝯſtituerunt. Deinde ad ciuitatē aqueñ acredentes predicatione ac miraculis cūctum ɔopulum cōuerterunt: & maximinū ibidem n pontificem ordinarunt: ut dictū eſt ſupra n eius geſtis. 4. id⁹ iunii. ¶ Interea btā magdalena eremum aſperrimū petiit: & in loco ngelicis manibus p̄parato. 30. annis inco/nita manſit: ubi nec aquaꝝ fluenta. nec plā/e cuiuſpiam erant ſolatia: ut ſic dareť intel igi: ꝙ nō terrenis dapibus ſed epulis tantū eleſtibus eam xp̄s diſpoſuerat ſatiare: ibiq; er ſingulos dies ſeptem horis canonicis ab ngelis in ethera leuabatur: & celeſtibus cō entibus reficiebatur: indeq; per eoſdem an elos ad p̄pria reducebať. Sicq; ſaciata nul s aliis corporalibus alimētis indigebat. Sa erdos autem quidā ſolitariam uitā eligés: ui ſibi ad. 12. ſtadia ab eodem loco cellā cō ruxerat: die quadam uoces angeloꝝ audi/it: & oculis corporeis aſpexit: q̄liter mag/alena ab angelis in ethera leuabať: & poſt rā ad ip̄m locū reducebať. Qui cū predi am uiſionem ſubtili⁹ intueri uellet: deo ſe mendās ad locū acceſſit: & cū eſſet uicin⁹ emore reſolui cepit: ita ut uix icedere poſ t: & itelligens ibidē eſſe celeſte ſacramētū iſā pſonā uel creaturā: que ibi erat p xp̄m iurat: ut qd uel qualis eſſet ſibi ediſſerat. uē magdalena: ut p̄pius accedat: hortať: appropinquanté benigne alloquitur: ſeq; ccatricē illam famoſam eſſe teſtatur: que euāgelio memorať: que xp̄i pedes lachry s abluit: & ſuoꝝ criminū ueniam p̄meru/ que & in ipſo loco per annos trigita oīb⁹ cognita manſerat: & quotidie talibus dapi s refecta: nullo alio cibo aliquando ege/ .Et quia obituꝫ ſuū ſibi a domino reue/ um agnouerat: impoſuit ſacerdoti: ut ad ctum maximinū ep̄m accederet: & omnia i uiſa narraret: ac ipſum ſui parte roga/ : quatenus die dominico p̄ximo hora ma/ tinali in eccleſia ſua eſſet: ubi magdalenā gelicis allatam manibus inueniret: que minica ſacramenta ab eodem percipere llet. Qui ad eius petitionem ei chlamydē m conceſſit: ut nuditatem ſuam tegeret: atenus ad eccleſiam honeſtius ire poſſet. erdos igiť concitus maximinū adiit: eiq; ſa cuncta ac uiſa per ordinem patefecit: q & hora ſtatutis eccleſiam ingreſſus mag enam repperit in choti medio angelorū: eam adduxerant conſiſtentem: que duo rum cubitorum ſpatio a terra eleuata extenſis manibus in aere ſubſiſtebat: cuiuſq; uultus ex frequentia angeloꝝ: quaſi ſolis radi⁹ refulgebat. Ad quam cum maximin⁹ accedere formidaret: ab ea cōfortatus eſt: ut filiam ſuam agnoſceret. Qui cōuocatis clericis & ſacerdote predicto corpus xp̄i eidem obtu/lit: quod ſancta dei cum magna lachrymarū inundatiōe percepit: deinde corpore ante altare proſtrato ſpiritus inter angelorum manus ad deum euolauit. xi. calē. auguſti: corpuſq; nimio odore per ſeptē dies fragrauit: quod beatus maximinus ibidem deuoti⁹ ſe/peliuit: & poſt morté ſuam ſe iuxta eam tu/mulari precepit. ¶ Temporibus auté caro/li magni ſcilicet anno dn̄i. 749. gerard⁹ dux burgundie liberis carens: multa pauperib⁹ largiter erogabat: & multas eccleſias & monaſteria fabricabat. Cum auté celiaceñ mo/naſterium conſtruxiſſet: miſit ipſe & abbas ipſius loci quoſdam canonicos ad aqueñ ciuitatem: ut inde beate marie magdalene re/liquias tranſportarent. Qui uenientes predictam ciuitatem a paganis euerſam iueniūt: Caſu tn̄ quoddā ex marmore ſepulchꝝ aſpiciūt: cui⁹ ſculptura demōſtrabat: ꝙ corpus magdalene ibidē qeſcebat: qd noctu ꝯfringentes: aſſūptas reliqas ad hoſpitiū deportarūt: quoꝝ pricipalior i ipſa nocte p uiſuꝫ a magdalena admoneť: ne timeāt: ſꝫ ceptū o/p⁹ pficiāt. Cū āt ad mediā leucā ad celiaceñ cenobiū p̄pinquaſſent: nullaten⁹ inde mouere reliqas potuerť: donec abbas & monachi oēs ſcō corpi obuiā p̄ceſſionaliter exierunt: & ip̄m cū oī reuerētia ſuſceperūt: quod ibi/dem iacet miraculis coruſcans.

¶ De ſcā ſcyntyche diſcipula. CXXV.

S Cyntyche diſcipula ap̄loꝝ fuit: de q̄ btūs paul⁹ ad philippeñ. 4 ca. mētionē facit. Hec i uita ap̄li ca cū oī religiōe pſeuerās phili/pis dormiuit: ibidē ſepulta. xi. cal. augu. ut dicit ado ex hieronymi martyrologio.

¶ De ſcō platōe mr̄e. CXXVI

P Lato mr̄ apud ancyrā ciuitatem galatie p̄uincie paſſus ē tpe ma/ximiani imꝑatoris ſub pfecto a/grippino: q puulus & locuples a pētib⁹ relict⁹: oia ſua paupib⁹ diſpēſauit. Quē & pfect⁹ teneri fecit: ut ſacrificaret: qd cū renueret: a. 12. uiris ſibi ꝯuiciſ/ſim ſuccedētib⁹: prio qdē grauiter cediť: ſꝫ imobilis pſiſtés carceri mācipať: deiñ poſt dies. 7. ſup ferreū lectū extendiť: & carbo/nibus ſubterſtratis oleo reſina cera ac bi/tumine perfuſus torretur. Cum autem pre/dicta in eum nil preualerent: cunctis cerné tibus angelica uiſitatione ꝯfortať: odoreq; nimio fragrante refouetur. Quo miraculo

Vicelliacum apud Sigebertum et Marante; quod Vezelay, non Vesoul ut in Legenda gallica, tonal

plures ad dn̄ʒ cōuertūt̄. Poſt hec ī equuleo
appenditur: malaq; ferrea ignita eius lateri/
rib⁹ adhibent̄. Et cū hec etiā patiēter tole/
raſſet: mādauit iudex: ut corrigie de ei⁹ cor/
pore traherētur: q̄s ſanctus ſuſcipiēs ī faciē
prefecti iactauit: dehic in cuſtodiā reductuſ
18. dieb⁹ fame afficitur: ſed a dn̄o confortat̄.
Nouiſſime aūt iubente p̄fecto extra ciuitatē
ī locū: qui dicit̄ campus: ducit̄: & ibidē gla/
dio capite truncat̄: ubi & a fidelib⁹ digna re
uerentia tumulatur. xi. cal. auguſti.

¶ De ſcō uandegiſillo abbate. CXXVII.

VAndegiſill⁹ abbas qui & uando
ut ait ſigibertus anſegiſi maioriſ
dom⁹ nepos ex ualciſo fr̄e floru
it tp̄e iuſtiniani p̄i. Qui cenobia
fiſcanū & fontanellā dn̄o funda/
uit. Hic in ueredinēſe regione ort⁹ nobili pa
rente. ſ. ualciſo pipini francorū regis filio:
ſub rege dagoberto comes palatinus ab eo
ꝯſtitutus ſtrenue officiū exercebat. Cui inui
to illuſtrē puellā rex in uxorē tradidit: quā
tn̄ ipſe ad caſtitatē ſuaſit: unde & illa ſcimo/
nialis: ipſe uero deſerta curia monachus effe
ctus eſt. Qui cū ſcō uiro ualtfrido ī loco q
dicit̄ mons falconis primotenus habitauit.
Cū autē rex ſanctū licet pro poſſe renitētem
de monaſterio eductū uiolēter ad curiā tra/
heret: intrās palatiū paupē cū uehiculo offē
dit: & in lutū proiecit: quē cū alii p̄tereunt
uandegiſillus de equo deſcēdēs paupeʒ e ce
no ſubtraxit. Statimq; angel⁹ inopi uiro aſti
tit & ueſtē deturpatā emēdans candidiorē q̄
ante fuerat reddidit. Quo miraculo ꝯſpecto
rex illū ad mōaſteriū redire pmiſit. Inde ad
territorium heliſgangium perrexit: ubi &
cenobiū ī proprio fūdo ꝯſtruxit: ubi & plu
rimas diaboli īſidiaſ ppeſſus: oēs dei gr̄a ſu
perauit. Deinde iuſſu diuino p̄monit⁹ ueniēs
rothomagū a ſcō andoeuo ſubdiacon⁹: inde
leuita ordinat̄. Ac poſtmodū carnotū tēdēs
a ſcō audomaro ī p̄ſbyterū ꝯſecrat̄. Poſt
hec fontanelle mōaſteriū ꝯſtruxit: in quo cū
godone ei⁹ nepote deo ſeruire ſtuduit: uerū
alimētis ſibi deficiētib⁹ a bathylde regina p
uiſum a deo monita plauſtris onuſtis ciba/
riis uiſitatur. Ibiq; uſq; ad annos etatis ſue.
92. labori manuū inſiſtens ī dei ſeruitio per
manſit. Demū graui egritudine p̄ſſus triduo
q; ī extaſi rapt⁹: ianuā ſibi celi patefactā ꝓ/
ſpexit: Sicq; deo ſpiritū reddidit. xi. cal. au/
guſti auditaq; ē in eius trāſitu a quodā diſci
pulo melliflua cātilena. Sepultuſq; ē ī eccle
ſia ſci pauli: ubi & p annos. 40. pmanſit: ubi
& ſcūs auſbert⁹ ep̄s annis. xi. & ſcūs ulphrā
nius ānis. 9. quieuerūt. ¶ Anno aūt dn̄i. 682
hoꝶ trium corpora miro odore fragrātia &
tā in mēbris q̄ in ueſtibus oīno incorrupta
ad eccleſiam ſci petri tranſlata ſunt cal. apri
lis ubi miraculis coruſcātia requieſcūt & c
gna fideliū ueneratione coluntur.

¶ De ſcō apollinare ep̄o & mar̄e. CXXVII

APollinaris ep̄s apud rauēnā pa
ſſus ē tp̄e ueſpaſiani īpatoris. Hi
antiochen⁹ genere bti petri apo
ſtoli diſcipul⁹ cū eo ex ātiochi
romā uenit: quē petrus rauenn
ep̄m deſtiauit. Et appropiās citati apd̄ qu
dam militē noīe ireneuʒ hoſpitatus: ſiliun
eius cecū inuocato xp̄i noīe illuminauit: ip̄
cū parētib⁹ baptizauit. Quod miraculū c
tribunus a milite didiciſſet. Apollinarē ad
uocauit: ut uxorē ſuā noīe theclam p anno
plurimos decūbētem ſanaret: quā null⁹ m
dicoꝶ erigere poterat. Cuius manū appre
hēdēs mox illā erexit: & ip̄aʒ cū uiro & fili
ac oī familia: nectnō plurib⁹ ex militibus a
xp̄m ꝯuertit. Et apud eūdē tribunū ānis pl
rib⁹ māſit: ubi & ad ſe infirmos ueniētes ſa
nabat: & multos ad xp̄i fidē adducebat: ac
ſbyteros & clericos ordinabat. Poſt ānoſ u
ro. 12. cū predicta dux ſaturnin⁹ audiſſet:
pollinarē detineri fecit: ac pontificib⁹ capit
lii rauēnatis tradidit. Ductuſq; ad tēplū io
uis ut imolaret: cū diceret ſacerdotib⁹ au
& argentuʒ idolis oblatū melius paupibu
dari q̄ ante demones appēdi: ꝓtinus fuſtib
ceditur: & ſemiuiuus relinqt̄: ſed a diſcipi
lis collectus in domo cuiuſdā xp̄iane uid
vi. mēſibus refouet̄. ¶ Inde uenit ad ciuit
tē claſſis: ut quēdam bonifaciū nobiliſſim
mutū effectum curaret. Et cū domū igred
retur puella hn̄s ſpūm imundū clamabat
ut inde diſcederet. Alioquin ligatis pedibu
eum extra oppidū trahi faceret. Quē apol
naris increpās ꝯſeſtim ex illa exire coegit.
Et poſt hec inuocato xp̄i noīe muto loque
di facultatem reſtituit. Sicq; pluſq̄ quinge
tos gētiles ꝯuertit: poſt dies modicos a p
ganis apprehēſus: iterūq; fuſtibus ceſus ꝓ
hibebatur ieſum noīare: qui iacens in terr
ipſum uerum dei filium exclamabat. Tu
nudis pedibus ip̄m ſuper prunas ſtare fec
runt. Deinde extra urbem claſſis eiecerun
Qui cum xp̄ianis extra muros in tugurio
titabat: & ad ſe ueniētibus xp̄m predicaba
Inde ad emiliam prouinciam euangelizan
acceſſit. Interimq; calocerus preſbyter ra
natem eccleſiam gubernauit. ¶ Regreſſ
igitur rauēnam ad domum ruſi patricii a
ductus eſt: ut filiam eius infirmam ſanare
Sed mox ut ingreſſus eſt domum puella d
functa eſt. Rufus autem deflebat: deoſq; c
tra ſe propter illius aduentuʒ iratos diceb
& ob id filiam ſuam occiderant. Cum aut
ſcūs oraſſet: & puella de morte reſurrexi
& nomē xp̄i ꝯfitēs cū matre & magna mul
titudie baptiſma ſuſcepit: & uirgo pmanſi

Rufus uero poſtmodum martyriū ꝑtulit: ut dicet de eo in ei⁹ paſſiōe.6.calē. ſeptēbr̄. Audiens hec ceſar ſcripſit ad meſſalinū ꝓfe/ctū ꝓtorii:ut apollinarem aut ſacrificare fa/ceret:aut i exiliū mitteret.Prefect⁹ergo ipſ ſacrificare nolentē fuſtib⁹ cedi iuſſit:& in e/quuleo extenſum torqueri:deinde aquā fer/uētē i ei⁹uulnerib⁹iactari:& ſic graui pōde re ferri uīctū i exiliū mitter̄ uoluit.Tūc xpi ani aīo accēſi in paganos irruerūt: & pluſq̄ ducētos ex eis ceciderūt. Prefect⁹ āt fugiit :& apollinarē i carcerē trudi fecit:deiñ catenis uinctū naui ipoſuit:& cū trib⁹ eū ſequētib⁹ clericis in exiliū deſtinauit. Ortaq; tēpeſta/te:nauiq; ſoluta:ſcūs dei cū duob⁹clericis: & duob⁹ſolū ex militib⁹ naufragiū euadēs: ipſos milites baptizauit:cū q̄bus myſiā pre ſſit:& nobilē quēdā leproſum mundauit: & plurimos ad fidē ꝑduxit. Inde ad ripā danu bii in ꝑtes thracie ꝑtrāſiuit.Cūq; eoꝝ idola nulla darent rn̄ſa:uix ab uno eoꝝ didicer̄t. donec apollinaris in ꝑtib⁹ illis maneret: ei eoꝝ nullū eis rn̄ſum dare poſſent: quem pagani reptū exuerūt:& fuſtib⁹ceſum naui/go rauēne remiſerūt.¶ Poſt ānos igit̄ tres ad eccleſiā ſuā regredit̄ :& a xpianis cū ſumma letitia ſuſcipit̄ .Iteꝝ āt poſt dies aliquot a gentilib⁹capit̄ : & ad tēplū apollinis adducitur:cui⁹ ſimulacꝝ uidens maledixit:& continuo ꝯfractū corruit.Quod uidētes pōtifices ipſum tauro iudici ꝓſentauer̄t: cū aūt filiū ei⁹ cecū illuminaſſet:taurus credidit:& ipm̄ de manib⁹paganoꝝ ereptū q̄ttuor ānis in ꝓdio ſuo manere fecit:ubi ad ſe uenietes i fide xpi docebat:&multa ſup languētes miracula faciebat:Poſt hec taur⁹ a pōtificib⁹ueſpaſiāo accuſat̄ .Qui rn̄dit:ꝙ impatores deos uidicari nō habēt:ſed ipſi de inimicis ſuis ſe ulciſci poſſunt:ſi ab eis ledunt̄ :miſit tn̄ legationem ad demoſthenē patriciū:ut apollinarē ꝑ leges iudicaret:qui ſanctū martyrem ad ſuſſionē pontificū tradidit cuidā centurioni xpiano in carcere detinendū:cui⁹rogatu dū in uicū leproſoꝝ ꝑgeret:ut ibi ꝓpter furorē gentiliū latitaret:a paganis inſecut⁹: & uſq; ad mortē diutiſſime ceſus eſt: ubi ꝑ dies.7. ſuperuiuens:& diſcipulos admonēs ſpiritum tradidit:& iuxta muros claſſeñ oppidi ſe/pult⁹ fuit.x.cal.auguſti:circa ānos dn̄i.70. ubi & quieſcit miraculis redolens.

¶De apollinare epō & ꝯfeſ. CXXIX.

Apollinaris hieropolitanus epſ tē pore marci antonini impatoris claruit:qui uir eximius doctri/na & ſanctitate refulſit. Librum apologeticū ꝓ xpiana religione eidem principi ꝯſcripſit.Extāt ei⁹ & aduer/ſū gentes quinq; uolumina.De ueritate duo Itē libꝛ aduerſum cataphrygarum hereſim montani.ſ.priſcille & maximille inſanoꝝ & pſeudoprophetaꝝ . In hieropolitana quoq; ciuitate diē obiit: ibidēq; corpe quieſcit.Hec hieronymus libro de uiris illuſtribus.

¶De ſancta chriſtina uirgie & mar. CXXX

Chriſtina uirgo in tyro ciuitate i/talie:que ē circa lacum uulſinū paſſa eſt ſub preſide iuliāo: Hec nobilibus parentibus orta in eodem oppido a patre urbano preſide in quadaā turri cū.12. ācillis collocata eſt:deos aureos & argenteos ſecum habēs. Et cum ꝓpter eius elegantem pulchritudi/nem a multis in ꝯiugium peteretur:parētes eius nulli eam ꝯcedere uolebant: cupientes ut in deorū cultura uirgo diuti⁹ ꝑmaneret: ipſa autē a ſpūſancto docta deorum ſacrifi/cia abhorrebat:& incenſa diis imolanda in feneſtra orientali deo celi incēdebat. Cui o/ranti angelus apparuit: eamq; de chriſti fi/de plenius inſtruxit. Cum autē pater ab an/cillis eā chriſtianā eſſe didiciſſet : blanditiis multis ad culturā deoꝝ ꝓuocabat:illa uero uni deo ſe ſacrificium offerre reſpondebat. ¶Poſt hec autem chriſtina idola patris cō/fregit:& deſcendens ad turris ianuam aurū & argentum pauperibus erogauit . Rediēs uero pater: ut deos ſuos adoraret ; cum id quod filia fecerat:ab ancillis audiuiſſet:ira/tus iuſſit eam expoliari:& a duodecim uiris ſibi uiciſſim ſuccedentibus cedi : donec ipſi laſſi deficerent:deinde catenis uīnctā in car/cerem recluſit.Audiens hec mater ſciſſis ueſtibus ad carcerem perrexit:& filie pedibus ſe proſtrauit:obſecrans eam: ut paterna uota perficeret.Cūq; nihil poſſet ſuadere ad uirum rediit:& quid ſibi illa reſpōderat indi/cauit.Quam pater urbanus ad tribunal ſu/um adductam ad immolandum diis horta/batur.Cumq; omnino contēneret:iuſſit car/nes eius ungulis ferreis radi: & omnia eius membra tenera lacerarī. Chriſtina autem de carnibus ſuis accipiens:in uultum patris ꝓiecit: dicens ut carnē a ſe genitā : ut canis roderet:& ſuo ſe ſanguie ſatiaret. Tunc ipſā rote alligari fecit igne ſuppoſito & oleo de/ſuper effuſo:ſed erumpens flamma mille & quingentos gentilium interfecit.Pater autē hec omnia magicis artibus aſcribens:ipſam iterum in carcerem mitti iuſſit : que ſtatim angelo uiſitante ſanata eſt & refecta . Facta quoq; nocte iuſſit pueris ſuis : ut molarem lapidem grandem ad collum eius ligarent : & ſic in mare: ideſt in lacum uulſinum ꝓi/cerent:Quam mox angeli aſſumpſerunt : & ſuper aquas eam enatare fecerunt.Chriſtus uero ad eam deſcendit : & ipſam in eodem lacu manibus propriis baptizauit:nomenq; ſuum eidem impoſuit : Ac demum illam

michaeli archangelo ꝯmendauit:q eam ico
lumé ad littus reduxit. Quod audiés pater
xp̄iná itex̄ detentá custodie mácipauit: eáq;
mane decollari mandauit. In ipa auté nocte
urbanus repétina morte extinct⁹ é. ¶ Huic
successit preses iniquus noie dion:q cuná
ferreá succésam oleo resina & pice liquatis
plená fecit parari:& xp̄inam ibidé imissam
a q̄ttuor uiris agitari. Que dñm tota mente
laudabat:q eá nuper renatá ut infantulá in
cunabulis agitari uolebat. Et cũ nil lesionis
ptulisset:putans iudex ꝙ maleficia in capil-
lis eius laterét:fecit caput ei⁹ radi & nudam
ad apolliné duci. Que idolo impauit:& con
festim i puluerem redactum corruit. Quod
iudex audiés expauit:& spiritũ mox emisit.
Quo miraculo tria milia homiuum ad xp̄m
ꝯuersi sunt. ¶ Huic successit & tertius p̄ses
iulianus:qui fornacé succendi fecit:& uirgi-
nem ibidé includi: ubi p dies qnq; cũ ange-
lis cantás & deambulás illesa pmásit. Cum
aũt hoc iudex magie attribueret:duos aspi-
des:duas uipas:& duos colubros ad eá per
ueneficũ dimitti mandauit:sed uipere pedes
uirginis lingunt:aspides nil nocétes ab ube
ribus pendét:colubri collo se uoluentes su
dorem sugunt. Cũq; ueneficus bestias irrita
re uellet: s̄pentes i eum impetũ fecerunt:&
protinus occiderunt: uirgo aũt dñi s̄pétes
suo iperio ad desertũ misit: & orás mortuũ
suscitauit:& ad xp̄z ꝯuertit. Tunc preses má
millas eius precidi fecit:de quib⁹ lac pro sá
guine fluxit. Post hec linguá eius amputari
iussit. Que linguá abscisam in facié iuliani
proiecit & oculum eius pcutiés excecauit.
Cũq; lingua precisa diserte nihilominus lo
queret̃. Iratus iudex duas sagittas circa cor
& uná in latus ei⁹ dimitti precepit. Sicq; per
cussa spm deo reddidit. Sepulta in tyro ciui
tate a xp̄ianis. 9. cal. augusti. Circa annũ do
mini. 287. Corpus auté ei⁹ delatũ uenetias i
monasterio monialiũ sci marci de amianis
ep̄atus torcelli ab incolis loci nũc quiescere
peribetur.

¶ De scis niceta & aqlina mr̃ib⁹. CXXXI.

NIceta & aquilina sorores marty-
res i lycia ciuitate amó passe sũt.
He speciose puelle de corpis sui
prostitutione uiuentes:cũ beat⁹
xp̄ophorus mr̃ in eadé ciuitate a
rege dagno i carcere detineret̃: iussu eiusdé
regis ad ip̄m sanctũ mr̃em misse sunt:pmis-
sis eis munerib⁹: si eũ secũ peccare facerét:
& ad deorum sacrificia prouocarent. Quas
btús xp̄ophorus ad xp̄m ꝯuertit: ut dicet̃ i
passione ei⁹. viii. cal. augusti. Quod audiés
rex puellas ꝯprehédi fecit:quas ad deorum
sacrificia inuitauit. Que dixerũt:ut iussu re-
gis platee múdarétur:& oés populi ad tem
plum cógregarent̃. Quo facto cum ille te
plũ introissent cingula soluétes i colla deo
posuerũt:& ad terrá trahétes confregerun
Qua pp rex dagnus iratus eas catenis susp
di fecit:& dudũ torqueri: & dehic in ignei
copiosum iactari. Que cũ inde illese egres
fuissent:iussit rex ambas pit̃er i xp̄i ꝯfessió
gladio cedi:que passe sũt. viiii. cal. august

¶ De scis uictore & sociis mr̃ib⁹. CXXX

VIctor militaris cũ duob⁹ germ
nis:uidelicet trichino & antio
no apud hermicá hispanie ciui
tem passi sũt:q diuersis exanin
ti suppliciis:tandez pro xp̄i no
ꝯfessióe gloriosa:gladio capite trũcati:m
tyrii palmá percipe meruerunt. viiii. cal. a
gusti:Hec ado in suo martylogio.

¶ De scó iacobo maior̃ apostolo. CXXXI

IAcobus apostol⁹ q dicit̃ maio
ad differétiá alterius iacobi q
citur minor:non ꝙ hic maior i
lo fuisset etate:sed prior uoca
ne filius fuit zebedei & marie
roris matris dñi:a quo & ipa maria iaco
cognominata é. Sicq; ꝯsobrinus extitit xp̄
& frater ioánis euangeliste. Qui post asce
sionem dñi dũ p iudeam & samariá predic
set:in hispaniaz tandem iuit: ut ibi uerbu
dñi seminaret. Sed cum ibi quasi nihil pr
cere uideret̃:eo ꝙ solũmodo. 9. ibi discip
los acquisisset:duos ex illis ibidé causa p
dicationis reliquit:& alios. 7. secũ assum
in iudeá rediit:ubi dũ euágelizaret xp̄z:r
gus quidá nomine hermogenes cũ pharis
discipulũ suum nomine phileté ad eũ mis
ut eum disputando ꝯuinceret ꝙ sua predi
tio falsa esset. Sed cũ apostolus ecótra eu
rationib⁹ superasset: & multa corá eo mir
cula fecisset:rediit philetes ad hermogen
doctriná iacobi approbás & miracula re
tans:ac se iaz eius discipulũ effectũ ꝯtest
Quem hermogenes irat⁹ arte magica ad
ligauit:ut se moueri non posset. Quod c
philetes iacobo per puex̄ nũciasset:misit
eum apostolus sudariũ suũ:cuius contac
ꝯfestim solut⁹ philetes Hermogenis arti
insultauit:& ad apostolum pperauit. Tu
hermogenes demones ad illos misit:ut a
bos uinctos ad se adduceret. Qui ad iac
bum uenietes in aere ululabant:aduentu
ipsox̄ causam publice cũctis audiétib⁹ p
palabant:seq; catéis igneis religatos:& p
rimum cruciatos ab angelis deplorabat
Quos apostolus mox exoluit:eisq; mand
uit: ut ad hermogené accederét & ipsum
nullo ledétes ligatũ solummodo sibi de
rent. Qui abeuntes manus ei a tergo li
uerunt:& uictũ ad iacobũ pduxerũt. Et
querentes:ꝙ eos cruciandos misisset: ap

rogabant:ut eis poteſtatē ꝯcederet:quatenꝰ
ſuas iniurias & ipſoꝝ incendia uindicarent.
Cūq; ille eos interrogaret: cur philetē ipſis
aſſiſtentē nō tenerent. Demones rñderūt: qa
nec formicā:que eēt in eius cubiculo ꝯtinge
re poſſent. Iacobꝰ aūt exemplo magiſtri bo
na ꝓ malis reddere cupiens:phileti iuſſit:ut
hermogenē:q ipm ligauerat:ſolueret: & eiꝰ
libertati redderet. Cōfuſus hermogenes ſta
bat:& recedere nō audebat : qa iram demo/
num:ne eū occiderēt:nimiū timere dicebat.
Cui apoſtolus baculū ſuū dedit:& ille ſecu
us abiit:ac oēs libros artis magice ad iaco
um cremādos apportauit. Apoſtolꝰ uero
e forte odor incendii uexaret icautos: illos
mari demergi mandauit. Quo pacto her/
ogenes ad apoſtolū rediit:& ueniā poſtu/
uit:cepit quoq; in dei timore adeo ꝓfectꝰ
ſe:ut etiam in noie eiꝰ plurime uirtutes fie
ent. ¶Hec uidentes iudei zelo cōmoti apo
olum adierūt:& qa ieſum crucifixū predi
aret:increpauerūt. Qui poſtq̄ eis aduentū
paſſionē ac reſurrectionē xp̄i ꝑ ſcripturas
idēter ꝓbaſſet: & plurimi crediderint. A/
iathar pontifex anni illius ſeditionē i popu
excitauit:& ipſum teneri fecit. Tūc ioſias
riba funē in collo eius miſit: & cū multitu
ne iudeoꝝ apoſtolū ad herodem agrippā
raxit:quem herodes iudeis cōplacere cu/
ns decollari mādauit. Cūq; ad martyriū
uceret: quidā palyticus in uia iacēs ad eū
amauit:ut ipm ſanaret: quem apoſtolꝰ ꝯſe
im inuocato xp̄i noie ſanū efficit:quod ui/
ens io ſias ſcriba ꝑfatus:q funē in collo eiꝰ
iſerat:ad xp̄m ꝯuerſus eſt: & cū apoſtolo
collatus:ut infra ꝓxime dicet. Apoſtolus
go dñi ad locū adductꝰ capitis obtrunca/
ōe martyriū ꝯſumauit. 8. calē. aprilis uide
et in die annūciatiōis & paſſiōis xp̄i:& .8.
lē. augu. corpꝰ eiꝰ in cōpoſtellā trāſlatū ē.
e igit feſtū ſaluatoris ex apoſtoli ſolēnita/
impediret: ſtatuit eccleſia:ut feſtū paſſio/
s eius in die trāſlationis eius corporis tpe
delicet magis ꝯgruo celebret. ¶Decolla
igit iacobo diſcipuli eiꝰ nocte ꝓpter iude
timorē corpꝰ naui impoſuerūt: & ſepul/
rū eiꝰ dine ꝓuidentie cōmittētes nauē ſine
mige ꝯſcenderunt:& angelo duce in galli
in regno lupe regine applicuerūt. Corpꝰ
de naui deponentes ſup magnū lapidem
ſuerūt:q ut cera tenera corpori ceſſit:& i
dū ſarcophagi ſe corpi mirabiliter ada/
uit. Ingreſſi ergo diſcipuli ad reginā re
oie uere lupā:eidem dixerūt: q̄liter xp̄s
corpꝰ apoſtoli ſui miſerat: ut quē nolu/
t ſuſcipe uiuū:excipet uel defunctū. Nar
teſq; qualiter ſine remige ꝑueniſſent: lo/
ad ſepulturā ꝯgruum poſtulabāt. Regi/
aūt eos doloſe ad regem hiſpanie deſtina

uit:ut ſup hoc eius aſſenſum uti maioris re/
quirerent. Qui eos cepit:& in carcerē reclu
ſit:ſed cū diſcūberet: angelus dñi eos exol/
uit:& liberos abire pmiſit:quod rex audiēs
poſt eos milites:q illos occiderent : deſtina/
uit. Sed dū milites pontem tranſirent:fracto
pōte oēs in flumie ſubmerſi ſunt : quod rex
audiens & ſibi ac ſuis metuēs: diſcipulos a/
poſtoli pacifice reuocauit:& ab eis una cum
populo fidem xp̄i ſuſcepit: & quicqd petie/
rant libere ꝯceſſit. Audiēs hoc lupa doluit:
& redeūtibꝰ ſcis ac regis ꝯſenſum ꝑ litteras
apientibꝰ:reſpondit:ut boues ſuos: quos in
tali mōte hēbat:plauſtro iungerēt:& corpꝰ
mgr̄i ſui quocūq; uellēt tumulandum defer
rent. Hoc aūt doloſe faciebat:eo ꝙ draco in/
gens flāmā euomēs boues ipſos cuſtodiret:
quiq; tauri eēnt indomiti:q nec uehiculo iū
gi poſſent:uel ſi iungerent :huc illucq; diſ/
currerent:& ſic corpꝰ diſſiparent. Diſcipuli
uero dolū ignorātes montē aſcendūt:draco
nem ingentē i eos ignē ſpirantē ſigno crucis
ꝑ mediū uentrē ſcindūt:tauros uelut agnos
māſuetiſſimos plauſtro iungūt:& deſup ſā/
ctū corpꝰ cū lapide ſup quē poſitus fuerat i
ponunt. Boues aūt ſine alicuiꝰ regimine cor
pus in mediū palatii lupe detulerūt:quod il
la uidens credidit:& xp̄iana effecta omia ab
eis petita ꝯceſſit:palatiū ſcō corpori i eccle
ſia dedicauit:& mirifice dotauit: ubi requie
ſcit infinitis & maxis miraculis coruſcans.

¶De ſancto ioſia martyre. CXXXIIII

IOſias martyr fuit ille ſcriba iu/
deoꝝ:qui funē primꝰ miſit i col/
lo iacobi apoſtoli:ut ſupra ꝓxi/
me dictū eſt. Cū aūt apoſtolus
ad decollandū duceret:& paly/
ticum i uia repertū ſanaſſet:credidit ioſias
& ad pedes eiꝰ ꝓcidit:& ueniā petēs ſe xp̄ia/
num fieri poſtulauit : quod abiathar ſacer/
dos uidens eū teneri fecit:pugniſq; cedi iuſ/
ſit:miſſaq; de illo legatiōe ad herodē: ut cū
apl̄o decollaret:obtinuit. Cū āt ābo decol
lari deberent:apoſtolꝰ a ſpiculatore lagenā
aque petiit: & ibidē ioſiā baptizauit: qui cū
apoſtolo capitis obtruncatione ſimul occu/
buit. 8. calen. auguſti.

¶De ſcō chriſtophoro martyre. CXXXV

CHriſtophorꝰ martyr genere cha
naneus ante baptiſmū reprobus
uocatꝰ uultu terribilis & ꝓceriſ
ſime ſtature: utpote qui .xii. pe/
des in lōgitudine poſſidebat : in
lycia ciuitate amō ſub rege dagno paſſus ē.
Hic aliqñ cogitauit:ut maiorē principē mū
di quereret:ad quē ſecum moraturꝰ accede/
ret: uenit ergo ad quēdā maximū regē:de
quo fama erat:ꝙ maiorem dñm mundꝰ non
hēbat:in cuiꝰ curia chriſtophorus manebat

Cum aũt die quadam ioculator regi aſſiſtẽs cantionem diceret: in qua frequenter diabolum noĩaret: rex qui xp̃ianus erat ſignũ crucis ĩ faciẽ imprimebat. Quod chriſtophor⁹ notãs & admirãs: interrogauit cur rex hoc faceret:& quidnã ſignũ huiuſmodi ſibi uellet. Et cũ rex illi hoc dicere recuſaret: poſt multã inſtãtiam ei dixit: ꝙ illud ſignum faceret: ne ſepe nominatum diabolum timere poſſet. Chriſtophor⁹ autẽ ſtatim arguit: ꝙ diabol⁹ maior dñs q̃ rex erat: eo ꝙ ipſe illũ timebat:unde ſe deceptum cognoſcebat: qa maiorẽ mundi dominũ nõ inuenerat. Et uale faciẽs regi:diabolũ querẽdo ꝑperabat. Cum autẽ per ſolitudinẽ pergeret uidit maximã militum multitudinẽ: inter quos quidam terribilis & ferus ad eum uenit: & quo tenderet requiſiuit. Qui ſe ire querẽdo diabolum reſpondit: & ꝙ miles ille diabolus eſſet audiuit. Cui ſe chriſtophorus in ſeruitium ꝑpetuum tradidit. Et cũ ambo ꝑgerẽt & in uia cõi crucem erectaȝ inueniſſent: diabolus a ſemita fugiens in nemus declinauit: & chriſtophoruȝ ſecũ duxit:atq; poſt laborioſum iter ad uiã rediit. Quod chriſtophorus admirãs multa inſtãtia queſiuit:cur hec diabolus fecerit. Qui tãdẽ ꝯpulſus ei dixit: ꝙ homo quidã:q dicit̃ xp̃us in tali ſigno pepẽderat:quẽ ip̃m plurimũ formidabat & ob id ab ei⁹ ſigno diuertebat:chriſtophor⁹ aũt adhuc xp̃m maiorẽ diabolo fore concluſit: & ſic continuo ab ei⁹ ſeruitio diſceſſit:& xp̃ȝ querere feſtinauit. Sed cũ eum nullaten⁹ inuenire poſſet:ad eremitã deuenit:q ipſi xp̃m p̃dicauit:& de fide diligenter inſtruxit ac baptizauit. Cum aũt ei ieiuniũ & orationẽ pro peccatis ſuis imponeret: & chriſtophor⁹ ſe nihil hoꝝ perficere poſſe dixiſſet:ip̃m tandẽ ad quẽdã fluuiũ deſtinauit:ut ibi reſideret: & cũctos tranſire uolẽtes: eo ꝙ fortis eẽt & magnus trãſportaret: qđ xp̃o adeo gratum eẽt:ut ſe ipſi procul dubio reuelaret. Ad fluuium igit̃ acceſſit: & ibidẽ ſibi domũ ꝯſtruxit:portãſq; perticã ĩ manu loco baculi ſe in aqua ſubſtentabat:& oẽs ſine ceſſatione trãſportabat. Cũ aũt quadã nocte quieſceret: audiuit tertio uocem pueruli ſe uocãs:& ut ſe traduceret obſecrantis. Qui ſemel ac bis egreſſus neminẽ reppit:tertia uero uice puerum inueniens in humeris ſuis accepit:& baculo ſũpto flumẽ tranſiturus intrauit. Et ecce aqua fluminis paulatim intumeſcebat: & puer adinſtar plũbi grauiſſimi põderabat. Quãtoq; magis procedebat amplius unda creſcebat: & puer magis humeros chriſtophori deprimebat. Cũ aũt uix trãſuadaſſet: & puerũ depoſuiſſet: de pondere ꝯqueſtus ait:ꝙ in tantũ fuerat grauat⁹ acſi totũ mundũ ſuper humeros habuiſſȝ. Cui puer r̃ndit ꝙ non miraret̃:qa nedũ mundum ſup ſe h buerat: ſed illũ qui totũ mundũ creauera ſe quoq; xp̃m dñm eſſe dicebat. In cuius ſi gnum mãdauit: ut baculũ ſuum ĩ terra fig ret:quẽ mane floruiſſe & fructificaſſe uid ret. Statiq; ab oculis ei⁹ euanuit:chriſtoph rus aũt baculũ ĩ terrã fixit:& die altera ip ad modũ palme frondes & dactilos protu ſe ꝯſpexit. Sicq; xp̃m dñm ſibi appuiſſe c gnouit. ¶ Poſt hec aũt ad amõ ciuitatẽ de nit:ubi dũ eoꝝ linguã non intelligeret:or tione fuſa ipſoꝝ loquelã intelligere cep uirgã quoq; ſuã ĩ terrã fixit:& ut ad conu ſionẽ populi floreret dñm exorauit. Qu cũ factum fuiſſet decẽ & octo milia homi crediderũt. Rex aũt dagnus ducẽtos mili ad eum capiẽdũ miſit. Et cũ ipſum orãtẽ t nere non auderẽt:iterũ totidẽ miſit. Cum bus oratione premiſſa ad regem uenit:qu uidẽs rex ſtatura ĩ tantũ ſublimẽ territus & pre timore corrruit ĩ terram de ſede ſu ſed a miniſtris leuat⁹: chriſtophoꝝ de no ne & patria & religiõe requiſiuit. Qui cũ chriſtophoꝝ noĩe chananeũ gẽte ac xp̃ia religione diceret:& diis ſacrificare ꝯtem ret:rex ip̃m in carcere mãcipauit. Duas q q; puellas elegantes germanas nicetã & a linam de ſui corporis ꝓſtitutiõe uiuẽtes eum miſit:ꝑmittẽs eis munera ſi illũ ad p candũ ſecũ allicerent:& ad imolandũ diis flectere poſſent. Cumq; a puellis plauſu m nuum & amplexib⁹ urgeret̃:& ſcũs mart inſtanter dñm p̃caret̃: ſubito de faciẽ illi lux ĩmenſa refulſit: que puellas admodu exterruit. Quapp ille ꝯuer ſe ad xp̃m de c miſſis ueniã poſtularũt:& coronam mart rii ꝑceperũt: ut ſupra in eoꝝ paſſione ad eſt. 9. cal. auguſti. ¶ Deĩde chriſtophor⁹ r gi p̃ntatur & cũ ſacrificare nollet:uirgis f reis uerberat̃:& poſtmodũ galea ignita e capiti ĩponit̃:ſed ĩ his mĩme ſuperat̃. Dei ſuper ſcamnũ ferreuȝ alligatur:& ignis ĩ cta pice ſubter incendit̃: ſed ad inſtar ce ſcamnũ cõfringitur & ſcũs illeſus inueni Subſequenter aũt rex fecit illum ad ſtipi ligari:& a trecẽtis militib⁹ ſagittari: ſed gitte oẽs ſuſpenſe in aere permanebant. C aũt rex illuc accederet: ut ipſuȝ extinctũ ſpiceret: repẽte una ex ſagittis ex aere re ceſſit & regẽ percutiẽs uno oculo excecat Cui chriſtophor⁹ dixit:ut de ſanguine ip ĩ craſtinũ decollãdi ſumeret & oculũ lini uiſum recuparet. Tũc iuſſu regis ad dec landũ ducit̃:& ibidem fuſa oratione capi truncatur. Rex aũt de ſanguine ſuper ocu ponẽs ꝯtinuo uiſum recepit. Qua propte chriſtum credidit: & corpus ſcĩ martyris peliri mandauit. Paſſus ẽ autem octauo. c len. auguſti.

¶De ſancto cucuſante martyre. CXXXVI

CVcuſans martyr in ciuitate bar/cinona ſub preſide ruſino paſſus eſt. Hic ſcũs una cum felice ger/mano ſuo ex ſcyllitana citate nõbilibus ꝑentibꝰ ortus: ceſaream mauritanam ſtudioꝝ gr̃a ꝯmigrauit. Indeq; ambo poſt tp̃s aliquod diſcedẽtes & ad ꝑtes occidẽtis ſe trãſferẽtes: oĩa ſua ꝓ xp̃o paupibus erogarũt. Et felix qdẽ in ciuitate gerũda martyr effectꝰ eſt: ut de eo i eiꝰ paſſiõe dicet̃ calẽ. auguſti. ¶Cucuſans uero in ciuitatẽ barcinonã deueniẽs: dũ xp̃m annũciaret: a galerio ꝓcõſule tẽtus eſt: & dũ ſacrificare nollet: iuſſu ꝓcõſulis a. 12. militibus ſibi uiciſſim ſuccedẽtibus grauiſſime & diutiꝰ tortus eſt: ita ut iteſtina dirupto corpore deflu erent. Cũ autẽ orationẽ xp̃i martyr fudiſſet: tortores excecant̃. Procõſul una cũ eiꝰ idolis terra ſe aꝑiente abſorbet̃. Cucuſás uero inteſtinis in alueũ diuinitꝰ repoſitis repente ſanat̃: quẽ pagani catenis uinctũ maximião ꝑ̃ſidi preſentarunt: qui cucuſantẽ in craticula iuſſit aſſari: ſinapi & aceto plagis ꝑfundi. Sed cũ hec oĩa ſuꝑaſſet: & aſſatores eiꝰ erum pente flãma interiſſent: in ignẽ copioſuꝫ mittitur: ſed eo orante ignis extinguit̃: dehinc i carcere clauſus lumine celico ſuꝑ eũ emiſſo ꝯfortatur: cuſtodeſq; hec aſpiciẽtes ad xp̃m ꝯuertunt̃. Mane aũt facto cũ iubẽte preſide cardis ferreis & tauris cederet̃: orauit ad dominũ: & ꝯtinuo ꝑ̃ſes uadens ad arã iouis de curru ꝯcidit: & fractis ceruicibus expirauit. Idola quoq; ad que ꝑgebat: in puluerẽ redacta ſunt: quo miraculo multi de populo in xp̃m crediderũt. Demũ ſuccedente ruſino in preſidẽ ciuitatis: cucuſans ab ipſo denuo cõꝑhenſus ac decollatus eſt: ſepultꝰ barcinone 8. calẽ. auguſti: cuius corpꝰ inde ꝓceſſu tp̃is tranſlatum in eccleſia ſancti dionyſii piſieñ ad preſens quieſcit.

¶De ſcis nemeſio & lucilla mr̃i. CXXXVII

NEmeſius & lucilla filia eius uirgo paſſi ſunt i urbe ſub impatoribus ualeriano & galieno. Cuꝫ eni nemeſiꝰ tribunus eẽt militũ & lucillá filiam cecã a natiuitate haberet: audiens qualiter ſanctꝰ ſtephanꝰ papa in xp̃i noĩe oẽs egros curaret: acceſſit ad eũ ſacrificantẽ in crypta nepotiana: & filiam eius ad ip̃m detulit: rogans ut ſe ac filiã baptizaret: ip̃amq; lumẽ aſpicere faceret: quos ibi beatus ſtephanꝰ baptizauit: lucilla uirgo lumen recepit: ſeq; uirũ quendã mirabilem ꝯſpexiſſe i baptiſmate dixit: qui eiꝰ oculos illumiauit. Eodem die uiſo miraculo baptizatus ẽ ſymphroniꝰ diſpẽſator nemeſii cũ ſua familia ip̃iꝰ ꝓmiſcui ſexꝰ nũero. lxii. Nemeſius quoq; a btõ papa ſtephano diaconus ordinatꝰ eſt. Quod audiẽtes ualerianꝰ & maximus ꝯſules iuſſerunt nemeſiũ teneri. Cum aũt die quadam ꝑ̃dicti duo ꝯſules in templo martis uia apia ſacrificarent: & nemeſiꝰ illac tranſiens orationẽ faceret: maximus a demonio arripitur: & clamare cepit: ꝙ a nemeſio torqueret̃: & cũ miniſtri egreſſi nemeſiũ tenuiſſent: maximus ꝯſul continuo expirauit. Valerianus aũt ꝯſul nemeſiũ in carcerẽ trudi fecit: Lucillã uero filiam eiꝰ apud quãdã paganam noĩe maximã in cuſtodiã deputauit: deinde ſymphroniũ eius diſpenſatorẽ tenuit: tradiditq; eũ olympio tribuno examinandũ. Cũ aũt ad predicatiõem ſymphronii olympius crediſſet: & cũ uxore exuꝑia ac filio theodolo a ſcõ papa ſtephano baptizati fuiſſent: ut dicet̃ infra in eoꝝ paſſione. Audientes hec impatores miſerũt ad ualerianũ ꝯſulem: & fecerunt ſibi nemeſiũ & lucillá filiam eiꝰ p̃̃ſentari: & cũ ambo in xp̃i noĩs ꝯfeſſione ꝑſiſterent: Lucillam qdem in uia apia ante tẽpluꝫ martis ſpectãte p̃re iugulari iuſſerũt: deinde inter uiam apiã & latinã nemeſium diaconẽ capite truncari fecerunt. Quorum corpora ſcũs ſtephanꝰ papa uia latina nõ lõge ab urbe ſepeliuit. 8. calẽ. auguſti.

¶De tranſlatiõe ſãcti germani. CXXXVIII

TRanſlatio corporis ſci germani ep̃i piſieñ ab incolis eiuſdẽ ciuitatis. 8. calẽ. auguſti celebratur: cuius reliquiis dñs tantá gratiaꝫ ꝯtulit: ut in eiꝰ tranſlatiõe corꝑis eaꝝ contactu cecis uiſum: ſurdis auditum: claudis greſſum ꝑ̃beret: multoſq; languoribus uariis detentos ſanos efficeret: & obſeſſos ab imundis ſpiritibus liberaret.

¶De ſcã anna matre dñe nr̃e. CXXXIX

ANna mater glorioſe uirginis marie: ut in hiſtoriis tribuuꝫ iſrael hẽt̃: de tribu iuda ciuitate bethleem orta eſt: uirq; eiꝰ ioachim ex eadẽ tribu de galilea ciuitate nazareth originẽ duxit. Hec tribꝰ uiris ſucceſſiue nupta fuit: quoꝝ primꝰ fuit ioachim: ſecũdus cleophas eiuſdẽ ioachim frater: qui eã maſculina ſobole carentẽ ſ̃m legem mortuo germano in ꝯiugem aſſumpſit: ut ſemẽ fratris ſuſcitaret. Tertius aũt extitit ſalome duoꝝ prioꝝ oĩno extraneꝰ. Ex primo aũt uiro anna glorioſam uirginẽ mariam genuit: que ioſeph deſponſata nõ tamẽ in ꝯcupiſcẽtia iuncta: xp̃m per ſpiritũſanctũ ꝓcreauit. Ex ſ̃o aliam filiá mariá noĩe ſimiliter peperit: que nupta alpheo q̃ttuor filios edidit: uidelicet iacobũ minorem apoſtolũ: ioſeph iuſtũ: & ſimonẽ & iudã. Ex tertio autẽ uiro tertiá filiam mariá etiá nominatá ꝓcreauit: que nupta zebedeo duos filios parturiuit ſcilicet iacobũ maiorẽ apoſtolũ: & ioánem

euangeliſtā. Ipſa quoq; beata anna ante ter/
tii mariti obitū in pace quieuit. Et ſepulta ē
in bethleem i tumulo paterno. 7. cal. augu/
ſti: ut tradit hieronymus.

¶ De ſcō ioachim patre dñe. CXXXX

IOachiȝ pater dñe nr̄e filius bar
banthere: & maritus ſcē anne de
tribu iuda ex prouincia galilee
ciuitate nazareth duxit originē.
Qui cū in bonis tpalib⁹ abunda
ret ab ānis. xv. deo ſeruire cepit: & de facul
tatibus ſuis paupib⁹ & peregrinis atq; tem/
plo dñi & eius miniſtris largiflue miniſtra/
bat. Et cū eſſet annoꝝ. 30. duxit i ꝯiugem an
nam filiā agar de tribu ſua ex citate bethleē
ex qua uſq; ad annos. 20. nullam prolē ſuſce
pit. Diuina tandē diſpoſitione mariā genitri
cem xp̄i futurā ex ipſa filiam ꝓcreauit: ut di
cetur plene in natiuitate uirginis. vi. idus ſe/
ptēbris. Poſtq̄ aūt eandem uirginē ad tēplū
adduxit: & dei ibidē ſeruitio iuxta uotū mā
cipauit: & ipe ioachim domū rediēſ modico
tpe ſuperuixit: & plenus uirtutibus in pace
cū patribus ſuis dormiuit. Sepultus in naza
reth i ſepulchro patrū ſuoꝝ. Quo autē die
migrauerit repiri non poteſt. Ideo & ei⁹ ge
ſta feſto anne ipſius ꝯiugis adiunguntur.

¶ De ſcō paſtore pſbytero & ꝯfeſſor. CXLI

PAſtor preſbyter i eremo de ſcy/
thi claruit tpe ſcoꝝ patrum ana
choritarū. Qui abſtinentia ma/
gna ſe affligens: multa ſcitate &
religione pollebat. Cuȝ aūt ma
ter ipm abbatē & monachos ſuos uidere cu
raret: & ad eccleſiam eūtes obſeruaſſet: pa/
ſtor cum fratribus cellā intrātes hoſtium i
faciem eius clauſerunt. Cū autē illa flens ad
hoſtium clamaret: & filiū uidere obnoxius
poſtularet: ipſe matri ſe uideri prohibuit:
hortās illam ut equanimiter ferret: qa ſi nō
in pn̄ti ſeculo ſaltem ipm in futuro uideret:
que confortata diſceſſit: & ipm amplius aſpi
cere nō curauit. ¶ Iudex prouicie cuȝ abba
tem paſtorē uidere cuperet: ſed negret: filiū
ſororis ei⁹ tanq̄ malefactorē carcerauit: di/
cens ꝙ ſi paſtor pro eo iterceſſurus ueniret:
ipm dimitteret. Mater ergo iuuenis & ſoror
abbatis ad hoſtiū iuit: & lachrymis ut ꝓ eo
iudicem adiret inſtāter rogauit. Cui ille mā
dauit dicens: ꝙ paſtor filios non generauit.
Qua cū dolore diſcedēte iudex ait: ut ſaltē
uerbo iuberet: & illū dimitteret. Ille aūt re
mandauit: ut cām ſm legem examiaret: & ſi
dign⁹ eſſet morte: illū occideret: ſinaūt quo
modo uellet faceret. Docebat aūt fratres di/
cens ꝙ aiam ſuam a peccato cuſtodire & ſe
ipm conſiderare & diſcretionē habere: ſunt
a'e pfectiones. Tribulatio & diſcretio ſūt ꝯ/
perationes ſolitarie uite. ¶ Cum quidaȝ fra/
ter de quadā ꝯgregatione offendiſſet: abba
de ꝯſilio cuiuſdā ſolitarii expulit eū: quem
flentē abbas paſtor ad ſe accerſiuit: & pro il
lo ſolitario miſit. Et cuȝ ueniſſet abbas ei di
xit: ꝙ duo homines erant: qui ābo ſuos mo
tuos habebant. Quoꝝ unus mortuum ſuu
reliqt: & iuit plorare mortuū alteri⁹. Quo
ſolitarius de ſe dictū intelligēs ꝯpunctus ē.
¶ Frater quidā abbati paſtori dixit ſe ptu
batū eſſe & locū uelle deſerere: quia uerb
quedā de fratre audierat que eū maxime ſc
dalizabat: dixit paſtor ne hec uerba crede
ret: quia uera non eſſent. Ille uero uerba e
uera affirmabat: quia frater fidelis ipſi dixe
rat. Et ille rn̄dit: ꝙ ſi fidelis eēt nō ipſi dix
ſet. Affirmāti aūt oino uera eē: propoſuit
pabolā euangelii de trabe & feſtuca: admo
nens ut in corde ſuo poneret: ꝙ peccata ſu
trabes eſſet: & aliena feſtuca. ¶ Frater qu
dam qui grāde peccatū ꝯmiſit penitētiā fac
re uolens: interrogauit paſtorē ſi triēnis p
nitentia ſatis eſſet: qui dixit ꝙ multū eſt. In
terrogatus ſi annus ſufficeret: rn̄dit ꝙ mu
tū ē. Interrogatus de. 40. dieb⁹: rn̄dit ꝙ mu
tum ē. Addēs ꝙ ſi hō ex toto corde penitea
& penitentiā triduanā agat ſuſcipiet deus
¶ Interrogatus de illo uerbo: q iraſcit fr
tri ſuo ſine cā ꝛc: quid eſſet ſine cā iraſci re
pondit. Ex omni re qua homo a frē ſuo gr
uatur: iraſci ſine cā: donec oculū ipi abſtr
hat. Si aūt quis eum a deo ſepare uellet pr
hoc iraſci debet. ¶ Cōqueſt⁹ ē ei frater qu
dā ꝙ multas cogitationes habēs i ipſis per
clitabat: q eū ſub diuo eduxit iubēs ut ſin
expanderet: & uentū teneret: qui rn̄dit ſe n
poſſe: ſic inquit ille: quia cogitatiōes repel
non poſſunt ne introeāt: hominis aūt ē eis r
ſiſtere. Quieuit aūt uir ſcūs in dn̄o. 7. cal
augu. ſcitate & uita cōſpicuus & miracul
clarus.

¶ De ſcō eraſte diſcipulo. CXLI

ERaſtes diſcipulus un⁹ ex. 72. d
quo apoſtolus ad ro. 16. & pri
timoth. 4. ca. mētionē facit: & d
quo ſcribit act. 19. ep̄s meadi f
it poſt hieroſolymoꝝ diſpſionē
ut abbas dorothe⁹ ponit. Ado tn̄ dicit i ma
tylogio ex datariis hieronymi ſumpto: ꝙ
beato paulo apoſtolo philippis ep̄s relict
ibidē martyrio coronat⁹ qeuit. 7. cal. aug

¶ De ſcō hiacyntho martyre. CXLII

HIacynthus mr̄ rome i portu ſu
ꝯſulari leontio paſſus ē. Que
xp̄ianū cōptum luxurius quid
prim⁹ citatis taracine detinuit
& cōſulari tradidit. Qui prim
ab eodē in copioſum ignē imiſſus: dū exiſſe
illeſus: i ualidiſſimū deinde torrentē pcipi
tatus: ad littus tn̄ diuino nutu incolumis ei

ctus eſt. Quod dū ꝯſulari leontio nunciatū eſſet: ipm gladio feriri iuſſit: quem matrona nomine iulia cum ſeruis ſuis iuxta ipſam ciuitatem taracinam i ſuo predio ſepeliuit. 7. calen. auguſti.

¶ De ſancto ſymphronio olympio & ſociis martyribus. CXLIIII

Symphronius: olympius: theodolus & exuperia martyres rome paſſi ſunt ſub ualeriano & galieno impatoribus. Symphronius enim cū eſſet diſpenſator domus nemeſii tribuni: de quo ſupra actū eſt in eiꝰ paſſione. 8. calē. auguſti una cū eodem domino ſuo a ſancto ſtephano papa xpi fidem erudiuit: & baptiſmum ſuſcepit. Cum autē ualerianus ꝯſul nemeſium carceri mancipaſſet una cū lucilla eiꝰ filia: & ipm ſymphronium ſimiliter cōprehendit: & tradidit olympio tribuno: qui facultates nemeſii a ſymphronio exquirebat: & ipm ad deorū ſacrificia inuitabat. Symphronius autē reſpondit: ſe oēs facultates dñi ſui eius mandato xpianis paupibus erogaſſe: & nunq̄ idolis: que demonia ſunt: imolare poſſe. Quē olympiꝰ in catafta extenſum iuſſit fuſtibus cedi: deinc ſimulacꝝ martis cū tripode deferri: ut ſacrificaret. Sed cū ſanctꝰ idolum maledixiſſet: liquefactū eſt ſicut lutum: quod admirans olympius ipm terculino uicario cuſtodiendū dedit: & ueniēs domū exuperie uxori uniuerſa narrauit: cuius ſuaſione olympius xpo credidit: & ueniens ad ſymphroniuȝ cū uxore p̄dicta & filio theodolo baptiſma ſibi expetiit: & ſymphronio ueniā petēs eū abire permiſit: qui ſanctū ſtephanū papam ad domum olympii nocte pduxit: illeq; olympium cum uxore & filio pariter baptizauit. Hec audientes impatores nemeſiū cū lucilla eius filia gladio pimi iuſſerunt: ut ſupra i eoꝝ geſtis dictū eſt: deinde ſymphroniuȝ & olympium cū cōiuge & nato cōprehendi fecerunt: quos in xpi ꝯfeſſione perſiſtentes iuſſerunt auguſti ante ſimulacꝝ ſolis iuxta amphitheatrū duci: & ad ſtipites ligari: igneq; ſuppoſito ꝯgerie ſarmentoꝝ ſpinaꝝ & ſtupariorum incendio cōcremari: ſicq; odoriferꝝ domino ſacrificiū reddiderunt: quoꝝ corpora a ſancto ſtephano papa cū clericis ſuis uia latina miliario ab urbe primo ſepulta ſunt. 6. calen. auguſti.

¶ De ſancto hermolao preſbytero & martyre. CXLV

Hermolaus preſbyter & martyr apud nicomediam paſſus eſt ſub maximiano impatore. Hic ex parentibus romanis nō infimis ortus: ab ipſis cunabulis deo ſeruiens ad ſacerdotii dignitatē peruenit: & multos in fide xpi erudiuit: inter quos ſauinam nobili genere ortam: & pātaleonē cuſtorgii ſenatoris filium baptizauit: & ad martyriuȝ exhortando perduxit: ut dicet̄ infra in eius paſſione. 5. calē. auguſti. Hoc audiens maximianus: qui tunc in ciuitate nicomedie reſidebat: fecit hermolaū ꝯprehendi & ſibi preſentari: quem dudū auditum cū oīno diis imolare cōtradiceret: iuſſit eū nudū appendi & flagellari: ac deinde tam diutius ungulis radi: donec carnes eius in terram defluerēt: cui in tormentis angelus dñi aſtitit: & eū ut conſtans exiſteret ꝯfortauit. Deinde depoſitum impator ipm in carcerē cū uerberibus recludi fecit. Ad quem noctu multi chriſtiani ueniebant: & ei neceſſaria miniſtrabant: in ipſo autē ergaſtulo exiſtens ſanctus martyr multa ſigna operatus eſt diuina uirtute. Nā mācis dexteras reddidit: erutis oculis lumē reſtituit: quaſſatis nautis in maris periculo inuocato nomine eius preſens apparuit: ſedatiſq; fluctibus ad portum ſalutis eos illeſos ꝯduxit: demones eiecit: febres depulit: ſurdis auditum: & claudis greſſuȝ prebuit. omnes quoq; egros ad ipm uenientes ſanos effecit. Elemoſynas quoq; ei impenſas pauperibus diuidebat: & omnes in fide xpi plenius inſtruebat. Ad quē inter ceteros horridus leproſus acceſſit: & eius miſericordiam poſtulauit: quem facta oratione ab omni lepra ita mundauit: ut nec in eo macula apparet. ¶ Ante crepuſculū etiā diei nobilis q̄dā uir romanꝰ cū uxore & turba copioſa ad ipm ueniens unicū filiū ſuū nuper defunctū in loculo ei adduxit: & ut ipm ſuſcitaret: lachrymabiliter ſupplicauit. Qui ſi ipſi in xpm credere uellēt: id ſe factuꝝ ꝓmiſit. Et cū eis fidē dñi p̄dicaſſet: & oēs ſe credituros aſſererēt: orationē fudit: & ꝯtinuo adoleſcēs reſurrexit: & baptizatꝰ eſt cū pentibus: & oīs turba que eū ſecuta fuerat diuerſi ſexꝰ numero. 555. & ſic oēs cū gaudio ad ꝓpria redierunt. ¶ Que cū maximianꝰ impator audiſſet in p̄ſentia principū ſuoꝝ iuſſit ſibi ſanctū martyrē exhiberi: q cū diutiꝰ exaiatus impatorem uiua uoce ꝯfunderet: ipmq; uanuȝ & mendacē ꝯprobaret: iuſſit illū iteꝝ in equuleo leuari: & unguibꝰ ferreis carnes eiꝰ lacerari: ac laminas ardentes pectori & lateribꝰ ſubminiſtrari: qui uoce celica ꝯfirmatꝰ miniſtris laſſis ac deficientibꝰ in torquēdo triduo ideficiens i patibulo pdurauit. Tādem depoſitꝰ capitalē ſubire ſniam iuſſus eſt. Et decollatus eſt cū duobꝰ uiris xpianis fratribus uidelicet hermippo & hermocrate: & ſepultus in nicomedia ciuitate. 6. calen. auguſti: Cuius corpus uenetias tranſlatum quieſcit in eadem urbe in baſilica ſci ſymeonis ꝓphete: ubi & plurimis miraculis pollet.

❡De ſcō pantaleone martyre. CXLVI.

PAntaleon martyr i ciuitate nico/
media paſſus eſt ſub maximiano
impatore. Hic fuit filius euſtor/
gii nobiliſ ſenatoris eiuſdē urbiſ
qui erat gentilis & matris eubo/
le xp̄iane. Quē pater cū eſſet omni elegātia
decoratus defūcta matre tradidit euphroſy/
no magr̄o ut diſceret artē medicine:&ſic im
peratorib⁹ ſemp aſſiſtere poſſet. Cū aūt ua/
dens ad ſcholas ſepius trāſiret ante cellaꝫ in
qua hermolaus preſbyter latitabat:die qua
dam cōuocauit eū preſbyter ad ſe : & inter/
rogauit eū quis eſſet & quam ſciam diſceret
aut quā religionē teneret. Qui r̄ndit ſe eē fi/
lium ſenatoris: & artē diſcere medicie : nec
non deos paternos adorare. Cui hermolaus
diuino ſpū motus dixit : ꝙ ſcia hippocratis
uel galieni nihil eſſet: ſuadens ut in xp̄m cre
deret:cui⁹ inuocatione omnes languentes ſa
naret. Nam & ipſe xp̄s cecos illuminauit: &
mortuos ſuſcitauit: & inumerabilia ſigna fe
cit:quoꝝ poteſtatē in ſe credentib⁹ cōceſſit:
Pantaleon uero talia a matre defūcta audi/
uiſſe teſtabat̄ . Cū autē uerba preſbyteri ꝑ/
cepiſſet ſepius illum uiſitabat & uerbū fidei
ab illo libenter audiebat. Die aūt quadā di/
miſſus ab eo uidit pueꝝ a ſ̄pente percuſſuꝫ
& iacentem mortuum:orauitq; ad dn̄m ut ſi
uera eſſent:que de xp̄o audierat puer ſanus
reſurgeret:& ſerpens per mediū creparet.
Que cū ſtatim adimpleta fuiſſent pantaleō
ad hermolaū feſtinauit : & que facta fuerant
rettulit atq; baptiſma ſuſcepit : & fuit apud
eum dies. 7. reuerſus aūt ad patrem & quoti
die cū eo de chriſto loquens diuina gr̄a ſauē
te:patrem ad fidē conuertit : omniaq; idola
que in domo ſua erāt ꝯminuit: ip̄mq; ad her
molaū duxit. A quo euſtorgius baptiſma ſu
ſcepit:& in fide xp̄i ꝯfirmatus:poſt dies mo
dicos in pace quieuit. Quo defuncto ſcūs iu
uenis pauperibus largiter tribuebat : & oēs
infirmos quacūq; detentos ualitudine quos
medici ſanare non poterāt:ꝑ xp̄i inuocatio/
nem ſanabat: unde & cecū unum qui omneꝫ
ſubſtantiā ſuaꝫ i medicis ꝯſumpſerat nec lu/
mē recipere potuerat:inuocato xp̄i noīe cō/
ſeſtim illuminauit. Qua propter euntes me/
dici cū ſacerdotibus idoloꝝ ad imperatorē
pantaleonē accuſauerunt ꝙ xp̄ianus eſſet:&
ꝙ i xp̄i noīe languētes curaret : & ꝙ cecum
illuminaſſet. Tūc imperator cecū adeſſe iuſ/
ſit:& ab eo omnē ueritatē didicit:ac confitē
tem xp̄m decollari precepit. Deīde ſcūm ad
uocās interrogauit:an i xp̄i nomie languen/
tes ſanos efficeret. Qui r̄ndit ꝙ ueꝝ eſſet:cū
deus xp̄ianoꝝ hec oīa poſſet. Quod ut ueri⁹
ꝯprobaret palyticū petiit introduci:& ſacer
dotes ac medicos aduocari. Quod cū factū

fuiſſet:& ſacerdotib⁹ deos ſuos īuocantib⁹
medicis quoq; expimenta ſua opantibus nō
potuit palyticus recipere ſanitatē. Cui⁹ ma
num pantaleō tenēs ip̄m i xp̄i noīe eleuauit:
& ille ꝯtinuo ſan⁹ ſurrexit. ❡Cūq; maximi
nus ip̄m ad deoꝝ ſacrificia iuitaret:& panta
leon xp̄m dn̄m ſolū deū p̄dicaret. Iuſſit illū
i equuleo ſuſpendi:& ungulis attrectari: ac
ad latera ei⁹ lāpades applicari. Cui xp̄s i ſi
militudine hermolai p̄ſbr̄i appuit:& ipſum
dulciter ꝯfortauit. Et ſtati tortoꝝ man⁹ aru
runt:& lāpades extīcte ſunt. Tūc ipator ſar
taginē fecit apportari: & plūbū i eā ꝯflari:
mr̄emq; ſcūm i ea demergi. Orāte uero ill
xp̄s eidē appuit i ſp̄e hermolai:& ſtati ignis
extinguit̄ :& plūbū ifrigidat̄ . Impator irat
iuſſit lapidē magnū ad collū ei⁹ ligari & i
pelag⁹ iactari . Et appuit illi xp̄s i ſimilitu
dine hermolai : & ꝯtinuo lapis ille ſolut⁹ ē
Xp̄ſq; manū mr̄is ſui tenēs icolumē duxit a
littus. Cui maxianus rurſuꝫ feras multas d
mitti iuſſit:ut xp̄i mr̄em deuorarēt. Que ſa
ctū maſuefacte circūdederūt:leones qdē p
des:leopardi faciē:urſi man⁹ lingebāt:cer
timq; ad illū accedebāt:nec ab eo niſi ſūpt
bn̄dictiōe recedebāt. Clamāte autē popul
magnū deuꝫ xp̄ianoꝝ ✚ uiri mille de ppl
crediderūt & ꝑ xp̄i ꝯfeſſione decollati ſunt
❡Poſt hec recludit̄ ſcūs in carcere. xxx. di
bus:& interea ipator iubet fieri rotā claui
& gladiis circūſeptā:i qua martyr ligat⁹ m
bratim ꝯcidi poſſet. Poſt dies aūt. xxx. edu
ctus de cuſtodia ligat̄ in rota. Et appente
xp̄o i ſimilitudine ꝯſueta:uincula ei⁹ dirum
puntur:& diſſoluta machina quīgēti paga
noꝝ occidūt̄ . Tūc ipator diligēter de mag
ſtro pantaleōis iquirēs: iuenit p̄ſbyterū he
molaū:quē cū duob⁹ germanis detētū mr̄i
ꝯſumauit:ut ſupra i ei⁹ paſſione dictū ē. v.
cal. aug. Et ꝯtinuo terra ꝯcutit̄ :& oīa idol
corruētia ꝯterūt̄ : ipator hec uidēs pātale
nē iuſſit decollari:& corpus igne ꝯſūi. Qu
milites extra urbē duxerūt:& ad nouellā
liuā ligauerūt. Et cū ip̄m un⁹ militū ꝑcute
re uellet:ferrū ſicut cera plicatū eſt. Milite
hoc uidētes ad pedes mr̄is ꝓcidūt: & ueni
petūt:ꝓ qb⁹ pātaleon orauit:& uoce de c
lo lapſa ſe exauditū audiuit:un̄ & illū de c
tero ꝑcutere nō audebāt. Sed cū ſcūs eis di
ceret:ꝙ niſi hoc facerent ſecum ꝑtem nō h
berent:illi hoc audiētes eum decollauerū
Et ſtatim lac ꝓ ſanguine fluxit:& oliua fr
ctus intempeſtiuos produxit:quod impe
tor audiens oliuam iuſſit precidi:& ex ea
ctum corpus comburi . Chriſtiani uero o
ſa rapuerunt:& in ciuitate nicomedia ſep
lierunt:qui paſſus eſt quinto calē. auguſti

❡De ſanctis nazario & celſo martyrib⁹.
CXLVI

NAzarius & celſus mr̃es tp̃e neronis imꝑatoris in ciuitate mediolañ paſſi ſunt ſub anolino ꝓcõſule. Fuit eni nazari⁹ fili⁹ illuſtris uiri noĩe aphricani genere & prouincia aphri incole urbis rome: q̃ fide iude⁹ erat: & ꝑpetue nobiliſſime romanoꝝ xp̃iane & a petro apoſtolo baptizate: cũ eẽt ãnoꝝ .9 mirabat̃: ꝙ ei⁹ ꝑentes in religiõe diſſimiliter uariarent: unũ cui eoꝝ adhereret plurimũ dubitabat. Cũ aũt uterq; illũ ad fidẽ ſuã trahere niteret̃: tãdẽ ueſtigiis matris nutu dei adheſit: & a btõ lino papa baptiſmũ ſuſcepit: quẽ dũ p̃r a ſcõ ꝓpoſito uellet auertere: nazari⁹ de urbe roma exiit: & .7. aĩalia diuitiis onerata ex ꝑentũ hereditate ſuſcepit: ac p ciuitates italie tranſiẽs oĩa paupib⁹ diſpẽſauit Anno aũt .10. diſpſiõis ſue p placentiã uenit mediolañ: & ſcõs mr̃es xp̃i geruaſiũ & ꝓthaſiũ in carcere detẽtos iuenit: quos & in dño ꝯfortauit. Quod audiẽs anolin⁹ p̃fect⁹ ad ſe illũ ꝑtrahi fecit: & fuſtib⁹ celſũ ex urbe deiecit: cui mater: que nup obierat: appuit: & ut ad gallias predicãdas ꝓperaret: admonuit. ¶ Cũ aũt ad urbẽ gallie que gimell⁹ dr̃ peruiſſet: & ibidẽ plurimos ꝯuertiſſet filiũ puulũ cuiuſdã nobilis matrone celſum nomĩe ei oblatum a matre baptizauit: & ip̃m ſecũ duxit: quod p̃fect⁹ galliaꝝ audiens: nazariu3 & celſum catenis uinctos i carcerẽ recluſit in craſtino tormẽtis afficiẽdos: ſ3 ab uxore ſua redargut⁹: ne deos uidicare p̃ſumeret: ſed ipi de ſuis hoſtib⁹ uindicarent: p̃fect⁹ eos abſoluit: ſed ne ãpli⁹ p̃dicarẽt interdixit. ¶ Deinde ad urbẽ treueris ꝑuenit: ubi & xp̃m primus p̃dicãs multos ꝯuertit: & eccleſiã edificauit. Quod cũ neroni ceſari p corneliũ uicariũ intimatũ eẽt: miſſo uentone milite ſuo cũ .100. armatis: nazariũ iuxta eccleſiã orantem inuentũ: & una cũ puero celſo uinctũ ſibi exhiberi p̃cepit: quos imꝑator in carcere detruit: donec illos ſuppliciis excogitatis ꝑimeret. Poſt dies aũt multos iuſſu nerõis milites nazariũ calcib⁹ tundẽtes: & pueꝝ uerberãtes de carcere eduxerũt: & corã ceſare ſtatuerũt. Cũ aũt faciẽ ei⁹ inſtar ſolis ſplendere ꝯſpexiſſet: putans ſe magicis artib⁹ deluſum: ip̃m ad tẽplũ adductũ ſacrificare cõpellebat: ſed eo orante idola oĩa ꝯfracta ſũt Tunc nero ambos in mare p̃cipitari p̃cepit. Nazari⁹ uero & celſus nauicule iponunt̃: & ꝑdormiẽtes in pelag⁹ a militib⁹ p̃cipitant̃: Sed ſtati a nube aſſumunt̃: cũq; exorta tẽpeſtate nauis piclitaret̃: ecce nazari⁹ & celſus ſup undas ambulãtes appuerũt: quos illi uidentes: & eoꝝ que in ſcõs cõmiſerãt penitẽtes eoꝝ auxilium iplorabant: q nauẽ aſcẽdẽtes oratione ſua mare placarunt: & cũ militib⁹ ianuã appulerunt: ubi cũ diuti⁹ p̃dicaſſent: iterum mediolanũ reuerſi ſunt: quod cũ anolinus audiſſet: nazariũ in exiliũ deſtinauit: celſus uero puer apud matronã quandã ꝑmanſit. Nazarius uero romã ueniẽs: patrẽ ſuum ſenẽ xp̃ianũ effectũ inuenit: & cũ eo dieb⁹ aliquib⁹ fuit. Inde ad urbẽ mediolanũ redire cũ iniuria multa ꝯpellit̃: ubi cũ celſo puero ꝓcõſuli p̃ſentat̃: cuius iuſſu extra porta3 romanã in loco: qui dr̃ tresmuri: ducit̃: & ibidẽ cũ celſo puero decollat̃ .5. cal. augu. circa annũ dñi .57. Quoꝝ corpa cũ xp̃iani i hortis ꝓpriis rapta collocaſſent: in ipſa nocte cuidã ceratio xp̃iano apparuerũt: & ut eoꝝ corpa in domo ſua in ꝓfunda fouea ſepeliret ꝓpter neronis furorẽ admonuerũt: qui cũ filiã ſuã palyticã ab eis ſanari petiiſſet: puella ꝯtinuo ſanata corpa martyꝝ tulit: & ut iuſſerant ſepeliuit. ¶ Proceſſu uero tpis eadẽ corpora dñs ſcõ ambroſio epõ reuelauit: qui celſum i loco ſuo relinquẽs: nazariũ q̃ſi eadẽ hora ſepultũ integꝝ & incorruptũ cum ſanguine recente cum capillis & barba reperiens: corpus ipſum miro fragrans odore ad eccleſiam apoſtoloꝝ tranſtulit: & ibidem honorifice collocauit pridie id⁹ iunii.

¶ De ſcõ uictore papa & mr̃e. CXLVIII

VIctor papa & martyr natione apher ex p̃re felice eleutherio romano põtifici in ep̃atu ſucceſſit: ſeditq; ãnos .x. mẽſes .2. dies .20. Hic ꝯſtituit ſanctũ paſcha die dominico celebrari: & ad ſacerdotũ interrogationem de termino paſchali celebrauit cõcilium in alexãdria paleſtine: cui cõcilio ipſe papa interfuit: narciſſus p̃riarcha hieroſolymoꝝ: theophilus quoq; ceſaree: & ireneus lugduñ ep̃s: ubi ſtatutũ eſt: ut ſemp die dñica paſcha celebret̃ obſeruata .14. luna mẽſis aprilis uſq; ad .21. Multi eni ep̃i aſie & orientis tunc cum iudeis paſcha celebrabãt. Hic etiã ꝯſtituit: ut neceſſitate urgẽte qcũq; hominũ ſiue in flumine ſiue in fontib⁹ ſiue i mari tãtũ xp̃iane ꝓfeſſiõe credulitatis clarificata baptizaret̃. Hic fecit ordinatiões duas p mẽſem decẽbrium: p̃ſbr̃os q̃ttuor: diacones ſeptẽ: ep̃os p diuerſa loca numero .12. qui & ſub cõmodo imꝑatore mr̃io coronatus eſt: & ſepultus eſt iuxta corp⁹ bt̃i petri apoſtoli in uaticano .5. calẽ. augu. Et ceſſauit ep̃at⁹ dies .12. Hic ſup p̃fata queſtione paſche die dñico celebrandi & nõ luna .14. more iudaico opuſculum perutile ſcripſit.

¶ De ſcõ innocentio papa & mr̃e. CXLIX

INnocentius papa & martyr huius nois primus natiõe albaneñ ex patre innocẽtio anaſtaſio primo rõano pontifici in ep̃atu ſucceſſit: & ſedit ãnos .15. mẽnſes .2. dies .20. Hic ꝯſtituit ſabbato ſcõ ieiunium

celebrari: quia dñs in ſepulchro iacuit & diſcipuli ieiunauerũt. Cõſtitutũ fecit: & de regulis monachoꝝ ĩ monaſterio: & de iudeis: & de paganis: & multos cataphrygas iuenit quoſ exilio relegauit: & celeſtinũ & pelagiũ & iulianũ hereticos dãnauit. Et ꝯſtituit ut q cũq; natus fuerit etiã de xpiana p baptiſmũ denuo renaſcať: qđ pelagius dãnabat. Qui etiã pelagius aſſerebat hominẽ ſine grã dei poſſe ſaluari: & unũquẽq; ſuis meritis propria uolũtate ad iuſtitiã regi. Infantes xpianoꝝ ſine peccato originali naſci. Quos omnes errores inocẽti⁹ papa exñs britannie dãnauit. Hic etiã decreuit ad miſſam oſculũ pacis dari. Et oleo ab ep̃is ꝯſecrato ad uſus infirmoꝝ oĩum xp̃ianoꝝ ĩ extremis laborãtiũ uti. Hic etiã excõicauit. Archadiũ ĩpatorez: qa cõſenſit ut ioãnes chryſoſtomus de ſede ſua ꝯſtãtinopolitana eiiceret ab eudoxia uxore ſua pp predicatiõez quã fecerat contra eã: ꝙ circa ſtatuã ſuã quã erexerat mulieres & puellas ludere cõpellebat: qđ eſſe uitium idolatrie chryſoſtom⁹ p̃dicabat: ut dictũ eſt ſupra ĩ legẽda ioãnis chryſoſtomi. vi. calendas februarii. ¶ Hic fecit ordinatiões. 4. in urbe p mẽſez decẽbriũ preſbyteros. 30. diacões. 14. ep̃os p diuerſa loca nũero. 54. Qui & mr̃io coronať tpe archadii prĩcipis ſepultus ẽ in cemiterio aduerſũ pileatũ. v. cal. augusti. Et ceſſauit ep̃atus dies. 22. ¶ Hic etiã orientaliũ & occidẽtaliũ eccleſiaꝝ aduerſuſ pelagianos ſcripſit decretũ: quod ſucceſſor ei⁹ zozimus ampliauit.

¶ De ſcõ ſampſone ep̃o. CL.

Sampſon archiep̃us doleñ. tpe iuſtini iunioris claruit. Qui demotiana ciuitate pentib⁹ nobili bus ortus ẽ: Cuius mater anna cũ ſterilis eſſet: & de fetu iã deſpaſſet: audiuit a domino p uiſionẽ nocte quadã ſe filiũ piturã q ſãpſon uocari deberet: & ep̃s futurus eẽt. Natus aũt puer & ſampſõ uocatus ãnoꝝ. 5. ſcholis tradit⁹ ẽ: factuſq; ẽ monach⁹ ſub diſciplĩa eltachi egregii britãnoꝝ magiſtri: q p ſp̃m de illo p̃nũciauit: ꝙ adhuc futurus foret ep̃s mirabilis in iſula britãnoꝝ. Cũ aũt ãnoꝝ. 15. iã litteris ab eodẽ magr̃o plenius eẽt ĩbutus: die q̃dã dũ de qõne ſubtili dubius meditareť: ſolutionẽ ipi⁹ diuinitus pcepit: & a dño audirĩ ꝓmeruit q̃cũq; ſibi dubia celeſti reuelatiõe reſerãda. ¶ Plurimoꝝ miraculoꝝ gloria claruit. Nã ĩ horto fratrẽ a ſ pẽte pcuſſũ exiſtẽtẽ q̃ſi mortuum liberauit. Dũ aũt primo diaconus & dehic p̃ſbyter a ſãcto dubrithyo ep̃o ordinareť uiſa eſt colũba niuea ſup caput ei⁹ & dorſuz reſidere: qđ ſiĩr eidẽ accidit: dũ ꝓceſſu tpis ep̃s ꝯſecrat⁹ eſt. ¶ A duob⁹ ei emulantibus frib⁹ ueneñũ in potu ꝓpinať adeo p̃ualidũ: ut de ipſo primitus aĩal guſtãs repente crepuerit: qđ tã ſanct⁹ uir ſine leſiõe potauit: unde & un⁹ ex aduerſãtib⁹ frib⁹ ad penitẽtiã ꝓuocať: alter uero obſtinat⁹ pmanens a diabolo arripiť & tã diu diſcerpens ſeip̃m uexatur q̃ diu ſc orante demon ab ipſo pellitur: & frater d commiſſo conteritur. ¶ Cumq; pater ſampſonis dura oppreſſus egritudine decumberet: dicebat ſe nunq̃: nec moriturum: nec euaſuꝝ: nec penitentiã perceptuꝝ: niſi ſampſon filius eius ad eum ueniret. Quod cum ſanctus audiſſet: quãuis inuitus ad eum uenit: & patrem corpore ac mente ſanauit: quapꝓpter ipſe cum uxore & filiis duobus omnibus pro xp̃o erogatis monaſticam uitam elegit. Veꝝ cum ſampſon ad monaſteriũ rediret: & ſerpentem ĩ ſilua: qui fratres precedentes aggreſſus fuerat: inueniſſet: circulo ĩ terra ſignato ipſum ĩcluſit: factoq; ſigno crucis repente intra circulum reptile iteremit. ¶ Hic ſanctus dolenſe monaſterium fundauit: cuius abbatie anno dimidio prefuit: inde ad antrum ſecretiſſimum ſecedens ſolitariam uitam duxit: ubi deficiente ſibi aqua ftem orans de terra produxit. ¶ Cum quid epiſcopi in cathedra ſancti petri: ut mori erat: ad ordinandos tres epiſcopos conueniſſent: & duos ſolũmodo habẽtes de tertio dubitarent. Viſum eſt ſampſoni per noctem: ꝙ a tribus epiſcopis in eccleſia duceretur: quos ex nomine didicit & petrum iacobum & ioãnem apoſtolos: & itellexit procul dubio ep̃m conſecrandum. Statim ſcõ dubrithyo epiſcopo ãgel⁹ dñi reuelau ſampſonem abbatẽ eſſe tertium: q eẽt ĩ ep̃ ꝓmouendus. Sicq; ad archiepiſcopatũ di nitus ſublimatur & eccleſie dolẽſi p̃ficitur ¶ Hic cũ die ꝯſecrationis ſue celebraret u ſa ẽ flãma ex ei⁹ ore ꝓrũpe: uiſi ſũt & ãgeli admiſtrare. Deĩde p uiſionẽ mõitus matrẽ priã patre defũcto uiſitauit: eãq; ĩ dño cõſ tauit. Dũq; nauigio britãniã rediret: priuat quẽdã nobilẽ ſe anxie p̃ſtolãtẽ ĩ littore re perit: & iterrogãs quid ſibi uellet audiuit: ſibi fuerat a dño reuelatũ uxorẽ ſuã lepro ab ignoto ſibi peregrino curandam: quẽ ſã ſonem eſſe nullatenus dubitabat: unde & ſ bi pro cõiugis liberatiõe ſupplicabat. Qu ſanctus uir illico a lepra mũdauit. & uirum ad perfectam uitam reduxit: ipſe uero poſ modum in ardua penitentia pſeuerauit. N nunc poſt biduum: nunc uero poſtriduum nunc autem poſt ſeptimanam integram cib ſumebat. Aliquando per totam quadrageſ mam ter omnino nec ultra guſtabat. Sic gregem ſibi cõmiſſum morum exemplo d cens pariter ac ſermone: quieuit in chriſto. calendas auguſti. Sepultuſq; eſt ĩ ſuo: quc primus erexerat: monaſterio dolenſi clar

niraculis.

De ſancta martha uirgine. CLI

Artha uirgo hoſpita xp̄i ſyro patre eucharia matre regali ex progenie deſcēdit. Nā pr̄ ei⁹ ſyrie & maritime & multaꝝ oraru3 dux extitit. Tria āt oppida .ſ. magdalum & utrūq3 bethaniā & pte3 hieroſolyme martha cū ſorore iure materne hereditatis poſſidebat: ut ſupra de his actū ē in hiſtoria magdalene .xi. calē. augu. Miniſtrabat autē dño nobilis hoſpita: & ſororē ex ſūmo zelo ſecū miſtrare uolebat. ¶ Illā uero hemorrhoiſam quā xp̄s a fluxu ſanauit ſanguinis: ambro⁹ dicit marthā fuiſſe. Refert etiā euſebius i .7. libro eccleſiaſtice hiſtorie: ꝙ muli hemorrhoiſa poſtq̄ ſanata fuit i ſuo uiririo ſtatuā ſuā fecit: & imaginē xp̄i cum ueſte & fimbria ſicut eū tetigerat: & eam pluri mum uenerabat̄. Herbe uero ſub ſtatua creſcētes cū fimbriā attingerēt: tāte uirtutis fiebant: ut eoꝝ ꝯtactu infirmi ſanarent̄. Ipſam aūt xp̄i imaginē: ut hēt̄ in triptita: iulian⁹ apoſtata iñ ſubſtulit: & ſuā ibidē collocauit: que ictu fulmis ꝯfracta fuit. ¶ Poſt aſcenſionem aūt xp̄i cū facta eēt diſcipuloꝝ pſecutio: martha cū maria magdalena & lazaro fratre ſuo & marcilla marthe pediſſeq̄ & cū ſcō maximino: q eas baptizauerat: & aliis pluribus ablatis uelis remis & gubernaculis oib⁹ nauī a iudeis iponunt̄: & ſic in pelago dimittūtur: q deo duce maſſiliā applicuerunt: ut ſupra dictū eſt i hiſtoria magdalene. Qui poſt q̄ maſſiliā ad fidē xp̄i duxerūt: territorium aquēn adierūt: & ibidē populū ꝯuerterunt. ¶ Eodē tp̄e erat i nemore ſup rhodanū iter arelatū & auinionē draco qdā medius aīal: medi⁹ piſcis: groſſior boue: lōgior equo: habens dētes ut enſes acutos: q latēs in flumine tranſeuntes pimebat: & naues ſubmergebat: ad quem martha a populis rogata acceſſit: ipſūq3 in nemore hoiem māducantē inuenit: quē cruce dñi pducta aqua benedicta aſperſit: moxq3 ipm̄ uelut agnū cingulo pprio alligauit: quē popul⁹ ꝯtinuo lāceis & lapidib⁹ interemit: uocabat̄ aūt draco ab icolis taraſchonus: unde in hui⁹ memoria loc⁹ ipſe ab icolis tarachon⁹ dr̄: q ātea nerbac .i. niger locus uocabat̄. Ibi igit̄ martha de licētia ſci maximini & ſororis remāſit: & ſoroꝝ multarū ꝯgregato ꝯuētu eccleſiā i honorē dei genitricis edificauit: mōaſteriūq3 ꝯſtruxit: ibi que ieiuniis & oroib⁹ quotidie uacabat: & mira penitētia affligebat. ¶ Quadā uice cū apud auinionē inter urbē & rhodanū pdicaret: qdā iuuenis ultra flumē ꝯſiſtens: eiuſq3 uerba audire cupiens: cū nauigio careret: natare cepit: ſ3 ipm̄ ipet⁹ fluis necauit: cui⁹ cadauer uix ſ'a die rptū: an pedes btē marthe ducit̄: cui⁹ orōne ꝯtinuo iuuenis ſuſcitatur.

¶ Btā igit̄ martha i uirginitate pſeuerauit: & nūq̄ uiri ꝯtuberniū habuit. Obitū ei⁹ an̄ p annū ei dñs reuelauit: in quo toto āno febrib⁹ elaborauit: ante octo uero dies ſui exitus āgelicos choros ſororis ſue aīam ad celos deferre ꝯſpexit: & ꝯuocatis ſororib⁹ nūciauit. Cū āt finē ſuū appropinq̄re ſentiret: aſtātes admonuit: ut luminarib⁹ accenſis circa ſe uſq3 ad noctē mediā uigilarēt. Cuſtodib⁹ uero ſōno grauatis uēt⁹ uehemēs irruit & luīaria extixit: malignoꝝ q3 ſpūu3 turba affuit. Sed dū uirgo oraſſet: ſororē ſibi aſſiſtentē aſpexit: que facē tenēs lāpades accēdit: dūq3 ſe ex noīe mutuo uocarēt: ecce xp̄s affuit: & marthā ad celeſtia inuitauit. Cū āt ad extrema aduenifſet: ſe foras deferri fecit: ut celu3 aſpiceret: ac cineri ꝯſpſo ſe ſupponi iuſſit: & ſignū crucis corā ſe teneri: atq3 paſſionē ſ'm lucā ſibi legi: & dū diceret̄: pr̄ in man⁹ tuas ⁊c. ipſa ſpiritū emiſit .4. cal. augu. ¶ Sequēti die dñica dū laudes circa corp⁹ ei⁹ exoluerēt: & hora tertia btūs frōto ep̄s petragoricē celebraret: & p⁹ epiſtolā in cathedra dormitaſſet: xp̄s ei appuit: & ut ſe ſequeret̄ admonuit: q ābo ſubito tharachonū uenerunt & circa corp⁹ marthe ceteris rn̄dentib⁹ exequias pegerūt: ac corp⁹ i ſepulchro ſuis manib⁹ ſepelierūt. Cū āt petragorice finito graduali diacon⁹ lectur⁹ euāgeliū bn̄dictione3 petēs ep̄m excitaret: ille ſe a xp̄o aſſeruit tarachonū ductū fuiſſe: & corp⁹ marthe ſepulture tradidiſſe: anulūq3 ſuū & chirothecas: q̄ corp⁹ locatur⁹ depoſuerat: ſe ibidē phibuit dimiſiſſe. Miſſi igit̄ nūcii: & ut ep̄s dixerat: i uenietes anulū & unā ex chirothecis rettulerunt: aliā uero ibidē i miraculi teſtimoniu3 dimiſerūt. ¶ Proceſſu uero tp̄is: clodoueus rex frācoꝝ graue rheniū dolorē patiēs: cu3 ad ei⁹ tumulum liberat⁹ fuiſſet: eccleſiam & locum dotauit: & trium miliarioru3 ſpatio in gyro predia cuncta eidem conceſſit.

¶ De ſcā marcilla pediſſequa marthe. CLII

Arcilla marthe pediſſequa fuit. Hec mulier illa fuiſſe phibet̄: q̄ luce .xi. ca. Extollens uocē d̄ turba: uentrē q xp̄m portauit: & ubera que illū lactauerūt; btīficare pmeruit. Hec cū ipſa dña ſua a iudeoꝝ finib⁹ expulſa: & cū aliis diſcipulis: ut ſupi⁹ actū eſt: maſſiliā deuenit: ipſāq3 uſq3 ad eius obitū nō dimiſit: ipſiuſq3 uitā & geſta ꝯſcripſit: que poſt ei⁹ uite finē in ſclauoniā pgēs & ibidē xp̄i euāgeliū p̄dicās poſt decimum ānum a dormitiōe marthe i pace qeuit: corpus cuius aquis tranſlatum iuxta corpora beate marie magdalene & ſancti maximini ac ſancti cedonii ſepultum eſt: ut ſupra dictum eſt in geſtis maximini epi .4. id⁹ iunii.

❡De ſancto ſimplicio fauſtino & beatrice martyribus. CLIII

SImplici⁹ & fauſtin⁹ atq; beatrix ſub diocletiāo īpatore paſſi ſūt in urbe roma.Qui diocletianus ꝑdictos duos germanos detētoſ multiſq; ſuppliciis affectos:iuſſit pro xpi noīe decollari:& corpa p pōttem lapideū ī tyberim iactari.Que dei nutu iuēta ſūt ī loco q uocat̄ ſextū philippi uia portueñ:q̄ ſcā beatrix eoꝝ quōdā germana collegit: & cum ſcis criſpo & ioāne p̄ſbr̄is ī ipo loco ſepeliuit.Et exīde apd̄ ſcām lucinā morabat̄.Cū aūt lucretius īpatoris uicari⁹ ambiret ꝑdiū quoddā ipius beatricis ꝑdio ſuo uicinū occaſione repta eā teneri fecit:& diis īmolare precepit.Quā renuentē carceri mācipauit:deinde nocte a ſeruis ſuis eā prefocari mādauit.Cuius corp⁹ lucina rapiēs iuxta germanoruꝫ corpora ſepeliuit.Qui paſſi ſūt.4.cal.augu.❡Poſt hec lucreti⁹ prediū beatricis ītrauit: ubi ſcō amicis ſuis ꝯuiuio mr̄ib⁹ īſultabat.Infātulus uero lactēs pāniſ īuolutus de gremio matris que ibi aderat exclamauit. Audi lucreti:occidiſti & iuaſiſti: ecce datus es ī poſſeſſionē inimici. Statimq; lucretius tremēs a demone arripit̄:& p tres horas adeo uexatus ē:ut in ipo ꝯuiuio moreretur.Quod aſtantes uidētes ꝯuerſi ſūt.Paſſi ſūt autē circa annū.dn̄i.287.

❡De ſcō felice papa ſc̄o & mr̄e. CLIIII.

FElix papa & martyr hui⁹ nois ſc̄s natione roman⁹ ex patre anaſtaſio:liberio pape ī epatu romano ſucceſſit: ſeditq; ānū unū.Hic fuit catholicus uir:& conſtituit ut eps uocatus ad conciliū ueniat.Hui⁹ ꝑdeceſſor liberius cū nollet arriane hereſi ꝯſentire miſſus ē ī exiliū a ꝯſtantio auguſto filio conſtantini:& ibi p trieniū moratus ē. Quapp uniuerſus clerus & populus romanus loco eius felicē ordiauerūt. Qui qdē felix ꝯcilio ꝯuocato corā.48.epis: ꝯſtantiū īpatorē arrianū hereticū & duos p̄ſbyteros ei fauātes ſcilicꝫ urſatiū & ualētē ꝯdēnauit:ꝓ eo uidelicet:qa idē ꝯſtātius ī hereſim arrianoꝝ ꝓlabēs ab euſebio nicomedieñ epo fuerat rebaptizatus.Qui urſati⁹ & ualēs:poſt dies aliquot rogauerūt ꝯſtantiū: ut liberiū de exilio reuocaret:ut una tātū ꝑticipatiōe cōicarent.Quoꝝ ſuaſionib⁹ auguſtus īductus:& qa felix eū dānaſſet īdignat⁹: felicē de epatu ſuo eiecit:& liberiū eo pacto reuocauit:ut ſibi & aliis quos dānauerat cōicaret: liberius igit̄ ī heretica prauitate cōſenſit exilii tedio affectus.Et ſic in tātū pſecutio excreuit : ut quāplurimi p̄ſbyteri & clerici liberio nō ꝓhibēte intra eccleſias necarent̄. Tenuitq; liberi⁹ potētialiter baſilicas apoſtoloꝝ petri
& pauli:& ꝯſtantinianā annos.7.Felix uer
de epatu eiectus habitabat ī predio ſuo ui
portueñ.Inde ab hereticis poſt annos.7.a
urbē tractus mr̄iuꝫ capitis obtrūcatiōe pr
meruit.Et ſepult⁹ ē ī baſilica quā ipe ꝯſtru
xerat uia aurelia.4.cal. augu. circa annu
dn̄i.340.Et ceſſauit epatus uſq; ad obitū l
berii.Nā dies felicis oēs ſub tpe liberii ꝯp
tantur ꝓpter occaſiones memoratas.

❡De ſcō felice papa.4.ꝯfeſſore. CL

FElix papa huius nois.iiii⁹.nati
ne ſamni⁹ ex patre ꝯſtantino.Io
ni pape prio ī pōtificatu romā
ſucceſſit.Et ſedit annos.4.mēſ
2.dies.13. Hic ꝯſtituit ut infirm
ante eoꝝ trāſitū oleo ſcō iungantur.Hic p
triarcham ꝯſtantinopolitanū arriane here
maculatū excōicauit: & hereſiarchā dam
uit.Et poſtq̄ ī oi ſcitate ſedem apoſtolicā
liciter gubernauit:uirtutib⁹ fulgēs ad xp
migrauit.Et ſepultus iacet apud ſcūm pe
apoſtolū.Et ceſſauit epat⁹ mēſē.i.&dies.i

❡De ſcō lupo epiſcopo. CLV

LVp⁹ eps trecheñ leucoꝝ famil
primus fuit.Qui uxorē quāda
noīe punimolā ſci germani are
teñ epi germanā in ſeclo habu
Anno uero.vii. ꝯiugii ſui am
ipi cōi uoto ad deum conuerſi monachal
uitā elegerūt : unde & lupus ſeculo relic
ad ſcūm honoratū abbatē lerineñ adiit
factus mōachus biēnio ſecū māſit.Dehic
ſcō germano cognato ſuo ī britāniā pre
Poſt annū aūt regrediēs:ut que ſibi rem
ſerant pauperibus diſpenſaret: diuino nu
trechaſine ciuitatis pōtifex fact⁹ eſt.Hic
uitatē ſuaꝫ ſua oratione ab hunoꝝ exerci
oēs galliaꝝ urbes deuaſtāte ſaluauit. C
enim attile flagello dei hunoꝝ principi
curriſſet:& pro patria intercederet: & pr
ceps ferox ciuitatē omnino delere ꝓpone
diuina uirtute tā ipe q̄ ois exercit⁹ cecit
pcuſſi tranſierunt p ciuitatē a porta uſq;
portā neminē uidentes aut ledentes.Siq;
tria ſaluata ē.❡ Hic mulierē palyticā ſa
uit.Puellā que demonis opp̄ſſione muta
fecta fuerat: ne dū a demonio liberauit:
etiā ei loquelā reſtituit. Aliaq; plurima
racula pfecit.Et āno.52.epat⁹ ſui ſcitate p
lēs ad dn̄m migrauit.4.cal. augu. Sepu
in eccleſia ſua.

❡De ſcis flora & lucilla uirginib⁹ & ſo
martyribus. CLV

FLora & lucilla uirgīes cū ſoc
ſuis eugegio & aliis rōe mr̄i
ſub helio urbis p̄fecto paſſe ſ
He cum eſſent ſorores xpiane
ſctimoniales:& ex urbe roma
unde ab eugenio barbaroꝝ rege capte

& in aphricam ducte. Quas cũ tyrãnꝰ uiolare uellet: dixerũt regi: ſe deum celi habere ſue uirginitatis cuſtodẽ: & corruptionis ultorem. Quod ille audiens timuit: eaſq; reuereri cepit: atq; i quodã cubiculo incluſit adhibitis ancillis ad miniſterium eaꝝ: que ieiuniis & orationibꝰ intendebant. Rex uero cũ ſepius ad bellum ꝓdiret: earum ſe orõnibꝰ cõmendabat: & cõtinuo de hoſtibus uictoriam reportabat. Omĩaq; ipſi ad uotum ꝓpere ſuccedebant. Sicq; uiginti annis apud barbaꝝ permanentes: poſt ipm tempus diuinitus admonent: ut romam redeant: & martyrium ꝑcipiant. Quod cum regi rettuliſſẽt ipſe iam mente xpianus effectꝰ diuino ſpiritu tactꝰ: uirgines deſerere noluit: ſed relicto regno una ſecum romã peruenit. Ipſe autẽ ab helio ꝑfecto cõprehenſe cum ſacrificare nollẽt capite puniunt: cũ qbꝰ & ✠ eugenius chriſtianum ꝓfitens ſimul etiã decollat. Quoꝝ exemplo ✠ antonius ✠ theodorus ✠ dionyſius ✠ apollonius ✠ capanus ✠ pionius ✠ corſeus ✠ chorigenes ✠ pacus ✠ ſaturnus ✠ uictor ✠ & alii nouem: quorum noĩa mĩme repta ſũt: ſe xpi cultores acclamãtes ab eodem ꝑfecto gladio ceſi martyrio coronantur: quorum omnium paſſio agitur. 4. calendas auguſti.

De ſanctis abdon & ſenen mrĩbꝰ. CLVIII

Abdon & ſenen martyres paſſi ſũt rome ſub decio ceſare. Cum eni idem imperator babyloniam & quaſdam perſaꝝ ꝓuincias ſuperaſſet: quoſdam xpianos iuenit: quos omnes teneri fecit. Et pollochronium quidem epm in babylonia ciuitate iterfecit: ut ſupra in eius paſſione dictũ eſt. 13. calen. martii: cuius corpꝰ duo ſubreguli perſarũ ſcilicet abdon & ſenen chriſtianiſſimi ſepelierunt. Ceteros uero xpianos uidelicet parmenium: elimã: chryſotellũ ꝑſbyteros: & lucã: amutiũ diacones in cordulam ciuitatẽ per ſuum tractos martyrio coronauit: ut ſupra in eoꝝ paſſione dictũ eſt. 10. calẽ. maii: quorum etiã corpora ꝑdicti ſancti ſubreguli tumularunt. Quod cũ decius cognouiſſet: eos teneri fecit: & uinctos catenis atq; diuerſis afflictos penis romã ſecũ adduxit. Eoſdem quoq; in ꝯſpectu totius ſenatus ꝑſentari mãdauit preſente ualeriano ꝑfecto: ut aut ſacrificarent: & rerum ſuaꝝ libertatẽ reciperent: aut feraꝝ morſibus interirent. Quos ſacrificia ꝯtemnẽtes tradidit ualeriano ꝑfecto puniendos: qui eos ad amphitheatrum adduxit ante ſimulacrũ ſolis: eoſq; ad ſacrificia compellebat. Cõtemnẽtes aũt & in ſimulacrum expuentes: primo plũbatis diutius cedunt: deinde in amphitheatrum itroducunt: & ad eos duo leones & quattuor urſi dimittunt: qui cũ ſanctos nõ lederent: ſed pedes eorum lingentes ipſos cuſtodirent: iniectis in feras gladiis leones & urſi occiſi ſunt. Deinde abdon & ſenẽ iuſſu ualeriani gladio capite trũcati ſunt: & ligatis pedibus tracti ante ſolis idolum dimiſſi ſunt. Sed cum eorum corpora ibidem triduo iacuiſſent: quirinus quidã ſubdiaconus ea collegit: & in domo ſua occulte ſepeliuit: ubi latuerunt uſq; ad tẽpora conſtantini: & tũc beati martyres ſe fidelibꝰ reuelauerunt. Sicq; corpora eoꝝ inde leuata ſunt: & in cemiterio pontiani trãſlata: paſſi ſunt autem tertio calen. auguſti.

De ſanctis maxima donatilla & ſecunda uirginibus & martyribus. CLIX

Maxima: donatilla: & ſecũda uirgines paſſe ſunt apud aphricam in ciuitate taburbo lucernaria ſub ꝑſecutiõe galieni impatoris iudice anolino: qui ſcãs uirgĩes ſorores maximã & donatillam cõprehenſas ad ciuitatẽ taburbitanã duci iuſſit aceto & felle potatas omniq; eis cibo negato: Quas dum pertractas uidiſſet ſecunda uirgo: que erat in ſupioribus domus ſue annoꝝ. xii. oĩbus ꝯtẽptis ipſas ſecuta ẽ. Sequẽti uero die anolinꝰ duas germanas ſibi aſſiſtẽtes & xp̃m ꝓfitẽtes iuſſit uerberibꝰ diu affligi: & calcem ſup plagas ꝯſpgi atq; fricari: deinde i equuleo extẽdi & torqueri. Et poſt hec eiſdẽ ſtatuã ad ſacrificandũ offerri: in quã dũ ille cõſpuiſſent: fecit eas iudex in craticula ad carbones ignitos ſterni: & prunas ſup eaꝝ capita adiici. Poſtmodũ uero in theatꝝ ad ludibriũ poni: & ab oĩbꝰ ꝯculcari. Cui cũ nunciatum eſſet: ꝙ & ſecũda xpiana eis adhereret: oẽs tres inſimul ferro uinctas anolinꝰ ad beſtias in harena dãnauit: laxatuſq; eis urſus ferociſſimꝰ ueſtigia eaꝝ lingebat: qđ cernẽs iudex eas gladio cedi iuſſit: quaꝝ corpa xpiani ſepelierũt i urbe ꝑfata. iii. cal. augu.

De ſcõ fantino ꝯfeſſore. CLX

Fantinus ꝯfeſſor nobilis ſyracuſanus de domo de madica fuit: cuius pr̃ fantius cũ uxore nobili de lẽtino noĩe deodata: q̃uis gẽtiles eẽnt elemoſynas tñ largas pauperibus tribuentes: cũ ꝓle carerent: deos paganoꝝ ꝓ ſuſcipienda ſobole iugiter exorabãt. Nocte aũt quadã pr̃ i ſomnis uidit ſe cũ ꝯiuge corã deo pr̃e aſſiſtere ad iudiciũ uocatũ: & pp inſidelitatẽ ad iferna dãnari: ſed xps interueniẽs & plagas deo pr̃i obiiciẽs ꝓmittit illis filiũ naſcituꝝ & fantinũ noiandũ: q̃ ãno etatis ſue. xii. pẽtes ad fidẽ ꝯuerteret: & a gẽtilitate liberaret: & ſic a ſũmo iudice dãnationis ſententia reuocat. Nato aũt puero crux niue candidior & in medio rubicunda carni eius ſup cor impſſa ꝯſpicitur: & iuxta uiſũ

patris puer fantinus nomiatur. Qui cuȝ ma
tris uberibus aleret̃ ſepe lectũ dimittẽs ſu/
per terrã iacere ꝯſpicitur. Et cũ loqui icipe
ret: xp̃m quẽ tñ nunq̃ audiebat ſepius nomi
nabat. Die uero qua.12.annũ pũctaliter im/
plebat: cũ iã uenationibꝰ delectaret̃: cum ſo
lo ſcutifero uenatum accedens ꝑ ſiluãq; ſy/
racuſanã ceruos plures inſequẽs: ceteris hic
inde diſperſis: unũ inſecutus ẽ aliis uaſtio/
rem: in cuius cornibus cruces plurime ap/
parebant: ceruuſq; uoce humana ut ſe ſeque
ret̃ admonuit. Quẽ ille ſecutus ad antrum
eremite cuiuſdã ꝑuenit. Cui nocte preceden
te xp̃s apparuerat: & ut iuuenẽ fantinũ noĩe
ad ſe die ſequenti uenturꝝ in fide doceret mo
nuerat. Et continuo ei ceruus diſꝑuit: eremi
ta aũt fantinũ & ſcutiferꝝ leontiuȝ noĩe ad ſe
uocans que uiderat illis narrauit: & eos in fi
de xp̃i erudiẽs baptizauit. Et cum iam nox
eſſet: lux de celo ſuperfuſa noctẽ ſicut diem
illuminauit. Reuerſus aũt iuuenis ꝑentibus
que ſibi ꝯtigerãt rettulit: eoſq; ĩ xp̃i fide quã
didicerat edocuit. Qui memores uiſiõis quã
pater de eo nonduȝ nato uiderat annos.xii.
ꝯplere ip̃m notauerũt: & cum omni familia
baptiſma ſuſceperũt: unus uero ſolus ex eo
rum ſeruis qui fidem recipe recuſauit: poſt
dies tres ſeip̃m in flumẽ necauit. Cum ergo
fantini parentes oĩa ſua paupibꝰ erogaſſent:
a procõſule ſyracuſanoꝝ ꝑꝑ xp̃ianitatẽ detẽ
ti ſunt: una cũ ſancto fantino. Et primo qui/
dem ipſi oẽs plũbatis ceſi: deinde ĩ carcereȝ
miſſi ſunt: ſed nocte ab angelo cõfortati ad
martyriũ animantur. Qui fantinũ diruptis
uinculis de cuſtodia eduxit & ✠ fantium ac
✠ deodatã dimiſit. Qui mane educti cum ſa
crificare renuiſſent ambo ꝑiter decollantur.
Fantinus uero angelũ ſequẽs portã urbis ſi
bi diuinitus reſeratã exiuit: & ueniens meſa
nam filium cuiuſdã ciuis cecuȝ illuminauit:
ac ip̃m cum omni familia baptizauit. Cum
aũt a ſtradichone capitaneo quereret̃ ut diis
ĩmolaret: angelico monitu naueȝ ſine remo
ꝯſcendit: & per pharꝝ in mare exiuit: naueſq;
paganoꝝ ſe ĩſequẽtes oratione fuſa ĩmobiles
ſtare fecit. Ipſe uero fugiẽs metropolim rhe
gyum ãgelo duce applicuit: ubi aquã ſibi a
matrona porrectam in uinũ ꝯuertit. ¶ Dein
de per calabryam ad ciuitatẽ tabritanã pre/
xit: ubi balzanio cuidã diuiti ad ſeruiẽdum
ſe contulit: qui eum ad equoꝝ paſcua depu/
tauit. Quod cũ ſeruus xp̃i fideliter & humi
liter faceret tp̃e quo frumẽta triturantur e/
quos ꝑ areas ad triturandum circũferebat:
& de ꝑcepta mercede pauperũ neceſſitatibꝰ
ſubueniebat. Cũq; hoc eiꝰ dño nunciatum
eſſet: illeq; iratus ſuꝑueniẽs ut fantinũ puni
ret: & equi ĩ triturãdo laborarent: uiſum ẽ
balzanio: ꝙ aĩalia uiridia paſcua caꝑent: &
nil laboris ꝑferrent. Fantinũ quoq; dorm[...]
tem eius dñs excitauit: & ut equos bene [...]
ueret ꝯfortauit. Sed cum ſibi de narratis [...]
ſitaret: eo ꝙ animalia pre labore macilẽta [...]
cta ꝯſpiceret. Iterꝝ inopinante fantino ſu[...]
ueniẽs: equos uidit grana terentes. Tunc i[...]
tus poſt fantinum currere cepit. Illeq; fu[...]
ens ad motabrum flumẽ deuenit. Et cũ e[...]
dere nec procedere poſſet oratiõe fuſa aq[...]
uirga percuſſit: & ſtatiȝ aquis ex uno pen[...]
tibus latere unda fluminis ſubito ſe ſicca[...]
ipſeq; illeſus tranſiuit. Statimq; aquis ad l[...]
cum ſuum reuertentibꝰ balzanius citra fl[...]
mẽ remanſit. Rogauit aũt fantinuȝ ut & i[...]
tranſire poſſet. Et cũ ille ut prius aquas [...]
ga percuſiſſet. Iterum alueus exſiccatur: [...]
balzanius ſicco pede cum ſuis tranſiuit: V[...]
daq; mox in ſuũ ſtatum rediuit. Qui uiſo[...]
to miraculo ꝯuerſus eſt ad xp̃m: & ciuit[...]
tabritanã ſua predicatione ad fideȝ redux[...]
Fantinum autẽ annoꝝ .xxxiii. plenus ſcit[...]
die dñico in eccleſia: audita miſſa ſacraq; [...]
munione percepta in pace migrauit ad x[...]
pridie cal. auguſti. Super quẽ moriẽtem [...]
lica lux deſcendit & corpus inſepultũ & [...]
corruptũ miro fragrans odore diebus.x[...]
permanſit. Et deinde in ipſa ciuitate ſepu[...]
fuit. Ex cuius tumulo oleum deſudat: qu[...]
cũctoꝝ debilia mẽbra ſanat: & carnalia d[...]
deria fugat.

¶ De ſcõ germano ep̃o antiſiodoreñ. CL[...]

GErmanus ep̃s antiſiodoreñ n[...]
li genere in urbe antiſiodoro[...]
tus: & liberalibꝰ ſtudiis erud[...]
tandem romã ad diſcẽda iura [...]
uilia profectus eſt: ubi gratus [...]
bus exiſtens a ſenatu ad gallias mittitur [...]
ducatũ burgundie obtineret. Cũ ergo an[...]
ſiodoreñ urbem ſtrenue regeret: arborẽ [...]
num ĩ platea habebat ad cuius ramos ꝓ c[...]
tatione uenationis: ferarũ capita ſuſpen[...]
bat. Quẽ ſanctus amator ep̃s ipſius urbi[...]
pius de tali uanitate redarguebat: monẽs [...]
arborẽ excideret ne ex hoc xp̃ianis occa[...]
criminis adueniret: illeq; nullatenus acq[...]
ſcebat. Die autẽ quadam abſente germa[...]
ep̃s arborem precidit & incendio ꝯſump[...]
Quod germanus audiẽs cum militibꝰ e[...]
aggreſſus mortem ei intentauit: ſed ille [...]
tienter ferens germanũ ſibi in ep̃atu ſuc[...]
ſurum predixit. Et furenti cedens aliq̃ [...]
in auguſtuduno latuit. Reuerſus autem [...]
modicum obiit: & omnis plebs german[...]
in epiſcopum elegit. Qui ſubſtantia pau[...]
ribus erogata & uxore in ſororem comn[...]
tata: ipſe ꝑ ãnos.xxx. mira pñia ſe afflixit [...]
iuniis & orõnibꝰ aſſidue ĩtentus: predica[...]
ni ſolicitus: & pauperum ꝓuiſor ſtudioſ[...]
¶ Hoſpitatus ĩ quodã loco: dũ poſt cen[...]

eg̃ paret: admirans interrogauit: cur hoc
eret. Qui rñderunt: q̃ bonis hoibus & mu
eribus: que de nocte incedunt: illa pabant
nctus autem ipſa nocte uigilans uidit de-
ones ad menſam in formis diuerſoꝝ homi
i uenietes: & pcipiens ne abirent: familiam
citauit: & ſi pſonas illas cognoſcerent in-
iuit: qui cũ plures ibidem uicinos ſuos &
cinas eẽ dicerent: miſit ad domos ſingulo-
m: qui oẽs in ſuis lectulis inueti ſunt. Ad-
rati aũt illi ſe demões eſſe dixerũt: qui ſic
ibus illudebãt. ¶ Cũ tẽpore quodã aſſũ-
o lupo epõ trechaſino in britannias pge-
ad hereticos extirpandos: q ibi maxime
gebãt: ortã in mari tempeſtatẽ ſua orone
ſtim ſedauit: & britanniã accedens hereti
s mirabiliter expugnauit. ¶ Cũ in quodã
o infirmus decũberet: & locus totus incẽ
ꝯflagraret: rogatus ut inde aſportatus
ẽ euaderet: ille ſe flãmis opponi fecit: &
ra citraq; oibus ꝯſumptis ignis hoſpitiũ
s nõ tetigit. ¶ Dũ ad britãnias iteꝝ redi-
ut hereticos ꝯfutaret: quidã eius diſcipu
apud cormodoꝝ infirmatus deceſſit. Re
s inde uir ſanct⁹ ſepulchꝝ aperiri fecit:
q; uocãs ex noie qd faceret: & an adhuc
militare uellet requiſiuit. Mox ille reſi
s cũcta ſibi ꝯſtare ſuauia dixit: ac ſe huc
e reuocari rñdit: & iubente germano ite
obdormiuit. ¶ Cum in britãnia predi-
t: & rex ei ac ſociis hoſpitiũ denegaſſet:
ulcus regis a palatio rediens germanuʒ
ociis fame & frigore laborantẽ in domo
ſuſcepit: & uitulum: quẽ ſoluʒ habebat:
itibus occidit. Poſt cenã uero ſcũs eps
uituli ſeruata ſuper pellẽ cõponi fecit:
eius orationẽ uitulus ſine mora ſurre-
xit. Deinde regem ꝯſtanter de impietate re-
guit: & regnũ eius ad extraneum trãſitu
pphetico ſpũ predixit. Dehinc cunctis
entib⁹ bubulcũ diuina monitione regẽ
tituit. Et extunc reges de bubulci gene
leuntes dominant regi gentis britanni-
n. ¶ Cum ſaxones ꝯtra britones dimi-
nt: & ſe paucos uiderẽt: ſanctũ illac trã-
tem ad ſe in auxilium aduocarunt: qui-
ille uictoriã pmittẽs xp̃m pdicauit: & ſa
illos baptiſmate pfudit: deinde admonu
it: t die paſche oẽs inermes in xp̃i noie ho-
ſtibus occurrerent: & cum ipſe alleluia inci
peret: omnes altis uocibus rñderent. Quod
factũ eẽt: tantus tremor hoſtes inuaſit:
ut mis proiectis cuncti diffugerent. ¶ Cũ
l rauennã eẽt a regina placida & a filio
tiniano ipatore honoriſice ſuſceptus: &
nã eſt inuitat⁹: cui regina uas argenteũ
mũ cibis delicatis plenum miſit: qui ci
amulis tradidit: & uas argenti pro pau
⁹ retinuit: ipſe uero ſcutellã ligneã cũ
pane hordeaceo regine remiſit: quod illa de
uote ſuſcipiens: panem reuerenter comedit:
& ſcutellam argẽto texens pro reliquiis ſer
uauit. ¶ Inuitat⁹ denuo ab eadem regina ad
palatium cenatur⁹: aſello deuectus aduenit:
quibus diſcumbentib⁹ aſinus mortuus eſt.
Cũq; redire uolenti regina equũ ſuum mire
mãſuetudinis obtuliſſet: ille omnino recuſa
uit: & pergens ad cadauer aſello ut ſurge-
ret imperauit: qui ſtatim ſe quaſi de ſomno
excutiens ſurrexit: & ſanctum ad hoſpitium
deportauit. ¶ Sed anteq̃ de ipſa urbe diſce-
deret obitum ſuũ imminere predixit: & poſt
modicum febre corripitur: & die. 7. ad do-
minum reuocatur. Corpuſq; eius regina ad
gallias: ut ille poſtulauerat: tranſmiſit: Qui
euit autem uir ſanctus pridie calen. auguſti
circa annum domini. 422.

¶ De ſancto fabio martyre. CLXII

FAbius martyr apud ceſareã paſ
ſus eſt: qui cũ ferre uexilla preſi
daria recuſaret: xp̃ianus ꝯpert⁹:
primo diebus aliquot i carcere
truſus: deinde ſemel ac iteꝝ iter
rogatus: cũ in xp̃i ꝯfeſſione pduraret: mox a
iudice capitali ſentẽtia ꝯdẽnat⁹ eſt: corpuſq;
eius inhumatũ triduo dimiſſum eſt: dehinc
reticulo inſutũ in mare demergit: caput ui-
delicet ſeorſum & ſeorſum cadauer. Sed dei
nutu ſciſſo reticulo mẽbra capiti reuocant:
& ceruix ſcapulis cũ indiciis paſſionis adiũ-
gitur: quod ab undis eiectũ ad caternianum
litt⁹ a fidelib⁹ repertũ & in baſilica ibidem
iuxta poſita conditum eſt. Paſſus eſt autem
pridie calẽ. auguſti. Hec ado.

Explicit liber ſextus.

¶ Incipiũt capitula libri ſeptimi.

De ſcõ ſalomone rege & pppheta i
De ſcõ ieſu ſyrach pppheta ii
De ſancto petro ad uincula iii
De ſcis machabeis martyrib⁹ iiii
De ſcõ euſebio epõ & martyre v
De ſcis bono pſbr̃o & ſociis mr̃ib⁹ vi
De ſcis ſophia & filiab⁹ ei⁹ uirg. & mar. vii
De ſcã maria ꝯſolatrice uirgine viii
De ſancto felice martyre ix
De ſcis cyrillo & ſociis mr̃ib⁹ x
De ſcõ ſtephano papa prio & mr̃e xi
De ſcõ ſtephano papa ſo xii
De ſcõ ſtephano papa tertio xiii
De ſcis theodora & filiis martyrib⁹ xiiii
De inuentione corporum ſanctoꝝ ſte-
phani protomartyris & ſocioꝝ xv
De ſcis gamaliele & abibon ꝯfeſſo. xvi
De ſancto ſtephano anachorita xvii
De ſcõ iuſtino pſbytero & mr̃e xviii
De ſancto ariſtarcho diſcipulo xix

De ſancto tertulino martyre xx
De feſto niuis ſancte marie xxi
De ſancto dominico confeſſore ordinis predicatorum xxii
De ſcō oſualdo rege & martyre xxiii
De ſancto emigdio epō & marty. xxiiii
De ſancto menio epiſcopo xxv
De ſancto iuſto epiſcopo xxvi
De ſancto caſſiano epiſcopo xxvii
De ſancta aphra martyre xxviii
De tráſfiguratione domini xxix
De ſcis ſixto papa.2.& ſociis mr̄ xxx
De ſcō ſixto papa tertio xxxi
De ſcis iuſto & paſtore mr̄ibus xxxii
De ſcō donato epiſcopo & mr̄e xxxiii
De ſcō donato epō & confeſſore xxxiiii
De ſanctis cyriaco largo & ſmaragdo martyribus xxxv
De ſcō ſeuero epō uiennen̄ xxxvi
De ſancto hormiſda papa xxxvii
De ſancto hormiſda martyre xxxviii
De trāſlatione corpis ſci qrici xxxix
De ſancto romano martyre xl
De ſanctis ſecundiano ueriano & marcelliano martyribus xli
De ſcis firmo & ruſtico mr̄ibus xlii
De ſancto laurentio martyre xliii
De ſanctis centum & ſexaginta quinq; martyribus xliiii
De tranſlatiōe ſcē corone dn̄i xlv
De ſancto tyburtio martyre xlvi
De ſcis chromatio & ſociis mr̄ib⁹ xlvii
De ſcō chromatio epiſcopo xlviii
De ſcā ſuſanna uirgine & mr̄e xlix
De ſancto taurino epiſcopo l
De ſcis ſeptem dormiētib⁹ mr̄ li
De ſancta clara uirgine lii
De ſcō euplo martyre liii
De ſcā hilaria & ſociabus mr̄ib⁹ liiii
De ſcis quiriaco & ſociis mr̄ib⁹ lv
De ſcis hippolyto & ſociis mr̄ib⁹ lvi
De ſancto hippolyto epiſcopo lvii
De ſcō caſſiano epō & martyre lviii
De ſcō caſſiano confeſſore lix
De ſcā radegunde regina lx
De ſancto helia propheta lxi
De ſancto euſebio preſbytero lxii
De ſcō euſebio epō emeſſeno lxiii
De ſancto euſebio abbate lxiiii
De aſſūptiōe btē uirginis marie lxv
De ſancto tharſitio martyre lxvi
De ſancto urſatio confeſſore lxvii
De ſcō arnulpho epō meten̄ lxviii
De ſancta ſerena regina lxix
De ſcā artemia uirgīe & martyre lxx
De ſcis liberato & ſociis mr̄ib⁹ lxxi
De ſancto mámete martyre lxxii
De ſancta helena regina lxxiii
De ſancto agapito martyre lxxiiii
De ſcis ioāne & criſpo pſby. mr̄ lxxv
De ſcō magno & ſociis mr̄ib⁹ lxxvi
De ſancto ludouico epiſcopo lxxvii
De ſancto donato preſbytero lxxvii
De ſancto iulio ſenatore mr̄e lxxix
De ſancto heli ſacerdote lxxx
De ſcis helcana & āna ei⁹ uxore lxxxi
De ſancto ſamuele propheta lxxxi
De ſancto ſamuele preſbytero lxxxi
De ſancto bernardo abbate lxxxii
De ſancto philiberto abbate lxxxv
De ſcis xp̄ophoro & leouigildo martyribus lxxxv
De ſcis leōtio & carpophoro mr̄ lxxxv
De ſancto anaſtaſio martyre lxxxv
De ſcō priuato epiſcopo & mr̄ lxxxi
De ſancto quadrato epiſcopo lxxx
De ſancto timotheo martyre lxxxx
De ſcis timotheo epō & pterio mr̄ lxxx
De ſcō ſymphoriano martyre lxxxx
De ſancto antonino martyre lxxxx
De ſcis timotheo & apolliare mr̄ lxxxx
De ſcō zacheo epō hierſymoꝝ lxxxx
De ſcō zacheo epō antiochen̄ lxxxx
De ſancto theona epiſcopo lxxxx
De ſancto theona abbate lxxx
De ſanctis donato reſtituto & ſociis martyribus c
De ſanctis claudio aſterio & nerone martyribus ci
De ſancto porphyrio martyre cii
De ſcō bartholomeo apoſtolo ciii
De ſancto polemio epiſcopo ciiii
De ſanctis.300.martyribus qui dicuntur maſſa candida cv
De ſanctis gregorio theodoro & leone confeſſoribus cvi
De ſancto ſidonio epiſcopo cvii
De ſancto tito diſcipulo cviii
De ſancto tito epiſcopo cix
De ſancto geneſio martyre cx
De ſcis euſebio uincentio & ſociis martyribus cxi
De ſancto dionyſio martyre cxii
De ſancto ſeuero abbate cxiii
De ſcō zepherino papa & mr̄ cxiiii
De ſancto ludouico rege & confeſſore tertii ordinis ſci fráciſci cxv
De ſcis ireneo & abundio mr̄ib⁹ cxvi
De ſancto ſecundo martyre cxvii
De ſancto alexandro martyre cxvii
De ſancto rufo martyre cxix
De ſancto pelagio martyre cxx
De ſcō pelagio papa primo cxxi
De ſcō pelagio papa ſecundo cxxii
De ſanctis georgio aurelio & ſociis martyribus cxxii
De ſancto anaſtaſio martyre cxxii
De ſancto ceſario epiſcopo cxxv

De ſancto daniele ꝓpheta cxxvi
De ſcā ſuſanna uxore ioachim cxxvii
De ſcō auguſtino epō & doctore cxxviii
De ſancto hermete martyre cxxix
De ſancto alexandro epō cxxx
De ſcō iuliano mr̄e de aluernia cxxxi
De decollatiōe ſci ioānis baptiſte cxxxii
De ſancta ſabina martyre cxxxiii
De ſanctis ſauiniano martyre & ſauina uirgine cxxxiiii
De ſcis felice pſbr̄o & audacto mr̄. cxxxv
De ſcis terētiano epō & flacco mar. cxxxvi
De ſancto firmino epō cxxxvii
De ſcō felice pſbr̄o & ꝯfeſ. cxxxviii
De ſcō paulino epō & mr̄e cxxxix
De ſcō ariſtide confeſſore cxl
De ſancto optato epō cxli

¶Expliciunt capitula ſeptimi libri.

¶Incipit Prologus libri ſeptimi.

S Eptimus liber pn̄tis catalogi cōtinet paſſiōes & geſta ſcoꝝ illoꝝ quoꝝ feſtiuitates occurrūt infra tēpus: i quo repſentat eccleſia ꝓpagationē filioꝝ: q fuerūt eccle ſie ipſius edificatores: qui fuerūt ſci doctores. Hoc aūt tēpus ē a calēdis auguſti uſq; ad calēdas ſeptēbris. Et hoc ſub figura ſapientiſſimi ſalomōis: cui⁹ tunc libri leguntur: ei⁹q; uices gerūt i eccleſia dī ſci doctores diuina ſapīa repleti: ex qbus tā in grecoꝝ oriētali q̄ i latioꝝ occidētali eccleſia q̄ttuor pri cipaliores exiſtunt p q̄ttuor libros ſapiētie deſignati. ¶Ad hui⁹ ergo tēporis feſta ꝑtractanda tranſcurrendū eſt. Veꝝ: qa hoc tpe libri ſalomonis & ieſu filii ſyrach ab eccleſia legunt: merito legēdis ſcoꝝ hui⁹ tpis geſtis ipſoꝝ duoꝝ ſcoꝝ uidelicet ſalomōis prophete & ieſu ſyrach pmittēt: quoꝝ dies obitus nullo loco repiri certum eſt. Et q̄uis ſalomon ꝓpter crimē idolatrie quod incurrit: et eo ꝙ mulieres alienigenas adamauit: ut d 3. regū cap. xi. a quibuſdā dānat⁹ aſſerat: Mihi tn̄ iuxta alioꝝ ſententiā recti⁹ uiſuꝫ ē: ipm nedū damnatū dici nō audere: ſed poti⁹ ſanctificatū aſtruere. ¶Ad quod aſſerendū in inducūt pricipaliter qnq; rōnes. Primo quia eccleſiaſtici. 47. cap. ipſe ſalomon iter uiros glorioſos & ſcōs ueteris teſtamēti pr̄es expreſſe cōnumerat: eiuſq; laudabilia opa memorant. Et quāuis etiā eiuſdem crimina explicent: ꝯſideranti tamē ſubtili⁹ uerba ſapientis: potius apparebit ipm ſalomonē approbatum q̄ reprobatum. Ex quo ꝯiicitur: ꝙ ſapiens ieſus diuino ſpiritu ſalomonem ſāctificatum manifeſtius ꝯfirmauit. ¶Secūdo quia nō eſt arbitrandū: ꝙ de⁹ hominē tanto ſibi dilectum: quē tanta gr̄a ſublimauit: ut ipm pre cunctis mortalibus ſapientia diuinorum & humanoꝝ diuinitus ei infuſa dotaret: & tāta glorie diuitiaꝝ: pacis: & regni dilatiōnis abundantia ditaret: ad tantam miſeriam deuenire permiſiſſet: ut ipm in obſtinatiōe idolatrie finire ꝯſenſerit: quin potius ut tradunt hebrei circa uite finem de cōmiſſis penituit. Vnde ꝓpter hoc libꝝ de cōtemptu mundi: qui eccleſiaſtes dicit: compoſuit. Ex cuius textu libelli etiā ſatis apparet: ꝙ ipm cōpoſuit in ultima ſenectute. ¶Tertio quia ipſe templum ſāctiſſimū domino edificauit: quod nec ipſe dauid pater eius edificare promeruit. Quis eni: qui dei perfecta intueatur clarius opa: audeat opinari glorioſum deū: qui dauid ꝓphetam ſanctiſſimū ob id ſolum a templi ꝯſtructione ꝓhibuit: quia ſanguinē inimicoꝝ dei ſuderat etiā iuſte & dn̄o imperante: uoluiſſe idem templū locū uidelicet diuine habitatiōis electū ab homine fabricari: quē pſciuiſſet eterne damnatiōi obnoxiū: ob eius crimina deputandū. ¶Quarto: qa ipm ſalomonē: ut in multis apparet: dn̄s ꝓphetico ſpiritu repleuit. Nam & plurima de xpi humanitate pdixit. Et ſi opponat: ꝙ & balaā ariol⁹ ꝓphetauit. Reſpōdet: ꝙ non erat ille magus de electo populo hebreorū: ſed ex damnatis gentilib⁹ oriund⁹. ¶Quinto arguitur fortiſſime ſanctitas ſalomonis: ex eo ꝙ eccleſia dei: que per ſpiritūſanctum cūcta diſponere & facere credēda eſt: libros ſalomonis inter ſacre pagine uolumia ſuſcepit: in quib⁹ fundamētaliter fides noſtra cōſiſtit tanq̄ approbatiſſimos & catholice ueritatis myſteria cōtinentes. Quod ſi eccleſia ſalomonē damnatū putaret: & ipſi⁹ opuſcula: & ſi nō expreſſius reprobaſſet: ſaltē inter apocripha dimiſiſſet. Ex quib⁹ rōnibus inductus opinionem ioſephi in hac parte ſecut⁹: ſalomonē ſanctū & inter ſanctoꝝ numeꝝ ſalua ſemper fidei catholice ueritate: & matris eccleſie diffinitione ſcribendū eſſe decreui. Hieronym⁹ aūt & ambroſi⁹ hoc ſatis declarant. Hieronym⁹ eni in. 16. libro de extrema uiſione ezechielis facit mentionē de ſalomōe dicens. Quāuis peccaſſet: egit tamē penitentiam ſcribens ꝓuerbia: ubi dicit: In nouiſſimis egit penitentiā: & reſpuit eligens diſciplinam. Item hieronymus ſup eccleſiaſten. Aiunt hebrei hunc librū eſſe ſalomonis penitentiam agentis. Ambroſi⁹ in apologia dauid. Quid de dauid dicam: & de ſancto ſalomone: qui quoniam uulgus exiſtimabat euꝫ ueniſſe pro chriſto: ne uideretur eſſe ſupra hominem nutu diuino corruit. Vbi per ambroſium dauid non dicitur ſanctus: qui ab omnibus ſanctus eſſe ſcitur: & ſalomonem ſanctum nominat: ut nobis de penitentia ei⁹ dubietatem tollat.

¶Incipit liber ſeptimus a calē.auguſti uſq;
ad calendas ſeptembris.

¶De ſcō ſalomone rege & ꝓpheta. Ca.I.

SAlomon ꝓpheta &
rex iſrael filius re/
gis dauid de tribu
iuda in hieruſalē ꝓ
genit⁹ de berſabee
olim uxore urie ad
huc pr̄e uiuēte ipi⁹
ꝙ iuſſione in regeꝫ
iſrael iunctus fuit :
ut ſupra dictum eſt
in legenda dauid ꝓ
phete.4.cal.ianua/
rii.Qui poſt parētis obitum ī regno ſuo pa
cifice ſedēs:de fr̄e adonia de proditiōe regni
ſuſpecto:nece uindictā expetiit.Ioab quoq;
pricipē militie pr̄is ſui:de homicido:qđ ali
as in abner principeꝫ militie ſaul ꝯmiſerat :
gladio puniuit.Abiathar quoq; ſacerdoteꝫ
ab altaris miniſterio eiecit.Sicq; exigēte iu/
ſtitia ſceleratoꝝ crimina digna ultione mul
ctauit.Filiā pharaonis regis egypti in uxo/
rē duxit cū adhuc undecimū annum ageret:
ut tradunt hebrei:& ex ea quaſi ꝯtra naturā
roboam filiū procreauit.Deinde aſcēdit ī ex
celſum gabaon quē ioſeph⁹appellat hebrō:
& obtulit mille hoſtias in holocauſtū ſuper
altare:qđ fecerat moyſes.Cui dn̄s ꝑ uiſionē
in ſomnis eadē nocte appuit dicēs:ut qđ uel
let obtinendū:ꝯtinuo poſtularet:qui ſapien
tiam quā oīb⁹ donis prepoſuit:a dn̄o ſibi in
fuſaꝫ īpetrauit. Et reuerſus ī hieruſalē corā
arca dn̄i gr̄as egit . ¶ Tunc uenerunt due
mlīeres meretrices corā rege de unico filio
uiuente litigantes:quē utraq; illaꝝ ſuū natū
nuper editū eſſe dicebat:alterumq;:ꝗ nocte
ab una illaꝝ oppreſſus fuerat:quelibꝫ ipaꝝ
pepiſſe uel necaſſe denegabat.Cūq; mens oi
um in huiuſmodi diſcrimine heſitaret . Rex
ſalomon queſtionē iopinanter ſoluit: & alla
to gladio:ut ait ioſephus:precepit utrūq; in
fantē diuidi:ut utraq; mulier medietateꝫ ui/
ui & mortui acciperet.Quod mater uiuētis
audiēs:qa ꝯmota ſunt uiſcera ei⁹ſuper filio
ſuo:petiit infantem uiuū aduerſarie dari ne
occideret . Altera uero diuidi poſtulabat :
& cognoſcēs rex utriuſq; uocē de uero cor/
dis fonte ꝓlatā:infantem uiuū ei:que ipꝫ di
mitti aduerſarie poſtulauerat:tanq̄ uere ma
tri aſſignauit.Et admirati ſunt aſſeſſores ei⁹
ꝗ pri⁹ ſniam quaſi ab adoleſcēteꝓlatā deri/
debant.Omnis quoq; iſrael hoc audiēs diui
nam ſapientiā in rege fore cognouit.¶ Sta/
tuit autē rex.xii.prefectos ſup omnē terraꝫ
ſuam:qui ꝑ ſingulos menſes ꝓbebant neceſ/
ſaria domus eius.Erat aūt cib⁹ ſalomonis ꝑ
ſingulos dies.30.cori ſimile:&.60.cori fa
ne.x.bouef pingues:&.20.paſcuales:&.ic
arietes excepta uenatiōe ceruoꝝ & caprec
& auiū altilium: ſed & piſces ei quotidie
numerabiles portabanť.Et fuit in dieb⁹ e
pax ſūma in terra:habebat quoq; ſalomō
dragita milia equoꝝ curruliū & duodeci
milia equeſtrū.Et precedebat ī ſapiētia c
ctos homīes & reges oriētaliū & egyptio
¶Quarto igiť anno regni ſui: qui fuit an
quadrigenteſim⁹octuageſim⁹ egreſſionis
rael ex egypto menſe maio:primo tēplū
mini cepit edificare in hieruſalē de marm
re candido:qđ pariū diciť in mōte moria
quo abrahaā olim filium iuſſu dīno uol
imolare:& in anno.xi.regni ſui menſis o
bris ꝯſumauit.Ita ꝙ ī.7.ānis &.vi.mēſi
cum ſuis utenſilib⁹ꝯpletū eſt.Sic eni om
extra urbem dolata & pfecta ſunt : ꝙ nul
ferramētum auditū eſt ī domo dn̄i cum
ficareť.Hiras quoq; rex tyri olim amic⁹
uid ligna cedrina de libano exciſa per m
ſeruoꝝ ſuoꝝ ſalomoni adminiſtrauit.¶I
citur etiā ſalomonē ad eruderādos celer
lapides habuiſſe ſanguinē uermiculi ꝗ t
min⁹diciť:quo liniti marmores facili⁹ ſe
bantur:quē inuenit hoc modo.Erat ſalo
ni ſtruthi⁹ hn̄s pullum:quē ſub uitreo u
incluſum:cum pater habere nequiret : t
uermiculum de deſerto : cuius ſanguine
treū liniens ꝯfractum eſt. Dū autē ꝯſum
tur edificiū poſitus ē lapis uiuus in ang
ſuperiori cūctis mirātibus:quia ab edifi
tibus nec in fundamēto nec in muro unq̄
ni potuit:nec ē ei inuentus locus . Et ipſ
eſt prophetia dauid: lapidē quē reprob
runt edificantes ꝛc.¶Tēplo igitur ꝯſum
rex ſalomon menſes .7. illud ſolēniter de
cauit:& arcā dn̄i de ciuitate dauid eodē
ſtulit.Deinde ad edificiū domoꝝacceſſit:
xiii.ānis uix cōpleuit.Nō eni circa eas ac
ferués erat:nec ad eas opulentia ipſi a pa
ſicut ad templū prepata fuerat.Fecit aut
tres domos:unam ſibi : & alterā uxori f
pharaonis:& tertiā domūſaltus. Deinde
re regi tyro:qui ſibi prebuerat auxiliū ī
ro & lignis ad tēplū dn̄i ꝯſtruendum de
20. oppida ī terra galilee de ſorte nepta
maritima. Et extunc terra illa dicta eſt g
lea gentiū : quia in ditiōe regis gentilis
¶Salomon etiā miro robore muros ci
tis hieruſalē edificauit:& ampliauit : &
uas ciuitates ī pluribus locis fundauit.
liis iſrael nullū ſibi ſeruum fecit:ſed cha
neos ſibi tributarios ſubiugauit . Claſſ
quoq; fecit in inſula maris rubri : que d
tur aſiongaber:& deferebant ei uiri nau
de ophir aurū multū & argentū & gemn
& aromata & alia precioſa de indie part

allata. Et habuit rex ſalomon diuitias inexti
mabiles: ūde & in dieb⁹ ſuis q̄ſi nullius p̄cii
erat argentū in hieruſalē: nam & ſedilia pre
foribus domoꝝ plurima argentea erant: &
tanta argenti copia quāta lapidū uel ligno/
rum. Oia uaſa domus ſue erant aurea: & u/
niuerſa ſupellex domuſſaltus ex auro puriſ
ſimo erat. Et magnificatus eſt rex ſalomon
ſup oēs reges terre diuitiis & ſapientia: & u/
niuerſi deſiderabant eū uidere: & deferebāt
undiq; ei munera & iocalia p̄cioſa: & arma
bellica: & equi & muli fortiſſimi & decori.
¶Ad huius opinionē incredibilē regina ſa/
ba ethiopie ſapientiſſima uenit eū tentare in
enigmatib⁹: & ingreſſa eſt hieruſalē cum co
mitatu multo & diuitiis. Et honorauit eam
rex ultra modū: ac docuit eā i his oib⁹: que
ſibi ꝓpoſuit: unde admirans nō hēbat ſpūm.
egꝫ tn̄ tria p̄ ceteris admirata eſt uidelicet
domūſaltus: & ſupra tēpli fabricā ordinem
frequentiā miniſtrantiū in tēplo. Itē ordi/
nem & diſtinctionē regi ſeruientiū in menſa
in tanta multitudine miniſtroꝝ null⁹ du/
bitaret: qs cuius rei miniſterio fungeretur:
nec eēt unq̄ op⁹: ut cuiq̄ eoꝝ: ꝙ tale quid fa/
ceret: p alium mādaret. Dedit aūt regi mu/
nera. ſ. 300. talēta auri & gēmas p̄cioſas &
aromata quanta & qualia alias in hieruſalē
fuerant uiſa. Dicit etiā ioſeph⁹: eā dediſſe
regi radicē balſami: unde ꝓpagate ſūt uinee
engaddi: cui & ſalomō plurima redonauit.
Cūq; regina ad terram ſuā reuerſa eēt: tra/
dunt qdā ipſam regi ſcripſiſſe: ꝙ p̄ſentialiter
timuit ei dicere: ſe uidiſſe in domoſalt⁹ lignū
in quo ſuſpendend⁹ eēt quidā: ꝓ cui⁹ morte
regnū iudeoꝝ periret: & certis idiciis illud
regi indicauit. Quod timens ſalomon in ꝓ/
fundiſſimis terre uiſceribus illud occulta/
uit: & hoc lignum crucis dn̄ice fuit: quod tn̄
paſſiōis tēpore miraculoſe ſupenatauit: ut
ſupra dictū eſt i legenda ſci ade poſt ſeptua
geſimā. io. calē. febr̄. ¶Cū aūt ſalomon iaꝫ
ꝓpe ſenectutē eēt: cōtra legem dei mulieres
multas gentiliū amauit. Habuit eni uxores
7..& cōcubinas. 30. que auerterūt cor ei⁹ a
deo: & ſecutus eſt deos alienos: ne eas cōtri
ſtaret. Edificauit eni in excelſis circa hieru/
ſalē tria phana idoloꝝ. ſ. unū aſtaroth dee
ſidonioꝝ: que iuno dr̄. Secundū cadimū ido
lo moabitaꝝ. Tertiū moloch idolo amonita
rum in mōte olīueti e regione tēpli: quod plu
rimū deo diſplicuit: unde poſtea locus ille
dict⁹ eſt loc⁹ offenſiōis. Ideo ꝓpter huiuſmo
di peccata deus ſalomoni adhuc uiuenti ad/
uerſarios ſuſcitauit: eiuſq; regnū poſt mor/
tem ei⁹ ſcindendū eſſe p̄dixit. Sicq; qui pri⁹
pacē habebat undiq; uitā in tribulatiōe fini/
uit: & cū annis. 40. regnaſſet mortuus ē: ſed
ut dictū eſt ipm circa uite finem penituit: &
ſepultus eſt in ſepulchro dauid patris ſui in
hieruſalē. ¶Et notandū: ꝙ ſalomō dr̄ ſenex
fuiſſe: de quo mirandū eſt: cū modicū ultra
50. ānos uixiſſe legat̄. Nam. xi. ānoꝝ genuit
roboam: &. 40. annis regnaſſe dr̄: plenius er
go ioſeph⁹ hoc declarat dicens: ꝙ ſalomon
ualde longeu⁹ mortu⁹ ē: q regnauit ānis. 80.
uixit aūt annis. 94. Sed diuina ſcriptura eos
tantū ānos exprimit: qbus anteq̄ preuarica
ret̄ regnauit. ¶Aiunt hebrei ſalomoneꝫ de
idolatrie peccato penitentē ſe trahi feciſſe p
plateas hieruſalē cā pnie: & inde eū in tēplū
ueniſſe quod fecerat cū. 7. uirgis: de qb⁹ de/
dit q̄ttuor legis pitis: ut uerberaret̄ ab illis:
q cōi ꝯſilio dixerūt: ꝙ i unctū dn̄i manū nō
mitterent: unde fruſtrat⁹ ab illis a ſeipſo de
poſitus eſt: & ſeipm̄ uerberauit: & hec ſunt
uerba ſalomōis de ſeipſo ſcribētis. Poſtq̄ a/
miſerat regnū: xp̄s purgauit peccata ipſius
& exaltauit in eternū cornu ei⁹: & dedit illi
thronū regni & ſedem glorie iſrael. ¶Scri/
pſit aūt ſalomon libros tres. ſ. pabolaꝝ ſiue
ꝓuerbioꝝ: & eccleſiaſten: atq; cantica canti
coꝝ. Libꝝ aūt ſapie quidā a ieſu ſyrach con
ſcriptum aſſerūt: quidā ab ipſo ſalomone: q
tn̄ apud hebreos nuſq̄ eſt: qa & grecam elo
quentiā redolet: ut ait hieronym⁹: & nō nul
li hūc eſſe iudei philonis affirmāt. Prim⁹ aūt
liber ꝓuerbioꝝ in pabolis. 5. ꝯſiſtit. Terti⁹ i
uerſib⁹. 5. qui dragmata dicunt̄. Et diſputa/
uit de natura arboꝝ & herbaꝝ a cedro uſq;
ad iſopū. De naturis quoq; auiū & omnium
animātiū philoſophat⁹ eſt: p unū quodq; ge
nus pabolā dicens. Excogitauit etiā cōiura
tiones: quibus egritudines mitigant̄. Alias
quoq; qbus demones eiicerent̄: & alias qui
bus obſtricti nō redirēt. Et ſic ex ipſo textu
biblie ꝯſtat ipm̄ etiā alia uolumina cōpoſu
iſſe: p̄ter ea que in canone continent̄. ¶Hec
oia ex tertio regū a cap. 2. uſq; ad. xi. inclu/
ſiue: & ex ſ̄o palipomenō a pricipio uſq; ad
cap. x. incluſiue. Et ex dictis ioſephi: hiero/
nymi: & ex hiſtoria ſcholaſtica: atq; ex chro
nicis guilelmi breuiter collecta ſunt.

¶De ſcō ieſu ſyrach ꝓpheta. II

IEſus filius ſyrach ortus in hieru
ſalē honorabilis doctor legis &
diuina ſapientia pluſtratus tēpo
re ptolemei euergetis regis egy
pti ſub ſimone onie filio ſacerdo
te claruit: qui libꝝ eccleſiaſticū cōpoſuit: i
quo & eiuſdē ſimonis mentionē facit. Librū
etiā: qui ſapia intitulat̄: cōpilaſſe dr̄: quāuis
de hoc nulla certa ueritas habeat̄: qui ſapiē
tia & ſanctitate pollens in dieb⁹ eleazari ſa/
cerdotis tpe ptolemei philopatoris nature
humane debitū ſoluit: ſepultuſq; ē in hieru
ſalē in ſepulchro patꝝ ſuoꝝ: & a iudeis ma
xima ueneratione celebris hēt̄: cuius librū

&

nepos ipſius ex filio eiuſdē cuȝ eo noīe ieſus ex hebreo i grecū trāſtulit: ut idem i ipiꝰ libri prologo teſtatur.

¶ De ſcō petro ad uincula. III.

Feſtū ſci petri ad uincula q̄ttuor ex cauſis īſtitutū fuiſſe putatur: ſcilicet ī memoriā liberatiōis: in memoriā catenaꝝ ipſius reptōis: pro deſtruendo ritu gentilium: & pro impetranda abſolutione ſpiritualiuȝ uinculorum. ¶ Prima igitur cā eſt ī memoriā liberatiōis petri. Nā ſicut ī hiſtoria ſcholaſtica dr̄. Herodes agrippa romam adiit: & ibi caio nepoti tiberii ceſaris familiariſſimꝰ extitit: unde poſt aliqđ tēpꝰ tiberio defūcto caius in ipſum ſublimatꝰ: herodē regem in iudeam deſtinauit. Qui cū ueniſſet hieruſalem: ut dicit̄ act. xii. occidit iacobū fratrem ioānis gladio: uidēs aūt quia placeret iudeiſ in diebꝰ azymoꝝ petrū apprehēdit: & in carcere catenis uinctū recluſit. Angelus aūt eidem noctu aſtitit & lumem in habitaculo refulſit: ac petrū a uinculis mirabiliter abſoluit: liberūq; abire dimiſit. Sequēti autē die dū herodes cuſtodes detentos pp liberationem petri diuerſis uellet penis afficere: concitus in ceſareā deſcendit: ubi dū eſſet ſicut refert ioſephus in. 19. antiq̄tatuȝ libro: & ad eum totius prouīcie uiri unanimiter ꝯueniſſēt: ille ueſte ex auro mirabiliter ꝯtexta idutus icipiente die proceſſit ad theatrū: ubi dū primos ſolis radios ueſtis aurea ſuſcepiſſet: repcuſſo ſplēdore duplicatā ſpectātibꝰ lucem fulgor metalli uibrātis effudit: ut per hoc plus aliquid de eo q̄ humane nature eſt artifex arrogantia mētiret̄. Qui mox ad populum uti facūdiſſimus erat melliflūo ſmone ꝯcionari cepit. Illico adulantis uulgi uoces ꝯcrepāt: ipm non hominē ſed deū. Et dū ſibi oblatos diuinos honores nimia preſumptione ſuſcipet: uidit ſup funiculū eius capiti exñtem bubonē: quē rome exñs ab augure didicerat futurū ante. v. dies mortis ſue p̄ſagiū. Et ꝯtinuo percuſſus ab angelo uermibus p. v. dies uiſcera corrodētibꝰ expirauit. In memoriā igitur tā mire liberationis principis apoſtoloꝝ a uinculis: & dire ultionis ī tyrānū protinꝰ ſubſecute: eccleſia feſtū beati petri ad uincula ſolēnizat: unde & epiſtola ī miſſa cantat̄ ī qua hec liberatio facta perhibet̄. Et ſm hoc uidet̄ ꝙ hoc feſtū dici debeat petri a uinculis. ¶ Secūda cā eſt in memoriam inuentionis catene. Cū eni beatꝰ alexander papa & martyr: q in cuſtodia detinebatur a quirino tribuno filiā ipſius quirini balbinā noīe ad ſe in carcerē delatā: ipoſita boga ſua in collo ipſius puelle a ſtrumate liberaſſet: ut ſupra dictū eſt ī paſſione quirini mr̄. 5. cal. aprilis & in paſſione alexandri pape. v. nōn maii. Balbina ad xp̄m ꝯuerſa & b[a]ptizata: ipam bogā apud ſe ex deuotiōe ret[i]nens frequēter oſculabat̄. Quod cū facere[t] alexander papa ipſam exhortat̄ ut bogā illam dimittat: ſed catenas beati petri dilige[n]ter inquirat: quas ſi reperire poſſit eas cun ſūma deuotione retineat. Quirinus igit̄ ad[in]ſtantiā filie ī carcere ubi petrus detētus fuerat diligenter catenas inquiri fecit: eaſq; tadem reptas filie ꝯceſſit: que in cal. augu. reperte ſūt. Tūc ſcūs alexander hoc feſtum i[n] memoriā catenaꝝ petri in cal. aug. celebrādum īſtituit: & in honore eiꝰ eccleſiā fabric[a]uit: quā & ad uincula noīauit: & ibideȝ cat[e]nam ipam repoſuit: ubi in ipa ſolēnitate m[ul]titudo populi cōgregat̄: & petri uicula de[o]ſculantur. ¶ Tertia cā inſtitutiōis eſt ſm b[e]dam. Cum eni octauianꝰ imperator rempublicā primus & mirabiliter auxiſſet: auguſtus primus oium uocatus eſt: unde & hun[c] mēſem q prius ſextilis dicebat̄: quia ſextu[s] a martio: ſuo noīe intitulauit: eū auguſtun uocans. In memoriā igit̄ octauiani auguſt[i] oēs romani primā diē ipſius ſolenniter cel[e]brabant: & diuinos quodāmodo honoreſ g[en]tili principi exhibebāt: uſq; ad tempus the[o]doſii ipatoris q cepit regnare anno dñi. 52[...] Eudoxia igitur filia ipſius theodoſii uxor u[a]lentiniani hieroſolymam ex uoto prexit: ut[i] quidā iudeus pro magno munere catenā e[i] obtulit qua ſub herode petrus apoſtolꝰ uictus fuit. Cū ergo romā rediſſet: & romāo[s] in honorē auguſti ceſaris ī calendis ipiꝰ mēſe ſolēnizare uideret: cogitās ꝙ non de facil[e] a tali eos errore reuocare poſſet: cogitand[o] tractauit: ut obſeruantia quidē ſic ſtaret: ſ[ed] in honorē beati petri fieret: & ipm diem oi[s] populus ad uincula noīaret. Habitaq; coll[a]tione cū pelagio papa multis exhortatiōib[us] populū iduxerunt ut memoria principis p[a]ganoꝝ trāſiret ad memoriā prīcipis apoſtoloꝝ. Tunc impatrix catenā quā de hieruſal[em] attulerat protulit: & papa illam qua petru[s] rome uinctus fuerat eduxit. Hec igit̄ illi ſociata ita miraculoſe una catena facta eſt: ac ſemper una & eadem extitiſſet. Ipſa igit̄ uicula papa & regina i eccleſia ſci petri ad uicula poſuerunt: & ipam multis priuilegii[s] dotauerūt. Ac predictū diē ubiq; celebre[m] fore inſtituerunt: uidelicet cal. augu. ¶ Anno dñi. 440. quidā comes othōis impatori[s] a diabolo crudeliter arreptus in tantū ut ſ[e] ipſum dentibꝰ laceraret: ad ioānē papā ducitur: ut catena ipa eius collo circūdaretur Sed dum alia catena furētis collo fuiſſet inpoſita nihilq; ex hac ꝓueniret ſalutis: nimirum ubi nihil erat uirtutis: tādem petri catena ꝓducit̄ & furētis collo iponitur: ſtatiq[ue] demon ab ipo effugat̄. Tunc theodericꝰ me

teñ.eps ipam catenā arripuit: & illā ſe nō di
miſſuꝝ niſi pars ei⁹ ſibi cōcederet : aut ſibi
manus abſcideret :aſſeruit.Tandē cū de hoc
multa cōtentio eēt :impator litigiū ſedauit:
& ex illa catena a papa anulum unū epo im
petrauit.❡Quarta cā huius feſti inſtitutio/
nis eſſe pōt:quia dñs petꝝ a uinculis mira/
culoſe abſoluit:& eidem ligādi atq; ſoluēdi
poteſtatē cōceſſit.Nos etiā qui uinculis pec
catoꝝ obligati tenemur:abſolui indigem⁹:
Ideo igiē ſolēnitatē petri ad uicula celebra/
mus:ut ſicut ille a uinculis abſolui ꝓmeru/
it:& ſicut abſoluendi poteſtatē accepit:ſic&
ipſe a peccatoꝝ uinculis nos abſoluat. Hác
uero ultimam cām inſtitutionis quis defaci
li ppendere poteſt:ſi uideat:ꝙ abſolutioneȝ
a uinculis in apoſtolo factā epiſtola memo/
rat:Abſoluendi ei cōceſſam euangelium re/
citat:& abſolutionē ab ipo nobis fiendā ora
tio hodierna depoſtulat.

❡De ſcis machabeis martyrib⁹. IIII

MAchabei martyres ſeptē frēs fue
runt:q cū matre reuerenda pro
obſeruatiōe legis diuine ſub an/
tiocho rege in hieruſalem paſſi
ſunt:ꝓut i.2. machabeoꝝ cap.7
pleni⁹ ꝯtineē. Cū eni porcinas carnes nollēt
comedere. Prio plagis taureaꝝ iubēte rege
uexati:deiñ ſingillatim unuſqſq; eoꝝ ampu
tatis linguis: & cute capitis cum capillis ab
tracta:atq; preciſis manibus in ſartagines
& ollas eneas accenſas miſſi ſpiritū tradide/
runt:quos mater mirabilis i ſuppliciis hor/
tabatur:&ꝯſtanti aio ad tolerantiā inuitabat
Que tandem oibus per ignē ꝯſumatis:ut di
ctum eſt:& ipa ſimiliter eadē pena cruciata
martyrii corona filiis ſociata eſt. ❡Et notā
dū:ꝙ eccleſia orientalis facit feſta de ſāctis
utriuſq; teſtamēti. Occidētalis aūt nō facit
feſta de ſcis ueteris teſtamēti:eo ꝙ ad iferos
deſcenderunt:pterq̄ de innocentibus:eo ꝙ i
pſoꝝ ſingulis xps occiſus eſt: & de macha/
beis.Et hocꝑpter q̄ttuor rōnes.❡Primoꝑ
pter ꝓrogatiuā martyrii:qa iaudita ſuppli/
cia ultra alios teſtamēti ueteris paſſi fuerūt.
et hec ē rō comeſtoris. ❡Secūdo ꝑpter re/
preſentationē myſterii.Septenarius eni eſt nu/
mer⁹ uniuerſitatis:ſignificaē eni in iſtis oēs
ſancti ueteris teſtamēti celebritate digni: &
in his ſeptē ceteris oibus reuerentia impen/
ditur.❡Tertioꝑpter exemplū patiēdi:ꝓpo
nunē eni in exemplū fidelibus:ut.ſ.eoꝝ cō/
ſtantia ad zelum fidei animenē & ad patiēdū
pro lege euangelii : ſicut & illi paſſi ſunt ꝓ
lege moyſi.❡Quarta eſtꝑpter cām ſuppli/
cii.Namꝑ defenſione legis ſue talia ſuppli/
cia paſſi ſunt:ſicut & xpiani ꝓ defenſione le
gis euangelice patiuntur. Has tres rationes
aſſignat ioannes beleth in ſumma de officio
Paſſi ſunt autem calendis auguſti.

❡De ſcō euſebio epo & martyre. V

EVſebius eps & martyr ſemp uir
go exiſtens:dū adhuc catecumi
nus eēt:ab euſebio papa baptiſ/
ma ſuſcepit & nomen.In quo ba
ptiſmo manus angelice uiſe ſūt:
que ipſum de ſacro fonte leuauerūt.Matro/
na quedā eius pulchritudie capta:cū ipſius
cubiculū adire uellet:cuſtodientib⁹ angelis
peruenire nō potuit: unde facto mane ab eo
ueniam poſtulauit.Ordinatus pſbyter tāta
ſanctitate emicuit:ꝙ dū celebraret ſepius ei
angeli miniſtrarent.Cūq; arriana peſtis ita/
liam totam inficeret.Impante ꝯſtantio eideȝ
hereſi fauente:iulius papa euſebiū i uercel/
leñ epm ꝯſecrauit:que tunc inter urbes ita/
lie quodāmodo principalis erat. Quod au/
dientes heretici fores eccleſie clauſerunt:at
euſebi⁹ urbē igreſſus ante hoſtium maioris
eccleſie : que eſt dei genitricis genua flexit:
& oia hoſtia ſua mox orōne reſerauit.Auxē
tium mediolaneñ epm arrianū de epatu eie/
cit:& dionyſium ei catholicum ſurrogauit.
Quaꝑpter indignat⁹ ꝯſtanti⁹ impator mul
torū epoꝝ ꝯcilium ordinauit: & dionyſium
epm accerſiuit:multaſq; ad euſebiū epiſto/
las deſtinauit:qui ſciens malitiā in multitu
dine ꝑualere uenire contempſit: ſed ſuaȝ ſe
nectutē oppoſuit:unde impator ꝯtra ei⁹ ex/
cuſationē ſtatuit i medialaneñ ciuitate: que
ꝓpe erat:ꝯcilium celebrari:ubi cū euſebiū
deeſſe uidiſſet:iuſſit arrianos fidem ſuam de
ſcribere:& dionyſium epm mediolaneñ : &
29.epos catholicos cōpulit ſubſcribere: qđ
audiens euſebius mediolanū acceſſit:& mul
ta ſe paſſuꝝ predixit.Cū aūt ad quendā flu/
uiū exiſtēs i itinere ꝑueniſſet : nauis ex alia
pte fluis exñs: eo iubēte p ſe ad eū uenit: &
ipm cū ſociis ſiñ gubernatorē trāſportauit:
cui ꝑdict⁹ dionyſi⁹obuiauit:& ad pedes ei⁹
ꝓcidēs ueniā poſtulauit.Cū ergo euſebius
ab impatore:nec minis:nec blanditiis flecti
poſſet:ut chirographo arrianoꝝ ſubſcribe/
ret:qn potius euſebi⁹ chirographū ſibi ad
ſubſcribendū traditum ꝯbuſſiſſet.Irat⁹ꝯſtā
tius euſebiū tradidit arrianis:quēꝓtinus de
medio alioꝝ epoꝝ raptum diutius flagella/
runt:& p grad⁹palatii a ſummo ad imū & e
cōtrario traxerunt . Cumq; quaſſato capite
multuȝ ſanguinis effudiſſet.manib⁹poſt ter
gū uinctis ipm p collū fune trahebāt.Tunc
ꝯſtanti⁹impator oēs epoꝝ catholicos : q ei⁹
exemplo fuerāt aiati i exiliū miſit. Euſebiū
uero apud ſcythoplim urbē paleſtine arria
ni duxerunt:& ipm in quodā cubiculo adeo
artiſſimo recluſerūt:ut eſſet illo lōgitudine
breuior:latitudie artior:ita ut curuat⁹: nec
pedes extēdere:nec ſe in lat⁹ uertere poſſet.

Sed poſt modicum ꝯſtantio defuncto. Iulia-
nus eidē ſuccedēs:& oib⁹ placere uolēs. Iuſ-
ſit oēs pacifice quacūq; lege ſibi placita per
frui. Et ſic euſebi⁹ inde exiuit: & ad athana-
ſium alexādrinū epm̄ prexit. ¶ Poſt aliquot
annos ſopitis arrianis ſub iouiniano īpatore
uercellas rediit: quē populus cū exultatiōe
ſuſcepit. Sed iterꝫ regnāte ualēte arriani re-
pullulant:q euſebiū extra domū ſupinū tra
xerūt:& ipm̄ lapidib⁹ obruerūt. Sepultus ī
eccleſia quā ipe ꝯſtruxerat cal. augu. cū eēt
annorꝫ.88. circa annū dn̄i.450. Qui inter ce-
tera talē grām ſue ciuitati obtinuit: ut null⁹
arrian⁹ ibidē uiuere poſſit. Hic in pſalmos
ꝯmentarios edidit & alia opuſcula fecit: ut
ait hieronymus libro de illuſtribus.

¶ De ſcō bono pſbytero & ſociis mrib⁹. VI

Bonus preſbyter:fauſtus & mau-
rus diacones:primitiuus & calū
nioſus ſubdiacones: Ioānes exu-
pantius: quirillus: & honoratus
clerici. Paſſi ſunt rome ſub uale
riano:& galieno īpatorib⁹. Hi ex nūero cle-
ricorꝫ fuerūt. Quos beatus ſtephanus papa
ordiauit. Cū eni predicti īpatores ſūmo ſtu
dio beatū epm̄ uel ei⁹ clericos requirerent:
poſuerūt edictū in locis celeberrimis urbis
preconizariq; fecerūt: ut quicunq; papā uel
eius clericos agnouiſſent ubicūq; latere illi
co īpatorū auribus diuulgarent. Qua de re
pſatos.9. repertos ac detētos iuſſerunt īpera
tores ſine ulla audiētia decollari. Qui decol
lati ſunt uia latina iuxta foruꝫ aqueductus.
Quorꝫ corpora tertulinus licet adhuc gen-
tilis ſepeliuit in ipſo loco iuxta corpa mar-
tyrꝫ iouini & baſilei cal. augu.

¶ De ſanctis ſophia & filiabus eius uirgini
bus & martyribus. VII.

Sophia mulier & tres filie ei⁹ uir
gines:fides:ſpes:& charitas. Ro
me paſſe ſunt ſub hadriāo īpera-
tore. Hec matrōa xp̄ianiſſima de
italico ſolo:cū predictis tribus
filiab⁹ ſuis ad urbē ueniēs: multas feminas
ad fidem ꝯuertit:& exēplo ſue caſtitatis plu
rimas mulieres xp̄ianas effectas a conſortio
maritorꝫ ſubtraxit. Quapp ad ſuggeſtioneꝫ
antiochi pfecti ab īperatore cū filiabus tēta
eſt:& in carcerē miſſa in domo palladii ſena
toris: ubi mater ī fide xp̄i filias hortabatur.
¶ Poſt dies aūt tres filie eius educte: & ha-
driano pn̄tate ſunt. Cumq; diane ſacrificare
nollent: primo quidē hadrianus fidē annorꝫ
xii. a centurionib⁹.xii. ſibi uiciſſim ſuccedē-
tibus grauiter fecit cedi. Dehinc mām̄illas
eius amputari: de quibus lac pro ſanguine
fluxit. Deinde iuſſit illaꝫ ī craticula aſſari &
poſtmodū in ſartagine frigi: oleo:cera & bi
tumine in ea feruētib⁹ liquefactis. Et cū hec
omia ꝯſtantiſſime toleraſſet: precepit illan
gladio extingui. Poſtea aūt ſpem annorꝫ.x
a uiris decē uernicis crudeliter taureis ced
mandauit:& deinde in fornacem mitti fecit
ubi dū flāmis extinctis mãſiſſet illeſa: iuſſi
eam diutius torqueri: dehinc in uaſe eneo
pice:adipe:cera: & reſina liquefactis reple
to fecit imitti. Sed cū inde illeſa egreſſa eēt
precepit ipſam capite cedi. ¶ Demū tertian
ſcilicet charitatē annorꝫ.9. iuſſit ſuſpēſā di
tius a uiris.9. flagellari & torqueri: dehin
in ignē copioſum iactari. In quo dū permā
ſiſſet illeſa flāma prorūpēs plures gētiliun
interemit: uiſi quoq; ſunt tres uiri ſole ſpen
didiores cum puella in igne deambulantes
Inde educta iuſſu hadriani capitali ſnia ple
xa eſt. Quarꝫ corpora mater ſophia rapuit
&.xviii. miliario ab urbe delata uehiculo ſ
peliuit. Et dū ad tumulū uirginū oraret ſp
ritum emiſit. Sepultaq; eſt a mulierib⁹ qu
eam ſecute fuerāt ī ſepulchro filiarꝫ. Qua
feſtum agitur cal. augu.

¶ De ſcā maria ꝯſolatrice uirgine. VIII

Maria uirgo cognominata conſol
trix ī ciuitate uerōa claruit. Qu
nobilis puella & ſpecioſa: pluri
um ſe coniugio petentiuꝫ prece
deſpexit:& uirginitatē ſuam dn̄
cōſecrauit. Cū aūt ī ipſa ciuitate per ānos.
ſtille roris oīſq; pluuia defeciſſēt: & ex ho
terra ſterilitate piret: populumq; fames op
primeret: oranti marie a dn̄o reuelatur: c
nunq̄ ſiccitas effugaretur: niſi prius corpo
ra martyrū firmi & ruſtici: qui dudū uero
ne paſſi fuerant:& inde aſportati ad ipſam c
uitatē reportarēt. Quā uiſionē uirgo fratr
ſuo ānoni ueroneñ ep̄o rettulit: ipamq; ep
populo reſerauit. Querunt ſacra corpor
& in ciuitate capris que eſt in hiſtria iacer
ꝯpiuntur. Ciues uero oppidi ſe corpora ſc
daturos promittunt: ſi tanto argento & au
ro redimantur: q̄tum ipſa corpora pōdera
bant. Fit collecta p uirginē in ciuitate uero
na:& maximo auri & argēti pondere cōgr
gato: uirgo dei mittit ad corpora exigēda
Sed dum corpora martyrꝫ pōderant: i tāt
leuia efficiunt: ut dei nutu forte quarta p
ei⁹ qd̄ pēſare arbitrabant: in eis theſauri e
penſum ſit: reliquūq; a uirgine reportatur
Quā nauē ingreſſam hiſtri ciues nauib⁹ al
is inſequunt: maleficiis femine aſcribentes
qd̄ xp̄s miraculoſe mōſtrauerat. Sed dū a
dn̄m oraſſet: nauis eius tanta uelocitate fer
bat: ut alie eam inſequentes minime attin
gere potuiſſent. Que per flumē atheſis rep
trians ab ep̄o & ciuibus cū honore ſuſcipi
tur:& corporib⁹ cum reuerētia tumulatis
pluuia mox celitus elargit: pp qd̄ ipſa uir
go maria cōſolatrix ab oib⁹ appellat. Qu

reſiduum uite ſue ieiuniis & oronibus occu pans:quieuit in xpo calē.auguſti : Sepulta uerone miraculis clarens.

¶De ſancto felice martyre. IX

FElix martyr german⁹ fuit beati cucufantis martyris : de quo ſu/ pra actū eſt.8.calē.auguſti.Hic enim in hiſpaniis ciuitate gerun/ da ſub daciano preſide paſſus ē. Quem iuſſit idem pſes xpm ꝯfitentē poſt il/ lata ei plura tormētoꝝ genera unguliſ detra hi:ac deinde uſq; ad oſſa laniari: & tam diu uulnera uulneribus iuſtaurari: donec inui/ ctum xpo ſpiritū reddidit.Qui paſſus ē ca/ lendis auguſti:ut ado in martylogio teſtaꝛ.

¶De ſcis cyrillo & ſociis mrībus. X

CYrillus:aquila:petrus: domitia nus:rufus:& menāder martyres apud arabiam in ciuitate phila/ delphia paſſi ſunt. Qui oēs pro ꝯfeſſione nomis xpiani una die gladio cedente martyrio coronati ſunt : ui/ delicet calē.auguſti.Hec ado ubi ſupra.

¶De ſcō ſtephano papa primo & mrē. XI

STephanus papa & martyr hui⁹ nois primus natiōe romanus ex patre iuliano:lucio prio pape in epātu romano ſucceſſit : & ſedit annos quattuor mēſes duos dies 5.Hic ꝯſtituit ſacerdotes & leuitas ueſtib⁹ & uaſis ſacratis in uſu quotidiano non uti iſi in eccleſia tantū.Hic cū multos gentiliū ouertiſſet:& multa martyꝝ corpora ſepeliſ/ ſet:a ualeriano & galieno impatoribus ſum mo ſtudio pquirebaꝛ.ut eū uel clericos ei⁹ ut ſacrificare cogerent: aut diuerſis ſuppli ciis punirent.Dederūtq; edictū : ut quicūq; os pderet: oēm eoꝝ ſubſtantiā poſſideret. tephan⁹ergo papa cōprehendiꝛ: & multis ū ſequētibus xpianis ſolus aliis eiectis ante alerianū pſentaꝛ: quē poſtq̄ impator xpm fitentē audiuit: iuſſit eū ad templū martis dduci:ut ibi aut idolum adoraret: aut ſen/ entiam capitalē ſubiret. Sed cū templum i/ reſſus fuiſſet:& xpm ut ipm templum de/ rueret exoraſſet : tonitruo maximo cū co/ uſcationibus irruēte ſtatim maxīa pars tē/ li corruit:& ois gentilium multitudo p ti/ more aufugit.Ipſe uero cū aſſiſtentib⁹ xpia s ad cemiterium lucine prexit.Quod audi ns ualerianus milites plures prioribus ad i occidendū miſit:qui uenientes ipm cele/ rantē miſſam iuenerūt: & ſtantē intrepidū : cepta iugiter perficientē in ſua ſede de/ ollauerunt:Cui⁹ſanguis in pauimēto effu/ ts adhuc ibidē apparet in teſtimoniū paſſi nis ei⁹: corpuſq; eius in eadē crypta in lo/ o qui dꝛ cemiteriū calixti a xpianis ſepul/ um eſt.4.nonā auguſti. Hic fecit ordinatio/ nes duas per menſem decēbriū:preſbyteros 7.diacones.5.epos per diuerſa loca tres. Et ceſſauit epatus dies.22.

¶De ſcō ſtephano papa ſo. XII

STephanus papa huius nomis ſs natione romanus ex patre ꝯſtan tino:zacharie pontifici in epatu rōano ſucceſſit:& ſedit annos.5. dies.28.Hic poſt pentis obitum paruus derelict⁹ una cum ſcō paulo ei⁹ ger mano & in papatu ſucceſſore in cubiculo la teraneñ p doctrina apoſtolice traditiōis ſub gregorio tertio & zacharia pdeceſſorib⁹ pō tificibus pmanſit:quē ſeriatim per eccleſia/ ſticos ordines pmouentes i ordine diacona tus ipm ordinauerunt.Defūcto uero zacha/ ria papa ſtephanū quendā pſbyteꝝ i ordine pontificatus cunct⁹populus ſibi elegit: qui dū cauſas diſponeret:ſubito obmuteſcēs de funct⁹eſt.Poſt hec cunct⁹populus ꝯgrega/ tus in eccleſia ſancte marie maioris inuoca/ ta ſpūſſancti grā:predictū beatiſſimū uiruꝫ ſibi elegerunt in pontificē:& cum laudibus in baſilicaꝫ ſaluatoris:que dꝛ ꝯſtantiniana: deportauerūt:& ſic ſtephan⁹papatum obti/ nuit.¶Fuit aūt amator eccleſiaꝝ dei: & ec/ cleſie traditiones firma ſtabilitate ꝯſeruans: paupeꝝ xpi uelox ſubuētor:uerbi dei i ma/ gna ꝯſtantia predicator:pupilloꝝ ac uidua rum & miſerabilium quarūcūq; perſonarū uoce manuq; fortiſſimus auxiliator. ¶Hic ob infeſtationē aſtulphi regis longobardo/ rum in franciam perrexit: auxilium pipini regis imploratur⁹:cui pipinus uenienti oc/ currit: ad trium miliarioꝝ ſpatiū ex equo deſcendens:& per frenū equi pape ſtratoris officium exercens uſq; ad ſuum deduxit pa latiū:quem ipſe pontifex regem inunxit du/ oſq; filios eius carolum & carolomānū. Et ad preces pape cū maximo exercitu i italiā pipinus deuenit:& aſtulphum regem papie potenter obſedit:ipmq; tandem eccleſie ſub iugauit.Stephanum quoq; papam i ſede ſua omnibus pacatis remiſit.Qui ultimo ſui pō tificatus anno impium a grecis tranſtulit in germanos in perſonam magnifici regis caro li tunc in iuuenili etate cōſtituti.Et poſt di/ es modicos in pace quieuit:& ſepultus ē ad ſanctum petrum apoſtolum.Et ceſſauit epi ſcopatus menſem unum & dies.io.

¶De ſcō ſtephano papa tertio. XIII

STephanus papa huius nominis tertius natione ſiculus ex patre oliuo:paulo epo romano in pō tificatu ſucceſſit: & ſedit ānos.4 menſes quinq; dies.28.Vir ſtre/ nuus & diuinis ſcripturis eruditus atq; ec/ cleſiaſticis traditionibus imbutus:& i earū obſeruationibus ꝯſtantiſſim⁹perſeuerator.

Hic dum a ſicilia puus romā ueniſſet ī mōa
ſterio ſci chryſogoni a gregorio papa.3.tra
ditus & monachus effect⁹ ē.Quē poſtmodū
zacharias papa: ex ipo tollēs mōaſterio cu/
bicularīū ſuū fecit:ipmq; pſbyterū cardina/
lē ī titulo btē cecilie ꝯſecrauit. Sed & reliq
ſcilicet ſtephanus & paulus beati pontifices
eūdem ī ſuo ſeruitio ſimiliter detinuerūt. In
cui⁹ ſinu paulus papa ſpm̄ emiſit.Quo nec/
dū defūcto otho dux nēpeſine ciuitatis cum
exercit⁹ multitudine ſubito elegit ꝯſtantinū
frem ſuū tūc laicū exiſtentē. Quē georgius
epus preneſtin⁹ & ſergius oſtieñ:ab ipa mł/
titudine coacti ꝯtra canonū ſtatuta ipm cle/
ricū faciētes:gradatiȝ ad ordies ꝓmouerūt:
& ſequēte die dñico epm ꝯſecrauerūt. Non
multos poſt eiuſdē ſergii qui eū ꝯſecrauit
manus aruit.Sicq; languēs uitā finiuit.Con
ſtantinus aūt p⁹ annū ſeditiōe ꝯmota de ſede
epatus expulſus ē.Sequēti quoq; die clerus
& populus uniuerſus unanimes ſtephanū p
ſbyterū ſcē cecilie ī pōtificē elegerūt:& cuȝ
laudib⁹ ī patriarchale palatiū lateraneñ de/
tulerūt.Cōſtantinus uero ī eccleſia ſaluato/
ris corā ſtephano papa de tyrānica ābitione
pniam egit:quē pontifex ī mōaſterio detru/
ſit:quē & nō p⁹ multos dies ī ultionē crimi/
nis:a furore populi deus ipm excecari pmi
ſit.Sicq; erutis oculis miſerabiliter uitā fini
uit.¶Stephan⁹ āt papa ex oī gallia & italia
rome ſynodo ꝯuocata:oīa ordinata ab ei⁹ p/
deceſſore ꝯſtātino ſſ̄i nois pōtifice imo ſedis
apoſtolice inuaſore reuocauit.preter baptiſ
mū & chriſma ab ipo ꝯfectuȝ.Oēs quoq; p
ipm ordinatos degradauit.Execrabilē quo/
q; ſynodū tūc nup in ptib⁹ grecie celebratā
ī qua ſtatutū fuerat:ut ſacre ſcōꝝ imagines
deponerētur damnauit.¶Hic ꝯſtituit ut oī
die dñico a.7.epis cardinalib⁹ hebdomada
riis q ī eccleſia ſaluatoris obſeruāt miſſarū
ſolēnia ſup altare bti petri.Gloria ī excelſis
deo diceret. Mycaliū quēdā ī archiepm ra/
uēnatē p impreſſionē brachii ſclaris ītruſū
depoſuit.Et ī opib⁹ ſcis laudabiliter uitā fi
niuit.Et ſepultus ē ad ſcūm petrū. Et ceſſa/
uit epiſcopat⁹ dies.viii.

¶De ſcis theodora & filiis mrib⁹. XIIII.

THeodara cū tribus filiis ſuis ſub
diocletiano īpatore apud niceaȝ
ciuitatē paſſa ē.Hec ex ꝓuīcia bi
thynie ciuis nicena cū apud ſiri/
niū pſecutiōnē fugiēs declinaſſȝ
a paganis tēta:& diocletiano a macedōia re
deunti oblata ē.Qui eā tradidit leocadio co
miti īpatori ꝓmittēti: ꝙ eā aut idolis īmolā
tem ī uxore aſſumeret:aut crudeli morte pi
meret.Cū āt comes ei⁹ ꝯiugiū peteret:theo
dora ei ſuadet:ut prio ad facultates ſuas ex/
qrendas & obtinēdas pgat:& poſtmodū re/
diēs ipſam aſſumat. Quod ille adiplere cu
rauit.Intereaq; ſcā dei cum anaſtaſia xpiana
ſcis paupib⁹ miniſtrabat. ¶ Reuerſus autē
comes cū eā expeteret: illaq; ei ꝯſentire nul
latenus uellet: ipſam uīctā ferro cū trib⁹ fi
liis ad ꝯſularē bithynie deſtinauit.Qui filiū
ei⁹ primogenitū noīe ✝ enodiū xpm ꝯfitētē
fuſtib⁹ cedi iuſſit: mater uero aſſiſtēs illum
hortabat̃ ad palmā. Poſt hec tradita ē hyr/
taco lenoni:ut eā pri⁹ illuſam iter publicas
ꝯſtitueret meretrices.Et dū ipſā leno trahe
re uellet appuit iuuenis q eū ī uultu pcuſſit
ſanguiſq; de narib⁹ ei⁹ ſtillare cepit.Tūq; cō
ſularis hec uidēs ipſā cū trib⁹ filiis igne cō
ſumi fecit.Qui paſſi ſūt.4.noñ.auguſti.

¶De inuentione corpoꝝ ſanctorum ſtepha
ni ꝓtomartyris & ſocioꝝ. XV.

INuentio corpoꝝ ſcōꝝ ſtephan
ꝓtomartyris:nicodemi:gamali
lis:& abibon āno dñi.417. anno
uidelicet.7. honorii īpatoris fa
cta ē.Quoꝝ reuelatio ſcā ē pre
bytero luciano eccleſie gaphargamala: qui
eſt ī territorio hieroſolymitano.Dum eni in
ſtrato ſuo quieſceret:& pene uigilaret ī baſ
lica baptiſterii feria.vi. illuceſcēte ī exceſſu
mētis raptus:uidit uiꝝ ſenē ſtatura proceꝝ
uultu decoꝝ ꝓlixa barba:pallio candido
mictū:cui gēmule auree & cruces erāt co
texte calciatū caligis ī ſupficie deauratis:
māu uirgā aureā tenēs:de q̄ eū tetigit:& te
tio ex nomie uocauit:iuſſitq; ut ſūma dilig
tia ſuū & ſocioꝝ tumulū patefaceret: q ide
center ī deſpecto loco ſepulti eēnt.Mādaui
q; ut ioāni hieroſolymitano epo diceret: u
ipſoꝝ corpa ī honorabili loco repōeret: q
cū ſiccitas & tribulatio orbē cōcuteret:eoꝝ
ſuffragiis deus mūdo ꝓpiciari decreuiſſet
Cūq; lucian⁹ eū īterrogaſſet quis eēt: & qu
illi forēt quos ſecū iacere diceret:dixit ſe e
gamalielē q paulū apł'm enutriuit:& ad pe
des ſuos legē ꝓdocuit. Qui aūt ſecum iace
bant prim⁹ erat ſtephan⁹ ꝓtomartyr:qui
iudeis lapidatus extra ciuitatē ꝓiectus fue
rat:auibus & feris deuorādus: cui⁹ corpu
ipſe collegerat & ī ſuo tumulo ſepeliuerat
Alius aūt erat nicodemus nepos ſuus q no
cte ad ieſum uenit:& a petro & ioāne bapti
ma ſuſcepit: q a iudeis oī ſubſtātia ſpoliat
& uſq; ad ſeminecē ceſus ab ipſo gamaliel
collectus & refectus fuerat. Cui⁹ & corpu
ex ipſis uerberib⁹ moriētis: ipſe ī eodem ſe
pulchro locauerat.Tertius uero erat abib
filius ſuus:q āno etatis ſue.xx.una ſecū ba
ptiſma ſuſcepit: & ī uirginitate pſeuerās ī
maxima iuuētute ī pace dormiuit: uxor ue
ro ipſius gamalielis artea & primogenitu
eius ſelemias:q fidē xpi noluerūt ſuſciper
nequaq̄ ſcōꝝ ſepultura digni fuere:ſȝ alib

depoſiti fuerant : quoꝝ tamē ſepulchra ina/
nia & uacua erant.Hoc dicto ſanct⁹gamali/
el diſparuit .Lucianus uero euigilans dn̄m
exorauit:ut ſi hec uiſio in ueritate fieret:ei/
dem ſecūdo ac tertio appareret. ¶In ſequē/
ti uero ſexta feria eidem ſicut prius appuit:
& cur ea:que ei iuſſerat : neglexiſſet:Lucia/
nū interrogauit:& ad uiſionis certitudinem
ex his que ei dixerat:ſimilitudinem obtulit:
ſingulorumq; loculos & reliquias docuit :di/
cens ꝙ in poſſeſſione ipſius gamalielis inue
nirent :que ligua ſyra dicit delagabria ſiue
debatralia:oſtenditq; ei gamaliel tres cala/
hos aureos: quorum unus plenus erat ro/
ſis rubeis:alii duo roſis candidis : qnartum
etiā calathū argenteū croco plenum . Dixit
ꝗ calathos eſſe ſanctoꝝ ſinguloꝝ loculos.
Nam calath⁹roſis rubeis plenus: erat locu/
us ſci ſtephani:qui ſolus ex illis martyrio
meruit coronari.Alii duo roſis albis refer/
ſ gamalielis & nicodemi erāt loculi: q ſyn/
ero corde iu ꝯfeſſione perſeuerauerant xp̄i
Quartus uero argenteus croco plenus erat
bibon filii ſui loculus:qui candore uirgini
atis floruit:& mund⁹de mūdo exiuit.Hiſq;
ictis iteꝝ diſparuit.¶In tertia uero ſexta
ria ſequētis hebdomade eidem iteꝝ iratus
ppuit: & de dilatiōe & negligētia ip̄m gra
iter increpauit .Cōcitus igit lucian⁹hiero
olymā adiit:& ioāni ep̄o cuncta p ordinem
arrauit: qui cōuocatis euſtonio ſebaſteñ:
eleutherio hiericontiñ ep̄is ad locum deſi
atum acceſſit:& i quodam aceruo lapidū
di iuſſit.Eademq; nocte ſanct⁹gamaliel p
ſum cuidam migetio monacho apparuit:
cens ꝙ i uanū in illo loco foderent:qa ibi
orpora nō eſſent:ſed ea reqrerent in loco il
:qui dr̄ uiroꝝ bonoꝝ poſſeſſio:qui cū ui/
ioāni ep̄o & luciano p̄ſbytero rettuliſſet:
locū deſignatū oſtendiſſet:ad locū ipſum
s acceſſerunt.ibiq; fodere ceperūt. Tūcq;
bito terra cōcutitur: & odor ſuauiſſimus
ntitur:ad cuius fragrantiā.73. hoīes a di/
erſis infirmitatib⁹ liberant̄. Sicq; ſanctoꝝ
rpora prout oſtenſa fuerant inuenerunt:
ea i ſanctam eccleſiā ſyon : ubi quondam
ſe ſtephanus archidiacon⁹fuerat::detule/
nt:& ibidem honorifice cōdiderunt. Hec
t inuentio facta eſt ea die:qua ſci ſtephani
ſſio celebratur:uidelicet.7.calē.ianuar̄.
eius paſſio hac die fuiſſe credit̄ .ſ.iii.noñ
guſti.Quare aūt feſta ab eccleſia mutata
nt:ſupi⁹in alio ei⁹feſto dictū eſt:uidelicet
calē.ianuarii. ¶Corpus autem beati ſte/
ani ꝓceſſu tēporis hoc modo ꝯſtantino/
li tranſlatuȝ eſt:ut ait auguſtin⁹. Alexan
r quidā ſenator cū uxore iuliana hieruſa/
n adiit:&ꝓtomartyri ſtephano pulcher/
nū oratoriū ꝯſtruxit : ac loculum argen/
teum obtulit:& poſt eius obitum iuxta cor
pus martyris ex ſumma deuotione i ſimili
argenteo loculo ſe ſepeliri fecit.Euolutis i/
gitur ſeptē annis cum uxor repatriare uel/
let:corp⁹ uiri ſecū deferendū ab ep̄o poſtu
lauit.Qui precib⁹ eius annuens loculos ar
genteos ꝓtulit: dicens ꝙ ex illis nō nouerat
loculum uiri ſui: at illa ſe illud noſce aſſe/
rens:dū corpus uiri putat accipere:caſu ꝓ/
tomartyris corpus accepit . Cū autē nauem
cum corpe aſcendiſſet:hymni angelici reſo/
nant:& ſuauiſſimus odor effragrat . Demo/
nes clamant:corp⁹ſtephani ſe exurere: ſeuā
q; tempeſtatē excitāt . Sed nautis naufragiū
formidantibus ſtephanus inuocatur:ipſoq;
eis apparente ſubito tēpeſtas ſedatur. Tunc
princeps demonū demones qnq; miſit:ut na
uem incenderent : quos ſtatim angelus dn̄i
cunctis uidentib⁹ in profundū demerſit . Et
cū chalcedoniam ueniſſent:demones ulula/
bant:ꝙ ſtephanus illuc adduct⁹ eos incēde/
bat.Conſtantinopolim igitur incolumes ꝑ/
uenerunt: & corpus ibidem reuerenter de/
poſuerunt.Hec auguſtinus.

¶De ſanctis gamaliele & abibon confeſſoribus. XVI

GAmaliel ꝯfeſſor honorabilis le/
gis doctor:& occultus xp̄i diſci/
pulus:& ap̄li pauli i lege moyſi
didaſcal⁹ cū abibō filio ſuo āno/
rum.20. ab apoſtolis ſāctis poſt
aſcenſionem domini ſacrum baptiſma ſuſce/
pit.Et ipſorum apoſtoloꝝ predicantium in
ꝯcilio phariſeoꝝ caute defenſor fuit:ſicut le
gitur act.5.cap̄.Qui corpora ſtephani ꝓto/
martyris & nicodemi diſcipuli in ſua poſſeſ
ſione.xxii.miliario a hieroſolyma diſtante
necnon in ꝓprio tumulo ſepeliuit. Et cū eo
dem filio ſuo:qui in uirginitate iugiter per/
ſeuerauit:omnibus diebus uite ſue deo ſer/
uire ſtuduit. Qui poſt opera laudabilia tē/
poribus apoſtolorum i xp̄o quieuerunt: &
iuxta corpora ſanctoꝝ ſtephāi & nicodemi
in eodem ſepulchro recōditi fuerunt.

¶De ſancto ſtephano anachorita. XVII

STephanus anachorita i parte lo/
corum mareotidis per annos ſe
xaginta deguit : qui tantum in
diſcernēda reꝝ ambiguitate iu/
dicium habuit:ut nullus ad euȝ
quacunq; cauſa ueniret: qui poſt ei⁹ ſermo/
nem triſtis abſcederet.Hic licet in uerendis
nature ſūma egritudine laboraret: funes tñ
iugiter de foliis palmaꝝ ꝯtexēs: nec ab ope
manuū aliqñ deſiſtebat: nec ſermoneȝ aliis
exhortatorium intermittebat: ceteras uero
corpis partes medico ferro patiēter p̄bebat
Tanta eni erat patiētia p̄dotat⁹: ut mēte cele
ſtibus occupat⁹ a dolore corpis quodāmō

ſieret alienus: adeo ut genitalibus excīſis nihil omnino ſentire uideretur. Quieuit in xp̄o.3.noñ.auguſti.Hec heraclides.

¶De ſcō iuſtino p̄ſbytero & mr̄e. XVIII.

IVſtinus preſbyter & martyr rōe paſſus eſt ſub decio imperatore. Hic,a beato ſixto papa.2.preſbyter ordinat⁹: ei⁹ ſcitatis imitator effectus ē. Ad hunc beatus laurētius martyr uenit ī uicum patricii latentem ī crypta nepotiana: ut theſauros a beato ſixto ſibi cōmendatos pauperib⁹ erogaret: ut infra dicet̄ in paſſione ipſius.4. idus augu. Inuenitq; cum eo.lxiii.xp̄ianos: quoꝝ ſingulis ipſe beatus laurentius cum iuſtino preſbytero pedes lauit:& pacis oſculum cū elemoſyna tribuit. Hic ſcūs preſbyter poſtq̄ beatoꝝ ſixti pape & ſocioruꝫ & laurentii archidiaconi ac hippolyti:& omnis eius familie: aliorumq; plurium martyrum corpora: ſepulture cōmendauit: euoluto anno & ipſe ſub perſecutione decii galieni & uoluſiani confeſſionis gloria inſignis martyriū capitiſ obtruncatione ꝑmeruit. Sepultus rome uia tyburtina iuxta corp⁹ beati laurentii ī agro uerano pridie noñ.auguſti.

¶De ſcō ariſtarcho diſcipulo. XIX

ARiſtarchus diſcipulus beati pauli apoſtoli: un⁹ ex.72. diſcipulis xp̄i fuit. De quo ad col.4.cap.& act.20.mētio ſp̄alis habet̄. Qui comes indiuiduus pauli & ꝯcaptiuus in uinculis rome fuit: & cum eo uſq; ad finē eius perſeuerauit. Sed poſt paſſionē pauli: quia ab eo epiſcopus theſſalonicēſiuꝫ ꝯſtitutus fuerat: uel ut abbas Dorotheus ponit: ep̄s apamie poſt lōgos agones a xp̄o coronatus fuit. Quieuit in pace pridie nonas auguſti.

¶De ſcō tertulino martyre. XX.

TErtulinus martyr rome paſſus ē ſub ualeriano imperatore. Hic cum eſſet procurator reꝝ olympii tribuni. Qui pro xp̄i nomine paſſus fuerat: ut ſupra in eius & ſocioꝝ paſſione geſtum eſt.vi.cal.auguſti: & licet adhuc gentilis tamen tormenta que xp̄ianis inferebantur abhorreret: corpora ſāctorum boni p̄ſbyteri & ſocioꝝ ſepeliuit: ut dictum eſt in eorum paſſione ſupra cal.auguſti. Et dehinc ueniens ad ſcūm ſtephanuꝫ papam ab eodem fidei rudimēta ac baptiſma ſuſcepit: atq; preſbyter ordinatus fuit. Quem imperator ualerianus teneri fecit: ut facltates olympii ꝑderet:& diis ſacrificaret. Qui cum diuitias dn̄i ſui diceret in celis per manus ſeruorum xp̄i ſublatas:& deos gentilium uti demonia confutaret. Iuſſu ceſaris extenditur:& fuſtibus diutius ceditur. Igniſ quoq; lateribus eius ſubterponitur. Deinde prefecto ſapritio examinandus tradit̄. Qui tertulinū ante ſuū tribunal adductuꝫ: cū ab eo nec facultates olympii exigere: nec ip̄m ad ſacrificia cogere poſſet: iuſſit in equulec extendi & neruis diutius contorqueri. Deinde ignibus concremari. Et cum nunciatum eſſet ualeriano: ipſum hec oīa conſtanter p tuliſſe: data ab eo ſn̄ia de equuleo depoſitu eſt:& uia latina miliario ſ̄o ab urbe ductu atq; ibidem decollatus. Cuius corpus ibidē a fidelibus in crypta harenaria ſepultuꝫ eſt. pridie noñ.auguſti.

¶De feſto niuis ſancte marie uirginis. XXI

FEſtum ſancte marie ad niues ab eccleſia celebrari inſtitutū ē: nonis auguſti propter miraculum qd̄ rome apparuit: ꝑpter qd̄ eccleſia ſcē marie maioris in honorem dei genitricis edificata ē tp̄e liberii pape. Cum eni uſq; ad illud tp̄us nulla ītra urbis ambitū ī honorē btē uirgis fuiſſet eccleſia fabricata. Accidit ut quidā ioānes patricius rome morib⁹ & nobilitate preclarus diuitiis & poſſeſſionib⁹ abundaret. Qui duꝫ filium minime procreaſſet: qui tot diuitiarum heres fieret: ad beatam genitricem dei mari una cū coniuge ſua ſp̄alem deuotionē elegrunt. Rogantes ip̄am aſſidue: ut eis uel filii heredē ꝯcederet uel eos de aliquo ei grato in quo facultates ſuas poſſent impendere informaret. ¶Menſe itaq; auguſti.v.uidelicet ip̄i⁹ mēſis die: quo tp̄e homines ſolis aduſtinibus magis decoquuntur: uolens beata uigo in monte qui ſuperagius dicitur ſibi eccleſiam edificari: aerem repente contra natram fecit immutari:& copioſa niue miracloſe cadente locum illum ipſius montis tatum infudit in illo uidelicet ambitu: in qu fuerat eccleſia conſtruenda. Eademq; nocte beata uirgo liberio pape apparuit: ſe dei genitricē eſſe dixit: omniaq; ei geſta narauit: atq; mandauit: ut mane cum uniuerſ clero & populo ad predictum montem acederet:& intra niuis ambitum ſibi eccleſam fabricaret. Quam de facultatibus ioanis patricii conſtrui uolebat:& iccirco ei ſimilem uiſionem oſtenderat. ¶ Eadem hora apparuit ioanni & uxori ſue beata uirg maria: dicens orationes eorum exaudiſſe: ſeipſam ſibi ſuccetricem bonorum ſuoru a domino impetraſſe. Precepit igitur ut i predicto monte in loco uidelicet quem tatum nix operuerat de conſilio pape liber eccleſiam ſuo nomini fabricarent: & larg flue dotarent. Mane antem facto ioanne ad papam acceſſit: eique uiſionem narrauit: atque ab eo ſimilia percepit. Et con

nocato clero & uniuerſo populo ad mon⸗
tem ſuperagium acceſſerunt : & niuem loci
ambitum miraculoſe repleuiſſe inuenerũt:
ubi de mandato pape ioãnes eccleſiam ĩ no⸗
mine dei genitricis erexit:ipſamq; ſãcte ma⸗
rie maioris nominauit:& de ſuis facultatib⁹
largiflue dotauit:quam & liberius pontifex
conſecrauit : Vbi de capillis & ueſtimento
ipſius alme uirginis:& corp⁹ beati matthie
apoſtoli:ac glorioſi doctoris hieronymi re
quieſcunt.

¶De ſancto dominico confeſſore ordinis predicatorum. XXII

DOminicus ordinis predicatorũ dux & fundator inclytus ex hi⸗ſpanie partibus: uilla que dicit calaroga exomẽ dioceſis pñe felice matre ioanna origine3 du xit:cuius mater ante ipſius ortũ uidit i ſom⸗nis ſe catulum geſtantem in utero ardendẽ⸗tem in ore faculam baiulãtem:qui natus to⸗tum mundi fabricam incendebat.¶Cuidam matrone: que ipſum ex ſacro fonte leuaue⸗rat:uidebatur:q2 puer dominicus ſtellã ha⸗beret in fronte : que totum orbem illuſtra⸗bat.¶Dum adhuc eſſet puerulus: a nutrice ſepe deprehenſus eſt lectum dimittere:& ſu per terram iacere :quaſi iam carnis delitias abhorreret.¶Miſſus deinde palẽtiam amo re ſapientie adiſcende uinum per decenniu3 non guſtauit:ubi cum fames eſſet ualida:li⸗bros cum omni ſupellectili uendidit: & pre tium pauperibus erogauit. Ab epo quoq; exomenſi in ſua eccleſia canonic⁹ regularis efficitur:& a canonicis ſupprior odinat : q lectioni & orationi iugiter uacabat: aſſidue deum exorans : ut gratiam ſibi infunderet: qua ſe totum aliquando ſaluti proximoru3 impenderet. Pergens autem cum epiſcopo toloſam:hoſpitẽ ſuũ heretica prauitate cor⸗ruptu3 ad fidei ueritatem reduxit.¶Cũ die quadã aduerſus hereticos pdicaſſet: aucto⸗ritates ſuas in ſcriptis redegit:& cuidam he retico ſchedulam ad deliberãdum tradidit: qui ſociis ſero ad ignem congregatis ſche⸗dulam produxit.Ipſi uero omnes ad inuicẽ condixerunt: ut ſchedula in ignem proiice⸗retur:ut ſic ex eius combuſtione uel conſer uatione:fides eorum uera uel falſa probare tur.Que tribus uicibus in flammas iniecta tertio de igne proſiliuit illeſa. Heretici ta⸗men in ſua duritia permanentes : ſibi uiciſ⸗ſim ſuper miraculo ſilentium impoſuerunt Quod tamen nutu dei ab aſtante milite ca⸗tholico reuelatum eſt. Epiſcopo uero exo⸗menſi defuncto ceteris recedentibus:Domi⸗nicus cum paucis ibidem permanſit:& uer⸗bum dei inſtanter predicans : multa ab e⸗mulis opprobria & perſecutiones pertu⸗lit : quas õmnes diuina gratia ſuperauit.

¶Reperiens quendã qui ex pauptate hereti cis adheſerat:decreuit ſeipm uendere:ut ſic illius inopie ſubueniret : & illum ab errore ſubtraheret:quod & feciſſet:niſi eius inopie diuina grã puidiſſet.¶Alias etiã mulieri:q filium a ſaracenis captum deflebat:ſe uendẽ dũ pro ei⁹redẽptione obtulit:ſed mulier nõ acquieuit.¶Poſt hec cepit de iſtitutiõe or⸗dinis cogitare:cuius officiũ eẽt per mundũ diſcurrere: & fidem ab hereticis defenſare. Qui poſtq̃ decẽ ãnis toloſe permanſerat:ad ꝯcilium generale : quod rome celebrabat : cũ fulcone epo ſuo adiit: & ab innocẽtio ter tio papa ordinẽ predicatoꝝ inſtituendu3 & ꝯfirmandũ poſtulauit. Cũq; in hoc ſe papa difficilẽ exhiberet:nocte quadã uidit in ſom nis lateranẽſem eccleſiam ruinã minantem: & dominicũ humeris ſuppoſitis caſurã illã fabricam ſubſtentantẽ.Qui euigilans & uiſi onem intelligens petitionem uiri dominici acceptauit: & ut ſibi approbatam aliquam regulam eligeret mandauit.Dominic⁹ ergo cum.xxv.fratribus regulam auguſtini do⸗ctoris & predicatoris aſſumpſerũt:& ſic or⸗dinem incoharunt.Confirmationem uero i⸗nocentio iã defuncto ab honorio.3.eius ſuc ceſſore obtinuerunt anno dñi.1216. ¶Dum ergo rome in eccleſia ſci petri pro dilatione ordinis exoraret:apoſtolorum principes ei dem apparuerunt:quorum petrus baculu3 paulus librum ei tradiderũt: atq; ad predi⸗candũ miſerũt:qui fratres innumeros ſui or dinis mox aſpexit per mundũ diſcurrentes & uerbum domini predicantes. ¶Quidam frater minor uidit in ſpiritu xpm in aere exi ſtentem:& tres lanceas cõtra mundũ uibran tem:ſeq; illis omnes homines uelle perime⸗re proteſtantem:cui occurrens beata uirgo orauit:ut modicum ſubſtineret: cum duos ſtrenuos pugiles haberet: qui ad mundũ cõ uertendum ſufficientes eſſent. Obtulitq; fi⸗lio beatos dominicum & franciſcum : quos ambos chriſtus approbauit: & ut mater il⸗los ad mundum predicandum mitteret: im⸗perauit.¶Exiſtente eo bononie quidam cõ uerſus frater a diabolo arripitur:& a fratre rainerio dominico preſentatur.Adiuratuſq; ſpiritus dixit in eum introiſſe:cum die pre⸗cedenti ſine licentia & abſq; ſigno crucis in ciuitate bibiſſet.Sed cum ſignum ad matuti num pulſaretur:demon ſe amplius ſtare ibi de3 nõ poſſe dixit:quia capuciati ſurgebãt. Et ſic orante ſancto exire ꝯpulſus eſt.¶Cũ in partibus toloſe libri eius in flumine ſine ꝯſuatorio cecidiſſent:poſt dies duos a piſca tore in rete inueniũtur:adeo omni aque hu⸗more illeſi acſi fuiſſent i armario cuſtoditi.

¶ Veniens ad quendam locum nocte cum

fratres ıquietare nollet dormiētes orationē
fudit:& clauſis ianuis cum ſocio introiuit.
¶Alias etiā exn̄s cum quodā cōuerſo ordi
nis ciſtertien̄:cum ſero ad eccleſiā ueniſſent
eamq; clauſam reppiſſēt:oratiōe fuſa ſe itra
eccleſiā ſubito inuenerūt:& noctē in oratio
ne duxerūt.¶ Scholaris qdā lubricus cum
ipſius celebrātis manum deoſculatus eſſet:
maximā inde fragrātiā ſenſit:moxq; ī eo oīs
carnalis eſtus refriguit. ¶Quidā magiſter
ſcia & fama preclarus toloſe in theologia le
gens:quodā mane uidit ī ſomnis.7. ſibi ſtel
las lucidas preſētari:que eo de nouo xenio
admirante totū mūdū illuſtrare uidebanť.
Et ecce dum ſcholas ītraſſet: beatus dn̄icus
cum ſex ex ſuis fratrib⁹ magr̄m adeūt:& ut
eos ī ſuos auditores ſuſcipet humiliter de-
poſcunt.Qui uiſionē recolens illos eſſe ſtel
las quas uiderat ītellexit:eoſq; gratiſſime re
cepit.¶Exiſtēte rome beato dn̄ico:quidam
magiſter rhegynald⁹ ſci auiani aurelian̄ de
canus cū ordinē ingredi ꝓpoſuiſſet: & hoc
uiro dei indicaſſet:ſubito ad mortē infirma-
tus eſt:pro quo dn̄icus beatā uirginem cui
ſpecialiter curam ordinis cōmiſerat exora-
uit.¶Regina ergo miſericordie cū duabus
uirginibus rhegynaldo ī extremis laborāti
noctē apparuit:& unctione mirifica ip̄m p ſin
gulas corporis ptes iunxit:formaſq; uerbo-
rum ad ſingulas unctiones ꝓtulit ac die ter
tia ip̄m plene ſanādum promiſit:eiq; habitū
predicatoꝝ ordinis demonſtrauit.Quam ui
ſionem cū per oīa ſimiliter uir dei ꝯſpexiſ-
ſet:mane ad rhegyna ldū acceſſit:& ipſuꝫ ſa
natum reppit nedū ab eſtu febris ſed etiam
a ꝯcupiſentia carnis.Aquo ſeriem uiſiōis au
diuit: & habitū a uirgine demonſtratū aſſū-
pſit. Nā ātea fratres ſuperpelliceis utebāť.
Rhegynaldus ergo ſanatus ordinē introiuit
& miſſus bononiā officium predicatiōis fer-
uenter pegit.¶ Iuuenis quidā nepos domi-
ni ſtephani cardinalis de foſſa noua cū equo
ī foueam precipitio lapſus: inde mortuus ē
eductus:quē beatus dn̄icus oratione fuſa cū
lachrymis ꝯtinuo ſuſcitauit.¶In eccleſia ſā
cti ſixti architectus quidā cecidit diuq; ſub
cumulo cadentis macerie iacēs expirauit.
Cuius cadauer ad ſe delatū:uir dn̄i oratio-
num ſuffragio a mortuis excitauit. ¶ In ea
dem eccleſia apud urbē cum fr̄es.40.mane-
rent:& panis ei quadā uice deficeret: modi-
cum panē reptum per bucellas fr̄ibus diſcū
bentibus diuiſit.Et ecce duo iuuenes forma
& habitu decori refectoriū ītrauerunt:pal-
liaq; plena panib⁹ detulerunt: quibus uiro
dei cunctis uidentib⁹ ſilenter oblatis ſubito
diſceſſerūt.¶In itinere poſitus cum grauis
pluuie iundatio fieret:a ſe & ſocio imbrem
adeo ſigno crucis reppulit: ꝙ circa eos ad

ſpatiū triuꝫ cubitoꝝ nec aque uel unica g
ta deſcendit.¶Conſtitutus in itinere cū qu
dam uiro religioſo: ꝯuerſationis domeſti
ſed loquela alieno:dolēs ꝙ diuinis eloqui
ſe mutuo refouere non poſſent:impetrauit
dn̄o ut alter alteri⁹ lingua loqueretꝰ:& ſic
triduum uerba alterutrius idiomate uari
tes mutuis ſe collationib⁹ ꝯfortarunt.¶H
minē quendā pluribus uexatū demoniis ſ
lam collo ipſius imponens fugatis ımundi
ſpiritib⁹ liberauit.¶ In partibus toloſat
ex pluribus ꝯuictis hereticis & incendio
natis unum reſeruari fecit: quem ſpiritu
phetico futuꝝ fr̄em & egregium predicat
rem preuidit atq; predixit: & ut predixer
ſic euenit.Nam & ſp̄m prophetie ip̄m hab
iſſe multoꝝ que predixit euentus probau
¶Apud ſcūm ſixtum in urbe fratrib⁹ ad
pitulū ꝯuocatis oīb⁹ prenunciauit.4.ex f
tribus ī breui: duos uidelicet in corpore
duos in aīa morituros:Et poſt modicū d
ad dn̄m migrauerūt & duo ex ordine rec
ſerunt.¶Exiſtens bononie in uigilia aſſu
ptionis dn̄e: priori monaſterii caſemaris
dinis ciſtertien̄ ſibi amiciſſimo exigente n
teria familiariter reuelauit: ꝙ nunq̄ a dn̄
liquid poſtulaſſet:qđ iuxta uotum non o
nuiſſet.Cui cum prior ille diceret: ut a d
mino impetraret ꝙ magiſter cōradus teu
nicus ordinem aſſumeret:qđ fratres ſumm
deſiderio affectabant:finito completorio
ctiſq; diſcedentibus fratribus: ſolus ipſe
eccleſia manſit:& in ordine more ſolito p
noctauit.Conuenientibus ergo fratribus
primam:cum cātor hymnum: iam lucis.i
piſſet:ecce noue lucis nouum ſidus futuru
magiſter conradus aduenit:& ad pedes ui
domini ſe proſternenſ habituꝫ ut petiit p
ſeueranter accepit.¶ Frequenter dum co
pus domini leuaretur in tanto mentis rap
batur exceſſu acſi ibidem chriſtum incar
tum uideret. Mira uero penitētia corpus
fligebat: & noctibus orationi intentus di
predicationibus impendebat.¶Tandem
propinquante peregrinationis termino a
bononiam grauiter infirmatus: uidit iuu
nem pulcherrimum ſe ad celi gaudia inui
tem.Conuocatis igitur duodecim ex frat
bus conuentus bononie teſtamentum con
dit:& que poſſederat eis iure hereditatis
miſit:charitatem ſcilicet humilitatem ac u
luntariam paupertatem:prohibens omni
ne quis in ordine ſuo poſſeſſiones inducer
temporales: maledictionem dei & ſuaꝫ im
cans ei:qui ordinem illum quem paupert
tis precipue decorat ꝓfeſſio:terrenaꝝ diu
tiaꝝ puluere ꝑſūpſerit maculare.Frib⁹qu
q; deceſſum ſuum egre ferentibus eos dul
ter conſolatus eſt:promittēs ꝙ utiliorē ip

orent poſt obitũ habituri. Sicq; ad extrema
deueniens anno dñi.1221. nonis auguſti ob/
dormiuit in dño: ſepultus in terra i ↄuentu
bononieñ. ¶ Eadẽ hora frater guale prior
conuentus brixieñ & poſtmodũ ipſiꝰ ciuita/
tis eps̃: uidit in ſõnis celũ apertũ: & duas ſca
las candidas ad terrã demitti: quarꝫ ſũmitas
xp̃s cũ matre tenebant: & angeli ꝑ eas aſcen/
debant: in medio aũt frater ordinis i ſede po
ſita reſidebat: quẽ ieſus & mater ſurſum cuꝫ
ſcalis trahebãt: donec ipſo in celum eleuato
apertura celi clauſa eſt. Qui diẽ & horã notãs
ueniens bononiã inuenit ſanctũ eodẽ tẽpore
corpore migraſſe. ¶ Eadẽ hora frater rha/
poſitꝰ apud tybũ cũ miſſam celebraret: &
in canone patrẽ dñicum more ſolito cõmen
dare uellet: in extaſi raptꝰ uidit ſanctũ dñi/
cum corona aurea & imenſo lumie adorna/
tum: duobꝰ reuerendis uiris comitatũ extra
bononiã ꝓcedentẽ: q diẽ & horã ſimiliter no
tauit: tũcq; uirꝫ dei i pace qeuiſſe cognouit.
¶ Cum aũt corpꝰ eius ſub terra multo tp̃e
iacuiſſet: miraculis creſcentibꝰ & fama a fra/
tribus i eminentiorẽ locũ tranſlatũ ẽ: quod
tam mira fragrantia redolebat: ut totã q̃ſi ci
uitatẽ repleret: & cunctorꝫ aromatũ odoreꝫ
ſuparet: que tranſlatio facta eſt.9.calẽ.iunii
quieſcitq; ibidem ſanctum corpus inſigni/
bus miraculis pollens.

¶ De ſcõ oſualdo rege & martyre. XXIII

OSualdꝰ rex bernicioꝝ & martyr
ut ſcribit beda.3.libro prio ca.
ſucceſſit fratri ſuo eanfrido: qui
fuerat xp̃ianus ſed apoſtatans a
rege britonũ cedualdo in bello
ferat interfectꝰ. Poſt cuius occiſionẽ oſual
dus cũ puo exercitu fide xp̃i munitus ſuper
uenit: & ſuos in xp̃i noie exhortans crucẽ li/
gneã terre affixit: & ante ip̃am cum exercitu
procidentes: & xp̃m in ſui adiutoriũ innocã
tes de hoſtibus uiriliter triũpharunt. In te/
ſtimonium ergo miraculi & ſãctitatis oſual
di de ipſa cruce lignea fruſta ↄcidunt: & in
aquã mittunt: cuius aque potus ſanitatẽ cu
iuſcũq; egritudinis preſtat hominibus ac iu
mentis. ¶ Oſualdus igit̃ percepta uictoria
regnoq; ſuſcepto in fide xp̃i aiatus ad gentẽ
ſcotoꝝ inſule miſit: in qua dudũ fuerat dele
gatus: ut ſibi catholicũ aliquẽ ep̃m mitterẽt
qui gentem ſuam fide xp̃iana imbueret. Miſ
ſuſq; eſt eps̃ hadrianus cuius p̃dicatione re/
giſq; fauore atq; ſuaſu gens bernicioꝝ xp̃i
fidem ſuſcepit. Rex eni ep̃o linguã ignorãti
ſemp aſtitit: eiuſq; interpres ad populum fu
it. Tũc cepit rex eccleſias ↄſtruere: & paupi
bus largiflue miſtrare. ¶ Quodã die paſche
poſita mẽſa & diſco argenteo cũ regalibus
uaſis: nunciatum eſt ei infinitã paupeꝝ mul
titudinẽ pre foribꝰ aſſiſtere elemoſynas po/
ſtulantes: qui nedũ oẽs eſcas ad prandiũ pa/
ratas eis largiri fecit: uerꝫ etiã diſcũ argen
teum cũ uaſis oibus ꝑ fruſta ↄciſa eiſdẽ im/
partiri mãdauit. Quo pietatis ope uiſo eps̃
manũ utrãq; tangens dixit. Nunq̃ putreſcãt
he manus: quod & euenit: nam & rege inter
fecto: ut dicet̃: manus cũ brachiis a cetero
corpore p̃ciſe uſq; in p̃ſens incorrupte ꝑma
nent. Hic rex ſcũs inter berbenoꝝ & dorico
rũ ꝓuincias dudã ab inuicẽ diſcordes paceꝫ
ꝓcurauit: & ad finẽ optatuꝫ ꝑduxit. Totũq;
regnũ britãnie primus acquiſiuit: & obtinu
it: cuius ꝑtem ſolũmõ eius deceſſores poſſi/
derant: ip̃m autẽ felici regimie gubernauit.
Poſtq̃ autẽ.9.ãnis regnaſſet ↄtra paganorũ
exercitum gentilẽq; regem mercioꝝ ꝓ fide
dimicans ac regni ſalute in bello martyr oc
ciſus eſt ãno etatis ſue.38.noñ augu. In quo
loco ois quoꝝcũq; languentiũ hominũ uel
animaliũ egritudies ſanant̃. Puluis quoq; d̃
loco ubi interfectꝰ fuerat aſſumptꝰ quocũq;
delatus: & in potum lãguentibꝰ datus: eãdẽ
obtinet gratiam ſanitatũ. Sepultuſq; eſt i ci
uitate regia nomine beba miraculis iſignis.
Manus autem cum brachiis per ſe i uaſe ar
genteo poſite oino incorrupte ſeruant̃.

¶ De ſcõ emigdio ep̃o & martyre. XXIIII

EMigdius eps̃ de ꝓuincia francie
auſtrali: que dr̃ germania: cum
eẽt adhuc preſbyter inde egreſ/
ſus eſt cũ.12.fratribꝰ ſuis tribuſ
q; diſcipulis.ſ. euplo germanio
& ualentino tp̃e quo rex polymnius gẽtilis
in ciuitate eſculana xp̃ianos ꝑſequebat̃: ue/
nitq; romã multa miracula feciendo. Quod
audiens cecꝰ quidã aſſumpto ductore uenit
eũ reqrendo: ut ab ipſo illuminaret̃: cui in
uia adiunctꝰ eſt miles habẽs filiã fluxum ſã/
guinis qnquẽnio patientẽ: qui cũ ſãctũ emi/
gdium inueniſſent: cecũ quidẽ preſentẽ illu/
minauit: filiã uero militis abſentẽ: dũ ꝓ illa
oraſſet: a ꝓfluuio liberauit: ipſoſq; oẽs cum
150. homibus ꝓmiſcui ſexꝰ baptizauit. Sed
poſtq̃ idolũ aſclepii ſigno crucis cõminuit:
ſacerdotem eiꝰ ↄuertit cũ.1030.uiris & aliis
paruulis & mulieribꝰ multis. Quod audiẽs
urbis prefectꝰ querebat emigdiũ occidẽdũ:
ueniens quoq; ad marcellũ papam ab eodẽ
eps̃ eſculañ ciuitatis ordinat̃: & ad p̃dicãdũ
illuc deſtinat̃. Ipſe aũt miracula multa oſtẽ
dens uenit eſculũ: ſecutus a multitudine fi/
deliũ. In cuiꝰ ingreſſu demões ſe incendi cla
mabãt. Quapꝑter ad eũ uenietes egri nũe/
ro.150.q ab eoꝝ diis curari nõ poterãt: pce/
pto ab eo ſacro baptiſmate oẽs a diuerſis lã
goribꝰ ſanati ſũt: uñ & pp hec miracula po
puli tẽpla.xii.euerterũt: idolaq; igni tradi
derũt: uerꝫ cũ ſcũs orationẽ ad deũ fudiſſet:
mox ſcõ terremotu cetera phana idoloꝝ nu

mero.22.ſubito corruerũt: multiq; ad xp̃m
uiſis tot miraculis ꝯuerſi ſunt:& i ip̃o oppi/
do tres eccleſias ꝯſtruxerũt.Cũ auté a rege
quereret̃ perſecutioné fugiés ad urbé pice/
nam uenit ſuſcept⁹a matrona xp̃iana:ubi de
merſo in fluuiũ ſimulacro phanoq; oratiõe
deſtructo multos ad xp̃m ꝯuertit.¶Tandé
rex polymnius ip̃m detinuit : & hortabatur
ut diis imolaret:ꝓmittés ei ſe filiá ſuam i cõ
iugé datuꝝ. Quãq; ei tradidit ut ip̃m ad ſa/
crificia ꝓuocaret. Emigdius uero puellá ſe
tétátem ad xp̃z ſua predicatiõe ꝯuertit:aquã
q; de ſaxo ꝓducés ip̃am ꝯtinuo baptizauit.
Alios quoq; plures quos a diuerſis primuz
langorib⁹ ſanos effecerat:eadé unda pfudit.
Quod rex audiés ip̃m i eodé loco iuxta flu/
mé rheõti decollari precepit.Sed anteq̃ de/
collaret̃ dicitur oraſſe:ut in ciuitate eſculo
nullus aliquádo eſſet leproſus uel demonia
cus : & ꝙ nullus exercitus ip̃am urbé ultra
9.dies obſidere poſſet aut ibi perſeuerare.
decollatus quoq; caput ſuum in byrrho ſu/
ſcepit:& trecétis paſſibus pambulauit uſq;
ad montem cenobitaꝝ: q mons ſe mirabili
ter apuit:& corpus cũ capite itra ſe recepit
ſeq; ꝯtinuo recluſit:ubi uſq; in pñs quieſcit:
Sanguis aũt ipſius a xp̃iana quadá collect⁹:
eſculi reſeruatur i eccleſia ſua.Qui paſſus é
non̄.auguſti.

¶De ſcõ menio ep̃o & ꝯfeſſore. XXV.

MEnius catalanen̄ ep̃s nobilis rõa
nus a ſcõ petro apoſtolo in ep̃m
ꝯſecratus:cũ ſcõ dionyſio & ali/
is ep̃is ad gallias p̃dicatiõis gr̃a
directus é:adiuncto ipſi ſubdia/
cono maximiano.Sed cũ .xviii. miliario ab
urbe elongati forent:ſubdiaconus mortuus
eſt.Menius uero ad petrum rediit:& ſociuz
defunctũ nunciauit. Accepta quoq; ab apo/
ſtolo de fimbria ueſtiméti eius particula:re
uerſus cadauer adhuc ihumatũ tetigit:& cõ
tinuo mortuus reſurrexit. Alia quoq; ſigna
plurima p illos dñs oſtédit.Cũ aũt ad urbé
catalanen̄ ueniſſet:& populum ad cõuerten
dum duꝝ reppiſſet:miliario uno a ciuitate i
loco deſerto cepit in ſpelũca cõtemplationi
uacare:multiſq; inibi miraculis clareſcere.
Ná pueꝝ nobilé qui cadens i fluuiolo q nau
ta dicit̃ & iuxta ciuitaté labitur necatus fue
rat:ſuſcitauit: multoſq; uiſo mirabili ſigno
ad xp̃m ꝯuertit. Sicq; a populo cuz honore
ad ciuitaté ducitur & i ep̃z ſublimat̃ .In ip̃o
quoq; urbis ingreſſu tres leproſos mũdauit
& totidé cecos illumiauit:demoné quoq; ab
obſeſſo quodá eiecit.Gregé át dñicũ uerbis
& exéplis refoués ánis.80.ſedé illá feliciter
gubernauit.Et ꝯfectus ſenio in pace quieuit
non̄.auguſti.

¶De ſcõ iuſto epiſcopo. XXVI.

IVſt⁹ ep̃s lugdunen̄ fuit . Qui c
ep̃atu relicto aliquot annis i er
mo angelicã uitã egiſſet.ibide
ſcõ fine migrauit ad dñm.Cui
ſcũm corp⁹ lugdunéſes ciues
licite requiſitũ : ac i eremo uaſtiſſima rep
a remotis terre ptib⁹ad ſuã ciuitaté tulerũ
& ibidé in eccleſia ſui ſacerdotii honorific
ꝯdiderunt non̄.auguſti.

¶De ſcõ caſſiano epiſcopo. XXVI

CAſſianus ep̃s ex alexãdrinoꝝ no
bili genere ort⁹ a ſcõ zenone e
urbis ep̃o diuinis litteris erudi
eſt. Qui oia pro xp̃o reliqués
horten̄ ciuitate eccleſiam ꝯſtr
xit.Ibiq; degés ſub iouinião iperatore xp̃
niſſimo a populo ep̃us ꝯſtitut⁹é.Et cũ ip̃a
ſedem dudũ i ſcitate gubernaſſet:pegrinat
nis gr̃a ide diſceſſit:& p mare maſſiliã nau
gauit.Indeq; auguſtudun̄ uenit : & ſcõ ſin
plicio ep̃o triénio adheſit. Quo defũcto o
clerus & populus caſſianũ ſibi i ep̃m ꝯſtit
it.Qui uita & miraculis clarens áno.20. ſ
ep̃atus i pace quieuit non̄.augu. ¶De h
frater uincétius ait ꝙ dũ ſcũs german⁹ an
ſiodoren̄ ep̃s de británia rediés ad tumul
huius oraret.Interrogauit caſſianũ quom
do ſe haberet. Qui ſtatim ex tumulo cũct
audiétibuſ rñdit:ſe pfrui dulci quiete:&
ſaluatoris aduétũ expectare.Cui⁹ ſe germ
nus or̃onib⁹ ꝯmédauit:& ut i ip̃o ſ̃o aduét
pté ſecũ hére mereret̃ :hũiliter ſupplicaui

¶De ſcã aphra martyre. XXVII

APhra martyr apud cretá i cita
auguſtana mr̃iuz paſſa é.Hec c
eét pagana & meretrix matré h
lariã de lenocinio uitá exigéte
hébat.Ip̃a uero cũ trib⁹ ancill
ſuis:uidelicet:digna:eumeia: & eutropia
cũctis petétib⁹ ꝓſtituebat.Sed p predicat
né narciſſi hieroſolymoꝝ ep̃i ad xp̃z ꝯuer
& cũ oi domo & matre baptizata:atq; a pe
cato reuocata eſt.Que a iudice ꝯprehéſa c
ſacrificare nollet : ſed diceret ſufficere ſi
peccata ſua:qb⁹ de corpe ſuo & ancillaꝝ l
dibriũ faciés deũ offenderat : q tñ eá pecc
tricé ad pñiam ꝯuerterat:uiua icédi iuſſa
unde iuxta ſiluã lethei flumis adducta fla
miſq; tradita :ſic ſp̃m emiſit : ut corp⁹ oi
pmaneret iuſtũ. Ancillas uero q̃ eã ad mr̃i
ſecute fuerát:puer cũ nauicula appens cõ
nuo tráſuadauit.Que cũ corp⁹ icõbuſtũ
ueniſſét: nec ip̃m ſepelire poſſent nec nũc
p qué matri nũciarét patũ hérét:puer q ea
tráſtulerat cis flumé natauit: & p̃dicta hila
rie matri nũciauit. Que ueniés noctu cũ ſa
cerdotib⁹ & ancillis corpus abſtulit : & ſ̃
miliario ab auguſta ciuitate i monuméto
prio ſepeliuit non̄.auguſti.

De tranſfiguratiōe dñi nři ieſu xpi. XXIX

T Ranſfiguratio dñi in qbuſdā ec
cleſiis. 8. id⁹ auguſti celebratur:
nō ꝙ ea die: ut qdam aiunt: trāſ
figuratio ipſa facta fuerit: ſed ea
die p apoſtolos publicata. Nam
it dicunt tranſfiguratio facta eſt circa prin
ipium ueris. Veꝝ diſcipuli ꝑpter ꝓhibitio
em eis a dño factā: ne uiſionē quā uiderāt:
licui dicerent: donec filius hoīs a mortuis
eſurgeret: ipſam tā diu celauerunt: & i hac
ie manifeſtauerunt: ita legiť in libro: q dř
itralis. ¶ Circa hanc tranſfiguratiōnē q̃t
ıor ſunt attēdenda. Primo q̄re dñs ſe tranſ
gurare uoluit. Secūdo quō ſe trāſfiguratū
tendit. Tertio quos ſue glorie teſtes adhi
uit. Quarto qualiter ipſam uiſionē ꝯfirma
it. ¶ Circa primū ſciendū: ꝙ xp̄s corā diſci
lis tranſfigurari uoluit ꝑpter tria. Primo
ꝯfirmandā eorū fidem: cū eni paulo ante
is apoſtolos interrogaſſet: quē ip̄m hoīes
ſe dicerent: illiq; uarias hominum opiones
derent: petro uero in pſona omniū apoſto
ꝫ ip̄m eſſe xp̄m filiū dei uiui ꝓteſtante: ad
rmandā fidē ipſoꝝ xp̄s eis gloriā diuini
is ſue oſtendere uoluit: ut tam ex uiſione
ltus ſplendentis q̃ ex auditiōe patris ip̄m
e dei filiū exclamātis: qđ ipſi primo de ie
credabāt: i eoꝝ cordib⁹ efficaciter & ſine
a heſitatiōe firmareť: ut qa paſſur⁹ erat:
apoſtoli eū tāq̄ hoīem ueꝝ mortuū cer
ēt: etiā tāq̄ ueꝝ dei filiū reſurrectuꝝ non
bitarēt. & qa ipſa trāſfiguratio ſūme dei
is myſteriū repñtat: iō nō oīb⁹ diſcipulis
ſecretū dinū reuelāda fuit: ſ; eis ſolūmō
eteris excellētiores erant: & nō uni tātū:
teſtimoniū uni⁹ q̄ſi nulli⁹ reputať: ſed tri
s diſcipulis: eo ꝙ in ore duoꝝ aut trium
iū ſtat oē uerbū. ¶ Scđo ad augēdū eoꝝ
m: ut p talē uiſionem diſcipuloꝝ aīos ad
ſionē firmaret. Oportet eni ad hoc: ut ali
directe ꝓcedat in uia: ꝙ finē aliq̄liter p̄co
ſcat: ſicut ſagittator nō ř̄cte iaciet ſagit
iſi ſignū ꝓſpiciat: uñ dicebat thōas ioā.
Dñe neſcim⁹: quo uadis: & quō poſſum⁹
ſcire? Et xp̄s p paſſionē nō ſolū gloriam
obtinuit: quā habuit a principio ꝯceptio
ſed etiā corpis: & iō ꝯueniens fuit: ut di
ulis gloriā ſue claritatis corpalis oſten
et: ut ſic ſpem future glorificatiōis i eoꝝ
pibus demōſtraret: ſ̄m illud phi. 2. Re
nabit corp⁹ humilitatis nře ꝯfiguratum
pori claritatis ſue. ¶ Tertio ad pficiēdū
ritatē. Apoſtoli eni licet in xp̄o diuinita
rederent: ſolā tñ humanitatē ꝯſpexerāt:
uix aliqd in xp̄o diuinū diligebāt: quia
icile eſt amare: qđ nō uideť: iōq; xp̄s eis
riā ſue diuinitatis reuelauit: ut cum ip̄m
deū ex tali uiſiōe ꝯſpicerent: etiā in ipſo
diuinitatē manifeſte cognoſcerent: & p cōſe
quens ut deū ip̄m diligerent. ¶ Circa ſecun
dū ſciendū: ꝙ iuxta textum euangelii facies
eius reſplēduit ſicut ſol: & ueſtimēta eius fa
cta ſunt alba ſicut nix. ¶ Et notandū: ꝙ īter
quattuor dotes corporis claritas ē ipſi⁹ pſo
ne in ſeipſa. Alie uero tres nō percipiuntur
niſi aliquo actu uel motu. Xp̄s āt licet aliis
tēporib⁹ alias corpis dotes in ſe oſtenderit:
uidelicet agilitatē: qñ ſup mare ambulauit.
Subtilitatē: qñ clauſo uirginis utero in mū
dum ꝓdiit. Impaſſibilitatē: qñ iudeis eū la
pidare uolentibus de manib⁹ eoꝝ exiuit: nō
tamē ꝓpter illas dř tranſfigurat⁹: ſed per ſo
lam claritatē quam diſcipulis in mōte oſtē
dit: que ſola ptinet ad aſpectum perſone. Fi
gura eni circa extremitatē corpis ꝯſiderať.
Nam figura eſt: que terminis ꝯtineť: & ideo
ſola claritatis aſſumptio dř tranſfiguratio:
& hec claritas deriuať ab aīe claritate: quā
xp̄s ſemper habuit: eo ꝙ ipſi⁹ aīa ſemp btā
fuit: iō & corpora nřa poſt reſurrectionem
ſicut ſol refulgebunt: que lux ex aīe clarita
te: que beata erit: originē habebit. Matth. 13
Fulgebunt iuſti ſicut ſol in regno pr̄is eoꝝ.
Nec eſt dicendū: ꝙ xp̄s oſtenderit tantā cla
ritatē: quantā habuit: ſed quantā oculis di
ſcipuloꝝ percipiēdā poſſibile fuit. Et ſicut
caro xp̄i ex claritate aīe ſplēdorem illum cō
traxit: ſic etiam ueſtes eius ex carnis ſplēdo
re candorem niueum cōtraxerunt: ſicut uer
bi grā: aqua ex ſolis radio percuſſa reſplen
det: & paries ex aqua ſplēdēte repcuſſus re
fulget. ¶ Circa tertiū eſt ſciendū: ꝙ chriſt⁹
huius ſue glorioſe uiſionis teſtes adhibere
uoluit patres noui ac ueteris teſtamenti. De
ueteri autē teſtamēto duos: de nouo autem
tres aſſumpſit: quia uidelicet uetus teſtamē
tum tanq̄ ex dualitate: qui eſt numer⁹ diuiſi
onis: imperfectū fuerat: nouū aūt ex trinita
te perfectiorem in ſe grām ꝯtinebat. Veruꝫ
per moyſē & heliam lex & ꝓphetia deſignať
in quibus omnia ueteris teſtamenti mādata
continenť: quod enim lex primo mandauit:
ꝓphetia poſtmodū confirmauit. Vel p mo
yſeh & heliam denotanť duo ſtatus antiqui
temporis. Quorum unus fuit coniugatorū
deſignatus in moyſe: alius continentum de
ſignatus in helia. Vel per moyſen ſignifican
tur omnes defuncti ſuſcitandi per heliam in
corpore uiuentem omnes uiui reperiendi &
a domino in nubibus rapiendi cum uenerit
in gloria ſue maieſtatis ad iudicandum ui
uos & mortuos & ſeculum per ignem: quod
iam per hāc tranſfiguratiōnē denotatū eſt.
¶ Tres autem diſcipuli: uidelicet petrus ia
cobus & ioannes ſignificant tres ordines ec
cleſie militantis: qbus aureola dať: ad quos
omēs ceteri reducunť. Petrus eni ſignificat

doctores:quia ipſe fuit eccleſie omniuȝ pri
mus paſtor.Ioānes oēs uirgīes : quia uirgo
a dn̄o electꝰ ē. Iacobꝰ uero mr̄es:qa primꝰ
inter apoſtolos martyriū pertulit . Primus
aūt ordo pugnat ꝯtra diabolum. Secundus
ꝯtra carnē.Tertiꝰ cōtra mundū.Ad primuȝ
ordinē reducuntur ꝯfeſſores:ad ſc̄m ꝯtinētes
ad tertiū penitētes ¶ Vel p iſtos tres apoſto
los ſignificant̄ tres uirtutes theologice p q̄s
ad gloriā eterne felicitatis puenire debemꝰ.
Petrus eni denotat fidē:quia ipſe ſolus ꝯfeſ-
ſus ē gloriā deitatis dicēs.Tu es xp̄s filiꝰdei
uiui .Iacobus denotat ſpem quia primus oī
um apoſtoloꝝ paſſus fuit pp ſpem retribu-
tionis eterne.Ioānes uero charitatē: qa ip̄m
xp̄s ſpeciali p̄rogatiua ſup oēs dilexit.¶ Vl̄
p ip̄os tres apoſtolos ſignificāt̄ tres pnie p-
tes ſine qua ad claritatē eternā nemo puenit.
¶ Petrus eni qui interpretatur agnoſcēs de-
notat ꝯtritionē:que ex ſola peccati notitia p
uēit.p̄s.Quoniā iniq.me.ego cognoſco.un̄
& petrus : culpa ſua cognita fleuit amare .
¶ Iacobꝰ qui interpretat̄ ſupplātator deno
tat ꝯfeſſionē:qua diabolus ſupplātatus elidi
tur.¶ Ioānes q interpretatur gr̄a dn̄i deno-
tatat ſatiſfactionē: qua hō penitēs ad gr̄aȝ re
uocat̄.¶ Circa q̄rtū ſciendū ē ꝙ i baptiſmo
xp̄i:qđ fuit myſteriū prime r̄generatiōis:& i
trāſfiguratiōe:qđ ē myſteriū ſc̄e:declarata ē
operatio trinitatis.Nā in xp̄i baptiſmate ap-
paruit pater in uoce: filius in carne:ſpiritus
ſāctus i columbe ſpecie. Hic autē ſe reuelat
pater eadē uoce & eadē uerboꝝ ꝓlatiōe:fi
lius eadem carne ſed reſulgēte:ſp̄s autē ſcūs
in forma nubis perlucide.Nam ſicuti in bap
tiſmo ſpiritusſcūs dat innocētiā: que per co-
lūbam deſignatur:ſic in reſurrectiōe dabit
claritatē glorie & refrigeriū ab omni malo:
qđ in nube oſtendit̄.Et quia xp̄s uenit gr̄am
actualiter dar̄ i re: gloriā uero icredibiliter
ꝓmittere i ſpe.Ideo in tranſfiguratiōe indu
cuntur homines ut ip̄m audiant non autem
in baptiſmo.¶ In hac die uinū nouū ſi inue-
niri poteſt i ſanguinē xp̄i ꝯficitur:uel ſalteȝ
de matura uua i calice aliquātulū eliquat̄ .
Racemi etiā benedicuntur & populꝰcōicat.
Cuius ratio ē:qa dn̄s diſcipulis i die cene di
xit.Non bibaȝ amō de hoc gemine uitis do
nec illud bibā nouum i regno p̄ris mei.Illa
uero tranſfiguratio dn̄i:& qđ dixit nouū ui-
num repreſentat glorioſam inouationē:quā
xp̄us poſt reſurrectionem habuit.Et ideo in
hac die trāſfigurationis que reſurrectionem
repreſentat nouum uinū inquiritur : in quo
nouitas eterne dulcedinis oṅditur : quē ſcis
poſt reſurrectionē i patria propinabit̄.Hec
ex libro mitrali.

¶ De ſāctis ſixto papa ſecūdo & ſociis mar
tyribus. XXX.

Sixtus papa & mr̄ huiꝰ nois ſc̄s
liciſſimus & agapitꝰ diacones
me ſub decio ceſare paſſi ſunt
Hic natione grecus ex patre
phoro athenien̄ prius quidē p
loſophus poſtea uero xp̄i diſcipulꝰ ſteph
no pape prio i pontificatu romano ſucceſſ
ſeditq; annos.2.mēſes.xi.dies.vi.Hic ꝯſti
it ut miſſa celebraret̄ ſup altare:qđ ātea
fiebat.Et ut ſacerdote icipiēte miſſaꝝ acti
nē:chorꝰ decātaret hymnū.Scūs:ſcūs:ſcū
dn̄s deꝰ ſabaoth ꝛc.Qui cū p̄fatis duobꝰdi
conibꝰ detētus. Decio ceſari & ualeriano
fecto p̄ntatus:cū nullis pſuaſionibꝰad ſa
ficandū poſſet iclinari iuſſus ē duci ad tēp
martis:ut aut ſacrificaret: aut i cuſtodia
mertina recipet̄. Sed dū ſacrificare renue
i cuſtodiā duceret̄ :beatꝰlaurētius eiꝰ arc
diaconꝰ eidē obuiauit : & quo ip̄e pater ſ
ſe filio tēderet clamare cepit: atq; ne ſe de
linqueret inſtanter exorauit.Sed beatꝰ ſi
eidē predixit:ꝙ ip̄m n̄ deſerebat ſed ad m
tyriū precedebat : cū ipſi maiora certami
poſt triduū deberētur. Mādās ut theſaur
eccleſie quos ei commēdauerat paupibꝰ
penſaret. Quod & laurētiꝰ fideliter ad ip
uit:ut dicet̄ ifra i eiꝰ paſſione.4.idus aug
¶ Poſt duos dies btūs ſixtꝰ de cuſtodia e
cit̄ cū duobꝰ diaconibꝰ feliciſſimo & aga
to:& p̄ntatus decio & ualeriano iubēt̄ d
ad tēplū martis:& ibi ſacrificar̄.Quod ſi
nuerēt:ibidē capite trūcari. Ducti ſūt er
foras muros porte apie ad tēplū martis.
cū oraſſet ſixtꝰ cecidit aliqua ps tēpli & i
la ꝯminuta ſūt. Cūq; duceret̄ ad decollā
btūs laurētius pꝰ eū clamare cepit : roga
ne ſe deſereret:eo ꝙ theſauros ſuos quos
bi tradiderat iā expēdiſſet.Tūc milites a
entes de theſauris laurētiū tenuerūt.Sixt
uero cū feliciſſimo & agapito ibidē deco
uerūt.Xp̄iani aūt cū iuſtino p̄ſbytero cor
ſixti raptū ſepelierūt i cemiterio calixti
apia .Feliciſſimi uero & agapiti poſuerūt
cemiterio pretexati.viii.idꝰ augu.Refert
tur etiā paſſi cū btō ſixto.iiii.alii diacōes
delicȝ:ianuariꝰ:magnꝰ:uincētiꝰ:& ſteph
& ſeuerꝰ p̄ſbr̄ & claudiꝰ ſubdiaconꝰ:& c
ſcentiꝰ lector & romanꝰ hoſtiariꝰ.¶ Hic
cit ordinatiōes duas p mēſeȝ decēbris pr
byteros.4.diacones.7.ep̄os uero duos.
ceſſauit ep̄atus dies.xx.

¶ De ſcō ſixto papa tertio. XX

Sixtꝰ papa huiꝰnois.3.natiōe r
nꝰex p̄re priſco celeſtio.i.pap
ep̄atu rōao ſucceſſit:ſeditq; an
& dies.9.Hic de regiōe celii m
tis:ꝯſtituit ut nl̄lꝰcl̄icꝰi pecia
teriꝰordiari p̄ſūat.Hic ꝯgregata ſynod
crimie ſibi illato corā.57.ep̄is ſe purgaui

Et condemnatur baſſus : qui hoc ei apud auguſtum crimen intulerat:ita tamen ut ultimo die uite ei⁹ uiaticum ipſi non negaretur:propter humanitatem pietatis eccleſie: qui baſſus cũ defunct⁹ eẽt corp⁹ eius ſixtus ẽps manibus ꝓpriis ſepeliuit.Hic edificauit eccleſiã ſcẽ dei genitricis marie:que dr̃ ad p̃ſepe:& hodie maior uocatur in monte ſupario iuxta macellũ libye. Hic & in diſtribuẽdas paupibus elemoſynas ſtuduit & multas auro & argẽto baſilicas decorauit:plenuſq; ſanctitate feliciter in xp̃o quieuit:& ſepult⁹ eſt in uia tyburtina in crypta iuxta corpus beati laurentii:& ceſſauit ep̃at⁹ dies.22.Hic occidentalium ep̃oꝝ ſententias neſtorii damnantes errorem:orientalibus ſcripſit ep̃is:in regni uolumine contentas.

¶De ſanctis mr̃ib⁹ iuſto & paſtore. XXXII

IVſtus & paſtor martyres apud urbẽ cõplutum hiſpanie ꝓuĩcie ſub daciano p̃ſide paſſi ſunt. Hi germani frẽs xp̃ianis pentib⁹orti & ipſi xp̃iani : cũ adhuc pueri literis imbuerent:ad paſſionẽ animati:ꝓiectis in ſchola tabulis ſponte ad martyrium occurrerũt:idola ſpernentes: qui a daciano fide tenti nec auditi:eo ꝙ dubitaret:ne ipſorum utpote iſantiũ exemplo alii ꝓuectiores ad martyriũ incitarent: uerberibus diris afflicti ſunt. Cũ ãt preſidi relatũ eẽt: ꝙ ſe mutuis exhortationibus ꝯſtantius roborarent: eos extra ciuitatẽ adductos gladio cedi iuſſit quoꝝ aĩas etiam ipſi gentiles ab ipſo xp̃o ccinẽtib⁹ angelis ad celũ deferri uiderunt: corpora uero a xp̃ianis in eo quo paſſi fuerunt loco tumulata ſũt multiſ clarẽtia ſignis: ubi & baſilica deſup edificata eſt: paſſi ſunt autem.8.idus auguſti.

¶De ſcõ donato ep̃o & mr̃e. XXXIII

DOnatus ep̃s & martyr apud arretium ciuitatẽ tuſcie paſſus eſt tẽpore iuliani ĩpatoris. Hic cu3 iuliano impatore p̃dicto nutrit⁹ & eruditus: atq; cũ eodẽ cleric⁹ effectus eſt a ſcõ pygmenio p̃ſbr̃o i urbe roma:qui iulian⁹ ad ſubdiaconat⁹ordinẽ aſcẽdit:ipſe uero donatus lectoris officiũ ſuſcepit. Sed cũ iulianus apoſtataſſet:& in impiũ ſublimatus eẽt:patrẽ & matrem donati occidit. Donatus uero fugã arretiũ petiit:& cu3 hilariano mõacho habitauit. cũ quo & multis claruit ſignis. ¶Cũ eni mulier q̃dã noie ſyriana gẽtilis & ceca ad eos ueniſſet: petẽs i xp̃i uirtute illuminari ab eiſdẽ: primo mentis cecitate ſanata una cũ filio ſuo : oĩa idola abuſſit:& ad ſatyꝝ ep̃3 arretinũ adducta ab eodem cũ filio baptizata eſt:& cu3 ſacro chriſmate liniret:oculoꝝ mox lumen recepit. ¶Deinde donat⁹ cum hilariano aproniani p̃fecti ciuitatis filiũ demoniacũ aſterium noie ad ſe adductũ ab imũdo ſpũ liberauit: clamãte demone ꝙ donat⁹ ip̃m de domo ſua coartaret exire. ¶ Vir quidã euſtaſius noie exactor fiſci in tuſcia publicam pecuniã euphroſyne ꝯiugi i cuſtodia dereliq̃t:& abiit: Que timore hoſtiũ ſupuenientiũ pecuniam abſcõdit:& repentina morte p̃uenta ſepulta eſt. Cũq; uir eius rediens ꝓ exactiõe theſauri cũ filiis ad ſuppliciũ traheret:ad donatũ ꝯfugit:qui una ſecũ ad ſepulchꝝ uxoris prexit:& orõne fuſa euphroſynã de tumulo ex noie uocauit:& ubi eẽt pecũia iterrogauit. Que rñdit:ꝙ in ingreſſu domus ſuffoſſa iacebat:qua ibidẽ repta euſtaſius liberat⁹eſt. ¶Poſt hec donat⁹ a ſatyro ep̃o in p̃ſbr̃m ordinatur:eoq; defuncto ab oĩ populo in ep̃m eligit. Cũq; die quadã celebrans populum cõicaret:& diaconus antimus ſanguinẽ xp̃i i calice uitreo populo ꝓpinaret:ſubito paganoꝝ impulſu cecidit:& calicẽ fregit. Cumq; ex hoc omnes triſtarent:donatus fragmẽtis calicis collectis orone fuſa ip̃m in formam priſtinã reſtaurauit:una ãt pticula a diabolo abſcõſa defecit:q̃ tñ ad teſtioniũ miracl̃i ꝓfecit. Quo ſigno uiſo.79.gentiliũ ad xp̃m ꝯuerſi ſũt. ¶Poſt dies aũt.28.quadracian⁹ auguſtalis p̃ſes tenuit btõs hilarianũ & donatu3. Et primo quidẽ hilarianũ in ciuitate oſtia detentum fuſtib⁹ceſum martyrem xp̃i fecit:ut ſupra in ei⁹paſſiõe actũ eſt.17.calẽ. auguſti. Deinde donatu3 in ciuitate arretina detẽtũ:cũ ſacrificare nollet:& deos blaſphemaret:iuſſit cum lapidibus ore contundi:& deinde in cuſtodia retrudi:ubi dũ egrorum multitudo ad eũ accedens a diuerſis langoribus ſanaretur:iuſſit illum quadracianus i eadem cuſtodia capite truncari:cui⁹corpus a chriſtianis in eadem ciuitate tumulatũ eſt 7.idus auguſti.

¶De ſcõ donato ep̃o & ꝯfeſſore. XXXIIII

DOnatus ep̃s apud ciuitatẽ epiri ueteris in tẽpore theodoſii imperatoris iunioris multis ibidẽ miraculis clarebat. ¶In quodã loco nomine hiſauria erat fons aque adeo infectus:ut quicunq; de illo biberet protinus moreretur. Ad quem locum ſanctus uir cum clero & populo proceſſionaliter acceſſit:ut oratione aquam ſanaret. Et dum uectus aſinulo fonti appropinquaret:celo nubibus tenebrato:& fulgurib⁹ ac tonitruis erumpentibus:draco terribilis inde erupit:& pedes aſini cauda inuoluens cõtra donatum ſe erexit:quem ille leui ictu baculi percutiens : uel ut alibi legitur in os eius expuens continuo interfecit. Quem octo boum paria uix traxerunt ad ignem. Orauit autem uir ſanctus ad dominum : &

omne uenenum a fonte fugauit. Miſſo quoq;
puero cũ ſitula aquã hauſtã bibit: & oĩbus
ad bibendũ ſaluberrimã exide ꝯceſſit. ❡ Ali
as etiã dũ ipſe cũ ſociis ſiti urgeret: ſua ora/
tione fontẽ de terra ꝓduxit. ❡ Cũ filia theo/
doſii ĩpatoris a demone uexaret: & patre ad
huc gentile ad ſingula ſacrificia deoꝶ duce/
retur: & nullo modo liberari poſſet. Impera
tor audiẽs de uirtutibus ſci ipm ad ſe accer/
ſiuit: & ut natã ſuam liberaret iſtanter roga
uit. Qui demonẽ interrogauit: unde illuc
ueniſſet. Illeq; de eremo ſe ueniſſe rñdit: quẽ
ſcũs dei ad locũ ipſum redire coegit: demon
q; uniuerſam domũ ꝯcutiẽs euanuit. Sicq; ĩ/
patorẽ cum uxore & filia & uniuerſa familia
ad xp̃z ꝯuertit. ❡ Cũ quidã mortuus efferre
tur adueniẽs creditor chirographũ ꝓtulit:
dicẽs ſibi deberi ſolidos ducẽtos & iuxta le/
gẽ ĩpialẽ nõ ꝑmittebat eũ ſepeliri. Quod
cũ uxor eius donato cũ lachrymis ĩdicaſſet:
aſſerens ꝙ homo ille pecuniã totaliter rece/
piſſet: aſſurgẽs hõ dei ad locũ iuit: & manũ
defũcti tenẽs corã oĩbꝰ excitauit: atq; ut cre
ditori ſatiſfaceret iuſſit. Qui reſidẽs in phere
tro ipm de ſolutione debiti cõuicit & chiro
graphum manu ſcidit: atq; iubẽte ſcõ iteruz
obdormiuit. ❡ Cũ fere tribꝰ annis nõ pluiſ/
ſet & ſterilitas magna eſſet. Infideles ad ĩpa
torẽ ꝯueniunt: petẽtes ſibi tradi donatũ: q ꝑ
artem magicã hoc feciſſet. Ad ĩpatoris ergo
inſtãtiam ſcũs egreſſus dñm exorauit: & ſta
tim pluuia copioſa deſcẽdit ceteriſq; infuſis
ab imbre ipſe leuibus ĩdutꝰ & ſiccis ueſtibꝰ
domũ rediit. Et ſic omnẽ ciuitatẽ ꝯſtantino/
politanã ad fidẽ ꝯuertit. ❡ Poſt hec ab impe
ratore ĩpetrauit ĩmunitatẽ loci ubi ipẽ fontẽ
ſanauerat. Ibiq; iuxta ciuitatẽ luſloniã eccle
ſiam ꝯſtruxit & clarus uirtutibus ĩ pace qe
uit. 7. idus auguſti. Corpuſq; eiꝰ poſt mul/
tos annos a uenetis inde ſublatũ poſitũ eſt ĩ
eccleſia beate marie de muriano ſub ep̃atu
torcelleñ: ubi & ſignis mirabilibus fulget.

❡ De ſãctis cyriaco largo & ſmaragdo mar
tyribus. XXXV.

Cyriacus largus & ſmaragdꝰ mar
tyres rõe paſſi ſũt ſub maximião
ĩpatore. Hic cyriacus a ſcõ mar/
cello papa diaconus ordinatꝰ ẽ.
Cũ autẽ maximianꝰ ĩpator ther/
mas edificaret noĩe diocletiãi: & xp̃iãos plu/
rimos damnaſſet ad fodiẽdam harenã. Inter
ceteros deducti ſunt ad miniſteriũ predictũ
ſci martyres cyriacus & ſiſinnius: qui nõ ſo/
lum ſuas ſed etiã alienaſ ſarcinas dei auxilio
portabant. Nã cum ibi eſſet ſcũs ſaturninus
ſenex: qui ex ſenectute harenã ferre nõ pote/
rat: ſiſinnius & cyriacus ipm ad portandum
iuuabãt: ut dictũ eſt ſupra ĩ paſſione marcel
li pape. 17. cal. februarii. Quod cũ audiſſet
maximianus ĩpator ſaturninũ & ſiſinniuz
cyriacum in carcere detineri fecit. Et ſiſinn
quidem ac ſaturninũ ꝑ diuerſa ſupplicia i
teremit: ut ſupra actũ eſt in paſſione eoꝶ.
cal. decẽbris. Cyriacus uero cũ duobꝰ ſoc
largo & ſmaragdo ĩ carcere detẽtus eſt ꝑ
annos tres: donec edificatis thermis diocl
tianus rediit de ptibus aphrice. ❡ Poſt di
autẽ paucos filia diocletiani noĩe artemia
pit a demonio uexari: clamãte demone ꝑ
eius ꝙ niſi cyriacus ueniret: inde nunq̃ di
deret. Qua de re cyriacus cũ ſociis de cuſ
dia eductus ẽ: & ad filiã ĩpatoris adductu
Cui demõ dicebat: ut ſi ipm ex puella exi
uellet: uas aliqđ ſibi daret ĩ quo intraret.
cũ cyriacus ſeipm offeret: demõ dicebat:
ĩ uas ſuũ intrare non poterat: quia undiq;
gnatũ erat. Addiditq; ꝯminãs: ꝙ ſi inde ip
eiiceret in perſidẽ illũ uenire faceret. Et
coactus ex puella exiſſet artemia clamau
ꝙ deum quẽ predicat cyriacꝰ uideret. Q
ſcũs cyriacus cũ matre ſerena ad xp̃m ꝯue
tit & baptizauit. Cui diocletianꝰ iuxta pa
tiũ ſuũ domũ ꝯceſſit: ut ibidẽ cũ ſociis ſe
rus ĩ xp̃anitate maneret. ❡ Poſt modicũ
uenit legatio a ſapore rege pſaꝶ ad diocl
tianum: ut cyriacũ ad ſe mitteret: qa filia
iobia noĩe a diabolo uexabat. Ad preces
go diocletiani cyriacus cũ ſociis naui ipo
tis neceſſariis ĩ babyloniã letus iuit. Et cu
ad puellã peueniſſet ĩ xp̃i noĩe ĩmũdũ ſpz
ea eiecit: clamante demõe ꝑ os eius ꝙ no
xp̃i terribile ipz coartabat exire. Et ſic ſa
tam puellam cũ parentibꝰ & omni cognat
ne numero. 420. cyriacus baptizauit. Et
multa ſibi mũera eẽnt oblata recipe nolu
ſed. 45. diebus ibidẽ in pane & aqua ieiun
tandẽ romã reuerſus eſt: & a diocletião g
tanter exceptus. Quo poſt duos menſes d
functo. Maximianus eiꝰ filius ſucceſſit. Q
iratus de ſorore ſua artemia: cyriacum co
prehendit: & nudũ ac catenis ligatũ ante
dam ſuam trahi fecit: ad exẽplum xp̃iano
Deide ipm carpaſio uicario cũ ſociis trac
dit puniẽdũ. Qui picẽ reliquatã ſuper ca
ta ipoꝶ iuſſit perfundi: deinde diebus. 4.
carcere fame macerari. Poſt hec cyriacu
eductum & ſacrificare nolentem iuſſit in
taſta extendi & attrahi neruis ac fuſtibꝰ ce
Et cũ in his hoĩbus gratias ageret: iuſſu m
ximiani ductus eſt uia ſalaria intra therm
ſaluſtii: & ibidẽ decollatus eſt cũ ſociis ſc
largo & ſmaragdo: & aliis xp̃ianis ꝓmiſc
ſexꝰ numero. xxi. Quoꝶ omniũ corpora i
nes preſbyter in eodẽ loco ſepeliuit. Scũ
uero cyriacũ cũ largo & ſmaragdo ꝑ ſe p
ſuit: ſub die. 17. cal. aprilis: poſt aliquot m
ſes corpora ipoꝶ ſcoꝶ a ſcõ marcello pap
& lucina matrõa inde leuata ſunt & trãſla

in uia oſtienſi miliario ab urbe octauo.6.
id⁹ auguſti:quo die prefat⁹ pōtifex ipſoꝝ fe/
ſtū recolendū ordinauit. ¶ Carpaſius autē
cū domū cyriaci impetraſſet:& ad deriſionē
xpianoꝝ in loco: ubi baptizabat: ſe balnea/
ret:& ludis ſcenicis ac epulis cum.19.ſociis
ſepius uacaret:omēs ſubito die quadā mor/
tui ſūt.Et extūc clauſo balneo gentiles xpi/
anos uenerari ceperunt.

¶De ſancto ſeuero epō uiennen̄. XXXVI

SEuerus eps uiennen̄ natiōe ind⁹
fide xpi feruentiſſimus:cā pdica
tionis laborioſiſſime ad prefatā
urbem ueniens:ingentē pagano
rum multitudinē uerbo & mira
culis ad fidē xpi cōuertit: ubi eps a populo
ꝯſtitutus:poſt laudabilē uitam inibi in pa/
ce quieuit.6.idus auguſti:ꝯditus in baſilica
ſci ſtephani ſignis clarus.

¶De ſcō hormiſda papa & ꝯfeſ: XXXVII

HOrmiſda papa natione campan⁹
de ciuitate freſclon ex pr̄e iuſto:
ſymmacho pape in pōtificatu ro
mano ſucceſſit:& ſedit annos.9.
dies.17.Hic clerum cōpoſuit:&
ſalmos canendos ordinauit. ¶ Cum autē
anaſtaſius impator i hereſim eutychianam
obruiſſet:duas i xpo naturas denegās.Hor
miſda papa direxit enodiū epm ticenen̄ ali/
oſq; cu eo ꝯſtantinopolim legatos: quaten⁹
anaſtaſiū impatorem & acaciuꝫ p̄triarchā ei
complicem:ſi reſipiſcerent:ad eccleſie gremiū
reducerent:ſinautē anathemate ligarēt: qui
nō ſolum eoꝝ ſalubria monita ſpreuit: ſed
etiam graui ꝯtumelia illos expulit: nauiq;
fragili impoſitos mandauit: ne uſpiā ad ali/
quam grecie ciuitatē accederent. Quam ei⁹
impiā temeritatē ultio diuina ſecuta eſt. Nā
ꝯ.eius impii āno fulminis ictu pcuſſus in/
teriit:moxq; oēs grecos ad catholicā uerita
tem redeūtes hormiſda papa reconciliauit.
¶Hic poſtq̄ multas elemoſynas pauperib⁹
erogaſſet: necnō pluribus baſilicis diuerſa
ornamenta contuliſſet: apud ſanctū petrum
trabē argēteā mille &.xl. libraꝝ relinquēs
ibidem ſepultus requieſcit:dormiuit autem
in domino.6.idus auguſti.

¶De ſcō hormiſda martyre. XXXVIII

HOrmiſda martyr apud pſas paſ
ſus eſt ſub rege ipſi⁹ puincie ſa/
pore: qui nobiliſſim⁹ fuit ex pa/
tre prefecto perſaꝝ: quē dū rex
ſapor xpianum agnoſceret.iuſſit
ut nud⁹ camelos exercitus traheret. Quod
cū multis dieb⁹ patiēter feciſſet:ille cum ex
alto ſole aduſtū ꝯſpicens:ueſte linea pieta/
te motus ipm operuit: deinde ei:ut negaret
xpm:blandiri cepit.At ſanct⁹ illico cōciſam
ueſtem depoſuit:moxq; ipſum rex indigna
tus gladio necari mandauit.

¶De tranſlatione ſancti quirici. XXXIX

TRanſlatio corporis ſci q̄rici epi
& martyris apud anconā.6.idus
auguſti celebrat̄: quo uidelicet
die ipſius bti martyris corp⁹ ſan
ctiſſimū de hieroſolyma ad ipſā
ciuitatem delatū multis clarens ſignis atq;
miraculis digna ueneratione reconditum ē:
ut habetur in martylogio.

¶De ſcō romano martyre. XL

ROmanus martyr rome paſſus ē
ſub decio ceſare. Cū eni beatus
laurenti⁹ in cataſta extēſus ſcor/
pionibus cederet̄:ut dicet̄ infra
in eius paſſioue.4.idus auguſti
Romanus miles inter alios ibidem aſtans ce
pit clamare:ꝙ uidebat ante martyrem iuue
nem pulcherrimū aſſiſtentē:& uulnera eius
linteo extergentē.Et cū hoc audientes deci⁹
ceſar & ualerianus prefect⁹ magicis artib⁹
aſcriberent: & laurentiū de cataſta ſolutum
in cuſtodiā hippolyti recipi iuſſiſſent:Affu/
it romanus ad pedes eius afferens urceū cū
aqua:& ſe baptizari inſtanter exorans:queꝫ
beatus laurenti⁹ credentē baptizauit.Quod
cum decius audiſſet:iuſſit eū cū fuſtib⁹ exhi
beri:& cū nō interrogatus ſe xpianum pcla
maret:iuſſu decii foras muros porte ſalarie
educt⁹:& ibidem capitali ſententia punitus
eſt:cuius corpus a iuſtino preſbytero colle
ctum:ſepultum eſt in crypta i agro uerano
5.idus auguſti.

¶De ſanctis ſecundiano ueriano & marcel/
liano martyribus. XLI

SEcūdianus:uerianus:& marcel/
lianus rome paſſi ſunt ſub decio
ceſare.Secūdianus eni togat⁹ cū
ueriano pictore in xpianos ſeui/
ebat:qui dū die quadam cū mar
celliano eloquētiſſimo & ſapientiſſimo ora/
tore gentile de ſcientiis diſputarent:uenien/
tes ad uirgilium & tractantes que de xpo in
ſuis bucolicis ſcripſerat:Magnus ab ītegro
ſecloꝝ naſcitur ordo.Iam redit & uirgo:re/
deunt ſaturnia regna.Et noua pgenies celo
demittit̄ alto.Et infra.Tu mō naſcēti puero
quo ferrea primum Deſinet: ac toto ſurget
gēs aurea mundo ꝛc.Et hec ad inuicē ꝯferē/
tes ea: que de xpo dcā eē intelligētes ꝯuerſi
ſūt:& a timotheo pſbr̄o baptizati atq; a ſcō
ſixto papa ꝯfirmati.Quod audiens ualeria/
nus pfect⁹ nunciauit decio:q eos tentos miſ/
ſoſq; centūcellis:tradidit eos pmoto ꝯſula/
ri tuſcie puniendos. A quo primū fuſtib⁹ ce
ſi ſūt.Et dū in idolū ꝯſpuētes ipm cōminuiſ
ſent:in equuleo ſuſpenſi:& unguibus abra
ſi:atq; flāmis laterib⁹ appoſitis diuti⁹ crucia
ti ſunt:quod dū fieret un⁹ ex miſtris ſubito

expirauit:ceteri uero a diabolis obſeſſi ſũt. Quod cernẽs promot⁹illos decollari iuſſit: & corpora eoꝝ ĩ mari iactari. Sed diuina ꝓuidentia ad littus euectata quodaꝫ deodato tumulata fuerũt: ĩ loco ubi erant decollati. Qui paſſi ſunt.v.idus auguſti.

¶De ſcis firmo & ruſtico mr̃ib⁹. XLII.

FIrmus & ruſticus mr̃es apud ue ueronã paſſi ſunt:ſub anolino ꝓ ꝯſule tpib⁹ maximiani ĩpatoris. Hi ciues bergomẽſes ex eadẽ pa rentela orti ſunt:Sed firmus erat notiſſimus maximiano ĩperatori. Qui audiẽs eũ xp̃ianũ miſit ad ip̃m detinẽdũ. Queꝫ milites ĩ uilla ei⁹ inueniẽtes euangeliũ legẽtem:uinctum adducũt mediolanum.Cui occurrit & ruſticus:ſeq; xp̃ianũ ꝓfitens tentus ac ſimul duct⁹ ẽ.Impator aũt ipſos ſacrificare nolẽtes a binis terniõib⁹ fuſtibus cedi iuſſit.Et iteꝝ incluſos ĩ cippo pedibus artari. Deinde eos anolino preſidi tradidit puniendos.Qui eos ſecũ uinctos ueronã ducẽs dedit in cuſtodia militi caucario nomine uicario ciuitatis triduo ĩedia macerandos. Cum autẽ ille eos media nocte cauentes audiſſet: & lucem celitus effuſam ac ip̃os diuinis refectos cibis uidiſſet:ad xp̃m ꝯuerſus eſt. Poſt dies.vi.iuſſu anolini educunť.Dũq; proculus ep̃s ueroneñ.eos ĩſeqũreť:dicẽs ſe xp̃ianum:& ip̃e uinctus preſidi p̃ntatur.Quẽ ille ut decrepitũ arbitrãs inſanire in facie ceſum dimiſit:ut ſupra dictũ ẽ ĩ geſtis proculi ep̃i.v.idus decẽbris. Sãctos uero martyres ſup teſtas accenſas diuti⁹ uoluptatos ĩ ignẽ miſit.Sed flãma in quattuor ptes diuiſa plures ĩcendit: ip̃i uero illeſi pmanſerũt.Quos preſes demũ extra ciuitatẽ eductos & fuſtibus mactatos decollari mandauit: corporibus beſtiis derelictis.Sed caucario nocte iuxta corpora uigilãte.7.uiri ſe negociatores aſſerentes corpa abſtulerunt nauigio impoſita & ultra nõ ꝯpuerunt. Corpora aũt ipſa diuino nutu trãſuecta ſunt ad carthagineñ. ꝓuinciã in ciuitatẽ:que dicitur predões ibiq; ab angelis ſepulta multo tpe iacuerunt. Proceſſu uero tpris dũ terentius quidaꝫ de hiſtria ciuitate capris: haberet filiũ nomine gaudẽtium:cũ eo mercationis gr̃a per mare diſcurrebat.Filius aũt eius repente a demone opprimitur clamãte p os eius diabolo ꝙ nemo inde ip̃m eiiceret niſi firmus & ruſtic⁹ martyres.Pater aũt dum ſcõꝝ corpora dudũ nauigans requiſiſſet:tandẽ dei prouidentia ad locum ubi iacebant applicuit:puerq; mox liberat⁹ ẽ:ubi ſepulchrũ tetigit. Pater aũt ſcõꝝ corpora inde ſurripuit:& ad ciuitatẽ ſuam pducta tumulauit:ubi quieuerunt: donec a ſcã maria ueroneñ dicta ꝯſolatrice ueronã reportata ſunt:ut ſupra in eius legẽ

da habetur cal.augu.Paſſi ſunt aũt ſci mar tyres.v. idus auguſti.

¶De ſcõ laurẽtio archidiacoñ.& mr̃.XLIII

LAurentius archidiaconus eccle ſie romãe ſub decio ceſare & u leriano p̃fecto rome glorioſu martyriũ paſſus ẽ.Hic genere h ſpanus & beati ſixti pape ẽi diſ pulus fuit. A quo leuita rome ordinatus u na ſecum predicationi ĩſiſtebat.Eodem tpr philippus imperator prim⁹ex ĩperatoribu & filius eius noĩe philippus fidẽ xp̃i perce perunt ꝯuerſi a ſcõ pontio mr̃e. Qui phili pus regnauit ãno milleſimo ab urbe ꝯdita ¶Veꝝ ip̃o ĩperatore philippo a decio occ ſo:ut dicetur ĩfra in eius paſſione libro.x philippus iunior timẽs fugã arripuit & th ſauꝝ patris ac ſuum beato ſixto pape ꝯme dauit:ut ſi ip̃m a decio interfici ꝯtigeret ip thefaurũ pauperib⁹ erogaret. Cum aũt de cius in ĩperatorẽ elect⁹ eſſet a militib⁹:lic nunq̃ a ſenatu ꝯfirmatus:pp q̃d non ĩpato ſed ceſar dictus eſt:xp̃ianoruꝫ pſecutione exercere cepit:& multa milia martyꝝ p d uerſas mundi ptes interfecit.Inter quos e philippus philippi ĩpatoris filius martyri coronatus ẽ.¶Poſt hec decius de theſaur philippi ĩquiſitionẽ faciẽs oblatus ẽ ei be tus ſixtus tanq̃ qui xp̃m coleret : & imper toris theſauros haberet.Quẽ deci⁹ ĩ carce recipi iuſſit. Cui cum laurentius obuiaſſ clamare cepit : quo ipſe pater ſine filio pe geret & ne ſe miſtrũ ſuũ ullomõ deſerere Beatus aũt ſixtus p ſpiritũ eidẽ rñdit:ꝙ e non deſerebat:ſed ad martyriũ precedeba cum ipſi maiora poſt triduũ certamina d berentur:mandãs ut theſauros ſibi ꝯmiſſ pauperibus diſpenſaret:pro ut hec oia ac ſunt ſupra in paſſiõe ſixti.viii.idus auguſt Beatus ergo laurenti⁹ xp̃ianos die ac noc diligenter inquiſiuit: & unicuiq; pro ut o fuerat miniſtrauit:ueniẽſq; in celio mõte a domũ cyriace uidue : que multos xp̃anos domo ſua abſconſos habebat:ip̃am uidua impoſita ei manu a longo dolore capitis l berauit:& pauperũ pedes lauãs eiſdem el moſynas ꝯtulit. Eademq; nocte ĩ domũ c iuſdã xp̃ani ueniens:cecũ quendam nomi creſcẽtium ſigno crucis facto illuminauit Deinde uenit ad uicum patricii ĩ crypta n potiana:ubi inuenit iuſtinũ preſbyterum ſixto papa ordinatum:cũ quo uidelicet p perum xp̃ianoꝝ ibidẽ latentium pedes la eiſq; largifluas elemoſynas cõceſſit. ¶Po hec autẽ cum beatus ſixtus ad decollandu duceretur beatus laurẽtius poſt eũ clam re cepit rogans ne ſe dereliqueret:eo ꝙ th ſauros eius ſibi traditos expẽdiſſet. Tũc n lites audientes de theſauris laurentiũ tenu

runt:& parthemio tribuno tradiderunt: de/
inde ſixtũ ep̄m decollauerũt.Parthemiꝰ aũt
laurentiũ decio p̄ſentauit: qui ip̄m ubi eſſẽt
theſauri eccleſie interrogauit:qui cũ uerbũ
ei non reſponderet:tradidit eũ deciꝰ ualeria
no p̄fecto: ut aut theſauros ꝓdat: & ſacrifi/
cet diis:aut diuerſis eũ faciat interire tormẽ
tis.Valerianus aũt laurentiũ hippolyto ui/
cario in cuſtodiá tradidit:quẽ ille cum mul
tis aliis in carcere recluſit.Erat aũt ibi ꝗdã
gentilis lucillus noie multo tẽpore detẽtus
qui plorando lumen oculoꝝ amiſerat . Cui
cũ laurentius lumen ſe reſtaurare promitte
ret:ſi in xp̄m credcret : & ſe baptizari ꝑmit/
teret:ille ſe baptizari inſtãtiꝰ poſtulauit.Ac
cepta ergo aqua ip̄m laurentiꝰ de fidei arti/
culis interrogatum baptizauit:ſtatimq; lu/
cillus lumẽ oculoꝝ accepit.Quaꝓpter mul
ti ceci ad eũ ueniebant:& ab eo manu eis im
poſita illumaiti redibant. ¶Cũ aũt hippo/
lytus laurentiũ de theſauris interrogaret:il
leq; ei reſponderet:ꝙ ſi in xp̄m crederet : &
theſauros ei oſtenderet:& uitã eternã ꝓmit/
teret:ꝯuerſus eſt hippolytꝰ:& cũ oi familia
ſuaꝓmiſcui ſexꝰ numero.19.ſacꝝ baptiſma
ſuſcepit.Baptizatuſq; aĩas innocentiũ letas
gaudere ſe uidiſſe ꝓhibuit.Deinde de mãda/
to decii hippolytus ualeriano laurentiuꝫ p̄
ſentauit:fitq; iteꝝ ab illo inꝗſitio de theſau/
ris.Laurẽtius aũt biduo inducias petiit : ꝗs
ualerianus eidẽ ſub hippolyti pollicitatiõe
conceſſit.In hoc ergo biduo laurentius pau/
peres cecos & claudos ac debiles collegit:
eoſq; in palatio ſaluſtiano corã decio & uale
riano obtulit:dicẽs hos fore theſauros eter/
nos:qui nũꝗ̃ minuunt:ſed creſcũt:quorum
manꝰ in celũ theſauros eccleſie deportarũt.
Cũq; decius & ualerianus ſe deluſos puta/
rent:& laurentio ſuaderent:ut artẽ magicaꝫ
deponeret:& diis imolationes deferret : ipſe
quia deos gentiũ demonia eẽ uiua uoce reſpõ/
diſſet:iuſſit eũ decius ſpoliatũ ſcorpionibꝰ
cedi:deinde oẽ genus tormentoꝝ in ꝯſpectu
eius afferri:Qui cũ tales epulas ſe ſemꝑ optaſ
ſe diceret:fecit eũ decius uinctũ catenis ĩ pa
latium tiberianũ adduci : ſibiq; in tẽplo io/
uis tribunal pari:& cũ ip̄m iteꝝ de theſau/
ris requiſiſſet:ac ut oĩnẽs ꝓphanos ſibi ſimi
les declararet:reſpõdit laurentiꝰ: ꝙ uere in
eternis theſauris ꝯſidebat:nomia aũt eorum
quos decius interrogauerat in celis ſcripta
ferant:quoꝝ aſpectibus ille indignus erat.
¶Tunc iubente decio nudꝰ ſuſtibꝰ ceditur:
deinde a terra leuatur:& lamine ardẽtes ad
latera eius apponunt.Et cũ his oibus mar/
tyr xp̄i gaudens gratias ageret.Deciuſq; ma
gicis artibꝰ eius ꝯſtantiã aſcriberet:iuſſit eũ
plumbatis diutiſſime cedi.Orauit auteꝫ ad
dominum : ut acciperet ſpiritũ eiuſ: uoxq; ei de
celo facta eſt audientibus cunctis: ꝙ adhuc
ei multa certamina deberent. Cũ autẽ ceſar
aſtantibus diceret:ꝙ ip̄m per magias demo
nes ꝯfortarent:iuſſit eũ in cataſta extendi:&
iteꝝ ſcorpinionibꝰ uerberari. Tunc romanꝰ
miles inter ceteros aſſiſtens ibidem:uidit an̄
laurentiũ iuuenẽ pulcherrimũ:eius uulne/
ra linteo extergentẽ.Et cũ iuſſu decii & ua/
leriani de cataſta ſolutus hippolyto redditꝰ
eẽt cuſtodiendꝰ:affuit romanꝰ ad pedes eiꝰ:
& urceũ aque attulit:ſeq; baptizari inſtãter
poſtulauit:quem beatus laurentiꝰ credentẽ
baptizauit:ꝓpter quod a decio detentꝰ & fu
ſtibus ceſus ac decollatꝰ eſt:ut dictũ eſt ſu/
pra in eius paſſiõe.5.idꝰ auguſti. ¶ Eadem
nocte iuſſit ſibi decius ceſar cũ ualeriano p̄/
fecto parari tribunal ĩ thermis olympiadis
ſibiq; laurentiũ p̄ſentari . Cũ aũt hippolytꝰ
fleret:& ſe xp̄ianum clamare uellet:dixit ad
eũ laurentiꝰ:ut in interiori homine xp̄m ab/
ſconderet:paululũq; ſubſtineret: & dũ ip̄m
xp̄s uocaret:ad eũ ueniret.Omnia ergo tor
mentoꝝ genera deferunt .Dixit aũt deciꝰ lau
rentio:ut aut ſacrificaret:aut ipſam noctem
in eum cũ ſuppliciis expenderet.Cui laurẽ/
tius reſpondit:ꝙ nox eius nihil obſcuꝝ ha/
bebat:ſed oia ſibi in lucẽ clarebant:tũc iuſ/
ſit:ut os eius cũ lapidibꝰ tunderet. Et cũ in
hoc rideret:& xp̄o gr̄as ageret: iuſſit ceſar:
ut afferret lectꝰ ferreꝰ: in quo requieſceret:
cõtumax laurentius.Allatus aũt eſt lectus
cũ coſtis ferreis tribus in modum craticule
Miniſtri ergo laurentiũ exuunt:ſuper cratẽ
ferream extendũt:& allatas prunas ſubter/
ponunt : atq; ipſum deſuper furcis ferreis
compreſſerunt.& continue carbones magis
accenſos ſub crate miniſtrabant.Cũq; mar/
tyr xp̄i ad decium diceret: ꝙ carbones ipſi
ſibi refrigerium p̄ſtabant: ceſari autem eter
num ſupplicium miniſtrabãt.Valerianus p̄
fectꝰ illum iteꝝ ad deoꝝ ſacrificia ſuadebat.
At martyr xp̄i inter incendia conſtanter ꝑſe
uerauit:& iam morti ꝓximus ad decium ir/
ridens dixit: ut quia ipſum una p̄te ſatis aſ/
ſaſſet:aliam regyrans coctam manducaret:
& gr̄as agens deo : quia ianuas celi ingredi
meruiſſet:emiſit ſpiritum. Confuſus decius
cum ualeriano ambulauit in palatium tybe
rii:r̄licto corꝑe ſuꝑ ignem: quod hippoly/
tus ſummo diluculo aapuit:& in predio cy
riace uidue:quod eſt uia tyburtia: occulta
uit:atq; iuſtino p̄ſb̄ro nunciauit : qui ambo
hora ueſꝑtina corpus tulerunt: & ibi iuxta
in agro uerano in crypta ibi poſitum ſepeli
erunt.4.idus auguſti.Xp̄iani autem ieiunã/
tes triduo ſuꝑ corpus uigilias celebrarũt:
mugitus dantes & lacrhymas effundentes.
paſſus eſt circa annum dñi.260.

¶De ſcis centum &.lxv.mr̄ibꝰ. XLIIII

CEntum & ſexagitaquiq; mr̃es mi
lites. Rome paſſi ſunt ſub aureli
ano ĩpatore. Quos oẽs xp̃ianos
repertos idem ĩpator extra urbẽ
uia ſalaria duci precepit & ibidẽ
omnes ſimul capite truncari. Quoꝝ ibidem
corpora a xp̃ianis recondita ſunt. Qui paſſi
ſunt. 4. idus auguſti: ut ex martylogio ado
nis habetur.

¶De trãſlatione ſcẽ corone dñi. XLV.

TRanſlatio ſcẽ ſpinee corone dñi
ſcã eſt tpe caroli magni ĩpr̃is:
ut hellinãdus teſtatur. Cũ enim
patriarcha hieroſolymitanus a
paganis de ſede ſua fuiſſet expul
ſus ciuitaſq; uaſtata: ueniẽs cõſtantinopolĩ
ad ĩpatorẽ ꝯqueſtus ẽ ſibi de pſecutione ꝑ
gentiles ĩ xp̃ianos illata. Qui ſuper hoc miſ
ſis litteris carolũ magnũ in ſubſidium requi
ſiuit. Ipſe uero ꝯgregato exercitu mare trã
ſiuit: & ciuitatẽ ſanctã a paganis redemit: eiſ
q; expugnatis patriarchã ĩ ſede ſua r̃poſuit.
¶Cũq; poſt uictoriã ꝯſtantinopoli rediſſꝫ.
Imperator ꝯſtantinopolitan⁹ obtulit ſibi qc
quid petiiſſet. Qui reliquias paſſionis dñice
pro premio petiit & accepit. Nã poſt tridua
num ieiuniũ omni populo indictũ: cunctis
ad eccleſiaꝫ ꝯuenĩetib⁹: aperta ẽ theca ĩ qua
corona xp̃i ſpinea ſuabat. Statimq; mira o
doris reſpſa fragrãtia per totã ciuitatẽ trecẽ
ti egroti a diuerſis langorib⁹ ſũt ſanati. Edu
cta autẽ corona lignum eius reuiſcere cepit
& flores producere. Cũq; daniel ep̃s neapoli
tanus coronam ſecaret: ut pars ei⁹ carolo cõ
cederẽt magis adhuc floreſcere pſeuerabat.
Et dum carolus de floribus collectis chiro
thecam unã ex ſuis impleſſet: & eam tenẽdã
hebronio archiep̃o tribuiſſet: ut aliã ſimili
ter impleret: atq; uterq; ipſoꝝ ex deuotione
nimia lachrymis ꝑfuſus eẽt: putauit carol⁹
chirothecã in manu archiep̃i poſuiſſe: ipeq;
putauit eã accepiſſe: ſed ex inundantibus la
chrymis acie oculoꝝ obtuſa: neq; carolus
chirothecã in manu archiep̃i poſuit: nec ipẽ
eam accepit. Sicq; chirotheca plena florib⁹ ĩ
aere pependit: donec aliã rex florib⁹ imple
uit: & ꝯuerſus primũ pendere ꝯſpexit. Ex q
bus poſtmodũ effuſi flores predicti: in mã
na ꝯuerſi ſunt qd̃ uſq; hodie ĩ monaſterio ſã
cti dionyſii ſeruatur. ¶Quidã uero exiſtẽs
cecus ſurdus & mutus: qui ipſas ĩfirmitates
per annos. xxxii. paſſus fuerat: in eductione
corone uiſum recepit: in ipſius ſectiõe audi
tum in floꝝ emiſſione loquelaꝫ. Obtinuitq;
rex ptem corone & clauũ dñicum: cuius ta
ctus uirtute puer hñs manũ aridã cum dex
tero latere ſanatus ẽ. Obtinuit etiã fruſtum
magnuꝫ dñice crucis: ſudariũ domini: cami
ſiam uirginis: & faſciã pueri ieſu: ac brachiũ
ſymeonis prophete. Rediẽſq; domum dũ
eſſet in caſtro ligmedo: ipaꝝ reliquiaꝝ ui
tute & ꝯtactu mortuus unus reſurrexit. D
de ueniẽs aquiſgrani ſanati ſunt egri quaſi
numeri a diuerſis langoribus. Sicq; ptẽ do
minice corone cum aliis ſacris reliquiis p
miſſis pariſius detulit: & ibidem honorific
collocauit. iii. idus auguſti.

¶De ſcõ tyburtio martyre. XLVI.

TYburtius martyr rome paſſus
ſub diocletiano & maximiano ĩ
peratorib⁹: agẽte prefecto urbi
fabiano. Cuius pater chromati
prefectus cũ morbo grauiſſim
laboraret: & audiſſet quoniã trãquillin⁹ ei
attinẽs pater ſcoꝝ marci & marcelliani. gr
ui infirmitate detẽtus a ſcõ ſebaſtiano ꝯuer
ſus & baptizatus ſanitatem percepiſſet: ut ſ
pra dictum eſt in paſſione ſci ſebaſtiani. xii
cal. februarii: rogauit trãquillinum: ut ad
adduceret illũ: qui ſibi dederat ſanitatẽ. C
q; ad eum ueniſſent ſebaſtianus & preſbyte
policarpus: & ipe ꝓ ſui ſalute exoraret: d
xit ei ſebaſtianus ut prius oĩa idola abneg
ret: & confringendi ea ſibi poteſtatẽ cõced
ret: & ſic ſanitatẽ acciperet. Quod cum ill
licet multũ renitẽs tandẽ annuiſſet: polica
pus & ſebaſtianus accicti pulſq̃ ducẽta id
la ꝯfregerunt. Et cũ ſic nec chromatius lib
ratus eſſet dixerunt: quia ex quo ſalutẽ n
perceperat certũ erat ꝙ aliqua idola reſu
uerat. Tunc indicauit habere thalamũ ĩ qu
erat omnis diſciplina ſtellaꝝ: pro quo pat
ſuus ducenta auri pondera expẽderat & p
hoc futura oĩa preuidebat. Et cũ ſuadẽtib
ſcis ut ipm opus deſtrui ꝯſentiret: & filiu
eius tyburtius iuuenis opus tã preclaꝝ di
ſolui ꝯtradiceret. tandem ad hoc deuenit
duo clibani accẽderent: ut ſi deſtructo op
pater ſuus ſanitatẽ nõ percipet: ambo ſci
ui cõcremarent. Ope ergo deſtructo ang
lus pfecto appuit: & ipm de lecto ſanum e
uauit: ſicq; chromatius cum filio ſuo tyb
tio & omni familia ſua nũero. i400. prom
cui ſexus fideꝫ pceperũt: omneſq; baptiza
ſunt. ¶Poſt hec dum ſeruẽte pſecutiõe di
cletiani & maximiani chromatius pfectu
depoſitus: cũ multis xp̃ianiſ ĩ cãpaniã exil
actus eſſet. Fili⁹ eius tyburtius amore ma
tyrii flagrãs ĩ urbe reſedit cum ſancto pa
caio ꝯtinue ieiuniis & orationibus uacans.
Qui die quodã trãſiẽs occurrit hõi qui d
to lapſus adeo caput & omnia mẽbra qu
ſauerat: ut iam de ſola ſepultura eius age
tur. Et ꝯuocatis ſeorſum pentibus indicau
eis uirtutẽ nõis xp̃i. Atq; dũ ſup corp⁹ ho
lẽte dixiſſet orationẽ dñicam & ſymbolu
apoſtoloꝝ: ſanũ & ꝯſolidatũ pentibus reſ
tuit. Quos cõuerſos una cũ iuuene ad pap

caium adduxit:qui eos oẽs baptizauit. ¶In
terea ſeuiente ꝑſecutione torquatꝰ quidem
xp̃ianꝰ q apoſtatauerat: ſcõ caio pape ſe cal
lide ſociauit:& ſimulata xp̃ianitate arte egit
ut ipſe una cũ ſcõ tyburtio orãtes ab inſide-
libus cõp̃henderẽt : qui & fabiano p̃fecto
p̃ſentati ſunt. Et dũ ꝯfeſtim torquatus xp̃m
negaſſet:& hoc idẽ tyburtio ſuaderet:ipſeq̃
magis xp̃m ꝯfiteret. Iuſſit fabianꝰ carbones
accẽdi:& ut tyburtius aut thura ſuper eos
diis imponeret:aut nudis pedibꝰ deſup am-
bularet. Qui inuocato xp̃i noie nuda plãta
ſup carbones incedens illeſus ꝑmãſit:quem
abianus uia lauicana extra urbẽ eductũ de
collari p̃cepit:ubi & ſepultꝰ eſt.3.idꝰ augu.

¶De ſcõ chromatio & ſociis mr̃ibꝰ. XLVII

CHromatiꝰ martyr cũ ſociis ſuis
martyriũ paſſi ſunt apud campa
niam tẽporibꝰ diocletiani & ma
ximiani imꝑatoꝝ:q chromatius
priꝰ fuit urbis prefectꝰ:& pater
ancti tyburtii ſupradicti:qui graui lãgore
udũ p̃ſſus a ſcis ſebaſtiano mr̃e & policar
o p̃ſbytero ſanatꝰ:& ad xp̃m conuerſus at
q baptizatus eſt:ut ſupra ꝓxime actũ eſt in
aſſione tyburtii. Cũ autem xp̃ianoꝝ perſe
utio ſub p̃fatis imꝑatoribꝰ ebulliret. Chro
atius de ꝯſilio pape caii cum multitudine
p̃ianoꝝ & cũ omni familia.1400.numero ꝓ
iſcui ſexꝰ:ut ꝑſecutionẽ declinarent i cam
aniam prexerũt:ibiq̃ degentes a diocletia
o ꝓſcripti ſunt in exilium:& multa inopia
flicti in ꝯfeſſione xp̃i poſt longũ tẽpus in
ace quieuerunt martyrio coronati. Quoꝝ
es dormitionis ignoti ſunt: unde & ſancti
burtii paſſiõi ſubdunt̃: quoꝝ principali-
r chromatius pater ipſius tyburtii fuit.

¶De ſcõ chromatio epo. XLVIII

CHromatius epiſcopus aquileieñ
fuit & claruit tempore theodoſii
imperatoris:& damaſi pape ſub
cuius metropoli floruit heliodo
rus epiſcopus altineñ : de quo
pra actum eſt i eius geſtis quinto idus iu
i. Ipſe enim heliodorꝰ hunc ſanctum chro
atium uiſitauit:& ab eodem ordinatus al
nenſis epiſcopus diu ſecum permanſit: ſa-
arum litterarum ſtudiis intendentes. Hi
uo epiſcopi beato hieronymo preſbytero
miliari dilectione coniuncti: plures eidẽ
iſtolas direxerunt: & ab eodem recepe-
unt. Ad quorum inſtantiam libros pluri-
os ſacre pagine idem hieronymus in lati-
um tranſtulit:& martylogium ſanctorum
ompilauit. Chromatiꝰ uero epiſcopꝰ poſt
udabilem uitam & multaꝝ uirtutum ope
quibus gregem dominicum uerbo & ex-
nplo pauit:plenus ſanctitate aquileie i pa
quieuit:ibidem tumulatus.

¶De ſcã ſuſanna uirgine & mr̃e. XLIX

SVſanna uirgo rome paſſa ẽ ſub
diocletiano imꝑatore:que fuit fi
lia gabini preſbr̃i fratris caii pa
pe:de quo ſupra dictũ eſt in paſ
ſione gabini.xi.calẽ.martii. Hec
patri ſuo unica & dilecta a cunabulis xp̃ia-
na ſacris litteris erudita eſt. Quia uero erat
de genere diocletiani imperatoris:idem im-
perator miſſo ad patrem eius claudio ipſiꝰ
ꝯſanguineo & ſuſanne auunculo puellam fi
lio ſuo in ꝯiugem requiſiuit. Pater aũt gabi
nus inducias petiit:ut filie uoluntatẽ requi-
reret:quam cũ requiſiſſet:illa ſe xp̃o deſpõ
ſatam reſpõdit:denegans oĩo ꝯiugium: po
tiſſime quia xp̃ianam nõ decebat cultori de-
monũ copulari. Poſt dies tres r̃uerſus clau
dius:ut eius reſponſionẽ audiret:a ſuſanna
cõuerſus eſt ad xp̃m. Reuerſuſq̃ domũ cuꝫ
omnia p̃pedigne uxori ſue rettuliſſet : ipſa
etiã ad xp̃m conuertit̃. Et ſic ipſe claudius
cũ coniuge & filio alexandro atq̃ filia cutia
nocte a ſancto caio papa baptizantur:& ſa-
cra euchariſtia cõmunicant̃. Claudius igit̃
omnibus ſuis uenditis miniſtrare cepit egen
tibus xp̃ianis. ¶Poſt dies aũt.xlvi. ſuſanna
iteꝝ requirit̃ in cõiugium filii imperatoris
per maximũ comitẽ rei priuate:eo ꝙ ipſam
uti ſponſam iuuenis nimium adamaret:ueni
enſq̃ comes ad claudium:ut ſecũ de matri-
monio tractaret:ab eodem ad fidem conuer
ſus eſt: & poſt dies qnq̃ a caio papa bapti-
zatꝰ:q & ipſe cepit xp̃ianis miſtrare. Quod
audiens diocletianus ſerene auguſte uxori
ſue ſuaſit:ut ſuſannam accerſitã de cõiugio
filii hortaret̃. Auguſta uero cum eẽt occul-
te xp̃iana:puellaꝫ ad ſe uocauit: & una ſecũ
ꝑ dies plures orõni uacauit. Hoc aũt impa-
tor ꝯperiens claudiũ cum uxore & filiis: &
maximo fratre ſuo iuſſit apud oſtiam in ma
re iactari:de quibꝰ ſupra in eorum paſſione
dictum eſt.12.calẽ.martii. Gabinũ uero in
carcere detineri fecit. Suſannã uero remiſit
ad ipſiꝰdomũ :ut eam ibidem filius ſuꝰ uel
uiolenter pollueret: nolẽs palatium ſuũ cõ
taminari. Ingreſſus aũt iuuenis ad eã noctu
uidenſq̃ angelum ſplendidum iuxta eam ti
muit:& fugit:aſſumptoq̃ curtio iteꝝ ad eã
rediit: qui ambo angelica uiſione exterriti
fugerunt. Quod imperator audiens & male
ficiis deputans:miſit ſuſanne ſtatuũculã io-
uis:ut eam aut adoraret:aut gladio periret.
Quam inſufflãs in puluerem redegit. Tunc
imperator miſſo macedonio tribuno : iuſſit
eam primo fuſtibus ceſam intra domũ ipſi-
us decollari:cuius corpus a ſerena impera-
trice in crypta ſepultum eſt:& ſanguis i lin-
teo collectus.3.idus auguſti.

¶De ſancto taurino epo. L

TAurinus eps fuit filius tarquinii
nobiliſſimi romani: & matris eu
tychie grece i ciuitate aurelianẽ.
Ad quẽ uenietes duo magi:cam/
byſes & zari:qui fuerãt ſacerdo/
tes diane cũ.xx.diſcipulis ſuis ut eũ occide/
rent:oppoſito ſibi ſigno crucis ſubſtiterũt:
nec ultra procederẽ ualuerũt. Quod uidẽtes
magi ſeipos pre dolore ceciderũt. Illi autẽ
xx.a ſcõ ſunt ↄuerſi:& baptizati. Hoc audi/
ens licinius prefect⁹ ipm ↄprehẽdit:& ſacri
ficare nolentem uirgis cedi iuſſit. Stati man⁹
carnificũ aruerũt:& leonilla uxor licinii cõ
uerſa eſt tanto miraculo ↄſpecto. Inter hec
nunciatur licinio filiũ eius marinũ cum pa/
ſchaſio armigero:q uenatiõi iſiſtebant ex e/
quis precipites interiſſe. Cũq; illos ſcũs tau
rinus ſuſcitaſſet: & illi que i eternis penis ui
derant enarraſſent. Conuerſus eſt licini⁹ cũ
filio & armigero & aliis.1200. ¶ Poſt hec
dum zabulus princeps cũ exercitu orienta/
lium gallos inuaderet: reuelatur taurino a/
nimas ſuoꝝ ciuium ab hoſtib⁹ ſaluandas: lo
cum uero penitus deſolãdũ:ipm uero ad do
minũ die.8.migraturũ. Qui hec oia popu/
lo nũciauit:& ipos in xpo ↄfortauit. Igitur
dñica die ſubſequẽte celebrata miſſa: & ſcõ
ſermone populo:apparuit multitudo cãdi/
datorum circa altare eum ad celos inuitan/
tium:nubeſq; odore fragrãs eccleſiam iple/
uit. Qua poſt horã recedẽte:inuentus ẽ i ſe/
de ſua manibus expãſis & oculis i celũ ere/
ctis ad dñm ↄuolaſſe. Dubitantib⁹ autẽ ciui
bus ne corpus ſanctũ ab hoſtib⁹ rapetur ſe
pultũ:appuit ſenior quidã:eoſq; ut ſe ſeque
rentur admonuit. Qui corp⁹ ide tollẽtes q̃ſi
tertia miliarii pte extra urbẽ ſeniorẽ ſequũ/
tur. Qui ibidẽ ſubſtitit: & ipm ibi ſepeliri
mandauit. Quib⁹ adhuc heſitantib⁹ corpus
ſe erexit & ut ibidẽ ↄderet uiua uoce ↄmo/
nuit. Quod & factũ eſt:poſt hec a ſeniore ut
inde uelociter fugerẽt admonent. Ipſo poſt
nuſq̃ ulteri⁹ ↄpente. Illiſq; abſcedẽtib⁹ ho/
ſtes ſubito in ciuitatem irruerunt:& eam ut
ſanctus predixerat euerterunt. Quieuit aũt
in dño.3.idus auguſti.

¶ De ſcis ſeptẽ dormiẽtib⁹ martyrib⁹. LI.

SEptem dormiẽtes i ciuitate ephe
ſi orti ſunt. Quoꝝ nomina ſunt
hec:maximianus:malchus:mar/
tinian⁹:dionyſius: ioannes:ſera/
pion:& cõſtãtinus:& apud ipam
ciuitatem i monte celio dormientes requieſ/
cunt ſine ulla corpoꝝ aut ueſtiũ corruptio/
ne. Cum eni decius impator perſequẽs xpia/
nos ueniſſet epheſum:& cunctos ad idolorũ
ſacrificia cõpelleret:prefati ſeptẽ xpiani in
ipſa urbe nobiliſſimi:in domo ſua ſecreto ſe
cellantes:accuſati apud deciũ ꝙ xpm cole/
rent:ante ipm ſtatuunt:& dato eis ſpatio re
ſipiſcendi uſq; ad reditum decii:q alio pge
bat dimittuntur. At illi interim patrimonia
ſua paupibus erogantes:inito conſilio i mõ
te celio ſeceſſerũt: & ibidẽ ſecretius eſſe de
creuerunt. Quibus malchus ↄtinue miſtra
bat:& quotiẽs urbẽ itrabat ut cibos emere
ſe medici habitu ueſtiebat. Cum ergo deci
epheſum rediſſet: & eos ad ſacrificandũ pe
quiri iuſſiſſet. Malchus miniſter eoꝝ ad ſo
cios territus rediit: & eis furorẽ ceſaris ind
cauit. Eis tñ panes allatos appoſuit:& i dñ
confortauit. Qui nimio timore pauefacti c
lachrymis ſero comederunt:& ſe mutuis e
hortationib⁹ ↄfortantes ſicut deus uoluit o
dormierũt. Taliq; ſomno diuina diſpenſati
ne ſoporati in eodem loco iacuerunt uſq; a
annũ trigeſimum theodoſii iunioris per an
nos uidelicet.196. Mane aũt facto cũ queſit
inueniri nõ poſſent:& decius tales ſe uiros
didiſſe doleret: accuſati ſunt ꝙ oia ſua pau
perib⁹ diſpenſaſſent: & hucuſq; in mõte ce
lio latuiſſent i xpianitatis propoſito perma
nentes. Iuſſit ergo decius pẽtes ſuos adeſſe
& minis ac terroribus ab eis extorſit:ꝙ i
ipſo monte laterent ſicut ei fuerat per alio
ſuggeſtũ. Tunc cogitãs qd de ipſis faceret
nutu dei iuſſit os ſpelũce lapidibus obſtr
ut ibi deficerent fame & inopia circũcluſ
Quod cũ fieret duo ex miniſtris xpiãi: the
dorus & rufinus eoꝝ mrium deſcribẽtes i
tabulis:& ſigillantes caute inter lapides p
ſuerunt. ¶ Mortuo igit decio & tota illa g
neratione:poſt ãnos.196. anno uidelicet.3
impii theodoſii iunioris pullulauit hereſ
eoꝝ qui negabant reſurrectionẽ mortuorũ
unde ↄtriſtatus xpianiſſimus impator:qui
fidem tam impie agitari uidebat:i cinere
cilicio cũ lachrymis in oratione quotidie
ſiſtebat. Quod uidens miſericors deus co
firmare ſpem de reſurrectiõe mortuoꝝ u
luit:& ita predictos mrẽs ſuſcitauit. Miſit
quidem in cor cuiuſdã burgenſis epheſi:ut
illo loco edificaret ſtabula paſtoribus ſui
Cementariis ergo ſpeluncã apientibus ſu
rexerunt ſci:& ſe inuicẽ ſalutantes putaba
ſe una tantum nocte dormiſſe & pridiana
triſtitiam recordantes:ſe mutuo ad marty
um exhortabantur. Iuſſeruntq; malcho
ad urbem deſcenderet:& plures panes q̃ h
ri afferret:atq; quid iuſſiſſet decius nunci
ret. Qui aſſumpto medici habitu iuxta m
rem.v.ſolidos accepit: & de ſpelũca exiu
uidẽſq; lapides admirat⁹ ẽ:ſed aliud cogit
de lapidibus paꝝ curauit:ueniẽs ergo tim
dus ad portã ciuitatis:ultra modum ſtup
factus ẽ:uidens ſignum crucis ſuperpoſit
& mutatã in omnibus ciuitatẽ. Et ad ſing
las accedens portas: ita per omnia reperi

ſignāſq; ſe ad primā portam rediit:ſe exiſti
mans ſomniare. Ingreſſus tandem cum tre/
more nimio homines de xp̄o loquentes audi
uit:& maiorem ſtuporem incurrit:nec puta
bat illam eſſe epheſiorum ciuitatē:& cū in/
terrogans ipſam eſſe epheſum intellexiſſet:
uere ſe erraſſe putauit:& ad ſocios redire co
gitauit. Acceſſit tamē ad eos: qui panem uē
debant:& cum argenteos ꝓtuliſſet:mirati uē
ditores monetam incognitam:dicebant ad i/
uicem:ꝙ ille iuuenis theſauꝝ antiquū inue
niſſet.ille uero eos ad inuicē colloquētes ui
dens putabat: ꝙ ipm̄ ad imperatorem trahe
re uellent:& territ⁹ rogabat:ut panes & nū
mos retinerent:& ſe dimitterēt. Qui eum te
nentes interrogabant: ubi theſauros impera
torum antiquoꝝ inueniſſet: q nō inueniebat
quid eis diceret pre timore. Miſſo igitur fu/
ne in collo eius per uicos ad medium ciui/
tatis trahitur:& exiit rumor:ꝙ iuuenis the/
ſauros inueniſſet. Cōgregatiſq; omnibus ad
eum:ipſe a nemine cognoſci poterat: ſed nec
ipſe circūſpiciens aliquem de ſua cognatio/
ne uidebat: quos ueraciter uiuere putabat:
& nullum inueniēs quaſi inſanus ſtabat i me
dio populi. Quod audientes marinus eps̄ &
antipater procōſul: eū ad ſe duci iuſſerunt:
& cum ad eccleſiam duceretur : ad decium
trahi exiſtimabat. Epiſcopus igitur & ꝓ/
conſul mirantes eū interrogant:ubi theſau/
ros antiquos inueniſſet. Qui reſpondit ſe ni/
hil inueniſſe. ſed de ſacculo parentum ſuoꝝ
nūmos illos habuiſſe. Et interrogatus cuius
ciuitatis eſſet:reſpondit:ꝙ erat ipſius ciui/
tatis:ſi tamē illa eſſet ciuitas epheſina. Et in/
terrogatus de nomine parentum ſuorum:ut
pro ipſo teſtarent̄:cum ipſos nominaſſet: &
nullus eos cognoſceret:dicebant eum finge
re:ut aliquo modo euadere poſſet. Dicente
procōſule:ꝙ pecunia illa parentum ſuo/
rum eſſe non poterat:eo ꝙ ſuperſcriptio ſe/
ducentorum ānorum erat : quo tempore
parentes ſui fuiſſe non poterāt:& ꝙ tali mō
ſapientes & ſenes epheſi uolebat deludere.
Iuſſitq; eum tormentis tradi:donec ueritatē
confiteretur. Tunc malchus procidēs eos ꝓ
deo adiurauit:ut ei dicerent:ubi decius im/
perator eſſet. Epiſcopus uero rn̄dit:ꝙ tunc
non erat in terra:qui decius nominaretur:ſꝫ
ante longum tēpus fuerat imperator. Mal/
chus uero ſtupefactus ſtabat.narrauitq; eis
quo furorem decii i monte celio cum ſociis au
fugerat:& quomodo in ſero precedenti deci
um ipſam ciuitatem intrauerat.ut xp̄ianos ꝑ
ſequeretur:ſi tamē ipſa eēt ciuitas epheſioꝝ
in cuius teſtimonium rogabat : ut ſecū irēt:
& ſocios ſuos eis oſtenderet. ❡Tunc eps̄ co
gitans:ꝙ hec eſſet diuina uiſio:cum procon
ſule & uniuerſo populo ducente eos mal/
cho perrexit ad montem celium : & ingre/
diēte prius malcho ad ſocios inuenit epiſco
pus inter lapides litteras ſigillatas duobus
ſigillis argenteis ſanctorum paſſionem con/
tinentes:quas coram omni populo legit: &
mirantibus cunctis uiderunt ſanctos in ſpe/
cu ſedentes:& facies eorum quaſi roſas flo/
rentes:omneſq; glorificabant deum cernen/
tes corpora ipſorum & ueſtes incorruptas
ac ſi ſola una nocte dormiſſēt. Statimq; hec
omia theodoſio imperatori p litteras ſigni/
ficare curarunt. Qui ſurgens de loco in quo
orabat glorificans deum cōcitus uenit ephe
ſum:ueniēs quoq; ad ſpeluncam:uidit ſācto
rum facies ſicut ſol refulgentes:& procidēs
ante ipſos:ac ſingulos eorum amplexans fle
uit cum gaudio dicens : ꝙ ſic eos uidebat:
quaſi ſi uideret chriſtum lazarū de monu/
mento uocantem. Qui reſpondebant: ꝙ ad
hoc deus ipſos ſuſcitauerat:ut crederetur i/
dubitāter reſurrectio mortuoꝝ. Sicut enim
infans eſt in matris utero non ſentiens leſio/
nem & uiuit: ſic fuerant uiuentes & dormiē/
tes & nihil ſētiētes:& his dictis inclinātes ca
pita ſua iterum obdormierunt : quos impe/
rator deoſculans ſuper eos fleuit. Et cū iuſ
ſiſſet fieri loculos aureos:in quibus mitterē
tur:in ipſa nocte apparuerunt impatori di/
centes:ut ſicut hactenus in terra iacuerant:
ſic eos dimitteret: donec eos dn̄s iteꝝ i ultia
reſurrectiōe ſuſcitaret. Iuſſit ergo impator
locum illum inauratis lapidib⁹ adornari:&
oēs ep̄os negantes reſurrectionem ab epi/
ſcopatu deponi. Dormierūt ergo ſancti mar
tyres prima dormitione. 6. calēdas auguſti.
Surrexerunt uero. 3. idus ipſius mēſis : quo
die feſtum ipſorum ſolēni⁹ recolitur : anno
domini. 448.

❡De ſancta clara uirgine. LII

Clara uirgo ordinis dominarum
pauperum ſancti damiani de ci/
uitate aſſiſii nobilib⁹ orta parē/
tibus ab annis puerilibus chri/
ſti ſeruitio mancipata uirginita/
tem ſuam domino dedicauit:que a btō fran/
ciſco ordinis minorum fundatore edocta :
monitis ipſius relicto ſeculo:die dominico
palmarum adhuc iuuēcula ad eccleſiam in
omni ueſtium ſuarum ornatu procedens:a
ſummo pontifice innocētio tertio palme ra/
mum accepit.die quoq; ſequēti ad beatum
franciſcum acceſſit:& apud ſanctam mariaꝫ
de portiuncula ab ipo habitum monachalē
cum humilitate petiit & aſſumpſit. Deducta
ergo ad eccleſiam ſancti pauli graui perſe/
cutione conſanguineorum ſibi excitata: ipa
in ſancto propoſito pſeuerans bella omnia
triumphauit:deinde a ſancto franciſco apud
eccleſiam ſancti damiani incluſa ſororum

pauperum ordinem incohauit:&.42.annis i ſanctitate & perfectiõe uite perſeuerauit. Ie iuniis quoq; & orationibus ſemp intenta paternam omnem hereditatẽ mõaſteriis eccleſiis & pauperib⁹ diſpenſauit. Cuiuſq; regulam prefatus papa innocentius cõfirmauit. Miraculis etiam pluribus & inſignibus claruit. ¶ Nam ſemel panem unicum in domo repertum:cum fratribus elemoſynã petentibus dimidiauit:reliquãq; medietatem inter 40.ſorores diuidi fecit:omnibuſq; ſaturatis plenius abũdauit. ¶ Alias etiã uas olei uacuum eius oratione repletum inuentum eſt. ¶ Cũ tempore federici imꝑatoris italiã deuaſtantis:ſaraceni ab eo ꝓducti uallem ſpoletanã depopulati eẽnt: hi quoq; aſſiſiũ iuaſiſſent:cum ipſa langueret: ſe in ianua clauſtri hoſtibus irruentib⁹ opponi fecit:xp̃oq; puerulo ſibi appẽte: & liberationẽ loci ac ciuitatis promittẽte:orans infideles illos diuinitus non ſolum a monaſterio effugauit: ſed etiam ciuitatem ab eoꝝ euerſione ſaracenis mox per aliam portã quaſi in fugã exeũtibus liberauit. ¶ Alias etiã uitalẽ quẽdam de aduerſa ciuitatẽ eandem obſidentẽ ſua oratione adeo perturbauit:ut diſſoluto exercitu:mane ſequenti recederet qui p⁹ dies modicos iugulatus eſt. ¶ Sancta autem uirgo in principio ſue conuerſionis agnetem germanam poſtulauit a deo ſibi in eodem propoſito ſociandam:quod & obtinuit. Nam & ipſa poſt dies.xvi. relinquens mundum religionis habitum ſuſcepit: & in eodem monaſterio una ſecum uirgo permanſit: totidẽq; diebus poſt eius tranſitũ claram ad celeſtia ſecuta eſt. ¶ Cum aliquando in natale domini iſirma lecto decũberet:matutinali officio in ſpiritu rapta p̃ns fuit: xp̃mq; pueꝝ aſpexit oiaq; diuina corporaliter audiuit:& que geſta fuerant rettulit:cũ tñ tanto longe poſita eſſet ꝙ uoces cantantium humanitus audire non potuiſſet. A ſero quoq; cene dominice uſq; in ſabbato. ſcõ de mane in extaſi aſſumpta:paſſionem dominicam in ſp̃ũ contẽplata:& ad ſe rediẽs unius fere hore ſpatio putauerat ſe dormiſſe:Sicq; ſignis & uirtutib⁹ clarẽs ꝑ annos.28. longo caſtigata lãgore aſſiſtente ſibi dño gregorio papa.9. ſibi deuotiſſimo cũ cardinaliũ cetu uirtutib⁹ ꝓdita feliciter migrauit ad xp̃m pridie id⁹ auſti. Ab eodem pontifice i eccleſia ſancti gregorii tumulata: ubi & quieſcit miracl'is clarens.

¶ De ſcõ euplo martyre. LIII.

E Vplus martyr i ciuitate cataniẽſium temporibus diocletiani & maximiani imperatorum paſſus eſt ſub caluiſiano conſulari. Dũ enim idem caluiſianus i templo idolorum ſacrificaret: & euplus ſe chriſtianum publice proclamaret tentus eſt: & queſitus quem deum coleret. Qui cum q̃tuor euangeliorum codicem quem ſecum habebat apuiſſet:& coram eo legiſſet xp̃m confitendo ab eodem iudice diutius tortus:deinde cõtra eum dictata ſententia decollatus ẽ pridie idus auguſti. Sepultuſq; eſt in ipſa ciuitate.

¶ De ſcã hilaria & ſociab⁹ mrĩb⁹. LIIII

H Ilaria martyr mater ſcẽ aphre fuit. De qua ſupra dictum eſt nõnis auguſti. Que cum ancillis filie ſue:digna: eumenia:& eutro
pia apud cretã in ciuitate augu
ſta paſſa eſt. He cum corpus predicte aphre mr̃is ſepeliſſent:die ſequẽti ad tumulum ei⁹ orantes reperte ſunt & comprehenſe:atq; iudici preſentate. Que dum xp̃m confiterent in monumento de lignis facto incluſe ſunt & catenis uincte: ipſoq; tumulo feno & ſpinis repleto:igne ſuppoſito:martyrium conpleuerunt pridie idus auguſti. Quarũ co
pora iuxta aphram martyrem condita ſunt

¶ De ſanctis quiriaco & ſociis martyribus LV

Q Viriacus:largus:creſcentianus meminia:iuliana:leonides:eutychianus: diomeda:chariton:ph
ladelphus: agapes & petrus c
aliis.xiii.apud eandem ciuitate
auguſtam in creta paſſi ſunt. Qui omnes confeſſione nominis chriſti decollati mart
rium conſumauerunt pridie idus auguſt
Hec ado ex martylogio hieronymi.

¶ De ſcis hippolyto & ſociis mrĩb⁹. LV

H Ippolytus & omnis eius famil
utriuſq; ſexus numero.19. ro
paſſi ſunt ſub decio ceſare & u
leriano prefecto. Cum enim h
polytus beatum laurentium
cuſtodia haberet ſibi a ꝑfecto ualeriano c
mendatum:& uidiſſet eum manuſ ſuper o
los cecorum imponentem:& eos illumina
tem conuerſus eſt:& eũ omni domo ſua b
ptizatus:ut dictũ eſt ſupra i paſſiõe laurẽ
4.idus auguſti. Poſtq̃ aũt corpus beati l
rentii cũ iuſtino pr̃sbytero ſepeliſſet:uenit
mum:& dans pacem oĩbus ſeruis & ancil
ſuis:oẽs ſacramẽto altaris quod iuſtin⁹ pr̃ſ
obtulerat cõmunicauit:& poſita mẽſa p
q̃ cibũ ſumeret:uenientes milites eum rap
rũt:& ad deciũ adduxerũt. Quẽ deci⁹ iter
gauit:an mag⁹ effect⁹ eẽt:eo ꝙ corp⁹ laur
tii abſtuliſſet:illeq; rñdit:ſe nõ eẽ magũ
xp̃ianũ. Tũc deci⁹ fecit eũ expoliari habi
xp̃iano:& os ei⁹ lapidib⁹ tũdi:agens ut ſa
ficaret:ne ꝑ tormẽta ſicut laurenti⁹ perir
Cũ autẽ diceret ſe uelle exẽplũ bti mr̃is l

entii imitari:iuſſit eum decius fuſtibus ce/
li:& cardis ferreis laniari:& cum tormenta
uiuſmodi derideret:fecit ipſum ueſtiri ue/
te militari:qua ante utebatur:hortans ut a/
nicitiam & militiam priſtinam obtineret:
ui hippolytus ſe chriſto militare dicebat:
uē tradidit decius ualeriano prefecto: ut
mnes eius facultates acciperet:& tormētis
fficeret. ¶ Valerianus autem inuenta omni
ius familia chriſtiana omnes ſibi exhiberi
recepit:& cum ad ſacrificia cogerentur:cō
ordia nutrix hippolyti pro omnibus reſpō
it:ꝙ optabant cum domino ſuo magis pu/
ice mori q̄ impudice uiuere. Valerianꝰ au/
em dicens: ꝙ genus ſeruorum niſi per ſup/
licia non emendatur: iuſſit eam preſente
ippolyto tam plumbatis cedi:quouſq; ſpi/
tum emitteret. deinde extra portam tybur
nam hippolytuꝫ cum omni eiꝰ familia du/
fecit:quos cum ipſe ad martyrium horta/
tur:iuſſit ualerianus eos omnes in conſpe
u hippolyti decollari:ipſum uero pedibꝰ
d colla idomitorum equorum ligari fecit:
ui ſic per cardos & tribulos tractus emiſit
iritum. Quorum corpora iuſtinꝰ preſby/
r rapuit:& iuxta corpus laurentii in agro
erano ſepeliuit. Corpus uero concordie in
enire non poterat: quia fuerat in cloacam
roiectum. Miles autē quidam nomine por
hyrius credens concordiam aurum & mar
aritas in ueſtibus habere: quendam cloa/
rium nomine ireneum: qui erat occulte
chriſtianus aduocauit: & ei ſecretiꝰ ubi cor
us eſſet intimauit: promiſſione ſibi facta:
aurum uel gemmas repertas eidem con/
deret:ipſe uero corpus haberet. Cumq; ei
cum indicaſſet: & extracto corpore nihil
ueniſſet: porphyrius fugit:& ireneus uo/
cto alio chriſtiano nomine abundio corpꝰ
iuſtinum preſbyterum detulit: qui illud
ixta corpora hippolyti & aliorum ſepeli/
it. Paſſi ſunt autem idibus auguſti.

¶ De ſancto hippolyto epo. LVII

Ippolytus epiſcopus aphricanꝰ
claruit tempore alexandri impe
ratoris: qui uite ſanctitate plenꝰ
& doctrine ſuauitate mellifluus
pluria i dei eccleſia opuſcula cō
didit:uidelicet libꝝ de paſcha compoſuit.
tem in exameron. Item contra martionem.
tem in cantica canticorum. In geneſim. In
chariam prophetam. In librū pſalmorū.
iſaia. In daniele. In apocalypſi. In ꝓuerbi
. In eccleſiaſte ꝯmētarios edidit. Libꝝ ꝯpo
it de ſaule & phythoniſſa. De antichriſto.
e reſurrectiōe. De laude dn̄i ſaluatoris: &
roſhomelion:& plenꝰ uirtutibꝰ in pace qe
t:ut dicit gēnadius libro de illuſtribꝰ.

¶ De ſcō caſſiano epo & mr̄e. LVIII

Caſſianus eps paſſus ē apud ciui/
tatē forū ſylle ſiue cornelii a ſyl
la cornelio duce romanoꝝ dictā
que nūc imola nūcupaṫ. Hic ge/
nere nobilis pōtifex fuit ciuitatis
brixineñ:que ciuitas ē i affinibus allemanie
poſita: q ꝑegrinationis gr̄a uenit ad imoleñ
citatē:ubi dū ſcholas pueroꝝ rgeret:& xp̄ꝫ
dn̄m ꝑdicaret tpe ꝑſecutiōis a paganis tētꝰ:
queſitū ē qd artis:aut qd hēret officii. Rn̄ſū
q; eſt:ꝙ pueros lr̄is erudieret: Statiq; a pſe/
cutore quē ſpreuerat:p ſnīaꝫ addictū eſt:ut
ipſiꝰ diſcipuli in magr̄i ſanguinē quō uellēt:
cū corpis laceratiōe ſeuirent. Statuiṫ ergo i
mediū ſpoliatꝰ: & poſt terga ligatꝰ manibꝰ
Armati itaq; ſtilis pueri circūſtātes ac tabu
lis illudebāt mgr̄o: & in capite ipſiꝰ fractis
tabellis acutiſſimis ſtilis mēbra eiꝰ nō ceſſa
bāt effodere. Multis itaq; uulneribꝰ dei mar
tyr ꝑfoſſus:uix retrahēs ſuſpiria: hūili eos
hortabaṫ uoce:ut eēnt uiribꝰ fortiores:& an
nos uirtute trāſcenderent. Sicq; p uenas to/
tiꝰ corpis ſanguis effuſus piā animā cōdito/
ri ſuo cū gloria reddidit & corona:& ſepul/
tus iacet i ipſa ciuitate: q paſſus ē idibꝰ aug.

¶ De ſcō caſſiano pſbytero & ꝯfeſſore. LIX.

Caſſianꝰ pſbyter de quo frater ui
centius & gēnadius:claruit tpre
honorii iꝑatoris: uir illuſtris &
facundus. Alio noīe dictus ioan/
nes eremita. Qui de eccleſia con
ſtantinopolitana per hereticos eiectꝰ in maſ
ſilia gallie preſbyter ordinatꝰ:duo condidit
mōaſteria uiroꝝ& mulieꝝ que hodie extāt.
¶ Scripſit m1ta opuſcula ad fidei nr̄e exhor
tationē. Scripſit enī uitas patꝝ i egypto de/
gētiū & regulas:que multaꝝ aīaꝝ edificatio
nē ꝑtinēt:& luculēto ſmōe niteſcūt. Scripſit
& res omniū mōachoꝝ neceſſarias. i. debitū
& de canōica orone atq; pſalmodia:q̄ i egy/
pti mōaſteriis die noctuq; teneṫ libros quat
tuor: Inſtitutionum librum. i. De origine &
qualitate ac remediis. viii. principalium ui/
tiorum libros octo ſingula ſingulis expli/
cans. Digeſſit & collationes cū patribꝰ egy/
ptiis hītas: uidelicet đ deſtinatiōe monachi
ac fide. De diſtrictiōe. De tribꝰ ad ꝓuiendū
deo uocationibꝰ. De pugna carnis aduerſus
ſpiritū: & ſpūs aduerſus carnē. De natura
oiuꝫ uitioꝝ. De nece ſcōꝝ. De nobilitate aīe
De pricipibꝰ. De q̄litate oronis. De pfectis.
De caſtitate. De ꝓtectiōe dei. De ſcia ſpūali.
De dīnis chariſmatibꝰ. De amicitia. De diffi/
niendo uel non diffiniendo. De tribus anti/
quis generibus monachorum:& quarto nu/
per exorto. De fide cenobite & eremite. De
ſatiſfactione penitentie. De remiſſione quin/
quageſime. De nocturnis illuſionibus. De
eo quod dicit apoſtolus. Non enim qd uolo

Ex concessione Urbani V. colitur Cassianus Massiliae.

hic plura opera ei immerito adiudicantur. Erravit in collatione XIII circa gratiam.

facio bonum: ſed qđ nolo malum hoc ago. De mortificatiõe: ad extremũ rogatus a leone archidiacono poſtmodum romano epõ: aduerſus neſtoriũ de incarnatiõe dñi. 7. condidit libros: in quibus apud maſſiliã ſcribẽdi: & uite terminũ dedit. Imperantibus theodoſio & ualentiniano.

¶ De ſcã radegunde regina. LX.

RAdegundis regina nitigoꝶ nobiliſſima clotharii regis francoruꝫ uxor: claruit ãno. 30. iuſtini imperatoris: ut ait ſigibertus. Hec natione barbara patre rege berẽgario noĩe progenita: dum regio ſua a francis eſſet depopulata: de patria ſua in galliã ĩ predam abducta: ueniens in ſortẽ clotharii ob nimiã ſpecioſitatem ab eo ĩ coniugẽ ducta eſt. Que tamẽ deo potius q̃ regi ſeruiebat ieiuniis: uidelicet elemoſynis & oratiõibus uacans: carnẽ cilicio domãs: deſuper regalibus induebatur. Adhuc in palatio regis conſiſtẽs: dũ in pruina uilla p pomeriũ ambularet: & audiſſet uoces ꝯpeditoꝶ eius miſericordiã implorantiũ: pro ipſis in orationem ſe dedit: & ꝯtritis cõpedibus illico omnes abſoluit. Dum aũt frater regis in bello occiſus eẽt: ille ex hoc motꝰ uxori dudũ poſtulatã & optatã petitionẽ ꝯceſſit: q. ſ. deo libere ſeruire poſſet. Que ueniens ad ſcũꝫ medardum nouionẽ epm: ab eo cõſecratur in xpi ſponſam: & pictauis monaſterio cõſtructo: ordinãte rege clothario ibidẽ ſe ĩcluſit: omnibus ſuis paupibus traditis: multiſq; in ibi ſororibus ꝯgregatis: eaꝶ abbatiſſa facta cuꝫ eiſdem ancillis xpi in ſcitate uite pollẽs ſolis diuinis ĩſiſtebat: pauperes quotidie recreans: & carnẽ pnia dira caſtigans. Multis quoq; miraculis claruit. ¶ Nã mulierem a diabolo obſeſſam ſolo imperio in xpi nomine liberauit: qui cũ fluxu uentris ea in eccleſie pauimẽto diſtenta egreſſus ẽ. ¶ Arboreꝫ lauri de aliquo loco euulſaꝫ & in horto ſuo pro ſolatio tranſplantatã: dum aruiſſet: oĩno ad uitã & uiriditatẽ reuocauit. ¶ Infantulã unam ex monachabus nup defunctã ĩ cellula ſua recluſam dudum ſup corpus orans cũ lachrymis a mortuis ſuſcitauit. ¶ Cũ imperator iuſtinus eidem per nũcios ſuos ptem ligni crucis dñice auro ꝯtectam deſtinaſſet: illiq; redeuntes ĩ mari naufragiũ paterent: ſcãm ĩuocãtes reginã: columbã tertio circa nauem uolantem ꝯſpiciunt. Cui dũ unus ex cauda tres pẽnas auelleret: & in mare miſiſſet: tranquillitas mox ſubſecuta ẽ. ¶ Tribunus quidam nomie domebenus gutturis ſ focationẽ patiẽs: die quo ſcã migrauit a carne: uidet in extaſi reginam radegundem ad ſe uenientem & eadẽ hora ſe de corpore exiiſſe nunciantem: eũq; admonentẽ: ut eccleſiaꝫ ſci martini in loco ſibi oſtenſo edificet: & d[...] tentos relaxet: & ſic ſanitatem recipiet. Qu[...] poſtq̃ hec promiſit ad ſe rediit: ſeq; ſanatu[...] reperiens: diem horãq; notauit: & ĩuenit ſa[...] ctam a ſeculo tunc migraſſe: unde mox di[...] miſſis. 73. detentis in uinculis eccleſiam ſan[...] cti martini in loco ubi nunc eſt de propri[...] edificauit. Quieuit in pace ſcã radegundi[...] idibus auguſti ĩ ſuo cenobio pictauis tum[...] lata.

¶ De ſcõ helia propheta. LXI.

HElias propheta de galaad originem trahens: cuius tñ nomẽ patris in ſcriptura non habetur: n[...] ſolum eccleſiaſtici. 48. ca. Inte[...] patres antiqui tẽporis glorioſu[...] ꝯmendatur: ſed etiam ab ipõ ſaluatore in a[...] qua euangelii parte magnificaẽ. Qui temp[...] re achab regis iſrael & iorã filii eius ĩ iſra[...] claruit: non ſolum inſignis ꝑphetie gratia[...] ſed etiam excellenti miraculoꝶ gloria: qu[...] a. 17. ca. iii. libri regũ uſq; ad ẽm quarti c[...] memorantur. ¶ Cum enim achab rex iſra[...] ad inſtantiam impie ꝯiugis iezabel omne[...] iſrael adeo preuaricare & baal adorare fec[...] ſet: ad preces helie prophete in ultionẽ ta[...] ti ſceleris: dñs clauſit celum: nec dedit pl[...] uiam ſup terram ãnis tribus & mẽſibꝰ ſe[...] propter qđ fames & ſterilitas magna fuit[...] uniuerſum regnum iſrael. Helias aũt ex pr[...] cepto dñi latuit ĩ torrẽte charit iuxta iord[...] nem: ubi corui deferebãt ei panes & carne[...] mane & ueſpere & bibebat de torrẽte don[...] ſiccaretur. Poſtea uero ueniẽs in ſareptã [...] donioꝶ que eſt inter tyrum & ſidonẽ urb[...] modica: uidit mulierem uiduã colligente[...] ligna. Ad quam cum petiiſſet modicũ aq[...] ad bibendum: & illa pergeret ut afferret: p[...] tiit & bucellam panis ad edendum. Cum[...] illa diceret ſe non habere niſi modicum fa[...] rine in hydria q̃tum eſt pugillus & parui[...] olei in lecytho. Iuſſit helias ſibi fieri ſubc[...] neritium panem de ipſa farina: promitte[...] per nomen domini: quia nec farina nec ole[...] deficerent uſq; ad tempus fertilitatis. Et [...] cut ipſe predixerat ſic factum eſt. ¶ Deinc[...] cum filius uidue ipſius apud quã helias c[...] manebat defunctus eẽt. Helias puerũ mor[...] tuum ſuper lectulum ſuum poſuit: & ora[...] tione facta: eum a mortuis ſuſcitauit. Hun[...] tradunt hebrei fuiſſe ionam prophetam: [...] cut dictum ẽ ſupra in geſtis ione prophete[...] vi. cal. februarii. Tunc iezabel regina om[...] prophetas domini quos inuenire potuit o[...] cidi mandauit. Abdias uero procurator d[...] mus achab abſcondit in ſpelũca. 100. uir[...] prophetas: & pauit eos pane & aqua: ꝑpte[...] qđ poſtmodũ ſpiritu ꝑphetico dotatꝰ ẽ. D[...] quo ſupra actũ ẽ ĩ geſtis eiꝰ. 9. cal. ianuarii.

¶Poſt tres ãnos & dimidiũ ſterilitatis & fa/
mis helias ꝓpheta:qui uſq; tunc latuerat: a/
chab regi iſrael ſe oſtẽdit:dũ ipſe rex ꝓpter
ſterilitatẽ quereret pabula equis ſuis:&non
inueniret:increpauitq; eũ ꝓpheta:ꝙ dñm re
liquiſſet:& deos gentiũ ſequeret:& coleret:
deinde hortatu ei⁹ ad impium regis ꝯgrega
ta multitudie populi & octigẽtis & qnqua
ginta ꝓphetis baal in monte carmeli:Helias
ad populũ ait:ne in duas partes claudicarẽt
ſed aut dñm deũ patrũ ſuoꝝ:aut baal ſeque
rẽt:deditq; eis optionẽ talẽ: ut duo boues
adducerent: quoꝝ unus dareẽ ꝓphetis baal:
& alius ſibi ſoli:& una queq; pars bouẽ ſuũ
in fruſta cõciſum ſuper ligna poneret: igne
nõ ſuppoſito:& inuocaret deũ ſuum: & qui
exaudiret igne dato de ſublimi: ipſe eſſet ue
rus deus. Placuitq; ꝓpoſitio populo. Cũq;
ſacerdotes baal feciſſent: quod dixerat heli
as inuocantes baal a mane uſq; ad meridie
tranſiliebant altare:quod fecerant:& incide
bant ſe iuxta ritum ipſoꝝ lanceolis:ut ſãgui
ne perfunderent. Demones enim plurimum
delectantur perfuſione ſanguinis humani.
Tunc helias pñte populo altare ipſoꝝ de/
ſtruxit:& nouo in honorẽ domini cõſtru/
cto ligna & fruſta bouis ſuppoſuit: & aquã
abundanter deſup iactare fecit: donec aque/
duct⁹ impleret:ne putarẽt arte magica ipm
de uiſceribus terre ignem ſuſcitaſſe. Factaq;
eſt ignis de celo deſcendit:q holocauſtũ
ligna & lapides ac puluerem: etiã ipſã aquã
conſumpſit. Quo uiſo miraculo popul⁹ ꝯuer/
ſus eſt:& iuſſu helie oẽs ꝓphetas baal occidit
iuxta torrentẽ ciſon. ¶Deĩn dixit achab: ut
comederet:& feſtinãter deſcenderet: ne ipm
pluuia ſupuẽtura occuparet. quo comedẽte
helias iclinato capite orauit:& miſſo puero
ſepties ad uidendũ ꝯtra mare:ſeptia uice ui
dit nubeculam aſcendentẽ: que uſq; tunc nõ
apparuerat. Feſtinãteq; achab domũ:facta eſt
pluuia grãdis:& oẽm terram irrigauit. Ieza
bel audito quod helias fecerat de ꝓphe/
tis baal querebat:ut occideret eũ:qui timẽs
fugit i berſabe iuda:& dimiſit ibi pueꝝ ſuũ:
& perrexit in deſertũ uia uni⁹ diei:ſedẽſq; ſub
ter iunipeꝝ:petiuit aie ſue:ut moreret:poſt
modũ uero dormitauit:& excitat⁹ ab ãgelo
& confortatus:atq; pane celico ei delato reſe/
ctus ambulauit in fortitudine cibi illius.xl.
diebus:uſq; ad montẽ dei oreb: ubi pceptũ
accepit a deo de ungendo azael regem ſup
ſyriam in damaſcũ:& iehu filiũ namſi rege
ſuper iſrael:& heliſeũ filium ſaphat de abe/
la in ꝓphetã p ſe:ut iſti tres interficerẽt ido/
latras iſrael. Que omnia helias adimpleuit
iuxta mãdatum dñi. ¶Mortuo uero achab
rege iſrael:regnauit p eo filius ei⁹ ochozias
qui ambulauit in uiis malis patris ſui & ma
tris ſue impie iezabel:ꝓpter quod de⁹ puni/
uit eũ:ut cadens de cancello cenaculi ſui ad
mortẽ egrotaret in ſamaria ciuitate. Miſitq;
nuncios ad ꝯſulendũ beelzabuth deũ acha/
rob:an liberari poſſit de infirmitate ſua:qui
bus ex pcepto dei occurrẽs helias:eos redar
guit: dicens ꝙ ochozias de ipſa egritudine
moreret. Cumq; rediſſent nuncii ad regẽ:&
ei uerba narraſſent:queſito ab eis de habitu
uiri:intellexit ipm eſſe heliã:miſitq; ad eum
principem qnqnagenarium & qnquaginta:
qui erant ſub eo:ut uocarent heliã:uel inui/
tum traherent. Et ad mandatum helie deſcẽ/
dit ignis de celo:& deuorauit eos. Rex quo
q; miſit alium quinquagenariũ & ſuos quin
quaginta:qui ſimilia paſſi ſunt. Deſtinat⁹ ue
ro tertius:q abdias fuiſſe dicit:curuauit ge
nua cõtra heliam:& eius miſericordiã iplo
rauit. Et ꝓpheta dñi cũ eo iubẽte angelo de
monte deſcendit: & ingreſſus ad ochoziam
ipm de idolatria redarguit: mortẽq; ei imi/
nere ꝓphetauit:qui & mortuus eſt iuxta uer
bum helie. Pro quo ioram frater eius regna
uit:eo ꝙ ochozias filiũ nõ haberet. ¶Anno
uero primo ioram regis iſrael:cum helie re
uelatum eẽt: ꝙ de⁹ ipm tollere uellet: iue/
runt helias & heliſe⁹ de galgalis i bethel: &
deinde in hiericho:ac demum deuenerũt ad
iordanem ſequentibus eos qnquaginta ex fi/
liis prophetarum:qui diuino ſpiritu raptu
helie prenouerant. Tunc helias ſtans ſup ri/
pam iordanis:tulit pallium ſuũ:& percuſſit
aquas:que diuiſe ſunt in duas partes:& trã/
ſierunt ambo per ſiccum:helias uidelicet &
heliſe⁹. Dixitq; helias ad heliſeũ: ut peteret
quod uellet ab eo:anteq̃ ab ipſo tolleretur.
Qui petiit:ut duplex ſpiritus eius in eo re/
quieſceret. ſ. ad ꝓphetandũ & miracula faci/
endum. Cũq; pgentes ad inuicem loquerẽt:
helias curru igneo & equis igneis rapt⁹ eſt
ab heliſeo.& per turbinem in celum:hoc eſt
in ſuperiora aeris aſcendit: tranſlatuſq; eſt i
paradiſum terreſtrem:ut creditur: ubi cum
enoch corporaliter uiuit redituri in fine ſe/
culi:& contra antixpm cõflictum habituri:
quos ipſe demũ occidet:ſed eos dñs ſuſcita/
bit:ut habeẽ apocal.xi. Leuauit autem heli
ſeus pallium helie:quod ceciderat ei:& per
cuſſis aquis iordanis ſecũda uice diuiſe ſũt:
& tranſiuit heliſe⁹ per ſiccũ ad aliam ripam
ubi erant filii ꝓphetaꝝ: qui uiſo miraculo
diuiſiõis aquaꝝ intellexerũt ſpiritum helie
in heliſeo quieuiſſe. Celebratur autem dies
raptus helie prophete ab hebreis.19.calen.
ſeptembris:quo die tradunt eum in padiſu
fuiſſe tranſlatum. Hec ex libris tertio & q̃r/
to regũ:capitulis quibus ſupra:ex dictis io
ſephi:& hieronymi:& ex hiſtoria ſcholaſti/
ca:atq; ex chronica guilelmi.

¶De ſcō euſebio preſbytero. LXII.
EVſebius preſbyter rome claruit
tpe ↄſtantii auguſti:& liberii pa
pe hereticoꝝ:q uir catholicus&
doctrina pclarus:dū fideȝ catho
licam ↄſtanter defenſaret: & con
ſtantium auguſtū atq; liberium urbis rome
epm hereticos predicaret:eo ꝙ arriane fidei
ↄſenſiſſent. Ab eodē ↄſtantio rogatu liberii
detentus eſt:& in quodā cubiculo dom⁹ ſue
incluſus habēte in latitudine pedes.4. & ibi
multis menſib⁹ i oratione pſeuerauit.Inclu
ſus tñ adhuc poſt mēſes.7.dormitionem ac
cepit.19.cal.ſeptēbris.Cuius corpus grego
rius & oroſius preſbyteri ſepelierūt uia a/
pia in cemiterio calixti : iuxta corpus beati
ſixti pape & martis in crypta.Quod audiens
ↄſtantius auguſtus ꝑgregoriū pſbyterum
cepit:& uiuum i eadē crypta ſepeliuit : ubi
poſt dies tres in pace quieuit.

¶De ſcō euſebio epo emeſſeno. LXIII
EVſebius eps emeſſen⁹ tēpore cō/
ſtantii ipatoris claruit:q uir ele/
gantis rethoriciq; igenii innume
rabiles ↄpoſuit libros magis ſe/
cutus hiſtoriā:& qui ad plauſuȝ
ptinent ab his qui declamare uolūt maxime
leguntur.Quoꝝ precipui ſunt aduerſus iu/
deos & gentiles atq; nouatianos.Ad galatas
quoq; ſcripſit libros.x. Et in euangeliis ho
melias plurimas breues. Quieuit aūt i xpo
apud antiochiā.Ibidē ſepultus in pace.Hec
hieronymus libro de uiris illuſtrib⁹.

¶De ſcō euſebio abbate. LXIIII
EVſebius abbas diſcipulus beati
hieronymi fuit. Hic natione cre/
monenſis nobili proſapia ortus:
cū ad terrā ſanctā uiſitandā pre/
xiſſet beatum hieronymū ibideȝ
repperit qui apud bethleem puū monacho/
rum ↄſtruxerat de nouo cenobiū. Cuius ſa/
piētia & moribus accenſus relicto ſeculo ei
adheſit: & monachus fcūs in ſcē ↄuerſatiōis
ordīe uitā laudabilē duxit. Quē & hierony
mus decedēs eidē ↄgregatiōi i abbatē prefe
cit:& eidē bibliothecā ſuā ↄmēdauit. ¶Cū
poſt obitū btī hieronymi grecoꝝ quedā he
reſis pullulaſſet: aſſerens ꝙ aīe beatoꝝ uſq;
ad corpoꝝ reſūptionē eternā nō percipiunt
gloriam:nec aīe dānatoꝝ ſentiūt gehēne pe/
nam:multiſq; fidelib⁹tali errore iuolutis cū
talis opinio i ptibus hieroſolymitanis reſo/
naſſet:per cyrillum epm hieroſolymitanuȝ
idictum eſt triduanū ieiuniū cū aſſidua ora/
tione cunctis fidelib⁹: ut de⁹ ſue fidei catho
lice ſubueniret. Expletis aūt tribus diebus
nocte precedēte appuit beat⁹ hieronymus:
Euſebio i oratiōe cū lachrymis ↄſtituto di/
cens:ꝙ deus fideles ſuos reſpexerat:& ꝙ in

teruētu ipſius eccleſie ſue ſubuenire decre
uerat.Mādauit ergo ut triū iuuenum in ip
nocte i bethleē defunctoꝝ corpora ante ſoſ
ſam in qua corp⁹ ipſius doctoris quieſceba
deferri faceret: que ſacco cilicio quo uiuu
induebaꝰ tangeret:q continuo reſurgerent
& predictā hereſim uti teſtes ueridici ↄfut
rēt.Qui iteꝝ poſt dies.20.i xpo quieſcerēt
cū quib⁹ & ipſe euſebius migrare deberet
Mane aūt facto:cyrillo epo uiſio p euſebiū
narraꝰ:omniſq; clerus & popul⁹ in eccleſi
bethleem ↄgregatur:trium iuuenū ipſa no
cte defunctoꝝ cadauera ad tūbam hierony
mi deferuntur: & p euſebiū ipius ſacco cili
cino tanguntꝰ. Mox quoq; iuuenes quaſi d
ſōno euigilantes ſurrexerunt:& que uiderā
in alio ſeculo i gloria & in gehēna cūctis p
pulis narrauerunt:& ſic grecoꝝ hereſim c
fuderūt:p triduū uero ante dies illos.20.q
bus hieronymus predixerat:euſebius egro
tare cepit & per dies.3.febre correpť eccle
ſiaſticis ſacramētis ↄmunitus apparente ſib
beato hieronymo & ipm ad celeſtia uocant
i dño feliciter pauſauit.Eadēq; hora prefat
tres iuuenes iteꝝ a corpe migrauerūt. Cor
pus aūt euſebii iuxta corpus hieronymi ſe
pultū fuit.In cuius ſepultura monachus
lumē oculoꝝ dudum amiſerat cadauer de
ſculatus uiſum recepit.

¶De aſſumptiōe btē uirginis marie. LXV
ASſumptio glorioſe uirginis ma
rie in anima facta eſt.xviii.calē
ſeptembris ut ſācta tradit eccle
ſia.In anima dixi quia ipſa & i
corpore aſſumpta eſt : ut infr
pluribus rationibus comprobatur.Aſſum
ptio autem ipſius facta in corpore ſm qd i
eius hiſtoria infraſcripta traditur : facta e
tertio die poſt ei⁹ diſſolutionē aīe a corpo
quo uidelicet die anima corpi ei⁹ reunita
ipſa corporaliter ē aſſumpta.ſ.xv.cal.ſep
bris.In uiſione aūt ſcē heliſabet de ſconag
habetur:ꝙ beata uirgo.40.die ab obitu e
fuerit in corpore aſſumpta:uidelicet.9.ca
octobris:ſicut eidē ſcē fuit diuinit⁹ reuel
tum.Sed quicqd ueritatis ſit de corporali
ſumptione:planuȝ ē qd tenet eccleſia de a
ſue glorificatiōe. Qualiter āt ipa aſſumpt
ſcā ſit:ex quodā libello licet apocripho:q
ioāni euāgeliſte aſcribiꝰ edoceꝰ.¶Apoſto
lis nāq; predicatiōis grā diuerſas mūdi p
tes ſubeūtib⁹:uirgo beata i domo iuxta m
tē ſyon poſita diciꝰ remāſiſſe:oīaq; loca fi
ſui.ſ.natiuitatis:baptiſmi:paſſiōis:ſepultu
reſurrectiōis:& aſcēſiōis quoaduixit:deuo
tione ſedula uiſitabat.Et ſꝫ ꝙ ait epiphan
24.ānis poſt aſcenſionē chriſti ſupuixit.R
fert eni ꝙ beata uirgo annorum .xiiii. xpi
concepit:& in.xv.peperit:& cum eo manſ

nnis.xxxiii. & ꝑm hoc obiit annoꝝ.lxxii.
liis ꝓbabilius uidet̄: ut.12.ãnis filio ſuper
xerit: & ſic ſexagenaria ſit aſſumpta: cum
oſtoli totidem annis in iudea & circa par
s ipſas predicauerint: ſicut eccleſiaſtica hi
oria tradit. In uiſione aũt p̄dicte heliſabet
erit: ꝙ uirgo maria poſt xp̄i aſcenſionem
no integro ſupuixit: & tot dieb⁹ ultra an
m: quot ſunt ab aſcenſione xp̄i uſq; ad aſ
mptionẽ uirginis: & hoc uerius indicatur
eo ꝙ dicit dionyſius: omẽs apoſtolos dor
tioni uirginis interfuiſſe: quod eſſe nõ po
ſſet: ſi ipſa poſt aſcenſionẽ ulterius uixiſ
.Cum iacob⁹ apoſtolus fili⁹ zebedei paſ
fuerit ad litterã biennio poſt dñi paſſio
n. ¶Cum igit̄ die quadã cor uirginis i fi
deſideriũ uehementer eẽt accenſũ: ita ut i
hrymas ꝓrumpet abundãter: gabriel an
us eidem cũ lumie aſtitit: eãq; reuerẽter
tauit: ac eidẽ ex pte ei⁹ filii dixit: ꝙ poſt
uum eẽt a carne migratura: & cũ xp̄o p
uo regnatura. Ramuz quoq; palme eidẽ
adiſo allatum p̄ſentauit: quẽ añ ei⁹ phe
portari mandauit. Virgo autẽ de nun
leta do grãs egit: & duas petitiões ab an
o poſtulauit: primo ut filii ei⁹ & frẽs oẽs
ſtoli ad ipſam piter ꝯgregarent̄: quib⁹
tib⁹ ſpiritũ deo redderet: qq; ſibi ſepul
officiũ exhiberent. Secũdo ut cũ ſpũm
tteret: malignũ ſathanã nõ uideret. Ange
aũt ꝯfeſtim ei optata ꝓmiſit: quia & ille
abbacuch ꝓphetã de iudea in babylonẽ
npetu ſpũs ſui attulit: ipſe ad eam in mo
to oẽs apoſtolos ꝯgregabit: malignum
q; ſpiritum ei i tranſitu nõ uiſure repro
t: & cõtinuo ab ea diſceſſit. Palma autẽ
in ſtipite uiridis erat: ſed in foliis ut ſtel
lgebat. ¶Cum aũt ioannes in epheſo p̄
ret: ecce poſt tonitruũ nubes eũ rapu
ip̄m repente ante marie ianuã colloca
quẽ ingredientẽ ad ſe maria obſtupuit:
gaudio lachrymas continere nequiuit.
itq; ei qualiter fuiſſet a dño euocata: ut
cum humane cõditionis exolueret: ideo
m xp̄s ad ſe uenire feciſſet: cui corp⁹ ſu
tumulandũ commendauit: atq; palmam
pheretꝝ deferendam mandauit. Cũ aũt
nes alios coapoſtolos ibidem preſentes
ret: ecce oẽs ipſi de locis ubi p̄dicabãt:
bibus rapiunt̄: & ante marie hoſtium
to congregant̄: qui cum ſe ibidem tranſ
admirarent̄: & cãm ad inuicem ſciſci
t̄ ioannes ad eos exiit: & dominam mi
uram predixit: admonens: ne cum obie
liquis defleat: ne forte eis imputari poſ
ꝑ ipſi qui reſurrectionem p̄dicant: mor
timeant. Cumq; beata uirgo omnes a
olos congregatos uidiſſet: dominum be
xit: & in eoꝝ medio luminaribus accen
ſis conſedit: ſicq; uſq; ad diem tertium per
ſeuerauit. ¶Circa uero horam noctis terti
am ieſus aduenit cum omnium angelorum
& ſanctorum agminibus: & ante torum uir
ginis acies ordinant̄: & dulcia cantica uſq;
ad noctis medium frequentantur. Tunc ie
ſus eam bis ut ad ſe ueniret: dulciter aduo
cauit: ipſaq; ſpiritum ei reddere ſe paratam
eſſe letanter reſpondit. Omneſq; qui cum
ieſu uenerãt: dulcia canticorum cantica ſol
uebant. Sicq; marie anima de corpe exiit: &
in ulnas filii aduolauit. Fuitq; tam a dolo
re mortis extranea: ſicut a corruptione car
nis fuerat aliena. Dominus autem mandauit
apoſtolis: ut corpus matris ſue i uallem io
ſaphat tollerent: & in monumento nouo ibi
dẽ repto ponerent: ipſumq; triduo ibidem
donec ad eos reuerteret̄ expectarẽt. Statim
autẽ circũdarunt eam flores roſarum roſei
ſcilicet cetus martyrum: & lilia conuallium
agmina: uidelicet angelorum confeſſorum
& uirginum. Ad conſcenſum quoq; aſcendẽ
tium: cetus qui remanſerant concite obuiam
proceſſerunt: uidenteſq; regem regum: femi
ne animam in ulnis ꝓpriis baiulantẽ: illamq;
ſuper eum innixam: que iſta eẽt interrogãt:
admirantes ipſamq; matrem domini & regi
nam celorum reſpondent eam comitantes.
Sicq; in celum gaudens ſuſcipitur: & a dex
tris filii in throno collocatur. Apoſtoli autẽ
eius animam tanti candoris eẽ uiderunt: ut
nulla mortalium lingua poſſet effari. Tres
autem uirgines: que ibi erant: cum corpus
lauandum ſpoliaſſent: tanta corpus eius cla
ritate ſplenduit: ut tangi quidem ad lauan
dum poſſet: ſed minime uideri: que tamẽ diu
lux reſplenduit: donec corpus lotum fuit.
¶Corpore ergo in pheretro poſito pia con
tentio inter apoſtolos oritur: quis eoꝝ pal
mam ante loculum portare debeat. Defert
ioannes petro propter apoſtolicam dignita
tem: petrus uero ioanni ꝓpter illibatam uir
ginitatem. Tandem omnium apoſtoloꝝ ſen
tentia ioanni palma traditur deferenda. Pe
trus autem & paulus pheretꝝ eleuare cepe
runt: & ceteri apoſtoli circa ipſum ſe poſue
runt. Incepit petr⁹ canere: Exiit iſrael de e
gypto. & r̄liqui pſalmum dulciter ꝓſequun
tur. Dominus quoq; pheretrum & apoſto
los nube contexit: ita ut audiri quidem poſ
ſent: ſed minime cerni. Affuerunt & angeli
cum apoſtolis concinentes. Ad melodiam
autem tota ciuitas excitat̄: & quid nam hoc
ſit omnibus declaratur. Iudei ad arma con
currunt: ut corpus rapiant: idq; odioſe cõ
burant. Tũc princeps ſacerdotum cum im
petu manus ad loculum miſit: ut ip̄m euer
teret: & corp⁹ ad terrã deduceret: cui⁹ man⁹
ſubito arueꝛt: & lectulo pẽdẽtes adheſ'unt.

Reliquus uero populus ab angelo cecitate pcuſſus eſt. Cum auté princeps ſacerdotũ petri auxilium inuocaret. Petrus ei rñdit: ꝙ ſi mariá dei eſſe genitricé confiteref: ei⁹ ſuffragium poſtulás continuo ſanaref. Qui cũ ſe credere rñdiſſet: manus ei⁹ a pheretro ſolute ſunt: ſed tamen in eis ariditas permanſit donec corpus deoſculás intergam ſanitatem recepit. Tũc de petri ꝯſilio palmá princeps ille accepit: & ſingulos de populo tetigit: & qcũq; in uirginé credidit uiſum recupauit: qui auté credere noluit cecus permáſit. Corpus igiť marie apoſtoli i monuméto ſtatuto cõdiderunt: & iuxta illud triduo ꝯſederunt. ¶ Tertia uero die dñs cum angeloꝶ multitudine uenit: & apoſtolos ſalutans paceʒ eis nunciauit. Deinde eos iterrogauit: qd eis uidereť honoriſ ſue genitrici ꝯferẽdũ. Illi uero rñderunt: ut ſicut ille deuicta morte regnabat: ſic & matris corpuſculũ ſuſcitaret: & ad ſui dexterá collocaret. Quo annuente michael archangel⁹ marie animá ꝯtinuo ꝑſétauit: eáq; dñs illico corpi reuniuit: ſtatiq; corp⁹ de tumulo prodiit glorioſũ: & a xp̄o aſſumiť ad ethereũ thalamũ comitáte ſecuʒ multitudine angeloꝶ. Quod autem diciť de thoma ꝙ abfuit: & reſurrectionem uirginis credere noluit: zonáq; ipſi⁹ ex aere delapſaʒ recepit: deluſoriũ & friuolũ reputatur. Hec oía in libello p̄dicto licet apocripho. ¶ Et notandũ ꝙ q̄uis hieronym⁹ i ſermone hui⁹ feſti ad paulá & euſtochiũ aſſerere nõ audeat: uirginé corporaliter aſſumptá: dicés: tutius eſſe pie dubitare q̄ aliquid temere diffinire: eccleſia tamé hoc indubitanter tenere uidetur: & plurib⁹ rationibus cõprobatur. ¶ Prima quaꝶ ſumiť ex parte iuſtitie dei. Deus eni iudex eſt iuſtus librans merita ſingulorum: & unicuiq; ad ꝯdignum retribuens premia meritorum. Iccirco & reſurrectioné corpoꝶ futurá ordinauit: ut ſicut aia cũ corpore meruit uel deliquit: ſic cum corpore ꝑcipiat gaudia uel ſubſtineat tormenta. Illud ergo qđ plus meruit plus debet habere de premio. Quõ ergo corpus uirginis qđ cunctis aliis plus meruit xp̄m ex ſe generando: plus aliis premiať: ſi cum aliis corruptũ in cineratur? Non ne dei iuſtitia depit: que corpus uirginis cum aliis ſcõꝶ corporibus ultimam reſurrectioné expectare facit? Et hec ratio é damaſceni. ¶ Secũda ratio ſumitur ex pte doni i hac uita. ſ. i xp̄i natiuitate recepti. Ná cui conceditur maius debet ꝯcedi & minus: maxime ubi reſpiciũt eundem fineʒ: ſicut cui conceditur regnum faciliter conceditur nobile ueſtimentum. Sed maius eſt ſine corruptione carnis parere qđ uirgini eſt collatũ: qđ eſt omnino excedens naturam & artem: q̄ carere corporis corruptiõe qđ põt fieri per artem. ¶ Tertia ſumitur ex obligatione precepti. Cum eni lector legit ꝙ nõ debet facere contra legis preceptũ: ꝯueniens i ꝙ filius dei: qui legé dedit: non faciat contra ſue legis mandatũ. Sed credendũ é ꝙ implere uoluit preceptũ qđ dedit de honore materno: ſed hoc non ipleſſet niſi corp⁹ integrũ ſeruaſſet. Ná ſꝫm auguſtinũ putredo & uermis opprobriũ é humane ꝯditionis. Qui autẽ in aliquo ſubſtinet opprobriũ nõ honoratur. ¶ Quarta ſumitur ex conformitate uirginis ad corpus xp̄i. Ná idem locus debetur pti & toti niſi uiolenter alteꝶ hoꝶ impeditur: qa ſꝫm philoſophũ. Idem eſt locus toti terre & glebe: totius ignis & ſcintille. Sed corpus xp̄i ſumptũ é de corpore matris ſue ergo utriq; idem locus debeť. Corpus autẽ uirginis nulla uiolentia impediri poteſt: q ibi eſt ubi corpus filii eſt. Et he p̄dicte tres rationes ſunt auguſtini. ¶ Quinta ſumitur per locum a ſimili: quia de ſimilib⁹ idem eſt iudicium: ſed deus trium pueroꝶ corpora ter flámas ſꝫuauit illeſa. Ionam uiuum ſeruauit in uentre ceti: danielé in rabida fame leonum ſꝫuauit icolumé: cur ergo corpus matris nõ ſꝫuabit icorruptũ? Et hec ratio é anſelmi. ¶ Sexta ſumitur per locũ a minori quia ſi de quo minus uidetur ineſſe & ineſt & de quo magis. Sed minor ratio eſt ꝙ corpora ſcõꝶ qui cũ xp̄o ſurrexerũt ſint glorificata: & in eis perfecta reſurrectio ſit compta: q̄ ꝙ corpus glorioſe uirginis ſit ad celo aſſumptũ. Et tamé in illis pfecta reſurrectio ꝯpleta eſt: ut ſupra probatuʒ eſt in hiſtoria reſurrectionis dñi. vi. cal. aprilis: ergo multo fortius hoc ꝯcludendum é de reſurrectione uirginis. Et hec ratio ſumiť ex dictis hieronymi in ſermone p̄dicto. ¶ Septima & ultima ratio ſumitur ex euidentia facti: quá rationem bernardus aſſignat dicens. Quoniã ſcõꝶ corpora deus precioſa ſublimauit: ut puta petri pauli & iacobi: tamq; glorioſa uenerabilia reddidit: ut & ipſis deputeť locus eorum uenerationi congruus: & ad eũ mund⁹ properet uniuerſus. Si igitur mar corpus ſuper terram eſſe dicatur: cum nõ deuota frequenteť uiſitatione fidelium: nec eidem locus deputetur honoris: nimis uidebitur chriſtus honorem materni corpis contempſiſſe: cum tamen ſuper terram aliorum ſanctorum corpora ſic honoret: unde & egregius quidam uerſificator ait. Scandit ethera: uirgo puerpera uirgula ieſſe: non ſine corpore ſed ſine tempore tendit ad eſſe ¶ De ueſtimétis enim & capillis uirginis de lacte ipſius in pluribus locis oſtendiť de membris autem corporis uel minima particula necubi repiť: nec ꝙ alicubi habeať a aliquo unq̄ aſſeriť.

ℭDe ſancto tharſitio martyre. LXVI

THarſitius acolyth⁹ & martyr rome paſſus eſt ſub pſecutione ua/leriani & galieni impatoꝝ. Qui cum corpis xp̄i ſacramenta portaret: tenentes eũ pagani diſcute e ceperunt: ut quid gereret indicaret: at ille idignũ iudicans porcis ꝓdere margaritas: equaq̄ uoluit detegere ſacroſancta myſte/a: quē fuſtibus ac lapidibus tā diu macta/erunt: quouſq; ſpiritum exhalaret. Reuo/itoq; eius exanimi corpore ſacrilegi diſcuſ/res: nihil in manibus eius: aut ueſtibus ſa/amentoꝝ chriſti inuenire potuerũt: ſed re/cto corpore cuʒ terrore fugerunt: quod a ianis ſublatuʒ: & uia apia in cemiterio ca/kti ſepultum eſt. i8. calen. ſeptēbris.

ℭDe ſcō urſatio ꝯfeſſore. LXVII

VRſatius cōfeſſor claruit in nicea bithynie ciuitate. Hic eni genere perſa: primũ ſub rege licinio cō/feſſor effect⁹: deinde ſolitariā uitam in turri ciuitatis ipſius age/bt incluſus: Qui iter cetera ſigna: cum ob/ſſus a diabolo gladio arrepto per urbem dcurreret: cunctis fugientibus eidem ſol⁹ ocurrit: ip̄mq; a demonio liberauit. ℭDra/cnem etiā ante nicomediam ciuitatē exiſtē/tn: ſoloq; flatu homies pimentē orone ſua dualle productũ leuiq; baculo capite per/cſſum extinxit. ℭHic etiam niceā ciuitateʒ teremotu diruendā longe ante p̄dixit. Duʒ ate dies terremotus aduenifſet ad eccleſiā ccrens: & clericos admonens: ut ꝓ imminē/tiericulo deũ orarent: ab eis irriſus ad tur/rn rediit: proſtratuſq; in oratione cum la/clymis ſe dedit. Interea uero ſupueniente teremotu: pluribus oppreſſis: reliquis per/mntana diſperſis: urſatius in turri mortu⁹ reert⁹ eſt: ꝓnus iacens: ſicut orare ſolebat. Smo tamē eſt: ꝙ deũ oraſſet: ut prius uitā fi ret: q̄ uideret excidium ciuitatis. Omnis ai urbis ſtructura ex illo terremotu diru/it ola turris in qua ſanct⁹ orabat: ꝑmanſit. Qieuit in pace. i7. calē. ſeptēbris.

ℭDe ſcō arnulpho ep̄o meteñ. LXVIII

ARnulphus ep̄s meteñ: ut ait pe/trus damiani: pater pipini fuit: & auus caroli magni impatoris Qui lothoringie ducatũ tenens: uxore & filiis ac ſeculo dereli/cts eremum petiit: & ſolitariam uitā elegit: uhiens aũt ad pontē fluminis moſelle: anu/lm ſuum in aqua demerſit tali ꝯditione: ut qidocũq; ip̄m reciperet: ſe a dn̄o intellige/re peccatis oibus abſolutum: indeq; in ere/m mundo mortuus deo uixit. ℭDefuncto aūt meteñ ep̄o in pontificē elect⁹ eſt. Dũq; pis eidem ad edendũ fuiſſet oblatus exen/terato piſce anulus ei⁹ i uentre repertus eſt: cũ tamē p duas dietas a loco ubi anulũ deie/cerat: piſcis captus eſſet. Intelligens autē ſā/ct⁹ peccata ſua ſibi dimiſſa: nihilominus pe/nitētie operibus arti⁹ inſudauit: pauperibus large miniſtrauit: & multis miraculis claru/it. Nam in dieb⁹ rogationũ ad ꝓceſſionē ten/dens: demoniacũ liberauit: leproſum quen/dam barbaꝝ in domo ſuſceptũ ad xp̄m con/uertit: quē baptizans ſpũ piter & carne mũ/dauit. ℭCiuitatē ſuam incendio pene totam flagrantē: dũ omēs aufugerent: ipſe ſe igni obiiciens ſigno crucis edito flāmas cōpeſcu/it: & ulterius ꝓcedere nō pmiſit. Quo die p/uiſum quidā lōge ꝯſtitutus crucē igneaʒ in aere ꝯſpexit: audita uoce ꝙ tali ſigno meteñ ciuitas per arnulphũ ab incendio fuerat li/berata. ℭTandem uir dn̄i famā populi fugi/ens eremũ repetiit: & cũ aliquib⁹ monachis deo ſeruiuit: ſucceſſore ſibi georico ordina/to: ubi & poſt tēpus modicũ i pace quieuit i7. calē. ſeptēbris. Succeſſor auteʒ ei⁹ obitu ipſi⁹ cognito cũ clero & populo locũ adiit: & ſanctũ corpus ad ſuam ciuitatem tranſfe/rens in eccleſia apoſtoloꝝ ꝯdidit: ubi & qe/ſcit ſignis effulgens.

ℭDe ſcā ſerena regina. LXIX

SErena regina uxor quondā dio/cletiani auguſti a ſācto cyriaco martyre cōuerſa & baptizata ē: quia filiā eius artemiam a demo/nio liberauit: ut ſupra dictũ eſt in paſſione cyriaci. 6. id⁹ auguſti. Que uidēs pſecutionē dirā xp̄ianoꝝ: quā uir ei⁹ exerce/bat: que p āños. x. durauerat: ita ut infra di/es. 30. per diuerſas ꝓuincias. i7. milia mar/tyrio coronarent: & in phrygia ciuitas una xp̄ianoꝝ undiq; cōcluſa ne ull⁹ euadere poſ/ſet: igne cũ oib⁹ cremata fuiſſet: uidēs quoq; ſuſannā neptē ei⁹ paſſā: & alia mala que fie/bāt: dolore cruciata & febre correpta i ꝯfeſ/ſiōe dn̄i migrauit ad xp̄m. i7. cal. ſeptēbr̄. ſe/pulta a xp̄ianis iuxta corp⁹ ſuſāne i crypta.

ℭDe ſcā artemia uirgine & martyre. LXX

ARtemia uirgo rome paſſa ē ſub maximiano filio diocletiani fra/tre ſuo: filia nāq; diocletiani fuit & ſerene auguſte. Que cum eēt ab immundo ſpiritu obſeſſa a ſā/cto cyriaco martyre liberata & baptizata ē: ut ſupra in paſſiōe dci martyris actũ eſt. 6. id⁹ auguſti. Poſt mortē aũt diocletiani: cuʒ maximianus filius ei⁹ in impium ſublimat⁹ eēt: xp̄ianoſq; pſequeret: cyriacũ quidē cũ eius ſociis diuerſis ſuppliciis martyrizauit. Artemiam uero ſororem ſuam gladio i xp̄i ꝯfeſſione necari fecit: que iuxta matrē & ꝯſo/brinam ſepulta eſt: cuius: qa dies paſſionis ignorat: paſſio eius recte matri ſubiicit.

¶De ſcis liberato abba. & ſociis mr̄. LXXI

Liberatus abbas: bonifaci⁹ diaconus: ſeruius: & ruſticus ſubdiani: rogatus: ſeptimus: & ſeuerus monachi: & maximus puer apud aphricā perſecutione uandalica ſub hunerio r̄ge paſſi ſūt: q ex territorio ciuitatis caproſeñ mōaſterio abſtracti: & carthaginē ducti: primo ſūt cuſtodie mācipati ferro uincti: deiñ naui ipoſiti fuerūt: māib⁹ ac pedibus ligatis: ipſaq; nauicula ſiccis lignis impleta: igne imiſſo ut cremarent̄. Sed diuino nutu ignis extinct⁹ ſepiuſq; renouatus ſemper deficiebat. Demum remoꝝ uectibus mactati cerebris excuſſis extincti ſunt. Corpora uero i mare iactata: ſed diuina diſpenſatione littori euecta i mōaſterio ꝯtiguo loco baſilice qđ dicit̄ celerine: a xp̄ianis ſepulta ſunt: ut uictor ſcribit aphrican⁹. Qui paſſi ſunt. xvi. cal. ſeptēbris.

¶De ſcō māmete martyre. LXXII.

Mammes puer. 7. ānoꝝ apud ceſaream cappadocie tpe aureliani ipatoris & preſidis antiochi paſſus eſt. Qui defūctib⁹ pentibus pſecutionem fugiens i ſiluā ſeceſſit: ubi orationi iugiter uacabat: & de lacte ſuaꝝ ouium ſe paſcebat. Sed admonitus de celo i campū deſcendit: ibiq; codicē euangelioꝝ & baculū reppit: quib⁹ aſſūptis i montē aſcendit. Et dum lectioni iſiſteret: feraruȝ multitudo ad euȝ ꝯuenit: quib⁹ māſuefactis de lacte ipſaꝝ ſcūs emūgebat: de quibus ad refectionē ſui utebatur. Reſiduū uero cum ad portā ciuitatis ceſaree ad uendēdū deferret: ut precium pauperib⁹ erogaret. Alexander preſes hoc audiēs: miſit ad euȝ duos milites capiendum. Quos ille in domū ſuā adducens benigne refecit. Dūq; illi aīalia ferocia ad eū uenietia ꝯſpexiſſent territi fuerūt. Scūs uero māmes eos ſecutus ē: corā preſide ſe p̄ntans: & aſſerens xp̄ianū. Quē preſes detentum iuſſit i equuleo ſuſpēdi & torqueri: deinde in carcerē recludi: ubi pluſq̄. 40. xp̄ianos reppit fame deficiētes: ueꝝ orante puero columba de celo aduolans lac & mel attulit: quibus illos ſcūs refecit: & apto carceris hoſtio uectib⁹ ꝯfractis omnes emiſit. Quod audiēs preſes māmetē i caminū ignis mitti fecit. Igne uero bis extincto biſq; renouato: dū flāmis deficientibus illeſus exiſſet: beſtiis ſubiicitur: ſed ab his intact⁹ minime leditur. Amphitheatro quoq; ab angelis incluſo: ut nemo exire poſſet: leo foueā egreſſus: multos iudeoꝝ ac gentiliū interemit: q & humana uoce locutus eſt. Hec a deo ſe iuſſum facere in ultionem xp̄i militis māmetis. deniq; iubente ſcō leo ſolum preſidē cū omni officio ſuo illeſum dimiſit. Tandē ſanctus martyr cū lapidibus obrutus maneret illi[...] ſus: ab angelis de celo uocatus emiſit ſpiri[...]tum. xvi. cal. ſeptēbris.

¶De ſcā helena regina. LXXIII.

Helena regina mater fuit iperato[...]ris conſtantini magni. Que ſicu[...] in hiſtoria britonuȝ legit̄: quā[...] ioānes ueroneñ in ſua chronic[...] ponit: filia fuit cloelis r̄gis brit[...]nie. Cum eni iā britones xp̄i fidem ſuſcepi[...]ſent tpe: uidelicet eleutherii pape. Helena[...] patre ſuo i fide edocta: non tñ baptizata: e[...] ꝙ de his que audierat dubitaret: ut tñ ea u[...]ra eē ex parte aliqua ꝯprobaret: audiēs m[...]racula que rome fiebāt ꝑ merita apoſtolo[...] petri & pauli: dū a patre pegrinādi romā l[...]centiam obtinere non poſſet: deſiderio per[...]grinatiōis accenſa cū unica ancilla fideliſ[...]ma clam inde diſceſſit: & mutato habitu r[...]mā uenit. Quā conſtantius iperator uide[...] eius nimia pulchritudine allectus amau[...] & ut pegrinā raptā ad ſe introduxit. eam[...] carnaliter cognouit: ac plurib⁹ dieb⁹ ſec[...] habuit. Sed uolentē omnino abire pregnā[...] dimiſit: que nec patrē ei nec patriā indica[...] uoluit. Et cū multos ſibi theſauros offer[...] nihil acceptauit: ſed ſolum anulū eius ſuſ[...]pit. Inde igit̄ diſcedens habitu iduta uilliſ[...]mo i uillam ſeceſſit: ubi cum ancilla ſua n[...]rabatur: & de labore manuū ſuaꝝ uictū[...] ſequebatur. Eratq; i domo quadā que ol[...] fuerat ſtabulū equoꝝ: unde & ſtabularia[...]cta eſt. ¶ Natū ergo pueꝝ ex p̄ris noīe ꝯ[...]tinum uocauit. Qui cū ſapiētia etate & u[...]tutibus creuiſſet: a uicinis mercatorib⁹ m[...]nerib⁹ allectus abductus ē. Et dū bizant[...] que poſtmodū fuit ꝯſtantinopolis dicta t[...] uigaſſent: ſimulatas litteras ex parte impe[...]toris regi bizantii offerunt: filiā eius filio i[...]peratoris quē ſecū aduxerant petūt: ex hc[...] peratorē pacē ſecum habituꝝ ꝑpetuo ꝓn[...]tentes: cum dudum adinuicē diſcordiam[...] buiſſent. Quod rex bizantii facere omni[...] curauit: filiāq; ſuam i ꝯiugem iuueni tra[...]dit: theſauroſq; maximos & ſeruos & anc[...]las eidem dedit. Mater uero filiā ſuā dipl[...] de gēmis iſiniti ualoris plēa induit: ut ſi[...] cāus aduerſus occurreret: exinde ſibi in[...]ceſſitatib⁹ ſuis prouidere poſſet. Redeun[...] aūt mercatores inſulam maris appuleru[...] in qua conſtantinū cū uxore dormitātes[...] miſerunt: familiā eoꝝ iterfecerunt: & om[...] theſaurum abſtulerunt. Illi aūt excitati [...] uidentes amariſſime flebant. Puella iuue[...] interrogat ſi uere filius imperatoris eēt: [...] ꝙ de hoc aliquātulū dubitaret. Ille uere[...] matrem habere romanā pauperem reſp[...]dit. Patrē uero ſuum quis eſſet omnino ig[...]rare ſe dicit. Quē illa ꝯfortans diploidē[...]

gēmis ꝓducit: illi uero die ſequenti a roma nis nauigantibꝰ aſſumpti: ſimulantes ſe nau fragio in inſula deiectos romā repetunt: & ad domū matris ꝯſtātini tendunt. Iuuenis āt ſe & cōiugem matri ꝑſentauit: omia que ſibi contigerant narrauit: & diploidem cū gem/ mis tradidit. Tunc de cōmuni ꝯſilio urbem adeunt: palatium emunt. & nobilē uitam du cunt. Conſtantinꝰ uero armis exercitabatur & in omnibꝰ famoſus & cunctis amabilis ha bebat. ¶ Cum aūt die quadam in quodam torneamento plures ꝓſtraſſet: & oibus igno tus eſſet: cū ipſo impatore ꝯgreditur: & cū ipm̄ ad terram deieciſſet: & impator eiꝰ ſtre nuitatem ꝯſiderans: ipm̄ q̄plurimū honoraſ ſet: illum de ꝓgenie ſua interrogauit. Ille ue ro patrem ſuū ignorare ſe dixit: matrem ue ro helenā ad impatorem adduxit: que ab eo dem uix cognita: & ſecretiꝰ interrogata: he/ enam ſe eſſe dixit: patrem ſuum ac patriam prodidit: omneſq; ſuos euentus pandit: con/ ſtantinū quoq; imperatoris filium eſſe aſſe/ ruit: & i ſignū hoꝝ anulū eiꝰ ceſari p̄ntauit. Quod audiens ꝯſtantius letus ultra moduꝫ efficitur: & quia uxor nuper defuncta erat: helenā in cōiugem deſponſauit: atq; cū rege bizātii matrimoniū ꝯfirmauit: eo ꝙ mortuo orientis impium acquiſiuit. Filiū quoq; ſuū ꝯſtantinum in ceſarem ordinauit. Quo defū to eidem ꝯſtantinus in imperium ſucceſſit. Helena autem bizantii exiſtens a iudeis cir/ cūuenta xp̄m in quē adhuc plene nō crede/ bat: cū neq; baptiſmū accepiſſet reliquit: & iudaiſmū accepit. ¶ Poſtq̄ aūt ꝯſtantinus a ſcō ſilueſtro baptizatꝰ eſt: & a lepra munda tus: & poſt diſputationē habitā de fide inter iudeos & ſilueſtꝝ: & ipſa quoq; helena ꝯuer ſa eſt ad xp̄m: ut habitum eſt ſupra in geſtis ſilueſtri pape pridie calen. ianuarii. ¶ Poſt hec aūt helena amore paſſionis dn̄i aīata hie roſolymā perrexit: & crucē dominicā requi ſiuit. Sanctū quoq; quiriacū: q prius iudas eſt uocatus hieroſolymoꝝ ep̄m ordinauit: partē quoq; dn̄ice crucis ꝯſtantinopolim ad filium ſuū impatorem attulit: partē uero in hieruſalē dimiſit: ut hec oia acta ſunt ſupra in hiſtoria de inuētiōe ſcē crucis. v. nō maii Ipſa uero btā helena opibus pietatis & reli/ gionis inſtudens: octogeſimū etatis annum agens in ſanctitate uite in pace quieuit apud urbē romā. xv. calē. ſeptēbr. Sepultaq; eſt in eccleſia ſcōꝝ marcellini & petri. Cuius cor/ pus filiꝰ eiꝰ ꝯſtantinus impator inde ꝯſtanti/ nopolim tranſtuliſſe dr̄: poſtq̄ ad ipſā urbē habitaturus acceſſit. ¶ In tēporis uero ꝓceſ ſu de ipſa urbe regia a uenetis tranſlatū eſſe fertur uenetias ipſum corpus: & ſepultū ia/ cet in monaſterio ſuo nomini edificato.

¶ De ſcō agapito martyre. LXXIIII

AGapitus martyr paſſus eſt apud ciuitatē p̄neſtinā ſub aureliano impatore preſide uero antiocho qui a ſcō porphyrio martyre e/ nutritus & in fide doctꝰ: cū eſſet annorū. xv. & amore xp̄i martyrio ferueret: ſponte ſe impatori in urbe obtulit: & ſe xp̄ia num uiua uoce aſſeruit. Iuſſu ergo impato/ ris nētus & neruis crudis duriſſime ceſus: de inde p̄ſidi: ut ꝯpelleret̄ ſacrificare traditꝰ eſt Qui duriſſimo carcere ipm̄ icluſit: & per q̄t tuor dies cibū omnē negauit. Attulus uero ſiue anaſtaſiꝰ cornicularius eū cuſtodiebat: & ab eo uerba uite audiens: pene in xp̄m cre debat: inde de carcere preſidi exhibitꝰ: pru nas ardentes ſup caput eius iuſſit imponi: & cum grās martyr deo ageret: flagellis ce/ ditur: & nudꝰ capite deorſum uerſo ſuſpen/ ditur: atro ſubter eū fumo ſcō: oibuſq; abeū tibus ſic ſtare mandatur: donec in ipſo cru/ ciatu deficeret. Mandatūq; eſt p preſidē ut nullus oīno ad eū accederet. ¶ Poſt dies aūt quattuor anaſtaſiꝰ cornicularius illuc acce/ dens: uidit eum ſolutū ſup fumū ambulāteꝫ & pſallētē. Et ꝯuerſus ad xp̄m hoc p̄ſidi nū/ ciauit: quē preſes carceri mācipauit: agapi/ tum uero iteꝝ detentum a quattuor ſibi in/ uicem ſuccedentibus flagellis cedi duriſſi/ me iuſſit: deinde bullientem aquam ſuper uentrem eius miniſtri diaboli effuderunt: & maxillas eius confregerunt. Interea preſes ſubito de tribunali ſuo cadēs a miſtris colle ctus: & in lecto reclinatus eſt: & ſentiens dei uirtutem in martyre poſt modicum triſtem animam emiſit. Quod cum imperatori nun/ ciatum eſſet: iuſſit agapitum ad ciuitatem p̄ neſtinam duci: & ibidem in amphitheatro le onibus ſubiici. Sed manſuefacte fere ad lam bendum pedibus martyris ſe inclinauerūt. Quod uidentes ſceleris miniſtri iuſſu impe/ ratoris tulerunt ſanctum martyrem: & uene runt cōtra ciuitatem preneſtinā miliario ab urbe uigeſimo tertio: ubi ſunt due colūne: & eum ibi gladio percuſſerunt. xv. calendas ſeptembris. Cuius corpus a chriſtianis ſe/ pultum eſt miliario primo ab urbe in ſar/ cophago nouo ibi diuinitus inuento.

¶ De ſanctis ioanne & criſpo martyribus. LXXV

IOannes & criſpus preſbyteri ro me paſſi ſūt ſub diocletiano au/ guſto: Qui cum inundante per/ ſecutione ipſius impatoris: mul/ ta ſanctorum corpora officioſiſſime ſepeliſ ſent: & ipſi ab imperatore tenti: gladioq; in chriſti confeſſione ceſi: eorundem martyrū meritis & ipſi ſociati: gaudia uite meruerūt xv. calē. ſeptembris: ut dicit ado.

¶ De ſcō magno & ſociis mr̄ibꝰ. LXXVI

MAgnus mř paſſus ē in ceſarea cappadocie tpre aureliani impatoris ſub preſide alexādro. Qui ex ipa ciuitate ortus: defūctis parētib⁹ xp̄ianis: ipē in fide xp̄i cōſtantiſſimus: dū oraret ad dn̄m: uoce ſibi de celo lapſa ad martyriū ꝯfortatur. Quā uocem cū audiſſent pagani eū tenuerunt: & in carcerē concluſerunt: & poſt dies quattuor p̄ſidi eū obtulerūt. Quē ſacrificare diis recuſantem tradidit preſes alexādro & zozimo ſacerdotibus idoloꝝ: ut eum igne ꝯſumerent. Qui miſerunt eū i caminum ignis ardentis. Statiq; flāma extinguitur: & poſt dies. 3. martyr xp̄i inde illeſus educitur. Hoc preſes audiēs caminum amplius accēdi fecit: & ip̄m iterū intromiſit: ubi quinq; dieb⁹ incluſus ſtetit. Flāma quoq; i duas ptes diuiſa: ipē intactus omnino permāſit. ❡ Poſt dies. v. accedentes milites: ut uel oſſa eius iuenirent: audientes eū pſallentem reſpexerūt: & quaſi milia angeloꝝ cum eo uiderūt. In quoꝝ medio magnus inuſtus deū laudabat. Cū autē iuſſu p̄ſidis educt⁹ eēt: & xp̄i uirtutē preſes magie deputaret. Iuſſit eū in amphitheatrū duci & feras ei laxari. Et prio qdē urſa peſſima ad eum dimiſſa: in terrā proſtrata pedes illius lingebat. Deinde leopardus exiliēs collū ei⁹ amplexus lingua ſudorē uultus ei⁹ extergebat. Tertio leo ferociſſim⁹ & ingens a uenatorib⁹ captus itromiſſus ē. Et cū multitudo paganoꝝ eēt itra amphitheatrū: anteq̄ abirent: leo de manib⁹ uenatoꝝ ꝓſiliuit & in gētiles irruit. Angelus uero harenariū ꝯcluſit ut nemo aufugere poſſet. Et laniante leone multitudinē paganoꝝ ad mādatū ſci ſolus p̄ſes cū officio ſuo illeſus ꝑmāſit: & leo ad caueam māſuetus rediit. Tūc exiēs preſes oēs exire mādauit: & ſolū magnū ibidē dimiſit: leonēq; dimitti fecit: qui ad pedes eius procidit & oſculabatur eū. Quo uiſo miraculo ✠. 2597. pagani in dn̄o crediderūt. Qui oēs iuſſu alexādri preſidis decollati ſūt. Deinde eo mādante gentiles populi ſcūm mřem tulerunt: & extra urbē eiectū lapidauerūt. Cūq; ſuper eū aceruū lapidū iactaſſent: cumq; iam mortuū exiſtimaſſent: ſubito mř xp̄i cūctis audiētibus dn̄m orauit: ut ſuſcipet aīam eius in pace. Et ſtatim emiſit ſpiritū. Cuius corp⁹ a xp̄ianis in ipa ciuitate ſepultū eſt in ſarcophago nouo. xiiii. cal. ſeptembris. Martyrum uero alioꝝ corpa iuxta muros urbis in cemiterio ſunt tumulata.

❡ De ſcō ludouico epo or. mioꝝ. LXXVII

LVdouicus ep̄s toloſanus de ordine minoꝝ filius illuſtris regis caroli & regis roberti german⁹ fuit. Qui cū eēt annoꝝ. xii. pro illuſtri domino carolo patri ſuo i catalonia obſes fuit. Cui aſtiterūt fr̄es mino[res]: a quibus legē uite & diſcipline pcepit: uotumq; dn̄o uouit: ꝙ ſi de cuſtodia dimit[ti]teret minoꝝ fratrum ordinē ingrederet: uir[]ginitatē quoq; ſuā dn̄o perpetuo dedicauit. Sed poſt quadriēniū dimiſſus paterne hereditati renunciare cupiēs: cepit mūdi cōtemptor eſſe: miroq; modo deo deuote ſeruire. Cūq; pater ei uellet i coniugē ſororē regis francie tradere: omnino ꝯtempſit: & extunc omnimode ordinē intrare diſpoſuit. Quem fratres eius robertus & carolus martellus totis uirib⁹ a propoſito diſtrahebāt. Sed ni[hil] proficiētes eum clericari pmiſerunt. Cū aūt ip̄m iam ſubdiaconū effectū papa uellet in ep̄m promouere oīno renuit. Cōtemplatiue aūt uite totus intent⁹ etiā actiue ſe exercens pauperibus largiflue miniſtrabat. carnem quoq; mira pnīa macerabat. ❡ Factus tādē frater minor i uigilia dn̄ice natiuitatis & de licentia ſūmi pontificis ſtatim profeſſus: eadem die per ſūmum pontificē ꝓnunciatus ē ep̄s toloſanus. Qui nō obſtante ꝙ eēt ep̄us regularē ordinis ꝓfeſſionē ad litterā mirabiliter obſeruabat. Sicq; eccleſiā toloſanā uerbo pariter inſtruēs & exemplo ſcītate pollēs diēq; mortis ſue ante triduū predicens anno dn̄i. 1295. 14. cal. ſeptēbris cum eēt ānoꝝ. 35 feliciter emiſit ſpiritū. Sepultuſq; ē maſſili[e] iuxta qd decreuerat miraculis clarus. ❡ Anno autē dn̄i. 1319. de mandato pape ioannis xxii. corpus ei⁹ de terra leuatum eſt: & capſa argentea honorifice cōditum: preſente rege roberto ei⁹ fratre: & multis p̄latis ac clericis & populis infinitis. In cuius trāſlatiō[ne] quinq; mortui redierunt ad uitā: & multi infirmi a diuerſis langorib⁹ ſanati ſunt.

❡ De ſcō donato preſbytero. LXXVIII

DOnatus preſbyter apud pagum ſigiſtricum galliaꝝ claruit. Qui ex urbe aurelianeñ ad eādē ciuitatem in mōte qui dicit iura adueniēs: anachoriticā uitā multis annis exegit: multiſq; miraculiſ floruit. Qui inter cetera draconē terribilē ſua oratione de fugatum extinxiſſe fertur. Cūq; dies uocationis eius iſtaret: adueniente abbate m[a]rio diuinit⁹ admonito: ut ad eum accederet Inter uerba oratiōis migrauit ad xp̄m: ab eodem patre ibidē ſepultus. 14. cal. ſeptēbris

❡ De ſcō iulio ſenatore & mře. LXXIX

IVlius ſenator & mř rome paſſus eſt tēpore cōmodi ipatoris. Qui audita predicatiōe ſcōꝝ euſebii uincentii: pegrini: & potentiani de quib⁹ dicet infra. viii. calē. ſeptembris: ꝯuerſus eſt ad xp̄m: & a rufino p̄ſbytero cum omni domo ſua baptizatus. Cūq; omnia ſua paupibus erogaſſet: dum xp̄[]

ꝯſiteret:a ceſare detentus & exanimat⁹: atq; magiſtro peditum uitellio traditus eſt: qui ab eodem in cuſtodia dieb⁹ pluribus reclu ſus:ide educt⁹:cū ſacrificare nollet:tam diu fuſtibus eſt ceſus:donec ſpiritum emitteret. Cui⁹ corp⁹ ante amphitheatꝝ dimiſſum: eu ſebius & ceteri predicti martyres ſepelierūt in cemeterio calepodii.qui paſſus eſt.14. ca len.ſeptembris.

¶De ſcō heli ſacerdote. LXXX

Eli ſacerdos & iudex iſrael un⁹ & ultimus fuit inter iudices po/ puli dei: qui eccleſiaſtici .xlvi. capitulo in ſcōꝝ patꝝ ueteris te ſtamenti catalogo numerantur. Qui quāuis ex eo ꝙ remiſſus fuit i filios ſu/ os malos & preuaricatores legis dñi corri/ gēdos tēporali pena mortis ſubite a deo pu nitus fuerit: quia tamē in ſe bonus & ſanct⁹ extitit:credendū eſt: ꝙ ſue ſāctitatis premia eternaliter nō amiſit. Hic cum eēt de genere aaron ſacerdos & iudex in iſrael:coram arca domini in tabernaculo miniſtrabat in ſilo. Ipſe quoq; ꝑdixit anne uxori helchane: que ſterilis fuerat:filium ex ea naſcituꝝ: ut tra/ dunt hebrei:quē illa uouit dño ſe daturam. Cum autē heli duos haberet filios ophim & phinees:qui dñm neſcientes partem ſacerdo talē de ſacrificiis anteq̄ adolerent:adipē tol lebant ab offerentibus crudū cōtra legē dei ut lautius ſibi pararēt eū: quod nō erat por io ſed rapina:dormierunt etiā cum mulieri bus obſeruantib⁹ ad hoſtiū tabernaculi: & has que uenerant ad purificandū polluebāt. Pater eoꝝ hoc agnoſcens:tepide eos redar/ guebat:ꝓpter quod per uiꝝ dei reprobatus eſt a dño:ne ſacerdotio dom⁹ ei⁹ fungeret: & tēporali pena puniend⁹ ꝓmittitur: ut ipſe mala morte cū filiis ſuis periret. ¶Et cum heli ad talē dei cōminationē quaſi reddere/ tur incredulus:ꝯfidens de magna miſericor dia dñi.Et ſamuel adhuc puer oblatus dño parentibus corā heli i tabernaculo miniſtra ret:& heli iam ſenex eſſet:apparuit deus ſa/ mueli:eūq; tertio uocauit:ac eidem ꝑdixit: quicquid heli ſacerdoti cōminat⁹ fuerat: ad litteram adimpleret:ut dicet infra:cū de ſamuele aget.Quod ipſe ſamuel heli inter/ roganti p oia rettulit. ¶Cūq; philiſtei in ꝑ/ lium cōtra iſrael ꝯgregati ueniſſent:& quat tuor milia ex eis occidiſſent:& ſeniores iſra/ el hoc egre ferentes ad inuicē ꝯſilium habu iſſent: arcam dñi de ſilo in prelium ſecū tu/ lerunt:& cum duob⁹ filiis heli arcam comi/ tantib⁹ ꝯtra philiſteos iuerūt. Videntes aūt philiſtei arcā dñi timuerūt:ſed acri⁹ ex hoc pugnantes iſraelitas fugere ꝯpulerunt:& ex eis.xxx.milia occiderunt:arca quoq; dei ca pta eſt:&duo filii heli mortui ſunt.Heli aūt ſacerdos ꝑ ſenectute cecutiens ſedebat ꝯtra uiam:que ducit ad caſtra.Et cū audiſſet nū/ cium:qui de ꝑlio fugerat: ꝙ populus ceſus eēt:& duo filii eius interfecti:ſiluit:& patiē/ ter tulit.Cum aūt audiſſet arcā captā: pro/ pter dei reuerentiam moleſte tulit:& cadens de ſella retrorſum fractis ceruicibus expira uit.Iudicauit aūt iſrael.40.annis: & ſepult⁹ eſt in ſepulchro patꝝ ſuoꝝ:cuiuſq; dies obi tus certus nō habeť:de ſamuele ei⁹ diſcipu/ lo dictur⁹ ipm ꝑmiſi:quoꝝ ad inuicē geſta continuanť.Hec ex primo libro regū a pri/ cipio uſq; ad capitulū quartum: & ex dictis ioſephi & hieronymi atq; ex hiſtoria ſchola ſtica ſumpta.

¶De ſcīs helchana & ānā ei⁹ uxore. LXXXI

Elchana uir iuſt⁹ & ānā ei⁹ uxor ſamuelis ꝓphete parentes inter ſanctos priſci tēporis a ioſepho & hieronymo ꝯputanť:quorum laus tam ex primo libro regum q̄ ex benedicta eoꝝ ꝓle ſuſcepta ꝑcipiť. Fu/ it aūt helchana de ramathaim ſiue ramatha: que in euāgelio dř arimathia:que ſita eſt in mōte effraim:& fuit de iſuar auunculo moy ſi p chore deſcendens:& ſic p patrem fuit de tribu leui:per matrem uero de tribu iuda. Habuit quoq; duas uxores uidelicet fēnenā fecundam & annā ſterilē:& cū eſſet anna pul chrior:& uir eā diligeret:fennena ei inuidēs exprobrabat ei:& obiiciebat ſterilitatē. Et cum de more ſuo aſcenderet debito tpe hel/ chana:ut imolaret dño in ſilo: ubi tūc erat arca dei:que i tabernaculo ſeruabať:& quo dam tēpore ipſe helchana cū ambabus uxo ribus aſcendiſſet:& filios ac filias quos habe bat de fēnena ſecū duxiſſet. Anna triſtis pro ſterilitate ad fores tabernaculi egreſſa ora/ uit ad dñm ꝓ ꝓle habenda:& uotum uouit: ꝙ ſi de⁹ ſibi maſculū largireť:ꝙ faceret ipm nazarenū:& altaris miniſterio ꝑpetuo depu taret. ¶Et cū heli ſacerdos eā orantē obſer uaſſet:& triſtitie eius cauſam audiſſet: diui/ no ſpiritu eidem prenūciauit: ꝙ deus exau/ diſſet eam:que ex ꝓmiſſiōe ſacerdotali ſecu/ ra iam de ſobole facta ē:& reuerſa cū uiro i domū ſuam ꝯcepit:& pepit filium: uocauit q; nomē eius ſamuel:eo ꝙ a dño poſtulaſſ; eū.Nec aſcēdit mulier cum uiro in ſilo: do nec ablactaret filium.Et cum ipm ablactaſ/ ſet:uidelicet cum eēt annoꝝ.12. adduxit eū cum muneribus in ſilo: & obtulerunt eum parētes heli:ut eēt miniſter in ꝯſpectu dñi: ſm uotum quod emiſat eius mater. ¶Et no ta ꝙ ſūt tres ablactiones. Prima a lacte mā mille:que fit in tertio anno. Secunda a lacte infantie:que fit i ſeptimo. Tertia a lacte pue ritie:que fit in decimo. Et ſic amoueť puer a lacte: a pedagogo: a timore. In hac uero

tertia ablactatiōe ſamuel deo oblat⁹ē:quaſi iam idoneus ad ſeruiendū. Poſt hec uero anna habuit tres alios filios & duas filias : qđ deus facere uoluit:ut filiū quem quodāmodo ſm carnē pro deo amiſerat:i alia ſobole triplicaret:& ꝑ hoc oſtēdat: qa qđ deo conceditur etiā in tēporalib⁹ nō amittit. Quieuerunt aūt in pace helchana & uxor eius anna & ſepulti ſunt in ciuitate ſua in ramatha. Quibus aūt diebus migrauerūt expreſſum non habetur:& iccirco geſtis filii eius cui⁹ ſolēnitas ſequitur: non imerito premittunt. Hec unde ſupra.

¶De ſcō ſamuele ꝓpheta & iudice. LXXXII

SAmuel ꝓpheta & iudex populi iſrael ſcitiſſimus: q nedum inter patres antiquos ſcōs teſtamenti ueteris eccleſiaſtici. xlvi. ca. plurimū cōmēdatur: ſed etiā in pleriſq; diu ine ſcripture locis : ut ſcūs magnificat & ponitur : fili⁹ fuit helchane ephiatei de ramatha de tribu leui: & anne ei⁹ uxoris de qbus ſupra proxio actum ē. Qui matris ei⁹ orationib⁹ a dño poſtulatus fuit: uoto ꝑmiſſo:ꝙ ipm ad perpetuū ſeruitiū dñi manciparet:qđ & parētes ipſius fideliter adiplere curarunt:ipmq; duodenē heli ſacerdoti i ſilo obtulerūt. Et ab illa etate ut dicit ioſephus plenarie ꝓphetare cepit. ¶Cū autem filii heli legis dñi eēnt trāſgreſſores : & heli tepide corrigeret illos : & dñs eidē ac filiis eius per ꝓphetā mortē ꝯminatus fuiſſet:nec adhuc heli uerbis dñi fidē plenā adhiberet: ut ſuperius dictum ē in geſtis heli. Factum eſt: ut heli i lecto ſuo iaceret:& iā ꝑ ſenectute ipſius oculi caligaſſent: & ſamuel iacebat iuxta tabernaculū cum heli ſacerdote.i.prope lectū eius. Quē dñs uocauit ex nomine. Qui ſurgens acceſſit ad heli credēs ſe uocatum ab eo:ſed heli ipm uocaſſe denegans ad dormiendū remiſit. Cūq; hoc idem & ſo & tertio factū eſſet. Intellexit heli ꝙ deus ipſū uocaſſet:& inſtruxit pueꝝ qualiter iteꝝ reſpondere deberet: uocatus aūt iterato a dño cum reſpondiſſet: loquere dñe: indicauit ei dñs eandem ꝯminationē in domū heli:quaꝫ primo fecerat per uirū dei. Mane autem ſamuel ab heli adiuratus:indicauit ei oīa que locutus ē ei deus. Creuit auteꝫ ſamuel & cognouit oīs populus:quia fidelis eſſet ꝓpheta dñi. Et ꝯſulebat eū oīs popul⁹ iuxta ꝑceptum dñi. Preceperat eni deus : ut abiicerēt ariolos & diuinos: & huiuſmodi:& ſciſcitarentur a fratribus uerbū domini. ¶Mortuo uero heli ſacerdote:ut ſuperi⁹ dictū eſt. Samuel i locum ei⁹ ſucceſſit i iudicē. Qui populū domini adduxit in maſephat:ut oraret pro eis:eo ꝙ philiſtei terminos iſrael iuaſiſſent. Tūc ſamuel effudit aquā corā dño:in q̄ maledicta ꝯgeſta erāt:quam ſi bibebat idolatra labia ipſi inſeperabiliter adherebant: forte in ſignum federis ſicut fecit ioſue. Quidam tamē aſſerunt ſamuelē idolum redegiſſe in puluerem:& mixtū dedit populo ad bibendū & in barbis eoꝝ iudicaſſe reos idolatrie a nō reis ſicut oli fecerat moyſes. Et iudicauit eos ibi ſamuel.i. docuit iudicia dei. Et audierūt philiſtei cōgregatū eē iſrael in maſephat & armati aſcēderūt aduerſus eos. Clamauitq; ſamuel ad dñm:& obtulit agnū lactētē in holocauſtū. Et inito prelio dñs intonuit fragore magno ſup philiſteos: & mota ē terra:& ꝑ loca pandebat hiatus:& philiſtei in fugā uerſi ceſi ſunt a filiis iſrael:q percuſſerunt eos uſq; ad terminos terre ſue. Tulitq; ſamuel lapidē:& poſuit eū in terminis nec auſi ſunt ultra philiſtei intrare termio iſrael:uiuēte ſamuele:iudicabat itaq; ſamuel populū in bethel & galgalis & maſepha circuiēs per annos ſingulos & reuertebatu in ramatha:ſed & ibi iudicabat iſrael. ¶Cu autē ſenuiſſet ſamuel: poſuit filios ſuos iudces ioel & abiā:alteꝝ i bethleem alteꝝ i berſabe ut ibi populū iudicarēt. Qui declinaurunt p⁹ auaritiā & pueruerūt iudicia. Quo non ferēs populus petiit a ſamuele regem. Qui diuina reuelatiōe ſaulē de tribu beniamin ſibi a dño miſſum unxit in regē ſup iſrel:& ipe ſamuel iudex ē factus:q ꝓfuerūt ſimul in populo.40.ānis ut ioſephus ſcribit ¶Proceſſu uero tpris mandauit ſamuel ſali regi iubēte domio:ut deleret amalech: nec hōi pceret nec iumētis. Qui ꝯtra ꝑcept dñi:poſtq̄ amalechitas expugnaſſet: pepc agag regi amalech:& optimis armētoꝝ: p qđ a dño reprobatus ē:& regnū eius ad dauid trāſlatum ex ore ſamuelis ꝓphete dñi ei mandante:licet ꝓpheta dei pro ſaule dominū plurimū exoraſſet. Sicq; poſt aliquo mēſes ſamuel propheta iuſſu diuino iunx dauid filiū iſai de bethleē in regē futuꝝ ſu iſrael adhuc uiuēte ſaule. Et extunc cepit rgnum ſaulis declinare:dauid aūt in oīb⁹ ꝓpari:ſicut dictum ē ſupra i geſtis dauid rgis.4.cal.ianua. ¶Poſtq̄ aūt ſamuel poplum dei laudabiliter iudicaſſet mortuus ē Et fleuit eū uniuerſus iſrael ſinguli tanq̄ ꝓpriū patrē lugentes:& ſepelierūt eum in ſpulchro paterno in ramatha. Qui dormiu in domino.13.cal.ſeptēbris. ¶Hui⁹ oſſa ſcratiſſima: Archadi⁹ ipator de iudea trāſlit i thraciā portātib⁹ ep̄is ac occurrētib populis tanta letitia:ut q̄ſi ꝑſentē uiuentē cernerēt atq; ſuſciperēt : ut de paleſtia uſ chalcedonē iungerētur populoꝝ agmina xpi laudes una uoce ꝑſonātia: ut ſcribit hronymus libro ꝯtra uigilantiū. Hec ex prmo libro regum a.4.ca.uſq; ad.xvi.& ali

uoluminibus quibus ſupra.

¶De ſancto ſamuele pſbytero. LXXXIII

SAmuel pſbr̄ eccleſie edeſſene cla
ruit tēpore anaſtaſii primi impe
ratoris. Qui ſcā uita ſublimis &
doctrine: ſapiētia clarus: multa
aduerſus eccleſie inimicos inten
tione tamen precipua contra neſtorianos &
timotianos ſyro ſmone ꝯſcripſit: quē apud
ꝯſtantinopolim adhuc tēpore ſuo i carne ui/
uere: & ſcripta eius ſe teſtat̄ agnoſcere illu/
ſtris gēnadius: qui & apud ipſam ciuitatē in
xp̄o qeuit cū pace: ibidēq; tumulatus.

¶De ſancto bernardo abbate ordinis ciſter
tienſis. LXXXIIII

BErnardus abbas claraualleñ &
doctor claruit tempore eugenii
pape tertii & federici imperato/
ris primi: qui ex ꝓuincia burgū
die caſtro fontanis patre milite
elecino matre aleth religioſa dña ortus eſt.
ue ſex mares filios genuit monachos futu/
os: feminā unam ſanctimonialē: quos ut e/
iderat dño offerebat: & ipſos pueros cibis
roſſioribus q̄ſi eremo magis q̄ curie nutri
bat. Cum aūt tertiū. ſ. bernardū geſtaret in
tero: uidit per ſomniū catellum candidum
latrantē in utero ſe habere. Quod cū cui/
am uiro dei expoſuiſſet. ille uoce ꝓphetica
ñdit: ꝙ optimū catulū pareret: qui domus
ei cuſtos futurᵉ eēt: eo ꝙ predicator fieret
gregius: & cōtra inimicos daret latratᵉ: ac
ultos medicinalis lingue gr̄a eſſet curatu/
us. ¶Cum autē bernardᵉ adhuc puer in na
uitatis dñice nocte officium expectaret: a/
idᵉ ſcire qua hora xp̄s natus eēt: media no/
te eidem appuit puerulus ieſus: q̄ſi denuo
utero matris natus. Vnde extunc illā fuiſ
horā dñice natiuitatis ꝯgnouit. Ex illa er/
o hora in his: que ptinent ad illud ſacramē
im: ſenſus ei ꝓfundior & ſmo copioſior da
is eſt. Quod patet in illo initio opuſculoꝝ
oꝝ: quod edidit: cū homeliaȝ illā ſup euā
elio Miſſus eſt gabriel. cōpoſuit. ¶Veruȝ
ntiquus hoſtis eius caſtitati inuidens: mul/
os ei laqueos tentationis oppoſuit. Cum ſe
el in quandam feminā diu oculos defixos
abuiſſet: de ſe cōtinuo erubuit: ac i ſtagnū
elidaꝝ aquarum inſiluit: ibiq; tam diu mā
t: donec a carnali ꝯcupiſcentia totus refri/
uit. ¶Alia nocte puella quedā ſe nudam i
cto ipſius poſuit: quam ille ſentiens par/
m lectuli ei conceſſit: donec illa ipſum cer
ns immobilem: erubeſcens inde receſſit.
¶Alias etiam hoſpitatus in domo uniᵉ ma/
one: cum illa in eius pulchritudinē exarſiſ
t: nocte ſilenter ad lectum eius acceſſit.
loq; clamante latrones mulier ſe abſcōdit
urgentes uero famuli latronem querunt:
ſed nō inueniūt. Cūq; hoc idem uſq; tertio
factum eſſet: mulier tandem deſperata receſ
ſit. Dum uero mane a ſociis quereretur: quō
tot uicibus latrones clamaſſet. Reſpondit: ꝙ
uere latro ei inſidiatus fuerat: quia hoſpita
theſauruȝ ſue uirginitatis irrecuperabilem
auferre uoluerat. Et extunc ciſtertienſiū or/
dinem ingredi deliberauit. Quod cū fratres
eius omnimode prohiberent: tantam ei dñs
gratiam contulit: ut non ſolum nō prohibe/
retur: ſed omnes fratres ſuos & alios plures
ad religionem domino lucraret̄. Fratri aūt
ſuo gerardo uerba eiᵉ uana reputāti pdixit:
ꝙ lancea latus eius perforaret: & tunc com/
punctus uerbis eius conſenſum preberet.
Poſt paucos dies gerardus ab inimicis capi
tur: & lancea in latere uulneratus carcerat̄.
Ad quem bernardus ueniens eundem cōfor
tauit: promittens ꝙ cito liberaretur: & mo/
naſterium ingrederetur. Eadem nocte com/
pedes gerardi de pedibus eius ceciderūt: &
hoſtio per ſe aperto ipſe euaſit: indicauitq;
fratri ſe mutaſſe ꝓpoſitum: & uelle fieri mo
nachū. ¶Anno igitur dñi. iii2. a conſtitutiō
ne ordinis ciſtertienſis. i5. ſeruus dei bernar
dus annorum. 22. cum fratribus & aliis ſo/
ciis. 30. ordinem ciſtertienſem ingreſſus eſt.
Qui mox totus ita in ſpiritum abſorptus
eſt: ut iam nullis corporeis ſenſibus uteret̄.
Quem abbas ciſtertienſis ad edificandū do/
mum clareuallenſem poſt modicum miſit:
ubi multo tempore in nimia paupertate ui/
tam duxit. Vigiliis autem & orationibus in
tentus continue carnem mira penitentia fla/
gellabat: & maxima ieiuniorum inedia do/
mabat. In ueſtibus autē & aliis cunctis ſem
per paupertatem amabat. Quicquid uero i
ſcripturis didicit: in agris & ſiluis confiteba
tur accepiſſe: & nullū ſe magiſtrum aliquā/
do habuiſſe. Oranti quoq; ſibi confeſſus eſt
expoſitionem oratiōis dominice ſibi ſcriptā
apparuiſſe. Humilitatem autem & patientiā
ultra modum in cūctis oſtendit. ¶Cum tre
centas marchas argenti ſibi pro cenobio cō
ſtruendo miſſas predones abſtuliſſent: pati/
enter tulit: deumq; benedixit: qui ſibi a tan/
to onere pepercit. ¶Quidam canonicus re
gularis ad eum uenit: & ut in monachum re
ciperetur rogauit: cūq; ille nō acquieſceret:
ſed ad ſuam eccleſiaȝ redire ſuaderet: aduer
tens ꝙ canonicus ex leuitate ordinem muta/
re uellet: canonicus ad conuitia multa pro/
rupit: ac demū ipm in maxilla pcuſſit. Cūq;
aſtantes i ſacrilegum inſurgerent: ille ne eū
tāgerēt per chriſtū adiurauit: & ſine ulla ul
tione patienter dimiſit. ¶Pater eius qui ſo/
lus in domo remāſerat. ad monaſteriū iuit:
& ibidem poſt aliquod tempus in ſenectute
bona deceſſit. Soror uero eiᵉ i ſeculo nupta

cum multo comitatu & pompa ad monaſte/
rium acceſſit. Sed ad eam uir dei exire recu/
ſauit. Cum auté lachrymãs inſtaret & conſi
lium anime ſue ſaluande peteret ad eã exiit:
& mundi ei gloriã interdixit. Que habitũ &
uitam mutans in ſeculo quaſi in eremo dein/
ceps deo ſeruiuit: & tandé multis precibus
a uiro licentia habita monaſteriũ introiuit.
Tanta autem abſtinẽtia & uigiliis corpus at
triuit: ut fere continua grauiſſima infirmita/
te langueret. ¶ A ciuitatibus ianueñ & me/
diolaneñ in epm electus conſentire renuit:
dicens ſe non eſſe ſuum: ſed alioruʒ ſeruitio
deputatum. ¶ Cũ quodaʒ tépore fratres car
tuſienſes uiſitaſſet: loci prior contra ipm ali
quantulum murmurauit: ꝙ ſella cui equitã
do preſidebat nimiũ carioſa eſſet. Quod cũ
uir dei audiſſet miratus querebat qualis ſel
la foret. Nam illuc uſq; a claraualle uenerat
& qualis eſſet ſella non perpéderat. ¶ Iux/
ta lacum etiam lauſanenſé unius diei itinere
pergens ipſum non uidit: & cũ ſero ſocii de
ipſo lacu loquerentur: ubi eſſet lacus ille in
terrogauit. ¶ Predicanti ſibi aliquãdo ina/
nis glorie tentatio irrepſit: ꝙ optime po/
pulo predicaret. Qui mox in domino cófor/
tatus tentatori reſpondit: ꝙ nec per ipm ince
perat: nec per ipſum dimittere intendebat.
Frater robertus eius monachus & ſecunduʒ
ſeculum propinquus: quorũdam ſuaſione
ad monaſterium cluniaci ſe contulerat: qué
uir dei ſtatuit per epiſtolam reuocare. Cum
autem eã ſcriptori ſub diuo dictaret: ſupue/
niẽte ſubito imbre: ſcriptor ſurgere uoluit.
Bernardus uero ut procederet in ſcribendo
ſuaſit: quia opus dei erat: qđ ipſi faciebant.
Sicq; ſcripſit epiſtolam in medio imbre ſine
imbre. Cum enim circa eos undiq; plueret:
inde moleſtiam imbris uirtus expulit cha/
ritatis. ¶ Monaſterium quoddam multitu/
do infinita muſcarum occupauerat: que mo
nachos grauiter infeſtabat. Quas uir dei ex
cõmunicauit: & mane omnes muſce mortue
ſunt reperte. ¶ Cum a mediolanenſibus ec/
cleſie reconciliandis a papa miſſus papiam
rediſſet. Quidam uxorem ſuam demoniacã
ad eum adduxit. Cumq; malignus ſpiritus
per multa uerba bernardum irrideret: & cũ
eo uir dei prolixius diſputaſſet: tandem ora
tione ſua immundum ſpiritum ex illa mulie
re exire coegit. Sed cum inde ſcũs uir receſ/
ſiſſet: diabolus eam iteꝶ inuaſit. Quod cum
ſanctus per uirum eius poſt ſe currentem
audiſſet nomen ieſu chriſti in ſchedula ſcri/
pſit & collo mulieris alligari mandauit.
Et ſic totaliter a ſpiritu illo maligno libera
ta eſt. ¶ Apud aquitaniam mulier alia ab in
cubo quodam per ſex annos petulante laſci

uia uexata fuerat. Que ad uiruʒ dei acceſſit
& que paſſa fuerat cũ lachrymis enarrauit
cui bernardus baculum ſuum tradidit: &
ut in lectulo ſuo ipm poneret mandauit. De
mon autem extunc ad cubile nõ audebat ac
cedere: ſed acerrime comminabatur: ꝙ eo r
cedente ſe de ipſa atrocius uidicaret. Quod
cum ſancto rettuliſſet: ille populum conu
cauit: & candelis accenſis omnia publice e
narrauit: ac demonem illum excõmunicaui
Sicq; mulier ab eius illuſione penitus libe
rata eſt. ¶ Cum in eadem prouincia legatio
ne fungeretur: ut ducem aquitanie eccleſi
reconciliaret: & ille recuſaret: uir dei ad al
tare celebraturus acceſſit: duce pre foribu
expectante. Cum autem pax domini dixiſſe
corpus chriſti ſuper patenam poſuit: & a
ducem exiuit: eidemq; per filium uirgini
terribiles minas intulit: & ultionem diuina
addidit: niſi ad eccleſie obedientiaʒ ueniret
Quem dux ignea facie & flammeis oculi
conſpiciens: territus coraʒ eo procidit: & u
niam poſtulauit: & quicquid ſanctus prec
pere uoluit: mox adimpleuit. ¶ Milité quen
dam nobilem mõachum ſuum effectum gr
uis tentatio exeundi ordinem pulſauit. It
ut expreſſe diceret ſe nunquam letum futu
rum. Quod ſanctus audiens pro eo orauit
& tentatio mox diſceſſit. Ita ut poſtmodu
diceret ſe nunquam triſtitiam habiturum.
¶ Cum ſanctus malachias epiſcopus hibe
nie in ſuo monaſterio migraſſet: & bernar
dus pro eo miſſam pro defunctis incohaſſe
gloriam eius intra canonem domino ſibi re
uelante cognouit: & poſt cõmunionis coll
ctam pro confeſſore pontifice commutauit
Cui dum cantor innueret ꝙ errabat: ait
non errare: ſed ſcire quid diceret. Deinde a
cedens ſacro corpori pedes oſculatus eſt.
¶ Viſitatus a quibuſdam tyronibus in qua
drageſima rogabat eos: ut ſalté illis diebu
a ſuis ſe uanitatibus cohiberent. Quibus r
cuſantibus uinum benedictum eis in poc
lum tradidit: & mox illorum uitam in mel
us commutauit. ¶ Tandem morti appropi
quans fratribus ſuis: charitatem: humilit
tem: & patientiam iure teſtamenti relquit
Deinde poſtquaʒ multa miracula perpetr
ſet: & centum & ſexaginta monaſteria co
ſtruxiſſet: anno domini milleſimocenteſim
& ſexageſimotertio etatis uero ſue anno ſ
xageſimotertio inter filiorum manꝰ obdo
miuit in dño decimotertio cal. ſeptébris.
pultuſq; eſt in monaſterio clarauallen̄. m
tis & mirabilibus miraculis refulgens.
¶ Hic doctor ſanctꝰ multos libros & tract
tus edidit. Scripſit libꝶ unum de cõtempt
mundi ad clericos. Item exhortatorium c

paſſione & reſurrectione domini libꝝ unū. De gratia & libero arbitrio librum unum. De gradibus humilitatis & ſuperbie libruȝ unum. Ad abbatem columbenſem de preceꝑto & diſpēſatione librum unum. Ad ciſterceñ & cluniaceñ apologeticum libꝝ unum Ad hugonem de ſancto uictore librū unum Super pſalmum Qui habitat. homelias.18. Super cantica canticorum homelias ſeptuagintatres. Super Magnificat. tractatum unum. Epiſtolas ad diuerſos.240. Sermões uero innumerabiles. Item ad eugenium papam tertium de conſideratione libros quinq. Ad milites tēpli de laude militie noue librum unum. Et alia opuſcula multa & eleg antia compilauit.

De ſancto philiberto abbate. LXXXV

Philibertus abbas apud rothomagum claruit tempore clodouei regis francorum: Qui adhuc iuuenis a dagoberto rege francorum in palatio ſuo aduocatus: cum eſſet annorum uiginti elegit chriſti fieri diſcipulus: & in robatenſi monaſterio ſub agilo abbate monachus factus eſt: ubi opeꝛibus penitentie uacans: multa diaboli tentamina pertulit: quas omnes chriſto adiutꝰ ſuperauit. Succeſſitq; agilo in abbatie regimine: domum ſibi creditā ſtrenue gubernando: & miraculis coruſcando. Dum auteȝ quidā ex fratribꝰ liuore inuidie ex cenobio abieciſſent: unus eorū ictu fulminis interiit: alius in ſeceſſum omnia interiora depoſuit. Reliqui timore percuſſi penitentiam agentes: ipſumq; reuocantes: eidem humiliter obedierunt. ¶ Poſtmodum autem a rege clodoueo & bathylde regina francorum in pago rothomagenſi locum appellatum gemericum obtinuit: ubi egregium monaſterium conſtruxit. ¶ Monachum quendaȝ quem ad regem pro cauſa cenobii mittere diſponebat febre detentum: imperans febri ſanauit & miſit. ¶ Exiſtente eo pariſius latro chirothecas eius furatus eſt. Mane autē ſurdere eiulans: & loqui non ualens: ſinum cum furto abſcondito patefecit. ¶ Cum nocte quadam in baſilica ſancti petri oraret: uiſi ſunt oculi eius quaſi due lampades fulgentes. ¶ Monacho qui languens ad extrema uenerat: & loqui non ualebat: peccatum unum in confeſſione ſcienter omiſerat: oratione ſua loquelam reſtituit: illeq; peccatum confeſſus mox expirauit. ¶ Cum fratres meſſem ſuccidérent: & manipuli per agros iacerent: tempeſtatem ſubitam ingruentem a meſſe ſedauit: & continuo ſerenitatem adduxit. ¶ In uilla quoque pineuio hoſpitatus a muliere quadam paupere in domo ſuſceptus: uas uini quod habebat benedixit: & multis inde potantibus cunctiſque ſatiatis ipſo abeunte plenum repertum eſt. Quieuit in pace uir domini decimotertio calendas ſeptembris. Sepultus in monaſterio ſuo predicto.

¶ De ſanctis xp̄ophoro & leouigildo martyribus. LXXXVI

Chriſtophorus & leouigildꝰ martyres apud ciuitatē hiſpanie cordubam paſſi ſunt: qui tēpore ꝑſecutionis ab infidelibus comꝑhenſi cum xp̄m cōfeſſi eſſent: gladio cedente martyriū ꝯſumauerūt: quorum corpora poſt abſciſionem capitum igni tradita ſunt. Qui paſſi ſunt.13.calē. ſeptembris ut adotradit i ſanctoꝝ martylogio ex dictis hieronymi ſumpto.

¶ De ſanctis martyribus leontio & carpophoro. LXXXVII

Leontiꝰ & carpophorꝰ martyres in ciuitate aquileia paſſi ſunt tēporibus diocletiani & maximiani imperatorum ſub lyſia preſide. Qui cum eēnt arte medici: infirmos quoſcūq; ab omni languore ſanabāt nō tam naturalibus medicaminibꝰ artis ſue q̄ xp̄i noīe inuocato: erāt eni fideliſſimi xp̄iani. Audiens aūt lyſias preſes famam illoꝝ: cum eēnt ei ab eius officialibus accuſati: & ꝙ cultum deoꝝ ſuorum deſtruerent: eos ad ſe accerſiri fecit: & que eſſent eorū nomina: que patria: que conditio: que fortuna queſiuit. Illi uero ad ſingula reſponderunt: quia ſcilicet noīa eoꝝ erant leontiꝰ & carpophorus: patria uero eoꝝ erat arabia: ꝯditio xp̄iana: fortunam autem chriſtianos neſcire dixerunt. Tunc preſes cepit eis perſuadere: ut diis ſacrificarent: ꝓmittens illos exinde honoribus ſublimandos: aut ſi renuerēt diuerſis puniēdos ſuppliciis. Cumq; illi ſacrificia demonibꝰ exhibere nullatenꝰ uelle reſpōderent: & xp̄m ſibi adiutorē in omnibꝰ dicerēt: atq; illius cōminata tormēta cōtemnerēt: ꝑcepit eos preſes in manibus & pedibus grauiter torqueri. Et dū illi conſtantes hoc ſupplicium deriderent: iuſſit eos preſes catenis uinctos in mare precipitari. Statimq; angelus domini affuit: & diruptis uinculis illos e pelago ad littꝰ incolumes eduxit. Et cum hoc miraculū ꝑſes artibꝰ magicis aſcriberet & e contra illi ei chriſti uirtutem predicarent: illeq; eos in nomine dei ſui hadriani

ſequi uelle diceret: ꝯtinuo duo demones aſ/
fuerūt: & preſidē in faciem alapis cedcrunt
grauibus per horā unā. Sed orantibus pro
eo ſcis ſtatim demones abierūt. Tunc preſes
dicere cepit: ꝙ dii ꝯtra ſe indignati: qa illos
uelle relinquere dixerat: talē in eū uindictā
exercuerāt. Iuſſitq; ſcōs in carcerē trudi: do
nec qualiter ipos pderet cogitaret. ¶ Alte/
ra die illos eductos & diis imolare ꝯſtātius
recuſantes: i ignem copioſum accenſum ia/
ctari mādauit. Sed tñ ignis illos in nullo le/
ſit: ſed facto terremotu nimio: erūpēs flāma
plurimos paganoꝝ circūſtātes exuſſit. Illi
uero ſci de ignis educti medio: nedū in cor/
poribus ſed etiā in capillis & ueſtibꝰ penitꝰ
appuerūt intacti. Iubent ergo i equuleo ſu/
ſpendi & ungulis radi: ſed āgelo illos cuſto
diēte: fatigatis ad modū carnificibꝰ ante pre
ſidem deponunt. ¶ Et cū iteꝝ ac iteꝝ a pſi
de pſuaſi: cultū diis ſuis exhibere renuerēt:
fecit illos lyſias pſes in crucibus leuari: & a
circūſtante populo lapidari: ueꝝ lapides in
iacientes redibāt & plurimos uulnerabant.
Tunc mādauit illos a.4. ex militibꝰ ſagittis
ꝯfigi. Sagitte uero mres nō ledebant: ſed re/
trouerſe ſagittarios ꝯfigeb ant. Et nō ſolum
illos: ſʒ alios pſres aſtātes occiderūt. ¶ Ly
ſias autē ſe ꝯfuſum in oibus cernēs ſcōs dei
gladio cedi iuſſit. Et ſic accedētes ſpiculato
res eoꝝ capita gladiis abſciderūt. Quorum
corpora xpiani rapiētes iuxta muros ciuita/
tis aquileie ſepelierūt. Paſſi ſūt aūt ſci mres
leontius & carpophorus. i3. cal. ſeptēbris.

¶ De ſcō anaſtaſio martyre. LXXXVIII.

ANaſtaſius ſiue attalꝰ martyr paſ
ſus ē ſub aureliano auguſto & p
ſide antiocho rome. Qui cū eſſet
cornicularius: agapitū mrem in
cuſtodia habuit mādato pſidis.
Et audiēs ab eo uerba uite fere ꝯuerſus eſt.
Cum autē agapitus uerſis pedibꝰ ſuperius
eſſet ſuſpēſus: & fumo de ſubter facto ſic.4.
diebꝰ eſſet dimiſſus: ut ſupra dictū eſt i paſ
ſione eiꝰ. xv. cal. ſeptēbris: & poſt dies quat
tuor anaſtaſius illuc uadēs iueniſſet eū ſolu
tum ambulātem & pſallentē: fidē xpi oio ſu
ſcepit & baptizatus ē. Et dum hec omia que
uiderat preſidi nunciaſſet: & xpm conſtāter
confeſſus eſſet. Iuſſu aureliani decollatus ē.
xii. cal. ſeptēbris.

¶ De ſcō priuato epō & mre. LXXXIX.

PRiuatus eps & martyr paſſuſ eſt
i territorio gaualitane ciuitatis.
Qui ſub perſecutione imperato
rum ualeriani & galieni cū xpm
dominum predicaret: & deos pa
ganorum adorare recuſaret. Iudicis ſētētia
decollatus: & palma martyrii coronatus ē.
xii. cal. ſeptēbris. ut dicit ado.

¶ De ſcō quadrato epō. LXXXX.

QVadratus eps tēpore hadriani i
peratoris claruit: qui multa uti
lia opa eccleſie digeſſit. Nā eid
principi apologeticū ſcripſit
obtulit. Librū rōnis & fidei pl
nū: apſicaq; doctrina dignū: & religioſi xp
ane perutilē. Scripſit & parthicū bellū ſu
ſeuero principe geſtū. Auidii caſſii uitam
geſta ſcriptioni tradidit. Et in ptibus mac
donie in pace quieuit. xii. cal. ſeptēbris. He
hieronymus de uiris illuſtribꝰ.

¶ De ſcō timotheo pſbro & mre. LXXXXI

TImotheus preſbyter & mr ro
paſſus ē ſub ualeriano ipator
& tarqnio urbis pfecto. Qui a
antiochia ueniēs tēpore melch
dis pape a ſcō ſilueſtro tūc pſb
tero: poſtea romano pontifice futuro: hoſ
tio deuote ſuſceptus ē. Qui timotheus: cū
unum annū: & tres mēſes: docēs xpi uerita
multos populoꝝ gētiliū ꝯuertiſſet: tentus
tarquinio urbis prefecto: & plagarū torm
tis afflictus: longaq; carceris cuſtodia ma
ratꝰ: cū ſacrificare idolis noluiſſet: ter ceſ
terq; grauiſſimis ſuppliciis attrectatꝰ. No
ſime ſnīam accipiēs capitalē: iter homicid
decollatꝰ ē. Cuiꝰ corpus ſilueſter preſby
clam rapiens in domo ſua occultauit: & m
chiadi pape nunciauit. Qui ueniēs nocte
preſbyteris & diaconibꝰ corpus tulerūt:
in horto cuiuſdā mulieris noie theone iu
ta ſepulturā beati pauli apoſtoli ſepelierū
Paſſus ē autem. xi. cal. ſeptēbris.

¶ De ſanctis timotheo & proterio marty
bus. LXXXXII

TImotheus alexandrinus eps &
terius eiꝰ preſbyter fidei cath
ce pugiles extiterūt tēpore le
imperatoris ꝯtra dioſcoꝝ epm
lexandrinum per timotianos h
reticos iterūſum uiriliter reſiſtētes. Propt
qđ heretici cū dioſcoro armata manu i ce
dñi alexandriam inuadētes proteriuʒ cap
unt: & in eccleſia occidunt: corpuſq; illi
crudeliter laniatum igne ꝯſumunt: pulue
quoq; iuentum diſpergunt. Dioſcorū ue
uiolēter in epatum mittunt. Timotheꝰ ue
eps catholicus uix aufugiens liberatꝰ ē. Q
poſt dies modicos: multū oppreſſus ang
ſtia quieuit i xpo.

¶ De ſcō ſymphoriano mre. LXXXXI

SYmphorianus martyr tempo
aureliani imperatoris paſſus
in ciuitate edunēſi. ſub conſu
ri heraclio. Qui ex auguſtud
nēſi urbe: pre fauſto nobile xp
no progenitus: cum adhuc eſſet adoleſce
tanta morum grauitate pollebat ut ſenio

ıitam anticipare uidereť. Cum ergo pagani
n ciuitate edua feſtū ueneris celebrarent:&
tatuā eius ante heraclium p̄fectū deferrent.
ymphorianus affuit:& nolens eam adora/
e:diu ceditur:& ceſus carceri mancipatur.
t cum educt⁹ de carcere ad ſacrificium co
ereť:& multa ei donaria ꝓmitterēť:ipſeq;
ia tanq̄ lutū abominareť. Iratus iudex da/
ı ſentētia p̄cepit:ut decollareť. Qui cū ad
ocum ducereť:mater eius de muro aſpicie
at:& ip̄m ad paſſionem uiriliter ꝯfortabat:
icens ꝙ ei uita non tollereť:ſed in meli⁹ cō
utareť. Mox igitur decollatus eſt: & cor/
us eius a xp̄ianis ſepultum ad fontē:qui eſt
xtra publicū campū foris muros edue ciui
tis. Paſſus eſt aūt. xi. calē. ſeptēbris circa
nnum domini. 270.

De ſcō antonio martyre. XCIIII

ANtonius martyr paſſus eſt rome tēpore cōmodi imp̄atoris ſub ui tellio p̄fecto. Qui cum eēt carni fex: & ſcōs martyres euſebium: pontianū:pegrinū:& uincētium equuleo leuatos mandato p̄ſidis laniaret. dit iuuenē ſtantē & cū ſpongia ſcōꝝ uul ra tergentē:de quib⁹ infra diceť. 8. calen. p̄tēbris:q mox conuerſus:& a rufino pre ſbytero baptizatus:dum xp̄m ꝯfitereť:iuſſu p̄fecti capitali ſentētia damnatus eſt:& uia relia iuxta foꝝ traiani ſepultus. xi. calen. ptembris.

De ſanctis timotheo & apollinare marty ribus. XCV

TImotheus & apollinaris marty res paſſi ſunt apud rhemēſiū ur bē ſub nerone imp̄atore:preſide autē lampadio:cui primū timo the⁹ p̄ſentatus cū ſacrificare nol l:& grauiter tortus fuiſſet: ac laniat⁹ & a co & calce uiua ei⁹ uulnera ꝯſpergerētur. pollinaris uero gentilis aſſiſtens: uidit du angelos timotheo aſtantes:& ip̄m hortan ac ut in celū aſpiceret admonentes: qui piciēs uidit celū apertū: & ieſum coronaꝫ mmatā tenentē: eāq; ei dare ꝓmittentem: ſt que angeli ad celos euolarunt. Que oīa apollinaris uidiſſet:cōuerſus eſt. Et dū a p̄de tētus fuiſſet:& in os eis plumbū lique ctū faceret infundi:tāq̄ glacies repente re guit. Quo uiſo miraculo multi paganoꝝ dn̄o crediderunt:& nocte a ſancto mauro eſbytero baptizati ſunt. Sancti uero timo us & apollinaris in carcerem miſſi ſunt: i & apollinaris tanq̄ nou⁹ xp̄i tyro ab an lo ꝯfortatur. Die uero ſequenti ✝ oēs q uerſi fuerant iubēte p̄ſide decollāť. Timo us uero & apollinaris tertio ceſi:& diuer attrectati ſuppliciis in ꝯfeſſione dn̄i per erantes:tandē capitali ſentētia puniti ſūt.

Statimq; iaculū ignitum de celo cadens hu meꝝ dextrū p̄ſidis ꝑcuſſit:& ꝓtinus a demo nio arreptus infeliciter expirauit. Sanctorū uero martyꝝ corpora a xp̄ianis in eadem ur be honorifice condita ſunt. 10. calē. ſeptēbr̄. circa annum domini. 57.

De ſcō zacheo ep̄o hieroſolymoꝝ. XCVI

ZAcheus ep̄s quart⁹ a btō iacobo hieroſolymoꝝ eccleſiam clariſſi me rexit. Nā ut ait euſebius. 4. li bro cap. 5. Hieroſolymis ep̄i. 15. fuerunt uſq; ad tp̄a hadriani im peratoris oēs ex hebreis xp̄ianis aſſumpti: ueꝝ iudeis a romanis diſp̄ſis ep̄i ex circūciſi one eligi ceperūt. Hoꝝ aūt primus fuit ia cob⁹ frater dn̄i:ſecūd⁹ ſymeō:tertius iuſt⁹: quart⁹ zache⁹:qnt⁹ tobias:ſextus beniamin: ſeptimus ioānes:octau⁹ matthe⁹:non⁹ phi lippus:decimus ſeneca:ūdecim⁹ leui:duode cimus iuſtus. xiii⁹ effrem. xiiii⁹ ioſeph. xv⁹ iudas. Hec euſebius. Beat⁹ uero zache⁹ in oī ſcītate cōmiſſū ſibi gregem exemplis ac do ctrinis reficiēs:quieuit ī pace. x. calē. ſeptē.

De ſcō zacheo ep̄o antiocheno. XCVII

ZAcheus ep̄s antiochen⁹ primus poſt petꝝ apoſtolū ꝯſtitut⁹ fuit. de quo in itinerario clemētis dr̄ ꝙ cū petr⁹ in diſputatione quam habuit cum ſimone mago uicto riam obtinuiſſet:ſimonq; romā a facie petri fugiſſet. Petrus poſt eū pergens:zacheū ſibi ſucceſſorē ꝯſtituit:& p̄ſb̄ros ac diaconos or dinās:eiſdē populū commēdauit:ipſoſq; de oib⁹ inſtruēs p̄fecti⁹ ꝓfect⁹ abiit. Zache⁹ aūt ep̄s poſtq̄ eccleſiā ſibi cōmiſſam feliciter gu bernaſſet:plenus ſcītate btō ſine quieuit:ibi demq; ſepultus in pace.

De ſcō theona ep̄o. XCVIII

THeonas ep̄s alexandrinus uenera bilis fuit:omniq; uirtute clar⁹:q beatum petrū eiuſdē urbis ep̄m & martyrē enutriuit:cui & idem btūs petrus in ep̄atu ſucceſſit:ꝓ ut ſibi a domino per uiſum fuerat reuelatuꝫ Hic eccleſiam ſuam ab infeſtatione arriana tunc uigente uiriliter defenſauit: qui & uir tutibus laudabilibus preclarus in pace qui euit. 10. calē. ſeptēbris: Alexandrie quoq; tu mulatus iacet.

De ſcō theona abbate. XCIX

THeonas abbas pater fuit trium milium monachorum in eremo ſcythi: qui ut dicit ſozomenus: fuit ſciētiſſimus litterarum gre carum:latinarum:& egyptiarū: qui triginta annis dicitur minime uiſus ira ſci:aut iurare:aut mētiri:aut uanum: uel a ſpum uel infirmum protuliſſe ſmonē. Hic abbatem adhuc iuuenē quotidie

pāmachium furantē & eccleſie māducantē: ſermone de continentia facto cōuertit ad penitentiā: eoq; peccatum ſuū publice ꝯfitente uelut lampas ignis de ſinu ei⁹ egreſſa ē: totāq; domū fetore cōpleuit. Hic etiā dicebat nihil eſſe tam noxiū monachis: ꝙ cogitationes ſuas patrib⁹ ſuis ſpūalibus celare. Quieuit in pace in eremo de ſcythi. x. cal. ſeptēbris. Hec ſozomenus in hiſtoria tripartita.

¶ De ſcis donato & reſtituto & ſociis mr̄. C.

Donatus & reſtitutus: ualerian⁹: & fructuoſa cum aliis. xii. apud antiochiā paſſi ſūt. Qui ꝑclariſſimo ꝯfeſſiōis honore ꝑ diuerſa genera tormētoꝝ glorioſo martyrio coronati ſunt. x. cal. ſeptēbris. Hec ado in martylogio ſuo.

¶ De ſcis claudio aſterio & nenone mr̄. CI.

Claudius: aſterius: & nenon apđ lyciaꝫ i ciuitate egea mr̄ium paſſi ſunt. Qui tēpore ꝑſecutōis ab infidelib⁹ tenti: cū xp̄m dn̄m cōfiterent̄: p⁹ acerba & diuerſa ſupplicia cruci affixi ſunt. In qua ḋo ſp̄m reddiderunt. x. cal. ſeptēbris. Hec ado.

¶ De ſcō porphyrio martyre. CII.

Porphyrus martyr paſſus ē tēpore aureliani īpatoris: ſub antiocho preſide i urbe roma. Hic uir dei ſanctū martyrē agapitū enutriuit: & ad martyriū ſua doctrina animauit. De quo ſupra dictū ē. xv. calē. ſeptēbris: propter quod ab ātiocho preſide detentus: poſt multa ſibi illata tormēta emiſit ſp̄m. x. cal. ſeptembris.

¶ De ſcō bartholomeo apoſtolo. CIII

Bartholomeus apoſtolus natione ſyrus & nepos fuit regiſ ſyroruꝫ ex patre ſoluſq; ex oībus apoſtolis ſ̄m carnē nobilitate decorat⁹ unde & propter ip̄m ſolum in cena dn̄i facta ē contentio inter diſcipulos: qs eoꝝ uideretur eſſe maior. Cū eni xp̄us apoſtolis dixiſſet: ꝙ unus ex eis ip̄m traditurus eēt: apoſtoli ſuſpicati ſunt: ꝙ ꝓditor ille hoc facere uellet: quatenus regnū iſrael quē ſperabant carnaliter xpꝫ obtentuꝝ ſibi uſurpare cupet. Et cū nullus iter eos eēt: qui ad talē dignitatē aſpirare putaret̄: niſi bartholomeus ꝓpter nobilitatē regiā. Ideo habuerūt eum de tali proditione ſuſpectū: & queſtionem de maioritate fecerūt. Hec damaſcenus: unde in quibuſdā eccleſiis euāgelium i hoc feſto de dicta contentiōe inter diſcipulos facta leg it. ¶ Legitur aūt i quadā hiſtoria licet apocripha: ꝙ dū ꝑueniſſet ad bartholomeum regis ſyrie ſilio carentis nepotem adhuc iuuenē: de doctrina & miraculis xp̄i: apud iudeā predicantis: miſit ad eum nunciū ꝙ libenter eius diſcipulū ſe faceret: ſi ieſu gratiam unā illi concederet. Audierat enim ꝙ diſcipuli eius paupes in abiecto habitu cedebant. Si ergo ꝓpter honorē regie dignitatis ſibi concederet: ut purpura idutus ut retur ip̄m perpetuo ſequeret̄. Cui xp̄us optata libere ꝯceſſit: dixit tn̄ nuncio ut ex parte ſua diceret bartholomeo: ꝙ qui materia chlamydem deponere recuſaret: adhuc pr eius amore naturalē ueſtem: hoc eſt corpi cutē dimitteret. Et ſic xp̄us bartholomeum in apoſtolū ſuū recepit: & ille ſemp purpure uſum retinuit. Cum ergo poſt paſſionem dn̄i apoſtoli per diuerſas mūdi ꝑtes ad predicandum diuiſi eēnt. Bartholomeus primo in lycaonia predicauit: deinde ad indiā inferiorē acceſſit. Et ingreſſus tēplum in quo rat idolum aſtaroth: quaſi ꝑegrinus ibi manere cepit. In hoc idolo quidā demon habitabat: q ſe languētes curare dicebat: ſed nō ſubueniebat ſanando: ſed homines primo dendo: deinde a leſione ceſſando. ¶ Verū templū languentib⁹ plenū eēt: & nulluꝫ a idolo rn̄ſum habere poſſent: prexerunt ad liam ciuitatem: ubi aliud idolū nomine berith colebatur. Et interrogātib⁹ cur ſibi deus ſuus aſtaroth rn̄ſum nō daret. Berith rn̄dit ꝙ deus eoꝝ catenis igneis ꝯſtrictus eſſet: nec reſpirare nec loqui poſſet: ex illa hora qua apoſtol⁹ dei bartholomeus illuc ingreſſus fuiſſet. Illis uero querentibus quis eſt iſte bartholomeus. Rn̄dit ꝙ erat amicus dei omnipotētis: & ideo illuc uenerat ut oēs deos indie euacuaret. Dixitq; eis berith oīa ſigna eius: ꝙ uidelicet capillos nigros & criſpos habebat: oculos grandes: nareſ equales barbam ꝓlixā paucis canis reſperſam: ſtaturam mediocrē. Colobio albo & pallio purpureo induebat̄ anni. xxv. erant ex quo ueſtes eius & ſandalia: nec ueterauerāt nec ſordidauerant. Centies in die & totidem in nocte genu flectebat. Angeli dei cum eo ſemꝑ ambulabant: non permittentes eum fatigari nec eſurire. Omnia preuidebat: omnia nouerat: omnium gentium linguas ſciebat. Et ſecum loqueret̄ ipſe iaꝫ nouerat: & ſi uellet ſe eis oñderet: ſinautē ip̄m nūꝗ inuenire poſſēt. Rogauitq; eos: ut cū ip̄m iuenirēt: eū exorarēt: ne illuc accederet: ne angeli domini ſibi facerent: pro ut college ſuo aſtaroth fecerant ipſum catenis igneis religātes. ¶ Reuertentes autem illi per duos dies omnium peregrinorum uultus & habitus ſolicite ſierunt: & ipſum minimē inuenerunt. ¶ Tertio uero die quidam pſeuſtius qui per plures ānos a demonio fuerat uexatuſ: cepit clamare ad ap̄l'm dei bartholomeū: ꝙ ip̄m ei⁹ ratiōes incēdebant. Quē confeſtim apoſtolus ſiler̄ fecit: & a demōio pſeuſtiū liberaui

[Hec audiens rex regionis illius noīe pole
ius:cū haberet filiam lunaticā: miſit ad a-
oſtolū rogans:ut ad filiā ſuā liberandam
cederet:ad quā cū ille ueniſſet : & catenis
ínctā uidiſſet:quia accedentes morſibus la
rabat:iuſſit eam exolui:dicens ꝙ iā demo
ū:qđ in ea erat:ligatū tenebat. & ſtatim ſo
ita & liberata eſt. Tunc rex camelos auro
argento ac gēmis onerauit:& apoſtolum
qri faciens:nullaten⁹ inuenire potuit.Ma-
aūt ſequenti apoſtolus cū ſolo rege i cu-
culo ianuis clauſis affuit:eiq; dixit:ꝙ mu-
ra iſta tēporalia nō querebat : ſed aīarꝫ ſa-
té deſiderabat:& incipiens apoſtol⁹ predi
uit illi xp̄m:addens ꝙ ſi baptizari uellet:
ū ſuum catenis igneis ligatum oſtēderet.
quēti igit̄ die iuxta regis mandatū:dū pō
ces idolo ſacrificarent: cepit clamare de-
on:ut deſiſterent:ne deterius eis q̄ ſibi cō-
geret:q catenis igneis ligatus tenebat̄ ab
gelis ieſu xp̄i iuſſu apoſtoli ei⁹ bartholo-
i.Tūc iuſſu apoſtoli demon ꝯfiteri cepit:
aliter ad animarꝫ p̄ditionē populū ludifi-
at: & quia eis illudens non ſubueniebat
ando:ſed a leſione ceſſando:ut ſic ip̄m ut
adorarent : & uerꝫ deum celi negarent:
tiq; oēs iuſſu regis miſerunt funes & tro
s:ut ſimulacrꝫ euerterent:& non potue-
t.Apoſtol⁹ aūt demōi p̄cepit:ut inde exi-
idolū ip̄m ꝯminueret:q ſtatim exiēs oīa
la cōminuit:ita ut etiā picturā oēm dilu
:Apoſtol⁹ uero templum deo dicauit:&
oné in deſertū abire p̄cepit. Et ecce āge
dn̄i ap̄puit:& templū circūuolans in q̄t-
r angulis ſignum crucis digito ſuo ſcul-
:admonens populū:ut idē ſignū frōtib⁹
iprimerent:& demonē nō timerent. Tūc
ndit eis ethiopē nigerrimū : facie acuta:
ba p̄lixa:crinib⁹ uſq; ad pedes p̄tēſis : o-
s igneis ſcintillas emittētib⁹ flāmas ſul-
ris ex ore ſpirātē ac narib⁹:catenis quo
gneis retro uinctū manib⁹:dicēs populo
le de⁹ eorꝫ eēt:quē hactenus coluiſſent :
ē exoluēs in deſertū locū iuſſit abire: &
ē uſq; ad diem iudicii cōmanere . Ille āt
tus cū magno ſtrepitu & ululatu diſceſ-
Angel⁹ aūt dn̄i cūctis uidentib⁹ ad celos
lauit.Tunc rex cū uxore & filiis & oī po
baptizat̄ : & relicto regno apoſtoli di-
ulus efficit̄ .¶Hoc uidentes tēplorꝫ pō-
es ꝯgregati ad regē aſtyagem frēm eius
ore ꝯuenerunt:ꝯquerētes de deorꝫ ſuorꝫ
ſione:& regis p̄ artē magicā deceptiōe.
ages igit̄ rex indignatus miſit mille ui
rmatos ad apoſtolū capiēdū: quē corā
ductū interrogauit:cur frēm ſuū puer-
:. Apoſtol⁹ uero ſe illū nō p̄uertiſſe ſed
rtiſſe rn̄dit.Et cū rex eidē ꝯminaret̄ :ꝙ
et eū deū ſuum relinquere:& deos ſuos

adorare.Ecce ſubito regi nunciat̄ :ꝙ de⁹ ſu⁹ balach cecidiſſet:& cōminutus fuiſſet:quod rex audiens purpurā:qua indut⁹ erat:ſcidit: & apoſtolū fuſtibus cedi iuſſit:deinde i cru-ce ip̄m extenſū uiuū excoriari mādauit: qui excoriatus eſt.9.calē.ſeptembr̄. Cūq; pelle nudatus adhuc uiu⁹ p̄maſiſſet:& excoriatus dn̄m p̄dicaret: & multos tantū cernentes mi-raculū cōuertiſſet:iuſſu regis decollatus eſt die ſequenti uidelicet.8.calē.p̄dicti menſis. ¶Propter hoc quidā ei⁹ feſtū celebrant die p̄cedenti:agentes memoriā martyrii excori-ationis:qdā die ſequēti agentes memoriā de collatiōis.Venientes aūt innumerabiles po-puli.12.ciuitatū: que p̄ eū crediderant : una cū rege polemio:corpus ei⁹ cū gloria ſepe-lierunt:& eccleſiā mire magnitudinis in ei⁹ noīe ꝯſtruxerunt. Die uero.30.eius paſſiōis rex aſtyages cū pontificib⁹ a demonio uexati uenientes ad tumulū eius & apoſtolatum eius ꝯfitētes mortui ſunt.¶Cum aūt p̄pter ſignorꝫ multitudinē pagani uiderent corp⁹ ei⁹ populi frequentia uiſitari:indignati ip̄m extumularunt:& loculo plumbeo impoſitū in mare iactauerunt.Quod diuino nutu un-dis ſupnatās ad inſulā liparis delatū:ibiq; a fidelib⁹collectū digna ueneratione ꝯditū ē: ubi multo tēpore quieuit. ¶Anno autē dn̄i 531.ſaraceni ſiciliā inuadentes liparitanā in-ſulam uaſtauerunt:ac eius ſepulchrꝫ cōfrin-gentes:oſſa apoſtoli diſpſerūt. Illis ergo re cedentibus apparuit apoſtol⁹ cuidam mona cho :mādans ut oſſa ſua:que diſperſa fuerāt colligere curaret.Et cum monach⁹ interro-gaſſet: quō inter tot aliorꝫ oſſa ei⁹ cognoſce re poſſet:ait ut nocte ad ea colligenda iret: & ea que ut ignem ſplendidiſſima uideret:p̄ tinus leuaret.Que oīa:ut dixerat:monach⁹ inueniens:oſſa leuauit:& nauem cōſcendens beneuentum:que metropolis eſt apulie trā-ſtulit.Que inde p̄ceſſu temporis rome dicū tur fuiſſe tranſlata.

¶De ſcō polemio ep̄o. CIIII

POlemius ep̄s diſcipulus fuit bt̄i bartholomei apoſtoli:q rex fuerat in india inferiori:cuius filiā lunaticam idem apoſtolus a de-monis obſeſſione liberauit : & ipſum regem cum omni familia & regno ad chriſtum conuertit.Qui relicto regno diſcipulus chriſti effectus eſt: & poſt paſſionem apoſtoli ab omni clero & populo in epiſco-pum ordinatur:qui in chriſti nomie & apo-ſtoli bartholomei etiam miraculoruꝫ ſigna faciebat.Fuit quoq; in epiſcopatu annis.20. Et perfectione multa fidem xp̄i in ipſis par-tibus auxit:ac laudabiliter uiuens plen⁹ uir tutibus ad deū migrauit:ſepultus ad pedes eius magiſtri .

❡De ſanctis trecentis martyribus qui dicũtur maſſa candida. CV.

MArtyres ſci qui dicũtur maſſa cãdida fuerunt trecenti mĩres apud carthaginẽ pro xp̃o paſſi tpe ualeriani & galieni imperatorꝝ.Fertur eni inter alia ſupplicia: tunc a preſide clibanũ calcis accenſum : & in ore eius prunas cũ thure exhibitas: & preſidem ſcis dediſſe optionẽ alterius ex duobus:aut thura ſuper ip̃os carbones offerre ioui: aut i calcẽ demergi. Tunc trecẽti uiri fide armati ictu rapidiſſimo:xp̃m dei filiũ fatentes ſe i ignẽ iniecerunt:& inter uapores calcis puluerее ignitos demerſi extincti ſunt. Ex quo etiã ille candidat⁹ beatorꝝ exercit⁹:maſſa cãdida meruit appellari:maſſa ꝑpter numerꝝ: candida propter merituꝫ. Qui paſſi ſunt.9. cal.ſeptẽbris. Hec ado ex hieronymi martylogio. Fuerunt & alii inumerabiles martyres qui ſimiliter appellant̃ maſſa cãdida:de qb⁹ ifra ſuo loco:uidelicꝫ.3.non̄ nouẽbris.

❡De ſanctis gregorio theodoro & leone cõfeſſoribus. CVI.

GRegorius:theodorus:& leo confeſſores tpre conſtãtii impatoris apud inſulã ſamum claruerunt. Qui ex ptibus oriẽtalibus orti: quo ad ſeculũ milites impiales: corde uero deo militãtes pro fide xp̃i martyrium deſiderabãt pati. Gregorius eni ſenex ueneranda canitie & ſapiẽtia decorat⁹.Theodorꝝ fere.30.annorꝝ: & leonẽ adoleſcẽtẽ edocebat:uerꝝ dum hereſi arrianorꝝ ſub cõſtantio uigente edictũ eẽt:ut oẽs per uniuerſum orbẽ eiuſdẽ ſecte fierent:ipſiqꝫ ſci milites catholici:quib⁹ erat cor unũ & aia una i domino:cũ aliis ſuis ꝯmilitonib⁹ apud ſiciliã degerent:multis circũquaqꝫ diſperſis fidelib⁹ ob perſecutionẽ: ip̃i ſci cephaloniã deuenerunt . Et decreto habito ab aliis diſcedere: ſoliqꝫ xp̃o militare:ad ſamũ inſulã ibi iuxta poſitam abierũt:ubi rubetũ dẽſiſſimũ inuenientes:idem ſci locũ ſolitarium elegerunt: Sed pro tunc a ꝯmilitonib⁹ diſcedere nõ ualentes:una cũ eis ad italiã nauigarũt.Indeqꝫ diſcedentes occulte: reuerſi ſamũ itrauerũt rubetũ ptemqꝫ tẽpli uetuſtate dirupti ibidẽ repertã habitare ceperũt:pnie operib⁹ac cõtemplationi uacantes:ubi poſt tẽp⁹aliquod oratione facta:oẽs eodẽ die feliciter obdormierũt:uidelicet.9.cal.ſeptẽbris. ❡Michael uero ipſius iſule nobilis & ditiſſimus elephãtia lepra laborãs: dum a medicis liberari non poſſet:ad dei auxiliũ oratione ꝯfugit Cui p uiſum appuerunt tres uiri i ſpecie angelica eidẽ mandantes :ut corpora eorꝝ que dudum ihumata iacuerant : & a porcis ſtercorizabant̃ tumulare deberet:& ſic ſanitatẽ pciperet.Qui euigilãs & noia ſcorꝝ & loci ignorãs:mane bubulcũ reppit:qui eidẽ mi[chaeli] rettulit:ꝙ dũ iuxta rupẽ quãdã po[r]cos paſceret & unũ ex grege fugiẽteꝫ iſequ[e]retur:mirã fragrãtiã ſenſit:Ingreſſuſqꝫ rub[e]tũ tria corpora ſcorꝝ ihumata & omino ic[or]rupta uidit:a quib⁹ odor ille maxim⁹ exh[a]labat.Ille uero ip̃a eẽ ſcorꝝ corpora: qui [i]bi nocte appuerant intelligẽs:equum aſc[en]dens:bubulco duce locũ ꝯcitus adiit:& c[or]pora fulgentia reppit que deoſculãs mun[da]tionẽ recepit.In quo loco mõaſterium de [pro]prio ꝯſtruxit:& ip̃a corpa honorifice cõ[di]dit.Poſtqꝫ iidẽ ſci ſibi appuerunt in habit[u] uidelicet quo in mũdo fuerãt ꝯuerſati:ui[t] & noia ſua ac diẽ obitus eidem per ordin[e] enarrantes.Que oia michael ſcripture m[an]dauit. ❡Proceſſu uero tp̃is duo ex ip̃is c[or]poribus a uenetis dicunt̃ fuiſſe inde leua[ta] & uenetias ad mõaſteriũ ſci zacharie del[ata] ſci gregorii & theodori:ubi i eadem arce poſt altare maius requieſcunt:una cum c[or]pore ſci zacharie ꝑphete patris ioãnis ba[pti]ſte. ❡ Leonis aũt corpus apud ſamũ adh[uc] habet̃.

❡De ſcõ ſidonio ep̃o. CV[II]

SIdoni⁹ apollinaris ep̃s aruern[enſis] floruit tẽpore childeberti reg[is] Hic ex pfecto antiſtes:uir ſm̃ [ſe]culi dignitatẽ nõ infimus litte[ra]rum ſapiẽtia ac diſciplina pit[iſſi]mus fuit:q multa opuſcula putilia diges[ſit] Epiſtolarꝝ eni grande uolumẽ ad diuerſ[os] ſcrabro ſed erudito ſ̃mone ꝯdidit.Itẽ pa[ne]gyrica metra antonio auguſto: & maior[iano] auguſto:& adiuto ip̃atori ſocero ſuo. Sc[ri]pſit & cãrꝝ librꝝ.i.Itẽ librꝝ excuſatoriũ ac[...]rum.clarꝝ felicẽ.Epithalamium ruricio & [hi]bernie. Epigrãma ad uirꝝ clarũ carolinu[m] Epigrãma ad ip̃atorẽ maiorianum.Epit[ha]lamiũ polemio & araneole. Euchariſto[n ad] fauſtum ep̃m.Epigrammata.v.ad diuerſ[os] Propetion ad librꝝ ſuum.Librũ pontii le[on]tii.Laudem narbonen̄ urbis ꝯciuium . C[...] & primi iuſtini tẽpore debitum ſoluit hu[ma]num:in xp̃o qeſcẽs.9.cal.ſeptẽbris.

❡De ſcõ tito diſcipulo. CVI[II]

TItus diſcipulus beati pauli a[po]ſtoli fuit:cui ideꝫ apoſtolus [...]cialẽ epiſtolam dirigit.Huiu[s ...] tam ſcripſit zenas legis pitus [...]ius idẽ apoſtolus eadem ep[iſto]la.3.ca.mẽtionẽ facit. Qui a minoe regẽ [...]te generis duxit originẽ in eadẽ inſula n[obi]libus pentibus ortus.Deſiderãs autẽ ho[me]ri & aliorꝝ philoſophorꝝ poemata:uacãs [...]ca illa:cum eẽt annorꝝ.20. audiuit de cel[o ſi]bi uocẽ illapſam:ꝙ oportebat eum inde [diſ]cedere:& aiam ſuam ſaluare.Poſt hec n[...]

ānis elapſis:iuſſū ē ſibi:ꝙ libꝝ iſaie legeret
ubi dicit.Renouamini a me iſule multe:iſra
el ſeruabitur a dño eterna ſalute.Miſſus eſt
itaqȝ ab auūculo ſuo ꝓꝯſule crete hieroſoly
mā: audire & uidere de miraculis ieſu xp̄i.
Qui abiens uidit paſſionem xp̄i reſurrectio
nem:atqȝ aſcenſionē: & ſpūſci aduentum in
apoſtolos.Sicqȝ pfectam certitudinē de xp̄o
aſſumens credidit:& annumerat⁹ eſt cū.120.
diſcipulis:in quos ſpūſſcūs corporaliter de
ſcēdit.¶Poſtq̄ aūt ab apoſtolis ep̄s ꝯſecra/
tus eſt:miſſus eſt cū paulo ad gentes predi/
candas. Qui nauigātes ad cretā inſulā xp̄m
ꝑdicabant:quos rutili⁹ titi cognatus deride
bat.Interea uero rutilii fili⁹ morit̄:& a pau
lo ſuſcitatur.Sicqȝ rutilius credens cū oī do
mo ſua baptizatur.Paulus uero titū creteñ
ep̄m ordinauit: ip̄mqȝ crete dimittens abiit:
Poſt duos aūt annos titus ad paulū romam
acceſſit: cū quo & fuit uſqȝ ad interfectioneȝ
eius a nerone:corpuſqȝ ipſius una cum luca
euāgeliſta ſepeliuit.¶Poſt hec titus ad cre
tam deuenit: ubi gratioſe de fide xp̄i diſpu/
tans:tādem cū increduli perſiſterent:orauit
ad dñm:ſtatimqȝ idolum diane : quod cole/
bant:cecidit:& in puluerem redactū eſt : &
mox crederunt aīe quingente in xp̄o : & ba/
ptizati ſunt.Conſecrauit aūt titus p̄ſbyteros
et diacones: ipſe uero metropoli preſidebat
Cum die quadā tranſiret ante palatium: qd
ſecundus procōſul iuſſu impatoris in iouis
nomine ꝯſtruebat:maledixit illud:& ſtatim
opus funditus diſſipatum eſt.Tunc ſecund⁹
uenit ad titum cum lachrymis rogans ſe in/
demnem ab opere cōſeruari:cui titus impo/
ſuit:ut opus in nomine unius dei chriſtiano
rum inciperet: & ſic opus perficere poſſet:
quod & factum eſt . Completo uero opere
ſecundus cū filio ſuo baptizat⁹ eſt. ¶Dum
igitur btūs tit⁹ morti appropiquaret:uidit an/
gelos ad ſe miſſos:& reſplēduit facies ei⁹ ſi/
cut ſol:qui ſpiritū ſuū & plebem ſibi cōmiſ
ſam domino cōmendans in pace quieuit eta/
tis anno ſue.94.octauo calen. ſeptembris:
ſepultuſqȝ eſt in metropoli crete:ubi & qui/
eſcit miraculis coruſcans.

¶De ſcō tito ep̄o. CIX

Titus epiſcopus poſtremenſis cla
ruit ſub iuliani & iouiani impe/
ratorum temporibus . Qui ſan/
ctitate & uita conſpicuus:aduer
ſus manicheos fortiſſimos ſcri/
pſit libros:& doctrina luculenta in populo
ſuo claruit.Et ſub ualentis imperio in pace
quieuit:ut tradit hieronymus libro de uiriſ
illuſtribus:

¶De ſancto geneſio martyre. CX

Geneſius martyr apud arelateñ
urbē paſſus eſt ſub diocletiano
impatore:qui ex eadem ciuitate
oriūd⁹ artē mimoſtellā exercēs
xp̄ianos ptinaciter irridebat : &
dum uellet diocletiano p artis ſue pitiā pla/
cere : cepit ſcrutari xp̄ianoꝝ geſta curioſe:
ut eadem poſtmodū mimatice ſimulando ce
ſari in eadem ciuitate degenti ſolatium exhi
beret.Cūqȝ baptizari uidiſſet infantes:& ge/
ſta xp̄ianoꝝ que in ſacramento fiunt mēti cō
mendaſſet:cū impatore ad theatꝝ perrexit:
ut baptiſma ludibrio ſimulans aſtantes pro
uocaret ad riſum.Conuocatis ergo aliis mi/
mis & ioculatoribus impatore ſpectante: le
cto ſe deferri faciens & egrotū fingens: dixit
ad ſuos:ut qa grauem ſe ſentiret:leuem fieri
uolebat.Reſponderūt:ꝙ ip̄m leuē facere ne
quibant:quia nec ipſi fabri:nec ipſe ferreus
erat:exhibuerunt his dictis populo gentilū
riſum.Geneſius aūt irridendo dicebat:quia
xp̄ianus mori deſiderabat:ut i illa die uel fu
gitiuus inueniret .Ad hec uerba & diocletia
nus riſum continere non potuit.Cui ut arte
ſua iocādo magis placeret:exorciſtā & pre/
ſbyteꝝ intrare faciunt:& eos iuxta lectū ge/
neſii ſiſtunt:& ipſis iterrogantib⁹ ad qd eos
uocaſſet :ipſe iā diuinitus tact⁹ nō ſimulate
ſed ex puro corde rñdit:ꝙ baptiſmum pete
bat.Impator uero ac populi eū adhuc ſimu
lare credentes accurrunt aquam exhibētes:
ita ut impator ei munera p̄beret: & cum ba
ptizatus eēt:& albis indutus:duȝ in lectulo
ꝯſederet:& ſacerdos cum exorciſta abiſſet:
ueniunt ad eū quaſi ab impatore miſſi: q eū
tenerent:& quaſi ad fictā paſſionē adduce/
rent.Tunc in albis ueſtib⁹ad impatorem ac
cedens ad locū: ubi ſtatua ueneris erat aſcē
dit:& coram omnib⁹ xp̄m ꝯfitens cōcionari
cepit:aſſerens ſe xp̄ianos ſemper exoſos ha/
buiſſe:& eoꝝ fidem deriſiſſe:baptiſmū autē
xp̄ianoruȝ deluſorie requiſiſſe:ſed ubi aqua
ipſum nudum tetigerat : uidit angelum dei
ſplendidū iuxta ſe ſtātem:& omnia peccata
ſua que ab infantia fecerat recitantem:ipſaqȝ
omnia ſibi dimiſſa in ipſius aque lotione ꝓ/
mittētem. Aſſerens ſe uere & nō ficte in xp̄m
credere:& pro ipſo mori paratum eſſe.Cuȝ
autem diocletianus hec audiens a principio
quidem ipſum fingere credens: ſed poſtmo/
dum ipſius animi ueritatē cōperiens idigna
tus acriter:geneſium fuſtibus grauiſſime ce
di fecit:deinde in carcerem trudi. Altera ue/
ro die tradidit euȝ plutiano prefecto:ut aut
eum ſacrificare compelleret:aut diuerſis pe
nis interimeret:qui geneſium ſacrificare no/
lentem iuſſit in equuleo leuari:& lampades
ad latera ei⁹ applicari . Ipſe uero chriſtum
conſtantius inuocabat. Que cum prefectus

diocletiano rettuliſſet. Iuſſit eū capite cedi. Qui decollatꝰ ē & i ciuitate arelateñ. ſepultus.viii.cal.ſeptembris.

¶De ſanctis euſebio uicentio & ſociis martyribus. CXI.

EVſebius:uicentius: peregrinus: & romanus mr̄es rome paſſi ſūt tēpore ꝯmodi īpatoris ſub uitellio urbis p̄fecto.Cū eni prefatus īperator die natalis ſui indutus pelle leonis cum oī populo romano herculi ſacrificaret & ſci mr̄eſ i uico cānario ꝯmorātes:hec audientes abhorrerēt:oīaq; ſua pauperibus erogaſſent: corpuſq; iulii ſenatoris & mr̄is ſepeliiſſent:de quo ſupra dictū eſt in eius paſſiōe.14.cal. ſeptēbris a uitellio p̄ſeicto tenti ſunt: & ad ſacrificia deoꝝ inuitati. Qui dum xp̄m ꝯfiterent:& deos gentiū execrarent:prio quideꝫ in equuleo appenſi: & neruis ac fuſtibꝰ duriſſime ceſi ſunt.Et cum ī his tormentis i xp̄o exultarēt: flāmas ad latera eoꝝ prefectus iuſſit apponi.Et tūc aſtiterunt angeli eoꝝ uulnera tergentes. Quod cernēs antonius carnifex ꝯuerſus ē:ut ſupra in eius paſſiōe dictū ē.xi.cal.ſeptēbris. Deide ſci in teterrimo carcere recluſi: egrotos ad ſe uenietes curabāt:& multos ꝯuertebāt. Poſt triduū uero appuit eis ſcūs iulius mr̄: eoſq; admonuit:ut cuſtodē carceris ſaluarē deberent:eoſq; in dn̄o ꝯfortauit.Ad quos accedēs ſacerdos capitolii lupulꝰ quadriēnio cecus ab eiſdē ꝯuerſus:& a rufino preſbytero baptizatꝰ lumem oculoꝝ ꝑcepit. Quod uidēs cuſtos carceris:& ip̄e ſimiliter ad xp̄ꝫ ꝯuerſus ē.Poſt dies.4. educti de carcere uitellio p̄ntant. Qui euſebio linguā ꝑcidi fecit ne xp̄m amplius noiaret.Et cū nihilominus loqueret:iuſſit eos oēs tam diu fuſtibꝰ cedi:donec ſpiritum emiſerunt. Quoꝝ corpora a chriſtianis ſepulta ſunt.viii. calēdas ſeptēbris.

¶De ſcō dionyſio martyre. CXII.

DIonyſius mr̄ rome paſſus ē tēpore diocletiani auguſti. Qui prio fuſtibꝰ crudeliſſime ceſus ē:deinde in equuleo ſuſpēſus & uirgulaꝝ diutiſſime laceratiōe uexatꝰ lampadibꝰ etiā iflāmatus:dū in fide xp̄i perſiſteret:dicēs nō eſſe regē p̄ter xp̄m pro quo ſi milies occideret:ip̄ꝫ ſibi de ore auferre n̄ poſſent:martyrii corōam capitis obtruncatione promeruit.Paſſus eſt autem.8. calen. ſeptembris:ut dicit ado.

¶De ſcō ſeuero abbate. CXIII.

SEuerus abbas apud ciuitatē agatheñ claruit:qui ex regali ſyroꝝ genere ortꝰ:adhuc iuuenis pentibus defunctis: cū diuitiis abūdaret:poſt philoſophie ſtudiū magnos theſauros aſſumpſit:& cū ſuis ſuis nauem aſcēdēs in ſeptimaniā regionē deuenit: ubi a ſcō berico ep̄o agatheñ edoctꝰ:oibꝰ p xp̄o erogatis: ſeruiſq; māumiſſis i fauce aurarica que ab urbe agathenſe duobꝰ fere milibus diſtat littus naufragū petiit:& ſibi tuguriū ex arūdinibꝰ faciēs artiſſime uite ſe dedit.Quē cū ſerui quōdā ſui requiſiſſent:eū iuentū a ſcō propoſito diſtrahere ſatagebāt: ſed nullatenus preualebāt.Ip̄e aūt diebꝰ dominicis ſingulis pꝰ ꝑceptā euchariſtiā:panē unicū ſumēs:ſic hebdomada itegra ſine cibo alio ꝑdurabat.Cui ſcūs bericꝰ panē cū cruce ipreſſa ſingulis diebus dn̄icis deſtinabat. Sed cū a multis uiſitaret: eccleſia ei ꝯſtruitur:& cenobiū ampliat: in quo ad ſe uenietes hoſpitabat. Factūq; ē ut inuitus pꝰ breue tp̄s.360.pater fieret monachoꝝ.Qui eti humanitatē ſuā auiculis oſtendebat. Nā & paſſerē ad ſe ſolitū aduolare:& eius dexter inſidere:dū auceps qdā i tibia leſiſſet: ad ſe uenietē ſigno crucis ſanauit & abire p̄miſit.

¶Cuidā ſenatori ciuitatis agatheñ ſeni ſal[...]ſtio noie:ſepulchrū ſibi fabricanti predixit nō ipſi ſed filio eius dictū tumulū ꝑpari:& ut predixerat euenit. Iuuene illo poſt modicos dies defūcto:& i paterno tumulo ſepulto. ¶In mōaſterio quoq; ſuo dū panes defciſſent:ſolos tres panes iuētos in aqua p fruſta ꝯciſos:adeo mltiplicauit:ꝙ ex eis tridu[o] 360.ſuos fratres refecit: die uero q̄rta.30[0] tritici modios ſibi apportādos eē p̄nūciau[it]. Et ſic deo largiēte euenit.Sicq; pꝰ mlta oſt[en]ſa miracula cōfectus ſenio i pace q̄euit.viii cal.ſeptēbris i baſilica ſci marci ſepultus.

¶De ſcō zepherino papa & mr̄e. CXIII[I].

ZEpherinus papa & mr̄ natiōe r[o]manus ex patre abūdio prio po[n]tifici romāo uictori in ep̄atu ſu[c]ceſſit: & ſedit annos.9.mēſes. dies.x.Hic ꝯſtituit i p̄ntia oiu[m] clericoꝝ & laicoꝝ fideliū:ut oēs xp̄iani.xi annoꝝ euchariſtiā i die ſcō paſche accipe[re de]berēt. Et fecit ſtatutū in eccleſia:ut oia ua[ſa] altaris eēnt uitrea uel ſtannea.Nā antea er[ant] lignea.Cōſtituit etiam ut patriarcha uel p[ri]mas uel metropolitanus ꝯtra accuſatū ep̄[m] nō proferat ſniam niſi priꝰ fultꝰ auctorita[te] apoſtolica.Et ut ordiatiōes p̄ſbr̄oꝝ ac le[ui]taꝝ tp̄e ſtatuto & multis corā aſtātibꝰ ſol[lem]niter fierēt de approbatis & doctis uiris. hic pſecutiōe ātonini ipatoris mr̄io coro[na]tur.& ſepultus ē apud collegas ſuos i cē[mi]terio calixti uia apia.vii.cal.ſeptem. ¶H[ic] fecit ordinatiōes.vii. p mēſem decēbriū [pre]byteros.14.diacones.7.ep̄os.13. Et ceſſa[uit] ep̄atus.dies.vi.

¶De ſancto ludouico rege & confeſſore ii ordinis ſancti frācif. CX

LVdouicus q̃ntus frācoꝝ rex ſanctiſſimus: patrē habuit xp̄ianiſſimū ludouicū q̃rtū: qui multum hereticos debellauit. Poſt cuius obitum ſub matris tutela.ſ. dn̄e blanche quōdā filie regis caſtelle pie educatus in oi ſanctitate ꝑfecit: qui etiā nunq̄ mortaliter peccaſſe in ſua ultima ꝯfeſſione ꝯpertus eſt. Sub cura magiſtri & fratꝝ predicatoꝝ & minoꝝ ſacris litteris fuit imbut⁹. Deinde uxorē ducens filium ex ea ſuſceptū religioſe nutriuit. Ipſe uero utens cilicio clādeſtine opibus penitentie inſtudebat: paupibus ducentis quotidie ante cibū ꝑſonaliter miniſtrabat. In mēſa quoq; ſemp tres pauperes iuxta ſe diſcumbētes habebat. ¶ Poſt hec ardore fidei aſſumpta cruce ad terrā ſanctam acquirendā cum exercitu copioſo tranſiuit. Et poſt multas occupationes terrarū: pſe: ut ꝓbaret eius patientia: ab infidelibus captus eſt. Sed modico poſtea redempt⁹ precio: qnq; annis continuis manſit in ſyria: caſtra plurima ꝯſtruens: captiuos redimēs: & multos ſaracenoꝝ ſua religione ad fidem cōuertēs. Audito uero matris obitu in franciā rediit: & dū reuerteret: maris tēpeſtatē ſua oratione ſedauit. Reuerſus aūt ad domū ſuā in uirtutibus ſemp perficiēs: capellam egregiam in ꝓprio palatio edificauit: ubi & coronam dn̄i & crucis dn̄ice partē atq; lanceā collocauit. ¶ Tandem poſt plurima annorū curricula cū fratrib⁹ ſuis copioſo exercitu congregato iteꝝ mare tranſiuit. & thiniſiā applicans adiacentem regionē faciliter occupauit: ubi fixis tētoriis febre corripit: & pluribus diebus decumbens ſacra ſumpta cōione: xp̄m iugiter inuocans ſup ſtratū cinereū in modū crucis extenſū poſt laudabilia uirtutum opa ſuū dn̄o ſpiritum traddit. 7. cal. ſeptembris anno dn̄i. 1270. Corpus uero ei⁹ delatum in franciā apud ſanctū dionyſium pariſieñ ſepultū ē: mirabilib⁹ ſignis coruſcās.

¶ De ſcis ireneo & abundio mr̄ib⁹. CXVI

IReneus & abundi⁹ martyres paſſi ſunt rome ſub decio ceſare & ualeriano prefecto. Cum eni ualerianus corp⁹ ſancte concordie martyris ꝓ xp̄o paſſe in cloacaȝ iactari feciſſet: & quidā miles noie porphyrius ireneo cloacario occulte xp̄iano illud indicaſſet: ſperās in ueſtimentis ſcē gēmas uel aurum inuenire: ut ſupra dictuȝ eſt in paſſione hippolyti & ſocioꝝ idibus auguſti: Ireneus p̄dict⁹ effoſſo loco una cū porphyrio corp⁹ concordie de cloaca leuauit: ſed in ueſtimētis eius nihil iuenit: unde porphyrius aufugit. Irene⁹ uero xp̄ianū quendā nomie abundiū ſecū uocauit: qui corp⁹ martyris ad p̄ſbr̄m iuſtinū tulerunt: & ip̄m una ſecū ſepulture tradiderunt. Hoc audiēs ualerianus ireneū & abundiū teneri fecit: deinde poſt dies. 12. iuſſit: ut ambo uiui in ipſa cloaca necarentur: qui necati ſunt. 7. calē. ſeptembris: quorum corpora iuſtin⁹ p̄ſbyter ide leuauit: & iuxta corpora ſanctorum laurētii & ceterorum in crypta in agro uerano ſepeliuit.

¶ De ſancto ſecundo mr̄e. CXVII

SEcundus martyr apud caſtꝝ uigintimilium italie tēpore maximiani imꝑatoris paſſus eſt: q uir ſpectabilis & dux ex ſacra thebeoꝝ legione ante beatū mauritiū & ceteros pro ꝯfeſſiōe nomis xp̄i poſt uincula & carceres martyriū capitis abſciſione cōpleuit. 7. calē. ſeptembris: ut ait ado.

¶ De ſcō alexandro martyre. CXVIII

ALexāder martyr apud bergomū italie ciuitatē paſſus eſt ſub maximiano imꝑatore. Qui cum eēt miles eiuſdeȝ ceſaris: & a legiōe ſanctoꝝ thebeorū fidem ꝑcepiſſet. Cum imꝑator ueniſſet mediolanum: & poſita idoloꝝ menſa ip̄m ſacrificare cōpelleret. Alexander menſam calce percuſſit: & euertit. Quē imꝑator uni ex militibus decapitandū tradidit. Cūq; ille diuino terrore ꝑculſus: ip̄m ferire nō auderet: traditur aliis militibus occidendus. Alexander uero diuina ꝑmiſſione manus eoꝝ aufugiens bergomum uenit: ubi chriſtum annuncians aliquos ꝯuertit. Ad quem tandem milites uenientes ip̄m detentum & ſacrificare nolentem: gladio percuſſerunt. 7. calē. ſeptembris: cuius corp⁹ a grata matrona in p̄dio ſuo iuxta muꝝ ciuitatis bergomenſis ſepultum eſt.

¶ De ſancto rufo martyre. CXIX

RVfus martyr apud capuā paſſus eſt. Hic patricie dignitatis inſignis: cum eēt ex ꝯſule dux rauēne: beatus apollinaris ep̄s & mr̄ filiam eius a mortuis ſuſcitauit: ip̄mq; in fide docuit: & baptizauit una cum filia eius & uxore ac familia ꝓmiſcui ſexus numero. 354. ut ſupra actū eſt in paſſiōe apollinaris. 10. calē. auguſti. Vnde & deinceps rufus ſancto apollinari occulte miniſtrabat Filiaq; ei⁹ uirgo ſacra ꝑmanſit. Quod uero ceſar audiens: ip̄m a ducatu abſoluit: & eidē ſucceſſorem delegauit. Dum auteȝ rufus ueniſſet capuam tētus a uicario prefecti p̄ctorio meſſalino: nolenſq; ſacrificare decollat⁹ eſt ſexto calendas ſeptembris.

¶ De ſancto pelagio martrye. CXX

PElagius martyr paſſus eſt in ciuitate emonia ꝓuincie acarnānie tēpore numeriani imperatoris: cui⁹ pater peloſius & mater claria nobiles ac ditiſſimi chriſtiāi

ip̄m puerulum in fide xp̄i docuerunt:& cuȝ
eſſet annoꝝ.7.uranio preſbytero tradiderūt
ſacris litteris imbuēdū. Et cum eſſet annoꝝ
xii.pater eius migrauit ad dn̄m:oēſq; facul
tates ſuas filio ſuo ad miniſteriū pauperum
dereliquit.Cū uero annos.xviii.impleuiſſet
mater eius ſimiliter ex hac luce ſubtracta ē.
Qui continuo omnem eius familiā manumi
ſit:& una cū uranio preſbytero oēs faculta/
tes ſuas paupibus & eccleſiis diſtribuit:ue/
rum cū eſſet annoꝝ.xxv. facta ē perſecutio
xp̄ianoꝝ ſub numeriāo auguſto. Qui & eui
laſium preſidē ad dictā prouiciā deſtinauit:
ut oēs xp̄ianos ad ſacrificia deoꝝ compelle/
ret.Cū aūt multi xp̄ianoꝝ metu tormentoꝝ
imolarent. Pelagius oratiōe ad dn̄m effuſa:
uoce ſibi de celo lapſa ad martyrium aīatus
eſt.Et ſequenti die ſe ſponte preſidi p̄ntauit
& xp̄ianiſſimū aſſeruit.Qui miſſis catenis in
collo & manibus ei⁹ in obſcuriſſimo carce/
re eum recluſit:ubi lux celica ei diuinit⁹ ef/
fulſit. Altera die corā preſide ſtatuit : & ſa/
crificare ꝯtemnēs uirgis diuti⁹ flagellatur.
Deinde fuſtibus cedi iubetur : ſed dei nutu
fuſtes quaſi papyrei mollierunt.Quod cer/
nens preſes iuſſit eū in equuleo ſuſpendi : &
ungulis radi . Deinde ip̄m deponi:& oleum
feruēs uentri ipſius ꝓfundi.Et cū manus car
nificum oleo ſuccēderent : ſcūs martyr ip̄m
calens oleum:ac ſi aquā frigidam ſentiebat:
quo uiſo miraculo multi paganoꝝ i dn̄o cre
diderunt . Poſt hec iteꝝ cum diis immolare
nollet:mandauit iudex fragmēta teſtaꝝ per
pauimenta uiaꝝ effundi : & ligatis manibus
ac pedib⁹ eum ꝓtrahi:ut ſic ſp̄m exhalaret.
Et cū in his oīb⁹ ꝯſtans pſiſteret.Iuſſit eum
preſes capitalem ſubire ſn̄iam. Qui ductus
extra muros urbis capite ceſus ē.Cuius cor
pus colligens uranius preſbyter ipſum ibi/
deȝ ſepeliuit.Paſſus ē aūt.vi.cal.ſeptēbris.

¶De ſcō pelagio papa primo. CXXI.

PElagius papa huius noīs primus
natione romanus: ex patre ioāne
uigilio pape i ep̄atu romano ſuc
ceſſit:& ſedit annos.4. mēſes.x.
dies.19. Hic cōſtituit ut heretici
& ſchiſmatici ep̄i p ſeculares poteſtates con
primerent ac punirentur:ualde nāq; catho/
lice fidei extitit defenſator & pugil. Qui ob
inuidiam a quibuſdā emulantibus ſibi cleri
cis de morte uigilii deceſſoris eius culpat⁹
eſt:ſed corā populo tangendo crucē & euan
gelium ſe purgauit . Multe nāq; ſcitatis uir
fuit:ac i pōtificatu laudabiliter ſe gerēs ple
nus bonis opibus in pace quieuit.vi.calen.
ſeptēbris.Et in eccleſia ſci petri ſepultus ē.
Cuius tēpore oſſa ꝓtomartyris ſtephani ro/
mā ſunt delata:& i eadem tūba cum corpo/
re ſci laurentii collocata. Et ceſſauit ep̄atus
eo defuncto mēſes.4.dies.xxv.

¶De ſcō pelagio papa ſc̄o. CXXII.

PElagius papa huius nomis ſc̄s na
tione romanus ex patre uirigel/
do.Benedicto prio pape i pontifi
catu romano ſucceſſit:& ſedit an/
nos.x.mēſes.vi.& dies.xxv. Hic
abſq; iuſſione principis ordinatus eſt : eo ꝙ
longobardi romā obſiderēt:nec poſſet quiſ/
q̄ a roma diſcedere.Hic.9.prefationes tradi
dit eccleſie ante canonē decantandas: uideli
cet natalis epiphanie.xl.crucis:reſurrectio/
nis:aſcenſionis:pētecoſtes:trinitatis:& apo/
ſtoloꝝ:prefatio aūt de beata uirgie poſtmo
dum a gregorio papa addita ē.Hic uir ſciſſi
mus:& circa paupum neceſſitates itētiſſim⁹
fuit.¶Eo aūt tēpore tāte pluuiaꝝ iundatio
nes fuerunt: ꝙ omnes eē diluuiū dubitarēt:
taliſq; clades fuit:qualē a ſeculo nullus me
minit audiuiſſe. Cū uero tyberis ex tantarū
pluuiaꝝ abundantia in tantū iundauit:ut ſ
per muros urbem igrediēs magnam pteȝ re
gionis occuparet:ſecum trahēs innumeran
multitudinē ſpentum:& draconē ingentiſſi
mum:que beſtie putrefacte poſt diluuium
ex aeris corruptione maximā mortalitatem
hominū induxerunt.De qua dictū ē ſupra i
geſtis gregorii pape.4.id⁹martii.Ita ꝙ mu
te domus uacue remāſerūt in urbe.Hec aū
clades primū a pelagio papa incepit: ip̄m
ſubito de medio ſubſtulit: deide ad popul
urbis deſcēdit.Pelagius itaq; defunct⁹ in e
cleſia ſci petri ſepultus eſt . In cuius locum
beatus gregori⁹ papa & doctor ab omni p
pulo electus eſt.

¶De ſanctis georgio:aurelio & ſociis mar
tyribus. CXXIII.

GEorgius diaconus:aurelius:feli
natalia:& lilioſa apud cordub
hiſpanie ciuitatē paſſi ſunt.Quo
rum primus mire abſtinētie m
nachus ab hierſl̄is cordubaȝ ue
ens:cū reliquis ex eadē urbe claro germi
ortis:diu optatū ſibiq; a dn̄o p̄monſtratu
meruit ꝯſequi mr̄ium. Qui paſſi ſūt.vi.ca
ſeptēbris.Hec ado in martylogio.

¶De ſcō anaſtaſio martyre. CXXIIII

ANaſtaſius mr̄ paſſus eſt in ſalo
dalmatie ciuitate ſub pſecutio
diocletiani iperatoris.Hic ex a
leia ortus ciuitate:cū arteȝ ful
nis exerceret:qcquid ex ip̄a ꝯ
poterat:preter parcum quotidianū uict
pauperibus erogabat. Tandē amore anim
tus mr̄ii ad ſalonitaꝝ ciuitatē deuenit.Et
in hoſpitio in quo manſurus erat ſignū cr
cis in locis pluribus depinxiſſet:& ob ho
gentilibus comprehēſus & iudici preſent
tus eſt. Qui cū ſanctum cogitaſſet diuer

laniare ſuppliciis:ab īpatore ſubita iuſſi/
one ɔpulſus eſt ad ipſam in qua auguſtꝰde/
gebat ɔcitus ire ciuitatē. Ob hanc cām ex/
peditam in xp̄i martyrem ſniamꝓtulit:ut ſu
ſpenſo ad collum eiꝰ ingenti lapide in mari
ɔcipitio daret̄. Matrona uero quedā xp̄iana
noīe aſclepia corpus martyris hēre cupiens
ſeruis ſuis libertatē & munera ꝓmiſit. ſi cor
pus ſci martyris inuenirent. Qui diebꝰ plu/
ribus per littora diſcurrentes tandē aphros
quoſdā iuenerunt:q corpꝰ ip̄m iam leuarāt:
ut uero corpus territi dimitterēt: calumniā
homicidii in illos fingebant: utpote qui ha/
berent in manibꝰcorpus exanime. Ipſi tamē
animoſi uiri ex aphrica orti caput martyris
in patriam ſuā portauerunt:& eccleſiā in no
mine ipſius fecerunt:in qua uirtutes fiūt mi
rabiles ī malignis ſpiritibꝰ effugandis. Cor
pus uero ſine capite ſibi delatum a ſuis ma
trona illa deuotius excepit: quod donec ceſ
ſaret pſecutio in predio ſuo cellauit: deinde
eccleſiam ɔſtruxit:& corpus martyris in ſa/
lomitano territorio collocauit. Paſſus ē aūt
ſci martyr anaſtaſius. 6. calen. ſeptēbris.

De ſcō ceſario epō. CXXV.

CEſarius eps arelaten̄ floruit tem
pore anaſtaſii impatoris ſecūdi:
q ſcē & ɔtinētiſſime uite uir bea
tus homelias plurias morales &
utiles ad mōachos edidiſſe repit̄
poſt felicem eccleſie ſue gubernationem
ſanctitate & doctrina inſignis migrauit ad xp̄m
calen. ſeptembris.

De ſcō daniele ꝓpheta. CXXVI

DAniel ꝓpheta cuius laus in ple/
riſq; diuine ſcripture libris & lo
cis deſcribit̄: &. 2. macha. 2. ca.
inter patres ſcōs priſci temporis
connumerat̄ de regione iudeoꝝ
de ſemine regio natus eſt. Cū autē nabucho/
donoſor rex chaldeoꝝ hieruſalē prima obſi
dione cepiſſet. Ioachim regem iuda uinctuꝫ
ſecū trahebat in babylonē:& nobiles iudeo
rum cū eo:in itinere uero remiſit eū impoſi
to ei tributo:& obſides pueros de ſemine re
gio ſecum traxit. ſ. danielē:ananiā: miſaelē:
& azariam:& alios plures:& abinde fuit da
niel in babylone:donec regnū defecit. Ip̄m
uero danielē & ſocios uti pulchriores & do
ctiores caſtrauit rex:ut ait ioſephꝰ: & tradi
dit eos ꝑpoſito eunuchoꝝ aphanaz: & fecit
eos erudiri ꝓuincialibꝰ lr̄is & lingua chal/
deoꝝ:mutatis eoꝝ noībus: danielē eni uoca
uit balthaſar:ananiam ſidrach:azariam mi/
ſach:& miſaelē abdenago. His q̄ttuor ꝑpoſi
tus eunuchoꝝ ſpecialē ꝓcuratorē pfecit ma/
laar. Qui ꝓpoſuerūt nō ɔtaminari cibis gē
tium:& a prepoſito eoꝝ obtinuerunt. x. di
ebus leguminibus & aqua tētari: & cum ex
hoc eos ꝓbans in nullo ceteris macriores ui
diſſet:accipiebat cibaria & uina regia:& da/
bat eis legumina & aquam. Tranſactis uero
tribus annis ſteterunt coram rege: ꝓut ipſe
decreuerat:nec ſunt inuenti eis ſimiles in re/
gno in oī ſapientia & diſciplina. Ex quibus
pre ceteris daniel gratiam a deo obtinuit:
uiſiones & ſomnia interpretandi. Hec omīa
ſupius acta ſunt in geſtis trium pueroꝝ. 18.
calen. ianuarii. ¶ Anno uero ſecundo regni
nabuchodonoſor uidit rex ſomniū mirabile
cuius poſtq̄ euigilaſſet memoriam amiſit:&
cōuocatis coniectoribus chaldeoꝝ petebat
ab eis:ut ſomniū ſibi dicerent:& interpreta/
tionem eius etiā indicarent. Qui cum hoc ſe
poſſe facere nullo mō dicerēt: eo ꝙ oī homi
ni impoſſibile eſſet:ſed ſi rex ſomniū narra/
ret:ipſi coniecturam eius exponerent. Iratꝰ
rex mandauit:ut omnes ſapiētes babylonis
pirent. Querebāturq; daniel & ſocii:ut cuꝫ
ceteris occiderent̄. Quod cū daniel ab ari/
och principe militie didiciſſet. Ingreſſus ro
gauit regem:ut daret ſibi tēpus ad ſolutio/
neꝫ p unā noctē tantū:ut dicit ioſephꝰ:& p/
noctanti in orōne cum ſociis myſterium ei
reuelatū eſt. Et ingreſſus mane ad regem di
xit ei:ꝙ nemo uiuentiū poſſet petitionē ſuā
implere:ſed deus celi reuelans myſteria ei/
dem indicauerat:que nouiſſimis tēporibꝰ fu
tura erant. Narrauitq; ei ꝙ per ſomniū ui/
diſſet ſtatuam quattuor metalloꝝ:cuius ca/
put aureū ſignificabat primū regnū aſſyrio
rum ceteris nobilius & ditius:pectꝰ uero &
brachia argentea:ſignificabant regnū pſaꝝ
& medoꝝ ſecūdo uentuꝝ:ꝙ minus primo eſ
ſet nobilitate & diuitiis decoratū: uenter ue
ro ereus regnū eſſet grecoꝝ tertio loco fu/
turum ſuoꝝ ſapientia ſonoroſum: Tibia ue/
ro & crura ferrea regnum romanoꝝ quarto
uentuꝝ: ꝙ ſua fortitudine omnia domaret:
Lapidē uero ſine manibus de monte abſciſū
qui percuſſit ſtatuam:& eam in puluerē cō
minuit:qui & factꝰ eſt mons magnus: & iple
uit uniuerſam terram:dixit eſſe regnū celi:
quod eſt regnum xp̄i:qui omnia regna com
minuet:& ip̄m ſtabit in eternum. Quod rex
audiens danielem & deum eius adorauit: &
ip̄m prefecit cunctis ſapientibus babylonis
Socios uero eius prefecit ſup opera totiꝰ ꝓ/
uincie babylonis. ¶ Circa dictū tempus da
niel ſanctam ſuſannam de falſo adulterii cri
mine ei impoſito liberauit:cum adhuc iuue
nis eſſet:ut dicetur infra ī hiſtoria proxima
de ſuſanna. ¶ Poſt hec autē cum nabucho/
donoſor rex ſtatuam auream erexiſſet:& eā
tres pueri adorare noluiſſent:in fornacē miſ
ſi:inde miraculoſe erepti ſunt: ut ſupra di/
ctum eſt in geſtis ipſorum trium puerorū:
ꝓpter quod nabuchodonoſor deū hebreoꝝ

magis reuereri cepit. ¶Deinde poſt lapſuꝫ tēpus nabuchodonoſor uidit ꝑ ſomniū ar/borem excelſam: que totā terrā occupabat: & beſtie ac uolucres ſub ramis eius habita/bant:quā deus celi ſuccidendā mādauit:do/nec.vii.tēpora mutarēt ſuper eā.Que uiſio ſm ꝙ daniel regi interpretatus ē ei de facto contigit.Ipe eni nabuchodonoſor ꝓpter ni/miam ſupbiam ſuā i beſtiā tranſformatꝰ ab hoibus eiectus eſt:non ꝙ corporis mutatio nem:ſed mentis alienationē pateret:ut dicit epiphanius. Ablatus ē eni ei uſus lingue ad loquendū & herba ei i cibum data eſt: & ui/debatur ei ꝙ bos eēt in anterioribus: & po/ſterioribus leo:daniel uero toto alienatiōis eius tēpore pro ipſo orationi uacabat:& ad preces eius annis.7.quos totidē dixerat tem pora in.7. mēſes uerſi ſunt: in quibus.40. diebus iſaniā patiebatur:& per alios.40.ad cor hois reuerſus flebat:donec.7.mēſes cō/plerentur:poſt quos reuocatꝰ eſt:nec tn̄ re/gnauit:ſed ſtatuti ſunt pro eo.7.iudices : & de conſilio danielis uſq; ad.7. annos penitē/tiam egit:pro ut hec omia ioſephus tradit.

¶Mortuo uero nabuchodonoſor maiore re gnauit pro eo filius eius maior:qui & ipe na buchodonoſor noiatur. Qui danielē ꝯpelle bat ut adoraret idolū bel:dicens ipm eē deū uiuētem: eo ꝙ quotidie comederet .xii.mē/ſuras farine &.40.oues:ac uini amphoras.6 ſibi oblatas. Daniel uero econtra illum deū fuſilem ex metallo & mortuū aſſerebat: ue/nit autē rex cū daniele ad templū: & poſitis omnibus eſcis ante mēſam: egreſſi ſunt oēs: & rex clauſit hoſtia : & anulo ſuo ſignauit. Daniel aūt cribrauerat cinerē in pauimento corā rege. Sacerdotes aūt bel q̄ui erant.60. cū paruulis ſuis & mulieribus iuxta conſue tudinē ſuam:nocte ingreſſi ſunt ꝑ cuniculos ſubterraneos quos fecerāt ſibi : & ꝯſumpſe/runt omnia:uenit ergo rex diluculo cum da niele ad templū:& inuentis ſaluis ſigillis ia/nue impreſſis apuerūt hoſtia.Rex autē intu itus mēſam uacuā:magnū deum bel excla/mauit.Daniel aūt oñdit regi ueſtigia per pa uimentū cineri impreſſa:que erāt uiroruꝫ & mulieꝝ & infantum.Et deinde oñdit ei ocul/tos aditus:& ocultum introitū ſub mēſa.Et iratus rex apprehēdit ſacerdotes qui & dece ptionem ſuā ei confeſſi ſunt. Quos oēs occi/dit rex:& dedit bel i manu danielis: qui ſub uertit eū & templū.¶Erat etiā in eodem lo/co draco latēs in fouea:& adorabāt eum ba bylonii. Sacerdotes eni eius habebant uaſa plena aqua facta de coriis uituloꝝ:& ea uir/gis pcutiebāt: ut facerent ſonitum terribilē quaſi tonitruū.Ad quē excitatus draco:quā doq; emittebat ignē qñq; fumū: qñq; uiſibi/liter appebat.Cūq; rex danielē cogeret ut il li ſacrificaret:petiit daniel ipm ſibi dari i p teſtate:& interficeret eum ſine ferro & fuſt Et tulit daniel picē & adipem:& pilos:& c xit pariter & fecit maſſas : deditq; in os dr conis:qui ſuffocatus crepuit.Et idignati b bylonii petierūt a rege danielē ſibi dari:q duos eoꝝ deos deſtruxiſſet: ꝯminātes ꝙ ni daret eum ipis:regē cum omni domo ſua i terficerēt:unde rex timore ꝯpulſus tradid eis danielem:qui miſerunt eū in lacū:in qu erant leones ſeptem: quibus quotidie ad e cam dabanť duo corpora damnatoꝝ & du oues:& tunc non data ſunt eis: ut deuorar danielem.Dñs autem miſericors non ſolu danielē de ore leonum.vi.diebus illeſum c ſeruauit:ſed etiā ei de prandio prouidit: c enim abbacuch propheta in iudea prandiu meſſoribus ſuis deferret : tulit eum angel dñi:& per uerticē apprehēſum poſuit eum babylone ſuper lacū i impetu ſpūs ſui. Q prandium danieli obtulit:illeq; comedit: deo gr̄as egit:ipmq; angelus dñi i locum um in momēto reſtituit: ut dictum ē ſupr hiſtoria abbacuch ꝓphete.xviii.cal.febru rii.uenit ergo rex die .vii. ad lacum:& cu uidiſſet danielē ſedentē in medio leonum clamauit magnū deuꝫ danielis.Et eduxit e de lacu:& eius emulos itromiſit:qui deuo ti ſunt a leonibus corā rege.Ex tunc rex d nielē & deum eius oi tēpore uite ſue pma me reueritus fuit.¶Prophetauit aūt dani in tēpore illo:uidelicet a diebus nabuch. nioris:quibus prophetauit in chaldea: uſ ad tēpus darii primi regis pſaꝝ:quo temp re prophetauit in perſide ſiue i media ill ab ipo trāſlatus:multaſq; mirabiles uiſiō habuit:de tempore futuro & de fine ſecul que in eius libro ſpalius explicanť:quarū expoſitio ſpēalē requirunt librum. ¶Mo tuis autē nabuchodonoſor iuniore & eu meredath frē eius:q ambo ſucceſſiue reg uerunt poſt nabuch.primum.Regnauit b thaſar filius euilmeredath annis tribꝰ. Q cum obſeſſus eſſet in babylone a dario p rege medoꝝ:& cyro rege perſaꝝ: qui cū uenerat : propter incredibilem fortitudi ciuitatis de obſidione paꝝ curabat. Fecit optimatibus ſuis grande ꝯuiuium:& uaſa nabuch.auus eius de templo dñi in hieru lem abſtulerat principibus & uxoribus ſ atq; ꝯcubinis tradidit ad bibendum. Inte xerat enim balthaſar ut dicūt hebrei.lxx. nos captiuitatis hebreoꝝ: quos hieremia dixerat fluxiſſe:& tamē iudei non erant li rati:unde iudeorum deo inſultabat:& de ſuos collaudabat. Tunc apparuit manꝰ ſ bētis i piete:mane:cethel:phares:que ſo numerus:appēſio: diuiſio. Et cum rex h uidēs danielē turbatus conſuluiſſet.Intr

pretat⁹ eſt ſcripturam dicens:ꝙ deus regnū
balthaſar numeraſſet.i.compleuiſſet:& ipm̄
in ſtatera appendiſſet: qui & minus uiueret:
q̃ putabat:& diuiſum eſſet regnum ſuum:&
datum medis & perſis. Eadem nocte capta
eſt babylon. Nam cyr⁹ fecerat diuidi longe
a ciuitate fluuium euphratē per plures riuu
los:ita ut alueum qui fluebat in ciuitatē ua
dabilem faceret. Et tunc gentes darii & cyri
per alueum ingreſſe balthaſar interfecerūt:
& ciuitatem fortiſſimam & munitiſſimam de
ſtruxerunt:que ſicut humano opere potuiſ-
ſe conſtrui:ſic humano opere potuiſſe capi
minime homines opinabantur. ¶ Darius au
tem ſecum duxit danielem in mediam faciēs
eum unum de ſatrapis: qui centum & uigīti
preerant:ipſumq; admodum honorans: pro
pter quod inuidentes ei principes accuſatio-
ne facta contra eum: fecerunt eum mitti in
lium lacum leonū:ſed ſicut alias ita & tunc
domino adiuuante inde liberatus eſt: & ac-
cuſatores eius in lacum miſſi a leonibus de-
uorati ſunt. ¶ Hic daniel dedit ſigna in mon
tibus ſuper babyloniam dicens: ꝙ quando
pars mōtium a borea fumigabit:uenit finis
babylonie:quando uero ueniet ignis ardens
nis erit uniuerſe terre:quando a parte no-
aque decurrēt:reuertetur populus ad ter
ram ſuam:ꝙ ſi ſanguine fluxerint:erunt ho-
micidia belial in uniuerſa terra. Defunct⁹ eſt
autem daniel in media quinto calen. ſeptem
bris:& ſepultus in ſpelunca regali ſolus cū
gloria. Hec ex libro danielis per totum: &
ex dictis ioſephi & hieronymi & comeſtoris
atq; ex chronica guilelmi.

¶ De ſcā ſuſanna uxore ioachim. CXXVII

SVſanna ſancta cuius pudicitiam
& ſanctitatem ipſe text⁹ libri da
nielis commendat:iccirco geſtis
danielis ſubiicitur:quia eius cō-
temporanea:dies dormitiōis ei⁹
rtus non inuenitur. Hec erat filia helchie
uxor ioachim:qui erat de nobiliorib⁹ iu-
e inter omnes filios iſrael in babylonem
anſmigratos. Et cum eſſet ſuſanna nimiuʒ
eciosa:exarſerunt in eam duo ſeniores iu-
ces illius anni. De quibus tradunt hebrei
mulieres decipiebant:dicētes ſe eſſe de ſe-
ine dauid:& chriſtum de ſemine ei⁹ naſci-
tum. Hi ſtatuerunt in cōmune tēpus: quo
ſannam poſſent inuenire ſolam. Et latue-
nt poſt meridiem in pomerio helchie. In-
eſſa autem ſuſanna uolens lauari & ungi
xta morem patrie: miſit puellas ad afferē
m oleum & unguenta. Tunc accurrentes
es ad eam:requiſierunt eam cōminantes:
i conſentire nollet:contra ipſam adulte-
teſtimonium dicerent. Et elegit ſuſunna
tius incidere in manus eorum: q̃ peccare
in dominum. Et exclamauit. Et accurrentes
famuli erubuerunt:cum audiſſent ſenes con
tra ſuſannam teſtificari. ¶ Altera die ſtatuta
eſt ſuſanna in medio populi: & ponentes
ſenes manus ſuper caput eius conteſtati
ſunt:ipſam uidiſſe cum iuuene commiſceri:
& condemnata eſt ad mortem: & cum oraſ-
ſet ad dominuʒ: ſuſcitauit deus ſpiritum pu
eri cui nomen daniel.i. manifeſtauit ſpiritū
dei in eo eſſe:qui latens quieſcebat:cum ad-
huc daniel eſſet adoleſcens: & exclamauit ſe
mundum a ſanguine illius. Et cum reuerſi
eſſent omnes populi ad iudicium: daniel ſe-
pari iuſſit ſenes ab inuicem:& ſingulos eoꝝ
per ſe examinans interrogauit: ſub qua ar-
bore uidiſſet adulterium committi: quoruʒ
unus ait ſub cino:alter ſub prino. Et accla-
mauit in eos populus propter diſſonantiam
conuictoſq; de falſo teſtimonio ſm legem
dei lapidauerunt. Suſanna autem poſt hec
ab omni populo in reuerentia habita eſt ꝓ-
pter eius pudiciſſimam caſtitatem:que & ui
tam ſuam in ſanctis operibus pie conſuma-
uit.

¶ De ſancto augnſtino epiſcopo ac doctore
CXXVIII

AVguſtinus epiſcopus & doctor
egregius prouincia aphricana
ciuitate tagaſteñ honeſtis paren
tibus & chriſtianis ortus ſcilicet
patre patricio matre monica a puerilib⁹ an-
nis liberales diſciplinas ſufficiēter edoctus
fuit: adeo ut etate iuuenili ſummus philoſo
phus: & rethor luculentiſſimus haberetur.
Nam libros ariſtotelis & liberalium artiuʒ
quoſcunq; legere potuit:per ſe didicit:& ne
mine tradente intellexit:ſicut ipſe de ſe in li
bro confeſſionum teſtatur. Verum quia ſciē
tia ſine charitate non edificat:ſed inflat:in er
rorem incidit manicheorum: qui chriſtum
phantaſticum affirmant:& carnis reſurrecti
onem negant:in quo adhuc adoleſcens per
annos nouē permanſit. Ad has etiam nugas
adductus eſt: ut arborem fici flere diceret:
cum ab ea ficus uel folium tolleretur. Ma-
ter uero eius plurimum flebat: & cum eſſet
chriſtiana ipſum ad fidei ueritatem reducer̄
ſatagebat. Que die quadam uidit ſe ſtare in
quadam linea lignea licet triſtē:cui quidam
iuuenis aſtitit:& cauſam triſtitie requiſiuit:
que cum ꝑditionē filii ſui d̄plorare diceret:
ille confortauit eam dicens. ne timeret:quia
ubi ipſa ibi ille eſſet. Rogabat ergo ſedula
mater quaſi importuna quēdam epiſcopum
ſicut in eodem libro confeſſionum teſtatur:
ut pro filio ſuo orare dignaretur: cui ille
importunitate deuictus prophetica uoce re
ſpondit:ut ſecura ſtaret:quia impoſſibile eſ
ſet:ut filius tantarum lachrymarum ꝑiret.

¶Cum autem in ciuitate ſua grāmaticam & apud carthaginem multis annis rethoricam docuiſſet: occulte matre neſciente romā; uenit: & ibidem multos diſcipulos congregauit. His temporibus mediolanenſibus ſibi petentibus doctorem a roma ī rethorica deſtinari. Symmachus pfectus auguſtinu; deſtinauit. Quo tempore beatus ambroſi⁹ mediolani eps erat. Mater uero eius cum multa difficultate ad eum uenit: & ipſum iā nec uere catholicum nec uere manicheu; repperit. ¶Auguſtinus autem predicationem ambroſii frequenter audiebat: ſolicitus ualde: ne uel pro errore manicheorum: uel contra ipſum aliquid proferret. Quadam tamē die ambroſius predicans errorem illum apertiſſime confutauit: & a corde auguſtini opinionem dudum habitam penitus depulit. Cum autem ſicut ipſe libro ſupradicto refert: uia dei ſibi plurimum placeret: ſed ad ipſam accedere pigeret. Ad quendam ſimplicianum ſeruum dei perrexit: cum quo & eſtus ſuos contulit: qui & ipſū in uia dei exēplo multorum pueroru; & puellarum hortari cepit. Interim ab aphrica amicus quidā auguſtini uenit: q magni antonii ī egypto deſūcti miracula recitauit. Quorum exemplo auguſtinus uehementer exarſit: & ſocium alloquens ſeipſum redarguit: dicens: ꝙ indocti celum rapiebant & ſapientes cum doctrinis ſuis in infernum demergebantur. Et accurrens in quendam hortum ſedens ſub ficu amariſſime fleuit: audiuitq; uocem dicētem ei: tolle: lege. Aperuitq; codicem apoſtolicum: & coniectis oculis ad primum capitulum legit. Induimini dominū ieſu; chriſtum. Et ſtatim ab eo omnes dubietatis tenebre diffugerunt. Cumq; beato ambroſio per litteras uotum ſuum inſinuaſſet: ut moneret quid ſibi de libris ſanctis legendum eēt: ille mandauit: ut legeret iſaiā prophetam: tanq̄ euangelii & uocationis gentium apertiſſimū pronunciatorem. ¶Aduenīēte ergo paſchali tempore: auguſtinus annorum .xxx. cum filio ſuo adeodato puero ingenioſo: & cum alipio amico ſuo: meritis matris & predicatione ambroſii conuerſus: ſacrum baptiſma a ſancto ambroſio ſuſcepit. Tunc ambroſi⁹: Te deum laudamus inquit: & auguſtinus: te dominum confitemur reſpondit. Et ſic alternatim ipſum hymnum compoſuerunt: ſicut in ſpeculo eccleſie traditur: protinuſq; in fide catholica confirmatus: ſpem omnem quā habebat in ſeculo dereliquit: & ſcholis quas regebat abrenunciauit. ¶Poſt hec cum matre & filio & duobus amicis nebridio & cutio remeabat ad aphricam: ſed cum eſſet apud oſtia tyberina mater eius defuncta eſt. Poſt cuius mortem regreſſus ad patriam cū

ſibi adherentibus deo ſeruiens: ieiuniis & o
rationib⁹ uacabat: & libros ſcribebat ac d
cebat: fama quoq; eius ubiq; ſpargebatur:
in ſuis doctrinis admirabilis habebatur. C
autem ad preces cuiuſdam magnatis qui
ſeculo renunciare promiſerat: ſi uerbum d
mini ab eo audiret: ad ciuitatem hipponen
concitus aduenīſſet: Valerius hipponeñ ep
eū ad ſe accerſiuit. & licet plurimum ren
tentem preſbyterum in ſua eccleſia ordina
uit. Qui ſtatim monaſterium clericorum i
ſtituit: & cepit uiuere ſecundum regulam
ſanctis apoſtolis conſtitutam: quam regul
moribus & ſanctitate refertam ipſe ſpirit
diuino dictauit. De cuius monaſterio eo u
uente decem epiſcopi electi ſunt. Et quia ep
ſcopus ualerius grecus erat: & latinas litt
ras ignorabat: Auguſtino epiſcopo libert
tem conceſſit: ut contra morem orientalis e
cleſie coram ſe in eccleſia predicaret. E
dem tempore fortunatus quidam preſbyte
manicheoru; multos catholicos ſeducebat
quem auguſtinus in conuentu omnium di
putans publice ſuperauit. Donatiſtas etia
& manicheos quoſdam de ipſa ciuitate co
uictos fugauit: ualerius autem epiſcopus t
mens ne auguſtinus ſibi ab alia ciuitate in
piſcopum electus tolleretur: impetrauit a
archiepiſcopo carthagineñ: ut ipſe epiſc
patui cederet: & ille auguſtinum hippone
ſi eccleſie in epiſcopum promoueret. Se
cum hoc auguſtinus recuſaret: compulſ
tandē acquieuit: & epatus curā ſuſcepit: q
in ſe poſtea fieri non debuiſſe: & dixit & ſc
pſit: & de ſui ordinatiōe admodū penituit:
xit aūt in clericatu & epatu annis fere .40.
per dño ſuiens: ſemper ſtudens: ſemp doc
& libros continue ſcribens. Cura quoq; r
ſecularis cuidā prepoſito ſuo ex toto cōm
ſa: ꝯtēplatiōi & ſtudio iugiter uacabat: pa
pertatē ī oībus amauit: tēperantiā in uict
ſeruauit pauperū operibus ſemper intent
extitit: pudicitiā & honeſtatem non ſolū d
lexit: ſed etiam exēplariter pretēdere uol
omnibuſq; uirtutibus adornatus deo ſer
re & oībus ſanctitatis exēpla pbere ſtudu
Hereticos aūt ualidiſſime confutabat: ita
ipſi inter ſe publice predicarent: nō eſſe pe
catū iterficere auguſtinū: quē tāq̄ lupū oc
dēdū eē dicebāt. Multaſq; iſidias ab eis p
tulit quas tñ dei ꝓuidentia oēs euaſit: a m
tis etiā eccleſiis inuitabatᷣ: ut ibi uerbū d
pdicaret: ad quas libēter accedebat: & m
tos ab eoꝝ erroribꝰ ꝯuertebat. ¶Ferẗ de
ꝙ cū libꝝ de trinitate ꝯpilare cogitaſſet: t
ſiens iuxta littus: uidit pueꝝ: qui foueā pa
uam in littore fecerat: & coclea aquam
mari hauſtam in foueam mittebat. Et cu
auguſtinus puerum iterrogaſſet: quid fac

ret.Reſpondit puer:ꝙ mare diſpoſuerat co/
clea exiccare: & in foueam illam mittere.
Cũq; hoc auguſtinus ipoſſibile eſſe diceret:
& ſimplicitatẽ pueri rideret:puer ille ei di/
xit: ꝙ poſſibilius ſibi eſſet hoc perficere: q̃
auguſtino minimã partem myſteriorum tri
nitatis in libro ſuo explicare: aſſimilans fo/
ueam codici:mare trinitati:cocleam intelle/
ctui auguſtini: Quo dicto puer diſparuit.
Auguſtinus autem ex hoc ſe humiliauit: &
librũ de trinitate oratione premiſſa: utcũq;
potuit compilauit. ¶Mulier quedam affli/
cta ad auguſtinum acceſſit:ut eius conſiliuꝫ
imploraret:quem ſtudentem inueniens ſalu
tauit:nec ille ei quicq̃ reſpondit:que propiꝰ
accedens negocium ſuum ei explicauit: ſed
nec ille ſe conuertit:nec uerbũ protulit: un/
de mulier amplius contriſtata diſceſſit. Se/
quenti die dum mulier auguſtino celebrãti
aſſiſteret:cum corpus dominicum eleuaſſet
ipſa ante tribunal trinitatis in ſpiritu rapi/
tur:ubi uidit auguſtinum de trinitatis glo/
ria attentiſſime diſputantem:dictumq; eſt ei
cum ad auguſtinum acceſſerat:ille ſic at/
tentiſſime de trinitate diſputabat. Ideoq; ꝙ
ibi fuiſſet non aduerterat:ſed ad ipſum ſecu
re rediret: & ſalubrem ꝯſiliatorẽ inueniret.
Quod illa ad ſe rediẽs fecit: & auguſtinum
clementiſſimũ inuenit. ¶Miraculoꝝ quoq;
gloria claruit. Nam in libro.22.de ciuitate
dei duo miracula de ſe quaſi de alio loquẽs
recitat.Quorum primuꝫ eſt:quia cum uir/
ginem quandam demoniacam oleo perun/
xiſſet:& pro ea oraſſet:ipſaꝫ ab imundo ſpi
ritu liberauit.¶Pro alio etiam adoleſcente
quem non uidit orauit: & ille continuo de/
monio:qui eum obſidebat caruit.¶Cũ qui
dam fiſtulã patiens incidi deberet.Auguſti
nus una cũ ipſo infirmo & ꝑ eo orauit:& ma
ne ſine inciſione aliqua ſanus repertus fuit.
¶Anno igitur domini.44.dum uandali to/
tam aphricam occupaſſent: omneſq; ciuita/
tes deuaſtaſſent:ad hipponeñ ciuitatẽ uene/
runt:& ipſam manu ualida obſederunt.Au/
guſtinꝰ autẽ orauit ad dñm: ut aut ciuitatẽ
a periculo liberaret:aut ip̃m ex hac uita ſuſci/
peret.Qui tertio obſidionis menſe febribus
laborans lecto decubuit: intelligenſq; diſſo
lutionem ſui corporis imminere: pſalmos
penitentiales ſibi ſcribi fecit:& contra lectũ
in pariete poni:quos lecto decumbens lege
bat:& lachrymas iuges fundebat.Et ut deo
liberius uacare poſſet:ante decem dies ſui
exitus:nullum ad ſe ingredi precepit: niſi
ſolum medicum & cibum ei deferentem.
¶Egrum autem quendã ad ip̃m uenientem
& eius auxilium implorantem manu ſua te
tigit: & continuo ſanitatem recepit. Ener/
guminos etiam plures in ipſa ſua infirmi/
tate curauit: & plura alia miracula fecit.
Nullum quoq; quanticunq; meriti docuit ſi
ne confeſſione & euchariſtia debere tranſire
quod ipſe ſuo exemplo firmauit.Sicq; ad ex
tremam horam ueniens in pace migrauit.5.
calendas ſeptembris anno etatis ſue ſeptua/
geſimo ſexto:epiſcopatus uero ſui ãno qua
drageſimo circa annos domini.400. Sepul/
tuſq; eſt in eccleſia ſua ciuitatis hipponẽſis:
donec corpus ſuum inde tranſlatum eſt: ut
habeẽ ſupra in eiꝰ tranſlatione pridie calen.
martii.¶Eadem hora in quodam monaſte/
rio quidam monachus in ſpiritu raptus: ui/
dit auguſtinum in nube ſedentem:pontifica/
libus inſignitum:cuius oculi quaſi ſolis ra/
dii totam eccleſiam illuminabãt: & odor de
eo nimius exhalabat.¶Alio etiam tempore
dum eius ſermões ad matutinum in eccleſia
legerentur.Beatus bernardus uidit auguſti
num epiſcopum:de cuius ore tantus impetꝰ
aquarum exibat:ꝙ totam eccleſiam inunda
bat. ¶Opuſcula uero ipſius doctoris glo/
rioſi omnia: nullus aut uidiſſe: aut legiſſe:
aut ſe glorietur habere: cum nec inueniri
queant: ultra enim millenarium numerum
exceſſiſſe creduntur:de quibus pauca attin/
gam:curioſis cetera derelinquens. De gra/
tia & libero arbitrio librum unum.De pre/
deſtinatione gratie librum unum.De trinita
te libros quindecim.De ꝯfeſſionibus libros
treſdeciꝫ.De ciuitate dei libros uigintiduos
De baptiſmo libros ſepteꝫ.Soliloquiorũ li/
brum unum. De ſermone domini in monte
libros duos.Contra fauſtum manicheum li
bros trigintatres. De fide ad petrum libros
tres. De cõcordia euangeliſtarum libros
quattuor.De muſica libros ſex.Super gene
ſim ad litteram libros duodecim.De achade
micis librum unum.Contra paganos libros
tres.De ordine libros duos. De anime imor
talitate librum unum. De ueteri teſtamento
libros uigintitres. De origine anime ad hie/
ronymum librum unum.De natura boni li/
bros tres.De doctrina chriſtiana libros q̃t/
tuor. De utilitate credendi librum unum.
De uera religione librum unum. De decem
cordis librũ unũ. De anima & ſpiritu librũ
unum.Vtrum anima a ſeipſa ſit librũ unuꝫ.
De anime quantitate librum unum. Contra
donatũ libros duos.Contra arrianos libros
octo.Contra permenianum libros tres. De
uerbis domini libros duos.De penitentia li/
brum unum. De agone chriſtiano librum
unum.De diuinatione demonum librum u/
num.De opere monachorum librum unum
Enchiridion libros undecim. De gratia no/
ui teſtamenti librum unum. De nuptiis &
concupiſcentia libros duos. Retractationũ
librũ unum.De baptiſmo paruulorũ librũ

unum. De rudib⁹ cathetizandis librũ unũ. De .viii. principalibus uitiis libros octo. Super pſalterium uolumẽ ingens ĩ quo ſinguli .cl. ꝑs. exponuntur. De ſancta uiduitate librum unũ. De ſancta uirginitate li. iii. De cura pro mortuis librum unũ. De uita beata li. iiii. Si quem uero hui⁹ almi preſulis noſcendi operum ſuorũ titulos maior ſitis exagitat gẽnadium querat: qui uoluminum ei⁹ ultra .600. nomina cõmemorat.

¶ De ſcõ hermete martyre. CXXIX.

HErmes martyr ſub aureliano imperatoris comite rome paſſus ẽ. Hũc illuſtriſſimũ & rõane urbis ꝑfectũ beatus alexander romanus põtifex & mr̃ baptizauit cũ ſorore theodora & filiis: & cum .1250. ſeruis ſuis: cum uxoribus quoq; eoꝝ ac filiis: quos omnes die ſabbati paſche manumiſſos ſacri fontis unda perfudit: ut dictum eſt ſupra in paſſione alexandri pape .v. nonñ maii. Cũ aũt traianus imperator hec audiens de ſeleutia hiſaurie aurelianum comitẽ ad urbem miſiſſet: ad xp̃ianorum perſecutionẽ agendaꝫ: Aurelianus hermetẽ prefectum apud quirinum tribunum carcerauit. Alexandrum uero in alia cuſtodia in uinculis per ſe poſuit. Qui tamẽ ut ſupra dictum eſt in paſſione q̃rini .3. cal. aprilis: per puerum qui faculam ferrebat de carcere noctu per feneſtraꝫ eductus ad domuꝫ quirini tribuni: ubi hermes in cuſtodia tenebatur ueniens: ipſum quirinum conuertit: filiãq; ei⁹ ſibi ad carcerẽ ſuũ delatam a ſtrumate liberauit: & quirinuꝫ cũ filia & omnibus in ip̃a detentis cuſtodia baptizauit. Cum autẽ hec aurelian⁹ percepiſſet. Quirinum in carcerem trudi mandauit. Hermetem uero decollari iuſſit. Qui decollatus a beata theodora ſorore collectus: & in uia ſalaria uetere non longe ab urbe ſepultus ẽ. v. cal. ſeptembris.

¶ De ſcõ alexandro ep̃o. CXXX.

ALexander epiſcopus conſtantinopolitanus claruit temporibuſ cõſtantini magni & conſtantii eius filii. De quo refert ſozomenus in ĩo hiſtorie tripartite: ꝙ duꝫ conſtantinus imperator ueniſſet bizantium: que poſtmodum appellata ex nomine ſuo cõſtantinopolis dicta eſt: a philoſophis redarguebatur: ꝙ xp̃m coleret: & ꝙ nouam legẽ in re publica introduxiſſet. Cumq; imperator diſputationem ordinaſſet: & alexandrum ep̃m ad hoc conuocaſſet: ille minus philoſophie peritus: cum philoſophis congredi dubitauit: tamẽ in deo confiſus ante omnia philoſopho loqui uolenti: in xp̃i nomine ſilentium ĩperauit. Illoq; nullatenus loqui ualente: alexander uictor efficitur: & philoſophi cũ plurimis conuertuntur. ¶ Sed & tempore con[illegible]ſtantii dum diuti⁹ cum arrio heretico diſpu[illegible]taſſet: & contentio maxima inter catholico[illegible] & arrianos eſſet: orante alexandro: arriu[illegible] ſubito uentris dolore percuſſus iuxta for[illegible] conſtãtini ad ſecreta nature ſeceſſit: ibiq; d[illegible] iudicio omnia interriora & uitam emiſit: ꝓpter qđ fides catholica ab omnibus eſt exa[illegible]tata: beatus uero alexander glorioſus ſene[illegible] poſt laudabilem uitam annoꝝ .94. epiſcop[illegible]tus autem ſui anno .xxxiii. quieuit in pace. [illegible] cal. ſeptembris.

¶ De ſcõ iuliano mr̃e de aluernia. CXXXI

IVlianus martyr apud aluernia[illegible] paſſus eſt ſub criſpino cõſular[illegible] Hic ex aluernia natus ex nobil[illegible]bus parentibus & xp̃ianis: xp̃i[illegible]nus & ip̃e ferreoli tribuni & m[illegible]tyris comes erat: & uterq; deo in militari [illegible]bitu ſeruiebat: qui & ambo apud uiẽnam [illegible]gebant. Cum autem furor gentilium in xp̃[illegible]nos uiẽne ſeuiret. Iulianus martyrium aff[illegible]ctabat. Sed ferreoli coact⁹ precibus ex ui[illegible]nenſi urbe clandeſtine diſceſſit: & aluernia[illegible] fugit: ibiq; aliquandiu latitauit. Quem cr[illegible]ſpinus conſularis ibi eſſe audiẽs: miſſo car[illegible]fice precepit inuentum occidi: ille uero ſp[illegible]te proſiliens: & ſe xp̃ianum profitens dec[illegible]latur. Cuius caput leuantes milites ad ſcũ ferreolum portauerunt: ut niſi ſacrificaret [illegible]milem ſententiam exciperet: qđ & factum [illegible] ut dicetur infra ĩ paſſione ferreoli martyr[illegible] 14. cal. octobris. Sicq; factũ eſt ut caput ſa[illegible]cti iuliani cum corpore ferreoli in eodem [illegible]pulchro uienne locaretur: corp⁹ uero iuli[illegible]ni ſine capite aluernie recõderetur. Qui p[illegible]ſus. v. cal. ſeptembris.

¶ De decollatione ſancti ioannis baptiſt[illegible] CXXXI[illegible]

DEcollatio ſancti ioanniſ baptiſ[illegible] quattuor ex cauſis inſtituta fu[illegible] ſe uidetur: ut dicitur in libro [illegible]trali. Primo propter ipſi⁹ dec[illegible]lationem. Secundo propter oſ[illegible]um ipſius concremationem & collectione[illegible] Tertio propter capitis ipſius inuentionem Quarto propter digiti eius tranſlationem & eccleſie dedicationem. ¶ Primo celebr[illegible]tur hoc feſtum propter ipſius decollatio[illegible] que hoc modo facta eſt: ut in ſcholaſtica h[illegible]ſtoria legitur. Herodes enim antipas fili[illegible] magni herodis aſcalonite: romam ꝓficiſcẽ[illegible] & per fratrem ſuum philippum trãſitum [illegible]ciens: cum herodiade uxore philippi con[illegible]buit: & ſecreto pepigit: ꝙ in reditu ſuo ux[illegible]rem repudiaret: & ipſam aſſumeret. Qu[illegible] uxor ſua filia regis arethe damaſcenoꝝ c[illegible]piens non expectato uiri reditu: ad patre[illegible] feſtinauit. Rediẽs autem herodes herodiac[illegible]

philippo abſtulit:& ſibi in coniugē accepit
Cumq; de hoc a ioanne baptiſta argueret̄:
ipm̄ in carcere uinculauit:uxori quoq; pla/
cere cupiens eum occidere uoluit:ſed popu
lum timuit:ut tamen occaſionem inueniret:
ſecreto cum uxore condixit : ut herodes die
natalis ſui celebrato conuiuio:puelle ſaltan
ti filie ipſius herodiadis quicquid peteret ſe
ei daturū iuramento firmaret: & ipſa caput
ioannis peteret:quod ei propter iuramentū
tribuere oporteret:ſed de iuramento facto:
contriſtari ſe ſimularet . Ordinato igit̄ cun
ctis principibus ſuis conuiuio puella coraꝫ
omnibus ſaltat:cunctis placet: ſe ei quicq̄d
peteret daturum rex iurat : a matre monita
caput ioannis expoſtulat. Verſipellis hero/
des ſe propter iuſiurādum triſtem ſimulat:
ſpiculatorem mittit:& ioannē in carcere de
collari fecit:caput in diſco puelle datur:& a
puella matri adultere preſentatur . In hac
autem die ioannes decollatus non eſt:ſed cir
ca dies azimorum eodem die paſſionis chri
ſti:anno uidelicet precedente: ſed oportuit:
ut propter dominica ſacramenta minor ce/
deret maiori. ¶ Herodes autem impunitus
non abiit:ſed pro hoc ſcelere in exilium a ce
ſare lugdunum miſſus : miſerabiliter uitam
finiuit.Habebat enim ipſum caius ceſar ſu/
ſpectum:q; romano uellet imperio rebella/
re. In cuius argumentum comperuit:q; in
ciuitatibus ſuis haberet arma pro ſeptuagin
ta milia armatorum.¶De herodiade autem
dicitur:q; dum caput ioannis in manibus te/
neret: & eidem gaudens plurimum inſulta/
ret:diuino iudicio caput in eam inſufflauit:
& illa protinus expirauit.Filia uero eius cū
ſuper glaciem ludens deambularet : ſub ea
glacies reſoluitur:& ipſa in aquis continuo
ſuffocatur.¶Secundo celebratur hoc feſtū
propter ipſi⁹ oſſium cōcremationem & col
lectionem:que ipſa die ſcilicet.4.calē.ſeptē
bris ſm̄ quoſdam fuerunt concremata & a fi
delibus ex parte collecta:unde quaſi ſecun/
dum martyrium patitur:cum in ſuis oſſib⁹
concremat̄.Et ideo eccleſia hoc feſtū quaſi
ſecundū eius martyrium celebrat. Nā ſicut
legitur in.12.libro hiſtorie eccleſiaſtice:Cū
diſcipuli ioannis corpus eius apud ſebaſten
urbē paleſtine inter heliſeū & abdiam ꝓphe
tas ſepeliſſent:& ad ei⁹tumulū miracula cre
bra fierent:iubēte iuliano apoſtata gentiles
oſſa eius ſparſerunt:& miraculis adhuc non
ceſſantib⁹ collecta igne cremauerūt:& pul/
uerem per agros uētilarunt.Dū autē ad cre
mandum colligerent̄ :quidā monachi ex hie
roſolymis uenientes:colligentib⁹ſe latenter
miſcuerunt: & magnā eoꝝ partē tollētes ad
philippū epm̄ hieroſolymitanū detulerūt:
qui ea poſtmoduꝫ athanaſio alexandrino epo
miſit.Poſtmodū uero theophilus eiuſdē ur
bis eps̄:ea in templo ſerapis a ſordibus pur
gato repoſuit:& eccleſiam in honorem ioan
nis baptiſte dedicauit.Nunc aūt eadem oſſa
apud ianuam eſſe dicunt̄ : & ibidem deuote
colunt̄ :ſicut alexander tertius & innocētius
quartus pape ſuis priuilegiis approbarūt.
¶Tertio celebratur ꝓpter capitis ipſius in/
uentionem:que hoc die.ſ.4.calē.ſeptembr̄.
facta eſt.Sicut enim dicitur i.xi.libro hiſto/
rie eccleſiaſtice . Ioannes in caſtello arabie
dicto macheronta fuit uinct⁹ & capite trun
catus.Herodes aūt caput ioannis in hieruſa
lem fecit deferri:& iuxta habitaculuꝫ ſuum
caute ſepeliri:timens ne ꝓpheta reſurgeret:
ſi corpus cum capite ſepultum eēt. ¶Tēpo
re uero martiani principis:qui cepit āno do
mini.452.Ioannes caput ſuum duobus mo/
nachis reuelauit:qui illud iuxta dictum pa/
latium inuenerunt ſaccis cilicinis inuolutū
Qui dum ad propria cū dicto capite remea
rent:quidam edeſſene ciuitatis ſigulus pau/
pertatē fugiens ſe comitem eiſdem exhibuit
Et dum peram ſibi creditam cū ſacro capite
portaret:admonitus in ſomnis a ſancto ioan
ne:eos fugiens edeſſenā urbē cum ſancto ca
pite ingreſſus eſt:ubi q̄diu uixit ſanctum ca
put in quodam ſpecu uenerans proſperitatē
maximam aſſecutus eſt.Moriens autē illud
ſorori ſue ſub fide reuelauit: & eodē modo
inuicē ſucceſſores. ¶Poſt multum uero tē/
poris marcello monacho i eodem ſpecu de/
genti hoc modo reuelatur. Nā prima nocte
dormienti ſibi uiſe ſunt: q; turbe pſallentes
incederent:poſt quos ioannes baptiſta duo
bus angelis comitatus ueniret : qui omnib⁹
aſtantibus benedixit:& marcellum per men
tum apprehendens:oſculum pacis ei dedit.
Qui eum unde ueniſſet illuc queſiuit: illeq;
ſe de ſebaſte ueniſſe reſpondit.Sequēti uero
nocte cum de tali uiſione admiratus iterum
dormiret: quidam eum ſubito excitauit : &
euigilans uidit in hoſtio celle ſtellam fulgē
tem:quam dum palpare uellet:in aliā partē
ſe tranſtulit: & ſic in pluribus locis poſt eā
iuit. Tandem i loco ubi erat ſanctum caput
requieuit:ubi fodiens repperit urnam:& in
ea ſanctum theſaurum. Sed dum quidā hoc
non credens manum in hydriam miſiſſet:ſta
tim manus exaruit:& hydrie adheſit. Oran
tibus autem ſociis manum abſtraxit:ſed in/
ualida remanſit:cui ioannes apparuit dicēs
ut cum caput eius in eccleſia poneretur :
hydriam contingeret:& ſanitatem integram
perciperet. Quod & factum eſt. Cum autē
marcellus hec omnia iuliano ipſius urbis
epiſcopo indicaſſet: caput de ſpelunca ab
eis eſt eleuatum : & in ipſam urbē delatum
Ex eadē die cepit in ipſa ciuitate decollatio

ioannis celebrari:qua caput eius inuentũ ẽ:
ſcilicet.4.cal.ſeptẽbris. ¶ Ipm autẽ caput
poſtmodũ ꝯſtãtinopoli trãſlatũ eſt. Nã ut i
triptita habeť cũ ualens impator caput ſan
ctum uehiculo iponitũ ꝯſtantinopoli tranſ⸗
ferri iuſſiſſet:cũ circa chalcedoniã ueniſſent
uehiculũ nullatenus ulterius trahi potuit:
ideoq; ipm ibidẽ dimittere coacti ſunt. Sed
cũ poſtmoduꝫ theodoſius ipm inde auferri
uellet: uirginẽ quãdam cuſtodie capitis de⸗
putatã rogauit:ut ſibi illud inde portare di⸗
mitteret. Illa aũt ꝯſenſit:credens ꝙ ſicut ali
as ita etiã tũc nõ pmitteret ſe auferri: quod
impator purpura ſua optum ꝯſtantinopoli
tranſtulit:& ibidẽ locato eccleſiã edificauit.
Inde quoq; ad gallias apud pictauiã a pipi
no rege trãſlatũ eſt:ubi eius meritis mortui
plures ſuſcitati ſunt. Quarto pp digiti ipius
trãſlationẽ:& eccleſie dedicationẽ. Digitus
eni ille:ut dicit:quo dñm oñdit:nunq̃ ꝯbu⸗
ri potuit:q a predictis monachis reptus eſt:
ipmq; ſcã thecla inter alpes trãſtulit:& i ec
cleſia ſci martini collocauit: ut in ſcholaſti⸗
ca habetur. Ioãnes beleth etiam dicit:ꝙ pre
dicta ſcã thecla ipm digitũ de ultra marinis
ptibus attulit:& in romaniã portauit. Ibidẽ
q; eccleſiã i honorẽ baptiſte fabricauit:quã
eccleſiã hac die quidã dedicatam aſſerunt:&
iccirco tale feſtũ.4. cal.ſeptẽbris celebrare
ceperunt.

¶ De ſcã ſabina martyre. CXXXIII.

SAbina mr̃ rome paſſa ẽ tempore
hadriani ipatoris ſub pfecto ur⸗
bis elpidio. Hec fuit uxor cuiuſ⸗
dam preclariſſimi ualentini:& fi
lia herodis metallarii. Que a ſcã
ſeraphia uirgine ꝯuerſa eſt ad dñm. Cuiꝰ ẽt
corpus ſepeliuit ipa ſabina:ut diceť infra in
in paſſione ſeraphie.3.noñ.ſeptẽbris. Et pꝰ
martyriũ eius beata ſabina anno fere itegro
elemoſynis & refectionibꝰ pauperũ inſtudu
it. Demũ a prefecto urbis elpidio ꝯprehenſa
cõpellebatur:ut xp̃m negaret: & idolis imo
laret. Que cũ ſe ſoli xp̃o deo uero & nõ de⸗
moniis ſacrificaturã diceret. Iuſſu nequiſſi⸗
mi prefecti decollať: & facultates eius om⸗
nes fiſco applicantur. Cuiꝰ corpꝰ a xp̃ianis
ſepultum eſt in oppido uendienſi ad arcum
fauſtini.4. cal. ſeptembris:ubi ipſa corpus
ſeraphie uirginis poſuerat.

¶ De ſanctis ſauinião martyre & ſauina uir
gine. CXXXIIII.

SAuinianus mr̃ & ſauina uirgo i
ciuitate trechas uenerãt. Hi no⸗
biliſſimi uiri ſauini: ſed gentilis
filii fuerunt:qui de prima uxore
ſauinianũ genuit: de ſc̃a coniuge
ſauinã procreauit. Sauinianꝰ aũt legens uer
ſum illum. Aſpges me ꝛc. & intelligere non
ualens:in cinere & cilicio proſtratꝰ iacebat
dicẽs ſe malle mori:q̃ non intelligere ſenſu
uerbi. Cui appuit angelus dñi:eiq; dixit: q
ſi baptizari uellet: niue candidior fieret: &
tunc:qđ querebat intelligeret. Ex inde igi
idola cõtemnẽs de ciuitate aufugit:& ad ur
bem trechaſinã deuenit. Et cũ ad fluuiũ ſe
quane ueniſſet a preſbytero xp̃iano baptiz
tus ẽ:& uoce celica cõfortatus: qa tunc q
dudũ queſiuerat inuẽiſſet. Statimq; bacul
ſuum i terra fixit: & ꝯfeſti frondes ac flore
produxit. Quo uiſo miraculo.1108.uiri i d
mino crediderũt. Audiẽs hec aurelianus in
perator ad ipm capiẽduꝫ milites miſit. Q
eũ orantẽ inueniẽtes ad eum accedere timu
runt. Miſit iteꝝ plures prioribꝰ:qui cũ ora
te orauerũt:& ut ſecum ad auguſtũ acced
ret:ſolis precibus impetrarunt. Qui cũ u
niſſet & ſacrificare noilet. Imperator eũ m
nibus ac pedibus uinctũ iuſſit uirgis ferre
cedi. Deinde ſuper ſcamnũ eneũ ligari:& l
gna ac oleum ſupponi: & incendio cremar
Et cum in medio flãme illeſus oraret:& he
aurelianus magie attribueret:in craſtino f
cit eũ ad ſtipitẽ ligari:& a militibus ſagitt
ri:ſagitte uero a lateribus eius i aere ſuſpe
debantur:& a nulla ipaꝝ mr̃ dñi ledebatu
Et cum iperator ad ſpectaculũ iſtud acce
ret:una ex ſagittis regem i oculo pcuſſit:
penitꝰ excecauit: unde iratus impator iuſ
eũ in carcere recipi & in craſtino decollar
Sauinianus aũt orãs ut ad locũ ubi bapti
tus fuerat trãſferretur:ꝯfractis catenis & a
tis hoſtiis per mediũ militum illuc uenit. li
uidens milites ſe inſequẽtes ſuper aquam
q; ad locũ baptiſmi ſui ambulauit. Et cũ m
lites traſuadantes eũ percutere formidarẽ
eos ut ſe ferirent confortauit:ac ut de ſang
ne ſuo regis oculum linirent:& ſtatim uiſ
recuperaret. Percuſſus ergo caput ſuum l
uauit:& paſſibꝰ.49.illud portauit. De cu
ſibi delato ſanguine impator oculuꝫ tetig
& confeſtim uiſum recepit. Quod audie
quidam qui antea per annos.40.lumen a
ſerat ad locum ſe portari fecit: & protin
lumen recuperauit. Cuius corpus a xp̃ia
ibidem ſepultum eſt iuxta flumẽ. ¶ Saui
autem cum fratrem ſuũ quotidie fleret:&
eo diis immolaret:tandem ſibi in ſomnis
gelus domini apparuit:& eidem iuſſit ut
mum ſuam relinqueret:& fratrem ſuũ ho
ratiſſimũ inueniret. Que euigilans colla
neam ſuam eandẽ uidiſſe uiſionẽ audiuit.
tẽter ergo ambe i craſtino receſſerunt. Q
romã ueniẽs fidẽ xp̃i ſuſcepit: & ab euſeb
papa baptizata:i uirginitate pmãſit. In ur
quoq; duos cecos illuminauit:& duos ꝯt
ctos ſanauit:deinde poſt annos quinq; an
lica admonitiõe cũ comite ſua ide receſſit:

d trechaſinam ciuitatē deuenit. Et cum in
rbe rauēna ad domū cuiuſdā diuitis quaſi
egrine hoſpitium quererent: cuius filia q̄ſi
ortua plāgebatur: pediſſequa ſe excuſare
pit: ꝙ eas recipere nō poterat: qa ſua dn̄a
extremis laborabat. Sauina aūt in xp̄o ꝯſi
intrauit: & puellam per manū apprehen-
m ſanam erexit. Cum ergo iuxta trechas:
ei angelus dixerat ad miliare ueniſſent: &
ibe p̄ labore qeſceret: uiꝝ quendā noīe li
rium nobilē de ciuitate uenientē ſauina in-
rogauit: ubi nam frēm ſuum ſauinianum
amiſſum inuenire poſſet. Qui ei eundem
xp̄o paſſum fuiſſe r̄ndit: & locū ſepulture
mōſtrauit. Ipſa uero ante tumulū fratris
oſtrata orauit ad dn̄m: ut ſuſciperet ī pa-
ſpiritum eius: & cōtinuo in xp̄o obdormi
. Ad inſtantiā ergo prefati nobilis omnes
es ad eam cōcurrerunt: & corpus ſancte
xta corpus germani honorifice ꝯdiderūt:
xta quos & poſtmodū p̄dicta collactanea
s ſepulta eſt: quoruꝫ feſtum agitur quar
calendas ſeptembris.

De ſanctis felice preſbytero & adaucto martyribus. CXXXV

FElix p̄ſbyter & adauctus marty
res paſſi ſunt in urbe ſub diocle
tiano & maximiano imꝑatorib⁹
prefecto & iudice draco: qui p̄fe
ctus dū felicē preſbyteꝝ teneri
ſſet: & ad deoꝝ ſacrificia inuitaſſet: illeq̃
ificare nullaten⁹ acquieuiſſet: iuſſit illū ī
uleo leuari: & dudū torqueri: deinde ex-
ciuitatē uia oſtieñ duci: & ibideꝫ gladio
ite truncari: corpus quoq̃ ei⁹ inhumatū
is & canib⁹ derelinqui. Data ſentētia ob-
s fuit ei quidā xp̄ian⁹ hominib⁹ quidē in-
nitus: deo uero manifeſtus. Hic cū didi-
et: ꝙ btūs preſbr̄ iuſſus fuiſſet duci: ſe ex
em lege & xp̄ianū eē publice ꝓclamauit.
x & ip̄e ab officio ꝯprehenſus: ꝑiter dato
prius pacis oſculo cum beato felice de-
latus eſt. Hui⁹ nomen quia chriſtiani nō
nerunt: adauctum eum poſtmodum ap
lauerunt: eo ꝙ ſancto martyri felici au-
s ſit ad coronam: ipſiq̃ pro confeſſione ſi
corona ſit aucta: paſſi ſunt autem tertio
ndas ſeptembris.

De ſanctis terentiano & flacco martyribus. CXXXVI

TErentianus ep̄s & flaccus marty-
res paſſi ſunt tēpore hadriani im
peratoris apud ciuitatē tudertū
ſub leciano ꝓconſule tuſcie: qui
terentianū cōprehenſum & ſacri
re nolentem: deoſq̃ demonia affirmātē:
idibus ore cōtundi fecit: & cum idola ei
ata cōminuiſſet: & ſacerdos idoloꝝ in fa-
n ſuā corruiſſet: iuſſit ꝓcōſul ſanctum in
equuleo leuari: & ſcorpionibus grauiter ce
di: ignéq̃ ad latera eius apponi. Qui cū oīa
patienter toleraſſet: fecit linguā eius precidi
& pedibus cōculcari: ille uero dū nihilomi
nus xp̄m diſerta uoce ꝯfiteref: ꝓconſul mu
tus efficitur: ac ſi eius nō ſci lingua p̄ciſa fu-
iſſet: & annuēs manib⁹: ꝙ loquelā amiſerat:
poſt modicū expirauit. Luci⁹ uero & ſauin⁹
ei⁹ aſſeſſores terentianū carceri mācipārūt.
Altera uero die cū ducereē ad foꝝ occurrit
ei flaccus idoloꝝ ſacerdos: qui cec⁹ effect⁹ fu
erat: ſed diuina reuelatione monitus erat: ut
ad ſanctū ꝓ lumine recuꝑando recurſum ha
beret: quē ſanct⁹ ad xp̄m cōuerſum baptiza-
uit: & illuminauit. Ambo igitur a militibus
tenti ſunt: & iuxta flumen ſecus muꝝ ciuita-
tis decollati. 3. calen. ſeptembris. Quoꝝ cor
pora exuꝑantius p̄ſbyter & laurentia ī ſom-
nis diuinitus admonita ſepelierunt octauo
miliario a ciuitate tudertō: in loco qui dici-
tur petroſo.

De ſancto firmino ep̄o. CXXXVII

FIrminus ep̄us ambianeñ: que ab
ambitu flumis ambianū dr̄: ipſi⁹
ciuitatis oriund⁹ fili⁹ fuit fauſti-
ani nobiliſſimi uiri: q in honorē
ſci firmini martyris filiū ſuuꝫ fir-
minuꝫ uocauit: de quo firmino martyre ha-
beē infra. 7. calē. octobr̄. Hic bone indolis
puer etate ꝓcedēte p̄ incremēta uirtutū cre-
ſcens: fact⁹ eſt ep̄s ciuitatis: q populū uerbo
& exēplo in uiā ſalutis direxit: & ab oī gēti-
litatis errore urbem purgauit: atq̃ ſupra ſe
pulchꝝ ſci firmini mařis eccleſiā dei genitri
cis ꝯſtruxit. & ꝯſecrauit: in qua dū ī die ſcō
paſche celebraret: celis aptis palmā ſibi de
ſuꝑius illampſam aſpexit: & ab eo die ab oī
carnis inquinamento & motu mūd⁹ ꝑmāſit.
Quieuit in pace. 3. calen. ſeptēbris: ſepultus
in eccleſia ſupradicta: cui ſucceſſerunt ſācti
honoratus: de quo. 17. calē. febr̄. & ſaluius:
de quo. 3. idus ianuarii.

De ſcō felice p̄ſbr̄o & ꝯfeſ. CXXXVIII

FElix preſbyter & confeſſor apud
nolam ciuitatem campanie cla-
ruit: cuius pater hermias duos fi
lios habens felicem & hermiam
ſubſtantiam ſuam ſoli felici de-
reliquit: hermiam uero exheredauit. Felix
uero omnes facultates fratri dimiſit: & ſpiri
tualibus diſciplinis ſe dedit: qui ſub ſancto
maximo nolano epiſcopo officium lectoris
deinde exorciſte gradum accepit: ac demū
per alios ordines ad ſacerdotii honorem ꝑ-
uenit. Cum autē chriſtianoꝝ perſecutio de-
ſeuiret: maximus ep̄s iam ſenex eccleſiā ſuā
felici p̄ſbytero cōmendauit: & ad montiū de
ſerta receſſit. Cūq̃ felix p̄dicationi īſiſteret:
a paganis detinetur: & in carcerem nudus

uinculatur: atq; teſtarũ ei fragmina ſubſter nuntur. Nocte uero ipſi diuinitus lux effulſit: angeluſq; ei aſtitit: & de cuſtodia ruptis catenis eduxit: atq; ad requirẽdu3 eius ep̃m. ad mõtana tranſmiſit. Quẽ dudũ requiſitũ: felix tandẽ fame deficiẽtem iuenit: & ex dolore triſtis ĩgemuit: quia nec unde calefaceret ſenẽ algentẽ habebat: nec unde aleret fame deficientẽ uidebat. Cui xp̃s mox orãti ſubuenit: qui de ſpinoſis ſentib⁹ media hyeme uuã produxit. Cuius liquorẽ ſup os ſenis exp̃ſſit: moxq; ille reſũptis faucib⁹ reſpirauit. Et poſtq̃ alter ĩ alterius amplexus ruit: felix ſeniorẽ ĩ humeris ſuis tulit: & ad cellulã ſua3 perduxit atq; refecit. ¶ Et cũ iteꝝ progreſſus xp̃m predicaret: & gregẽ dñi ꝯfortaret: gentiles armati: ut eum caperẽt domũ eius circũdederunt. Qui egreſſus per medium illoꝝ tranſiuit: ita ut eũ uidentes nõ agnoſcerent: ip̃mq; quaſi aliu3 de felice ĩterrogarẽt. Ad macerie ergo deſerte locũ declinauit: ſtatimq; aditum tela ita aranea texit: ut nullus hominũ illuc ingredi potuiſſe quis putaret: quãdo unius muſce ĩpetum tremulus ſinus aranee tele ferre nõ poſſet. S3 poſt abſceſſu3 hoſtium felix egreſſus ad domũ cuiuſdã uidue ſecreto puenit: & apud ip̃am aliquo tempore latitauit. Et dum ex nimia ſiccitate eſtiuo tẽpore in eius puteo aqua defeciſſet: orante ſcõ pluuia larga deſcendit: & puteũ abundanter repleuit. Sicq; in eo ardorẽ fidei duplicauit: ueꝝ poſtq̃ eccleſie pax reddita eſt: ꝯfeſſor dñi de latebris prodiit: & populum ſuaui predicationis eloquio ĩ dño confortauit. Qui deo gr̃as agebãt: ꝙ ip̃m quem extinctum putabãt in perſecutione conſeruaſſet. ¶ Cum aũt maxim⁹ ep̃s ad dñm migraſſet: populuſq; omnis felicem in ep̃m elegiſſet: ille oĩno ep̃ari recuſauit: & qntũ preſbyteru3 elegi fecit. Sub quo & ip̃e preſbyter meritis & uita laudabiliter uixit: & poſt lõgos agones in dño feliciter requieuit pridie cal. ſeptembris. Cuius corpus apud nolam tumulatum iacet: & ſignis irradiat.

¶ De ſcõ paulino ep̃o & mr̃e. CXXXIX.

Paulinus ep̃s treuereñ & mr̃ claruit tp̃e ꝯſtantii ĩaptoris. Qui tẽpore arriane ĩfeſtatiõis a cõſtantio prefato ob fidẽ catholicã exilio relegat⁹: & uſq; ad mortẽ pp xp̃i nomẽ hinc inde mutãdo exilia fatigatus tandẽ apud phrygiã defũctus btẽ paſſionis coronã pcepit a dño pridie cal. ſeptembris. Hec ado in martylogio ſuo.

¶ De ſcõ ariſtide ꝯfeſſo. CXL

Ariſtides ꝯfeſſor claruit apđ athenas ſub hadriano impatore. Qui philoſophus eloquẽtiſſim⁹ fuit: fide ſapiẽtiaq; clariſſim⁹: & xp̃iane religionis pietate imbutus. Hic hadri[ano] principi librum apologeticum pro fidei [no]ſtre ratione conſcripſit & obtulit: & ꝙ c[hri]ſtus ieſus ſolus eſſet deus coram ipſo im[pe]ratore luculẽtiſſime perorauit: eo uideli[cet] tempore quo quadratus uir inſignis libe[rum] ſimilem eidem ceſari preſentauit. Qui & [in] eadem ciuitate diem extremum in pace c[on]cluſit pridie cal. ſeptẽbris. Hec hieronym[us] in libro de uiris illuſtribus.

¶ De ſcõ optato epiſcopo. CX[LI]

Optatus epiſcopus mileſitanus [na]tione apher claruit imperant[e] ualentiniano & ualẽte auguſ[tis]. Qui fidei pugil & doctor eg[re]gius aduerſus donatiane pa[rtis] calũniam libros. vi. edidit: in quibus do[na]tiſtarum crimẽ falſo in nos retorqueri a[rgu]ruit. Qui & ſanctitate & uita non infirm[us] apud antiſiodorũ in pace quieuit pridie c[al.] ſeptembris. Hec hieronymus ubi ſupra.

¶ Explicit liber ſeptimus.

¶ Incipiũt capitula libri octaui.

De ſancto ioſue propheta & duce i
De ſancto caleph ii
De ſancta raab meretrice iii
De ſancto othoniele iudice iiii
De ſcõ haioth iudice v
De ſanctis delbora prophetiſſa & barach iudicibus vi
De ſancto gedeone iudice vii
De ſancto thola iudice viii
De ſancto iahir iudice ix
De ſancto iepthe iudice x
De ſancto abeſan iudice xi
De ſancto ahyalon iudice xii
De ſancto abdone iudice xii[i]
De ſancto ſampſone iudice xii[ii]
De ſancta ruth uidua xv
De ſancta anna prophetiſſa xv[i]
De ſancto priſco diſcipulo xv[ii]
De ſancto egidio abbate xv[iii]
De ſanctis duodecim fratribus martyribus xi[x]
De ſancto lupo epiſcopo xx
De ſancto uiuardo epiſcopo xx[i]
De ſancto bercario abbate & mr̃e xx[ii]
De ſancto agilo abbate xx[iii]
De ſancto antonino martyre xx[iiii]
De ſancto mederico abbate xx[v]
De ſancto coſma confeſſore xx[vi]
De ſancto elpidio epiſcopo xx[vii]
De ſancto elpidio abbate xx[viii]
De ſanctis euphemia & ſociabus uirginibus & martyribus xx[ix]
De ſcã ſeraphia uirgine & martyre xx[x]

e ſancta plebe diſcipula xxxi
e ſcō antidio epō & martyre xxxii
e ſcis antonino & ariſteo mr̄ib⁹ xxxiii
e ſcō moyſe ꝓpheta & duce xxxiiii
e ſcō muſeo preſbytero xxxv
e ſancto marino ꝯfeſſore xxxvi
e ſcō marcello martyre xxxvii
e ſancto bertino abbate xxxviii
e ſcō uictorino epō & martyre xxxix
e ſcō uictorino ꝯfeſſore xl
e ſancto zacharia ſacerdote xli
e ſancta zacharia ꝓpheta xlii
e ſcō oneſiphoro diſcipulo xliii
e ſanctis donatiano preſidio & ſo-ciis martyribus xliiii
ſancto eleutherio abbate xlv
ſancto ioanne martyre xlvi
ſancta regina uirgine & marty. xlvii
ſancto euurcio epō xlviii
ſcō dunſtano epō xlix
ſancto clodoaldo p̄ſbytero l
natiuitate ſcē marie uirginis li
ſanctis hadriano & ſociis marty-ribus lii
D ſcō hadriano papa & ꝯfeſſore liii
D ſancto corbiniano epō liiii
D ſanctis dorotheo & gorgonio mar-tyribus lv
D ſancto dorotheo abbate lvi
D ſcō ſergio papa & ꝯfeſſore lvii
D ſancto audomaro epō lviii
D ſcō hilario papa & ꝯfeſſore lix
D ſanctis nemeſiano & felice & ſo-ciis martyribus lx
D ſanctis ſoſthene & uictore mar-tyribus lxi
D ſanctis proto & hiacyntho mar-tyribus lxii
D ſancto helia abbate lxiii
D ſancto helia alio abbate lxiiii
D ſancto uenerio abbate lxv
D ſcō uenerio alio abbate lxvi
D tranſlatione corporis ſancti her-macore lxvii
D ſancto hiuentio epō lxviii
D ſancto hiuentio preſbr̄o lxix
D ſancto niceta martyre lxx
D ſancta bona uirgine lxxi
D ſcō philippo epō & martyre lxxii
D ſancto ligorio martyre lxxiii
D ſcō amato abbate lxxiiii
D ſcō maurilio epō lxxv
D exaltatiōe ſancte crucis lxxvi
D ſcō cornelio papa & martyre lxxvii
D ſcō cypriano epō & martyre lxxviii
D ſcō tobia iuſto lxxix
D ſancta iudith uidua lxxx
D ſcā heſter regina lxxxi
D ſcō nicomede preſbr̄o & marty. lxxxii
De ſancto ualeriano martyre lxxxiii
De ſcā euphemia uirgīe & martyre lxxxiiii
De ſcis lucia & geminiano mr̄ib⁹ lxxxv
De ſcō lampto epō & martyre lxxxvi
De ſcō tharraſi ꝯfeſſ. lxxxvii
De ſcis emiliano & hieremia mr̄ib⁹ lxxxviii
De ſcis uictore & ſtephana mr̄ib⁹ lxxxix
De ſcō methodio epō & martyre xc
De ſcō fereolo martyre xci
De ſancto flocello martyre xcii
De ſcō iannario epō & ſociis mr̄ib⁹ xciii
De ſancto goderico epō xciiii
De ſcis peleo & nilo epis & mr̄ib⁹ xcv
De ſcis felice & ꝯſtantia mr̄ibus xcvi
De ſanctis fauſta uirgine & euilaſio martyribus xcvii
De ſcō priuato epō & martyre xcviii
De ſcō eulogio preſbytero xcix
De ſcō mattheo ap̄lo & euāgeliſta c
De ſancta iphigenia uirgine ci
De ſanctis alexandro epō & herculi-ano martyribus cii
De ſcis mauritio & ſociis mr̄ibus ciii
De ſancto ſiluano epō ciiii
De ſancto ſiluano abbate cv
De ſcō ione preſbytero & martyre cvi
De ſcō florentio preſbr̄o cvii
De ſcō ſantino epō. cviii
De ſcō lino papa & martyre cix
De ſcā thecla uirgine & martyre cx
De ſcō ꝯſtantio ꝯfeſſore cxi
De ſancto ꝯſtantio epō cxii
De ſancto ſoſio martyre cxiii
De ſcā ſalaberga abbatiſſa cxiiii
De ꝯceptione ſci ioānis baptiſte cxv
De ſanctis andochio thyrſo & felice martyribus cxvi
De ſcis .49. martyribus cxvii
De ſcō cleopha diſcipulo cxviii
De ſcō firmino preſbr̄o & martyre cxix
De ſcō herculiano martyre cxx
De ſanctis cypriano epō & iuſtina uir-gine & martyre cxxi
De ſcō euſebio papa & martyre cxxii
De ſanctis coſma & damiano & ſoci-ciis martyribus cxxiii
De ſcis florētio & hilario mr̄ibus cxxiiii
De ſcis adulfo & ioāne mr̄ibus cxxv
De ſancto forſeo epō cxxvi
De ſancto uinceſlao martyre cxxvii
De ſancto maximo martyre cxxviii
De ſcō exuperantio epō cxxix
De dedicatione baſilice ſci michaelis archangeli cxxx
De ſcō maximo epō cxxxi
De ſcō hieronymo p̄ſbr̄o & doctor̄ cxxxii
De ſcō antonino martyre cxxxiii
De ſanctis uictore & urſo mr̄ibus cxxxiiii

¶Expliciūt capitula octaui libri.

¶Incipit prologus libri octaui.

OCtauꝰ liber p̄ntis catalogi ꝯtinet geſta & paſſiões illoꝝ ſcóꝝ quorũ feſtiuitates occurrũt infra tp̄s quo rep̄ntat eccleſia propagationem filioꝝ qui fuerunt ipſius eccleſie conſeruatores: quales fuerunt ſci ꝯfeſſores. Hoc aũt tẽpus ẽ a calẽ. ſeptẽbris uſq; ad cal. octobris. Et hoc ſub figura ſanctoꝝ: Iob: Tobie: Eſdre: Iudith: & Heſter: quorũ tunc geſta recolunẽ: ꝯfeſſoꝝ patiẽtiã & ſanctitatem denotantia: qui ĩ tribulatiõe poſiti: mundũ carnem & diabolũ triũpharunt. Ad ipſius igiẽ tp̄is feſta pertractanda tráſeundum eſt. ¶Et notandum ꝙ qa oẽs iudices iſrael: qui fuerunt poſt moyſem ante reges generaliter ĩ catalogo ſcóꝝ ueteris teſtamẽti ĩ diuina ſcriptura ꝯnumeranẽ: & duorum ex ipſis ſolummodo: uidelicet ioſue filii nun & gedeonis: feſtum in cal. ſeptẽbris recolitur: quo uidelicet die ip̄i ambo diuerſis temporibus quieuerunt: ut hieronymus ſcribit: reliquoꝝ aũt predictoꝝ ſcóꝝ dies dormitionis necubi reperiunẽ: Iccirco gr̄a duoꝝ p̄dictorum geſta ẽt reliquoꝝ iudicum: qui oẽs ſancti fuerũt ĩ cal. ſeptembris ꝯſcribere uolui: ut geſta eoꝝ: quoꝝ dies ĩcertus habeẽ: hiſtoriis ꝯſocioꝝ: quoꝝ dies hic agiẽ: merito copulentur. Acta etiã quorũdã alioꝝ eiſdẽ iudicibus ꝯtemporaneoꝝ: quoꝝ ſimiliter feſtiuitates certos dies ñ habẽt: ut raab: caleph: & ruth: prefatis iudicũ hiſtoriis inſerendo.

¶Incipit liber octauus a cal. ſeptẽbris uſq; ad calendas octobris.

¶De ſcõ ioſue propheta & duce. Ca. I.

IOſue propheta & dux populi iſrael filiꝰ nun alio nõie dictꝰ ieſus filiꝰ naue de tribu effraĩ moyſi prophete: & duci eiuſdem populi in ducatu ſucceſſit: de quo diceẽ ĩfra in eiꝰ feſto pridie nõn ſeptembris. Hic moyſe defuncto cum populus eſſet ultra iordanẽ ꝯtra hiericho: loquente ſibi dño mãdauit populo ut p̄parent ſe ad tranſeũdũ iordanẽ. Miſitq; duos exploratores de ſethim in hiericho: qui ſub ſimulatione fatuitatis explorauerunt terram: & ad domum raab meretricis declinauerunt: quos illa abſcõdit a facie nuncioꝝ regis hiericho querentium eos: & per muꝝ nocte dimiſit: ut diceẽ infra in eius legẽda. Reuerſis

ergo exploratoribus ad ioſue: tribus tranſ
ctis diebꝰ precepit ioſue ſacerdotibꝰ: ut to
lerent arcam dei: & intrantes cũ ea iordanẽ
omnẽ populum precederent. Cũq; ĩtraſſet
ſacerdotes aquam quã penitus immeabilen
ĩuenerant: eo ꝙ plus ſolito excreuiſſet: ſtet
runt aque deſcendẽtes ad inſtar montis in t
meſcentes uſq; ad locum q dicie ſarathan:
feriores uero aque in mare mortuũ deſcẽd
runt: ſicq; ſiccato fluuio omnis populus pe
arentẽ alueũ ꝑtranſiuit. Tulitq; ioſue. xii. l
pides de alueo ĩ ſiccum: & alios. xii. de ſicc
in alueũ reportauit: in miraculi teſtimoniũ
Et cũ trãſiſſet populus reuerſe ſunt aque a
locuꝫ ſuũ. Deinde ioſue filios populi: q erã
incircuncĩſi: dei mandato circũcidi iuſſit i
galgalis. Et fecerunt faſe. 14. die mẽſis prin
ĩ cãpeſtribꝰ hiericho: & comederunt de fr
ctibꝰ terre: eo ꝙ ſibi mãna defeciſſet: quo
deſertuꝫ aliti fuerãt. 40. ãnis. Poſt hec ioſu
mãdauit arcam dei. 7. diebꝰ circũduci circ
muros hiericho: precedẽtibꝰ. 7. ſacerdotib
& clangẽtibꝰ. 7. tubis: oĩq; populo armat
ſubſequẽte. Septimo uero die poſt ſeptim
circuitionẽ: uociferãtibꝰ cũctis: muri hier
cho funditus corruerunt: & intrauit quiſq;
locum q contra ſe erat: & interfecerunt oẽ
uiuentes in ea: & ꝯbuſſerunt eã: & omnẽ ſu
pellectilẽ eius: ſola raab cũ domo ſua reſe
uata. Mandauerat aũt dñs ꝑ ioſue ut nem
aliquid de hiericho tolleret: ſed oĩa uelut a
nathemata igne ꝯſumerent. Achor aũt fili
carmi de tribu iuda: latẽter tulit regulã a
reã & chlamydẽ coccineã ꝯtectã auro: & a
ſcõdit humo. Cũ aũt miſiſſet ioſue tria mil
uiroꝝ ad expugnãdã ciuitatẽ hahi ꝑcuſſi ſu
a uiris hahi & ceciderẽt ex eis. 36. uiri. Con
ſtatuſq; ioſue orauit ad dñm. Cui dñs rñdi
ꝙ non eẽt cũ populo donec mũdaretur ana
thema. Iuſſitq; hoc ſorte ſcrutari. Ioſue aut
omni populo ꝯgregato ſortes miſit. Et pr
mo ꝑ tribus inuenit ſors tribũ iude: deind
ꝑ familias inuenit familiã zare: deĩde per d
mos domũ carmi: deinde per capita caput
chor: Qui confeſſus peccatum ſuũ ab om
populo eſt lapidatus: & omnis domus eiu
interfecta: omniſq; ſubſtantia eius exuſta
Quo facto ioſue de mandato dei aſcendit c
tra ciuitatem hahi: ꝑtemq; exercitus in inſ
diis collocauit poſt ciuitatẽ. Cuꝫ reliqua u
ro ꝑte ciuitatẽ agreſſus ẽ. Et cũ aliq̃diu pu
gnaſſent populus cũ ioſue terga uertentes
arte ſimularunt fugã. Rex aũt hahi cũ oĩ p
pulo egreſſus eos inſecutus eſt. Et cũ eos l
gius traxiſſent ab urbe: ſurrexerunt q erã
in inſidiis: & ingreſſi ciuitatẽ nemine reſiſti
te eã incenderunt. Ioſue uero retrocedent
& inſidiis ciuitate egreſſis: hoſtes ex utrac
ꝑte ꝯcluſi interfecti ſunt. Omniſq; populu

inuentus in urbe occiſus eſt: & ciuitas igne ꝯſumpta: omnia quoq; bona ciuitatis popu/lo in predã diuiſa ſunt. Rex etiã ciuitatis ha hi in patibulo ſuſpenſus interiit. ℂGabao/nite uero uidentes: quod fecerat iſrael de du abus ciuitatib⁹: timuerunt ualde: & miſſis ad ioſue & populũ nunciis inierũt cũ eis fe dus: quibus filii iſrael iuramento ꝯfederati ſunt. Et facti ſunt gabaonite eoꝝ ſerui ligno rum ceſores & aque portitores in perpetuũ ℂAdoniſedech aũt rex hieruſalẽ audiẽs ga baonitas ꝯfederatos filiis iſrael: conuocatis ſecũ quattuor regib⁹ amorreoꝝ obſedit ga/baon. Quod audiẽs ioſue collecto exercitu repente irruit ſuper eos: & uerſi ſunt in fugã per deſcenſum bethoren. Miſit deus grandi nem ſup eos: & plures occidit grãdo q̃ gla/dius. Vidẽs aũt ioſue ſolẽ deſcẽdẽtẽ ad occa ſum: & lunam aſcendentẽ: timens ne benefi/cio noctis hoſtes euaderent: p̃cepit ſoli ꝯtra gabaon & lune cõtra uallẽ hahilon: ne mo/uerent. Steteruntq; ſol & luna ſpatio unius diei: nec fuit ante & poſtea tam longa dies. Tunc qnq; reges ſe abſconderunt in ſpelũca maceda. Ad quoꝝ cuſtodiam ioſue uiros di miſit. Ceſis quoq; & deletis oibus aduerſa/riis: ioſue quinq; reges ꝑductos in patibuliſ ſuſpendit. Eodem quoq; die percuſſit mace dan i ore gladii: poſtea uero uaſtauit lebnã & lachin: eglon: & hebron: & dabir: & ẽuer/ſus eſt ad caſtra in galgala. ℂIabin aũt rex aſſor ꝯgregatis. 24. regib⁹ cũ turmis ſuis ha bentibus ſecũ. ccc. milia armatoꝝ & . ii. mi/lia curruum pugnauit cũ ioſue & populo iſrael: ſed deuict⁹ eſt iabin & oẽs ſui occiſi p̃ ter eos qui ſe receperunt in urbes & caſtra munitiſſima. Fecerãt enim chananei plures munitiones perualidas a die qua audiuerãt egreſſum iſrael de egypto aduerſuз eos: nec eas niſi longo tempore & graui labore obti nuerunt hebrei. Vaſtauit tamẽ ioſue uniuer ſam circa regionem nulli etati parcẽs aut ſe xui: & ditat⁹ eſt iſrael ſupra modũ ex hoſtiũ preda. Quintus aũt annus iam tranſierat: & ioſue tranſtulit a galgalis locũ tabernaculo rum in ſilo: & illuc tranſtulit tabernaculũ cum oi ornatu ſuo pro loci opportunitate. Et inde ꝓcedens in ſichem cõſtituit in mon/te ebal altare dño de lapidibus impolitis: offerens ſup illud holocauſta: ſcripſitq; ſup eo deuteronomium: quod quidã intelligunt mandata deuteronomii: deinde rediit i ſilo. ℂPoſt hec ꝯceſſit ioſue tribui iuda monta/na ad meridiem: que iam acquiſierãt: ſed nõ dũ ſorte tradidit. Effraim quoq; cõceſſit mõ tana ad aquilonẽ: inter utrũq; ponẽs dimidi/am tribũ manaſſe. His trib⁹ tantũ cõmiſit ter ram aliis in caſtra manentib⁹: tum qa belli/coſe erant: tum qa digniores. Sciebat eni iu/de regnũ eſſe ꝓmiſſum: & manaſſe & effraim benedixiſſe iacob ꝑ beneficio ioſeph patris eoꝝ. Dedit aũt effraim extra ſortẽ agrum ſi/chem: quem dederat iacob ſingulariter io/ſeph filio ſuo: & ſepeliuit in eo oſſa ioſeph: que attulerat de egypto. Ipſe eni ioſue effra teus erat. Dedit etiã caleph filio iephone he bron in poſſeſſionem: & quieuit terra a p̃liis ℂIteꝝ aũt cõuocauit ioſue populũ in ſilo: & aſſumpſit de ſingulis tribubus tres uiros ad ꝯſiderandũ terrã: ut eam ſorte diuideret: deditq; eis ſingulis. io. uiros metiendi pitos: mandans ne ẽm quantitatẽ terram metirent̃ ſed ẽm eſtimationẽ felicis terre. Qui circũe untes terram & mẽſurantes ſeptimo mẽſe re uerſi ſunt ad eum in ſilo: Proiectiſq; ſortib⁹ Prima ſors iude egreſſa eſt. Secunda ſymeo nis. Tertia beniamin: que ſors anguſtiſſima fuit ꝓpter terre fertilitatẽ. Quarta effraim. Quinta medie tribui manaſſe. Sexta iſachar Septima zabulon. Octaua aſer. Nona nepta lim. Vltima dan. Ruben autẽ & gad & dimi dia alia tribus manaſſe uiuente moyſe in ſor tem habuerant terrã galaad trans iordaneз Sed & leuitis ſepauit. 48. ciuitates ad inha/bitãdũ. Filii aũt ruben & gad & dimidia tri bus manaſſe tranſeuntes iordanẽ in locũ ſor tis hereditatis ſue: edificauerunt iuxta iorda nem ad tumulos altare mire magnitudinis: quod ioſue & alii qui citra iordanẽ erant au dientes: uoluerũt eos diſpdere: & inſurgere ꝯtra eos: putantes ꝙ altare erexiſſent: ut ſup eo uictimas imolarent: quod nõ licebat niſi ſup altare tabernaculi. Sed ꝑ nuncios ſuos eiſdẽ miſſos inuenerunt: ꝙ altare feciſſẽt: nõ in ſacrificiũ ſed in teſtimoniũ: ne uideret̃ al/ter popul⁹: eo ꝙ trans iordanẽ eſſet ex loco diuiſus. Et ſic inueniẽtes eos rectã habere i/tentionẽ ad dñm: reteti ſunt & laudauerunt eos. ℂCũ ãt ioſue una cũ populo iteꝝ i ſilo ꝯgregato cũ dño ſed⁹ iniſſet: omiaq; recte di ſpoſuiſſet: cũ eẽt annoꝝ. iio. in pace requeuit Nã annoꝝ. 44. acceſſit ad moyſẽ: &. 40. ãnis eidẽ in deſerto ſeruiuit: & ſic ꝑ ãnos. 26. po pulum rexit: q & i dño obdormiuit calẽ. ſe ptẽbris: & ſepultus eſt in tamnathſara: que ſita eſt in monte effraim. Hic eni uti uir ſan/ctiſſimus eccleſiaſtici. 46. cap. &. 2. macha. 2. cap. inter ueteris teſtamẽti ſcõs ſpẽali lau de predicat̃: & i aliis pleriſq; diuine ſcriptu re locis cõmendat̃. Hec de libro ioſue: & ex chronicis ioſephi & hieronymi: & petri co/meſtoris: atq; guilelmi.

ℂDe ſcõ caleph. II

CAleph fili⁹ iephone de tribu iu da uir ſanct⁹: q eccleſiaſtici. 46. cap. &. 2. mach. 2. inter ſcõs pri/ſci tẽporis cõnumerat̃. Hic fuit unus ex. 12. exploratorib⁹: quos

moyſes de deſerto pharam miſit ad explorã dum terrã ꝓmiſſiõis. Qui una cum ioſue fi/ lio nun de tribu effraim populũ rediẽs ꝯfor tauit:ut ad terrã ipam ꝑgerẽt obtinẽdã.Ce/ teris pauore formidãtib⁹: & filios iſrael de/ terrẽtibus.Et murmurãte oĩ populo . Iura/ uit dñs:ꝙ nemo illoꝝ qui ex egypto egreſſi fuerãt a.20.ãnis ſupra ad terrã ipam introi rent:ꝑter duos ꝑnoiatos uiros caleph:uide/ licet & ioſue:Quod & ita cõtigit:populo in deſerto.40.ãnis morã trahẽte:donec oĩs na/ tio illa mortua eſt.Propter hoc meritum ca leph non ſolũ meruit reſeruari:ut ad terraꝫ intraret promiſſam:ſed i hebron poſſeſſionẽ ſpalẽ obtinuit.In quam aſcendens tres filios enach ꝑcuſſit.Et ciuitatẽ dabir que pri⁹ uo/ cabaꝛ cariathſepher.i.ciuitas lraꝝ obſedit. Quã cũ inueniſſet munitã:promiſit:ut q pri mus eã capet: daret ei filiã ſuã in uxorẽ . Et accepit eã othoniel filius cenies fr̃is caleph minor: qui & poſt ioſue prim⁹ iudex fuit in iſrael . Cui caleph natã axan in ꝯiugẽ dedit: & urbẽ in poſſeſſionẽ cum agris irriguis ab utraqꝫ pte.Et poſt multos ãnos caleph in ſe nectute bona quieuit:& ſepult⁹ eſt in hebrõ Hec unde ſupra.

¶De ſcã raab meretrice. III

RAab meretrix cui ſcitas iacobi e/ piſtola ſo.ca.& ad hebr̃.xi.ꝯme moraꝛ:i nũero ſcãꝝ mulieꝝ uete ris teſtamenti ex ipo euangelio matth.i.ca.ꝯnumeraꝛ . Ad hui⁹ domũ declinauerũt ueſpe duo exploratores quos ioſue miſit ad ꝯſiderãdũ ciuitatẽ hieri/ cho:ut ſupra dictũ ẽ i geſtis ioſue. Hec erat meretrix:ad quã ꝯfidentius:q̃ſi ad miſcendũ ſecũ:exploratores ingredi potuerũt:domuſ qꝫ eius iũcta erat muro & porte ciuitatis.Cũ aũt rex hiericho de miſſis exploratorib⁹au/ diſſet:& ꝙ ingreſſi eẽnt domũ raab ꝯpiſſet: miſit ad eã: ut eos educeret. Que abſcondit eos in ſtipula lini quã ſiccabat ſupra murũ mẽtiẽs eos egreſſos dũ clauderet porta. Di xitqꝫ nũciis ut eos p uiã iordanis pſequeren tur:Tunc aſcẽdẽs ad exploratores:narrauit que dixerat nũciis regis petẽs ab eis:ut quã/ do deus traderet eis hiericho cãpiẽdã ꝯſer/ uarent eam.Quod exploratores mulieri ꝓ/ miſerũt cũ iuramento.Tunc dimiſit eos mu/ lier de feneſtra p murũ cũ fune coccineo.De ditqꝫ eis ſignũ funẽ ipm in feneſtra ligatũ:ut cũ capetur ciuitas:ex ſigno populus cogno ſceret domũ illã eẽ ſeruãdã.Et dimiſſi nun/ cii ad ioſue redierũt:& ei : que geſta fuerãt: narrauerũt.Ioſue uero & maiores populi ꝓ miſſionẽ exploratoꝝ ratã habuerũt:unde & capta hiericho atqꝫ deleta: ſola domus raab cũ omnib⁹ ſuis ĩtromiſſis ꝯſeruata eſt. Quã proceſſu tpris ſalmon princeps tribus iude duxit i uxorẽ:ex qua genuit booz:& ex qua dei filius ſm carnẽ eſt ꝓpagatus.Et hec i co loniã iudeoꝝ trãſiẽs laudabili fine ꝗeuit.

¶De ſcõ othoniele iudice. IIII.

OThoniel iudex fili⁹ cenies fratris caleph ſupradicti de tribu iuda: primus poſt ioſue i iſrael iudica/ uit.Nã cũ ioſue mortuo ſurrexiſ ſent alii in filiis iſrael:qui nõ ui/ derant uirtutes dñi:quas fecerat i dieb⁹moy ſi & ioſue:fecerũt malũ in conſpectu dñi:& ſeruierũt baal:& aſtaroth:& diis terre:ꝯtra xeruntqꝫ ꝯiugia cũ alienigenis. Quãobrem idignata diuinitas nõ deleuit gẽtes de medio eoꝝ:ut eẽnt eis i aculeum & laborẽ . Tradi/ ditqꝫ eos deus in manus chuſan raſathaiꝫ re gis meſopotamie & ſyrie: ſeruierũtqꝫ ei.8. annis: & clamauerũt ad dñm: qui ſuſcitauit eis liberatorẽ othonielẽ: & fuit dñs cũ eo:& pugnauit aduerſus chuſan raſathaim: & op/ preſſit eum:& liberauit populũ. Quieuitqꝫ terra p annos .40. quib⁹ othoniel iudicauit populũ.Et mortuus ẽ othoniel i pace.

¶De ſcõ haioth iudice. V.

HAioth filius gerra filii gemini de tribu effraim ſm guilelmuꝫ:ſm uero comeſtorem de tribu beni/ min : ſs iudex poſt ioſue i iſrael iudicauit: mortuo eni othoniele eglon rex moab adiunctis ſibi filiis amon & amalech:trãſiẽs iordanẽ pcuſſit filios iſrael: & poſuit idola ſua i galgalis:ubi ſolebat eẽ tabernaculũ:fecitqꝫ ſibi domũ i urbe palma rum.i.hiericho:& ſeruierũt ei filii iſrael.18. annis: & clamauerũt ad dñm: qui ſuſcitauit eis haioth:qui utraqꝫ manu pro dextera ute batur.Miſerũtqꝫ filii iſrael munera eglon re gi p manũ haioth: qui fecit ſibi gladiũ anci pitem longitudinis palme unius man⁹:& ac cinctus eſt eo i femore ſubter chlamydem. Erat aũt eglon craſſus nimis . Cũqꝫ obtuliſ ſet ei munera & diſceſſiſſet ab eo cuꝫ ſociis reuerſus iteꝝ ſolus ait ad regẽ:ꝙ uerbũ ha beret ei ſecreto explicandũ . Egreſſiſqꝫ omi bus qui cũ rege erãt extẽdit haioth manum ſiniſtrã:& tulit ſiccam de dextro femore:& fixit in uentrẽ ei⁹:nec eduxit eã:ſed dimiſit corpore.Clauſiſqꝫ hoſtiis p poſticum egre ſus fugit.Serui uero regis poſt longã mor/ intrãtes iuenerunt regẽ mortuũ iacentẽ. V nitqꝫ haioth i ſarath : & inſonuit buccina i mõte effraim & ꝯgregatuſ iſrael:deſcẽderũ cũ eo ad iordanẽ:& uolẽtes tranſire moabi tas pcuſſerũt ex eis decẽ milia:et humiliat ẽ moab ſub manu iſrael . Et ꝗeuit terra.80 ãnis:quib⁹ haioth iudicauit:q & i pace mo tuus ẽ ſenex:& poſt hec de philiſteis uolen tib⁹ itrare iſrael:quidã ſangar occidit ex ei ſexcentos uomere uno : nec tñ inter iudice

computatur:quia eodē anno uitam finiuit.

¶De ſcā delbora prophetiſſa. VI

Delbora ꝓpetiſſa de tribu effraim & uir ei⁹ barach ſiue laphidoth de neptalim tertii poſt ioſue in iſrael iudicauerūt. Cum eni poſt mortē haioth filii iſrael feciſſent malum in ↄſpectu dñi :tradidit eos domin⁹ in man⁹ iabin regis chanaam:qui regnabat in aſer:& habuit quendā ſiſaram ducē exercitus ſui. Ipſe autē habitabat in aſeroth gentium:qui oppreſſit filios iſrael per annos uiginti:& clamauerunt ad dñm. Erat aūt delbora ꝓphetiſſa:que habitabat in monte effraim ſub palma:& aſcendebant ad eam filii iſrael ad querēdū iudicium. Que uiꝝ ſuū aduocans ex precepto dñi dixit ei : ut duceret exercitum in montē thabor cōtra ſiſarā ducem exercitus iabin. Qui aſſumptis pugnatorib⁹ decē milia đ nepthalin & zabulon cū ipſa delbora iuit in montē thabor. Siſara uero exercitum ↄgregauit ad torrentem ciſon ccc. miliū armatoꝝ. Deſcēdēteq; barach de monte cū ſuis ſtante delbora in monte ad orationē:perterruit dñs multitudinem ſiſare uento grandine niue & pluuia: que cadebāt in facies eoꝝ:ita ut arcus & fundibule inutiles fierent:& plurimi de equis & currib⁹ excuſſi conterebanť. Sicq; cōuerſo i fugam exercitu ſiſare:ipſe de curru exiliens fugit ad domum cuiuſdā mulieris noīe iahel:que habitabat in ualle ſenam iuxta cedes:que fugientem rogantēq;:ut ipm celaret ſuſcepit: & petenti poculum dedit lac:ut graui⁹ obdormiret. Dormienti uero clauuꝫ ꝑcuſſum malleo per utrūq; tempus imiſit:& in terram cōfixit:& barach poſt paululū uenienti oſtendit. Barach uero exercitū ducēs uſq; ad aſor obuiū ſibi regem iabin interfecit:& ciuitatē euertit. Et ſic quieuit terra hebreoꝝ per annos quadraginta:quibus iudicauerunt delbora cum uiro ſuo barach:qui & in pace ſepulti quieuerunt in terra effraim.

¶De ſcō gedeone iudice. VII

Gedeon iudex filius ioas de tribu manaſſe:quart⁹ poſt ioſue filios iſrael iudicauit. Cum eni iſrael i ↄſpectu dñi deliquiſſet : tradidit eos de⁹ in manu madian ſeptē annis. Cumq; clamaſſent ad dñm. Venit angel⁹ dñi:& ſedit ſuper quercus:que erat in efra. Ager autē pertinebat ad ioas patrem gedeonis. Gedeon aūt timens aduentum hoſtium: excutiebat frūmenta i torculari: ut haberet uiaticum ad fugam. Quē angelus ſalutauit: ipmq; ex pte dei miſit:ut percuteret madian Cumq; gedeon hedū coxiſſet : poſuit carnes & azymos panes coram āgelo:qui tetigit ea ſummitate uirge quā tenebat : & aſcendens ignis de petra oia ↄſumpſit:& angelus euanuit. Timentiq; ualde gedeon dñs apparuit nocte:mandās ut aram baal quā pater ſuus erexerat deſtrueret:& lucū qui erat circa eā ſucciderct:& dño deo tauꝝ ſeptē annoꝝ immolaret. Gedeon uero timens patrē & ciues nocte oia ↄpleuit cū. io. ex ſeruis ſuis : inde dict⁹ eſt hieroboal quaſi fortitudo baal : qa fortis ↄtra eū fuit. Cumq; gedeon ↄgregaſſet de tribubus manaſſe aſer zabulon & neptaliꝫ. xxxii. milia uiroꝝ:petiit a dño ſignū uictorie in uellere in area poſito: ſi nocte illa uellus ↄplueret :area ſicca remanente: & factū eſt ita. Sequenti nocte petiit ſignum in ↄtrariū:ut area roraret :& uellus ſiccū eēt: quod factū eſt. Venit autē gedeon cum ſuis ad fontē anad:& de mandato dei oēs formidoloſos licentiauit:& reuerſi ſunt de populo. xxii. milia:& tātum. x. milia remanſerūt Adhuc gedeon mādato dei populum duxit ad aquas:& oēs lābentes aquā lingua & manu ſicut canes aſſumpſit tāq̄ magnanimos: reliquos aquam ore ſumentes uti delitioſos dimiſit:& inuenti ſunt cum gedeone tantum ccc. uiri:in quib⁹ dñs predixit ſe traditurū madian in manu gedeonis:ne forte multitudo ſibi ſubpe uictoriā aſcriberet. quib⁹ aſſūptis & cibariis ꝑ numero & totidem tubis gedeon ad certamen ꝓperauit. ¶Eadem nocte gedeon cū ſolo puero deſcendens ad caſtra madiā:audiuit duos uigiles ſecū loquētes:unūq; narrantē ꝙ uidiſſet ſomniū: panē uidelicet hordeaceū in caſtra madian deſcendētē:& ea ſubuertentē. Aliū uero ipm ſomnium interpretantē:ꝙ panis hordei eēt gladius gedeonis:qui uilis inter filios iſrael reputabatur:in cuius manu de⁹ caſtra madian tradidiſſet. His auditis gedeō animoſior effectus tulit trecētos uiros:& in dextris eoruꝫ poſuit tubas:& in ſiniſtris lagenas uacuas: & in medio lagenaꝝ lampades:& ingreſſi ꝑ gyꝝ in tres partes diuiſi circa hoſtiū caſtra in uigilia noctis medie fregerunt hydrias & lampades in ſiniſtris tenentes clāgebant tubis:quibus omnib⁹ ſonitus terribilis audiebať. Quo ſubito excitati hoſtes & turbati: nec ſe cognoſcētes inuicē mutuis uulnerib⁹ ſe cedebant:aliis in fugā conuerſis uſq; berſith. Viri autē qui ex. x. milib⁹ remanſerant: eos perſequebanť. Effraim quoq; deſcendit in occurſu fugiētium:& occupauit iordanē & occidit duos reges madian oreb in petra quadam:& zeb in torculari: & portauit effraim capita regum ad gedeon. Tranſiuitq; gedeon iordanē cū. 300. uiris. Zebee aūt & ſalmana in ualle quieſcebant:nihil aduerſū ſuſpicātes. xv. tātum de ſuo exercitu ceſis. Gedeon autē repēte irruit ſup eos:& turbato exercitu eoꝝ duos reges ↄphēſos occidit

Et reuerſus ē cum uictoria magna. Et cū po
pulus eū uellet dñꝫ ꝯſtituere noluit gedeō:
ſed ſoli deo gratiā attribuēs dñm ſup iſrael
dñatuꝝ eē dixit. Ipſe autē per. 40. annos po
pulū iudicauit: quibꝰ terra quieuit. Et dor⸗
miuit gedeon in ſenectute bona cal. ſeptem⸗
bris. Et ſepultus ē in ſepulchro pr̄is ſui i eſ⸗
fra. ¶ Poſt cuiꝰ mortem abimelech eius fi⸗
lius ſpurius occidit. 70. filios legitimos ge⸗
deōiſ: & dolo atq; tyrānide occupauit regnū
iſrael. Soluſq; ex oibꝰ iudicibꝰ ſe regem no⸗
minari fecit: qui & pugnās aduerſus urbem
ſichem oppreſſus a muliere que fragmē mo
le de muro proiecit: peſſima interiit morte.
Ideo & nomē eius de catalogo iudicū ſcōꝝ
deletum ē: pp fratricidii & tyrānidis crimē.

¶ De ſcō thola iudice. VIII.

THola iudex filiꝰ ſuha de tribu iſa
char: qntꝰ poſt ioſue filios iſrael.
Iudicauit annis. 23. Qui licet ni⸗
hil notabile feciſſe legaṫ: inter ſā
ctos tñ iudices ꝯnumeraṫ: i cuiꝰ
tpre populū hebreoꝝ pace fruitū eſſe credē
dum eſt: eo ꝙ ſcriptura nulliꝰ belli mentio⸗
nem facit. Et fuit māſio thola i oppido ſanir
ubi & quieſcēs i pace ſepultus ē.

¶ De ſcō iahir iudice. IX.

IAhir galaadithes de tribu manaſ
ſe iudex ſextus poſt ioſue iudica⸗
uit iſrael annis. 22. hic habuit. 30
filios: quos fecit principes. 30. ci⸗
uitatū: quas noie ſuo uocauit ha⸗
iothiahir. i. oppida iahir. In cuiꝰ ēt tpe terra
iſrael pace gaudebat: nec legūṫ hebrei ab ali
qua natiōe pſecutionē pertuliſſe. Ex quo ēt
ſcitas iudicis argui pōt: qui feliciter populū
gubernās ad ſcelera ꝯſueta ruere nō permit
tebat: qui & in pace ſepultus ē.

¶ De ſcō iepthe iudice. X.

IEpthe galaadithes iudex. viiꝰ. pꝰ
ioſue iudicauit iſrael. Cū eni filii
iſrael poſt morteꝫ iahir ſuiſſent
diis gentiū tradidit eos dñs i ma⸗
nus philiſtiim & amū: & afflicti
ſunt ueheměter. 18. annis. Qui clamauerunt
ad dñm & proiecerūt idola de finibꝰ ſuis: &
doluit dñs ſup miſeriā eoꝝ: fuit eo tēpore ie
pthe galaadithes uir fortiſſimus pugnator:
ſed filius meretricis. Hic habuit uxorē de ga
laad de qua ſuſcepit filios: q adulti patrē ſu
um tanq̄ ſpuriū eiecerūt. Et abiit in terram
thob. Et ꝯgregauit inopes & latrocinātes: &
factus ē eoꝝ princeps. Tunc oppreſſi maio⸗
res natu iſrael deſcēderūt ad eū: & ipm i pri
cipē elegerūt: ut pugnaret pro eis ꝯtra amo
nitas. Et aſcendēs cū eis in maſphat factus ē
iudex i populo. Miſſiſq; nunciis ad regem a⸗
mon: ut exiret de terra ſua: illoq; exire nolē
te: egreſſus ē iepthe ad pugnam cū exercitu
ſuo: uouitq; dño: ut ſi uictor rediret: quicū⸗
q; prior de domo ſua ſibi occurreret eū i ho
locauſtū dño offerret. Et pcuſſit iepthe amo
nitas plaga magna: & humiliauit eos: reuer⸗
tenti aūt i maſphat: occurrit ei unigenita fi⸗
lia cū tympanis & choris. Qua uiſa triſtatus
eſt ad mortē: eo ꝙ ex uoto ipam dño imola⸗
re neceſſe hēret. Filia uero i nullo doluit: p⸗
pter uictoriā pr̄is: ſed tantū duoꝝ mēſiū in⸗
ducias petiit: ut plāgeret uirginitatē ſuā cū
ſodalibus ſuis. Et expletis duobꝰ mēſibꝰ re
diit: & pater qđ uouerat ipleuit. Fuit tamen
& ſtultꝰ in uouēdo & impiꝰ in ſoluēdo: quia
obtulit holocauſtū nec legitimum nec deo
charū. Potuit tamē ante uotū eē bonꝰ: quia
irruit ſpūs dñi ſup eū & etiā poſt uotū: quia
& apoſtolꝰ ponit eū i catalogo ſcōꝝ i epiſto
la ad hebr̄. Quidā aūt eum excuſantes dicūt
illū familiari ꝯſilio ſpūſſci hoc feciſſe: ſicut
& ſampſon qui ſemetipm occidit. Iudicauit
aūt iepthe iſrael. vi. ānis: & quieuit i pace: &
ſepultus ē in ciuitate ſua ſebeth: que ē in ga
laad. Hic ab etate moyſi uſq; ad ſeipm ai[illegible]
ſupputari annos trecētos excluſis ānis. 18. a[illegible]
flictiōis qui preceſſerant.

¶ De ſcō abeſan iudice. XI

ABeſan uel eſebon bethleemita de
tribu iuda iudex. viii. poſt ioſue
iudicauit iſrael. 7. annis. Qui &
populū domini i pace rexiſſe cre
diṫ: quia nec eius tpre alicuiꝰ bel
li i ſcriptura mētio habeṫ. Qui & quieuit in
pace & ſepultꝰ ē in bethleem ciuitate ſua.

¶ De ſcō hailon iudice. XII.

HAilon zabulonites iudex. ixꝰ. pꝰ
ioſue iudicauit filios iſrael. x. an
nis. Qui & pacē oi ſue uite tpre
habuiſſe putādꝰ ē: qa neq; ꝙ cū
ulla natione diſcordiā habuerit
expreſſuꝫ repiṫ. Et hic quieſcēs i pace i ciui
tate ſua. Sepultus ē cū pr̄ibꝰ ſuis.

¶ De ſcō abdon iudice. XIII.

ABdon iudex de ciuitate thecue: q
ē in tribu effraim decimꝰ poſt io
ſue iudicauit i iſrael. 8. ānis. Sub
quo etiā terra hebreoꝝ i pace qe
uit: eo ꝙ ſub his p̄fatis tribꝰ iudi
cibꝰ iſrael a dño non receſſit. Et hic in pace
dormiēs i ſepulchro paterno ſepultꝰ ē i op
pido thecue ex quo fuerat oriūdus.

¶ De ſcō ſampſone iudice. XIIII.

SAmpſon iudex de tribu dan ūde
cimus pꝰ ioſue iudicauit iſrael
Cū. n. filii iſrľ corā do peccaſſē
tradidit eos in manꝰ philiſtinor[illegible]
40. ānis: a qua ſuitute hoc modo
liberati ſūt. Vir qdā de ſtirpe dan noie ma
nue: hēbat uxorē pulchrā ſꝫ ſterilē. Cui ſe
pe orāti angelꝰ in agro appuit: & naſciturū

ex ea filium nunciauit. Mandās ne qd ultra comederet aut biberet niſi iuxta legē nazareoꝝ:nā & pueꝝ nazareū futuꝝ ꝑdixit: q & iſrael liberaret. Et cū hec oia uiro nūciaſſet: & ille uti zelotypia duct⁹ angelū aliquē iuuenem ſuſpicat⁹ eēt:orantib⁹ambob⁹angel⁹ iteꝝ apparuit:& ꝑdicta que dixerat coniugi manue replicauit. Attulitq; manue hedū & panes angelo ut comederet: & iuſſu angeli hec dño in ſacrificiū obtulit:& angel⁹ aſcendens in flāma diſpuit. Natum aūt filiū uocauerunt ſampſon.i.robuſtū: creuitq; puer cito:ut iam futur⁹ ꝓpheta ꝑnoſceret: cepitq; ſpūs dñi eſſe in illo in caſtris dan.i.in exercitu trib⁹ ſue. ¶ Cū aūt adoleuiſſet ſāpſon:deſcendit in thamnata:ut uideret ſolennitatem que ibi fiebat:& uiſā uirginē philiſtinoꝝ cōcupiuit:quā tñ dudū pentib⁹ renitentib⁹ accepit uxorem. Nolebāt.n.pentes: ꝙ filiā alienigene in ꝯiugiū ſumeret: neſcientes ꝙ res fieret a dño. Cūq; deſcenderēt cū eo appuit catulus leonis in uineis oppidi: quē ſampſō in ſpū dñi nihil in manibus habens dilacerauit q̄ſi hedū:nec hoc parentib⁹ indicauit: Deſponſataq; uxore cū deſcenderet:ut acciperet eā:uidit cadauer leonis:i cui⁹ore mellificauerant apes:de quo melle ſampſon comedit:& dedit pentib⁹ ac uxori. Timētes aūt philiſtei robur ſampſonis:dederūt ei in nuptiis.30.iuuenes robuſtos ſ̄mōe qdē ſocios ꝑe uero cuſtodes:ne quid forte cōmitteret creſcēte ciboꝝ ſatietate. Propoſuit aūt ſampſon ſociis ꝓblema:quod ſi infra.7.dies ſoluerent:daret eis.30.ueſtes:ſin autē ꝯtra ipi ſampſoni ad totidē ueſtes tenerent. Fuit aūt hoc ꝓblema. De comedente exiuit cib⁹:&de forti egreſſa eſt dulcedo. Qui cū ꝓblema neſcirēt ſoluere: ad eoꝝ inſtantiā ſpōſa ſāpſonis ei blandita:didicit ab eo ꝓuerbii expoſitionē:quā & ſociis indicauit:qui in die.7.ſāpſoni ꝓblema ſoluerunt: de leone & melle in ore ei⁹ inuēto. Sāpſon ergo deſcēdēs aſcalonem:pcuſſit ibi.xxx.uiros:& ueſtes eorū ablatas dedit ꝓnubis ſuis. Et iratus ſāpſō ex hoc ꝯtra uxorē:uenit ad domū ſuā:que nupſit uni de ꝓnubis ſuis. ¶ Poſt dies aliquot rediēs ſampſon in thamnata: iuenit coniugē alteri uiro nuptā:& indignat⁹ eſt ualde: cui cū pater ſororē illius pulchriorē loco ipſi⁹ tradere uellet:noluit ſāpſon:ſed ꝓteſtatus ē cōtra populū philiſtinoꝝ:ut faceret eis mala:& cepit trecētas uulpes:& uinxit caudas caudis:& faces ligauit in medio: quas igne ſuccēdens miſit in ſegetes philiſtinoꝝ:oēſq; igne ꝯſumpſit:ita etiā ut uineas & olíueta incenderēt. Quod phileſtei audiētes op⁹ fuiſſe ſampſonis:uxorem ei⁹ & pentes cōbuſſerūt anq̄ hui⁹ mali auctores. Percuſſitq; iteꝝ ſāpſon philiſteos plaga magna:qui aſcēderūt ad terrā iuda:ut capent eum. Aſcendenteſq; uiri iuda ad ſampſonē redarguebāt eū:quia ipſius occaſione philiſtei cōtra eos aſcenderent:ut bellarēt aduerſum populū. Sampſō autē prius recepto ſacro ab eis ne ſe occiderent:pmiſit ſe ligari ſpū deī tact⁹ a uiris iuda:& duci ad philiſteos:ut ſic in eos graui⁹ ultionē expeteret. Qui cum traheret irruit ſpūs dñi in eū:& diſſoluta ſunt eius uincula q̄ſi ſtupa ad ignē:Tollēſq; mandibulā aſini iacentē in terra interfecit ea mille uiros aliis in fugam cōuerſis:& cū ꝑ labore ſiti deficeret clamauit ad dñm:& aperuit dñs molarē dentē maxille:& egreſſe ſunt aque:qb⁹ hauſtis ſampſon refect⁹ eſt: uocatūq; eſt nomen loci fons inuocantis de maxilla. ¶ Poſt hec ſampſon iuit ad gazam ciuitatē philiſtinoꝝ & ingreſſus eſt ad mulierem meretricē: quo cognito philiſtei poſuerūt cuſtodes ad portam ciuitatis:ut eum mane cōphenderent. Sampſon uero nocte media cōſurgens tulit ambas ferreas fores cum poſtibus & ſeris:& in humeris portauit uſq; ad uerticē montis ¶ Deinde amauit dalidam in monte ſoreth: quā ſatrape philiſtinoꝝ induxerunt ꝑcio ꝓmiſſo:ut diſceret a ſampſone:i quo uires ei⁹ ꝯſiſterent:qui ei illudēs dixit:ꝙ ſi.7. nerui ceis funibus humētibus ligat⁹ eſſet:infirm⁹ ut alii homines fieret. Cumq; dalida ipſum dormientē ligaſſet philiſteis apud ſe latentibus:excitatus ille rupit uincula q̄ſi ſtupea. Idipm ſecundo factū ē de.7. nouis funibus. Cum aūt tertio.7.crines capitis eius circūligatos licio clauo terre affixiſſet:excitat⁹ ſāpſon extraxit clauum cum crinibus & licio. Cum autē inſtaret ei dalida:& ad mortē deficere uideret:ut ei ueritatē panderet. Sampſon ꝯfeſſus eſt ſe nazareū eē ab infantia domino ꝯſecratum: ꝙ ſi caput ei⁹ raſum foret fortitudo ab eo diſcederet. Tunc dalida uocatis phileſteis ſampſonem ſuper genua ſua dormiētē ꝑ tōſorem radi fecit: & receſſit ſtatim uirtus eius ab eo. Quē tenētes philiſtei eruerunt oculos ei⁹: & apud gazam uinctū in carcere ad deriſum molere fecerunt. Coegeruntq; eum iacere cum mulieribus robuſtis:ut dicunt hebrei: ut ex eo robuſtam ꝓlem ſuſciperēt. ¶ Procedente tempore cum capilli eius renaſci cepiſſent:& philiſtei i tēplo dagon ſolēne conuiuium in die feſto eorum celebrarent:adduct⁹ eſt ſampſon:ut ante eos luderet:& ipſi ei illuderent:qui ſtans inter duas colūnas:quibus domus innitebatur:apphendit utrāq; manibus & concuſſis columnis cecidit domus ſuper omēs:& ipſe mortuus eſt:& multo plures occidit moriens q̄ uiuus occiderat:nam ꝑter cōuiuantes quaſi tria milia utriuſq; ſex⁹ ꝯuenerāt:q de tecto ſpectabant:q ſepultus ē in ſepulchro

patrum ſuoꝝ inter ſaraa & eſchol. Et iudicauit iſrael.20.annis. Nõ autẽ aliter excuſat: ut ait augꝰ: ꝙ ſeipm cum hoſtibꝰ ruina domus oppreſſit: niſi qa ſpũs hoc latẽter iuſſerat: qui per illũ miracula faciebat. Habuit enim fortitudinẽ nõ de natura ſe de grã.

¶ De ſcã ruth uidua. XV.

Ruth uidua de regione moab i diebus iudicũ claruit. Quã ſanctã fuiſſe probat nõ ſolũ ioſephus q hoc teſtatur: ſed etiã qa liber eiꝰ ſpalis hiſtorie inter ſacre pagine uolumina ꝯnumerat. Elimelech enim de bethleem effrateus cũ noemi uxore ſua: & maalon & chelion liberis ſuis cũ facta eẽt fames in terra iſrael: abiit in regionẽ moabitidem: ut paſcerent ibi. Quo mortuo filii eius duxerunt uxores de moab: orpham & ruth. Et mortui ſũt ambo ſine prole. Noemi uero uidua & filiis orbata cũ redire uellet in terrã ſuam facta fertilitate comitabant eam nurꝰ ſue. Quas cũ licentiaſſet orpha quidẽ reuerſa remanſit. Ruth uero oĩo cum ſocru abire uoluit. Et uenerũt in bethleem que prius effrata dicebatur: tpe quo primũ hordea metebant. Erat aũt ibi uir potens & diues noĩe booz ꝯſanguineꝰ elimelech. Intrauitq; ruth agrum booz de mãdato ſocrꝰ & colligebat ſpicas poſt metentes. Booz uero agrũ ĩgreſſus cũ audiuiſſet que eſſet puella ꝯpatiens ei mandauit ne ad alterius agrũ accederet: ſed & hora ueſcẽdi cũ meſſoribꝰ ſuis comederet Precepitq; metẽtibus ut de induſtria ſpicas dimitterẽt quas illa ſine rubore colligere poſſet. Reuerſaq; ſero ad ſocrum & portãs hordeũ qd collegerat ei oĩa nũciauit. Cui ſocrus dixit: ꝙ booz propinquꝰ eius erat. Id ipm fecit ruth diebus ſequẽtibꝰ uſq; ad aree uentilationẽ. ¶ Cũ aũt in uentilando aream booz iuxta morem patrium ꝯuiuiũ faceret ſeruis & meſſoribus ſuis. Ruth de ſocrus cõſilio lota & cultis ueſtibus induta aſcendit cũ aliis in areã latenter. Et cũ ſero booz obdormiſſet proiecit ſe ad pedes eiꝰ qui media nocte excitatus expauit uidẽs puellã & queſiuit que eſſet. Que rñdit ſe eſſe ruth relicta ꝓpinqui ſui: que ideo uenerat: ut eã liberis carentem in ꝯiugem ſumeret prout ex lege tenebatur cũ ipſe booz uxore careret: booz uero rñdit alium eſſe magis propiquum q primo de coniugio requiri deberet. Quod ſi renueret ipſe poſtmodũ eam libẽter acciperet. Et cũ diluculo ſurrexiſſet: ipleuit pallium ruth hordeo: eãq; ſegete onuſtã remiſit ad ſocrum. Mane uero booz ꝯgregatis ſenioribus ciuitatis interrogauit propinquiorem illũ elimelech an agrum uenalẽ propinqui ſui emere uellet & relictã eius accipere cui nunq̃ propinquiori predicta ſm legẽ debebatur: an ſibi minus propinquo ius ſuum cedere. Qui ei libenter cedere uelle dixit. Sicq; booz diuino nutu ruth cepit uxorẽ. Ex qua genuit obed: qui fuit pater iſai patris dauid. Ruth aũt ſancta & pudica ſanctitateq; famoſa apud bethleem in pace quieuit. Hec omnia ex libris iudicũ ruth: & ex chronicis ioſephi & hierõymi: petriq; comeſtoris: nec non ex chronicis guilelmi.

¶ De ſcã anna ꝓphetiſſa. XVI.

Anna prophetiſſa filia phanuel de tribu aſer: cuiꝰ ſcitatem euangelicus prodit ſermo luc.2. tpe quo xp̃us fuit ad tẽplum põtatus ibidem ſe repperit & eadẽ hora ſupueniẽs multa de illo prophetauit: oĩbus qui expectabãt rẽdemptionẽ iſrael. Hec eni uixerat cũ uiro ſuo annis.7.a uirginitate ſua. Et permanſit in uiduitate uſq; ad annos .84.etatis ſue: que nũq̃ de tẽplo diſceſſit: ſed in oratione die noctuq; pmanſit & in bona ſenectute in pace quieuit. Sepulta iuxta tẽplum dñi in hieruſalẽ.cal.ſeptẽbris.

¶ De ſcõ priſco diſcipulo. XVII.

Priſcus diſcipulus fuit unꝰ ex antiquis diſcipulis xp̃i: licet inter noĩa.72.diſcipuloꝝ: qui a dorotheo abbate ꝯſcripti ſunt non reperiatur. Hic eni ille paterfamilias fuiſſe aſſeritur in cuiꝰ domo xp̃s paſcha ſibi pari fecit: & i eiꝰ cenaculo cũ diſcipulis diſcubuit: & eoꝝ pedes lauit: ut damaꝰ. Hic poſt aſcẽſionẽ dñi ueniẽs romã cũ apoſtolo petro in ptibꝰ campanie euãgelium predicauit. Qui & apud capuã uia aquaria depoſitꝰ eſt.cal.ſeptẽbris: ut dicit ado.

¶ De ſcõ egidio abbate. XVIII.

Egidius abbas apud arelateñ. oppidum prouincie floruit tpre caroli ĩpatoris. Hic athenieñ natione regia ſtirpe progenitꝰ: patre theodoro matre pelagia ſacriſq; litteris eruditus eſt a puerilibus annis. Qui dum quadã die ad eccleſiã pgeret: egro cuidam in platea iacẽti & elemoſynã petẽti tunicam ſuam tribuit: qua indutus mox ſanitatẽ recepit. Parẽtibus uero ſuis defũctis patrimonii ſui xp̃m fecit heredem. ¶ Die quodã dum ab eccleſia rediret obuium habuit uiꝝ a ſerpẽte pcuſſum: ſed oratione fuſa ab eo ꝓtinus uirus fugauit. ¶ Demoniacũ quẽdam die dñico in eccleſia cõſiſtẽtẽ: & cũctos clamoribus conturbantẽ. Egidius orans ab immundo ſpũ continuo liberauit. Cum autem p totam greciam ipſius fama creſceret: ipſe humani fauoris uitans piculum clam littus maris petiit: ut ad partes alias ſe traſferret. Aſpiciẽſq; nautas maris tẽpeſtate piclitãtes facta oratione tẽpeſtatẽ ſedauit. Applicãtes

quoq; naute grãs eius meritis egerunt: & ꝙ eum ſecum gratis ueherent promiſerunt. Et cum ad quãdã inſulam poſt dies q̃ttuor appuliſſent: uiꝝ dei ibidem cellula reptũ egidius adiit: & cũ ipſo in dei laudibus triduo manſit: deinde uale dicens cũ nautis abſceſſit. Cum ergo arelatum ueniſſet: & biennio cum ſcõ ceſareo eiuſdem urbis epõ manſiſſet: & ibidẽ quẽdam qui ꝑ triennium febricitauerat a febribus liberaſſet: eremũ cupiens clam diſceſſit: & rhodano tranſito ſec⁹ ripã guardonis apud ueredemium eremitã ſanctiſſimũ dudũ fuit: ubi ſterilitatẽ terre ſuis meritis fugauit: & infirmum quẽdam ei delatum ueredemio abſente ſanauit. ¶ Deinde famam humanam fugiẽs relicto ueredemio interiorem eremũ penetrauit: ubi uidelicet rhodan⁹ in mare defluit: qui loc⁹ ſeptimania uocatur: ubi antꝝ ſpinis obſitum & fontem inueniens ceruã ſibi diuinitus ꝑparatam nutricem habuit: que certis horis lactis ei alimoniam triẽnio ꝑbuit. Cum aũt ibidẽ regis famuli uenarent̃: ceteris feris ꝯtemptis ceruam cũ canibus inſequunt̃: a quibus dudũ fugam ad pedes ſui ꝯfugit alumni. Ille uero admirãs cur ꝑter ſolitum ſic mugiret: exiẽs & uenatores audiens dñm pro cerua exorauit. Canes autẽ intra iactũ lapidis appropinquare minime audẽtes: cũ nimio latratu ad uenatores redibãt. Nocte ſupueniẽte domũ reuerſi ſũt: & ſequẽti die retrocedẽtes caſſo labore iteꝝ redierũt. Quod rex audiẽs cum multitudine uenatoꝝ aſſumpto epõ ad locũ acceſſit. Sed cũ canes ut pri⁹ accedere non auderẽt. locũ ueprium denſitate inacceſſibilem in gyꝝ circũdederũt. Vnus aũt incaute ſagittam dirigens: ut ceruam emitteret: Viro dei oranti ꝓ cerua graue uuln⁹ īflixit. Milites aũt ſemitam ferro apiẽtes ad ſpeluncã ueniunt: & ſenẽ uenerandũ in habitu monachali ꝯſpiciunt: ceruã quoq; ad ei⁹ pedes ꝓcũbentẽ reperiũt. Ad quẽ ſoli rex & eṗs pedes adeunt: & quis eẽt interrogãtes: oẽm uitam ſuam eo narrante ꝯperiunt. Qui dũ pro uulnere ei illato ueniã poſtulaſſent: & medicos ꝓ ipſo ſanãdo ꝓmiſiſſent: ac munera obtuliſſent: ipſe nec medicinã adhiberi uoluit: nec ad munera eoꝝ reſpexit: qn potius dñm orauit: ut q̃diu uiueret: ipm uulnus ꝑpetuo ſubſtineret. ¶ Sed cũ rex ipm frequẽter uiſitaret: & pabulũ ſalutis ab eo recipet: immẽſas ei diuitias obtulit: quas ſcũs recipe recuſauit: ut tñ de ipſis monaſteriũ fabricaret admonuit. Quod qdẽ rex ꝑ oĩa pfecit: ipſiuſq; cenobii egidius licet diu renitẽs tandẽ multa regis inſtantia regiminis curã ſuſcepit. Et ꝓceſſu tẽporis ad ſacerdotii dignitatẽ puenit. ¶ Hui⁹ famã rex carolus audiẽs: ut ad ſe ueniret: ꝑcib⁹ multis obtinuit. Qui ueniens aureliañ in baſilica ſcẽ crucis energuminum liberauit: deinde ueniẽs ad regem ipm rex reuerenter excepit: & iter cetera ſalutis colloquia rex ipm rogauit: ut ꝓ ſe ad dñm oraret eo ꝙ peccatum quoddã enorme cõmiſiſſet: quod nulli unq̃ nec ipſi ſcõ ꝯfiteri auderet. Sequẽti ergo dñica egidi⁹ celebrãs ꝓ regẽ orauit: & cõtinuo angelus eidẽ apparuit: qui ſchedulã ĩ altare depoſuit: in q̃ ſcriptũ erat regis peccatũ: & ſi de eo peniteret egidii ꝓcib⁹ iã dimiſſũ. Addebat̃ quoq; ibidẽ: ꝙ ſiqs ꝓ aliquo peccato egidiũ inuocaret: ſi tñ ab eo deſiſteret ſibi dimiſſũ nõ dubitaret. Oblata igit̃ regi ſchedula: ille đ pc̃õ ſuo ueniã hũiliter poſtulauit. Egidi⁹ aũt cũ honore rediẽs apud reuernẽſeȝ urbẽ filiũ principis a mortuis ſuſcitauit. ¶ Poſt aliquod tp̃s ꝑnũcians monaſteriũ ſuũ ab hoſtib⁹ euertendũ romaȝ adiit: & multa priuilegia eccleſie ſue impetrauit: duoq; hoſtia cupſſina in quibus imagines apoſtoloꝝ ſculpte erant a papa ei donata in tyberim dimiſit: & diuino regimini cõmendauit. Cũq; ad monaſteriũ rediret cuidã cõtracto apud cebironẽ greſſum r̃ſtituit. Reuerſuſq; ad locũ ꝑdicta hoſtia ĩ portu inuenit: que in eccleſia ſua ad ornatum & ſedis romane monimẽtum erexit. ¶ Obituȝ quoq; ſuũ ei diuinit⁹ r̃uelatũ ꝑdixit. Et poſt laudabilẽ uitã in dño feliciter obdormiuit calẽ. ſeptẽbris: ubi choros angeloꝝ ei⁹ aĩam ad celos ferentiũ ꝯcinẽtes plurimi audiſſe teſtati ſunt: claruit circa annos dñi. 700.

¶ De ſcis. xii. fratrib⁹ martyrib⁹. XIX

DVodecim frẽs martyres glorioſi pro xp̃o paſſi ſunt. Quorũ tñ nomina originẽ paſſioniſq; uel locũ uel modũ mĩme ualui repire: niſi hoc ſolum quod ĩ adonis martylogio ſcriptũ eſt: ꝙ uidelicet poſt ceſſionem & incarceratiõe ultimo in diuerſis partib⁹ capite ceſi ſunt calẽ. ſeptẽbris: quos & romana eccleſia in ſuis calẽdariis cõſcribit: & de eis ſpecialiter feſtũ facit.

¶ De ſcõ lupo epõ ſenoneñ. XX

LVpus archieṗs ſenoneñ claruit tẽpore clotharii regis frãcoꝝ: q apud aureliañ ex regali genere ortus: dũ uirtutibus polleret: archieṗs ſenonis elect⁹ eſt. Dũ aũt omnia ſua pauperib⁹ erogaret: & die quadã plurimos ad ꝯuiuium inuitaſſet: cum uinuȝ ad medium pro recumbentibus nõ haberet orauit ad dominum: & ſtatim nũcius affuit: qui ceti uini modios adeſſe pre foribus nunciauit: quod unde aut a quo delatum eẽt minime ſciri potuit. ¶ Cum plures ei detraherent: ꝙ filiam predeceſſoris ſui uirginem dedicatam imoderate amaret: coram detrahentibus ipſam deoſculatus eſt: dicens nihil

nocere boni uerba aliena:quem propria nō
maculat conſcientia.Nam quia ipſam deum
amare ardenter nouerat:eam mente puriſſi-
ma diligebat.Cum rex francorum clothariꝰ
burgundiam intrās ſceneſchalcum ſuum cō
tra ſenones direxiſſet & ciuitatem obſideret:
lupus eccleſiam ſancti ſtephani intrans cam
panam pulſari fecit:cuius ſonitu tanto terro
re hoſtes concuſſi ſunt: ut niſi fugiſſent ſe in
carcere putaſſent. Tandē obtento regno cū
rex alium ſceneſchalcum miſiſſet: & lupꝰ ei
ſicut alii epī fecerant nō occurriſſet: ſumpta
occaſione illa epiſcopum adeo apud regem
diffamauit:ꝙ rex ipſum ad exilium deſtina-
uit:ubi doctrina & miraculis claruit. Inte-
rea ſenonici quendam epiſcopum:qui locuꝫ
lupi inuaſerat:occidentes a rege impetrarūt
ut lupus de exilio reuerteretur. Quem rex
uidens exilio tabefactum:ita repente diuini-
tus eſt mutatus:ut coram illo proſtratus ue
niam peteret:& multis muneribus eiꝰ eccle
ſiam dotaret.¶Dum autem remeans piſius
ueniſſet: multa carceratorum turba ſolutis
uinculis apertiſq; hoſtiis eidem obuiauit:&
de ipſorum liberatiōe eius meritis facta gra
tias egit. ¶ Celebrāti ei die quodam dñico
lapſa eſt celitus gēma in calice ſcō: quā rex
in ſuas reliqas collocauit. ¶ Rex clothariꝰ
campanam ſci ſtephani ſenoñ. audiens eſſe
mire dulcedinis iuſſit ſibi pariſius deferri.
Sed mox ut de urbe ſenonica delata eſt ſonꝰ
ille dulcedinem amiſit. Quod rex audiens
eam ſenonicis reportari iuſſit:&.7. ab urbe
miliario ſonitum recuperauit.¶Cuꝫ nocte
quadam oraret inſtinctu diabolico ualde ſi
tiens ſibi aquam deferri fecit. Sed aduertens
dolos inimici puluiar ſuper os uaſis poſuit:
& diabolum intꝰ clauſit:qui tota nocte ulu-
lauit:factoq; mane confuſus & dimiſſus ab-
ſceſſit.Alia nocte duꝫ eccleſias more ſuo cir
cuiret inuenit clericos quoſdam rixantes:eo
ꝙ cum mulieribus fornicari uolebant.Qui
ingreſſus eccleſiam ꝓ eis orauit: & mox ab
eis omnis tentatio diſceſſit. Qui coram eo
proſtrati ueniam poſtularunt.Tandem mul
tis clarus uirtutibus in pace quieuit calen-
dis ſeptembris.Circa annos domini.6io.tē-
pore heraclii imperatoris.

¶De ſcō uiuardo epiſcopo. XXI.

Viuardꝰ rhemeñ.archiepſ claruit
tempore clodouei regis: ut ait ſi
gibertus. Quo etiā tempore cla
ruerunt reolus eius ſucceſſor:&
bercarius martyr primus abbas
ancylateñ:& ſancta berta martyr & abbatiſ
ſa in partibus galliarum. Huius nempe ui-
uardi diſcipulus fuit dictus bercariꝰ abbas
& multo tempore comes. Cum autem ali-
quando ſecum pergeret apud uillam que di
citur altimilare dum uiuardus graui ſom-
no premeretur ſub fago dormiuit: uiditq;
de celo columbam fagi ramis inſidere:& de
inde deſcendere:& aream uacuam ī qua dor
miebat: ter uolando circuire. Indeq; celos
repetere:que omnia bercarius uigilans cor
poraliter aſpexit.Excitatus autem epiſcopꝰ
& cum bercario de uiſione mutua collatio-
ne habita intellexit a deo ſibi mandatum in
ipſo ſolo cenobium edificandum. Quod &
uiuardus epiſcopus deuotius adimplere cu
rauit.In quo quidem loco congregationem
monachorum diſpoſuit:& bercarium eideꝫ
abbatem prefecit. Et poſtq̄ cuncta diligen-
ter impleſſet: in chriſto feliciter obdormi-
uit cal.ſeptēbris.

¶De ſcō bercario abbate. XXII.

Bercariꝰ abbas & martyr claruit
ī galliis tpe dicti clodeuei regis
francoꝝ.Qui ſub prefato ſcō ui-
uardo rhemoꝝ pontifice moribꝰ
& ſapientia ibutus luxouieſe mo
naſterium petēs ſub abbate euſtaſio mona-
ſticā uitam duxit.Duꝫ die quadā in cellario
uinum ex uegete in cereali hauriret: uocatꝰ
ab abbate obediētia ſolicitus & incautus ui
nū:qđ fundebaꝛ:reliquit uegete non clauſa.
Quod dum cerealē impleſſet ſuperficiē eius
ptranſiēs: in modum colūne conſtipatum in
gyrum uas coronari cepit:nec aliquid de ui
no in terram defluxit: donec reuerſo berca-
rio q̄ti eſſet meriti apud deū omnibus inno-
notuit.Poſt aliqđ tempꝰ de abbatis licentia
rediit ad ſanctum uiuardū: a quo in mona-
ſterio predicto ab eodē edificato in loco qui
dicitur altimilare:abbas prefectus eſt ſacre
congregationi monachoꝝ.Et dum filios ſu-
os ſibi cōmiſſos more boni patris & paſto-
ris diligenter curaret: exigente culpa quen-
dam daguinum monachum uerbere diſcipli
ne correxit.Qui moleſte hoc ferens inſtigā-
te diabolo nocte abbatem dormientem leta-
li uulnere pcuſſit:& ut ferrum occultaret in
piſcinaꝫ demerſit:qđ dei iudicio ſuper aquā
enatauit. Mox autem frater ille attonitus &
amēs ad eccleſiā currens ſignum pulſabat.
Fratres autem hora inſolita excitati admirā
tes abbatem percuſſum adhuc ſpirantem in
uenerunt:& ferrum enatans conſpexerunt.
Daguinum quoq; quaſi inſanum in eccleſia
repertum uti reum homicidii cōprehenſum
ad bercarium iudicandum adduxerunt. Cuꝫ
ille q̄tum in ſe erat omnem dimittens iniuri
am deum per penitentiam conſuluit eſſe pla
candum & in xp̄o martyr expirauit.Sepultꝰ
in monaſterio ſuo. Ex cuius tumulo oleum
diu manans languentibus medelaꝫ preſtare
conſueuit. Paſſus eſt autem calēdis ſeptem
bris.

De ſcõ agilo abbate. XXIII.

AGilus abbas tẽpore clodouei regis francoꝝ claruit. Hic agnoaldi nobilis ꝯſiliarii regis ſigiberti filiꝰ bone indolis adhuc puer ſci colũbani abbatis benedictione ꝑcepta ſcõ euſtaſio religioſo uiro cũ ali pluribꝰ clericis oĩbus poſtmodũ futuris ꝑis a parẽtibus traditꝰ eſt ſacris lr̃is imbuẽ ꝰ: factuſq; monachꝰ ſub ſci colũbani abba s diſciplina fuit ꝯuerſatione mirabilis. Dũ utẽ columbanꝰ brunichildi regine ſicut & liis mulieribus aditũ monaſterii ꝓhiberet: ob hoc ad inſtantiã regine a theodorico ge de monaſterio expulſus eẽt: euſtaſio ei em monaſterio ſubſtituto: miſſus eſt agilꝰ l regem recõciliandũ. Et cũ longe iã a mo ſterio abiſſet: & nepos quidã uãdaloni du s: ꝑcognito quare iret: cũ ſatellitibus ſuis i aggreſſus fuiſſet: ipſmq; educto gladio p tere uellet: manꝰ eiꝰ repẽte arida facta ẽ. ui ueniã poſtulanti ſcũs manũ ſanã reſtitu quo audito miraculo rex placatus colum nũ ad abbatiã ſuã r̃ſtituit. Proceſſu ue tẽporis miſſus eſt agilꝰ cũ ſcõ euſtaſio a thario rege ad uicinas gentes adhuc gẽti s ꝑdicandas: ubi multos ad xp̃m cõuertit: miraculis coruſcauit. Nã in uia demonia liberauit. Sadabergã uirginẽ cecã illumi uit: ei quoq; eidem iteꝝ fabricanti ſalutez bitã orõnibꝰ ĩpetrauit. Cũ igit̃ ſanctus doeuꝰ eṗs ſup torrentẽ: quod dr̃ reſbacẽ: ꝓprio ſolo monaſteriũ de ſuis facultatibꝰ truxiſſet: eidẽ monaſterio agilũ abbatẽ ꝑ it: ut dictũ ẽ ſupra in legenda ſci andoeui nõ. maii. Cuiꝰ uidelicet cenobii ꝯſtruẽdi cus eidẽ andoeuo diuinitꝰ taliter oſtenſus . Tribꝰ enĩ noctibus ſuper ip̃m locũ uidit bẽ in modũ crucis mirabiliter radiãtem: deinde tribꝰ diebꝰ ſubſequẽter eundẽ locũ modum crucis reppit rore ꝯſpſum: eo. ſ. bitu quo monaſteriũ fuerat ꝯſtruẽdum. Dum aũt agilus abbas hoſpitalitati ſoli us intenderet: die quadam media hyeme roſum ante fores inuentum ad ignem ca faciendum adduxit: ipſum ſubito nuſq̃ ui t. Alia uice ad metentes cum fratribus ceſſit: & tempeſtate ſubito ingruẽte ſigno ucis edito imbrem a ſe & meſſoribus com ſcuit: grãdine per gyrum circa eos nimia cidente. Annorum. 98. exiſtens orauit: de hac uita ſolueretur: cui relatum eſt: ꝙ ꝑſt biennium uotum obtineret. Sicq; cente rius migrauit ad chriſtum calẽ. ſeptẽbris cuius tranſitu ado monachꝰ choros ange rum pſallẽtes audiuit. In eius etiam ſe ultura frater quidam febricitans & alius lore dentium tortus tactu corporis libe ntur.

De ſcõ antonino martyre. XXIIII

ANtoninus martyr apud apamiã paſſus eſt: qui ex eodem oppido oriundus nobilis genere ab infãtia chriſto ſeruiens & uirgo permanens amore martyrii flagrãs ex urbe ſua diſceſſit. Et dum chriſtianos ꝑquireret ad preſbyteratus ordinem aſcẽdit: & inde uerbum domini diſſeminando proceſſit. Cum autem ex itinere fatigatus ſiti nimia laboraret: oratione fuſa uirga ſolum ꝑcuſſit: & ſtatim fons uiuus ſcaturiit ad eiꝰ refectionez: & deinceps ad egroꝝ ſalubritatẽ. Reuerſus autem apamiam & gentiles impugnans: martyrium ſuum fidelibus predixit. Verum dum loca ſacra cum quibuſdam chriſtianis uiſitaret: & ab eis aliquantulum diuertiſſet: a paganis tentus & iuxta flumen ad radices montis apamie decurrens decollatus eſt. Corpus quoq; eius membratim diſcerptuz & una cum capite in flumine demerſum eſt. Sed diuino miraculo ſãguis de corpore fluens in unum: congelatus & in unum a fidelibus collectꝰ eſt. Aqua etiam fluminis a curſu deſiſtens ad corpꝰ colligendũ chriſtianis in alueo uiam fecit. Sicq; corpus una cum ſanguine leuatum atq; ſepultum eſt. Caput autẽ eius ab angelis de amne ſublatum nauicule parue imponitur: & duobꝰ angelis in ſimilitudinem duarum aquilaruz nauiculã contra fluminis curſum ſine remo gubernantibus ipſam ad habitaculum feſti principis deduxerunt: quem ſanctus antoninus ad fidẽ chriſti conuerterat. Quod feſtꝰ per ſpiritum diuina reuelatione cognoſcens ad nauem deſcendit: caputq; collegit: atque habitationem ſuam a loco illo remouens in domo propria caput deuote recondidit: domumq; ſuam i eccleſiam cõmutauit. Paſſus eſt. 4. nõ ſeptembris.

De ſcõ mederico abbate. XXV

MEdericus abbas apud eduenſez ciuitatem claruit. Hic ex ipſius ciuitatis pago nobili genere ortus. Cum eſſet annorum. xiii. inuitis parentibus ad monaſteriũ ipſius urbis fugit: & monachus effectus penitentie mirabili operam dedit. Nam in hebdomada uix ſolũmodo cibum ſumebat: & cilicio aſperrimo carnem domabat: Succeſſit abbati defuncto in regimine loci: multis miraculis pollens. Nã monachũ quendã libidine diu grauiter tentatũ: & fere ad deſperationem adductum: tunicam ſuam induens excuſſo ab illo demone etiam corporaliter ululante ad caſtitatẽ nimiã reuocauit. Aliũ

etiam ante cōpletū officiū eccleſiā egrediē-
tem diuq; correptum: reliquiis panis ſui ci-
bauit:& repente ad emendationem reduxit.
¶ Verum dū ſamam populi ad ſe ꝯfluentis
effugeret ī uaſta eremo ſe ꝯcluſit:ſed de mā-
dato epī ad monaſterii regimē inuit⁹ rediit.
Poſt modicū aūt oratiōis grā piſiuſ ueniens
ī cellula ſcī petri duob⁹ ānis &.9. mēſib⁹ ſe
includēs diſcipulos conuocauit & eiſdē obi
tus ſui die pnūciato ī pace quieuit.4.noñ ſe
ptēbris anno dñi.984.othonis īpatoris tertii
āno prio:ſepultus ibidē miraculis fulgēs.

¶De ſcō coſma confeſſore. XXVI.

Coſmas ꝯfeſſor natione grec⁹ in
inſula creteñ eremiticā uitaʒ du
xit.Qui oib⁹ dieb⁹ uite ſue ieiu-
niis & oratiōib⁹ uacās ī quodam
antro reſedit: ubi & poſt lauda-
bilem uitā ī pace qeuit.4.noñ.ſeptē.Cuius
corpus cū aliquo tpe ī eodē ſpecu ſepultum
quieuiſſet ab īcolis loci īfra ciuitatē trāſlatū
ē ut honorificētius coleret.Quod deo & ſā
cto diſplicuiſſe euidēti ſigno appuit.Nā ma
xima aeris ſiccitate ſuperueniente areſacta ē
terra & fames ualida ſubſecuta: nec prius il
lapſa de celo pluuia fertilitas abūdauit: do-
nec ſanctū corp⁹ ad loci ſui abdita reductū
eſt.¶Poſt annos uero fere.400. corp⁹ ipm
a uenetis nauigantib⁹ inde ſublatū ē:& uene
tias tranſlatū: atq; in monaſterio ſci georgii
maioris reconditū:ubi ad pñs quieſcit.

¶De ſcō elpidio epo. XXVII.

Elpidi⁹ lugdūñ eps fuit:qui mul
ta ſcītate flagrauit & doctrina &
miraculis coruſcauit. Qui & po
pulū dei ſibi ꝯmiſſum felici cura
gubernans apud prefatā ciuitatē
4.noñ ſeptē.ī pace quieuit. Sepultus ī eccle
ſia ſcōꝝ.7.machabeoꝝ ī qua ſcī iuſti ei⁹ pre
deceſſoris epī mēbra tumulata requieſcūt.

¶De ſcō elpidio abbate. XXVIII

Elpidius abbas genere cappadox
fuit.De quo ſcribit heraclides q
habitauit ī ſpecu ſtudio abſtinen
tie cūctos uincens.Nā per annos
xxv. quos ibi uixit dñico tantuʒ
& iouis dieb⁹ cibum ſumebat:aliis dieb⁹ ni
hil oio guſtabat:ac per totā noctē ſtando &
orando pſallebat: quē innumera multitudo
frūm ſequebať.Dū aūt ſcorpio illum nocte
quadā percuſſiſſet: ipe eo calcato:ne ſtandi
quidē ſpatium ī quo ſteterat:mutauit:ī tan-
tum dolorē ꝯtēpſit.¶Sarmētum uitiſ aridū
extra tēp⁹ debitū ab eo plātatū adeo creuit:
ut uitis magna facta infra annū totā eccleſiā
opiret.Hic per annos.xxv.nunq̄ ad occiden
tem ſe uertit:nec ſolē declinantem cōſpexit.
Cuius exēplo diſcipulus eius ſiſinnius cum
apud eum.7.ānis fuiſſet ī ſepulchro ſe clau-
ſit:in quo ſtans per triēnium ſemper orau
nunq̄ die uel nocte deambulās aut ſedēs a
iacens. ¶ Elpidius igiť poſt annos pdict
ad cappadociam regreſſuſ & preſbyter fac
frēs & ſorores in unū collegit:& cenobio
ſtructo in pace qeuit.Cuius feſtū agitur.
noñ ſeptembris.

¶De ſāctis euphemia dorothea thecla &
raſma uirginibus & martyrib⁹. XXI

Euphemia:dorothea:thecla: &
raſma uirgines paſſe ſunt in aq
leia ciuitate tpe neronis īpato
ſub ſeuaſto preſide. Fuerūt e
duo frēs nobiles & ditiſſimi ei
dē urbis.Quoꝝ maior noie ualētius paga
genuit euphemiā & dorotheam. Alter ue
minor nomine ualentian⁹ xpianus genuit t
clam & eraſmā:qui tam filias ſuas q̄ nept
ſepius ad domū ſuam uenietes de fide xpī
creto erudiebat:quas ſcūſ hermacoras ep
in ipa domo cathetizauit: ualentius autē ī
ſit fieri turrim excelſam ſup fluuiū natiſu
ita ut flumē per mediū turris flueret per a
cus reuolutos ī qua turri filias ſuas prop
eaꝝ nimiaʒ pulchritudinē collocaret:don
eas maritis traderet: duaſq; feneſtras tan
ipſa turri fabricari precepit.Sed cum ad
uitatē tergeſtinaʒ prexiſſet.Euphemia &
rothea tertiam feneſtram ceteris amplior
conſtrui fecerunt:ut ī ipſa ad orationem ſ
re poſſent.¶Cum autem die quadam deſc
diſſent ad fluuium ut ex more ſe lauarent
peruenerunt & germane ipaꝝ thecla & e
ma.& orantibus uirginib⁹ut aqua fluuii n
daretur quatenus digne baptizarentur:na
ſus fluuius retraxit undulas & ſtetit. Ead
hora ſuperuenit ualentianus cum beato h
macora:& uiſo miraculo gratiaſ deo eger
Quas ſcūs hermacoras continuo baptiza
& deo uirgines dedicauit: eaſq; ualentia
cōmendauit. Reuerſus autem ualentius e
dem die:& uidens tertiam feneſtram in tu
conſtructam didicit a magiſtris ꝙ ad man
tum filiarum ſuarum eam fabricaſſent. Et
terrogauit filias ſuas cur tertiam feneſtra
fieri iuſſiſſent.Que dixerunt:ut maius lu
ibi fulgeret:nolentes ei indicare: ꝙ cauſa
rationiſ eam conſtrui ordinaſſent.¶Poſt
quod uero tempus cum ualentius filias ſu
uellet uiris tradere:eo ꝙ a plurimis nobi
bus in coniugium peterentur.Reſponder
uirgines ſe chriſtum ſpōſum īmortalem
bere cui uirginitatem ſuam perpetuo de
caſſent.Quod audiens ualentius iratus a
pto gladio eas interficere uoluit. Ille ue
ad domum ualentiani patrui fugerūt.Qu
ualentianus una cum filiabus ſuis in ang
lo domus abſcondit. Et cum perrexiſſe
ut hec ſcō Hermacore epiſcopo nunciare

Valētius cum ſeruis ſuis uenit ad domum ratris & filias requirere cepit: & interro⸗gans duos ex ſuis ualētiani ubi eēnt? unus quidem eas celauit. Alter uero eas propala⸗uit: qui ſtatim arreptus a demonio ſeipm̄ in natiſo fluuio necauit. Valentius uero filias & neptes in angulo repertas xp̄m adorantes pprehendit: & ad domum ſuam adduxit. [Altera uero die ipſas quattuor ſeuaſto p̄⸗idi tanq̄ xp̄ianas puniendas tradidit: quas reſes ante ſe iuſſit adduci: & cepit agere: ut acrificarent. Et cum ſe xp̄o domino ſacrifi are dicerēt: iuſſit eas nudas uirgis cedi: de⸗nde uerſis pedibus ſuſpendi: & malleis ca⸗ita earum contundi: uſq; dum per nares ea um ſanguis diſtillaret in terram. Et cū hec mnia conſtanter toleraſſent: & deo ſemper ratias agerent: preſes fecit eas in carcerem cludi. ¶ Mane autem facto mandauit itez ibi uirgines preſentari: & uidens eas ſanas ffectas ad deorum ſacrificia exhortabatur: q; dii eis compatiētes earum uulnera cu⸗aſſent. Sed cum ſe a xp̄o domino ſanatas aſ⸗ſererēt & non ab eius diis: quos eē demones omprobabant. Iuſſit eas ſeuaſtus in equu⸗lo ſuſpendi: & ad latera ipſarum lampades dentes applicari. Deinde fecit illarū mam illas amputari: & canibus deuorandas iectari: quas tamen canes intactas cuſtodie⸗runt. Iterumq; eas preſes mandauit in cuſto diam recipi. Nocte autem ipſa ualentianus mammillas uirginum intactas & ſicut roſas ſplendentes inuenit: quas hermacore epiſco⸗po reliquiis obtulit. ¶ Sequenti uero die mandauit preſes uirgines nudas per totam ciuitatē aquileie circunduci. Orante uero euphemia angelus domini operuit eas ſto⸗la cādida: & corpora illarum reſtituit oīno illeſa: ita ut nec cicatrix in eis appareret. Et cum illeſe fuiſſent preſidi preſentate: uidens ſeuaſtus ipſas: ut ſolē facie ſplēdentes atque eos omnes gentium confutantes: iuſſit illas capite truncari. Quas pater ac patruus eaz ualentius arreptas ad ſummitatem turris: quam fecerat traxit: & manibus eas propri⸗is decollauit. Corporaq; illarum cum capi⸗tibus ex alto in flumine proiecit: & ſubito fa cto nimio terremotu ignis de celo ueniens: ipſum cum omnibus qui ſecum erant: & ip⸗ſam turrim uſq; ad fundamenta conſumpſit. Cumq; noctu ualentian⁹ cum ſancto herma cora perrexiſſent ad flumen ad corpora req renda: dum eſſent iuxta portam ualētianam: ecce uenit nauicula cum duobus uiris ſplen didis ad ripam fluminis: que dicitur clemen tina: in qua nauicula corpora ſanctaz cum capitibus poſita erant: que illi duo uiri ſan⸗cto hermacore obtulerunt. Qui una cū cle⸗ricis ſuis & ualētiano gratias agēs corpa uirginum de nauicula leuauit: & in domo ualē tiani in monumētis marmoreis ſepeliuntur: ubi & altare conſtruxit: & domum ipſam in honore ſanctarum eccleſiam cōſecrauit: ua⸗lentianus quoq; omnem familiam ſuam ba⸗ptizari manumiſit: omneſq; facultates ſuas eccleſie cōceſſit. Paſſe ſunt autem ſancte uir gines .3. nonū ſeptēbris.

¶ De ſancta ſeraphia uirgine & martyre. XXX

SEraphia uirgo paſſa ē apud op⸗pidum uendinenſium ſub hadri ano principe & preſide byrillo. Hec genere antiochena ueniens ad urbem declinauit ad domum beate ſabi⸗ne relicte nobiliſſimi ualentini: quam ſua p̄⸗dicatione ad chriſtum conuertit: ut dictum eſt ſupra in paſſione ſabine .4. calen. ſeptem bris. Quod audiens byrillus preſes miſit ad uirginem comprehendendam. Sabina uero uirginem diligens: parato curru una ſecum ad pretorium perrexit. Preſes aūt ob nobili tatem ſabine utriq; deferēs eas cum pace di⸗miſit. Sabinam tamē q magicis artib⁹ demē tata chriſtiana fuiſſet effecta dure r̄darguit. ¶ Poſt tertiuz uero diem preſes & ſeraphiā rapuit: eamq; ſibi preſētari fecit: ipſamq; ad deorum ſacrificia inuitauit. Que cum ſe xp̄o domino immaculatuz ſacrificium offerre di ceret: ſeq; ex ꝑpetua uirginitate: quam deo uouerat: templum dei uiui aſſereret: manda uit preſes: ut uiolari deberet: quaten⁹ amiſ⸗ſa pudicitia templum dei eſſe deſineret. Tra didit illam duobus iuuenibus laſciuis egy ptiis: ut ea per noctem integram uterentur: quam illi in cubiculum obſcuriorem intro duxerunt. Orante uero uirgine cū circa pri mam noctis horam ad eam accedere uellēt: facto magno ſonitu cum horribili terremo⸗tu iuuenes tremefacti ceciderunt quaſi exa⸗nimes in terram membris omnibus reſolu⸗tis: quos mane miſſi preſidis illuc deſtinati iacētes & omni corpore impotes inuenerūt. Factoq; cōcurſu nimio uirgo chriſti ad pre ſidem adducitur: & quibus hoc maleficiis fe cerit interrogatur. Illa autem non malefici⸗is diaboli: ſed uirtute chriſti hec miracula peracta fuiſſe narrauit. Cui cum preſes di⸗xiſſet: ut ſi non hec magicis artib⁹ feciſſet il⸗los in xp̄i ſui nomine ſurgere & loq faceret. Seraphia iuuenes ad ſe duci fecit: ſup quos nec ſtare: nec ſe mouere: nec loqui ualentes orationē fudit: eoſq; in chriſti nomine cōtin gens incolumes erexit: qui mox corā popu⸗lo ſtātes & oībus ſuis mēbris facti cōpotes loq cepunt: atq; p̄ſidi narrauerunt: q dū cō tra uoluntatē eius uirginē cōtingere uolu⸗iſſent: iuuenis decorus ſtature procerrime ut ſol ſplēdens ſe iterpoſuit: qui illos adeo

ſuo lumie terruit: qui mox amiſſis ſenſibus defectio eos apprehēdit. Quod audiēs pſes & ea magicis artibus aſcribēs iuſſit eam ex poliari & eidem lampadeſ applicari. Quibꝰ mox diuinitus extīctis miniſtri eas tenentes lampades corruerunt. Preſes autem adhuc ipam potius maleficā exiſtimās: mādauit fuſtibus cedi. Statimq; terremotꝰ magnus factus ē & fractis fuſtibꝰ haſtula una de ſtipitibus oculuꝫ dextrū pſidis pcuſſit: & poſt triduū ipm amiſit. Tūc indignatꝰ pſes uirginem capite cedi iuſſit. Que decollata ē trans arcū fauſtini iuxta areā uindiciani ducis cuius corpus beata ſabina i eodē loco ſepeliuit 3.noñ.ſeptembris.

¶ De ſcā phebe diſcipula. XXXI.

PHebe diſcipula apoſtoloꝝ fuit. de qua paulus apoſtolus ad ro. ulti.ca.mētionē facit: quā & ipe fribꝰ rome exñtibꝰ intime ꝯmēdauit: eo ꝙ & ſibi & multis aliis diſcipulis i miniſterio fideliter aſtitit. Que & ipa in uita ſcitate & honeſta pudicitia in xpo pauſauit.3.noñ. ſeptēbris. Sepulta rome ut ſcribit hieronymus.

¶ De ſcō antidio epō & martyre. XXXII.

ANtidius eps & mr̄ apud turoneꝫ paſſus ē tēpore honorii ipatoris ſub perſecutione uandalica. Hic eps turoneñ fuit. Qui tpe quodā feria.3.hebdomade ſcē: dū ponté dimi flumis trāſiret: uidit principē demonū i throno ſedētē: & agmē miniſtroꝝ unūquēq; ſua mala geſta ſuo principi referētē. Inter quos ethiops teterrimꝰ rettulit ꝙ romanum pſulē zozimū ſeptēnio de lapſu carnis impugnatū dñica palmaꝝ pterita ad crimē ꝯmittendū cū uirgine quadā induxit: in cuiꝰ teſtimonium unū ex ſandaliis ei ſurreptū i iudicio pñtauit. Quē princeps demonū ſup cunctos plurimū honorauit. Tūc eps eundē demonē ad ſe uocans i uirtute dñice paſſionis ei mandauit: ut eadem uelocitate qua roma uenerat illuc ſe icolumē deferret. Et ſic i domino ꝯfiſus ſup demonē aſcēdit & ſepiꝰ uerſiculum illū. Deus i adiutoriū meū intende repentes incolumis ab illo uectꝰ i cena dñi hora celebrāda officii: romā puenit. Demonē aūt ante foras eccleſie lateraneñ expectare iuſſit ſandaliū ei rapuit: & ad papā acceſſit. Quē alloquēs ſecreto rē ſibi uiſam & oia geſta rettulit negantiq; ſandaliuꝫ quē amiſerat & quē adhuc ſe amiſiſſe nō aduerterat oſtendit. Sicq; ipm ad pniam prouocauit. Miſſa quoq; uice eiꝰ ea die celebrauit: ptē chriſmatis a ſe cōfecti ſumpſit: miſſaq; celebrata pontifici uale faciens: demonē preforibꝰ expectantē inuenit ſuper quē reaſcendēs eoq; ipm reuectāte in ſabbato ſcō hora celebran di officii ad eccleſiam ſuā ſoſpes rediuit: monq; ſtatim euanuit: & antidius celebra & catecuminos baptizans ubi fuerat & q re miranti populo enarrauit. ¶ Deinde ſc martyr perſecutione uandalorum tentus xpi confeſſione in faciē ceſus & uariis icti cruciatus: multiſq; uulneribus i mēbris c nibus corporis attritus: tandem gladio c te ceſus ē: turoniq; ſepultus.3.noñ.ſep.

¶ De ſcis antonino & ariſteo mr̄. XXXI

ANtoninus puer & ariſteuſ ma res apud urbē campanie capu paſſi ſūt. Qui antoninus cū e annorum.x.ariſteum ad fidē uertit. Cum quo poſtmodum tus & uariis ſuppliciis cruciatus tādem bo cedente gladio martyrii palmā confe ti ſunt.iii.noñ ſeptembris.

¶ De ſcō moyſe duce & ppheta. XXXI

MOyſes ppheta & dux populi rael qui inter patres ſanctos tiquos non ſolū eccleſiaſtici. caplo: ſed etiā in multis locis uine pagine: tam in nouo q̄ in teri teſtamēto conſcribit & plurimū ꝯm datur filius fuit amrā & iochabeth eius ris de tribu leui genitus in egypto. Cuiꝰ mirāda opera i quattuor libris pentateu ultimis prolixius deſcripta: hic compen ſe recolliguntur. ¶ Cum enim hebreoꝝ pulus a iacob deſcendēs in egypto mult catꝰ inumerabiliter excreuiſſet. Pharao egypti nomine amenophis ſciens proph tum filium ex hebreis naſcituꝝ qui regn egypti humiliaret: mādauit omnem hebr rum maſculum naſcentem in fluuio neca Eo igitur tpe cum amrā uxorē nollet co ſcere malens liberis carere q̄ neci filios creare dominus enim per ſomnium aſtiti cens ne timeret ad coniugem accedere: q puer quē timebant egyptii ex ea naſcitu erat. Natus ergo moyſes per tres menſ matre abſconditus eſt: cum ulterius ce non poſſet: expoſuit eum in fiſcella ſtupe flumine nilo. Quē thamur filia pharao que deſcendebat ut lauaretur uagientem dens ſuſcepit: & matri proprie ad lacta tradidit atq; ablactatum in filium adopt quem uocauit moyſem: eo ꝙ ipm ex aqu liſſet. Egyptii enim moys aquam is ſalu dicunt. Cuius uenuſtatem & elegantiam dens rex coronam ſuam in qua erat dei monis imago capiti pueri impoſuit: q puer in terram proiecit & imaginem fre Sacerdos autem heliopoleos a latere r ſurgens dixit illum eſſe puerum de quo phetatum fuerat: ꝙ regnū egypti hum ret: & uoluit i eū irruere. Sed auxilio r & perſuaſione cuiuſdam ſapiētis liberat

qui p ignorantiam hoc a puero factū aſſuit
n cuius argumētū prunas allatas puer ori
ıppoſuit: & lingue ſummitatē corrupit. Et
x hoc hebrei ipeditioris lingue illum fuiſſe
utumāt. Tanteq; pulchritudinis fuit: ut nul
us adeo ſeuerꝰ uel tā arduis occupatus eēt:
ı eiꝰ aſpectui nō adhereret. ¶Cū aūt adole
iſſet moyſes: ethiopes egyptū uaſtauerūt.
t habuerunt egyptii rñſum a diis: ut adiu/
ore hebreo uterēt. Vixq; obtinuerunt a fi/
a pharaonis: ut moyſē iā iuuenē bellicoſū
ffectū exercitui ſuo pficerent ducē: qui flu/
ıinis itinere tāq̄ lōgiore ꝑtermiſſo p terrā
uxit exercitū itinere breuiſſimo: ut iproui
os ethiopes ꝑueniret. Sed p loca plena ſer/
entibus iter faciēs: tulit in arcis papyreis
conias egyptias ſerpētibꝰ naturaliter infe
as: & quotidie caſtrametatus uia uniꝰ diei
mittebat eas: ut ſerpentes fugarēt: ac deuo
rent: & ita tutꝰ p noctem trāſibat exercitꝰ
andē ꝑueniens ethiopes expugnanſq; illos
giētes in ciuitatē regiā noie ſaba potenter
oſedit. Tarmis uero filia regis ethiopum
oniecit oculos in eum: & ex ꝯdicto tradidit
eciuitatē: ipſeq; eā accepit in uxorē. Inde ē
maria & aaron iurgati ſunt aduerſus moy
ppter uxorē eiꝰ ethiopiſſā: obiiciētes ei
eā decepiſſet. Et cū redire uellet moyſes
acquieuit uxor. Moyſes aūt aſtroꝝ pitus
os anulos ꝯſimiles fecit: in quoꝝ gēmis i/
gines fabricauit: ut altera memoriā: alte
obliuionē ꝯferret. Et anulo q̄dē obliuio/
uxori tradito: ipē alteꝝ amoris tulit. Sic
mulier cepit eius amoris obliuiſci: & mo
in egyptū libere reuerti pmiſit. ¶Iuit āt
terrā geſſen ad frēs ſuos: & uidēs quendā
ctū opis egyptioꝝ pcutientē hebreū ſe/
to occidit: & abſcōdit in ſabulo. Et cū die
ero inueniſſet duos hebreos rixantes: & i/
iantē argueret: ille ei homicidiū egyptii
etratū obiecit. Quod audiens moyſes ti/
nuit: & potiſſime qa rex hoc ꝯperto quere/
t interficere eū: fugitq; moyſes in terram
idian: & cū liberaſſet ſeptē filias hiethro/
ſacerdotis a paſtoribꝰ eas uiolare uolēti
s: filiā primogenitā ipſiꝰ ſacerdotis ſepho
m noie accepit i uxorē: ex qua duos filios
reauit. ſ. gerſon & eliezer. Dedit aūt hie/
o curā greguꝫ ſuoꝝ alendoꝝ moyſi: qui
es eiꝰ paſcēs in deſerto: uenit ad mōtē dei
eb. Apparuitq; ei dñs i flāma ignis de me
o rubi: qui ardēs nō cōburebat: pcepitq;
ut iret ad regem egypti & ad filios iſrael
iberatione populi: & oſtēdit ei ſigna que
eret corā eis: excuſantiq; ei de ipedimēto
gue: aaron frēm eius eloquentiſſimū in ſo
ium & auxiliū loquēdi dedit. Tulitq; mo
s uxorem & liberos: & pfectꝰ eſt: cui oc/
rrens angelus in uia corripuit eū: eo ꝙ fi
lius minor incircūciſus eēt: unde & uxor ter
rita cum liberis remanſit: ne poſſent moyſi
eſſe impedimento: ipſe uero ſolus proceſſit.
¶Veniensq; i egyptum cū aaron fratre ſuo:
ꝯgregauerunt ſeniores iſrael: narrantes eis
uerba dñi: feceruntq; coram eis ſigna de uir
ga: que uertebatur in colubruꝫ: & de manu
moyſi etiā poſita in ſinu leproſa facta eſt: &
de aqua de nilo hauſta & in ſanguinē cōuer/
ſa. Quod uidētes ſeniores crediderunt: & ſi
mul cum eis ad regem ingreſſi mandatū dei
ut populum dimitteret ei nunciauerunt. At
ille deuꝫ & eos ꝯtemnēs deriſit: populumq;
hebreoꝝ magis afflixit. Erat autē tunc moy
ſes annoꝝ. 80. & aaron. 83. qui ingreſſi iterū
ad regē egypti ſigna coram eo fecerunt. Pri
mo quidem uirga moyſi in colubrum uerſa
deuorauit uirgas magorū: que ſimiliter uer
ſe fuerant in ſerpētes. Indurato uero phara/
one: & incredulo permanente: percuſſa eſt
egyptus decē plagis his uerſibus compre/
henſis. Prima rubens unda: ranarum plaga
ſecunda: Inde culex triſtis: poſt muſca nocē
tior iſtis: Quita pecus ſtrauit: ueſicas ſexta
creauit: Poſt ſequitur grando: poſt bruchꝰ
dente nephando. Nona tegit ſolem: primam
necat ultima prolē. ¶Per hanc ultimā pla/
gam eduxit dominꝰ populū ex egypto. Trā/
ſiuit enim angelus domini per omēs domos
egyptiorum interficiēs omnē primogenituꝫ
hominū & iumētoꝝ. Quam plagam ut eua/
derēt filii iſrael mandato dei faſe celebrarūt
agnum aſſum cū azymis panibꝰ comedētes
& de ſanguine eius poſtes domus linientes:
quod ppetuis tēporibus dominꝰ celebrari
conſtituit in memoriam eorum liberationis
& in figuram dominice paſſionis. Spoliaue/
runtq; egyptios hebrei diuino iudicio pro
mercedis ſue recompenſatione: quia. ſ. gra/
tis & diu cum magno eis labore ſeruierant:
nec quicq̄ mercedis perceperant: ideo etiaꝫ
tulerunt ab eis aurum & argentum: ut inde
fieret tabernaculum. Erant autē in populo
tunc quaſi. 600. milia uirorum abſq; paruu
lis & mulieribus. Et aſcenderunt ex egypto
quinta progenie a iacob. ¶Dominus autem
pcedebat eos p columnam nubis in die con
tra feruorem ſolis: & ignis p noctem contra
caliginē: quibus coartatis inter mare rubꝝ
& aſpa montium: cū pſequeret eos pharao
cū. 600. curribꝰ &. 50. milibꝰ equitū penitēs
ꝙ eos abire dimiſiſſet: pbēte ducatū eis mo/
yſe: ipſe iubēte dño mare rubꝝ tactu uirge
in. xii. diuiſiones diuiſit: & iſrael ſiccis ueſti
giis mare trāſiuit: quo ceteris tribubꝰ prio/
genitis itrare poſt moyſē dubitātibus iudas
primꝰ itrauit: uñ & ibi ppter fidē & obediēti
am regnum pmeruit. Ingreſſo igit poſt eos
pharaone cū curribus & eqtibꝰ ſuis mediū

ſicci maris ſubito reuerſa eſt ſuper eum a
tergo omnis moles aque: & obrutus eſt ibi
cum uniuerſo agmei ſuo:undẽ adhuc exñt i
eodem littore tractus rotaꝶ & ueſtigia equi
tum ac peditũ que ibidẽ & i profũdo adhuc
cernunť:que ſi caſu uel ſtudioſe turbantur
mox diuinitꝰ i formã priſtinã repanť. ¶Sub
merſo igiť rege egypti moyſes carmẽ hexa/
metrũ.ſ.cãtemuſ dño decãtauit:ut dictũ eſt
ſupra in geſtis marie propheтiſſe cal.iulii.
¶Veniẽſq; cũ populo i marath:aquas ĩpota
biles ĩmiſſo ligno dulcorauit. ¶Deficiẽtibꝰ
etiã uictualibꝰ dũ populꝰ murmuraret pri/
ſtinas delitias i memoriã reuocãs orãte moy
ſe dñs eis cothurnices & mãna de celo miſit:
qđ ꝯtra dei p̃ceptũ in craſtinũ reſeruatũ cõ/
putauit. De iſto aũt mãna filii iſrael ãnis.40
in deſerto ſubſtẽtati ſunt qđ hẽbat omne de/
lectamẽtũ & ſaporis ſuauitatẽ: & uoluntati
cuiuſcũq; deſeruiẽs ad qđ qſq; uolebat i eiꝰ
ſaporẽ ꝯuertebať. ¶Iteꝶ moyſes i raphidiꝫ
populo murmurãte pp defectũ aque petraꝫ
oreb uirga pcutiẽs aquã eduxit. Itẽ mittens
ioſue ad pugnãdũ ꝯtra amalech & ip̃e i mon
te orãs eleuatis manibꝰ uſq; ad ſolis occaſuꝫ
ei uictoriã ĩpetrauit. ¶Mẽſe uero.3.egreſſi
onis de gypto.ſ.iunio pría die mẽſe uenerũt
filii iſrł ad mõtẽ ſinai : q̃ fuit a faſe dies.47.
Et tunc ſcificato priꝰ populo die tertia.pꝰ.ſ.
qnq̃geſimũ diẽ:accepũt legẽ a dño i decalo
go mãdatoꝶ. Poſt datã uero legẽ & pplo re
citatã moyſes i mõtẽ ſinai iuxta dñi p̃ceptũ
aſcẽdit. Qui ei domũ ſaphirini coloris i exẽ
plar tabernaculi faciẽdi oñdit:cũ utenſil bꝰ
ſuis:ubi moyſes.xl.diebꝰ &.xl.noctibꝰ abſ
q; cibo & potu cũ dño pmanẽs caligine quã
mõs opiebať circũtectꝰ audiuit eũ iubentẽ
de tabernaculo ꝯſtruẽdo: de arca :de mẽſa:
de altare:de candelabro:de ueſtibꝰ ſacerdo
tum & oibꝰ aliis ad ſacrificia ptinẽtibꝰ: quẽ
in exo. plenius pertractãtur. Ipſo aũt in mõ
te morã faciẽte populus ĩpatiẽs ab aaron &
hur deos petiit: q & uitulũ ꝯflatilẽ eis đdit:
eũq; populus adorauit:de quo ſupra actũ ẽ
in geſtis aaron cal.iulii. Moyſes aũt deſcen
dens de monte cũ hoc uidiſſet indignatus ta
bulas legis dei ſibi datas ꝯfregit: uitulũ cõ/
buſſit:& uigintiquattuor milia de populo i
interfecit:ut ſupra ibidẽ dictũ ẽ. Deide ueni
am quã petebat populo ſuo obtinẽs : poſte/
riora dei.i.tergũ eiꝰ in humana effigie tran/
ſeuntis uidit. Duas quoq; tabulaſ iſtar prio/
rum p̃cidẽs.x.legis precepta i eis deſcripſit.
Iterũq;.40.dies i ieiunio cũ dño faciẽs ſplẽ/
dida facie & radiis oculos intuẽtiũ reuerbe/
rantibꝰ deſcendit. Ideoq; loquẽs populo fa/
ciẽ uelauit. ¶Tertio iteꝶ ut tradunt hebrei
ad ĩpetrãdam uenie certitudinẽ aſcendit. Cõ
pletoq; cũ dño tertio ieiunio quadragẽario

nona die ſeptẽbris rediit. Reuerſus quoq;
iuxta dei mãdatum tabernaculũ & oía ad id
ptinẽtia fabricauit:qđ prima die ẜi ãni in de
ſerto erexit & gloria dñi illud opuit per diẽ
incubans ſup illud in nube & per noctem in
igne. Ad cuius eleuationẽ deiceps fili iſrael
caſtra mouebãt ea uero ſtãte & ip̃i ſtabant.
Inde dñs moyſem uocauit : eiq; ſacrificioꝶ
legem dedit. Cum aũt eleuante ſe nube fili
iſrael de monte ſina recedentes: uiã triũ di[e]
rum iuiſſent ut irent ad terram promiſſioni[s]
murmurauerunt pre dolore. Miſſiſq; explo
ratoribus ad ip̃am terrã ipſiſq; poſt dies.4[0]
r̃uerſis terre ſibi pmiſſe detraxerũt:uñ & iu
xta numeꝶ dierũ qbus exploratores eandẽ
terram ꝯſiderauerãt.40. ãnis impediti p de
ſertum circuierũt: donec oẽs a .xx. ãnis ſu
pra mortui ſũt:preter caleph & ioſue qui p
pte dñi ſteterant:de quibꝰ dictũ eſt ſupra in
eoꝶ geſtis cal.ſeptẽbris. Poſt ãnos uero.4[0]
locutus eſt dñs ad moyſem de diuiſiõe terr[e]
promiſſe & de ſubſtitutiõe ioſue:ꝙ populũ
introduceret eiq; terrã diuideret. Et numera
uit moyſes populũ a.xx. annis ſupra. Inter
quos nullus eoꝶ qui primo nũerati fuerant
cum egreſſi eſſent ex egypto ſupſtes erat p̃
ter caleph & ioſue. ¶Poſt hec mortua ẽ ma
ria ſoror aaron in cades ubi murmurãte po
pulo pp penuriaꝫ aque:de mãdato dñi moy
ſes uirga percuſſit petrã & aque largiſſime
egreſſe ſunt. Et quia moyſes & aaron diffi
denter egerunt:cũ alias fiducialiter egiſſent
gloriam uidelicet miraculi ſibi attribuẽte[s]
& non dño ĩcrepati ſunt a deo:& ex hoc te[r]
ram promiſſionis intrare non meruerunt.
¶Eodem anno mortuus eſt aaron in monte
or:cui filius eius eleazar in põtificatu ſucce[ſ]
ſit. Deinde cum ueniſſet populus in ſalmon
& propter laborẽ itineris murmuraret: im[mi]
ſit eis dominus ſerpentes ignitos a quorum
leſione per aſpectum ſerpentis enei ſuper ſt[i]
pitem ligneum iubente deo per moyſem el[e]
uati:poſt modum ſanati ſunt. Et inde profe
cti ad torrẽtem iared quem ſiccis pedibus ſi
cut mare rubrum tranſierunt: & iuxta arn[on]
caſtrametati pugnauerunt ꝯtra ſeon regem
amoreoꝶ:& og regem baſan & terras eorum
ac ciuitates obtinuerunt. Quas moyſes tri
bubꝰ ruben & gad:& dimidie tribui mana
ſe citra iordanem in ſortem conceſſit. ¶De
de moyſes anno.40.uidens diem mortis ſibi
imminere omnem populum ad iordanẽ co[n]
uocauit. Ibiq; deuteronomion condidit:q[d]
latine dicitur ſecunda lex nõ ꝙ ſit alia a pri
ma ſed eadem ſecundo repetita. Moriturus
quoq; ad inſtar iacob patriarche populo be
nedixit. Tandem iuxta preceptũ dñi mõte
abarin aſcendit:& inde ad mõtem nebo uſq;
ad uerticem ipſius q̃ dicitur phaſga:& ind[e]

ontemplatus eſt terram promiſſionis: ubi
: iubente domino annorum.120. mortuus
ſt pridie nonū ſeptembris.Et non cognouit
omo ſepulchꝝ ei⁹ uſq; i pſenté diem:quod
ſ iudei diuinit⁹factū dicūt: ne ipm mortuū
opulus ꝑ deo coleret:eo ꝙ ad idolatriā ꝓ/
eént. Hec ex libris exodi:leuitici:numeri
deuteronomii:& ex chronicis ioſephi:hie
ꝛnymi:petri comeſtoris & guilelmi.

De ſcō muſeo preſbr̄o. XXXV

MVſeus maſſilienū eccleſie pſbyter uir ſanctitate ꝯſpicuus & in ſcri/
pturis diuinis doct⁹:& in earum
ſenſibus ſubtiliſſima exercitatiōe
limatus fuit. Hic putilia eccleſie
ura digeſſit:excerpſit eni ex ſanctis libris
lctiones totius anni feſtiuis aptas dieb⁹.Re
ſonſoria etiā pſalmoꝝ ꝯgruentia tempori
& lectionib⁹ etiā reſpondentia compoſuit.
Sripſit & ad euſtaſium epm ſacramentorū
lꝛꝝ egregium & cōpendioſum. Homelias
eam declamauit.Et plenus uirtutibus hu/
manitatis apud maſſiliam debitum ſoluit:
ubi & tumulatus miraculis uiuit. Hec gen/
ndius.

¶De ſcō marino ꝯfeſſore. XXXVI

MArinus ꝯfeſſor in ciuitate arimi/
nenū claruit tépore diocletiani &
maximiani imperatoꝝ.Qui dum
ex oi parte diuerſaꝝ artium ma/
giſtros & operarios ꝯgregaſſent
a reedificationé ariminenū ciuitatis: que cir
c annos dn̄i.220.repari cepit: cōtigit ut ex
dlmatie partib⁹ duo magiſtri dolandoruȝ
lꝛidū aduenirent: uidelicet marinus & leo
qi ex arbenū ciuitate oriundi xp̄iani ab infā
ti dn̄o ſeruiebant:de labore manuū ſuarū
pu peribus elemoſynas tribuētes. Hi ad p̄/
dcte ariminenū ciuitatis reedificationé ueni/
etes:uiderunt plures xp̄ianos de ſua proui
c per pſectos opeꝝ in odium xp̄iane fidei
iuſu principū iniuſtis pōderibus aggraua/
r & ceperunt eos in ſuis laboribus adiuua/
r Poſt aliquot uero dies marinus aſellum
e it:quatenus illius adminiculo fratribus
ſis in portandis lapidibus ſubueniret. De/
ile ad montem titanum accedentes ad ſaxa
ecidenda ibidem cū aliis operariis trienni
u peregerunt.Poſt annos uero tres leo cū
pucis comitibus perrexit ad monté felicia/
n qui mons ferretri nuncupaē:ubi ſibi cel/
l n conſtituit:& deo ſeruire cepit: anacho/
r icam uitam ducens.Marinus uero cū ali/
i chriſtianis ad ciuitaté ariminenū reparan/
d m remanſit:ubi uſq; ad operis pfectioné
p rſeuerauit:xp̄ianos in laboribus adiuuás
& eis ut poterat charitatiue miniſtrans.Nec
ꝓter laborem corporeū orationes preter/
r ttebat:aut ieiunium: ſed quáto plus car/
ne affligebatur:tanto in laborib⁹ fortior ui/
debatur. ¶ Completo uero ciuitatis edifi/
cio ipſe ciuitaté aliam non manufactam i ce/
lis edificare cupiens:predicatiōis officio di/
ligenter inſtare cepit:multoſq; gentilium ēt
ex ipſis idolorum ſacerdotibus ad xp̄m con
uertit.Interea dum antiqu⁹ hoſtis eum per/
turbare a diuino opere moliretur: quandaȝ
mulierem adeo dementauit:ut effecta inſa/
na de partibus dalmatie ariminū uſq; ueni/
ret:marinū uti uirum ſuum legittimū requi
rendo.Quem ut inuenit ipm importunis p̄/
cibus ut ſe eius cōiugem ſuſciperet flagita/
uit. Quam ubi marin⁹ admiratus deſpexit:
illa inſana preſidem adiit:marinum uti uirū
ſuum expetiit:& de chriſtianitate accuſauit:
Quod cum uir dei cognouiſſet : ad radices
montis titani nocte latenter aufugit:& ibidē
in antro ſe artiſſimo collocauit:ubi anno in/
tegro manens faciē homis non uidit:ſolis a/
greſtibus herbis & aqua de rupe liquante
poſt nonam quotidie refect⁹. Tunc diabol⁹
ut eum terreret:omne feraꝝ genus & diuer/
ſa monſtra ei ullulantia pretendebat:ſed uir
domini fix⁹ in ſancto propoſito perſiſtebat.
Poſt annum a bubulcis greges in monte pa
ſcentibus inuentus & agnitus eſt:famaq; ei⁹
in ciuitatem delata:mulier illa ueſana ad lo
cum acceſſit:& marinū agreſtia in hortulo
ferenté inuenit:ipmq; ut ſibi adhereret inſtā
ter impetere cepit.Qui ſigno crucis ꝯtra eā
edito : hoſtium cellule in faciem ei⁹ clauſit:
& diebus ſex continuis nullum ſumēs cibū
in oratione pſeuerauit:poſt quos mulier ab
immūdo ſpiritu liberata:deluſiones diabo/
licas cognoſcens ueniam petiit:& ad urbem
rediens omnia neſanda que cōmiſerat a dia/
bolo deluſa publice reſerauit: ¶Cum autē
ſama uiri dei creſcente a multis frequentare
tur:edificauit eccleſiam in honore beati pe/
tri apoſtoli. Et dum quidam ex ciuibus ad
eum accederet:ut eum ex liuore inuidie tāq̄
magum inde repelleret:orante marino ſubi
to oibus membris corporis deſtitutus: etiā
ipſa ligua obmutuit:ita ut nec ſe poſſet mo/
uere:nec uerbuȝ proferre. Quod mater ei⁹
per nutus intelligens ad marinum acceſſit:
& filio ſuo gratiam & ſanitatem precib⁹ im/
petrauit.Quos cum gentiles eſſent:marin⁹
ad xp̄m conuertit: ipſoſq; & omnem eorum
familiam numero quinquagintatres bapti/
zauit . Eodem autem tempore gaudentius
epiſcopus ariminenſis directus ad ipſam ur
bem a romano pontifice audita fama ſancto
rum leonis & marini:eos ad ſe p litteras ac
cerſiuit: & leoné in pſbyterū marinū uero i
diaconū ordinauit.Dū aūt rediret: & urſus
aſinum marini deuoraſſet:ipſe urſum capi/
ſtro alligauit:&ut ipm ad locū ſuū deferret

uicem aſini ſupplens impauit: qđ urſus cuꝫ omni manſuetudine ꝑfecit. ¶ Exorta uero hereſi a martiano preſbytero arimineñ: que miro modo eccleſiaꝫ ꝑturbauit: cũ xp̃ianos iteꝝ heretici perſequerent̃: & gaudenti⁹ ep̃s cũ pluribuſq; aufugiſſet: marinus i cella ſua perſeuerauit: nulloq; fugientiũ xp̃ianoꝝ timore ꝑterritus īde remoueri potuit. Sed uſq; ad finẽ uite īdeſinenter in uite ſc̄itate perſiſtens anno dñi.257. pridie noñ. ſeptẽbris q̄euit in pace. Sepultuſq; eſt in cellula ſua in titano monte: qui uocatur pena ſc̄i marini.

¶ De ſc̄o marcello martyre. XXXVII.

MArcellus martyr paſſus ẽ in ciuitate cabiloneñ ſub ꝑſecutione antonini īpatoris. Cũ eni ſc̄us photinus ep̃s cũ aliis.48. apđ lugduñ. ꝯpreheñſus eſſet & in uno carcere 50. xp̃iani incluſi eſſent. Et his oĩbus marcellus & ualerianus nocte ab angelis uocati pariter ac ſoluti dimiſſi ſunt. Et marcellus quidem ſequanoꝝ: ualerianus uero eduoꝝ ꝓuincias petierunt. Itaq; marcellus cabilonẽ deueniens: dũ a preſide priſco ad prophanum idoloꝝ ꝯuiuiũ fuiſſet īuitatus: & huiuſmodi epulas execrãs: omẽs qui aderãt idolis ſeruientes libera increpatiõe corripet: ab eodẽ preſide ī arbore uinculis ꝑ ramos aſtrictus oĩbuſq; corporis mẽbris totus deniq; flagellis ceſus: deīde depoſitus tormentis plurib⁹ afflictus eſt. Et dũ xp̃m in oĩbus ꝯfiteret̃ cõſtantiſſime: inaudita crudelitate iuſſu preſidis erectus & uſq; ad cingulũ terre defoſſus & obrutus ẽ. Qui triduo in confeſſione dñi ꝑſeuerãſ ſp̃m deo dignũ reddidit pridie noñ Septẽbris. Sepultuſq; ẽ ī eadẽ ciuitate. Cui⁹ ſepulchrũ a gũterão rege aureo ciborio exornatum ẽ: ualerianus uero paſſus eſt ī eduẽñ ciuitate: ut dicet̃ infra. xvii. cal. octob.

¶ De ſc̄o bertino abbate. XXXVIII.

BErtinus abbas ex ciuitate conſtãtia oriundus claruit. Qui cum numolino: & ebertramio propriam patriã relinquẽtes ad ſanctũ audomarũ ep̃ꝫ morineñ uenerũt A quo ad predicandum miſſi officium legationis fideliter impleuerunt. Cũ autẽ adoaldus ꝑdiues filium non haberet: de ꝯſilio ſancti audomari xp̃o placere cupiens maximã ꝑtem facultatum ſuaꝝ ꝑdictis tribus ſc̄is cõtulit ad monaſterium in honorẽ beati petri apoſtoli conſtruendũ. Quod & factũ ẽ. Dũ autem ſc̄us bertin⁹ cũ predictis in ip̃a adhuc ciuitate reſideret: decedente acatio eiuſdem urbis ep̃o: Numolinus ad ep̃atum prouehit̃ Ebertramius uero ab eodẽ facto ep̃o monaſterio ſc̄i quintini preficitur. Scũs uero bertinus aptiorẽ ſibi deo ſeruiendi locum requirens: dei ſe diſpoſitioni cõmitẽs nauẽ aſcen-
dit. Et angelico ductu ſine remo uel remig
contra ictũ fluminis uſq; ad locũ a deo pr
uiſum deuenit: ubi de bonis ſibi collatis al
adoaldo monaſterium noie ſcythim ī hon
rem apoſtoloꝝ principis ꝯſtruxit. Ibiq; m
nachoꝝ multitudinẽ ꝯgregauit: q̄bus & de
ſeruiens laudabiliter prefuit. Et ī xp̃o qui
ſcens miraculoꝝ gloria clarẽs ibidem ſepu
turam accepit. Cuius feſtum colitur non
ſeptembris.

¶ De ſc̄o uictorino ep̃o & mr̃e. XXXIX

VIctorin⁹ ep̃s & mr̃ apud urbẽ r
mã paſſus eſt t̄pe nerue impat
ris. Qui ex territorio amiternit
ciuitatis ortus: cum poſt obitu
pentũ una cum ſeuerino fr̃e ſu
oĩa pro xp̃o diſpẽſaſſent ſe īuicẽ pedagog
tes pariq; cuſtodia mutuo ſeruientes nud
remum petierunt: ueꝝ uictorinus ad altio
tendens relicto fratre artiſſime cellule ſe r
cluſit: ibiq; dudũ pnie opibus uacauit. Se
dũ nocte quadã diabolus ei in ſp̃e puelle
gantis & flentis ac hoſpitium requirẽtis a
paruiſſet ille miſericordia motus eã ītrod
xit. Et dum eis iacentibus pes pedẽ tanger
corde magis tactus & ſpecie prius atq; bla
ditiis allectus cũ ea ꝯcubuit: moxq; demo
ut fumus euanuit. Ad ſe autẽ rediẽs ſc̄us a
germanũ acceſſit: & caſũ deplorãs pniam
git. Nã in arbore ſciſſa manus īcludens m
dico herbaꝝ cibo & aqua a fr̃e ſubſtẽtatus
trienniũ peccatum ſuũ defleuit. Tandem a
ep̃o ciuitatis uiſitatus: & monitus ac ſolut
in maxima ſc̄itate ꝑſeuerauit: miraculiſq;
diauit. ¶ Deinde promotus ẽ ad ep̃atũ am
ternine ciuitatis populo ip̃i⁹ ip̃m eligẽte.
de poſtmodum ſub impatore nerua cũ eu
ce & marono ab aureliano iudice pro xp̃i
mine relegant̃. 60. ab urbe miliario uia ſa
ria. Poſtmodũ aũt in loco qui cotilas dicit̃
ubi putẽtes & ſulphuree emanãt aque ca
te deorſum p. 3. horas ſuſpenſus ẽ. Et dei
per triduũ ī carcere clauſus. Nouiſſime g
dio capite ceſus uictor migrauit ad xp̃ꝫ n
ſeptembris. Cuius corpus ciues amiterne
poſt duos dies rapiẽtes in ip̃a ciuitate hon
rifice condiderunt.

¶ De ſc̄o uictorino ꝯfeſſore. XL

VIctorinus ꝯfeſſor claruit rome
pore ꝯſtantii īperatoris. Hic ca
thagineñ rethor illuſtris in ur
roma florẽtiſſime dũ pagan⁹
rethoricã docẽs ī traiani foro
tuam meruit: hieronymũ p̄ſbiteꝝ cardina
inter alios inſignes auditorẽ habuit. In ſe
cta aũt ad fidẽ xp̃i ꝯuerſus: aduerſus arri
libros adeo ſcripſit obſcuros: ut niſi ab e
ditis intelligant̃: ꝯmentarios ẽt in apoſtol
edidit: ut dicit hierony. libro de illuſtrib

De hoc refert & aug⁹ libro ꝯfeſſ. ꝙ dū uicto
rinus ad fidē peruenisſet: & cū ſimpliciano ui
ro dei ſepius colloquiū habēs xpianū ſe di
ceret: & ſimplicianus rn̄deret: ꝙ ei hoc non
crederet: niſi ip̄m in eccleſia uideret. Ille io
cādo interrogauit: an pietes facerēt hominē
xpianū. Tandem dū ad eccleſiā deueniſſet:
& ei tanq̄ uerecūdo occulte liber: i quo erat
ſymbolū fidei: ad legendū dat⁹ fuiſſet: uicto
rinus in altū ambonē aſcendit: & alta uoce
publice ſymbolum pnunciauit: & extunc ꝙ
xpianus eēt cunctis innotuit: qui uita & do
ctrina clar⁹ in urbe cum pace quieuit: ſepul
us in pago ueſtieñ.

¶De ſcō zacharia ſacerdote. XLI

Zacharias ſacerdos filius ioiade ſiue barachie: cuius ſanctitas ab ipſo xpo dn̄o ex textu euangelico cōmendat matthei. 23. caplo claruit in iudea ſub tpe ioas re
gis iude. Qui & patri ſummo ſacerdoti defū
cto in pontificatu ſucceſſit: eidēq; in uite ſā
ctitate per oīa ſimilis fuit. Cū eni mortuo io
ada ſacerdote: qui ioas regem iſrael in legē
dn̄i ſeruandā direxerat. Ioas rex a uia māda
torū dei declinaſſet: & poſt idola dom⁹ iſrael
ambulaſſet: cui⁹ exemplo etiā regni optima
tes uitiati ſunt. Zacharias ſacerdos boni pa
tris imitator publice redarguere nō dubita
uit. Vnde indignat⁹ rex fecit eū obrui lapi
dibus inter templū & altare. Qui & ſepult⁹
eſt in ciuitate dauid in ſepulchro paterno
¶In cuius mortis ultionē ſeu teſtimonium
duo notabilia apparuerūt. Primum ut dicit
hiero⁹: ꝙ ſanguis ei⁹ in ſaxis & lapidib⁹ pa
uimēti: ubi occiſus eſt: adeo fuit impſſus: ꝙ
inde nunq̄ deleri potuit. ¶Secundū ut dicit
epiphani⁹: ꝙ extunc populus in tēplo nō ac
cepit manifeſte rn̄ſum: nec ex dabir: nec ex
ephoth. Rex etiā ioas impune nō tranſiuit:
nā langorem peſſimū incurrens a duob⁹ ſer
uis ſuis īterfect⁹ eſt. Hec ex libro palipo. 2.
cap. 24. & ex dictis hieronymi atq; ex hiſto
ria ſcholaſtica. Huius ſcī paſſionē: quia dies
eius feſti certus nō habet: infraſcripto eiuſ
dem nominis prophete pꝑter equiuocatio
nem uocabuli premittere decreui.

¶De ſcō zacharia propheta. XLII

Zacharias pꝓpheta filius barachie filii addo poſt captiuitatē iudaici populi in anno ſecundo darii primi regis perſaꝝ in hieruſalē pꝓphetauit duob⁹ uidelicet mēſi
bus poſt aggeū pꝓphetā: de quo ſupra dictū
eſt. 4. non̄ iulii. pꝑter quod agge⁹ zacharie
in ordine pꝓphetaꝝ pmittit. Prophetauit aūt
zacharias eadem occaſiōe qua & agge⁹. Cū
eni in āno primo cyri regis pſaꝝ ut implere
tur ſermo dn̄i ex ore hieremie: ut hēt primo
eſdre in principio data eēt licentia populo
iſrael redeūdi in iudeā. Et a ſeniorib⁹ & po
pulo tēplum dn̄i in hieruſalē reedificari ce
piſſet: mortuo cyro rege perſaꝝ & regnāte
cābyſe: uicine gentes odio iudeoꝝ inſtaurati
onem tēpli & ciuitatis impediebant: unde &
op⁹ intermiſſū eſt uſq; ad annū ſecundū da
rii regis perſaꝝ. Et tunc zorobabel olim da
rii pfati intimus: cū ip̄m regnare audiuiſſet:
fiducialiter op⁹ aggreſſus ē. Zacharias quo
ꝙ pꝓpheta a deo miſſus tā ip̄m zorobabel q̄
ieſum filiū ioſedech ſacerdotē magnū de q
bus ſupra dictū eſt idib⁹ iulii in ipſo opere
eos exhortari uiſus eſt: popul⁹ quoq; exhor
tationē dictoꝝ pꝓphetaꝝ audiētes: eos adiu
uare ceperunt. ¶In lectione aūt ſua itendit:
pꝓpheta nō ſolū populū ad reedificationē tē
pli dn̄i ꝯfortare: ſed etiā eos ab imitatiōe pa
ternoꝝ criminū reuocare. Iōq; ieſū ſordib⁹
idutū ſe uidiſſe memorat: qđ ad filios ei⁹ re
ferendū eſt: q uxores alienigenas duxerūt
uel etiā ad populū uitiis ſordidatū: quos il
le cū eēt pontifex nō arguebat. Myſtica quo
q; plura ſacramēta de xpi aduētu & paſſiōe
in eius lectione ꝯphenſa ſunt: que p ſingula
explicare longū eēt. Quieuit āt hic pꝓpheta
in pace in iudea ānis plurib⁹ reedificato tē
plo. 8. id⁹ ſeptēbris. Sepultus iuxta ſacerdo
tum monumēta in hieruſalē. Et hic ex nume
ro. 12. pꝓphetaꝝ eſt: qui miores dicti ſunt: q
in ſcōꝝ patꝝ catalogo eccleſiaſtici. 49. cap.
ꝯſcribunt. Hec hiero⁹: & ioſeph⁹: & ex hi
ſtoria ſcholaſtica comeſtoris ſumpta hēt.

¶De ſcō oneſiphoro diſcipulo. XLIII

Oneſiphorus diſcipulus pauli apoſtoli: de quo idem ſa epiſtola ad timo. mentionē facit eiuſdem apoſtoli imitator & pegrinatio nis ei⁹ comes plurib⁹ ānis fuit:
& ei in miniſterio deſeruiit. Et hic pdicatio
nis officio fideliter peracto apud urbem ro
mam poſt pauli paſſionē in pace quieuit. 8.
idus ſeptēbris: ut ait hieronymus.

¶De ſcis donatiano preſidio & ſociis mar
tyribus. XLIIII

Donatianus: pſidi⁹: māſuet⁹: ger man⁹: & fuſcul⁹ epī pſecutiōe uā dalica apud aphricā paſſi ſūt: q iuſſu hunerici regis arriani pro aſſertione ueritatis catholice fu
ſtib⁹ ceſi: & exilio dānati ſunt tpe uidelicet
quo eugeni⁹ carthagineñ eps petebat: ut de
uniuerſo orbe ad diſputādū catholici epī cō
uenirēt: qa de fide cōi agendū erat: ut dictū
eſt ſupra in paſſiōe eugenii. 3. id⁹ iulii. Tunc
eni pdict⁹ rex impi⁹ memoratos ſcōs epos i
auditos relegauit: & eccleſias clauſit: aliaſ
q; innumeras pſecutiones intulit xpianis: ut
ſcribit uictor aphrican⁹. ¶Inter alios autē

letū ep̄m ſtrenuū & doctiſſimū: poſt diutur
nos carceꝝ ſqualores icēdio ꝯcremauit. Ce-
teri uero p̄noīati pōtifices fame & iopia i exi
lio defecerunt. Quoꝝ omniū feſtum recolit
viii. idus ſeptēbris.

¶De ſcō eleutherio abbate. XLV.

E Leutherius a bbas claruit apud
ſpoletū & in urbe roma tpe beati
gregorii pape. Qui mōaſterii ſci
marci euāgeliſte: qd in pomeriis
urbis ſpoletane ſitū ē abbas fuit.
De quo fertur īter cetera: ꝙ orādo mortuū
ſuſcitauit. ¶ Quadā die dū iter capet: facto
ueſpe ad mōaſteriū uirginum declinauit. In
quo puer puulus erat: quē malign⁹ ſpūs oī
nocte occupare ꝯſueuerat. Quē ea nocte ſci
moniales ad iacēdū cū eleutherio poſuerūt
Factoq; mane cū ille mōiales reqſiſſent ab-
batē: an aliqd ipa nocte puero ꝯtigiſſet. Ille
q; de tali īterrogatiōe mirat⁹: nihil ei ꝯtigiſ
ſe rn̄deret: cām pueri uiro dei inotuerūt: ro-
gantes eū ut pueꝝ ſecū ad mōaſteriū tolle-
ret: qa iam de cetero uexationē eius ipe uide
re non poſſent. Ductus ergo ad abbatis ceno
bium: cū dudū ibidē fuiſſet: nec ad eū demō
accedere p̄ſumpſiſſet: aīus uiri dei de pueri
ſalute imoderatius p letitiā tact⁹ ē. Et die q̄
dā corā frībus dixit: ꝙ diabolus cū illis ſo-
roribus iocabat: ubi uero ad ſeruos dei uen
tum ē: ad pueꝝ accedere ulteri⁹ nō p̄ſūpſit.
Poſt hec uerba hora eadē ac momēto corā
cūctis fratrib⁹ puer a demone uexari cepit.
Statiq; uir dei ſe i lachrymas dedit frībuſq;
oīb⁹ ut orarēt precepit. Proteſtās ꝙ nullus
eadē die panē guſtaret: niſi pri⁹ dn̄s puerū
liberaret. Et eo uſq; oratum ē: donec puer a
uexatiōe ſanaret. Ad quē de cetero malign⁹
ſpūs accedere nō p̄ſūpſit. ¶ Hic ſcūs dudū
cū btō gregorio in urbe in ſuo monaſterio
ꝯuerſatus ē: ut ipemet refert. Cū aūt grego-
rius egritudinē quā greci ſyncopi uocāt gra
uiſſime pateret: & niſi ſepi⁹ cibo reficeret:
uitalis ſibi ſp̄s itercidi uideret: paſchali die
adueniēte: cum ſacratiſſimo ſabbato reſurre
ctiōis: oēs etiā iſantuli ieiunarēt: & gregori⁹
amariſſime fleret: ꝙ ieiunare nō poſſet: roga
uit ſecreto eleutheriū abbatē: q̄ten⁹ ſua o-
ratione a dn̄o ei tantā uirtutē impetraret: ꝙ
ipe ieiunare poſſet. Quod & factū ē: uir eni
dn̄i i oratiōnē ſe poſuit tantāq; ſubito uirtu
tem gregorii ſtomachus accepit: ut tante ſe
fortitudinis ad ueſperū ſentiret: ꝙ ſi uoluiſ-
ſet etiam uſq; ad diem ſequētem ieiuniū trāſ
ferre potuiſſet. ¶ Ipſe autem uir ſanctus in
eodem monaſterio īter brachia gregorii ſpi
ritum feliciter emiſit. viii. idus ſeptembris.
Hec ipſe gregorius tertio dialogorum capi
tulo. xxxiii.

¶De ſcō ioanne martyre. XLVI.

I Oannes mr̄ apud nicomediā pa
ſſus ē ſub diocletiano & maximi
no ipatorib⁹. Hic ex nobilib⁹ p
trib⁹ ortus honore & dignitate ſ
culi illuſtris: nimio calore fide
ignitus: ut uidit aduerſuſ ſuos dei i foro cru
delia edicta pēdere: publice ſpectāte popu
lo: librū inique legis i quo aduerſus xp̄iāo
decreta iſcripta erāt: iniecta manu detraxi
atq; diſcerpſit. Cūq; hoc relatū eſſet diocle
tiano auguſto i eadē urbe ꝯſtituto: nimia i
eū cōtinuo crudelitate deſeuiens: oīa ſuppl
cioꝝ genera iuſſit expēdi i eū. Qui uir nobi
liſſim⁹ tanta alacritate uult⁹ ac ſp̄s ea ptulit
ut nec qdem triſtis p his uideri potuiſſet. E
cū uiſcera i ſuppliciis defeciſſent: ſp̄us leta
batur i celo. Ita ut ipe poti⁹ tormēta uincen
q̄ ab eis uict⁹: aīam celo redderet glo̾ſam.
idus ſeptē. ut habet. viii. eccleſiaſtice hiſto
rie libro.

¶De ſcā regina uirgine & mr̄e. XLVII

R Egina uirgo paſſa ē apud aliſia
ciuitatē ſub olibryo p̄fecto. Qu
fuit filia clemētiſ cuiuſdā gētili
de aliſia ciuitate. Et cū eēt ānn
rum. xv. ignorāte patre latente
in xp̄m credidit: & baptiſmum ſuſcepit: atc
uirginitatē ſuā dn̄o ꝯſecrauit. Dū āt olibry
p̄fect⁹ tranſiret de aliſia i maſſiliā ciuitaten
uidēs puellā: & allect⁹ ei⁹ pulchritudie ipa
ſibi p̄ntari fecit. Quā cū interrogatā xp̄ian
cognouiſſet: i carcerē miſit: uſq; ad reditū ſ
um. Reuerſus aūt ad ciuitatē aliſiam: p⁹ im
molatiōes diis ſuis ſcās puellā adductā & ſ
crificare nolētē: iuſſit i equuleo leuari: & ui
gis diutius cedi: & poſt hec ungulis lacera
Ita ut tā ipſe q̄ aſtātes horrētes ſanguinē ui
ginis deſluētē facies opirēt. Que cum oīa ſ
peraſſet: iteꝝ carceri tradit: ſꝫ cruce aure
ad celū uſq; ptingēte atq; colūba celeſti ſu
crucē ſtāte: atq; ad eam aduolāte reficitur
ꝯfortat. Iteꝝ quoq; poſt duos dies educit
& iterato ſuſpēdit: ac cādentibus laminis i
flāmat. Deide manib⁹ ac pedib⁹ uicta: i ua
ſe aque frigide demergit: ut ex penaꝝ ꝯtra
rietate durius torqueret. Statiq; terremot
ſcō: uincula ei⁹ dirupta ſūt. Et colūba prio
de celo deſcēdēs: coronā gēmatā capiti eiu
ipoſuit uoxq; diuinit⁹ lapſa: eā ad celeſtia
uitauit. Quo uiſo miraclo. 850. gētiles ꝯue
ſi ſūt: Nouiſſime aūt p̄fect⁹ ipaꝫ decollari
cit. Cui⁹ aīaꝫ cūctis uidētib⁹ ad celos āge
portauerūt. Sepultaq; ē aliſie. 7. id⁹ ſeptē.

¶De ſcō euurcio epiſcopo. XLVIII

E Vurcius aurelianen̄. ep̄s floru
tpe ꝯſtātini. Hic eccleſie romā
ſubdiacon⁹ fuit. Cū aūt apud a
relianū p⁹ obitū ſci deuiſiani ep̄
de ſucceſſore ageret: & ſ̄m car

nalē dilectionē duo ſub ꝯtentiōe electi fuiſ/
ſent:ſeditioq; uſq; ad ſanguinis effuſionē or
ta eēt.Miſſus eſt porphyriꝰ pfectꝰ ad ſeditio
nem ſedandā.Ipſe aūt epos gallie ꝯuocauit
ad diuinū auxiliū iplorandū:qbus cū clero
& populo triduo ieiunātibꝰ & orātibꝰ.Euur
cius ad duos frēs ſuos captiuos reqrendos
ueniens ad galliā:aurelianū igreſſus & apd
quendā ciuē eſt hoſpitatus:a quo cū de di/
ceſſiōe didiciſſet:mane ad eccleſiā ex chari/
ate cū ceteris oraturꝰ uenit: & iuxta ianuā
ncognitꝰ ſtetit.Cunctis aūt pſtratis colūba
niuea de celo uolitans: p feneſtrā ingreſſa
ingulos circuiēs:& qſi dignū explorās ſup
apud euurcii reſedit:ſed ab eo qſi eiecta ad
elos auolauit. Quod miraculū cuncti ſtu/
pētes:ſed adhuc de pſona dubitātes: eo ꝙ a
iq:ſup quē inſederat:dubitabant.Euurciū
nter epos ducūt: & iteꝝ ad deū orauerunt:
o miraculo pleniꝰ edoceri.Rurſus igiť co/
ūba deſcēdit: ianuāq; petēs euurciū nō iue
it:cunctoſq; p circuitum eccleſie luſtrans
up caput eius tandē ꝑo reſedit. Sicq; ipſuȝ
ēs in epm elegerunt.❡ Veꝝ dū die āniuer/
rii ſui ciuitas caſu igne accenſa eēt: orōne
ia mox ignē ꝯpeſcuit: eccleſiāq; iam ſemi/
ſtam ampliorem repari mādauit. Cunctis
ūt ciuibꝰ fabrice ſponte ꝯtribuentibꝰ dū ad
ndamēta locanda fodiſſent:ollā auro ple/
m iuenerunt:quā ſcūs uti reipublice per/
nentē ad ipatorē miſit. Ipſe aūt miraculū
diens nō ſolū theſauꝝ reptum remiſit: ſȝ
ntūdē de ſuo duplicauit p fabrica eccleſie
ſignius opanda.Inſup & .7.calices aureos
dē donauit.❡ Eodē aūt tpe dū eps ſueſſio/
s ad corpa martyꝝ criſpini & criſpiniani
raret:uidit pegrios quoſdā:quos q eēnt i/
rrogans:a duobꝰ ex eis audiuit:ꝙ eēnt ger
ani cuiuſdā euurcii eccleſie romane ſubdi
oni:q ab hoſtibꝰ capti & uidue cuiuſdā uē
ti:dudū in ꝑuitute detenti:ad ipſam urbē
agendis dn̄e ſue fuerant miſſi. Quod eps
diens pdicta euurcio denunciauit. Illeq;
iſſo pcio p eoꝝ redemptione frēs repetiit
uos liberatos duplicato gaudio aureliani
ſcepit.Eccleſia aūt edificata ē tribꝰ ānis &
non maii dedicata:multis ibidē ꝯditis re/
quiis ex diuerſis ptibꝰ recollectis.❡ Dum
it ipſe primꝰ in altari dedicato celebraret
ſa ē ab ardeuo eiꝰ ſubdiacono & aliis duo
us: manꝰ celeſtis i hora ꝯſecratiōis oblatā
enedicentis: quo miraculo.7.milia paga/
oꝝ ꝯuerſi ſunt.Euurciꝰ uero obitū ſuū ci
bꝰ pnūciauit:eoſq; ut abbatē amanū ſibi
cceſſorē eligerent ꝯfortauit. Cū autē ipſe
rotaret.& de eligendo paſtore etiā iā diſ/
rdia orta foret:& euurciꝰ triū illoꝝ noīa
qbus ſeditio iminebat i ſchedulis ſub al/
ri poni feciſſet:miſſoq; puero mane:q unā
ex illis diuino nutu tolleret:ut p hoc a deo
eligendū diſcerent:puer priuſq ſchedulā ac
ciperet:amanū epm acclamauit.Sicq; euur/
cius.7.idꝰ ſeptembris in xpo quieuit:& put
ei a deo ꝛuelatū fuerat amanꝰ eidē ſucceſſit.

❡De ſcō dunſtano epo & ꝯfeſſore. XLIX

DVnſtanus archieps cantuarieñ:
floruit tpe eldeſtani regis: q ex
anglie partibꝰ pentibꝰ genere &
fide nobilibꝰ.Cū adhuc ifans ad
eccleſiā dei genitricis cū oblati/
onibus delatus eēt:illis in orone pnoctanti/
bus:apparuit uir etherei uultus: dicens lo/
cum illū ſublimandū pueꝝ ibi deo relinquē/
dum:ipmq; p ſecula beatuȝ pdicandū.Poſt
hec cū puer grauiter langueret repente no/
ctis medio celitus ſanatꝰ ex domo pcedit. q
buſdā eū inſequētibꝰ & obſeruantibꝰ eccle/
ſiā adit:mediaq; uia canes latrantes eiq; iter
impediētes: dū quoddā ſimulacꝝ obſiſtens
uirga pcuſſit:ipm ꝯfringens in fruſta canes
effugauit. Veniens aūt ad eccleſiam ianuas
clauſas inuenit:ſcalā qua tectū reſartientes
aſcendebant ꝯſcendit:& ab alia pte intra ec/
cleſiam qua nullus deſcenſus erat:angelicis
manibꝰ euectꝰ deſcendit:ubi apta ianua i ec
cleſia dormire repertus eſt lumine celeſti p
fuſus.❡ Puerilibꝰ igiť ānis deo ꝑuiens uari
is artibꝰ exercitatus muſicis ſonis inſtuduit
Factuſq; iuuenis ab atelio epo cantuarieñ
regi eldeſtano ꝯmendatus in palatio manſit
ubi obtēto a rege iudicis officio in oībꝰ ſtre
nue ſe hēbat: nunc iuſtitie reddende:nūc o/
rationibꝰ uacans. ❡ Rogatus a quadam ma
trona dū ſtolā ſacerdotalē pingeret aurifa/
ctorio ope figurandā: cithara eiꝰ parieti ap
penſa ſine alicuiꝰ mouētis impulſu p ſeipſā
ſonare cepit:& antiphonam Gaudent i celis
aīe ſcōꝝ.in pprio tono decantare.❡ Dū aūt
ab emulis apud regem de qbuſdā cauſaret
curiā deſeruit:& cognatū ſuū elphegū epm
uentanū adiit:a quo dudū pulſatus ut mona
chꝰ fieret:diuq; reſiſtens.Poſtea febre corre
ptus demū ꝯualuit:ſubitoq; mutatus & mo
nachꝰ effectꝰ:deinde pſbr ꝯſecratus in eccle
ſia dei genitricis manſit:apud quā cellā uel
potius antꝝ edificauit. Nā in tugurio quiq;
pedū lōgitudinis & duoꝝ pedū cū dimidio
latitudinis ſe incluſit:in quo dudū ꝯtēplati/
oni uacauit:multaſq; diaboli tentamenta ſu
perauit.❡ Cum die quadā demon ei i ſpecie
puelle apparuiſſet:ad cuius pces dunſtanus
qd fabrile faceret:demonq; ei opanti quedā
luxurie uerba pponeret: ut eius ppoſitū in/
quinaret: ipſe tenacula ignita diabolum in
faciē percuſſit: qui mox ululando euanuit.
Succedente uero eadmundo regi eldeſtano:
dunſtanꝰ accepta poteſtate cepit eccleſiam
& cenobium ꝯſtruere ꝑm exemplar quod ei

angelus demonſtrauerat i uiſiōe:ubi cōgregationē inſtituit monachoꝝ ſpiritū ꝓphetie in multis hr̄e uiſus ē. Nam & mortem regis eadmūdi.7.dieb⁹ ante predixit:& ut predixerat ſic euenit.Cuius ſucceſſor edredus dūſtanum ad ep̄atum uentanū ꝓmoueri ſuadebat:ſed ille oīno renuebat.Nocte uero quadā eidem appuerūt ſci apoſtoli petr⁹ & paulus & andreas: eū admonētes ne ep̄ari ulterius ꝯtēneret:ſed dei ſe uolūtati ſubiiceret: p̄dixerūtq; ei: ꝙ poſt mortē dicti regis non uentanē eccleſie ep̄s : ſed cantuarieñ archiepiſcopus futurus eēt.Quod & factū ē. Mortuo eni edredo rege: & ſuccedēte ei edgaro: de mādato ipi⁹ dunſtan⁹ archiep̄s cantuarie ē electus.Cui⁹ eccleſie regimini adeo laudadabilr̄ p̄fuit:ꝙ cunctis populis admirabilis reuerētie fuit. ¶Cū autē clericoꝝ quorūdā mores & act⁹ reformaret:& quoſdā rebelles beneficiis ſpoliaſſet:ad eoꝝ ſuggeſtionē rex ꝯcilū celebrari fecit:i quo archiep̄s ſe ꝯ mltis ſibi obieis ꝯpurgauit. Et dū rex peteret ut priuatos ad eccleſias reuocaret: audita ē uox crucifixi depicti de cruce:hoc fieri prohibētis.¶Poſt aliquod tp̄s iteꝝ dunſtan⁹ de predictis cauſat̄:& ad palatiū uocat̄ . Cūq; ip̄e ſe deo diiudicādum ꝯmitteret:ps ſolarii domus ubi ei⁹ emuli ſtabāt ſubito corruit: & ip̄os ſimul ruētes ſub machina oppreſſit. alia uero pte firmiter p̄manēte : archiep̄s & ceteri remāſerūt illeſi.Tandē poſt multos labores uir dn̄i iam ſenex ānoꝝ.79.i dn̄o feliciter obdormiuit.7.id⁹ ſeptēbris:ſepultus i eccleſia ſua miraculis clarus.

¶De ſcō clodoaldo preſbytero. L.

Clodoaldus p̄ſbyter floruit apud peruſiū ciuitatē tp̄e iuſtini ſenioris.Hic filius regis colodomitis frīb⁹ ſuis a patruo lothario extinctis:anno p̄fati īpatoris.4. mundum deſeruit:& in clericali gradu p̄minuit: ut ait ſigibert⁹. Qui oi ſuo patrimonio pauperibus erogato:uilibus idutus:& carnē cilicio domās:nudeq; terre decubās:pn̄ie operam dabat.Relicta igit̄ patria ciuitate : uenit ad aliā prouinciā ignot⁹:deo cupiēs liberi⁹ deſeruire. Miraculorūq; gloria claruit. Nam & demones effugabat: mutis loquelā: cecis uiſum:ſurdis auditū: claudis greſſum tribuebat.Cū cuidā paupi ab eo elemoſynā petēti qd daret nō haberet:cucullā eidē prebuit:pauper uero nocte i domo cuiuſdā uiri hoſpitatus eſt:cuculla ueſtitus.In ip̄a nocte uidit uir ille pauperē q̄ſi clara luce idutum:quod & ꝯiugi ſue oñdit.Factoq; mane cucullā ei datam a ſcō clodoaldo didicit: & lucē quaꝫ uiderat ip̄ius charitati attribuit. Sicq; uiri dei fama pcrebruit.Reuerſus tandem piſius:ab euſebio ep̄o preſbyter ordi

natus:monaſteriū in loco q dicit̄ nouigeni ꝯſtruxit:in quo i pace qeuit.7.idus ſepten bris.Ibiq; ſepultus miraculis uiuit.

¶De natiuitate ſancte marie uirginis. L

Natiuitas glorioſe uirginis mari ex tribu iuda & regia ſtirpe da uid duxit originē . Mattheus ti & lucas non generationē marie ſed ioſeph deſcribunt : q tamē a cōceptione xp̄i penitus alien⁹ fuit:qa cōſuetudo ſcripturaꝝ erat ut nō mulieꝝ:ſꝫ uiroꝝ generatiōis ſeries texeretur:ueriſſime tn̄ ui go maria ex ꝓgenie dauid deſcendit : qd e hoc precipue patet : quoniā ut ſepe ſcriptu ra teſtat̄ : xp̄s ex ſemie dauid duxit originē Cū ergo xp̄s ex ſola uirgie nat⁹ ſit: māifeſti ē & ipſam ex dauid natā eē:& hoc ex caten nathan.¶ Dauid eni iter ceteros habuit du os filios:nathā.ſ.& ſalomonē.Ex catena ig tur nathan:ut ait damaſcen⁹:leui gēuit mel chi & pantherā:pāthera genuit barbātherā barbāthera genuit ioachim:ioachi uirgine mariā.Ex catena aūt ſalomōis: mathan hū uxorē ex qua genuit iacob.Defūcto aūt ma than:melchi ex tribu nathan q fuit fili⁹ lei frater aūt pāthere : accepit uxorē relictā n than matrē aūt iacob:& genuit ex ea heli.E ſic ſūt facti fr̄es uterini iacob ex ſtirpe ſal monis:heli aūt ex tribu nathā.Defūct⁹ē au heli ſine liberis:& accepit iacob frater ei⁹ u terin⁹uxorē ei⁹& gēuit ioſeph:q natura fu fili⁹ iacob ex deſcēſiōe ſalomōis: ꝯm legē a fuit fili⁹ heli ex nathan deſcēdētis.Nā fili⁹ naſcebat̄ taliter ꝯm naturā: ꝯm legē defūcti ſine liberis fili⁹ reputabatur : hec damaſce nus. ¶ Hiſtoriā aūt natiuitatis bt̄e uirgin hieronym⁹:ut i ꝓlogo dicit:adoleſcētulus quodā libello legit:ſed p⁹ multū tp̄is ut ibidē legiſſe meminerat:rogatus chromati & heliodoro ep̄is trāſcripſit.¶Ioachiꝫ na ex galilea de ciuitate nazareth de tribu iu ſanctā annaꝫ filiā garizi ex bethleem eiuſ trib⁹ duxit uxorē. Ambo aūt iuſti ante de erant:oēmq; ſubſtātiam ſuā trifarie diuid bant:unā ptem tēplo & eius ſeruitorib⁹:a am pegrinis & pauperib⁹ erogabāt:tertia ſibi & ſue familie uſibus reſeruabant. Et i per ānos.20.prole carentes : uouerūt dn̄ ꝙ ſi eis ſobolem concederet: eā ſeruitio d manciparent.Cui⁹ rei cauſa:cūm in trib⁹ ſtis precipuis hieruſalē frequētarent: i feſ enceniorꝝ ioachim cū ꝯtribulib⁹ ſuis hier ſalem aſcēdit:& cum ceteris ad tēplum ac dens : oblationē ſuam ad altare dn̄i offer uoluit. Quē iſachar ſacerdos cū indignat ne reppulit:& cur ad altare dn̄i accedere ſumeret icrepauit:aſſerēs eē indignū male cto legis obnoxiū : oblationē deo legis c ferre: nec inter fecundos iſecūdū q popul

dei nõ auxiſſet: aſtare. Ioachiꝫ ergo cõfuſus domũ redire noluit: ne a ꝯtribulibus q̃ hec audierãt: idem opprobriũ ſuſtineret: ſed triſtis ad paſtores ſuos diſceſſit: ubi poſt dies aliquot cõmoranti: die quadam angelus domini cum imenſo lumine aſtitit: qui cum ad eius uiſionẽ turbaret: timorem eius angel⁹ cõpeſcuit: dicens ſe eſſe angelum dñi ad eũ miſſum: ut ãnũciaret ei p̃ces ſuas exauditas a deo eſſe: & elemoſynas ſuas in ꝯſpectu altiſſimi aſcendiſſe. Viderat eni de⁹ pudorem eius & ſterilitatis opprobrium non recte ei obiectũ. Et quia de⁹ peccati ultor eſt nõ nature: cum alicui⁹ uteꝝ claudebat: ad hoc faciebat: ut mirabilius denuo apiret: & non libidinis eẽ ſed diuini mũeris: quod naſceret oſtenderet. ¶ Quod quidẽ angelus p̱ exempla plura ſuaſit. Primo per ſarã gentis hebreoꝝ primã: que uſq; ad .90. annos ſterilitatis opprobrium ptulit: & tamen iſaac: cui repromiſſa fuit omniũ gentium benedictio: generauit. ¶ Secũdo p̱ rachel que dudũ ſterilis fuit: & tamẽ ioſeph genuit: qui dñs egypti. & ſaluator multoꝝ fame perituroꝝ extitit. ¶ Deinde per ſampſonẽ: quo nullus fortior: & ſamuelẽ quo nullus ſanctior: q̃ utriuſq; matres ſteriles habuerũt. Sicq; ꝓbauit cõceptus diu dilatos: & ſterilium partus mirabiliores eſſe ſolere. Nunciauitq; ei angelus q anna uxor ſua filiam pareret: que uocaretur maria: que iuxta uotum parentum eſſet ab infantia dño ꝯſecranda: & adhuc ex utero matris ſpũ ſcõ plena: ſemperq; in templo domini moratura. Et ſicut ipſa naſcitura erat mirabiliter ex ſterili matre: ſic ipſa altiſſimi filium ex ſe incompabiliter generaret: qui ieſus uocatus omnibus gentibus ſaluator foret futurus. Deditq; ei angelus ſignuꝫ ut cum perueniret ad auream hieroſolyme portam: uxorem ſuam annam obuiã haberet: que de ſua retardatione ſolicita: tunc in conſpectu eius gauderet. ¶ Hiſq; dictis angelus ab eo diſceſſit. Anna autem cũ amare fleret: & quonã loco uir ei⁹ fuiſſꝫ ignoraret: et quaſi ad remedim pomerium ſuum intraſſet: idem angelus ei apparuit: & eadem uerba: que ioachim nunciauerat: indicauit: adiiciens ut p̱ ſigno ad auream portam hieruſalem pergeret: & uiro ſuo redeunti obuiaret Ambo ergo ſibi ibidem occurrentes: & de mutua uiſiõe letati: & de prole ꝓmiſſa ſecuri: adorato domino domum redierunt: diuinum promiſſum certi & hilares expectãtes. ¶ Concepit igitur anna & peperit filiam: & uocauit nomen eius mariam. Completo igitur triennio ablactationis tempore: ad templum domini uirginem cum oblationibus adduxerunt. Erãt autem circa templum iuxta quindecim graduũ pſalmos quindecim aſcecſionis grad⁹. In quorum infimo uirgo conſtituta cunctos ſine ducentis & leuantis manu ita per ſeipſam ꝯſcendit: ac ſi iam perfecte etatis fuiſſet. Perfectaq; oblatione filiã ſuam parentes cum aliis uirginibus in templo dimittentes ad propria reuerſi ſunt: uirgo autem quotidie in omni ſanctitate proficiens ab angelis ſepius uiſitabatur: & uiſione diuina continue fruebatur: a mane uſq; ad horam tertiam orationi iſiſtebat: a tertia uſq; nonam operi manuum permanebat: in nona uero ab angelo celeſti cibo reficiebat̃ & quod ei dabatur in templo pauperibus largiebatur: a nona autem uſq; ad ſolis occaſum in lege domini & pſalmis meditabat̃ Creſcente etate creſcebat & ſapientia & gratia apud deum & homines. ¶ Quartodecimo autem etatis ſue anno pontifex publice denunciauit: ut omnes uirgines que in templo nutrite fuerant: domum reuerſe uiris ſm legem coniungerentur. Cui mandato cum cetere paruiſſent: ſola uirgo maria hoc facere non poſſe reſpondit: tum quia parentes ſui eam domini ſeruitio mãcipaſſent: tum quia ipſa uirginitatem ſuam deo uouiſſet. Anxiatus pontifex quia neq; ſcripturam de uoto ſoluendo infringẽdam putaret: nec morem in iſrael inſuetum introducere auderet: conuocatis ſenioribus iudeorum dominum ſuper hac re conſulendum decreuerũt Quibus orantibus uox de loco oratorii cũctis audientibus inſonuit: dicens ut quicũq; de domo dauid nubiles coniugati non eẽnt. ſinguli uirgas ſuas ad altare deferrent: & cuius uirgula germinaret: ac i eius cacumine ſpiritusſanctus iuxta iſaie ꝓphetiam in colũbe ſpecie deſcendiſſet: illi procul dubio uirgo maria deſponſari deberet. Erat inter ceteros ioſeph de domo dauid: qui ſenex iam erat: & uxore premortua filios ac nepotes ex filiis iam pronepotes habebat. Cui cum incongruum uideretur: ꝙ uir mature etatis teneram uirginem duceret in uxorem: ceteris uirgas ſuas afferentibus ſolus ipſe uirgulã ſuam ſubtraxit. Vnde cũ nihil miraculi appareret: pontifex iterato dominum conſulẽdum putauit. Qui reſpondit: ꝙ ſol⁹ ille uirgam ſuam non attulit: cui uirgo deſponſari debebat. ¶ Productus itaq; ioſeph cum uirgam attuliſſet: & ipſa illico germinaſſet: & i eius cacumine columba de celo aduolans conſediſſet: Liquido omnibus patuit ei fore uirginem deſponſandam. Deſponſata aũt uirgine ipſe quidem in ciuitatem ſuam bethleem rediit: domum ſuam diſpoſiturus. Virgo autem maria cum quinq; uirginibus coeuis ſuis: quas ob oſtenſionem miraculi a ſacerdote acceperat in ſocias ad domum parentum in nazareth reuerſa eſt. Nomina uir

ginum erant. hec: rachel: ſephora: ſuſanna: abigera: & agabel: quaꝝ omnium maria etate minor erat quibus data ſunt ad opandum pro ueſtibus templi ſericum: hiacynthus: coccius: byſſus: linuꝫ: & purpura: ut quelibet ex uno hoꝝ ueſtem ꝯtexeret. Cum ergo iactatis ſortibꝰ: que ipaꝝ: quid horū operari deberet: & maria ſorte purpuram ad uelum templi dñi accepiſſet: alie uirgines ei dixerunt admirantes: ꝙ cuꝫ ipſa minor oibus eſſet: purpuram: que ad reginas opari pertinet accepiſſet. Ideoq; ꝯgruum erat ꝙ ipſa regina uirginum uocaret. Et exinde quaſi diuino inſtinctu ceperūt illam reginam uirginum appellare. ¶ In diebꝰ autem illis: eidē gabriel angelus oranti apparuit: & de ea naſcituꝝ dei filium nunciauit: ut dictum eſt ſupra in eius ānunciatione. 8. cal. aprilis. Hec hieronymꝰ. ¶ Dies autem natiuitatis beate marie aliquanto tempore fideles latuit: contigit autem ut refert ioānes beleth: ꝙ quidā ſcūs uir ꝯtemplationi ſedule uacans: ſingulis annis. vi. idus ſeptēbris iocundiſſimos angeloꝝ cantus audiret. Qui dñm inſtanter orauit: ut ſibi reuelaret: cur ea die tantum & non alia hec audiret. Demūq; reſponſum accepit: ꝙ uirgo maria. vi. idus ſeptēbris nata fuit: de cuius natiuitate celeſtis curia ſolennitatem facit: mandās ut hec filiis eccleſie manifeſtaret: ut concordes fierent ī tali feſto celeſti curie. Qui cum hec ſummo pontifici & aliis intimaſſet: & illi ſcripturis & antiquitatum teſtimoniis ueritatem huiuſmodi compiſſent: natiuitatem uirginis extunc ipſa die celebrandam uniuerſaliter ſtatuerunt: uidelicet. vi. idus ſeptembris.

¶ De ſancto hadriano & ſociis martyribus. LII.

Hadrianus martyr cum. 33. aliis apud nicomediaꝫ paſſus eſt ſub imperatore maximiano. Qui cū in prefata ciuitate degeret. iuſſit omnes chriſtianos comprehendi inter quos. xxxiii. ſūt detenti: & ante ipm adducti. Quos imperator neruis crudis iuſſit cedi: & lapidibus ora eorum contundi: & annotato uniuſcuiuſq; nomine ferro uinctos in carcerem recludi fecit. Quorum conſtantiā & fidem uidens hadrianus prior officii militaris: conuerſus ad chriſtum cum eorum nomina ſcriberentur fecit & ſe cum ipſis annotari: dicens ſe chriſtianuꝫ eſſe. Quod audiēs imperator ipſum ſacrificare nolentem: cum ceteris ſimiliter ferro uinctum in carcerem poni mandauit. Natalia uero uxor eius que chriſtiana erat: audiens uirum carceratum: & cauſam ignorans: primum quideꝫ dolens flere cepit: ſed cum didiciſſet: ꝙ propter xpi fidem hoc pateret: gauiſa ad carcerē cucurrit: & uicula uiri ſui & alioꝝ oſculari cepit & uirum ſuuꝫ multis ſermonibꝰ exhortari. admonēs ut terrena ſperneret: & omnes attinentes ꝯtemneret: & ad celeſtia ſemper intēderet. Hadrianus uero eidem promiſit: ut ſecura iret: quia eaꝫ accerſiret: ut finē ſuum p martyrium uideret. Illa quoq; uirū ſuum aliis ſcis recōmendans: ut eum hortarentur: ad domum ſuam rediit. ¶ Poſtmodum audiens hadrianus diem ſue paſſionis adeſſe: dans munera cuſtodibus: & ſcōs qui cū eo erant prebens fideiuſſores: abiit domū uocare nataliam ut ei promiſerat: ut eoꝝ paſſiōibus preſens eſſet. Illa uero audiens p nūciū ꝙ uir ſuus ueniret: non credebat: donec famulus domus dñm ei addeſſe nunciauit. At ipſa putans ꝙ martyriū refugiſſet: & iccirco ſolutus eſſet: amariſſime flere cepit: & hoſtium domus contra eum clauſit: diris ſmonibus exprobrās ei: ꝙ chriſtum dominum abnegaſſet. Quod audiens hadrianus admirabatur & gaudebat: & ex hoc ad martyrium ardentior effectus eſt. Et cum inſtaret precibus: ut ei ianuam aperiret: enarrans ei qualiter ſanctos martyres p ſe obſides dederat: & qualiter ad eam reuiſendam uenerat. Natalia eundem cum gaudio ſuſcepit: & ſe inuicem oſculantes ad carcerem ſimul abierunt ubi natalia per. 7. dies ſanctoꝝ ulcera extergebat. Statuta autem die: maximianus eos ſibi preſentari fecit: q reſoluti penis: quia ambulare non poterant uelut animalia portabantur. Hadrianus uero retro uinctis manibus ſequebatur: & natalia cum eo deambulans ipſum hortabatur. Et cum ſacrificare nolet: iuſſit imperator: a quattuor ualidiſſimis uiris ipſum grauiſſime & diutius cedi ita ut eius uiſcera effunderentur. Deide ipm una cum aliis in carcerem trudi. Ad quem accedenſ natalia: ipſum iacentem & pene euſceratum dulciter refouebat: cuiꝰ exemplo & alie matrone chriſtiane ceteris ſanctis intra carcerem miniſtrabant. Et cum hoc imperator comperiſſet: & mulieres carcerem ingredi prohibuiſſet: omnes ſe totonderunt & mutato habitu uirilibꝰ ueſtibus indute ſcōs uiſitare non deſtiterunt. Quod audiē maximiāus: precepit: ut omēs martyres fractis cruribus interirent. Timens uero natalia ne uir ſuus aliorum ſuppliciis expaueret: rogauit miniſtros ut ab eo inciperent. Abſciſis ergo ab eo pedibꝰ: cruribuſq; ꝯfractis: cū adhuc ſupuiuerꝫ: rogatu natalie manū ei pciderunt: ut aliis qui plura paſſi fuerant compar eſſet. Quo facto ſpiritū reddidit. Ceteri uero pedeſ ultro ptēdēres: ſic cerifragio ad dñꝫ migrauerūt: rex āt corpa eoꝝ cremari mādauit: ſꝫ natalia manū hadriani in ſinu abſcōdit: ueꝝ ſubito imbre ueh

nentiſſimo erumpente:igneq; extincto cor/
pora martyrū illeſa ſeruata ſunt: que a xp̄ia
nis rapta conſtātinopolim ſunt delata:ibiq;
digno honore tumulata.qui paſſi ſūt.6. id⁹
ſeptēbris circa annum domini.270.¶Qua
liter autem natalia inde proceſſit:ſupra i ei⁹
hiſtoria actum eſt calē.decēbris.

¶De ſancto hadriano papa & confeſſore. LIII

Hadrianus papa hui⁹nominis pri
mus natione romanus ex patre
theodoro de regione uialata ſte
phano tertio pontifici romano i
epiſcopatu ſucceſſit: & ſedit an/
nis.25.menſes decē dies.18.Hic ſanctiſſim⁹
pōtifex reſtaurauit monaſterium ſancti ana
ſtaſii ad aquas ſalinas poſt incendium. Edi/
ficauitq; turres & muros urbis rome pro/
pter hoſtes longobardos quotidie irruētes.
Hic portas ereas maiores dedit ſācto petro
apoſtolo.Ipſos quoq; muros urbis: q̄ i ple
riſq; locis uſq; ad fundamēta dirupti fuerāt
renouauit.Multas etiam eccleſias tam intra
urbem q̄ extra ſuis ſumptibus reſtaurauit.
Hic etiam in monaſterio ſancti ſtephani:qd
circa eccleſiam ſancti petri ſitum eſt: cōgre
gationem monachorum inſtituit:ut in eccle
ſia ſancti petri cum tribus mōaſteriis: quos
gregorius terti⁹ inſtituerat: laudes ſedulas
perſoluerent.Fuit enim in reparandis eccle
ſiis & diuino cultu celebrādo admodum ſo
licitus. ¶Huius precibus carolus magnus
rex francorum pipini filius ueniēs ad italiā
cum exercitu:ut ab infeſtatione longobar/
dorum eccleſiam defenſaret:obſedit longo/
bardos in papia: ubi cepit deſiderium regē
& uxorem eius:quos captiuos duxit in fran
ciam:& ueniens romam reddidit omnia pa/
pe que pater ſuus pipinus beato petro con/
ceſſerat:adiūcto quoq; ei ducatu ſpoletano
& beneuentano. Ob hoc ipſe patrici⁹rome
effectus eſt . Huius tēpe celebrata eſt ſepti
ma ſynod⁹ trecentorum epiſcoporum apud
conſtantinopolim.Aliam uero ſynodū ipſe
hadrianus papa preſente rege carolo rome
celebrauit:in qua fuerunt.154.epiſcopi reli/
gioſi:in qua hadrianus papa & ſynodus de/
dit carolo ius eligendi romanum pontificē:
& ſedem apoſtolicam ordinandi . Item ar /
chiepiſcopos ab ipſo inueſtituras accipere
per prouincias ſingulas . Anathematizauit
quoq; omnes huic decreto rebelles: & bona eo/
rum publicari iuſſit.Tuncq; ceſſauit regnū
longobardorum carolo i italia dominante.
Hadrianus uero papa poſt multa laudabi
lia opera quieuit in pace . Sepultuſq; eſt in
eccleſia ſancti petri in uaticano : & ceſſauit
epiſcopatus dies tres.

¶De ſancto corbiniano epiſcopo. LIIII

Corbinian⁹ ep̄s friſigeñ a papa
gregorio primo factus fuit tem
pore pipini groſſi regis:qui uir
ſanctiſſime uite fuit : & miracu/
lis claruit. Die quodam dum a/
pud eccleſiam ſancti germani oraret:& pro
pter muſti fortitudinem ſpinam a uaſe reie/
ctam ſenſiſſet:ne ſilentium frangeret: conti
cuit:totaq; nocte in orōne pſeuerans uinum
adeo cōpeſcuit:ut nec de ipſo uel unica gut
ta manaret. ¶Cum quidam fur mulam ei⁹
abſtuliſſet:totaq; nocte itinerādo uagat⁹eēt
mane dorſo animalis uinctus ad ſanctum ad
ductus furtum reſtituit:& penitētiam egit.
¶Adalpertum quendam ſuſpendio damna/
tum ſe inuocantem triduo illeſum conſerua
uit:qui poſt liberatus deo deuote ſeruiuit.
¶Vrſum quendam qui eius aſinum deuora
uerat:dum romam pergeret:diuina uirtute
coegit:ut ſarcinam uſq; romam animalis lo
co deferret. ¶ Huinſgus comes tridetinus
admiſſarium ſancti furto auferri fecerat ad
equas operiendas:& infra dies modicos.42.
equos morbo elephātino amiſit.Vnde &dei
iudicium cognoſcens: equos duos cum ad/
miſſario atq; ducētos ſolidos ſancto reſtitu
it.¶Quadam ſexta feria dum piſcibus care
ret:predixit :per aquilam piſces ſibi diuini/
tus miniſtrādos.Et ecce aquila roſtro a ma
ri piſcem detulit:qui tota die ad eſum fami/
lie ſatiſfecit.Sequenti quoq; ſexta feria mini
ſtrum ſuum natantem iuſſit:ut in chriſti no
mine piſcem caperet:qui merſus piſcem ma
gnum manibus cepit:& ad littus uſq; perdu
xit.¶Apud oratorium ſancti ſtephani: ubi
aliquando orans lucem de celo fuſam uide/
rat:& uoces audiuerat angelorum : cellam
ſibi conſtruxit:ubi fontem ex humo baculo
percuſſa perduxit.Deuotus uirginis glorio
ſe die natiuitatis eius in pace quieuit: uideli
cet ſexto idus ſeptembris.Et in eiuſdem dei
genitricis eccleſia ſepult⁹ eſt: miraculis cla
rens.Nam ſanguis qui die quadrageſimo an
te obitum eius de ipſius naribus diſtillauit:
terre ſuffoſus poſt annos quadraginta recēs
adeo inuentus eſt:ac ſi ea die fuiſſet effuſus.
Corpus uero eius tunc temporis tranſlatū
eſt ſaſingā: & una cū dicto ſanguie in eccle/
ſia ſua ſepultum eſt in marmoreo mauſoleo

¶De ſcīs dorotheo & gorgonio mr̄ib⁹. LV

Dorothe⁹& gorgoni⁹ mr̄es paſſi
ſūt apud nicomediā ciuitatē ſub
diocletiāo ipatore. Qui cū eēnt
primi i palatio eiuſdē:militie re
nūciātes:xp̄ianos ſe libera uoce
ꝯfitebāť:qd ceſar audiēs moleſte tulit:anxi
abať q; pder tales uiros quos itra palatiū ſu
um nutritos mores & gn̄ris nobilitas dcora
bāt. Cū ergo nec minis nec blādimētis mo/

uerētur in equuleo diſtenduntˀ : & flagris &
ungulis toto corpe laniāˀ :& deide aceto &
ſale nudatis pene eoꝝ uiſcerib⁹ perfūduntˀ.
Et cū hec alacrius tolerarēt i catricula aſſā
tur:ubi quaſi in lecto floꝝ iacere uidebantˀ.
Ad ultimum laqueo ſuſpēdi iubētur:& cor
pora eoꝝ canib⁹ exponuntˀ: ſed tñ intacta a
fidelibuſq; collecta:honorifice recondūtˀ.
Paſſi ſunt aūt.v.idus ſepté.circa annos dñi.
280.❡Interiecto aūt tpe corp⁹ ſci gorgonii
inde leuatū & romā trāſlatū é.❡Anno auté
dñi.764.epus meteñ.nepos pipini regis ip̄ʒ
ad gallias trāſtulit:& i gorgocieñ. monaſte
rio collocauit.

❡De ſcō dorotheo abbate. LVI.

DOrothe⁹ abbaſ i egypti partib⁹
clarauit. Hic genere thebeus iter
patres egypti ſcitate nō minim⁹
quotidie a mari lapideſ colligēs
& ānis ſingulis habitaculū unū
edificans:ip̄m: edificare ſibi cellas nō uolen
tibus ꝯcedebat.Noctib⁹uero ſportulas opa
batur:ut uēderet:pp cibū paupib⁹miniſtrā
dum.Cibus uero ei⁹ erat panis uncie ſex: &
oleꝝ minutoꝝ faſciculus modicus:aqua ue
ro exigua i potu utebaˀ.Nunq̄ uiſus ē in le
ctulo ſoporatus: uel pedes pro reqe tetēdiſ
ſe:uel pro uoluntate dormiſſe. Quieuit aūt
in pace.v.id⁹ ſepté.Hec in uitis patrum.

❡De ſcō ſergio papa & ꝯfeſſore. LVII.

SErgius papa natiōe ſyrus de ci
uitate antiochie:ex patre tiberio
cononi pōtifici in ep̄atu romano
ſucceſſit.Et ſedit ānos.9.menſes
viii.dies.xxiii.Hic romā ueniēs
ſub deodato pontifice:inter cleꝝ romane ec
cleſie ꝯnumerat⁹: q̄a ſtudioſus erat i officio
cantilene acolythus fact⁹ é.Qui p ordines a
ſcendēs a leone pōtifice ſ̄o: i titulo ſcē ſuſan
ne p̄ſbyter ordinat⁹ē:q impigre p cemiteria
mr̄m celebrabat. Defuncto uero conone pa
pa popul⁹ urbis rome i duas ptes diuiſus é
Et una qdē ps elegit theodoꝝ archip̄ſbyte
rum:alia uero paſchalé archidiaconū.Cūq;
unus alio locū nō cederet: ſed uterq; imani
ter pmaneret:ut unus aliū ſuparet:plurima
q; pars cleri & populi ad ſacrū palatiū pre
xiſſet:ut tractarēt quid fieri deberet deo an
nuēte i perſonā denominati ſergii uenerabi
lis tūc preſbyteri ꝯcordātes ſe contulerunt.
Eūq; in lateraneñ.ep̄atum deducentes elege
runt. Sicq; in ſede bti petri pontifex ordina
tus é tpe iuſtini iunioris.❡ Hic pontifex ec
cleſiā lateraneñ repauit.Et ut agnus dei ter
cantareˀ intra miſſaꝝ ſolēnia ꝯſtituit.❡Hic
etiā diuina ad eū reuelatione facta i ſacrario
ſci petri inuenit capſam argenteā in loco ob
ſcuriſſimo multe ānoſitatis.Ita ut iam nō ar
gentea uidereˀ :i qua ſigillū erat expreſſum
quo ablato inuenit crucē gēmis ornatam: &
ieffabilem portioné crucis dñice intus iclu
ſam:que in die ſcé crucis adoratur.Corpus
quoq; primi ſci leonis pape trāſtulit ipſo re
uelante. Qui etiá propter defēſioné eccleſia
ſtice libertatis a iuſtino imperatore i exiliū
relegatus:ac demū ab eo reuocatus é.Et p⁹
laudabilem uitam in pace quieuit.Et ſepul
tus eſt apud ſanctū petrum. Et ceſſauit ep̄a
tus menſem.i.& dies.xx.

❡De ſcō audomaro ep̄o. LVIII.

AVdomarus ep̄s claruit apud ta
maneñ ciuitaté.Hic ex aureaual
le non longe a ꝯſtantia ciuitate:
patre friulfo religioſo & nobili
uiro ortus é.Et una cum eodem
patre ſuo oib⁹ pro xp̄o relictis ad cenobiū
luxouieñ:qđ a ſcō columbano abbate i bur
gundia ꝯſtructū fuerat pgentes ābo ſub ab
bate euſtaſio mōachi facti ſunt:ubi friulfus
in ſanctitate perſpicua: uſq; ad finem uite p
ſeuerauit. Audomarus uero in epiſcopū ta
maneñ electus per annos pluſq̄.30. eccleſiā
ſuā feliciter gubernauit .Ciues quoq; ſuos:
qui poſt doctrinam qnam a ſanctis fuſcianc
& uictorico perceperant ad idoloꝝ culturā
reuerſi erant ad xp̄m redire fecit. ❡Cum ā
ſemel graui tentatione carnis urereˀ : exem
plo beati benedicti inter uepres & urticas ſ
nudum uolitaus: ignem illum libidinis ext
xit.❡Dum apud uillam iorniacū ſub arbo
re quieuiſſet: crucem dñi de lignis factuʒ a
bori affixit:& ſequenti nocte lux deſuper c
lica radiauit:multorumq; ex ipſa cruce egr
tudines curabantur.❡Per annos plurimo
ante obitum ſuum lumé oculorum amiſit
ad eius culmé ſanctitatis augendum:nec ta
men unq̄ ide turbari uiſus fuit.Sed cum tr
ſlationi corporis ſancti uedaſti epiſcopi a
pud atrebateñ urbem facte ab auſberto ep
intereſſet: lumé ſibi oculorum redditū e
Finita uero corporis tranſlatione orauit a
dominum & iterum: ut petiit ad uotum ſu
rurſum excecatus eſt.Quieuit in pace qui
to idus ſeptembris.In cui⁹ tranſitu mira fr
grātia in domo eius reſperſa eſt : lampade
quoq; ad eius tumulum dependentes oleu
diſtillabāt: quo egri peruncti a langoribu
ſanabantur.Cuius corpus in eius eccleſia t
mulatum a ſancto bertino abbate tranſlat
ſepultum eſt in monaſterio ſancti ſcythini

❡De ſcō hilario papa & ꝯfeſſore. LI

HIlarius papa natiōe ſardus ex p
tre criſpino leoni primo ponti
fici in epiſcopatu romano ſucc
ſit.Et ſedit annos.vi.menſes tr
dies.x.❡ Hic conſtituit ut nu
lus pontifex ſucceſſoré ſibi ꝯſtitueret . Q
non ſolum in elemoſynis dandis pauperi

quotidie ſtuduit:uerum etiam pleraſq; ba/
ſilicas auro argentoq; inſigniter decorauit.
Et fecit ad ſanctũ laurentiũ balneũ & mona
ſteriũ. Et hic plenus ſcitate & uirtutibꝰ qe/
uit in pace.4.idꝰ ſeptẽbris: & ſepultus ẽ ad
ſanctũ laurentiũ in crypta iuxta corpꝰ beati
ſixti epi:& ceſſauit epatus dies.6.

¶De ſãctis nemeſiano & felice & ſociis mar
tyribus. LX

NEmeſianus:felix:lucius:alius fe
lix:litheus:polianus:uictor:la/
dor:datiuꝰ epi: multiq; pſbri &
diacones apud aphricã marty/
rium paſſi ſunt ſub pſecutione ualeriani &
galieni impatoꝝ:qui exurgente pſecutionis
rabie ad primã ꝯfeſſionis xpi ꝯſtantiã graui
ter fuſtibus ceſi:deinde ꝯpedibꝰ uincti:& ad
fodienda metalla deputati:glorioſe ꝯfeſſio/
nis agonẽ ꝯſumauerũt:quoꝝ etiã exemplũ
ſecuta multiplex plebis eoꝝ portio cum eis
pariter coronata ẽ.Extat epiſtola bti cypria
ni ad ipſos & de ipſis ſcripta : qui paſſi ſunt
5.idus ſeptembris.

¶De ſcis ſoſthene & uictore mrĩbus. LXI

SOſthenes & uictor martyres a/
pud chalcedoniaꝫ paſſi ſunt ſub
pcõſule priſco:qui cũ beatã eu
phemiã uirginẽ ſub eodẽ pcõſu
le decertantẽ uidiſſent imenſo lu
mine circundatã:& angeloꝝ & uirginũ cho
ris ꝯſtipatã ꝯuerſi ſunt ad xpm:ut dicet in/
fra in paſſione euphemie.xvi.calẽ. octobris
unde ipſi ambo a pcõſule deteti: primoq; in
carcerẽ truſi:indeq; pducti ad ſtipites ligati
ſunt:urſi quoq; ipſis ac leo ferociſſimi laxa/
ti fuerunt.Sed cũ ab eis in nullo leſi fuiſſent
in potius oĩ depoſita feritate pedes ſãctorũ
lingerent. Procõſul illos in cuppa cremari
mandauit: qui dato ſibi inuicẽ pacis oſculo
ſpiritũ emiſerunt.4.idus ſeptembris.

¶De ſcis proto & hiacyntho mrĩbꝰ. LXII

PRotus & hiacynthus martyres
rome paſſi ſunt ſub galieno im/
peratore.Hi ambo fuerũt eunu/
chi domicelli & in ſtudio philo/
ſophie ſocii eugenie uirginis fi/
lie philippi nobiliſſimi romanoꝝ alexãdrie
pfecti:qui & ab ipſa uirgine una cũ patre &
claudia eius matre ad xpm ꝯuerſi ſunt:ut ſu
pra in eius paſſione actũ eſt.8.calen. ianua
rii. ¶Sed poſtq̃ beata uirgo eugenia paſſa
eſt.Protus & hiacynthus iuſſu impatoris tẽ
ti ſunt:& ad templũ iouis adducti ut ſacrifi/
carent:qui orone ſua ſimulacꝝ ꝯminuerũt:
& cum ſacrificare nollent:primo quidem fu
ſtibus diutiſſime ceſi ſunt:deinde capitis ob
truncatione martyrium cõpleuerunt.3. idꝰ
ſeptẽbr̃.circa ãnum dñi.256. & ſepulti ſunt
uia ſalaria uetere in cemiterio priſcille.

¶De ſancto helia abbate. LXIII

HElias abbas i deſerto egypti i re
gione thebaide claruit.Qui de/
uotaꝝ uirginũ curam habens in
grandi monaſterio trecẽtas femi
nas collegerat:eaꝝq; uitã & con
uerſationẽ regulabat:quod cũ biennio feciſ
ſet:grauẽ tentationis carnem ſentiens adhuc
iuuenis annoꝝ triginta exiſtens p ſolitudi/
nem fugit:iugi biduano ieiunio ac triduano
carnem domans.Cui i ſomnis tres angeli ap
paruerũt interrogãtes cur deo dilectas uir
gines reliqſſet.Quibꝰ rñdit: ꝙ uitiũ carnis
incurrere formidabat.Moxq; ab uno eoruꝫ
uiſum eſt ei genitalia nouacula pcidi. Sicq;
ſecurꝰ redire monet.Expgefactꝰ uir domini
genitalia quidẽ reppit:ſed tentationẽ abſci/
ſam oino pſenſit.Sicq; ad cenobiũ reuerſus
40.ãnis ibidẽ uixit:aſſeuerãs ꝙ nunq̃ de ce/
tero in cor eiꝰ talis cogitatio aſcendit. Fene/
neſtre quoq; ibidẽ ꝯſtructe ſedebat:ſorores
erudiẽs:cũ nec ad eũ ipſe aſcendere:nec ipſe
ad illas deſcendere poſſet.Quieuit aũt i dño
5.idus ſeptembris:cui ſucceſſit ſanctꝰ doro/
theus:qui in ſuperiori monaſterii cella con
ſenuit.Hec heraclides.

¶De ſancto helia alio abbate. LXIIII

HElias alius abbas fuit in finibus
antinoe ciuitatis: que metropo/
lis eſt thebaidis: ſenex in eremo
ãnoꝝ.110.quoꝝ.70.ãnos in ſoli
tudie trãſegit:fuitq; diſcipulꝰ an
tonii:q ope manuũ & oronibꝰ tps exegerat.
¶Quod cũ hoſpitalitati intẽderet : & ad eũ
multitudo fratꝝ ueniſſet: quia publicꝰ illac
tranſitꝰ erat:& deficiẽte ſibi pane triſtis eẽt.
Ingreſſus ſpelũcã ex inſpato tres panes grã/
des & recẽtes ſubito reppit:ex qbꝰ duos aſ/
ſumens.25.frẽs ex eis ſatiauit.Tertiꝰ uero q
ſupfuit diebꝰ.25. eidem poſtmodũ ad uictũ
ſatis fuit.Hec in uitis patꝝ.

¶De ſcõ uenerio abbate. LXV

VEnerius abbas & pſb r̃ apud in/
ſulã palmariã claruit tẽporibuſ
phoce impatoris & gregorii pa
pe primi.Qui ex nobilibꝰ ortus
parẽtibꝰ puincie lunẽſis ſacriſq;
litteris edoctꝰ:relicto ſeculo dictã iſulã pe/
tiit terre uicinã diſtantẽ a luneñ citate circa
miliaribꝰ.8.in loco q dr̃ tyrꝰ maior: ubi a/
ſprime pnie opam dabat:herbis agreſtibꝰ &
pomis multo tpe ueſcẽs.Ad quẽ accedẽs q/
dã agreſtis noĩe reuelatiõe diuina pmonitus
ab eo ſalutis mãdata ſuſcepit: & rogatus ab
eo ſarculum ad terrã colendã & hordeũ ad
ſeminandũ uiro dei detulit. Cũ aũt ueneriꝰ
tẽpore quo iam hordea meti ceperant ſemẽ
delatũ ſeminaſſet hordeũ ſubito natũ & ma
turatũ eſt:qđ ipſe eadẽ meſſuit tempeſtate.

¶Cumq; fama ipſi⁹ diffuſa iter multos illū uiſitātes: paup qdā domealis ad eū ueniſſet: & pueꝝ i naui iuxta litt⁹ reliqſſet: illeq; dormitās: latratu canis ſubito expauēs: & euigilās: i mari lapſus necat⁹ fuiſſet: nauiſq; per equora uagaret: audiēs hec ueneri⁹ & hōi miſertus: orōne ſua & lachrymis & nauē ad litus: & pueꝝ reduxit ad uitā: unde ob ei⁹ ſcītatē nimiā: tam phoca ipator: q̄ gregori⁹ papa prim⁹ ipm plurimū reuerebant. ¶Draco ingēs ꝓpe ciuitatē luneñ hītabat: q carinas i mari ſepius ſubuertebat. Ad inſtātiā ergo lunēſis epi: ſanctū uiꝝ ſup hoc p̄cib⁹ tertio pulſantis: p⁹ orōnē & ieiuniū triduanū: cū archidiacono & plurib⁹ deſcēdēs ad rupē ubi draco latebat: ueſtigia ſua i ſaxo acſi i cera ipreſſa reliqt. Et dū dracōi ex pte epi de receſſu mādaſſet: illeq; nullaten⁹ moueret: deīde ei mandauit in nomie trinitatis: ut ſe in abyſſuꝫ demergeret: draco ſe ſtati i mare p̄cipitās nuſq̄ ꝯpuit. ¶ Poſt hec uenerius ut gloriā hominū fugeret: nauigauit ad iſulam cyrnē: ibiq; dieb⁹. 40. cū beſtiis demoratus eſt: coruo ei quotidie dimidium panis calidi & fruſtū carnis bubale diuinitus deferente. Qui etiā deābulās iuxta litt⁹: corp⁹ hōis in mare necati: illicq; ab undis eiecti iuenit: & orās pro eo: angelis appētib⁹ hōiē ſuſcitauit. ¶Cū aūt admōitiōe dīna ad locū ſuū redire uellet & nautas q illuc appulerāt: & ad ſardiniā ire uolebāt iſtāter rogaſſet: ut ipm ad ſuā inſulā deferrēt: illiq; recuſarēt: orta i mari tēpeſtate: nō pri⁹ ide ſe mouere potuerunt: donec ſci petitionē adiplere uouētes: facta ſubito ſerenitate eū illuc detulerunt. Et cū ante receſſum ſuū ipi naute in littore lapidib⁹ luderēt: unuſq; illoꝝ a ſocio cāu in tēpore pcuſſus expiraſſet: orōne ſci ſuſcitat⁹ ē. reuerſus igit̄ ad locū priſtinū qeuit i pace. 3. id⁹ ſeptē. māib⁹ angelicis ſepult⁹ i quo loco oleum emanās: egritudines oēs ſanabat. ¶Poſt hec lucius eps lunēſis deo admonit⁹ ad iſulā cū populo ueniēs: oleū manās repperit: corpuſq; effodiēs: illud quoq; integrū inueniēs miro fragrās odore: honorabiliter tumulauit: eccleſiamq; deſup edificauit: ubi ad refectionē cuſtoduꝫ ſacri corpis de terra fōs ſcaturiit: uſq; i preſes ibidē manās. ¶Tēpore uero ludouici pii ipatoris: cū ſaraceni iſulas illas deuaſtarēt: apollinaris eps lunēſis: a ſcō p uiſum admonit⁹: corp⁹ eius inde tranſtulit: & regium detulit: ac i eccleſia ſci proſperi. 3. noñ. nouēbris depoſuit.

¶De ſcō uenerio alio abbate. LXVI.

Venerius ali⁹ abbas tyburtine ciuitatis floruit tpe othonis. iii. imperatoris. Qui prio in mōaſterio ſci bñdicti apud ipm oppidū degens: inde ſolitudinē petens: ſine abbatis licētia diſceſſit. Quo tpe ꝯtigit ſcūm romualdū abbatē ad ciuitatē illā ab othone obſeſſā accedere: gr̄a pacis iterponēde. Qui audiēs de dicto ſolitario ad eū abiit: & uita ipi⁹ ꝯpta: ipm de iobediētia icrepauit: & q ſine abbatis ſui licētia: qcqd faceret inaniter laboraret aſtruxit. Ille āt ꝯpūct⁹ ad mōaſteriumq; reuerſus: licētiā a ſuo abbate de uita ſolitaria ducēda petiit: & ut petiit ipetrauit. ¶Deīde ſaxū hōib⁹ iacceſſibile ꝯſcēdit: ubi. 4. ānis ſine hūano cibo pmāſit: exceptis trib⁹ panib⁹ quos ſecū pri⁹ a mōaſterio detulit. Solaq; poma ſilueſtria & radices edebat: aquā uero quā eſtate bibebat: i cōcauo lapidis hyeme ex niuib⁹ colligebat. Ad quo plurimi uitā ei⁹ reuerētes accedebāt: & uit hōis neceſſaria deferebāt: q̄ tñ oia ipe paſtoribus pecoꝝ & aliis indigentibus erogabat ibidē quoq; exhortāte epo baſilicā fieri & cōſecrari pmiſit: In q̄ p⁹ aliqd tp̄s deceſſit: & qbuſdā eū q̄rentib⁹ iuēt⁹ ē mortu⁹: in cubitis & genib⁹ q̄ſi ad orōnē icūbēs: ubi & ſeptus ē: per quē de⁹ plurima miracula oñdit

¶De tranſlatione ſci hermacore. LXVII

Tranſlatio corpis ſci hermacor epi ſcā ē p⁹ tps quo attila flagelū dei italiā deuaſtās: aqleiā fūdit⁹ euertit. Cūq; ſo eādē prouici gothoꝝ rabies depopulata eēt tertio quoq; lōgobardoꝝ ipetū: paul⁹ tūc patriarcha aqleieñ ferre non poſſet ad gradēſe caſtꝝ ſupra mare ſitū ſe trāſtulit: & corpora quorūdā ſcōꝝ ac theſauros eccleſie ſecū tulit: cui ſucceſſit in patriarchatu ꝓbin⁹: & probino helias q i gradenſe eccleſia ſynodū. 2 epoꝝ celebrauit: & de mādato tunc pelag pape ipam eccleſiā toti⁹ uenetie & dalmatiæ metropoli eē ꝯſtituit: eo q aqleia tūc fūdit eēt euerſa. P⁹ heliā ſucceſſit cyprianus: qu mortuo fortunat⁹ heretic⁹ ſedē iuāſit: fult audacia lōgobardoꝝ: q ſpoliatis eccleſiis dē tenebat i caſtro glemōe i ꝯfinio lōgobardoꝝ ſito. ¶Eodē āt tpre primogeni⁹ a pap miſſus ē patriarcha: ad iſtātiā epoꝝ catholicoꝝ ꝓuicie uenetoꝝ: ut dictā ſedē catholic gubernaret. Qui a populo gratāter excep & dina diſpoſitiōe cathedrat⁹: a deoq; p ſum p̄monit⁹ cū oī ſua plebe aqleiā prexi ut corpa hermacor̄ & fortūati adhuc i agi ſcē matrōe alexādrie tumulata: ide ad caſt gradēſe trāſſerent. Quibus in ſaxeo mau leo reptis: dū ipa inde aſportare nō poſſe qrētes ne forte qcq̄ d̄ reliqiis eoꝝ deficer Reuerſi ad arcam repiunt unū ex calceis hermacore ex errore dimiſſū: quo ſuſcep corpa cū oī facilitate mouētes: naui ipoſi gradū tulerūt: eaq; ibidem honorifice dep ſuerūt pridie id⁹ ſeptēbris: ubi & tumula qeſcūt: loc⁹ uero ſuſceptiōis nauis q̄ corp

tulit:uſq; hodie dr̄ ceſſus.i.receſſus ſci her
macore:q ſemper uirenti germine decorat̄.

¶De ſancto hiuentio epō. LXVIII

Iuentius eps̄ diſcipulus bti her
macore fuit. Cū idem beat⁹ her
macoras ſanctū ſyꝝ epm ordina
tum ad ciuitatē papiā miſiſſet:ut
uerbū dn̄i pdicaret:hiuentiū cō
diſcipulum eidē aſſociauit: ut dictū ē ſupra
in legenda ſyri.5.id⁹ decēbris.Hic cum btō
ſyro epo in pdicationis officio iugiter labo
rauit:quē & ipm diaconū idē eps ordinauit:
ic ſucceſſorē dimiſit.Duꝫ aūt mortuo ſyro
hiuenti⁹ ad ſacerdotiū peteret̄:dudū latuit:
ed tandē pduct⁹ licet ſatis renitēs pontifica
um accepit:qui gratiſſimus clero & popu
o magiſtri ueſtigia ſequēs gregē dn̄icū exē
lis & ſermonibus pauit: & miraculis pol
ēs in pace quieuit pridie idus ſeptembris.

¶De ſcō hiuentio preſbytero. LXIX

Iuentius pſbr̄ i hiſpania claruit
ſub tpe ꝯſtātini impatoris. Qui
uir ſanctitate inſignis & ſapiētia
clar⁹: rhetorico ſtilo copioſus:
genere nobiliſſimus:q̄ttuor euā
elia heroico metro quattuor libris pene
d uerbum tranſtulit:& apud hiſpanias cla
o fine in pace quieuit.

¶De ſcō niceta martyre. LXX

Iceta martyr:q interptat̄ uictor
apud nicomediā ciuitatē paſſus
eſt ſub maxiano rege ipſi⁹ mr̄is
pente.Hic ipſi⁹ciuitatis oriūd⁹
filius pſati maximiani regis gen
is:in adoleſcentia bonis morib⁹ imbutus
reuelationē ad xp̄m ꝯuerſus ē.Appuit eni
in ſōnis xp̄s cū uirgine in oratorio ſcē ma
:tenēs ſignū crucis in manu ſua:& docuit
:ut crederet in eū: q euigilās & de uiſiōe
rrit⁹:pquirebat qs eēt:q ei appuiſſet: cui
edā xp̄iana noīe iuliana occulte imagines
i ac matris ei⁹ & ſignū crucis oſtendit:qs
e ipſas eē figuras eoꝝ:quos uiderat reco
ouit·Duct⁹igit̄ a iuliana ad oratoriū uir
nis:a quodā pſbro xp̄iano in fide doct⁹ &
ptizat⁹ ē:indutuſq; habitu deſpicabili a
briele archāgelo ei appente in fide xp̄i cō
mat⁹ ē.¶Cū aūt puer qdā iulian⁹ nicetā
antē in eccleſia reppiſſet:pr̄i denunciauit
ui miſſis appitorib⁹ fecit eū detineri in ec
eſia ſcē dei genitricis orantē:Ductuſq; ad
trē ab eodē ad ſacrificia inuitat̄. Ille autē
i dari deoſ petiit:ut eis thura offerret:ſta
aſq; idoloꝝ argēteas i domū ſuā adductaſ
riuit:& paupib⁹p fruſta diſtribuit: qd cū
i ipſemet poſtmodū rettuliſſet:iuſſit eum
tenis ligari:& uncis ſuſpēdi:& a.24.uiris
i uiciſſim ſuccedētib⁹ neruis taurinis ace
& felle intinctis crudeliter flagellari: cui
appens āgel⁹michael ipm dulciter ꝯforta
uit:uiditq; niceta manū de celo ei porrigētē
coronā gēmatā & colūnā igneā ad celū uſq;
ptenſam.¶Cū aūt hec oīa patiēter toleraſ
ſet:fecit eū pr̄ manib⁹& pedib⁹ uictis ſuper
ſtratum poni:& puellā ſpecioſaꝫ adduci:ut
ipm oſculis & amplexib⁹ allicićs ad deoruꝫ
ſacrificia puocaret. Qui dū ſe ab ea ipudice
tractari ſentiret:& aliter illā repellere non
poſſet:linguā dentib⁹pciſā in faciē ei⁹ſpuit
illaq; ꝯfuſa diſceſſit.Tūc fecit eū rex deponi
ſup lectuꝫ gladiis acutiſſimis circūſeptū: q
q̄ttuor rotis agitabat̄:ſed orante ſcō gladii
ſicut fenum facti ſunt: & ipſe illeſus pmanſit
Quo uiſo miraculo qngēti gentiliū credide
runt.Orāte quoq; ſcō mr̄e chriſma & aqua
de petra pſiliit:& ipe eos baptizauit.Statiq;
ad regē intrauit:quē ille uidens incolumem
quē mēbratim pciſū putabat:iuſſit eū hamo
p labia ſuſpendi:& ferꝝ ignitū acutū auri
cule ipſi⁹ īfigi:ut a dextera in ſiniſtrā per
tranſiret:aliud quoq; ferꝝ cordi ei⁹immitti
& tertiū capiti imponi:quod inde ipm uſq;
ad latus ſiniſtꝝ trāſfoderet.Et dū hec ꝯſtan
ter ſimiliter ſupaſſet:iuſſit eū uerſis pedib⁹
ſuſpendi:& fumo ſubterfacto fumigari:dein
de napta pice & palmitib⁹igne ſuccenſo ſan
ctū cremari.Et cū in his etiā illeſus pmāſiſ
ſet:man⁹ei⁹truncari:& ſerris crura ſecari fe
cit.Deinde calciamēta ferrea ignita pedibus
ei⁹ iponi. Et poſt hec in pfundiſſimā foueaꝫ
ſine aqua iactari. Qui orone facta ab āgelo
michaele de fouea educit̄:& mēbra eius oīa
reſtituunt̄.Angelus quoq; ipm hortatus ei
dixit:q quicūq; ipm in oī neceſſitate inuoca
ret:iuſte poſtulata penitus obtineret:& ſi i
iuſte peteret ad penitentiā pueniret.¶Poſt
hec pr̄ uocatis magis fecit ei mortiferꝝ i cali
cē pp̄inari: ſꝫ ſigno crucis edito:demōes de
calice ululātes euanuerūt: & uenenū i aquā
ꝯuerſum ē. De qua martyr dn̄i magos illos
ad xp̄m redeuntes baptizauit:quos rex una
cum filio in carcerem trudi mandauit.Orā
te uero ſcō diabolus in angelum lucis tranſ
figuratus eidem apparuit:quem ille per ſpi
ritū cognoſcens durius icrepauit. Statimq;
angel⁹ bon⁹ eidē aſtitit:& illū fore demonē
declarauit:quē niceta ad terram pſtrauit:&
pedē ſup collū eius poſuit: & qs eēt iterro
gauit.Ille uero diu eiulans dixit ſe eē ſpūm
q adā fecerat:ut puaricaret:& caim ut frēm
occideret:& pplm iudeoꝝ iduxerat ut xp̄m
crucifigeret:ueniēte quoq; pr̄e maximiano
ad carcerē:piecit niceta demonē i uultu ei⁹
dicens ipm eē deū quē adorabat:& deinde il
lum i ſterqlinio alligauit.¶Cū aūt pr̄ ſe in
xp̄m crediturū promitteret: ſi niceta unum
ex multis defunctis ſub columna iacentib⁹
ſuſcitaret: orante ſancto omnes qui fuerant

mortui ſurrexerunt. Et cū iñ gētilitate mortui eſſent ſcūs dñi eos baptizauit: & iteꝝ ut dormirent ac ſe i padiſum precederēt impauit. Que oia dum rex magie aſcriberet: & filiuȝ iteꝝ fuſtigari iuſſiſſet: ueniēs regina ipȝ de crudelitate nimia redarguit: mox quoqꝫ ſeditione ſuborta popul⁹ regē gladiis & lanceis trucidauit. Niceta uero omnē populum in fide docuit & baptizauit: eccleſias plures ꝯſtruxit: & fidē dñi multiplicauit. Demū ad xp̄m feliciter migrauit die ſabbati pridie id⁹ ſeptēbris: hora. vi. ſepultus a xp̄ianis i nicomedia citate: iuxta corpora alioꝝ mr̄m ibidem pro xp̄o paſſoꝝ.

¶ De ſancta bona uirgine. LXXI.

Bona uirgo i ptibus egypti claruit. Hec apud latinos bona: apud ſuos egyptios cordimūda uocata: regali generē orta: patre zabul nobili ſatrapa: matre ziua: pulchra facie ſed pulchrior fide: nōdū tamē baptizata: parentibus defūctis: multaꝝ diuitiaꝝ heres: ſub cura propinquoꝝ fuit. Quā dum iuuenis nobiliſſim⁹ i ꝯiugiū peteret: multas ei pollicēs poſſeſſiōes: illa oino matrimoniū refutauit: dicēs xp̄m ſe ab īfātia deſponſaſſe: uirginitatēqꝫ ſuam ei dedicaſſe. Propter qd a ꝓpinquis dudū blāditiis & minis pulſata: timēs ne ſibi uiolēter ſanctū propoſitū rūpetur: latēter fugā petiit: & ad cenobiū uirginum ſe ꝯtulit: ac ſe a ianitrice itromitti iſtantius poſtulauit. Dūqꝫ illa uirginē ſine abbatiſſe licētia admittere rcuſaret. Abbatiſſa diuina reuelatōe p̄monita: ipaȝ itromitti fecit: & petēti habitū religionis tradidit. Requiſita aūt ab attinētib⁹ & iuenta: dum ipam ide nullaten⁹ auellere poſſent dicūt abbatiſſe puellā eē gētilē: ut eā tali occaſione repelleret. Illa autē hoc ꝯfitens ſed baptiſmū expetēs a preſbytero monaſterii baptizat: & xii. ānorum ſacro ſuſcepto uelamine uirgo dño cōſecratur. Que i multa pſeuerauit ſcitate: & oi ſacre regula diſcipline. ¶ Cū aūt unā ex ſororibus hr̄et i ſociam p̄dilectā: & illā languentē oēs alie uiſitarent: ſola bona remanſit i eccleſia orans deū: ut qa illā mori ꝯſpiceret: ſibi in alio ſeculo comes fieret. Quod & uoce de celo lapſa ei promiſſum eſt. Tunc bona ſororē adiit: que ei illud idem prenunciauit: & mox ſpiritū emiſit. Tertia uero nocte abbatiſſa uidit ſomniū: ꝙ iuuenis ſplendens pallā ex eius capite auellebat: quam & ſcrinio abſcōdebat. Et querēs cur hoc faceret: audiuit bonā ab ea eadē die auferēdam. Mane aūt dū abbatiſſa uiſionē ſororib⁹ rettuliſſet bona preſente: audita ē uox angeli de celis ipam ad patriā euocātis. Que continuo i choro ſoroꝝ poſita: oib⁹ circū pſallētibus & flentib⁹ emiſit ſpiritū pridie id⁹ ſept. Cuius corpus mox lux de celis clara circ[...] dedit: & ex ipo odor mirabilis refragrauit donec officio ꝯpleto ſepulture traditū eſt.

¶ De ſcō philippo epō & martyre. LXXII

Philippus eps & mr̄ paſſus ē apd alexādriā ſub ſeuero impatore Hic illuſtriſſim⁹ p̄fect⁹ alexādri pater fuit ſcē eugenie uirgis: & ab ea ꝯuerſus ad xp̄m: ut ſupra i eius paſſione actū ē. 8. cal. ianuarii. Qui r[...]licta p̄fecture dignitate: a xp̄ianis i epm alexandrie ſublimat. Ad cuius iſtantiā & info[...]mationē ſeuerus auguſtus libertatē xp̄iani[...] ꝯceſſit: ut ſuis legib⁹ i egypti ptib⁹ uterēt[...] eo ꝙ ab eo uti olim prefecto ſuo iformatu[...] eēt: xp̄ianos reipublice plurimū eē ꝓficuo[...] Poſtmodū autē emulātib⁹ paganis. Seueru[...] edictū reuocauit: & miſſo illuc pennio pre[...]fecto i ſucceſſorē philippo mādauit eidē: u[...] aut philippum diis ſacrificare ꝯpelleret au[...] depoſitū oi dignitate & facultatib⁹ priuare[...] philipp⁹ aūt ifirmitatē ſimulauit: donec oi[...] ſua paupib⁹ diſpēſauit. Quod audiēs penn[...]us: dū ob timorē populi ipm iuadere pub[...]ce nō auderet: latēter i eccleſia orātē gladi[...] i gutture pcuti fecit. Qui tñ populū i tim[...]rē dñi exhortās: p triduū ſupuixit. Sed i e[...]ſcopatu mēſes. xv. miracula patrās. Et ſic c[...] palma mr̄ii ad xp̄m migrauit idibus ſepte[...]bris. Sepultus in mōaſterio filie ſue.

¶ De ſcō ligorio martyre. LXXII[...]

Ligorius martyr i partib⁹ greci[...] paſſus ē. Hic natiōe grecus: rel[...]cto ſeculo dū uaſte ſolitudis e[...]mum coleret: hominibuſqꝫ inc[...]gnitus eēt: & gētilib⁹ uenatorib[...] iter uepres iuentus ē. Et dū latro putaret[...] terrogat⁹ qs eēt: rñdit ſe eē peccatorē xp̄i[...]nuȝ. Quē illi audito xp̄i noie eis exoſo m[...] gladiis iterfecerūt. Cuius corpus a uene[...] de partib⁹ greciaꝝ trāſuectū i mōaſterio [...] laurētii poſitū ē. Cūqꝫ dies ei⁹ paſſiōis ign[...]tus eēt: cuidā puero lāguēti quaſi i extre[...] poſito: quidā ſcūs apparuit: ſeqꝫ ligoriū dixit puerūqꝫ admonuit: ut abbati ſci lau[...]tii diē ſue paſſiōis. i3. ſeptēbr̄ celebrandū indicaret: quo uidelicet die ipe pro xp̄o p[...]ſus fuiſſet: & eo nūciato ſuā eius meritis [...]nitatē pciperet: puer aūt ad ſe rediēs: hec [...] uiderat abbati nūciauit: & ꝯtinuo ſcolun[...] de lecto ſurrexit. Sicqꝫ dies paſſiōis ligor[...] Idib⁹ ſeptē. eē exinde oib⁹ notum fuit.

¶ De ſcō amato preſbytero. LXXII[...]

Amatus preſbyter & abbas mo[...]ſterii romerici fuit: uir quidē [...]re abſtinētie & anachoritice u[...] ſectator: uirtutū & miraculoꝝ gr̄a illuſtrē ꝯuerſatiōe ducē[...] Qui & migrauit ad xp̄m idibus ſeptemb[...]

in ipſo mōaſterio i pace tumulat⁹. hec ado.

❡De ſcō maurilio epō. LXXV

Maurilius eps apud andegauenſē ciuitatē claruit:cui⁹& epus fuit. Hic natiōe mediolanenſis claris parentib⁹ortus. Primo quidem ſci martini in ſuo monaſterio turonenſi diſcipulus fuit:ſed poſtmodū ſolitariā uitā eligēs de turone receſſit:& andegauē urbē adiit:ubi in uilla calourie phanū antiquiſſimū idoloꝝ reppit:ſtatimq; orōnē fudit:& ignis de celo deſcendens ipm ↄſumpſit. Ibi ergo ſcūs eccleſiā fundauit: quā ꝓceſſu tēporis ſcūs martin⁹ ↄſecrauit: ubi & multo tpe maurilius in ſcītate uite morā traxit. ❡Multiſq; miraculis coruſcauit. Nā pueꝝ a uipera ꝑcuſſum pene extinctū ſanauit. In preſiaco:ubi erat collis idoloꝝ: demonibus cū multo eiulatu expulſis idola cōbuſſit:ibiq; cenobiu3 ↄſtruxit. ❡Vir quidā rapt⁹a mercatorib⁹:ut ꝑcio uenderet:ad eius ꝑſidium recurſum habuit. Dū aūt ſcūs dn̄m illius ad redemptionē capti nullaten⁹ inducere poſſet:raptor febribus inuaſus ſubito expirauit:quē ſanct⁹maurilius ſua oratione a mortuis ſuſcitauit:ſtatimq; ille captiuum libere dimiſit: quo etiā miraculo oēs alios dicti raptoris ↄſocios ad penitentiā reuocauit. Naute quidā in mari piclitantes eū inuocabant. Quod ſcūs per ſpūm cognocens: ad littus acceſſit:& ſigno crucis edito tēpeſtatē ſedauit. ❡Latro quidā qui eius aſinū rapuerat:nocte tota circūuagās:mane cū furto añ fores ei⁹ mōaſterii iuent⁹ē:& aſello reddito penitentiā egit. ❡Poſt hec de ↄſilio btī martini archiepī turoñ. in epm andegauenſē electus eſt. Qui dū in ſede ponit: & a martino eius metropolitano ↄſecrat:colūba de celo ueniens capiti eius inſedit. ❡Dū cuidā matrone ſterili filiū a dn̄o ꝑcibus impetraſſet: illaq; pueꝝ febricitantē ad maurilium celebrantē in eccleſia ſci petri baptizandū adduxiſſet: dū miſſa ꝓtraheret: puer ſine baptiſmo expirauit. Ille uero q̄ſi negligentie ↄſcius actur⁹penitentiā ab eccleſia ſua aufugit: claues reliquiaꝝ ſecū tulit. Que dū p mare nauigaret:caſu in aquā ceciderunt. Eps aūt q̄ſi hoc diuine ultioni aſcribēs:uouit ſe nūq̄ ad ſedem ſuā reuerſuꝝ:niſi claues ipas diuinit⁹ rehaberet. Sicq; in habitu pegrino trāſmiſſo mare dn̄i cuiuſdā ortum colere cepit. Requiſitus eſt ubiq; p ſeptenniū a ciuibus: ſed minime inuēt⁹. ❡Dum aūt quidā ex ei⁹ clericis ad eū querendū mare trāſire uellēt ſcripturā ab angelo inueniūt lapidi ſculptā continentē Mauriliū illac tranſfretaſſe: leti ergo dum portū in nauicula tranſeūt:piſcis ingens in nauem ꝓſiluit: quē exenterātes claues in uētre reperiunt: quas bene recognoſcunt. Mauriliūq; cū clauib⁹in mari demerſum putauerunt. Et dū triſtes redire diſponerent:hoſpitati ſero apud dn̄m cū quo eps eoꝝ morabat:mauriliū uocari audierunt. eumq; recognoſcētes: ut repatriaret:exorarunt. Recuſanti quoq; & uotum ſuū allegāti claues oſtendūt:ſicq; ſanctū cū gloria ad ſedem ſuā reducunt:qui ſtatim iuxta ſepulturam pueri ſe ꝓſtrauit:nec ab orōne deſtitit quouſq; puer reuixit:quē ipſe baptizatū renatum uocauit:& in lege dn̄i eruditū ſucceſſorem epatus habuit. ❡Quendā die dn̄ico ſecuri ligna cedentē:cui⁹ manus ↄtracta ſecuri adheſerat:poſt dies quinq; penitentē ſanum effecit. ❡Dū in portu lydi flumis cū quibuſdā tranſire uellet:nec nauē haberet. Nauicule quedā ab alia ꝑte fluuii poſite ſiñ aliquo ductore ad eū ꝑuenerunt:& ipſe cu3 oibus angelico ducatu tranſiuit. Quieuit in pace. 90. etatis ſue anno:epatus uero ſui anno. 30. idibus ſeptembris. Sepultus in eccleſia andegauenſi miraculis clarens.

❡De exaltatione ſcē crucis. LXXVI

Exaltatio ſcē crucis ſub heraclio impatore facta eſt. Cum eni uenerabile crucis dn̄ice lignū a beata helena inuentum eēt: ut hēt ſupra in hiſtoria inuētionis crucis. 5. noñ maii:ita per mediū ab ea ſectū eſt ut ex eo crucē ↄſtantinopoli deferret:& crucem heroſolymis in thecis argenteis ſuo loco reſuaret. Multoꝝ itaq; tēpoꝝ labēte curriculo ꝑmittēte dn̄o ꝓpter peccata ſuum populū flagellari. Coſroe rex pſaꝝ oia regna terraꝝ orientis ſuo impio ſubiugauit. Hieruſalē autē ueniens a ſepulchro dn̄i territ⁹ fugit:partē tamē dn̄ice crucis ibidē ab helena relictā aſportauit. Volens autē ab oibus ut ſolus de⁹coli:turrim ex auro & argento interlucentib⁹gēmis fecit:& ibidem ſolis & lune ac ſtellaꝝ imagines collocauit:p ſubtiles ēt & occultos aqueduct⁹ q̄ſi de⁹deſuper aquā fluēs pluebat: & ſubterraneo ſpecu equos quadrigas trahentes hēbat: ut q̄ſi turrim mouerent:& tonitruū ſimularent. Filio quoq; ſuo regno tradito:ipſe in turri reſidebat:& iuxta ſe crucē dn̄i collocans: appellari ſe regem regū & dn̄m dominantiū ab oibus impabat. ❡Tunc impator heracl⁹xpianiſſimus cū exercitu copioſo iuxta flumen danubium cōtra coſroe filiū pugnatur⁹ aduenit. Et ibidē utriſq; principib⁹ placuit:ut ipſi ſoli ſup pontē duello ↄfligerēt:& qui uictor exiſteret ſine dāno alterius ꝑtis exercitus impiū obtineret. Et ſi quis ex ulla ꝑtiu3 principē ſuum iuuare ꝑſumeret cruribus & brachiis exciſis in flumine mergeret. Heraclius igit ſe deo & uenerande cruci: ꝓ qua pugnabat:deuote cōmendās ambob⁹ dudū

in ꝯflictu durantibus xp̄o annuēte uictoriaꝫ tandeꝫ obtinuit:& coſroe filiū interfecit. Statimq; uniuerſus eius exercitꝰ quaſi diuinitꝰ tactus ſe fidei xp̄iane ſubdidit:& ſacrū baptiſma ſuſcepit. Coſroe āt ignorabat exitū belli:qa cū ab omnibꝰ pp eius ſupbiam haberetur exoſus:nemo eidē īdicare curauit: unde heraclius uſq; ad turri aſcendēs ad thronū eius ex īprouiſo puenit:&eū ī throno aureo reppit:eiq; dixit: ꝙ quia crucē dn̄i iuxta eiꝰ modulum honoraſſet ſi baptiſmū & fidē xp̄i ſuſcipere uellet : uitā & regnū ab impio acceptis obſidibꝰ obtineret. Sinaūt ſtatim ipiꝰ gladio interiret . Cūq; hoc ille pfidus acqeſcere nollet:heraclius eum protinꝰ decollauit. Sed quia rex fuerat : & crucē dn̄i ex pte honorauerat ip̄m ſepeliri mādauit. Filiū uero eius annoꝝ.x.quem ſecū reppit baptizari fecit:& ip̄ꝫ de ſacro fōte leuauit:ac regnū paternum ei dimiſit. Turri uero deſtruēs argentum in predā ſuis diuiſit:auꝝ uero & gēmas ad repandas eccleſias quas tyrānus deſtruxerat reſeruauit. ¶ Sacrā igitur crucem dn̄i repetēs hieroſolymā reportauit. Cū autem de mōte olíueti deſcēdēs p portam qua dn̄s paſſurus intrauerat:in equo regio & apparatu impiali ingredi uellet: repente lapides porte deſcenderunt:& inuicē quaſi paries ſe clauſerunt. Angelus quoq; dn̄i ſuper portā ſignum crucis tenens appuit: & impatorem de pompa icrepauit:dicēſ ꝙ cum dn̄s ad paſſionem per ip̄am ianuam intrauit:non cultu regio: ſed humili reſidens aſello: humilitatis exēplū dereliquit:& his dictis angelꝰ diſparuit. Tunc impator lachrymis infuſus diſcalciatus & uſq; ad camiſiā exutus crucem dn̄i accipiēs uſq; ad portā baiulauit. Statīq; porta ſe ſurrigēs: libeꝝ intrantibꝰ patefecit ingreſſum. Odor aūt ſuauiſſimꝰ qui eodem die quo crux de turri coſroe fuit ſublata uſq; hieroſolymā de perſaꝝ prouincia fuerat illapſus tunc rediit : oēſq; ſuauitate refecit : Sicq; precioſa crux ſuo loco reſtituitur : & antiqua miracula renouanť. Mortuus enim quidam ſuſcitať:palytici.4.curantur:leproſi.x.mūdanť ceci.xv. illuminăť:a plurimis demones effuganť:langoribuſq; diuerſis mľti liberanť. Et ſic impator eccleſiis repatis: & regiis muneribꝰdotatis ad propria remeauit. Facta eſt aūt hec crucis exaltatio.18.calen.octobris. Circa annos dn̄i.620.

¶De ſcō cornelio papa & mr̄e. LXXVII

Ornelius papa & martyr natiōe romanus ex patre caſtino. Fabiano pape ī pōtificatu romano ſucceſſit. Et ſedit annos tres mēſes.2 dies.x. Hic ꝯſtituit ut ſacerdotes ſi uellēt pro certa cauſa iuuare poſſent. Hic rogatꝰ a quadā lucina matrōa:corpora apoſtoloꝝ petri &pauli de catacumbis leuauit: ubi per annum iacuerāt : poſtꝗ ea greci ſurati fuerant:ut dictum eſt ſupra in paſſione eoꝝ.3.cal.iulii. Et primū quidem corpꝰ beati pauli ſepeliuit in predio eiuſdem lucine in uia oſtieñ.ad latus ubi decollatus eſt. Deinde corpus beati petri poſuit iuxta locū ubi crucifixus ē:Inter corpora ſcōꝝ ep̄oꝝ:in tēplo apollinis in mōte aureo uaticani palatii neroniani. ¶Hic beatus martyr a decio ceſare cum ſuis clericis in exilium relegatus eſt centūcellis . Ibiq; a ſācto cypriano ep̄o carthagineñ. epiſtolas confortationis accepit. Tandem de exilio reductus decio pñtatur : & dum immobilis in fidei confeſſione permaneret. Iuſſit os eius plumbatis cedi : & deinde ad tēplum martis adduci:ut aut ibi ſacrificaret aut ſñiam capitalem ſubiret. Cum ergo illuc duceretur :miles quidā nomine ✠ cerealis eum rogauit ut ad domū ſuā diuerteret:& pro uxore eius ✠ ſaluſtia : que per annos.v.palytica iacebat oraret . Que dum ad orationē eius ſanata eſſet ✠.21.milites cū ipſa & uiro ſuo:dn̄o crediderunt:& a cornelio baptizati ſunt. Qui omnes iubente decio ad templum martis deducti & expuentes in idolum una cum ſancto cornelio decollati ſunt . Quorum omnium corpora a lucina prefata in cemiterio calixti ſepulta ſūt.xviii. calend.octobris Circa annum domini .253. ¶Hic ſcūs papa ad fabianum antiochene eccleſie ep̄m ſcripſit epiſtolam de romana italica & aphricana ſynodo. Item aliam de nouato & aliis qui lapſi erant . Tertiam de his que in ſynodo geſta ſunt. Quartā admoduꝫ prolixam:nouatiane hereſos anathema continentem: & cauſas . Hec hieronymus libro de uiris illuſtribus.

¶De ſcō cypriano ep̄o & mr̄e. LXXVIII

Yprianꝰ carthagineñ ep̄s & martyr paſſus in ipſa ciuitate aphricana ſub ualeriano & galieno imperatoribꝰ galerio maximo pro conſule. Qui poſtꝗ multos xp̄ianos ad martyrium uerbis & litteris ꝯfirmaſſet. Paterno proconſuli pñtatur. Et poſtꝗ in fide nullatenus imutari poſſet:in exilium ab eodem miſſus ē ī iſulam corubitanā. ¶Poſt aliquot mēſes inde reuocatuſ ē a galerio maximo qui paterno ſucceſſerat. Et cū ad ſacrificia deoꝝ cogeretur:& ſacrificare nollet:ſententiam ab eo capitalē accepit. Qua lecta notarium cyprianus dixit:deo gratias. Cūq; ad locū cū ſpiculatore ueniſſet: precepit ſuis:ut eidem ſpiculatori pro mercede .xxv aureos darent. Accipienſq; linteum : manu ſua oculos texit & coronam ſuſcepit. Referuntur etiam paſſi cū eo ✠ creſcentianus ✠ uictor ✠ roſula & ✠ generalis .xviii.calē

octobris:circa annū dñi.256. Quoꝝ corpa
a xpianis ſepulta ſunt in uia appalliēſi iuxta
piſcinam eiuſdem carthaginenſis ciuitatis.
¶Hic beatus martyr nōdum ad fidem chri
ſti conuerſus:primum glorioſe rhetoricam
docuit:deinde xpianam profeſſus fidem : &
carthaginenſis epiſcopus conſtitutus: mul/
ta ſcripſit:multa ꝯpoſuit. Nam ingenii huiꝰ
ſuperuacuum eſt indicem texere: cum ſole
clariora eius ſint opera. Scripſiſſe dr̄ de la/
pſis uolumen egregiū ꝯtra nouatianos . Itē
ſacramentorum librum eximium.Itē alium
de laude martyrum ad cornelium papam.
Epiſtolas octo.Contra nouatum & nouatia
num diuerſos tractatus & epiſtolas: in qui/
bus eorum condemnantur errores. Epiſto/
larum uolumen grande ad diuerſos ſcripta
rum ſonanti ualde ornatū eloquio.Hec hie
ronymus libro de uiris illuſtribus.

¶e ſancto tobia iuſto. LXXIX

TObias uir ſanctus cuiꝰ perfectio
ſanctitatis ex ipſo ipſius ſpeciali
libro colligiť: a beato hierony/
mo & a ioſepho inter patres ſan/
ctos teſtamēti ueteris numerať:
Hic ex tribu & ciuitate neptalim unꝰ fuit ex
captiuis filiis iſrael a ſalmanaſar rege aſſyri
orum in aſſyrios tranſlatis:qui in captiuita/
te poſitus uiam ueritatis non deſeruit : adeo
ut ꝯtribulibus ſuis euntibus ad orandū ui/
tulos aureos:quos fecerat hieroboam rex iſ
rael: iſte ſolus iret in hieruſalem ad templū
domini decimas & primitias ſuas fideliter
offerendo. Hic accepit uxorem ānam de tri
bu ſua:ex qua filium genitum ſuo nomine
uocauit tobiam. Captus autem cum uxore
& filio habitauit in niniue.Et quia deum ti/
mebat:obtinuit a rege gratiam perambulā/
di per omēs eius regiones:qui concaptiuos
uiſitabat:& monita eis ſalutis prebebat. De
ueniens autem in rages ciuitatem medoruꝫ
cuidam gabello contribuli ſuo egenti ſub
chirographo mutuauit decem talenta argē
ti:que habebat ex his:in quibus a rege fue/
rat honoratus . ¶ Mortuo autem ſalma /
naſar cum filius eius ſennacherib filius iſra
el exoſos haberet:tobias conſolabatur eos:
& egenis miniſtrabat. Cum uero reuerſus
eſſet ſennacherib a iudea fugiens manū do/
mini:& iratꝰ multos hebreorum faceret oc/
cidi:tobias ſepeliebat corpora eorū: Quod
audiens rex tulit omnem ſubſtantiam eius:
& eum occidi iuſſit.Qui cum uxore & filio
fugiens nudus latuit.Poſt dies quadraginta
quinqꝫ occiderunt regem filii eius:& tobiaſ
ad domum ſuam rediit:omniſqꝫ facultas eiꝰ
reſtituta eſt ei.Cum autem in quodam feſto
paratum eſſet conuiuium in domo eiꝰ:& mi
ſiſſet filiū ſuū ad uocādos amicos: reuerſus
ille nūciauit unum ex hebreis i platea iugu/
latum iacere.Cuius corpꝰ tobias occulte tu
lit:& nocte poſtmodū latenter ſepeliuit: ꝓ/
pter quod a proximis redarguebatur:eo ꝙ
huiꝰ rei cauſa uix mortis periculum euaſiſ/
ſet.Sed ille timorem domini omnibꝰ ante po
nens ſepulture occiſoꝝ ſolicitꝰ intendebat.
¶Die uero quadam cum a ſepultura fatiga
tus rediſſet: & iuxta parietem obdormiſſet:
ex nido hirundinum calida ſtercora eiꝰ ocu/
lis inciderunt:& cecꝰ factꝰ eſt:qui tamē in oī
bus patientiam habuit:& ſicut olim iob do/
minum in omnibꝰ benedixit: cū tamen ab a/
micis irrideretur.Anna uero uxor eius ibat
ad textrinum opꝰ:& de labore manuuꝫ ſibi
& familie ſue uictum procurabat.Et cū die
quadam hedū ad domum adduxiſſet:tobiaſ
qꝫ cum balantem audiſſet:uxorem admonu
it:ut ſi forte furtiuꝰ eſſet ſuo domino redde/
retur.Ad que illa irata cepit eū uerbis ꝯtu/
melioſis irritare: & elemoſynas ſuas i uanū
factas obiicere.Ille uero cum lachrymis o/
rauit ad dominum:ut ſuum in pace ſuſcipe/
ret ſpiritum.Eodem die contigit:ut ſara fi/
lia raguelis i ciuitate medorum audiret im
properium ab una ancillarum ſuarum:quā
increpabat:obiiciēte ei ꝙ eēt interfectrix ui
rorum ſuorum.Fuerat enim nupta ſeptē ui/
ris:& demonium nomine aſmodeus occide/
bat eos:ſtatim cū ad eam ingreſſi eēnt. Que
poſt ieiunium triduanū orauit ad deum : ut
a tali eam opprobrio liberaret.Cuiꝰ oratio
una cum oratione tobie uno & eodem tēpo
re ſunt in conſpectu domini exaudite. ¶To
bias ergo cum putaret ſe exauditum:ut mo
rereť:filium ſuum uocauit:& eum de prece
ptis ſanctis erudiuit:atqꝫ ad ſperandū in do
mino confortauit:deinde precepit ut uirum
aliquem perquireret:qui eum in rages me/
dorum adduceret:ut debita ſibi decem talē
ta argēti a gabello exigere poſſet. Egreſſus
ergo tobiaſ inuenit iuuenem precinctum q̄/
ſi paratum ad ambulandum.Et cum ab eo
accepiſſet:ꝙ omnem regionem medorum &
iter nouiſſet:& gabellum cognoſceret:intro
duxit eum ad patrem ſuum:& audita narra
uit.Cui & iuuenis:qui erat angelus raphael
filium ſuum ſanum ducere & reducere pro
miſit.Paratiſqꝫ omnibus: que erant opus in
uia:ambulauerunt ambo ſimul: & canis ſe/
cutus eſt eos.Mater autem filium ſuum ab/
euntem amare flebat:ſed eam tobias confor
tabat.¶Venientes igitur illi ad fluuium ti/
gris:exiuit tobias:ut pedes lauaret:& egreſ
ſus eſt piſcis immanis:ut deuoraret eū: quē
tobias iuſſu angeli manu apprehendit:&tra
xit ad littꝰ:deinde ipſum exenterauit:& cor
& fel eius ac iecur repoſuit : que ei angelus
ad medicinam utilia fore dixit : partemqꝫ

piſcis aſſam comederũt:partem ſalitam ſecũ
tulerunt.Quibus ꝑgentib⁹ expoſuit angel⁹
tobie:ꝙ cor ac iecur piſcis ſuper prunas po
ſitum:fumo ſuo extricat omne genus demo
nioꝝ:fel uero ualet ad auferendã albuginē
& cecitatem oculoꝝ: ueneruntq; ad ciuitatē
medoꝝ in qua raguel propinquus tobie mo
rabatur.Ad cuius domũ dum diuertere uel
lent:angelus tobie dixit: ꝙ filia illius unica
ſibi in coniugē cum omni ſua ſubſtantia de
bebatur.Et dum tobias propter ea q̃ de pu
ella audiuerat ipam accipere dubitaret : an
gelus ipſum edocuit: ꝙ ſuper petulantes &
deum nõ timentes demoniũ poteſtatem ha
bebat.Sed cum illã acciperet trib⁹ noctib⁹
in oratione pernoctarent: & de iecore piſcis
incenſum faceret:& ſic demonē effugaret:q̃r
ta uero nocte puellam cognoſceret amore ꝓ
creande prolis:nõ appetitu libidinis.Ingreſ
ſi ergo ad raguelem cũ tobiam eius conſan
guineum cognouiſſet gratanter illos ſuſce
pit:& ad conuiuium inuitauit.Cui tobias fi
liam eius in uxorē petiit.Sed cum pater illã
ei dare dubitaret ne forte ei ſicut & aliis con
tigerat: hortãte angelo ac dicente:hoc diuie
uoluntatis eſſe : & ꝓpterea alius eam nõ po
tuerat habere.Raguel ſaram filiã ſuã tobie
deſponſauit:& magnas nuptias preparauit.
Nocte uero iuuenē ad puellam intromiſit :
qui iecur piſcis ſuper prunas poſuit.Moxq;
angelus demonium apprehenſum in deſerto
egypti ſuperioris alligauit.Exhortante igit̃
tobia ipſe cũ ſara nocte illa in oratiõe ꝑſeue
rarunt.Sed cum circa pulloꝝ cantũ raguel
foueam pari iuſſiſſet:ut ante lucem generū
ſepeliret:miſit ancillam ad explorandũ quo
modo ſe hr̄et. Que reuerſa nũciauit ambos
incolumes dormientes.Qui deum ex corde
benedixit:& foueam repleri mãdauit.Facto
q; ſolenni ꝯuiuio uicinis & amicis adiurauit
tobiam:ut duas hebdomadas apud ſe mane
ret:& dedit ei medietatem oĩum que poſſide
bat:& de reliqua poſt mortē ſuã ei relinquē
da promiſit.¶Interea angel⁹ q iuuenis pu
tabatur:rogatus a tobia ad rages urbem ac
ceſſit:a gabello mutuatam pecuniã exegit :
chirographum ei reſtituit: eumq; ſecum ad
tobiam reuinſendũ adduxit. ¶Raguel igi
tur filiam ſuam tobie tradidit : & dimidium
ſubſtantie ſue in ſeruis & pecudib⁹ camelis
& pecunia ei conceſſit: filiamq; ſuam ſaluta
ribus monitis eruditam i pace dimiſit . Qui
recedentes cum perueniſſent ad charrã que
eſt medio in itinere:raphael & tobias preceſ
ſerunt:& ſaram cum ſeruis & pecudibus lē
to gradu uenire permiſerũt:monuitq; ange
lus tobiam:ut perueniēs domum oculos pa
tris felle piſcis liniret:& confeſtim uiſum re
cuparet.Cum aũt appropinquarēt ad urbē
Anna mater ei⁹que inſupercilio montis quo
tidie ſedebat:filium ſuum de longe uidit:&
currens uiro ſuo nunciauit.Canis etiam qui
eos ſecutus fuerat cauda blandiens ꝑcucur
rit.Tobias ergo ſurgēs duce puero:proceſ
ſit obuiaȝ filio:& ſe mutuo oſculantes fleue
runt pre gaudio . Cumq; tobias iunior felle
piſcis oculos patris deliniſſet: poſt mediam
quaſi horam egreſſa albugine:uiſuȝ ante q̃t
tuor annos amiſſum recepit. Nam annorum
56.illum perdidit & ſexagenarius recupera
uit. Poſt dies.7. Sara nurus eius applicuit:
& cum gaudio a tobia & anna recepta fuit:
omnia quoq; que ſibi acciderãt iuuenis enar
rauit. Deinde raphael eis quis eſſet aperuit:
& relicta illis pace diſpuit . ¶ Tobias uero
in timore domini perſeuerans annis adhuc
52.ſuperuixit:& uidit filios nepotum ſuoꝝ.
Et poſt annos.112.uite ſue:in pace obdormi
uit.Sepultuſq; eſt in niniue ciuitate.Mortua
quoq; anna eius uxore. Tobias cum ſara &
filiis ſuis uenit ad raguelem:& cum eo man
ſit uſq; ad finem uite ſue : omnemq; ſubſtan
tiam eius poſſedit.Et poſt eius obitum in ſã
ctitate perſeuerauit annorumq; .99. in pace
quieuit. Huius ſancti & duarum ſanctarum
infraſcriptarum : hic geſta poſui: quia dies
eorum obitus ſunt incerti:& ipſorum hiſto
rie hoc tempore: uidelicet ad medium men
ſis ſeptembris ab eccleſia leguntur. Hec ex
libro tobie:& ex chronicis ioſephi hierony
mi & comeſtoris.

¶De ſcã iudith uidua. LXXX.

IVdith uidua inter ſanctas uete
ris teſtamenti matres:ſancta que
q; ruth rḡina a ioſepho & hiero
nymo conſcribuntur . Quarum
ſanctitatis laudes i earum libris
ſpecialibus extolluntur .Fuit autem iudith
de ciuitate betulie oriunda : filia merari de
tribu ruben:uxor nobilis manaſſe ab eo it
multis diuitiis relicta: que nimia pulchritu
dine in uiduitate caſtiſſima domino ſeruie
bat.¶Cum ergo cambyſes filius cyri regis
perſarum:qui alio nomie nabuchodonoſor
appellatur : cui pater adhuc uiuēs regnum
aſſyriorum conceſſerat anno .xii. regni ſui
arphaſath regem medorum in campo uicil
ſet:& regnum eius obtinuiſſet : in ſuperbia
elatus miſit ad omnes urbes mũitas ſyrie &
damaſci uſq; ad hieruſalē exigens ab eis tri
buta longe grauiora q̃ patres ſui. Qui om
nes uno animo contradixerunt . Et indigna
tus rex miſit holophernē principem militi
ſue cum exercitu innumerabili ad regione
illas:mandans ut nulli hominũ uel muniti
num ꝑceret oculus eius. Qui cum uaſtaſſe
ciliciam & meſopotamiaȝ:& madianitas : &
ciuitates mltas obrētas deſtruxiſſet:& deo

eaꝝ exterminaſſet:puenit ad terminos terre
iſrael:ut expugnaret eos. Timētes autem fi
lii iſrael ne ſimilia faceret hieruſalē & tem/
plo domini:clauſerunt itinera montium: &
ſe coram domino ieiuniis & orationibus hu
miliauerunt ad exhortationem heliachim ſa
cerdotis magni.Cūq; holophernes audiſſet
ꝙ filii iſrael montium itinera ꝯcluſiſſent cō/
tra betuliam ciuitatem : uocauit duces mo/
ab & amon:& interrogauit eos:quis eēt iſte
populus:aūt que uirtus eorum. Tunc achi/
or dux filiorū amon narrauit ei : quomodo
ueniſſet populus ille de egypto in ſignis mi
randis:& deo eorum ſibi ꝓpicio terram cha
naam patribus ſuis promiſſam admirabili
potentia obtinuiſſent.Et cum deus eoꝝ pla
cat⁹ erat eis:nemo poterat illis reſiſtere: cū
uero propter peccata ſua exaſperabant eū:
flagellabat eos.Audiens hec holophernes i/
ratus mandauit achior illi populo ſociari:
ut illis pereuntibus ipſe pariter cum eis pe
riret.Sicq; a ſeruis ſuis adductus iuxta be/
tuliam manibus & pedibus uinct⁹ ad arbo/
rem dimiſſus eſt.Egreſſi autem fundibula/
rii de ciuitate eum ſoluentes adduxerunt ad
populum: quia omnia coram populo que
ſibi contigerāt enarrauit:quem princeps o/
zias in domum ſuam ſuſcepit. ¶ Altera die
holophernes ciuitatem betuliam potenter
obſedit.Et ueniens aqueductus qui fluebāt
in urbem abſtulit eis aquam. Sed ciues be/
tulie noctibus egrediebantur ad quoſdā fō/
ticulos iuxta muros:quibus utebātur ad re
focillandum potius q̃ ad bibendum.Quod
holophernes comperiens: fontib⁹ cuſtodes
appoſuit:ita ut aqua in ciuitate deficeret :
poſt dies uiginti uenerunt aūt duo ſacerdo/
tes de hieruſalem ad populum exhortandū
Et cum popul⁹ ſiti deficiens uellet ciuitatē
tradere holopherni : ad preces ſacerdotum
adhuc quinq; dieb⁹ domini miſericordiam
expectare decreuit.¶Hoc audiens beata iu/
dith:primum quidem eos redarguit: ꝙ ter/
minum domino poſuiſſent: deinde eis impo
ſuit:ut eos eodem ſero ad portam ciuitatis
expectarent.Premiſſa quoq; oratione lauit
ſe & induit omnes ueſtes ſuas comptas:&or
namenta tulit:& ancillam ſuā nomine abrā
ſecum duxit:portās ſecum cibos aliquos ad
edendum.Veniēſq; ad portam ciuitatis iuſ
ſit ſacerdotibus & cuſtodibus ut ſe uſq; ad
diem tertium expectarent. Cumq; deſcende
ret montem tenuerunt eam exploratores:&
duxerunt ad holophernem: qui ſtatim pro/
pter eius nimium decorem capt⁹ eſt in ocu/
lis ſuis. Cū aūt ipm̄ adoraſſet iudith : inter/
rogauit eam cur ad ſe ueniſſet. Que reſpon
dit:ꝙ iccirco uenerat:ut ſaluaret aīam ſuā:
eo ꝙ populum ſuum propter peccata ipſo/
rum in manu holophernis cōgnouerat eſſe
tradendum.Addens ꝙ deus ſuus eam miſe
rat : ut ipſa ſibi hec nunciaret : ſuoq; uſus
cōſilio ipſum uſq; in hieruſalem cum omni
exercitu ſuo intromitteret:omnemq; popu/
lum ſicut oues ſine paſtore obtineret . Que
cum holopherni placuiſſent:iuſſit ei dari de
conuiuio ſuo.Illa autem non poſſe de cibis
eorum comedere dixit: ne ſuper ſe eueniret
ira dei.Petiitq; ſibi dari copiam per triduū
egrediendi ad orandum deum ſuum . Et ita
per tres dies noctibus exibat: & dominū ꝓ
ſuo populo exorabat.Quarto uero die ho/
lophernes fecit cenaʒ ſeruis ſuis:& iuſſit ua
gno eunucho:ut iudith uocaret ad menſam
Cui⁹ pulchritudine & ornamētis holopher
nes captus:iocundiorq; effectus bibit uinū
ultra oēm modū:& inebriat⁹ ſtatim feſtina/
uit ad lectum. Vagno autem iudith in eius
cubiculum introduxit: ut concūberet ſecū
holophernes.Omnes quoq; inebriati ad ho
ſpitia feſtinarunt.Holophernes autem iace
bat in lecto nimia ebrietate ſopitus . Prece/
pit ergo iudith ancille:ut ad hoſtium cubi/
culi obſeruaret:&oratione premiſſa cum la
chrymis inuocato domino:pugionem holo
phernis: qui pendebat ad columnam exol/
uit: & percutiens bis in ceruicē eius : caput
ipſi⁹ abſcidit:& inuoluit illud canopeo ſuo
hoc eſt ſerico reticulato:& tradidit ancille:
que miſit illud in peram ſuam.¶Et egreſſe
ſunt ambe ſm̄ conſuetudinem quaſi ad ora/
tionē:tranſeunteſq; caſtra uenerunt ad por/
tam ciuitatis:& uocauit iudith cuſtodes:ap
taq; ianua ingreſſa eſt:cunctiſq; ciuibus cō/
currentibus ad eam:accenſiſq; luminaribuſ
protulit caput holophernis.& omnia que ſi
bi deus fecerat enarrauit.Vocatuſq; achior
uiſoq; holophernis capite adorauit deum iſ
rael:& appoſitus eſt ad populum domini.
Cūq; oīs populus laudaſſet deū:de mādato
iudith caput holophernis in muro ſuſpēde/
runt:& diluculo in hoſtes impetū fecerunt.
Quod uidentes aſſyrii mādauerūt principē
ſuum uocari.Cū aūt intraſſet uagno: ut ex/
citaret eū:uidit corp⁹ ſine capite: nec īuenit
iudith.Quod aſſyrii audiētes timore ac ſtu/
pore pculſi:ſe in fugā dederunt . Quos filii
iſrael cedētes uſq; ad fines ſuos pſecuti ſūt:
& uix p.30.dies eoꝝ ſpolia collegerunt. V/
niuerſa quoq; que fuerant holophernis iu/
dith donauerunt. Poſt hec aſcendit iudith ī
hieruſalē:& deo gratias egit. Vocatuſq; eſt
cambyſes ab hebreis ſecūd⁹ nabuchodono/
ſor.Rediēſq; iudith betuliā pſeuerauit ī ſcā
uiduitate oīb⁹ diebus uite ſue : & dimittens
abrā ſuā liberā qeuit in pace annoꝝ.105.Se
pultaq; eſt in monumento manaſſe uiri ſui.
Hec ex libro iudith & aliis quibus ſupra.

¶ De ſancta heſter regina. LXXXI.

HEſter regina claruit i ciuitate ſu/
ſa:que poſtmodū edeſſa dicta ē
tempore aſſueri ſiue artaxerxis
regis perſaꝝ: qui regnauit ab in
dia uſq; ad ethiopum ſupra.127.
prouincias.Qui tertio anno imperii ſui fecit
grande ꝯuiuium cunctis principibus & ma/
gnatibꝰ prouinciaꝝ:qđ durauit.180.diebus
in domo ſua mirabili:cuius colūne erant ar/
gētee:tectum uero inſtar firmamēti habens
gēmas diuerſi coloris: in figura ſideꝝ & ſi/
gnoꝝ diſpoſitas.Poſt hos dies conuiuii inui
tauit omnē populū qui erat in ſuſis:& diſcu
buerunt extra domū.7.diebus in ueſtibulo
horti delitiaꝝ:qđ mira pulchritudie decora
tum erat. Vaſti quoq; regina fecit conuiuiū
feminarum i palatio ubi rex manere ꝯſueue
rat.Die aūt.vii.precepit rex.7.eunuchis:ut
introducerent reginā in appatu ſuo:ut oſtē/
deret oībus pulchritudinē eius.Que ad im/
perium regis uenire ꝯtempſit. Et iratus rex
de ꝯſilio.7.ſapientum qui ſibi ſemp aſtabāt
mandauit : ut ultra uaſti non ingrederet̄ ad
regem:ſed altera melior regnaret pro ea:ut
per hoc diſcerent omēs mulieres non parui
pendere mandata maritoꝝ ſuoꝝ.Igit̄ ad ſug
geſtionem pueroꝝ regis: ceperūt iquiri uir
gines in omni regno eius:& tradi aggeo eu/
nucho ad cuſtodiam: & acceperūt cultus &
ornamenta ad libitum ſuum:ut quecunq; o/
culis regis placeret ipſa regnaret pro uaſti.
Erat tunc i ſuſis iudeus nomie mardocheus
de tribu gemini:qui deſcenderat de tranſmi
gratione iechonie.Hic erat nutritius filie fra
tris edeſſe:que alio nomie dicebatur heſter:
quam orbatam utroq; parente:mardocheus
adoptauerat in filiam. Hec iter ceteras puel
las tradita ē eunucho:que non indicauit po/
pulum ſuū ſicut ei mādauerat mardocheꝰ.
Inuenitq; heſter gratiam in oculis eunuchi:
& tradidit ei ornamēta pulchriora &.7.pu/
ellas que excolerent eā. Porro uirgines per
ordinem ingrediebantur ad regē:& que ab
eo egreſſa fuerat:non poterat ad eum redire
niſi eam ex nomine uocaret.Mardocheus āt
uerſabatur circa domum regis curas habēs
ſalutis filie.Tādem ex ordine uenit dies:quo
heſter ad regem ingreſſa eſt in ornatu ſpecio
ſo. Et inuenit gratiam apud regem : & fecit
eam regnare pro uaſti.7.anno regni eius:&
celebrauit nuptias integro mēſe:donaq; lar
gitus eſt occaſione nuptiarū: iuxta eius ma
gnificētiam regalem.¶ Eodem tempore ira
ti ſunt duo eunuchi regis ianitores:& machi
nati ſunt in mortem eiꝰ qđ mardocheum nō
latuit.Qui indicauit heſter & illa regi ex no
mine mardochei:queſitumq; eſt & inuentū
& appenſus eſt uterq; in patibulo. Et tradi/
tum eſt ſcripture in annalibus regis: in qui
bus reges accidentia ſui temporis regiſtra
bant.¶ Poſt hec aſſuerus exaltauit aman a
amalechitem de ſtirpe agag : fecitq; eum pꝰ
ſe primum in omni regno ſuo.Et adorabant
eum omnes ſerui regis preter mardocheū:
qui propter patrias leges corā eo genua nō
flectebat. Quod attendens aman indignatus
eſt:& accipiens eum eſſe hebreum : cogita
uit omnes hebreos perdere q erant in regno
aſſueri:ueteri motus odio:quia iudei perdi/
derant amalechitas.Duodecimo igitur anno
aſſueri miſſa eſt ſors in urnam coram aman:
quo die & quo menſe gens iudeorum inter/
fici deberet.Et exiuit ſors.14.die mēſis duo
decimi.Aman autem ſuggerēte regi:ꝙ gens
iudeorum nouis legibus uteret̄ & regis iuſ
ſa contemneret: pacemq; regni turbaret:de
creuit:rex ut gens illa omnino piret.Cumq;
aman promiſiſſet impendere decem milia ta
lentorum argenti in gazophilacio regis ex
boniſ iudeorum:conceſſit rex omne illud ar
gentum aman:& ꝙ de populo illo ageret ut
ſibi placeret.Tulitq; rex anulum quo uteba
tur:& dedit aman: ut ſcriptas litteras ex no
mine regis anulo ſuo ſignaret.¶ Tunc ſcri
ſit aman nomine regis litteras anulo regis ſi
gnans:ut occiderentur iudei a paruulo uſq
ad ſenem & bona eorum diriperentur .14.
die.xii.mēſis.Statimq; in ſuſis pependit edi
ctum. Quod cum audiſſent iudei fleuerunt.
Heſter quoq; hoc audiens accerſiuit mardo
cheum: qui omnia ei per eunuchum ſignifi
cauit: & exemplum edicti ei miſit:mandans
ut ad regem itraret & ei pro ſuo populo ſup
plicaret . Et quāuis heſter iuxta legem re/
gis non auderet ad eum ingredi niſi uocata:
ſub pena mortis:tamē in domino confiſa ex
poſuit ſe periculo: & mandauit mardocheo
ut omnes iudei pro ea orarent & triduo ieiu
narent.¶ Die autem tertio premiſſa oratio
ne induta regalibus:ſtetit in atrio contra ba
ſilicam regis cum duabus puellis.Qui cum
reſpexiſſet eam toruo uultu:timens heſter
collapſa eſt . Quod cernens rex & eiꝰ com
patiens:quia ipſam pre omnibus diligebat:
ſurgens uenit ad eam : & cepit hortari ne ti
meret:eo ꝙ tali legi que pro ſubditis facta e
rat ipſa utpote regina non tenebatur.Illa ue
ro ſurgens de anguſtia regem oſculata:inui
tauit eum & aman ea die ſecum ad prandiū.
Et cum ſecū ambo comediſſent: obtulit rex
heſter ut peteret qcquid ab eo uellet . Que
iterum eos duos uidelicet regem & aman tā
tum ꝓ die ſequēti ad ꝯuiuiū inuitauit:& tūc
ab eo peteret quod optabat . Egreſſus ē ita
q; aman letus . Et uidens mardocheum ſibi
nō aſſurrexiſſe indignatus ē: & uocatis ami
cis indicauit eis omnē gloriam ſuam:addēs

ꝙ ipſum ſolum cum rege heſter ad cõuiuium inuitaſſet. Verũtamẽ nihil ſe habere putabat: dum uiueret mardocheus. Sed amicis conſulentibus iuſſit trabem excelſam parari: ut regi ſuggereret: q̃tenus mardocheum in ipſa appenderet: & ſic letus ad conuiuiũ intraret. ¶ Noctem illam rex duxit inſomnem: iuſſitqꝫ ſibi deferri annales & legi. Et uentum eſt ad locum: ubi erat ſcriptum: ꝙ mardocheꝰ nunciaſſet ei facinus eunuchoꝝ. Cũqꝫ rex interrogãs audiſſet: ꝙ ex hoc mardocheus nihil premii conſecutꝰ fuerat: queſiuit quis eſſet in atrio: & reſponderunt ei ꝙ aman. Ipſe eñi itrauerat: ut regi ſuggereret de morte mardochei. Cumqꝫ uocatus intraſſet: interrogauit eum rex: quid fieri deberet uiro: quem rex deſiderabat honorare. Qui cogitans pro ſe dictum: reſpondit: ꝙ indutꝰ regalibus & coronatus ſuper equum regis per totam ciuitatem deberet circũduci: tenẽte habenas primo de principibus regis. Statimqꝫ iuſſit rex: ut quicquid aman dixerat: mane faceret mardocheo: nihil omnino pretermittens. Quod cum feciſſet conſternatus rediit domum. Et ecce nuncii regis compulerũt eũ ad ꝯuiuiũ r̃gine uenire. ¶ Finitoqꝫ conuiuio dixit rex heſter: ut peteret quicq̃d uellet. Que petiit ſibi donari uitam & omni populo ſuo: cum per omnes prouincias ab aman mandati fuiſſent occidi. Quod aman audiẽs timuit. Rexqꝫ iratus ſurrexit: & hortum intrauit: & cum poſt horam rediſſet: inuenit aman ſuper lectum regine corruiſſe: in quo ipſa iacebat: ut ei pro anima ſua ſupplicaret: putanſqꝫ ꝙ eam opprimere uellet exclamauit. Et cũ ab eunuchis audiſſet: ꝙ trabem ad ſuſpendium mardochei paraſſet: iuſſit eũ in ipſa imediate appẽdi: & dedit heſter domum aman. Auditoqꝫ ab ea ꝙ mardocheus patruus ſuus eſſet: dedit ei anulum ſuum quem receperat ab aman. Qui de mandato regis ſcripſit nouas litteras: regis anulo ſignatas prioribus contrarias ad principes ꝓuinciarum: ne occiderentur iudei: imo illos qui parati erant ad interfectionem ipſorum iudei interficerẽt: & manus principum eſſet cum eis. Et factum eſt nomen iudeorum celebre. ¶ Igitur precedẽti die ante diem qua iudei occidi debebant: uidelicet decimatertia die menſis duodecimi percuſſerunt iudei hoſtes ſuos plaga magna per omẽs prouincias ad ſeptuaginta quinqꝫ milia. In ſuſis uero interfecerunt ſexcentos uiros. Die uero decimaquarta ſolẽnitatem domini celebrantes conuiuia magna fecerunt. Deinde regis mandato ſuſpenſi ſunt decem filii aman: & omnis eius progenies deleta eſt. Et conſtitꝰ eſt mardocheus loco aman princeps primꝰ poſt regeꝫ. Heſter quoqꝫ regina domino ſeruiuit omnibus diebus: & genuit regi filium nomine artaxerxem: qui poſt regem aſſuerũ in regno ſucceſſit. Mortuo quoqꝫ aſſuero regina heſter cum filio ſuo annis pluribus imperium tenuit. Et poſt hec in pace dormiuit Sepulta in ſuſis in ſepulchro regali. Hec ex libro heſter: & aliis uoluminibus quibus ſupra.

¶ De ſancto nicomede preſbytero & martyre. LXXXII

NIcomedes preſbyter & martyr paſſus eſt rome ſub flacco comite. Hic diſcipulus beati petri apoſtoli eiuſqꝫ in predicatione adiutor in chriſti nomine miracula faciebat. Cui ut caſtiſſimo uiro beatꝰ petrus ad paſſionem pergẽs: petronillam ſuaꝫ filiam cõmendauit. Cum autem flaccus comes petronillam in ſuum cõiugium requiſiſſet: & uirgines ac matronas: ut ipſa requiſiuerat: ei miſiſſet: ut eam ad domum ipſius aſſociarent: ipſaqꝫ diuinis ſacramentis ab eo dem nicomede preſbytero perceptis expiraſſet: ut ſupra in geſtis petronille dictum ẽ pridie calendas iunii. Turba mulierum: que ad eius nuptias celebrãdas uenerat: exequias ſancte uirginis celebrarunt: quam beatꝰ nicomedes ſepeliuit. Et dum poſtmodum uerbum domini predicaret inſtanter: tentus eſt a flacco comite tempore domitiani: pro eo potiſſime ꝙ feliculam uirginem ab eodẽ comite paſſam ſepeliſſet: ut ſupra dictum ẽ idibus iunii: Quem tentum dictus comes fecit adduci ad ſacrificandum. Quod cum facere recuſaret: iubente flacco tam diu plumbatis ceſus ẽ: donec ſpiritum exhalauit. Corpus autem eius in tyberim precipitatum eſt xvii. calẽ. octobris. Hec marcellus petri diſcipulus ſcripſit.

¶ De ſancto ualeriano martyre. LXXXIII

VAlerianus martyr unus fuit ex numero illorum quinquaginta: qui tẽporibus antonini ueri imꝑatoris apud lugdunum in carcere miſſi fuerant cũ ſancto phõtino epiſcopo. Ex quibus chriſtianis ipſe ualerianus una cum marcello martyre patefactis ianuis ab angelo dimiſſus eſt: ut habetur ſupra in paſſione dicti marcelli pridie nonꝫ. ſeptembris. Quo quidem marcello ꝑ martyrium aſſumpto: dum ipſe ualerianus i cellula ſecretiſſima latitaret: & multos ad chriſti fidẽ conuertiſſet: ꝑuẽit ad caſtrũ tenocium in territorio cabilonẽſi: ubi ſanctꝰ marcellus paſſus fuerat: ubi ẽ a militibus priſci ꝑſidis captus: & cum ſacrificare nollet ſtipiti appẽſus: & grauiter exungulatus tandẽ in chriſti confeſſione ꝑſiſtẽs in eo loco: ubi nunc corpus eius ſepultum colitur:

gladio animaduerſus eſt. Qui in eius agone ut olim protomartyr ſtephanus uidit celos apertos: & chriſtum ei coronam oſtendere preparatam. Paſſus eſt autem .xvii. calendas octobris.

¶ De ſancta euphemia uirgine & martyre. LXXXIIII.

Euphemia uirgo filia ſenatoris philophronis i ciuitate chalcedonia paſſa eſt tēpore diocletiani imperatoris ſub proconſule priſco. Qui prio in ipſa ciuitate .49. xp̄ianos iuuenes detentos una cū euphemia uirgine cum nollent deo marti ſacrificare per dies .20. in carcere macerauit. Deinde ipſos eductos alapis in faciem cedi: deinde grauiter flagellari fecit: ipſoſq; uinctos iterum in carcere imperatori puniendos reſeruauit. De quibus dicetur infra .8. calen. octobris. Quos beata euphemia cum eis pariter detenta uiriliter hortabat̃. Propter qđ ante proconſulem adducta: cum ſacrificare nollet alapis diu ceſa eſt: deinde in carcerē remiſſa. Quā iudex ſecutus ex libidine opprimere uoluit: ſed ſubito manus eius exaruit. Qui ſe incantatum putans: prepoſitum domus ſue ad eā direxit: ut eā faceret ꝯſētire. Sed ille carcerē clauſū: nec clauib⁹ apire: nec ſecurib⁹ frāgere potuit: donec a demonio arreptus ſeipſū dilaniās uix euaſit. Deinde educta poſita eſt ſup rotam: cuius uectes carbonibus pleni erant: & artifex intra rotam ſignum trahentitibus dederat: ut quando ſonū faceret ſimul traherent: & ſic exeunte igne: uectes corpus uirginis diſſiparent. Sed nutu dei ferrū quo rota temperabatur manu decidens ſonum fecit: & continuo trahentib⁹ illis rota artificē ꝯminuit: & euphemiam illeſā ſeruauit. Tunc parentes artificis ſuppoſito igne: ipām rote alligatam: ſimul cū rota comburere uoluerunt. Angelus autem domini de celo deſcendit: & rota combuſta euphemiam intactam eduxit: miniſtros quoq; omnes paralyſi percuſſit. Tunc iuſſit eam proconſul in fornacē ardentem mitti: cuius ignis latitudo .45. cubitis extendebat̃. Sed ſigno crucis edito: inde illeſa educitur: & in loco excelſo ſtare cōſpicitur. Apelianus autē proconſulis aſſeſſor: eidem conſuluit: ut eam decollari faceret: dicens uirtutem chriſtianorum: non niſi ferro uinci poſſe. Erectis ergo ſcalis cum ſoſthenes & uictor ad eam feriendam miſſi eſſent: uidentes eam angelorum & uirginum choris circundatam: & imenſo lumine circūfuſam: conuerſi ſunt ad chriſtum: & reuerſi eam percutere noluerunt: ut ſupra in eorū paſſione actum eſt .4. idus ſeptēbris. ¶ Poſt hec priſcus eam per capillos ſuſpendi fecit: ſed imobilem permanētem: negato cibo: iterum diebus .vii. in cuſtodia macerauit. Illa uero ab angelo quotidie refecta .vii. die educta: ſubter quattuor magnos lapides poſita eſt: quatenus ſicut oliua confringeretur. Ad cuius orationem lapides ut puluis comminuti ſunt. Quod cernens priſcus ipſam in ꝓfundam foueam proiici iuſſit: ubi tres erant beſtie immaniſſime que omnem hominē deuorarent. Que ſtatim uirgini blandientes iūctis caudis: ei quaſi cathedram ad ſedendū fecerunt: & uirginem illeſam de fouea eduxerunt. Priſcus confuſus ut eam uel dolo oc cideret: fecit gladios & palos acutos config & obſcure ac terra modica operiri ut illa ex improuiſo in ipſos incidens moreretur. Gladiis uero & palis ab angelis alibi tranſpoſitis: euphemia ueniens ad locum nil leſionis pertulit: miniſtri uero incidentes interfect ſunt. Que omnia dum priſcus magie attribueret: iuſſit eam uirgis cedi. Et cum nec ſic ſuperari poſſet: mandauit eam ſerris membratim diuidi: & in ſartagine membra torreri: uerum angeli domini ſerras confregerunt: & ignem ſartaginis extinxerunt: uidē apelian⁹ proconſulem anguſtiari. Iuſſit uirginem i harenario mitti: & beſtias ei laxari Et laxati ſunt ei duo leones & due urſe. E cum beſtie ei procidentes: ueſtes eius oſcularentur orauit euphemia: ut deus eam tal martyrio dignaretur aſſumere. Sicq; una ex urſis curſum arripiens: morſum corpori eius ſolummodo infixit: liuorem tamen nullum ei fecit. Sicq; uoce celica ipſam uocante ſpiritum emiſit. Cuius corpus parente rapuerunt: & miliario uno a ciuitate chalcedonia ſepelierunt decimoſexto calēdas octobris. Cuius meritis omēs iudei & gentiles eiuſdem urbis in domino crediderunt.

¶ De ſanctis lucia & geminiano martyribus. LXXXV

Lucia uidua & geminianus mart res paſſi ſunt in ciuitate mendul in prouincia ſicilie poſita temp re diocletiani & maximiani imp ratorum. Fuit autem beata luci nobilis in urbe roma: que annis .xxxvi. ma ſerat uidua: & ānis ſeptuagintaqnq; ꝑmā in hac uita. Quam filius eius euprepius di cletiano accuſauit: ꝙ eſſet chriſtiana. Qua imperator detentam: & ante ſe adductam: c non poſſet inducere ad ſacrificandū: iuſſit carcerem recludi. Subitoq; fūdamēta carc ris ꝯmota ſunt: & odor ſuauiſſimus fragr uit: uoxque de celo lapſa ipſam in domin confortauit. Deinde chriſtus ei in ſomn apparuit: & celeſtia regna promiſit. Po dies quattuor tyberis fluuius inundauit: pars maxima murorum urbis corruit. Pal

;ium quoq; diocletiani impetus aque fundi/
us euertit. Impator uero qui urbe tunc exi
ıerat: hoc audito rediit: & ueniens ad carce/
rem: ubi lucia detinebatur: ipſum apertum
nuenit: & lucem maximam irradiãtem aſpe
:it. Eductam ergo ſanctam extra urbem: &
leos adorare recuſantem: nodoſis fuſtibus
:edi fecit. Et ecce qui eam cedebat: fact⁹ eſt
apideus: manus uero carnea remanſit uſq;
n preſens: unde & locus ad manum carnea3
ıocatur. Imperator uero pene totus aridus
actus eſt. Sed oranti pro eo ſancta ſanitati ẽ
eſtitutus. Et cum ad templum iouis accede
et ad gratias diis exoluẽdas ſubito templũ
orruit: & omnia idola cõminuta ſunt. Tunc
ratus diocletianus iuſſit ollam eream addu
i & picẽ: plumbum: ac reſinam in eã lique/
eri: & luciam nudam in olla deponi: & per
riduũ ignẽ ſubter miniſtrari. Quarto uero
ie lucia a miſtris ex olla egreſſa: ac oino
leſa inuẽta ẽ. Quod audiens impator irat⁹
ıandauit ipſam ferro & plumbo oneratam
er totam ciuitatẽ duci: & deinde i equuleo
orqueri. Que dum duceref: peruenit ante do
ıum hominis prepotentis nomine geminia/
i: in cuius domo .320. ſimulacra erant. Et
cce ſubito columba niuea de celo deſcẽdit:
ſup caput geminiani tertio crucem figu/
ıns reſedit. Qui reſpiciẽs uidit celum aper
ım: & ſedem dei omnipotentis. Et ſtatim re
ctis omnibus cucurrit ad locum: ubi iam
ncta dei torquebatur: & proſtratus pedi/
us eius: ſe chriſtianum aſſeruit: & baptiſ/
ıum expetiit. Qui ſtatim detentus una cu3
ıcia carceri mancipatus eſt. Sacerdos autẽ
uidam prothaſius nomine per noctẽ ab an
elo monit⁹ ad carcerem acceſſit: & apertis
oſtiis: luceq; de celo profuſa: ac odore aro
ıatum refragrante: fonte quoq; de terra e/
umpẽte. geminianum baptizauit: quem lu/
ia de ſacro fonte ſuſcepit. ¶Poſt tertiũ diẽ
mbo de cuſtodia educuntur: & iterum pe/
is afficiuntur: ſed ab angelo coronis de ce/
o ſibi impoſitis laureantur. Cum autẽ eos
nperator iteꝝ i carcere recluſiſſet: & extra
rbẽ equitaret: dũ perueniſſet ad pontẽ galla
um: iudicio dei pons cecidit: & multis i flu
io necatis: ipſe uix cu3 paucis euaſit. Cui⁹
refectus nomine pyrrhopogon pamphil⁹
atione: luciam & geminianum nolẽtes diis
nmolare ceruicibus contundi fecit. Et ſta/
im facto nimio terremotu camera fori cor
uit: & prefectum cum quadraginta ex mi
iſtris oppreſſit. Lucia uero cum geminia/
o illeſa permanſit: quos tumultus populi
reptos liberauit. ¶Poſt ãnum uero ſancti
ıartyres ab angelis in ſiciliam inſula3 per/
lucuntur: & in mõte tauromenio dimittun/
ur: indeq; uenerunt ad predium aleſinum:
ubi filiam cuiuſdam eucarpionis a ſpiritu
immundo decennio uexatam liberauerunt.
Altera uero die peruenerunt ad fluuium pſi
miphum: & cum nimium inundaret: oratio/
ne facta aqua ſtetit: & ſancti ſuper undas ſic
cis pedibus tranſierunt: & peruenerunt ad
mendulam ciuitatem: ubi multos infirmos
curabant: & demonia clamantia eiiciebant:
eoſque omnes ad chriſtum conuertebant.
Quod audiens iudex nomine aprophaſius
iuſſit omnes qui ↄuerſi fuerant decollari ✝
numero ſeptuaginta quinq;: qui mox ut do
mum redibat ex equo colapſus & mortuus
eſt. Tunc magaſius iudex hoc comperto a
ſyracuſana ciuitate uenit mendulam: ut ſan·
ctos interficeret. Orante uero lucia mons
crepuit: & ſanctos ſuſcipiens triduo occul/
tauit: deinde ſitientibus illis fontis aqua ſca
turiit: eoſq; refecit. Orauitq; lucia ad domi/
num: ut eius in pace ſuſciperet ſpiritum:
& ſtatim in domino obdormiuit. Geminia/
nus uero poſt duos dies egreſſus: ut corpus
eius ſepeliret: a carnifice inuentus gladio ꝑ
cuſſus eſt. Et cum odor maximus de monte
fragraret: chriſtiana quedam ad odoris ſen/
ſum montem intrauit: & in ſepulchris mar/
moreis ibide3 ab angelis preparatis ſancto
rum corpora reperta ſepeliuit: atq; in mon/
tis uertice eccleſiam eorum nominibus fa/
bricauit. Qui paſſi ſunt decimoſexto calen.
octobris.

¶De ſancto lamperto epiſcopo & martyre.
LXXXVI

Lampertus epiſcopus & martyr
paſſus eſt tempore pipini fran/
corum regis. Hic eni genere no
bilis ex oppido traiectẽſi oriun
dus ab annis puerilib⁹ ſacris lit
teris eruditus: diotardi epiſcopi diſcipulus
fuit: a quo & eccleſiaſticos ordines uſq; ad
diaconatum accepit. Qui pro ſui ſanctitate
adeo ab omnibus amabatur: ut mortuo dio
tardo magiſtro ſuo traiectẽſi eccleſie in epi/
ſcopum ab omni populo mereretur promo
ueri. Quẽ hydricus rex pre omnibus epiſco
pis ſuis chari⁹ diligebat. Quo mortuo iui/
doꝝ malitia ciues eius impii ipſum ſine cau
ſa de epiſcopatu eiecerunt: & feramundum
in eius cathedra ſtatuerũt. At lampertus ad
monaſterium: quod dicitur ſcabolañ: decli
nauit: & ꝑ ſeptem ãnos ibidẽ in penitẽtia &
optima conuerſatione ſtetit. ¶Quadam ue
ro nocte ad orationem ſurgens in pauimen
to per ignorãtiam caſu ſonitum fecit. Quod
audiens abbas mandauit: ut quiſquis eſſet
ille: qui ſonitum illum feciſſet: ſtatim ad
crucem: que erat in campo ſub diuo uſq;
poſt matutinũ moraturus accederet. Cre/
dens ꝙ aliquis ex fratribus ſtrepitum ſtu/

dioſe feciſſet. Tūc lampertus illicō nudis pe
dibus & cilicio indutus ad crucem cucurrit
acſi tali obedientie uti unus ex monachis eſ/
ſet aſtrictus: ibiq; uſq; poſt matutinum per/
ſeuerauit: donec abbas in matutino omnib⁹
uiſis fratribus: epm deeſſe cognouit. Et au/
dito ꝙ ille fuiſſet qui ad crucem iuiſſet: eum
introduci fecit: quem totum capite cum hy/
ems eēt horrida: niue perfuſum & pene fri/
gore extinctum aſpexit: & ab eo cum mona/
chis ueniam poſtulauit. ❡ Poſt. vii. annos
autem iubente pipino rege feramundus ex/
pellitur: & lampertus in ſedem ſuam reduci
tur. Et cum ipſe ſicut prius uerbo & exem/
plo polleret duo germani fratres maligni i/
ſurgentes i eum grauiter perſequi ceperūt.
Quos puidem amici epiſcopi eo inſcio occi
derunt. Eodemq; tēpore lampertus pipinū
de quadam eius concubina plurimum incre
pauit. Dodo autem conſanguineus occiſorū
& frater ipſi⁹ meretricis aule regie domeſti/
cus: occaſione accepta cōgregauit exercitū:
& domum epiſcopi: que erat in uico leodio
nocte circundedit: uolens occiſorum necem
in ſanctum uindicare lampertum. Quod cū
uir domini puero nunciante didiciſſet: gladi
um quem tenebat abiecit: ſuoſq; conſtanter
admonuit: ut peccata ſua confiterētur: & pa/
tienter mortem ſubſtinentes in domino con/
fortarentur. Cum autem hoſtes domū eius
undiq; inflammaſſent in ſanctum martyrem
irruerunt: & ipſum orantem iaculis & gla/
diis pemerunt. Quibus abeuntibus: quidā
ex epiſcopi famulis euadentes: corpus ei⁹ ad
eccleſiam ſuam nauigio perduxerunt: quod
traiectenſi cū multa ciuitatis meſtitia ſepul
ture dederunt: paſſus eſt. xv. calē. octobris
circa annū dñi. ↄio.

❡ De ſcō tharraſi confeſſore. LXXXVII.

THarraſis confeſſor grecia ut cre
ditur oriundus: eo ꝙ de uita ipi
us nihil certum habetur: confeſ/
ſione chriſti & penitentia clarus
apud conſtantinopolim eremi i
cola angelicam uitam duxit: ubi in pace qe/
uit. Corpus autem eius in ſpelunca repertū
eſt: in qua & penitentiam egiſſe putatur: cū
titulo in tabula ſcripto. Hic requieſcit cor/
pus ſancti tharraſis confeſſoris. Quod inde
leuatum tempore alexii imperatoris: intra
urbis regie ambitum honorifice ſepulture
traditum eſt. Proceſſu uero temporis inde
tranſlatum fuit uenetias ab ipſi⁹ patrie ciui/
bus: atq; in monaſterio ſancti zacharie depo
ſitum quieſcit. Cuius tranſlatio facta eſt. xv
cal. octobris. Nam & de eo quo tempore flo
ruit: quo ue die ad chriſtum migrauit aliter
reperiri non ualuit.

❡ De ſanctis emiliano & hieremia martyri/
bus. LXXXVIII.

EMilianus diaconus & hieremia
martyres apud cordubā hiſp
nie ciuitatem paſſi ſunt. Qui
confeſſione fidei xpiane detenti
& diuerſi afflicti ſuppliciis: tā
dem gladio decollati ſunt. xv. cal. octobri
hec ado in martylogio.

❡ De ſanctis uictore & ſtephana martyri
bus. LXXXIX.

VIctor & ſtephana martyres ap
ſicilia paſſi ſunt ſub perſecutiō
antonini imperatoris agente du
ce ſebaſtiano. Qui militē uicto
rem captum hortabatur: ut dii
ſacrificaret. Quod dum rcuſaret: iuſſit du
confringi digitorum eius articulos: done
oſſa de corio ſuggregarētur. Et cum in hi
gratias ageret: iuſſit eum mitti in caminū
ignis ardētis. Orauit autem uictor ad do
minum: & ignis eum non tetigit: ſed poſt tri
duum dux ipm illeſum inuenit. Tunc mād
uit uenena preparari: & ea in carne iniici
ei dari. Et continuo manducauit: nec aliq
mali ſenſit: uenenarius autem acriores ue
norum ſtimulos porrexit. Et cum comedi
ſet iterum ſanus ſtabat. Statimq; magus ill
conuerſus: omēs codices ſuos combuſſit:
fidē xpi ſuſcepit. Poſt hec iuſſit dux neruo
corpis ei⁹ dirūpi: & oleum decoqui: & pa
tib⁹ occultiorib⁹ corporis infūdi. Ac dem
i equuleo ſuſpēdi & lāpades ei ardentes ap
plicari. Que cū oīa ꝯfortatus a dño ſupera
ſet: fecit acetū & calcē in os eius īfundi: dei
de ipm exoculari: & ſic uerſis pedib⁹ ſuſp
di: donec ex ei⁹ naribus ſanguis diſtillaret
Dimiſſo igit̄ eo triduo in illo ſuſpēdicul
carnifices eū mortuum exiſtimantes acceſ
runt ut uiderēt: & ſtatim excecati ſunt. Se
orante uictore tā ipſe q̄ illi uiſum percep
runt. Iratus autem ſebaſtianus hoc audit
mandauit eum decoriari. ❡ Tunc uxor un
militis nomine ſtephana annorū circiter. xv
exclamare cepit: & ſanctum martyrem be
tificare: uiditq; duas coronas ab angelis d
celo deferri: & maiorem uictori: minore
uero ſibi dari. Et cum hec omnia coram ci
ctis enarraſſet: & xpm dominū confeſſa fu
ſet. Iuſſit dux arbores duas palmarum ad i
inclinari: ita ut ſe tangerēt: & in utriſq; lig
ri manib⁹ ac pedib⁹ beatā ſtephanā: & ſim
arbores ad naturalē erectionē reuertētes
mitti: ſicq; dirupta ē ſtephana i duaſ parte
& a xpianis occulte ſepulta. Sanctū aūt u
ctorem iuſſit dux decollari. Percuſſoq; ill
ex ei⁹ corpe ſanguis & lac emanauit. Cuit
corp⁹ a xpianis ſepultū ē in ſarcophago: q
ipe ſibi ppauerat i ciuitate ſua. Paſſi ſūt a
ſci mrēs. xiiii. cal. octobris.

¶De ſcō methodio epō & marty. LXXXX

Methodi⁹ martyr primo olympi
lycie eps & poſtmodū tyri fuit.
Qui nitidi ꝯpoſitiq; ſmonis ad/
uerſus porphyriū libros luculē
tos ꝯpoſuit. Itē ſympoſiū .x. uir
ginum. Item de reſurrectione ꝯtra origenē
opus egregium. Et aduerſus eundē de phy/
oniſſa & d̄ arte georgioꝝ. In geneſim quoq;
& in cātica canticoꝝ cōmētarios edidit. Et
multa alia que uulgo legunt̄: q ad extremū
nouiſſime ꝑſecutiōis ſub diocletiano: uel ut
alii affirmant ſub decio & ualeriano in chal
cide grecie martyrio uitam finiuit. Cui i car
cere exiſtenti facta eſt reuelatio plurimoꝝ
de tpe aduent⁹ antixp̄i: que ſcūs martyr ſcri/
pture ꝯmēdauit: paſſus eſt .14. calē. octobr̄.
Hec hieronymus de uiris illuſtribus.

¶De ſcō fereolo martyre. LXXXXI

Fereolus martyr & iulianus eius
comes in aluernia nati deo in mi
litari habitu ſuiebant: ut dictū ē
ſupra in paſſione iuliani mr̄is .5.
calē. ſeptēbr̄. Cū aūt ꝑſecutores
ſanctū iulianū apud aluerniā decollaſſent:
caput ei⁹ uiēne ad fereolū detuliſſent: a cri
ſtino ꝯſulari tali ꝯditione miſſi: ut aut fereo
lus ſacrificaret: aut ſimilē ſniam accipet: cū
is aſſentire nollet: ꝯfeſtim in xp̄i ꝯfeſſiōe ca
pite ceſus eſt. Cui⁹ corp⁹ una cū capite ſācti
iuliani in ipſa ciuitate in eodē tumulo ſepul
tum eſt .14. calē. octobr̄. ¶Poſt multos aūt
annos cū mamert⁹ eps uiennen̄ corp⁹ ſci fere/
oli trāſferre uellet: inuenit caput ſci iuliani
inter man⁹ fereoli: & utrūq; ipſoꝝ ita itegrū
& illeſum ac ſi ea die fuiſſet ſepultum.

¶De ſcō flocello martyre. LXXXXII

Flocell⁹ mr̄ puer decennis paſſus
eſt apud urbē auguſtudunen̄ tē/
porib⁹ antonini ipatoris ſub ua/
leriano p̄ſide. Cū eni p̄ſes audiſ/
ſet: ꝙ flocellus ſcōs martyres in
eoꝝ paſſionib⁹ cōfortaret: iuſſit eū teneri: &
ſuſpenſum in equuleo diutius flagellari.
Deinde carceri una cū leone recludi: ut ab
eo deuoraret̄. Orante uero puero leo ſubi/
to morit̄. Statimq; .7. lucerne cū cādelabris
p̄ſentāt̄: quaꝝ lumine tenebre carceris re/
pellunt̄. Quod audiēs gētilis qdā filiū ſuū
cū ſurdū & mutum ei obtulit: cui ſanctus
martyr ꝯfeſtim uiſum auditū & loquelā re/
ſtituit: & ip̄m cū patre ad xp̄m ꝯuertit. Que
cū p̄ſes audiſſet ip̄m in ignē maximū extra
urbem mitti fecit. Sed puer ab angelo ſibi a
dextris aſſiſtente hortatus ignē ingreſſus eſt
& cōtinuo tempeſtate & imbre ualido igru
ente ignis extinct⁹ eſt. Quē p̄ſes iuſſit ligua
& palmis clauis ꝯfigi. Et dum nihilominus
xp̄m ꝯfiteret̄: ſtola indutus linea feris in pla
tea exponitur: & ab eis diſcerptus martyrio
coronatur .14. calend. octobris.

¶De ſāctis ianuario epiſcopo & ſociis mar
tyrbus. LXXXXIII

Ianuarius eps & ſocii ei⁹ .i. feſt⁹
ſoſius & proculus diaconi: deſi/
derius lector: acaci⁹ & eutyches
paſſi ſunt apud ciuitatē puteola
nam ſub ꝑſecutiōe diocletiani a/
gente preſide timotheo. Qui preſes miſſus a
ceſare ad ciuitatē nolanā campanie ad xp̄ia/
nos exterminandos. Soſium eccleſie meſſena
ten̄ & ꝓculum puteolane eccleſie diaconos
& eutychetē & acaciū ciues nolane urbis lai
cos xp̄ianos in carcerem clauſit. Ianuarium
uero ep̄m beneuēti ei de xp̄ianitate delatum
teneri: & ſibi p̄ſentari mandauit. Quē cū ad
deorum ſacrificia: nec blanditiis: nec minis i
clinare poſſet. Iuſſit caminū ignis ꝑ triduū
incendi: & ianuariū interim cuſtodie detētū
inter flāmas immitti: qui orōne fuſa cū ange
lis decantās in medio ignis deābulabat ille
ſus. Quod dū milites timotheo p̄ſidi nūciaſ
ſent: iuſſit caminū ignis apiri. Et erūpēs flā/
ma plurimos paganoꝝ circūſtātes pemit.
Ianuarius aūt ex camino ꝓſiliuit: ita ut nec
capilli ei⁹: nec ueſtimēta exuſta i aliquo ap/
parerent. Quod dū preſes magicis artib⁹ at
tribuiſſet: iuſſit eū in cuſtodia detineri. Die
uero ſequēti ante ſe adduci: & neruos de cor
pore ipſius ſepari: deinde iteꝝ in carcerē re/
cipi: ut interim noua ſupplicia excogitaret.
Ad quem uenientes feſtus diaconus & deſi/
derius lector beneuentane ciuitatis: & eius
ſuppliciis condolentes: iuſſu eiuſdem preſi/
dis detinentur: & una cum ianuario uincu/
lis mancipātur. ¶Poſt hec dum timotheus
ad ciuitatem puteolanam tranſire uellet iuſ
ſit omnes martyres preſatos catenis uinctos
ante currum ſuum protrahi ad exemplum
chriſtianorum: ipſoſq; cūctos in amphithe/
atrum eiuſdem urbis introduci: & urſos eiſ
dem laxari. Sed manſueſacte fere quaſi oues
ad pedes martyrum procidebāt. Quod cer/
nens preſes dictata ſententia iuſſit eos omēs
capite cedi. Statimq; lecta ſentētia: cum ſan/
cti ad decollationem ducerentur: cecus effe
ctus eſt preſes. Ianuarium quoq; mox reuo
catum rogauit: ut pro ſe ad deum ſuum o/
raret. Et cum pro illo oraſſet: confeſtim lu/
men oculorum recuperauit. Quo uiſo mi/
raculo fere quinq; milia gentilium conuer/
ſi ſunt. Preſes uero in malū obſtinatus hec
uidens: ianuarium ad martyrium una cū ce/
teris remiſit: quē ſenex quidam rogauit: ut
de ueſtibus ſuis aliquid pro reliquiis acci/
peret. Cui epiſcopus poſt decollationē ſuā
orarium ſuū ei ſe datuꝝ promiſit. Decol/
lati ſunt ergo ſācti martyres. ſ. ianuari⁹ eps

feſtus & procul⁹ diaconi: deſiderius lector & acacius:& eutyches. Soſius uero diacōus qui inter alios promptior apparuerat in carcere eſt ſeruatus : donec poſtmodū ab eodem preſide paſſus eſt:ut dicet infra ī eius paſſione.9.cal.octobris. Ianuarius aūt poſt martyrium ſuū ſeni appuit : & orariū ſuum ſanguine pfuſum quo decollādus oculos texerat:eidem tradidit. Quē ſenex militibus ab eoꝝ occiſione redeuntib⁹: ī teſtimonium miraculi oſtēdit. Eadem aūt hora qua ſci capite ceſi ſunt : timotheus a demonio arreptus diuq; uexatus infeliciter expirauit. Mater uero ſancti ianuarii ī ipſa hora in urbe beneuētana ſōnium uidit: ꝙ filius ei⁹ p aera ad celum uolaret. Et diē & horam notans inuenit ipm tunc palmā martyrii ſuſcepiſſe. ¶ Cum uero martyr dñi decollaret : & orariū ante oculos teneret: digitus ei⁹ una cū capite abſciſus excidit . Sed dum xpiani corpus ipſi⁹ & ceteroꝝ martyꝝ nocte ſepelire uellēt: apparuit eis ianuarius:eos admonēs: ut digitū ſimul cum capite pciſum requirerēt. Quod illi facere curauerunt: & ſcōꝝ oium corpora honorabiliter iuxta ciuitatē ſepelierunt. Qui paſſi ſunt.13.cal.octobris.

¶ De ſcō goderico epo. LXXXXIIII

GOdericus eps claruit apud metenſem ciuitatē tpre theodeberti regis frācoꝝ. Qui aqtania exortus: primo quidē miles egregi⁹ cuꝫ multas ꝯtra barbaros uictorias obtinuiſſet:& corā deo & hōibus famoſus eſſet:oculoꝝ cecitatem incurrit: nūq̄ tñ ipm patiētia defuit. Eodē āt tēpore ſcūs arnulph⁹ metēſi eccleſie preſidebat. Goderic⁹ autē ab angelo monitus ad ciuitatem metenſem uenit:& ibidē in eccleſia ſci ſtephani ꝓtomartyris: ut monit⁹ fuerat:ad deū deuote orauit:& lumē qd dudum amiſerat recuperauit. Arnulph⁹ aūt ei carne propinqu⁹ ipm in domū ſuam ſuſcepit: & diuina iuſſione pſbyterum ordinauit. Deinde ſolitariā uitam eligens epatui reſignauit:& ſucceſſorem ſibi godericū reliquit: & eremū petiit:ut ſupra ī eius geſtis dictū eſt.17.cal.ſeptēbris. Godericus aūt eccleſie metenſi: exēplis & doctrinis laudabiliter prefuit. ¶ Cū autem corp⁹ ſci arnulphi defuncti ad eccleſiā ſuā cum ciuibus deferret : deuenit ad uillam hōis impii:ut illac tranſitum haberet:quē uidelicet ſcūs arnulph⁹ ſepius in uita ſua monitū:non potuerat a ſceleribus reuocare:dumq; uille appropinquarent omnes imobiles facti: ultra procedere nō ualebant:eo ꝙ ſanctū corpus illac tranſire nolebat::ſed dū omnes ꝓpter hoc heſitarēt:& ſol iam occaſui feſtinaret:occurrit eis uir fidelis:qui eos ad uillaꝫ ſuam aliam iuitauit. Ad quā cuncti cum tanta celeritate uenerunt:ut uolaſſe potiuſqua[m] meaſſe putarent : ubi dum uinū nō repiret[ur] modicuꝫ ceruiſie ſcō epiſcopo oblate: adeo multiplicatuꝫ eſt:ut nocte illa cūctis ad po[cu]lum abundaret. Quieuit autē in pace ui[r] domini.xiii.cal. octobris:& tumulat⁹ iace[t] in eccleſia metenſi.

¶ De ſanctis peleo & nilo epiſcopis & mar[tyribus]. LXXXXV

PEleus & nilus epī apud paleſt[i]nam martyrio claruerunt. Qui tempore pſecutionis in xpiano[s] ſeuiētis:pro ꝯfeſſiōe glorioſi n[o]minis xpiani:cum plurimis cle[ri]cis detenti:& ignib⁹ ꝯſūpti: imortaleꝫ a dñ[o] coronam percipe meruerunt.xiii.cal.octo[bris]:ut ait ado in martylogio.

¶ De ſcis felice & ꝯſtantia mr. LXXXXV[I]

FElix preſbyter & conſtantia ma[r]tyres tēpore perſecutionis nero[]nis impatoris apud nuceriam [ci]uitatem paſſi ſunt. Qui rabie d[i]cti ceſaris ī xpianos craſſāte:du[m] xpm ꝯfiteri nō dubitaſſent: gladio capite [ce]ſi martyrium conſumauerunt.xiii.cal.oct[o]bris.hec ado.

¶ De ſcis fauſta & euilaſio mr. LXXXXV[II]

FAuſta uirgo & euilaſius mart[y]res apud cyzicum ciuitatem p[aſ]ſi ſunt : ſub maximiano impat[o]re. Cum enim fauſta eēt infant[u]la annorum .xiii.filia gemelli tectoris ciuitatis: parentib⁹ ambobus orb[a]ta:xpm dominum clara confitebatur uoce. Miſſus eſt igitur euilaſius preſes annoꝝ.4[] a maximiano auguſto ad cyzicum ciuitate[m]. Qui puellam detentam fecit radi: & ad tu[r]pitudinem decaluari. Sicq; in equuleo ſu[ſpen]di & torqueri. Statimq; coruſcationibus [fa]ctis:multi miniſtrorum occiſi ſunt. Dein[de] in loculis miſſa:dum ab hora prima diei [uſ]q; ad ſextam ſerra ferrea ſecaretur: nec i[n ali]quo ledi poſſet:predicante uirgine glori[am] chriſti:euilaſius preſes conuerſus ipſam [] miſit:& baptiſmum ſuſcepit . Deinde ma[xi]mianus hoc audito miſit alium preſidem [no]mine cracum:quem iurare fecit ne unq̄ c[re]deret in chriſtum. Qui euilaſium & fauſt[am] iuſſit comprehendi:& euilaſium in eqnul[eo] ſuſpēdi & torqueri. Fauſtam uero ſicut c[] pidas capite:frōte:facie:pectore: totoq; [cor]pore clauis configi . Cum autem illeſa p[er]manſiſſet:mandauit eam cum euilaſio in [] taginem mitti:& plumbo bulliente ollā [re]pleri . Quibus orantibus & pſallentibu[s] plumbum ſicut aqua tepida refrigerat[um] eſt . Sancti uero quaſi in balneo iacētes:[vo]ce ipſos de celo uocante ſpiritum emiſe[runt] xii.cal.octobris.

De ſancto priuato epiſcopo & martyre. LXXXXVIII

PRiuatus epiſcop⁹ & martyr paſſus eſt in territorio gaualitane ciuitatis temporibus ualeriani & galieni imperatorum ſub perſecutione allemánorum : qui ab ccidente aduerſus rempublicam cum rege ſorum herode ꝯuenientes:tranſmiſſo rheo gallias infeſtabant. Veneruntq; ad mon m gedronem i ſolo gaualitane ciuitatis po tum:ad quem gaualitani ciues quaſi i pre dium confugerãt:quem ipſi hoſtes per bi nnium obſederunt. Sed beatus epiſcopus m populo ſuo in ipſo monte non erat : eo in alio ſibi monte cellam conſtruxerat:in a lectioni & orationi inſiſtebat. Cum igiť oſtes epiſcopum ibidem eſſe comperiunt: eum accedũt:& ſperantes per hoc popu m obſeſſum flectere:priuatum capiunt:& ſuos ciues ad ſe tradendum hoſtib⁹ indu t compellunt. Recuſantem uero hoc face :fuſtibus grauiſſime cedunt : & ducentes um ad gaualitanam quam ceperãt ciuita m:cum nec ipſum ad immolandum idolis mpellere poſſent:in ignem miſerunt: Sed m inde illeſus euaſiſſet : lanceis & cultris uribus ipſum plagis confoderunt. Rede tes aũt ad gedronem montem:populo li rtatem egrediendi concedunt:illiſq; exeũ bus:& ad epiſcopum ſuum ſeminecem re rrentibus:germani oppidum capiunt: & aliter uaſtauerunt. Sanct⁹ autem martyr lneribus perſecutorum attritus: inter o um ſuarum man⁹ poſt dies modicos emi ſpiritum.12.calen. octobris. Sepultuſq; t in ſubterranea crypta propter perſecuti em paganorum:qui nec ſanctorum cada ribus indulgebant.

De ſancto eulogio pſbro. LXXXXIX

EVlogius preſbyter:ut i uitis patrum habetur: in eremo de ſcythi egyptiorum claruit. Qui cogitationes hominum cognoſcẽs: cum quoſdam aliquãdo indigne lle cõmunicare uideret:ſingulos remoue t:& eorum eis cogitationes detegebat : nec omnes per penitentiam purgabanť. ſic illos ad cõmunionẽ admittebat: Quie t autem in eremo de ſcythi duodecimo ca n.octobris.

De ſancto mattheo apoſtolo & euangeliſta. C

MAttheus apoſtolus & euãgeliſta ex tribu leui progenitus : a qua & ſecundũ nomen aſſumpſit: ex publico aũt telonearió ope pu icanus appellatus ex publicanis a dño ad nitentiã uocatus:& in apoſtolatum tranſlatus eſt. Hic primus in iudea patria lingua .i.hebrea ſcripſit euangelium: quod q poſt modũ in grecũ tranſtulerit:non ſatis claret. In quo quidem euangelio:ut hiero⁹ aſſerit. Vbicũq; euangeliſta ueteris ſcripture teſtimoniis utiť: non ſequiť ſeptuaginta interp̃tum auctoritatem:ſed hebraicam ueritatẽ.

¶Qui poſt aſcenſionem dñi primũ in egypto p̃dicauit:deinde ad ethiopiam tranſiuit. & ueniens in ciuitatẽ eoꝝ regiam:que diciť natoaber:i qua rex egippus regnabat:inuenit ibi duos magos noíe zaroen &arphaſath: qui ita homíes ſuis artib⁹ dementabant : ut quoſcũq; uellent ſenſuũ ac mẽbroꝝ officio & ſanitate priuare uidereńť:unde & ſe quaſi deos ab hoíbus adorari faciebãt. Mattheus autem apoſtol⁹ in eandẽ ciuitatẽ ingreſſus: & apud candacis eunuchũ regine:quẽ philipp⁹diaconus baptizauerat hoſpitatus. Ita magoꝝ p̃ſtigia detegebat:ut qcqd faciebãt hoib⁹in pniciẽ:ipſe cõuerteret i ſalutẽ. Oẽs quoq; infirmos ad ſe delatos quacũq; infirmitate curabat. Eunucho aũt apoſtolũ interrogante:quõ tot linguas loquereť:& itelligeret. Expoſuit ei matthe⁹:quõ i mũdi principio unica lingua hominũ p ſupbiã turriꝫ babylonis edificare uolẽtiũ ꝯfuſa in.72. linguas diuiſa fuit. Et quõ ſpũſcõ deſcendente omniũ linguaꝝ ſciam recepiſſent:ut ſicut illi q p turrim factã uſq; ad celũ edificare uolebant:p̃ ꝯfuſione linguaꝝ ab edificio ceſſauerunt:ſic apoſtoli per omniũ linguaꝝ notitiam turrim non de lapidib⁹: ſed de uirtutibus ꝯſtruerent:per quaꝫ credentes celum aſcenderent. ¶Tunc ſupuenit:q diceret magos illos cum ſingulis aduenire draconib⁹: qui ignẽ ſulphureũ ex ore & narib⁹euomẽtes:hoies occidebãt. Apoſtol⁹aũt ſigno crucis ſe muniẽs ad eos ſecur⁹exiuit:candace p feneſtrã cũ pluribus ſpectante: quẽ mox ut dracones uiderunt:ante pedes ei⁹ obdormierunt. Cum aũt inſtante mattheo: ut eos magi excitarent:& ipſi eos ſuis artibus excitare nõ poſſent. Dixit apoſtol⁹eis:ꝗ niſi xp̃m rogaſſet:dracones omnẽ furorem ſuũ in magos exacuiſſent. Et cũ omnis popul⁹ ꝯueniſſet:precepit illis apoſtolus : ut in noíe ieſu nullum ledentes abirent. Et cõtinuo ſine cuiuſq̃ leſione mãſuetiſſimi per portam urbis egreſſi ſunt. ¶Cepit autẽ apoſtolus de gloria paradiſi terreſtris magnum ſermonẽ cõtexere:aſſerens illum cũctis montibus eminere:& ꝓximũ celo fore: ſpinas uel tribulos ibi non eſſe:lilia nec roſas eius marcere ſenectutem non euenire:angelorum ibidem organa reſonare: aues aduocatas continuo obedire. De hoc autẽ padiſo terreſtri dixit hominẽ eiectũ ꝓpter peccatũ fuiſſe: ſed per xp̃i natiuitatem & paſſionẽ ad paradiſum ce

leſtem meliorem reuocatū aſcendere. Et cū hec populo loqueref: ecce ſubito tumultus exorif: in quo regis filius euphron mortuꝰ plangebaf. Quē cum magi illi funeri aduocati ſuſcitare non poſſent: ſuaſerūt regi ꝙ in deoꝝ ꝯſortium raptus eēt. Ideoqꝫ illi ſimulacrū & tēplum ꝯſtrui oporteret. Predictꝰ autē eunuchus magos cuſtodiri faciēs: iſtante regina eupheniſſa noīe apl'm aduocauit. Qui oratione fuſa iuuenē protinꝰ ſuſcitauit. Quod cernēs rex egippꝰ per uniuerſas prouincias ſuas edictū miſit: ut oēs ad eū ꝯuenirent: & deum ī effigie hoīs latentē uiderēt: uenerūt aūt cum coronis aureis ei ſacrificaf uolentes. Quos mattheus ꝯpeſcuit: ſeqꝫ non deum ſed xp̄i ſeruū ꝯprobauit: & ſua predicatione pluſq̄ ſexaginta milia hominum ad xp̄m ꝯuertit: Regē quoqꝫ cum uxore & filio ſuſcitato & oī familia baptizauit: & iphigeniam eius filiā uirginē ſacro uelamīe ꝯſecrauit: eamqꝫ pluſq̄ ducentis uirginibꝰ prefecit. ¶ Populus aūt de auro & argēto apoſtolo oblato: ipō iubēte eccleſiā fabricauit: quā infra dies .30. pfectā: apoſtolus in noīe reſurrectionis xp̄i ſcē dedicauit. Totamqꝫ egyptum & ethiopiā ad fidem xp̄i pduxit. Ip̄e autē ī eccleſia ꝯſtructa annis .33. ſedit: & multos p̄ſbyteros & diacones ordinauit. ¶ Defuncto aūt rege egippo: hyrtacus rex crudeliſſimꝰ regnū uiolenter accepit: & euphronen egippi filiū eiecit. Obtento aūt regno: iphigeniā uirginem ꝯcupiſcēs: dimidiū regni ſui apoſtolo promiſit: ſi eam in ſuum ꝯiugium faceret ꝯſentire. Cui apoſtolꝰ dixit: ut iuxta morem p̄deceſſoris ſui: die dn̄ico ad eccleſiā cōueniret: & preſente iphigenia cuꝫ ſuis uirginibus: q̄ bona ſint iuſta ꝯiugia ab eodē audiret. Quo rex cū gaudio feſtinauit: putās mattheum uelle iphigenie ꝯiugiū ſuadere. Apoſtolus autem uirginibꝰ & omni populo congregatis: de bono matrimonii diu locutus: a rege plurimuꝫ eſt laudatus: credente ꝙ hoc ideo diceret: ut ꝯſenſum uirginis ad coniugium inclinaret. Deinde imperato ſilentio ſermonē repetiit dicens: ꝙ ſi regis ſponſam aliquis ſeruoꝝ uſurpare preſumeret: nō ſoluꝫ regis offenſam: ſed mortē incurreret: non qa uxorem duxiſſet: ſed quia ſponſam dn̄i ſui cōtra matrimonii federa uiolaſſet. Ita & rex hyrtacus ſciēs iphigeniam regis eterni ſponſam effectam: & ſacro uelamine conſecratā: non poterat potētioris ſui ſponſam tollere: & ſuo coniugio copulare. Quod audiēs rex admodum pre ira inſaniēs: furibūdus abſceſſit. Apoſtolus autem omnes ad patientiam & conſtantiam confortauit: & iphigeniā coram ſe timore proſtratam: cum ceteris uirginibus benedixit. ¶ Poſt miſſaꝝ autem ſolēnia rex ſpiculatorem miſit: qui apoſtoluꝫ iuxta altare ſtantem ubi corpꝰ xp̄i ab eo c fectum fuerat: expaſſis manibus orantem: tergo miſſo gladio īterfecit: & martyrem d mino cōſeruauit. xi. cal. octobris. Quod p pulus uidens ad palatiū regis incendendu properabat: ſed a preſbyteris & diaconibu uix detenti: apoſtoli martyrium celebrarū Corpuſqꝫ eius in montibus parthoꝝ hono fice condiderunt. Quod proceſſu tempor inde tranſlatum apud ſalernum digna uen ratione quieſcit. Zaroes autem & arphaſa ex ea die qua mattheus regis filium ſuſcit uit in perſidam fugerunt: ſed eos apoſtoli mon & iudas ibidem uicerunt: ut dicetur i fra in eorum paſſione. v. cal. nouēbris.

¶ De ſancta iphigenia uirgine. Cl

IPhigenia uirgo filia fuit regis gippi & diſcipula beati matth apoſtoli. Quam idem apoſtolu baptizauit: & chriſti uirgine ſacro uelamine conſecrauit. C autem hyrtacus rex apoſtolum occidi ma daſſet: ut ſupra in eius proxima paſſione ctum eſt iphigeniam uirginem cepit de ſu coniugio appellare: & per matronas miſſ ac magorum preſtigia propulſare. Et cu eius animum nullatenus immutare poſſet totam domuꝫ eius igne copioſo uallauit: eam cum ceteris uirginibus concremaret. Apoſtolus autem cum angelo eidem app rens: omnem ignem ab eius domo excuſſit Et erumpens flamma regis palatiuꝫ inuaſi & uix ſolo rege cum filio euadente: cunct conſumpſit. Statimqꝫ filius regis a demon arreptus patris crimina propalans: ad ſep chrum apoſtoli properauit. Rex autem t pis leproſus effectus: cum curari non poſſ ſe manu propria interemit: populus aute euphronem ab apoſtolo baptizatum: re conſtituit: qui annis .70. regnauit: & chri cultum ampliauit: totamqꝫ ethiopiam ecc ſiis repleuit. Iphigenia autem ducentaru & amplius uirginum mater exiſtens in ſa cto propoſito perſeuerans in pace quieuit Cuius hiſtoria merito magiſtri ſui paſſio ſubiicitur: quia dies dormitionis eius ign ratur.

¶ De ſanctis alexandro epiſcopo & herculano martyribus. Cl

ALexander ep̄s & mr̄ cum herc lano martyre rome paſſus ē ſu antonino impatore. Qui dū c reret miraculis inter cetera lu ſium quendam gentilem mortu ſuſcitauit. Illeqꝫ ſurgens parentibus enar uit qualiter ī carcere obſcuriſſimo poſitꝰ rat: qdā uero iuuenis ſplēdidiſſimꝰ ad eū ceſſet at dicēs: ꝙ alexāder epiſcopus ip̄m cabat: unde ſtatī ipſe ad corpꝰ redierat. Q

ꝓpter tam ipſe luceius q̄ pentes cum aliis
25.ad dominum conuerſi ſunt:& ab alexan
dro epiſcopo baptizati.Hoc audiens antoni
nus alexandrum per cornelianū preſidem
fecit teneri:& uinctū romā adduci:quē cre/
ſcentius pſbyter & bonifacius ac uitalis dia/
cones ſecuti ſunt.Et dū impatori preſentatꝰ
xp̄m ꝯfiteretur:primo fuſtibꝰ cedit̄: deinde
carceri mancipat̄:datis ei quattuor dieꝝ in/
diciis ad reſipiſcendū. Cum aūt pſbyter cre
ſcentius comes eiꝰ ip̄m ſub arbore defleret:
nūciat̄ ei ab angelo alexādꝝ de carcere fuiſ
ſe ſolutum:quod ille ita factū eſſe cōperit.
Et cū xp̄m iteꝝ p̄dicaret:& ſignis clareret.
iteꝝ captus & impatore antonino iubente i
equuleo ſuſpēſus eſt:ungulisq; toto corpo/
re laceratus:atq; lampadibus ad latera ap/
poſitis aduſtus.Deinde ad templum apolli/
nis adductꝰ eſt:ut ſacrificaret.Sed cum pars
templi eius orone corruiſſet:beſtiis exponi
iur:ſed intactꝰ permanens in fornacem mit/
titur:moxq; diuina uirtute ignis extinguit̄:
herculanus miles hoc uiſo ad xp̄m cōuer
titur:ſtatimq; ambo ipſi ab impatore decol
lari iubent̄. Cum aūt alexāder ad martyriū
duceret̄:quedam uidua ei petenti orarium
ꝯmodauit: quod ipſe ſe ei remiſſuꝝ promi
ſit.Quod audiētes milites uidue illudebāt:
orarium amiſſum dicebant.Sanctꝰ autem
martyr uia claudia uigeſimo ab urbe milia
rio ductꝰ eſt:qui orario oculos texit: ſicq;
gladium cum prefato herculano ſuſcepit:&
in uuo facto terremotu uicus & therme cor
ruerunt.Orarium autē per angelum uidue
reſtitutum eſt:quod ipſa militibus redeunti
bus oſtendit.Creſcentius aūt pſbyter & alii
qui eum fuerant ſecuti corpꝰ ipſius ſepelie/
runt in loco: ubi ignē fornacis extinxit.xi.
kl.octob.S3 poſtmodū papa damaſus cry
ptam fabricauit:& ibidem ip̄m depoſuit.

¶De ſanctis mauritio & ſociis militibꝰ mar
tyribus. CIIII

MAuritius dux ſacratiſſime legio/
nis thebeoꝝ cum ſociis ſuis: exu
perio:cādido:inocētio: uictore:
uitali & ꝯſtantio ſigniferis: ac re
liqs eiuſdē legionis ſāctis militi/
bus ſex milibꝰ ſexcētis & ſexagintaſex paſſi
ſunt ſub maximiano impatore i galliis ciui
tate ſedunenſi in loco: qui dicitur auganum
Hi thebei dicti ſunt a ciuitate eoꝝ:que the/
bea nuncupat̄: que eſt in partibus orientis
ultra fines arabie. Cum enim dioclecianꝰ &
maximianus impatores fidem xp̄i cupientes
penitus extirpare:epiſtolas ad diuerſas mū/
di partes direxiſſent:ut chriſtiani aut ſacrifi
care cogerentur:aut diuerſis penis perime/
rentur:pluresq; ciuitates in quibus iam xp̄i
fi dominabantur nuncios uacuos remiſiſ/
ſent.Imperatores ira cōmoti per omnes pro
uincias mandauerunt: ut omnes bellicis ar/
mis apti romam uenirēt:ut omnes rebelles
romano imperio ſubiugarent.Littere aute3
ad populum thebeorum delate ſunt:qui ele
ctam legionem ſex miliū ſexcentoꝝ ſexagin
ta ſex ad imperatores miſerunt: ut eos i bel
lis iuſtis iuuarent:non autem contra chriſti
anos pugnarent. ¶ Huic ſacre legioni dux
erat inclytus beatus mauritius.Dioclecianꝰ
autem maximianum contra gallias cum infi
nito exercitu miſit:eiq; legionem thebeorū
ſociauit. Hi a ſācto marcellino papa exhor
tati ſunt: ut ante gladiis interirent q̄ fidem
quam acceperant uiolarent.Cum ergo uni/
uerſus exercitus alpes tranſmeaſſet:& ctho
doꝝ aduenifſent:iubet impator omnes: qui
ſecum uenerant idolis immolare & contra
chriſtianos unanimiter coniurare.Quod au
dientes ſancti milites ſeptem miliaribus ab
exercitu diſceſſerunt:& in loco ameno: qui
dicitur auganum circa rhodanum conſede/
runt. Quibus maximianus miſſis militibus
mandauit:ut ad deorum ſacrificia cum aliis
feſtinarent.Quod illi ſe non poſſe facere re/
ſponderunt:utpote quia fidem chriſti habe
rent.Tunc ceſar ira ſuccenſus miſſis militi/
bus iuſſit:ut aut eos diis ſacrificare compel
lerent:aut decimum quēq̄ eorum quē ſors
contingeret: ad ceterorum exemplum pro
tinus decollarēt.Sancti igitur cum gaudio
unus ante alterum feſtinabant: & ad marty/
rium peruenire certabāt.Quos ſanctꝰ mau/
ritius dux eorum aſſurgens ſacra contione
confortabat.Nunciis quoq; imperatoris di/
xit:ꝙ iam chriſti mandatum adimplere pa/
rati erant:qui petro dixerat:ut mitteret gla
dium i uaginam.Nam ꝓ chriſto mori omēs
parati erant:nullamq; utpote chriſti milites
defenſionem facere cupiebant:eo ꝙ ad defen
ſionem reipublice tantum arma ſuſcepant.
Cum hec imperator audiſſet:iuſſit ut iteru3
decimum quēlibet trucidarent. Quo facto
exuperius ſignifer accinctus inter commili
tones ſtās:eos ad paſſionem glorioſa locu
tione exhortatur:& ut omnes arma proiici/
ant ſuadet:& uirtutibus ſolis armentur.Di/
xitq; nūciis auguſti:ut hec imperatori refer
rent:ꝙ licet milites eſſent ſui ſerui tamē po
tius erant chriſti.Ceſari debebant militiam
ſed chriſto innocentiam: ab imperatore la/
boris ſtipendium acceperant:a chriſto uite
eterne premium preoptabant.Tunc impera
tor inſaniens iuſſit omnem ſuum exercitum
totam legionem circundare:ita ut nec unus
poſſet euadere. Vallantur ergo ſancti mi/
lites chriſti a militibus diaboli: neſandis
manibꝰ trucidantur: pedibus equorū ꝯcul
cantur:& xp̄o precioſi martyres ꝯſecrant̄.

¶Dei autem nutu q̄ plures euaſerunt:ut ad regiones alias uenientes xp̄m p̄dicarēt:& i locis aliis glorioſius triūpharēt.Ex quib⁹ fuiſſe dicunt ✠ Solutor ✠ Auentor & ✠ octauius apud taurinum ✠ Alexāder apud bergomum ✠ Secūdus apud uintimiliū ✠ cōſtantinus ✠ uictor & ✠ urſus & alii q̄plures. Cū ergo carnifices predā diuiſiſſent & iſimul ꝯuiuarent:quēdam iuuenē noīe uictorem illac cāu trāſeuntē:ad ſecū ꝯuiuādum iuitauerunt.Ille aūt eoꝝ crudelitatē deteſtās requirere cepit:quomodo inter tot milia occiſoꝝ poſſent cū gaudio epulari. Cūq; audiuiſſet ꝙ pro fide xp̄i mortui eſſent:ſuſpirans ille beatum ſe dixit ſi cū illis fuiſſet occiſus. Cū autem illi ꝯpiſſent ꝙ xp̄ian⁹ eſſet: ip̄m ꝓtinus trucidarunt.Quoꝝ martyrū corpa a xp̄ianis i ipſo loco ſepulta ſunt:& eccleſia eorum noīe fabricata.Sed poſt aliqd̄ tēp⁹:corpus innocentii martyris in unda rhodani immerſum: īundatione ipſius fluminis ad terrā euectum eſt:& ab eiuſdē loci ep̄is cū aliis in eccleſia ſepultum.¶In dedicatiōe aūt ipſius eccleſie faber quidā gentilis die dn̄ico opus ſuum exercebat:qui a ſcōꝝ exercitu rapitur cedit:& ꝙ die dn̄ico laboraret redarguit. Sed correct⁹ ad eccleſiā cucurrit: & xp̄ianū ſe fieri poſtulauit:paſſi ſunt aūt ſci martyres x.cal.octobris:circa annos dn̄i.280.

¶De ſcō ſiluano epiſcopo. CIIII.

SIluanus ep̄s nazaren⁹ claruit tēpore honorii ip̄atoris.Qui beati hieronymi auditor fuit:& eidē tanta dilectiōe ꝯiūctus:eiuſdēq; morib⁹ & ſcitate uite adeo imbutus: ut poſt eius obitum a cunctis hieronymus nouus dicereť.Cum aūt poſt obitū hieronymi quidā ſabinian⁹ hereticus ſurrexiſſꝫ qui duas i xp̄o diuerſas uolūtates aſſereret: & in ſua ſecta plurimos ꝯgregaſſet: & ad cōprobandā ei⁹ falſam opinionē libellū compilaſſet:quem hieronymo intitulauerat predictam hereſim ꝯprobantē:eiuſq; eloquētiam & ſtilum habentē. Siluanus ſabinianum ad diſputandū requiſiuit. Statutaq; die ſiluan⁹ cum cyrillo ep̄o hieroſolymitano:& catholicis ex p̄te una. Sabinianus uero cum hereticis ſuis ex altera ad eccleſiam ꝯuenerūt. Ibiq; cū fuiſſet diutius diſputatum:hereticus opuſculum a ſe cōpoſitū ſui erroris fomentū protulit:qd̄ a hieronymo cōpoſitū aſſeuerauit.Quod econtra ſiluanuſ ꝯſtanter negauit & hereſiarchā de falſo ꝯpilato ope duriter increpauit. Tandē iter ſe in hoc ꝯuenerunt: ut ſi uſq; ad horam nonā diei ſequentis opus illud falſo ꝯpoſituꝫ hieronym⁹ miraculo quoquam oſtēderet:hereticus capite puniretur ſin aūt archiep̄s. Catholicis ergo tota nocte i oratione pſiſtentib⁹:die ſequēti ad horā pene nonam:ſabinian⁹ ad eccleſiā cū ſuis adu
nit:ut dei ſeruū p̄imeret:eo ꝙ nihil miracu
appuiſſet.Nā hieronym⁹ aures clauſerat u
mirabilior appereť.Hora aūt debita ſiluai
iuxta obligationē:letus quaſi ad nuptias p
gens ad ſuppliciū ductus eſt.Qui inuoca
hieronymo:ne fides catholica depiret:ſpic
latori collum prebuit: & ut ſe feriret rog
uit.Cum aūt ille enſem leuaſſet:adeſt ſub
to hieronym⁹ cūctis cernentib⁹:extēſaq; m
nu: ſpiculatoris enſem tenuit: & ſiluano
exurgeret impauit. Deinde hereticū icrep
uit:ſcripturā illā falſo ꝯpoſitam aſtruxit:
q; minatus terribiliter iudiciū mortis diſ
ruit. Confeſtim ergo caput ſabiniani a co
pore detruncatū terrā petiit:acſi ſpiculat
ris enſe amputatū fuiſſet. Quo miraculo
ſcipuli hereſiarche ad fidem catholicam r
dierunt.Poſt hec diabolus ſiluani ſcitati i
uidens:ut ipi⁹ famā lederet:in ei⁹ ſp̄em ſe t
tauit:& cuiuſdā nobiliſ matrone nocte itr
thalamū: eam in lecto iam poſitā de conc
bitu requiſiuit.Illaq; clamante hominem
eius cameram introiſſe: accurētibus fami
& uicinis:diabolus ad fidem illoꝝ ꝯfirma
dam ſub toro latitauit. Quē illi inueniēte
accenſis luminibus intuētes.Siluanū arch
piſcopū crediderunt.Et pp ipſius opinio
ſtupefacti interrogauerunt: cur tantā neq
tiam preſūpſiſſet. Qui ut maius ꝯtra ſanc
odiuꝫ icitaret:cepit horrēda loqui:& aſtr
re ꝙ ipꝫ ad hoc mulier iuitaſſet:illa aūt ip
apto ore demētiēs: multas ab eo ꝯtumel
audiuit:ꝙ illi hec ſuſtinere non ualentes
iuriis & uerberibus ip̄m de domo expu
runt.Que cum diuulgata fuiſſent:tota ci
tas cōtra illum ꝯmota: ſiluanū hypocrit
dignum incendio dignū acclamabat: ut a
uir dn̄i audiuit hec:patiēter tulit:& d̄o gr
egit. Et ad cedēdū furori ſe ad bethleem
locum: uidelicet magr̄i hieronymi:ad te
pus māſurū tranſtulit.¶Reuoluto aūt ā
cum in eccleſia bethleem ad ſepulchruꝫ h
ronymi die quodā ſolus oraret: uir quid
malign⁹ingrediēs ſiluanū hypocritam &
ulteꝝ acclamās:gladium educēs:ip̄m in
guttur demergere uoluit. Sed ep̄o hiero
mum inuocante manu illius retrouerſa:g
dio ꝓprio ſeip̄m pemit: ſuperueniens ali
nequiſſimus exiſtimāſq; hominē illū per
uanū interemptū:illū ſimiliter occidere
nabať.Sed qd̄ primo acciderat:& huic e
nit.Subſequēter duo alii itrauerunt: duo
occiſos uidētes ignari diuini iudicii: ſcel
illud factum ab homīe dei putauerūt. Q
rum unus in eū iſiluit enſe nudato. Sed e
hieronymū inuocante uir ille ut duo pr
res ſe ꝓprio enſe & manu iugulauit. Qu
ſocius magie aſcribens: ante fores eccle

clamat ſiluanum adulte℞ & maleficū:ac hominum occiſorem:cōcurrunt populi epm̄ dignum incēdio acclamātes.Capit̄ innocens:ut ad ſupplicium ꝑtrahat̄.Cyrilli⁹ accurrēs ip̄m liberare nititur:ſed magis populus ꝯcitatur. Cū aūt extra eccleſiā duceret̄: hieronymus uiſibiliter de ſepulchro exiens: cunctis ſplendens apparuit: q ſiluanuꝫ dextera tenens:de medio populi furentis eduxit.Inter hec demoniaca uinculis ferreis alligata ad tumulū eius liberāda defert̄.Sed hiero⁹ demoni mandauit:ut ex ea exiens cūctis publice:que in ſiluanū cōmiſerat propalaret. Mox a femina illa diabolus diſceſſit in forma & habitu ſiluani cūctis apparuit: ita ut ab eo nullatenus diſcerni poſſet.Sicq; demō cuncta:que ꝯtra uiꝝ dei ꝯmiſerat enarrauit & cōtinuo nuſq̄ ꝯpuit.Hieronym⁹ aūt ſiluanum adhuc tenēs dextera.ſi aliud a deo uellet interrogauit:qui ſe de hoc ſeculo ſumendū poſtulauit: & quod petierat impetraſſe audiuit.Statiq; diſparuit hiero⁹:& poſt hore ſpatium in pace expirauit ſiluanus. Oēs quoq; populi ad eius pedes ꝓcidūt: & de ineum cōmiſſis ueniā petunt:corpuſq; ipſius ad nazareth tollētes:i ei⁹ eccleſia honorifice ꝯdiderunt:quieuit in pace.x.calē.octobris

¶De ſancto ſiluano abbate. CV

Siluanus abbas in deſerto de ſcythi claruit: de quo legit̄ in uitis patꝝ:ꝙ in extaſi mētis rapt⁹ ad ſe rediens:poſtmodū flere cepit: dixitq; ſe uidiſſe quoſdā ex frib⁹ uis ad inferna trahi. Dū aūt ad monaſteriū quoddā cū zacharia eius diſcipulo ueniſſet: & cū fratrib⁹ aliq̄tulū comediſſet: reuertēs diſcipulū aquā in uia bibentē redarguit: eo ꝙ ipſius diei ieiuniū ſolueret. Qui dū ei reſponderet:quō ieiuniū ſeruarent:qui eo die cū fribus comediſſet:audiuit ab abbate: ꝙ illud fuerat ꝯuiuiū charitatis.¶Aliqñ dum quidā pegrinus frater ad eū ueniſſet: & frēs eius manib⁹ opantes uidiſſet: redarguit illos dicēs:ꝙ maria optimā partē elegit: quē abbas i cella locatū hora nona cū ceteris ad mēſam nō uocauit.Ille aūt poſt cibū abbatē cur ſe nō uocaſſet interrogauit. Cui ille reſpondit:ꝙ homo ſpiritalis erat:& eſca opus nō hēbat.Hoc audiens frater penitētiā egit: ſiluanoq; audiuit:ꝙ etiā maria marthe miniſterio indigebat.Hec in uitis patꝝ.

¶De ſcō ione pſbr̄o & martyre. CVI

Ion pſbyter & martyr apud caſtreſium pagū paſſus eſt.Hic ex partib⁹ athenaꝝ ueniens ſcō caurautio martyri uſq; romā ſociatus cū btō dionyſio epo ex urbe egreſſus cum eodem galliam adiit: & ab eo pſbr̄ ordinatus:caſtreſiū pagū ꝑperās: euangelium ꝑdicauit: herbis uirentibus & aqua frigida ſubſtentatus. Ad quē predicantem tres lictores a iuliano pfecto pariſi⁹ miſſi ſunt:ut eū tenerent:& occiderent.Qui eū ꝓpe pariſius inuentū nullo timore territuꝫ nec minis turbatum:nec ullatenus a doctrina deſiſtentē:uerberibus ceſum decollauerunt.x.calē.octobr̄.Cuius corp⁹ truncū caput manibus tollens uſq; ad locū ubi ſāct⁹ martyr ſibi ſepulturā elegerat q̄ſi miliario uno ꝓcedens ibidē occubuit:ſepultumq; ibidem miro fragrans odore in loco: qui dicit̄ mons ſancti ionis.

¶De ſcō florentio pſbr̄o. CVII

Florentius pſbr̄ floruit tpe ꝯſtantini impatoris: qui ſcō floriano martyri ſociatus: de quo ſupra dictum ē in ei⁹ paſſiōe.4. nonas maii poſt ei⁹ exceſſum & martyrium ſub diocletiano pactū:ab āgelo monitus ad gallias uenit:& ad portū flumis rhodani: qui dr̄ lugdunū applicuit:ubi cū eēt dies dñic⁹: ut miſſam audiret: nauē ꝯfractā ſine gubernatore repertā aſcendit:& angelo duce tranſiuit:ibiq; demoniacū inuentū ab oppſſione imūdi ſpūs liberauit:& in ipa uia plurima alia miracula fecit. Quē ſcūs martinus eps turoneñ p uiſum angelo monitus ſacerdotem ꝯſecrauit.A quo dimiſſus uenit ad locum ꝓpe ligerim:cui nomen erat gloriana:in quo erat ſpelunca ſerpentib⁹ plena: quos ille ſua orone fugauit:& ibidē ieiuniis & oronibus quotidie uacans manſionē elegit.Singulis quoq; annis oronis gr̄a turoñ ueniebat.Cum aūt pueniſſet ad locū:qui dr̄ ꝯdata iuxta fluuiū mulierē cecam flētē amariſſime repperit:& ab ea filium ei⁹ atq; ductorem in flumine necatum audiuit.Et mox orone premiſſa in loco ei oſtenſo ab angelo piſcatores retia iactare fecit:& filium mulieris de flumine uiuum extractū ei reſtituit: & ipſam inſup a cecitate ſanauit.Vixit aūt a tempore quō a ſcō floriano fuerat ſepat⁹ annis.63.& annoꝝ.123.migrauit ad xp̄m.x.calendas octobris.ſepultus apud lugdunum miraculis clarus.

¶De ſcō ſanctino ep̄o & ꝯfeſſore. CVIII

Sanctinus eps apud meldeñ ciuitatē claruit tpe domitiani & nerue ipatoꝝ:qui a beato dionyſio eps ordinat⁹:miſſus eſt carnotū ad ꝑdicandū:& poſtmodū ab eodem meldenſi urbi i pontificē pfect⁹ eſt: cui antoninū iuniorem in ſociū & pſbr̄m ꝯceſſit mandans eis:ut poſt martyriū ipſi⁹ dionyſii quod ſe pro xp̄o paſſuꝝ didicerat: oia que circa ſe ꝯtigiſſent:romano pontifici & fidelibus rome intimare curarent. Itaq; poſtq̄ dionyſius paſſus eſt:ſanctinus & antoninus

romam pergebāt iuſſa impleturi:uenietibꝰ/
q; illis in italiā ſanctinꝰ ſocium febricitantē
diebꝰ pluribus expectauit.Ne tandē iter re/
tardaret:antoninuz hoſpiti cū enceniis & lin
teis ꝯmendauit:ut ſi ꝯualeſceret: inde ei mi/
niſtraret:ſi decederet:illuz inde ſepeliret.
Et ſic a loco diſceſſit. Antoninuſq; poſt mo/
dicum deceſſit.Quē princeps ille oibus ſibi
retentis:in ſtabulo iumētoꝝ i ſterquilinio ſe
peliuit. Quod dū ſanctinꝰ qui iam fines ur/
bis tetigerat ꝑ ſpiritum cognouiſſet:retroce
dens ab hoſpite de ſocio requiſiuit.Ille autē
eū obiſſe: corpuſq; ſe honeſte ſepeliſſe affir/
mauit.Quē ſanctinꝰ demētiēs:ac redarguēs
ad locum acceſſit:& oratione premiſſa ſociū
de foſſa euocās ſuſcitauit.Quod princeps il
le cernens confuſus ueniā petiit: & fidez xp̄i
ſuſcepit. Tunc ambo celebrata miſſa romaz
uenerunt:& anacleto pape actus & geſta ſci
dionyſii:necnō & que ſibi ꝯtigerant narraue
rūt. ¶Perfectoq; negocio ad urbem meldē
ſem redierūt:predicationi iſtantes.Poſt que
ſanctinꝰ dormiuit i xp̄o.x.cal.octobris.Cui
& ✠ antoninꝰ i ep̄atu ſucceſſit: & ꝯſumatus
& ipſe ſcitate ad xp̄m migrauit. Quorum
ambo corpora in uno tumulo collocata re/
quieſcunt.

¶De ſcō lino papa & mr̄e. CIX.

Linus papa & mr̄ natione italicus
de regione tuſcie: patre hercula/
no beato petro apoſtolo i ponti/
ficatu romano ſucceſſit. Seditq;
ānos.xi.mēſes.3.dies.13. Hic ex
precepto beati petri apoſtoli ꝯſtituit:ut mu
lieres i eccleſia uelato capite itroirēt. Dicūt
quidam:ꝙ linus & cletus petri ſucceſſores:
non ſederūt ut pontificeſ:ſed ut petri coadiu
tores:quibus beatus petrus i uita ſua credi/
dit eccleſiaſticaꝝ reꝝ diſpoſitionem.Ipſe ue
ro tantū predicationi & orationi uacabat:ꝑ
pter qd̄ tanta auctoritate dotari meruerunt:
ut in catalogo pontificū ponerentur. Clemē
tem uero ip̄e beatus petrus ſibi ſucceſſorem
ꝯſtituit:licet aūt hec ueritate nitantur: tamē
ut ait hieronymꝰ:beatus clemēs ſpiritu ſan/
cto plenꝰ:timēs ne ap̄lica ordinatio poſteris
tēporibus tranſiret i uitium:ut quidā munꝰ
hereditariū putantes:minus de dei cogitarēt
electione:linū & cletum ante ſe coegit ponti
ficari.Et ſic clemens primus fuit ꝑ petri ele/
ctionē:tertius uero per gradū.¶ Hic beatꝰ
epiſcopus cum demones effugaret:mortuos
ſuſcitaret & alia miracula faceret: multoſq;
conuerſos baptizaret:filiaz etiā ſaturnini cō
ſulis a demonio liberaſſet:& ad xp̄m ꝯuertiſ
ſet.Saturninus ꝯſul credens hoc magicis ar/
tibus fieri:ipſum diuerſis penis afflictuz de/
collauit.Imperante nerone.9.cal.octobris.
Et licet corpꝰ eius primo fuerit in uaticano
ſepultum: poſtea tñ a gregorio oſtienſi ep̄o
oſtiam tranſlatum ē:& in eccleſia maiori ſci
laurentii reconditum.¶Hic fecit ordinatio/
nes duas per menſē ſeptembrē: & ordinauit
ep̄os.xv.preſbyteros.xix.Et ceſſauit ep̄atus
dies tres.

¶De ſcā thecla uirgine & martyre. CX.

Thecla uirgo & mr̄ paſſa ē apud
iconium ciuitatē imperante ne/
rone.Que ipſius urbis preclaro
genere orta beati pauli apoſtoli
ꝑdicatione ꝯuerſa:atq; uirginita
tem profeſſa:cū ſponſum haberet nuptiis re
nunciauit. Quod mater eius ſentiēs:filiā iu
dici tanꝗ xp̄ianā accuſauit. Tunc proconſul
alexander theclaz detentā iudicauit igni cre
mandam. Et cuz in medio ignis eſſet poſita
in nullo tñ exuſta eſt:imberq; de celo uehe/
mentiſſimus cadens rogū extinxit.Sicq; uir/
go liberata:ad domū ubi paulus hoſpitaba
tur aduenit:ubi multos diſcipulos iuenit:q
ſe pro ea orantes.vi.diebus afflixerāt.¶ Pꝰ
aliqd̄ tempus ſyrus alexāder theclam deten
tam iudici iteꝝ obtulit: & de xp̄ianitate de/
tulit. Quam iudex beſtiis exponi iuſſit: ſed
interim eam tryphene matrone nobili impe/
ratoris propinque cuſtodiēdā tradidit. Die
uero ſtatuta thecla in harenā ducitur:& lee/
ne ſupra dorſum colligat̄. Sed leena uerſo
capite uirginis pedes lambebat. Sicq; puel
la de harenario educit̄ illeſa:& in die ſequē
ti reſeruat̄ iteꝝ feris ſubiiciēda: trypheneq;
ꝯmendatur cuſtodiēda. Sequenti iterum di[e]
thecla producitur: & ſpoliata in amphithea
trum mittit̄: & leones & urſi ad eam dimit
tuntur.Ad cuius pedes leena procidit:urſā
q; ad uirginē currentem lacerauit. Leonem
uero ferociſſimum eadē leena ꝯplexa cū ip[ſo]
dimicauit:& cū eo pariter mortua corruit: &
ſic uirginē defenſauit. Deinde i foſſam aqu[e]
ſerpentibꝰ plenā iniicitur:ſed protinus ſ[er]pē
tes nube ignis oppreſſi moriunt̄.Dehic tau
ris ferociſſimis pedibꝰ alligatur. Et lamin[e]
candentes inter ilia animaliū mittuntur: u[t]
ſaltu rapido cito diſcerperēt uictā Sed fer[uē]
candēs ꝯbuſſit funes:& ſolutis uinculis uir
go liberat̄:diſcurrentibꝰ tauris ꝑ incēdii d[o]
lore.Clamātibꝰ aūt populis cum tryphen[a]
magnū deū xp̄ianoꝝ:ꝓconſul tam miracu[li]
ſtupore ꝗ populi timore:theclam ſuis ueſ[ti]
bus idutā matronis liberā dimiſit. Quā t[ry]
phena in domum ſuam ſuſcepit:& adopta[tā]
in filiam fidem chriſti percepit. Multos et
iam gentiles uirgo domini ad fidē perduxi[t]
Deinde ſeleuciam abiit: & in uirginitate
ſanctitate uite perſeuerās:ſomno pacis du
citer requieuit nono calēdas octobris ibi[que]
ſepulta.

¶De ſcō conſtantio ꝯfeſſore. CXI

Onſtantius ꝯfeſſor apud anconã claruit:qui in eccleſia bti ſtephani ꝓtomartyris manſionarii fun/ ctꝰ officio ſeruiebat: funditusq; terrena deſpiciens tota mente ad ſola celeſtia flagrabat. Quadã uero die cum in eadẽ eccleſia oleũ defeciſſet:& dei famulꝰ unde lãpades accenderet nõ hẽret. Lãpades oẽs aqua repleuit:atq; ex more in medio papyros poſuit:quos allato igne accẽdit: ſicq; aqua i lampadibꝰ acſi oleũ tota die ac nocte arſit. Cuiꝰ ſcitatis opiõe creſcente multi ad eum uidendum ex diuerſis locis ueniebant. ❡Die uero q̃dã ex lõgiquo loco ad eũ uidẽdũ ruſticꝰ uenit. eadẽ uero hora ꝯtigit:ut uir dñi ſtans in ligneis gradibꝰ reficiendis lãpadibus deſuiret. Cũq; is q ad eũ uidendũ uenerat:qs nam eẽt inqreret:& oñſum ſibi exili forma:& puſilla ſtatura ꝯſpiceret: deſpexit:eũ atq; i corde ſuo deriſit:dicẽs ſe grãdẽ hominẽ uidere crediddiſſe:ille uero nihil habebat de hoĩe. Quod ut ꝯſtantiꝰ p ſpiritum agnouit lãpades reliqt: ꝯcituſq; deſcendens in amplexꝰ ruit:& deoſculãs eũ grãs egit:q de ſe talia cogitaſſet:eo q ipſe ſolꝰ ex hoibꝰ in eũ cognoſcendũ oculos aptos habuiſſet. Cuiꝰ humilitatẽ & ſpiritũ ꝓpheticũ ruſticꝰ ꝯſiderans:& ueniã ab eo petiit:& deinceps i reuerentiã aſſumpſit. Quieuit aũt i pace uir dñi .9. calẽ. octobr̃. ſepultꝰ ancone. Hec gregoriꝰ primo dialo. cap. 5. Corpus aũt huius ſci ꝓceſſu tpis uenetias tranſlatũ:& i eccleſia ſci baſilii collocatum eſt. 4. idꝰ iulii.

❡De ſcõ ꝯſtantio epõ. CXII

Onſtantius eps aquine ciuitatis fuit:& ioãnis pape primi tẽporibus claruit. Qui ultra nimiã ſanctitatis famã:qua apud multos i notuit. ſpũ ꝓphetico dotatus eſt Cum enim in die eiꝰ obitus a circũſtantibus ciuibꝰ:utpote tam amabilis pater diſceſſurꝰ amariſſime plãgeref:queſitũ eſt ab eo: quẽ poſt ſe pontificẽ hẽrent. Quibꝰ ꝓphetico ſpiritu r̃ndit. ꝙ poſt ꝯſtantiũ mulionẽ:poſt mulionẽ fullonẽ:poſt fullonẽ neminẽ. Quibus editis uite ſpũm exhalauit. ❡Defũcto uero ſcõ eius eccleſie paſtoralẽ curã ſuſcepit andreas diaconus illiꝰ:q quondã in ſtabulis i/ tineꝝ curium ſeruauerat equoꝝ. Illo quoq; ex hac luce ſubtracto:epatus ordinẽ iouinꝰ ſortitus eſt:qui in eadẽ urbe fullo extiterat. Quo adhuc ſupſtite ita cũcti habitatores ciuitatis illius & barbaroꝝ gladiis & peſtilentie uaſtitate deleti ſunt:ut poſt mortẽ eius: nec qui eps fieret:nec qbꝰ fieret inueniri poſſet. Sicq; ꝯpleta eſt uiri dei ſentẽtia:quatenꝰ poſt exceſſum duorũ epoꝝ ſe ſequentium: eius aquineñ eccleſia paſtorem minime haberet. Hec gregoꝰ. 3. dialogoꝝ capitulo. 8.

❡De ſancto ſoſio martyre. CXIII

Oſius martyr paſſus eſt apud ciuitatẽ puteolanã tpe diocletiani impatoris ſub timotheo p̃ſide:q cũ eẽt diaconꝰ meſſenate ciuitatis annoꝝ q;. 30. poſt paſſionẽ ſci ianuarii beneuẽtani epi paſſus eſt. Cũ aũt quodam tẽpore p̃ſente ipſo epo euangeliũ in eccleſia legeret:uidit eps de capite eius flãmã exurgere:quã nemo aliꝰ uidit:& ꝓnunciauit eum martyrẽ futuꝝ:nõ poſt multos dies ianuarius eps tentꝰ & in carcerẽ miſſus eſt:ad quẽ uiſitandũ cũ ueniſſet ſoſiꝰ cũ diacono feſto & lector deſiderio:& ipſi ſimul cũ eo detenti ſunt. Et poſtq̃ ianuarius cũ aliis eiꝰ ſociis paſſus eſſet:ut dictum eſt ſupra in eorũ paſſione. 13. calẽ. octobris: & ipſe ſoſius ab eodem preſide pro xp̃i nominis ꝯfeſſiõe gladio ceſus eſt. 9. calen. octobris.

❡De ſancta ſalaberga abbatiſſa. CXIIII

Alaberga abbatiſſa in territorio lugduneñ claruit tẽporibus ſci ſulpitii epi bituriceñ & dagoberti regis francoꝝ:Hec in ſuburbano leucoꝝ oppido territorii lingoneñ parẽtibꝰ claris & religioſis exorta eſt: a natiuitate ceca. Cũ aũt ſcũs euſtaſiꝰ abbas colũbani ſucceſſor in domo gũdonii patris puelle hoſpitatꝰ eẽt duoſq; filios uiri ſibi oblatos benedixiſſet. Salabergã cecã eidem adductã poſt triduanũ ieiuniũ illuminauit: & ſpũalibus diſciplinis informauit. Quã parẽtes cuidã generoſo uiro licet dudũ renitẽtẽ inuitã in ꝯiugem tradiderunt. Quo infra duos menſes defuncto:iteꝝ inuita maritat̃ alduino comiti regis dagoberti: ex quo quiq; filios procreauit. Tandẽq; uiꝝ ad caſtitatem ꝯuertit:eiuſq; obtẽta licẽtia cum ꝯſilio ualberti ſucceſſoris euſtaſii abbatis i ſuburbano lingonẽſi:in paterna hereditate cenobiũ puellaꝝ ꝯſtruxit: uerũ ciuili bello inter reges francoꝝ exorto:inde cũ ſcõ ualberto diſceſſit:& lugdunũ ueniens monaſteriũ aliud fabricauit:ubi pluſq̃ trecentaꝝ puellaꝝ ancillaꝝ xp̃i mater extitit. ❡Dũ quodã tpe ſci ualberti p̃ſtolaref aduentũ:& uinũ ad ſufficientiã nõ hẽret:ſua oroe uinum in uegete multiplicauit:& que ſemiuacua erat plenã repperit. ❡Vite ſue inſtante termino p uiſionẽ uidit tabernaculũ mire claritatis de celo deſcendere: in quo recepta in prato ameno ſumme pulchritudinis tranſlata eſt. Quẽ ſibi locũ a deo paratũ intellexit. Eidẽ etiam dormiẽti cingulũ a rhenibꝰ ſolutũ eſt:quod nuſq̃ ꝯparuit:dictũ eſt ei ipſam die cẽteſimo a corpore migraturã:qbꝰ diebꝰ ꝯtinue pſalterium legit: & die ſibi ſtatuta uidelicet. 9. calẽ. octobris. in pace quieuit.

❡De ꝯceptiõe ſci ioannis baptiſte. CXV

COnceptio ſancti ioānis baptiſte in martylogio hieronymi.8.cal. octobriſ ſcribit̃:& ī quibuſdā ecclesiis celebratur. A quo die uſq; ad ei⁹ natiuitatē.9.mēſes ītegraliter nūerant̃:nullo die deficiēte nec ſupante: ut ſicut trium hominū tantū celebrant̃ feſta natiuitatū.ſ.xp̄i: & beate uirginis: ac ip̄ius baptiſte:ſic & eoꝝ celebrentur feſta ꝯceptionum. Feſtū aūt ꝯceptionis matris dn̄i p reuelationē primo cognitū fuit:ſicut ſupra dictū eſt ī legēda ꝯceptiōis ei⁹.vi.id⁹ decembris. Qualiter aūt ꝯceptionē ioānis baptiſte:tali die fuiſſe factā:habuerit hierōym⁹:icertū ē: ueriſimiliter tn̄ credi pōt : & recte opinari: ꝙ ſicut cōceptus & ort⁹ baptiſte in aliis pſefectus appuit: ſic & tēpus ei⁹ quo fuit ī utero ītegrū eē debuit:ut ſicut xp̄ſ nouē mēſib⁹ ītegraliter in utero uirginis fuit: ſic & baptiſta poſt eorūdē mēſiū ītegralē decurſum de uentre matris exiuit:ut ſicut natiuitas p̄curſoris aſſimilat̃ natiuitati ſaluatoris:ſic & ei⁹ ꝯceptio ad xp̄i ꝯceptiōnē inq̄tū eſt poſſibile ſimilet̃. ¶Et notandū ꝙ circa ꝯceptionē ioānis baptiſte:tria miracula ſpecialiter appuerunt:que aliqualiter tacta ſunt ſupra in eius natiuitate.8.cal.iulii.ſ.ſupnaturalis ꝯceptō ī utero ſcificatio:& ꝓphetalis doni repletio. ¶ Fuit eni primū ſupernaturalis cōceptio: quoniā erat heliſabet ſterilis:& ambo pētes ꝓceſſerant in dieb⁹ ſuis. Ideoq; zacharias de ꝓmiſſione angelica dubitauit. Cōſueuit eni homo dubitare. ¶Aliquādo pp ꝓmiſſoruꝫ magnitudinē ſicut & habraā legit̃ ꝙ dubitauit:qn̄ dn̄s ſemē ſuum terrā chanaaꝫ poſſeſſuꝝ eſſe promiſit gen̄.xv. ¶ Aliquando pp fragilitatis ꝓprie ꝯſiderationē:ſicut patet in gedeone: q cū familia ei⁹ eſſet īfima in tribu manaſſe:& ip̄e minim⁹ ī domo p̄ris ſui:dubitauit qūo iſrael liberar̃ poſſꝫ:iudic.6. ¶Aliquādo ꝓpter nature īpoſſibilitatē: ſicut patet ī ſara:que ſuā ſenectutē ꝯſiderās riſit: cū dn̄s abrahe filiū ex ea naſcituꝝ eſſe predixit gen̄.18. Ex his autē oīb⁹ zacharias dubitare potuit: quia ibi erat & magnitudo ꝓmiſſionis:quia de filio naſcituro dictū ē. Erat eniꝫ magnus corā dn̄o: & conſideratio ꝓprie fragilitatis:qa talē filiū habere ſe reputabat indignū:& īpoſſibilitas naturalis:qa uxor ei⁹ erat ſterilis:& ambo ꝓceſſerant ī dieb⁹ ſuis: nihilomin⁹ tn̄ plagam incurrit amiſſionis loquele: ꝓpter eius īcredulitatē:ut ex hoc maius miraculū in natiuitate filii apperet: & ꝓpter alias rationes ſuperi⁹ ī natiuitate ioānis aſſignatas. ¶Scd̄m miraculū fuit ī utero ſcificatio:qa de eo dictū ē. Et ſpiritu ſcō replebit̃ adhuc ex utero matris ſue. Quod priuilegiū ī quattuor ſcis tātūmō repitur.ſ.ī hieremia ꝓpheta hier. prio. Anteq̄ exires d̄ uulua ſcificaui te:ī iacobo iuſto ap̄lo: ſicut hieronym⁹ teſtat̃:ī ioāne baptiſta:& ī beata uirgine maria: licet talis ſcificatio & ſpiritus ſci repletio longe plenior fuerit ī beata uirgīe: q̄ in aliis prenoīatis ſcis. ¶Et notādum ꝙ licet ioānes baptiſta fuerit in utero ſcificatus: fuit tamē originali peccato ꝯcept⁹:alioquin non fuiſſet zacharie fili⁹:unde feſtū iſtud licet dicant ꝯceptionis: ē tn̄ poti⁹ feſtuꝫ ſcificationis:qa uidelicet ī utero matris ſcificatus fuit. Sicut & de beata uirgine ſupius dictuꝫ ē in legēda ꝯceptionis ei⁹:unde ſub uocabulo ꝯceptionis agit̃ feſtū ſcificationis. ¶Tertium miraculū fuit ꝓphetalis mūeris repletio. Ideo dicit̃ pluſq̄ ꝓpheta:qa anteq̄ naſceret̃ ꝓphetare meruit:qn̄ ī utero matris exultans ad uocem ſalutatiōis marie: deū adeſſe cognouit:un̄ chryſoſtom⁹. Nunqd ꝓphete fuit ut prius fieret ꝓpheta q̄ homo. Et quia ꝯſuetudo erat ut prophete ungerent̃. Ideo xp̄s fecit mariā ſalutare heliſabet. Et ſ̄mo ꝓcedēs de utero matris ubi habitabat dn̄s: & per aures heliſabet ingreſſus deſcēderet ad ioānem:& eum illic ungeret in prophetam. ¶Non ſolū aūt ipſe anteq̄ naſceret̃ ꝓphetauit:ſed inſup ſuis meritis matri: ꝓphetie ſpiritum tradidit:unde chryſoſtom⁹. Quis prophetaꝝ cū eſſet ꝓpheta: ꝓphetam facere potuit. Helias qdē unxit heliſeum in ꝓphetaꝫ: non tamē ꝓphetandi gr̄am illi donauit. Iſte aūt in utero matris exiſtēs diuini itroit⁹ ſciētiam matri donauit:& os illi⁹ ī uerbo cōfeſſionis apuit:ut cui⁹ nō uidebat pſonā:cognoſcere tdignitatē dicēs:unde hoc mihi: ut mater dn̄i mei ueniat ad me. Hec chryſoſtom⁹.

¶De ſanctis andochio thyrſo & felice martyribus. CXVI.

ANdochius thyrſuſ & felix martyres apud aurelianū paſſi ſūt ſub aureliano impatore. Ex qb⁹ andochius & thyrſus miſſi ſūt a ſācto policarpo ep̄o in gallias ad predicandū. Qui uenīetes aurelianū dū ſua predicatiōe multos ꝯuerterēt:& m̄tos martyres ꝯfortarēt:recepti ſunt hoſpitio a felice xp̄iano negociatoř:paupuꝫ hoſpite cūctoꝝ. Et cū ad impatorē ibidē tunc degentē accuſati fuiſſent:inde educti ſunt. Quos dū eoꝝ hoſpes inſequit̃ cū eis ſimiliter detinet̃:omneſq; ſimul impatori preſentāt̃. Et dū xp̄m ꝯfiterent̃:manib⁹ ſuſpendunt̃:& ſaxa ī pedibus alligant̃: & ſic in ſuſpēdiculo uſq; ī craſtinū dimittunt̃. Cum autē ſequēti die incolumes inuēti fuiſſent: ī ignē copioſum miſſi ſunt. Sed ꝯbuſtis uiculis:& flāmis imbre copioſo extinctis:ipī inuſti oīno pmanſerunt. Quos impator ꝯtinuo decollari mandauit. Fauſt⁹ uero xp̄ian⁹ cū ſymphoriāo ſuo filio corpa eoꝝ collecta ſepeliuit.8.cal.octob.

¶De ſcis quadragintanouē mr̄ibus.CXVII

QVadragintanouē martyres paſſi ſunt in chalcedonia ciuitate ſub diocletiano impatore ꝓcōſule āt priſco.Hi cū btā euphemia uirgine detēti:cū nollent deo marti ſacrificare p dies.20.in carcere macerati ſūt Deinde iuſſu p̄ſidis educti alapis in faciē ceſi:& grauiter flagellati:iteꝝ uincti i carcerē reducti ſunt:& impatori reſeruati:ut de his ſupra actū eſt in paſſiōe euphemie.16.calē. octobris.Poſt dies aūt.12.impatori diocletiano chalcedonē uenienti:a ꝓcōſule p̄ſentātur. Quos cuȝ impator in xp̄i fide imobiles repperiſſet eos oēs uinctos leonibus & urſis expoſuit deuorādos.Et cū a feris intacti cuſtoditi fuiſſent:iuſſit eos omnes pariter decollari.8.calen.octobris.

¶De ſcō cleopha diſcipulo. CXVIII

CLeophas diſcipulꝰ unꝰex.72. fuit.Hic unus ex illis duobus extitit:quibꝰ in caſtello emaus eūtibus in die reſurrectiōis ſue dn̄s appuit:& ab ipſis inuitatꝰ cū eis diſcubuit:quē & ipſi i panis fractiōe cognouerunt. Aliuſ uero lucas euāgeliſta fuiſſe dr̄ Hunc aūt tradunt apud ip̄m caſtellū emaus in eadē domo qua menſā dn̄o pauerūt: poſt diſcipuloꝝ in iudea diſpſionē ꝓ ꝯfeſſiōe xp̄i a iudeis occiſum:&glorioſa memoria ſepultum:qui paſſus eſt.7.calen.octobris. Hec i martylogio adonis:ſūpto ex hieronymi ſcripturis & chronicis antiquis.

¶De ſcō firmino p̄br̄o & martyre. CXIX

FIrminus p̄ſbr̄ & mr̄ apud ambianum paſſus eſt ſub lōgino & ſebaſtiano p̄ſidibꝰ: qui ex ciuitate hibernie:que dr̄ pāpilonia ortus patre firmo ſenatore : cū adhuc eſſet puer traditꝰē honeſto p̄ſbr̄o ſacris lr̄is imbuēdꝰ:q annoꝝ.17.etate & doctrina ꝓficiens:& ꝓ honeſto iā ſene p̄dicatiōis officiuȝ ſupplens:ab eodē ad honoratū ep̄m toloſaȝ miſſus ē:a quo & p̄ſbr̄ eſt ordinatꝰ.Anno uero etatis ſue.31.reuerſus ad magiſtꝝ r̄lictis oibus apud andegaueñ urbē āno uno & tribus mēſibꝰp̄dicauit:& multos ad xp̄m ꝯuertit:deinde beluacū ueniens : a ualerio p̄ſide ob xp̄i ꝯfeſſionē ſepe uſq; ad mortē flagellatus eſt:& poſt hec in carcerē clauſus:ſergio ſucceſſori ualerii reſuatꝰ eſt:ſȝ a populo uiolēter ſolutus:ibidē diutiꝰp̄dicauit:oēm populū baptizauit:&eccleſiaſ plures ꝯſtruxit: inde ambianū ꝑrexit:& ifra.40.dies tria milia hominū ad xp̄m ꝯuertit: Tandē a lōgino & ſebaſtiano p̄ſidibꝰ ꝯp̄hēſus: ꝓpter timorē populi i carcere decollatꝰeſt.7.calen. octobris.Fauſtinianus aūt ſenator pr̄ ſci firmini ep̄i:de quo ſupra dictū eſt.3.calen. ſeptēbr̄ qui ab eodē martyre cū filio fuerat baptizatus:corpꝰ eius rapiens i ſuo cemiterio ſepeliuit:quod poſtmodū ſaluius ambianeñ ep̄s in eccleſiā maiorē trāſtulit:de quo ſupra habitum eſt.3.idus ianuarii.Sebaſtianꝰautem preſes in ultionem martyris xp̄i a ciuibꝰbeluacenſibus poſtmodum interfectꝰeſt.

¶De ſcō herculano martyre. CXX

HErculanꝰ mr̄ paſſus ē rome ſub aureliano impatore:q a btō alexandro papa ad xp̄m ꝯuerſus ē: & baptizatus. Cū idē alexander in cuſtodia teneret̄ apud qrinū tribunū:quaꝓpter aureliano accuſatꝰ & ab eodē ꝯp̄henſus atq; fuſtibꝰceſus in ꝯfeſſione nomis dn̄i tandem gladio cedente martyrii palmam percepit.7.calen.octobris. Cuius corpus uia numentana ſeptio ab urbe miliario a xp̄ianis ſepultum eſt.

¶De ſcis cypriano ep̄o & iuſtina uirgine & martyribus. CXXI

CYprianus ep̄us & iuſtina uirgo paſſi ſunt apud damaſcū & ꝯſumati i nicomedia citate tp̄e claudii impatoris ſub eutelio comitē oriētis.Btā nāq; iuſtina de ciuitate antiochie filia eduſii ſacerdotis idoloꝝ:quotidie ad feneſtrā ſedens:& preliū diaconē legentē euāgeliū audiens ꝯuerſa eſt.Quod cū mater patri in lecto nūciaſſet:& ābo dormitātes xp̄m cū angelis eos ad regnū celoꝝ uocātē uidiſſent:euigilātes mane & ipſi ꝯuerſi ad eccleſiā ꝯuenerūt:&una cū iuſtina ab optato ep̄o baptiſmū ꝑceperūt:a quo poſtmodū eduſiꝰ p̄ſbr̄ ordinatꝰē:Quo defuncto dū uirgo xp̄i eccleſiā frequētaret:& eā qdā aglaius ſcholaſticꝰadamaret:miſit ad eā matronas & uiros:ut ſibi illā peterent in uxorē. Que cum oibus ſe xp̄o deſpōdiſſe rn̄deret.Ad cyprianū magū iuuenis acceſſit:q puer ab ānis.7. fuerat diabolo ꝯſecratus:ut artibꝰ ſuis iuſtinā in eiꝰ amorē cōcitaret.Cyprianus autem aduocauit demonem quendam:& eum adiurare cepit:ut uirginē de libidine tentatā ad ſe adduceret:ut eā uel ipſe uel aglaiꝰ cognoſcere poſſet. Demon aūt unguentū quoddā cypriano tradidit:ut domū uirginis ꝑungeret:& ipſe poſtmodū noctu ad eā tētādā introiret.Quod cū factū eēt: & demon ingreſſus cor uirgis i amorē ꝯcitaret.Iuſtina or̄one p̄miſſa ſignū crucis edidit:& diabolꝰ territꝰ fugit:& ad cyprianū ꝯfuſus rediit : quē cū interrogaſſet:cur ſine effectu rediſſet:dixit ſe ſignū uidiſſe:i quo ois uirtꝰ eiꝰdefecerat.Cyprianꝰaūt demonē fortiorē miſit: ſed qđ prio ꝯtigerat:& ſo euenit.Quod cyprianus uidēs illos deriſit:& pricipē demonioꝝ aduocauit:& adiuratum ad uirginē deſtinauit.q illā diuerſis langoribꝰ priꝰ uexatā ad

ſe media nocte ductuꝝ ꝑmiſit. Tunc diabol⁹ in ſpẽm uirgis ſe mutauit:& ad iuſtinã igreſſus:dixit ſecũ ſe uelle manere:& uirginitatẽ ſeruare. Et cũ uirgo acqeſceret: & uirginitatis ꝓmia ꝯmẽdaret:cepit eã tentare dicẽs: ꝙ dubiũ eẽt:ne ex hoc deũ offenderet:cum ipe primis parentibus ꝓlis generationẽ ꝓcepiſſet. Cũ aũt cor uirginis ꝑ imiſſionẽ demonis in ardorem libidis ꝯcuti cepiſſet:illa i ſe reuerſa & qs ſibi loqueret intelligens:ſigno crucis ſe muniuit:&diabolũ ut fumũ iſufflauit: & ſtatim ab oĩ tẽtatione liberatam ſe ſenſit. ¶Poſt hec diabol⁹ in ſpẽm iuuenis aglaii ſe tráſfigurauit:& in ei⁹ lectulũ ingrediẽs i amplex⁹ eius ruere uoluit:ſed ſigno crucis edito ꝯfeſtim euanuit. Deinde ꝑmittẽte deo ipſã febrib⁹ fatigauit:ſed uirgo xp̄i oia certamia ſupauit. Videns diabol⁹:ꝙ nihil ꝓficeret: in formã iuſtine ſe tranſmutauit:ut famã iuſtine pollueret:& eã ad cyprianũ ſe adduxiſſe iactaret:& in tali ſpecie ad magũ cucurrit: ipmq; q̃ſi amore ei⁹ languẽs oſculari uoluit Sed mox ut cyprian⁹ nomẽ iuſtine noiauit: diabolus nomen illud audire nõ ualẽs diſparuit. Quapropter cyprian⁹ deluſuꝫ ſe uidẽs ad hoſtiũ uirginis diu uigilauit:& qñq; i feminã:qñq; i auẽ ſe arte magica:ut uidebatur: cõmutauit:ſed cũ ueniſſet ad hoſtiũ ei⁹:neq; auis neq; femina:ſed cyprian⁹ apparebat. Aglaiũ tandẽ in paſſerẽ arte magica cõmutauit:q mox ut ad feneſtrã uirgis uolaſſet: nõ paſſer ſed iuuenis uidebatur : & cũ nec poſſet fugere:nec ſalire:ipm iuſtina redarguit:& ꝑ ſcalã deponi fecit. ¶Vict⁹ ergo diabol⁹ per oia ante cyprianũ ꝯfuſus ſtetit:quẽ ille interrogauit:quõ in nullo in xp̄ianã uirginẽ ꝓualeret. Quẽ demũ prio ſibi iurare fecit: ꝙ nũq̃ ab eo diſcederet:deinde ei dixit: ꝙ ſignum crucifixi uiderant:& i hoc territi fugerãt. Interrogat⁹ quoq; an xp̄s diabolo maior eſſet. Rñdit ipm maiorẽ oibus: q demones omẽs igne cruciãdos iudicatur⁹ eẽt. Tũc cyprian⁹ uirtutes diaboli ꝯtẽnens:oia idola ſua cõfregit:& codices ꝯbuſſit:& ueniẽs ad ep̄m antimũ baptiſmũ inſtãter petiit. Sed ille cyprianũ ſibi illudere uelle putabat:qa ipm magũ eẽ cognouerat. Cũ aũt cũcta que ſibi ꝯtigerãt narraſſet:ab eo ſacꝝ baptiſma ſuſcepit. Quẽ ep̄s antim⁹ in diaconũ: & poſt annũ in p̄ſbr̃m ordinauit. Cui & cyprianus in ep̄atu ſucceſſit:q xp̄i fidẽ ꝯſtanter ꝓdicabat:& multos gentiliũ ꝯuertebat:& in xp̄i noie miracula faciebat. Cyprian⁹ aũt ep̄s iuſtinã i quodã cenobio matrẽ plurimaꝝ uirginũ ꝯſecrauit Qui & martyrib⁹ multas epiſtolas deſtinabat:& eos in certamie ꝯfortabat. ¶Poſt hec eutelius comes oriẽtis cyprianũ & iuſtinam detentos:dũ idola adorare nollẽt:iuſſit tormentis affligi:& cyprianũ quidẽ ſuſpendi & exungulari:iuſtinam uero neruis flagellari & alapis cedi:deinde ambos in carcerẽ trudi. Die quoq; ſequenti iuſſit pari ſartaginem pice adipe ac cera plenã:& in eã cyprianuꝫ iactari. Cũq; ipm ignis nõ tangeret: & iuſtina ingredi formidaret : cyprianus eã hortabatur:ut intraret. Que ingreſſa oino ſicut & ille illeſa permanſit. Sacerdos aũt idoloꝝ cũ de conſenſu comitis ad ſartaginẽ ueniſſet: ut ſuis carminib⁹ maleficia xp̄ianoꝝ diſſolueret ꝯtinuo ignis de ſartagine exiuit:& eũ penitus ꝯſũpſit. Tunc de ꝯſilio terẽtini cognati ſui eos in cuſtodia artauit: ut interi claudio que geſta fuerãt ſcriberet : & ille de eis pro libito ſuo diſponeret. Et mãdãte claudio ad ciuitatẽ nicomediam adducuntur :& iuxta flumẽ gallũ cum quodã tertio xp̄iano ꝑegrino ✝ theognito nomie ꝑiter decollantur. Quoꝝ corpora cũ canib⁹ expoſita .7. dieb⁹ itacta permãſiſſent:a nautis quibuſdã xp̄ianis i nauem leuata:& romã delata:atq; ſepulta ſũt. Nũc autẽ ut dicitur placentie quieſcunt. Qui paſſi ſunt .vi. calẽ. octobris. Circa annũ domini .280.

¶De ſcõ euſebio papa & mr̃e. CXXII.

EVſebius papa & mr̃ hui⁹ nois primus natione grecus ex medico: marcello pontifici i ep̄atu romano ſucceſſit:& ſedit ãnos .2. menſes .2. dies .25. Huius tp̄ib⁹ inuenta ẽ crux dñi nr̃i ieſu xp̄i hieroſolymis ab helena regina:ſicut ipe in quadam epiſtola ſua ſcribit. Que tñ epiſtola apocripha reputatur:quia nec ei⁹ tẽpore crucem dñi inuentã fuiſſe uerisimiliter creditur. Sed melius tempore ſilueſtri pape. Qui cõſtantinũ impatorem baptizauit: q & baptizatus helenã matrem ꝯuertit. Que poſt ei⁹ ꝯuerſionẽ cruceꝫ dñi inuenit. Hic ſcũs pontifex pro xp̄i noie martyrio coronat⁹ eſt:ſub perſecutiõe ꝯſtantini anteq̃ fieret xp̄ian⁹. Et ſepultus ẽ cũ fratribus ſuis iuxta corpus beati petri i uaticano ſexto calen. octo bris. Et ceſſauit epiſcopatus dies ſeptem.

¶De ſanctis coſma & damiano & ſociiſ martyribus. * CXXIII.

COſmas & damian⁹:antimus: leoncius:& euprepius mr̃es in ciuitate egea paſſi ſũt tẽporib⁹ diocleciani & maximiãi imperatoꝝ ſub ꝓſide lyſia. Quoꝝ duo primi fratres ex eadem ciuitate que ẽ i arabia : matre religioſa noie theodora geniti : arte medicine docti:in uirtute gr̃e xp̄i: omnẽ iſirmitatẽ non ſolum ab hoib⁹:ſed etiã a iumẽtis curabant:gratis omnia tribuentes. Nam & camelum arte diabolica debilitatũ ſanũ reſtituentes:illeſum abire fecerunt. ¶ Matrona autẽ nomine palladia palytica:cum omnia ſua in

* Hagiographi 3 species SS. Cosmae et Damiani distinguunt: graecos scilicet Asianos confessores, Romanos martyres, et Arabes istos celeberrimos. Omnes sancti medici gratis curantes. Videndus Florentinius in Martyrologio...

medicis cõſumpſiſſet:ad ſcõs dei acceſſit: &
ab eis ſanitatem itegrã reportauit. Tunc illa
damiano munuſculũ obtulit. Et cũ recipere
nollet:& illa cũ ſacramẽtis per nomẽ domi/
ni adiuraſſet: recipere acquieuit:ut eius de/
uotioni ſatiſfaceret: & ne nomẽ dñi ſpernere
uideret. Quod ut coſmas ꝯpuit:turbat⁹ pce
pit:ne corpus eius cũ frĩs corpore poneret.
Sequẽti uero nocte dñs coſme appuit & fra
trẽ de ſuſcepto munere excuſauit. ❡ Audiẽs
autem preſes lyſias famã eoꝝ:& ꝙ i xp̃i uir/
tute iſirmitates ſanabant: eos ad ſe accerſiri
fecit:& que eẽt eoꝝ nomina: que patria: q̃
conditio:que fortuna requiſiuit. Illi uero re
ſponderũt ad ſingula: ꝙ nomina eoꝝ erant:
coſmas & damian⁹: patria uero arabia:con
ditio xp̃iana:fortunã autem xp̃ianos neſcire
dixerunt. Addẽtes ſe & alios tres fratres cõ/
ſobrinos habere:antimũ:leõtium:& eupre/
pium. Quos preſes miſſo cũ eis officio ſibi
pſentari iuſſit: & cepit agere ut ſacrificarẽt:
qd cũ facere ꝯtemnerẽt precepit eos in mani
bus & pedib⁹ grauiter torqueri. Et dũ eius
ſupplicia deriderẽt: iuſſit eos catenis uinctos
in mare precipitari. Sed ſtatī angelus dñi aſ/
fuit:& diruptis uinculis illos e pelago libe/
rauit. Et cũ hoc miraculũ preſes magicis ar
tib⁹ aſcriberet:& ipi ei xp̃i uirtutẽ pdicarẽt:
ſeq; ſe eos i noĩe dei hadriani uelle ſeq di/
xiſſet: ꝯtinuo duo demones affuerũt:& eũ iñ
facie ceciderũt. Sed orãtib⁹ p eo ſcĩs ſtatim
demones diſceſſerũt. Tunc preſes dicere ce/
pit:ꝙ dii ꝯtra eũ indignati fuiſſẽt: quia illos
relinquere cogitaſſet. Mandauitq; ſcõs i car/
cerẽ trudi donec eos quõ pderet cogitaret.
Sequenti die illos eductos iuſſit in ignẽ co/
pioſum iactari. Sed tñ eos i nullo leſit:quin
potius flãma erũpens multos de aſtantibus
interemit. Iubentur ergo i equuleo ſuſpen/
di: ſed angelo eos cuſtodiẽte fatigatiſ admo
dum miniſtris incendẽdo:ante preſidẽ depo
nuntur illeſi:tres igĩ fratres fecit in carcerẽ
recludi:& coſmã & damianũ crucifigi: & a
populo lapidari. Sʒ lapides in iaciẽtes redi
bant:& plurimos uulnerabãt. Eductis ergo
trib⁹ frĩb⁹:& ſtãtibus iuxta crucẽ. Coſmã &
damianũ pcepit a quattuor militib⁹ ſagittari
ſagitte aũt mr̃es nõ ledebant:ſʒ ꝯuerſe plu
res occidebãt. Lyſias aũt ſe ꝯfuſum i oĩbus
cernens:oẽs .v. frẽs iſimul gladio cedi iuſſit.
Xp̃iani autẽ memores uerbi qd dixerat ſcũs
coſmas: damianũ cũ eo ſepelire dubitabãt.
Et ecce ſubito camelus aduenit: & humana
uoce loquẽs ſcõs in unũ ſepeliri mandauit.
Quod & factũ ẽ. Proceſſu uero tp̃is duorũ
fratrũ coſme & damiani corpa romã ſũt trãſ
lata & eccleſia eoruʒ nomini edificata. Paſſi
ſunt aũt ſci martyres .v. cal. octobris. Circa
annũ dñi .277.

❡ De ſcĩs florentio & hilario mr̃i. CXXIIII

FLorẽtius & hilari⁹ martyres paſ
ſi ſunt in galliis caſtro ſeduno.
Qui a paganis tenti dũ xp̃m ꝯfi/
terenẽ:poſtq̃ lingue eoꝝ preciſe
fuiſſent:dũ adhuc integro ẽmõe
loquentes fidei noſtre pconia pdicarent:gla
dio feriri iuſſi ſunt:& ſic martyrii a domino
coronam perceperunt .v. calẽ. octobris. Hec
ado in martylogio.

❡ De ſcĩs adulpho & ioãne marty. CXXV

ADulphus & ioãnes apud cordu/
bam hiſpanie ciuitatẽ paſſi ſunt.
Qui p ꝯfeſſione nominis xp̃iani
capite ceſi: a xp̃o dño coronari
meruerunt .v. calen. octobris:ut
ait ado in ſuo martylogio ex datariis hiero/
nymi ſumpto.

❡ De ſancto forſeo ep̃o. CXXVI

FOrſeus ep̃s anno qnto ꝯſtantis:
qui & ꝯſtãtinus in hibernia cla/
ruit:ut dicit ſigibert⁹. Hic nobi/
lis genere ſed nobilior fide ab i/
fantia ſacris litteris erudit⁹: dũʒ
inter parentes ſuos ſacri uerbi ſemiaret elo/
quium:quadaʒ die ſubito egrotans q̃ſi mor
tuus ſtetit:& quattuor manus ad ſe deſuper
extenſas conſpexit:que tenentes eum p bra/
chia pennis ſubuolabant. Ipſe autem quaſi
per caliginem duo angelica corpora cerne/
bat. Viditq; tertiũ angelũ armatum ſcuto ſe
pcedere:& canticũ mellifluum audiuit igno
tum. Sed ab angelo ſupiori mandatẽ iſtis: ut
ipſum ad corp⁹ reducant. Ipſe autem poſtq̃
ad ſe rediit:& attinẽtes flentes aſpexit:horta
tus eſt eos:diuiniſq; ſacramentis pceptis die
illo & altero ſupuixit. Media uero nocte fe/
rie tertie mortẽ letus excepit:recordatus io
cundiſſime uiſionis. ❡ In tranſitu quoq; ſuo
uiſum mirabilẽ uidit:quem beda deſcribit.
Vidit enim bonos angelos ſe ſuſcipientes:&
demones clamantes:ac cõtra eos bella com/
mouentes. Et cum eos preceſſiſſent: conuer
ſi ignita iacula in eum iactabant: ſed angel⁹
quidam precedens:ea ſcuto ſuſcipiebat:& p
tinus extinguebat. Tunc demones angelis
oppoſuerunt:ꝙ forſeus ſepius ocioſos ſer/
mones dixiſſet. Sed angeli reſponderunt: ꝙ
niſi principalia crimina proferrent:propter
iſta minima non periret. Et cum dudum ſu/
per hoc diſputaſſent:tandem preliante ange
lo cum demonibus demones in hoc contriti
ſunt. Tunc demon alius oppoſuit: ꝙ ſeruus
qui ſcit uoluntatem domini ſui: nec facit
plagis uapulandus eſt multis. Hic autem
dona iniquorum recepit. Nam a quodam
uſurario ueſtem perceperat:quam nunq̃ re
ſtituerat. Excuſantibus autem eũ angelis &
dicentib⁹:ꝙ demones occulta dei iudicia nõ

cognoſcebãt: diabolus tam grauiter eũ per
cuſſit:ut poſtmodũ uite reſtitutus ſemꝑ per
cuſſiõis ueſtigiũ retinuerit. Arripiẽtes enim
demones unũ de his quos ĩ ignibꝰ torrebãt:
ip̄m in eum iactauerũt: qui eius humeꝝ ma
xillamq; ĩcendit. Cognouitq; forſeus homi/
nem:quia ille erat cuius ueſtẽ acceperat. Et
hanc ꝑcuſſionẽ ꝑmittente deo pro receptiõe
illius ueſtis recepit. Deinde ceꝑunt demões
cum angelis contẽdere de proximi dilectio/
ne: qa uidelicet ꝓximũ ſicut ſeip̄m nõ dile/
xerat. Et cũ in hoc etiã demones uicti fuiſſẽt
ad alias accuſationes ꝯuerſi ceperũt ꝓferre
ꝙ digne penitẽtiã delinquẽtibꝰ nõ annũciaſ/
ſet. In omni uero ꝯtradictiõe demonum uali
da extitit pugna:donec iudice deo triũphan
tibus angelis deuictiſq; aduerſariis immẽſa
claritate uir ſcũs circũfuſus ẽ. Et ad manda/
tum angeli mundũ reſpiciẽs uidit uallẽ tene
broſam:&.4.ignes in aere aliquibꝰ ſpatiis a
ſe diſtantes. Quos dixit ei angelꝰ cẽ.4.ignes
mundũ ſuccẽdẽtes:quoꝝ unus ẽ ignis ſuper
bie:ſcȝs inuidie:tertiꝰ auaritie: & quartꝰ luxu
rie. Qui poſtmodũ ĩ unũ redacti illi appro/
pinquabãt. Et cũ flãmã aſcendentẽ timeret:
ꝯfortauit illũ angelus dicẽs: qa qđ non accẽ
derat ĩ eum nõ arderet. ¶ Deinde ab angelis
ſuꝑ tectũ eccleſie ſpũs eiꝰ adducit: ubi iam
corpus eius mortuũ adductum plãgebat:
iubetur ab angelis cadauer ſuũ agnoſcere:
& ip̄z reaſſumere. Ille uero oĩno recuſabat.
Tandẽ coactus ad corpus reducit:& ſic cũ/
ctis ſtupẽtibꝰ forſeus ſuſcitat. Qui uiſa oĩa
populo rettulit:& deĩceps aſprimã uitã du/
xit. Incendia uero que ĩ ſpiritu ſumpſerat in
ſcapulis corꝑis & gena appebãt. Inde egreſ
ſus p̄dicauit ſcotis:& que ꝑ uiſum hũerat e/
narrabat. Deinde ep̄s factus ab angelo mo/
nitus apud hiberniã p̄dicauit. Ac inde popu
loꝝ iuidia eiectus ꝑ britãniã ĩ ſaxoniam de/
uenit:& a rege ſigiberto ſuſceptꝰ monaſteri
um ꝯſtruxit. Quod frĩ ſuo forlano noĩe gu/
bernãdũ dedit:ip̄e ãt cũ ulcano alio frẽ ſuo
eremũ petiit:ubi per ãnũ ꝑmãſit:inde ꝯpul/
ſus a rege clodoueo ꝯſilii grã ad galliaꝝ lit
tora nauigauit. Et a rege ſuſceptus honorifi
ce monaſteriũ ĩ latiniaco oppido cõſtruxit.
In quo laudabiliter uitã finiuit.4.cal.octo/
bris. Cuius corpꝰ in uilla:que dicit parona
ſepultum ẽ:ut dicit beda.

¶ De ſcõ uinceſlao martyre. CXXVII.

V Inceſlaus dux boemioꝝ tp̄e hen
rici ĩpatoris martyriũ paſſus ẽ.
Qui poſtq̃ ſacras litteras didiciſ
ſet:amore celeſtis patrie:non ad
ſuꝑbie uentũ accepit dñii digni/
tatẽ:ſed ut multis ꝓdeſſe poſſet: unde & ſua
pauꝑibꝰ & eccleſiis largiflue ĩpendebat. Cũ
aũt uocatis principibꝰ & baronibꝰ cũctis ad
curiã ĩpatoris frĩs ſui germãi: ip̄e poſtremꝰ
oĩuz aduenifſet:& alii principes ĩdignati lo
cuz ei ad ſedẽdũ dare nullatenꝰ decreuiſſẽt:
ſtatĩz ut aulã intrauit:crux aurea ĩ frõte ei
appuit:aliiq; duo ſplẽdidi uiri uiſi ſunt hi
ĩde ip̄m comitãtes. Cui ceſar mox aſſurgen
ip̄m ꝑ ceteris honorauit. A quo adhuc gent
le adꝯuiuiũ ĩ dolo ĩuitatus eſt. Et licet eũ ce
ſar honoraſſet ip̄z tñ ut xp̄ianiſſimũ oderat
unde cũ uinceſlaus pꝰ prãdiũ ex more ad ec
cleſiã ꝑgeret:eũ ĩpator cũ turba gẽtiliũ ĩſe
cutꝰ ẽ. Ip̄mq; ante eccleſie fores p̄cũbentem
occidi fecit:& mrẽm dño ꝯſecrauit. Cuiꝰ ſan
guis ĩ pauimẽto effuſus ĩ teſtimoniũ fratrici
dii ꝑ multa ãnoꝝ curricula nec abradi pot
it nec abſtergi. ¶ Poſt aliqđ tẽpꝰ dũ fidele
corpꝰ ip̄iꝰ trãſferre uellent: ĩuenerũt eiꝰ uu
nera plene ſanata: excepta auricula: que e
fuerat totaliter abſciſa:que tñ loco ſuo ap
plicata ꝯtinuo ꝯſolidata ẽ. Cũ aũt ad fluui
maximũ & inundãtẽ deueniſſent:& ip̄m tra
ſire dubitarẽt:ĩuocato ſcõ mrẽ currũ cũ ſu
poſito corꝑe ex alia ꝑte flumiſ repẽte trãſu
ctũ uiderũt:oẽſq; ſtatĩ ſine ꝑiculo trãſierũt
Dũ aũt ad ciuitatẽ pragã corpꝰ detuliſſent
carcer ſubterraneꝰ ꝯfeſti illuminat:& fact
terremotu apit:cũctiq; captiui ſolutis uic
lis liberant. Eadẽq; nocte xp̄s crucifixus re
gi dacie appuit:eiq; dixit:ꝙ peccata eiꝰ ip̄
iterato crucifixerant:& ꝙ niſi eccleſiam ſc
mrĩ uinceſlao ꝯderet peccatoꝝ ueniã min
me ꝑciperet:unde ex hoc rex territꝰ:eccle
am cũ mõaſterio ordĩs ſci benedicti ſcõ mi
fabricauit:& bõis ſuis largiflue dotauit:ub
& ſcũm corpus eiꝰ reqeſcit miraculis clarẽ
Paſſus ẽ autem.4.cal.octobris.

¶ De ſcõ maximo martyre. CXXVII

M Aximus mr̃ paſſuſ ẽ ſub decio c
ſare:optimo ãt ꝓcõſule apud a
ſiaz ciuitatẽ. Quã igreſſus dec
maximũ detentũ dũ ad ſacrifici
deoꝝ ꝯpellere ñ poſſet. Iuſſit e
fuſtibꝰ cedi:deĩde in equuleo leuatũ grau
ter exungulari. Ita ut carnes una cũ ſangu
ne ĩ terrã defluerẽt. Cũq; martyr dñi dicer
tormẽta ſibi nõ dolorẽ: ſed unctionẽ ĩferr
Iuſſu ꝓconſulis mãdãte decio: extra ciuit
tem eductꝰ:ibiq; lapidibꝰ obrutus occubu
4.cal.octobris. Sepultuſq; ẽ a xp̄ianis iux
muꝝ ciuitatis memoria noĩs eius a fideli
deſuper edificata.

¶ De ſcõ exuperantio ep̄o. CXXI

E Xuperantius ep̄us claruit apu
toloſanam ciuitatem. Qui be
tus uir ipſius urbis põtifex:q
tum ſibi extiterit parcus quan
q; aliis largus:ſanctꝰ hieronym
memorabili proſecutꝰ eſt relatu. Qui & d
mini confeſſor inclytuſ quarto cal.octobr

in xpo feliciter requieuit:ſepultus i eccleſia oloſana:ut ait ado in martylogio.

¶De dedicatione baſilice ſancti michaelis archangeli. CXXX

Edicatio baſilice ſácti michaelis archágeli dupliciter noiaẗ.ſ.de/dicatio baſilice:& memoria ipſi⁹ ¶Dicit aũt dedicatio : eo ꝙ hac die locũ ei⁹ ſiue téplũ in mõte gargano ſibi dedicatũ fuiſſe michael archan el⁹ reuelauit.Cũ eni:ut dictũ ẽ ſupra i ei⁹ ppitiõe.8.id⁹maii:ſcũs archangel⁹michael i mõte gargano:ſipõtinis fidelib⁹ ꝯtra nea/olitanos adhuc gẽtiles uictoriã miraculo/ꝯtuliſſet.Sipõtini quoq; añ os ſpelũce:ubi rchangel⁹appuerat:quotidie orónib⁹uaca ẽt:ſipõtini adhuc dubitabãt : an pdictũ lo/ũ ingredi uel dedicare deberẽt.Tũc eps du t ſup his romanũ pontificẽ ꝯſulẽdũ:q ſup oc reqrendã decreuit archãgeli uoluntatẽ iſtátib⁹ergo cũctis triduo ieiunio: appuit ac die michael archãgel⁹ epo: dicẽs nõ eẽ ous ipſã quã edificauerat eccleſiã dedicari ſe.n.q ꝯdiderat:ipſe & ꝯſecrauerat:prece tꝗ ut die ſequẽti locũ cũ populo igrediẽs m pcib⁹frequẽtaret:& ſpecialẽ ſuũ patro/i ſentirent:deditꝗ eis pdicte ꝯſecratiõis ſi ũ:ut.ſ.ab oriẽte p poſterulã aſcenderent: ibidẽ marmori ueſtigia hois impſſa uide/nt.Mane igiẗ eps & popul⁹ad locũ ueniũt introgreſſi cryptã magnã & tria altaria in nerunt:quoꝶ duo in auſtrali parte poſita ant:tertiũ uero in oriẽtali uenerandũ &ru o pallio circuntectũ:ubi celebratis miſſa m ſolẽniis:ueſtigia ut archãgel⁹ pdixerat uenerunt:& oẽs ad ppria cũ gaudio redie unt.In eadẽ ſpelunca aqua lucida & nimiũ lcis emanat:que poſt cõiõnẽ ſũpta diuer/s egritudines ſanat.His auditis papa in ho rem ſci michaelis & oium beatoꝶ ſpũum nc diẽ uidelicet.3.calẽ.octobris p totum bẽ ſtatuit celebrandũ.¶Diciẗ etiã hoc fe ĩ memoria:eo ꝙ in ipſo:ut dictũ eſt oium gelorꝶ memoriã agimus.Circa quod ſciẽ um eſt:ꝙ ſicut dionyſius ponit in libro de leſti hierarchia . Omniũ angeloꝶ ſũt tres erarchie & nouẽ ordies:ita ꝙ quelibet hie rchia tres ordies ꝯtiet: & dẽ ab hieron qđ ſacꝶ & archos priceps q̃ſi ſacri principa s.Supior autẽ hierarchia ꝯtinet ſeraphin: erubin:& thronos.Media dñationes: uir/tes &poteſtates:Vltima uero principatus changelos & angelos.Eoꝶ aũt ordinatio diſpoſitio põt uideri p ſimile in terrenis. ã miniſtroꝶ q ſunt ſub uno rege:qdã ope nẗ imediate circa pſonã regis ſicut ꝯſilia/i & aſſeſſores & cubicularii:q ſimiles ſunt ime hierarchie:quidã circa regimẽ regni cõi:ut pricipes milites & iudices:& hi ſũt ſimiles ſecũde:qdã aũt opanẗ circa regimẽ alicui⁹ptis regni:ſicut ppoſiti & baiuli ac pſides:& hi ſunt ſimiles tertie.¶Tres igiẗ ordines prime hierarchie accipiunẗ:inquantũ deo aſſiſtũt. Ad hoc autẽ tria neceſſaria ſunt ſ.ſumma dilectio:& hoc quãtũ ad ſeraphin q interptanẗ ardentes.Perfecta cognitio: & hoc q̃tum ad cherubin:q interptanẗ plenitudo ſcientie.Perpetua fruitio ſiue qetatio: & hoc q̃tum ad thronos : qa in eis deus ſedere dẽ:dũ eos in ſe quieſcere facit.¶Tres autẽ ordines medie hierarchie accipiunẗ:inq̃tuꝫ habent regere uniuerſitatẽ hoium in cõi. Et hoc ꝯſiſtit in trib⁹.Prio in pſidendo ſiue imperãdo:& hoc ptinet ad ordinẽ dñationũ: q aliis inferiorib⁹pſunt:& eos in diuis dirigũt ac eis impant.Secũdo in opando:& hoc pti/net ad ordinẽ uirtutũ:qbus nihil ẽ impoſſi/bile exeq quod mandaẗ : & iõ eis attribuiẗ opatio miraculoꝶ.Tertio in arcendo & ex/pellẽdo contraria ipedimenta:& hoc ptinet ad ordinẽ poteſtatũ:q habẽt arcere demões &ꝯtrarias poteſtates. ¶ Tres uero ordines ultime hierarchie accipiunẗ ſm quod habẽt regimen limitatũ & determinatũ . Nã quidã pſunt uni puincie: & hi ſũt de ordine principatus:ſicut erat princeps pſaꝶ:qui perat p/ſis:de quo hẽẗ dañ.io. quidã pſunt uni multitudini uel ciuitati:& hi dicunẗ archangeli quidam uero cuilibet pſone ſingulari : & hi ſunt angeli:& iõ angeli minora : archangeli uero maiora nunciare dicunẗ : quia bonum multitudinis dignius q̃ bonũ uni⁹ hominis. ¶Decet autẽ nos nedũ in hac ſolẽnitate: ſed cõtinue omẽs iſtos angelos honorare pter ſeptẽ rõnes.¶Primo quia ſunt cuſtodes noſtri.Cuilibet eni homini danẗ duo angeli:u/nus mal⁹ ad exercitiũ:ali⁹bonus ad cuſtodiendum.Effect⁹autem angelice cuſtodie i homine triplex aſſignari põt.Prim⁹ eſt:ut pfi/ciat in aia in bonum gr̃e.Et hoc facit angel⁹ trib⁹modis.Primo omne impedimentuꝫ ad bonum remouendo:hoc ſignificatum ẽ exo. 12.ubi angel⁹percuſſit primogenita egypti. Secundo pigritiã excitando:quod ſignificaẗ zach.4.Angelus dñi excitauit me:q̃ſi uiꝶ q ſuſcitaẗ a ſomno.Tertio in uiã peniteẽtie du/cendo & reducẽdo: quod ſignificatũ ẽ tobie v.i angelo q eũ duxit & reduxit.Secũd⁹effect⁹eſt:ut aia nõ cadat in malũ culpe.Et hoc facit angelus tribus modis . Prio ipediendo peccatũ futuꝶ ne fiat:hoc ſignificatũ ẽ nũeri 22.in balaã q ad maledicẽdũ iſrael pgẽs ab angelo in uia ipedit⁹ ẽ.Secũdo increpãdo pteritũ:ut ab eo qs recedat: qđ ſignificatũ eſt iudic.2.Cũ ãgel⁹filios iſrael de puaricatiõe icrepaſſet:ipſi eleuauerẽt uocẽ ꝛc. Tertio q̃ſi uiolẽtiã iferẽdo ut a pñti eripiat qđ ſignificatũ ẽ i uiolẽta eductõe loth de ſodõa geñ.19.

¶Tertius effectus e͂:ꝙ ſi aĩa cadit poſtmo/
dum reſurgat.Et hoc facit etiã trib⁹ modis.
Prĩo monẽdo cor ad contritionẽ:qđ ſignifi/
catur tobie.xi.ubi tobiaſ iunior ad documẽ
tũ angeli de felle p̄ qđ intelligitur contritio/
nis amaritudo:liniuit patri oculos.ſ.cordis
Scđo purgãdo labia ad ꝯfeſſionẽ:qđ ſignifi
cat̃ iſa.7.ubi p̄ angelũ labia iſaie purgant̃.
Tertio ꝯgaudẽdo ad ſatiſfactionẽ luc.15.gau
dium e͂ angelis dei ſuper uno peccatore ꝛc.
¶Secũdo debemus eos honorare qa ſũt mi
niſtratores nr̃i heb.i. Omẽs ſunt admiſtra/
torii ſp̄s ꝛc.Omẽs eĩm pp̄ nos mittunt̃:quia
ſupiores ad medios medii ad iſimos & iſimi
ad nos.Et hoc quidẽ ꝯpetit.Prĩo bonitati di
uine:in hoc eni maniſeſtat̃ diña bonitas:q̃tũ
nr̃a3 ſalutẽ diligat:dũ nobiliſſimos ſp̄s & ſi/
bi itima charitate unitoſ:ad nos dirigit &trã
ſmittit.Scđo charitati angelice. Cũ eni cha/
ritatis ardentis ſint:maxĩe deſiderãt alioꝝ ſa
lutẽ.Ideoqꝫ ut ad nos mittãt̃ lex exigit ange
lice charitatis.Tertio hũane idigẽtie.¶Mit
tunt̃ eni angeli ad inflãmandũ affectũ ad di/
lectionẽ:unde in hui⁹ figura legunt̃ miſſi in
curru igneo.4.ro.6.Ad illumiñãdũ intelle/
ctum ad cognitionẽ: figura hui⁹ apoc.x. in
angelo q̄ hẽbat librũ aptum i manu ſua.Ad
corroborãdum omne pfectũ uſqꝫ in pfectio
nem:huius figura.3.ꝝ.19.Angelus portauit
helie panẽ ſubcinericiũ:& uaſ aque:& come
dit & bibit:& ambulauit in fortitudie cibi il
lius uſqꝫ ad montẽ dei. ¶ Tertio honorãdi
ſunt:qa ſunt fr̃es &ꝯciues nr̃i.Oẽs eni electi
aſſumũt̃ ad ordĩes ãgeloꝝ: quidã ad ſupio/
res:qdã ad iferiores:quidã ad medios ſ̃m di
uerſitatẽ & exigẽtiã meritoꝝ: licet beata uir
go ſup omnes fuerit exaltata.Et hoc greg. i
quadã homelia p̄ prolixa uerba inſinuare ui
det̃.¶Quarto qa ſunt aĩaꝝ nr̃aꝝ i celis por
titores.Et hoc faciũt triplici modo.Prĩo uiã
p̄parãdo malach.2. Ecce ego mitto ãgelum
meũ & p̄pabit uiã ꝛc.Tertio p̄ uiã p̄patã i ce
lum baiulãdo exo.24.Ecce ego mitto ange/
lũ meũ q̄ te cuſt. i uia:& idu.i ter.quã ꝓmi.
patrib⁹ tuis. Tertio i celo collocãdo luc.xv
factũ e͂ ut moreret̃ mẽdic⁹ & portat⁹ ab an/
gelis i ſinũ abrahe.¶ Quito qa ſunt oroñũ
nr̃aꝝ ante deũ preſentatores: ipſi eni primo
oratões nr̃as deo repñtãt tob.12.qñ orabas
tu cũ lachry.& ſepeli.mor . ego obtuli ora
tionẽ tuã dño.Scđo ibidẽ pro nobis allegãt
zach.i.Rñdit angelus dño & dixit:dñe exer
ci.uſqꝫ quo nõ miſ̃ebe.Iuda & ur.hieruſalẽ
quib⁹ irat⁹ es ꝛc. Tertio dei ſniam & gratia3
nobis renũciado dan.9.dicitur ꝙ gabriel ad
eũ uolãs dixit.Ab exordio p̄cum tuaꝝ egreſ
ſus e͂ ſ̃mo glo.i. Snia adeo & iſra. Ego autẽ
ueni ut idicarẽ tibi ꝛc.¶Sexto ſũt honoran/
di qa ſunt regis eterni nobiliſſimi milites ſe
cundũ qđ dicit̃ iob.25. Nũqd e͂ nũerus mil
tum ei⁹: uidem⁹ aũt ꝙ i militib⁹ alicuius re
gis:quida3 ſemp i aula regia ꝯmorant̃ & re
gem aſſociant:quidã citateſ & caſtra cuſtod
unt & ꝯſeruãt: quidã uero regiſ inimicos ex
pugnãt.Ita hoꝝ militũ xp̄i: quidã i celo em
pyreo ſemp regẽ regũ aſſociãt:& ad ei⁹ ho
norẽ cantica letitie & glorie cãtant:dicẽtes
ſcũs ſcũs ſcũs ꝛc.iſa.6. Itẽ benedictio & cl
ritas & ſapiẽtia ꝛc.apoc.7. Alii ãt cuſtodiũ
ciuitates & uillas:illi.ſ.qui nobis ſũt ad cu
ſtodiã deputati iſa.62. Sup muros tuos hi
ruſalẽ ꝯſtitui cuſtodes. Alii uero dei inimi
cos.i.demones expugnãt apoc.12.Factũ e
preliũ magnum i celo.i.i eccleſia militãte ſ
cũdũ unã expoſitionẽ: michael & angeli ei
prelia cũ dracone ꝛc.¶ Septio & ultimo q
ſunt tribulatoꝝ ꝯſolatores zach.prio.Ang
lus q̄ loquebat̃ i me uerba cõſolatoria: ho
autẽ faciũt trib⁹ modis.Prĩo ꝯfortãdo & r
borando dan.xi.Cũ daniel corruiſſet tetigi
eũ angelus dicẽs.Noli timere pax tibi cõfo
tare & eſto robuſt⁹.Scđo ab ipatientia ꝯſe
uando p̄s.Angelis ſuis mandauit de te:& i
fra.In manib⁹ porta.te.ne.for.offen.ad la
dem pedẽ tuum.Tertio ipam tribulationem
refrigerando & minuẽdo . Et hoc ſignifica
dan.3.ubi angelus dñi cũ trib⁹ pueris deſc
dit in fornacem:& fecit mediũ fornacis qua
uentũ roris flantem.

¶De ſcõ maximo ep̄o. CXXX

MAximus ep̄s apud rhegyũ ciuit
tem claruit. Qui de uico q̄ dici
deconiato ortus:pentib⁹ xp̄iani
ab iſantia uirtutib⁹ & ſacris lit
ris eruditus:relicto ſeculo inſ
lam lerinẽſis monaſterii petiit: ubi mõach
factus omni ſcitate pollebat. M̃taſqꝫ iſidi
diaboli perpeſſus deuicit: poſtea uero fact
eſt abbas mõaſterii ſucceſſorqꝫ ſci honora
Quẽ diabolus nocte quadã exterrere uoli
eidẽ i forma horribili appuit:ſed ſigno cr
cis edito ꝯfeſti euanuit.Moxqꝫ ſcũs febrici
re cepit.Cui decũbẽti rurſum demon in ſ
dracõis ſe oñdit:ſed cũ oraſſet ad dñm m
ſtrum depellit̃: & ſcũs protinus a febre c
ratur.¶Nocte quadã orationis gr̃a ad lit
egreſſus:uidit nauẽ ad portum applicuiſſ
cuius naute ad eum ueniunt: eidemqꝫ dic
ꝙ fama eius ad ſyrie partes ꝯuolauerat:m
tuſqꝫ populus eum deſiderabat:ubi ſi uel
accedere multum domino populum poſ
acquirere:offerentes ſe illum in ſua naue
cturos. Qui diaboli ſigmẽta perpendens
rauit:& ſigno crucis edito:nauis phantaſ
ca cum nautis diſparuit. ¶Electus deinc
a populo in epiſcopũ rhegyne citatis gre
dñicũ uerbis nutriebat & exẽplo:q et baſi
cã ſci albani itra caſtellum rhegyi ꝯſtruxi

Ad quam edificandam dum pauci boues eo
reſente columnas faciliter traherent: abſen
e uero plurimi trahere non poſſent: uoca/
us eps uidit demonem in forma parui ethi
pis plauſtro inſidentem. Quem poſtq̄ ſua
ratione fugauit: boues opus ſolitum eti/
m in eius abſentia celeriter perfecerunt.
¶Cum aũt reliquias ad eccleſiā ꝯſecrandā
eſerrent: puer quidā frater rhegyni diaco/
i de muro lapſus cecidit & expirauit: cuiꝰ
orpꝰ diaconus in cubile epi collocauit. Ad
uius p̄ces finito officio maximus thalamū
greſſus puerꝝ oratione ſuſcitauit. ¶Alias
tiam filiam cuiuſdā uidue nobilis ciuitatis
efunctam: motus maternis lachrymis ad ui
m reduxit. ¶Adoleſcentulum inſup mor/
rabidi canis extinctū: ſua oratione priſti/
e uite reſtituit. Canē quoq; qui multos la/
iauerat: leui ictu baculi peremit: uulnera
iam cunctis inflicta ſanauit. ¶Quendam
ominē quem bos cornupeta feriens euiſce/
uerat: uulneribꝰ alligatis infra dies ſeptē
num effecit. ¶Cecum quendā qui ab an/
is .xv. lumen oculoꝝ amiſerat: dū ad matu
num ꝑgeret: & pedibus ipſum cepiſſet diu
us poſtulatus: ſigno crucis edito protinus
luminauit. Obitum autem ſuum & preſci/
t & predixit. Et in ſtratu ꝓprio quaſi leui
pore detentus ſpiritum emiſit. 5. calendas
ctobris. Cuius corpus ꝯtinuo miro odore
agrauit. ¶Sed dū in eius exequiis puella
per defuncta loculo uiri ſancti ſubſtrata
iſſet: ꝓtinus a mortuis reſurrexit: & una
m ceteris corpori ſepulture interfuit: &
eum collaudare cepit. Sicq; ſepultus eſt in
cleſia ſancti petri rhegyne ciuitatis: ubi ia
t miraculis clarꝰ.

¶De ſancto hieronymo preſbytero & do/
ctore. CXXXII

Ieronymus preſbyter & doctor
eximius filius euſebii uiri nobi/
lis oppido ſtridonis: quod dal/
matie quondam pannonieq; con
finium fuit: extitit oriūdus. Hic
dhuc puer romam adiit: ubi litteris grecis
latinis & hebraicis plene eruditus eſt. In
rte grāmatica donatum: in rhethorica aũt
receptorem habuit uictorinum. In ſcriptu
is autem diuinis exercitabatur die ac nocte
inde hauſit auide: quod poſtmodum effu/
it abunde. ¶Quodam uero tempore ſicut
pſe in epiſtola ad cuſtochium refert: dum
e die tullium: de nocte platonē auide lege
et: eo ꝙ ſermo ſibi incultus in libris pro/
heticis nō placeret: circa mediam quadra/
eſimam ſubita febre corripitur: adeo ut ca
ore iā uitali deficiente exeq̄ funeris parēt
ubito igit̄ i extaſi ad tribunal ſūmi iudicis
apitur: & cuius ꝯditionis eēt interrogatus:
xp̄ianum ſe fore ꝯfitetur. Quē iudex aperto
ore demētiens: ciceronianū eſſe dixit: nō xpi
anum: eo ꝙ ubi theſaurꝰ ſuus ibi eēt cor ſu/
um. At hieronymus obmutuit: & iudex illū
acriter cedi iuſſit. Cum aũt miſericordiā po
ſtularet: & aſtantes ꝓ iuuene ueniā ſupplica
rent. Iurauit hieronymꝰ: ac proteſtatus eſt:
ꝙ ſi unq̄ codices ſeculares legeret: xp̄m ne/
garet. In hec uerba dimiſſus reuixit: & la/
chrymis ſe totum ꝑfuſum inuenit: ac ex uer/
beribus ſcapulas repperit liuiētes. Extūc ſe
diuinoꝝ uoluminū ſtudio totaliter cōtulit.
¶Dū autē eēt annoꝝ .20. per liberiū papā
romane eccleſie cardinalis p̄ſbyter ordinat̄
Tunc ſub imꝑatore ꝯſtantio in arrianam he
reſiā lapſo: & alie hereſes pululare ceperūt:
quas omēs uir ſanctꝰ uerbo & ſcripto iuxta
ſibi a deo datā ſapientiā cepit infringere: cui
paula nobiliſſima romanoꝝ eius diſcipula
ſedule miniſtrabat: eiuſq; filiā euſtochium
uirginē ſacratiſſimā hieronymus diuinoꝝ
ſtudiis imbuebat. ¶Mortuo uero papa li/
berio ſanctꝰ doctor dignꝰ ſūmo ſacerdotio
ab oibus acclamat̄. Sed dū clericoꝝ & mo/
nachoꝝ laſciuiam icreparet: ab eis turpiter
deriſus eſt. Nam ut ait ioannes beleth. Cum
hieronymꝰ ad matutinū ꝑgeret: ueſtē mulie
ris lineam: quam iuxta lectū poſuerāt ſuper
pelliceū ſuum putans induit: & ſic ad eccle/
ſiam ꝓceſſit. Hoc autē faciebāt emuli: ut mu
lierem hr̄e in thalamo crederet̄. Quod ille
uidens: eoꝝ ceſſit ueſanie: & ad gregoriū na
zanzenū ꝯſtātinopolitanū epm ꝑuenit. a quo
multa in ſacris litteris didicit. Deinde alexā
driam ꝓrexit: & didymū doctorem pluribꝰ
menſibꝰ audiuit. Poſt hec in ſyriam abiit: in
poſſeſſione euagrii preſbyteri aliquantulū
cōmoratus. ¶Deinde in egypti eremū ꝓpe/
rauit: ubi quanta pro xp̄o ſubſtinuit in epi/
ſtola ad euſtochium ipſe cōmemorat. Nā in
credibili ſe penitētia & humano corpori pe/
nitus importabili ſe macerauit: ibiq; quadri
ennium exegit. Quo peracto ad bethleē op/
pidum remeauit: ubi prudēs animal ad pre/
ſepe domini ſe obtulit permanſuꝝ. Peniten/
tiam uero ꝯſuetam nullatenꝰ dimiſit: & car/
nem diris uerberibus flagellauit. Ad portā
quoq; bethleem occidentalē cenobium con/
ſtruxit: & multos diſcipulos ꝯgregauit: in/
ter quos euſebiū nobilē cremonēſem predi/
lectū habuit. Bibliothecā autē ſuam quam
ſummo ſibi ediderat ſtudio: iterū relegens:
diem ieiuniis ducebat ad ueſpeꝝ. In tranſla/
tione etiam ſcripturaꝝ .50. annis & .5. men/
ſibꝰ deſudauit: & ſemp uirgo ꝑmāſit. Mona/
ſteriū quoq; ancillaꝝ dei ꝯdidit: in quo pau
lam uiduam & euſtochium eiꝰ filiam uirgi/
nē: que eū ſecute fuerāt: m̄ltis ſacris uirgini
bꝰ ꝓpoſuit: & regulā eis monaſticā dictauit.

¶Cum aūt uſq; tunc in eccleſia unuſquiſq; caneret qđ uolebat:ad inſtantiam theodoſii imperatoris damaſus papa hieronymo impoſuit:ut diuinum officiū ordinaret.Qui pſalterium p ferias & nocturnos & horas alias canonicas diuiſit:& gloria patri in fine pſalmoꝝ cantari inſtituit. Epiſtolas & euāgelia per āni circulum:ceteraq; oīa ad officium pertinētia preter cātū ordinauit.Quod papa damaſus ſibi miſſū approbauit:& eccleſie celebrandū tradidit. ¶ Quadā uero die adueſpaſcēte: dum hieronymus cū frīb⁹ ad ſacram lectionē legendā ſederet: leo quidā claudicans monaſteriū igreſſus eſt.Fugientibuſq; cūctis : eum ſolus ſcūs doctor excepit:&leonis plantā a ſentibus uulneratā inuenit.Adhibita ergo cura leo ꝯualuit: & inter eos quaſi domeſticū aīal habitabat:fenūq; ſicut bos comedebat.Cui hieronym⁹officium impoſuit:ut aſinū loci ligna de nemore deferentem:ad paſcua & ad nemus duceret & cuſtodiret.Quod & factū eſt:leone aſinū cōtinue more paſtoris induſtrii comitāte:ipſūq; fideliter defenſante. Quadā autē uice leone grauiter ſoporato: mercatores cū camelis illac trāſeuntes : aſinum ſolū paſcentem a leone elongatū rapuerūt.Expgeſcēs leo:ſociū rugiendo querēs huc illucq; diſcurrebat.Et eum non inueniēs:ad portā mōaſterii triſtis rediit:&intus acſi pre uerecundia igredi nō preſūpſit: uidentes autē fratres ꝙ ſine aſino rediſſet:putauerunt ꝙ fame ꝯpulſus illū deuoraſſet:nolebantq; ei ānonam prebere conſuetam.¶Tunc admonēte hieronymo officium aſini leoni iiungūt : & ligna cedētes ei iponūt.Quod cū leo patiētiſſime ferret: quadam die expleto ope:ad agrum exiuit:& q̄ſi diuino inſtinctu undiq; diſcurrere cepit . Et ecce uidit a longe negociatores cū onuſtis camelis precedēte aſino uenientes: leo igitur recognito aſino:rugiēs ſup eos irruit:& omnes homines i fugā ꝯuertit.Deinde terribiliter cauda terrā percutiens:aſinū & camelos ꝑterritos ſicut erāt onuſti:ante ſe ad cellam ire coegit.Quod cum fratres uidiſſent & mirati hieronymo nūciaſſent : iuſſit ſcūs camelos introduci: & depoſitis ſarcinis pedes eis lauari:& ſup hoc uolūtatem dñi expectari. Tunc leo cepit p monaſteriū diſcurrere:ſingulorū fratrū ueſtigiis ſe ꝓſternēs:& de perpetrata culpa quaſi cauda alludēs ueniā poſtulabat.Hieronym⁹aūt futuroꝝ ꝑſci⁹ iuſſit hoſpitibus uenturis refectionē parari. Et ecce hoſpites adſunt preforib⁹: abbatē uidere querentes. Ad quos cū exiſſet illi pedib⁹ ei⁹ aduoluti:pro ꝯmiſſa culpa ueniam poſtulabant. Quos ille benigne introducēs:ac reficiens:admonuit ut ſuis ꝯtenti aliena de cetero nō uſurparent. Illi aūt beato hieronymo licet dudum recuſanti medietatem olei qđ ſe cum attulerāt pro benedictiōe obtulerunt: eādēq; mēſuram ānis ſingulis ſe & ſuos heredes eius ſfribus daturos ꝓmiſerūt. ¶ Tanta autē laſſitudine fatigatus ē : ut in ſtratu ſuo iacens funiculo ad trabē ſuſpēſo ſupin⁹ manibus ſe leuaret:ut.ſ.officium monaſterii ꝓut poterat exhiberet.Per annos uero.50. nunq̄ coctum niſi bis i ultima egritudie māducauit:carnē cilicino ſacco ſemp domauit : nec ſtratum aliud niſi terrā unq̄ ſciuit : ſemel in die poſt ueſpas radices aut folia arborū degustauit:ſemp oratiōi:aut eruditiōi:aut lectiōi intētus.¶ Appropinquās aūt uite termino:ſe ſup nudā humū collocari precepit & ſacco quo induebat opiri:ubi primo fres ſuos ad ſe cōuocatos dulci eloquio & ſacris admonitionib⁹ iformauit:& euſebiū eis i abbatem dimiſit. Deinde ſacrā euchariſtiā ſibi oblatā cum lachrymis ſumpſit . Et ſuppin⁹ ad terrā rediens:manib⁹ in modū crucis ſupra pectus extenſis:ſymeonis ꝓphete uaticinium decantauit. Quo finito cum eſſet hora ꝯpletorii:ſubito lux maxima ac ſi ſol in meridie eū circūfulſit:i qua luce ab aſtātib⁹ uiſe ſunt acies angeloꝝ diſcurrētes:tanq̄ ſcintille i arundineto. Auditaq; ē uox ſaluatoris ipm ad celeſtia inuitātis:& ſci doctoris ſe paratū uenire reſpondentis. Et poſt horā lux diſpuit:& iclytus doctor cū luce ſpiritū ac dominū emiſit:pridie cal.octobris.Anno etatis ſue.99. mēſe.vi. anno honorii imperatoris.xii.Corp⁹ uero qđ pre nimia afflictione & uerberib⁹ leproſi ſpeciē ꝑtēdebat: odorem nimiū oīa aromata ſuperantē fragrabat.¶ Eadē hora cyrillus hieroſolymitan⁹ eps olim eius auditor:orās in cella raptus i ſpiritu uidit iter ſpecioſū & lucidiſſimū de mōaſterio ſci uſq; ad celū: & multitudinem angeloꝝ ſplēdētium alternati cū melodiis & cantib⁹ cereos deferētium:& aliā non minorem iſtis obuiā modo ſimili uenientē. Animam quoq; hieronymi poſt oēs ad ſaluatoris ipſius dexteram ad celos ꝓcedētē .Que i loco ubi cyrillus degebat ſubſiſtēs : ſe eidē aīam eſſe doctoris inclyti reuelauit: & ut ad ſuos pergeret filios mādauit:quatenus eos lugentes ꝯfortaret:& que uiderat nūciaret . Statimq; uiſio euanuit:& cyrillus eadem hora illum migraſſe cognouit¶Eadē etiam hora auguſtinus epus hipponēſi.i ſua cellula exiſtens dum tractatum de uiſiōe beata ꝯpilare uellet: & ſup hoc hieronymū ꝯſulēdum diſpoſuiſſet:ac epiſtolā ei ſcribere cepiſſet:ineffabile lumen cum odoꝝ fragrātia in ꝯpabilem cellam repleuit:eoq; admodū ſtupente:uox de luce iſonuit: que ipm de nimia ꝑſumptione redarguit:eo ꝙ exiſtens i carne mortali beatitudinem eternā ꝯprehēdere cogitaſſet

quod nulli mortalium aliq̄n poſſibile foret.
Cū autē aug⁹ ab eo quereret qs eēt. Rn̄dit ſe
eſſe hieronymi aiam: cui ipſe epiſtolā notare
ceperat deſtinandā: que ipſa hora a carne ſo
luta ad celi gaudia ꝑperabat. Cū autē aug⁹
ab ea multas qōnes de trinitate & āgelica na
tura atq; de beata uita queſiuiſſet: & ipſe ad
ſingula clarius rn̄diſſet: lux illa cū uoce diſ
paruit: odor tñ plurib⁹ dieb⁹ pmāſit. ¶ Ea
dem hora in ciuitate turoneñ duo monachi
monaſterii ſci martini cū quodā alio uoces
oium muſicoꝝ inſtrumentoꝝ dulciſonas au
dierunt: & lucē ſole clariorem ꝯſpexerunt:
odorem quoq; cunctoꝝ aromatū ꝑſenſerūt.
Et admirantes tāta: audierunt uocē de celo:
qualiter xp̄s cū angelis oibus p̄triarchis pro
phetis: apoſtolis: martyrib⁹: ꝯfeſſoribus: &
uirginib⁹: ac beatoꝝ omniū aiabus hierony
mo p̄sb̄ro tunc in bethleem mortuo occurre
bat: eiuſq; aiam ad celoꝝ gaudia tā feliciter
ꝑducebat. ¶ Corpus aūt eius cilicino ſacco
quo uiuēs utebat inuolutū in terra ꝑut ipſe
mādauerat ſepultū eſt: uidelicet ante hoſtiū
ſpelunce: in qua xp̄s fuit natus: & in p̄ſepio
reclinatus. In cui⁹ exequiis cec⁹ unus a nati
uitate uiſum recepit. Surd⁹ & mutus audien
di & loquendi facultatē accepit. Hereticus
etiā qdā qui corp⁹ illud incendio dignū aſſe
ruit: ſubito in ligni ſpēm eſt mutat⁹: & mox
fulmine de celo deſcendente cōbuſt⁹: atq; in
cinerem redact⁹. Alia quoq; ſigna & mira
cula ſtupenda & innumera p ſanctū ſuū do
minus opari dignatus eſt: que i epiſtolis eu
ſebii: auguſtini: & cyrilli legunt: que p ſin
gula ponere longū eēt. ¶ Hic glorioſus do
ctor p̄ter ſacraꝫ expoſitionē ueteris teſtamē
ti: quod ex hebraico: & noui: quod ex greco
ſermone tranſtulit in latinū: infinita pene alia
opuſcula edidit. Oēs eni .16. ꝓphetas expo
ſuit. Quorundā grecoꝝ doctoꝝ uolumina i
latinā linguā tranſtulit. Scripſit opuſcula ſi
ue epiſtolas ad diuerſos circiter .146. Tracta
tus qnq;. Epiſtolas alias breues .70. Sermo
nes .10. Itē libros hebraicaꝝ qōnum. Itē he
breoꝝ nominū. Libellū de locis terre ſācte
editum ab euſebio in latinū uertit ex greco.
Sup libro pſalmoꝝ .150. tractatus ꝓlixos e
didit. Libꝝ de optimo genere interꝑtandi ad
pāmachiū. De uiris illuſtrib⁹. Itē cōtra io
uinianū libros .2. Itē cōtra heluidiū de btē
marie uirginitate ꝑpetua li .i. Cōtra pelagiū
li .i. Cōtra origenē li .4. Cōtra uigilantium
li .i. Ad nepotianū li .2. Super euāgelio mat
thei li .4. Vitā pauli primi eremite & aliorū
patꝝ monachoꝝ. Libꝝ chronicū oimode hi
ſtorie. De ſeraphin li .i. De oſāna li .i. De fru
gi & luxurioſo filiis li .i. Homelias origenis
28. in hieremia & ezechiele ex greco in lati
num cōuertit. Itē de tribus qōnibus ueteris
legis. Homelias in canticis canticoꝝ .2. Com
mentarioꝝ in epiſtola pauli ad galatas li .3.
In epiſtola ad epheſios lib .3. In epiſtola ad
titum li .i. In epiſtola ad philemonē li .i. Su
per geneſim li .i. Didymi libꝝ de ſpūſcō ex
greco in latinū uertit eloquiū. In lucam ho
melias origenis .38. In pſalmis a .10. uſq; ad
116. tractatus .7. Captiui machi monachi ge
ſta deſcripſit. Cōtra rufinū aquileieñ p̄ſbr̄m
inuectiuas plurimas. Ad beatū auguſtinum
epiſtolas multas. Itē libꝝ ꝓhemioꝝ ſuper li
bris diuine ſcripture. Ad heliodoꝝ exhorta
rium Altercationē luciferiani & orthodoxi.
Ad euſtochium de uirginitate ſeruanda li .i.
Ad marcellam epiſtolaꝝ li .i. Cōmentarios
in eccleſiaſten plures. Enchiridion in pſalte
rium. Aduerſus heliachim li .i. Et opuſcu
la alia aduerſus hereticos q̄ plures. De man
ſionibus filiorū iſrael li .i. & alia innumera
uolumina ad edificationē eccleſie catholice
ſua pietate ꝯpoſuit. Et pene oēs libros noui
ac ueteris teſtamenti cōmentatus eſt.

¶ De ſancto antonino martyre. CXXXIII

ANtoninus martyr apud placētiā
ciuitatē paſſus eſt. Qui unus fuit
ex ſacra legione thebeoꝝ & ſoci⁹
beati mauritii martyris. Qui de
placentinis finibus egreſſus per
orientales ꝓuincias ꝑtranſiuit: & multa mi
racula fecit. Demū ad urbē ſuam rediens ab
infidelibus tentus & capite ceſus glorioſo
martyrio coronatus eſt. Cuius corpus igno
tum dominus beato ſauino ipſius ciuitatis
ep̄o reuelauit. Apparuit enim ei uir ſplendi
dus: qui oſtendit ei: ubi iacebat ſancti mar
tyris corpus: qui etiam formam corporis &
mēbra & annos militie & nomē & caput ab
ſciſum ſignauit: urceū quoq; plenum ei⁹ ſan
guine pro teſtimonio ſeruatum innotuit. Et
ut ipſum corpus ex eodem loco leuaret: & di
gno ſepulchro ꝯderet deberet admonuit: qui
euigilās uiſionem clero & populo referauit
& in loco oſtenſo fodere cunctos p̄cepit: ubi
ſanctū corpus ſicut epiſcopo oſtenſum fue
rat: per omnia inuentum eſt. Quod dum le
uarent: gutte aliq̄ ſanguinis ex eo proflu
xerunt. In cuius tranſlatione cum ſolus ibi
eſſet ſauinus ep̄s ſex alii ep̄i apparuerunt: q
eſſent uel unde ueniſſent omnib⁹ ignoti. Le
uantes ergo corpus martyris poſuerunt in
ſepulchro ſācti uictoris epiſcopi. Qui alias
in uita ſua ſpiritu prophetico predixerat: ꝗ
poſt eius obitum maior eo in ipſo tumulo
quieſcere debebat. Sepulto quoq; corpore
epiſcopi illi: qui apparuerant ſubito diſce
dentes nuſq̄ uiſi fuerunt: ſicq; ſanctum cor
pus condigna reuerentia condiderūt pridie
calē. octobr̄.

¶ De ſcis uictore & urſo marty. CXXXIIII

Victor & urſus mr̃es paſſi ſunt in galliis caſtro ſalodoro. Hi fue/runt ex glorioſa legione thebeo/rum: cuius mauritius dux extitit inclytus. Qui primo diris ſuppliciis excruciati: ſed celeſti ſup eos lumine coruſcãte: ruẽtib⁹ i terrã miniſtris erecti. Dein de in ignẽ miſſi: ſed i nullo penit⁹ leſi. Nouiſſime gladio ꝯſumati ſũt pridie cal. octobris ut ait ado i ſuo martylogio.

¶ Explicit liber octauus.

¶ Incipiunt capitula noni libri.

De ſancto mathathia duce. i
De ſancto iuda machabeo ii
De ſancto ionatha machabeo iii
De ſancto ſimone machabeo iiii
De ſancto ioanne hyrcano v
De ſancto ſimone ſacerdote vi
De ſancto onia ſacerdote vii
De ſancto eleazaro martyre viii
De ſancto remigio epiſcopo ix
De ſancto banone confeſſore x
De ſancto piatore pſbytero & mr̃ xi
De tranſlatione ſci germani xii
De ſanctis leodegario epiſcopo: & gerino martyribus xiii
De ſanctis eleutherio & aliis innu/merabilibus martyribus xiiii
De ſanctis duobus euandis preſby/teris & martyribus xv
De ſcõ dionyſio epiſcopo & mr̃e xvi
De ſcis criſpo & caio diſcipulis xvii
De ſancto franciſco confeſſore xviii
De ſancto aniano epiſcopo xix
De ſancto petronio epiſcopo xx
De ſcis amelio & amico mr̃ib⁹ xxi
De ſanctis marcelliano & marco & ſociis martyribus xxii
De ſancta aurea uirgine xxiii
De ſcõ praſea epiſcopo & mr̃e xxiiii
De ſcã gala ſanctimoniale xxv
De ſcã fide uirgine & martyre xxvi
De ſcõ gangulpho martyre xxvii
De ſcõ ſigone epiſcopo & mr̃e xxviii
De ſcis ſergio & baccho mr̃ibus xxix
De ſcis marcello & apuleo mr̃ib⁹ xxx
De ſcã iulia uirgine & martyre xxxi
De ſcã iuſtina uirgine & martyre xxxii
De ſcõ marco papa primo xxiii
De ſcõ marco papa ſecondo xxxiiii
De ſcõ marco ſcriptore ꝯfeſſore xxxv
De ſancta pelagia peccatrice xxxvi
De ſcã margarita dicta pelagius xxxvii
De ſancta thaide meretrice xxxviii
De ſancta reparata uirgine & mr̃e xxxix
De ſcã benedicta uirgine & mr̃e xl
De ſanctis dionyſio epiſcopo: ruſti/co & eleuterio martyribus xli
De ſancto donino martyre xlii
De ſancto cerbonio epiſcopo xliii
De ſancto paulino epiſcopo xliiii
De ſancto geraldo cõfeſſore xlv
De ſanctis caſſio & florentio & ſociis martyribus xlvi
De ſcis gerone & ſociis mr̃ibus xlvii
De ſanctis maloſo & uictore & ſo/ciis martyribus xlviii
De ſancto pinyto epiſcopo xlix
De ſancto pierio preſbytero l
De ſanctis tharaco probo: & andro/nicho martyribus li
De ſancto euſtathio abbate lii
De ſancto euſtathio epiſcopo liii
De ſcis quattuor milib⁹ & nongentis & ſeptuaginta ſex martyrib⁹ liiii
De ſcõ marcello epõ & mr̃e lv
De ſancto carpo diſcipulo lvi
De ſcõ eduardo rege & cõfeſſore lvii
De ſcõ eduardo rege & martyre lviii
De ſancto theophilo epiſcopo lix
De ſancto theophilo confeſſore lx
De ſanctis felice ianuario & marcia/le martyribus lxi
De ſancto calixto papa & mr̃e lxii
De ſancto gaudentio epõ & mr̃e lxiii
De ſancto fortunato epiſcopo lxiiii
De ſancto fortunato alio epiſcopo lxv
De ſancto iuſto epiſcopo lxvi
De ſcis trecẽtis & ſexaginta mr̃ib⁹ lxvii
De ſancto antiocho epiſcopo lxviii
De ſancto baſolo abbate lxix
De ſancta placidia uirgine lxx
De apparitione ſancti michaelis ar/changeli lxxi
De ſancto gallo abbate lxxii
De ſcis ducẽtis ſeptuaginta mr̃ib⁹ lxxiii
De ſancto magnobono epiſcopo lxxiiii
De ſcõ ambroſio bituricẽ epõ lxxv
De ſancto ambroſio confeſſore lxxvi
De ſancto herone epiſcopo & mr̃e lxxvii
De ſancto priuato martyre lxxviii
De ſancto luca euangeliſta lxxix
De ſancto iuſto puero martyre lxxx
De ſancta tryphonia regina lxxxi
De ſcõ aſclepiade epõ & martyre lxxxii
De ſcis ptolemeo & lucio mr̃ibus lxxxiii
De ſancto ethbino confeſſore lxxxiiii
De ſancto maximo leuita & mr̃e lxxxv
De ſanctis capraſio primo & felicia/no martyribus lxxxvi
De ſanctis undecim milibus uirgini/bus & martyribus lxxxvii
De ſancto hilarione ab bate lxxxviii
De ſancto aſterio martyre lxxxix
De ſancto uiatore confeſſore lxxxx

De ſancta ſalome diſcipula xci
De ſcō marco epō & martyre xcii
De ſancto melanio epō xciii
De ſancta melania maiore xciiii
De ſancta melania iuniore xcv
De ſanctis munilione & eledia uirgi. & marty. xcvi
De ſcis ſeruādo & germano mrībus xcvii
De ſancto ſeuerino epō xcviii
De ſcō ſeuerino boetio martyre xcix
De ſcō theodorico preſbr̄o & mar. c
De ſcis felice epō & ſociis mrībus ci
De ſancto martino abbate cii
De ſancto maioro epō ciii
De ſancto maioro martyre ciiii
De ſanctis chryſantho & daria uirgi. & martyribus cv
De ſcis criſpino & criſpiniano mar. cvi
De ſcis quadragintaſex martyribus cvii
De ſancto minyate martyre cviii
De ſancto frontone epō cix
De ſancto demetrio martyre cx
De ſancto euariſto papa & martyre cxi
De ſcis rogatiano & feliciſſimo mar. cxii
De ſancto frumentio epō cxiii
De ſanctis uincentio ſabina & chriſtina uirginibus & martyribus cxiiii
De ſcis ſimone & iuda apoſtolis cxv
De ſancto abdia epō cxvi
De ſancto pharone epō cxvii
De ſcā cyrilla uirgine & martyre cxviii
De ſcō ioāne epō auguſtudunēn. cxix
De ſancto narciſſo epō cxx
De ſcō zenobio preſbr̄o & martyre cxxi
De ſancto ſerapione epō cxxii
De ſancto leontio confeſſore cxxiii
De ſancto marcello martyre cxxiiii
De ſcō germano epō capuan̄. cxxv
De ſancto quintino martyre cxxvi
De ſancto natale confeſſore cxxvii

Explicit tabula noni libri.

Incipit prologus noni libri.

NOnus liber p̄ſentis catalogi ꝯtinet in ſe paſſiones & geſta illorū ſāctoꝝ:quoꝝ feſtiuitates occurrunt infra tēpus: in quo eccleſia repn̄ſentat ꝓpagationē filioꝝ:qui fuerunt ipſius eccleſie defenſores: quales fuerunt ſci martyres. ❡Hoc aūt tēpus eſt a calendis octobris uſq; ad calēdas nouembris. Et hoc ſub figura ſanctoꝝ machabeoꝝ:quorū tunc libri legunt̄:q uti ſci martyres ꝓ fide:ſic & illi ꝓ lege dei uſq; ad effuſionē ſanguinis uiriliter decertarunt. Ad ipſius ergo tpis feſta ptractanda pcurrendū eſt. ❡Notandū aūt:ꝙ qa ſci machabei: uidelicet mathathias & eius filii:q iter ſcōs teſtamēti ueteris ꝯnumerant̄:nullas certas in anno feſtiuitates habēt:eò ꝙ eoꝝ dies obit⁹ ſunt ignoti. Iccirco in principio huius libri p̄mittūt̄: eoꝝq; geſta ptractūnt̄:qa eo tp̄e eoꝝ libri in eccleſia dei legunt̄. Acta etiā quorūdā alioꝝ ſcōꝝ eiſdem machabeis ꝯtēporaniorū: quoꝝ ſimiliter feſtiuitates certos dies nō habent:p̄fatis machabeoꝝ inſerūt̄ hiſtoriis: ut ſanctoꝝ onie & ſimonis eius filii ſacerdotuꝫ & martyris eleazari.

Finis prologi.

❡Incipit liber nonus a calendis octobris uſq; ad calendas nouembris.

❡De ſancto mathathia duce. Cap. I.

MAthathias dux populi iudeoꝝ:cuius laus & ſanctitas ex geſtis ſuis colligit̄ que in primo libro machabeoꝝ deſcribunt̄. Qui cū oib⁹ filiis ſuis a ioſepho & hieronymo in catalogo patꝝ ſcōrū ueteris teſtamēti ꝯnumerant̄. Tēpore antiochi epiphani regis ſyrie & egypti iudeoꝝ pſecutoris claruit. Hic d̄ ciuitate modin oriūd⁹:de uice ioachim qnq; filios illuſtres ꝓgenuit:uidelicet ioannē:ſimonē:iudā:eleazaꝝ:& ionatham. ❡Cū aūt rex antioch⁹ filios iſrael ad ritum gentilitatis pduxiſſet:idolum quoq; ſup arā tēpli dn̄i in hieruſalē poſuiſſet:oēs quoq; iudeos nolētes idolo ſacrificare:& iuxta legē gentiliū uiuere:diuerſis penis affligeret. Egregius mathathias & filii eius uidētes mala:que fiebāt:decreuerunt ꝓ lege dei uſq; ad mortem fideliter decertare. Et cū legati regis ueniſſent in modin:ſtatuētes idola:qdā ex iudeis imolauit in medio. Et ſurgens mathathias cū ſuis trucidauit eū ſup arā:& nūcios regis antiochi interemit: arāq; depoſuit:& cū oi tribu ſua exiit in ſolitudinē oia relinquēs. Ad quos multi cū filiis & uxoribus ꝯfugerunt:malentes herbis uti:q̄ cibis gentiliū coinqnari. Tunc emiſſarii regiſ aggreſſi ſūt eos i ſabbatis:qb⁹ nefas erat iudeis arma cape: & pcuſſerūt quoſdā: alios in ſpelūcis fumo ſuffocātes. Et pierunt ex eis mille:plures aūt liberati adiuncti ſūt mathathie:eūq; ſibi ducē ſtatuerunt: qui docuit eos pugnare i ſabbatis: ne lex ſimul cū populo piret:& colligens armatos aras depoſuit idoloꝝ:imolantes quos potuit iterfecit:pueros incircunciſos iuſſit circūcidi. Et uno anno geſſit hunc magiſtratū. Cūq; grauiter egrotaret: ꝯuocans filios ſuos benedixit eis:& cōſtituit eis ſimonem in patrem: &

ꝯſiliariū pp ſapiētiā.Iudā uero ducē i armis
pp fortitudinē. Et mortuus ē mathathias &
ſepultus ē i modin.Surrexitq; iudas cogno
mine machabeus filiꝰ eiꝰ ꝓ eo: & factꝰ ē q̄ſi
leo defēdēs iſrl̄ clypeo ſuo.Hoc ex libro ma
chabeorū:& ex hiſtoria ſcholaſtica atq; ex
chronica guilelmi.

¶De ſcō iuda machabeo. II.

IVdas machabeꝰ ſacerdos & dux
iudeoꝝ filiꝰ mathathie ꝑſati i du
catu iudeoꝝ patri ſucceſſit. Qui
prio apolloniū ducē ſamarie : q
ꝯtra eū iſurrexerat deuicit:& in
de ſpolia multa tulit cū gladio eiꝰ:quo dein
ceps pugnauit. Inde ſaron ducē ſyrie cōtra
ſe ueniētē occidit: & eius agmia ꝑtim ceſit:
ꝑtimq; fugauit. Quod itelligēs antiochus e
piphanes rex ſyrie:oēm ꝓpriā uirtutē ꝯgre
gauit:& multos ab iſulis mercede cōduxit.
Cūq; uidiſſet ſibi ſtipēdia deficere:iuit i per
ſidem accipe tributa regionū:relinquēs lyſi
am de genere regali ſup negocia regni : tra
diditq; ſibi medietatē exercitꝰ:ut iudeoꝝ ge
nꝰ extirparet:& euerteret hieruſalē . Lyſias
uero elegit ptolemeū:nicanorē:& gorgiam
uiros potētes & miſit cū eis q̄dragīnta milia
peditū:& ſeptē milia equitū:ut uenirēt i ter
rā iuda.Iudas uero machabeus cū tribꝰ mi
libꝰ ſolūmodo uiris electis:hoſtibꝰ ſuis oc
currit:& eos iopinatos i cāpeſtribꝰ emaus i
uadēs:multos eoꝝ occidit: reliquoſq; fuga
uit:& ſpolia multa tulit. Cui redeunti igens
multitudo iudeoꝝ ſe ꝯiūxit uſq; ad decē mi
lia deum laudātes ſup uictoria obtēta.Hoc
audiēs lyſias ꝯgregauit exercitū q̄dragīnta
milia uiroꝝ peditū & qnq; milia equitū : &
uenit i iudeā.Tūc occurēs eis iudas cū decē
milibꝰ i bethoron: ꝑcurſores eiꝰ ſtati ꝓſtra
uit:& cū lyſia ꝯgreſſus de eiꝰ exercitu qnq;
milia occidit . Quod attēdēs lyſias: iudeoꝝ
audaciā timēs rediit antiochiā & ꝑegrinorū
ꝑſidia ꝯgregās:cū maiori appatu diſpoſuit
redire i iudeā.Iudas uero iterea hieruſalem
cū populo ſuo uenit:& tēplū ab alienigenis
pollutū emūdauit:& de nouo dedicauit:diē
q; enceniorꝝ.25.die mēſis nouēbris inſtituit.
Tūc ſtatuerūt eū iudei ſūmum ſacerdotē: &
ſic quodāmodo regnū iudeoꝝ i iuda renatū
eſt:q muꝝ hieruſalē ꝑ circuitū repauit:tur
reſq; erexit: & caſtellū bethſurā ad tuitionē
muniuit.¶Antiochus aūt rex reuertēs ad ꝓ
pria:audito ꝙ iudas machabeꝰ ſuos pricipes
debellaſſet:uerſus i furorem: ꝑcepit agitari
currū uerſus hieroſolymā: ut eā euerteret:
Sȝ apprehēſus dolore uiſceꝝ ſubito de cur
ru cecidit:& colliſus grauiter:pꝰ dies modi
cos miſerabiliter mortuꝰ ē:relicto filio ſuo
puulo antiocho eupatore rege:& philippo
collactaneo ſuo ſibi dato tutore.¶ Eodē tē
pore gētes finitime iudeis repationē hieru
ſalē a iuda factā egre ferētes iudeos ꝑſeque
bāt . Quos iudas machabeus potēter debe
lās idumeos ꝑcuſſit plaga magna: pugnan
quoq; ꝯtra timotheū ducē filioꝝ amon fuga
uit eū:ac uaſtata iacer rediit i iudeā. Tūc co
gregate ſūt gētes:q erāt in galaad:aduerſu
iudeos:q erāt i finibꝰ eoꝝ.Qui fugiētes i lo
cū munitiſſimū themā: miſſūt ad iudā ut fe
ret eis auxiliū.Cūq; adhuc legerent epiſto
le:ſupuenerūt nūcii a galilea:idicātes aggre
gari eos:q erant i ptolemaide & tyro & ſido
ne aduerſus iudeos:utrobiq; ergo hoſtibu
nūciatis : miſit iudas ſimonē frēm ſuū cū tr
bꝰ milibꝰ electoꝝ i ſolatiū galileoꝝ.Ipē ue
ro cum ionatha frē ſuo & octo milibꝰ exiit
galaaditidē:relinquēs i iuda ioſephū & aza
riā duces:ut ſuarēt iudā:ſed tn̄ nullo iteri
hoſtiū bellū ꝯmitterēt.Et uenit ſimon i gal
leā:& ꝯtrite ſunt gētes ab eo:& ꝑſecutꝰ ē eo
uſq; ptolemaidē:tollēſq; ſpolia eorum:& iu
deos quos captiuoſ trahebāt rediit i iudeā
Iudas uero machabeus & ionathaſ frater ei
trāſito iordane pꝰ triduum aſſumptis nab
theis icēdit uezor & ſpoliauit: & nocte ꝯſu
gens applicūit diluculo ad caſtra timothe
ducis filioꝝ amō.Qui cognoſcēteſ ꝙ mach
beus eēt:ab eo fugerūt:& ceciderūt ex eis
re.8.milia:uaſtauitq; iudas ciuitates genti
i galaaditide.Poſt hec ꝯgregauit timotheu
exercitū alium:& ſedit ſecus torrētē.Iuda
uero cū ad eos tranſiret:appuerunt aduerſ
riis de celo uiri.v.i equis ducatū iudeis pr
bentes.E qbꝰ duo machabeū circūſeptū c
ſeruabāt hinc ide. Alii uero i aduerſarios t
la & fulmia iaciebāt.Et ſic ꝯtrite gētes fug
runt ad phanum:qđ erat i carnaim: ſed ip
iudas cū oibꝰ: q erāt in eo ſuccēdit.Cōgre
gatis ergo iudas oibꝰ iudeis:q erāt in galaa
ditide:ut ueniret in terrā iuda:cū ueniſſet i
ephion:& ciues nollent ei trāſitum dare:d
ſtruxit ephion:& tranſiuit ſup interfectos.
Reuerſuſq; cū oibꝰ hierūſalē:obtulit holo
cauſta i mōte ſion:ꝙ nemo ex eis cecidiſſet
Eodēq; die redierūt cum uictoria: iudas d
galaad:& ſimon de galilea i hieruſalē.¶ I
terea uero dum abeſſent ioſephus & azari
uolētes ſibi facere nomē:ꝯgreſſi ſunt cū ge
tibꝰ & fugierūt:ceciderūtq; de populo du
milia.Et magnificatꝰ ē iudas i hieruſalē:u
ſtauitq; idumeos & philiſteos : ꝯburēs ar
& deos eoꝝ.Quibꝰ auditis rex antiechus e
pator iratus nimiū collegit exercitū centū
milia peditū & uigintimilia equitū:&.32.e
lephantos:& applicuit ad bethſurā iudeo
munitionē ut expugnaret eā . Quo cognit
iudas collecto exercitu ſuo occurrit antio
cho regi.Et inito duro certamie ceciderut
de exercitu regis ſex milia uiri.Tunc diuer

terunt iudei a ꝑlio:& aſcendit poſt eos rex: captaqꝫ bethſura:obſedit hieruſalē. Sed qa eſca eis deficiebat:inita pace ficta rex cū iu/deis:ut ſuis legibꝰ uterent̄:intrauit in mōtē ſion:ſtatimqꝫ rupto federe muroꝝ deſtruxit in gyro:occiſoqꝫ menelao:q pōtifex fuerat:re/uerſus eſt antiochiā cū gente ſua. Demetriꝰ uero ſother olim frater antiochi epiphanis & patruus antiochi eupatoris:audito ꝙ fra/ter ſuus mortuꝰ eēt:cum eēt rome: rediit in ſyriā:q oī populoꝝ fauore ſuſceptus occiſo antiocho nepote ſuo:& lyſia eius nutritore: rex ꝯſtitutꝰ eſt. Ad quē uenientes qdā impii ex iſrael cū alcimo uiro alieno a genere ſa/cerdotali:q ſacerdotium ambiebat:accuſa/uerunt iudā:ꝙ oēs regis amicos occidiſſet: uel a terra ſua expuliſſet. Rex uero ꝯſtituit alcimū ſacerdotē:& miſit bacchidē cū exer/citu in iudeā. Qui miſit nūcios ad iudam & frēs eius in dolo loquētes de pace: nec atten dit iudas ſmonibus eoꝝ. Multi uero de po/pulo credentes ei egreſſi ſunt ad bacchideꝫ: q occidit ex eis .600. uiros:alii aūt ab eo fu/gerūt. Tūc receſſit bacchides a hieruſalē:cō mittens regionē alcimo:& reuerſus ē ad de/metrium regem in antiochiā. Alcimus uero ſeducens populū uerbis fecit mala in iſrael pluſq̄ gentes. Iudas uero faciebat uindictā in uiros legis deſtores. Alcimus ergo uidēs ꝙ nō poſſet iudā uincere:rediit ad regē: ac/cuſans illū in multis. Qui miſit nicanorē ad ꝑdendū populū iudeoꝝ. Et uenit nicanor in hieruſalē cū exercitu uſus iude uerbis paci ficis. Sed iudas itelligens eiꝰ inſidias:exiliit ab eo:& ad ſuos refugit. Sꝫ poſtea ꝯgreſſus cū nicanore uictꝰ ē:& fugit in ciuitatē dauid Nicanor aūt apponēs manū capiti cū exiret ex hieruſalē:iurauit ſe tēplū dñi ſuccenſuꝝ Et ueniens bethorē ſuſcepit exercitū ſibi a rege deſtinatum. Iudas uero cū .3. milibꝰ ſe/quens eum cōmiſit ꝑlium cū eo .3. die mēſis martii:& ꝯtrita ſunt caſtra nicanoris:fugitqꝫ eius exercitus:quos iudei pſequētes eos oc/ciderunt. Et caput nicanoris amputatū: de/xteráqꝫ manum: eiꝰ quā ſupbe ꝯtra tēplum extenderat ſuſpēderunt. Linguā uero minu tatim iciſam auibꝰ ad comedendū dederūt: & diē hunc ſolennē ſtatuerunt. ¶Deinde iu das cū populo romanoꝝ ꝯfederatus eſt: fa/ciens ſecū amicitias ppetuas in tabulis eneis ꝯſcriptas in memoriale ſempiternum. ¶De metriꝰ uero rex audita morte nicanoris mi/ſit rurſum bacchidem & alcimū in iudeā cū exercitu copioſo. Qui uenerunt in beroea. Iudas uero cum tribꝰ milibꝰ caſtra poſuit i laiſa. Qui uidentes multitudinē hoſtium ti/muerūt:uñ & plures de caſtris ſe a iuda ſub traxerunt:ut nō remanerent cū eo niſi .800. uiri. Sed iudas diſſolutus eſt:qa bellū pur/gebat eum:nec hēbat tēpus exercitum ꝯgre gandi. Cūqꝫ oēs abire uellent: hortatꝰ ē eos iudas:ut pugnarent ꝓ lege dñi:& potiꝰ i uir tute ſua morerēt̄ q̄ iducere ſibi opprobriū. Et hoc dicto ꝯgreſſi ſūt cū hoſtibꝰ expugnā tes cornu dextꝝ. Qui aūt i ſiniſtro cornu e/rant:uenerunt eis a tergo: & ingrauatū eſt ꝑlium. Occiſuſqꝫ eſt iudas:& ceteri fugerūt. Simon aūt & ionathas frēs eiꝰ redimētes cor pus iude ab hoſtibꝰ:tulerunt illud in modin & ſepelierunt in ſepulchro patꝝ ſuoꝝ. Plan/xitqꝫ eum oīs populꝰ plāctu magno. Elegit qꝫ ionathā in ducem ſibi. Hec unde ſupra.

¶De ſancto ionatha machabeo. III

Ionathas machabeꝰ ſacerdos & dux iudeoꝝ filius mathathie ſu/prapoſiti iude fratri ſuo in duca tu iudeoꝝ ſucceſſit. Qui accepto principatu fugit cum ſuis in de ſertum thecue ꝓpter bacchidem ducē deme trii regis:de quo ſupra ꝓximo dictū eſt. Mi ſitqꝫ ioannem frēm ſuūm ad nabutheos ami/cos ſuos:ut ei apparatum ſuū cōmodarent. Sed exeuntes filii zābri pcuſſerunt ioanneꝫ. Quod audiens ionathas & ſimon frater eius ſurrexerūt i filios zābri dū nuptias celebra rent:& occiderunt eos i uindictā ſāguis frīs ſui. Hoc autē bacchides intellecto uenit con tra iordanem in uirtute magna. Cōmiſſoqꝫ ꝑ lio cum ionatha & ſuis occiderunt ex parte bacchidis mille uiri:uerſuſqꝫ i fugam rediit ad regē ſyrie demetriū. Tunc alcimus prece pit deſtrui muros domꝰ ſcē interioris opaqꝫ ꝓphetaꝝ. Sed pcuſſus a deo palyſi mortuꝰ eſt cum tormēto magno. Et extunc ionathas pontificatum tenuit. ¶Eodem tpe qdā iniq ex iſrael reduxerunt bacchidem ducē regis demetrii in iudeā. Qui uoluit ꝯphendere io nathā occulte:ſed non potuit:quia innotuit eius ꝯſilium ionathe. Qui apprehēdens .50. uiros ex inſidiis occidit eos:& ſeceſſit cū ſu is in bethbeſſa:que eſt in deſerto. Et aſcēdit bacchides:& obſedit bethbeſſam. Et egreſ/ſus ionathas pcuſſit p noctē multos hoſtiuꝫ in tabernaculis ſuis. Et pugnauit cōtra bac chidem:& ꝯtritus eſt ab eo. Qui iratꝰ cōtra uiros: qui reduxerāt eum in iudeā:multos ex eis occidit. Deinde cū ionatha pacē firma uit reddēs ei captiuos:quos ꝑdatus fuerat. Et ſic rediit in terrā ſuam. Ionathas autē ſe/dens in machinas iudicabat ibi populū: & extermiauit impios ex iſrael. ¶Poſt hec e/greſſus quidā extreme ſortis iuuenis nomie alexander: adiuuantibꝰ ſe prololemeo phi/lomatre rege egypti:& attalo rege aſie bel/luꝫ demetrio regi ſyrie intulit:uictumqꝫ ui ta & regno priuauit:& ſic regnum eiꝰ obti nuit. Qui mox audita fama ionathe & fratꝝ ſuoꝝ:ſcripſit ad eum epiſtolas ꝯſtituens eū

ſibi amicum:miſitq; ei purpurã & coronã.
Et iduit ſe ionathas ſtola ſcã i die ſoléni ſce/
nophegie:& ꝯgregauit exercitũ:& fecit ſibi
arma copioſa.¶Cũ aũt alexander rex cleo/
patrã filiã ptolemei euergetis regis egypti i
uxorem duceret apud ptolemaidã : uocauit
ad ſe ionathã ducẽ iudeoꝝ ac ſũmũ ſacerdo
tem:qui iuenit gratiã i ꝯſpectu predictorũ
duoꝝ regũ:& honoratus ẽ ab eis:& indutus
ẽ purpura:& ſcriptꝰ inter primos amicos re
gis.Et ſic honoratꝰ hieruſalẽ cũ gloria ma/
gna regreſſus ẽ.Qui deide cũ romanis ami/
citias renouauit:& cũ lacedemoniis denouo
ꝯtraxit.¶Poſt hec aũt demetriꝰ filiꝰ primo
genitus demetrii oli regis ſyrie reſũptis uiri
bus rediit i maritimã philiſtinoꝝ:& in ſyriã
celes:ducẽq; ſui exercitꝰ ꝯſtituit apolloniũ:
qui ionathã prouocauit ad bellũ. Egreſſus
q; ionathas de hieruſalẽ cũ decẽ milibus ue
nit iopen: & expulſo ide apollonio obtinuit
eam.Deide ꝯmiſit cũ eo preliũ in campo: fu
gienteſq; equites apollonii i azotũ intraue/
rũt phanum dagon. Ionathas uero eos inſe/
cutꝰ:phanũ cũ eis: q itꝰ erãt ſuccẽdit:fuitq;
numerꝰocciſoꝝ octo milia:ide trãſitũ faciẽs
per aſcalonẽ:ſuſceptus ẽ cũ gloria:indeq; re
diit hieruſalẽ. Quod audiens alexander rex
addidit adhuc glorificare ionathã: mittẽs ei
fibulã aureã : que ſolet dari cognatis regis:
utebaturq; ionathas iſignibꝰ regis. ¶Cum
autẽ alexander pambulaſſet i ſupiores par
tes ſyrie:ſocer eiꝰ ptolemeus rex egypti cũ
uirtute magna igreſſus ẽ ſyriam.Cui utpote
regis ſocero ciues occurrerũt:& ciuitates ei
apuerunt.Qui obtẽtis urbibꝰ i dolo tulit fi/
liã ſuã: quã alexãdro i ꝯiugẽ dederat: & tra
didit eã demetrio quõdã filio demetrii rẽgis:
& ipoſuit ei diadema ſyrie & egypti. Quod
alexãder agnoſcẽs uenit ꝯtra eũ:ſed a ptole/
meo uictus fugit i arabiã cum antiocho filio
ſuo ad parẽtes maternos.Rex aũt arabum ti
mẽs ptolemeũ: occidit alexãdrũ filiũq; eius
reſeruauit.Et ſic regnauit demetriꝰ i ſyria ꝑ
ptolemeũ.¶Eodem tpe cum ionathas expu
gnaret arcẽ hieruſalẽ: demetrius nouus rex
ſyrie uenit ptolemaidã:& ſcripſit ionathe:ut
ſibi occurreret arce dimiſſa.Qui ueniens ad
regem honoratꝰ ẽ ab eo:& in ſacerdotiũ cõ/
firmatus.Interea cũ miſiſſet ionathas macha
beus tria milia electoꝝ uiroꝝ:& liberaſſent
regẽ:quẽ antiocheni uolebãt occidere. Rex
quoq; poſtmodũ pacẽ cum antiochenis feciſ
ſet:ad eoꝝ ſuaſionẽ uexauit ionatham ualde
recedẽs ab eo.Sed poſtq̃ tryphon de arabia
reuerſus adducto ſecum antiocho alexandri
filio ueniſſet antiochiã:eamq; ui armoꝝ ob/
tinuiſſet:& demetriũ expuliſſet: ipoſitoq; ſi/
bi antiochꝰ diademate regnare cepiſſet:ſcri
pſit antiochꝰ ionathe gratas epiſtolas:fecitq;
ſecum amicitias:& in ſacerdotẽ illum cõfir/
mauit. Simonẽ autem frẽm eius principem
iudeoꝝ ꝯſtituit.¶Poſtmodum uero cogita
uit tryphon occidere antiochum: quẽ regẽ
ſyrie ſublimauerat:& regnũ inuadere: ſed ti
muit ionatham ducẽ iudeoꝝ ſtrenuiſſimum
antiochi defenſorẽ. Eligẽſq; primũ ionathã
occidere:ſcripſit ei: ut ſibi i bethbeſſam oc/
curreret. Qui dum ueniſſet ad eũ cum qua/
dragita milibꝰ uiroꝝ:ſuaſit ſibi tryphon:ut
paucis aſſumptis ſecũ iret ad ptolemaidam:
quã ſibi traderet poſſidẽdã.Et credidit ei io
nathas.Cepitq; illũ tryphon:& qui cum eo
erant occidit.Ionathã uero in cuſtodia deti/
nuit. Deinde ueniẽs hieruſalẽ ſcripſit ſimo/
ni:qa pro argento:quẽ ionathas debebat eũ
detinuerat.Quod ſi mitteret centũ tãlẽta ar/
genti & duos filios eius obſides: ipm remit/
teret. Simon autẽ licet dolũ cognoſceret: ne
tamẽ populus murmuraret : ꝙ frẽm nollet
redimere:miſit pueros cũ argẽto.Et menti/
tus ẽ tryphõ:occiditq; ionathã & filios eiꝰ.
Reuerſuſq; antiochiã occidit antiochũ dñm
ſuum:& regnũ uſurpauit.Simon aũt accipi
ens oſſa ionathe frĩs ſui & filioꝝ ſepeliuit ea
in tumulo paterno i modin. Factuſq; ẽ dux
iudeoꝝ loco frĩs.Hec unde ſupra.

¶De ſcõ ſimone machabeo. IIII.

SImon machabeus dux & põtifex
iudeoꝝ filius ſupra noiati matha
thie ionathe frĩ ſuo in ducatu iu/
deoꝝ ſucceſſit.Qui accepto prin
cipatu faciẽs pacẽ cum demetrio
rege. Quẽ tryphõ a regno ſyrie expulerat:
ut ſupra proxime dictũ ẽ: miſit ei munera:
ut faceret remiſſionẽ regioni iudeoꝝ.Deme
trius aũt oblata gratãter accipiẽs: abſoluit
iudeos ab omni tributo.Extũc cepit popu
lus iſrael ſcribere in tabulis & geſtis publi/
cis annotatiões tẽporis. Tũc deſcendit ſimõ
in gazã: & capta ciuitate eiecit idolatras ex
ea ac mũdauit eã.Dehic obſedit illoſ:q erãt
in arce i hieruſalẽ.Quibus inde eiectis & ar
ce mundata:intrauit in ea ſimon cũ muſicis
inſtrumẽtis hymnis & ramis palmaꝝ:ſtatu
ens:ut omnibꝰ annis ageret hic dies cum le
titia:uidẽs autẽ ſimon ioannẽ filium ſuũ:ꝙ
uir erat prelii:poſuit eum ſub ſe ducẽ:& de
dit ei gazam ad habitandũ.¶Eodem tẽpore
ꝯgregauit rex demetrius exercitum:ut try
phonem qui eũ ab antiochia fugauerat expu
gnaret.Sed tryphon auxilio regis pſidis de
metrium uicit: quem princeps regis pſidis
uiuum cepit: & apud hyrcaniam i cuſtodia
poſuit. Antiochus autẽ frater demetrii hoc
audiẽs:qui in aſia educatus fuerat uenit i ſy
riam. Exceptus ab omnibus cum fauore:
perſecutus eſt tryphonẽ:qui regnum occu
pauerat:eoq; fugato regnauit i ſyria. Simõ

autem dux iudeoꝝ dilatatis finibus ſuis: &
facto portu in ioppe:cū haberet tunc pacē:
miſit ad lacedemonios ad innouandam fra/
ternitatem.Romanis quoq; miſit clypeū au
reum:& recepit ab eis amicabilia ſcripta de
amicitia & unione confirmata.Cum ergo an
tiochus rex ſyrie tryphonem apud doram
obſediſſet: miſit ei ſimō machabeus duo mi
lia uirorum in auxilium:& argentum & au/
rum multū.Qui noluit ea recipere:ſed fre
git pactum:quod fecerat cum ſimōe: anteq̄
rex eſſet conſtitutus: miſitq; ad eum anthe/
nobium militem:mandans ut reddat ſibi ar
cem:que erat in hieruſalem: ioppem: & ga/
zam:atq; tributa locorum:quibus domina/
tus fuerat:alioquin ueniret contra eū.Cūq;
ueniſſet athenobius hieruſalem : & uidiſſet
gloriam & apparatum ſimonis:& affluentiā
auri & argenti:miratus eſt . Cui ſimon con/
ſtanter contradixit:& eum uacuum ad regē
remiſit.Qui rediēs regi rettulit uerba ſimo
nis & gloriam eius.Cum autē iam tryphon
de doram fugiſſet. Auditis rex ſermonibus
ſimonis:tryphonem inſecutus eſt:relinquēs
cendebeum ducem exercit⁹: ut expugnaret
iudeam. Qui cendebeus cedronem edifica/
uit:ponens in ea milites : ut uaſtarent fines
iudee.Simon autem dux & pontifex iudeoꝝ
cum iam ſenuiſſet:uocatis duobus filiis ſuis:
maioribus iuda & ioanne : poſuit eos loco
ſui:ut pugnarent pro populo dei:deditq; il
lis.xx.milia pugnatoꝝ: qui ꝑfecti ſunt ad/
uerſus cendebeū. Cūq; ueniſſent ad quendā
fluuiū:timebant tranſire : ſed ioannes prior
tranſiuit:& ſecuti ſunt eū oēs . Conuerſuſq;
eſt cendebeus in fugā & caſtra eius. Cecide/
runtq; ex eis duo milia uiroꝝ.Et reuerſi ſūt
filii ſimonis uictores.¶Poſt hec aūt ptole
me⁹ filius abobi:q erat dux ꝯſtitutus in hie
richo:cū eēt gener ſimonis ducis iudeoꝝ:in
uitato eo ad prandiū in hiericho :occidit eū
cū duobus filiis iuda & ionatha in dolo : ut
principatum obtineret.Miſit quoq; nūcios
occupare hieruſalē:& alios in gazam:ut in/
terficerēt ioannē . Sed ꝑcurrēs qdā in gazā:
nunciauit ioanni:que facta fuerāt.Qui feſti/
nauit occupare hieruſalē:occiditq; eos:qui
uenerāt eū pimere. Et fact⁹ ē dux pōtifex iu
deoꝝ poſt patrē:q etiā corpa patris & fra/
trum precio redempta ab his:qui erāt i hie/
richo:ſepeliuit in tumulo paterno in ciuita/
te modin : ubi & iudas & ionathas depoſiti
fuerant.Hec unde ſupra.

¶De ſancto ioanne machabeo. V

Ioannes machabeus cognomine
hyrcanus dux & pontifex iudeo
rū fili⁹ ſupradicti ſimonis poſt
mortem patris in ducatu iudeo/
rum ſucceſſit. Quem ioſeph⁹ in
tribus cōmendat:ſcilicet in religiōne ſacer/
dotii:in ſtrenuitate ducatus: & quia uir pro
pheta erat.Qui accepto ducatu inſecut⁹ eſt
ptolemeum:qui patrem eius dolo interfece
rat : & matrem ſuam cum duobus paruulis
tenebat in uinculis: & cōfugerat ad oppidū
ultra hierichonta.quod uocabat̄ agon:Ob
ſeſſo quidem oppido:cum ioannes ipſum a/
criter impugnaret.Ptoleme⁹ matrem & fra/
tres ioannis ſuper muros uſq; ad ſanguinis
effuſionem cedebat.Propter quod fract⁹ pi
etate ioannes ab impugnatione ſe tempera/
bat:matre tamen clamante ne pro ſe ſcelus
ptolemei ſineret inultum.Mortem eni ſuam
ſic iudicaret immortalitate meliorem . Ob
hoc diutius tracta obſidione:cum ſeptimus
annus iudeis feriatus ueniret:ioannes ab ob
ſidione receſſit.Ptolemeus uero matre ipſi⁹
& fratribus occiſis:confugit ad zenonē phi
ladelphie tyrannum:qui totilla cognomina
batur.¶Deinde ioannes aduerſus hircanos
bellum gerens:& eos deuincens:hircani no
men accepit:& a romanis ius amicitie poſtu
lans decreto ſenatus inter amicos relat⁹ eſt.
Poſtmodū autem ſamariam:que nunc ſeba
ſte uocatur obſidione captam:ſolo coequa/
uit:quam ſuo tempore herodes inſtaurans:
ſebaſtem in honore auguſti uocari uoluit.
Hic primus inſtituit xenodochiam paupeꝝ
in hieruſalem. Et mortuus eſt annis.33. re/
bus optime adminiſtratis:relictis quinq; fi/
liis:ſcilicet ariſtobolo primogenito & anti/
gono cum tribus aliis . Cumq; nullus eorū
ad regendum populum ſufficeret : uxorem
ſuam diſertiſſimā iudee prefecit & filiis. Se/
pultuſq; eſt in modin. Hec ex hiſtoria ſcho/
laſtica:&ex cbronicis ioſephi:hieronymi at
q; guilelmi.

¶De ſancto ſimone ſacerdote. VI

Simon ſacerdos fili⁹ onie tempo/
ribus machabeoꝝ in iudea cla/
ruit:de cuius ſanctitatis & ſtre/
nuitatis cumulo:multa laudabi
lia eccleſiaſtici.5.capitulo legū
tur:Qui templum dñi in hieruſalē nō ſolū
reparauit:ſed cultu mirabili ampliauit.Do
ctrina etiā diuine legis i populo floruit:ſub
quo ieſus fili⁹ ſidrac ſapie libꝝ ꝯponēs:qui
eccleſiaſtic⁹ dr̄:uocauit eū panareton: ſimo
nis etiā ipſi⁹ i eo:ut dictū ē:laudabilē faciēs
mētionē.Qui tpe antiochi magni regis egy/
pti:iudeoꝝ poſtmodū ꝑſecutoris in pace ſe/
nio uitā finiuit:hec ex libro eccleſiaſtici: &
ex chronica guilelmi.

¶De ſcō onia ſacerdote. VII

Onias ſacerdos iuſtiſſimus filius
ſupradicti ſimonis : cuius laus
ex ſecūdo macheorum libro col
ligitur:& inter ſāctos teſtamēti

ueteris a ioſepho cõnumeratꝰ:p̄fatis patribꝰ ꝯtẽporaneus extitit:cuius ope ac pietate: cũ ſcã ciuitas in omni pace habitaret:& tẽpluꝫ domini a regibus gentiũ oblationibꝰ multis ueneraretꝰ:offenſo onia pontifice cõtra ſimonem tẽpli prepoſitum: Simon ad apolloniũ ducem celeſ:ſyrie:& fenicis ꝯfugit: & multis ſibi promiſſis muneribus:ſacerdotium ſibi uendicare cepit.Quo audito ſeleucꝰ philopator rex ſyrie miſit heliodorum militem ſuum in hieruſalem ad ſpoliandũ omne erarium templi:nõ uaſa ſed donaria in uſus tẽpli.Quo templũ ingreſſo:apparuit terribilis ſeſſor equi:& conculcabat eum:duoq; iuuenes ſplendidi:quos ioſephus angelos fuiſſe aſſerit:eidem apparuerunt:qui dextra leuaq; ſeſſorem equi circũſtantes:heliodoruꝫ ad mortem flagellauerunt. Timẽs aũt onias indignationem ſeleuci:obtulit pro heliodoro ſacrificium: & orauit ad dñm. Statimq; ille ab angelis dimiſſus eſt:dicentibus ei: ꝙ orationibus onie eidem deꝰ uitam donaſſet: qui ꝯtinuo ſurrexit illeſus:& ad regem rediens cũcta geſta narrauit.¶Tempore autem antiochi regis:cum onias uidiſſet mala: que fiebant in hieruſalem populo iudeorum ad gentilitatẽ ꝑuerſo:& quia duo frẽs eiꝰ.ſ. iaſon & menelaꝰde põtificatu ꝯtẽdẽtes:ut placerent antiocho:ad ritꝰ gentiũ declinaſſent. Iuit ad antiochũ regem in antiochiã tentare cupiens:ſi poſſet eius animũ imutare: quod cũ nequiſſet:ſedebat apud antiochiam i aſylo.Cum autẽ quinquenalis agon apud tyrũ celebraretur: & rex ſyrie antiochꝰ ibi eſſet: Iaſon:qui pontificatum in hieruſalem ab eo emerat:miſit regi.ccc.argenti dragmas:i ſacrificiis herculis.¶Poſt hec ueniẽs ãtiochꝰ hieruſalẽ:cũ ſuſceptꝰ eẽt a iaſõe honorifice: tantum fecit menelaus frater iaſonis & onie ꝙ ipſe ſacerdotium a rege haberet:& iaſon i exilium miſſus eſſet. Deinde menelaꝰ faciẽs conuocari oniam de aſylo: i quo erat apud antiochiam in hieruſalem datis andronico:cui antiochus iudeam commiſerat regendam: quibuſdam uaſis templi: que furatus fuerat:fecit oniam per eundem andronicum occidi.Cuiꝰ cedis cum querela ad regẽ hieroſolymam redeuntem delata eſſet: recordatus uiri ſanctitatem fleuit oniam:& andronicum purpura exutum:& per totam ciuitatẽ circũductũ: in eodẽ loco: quo oniã peremerat:occidi iuſſit.Hec ex ſecũdo libro machabeorũ:& ex aliis quibus ſupra libellis.

¶De ſcõ eleazaro martyre. VIII

ELeazarꝰ martyr unus ex primoribus ſcribarum hieruſalem machabeis ꝯtemporaneus ſub antiocho rege iniquo: ne legem dñi ſanctam uiolaret:martyriũ paſſus eſt.Et in ꝉo machabeoꝝ de martyrii tolerantia cõmendatꝰ.Cũ eni eẽt etate ꝓuectus ꝯpellebatꝰ ſuillas carnes ſacrificii manducare.Quidã uero amici eius ueteres:carnes licitas ſecreto afferẽtes rogabãt: ut ſimularet ſe ad regis imperiũ mãducare carnes porcinas.Quod renuẽs aiebat:ſe uelle exempluꝫ forte adoleſcentibus mortis relinquere: ne illicita ſimulando:alios ſuo exemplo ad nefaria prouocaret.Sicq; etiã odiũ ſe diligentium incurrit.Et plagis multis ꝑemptꝰ memoriam mortis ſue:& exemplum fortitudinis dereliquit.Hee unde ſupra.

¶De ſcõ remigio epiſcopo. IX

REmigius epiſcopꝰ rhemeñ.tempore clodouei regis francorum in galliis claruit. Qui ex eadem urbe & nobilibus parentibus exortus: a quodam eremita naſcituraliter eſt preuiſus.Cum enim uandalorum perſecutio fere totam franciam deuaſtaſſet: & quidam recluſus uir ſanctuſ & cecus:pro pace eccleſie gallicane dominum exoraret: angelus dei eidem in uiſu aſtitit: & remigiũ ex zelina muliere naſciturum nunciauit:qui gentem ſuam a malorum incurſibus liberaret.Qui cũ euigilans uiſa zeline narraſſet:& illa utpote iam anus hoc credere nollet: ait ille uir dĩ:ꝙ poſtꝗ pueꝝ ablactaret:oculos ipſius ceci lacte ſuo perungeret:& continuo uiſum recuperaret.¶Cum auteꝫ hec omnia per ordinem contigiſſent.Remigius mundũ fugit: & monaſterium introiuit. Creſcente autem eius fama cum eſſet annoꝝ.22.ab omni populo in rhemẽſeꝫ archiep̄m eſt electꝰ. Tante autem manſuetudinis fuit:ꝙ etiam ad menſam eius paſſeres ueniebant:& de manu eius ciborum reliquias comedebãt.¶Quedam tempore hoſpitatus in domo cuiuſdam matrone:cum illa modicũ uini haberet. Remigius cellarium introiuit:& ſuper dolium crucem fecit. Moxq; uinum creſcens deſup egreditur: ita ꝙ per cellarium fundebatur ¶Hic autem primus gentem francoruꝫ ſu doctrina ad fidem xp̄i conuertit. Cum aute clodoueus rex francoꝝ gentilis eſſet:nec al uxore chriſtiana conuerti poſſet: uidens ꝙ finitus exercitꝰ allemanoꝝ ſuper ſe ueniret domino deo quem uxor ſua colebat uotum uouit:ꝙ ſi de hoſtibus ſibi uictoriam cõcederet:mox xp̄i fidem ſuſciperet.Quod cum fuiſſet ad libitum aſſecutus: remigium epi copum adiit:& ſe baptizari petiit: Cũq; ad fontem ueniſſent:& chriſma ſacrum nõ hab rent:ecce columba ampullam cum chriſm te in roſtro detulit: de quo regem pontife liniuit.Hec autem ampulla in rhemẽſi eccl ſia uſq; hodie conſeruatur: & inde continu reges francie inunguntur. Rex autem chri

ſtianus effectus uolens rhemẽſem eccleſiam lotare:beato remigio dixit: ut quantum cir :uiret donec ipſe meridie dormiret:tantum ei concederet. Quod & factum eſt: ſed dum quoddam molendinum haberet intra fines circuitus:molendinarius ipſum dum circui et cum indignatione reppulit. Cũq; remigi ꝯs ei diceret: ꝙ una ſecum habere molendi/ num cõmune paratus eſſet. Ille iterum eum eiecit. Statimq; rota molendini in contrari/ um uerti cepit. Sed cum molendinarius ſan/ ctum uirum reuocaret:ut molendinum cõ/ muniter ſecum haberet: illeq; ei reſpõdiſſꝫ: ꝙ neutriuſ eſſe oporteret:ſtatim ſe terra ape uit: & molendinum protinus deglutiuit.

¶Preuidens remigius famẽ futuram cum in quadam ualle bladi cumulos congregaſſet: uſtici inebriati ſenis prouidentiam deriden es:ignem in ſegetem ſuppoſuerunt. Quod lle audiens illuc uenit: & pro frigore etatis & ueſpertini temporis: ſe calefaciens :tran/ uillo corde dixit. Semper focus bonus eſt. Illi uero qui ignem accenderant omnes ma/ es in genitalibus diruti ſunt: omneſq; femi/ e gutturoſe fuerunt. Et tales oẽs ſemper in illa ipſa deinceps extiterunt:quouſq; p ca/ olum diſperſe ſunt. ¶Hic etiam beatus epi copus inter alia per eum oſtenſa miracula: uellam quandaꝫ a morte corporis ſuſcita/ it. Qui & in pace qeuit cal. octobris. ¶Cũ utem corpus eius ad eccleſiam ſanctorum mothei & apollinaris in pheretro deferre/ etur ſecus eccleſiaꝫ ſancti chriſtophori: ce it adeo ponderare: ꝙ nullatenꝰ moueri po erat:unde coacti illi dominum rogauerũt: t eis oſtenderet ſi forte corpus illud in ipſa ccleſia ubi nulle ſanctoꝝ erant reliquie ſe/ eliri uellet. Statimq; corpus leuiſſime itra ccleſiam tulerunt: ubi cum multa miracu/ a fierẽt eccleſiã ampliarunt:& facta crypta etro altare :dũ corpꝰ ibi ponere uellẽt:mo ere iteꝝ nullatenus potuerũt. Cũ aũt i ora ionibꝰ pnoctarent:& media nocte oẽs piter bdormiſſent:i craſtinũ iuenerunt corpꝰ ſci n ipam cryptã ab angelis deportatum. Flo/ uit circa annos dñi. 490. ¶Hic doctor illu tris eccleſie dei in exponẽdis ſcripturis di/ iinis mirabilis & ſtudioſus fuit: plurimaq; puſcula ↄdidit. Cõmẽtarios ſup ps cõpila/ uit. Sup. 4. quoq; euãgl'ia utiles expoſitões didit.

¶De ſcõ banone confeſſore. X.

BAnon qui & aloninus per ſanctũ amandũ epm eluonẽſem:q i gallia predicabat:ex predone ↄuerſus:& gãdani recluſus eſt:ut ait ſigibertus. Hic in iuuẽtute ſecu/ i uoluptatẽ prauis actibꝰ exercens:habuit uxorem filiã comitis odilonis: de qua genu/ it algadrudem uirginẽ xpi. Vxore aũt defũ/ cta aliam ſupducere uoluit:ſed interim a ſã/ cto amãdo ad penitentiã ↄuerſus relictis oi bus factꝰ eſt clericus in cenobio gandanenſi Et dũ fabricaretur cella: in qua includi de/ bebat:ut ipſe popoſcerat:& quidam ad opꝰ cementum in curru deferret : caneſq; multi eũ circundantes ſibi inſultarent: ille ipatiẽs banonẽ blaſphemauit. Quẽ diabolus illico ſubuerſo curru:uehiculum cũ aialibus ſup eum proiecit:& oppreſſũ extinxit. Quẽ uir dñi orõne & lachrymiſ ſuſcitauit. ¶Quadã die cũ uidiſſet quẽdã: quẽ ipſe ſeclaris exñs uendiderat: genibus illius prouolutus: ue niã petiit:& ab eodẽ uix obtinuit:ut uinctis ferro mãibus ac pedibꝰ carceri traderẽ: ut ſic pniam ageret de ↄmiſſo & aliis ſceleribꝰ ppetratis: ubi uſq; ſ proximũ exitus ſui diẽ pſtitit:mira pnia carnem atterens & peccata ſua continue deflẽs. Hordeaceo pane cinere mixto:& potu modice aque contentus:uiliſ ſimum cilicium ſup ſtratũ ſuum expanſum hẽbat cineribꝰ deſuper aſpſis:lapideq; capi ti ſuppoſito dormitabat. Et dũ ad laudeſ do ſoluẽdas ſurgeret:lapidẽ ipm uix a duobus deferrẽdũ humeris baiulabat. Ibi quoq; o/ bediẽtiam regule nũq̃ dimiſit:& multa dia/ boli tẽtamẽa deuicit. Qui ut eũ ide deficeret i diuerſis illi feraꝝ& ſpẽtiũ formis appebat ſꝫ mox ipm ſopori deditũ:angelꝰ eũ in colũ be ſpẽ ↄfortabat. Cum aũt morti appropin/ quaret miniſtrũ ſuum miſit:ut deuotuꝫ ſibi pſbyteꝝ lõge poſitum ad ſe uocaret:qui uia ticum ſibi deferret:quẽ ignorantẽ uiam ãge lus dñi uſq; ad pſbrm deduxit: illeq; ad ba/ nonẽ ↄcitꝰ ueniẽs:diua ei ſacra miſtrauit: ſta timq; uir dñi i pace qeuit calẽ. octobr. cuiꝰ obitꝰ ↄtinuo geltrudi uirgini lõgiꝰ abñti di uinitꝰ reuelaẽ :eiq; ut ſci corpori ueſtimẽta ad ſepeliẽdũ mitteret:mandaẽ: quod & illa feſtinanter adimplere curauit:in quibus uir ſcũs inuolutus ſepultꝰ fuit.

¶De ſancto piatore martyre. XI

PIator martyr apud tornacẽſe op pidũ paſſus ẽ:qui cũ btõ diony/ ſio epo ſuiſq; ſociis ab urbe ro/ ma egreſſus:galliam pdicatiõis cauſa expetiit: & ab eodẽ pſby/ ter ordinatus fuit. Atq; poſtmodum pro cõ/ feſſione nominis chriſti conſumato marty/ rio ad dñm migrauit cal. octob. ut ait ado.

¶De tranſlatione ſancti germani. XII

TRanſlatio corporis ſancti germa ni antiſiodorenſis epiſcopi apud eandem ciuitatem colitur calen/ dis octobris : quo uidelicet die corpus eius de rauenna tranſla/ tum:ubi in pace dormierat:antiſiodorũ de/ latum eſt : quod regina placida ad galliam

ut eidem in extremis ageti promiſerat deſti/ nauit:ut ſupra dictū eſt in eis legēda pridie cal.auguſti.¶ Cū autem beatus germanus ꝑ ciuitatē uercellēſem trāſiens:euſebio epō promiſiſſet:ꝙ in reditu eius rauennā pgen/ tis eccleſiam:quā ille fundauerat dedicaret: audiens euſebius ꝙ germanus defunctus eſ ſet:eccleſiam conſecraturus cereos accendi fecit.Sed quanto plus accendebantur:eo am plius extinguebantur. Quod uidēs euſebi⁹ intellexit eccleſiam alio tempore dedicādā. Cum ergo corpus ſancti germani qđ ad gal lias trāſferrebatur:uercellas delatum eſſet: mox ut in eccleſiam ipſam inducitur : cetei omnes diuinitus inflāmantur. Tunc euſebi⁹ promiſſionis memor intellexit:ut qđ germa nus uiuens ſe facturum promiſerat:mortu⁹ adimplebat. Sicq; tali dedicatione content⁹ eccleſiam dimiſit.Et corp⁹ ad eccleſiam ſuā delatum ibidem honorifice conditum fuit.

¶De ſanctis leodegario epiſcopo & gerino martyribus. XIII.

LEodegarius epiſcopus & gerin⁹ martyres apud eduenſem ciuita tem paſſi ſunt tempore childeri/ ci regis francoꝝ.Qui leodegari/ us dum eſſet epiſcopus eduenſis clothario rege decedente : uoluntate dei & principum conſilio childericuꝫ fratrem clo tharii adoleſcentem idoneum prefecit in re/ gem.Hebroni⁹uero maior dom⁹ regie theo doricum childerici germanum preficere ni/ tebatur:non propter regni commodum:ſed quia omnibus odioſus iram regis & pricipū uerebatur. Timens igitur regeꝫ hebronius: licentia obtenta monaſterium introiuit.Rex uero theodoricum : ne contra regnum moli retur in cuſtodia detinebat:& prudentia epi ſcopi omnes populi pace gaudebant.¶Sed poſt aliqđ tempus : rex malignorum conſi/ lio in tātum in leodegarii odium incitatur: ꝙ opportunitatem mortis eius inquirebat. Epiſcopus uero blande ferens : & inimicos ut amicos amplectens:egit cum rege : ut in urbe:cui preerat: die paſche celebraret : & cū eodem i menſa cōmunicaret. At uero cū audiſſet:ꝙ rex eius mortem perficere decre uiſſet:ſic perſecutorem perfugit:ꝙ in luxo/ uienſi monaſterio domino ſeruiens etiam he bronio:qui in ipſo cenobio:in monaſtico ha bitu latitabat:deuote ſeruiuit.¶Poſt modi cum rex moritur & theodoricus in regē ſu/ blimatur. Leodegarius uero populi ſui la/ chrymis & precibus motus:& abbatis impe rio cōpulſus :ad ſedem ſuam rediit.Hebro/ nius quoq; ſtatim apoſtatauit:& regis ſeneſ/ chalcus eſt ordinatus. Qui deterior effect⁹ leodegarium occidere nitebatur.Miſſis igi/ tur militibus eum cepit.Qui in habitu pon tificali detentus:ab eiſdem exoculatus ē: ꝙ dimiſſus. Poſt biennium uero ſcūs leod garius cum fratre ſuo gerino quem hebro us relegauerat:in palatium regis adductu dum ad irriſiones hebronii ſapienter & pa fice reſponderet:nequiſſimus ille iuſſit ge num lapidibus obrui: epiſcopum uero to die nudis pedibus per quendam fluuium per accutiſſimos lapides decurrentem dec ci. Et audiens ꝙ in his tormentis deum la daret:linguam eius precidi fecit:& poſtm dum cuidam cuſtodi tradidit.Ille autē uſ loquendi non amittens predicationi popu rum inſtabat:predicens quomodo & qua ter hebronius moriturus erat. Lux etiam menſa in modum corone eum circundedi Quod hebronius audiens : miſſis quattu ſpiculatoribus eū decollari mandauit.Qu rum tres uerba eiuſ pacifica audientes:ad ſunt cōpuncti: ꝙ ad pedes eius procident ueniam poſtulabant.Quartus uero cum decollaſſet a demonio arripitur : & in ign proiectuſ exuritur.¶Expleto biennio au uit hebronius corpus ſci miraculis illuſt ri: & inuidens miſit militem ad uidendum ſic ueritas ſe haberet.Qui ueniens & ſanct corp⁹ deridens:ac tumbam calce percuti ſtatim a demonio inuaſus expirauit.Dein hebronius ſcḋm ꝙ ſcūs predixerat:gladio n quiter occiſus eſt.Paſſio hoꝝ martyruꝫ a tur.vi.noñ.octobris.Qui paſſi ſūt circa a nnm domini.680.

¶De ſanctis eleutherio & aliis innumera libus martyribus. XIIII

ELeutheri⁹ martyr & alii innum rabiles martyres apud nicom diam ſub diocletiano imperat re:huius ocaſione paſſi ſunt. C tigit enim aliquam partem pal tii incendio conflagrare. Hoc imperator xpianis factum falſa ſuſpitione preſumen iubet omnes collectos coaceruari : & ali gladiis obtrūcari:alios ignib⁹ ꝯſumi.Qu rū prior & nobilior eleutheri⁹ ceteros ho tabatur.Ita ut eoꝝ aliqui ſe ſponte ignib traderēt:alii uero ſe ultro gladiis offerēt. cū etiā ipſos miniſtros nimia crudelitas h reſceret:ꝑtē illoꝝ nauiculis ipoſitos in m dio pelagi adductos in ꝓfundum demerg bant. Alii uero crudeliores quorūdaꝫ mr effodientes cadauera in mare ꝓiiciebant: forte dii xpianoꝝ efficerētur.Beat⁹ uero el therius imaniſſimis tormentis cruciatus: ctoriā ſuā per ignē uelut auꝝ exaiat⁹ cōp uit.Cui⁹ reliquias furtim xpiani quidā in uitate nicomedie ꝯdiderunt. Qui paſſi ſu vi.noñ.octobris.

¶De ſanctis duobus euandis preſbyteris martyribus. XV

Vandus & alter euand⁹ ambo p̄ſbyteri & mares apud antiquos ſaxones paſſi ſunt. Qui cū uileboldo ep̄o uenientes germaniam tranſierunt ad ſaxoniā āno iuſti[ni] impatoris.7.quoꝝ un⁹ dicebat̄ euand⁹ al[b]us:& alius euādus niger. Et cū ibidē xp̄m [p]redicarent:a paganis tenti & occiſi ſūt. Ad [q]uoꝝ corpa nocte diutius lux apparens: & [u]bi eſſent:& cuius eēnt meriti declarauit: q[u]uſſi pipini regis in agrippinenſi colonia ſe[p]ulti ſunt. Paſſi ſunt aūt.5.nō octobr̄. Hec [a]do & ſigibertus.

[¶] De ſcō dionyſio ep̄o & martyre. XVI

[D]Ionyſi⁹ ep̄s & martyr apud athenas paſſus eſt. Qui poſt clariſſimam ꝯfeſſionē fidei:poſt grauiſſima tormentoꝝ genera glorioſo martyrio coronat⁹ ē:ut teſtat̄ [a]riſtides atheníenſis uir fide ſapiētiaq; mira[b]ilis:eo uidelicet tēpore quo de xp̄iana fide [l]ibꝝ ꝯpoſuit:qui paſſus eſt.5.nō octobris [u]t ait ado in ſuo martylogio.

[¶] De ſcīs criſpo & caio diſcipulis. XVII

[C]Riſpus & cai⁹ diſcipuli apud corinthū claruerunt: quos ad corinthios epiſtola pria ad principiū apoſtol⁹ ſe ſcribit baptizaſſe. Huius ēt caii meminit idē apoſtol⁹ [a]d ro.14.& eidē ioānes tertiā epiſtolā ſcribit [u]t dicit glo.ro.14. Criſp⁹ aūt ille eſt:de quo [a]ct.18.cap. mentio fit:qui ambo apud corin[th]um quieuerunt.4.nō octobris:& eorum [c]orpa ibidem tumulata ſeruant̄. Hec ado.

[¶] De ſcō frāciſco ꝯfeſ. ordis minoꝝ. XVIII

[F]Rānciſc⁹ ordis minoꝝ dux & fūdator prim⁹ in ciuitate aſſiſii ortus:fili⁹ petri bernardonis negociator effectus uſq; ad.xx. etatis ſue annū tp̄s ſuū uane uiuēdo cō[ſu]mpſit:quē dn̄s infirmitatis flagello corri[p]uit:ac in uiꝝ aliū ſubito traſmutauit:ita ꝙ [i]n ſpū ꝓphetico pollere cepit. Et romā ten[d]ens cā deuotiōis ueſtimēta ſua paupib⁹ tri[bu]it:& iā pauptatis amator:paupis ueſtimē[t]a iduit:& ante eccleſiā ſci petri iter paupes [ſe]dit:& cū eis uelut un⁹ ex ipſis mādücauit. [E]t ſimile ſepi⁹ feciſſet:niſi eū notoꝝ uerecun[d]ia ipediſſet. ¶ Quēdā leproſū obuiā hn̄s i [o]ſcula ei⁹ ruit:& ille poſt hec ſtati꜄ diſpuit: [q]uapp ad leproſos ꝓperat:& eoꝝ manus de[o]ſculās pedeſq; lauās:eiſdē pecuniā donat. [¶] Eccleſiā ſci damiani oṙonis cā igredit̄:& [i]mago crucifixi eū miraculoſe alloquit̄: mā[d]ās ut ad domū ſuā repandā accederet:que: [u]t ipſe cernebat: tota deſtruebat̄. Ab ea er[g]o hora crucifixi ꝯpaſſio mirabiliter cordi [e]ius inſigit̄. Inſtititq; ſolicite eccleſie repan[d]e: & uenditis oīb⁹ cū pecuniā cuidā p̄ſbr̄o daret:& ille eā timore pentū accipe formidaret:corā ipſo illam ꝓiecit:quaꝓpter a patre ligatus & ceſus:eidē pecuniā reſtituit:ac ueſtem pariter reſignauit: & ſic nudus coram ep̄o ciuitatis oībus paternis bonis renunciās ad dn̄m ꝯuolauit:& ſe cilicio induit. ¶ Quadam die cum audiret ea: que dn̄s ad diſcipulos ſuos ad predicandū miſſos locutus eſt: ſtatim ad uniuerſa ad lr̄am ſeruanda conſurgit. Soluit calciamentū de pedibus: tunica una ſed uili iduit̄:& ꝓ corrigia mutauit funiculum. ¶ Tēpore niuis p ſiluā ambulans: a latronibus capit̄:& interrogat⁹ qs ſit:ſe dei preconē aſſerens:in niuē ceſus ꝓiicit̄. Multi deinde clerici & laici ſpreta ſeculi pōpa: ei⁹ ueſtigiis adheſerunt:quos pater ſcūs docuit euangelicā pfectionē adimplere:& p uiā ſcē pauptatis incedere. Sicq; minoꝝ ordinē icohauit:quos minores ex humilitate uocauit. Regulā quoq; ſuā ipſe dictauit:quā papa inocēti⁹ 3⁹ ꝯfirmauit: & extunc uerbū dei ubiq; diſcurrēs p̄dicare cepit. ¶ Fatigatus ex itinere:cū aſinū eqtaret:& ſoci⁹ ei⁹ frater leonard⁹ de aſſiſio pedes iret:turbatus i corde ſuo dicebat:ꝙ parentes utriuſq; ipſoꝝ non de pari ludebant. Cui⁹ cogitationē uir dei p ſpiritum cognoſcens:ꝯtinuo de aſino deſcēdit:& ſocium aſcendere uoluit:dicens ꝙ nobilior ſe fuerat:& iō ipſo equitante:illu꜄ pedes ire nō decebat. Stupefactuſq; frater ueniā poſtulauit. ¶ Mulier quedā ipſi ſolicite rettulit:ꝙ ſanctū ei⁹ ꝓpoſitum:quod icepe‑rat: uir ei⁹ pturbabat:cui p uxorem uir dei precipiendo mandauit:ut ex parte dei omnipotentis ei diceret:ꝙ nūc tēpus ſalutis:poſt modū eqnitatis futuꝝ eſſet. Qua denunciatione uir dei ſubito immutat̄:& ꝯtinentiā una cum ꝯiuge pollicet̄. ¶ Cuidam ruſtico ſitienti in ſolitudine fontē aque ſuis oṙonib⁹ impetrauit. ¶ Cuidam fratri ſibi familiari prophetico ſpiritu rettulit:de ſe quaſi d̄ alio loquens:uiꝝ eſſe ſup terrā: ꝓpter quē quoad uiuerer dn̄s famē futurā deſeuire nō permitteret. Qui poſt trāſitū ei⁹ eidē fratri appuit: & famē:que ſuper terram uenerat:eo de medio ſublato permiſſam a deo nūciauit. Sicq; tam per reuelationē q̄ per euentum:ꝙ de ſe ſe dixiſſet: frater ille cognouit. ¶ Pauptatē adeo diligebat:ꝙ dn̄am ſuā ſemp eam uocabat:& ſi paupiorem ſe uidebat:protinus inuidebat:& ab eo ſe uinci timebat. Cum pauperi tranſeunti ꝯpateret̄:ſocius ait:ꝙ ſi ille pauper erat effectu:forſitan diues eſſet uoluntate. Sanctus uero ꝯtinuo frī iuſſit:ut tunicā exutā paupi tribueret:& ab eo ueniam poſtularet:cui illeꝓtinus obediuit. ¶ Quadam uice tres domine uultu & habitu per omnia ſimiles obuias habuit:que eū ſalutātes dixerunt:Beneueniat domina paupertas

Et ſtati diſpuerūt. ¶ Cū in urbe aretii bellū iteſtinū ꝯmotū eēt. Frāciſcꝰ uidit de burgo demones ſup ciuitatē iſultantes. Qui fratrē ſilueſtrum uocans eidē mandauit: ut ad portam citatis iret: & demōibus i dei uirtute ac ex ſui pte mandaret: ut ꝯtinuo abirēt. Quod dum ille feciſſet: ꝯfeſtim demōes receſſerūt: & ciues ad cōcordiā redierūt. Qui frater dum eēt i ſeculo pſbyter: uidit aliqñ crucē aureā ex ore franciſci pdeuntē: & ad celos uſqꝫ ptigētē: ac utrāqꝫ ptem mūdi cingentem. Qui mox ꝯpunctꝰ ſeculū dereliqt: & ordinē itroiuit. ¶ Exñti aliqñ in oratiōe diabolꝰ ei grauē carnis tentationē immiſit. Illeqꝫ ueſte depoſita ſe cordula duriꝰ uerberauit. Et cum nec ſic tentatio diſcederet: foras exiit: & i niuē ſe nudū demerſit & ſic tentatio diſceſſit. ¶ Dū aliqñ maneret i domo dñi leonis cardinalis ſcē crucis: nocte quadā a demonibꝰ grauiter ceſus ē. Quod ſcūs mane ſocio nunciauit: eidēqꝫ dixit: ꝙ deꝰ hoc fieri uoluerat: qa i curiis magnatū manebat. Statiqꝫ ide receſſit. ¶ Vidit aliqñ demones ſupra tectū domus diſcurrētes. Qui exiēs: eiſdē ex pte dei mādauit: ut qcqd eis permiſſum eēt: i corpore ſuo facerēt: ſeqꝫ de eiꝰ carne ſibi aduerſaria uindicarēt: ꝯfuſi aūt demōes euanuerūt. ¶ In uiſione dei beatꝰ frāciſcus ſupra ſe crucifixū ſeraphin aſpexit: q crucifixiōis ſue ſigna ſic ei euidēter ipreſſit: ut crucifixꝰ uideret & ipe. Cōſignanturqꝫ manꝰ pedes & latꝰ crucis charactere: ſed diligēti ſtudio ab omnium oculis ſtigmata abſcondebat. Quidā tñ hec in uita uiderūt: ſed in morte plurimi ꝯſpexerūt. ¶ Colūbina ſimplicitate plenus omnes creaturas ad creatoris hortat̄ amorem. pdicat auibꝰ: audit̄ ab eis: tangunt̄ ab ipo: nec niſi licētiate recedunt. Apud portiūculā cicadam i ficu canentē uocauit: que ſtatim i manu eius aſcendit. Et ad eiꝰ iuſſionem & in ipius manu cātauit: & licētiata receſſit. Fraternoqꝫ noīe aialia cuncta uocabat: uermiculos etiā ne lederent̄ de uia colligebat. ¶ Vir qdā ſecularis franciſcū duobꝰ enſibꝰ fulgētibꝰ i modū crucis ſignatū: p uiſionē aſpexit. Quē cū nūq̄ uidiſſet: poſtmodū ꝯſpiciens: tali indicio recognouit: & ꝯpunctꝰ ordinem itroiuit. ¶ Cū ex nimio fletu oculoꝝ infirmitatē incurriſſet: nec ſe a lachrymis tēperare uellet: & ꝯſilio medici ferro candēte cauterizandus eēt: ſignū crucis edidit: & ab aure uſqꝫ ad ſupciliū imiſſo ferro: nullā aduſtionem ſenſit. ¶ Apud eremū ſci urbani maximo langore detentꝰ: cū ex debilitate uinū poſtulaſſet: nihilqꝫ adeēt: allatā ſibi aquam ſigno crucis i uinū ꝯuertit: ad cuius guſtū ſubito ꝯualuit. ¶ Cū frater quidā ꝯtra obedientiā deliquiſſet: & pnie ſigna haberet: uir dei tamē ad alioꝝ exemplum caputium eius

i ignē proiecit: ubi per moram ſtetit: & in
omnino illeſum eductū fuit. ¶ Ambulans
paludes uenetiaꝝ intra multitudinē auiu
cantantiū: cū ſocio acceſſit: & nulla illaꝝ
mouit. Et cum officiū ibi diceret & garrit
eos auium impediret: ad eius mandatū au
conticuerunt: & celebratis horis: ipo iteru
iubente cantū reſūpſerūt. ¶ Alias uoluc
multitudinē reperiēs: eis cepit predicare:
eos ad laudem creatoris admonere: qui e
plumis iduit: & pēnas eis ad uolatū tribu
& aeris puritatē conceſſit: ac ſemina ſine e
rum labore ad eſum pparauit. Aues ue
uti rationes capaces i eum itendebant: &
ipo tacte nullatenus auolabāt. ¶ Alias q
qꝫ apud caſtrum gallinariū predicās hiru
dinibus eū garritu ipediētibus ſilentium i
poſuit: & donec ipſe predicauit nulla ipſ
ampliꝰ canere pſumpſit. ¶ Hoſpitatꝰ a qu
dam milite eundē ad pniam prouocauit: p
dicēs ei ꝙ cito alibi manducaret. Qui do
ſuam diſponēs & peccata ꝯfitens: dū ad
ſam ſederet ſubito expirauit. ¶ Trāſeunt
lo p apuliam: burſam reppit i uia denar
tumeſcētem. Quam cum ſocius accipe u
let ut paupibus daret: & franciſcus prohi
ret: oratiōe premiſit: & ſocium burſam
cipere iuſſit: Indeqꝫ protinus ſerpens mag
exiuit. ¶ Cum quidā frater grauiter tent
tur: cogitabat ut ſi ſcriptum aliquod de m
nu eius haberet: tentatio recederet: ſed c
ſecretum pādere non auderet: uir dei ho
ſpiritum cognoſcens: quaſdā dei laudes ſ
pſit: & fratri chartam tradidit: quam cū p
taret omnis tentatio eum reliquit. Dum a
ſanctus infirmus iaceret: & idem frater t
cam eius habere deſideraret. Franciſcus
optatum cognoſcēs frēm uocauit: & tun
illi poſt mortem poſſidendā conceſſit: ¶
cerdotes autem plurimum honorabat: &
tantū eorum ordinē ponderabat: ꝙ ad ſa
dotium nunq̄ promoueri uoluit: ſed in d
conatus ordine permanſit. ¶ Cum uero
diem propinquaret extremū: longa infir
tate confectꝰ ſe nudum ſuper nudam hu
poni fecit: & fratres aduocans cācellatis
nibus benedixit ac in morem cene domin
bucellam eis panis diuiſit. Et ſumpto ui
co ad extremam horam ueniens ſpiritum
miſit. 4. noñ. octobris die dñico anno do
ni. 1226. Cuius animam quidam frater i
dum ſtelle ad celum aſcendentem cōſpex
¶ Miniſter etiam terre laboris in extrem
agens: cum dudū loquelā amiſiſſet: ſub
cepit clamare: & patrem franciſcum ut ſe
pectaret rogare. Querentibꝰ qd diceret
dit ꝙ patrē frāciſcū uidebat: q ad celos p
bat. Et ſtati i pace obdormiēs patrē ſecut
Illi uero poſtmodum eadē hora iuenere

anctum a carne migrauiſſe:cuius corpꝰ aſſi-
ii apud ſanctā mariam de angelo ſepultum
:ſt:ubi & miraculis multis claret.

¶ De ſcō aniano epō & ꝯfeſſore. XIX

ANianus alexandrinꝰ epſ diſcipu
lus bti marci euangeliſte:& eiuſ
dē in epatu ipſiꝰ ciuitatis ſucceſ-
ſor fuit.Hic ex aphrica nobiliſſi
mus & diues: dū nauigans circa
ortum alexādrie naufragaſſet:oībuſq; ſuis
miſſis mēdicare erubeſceret:ab uno ſibi no
o chlamyde ꝯtectꝰ:adheſit cuidā opario re
atori ueteꝝ calceoꝝ: a quo cū ꝑ triduū nō
omediſſet:refectꝰ eſt:& cū eo ad manendū
: ꝯpoſuit:& artē eiꝰ in breui didicit:quo pꝰ
ꝰs modicū decedente:anianꝰ in domo mgr̄i
uondā ſui remāſit: & filiū eiꝰ paruulū ſibi
mendatū diligentiꝰ enutriuit.¶ Interea dū
eatꝰ marcꝰ alexandrie appuliſſet ad ꝑdican
ū:& calciamētū eiꝰ dirutum eēt:aniano tra
idit reſarciendū:ut ſupra dictū eſt in paſſi
ne ſci marci.8.calen.maii. Dū aūt anianus
uultū bti marci itēderet:q ut angeli reſul
ebat:caſu ſubula manū pforauit : & excla-
auit unus deꝰ:quē marcꝰ i terram expuēs
lutū ex ſputo ꝯficiēs:manūq; pungens cō
uo ſanauit.Suſceptuſq; in domū uiri eū
uertit:& cū oī familia baptizauit:& pſbr̄m
dinans:eidē infirmitates ſanandas ꝯceſſit:
q; poſt tp̄s aliquod pentapolim adiit.Exi-
anianus qcqd ex arte lucrabaꝫ:trifariam
uidebat:unā partē ꝓ ſuo uictu retinens:a-
m filio quodā magiſtri ſui ꝯcedens:tertiā
upibus ipendēs:& pdicatiōi ꝯtinue iſiſte-
t.¶ Die quadā dū mulieres tranſeūtes a-
ectu ipudico reſpexiſſet: cupiens euange-
m:ut ſonat ad lr̄am obſuare:oculū ſibi
ubula pforauit:carnē quoq; ſuā ieiuniis &
igiliis macerās:ſepiꝰ ad extinguendā flam-
ā libidis ſe in uaſe aque frigide ſubmerge-
t:oēſq; egros ad ſe delatos quacūq; infir-
itate curabat.Iudeis quoq; ipm emulanti-
s uiriliter reſiſtebat.Ad quoꝝ ſuggeſtio-
m odientiū anianū rex babylonie manda-
t:ut qa in euangelio xp̄ianoꝝ ꝯtineꝫ:ꝗ ha-
ntes fidē ſicut granū ſinapis mōtes trāſfer
poſſunt:quatenꝰ xp̄iani montē magnū ru-
ide ſuo loco tranſferrent:alioqn aut fidem
i tanq̄ falſam abnegarent:aut capitalē ſen
ntiā oēs ſubirent.Epō igiꝫ theſithie cū oī-
s xp̄ianis ex hoc admodū afflicto: & deū
o fide ſua ſuppliciter exorāti:ꝑ angelū re
latur:neminē ad hoc ex fide ſua idoneum
ſi monoculū anianū. Vocatus igiꝫ ab epō
niq; populo indicto ieiunio triduano: ipē
iſus in dño mōti mādauit:& mons ꝯtinuo
mouere cepit:& de ſuo loco recedens:tan
q; celeritate uerſus babyloniam ueniens:
uanta nauis ꝑ equora uento pellitur: & eo

uſq; diuinitꝰ deferꝫ:donec ad ꝑces r̄gis mōti
mādauit:ut figereꝫ:ne i ciuitatē irrueret: &
eādē opprimeret.Sicq; ibidē fixꝰ uſq; hodie
manet.¶ Propter quod miraculū rex cū oi
pp̄lo cōuerſus:eccleſiā principalē in baby
lonia in honorem dei genitricis edificauit:
aliaſq; plurimas baſilicas cōſtruxit.¶ Poſt
hec dū anianꝰ btō marco reuertēti occurre-
ret:eūq; ille uidēs monuculū:cām cecitatis
didiciſſet:ipm de rudi itellectu euāgelii re
darguit:illūq; interrogauit:cur ipſe:qui ali
os illuminabat:ſeipm ſanare non poterat.
Qui r̄ndit:ꝙ hoc miraculū ipſi uti ſuo ma-
giſtro reſuauerat: quē beatꝰ marcꝰ ꝯfeſtim
illumiauit:ipmq; alexandrie ſibi ſucceſſorē
epm ordinauit. ¶ Sed poſt magiſtri marty
rium anianus oēs ciuitates circuibat:& uer
bum dñi inſtanter ꝑdicabat:miraculiſq; cla
rebat.Inter que ꝯtractum unū ad queſtū ſe-
dentē erexit:& mulierem in damaſco obſeſ-
ſam a demonio liberauit:de quo parētes eiꝰ
dolētes:eo ꝙ ex ipſo immundo ſpū aliqua ꝑ
dicente plurima lucrabanꝫ:ipm ad baiulū
tāq̄ magū traxerunt occidendū . Quem ille
audiens:famāq; eius & uitā ſanctā cōperiēs
libere dimiſit. ¶ Deinde anianus leproſum
quendā a medicis incurabilē a lepra mūda-
uit:& eum cū oi familia baptizauit: ac dein-
de alexandrie deguit. Obitum aūt ſuū ſibi
diuinitꝰ reuelatum pſciens:angelica moniti-
one milonē diſcipulū ſuū i epatu ſibi ſubſti-
tuit. Ipſeq; clarus uirtutibꝰ in pace quieuit
4.nonꝰ.octobris.Sepultuſq; eſt iuxta corpꝰ
bti marci in loco buculi.Cuiuſq; corpꝰ pro
ceſſu tēporis uenetias inde tranſlatū in mo-
naſterio ſācti clemētis recōditum ꝑuaꝫ.

¶ De ſcō petronio epō. XX

PEtronius eps bononie apud ean
dem ciuitatē claruit tpe theodo-
ſii ſecūdi impatoris . Hic natiōe
grecus ex ſtirpe impatoꝝ ꝯſtan
tii & ꝯſtantini deſcendit:unde &
theodoſius auguſtꝰ ſororem eius in coniu-
gem accepit.A cunabulis chriſtianꝰ & litte-
ris grecis & latinis eruditus philoſophie &
ſacris ſcripturis operam dedit:unde & do-
ctor eccleſie dei iſignis extitit:clericale ade
ptus officiū in palatio theodoſii cunctis pfe
ctus: elemoſynas uberes pauperibꝰ tribue-
bat:& corpꝰ ieiuniis atterebat.¶ Cū aūt ar-
riana peſtis inualeſceret.Theodoſius petro
nium romam ad papā celeſtinū direxit:pro
fidei ueritate diſcutienda.Qui dū ad portū
tyberinum applicuiſſet:a clericis romanis
a papa obuiā ſibi miſſis honorifice ſuſceptꝰ
eſt.Nocte eni precedenti celeſtinꝰ papa ꝑ ui
ſionē a btō petro monitus fuerat:ut legatū
imperatoris bononie i epm preficeret : eo ꝙ
eorum eps defunctus eſſet. Sūmus pontifex

ergo petroniū gratiſſime ſuſcepit:& ipm ſe/
cū i palatio manere pcepit.Tertia uero die
bononieſes ciues romā ueniunt: & epm ſuū
pape defunctū dicunt: atq; paſtorē ſibi dari
depoſcūt.Celeſtin⁹ igit̃ uiſionē referens pe
troniū oib⁹ approbātib⁹ bonōnie epm ɔſe/
crauit.Qui bononiā pduct⁹ populū dñi uer
bo & exēplo docuit. Eccleſias multas ab ar
rianis dirutas repauit : & baſilicam ſci ſte/
phani de nouo ɔſtruxit.¶Poſt hec theodo/
ſius romā ueniēs:dū quēdā legatū ſuū bo/
noniā deſtinaſſet:illeq; ut ſupb⁹ unū nobilē
uerberaſſet:& ob hoc a ppīqs iterfect⁹ fuiſ/
ſet:theodoſius irā diſſimulās bononiam ue/
nit:dūq; iuxta ciuitatē eſſet:quidā nepos ei⁹
obiit:quē ille pacifice ſepelire uelle ſimulās
a ciuib⁹:q ei timētes portas clauſerāt:ſe itro
mitti poſtulauit.Introduct⁹ aūt:poſt nepo/
tis ſepulturā i ciues irruēs:multos occidit:
palatia & eccleſias plurimas diruit: & ciui/
tatē ex magna pte deſtruxit:pp qđ a ſcō am
broſio de eccleſia expulſus ē:ut ſupra habi
tū eſt i legēda ambroſii.7.id⁹ decēbris.Pe/
tronius uero eccleſiaꝝ repatiōi ſolicite iten/
debat.¶Dū autē opariū quendā cū colūna
ruentē uidiſſet:ſic ſignū crucis oppoſuit: ꝙ
colūna itegra manēs cecidit:& magiſter ille
in nullo colliſus ſimul ruit:& ſine leſione p
māſit.Qui erect⁹ rettulit:ꝙ ad crucis ſignū
ab epo editū iuuenē candidū ſibi aſſiſtētem
ɔſpexerat:q ipm & colūnam ſubſtentans ad
terrā depoſuerat.¶Deinde petroni⁹ cū ipa/
tore ɔſtātinopoliꝫ rediit multas ab eo grās
& priuilegia ciuitati ſue obtinuit:&.v. cor/
pora ex inocentib⁹ ipetrauit.Que ſecū defe/
rens bononiā repedauit.Et poſt uitā lauda/
bilē i pace qeuit.Sepultus in eccleſia ſancti
ſtephāi quā ipe edificauit.4.nō.octobris.
¶Hic ſcūs uir monachoꝝ ſtudiis iſtruct⁹:
uitas patrū egypti monachoꝝ ſcripſiſſe cre/
dit̃ :quas ueluti uite & pfeſſionis ſue normā
& ſpeclm̄ amplectunt̃ .Scribit gēnadius le/
giſſe ſub illi⁹ noīe ordinationē epi ratiōe &
humilitate plenā: quā ob ſtili elegātiam ei⁹
fuiſſe nō credit. Sed petronii huius uiri elo/
quētiſſimi fuiſſe plurimi tradūt:quia i eodē
tractatu ſe prefectum ptorii fuiſſe deſignat.
Scripſit & homelias euāgelioꝝ plures. Hec
gēnadius de uiris illuſtrib⁹.

¶De ſcis amelio & amico martyrib⁹. XXI

AMeli⁹ & amicus mrēs paſſi ſunt
tpe caroli magni pro deſēſione
eccleſie dimicātes.Hi duo pueri
uno die orti ſunt amelius ex ciui
tate aruerneñ:Amicus ex milite
bericano tpe pipini regis frācoꝝ. Qui adeo
ſimiles oib⁹ mēbris corpis & liniamētis fue
runt:ut nec ab ipis parētib⁹ & notis diſcerni
poſſent.Similitudinē eandē habentes ſimili/
tudinē etate procedente:i oib⁹moribus & l
quela.Qui cū a parētib⁹ iam ſeptēnes rom
baptizandi deferrent̃ :i ciuitate lucana ſe in
uicem inuenerūt: ubi iter ſe ſocietatē amici
ſimā & unionē uoluntatū adeo firmauerūt
ut deinceps unus ſine alio:nec cibum uelle
ſumere:nec i lecto quieſcere.Papa igit̃ de
dedit eos baptizauit:&uidēs eos i tātū ſimi
limos:utriq; eoꝝ ſcyphū argēteum auro
gēmas ornatū:p oia ſimilem dedit.Sicq; ar
bo ad ppria redierūt:& etate procedēte: d
dum i unū habitauerunt:ueꝝ defuncto am
ci patre.Iuuenis de caſtro paterne heredita
tis ab emulis eiectus ē.Qui dū ad comiten
ameliū ueniſſet : eū a patria abſentē reppe
rit:& itinerādo illū pquirere cepit.Cuius i
fortuniū amelius audiens :amicū uerſa uic
dudū requiſiuit.¶Dū autē amicus apđ qu
dam nobilē uiꝝ hoſpitatus eſſet:filiā eius i
coniugē accepit:ſecūq; p ānum &dimidiur
permāſit. Deinde relicta uxore ad ameliur
requirēdū abiit. Queꝫ poſt multos labore
inuenit in prato prope pariſius:iuxta flum
ſequanā cū familia epulantē:ille uero amic
& ſuos hoſtes eſſe arbitrās bericanos:arm
tus cū ſuis ɔtra eū pceſſit.Et dū bellum u
lent aſſumere . Amelius amicum loquēte
audiuit:& ad uoceꝫ ipm recognouit . Sic
mutua uiſione letantes: ambo ad curiam re
gis caroli acceſſerunt.Quos rex ſtrenuos u
dens unum eoꝝ theſaurariū :alteꝝ uero ſu
fecit dapifeꝝ.¶Poſt ānos tres: amicus am
lium relinquēs de cōſenſu regis ad uxoren
reuiſendā acceſſit . Quo diſcedente ameliu
diabolo iſtigāte:filiā regis uirginem oppr
ſit:qđ & arderico:q ſe ei⁹intimū ſimulaba
ſecretius reuelauit.Poſt aliquot dies ille ſc
lus regi patefecit.Amelius uero a rege ca
tus :cū crimē oino cōmiſiſſe negaret:a reg
ɔpellit̃ : ut ſuā inocētiā duello cū arderic
ɔprobaret.Qui iducias dieꝝ.30.poſtulau
quā & obtinuit.Interea amicus rediit:& o
dinē rei geſte ab amelio didicit.Qui ſecret
ameliū ad uxorē ſuā miſit:ipe uero i termi
ſtatuto ſe regi pñtās i pſonā amelii:ſeq; am
lium mētiēs:duellū ſubire ſe libenter obt
lit.Qui a rege & oib⁹ amelius putabat̃ : u
luitq; rex:ut prius ſe iuramento purgaret.
Qui cum regis filiam ſe minime cognouiſ
iuraſſet:& ardericus econtra illū ſibi hoc
xiſſe ſacramēto firmaſſet.Amicus i bello o
tinuit:& ardericū interfecit:filiā quoq; reg
bellixendā ſibi a patre traditā i pſonā ami
lii deſpōſauit. Mox relicta curia:ad ameli
abiit:& ei cūcta p ordinē nūciauit.Ameliu
uero cū uxore amici uſq; tunc fuerat:& eā
tactā cuſtodierat:quē illa uirū ppriū exiſ
mabat.Ameli⁹ autē ad curiam rediēs: filia
regis ab amico deſponſataꝫ in ɔiugem hūi

x qua duos gemellos procreauit. ¶ Poſt liquod tēpus amic⁹ leproſus efficit: & ab ixore ſua eiicit:& dū ad caſtꝝ ſuū ꝓprium ericanū ueniret:a ſuis expulſus romā adiit Quē ꝯſtātin⁹papa qs eēt audiēs: benigne ſu cepit. Elapſis aūt trib⁹ ānis cū fames ualida omanos opprimeret. Amic⁹ ad comitē ame ium uenit:quē ille uti leproſum effectū mi ime recognouit: ex charitate tū pegrinum uſcepit. Cū aūt ſcyphū a papa deusdedit ei onatū amicus ꝓduceret:uidens ameli⁹ ſcy⁄ hū p omia ſuo ſimilē amicū recognouit:& um humaniſſime tractauit. ¶ Poſt aliquot ero dies diabolus in ſpēm angeli raphaelis āſmutatus:amelius per uiſum admonuit: t duos filios ſuos gemellos triēnes decolla et:& eoꝝ calido ſanguine amici leprā ꝑfun eret:illeq; ſtatim mūdationē recipet:quod meli⁹ licet doloroſe tū ex intima amici cha itate facere mox curauit:& ſtatī amic⁹mū ationē ſuſcepit. Dū aūt uterq; eoꝝ ad eccle ā gr̄as acturi deo ꝑgerent:mortēq; filiorū melius deploraret:reuerſus filios ſuos rep rit ſuſcitatos:& in lecto ludētes: ac oino i lumes:ſaluo ꝙ circa colla eoꝝ ſignum ru ū in modū fili ſerici ex inciſiōe appebat i ſtimoniū miraculi glorioſum. Extūc ergo melius de crimine penitentiā egit:& cū uxo caſtitatis uotum emiſit. Vxor uero amici diabolo obſeſſa per ꝓcipitium expirauit. ¶ Demū dū ad ꝓces hadriani pape carolus rex francoꝝ ad defenſionē eccleſie rōane ue⁄ niſſet in italiā ꝯtra deſideriū lōgobardoꝝ re gem hereticū:bellūq; in cāpania in loco di⁄ cto mortaria ꝯmiſſum eēt: & multi hinc ide ex utroq; exercitu cecidiſſent. Ameli⁹& ami cus:q erant cū carolo : ꝓ eccleſia catholica pugnātes in ꝑlio occiſi ſunt:& mr̄io ꝯſecrati Sed poſtq̄ rex frācoꝝ uictoriā obtinuit: du as eccleſias apud papiā edificauit:unā in ho norem ſci euſebii:alterā in honorem bti pe⁄ tri. In prima quaꝝ amic⁹: i ſecūda ſepultus eſt ameli⁹. Mane aūt diuino nutu ambo cor pora in eodē tumulo repta ſunt i eccleſia re⁄ gali. Paſſi ſunt aūt ſci mr̄es. 4. nō octobr̄.

¶ De ſanctis marcelliano & marco & ſociis martyribus. XXII

Marcellianus & marc⁹ & alii innu merabiles mr̄es utriuſq; ſex⁹ & cuiuſlibet etatis apd̄ egyptū paſ⁄ ſi ſūt:quoꝝ alii poſt uerbera un⁄ gulas & flagella alioſq; diuerſi generis cruci atus flāmis traditi ſunt: alii in mare ꝓcipita ti: nō nulli etiā capite ceſi : plurimiq; inedia conſumpti:qdā patibulis affixi:in qb⁹ aliq ca pite deorſum ꝑſſo & pedib⁹ in ſublime ere⁄ ctis:beatiſſimā paſſiōis coronā ꝑcipere me⁄ ruerunt. Marcellianus aūt & marc⁹ omniuꝫ principaliores flāmis exuſti ſacrificium odo riferum domino reddiderunt. Hoꝝ omnium paſſio agitur. 4. nō. octobr̄. Hec ado.

¶ De ſancta aurea uirgine. XXIII

Aurea uirgo apud pariſi⁹ claruit tēpore heraclii impatoris:ut ait ſigibertus. Quā ſanct⁹ eligi⁹ eps in monaſterio uirginū a ſe ꝯſtructo in ciuitate pariſieſi ꝑfecit ab⁄ batiſſam tricentaꝝ uirginū oi ſanctitate pol lentē:& miraculis clarentē. ¶ Quadaꝫ uice dū eēt in uilla:& clauigera ei⁹ ac celleraria expiraſſet:& poſt triduū eā abbatiſſa rediēs inſepultā inueniſſet:eo qa nec claues ipſi ſo⁄ rores auferre ꝑſumpſiſſent:nec illa de admi⁄ niſtratis rōnem reddidiſſet:o rāte aurea cla⁄ uigera ſuſcitat:& rōne reddita:atq; clauib⁹ reſignatis in pace iteꝝ ſoporat. ¶ Die q̄daꝫ dū ſibi panes deficerent:& aurea ſcandalum metuēs ad clibanū acceſſiſſet: piſtorq; pani⁄ bus ꝯficiendis intēderet:nec adeſſet qſq̄:qui clibanū ſubito ſcopare poſſet:illa furnum i⁄ greſſa manicis ſcopauit:&prunas in gremio aſportauit:nec ullū tū ardorē ſenſit: ſed nec ueſtes eius in aliquo exuſte : aut deturpate fuerunt:qnimo in teſtimoniū tanti miraculi cāpane monaſterii p ſe diuinitus pulſare ce⁄ perunt. Cum aūt die alia diacon⁹ in miſſa e⁄ uangeliū legens incōgrue ꝓnūciaret:illa de collo ei⁹ſtolā auferēs::nimio uerbi dei zelo euāgeliū legit:ſed mox de ꝯmiſſa ꝑſūptione penitēſ:abbatiā deſuit:ſeq; p ānos. 7. i cella recluſit:ubi cathedrā ſibi pari fecit:habētē clauos. 50. in dextera pte ꝯfixos: & totidē in ſiniſtra:& totidē i podio poſteriori: i q̄ quo tidie ſedēs pſalteriū legebat. uidelꝫ pſalmos 50. iniſa dextere pti: & alios. 50. iniſa ſiniſtre & ultios. 50. poſteriori pti appodiata. Cor⁄ pus quoq; ſuū maxia pnia & abſtinentia do⁄ mauit. Lixiuio quoq; ſepius i potu uſa fuit: cui ſcūs eligi⁹ iā defunct⁹ appuit:& eā ad ce leſtia uocauit:unde & illa in pace qeuit. 4. nō octobr̄. Sepultaq; ē i aula ſci petri poſt altare. ¶ Veꝝ quedā abbatiſſa i ſyria q̄ ocu los hn̄s nihil uidebat:ab angelo monet : ut piſi⁹ cū epo ſuo ueniēs:ptē aliquā de reliqis ſcē auree petat:quaꝝ uirtute lumē oculorū recipiat. Quod dū illa epo nūciaſſet:una ſe⁄ cū uerſus piſi⁹ iter arripuit:ſed i itinere feſſa ſ maſit:loculū tū honorificū ꝑpauit. Eps ue ro uiā ꝓſequēs piſi⁹uenit:& cū pōtifice piſi enſi ad tumulū acceſſit. Et cū brachiū ſācte uirgis obtinuiſſet: & illud de corpe euelle⁄ rent:ſanguis inde uiu⁹emanauit. Corp⁹igit tūc ab epo piſieñ i mōaſterio ſci eligii ꝯdecē ter humatū eſt. Brachium uero ab epo ſyro aſportatum:Cuius tactu abbatiſſa:que ceca fuerat:lumē recupauit:brachiūq; in loculo repoſitū:eps i patriā ſuā detulit:&i eccleſia noi ſcē auree edificata honorifice collocauit

¶De ſcō praſeā ep̄o & mr̄e. XXIIII.

PRaſeas ep̄s & martyr apd̄ ſmyr/
nam martyrio ꝯſumatus ē. Qui
unus ex antiqs quaſi ex traditio
ne prioꝝ ſe accepiſſe aſſeruit: ſal
uatorē apoſtolis p̄cepiſſe: ut an
te.xii.annū a hieroſolymis diſcederent. Paſ/
ſus eſt aūt.3.nō̄.octobris.

¶De ſcā gala ſcimoniale. XXV.

GAla uidua & ſcimonialis in urbe
claruit tēporib⁹ gothoꝝ. Hec no
biliſſima puella ſymmachi cōſu
lis ac patricii filia: marito tradi/
ta itra uni⁹ āni ſpatiū ei⁹ ē morte
uiduata. Quā dum ſeruēte mūdi copula: ad
iterandū thalamū & opes & etas ꝓuocarēt:
elegit magis ſpūalib⁹ nuptiis copulari. Et
cum ſibi ualde ignea ꝯſpſio corporis ineēt:
ceperunt medici dicere: qa niſi ad amplexuſ
uiriles rediret: calore nimio ꝯtra naturam:
barbam emitteret ſicut & factū eſt. Sed ſan/
cta mulier nil exterius deformitatis metuēs
abiecto ſeculari habitu: apud beati petri a/
poſtoli eccleſiā: ſeſe i monaſterio tradidit:
ibiq; multis annis orationib⁹ & elemoſynis
operā dedit. Que poſtmodū diuina permiſ/
ſione cancri ulcere in mamilla pcuſſa ē: quā
egritudinē patiētiſſime longo tp̄e ſupporta
uit. Nocte aūt ante lectū ei⁹ duo candelebra
lucere conſueuerāt: quia uidelicet amica lu
cis: nō ſolū ſpirituales: ſed etiā corporales
tenebras horrebat. ¶ Dū autē nocte quadā
ex eadeʒ iſirmitate iaceret ſatigata: uidit bea
tum petrū apoſtolū ante lectū ſuū iter duo
lumina ꝯſtitiſſe. Quē interrogans qs eſſet:
queſiuit an ſua peccata ſibi dimiſſa fuiſſent:
qui ſe beatū apoſtoloꝝ principē eē r̄ndit: di
miſſaq; ei omia debita nunciauit: & ad cele/
ſtia iuitauit. Illa uero ſororē benedictā quā
i eodē monaſterio intime diligebat: ſecū ue/
nire depoſcit. Apl̄s aūt eidē dixit: ꝙ nō illa:
ſed alia quedā ſecū diſcederet: benedicta ue
ro die.xxx.ip̄as ſecutura foret: & his dictis
diſpuit. At illa ꝓtinus abbatiſſam acciuit: ei
ꝙ uiſa & audita nūciauit. Die aūt tertio cuʒ
ea qua iuſſa fuerat ſorore: ſimul defuncta ē.
Illa uero quā ip̄a popoſcerat: die ē.xxx. ſub
ſecuta. Quieuit autē ſancta gala in domino
tertio nō̄.octobris.

¶De ſcā fide uirgine & martyre. XXVI

FIdes uirgo & mr̄ apud agenēſem
ciuitatē paſſa eſt ſub p̄ſide dacia
no: que cū eēt nobilis ip̄i⁹ ciuita
tis: uirginitatē ſuā ab infantia do
mino ꝯſecrauit. Iuuenis aūt etate
ſed animo cana a daciano p̄ſide i agenenſi ur
be ꝯprehēſa: ut diis ſacrificaret: dū xp̄m con
fiteref: ſuper cratē eream diuaricatis mem/
bris extenſa: & ſubſtratiſ carbonib⁹: adipeq;
flāmis iniecto: dum ſic coqueref multos ſ[...]
uirtutis exēplo ꝯuertit: & ad martyrium a[...]
uit. Inter quos beat⁹ capraſius diuino ſig[...]
firmatus ad certamē roborat⁹ ē: ut dicef i[...]
in eius paſſione.13.cal.nouēbriſ. Beata ue[...]
fides poſt multos & diros agones: p xp̄i n[...]
minis ꝯfeſſione capite ceſa: & in ciuitate a[...]
nenſi i tumulo honorifice depoſita ē pric[...]
nō̄.octobris.

¶De ſcō gangulpho martyre. XXV[...]

GAngulphus martyr apud bur[...]
diam paſſus ē: circa annū.24. i[...]
perii ꝯſtantini quarti: ut ait ſi[...]
bertus. Hic clarus ſcitate: fon[...]
quendā emit ſcaturientē i galli[...]
quē oriri fecit i burgūdia: i ꝓprio ſolo. C[...]
aūt uēditor fontis ſcūm quaſi inſanū irri[...]
ret: eo ꝙ fontē i aliena patria ꝯpaſſet: rep[...]
te fōtem ſuū ſiccatū inuenit: & eundem p[...]
modum i territorio gangulphi exurgētē [...]
diuit. Sed dū iuxta ip̄ʒ fontē gangulph⁹ u[...]
rem de adulterio icreparet: eo ꝙ ip̄am c[...]
quodā clerico iacētē uidiſſet: illaq; ſe exc[...]
ret: iuſſit ut illa nudato brachio lapilluʒ [...]
fonte educeret: ꝙ ſi maneret illeſa: & ſine
duſtione aliqua ip̄am inocentē cōprobar[...]
Que uiri ſimplicitatē deridēs: dum lapi[...]
accipe uoluit: brachiū q̄ſi ex bulliēte aq[...]
decoctū eduxit. Cui uir dimidium ſubſtā[...]
ſue dedit: & ab illa diſceſſit. Sed cū mul[...]
ex tali miraculo notā maximā icurriſſet: [...]
ricū ſecum adulterātē iduxit: ut uiꝝ occi[...]
ret. Qui eū nocte quadā repiens iugulau[...]
Cui⁹ corp⁹ ſepultū miraculis clarere cep[...]
Quod dū ei⁹ uxori nunciaref: illa plurit[...]
irridebat: dicens: ꝙ ita uir eius miracula[...]
ciebat: ſicut anus eius cātabat: ſubitoq; i[...]
ta turpes ſonos ab ano cepit emittere. Qu[...]
deinceps ei ſemp omni.vi.feria ꝯtingit: q[...]
die uir eius occiſus fuit: ut dū uerbū ore[...]
ferret: ab ano turpē ſonum ederet. Paſſu[...]
autē pridie.nō̄.octobris. *

¶De ſcō ſyggone ep̄o & martyre. XXV[...]

SYggon ep̄s & mr̄ nn⁹ fuit ex a[...]
quis ſci pauli apoſtoli diſci[...]
lis. Qui ab eodē apoſtolo po[...]
fex laodicēſiſ ordinatus: ſub [...]
ſecutione domitiani ceſaris a[...]
eandeʒ urbē pro ueritate fidei glorioſo [...]
tyrio coronat⁹ ē pridie nō̄.octobris: ut [...]
ado in martylogio.

¶De ſcis ſergio & baccho mr̄ib⁹. XX[...]

SErgius & bacch⁹ mr̄es paſſi ſ[...]
prouincia eufrateia tempe m[...]
miani ipatoris ſub antiocho [...]
ſide. Quoꝝ prior erat primi[...]
rius: alter ſecūdiceri⁹ gentili[...]
ſchole: ambo milites p̄clari & maxiano [...]
cti. Qui cū eſſent cū eodem auguſto in ea[...]

* S. Gangulphus colitur XI maii. Ejus historia et [illegible] sunt consignata apud Surium, Bollandistas [illegible] [illegible] in [illegible] viscera [illegible] effudisse. Magnis claruit miraculis [illegible] in locis colitur ab octavo saeculo.

prouincia: accuſati ſunt eidem a militibus:
ꝙ eent xp̄iani. Quos impator aduocans: in-
greſſus eſt cū oī militia ad templū: ut ſacri
ficaret: & circūſpiciens non uidit ſergiū nec
bacchū: neqꝫ eni tēplum ingreſſi fuerant: ſed
foris expectantes orabāt. Tunc auguſtꝰ miſ-
ſis ſatellitibꝰ: iuſſit illos introduci: & cepit
agere: ut ſacrificarēt: ac de imolatis deo io-
ui cū ceteris guſtarēt. Quod cū facere renu-
iſſent: mādauit zonas eoꝝ incidi: & chlamy-
de militari eos exui: ac torques aureas de i-
pſoꝝ ceruicibꝰ auferri: indutoſqꝫ muliebri-
bus colobiis catenis uinctos ꝑ mediā ciuita
tē uſqꝫ ad palatiū ꝑtrahi: deinde in cuſtodiā
recludi. Sequenti die miſit antiocho p̄ſidi ꝓ-
uincie orientis cū lr̄is ſuis: ut eos: aut diis i-
molare ↄpelleret: aut diuerſis afflictos pe-
nis pimeret. Quos cuſtodes ſuſcipientes: &
iter arripientes: ſero illo miliario a ciuitate
12. in ſtabulo quodā hoſpitati ſunt. Angelus
aūt dn̄i ꝑ noctem ſcīs catenatis apparens: il-
los in dn̄o ↄfortauit. Mane aūt a cuſtodibꝰ
trahebanꝰ: quos quidā ex eoꝝ mancipiis ſe-
quebatꝰ uſqꝫ ad caſtꝝ barbariſſum: ubi p̄ſes
antiochus reſidebat. Suſcipiens aūt eos p̄ſes
& litteras impatorias audiens: fecit eos uſqꝫ
mane in cuſtodia detineri pedibus in cippo
recluſis. Qui dū pſallerent: angelus dn̄i eis
iteꝝ apparuit: & eos ad martyriū fortiꝰ aia-
uit. Mane aūt iuſſit eos antiochꝰ ſibi p̄ſenta-
ri: eoſqꝫ ad deoꝝ ſacrificia hortabatꝰ. Cū aūt
oia idola demonia dicerent: & oino ſacrifica
re ↄtemnerent: iratus p̄ſes iuſſit ſergiū i car-
cerē recipi: bacchū uero neruis crudis a q̄t-
tuor ſibi uiciſſim ſuccedentibus tam diu cē-
di: donec ip̄m uoce de celo uocante ſpiritū
exhalauit. Cuius corpꝰ mādauit extra caſtꝝ
piici: ut a feris deuoraretꝰ. Cūqꝫ feraꝝ mul-
titudo ad ip̄m accurreret: aues deſup uoli-
tantes roſtro & unguibus beſtias ꝑcutiētes:
nō pmittebant corpꝰ ab eis tangi: quod no-
ctu quidā xp̄iani rapientes: in quadā ſpelun
ca ſepelierunt. ❡ Sergius uero hec audiens
bacchum in carcere deflebat: qꝛ eo relicto
ad gloriā ꝑpaſſet: cui ſequēti nocte bacchꝰ
apparuit in facie ſplēdidus & habitu militis
indutꝰ: ſociūqꝫ ↄfortauit: & de ꝓximo ſe ſecu
tuꝝ p̄dixit. Quē & cuſtodes carceris ↄſpexe
runt: & que ſibi dixerat: mane a ſergio audi-
erunt: unde & plures ↄuerſi ſūt. Sequēti die
ſergiꝰ ꝑducitꝰ: & ad caſtꝝ ſyꝝ poſt antiochū
uinctꝰ trahitꝰ. Et cū ibidē ↄſtantiꝰ ꝑmaneret.
manibꝰ ligatꝰ: & clauibꝰ in pedibꝰ ↄfigitꝰ: ſic
qꝫ ↄfixꝰ ante carrucā p̄ſidis currere ↄpellitꝰ
uſqꝫ ad caſtꝝ tetrapyrgiū: quod. 9. milibus
a caſtro ſyro diſtabat: ubi in carcere iteꝝ ꝑpo
ſitus ꝑ noctē angelica collocutiōe ac uiſiōe
ↄfortatꝰ: & pedibꝰ ſanus efficitꝰ. Quod cū p̄-
ſes antiochꝰ mane cerneret: indignatus iteꝝ
mandauit ſergium pedibus coturnis indutū
ante redā ſuā ꝑtrahi uſqꝫ in caſtꝝ ruzaſſatan
quod nouē ſimiliter miliaribꝰ a tetrapyrgio
diſtat: in quo loco ꝓ tribunli ſedens: ſergiū
ſacrificare nolentē gladio aiaduerti p̄cepit.
Ad cuius martyriū tā hoīes loci q̄ beſtie a-
gri ↄuenerunt: q uoce celica uocatus: extra
caſtꝝ decollatus eſt: locꝰ aūt: in quo ſanguis
eius effuſus eſt: magnā uoraginē fecit: & cru
orem oēm ſuſcepit: & ſic deinceps i teſtimo-
nium eius paſſionis uorago ꝑmanſit: cuius
corpꝰ in ipſo loco a xp̄ianis ſepultū eſt: edi-
ficata deſup nobiliſſima crypta. ❡ Poſt ali-
quod tēpus xp̄iani quidā de caſtro ſyro ue-
nerunt: ut corpꝰ ſergii tollerent: & cum bac
cho ſepelirent. Sed cum nocte illud auferre
uellēt: ignis maximꝰ circa locū accēſus eſt:
quē illi de caſtro ruzaſſatan uidentes: & ho-
ſtes illos eē putantes: qui ignē accēdiſſent:
ut domoſ extra caſtꝝ exurerēt: armati egreſ
ſi ſunt: & eos qui corpꝰ auferre uoluerant:
inde effugauerunt. Nunc aūt ipſoꝝ amborū
martyꝝ corpora uenetiis eē creduntꝰ in ec-
cleſia cathedrali bt̄i petri apoſtoli: ſub cuiꝰ
crypta in arca marmorea uenerantur. Paſſi
ſunt autē noñ octobris.

❡ De ſcīs marcello & apuleo mr̄ibꝰ. XXX

Marcellus & apuleus martyres a
pud urbē romā paſſi ſunt ſub ne
ronis pſecutiōne. Qui quidē pri
mo ſimoni mago adheſerūt: ſed
uidentes mirabilia: que dn̄s opa
batur ꝑ apoſtolū ſuū petꝝ: relicto ſimone
apoſtolice ſe doctrine tradiderunt. Et poſt
martyriū apoſtoloꝝ ꝓ ↄfeſſione xp̄i & ipſi
decollati: aureliano ↄſulari uiro ſententiam
ferēte: coronā martyrii ꝑceperūt: ſepultiqꝫ
ſunt nō lōge ab urbe roma noñ octobris.

❡ De ſancta iulia uirgine & martyre. XXXI

Iulia uirgo & martyr paſſa eſt a
pud ꝓuinciā auguſtanā: que dr̄
eufrateia. Que a preide impiiſſi
mo martiano cōphenſa iubetur
idolis imolare. Cūqꝫ ſacrificare
ↄtempſiſſet: poſt diuerſa tormentoꝝ genera
ipſi illata: nouiſſime gladio iuſſu eiuſdē p̄ſi-
dis iugulatur. Sicqꝫ curſum glorioſi marty-
rii ↄſumauit noñ octobris: ut ait ado i mar-
tylogio ſuo.

❡ De ſācta iuſtina uirgine & marty. XXXII

Iuſtina uirgo apud ciuitatē pata
uinā paſſa ē ſub maxiano rege.
Que fuit filia regis uitaliani &
regine p̄pedigne: quos btūs proſ
docimus eps ad xp̄m ↄuertit: &
iuſtinā ſacro fonte renatā diuinis lr̄is erudi-
uit: ut dicetꝰ infra in eius legēda. 7. idꝰ nouē-
bris. Hec defunctis parētibus: dum inter ge
neroſas feminas uenetiaꝝ ꝑtibꝰ in ſua quoqꝫ

patria patauii moraref: maximianus rex: ui taliani ſucceſſor: mediolano ueniens ad pa/ tauinaʒ urbē. Iuſſit ſibi i cāpo martio tribu nal pari: ut illic ſcōs dei diuerſis penis affi/ ceret: aut ɔpelleret imolare. Cū aūt beata iu ſtina de ſuo predio aſcenſo uehiculo: ad uiſi tandos dei famulos properaret: uidēs ꝙ maxi miani milites eaʒ pſequerenf: fugere cepit: arbitrans ꝙ occaſione ſtupri eam ɔprehēde re uellent: & cū in anguſto pontis curui: q ex marmore ɔſtruct⁹ prope ciuitatē eā ɔclu ſiſſent: deſcēdēſ de reda: orationē ad dominū fudit: genibuſq; i marmore pontis poſitis ita molle iuentum ē: ac ſi cera igne ſoluta: extra ctiſq; genib⁹ ueſtigia i marmore ppetuo re/ māſerūt. Que cum regi illi pſētata fuiſſet: & eam de noīe iterrogaſſet. Iuſtina xpianam ſe eſſe rſidit. Cūq; de ſecta ſua iterrogata xp̄m ſe colere ɔſtanter diceret: & pro ei⁹ noīe ad oia tormēta ſe paratā aſſereret: atq; deoꝝ di/ uino ſacrificia recuſaret: maximianus abſq; a/ liis tormētis: utpote regali ſanguine natam iuſſit eā gladio extingui. Et cū deo gr̄as egiſ ſet: ad locū paſſionis adducta: orationē p̄mi/ ſit: & ſic gladiū ei⁹ lateri ſpiculator imerſit. Que telo infixa p horā integrā: expāſſis ma nibus & erectis i celū oculis ad dn̄m exora/ uit: & oēs xp̄ianos aſtantes ɔfortauit. Sicq; cūctis uale dicēs ſpiritum emiſit non. octo/ bris. Cuius corpus a ſancto proſdocimo & chriſtianis fere mille paſſib⁹ a ciuitate pata uii ſepultum eſt: & eccleſia inſignis nomini eius deſuper edificata: ubi uſq; i preſēs qui/ eſcit: & miracula multa oſtēdit.

¶De ſcō marco papa primo. XXXIII.

Arcus papa huius noīs prim⁹ na tione romanus ex patre ꝓbo: Fe lici primo pōtifici i ep̄atu roma/ no ſucceſſit: & ſedit annos. 8. men ſes. 2. dies. x. Hic ɔſtituit ut nul/ lus ep̄s uel ſacerdos etiā ſi maioris ſcie & ꝓ/ bitatis exiſtat ſe ponat ante aliuʒ priuſq̄ ſe ordinatū. Et hic ſolus de tantoꝝ numero pō tificū q fuerunt a beato petro apoſtolo uſq; ad ſilueſtrū papā martyriū euaſit. Et requie ſcit i eccleſia i qua prius p̄ſbyter ordinatus fuerat: que uſq; hodie eccleſia ſci marci noia tur: que ē i medio rome in regione que dicif pinus. Quieuit aūt in pace non. octobris. Et ceſſauit ep̄atus dies. vi.

¶De ſcō marco papa ſecūdo. XXXIIII.

Arcus papa huius noīs ſ̄s: natiōe roman⁹ ex patre priſco ſilueſtro pape pōtifici i ep̄atu ſucceſſit. Se/ ditq; annos. 2. menſes. 8. dies. 20. Hic ɔſtituit ut ep̄s oſtiēſiſ: qui cō ſecrat ep̄os urbis pallio uteref: Et ɔſtituit i eccleſia omnib⁹ dieb⁹ dn̄icis & in natalitiis apoſtoloꝝ ſymbolū ab omni clero & popu/ lo alta uoce cantari. Et hic requieuit i pace. Et ſepultuſ eſt i cemiterio babile uia ardea/ tina non. octobris. Fecit āt ordinatiōes duas per mēſem decēbriū preſbyteros. 25. diaco/ nes. vi. ep̄os per diuerſa loca numero. 27. Et ceſſauit ep̄atus dies. 20.

¶De ſcō marco ſcriptore & ɔfeſſor. XXXV

Arcus eremi cultor cognomine ſcriptor ſic dictus eſt: quia pluri ma ſcōꝝ anachoritaꝝ in deſerto egypti ɔmorātiū geſta ſcribebat Qui dū ad cōiōnē accederet: an/ gelus ei ſacramēta porrexit. Cuius manū tā tum uſq; ad iuncturā brachii uidit. Requiſi tus aūt a matre: ut ad ſe uiſendam accederet ueſtitus ſacco ſciſſo & recōſuto: facieq; fuli/ gine tincta ad eā oculis clauſis ingreſſus ē. Et uiſus ab ea: ſed ipam minime ɔſpiciēs: ſta tim egreſſus ē. Hec heraclides:

¶De ſcā pelagia peccatrice. XXXVI.

Elagia prima feminaꝝ ātiochie ciuitatis adhuc pagana: reb⁹ & diuitiis plena: corpore pulcher rima: habitu ambitioſa & uana: animo & corpe impudica p ciui tatem quadā uice cū pōpa maxima trāſibat. Ita ut nihil ſup eam niſi auꝝ & argentū & p̄ cioſi lapides uiderenf: & quocūq; iret diuer ſoꝝ aromatū aerem odore repleret: quā pre cedebat & ſequebaf multitudo pueroruʒ & puellaꝝ: qui & ip̄i preclaris ueſtib⁹ erāt in/ duti. Quā dum nonus ep̄s heliopoleos: que nunc damiata dicif uidiſſet: amariſſime fle/ re cepit: ex eo ꝙ ipſa maiorē curam habebat placere mūdo: q̄ ipſe placere deo. Procidēs ꝙ in terrā faciē ſuam pcutiebat: & terram la chrymis irrigabat: ac dei miſericordiā iplo/ rabat. Dixitq; aſtātib⁹ clericis: ꝙ deus illaʒ in iudicio ɔtra eos ꝓducturus eēt: quoniam ipſa tam ſolicite ſe depingebat: ut terrenis a matoribus placeret: & ip̄i celeſti ſponſo pla cere negligerēt. Dū hec & ſimilia diceret ſu bito obdormiuit. ¶Viſūq; ē ei ꝙ quedā co lūba magna & fetida circa eū celebrantē uo laret: q dū catecuminos eiiceret: colūba diſ puit: & poſt miſſam rediēs: in uaſe aque ab eodē demerſa: munda & cādida exiuit: & tā alte uolauit: ꝙ uideri nō potuit. Et dū ſup uiſionē ſtuperet: & poſt hec die q̄dā in eccle ſia predicaret. Pelagia que aderat: adeo eſt ſubito ɔpuncta: ꝙ ei ſtatim p nūciū litteras miſit ſupplicans: ut quia xp̄s ſicut ipa audie rat pro peccatoribus i mūduʒ ueniſſet: ipaʒ quoq; peccatricē ep̄s ad xp̄m redeuntē: beni gne ſuſcipet. Sed cum ep̄s ſe tentari dubita/ ret eidem reſpondit: ꝙ eū ſolum uidere non poſſet. Cū autē ad eum coram pluribus ad/ ueniſſet: ad pedes eius procidit: & amariſſi/ me flere cepit: dicēs ſe eſſe pelagiā. i. pelag⁹

iniquitatis exundās fluctibus peccatorum: que multas aias in abyſſum pditiōis demerſerat:ſed nūc oia perhorrebat. Quā eps clemēter ſuſcipiens :penitentiā ei ſalutarem iniunxit:& ſacro baptiſmate regenerauit: illā q; eſſe columbā:quam uiderat:recognouit. Diabolus autē in aere uociferabat :& de nono ſene:qui ſibi ſpem ſuam abſtulerat:diris clamoribus ꝯquerebat. ¶Quadam nocte pelagiā dormientē diabolus excitauit: & eā multis blanditiis adulari cepit: gloriā quoq; & diuitias ipſi collatas cōmemorabat : & ſi xpm uellet relinquere:adhuc maiora promittebat. Illa uero ſe ſignans in eū ſufflauit: & demō ſtatim euanuit. Die uero tertio oēs ſeruos ſuos & ancillas manumiſit:& cuncta que hēbat:paupibꝰ tribuit. ¶Poſt aliquot dies cunctis ignorantibꝰ noctu aufugit: & i montē oliueti deuenit:ubi habitum uirilem eremite ſumēs:in pua cella ſe collocauit:& deo in multa abſtinentia ſeruiuit. Maxime aūt fame ab oibus habebat:& frater pelagiꝰ dicebatur:uirq; ab oibꝰ putabat. ¶Poſt hec aūt dū quidā diaconus dicti noni epi hieroſolymā loca ſcā uiſitaturꝰ aduenisſet: quendam monachū noie pelagium in mōte oliueti de mādato epi requiſiuit:& ipm inueniēs uiſitauit:qui ab ea cognitꝰ:ipſam tabefactā minime regnouit. Cui dixit pelagia: ut ſe orationibus ſui epi ꝯmēdaret:quia uere apoſtolus xpi eēt. Recedens inde diaconus:cū die tertio ad cellam rediſſet : & pulſanti ad hoſtium nemo ſibi rñdiſſet:feneſtrā aperuit & mortuā eā uidit:qui cū epo nunciaſſet: & ille ad ſci uiri celebrandas exequias cū clero & populo conueniſſet: extrahētes corpꝰ eius de cella:quem uiꝝ putabant : feminam inuenerunt:& deo grās agentes:corpꝰ eiꝰ in eodem monte deuote ſepelierunt: dormiuit autem i pace ſancta dei. 8. idus octobris circa annum domini. 280.

¶De ſancta margarita dicta pelagius uirgine XXXVII

MArgarita dicta pelagiꝰ uirgo ſpecioſiſſima diues & nobilis apud egyptum:tanta fuit parētum ſolicitudine cuſtodita: & moribus optimis inſtituta:ꝙ ab oibus uideri modis oibus renuebat. Deniq; cuidā adoleſcēti nobili a pentibus in ꝯiugium tradit :& cuncta nuptiis neceſſaria immēſa gloria pparant. Cū aūt die nuptiaꝝ iuuenes & puelle & nobiles cuncti feſta cum gaudio celebrarent. Virgo dñi deo inſpirante:ꝯſiderans uirginitatis damnū:tam damnoſis plauſibus reparari:cepit oia huius uite gaudia : q̄ſi ſtercora reputare:ūde nocte illa a uiri ꝯſortio ſe abſtinens:media nocte illo ſoporato ſe deo cōmendauit:& tonſis crinibus in uirili habitu clam aufugit. Longe autē ad quoddam monaſterium ueniens:& fratrem pelagiū ſe dicens:ab abbate receptus eſt:& diligenter inſtructus. Qui tam ſancte ac religioſe uite ſe habuit:ꝙ defuncto ſanctimonialiū pviſore de ſenioꝝ ꝯſilio & abbatis imperio:licet inuitus monaſterio uirginū eſt prelatꝰ. ¶Dū ergo eis non ſolū corpoꝝ neceſſaria ſed etiā animaꝝ pabula miniſtraret:diabolus eiꝰ ſanctitati inuidens:ut uite eius innocentiā diffamaret:unam ex uirginibus:que hoſtiaria erat:in adulteriū traxit:& utero intumeſcēte cū iam celari nō poſſet: pudor & dolor maximus monachos ac uirgines ꝯſternatꝰ eſt. Soluſq; pelagius:utpote eaꝝ familiaris ſine ullo examine ab omnibus ꝯdemnat:& cum ignominia foras pellitur:ac in quodā ſpecu recludit:eiq; monachoꝝ ſeueriſſimus deputatur:qui ei panē hordeaceū &aquā tenuiſſime miniſtrabat. At ille oia patienter ſubſtinebat:& deo grās agens per ſanctoꝝ exempla ſe cōtinue ꝯfortabat. Tandem cū finem ſuum adeſſe cognouiſſet:monachis per lrās mandauit:ſuum genus:nomē:ac ꝯditionem reuelans:dicens ꝙ uir fuerat nō pro ꝯditiōe mentita:quod inter feminas oſtendiſſet : petens ut quam uiri feminam neſcierant:ſorores ſcē ſepelirent :ut femine uirginem recognoſcerent:quam calūniatores uiꝝ adulteꝝ iudicaſſent:His auditis monachi & ſāctimoniales ad ſpeluncā cōcurrunt:pelagiū mortuum ꝯſpiciunt:feminā & uirginē intactam cognoſcunt.& penitentiā agētes in monaſterio uirginum honorifice ſepelierunt.

¶De ſancta thaide meretrice. XXXVIII

THais meretrix apud alexandriā tāte pulchritudis extitit: ut multi ꝑpter eam uēditis ſubſtantiis ſuis ad ultimā paupertatē deuenirent. Amatores quoq; ſui p̄ zelo litibus inter ſe ꝯſertis:puelle liminina frequenter ſanguine replebant. Quod audiens pānutius abbas:ſumpto ſeculari habitu: & ſolido aureo profectꝰ eſt ad eam : deditq; ei ſolidū q̄ſi pro mercede peccandi. Cūq; cameram ſecū ingerſſus lectū pcioſum aſcendere inuitaret : interrogauit ſi eēt ſecretius cubiculū:qđ nullꝰ ingrederet. Que duxit eum in interiorem cellā : dicēs ꝙ nemo illū ibi uidere poſſet:niſi ſolus deꝰ. Interrogata q; a patre:an ſciret eē deū. Rñdit: ꝙ ſciebat deū:& futuꝝ ſeculum:& tormenta peccatorum. Quam ſenex iteꝝ interrogauit : ſi hec eſſe noſcet:cur tot aias hominū ſuāq; pderet. Que mox cōpuncta ad pedes eius procidit:& penitentiā poſtulauit. Cūq; abbas illi locū ꝯſtituiſſet:ubi ad ſe uenire deberet:q̄tenus ſup eius ſalute diſponeret. Illa colligens omia:que ex peccato lucrata fuerat:in

medio ciuitatis omni populo ſpectāte ꝯbuſ/
ſit. Erat aũt precii libraꝝ auri. 400. Quibꝰ
īcēſis ad locũ ſibi ab abbate ꝯſtitutũ ꝑrexit.
Quā ille in cenobio uirginum ī ꝑua cella re
cluſit: & hoſtiũ plũbo ſignauit: ꝑuamq; fene
ſtrellam reliquit: ꝑ quā ei modicꝰ uictus in
ferret: iuſſitq; diebus ſingulis paꝝ panis &
aque ei a ceteris miniſtrari: mādans ut etiā
urinā ſuam ī cella effunderet: quia tali feto/
re digna eſſet. Et cũ quereret quomodo deũ
adorare deberet: ꝓhibuit ne deũ noīaret: ſȝ
tantũ incumbens ꝯtra orientē reſpiceret ac
diceret. Qui plaſmaſti me miſerearis mei.
¶ Poſt annos aũt. 3. pānutius ei ꝯpatiens ad
abbatē antoniũ ꝑrexit: ut quereret an ipi deꝰ
adhuc peccata ſua thaidi dimiſiſſet. Et narra
ta cā antonius mādauit: ut oēs diſcipuli ſui
illa nocte ī oratione uigilarēt: quatenus deꝰ
ſuper hoc aliqd eoꝝ cuiq̄ reuelaret. Nocte
uero paulus maior antonii diſcipulus: uidit
in celo lectuȝ ſpcioſis uirgis orditũ: quē tres
uirgines ſplendide cuſtodiebāt. Cũq; paulꝰ
interrogaſſet: an eſſet antonii audiuit ꝙ nō ſȝ
thaidis meretricis. Quod cum mane rettuliſ
ſet: abbas pānutius letus diſceſſit: & ꝑfectꝰ
ad monaſteriũ hoſtiũ celle deſtruxit. Et cũ
illa rogaret ut adhuc maneret incluſa: iuſſit
eam egredi: quoniā dimiſerat ei deus pecca/
ta ſua. Et cũ illam eduxiſſet diebꝰ. xv. ſupui
xit: & in monaſterio uirginum in pace pauſa
uit: ubi & cũ honore ſepulta fuit.

¶ De ſcā reparata uirgine & mr̄e. XXXIX.

REparata uirgo. xii. ānoꝝ paſſa ē
in ciuitate ceſariēſi ſub decio ce/
ſare. Que nobili genere ipius ur
bis exorta: cũ ieiuniis & oratiōi/
bus uacaret: a decio dētēta ē: ut
diis ſacrificaret. Quod dum facere ꝯtemne/
ret: plũbo liquefacto iuſſu ceſaris ꝑfũditur:
ſed plũbo tepefacto ī nullo leditur. Deinde
acetum feruēs ī os eius diſtillat. Et dũ hoc
patiēter toleraſſet: lampades ardentes ad la/
tera ipſius apponuntur: & poſt hec in cami/
num ignis mittit: ſed a xp̄o cuſtodita inde oī
no illeſa & inuſta producit. Iterumq; coſte
ipſius ac pectora faculis ardētibus iflāman
tur. Et dũ in his omnibꝰ uictoriā obtinuiſſȝ:
& decio ſuadenti ꝯſentire nollet. Iuſſit uirgi
nē in craticulā extendi: & prunis ſubter ſtra
tis diutius torreri. Deinde ſic aſſatā per totā
ciuitatem nudam circunduci ad exemplum
xp̄ianoꝝ. Sed dũ xp̄m uiua uoce ꝯfiteretur:
& xp̄ianos ad tolerantiā hortaretur: redu/
cta ad ceſarem ungulis crudeliter laniatur:
deinde teſtulis marmoreiſ ſupextenditur: &
calce uiua aqua ſupinfuſa: ac ſale adhibito
eius uulnera ꝯfricant: poſtmodũq; ſinapi a
ceto liquefacto ꝑfundit: ac deiceps ſpinoſis
fuſtibꝰ eradicatis duriſſime cedit. Et cũ hec
omnia ꝯſtanti animo ſuperaſſet: extra ciuita
tem educta: iuſſu decii decollat: caputq; eiꝰ
ipſi ut mandauerat ꝑntatur. In cuius decol/
latione uiſa ē colũba candida de ore eius exi
re: & in celũ ſubito auolare. Cuius corpus
iuxta muꝝ ciuitatis ſepultũ eſt. 8. idus octo
bris. Indeq; ꝓceſſu tēporis trāſlatũ quieſcit
in ciuitate florentia.

¶ De ſcā benedicta uirgine & mr̄e. XL.

BEnedicta uirgo & mr̄ apud lug/
dunũ ciuitatem paſſa eſt. Que ſe
natoribꝰ romanis in urbe proge
nita: religione xp̄iana: ſpreto ſe/
culo cũ. xii. uirginibus dn̄o ī pu
dicit ſ iauiebat. Audito uero certamine ſan/
ctoꝝ martyꝝ qntini & alioꝝ: q roma egreſſi
in galliis triumpharũt: ipſa de urbe cũ ſoda
libus diſcedēſ ad gallias acceſſit: ubi ceteris
a ſe ſeperatis ipa cum ſola ſcoberia eius col
lactanea lugdunũ uenit: & in uilla myrinia/
co ſup fluuiũ iſarā: iuxta nemus reſedit: ubi
dn̄o in ſcitate ſeruiebat. Quā iudex macro/
bius detentam: dũ ſacrificare nollet: alapis
cedi: deinde uirgis fuſtigari fecit: deinde in e
quuleo leuari: & diutiꝰ tortam plũbatis ꝯtũ
di: atq; depoſitā in carcerē trudi mandauit:
ubi angelica uiſitatione ꝯſolata: ſua predica
tiōe. 150. gētiles ad xp̄m ꝯuertit. Inde quoq;
ipſam eductā & ī fidei ꝯfeſſione ꝑſiſtentem:
iuſſit iteꝝ iudex neruis cedi: & rurſum carce
ri mancipari. Sed inde ab angelo ianuis reſe
ratis educit: & uulnera eiꝰ omnia ſanantur.
Multiq; de populo uiſo miraculo ꝯuertun
tur. Propter qđ ab ipſo iudice ſimul & car
nifice ſecuri tempore excuſſo mactat: ſicq;
martyrio coronat. 8. idus octobris. Sepulta
ī lugduni citatis territorio ubi paſſa fuerat

¶ De ſanctis dionyſio epiſcopo ruſtico & e
leutherio martyribus. XLI

DIonyſius ep̄s: ruſticus preſbyter
& eleutherius diaconus in pro
uincia galliaꝝ: ciuitate pariſiu
ꝑaſſi ſunt: ſub perſecutiōe dom
itiani imꝑatoris agēte feſcenino
prefecto. Qui dionyſius natione athenienſi
ab ariopago qui uicus erat ceteris excellen
tior: ubi erāt ſchole nobiles philoſophori
ariopagita dictꝰ ē: q etiā ex philoſopho mu
dano: a beato paulo apoſtolo cōuerſus: phi
loſophus xp̄i eiuſq; diſcipulus effectus ē. I
eo igit uico morabat dionyſius: q ob plen
tudinē ſapiētie diuinorum numinum theoſ
phus. i. dei ſapiēs dicebat: cum quo erat a
pollophanus eius cōphiloſophus: & mul
philoſophoꝝ epicureoꝝ & ſtoicoꝝ & alia
pl̄iuȝ ſectaꝝ. ¶ Cũ ergo ī die dn̄ice paſſiōi
philoſophi athenieñ. nō poſſēt cām tenebr
rum que ſup uniuerſam terrā facte fuerat
naturaliter iuēire. Nō eni fuit naturalis ſo

eclipſis: tum quia eclipſis fieri ſolet in renouatione lune: que tunc erat. 15. & ita in pſecta diſtātia e regione ad ſolē: tū qa eclipſis nō aufert lumen uniuerſis ptibus terre: tum qa p tres horas durare nō pōt. Dionyſi⁹ maximus philoſoph⁹ hoc miraculum uidens: nec hui⁹ cām inueniens: hoc ꝓtulit uerbum: ꝙ aut de⁹ nature patiebatur: & ei elemēta cō patiebanť: aut totus ordo nature puertebatur. Et tūc atheniēſes aram illi deo: qui hoc oſtenderat miraculū: ꝯſtituerunt: & ſuppoſuerunt titulum ignoto deo. Singulis enim aris titulus ſupponebať: ut indicarēt: cui eſſent dedicate. ¶ Cū ergo paulus ueniſſet athenas: & cū epicureis & ſtoicis diſputaret: ſingulaq; deoꝝ altaria pluſtrās: inter cetera ignoti dei altare uidiſſet: declarauit eis hūc eē deū: quē predicabat: q celum & terrā fecerat. Cum aūt inter alios philoſophos dionyſi⁹: qui ceteris in diuinis doctior erat: dudū cū paulo diſſeruiſſet: caſu cecus illac trāſibat: Cui dionyſius dixit: ut ſi ceco illi i nomie dei ſui ꝑciperet: ut uideret: & ille lumē reciperet: ſtatiꝫ crederet. Sed ut oīs ſuſpitio tolleretť: paulus ait dionyſio: ut ipſemet uerba pferret. Quod cum ille feciſſet: ꝓtinus cecus uiſum recepit. Statimq; dionyſius credidit: & cū damari uxore ſua & oī familia baptizatus eſt. Sicq; a paulo per triennium inſtructus eps athenis ordinatus eſt: ubi predicationi inſiſtens: tam ciuitatē ꝙ maximam partē regionis ad fidēm xpi perduxit. Huic paulus ea: que ad tertium celū raptus uiderat: reuelaſſe creditur: ſicut & ipſe dionyſi⁹ in pleriſq; libroꝝ ſuoꝝ iſinuare uideť: unde & de hierarchiis angeloꝝ: & ordinib⁹: diſpoſitionib⁹: & officiis: tam luculenter & clare diſſeruit: ut nō putares hocipm̄ ab alio didiciſſe: ſed ipm̄ potius in tertiū celum raptū: hec omnia ꝯſpexiſſe. Prophetico etiā ſpiritu claruit: & dormitioni btē marie interfuit: ꝓut ipſe in libro de diuinis nomibus aſſerit. ¶ Cum ergo audiſſet petꝝ & paulum rome a nerone in carcerib⁹ detineri: epm̄ ſibi ſubſtituit: & ad eos uiſitādos acceſſit: eoꝝq; paſſionibus ꝑſens fuit. Veꝝ poſt aliquod tēpus a btō clemente petri ſucceſſore in franciam deſtinať: & ipſi ruſticus ꝑbř & eleutherius diaconus ſocianť. Sci quoq; ſaturnin⁹ & marcellinus epi: & lucianus pſbyter comites adiungūtur. Qui oēs uenientes arelatū: uerbū dñi ꝑdicare ceperunt. Tūc dionyſius auctoritate ſūmi pontificis fretus: marcellinum i hiſpaniā: ſaturninū aquitaniā: & lucianū ad beluacenſem pagū direxit. Ipſe uero cū ſibi adiunctis ruſtico & eleutherio pariſius uenit: & multos ibidē ꝯuertit: & eccleſias erexit: ac clericos diuerſoꝝ ordinū cōſecrauit. Et cū temploꝝ pōtifices ſepius ꝯtra eū ſeditionem excitarent: & popul⁹ armatus ad eū ꝯcurreret: diuina gr̄a: aut depoſita feritate: ad eius pedes ꝓcidebant: aut exterriti fugiebant. ¶ Cū autē domitiani impatoris precepto ſecūda perſecutio i xp̄ianos excitata eēt prefect⁹ ſeſceninus ꝯtra xp̄ianos ab urbe in galliā direct⁹: pariſius ueniēs: beatū dionyſium ꝑdicantē captum colaphizatum ꝯſputum & loris cū ſociis alligatum ſibi pn̄tari fecit. Dum aūt ſci coram illo in ꝯfeſſiōe dn̄i ꝯſtantes aſtarent: ecce quedā matrona nobilis uenit: & uiꝝ ſuum ✝ lubiū ab his magis turpiter deceptū aſſeruit. Pro eius itaq; uiro mittiť: & in dei ꝯfeſſione martyrizať. Sci uero a. 12. militibus uiciſſim ſibi ſuccendentibus flagellanť: deinde catenis grauib⁹ uincti carceri mancipantur. ¶ Sequēti uero die dionyſius ſup cratē ferreā flāmis ſuppoſitis nud⁹ extendiť: indeq; erect⁹ ad beſtias ferociſſimas ieiunio excitatas exponiť. Que cuꝫ ad eū accurrerent: ſignū crucis oppoſuit: & manſuetiſſimas eas fecit. Deinde in clibanū mittitur: ſed extincto igne nil lediť: cruci affigitur: & diutius ibidē torqueť: inde depoſitus: cū ſociis & multis aliis fidelibus in carcere recludiť: ubi dū ſanct⁹ miſſam celebraret: & populum fidelē cōicaret: dn̄s ieſus cū angeloꝝ multitudine: & imenſo lumine eidē appuit: & panē ſacꝝ ei obtulit: atq; ad martyrium ꝯfirmauit. ¶ Poſt hec ſci iudici preſentātur: & nouis ſuppliciis crucianť. Et cū oia tormēta ſupaſſent: iuſſu ꝑfecti ante idolum mercurii extra ciuitatē ducūť: & ibidē in ꝯfeſſione trinitatis trium capita ſecurib⁹ precidunť. Statimq; corpus ſci dionyſii ſe erexit: & caput ſuū intus brachia angelo duce & celeſti ꝑcedente lumine p duo miliaria deportauit: a loco ſcilicꝫ qui dř mons martyꝝ uſq; ubi nunc dei ꝓuidentia requieſcit. Multi uero circūaſtantes angeloꝝ melodiā ꝯcinentē audierunt: inter quos ✝ largitia uxor ꝑfati lubii xp̄ianā ſe eē clamauit: & mox ab impiis decollata in ſuo ſanguine baptizata occubuit. Dum infideles iuſſiſſent: ut ruſtici & eleutherii corpora in ſequana fluuio mergerenť: ne a xp̄ianis ſepelirenť. Matrona quedā nobilis nomie catulla: licet adhuc pagana: tamē iā ꝓpter uiſa miracula ad xpꝫ mēte ꝯuerſa: uectores ad prandiū inuitauit: & illis epulātibus ſcōꝝ corpora furtim ſurripi fecit: & in ſuo ꝑdio occulte ſepeliuit: ꝙ poſtmodū pſecutione ceſſante inde ſubſtulit: & corpori dionyſii ſociauit: ac fidē xpi pcepit. Paſſi ſunt aūt. 7. id⁹ octob. circa annū dn̄i. 96. etatis uero beati dionyſii. 90. ¶ Die uero paſſionis ipſoꝝ cū apud arelatū ſáct⁹ regulus eps miſſaꝝ ſolēnia celebraret: apoſtoloꝝ noibus in canone recitatis adiunxit: & btōꝝ mr̄m dionyſii ruſtici & eleutherii.

Quod dicto cuȝ adhuc eos uiuere putaret: mirari cepit quomodo eoꝝ noīa ſic ignoranter i canone recitaſſet. Et ecce tres columbe eidem i altari apparuerūt: habentes ſcōrum martyrum nomia ſuis pectoribus ſanguine deſcripta. Qui diē notans: inuenit eos tunc per paſſionem a corpore migrauiſſe. ¶ Beatus autem dionyſius doctor eccleſie mirabilis & inſignis: ſcripſit librū de angelica hierarchia. Itē de diuinis noibus. Item de myſtica theologia: & alia forte plurima que noſtris tēporibus inueniri non poſſunt.

¶ De ſcō donino martyre. XLII.

Doninus martyr paſſus eſt i territorio ciuitatis chryſopolis .ſ. parmēſis ſub maximiano ipatore. Qui cū eſſet primus cubicularius eiuſdē auguſti: coronam eius ꝑtabat: & de ipſius manib⁹ maximian⁹ aureolam impialē accipiebat. Anno igiꝉ .6. impii ſui: cum roma mediolanū ueniſſet: dedit ꝯtra xp̄anos edictū mortis. Inde ueniens i partib⁹ germanie: xp̄ianos quoſdā ibi iuentos decollari mādauit. Tunc erāt ibidē fideles quidam occulti circiter quingenti. Inter quos ſcūs doninus potiſſimus erat: qui ceteros confortabat. Et dū impator ad urbē romam ueniſſet prefati oēs eum ſecuti: eidem occurrerunt: ſeq; xp̄ianos ꝯſtantiſſime ꝓfeſſi ſunt. Quos omnes impator decollari mandauit. Et quibuſdam ex ipſis occiſis aliquot fugerunt: una cum ſcō donino: quidam ꝑ uiam flaminiam: quidā per uiam aureliam: quidam uero per uiā claudiam. Donin⁹ autem uia claudia perrexit. Et dum ueniſſet .xv. miliario ab urbe chryſopoli: nūcii maximiani eum apprehēſum: in media uia publica que claudia dicit: iuxta ſiſtrionem fluuiū decollauerunt: cuius corpus trūcum manibus ꝓpriis caput de terra leuauit: & ipſuȝ deferēs flumē ſuper undas tranſiuit: atq; per iactum lapidis deportauit: uſq; ad locum in quo qeuit: ubi & ſepultus eſt miraculis clarens. Inter que omēs eū inuocantes: & de calice ipi⁹ potantes liberat a morſu rabidi canis. Qui paſſus eſt. vii. idus octobris.

¶ De ſancto cerbonio epo. XLIII

Cerbonius epiſcopus populonie claruit tempore beati gregorii pape. Qui dum hoſpitalitati eēt intentus: die quadam tranſeūtes hoſpitio ſuſcepit. Quos gothis ſuperuenientib⁹ abſcondit: eorumq; uitam ab illorum nequitia reſeruauit. Quod dum totille gothorum regi perfido nunciatū eēt. Iratus crudelitate iuſſit epiſcopuȝ teneri: & in loco qui merulis dicitur. 8. ab urbe miliario ubi cum exercitu ſuo reſidebat ſibi preſentari: eumq; in ſpectaculo populi urſis ad deuorandum ꝓiici. Tunc in cōſpectu regis epiſcopus ad medium deductus eſt: atq; ad eius mortem urſus imaniſſimus exquiſitus: qui ex cauea dimiſſus: accenſus & concitus epiſcopuȝ petiit: ſed ſubito ſue feritatis oblitus: capite humiliter ſubmiſſo lābere epiſcopi pedes cepit: populuſq; qui ad ſpectaculum uenerat mortis: magno clamore uerſus eſt in admiratione uenerationis. Ad cuius reuerentiam etiam rex ipē promotus eſt. Ipm q; honoratuȝ ualde dimiſit: & eius ſe orationibus cōmendauit. ¶ Hic etiam in eccleſia ſua: cui preerat: populonie ſepulchrum ſibi pauit. Sed cum longobardoꝝ gens in italiā ueniens cuncta uaſtaſſet ad helbam inſulam receſſit. Qui irruente egritudine ad mortem ueniens: clericis ſuis precepit: ut corpus ei⁹ in ſepulchro qđ ſibi populonie preparauerat ponerent. Cui cum illi reſponderent: ꝙ illuc ipſum reducere minime poſſent: eo ꝙ longobardos ipſum locum detinentes uel illac diſcurſantes timerent: hortat⁹ eſt eos: ut ſecure ipſum illuc deportarent: & feſtine ſepelire curarent: moxq; ex eodem loco ſine ulla mora diſcederent. ¶ Defuncti igitur corpus in naui poſuerunt. Cumq; populioniam tenderent: & immenſa nimis pluuia erupiſſet: per totum illud maris ſpatium: qđ ab helba inſula uſq; populioniam duodeciȝ milibus diſtat: circa utraq; nauis latera procelloſa ualde pluuia cecidit: ſed in naui eadem: nec minima imbris gutta deſcendit. Peruenienteſq; ad locum: corpus ſepulture tradiderunt: & epiſcopi precepta ſeruantes: ad nauem ſub feſtinatione redierunt. Quam mox ut intrarunt: in eodem loco dux crudeliſſimus lōgobardorum gūmarith aduenit. Ex cuius aduentu cerbonium habuiſſe ſpiritū prophetie claruit: qui illos ſepulto corpore inde diſcedere ſub feſtinatione precepit. Quieuit autem uir ſanct⁹ in domino. 6. idus octobris. Hec gregori⁹ tertio dialogorum capitulo undecimo.

¶ De ſcō paulino epiſcopo. XLIIII.

Paulinus epiſcopus eboraceñ. claruit apud idem oppidum tēpore beati gregorii pape. Cum enim idem ſanctus doctor auguſtinum epiſcopum ad ꝑdicandū anglorum genti deſtinaſſet: ut dictum eſt ſupra in geſtis ipſius auguſtini epiſcopi. 7 calen. iunii. Idem beatus auguſtin⁹ iuſtum epm genti nordannialorum conſecrauit. i. ei natiōi anglorum: que ad aquilonem umbri fluminis habitabat. Qui iuſtus uerbū fidei predicando: eandem gentem cum rege ſuo eduino ꝯuertit. Hic etiā iuſtus paulinū epm ordinauit: & ipm ad eboracenſem ciuitatem in fide cōfirmandam delegauit. Qui fructū

plurimum predicationis in eadem ciuitate p ſecit:& clarus ſanctitate in pace quieuit.6. idus octobris.

¶De ſancto geraldo ꝯfeſ. XLV

G Eraldus ꝯfeſſor apud aurelianū claruit.Hic uir illuſtris lemouicenſi territorio aureliaco pago natus eſt patre geraldo matre adaltrude de nobiliſſimis atq͵ ditiſſimis.Qui dum inſimul caſte uiuerent:nocte quadam diuinitus in ſomnis admonenẜ: ut debitum matrimoniale ſoluant: ut prolē mirificam procreare ualeant : quē geraldū nominare debeant.Excitat⁹ igitur pater: debitoq͵ ſoluto:iterū obdormiuit:uiditq͵ ex pollice pedis eius dextri ungulam naſcentē que in arborem magnam ſuccreſcens: palis & pticis protegebaẜ:nec tamen in pede pondus aliquod ſentire uidebaẜ. Cumq͵ mater filium adhuc geſtaret in utero: & die quadā cum uiro eēt in thalamo:trinam uocem audiuit infantuli uagiētis:& quaſi iam nati uocem emittentis. Natus igitur puer & ablactatus:annis puerilibus deo deditus:litteriſq͵ diuinis mirabiliter breui tempore ultra coetaneos eſt imbutus.Iuueniſq͵ effect⁹:armis:utpote miles nobilis exercitatus : cunctos in acie ſuperabat. Defunctis autem parentibus:ex facultatibus ſuis egenis largiflue miniſtrabat.Quem diabolus ſemel uiſione puelle pulcherrime ei⁹ uaſalli filie grani tentatione pulſauit: ita ut ille nūcium ad patrem mitteret:q͵ nocte ſequenti ad eam accedere uellet.Peccatum tamen timens orationem premiſit: & ſic ad domum puelle acceſſit:& a patre ſuſceptus fuit. Cum autem tentationem grauem ſentiret: & ad ignem ſederet:puella ſibi ultra modum deformis uiſa eſt:ut iam:quam uiderat : eſſe non putaret:niſi pater ei⁹ illam eſſe penitus affirmaſſet.Sicq͵ tentatione ſuperata ſine crimine rediit : & patrem cum omni familia libertati donauit:atq͵ puellā nuptui tradidit.¶Officium autem diuinum ac ſi clericus continue dicebat : & miſſam quotidie audiebat. Cum autem die quadam agendis curie intētus:miſſā audire non poſſet:loco miſſe pſalterium totum legit. Et extunc in conſuetudinem duxit:ut quotidie totum pſalterium decantaret.¶Demum relicto ſeculo monaſterium in proprio ſolo in aureliaco cōſtruxit: quod de ſuis facultatib⁹ large dotauit. In quo ſe monachum fecit:& multa uite ſanctitate & abſtinentia claruit:pollēſq͵ uirtutib⁹:feliciter ad chriſtum migrauit.6.idus octobr. Sepultuſq͵ eſt in ipſo monaſterio miraculis clar⁹.

¶De ſanctis caſſio & florētio & ſociis martyrib⁹. XLVI

C Aſſius & florentius martyres cū ſociis.7.paſſi ſunt ſub maximiano impatore apud beronā urbē galliarū circa rhenum fluuium Cum eni idem impator de mauritania aphrice & de finitimis regionibus p pter galloꝝ frequētes tumultus militū multitudinem deuocaſſet. Inter alios elegit milites.360.ad ſui cuſtodiā deputatos : quos una ſecū cum ſacra legione thebeoꝝ in galliā adduxit.Poſtq̄ aūt legionē predictam occidit xp̄m dn̄m ꝯfitentes : p̄ſati milites. cclx. xp̄ianiſſimi ab eodem impatore diſcedentes per diuerſa loca fugerunt : quorum p̄cipui erant caſſius:florentius:geron: maloſus : & uictor. Qui una cum eorum ſociis.355. trino martyrio ternis in locis coronati : una & eadem die ab eccleſia recoluntur:cum tamē diuerſis diebus paſſi fuerint : ut ſcribit hellinand⁹.Nā cū de mandato impatoris maximiani milites eius gentiles prefatos xp̄ianos inſequentes:hinc inde eos requirerēt : caſſiū & florentium cum aliis ſeptē apud beronam urbem circa rhenum fluuium inuenerunt: quos ibidem in xp̄i ꝯfeſſione decollauerūt: quorum paſſio agitur.6.id⁹ octobris.

¶De ſanctis gerone & ſociis mr̄ib⁹.XLVII

G Eron martyr cū ſociis.318.apud coloniam agrippinam paſſi ſunt Cum enim perſecutores ab imperatore maximiāo deſtinati ad predictos milites.360. occidendos:Caſſium & florentium cum aliis ſeptem interfeciſſent:ut ſupra dictum eſt.Geronem militē cū comitiua.318.militum ī campis colonie inuenerunt.Quos oēs xp̄m dn̄m ꝯfitētes gladiis trucidarunt.Quoꝝ feſtum coliẜ 6.idus octobris.

¶De ſanctis maloſo & uictore &ſociis martyribus. XLVIII

M Aloſus & uictor martyres cum ſociis triginta apud oppidū francorum:quod troia ſiue xāthum dicitur paſſi ſunt.Cum perſecutores prefati poſt iterfectionem predictoꝝ martyꝝ:uidelicet caſſii & florentii & ſocioꝝ & geronis atq͵ alioꝝ p̄dictoꝝ p ceſſiſſent ad reliquos reqrēdos de mandato impatoris maximiani maloſum & uictorem cū aliis triginta: qui de numero predictorū 360.militum ſupererāt:iuxta dictū oppidū xanthum inuētos :gladiis cederunt: & eorū corpa i locis paluſtrib⁹ ſubmerſerūt: quoꝝ tn̄ reliquie a xp̄ianis reperte:ꝯdigno honore ſepulte ſunt.Et in eoꝝ poſtmodū honorē Helena ꝯſtantini mater baſilicā ſuper eorū corpora miro decore & ſine ullo ligno conſtruxit: ubi & per eorum merita eurogyal⁹ colonienſis ep̄us dolore capitis ſanatus eſt.

Sed cum corpus maloſi mr̄is longo tēpore ubinā ſepultū fuerit latuiſſet. Scō epō dicti loci diuina reuelatiōe mōſtratuȝ ē. Qui corpus de loco ſubſtulit: imenſi odoris refragrās ſuauitate: & ipm̄ iuxta ſocioꝝ cadauera collocauit. Hoꝝ etiā dies paſſionis ſimiliter celebratur .vi. idus octobris.

¶ De ſcō pinyto epiſcopo. XLIX

Pinytus epus gnoſie urbis creten ſis: marci antonii īpatoris tēporibus apud ipām claruit ciuitatem. Qui inter uiros apl'icos nobiliſſimus i ſcripturis ſuis uelut in quodā ſpeculo uiuētem ſui dereliqt imaginē. Quiq; inter cetera ſapiētie ſue opuſcula ad dionyſium corint hioꝝ epm̄ elegantem ſcripſit epiſtolā: i qua docet non ſemp lacte nutriendos populos: ne quaſi puuli ab ultimo occupētur die: ſed & ſolido debere paſci cibo: ut in ſpiritualē pficiāt ſenectutem. Qui & in xp̄o plenꝰ ſcītate qeuit .vi. idꝰ octobris. Hec hieróymꝰ libro đ uiris illuſtribꝰ.

¶ De ſcō pierio preſbytero. L

Pierius alexādrine eccleſie pſbyter iſignis floruit tpe diocletiani īpatoris. Qui tā florētis ſmonis uenuſtate populos docuit tātaq; diuerſoꝝ tractatuū elegantia fulſit: ut origēes iunior uocaret. Tractatum longiſſimū ſup oſee pphetiā deſcripſit. Et apud alexādriā in pace quieuit .vi. idus octobris. Hec hieronymus ubi ſupra.

¶ De ſanctis tharaco preſbytero & andronico martyribus. LI.

Tharacus probus & andronicus mar̄es apud tarſum metropoliȝ cilicie tēporibꝰ diocletiāi & maximiani paſſi ſūt ſub preſide maximo. Quoꝝ primus natione romanus: & miles annoꝝ .lxv. militie terreſtri pro xp̄o renūciauit. Scd's de ſede pamphilie exortus. Tertiꝰ uero iunior de primis epheſioꝝ ciuitatis. Qui inſimul ſociati: accuſati ſūt maxio pſidi a domero centuriōe: ꝙ eēnt xp̄iani: & ab eodē iudice tenti ſunt. Qui prio quidem tharacū ut ſeniorē i xp̄i profeſſione inuictū manentē: i maxillis ceſum: nudatuȝ uirgis flagellari fecit. Deīde uinculis ferreis in carcerē alligari: poſtea probū i ſimili cōfeſſione manentē i dorſo & uētre neruis crudis diutius ceſum: eiſdē uinculis uinctū carceri mācipauit. Ac poſtmodū ādronicū xp̄i nois ꝯfeſſione gaudētē: ut adoleſcētulū diu ſuaſum: i equuleo appēſum & ceſum: ac ore ꝯtuſum & lateribꝰ punctū: necnō plagis cū teſtaꝝ fragminibꝰ ꝯfricatū: ferreis catenis ligatū i ergaſtulo clauſit. ¶ Deinde eos in ſuſia ciuitate productos: idē preſes ſibi pn̄tari fecit: Et primo tharacuȝ ſacrificare nolentē ore ipſius lapidibus ꝯfracto & dentibus excuſſis: manus eiꝰ in ignem mitti iuſſit: dehic ligari pedibꝰ: capiteq; deorſum ſuſpendi & fumū atrum ſubterponi: atq; acetū cum ſale eiuſdem auribꝰ iſtillari: nares quoq; ſinapi aceto liquefacto pfundi: & ſic i cuſtodiā tradi. Sequēti die probum eductū iuſſit os eius ꝯfrigi: & ferrū ignitū labiis apponi: atq; extenſum neruis crudis diutiſſime cedi: facieq; tota lapidibꝰ ꝯtuſa in cuſtodiam recipi. Tertio uero die andronicum pductū i palis .4. extenſum alligari: & neruis duriſſimis i ſcapulis & uentre flagellari: eo ꝙ plagas eius priores curatas fuiſſe mirabať. Sicq; illum i eadem cuſtodia recludi fecit. ¶ Demum eoſdem ad achabor ciuitatem attraxit: ubi primum pfatus preſes tharacuȝ uinctū in faciē cedi iuſſit: & obeliſcos accēſos labiis & maxillis applicari: aures quoq; nouacula precidi: & raſo capite prunas ſuperponi. Deinde obeliſcos icenſos ſub aſellis imitti: & ſic in carcerem uinculari. Probū uero uinctuȝ pedibus ſurſum appēdi mādauit: & candentes obeliſcos lateribꝰ apponi: atq; clauos ignitos manibꝰ eius infigi: deinde oculos eiꝰ acubus pungi: & ſic in carcerē ꝯpedituȝ mitti. Andronicū autē ligatum papyris i flāmatis circa uentrē exuri precepit: & obeliſcos icenſos circa digitos eiꝰ apponi: ferrū quoq; ignitū in os eius mitti: & dentes eius excuti: moliſq; ꝯfractis linguā ipſiꝰ abſcidi & ꝯburi: & ſic in carcerē alligari. ¶ Poſt dies autē aliquot eos preſes ipius produci fecit: & reſpiciens illos ſanos iratus uehementer: beſtiis ferociſſimis i harenā expoſuit. Que pluribus gētilibꝰ extinctis ſcōꝝ pedes ligebāt. Leena quidē tharacū: leopardus probū: urſus autē obſequebatur andronicū. Nouiſſime cū omnia ſupaſſent. Iuſſu preſidis decollati ſunt: adhibiti quoq; ſunt q̄ttuor cuſtodes: ne corpora ſcōꝝ ſepelirentur: ſed i ignē miſſa ꝯſumerētur. Orta autē ualida tempeſtate & fulminibꝰ cuſtodes territi fugerūt: & flāme extincte ſunt: & ſic corpora icōbuſta remanſerunt. Sup quoꝝ ſingula xp̄iani nocte uiderunt ſtellā fulgentē: eaq; tollētes honorifice apud tarſum cilicie ſepelierunt .v. idus octobris.

¶ De ſcō euſtathio abbate. LII

Euſtathius abbas luxouienſis fuit. Qui a beato colūbano ab italia ad dictum monaſterium gubernandum paterno affectu directus: equo iure ſubditas mōchoruȝ cateruas rexit: adeo ut nullus ſe beatum columbanum perdidiſſe gemeret. Qui huiꝰ doctrinis ibutus fuiſſet. Qui & pꝰ laudabilē uitam uirtutibꝰ pollens: qeuit i xp̄o .v. idꝰ octobris: luxouii ſepultus.

¶De ſancto euſtathio epõ. LIII

EVſtathius eps antiochen⁹ claruit apud ipſam ciuitatẽ tempore cõſtãtii imꝑatoris. Hic genere pamphilus tam ope q̃ ſermone fidei pugil egregi⁹ aduerſus arrianũ dogma plurima ꝯſcripſit. Extant etiã ipſius ſapientie p̃clare duo uolumia de aĩa. Itẽ tractatus aduerſus origenẽ. Itẽ epiſtole multe quas enumerare difficile ẽ. Quipꝑter fidei catholice defenſionẽ: quã cõtra arrianoꝝ ſectam ſuſceperat: a ꝯſtantio imꝑatore traianopolim in exilium miſſus uite terminũ dedit.

¶De ſanctis q̃ttuor milib⁹ nongẽtis ſeptuagintaſex martyribus. LIIII

QVattuor milia nongenti ſeptuagintaſex martyres apud aphricã paſſi ſũt ſub ꝑſecutiõe uãdalica. Qui cũ eẽnt eccleſiaꝝ dei plurimaꝝ epi p̃ſbyteri & diacones aſſociatis ipſis turbis fidelium populoꝝ iuſſu hunerici arriani regis in horribile exilium eremi truſi: atq; inter mauros ferociſſimos deputati ſunt. Inter quos erant ✝ cyprianus & ✝ felix p̃cipui ſacerdotes. Ex quibus plurimi dum ducerẽt: & cuſpidib⁹ ac lapidib⁹ ſibi alligatis ad currendũ dum tunderẽtur: & per aſpera & dura loca traherẽt ꝑ ſingula mẽbra diſcerpti inter manus trahentium expirabant. Extat per totũ aggerem publicus locus tumuli uel ſepulture ipſoꝝ. Reliqui uero predictoꝝ ad exilium p̃dictum adducti: fame & inedia ac nuditate afflicti: nec non uariis ſuppliciis excruciati martyrium celebrarunt: quorum natale colitur. 4. idus octobris.

¶De ſcõ marcello epõ & martyre. LV

MArcellus eps apamie & martyr: ſucceſſor ioãnis uita ſanctiſſim⁹: tẽpore theodoſii ſenioris martyrium paſſus eſt. Cum enim iuſſu eiuſdem auguſti deoꝝ templa ubiq; deſtruerẽt. Venit prefect⁹ oriẽtis apamiam ad templa idoloꝝ deſtruenda: & dum ibidem templum iouis maximũ & robuſtũ: utpote lapidibus ferro & plumbo alligatis fabricatum uidiſſet: impoſſibile quoq; ad deſtruendum iudicaſſet: ad ſuggeſtionẽ marcelli perrexit ad alias ciuitates: ipſumq; templum iuxta uires ei diſſoluendum cõmiſit. Marcellus uero cuiuſdã operarii ꝯſilio q̃tuor ingentibus colũnis ſubterfoſſis: quib⁹ tota parietum machina nitebatur: ligna ſuppoſuit: & in ipſis ignem imiſit: ut lignis exuſtis: colũne ruerent: totamq; fabricã ſecum traherent. Sed reſiſtente demone: ignis non poterat ligna inflãmare. Eps uero orõne p̃miſſa aqua benedicta ignẽ aſꝑſit: & mox diabolum effugauit. Statimq; igne ſubtermiſſo ligna accendit: quib⁹ ꝯbuſtis ruentibuſq; colũnis: omne edificiũ templi corruit: cuius ſonitus terrã ꝯcutiens oẽs exterruit. Poſt que ſcũs eps & alia plura phana idoloꝝ deſtruxit. Qui & martyrib⁹ ꝑ xp̃o certãtib⁹ ſcribebat: & eoꝝ ſcripta recipiebat. Nouiſſime ãt & ipſe a paganis tent⁹: ꝑ xp̃iq; ꝯfeſſiõe mr̃io coronat⁹ eſt: & apud apamiam honore cõdigno tumulatus. 4. idus octobris.

¶De ſancto carpo diſcipulo. LVI

CArpus diſcipulus bt̃i pauli apoſtoli apud troadem claruit: ubi & ab eodem apoſtolo eps ꝯſtitutus eſt. De hoc refert dionyſi⁹ in epiſtola ad themophilũ: ꝙ cũ eſſet uir mire ſanctitatis & zelator fidei: & q̃dam infidelis fidelẽ quendã puertiſſet: adeo carp⁹ moleſte tulit: ut ex hoc ĩfirmitatẽ ĩcurreret. Tãte aũt ſcĩtatis erat: ut nunq̃ celebraret: qn aliquã celeſtẽ uiſionẽ ꝯſpiceret. Sed cũ ꝑ utriuſq; ꝯuerſiõe orare deberet: deũ tñ quotidie exorabat: ut ꝯbuſtiõe quadã: ãborũ ſimul imiſ̃icorditer abrũpet uitas. Et ecce circa noctis mediũ dũ uigilaret: & hanc orõnẽ faceret: ſubito dom⁹: ĩ qua erat: ĩ duo diuiſa fuit: & quedã immẽſa fornax ibidẽ apparuit: reſpiciẽſq; ſurſum uidit celũ apertũ & ibidẽ ieſũ circũdatũ multitudine ãgeloꝝ. Deinde iuxta fornacẽ p̃dicti duo uiri tremuli ſtare cernunt: q a ſ̃pentib⁹ de fornace ꝑcedentib⁹ morſib⁹ & inuolutiõib⁹ uiolẽter in fornacẽ trahebant: & ab aliis q̃buſdã uiris ĩpingebãt. Hoc uidẽs carp⁹ adeo ĩ iſtoꝝ uindictã delectabat: ut ſupiorẽ uiſionẽ ituericontẽneret: & in hoꝝ ultionẽ tot⁹ ĩtẽtus eẽt: ita ꝙ plurimũ moleſte ferebat: ꝙ ĩ fornacem nõ cito cadebãt. Tandẽ cũ in celũ reſpexiſſet: ecce ieſus hominũ illoꝝ miſ̃at⁹ ad illos cũ angelis deſcẽdens: manus extendit: & ipſos eripuit. Dixitq; carpo: ꝙ pat⁹ eẽt iteꝝ ꝑ peccatorib⁹ pati. Sicq; de cetero carp⁹ ꝑ illoꝝ ꝯuerſiõe orauit: dñſq; utꝝq; ad fidem reuocauit. ¶Demũ idẽ btũs diſcipulus pro ꝯfeſſione xp̃i martyrio coronatus ẽ: & apud troadem ſepultus. 5. idus octobris.

¶De ſancto eduardo rege & ꝯfeſ. LVII

EDuardus confeſſor rex illuſtris anglorum generoſa progenie ortus filius regis elterudi & enie regine ricardi ducis normãnoꝝ filie: diligẽti parentũ cura nutritus ab annis puerilibus ſanctiſpũs informatus ẽ diſciplina. Qui adhuc puer exiſtẽs: ꝑpter dauoꝝ procellam ſeuiẽtium in anglia duct⁹ eſt in neuſtriã in auita domo: ubi opa puerilia deſerens: xp̃i ſeruitio ſe mãcipauit: beatãq; dei genitricẽ & petꝝ apoſtolũ atq; euãgeliſtã ioãnẽ in p̃ronos ſibi ſp̃eales aſſũpſit. Tãdẽ p̃ẽte defũcto & f̃re ipſi⁹ inaudita

crudelitate pempto eduardus timēs: ſe dn̄o ꝯmendauit. Expectans quoq; donec p⁹ mo/dicuꝫ tēpus barbarica peſtis ceſſauit:& tūc a baronib⁹ in regnū idu ctus: & cum gloria apud lundunū i die ſcō paſche ab ep̄o coro/natus ē. ❡ Regnauit autē tēporibus henrici tertii īpatoris: & regnum optima pace gu/bernauit:& ſciſſime deo uixit. Egicā godini filiam liberalib⁹ artib⁹ imbutā in uxorē du xit:quam adeo pſuaſit: ut caſtitatē ſeruātes ſolo noīe ꝯiuges:ambo uirgines pmāſerūt. Fuerat aūt godinus predict⁹ ꝯſpirator in ne ce frīs regis eduardi. Dū autē die quadā cū rege i mēſa diſcūbens ſe iuramēto de morte frīs excuſaret: piculo offe quā comedebat: ſubito offa quā in ore poſuit ſuffocatus ē. Fi lius quoq; eius eadē die ab equo i carenſem fluuium pcipitat⁹ necatus ē. Mater uero ei⁹ uxor godini ictu fulmīs īteriit. Sicq; omnes qui mortis fratris regis cōſcii fuerant:ultio diuina uindicauit:ſola regis ꝯiuge que inno cens inde fuerat icolume pmanente. ❡ Rex iſte tante fuit grauitatis:ut uix nō ſine maxi ma cā prouocaref i riſum:unde & ſemel cū die paſche poſt prandiū ualde rideret:& ex hoc omnes miraref: dixit rex ꝙ p ſpiritum uiderat.7.dormiētes i celio mōte:qui dudū ſup latus dextrū iacuerant: ſe uerſos eſſe in ſiniſtrū:qui donec ſic manerēt: multe in or/bem pſecutiones future forēt. Sed p⁹ decur/ſum annoꝝ.1oo.iteꝝ ad latus dextrū ſe uer/terent. Directi ſunt autē a baronibus nuncii ex anglia i greciam ad montem predictū a/pud epheſum ciuitatē. Qui per omnia ſicut rex dixerat ꝯtigiſſe inuenerūt. Nā donec il/luc nuncii puenerūt: oēs epheſioꝝ populi: ꝙ.vii.dormiētes i ſiniſtrū uerſi fuiſſent peni tus ignorarūt. Qui tn̄ modicis antea dieb⁹ ſup dextrū latus illos cognouerāt dormien tes. ❡ Hic etiam rex circa paupes liberaliſſi mus & hūilis fuit. Nā die quodā paupem cō tractū incedere nō ualētē:ꝓprio latore carē tem deuotus rex i humeris ſuis aſſumpſit:& ip̄ꝫ a regali palatio uſq; ad ſci petri eccleſiā baiulauit. Hic etiā ſepius i hora ꝯſecratiōis xp̄ꝫ i carne ꝯſpexit i manib⁹ ſacerdotis. Qui regno feliciter diſpoſito qeuit i pace āno do mini.1o65.3.id⁹ octobris. Sepult⁹ iuxta bea ti petri altare:ubi & miraculis pollet.

❡ De ſcō eduardo rege & mrē. LVIII.

Dduardus mr̄ rex ƒs angloꝝ: fi/lius egdari regis: una cuꝫ patre ānis duob⁹ cū dimidio regnauit. Tūc uiſa ē ſtella cometes apud uicū regiū:q dicit calua:ſignifi cans pſecutiōes i regno ſubſequētes. Nā cle rici itruſi & criminoſi a ſuis eccleſiis:p dun ſtanū archiep̄m cantuarienſeꝫ expulſi: noua prelia ſuſcitarunt:oībus pene eccleſiis deua ſtatis:quos tn̄ ultio diuina puniuit:ut ſupra dictum ē in uita ſci dunſtani.vii.idus ſeptē/bris. Cū autem mortuo egdaro rege eduar/dus ad huc iuuenis eſſet: & elfrida nouerca eius olim regis uxor:filium ſuuꝫ proprium puerulū nec dum ānoꝝ.vii. regē facere pro curaret: & ob hoc cū quibuſdā ex baronib⁹ ꝯſpiraſſet. Dunſtanus eduardum utpote cui regnū tanq̄ primogenito de iure debebat: ꝯtra uotum illoꝝ coronauit: unde & regina turbata in mortē regis machinari cepit. Cuꝫ autem die quadā eduardus de uenatione feſ/ſus rediret:& illa ſitienti poculū porrexiſſet ſatelles ab eadē iductus: regē potātem ſicca pcuſſit & occidit. Et cū ſero eſſet circa cor/pus ipſius ſubito diuina lumiaria micuerūt. Cuiuſq; tactu claudus greſſum:& mutus lo quēdi uſum ꝯtinuo recuparūt. Cūq; ad cor/pus eius elfrida regina in equo ueniſſet: ut quaſi ſe de nece eius inculpabilē ſimularet: dum redire uellet: equus ſe inde nullo mo/do mouere potuit:mutatoq; alio equo ſimi/liter & tertio:ſicut & priori ꝯtigit: unde ab omnibus de morte regis rea iudicata eſt. Se pultus ē autem rex ꝯdigno mr̄is honore mi raculis clarēs. Elfrida uero regina uidēs ul tionem:quā deus fecerat in clericos eccleſia rum pſecutores de homicidio ꝯdigne peni/tuit:& in melius uitā mutauit.

❡ De ſcō theophilo ep̄o & ꝯfeſſore. LIX.

Heophilus ep̄us apud antiochiā floruit. Qui ſext⁹ a beato petro apoſtolo eiuſdem eccleſie ſedem tenuit: & uir erudītiſſimus mul/ta ſapiētia claruit:plurimoſq; li/bellos compilauit. In teſtimonium libros.3 ad anatholium ſcripſit. Aduerſum hermo/genis hereſim alium. Extant eius & alii ele/gantes ad edificationem eccleſie pertinētes: compoſuit & contra martionem librū unū. Super euangelio & prouerbiis ſalomōis cō mentarios ſe legiſſe beatus tradidit hierony mus:qui cum ſuperiorum elegantia non ui/dentur ſibi congruere. Qui etiam marci an/tonini imperatoris temporibus: in pace qe/uit.3.idus octobris.

❡ De ſcō theophilo confeſſore. LX.

Heophilus confeſſor in ciuitate cilicie claruit. Qui cum eſſet ec/cleſie uicedominus eccleſiaſticas res utpote moribus & ſcientia ꝑ cipuus optime gubernauit: quē clerus & populus nimium diligebat: uacan te uero epiſcopatu:ipſum in pontificem om nis populus elegit:ſed theophil⁹ ſe indignū iudicans omnino recuſauit. Ad metropolita num autē uiolenter a populo ducif:& i ep̄ꝫ ſibi dari ab omnibus poſtulatur. Sed ipē pe nitus renuēs:uix ab ipſo dimittitur:& alius

in ep̃m ↄſecratur. Poſt dies modicos ad ſug
geſtionem emulorum quorũdã theophilus ab
ep̃o de officio deponitur: & in locũ eius qui/
dam ex aduerſariis ſurrogatur. Deſperans
iſte iudeum magum adiit: & eius auxilium
implorauit. Quẽ ille nocte extra ciuitatem
adduxit: & diligenter monuit: ne cruces ſibi
imprimeret: aut xp̃m uel uirginem nomina/
ret. Vocante aũt mago demones: infiniti ho/
mines candidati eidẽ apparuerũt: q cũ cere/
is ardentibus ad regem ipſorum diabolum in
throno aureo ſedentem: illũ adducunt. Pro
quo iudeus genu flexu ipſius auxilium po/
ſtulauit. Ille theophilum officio reſtituẽdũ
& maiorem adhuc faciendũ promittit: dum
tamẽ hic xp̃m & matrem uelit abnegare: &
diabolo profeſſionẽ facere: & abnegationis
chirographũ manu propria ſcribere. Theo/
philꝰ ergo abnegationem fecit: & chirogra/
phum ſcribens diabolo tradidit. Reuerſus
autẽ mox die ſequenti ab ep̃o accerſitur: &
expulſo emulo in officiũ remittit̃: & ultra ꝙ
prius honorat̃. ¶ Poſt dies aũt aliquot: the
philus reſipiſcere cepit: & peccatum ſuum
deflens p dies. 40. matrem miſericordie inuo/
cauit. Quibus elapſis: glorioſa regina eidẽ
nocte media apparuit: & eidem ſalutem ſpo
pondit: ipſum tamẽ: ut adhuc in or̃one perſi
ſteret: admonuit. Quod cũ ille feciſſet: poſt
riduũ iterum eidem uirgo btã cum ſplendore
nimio aſtitit: & eius peccatum ei dimiſſum
a deo nũciauit. Cũ autẽ ipſe ꝑ chirographo
ꝓfecto nimiũ ãxiaret: die ſequẽti dĩ genitrix
eidẽ in ſomnis appuit: & chirographũ ſupra
eius pectꝰ dimiſit: quod ille excitatus inue/
niens ad ep̃m celebrantẽ acceſſit: & coram oĩ
populo peccatũ ſuum ↄfitens: cuncta uiſa &
geſta narrauit: eiuſq; chirographũ cunctis
oſtendit: qui ex luce a uirgine ↄtracta facie
ut ſol reſplendere uiſus fuit: & in eodẽ loco
ꝑ triduũ in or̃one pſeuerauit. Tuncq; ſequẽ/
tiã illã ↄpoſuit Aue maria gr̃a plena dñs te
cũ uirgo ſerena: in qua & de ſeipſo: & de eiꝰ
miraculo mentionẽ facit. Et elapſis tribꝰ die
bus ad xp̃m migrauit. In cuiꝰ tranſitu audi/
te ſunt uoces angelice ↄcinentes. Sepultuſq;
eſt in eccleſia cilicie: per quem deus multa
miracula oſtendit.

¶ De ſanctis fauſtino ianuario & martiale martyribus. LXI

Fauſtinꝰ: ianuariꝰ: martialis mar
tyres in hiſpaniis ciuitate cordu
ba paſſi ſunt: qui primo equulei
pena cruciati: deinde ſuperciliis
excoriatis: auribus quoq; & naribus preci/
ſis: dentibus etiam ſuperioribus euulſis: ad
ultimum ignis paſſiõe glorioſum martyriũ
conſumauerunt. 3. idus octobris: ut ait ado
in martylogio ſuo.

¶ De ſcõ calliſto papa & martyre. LXII

Calliſtus papa & martyr huiꝰ no/
minis primus natiõe romanꝰ ex
patre demetrio de regione urbis
rauẽnatis zepherino romano põ
tifici i ep̃atu ſucceſſit. & ſedit an/
nos quinq; menſes duos dies. x. Hic ↄſtituit ie
iuniũ die ſabbati ter in ãno fieri: frumẽti: ui
ni & olei ſ̃m ꝓphetã. Adhuc quoq; iuxta q̃t/
tuor anni tẽpora: quattuor idixit oĩ eccleſie
ieiunia: primũ uernale: ſecũdũ eſtiuale: ter/
tium autũnale: quartũ hyemale: i quibꝰ etiã
ꝑcepit ordinatiões fieri: q̃q̃ nec ipſe: nec ali/
us qlibet romanorum põtificũ a bti petri uſq;
ad ſci ſiluestri tẽpora legatur celebraſſe or/
dinationes niſi in mẽſe decẽbr̃. Hic idem ꝓ/
hibuit: ut i accuſatiõe pſbyterorum infames &
ſuſpecti & inimici nõ ſuſciperent̃. Eos uero
hereticos nomiauit: q dicũt ſacerdotes poſt
lapſum ſi dignã egerint penitentiã: nõ poſſe
ad priſtinos redire honores. Hic fecit eccle/
ſiam ſcẽ marie tranſtyberim: & cemiterium
in uia apia ↄſtruxit: quod ſuo nomie uocat̃
cemiteriũ calliſti ad catacũbas: ubi q̃pluri/
ma multitudo martyrum ſepulta eſt. ¶ Huius
tẽpore impante alexandro: pars eminentior
capitolii diuino incendio ↄcremata eſt: & ſi/
niſtra manꝰ aurea idoli iouis fulmine lique
facta eſt. Tunc ſacerdotes ad imperatorẽ ue
nerunt: petentes: ut dii irati ſacrificiis placa
rentur. Dum ergo offerrent celo ſereno tña
ne die iouis: repente diuino fulmine quattu/
or ſacerdotes idolorum mortui ſunt: & ara
iouis concremata eſt: & ſol obſcuratus eſt:
ita ut populus fugeret extra muros. Cũ aũt
palmatius conſul audiret: ꝙ calliſtus cum
ſuis clericis & multis chriſtianis tranſtybe/
rim latitaret: rogauit imperatorem: ut chri/
ſtiani per quos hoc malum ciuitati contige/
rat: ad purgationem urbis penitus deleren/
tur. Qui dum de mandato imperatoris cum
militibus tranſtyberim properaſſet: ut cale/
podium pſbyterum cum aliis xp̃ianis ↄprehen
deret. x. milites: qui domũ intrauerant: ex/
cecati ſunt. Quod alexander ↄſpiciẽs: iuſſit
omnẽ populũ pro liberatione militum deo
mercurio imolare. Sed cũ una ex uirginibꝰ
paganorum arrepta a demonio: deũ xp̃ianorũ
uerum & unicũ acclamaret: ↄuerſus ẽ palma/
tiꝰ ↄſul: & cũ uxore & filiis ac oĩ familia nu
mero. 42. baptizati ſunt a ſancto calliſto pa
pa. Cõuerſus eſt & ſimpliciꝰ ſenator: & felix
cũ filia ſua bãda: quã pſatꝰ palmatiꝰ a palyſi
liberauit: qui oẽs ab eodẽ pontifice baptiza
ti: detenti ſunt una cũ calepodio pb̃ro: & ab
impatore alexandro piter decollati: ut hec
oĩa ſupius dicta ſunt in paſſiõe calepodii &
ſociorum. 6. idꝰ maii. Quorum omnium corpora
calliſtus põtifex in ſuo cemiterio ſepeliuit.

¶Deinde alexander impator calliſtũ papã detẽtũ.5.dieb⁹ ſine cibo & potu manerẽ fecit: deinde fuſtibus ceſum in cuſtodiã artiſſimã recludi. Cui p noctẽ apparẽs beatus calepodius martyr cũ ingenti lumie: ipʒ in timore dñi ꝯfortauit. Quod cernẽs miles quidã nomine priuatus: q erat ulcerib⁹ plenus ad pedes eius procidit: & ꝑ ſanitate ſua exorauit. Queʒ cum calliſt⁹ ſacro fonte perfũderet ab oib⁹ uulnerib⁹ ſanauit. Quod audiẽs alexãder: iuſſit calliſtũ per feneſtrã dom⁹ i qua tenebaẽ precipitari: corpuſq; eius i puteũ demergi: & in eo rudera cumulari. Aſteri⁹ uero preſbyter corpus ei⁹ de puteo eleuauit: & i cemiterio ſuo ſepeliuit pridie idus octobris. ¶ Hic fecit ordinationes quinq; p menſeʒ decẽbriũ preſbyteros.xv.diacones quattuor epos per diuerſa loca nũero.19. Et ceſſauit epatus dies.vi.

¶De ſcõ gaudẽtio epo & martyre. LXIII

GAudẽtius eps ariminẽſis & martyr paſſus ẽ apud candẽ ciuitatẽ tẽpore ꝯſtantii iperatoris. Qui ex ciuitate epheſioꝝ exortus: fidei documẽtis eruditus ⁊ adhuc catecuminus: ad urbẽ romã ueniens: tpe damaſi pape: a quodam iuſtino pſbytero ſacrũ baptiſma ſuſcepit: & apud quãdã matronaʒ nobilem nomie euſiticã hoſpitio ſe recepit. Quã adhuc gentilẽ: ſua predicatione ad fidẽ xpi ꝯuertit: & ad ſanctũ damaſum papã adduxit: qui eã ſci fontis unda perfudit. Damaſus ãt pontifex cũ de origine & religiõe gaudentii ab eo cũctatus audiſſet: eum ſecũ accerſiuit: ipmq; clericũ fecit: quẽ & in ſui ſeruitio detinẽs: poſt bienniũ leuitã ordinauit: deinde poſt ſeptẽnium ad ſacerdotiũ promouit. Qui ſedula exhortatiẽe: populo iugiter uerbũ dñi predicabat: & miraculoꝝ gloria clareſcebat. ¶ Nã quidã miles roman⁹ noie tarſenſius a diabolo obſeſſus ẽ: clamante demone p os ei⁹: ꝙ niſi illuc gaudẽtius pſbyter ueniret: inde nunq̃ diſcederet. Gaudẽtius ergo de mãdato pape pro eo miſſaꝝ ſolẽnia celebrauit: deinde ſacram euchariſtiã uiro offerens: demonem ab eo in fumi ſpem eiecit. Quo miraculo multi paganoꝝ ꝯuerſi ſunt. ¶Cum aũt ariminẽſis eps defũctus eſſet: & popul⁹ ipius urbis ad papã pro petẽdo põtifice acceſſiſſet. Damaſus gaudẽtiũ epm cõſecrauit: & ariminũ i paſtorẽ cuʒ populo deſtinauit. Qui primũ ad ciuitatẽ que martiana dicebatur adueniẽs dieb⁹.x. ibidẽ morã traxit: & populũ multũ ibidẽ exñtem in fide xpi erudiuit: quem miles gentilis qui dudũ egrotus i lecto iacuerat: eius fama ꝯpta: ad ſe ingredi fecit: & ut ſe ab infirmitate illa curaret humiliter ſupplicauit. Scũs autẽ epus orationẽ pmiſit: & militẽ manu tenẽs de cubili ſanũ erexit ꝯuerſumq; ad dñm cũ coni ge & filiis ac ſeruis .25. numero baptizaui Poſt hec ex ipa ciuitate diſcedẽs ariminum deuenit. Et dũ eſſet i itinere ſociis uino carẽtibus & nimiũ ſitientib⁹: aquã i uinũ conuertit: & comitibus propinauit. Ingreſſo autẽ ciuitatẽ occurrit illi omnis populus cũ multitudine languentium diuerſis egritudinib⁹ oppreſſoꝝ: quos omnes ꝯtinuo i xpi noie ſanos effecit. ¶ Sed q̃primum in ipa urbe miſſam celebrauit: mox idolum martis i medi adhuc foro poſitum cecidit: & ꝯfractũ ẽ: ceteraq; omnia ſimulacra i diuerſis locis poſita ſimiliter corruerũt. Quo miraculo multi gentilium ad xpm ꝯuerſi ſunt. ¶ Quedã neptis euſitice predicte: que gaudentiũ hoſpitio rome ſuſcepat: a demonio uexata ad beatum gaudẽtium ariminũ adducta: & ab eodem ẽ ꝯtinuo liberata. Hic ſcũs uir ſua predicatione ariminẽſem populũ ad fidẽ xpi ꝑduxit: multas eccleſias ꝯſtruxit & dedicauit: multoſq; preſbyteros & alioꝝ ordinũ clericos ordinauit. Inter quos leonẽ preſbyter & marinũ diaconũ uiros ſcõs: qui de dalmatia illuc uenerant ꝯſecrauit: ut dictũ ẽ ſupra in geſtis marini ꝯfeſſoris pridie nonã ſeptembris. ¶Poſt hec cũ de mandato ꝯſtantii imperatoris apud ariminũ ciuitatẽ: ꝯciliũ eporum ꝯgregatũ eẽt: multiq; arriani fulti preſidio auguſti: pauci uero epi catholici conueniſſent. Gaudentius pro defẽſione catholice fidei: arrianis uiriliter reſtitit: ſed qa ei omnino ſe obuiare non poſſe uidit: eoꝝ uel nie ceſſit: & cum ſcis rhophilo popilieñ: ⁊ mercuriali liuiẽſi epis: nocte liuiã clandeſ ne properauit. Poſt diſceſſum uero arrianorum: ad ſedem ſuã rediit: & ꝯuocata ſynod catholicoꝝ: que ab arrianis decreta fuerant reuocauit: quẽdam quoq; martianũ pſbyt rum hereticum: nolẽtem ad eccleſie unitat reuerti dãnauit: & de eccleſia eiecit. Quo audiẽs martian⁹ procõſul: qui dicti marti tiani preſbyteri ꝓpinquus erat: epm dur icrepauit: & multis ꝯuitiis exprobrãs: mo tis ei minas intentauit. Quẽ mox malignu ſpirit⁹ inuaſit & duriſſime uexare cepit. Ci ius rei cã milites procõſulis gaudẽtiũ det ſtantes: ipm mane ante ſolis ortũ clancul orantem ꝯprehẽderũt: & quaſi i ultionẽ d mini ſui extra portã uinctum eduxerũt: & diu fuſtib⁹ & lapidibus tutuderunt: don ipſe ſe dño ꝯmẽdãs & pro ipſis etiã pſecu ribus exorans ſpiritũ exhalauit pridie id octobris. Cuius corpus in loco qui dicit ad lacum in foueã maximã proiecerũt ter illud ac lapidib⁹ obruentes. ¶Poſt ãnos ro.70. cuʒ locus ſepulture eius cũctis eſſ ignotus: mulier quedã erat ceca in ciuitat ceſarea: ſiue ceruia: noie abortiua. Cui pe

uiſum angelus raphael cum papa damaſo
apparuit:& quis uter eoꝝ eēt noiauit:ac ei/
dem impoſuit:ut ſi lumē oculoꝝ recipe uel
let:ad ciuitatē ariminēſem ueniret:& ciuibꝰ
nunciaret:ut corpꝰ ſci gaudentii in tali loco
diu occultatum reqrerent: & honorabilius
tumularent. Signum quoq; ei dederunt: qa
mox inuēto corpore:ipſa lumen recuparet:
ſicq; illi eā uera dixiſſe cōprobarent. Cū au
tem mulier iam de tali uiſiōe ꝯfidens:ſed de
ductore cogitans iter ſola arripuiſſet:leueꝫ
arundinē in manu ſua pſenſit:& ex altera p/
te ductorē preuiū intellexit:ſūmitatē arūdi
nis petentē. Quo duce ad ciuitatē ariminum
ꝑuenit:& uiſa ciuibus pateſecit: qui unani/
mes ad locū oſtenſum acceſſerunt:& terraꝫ
effodientes:odorem mirificū ſenſerunt: cor
puſq; ſci reptū de fouea eduxerūt: ſtatimq;
mulier:ut ꝑdixerat:lumen oculoꝝ recepit.
Multi quoq; languentes a diuerſis infirmita
tibus curati ſunt. Corpꝰ autē ſci martyris in
tumulo marmoreo collocatum eſt:& eccle/
ſia eiꝰ nomini deſuper edificata.

¶De ſancto fortunato epo. LXIIII

FOrtunatus eps tudertine ciuita/
tis circa tempora iuſtini impato
ris claruit. Qui in effugādis ſpi/
ritibus immēſe uirtutis gr̄a pol
lebat: adeo ut aliqñ ab obſeſſis
corporibus legiones demonū pelleret:& o/
ratione ſua eoꝝ multitudines ſuparet. ¶Iu/
uenis quidā de tuſcie partibꝰ uxorem duxe
rat:que ad dedicationē eccleſie bti ſebaſtia/
ni martyris fuerat inuitata:que nocte prece
dēte uoluptate carnis deuicta:a uiro ſuo ſe
abſtinere nō potuit:& mane homines pluſq̄
deū erubeſcēs:ad ꝯſecrationē acceſſit: mox
uero ut bti ſebaſtiani reliquie in eccleſiam
ſunt delate:malignus eā ſpūs inuaſit: & co/
raꝫ oī populo uexare cepit. Quā pſbr̄ ipſiꝰ
eccleſie altaris ſindone cooperuit: ſed hunc
repente ſimul diabolus inuaſit:qa ultra ui/
res ꝓprias quicq̄ pſumpſit. Puella igit̄ do/
mum delata magis quibuſdā tradit̄ liberan
da:a quibꝰ ad fluuiū ducit̄: & in aquam de/
mergitur:atq; diutiꝰ incantat̄. Sed oīpotētis
dei iudicio:dū ꝑuerſa arte ab ea unꝰ demon
expellit̄:in eā ſubito legio demonū itrauit:
totq; motibus cepit agitari:totq; uocibꝰ per
ſtrepere:quot ſpiritibꝰ tenebat̄. Quā paren
tes eiꝰ ad fortunatum epm adducētes:culpā
eius cōfeſſi ſunt. At ille eā ſecum pluribus
diebꝰ detinuit: & orōni inſtanter incubuit:
puellāq; incolumē & plene liberatā remiſit
¶Alio quoq; tēpore ex obſeſſo hoīe ſpiritū
malignū eiecit:qui occūbente ſole in formā
ſe pegrini tranſmutauit:& per ciuitatem ua
dens clamare cepit:ꝙ fortunatꝰ eps: q ſcūs
putabat̄:peregrinū de ſuo hoſpitio reppu/
liſſet. Quē uir quidā mala intētione:ut epm
diffamaret:hoſpitio ſuſcepit: & cū uxore &
puulo ad prunas ſedens:pegrinū:ut ſe cale
faceret:iuxta ignem poſuit:Fortunatoq; de
eius inhumanitate:& ꝙ eēt hypocrita detra
here cepit. Poſt modicū autē:qui pegrinus
uidebat̄:paruulū filium eiꝰ inuaſit:& inter
prunas ꝓiiciens:aīam eius excuſſit: ſtatimq;
diſparuit:& quis fuiſſet declarauit. ¶Alio
etiā tēpore:quendā cecū ſigno crucis ſuper
oculos eiꝰ edito protinꝰ illuminauit. ¶Pre
terea equꝰ cuiuſdā militis in rabiem uerſus
fuerat:qui a multis detineri neqbat:ſed oēs
morſibus lacerabat. Sed dū ſcūs uir eius ca
piti extenſa manu ſignū crucis edidit: cūctā
eius rabiem in manſuetudinē imutauit. Tūc
miles equum manſuefactū ſancto epo decre
uit offerendū. Ille aūt dum recipere recuſa/
ret:uictus precibus dignū ꝑcium tribuit:&
ſic equū oblatum recepit. ¶Die quadā go/
thi ad tudertinā ciuitatē uenientes: duos pu
eros rapuerunt. Quoꝝ ducē eps ad ſe uocāſ
pro pueris redimēdis qualecūq; uellet pre/
cium obtulit:& tātum ut pueros redderet:
ſolicite requiſiuit. Et cū ꝓ redemptione pue
roꝝ biduo inſtitiſſet:gothꝰ eum cino audire
recuſauit:ſanctūq; uiꝝ ꝯtriſtatum ualde di/
miſit:puerosq; equis ſuperpoſitos cum ſuis
ꝑmiſit. Statim autē: ut eos ſecuturꝰ equum
aſcendit:equus lapſo pede cū eo corruit: &
tibiam illius ꝯfregit. Qui ad hoſpitiū redu/
ctus pueros reuocauit:& fortunato ꝯpūctꝰ
gratus remiſit:ac ueniam petens eius gratiā
implorauit. Eps aūt per diaconē ſuum aquā
illi benedictā deſtinauit: quam mox ut ſuꝑ
illiꝰ coxam aſpſit:fractura ſolidata de lecto
ſanus ſurrexit:& aſcenſo equo ſuum iter pe
git. ¶In eadem ciuitate marcellus quidam
eidem ſcō deuotꝰ ſabbato paſchali defūctꝰ
eſt. Cuius corpꝰ cū longius eēt deferendum
eo die ſepeliri nō potuit. Due igit̄ defuncti
ſorores ad eū flentes uenerunt: & ut earum
frēm reſuſcitarent:fidelibus ꝑcibus ſuppli/
cauerunt. Qui dū eas licētiaſſet:eo ꝙ ex hu
militate de ſe tanta nō pſumeret. Subſequēti
die dn̄ico ante crepuſculum cū duobus dia
conibꝰ ad domū defuncti perrexit: & iuxta
corpus in orationē ſe dedit. Deinde ipſum
ſurgens ex nomie uocauit. Ille aūt acſi leui/
ter dormiens oculos aperuit: & epo rn̄dit:
atq; de eo quod fecerat:ꝯqueri cepit:dicens
ꝙ duo heſterno die ad ſe uenerāt: qui ſpūm
a corpore eiicietes in bonū locū deduxerāt
Ipſa uero die unus miſſus fuerat: qui eū ad
corpꝰ reduci mādauerat:quia fortunatꝰ eps
ſic a deo petebat. Quibus expletis uerbis:
marcellus mox ex infirmitate ꝯualuit: & in
hac uita diutius manſit. Quieuit aūt uir ſan
ctus in dn̄o pridie idus octobr̄. & ſepultus

eſt in eccleſia tudertina. Ad cuius ſepulturã crebra miracula fiunt. Hec gregorius dialogorum libro primo ca.x.

¶ De ſcõ fortunato alio epõ. LXV.

FOrtunatus eps pictauienſis claruit tpe iuſtini ĩpatoris iunioris. Qui natione italus primo poeta: deĩde in pſate urbis epm ſublimatus: uir egregius: ingenio clar⁹: ſenſus celer: ore ſuauis: beati martini heroico metro geſta in.4. uoluminibus digeſſit: hymnos etiã feſtiuitatũ ſingulaꝝ eleganter ꝯpoſuit: & ſcitate plenus ĩ pace quieuit.

¶ De ſcõ iuſto epiſcopo. LXVI.

IVſtus eps lugdunẽſis ĩſigni ſcitate refulſit. Qui epatu relicto cũ uiatore lectore ei⁹ miniſtro ad eremum egypti ſe ꝯtulit: ubi multo tẽpore angelicã uitã duxit. Ad hũc reuiſendũ antiochus eps uir ſanctus eiuſqꝫ ĩ epatu ſucceſſor ad eremũ acceſſit: & ab eo ſcitatis pſpicue exẽpla reportauit: de quo diceť ĩfra ĩ eius geſtis idib⁹ nouẽbris. Scũs aũt iuſt⁹ ĩ pace quieuit pridie id⁹ octobris. Quẽ dũ morientẽ miniſter ei⁹ defleret: eo ꝙ ſe dеſereret: ille ꝓphetico ſpiritu eũdem hortãs predixit: ꝙ ſe cito ſecutur⁹ eẽt. Quod rei p effectũ probauit euẽtus: nã uiator p⁹ dies.7.eũ ad patriam ſecut⁹ ẽ: uidelicet.xii.cal.nouẽbris: ut diciť ibidẽ.

¶ De ſcis.ccc.lx.martyribus. LXVII.

TRecenti.lx.mřes apud coloniam agrippinã paſſi ſũt. Qui cũ eẽnt milites mauri ex ſacra legiõe thebeoꝝ: & illis trucidatis iſti ex eorum ꝯſortio aufugiſſent: a militibus maximiani ĩpatoris apud ĩpam urbẽ inuenti: & ipſi gladiis trucidati ſunt idib⁹ octobris. Quoꝝ corpa ꝯdita ſũt in baſilica: que admirabili opere ex moyſaico quodãmodo deaurata reſplẽdet: unde etiã & loci incole ſcõs aureos illos uocare cõſueuerunt. Hec uſuard⁹. Ado tñ põit: ꝙ fuerũt ſolũmõ.350.

¶ De ſcõ antiocho epiſcopo. LXVIII.

ANtiochus eps lugdunẽſis fuit: q cũ adhuc ipſius eccleſie preſbyter eſſet: pio incitatus officio ad uiſẽdũ eius epm qui in egypti eremo morabať noĩe & actiõe uere iuſtum: pegre profectus ẽ: a quo & ſcitatis inſignia exẽpla reportauit: ut dictũ eſt ſupra in legẽda iuſti epi pridie idus octobris. Hic fuit uir diſcretiõe precipuus: ſcitate preclarus. Qui etiã non imerito tẽpore interiecto ad eiuſdem pontificatus culmẽ aſſũptus eſt. Quo ſtrenue & feliciter adminiſtrato: in pace quieſcẽs: regnũ celeſte ꝯſecutus eſt idibus octobris. Sepultus apud lugdunũ.in eccleſia ſcõꝝ martyrum maccabeoꝝ: in qua & ſanctus iuſtus requieſcit.

¶ De ſcõ baſolo abbate. LXIX.

BAſol⁹ abbas apud rhemeñ.ciuitatẽ claruit tẽpore chilpiti regis francoꝝ: ut ait ſigibert⁹. Hic ex territorio lemouicẽſi natus: duꝫ adhuc iuuenis eremũ optaret: angelo ipi appente ipmqꝫ deducẽte: ad urbem rhemẽſium deuenit: & a ſcõ egidio epõ rhemenſi.4.poſt remigiũ ſuſcept⁹ fuit. A quo & locũ ad radices mõtis rhemẽſis obtiuit: ubi cõſtructo cenobio monaſticaꝫ uitam duxit: deinde ad nemoroſi mõtis cacumẽ aſcendit: ubi per ãnos.40.ĩcluſus manens eremi cultor deo ſeruire ſtuduit. Et dũ aque penuriã ſubſtineret: oratione ſua fontẽ de ſaxo pduxit: qui uſqꝫ in pñs de loco illo uſqꝫ ad inferiora defluit. ¶ Attila quidã diues & potens dũ circa montẽ illũ uenareť: & aprũ cum canibus ſequereť: aper ille cum eſſet nimie magnitudinis: depoſita omni feritate ad cellam uiri dei ueniẽs: & quaſi liberari ab eo ſe petens pedibus illius aduolut⁹ iacebat. Queꝫ dum canes & equites ſequerẽtur: diuina uirtute effecti imobiles: ultra uiri dñi limites nec accedere: nec retrocedeř ualebãt. Quod cernẽs attila de preſumptione penituit: & ſe ſci orationib⁹ ꝯmendãs: aprũ dimiſit: eidẽqꝫ uiro dei predia ſua ibidem poſita gratanter conceſſit. ¶ Quidã pro crimine dãnatus ſuſpendio: dum iã laqueo aſtrictus ſuffocareť. Sanctum tñ baſolũ mente inuocãs: quia iaꝫ uoce non poterat: laqueo rupto liberat⁹ euaſit. Quieuit ĩ pace idib⁹ octobris.

¶ De ſcã placidia uirgine. LXX.

PLacidia uirgo fuit filia ualẽtiniani imparatoris & eudoxie auguſte filie theodoſii magni. Que ſpreto ſeculo adheſit auie ſue galle placidie ieiuniis elemoſynis & orationib⁹ intenta. De huius ſcitate cuidam ſcõ ni reuelatum ẽ: ꝙ ei⁹ meritis ſoror ipſi⁹ placidie honoria nomine a grauiſſima infirmitate liberata fuiſſet. Qui & uiſa eudoxie ipſius matri rettulit. Et extunc mater filiã ĩ deuotione habere cepit. Cum autẽ placidia cum utroqꝫ parente: & auia galla rauẽnam nauigio ueniret: grauiſſima in mari tẽpeſtas exorta eſt. Qui omnes beato ioãni euangeliſte ꝓ eoꝝ liberatione uouerant baſilicã ꝯſtruẽdã. Statimqꝫ beatus apoſtolus eiſdeꝫ appuit: & tẽpeſtate ſedata ĩcolumes ad portũ pduxit. Regina ergo galla ei apud rauẽnam eccleſiam fabricauit: in qua ſcũs ioãnes eidẽ auguſte: & barbaciano pſbytero appuit: & ſandalium ſuũ pro ŕliquiis illis dimiſit: ut ſupra dictum in geſtis barbaciani pridie cal.ianuarii. ¶ Poſt aliqđ autẽ tẽpus: placidia hieroſolymã prexit: ubi luſtrans loca ſcã bieniu

exegit .Et deinde per[?]uenetiam uerõnam ue
nit:ibiq; cuidam drute filie orabilis nobilis
matrone ſurde & mute aurium & lingue fa/
cultate3 ꝯceſſit:ubi & i xpo dormiuit:ſepul
ta in eccleſia ſci ſtephani uia tridẽtina idib⁹
octobr̃.ſignis coruſcans.

¶De apparitione ſancti michaelis archan/
geli. LXXI

APparitio ſancti michaelis archã
geli noua anno dñi.707.facta ẽ:
ut ait ſigibertus.Tempore enim
childeberti regis francoꝝ & iu/
ſtiniani auguſti apparuit archã
gelus michael antberto brachaceñ epo ſu/
pra mare oceanũ cõmoranti:ipmq; ſecundo
monuit:ut in loco maris oceani inſula : que
propter ei⁹ eminẽtiã tumba dr̃:nomini ſuo
fundaret eccleſiam:uolẽs ſibi talẽ uenerati/
onẽ exhiberi i pelago: qualis exhibebatur i
monte gargono .Interea taur⁹in eadẽ inſula
a latrone furtim captus ligatur in loco illo
Vnde eps̃ tertio admonitus iubet :ut in illo
loco fundamẽtum iaceret:quo tauꝝ ligatu3
inueniret.Et ſicut eũ terrã pedibus ꝑtriuiſ/
ſe uideret:ſic eccleſie ambitũ duceret. Que
dũ eps̃ populo rettuliſſet : ad locũ nauigio
acceſſerunt:& tauꝝ inueniẽtes: ut archange
lus p̃dixerat: eccleſiam ꝯſtruere ceperunt.
¶Due aũt rupes ibidem erant:que humani
tus inde moueri nõ poterant:que & officiũ
impediebant.Sed michael cuidã uiro appa/
ruit:p̃cipiẽs ut ipſas rupes inde amoueret:
qui tam facile eas mouit:ut nihil habere põ
deris uiderent . Sicq; eccleſia in honorẽ ar/
changeli michaelis ꝯſtituit̃ & ex eo tẽpore
ſicut in mõte gargano:ita & in ipſo loco : q
mõ dr̃ in piculo maris:ueneratio ei⁹ frequẽ
tari cepit.In qua eccleſia pte palliũ:quod in
mõte gargano angelus poſuit: & parte mar
moris:ſupra quod ſtetit:detulerunt.Cũ ue
ro aque ibidem penuriã icole paterent : mo
nitu angeli foramẽ in ſaxo fecerũt:& inde a/
quaꝝ copia uſq; in p̃ſens largius emanauit.
Hec aũt apparitio in dicto loco celebratur
17.calẽ.nouẽbris.Ille eni mons oceano cin/
git :ſed bis in die feſto ſci michaelis p̃dicto
iter p̃bens populo aperit . ¶Cũ aũt quodã
anno copioſa turba ad eccleſiã pgeret:cõti/
git mulierem pregnantẽ uicinãq; partui ex
deuotione archangeli ſecum ire.Et ecce ma
gno impetu unda rediit:& omis turba timo
re concuſſa ad littus fugit.Sola autẽ mulier
grauida fugere nõ ualuit:ſed a marinis flu/
ctib⁹ capta eſt.At michael eidẽ inter undas
aſtitit:qui mulierẽ illeſã ſuauit:que &i me/
dio pelagi filiu3 parturiuit:que & i ulnis ſu
ſcipiens lactauit:& angelo duce cum puero
ad littus illeſa peruenit. ¶Tẽporib⁹caroli
regis dux qdã ſenogallie noie ſergi⁹ habẽs
uxõrem grecam nomine margaritam : dum
prole careret:bonis elemoſynaꝝ opibus ſo
licite inſudans ſubito leproſus effect⁹ ẽ:qui
plurima expendens in medicis:nulla medi/
camina pcipere poterat . Dũ aũt pro ſua ſa/
lute deũ iugiter exoraret. Nocte quadã mi/
chael archangelus eidẽ i ſomniis apparuit:
eũq; admonuit:ut ad eccleſiã monaſterii ab
angelo electam:que brentalis dr̃: uiſitandã
accederet:indeq; ſalutẽ ꝑtinus reportaret.
Qui expergefact⁹ mane cõiugi & militibus
uiſa narrauit.Sequenti quoq; nocte eidem
dormiẽti:iteꝝ angelus aſtitit:& iuſſa predi
cta replicauit.Qui dũ locũ ſibi nõ eẽ reſpõ
diſſet notum:angelus addidit: ut nauẽ cum
uxore & militib⁹ ſuis aſcẽderet: eãq; ad lo/
cũ deducendã angelice ſolicitudini cõmit/
teret.Qui iuſſa pficiens nauẽ ꝯſcendit:flan/
tib⁹q; uẽtis ꝓſperis uni⁹noctis &diei ſpatio
ad locũ ſci michaelis:qui brẽtalis dr̃ ſuper
mare adriaticũ habẽs monaſteriũ ſitum:qđ
brẽtale dr̃ ſiue de brundulo angelo duce p/
uẽit.Et dũ ſe mane ad portã applicuiſſe mi/
rarent̃ :& locũ ignorantes ubi nã eẽnt ab in
colis ſciſcitarent̃ :ab eiſdẽ ſe ad eccleſiã p̃fa
tam archangeli appuliſſe didicerunt: q deo
gr̃as agẽtes nauẽ exierunt: cũctiq; nudis pe
dibus ad eccleſiã ꝓceſſerunt.Sed dei miſeri
cordia anteq̃ dux eccleſie ingrederetur ho/
ſtia ꝯfeſtim ab oĩ lepre mũdat⁹ eſt macula.
Tũc dux ſan⁹ad domũ rediit:& oĩbus uẽdi/
tis medietatẽ paupibus tribuit:aliã medie/
tatẽ eccleſie ſci michaelis obtulit:& ibidem
cũ ꝯiuge ppetuis tẽporibus deo ſuiuit.

¶De ſcõ gallo abbate. LXXII

GAllus abbas ex hibernia claris
parentibus natus & ſancto co/
lumbano in diſcipulũ traditus:
ab eodẽ ſacris eſt lr̃is eruditus:
& monach⁹ipſius effectus ad ſa/
cerdotium ꝓmotus ẽ.Colũbanus aũt in gal
liam nauigans cũ apud luxouiũ cenobium
ꝯſtruxiſſet:ſigiberto rege annuẽte: ibiq; cũ
gallo & aliis diſcipulis deo ſuire curaret:
pſecutione regis theodorici & brunichildis
regine inde expellitur:eo q a ſcõ colũbano
arguebat̃ : q relicta ꝯiuge ꝯcubine ample/
xibus fruebatur:ut dicet̃ infra in uita colũ/
bani abbatis.xi.calẽ.decẽbris.Inde igit̃ co/
lũbanus ad theodebertũ auſtraſioꝝ regem
pueniens infra ptes allemanie iuxta fluuiu3
lidiniacũ habitandũ cũ diſcipulis: ab eo lo/
cũ obtinuit:qui tuconia dicebat̃ :cuius loci
incole adhuc idolis ſuiebant: ubi gall⁹ fidẽ
trinitatis p̃dicare & phana idoloꝝ cepit exu
rere.S3 dũ habitatores loci ſuis dei ex hoc
pſecutionẽ excitarent:relicta tuconia colũ/
banus cũ diſcipulis ad caſtꝝ arbonã acceſ/
ſit: & a p̃ſbr̃o uulmaro gratanter exceptus

Qui eos locum edificādi mōaſterii antique ſtructure docuit: & illuc uſq; perduxit:ubi eccleſiam i honorē ſcē aurelie & cellulas cō ſtruxerunt: & ibidem populū docere in xp̄i fide ceperunt:idoliſq; in lacū demerſis eccle ſiā dedicarūt.Ibiq; colūbanus cum gallo & aliis diſcipulis triennio reſederunt.¶Cum autē nocte quadam gallus piſcatiōi iſiſteret audiuit de montis uertice demonē: quendaʒ alium exiſtentem i pelago uocantē:ip̄mq; ei reſpondentē:& utrunq; ipſoꝝ ſe de hoſpite gallo ꝯquerentem: ꝙ eos de ſede ꝓpria eie/ ciſſent.Qui ſigno crucis edito demones i fu/ gam uertit:& ueniēs ad abbatem ſibi audita rettulit.Illeq; dū fratribꝰ aduocatis deo lau des exolueret:audite ſunt uoces demonū ꝑ/ ſtrepētium: & ſcis perſecutionē illaturos ſe acriter ꝯminantiū.Dux autē regionis nomie gunzonus:audiens ꝙ ſci dei cultum deoruʒ ſuoꝝ euacuarent:miſſis famulis ſuis iuſſit il los inde diſcedere.Qui uaccā monachorum abſtulerunt:& duos ex fratribus occiderūt: illos quoq; ab eoꝝ finibus diſcedere p̄cepe/ runt.Sed dum colūbanus ad gilolſum regē italie ꝓperare diſponeret:gallus egritudine preſſus ibidem remāſit:& a preſbytero uul/ maro deuote hoſpitio ſuſceptꝰ fuit.¶Poſtq̄ autem gallus de langore ꝯualuit:preſbyte/ rum ut ſibi locū aliquē grate ſolitudinis o/ ſtenderet ſolicite requiſiuit . Cuius iuſſione diaconus eiꝰ noīe hildeboldus ad locū opti/ mum illum adduxit.Qui cum die itegro ie iuni pagraſſent:gallus ad flumē ueniēs:miſ ſo rete piſciculos cepit : & ipſis aſſatis p̄iter cum diacono cibū ſumpſit. Ibiq; uterq; ip̄o rum illa nocte quieuit.Gallus uero crucem ligneam i terram fixit : & ad eam capſellam reliquiaꝝ:quā ſecum tulerat appēdit:& an/ te illas proſtratus in orationem pnoctauit . Cūq; mane ingens ad eos urſus deſcenderet & micas que ab eis remanſerant lingeret:p̄ cepit ei gallus ut ligna in ignē mitteret: ur/ ſuſq; protinus obediuit.Cui uir dei quaſi ꝓ mercede panē porrexit.Mane uero diaconꝰ iubente gallo ad flumē acceſſit:ut piſces ite rum aliquot caperet . Duo autē demones in ſpecie malieꝝ nudaꝝ eidem apparuerunt:ſʒ ad orationē uiri dei ꝯtinuo euanuerunt. Cū q; ad locum preuiſum deueniſſent:& ſ̄pentū ibidem multitudinē reppiſſent:oratione gal li ſerpentes omnes inde fugati ſunt uſq; in p̄ ſens . In ipſo igiẗ loco cum triduo perman/ ſiſſent:& ibi gallus locum ſibi ſolitudinis e/ legiſſet:ad reuiſendum ſuum hoſpitem pre/ ſbyterum redierunt.¶Cuʒ igitur ibidem p dies.7.reſediſſet : gunzonus dux miſit ad p̄/ ſbyterum: orās ut gallum ad ſe adduceret: eo ꝙ filia eius imundus ſpiritus inuaſiſſet . Qui p os puelle clamabat:ꝙ ideo filiam du cis opp̄ſſerat:quia pater eius gallū abbateʒ una cum magr̄o colūbano de poſſeſſiōe ſua eiecerat.Hec igiẗ puella ſigiberto regi fue/ rat deſponſata.Quod cum rex ſigibertuſ au diſſet:duos ep̄os ad puellā miſit ut ſuis eam orationibꝰ liberarēt. Sed demō ex ore puel le eoꝝ occulta eis obiiciēs illos deridebat: & ꝙ niſi a ſolo gallo ide poſſet eiici affirma bat:pater igitur puelle afflictꝰ iteꝝ legatos ad preſbyterū uulmaꝝ deſtiauit: ut ſine mo ra gallum ſibi adduceret:ut eius filia libera tionem ꝯſequi poſſet.Promittens illi ꝙ uirū dei in conſtantiēſem ep̄m promoueret:ſi de/ monem ab eius nata expellere poſſet. Iā aūt gallus ad locum electe ſolitudinis reuerſus erat:& quietem mentis eligēs duos diſcipu/ los in miniſtros aſſumpſerat:& ad duceʒ ue nire recuſans ſe ad italiā colūbanum reuiſu rum pretendebat: eo ꝙ miraculi gloriā for/ midabat. Tandem uictus precibus legatoꝝ & uulmari preſbyteri:ioānem diaconū & ſo cium ſecum aſſumpſit : & nauigio ad duceʒ in caſtro burningio ꝑuenit.Inuenitq; puellā iacentem uinctam :& a demonio triduāo ie/ iunio tabefactam. Qui oratione ad dn̄m fu/ dit:& in xp̄i noīe demoni imperauit: q̄ mox ex ore eius in ſpecieʒ nigri corui diſceſſit:& fetorem ſulphureum i loco dimiſit. Dux ue ro m̄lta ei dona obtulit:que uir dei accipiēs ea poſtmodum omnia ī paupum uſus expē dit.Cum autē illum in ep̄m uellet preficere omnino renuit:ſed ioānē diaconum diſcipu lum ſuum obtulit. Ad cuius nutum in eum omnis populꝰ ep̄m ꝯſtantiēſem elegit. Rex aūt ſigibertus audito ꝙ puella liberata fuiſ ſet:miſit ad patrem ut eam ſibi deſponſatam tranſmitteret.Que cum ad eum ueniſſet: & modum liberatiōis eius ſigibertus audiſſet. Gallo abbati pecuniam copioſam miſit : de qua ſcūs cellam & eccleſiā edificauit . Quā rex & dux prediis & poſſeſſionibus dotaue runt.Cū autem ſigibertus ſpōſam ſuam ſibi uellet ꝯiugio ſociare:audiuit ab ea ꝙ ꝓ eius liberatione uotum pudicitie emiſiſſet.Et de conſilio galli abbatis ne eiꝰ propoſitū auer teret:ip̄am i cenobio matrē uirginum multa rum eē conſtituit.¶Deide uir domini a gū/ zono duce ad urbē conſtantiam aduocatus: ut conſecrationi ioannis epiſcopi p̄ſens eēt: uerbum dn̄i in populo mirifice p̄dicauit: & multos ab errore gētilitatis ad xp̄m conuer tit. Ep̄o quoq; formam gubernande ſibi cō miſſe eccleſie p̄buit. Atq; poſtmodū ad cel/ lam ſuam in eremo rediit : ubi plures diſci/ pulos congregauit. Deinde rogatus a uul/ maro p̄ſbytero:relicto mōaſterio ad domū eius p dies aliquot diuertit:ut ei monita ſa/ lutaria p̄beret.Et cū omni populo i ip̄o ca/ ſtro uerbū dn̄i p̄dicaſſet: poſt dies duos fe/

bre correptus diebus.xiiii.langore preſſus iacuit:& cum eſſet annorum.95.ad extrema deduct⁹in domino quieuit.17.calē.nouēbr̄ Cuius corp⁹ in caſtro burnigio ſepultum ē ubi & miraculis uiuit.

¶De ſanctis ducentis & ſeptuaginta martyribus. LXXIII

DVcenti & ſeptuaginta martyres xp̄i apud aphricā coronati ſunt: & ſancti martyres ✝ martianus &✝ſatyrian⁹ cum duob⁹fribus &✝maxima uirgo egregia ancilla chriſti ſub p̄ſecutione uandalica gergerico rege arriano.Qui primo nodoſis fuſtibus ceſi:& uſq; ad oſſa laniati : cū multo tēpore talia paterent̄ : ſequēti die incolumes reddebant̄. Poſtmodum aūt dura cuſtodia mancipati:& artati in neruo dei uirtute ſoluto cippo liberati ſūt. Ob quod miraculū Maxima libertati ſue reddita: materq; multarum uirginū effecta in ꝯfeſſione chriſti cōſenuit.Sancti aūt inter mauros ferociſſimos relegati:cū p̄dicatione ſua multos ad xp̄m ꝯuertiſſent iuſſu gergerici ligatis pedibus poſt terga currentiū quadrigaꝝ:inter ſpinoſa loca ſiluaꝝ tracti:& diſcerpti ſpirit⁹emiſerunt.17.calē.nouēbris:ut ait ado in martylogio ſuo.

¶De ſancto magnobono ep̄o. LXXIIII

MAgnobonus ep̄s andegauēſis clarruit tēpore dagoberti regis:quē rex fama ipſius cōpta ad ſe acceriri fecit.Cuꝫ ergo ciuitatē ingreſſus eēt:ꝯpediti qui erant in ergaſtulis ei⁹ patrocinium implorabant.Ille uero iudicem adiit:& ut reos amore xp̄i ſolueret:exorauit:qui ab eo repulſus dū eccleſiā intrās oraſſet:ſubito ꝯpedibus fractis & carceribus reſeratis icluſi abſoluti ſunt. ¶Cū in p̄dio quartanaco eius dioceſis puer a demone raptus eēt:inter uepres & rupes colliditur:& ſemiuiuus ſcō ep̄o a pentibus offert̄ :qui demonē xp̄i noīe inuocato a puero eiecit:& ip̄m ſanū parētib⁹reſtituit.¶Quadā uice dū flumē cum ſociis uellet tranſiret nauē ꝯſpexit ab alia p̄te fluīs ductore carentē.Sed duꝫ oraſſet:nauis ſine remige cis flumen ad eū uenit:& ip̄m cum ſociis ſine ullo gubernante tranſuexit.¶Veꝝ tēpore famis ingruentis diſpenſatori ſuo certā numoꝝ ſummā paupibus diſtribuendā dedit: quā ille in diſpenſando duplicatam inuenit. ¶Abbas quidā ei⁹ emulus ad eum ueneno poculādū quoſdā miſerat.Sed ſcūs uir hoc p ſpiritum cognoſcens nuncios abbatis benigne ſuſcepit:& eoꝝ intentionē eiſdem aperuit:atq; ſic eos ad penitentiā ꝓuocauit: qui fuit autē in pace uir dei.17.calē. nouēbris: ſepultus in eccleſia ſua.

¶De ſancto ambroſio ep̄o. LXXV

AMbroſius ep̄us bituriceñ.apud eandem ciuitatē claruit tēpore pipini regis francoꝝ:qui uita & ſanctitate eximius:& doctrina p̄fulgidus gregē dñi ſibi cōmiſſū uerbo & exemplo fideliter enutriuit:& uirtutibus plenus in pace quieuit.17.calē. nouembris:ut ait ado in martylogio ex dictis hieronymi ſumpto.

¶De ſancto ambroſio ꝯfeſſore. LXXVI

AMbroſius alexandrinus cōfeſſor didymi auditor:apud alexādriā floruit.Qui multa ſapientia pollens:uolumē de dogmatib⁹multoꝝ uerſuum aduerſus apollonium ſcripſit.Cōmētarios quoq; in iob elegātes ꝯpoſuit. Et tēpore theodoſii iunioris apud p̄fatam urbē in dñō quieuit. Hec hieronymus libro de uiris illuſtrib⁹.

¶De ſcō herone ep̄o & martyre. LXXVII

HEro ep̄s & martyr poſt beatum ignatium antiochenā rexit eccleſiā:ſicut eidem ignatio ad paſſionem pgenti fuerat diuinit⁹ reuelatum:qui ep̄s fact⁹: ut magiſtri uiam pius imitator ſequeret̄ : pro cōmendato ſibi grege amator xp̄i occubuit.16. calē. nouembris.

¶De ſancto priuato martyre. LXXVIII

PRiuatus martyr ſub alexandro imꝑatore rome paſſus eſt : qui cum eēt miles plenus ulceribus uidens qualiter ſanct⁹calepodius p̄ſbyter & martyr btō calliſto pape in cuſtodia detēto:nocte cū immēſo lumine appuit:ip̄mq; blandis exhortationibus ꝯfortauit:ad pedes calliſti ꝓcidit: & pro ſanitate ſua inſtantius exorauit. Quem dum calliſtus ſacro fonte pfunderet:ab omnibus uulnerib⁹ curauit: ut ſupra dictū eſt in paſſiōe beati calliſti pape pridie id⁹octobris.Quod audiēs alexander imꝑator poſt paſſionē calliſti priuatum teneri fecit: & in xp̄i ꝯfeſſione manentē:tā diu plumbatis cedi:donec deficeret:cuius corpus aſterius p̄ſbyter iuxta corp⁹ bti calliſti ſepeliuit.16. calē.nouembris.

¶De ſcō luca euangeliſta. LXXIX

LVcas euangeliſta natione ſyrus ex antiochia ciuitate un⁹ fuit ex ſeptuagintaduobus xp̄i diſcipulis:ut abbas dorotheus ſcribit: uel ut dicit hieronym⁹ diſcipulus fuit apoſtoloꝝ: poſtea paulū ſecutus ē uſq; ad paſſionē ſ̄uiens dño ſine crimīe. Hic ſapiētia eruditiſſimus grecis ſ̄monibus non ignar⁹:arte medicus extitit:pri⁹ corporib⁹ deinde aiabus p̄ſtans medelā. Nā uerba ei⁹

languentis anime ſunt medicina.¶Hic euan
gelium ſicut audierat ſcripſit i grecia in pti/
bus uidelicet achaie : theophilo ep̄o diſci
pulo ſuo:cum iā ſcripta eſſent euangelia p̄
mattheū i iudea litteris hebraicis:& p̄ mar/
cum in italia latinis.Hic tertius ſcripſit i gre
cia litteris grecis.Qui etiā eodem greco ſer
mone actus apoſtoloꝝ ſicut uiderat ipſe cō·
poſuit:quem pl̄iq; tradūt fuiſſe proſelyton:
& hebreas litteras ignoraſſe:eo ꝙ qcq̄d ſcri
pſit greco ſermone ꝯpoſuit. Euangeliū aūt
ſuum ip̄e didicit ab apoſtolis:ſicut ip̄e i pro
logo ſuo eidem teſtatur theophilo.Cum eni
non fuerit cum xp̄o in oibus actibus & mira
culis xp̄i:ideo ſuum euāgelium ſcripſit ſ̄m
qđ apoſtoli:qui p̄ntes fuerāt:ip̄i itimauerūt
& rettulerunt.Credit̄ quoq; ꝙ ea que de in/
carnatione dn̄i & natiuitate & infātia memi/
nit:a beata uirgīe didicerit.Ideoq; predicta
ſuper alios euangeliſtas plenius & copioſiꝰ
explicauit.Nam & eidē dei genitrici familia
riſſimus extitit.Cuius euāgeliū a paulo mi/
rabiliter approbatum ē: quando ad ꝯfirma
tionem dictoꝝ ſuoꝝ luce euangelium addu
cebat:unde quidā ſuſpicati ſunt: ꝙ qn̄cunq;
paulus in epiſtolis ſuis dicit: ſ̄m euangeliū
meum:de luce ſignificare uolumine.¶Acti
bus uero apoſtoloꝝ ip̄e beatus euangeliſta
p̄ns fuit:& ea cūcta oculis ſuis ꝓſpexit. Nā
& tēpore paſſionis dn̄i iaʒ xp̄i diſcipulus eē
ceperat:qđ patʒ ex eo:ut quidā tradūt:quia
ipſe alius diſcipulus cū cleopha nominatim
expreſſo fuerit:quibꝰ dominus euntibus in
emaus die reſurrectionis appuit:qui ex hu/
militate nomē ſuum ꝯticuit. Ip̄oꝝ igit̄ actu
um uolumē uſq; ad quartū imperii neronis
annum texēs hiſtoriā in urbe ꝯpilauit:ut eiꝰ
tamē ſcripta indicāt pauli apoſtoli ſectator
fuit:& omnis eiꝰ p̄egrinationis comes indiui
duus.Nā & geſta ſolius pauli i actibus apo
ſtolicis ꝓſequēs: cum eiſdē uolumini finem
facit.¶Hic ab ineunte pueritia caſtiſſimus
fuit:& ſine crimine uirginitateʒ mētis & cor
poris ſemp̄ ſeruauit.Nā neq; uxorem neq; fi
lios habuit:& in opꝰ euangelice predicatio/
nis iugiter laborauit.Crucis quoq; mortifi
cationē ut tradit eccleſia:in ſuo corpore: ꝓ
nominis xp̄i honore portauit: quia & carnē
ſuam mira penitentia afflixit.¶Fertur quo
q; ꝙ lucas euangeliſta artē pictoriā habuit:
& i ip̄a ſolēnis op̄arīꝰ fuit.Nā & rome due ex
tant imagines:una xp̄i in ſcā ſcōꝝ:& alia dei
genitricis in eccleſia ſcē marie maioris per
quas deus miracula retroactis tēporibus o/
ſtendit:quas lucas dicit̄ depinxiſſe:formam
uultus ſaluatoris & matris naturalē aſſimi/
lantes:& eas ueraciter repreſentantes: ꝯſtan
tinopoli etiaʒ alia pictura beate uirginis ha
betur:que forme matris domini dicitur eſſe
ſimillima: que ab eodem euangeliſta tradit̄
fuiſſe figurata.¶Deniq; beatus lucas ſcitate
& plenus mūdicia obiit in bithynia plenus
ſpiritu ſcō: etatis ſue annū.74.Ibiq; ſepultꝰ
eſt.xv.cal.nouēbris.Cuius oſſa regnāte cō/
ſtantino imp̄atore anno.20.imp̄ii eius:cum
reliquiis andree apoſtoli ꝯſtantinopoli tran
ſlata ſunt:licet ciues padue urbis:ip̄ʒ corpꝰ
p̄n̄tialiter fabulent̄ ſe habere in eccleſia:ui/
delicet ſcē uirginis iuſtine.

¶De ſcō iuſto puero & martyre. LXXX.

IVſtus martyr puerulꝰ annoꝝ.9.
apud ambianēſe oppidū paſſus ē
ſub rictiouaro preſide.Qui natꝰ
antiſſiodori clara proſapia:patre
iuſtino matre felicia:i tenera eta
te deo deditꝰ ſpiritum prophetie meruit ob
tinere. Cum enim pater iuſti fratrē quendaʒ
iuſtinianum noīe habuiſſet : qui de ciuitate
illa dum eſſet adhuc puer dudum furto ſu·
blatus fuerat:& ambianū ductus negociato
ri cuidam noīe lupo xp̄iano uenditus:adhuc
in ſeruitute manebat.Iuſtus puer annoꝝ.9.
prophetico ſpiritu hec omnia patri nuncia/
uit:& ad requirendū patruum omnio ſe uel
le accedere dixit:qui tn̄ nunq̄ patruum uide
rat nec nominari audierat:eo ꝙ anteq̄ iuſtus
genitus eſſet:per annos multos ille raptꝰ ex
titerat.Dum autē pater pueꝝ reuocare non
poſſet:eiuſq; uerba quaſi puerilia derideret
ab eo tn̄ multa uictus iſtantia: pueꝝ aſſum·
pſit:& ambianum ſecum p̄rexit.Qui duʒ ue
niſſent ad caſtrum militonē paup̄es xp̄ianos
eſca refocillarūt.Iuſtus uero pauperi nudo
reperto tunicam ſuaʒ tribuit. Sed dum am·
bianū ueniſſent:a predicto lupo negociato/
re occulte quidem xp̄iano ꝓpter metū rictio
uari preſidis hoſpitati ſunt.Cui cām eorum
aduentus expoſuerunt: & ſeruū quēm habe
bat ſe redimere precio obtulerunt . Lupus
uero oibus famulis ſuis cōuocatis ut ſuum
recognoſcerent:iuſtus patruū quē nunq̄ ui/
derat p̄ ſpiritum recognouit:quē tamen pa/
ter eius iuſtiniani germanus: iam grandeuū
effectum uix recognoſcere ualuit.¶Cū aūt
preſidi nunciatum fuiſſet:ꝙ xp̄iani p̄egrini i
domo lupi laterēt. Ille iuſtinianū ſeruū abſ
q; ullo precio libertati donauit:& ip̄m cum
iuſtio & puero iuſto nocte de ciuitate dimi
ſit:mane aūt cuſtodes rictiouari ad domum
eius ueniētes oia perſcrutant̄ :& non iuentis
illis:iuſſu preſidis eos i equis curſoribꝰ inſe
quuntur.Cūq; ſci iuxta fontem pranderent:
& milites a longe ꝯſpexiſſent: puer quidem
patrem & patruum inter frondes abſcondit:
ipſe uero in arborem ſpeculator aſcēdit.Ad
quem peruenietes ſatellites:dū parētes non
inuenerunt:puerum ſe ꝓfeſſum xp̄ianum de
collauerunt:& continuo abierunt . Corpus

autem truncum per ſeipm ſe leuauit : & ca/
put manibus ſubſtulit: atq; ad parentes ac/
ceſſit. Quib⁹ pdeuntibus caput lingua cla/
re loqui cepit: deū collaudans: & patrem ac
patruū admonens: ut corpus ſuum ad ciui/
tatem beluacū delatum ſepeliant: caput ue/
ro ad matrem pro eius cōſolatione deferāt.
Quibus dictis corpus mortuum cecidit: &
ſpiritus celos petiit: lux quoq; celica deſu/
per immenſa coruſcauit. Illi igitur corpus
ad territorium beluacēſe portātes: illud ibi
dem ſepelierunt: & antiſiodorum regreſſi:
caput matri obtulerunt: omniaq; geſta nar/
rauerunt: quod illa ut caput martyris ſuſci/
piens reuerēter digno loco repoſuit: & ipm
pro reliquiis deuotionis conſeruauit. ¶ Sā/
ctus autem amator epiſcopus poſt decurſū
temporis caput iuſti martyris in loco: ubi
ipſe decreuerat: collocauit: ubi puella ceca
a natiuitate annorum. 16. lumen oculorū re
cepit. In loco autem ſepulture eius in terri/
torio beluacenſi baſilica eius nomini ediſi/
cata eſt. Sed interiecto tempore caput eiuſ/
dem beluacum tranſlatum in ſacrario eccle
ſie ſancti petri reconditum eſt: paſſus eſt ſā/
ctus martyr. 15. calē. nouēbris.

¶ De ſancta tryphonia regina. LXXXI

Tryphonia regina uxor quōdam
decii ceſaris fuit. Que poſt paſſi/
onem martyrum hippolyti & ſo
ciorum hoc modo cōuerſa ē. Cū
enim decius ceſar & ualerianus
prefectus ſanctos martyres ireneum & abū
dium necari i cloacā feciſſent: de quibus ſu/
pra in eorum paſſiōe dictum eſt. 7. calēdas
ſeptembris: & elapſis diebus triginta ſeptē
ambo in carruca conſedentes ad amphithea
trum deſcenderent: ut ibi ſanctos martyriza
ri facerent: uterq; eorum a demonio arrept⁹
clamare cepit: q eum ſancti martyres lau/
rentius & hippolytus cruciarent: & poſt di
ras uoces ualerianus ibidem expirauit. De/
cius autem ad palatium reduct⁹: per triduū
a diabolo uexabatur. Tunc eius nomine try
phonia omnes ſanctos in carceribus deten/
tos dimiſit. Finito uero triduo deci⁹ clamās
ſe a laurentio torqueri: miſerabiliter uitam
finiuit. Quod uidēs tryphonia cum filia ei⁹
cyrilla puella uirgine conuerſa eſt: & ad iu
ſtinum preſbyterum uenerūt baptiſmi gra/
tiam poſtulantes: qui indixit eis ieiunium ſe
ptem dierum: & eas poſtmodum ſacri ſōtis
unda perfudit. Quibus ad domum ſuam re
uerſis: tryphonia die ſequenti orans ad do/
minum cum lachrymis emiſit ſpiritum: cu/
ius corpus iuſtinus preſbyter iuxta corpo/
ra hippolyti & ſociorum ſepeliuit. 15. calen.
nouembris.

¶ De ſcō aſclepiade epo & mart. LXXXII

Aſclepiades epus antiochenus &
martyr apud eandem ciuitatem
paſſus ē: qui un⁹ fuit ex pclaro
cōfeſſoꝝ numero: qui ſub decio
ceſare paſſi ſunt. Hic enim pro
confeſſione nominis xpiani capite truncatus
martyrio coronatus eſt. 15. calen. nouēbris:
ut dicit ado.

¶ De ſanctis ptolemeo & lucio martyribus LXXXIII

Ptolemeus & lucius cum quo/
dam tertio martyres tēpore an/
tonini pii auguſti paſſi ſunt apd
alexandriam ciuitatē. Qui pto/
lemeus a quodam centurione detent⁹: eo q
ſe chriſtianum diceret: dudūq; carcerali cu
ſtodia maceratus ab eodem iudici urbicio
traditus eſt: a quo interrogat⁹ dum ſe xpm
colere uiua uoce profiteretur: capitali ſentē
tie damnat. Dūq; lucius: qui xpian⁹ erat oc/
cultus: iudicem de tāta impietate argueret:
eo q nullius reum criminis innocēter dam/
naſſet: interrogatus quoq; ab eodem ſe xpia
num fore ſimiliter aſſereret: ſimili ultiōe pu
niendus adiudicat. Sed & quidā tertius pa/
ri uſus libertate: pari quoq; dānatione ꝯdē/
natur. Qui oēs ſimul decollati martyrio co
ronati ſunt. 14. calē. nouēbris.

¶ De ſcō ethbino ꝯfeſſore. LXXXIIII

Ethbinus in hibernia claruit tpe
mauricii impatoris. Hic i britā/
nia natus: in domo paterna uſq;
ad annū. 15. liberalibus diſcipli/
nis inſtructus eſt. Mortuo uero
e i⁹ patre ab ipſi⁹ genitrice ſcō ſampſoni do/
lenſi epo oblatus ab eodem clericus fact⁹ ē
Materq; ipſius ſacro uelamie ꝯſecrata: qui
poſtq̄ predicto epo annis aliquot adheſit:
ut artiori ſe uite traderet: ad ſanctū ſimilia/
num abbatem acceſſit: a quo in monaſterio
quod tauracū dr: monaſticū habitū ſuſce/
pit: q etiā ad diaconatū pmotus ſcō uigna/
loco ſacerdoti: & eiuſdē loci monacho ſocia
tur. ¶ Cū aūt cū pdicto ſcō quadā uice iti/
neraret: & leproſum aſpectu horribilē inue
niſſent: ethbin⁹ iacentē cepit brachiis ſubſtē
tare: dūq; ille dolore narium torqueri ſe di
ceret: & nullū ſibi adeſſe remediū: niſi oris
anhelitum exprimeret: uignaloc⁹ ꝯpatiens
naſū horridū & ulceroſum in ore ſuſcepit:
quem ethbinus per latera ſubſtinuit: reſpi/
ciensq; ſurſum: uidit crucem auream ange/
loſq; pauperi obuiantes. Tunc leproſus ui/
ros dñi ꝯfortans: ſeq; xpm eſſe proteſtans
in nube raptus nunq̄ cōparuit. Illi uero do
mini gr̄as agentes alter alterius meritis ui/
ciſſim uiſionem aſcribebant. ¶ Dū igit̄ fran
ci britanniā deuaſtaſſent: ethbin⁹ hiberniam
petēs in ſilua nectenſi tugurium & eccleſiā

paruam fabricauit: in qua deo aſſidue ſerui
re cepit miraculis etiam clarens claudum
unum erexit· Mulier quedam ad euꝫ ueniēs
pro ſalute filii ſui paralytici: longeqꝫ poſi
ti ſupplicauit: dicens ꝙ beata uirgo brigida
illam ad ethbinum miſiſſet: ut eius filium li
beraret. Qui ſuis orationibus filio mulieris
illius ſalutem impetrauit. In ipſo autem lo
co pane ſolum & aqua bis in hebdomada ſe
refecit & annoꝝ.85.i pace quieuit.xiiii.cal.
nouembris.

¶ De ſcō maximo mr̄e & leuita. LXXXV.

MAximus martyr & leuita uir ſan
ctus tempore decii ceſaris apud
ambianenſem prouinciaꝫ paſſus
eſt. Qui cum eſſet plebeiꝰ patien
di deſiderio inquirentibus ſe pſe
cutoribus palam oſtendit. Et a preſide com
prehenſus poſt reſponſionum eius conſtan
tiam dum chriſtum confiteretur: in equuleo
ſuſpenſus ac diutius tortus eſt. Cui dum ꝓ
ſes ceſariam eius filiam nimis ſpecioſam in
uxorem promitteret: ſi diis ſacrificare cōſen
tiret: & ille ſe mariam uirginem dei genitri
cem habere ſponſam aſſereret: ac omnino ſa
crificare renueret: fuſtibus diutiſſime cedi
tur: deinde ad carcerē duci iubetur. Qui dū
duceretur emiſit ſpiritum.xiii. calendas no
uembris.

¶ De ſanctis capraſio prīo & feliciano mar
tyribus. LXXXVI.

CApraſius martyr cum primo &
feliciano fratribꝰ paſſus eſt i gal
liis ciuitate agenēſi ſub daciano
preſide. Cum eni capraſius xp̄ia
nus occultus timore preſidis ꝓ
pter rabiem perſecutionis declinās iuxta ur
bem in rupis ſpelunca lateret: audiens qua
liter beata uirgo fides pro xp̄o agonizaſſet:
de qua ſupra in eius paſſione dictum eſt pri
die nō.octobris animatus ad tolerantiam
paſſionis orauit ad dn̄m: ut ſi eum dignum
gloria martyrii iudicaret: ex lapide ſpelun
ce aqua limpidiſſima emanaret. Quod ꝓſtā
te domino ſtatim obtinuit. Super hec uidit
per ſpiritum columbam niueam de celo de
ſcendentem: & coronam auro gemmiſqꝫ ful
gentem ſuper caput fidei uirginis imponen
tem: que ueſtibus fulgidis erat ornata: & an
gelis comitata. Ipſa uero columba alarum
uolitatu & rore celeſti: ignem: in quo uirgo
iniecta erat: extinxit: & ad celos ſubito aduo
lauit. Cum autem hec omnia capraſius con
ſpexiſſet: ſponte ad certamē cucurrit: & chri
ſtianum ſe coram daciano cōfeſſus fuit. Quē
ille detentum ungulis laniari fecit. Ita ut pri
mus & felicianus fratres eius exemplo patiē
tie conuerterentur: & ſe chriſtum colere fa
terentur. Quos omnes inſimul uinctos: pre
ſes capite cedi mandauit. Quorum corpora
in eodem tumulo in agenenſi ciuitate a xp̄ia
nis ſepulta ſunt.xiii.cal.nouembris.

¶ De ſanctis undecim milibus uirginibus
LXXXVII.

VNdecim milia uirgines cū ſociis
earum apud coloniaꝫ paſſe ſunt
ſub hunorum principe iuliano.
Quarum omnium principalior
auctrix & ſignifera fuit beata
urſula. Hec filia unica regis ſcotie xp̄ianiſ
ſimi nomine mauri ſapientia mirabili & pul
chritudine inſigni pollebat. Quam rex an
glie nimis prepotens miſſis ſolennibus nun
ciis: filio ſuo in coniugium: multis promiſ
ſionibus & blanditiis poſtulauit: addiiciens
minas: ſi ad euꝫ legati uacui reuerterentur.
Pater autem uirginis cum iram regis anglie
formidaret: quid ageret anxiabatur: nec eni
uolebat deum offendere filiam ſuam homi
ni gentili tradendo: nec uirginis ſacrum pro
poſitum impedire: eius pudicitiam: quam
deo uouerat perturbando. ¶ Virgo autem
domini diuina reuelatione premonita patri
ſuaſit: ut predicto regi aſſenſum preberet:
ea tamen conditione: ut iuuenis baptizaret:
& per triennium in fide inſtrueretur: & ꝙ ſi
bi a patre iuuenis & a ſuo.x.uirgines electe
& ſpecioſe in ſocias darentur: & tam ſibi q̄ il
lis: mille uirgines ſubſcriberentur: & naues
xi.munite ad opus earum fabricarentur: q̄
tenus dicto triennio per mare ludendo diſ
currerent: & uirginitatem ſuam domino de
dicarent. Hoc autem uirgo popoſcit: ut inte
rim coeuas ſuas chriſto uirgines conſecra
ret: & ſponſum ac patriam ad fidem adduce
ret. Quod parentes & iuuenis fieri conſenſe
runt: ipſoqꝫ continuo baptizato naues fabri
cari preceperunt. Omnia igitur feſtinantius
parantur: uirgineſqꝫ de diuerſis mundi par
bus congregantur: & omnes urſule preſen
tantur: pater autem eis honorabilem comi
tatum multorum epiſcoporum & baronum
anglie & ſcotie tradidit: & neceſſariorum co
piam miniſtrauit. Multi quoqꝫ ad tam gran
de ſpectaculum de diuerſis urbibus conue
nerunt. Inter quos fuit ✝ panthulus baſile
eñ.epiſcopus: qui eas uſqꝫ romam perduxit
& inde reuerſus cuꝫ eis martyrium ſuſcepit.
Sancta quoqꝫ ✝ geraſma regina ſicilie: que
uirum ſuum conuerterat ſoror macririi epi
ſcopi & darie matris ſancte urſule: cum q̄t
tuor filiabus ſuis ſcilicet ✝ babila iulia
uictoria: & aurea: & paruulo ſuo
hadriano: cum hoc per litteras patris urſu
le cognouiſſet: relictoqꝫ regno in manu al
terius filii: per mare in angliam nauiga
uit. Cuius conſilio & etiā induſtria tam na
ues quam omens uirgines regebantur: & ſic

in nouam chriſti militiam ab omnibus con/
iuratur iuxta condictum igitur triēnio per
mare diſcurrunt : & omni ludorum genere
ſe exercitantes :modo belli preludia inco/
hant:modo fugam ſimulant:modo aliud fin
gunt:quod animo occurrebat. ¶ Tandem
poſtq̄ urſula ad fidem & pudicitiam oēs xp̄i
uirgines ꝯuertiſſet: ſub uni⁹ diei ſpatio flan
te proſpero uento ad portum gallie: q cei/
la dicitur applicantes : inde coloniam ſunt
delate : ubi angelus domini urſule apparu/
it:& predixit eas illuc itegro numero reuer
ſuras:& coronas martyrii percepturas. Ad
cuius admonitionem inde uenerunt baſileā:
ubi relictis nauibus pedeſtres uenerunt ro/
mam.Quas papa ✠ cyriacus gaudenter ſu
ſcepit:quia de terra earū erat:& multas ibi
conſanguineas habebat:plurimaſq; ex ipſis
nondum baptizatas ſacro fonte perfudit: q
diuinam reuelationem in ſomnis accepit:ut
cum ipſis relicto pontificatu diſcederet : &
coronam martyrii cum eis acciperet. Et cū
anno uno & menſibus duobus & diebus ui
ginti eccleſiam rexiſſet:inuitis cardinalibus
& clero romano papatui reſignauit:& cum
✠uincentio preſbytero cardinale & multis
aliis uirginum ſe collegio ſociauit. Et quia
inuitis omnibus pontificatum reliquit : no/
men eius de catalogo pontificum clerus ab
raſit.¶ Videntes autem duo iniqui princi/
pes romane militie: ſcilicet maximianus &
aphricanus:ꝙ per ſacras uirgines multi ad
eas undiq; concurrentes ad chriſtum cōuer
tebantur:explorata earum uia:miſerūt per
litteras ad iulianum cognatum ſuum ducē
gentis hunorum:ut apud coloniam contra
eas exercitum duceret:ubi uirgines cum ſo
ciis trucidaret. Secuti ſunt autez eas una cū
ſummo pontifice predicto✠iacob⁹ epiſco
p⁹ antiochenus: qui de britannia patria ſua
ueniens ſeptem annis ibidem ſedē tenuerat:
& romanam curiam uiſitare uenerat.✠ Ma
uritius quoq; leuican⁹ ep̄s auunculus babi/
le & iuliane.& ✠ſollarius ep̄s lucenſis cuz
aliis preſbyteris & clericis multis. His etiā
occurrit ſponſus beate urſule✠ethere⁹ no/
mine patre ſuo iam xp̄iano defuncto & ma/
tre cum ſororib⁹baptizatis:qui diuinā iam
reuelationem habuerat:ut ſpōſe ſue occur/
reret:& cum ea palmam ſuſciperet : q ſecū
de britānia ſocrū✠dariā adduxit cū puula
ſorore nomine✠florentina: & quendam ✠
clementem epiſcopum . His etiam ſe rome
coniunxerat✠ marculus epiſcopus grecie
cum ſorore ſua ✠ conſtantia filia dorothei
imperatoris conſtantinopolitani:que cuiuſ
dam regis filio nupſerat : ſed eo āte tradu
ctionem morte preuento uirginitatem ſuaz
chriſto deuouerat . Omnes igitur uirgines
cum predictis epiſcopis & multis aliis co/
loniam redierūt:& ipſam iam ab hunis ob/
ſeſſam inuenerunt.In quas irruentes barba
ri uelut in oues lupi:totam illam glorioſā
multitudinem gladiis peremerunt.Sicq; co
ronam martyrii perceperunt . Cum autem
uidiſſent urſule pulchritudinem:manum re
traxerunt. Sed cum impio iuliano hunoruz
duce nollet nubere:nec idolis imolare: ille
contemptum ſe uidens:directa ſagitta eam
in corde tranſfixit:& ſic illa ad dominū mi/
grauit.¶Quedam autem uirgo nomine✠
corbula timore perterrita in naui nocte il/
la ſe abſcondit:ſed in craſtinum morti ſe of/
ferens martyrii coronam ſuſcepit.Quarum
corpora a fidelibus collecta:apud coloniā
honore condigno tumulata ſunt:& honora/
bilis eccleſia cum notabile monaſterio uir/
ginum ad memoriam earum fabricata ſunt
Paſſe ſunt autez uirgines undecim milia cū
ſociis earum duodecimo calendas nouem/
bris:Circa annum domini.450.

¶De ſancto hilarione abbate. LXXXVIII

Hilarion abbas:cuius uitam hie/
ronymus ſcribit:apud egyptuz
claruit: Qui ortus uico tabath:
quod quinq; milibus a gaza ur/
be paleſtine diſtat:parentib⁹gē/
tilibus xp̄ianus ipſe ut roſa de ſpinis floruit
ſed alexandriam a patre miſſus in breui grā
maticam didicit:& in xp̄m credens: eccleſiā
frequētare cepit.Audiēs aūt celebre nomen
antonii:quod per omnes egypti populos fe/
rebatur:uidendi euz ſtudio perrexit ad ere
mum:& ſtatim mutato habitu duobus mēſi
bus ſecum manſit:contemplans ordinem ui
te eius:morumq; grauitatem.Reuerſus aūt
cum quibuſdam monachis ad patriam:parē
tibuſq; defunctis omnia pauperibus largit⁹
eſt:nihil ſibi omnino reſeruans.Sicq; ānorū
quindecim nudus & armatus in xp̄o ſolitu/
dinem ingreſſus eſt : ſacco tantum membra
coopertus.15.caricas poſt ſolis occaſum co
medebat.Igitur a decimoſexto etatis ſue an
no uſq; ad uigeſimum eſtus & pluuias bre/
ui tugurio declinauit: quod iunco texerat.
¶Structa deinceps breui cellula longitudi
ne pedum quinq;:latitudine paulo amplio/
re q̄ eius corpuſculum patiebatur:ut ſepul
chrum potius q̄ domum crederes.Capillos
in anno die paſche ſemel totondit:ſuper nu/
dam humum uſq; ad mortem cubauit. Sac/
cum quo ſemel indut⁹ fuerat nūq̄ mutauit:
nūq̄ lauit:orōni & pſalmodie iugiter inſta/
bat:ab āno.21.icipiēs trib⁹ annis & dimidio
lentē aqua frigida madefactū comedit: deiñ
triennio panē aridū cū ſale & aqua: deīde p
ānos.9.ſex uncias hordeacei panis & coctū
modicū ol⁹ i cibo hūit:ſed laſſus egritudie

oculoꝝ oleum adiecit. Et in tali ieiunio uſq; ad .lxiiii. etatis ſue annũ pſeuerauit. Abinde uero uſq; ad annũ .lxxx. pane abſtinuit icredibili feruore mentis accẽſus. Fiebat autem ei ſorbitiũcula de farina & ꝯminuto olere in cibo & potu uix .v. uncias appendentibus. Nunq̃ ante ſolis occaſum guſtauit: neq; ulla ſolennitate ieiunium ſoluit. ¶ Igitur potentiſſim⁹ miraculis & ſcitate icõpabilis octogeſimo etatis ſue anno cum eſſet abſens heſychius: qui eum familiariſſime colebat: in teſtamẽti uicẽ breuem ſcripſit epiſtolam: oẽs diuitias ſuas ei derelinquẽs. Euangeliũ uidelicet tunicã ſaccinam: cucullã & palliolum. Et poſtq̃ ãnis .lxv. deo ſeruierat ad extrema deueniens ſpm emiſit .xii. cal. nouẽbris. Statim corpus eius humo obrutum eſt: quia ſic ipſe oẽi qui ad egrotantẽ uenerat adiurauit. Quod poſtq̃ heſychius paleſtie audiuit prexit cyp rum. & corpus eius furatus poſt mẽſes .x. in paleſtinã nauigio detulit. & in antiquo monaſterio cõdidit: illeſis tunica & cuculla: corporeq; imẽſis odorib⁹ refragrãte.

¶ De ſcõ aſterio martyre. LXXXIX.

Aſterius martyr rome paſſus eſt: ſub alexandro ĩpatoꝛ: qui a btõ calliſto papa preſbyter ordiat⁹ fuit. Et poſt eius paſſionẽ corp⁹ eiuſdem põtificis cũ clericis ſuis rapiens ſepeliuit: ut dictũ eſt ſupra ĩ paſſiõe calliſti pape pridie id⁹ octob. Poſt dies autẽ quinq; alexãder imperator hoc audiẽs tenuit aſteriũ preſbyterũ: quem precepit ꝑ pontem in tyberim precipitari. Cuius corpus apud oſtiam repertũ: & in eadẽ ciuitate a quibuſdam xpianis ſepultum eſt .xii. cal. nouembris.

¶ De ſcõ uiatore ꝯfeſſore. XC.

Viator ꝯfeſſor ordinem lectoris tenuit: & ſci iuſti lugduñ. epiſcopi comes fuit. Qui cum eodem epatum deſerente nauẽ conſcendit: & ad egyptũ nauigauit: atq; ei in eremo ſedule miniſtrauit: ut dictuȝ eſt ſupra in eius legenda pridie idus octobris. Quo decedente & ipſe poſt dies .vii. prout ipi ſanctus iuſtus predixerat: eum ad celos ſecut⁹ eſt. Nam & quieuit in pace .xii. cal. nouembris. Quoꝝ amborũ corpora a ciuibus lugdunenſibus ex inde ſublata ad eorũ ciuitatẽ relata: & in eccleſia ſcoꝝ .7. maccabeoꝝ cõdigno cultu poſita ſũt .4. noñ ſeptẽbris.

¶ De ſcã ſalome diſcipula. XCI.

Salome diſcipła xpi fuit. Que tẽpore dñice paſſionis cum reliqs ſanctis feminis ad crucem aſtitit & circa eius ſepulturam ſolicita fuit. De qua theophilus & chryſoſtomus dicunt: ꝙ hec fuit mater filiorum zebedei: qđ origenes ſimiliter opinatur: unde ꝑm iſtos cuȝ dicitur in euangelio marci. Maria iacobi minoris & ioſeph mater: & ſalome: & iteruȝ maria magdalene & maria iacobi ſubaudi minoris: & ſalome: tunc iſtud nomen eſt nti caſus & eſt nomẽ mulieris. Alii dicunt ꝙ eſt caſus gti: & eſt nomẽ uiri: ſcilicet fuit una alia maria uxor ſalome: Hironymus tñ in ſuo martylogio tradit eã mulierem fuiſſe: & in pace apud hieroſolymam quieuiſſe .xi. cal. nouembris: ut ado dicit.

¶ De ſcõ marco epo & martyre. XCII

Marcus epſ & martyr apud hieroſolymã paſſus ẽ. Hic clariſſimus & doctiſſim⁹ uir: primus fuit ex gentibus qui poſt epos ex circũciſione eccleſiam hieroſolymoꝝ regendam ſuſcepit: de quibus ſupra eſt habitũ in legẽda zachei epi .x. cal. ſeptembris. Sacerdotium igitur illius ciuitatis ſcẽ ſuſcipiens: non multo poſt pro ꝯfeſſione xpi martyrio ꝯſumatus: uictorie palmã promeruit .xi. cal. nouembris. Hec ado.

¶ De ſcõ melanio epiſcopo. XCIII

Melanius epus tempore ualeriani & galieni imperatorum claruit apud ciuitatem rothomageñ. Qui de maiori britãnia exortus cum eſſet gentilis romam uenit ut patrie tributuȝ ſolueret: & imperatori deſeruiret. Cuȝ autem ueniſſet ad templũ martis ut ibidem cum ſociis ſacrificaret: conuerſus eſt a ſcõ ſtephano papa & martyre ibidem predicante: & ab eodem baptizatus ipſi adheſit: quem ille per omnes grad⁹ eccleſie ac ſacerdotium uſq; promouit. Qui & fideliter in omnibus ordinib⁹ domino deſeruiuit. Cumq; die quadam pontifex celebraret: & ei melanius miniſtraret: angel⁹ domini a dextris altaris extitit: quem uterq; illorum uidit. Qui & finita miſſa baculum melanio dedit & eum urbi rothomagenſi a deo electum epiſcopum nunciauit: & ut illuc ad predicandum accederet mandauit: chriſtumq; ipi ductorem futurũ promiſit: ſtatimq; diſpuit. Melanius ergo continuo accepta benedictione a papa diſceſſit: & chriſtum itineris ducem habuit: ueniens autem antiſiodorum inuenit hominem qui caſu bipenni ſibi pedem in duas partes diuiſerat. Quẽ baculo quem ab angelo acceperat tetigit: & ipſuȝ ſine mora ſanauit: ueniens autem rothomagum predicationis officio fideliter inſtitit: & miraculis clarens fere totum populum ad chriſtum conuertit. Et miniſterium ſuum implens in domino quieuit undecimo calendas nouembris. Sepultuſq; eſt in eccleſia rothomagenſi.

¶ De ſcã melania maiore. XCIIII

Elania maior apd hieroſolymã claruit tẽpore ualẽtis impatoris ut dicit heraclides. Hec nobiliſſima ciuis romana filia quondã marcelli ↄſulis urbano ei⁹ filio unico ꝑtore in urbe relicto hieroſolymã nauigauit: ibiq; tantis uirtutib⁹ & humilitate refulſit: ut thecle nomen accipet. Fuit enim uxor uenerabilis uiri: que ãnoꝝ.22. exiſtẽs uidua: relicta patria & filio: ut dictũ eſt: cũ certis pueris & puellis: oĩbus ſuis i naui poſitis: primo alexandriã nauigauit: ibiq; oĩb⁹ diſtractis ſcõs pr̃es in eremo reuiſit. ſ. pambonẽ: ſerapionẽ: pannutiũ: iſidoꝝ: & dioſcorum: apud quos ſex mẽſibus mãſit: & eis neceſſaria miſtrauit. Cũ autẽ prefect⁹ alexandrie p̃dictos uiros dñi cũ quibuſdã ep̃is paleſtinam in exiliũ mitteret. Melania in habitu uiri eos ſecuta eſt. Quod audiẽs ↄſularis paleſtine: ut eã terreret: in carcerẽ miſit: ſed eius nobilitatẽ ↄpiens: eã ꝓtinus relaxauit: deditq; ei licentiã: ut quocũq; uellet ad ſcõs ꝓgeret uiſitandos. Illis uero ab exilio reuocatis: melania hieroſolyme remanſit: habẽs ſecum rufinũ aquileie p̃ſbyteꝝ: p cui⁹ man⁹ ꝑſa ep̃is & clericis ac pegrinis de ſuis facultatibus miniſtrabat: & in talibus opib⁹ per annos.27. perſeuerauit. Cui⁹ ſanctis oronibus filius ei⁹ urban⁹ in ſanctitate creuit: & nobiles nuptias ↄtrahens: duos filios catholicos & deuotos ꝓcreauit: qui etiã matri ſue plura dona mittebat: ut ſanctis elemoſynis liberi⁹ inſiſteret. Hec apud hieruſalẽ monaſterium ↄſtruxit: in quo uirgĩes.50. deo ſeruientes poſuit: in quo & ipſa etatis ſue anno 69. in pace requieuit.

¶ De ſancta melania iuniore. XCV

Elania iunior cui⁹ p̃dicta melania fuit auia: p̃fati urbani ꝑtoris extitit filia: in urbe roma ꝓcreata. Que cũ inuita a parẽtib⁹ nuptui tradita fuiſſet: & duos filioſ quos genuerat: nece amiſiſſet: cepit pulſare uiꝝ de caſtitate ſuanda: aut de licẽtia pegrinandi ſibi ↄcedenda. Qui licet diutius recuſaſſet: licentiã tandẽ deo inſpirãte ↄceſſit: & oẽs ueſtes ſericas in pallia altariũ dedit: reliquas p eccleſiaꝝ ornamẽta diſtribuit: auꝝ omne ſuũ & argentũ p manus pauli p̃ſbyteri diſcurrentis ↄtinue p egyptum thebaidẽ antiochiam: paleſtinã: hieroſolymã: & alia loca ſcã: deſtinauit: ſeruos & ancillas manumiſit: poſſeſſionibus plurib⁹ uẽditis p̃cium paupibus diuiſit: ceteras in ſubſidiũ monaſterioꝝ retinuit. Sicq; per uxorem ↄuerſus in uiꝝ alteꝝ mutatus: mira penitentia ſe affligebat: & poſt alteꝝ diẽ ſemp cibũ ſumebat. ¶ Melania uero in poſſeſſionib⁹ ſuis cenobiũ ↄſtruxit: ubi cũ.15. eunuchis & .40. uirginibus & aliis ancillis ſuis libertati traditis deo ſuiuit. Parem quoq; uir ſuus cum 30. monachis uitam duxit: uterq; ipſoꝝ ieiuniis: lectionib⁹: & oronibus uacãs. Sicq; ſãcta dei melania bone auie imitatrix effecta: plena uirtutibus in pace quieuit.

¶ De ſcis munilione & eledia uirginibus & martyribus. XCVI

Vnilio & eledia uirgines & martyres apud ciuitatẽ oſtiam paſſe ſunt: que p ↄfeſſione xp̃i diuturna cuſtodia macerate: atq; deide capitali ſentẽtia punite: p̃cioſuʒ martyrium celebrarunt. xi. calen. nouẽbris ut dicit ado.

¶ De ſcis ſeruãdo & germão mart. XCVII

Eruandus & german⁹ martyres apud hiſpaniã paſſi ſunt ſub p̃ſide uiatore: qui poſt dira uerbera & ſqualorẽ carceꝝ: & ſitis ac famis iiuriã: & lõgiſſimi itineris laborẽ: quẽ onuſti ferro iubẽte eodẽ p̃ſide ptulerũt. Nouiſſime martyrii ſui curſũ gladio ceſis ceruicib⁹ ipleuerũt: ex qb⁹ germanus apud emeritã ciuitatẽ iuxta beatã eulaliã ſepult⁹ ẽ. Seruãd⁹ uero apud hiſpalenſe oppidũ iuxta ſcãs iuſtã & rufinã ↄditus eſt. Paſſi ſunt aũt ſci martyres. x. calẽ. nouẽbris.

¶ De ſcõ ſeuerino ep̃o & ↄfeſſore. XCVIII

Euerin⁹ ep̃s colonieñ apud ipſã ciuitatẽ claruit. Qui effrate cuidã heretico ſucceſſit. Nã ut ſcribiẽ i geſtis ſci ſuatii: de quo ſupra actũ ẽ.3. id⁹ maii: dũ ei reuelata fuiſſet deſtructio urbis treugrẽſis & p̃lati ac pricipes ip̃m romã p legatiõe deſtinarẽt. Rñdit ſuati⁹: iter nõ eẽ tutũ: niſi effrata heretic⁹ ab ep̃atu deponeret. Illico ↄgregata ſynodo ep̃oꝝ apud coloniã aggrippinaʒ Effrata heretic⁹ iudicio ſynodi ↄdẽnat⁹ depoinit: & ſeuerinus ordiat. Dũ aũt ſuati⁹ rediret ab urbe apd coloniã a ſeuerino ſuſcept⁹ eſt: q dũ nocte oraret: ſeuerin⁹ colũnã ignis ſup caput ei⁹ aſpexit: q̃ paulati uſq; ad ſe uenit: in quo loco ſeuerin⁹ eccleſiã edificauit: quã & portã celi appellauit. Quieuit auteʒ ſanct⁹ ſeuerinus in dño.10. calẽ. nouembris.

¶ De ſcõ ſeuerino boetio martyrẽ. XCIX

Euerin⁹ martyr q & boeti⁹ pro ueritate interfect⁹ ſub iſto noĩe i catalogo martyꝝ ſcribiẽ: dictuſ ſeuerinus a ſeueritate iudiciorũ Hic: ut dicit ſigibert⁹: gener fuit ſymmachi patricii uir nobilis romanus: uir ↄſularis ↄſpicuus: mira lingue eruditione politus: & liberalium artium: quas pene omnes a greco in latinũ trãſtulit pleni⁹ eruditus: cui⁹ uxor helphes noĩe rhetorica ſcia inſignis: hymnos apoſtoloꝝ Felix per oẽs.

& aurea luce compoſuit. Hic tẽpore theodorici regis longobardoꝝ:qui fuit imperante zenone circa annũ dñi.476.dum dicto regi rempublicam iuadẽti boetius reſtitiſſet: apud eum dolo accuſat⁹ cum pluribus aliis proſcriptus & in exilium miſſus eſt.Inde reductus papie incarceratus eſt: ubi librũ de philoſophica ꝯſolatione ꝯpilauit. Tandẽ ab eodem theodorico rege i carcere interfect⁹ eſt:anno dñi.521.x.cal.nouẽbris.Sepultuſq; in ipſa papienſi ciuitate in eccleſia ſci petri ad celum aureũ:ut mr̃ ab eccleſia digna ueneratione celebrat̃.¶Hic philoſophus eximius diuina & humana ſapiẽtia pollẽs:multa nobis ingenii ſui documẽta dereliqt. Scripſit eni libros de trinitate.De unitate & uno De ente & eẽntia.De duab⁹naturis&una ſubſtantia xp̃i.De hebdomadib⁹.De ꝯſolatione philoſophica li.v. De ſcholaſtica diſciplia. Topicorum libros . Ariſtotelis libros quos habet bibliotheca latina: omnes fere de greco in latinum ꝯuertit ſermonem. Scripſit & uolumẽ de muſica.De arithmetica.Categoricoꝝ. Sylloſgimoꝝ:& hypotheticoru3.De deitate ad ioannem rõane eccleſie diaconũ: De electione primi parentis i reſtauratione humani generis p incarnatione & paſſiõem xp̃i.Aduerſus eutychianos & neſtorianos atq; azephalos de incarnatione dñi. Item contra arrianoſ:eunomianos & apollinariſtas libros fortes:& eoꝝ hereſim confutantes.

¶De ſcõ theodorico preſbytero & mr̃e. C

Theodoricus preſbyter & martyr apud antiochiam paſſus ẽ tẽpore iuliani apoſtate imꝑatoris: ſub prefecto & auunculo ſuo iuliano.Cũ enim a predicto ꝑfecto eccleſia antiochenoꝝ ſpoliata eẽt : & xp̃iani ubiq; diſperſi fuiſſent.Hic in eccleſia ꝑmanſit itrepidus.Qui ab eo teneri iuſſus:poſt equuleũ & multos ac duriſſimos cruciatus: etiam lampadib⁹ circa latera inflãmatus ẽ. Sed faculis diuina uirtute reſtinctis: milites qui eas tenebant: angeloru3 aſpectu i territi in faciẽ corruerũt.Cũq; prefectus quoſdam xp̃anos occultos illoꝝ miniſterium ſupplere iuberet:& illi hoc facere recuſarent:prefectuſq; ipſos examinans xp̃ianos reppiſſet: iuſſit eos in pelagus demergi . Quos ſanct⁹ martyr hortabat̃ ut ip̃m ad gloriã precederent.Nouiſſime autem du3 iuliani apoſtate: quem apud perſide3 diuina ultio puniuit interitum prediceret:occaſione gladii martyriũ ꝯſumauit.x.cal.nouẽbris.

¶De ſcis felice ep̃o & ſociis mr̃. CI.

Felix ep̃us citatis tubaboceñ.audax & ianuarius ꝑſbyteri. Fortunatus & ſeptim⁹ lectores temporibus diocletiani imperatoris in uenuſia ciuitate apulie paſſi ſunt.Qui a quodam magnoliano curatore detẽti multis diebus uinculis & carceribus i aphrica & in ſicilia macerati:tandem occaſione gladii martyrio coronati ſunt.9.cal.nouẽbris.Ex quibus felix ep̃s annorum.56. uirgo & martyr ad xp̃m dupplici cũ palma migrauit. Quorum corpora intra carthaginẽſem ciuitatem & uticeñ.ſepulta ſunt.

¶De ſcõ martino abbate. CII.

Martinus abbas apud campaniam claruit tẽpore iuſtini iunioris augusti. Qui in monte maſſico ſolitariam uitam duxit: multiſq; annis in ſpecu anguſtiſſimo incluſus fuit.Mox autẽ ut ſe in predicti mõtis foramine ꝯtulit:ex eadem petra aque ſtilla ꝓrupit : que ſibi & in uſu quotidiano ſufficeret:& nec pluſ adeſſet:nec neceſſitati deeſſet. Quod antiquus hoſtis: ut eum ex antro illic depelleret:amica ei beſtia ſerpens ingreſſus cepit in ſpelunca inueniri ſolus cum ſolo:ecq; orante ſe ante illum ſternere : & cum cubante pꝛiter cubare.S3 uir dei omnino ipterritus eius ori manum uel pede3 extendebat: ſed ip̃m tamen ſerpens percutere non audebat. Et cum hoc quotidie per trienniũ ageretur:die quadam inimicus eius fortitudine uictus ſe per deuexum montis latus in precipiciũ dedit: oiaq; loci arbuſta flãma ex ſe prodeũte ꝯcremauit: ut p hoc cõſtaret quis fuerat q ab eo uictus abſcedebat.¶ Hic ſanctus uir prio icluſiõis ſue tẽpore decreuit: ut ultra mulierẽ nõ uideret:ne ex cõtẽplatõ ſpe tẽtationẽ icurreret.Quod quedã mulier audiẽs audacter ad ſpecũ ei⁹ aſcẽdit:ut eius ꝓpoſitũ frãgeret.At ille paulo lõgius ituẽs & m̃lebria ueſtimẽta ꝯſpiciẽs: i terrã faciẽ depreſſit:& eo uſq; i orationem ꝓſtratus iacuit:quouſq; ipudẽs mulier inde fatigata diſceſſit.Que die eodẽ mox ut de mõte deſcendit uitã finiuit:eo ꝙ uiꝝ dei auſu iprobo cõtriſtauit.¶Cum autẽ ad eum multi ex deuotione ꝯcurrerent:& ſemita que ad eius ducebat cellulã artiſſima foret: puer puul⁹ icaute gradiẽs ex monte cecidit: & uſq; ad uallẽ i profũdiſſimo ſitã ruit.Perturbati oẽs querere ceperũt ſicubi corp⁹ lapſi pueri potuiſſet inueniri.Qui tandem in ualle inuẽtus eſt non ſolum uiuus:ſed etiam membris omnibus illeſus.Sicq; omnibus innotuit:ꝙ hunc in caſu ſuo martini oratio portauit.¶In ſpecu uero illius magna deſuper rupes eminebat : que martini celle prominens:caſu ſuo imminente: illius interitum minabatur. Ad hunc maſcator nepos illuſtris uiri armentarii ueniens cum multis ruſticis orabat: ut uir dei de ſpecu exiret: donec ipſe ruituram

rupem de monte euelleret. Quod uir dei fa cere non acquieuit: ſed illi qđ poſſet: ut face ret: precepit: itaq; dum illoꝝ multitudo co naretur ſine piculo ſancti uiri illud ingens ſaxum leuare: repente cunctis uidentib⁹ mo les ipſa e laborantib⁹ euulſa: ne ſpecu mar tini tangeret ſaltū dedit: & quaſi ſerui dei le ſionem fugiens longius cecidit. Quod ange lico miniſterio actū fuiſſe unuſquiſq; cogno uit. ¶ Hic dum prius in eodem monte ſe cō tulit: catena ferrea ſibi pedeȝ ligauit: eamq; ſaxo ex altera parte affixit: ne ultra ei ꝑgre di liceret: q̄ catene longitudo tendebatur. Quod beatus benedictus audiens: eidem di cendo miſit: ut ſi ſeruus eſſet dei: non eum te neret catena ferri: ſed catena xpi. Ad quam uocem martinus ꝯpedem ſoluit: ſed tamen nunq̄ ultra q̄ catena extendebatur pedē mo uit. Qui poſtmodū ibidem incluſus diſcipu los congregauit: qui ab eius ſpecu ſeorſum habitantes aquam ex puteo hauriebant: ſed funis in quo ſitula pendebat ſepius frange batur: unde factū eſt. ut catenā quam ex pe de ſuo uir dei ſoluerat: funi ſitule alligarēt: ex quo iam tempore contigit: ut funis quoti die tingeret: & nullatenus ex tactu catene il lius de cetero rumperet. Quieuit autem in pace uir dn̄i. 9. calē. nouembris. Hec grego rius. 3. dialogoꝝ capit. 16.

¶ De ſancto maioro epo. CIII

Maiorus eps apud inſulaȝ ſargiā britānie claruit. Hic ex eadem ꝑ uincia ortus: genere nobilis: ſo cius ſancti ſampſonis: eidem in dolenſi archiepātu ſucceſſit: in quo dum uerbis & exemplis populum dn̄i laudabiliter paſceret: ab angelo in ſomnis monitus: epātui ceſſit: & buducum ſibi ſub ſtituens eremum petiit: & ſolitariam uitam annis plurib⁹ duxit: deinde plurium mona chorum pater effect⁹ eſt. ¶ Qui comitē quē dam ditiſſimum: qui ſeptennio leproſus fue rat: contactu ſuo a lepra mundauit. Comes autem pro gratiarum actione medietatem unius ſue poſſeſſiōis uiri dei monaſterio cō ceſſit. Sed cum dicta poſſeſſio auibus & pi ſcibus abundaret: mox aues omēs & piſces ſimiſſa medietate: quam ſibi comes retinue rat: ad aliam uiri dei medietatem tranſierūt. Quod cernens comes ad ſuaſum uxoris: me dietatem cenobio conceſſam cum ſua ſibi re tenta cōmutauit. Iterūq; piſces & uolucres ad medietatem ſancti commutatam ſe tran ſtulerunt. Quapropter comes poſſeſſionem integram monaſterio largitus eſt. ¶ Famu lum quendam ſuum: qui dum piſcaretur: in mare cadens necatus fuerat: oratione ſua a mortuis ſuſcitauit: & ab undis ad littus in uolumen eiectum reduxit. ¶ Cum fames ua lida omnem britāniam occuparet: & ipſe ex pietate omnem populum ad ſe uenientem re ficeret. Iamq; ex tali largitiōe uictualia mo naſterio deficerent: pueri quidam ex mona chis meridie ad littus maris accedētes: lecti ones ſuas repetituri: nauem antiquam in lit tore ex uetuſtate derelictam: pueriliter in trauerunt: quam ſubito mare cōcreſcens ra puit: & ſine remo uel remige alioq; admini culo quoq; una cum pueris ſaluis ad oppo ſitam inſule ripam ſubito deuexit: maioro pueris apparēte: & nauem tenui baculo gu bernante. Ad quod ſpectaculum rex prouin cie cum omni populo occurrens: & a pue ris qui eſſent: aut quomodo aduenifſent au diens: nauem uictualibus & diuitiis refertā remiſit: quam ſimiliter uirtus diuina: ut pri us ad proprium locum reduxit. ¶ Cuȝ nor mani totam inſulam deuaſtarent: & popul⁹ inermis ad ſanctum confugiſſet: ille baculo rupem percuſſit: & in manuales lapillos di uiſit: quibus populus hoſtes in ſe irruentes oppreſſit: eoſq; i mari fugatos ſe precipites dare compulit. ¶ Hic uirgo perpetuo per manens: pane hordeaceo ſolo contentus: fe ria quarta & ſexta nullum capiebat cibum: & ſemper ferebat cilicium. Cui ī uigilia pa ſche oranti: ter angelus apparuit: eiq; obit⁹ ſui diē ꝑnunciauit: de cuius manibus ſanct⁹ uir euchariſtiam tertia uice uiſibiliter ſum pſit: & . 9. calē. nouēbr̄. ut audierat: ad chri ſtum migrauit.

¶ De ſancto maioro martyre. CIIII

Maiorus martyr ſeruus geneſoſi & nobilis uiri tyburtine ciuita tis paſſus eſt perſecutione uan dalica ſub hunerico rege: qui primo fuſtibus quaſi innumera bilibus ceſus: trocheis frequentibus eleua tus: aliquando ictu celeri dimiſſus ſuper la pides & ſilices corruebat: ſed & pluries pla gas lapidibus confricatus: dum iam uiſcera pelle nudata eēnt: & ipſe ad ſingula conſtan tior appareret: nouiſſime gladio ceſus eſt: & apud eandē urbē ſepultus.

¶ De ſanctis chryſantho & daria martyri bus. CV

Chryſanthus & daria uirgo & martyres ambo rome paſſi ſunt ſub imperatore numeriano: qui chryſanthus alexandria ortus: cū patre polemio illuſtriſſimo romam ueniēs ab eodē liberalib⁹ ſtudiis tra ditus: cū eēt ardētiſſimi ingenii oib⁹ ſciētiis mundanis erudit⁹ ē. Et dum uniuerſa libro rum uolumina ex curioſitate diſcuteret: & ad libros xpiane fidei peruieniſſet: cepit que rere: qs ei diuinas litteras exponere poſſet. Tandem a quodā chriſtiano ſecretiſſime ad

carpophorũ preſbyterũ adductus ẽ:qui pͬ ſecutionis atrocitate ſeuiente:i ſpecu montis occultatus : uix poterat a paucis fidelibus uiſitari. A quo chryſanthus diuinis litteris imbuitur:& conuerſus ad xp̄m: ſacro ſonte perfũditur:& catholica fide diligenter iſtructus:poſt.vii.dies baptiſmati ſui xp̄m dñm uoce publica ꝯfitetur : & deos deaſq; romãi populi demones eſſe proteſtatur.Quod audiens pater eius nunciantibus propinquis : cum ab imperatore plurimum honoratus eſſet:& dignitate3 amittere formidaret:fecit filium in tenebroſo carcere recludi: & cibo puiſſimo ſubſtentari.Quod uir dei ad exercitium potiuſq̃ ad ſupplicium ſibi dicebat i ferri.Sed quidam ex attinentibus patri conſuluit:ut ſi filium ab hac ſuperſtitione uolebat eripere : elegantiſſime puelle coniugio traderet:ut dum diceret eſſe maritus:obliuiſceretur eſſe xp̄ianus : eo ꝙ afflictiones illatas:xp̄iani ſibi ad gloria3 reputabãt.¶Tũc polemius triclinium ſericis ueſtibus ſtratũ preparauit: & chryſanthum precioſis ueſtibus induit:&.v.puellaſ ſpecioſas & ornatas ex ancillis ſuis eidem aſſociauit.Iubens quotidiana conuiuia affluentibus dapibus exhiberi:filiumq; ſuum blanditiis & amplexibꝰ puellarum ſeduci.Qui dum oraſſet ad dñ3: ne a fera.ſ.carnali concupiſcentia ſuperaretur:cõtinuo predicte puelle ſõno oppreſſe: nec cibum nec potum ſumere poterant : ſed educte exterius ſtatim euigilabant. Iterũq; in triclinïu3 introducte graui ſopore dormitabãt.Cum autem polemius ex hoc ad mortem doleret:& amici eius hec omĩa magie iputarent:eidemq; conſulerent: ut eruditam aliquam iuuenculam ſpecioſam ad eũ introduceret:quam ille incantationibus xp̄ianoꝝ minime ſuperare poſſet. Daria uirgo prudẽtiſſima & eloquentiſſima :ac ſup omnes ſpecioſa: dee ueſte dicata eligitur : & ornatiſſimis ueſtibus induta a patre rogatur : ut ad iuuenem ingrediẽs:eũ diis & patri reſtituat ſibiq; maritu3 acquirat. Que gẽmis & auro radians ad chryſanthum ingreditur: tantaq; eum elegantia ſermonis alloquitur:ut ſi eẽt ferro durior:plumbo mollior redderetur. Dum autem eam chryſanthus de pompa ueſtium argueret reſpondit:ſe non propter põpã:ſed ut cum diis & patri lucriſaceret : ſic indutam. Cum iterum chryſanthus eam reprehenderet: quomodo pro diis idola coleret:que nec ſe nec alios cuſtodire poſſent:& que uinculis ferreis & plũbo coartata eẽnt reſpondit. Daria ꝙ he imagines ꝓpter uulgus ignobile formabanẗ :marmore & metallo:ut quos cultor mẽte & ſacrificiis colit:effigiata imagie oculis perſpicere poſſit. Tũc chryſanthus cepit perſcrutari:qui eſſent dii quorum imagines colebantur.Et cum ſaturnum comprobaſſet filiorum interfectorem. Iouem adulterum & inceſtuoſum & homicidiorum patratorem.Mercurium incantatorem.Hercule3 ſui ipſiꝰ occiſorem:ceteroſq; deos flagicioſos & eorum quemlibet malorum omnium in ceſtorem : & perconſequẽs tales deos miſerrimos: nec coli deberẽt:nec deos dici:credidit daria ab eodem conuerſa amboq; ſancti ſpũs copula uniti carnale matrimonium ſimulabant.Fecitq; chryſanthus occulte in domo ſua dariam baptizari.Que intra paucos dies ſacris imbuta litteris:una cum uiro uirginitatis perpetue uotum emiſit.Et tam per chryſanthum multitudo uirorum: q̃ per dariam multitudo conuertebaẗ feminarum. ¶Quapropter excitata in urbe ſeditiõe: chryſanthus a prefecto celerino cõprehenditur:& ſacrificare iubetur.Sed cum hoc recuſaret:tribũo claudio a prefecto traditur: ut diuerſis ſuppliciis imolare cogaẗ. Quem claudius dedit in cuſtodiam militibꝰ ſeptuaginta.Qui neruiſ crudis eum cõſtringunt:ut ſenſim ſe ſiccantibus neruis ac oſſa eius uix pertingerent ligamenta. Sed ſtatim reſolutis neruis: iteru3 fortioribus nodis uicitur : ſed uincula continuo dirumpuntur. Deinde ab eiſdem pedibus in cippo mittiẗ: ſed repente ligno putrefacto cippꝰ in puluerem uertitur.Que cum milites magicis artibus aſcriberent:lotio chryſanthum perfundere ceperunt: ut ab eo incantationes diluerent : ſed aqua mox putentiſſima in roſeum odorem conuerſa eſt.Deinde uitulum excoriauerunt:& corio illum nudum cinxerunt: & in ſole per horas plurimas poſuerunt:ſed corium nullam calefactionem ſentiens:in eadem uiriditate permãſit.¶Iteꝝ catenis ferreis uincitur:& in carcerem obſcuriſſimum mittitur.Sed lux ei nimia diuinitus eſt infuſa:& uincula ſunt reſoluta.Que cu3 milites claudio nunciaſſent : iuſſit ſanctum ad ſe adduci & nodoſis fuſtibꝰ cedi: ſed fuſtes in manibꝰ tenentium ſolidi quaſi ferrei erant: cũ uero percuterent : quaſi plume molles fiebant. Quod uidẽs claudius cum uxore hilaria & filiis iaſone & mauro ac prefatiſ ſeptuaginta militibus crediderũt:& baptizati omnes coronam martyrii perceperunt: De quibus ſupra in eorum paſſione dictum eſt calen. decembris . ¶ Audiens hec imperator numerianus chryſanthũ in carcere tuliano obſcuriſſimo & fetidiſſimo iuſſit recludi. Dariam uero ad publicum meretricum locum adduci.Sed ꝯtinuo diuia miſericordia chryſãtho lux diuia:& odoramẽta ſancta ꝑſtãẗ.Darie uero leo de cauea ãphitheatri fugiẽs cuſtos eius uirginitatis dirigiẗ. Qui ingreſſus cellã:ubi uirgo orans proſtrata iacebat:iuxta

eam ſe poſuit:ut quaſi ſecum uidereť orare
Mittitur quidam nefandus: ut uirginem cor
rumpat:ſed a leone captus in terram deiici/
tur:qui ſine leſione eum tenens : ad ſanctam
uultu ɔuertit :& quaſi innuens : quid de ca/
ptiuo fieri iubeat:ſciſcitatur. Que precepit
ne ipm in nullo lederet:ſed ad ſe audiendam
uenire pmitteret.Leo igit eum relinqués in
hoſtio cellule ſe poſuit:ut nec ille poſſet ex
ire:nec alius introire. Vir auté ille uiſo diui
no miraculo:& auditis ſermonib' uirginis:
conuerſus eſt ad xp̄m:& per urbem diſcur/
rens:deũ chriſtianoꝝ ueꝝ omniũ creatoreʒ
proclamabat. Mittunť uenatores:ut leonem
capiant:ſed omnes a leone capiuntur:& ſine
leſione ante pedes darie deponunť : & ab ea
conuertunť. Tunc prefectus in celle introi/
tu copioſum igné iuſſit accendi:ut leo cũ da
ria comburanť.Quod leo timens:rugire ce
pit:ſed eũ uirgo domini ɔfortauit: quia nec
incẽdio cremareť :neq; ab alio capereť :neq;
occideretur:ſed morte ſua morereť : iubés
ut ſecurus per igné egredereť :quia ille euʒ
liberaret:qué leo in ſe honoraſſet.Tunc leo
inclinato capite per medium ignis illeſus e/
grediť :& p turbas diſcurrens neminé leſit:
nec ullus eũ exinde unq̃ cepit. ¶Que omĩa
dũ impator audiſſet:iuſſit celerino p̄fecto:
ut aut chryſanthũ & dariam ſacrificare cõ/
pelleret: aut diuerſis penis afficeret:qui ſa/
crificare nolenté chryſanthũ iuſſit equuleo
ſuſpendi:& ardentes ei lampades applicari.
Sed ɔtinuo ligna oĩa equulei ɔminuũť :uin/
cula rupta diſſoluũť :& lãpades extinguũť
Quicũq; uero manũ ad dariã mittebãt: eoꝝ
neruí brachioꝝ ſtupebãt:quod dũ impator
a p̄fecto didiciſſet:& hec oĩa magicis artib'.
aſcriberet:iuſſit eos in uiá ſalariá deduci:&
in harenario utroſq; deponi : & uiuos terra
& lapidib' obrui. Sicq; inuiolati ɔiuges i ſo
uea q̃ſi in uno lecto deponunť : & magis ſe/
pulturá q̃ pená excipiétes in xp̄i laudib' p̄ſi
ſtétes:terra ac lapidib' obruunť .Sicq; xp̄o
martyres ɔſecranť :& in eodé loco uſq; in p̄
ſens digna celebratióe uenerantur: paſſi ſũt
auté .8.calen.nouembris.

¶De ſanctis criſpino & criſpiniano marty/
ribus. CVI

CRiſpinus & criſpinianus marty/
res fratres : paſſi ſunt in ciuitate
ſueſionéſi ſub maximiano impa
tore agente rictiouaro p̄ſide.Hi
cũ btõ quintino martyre & aliis
pluribus ex urbe roma egreſſi: ſueſionũ ue
nerunt: & ibidem peregrini habitare cepe/
runt:ibiq; artem ɔſutoriam calceoꝝ adiſcé/
tes:de labore manuuʒ uictũ ſibi querebãt.
Ad quos ꝓpter eoꝝ arté multi gentiliũ ue/
nientes:ab eis conuertebanť. Deniq; rictio/
uaro p̄ſide detenti: inuenti ſunt calciamenta
paupeꝝ reſartientes : qui dum xp̄m confite
rentur:iuſſit eos p̄ſes extendi:& fuſtibus ce
di:deinde ſudes in eoꝝ ungulis mitti: & cor
rigias ſingulas de dorſis eorum tolli . Sed
orantibus ſanctis:ſudes de manibus eorum
exilierunt:& miniſtros percutiétes: quoſdã
eorum occiderunt:quoſdam uero excecaue
runt. ¶Inde mandauit preſes:ut ligatis mo
lis ad colla eorum tempore hyemis in flumi
ne axona uelut ſub glacie mergerentur: ſed
eos nec aqua mergere:nec petre deprimere
nec frigus conſtringere potuerunt: quin ꝓ/
iecto onere ad ripam aliam fluminis deuene
runt. Poſtmodum in plumbo liquefacto de
iecti:illeſi permanſerunt. Verum cum gut/
ta plumbi in oculos preſidis inſiliens ipſum
excecaſſet . Sanctos martyres in picem & o/
leum & adipeʒ ſimul bulliétia iactari fecit.
Quos orantes angelus domini ab igne ille/
ſos eduxit . Vnde rictiouarus iratus ſe in i/
gne precipitauit:& iuſto dei iudicio ſe cre/
mauit. Maximianus autem audita morte p̄/
ſidis:die ſequéti ſanctos gladio puniri man/
dauit:qui decollati ſunt octauo calédas no/
uembris:quorum corpora beſtiis & auibus
deuoranda relicta:diuina prouidentia per/
manſerunt intacta. Senex auté quidam cum
germana ſua uetula ab angelo monitus:cor
pora inde tulerunt. Venienteſq; ad fluuium
axonam in nauicula diuinitus ibidem pre/
parata ea poſuerunt:& contra ictum flumi/
nis ſine remo uel remige deo duce ad locuʒ
ſibi oſtéſum peruenerunt:& ſanctorum cor
pora ſine ullo pondere portantes:ita ut ma/
gis ipſi a corporibus portare uiderentur:
in quodam eorum tugurio ſecreto ſepeli/
erunt : ubi p̄ſecutione ceſſante honor eis a
a xp̄ianis ɔdebitus impéſus é:& baſilica eo/
rum nominibus fabricata.

¶De ſcis q̃dragintaſex martyrib'. CVII

QVadragintaſex milites rome paſ/
ſi ſunt ſub claudio imperatore:
qui audientes:ꝙ tryphonia regi
na quondam uxor decii ad chri/
ſtum cum filia cyrilla conuerſa
eſſet:ut dictum eſt ſupra in legenda ſancte
tryphonie decimoquinto calẽdas nouẽbris
Venerunt ad iuſtinum p̄ſbyterum: & ab eo
baptiſmi gratiam petierunt:qui clerum ro/
manum congregauit: ut ordinarent epiſco/
pum urbis rome in locum ſancti ſixti ponti
ficis martyrizati:qui omnes dionyſium pa/
pam elegerunt:ipſumq; per manus maximi
epiſcopi oſtiéſis conſecrari fecerunt . Con/
ſecratus auté dionyſius baptizauit p̄dictos
milites quadragintaſex a iuſtino preſbyte/
ro ſibi oblatos. Audiens hoc claudius : iuſ/
ſit teneri milites & uirginé cyrillam olim

decii filiam.Et congregato exercitu armato in palatio ſaluſtii mandauit.xlvi.milites ſi/bi preſentari. Quos xp̄m ꝯfitentes precepit foras muros porte ſalarie duci:& in ciuita/te ſiglina oēs capite cedi.Quoꝝ corpora iuſtinus & ioānes preſbyteri noctu rapuerūt: & in uia ſalaria iuxta cluuiū cucumeris cū aliis.121.mr̄ib⁹ ſepelierūt.viii.cal. nouem/bris.Inter hos autem fuerūt quattuor milites xp̄i precipui.ſ.✠ thedoſius: ✠ lucius: ✠marcus:& ✠ petrus.

¶De ſcō minyate martyre. CVIII.

Minyas mr̄ paſſus eſt ſub pſecutione decii ceſaris apud florentinaȝ ciuitatē. Ad quā dū decius pue/niſſet:minyatē tentuȝ:& ſibi preſentatum:ac ſacrificare nolentē: leopardo ferociſſimo ſubiici fecit:ſed oran/te ſcō fera extincta ē.Deinde ip̄m nudū oleoq; punctum i fornacem ardentē mitti iuſſit. Angelus autē dn̄i ut olim cū trib⁹ pueris cū eo deſcendit:& flāmā extinxit:& ſcūs illeſus omnino pmanſit. Tunc decius leonē ei adhiberi precepit:ſed ſigno crucis edito leo interiit. Deinde mandauit eū in equuleo leuari: & diutius torqueri: & poſtmodū ide depo/ni:ſudeſq; ligneas acutas ſub ungulis manuum ipſius affigi.Qui ab angelo cōfortatus: omnia ſupplicia patiētiſſime tolerauit.Poſt hec iuſſit decius plūbum liquefactū ei⁹ au/ribus iſtillari.Cui tn̄ ipe xp̄s in iuuenis ſpe/cie cādida ueſte:ut ſol facie fulgens appuit: eumq; ꝯſolatus ad tolerātiam ꝯſtantius aia/uit.Inde mandauit ceſar aures illius ferro pforari: ſed apparēte iteꝝ ei angelo quidā ex miniſtris eum uidēs ꝯuerſus eſt.Demum decius minyateȝ ad tēplū martis adduci fecit: & eidem auri & argenti ac gēmaꝝ q̄titatem non modicā obtulit:ſi ſacrificare uellet: eo ꝙ ip̄m antiqua amicitia plurimū dilexiſſet. Dum autē oīo imolare recuſaret. Iubente ceſare decollatus ē.viii.cal.nouēbris.Et ſe/pultus ē a xp̄ianis in ciuitate florentia.¶ Sāctus phridianus ep̄s florētin⁹ eccleſiā minyatis mr̄is trans flumē arni poſitā ſepi⁹ uiſita/bat. Cum autē die quadā inundatiōe nimia flumē naui trāſiri non poſſet:& naute quidā ultra flumē exiſterent:ſcūſq; ep̄s tranſire curaret:nauteq; illi periculo poſtpoſito: beati mr̄is ꝯfiſi meritis ad ep̄m trāſuadandū ueni/re diſponerent:ſubito ſe citra flumē inuenerunt:& ep̄m trāſportātes ſine piculo fluuiū tranſierunt.Tūc ſcūs ep̄s eiſdem p ſpiritum nunciauit: ciuibus illis hoc a deo ſcūm mi/nyatem obtinuiſſe:ut nemo in aqua illi⁹ flu/minis necari poſſet. Quod uſq; hodie ita extitiſſe refertur:ubi poſtmodum eccleſia i honore ſci phridiani epiſcopi fabricata eſt.

¶De ſcō phrontone epiſcopo. CIX.

Phrōnto ep̄s apud petragoriceñ. ciuitatem claruit. Qui ex eadeȝ urbe oriundus: a iuuentute deo deuotus.Rome a btō petro baptizatus: & ep̄s ordinatus:ad eandem ciuitatē cū gregorio p̄ſbytero ad predicandum miſſus ē:ueꝝ poſt dies tres itineris mortuo gregorio:phrōto ad petꝝ rediit:acceptoq; ipſius baculo ſuper corpus defuncti illuȝ poſuit: & ſociū excitatū de morte recepit.Sicut de hoc ſupra dictū eſt i paſſiōe petri apoſtoli.3.cal.iulii: ueniēs āt phrōto ad ciuitatem petragoricā:uerbo &exēplo multos ad xp̄i fidē ꝯuertit:&.70. monachos ibidem ad ſuiendum dn̄o ꝯgregauit. Sed a prefecto ciuitatis ſquirio noīe:pſecutionem paſſus ē:quia quos iſte baptizabat:ille decollabat:unde ip̄e ſumptis ſeminib⁹ olerum:mo/nachos ſuos aſſumpſit: & eremū deſtitiſſimā petiit:ueniēs autē ad locū ſuper fluuiū dor/donē:draconem ingentem & ſerpentū multitudinē ibidē habitantē: xp̄i uirtute fugauit. Ibiq; cum ſrib⁹ deo ſeruire cepit & oleꝝ ſe/mina ſeminauit. Deficientib⁹ uero eis cibis: angel⁹dn̄i ſquirio preſidi p noctē apparuit: & ei diuinā ultionem ꝯminat: niſi ſcis uiris ſubueniat peuntib⁹ fame. Ille uero territus amicos ꝯſulit:ſed quo ſci dei abiſſent: peni/tus inuenire non ualuit.Poſt dies tres nocte iteꝝ angelo eidem appēte plagis pcuſſus ē. Qui amicis iteꝝ conſultis.70.cameloſ cibis mōachoꝝ onerat: & deo phrōtonis eos ꝯmēdat. Qui duce dn̄o ad eremuȝ ſci uiri recto itinere puenerūt. Scūs aūt ep̄s onerū medie/tatem depoſuit:& cū reliquo camelos remi/ſit. Qui eadem uia qua uenerāt reuerſi ſunt ad dn̄m ſuum.Quod cernēs preſes i xp̄o credidit: & phrontonem in ueſtigatū adiit: atq; gregorius ab eo uocatus ſacrum baptiſma ſuſcepit:eidemq; in eremo de cetero miſtra/uit.Scūs autē uir poſt multos labores in pace quieuit.viii.cal.nouembris.Sepultus petragorice uirtutib⁹ clarens.

¶De ſcō demetrio martyre. CX.

Demetrius mr̄ apud theſſalonicaȝ ciuitatem paſſus ē ſub maximia/no impatore. Hic a ſua iuuētute xp̄ianus & deo ſuiēs nobilis fuit ciuis ipſius theſalonice ciuitatis & miles ſtrenuus. Qui tamē xp̄m dn̄m predicabat: & multos ad fidē ꝯuertebat.Ingreſ/ſus autē imperator theſſalonicam:audiēs de demetrio ip̄m ꝯprehēdi fecit & in carcerem mitti.Erat autem cū imperatore gigas fortiſſimus & aſpectu terribilis noīe libeus. Qui de mandato auguſti cū xp̄ianis dimicās:eos brachiis ad ſe ꝯſtringens ad terrā allidebat: ſtatimq; ſp̄m exhalabāt. Multi etiam alii ab imperatore diuerſis penis affligebant.Cum

auté demetrius eēt in carcere poſitus: ſcor/
pioné iuxta pedes ſuos cauda eum pcutere
ſatageré uidit : qué edito crucis ſignaculo
ſtatim extinxit. Cui oranti ꝯfeſtim angelus
appuit:atq; in xp̄o ꝯfortans:coronam capiti
ei⁹impoſuit. Veꝝ dū imꝑator cogitaret de/
metrium cū libeo expiri. Neſtor quidā xp̄i/
anus ſe nocte ſcō demetrio obtulit dicés: ꝙ
certamen hoc aſſumere deliberaſſet:rogans
ut ſanct⁹martyr ꝑ ſe dn̄m exoraret. Qui ab
eo ꝯfortat⁹: die ſequēti ip̄atori ſe p̄ſentauit:
ſeq; xpianū aſſeruit:offerens ſe cū libeo di/
micare:& ꝑ demetrio certamen aſſumere.
¶Dum aūt imꝑator illum p̄cib⁹ retrahere
nō poſſet:uictori munera ꝓmiſit. Neſtor igi
tur duellū igreſſus:libeū ad terrā ꝓſtrauit:
& ꝓſtratū occidit. Imꝑator auté hoc uidés:
& gigāté xp̄ianoꝝ ultorem amiſiſſe dolens
ꝯtra ei⁹ ſponſioné ✝ neſtorem a militia ſol/
uit:& de ciuitate eiecit:demetriū quoq;:qui
eius interfectióis cā fuerat: iuſſit in carcere
occidi. Milites aūt ad carcerem uenerunt:&
gladium in eius pectore demerſerūt. Sicq;
orans cū palma migrauit ad dn̄m. Cui⁹ cor
pus a xp̄ianis occultatū eſt ꝓpter timorem
paganoꝝ. In quo loco de⁹mirabilia opaba/
tur:ubi cunctoꝝ egritudines ſanabant̄. Sed
proceſſu téporis a leótio xp̄iano de illyrico
ueniente ad prefecturam theſſalonice ciuita
tis corp⁹ſci martyris leuatū eſt:& digno ho
nore ꝯditum:eccleſia eius nomini mire ma/
gnitudinis fabricata: ubi & quieſcit miracu
lis pollens. Paſſus eſt aūt ſm̄ uſuardum.7.
calé.nouébr̄.ſm̄ adoné.8.id⁹octobris.

¶De ſcō euariſto papa & martyre. CXI

Euariſtus papa & martyr natióe
grecus ex p̄re iudeo nomie iuda
de ciuitate bethleé: anacleto pō
tifici in ep̄atu romano ſucceſſit:
& ſedit annos.10.menſes.7.dies
duos. Hic titulos in urbe roma p̄ſb̄ris diui/
ſit. Hic ꝯſtituit:ut.7.diaconi eént in urbe:q
cuſtodirét papā p̄dicanté: ꝓpter ſtylum er/
roris:qui poſſet iponi ep̄o ab emulis: & ſic
a maliuolis infamaret̄:& uerbo diuino ab i/
ſidiantibus detraheret̄:qui etiá ſemp parati
eént ad obſequiū p̄bendū in miſſaꝝ ſolénijs.
Conſtituit etiā:ut ꝯiugium a parétib⁹publi
ce fiat:& ſponſe ſoléniter a uiris ſponſentur:
& tradant̄ nuptui:& demum a ſacerdotibus
benedicant̄: qui etiá ſub pſecutione traiani
martyrio coronat⁹ eſt: & ſepultus eſt iuxta
corpus beati petri apoſtoli in uaticano.7.
calen.nouembris. Hic fecit ordinatióes tres
per menſem decembriū p̄ſbyteros.7.diaco/
nes duos:ep̄os ꝑ diuerſa loca numero qnq;
Et ceſſauit ep̄atus dies.28.

¶De ſanctis rogatiano & feliciſſimo mar/
tyribus. CXII

Rogatianus p̄ſbr̄: & feliciſſimus
martyres apud aphricá ſub de/
cij & ualeriani perſecutiōe paſſi
ſunt:& illuſtri martyrio corona
ti. De qbus beatus cyprianus in
epiſtola ad ꝯfeſſores rogatiano iuniori men
tioné facit:eos magnifice commédans. Paſſi
ſunt aūt.7.calē.nouēbris. Hec ado.

¶De ſcō frumētio ep̄o. CXIII

Frumentius ep̄s apud indiam cla
ruit tēpore cōſtantii imꝑatoris.
Fuerunt auté duo pueri romani
xp̄iani.ſ.frumenti⁹ & hedyſi⁹tpe
ꝯſtantini magni auguſti: q dum
ab annis puerilibus eēnt xp̄iani: cum metro
pio quodā p̄ſbytero eoꝝ magiſtro:interna i/
die ſupioris locoꝝ orbis pſcrutandi gr̄a pe/
netrarunt: ubi nunq̄ adhuc xp̄i fuerat euan/
gelium p̄dicatum:qui a dicto p̄ſb̄ro l̄ris im
buebant̄. Romanis uero tūc tp̄is pacis fede/
ra indis uiolantib⁹: cūcti qui de latinoꝝ po
pulo p totam indiā reperti ſunt:capti & tru
cidati fuerunt. Inter quos p̄fati pueri ſub ar
bore lectiones ſuas repetētes:a barbaris cō
prehenſi:uita illis remiſſa qa pueri: & regi
indoꝝ ſūt p̄ntati. Quoꝝ alter rex.ſ.hedyſiū
ſibi pincernā fecit:frumētio uero rōnes ſuas
& ſcrinia ꝯceſſit. Cū aūt rex ad morté inſta/
ret:filio puulo regnū:pueris uero p̄fatis li/
bertaté reliqt. Quo mortuo:ad p̄ces regine
cū filio puulo:donec adoleſceret: pmāſerūt
Frumētius igit̄ noie puuli regnū guberna/
bat:unde occaſiōe accepta:xp̄ianos i uniuer
ſo regno ꝯuocauit:& eccleſias edificandi li/
bertaté ꝯceſſit:xpmq; publice annuncians:
multos de populo ad fidē xp̄i ꝯuertit. ¶Sā
ctus uero ✝ hedyſi⁹ad tyꝝ italie ciuitaté ꝑ
uiſendis parentib⁹abiit. Frumētius aūt ꝓpe/
rans alexandriā uenit:& athanaſiū tūc ipſi⁹
urbis ep̄m rogauit:ut nouellis xp̄ianis ep̄m
delegaret. Athanaſi⁹ aūt frumentiū eundem
ep̄m ꝯſecrauit:& cū auctoritate plena ponti
ficii ad indos remiſit. Qui p̄dicatióis officiū
in ipſa ꝓuincia fideliter adminiſtrās: & mul
tis ſignoꝝ & miraculoꝝ uirtutib⁹coruſcās:
pene oēs ſupioris idie gétes ad xp̄z adduxit:
plenuſq; ſcitate in pace qeuit.6.calé.noué/
bris. Glorioſe ſepultus in regia ciuitate.

¶De ſáctis uincentio ſabina & chriſtina uir
ginibus & martyrib⁹. CXIIII

Vincentius martyr ſabina & chri/
ſtina uirgines paſſi ſunt in hiſpa
nia ciuitate abella ſub p̄ſide daci
ano. Qui primo in equuleo adeo
ſunt extéti: ut oés ꝯpages mem/
broꝝ eoꝝ ſoluerét̄. Deinde capita eoꝝ lapi
dib⁹ſuppoſita uſq; ad excuſſioné cerebri ua
lidiſſimis uectib⁹ſūt ꝯtuſa:atq; ita eoꝝ mar
tyriū ꝯpleuerūt.6.cal.noueb. ut dicit ado.

¶ De ſcis ſimone & iuda apoſtolis. CXV

SImon chananeus & iuda ſiue tadeus apoſtoli: fratres germani fuerũt iacobi minoris & ioſeph iuſti: filii marie cleophe: que alpheo nupta fuit. De quo ſupra dictũ ẽ in legenda ſancte anne. 7. cal. auguſti. Iudas aũt ad abagarũ regẽ edeſſe miſſus fuit poſt dñi aſcẽſionẽ. Cũ eni dictus rex in ſirmitate nimia eẽt oppſſus: audiens de miraculis xp̄i tũc in iudea predicãtis: miſit ei epiſtolã rogans ut ad ſe uenire dignaret: & eũ ab iſirmitate curare: aſſerẽs eũ dei filiũ: cum tamẽ adhuc eẽt gentilis. Cui ieſus p epiſtolam rñdit: ꝙ oporteret ip̄ꝫ oia ꝯplere ꝓpter que miſſus fuerat: & poſtea ab eo q miſerat illum i celũ recipi. Promittẽs ꝗ unũ ex eius diſcipulis poſt eiꝰ aſcẽſionẽ ad eũ mitteret: qui eũ ab omni egritudine liberaret. Poſtea uero q̃ dñs aſſũptus ẽ ut i hiſtoria eccleſiaſtica legit: miſit thomas apoſtolus tadeũ: q & iudas dictus ẽ ad abagaꝝ regẽ iuxta dñi ꝓmiſſionẽ: uiditq; rex in uultu tadei miꝝ & diuinũ ſplẽdorẽ: & ꝯtinuo in xp̄m credidit: eiuſq; diſcipulũ adorauit. Et cũ leproſus eſſet: ut in qbuſdã libris legit: tadeus eũ tetigit: & mox plenã mundationẽ accepit: & baptiſmũ ſuſcepit. ¶ Scripſit aũt iudas apl's ultimã de. 7. que canonice dicunt epl'am: que quia de libro enoch apocripho teſtimoniũ ſũpſit a pl'iſq; repudiat: uſu tñ & auctoritate maioꝝ inter ſcãs meruit cõputari ſcripturas: ut dicit hieronymꝰ libro de uiris illuſtribus. ¶ Iudas aũt primo in meſopotamia & ponto p̄dicauit. Simon uero i egypto: deide ambo i perſidẽ uenerũt: & ibidem duos magos zaroen & arphaſath quos mattheus de ethiopia fugauerat inuenerũt: ut ſupra dictũ ẽ in eius paſſiõe. xi. cal. octobris. Qui p magicas incantatiões mlta ſigna faciebãt: & populũ in multis ludificabãt. Tunc baradach dux xerxis regis babylonie ad prelium contra idos profecturus nullũ a diis ſuis potuit habere rñſum. Pergẽtes aũt ad phanũ ꝓxie ciuitatis: a diis illoꝝ audierũt: ꝙ ꝓpter apoſtolos qui illuc uenerãt dii ſui rñdere nõ poterant. Quos dux requiſitos & inuẽtos: interrogauit: q eẽnt uel qua de re ueniſſent. Qui ſe genere hebreos: ꝯditione xp̄i ſuos & apoſtolos eẽ reſpõderũt: cã uero ſalutis illoruꝫ illuc ueniſſe dixerũt. Cum aũt dux diceret: ꝙ diis ſuis potẽtiores illos fore cognoſceret ideoq; eos de fine belli interrogaſſet: apoſtoli reſponderũt: ꝙ ad hoc ut deos illos mẽdaces fore ꝯprobarent pmittebant eis dare reſponſa: ut ex euentu facti mẽtitos eos fuiſſe apperet. Tunc phanatici bellũ dixerunt futurum: & multũ hĩc inde populũ ruiturum. Apoſtoli aũt uerba illoꝝ deridẽtes ducem hortati ſunt: dicẽtes pacem ſecũ adduxiſſe: & die ſequẽti hora tertia legatos indoꝝ ad eum uenturos eẽ: ſueq; ſe potãti cũ pace uelle ſubiicere. Pontifices uero ꝯtradicẽtes apoſtolos deceptores aſſerebãt: qui ideo ducem ſecuꝝ reddere uellẽt: ut ip̄m incautũ hoſtes facilius occuparẽt. Dux uero utroſq; uſq; in craſtinum cuſtodiri fecit: ut ex rei euẽtu ueraces honorarent: & mẽdaces punirent. Cũ autẽ die ſequẽti: qđ apoſtoli predixerãt: eueniſſet: & dux pontifices icendere uellet: prohibuerunt apoſtoli ne hoc fieret: quia miſſi erant nõ uiuẽtes occidere: ſed mortuos uiuificare. Et cũ omia bona illoꝝ dux apoſtolis uel ſaltem ptẽ uellet donare: apoſtoli nihil omnino aſſenſerũt recipe. Dux uero miratꝰ illos ad regem xerxem duxit: & deos in effigie hominũ latẽtes eſſe aſſeruit: atq; cuncta que p eos ſibi ꝯtingerãt narrauit. Magi uero econtra ibidẽ exñtes illis detrahebãt: eos uanos & mẽdaciſſimos aſſerentes. Quod ut ꝯprobarẽt: aduocatos quoſdã coram ſe poſitos ſuis artibus ita mutos fecerunt: ut nec nutibꝰ loqui poſſent. Deinde illos loqui pmiſerũt: ſed imobiles eẽ fecerunt. Deinde eis greſſum reddiderũt: ſed aptis eos oculis excecauerũt. Dux uero aduocatos illos ꝯfuſos ad apoſtolos duxit: ut eoꝝ interuentu a magoꝝ incantatiõibꝰ liberarent. Sed cum illi apoſtolos pãnoſos deſpexiſſent: ſimon eos i fide xp̄i docuit: & ne de cetero magos illos timerẽt cõfortauit. Et cũ in eoꝝ frontibꝰ cõſignati eẽnt: & in xp̄m crederent: ad regẽ coram magis ingreſſi ab illis ſupari nõ potuerunt. Irati magi multitudinẽ ſpentũ uenire fecerunt. Sed apoſtoli uenientes pallia ſua de ſpentibꝰ ipleuerũt: & i magos proiecerunt: mãdantes ne illos occiderẽt: ſed ſolum morſibus cruciarẽt. Quod cũ ſerpẽtes facerent apoſtoli iteꝝ eis impoſuerũt: ut omne uenenum: qđ infunderãt reuocarẽt: & ſic ad ſua loca redirẽt. Maiores aũt cruciatus magi ſẽſerunt: cũ ſpentes uenenũ retrahebant: q̃ cũ ip̄m primitus iſundebãt. Apoſtoli autẽ triduo doloribꝰ cruciari pmiſerunt: ut uel ſic ab eoꝝ malitia cõuerterent. Cũ ergo tribꝰ diebꝰ ſine cibo & potũ & ſomno mãſiſſent: & nec ſic reſipiſcere uellẽt: apoſtoli eos ſanos fecerunt: & libere quo uellẽt abire pmiſerunt. Qui i eoꝝ malicia pdurantes ab eis fugerũt: & pene contra eos totã perſidẽ cõmouerunt. ¶ Poſt hec filia cuiuſdã principis ex fornicatione ꝯcepit: & filium pariens quẽdam ſanctũ diaconẽ apoſtoloꝝ diſcipulum noĩe euphroſynũ infamauit: ꝙ ipſe eam uirginẽ uiolauerat: & ex ip̄o puella cõceperat. Cũq; parentes puelle diaconum occidere uellent: apoſtoli aduenient: & quãdo puer natus fuerit requirunt. Qui rñderunt: ꝙ illa

die prima hora diei. Apoſtoli uero pueꝝ ad
ſe portari iuſſerunt: & coram diacono ſtatu/
erunt. Adiurant q; pueꝝ i xp̄i noie: ut ſi dia/
conus ille eū genuiſſet: coram cunctis debe
at ꝓpalare. Infans uero diſerte rn̄dit: & dia/
conum iuſtū & ſanctū aſſeruit: quia nūq̄ car
nem ſuaꝫ coinquinauit. Cum aūt parētes in/
ſtarent: ut apoſtoli quererent: qs auctor ſce
leris fuiſſet: dixerunt ſe innocentes abſolue/
re debere: non autē nocentes prodere. ¶ Cō
tigit etiam eo tempore: ut due tigrides fero
ciſſime: que in ſingulis caueis erant clauſe:
prodeuntes fugerent: & omnes ſibi occurrē
tes deuorarent. Ad quas apoſtoli uenerunt:
& eas in nomine domini uelut oues manſue/
tas reddiderunt: ita ut inter homines de die
pacifice habitarent: & ueſpere ad ſpeluncas
ſuas redirent. Apoſtoli autem per annum u/
num & menſes tres in babylonia permanſe/
runt: & pluſq̄ ſeptuaginta milia hominū ex/
ceptis paruulis & mulieribus cōuerterunt:
quos omnes cum rege xerxe & regina guina
& filio eutropio baptizauerunt: eccleſias cō
ſtruentes: & preſbyteros ac clericos ordinā
tes. ¶ Predicti autē magi ad ciuitatē ſuanir
uenientes ſeptuaginta idoloꝝ pontifices ibi/
dem exiſtentes ſeduxerunt: ut cum illuc apo
ſtoli uenirent: aut eos ſacrificare compelle/
rent: aut penitus pimerent. Perluſtrata igit̄
circūquaq; omni prouincia cum apoſtoli ad
dictam urbem deueniſſent: p̄dicti pontifices
cum omni populo eos capiunt: & ad tēpluꝫ
ſolis & lune deducūt. Demones autē p ener/
guminos clamabant: ꝙ eos apoſtoli incende
bant. Angelus autē dn̄i eis apparuit: & ut al
terum ex duobꝰ eligerent: illos monuit: aut
omniū in tēplo exiſtentium repētinū interi/
tum: aut ſuum martyriū. Qui cū martyriū
elegiſſent: ut populum ad penitentiā reduce
re poſſent. Facto i eis ſilentio demoniis cun/
ctis audiētibus imparunt: ut de illoꝝ ſimu/
lacris exirent: & illa confringerent. Statimq;
duo ethiopes nigri & nudi d̄ idolis exierūt:
& fractis illis cum diris uocibꝰ abſceſſerūt.
Quod uidētes pontifices in apoſtolos irrue
runt: & eos ꝓtinus trucidarunt. Tunc erum/
pentibus fulguribus & tonitruis tēplū trifa/
rie ſcindit̄: & magi ictu fulminis i carbones
uertunt̄. Rex aūt babylonie xerxes apoſto/
lorum corpora ad ciuitatē ſuam tranſtulit:
& in eoꝝ honorē eccleſiam mire magnitudi/
nis fabricauit. Paſſi ſunt aūt ſci apoſtoli dn̄i
ſimon & iudas. 5. calē. nouēbris.

¶ De ſcō abdia epō & ꝯfeſſore. CXVI

ABdias epus babylonie fuit: qui a
ſanctis apoſtolis ſimone & iuda
in fide xp̄i doctus: eorumq; diſci
pulus: & ab eiſdem conſecratus
eſt eps. Qui poſt martyriū apo/
lorum eorum paſſionē hebraica lingua con
ſcripſit: quam eutropius eps filius xerxis re
gis: de quo dictum eſt ſupra pridie calēdas
maii: in grecum tranſtulit: eamq; poſtmodū
aphricanus in latinum uertit. Hic in ciuitate
babylonie perſarum predicationis officio fi
deliter inſtitit: eoq; ſolicite adminiſtrato in
pace quieuit: ſepultus babylone iuxta cor/
pora apoſtolorum.

¶ De ſancto pharone epo. CXVII

PHaro epus meldeñ claruit apud
ipſam ciuitatē. Hic fuit frater ſcē
phare uirginis: de qua ſupra di/
ctum eſt. 7. idꝰ decēbris. Qui &
prepoſitꝰ palatio clotharii: & the
odeberti: & theodorici regū frācoꝝ ſtrenue
regalia adminiſtrabat. Dum aūt ad pharam
ſororem ſuam uiſitandā uocatus acceſſiſſet:
ab eadem ſuaſus ſeculū reliquit. Et cōmuni
uoto ipſius & ꝯiugis blidechildis ipſe cleri
catum aſſumpſit: uxorēq; ſacro uelamine cō
ſecrari fecit. Ipſe aūt miſericordie operibus
ſolicite intētus domino deuote ſeruiuit: eccle/
ſiam ſancti ſtephani ciuitatis meldēſis pau/
perrimam copioſe ditauit: & in ea in dn̄i ob
ſequio reſedit. Hic etiam ✠ chilenum frēm
ſuum ad ꝓuinciā attrebatēſem ad p̄dicandū
miſit: q ibidē miraculis claruit. ¶ Die quo/
dam cū eodē chileno pharo ad mēſam ſede/
bat: & uas uitreū uino plenum cadēs i terrā
ꝯfractū ē: quod ſanctꝰ chilenꝰ reintegrauit:
uinumq; effuſum adeo in uaſe recupauit: ꝙ
neq; terra madefacta uideret̄: recupatumq;
uinū chilenꝰ pharoni p̄ntauit: & pharo deo
gratias egit. Mortuo uero ualpto epo: pha/
ro ab oi populo in ſucceſſorē eligit̄: & a re
ge clothario approbat̄. Qui cuꝫ die paſche
pueros ꝯfirmaret: infantē a natiuitate cecum
chriſmate pungens illuminauit. ¶ Tranſiēs
p ciuitatē ante carceres uinctos a uinculis
abſolutos de cuſtodia ſolo uerbo eduxit.
Veꝝ cum aliquādo allectꝰ de memoria pul
chritudinis eiꝰ uxoris: ad eam miſit: ut ſe ui/
ſitaret. Illa aūt cum bis recuſaſſet: tandē ter/
tio uocata cilicio induta & uultu abiecta ad
eum uenit: & ſancti uiri immundā cogitati/
onē extinxit. ¶ Dum aūt nauis quedam cuꝫ
multis i flumine fuiſſet ſubmerſa: pharo ad
ripam amnis accedēs: tā diu terre ꝓſtratus
orauit: donec nauis cuꝫ oibus: qui ſubmerſi
fuerant: uiuētibus emerſit: & ad fluminis ri/
pam ꝓueit. ¶ Cum ad p̄ces andeui epi eccle
ſiam in ſolo rothomagēſi cū ſanctis amādo
& eligio dedicaret: & tabula marmorea al/
tari ꝯſecrato ſupponi deberet: caſu de mani/
bus miniſtroꝝ collapſa p medium ſciſſa eſt.
Quam ſanctꝰ pharo cū ceteris epis ſuis ora/
tionibꝰ reintegrauit. Qui epatū ſuū feliciter
p annos. 66. gubernauit: & clarus ſanctitate

ad xp̄m migrauit.v.cal.nouembris.

¶De ſcā cyrilla uirgine & mr̄e. CXVIII

Cyrilla uirgo & martyr rome paſſa eſt ſub claudio impatore. Hec olim filia decii ceſariis una cum matre tryphonia regina ad xp̄m conuerſa & a ſcō preſbytero iuſtino baptizata ē:ut dictū eſt ſupra in legenda tryphonie regine.xv.cal.nouēbris.Mortua uero tryphonia claudius cyrillā teneri fecit cum militibus.46.de quibus ſupra ī eorum paſſione actū eſt.8.calē.nouēbris . Quibus oibus martyrizatis imperator cyrillā ſacrificare nolentē:gladio necari precepit . Cuius corpus iuſtin⁹ preſbyter iuxta corpora hippolyti martyris & ſocioꝝ ſepeliuit.v.cal.nouembris:ubi & tryphoniam reginam ipſe reconderat.

Die 29 octob. S. Joannes inscribitur Martyrologio Romano, additque Baronius ejus nomen esse insertum in tabulis Ecclesiae Augustodunensis; ejus successorem Walfridum illius vitam edidisse narratur. Nihilominus nunc Ecclesia Aeduensis S. Joannem nec computat inter suos antistites, neque colit. Ratio est quod S. Joannes non fuit Augustodunensis sed Hagustaldensis in Anglia, cujus festum celebratur 7 maii, nunc memoratur in Martyrologio Romano atque inducitur a Baronio hac die per errorem, quod verificare licet apud Bedam.

¶De ſcō ioāne epō auguſtuduñ. CXIX.

Ioannes epſ auguſtudunenſis ut ſcribit beda libro .v.ca.2.de geſtis angloꝝ:mira ſcitate claruit. Hic longe a ciuitate ſua fere miliaro cū dimidio māſionē ſecretiorē nemore circundatā habebat:in qua per totam quadrageſimā manere ꝯſueuerat: habens ſecum paucos uiros ſpirituales:cū quibus deo uacaret:& paupem quēpiā in quo xp̄m refoueret . Cū autē ſemel īcipiente.xl. illuc ueniſſet:& adoleſcentē mutū a natiuitate totumq; ſcabioſum & ī capite furfureum ſecum aſſumpſiſſet: eidē quotidianū uictum preſtās:finita prima q̄drageſime ſeptimana dum linguam ei⁹ breuiſſimam tetigit ſigno crucis edito loquēdi ei facultatē & uſum cōceſſit . Scabredinē autem ei⁹ adhibito medico curari fecit . Ita ut capillis pulcherrimis & criſpis : limpido uultu & noua loquela decorat⁹:quodāmodo reiuueniſſe uideret . ¶Quadam die ad monaſteriū uirginū:qd̄ netadū dicit̄ deuenit : ubi erat uirgo quedā abbatiſſe carnalis filia:quā in ſeculo ex marito genuerat:que ex phlebotomia in.4.luna facta brachiū adeo tumefactū habebat: ꝙ ipſius omnino uſu carebat.Quā dum ſanctus uir:ad preces abbatiſſe tetigit : ꝯfeſtim brachiū eius ſanum fecit. ¶In uilla duūmilium cū eccleſiā conſecraſſet: & miſſam celebraſſet:uxori comitis buci que diebus.40. ipos corporis graui dolore detēta iacuerat: de aqua conſecratōis benedicta miſit:ut ipſa ex inde biberet & corp⁹ ablueret. Quod dū illa feciſſet ab oī mox egritudīe ſanata ſurrexit:& continuo diſcūbentibus in mēſa miniſtrauit.¶Alio quoq; tēpore uocatus ad dedicandū aliā eccleſiam:comitis addi: officio pacto ad unum ex pueris comitis graui langore detentū iamq; in extremis laborantem intrauit:& cū benedicēs ad menſam cū comite diſcubuit.Cum aūt puer pōſt modicū bibere petiiſſet:& ioānes uinū a ſe benedictū ei miſiſſet:puer potans illud ſtatim ualēs de lecto ſurrexit:& cū ceteris ad menſam comedit.¶Cū ad quoddā monaſteriū pergeret: & iuuenes equitantes equos ad curſum certatim cōpelleret:unus illoꝝ a ſcō uiro currere prohibitus dum curſum cepit:lapſus ī lapide caput colliſit:& cerebrum pene excutiēs:die illo & nocte quaſi mortuus iacuit. Pro quo uir dn̄i in orationem pnoctans mane caput eius tetigit:& ab omni protinus dolore & leſione curauit. Primo tn̄ ip̄m conſitentem: ꝙ a quodā preſbytero heretico fuerat baptizatus catholice baptizauit. Manſit autem in ep̄atu annis.xxxiii. Et pre nimia ſenectute adminiſtrare nō ualens ſucceſſorem ſibi uifridum ordinauit : & ep̄atui reſignās ī monaſterio predicto habitauit:ubi & in pace quieuit.4.cal.nouēbris.Sepultuſq; eſt in porticu ſancti petri in monaſterio qd̄ dicit̄ ſilua cleroꝝ anno dn̄i.721.

¶De ſcō narciſſo epō. CXX

Narciſſus epſ hieroſolymoꝝ tempore aurelii antonini īperatoris claruit. Qui mltis miraculis coruſcauit.Die quadā ī uigilia paſche dū oleū luminarib⁹ deeſſet: nec unde infunderet haberent:aquā benedixit & lampadibus īfundi fecit: & pluſq̄ eſſet oleum lumē fouit:& claram lucē reddidit. ¶Quodam uero tempore:dum a quibuſdā emulis de facinorib⁹ certis criminatus eſſet: tres teſtes ſub iuramento ꝯtra eum depoſuerunt.Quoꝝ primus ſibi imprecatus ē:ꝙ niſi uerum diceret igne conſumeretur:ſcdſ ꝙ a morbo regio cruciaretur:tertius ꝙ oculorum lumine priuaretur.Et q̄uis his non obſtantibus:a populo inocēs iudicatus eēt. furori emnloꝝ ſcūs uir cedere uoluit:& deſertum petens dudum ſolitariā uitā duxit. Teſtis autē primus qui in eū mentitus fuerat: cum omni domo ſua fulmie arſit: ſ̄s morbo regio a planta uſq; ad uerticem percuſſus interiit.Tertius uero hec uidens ad pniam rediit:& ueritate corā omni populo depoſita tam diu peccatū ſuū defleuit donec lachrymarum inundantia lumē oculoꝝ amiſit:populus aūt hieruſalē narciſſum diu requirēs & nuſq̄ inueniens:dionyſium ſcūm uirum ſibi ſubſtituit. Cui poſt modicū decedēti germani⁹:& germanio uigordius ſucceſſit.Cuius tempore narciſſus repertus cum iam ſenex eēt : q̄uis dudum renitens ad ſedem ſuā cum gloria reductus eſt : & uigordius ſpōte ep̄atui reſignauit . Cum uero ex nimio ſenio iam ep̄atum adminiſtrare non poſſet:diuina reuelatione alexandrum uirū ſanctū: qui de cappadocia hieroſolymā cā pegrina

tionis uenerat: loco ſui ordinandū cōſtituit: ut in ipſi⁹ ſcā legenda dictū eſt ſupra.15.calen.aprilis. Ipſe uero reliquū ſue ſenilis etatis orōnibus exegit: &.4.calen.nouēbris ad xp̄m migrauit.

¶ De ſancto zenobio p̄ſbr̄o & mr̄e. CXXI

Zenobi⁹ p̄ſbyter & martyr apud ſidonē urbē paleſtinoꝝ paſſus ē Qui ſub diocletiani & maximiani auguſtoꝝ pſecutiōe: pro nominis xp̄i inuicta ꝯfeſſiōe gladio capite ceſus: glorioſo martyrio coronat⁹ eſt 4.calē.nouembris: ut ait ado.

¶ De ſcō ſerapione ep̄o. CXXII

Serapion ep̄s apud aphricam uir eruditiſſimus fuit: & fide clariſſimus atq; uirtute mirabilis: q ut ſcribit hieronymus libro de uiris illuſtribus.xi.cōmodi imperatoris anno antiochie ep̄s ordinat⁹ eſt. Hic fidei ꝯfeſſione inſignis ſcripſit epiſtolā ad carinum & pontium de hereſi montani eam ualenter impugnans. Aduerſus manicheū etiā uolumen ſcripſit egregiū. De titulis pſalmorum aliud. Epiſtolas inſuper ad diuerſos utiles ualde. Et ſub ꝯſtantio principe ſanctitate notabilis humanitatis debitum ſoluit. Sepultus antiochie.3.calē.nouēbris.

¶ De ſcō leontio ꝯfeſſore. CXXIII

Leontius ꝯfeſſor apud taracinam ciuitatē cāpanie tēpore claudii imperatoris a ſcō ceſario martyre ꝯuerſus eſt: ut dicet̄ infra in eius paſſione calē. nouēbris: qui ab eodem ſacri fontis unda pfuſus: mox ut a ſācto iuliano p̄ſbr̄o diuinā cōionē accepit: ſpiritum emiſit. Sepultuſq; ē i eodē oppido ab uxore & filiis.3.calē.nouēbris.

¶ De ſcō marcello martyre. CXXIIII

Marcellus martyr apud ciuitatem tingitanā paſſus eſt. Qui cū eēt centurio ſub agricolao agēte uices p̄fectoꝝ pretorio: & de xp̄ianitate ab eius militibus accuſat⁹ fuiſſet: & xp̄m dn̄m ꝯfiteri nullatenus dubitaſſet. Iubente nequiſſimo agricolao: capitis abſciſione martyrium ꝯſumauit: ſepultuſq; eſt in eadem ciuitate a fidelibus.3.calen.nouembris: hec ado.

¶ De ſcō germano ep̄o capuano. CXXV

Germanus ep̄s capuan⁹ ſanctitate uite mirifica claruit: de quo refert greg⁹.2.dialog.cap.xxxi.ꝙ dū ſeruandus quidā diacon⁹ abbas monaſterii: quod in campanie ptibus a liberio quondā patricio urbis rome ꝯſtructū fuerat: ad beatū benedictum ad monaſteriū caſſinēſe uiſitationis gr̄a ueniſſet. Horaq; iā qetis exiſteret in cuiuſdam turris ſupioribus benedict⁹: in inferioribus uero ſeruandus ſe collocauit diacon⁹. Quo uidelicet in loco inferiora ſupioribus puius ꝯtinuabat aſcenſus. Cū uir dn̄i benedict⁹ adhuc qeſcentibus fratrib⁹ inſtās uigiliis ad ſe neſtram dn̄m depcaret̄: ſubito intēpeſta noctis hora reſpiciens: uidit fuſam lucē deſup noctis tenebras effugaſſe: tantoq; ſplendore clareſcere: ut diē uinceret lux illa: que inter tenebras radiaſſet. Omnis etiā mund⁹ uelut ſub uno ſolis radio collect⁹ ante oculos ei⁹ adduct⁹ eſt. Qui uenerabilis pater dū intētā oculoꝝ aciem in ſplēdore lucis infigeret: uidit germani aīam ep̄i capuani i ſphera ignea ab angelis in celū deferri. Tunc tanti ſibi teſtem uolēs adhibere miraculi. Seruandum abbatē bis terq; eius noīe cū clamore uocauit. Qui intanti uiri inſolito clamore turbatus: aſcendit: reſpexit partēq; iam lucis exiguam uidit. Cui ex hoc ſtupenti uir dei: que geſta fuerant: enarrauit. Statimq; in caſſinū caſtꝝ theoprobo mādauit: ut ad capuā ſub eadem nocte tranſmitteret: & qd de germano ep̄o ageret̄: agnoſceret. Factūq; ē. Et is q miſſus fuerat: ſanctū uiꝝ germanum ep̄m iā defunctū reppit: & requirens agnouit: eadē hora fuiſſe illius obitū: quo uir dn̄i benedictus eius cognouit aſcenſum. Quieuit autē in pace.3.calē.nouēbris ſ̄m uſuardū.

¶ De ſcō quintino martyre. CXXVI

Quintin⁹ martyr genere nobilis & ciuis romanus apud ambianum urbē ſub rictiouaro p̄ſide paſſus eſt tēporibus diocletiani & maximiani impatoꝝ. Cum eni qntin⁹ cum fulciano & uictorico & criſpino & criſpiniano: & aliis plurib⁹ a roma diſceſſiſſet: & piſius deueniſſet: dū ſinguli illoꝝ loca: in quib⁹ p̄dicarent: elegiſſent. Quintinus predicando circuiēs: & miraculis pollēs ambianū uenit. Eodem quoq; tēpore rictiouarus p̄ſes tantam cedem in xp̄ianos exercuit: ut in ciuitate treuerēſi ſanguis martyꝝ in flumen moſelle decurreret: & colorē aque in ſuū uerteret. Rictiouar⁹ igitur quintinum detentum in carcere clauſit: die uero ſequenti produci mandauit: & dum xp̄m ꝯfiteret̄: iuſſit extendi: & fuſtibus grauiter cedi. Sed uoce de celo ip̄m exhortāte cedentes corruerunt in terrā. Quē p̄ſes iteꝝ in carcerē recipi iuſſit: angelo uero illum ſoluēte: mane in medium urbis iuit: & ibi populo p̄dicauit: unde rurſum captū: iuſſit illū p̄ſes ad trocheas adeo torqueri: ut uincula eius a iuncturis ſoluerent̄: deinde teſticulis ferreis illum cedi p̄cepit: poſteaq; oleū bulliēs ac picē & adipem feruētia dorſo ei⁹ infundi: & lampades ei ardentes applicari. Et dū liberius idola ꝯtemneret: & p̄ſidem ꝯfutaret: mandauit i os eius

acetum & ſalem ac ſinapim liquefacta iactari ut ſic taceret. Qui dum magis adhuc xp̄s collaudaret: iuſſit illum apud uirniandū adduci: & duos maximos clauos ſiue taringas a ceruice uſq; ad crura cōfigi: &.x.alios clauellos intra ungulas & carnem digitis manuum imitti. Et ſic confoſſum decollari. De cuius collo columba niuea exiens celum aduolare uiſa eſt. Qui paſſus eſt pridie calen. nouembris. Corp⁹ autem eius fluuio ſequane demerſum a preſide adiectione terre plūbi & limi ceno ſepultum eſt: ne a chriſtianis inueniretur. ¶Sed poſt annos.lv.a quadam matrona romana euſebia nomine taliter reptum eſt. Cum enim ipſa mulier ceca eſſet: angelus ei tertio apparuit: eamq; admonuit ut in galliam ad corpus ſancti quintini martyris requirendum accederet: ſicq; uiſum recuperaret. Que dum locū ignoraret: angelico ductu illuc tandem deuenit: & de corpore a multis requirens nihil omnino inuenire ualuit. Dum autem oraſſet ad dominum: corpus ex una parte de flumine: & caput ex alia enatauit: & uſq; ad manus mulieris acceſſit. Quod illa accipiens omnino incorruptum nimioq; odore fragrans: ad uirniandum caſtrum portare diſpoſuit. Sed du3 ad radices montis peruenit corpus omnino imobile factum eſt: ubi diuina cognita uoluntate euſebia corpus tumulauit: & cōtinuo eius tactu lumen recuperauit. Plurimi quoq; infirmi a diuerſis langoribus in eius inuentione ſūt curati. ¶Poſt decurſum autem annoꝝ.320. dum corpus ſancti martyris iterum eſſet incognitum: ſancto eligio nouionenſi epiſcopo reuelatur. Qui poſt ieiunium triduanū: dum locum ſibi oſtenſu3 ubi latebat effoderet: nocte lux de celo tanta circunfulſit: ut dies orta a pluribus crederetur: odoris quoq; ſuauiſſimi fragrantia erupit. Corp⁹ ergo ſancti reptum ac leuatum: honorifico ac precioſo locello condidit: eccleſiamq; & monaſterium ibidem edificauit. Anno dn̄i.657. ubi ad preſens ſanctum corpus requieſcit: ſigniſq; mirabilibus refulget.

¶De ſcō natale cōfeſſore. CXXVII.

Natalis confeſſor tēpore zepherini pape rome claruit. Qui dum ſanctis operibus polleret: deceptus ab aſclepio & theodoto collectariis: q ambo diſcipuli erāt cuiuſdam coriarii apoſtate: ab eccleſie cōione deiecti: acquieuit ut epiſcopus illius hereſis nominaretur acceptis pro ſalario.150. nūmis menſtrue preſtationis. Sed admonit⁹ ſepius a domino ut reſipiſceret: dum amore turpis lucri recuſaret: nocte quadam in ſomnis ab angelis diris uerberibus flagellatur. Mane autem liuores & uulnerum cicatrices in ſcapulis reperiens: ac ſi uigilans corporaliter paſſus eſſet: territ⁹ ad papā zepherinū adiit: & uiſionem narrauit. Quem ille penitētem benigne ſuſcepit: & dignitati renuncianti ſatiſfactionem impoſuit. Natalis uero uitā in melius cōmutans: laudabilius finiuit: & eiuſdem pontificis tempore poſt modicum in pace quieuit pridie cal. nouembris.

¶Explicit liber nonus.

¶Incipiunt capitula libri decimi.

De feſtiuitate omnium ſanctoꝝ i
De ſanctis ceſario & iuliano mr̄. ii
De ſcō benigno p̄ſbyrero & mr̄e iii
De ſcā maria uirgine & martyre iiii
De ſancto uigore epiſcopo v
De ſcō maturino confeſſore vi
De ſancto marcello epiſcopo vii
De cōmemoratiōe oiu3 mortuoꝝ viii
De ſancto iuſto martyre ix
De ſcā euſtochio uirgine & mr̄e x
De ſancta euſtochio uirgine xi
De ſcō uictorino ep̄o & martyre xii
De ſanctis alcindino: pygaſio & anepothiſco martyribus xiii
De ſancto theodoro epiſcopo xiiii
De ſancto ambroſio abbate xv
De ſancto quarto diſcipulo xvi
De ſanctis martyribus qui dicuntur maſſa candida xvii
De ſcis germano & ſociis mr̄ibus xviii
De ſancto chenelmo martyre xix
De ſancta alpaide uirgine xx
De ſcis uitale & agricola marty. xxi
De ſancto amantio preſbytero xxii
De ſancto herio preſbytero xxiii
De ſancto zacharia ſacerdote patre ioannis baptiſte xxiiii
De ſancta heliſabet eius uxore xxv
De ſancto zacharia papa xxvi
De ſancto malachia epiſcopo xxvii
De ſcis felice & euſebio mr̄ibus xxviii
De ſancto leonardo confeſſore xxix
De ſancto felice martyre xxx
De ſancto felice monacho xxxi
De ſanctis decem martyribus xxxii
De ſancto proſdocimo epiſcopo xxxiii
De ſancto achilla epiſcopo xxxiiii
De ſancto amarantho martyre xxxv
De ſanctis claudio & nicoſtrato & ſociis martyribus xxxvi
De ſcis q̄ttuor coronatis mr̄ibus xxxvii
De dedicatiōe baſilice ſaluatoris xxxviii
De ſancto theodoro martyre xxxix
De ſancto theodoro alio mr̄e xl
De ſancto urſino epiſcopo xli
De ſanctis tryphone & reſpicio martyribus & nympha uirgine xlii

De ſancto theodoro martyre xliii
De ſancto theodoro ep̄o ſicceñ. xliiii
De ſancto probo ep̄o xlv
De ſanctis tiberio modeſto & flo/rentia martyribus xlvi
De ſancto martino epiſcopo & con/feſſore xlvii
De ſancto mena martyre xlviii
De ſancto mena confeſſore xlix
De ſcõ uerano ep̄o l
De ſancto achia propheta li
De ſcõ martino papa & martyre lii
De ſancto emiliano ep̄o liii
De ſancto hor abbate liiii
De ſancto brithyo ep̄o lv
De ſancto homobono ꝯfeſſore lvi
De ſanctis quinquaginta ſapientibus martyribus lvii
De ſanctis archadio paſchaſio & ſo/ciis martyribꝰ lviii
De ſancto ſerapione martyre lix
De ſancto uenerando martyre lx
De ſcã ueneranda uirgine & marty. lxi
De ſancto eugenio epiſcopo & mar tyre lxii
De ſancto eugenio epiſcopo & con/feſſore lxiii
De ſancto machuto ſiue madonio epi/ſcopo lxiiii
De ſanctis felice epiſcopo & ſociis martyribus lxv
De ſcõ fidentio ep̄o & martyre lxvi
De ſancto eucherio ep̄o lxvii
De ſancto eadmundo ep̄o lxviii
De ſcõ dionyſio ep̄o alexandrino lxix
De ſanctis ocyſello & uictoria mar. lxx
De ſancto amano ep̄o lxxi
De ſcõ gregorio ep̄o turoneñ. lxxii
De ſcõ gregorio ep̄o hiſpaneñ. lxxiii
De dedicatione baſilicarum apoſto/lorum petri & pauli lxxiiii
De ſancto romano martyre lxxv
De ſancto heſychio martyre lxxvi
De ſancto gelaſio papa lxxvii
De ſancto phridiano ep̄o lxxviii
De ſcã heliſabet de ungaria lxxix
De ſcõ pontiano papa & martyre lxxx
De ſcõ fauſto martyre lxxxi
De ſanctis ſeuerino exuperio & feli/ciano martyribns lxxxii
De ſcõ odone abbate lxxxiii
De ſcõ criſpino ep̄o & martyre lxxxiiii
De ſancto maximo martyre lxxxv
De ſcõ ſtephano preſbytero lxxxvi
De ſcõ antipa martyre lxxxvii
De ſcis ſamone & guira mrībus lxxxviii
De ſcõ eadmundo rege & & mar. lxxxix
De ſancto eadmundo alio rege mar/tyre & confeſſore xc
De ſcõ ſiluerio ep̄o xci
De ſcõ rufo diſcipulo xcii
De ſcõ mauro martyre xciii
De ſcõ columbano abbate xciiii
De ſcõ columbano ꝯfeſſore xcv
De ſcã cecilia uirgine & mar. xcvi
De ſanctis theoniſto ep̄o:tabra & tabrata martyribus xcvii
De ſcõ clemente papa & martyre xcviii
De ſcã felicitate martyre xcx
De ſcã fauſtina regina & martyre c
De ſcõ chryſogono martyre ci
De ſcõ creſcentiano martyre cii
De ſcis porphyrio & ſociis mrībus ciii
De ſanctis flora & maria uirginibus & martyribus ciiii
De ſcã catharina uirgie & martyre cv
De ſcõ mercurio martyre cvi
De ſcõ mercuriale ep̄o cvii
Da ſcõ romano preſbytero cviii
De ſancto petro alexandrino ep̄o & martyre cix
De ſcõ petro ep̄o & ꝯfeſſore cx
De ſcõ leonardo ꝯfeſſore cxi
De ſcõ iacobo interciſo martyre cxii
De ſcõ clemente flauio ep̄o cxiii
De ſcis barlaã & ioſaphat ꝯfeſſo. cxiiii
De ſcis fauſto diuo & amonio mart. cxv
De ſcõ ſoſthene diſcipulo cxvi
De ſcõ gregorio papa ƥo cxvii
De ſcõ gregorio papa tertio cxviii
De ſanctis papyrio & manſueto epi/ſcopis & martyribus cxix
De ſcis rufo & ſociis martyribus cxx
De dedicatione eccleſie materialis cxxi
De dedicatione eccleſie ſpiritualis cxxii

Expliciunt capitula libri decimi.

¶Prologus libri decimi.

DEcimus liber huius catalogi cõtinet in ſe paſſiones & geſta illorum ſanctorum:quorum feſtiuitates eueniũt infra tẽpus: in quo repreſentat eccleſia propagationem illorum eius filiorum:qui fuerunt eccleſie eiuſdem augmẽtatores: quales fuerũt ſancte uirgines. Hoc autem tempus eſt a calendis menſis nouembris uſq; ad aduentum domini. Et hoc ſub figura ſanctorũ prophetarum:quorum tunc uaticinia & prophetie leguntur. Hi enim:ut plurimũ carnali ſpreto coniugio :in corporis & mentis integritate domino ſeruientes : aduentum xp̄i & futura tempora per ſpiritum predixerunt : & populũ domini ſuis uaticiniis a uitiis & erroribus reuocare:& ad uiam ueritatis reducere ſtuduerunt. ¶Ad huius igitur temporis ultimi feſta pertractanda ueuiendũ eſt.

¶ Incipit liber decimus a calendis nouem/bris uſq; ad aduentum.

¶ De feſtiuitate omnium ſanctorum. Ca.I.

Feſtiuitas omniũ ſã/ctoꝝ : quattuor de cauſis iſtituta fuiſſe uidet̃ :primo ꝑpter cuiuſdam tẽpli de/dicationem: ſ͛o pro pter omiſſorũ ſup/pletionem:tertio ꝑ pter negligẽtiaꝝ ex piationẽ:quarto ꝑ/pter faciliorem ora tionem noſtrarum i petrationẽ. ¶ Primo ergo inſtituta ẽ ꝑpter cuiuſdam templi dedicationẽ: uidelicet tem pli qđ pãtheon antea dicebat̃ :qđ rome fuit conſtructũ in honorem cybeles: que mater dicitur omnium deoꝝ:& omnium eius filio rum.Quod templũ poſtmodũ bonifaci⁹ pa pa 4⁹ eccleſie dei a phoca ceſare donatũ cõ/ſecrauit i honorem dei genitricis:& omniuȝ martyrum xp̃i.3.idus maii. Et tũc ipſa die i ſtituit in urbe roma celebrari feſtum beate marie uirginis & omniũ ſcõꝝ.ſ.martyꝝ: qa adhuc feſta confeſſoꝝ nõ celebrabantur.De hac materia ſupra dictũ eſt.3.idus maii. Et eſt illud tẽplum : qđ hodie uocat̃ ſcã maria rotunda.Veꝝ proceſſu tẽporis: quia ad hoc feſtum multitudo maxima ꝯfluebat: & pro/pter defectum uictualiuꝫ celebritati uacare non poterãt.Ideo gregorius papa 4⁹ hoc fe/ſtum in cal.nouẽbris eſſe conſtituit: qñ cele bratis meſſibus & uindemiis:maiorẽ uictua lium copiã eẽ conſpexit:ac p uniuerſum mũ dum hũc diẽ in honorem generaliter omniũ ſcõꝝ ſolenniter celebrari decreuit:additis fe ſtiuitatib⁹ confeſſoꝝ.Et ſic ſolennitas que ſo lum rome de ſolis mr̃ib⁹celebrabat̃ :ꝑ totũ mundum de oib⁹ ſanctis ad pñs recolitur. ¶ Secũdo inſtituta eſt propter omiſſoꝝ ſup plectioneȝ. Multos enim ſcõs omittimus de quibus nullũ feſtum ſiue memoriã facim⁹: tum ꝑpter ſcõꝝ multiplicitatẽ: quia quaſi i finiti ſunt:tũ pp nr̃am infirmitatẽ : qa iſirmi & debiles ſumus:nec ad hoc ſufficere poſſu/mus:tũ pp tẽporis breuitatẽ: qa etiã totum tempus longiſſime uite uni⁹ hominis nõ ſuf/ficeret:ut ſemel tantũ in uita ſua:quis ſingu/lorum ſcõꝝ feſta celebraret. Ideoq; eccleſia rationabiliter ordinauit: ut quia oium ſcõꝝ feſta facere nõ poſſumus:ſaltẽ oẽs generali/ter iſimul honorem⁹. ¶ Quare aũt inſtitutũ eſt:ut ſcõꝝ feſta in terris agamus:magr̃ gui lelmus in ſũma de officio ponit .vi. ratiões. ¶ Prima ẽ pp honorẽ diuine maieſtatis.Cũ eim ſcis honorẽ impendimus deũ in ipſis ho noramus : quia qui ſcis honorem tribuit il/lum honorat:qui eos ſcificauit.p̃s.Laudate dñm in ſcis eius. ¶ Secunda ẽ propter auxi lium nr̃e infirmitatis.Quia eni per nos ſalu tem habere nõ poſſumus:Ideo ſcõꝝ interceſ ſionibus indigemus:a quib⁹ ut adiuuari me reamur : merito ipſos honorare debemus. ¶ Tertia ẽ propter augmẽtũ nr̃e ſecuritatis ut.ſ.propter ſcõꝝ gloriam:que nobis in eo/rum feſtiuitate proponit̃ :noſtra ſpes & ſecu ritas augmẽtetur. Si enim mortales homiẽs nobis ſimiles potuerũt ita p ſua merita ſub/limari: cõſtat quia nos ſimiliter poterimus: cum man⁹ dñi abbreuiata non ſit. ¶ Quar/ta eſt propter exẽplũ nr̃e imitationis.Cũ eni eoꝝ feſtiuitas recenſetur: ad eoꝝ imitationẽ ꝑuocamur:ut.ſ.eoꝝ exẽplo terrena ꝯtẽnen tes celeſtia deſiderem⁹. ¶ Quinta eſt pp de/bitũ mutue uiciſſitudis. Sci eni de nobis fe/ſtum faciũt i celo:quia gaudiũ ẽ angelis dei & aiabus ſcis ſup uno peccatore pñiam agẽ te.Iuſtum eſt ergo ut nos de ipſis feſtũ aga mus in terris. ¶ Sexta ẽ ꝑpter ꝑcurationem nr̃i honoris & exaltationis.Cũ eni ſcõs hono ramus nr̃aȝ rẽ agim⁹: & nr̃m honorẽ procu ram⁹:quia eoꝝ feſtiuitas ẽ nr̃a dignitas. Nã cuȝ honoram⁹ fr̃es nr̃os:honoram⁹ noſ ipſos: charitas eni omnia cõia facit. ¶ Tertio iſtitu ta ẽ pp negligentiaꝝ expiationẽ. Licet enim paucoꝝ ſcõꝝ feſta agam⁹:adhuc tñ illa pau ca ſepe negligenter agimus:& multa ibidem per ignorantiam omittim⁹. Siquid igitur i i lliis ſolennitatibus ſcõꝝ:quas egimus:negle xerimus:in hac generali ſolennitate ſupple re poſſumus:& de negligentia nos purgare ualemus.Hec ratio tangitur in ſermone:qui hac die per eccleſias recitatur :in quo ſic di citur.Decretum eſt ut hac die ſcõꝝ omnium memoria habeatur:ut quicquid humana fr gilitas per ignorantiam:uel negligentiã:uel occupationem rei ſecularis in ſolennitatib ſanctorum minus pegiſſet:i hac ſancta obſ uatione ſoluatur. ¶ Notandum autem eſt q octo ſunt ordies ſanctoꝝ quos hodierna di iſimul ueneramur : ut eis:qđ negligente fecimus: ſuppleam⁹: qui notantur per oct conditiones ſiue ſtatus beatoruȝ:qui in eu gelio huius feſti a chriſto exprimuntur : & eorum perfectiones contra octo uitia capi talia diriguntur:& reducuntur ad.8.condi tiones ſiue ſtatus diuerſoꝝ miniſterioꝝ ho minũ:qui conſtituũt politicum regimẽ ciui tatis:eo ꝙ eccleſia triumphans ciuitati aſſ milatur apoc.xxi.uidi ciuitatem ſanctã hie ruſalem nouam ꝛc. ut enim tractatur in li bro de regimine ciuitatum : ad hoc ut ciui tas bene regatur:& in ſuo ſtatu pacifico co ſeruet̃ :neceſſe eſt: ut habeat:cõſiliarios ſe iudices regi aſſidẽtes:officiales ſiue uicario

In diuerſis caſtris regis uicem gerẽtes. Pre cones ſiue notarios regis decreta ſcribẽtes. Famulos ſeu nuncios regis mãdata exequen tes. Milites ſiue pugiles pro regis honorẽ pu gnantes. Nobiles ſiue primarios regem con tinue comitãtes. Mercatores ſiue operarios diuerſa operantes & uendẽtes. Et electas do minas reginam iugiter aſſociantes. ¶ Prim⁹ ordo: qui eſt iudicum ſiue conſiliariorum re gi aſſidentium eſt ordo apoſtolorum: qui tã q̃ iudices & regis aſſeſſores a chriſto electi ſunt: ut cum chriſto ad iudicium uenturo in duodecim thronis ſedeant: & uniuerſum or/ bem cum eo iudicare debeant: de quib⁹ can tat eccleſia: Vos ſeculi iuſti iudices &c. Ad hoc autem ut iudices iuſte iudicent. debent a mente ſua omnem cupiditatem excludere: & paupertatem diligere. Vnde merito: quia tales fuerunt apoſtoli: qui omnia tempora/ lia a mente ſua abdicarunt: de ipſis dicitur: Beati pauperes ſpiritu. Et hec paupertas ſpi rit⁹ dirigitur contra auaritiam. Premiũ au/ tem quod rex ꝯſueuit ſuis iuſtis dare iudici/ bus: eſt ipſum regnum: quod eis una ſecum facit eſſe cõmune: ut ipſi quodãmo reges ap pellentur: & ſibi conregnent: unde & de apo ſtolis dicitur: Quoniam ipſorum eſt regnuꝫ celorum: ſicut & chriſti. ¶ Secundus ordo: qui ẽ officialium ſiue uicariorum: eſt ordo pontificum & ſacerdotum: qui chriſti uices & auctoritatem exercent in eccleſia militan/ te: & eius pſonam in omnibus repreſentant per diuerſa loca. Officiales autẽ ſiue uicarii regis: debẽt ſemp optare iuſtitiã: ut ius ſuũ unicuiq; tribuant: unde & de iſtis: quia tales fuerunt: dicĩ: Beati qui eſuriunt: & ſitiũt iu ſtitiam. Et talis eſuries dirigĩ ꝯtra gulam. Premium autẽ hoꝝ officialium eſſe ꝯſueuit: ut de cẽſu regis ſibi i uite neceſſariis proui/ deaĩ: unũ & de põtificib⁹ & ſacerdotib⁹ dicĩ: Quoniã ipſi ſaturabunĩ. ¶ Terti⁹ ordo: qui eſt pconũ & notarioꝝ: eſt ordo ꝓphetarum qui regis eterni mandata in eccleſia ſcripſe/ runt: & ea populis denũciauerũt. Tales aũt ſemp debẽt eẽ in ꝯtinuo exercitio & labore. ut quaſi uita eorum ſit in fletu ꝓpter regis amorem: unde quia tales fuerunt prophete: de eis dicitur: Beati qui lugent: & talis luct⁹ laborioſus dirigitur ꝯtra accidiam. Premiũ autem horum ſcribarum & preconum eẽ cõ ſueuit: ꝙ rex eis gratias liberaliter cõcedẽſ: multis illos beneficiis conſoletur: unde & de ipſis additur: Quoniam ipſi conſolabũtur. ¶ Quartus ordo: qui eſt famulorum & nun ciorum: eſt ordo angeloꝝ: ſub quo omẽs eo rum ordines colliguntur: qui regis celeſtis mandata fideliter exequuntur: uelut eius fa/ muli & nuncii ab eo directi. Tales autem de bent eẽ humiles: ut regis iuſſa obediẽter ad/ impleant: unde quia tales fuerunt angeli bo ni: qui in humilitate pſtiterunt: nec ſuperbie illorum qui de celo corruerunt ꝯſentire uo luerũt: merito dicĩ de eis: Beati mites. Et ta lis mititas contra ſuperbiam dirigitur. Pre mium autẽ illoꝝ nunciorum conſueuit eſſe: ut rex illis pdia & poſſeſſiones largiatur: unũ & de ipſis addiĩ: Quoniam ipſi poſſidebunt terram. Nam & angelis de⁹ regimen terreno rum commiſit. ¶ Quint⁹ ordo: qui ẽ militũ ſiue pugnatoꝝ: ẽ ordo martyꝝ: qui ꝓ regis honore uſq; ad effuſionẽ ſanguinis decerta/ runt. Tales autẽ multas pſecutiones hoſtiuꝫ pati conſueuerunt: unde merito de martyri/ b⁹ dicĩ: Bti qui pſecutionẽ patiuntur pro/ pter iuſtitiam. Et talis paſſio contra inanem mundi gloriam dirigitur. Premium autem militum regis eẽ conſueuit: ut rex eis omnia ſua liberaliter ꝯmunicet: adeo ꝙ inter ipſos & ei⁹ aſſeſſores nulla differẽtia ſit: unde & de ipſis additur: ſicut & de apoſtolis: quoniam ipſoꝝ eſt regnuꝫ celorum: quia & martyres xp̃o conregnare putantur: & reges appellã/ tur: coronas regias in capite deferẽtes. ¶ Se xtus ordo: qui ẽ nobilium ſiue primarioruꝫ eſt ordo confeſſorum: qui p iugẽ contẽplati/ onẽ regẽ celi continue comitantur: & ei⁹ ſo/ cietati quodãmodo deputantur. Tales autẽ nobiles ciues debẽt ſup omnia ad pacẽ uigi lare: & ut concordia ſit inter ipſos affectarẽ: unde quia tales fuerunt cõfeſſores: de eis di/ citur: Beati pacifici. Et taliſ pax contra iram dirigitur. Premium autẽ horum eẽ ꝯſueuit: ut rex tales nobiles adeo diligat: ꝙ ipſos quo dãmodo filios ſuos appellet: unde & de iſtis additur: Quoniã filii dei uocabuntur. ¶ Se/ ptim⁹ ordo: qui eſt mercatoꝝ ſiue operioꝝ: eſt ordo patriarchaꝝ: qui opib⁹ miſericordie intẽti: quodãmodo merces celicas xp̃o uẽde bant: cẽtuplũ recepturi. Hi aũt mercatores debẽt eẽ miſericordes: ne lucris pecunialibus nimium intẽti efficiantur deceptores: unũ qa tales fuerunt patriarche: dicĩ de eis: Bti mi/ ſericordes. Et talis miſericordia ꝯtra inuidiã dirigĩ. Premiũ autẽ mercatoꝝ eẽ ꝯſueuit: ut de ſuis negociationib⁹ lucꝝ pcipiãt: unũ & de iſtis addiĩ: Quoniam ipſi miſericordiã ꝯſe quẽĩ. ¶ Octau⁹ ordo: qui eſt dñaꝝ: ẽ ordo uirginũ que reginã celi cõtinue aſſociãt: & ei iugiter aſſiſtunt. Tales aũt dñe debẽt eſſe munde & pudice: ut etiam regi aſſiſtere poſ ſint: unũ qa tales fuerũt uirgĩes dĩ d̃ illis: Bti mundo corde. Et talis munditia cõtra luxu riam dirigĩ. Haꝝ aũt dominaꝝ pmiũ eẽ ſo/ let: ut regis faciẽ uideant: & ei⁹ ſpecialẽ ami citiam habeant: unde & de iſtis addiĩ: Quo niam ipſi deũ uidebũt. ¶ Quarto & ultimo inſtitutũ eſt iſtud feſtũ: ꝓpter orõnuꝫ nr̃aꝝ faciliorẽ ipetrationẽ: ut ſicut eccleſia dĩ hac

die omnes ſcõs uniuerſaliter honorat: ſic & ipſi pro nobis omnes inſimul intercedant. Hec ratio ĩ oratione tangitur: cum dicitur. Deſideratam nobis tue propiciatiõis abundantiã multiplicatis interceſſiõib⁹ largiaris. Quod autem omnes ſci ĩ hoc feſto pro nobis uniuerſaliter ad intercedẽdum conueniant: oſtenſum ẽ in quadã uiſione: que ſequẽti anno ab huius ſolẽnitatis inſtitutiõe contigiſſe narratur. ¶ Cũ eni cuſtos eccleſie ſci petri ĩ urbe omĩa altaria circuiſſet: & oĩum ſcõrum ſuffragia ĩploraſſet: ad altare ſci petri rediẽs in ſpiritu rapit̃. Et ecce uidit regem regum in ſublimi ſolio ꝓſidentẽ: & omnes angelos circũſtantes: deinde regina in diademate fulgente cum dñaꝝ multitudĩe aduenit: cui rex aſſurgens eam iuxta ſe ſedere fecit. Poſt hec uenit quidã ueſtitus pilis cameloꝝ: quem ſequebat̃ multitudo uenerabiliũ ſenioꝝ. Deinde aduenit alius in papali habitu decoratus: quem plurimi ĩ pontificalib⁹ ſequebantur. Poſtea proceſſit innumerabilis militie multitudo. Poſt quos aduenit turba diuerſarum gentium infinita. Hi oẽs ante regem aduenerunt & eum flexis genibus adorauerũt. Angelus autẽ qui cuſtodem ducebat eidem uiſionẽ expoſuit. Aſſerens reginam matrẽ dei eſſe: dñas uero uirgines & ꝯtinẽtes: pilis cameloꝝ ueſtitum ioãnem baptiſtam: ſeniores patriarchas & ꝓphetas. Papali habitu ornatũ petrũ apoſtolũ: pontifices apoſtolos omnes: milites martyres: turbã reliquam cõfeſſores. Qui ideo ante regẽ regum xp̃m uenerant: ut ꝓ honore ipſis hac die exhibito gratias agerent: & pro orbe uniuerſo exorarẽt. ¶ Deinde dictus cuſtos ad locum aliũ duct⁹ uidit utriuſq; ſexus homines: alios ĩmenſis diuerſis delitiis gaudẽtes: alios inopes & famelicos mẽdicantes. Dixit autem angel⁹ hũc locum purgatoriũ eſſe: abundãtes uero animas illas eẽ quib⁹ ab amicis ꝑ ſuffragia ſubueniebatur: egẽtes uero quaꝝ cura nullatenus habebat̃. Iuſſit igit̃ ut oĩa uiſa ſũmo põtifici intimaret: ut poſt feſtũ oĩum ſcõꝝ diem ſtatueret aĩaꝝ: ut ſaltẽ generalia ſuffragia illa die pro illis fierẽt: qui ſpecialia habere nõ poſſent: propter qđ ꝯmemoratio defunctoꝝ ſequenti die ordinata eſt.

¶ De ſcis ceſario & iuliano mrib⁹. II.

CEſarius & iulian⁹ martyres: apđ taracinã campanie ciuitatẽ paſſi ſunt ſub claudio ĩperatore. Erat enim firminus quidam pontifex taracine ciuitatis: qui per ſingulos annos talem cerimoniã pro ſalute reipublice & principum romanoꝝ fieri ſuadebat. Iuuenem eni per. 7. aut. 8. menſes in delitiis enutritum faciebat calendis ianuarii porcũ imolare: & deinde ipm iuuenem armatũ mõtem armũ aſcendere: & inde ſe precipitio dare: cuius corp⁹ ſũmo honor̃ collectum in tẽplo apollinis comburebatur: & cineres pro reliquiis recondebantur. Eodẽ tempore ceſariuſ diaconus ex aphrica ad predictam ciuitatem deueniens: & cal. ianuarii: hec uidẽs & abhorens ac redarguẽs: de xp̃ianitate ſuſpectus tentus eſt a firmino pontifice: & a luxurio primario ciuitatis. Et poſt dies. 8. traditus eſt leontio conſulari. Quo iubente nudatus ante templum apollinis aductus eſt. Dum autem oraſſet templum corruit: & firminum pontificem interfecit. Clamante autẽ populo: ceſarium innocentem leontius eum in cuſtodia nudum detinuit per menſes. xxii Poſt hec autem inde eductus: ſed ab angelo capillis ſuis ſubito creſcentibus indutus: dũ peteret ſe modicum relaxari: & dimiſſus oraſſet: lux ipſi de celo nimia effuſa eſt. Que cernens leontius cõuertitur: & a ceſario baptizatur: & a iuliano preſbytero ſacra communione ſanctificatur: ut dictum eſt ſupra de eo. 5. cal. nouembris. Poſtq̃ uero ſanctus leontius obiit: luxurius ceſarium & iulianũ detinuit: & in ſacco uinctos in mare ſimul ꝑcipitari fecit. Quoꝝ corpora a mare ad litt⁹ iactata euſebi⁹ collegit: & ea ꝯdigno honore ſepeliuit cal. nouẽbris: luxurius uero p⁹ dies modicos a ſerpente percuſſus interiit.

¶ De ſancto benigno preſbytero & martyre. III.

BEnign⁹ preſbyter & martyr paſſus eſt apud caſtrum diuionum ſub aureliano imperatore. Qui cum ipſius auguſti tempore cum andochio preſbytero & thyrſo diacono: a ſancto epiſcopo policarpo ioannis euangeliſte diſcipulo ad predicandum ĩ galliam miſſus eſſet: ad portum maſſilie deuenientes: ciuitatem eduam adierunt: ubi a fauſto quodam ſenatore iam uoto chriſtiano licet occulto honorifice ſuſcepti ſunt. Quẽ cum filio ſymphoriano adoleſcente & omni familia baptizauerunt. Ad cuius etiam preces ad ciuitatem lingonicam acceſſerunt: leonillam fauſti ſororem chriſtianam fieri cupientem cum tribus eius nepotibus: quorum ĩpa auia erat: ſcilicet ſpeuſippo eleuſippo & meleuſippo unda ſacra perfuderunt: & in chriſti fide docuerunt. De quibus ſupra ĩ eorum paſſione dictum eſt. xvi. calen. februarii. Deinde benign⁹ preſbyter diuionum rediit. Ibiq; predicare cepit. Aurelianus ergo imperator illuc deueniens: benignum cõprehenſum & ſacrificare recuſantẽ: neruis duriſſimiſ cedi fecit: & ĩde ad trocheas extẽſum carceri mãcipauit: ubi ab angelo ꝯfortat̃: & uulnera ei⁹ ſanãt̃: die ſequẽti ĩpatori exhibetur: cuius iuſſione ad tẽplum ducit̃:

& immolare ſuadet . Sed oróne ab eo facta
idola ſicut fumus euanuerunt. Quem aure/
lianus iratus mandauit in carcerem mitti:&
in ſaxo perforato pedes ei⁹ includi: & ſudes
in digitis manuũ affigi:atq; per dies ſeptem
oẽm ei cibũ potumq; negari:canes quoq; fa
melicos ſecum recludi:ut carnes eius lace/
rarent.Cum aũt ſanct⁹diebus ſex in oratiõe
perſeueraſſet:canes adeo mitigauit : ut nec
ueſtem eius lederent.Die uero ſeptimo apta
cuſtodia benignus illeſus inuẽtus eſt:& a ſu
dibus & cippo ſolutus.Tuncq; iubẽte impa
tore:uecte ferreo in collo cõtuſus:& lancea
ꝯfoſſus expirauit:uiſa quoq; eſt columba ni
uea ex ore ei⁹progredi:& uſq; ad celos euo/
lare.Corp⁹autẽ remanſit nimio fragrãs odo
re:quod a xp̃ianis in eodẽ caſtro ſepultũ eſt
calẽ.nouẽbris.

¶De ſcã maria uirgine & martyre. IIII

MAria uirgo & martyr apud ciui/
tatem nicomedie paſſa eſt . Que
dum eẽt ancilla cuiuſdã tertulli
principalis:& a domino ſuo pro
pter natalẽ filii hoſtie diis imola
rentur:illa a ꝯſerua domine delata: ꝙ de ſa/
crificiis:utpote xp̃iana guſtar̃ noluiſſet:uer
beribus diris afflicta eſt : & a tertulio duro
carcere mancipata:ibiq; diebus decem fame
cruciata eſt.Quibus a romano preſide com
pertis mariam ſibi preſentari fecit:eamq; ſa
crificare nolentem : ungularum laniatione
uexari precepit. Sed clamore populi inno/
centem uirginem proteſtantis:eam ad carce
rem duci mãdauit.Que dum duceretur:ma
nus ſe tenentium euadens & fugiens ab ipſis
inſequitur.Dumq; ad ſaxum collis deueniſ/
ſet:ſaxum diuina uirtute ſcinditur:& uirgi/
nem intra ſe recipiens confeſtim concludit :
& perſecutores excluduntur : ac in teſtimo/
nium miraculi fruſta aliqua ex ueſtibus uir
ginis:extra petram ꝯciſa dimittũtur. Quod
illi cernẽtes:territi ſaxum circueunt:nec adi
tum ullum inuenire poſſunt. Audiens hec p̃
ſes populum ad ſaxum concidendum aduo
cat:ut inde maleficam educant.Sed tonitrua
& fulgura maxima continuo eruperunt:eq/
ueſq; duo equis igneis inſidentes de celo ad/
uolauerunt.Populi uero pauentes ad tẽpla
deorum recurrerunt: uerum erumpẽtes ful
mina duomilia gentilium interfecerunt.Ido
la quoq; plurima in puluerem redegerunt.
Que uidentes multi alii paganorum nu /
mero triamilia ad chriſtum conuerſi ſunt.
Preſes autem a fulgure interemptus eſt.Ma
ria uero ſaxo incluſa migrauit ad dominum
Poſtea quoq; aperto ſaxo:corp⁹ illius a xp̃i
anis repertum: dignoq; honore conditum ẽ
calendis nouembris.

¶De ſancto uigore epõ. V

VIgor epũs claruit tẽpore childe/
berti regis francoꝝ: apud oppi/
dum baiocenſe:qui attrebatenſe
ciuitate nobilibus & fidelib⁹ pa
rentib⁹natus:itra ſci uedaſti mo
naſteriũ habitabat. Dum autẽ parentes illũ
inde retrahere uellent:ut ip̃m haberẽt i eoꝝ
hereditate ſuperſtitem:ille aſſumpto puero
theodemiro ſeculum reliquit:&neſciẽs quo
ꝑgeret:ꝑegrinari cepit:atq; ad regionem ba
iocem deuenit.ubi ab angelo i ſomnis admo
nitus ad uicum redeuerum perrexit: illicq;
edificato monaſterio ieiuniis & orationibus
deo ſeruiebat:multoſq; ad dñm cõuertebat
¶Dum autẽ filium paruulũ mulieris xp̃ia/
ne cõuerſum baptizaſſet: illeq; ſubita febre
mortu⁹ eẽt: mater pueri cadauer in lectulo
ſuo repoſuit:& ad uigorem accedens: mor/
tem filii cum lachrymis nunciauit. Pro quo
ſanct⁹ uir orationẽ effudit:& matrem ad do
mum reuerti mandauit:que iuſſu illius redi
ens filium ſibi uiuum occurrentem recepit.
Propter quod miraculum multi languẽtes
ad eum accedebãt:& tactu illi⁹ſani redibãt:
plurimiq; ad fidem ꝯuerſi in xp̃m credebãt.
¶Hic de poſſeſſione uiri cuiuſdam ſerpẽtẽ
40.pedes in longitudine habentẽ: q ſolo fla/
tu hoĩes & pecora occidebat : orario ſuo ut
catulum manſuetum ligauit:& uinctũ theo/
demiro miſtro ſuo tradidit : quẽ ille ip̃m ſe/
quentẽ iuſſu magr̃i ad mare ligatũ deduxit:
& in undis demerſit. ¶Alium quoq; ſerpen
tẽ de loco:qui dicitur ceila: & tertium de lo
co:qui dicitur cammoron: ſimiliter eiecit.
¶Defuncto uero epõ baiocẽſe a clero & po
pulo in ep̃atu elect⁹ ẽ.Cũ aũt comes bathyl
dus poſſeſſionẽ quandã ep̃atus a ſe occupa/
tam arari faceret: de equo ſubito corruens:
expirauit. Sanctus autem uir multis clarus
uirtutibus ſenex & plenus dierum in pace q
euit calen.nouembris. Sepultuſq; eſt in ec/
cleſia baiocenſi.

¶De ſcõ maturino ꝯfeſ. VI

MAturin⁹ ꝯfeſſor apud ſenonẽſẽ ci
uitatẽ tp̃e maximiani impatoris
claruit.Qui ex pr̃e marino eiuſ/
dẽ ciuitatis nobile ac gẽtile ꝓge/
nitus:qui ex precepto maximia/
ni chriſtianos ꝑſequebat̃ :ipſe clãculum ani
mo ſolo chriſtianus exiſtens:pro parentum
ſalute ad dominũ exorabat.Audiuitq; a do/
mino:ꝙ ei ab eo poſtulata darentur.Et poſt
dies paucos mater eius ad chriſtum conuer
ſa:dum patri eandem conuerſionẽ ſuaderet:
ille ei reſpondit:ꝙ in nocte precedente ꝑ ui/
ſum accepat:ꝙ filio ſuo in cuſtodiã data fu/
iſſet ouium multitudo . Vnde ipſe marinus
cum uxore & filio maturino annorũ uiginti
a ſancto policarpo epiſcopo baptizati ſunt.

¶ Cum autē diabolus filiam maximiani ipatoris oppreſſiſſet: & per os puelle clamaret ſe a nullo hominū niſi a maturino ſenonenſi eiiciendū: populū quoq; romanū a clade epidemie: quam incurrerat eiuſdem meritis liberandum. Imperator ad ſenoneñ ciuitatem miſit: & maturinum ad ſe accerſiuit. Qui romam cū multo honore pductus: prius a comitibus iuramentū accepit: ut ſi eum rome aut in uia mori ꝯtingeret: corpus eiꝰ ad propriam patriā reportarent: ueniens ergo maturinus romā: ipatoris filiaꝫ a demonio liberauit: populo quoq; ſalutē a peſtilētia ſuis orationibus impetrauit. Et poſt hec ibidem in pace quieuit cal. nouēbris. Cuius corpus dum in quodā tumulo poſuiſſent: die ſequēti exhumatū inuenerūt. Recordati aūt ꝓmiſſionis & iuramēti: corpus roma ad galliam trāſportarūt: & ibidē illud iuſſu impatoris digno honore ꝯdiderunt apud ſenonis ciuitatem: ubi & miraculis claret.

¶ De ſcō marcello epiſcopo. VII

MArcellus eps pariſioꝝ fuit q̄ apd eandē urbē merito ſcitatiſ nō modico claruit. De quo illud memorabile repitur: ꝙ exñs adhuc iuuenis: ut dignꝰ mōſtraret futurꝰ antiſtes: eius merito tūc aqua i uinum: tunc uero mutata ē i balſamū. Hic etiā inter alia uirtutum eiꝰ miraculoſa iſignia: puellam a morte corporis ſuſcitauit. Qui apud eandeꝫ urbem pariſienſem: ſcitate clarus in pace qeuit cal. nouembris ibidem ſepultus.

¶ De cōmemoratiōe omniū mortuoꝝ. VIII

COmmemoratio oium fideliū defunctoꝝ ſequēti die a feſto oium ſcōꝝ fieri ab eccleſia inſtituta ē: uidelicet. 4. noñ. nouēbris: ut generalibꝰ aliqñ ſuffragiis adiuuētur: q ſpecialia habere nō poſſunt: ſicut i q̄dam reuelatiōe mōſtratū ē: de qua dictū eſt ſupra in legenda oium ſcōꝝ calē. nouēbris. Circa quā ꝯmemoratiōnē tria uidēda ſūt. ſ. ipoꝝ purgandoꝝ ꝯditio futura: ipoꝝ defunctoꝝ purgatio dura: & iporuꝫ expiādorum ſubuētio ſecura. ¶ Quantū ad ꝯditionē futuram ſciēdū eſt: eſſe locū purgatorii: i quo aie purgant quorūdā morientium de quibꝰ inferius dicetur: & hoc probat. ¶ Primo p locū a ſufficiēti diuiſione. Nā ſicut dicit auguſtiꝰ. Oēs qui de hac uita decedūt: aut ſūt ualde boni: & hi ſtatiꝫ euolāt ad paradiſuꝫ: aut ſunt ualde mali: & hi deſcendunt ad infernum: aut mediocriter boni & hi uadunt ad purgatoriū: ſuffragia autē facta ꝓ ualde bonis ſunt grāꝝ actiones: nec debēt fieri ſciēter: quia ut ipe dicit. Iniuriā facit martyri: q orat ꝓ mr̄e: ſed ubi ignoranter fierēt ad meritum exorantis cederent. ſm illud. Oratio mea in ſinu meo ꝯuertetur. ¶ Suffragia aū facta pro ualde malis: ſunt uiuoꝝ qualeſc ꝙ ꝯſolationes: pro quibꝰ ſi de ipoꝝ dānatiō ꝯſtaret: nulla ſuffragia fienda eſſent: ut dic auguſtinꝰ. Si ſcirem patrē meū eſſe in iferno non plus orarē pro eo q̄ pro diabolo. Sunt autē quidā mediocriter bōi: qui plenā pe tentiā nō perfecerūt: qui nec adeo boni ſu quin ſuffragiis nō egeāt: nec adeo mali qui eis prodeſſe non ualeāt: pro quibꝰ ſuffrag facta ſūt expiationes. ¶ Secūdo ꝓbatur p l cum ab auctoritate. Cū eni xp̄s dicat: ꝙ qu peccauerit in ſpiritūſanctū nō remittet ei n ꝙ in hoc ſeculo neq; in futuro: ꝯcludit ꝙ i futuro ſeculo peccata aliqua dimittūtur: hec non i padiſo: quia nihil ſordidū nihil i trabit in eo coinquinatū apoc. xxi. neq; in i ferno in quo nulla eſt redēptio: igit eſt da tertiuꝫ locū i quo dimittant. ſ. purgatori Tertio probat ex ipa diuina pietate. Cū e ſit impoſſibile: ut homo nō peccet. Iuxta i lud. Septies in die cadit iuſtus: quomodo e ſet diuine pietatis: ut quiſ ſubitanea morte uentus ſic dānaretur de homicidio: ſicut de uerbo otioſo. Nō enim euolāt ſtatim c decedunt: niſi tria genera hominū: qui ſig ficantur p illos tres quibus celū apertū ē. pueri baptizati aut etiā adulti: dūmodo d cedāt anteq̄ actualiter peccēt: hi ſignifica per xp̄m baptizatū cui celuꝫ apertū eſt lu 4. Item ſci mr̄es qui denotant p ſtephanu lapidatū: qui uidit celos aptos actuū. 8. I uiri perfecti exñtes ſine ullo peccato etiā niali: hi denotantur p ioānem pfectiſſimu qui uidit hoſtium aptū i celo apoc. 4. Qu tū ad purgationē duram tria uidēda ſunt. q ſūt illi q purgant: & ubi purgant: & q̄ tempore purgant. ¶ Circa primū ſciēdu eſt: ꝙ purgant illi qui ſatiſfactione ſibi iu cta nondum ꝯpleta decedūt: uerūtamē ſi h berent tantā ꝯtritionem: que ſufficeret ad lendū peccatū: liberi ad uitā tranſirent: e ſi ſatiſfactionē minime ꝯpleuiſſent: quia a deum non tam ualet mēſura tēporis q̄ do ris. Qui aūt non adeo ꝯterunt: & ante exp ctionem moriūtur: igne purgatorii grauiſ me puniunt: niſi forte eoꝝ ſatiſfactio ab al quibꝰ eoꝝ charis aſſumat pficienda: & h debet fieri auctoritate ſacerdotis: qui peni tiam ipoſuit: & in cāu extreme neceſſitati ubi per illū pfici non poſſit: & debet perf pro eo ab homine exñte i charitate: & ꝙ m nor pena ꝯmutetur in maiorē: quia plꝰ de ſatiſfacit pena propria q̄ aliena. ¶ Scdi q purgant: ſunt hi: qui ſatiſfactionē quidem iunctam ꝯpleuerūt: ſed tñ illa pena ignor tia uel negligentia ſacerdotis ſufficiens nō fuit. Nā niſi magnitudo ꝯtritionis ſupplea iſti tales in purgatorio cōplebunt qđ i h

uita defecerũt:uñ ſi penitẽtia ipoſita eſt maior:tũc illud pl⁹ cedit ei i augmentũ glorie Si equalis ſufficit ad diminutionẽ totius culpe.Si minor:tunc illud quod reſtat: ſupplebitꝰ ex uirtute diuine iuſtitie.¶Tertii q purgant:ſunt illi:qui lignũ fenũ & ſtipulã ſecũ ferunt.ſ.affectiões carnales:quib⁹dediti ſũt Ita tñ ut nil deo ꝑponant.Iſti eni illis tribus ſignificant:q ſm ſuos amãdi modos:uel diutius ut lignũ:uel min⁹ ut fenũ:uel minimũ ut ſtipulã cremabunt.¶Circa ſecundũ.ſ.ubi purgant:ſciendũ eſt:ꝙ eſt purgatorium generale &ſpẽale.Generale eſt in eodẽ loco quo & ifern⁹:& eodẽ igne dãnati cruciant:& ſaluandi purgant:ſicut idẽ ignis ligna cõſumit:& auꝝ purificat:q quidẽ ignis eſt miro mõ grauis:cũ excellat oẽm penã:quã unq̃ qs paſſus fuerit i hac uita:licet martyres mirabilia paſſi fuerint tormẽta.¶Habent tñ illi:qui ſunt i purgatorio triplex remedium:quib⁹ dãnati carent.Primũ:qa certi futuraꝫ gloriã ꝑſtolant:habent eni certitudinem de gloria:minorem qdem q̃ exiſtẽtes i patria: ſed maiorẽ q̃ exiſtentes in uia.¶Secũdum: qa a demõib⁹ nõ cruciant:nõ eni ẽ ꝯueniẽs: ut quoꝝ in hoc mũdo extiterunt uictores:eos hẽant in purgatorio penarum illatores. ¶Tertiũ: qa ab angelis bonis ſepi⁹ uiſitant: q eos in ſpe certa future glorie ꝯfirmant:& bona:que ꝑ eis in hoc mundo fiunt: illis annunciant.¶Spẽale uero purgatoriũ ẽ illud quod de⁹ in diuerſis locis plurib⁹aiab⁹ purgandis ſepius deputare credit:Quod qdem facit de⁹ ꝑpter qnq; rõnes.Primo ꝑpter eaꝝ leuẽ punitionẽ:ſicut aliquib⁹ ſm gregoriũ reuelatũ eſt:aias quaſdã i umbra punitas eẽ ¶Secundo ꝑpter eaꝝ celerẽ liberationẽ:ut ſ.poſſint ſuas idigentias aliis reuelare:& ſic eoꝝ ſuffragia petere:& ꝑ ꝯſequẽs de pena celerius exire.Sicut legit de ſcõ theobaldo:ꝙ eius piſcatores in autũno fruſtũ glaciei pro piſce ꝓndiderũt: qđ dũ pedib⁹ epi podagra laborantis ꝑ ei⁹ refrigerio ſupponeret:audiuit uocem de glacie dicẽtis:ſe aiaꝫ eẽ uni⁹ peccatoris:qui in illa glacie purgabat:q liberari poſſet:ſi.xxx.miſſas ꝑ eo ꝯtinuatis diebus celebraret.Quas dũ ſanct⁹bis incohaſſet:& diuerſis cauſis demone hoc agente intermiſiſſet:tertio miſſas ꝯtinuauit: & fruſto glaciei diſſoluto aia peccatoris ad celoſ aſcẽdit.¶Tertio ꝑpter noſtrã iſtructionẽ: ut.ſ. magnã penã infligi peccantib⁹ in uita futura cognoſcamus:ſicut appet i quodã ſcholari: qui dũ poſt ei⁹ obitũ magiſtro ſuo cũ capa de ꝑgameno plena ſophiſmatib⁹ appuiſſet: eãq; pluſq̃ turrim ſibi ponderare diceret: & magiſter penã illã leuẽ iudicaret.Ille guttã unam ſui ſudoris in palmã magiſtri cadere dimiſit que manũ ei⁹ ſicut ſagitta pforauit: & cruciatum mirabilẽ ſenſit:unde magiſter territ⁹ ſeculo renuncians religionẽ intrauit. ¶Quarto ꝑpter culpe in loco ꝑpetrationẽ ſicut legit.4.dialog.ꝙ ꝓſbr ꝑpter corporis ſui neceſſitatẽ balneũ frequentans:ſemp iueniebat unũ ſibi ibidem miniſtrantẽ.Cui duꝫ uice quadã ꝑ mercede panẽ benedictũ offerret:audiuit ab eo:ꝙ fuerat aliqñ dñs loci illius:ſed ꝑ culpis ſuis ibidẽ poſt mortẽ fuerat deputatus:rogãs ut ꝑ ſe panẽ illum deo offerret:& ſic expiari poſſet: ꝙ dũ ꝓſbr per dies.7.ꝑ eo celebraſſet: & ad balneũ rediſſet:illum minime ampli⁹ inuenit.¶Quinto ꝑpter alicui⁹ ſci orõnẽ:ſicut legit de ſancto patricio epõ:ad cui⁹ orõnem de⁹ in hibernia purgatoriũ unũ ꝯſtituit: de quo dictũ eſt ſupra in ei⁹ legẽda.16.calẽ.aprilis.¶Circa tertium:ſ.quãto tpe purgant: ſciendũ ẽ: ꝙ tẽpus debet culpe correſpõdere.De⁹ enim q modos & menſurã peccatoꝝ & penarũ nouit:penã cum culpa ꝯmenſurat: uel tẽporis diuturnitate:uel pene acerbitate: ut ſi uerbi grã:quis peccatũ cõmiſiſſet: ꝑpter quod ꝑ annũ in purgatorio ſtare deberet:& uſq; ad diẽ iudicii nõ niſi mẽſis un⁹ reſtaret:qa tunc purgatorium finiri oportet:de⁹ tunc ꝑpter tẽporis breuitatẽ aggrauaret pene acerbitatem.¶Quantũ uero ad ſubuẽtionẽ ſecuraꝫ quattuor uidenda ſunt.ſ. quibus ſubuenit. Per quos ſubuenit.Per que & qualiter ſubuenit.¶Circa primũ ſciẽdũ: ꝙ dãnatis nullo mõ ſubuenitur:neq; quo ad liberationeꝫ: ut.ſ.ab ipſis penis liberent:nec quo ad mitigationẽ:ut.ſ.i eis diminuant:nec quo ad ſuſpenſionẽ:ut.ſ.ad tẽpus etiã minimũ eorum pena ſuſpendat:nec quo ad fortificationem: ut.ſ.ad tolerandũ leuius roborent. Quãtũ eni ad aliquod hoꝝ in inferno nulla eſt redẽptio.Subuenit autẽ illis:qui in uita ſibi meruerunt:ut eis talia ꝓdeſſe poſſint: uidelicet illis qui in ſtatu grẽ decedentes aliqua ſecũ purganda tulerunt: de quibus ſupra dictũ eſt.¶Circa ſecundũ ſciendum:ꝙ debet iſtis ſubueniri ꝑ hoĩes qui ſint in tali ſtatu: quali & illi deceſſerunt.ſ.in ſtatu grẽ. Alioquin ſi ſuffragia fiant ꝑ defunctis exiſtentib⁹ i mortali:nihil aiabus ꝓſunt:ſicut nec ſibiipſis ꝓdeſſe poſſunt.Hoc aũt fallit in duob⁹ caſib⁹ ¶Primo cũ quis decedens in charitate ordinat ſibi de ꝓpriis facultatib⁹ ꝑ aliquẽ ſubueniri:q̃uis enim talis uoluntatẽ defuncti exequens ſit in peccato mortali:ꝓſunt tñ illi tales elemoſyne:qa fiunt in ꝑſonã exiſtẽtis in ſtatu grẽ.¶Secũdo cũ quis defunctis ſubuenit in ꝑſonam eccleſie:ut ſi ſacerdos exñs in mortali etiã ſponte celebret ꝑ defunctis: quia eni hoc facit in ꝑſonã eccleſie:ꝓſunt de ſũctis illa ſuffragia: quia noĩe eccleſie fiũt: que ſemp ſine macula ꝯſiſtit:& oia ꝑ ſpiritũ

ſanctum operatᷣ.¶Circa tertiū ſciēdū ꝙ ſuffragia ꝓ defunctis:quedā ſunt realia ſicut elemoſyne & oblatiōes:quedā pſonalia:ut ieiunia & peregrinatiões: quedā uero mixta: ut eccleſie oratiões & potiſſime miſſaꝝ celebrationes.¶Quod aūt primū.ſ. elemoſyne pſint ꝓ defunctis:patet ex eo qđ legitᷣ ſecūdo maccabeoꝝ.xii. Quoniā uir fortiſſimus iudas collatiōe facta.xii. drachmas argenti miſit hieroſolymā offerri ꝓ peccatis mortuorū ꝛc. ¶Quod uero ſm.ſ.ieiunioꝝ obſuatio & oratio eis pſit gregori⁹ pbat i.4.dialogoꝝ p multas auctoritates & exēpla que cā breuitatis omittuntᷣ.¶Quod aūt tertiuꝫ ſcilicet miſſaꝝ celebratio eis pſit:pbat ideꝫ in eodem libro: ꝙ dū quidā frater mortuus eſſet:&.3.aureos habere reptus fuiſſet:iuſſit eū gregori⁹ i ſterquilinio ſepeliri: & pro eo uſqꝫ ad dies.30.miſſam celebrari:qb⁹ expletis aīa illius cuidā fratri appuit: & ſe ꝑpter talem miſſaꝝ celebrationem a purgatorio liberatum eē dixit.¶Circa qrtum uero.ſ.qliter ſubuenitᷣ: ſciēdum ē ꝙ ſuffragia aut ſiunt pro mortuis generaliter:& tūc generaliter proſunt:aut ſpaliter:& tunc ſpaliter proſunt illis pro quib⁹ fiunt:ſi indigēt: ſi aūt nō indigent ſm diuinā diſpenſatione illis q magis indigēt attribuuntᷣ. Et hoc itelligas qtū ad expiatione. Nā ſuffragia mortuoꝝ habēt ultra expiatione uirtutem i penis confortādi.Et hoc oib⁹ equaliter prodeſt ſiue fiāt generaliter ſiue ſpaliter: ſicut patet exēplum i candela: que accēſa pro uno exnte i carcere ſic aliis lucet:ac ſi pro ſinglis accēſa fuiſſet:

¶De ſcō iuſto martyre. IX.

Iuſtus martyr apud tergeſtinam ciuitatē aquileie ꝓuincie paſſus eſt:tēporib⁹ diocletiani & maximiani impatoꝝ ſub manatio prefecto.Qui dū ad prefatā urbē deueniſſet.Iuſtū ꝯprehendi fecit:& ſibi pñtato cepit ſuadere:ut diis ſacrificaret.Qui cū domino ieſu xpo ſe ſacrificare diceret:iuſſit eū in carcerē trudi. Cūqꝫ tota nocte i oratione pſeueraſſet:mane eductū & imolare recuſantem:fecit eum manatius extēſum neruis crudis cedi:ſed cū illū oīno iuictū cerneret:mādauit in collo ei⁹ & manib⁹ ac pedib⁹ plūbi pondera ligari:& ſic i profundum maris demergi.Qui quaſi ad epulas iuitatus ipe ſibimet pondera plūbi deferebat:& uale dicens fratrib⁹ feſtinādo ad littus pgebat. Sicqꝫ ad locum ducitᷣ:& plūbo ei alligato in ſcapha modiciſſima ponitᷣ:ductuſqꝫ in altū pelagi: oratione fuſa i mare demergitᷣ: ut aūt ſpiritum deo reddidit:mox funes ei⁹ cum plūbo dirupti ſunt:& corpus ad litt⁹ tergeſtine ciuitatis ab undis deductū eſt ante ſolis occaſum. Eadē nocte appuit ſcūs martyr cuidā preſbytero noīe ſebaſtiano:iubēs ut corpus eius tolleret:& cū indulgētia ſepeliret.Qui ꝯuocatis plurib⁹ xpianis: corp⁹ ipſius in littore inuentū:iuxta ipm locum honorifice tumularūt.Qui paſſus ē.4.non̄.nouēbris.

¶De ſcā euſtochio uirgine & martyre. X.

Euſtochiū uirgo & martyr apud tarſum cilicie paſſa ē ſub iuliano impatore. Qui cū ibidē exiſtens cū oī populo diis gentiliū ſacrificaſſet.Euſtochiū ſacrificare nolētem primo neruis bubalinis cedi fecit:deinde cornib⁹ capreolaꝝ ungulari pcepit: ptibuſqꝫ carnes ei⁹ ꝯcidi.Deinde caput eius cū capillis excoriari & clauos infigi. Et cū hec oīa ꝯſtantiſſime toleraſſet: & ipator ſentētiā protuliſſet:ut mēbratim ꝯciſa i ſartagie torreretur orans ad dñm emiſit ſpiritū.Sepultaqꝫ ē a matre propria in abditiſſima crypta 4.non̄ nouembris.

¶De ſcā euſtochio uirgine. XI.

Euſtochiū uirgo ſacratiſſima paule nobiliſſime romanorū filia & beati hieronymi diſcipula fuit. De qua idē teſtatᷣ hieronym⁹:ꝙ i ſcis locis uirginitatis & eccleſie mōile pcioſiſſimū fuit.Cū uero mater ei⁹ oī relicto ſeclo & mūdanis diuitiis ac filiis cūctis:ex urbe roma ꝓgreſſa hieroſolymā deo ſuitura nauigaret:hec ſola eius propoſiti & nauigatiōis comes extitit:ſicut ſupra actū ē in uita paule.vi.cal.februarii. Et cū eadem eius matre apud oppidū bethleē cenobium ꝯſtruxit:& cū eadē & aliis ſcis femis ſub bti pris hieronymi diſciplina: deo deuote ſeruiuit:atqꝫ poſt dormitionē genitricis.50.& eo amplius puellaꝝ mater extitit. Cui beatus doctor regulā deo uiuēdi ꝯſtituit & dictauit.Ipa aūt ieiuniis & oratiōib⁹ ſacrorūqꝫ libroꝝ ſtudiis intēta ſolicite:poſt agones plurimos pro xpo ſupatos in uirginitatis ꝓpoſito in pace quieuit.Sepulta apud bethleem 4.non̄ nouembris.

¶De ſcō uictorino epō & martyre. XII.

Victorinus pictauēſis epſ ſub diocletiana pſecutione mrīū paſſus eſt:qui ſciētia & doctrina clarus opuſcula nō nulla ſacre fidei putilia ꝯpilauit. Cōmētarios enim edidit in geneſim:Exodū: Leuiticū:Iſaiam: Ezechielē: Abbacuch:Eccleſiaſtē: Cantica canticoꝝ:& apocalypſim. Aduerſum oēs ſere hereſes libros plures ꝯſcripſit: multaqꝫ alia grandiorib⁹ ſenſib⁹ q̄ cōpoſitione uerboꝝ neqꝫ enim eque latina ut greca lingua pollebat.Sub prefato tandē principe ꝓ ei⁹dem defenſione fidei: mrio uitā apud eandē urbē finiuit.Ibiqꝫ tumulat⁹ iacet paſſus eſt aūt.4.non̄ nouēbris. Hec hieronym⁹ libro

non Pictariensis sed Petoriensis in Stir

de uiris illuſtribus.

¶De ſanctis alcindino pygaſio & anepothi ſto martyribus. XIII

ALcindin⁹:pygaſi⁹:&anepothiſt⁹ apud pſidam paſſi ſunt ſub ſapo re rege pſaꝝ:qui eidem regi de/ lati ꝙ xp̄m colerent: & multos ɔuerterēt: inuēti ſunt in cella o/ rantes: & a miniſtris regis capti educti ſūt. Dum aūt xp̄m ɔfiterent:primo uectib⁹ du/ riſſime ceſi ſunt:mutatis ſup ſingulos eoꝝ i cedendo.io.uiris. Rex uero cecidit q̄ſi exa/ nimis:tandem ad ſe rediēs:eos ſurſum appē di:& deorſum extēdi:ac ignē ſubterponi fe/ cit.Sci uero xp̄o eis apparente illeſi ab igne pmanſerunt:& a uinculis abſoluti ſūt. Rex aūt mutus effect⁹eſt:& miniſtri q̄ſi amentes erant:ita ut nec nutibus eum intelligere poſ ſent.Poſt hec appuit ſcis martyribus exerci tus angeloꝝ:quibus orantib⁹lingua regi re ſtituta eſt.Tunc mādante rege ſci ſup lectos ferreos ſternunt:& carbones ſubtermittun/ tur:ſed a uoce celica ɔfortantur:plurimi ad dn̄m cōuertunt.Deinde pluuia maxima in/ undāte:& angelis eis in albis de celo aduo/ lantibus ignis extinguit:& ſanctoꝝ uincula dirumpunt.Cūq; eis rex blandiret:ut ſacri ficarent:eoſq; in curru ſuo leuaſſet: & ad tē/ plū iouis adduxiſſet: orōnē fuderūt ad xp̄m Statimq; facto terremotu magno idolum ce cidit:& rex territ⁹ fugit. ¶Iteꝝ quoq; ſcōs martyres detētos nudos &catenis obligatos rex mitti fecit in cacabos plūbo:reſina:& pi ce bulliētibus plenos.Veꝝ orōne ad deū fu ſa:ſanctoꝝ catene ɔfracte ſunt:& cacabi ua/ cui ſunt repti: ac oīno tepefacti. Quod cer/ nens miles quidā noīe ✠ antoninus ɔuerſus eſt:& in xp̄i ɔfeſſione a rege decollatus:atq; a fidelibus ſepultus. Deinde mādauit ſapor martyres coriis tauroꝝ includi: & in mare iactari.Et ɔtinuo ſanct⁹martyr antonin⁹ eis cū tribus angelis apparuit:& coria ſcidit:ſā ctoſq; illeſos ſup undas maris ambulantes ad littus pduxit.Quo miraculo ✠.28.gen/ tiles ad fidē xp̄i ɔuerſi ſūt.Sed irat⁹rex ſcōs mr̄es una cū pfatis.28.nup ɔuerſis in ignem copioſū mitti pcepit.Qui ſolaſ aīas xp̄o red dentes corporib⁹ inuſtis oīno pmanentibus ipſi multis cernētibus ab angelis in nubib⁹ ſuſcepti ſunt:odorq; mir⁹ ex corpib⁹ refra/ grauit.Qui paſſi ſunt.4.nōn.nouēbris.

¶De ſcō theodoro epo. XIIII

THeodor⁹ep̄s cyrie ciuitatis a cy/ ro ɔdite nō ſolum uerbis ſed ēt rebus & uirtutib⁹extitit corona tus.Qui multa uolumia ſcripſiſ ſe dr̄:ſed de pluribus paucōruȝ iſtoꝝ ad nos notitia puenire potuit: ut gēna dius de uiris illuſtribus teſtaf.Naȝ ſcripſit de incarnatione dn̄i aduerſum euthycen pre ſbyteꝝ &dioſcorum alexandrinū ep̄m dicta fortia.Itē eccleſiaſtice hiſtorie libros imita tus euſebium:& a fine multoꝝ ei⁹ incipiens uſq; ad leonis ſenioris tēpora deduxit. Sub quo & apud laodiciā ciuitatē in xp̄o quieuit 4.nōn.nouembris.

¶De ſancto ambroſio abbate. XV

AMbroſi⁹ abbas monaſterii agau nenſis prius apud lugdunū ciui tatē monaſterii iſule barbate pr̄ fuit:& magnis illic uite ac ſācti/ tatis uirtutibus clar⁹. Cū ad di/ ctum cenobium agauni ob egregie religio/ nis normā tranſlatus fuiſſet: brō fine in dn̄o reqeuit.4.nōn nouēbris:Cui⁹corpus apud idē monaſteriū ſepultū iacet:& ſignis atque miraculis glorioſe refulget:ut dicit ado.

¶De ſancto quarto diſcipulo. XVI

QVartus diſcipulus ex.72. a xp̄o electis un⁹ fuit:qui ſub diſciplia poſtmodū.12.apoſtoloꝝ claruit ut abbas dorothe⁹tradit:de hoc etiam apoſtolus ad roma.16.mē tionem facit.Hic ep̄s beryti ab apoſtolis cō ſtitutus extitit:& officio pdicationis ſe exer/ citans apud eandem ciuitatem quieuit tertio nonas nouembris.

¶De ſanctis martyrib⁹ qui dicuntur maſſa candida. XVII

MArtyres ſci: qui dicūt maſſa can dida:fuerunt innumera martyꝝ multitudo i ciuitate ceſaraugu/ ſta hiſpanie puincie ſub daciano preſide p xp̄o paſſoꝝ. Cū eni p̄/ fatus preſes in ipſa urbe.18.martyres inter/ feciſſet cū uirgine eugra:de quib⁹ dictū ē in eoꝝ paſſiōe.16.calē.maii.Videns:ꝙ quanto plus conabaf xp̄ianos extinguere:tanto ma gis eoꝝ multiplicabaf fides: & collegiū au gebaf:ſimulata pace eccleſiis reddita: miſit edictū ficte:ut xp̄ianis latentib⁹ liceret ſuis legib⁹ uti. Quib⁹ ad publicū pdeūtibus:& xp̄m laudantib⁹ eoꝝ multitudine i pdicta ci uitate cōueniente: ɔgregauit exercitū paga/ noꝝ:ianuaſq; urbis claudi iuſſit:ne quis eo/ rum euaderet.Omnes quoq; chriſtianos ibi dem repertos armati gentiles ex abditis exe untes gladiis trucidarunt.Corpora uero in aceruos maximos collecta combuſſerunt: & cineres in uentum diſperſerunt.Qui pro pter eorum innumerabilem multitudinem maſſa candida appellātur:ut dicit frater uin centius.Quorum paſſio recolitur.3.nōn no uēbris.Sunt & alii.300.martyres: qui maſ/ ſa candida dicuntur: de quibus ſupra dictū eſt.9.calē.ſeptembris.

¶ De ſanctis germano & ſociis martyri/ bus. XVIII

GErmanus:theopolus: ceſarius:& uitalis martyres apd ceſareā cappadocie ſub pſecutiōe decii ceſaris optime duxerūt mrium. Quo tēpore: ut ſcribit hieronym⁹: uoti erat xpianis pro xpi noie pcuti: ueꝝ etiā callidus hoſtis tarda ad mortē ſupplicia ꝯquerens animas cupiebat iugulare non corpora & ut ipe qui ab eo paſſus ē cyprian⁹ ait: uolentibus nō permittebatᷣ occidi. Quo tēpore paſſi ſunt illi duo iuuenes de quibus in uita ſci pauli primi eremite dicitᷣ: ut ſupra dictū eſt in ei⁹ uita. 4. idus ianuarii. Paſſi ſunt prefati ſci mrēs german⁹ & ſocii. 3. nō. nouembris. Hec hieronym⁹ in martylogio ſuo.

¶De ſcō chenelmo martyre. XIX.

CHenelm⁹ martyr i anglia paſſus ē. Hic fuit fili⁹ cenulphi merciorum regis. Quē ille moriēs drydē ſorori ſue tunc ſeptēnem ꝯmiſit alendum. Illa uero mortuo rege falſo ſibi regnū preſagiēs infantulū occidendum ſatelliti: qui eius erat allūnus tradidit: preciūq; promiſit. Qui pueꝝ uenatū ducens inter frutecta obtrūcauit. Hoc autē celatum in anglia ſtatim diuinitus inotuit. Nā columba de celo aduolās ſup altare ſancti petri rome deſcēdit:& mēbranā anglicis elementis ſcriptam detulit: atq; in altare depoſuit: cuius tenor necē pueri mrīs:& ſepulturam per ordinē prodidit. Que a quodā anglico interpretata ē. Statimq; papa p epiſtolam regib⁹ anglie directam ꝯpatriotā martyrem idicauit: unde frequēti cultu corpus innocentis de loco ubi iacebat ſolenniter leuatum eſt. Cum aūt ferretur uincelcūbā clericis & laicis canentib⁹: dryda parricidialis e feneſtra cenaculi caput extulit. Et forte pſalterium legens peruenerat ad ps. Deus laudem meam ne tacueris: quē a fine neſcio quo preſagio retrograde dicens: nitebatᷣ cātantes infringere. Tunc uirtute diuina oculi illius a capite euulſi uerſum illū: hoc opus eoꝝ qui detrahunt mihi ꝛc. cruore polluerunt. Et in ipo libro uſq; hodie extat cruoris iſignia immanitatē mulieris & ultionem dei ſpirantia. Paſſus eſt autē ſcūs martyr. 5. nō. nouembris. Hec guilelmus.

¶De ſcā alpaide uirgine. XX.

ALpaides uirgo de tudoto circa annū dñi. 1180. ſcitate nimia claruit. Que multis annis in corpore degens infirma ſine ullo cibo ꝑmanſit. Hec genere infima officioq; bubulca: ſcāꝝ ſcripturaꝝ intelligentiam diuinitus obtinuit:& mire prudētie cōſilium habuit. Que flagello dñi diuti⁹ attrita eſt: adeo ut pp effluentē de corpore ſaniē etiam ſuis fieret in horrorē: patientia autem ſumma predita: nec aliquādo ꝯturbari uiſa fuit. Nullūq; cibū p annos multos traiicere ualuit niſi ſolum euchariſtiā ſacrā: & lecto decubans nō niſi ab altero moueri potuit. Hec aūt a deo accepit: ut ſepiſſime i exceſſu rapta: angelo duce:& loca penaꝝ & gloria ſcōꝝ percurreret: & occultas uiſiones aſpiceret: Frequēter autem in ſolēnitatibus xpi uel eius matris rapta mundū totum quaſi in pile ſpem intuebatᷣ: & ea que in mundo fiebant ꝯtemplabatur: ad corpus quoq; rediēs multa occulta & ſecretiſſima dicebat:& quedam ex his que uiderat reuelabat: quedā uero a deo premonita occultabat: plerūq; etiā futura predicebat: Quieuit aūt in pace apd tudotū. 5. nō. nouēb. Hec ex geſtis frācoꝝ.

¶De ſcis uitale & agricola mrib⁹. XXI.

VItalis & agricola mrēs paſſi ſunt in prouincia italie in ciuitate bononienſi tēporib⁹ diocletiani & maximiani ipatoꝝ: quoꝝ paſſionem ſcūs ſcripſit ambroſi⁹. Fuit autem uitalis ſuus agricole: nunc uero conſors & collega martyrii: preceſſitq; ſuus ut preuideret locum: ſecutus ē dñs ſecure: que datam fidē ſerui iam inueniret patā non alienam. Cū ergo ſanct⁹ uitalis cogeretur a perſequētibus ut xpm negaret: & amplius dñi fidem profiteretᷣ: oia tormētoꝝ genera in eū exercentes: ut non eſſet in corpore eius ſine uulnere locus: oratione fuſa ad dñm emiſit ſpiritum. Sanctus uero agricola mitior habebatur morib⁹ ut ab ipſis etiā inimicis diligeretur. Ideoq; differebāt eius paſſionē. Deniq; ubi nō acquieuit perſecutorib⁹: ſcūs agricola crucifixus ē. Quoꝝ corpora i iudeorum ſolo ſepulta ſunt. ¶Poſt multos autē annos idem locus ſcō ambroſio epo mediolanenſi reuelatus ē. Qui ueniens bononiam conuocatis clero & populo ad locum acceſſit:& effoſſo ſolo mrtyrum reliquias iuenit. Eaq; deuote leuata in eadem ciuitate ſepeliuit. Paſſi ſunt autē pridie nō. nouembris.

¶De ſcō amātio preſbytero. XXII.

AMantius preſbyter apud tyfernā tiberianā ciuitatem claruit tempore bti gregorii pape. Qui hoc ſpeciale in ſe uirtutis habebat: ut apoſtoloꝝ more manus ſuper egros imponeret & ſaluti reſtitueret:& quē hbet uehemens egritudo ad tactū illius abſcederet. Hic inſuper hoc in ſe habebat miraculi: quia i quolibet loco quiſ imaniſſime aſpitatis ſpentē inueniret: mox ut eū ſigno crucis ſignaret extinguebat: ita ut dirupti uiſceribus moreretur. Quē ſi qñ ſpens in foramine fugeret: ſigno crucis os foraminis benedicebat: ſtatimq; ex foramine ſpens iam mortuus trahebatᷣ. Hic tēpore quodā ad beatū

eſt adductus gregorium: quē in domo infir
moꝝ beat⁹ pōtifex dieb⁹ aliq̄bus ad manen/
dū poſuit: ubi quidā inter egros alios mēte
captus & phreneticꝰ iacebat. Qui nocte qua
dam cū magnas uoces .ſ. ut inſanus ederet:
cunctos egros imenſis clamoribus ꝑturba/
bat: ita ut nulli illic ſomnū capere liceret.
Tūc ſanctꝰ pſbyter de ſtratu ſuo ſurgens ad
locū phrenetici acceſſit: & ſup eū poſitis ma
nibus orauit: moxq̄ illū melius habentē tu/
lit: atq̄ in ſupiora domus ſecū ad oratoriuꝫ
duxit: ubi ꝓ eo liberiꝰ orōni incubuit: & ſta
tim eum ſanum ad lectū ꝓprium reduxit: ita
ut nullas ulterius uoces ederet: neq̄ egroto
rum quēq̄ aliquo clamore turbaret: qui &
apud predictā ciuitatē in pace q̄euit pridie
nōn nouēbr. Hec gregꝰ .3. dialo. cap. 35.

¶ De ſcō herio pſbytero. XXIII

HErius pſbr apud alexandriā cla
ruit. Hic uir acerrimi ingenii in
dinis ſcripturis notabiliter eru/
ditus fuit: uitaq̄ puriſſimꝰ ad di
uināq̄ philoſophiā penitꝰ expe/
ditus: doctor eccleſie incōpabilis maxima
ſapientia refulſit. Qui tractatū longiſſimum
ſup iſaiam ꝓphetā edidit. Et tēpore philippi
imꝑatoris apud eandem ciuitatē in pace q̄e/
uit pridie nōn nouēbris: ut ait hieronymus
libro de uiris illuſtribus.

¶ De ſcō zacharia ſacerdote. XXIIII

ZAcharias ſacerdos & ꝓpheta pr̄
ioannis baptiſte in diebꝰ herodis
regis iudee claruit: de cuiꝰ ſcita/
te in principio euāgelii luce plu
rima ꝑclara teſtimonia deſcribū
tur. Fuit enim de uice abie ex filiis aaron de
tribu leui: ſicut dictū eſt ſupra de eo in nati
uitate ſci ioānis baptiſte .8. calē. iulii: & i eiꝰ
ꝯceptiōe .8. calē. octobris: ubi etiam de ortu
filii: & de miraculis: que i eius natiuitate ap
paruerūt: & de ꝓphetia ipſius zacharie tra/
ctatum eſt. ¶ Cū igit xp̄us puer ab herode
quereret occidendꝰ: & ex hoc ipſe herodes
innocētes ꝑimeret: Heliſabet audito: q̄ ioan
nes eius filiꝰ ſimiliter quereret: q̄ xp̄m eta/
te ſex mēſibus ꝓcedebat: accepit paruulū: &
cū eo aufugit. Aſcenſo aūt excelſo mōte iu/
de: circūſpiciens ubi eū abſconderet: uiſis in
terfectoribus ſe inſequētibus timuit: & orati
onē ad deū ꝓ filii ſalute fudit. Statimq̄ mōs
ſe apuit: & heliſabet cū filio intra ſui abdita
ſuſcepit: atq̄ pſecutores excluſit. Quibus i/
tra mōtis tenebras lux diuinitus appens eos
ꝯfortabat: & angelus dn̄i illis neceſſaria mi/
niſtrabat. ¶ Cū autē miſſis ſatellitibꝰ ab he/
rode: zacharias ubi filius eēt: iterrogatꝰ eēt:
& ille ſe eū ubi foret: ignorare diceret: atq̄ i
pietatē herodis redargueret: xp̄mq̄ natū ex
uirgine ꝑdicaret: qui regnū iſrael acceptur⁹
eſſet: herodes iratus miſit nocte carnifices: q̄
zachariā inter templum & altare: ubi uirgo
beata educata fuerat: iugularunt. Mane aūt
facto dū ceteri ſacerdotes tēplū adeūtes za
chariā: ut ad eos exiret: more ſolito expecta
rēt: & iā hora tardior eēt: unꝰ illoꝝ intrās ſā
ctuarium: reppit ſanguinē zacharie ut lapi/
dem coagulatū. Auditaq̄ eſt uox de celo: q̄
zacharias occiſus eſſet: & q̄ ſanguis eius ex
iſrael nō eēt delendꝰ: donec exurgeret: q̄ eū
uindicaret: qui foras egreſſus hec oīa ceteris
nunciauit. Illi uero timētes quaſi frangoreꝫ
lapidū audierūt: & corpus ſci nō inuenerūt.
Paſſus eſt aūt ſcūs martyr nōn nouembris.
Corpꝰ aūt eiꝰ poſt lōga tpa apud hieroſoly/
moꝝ templū inuentū: ibidēq̄ dudū tumula
tum iacuit. Nunc uero q̄ſcere dr̄ uenetiis in
monaſterio dn̄aꝝ eius nomini fundato.

¶ De ſcā heliſabet uxore zacharie. XXV

HEliſabet uxor zacharie ſacerdo/
tis ꝑdicti & mater ioannis bapti/
ſte fuit: de filiabus aaron: cuius
ſanctitas in euangelio luce com/
mendat. Hec aūt cū ioanne nato
paruulo in latibulo ſpelūce: de qua ſupra ꝓ
xime dictū eſt: latuit: donec imanitatis hero
dis pſecutio facta i nece paruuloꝝ ceſſauit.
Et tunc filium uſq̄ ad annos .7. enutriuit: q̄
eadem etate antra deſerti petiit. Mater uero
modico poſt tēpore ſupuixit: & ſanctitate &
gr̄a plena ad xp̄m i pace migrauit. Sepulta
in domo ꝓpria in mōtana iuda. Dicit aūt he
liſabet cognata uirginis marie: quia ꝯſobri/
na eiꝰ fuit. Anna eni & eſmeria fuerunt ſoro/
res filie agarin: de āna nata eſt uirgo maria:
de eſmeria nata ē heliſabet & eliud: de eliud
natus eſt emineu: de emineu natꝰ eſt ſanctꝰ
ſeruatius eps̄ traiectenſis: de quo ſupra di/
ctum eſt .3. idus maii.

¶ De ſancto zacharia papa. XXVI

ZAcharias papa natione grecꝰ ex
pr̄e pollochronio: gregorio .3.
romano pōtifici in ep̄atu ſucceſ/
ſit: & ſedit annos .10. mēſes .2. di/
es .15. uir mitiſſimꝰ atq̄ ſuauiſſi/
mus: omniq̄ bonitate ornatus: amator cleri
& populi totius: tardꝰ ad iraſcendū: & uelox
ad miſerendū: nullis malū ꝓ malo reddidit:
ſuis etiā pſecutoribus bona ꝓ malis reſtitu/
it. Hic inuenit oēm italiam turbatā ſimul &
ducatū romanū: pſequente liudprando lon/
gobardoꝝ rege ac romane eccleſie iura au/
ferente. Tantā uero deꝰ huic pape gratiā cō
tulit: ut etiā ꝓ ſalute populi aiaꝫ ponere nō
dubitaret. Qui prius miſſa legatiōe ad eūdē
regem. Poſt ipſe pſonaliter ueniens ſaluta/
ria illa uerba ꝑdicauit. Cuius āmonitione i/
clinatus rex: ciuitates romane eccleſie perti
nentes: que per annos .xxx. ablate fuerant:

reddidit:& pacem cum pontifice fecit:capti uoſq; plurimos romãoꝝ:quos tenebat:dimiſit. Ipa quoq; pax ꝑ ãnos.20.ꝑdurauit. Hic autem pontifex magni meriti & ſcitatis cleꝝ ſuum ualde dilexit: utpote pater & bonꝰ paſtor oẽs amplectens & utiliter fouẽs & nemi nem eoꝝ tribulari uel egere ꝑmittẽs. Cuius tẽporibꝰ i magna ſecuritate & letitia populus a deo ei ꝯmiſſus degens uixit. ¶ Hic conſtituit ut filii ꝯpatrũ ſe in matrimonio nullatenus iungerẽt. Hic dialogoꝝ libros de latino in grecũ trãſtulit:qa utriuſq; lingue ꝑitꝰ fuit. Hic etiã in lateraneñ. eccleſia corpꝰ bti georgii mrĩs cũ epitaphio grecis lrĩs exarato reppit:& cũ magna ſolẽnitate ad uelũ aureum eccleſiã ſui nois ꝯdidit. Ibiq; ipʒ repoſuit. Et oibꝰ plene & ꝑfecte diſpoſitis i ſũma pace moritur: & apud ſcũm petrũ ſepelit. Ibiq; uirtutibꝰ pollet.

¶ De ſcõ malachia epiſcopo. XXII.

MAlachias eps in hibernia claruit tẽpore eugenii pape.3. Cuiꝰ uitã btũs bernardꝰ ſcripſit. Hic ex parentibꝰ xp̃ianis i hibernia natꝰ:ſacriſq; litteris a pueritia eruditus i ciuitate armachia.xxv.ãnoꝝ pſbyter factꝰ uerbũ dñi inſtãtius predicare cepit. Deinde marcũ ſenẽ epm leſiuor adiẽs: ut ab eo diuinis plenius iformaret:q etiã eps miraculoꝝ ſignis clarebat:cũ eodẽ per aliquot mãſit annos. ¶ Dũ autẽ pro ſorore ſua defũcta quotidie celebraret:& occupatꝰ aliis ꝑ dies.30. miſſam intermiſiſſet: nocte ſequẽti uidit per ſpiritũ ſororẽ ſe diebꝰ totidẽ nihil guſtaſſe ꝯquerentẽ. Et cũ pro eiꝰ expiatione celebrationis miſſaꝝ reſũpſiſſet:uiſa ẽ ſibi uſq; ad limẽ eccleſie ꝑueniſſe. Iterũq; in eodem ꝑſeuerans:uidit illã eccleſiam introiſſe:ſed altare ꝯtingere nõ poſſe. Et rurſum miſſas ꝑſecutꝰ uidit eã iter cãdidatoꝝ numeꝝ aggregari:& ſic eaʒ itellexit ad celos euolaſſe. ¶ Poſtmodum aũt in loco bencor ſibi a diuite quodã oblato monaſteriũ repauit: qđ dudũ antea fuerat deuaſtatũ:de quo olim ſcũs columbanus aſcẽderat. Ibiq; cum.x.monachiſ abbas ipſe deo ſuire cepit:ubi dũ unus ex eis opariis ligna cederet: & ſecuris ferrũ de manubrio exiliſſet:iuocato malachia ferrũ ueſtes illius ſolũmodo ꝯcidit:ſed carnẽ oino nõ tetigit. ¶ Ibi etiã oppreſſum quedã cui iſaniẽti demon ſuadebat: ut abbatẽ cultello ꝑcuteret ab infeſtatione maligni ſpiritus liberauit. Et michaelẽ clericuʒ a graui dyſenteria ſanauit. ¶ Cũq; eſſet ãnoꝝ.30. quis inuitus electus ẽ eps ꝯneroth. Et cũ electiõi renunciare uellet:tandẽ mãdato ſui magrĩ epi leſiuor acqeuit:& epatus curã ſuſcepit:ubi populũ ualde rebellẽ deo & clero ac eccleſiis i feſtum: ad ꝑnitẽtiã ſumma ſapiẽtia & mira difficultatẽ reduxit:& ad benẽ uiuendũ iformauit. ¶ Poſt hec dũ celſus armachanus archieps ifirmatꝰ eſſet:ſeq; mori ꝯſpiceret:ſuis clericis pſuaſit:nullũ niſi malachiã epm eligendũ: ad extirpandã potiſſime quorũdam prauoꝝ potẽtũ ꝯſuetudinẽ: qui neminẽ niſi de eoꝝ parẽtela archiepm eligi ꝑmittebãt. Iamq; ꝑ.xv. epoꝝ ſucceſſiones talis corruptella inoleuerat. Mortuo igit archiepo celſo malachias ab eis electꝰ ẽ. Qui licet dudũ renitẽs tandẽ ut eccleſiã eoꝝ a ſeruitute eriperet acquieuit:promiſſione tñ ab illis pſuſcepta:ut deleto peſſimo more:liceret ſibi alium in eccleſia armachañ ſubſtituere:& ad ſuam ꝯnerothẽſem eccleſiã redire. Hoc autẽ malachias magis ad ꝯſentiẽdum mouit: qa paucis antea diebꝰ uiderat ſpecioſam mulierem ſe ſponſam celſi archiepi aſſerẽtem: ſibiq; celſi baculũ ꝯmẽdantẽ. Interea uero mauritius quidã de iniqua ꝓgenie in archiepatũ intruſus ẽ. Sanctus aũt uir ſcandalũ euitare cupiens illo pſidente furori ceſſit. Sed mauritius diuino iudicio poſt annos.v. deceſſit. Dum autẽ nigellus quidã de eadẽ progenie ſuccedere niteret:malachias in brachio populi ab ipo rege i archiepatũ deducitur: & omnes emuli repellunt. Cũ autem nigellus cũ fautoribꝰ & armatis uiris reſiſtere preſumeret: & tã ipſum q̃ regẽ interficere uellẽt: ſubito nimia tẽpeſtas exorit:autorq; litis & ſeditionis cũ tribꝰ ꝯſortibꝰ a fulminibꝰ occiduntur:ceteri quoq; hinc inde diſpguntur. Sanctus uero malachias ãnoꝝ.xxxviii.in ciuitatẽ & eccleſiam introducitur:& in archiepiſcopatu ſublimat. Multas autem poſtmodum pſecutiones ab emulis paſſus:oẽs tãdẽ deo largiente deuicit:& nigellum ad pniam & obediẽtiã reduxit: qui etiã ſacra quedam que de eccleſia aſportauerat rettulit. ¶ Mulier quedã de attinẽtibus aduerſarioꝝ: que archiepo predicãti ꝯuitia multa itulit: ſubito cunctis uidentibꝰ i amentiã ꝯuerſa: poſt dies paucos iſeliciter expirauit. Sicq; armachanã eccleſiã uir dñi a peſtifera ꝯſuetudie purificauit. Dũ autẽ ad eccleſiã primã redire uellet:& populus oino reclamaret: gelaſium quedã preſbyterũ pro ſe i eccleſia prima ſubſtituit. Multis quoq; in uita ſua miraculis claruit. ¶ In eboracenſi ciuitate equũ quendã dure portãtem a nobili quodã oblatum:dũ aliquãtulũ equitaſſet:comodus ſubito & ſufficiens factus ẽ: ac de nigro piloi albũ ꝯuerſus. ¶ Deinde clarauallẽſe monaſterium accedẽs ſanctũ bernardũ uiſitauit: q ab eo mire edificatũ ſe dicit. In hyporegia ciuitate filiũ hoſpitis ſui i extremis laborantem ꝯtinuo ſanũ effecit. Et dum papã innocẽtiũ ſm romã ueniẽs uiſitaſſet q̃tuor ex eius ſociis clarauallẽ dimiſſuros predixit: & ut

ꝓdixerat:ſic euenit.Nā duo ex ipſis ibidem decedentes ſepulti : alii uero duo effecti ſūt monachi.¶Repatrians autē cū ſcotiam peruenisset:filium dauid regis ſcotoꝝ ad mortē decumbentē : aqua aſpſum benedicta illico ſanauit : & in uilla:que dr̄ crudelto: puelle mute loquelā reſtituit:atq; aliā phreneticā liberauit.¶Dū infirmus quidā in hibernia: qui multo iacuerat tēpore:lectū malachie ſolūmō aſcendiſſet: ꝯtinuo ab oī lāguore ſanatus ſurrexit.In langiuia pueꝝ a demonio liberauit.Et phreneticā mulierem compotē mētis effecit. ¶Aliam quoq; matronā ad ſe accedentē:que mēſibus.15.& dieb⁹.20.pregnans fuerat : & adhuc fetū in utero geſtabat:ſua orōne ad puerperium ī momēto adduxit.¶Cortagia ciuitate epō uacante:duꝫ de eligendo pſule diſcordes eēnt:& in archiepm armachañ:ut eligeret:oēs cōueniſſent: pauperē quēdam pſbyteꝝ alienigenam elegit:quia uitā eius p ſpiritum agnouit. Qui dū ſibi egrotare nunciatus eēt:mandauit ei: ut illico ſurgeret:qui ſtatim ab īfirmitate ſanatur:& in epm ꝯſecratur.¶Dū cuiuſdā nobilis ꝯiugē in extremis poſitā inungere uellet:& illi expectandū in craſtinū eum rogarent:aſſenſit: & mulier poſt horā modicam expirauit.Ipſe aūt ſe reū criminis accuſans cū lachrymis iuxta corp⁹ ī orōne ſe poſuit: & ibidē orās pnoctauit.Mane aūt facto mulier reſurrexit:quam ſcūs uir inunctā ad qetem ire pcepit:moxq; illa iteꝝ obdormiuit. ¶Secularis cuiuſdā ꝯquerētis:ꝙ lachrymare nō poterat:maxillā tetigit:&ad tantā illū deinceps lachrymaꝝ effuſionē puocauit : ꝙ uix fletum ꝯtinere ualebat.Spiritū quoq; propheticum habuit:& cordium ſecreta cognouit:& diem & locū ſui obitus pdixit . Sepi⁹ quoq; eo celebrante columba de celo circūuolans cruci ſup altare poſite inſidebat:quā diaconus ei⁹ & q̄qlures q̄nq; uidebāt.¶Cū autē papa eugeni⁹ in galliam ueniſſet:& malachias ad eū uiſitandū accederet: & nauem intrare diſponeret:quidā epilēticus nomine catholic⁹:eius receſſuꝫ deplorabat : eo ꝙ in eius pſentia nunq̄ a morbo cadebat. Quem dū ille ſignaſſet:& eidem pmiſiſſet:ꝙ donec ipm reuideret : nunq̄ de cetero caderet: ſic: ut predixerat:euenit:nam ſanct⁹ uir ante regreſſum obiit:& ille de cetero a morbo nunq̄ cecidit.¶Sed eodem tempore dū cuidam clerico promiſiſſet:ut quicquid ab eo peteret obtineret:& ille ſancti archiepi reuerſionem petiiſſet.Sanct⁹ de hoc plurimū triſtatus eſt:eo ꝙ nunq̄ ſe redituꝝ pſciuerat:&ad deū ire cupiebat.Nauē tamē aſcēdēs:ut clerico pmiſſa redderent̄ :orta tēpeſtate redire ꝯpulſus eſt.Facta uero tranquillitate iterū nauē ꝯſcendit:& de cetero nō reditur⁹ tranſfretauit.Venit autē claraualle: & a ſcō bernardo deuote ſuſceptus eſt.Cūq; in feſto bti luce euangeliſte celebraſſet:febre corrept⁹ decubuit:& in ipſo loco plen⁹ ſanctitate die qua predixerat:ad xpm e carne migrauit.ſ. non̄ nouēbris . Sepultuſq; i monaſterio clarauallenſi:miraculis & ſignis refulgens.

¶ De ſanctis felice & euſebio martyribus. XXVIII

Felix pſbyter & euſebius monachus apud taracinā campanie ciuitatē paſſi ſunt tēpore claudii iperatoris ſub leontio filio leontii preſidis.Cum eni pfati ſancti uiri corpora ſanctoꝝ martyꝝ ceſarii & iuliani ſepeliſſent:de quibus ſupra dictū eſt calē.nouēbr̄ & multos gentiles ad xpm ꝯuerſos baptizarent.Leonti⁹ filius quondā leōtii pſidis: qui ad xpm etiā ꝯuerſus: ſtatim ut baptiſmū pceperat:ad xpm migrauerat: de quo etiā dictum eſt ſupra.3.calē.nouembris : pdictos ſanctos martyres detinuit:& timens populi tumultum:miſſo ſpiculatore nocte eos i carcere decollari fecit.Quorum corpora ad littus piecta Quartus pſbyter iuxta corpora ſanctorū ceſarii & iuliani ſepeliuit non̄ nouembris.

¶De ſancto leonardo ꝯfeſſore. XXIX

Leonard⁹ ꝯfeſſor apud aquitanie puinciā ciuitateꝫ lemouicenſeꝫ claruit tēpore anaſtaſii impatoris:qui in puincia galliaꝝ claris parentibus ortus collateralibus uidelicet clodouei regis francoꝝ:ab eodem rege de ſacro extitit fonte leuatus: ob nobiliū parentū amorē chariſſimū:quē ſc̄t⁹ remigius rhemēſis archieps baptizauit: & ī diſcipulum ſuſceptum ſalutaribus diſciplinis inſtruxit.Cum autē idem archieps a regib⁹ francoꝝ obtinuiſſet:ut q̄ncūq; ipſi reges ad ciuitatē rhemēſem uenirent:omēs incluſi in carceribus libere dimiſſi abire poſſent. Ad imitationē boni magiſtri iuuenis leonardus hoc ipm a rege impetrauit:ut quicūq; in carceribus detinerent̄ :ſi eos ipſe uiſitare uellet: ꝯtinuo ſoluerentur.Et ubicunq; carceratos eē audiebat:ad eoꝝ liberationem feſtinus pperabat.Cunctos etiam egros ad ſe uenientes:quacunq; detentos infirmitate ſanabat. Rex igitur ad ſe accerſiuit eum: quem ſecū in palatio aliquo tēpore manere coegit: rogans ut inde nuſq̄ diſcederet : donec tēpore ꝯgruo ipſi epatam aliquem donaret . Erat enim iam cleric⁹ humilis & manſuetus.Leonardus uero pontificatum renuit:& ſolitudinem potius affectans: palatium regis reliquit:& cum fratre ſuo liphardo uerbū dei annuncians aurelianum deuenit : atq; apud quendam cenobitam nomine maximinum

aliquo tempore manſit. ¶Cum autẽ liphar-
dus ſuper ripam ligeris manſionẽ ſolitariã
elegiſſet: de quo ſupra in eius legenda dictũ
eſt. 5. nonas iunii. Leonardus uero ꝑ admo-
nitionem ſpiritusſci i aquitania predicare di-
ſponeret: oſculantes ſe ab inuicẽ diſceſſerũt.
Leonardus igitur per bituricam ciuitatem
tranſiens nouelle fidei xpianos ſanctis pre-
dicationibus confirmabat: & multa operan-
do miracula plurimos adhuc incredulos cõ
uertebat. ¶Demum in quadam ſilua nomie
pauum habitare cepit: que a ciuitate lemoui
cenſi per. x. miliaria diſtabat: quo rex ſepiꝰ
cauſa uenationis accedebat: & in aulam re-
giam in media ſilua conſtructã diuertebat:
accidit autem ut die quadã rex ibidem cum
regina & familia uenaretur: & regina ꝑgnãs
illuc cauſa delectationis egreſſa partu picli
taretur. Cum autem rex & familia reginam
iam pene defunctam lugerent: nec ei per me
dicos: qui cum rege erant ſubueniri poſſet:
& uir dei per nemus tranſiens lugẽtium uo
ces audiſſet: pietate ꝯmotus illuc acceſſit: &
a rege uocatus introiuit. Interrogatus autẽ
quis eſſet: cum ſe remigii diſcipulum reſpõ
diſſet: rex ex bono magiſtro bonam de diſci
pulo ſpem aſſumpſit: & ipſum ad reginam i
troduxit: rogans ut ſuis precibus de recupe
rata coniuge & edita prole duplex gaudiũ
obtineret. Tunc ſanctus orationem fudit: &
qđ rex petebat protinꝰ impetrauit. Cui rex
multa in auro & argento obtulit: ſ3 ille om-
nia recuſauit: dicens ſe nullis idigere niſi ut
tantũ in aliqua ſiluarum ſoli chriſto famula
ri poſſet. Cum autem rex totum illud nemꝰ
ipſi tradere uellet: noluit niſi tantum accipe
re quantum una nocte poſſet cum ſuo aſſel-
lo circuire. Quod rex libentiſſime adimple-
uit: ubi cũ duobus ſibi adiunctis ſociis mo-
naſterium conſtruxit: & in multa ibidem ab
ſtinentia degens deo ſeruiuit. Eccleſiam etiã
in honorem dei genitricis fabricauit: & alta-
re ſancti remigii in ea poſuit. Cum autem a-
qua ſibi per unum miliare diſtaret puteum
ſiccum ibidem fodi fecit: quem ſuis orationi
bus aqua uſq; in preſens ſcaturiẽte repleuit:
locum autem ipſum a nobili ipſi rege con-
ceſſum nobiliacum appellauit. Ibi ergo tan
tis miraculis coruſcauit: ut quicũq; eius no
men in carceribus inuocaſſent: mox ruptis
uinculis nullo contradicente liberi abirent:
& ſuas eidem catenas aut compedes preſen-
tarent. Quorum plures ſecum manebant: &
eius exemplo ſanctitatis ibidem domino ſer
uiebant. Familie quoq;. 7. ex eius ſtirpe uen
ditis omnibus & pauperibus diſtributis ad
eum uenerunt: & diſtributo eiſdem nemore
ibi cum ipſo in dei ſeruitio permanſerunt:
exemplo quoq; ſuo plrimos ad ſimile attra
xerunt. Deniq; uir domini leonardus mul-
tis clarus uirtutibus ad dominum feliciter
migrauit octauo idus nouembris: circa an-
num dñi quingenteſimũ. Sepultuſq; eſt i ec-
cleſia dei genitricis quam ipſe cõſtruxerat.
¶Cum autem ibidem infinita miracula fie-
rent: clericis illius eccleſie reuelatum eſt: ut
quia locus ille propter multitudinis frequẽ
tiam concurrentem nimium artus erat: alibi
eccleſiam fabricarẽt: & eodem ſancti leonar
di corpus transferrent. At illi una cu3 popu
lo: triduano ieiunio & orationibꝰ inſtiterũt:
quibꝰ elapſis totam prouinciam niue nimia
que ceciderat opertam uideret: locum aute3
in quo ſanctum corpus quieſcere uolebat
omnino uacuum conſpiciũt: ubi eccleſia de
nouo fabricatur: & corpus eodem tranſpor-
tatur. Quanta uero miracula per eum domi
nus faciat potiſſime circa incarceratos: im-
menſa ferri uarietas ante tumulũ eius depen
dens: teſtis exiſtit.

¶De ſcõ felice martyre. XXX.

FElix martyr apud tuniſſam ciui-
tatem aphrice paſſus eſt. Qui a
perſecutoribus pro chriſti nomi
nis confeſſione detentus: & car-
ceri duriſſimo mancipatus: dum
eum ad tormenta differrent: orans ad domi-
num emiſit ſpiritum octauo idus nouẽbris.
Cuius corpus ſequenti die exanime repertũ
eſt & a chriſtianis condigno reconditum ho
nore. In huius ſolennitate ſanctus auguſti-
nus epiſcopus pſalmum quendam ad popu
lum exponit: quem & in eiꝰ eccleſia publice
predicauit.

¶De ſcõ felice monacho. XXXI.

FElix monachus in monaſterio ſũ
denſi claruit. Qui magne ſancti-
tatis uir erat: & eiuſdem cenobii
hortum colebat: fur uero qui-
dam uenire conſueuerat: & ad
ipſum hortum per ſepem aſcenderet: & oc-
culte olera auferre. Cumq; ille multa plan
taret: que minus inueniret: & alia pedibus
conculcata: alia direpta conſpiceret: totum
hortum circuiens inuenit iter unde fur ueni
re conſueuerat. Qui eundem hortum de-
ambulans repperit etiam ſerpentem. Cui
precepit: ut ſe ſequi deberet. Ad aditum au-
tem furis perueniens: in nomine domini ſer
penti precepit: ut aditum illum cuſtodiret:
ac furem ingredi non permitteret. Protinus
ſerpens ſe in itinere tranſuerſũ tetendit: & fe-
lix ad ſuam cellam rediit. Meridie ergo
cunctis quieſcentibus more ſolito fur adue
nit: & ſepem aſcendit. Et dum in horto pe-
dem poneret: uidit qa ſerpens extenſus ui-
am clauſiſſet. Et tremens poſt ſemetipſum
concidit: eiuſq; pes per calciamentum in ſu-

de ſepis inheſit. Sicq; donec hortulanus re/diret:deorſum capite pependit. Qui ueniēs furem in ſepe pendentem repperit: & deo gratias agens:ſerpentem licentiauit:ad furē quoq; ueniens: ipſum de dudum oleribus exportatis redarguit: pedem quoq; illius a ſepe diſſoluit:eūq; ſine leſione depoſuit. O/lera etiam: que furto auferre conabatur: cū nimia dulcedine prebuit:eumq; ne amplius furaretur admonuit: ſed cum neceſſe habe/ret:ad eum ueniret:quia ipſi deuotus daret: que cum peccato tollere laborabat. ¶ Hic enim ſanctus monachus clarus multis uir/tutibus migrauit ad xp̄m. Hec gregꝰ primo dialogo.cap.iii.

¶De ſanctis decē martyribus. XXXII

DEcem martyres in oriente apud ciuitatem theopolim paſſi ſunt: Qui a ſaracenis comprehenſi: chriſtumq; dominum confiten/tes crucibꝰ appēſi:coronas mar/tyrii a domino percipere meruerunt octa/uo idus nouembris. Hec ado in martylogio ſuo.

¶De ſancto proſdocimo epō. XXXIII

PRoſdocimus epiſcopus apud ciuitatem patauinam claruit tem/pore neronis impatoris. Hic na/tione grecus nobilibus parenti/bus ortꝰ:litterarum ſtudiis eru/ditus: cum adhuc eſſet iuuenis cum marco euangeliſta & apollinare antiochiam adiit: & beato petro apoſtolo in diſcipulum ſe tra/didit:atq; cum prefatis duobus condiſcipu/lis una ſecum tempore claudii imperatoris romam acceſſit. Cum autem apoſtolorum princeps beatum marcum miſiſſet aquileiā & apollinarem rauennam ad predicandum Beatum quoq; proſdocimum annorum ui/ginti in epiſcopum conſecratum: licet ſatis ex humilitate recuſātem: miſit ad patauinā ciuitatem. Et perueniens ad ipſam urbem. multitudinem languentium diuerſarū egri/tudinum ante portam inuenit:quibꝰ pacem annunciauit:& oratione ad deum fuſa:omēs ab eorū infirmitatibus liberauit: eoſq; oēs ad chriſtum conuertit. Quo uiſo miraculo centum & ſexaginta gentilium conuerſi ad dominum: ab eodem beato uiro baptizati ſunt. Sicq; ſanctus epiſcopꝰ proſdocimus ci/uitatem ingreſſus: cepit uerbū domini pre/dicare:& multos paganorum ad fidem xp̄i perducere. ¶Cum autem de uirtutibꝰ eiꝰ fa/ma ad regem uitalianū perueniſſet: qui gra/ui infirmitate preſſus dudū lectulo decubu/erat:proſdocimū ad ſe accerſiuit: & an ip̄m ſanare poſſet:interrogauit. Qui eidem reſpō/dit:ꝙ ſi in xp̄m crederet: & idolis renūciare paratus eſſet:continuo ſanitatem reciperet. Cūq; rex ſe uelle in chriſtum credere reſpō/diſſet:baptizauit eum proſdocimꝰ cum uxo/re eius ꝑpedigna & uniuerſa eius familia: & ſic rex ſtatim ab omni langore curatus eſt. Qui continuo per uniuerſum urbis & uici/narum uillarū populum edictum miſit:ut omnes in xp̄m crederent:& ad beatum proſ/docimum baptizandi concurrerent. Taliq; modo uniuerſus populus ciuitatis & oppi/dorum circūadiacentium ꝯuerſus eſt ad do/minum. Rex uero eccleſiam in honore ſan/cte ſophie:hoc eſt alme ſapiētie fabricauit: in qua epiſcopus preſbyteros ac diacones & clericos plurimos ordinauit. ¶Poſt hec cū rex uitalianus prole careret: oratione uiri ſancti regina concepit:& filiam peperit:quā beatus proſdocimus baptizauit:& iuſtinam uocauit:eamq; ſacris litteris erudiuit: & in uirginitatis propoſito permanere docuit. ¶Deinde ſanctus epiſcopus ad ciuitatē eſtē/ſem adiit:ibiq; xp̄m euāgelizans: multos cō/uertit. Inde ad ciuitatem uicentiam ad pre/dicandum perrexit: & exinde ad caſtellum nomie aſylum properauit:ubi ſimiliter po/pulum docens in fide:eccleſiam in honorem dei genitricis edificauit:atq; dedicauit. Inde egreſſus ciuitatem feltrēſem intrauit:ubi po/puli maximam multitudinem baptiſmo ſa/cro renouauit. Et poſt hec per altinam ciui/tatem & per alia oppida & caſtella pagrans: fidelibus monitis populum imbuit: & reli/ctis idolis uerum deum colere fecit. In qui/bus omnibus baſilicas conſtruxit:& preſby/teros ac inferiorum ordinum clericos conſe/crauit. Ac demum ad taruiſium ciuitatē de/uenit:& ſuſceptus in domum cuiuſdam mi/litis nomine euphroſyni: filiam eius cecam ſigno crucis edito illuminauit: eamq; cum parentibus & aliis plurimis in ſilere fluuio baptizauit. Cum autem comes ciuitatis:qui uxorem habebat theodoram per annos plu/rimos graui infirmitate detentam: nuncian/te ei milite euphroſyno de miraculis ſancti pontificis audiuiſſet:eum ad ſe uocauit:& ut eius ſanaret coniugem:humiliter exorauit. Cuius manum apprehendens uir domini eā continuo de lectulo in chriſti nomie ſanam erexit: & ipſam una cum comite & filiis ac omni familia numero. iii. credentes in xp̄m baptizauit. ¶In ipſa quoq; ciuitate multū populum ad fidem chriſti reduxit:& multo/rum nobiliū filios ſacris litteris erudiuit. Eccleſiam quoq; in honorē beati petri apo/ſtoli iam pro chriſto paſſi ipſe fūdauit:i qua & preſbyteros & diacones & alios clericos ordinauit. Deinde ad ſedem ſuam pataui re/diit. Et poſt modicū tēpus rex uitalianꝰ xp̄i/aniſſimus & uxor eiꝰ regina prepedigna ad dn̄m migrauerunt. Quos ſanctꝰ ꝓſdocimus

ſepeliuit. Filiam quoq; illoꝝ eius diſcipulã iuſtinam uirginẽ ſacram ſibi a parentibꝰ cõmendatã optima cura gubernauit. Eam quoq; per mrium aſſũptã cũ ſuis clericis honorifice ſepulture tradidit. De qua ſupra i eiꝰ paſſione actũ eſt non̄ octobris. Ad ſuaſionẽ aũt beati epi: patricius quidam noie opilius xpianus eccleſiã in honore ſcẽ iuſtine uirginis ſupra corpus illius erexit: & iuxta eam oratoriũ beate uirginis ꝯpoſuit: quã eccleſiã ſimul cũ oratorio proſdocimus eps ꝯſecrauit. Qui poſtq̃ a mltis obſeſſis demonia eiecit: & plurimos ĩfirmos a diuerſis lãgoribꝰ eripuit: cũ in ſede patauie urbis ſediſſet ãnis 93. menſe uno & diebus. xv. etatis ſue anno. 114. ad dñm migrauit. 7. idus nouẽbris. Et i oratorio prefato dei genitricis clarens miraculis ſepultus quieſcit.

¶De ſcõ achilla epo. XXXIIII.

Achillas eps alexãdrinꝰ: alexandro i epatu ſucceſſit. Qui ambo beati petri eiuſdẽ ciuitatis epi & mr diſcipuli: & ab eodẽ fuerunt preſbyteri ordinati. Et cũ idem beatus petrus pro fidei catholice defenſione in carcere detentus eſſet: diuina reuelatione eoſdẽ preſbyteros ſibi in epatu ſucceſſores prenouit: & eiſdeȝ qd preſciuerat reuelauit: ut dicet infra in eius paſſione. vi. cal. decembris. Et ſicut ipe predixerat ſic euenit. Nam primus achillas: ꝑs alexãder eidem in pontificatu ſucceſſit. Et primus quidẽ annis. 9. ꝑs uero ãnis. 7. ſedem ipam tenuit. Quoꝝ uterq; eruditione fide & ꝯuerſatione ac moribꝰ iſignis extitit. Et de ꝑo quidem ſcõ in eius feſto actum ẽ. 4. cal. martii. Primus uero uidelicet achillas in pace quieuit. 7. idus nouembris. Quoꝝ corpora in eodem tumulo alexandrie requieſcunt.

¶De ſcõ amarantho martyre. XXXV.

Amaranthus mr apud albigeñ. ciuitatẽ paſſus ẽ tẽpore decii imperatoris. Qui exacto agonis fidelis curſu capitis obtruncatione ceſus coronatus eſt triumphali corona: & ſic ibidẽ ſepultus uiuit in gloria. Paſſus. 7. idus nouẽbris: hec ado.

¶De ſctis claudio nicoſtrato & ſociis martyribus. XXXVI.

Claudius: nicoſtratꝰ: ſymphorianus: caſtorius atq; ſimpliciꝰ martyres paſſi ſunt apud pãnoniam ſub diocletiano ipatore: agente lampadio tribuno. Nam cũ ideȝ impator pãnoniã prexiſſet: ut diuerſa metalla ad edificia in ſui p̄ñtia de montibus abſcidi faceret: omneſq; artifices artis quadratarie congregaſſet. Inuenit inter eos pitiſſimos v. oparios pdictos. Quoꝝ quattuor primi ſcilicet: claudiꝰ: nicoſtratꝰ: caſtorius: & ſymphorianus occulte xpiani erãt. Simpliciꝰ uero adhuc idola adorabat: prefati aũt q̃ttuor quicqd artis opabant: in noie dñi ieſu xpi ſculpebant omniaq; ſibi in arte ſuccedebãt. Cũ aũt die q̃daȝ oẽs artifices nũero. 622. cũ 5. philoſophis ad uenas lapidis excidẽdas in unum ꝯueniſſent: & mira inter illos ꝯtentio eẽt: nec uenas excidẽdas repire poſſet. Symphorianus qui pdictoꝝ quattuor alioꝝ magiſter erat: iuocato xpi nomine ſecretius textum lapidis repit: & ꝑm auguſti preceptum ſculpturã pfecit. Colũnas quoq; plurimas & capitella ex porphyretico lapide ĩpatori exciderũt: & concas cum ſigillis ex diuerſis marmoribꝰ elegãtius fabricarũt. Sed cũ ferramẽta ſimplicii adhuc gentilis ſepiꝰ frãgerentur. Interrogauit ſymphorianũ quare ceteroꝝ q̃ttuor lapicidaꝝ ferramẽtis pmanẽtibus ſolidis ipius ſolũmodo excisoria ex lapidũ fortitudie durare nõ poſſent. Symphorianus uero dixit ei: qualiter omne opꝰ ſuũ in noie xpi icohabãt: & ad uotũ eis oia ſuccedebãt. Predicante itaq; ſymphoriano cũ ſociis: ſimplicius in xpm credidit: & baptiſmi grãm poſtulauit. Qui duxerunt illũ ad quẽdam cyrillũ epm: qui pro xpi noie in carcere dudum detẽtus erat. Eps uero ſimpliciuȝ in fide docuit & ſacri baptis unda pfudit. Reuerſi igit ad opa concas ex porphyretico cauabãt: & colũnas mirabiles faciebãt. ¶Poſt dies aliquot iuſſit diocletianꝰ: ut ſimulacrũ aſclepii exciderent: & multoꝝ aĩalium imagines ſculpendo formarent. Ipſi uero omnia cetera pfecerũt: aſclepii autẽ idolũ minime ſculpſerunt. Imperator uero ab eis queſiuit cur oibus aliis opibꝰ ad eius uoluntatem exciſis: ſolam imaginẽ magni dei nõ pfeciſſent. Tunc quidam ex philoſophis & aliis lapidũ ceſoribus eoꝝ pitie inuidentes accuſauerũt illos imperatori: ꝙ chriſtiãi eẽnt: & ꝙ ſigno crucis premiſſo ac chriſti nomine inuocato omnia pficerent: & iccirco ſimulacrũ aſclepii excidere noluiſſent. Diocletianꝰ aũt qui ꝓpter eoꝝ magiſteriũ ipſos acceptos & charos habebat: diſſimulauit uerba delatorũ: ut illos ſibi ſaluare poſſet: & ad idolũ aſclepii ſculpendum inducere. Et cum eis rurſuȝ mandaret: ut predictum ſimulacrum exciderent. Illiq; imaginẽ miſerrimi hominiſ nunq̃ ſe facturos reſpõdiſſent. Interrogauit auguſtꝰ philoſophos: ſi alii tã piti homies eiuſdẽ artis inueniri poſſent. Tũc philoſophi alios artifices quadratarios elegerunt: qui ſimulacrum aſclepii ex proconeſſo lapide ĩfra mẽſem fabricauerunt: & perfectum diocletiano obtulerunt. Quod uidẽs imperator ſcõs martyres. v. predictos accerſiuit: & an xpiani eẽnt interrogauit. At illi publice confeſſi

ſunt:q̃ ſerui Ieſu xp̃i dñi erant:in cuiꝰ nomis inuocatione omnia ſibi in arte ſua ſm eoruꝫ uolũtatẽ ſuccedebant. Tũc impator tradidit eos lampadio tribuno:ut moderatis uerbis eos induceret:quatenꝰ deo ſoli ſacrificarẽt. Et cũ a philoſophis & operariis multa iſtã/tia accuſarent:recluſit eos lãpadiꝰ in cuſtodia publica. ❡ Die uero ſequenti iuſſit eos ante ſe adduci:& accuſatores eoꝝ aduocari. Auditiſq; partibꝰ nunciauit diocletiano: q̃ xp̃iani eẽnt.& deos adorare recuſarent. Qui mandauit lãpadio: ut ſi deo ſoli ſacrificare nollẽt:ſcorpionibꝰ eos cedi faceret. Poſt di/es uero quinq; lampadius ꝓ tribunali ſedit: & eos ſibi exhiberi ꝑcepit: oĩaq; tormentoꝝ genera illis oſtendit. Sed cũ eos nulla rõne poſſet ad imolandũ inducere:iuſſit illos grauiter ſcorpionibꝰ flagellari. Statimq; tribu/nus arreptꝰ a demonio expirauit. Quod audiens uxor eius & familia cũ mugitu ad philoſophos recurrerunt:ita ut diuulgaret diocletiano:qui iratus ueheméter:iuſſit locu/los plumbeos fieri:& eos uiuos intus recludi:& in flumine iactari. Nicetius uero qdaꝫ ex aſſeſſoribus lampadii:impatoris manda/tum exequẽs:loculos fieri fecit:& ſcõs mar/tyres claudiũ:nicoſtratũ:caſtoriũ: ſymphorianum: & ſimplicium intus recluſos in flu/men ꝑcipitauit. Quod audiens ✠ cyrillus ep̃s:q erat in carcere ex nimia afflictiõe ex/pirauit. Poſt dies uero.42.quidã nicodemꝰ xp̃ianus loculos cũ corporibꝰ occulte leua/uit:& ſcõꝝ reliqas honorabiliter ſepeliuit: qui paſſi ſunt.6.idꝰ nouẽbris.

❡ De ſcis q̃ttuor coronatis mr̃ibꝰ. XXXVII

Quattuor coronati uidelicet ſeuerus: ſeuerianus: carpophorꝰ:& uictorinꝰ rome paſſi ſunt ſub diocletiano impatore:qui cũ eẽnt cornicularii:& ad ſacrificia una cum aliis impatoꝝ officialibus cõpellerent cum oino ꝯſenſum impiis ꝑbere nollent: nũciatum eſt diocletiano. Quos illico iuſſit:ut ante ip̃m plumbataꝝ ictibus tã diu cederentur:donec ſpiritum emitterẽt. Quoꝝ corpora iuſſit in platea canibus iactari: que etiam quinq; diebus ibidẽ iacuerunt illeſa. Sed a melchiade papa & a btõ ſebaſtiano martyre collecta:ſepulta ſunt in uia lauicana miliario ab urbe tertio cum aliis ſanctis in hare/nario. Paſſi ſunt autẽ poſt duos annos a paſ/ſione dictoꝝ quinq; martyꝝ ſupra ꝓxie po/ſitoꝝ eodem.ſ.die:hoc eſt.6. idꝰ nouẽbris. ❡ Hoꝝ nomina cum minime poſſent inueniri:quattuor coronati uocati ſunt. Statutum eſt autẽ a melchiade papa:ut memoria eorũ ſub nominibꝰ alioꝝ quinq; martyꝝ ꝑdictoꝝ & dies aniuerſaria recolatur. Et licet proceſ ſu temporis eorum nomina reperta fuiſſent: uſus tamẽ obtinuit:ut quattuor coronati deinceps uocarentur.

❡ De dedicatione baſilice ſaluatoris. XXXVIII

Dedicatio baſilice ſaluatoris:hoc eſt ſancte eccleſie lateranẽſis ro/me a btõ papa ſilueſtro facta eſt quinto idus nouẽbris. Qui ſcũs epiſcopus ꝯſecrationes altarium & eccleſiarum ſm ritum:quẽ nunc romana tenet eccleſia:primꝰ fieri inſtituit. Fuiſſe tamẽ ab ipſis apoſtoloꝝ tẽporibus loca deo dicata:que a quibuſdã oratoria:a quibuſdam eccleſie appellabant:ubi collecte fierent p unã ſabbati:& in qbꝰ populꝰ xp̃ianꝰ ad audiẽdũ uerbũ dei:& ad pcipiendũ dñici corpis ſacramẽtũ ꝯueniret: & apoſtoloꝝ edocemur epiſtolis: & ſanctoꝝ patꝝ iſtruimur geſtis. Que licet ſale & aqua benedicta exorcizabant:non tñ chriſmate ungebant:nec altare lapideũ ad/huc ſtabat erectũ:chriſmate delibutũ i figura dñi noſtri ieſu xp̃i:qui eſt altare noſtrum & ſacerdos & hoſtia. ❡ Poſtq̃ uero ꝯſtanti/nus impator a lepra mũdatꝰ a btõ ſilueſtro papa baptiſmi meruit ſacro purificari:ut ſupra dictũ eſt in legẽda ſilueſtri pape pridie calẽ. ianuarii:& ꝯſtantini impatoris.12.calẽ iunii:tunc primũ lege ab ipſo ꝓmulgata cõceſſum eſt oibus ſub romano impio degen/tibꝰ licite eccleſias fabricare. Et ad id faciẽdum ſuo ut alios hortaret exemplo i ꝓprio lateranẽſi palatio eccleſiã in honorẽ ſaluatoris mundi fabricauit. Baſilicã quoq; appendiciã iuxta palatium fecit in honorẽ ſancti ioãnis baptiſte: in loco uidelicet in quo baptizatus meruit a lepra mũdari. Quã quidẽ eccleſiã mirificis donis & ornamentis in au/ro & argento & lapidibꝰ ꝑcioſis infiniti ꝑcii magnifice ditauit:quam btũs papa ſilueſter die predicto publice ꝯſecrauit. Tunc quoq; imago ſaluatoris diuinitꝰ depicta i tribuna eccleſie primũ uiſibilis oĩ populo romano appuit. Que quidẽ imago deuotiſſima i ipſo loco uſq; hodie pſeuerat. Et licet eccleſie e/iuſdem parietes uſq; ad fundamẽta plerũq; diſſoluti fuerint:& iteꝝ repati. Ipſa tamẽ tribuna cũ imagine ſacratiſſima nulla unq̃ potuit uetuſtate deleri:nullaq; nouitate diſſol/ui. Cũ tñ aliqñ eccleſia ip̃a incẽdio totaliter ſit iudicio diuino ꝯſumpta. Hec igiẽ eſt illa feſtiuitas:in qua primũ rome eccleſia publice ꝯſecrata eſt:quã etiã eccleſiã idẽ põtifex ad inſtantiã ꝯſtantini auguſti:omniũ eccle/ſiarum totius orbis caput eẽ ꝯſtituit: eandẽq; tam larga benedictione dotauit:ut ſiquis hominum quocũq; anni tempore uere ꝯfeſ/ſus & penitens eam intrauerit:omnium pec/catorum ſuorum generalem remiſſionem & indulgentiam ꝯſequi mereatur.

❡De ſcō theodoro martyre. XXXIX.

THeodorus martyr paſſus ē apud amaſiam ciuitatē marmaritanoꝝ ſub diocletiāo & maxiano īpatorib⁹.Qui cū eſſet miles ex ciuitate helleſpōti deprehēſ⁹ ē: ꝙ xp̄ianus eēt: & adductus ē ad brychā prepoſitū legionis. Cui cū prepoſit⁹diceret:ut ſacrificaret & militiā priſtinā recipet:illeq; ſe deo prī oipotenti & ieſu xp̄o filio ei⁹ militare reſrūdiſſet:ad ſuggeſtionē poſſidonii uicarii p̄poſitus ei iducias ꝯceſſit dieb⁹ paucis:ut ſemetip̄3 admoneret:& diis īmolare ꝯſentiret. Interea theodorus pſes xp̄ianorū3 i carcere detentos uiſitabat: eoſq; in fide xp̄i ꝯfortans eiſdem neceſſaria miſtrabat. Nocte igit̄ quadam tēplum martis itroiuit:& igne ſuppoſito totū illud ſuccēdit. Qui a quodā gordiano tabulario uiſus & detent⁹: ac preſidi preſentatus ē. Quē preſes fecit cedi & ceſum in carcerē mitti:pedibuſq; in cippo recludi:ac hoſtium carceris ꝯſignari:ut ibi fame deficeret. Cui dn̄s ieſus xp̄us nocte cū lumine apparuit:& ip̄m in eius amore ꝯfortauit. Tūc multa turba uiroꝝ dealbatoꝝ ad eum uenit & ſecū pſallere cepit. Quod cuſtodes audiētes:& hoſtiū ſignatū aſpicientes iudici nunciare feſtiauerūt. Ille uero ad carcerē cucurrit:& hoſtiū carceris ſignatū inuenit: uoces uero pſallētium cū theodoro audiuit. Et circūpoſitis militib⁹ carcerē aperiri fecit:ac introgreſſus ſolū ſcūm martyrē i ligno detruſum aſpexit. Rurſūq; eidē recluſo unciā panis & modicū aque p dies ſingulos ei miſtrari precepit:ſed ipſu3 celeſti cibo dn̄s enutriuit. ❡Poſt dies uero.xv. theodoꝝ adductū & diis ſacrificare nolētē:iuſſit preſes i ligno ſuſpēdi:& latera ei⁹unguibus crudeliter radi:donec coſte illius nudarent̄. Et cum hec omnia pro xp̄i noie ſupaſſet dedit p̄ſes in eū ſniam ut ignibus traderetur. Accenſo igitur igne ipſe p ſemetip̄m ueſtimēta depoſuit: & uinctis poſt tergū manib⁹ i flāmas ſponte ꝓſiliuit. Et circūſpiciēs in turba quēdam ꝯmilitone3 noie cleonicū lachrymātē uidit: quē confortās ſeip̄m ſecutuꝝ predixit. Cum aūt orationem fudiſſet ad dn̄m flāma i ſpecie camere facta eſt tanq̄ uelum nauis a uento repletum:& circūuallauit eū: ut eſſet nō quaſi corpus qui exurit̄ :ſed quaſi panis qui coquitur. Sicq; celeſti uoce ad gaudia eterna uocatus emiſit ſpiritū. Corpus uero exanime omnino permanſit incōbuſtum. Quod matrōa quedam euſebia nomie tulit: & i poſſeſſionē ſuam que diſtat ab urbe amaſia uni⁹diei uia portauit:ubi eum cum aromatib⁹ ſepeliuit in loco: qui dicit̄ euchaita. Paſſus eſt autem v.idus nouembris.

❡De ſcō theodoro alio mr̄e. XL.

THeodorus miles & martyr apu heracleā ciuitatē macedonie paſus ē ſub licinio īpatore:q & occidit.40.mr̄es &.370.cēturiōes. Eodē tēpore apd̄ achaiā erat draco peſſimus oēs interficiēs & deuorās tranſeuntes. Cū aūt theodorus miles xp̄ian⁹ ibi iuxta ſupra fenū dormitaſſet:& draconē ibidem ignoraret: excitat⁹ ē a muliere euſebi xp̄iana:q̄ ei draconē ibi iuxta eē nūciauit:& ut fugeret ex charitate monuit. Quā ſanct hortat⁹ ē ut pro ſe oraret: & a longe ꝯſpiceret. Factoq; ſibi crucis ſigno ad os ſpelunc proceſſit:& draconi ut exiret xp̄i uirtute mdauit:ac deinde equū aſcendit. Quē exeūte aggredit̄:equoq; ip̄m ſupprimēte quattuo pedib⁹ draco proſtrat̄: & lancea cordi eiu infixa a ſcō milite xp̄i occidit̄. Quo miraculo uiſo multi gentilium ad xp̄m ꝯuerſi ſunt. ❡Licinius igit̄ rex cū audiſſet:ꝙ theodoru xp̄m predicaret: miſit ď nicomedia i heraclam ciuitatē i qua miles xp̄i degebat: ut cum honore militaturus ad eū accederet. Ille uro nuncios grate recipiens remiſit īpatori epiſtolā:ut perſonaliter ueniret heracleam ubi nimia affectione ip̄m populus uidere cupiebat:ꝙ ſi illuc ueniret ipe cum eo & oi populo ſacrificare patus eſſet. Quo audito licinius heracleā uēit:cui ſcūſ miles i equo qu draconē occiderat obuiauit: quē īpator corā oi pplo p̄imū honorauit. Rogauit āt ei ut pro uictoria dracōis obtētā:diis offerre grata libamia. Ille āt deos regis ſibi dari petiit:q̄ſi i domo ſua uellet eos thurib⁹ placare. Quib⁹ eidē ab īpatore traditis oia idola aurea & argētea ꝯfregit & fruſta paupib⁹ dſtribuit. Hoc audiēs licini⁹ iratus eū tenere fecit:& ſacrificare nolētē:precepit eū ſpoliatū & i q̄ttuor lignis extēſum uirgis cedi:dei de plūbatis ꝯtundi duriſſime. Poſtmodū et carnes illius ungulis ferreis radi: & faculas igneas uulneribus ſupponi: atq; teſtis acutiſſimis ꝯfricari. Et ſic in carcerē uinculatu recludi. Iteꝝ aūt p⁹ dies.v.eductū mādauit crucifigi:& crucifixū a pueris ſagittari:eius quoq; genitalia precidi. Quem licinius exiſtimans interfectū:dimiſit in cruce in craſtinum deponēdū. Euchari⁹ uero quidam xp̄ianus occultus ſcribebat paſſionē eius. Angelus aūt dn̄i theodoro pendenti per noctē apparuit:& uulneribus ei⁹ ſanatis illeſum depoſuit. Cum autem iuſſu regis duo cēturiones cū plurib⁹ ad eū deponēdū mane ueniſſent:eumq; uiuentem ac oino ſanatū uidiſſet cū militib⁹.82.ad xp̄m cōuerſi ſunt. Quod audiēs licinius miſit antipatrem ducem cum 400.uiris ad eos occidēdos. Tunc inter xp̄ianos & pagāos ſeditio orta ē: ſed martyr xp̄i tumultum ſedauit:& xp̄ianos ad patientiam

informauit:deinde ad cuſtodiam accedens: fideles oés in xpi noie apertis hoſtiis & dirutis uinculis abſoluit:& pluribus ad ſe uenientib⁹ egris ſanitaté reſtituit. Quod rex intelligens:ipm decollari mandauit. Sed cum ad paſſioné duceref :eucharium rogauit:ut corp⁹ei⁹ in achaiá deferret:& in paterna hereditate ſepeliret. Quod qdé ille ſúma diligétia adimplere curauit. Paſſus eſt aút ſcús mř.ʃ.id⁹nouébř. ¶ Tpis uero pceſſu corp⁹ eius de partib⁹illis a uenetis raptum ueneti. aſq; delatum:atq; in eccleſia ſaluatoris:que eſt canonicoꝝ regularium ſepultum eſt.

¶De ſancto urſino epo. XLI

Rſinus eps apud bituriceñ ciuitaté claruit. Qui rome a ſucceſſoribus apoſtoloꝝ pótifex ordinatus: prim⁹ eidé urbi deſtinat⁹ eſt eps. Ipſe náq; pdicatióis officio diligenter inſtet⁹ maximá parté ciuitatis illius populi ↄuertit ad dñm:& fide & ſapiatq; uite ſanctitate pbatuſ migrauit ad xpm .id⁹nouébris:ut dicit ado.

¶De ſanctis tryphone & reſpicio martyribus & nympha uirgine. XLII

Ryphon & reſpicius martyres & nympha uirgo apd uicú abſadú ſaxonie paſſi ſunt. Qui tryphon ex eodé ortus oppido:paſtor anſeꝝ fuit. Tempore igiř gordiani impatoris filia eutychetis nobilis róanorú obſeſſa a demone clamabat:tryphoné paſtorem anſeꝝ eius liberatoré futuꝝ. Cú aút de mádato impatoris eutycheté plurimú diligentis:talis homo p uniuerſú mudú querereť:tandé in pfata ciuitate inuétus eſt: & ad urbé romá adduct⁹:qui ſtatim ut limen domi⁹eutychetis attigit:puella liberata fuit:ſatus aút oras impatori & eutycheti demoné qui puellá infeſtabat:in ſpecie canis oñdit: & cú eis hŭana uoce loq fecit:& demú in abyſſum miſit:& ab impatore honoratus ad proria cú honore ěgreſſus eſt. ¶ Tépore uero decii ceſaris iminente pſecutione tryphon a pfecto occidentis tétus eſt:ut ſacrificaret: q cú xpm ↄſitereť:primo quidé appenſus eſt: ungulis ↄfoſſus:deide p pedes ligatus: & p maximas niues & glacies tract⁹eſt: ita ut pedes frigore ſcindereť. Poſtmodú autem clauis ignitis pedib⁹ↄfix⁹& fuſtibus ceſus: atq; lampadib⁹ ad latera appoſitis exuſtus: lumine tñ ingenti de celo ſupinfuſo ↄfortat⁹ eſt. Quod uidens reſpicius qdá tribun⁹credidit:& xpm ↄfiteri cepit: qué pſes detétum una cú tryphone fortius exungulari mandauit:dehic ambos ad templú fecit adduci: ut ceſaris aut iouis ſtatuam adorarét. Sed orante tryphóe idolum corruit:& mox nympha quedá:que uirgo ueſtalis erat ibidé aſſiſtés fidem xpi pcepit:& xpm deum ueꝝ uoce publica pclamauit. Tunc pfect⁹ ſcós martyres una cú nympha uirgine plumbatis diutius cedi:eoſq; oés nouiſſime mádauit pariter decollari. Quoꝝ corpora a xpianis iuxta ipſá urbé ſepulta ſunt.4.id⁹ nouébris.

¶De ſancto theodoro martyre. XLIII

Heodorus martyr apud ciuitaté antiochiam paſſus eſt ſub iuliano impatore apoſtata. De quo.x libro eccleſiaſtice hiſtorie cap. 23.habeť. Cú eni iulianus xpianis pmiſiſſet:ut corp⁹babile martyris auferrent: de quo ſupra in eius paſſione actú eſt 9.calé:febř. Ibiq; exultantes corp⁹ p ſex miliaria detuliſſent:cantátes pſalmú Cófundátur oés:qui adorant ſculptilia ꝛc. & impator hoc audiſſet:iratus die altero iuſſit oés xpianos teneri & torqueri. Quod ſaluſtius eius pfect⁹ licet paganus tñ inuitus exequiť. Et primú ſibi theodoꝝ occurrenté a prima luce uſq; ad undecimá horá tanta crudelitate: & tot mutatis carnificibus torſit:ut nulla etas ſimile fore factú meminerit. Ipm tandeʒ per oia ↄſtanté & letum in carcere teneri fecit:& impatori:que fecerat:recitauit:taliaq; oíno fieri diſſuaſit:alioquin xpianis gratiam & ceſari ignominiá quereret: cuius ſuaſione impator theodoꝝ libeꝝ dimiſit: qui referebat in tormétis ſe modicá pená ſenſiſſe: aſſiſtéte ſibi celeſti iuuene:& ipm ↄfortáte:nec nó linteo cádido ſudorem ſuú exiccante: ac ſepi⁹ſibi aquá frigidá inſtar nectaris in poculum porrigente. Hic aút ſcús martyr poſt aliquot méſes migrauit ad dñm.4.id⁹ nouébris. Hec euſebius libro quo ſupra.

¶De ſancto theodoro epo. XLIIII

Heodorus eps ſiccenſis fuit. Hic dú eét annoꝝ.12.& facta eét epidemia ualida ex bubone i ipſa ciuitate:theodor⁹uſq; ad mortem infirmatus eſt:qui delatus in oratorio ſci ioannis baptiſte:quod eſt iuxta uillá & ſtratus ad altaris introitum:cú ad crucifixuʒ deſup ſtanté in tabula pictú oraſſet: de imagine xpi tres gutte roris ceciderunt: ſtatimq; bubonem ſoluerunt. Et ↄtinuo extincta febre cóualuit:& domú ppriis pedibus repedauit. Cepit aút pſalterium mente diſcere uelle. Cúq; uſq; ad pſalmú.16.didiciſſet:& ultra memorie cómendare nó poſſet:in eccleſia ſci xpophori ante crucifixum orás:obtinuit & celeritaté in adiſcédo:& firmam memoriá in tetinendo. Sicq; i breui diuina gřa pſalteriú totú memorie cómendauit:ipmq; quotidie legere cepit. Factuſq; é cleric⁹.& pceſſu téporis ſiccéſis eps: q populum dei uerbo & exemplo inſtátius reſouens clar⁹ſanctitate migrauit ad xpm.

¶De ſcõ probo epiſcopo. XLV.

P Robus ep̃s rauẽnatum.vii. apd eandem ciuitatẽ claruit. Hic eni mitis & pius fide religioſiſſimus clarus i ſpecie:fulgidus i ope:ſapiens eloquio:plen⁹ grã ſpũſſci: omnes languidos ad ſe ueniẽtes quacũqȝ detentos ualitudie curabat:ſpũſqȝ imundos de obſeſſis corporibus expellebat. Qui poſtq̃ ſue ad occaſum uite inſtãte tpe:angelica cõſpexit agmina:ſtatim elapſa ẽ de corpe ei⁹ ſãcta aia.4.idus nouẽbris. Sepultuſqȝ ẽ a filiis ſuis i eccleſia ſuo nomini dedicata:ubi in miraculis & uirtutib⁹ uiuit.

¶De ſanctis tiberio modeſto & florẽtia martyribus. XLVI.

T Iberius modeſtus & florẽtia martyres paſſi ſunt apud agathẽſem ciuitatem:ſub diocletiano ĩpatore. Fuit eni tiberius eiuſdẽ urbis helei nobilis ſed pagani fili⁹:qui ualeriano ĩpatori plurimũ erat dilectus. Anno igitur.viii. eius impii : ualerianus heleo ſuaſit:ut filiũ quem xp̃ianũ nouerat ad ſacrificia prouocaret. Quod dũ ille per dies plurimos facere ſtuderet: & tiberius puer i fide xp̃i imobilis perſeueraret: cũ ĩpator hec audiſſet:fecit ip̃m teneri & in catomo fuſtibus diutius cedi. Cũ aũt cedẽtiũ brachia aruiſſent:& ip̃e ĩpator i manu tortionẽ maximam ſenſiſſet:cepit exclamare & tiberiũ magũ appellare. Pro quo tiberi⁹ orauit: & ꝯtinuo ſanitatem recepit: quẽ ualerian⁹ emẽdãdũ patri tradidit. Pater uero iuuenẽ in triclinio delitiis & muſicis ac ioculatoribus & puellis pleno:diuerſiſqȝ gẽmis ornato poſuit:ut animũ eius alliceret : & a xp̃ianitate reuocaret. Orante uero ſcõ claritas ei de celo refulſit: odorqȝ maximus refragauit. Quod dum pater ad uidendũ iuiſſet:putans ꝙ dii eius filiũ conſolaturi uiſitaſſent:continuo excecat̃: & ab impatore pro lumie recupando ad tẽpla deoꝝ adducitur: ſȝ ſine ulla grẽ impetratione reuertitur:oratione aũt filii illuminatur. Cũ autem heleus filiũ tanq̃ maguȝ perdere uellet:ab angelo cum modeſto quodã xp̃iano rapitur: & ip̃o duce ultra flumẽ eucharũ tranſuadant̃: atqȝ ſub quercus arbore collocantur:ubi ambo degentes uſqȝ ad diocletiani tempora predicabãt:& miraculis clarẽtes multos ꝯuertebãt. ¶ Eodeȝ aũt tempore cũ fili⁹maximiani impatoris a diabolo oppreſſus eſſet:& a nemine niſi a tiberio ſe eiiciẽdũ clamaret:requiſitus ſcũs & romã cum modeſto perductus ĩpatoris filium a demonio liberauit. Sed diocletianus collega maximiani eos detinuit : & predicta magicis artibus attribuens : dũ ſacrificare recuſarent:ip̃os o nuſtos ferro per dies plures in carcere artauit:& fame nimia afflixit. Quos angelus domini celeſti de celo fuſo lumie ꝯfortauit. Sȝ cum iuſſu ĩpatoris beſtiis expoſiti eſſent: & in nullo ab eis leſi fuiſſent:i clibanũ ignis mittuntur : in quo pſallentes domino inuſti penitus conſeruant̃ . Inde leoni ferociſſime ſubiiciuntur:ſed ab eo intacti per oĩa cuſtodiuntur. Quos uidẽs florentia quedã matrona in xp̃m credidit:& ſtatim cũ p̃dictis martyribus detenta fuit. Quos oẽs diocletianus mandauit i cataſta leuari:& duriſſime cedi. Orantibus uero ſcis:terremotus fact⁹ eſt nimius:& templo deoꝝ corruẽte plurimi gentilium oppreſſi ſunt. Impator uero cuȝ paucis euaſit. Sci uero mr̃es ab ãgelo de cataſta erepti:& ad locũ iuxta priſtinũ fluuium eucharꝝ territorii agathenſis i momẽto ſunt reducti:ubi oratiõe fuſa ad dñm migrauerũt. 4.idus nouembris.

¶De ſcõ martino epõ & ꝯfeſſore. XLVI

M Artinus ſabarie pannonioꝝ oppido:nobilib⁹ ꝑentibus & gentilibus oriũdus:ſed intra italiam papie alitus:cuȝ patre ſuo tribuno militũ ſub conſtantio & iuliano patoribus militauit. Nõ tñ ſponte qa ab iſtia diuinit⁹ inſpirat⁹:annoꝝ.x.iuitis parentibus ad eccleſiã cõfugit:ſeqȝ catecuminũ fieri poſtulauit. Et tunc etiã eremũ intraſſet niſi etatis iſirmitas obſtitiſſet. Sȝ cũ ceſſarẽ filios militũ ueteranoꝝ ad militandũ ſcriberent:martin⁹ annoꝝ.xv.ad militiã urgetur uno tãtũ ſ̃uo ꝯtentus:cui tñ uerſa uice dñs ſ̃uiebat:ſepiuſqȝ miniſtrabat: & calciamẽta detrahebat. ¶ Quodã hyemali tẽpore i porta ciuitatis ambianẽſium obuiũ habuit pauperẽ nudum. Qui cũ a nullo elemoſynã accepiſſet: & martinus iã omnia in paupes cõſumpſiſſet:chlamydeȝ que ſibi ſola reſtabat diuiſit:& dimidiam nudo tribuit:reliqua u poterat ſe ueſtiuit. Sequenti nocte chriſtum chlamydis ſue parte qua paupereȝ texerat dutum uidit:ipſumqȝ ad angelos circunſtãtes loquentem audiuit:martinum adhuc catecuminũ ipſa ſe ueſte texiſſe : unde ex hoc uir dei diuinam gratiam recognoſcens cum eẽt annoꝝ.18.baptizari ſe fecit:& poſtmodi duob⁹ annis ad preces ſui tribuni:qui explto ſui tribunat⁹ tẽpore renunciare ſeculo ꝓmittebat:ſolo nomine militauit. ¶ Intere barbaris intra galliam irruentibus:iulian ceſar cõtra eos pugnaturus ſtipendium militibus erogabat. At martinus nolens decetero ſeculo militare:ſtipendiũ recuſauit recipere:ſed iperator ip̃m putabat renunciar militie:nõ religiõe fidei: ſed metu iminenti belli. Martinus uero ſe ante acies inermem ſigno crucis ſolo munitum i craſtino ſe ſtaturũ ſpopondit: ꝓpter qđ a ceſare cuſtodir

uſſus fuit. Sed die ſequenti hoſtes ſe & ſua
omnia ſponte impio ſubdiderũt. ¶ Deinde
relicta militia ad ſanctũ hilariũ pictauenſē
epm perrexit: a quo acolythꝰ ordinatꝰ: mo
nitꝰ a deo per ſoporem: parētes ſuos adhuc
gentiles uiſitare decreuit. Multaqꝫ ſe aduer/
ſa paſſuꝝ predixit. Nam inter alpes incidit i
latrones: & cũ unus in capite eius ſecurim
libraſſet: alter ferientis ictũ ſuſtinuit: uinctis
tamē poſt tergũ manibus uni eoꝝ cuſtodiē/
dus traditur. Cui uir dñi xpm predicauit: &
ũ ad fidem ꝯuertit. ipſeqꝫ martinũ dimiſit:
& laudabilē uitam duxit. ¶ Veniens aũt ad
parentes matrem ꝯuertit: patrē uero in ma/
lis perſeuerantē reliquit. Sed cũ hereſis arri
ana per totum orbē pullularet. Martinꝰ dũ
obſiſteret: publice ceſus: & de ciuitate eie/
ctus: mediolanũ rediit: & ibi monaſterium
ibi ſtatuit. Sed inde ab arrianis eiectꝰ: ad in
ſulā gallinariā cũ uno ſolo p̄ſbyterio abiit:
ibi hellebori uenenati gramen in cibum ex
ignorantia ſumpſit: quod uirtute orōnis nil
nocuit. ¶ Audito uero qꝫ beatus hilarius
pictauenſis de exilio rediret: obuiam ei p̄fe/
ctus eſt: & iuxta pictauiꝫ monaſteriũ ordi/
nauit. ubi dũ parũper a monaſterio diſceſſiſ
ſet: reuerſus quendā ſine baptiſmo defunctũ
inuenit: cuius corpꝰ in cellam ſuam duxit:
ipſumqꝫ ſua orōne ſuſcitauit: qui ānis pluribꝰ
poſtea ſuperuixit. ¶ Alium etiā ſeruũ cuiuſ
dam lupicini nobilis uiri: q ſe laqueo ſuſpē/
derat: uite reſtituit. ¶ Cum aũt plebs turo/
nica epo careret: ipm ſanctũ uiꝝ: quis pluri
mum renitentē ſibi ordinari petiit. Quidam
autē ex epis noie defenſor plurimũ reſiſte/
bat: eo qꝫ martinus uultu nimiũ deſpectꝰ ap
parebat: qui tñ a populo eſt ꝯfutatꝰ: & mar/
tinus in epm ſublimatꝰ. Veꝝ cũ populi cō/
curſum nō ferret p duo miliaria extra urbē
monaſterium ꝯſtituit: ubi cũ monachis. 8o.
in multa abſtinentia uixit. ¶ Dum quidam
ab noie martyris coleret: & martino nihil
de eius uita uel martyrio ꝯſtare poſſet: ora/
uit ad dñm: ut cuius eēt meritis ſibi īdicaret.
Conuerſuſqꝫ ad leuā uidit umbram: que marti
no dixit: ſe eē latronis aiam: que in altari co
lebatur: qui a ſceleratis pcuſſus fuerat: & in
inferno damnatus: & cōtinuo eps altare de/
ſtruxit. ¶ Tertium quoqꝫ mortuũ ſuſcitauit
iuuenē uidelicet quendā: qui ad ſepulturam
ferebatur: & in medio cāpi a matre & multi
tudine populi plangebatᷣ. Quē quidē adole
ſcentē matri cōpatiens a mortuis excitauit:
& multitudinē paganoꝝ aſtantē conuertit.
¶ Cum quedam nauis piclitaretur: negocia
tor quidam licet gentilis martinuꝫ uocauit:
& ſtatim trāquillitas magna ſucceſſit. ¶ Dũ
in quodā loco templum idoloꝝ diruiſſet: &
arborē pini demoni dedicatam excidere uel
let: & ruſtici gentiles obſiſterēt: tandem in
hoc conuenerunt: ut arborem inciderent: &
ſuper martinum ligatum cadere dimitterēt:
quam ſi ille ſigno crucis cadentem in partē
aliam conuerſam concidere faceret: ipſi oēs
in xpm crederent: quod dum factum eſſet:
omnes ad fidem conuerſi ſunt. ¶ Cum in alio
phano ignem miſiſſet: & uentus irruens flā/
mas in domum uicinam mitteret: ſignũ cru
cis oppoſuit: & contra uim uenti ignem in
oppoſitam partem excuſſit. ¶ In uico lepro
ſorum aliud idolorum templum deſtruere
uolebat: ſed ei pagani reſiſtebant. Cumqꝫ di
ebus pluribus oraſſet: angeli eidem armati
aſtiterunt: & in gentiles impetum facientes
eos in fugam uerterunt. Sicqꝫ martinus pro
poſitum adimpleuit. ¶ Cum in pago eduen
ſi aliud phanum diſſiparet: & gentiles in eũ
irruerent: unuſqꝫ ipſum gladio aggreſſus eſ
ſet: nudum uerticem expoſuit: illeqꝫ conti/
nuo ſupinus corruit: & ueniam poſtulauit.
¶ Alibi etiam cum idem opus perficeret: &
quidam nudato enſe in eum irrueret: in ipſo
ictu ferrum de manu excuſſum nuſq̄ compa
ruit. ¶ Apud treuerim puellam quandam
paralyticam: que annis plurimis iacuerat:
& ad extrema iā deducta fuerat: ſua oratio/
ne continuo ſanauit. ¶ Seruum etiam cuiuſ/
dam tetradii maligno obſeſſum ſpiritu: im/
poſita ei manu ab infeſtatione liberauit: &
ipſum tetradium gentilem ad xpi fidem re/
duxit. ¶ In eadem etiam ciuitate ingreſſus
domum cuiuſdam diabolum uidit: & ſe illũ
uidere dixit. Moxqꝫ demon quendam de fa/
milia arripuit: quem ſanctus uir ſtridentem
& ſtrepentem immiſſo in ore eius digito il/
lico liberauit. ¶ Apud pariſius leproſum
quēdam horribilem aſpectu deoſculans: cō
tinuo a lepra mundauit. Fimbrie quoqꝫ ue/
ſtimentorum eius exciſe: & egris alligate:
omnem infirmitatem expellebant. ¶ Cum
filia cuiuſdam arborii quartana laboraret:
& epiſtola quedā uiri ſancti manu ꝯſcripta
caſu ad arborium delata eēt: pater illam ſu
pra pectus filie poſuit: & protinus ſanitatē
recepit. ¶ Paulinum etiam quendam nobi/
lem: qui unius oculi lumen amiſerat: panni
culo ſuo pupillam oculi tangens: continuo
a cecitate eripuit. ¶ Eidem quoqꝫ uiro: qui
alias per gradus ſcale corruēs pene iacebat
exanimis: martinum inuocanti: angelus per
noctem apparuit: & illeſum mane de lecto
leuauit. ¶ Quadam die eidem diabolꝰ aſti/
tit: & cornu bouis cruentum in manu tenēſ:
unum de ſuis peremiſſe aſſeruit. Qui conci
tus mittens unum ex eiꝰ ruſticis pene extin/
ctum reperit: quem bos inguine dum pun
geretur cornu uulnerauit: quem ad ſe dela/
tum ſanctꝰ martinus mox ſanatum eleuauit.

¶ Animalia etiam irrationabilia ipſi obedie
bant. Nā canes leporē inſequētes ſubſiſtere
fecit: & ſerpentē flumē natantē retrocedere
ꝯpulit: canis etiā latrans ſola ei⁹ iuſſione ob
mutuit. ¶ Ab angelis & apl'is ſepius uiſita
batur & in eoꝝ colloquio ꝯſolabat. ¶ Quo
dam tempore pro neceſſitate quadā ualenti
nianum impatorē adiit: ſed ille ſciens ipſum
uelle petere: qđ nolebat ꝯcedere: fores pala
tii ei claudi fecit. Sed cū talē repulſā tertio
paſſus eſſet: orationē premiſit: & uſqꝫ ad au
guſtū ueniēs nemo ianuas ipſi claudere ua
luit. Impator uero turbatus ei aſſurgere no
luit: donec igne ſellā regiā arripiēte: & ipm
iā in poſteriorib⁹ iflāmante: aſſurgere com
pulſus fuit: eiqꝫ poſtulata omnia ac munera
conceſſit. Cum ab eodem imperatore inui
tatus eſſet: & epo primo potus oblatus eēt:
martinus poſtq̄ bibit: preſbytero ſuo calicē
dedit: dicens nullū digniorem poſt ſe debe
re bibere: & indignū eſſe: ut ipator preſbyte
ro preferat. ¶ Quadā uice dū in ueſte hiſpi
da aſello latus incederet: & equites e contra
uenirent: pauefactis equis ꝓpter eius defor
mitatē: a militantibus grauiter uerberatur.
Sed cum illi uiam ſuam ꝓſequi uellēt: equi
nulla ratione moueri potuerūt: quouſqꝫ illi
culpā ſuā recognoſcentes: a martino ueniā
petierunt: & ab eodem ut abire poſſent obti
nuerunt. ¶ Dum i quodā loco clerici lectū
tenuem ſibi ſtrauiſſent: & ipe mollicie decli
nans ſup nudam humū iuxta morem dormi
ret: nocte media camera accendit: & dū ſur
gere nō poſſet ueſtimēta eius ꝯburunt: ſed
ipe in igne illeſus conſeruat. Monachi igit
ꝯcurrunt & ipm itactū bino de medio ignis
educunt. ¶ In quadā ſolēnitate celebratur⁹
ad eccleſiam ꝑgens: paupi nudo ueſtē ſecre
to tribuit: & capa ſe utcūqꝫ potuit contexit.
Et cum ſe ꝓpādū ſpoliare capa nō auderet:
eo ꝙ nud⁹ eſſet: archidiacon⁹ q̄ſi indignat⁹
ueſtem ei breuē & ſtrictā attulit: quā marti
nus humiliter induit: & miſſam celebratur⁹
acceſſit. Et dū celebraret & ſacramēta offer
ret: globus igneus appuit ſup caput ei⁹. Et
cū man⁹ i miſſa: ut moris ē: eleuaret: & ma
nicis lineis labentibus ex breuitate tunice:
brachia nuda apperent: miraculoſe torques
aurei & gēmati ab angelis deferūtur: & bra
chia ei⁹ opiūt. ¶ Multe aūt ſubtilitatis fuit
erga demones cognoſcendos. Adeo enim ei
conſpicabiles reddebantur: ut apte ſub qua
cunqꝫ imagine ab eo cognoſcerētur. Cū aūt
eidem diabolus i forma regis purpuratus &
diadematuſ appuiſſet: & xp̄m ſe eſſe diceret:
martinus eidem dubitans rn̄dit: ꝙ xp̄s ſe nec
purpuratum nec diademate renitentem uen
turum predixit: & ꝙ niſi xp̄m in ea forma q̄
paſſus ē cerneret: ipſū xp̄m minime crederet:
Quo dicto diabol⁹ diſpuit: & cellam fetore
repleuit. ¶ Ipſe aūt uir dei obitum ſuū lon
ge ante preſciuit atqꝫ predixit. ¶ Interea dū
condateñ. dioceſim cauſa ſedāde alicui⁹ di
cordie uiſitaſſet: aliq̄diu ibidem ꝯmoratus:
uiribus corporis cepit repēte deſtitui: & di
ſcipulis indicauit ſe iam reſolui. Illis autem
gregem dn̄i deſolandum flentibus orauit ad
dn̄m: ut ſi adhuc populo ſuo neceſſarius eēt
ipm laborē non recuſantē: adhuc in uita pre
ſenti dimitteret. Et moleſtia febriū detentus
in cilicio & cinere decūbebat: dicens i nullo
alio decere xp̄ianum decedere. Oculis quo
qꝫ ae manibus i celum ſemp intentus inuictū
ab oratione ſp̄m non relaxabat. Et cū eēt mi
graturus uidit ante ſe diabolū aſſiſtere: eum
qꝫ mox licentiauit: eo ꝙ ſecū nihil haberet:
ſed ipm abrahe ſinus recipet. Sicqꝫ anno dn̄i
486. uite eius anno. 81. epatus autē ſui. 36. a
ſeculo feliciter trāſmigrauit. 3. idus nouem
bris. Archadio & honorio imperātibus: uul
tus quoqꝫ eius quaſi iā glorificatus reſplen
duit: ac chorus angeloꝝ ibidem ꝯcinēs aud
tus fuit. Ad cuius tranſitū pictauieñ. ſicut &
turonici conuenerunt: & utriqꝫ pro corpore
habendo piā ꝯtentionē fecerunt. Nocte aū
media pictauieñ. omēs circa corpus ſopiun
tur: corpuſqꝫ a turonicis p feneſtrā eiicitur:
& per ligerim fluuiū nauigio ad urbē turon
cum gaudio deducitur: & ibidē honoriſice
tumulatur. ¶ Hora uero ei⁹ trāſitus: cū ſan
ctus ſeuerus eps colonienſis poſt matutinas
loca ſcā circuiret: & uoces in celo cantantes
audiret: uocato diacone interrogauit ſi quid
ſoni uel cantus pciperet. Qui cum auribus
erectis: uoces in celo audire ſe diceret: epus
ei dixit: ꝙ eadē hora martin⁹ turoni pōtifex
e mūdo migraſſet: quē cōcinētes angeli tūc
eum ad celum adducerēt. Qui diē & horam
notauit: & tunc martinum tranſmigraſſe co
gnouit. ¶ Seuerus etiā monachus: qui ei⁹ ui
tam conſcripſit: eadem hora in ſomnis uidi
martinum albiſ indutū: uultu igneo: ſintill
tibus oculis: librum tenentē: celos uelociter
aſcendentem. Qui euigilās a nūciis uenient
bus audiuit: martinū eadem nocte a corpo
re migraſſe. ¶ Die autē depoſitionis ipius
dum beatus ambroſiuſ mediolani celebran
inter prophetiam & epiſtolā obdormiſſet: &
diu expectatus poſt duas horas ſubdiacon
lecturus ep̄l'am eum excitaſſet: euigilans d
xit populo. Martinū turoni ep̄m quieuiſſe: &
ſe funeris eius obſequium feciſſe: ſed ultim
orationem excitatus ꝯplere nō potuiſſe. Ill
uero diem notātes & horā: poſtmodū cōpe
runt illū expiraſſe: & ambroſium ep̄m ibidē
cognitum eius exequias celebraſſe. ¶ Scri
pſit autē hic beatus pontifex librū de trini
tate fidē catholicam continentem.

¶De ſancto mena martyre. XLVIII

MEnas martyr i ſcythia metropoli phrygie ſalutarie paſſus eſt:tēpore diocletiani & maximiani iperatoꝝ.Qui ex nobili egyptiorum ꝓuincia ort⁹:ſub duce agricolao terreno regi militās:deinde militie tēporali renuncians:ſecreta ꝯuerſatione i eremo militauit.¶Cum aūt impatoꝝ natalitia celebrarent:& diis ab oi populo imolaret: ad urbē uenit:& ingreſſus theatꝝ duꝫ idola execraret:& ſe xpianum libere ꝓfiteret:tentus eſt a pſide: & pyrrho duci torquendus traditus eſt: qui primo eū in cuſtodiā uſq; mane recluſit.Celebratis uero feſtis gētiliū Menā eductū & ſacrificare nolentem extēdi fecit:& neruis taurinis ac bubalinis atq; uirgis diutiſſime cedi mandauit: deinde ipm in equuleo leuari:& ungulis laniari:ac lāpadib⁹ad latera appoſitis iflāmari:nec nō cilicio madidato plagis ei⁹ ꝯfricari.Et demū carbones ignitos uulnerib⁹ſupponi.Et cū hec oia patiētiſſime toleraſſet:ligatis manibus ac pedib⁹ fecit illū p tribulos trahi:donec mēbra eius diſſiparent:deinde plumbatis illū cedi mādauit:& maxillas grauiter ꝯtundi.Et dū in oibus in ꝯfeſſione dñi pmaneret imobilis nouiſſime ipm gladio aiaduerti pcepit:corpus quoq; eius igne ꝯſumi.Quod tñ furtiue a xpianis de igne ſublatum:& camelo impoſitum angelo duce ad montē quēdā delatū: & ibidē quo deus p ſuū aial oſtēderet ſepultū eſt:baſilica deſup edificata. Proceſſu aūt tēporis ipm ſanctum corp⁹ ꝯſtantinopolim tranſlatum:ibiq; honorifice ꝯditum eſt. Paſſus ē aūt ſanct⁹martyr.3.id⁹nouēbris.

¶De ſancto mena ꝯfeſſore. XLIX

MEnas ꝯfeſſor in ſamnii ꝓuinncia claruit tēpore bti gregorii pape Qui ſolitariā uitam ducēs:nihil ad uſum ſuū niſi pauca apiū uaſcula poſſidebat.Huic cū longobardus quidam in eiſdem apib⁹rapinam uoluiſſet ingerere:prius ab eodem uiro uerbo correptus eſt:&mox p malignū ſpiritū ante eius ueſtigia uexat⁹.Sepe uero ex uicina ſilua uenientes urſi:fauū eius comedere conabant.Quos ille dephenſos:ferula quā portare manu ꝯſueuerat cedebat.Ante cui⁹ uerbera imaniſſime beſtie rugiebāt:& fugiebāt Et que gladios formidare uix poterāt:ex ei⁹ manu ict⁹ ferule ptimeſcebant. Omēs uero qui ad ſe charitatis gr̄a ueniebant: ad eterne uite deſideria accendebat.Et ſiquoꝝ culpas p ſpiritum agnoſceret:nunq̄ ab increpatiōe ceſſabat.Conſuetudinē uero eiuſdē loci icole fecerant:ut dieb⁹ ſingulis p hebdomadā unuſquiſq; ei oblationes ſuas tranſmitteret: ut eēt:quod ipſe ad ſe uenientib⁹offerre potuiſſet. Quidam aūt diues noie chartherius quandā ſanctimonialē rapuit: ſibiq; illicito matrimonio ꝯiunxit. Quod mox ut uir dei cognouit:eū per nuncios acrius increpauit. Cūq; ille ſceleris ꝯſcius ad eū accedere non auderet:ne forte ipm duri⁹ rephenderet: oblationes ſuas inter alioruꝫ munera ei miſit: ut eius dona neſciēs ſaltē ſuſciperet.Sed uir dñi tacitus ſedit:oblationes omēs ꝯſiderare ſtuduit:& quas chartherius miſerat p ſpūꝫ cognouit:ſpreuit:& abiecit: dicens ꝙ oblationes illius recipe nolebat:qui ſuam deo oipotenti accepat.Qua ex re actū eſt:ut pſentes quoq; timor inuaderet:cū uir dñi tā ſciēter de abſentibus iudicaret.Hic ſanctus uir poſt plurima pfectionis opa ad xpm migrauit.Hec greg⁹.3.dialogoꝝ.cap.26.

¶De ſancto uerano epo. L

VEranus eps apud ciuitatē gaualitanā galliaꝝ claruit tēpore imperatoris ualētis.Hic ex ipſi⁹urbis territorio nobilib⁹pentibus ortus:a puero deo deditus:diuinis litteris imbutus:adhuc iuuenis ſeculuꝫ dereliquit:& i eccleſia migmatēſi inuitis parentibus cleric⁹ fact⁹eſt.Et in uirtutib⁹ ꝓficiens ad ſacerdotalē ordinē aſcendit.Signis ꝗ; ingentibus & multis pollere cepit.Sed ꝓpter multos ad ſe ꝯfluētes: fugiēs mūdi gloriam:uno tantū aſſumpto comite ad ciuitatē gaualitanā deuenit: ubi dū eēt draco immaniſſim⁹:qui hoies & aialia deuorabat:ueranus orans ipm de ſpecu in quo latebat exire:ſeq; ſequi ꝯpulit:eūq; ſe ut catulum māſuetum ſectātē uſq; debroſonē deduxit:atq; ibidem terre uiſceribus introcluſit. Deinde in antro draconis eccleſiā dei genitricis edificauit:ibiq; deo ſeruire cepit. Veꝝ cuꝫ nec ibi etiam latere poſſet:nec ꝯtēplationi uacare:cū quibuſdam pegrinis romā pergētib⁹ inde diſceſſit.Venienſq; ebredunum multos egros ſanauit:& obſeſſos a demoniis liberauit.¶Profect⁹ inde cū iuxta pedem montis eū latrones cū ſociis ſpoliaſſent:& occidere uellent:unuſq; illoꝝ in capite uiri ſci enſem uibraret:ipſeq; ictū ꝯſtāter expectaret: brachium illius ſic extēſum imobile factū eſt: nec ſe aliqualiter amouere potuit:donec uiſo miraculo pdones penitentiā egerūt:& ablata cuncta reſtituerunt.Tunc quoq; ſanct⁹ uir ꝓ illo orauit:& ſic brachium depoſuit. Abeūtes quoq; inde latrones ſtrepit⁹ maximus q̄ſi arboꝝ decidentiū exterruit:& oēs i fugam ꝯuertit.¶Cū aūt romā peueniſſet: & clauarius eccleſiā bti petri nocte ei aperire nollet:ſubito repulſis repagulis hoſtia diuinitus cū magno impetu ſcō uiro apta ſūt: & eidē aditum pſtiterunt:propter quod miraculū a papa &pplo honorifice ſuſcept⁹ē.

¶Inde recedés & rauénā ueniens:énergumi
nos multos clamantes ſe a uerano torqueri:
ab obſeſſione demonū liberauit:egriſq; plu
rimis ſanitatem reſtituit.In mediolano quo
q;.xii.arreptitios ſanauit:& cecū quēdā illu
minauit:atq; mortuū unum ſucitauit.¶In
de albingā pgenſ:pluuiā aride terre atq; fer
tilitatē a deo obtinuit:in agris dūtaxat xp̄ia
noꝝ:fundis cūctoꝝ gētiliū in priſtina ſterili
tate relictis. Cum autē illi ſe idola deſertu
ros ꝑmitterēt: ſi ſimilē grām pcipe poſſent:
oratiōe ſci eoꝝ agri imbre pfundunſ:& ſta
tim tēpla deoꝝ ſuoꝝ ab eis euertuntur. Sed
cum dracone quēdam: quē ipſi adorabant:
ueranus de antro ꝑduxiſſet:& in flumie ſub
merſiſſet:omnē populū ciuitatis ad xp̄m cō
uertit:& in fide doctum baptizauit.¶Tran
ſiens autem alpes puellā a mortuis reuoca
uit:cecū quendā a natiuitate illuminauit:&
multos languidos diuerſaꝝ egritudinū cu
rauit.¶Demū ad ciuitatē gaualitanā appli
cans in eccleſia beate marie: quā conſtruxe
rat manere cepit.Ad cuius preces ualens de
tentos quoſq; in carceribus relaxauit. Poſt
hec defuncto antiſtite:ueranꝰ a rege & clero
ac populo i ep̄m electus eſt.Qui officio ſuo
ſtrenue adminiſtrato omi ſcitate pfectus cla
ruſq; uirtutibꝰ i pace quieuit.3.idus nouem
bris. Cuius pheretrū oēs egri tāgentes ſana
ti ſunt. ¶ Veꝝ dum eēt q̄ſtio iter ciues ubi
nam corpꝰ eius ponerēt:an in cathedrali ba
ſilica an i ea quā fecerat eccleſia extra urbē.
Leuato pheretro ſubito palliū quo corpus
erat opertum in aere ſe tollēs:funuſq; prece
dens uſq; ad flumē durētie cūctos deduxit:
ubi dum populus uado ſimul ac naui care
rent:ſiccato repente fluuio: cūctiſq; p ſiccū
alueum tranſeuntibꝰ:palliū iteꝝ p aera po
pulum preceſſit:uſq; ad eccleſiā beate uirgi
nis:quā ſcūs edificauit:ubi dum ſubſtitiſſet
corpus eiꝰ ꝯdigno tumulatum eſt honore.

¶De ſcō achia propheta. LI.

Achias ꝑpheta de ſilo claruit i re
gno iſrael tpe hieroboā regis.x
tribuum iſrael. Cū enim hiero
boā ſuus ſalomōis ꝯtra eum re
bellaſſet:& de hieruſalē egreſſuſ
eēt:inuenit eū achias ꝑpheta in agro: indu
tus pallio nouo:qui ſcidit palliū in.xii.ſciſ
ſuras deditq;.x.ptes hieroboam dicēs:ꝙ ita
dn̄s deus traderet ipſi.x.tribꝰ iſrael poſſidē
das:eo ꝙ ſalomon reliquiſſet dn̄m & idola a
doraſſet:duas autē tribus tantū dimitteret
roboam filio ſalomonis:ne regnū ex toto de
domo dauid tollereſ: iuxta ꝑmiſſionē ei fa
ctam a deo.¶Poſt mortē autē ſalomōis oīa
que achias predixerat euenerūt.Nā.x.tribꝰ
iſrael hieroboaꝫ i regē aſſūpſerūt: qđ dictū
eſt regnū iſrael:due uero tribꝰ.ſ.iuda & be
niamin roboā filio ſalomonis adheſunt: qđ
dictum ē regnū iuda.¶Cum autē hierobo
am rex iſrael duos uitulos aureos fabricaſſꝫ
& oēm populū ad ipos adorādos ꝯpuliſſet:
filius quoq; eius abia grauiter egrotaſſet:
miſit hieroboaꝫ uxorē ſuā alieno habitu ne
cognoſcereſ idutam ad achiam ꝑphetā in ſi
lo:ut indicaret ſibi qđ futuꝝ eēt de puero.
Cuius aduētū propheta dn̄o idicante cogno
uit:cum oculi eiꝰ ex nimia ſenectute caligaſ
ſent.Et ſtatim mulierē limē hoſtii igreſſam
uocauit ex noīe:eiq; mortē filii pnunciauit:
atq; omnē domum hieroboam ꝑpter idola
trie crimē exterminādā pdixit. Et ſic omnia
ut ipe predixerat ad litterā ꝯtigerūt.Hic ut
dicit comeſtor uidit in ſpiritu populū ꝯcul
cantem iuga boum:& pdixit ſacerdotes con
culcandos a populo.Hic etiā ſalomoni pre
dixit:ꝙ euertēdus eēt a mulieribꝰ. Quieuit
autē ſcūs ꝑpheta in pace: & ſepultus ē i ſilo
iuxta ilicem pridie idꝰ nouēbris:ut ioſephꝰ
& hieronymus tradunt. Hec ex.3.libro re
gum ca.xi.&.xiiii.

¶De ſcō martino papa & martyre. LII.

Artinus papa & martyr huiꝰ no
minis primꝰ de ciuitate tuderti
na ꝑuicie tuſcie:theodoro papa
prio i ep̄atu romano ſucceſſit.Se
ditq; annos.vi.menſem unū dies
xxvi.Huius tēpore paulus ꝯſtātinopolitanꝰ
ep̄us:ꝯſtātini ipatoris.iii.brachio fultus ad
uerſum eccleſie rectū dogma ſurrexit:duas
uoluntates aut opationes diuerſas i xp̄o diſ
finiēs ꝯfiteri.Qua de re martinus papa eidē
legatos deſtinauit: ꝯmonēs eū ut ab hereſi
ſua diſcederet:alioqn ꝯtra ipm procederet.
Qui ab impatore ad ſuaſionem pauli ep̄i di
uerſis pſecutionibꝰ afflicti ſunt:& quidā eo
rum i cuſtodiā detruſi: alii in exilium miſſi:
alii uerberibꝰ ſubmiſi. Quaꝑpter martinus
ep̄s rome cōcilium.105.epoꝝ celebrauit: in
quo paulū patriarchā tanq̄ hereticū damna
uit:& ab ep̄atu depoſuit.¶Tunc ipator cō
ſtantinus miſit olympiū ducē & exarthlim
cubiculariū ad regēdā italiā:& predictā he
reſim ꝯfirmādā.Qui olympius ut ab ipato
re ſibi iuſſum fuerat: miſit ſpathariū ſuū ad
papā occidendū.Spathariuſ aūt inuenit eū i
eccleſia ſcē marie maioris celebrātē i altare
qđ diciſ ad preſepe.quē dum gladio extin
guere nitereſ: diuina benignitate cecitate p
cuſſus:eum uidere non potuit:Hoc audiens
imperator martinū papā a theodoro & pel
luro ab eo miſſis:detentum ꝯſtantinopolim
adduci fecit:quē in exilium cherſonā miſit:
ubi martyrio uitā finiuit pridie idus nouem
bris.Corpus aūt eius romā trāſlatum: & in
eccleſia eius nomini ꝯſtructa: que diciſ ſci
martini i montibus ſepultū eſt. Et ceſſauit

epiſcopatus dies uigintiocto.

¶De ſancto emiliano epo. LIII

EMilianus eps apud ſcotiam claruit. Qui ex eadem inſula oriundus: dño a puerilib⁹ annis militauit. Et dũ eēt omniũ ore laudabilis ad ſacros ordies ꝓmot⁹: opante dei gratia pontificatus ſuſcepit officium: qui ꝑ annos plures epatu optime & deuote adminiſtrato: apoſtoloꝝ limina mare tranſfretato pegrinus uiſitauit: & rediens ad patriam ſuã: & dũ eēt in itinere apud fauentiã graui langore decubuit. Et poſt dies modicos feliciter a ſeculo migrauit pridie idus nouembris. Cui⁹ corp⁹ ciues fauētini iuxta eccleſiaꝫ ſancti clemētis extra muros urbis ſepelierunt. ¶Tēpore ꝓcedente duꝫ ciuitas ipſa a liprando rege longobardoꝝ depopulata & deſtructa fuiſſet: corp⁹ ſcī epi dudũ incognitum manſit. Veꝝ tēpore comitis bernardini & theodolende eius uxoris reparata ciuitate cumulũ feni ſupra ſepulturã ſancti corporis: qđ erat oĩo icognitũ ꝯſtitutũ eſt Vbi die quadã duob⁹ inuicē ꝯfabulantibus unus eoꝝ magnũ colaphũ ſe accepiſſe ꝯqueſtus: ſc illud a ſocio recepiſſe putabat: dũq; ille negaret: mai⁹ ſubito colaphum recepit. Hoc idē refundēs in ſocium aio uindicandi. Quod dũ iteꝝ ille feciſſe negaſſet: nec pcuſſor inueniri potuiſſet: cognito miraculo: relatio comiti facta eſt: qui diuinũ quicq̃ ibidem latere arbitrans: ſublato feno locũ effodi mandauit: ubi ſacꝝ corp⁹ cũ epitaphio: i quo pdicta ꝯtinebant: inuenit: & de cadauere ſancto mira fragrantia erupit: quod inde leuatũ ad eccleſiã ſcē marie itra menia ciuitatis delatũ: ibiq; cõdigno honore ꝯditũ ē: ubi miraculis coruſcat.

¶De ſancto hor abbate. LIIII

HOr abbas fuit habitator montis nitri deſerti egypti. De quo fert: ꝙ nunq̃ mētitus ſit: nũq̃ iurauerit: nulli maledixerit: nec ſine aliqua neceſſitate locutus fuit: ut dicit heraclides. Et hiero⁹ dicit de eo: ꝙ fuit apud thebaidem nonagenarius uenerabilis ſenex: qui ignorans lrãs oblato ei codice oratione pmiſit: & ſtatim infuſa ipſi grã ſubito legere cepit: ac deinde litteras nouit. Hic etiã pane angeloꝝ triennio uixit: quē ei poſt biduum ꝯtinue angel⁹ miniſtrabat. Fratres quoq; ſecũ morantes ſepe noctu uigiles angeloꝝ cantus & hymnos audiebãt. Qui etiã multa milia hominũ ad chriſtum cõuertit. ¶Quodam tēpore demones ad eũ in ſpecie militie celeſtis aduenerunt: & regem excelſum ſecum deduxerũt: quē xp̄m eſſe aſſerentes ip̄m adorarũt: & tam rex q̃ circũſtantes illum adorandũ abbati hor ſuaſerunt. Cum autem ille diaboli figmenta dubitaret: & ſe quotidie regem ſuũ adorare diceret: nec eē op⁹: ut ad hoc ipſi xp̄s corporaliter apperet: protinus illuſio euanuit. Sanct⁹ autē hor in pace quieuit pridie id⁹ nouēbris.

¶De ſancto brithyo epo. LV

BRithyus eps turonēſis ſucceſſor fuit ſancti martini epi: qui prio iuuentutis tpe eius fuit diacon⁹: plurimũq; eius emulus: eo ꝙ a btõ uiro aliqñ redarguebat: cũ iuuenilia ſequebatur. ¶Cuꝫ eni quidã infirmus ſanctũ martinũ quereret: ut medelã ab eo expeteret: brithy⁹ illum ei oñdit: eumq; amentē & deliꝝ appellauit. Cum aũt eger a martino poſtulata obtinuiſſet: eps brithyũ aduocans: redarguit: quia eũ deliꝝ dixiſſet: qui ꝑ uerecundia ſe hoc dixiſſe negabat: ſed martinus aures ſuas ad os eius: cũ hoc dixiſſet: habuiſſe affirmabat. Predixit autē illi a deo obtinuiſſe brithyum ſibi i epatu ſucceſſurum: ſed multa eũ aduerſa paſſuꝝ: quod magis adhuc brithy⁹ irridebat. ¶Poſt mortem igit̃ ſci martini brithy⁹ in ep̄m electus: orõni uacabat: & licet adhuc ſupbus tamen erat corpore caſt⁹. Anno aũt epatus ſui. 33. mulier quedam religioſe ueſtita: que eius ueſtimenta lauabat: ꝯcepit: & filium pepit. Tunc omnis populus cũ lapidib⁹ ad ianuã ꝯgregatus cõtra ep̄m exclamabãt: & crimē ei obiiciebant. Ille aũt uiriliter negans: iuſſit ſibi infantē adduci. xxx. ab ortu dies habentē. Quē ꝑ filium dei adiurauit: ut ſi fili⁹ eius eſſet: coram cunctis ediceret. Infans uero diſerta lingua rñdit: ꝙ nõ erat brithyus pater ſuus. Populus autē inſtabat: ut quereret: quis pr̃ eius eēt. At ille dixit: hoc ad ſe nõ pertinere: ſatiſq; feciſſe quod ſuum erat: Populus aũt hoc totum magicis artibus attribuebat: & cõtra ep̄m furibũdi clamabãt. Tunc ille ad ſui purgationē prunas ardētes in byrrho ſuo uſq; ad ſepulturã ſci martini deportauit: quib⁹ abiectis byrrhũ inuſtum apparuit. Dixitq;: ꝙ ſicut ueſtimētum illud ab igne permãſerat illeſum: ſic corpus ſuũ a ꝯtactu mulieris erat mundũ. Adhuc autē populus non credens ep̄m ꝯtumeliis & iniuriis afficiunt: & a ſede ſua eiiciunt: ut uerbũ quod ſanctus martinus dixerat impleretur. Tunc brithy⁹ flens papam adiit: & ſepteꝫ annis in urbe permanens: quicquid in ſanctũ martinum deliquerat: penitēdo deleuit. Turonici autē iuſtinianum in ep̄m preficiunt: & romã ꝯtra brithyum mittũt: ut epatum ſibi contra brithyum defenſaret. Quo cũ tenderet iudicio dei in ciuitate uercellēſi obiit peregrinus. Populus autem armentium in loco illi⁹ ſubſtituit. Anno autē ſeptimo ſue peregrinatiõis brithy⁹ cũ auctoritate pape

ad ſedem ſuã reuerſus eſt.Et dũ.vi.ab urbe miliario hoſpitaret̃:armẽtius eadẽ nocte ſubito expirauit. Quod brithyus p̃ reuelationẽ cognouit:ſuiſq; precepit ut ſurgerent: & ad tumulãdũ turonẽſes põtificẽ ꝓperarent. Et cũ p̃ unã portam ciuitatis ingrederet̃:ecce ille p̃ aliam defũctus efferebatur.Quo ſepulto brithyus ſedem eccleſie ſue reaſſũpſit &.7.poſtea uiuẽs annis laudabilẽ uitam duxit.Et ſic.47.ep̃atus ſui ãno in pace quieuit idib⁹ nouẽbris.Sepultus turoni.

¶De ſcõ homobono ↄfeſſore. LVI.

Homobonus ↄfeſſor apud ciuitatem cremonẽſẽ claruit.Qui mediocribus parẽtib⁹ ex ip̃a ciuitate ꝓgenitus:ab ineunte etate negociator fact⁹:lucris tẽporalib⁹ inſtudebat.Sed oĩpotẽs de⁹ ip̃m ſatis adhuc iuuenẽ a ↄtubernio puerſe miſereq; negociationis: uocauit ad officium beate ↄtẽplationis.Qui ↄmercia deſerẽs tẽporaliũ: mercator effectus ẽ regni celoꝝ. Quod ip̃e furat⁹ ẽ p̃ fidem:rapuit per pniam: mercatus ẽ per elemoſynã:uocatus per grãm:ſecutus ẽ per obediẽtiam & op̃ationẽ ſcãm. Fuit aũt adeo miſericors pater paupũ:& in tantũ circa eos ſolicit⁹: ꝙ ſubtracta ſibi ſuiſq; neceſſaria ea familie ſaluatoris erogabat.Fuit eni catholicus in fide:patiẽs in tribulatiõe:aſſiduus in oratiõe:ſobrie in ſemetip̃m:iuſte ad ꝓximũ; ꝓprie uixit i deus. Cũ aũt ueniſſet hora ei⁹: ut de uia feſtinaret ad patriã:dum ip̃e i oratione uſq; ad horã diei primã ſ̃m ↄſuetudinem i eccleſia pnoctaſſet:ab itroitu miſſe manibus iũctis: genib⁹ terre ↄfixis: ꝓſtrauit ſe ante crucis uexillũ:& dum gloria i excelſis deo cantaret̃:ad inſtar uiuẽtis i oratiõe proſtratus emiſit ſpiritũ.Et cum ſe ad euãgeliũ nullatenus eleuaret: obiſſe a circũſtantib⁹ dep̃hẽditur:& anno dñi.1196.idib⁹ nouẽbris ſepulture deuotius ↄmẽdatur.Ad cuius tumulum demõia ab obſeſſis corporib⁹ eiiciũtur:& oẽs languidi a diuerſis infirmitatib⁹ liberantur.¶ Cũ autẽ homobon⁹ adhuc in carne uiueret: quedã mulier bergomẽſis ab imundo ſpiritu uexabat̃: p̃ cuius os demon clamabat: a nemine ſe inde eiiciẽdus niſi ab homobono cremonẽſi. Sed null⁹ eũ intelligere poterat: q̃a adhuc de ſcõ uiro nulla opinio diſcurrebat.Sed poſt ei⁹ obitum miraculis ip̃i⁹ a pentibus demoniace intellectis: mulier ad tumulũ uiri dei ducit̃: & protin⁹ liberatur.

¶De ſcis qnquagita ſapiẽtib⁹ mr̃ib⁹.LVII

Quinquaginta ſapiẽtes mr̃es apd alexãdriã paſſi ſunt ſub maxẽtio ip̃atore.Qui cũ ex diuerſis partibus ab eodem ceſare congregati fuiſſent:ut cum beata catharina uirgiñe ↄclonatrice diſputarent: ſicut dicet̃ infra in ei⁹ paſſione.7.cal.decẽbris:& ſacta uirgo a ſcõ repleta ſpiritu: ſua illos facũdia ſupaſſet.Protinus ad xp̃m ↄuerſi ſunt: & ſe catharine orationib⁹ ↄmendarũt.Quos maxentius iratus iuſſit in medio ciuitatis igne cremari. Cũ aũt illi iã ex his que uirgo p̃orauerat:in fide xp̃i edocti eẽnt: & baptiſmũ ſolicite expeterẽt:admonuit illos uirgo dñi nihil heſitare:cũ in ſuo forẽt ſanguine baptizandi.Qui benedictiõe ſcẽ uirginis accepta: ſignãtes ſe ſignaculo ſcẽ crucis:& i eadem ſi dei ↄſtantia unanimes pſeuerantes: ſ̃m ceſaris decretũ i ignẽ miſſi:ita dño aĩas reddiderunt:ut nec corpora illoꝝ:nec capillus: nec ueſtimenta aliqualiter aduſta fuiſſent.Quo miraculo plurimi paganoꝝ cõuerſi ſunt: & corpora martyꝝ rapiẽtes i eadem ciuitate ſepelierunt idib⁹ nouẽbris.

¶De ſãctiſ archadio paſchaſiõ & ſociis martyribus. LVIII

Archadius:paſchaſius: prob⁹:& eutychianus apud aphricã paſſi ſunt ſub gerſerico rege arriano. Qui ex hiſpania oriũdi apud eũdem regẽ chari clariq; hẽbant̃. Et cum ex ei⁹ ſuaſione arriane pfidie cõſentire nollẽt:primo quidẽ ab eo ꝓſcripti:deinde in exiliũ acti: poſtmodũ aũt atrociſſimis ſuppliciis cruciati:nouiſſime diuerſis mortibus iterẽpti illuſtri mr̃io occubuerũt.Cum his quoq; erat & puer ✝ paulin⁹ noĩe frater eutychiani & paſchaſii: qui cum ſimiliter a profeſſione catholice ſidei pturbari nõ poſſet:diu fuſtibus ceſus & ad ĩfimã ſuitutẽ dãnatus:pro xp̃i noĩe martyrio coronatus eſt. Quoꝝ omniũ paſſio recolitur idib⁹ nouembris. Hec ado in martylogio ex dictis hieronymi ſumpto.

¶De ſcõ ſerapiõne martyre. LIX.

Serapion martyr apud alexãdriã paſſus ẽ ſub decio ceſare. Quem perſecutores domi ei⁹ repertũ: crudeliſſimis affecerunt ſuppliciis.Ita ut ei omnes iũcturas mẽbroꝝ prius ſoluerẽt.Deinde ip̃m de ſuperioribus precipitauerũt.Sicq; colliſo capite & excuſſo cerebro xp̃i martyr efficitur.18.cal. decembris.

¶De ſcõ uenerando martyre. LX.

Venerandus martyr apud trechaſinã ciuitatẽ paſſus ẽ ſub aureliano ip̃eratore. Qui cũ eẽt fili⁹ ſabiani nobiliſſimi eiuſdẽ ciuitatis gentilis:ex curioſitate pſalteriuꝫ xp̃ianoꝝ legebat.Cum aũt uerſus illũ. Aſpges me dñe iſopo & mundabor ꝛc. nulla ratione itelligere poſſet:& ex hoc plurimũ anxiat⁹ eẽt:angelus dñi eidẽ appuit: & uerſũ

illum de baptiſmo xp̄ianoꝝ expoſuit: ac i ſi de xp̄i iuuenē īſtruxit. Sed cū exinde idola amplius adorare nollet: a p̄re nō modicum obiurgabaꝛ. Exiens aūt ciuitatē die quadā & ueniēs ad fluuium ſequanā: eidē xp̄us apparuit: & pfecte credentē in fluuio baptizauit. Deditq; illi baculum aridū: mandans ut ip̄m in terrā figeret: & ſignū uideret. Diſcedente uero dn̄o uenerand⁹ baculū fixit: mox q; flores & frōdes ꝑduxit. Quo uiſo miraculo. 8io. hoīes pagani ꝯuerſi ſunt. ¶ Audiens hec imꝑator aurelianus ad ipſam ciuitatem acceſſit: & ueuerandū teneri fecit: ac ſacrificare nolentē iuſſit eū ſup ſcamnū ferreū catenis ligari: ignēq; ſubterponi: oleūq; deſup iactari. Et dū intact⁹ ab exuſtione ꝑmanſiſſet: fecit eū in carcerē recludi: ubi xp̄o ei apparente ꝯfortaꝛ. Mane aūt imꝑator eū ligatum ad ſtipitē ſagittari fecit: ſed ſagitte i aere pendentes: in nullo ip̄m ledere poterant: una uero ex ſagittis ꝯuerſa retrorſum imꝑatorem uno oculo excecauit. Quē aurelian⁹ die ſequēti decollari mādauit. Veꝝ āteq̄ milites ad carcerem in quo detinebaꝛ ueniſſēt: ruptis uinculis & apto hoſtio xp̄i martyr p medios milites fugiebat. Illi uero martyreꝫ xp̄i uſq; ad flumē ſequanā inſecuti ſūt. Qui ſup aquā ſiccis pedibus ambulauit uſq; ad locū: ubi eū xp̄s baptizauit. Sicq; flumen ex alia ꝑte tranſiuit. Milites uero trāſuadantes illum ꝑcutere nō audebant. At ille eos hortabatur: ut ſibi iuſſa ꝯplerent: mādans ut de ſāguie ſuo iꝑatori deferrēt: de quo excecatū oculuꝫ liniret: & ſic lumē recipet. Poſt hec aūt ſanct⁹ martyr ſuū dn̄o ſpiritū ꝯmēdauit & ꝑ ſe in quacūq; neceſſitate inuocātib⁹ exorauit. Factaq; uoce ad eum de celo: q ipſuꝫ dominus exaudiſſet: decollatus eſt. Cui⁹ corpus trūcatum ſe leuauit: & caput tollēs manibus ꝑ paſſus. 49. portauit: ibiq; cecidit: ubi & a xp̄ianis ſepultum eſt. 18. calē. decēbꝛ. Imperator uero de eius ſanguine oculum liniens lumen recuperauit.

¶ De ſcā ueneranda uirg. & mar. LXI

Veneranda uirgo apud galliā paſſa ē ſub aſclepio p̄ſide. Hec fuit filia agathonis & polite ei⁹ uxoris xp̄ianoꝝ de ꝑtibus galliarū. Qui. 35. annis in ꝯiugio ſine ꝑle manſerunt. Orōne tandē ad deū fuſa filiam obtinuerunt: quā p̄r uenerandā uocauit: eā q; ſacris litteris erudiri fecit: & ieiuniis aſſuefecit. Puella uero in ſanctitate uite ꝓficiens annoꝝ. 30. cepit uerbū dn̄i p̄dicare: & p annos. 9. iugiter xp̄ianos in ſide dn̄ica ꝯfortaꝛe. Anno autē etatis ſue. 40. romam uenit: & xp̄m annunciare cepit tp̄e imꝑatoris antonini. Prefect⁹ aūt antoni⁹ audiens q̄plures ꝓpter eius exhortationē ꝯuerſos: ipſi⁹ allect⁹ pulchritudine: ut occaſionē eā cognoſcendi captaret: cepit puellā ad deoꝝ ſacrificia inuitare. Quā ſacrificare ꝯtemnentē: iuſſit eā in terrā extēdi: & palmas ac pedes lignis affigi atq; neruis crudis uentrem ei⁹ cedi: lapidem quoq; magnū uix a quattuor uiris delatum ei⁹ uentri ſupponi. Orante uero ſcā lapis diuina uirtute longi⁹ abiiciꝛ: & claui de ipſi⁹ manibus & pedib⁹ ab āgelo euelluntꝛ. Quo uiſo miraculo multi gentiliū ꝯuertuntꝛ. Et dū baptiſmū expeterent: nube celeſti obumbrantꝛ: ac uoce de celo lapſa: imbre ſupno ꝑfuſi baptizanꝛ. Quos oēs p̄fect⁹ in xp̄i confeſſione iuſſit decollari. Sanctā autē uirginē in lebetē eneum aqua oleo pice ac ſulphure bullientib⁹ plenū imitti: & dieb⁹. 7. deſubter ignē iugiter miniſtrari: quib⁹ elapſis uirgo diuina gr̄a ꝑmanſit illeſa. Quod dū p̄fect⁹ ad uidendū accederet: aqua ebulliēs eū excecauit. Illa uero lutum ex ſputo fecit: & oculos eius liniuit: eiq; uiſuꝫ reſtituit: & ad xp̄m ꝯuertit. ¶ Inde accedens ad aliā ciuitatem xp̄m annūciabat: ibiq; a quodā alio imꝑatore nomie themio ꝯp̄hendiꝛ: & ingenti draconi: q omēs deuorabat: exponiꝛ: que ſigno crucis edito draconē diſcerpſit: demōe p aera horribiliter ꝑſtrepente. Sicq; rex ille cū oī populo ad xp̄m ꝯuerſus eſt. ¶ Deinde ueniēs ad tertiā ciuitatē a p̄fecto aſclepio detineꝛ: a quo i lebetē eneū pice & oleo liquētibus plenū mittiꝛ: ſed orōne idē illeſa educiꝛ: fracto quoq; mox lebete p fruſta plures de aſtātib⁹ paganis letaliter ꝯburunꝛ. Hoc uidēs aſclepi⁹ uenerandā decollari p̄cepit: que ad paſſionē ducta: dū ꝑ cūctis ſe inuocantib⁹ exoraſſet: audiuit uocem de celo ſe fuiſſe in oīb⁹ exauditā. Sicq; ꝯuerſis ad xp̄m 990. uiris capite ceſa eſt: cui⁹ corp⁹ xp̄ianus quidā noīe antimus rapuit: & ip̄m uenerabiliter ſepeliuit. 18. calē. decēbris.

¶ De ſcō eugenio ep̄o & martyre. LXII

Evgenius ep̄s & mꝛ apud ciuitateꝫ piſius paſſus eſt. Qui cū eēt diſcipul⁹ bt̄i dionyſii ep̄i piſiēſis ab eodē toletan⁹ pōtifex ordiat⁹ & ad ipſam urbē p̄dicatiōis gr̄a miſſus eſt. Et poſtq̄ ibidē multitudinē populi ꝯuertiſſet: deſiderio uidendi magiſtrū uehemēter accēſus piſius rediit. Cū autē ꝑueniſſet ad locū quendā noie diolū: q a ciuitate piſiēſi q̄ttuor milibus diſtat: a paganis tētus: & ab eiſdē in ꝯfeſſiōe nois xp̄i decollatus eſt. Corp⁹ quoq; ei⁹ in flumine beraſii ꝓiectū eſt: ne a xp̄ianis inueniretꝛ. Quod licet diebus plurib⁹ elapſis delituiſſet: nulla corruptione uiolatū eſt. Poſtq̄ aūt gentiliū pſecutio ceſſauit: ſanct⁹ martyr cuidā hercoldo ipſius uille languēti in ſōnis appuit: & ip̄m ab īfirmitate liberauit: atq; ut ip̄m ſepeliret

cõmonuit. Ille uero ad corpꝰ accedẽs: illud ac ſi ea die fuiſſet decollatum inuenit: quod plauſtro impoſitũ ad monaſteriũ ſci dionyſii deferre curabat. Sed diuino nutu bubꝰ ultra uiri predium ꝓcedere nõ ualẽtibus: ipm ibidem ſepeliuit: eccleſiam deſup edificauit ubi & ad pñs quieſcit: miraculis eluceſcens qui paſſus eſt. 17. calẽ. decẽbris.

¶De ſancto eugenio epo. LXIII

EVgenius eps ceſarieñ apud eandem ciuitatẽ uita & ſapia luculẽta floruit: q origenis auditor fuit: & eiuſdẽ eiꝰ magiſtri atq; pãphili martyris bibliothecã corruptã labore multo in mẽbranis reſtaurare conatus ẽ. Feruntur etiã uarii multiplicesq; tractatus: quos noſſe nõ eſt facile oibꝰ: q & apud ipſam ceſaree ciuitatẽ in pace quieuit: Hec hieroꝰ libro de uiris illuſtribus.

¶De ſancto machuto epo. LXIIII

MAchutus eps: ut ait ſigibertꝰ: tpe iuſtiniani impatoris in britannia claruit: qui pentibꝰ generoſis ortus eſt matre iã plus q̃ ſexagenaria: que ſoror fuit aimonis fris ſãcti epi ſampſõis. Hec eni ad monaſteriũ: qd dr caruamia ex deuotiõe cũ eẽt ꝑgnãs deueniẽs: filiũ machutũ ſiue madoniũ futurꝝ monachũ enixa ẽ: quẽ ſcũs brandanꝰ ipſiꝰ loci abbas baptizauit: & educauit: ſibiq; a pentibus ꝯmendatũ ſacris lr̃is erudiuit: ac monachũ ſuũ fecit. ¶Hic dũ eẽt adhuc puer die quodã cũ ceteris pueris i littore ludebat: & ab aliis ſecedẽs dormitauit: creſcẽteq; mare cuncti pueri receſſerũt: & machutũ dormiẽtẽʒ dimiſerunt. Fluctus itaq; locũ: ubi puer dormiebat circũdãtes q̃ſi inſulã dimiſerũt: littꝰ quoq; diuinitꝰ adeo creuit: ꝙ inſula modica q̃ſi mõticulꝰ effectꝰ: ne maris elationes ſup ſoporatũ pueꝝ: & circa ipm poſſẽt aſcẽdere: defenſauit. Qui qdẽ mõticulus a mari circũdatꝰ in teſtimoniũ miraculi ibidẽ manet uſq; in diẽ hodiernũ. Excitatus aũt puer & ſe ab undis circũdatũ uidens: ac timẽs ualde: orõni ſe ꝯtulit. Cũ aũt a ꝯdiſcipulis brãdanus audiſſet: ꝙ pueꝝ ſoporatũ dimiſiſſẽt: ꝓ puero heſitãs orare cepit: cui angelꝰ quõ deus illũ ſuauerat reuelauit. Illeq; ad littꝰ ueniens: pueꝝ in inſula uidit: & cũ nauicula illũ ad ſe deferri mãdaſſet: puer uſq; in craſtinũ ſe ibi dimittendũ rogauit: pſalteriũ tñ ſuũ ad legẽdũ ſibi mittẽdum poſtulauit: qd dũ illuc detuliſſẽt: iubẽte puero ſup ſaſcẽ alice illdꝰ poſuerũt: ipmq; alica ſup undas ad machutũ detulit icorruptũ. Sequenti uero die puer nauicula ad monaſteriũ delatꝰ eſt. ¶Quodam mane dũ brandanus ad matutinum ſurrexiſſet: & lumie carẽs puero iuſſiſſet: ut carbones ad laternaʒ accẽdendã ſibi ex coquina deferret. Machutus ad coquinã deſcendit: & cũ nõ haberet quicq̃ patum in quo carbones tolleret: in ſinu prunas detulit: & ueſtis eius oino inuſta pmãſit. ¶Temporis proceſſu ipſe i epm ſublimatus ẽ: qui miraculis clarebat. Qui etiã cũ beato brandano pluribus ãnis p mare nauigauit: iſulã imã: que paradiſus dicitur exquirẽtes. Sʒ eã minime iuenire ualentes icolumes ad ꝓpria redierunt: ut dictũ ẽ ſupra i legenda ſci brãdani. 18. cal. iulii. Eodẽ itaq; tẽpore dũ i maris oceani iſula quadã: ſepulchrum mire magnitudinis reppiſſent: & mirãtes illud an alicuius hõis eſſe potuiſſet: machutus orationẽ ad deum fudit: & gigantẽ nimie proceritatis iacentẽ i tumulo ſuſcitauit. Qui gẽtilẽ ſe eẽ dixit: & ad inferna dãnatũ. Sed baptizatus a machuto pedibꝰ p mare uadãdo nauẽ fune trahere cepit: ut optatã inſulã iuenirẽt: ueꝝ tẽpeſtate maris redire coacti: dũ ad gigãtis inſulã reuerſi eẽnt. Ille iteꝝ obdormiuit i pace. ¶Hic etiã die ſcõ paſche celebrata miſſa mortuũ alteꝝ ſuſcitauit: qui mox excitatus uinũ in potũ a ſcõ poſtulauit. Cũ aũt papſide marmorea aqua ſcõ epo oblata eẽt: ipẽ ſigno crucis aquã ꝯuertit in uinũ: & marmorem mutauit in uitrũ. ¶Ruſticus quidã lapidẽ iaciẽs: ſuem cãu oppſſerat: timẽſq; ne a dño ſuo ex hoc uapularet: nimium deplorabat. Sed uir dñi ſuperueniẽs ſuem illico ſuſcitauit. ¶Deniq; pp ciuiũ ſuoꝝ iprobitatẽ britanniã deſuit: & in aquitanie plaga cũ cenobitis pmãſit: ubi dũ aſinum monaſterii ligna deferẽtem lupꝰ deuoraſſet: ad nemꝰ accedens lupũ inuenit: & in ꝯtinẽti diuinitꝰ adeo mãſueſecit: ut cũ monachis domeſtice habitaret: & aſelli onera cũcta de cetero baiularet: eiuſq; opa pficeret. Qui & in pace quieuit: xvii. cal. decẽbris.

¶De ſcis felice epo & ſociis mr̃ibꝰ. LXV

FElix eps cũ ſociis. 30. mr̃es apud nolam cãpanie citateʒ paſſi ſunt. Hic enim a. xv. etatis ſue ãno miraculoꝝ iſignis glorie fuit. Et ad dcẽ ciuitatis põtificiũ pueniẽ meruit. Qui & ſub pſide martião cũ prefatis ſociis: 30. capitis abſciſione pro xpi nois cõfeſſione mr̃ium cõſumauit. 17. cal. decembris: ut ait ado.

¶De ſcõ fidentio epo & mr̃e. LXVI

FIdentius eps armenius & martyr paſſus ẽ apud ciuitatẽ altinũ ſub tẽpore maximiani ipatoris. Qui cum pleriſq; xpianis detentus: & pfecto pñtatus: dum oia idola diceret eſſe demonia: primo diebꝰ pluribus in carcerem recluſus eſt. Deinde eductus & in ligno ſuſpenſus ungulis ferreis in lateribꝰ laniatus uſq; ad oſſiũ nudationẽ: cũ hec oia

ꝯſtãtius toleraſſet:itẽ𝔭 i ergaſtulo uiculat⁹ eſt. Et appente ſibi xp̄o ip̄mq; ꝯfortante ab oibus plagis ſanatus eſt. Cuſtodes uero carceris: dum nocte illa uoces cantantium audiſſent:p foramẽ aſpiciunt: & multos cũ eo in albis pſallẽtes uiderunt. Quod dũ p̄ſecto nunciaſſent:illeq; ad foramẽ carceris ueniẽs hoc idẽ uidiſſet:& xp̄ianos magicis artibus illuc introiſſe putaſſet:locum armatis circũdauit:ut nullus euaderet:aptoq; carcere ſolum ſidentium iuenerunt:quẽ fame afflictũ itẽ𝔭 eduxerunt:& mandato p̄ſecti cum ſacrificare nollet:in ignẽ copioſum uinctum miſerunt:ubi orãs emiſit ſpiritu3. Corp⁹ uero oino ab igne pmanſit intactũ:ꝗ paſſus ẽ. xvi. calẽ. decẽbris. ¶Tẽpore ꝓcedẽte i uilla pulcerarie duob⁹ bubulcis laborantibus:& ad prãdium uiciſſim ſe uelle ire dicẽtibus. Audita eſt uox dicẽs:nõdũ eẽ horã prandendi: qui nemĩe uidentes ſtupefacti:dum eande3 uocẽ iterato audiſſent:& tertio quaſi pauefacti abirent:audierũt eandẽ uocẽ dicentẽ ut irent:quia iã hora eẽt:& ꝙ hec ep̄o ſignificarent. Illi uero paduam accedẽtes ep̄o paduano p̄dicta ſignificare curarunt. Qui orationẽ premiſit:& p ſenẽ quendam ei apparẽtem admonitus fuit:ut ad locum accederet: & corpus martyris iueniret. Venientes igit̃ ep̄s cler⁹ & populus:& terrã ſex paſſib⁹ effodientes: inuenerunt arcã marmoreã cũ corpore ſancto:& tabulã ſcriptã ꝯtinentẽ. Hic eſt corp⁹ ſancti ſidẽtii ep̄i & martyris:quod naui imponentes:ut paduã deferrent: cũ ſero factum eẽt:& naute quieſcere aliquantulum decreuiſſent:excitati diluculo: ut abirent:inuenerunt ſe iuxta portã eſtenſem:uolentes autẽ arcã de naui educere:nequibãt. Tunc apparuit pauper cum curru hortans illos:ut arcam ſecure plauſtro imponerẽt: & uaccis dimitterent portandã:ubi deo placitum eſſet. Quod illi facientes: & currum ſequentes circa padue cõfinium iuxta eccleſiam ſancti thome poſitum in uilla campanie meiadini uacce ſubſtiterunt:ibiq; arca3 depoſuerũt:Et ſtatim pauper cum curru & uaccis diſparuerunt:ibi ergo ſepulto corpe eccleſia deſup edificata eſt. Sed ram⁹ querci quẽ bubulcus ille i curru poſuerat:ut uaccis umbrã faceret:ab eo ibidẽ plantatus in quercũ maximã illico excreuit:ibiq; manet uſq; in preſentem diem.

¶De ſancto eucherio ep̄o. LXVII

EVcherius ep̄s apud lugdunum ciuitatẽ claruit tp̄e ualentiniani ſecundi impatoris:hic nobili ſenatorum genere ort⁹ habitu religiõis aſſũpto ſeculoq; relicto dudũ i agro ſuo ſup flumẽ durẽtiã in ſpelũca recluſus xp̄o domino ſeruiebat. Defũcto uero lugdunẽſi ep̄o:dum cler⁹ & populus ꝓ diuina uoluntate requirẽda triduo ex more ieiuniis & orationib⁹ iſtarent: reuelatur eis per puer𝔭 eucheriũ ſenatorẽ eligendum:qui in tali degebat ſpelũca. Ad quẽ illi archidiaconũ & clericos miſerũt:ut eum adducerẽt. Qui cauſa eo𝔭 aduentus cognita: iurauit ſe ſpõte inde nõ egreſſu𝔭:unde effracta clauſura antri:ip̄m inuitũ & renitẽtem eduxerunt & ductum lugdunũ in ep̄m ordinauerunt. Cui⁹ uxor ✝ galla cũ duab⁹ filiab⁹ ſuis. ſ. ✝ ꝯſtantia & ✝ iulia:ad ſpelũcã ſci eucherii acceſſerunt:& ibidem incluſe de cetero deo ſeruierunt. Ipſe aũt uir dñi poſtꝗ impleuit miniſteriũ xp̄i feliciter ad xp̄m migrauit. xvi. cal. decẽbris. Hic ad quẽdam uarianum ſuũ propinquũ de ꝯtemptu mundi & ſecularis philoſophie epiſtolã ſcholaſtico ſ̃mone cõſcripſit. Sca𝔭 etiã ſcripturarũ obſcura queq; capitula diſſeruit:ut dicit gẽnadius.

¶De ſcõ eadmundo ep̄o. LXVIII.

EAdmundus archiep̄s cãtuarieñ. apud angliã claruit. Qui ex albẽdone uilla natus: ob reuerẽtiam ſci martyris eadmũdi: tali noie a matre uocatus ẽ. Cui⁹ pater eduardus de conſenſu ꝯiugis in monaſterio uitã finiuit. Mater uero ſci noie moabilia in ſcõ ſpiritualiter uixit:& filiũ a pueritia diſciplinis ſpiritualibus erudiuit: carnẽ ieiuniis domare:& uirginitatẽ ſeruare ſuaſit:quod ille ppetuo obſeruauit. Miſſus aũt pi̇ſius ad ſtudium breui tẽpore in artib⁹ magiſtrat̃. Sed a matre i extremis laborãte domum uocat̃: que filium ſuu3 bñdixit: eiq; quam uiderat uiſiõnẽ narrauit: ꝙ. ſ. uidiſſet eadmundum ſpineã coronam geſtantem: ſuis radiis uſq; ad ſidera protendentem. Defuncta uero matre iuuenis rediens uidit agrum nigerrimis auibus plenum efferentibus corpus teterrimum. Expoſuitq; ſocio: ꝙ ruſticus in ipſa uilla nuper defunctus fuerat:quem demões aſportabant. Qui & ita per omnia contigiſſe inuenerunt: ut autem perpetuam a uirgine glorioſa uirginitatem obtineret:eius imaginem ſculptam anulo ſubarauit:in quo angelica ſalutatio exarata erat. Qui quidem anulus poſtmodum i digito ipſius defuncti miraculoſe repertus fuit. ¶Cum aute3 filia iuuẽcula hoſpitis ſui pariſiẽſis ad ſe cognoſcendam illum ſepius impetiſſet:& ille eam plerumq; ſermonibus redarguiſſet:nolentẽ deſiſtere ſecreta hora ad eius ſtudium inuitauit:ubi eam ſpoliatã & aliquãtulũ flagello uerberatã corripuit. Aliã etiã ꝯiugatã dona ei plurima allectiua ad amorẽ offerẽtem ſpretis munerib⁹ ꝯminationibuſq; ei illatis:

ꝙ niſi ab iceptis deſiſteret:omia uiro ſuo pã
deret:a ſimili pulſatione ↄpeſcuit. Ad augẽ/
dum quoq; caſtitatiſ ꝓpoſitũ:omni tempore
uite ſue carnẽ cilicio domuit:& tẽpore qua/
drageſimali loricã plũbeam portauit. Ieiu/
niiſq; arduis carnẽ afflixit: feria.vi. ſemper i
pane & aqua ieiunauit:& aliqñ nihil potauit
nec ꝓpter ea aliqñ a ſtudio uel lectione ceſ/
ſauit. ¶ Quẽdam auditorẽ ſuum egenũ & e/
grotantem ad domũ ſuam detulit & humani
ter tractatũ uſq; ad ↄualeſcẽtiã eius curam
egit. Alium quoq; eius diſcipulũ in brachio
languentem:miraculoſe ſanauit. Cum autẽ
per annos.vi. i artib⁹ ſcholas rexiſſet:appuit
ei mater eius per ſomniũ: & tres circulos in
eius manus palma ſignauit in noie patris &
filii & ſpiritusſci. Qui mox excitatus ad ſtu/
dium theologie trãſiuit: in quo breui tẽpoꝛ
admodũ profecit: & factus magr̃ legere ce/
pit. Nocte quadam in ſomnis aſpexit ex igne
ſue domus.7.faculas educi. Et ecce mane.7.
eius auditores ſcholis relictis:ab abbate clu
niacẽſi:abducti & monachi effecti ſũt. ¶ Di
ſputator⁹ ſemel de trinitate: uidit p ſomnuz
colũbam de celo euchariſtiã ſibi in ore mit/
tentem:& excitatus mirabiliter diſputauit.
¶ Nocte quadã in ſõnis a diabolo ut ſibi ui
debaꝛ oppſſus:dũ crucẽ ſibi iprimere uellet
illeq; manũ ei⁹ teneret: adiurauit eũ p effuſi/
onẽ ſãguis xpi:ut ſe dimitteret:& ſtati dimiſ
ſus eſt. Audiuitq; a demõio malignos ſpirit⁹
nihil tantũ timere q̃tum adiurationẽ predi/
ctam. ¶ Igitur in ſcitate & doctrina ꝓficiẽs
a ſũmo pontifice legatus ordinaꝛ: ad uerbũ
crucis in galliis predicandũ. Quod quidem
officium ſolicite adminiſtrauit. ¶ Lomeſtre
autẽ predicãs: dũ iuuenẽ crucem aſſumere
uolentẽ uxor eius p pallium abſtrahere uel
let:manus eius ſtatim ↄtracta eſt. Que dum
una cum uiro crucẽ ab eadmundo ſumeret:
ↄtinuo ſanitatem recepit. ¶ In uilla quoq;
abſtrauo iuuenis ſimiliter cruce ſignari cu/
piens:ab amaſia abſtrahebatur: illaq; proti
nus excecatur. Sed orante ſcõ uiſum recupe
rauit:& pniam egit. Cum apud uigorinã p̃/
dicaret:& nubes aquoſa ↄſurgens populum
exterreret:uir dñi precepit nubi:ne uerbuz
dñi impediret. Statimq; pluuia populo di/
miſſo ad circuitum oium declinauit nemine
illoꝶ perfuſo. Nocte quadã ad ſtudium dor
mitauit:& candela accẽſa ſuper bibliaz ceci
dit:qui poſt horam excitatus: fauillã exſuf/
flauit:& librum omnino intactum inuenit.
¶ Alias etiã dum ad lumẽ ſtuderet: eodem
ſoporato uent⁹ lumẽ extinxit. Sed ille excita
tus nomẽ beate uirginis inuocauit: ſtatimq;
lucerna accenſa eſt. ¶ Apud antracem in pe
de grauatus: tres ſibi cruces i circuitu mor
bi ipreſſit:& ſubito ſanatuz ſe ſenſit. ¶ Cili/
cina femoralia ſua ex antiquitate delecta:al
eius cubiculario in igne poſita inuſta pmã
ſerunt. ¶ Poſt hec electus ẽ archieps cãtua
rienſis:qui licet diu recuſauerit tandem pr
cibus multoꝶ humiliter aſſenſit. In quo cu
mine poſitus humilitatẽ in omnibus preten
debat:uitamq; adhuc artiorẽ q̃ primo ſeru
bat:muneraq; omnio reſpuebat. Multas aũ
perſecutiones pro libertate eccleſie paſſus
a ſede ſua ſe abſentare ↄpulſus eſt. Sed ante
ſuũ diſceſſum quẽdaz febre laborantẽ aqu
benedicta ſolũmodo ↄſperſum ſanauit. Cle
ricum etiã ſuũ quendã quartana uexatũ miſ/
ſo in ore ipſius bolo murene a langore cura
uit. Quendam quoq; nobilẽ i genu guttam
patientem ſanitati reſtituit. Multa etiam fu/
tura prophetico ſpiritu predixit. ¶ Nocte
quadã eidẽ beatus thomas martyr appuit:
uolentiq; pedẽ eius deoſculari dixit: ꝙ cito
os ſuum oſculaturus eẽt:ipſius obitum i p
ximo uaticinãs. Egreſſus enim de anglia ad
monaſteriũ pontiniacũ ſe contulit: ubi uer/
bum dei annũcians modico tẽpore manſit.
Inde propter grauem egritudinẽ ſortianuz
delatus: ubi ſanior aer erat: predixit ꝙ tali
die illuc eſſet reuerſurus. Quod quidẽ eo de
functo & corpore eius põtiniacũ delato eue
nit. In ſortiano itaq; dieb⁹ aliquibus languẽs
ſumptis deuote eccleſiaſticis ſacramentis in
pace quieuit.xvi.cal. decembris. Die uero
qua predixerat: corpus eius pontiniacum ẽ
tranſlatum:& i eccleſia collocatũ: poſt dies
7.infra quos ſepulchrum ei⁹ parabaꝛ: icor
ruptũ omnino ac multũ redolẽs inuentuz ẽ:
& pluribus interim claruit ſignis:ubi cum
honore tumulatum ſeruatur. Ibiq; in mira/
culis uiuit.

¶ De ſcõ dionyſio epiſcopo. LXIX.

Dionyſius eps:ut habeꝛ libro.vi.
eccleſiaſtice hiſtorie apd alexan
driam i multis ↄfeſſionibus ſatis
clar⁹ effect⁹ ẽ. De quo & hiero/
nym⁹ libro de uiris illuſtrib⁹ di
cit ꝙ ſub heracla eiuſdẽ urbis epo cui & ipẽ
i epatu ſucceſſit:ſcholã tenuit: & iſignis ori
genis auditor fuit. ¶ Hic a pſecutorib⁹ tẽt⁹
dũ caput ſuum iudici offerret impatori ꝓ/
munere deſtinãdũ:in caſtro quodã deſti qd
ceſrõ appellaꝛ i exiliũ truditur: ubi gẽtiles
oẽs ciues erãt. Qui eũ primo hoſtili animo
excipiẽtes:tandẽ pars maxia eoꝶ ipſius uer/
bo & exẽplo ad xpm cõuerſa eſt. Quo a iu/
dice ↄpto: ad locũ aliũ pene ihabitatũ rele/
gat⁹ ẽ. Cũq; ad xpm multi xpiani ex locis ui
cinis ↄfluerent:dionyſius & cum eo caius &
petr⁹ diacões catenis uincti & dudũ crucia/
ti i qddã deſtũ bebie miſſi ſunt:ubi eos itine
re triũ dieꝶ uictos reliquerũt:qui tñ ab an/
gelo ↄfortati & ſoluti ſũt. ¶ P⁹ aliqd uero

tēpus dionyſius anno.12.galieni impatoris
reuerſus alexnadriam ꝯfect⁹ſenio quieuit i
pace.15.calē.decē bris.15. ãno ſui epatus.
¶Hic multa ꝓbatiſſima opuſcula ſcripſiſſe
traditur.Scripſit eni de penitētia lapſoꝝ ad
egyptios.Hortatoriũ de martyrio ad orige
nem.Itē aliud ad laodicēſes.Ad armenos de
patientia.Ad cornelium romanũ pontificem
ſcripſit plurima.Ad fabianuꝫ antiochenum
epm ſcripſit de his q ſub decio pricipe mar/
tyrii agones apud alexādriā paſſi ſunt. Scri
pſit & ad romanos epiſtolas de miniſteriis.
De pace.De penitētia ad quoſdā qui nouatū
hereticū ſequebant̄.Itē ad eoſdem alias du/
as ex quo ad fidem ꝯuerſi ſunt.Sed ad mul/
tos alios uaria & diuerſa ſcribens ſtudioſis
quibuſq; inſtructionū & doctrine copioſiſſi
mam materiā dereliqt. Scripſit & libros de
baptiſmo ad philemonē.Itē ad dionyſiū ur/
bis romane pſbyteꝝ.Itē ad romanū pontifi/
cem.Itē libꝝ de repromiſſionibus futuris.
Aduerſus celſum quendam epicuꝝ philoſo
phum:q ꝯtra nos libros ſcripſerat octo uo
luminibus rñdit. In euangeliū matthei.25.
cōmentarioꝝ libros edidit.In.12.prophetis
plurima cōmentatus eſt.Extant eius epiſto
le ad philippum imperatorem eiuſq; coniu
gē ſeuerā.Itē ad fabianū papā & plurimos
eccleſiaꝝ principes ꝓ catholica fide.Extant
& alie ad diuerſos ſcripte:quaꝝ centum nu/
mero ſcribit euſebius in libros digeſtos ſe
tradidiſſe memorie.

¶De ſcis ocyſello & uictoria mrib⁹. LXX

OCyſellus & uictoria martyres a
pud ciuitatē cordubā ꝓuicie hi/
ſpanie paſſi ſunt:qui poſt diuer/
ſa eis ſupplicia illata ob ꝯfeſſio/
nem nois xpiani uictoriā marty/
rii gladio cedente pcipere meruerunt:ibiq;
ſepulti colunt̄:ubi etiā ob ꝯmendationē pci
oſe mortiſ eoꝝ eodē die ipoꝝ martyrii roſe
orte ſinguliſ ānis diuinit⁹colligūt.Qui paſ
ſi ſunt.15.calē.decēbris.Hec ado.

¶De ſancto amano epo. LXXI

AManus eps apud aurelianū cla/
ruit tpe honorii impatoris : qui
btō euurcio in epatū eiuſdem ci
uitatis ſucceſſit.Ingreſſus aūt ci
uitatē poſtulauit cuidā exagrip
pino militū pfecto:ut uinculis ꝯpeditos re/
laxaret:quod dū ille facere renuiſſet : lapis
repente de turri decidit:& caput exagrippi
ni pcuſſit:quo pene exanime domū delato:
ſanct⁹aman⁹ad eū intrauit: & orōnē ꝓ ipſo
effudit:ſtatimq; ſanguis de cerebro manare
deſtitit.Ille aūt mox liberatus & penitēs:ut
ſanct⁹uir poſtulauerat:cōpeditos abſoluit.
¶Cū eccleſiā ſuā altius extolli faceret:me/
lius qdā ꝓtomagiſter de tecto lapſus q̄ſi in
extremis iacebat extinct⁹:ſed poſtq̄ ſanctus
eps eū tetigit:& p manū apphendit.cōtinuo
ſurrexit illeſus . ¶Poſt hoc aurelianēſis ci/
uitas ab attila gothoꝝ rege obſeſſa eſt. Cuꝫ
aūt ſupra muri aditum letanias cū reliquiis
ſanctoꝝ celebrans cū populo circuiret: ſa/
cerdos quidā a barbaris captus eū redargu
it dicens:ꝙ ſimilia in aliis ciuitatib⁹fecerūt
& nihil eis ꝓfuerat:quod cū ille dixiſſet:ꝓti
nus expirauit . Veꝝ dū gothi urbē ipugna/
rent:amanus muꝝ aſcendens:ꝯtra hoſtes ex
puit:& ſubito tant⁹ſup eos imber deſcēdit:
ut a dimittendo ꝑlio oīno cōpulſi ad caſtra
redierint.Dū autē eps ad eos exiuiſſet: & ꝓ
populo intercedens ab attila nihil penit⁹ob
tinere potuiſſet: ſed die ſequenti aduerſarii
urbē uiolenter intrātes plauſtra eoꝝ ſpoliis
onerarant.Amanus p ſpiritū arelatū delat⁹
etium patricium romanum in ſubſidiū con/
uocauit:qui ꝯcitus eodē die diuino nutu cū
exercitu ſuo illuc deueniēs:gothos inuadēs
expugnauit:ipſos de ciuitate maxima cede
fugauit.Deus aūt meritis ſui ſci oēs ciues il
leſos ꝯſuauit:ꝑter illos qui de meritis ama
ni diffiſi ianuas aduerſariis reſerarunt:quaꝫ
etiā uictoriam ubertas immenſa fructuū eſt
ſubſecuta.Quieuit aūt ſcūs in dño āno ho/
norii impatoris.12.15.calē.decēbris.

¶De ſcō gregorio epo turoneñ. LXXII

GRegorius turoneñ eps ordinat⁹
eſt āno iuſtiniani ſeptimo:ut ait
ſigibertus:in oibus clarus. Hic
de aluernia natus:dū per ptes il/
las tranſiret:& orta tēpeſtas atq;
tonitrua & fulmina oēs exterrerent : ipſeq;
reliquias quas ad collum gerebat tempeſta
ti oſtendiſſet:diuiſus nimbus a dextra ei⁹ &
leua iter illeſum ꝑtereuntibus dimiſit. Ipſe
aūt ex hoc aliquali inani gloria motus cōti/
nuo diuino iudicio de equo cecidit : & alli/
ſus diebus pluribus decubuit.Sicq; abinde
de propriis meritis non eſſe preſumendum
didicit.¶Anno igitur.172.poſt obitum ſan
cti martini cathedram turonenſem regendā
accepit:qui eccleſias plures conſtruxit:& li
bros plurimos compilauit : atq; ſignorum
mirabilibus claruit.¶In quadam enim uil
la cum domus pauperis ruſtici igne accen/
ſa eſſet:que aqua deficiente omnino extigui
non ualeret:ꝓductis de ſinu reliquiis igni
q; oppoſitis domum cum rebus omnibus
ab incendio liberauit. ¶In rhemenſi oppi/
do referendarium quendam ſigiberti : qui
diebus pluribus aure una ſurduerat : dum
ſermocinaretur:ad auditum clarū reduxit.
¶Apud pictauiū poſt orationē factaꝫ ad ſe
pulchrum ſci hilarii:dum radegūdem regi/
nam uiſitaſſet:& ipſi ambo diuinis colloqiis
mutuo inſtarēt:oleum qd ante crucem ſci hi

larii guttatim manare ꝯſueuerat infra unam horã in tantũ profluxit: ut ſextariũ exunda/ret. ¶ Et cũ inde diſceſſiſſet : & dicta regina in pace quieuiſſet: gregorius p nũcium req/ſitus ipam ſepeliuit. Hic ãnis. xii. ante beatũ gregorium papã magnũ eps factus: eo i põ/tificatu ſublimato romã adiit: & eidẽ in amicitia ꝯiunctus: ab eodem honorifice ſuſcep/tus & tractatus fuit. Cũ autẽ gregori⁹ papa gregoriũ epm uti ſtatura puſillum mirare/tur: tante uirtutis uirum : audiuit ab eodem uerſiculũ illum. Ipe fecit nos & nõ ipſi nos: qui eius cogitationẽ ab eo per ſpiritũ cognitaꝫ nouit: & ab eodẽ ueniã poſtulauit. Et de uiri meritis admiratus eũ eſt amplius reue/ritus. Quieuit in dño uir ſcũs. xv. cal. decẽ/bris. Sepultuſqꝫ ẽ in eccleſia turonẽſi ad le/uam beati martini. ¶ Hic francoꝝ regũ ſcri/pſit hiſtoriam incohasn a feramũdo primo ipſoꝝ rege: & uſqꝫ ad theodoricũ dagoberti ſcdi filiũ claro & aperto ſtilo deducẽs. Scri/pſit & uolumẽ miraculoꝝ beati martini & alia plura.

¶ De ſcõ gregorio epo hiſpaneñ. LXXIII.

GRegori⁹ eps apud hiſpanias cla/ruit. Hic liberienſis eps fuit: qui ad extremã uſqꝫ ſenectã tractat⁹ diuerſos mediocri ꝓmõe texuit. Et de fide catholica uolumẽ ele/gans ꝯpilauit. Et apud liberiẽſem ciuitatem uite & ꝓmone ꝯſpicuus in pace quieuit. Ibi/demqꝫ ſepultus in uirtutib⁹ uiuit. Hec hieronymus libro de uiris illuſtribus.

¶ De dedicatione baſilicarum apoſtolorum petri & pauli. LXXIIII

DEdicatio baſilicaꝝ apoſtolorum petri & pauli rome a beato ſilueſtro papa facta ẽ. xiiii. cal. decẽ/bris. Cum enim ꝯſtantinuſ ipera/tor ab eodẽ ſcõ pontifice a lepra mundatus atqꝫ baptizatus eccleſiã in hono/rem ſaluatoris mũdi fabricaſſet: uidelicet in proprio lateraneñ. palatio: quã etiam prefa/tus papa conſecrauit ſicut dictũ eſt ſupra in eius dedicatiõe. v. id⁹ nouẽbris: prefat⁹ xpianiſſimus princeps baſilicas duas in honore apoſtoloꝝ a fundamẽtis erexit. Fecit eni ba/ſilicã btõ petro apoſtolo i templo apollinis iuxta palatiũ neronianũ i uaticano: ubi ideꝫ apoſtoloꝝ princeps crucifixus ẽ. Itẽ aliã baſilicam btõ paulo apoſtolo extra urbem in uia oſtiẽſi: prope locũ ubi decollatus ẽ. Et i qualibet ipſaꝝ eccleſiaꝝ dũ terra foderetur ad fundamẽta locanda: ꝑdict⁹ glorioſus au/guſtus i exẽplum ſũme humilitatis & deuo/tionis. xii. cophinos terre effoſſe ad honoreꝫ xii. apoſtoloꝝ propriis humeris baiulauit. Ipaſqꝫ baſilicas mirificis donis & ornamẽtis in auro & argento & gẽmis iſiniti precii magnifice dotauit: quas ambas eccleſias beatus ſilueſter papa uno & eodẽ die cõſecrauit: & altari utriuſqꝫ oſſa apoſtoloꝝ petri & pauli mixta locauit. Poſtq̃ enim cornelius papa apoſtoloꝝ corpora de catacumbis leuata: ad loca ubi prius ſepulta fuerãt reportauit: ſicut dictũ ẽ ſupra i paſſionẽ petri apoſtoli. ꝫ. cal. iulii. Et beatus ſilueſter eccleſias eoꝝ conſecrare diſponeret : oſſa amboꝝ apoſtoloꝝ ſimul ꝯmixta i lance ſũma reuerẽtia equaliter põderauit: & medietatẽ i una eccleſia: & reliquã medietatẽ i alia collocauit. Et utrãqꝫ ipaꝝ baſilicaꝝ i ãniuerſariis ipſ⁹ cõſecratiõis feſto. 7. milib⁹ ãnoꝝ idulgẽtie dotauit: aliis quoqꝫ tẽporib⁹ ꝯtinuis ſpaleẽ ueniã mltoꝝ ãnoꝝ ipas eccleſias uiſitantib⁹ ꝯdonauit. ¶ Tradũt romani i eoꝝ chronicis ãtiqs ſcriptũ ꝯtineri: ꝙ dũ ſcũs ſilueſter ad inſtantiã ꝯſtãtini auguſti ex ſũma deuotiõe utrãq eccleſiã apoſtoloꝝ: uno & eodẽ die cõſecrai decreuiſſet : ut ſicut uno & eodẽ die recolit feſtũ eoꝝ paſſiõis: ſic agerẽt: & eoꝝ baſilicarum ꝯſecratiõis. Et prio eccleſiam bti petri ipe pontifex dedicaſſet. Deinde ad eccleſiam bti pauli p. iiii. miliaria diſtantẽ dedicand: cũ oi populo accederet: tẽpuſqꝫ ſibi deficeret: utpote qa dieb⁹ tũc breuib⁹ ſol ad ueſperum ꝓpinquaret: timẽs ſilueſter ne nox ſuꝑ ueniẽs eius officiũ ipediret: i uirtute xpi & apoſtoloꝝ ſoli mãdauit: ne ad occaſum tẽderet: donec ipſe officiũ alteri⁹ eccleſie ꝯſecrãde ꝯpleuiſſet. Statimqꝫ uirtute diuina ſol miraculoſe ſtetit : nec ulterius ſe mouit: donec papa cũ populo ad pauli baſilicã ꝑuenit: & officium ꝯſecrationis ꝑfecit.

¶ De ſcõ romano martyre. LXXV.

ROmanus mr̃ apud antiochiã paſſus ẽ tpe maxiani ipatoris ſub aſclepiade ꝑfecto. Cũ eniꝫ dictus ꝑfectus in ipam urbẽ ab ipatore miſſus igreſſus eẽt: ut xpianos imolare ꝯpelleret: & eccleſiã deſtrueret. Roman⁹ mõach⁹ xpianis ſuadebat: ne ꝑfectũ in eccleſiã eoꝝ itrare ꝑmitterẽt neqꝫ ei i aliquo obedirẽt. Quod cũ ꝑfecto nũciatũ eẽt : fecit eũ ꝯphendi & ſibi pñtari mãdãs: ut diis imolaret iuxta ipatoris decretũ. Cũ aũt ille xpianũ ſe aſſeret: & nulla ratiõe diis ſacrificaturũ dixiſſet. Iuſſit eũ ꝑfect⁹ i equuleo leuari. Sed audito ꝙ eſſet de prioribus ciuitatis: fecit eũ deponi : & cepit blãdis ꝓmonib⁹ ipm ad ſuuꝫ cõſenſum ꝓuocare: eo ꝙ nobilitati eius uellet deferre . Ille aũt econtra dicebat nobilitatẽ ſuã i ſola xpi cõfeſſiõe conſiſtere. Tũc ꝑfect⁹ iuſſit os eius cũ lapidibus ꝑcuti ne tam idiſciplinate reſponderet. Deinde fecit illum acrius torqueri. Cũ autẽ romanus diceret: ꝙ deos qui ab omibus facti ſunt nemo colere deberet: & in huius teſtimonium

nfantē unum in platea deambulantē ꝓduce/ret:puer quoq; hec eadem affirmaret. Irat⁹ ꝓfectus pueꝝ teneri fecit:& catominis cedi. Matrem quoq; illius adduci: & in eius ꝯſpectu filium ſuſpendi:& torqueri:que mater i nullo ꝑturbata filium in dño ꝯfortabat. Romanū autē mandauit aſclepiades diutius ſuligari:deinde ip̄m una cū puero in carcerē recipi:ambos in craſtinū exurendos. Sequēti uero die fecit extra ciuitatē ignem copioſum accēdi: & romanū ac pueꝝ eductos de cuſtodia cremandos adduci. Sed eadē hora pluuia copioſa deſcendit:& ignē totaliter extinxit. Quod audiens ꝑfect⁹:ꝑcepit ✝ puerū capite truncari:romano uero linguā ꝑcidi. Mater uero pueri corp⁹ filii ſublatū ſepeliuit. Romanus aūt lingua ꝑciſa nihilominꝰ diſerte loquebatur:& de ſanguine ꝓprio laudes dei ſcribens xp̄ianos aſtantes hortabat. Prefect⁹ uero cū hoc audiſſet: carnificē: qui linguā eius abſciderat:teneri fecit: eūq; occidi mandauit:eo ꝙ linguā eius modico ꝑcidiſſet:qui ut ꝑfecto ſatiſfaceret:porci uni liguam excidit: & mox porc⁹ dolore defecit. ſicq; prefect⁹ carnificē inculpabilē dimiſit. Romanū aūt fecit in carcerē trudi: eo ꝙ populum timeret:quia de nobili progenie eēt. Noctu aūt mandauit eum aſclepiades in carcere prefocari. Cuius corp⁹ a xp̄ianis in ipſa urbe honorifice ſepultum eſt: Paſſus ē aūt .calē.decēbris.

¶ De ſancto heſychio martyre. LXXVI

HEſychi⁹ martyr apud antiochiā paſſus eſt ſub maximiano impatore. Qui cū eēt miles & ꝑceptū maximiani audiſſet:ut ſiqs nō ſacrificaret idolis:cingulū militie deponeret:repente ac ſpōte cingulū ſoluit. Ob hanc cām ab impatore detent⁹:dū xp̄m fiteret:muliebri colobio indut⁹: ligato in collo eius ſaxo ingenti in flumine oronte ꝑcipitari iuſſus martyrio coronatus eſt.14.calen.decēbris:ut ait ado.

¶ De ſancto gelaſio papa. LXXVII

GElaſius papa hui⁹ nois prim⁹ natione apher ex pr̄e ualerio:felici 3.romanoꝝ pōtifici in ep̄atu ſucceſſit:& ſedit ānos.4.mēſes.8. dies.28. Hic manicheos in urbe roma inuenit:& exilio deportari iuſſit:quorū codices ꝯcremari fecit. Fuitq; amator cleri & paupeꝝ:liberauitq; a ꝑiculo & fame ciuitatē romanā. Hic declarauit:q libri debeāt in eccleſia recipi:& q ꝯtēni. Qui & gelaſianū libꝝ ꝯpoſuit:fecitq; tract⁹: orationes & hymnos ſicut ambroſi⁹:prefationē miſſe cōpoſuit uere dignū & iuſtū eſt. quotidiano uſui. Alias etiā.9.ꝑfationes ſpēales certis diebus cantari decreuit.ſ.de natiuitate:de epiphania:de q̄drageſima:de cruce:de reſurrectione:de aſcenſiōe:de pētecoſte: de trinitate:de apoſtolis. Cōſtituit etiā qb⁹tpib⁹ ordinationes clericoꝝ fieri debeant. Sub hui⁹ etiā tpe oraculū bti michaelis archangeli inuentū ē in mōte gargano. Corp⁹ etiā bti barnabe apoſtoli:& euangeliū matthei ei⁹manib⁹ ſcriptū ipſo reuelāte repit. ¶ Hic aduerſus eutychem & neſtoriū grande & elegans ꝯſcripſit uolumē tractat⁹ diuerſaꝝ ſcripturaꝝ & ſmonū limato ſmone expoſuit. Contra petꝝ & acacium hereticos epiſtolas ſcripſit. Tomū de anathēatis uiculo ꝯdidit. Cōmonitoriū fauſto apud ꝯſtātinopolim legationis officio fungenti direxit. Epiſtolas ad anaſtaſiū principē & ep̄os ꝑ orientē & ꝑ dardaniā ꝯſtitutos rōnē reddentes iuſte dānationis acacii deſtinauit. Itē ad eoſdē orientis ep̄os de uitāda acacii cōione. Ad euphemiū ꝯſtantinopolim ep̄m. Ad ſucconium aphrū ep̄m:& ad natalē abbatē epiſtolas ſcripſit. Et anaſtaſii impatoris primi tēporibus i pace quieuit.14.calē.decēbris. Sepultus in eccleſia ſancti petri apoſtoli.

¶ De ſancto phridiano ep̄o. LXXVIII

PHridianus ep̄s lucan⁹ apud ipſā ciuitatē claruit: qui multa ſāctitate pollēs paupib⁹ largiflue miniſtrabat:& miraculorum ſignis florebat. Cūq; auſerith fluui⁹:q iuxta urbis ipſius muros influebat: ſepe inundatione facta curſus ſui alueum egreſſus per agroſq; diffuſus ſata deuaſtaret:& uineas eradicaret:ac domos plurimas & edificia euerteret:& ciues ex hoc frequenter damnū & inopiam ſubſtinerent:datoq; ſtudio operis curſum fluminis per alia loca deriuare uellent:nunq̄ a proprio alueo ulla ratione deflecti potuit. Igitur ciues omni auxilio deſperati: ſancti uiri preſidium poſtularunt: qui orationem premiſit:& ſigno crucis edito:raſtrum paruum accepit: & ad alueum fluminis acceſſit:fluminiq;:ut ſe ſequeretur precepit:deductoq; per terram raſtro per loca ſibi uiſa duobus fere miliaribus uiam ſignauit. Mox quoq; aqua fluminis ſe compeſcens:ſinu proprio relicto:curſuq; naturali deſerto:per locum ubi ſanctus ſignauerat eum ſecuta:nouum ſibi alueum uendicauit:& ſata queq; uel plantata aut edificia ledere ceſſauit: & ab inde uſq; in preſens per locum ipſum fluere nō deſtitit:nec deſiſtit. ¶ Hic ſanctus uir multis pollens uirtutib⁹ & doctrinis: populoq; ſuo exemplaris migrauit ad dominum decimoquarto calen. decembris. Sepultus extra muros ciuitatis lucane in eccleſia ſancti uincentii: quam ipſe conſtruxerat. Hec gregorius tertio dialogorum capitulo nono.

¶ De ſcā heliſabet de ungaria. LXXIX.

Eliſabet regis ūgarie filia ſoror belle qui poſt patrē regnauit ex matre gertrude filia ducis normanie ſorore bertoldi patriarche aquileienſis ab annis puerilibus puerilia cōtempſit & infantili etate deo famulari cepit. Cū eſſet quinquēnis in eccleſia orās ſedule pmāebat: adeo ut ancille ei⁹ ipam auellere uix ualerent. Sepi⁹ ludēs aliquā de ancillis uerſus capellā iſequi uidebatur: ut ex hoc intrādi & genua flectendi occaſionē captaret. Occaſione ludi etiā ſe aliquādo proſternebat: deo ex inde mēte reuerentiam exhibēs. Creſcens uero etate creſcebat deuotiōe. Beatā dei genitricē in ſui patronā & aduocatā: & beatū ioānem euangeliſtā in ſue caſtitatis cuſtodē elegit. In choreis & aliis mundi uanitatib⁹ nō ſolū abſtinebat: ſʒ & alias ꝯſocias ad ſimile inducebat. Sine intermiſſiōe orabat: & diuinū officiū cū ſūma reuerētia audiebat. Et dum euangeliū legeretur: coronā & monilia deponabat. ¶ Cuʒ uero ad etatē nubilem pueniſſet: a patre ſuo licet iuita tradita ē i coniugiū ludouico lantgrauio turingie. Que licet mutauerit ſtatuʒ nō ideo mutauit affectū. Nā ſedule orationi icūbebat. Sepe de nocte de uiri latere ad orationē ſurgebat: eoqꝫ abſente iugiter i contēplatione pnoctabat. unde eius exēplo uiruʒ ſuum ad multā patientiā & uite pfectionē imutauit. Paupeꝝ ſemp memor exiſtens: eis largiflue miniſtrauit. Cuidā magr̄o cōrado ſe in obediētiā prebuit: & eidē in oib⁹ ſaluo iure matrimonii paruit. Adeo ut aliqn̄ negligentiā ꝯmittēs: ab eo diris diſciplinis & uerberibus ſe pmitteret flagellari. Corpus quoqꝫ ſuum artiſſimis ieiuniis macerabat: & abſente uiro cum celeſti ſponſo diuinis colloquiis icūbebat. Et cū cibos curiales ex conſcientia reſpueret: uir eius quoſdā ei reddit⁹ aſſignauit: quos tn̄ oēs fere pauperū neceſſitatib⁹ ipēdebat. & ſepe poti⁹ in uictu ſuo neceſſitatē ſubſtinebat. Lanā ꝓpriis māib⁹ cū ancillis filabat: & inde paupum ueſtimenta faciebat. Miraculoꝝ quoqꝫ gloria clarebat. ¶ Quadā nāqꝫ uice ceruiſiam paupū multitudini ad potandū tribuit: & uas prout prio plenum fuerat ſi nullo diminutū inuenit. Peregrinos & paupes hoſpitio ſuſcipiebat: & egris ac ſanioſis & ulceroſis propriis manibus miniſtrabat: pedes illoꝝ lauabat: ſaniē abſtergebat: ulcera medicabat: & ſordidas ueſtes abluebat. Ad hec aūt opanda: hoſpitale maximū in ſuo caſtro ꝯſtruxerat: & cū i monte poſitū eſſet: laborē ſpnens: ad ipm tn̄ quotidie accedebat. Sepulturas etiā pauperum frequētabat. ¶ Poſt hec uiꝝ induxit ut ad terram ſanctā pgeret uiſitandam. Quod princeps deuotus facere non neglexit. Ibi in dei ſeruitio uitam finiuit. Scā aūt dñi he[liſ]abet: multa patiētia pdita uidualem ſtatu[m] cum ſūma deuotione amplectit: & duo m[i]lia marchaꝝ quas de dote ſua habuit pau[pi]bus elargitur. Ita ut a multis diſſipatrix pr[o]diga & fatua reputaret. Deinde a quibuſd[ā] uaſallis ſui quodā uiri: de oib⁹ poſſeſſionib[⁹] ſuis eiicitur: & in domo cuiuſdā tabernar[ii] cum filiis puulis ſuſcepta morat: ac in loc[o] ubi porci manere ꝯſueuerāt ſepius hoſpit[a]tur. Iniurias quoqꝫ multas & graues etiā a his quib⁹ uir ſuus beneficia multa ꝯtuler[at] recepit: quas tn̄ oēs patientiſſime ſupporta uit. ¶ Tūc abbatiſſa quedā ungarie ei⁹ m[a]tertera neceſſitati ei⁹ cōpatiēs: heliſabet a[d] epm bāburgeñ. ei⁹ auūculū adduxit: eam[q] ei ſolicite cōmendauit. Que cū ancillis ſu[is] quas ſui exēplo deo deuotas fecerat: ab e[o]dem benigne ſuſcipit & hūaniſſime ptract[a]tur. Qui dū eam ſcdis nuptiis tradere diſp[o]neret: oīno recuſauit: uolēs potius i paup[er]tate caſtitatē ſeruare q̄ iteꝝ ditata in reb⁹ [ſe]cularib⁹ ſe iplicare. Interea aūt oſſa uiri ſ[ui] de trāſmarinis ptib⁹ domui tumulanda de[fe]runtur: cui⁹ exeqis ſcā mulier interfuit: m[a]xime uirtutis & patientie ſigna pretendens adeo ut ab emulis quibuſdā reputata fuiſ[ſe] uiꝝ minime dilexiſſe. Filiis tn̄ ſuis hinc ind[e] ad diuerſa loca trāſmiſſis: ipſa i habitu ab[ie]ctiſſimo ueſte griſea: aliqn̄ ob breuitatē al[ie]no panno prolongatā: & manicis ruptis al[te]rius coloris griſeo reſarcitis: cepit icede[re] & ſub cura magrī ꝯradi cū ancillis ſuis pa[u]perib⁹ miniſtrare. Cum aūt pater ſuus eiu[s] inopiā audiuiſſet: p ſolēnes nuncios a ſe mi[ſ]ſos: eam ad paterna regna reqſiuit. Qui u[e]nientes ad eā ipſam lanā filantem iuenerū[t] eiuſqꝫ paupertatem & patiētiā admirati: ea[m] oīno reuocare nō ualuerunt. ¶ Hec aūt ſc[a] dei non obſtante ꝙ paupū cure cū marth[a] miniſtraret ſolicite: cū maria etiam cōtēpl[a]tioni uacabat aſſidue. Sepiuſqꝫ mirabilibu[s] uiſionib⁹ i extaſi rapta diuinitus ꝯſolabat & eiſdē fruēs frequētiſſime delectabatur ¶ Die quadā ex laſſitudine i ancille gremi[o] decūbēs: oculos erigēs ad feneſtram: nūc r[i]ſu letabat: nūc lachrymis triſtabat. Inte[r] cetera dicēs hoc uerbū. Ita dñe mi tu uis e[ē] mecum & ego tecum. Interrogata quoqꝫ a[b] ancilla ob amorē xp̄i quid uiderit: rñdit xp̄m uidiſſe puulū: qui ſecum ſe uelle eē d[i]cebat: in cui⁹ pñtia hilaris i abſentia effici[e]bat triſtis. Aliquādo etiā dum talib⁹ uiſi[oni]bus frueretur: facies ei⁹ radiis coruſcare u[i]debat. ¶ Semel pro quodā uago & diſſol[u]to iuuene orauit: ut deus ei⁹ aīum conuert[e]ret. Qui ſubito ſe a ſclarib⁹ & pompoſis u[e]ſtibus exuri clamauit: & ꝯuerſus minorur[um]

ordinē introiuit. ¶ Puelle etiā cuidā inopi: que ad elemoſynā querēdā uenerat: dū licet ſatis renitenti flauos & criſpos capillos pci diſſet: in qbus illa admodū gloriabat̃: ſtati ut crines abſcidit: ei⁹ quoq; ſimul aium imu tauit: & una ſecū ad ꝓuiendū egris induxit. ¶ Appropinquās igit̃ uite termino: appente ſibi xpo ad celeſtia iuitat̃: moxq; lecto deci dens febre corripit̃: iāq; i extremis laborās ad parietē ꝯuerſa: audita eſt a circūſtantib⁹ dulcē ꝓponere melodiā. Et interrogata: cur hoc feciſſet. Rñdit: ꝙ auicula quedam iuxta parietē adeo dulciter cātauerat: ꝙ ſe ſimiliter ꝓuocauerat ad canēdū. Vltima uero die ante ſuū tranſitū interrogauit ancillaſ: quid acture eēnt: ſi ad eas diabol⁹ adueniret. Deide q̃ſi diabolū licentiās fuge: trib⁹ uicib⁹ exclamauit. Appropinquante uero nocte media: deo grās egit: qa hora illa glorioſa ueniret: in qua xps naſci uoluit: & mūdo apparuit incarnat⁹: & his dictis emiſit ſpiritū: anno dñi. 1231. uiſitatiōis ſue anno. 26. 15. calē. decēbris. Corp⁹ aūt ei⁹ miro refragrabat odore: quod tñ dieb⁹ quattuor inhumatū nullum ex ſe fetorē: ſed eandē emiſit odoris ſuauitatē. Viſe ſunt etiā aues infinite alias nunq̃ uiſe: hoibus cunctis incognite: ſupra eccleſiā: ubi corp⁹ ei⁹ iacebat: que mira modulatione ꝯcinebāt. In aere quoq; audita eſt in hora ei⁹ tranſit⁹ ſuauiſſima melodia: cui⁹ licet uerba nō potuiſſent itelligi: note tñ cantus dephenſe ſunt fuiſſe illi⁹ rñſorii Regnū mūdi ꝛc. ſepius repetiti: eius etiā corp⁹ i tumulo poſitū oleo redūdare repertū eſt. Sepulta eſt in caſtro margburch allemanie ſignis & ꝓdigiis multiplicibus clarens.

¶ De ſcō pontiano papa & mr̃e. LXXX

Pontianus papa & mr̃ natiōe ro/ man⁹ ex pr̃e calphurnio urbano primo epo romano in pontificatu ſucceſſit: & ſedit ānos. 5. mēſes 2. dies. 2. Qui ob ꝯfeſſionē nois chriſti una cū quodā hippolyto pſbr̄o iuſſu alexādri impatoris i exiliū dānat⁹ & i inſulā ſardiniā deportat⁹ ē: ibiq; ꝓ xpi noie fuſtib⁹ mactat⁹: mr̃ effect⁹ ē. 15. calē. decēbr̃. Cuius corp⁹ a fabiano papa ei⁹ ſucceſſore naui romā delatū: & i cemiterio calliſti uia apia ſepultū ē. Hic fecit ordinatiōes. 5. ꝑ mēſē decēbriū pſbr̄os. 10. diacones. 21. epos ꝑ diuerſa loca numero. 12. & ceſſauit epatus dies decē circa annum domini. 214.

¶ De ſancto fauſto martyre. LXXXI

Fauſtus martyr & diacon⁹ rome paſſus eſt. Hic tantum fiducie & magnanimitatiſ a deo habuit: ut cū ad xpianos carceri detentos nemo auderet accedere: iſti tñ & euſebio collegę ſuo grā ꝯceſſa eſt: ut inuitis omnibus hoſtibus: eis ad ꝯfeſſores xpi non negaret̃ ingreſſus: & ſic indeſinēter eos reuiſebat: eiſq; neceſſaria miſtrabat. Qui grandeuus & plenus dieꝝ pfecto martyrio ſub decio impatore obtruncatione capitis ꝯſumatus eſt. 15. calē. decēbris.

¶ De ſanctis ſeuerino exuperio & feliciano martyribus. LXXXII

Seuerinus & ſocii eius exuperi⁹ & felicianus apud uiennam paſſi ſunt. 15. calē. decēbris. Quorum corpora poſt multa annoꝝ curricula ipſis reuelantibus inuēta & a pontifice urbis ipſius clero ac populo honorifice ſublata in baſilica ſancti romani que in ipſa ciuitate ſita eſt: cōdigno honore tumulata ſunt: ubiq; requieſcunt.

¶ De ſancto odone abbate. LXXXIII

Odo abbas cluniacenſis cenobii claruit tēpore henrici primi & henrici ſecūdi impatoꝝ. Qui q/ dem cluniacēſis ordo incepit anno dñi. 912. anno primo conradi primi ſub abbate bernone eiuſdem ordis & monaſterii fundatore: ea uidelicet ꝯditione ut eccleſia cluniacēſis annuatim eccleſie gigniacenſi cenſum. 12. denarioꝝ ſolueret: in quo uidelicet monaſterio ab ipſo bernone ꝯſtructo ꝯuabant̃ inſtituta ſancti patris eutychii uiri chari ludouico impatori. Que q dem ꝯſtitutiones atq; inſtituta a pdicto bernone abbate pdeceſſore ſci odonis in dicto monaſterio icohata & ordinata fuerūt. Ipſe aūt ſanct⁹ berno ad extrema deueniēs: epos plures aduocans: ſeq; reū & indignū abbatem fuiſſe iudicans: ab ordine ſeipm depoſuit: Odonēq; muſicū ſucceſſorē ꝯſtituit: q cū hoc audiens fugere uoluiſſet: a fratribus captus: & corā ſuo abbate uiolēter adductus: q̃uis dudū renitēs: epoꝝ tandē cēſura abbatie regimē coact⁹ aſſumpſit: q & miraculis claruit. ¶ Quadā nocte dū paſtores equoꝝ dormirent: & fur ueniēs equū aſcenſū aſportaret: frater gotofred⁹ in orone ꝑuigil hoc uidens: ne ſilentiū frāgeret: iuxta regularia iſtituta: tacuit uſq; mane. Die uero clara luceſcente: fur idem cū equo inuētus eſt in eodem loco: quo ipm aſcenderat affix⁹: qui ſe inde amouere nō poterat: nec ex equo deſcēdere: donec ad odonē adductus penitētiam egit: & furtum reſtituit. Cui pr̃ ſanct⁹ qnq; dari ſolidos pro uigilie labore mandauit. ¶ Tempore quo normani pictauoꝝ & turonum fines uaſtabāt: duo ex fribus monaſterii odonis turonum miſſi: a normanis nocte capti & manibus uincti ſunt: qui tñ nunq̃ ſilentium frangere uoluerunt. Cūq; mane in ſimul pſallerent: ſed eos hoſtes ad loquēdū nullatenus cogere poſſent: quidā dux eorū

enſe producto inſiliens equo: eos ferire uo/
luit: quē equus ſubito in terrā colliſit: & ſta
tim febricitare cepit. Ceteri uero normani
miſerunt ſortes: quē ex ipſis frib⁹ in ultionē
dñi ſui flagellarēt. Sed duꝫ ſepius miſſis ſor
tibus neminē eoꝶ ſors ꝯtingere poſſet: ꝯuer
ſi illi pro ſalute dñi ſui fribus per īterpretē
ſupplicarūt. Qui ꝑ ei⁹ ſanitate ad dñm exo
rauerunt. Et ꝯtinuo dux ille ſanitatem rece/
pit: & fres dimitti mandauit. Quadā uice dū
odo cum plurib⁹ hōib⁹ & equis rhodanum
nauigio tranſiret: equus quidā calce tabulā
nauis ꝑcuſſit: & ipſius pteꝫ excuſſit: ſtatimq;
aqua ītrare cepit: & ſubito nauē totam reple
uit. Que tñ cunctis nimium formidātib⁹ ſic
plena ad ripā uſq; deuenit: neq; aliqualiter
ſubmergi ualuit: donec equi omnes & hōies
exierunt: ipoq; odone cuius meritis nauis ſu
per aquas tenebatur: poſt oēs egreſſo: nauis
demerſa eſt cōtinuo. ¶ Rediens roma cum
plurib⁹: inter alpes niuium equitabat: cuius
equus ſubito ī precipitiū lapſus ē. Odo ue/
ro uir ſcūs leuatis manib⁹ ramo arboris de
ſup eminētis alias nūq̄ uiſe: tā diu ſe tenuit:
donec equo ipi⁹ a niuib⁹ abſorto: ipe a ſociis
iuuatus illeſus deſcēdit. Statimq; tam ram⁹
ille q̄ arbor cunctis diſpuit. ¶ Hic latroneꝫ
quēdam ad pniam reduxit & monachū pfe/
ctioris uite fecit. Qui etiā triduo ante mortē
ſuam frib⁹ aſtātib⁹ dixit: ꝙ mater miſericor
die ſibi appuerat: atq; reuelauerat ipm ī trā/
ſitu ſuo odonis abbatis meritis eē ſaluandū.
¶ Cum abbas odo eēt rome ī monaſterio ſci
pauli apoſtoli: & librum de uita ſci martini
abbati balduino corrigeret: & ad ueſpas ire
uellet: obliuione librū aptum dimiſit ī loco
uidelꝫ ubi ex trib⁹ tectis gutte pluuie colle/
cte fluebant. Tūc ſubito pluuia maxima de/
ſcēdit: ſed nec odo ppea libri recordat⁹ fuit.
Mane autē liber inuenit̄ aptus: ī circuitu &
in marginib⁹ aqua perfuſus: in ſola uero lra
oīno erat ītactus. Quod duꝫ meritis odonis
aſcriberetur: ille ex humilitate: beati marti/
ni uirtuti rettulit: qui librū ſuā uitā ꝯtinētē
ſic a pluuia defenſauit. ¶ Dū in monaſterio
quodā ſci helie theodardus quidā ab odone
prepoſit⁹ fuiſſet: ī quo loco piſces nullo mō
haberi poterāt niſi a longe delati: multoq; ꝑ
cio cōpati: & carnes ex regula comedere nō
liceret: oratione ſci odonis uallis in qua ce/
nobium illud ſitū eſt mōticulis plurib⁹ īui/
cem iunctis ſe clauſit: & aditū torrētis qui ꝑ
eam fluebat adeo reſtrinxit: ut ex multis aqs
collectis lacus fieret: & piſces uſq; in pñs fri
bus ad abundātiā preberet. Quieuit aūt uir
ſcūs in dño. xiii. cal. decēbris. Eiuſq; uitam
frater ioānes deſcripſit. Corpus autem eius
apud cluniacum ſepultum quieſcit & mira/
culis uiuit.

¶ De ſcō criſpino ēpo & mrē. LXXXIIII.

Criſpinus eps & mr apud ciuitatē
aſtiagēſem paſſus ē. Qui cū eſſet
pontifex eiuſdē urbis: & xpm do
minū predicaret: a paganis detē/
tus & ad ſacrificia deoꝶ ſuaſus:
dum imolare ꝯtemneret: capite āputato mar
tyrii gloriā adeptus eſt: paſſus ē autem. xiii.
cal. decēbris: ut ait ado in martylogio.

¶ De ſcō maximo martyre. LXXXV

Maximus preſbyter & mr: rome
paſſus ē ſub perſecutiōe maxiani
impatoris. Qui pro ꝯfeſſiōe nois
xpi diuerſis tormētis affectus: &
multiplicib⁹ iniuriis laceſſit⁹: tā
dem gladio capite ceſus: & poſit⁹ eſt ad ſcūꝫ
ſixtum. xiii. cal. decēbris: hec ado.

¶ De ſcō ſtephano preſbytero. LXXXVI.

Stephanus preſbyter apud ꝯſtan
tinopolim claruit: tēpore leonis
impatoris. Hui⁹ pater zacharias
noīe ſacerdos ſ̄m grecoꝶ ritum:
uir ſciſſimus & deuotus: uxoreꝫ
habuit pudiciſſimā noīe theophanē: que cū
eſſet ſterilis: de tēplo protomartyris ſancti
ſtephani nō diſcedebat: ſed iugiter orationi
uacabat. Cum autē poſt ānos plures hūc fi/
lium futuꝶ: uiꝶ ſciſſimum ꝯcepiſſet: toto tē
pore quo ipm in utero geſtauit: nulla ratio
ne carnes: oua: uel lacticinia: uinū: aut oleū
guſtare potuit: ſed panē ſolum & aquā cum
foliis & ſale ſumebat. Nato autē puero: auū
cula que ipm primo de terra leuauit: ſignuꝫ
crucis lucidiſſimū in eius pectore ꝯſpexit.
Cum uero mater infantulū aleret: ſiquos ali
qñ quos nō conſueuiſſet cibos accipet: puer
ſe ab ea abſtinebat: & ubera tāgere nolebat.
Si uero mater ieiunabat: puer ſpōtane⁹ ipi⁹
māmas bibebat. Baptizatus eſt autē in eccle
ſia ſci ſtephani protomartyris: ex cui⁹ reue/
rentia ſtephan⁹ eſt uocat⁹. Sacerdos autem
quidā uir ſcūs q eum baptizauit: propheti/
co ſpiritu prenūciauit ipm apud deū magni
meriti futuꝶ. Et cum aliquātulum creuiſſet
ſacris litteris erudiēdus traditus ē. Qui pa/
rentib⁹ ſubditus & obediēs: & in ſcis operi/
bus proficiēs: annoꝶ iam. xiii. clericalē ordi
nem ſuſcepit: & patri ī diuinis miniſtrare ce
pit. Cum aūt ānos. 18. ipleuiſſet pater ei⁹ ex
hac luce ſubtractus ē. Qui cū iam dudum
uitam ſolitariā ducere cupet: matris tñ recē
ti dolore ꝯpatiēs: ſcūm eius propoſitū biē/
nio diſtulit adimplere. Tandē plus deo quā
genitrici ꝯplacere curās aīum ſuū theopha
ne apuit: eamq; blādis & diuinis ſermonib⁹
abſceſſum filii deflentem ꝯfortauit. Ipamq;
cum duob⁹ aliis fratrib⁹ puulis deo cōmen
dauit: & tēplum bti petri apoſtoli īgrediēs
ibidē ſe incluſit: & ieiuniis atq; orationibus

aſſiduis deo ſeruire cepit.Folia autẽ cũ ſale
uix cocta ipi a matre quotidie delata: ad ue
ſpeꝝ manducabat:que ad ſubſtentationẽ na
ture nõ ad corpis repletionẽ ſumebat.Scri
pturas uero diuas quotidie legebat:& pſal
terium quaq; nocte pficiebat. Cui nocte q̃
dam ſedenti & paꝝp dormitanti beat⁹ petr⁹
apoſtolus apparuit:eiq; ut incepta pficeret:
dulci ſmone pſuaſit.¶Poſt ãnos uero tres
eidem orãti ſanct⁹antipas martyr appuit:&
in foribus tẽpli ipm tertio ex noie uocauit.
Qui eum ueſte ſacerdotali indutũ uti ſacer
dos fuerat aſpexit: & imaginẽ eius in icona
depictã ꝯſiderans:nullam eẽ inter ipſam fi
guram & uultũ ſibi apparentis differẽtiam
iudicauit.Sanct⁹autẽ martyr: ut ſibi pſalle
ret:admonuit:& ꝯtinuo ab eo diſceſſit.Qui
intelligens ad obſequiũ ipſi⁹martyris eccle
ſie uocatum:lineã groſſam & paruũ ciliciũ
accepit ad corporis opimentũ:& abiit ad ſã
cti antipe mřis tẽplum: ubi in multa & mi
ra abſtinentia orõnibus inſiſtebat: cilicium
ſupra marmor ꝓ lecto ſedile & mẽſa hẽbat:
ſemel aut bis in ſeptimana cibum ſumebat.
Aliqñ etiã nihil recipiebat. Diſcipulo uero
quodã ipſi miniſtrante folia ſine ſale uix co
cta manducabat.Tandẽ i ſacerdotẽ a quodã
theodolo epo ꝯſecratus : ſacrificium laudis
quotidie deo imolabat:& ad animaꝝ ſalutez
populo frequẽtius pdicabat.¶Verba uero
illius diuinit⁹ ꝓlata pſonabant.Multi quoq;
ex deuotione ſacrã euchariſtiã de manibus
eius ſumere ſtudebant.Miraculoꝝ etiã glo
ria inſignis clarebat.¶Cum die quadã miſ
ſam celebraret:uir quidã deuotus hora ꝯſe
crationis:uidit ſplendorem mirabilẽ circuz
altare celitus infuſum:Stephanũ uero a ter
ra in aere cũ ipſo:quod leuabat: corpe dñi
co eleuatum:& facie uelut flãmea ignitum.
Quod cũ uir ille btõ uiro poſt miſſam enar
raſſet:ille ei ſupinde donec uiueret: ſilentiũ
impauit.¶Alias etiã dũ celebraret: mulier
immundo ſpũ annis plurib⁹ uexata eidẽ ad
ducta eſt:qui miſſa ꝯpleta euchariſtiam ſu
pra caput ei⁹ poſuit: moxq; ab ea demoniũ
effugauit.Que ſicut poſtmoduz rettulit:ui
dit in ipſa hora ſupra caput ſuũ poni nuduz
infantẽ:& ignẽ ex uultu ſtephani ꝓdeuntem:
immundũ ſpiritũ repellentẽ.Exinde cuz eẽt
ãnoꝝ.30.faciẽ mulieris de cetero nullaten⁹
uidere ꝓpoſuit. Fama quoq; ipſius ſanctita
tis creſcere nimiũ cepit. ¶Die quadã cum i
aula impatoris michaelis: ſtephanus pſbr̃ a
multis tanq̃ ſanctiſſim⁹ ꝯmendabať.Quidaz
uero impatoris intim⁹ ei detrahens:cepit eũ
aſſerere inſipientẽ & ignaꝝ:qđ p epiſtolam
ei ſcribendã obtulit ꝓbatuꝝ:cũq; epiſtolam
ſigillaſſet:eãq; uiro dei p nunciũ deſtinaſſet
Ille oia p ſpiritum cognouit:miſſoq; ad nun
cium ueniente diſcipulo ipm talibus uerbis
ꝑuenit:q̄ homo corruptibilis ſuum dei pro
bare non poſſet:: & q̃ a:que ſcripſerat:nulla
eẽnt.His dictis diſcipulus fores in faciẽ miſ
ſi clauſit.Nec ultra eidẽ dudũ pulſanti qcq̃
rñdit.Reuerſuſq; miſſus ad impatorẽ & ce
teros : que geſta fuerant rettulit. Ille quoq;
epiſtolã ſuã ſigillatam apiens:nihil i ea ſcri
ptum inuenit:& uirtutẽ uiri ſãcti cognoſcẽ
tẽ cõmiſſi penituit. ¶ Euſtaſii cuiuſdam ne
potis uiri ſci uxor ꝑgnans erat:que in puer
perio poſita parere neqbat.Ad quẽ cum uir
eius ueniſſet:& ꝯiugis piculũ indicaſſet:ſte
phan⁹ illum nocte ſecũ detinuit:& ꝓ ea ora
uit:media quoq; nocte euſtaſiuz uocauit:&
domũ remittẽs:uxorem filiam pepiſſe nun
ciauit:qui ꝯcitus rediit:& eadẽ hora: qua ei
ſanct⁹ dixerat:mulierem puellã enixã inue
nit.¶Quidã dolorem dentiũ grauem patie
batur:ut neq; triduo comedere potuiſſet: q
ad ꝯfeſſorem ſanctũ ueniens:lapidem de ei⁹
corte accepit:& cum eo dentes tetigit: & ꝯ
tinus a dolore liberat⁹ fuit.¶Plurimi etiaz
languentes ab eo p ſomniũ admonebanť:ut
ad talẽ locũ uenirent : & liberationẽ accipe
rent.Qui cum uiꝝ dñi prius nunq̃ uidiſſẽt:
ad locũ deſignatum ueniebant:& ipm eẽ: q
ipſis apparuerat ꝯtinuo cognoſcebant: & ſa
nitatẽ pcipiebant. ¶Cum autẽ annoꝝ.40.
ex terremotu maximo eccleſia i qua deo ſer
uiebat: corruit. Ipſe ad quoddam antrum
ꝯfugit:ibiq; ſe includi fecit:ubi & uite aſpe
ritatẽ adauxit.Nam cũ prius folia cocta co
mederet:nunc aũt edebat cruda: & ut nullũ
ſaporem haberẽt:ad ſolẽ faciebat ea prio p
diſcipulum exiccari. In quo loco per annos
12.manſit:ubi nec ſolẽ unq̃ uidit:nec aerem
Vnde ex nimia laſſitudie barba & capilli ab
eo deciderunt:dẽtes uero ꝓpe caſuri erant:
unde nec iã comedere poterat.Conſilio igiť
quorundã uiroꝝ dei illum uiſitantiũ ad mo
ſterium quoddã delat⁹fuit:ubi &monaſticũ
habitũ ſuſcepit.Cui cũ p abbatẽ ſuũ p obe
dientiam mandatũ eẽt: ut uini aliquãtulum
ſumeret:ne ex nimia debilitate deficeret:ille
in abſtinẽtia ſua uolẽs pſiſtere:nolẽſq; obe
diẽtiã pterire:corticẽ nucis uino implebat:
quod in alio uaſe aque pmiſcebat : & ſic ois
uini ſapore & odore pdito illud bibebat.Fe
ſtiuis quoq; diebus ex abbatis mãdato ꝯſtri
ctus:modicas ſic⁹ in cibũ accipiebat. ¶Cũ
aũt ad ianuã templi ſci martyris dirupti eẽt
icona btẽ uirginis:ante quã lãpas depende
bat.Venietes ad ſe quoſcũq; languidos oleo
ipſius lãpadis ungebat:& ꝯtinuo ſanabanť.
¶Leproſus quidã ad eũ horribilis acceſſit:
quẽ ſanct⁹uir duob⁹fratrib⁹ſpoliandum:&
oleo toto corpore pungendũ tradidit. Sed
ſtati ut expoliat⁹ eſt tunica:appuit ſpoliat⁹

& lepra. Ip̄m tñ iuxta preceptū ſtephani o/
leo perunxerūt: & ſanatū remiſerūt. Quidā
a demōio obſeſſus de ciuitate nicomedia ad
eū uenit: qui litteras diſcere cupiebat: ſ3 ip̄3
demon nō pmittebat. Pro eo igitur ſcūs i o/
ratione pnoctauit: & mane homo a diabolo
liberatꝰ fuit: & ſubito litteras p ſemetip̄m di
dicit: & anteq̄ ide diſcederet i pſalterio legit
¶ Quidā puer uitiū lapidis patiēs ad eū de
ducit̄: & ab eodē oleo icone ungi precipit̄.
Sed anteq̄ illuc ueniret: ſanatꝰ fuit: & urinā
cum lapide emiſit. ¶ Poſt hec autē abbatie
regimē ſuſcepit: & plures diſcipulos i dī ſer
uitio ꝯgregauit. Ante uero cēteſimū ſui exi
tus diem: uni ex frībꝰ ſabe noie quē ſibi ſuc
ceſſorē dimiſit prophetico ſpiritu predixit:
ꝙ oēs frēs infirmādi forēt: nullus tñ eoꝝ niſi
ipſe die centeſimo decederet. Que omnia ſi
cut ſcūs predixerat euenerūt. Poſtq̄ aūt oēs
frēs infirmati ciciderant: unuſq; poſt alteꝝ
ſanatus ſurrexerat: ipſe multis iam diebꝰ trā
ſactis iſirmitate correptus egrotauit: nec ob
id tamē abſtinētiam ſolitā dimiſit. ¶ Cumq;
iam ad extrema deueniſſet: & imperator leo
ip̄m uidere deſideraret: eiq; per nunciū ſuū
optatū nunciaſſet: ſcūs uir ei remiſit: ꝙ niſi
eum uſq; ad ueſpas uideret: amplius illum
uidere non poſſet. S3 cū impator ad eū uel/
let accedere in undatione imbris maxima cō
pulſus ire non potuit: nuncium tñ ad eū pro
benedictiōe deſtinauit. Qui benedictionem
dñi illi ꝯſcriptam manu propria i heredita/
tem direxit: Sicq; bono ꝯſumatus ope in pa/
ce quieuit. xii. cal. decēbris. Anno etatis ſue
75. ex quibꝰ. 55. i abſtinētia exegit. Sepultꝰ ē
ꝯſtantinopoli miraculis coruſcans.

¶ De ſcō antipa martyre. LXXXVII.

Ntipas preſbyter & mr̄ apud cō
ſtantinopolim paſſus eſt: de quo
nihil aliud repitur: niſi ꝙ ſacer/
dotali dignitate fultus: & p xp̄i
noie tēpore pſecutionis mr̄ium
fuerit paſſus: & apud ip̄am urbē regiā tumu
latus: eccleſia eius noī edificata: in qua ſcūs
ſtephanus preſbyter & ꝯfeſſor ānis pluribꝰ
deo ſuiuit: ut ſupra pxime i eiuſdem ꝯfeſſo/
ris hiſtoria dictū eſt. Cuiꝰ paſſionis dies ea
dem die dormitiōis ſci ſtephani apud ip̄am
urbe3 recolitur: uidelicet. xii. cal. decēbris.

¶ De ſcis ſamone & guria mr̄. LXXXVIII.

Amon & gurias mr̄es paſſi ſunt
tpe diocletiani ipatoris ſub anto
na duce i ciuitate edeſſa: Qui p
ciuitates regionis illiꝰ & caſtel/
la diſcurrentes: & xp̄m dñm pre
dicantes atq; xp̄ianos i eoꝝ certamine cōfor/
tantes tenti ſunt ab ātona duce citatis edeſſe.
Et dum ſacrificare nollēt: recluſit eos in car
cere: ubi fuerat ſtabulū porcoꝝ donec antio
chiam ad auguſtū: qui eum uocauerat: acce/
deret: & rediret. Reuerſus igit̄ dux ex ſpali
imperatoris iuſſione fecit illos manibus ſuſ/
pendi ab hora diei. 3. uſq; ad. 8. Sed dum im
mobiles pſiſterēt: mandauit illos deponi: &
nocte illa i carcere detineri: pedeſq; in ligno
concludi. Mane uero i foſſam tenebroſā mit
ti. Ibiq; per totum mēſem auguſti fame & in
edia macerari. Et cū toto ipſo tpe ſine cibo
ullo uel potu pmanſiſſent: apta ianua iuſſit
eos aliquātulū refici. Iterūq; p totum men/
ſem ſeptēb. & octob. ac ptem nouēbris fame
affligi. Et poſt hec de fouea leuari: & ſamo/
nem quidem capite deorſum appendi & cla
uum pedi ipius dextro ꝯfigi. Guriā aūt quia
grauiter egrotabat dimiſit: nec ip̄m ampliꝰ
affligere uoluit. Cū autē ambo in laude xp̄i
perſeuerarent. Samon eſt depoſitus & cum
guria i foueā primā remiſſus. Poſt dies. viii
ambo inde educti ſunt: & cū oīnō ſacrificare
ꝯtemnerent iuſſit eos antonas nocte cuſtodi
ri: mane uero ante diem timore populi: quo
rum multi facti fuerant xp̄iani: fecit illos ex
tra muros urbis educi: ibiq; capite trūcari.
Quoꝝ corpora cū capitibꝰ & ſanguīe a xp̄ia
nis collecta: & in ciuitate edeſſa glorioſe ſe/
pulta ſunt. xii. cal. decēbris. Quoꝝ paſſionē
theophilus xp̄ianus: qui erat officialis ſena/
tus i ciuitate ipſa armeno ſ̄mone deſcripſit.

¶ De ſcō eadmundo rege & mr̄e. LXXXIX.

Admundus rex anglie & martyr
apud eandē inſulā paſſuſ ē: ut di
cit guilelmus. Cū eni dūces da/
uoꝝ hinguar & ubba: orientali/
um angloꝝ depopularent̄ pro/
uinciam: primus eoꝝ regē eadmundū nō re
ſiſtentē: ſed proiectis armis ſolo proſtratu3
& orātem poſt aliqua tormēta decapitauit.
Cuius caput inter dumos proiecit. Quod
dum ciueſ buſto reperto quererēt: audierūt
uocem capitis oēs ad ſe iuitantis. Inuenerūt
q; lupū caput ipſum lacertis amplexātē: &
intactū cuſtodiētem. Et dum caput accepiſ
ſent: lupus ipe illos baiulantes: poſt tergū
eoꝝ ad tumulū uſq; ſecutꝰ ē: neminē ledēs:
neminē fugiēs: & a nemine leſus. Super cuiꝰ
corpꝰ poſtmodum capella lignea erecta eſt
Quā dum fures quidam expoliare uellent:
inuiſibilibꝰ loris irretiti. Inde diſcedere nō
poterant: lora ſentiētes uincula nulla uiden/
tes. Caput autem ſcō corpori ꝯpaginatum:
diuina uirtute eidē ꝯiunctum ē: ſignū preci
ſionis circa collu3 ſolūmodo coccinea cica/
trice pretēdens. Eiuſdē ſancti crines & un/
gues ac pili barbe ſenſi3 pullulāt: quos uſu
ca mulier ſcā ſepius precidebat: & pro reli/
quiis uenerabat̄: per quas inciſiones etiam
deus infirmitates lāguidoꝝ curabat. Paſſus
ē aūt. xii. cal. decēbris.

¶De ſancto eadmūdo alio rege martyre & ꝯfeſſore. XC

EAdmundus alter rex anglie re/gnare cepit anno tertio othonis impatoris primi. Hic uir ſanctiſſim⁹ fuit fr̄ aldoſtani: qui regna/uit ānis ſex cū dimidio: & glaſco nienſem eccleſiam magnis ꝑdiis & honorib⁹ ditauit: priuilegiumq́ꝫ ꝯceſſionis lr̄is aureis in libro euangelioꝝ ꝯſcripſit: & ipm̄ librū eleganter ꝯpoſuit: & eccleſie in ꝑpetuū me/moriale donauit. Hic etiam paupeꝝ ſedul⁹ amator: & ipſoꝝ munific⁹ benefactor extitit Qui ſpecialē deuotionē in beatum ioannem euangeliſtā habuit: in cuius noīe nulli unq̄ petenti aliquid denegabat. Vnde contigit: ꝙ quidā pegrinus abſente camerario in nomie euangeliſte importune a rege elemoſynā po ſtulauit. Cui rex cū nihil aliud in ꝓmptu ha beret: ꝑcioſū anulū dedit. Sed poſt dies plu res qdā miles anglie i trāſmarinis ptib⁹ ꝯſti tut⁹: ab eodē pegrino anulū regi referēdum recepit: ipſi iponente: ut regi diceret: ꝙ ille: cui & ꝓ cui⁹ amore ipm̄ anulum dederat: ei ipm̄ remādabat. Vn̄ liqdo patuit: ꝙ ioānes euāgeliſta eidē i forma dicti pegrini appuit. ¶Cū aūt ꝑdictus rex latronē quēdā de leoſ ciuitate ꝓ eius culpis elimiaſſet: ille poſt ſex ānos regreſſus i feſto quodā regis inter ꝯui/uas ipſi⁹ incognit⁹ & iopin⁹ aſcēdit: & cū ce/teris ex more diſcubuit: Quē ſol⁹ rex reco gnitū poſt mēſā p capillos i terrā eliſit. Ipſe aūt latentē ſiccā de uagina ꝓduxit: & i pect⁹ regis infixit: q mox exalatus ſpūm reddidit. Latro aūt a ꝯcurrētib⁹ mēbratim ꝯciſus nō nullos prio ſauciauit. Preuiderat hūc regis finē ſcūs dūſtan⁹ tūc abbas glaſconiēſis poſt modū eps̄ cantuariēſis: q mox equū aſcēdēs ad curiam ꝓperāter currebat: ſed i medio iti nere nunciū geſte rei ſuſcepit. Sepultus eſt aūt ſanct⁹ rex in eccleſia glaſconienſi: ubi & martyris ueneratiōe colit̄: qa ꝓ iuſtitia inter fectus: ibiq́ꝫ miraculis clareſcit.

¶De ſancto ſiluerio epo. XCI

SIluerius eps̄ cabiloneñ apud eā/dē ciuitatē claruit. Hic eni exem plari uita inſignis fuit: & doctri/ne ac ſapie admirabili eruditiōe refulſit. Qui bon⁹ paſtor gregē dominicum uerbis & exemplis aluit. Et ple nus dieꝝ atq́ꝫ uirtutum anno. 42. ſui ſacerdo tii ad xp̄m migrauit. 12. calen. decēbris. Hec ait ado in martylogio ſuo.

¶De ſancto rufo diſcipulo. XCII

RVfus diſcipulus apoſtoli pauli: de quo idem apoſtolus ad roma nos. 16. mentionem facit: unus fu it ex. 72. diſcipulis xp̄i: ut dicit abbas dorotheus: qui ab eodem apoſtolo eps̄ thebaꝝ ordinatus: ꝑdicationis officium fideliter adimpleuit. Et plenus ſan/ctitate & uirtutibus in pace qeuit: atq́ꝫ apud ipſam urbem ſepultus fuit. xi. calē. decēbr̄. Hec ado in martylogio.

¶De ſancto mauro martyre. XCIII

MAurus martyr apud urbē romā paſſus eſt tēpore numeriani im/peratoris ſub p̄fecto urbis cele/rino. Hic ex ciuitate caſtella ꝓ/uincie aphrice xp̄ianis parētib⁹ ꝓgenitus: quibus defunctis ipſe ſeculum de reliquit: & monach⁹ effect⁹ annis plurib⁹ dō ſeruiuit: deinde diuina inſpiratus gr̄a cū eēt annoꝝ. 18. ad apoſtoloꝝ limina uiſitanda ro mam deuenit: ibiq́ꝫ paupibus ſubuenire ce/pit: & per trienniū ibidē talibus opibus ua/cauit. Audiēs aūt edictū numeriani impato/ris de xp̄i noīe pſequendo: fugiens in ſpelun ca latuit. Sed poſt mēſes tres uidit i ſomniis uiꝝ ſplendidū aurea uirga ſe tāgentē: ſibiq́ꝫ mandantē: ut romā intraret: & martyriū cō/ſtanter ſuſcipet. Ingreſſus itaq́ꝫ urbē & tent⁹ a celerino p̄fecto: dū ſacrificare nollet: prio quidē nodoſis fuſtibus cedit̄: & plūbatis in maxillis ꝯtundit̄: deinde in equuleo ſuſpen/ditur: & ungulis ferreis lacerat̄. Nouiſſime i xp̄i ꝯfeſſione pſiſtens imobilis: gladio capi/te truncat̄ nō longe ab urbe roma. ¶Naute uero quidā bicucine ex aphrica corp⁹ cōci/uis ſui rapientes: naui impoſuerūt ad ſuā pa triam deferendū. Sed dū hoc p̄fect⁹ itellexiſ ſet: iuſſit nautas ꝯphendi. Qui hoc compto territi fugerunt: & nauē dimiſerūt. Prefect⁹ uero nauē: in qua iā corp⁹ martyris poſitum erat ſarmētis repletam: iuſſit in medio mari cōburi. Sed deo diſponente nauis a uento ſi/ne nauta inde repellit̄: & angelo duce ad lit/tus parentine ciuitatis ꝓuincie hiſtrie dedu/cit̄: ubi ſanctū corp⁹ a xp̄ianis ꝯdigno hono re ſepelit̄: q paſſus eſt. xi. calē. decēbris.

¶De ſancto columbano abbate. XCIIII

COlumbanus abbas claruit i gal lia tēporibus theodorici & clo/douei regum francoꝝ. Hic ex hi bernia iſula nat⁹: cuꝫ adhuc ma tris utero geſtaret̄: uidit ei⁹ geni trix per ſomniū ſe ſolē parere mundū illu/minantē: qui adhuc puer liberalib⁹ diſcipli nis inſtruct⁹: relicta matre patre iā defūcto a uenerabile uiro ſenile ſacris litteris & re/gularibus inſtitutis imbut⁹ eſt. Et cum eēt annoꝝ. 30. aſſumptis. 12. comitibus uenit in italiam: & inde acceſſit ad galliā uerbū dn̄i ꝑdicando: cui a ſigiberto rege aſtroſiorū & burgundionū ꝯceſſione facta uaſtā eremuꝫ noie ueſagū cū ſociis ſuis hitare cepit: & ꝑ ānos. 60. nihil ultra q̄ herbas & radices mā ducauit. Abbas autem euorcius monaſterii

ſalicis diuinitus per uiſum admonitus : btõ
uiro colũbano neceſſaria uite equis oneratis
tranſmiſit:quoꝝ ductorẽ marculum eius di
ſcipulum conſtituit. Sed dum ille uiaꝫ peni
tus ignoraret : deo duce ipſe cũ equis recto
itinere ad cellam uiri dei peruenit. Hic mul
torum miraculoꝝ gloria claruit. ¶ Cum in
quodam ſpecu ubi orare ſolebat urſum rep
periſſet:licentiatus urſus ab eo : locum ip̃m
nunq̃ repetiit. ¶ Frater quidã grauiter egro
tabat:& abbas unde ip̃m reficeret:non habe
bat. Inſpiratus ergo repente quidã diuinitꝰ
cum panibus & pulmentis uenit : eaq; patri
obtulit:& ſic languẽti ſubuenit. Et duꝫ pro
uxore benefactoris oraſſet languente:conti
nuo ſanata eſt. ¶ Cum autẽ fratres aquam ĩ
proximo non haberent : ſed a longe ipſam
multo labore deferrent: fontem de ſaxo ſua
oratione produxit : qui manat ibidem uſq;
in preſens tempus. ¶ Deinde in caſtro luxo
uio monaſteriũ latius cõſtruxit:propter fra
trum multitudinẽ excreſcentem. Die quadã
dum gallo monacho precepiſſet:ut ad piſcã
dum ad flumẽ bruſcam iret:& ille ad ligonẽ
fluuium proximiorẽ acceſſiſſet:& multoſ pi
ſces inueniens nihil cepiſſet:correptus de in
obedientia ab abbate: ad locũ iuſſum adiit:
& piſcium multitudinẽ cepit. ¶ Aliquando
exiſtens in oratiõe in quadã rupe: cognouit
per ſpiritũ oẽs ſuos fratres domi relictos eẽ
languentes:& ueniẽs uix eos qui egrotis mi
niſtrarent ſanos repperit : eiſq; omnibus ut
ad meſſem precidendã ſurgerẽt impauit. Et
continuo omnes ſanati ſurrexerunt:& opera
ri ceperunt. Et cum illis metentibus pluuia
maxima erupiſſet:imbrẽ a metentibus fratri
bus adeo ꝯpeſcuit:ut pluuia circũquaq; ca
dente:nec fratres nec ſegetes in aliquo madi
daret. Pueꝝ etiam qui metendo ſibi digitum
falce p̃ciderat:ſola ſaliua ſanauit. ¶ Seip̃m
cum duobus ſociis ĩ eremo unico pane diui
nitus multiplicato per dies. xii. indeſinenter
ſatiauit. ¶ Fratrẽ inſuper quendã qui ceden
do ligna ſe grauiter ſecuri uulnerauerat in
momento ſanum effecit. ¶ Cuidam coruo q
unam ex chirothecis eius aſportauerat:ut il
lam reportaret precepit : & continuo ipſam
rettulit. ¶ Dum quadã uice triticum in hor
reo defeciſſet:& ex hoc guignocus procura
tor monaſterii plurimũ heſitaret:orationeꝫ
fudit & mane horreum tritico repletũ inuẽ
tum eſt:qđ tñ clauſum extiterat: eiuſq; cla
ues cellarius habebat. ¶ Apud fontanas mo
naſteriũ .60. fratres terrã colentes duobus
panibus & modico ceruiſie:ad ſacietatẽ ple
ne refecit. ¶ Cũ urſum in nemore iuxta cer
ui cadauer inueniſſet:precepit beſtie ne cori
um lederet:ſed fratribus pro calceis dimitte
ret. Miſſoq; poſtmodũ illuc nuncio:corium
ſanum recepit. ¶ Duci gualdeleno eiuſq; cõ
iugi flauie ad ſe accedentibus: ut ſobolẽ eis
ĩpetraret:taꝫ faciliter optatũ obtinuit:ut añ
q̃ domũ rediſſent:pregnãs mulier eẽt. Natũ
ergo pueꝝ & donanim noiatum. Colũbano ĩ
monaſterio ꝑentes obtulerunt:pro quo plu
res alios filios poſtmodũ genuerũt. ¶ Theo
doricum regẽ de adulterio increpabat:eo ꝙ
r̃licta regina natos de cõcubina ꝓcreabat:
unde ab eo & brunichilde eiꝰ auia regi ĩ cri
mine fauente: multas inſidias & perſecutio
nes perpeſſus: de monaſterio ſuo eiectus ẽ.
Et in exiliũ actus ſepius reuocatur. Iterũq;
frequẽter fugabat̃: plurieſq; ꝑiculo mortis
expoſitus: diuina tandẽ uirtute liberatꝰ eua
ſit. ¶ Apud uexõcieſe oppidum ubi a rege
fuerat r̃legatus:ꝯpeditos omnes de carceri
bus diuina uirtute ſolutos eduxit. Et dũ ad
carceres per ſatellites repetuntur ad uirum
dñi in eccleſia legentẽ confugiunt. Quo in
trantes ſatellites & p̃ntem querentes uidere
non potuerunt & neminẽ abſolutoꝝ capere
ualuerunt. Tandẽ rex diuina ultione in ſua
gente percuſſus:deiq; timẽs iudiciũ:colum
banũ ad propria reuocauit. ¶ Cũ apud tu
ronũ pecuniã quaꝫ ſcũs paupibꝰ dare decre
uerat fur exportaſſet:& abbas ad ſepulchrũ
ſci martini oraret:latro ſubito ꝯpunctus re
diit:& ablata reſtituit. ¶ In uilla quadam ꝓ
pe ſueuos:gentiles quoſdam cuppam maxi
mam. ſo. modioꝝ uino repletam deo ſuo li
bare uolentes inuenit:& in cuppã iſufflauit.
Statimq; cuppa per fruſta frangit̃:& uinum
effunditur:& barbari conuertuntur. ¶ Dũ
fratres ad pomeriũ pro pomis deferẽdis mi
ſiſſet:illiq; reuertentes urſuꝫ ingentẽ poma
rapientẽ nunciaſſent. Scũs per fratres urſo
mandauit: ut aſſignatis ſibi quorũdã ramo
rum pomis:contentus exiſtat:& reliqua fra
tribus dimittat. Quod fera deinceps adim
plere curauit. ¶ Spiritu prophetico plenus
clothario regi predixit:ip̃m in breui regna
theoberti & theodorici regum obtenturũ.
Quod ut p̃dixerat ſic euẽit. Nã orta guerra
inter eos de terris regnoꝝ:in tubianenſi ca
ſtro ambo ad inuicem bellũ ꝯmittunt:& the
obertus ſuperat̃ & captus ad brunichildem
reginam deſtinat̃. Quem illa ſicut eidem re
gi dudũ ſcũſ colũbanus predixerat : clericũ
fieri fecit:& in monaſterium intruſit:atq; pꝰ
modicũ ip̃m eadẽ regina occidi mandauit.
Sicq; theodoricus regnũ illius obtinuit. Sꝫ
poſt modicũ tempꝰ in ultionẽ iniurie ſcõ ui
ro illate:theodoricus iuxta meldẽſe caſtrũ
flumine interiit:& ſic clotharius utrũq; ipo
rum regnum acquiſiuit:qui & theodorici ꝓ
geniem cunctam deleuit. ¶ Deinde uir dñi
italiam petẽs:monaſteriũ bobieſe ꝯſtruxit:
& baſilicam antiquam ſemiruptam repauit:

quo dū ꝓpter aditum arduū trabes ad edifi/
ciū de nemore excisas: plaustris deferre non
possent: uirtute uiri ſci duo uel tres ex fra/
tribus trabē quā uix quattuor boues trahe
re potuissent: humeris leuiter deferebant: ꝑ
ut uie angustia exigebat: donec cenobiū oē
ꝑfectū est. Cōſumato uero ope uir dñi post
annum reuolutum feliciter in pace quieuit
xi. calē. decēbris: ibiq; ſepultus miraculis
refulget.

¶De ſancto columbano ꝯfeſſore. XCV

Columbanus alius fuit monach⁹
cenobii luxouiēſis ex genere ſci
columbani abbatis: eiuſq; diſci/
pulus: qui ſimul cū eo ex hiber/
nia egreſſus eſt. Hic ſanctiſſime
uite fuit: cui & aues & beſtie ſicut & colum/
bano magno parebant: & ad ei⁹ impium ue/
niebant: ſeq; manibus illi⁹: ac ſi eēnt catuli:
attrectari ꝑmittebant. ¶Cū autē ſanct⁹ uir
ad extrema ueniſſet: dieb⁹ plurib⁹ febre cor/
reptus: uidit ad ſe uirꝝ ſplendidū uenientē: q
ſibi dixit: ꝙ tūc ipꝫ a corpore educere nō ua
lebat: eo ꝙ pris ſui ꝑces & lachryme ipſum
impediebant. Quod ille audiens & duri⁹ de/
flens: ſanctū columbanū abbatē ꝑ nuncium
accerſitum rogat: ut trāſitum ſuum non im/
pediat: eo ꝙ ſe ad uitā iturꝝ nullatenus dubi
tabat. Cui ſanct⁹ abbas corp⁹ dñicum obtu
lit: illeq; ſumpto pacis oſculo de licētia pa/
tris e carne migrauit. Sepultus i monaſterio
luxouienſi: ubi & in miraculis uiuit.

¶De ſcā cecilia uirgine & martyre. XCVI

Cecilia uirgo & martyr rome paſ
ſa eſt ſub almachio urbis prefe/
cto tempore marci aurelii & cō
modi impatorꝝ: q̄ ex nobiliſſimo
rōanorꝝ generē exorta: & ab ipſis
cunabulis in fide xpi erudita: abſconditum
ſemꝑ xpi euangelium gerebat in pectore: &
nunq̄ a colloquiis diuinis & orōne ceſſabat:
ſuāq; uirginitatē cōſeruari a dño exorabat.
Cum autē cuidam iuueni nomine ualeriano
deſponſata fuiſſet: & dies nuptiarꝝ inſtituta
eēt: illa ſubtus ad carnem cilicio induta: de/
ſup auratis ueſtibus tegebatur: & cātantib⁹
organis: illa in corde ſuo ſoli dño decanta/
bat: & biduanis ac triduanis ieiuniis orans
ſe domino cōmendabat. ¶Venit igitur nox
in qua cum ſponſo ſuo ſuſcepit ſecreta cubi
culi ſilentia. Quē cecilia alloquens dixit: ſe
habere ſecretum: quod ei ꝯfiteri uellet: ſi il/
le iuratus aſſereret: tota illud obſeruātia cu
ſtodire. Iurauit ualerianus illud nulla neceſ
ſitate detegere. Tunc illa ait: ſe angelum dei
amatorem habere: qui nimio zelo corp⁹ ei⁹
cuſtodiret aſſidue: qui ſi ſentiret: ꝙ ipſā ſpō
ſus eius amore polluto ꝯtingeret ꝯtra ipm
furorem ſuū exagitaret: & ipm occideret. Si
autē cognoſceret: ꝙ illam ſyncero amore di
ligeret: ipſum quoq; ſicut & ipſam perfecte
amaret: & gratiam ſuam ipſi oſtenderet. Va
lerianus nutu dei diuinitus inſpiratus reſpō
dit: ut ipm ſibi angelum oſtenderet: quem ſi
uere angelum dei probaret: hortata ſibi fa/
ceret. Si autē uirum alium diligeret: utrūq;
gladio feriret. Cui cecilia promiſit: ut ſi i u/
num deum credere uellet: & ſe purificari ꝑ/
mitteret: angelum uidere poſſet: imponēs ei
ut tertium ab urbe miliarium uia apia ꝑge/
ret: & pauperes inuētos elemoſynam petētes
ex parte cecilie ſalutaret: eoſq; rogaret: ut
ad ſanctū papam urbanum eū adducerent:
quia ad ipm ſecreta quedā ꝓferēda haberet.
Cui inuēto oia uerba cecilie indicaret: & ab
eo purificatus angelum rediens cōtinuo ui/
deret. Tunc ualerianus perrexit: & ꝑm acce/
pta ſigna inuenit ſanctū urbanū papam itra
ſepulchra martyꝝ latitantē. Cui ualerianus
omnia cecilie uerba expoſuit: illeq; manus
ad celum eleuans dñm bendixit. Et ecce ap/
paruit eis ſenior: niueis ueſtibus indutus: te
nens librꝝ aureis litteris ſcriptum. Quem ui
dens ualerianus timens quaſi mortuus ceci
dit: ſed a ſene cōfortatus & leuatus ſic legit:
Vnus dñs: una fides: unum baptiſma ⁊c. qui
cum a ſeniore interrogatus: hec omia ſe cre/
dere dixiſſet: ſtatim ſenior diſparuit: ipſeq; a
ſancto urbano epo baptiſma ſuſcepit: & re/
diens domum ceciliam in cubiculo cum an/
gelo ſplendente colloquētem inuenit. Queꝫ
uidens ualerian⁹ nimio terrore corripit̄: ſed
ab angelo ꝯfortat̄. Qui duas coronas ex ro
ſis & liliis albētes in manu habebat: & unam
cecilie: alteram ualeriano tradidit: quas de
paradiſo dei eis delatas aſſeruit: & ut eas im
maculato corpore cuſtodirent: admonuit:
Valeriāo quoq; dixit: ut quia utili caſtitatis
conſilio crediderat: quodcunq; uellet: pete/
ret: cōtinuo a domino obtinendum. Qui re/
ſpondit: ꝙ nihil ſibi eēt dulcius q̄ unicus fra
tris germani eius affectus: petens ut frater
eius tyburtius una ſecum ueritatem agno/
ſcere mereret̄. Angelus uero hec uti deo ac
ceptiſſimum approbauit: promittens: ꝙ nō
ſolum tyburtius in chriſtum crederet: ſed
ipſi ambo cum palma martyrii ad dominuꝫ
peruenirent. ¶Cum autem mane tyburtius
ad ceciliam cognatam ingreſſus: eam oſcu/
laretur: odorem nimium roſarum & liliorꝝ
ſenſiſſe ſe dixit: quibus confortatus admira/
batur: unde intempeſtiuas roſas habuiſſent
tempore imbris. Valerianus ergo ei reſpō
dit: ꝙ coronas haberent a domino ſibi per
angelum miſſas: quas oculi ſui uidere non
poſſent: niſi credens ſe purificari permitte
ret. Qui cum ualerianum interrogaſſet: an
hec in ſomniis: an in ueritate talia audiret.

ualerianus reſpondit:ꝙ uſq; tunc in ſomniis
ambulauerat:ſed nunc in ueritate manebat:
& ꝙ hec omia ipſum angelus docuiſſet: quē
& ille uidere poſſet:ſi in chriſtum crederet:
& idolis renunciare uellet.Cum autem ceci
lia rationibus euidentiſſimis omnia idola eē
inſenſibilia comprobaſſet:& uitam futuram
iſta p̄ſēti feliciorē & magis glorioſā oſtēdiſ/
ſet:atq; chriſtum dominum eidem euangeli
zaſſet:& ad predicationem eius tyburtius in
chriſtum credidit: & a ualeriano ad ſanctū
papam urbanum adductus ſacrum baptiſ/
ma ſuſcepit. Qui poſtmodum angelos dei
ſepius uidebat & omia:que poſtulaſſet: pro
tinus obtinebat. Cum autem utriq; fratres
elemoſynis inſiſterent:& ſanctorum corpo/
ra quos almachius prefectus occidebat ſe/
pulture traderent:ambo ab ipſo prefecto de
tenti:& pro chriſti nomine martyrium paſſi
ſunt:ut dictum eſt ſupra in eorum paſſione
18.calendas maii. ¶ Quibus peremptis:al/
machius eorum facultates exquirens:cecili/
am quaſi ualeriani coniugem teneri prece/
pit:ut facultates eorum proderet & idolis
immolaret. Sed uirgo chriſti mandatum ei⁹
preueniēs:omia que a ſanctis martyribus ſi
bi relicta fuerant pauperibus erogauit.
Cumq; ab apparitoribus urgeretur: ut aut
ſacrificaret:aut ſententiam mortis acciperet:
& illi uehementer flerent:ꝙ puella tam deco
ra:& nobilis ultro ſe morti traderet: cecilia
eis chriſti fidē predicare cepit:& omnes ad
deum cōuertit. Ipſiſq; a prefecto mortis in
ducias cecilie poſtulantibus: illa urbanum
epiſcopum ad domum ſuam uenire fecit: q
gordianum uirum clariſſimum & omnes ap
paritores illos cum aliis pluribus numero
quadringentis baptizauit.Quod audiens al/
machius ceciliam teneri fecit: & ſibi preſen/
tari. Que dum ei preſentata chriſtum publi
ce confiteretur:& idola omnia execraretur.
iratus almachius iuſſit eam ad domum ſuā
adduci: & die integro ac nocte in flammis
balnealibus concremari. Que quaſi in loco
frigido manſit.Ita ut nec una pars membro
rum ei⁹ ſaltem ſudoris ſigna laxaſſet.Quod
audiens prefectus iuſſit illam in ipſo balneo
decollari. Spiculator autem eam tribus icti
bus in collo percuſſit: ſed tamen caput eius
amputare non potuit. Et quia decretū erat
ne quartam percuſſionem decollandus acci/
peret eam ſeminecem carnifex dereliquit.
Cuius ſanguinem populi:qui per eam credi
derāt: linteaminibus extergebant.Per tridu
um autem ſuperuiuens omnia ſua pauperi/
bus tribuit:& omnes conuerſos ad fidem:ur
bano epiſcopo commendauit. Deinde ad
chriſtum cum palma migrauit decimo cal.
decembris. Cuius corpus ſanctus urbanus
inter ſuos collegas epiſcopoſ ſepeliuit:& do
mum eius: ut ipſa ei mandauerat eccleſiam
conſecrauit.¶ Anno autem ſeptimo ludoui
ci imperatoris. Paſchalis papa corpus ſan/
cte cecilie ipſa reuelante dudum occultatū
inuenit:aureis uelatum ueſtibus: ſanguine
eius adhuc infuſis & ipſum inter corpora ſā
ctorum tyburtii & ualeriani & maximi atq;
urbani pape:in eccleſiā nomini uirginis ſan
cte dedicatā tranſtulit: ut ait ſigibertus in
chronica.

¶ De ſanctis theoniſto tabra & tabrata mar
tyribus. LXXXXVII

THeoniſtus epiſcopus:tabra & ta
brata diacones &martyres apud
ciuitatem altinenſem paſſi ſunt:
tempore theodoſii imperatoris
primi. Qui ſanctus epiſcopus
cum diſcipulis ſuis prefatis: & ſancto alba/
no coepiſcopo:& urſo clerico:de quibus di
ctum eſt ſupra in eorum paſſione undecimo
calēdas iulii: a philippenſibus egreſſus eſt:
ex inſula nauſia:tempore predicti imperato
ris:ueneruntq; romam: & ibidem oratione
facta:mediolanum abierunt. Ibiq; a ſancto
ambroſio epiſcopo & doctore:& prefato au
guſto tunc ibi degente: honorifice ſuſcepti
ſunt:inde ad gallias predicando tranſierūt.
Et cum ad auguſtam ciuitatem perueniſſent
ſanctus urſus a paganis comprehenſus: per
multa tormentorum genera martyrium paſ
ſus eſt. Theoniſtus uero cum ceteris uenit
ad regem roſimundum chriſtianum:qui mi
ſit eos ad paulinum epiſcopum treuerēſem
Indeq; cum nauigio maguntiam adierunt:
ubi dum predicaret albanus:a gentilibus tē
tus: & flagellis ceſus nouiſſime gladio ca/
pite truncatus eſt. Theoniſtus autem cum
tabra & tabrata multa cede mactati:in naui
perforata miſſi ſunt. Qui deo duce cum na/
ui ad portum quendam incolumes perue/
nerunt. Dumq; ueſtimenta eorum madefa/
cta ſiccarent:a gothis iterum capiuntur: &
in eadem naui perforata remittuntur:altoq;
pelagio iterum propelluntur. Sed dei uir/
tute reſtaurata nauicula: ſancti iterum ſine
periculo ad littus perducuntur. Qui diui/
na admonitione deuenerunt altinum. Et dū
oderentum perueniſſent: & chriſtum domi
num predicarent:a paganis detenti: & extra
ciuitatem educti uerberibus afflicti ſunt.
¶ Dum autem eſſent in ponte: & theoniſt⁹
genibus flexis oraret:genua ipſius uti in ce
ra molle defixa ſunt: quorum ueſtigia ibi/
dem uſq; in preſens apparent. Inde a genti
libus dimiſſi: altinum deuenerunt:ibiq; ite
rum ab infidelibus comprheenſi: capitalē
ſententiam exceperunt.Corpora uero trun
cata ſurgētia: capita ſua manibus propriis

ſumētia portauerunt: & inter eridanuʒ & ſi
lerem ea depoſuerunt:ubi & a fidelibus tu
mulata ſunt.Paſſi ſunt autem decimo calē.
decembris.

¶De ſancto clemente primo papa & marty-
re. LXXXXVIII

CLemens papa & martyr hui⁹ no
minis primus natione romanus
ex patre fauſtino de regione ce-
liomonte: cleto romano pontifi
ci in epiſcopatu ſucceſſit : ſedit
annos nouem:menſes duos:dies decem.Hic
conſtituit canonem ſuper euchariſtiam de-
cantari:& ut epiſcopus electiōe cleri & lau
de populi conſtitueretur:& ut cathedra epi
ſcopalis in eminentiori loco ſtatui debeat:i
qua reſidens epiſcopus omnes poſſit circū-
ſpicere:& ab omnibus circunſpici.Conſtitu
it etiam:ut baptizatus q̃citius poteſt confir
metur : & ne ſit perfecte chriſtianus : qui
confirmationem non neceſſitate ſed incuria
ac uoluntate omitteret.Hic etiam fecit ſeptē
regiones diuidi notariis:qui geſta martyrū
ſolicite & curioſe unuſquiſq; per regionem
ſuam diligenter perquirerent . ¶Hic enim
quãuis a btō petro elect⁹ eēt:ut ſupra dictū
eſt in paſſione ſancti petri tertio calendas iu
lii.Timens tamen ne talis conſuetudo erro-
rem in eccleſia dei induceret: linum & cletū
ante ſe pontificari coegit. Et ſic clemens pri
mus fuit poſt petrum per electionem:terti⁹
uero per gradum.Qui ita morum ornamē-
to pollebat: ut iudeis & gentilib⁹: ac etiam
chriſtianis omnibus complaceret. Singula-
rum inopes regionum ſcriptos habebat : &
quos baptiſmo nuper mundatos nouerat:
non ſinebat publice fieri mendicitati ſubie-
ctos.¶Cum itaq; flauiam domitillam uir-
ginem neptem domitiani imperatoris ſacro
uelamine conſecraſſet:de qua ſupra dictum
eſt in eius paſſione nonis maii.Et theodora ʒ
uxorem ſiſinnii amici nerue imperatoris ad
fidem conuertiſſet : & in caſtitatis eam pro-
poſito confirmaſſet. Siſinnius zelo ductus:
eccleſiam poſt ſuam uxorem occulte intra-
uit:uolens ſcire propter quid ipſa eccleſiā
frequentaret. At ubi a ſancto clemente ora-
tio fuſa eſt:& a populo amen reſponſum eſt
Siſinnius cecus & ſurdus ſtatim efficitur.
Qui dum pueris ſuis mandaſſet : ut ei ma-
num dantes foras educerent : pueri p totam
eccleſiam gyrantes eum ducebant:nec ianu
as inuenire ualebant.Quod uidens theodo-
ra:primum quidem ab eis declinauit:putās
ꝙ uir ſu⁹ eam agnoſcere poſſet.poſtmodum
autem ab eis didicit:quid hoc eēt.Tunc illa
pro uiro ſuo in orationem ſe dedit: & poſt-
modum pueris ſuis mandauit : ut ſecuti a-
modo exirent : & dominum ſuum domum
adducerent. Cumq; illi abiſſent : theodora
clemēti quid factū fuerat expoſuit. Ad quē
ſanct⁹ rogatu theodore uenit : & ipm aptis
oculis nihil uidentē neq; audientē inuenit:&
cum pro eo oraſſet:ille auditum ac lumē re
cuperauit.Et uidens clementem iuxta con-
iugem ſtantem:zelo ductus amens efficitur
& ſe magicis deluſum artibus arbitratur:ꝓ
cepitq; ſeruis ſuis:ut clementem & clericos
eius funibus ligatos traherent.At illi colū-
nas & ſaxa uincientes trahebant : & tam ipſi
q̃ ſiſinnius clementem & eius cleriros ſe tra
here putabant.Clemēs uero eis dicebat: ut
quia ſaxa deos exiſtimabat:ſaxa trahere me
ruerat.Sicq; una cum clericis ſuis inde diſ-
ceſſit:& theodora pro uiro in oratione per-
ſeuerauit.Cui beatus petrus apoſtolus ap-
paruit : & per eius orationem uirum eius
ſaluandum eſſe promiſit. Statimq; ſiſinnius
conuertitur:& una cum uxore caſtitatē pro
fitetur : accerſito quoq; clemente ab eodem
in fide inſtruitur:& cum trecentis & trib⁹ de
domo ſua baptizatur. Vnde & poſtmodum
per ipſum ſiſinnium multi nobiles & amici
nerue imperatoris in domino crediderunt.
¶ Tunc comes ſacrorum pecuniam multis
dedit:& contra clementem epiſcopum ſediti
onem in populo excitauit. Cuius occaſione
mamertinus urbis prefectus clementē quã-
uis inuitus tenuit: & imperatori traiano de
eo ſcribens:reſponſum accepit:ꝙ aut ipſum
ſacrificare compelleret:aut in helleſponti i-
ſulam ipſum in exilium mitteret. Prefectus
autem ei compatiens:lachrymas pro ei⁹ exi
lio fudit:& nauem ei cum omnibus neceſſa-
riis delegauit.Quem multi de populo i exi
lium ſecuti ſunt:Veniens igitur clemens ad
inſulam:plus q̃ duo milia chriſtianorum i-
bidem inuenit:iam dudum ad ſecanda mar-
mora damnatorum.Quem illi cum lachry-
mis excipientes : ab eo dulciter confortati
ſunt.Et cū ab eis didiciſſet:ꝙ a ſexto milia-
rio aquam in ſuis humeris deportarent:ora
tionem pro eis fudit:omneſq; orare prece
pit:ut qui in deſerto ſinai aquam de petra ꝓ-
duxerat.confeſſoribus ſuis in ipſo loco fon-
tis uenas aperiat. Et circūſpiciēs uidit agnū
ſtantem: dextroq; pede erecto quaſi locum
epiſcopo oſtendentem.Quem chriſtum eſſe
intelligens:ad locum perrexit:& in nomine
trinitatis ibidem fodi precepit.Sed cum nul
lus locum in quo agnus ſteterat ꝯtingeret:
ipſe accepto breui ſarculo: leui ictu ſaxum
ſub agni pede percuſſit : & ſtatim fons inde
magnus erupit:& uſq; in preſens in flumen
excreſcit.Ad quod miraculum multi conflu
xerunt : & pluſq̃ quingenti ab eo baptiſma
ſuſceperunt.Et idolorum templa deſtruen-
tes p totam ꝓuinciam infra ānū.75.eccleſias

edificauerunt. ¶ poſt annos uero tres impator traianus hoc audiens quendam ducẽ nomine auſidianuꝫ illuc miſit: qui chriſtianos examinare cepit. Et duꝫ libenter omnes mori cõſpiceret: multitudini ceſſit: & ſolum clementem tenuit: ligataq; in collo ipſius anco/ra: eum in medio mari precipitari mãdauit: ne xpiani corpus eiꝰ poſſent ſepelire: & ipm pro deo colere. Stante autem omni multitu/dine iuxta littus: phebus & cornelius eius diſcipuli orare ceperunt: ut dñs eis oſtende/ret martyris ſui corpus. Et continuo mare ꝑ tria miliaria recedente: omnes per ſiccum ingreſſi: inuenerunt in modum templi marmorei: habitaculum a deo paratum: & ibi in arca ſaxea corpus ſci martyris poſitum & anco/ram iuxta eum. Reuelatum eſt autem diſci/pulis ne corpus ipſius inde amouerẽt. Om/ni uero anno tẽpore paſſionis eius per ſeptẽ dies mare ad tria miliaria recedebat & ſiccũ iter ad corpus eius uenientibus tribuebat. Quod per ãnos pluſq̃ ducẽtos durauit. Paſſus ẽ autem .9. cal. decembris. Hic fecit ordinationes duas per mẽſem decẽbris preſbyteros .x. diacones .2. epos ꝑ diuerſa loca nũe/ro .xv. & ceſſauit epatus dies .xxxiii. ¶ Hic plures libros xpiane religionis ſcripſit: cõ/poſuit enim librum hiſtorie ſcholaſtice: quẽ quidam itinerariũ uocant. Scripſit ex perſona romane eccleſie ad corinthios epiſtolam ualde memorabilẽ: & illi que ſub beati pauli apoſtoli noĩe ad hebreos ſcribitur: ſtilo & ſenſibus ualde ꝯformẽ. Fertur & alia ex eiꝰ noĩe diſputationẽ petri & apionis cõtinens: quam euſebius in .3. eccleſiaſtice hiſtorie redarguit. Sed & tertiam eiuſdẽ clemẽtiſ fuiſſe a nõnullis traditũ eſt. Scripſit & alias duas epiſtolas que catholice noĩantur. Hec hiero/nymus libro de uiris illuſtribꝰ. ¶ Leo epus oſtiẽſis tradit ꝙ tempore michaelis impato/ris ꝯſtantinopolitani: quidam philippus ſa/cerdos cerſonã ueniens: de his que narrant in hiſtoria clemẽtiſ de maris apitione habitatores interrogauit: qui nihil de hoc ſcire ꝓ/feſſi ſunt: eo ꝙ aduene pluſq̃ indigene erant. Siquidem miraculum illud iam dudum ob habitantium culpam ceſſauerat: & ob icur/ſum barbaroꝝ templum deſtructum fuerat & arca cum corpore marinis fluctibꝰ obru/ta. Tunc aſſumpto epo georgie ciuitatis: cũ clero & populo acceſſerunt ad inſulã: i qua putabant eſſe martyris corpꝰ: ubi diuina reuelatione fodientes corpus inuenerunt: & ancoram cum qua fuerat in mare proiectum. Quod cerſonam deportantes ibidem ſepelierunt. Tempore uero nicolai pape primi: corpus ipſum a ſancto cyrillo ſclauorum epiſ/copo inde ſublatum: & romam delatuꝫ: atq; in eccleſia eiꝰ nomini fabricata reconditũ ẽ: ubi requieſcit miraculis clarens.

¶ De ſcã felicitate martyre. LXXXXIX.

Felicitas martyr rome ſub ãtõino principe paſſa eſt agente publio urbis prefecto. Hec fuit mater ſãctoꝝ ſeptem fratruꝫ mrm: de quibus ſupra in eoꝝ paſſione dictuꝫ eſt .6. idꝰ. iulii. Quos oẽs una cum matre ad ſuggeſtionẽ pontificũ idoloꝝ ãtoninus ipe/rator detentos. Publio urbis prefecto tradidit ad deoꝝ ſacrificia ꝯpellendos. Cum aũt felicitas nec blandimẽtis allici: nec terrori/bus frangi poſſet: quin potius filios ut in xpi ꝯfeſſione pſiſterent hortaretur. Iuſſit eam ꝑfectus alapis cedi: deinde in carcere per mẽ/ſes quattuor & dimidiuꝫ macerari. Filios ãt ipſius omnes ſingillatim uocatos: & ſacrifi/care nolentes per diuerſa ſupplicia iuſſit in/terimi: ut ſuperius đ eis dictum ẽ. Felicitatẽ uero poſt dictũ terminũ educi: & in perſeuerantia xpiani noĩs fecit decollari .9. cal. decẽbris. Cuius corpus a xpianis iuxta filiorum corpora rome ſepultũ eſt. ¶ Hanc btãm mulierem uocat gregorius pluſq̃ mrem: quia fuit octies martyr. Paſſa eſt enim ſepties i .7 filiis & octauo in corpore ꝓprio.

¶ De ſcã fauſtina regina & martyre. C.

Fauſtina regina apud alexandriaꝫ paſſa eſt ſub maxẽtio principe. Que cum eſſet ipſiꝰ caſaris uxor a beata catharina in carcere detẽ/ta: una cum porphyrio principe militie conuerſa ẽ: ut dicetur īfra in paſſione catharine .7. cal. decẽbris. Sicq; in xpm cor/de credens: ꝑ dies plurimos ſecretius xpiani-tatem occultauit. Cum aũt uidiſſet miracu/lum q̃liter angelus dñi de celo ueniens: ro/tas gladiis circunſeptas diuellẽdo diſſipaſ/ſet: & beatam dei uirginem a tam duro mortis periculo liberaſſet. Regina: que uſq; tũc ſe celauerat: ad imperatorem deſcẽdit: & de eiꝰ duritia ipm ꝯſtantius icrepauit. Et cũ ſe xpianam diceret: & ſacrificare ꝯtempſiſſet. Maxentius ira repletus iuſſit eam extractis prius mãmillis decollari. Que dum ad mar-tyrium duceretur: catharinam rogauit ut ꝓ ſe dñm precaretur. Quam illa in dño ꝯfor/tauit: & ad paſſionem conſtantius animauit. Miniſtri igiẽ fauſtinaꝫ tollẽtes: eamq; extra ciuitatem educentes: mammillas ipſius ha/ſtilibus ferreis euellũt: & poſtmodum ei ca/put precidunt. Cuius corpus porphyrius rapiens ſepeliuit .9. cal. decembris.

¶ De ſcõ chryſogono martyre. CI.

Chryſogonus martyr apud aqui/leiam paſſus eſt ſub diocletiano imperatore. Qui apud urbem in uincula coniectus ſancte a/naſtaſie alimoniis fouebatur.

Que nō ſolum ei ſed etiā aliis xp̄ianis in car
cere detentis neceſſaria ſolicite miniſtrabat.
Vnde hac occaſione uir eius publi⁹ gentilis
anaſtaſiam in artiſſima cuſtodia recluſit: ita
ut etiam ei alimoniam denegaret. Ipſa autē
chryſogono epiſtolas amaritudinis ſue nar
ratiuas deſtinabat: ille uero ꝯſolatorias re
mittebat. Sed interea uir eius i legationē ad
pſidem miſſus: anaſtaſie cuſtodiam triplica
uit: ita ut lucē ipſam & uictū ei negari iuſſiſ
ſet: ut ſic ip̄a fame tabefacta deficeret: & ille
oium facultatum ei⁹ dñs pmaneret. Que cū
ſe putaret deficere: a btō chryſogono ꝑ epi
ſtolā ꝯfortaꝛ: ut ſperās in xp̄o celerē ei⁹ mi
ſericordiā ꝓſtoleꝛ. Interea poſt dies paucos
uir eius apud pſidē moriꝛ. & ipſa de carcere
liberaꝛ: que iterū carceres uiſitare cepit: &
xp̄ianis paupib⁹ ſubuenire. ¶ Cū ergo impa
tor diocletian⁹ apud aquileiam reſideret: epi
ſtolā romā ſcripſit: ut omēs xp̄iani uincti de
berent interfici: ad ſe uero chryſogonū deſti
nari. Cui cū ſibi pñtato pfecture dignitatem
& generis ſui ꝯſulatū offerret: tantū ut diis
ſacrificaret: illeqꝫ oīa ſimulacra demonū the
cas affirmaret. Iuſſit eū diocletianus duci ad
aquas gradatas atqꝫ ibidē decollari. Corp⁹
aūt ei⁹ ad litt⁹ iactatū eſt iuxta poſſeſſionem:
que dꝛ ad ſalt⁹: caput uero in mare ꝓiectū ē
Zoil⁹ āt pſbr̄ corp⁹ ſci chryſogoni collegit:
& in domo ſua i loco ſubterraneo poſuit: cui
ꝑ reuelationē idicatū ē: quo caput mr̄is maꝛ
iactaſſet. Pergens ergo ad agroterē: ita illud
iuenit: ꝗſi eadē die fuiſſet abſciſum: quod au
ferens corpori ipſius ꝯpaginauit. Paſſus eſt
autē ſanct⁹ martyr. 8. calē. decēbris.

¶ De ſancto creſcentiano martyre. CII

Creſcentianus martyr rome paſ
ſus eſt ſub maximiano filio dio
cletiani imperatoris: agente car
paſio uicario. Qui maximianus
creſcētianum clericum cum ſan
ctis cyriaco largo & ſmaragdo detinuit: om
neſqꝫ carpaſio uicario puniēdos tradidit: ſi
cut dictum eſt ſupra in paſſione ſanctorum
cyriaci & ſociorum ſexto idus auguſti. Cuꝫ
ergo carpaſius omnes predictos martyres
decollaſſet: & creſcentianum dudum in cu
ſtodia detinuiſſet: ipſum tandem eductum:
& idolis immolare nolentem: iuſſit in equu
leo ſuſpendi: & fuſtibus cedi: atqꝫ unguibus
ferreis crudeliter lacerari. Et cum i his deo
gratias ageret: precepit flammas ad latera
eius apponi. Et cum diu incendio ꝯſtrictus
ureretur: emiſit ſpiritum. Cuius corp⁹ i pla
tea ante templum palatii iactatum: a ioanne
preſbytero noctu recollectum: & in cemite
rio priſcille uia ſalaria in harenario ſepultū
eſt. 8. calē. decēbris.

¶ De ſcis porphyrio & ſociis mr̄ib⁹. CIII

Porphyrius mr̄ cū ſociis ſuis ui
delicet militib⁹ ducētis apud ale
xandriā paſſus ē ſub maxētio ce
ſare. Hic cū eēt princeps militie
impatoris: a regina fauſtina ro
gatus: eam ad beatā catharinā in carcere de
tentā nocte quadā adduxit: & uidēs mirabi
lia: que in carcere fiebant apud uirginē: una
cū pdicta regina xp̄i fidē pcepit: ut diceꝛ in
fra in paſſiōe ipſi⁹ uirgis. 7. calē. decembris.
Cū autē regina ꝓ xp̄i noie paſſa eēt, Porphy
rius corp⁹ eius rapiens ſepeliuit: ut ſupra di
ctum eſt in paſſione fauſtine. 8. calē. decem
bris. ¶ Sequēti uero die dum de corpore re
gine queſtio fieret: & multos ꝓpter hec ad
ſupplicia pertrahi maxentius iuſſiſſet, Por
phyrius prorumpens in mediū exclamauit:
ꝙ ipſe eēt: qui chriſti famulam ſepeliſſet: &
xp̄i fidem percepiſſet. Et cum omnia: que cō
tigerāt: ſuis cōmilitonibus ducētis numero
rettuliſſet: illi ſimiliter diuinitus cōpūcti
ſe xp̄ianos eē uelle dixerunt: & una cum ſuo
principe ſe mori paratos obtulerūt. Tūc ce
ſar furibund⁹ eos omēs pcepit una cum por
phyrio decollari: & corpora eorum canib⁹
deuorāda dimitti: que tamē a xp̄ianis nocte
collecta & extra muros ciuitatis ſunt tumu
lata. 8. calē. decēbris.

¶ De ſanctis flora & maria uirginib⁹ & mar
tyribus. CIIII

Flora & maria uirgines apud cor
dubā ciuitatē hiſpanie paſſe ſunt
que primo diuturnos carceres ꝓ
xp̄i noie paſſe: multaqꝫ famis & i
edie maceratione afflicte: nouiſſi
me autem gladio interempte: coronā marty
rii pceperunt. 8. calē. decēbris. Hec ado.

¶ De ſancta catharina uirgine & martyre.
CV

Catharina uirgo & martyr apud
alexandriā ciuitatē paſſa eſt ſub
maxentio impatore. Hec eni co
ſti regis alexādrie filia unica: in
eius decrepita etate nata: puella admodum
ſpecioſa ifra annū. 18. oib⁹ liberalib⁹ ſtudiis
imbuta ē: quā pr̄ moriēs ſuccetricē in regno
reliqt. Cū aūt pr̄e defuncto a quodā maxio
principe in ꝯiugiū peteret: & ipſa de hoc a
matre inſtanti⁹ pulſareꝛ: uirgo adhuc genti
lis: ſuperba mente denegabat: dicens ꝙ ne
minem unꝗ in uirum aſſumeret: niſi eque ut
ipſa nobilis: ſpecioſus: diues ac ſapiens eēt.
Sed dum princes ille amore uirginis capt⁹
inſtaret: cōminans ciuitatem alexādriam in
uaſurū: niſi eam mater ſibi traderet: & mater
ex hoc nimiū formidaret: rogauit filiam: ut
quendā eremitam xp̄ianū atqꝫ preſbyterum
uirū boni ꝯſilii & prudentie famoſum: extra
urbē habitantē adirent: ut ſup inde ꝯſilium

eius requirerēt & audirent . Sperabat enim
mater cū eēt xp̄iana : uel filiam ad coniugi/
um iducendam : uel ſaltem huius occaſione
ad fidem xp̄i ꝯuertendam. Naꝫ puella philo
ſophoꝝ ſtudiis dedita: xp̄m ꝯtemnebat: nec
de eo a matre quicq̄ audire uolebat. Cuꝫ er/
go mater & filia ad eremitā ueniſſent: illeqꝫ
ad preces matris uirginē de coniugio pulſa
ret: & ip̄a eadē ei: que matri dixerat rn̄diſſꝫ:
eremita ſpiritu dei tactus: eidem promiſit: ꝙ
ſponſum ei dare uolebat nedum ei ſimilem:
ſed ipſam & creaturā quālibet in omnibꝰ ex
cedentem. Quem dum puella ſibi oſtendi pe
tiuiſſet: ille tabulā pictam eidem tradidit de
ferendam: i qua erat imago deuota uirginis
xp̄m puerūꝫ baiulantis: dixitqꝫ uirgini illas
eſſe imagines ſponſi & genitricis: quos ſi de/
uote oraret: ſe ab ea uideri ꝑmitteret: uirgo
autem reuerſa: dum nocte illa ante tabulam
orans aliquātulum obdormiſſet: uidit i ſom
niis cum matre uirgine xp̄m ultra omnē pul
chritudinem ſpecioſum. Cui dū dei genitrix
catharinam offerret i ſponſam: xp̄s eam repu
diauit: eamqꝫ nō eſſe pulchram aſſeruit. De
quo dum uirgo excitata & iam amore ſpon/
ſi capta: triſtaretur ad mortem: facto mane
matrem uocauit: & concita ſecum ad eremi/
tam acceſſit: cui omnia uiſa expoſuit. Quam
ille de xp̄i fide plenius informauit: & cōuer/
ſam baptizauit. Promiſſione ei ꝓculdubio
facta: ꝙ ſponſo amodo eſſet grata. Cum igit̄
uirgo rediſſet: & proſtrata ante iconam ob/
dormiſſet. Iterū eidem mater cum filio ſole
ſplendidiore: & cetu angelorū apparuit. Ma
ter filio ſponſam obtulit: & ipſe eam uti pul
chram & decoram ac purificatā acceptauit:
eamqꝫ celeſti anulo ſubarauit. Excitata uir/
go anulum ſibi i digito reppit: & matri ſue
cum gaudio oſtēdit: & uiſa rettulit: ſicqꝫ dei
ceps xp̄i amore ſucceſa: mundi pompas cō
tēnere cepit. In palatio tn̄ diuitiis & pueris
pleno permāſit: donec mater a ſeculo migra
uit. ¶ Cum autem maxentius imperator om-
nes tam diuites q̄ pauperes ad alexandriam
conuocaſſet: ut idolis imolarent: & xp̄ianos
nolentes imolare puniret: catharina cum eēt
in palatio audiens animalium diuerſorū mu
gitus: & cantantium plauſus: miſſo illuc nū/
cio iquiri iuſſit celeriter: qd hoc eſſet. Quod
cum didiciſſet: aſſumptis ſecum aliquibꝰ de
palatio ſigno crucis ſe muniēs illuc acceſſit.
Ibiqꝫ multos xp̄ianos metu mortis ad ſacri/
ficia duci ꝯſpexit. Que uehemēti dolore cor
dis ſauciata: ad imperatorem ſe audacter in
geſſit: nullamqꝫ ei ſalutationem premiſit.
Sed ſtans ante ianuam templi per uarias cō/
cluſiones ſyllogiſmorum: allegorice & phi/
loſophice multa cum ceſare diſputauit. Dei-
de ad cōmune colloquiū rediens: ipſum con
fidenter redarguit: ꝙ incaſſum tantam mul
titudinem congregaſſet ad colendam ſtulti/
tiam idolorum: uerumqꝫ deum celi & terre
atqꝫ creaturarum omnium creatorē eſſe cō/
probans: chriſtum dei filium incarnatum &
paſſum atqꝫ in celis glorioſum aſcendiſſe cō
ſtantius predicauit. Et cum ſapienter pluri/
ma diſputaſſet: ſtupefactus ceſar ad hec re/
ſpondere non ualens: eam rogauit ut ſacrili/
cium ſuum compleri ſineret: & poſtmodum
ei reſponſa daret: precepitqꝫ eam ad palatiū
duci & cum diligentia cuſtodiri: admirans
eius prudentiaꝫ & corporis elegantiā. ¶ Ve
niens ergo ad palatium imperator eam ſibi
preſentari iuſſit: & ipſam de eiꝰ progenie re
quiſiuit. Que reſpondit ſe filiam regis coſti
fuiſſe: & in purpura natam ac liberalibus di
ſciplinis pleniter inſtructam eſſe: omnia tn̄
propter xp̄m cōtempſiſſe: deos autem quos
iperator colebat nec ſe nec alios iuuare poſ/
ſe. Cum autem per multa poetaꝝ exempla:
& philoſophorum argumenta deos gentiuꝫ
apertis rationibus confutaret: plurimaqꝫ cū
ceſare diſputans ipſum in omnibus uiciſſet:
uidens ille ꝙ eius ſapientie obuiare non poſ
ſet: mādauit per litteras: ut omnes rethores
& philoſophi de circūſtantibus regionibus
ad alexandriam feſtinarent: diuerſa munera
recepturi ſi concionatricem uirginem ſupe/
rarent. Adducti ſunt igitur de diuerſis parti
bus quinquaginta oratores: qui omnes mor
tales in mundana ſapientia excellebāt. Qui/
bus interrogantibꝰ cur de remotis illuc ꝑti
bus uocati fuiſſent: & cauſam eorum conuo
cationis didiciſſent: deridentes ꝙ unius mu/
lieris occaſione tanta illuc ſapientia conue/
niſſet: puellam ad ſe adduci iuſſerunt: ut ſua
temeritate conuicta: nunq̄ ſe ſapientes uidiſ/
ſe cognoſceret. Que cum certamen ſibi imi/
nens audiſſet: domino ſe cōmendauit. Quaꝫ
angelus in chriſto confortauit: & ut conſtan
ter ſtaret admonuit: quia nedum ab illis ui/
ci non poſſet: ſed etiā illos uictos & conuer/
ſos ad palmam martyrii deſtinaret. Cum er
go coram oratoribus adducta fuiſſet: & cuꝫ
eis ſapientiſſime diſputaſſet: ac deos apertiſ
ſime demones aſtruxiſſet: obſtupefacti illi:
& quid dicerent non habentes: muti penitus
ſunt effecti. Tunc imperator furore repletꝰ
eos redarguit: ꝙ ſic turpiter ab una puella
ſe uinci permitterent: unus autem magiſter
aliorum ſic reſpondit: ꝙ licet nullus adeo
ſapiens ante eos nunq̄ ſtare potuiſſet: tamen
ip̄a puella in qua dei ſpiritus loquebat̄: ſic
eos in admiratione conuerterat: ut ꝯtra xp̄ꝫ
aut aliquid oīno dicere neſcirēt: aut penitꝰ
formidarēt. Et cum omnes una uoce eadem
aſſerent. Iratus imperator omnes in medio
ciuitatis cremari mādauit: de quibus ſupra

in eoꝝ paſſiōe dictum eſt idibus nouēbris.
¶ Poſt hec impator uirginem xp̄i ad ſacrificia inuitare cepit: promittēs ei: ꝙ poſt reginam in palatio ipſius ſecunda uocaretur: & imagine illius fabricata: a cunctis ut dea ueneraret. Cui cum uirgo diceret: ut talia nefanda loqui deſiſteret: & xp̄m dn̄m ſe adorare dixiſſet. Iuſſit eam impator ſpoliatā ſcorpionibus cedi: & ceſam in obſcuꝝ carcerē recipi: ibiq; diebus. 7. fame cruciari. Rege autē extra regionis ꝯfinia ex cā ꝓcedente: regina noīe fauſtina maxentii uxor: nimio uirginis amore ſuccenſa: cum principe militū noīe porphyrio: dato cuſtodibꝰ ꝑcio media nocte ad carcerem ꝓpauit. Viderūtq; carcerem mirabili claritate fulgentē: & angelos plagas uirginis pungentes. Quibus catharina eterna gaudia ꝑdicauit: & ad fidem cōuertens martyrii coronam eis ꝑdixit. Sicq; eoꝝ uterq; ad pedes eius procidit: & porphyriꝰ cū ducētis militibus fidem recepit. Innterea xp̄us p columbā de celo miſſam celeſti cibo uirginē refouit. Deinde cum multitudine angeloꝝ & uirginū ei apparuit: & ut ꝯſtās eēt blando colloquio ꝯfortauit. ¶ Rediens aūt impator: eam ſibi preſentari iuſſit: & uidens ſplendidam: quā tanto ieiunio exiſtimabat afflictam: cuſtodes torqueri uolebat: qa eos ei miniſtraſſe putabat. Illa uero ſe a xp̄o celitus enutritam phibebat. Et cū ſuadēte maxentio illa oīno diis imolare recuſaret: & ex hoc ceſar nimium fureret. Prefectꝰ quidam ei ſuaſit: ut infra triduum quattuor rotas ſerris ferreis & gladiis circūſeptas ꝑpararet: ut tam terribile tormētum puelle mēbra diſſecaret: & ceteros xp̄ianos terreret. Quod & factū eſt. Tūc uirgo btā dn̄m exorauit: ut ad ꝯuerſionē circūſtantis populi ipſam machinam diſſiparet. Et ecce angelꝰ domini molē ipſā tanto impetu diuellendo ꝯcuſſit: ꝙ q̄ttuor milia gentilium interemit. Quo miraculo paganoꝝ multitudo ꝯuerſa eſt. Regina autē fauſtina: que uſq; tunc ſe occultauerat: deſcendit: & impatorem de tanta duritia icrepauit. Propter quod ab ipſo detenta & chriſtiana comperta: ab eodem martyrizata eſt: ut dictum eſt ſupra in eius paſſione. 9. calē. decembris. Sed cum porphyrius corpus regine ſepeliſſet: & ex hoc cum ducentis militibus ſe xp̄ianum confeſſus eēt: iubēte eodem imperatore ipſe cum dictis militibus decollantur: ut ſupra dictum eſt in eorum paſſione octauo calendas decembris. ¶ Deinde imperator catharinam aduocans: eidem propoſuit: ut aut ſtatim diis ſacrificaret: aut caput amitteret. Sed cum ſacrificare renueret: decollari iubetur. Ducta igitur ad locū paſſionis cum lachrymis orauit: & xp̄m ſpecialiter pro ſe in quacūq; neceſſitate inuocantibus exorauit. Factaq; eſt ad eam uox de celo: ꝙ ei celi ianua aperta eſſet: & ꝙ in ſuis petitionibus exaudita fuiſſet. Cum autē decollata foret: de eius corpore pro ſanguine lac emanauit. Cuius corpus ab angelis per aera ſubleuatum: & itinere dierum uigiti ad montem ſinai in momento deuectum: ibiq; honorifice tumulatum eſt ſeptimo calen. decembris. Ex cuius tumulo oleum indeſinenter emanat: quod cūctorum debilium membra ſanat.

¶ De ſancto mercurio martyre. CVI

MErcurius martyr apud ceſaream cappadocie paſſus eſt ſub decio ceſare. Cuius tempore dum barbari romanorum fines inuaderēt Decius cum multis militibus cōtra eos bellaturus proceſſit: inter quos erat mercurius miles. Cum autem aliquantulū certaſſent: ſe ſubtraxerunt. Tunc apparuit uir quidam ſplendidꝰ mercurio militi dicēs ſe miſſum eſſe a deo ad eum in bello iuuandum: deditq; ei lanceam: qua barbaros proſtrandos promiſit: & ut habita uictoria dei ſui recordaretur: admonuit. Initoq; prelio mercurius eadem lancea regem ipſorum occidit: alioſq; m̄ltos ex hoſtibꝰ ſtrauit. Quod barbari uidentes in fugam conuertuntur: & a romanis expugnantur. Decius autem poſt triumphum mercurium accerſiuit: & interrogauit eum: quis eſſet: cuius uirtute uictoriam ipſe obtinuiſſet. Qui reſpondit ſe genere ſcytham: ortum armenia: patre gordiano progenitum: a cunabulis philopatorē a militibus mercurium nominatum: ex militia: que marchia nuncupatur. Decius ergo ip̄m exercitus ſui principem conſtituit. Cum aūt romam cum decio reuerſus eſſet: Angelus iterum ei per ſomnium apparuit: & excitauit: ipſum quoq; de negligentia: quam circa uerum deum cognoſcēdum percepta uictoria habuiſſet: acriter increpauit: & niſi conuerteretur minas ſubiunxit: atq; diſparuit.
¶ Mercurius autem ex dictis angeli ad fidē conuerſus: idola abhorrere cepit: & baptiſmum latenter ſuſcepit. Et inuitatus ab imperatore: ut ſecum ad ſacrificandū accederet: tertio uenire contempſit. Poſt imolationem uero eum accerſitum interrogauit: cur ad ſacrificandum uenire contempſerit. Ipſe aūtem chlamydem expoliatam & cingulum ſolutum ceſari reſtituit. ſeq; chriſtianum uiua uoce profeſſus eſt. Tunc ceſar ipſum in carcerem mitti fecit: ubi angelica uiſitatione confortatus eſt. Inde eductus eſt: dum deos omnes confutaret: pronus extenditur: & brachiis & pedibus ad quattuor palos a terra ſuſpenſus alligatur: & diutius fuſtibus uerberatur: deinde igne ipſi ardēte ſubterſtrato

ad modicū aſſat: ſed ex ſanguinis mlta effuſione carbones extinguebant. Inde in cubiculo modicū ſpiramē habente recludit: ſed ab angelo uiſitatus: omnia ipi⁹ uulnera ſolidantur. Cū autē mane eum productū & ſanatum decius ꝯſpexiſſet: & hoc magice arti attribuiſſet. Iuſſit illū extēſum candenti ferro uti cauterio p longum exuri: & ſubulis igne torrentibus latera ei⁹ ac terga terebrari. Deinde ipm uerſis pedib⁹ altius a terra ſuſpēdi: & ad mētum ei⁹ grauiſſimū lapidē alligari. Et cū nihilomin⁹ xpm uoce qua poterat ꝯfiteretur: mandauit ſaxum amoueri: & os eius obſtrui ne xpm aliqualiter noiaret. Dehinc fecit eū a quattuor uiris tam diu flagellari: donec cutis eius ſanie flueret. Et dū hec oia ꝯſtantiſſime ſuperaſſet: iuſſit eū decius apd cappadocie prouinciam i exiliu3 duci: & ibidem capite truncari: quē milites p dies plurimos terra mariq3 trahentes ceſaream puenerunt: ubi xps dñs eidem appuit: eumq3 benigne ꝯſolatus eſt. Mane uero extra urbem a militib⁹ ducit: & ibidem decollat. 7. cal. decembris. Cuius corp⁹ in hora ſui tranſit⁹ lucidiſſimum ſplenduit: odorq3 mirus ex eo fragrauit. Quo miraculo plurimi ad fidem ꝯuerſi ſunt. Sepultus eſt aūt a xpianis in ceſarea ciuitate: baſilicaq3 ſupra tumulū eius i ipſius noie ediſicata eſt: ubi & arma eius repoſita pro reliquiis ꝯſeruantur.

De ſcō mercuriale epo. CVII.

Mercurialis eps liuieñ fuit. Qui apud eandē ciuitatē uita & doctrina & miraculis claruit. Cū aute3 inter populienſe & liuieſe oppidum draco imanis degeret: qui hoies & aialia deuorabat: & flatu ſuo ueneſico multos pimebat: mercurialis oi populo ſuo ieiunium triduanū indixit: & oratione p̄miſſa cū oi clero & plebe una cū ſcō rophilo epo populieſi ad locum acceſſit. Ibiq3 ambo epi draconē ut agnū manſuetiſſimum ſtolis ſuis alligantes: in puteo proximo demerſerunt: eoq3 recluſo ippetuu3 memoriale miraculi deſuper ipoſuerūt: ſicut de hoc ſupra dictū ē in geſtis rophili epi. xv. cal. auguſti: beatus uero mercurialis ad diē propinquās extremū in pace quieuit.

De ſcō romano preſbytero. CVIII.

Romanus preſbyter & confeſſor apud caſtrū blauiū claruit. Qui uite & ſcitate ꝯſpicuus iſigniter effulſit: & ſcientia atq3 doctrina mltipliciter polluit. Qui & apd eandē ciuitatē in pace quieuit. vii. cal. decēbris. Cuius ſcitatis preconiū miraculorum gloria declarat. Hec ado in martylogio ſuo ex chronicis hieronymi ſumpto.

De ſcō petro alexādrino epo & mre. CIX

Petrus alexādrin⁹ eps & mr apud ipam ciuitatē paſſus ē ſub maximiano ipatore. Hic beato theone alexandrino pōtifici in epatu ſucceſſit: & a btō marco euāgeliſta. xvi. eps eiuſdē ciuitatiſ ſedē gubernauit: ſapiētia & ſcitate iſignis admodū effulſit: mltaſq3 pro fide xpi pſecutiōes ptulit. Ita ut pene omni uite ſue tēpore i diuerſis afflictiōibus probatus extiterit. Nā pluries pſecutorum declinās rabiē: de loco ad locū pfugus adiit: plurimū in meſopotamia latitauit: ac pide apd ſyriā phenicis: i utraq3 etiā paleſtina atq3 in inſulis maritimis exulauit. Qui & qnquaginta epos ordinauit. Cū autē ad ſedē ſuam reuerſus multa picula euaſiſſet: & meletius lycopolitanu ſeps ab unitate eccleſie diſceſſiſſet. Petrus ei⁹ metropolitanus celebrato catholicoꝝ epoꝝ ꝯcilio ipſum uti hereticum dānauit: ueꝝ cum arrius hereticus a quo & arriani dicunt adhuc laicus dicto meletio adhereret: & aio catholicos odiret: quaſi ſimulate meletiū defens: ꝯfugit ad petrū. Qui eū in diaconē ꝯſecrauit. Poſtq̄ autē btūs petr⁹ oēs meletianos ab eccleſia ſegregaſſet. Arriuſq3 hoc moleſte ferēs epo multa obloquēdo detraheret. Petr⁹ eps arriū hereticū catholica cōione priuauit: & uti hereticoꝝ fautorē dānauit. Cū aūt atrocitate pſecutionis in xpianos ſeuiēte: plurimi i prouincia egypti martyrio coronarent: ipoſq3 oēs ſcūs eps uti bonus athleta ad paſſionē hortaretur: maximianus iperator hoc audiēs miſit quoſdam tribunos: ut epm alexandrie detinerent: & detentum in carcere decollarent. Tribuni autem illum captum in cuſtodia recluſerūt. Ad quē xpianoꝝ multitudo utriuſq3 ſexus & omnis etatis concurrerunt: & lachrymas fundentes carcere3 circūuallarūt: die noctuq3 ibidem pſiſtentes: ut nequis paganoꝝ ad eu3 occidendū igredi poſſet: uiciſſim cuſtodiētes. Quod uidentes tribuni habito ꝯſilio ſtatuerunt: ut milites armati xpianos carcerem obſeruantes: uiolenter irrumperent: & aditum denegare uolentes trucidarent: atq3 ita ad epiſcopum occidendum ingredi poſſent. Interea arrius timens ne poſt exitum tanti uiri nullatenus reconciliari poſſet: nobiliores ex clero ad epiſcopum miſit ut ſimulanti penitentiam ueniam impetrarent. Sāctus aūt eps p ſpiritum eis pdixit arrium a gloria dñi ſemper aliēnū futuru3. Deinde ſecretius achillam & alexandrum ſeniores in clericis: ambos preſbyteros cōuocauit: eiſq3 pdixit: ꝙ uterq3 eoꝝ poſt ſe eps alexandrie futurus eſſet: & primo quidem achillas poſtea uero alexander in eius ſedē ſuccederet. Admonēs nequis eorum arrium hereticum peſtifeꝝ futuꝝ: aliqñ eccleſie dei

recōciliare p̄ſumeret. Narrauitq; eis q̄liter in ipſa nocte xp̄m iuuenē quaſi duodenē uidiſſet: ueſtitum candido colobio a ſummo uſq; deorſum ꝯſciſo: qui utraq; manu illd circa pect⁹ ſuum ꝯiungebat: & quaſi nuditatem ſuā operiebat. Qui ab eodem interrogatus quid hoc eēt. Rn̄dit: ꝙ arrius hoc ſeciſſet: qui unitatē fidei ſacre ꝯſcidiſſet: qui & incompabile ſchiſma in dei eccleſia generaret. Cum autē beatus petr⁹ omnē populum p̄dicaſſet: eos in pace dimiſit. Vidēs uero: ꝙ ſui occaſione oībus xp̄ianis eum cuſtodiētibus mortis piculum imineret: miſit ad tribunos p quēdā ſeniorem p̄ſbyteꝝ: ut nocte ſequenti ad carcerē accedant: & in loco quo ab intus ip̄m pulſare ſenſerint: parietē effodiant: & inde illum ſponte egreſſuꝝ ſuſcipiant: ſicq; ſine alioꝝ damno in ſe ſolū ſibi iuſſa perficiant. Qui ueniētes nocte & ſine tumultu militum locū obſeruantes: ubi uirū dn̄i in orōne pnoctantē pulſantē audierūt: ibidem parietē effoderunt: & cūctis xp̄ianis circa carcerem ſoporatis: petꝝ ep̄m per foramen eduxerunt. Veꝝ cū dn̄i uoluntas eēt ut ſeruum ſuū ad ſe p martyriū aduocaret: & ne quis ei⁹ paſſionē impediret: tā ualidus tunc ibriū turbo colliſioneſq; uentoꝝ pſtreperunt: ut nemo eoꝝ: qui obſuabant carcerem: ſonū effodientium audire potuiſſet. Egreſſus igit̄ martyr xp̄i ſ̄m quod eis ꝓmiſerat: & ab eis detētus: ad locum buculi deductus eſt: ubi olim beatus marcus paſſus fuerat: ubi ab uno ex militib⁹ enſe per femora tranſfix⁹ migrauit ad dominū. 6. calē. decēbris. Sepultus quoq; eſt a xp̄ianis in alexandria ciuitate in loco: qui dicitur leocados in cemiterio: quod ipſe edificauit.

¶ De ſancto petro ep̄o & ꝯfeſſore. CX

PEtrus ep̄s apud edeſſam ciuitatē claruit tēpore anaſtaſii primi imperatoris: qui ſāctitate multa & ſapia luculēta polluit: ipſiuſq; ciuitatis ſedem tenuit: uirtutūq; iubar fidelibus tam ope q̄ ſmone dereliqt. Declamator eni inſignis fuit. Variaꝝ cauſaꝝ tractatus edidit. Et in morē ſci effren eiuſdē eccleſie diaconi pſalmos metro ꝯpoſuit: & apud ipſam ciuitatē in xp̄o quieuit. Hec gēnadius de uiris illuſtribus.

¶ De ſancto leonardo ꝯfeſſore. CXI

LEonardus ꝯfeſſor apud corbiacenſem ciuitatē claruit. Hic eiuſdem ꝓfeſſionis & uirtutis extitit cui⁹ & alius ſanct⁹ leonard⁹: de quo ſupra dictū eſt in eius legēda. 8. idus nouēbris: eidemq; ſancto quaſi p oīa ſimilis in miraculis fuit. Cū eni in monaſterio p̄latus eēt: tanta ſe humilitate deiiciebat: ut oībus inferior uideret̄. Sed cū omis pene populus ex eius fama ad illum ꝯflueret. Quidā emuli regi clothario ſuaſerunt: ꝙ niſi ei ꝓuideret: regnum francie detrimentum non modicum ſubſtineret. Nam leonardus multos ſub obtentu religionis colligebat: & ſic in dolo regi inſidias pabat. Quibus rex credulus eū expelli iuſſit. Veniētes autē milites adeo uerbis eius ꝯpuncti ſunt: ꝙ ſe ſuos futuros diſcipulos obtulerunt. Rex quoq; penitens ueniam petiit: & detractores reb⁹ & honorib⁹ priuauit: & leonardum ualde dilexit: ad cui⁹ etiam p̄ces emulos eius dignitatib⁹ eoꝝ reſtituit. Qui a deo ſimiliter impetrauit: ut quicunq; in carcere tenerent̄: mox inuocato ſuo nomie ſoluerētur. ¶ Cum autē die quadam orōni icumberet: ſerpens maximus a pte pedū uſq; in ei⁹ ſinum intrauit. Qui ꝓpter hoc nullaten⁹ ab orōne ſurrexit. Completa uero orōne dixit ei: ut ſi in ſe data ſibi fuiſſet ulla poteſtas: in eo faceret quicquid meruiſſet. Poſt hec aūt cū duos ep̄os diſcordantes ſedaſſet: in craſtinū ſe finiēdū p̄dixit. Qui & apud uendopam monaſteriū in pace feliciter obdormiuit. 6. calē. decembris.

¶ De ſancto iacobo interciſo mr̄e. CXII

IAcobus martyr cognomēto iterciſus apud perſidam paſſus eſt: Qui nobilis genere ſed fide nobilior ex regione pſaꝝ & ciuitate elape oriundus: xp̄ianis parētibus ꝓgenitus: xp̄ianus & ipſe uxorem habuit xp̄ianam. Eratq; notiſſimus regi perſarum: & inter optimates primus. Accidit autem: ut a principe nimio amore ſeduct⁹: ad colēda idola flecteret̄. Quod mater & uxor audientes amaras litteras ei ſcripſerunt: in quibus eū de idolatria acri⁹ redarguebant: & eidem de cetero adherere repudiabant. Cum autē iacob⁹ litteras legiſſet: amare fleuit: & pro errore ſuo penitentiā agens ſe durius afflixit. Quod dū per nuncium quendā principi nūciatum eſſet: ille iacobum aduocans: interrogauit eum an nazarenus: & per conſequens magus effectus fuiſſet. Qui reſpondit: ſe chriſtianum eſſe: magum autem minime. Et cum eidem multa ſupplicia minaretur: & ille ſe nulla tormenta formidarē proteſtaretur. Princeps de conſilio amicorum hanc ſententiam ſuper iacobum tulit: ut ad aliorum terrorem membratim puniatur. Et cum quidam ex compaſſione ſuper eum flerent: ille dicebat: ne plorarent: quia ipſe ad uitam: ipſi uero ad interitum feſtinarent. ¶ Tunc carnifices a manu dextra incohantes primū pollicē: deide quattuor alios digitos eidem ſucceſſiue preſciderūt. deide ad leuā accedētes: oēs ſimiliter eidē quinq; digitos ſingillatim abſtulerunt. Et deinde

ad pede3 dextrū ſe curuātes omnes digitos ipſius pedis ſucceſſiue abſciderunt. Quod poſtmodu3 ſimiliter & ſiniſtro pedi fecerūt. Ad quoꝝ ſinguloꝝ oium digitoꝝ preciſionē ſcūs martyr deo grās agebat:& ſemꝑ aliqua noua & utilia proferebat:tormētaq; cūcta q̄ſi pro nihilo ducebat. Tūc accedētes miſtri pedē dextrū abſciderūt & deinde ſiniſtrum. Abſciderūt & dexterā manum & deinde ſiniſtrā. Abſciderūt etiā brachiū dextrū uſq; ad humeꝝ & ſic poſtmodū & ſiniſtrū. Iāq; carnifices defecerāt: eo ꝙ a prima hora diei uſq; ad nonā in eius ceſione ſudaſſent. Tunc accedentes ſciderūt ſuram dextri cruris: ſcindentes uſq; ad femur. Deinde ꝯuerſi ſiniſtri cruris ſurā precidendo:uſq; ad femur ſciderunt. Beatus uero iacobꝰ ineffabili dolore ꝑgrauatus ad dominū exclamabat: & gratias agens xp̄o finem ſuo martyrio imponi exorabat. Eratq; ſicut truncū nullū habēs ſubſtētaculū nihilq; in eo hois appebat niſi ſola ligua:qua dn̄m collaudabat. Multi quoq; de aſtantibus eiꝰ tormētis ꝯpatiētes deflebant: & non audētes illū aſpicere faciē ſuam opiebāt. Tunc mādante rege unꝰ ex carnificibus acceſſit:& caput eiꝰ amputauit. Cuiꝰ corpꝰ xp̄iani i eiꝰ ciuitate elape ſepelierunt .v.cal. decembris.

¶De ſcō clemēte flauio ep̄o. CXIII

CLemēs ep̄s cognomento flauius apud metēſem ciuitatem claruit. Hic cōſul romanoꝝ & patruꝰ clemētis pape fuit:Qui a btō petro apoſtolo baptizatus & diſcipulꝰ effectus:& ab eodē ep̄s ordinatus: ad galliā belgicam euāgelizādi grā miſſus ē:cū pluribus aliis ep̄is. Et dū ad metēſem ciuitatē perueniſſet:a quodam uiro hoſpitio officioſe ſuſceptus fuit. Cui & xp̄m ei incognitū & inauditum ꝑdicauit: i quo oia ſigna ſe factuꝝ ꝓmiſit. a quo & didicit i harenario olī ab octauiano i ipſa urbe conſtructo:draconē ingētem degere:q alios dracūculos ex ſe genuerat:quoꝝ flatu mortifero aer adeo ꝑſtilēſ & infectus erat:ut multis iam extinctis:ciuitas omnis i hoībꝰ & aialibꝰ morbida foret: multiq; langore depreſſi decūberēt. Cum autem ſcūs clemēs liberationē ciuitatis promiſiſſ3, hoſpes primos urbis ipius aduocat:& audita narrat. Et ꝯcurrēte omi populo:ſcūs ep̄s primo quidē egris oratiōe ſua ſanitatē reſtituit. Deinde ad amphitheatrū acceſſit:ubi inuocato xp̄i noie:draconē aliis maiore3 ſtola ſua circa collū cinxit: eūq; uti manſuetū catulum poſt ſe trahere cepit. Omnibꝰ aūt ut a ſcō docti fuerant:kirieleiſon clamātibꝰ: & clementem ſequētibꝰ:ipſe uſq; ad flumē urbi ꝯtiguum:qd ſalia dicit draconē traxit:& in eodem fluuio demerſit. Omnis uero alia draconū & ſpentū multitudo maiorē beluā ſecuta:& in eodē amne a ſcō ſubmerſa fuit. Sicq; ſcūs omnē populū ad xp̄m ꝯuertit: & baptizauit. Ibiq; pluribꝰ ānis ſedem ep̄ale3 tenuit. Et poſt felix paſtoris regimē in pace quieuit. v. cal. decēbris. Et in eodem oppido tumulatus iacet.

¶De ſcis barlaam & ioſaphat ꝯfeſſ. CXIIII

BArlaam & ioſaphat eremite quorū uitā ioānes damaſcenꝰ cōpilauit apud indiā claruerūt. Cū eni uniuerſa illa patria chriſtianis & monachis īpleta eēt. Rex quidā3 auenur xp̄ianos oēs & precipue monachos ꝑſequebat. Interea regi puer pulcherrimus naſcit:& ioſaphat appellat:pro cuius natiuitate rex cū omni populo diis īmolauit: & ꝗnquagintaq;nq; aſtrologos:quid futuꝝ eēt de puero interrogauit. Qui oēs ipm magnū i potētia & diuitiis futuꝝ ꝑdixerūt: tn̄ xp̄ianam religionē:quā pater oderat colituꝝ:ꝓnoſticati ſunt. Quod rex plurimum expaueſcēs:in ciuitate ſeorſum palatium ſpecioſiſſimū ꝯſtrui fecit: & ibi puerū ad habitandu3 poſuit. Ibi ſecū iuuenes pulcherrimos collocauit:mādans illis:ut nec mortē: nec infirmitatē:nec ſenectutē:nec pauptatē:uł aliqd qd poſſet afferre triſtitiam noiarēt ei: ſ3 oia iocūda illi ꝓponerent:q̄tenꝰ nihil de futuris cogitare poſſet. Et ſiquis ex miniſtris iſirmabat: ꝯtinuo ipō amoto aliꝰ ſurrogabat: nec xp̄s ab aliquo nominari preſumebat. Cum autē iuuenis adoleuiſſet in omi ſapientia edoctus admirās cur pater eū taliter recluſiſſet quendā de ꝯſeruis ſibi familiariorē de hoc interrogauit:dicēs ſe in multa triſtitia poſitū eo ꝙ ſibi foras egredi non liceret. Quod pater audiēs & dolēs:equos parari fecit:& choros plaudētes ante eū mittere: & neqd ei fedum occurreret diligenter prohibuit. Ipſo ergo aliqñ procedēte:unū leproſum & unū cecum obuios habuit. Quos uidēs & ſtupēs quid hoc eſſet inquiſiuit. Et a miniſtris didicit:ꝙ paſſiones ſunt:que hoībꝰ accidunt. De quo ille ꝓpter iſuetudinē talia uidendi:uel audiendi anxius eſſe cepit. Alio die ſenē rugoſum & incuruatū & balbutiendo loquentem inuenit:& admirās de hoc etiam requiſiuit. Audiuitq; ꝙ ꝓpter annoꝝ multitudine3 ad talē ſtatū deuenit:cuiꝰ finis eſt mors:quā omnes uel i ipa etate uel i minori experiri oporteret. Que oia iuuenis notās i multa erat triſtitia:ſed corā patre pretendebat letitia3 deſiderās in uia ſalutis edoceri. ¶ Cum aūt hec omnia mōachus quidā noie barlaā habitans in deſerto terre ſēnaar:ꝑ ſpiritū cognouiſſet:admonitiōe diuina mercatoris habitū aſſumpſit:& ad ciuitatem illā deuenit. Locutuſq; eſt pedagogo ioſaphat:dicēs ſe lapidē

precioſum uenalem habere: qui ſua uirtute
quaſcunqꝫ infirmitates curabat: quē regi io/
ſaphat uendere uolebat. Ille aūt cū ſibi pri/
mo lapidem oſtendi petiuiſſet. Barlaā rn̄dit
ꝙ lapis ipſe talē uirtutē haberet: ut ſiquis:
q corpore non eēt integer: ipm aſpiceret: cō
tinuo lumen oculoꝝ amitteret: & quia filius
regis uirgo erat: prout ipſe audierat: iō ipſi
ſoli lapidem oſtendere intēdebat. Igit̄ peda
gogus hoc ioſaphat nuncians: ipm ad eum
in ꝯclaui q̄tocyus introduxit: quē rex huma
niſſime & reuerēter ſuſcepit. De quo barlaā
ipm plurimū cōmendauit: & incipiens eum
alloqui a quibuſdā ꝑſuaſionibus & exēplis
predicauit ei de mundi creatiōe: & hominis
preuaricatione ac filii dei incarnatione: paſſi
one: & reſurrectiōe: nec nō de die iudicii: &
bonoꝝ & maloꝝ retributiōe longum ſermo
nem ꝯtexuit: ſeruienteſqꝫ idolis plurimū ex
probrauit: & de illoꝝ fatuitate exempla pro
poſuit. Cepit etiā ꝯtra uanam & falſam mū/
di delectationē multa diſputare: & finē oiuꝫ
mortē ꝯprobare: & plura ad hoc in moduꝫ
fabulaꝝ exempla inducere. Cum aūt eū rex
interrogaſſet: quot annoꝝ eēt: & ubi habita/
ret. Ille rn̄dit: ſe eſſe annoꝝ. 45. & in deſerto
ſenaar degere. Eꝯtra autem ioſaphat illum
pluſq̄. 70. ānoꝝ ex apparētia iudicabat. Cui
barlaā ait: ꝙ ſi a natiuitate ſua oēs eius ānos
querebat: recte exiſtimabat. Si uero a tēpor̄
quo relicto ſeculo xp̄o uiuere cepat nō plus
q̄. 45. annos habebat: quos in eremo exege/
rat. Cum autē eum ioſaphat ad eremū ſequi
uellet: noluit barlaam: eo ꝙ ex hoc rex indi
gnatus mortē omnibus xp̄ianis inferret: ſed
tēpore oportuno ad ipm in poſteꝝ ueniret.
Barlaam igit̄ regis filium baptizans: & in fi
de optime inſtruens: eum oſculatꝰ eſt: & ad
locum ſuum reuerſus eſt. ¶ Poſtq̄ autē rex
auenur filiuꝫ ſuū xp̄ianum factū audiuit: in
dolore nimio poſitus eſt. Quē quidā amicꝰ
eius nomie arachis ꝯſolans dixit: quendam
ſenem paganū nachor nomine: barlaam per
omnia ſimilē eſſe: quem ſuaſit: ut rex aduo/
caret: & ipſe xp̄ianum & barlaā ſe ſimulans
cū philoſophis diſputans: primo xp̄ianoruꝫ
fidem defēderet: deinde ſe ſupari ꝑmitteret:
& omnia que docuerat retractaret: & ſic io/
ſaphat ad deorū cultum rediret. Igit̄ dictus
princeps cum exercitu ad querendū barlaā
iuit: & nachor capto ſe barlaā cepiſſe dixit.
Quod filius regis audiens magiſtꝝ ſuum ca
ptum amare fleuit: ſed deo reuelāte poſtmo
dum ipm nō eſſe cognouit. Cum autē rex fi/
lium minis & blanditiis ꝑ dies plurimos ꝓ/
pulſaret: ut ipm ad ſuā uoluntatē inflecte/
ret: & ille nec minis terreri: nec adulatiōibꝰ
ſeduci poſſet. Tandem rex dixit ei: ꝙ ad hoc
p̄m declinare uolebat: ut barlaam: qui eum
ſeduxerat: & q̄ in carcere erat cū gentilibus
ad diſputandū conueniret: & ſiquidem ille
obtineret: rex ei cederet. Sin autē: ipſe cū ce
teris xp̄ianis ipſi ꝯſentirent. Quod cū regis
filio placuiſſet: illi cum nachor ordinant: ut
ſe barlaam ſimulans: prius fidem xp̄ianorū
defendat: & tādem ſe ſuperari permittat. Cū
ergo omnes in unū conueniſſent. Ioſaphat ſi
mulans ſe credere: ꝙ nachor barlaam eſſet:
ei dixit: ꝙ ſi doctrinam ſuam: quam eum do
cuerat: defenderet: in ipſa perpetuo perma/
neret. Sin autē ſupatus eſſet: ipm mala mor/
te puniret: ne unq̄ aliquis filios regum deci/
pere preſumeret. Quod audiens nachor ue/
hemēter expauit: uidēs ſe in foueam incidiſ/
ſe: quam fecit: & deliberauit melius filio re/
gis adherere: & ſic periculum mortis euade
dere. Rex autē iam palam ei dixerat: ut fidē
ſuam ſine timore defenderet. Incepta igitur
diſputatione cepit nachor fidem xp̄i euiden/
ter defendere: & rōnibꝰ cōmunire: ita ut phi
loſophi muti effecti: nihil oīno reſpondere
ſcirent. Ioſaphat autē exultabat: eo ꝙ ꝑ ue/
ritatis hoſtem dn̄s ueritatē defendebat. Rex
igitur furēs iuſſit cōcilium diſſolui: quaſi de
his ſequēti die denuo tractaturus. Ioſaphat
autē a patre magiſtꝝ ſuuꝫ ſibi dari petiit: ut
de reſponſionibus ad inuicē ea nocte confer
rent: & ipſe ſecum ſuos ecōuerſo aſſumeret.
Quē ei rex conceſſit: ſpem habēs: ꝙ eum ſe/
duceret. Cum ergo regis filius nachor in do
mum duxiſſet: ei manifeſtius ait: ꝙ euꝫ quis
eēt: non ignoraret: quia uidelicet nō barlaā:
ſed nachor aſtrologus foret. Cui & fidē xp̄i
ꝑdicauit: & ꝯuerſum mane ad eremū miſit:
ubi baptiſmum ſuſcipiēs eremiticam uitam
duxit. ¶ Hec audiēs quidam magꝰ theodas
nomine regi promiſit: ꝙ filium ſuum ad pa
trias leges ſeduceret. Conſuluit ergo regi:
ut a filio cunctos remoueret: & ornatas ac
decoras mulieres ad eū intromitteret: ut cū
eis continue conuerſari poſſet. Ipſe uero ſpi
ritus libidinis ad eum mitteret: qui eum ad
concupiſcētiam inflammarent: eo ꝙ nihil fa/
ciliꝰ hominē q̄ mulier ſeducer̄ poſſet. Quod
cum rex ꝑfeciſſet. Puelle quideꝫ iuueni ſēp
aſſiſtentes blandis colloquiis demulcebāt:
Maligni uero ſpiritus a mago miſſi caminū
ignis in eius animū accēdebant. Iuuenis ue/
ro ſe totum deo cōmēdans omēs tētationes
ſupabat. Deinde quādam puellam pulcher/
rimam unius regis filiam a patre orbatam:
rex ad eum miſit. Cui dum ioſaphat ꝑdicar̄
uellet. Illa ei rn̄dit: ut ſi eam ad xp̄m uellet
adducere: ipſam in coniugē deberet aſſume
re: & ſic eam a damnatione ꝑpetua liberar̄.
Nam & xp̄iani matrimonia cōtrahebant: &
in eo ſtatu ſe ſaluari dicebant. Hec dicēs pu
ella turrim animi illius fortiter concuſſit.

Igniſq; concupiſcentie a demonib⁹ accenſus
intus ardere cepit. Ioſaphat auté in anguſtia
poſitus cũ lachrymis in oratione ſe dedit:&
orans aliquantulum obdormiuit: uiditq; ſe
duci ad pratum ameniſſimũ floribus & cun/
ctis delectationib⁹ exornatum. Deinde in ci
uitaté auro & gẽmis rutilantem ſe itromitti
ɔſpexit: i qua tot diuitie & delitie relucebãt
ꝙ ibi perpetuo ſe dimitti poſtulabat. Dictũ
q; eſt ei: ꝙ ille locus eſſet btõꝝ: ad quẽ cum
maximo labore ipſum deuenire oportebat.
Deinde ad loca aſpera teterrima adductus:
audiuit ea loca eſſe ipioꝝ & damnatoꝝ. Eui
gilãs auté & hoꝝ memorans pulchritudiné
puellaꝝ uelut ſtercora ɔtemnebat. Maligni
auté ſpirit⁹ ad theodã reuerſi retulerunt: ꝙ
ſigno crucis ab eo & oratione fuerãt effuga
ti. Ad qué dum magus una cũ rege introiſſ;
ut ei perſuaderet: ipſe ab eo ɔuerſus baptiſ/
ma ſuſcepit:& laudabilé uitã duxit. Rex igi
tur deſperans de conſilio amicoꝝ dimiſit ei
dimidium regni ſui. Ille auté q̃uis deſertum
affectaret: tñ ꝓpter fidei dilationé ad temp⁹
regnum ſuſcepit: & in ſuis ciuitatibus eccle
ſias fecit:& cruces erexit: & oẽs ad xp̃m con
uertit. Pater etiã tandem predicationib⁹ filii
fidem ſuſcepit:& baptizatus regnũ totum fi
lio dimiſit: ac pnie opib⁹ uacans laudabili/
ter uitam finiuit. Ioſaphat aũt barachiam re
gem prenunciãs pluries fugere ad eremum
uoluit: ſed a populo coact⁹ remãſit: uix tan
dem ab eis dimiſſus deſertum petiit: & rega
lem habitũ paupi tradẽs ipe i pauprima ue/
ſte remanſit. Cui diabolus multa ipedimen/
ta oppoſuit: aliqñ in eũ euaginato gladio ir
ruens: aliqñ in forma diuerſaꝝ feraꝝ in eum
frendens. Que oia ipſe iuocato xp̄i nomie ſu
perauit. Biẽnio igit̃ ioſaphat per eremũ ua/
gat⁹ ẽ: nec barlaam inuenire potuit. Tandem
ad eius ſpeluncam ueniẽs: ſtanſq; ab extra ſe
ab eo benedici poſtulauit. Cuius uocé bar/
laam cognoſcẽs & foras exiliens oſculantes
ſe inuicem cum lachrymis & amplexib⁹ con
ſtringebant. Ioſaphat auté q̃ acciderant oia
referebat. Ille uero imẽſas deo gr̃as agebat.
¶Manſit aũt ioſaphat ibide; ãnis multis in
abſtinentia mirabili & ſcitate. Completis ue
ro diebus uite ſue barlaam in pace quieuit.
Ioſaphat aũt in anno.25.regnũ deſerens .35.
annis eremiticũ laborem ſubſtulit:& ſic mł
tis clarus uirtutib⁹ in pace quieuit:& cũ cor
pore barlaam ſepultus fuit. Quoꝝ amborũ
corpora barachias rex reuerenter inde aſſũ
pſit:& in eius ciuitaté transferẽs honorifice
collocauit.v.cal.decembris ad quorum tu/
mulum miracula fiunt.

¶De ſanctis fauſto diuo & amonio marty/
ribus. CXV.

FAuſtus preſbyter: diuus & amo/
nius cũ aliis plurib⁹ ep̃is ex egy
pto: & clericis & laicis ſexcentis
& ſexaginta apud alexãdriã ciui/
tatem paſſi ſunt. Qui cum beato
petro eiuſdẽ urbis ep̃o ɔprehenſi:& in carce
rem truſi. Iubẽte maximiano iperatore poſt
ipſius beati mr̃is paſſioné: oẽs gladio truci/
dati ſunt.v.cal.decẽbris. Quoꝝ omniũ cor/
pora apud alexandriã tumulata ſeruant: ut
dicit ado.

¶De ſcõ ſoſthene diſcipulo. CXVI

SOſthenes diſcipulus apoſtoloꝝ
fuit: de quo btũs paulus pria ad
corinthios primo cap.mẽtiones
facit: ubi dicit raban⁹ in gloſa: ꝙ
iſte ſoſthenes corinthius doctor
erat: multũq; pro fr̃ib⁹ ſolicitus ideo ſpecia
liter ab apoſtolo eſt aſſumptus.ſ.ꝓpter ſuã
humanitaté:& pp firmioré narrationis ɔfir/
mationé: ut in ore duoꝝ uel triũm teſtiũ ſta
ret omne uerbũ. Hic fuit unus ex.72: xp̄i di
ſcipulus: ut abbas dorotheus tradit: qui &
colophonie ep̃s fuit & apud corinthũ citaté
ſuam ſcõ fine quieuit.4.cal.decẽbris.

¶De ſcõ gregorio papa ſecũdo. CXVII.

GRegorius papa huius nois ẽs na
tione ſyrus ex patre ioãne: ɔſtan
tino pape prio in ep̃atu romano
ſucceſſit:& ſedit ãnos.xvi.mẽſes
8.dies.ix. Hic fuit uir caſtiſſim⁹
diuine ſcripture eruditus: loquela facũdus:
aio ɔſtãs: eccleſiaſticoꝝ erroꝝ deſtructor
& ɔtrariis fidei fortiſſim⁹ impugnator. Hic
bonifaciũ monachum a britãnia ueniẽté ep̃s
ɔſecrauit:& per eum genté germanoꝝ ſedé/
tem in tenebris & umbra mortis: doctrina
lucis ad xp̃m couuertit. ¶Hic etiã p petro/
nium ciué brixiẽſem cenobiũ beati benedi/
cti apud caſtrum caſſinum reedificauit: qđ
pluſq̃ centum annis a tépore longobardoꝝ
fuerat deſolatum. Hic etiã cum leo impator
imagines xp̄i & beate uirginis & alioꝝ ſcõꝝ
in ciuitate cõſtantinopolitana igne cremari
iuſſiſſet: idẽ ipi facere pcipiẽs: nõ ſolũ face/
re renuit: ſed etiã impatorem pro ipo facto
anathematizauit. Deinde diſtributis oibus
eccleſiis & monaſteriis atq; omni clero i pa
ce quieuit. Sepultus eſt ad ſcũm petrum:&
ceſſauit ep̃atus dies tres.

¶De ſcõ gregorio papa tertio. CXVIII.

GRegorius papa huius nois terti⁹
natione roman⁹ ex patre marcel/
lo gregorio pape ſcdo in põtifi/
catu romano ſucceſſit:& ſedit an
nos.x.mẽſes.8.dies.30. Hic erat
uir mitiſſimus & ualde ſapiẽs: in diuinis ſcri
pturis ſufficienter inſtructus: greca latinaq;
lingua erudit⁹: atq; exercitat⁹ in ſenſib⁹ di/

uinarum ſcripturarum ſubtiliſſima exhor/tatiõe elimatus exhortator omniũ bonorũ: plebiq; florentiſſima catholice fidei ac ſalutaria predicans: corda fidelium dicto facto ue corroborãs: orthodoxe fidei emulator atq; defenſor fortiſſimus: chriſtianã religionẽ diligenter complectẽs: paupertatis amator: erga inopum prouiſionem non ſolum mentis pietate: ſed etiam ſtudii labore ſolicitus. Captiuorum redemptor & debitorum: orphanis quoq; & uiduis cum omni diligentia largiter neceſſaria tribuẽs. Quãobrem deo fauente non ſolũ ad ſacrũ pſbyteratus ordinẽ peruenit: ſed etiam dum in exequiis ſui deceſſoris ante pheretrum eius fuiſſet inuẽt⁹: omnis romanus populus a magno uſq; ad paruum diuina inſpiratione ſubito permoti per uim eum auferentes in pontificatus ordinem elegerunt tempore leonis & conſtantini imperatorum. ¶Hic addidit in canone: quorum ſolennitas hodie in conſpectu maieſtatis tue celebratur: dñe deus noſter i toto orbe terrarum: intra quorũ nos cõſortiũ ꝛc. ¶Hic etiam dum leonem imperatorem ob depoſitionem imaginum chriſti & ſanctorũ incorrigibilem uidiſſet: qui ab ei⁹ predeceſſore anathematis pena fuerat inuolutus: romam & italiam & heſperiam totam ab eius iugo diſcedere fecit: & uectigalia interdixit. Synodumq; fere mille epiſcoporu; rome celebrans: uenerationem ſanctarum imaginu; confirmauit: atq; uiolatores generali ſententia anathematizauit. Hic etiam cum roma a rege liudprando longobardorum obſidere tur: miſit nauigio ad carolum pipini patre; regem francorum: claues confeſſionis ſancti petri: rogans ut romanam eccleſiam a lõgobardis liberaret. Nolens ab imperatore conſtantinopolitano heretico quemadmodum hactenus fuerat cõſuetudo: auxilium poſtulare. Et extunc conſtantinopolitani imperatores romane eccleſie patrocinium amiſerũt Et poſtq̃ omnia feliciter perfeciſſet ipſe ſanctus uir in pace quieuit. 4. calẽ. decembris. Et ſepultus eſt ad ſanctum petrum: & ceſſauit epatus dies. 9.

¶De ſanctis papyrio & manſueto epiſcopis & martyribus. CXIX

PApyrius & mãſuetus epi & martyres tempore uandalice perſecutionis ſub gerſerico rege arriano paſſi ſunt. Qui pro catholice fidei defenſione candentibus laminis ferreis toto corpore aduſti: glorioſum agonem ꝯſumauerunt. 4. calẽ. decẽbris Quo uidelicet tẽpore & alii ſancti epi. ſ. eugenius carthaginenſis: ualerianus: urbanuſ: creſcens: euſtathius: creſcẽtianus: creſconi⁹: felix hortolanus: & florentian⁹: propter ueritatis eãdem predicationem damnati exilio in ꝯfeſſione pietatis curſum uite ſue ꝯſumauerunt: de quibus ſupra dictum eſt. 5. idus iulii. Hec uictor aphrican⁹.

¶De ſanctis ruſo & ſociis mrib⁹. CXX

RVſus mr cũ aliis plurib⁹ de domo ſua rome paſſi ſunt: ſub perſecutione diocletiani impatoris. Hic nobilitate generoſa inſignis cũ eẽt patricius urbis p̃dicatiõe & exemplo bti ſebaſtiani martyris ad fidem xp̃i ꝯuerſus: & cum oĩ domo ſua a ſancto policarpo p̃ſbytero baptizatus eſt. Quẽ cum omnib⁹ aliis diocletianus detentum: & capitali ſententia punitum: xp̃i martyres eos fecit. 4. calẽ. decẽbris. Hec ado.

¶De dedicatiõe eccleſie materialis. CXXI

DEdicatio eccleſie ſolẽniter inter alias feſtiuitates ſãctorũ celebratur: que ideo ultimo ponit̃: quoniam certum diem non habens: anniuerſaria dies conſecrationis cuiuſlibet eccleſie ſuo tẽpore recolitur. Et quoniã duplex eſt eccleſia ſiue templum. ſ. materiale & ſpirituale. Ideo primo agendũ eſt de dedicatione templi materialis: deinde de dedicatione tẽpli ſpiritualis. ¶Circa dedicationẽ autẽ eccleſie ſiue tẽpli materialis tria uidenda ſunt. Primo q̃re dedicat̃. Secũdo qualiter ꝯſecrat̃. Tertio p quos ꝓphanatur. ¶Et qa in tẽplo duo ſunt: que ꝯſecrantur. ſ. altare & ip̃m tẽplũ. Iõ primo uidendũ eſt quare ꝯſecret̃ altare. Secũdo quare templũ. ¶Altare aũt ꝯſecrat̃ ad tria. Primo ad ſacrm̃ dñi offerendũ: gen̄. 8. Edificauit noe altare dño: & tollẽs de cũctis pecoribus & uolucrib⁹ mũdis obtulit ſup altare. Hoc ãt ſacrm̃ eſt corp⁹ & ſãguis xp̃i: qđ i memoriã paſſiõis dñice imolam⁹. Habem⁹ eni triplex memoriale dñice paſſionis. ſ. Paſſionis xp̃i imaginib⁹ depicte: quãtũ ad uiſum: quia picture ſunt q̃ſi libri laicorũ. Paſſionis xp̃i ſermonib⁹ p̃dicate: q̃tum ad auditũ. Et paſſionis xp̃i in ſacramẽtis rep̃ſentate: q̃tum ad guſtum: odoratum: & tactũ: ut p oẽs corporis ſenſus paſſionis xp̃i memoria mẽtib⁹ fideliũ imprimat̃. ¶Secũdo ad nomẽ dñi inuocandum: gen̄. 12. Edificauit abrahã altare dño: qui apparuit ei: & inuocauit ibi nomen dñi. Hec autẽ inuocatio ſc̄m apoſtolum hẽt fieri: p obſecrationes: que fiunt ꝓ malis remouẽdis. Per orõnes que fiunt ꝓ bonis imperrandis. Per poſtulationes: que fiunt ꝓ bonis cumulandis. Et p gratiarũ actiones: que fiũt ꝓ bonis ꝯſeruandis. ¶Inuocatio autẽ: que fit ſup altare dr̃ miſſa: ex eo q: celeſtis miſſus. ſ. xp̃s a patre mittit̃: q ipſam hoſtia; ꝯſecrat: & idem p nos ad patrẽ mittit̃: ut ꝓ nobis intercedat. Que quidem miſſa tribus linguis

canit.ſ. hebraica greca & latina. Hebraica ſunt alľia:amē:ſabaoth:oſanna.Greca kirie leiſon.Latina reliqua oīa.Et hoc ad repreſētandū titulū dñice paſſionis:dictis trib⁹ linguis deſcriptū : uel quia omnis linga debet xp̄m ꝯfiteri:quoꝝ omniū he tres ſunt principaliores.¶ Tertio ad cantandū eccleſiaſtici 47. Stare fecit cantores ꝯtra altare ꝛc. Tres aūt ſunt ſpecies ſoni q̄ faciūt tres modos:ut dicit hugo de ſcō uictore:fit eni ſonus pulſu flatu & cātu.Ad citharā ptinet pulſus:ad organū flatus:ad uocē cātus: ut huic ꝯſonātie ſonoꝝ referaṫ ꝯcordia moꝝ.Si referatur ad pulſum cithare manuū opatio:ad flatum organi mentis deuotio:ad cantū uocis ſmonū exhortatio.Hoc autem triplex gen⁹ muſicoruꝫ refert ad triplicē differentiā officii eccleſie:ut dicit in mitrali. Nā officiū eccleſie cōſiſtit i ps:in cantu:& lectiōib⁹.¶ Ad primū gn̄s qđ fit pulſu ut in pſalterio & ſiľibus refertur pſalmodia.Ad ſm qđ fit uoce referūt lectiones: Ad tertiū qđ fit flatu ſicut in tuba referṫ cantus.¶Tēplū autē ſiue eccleſia conſecraṫ.ꝑpter.v.rationes.¶Prio ut ide diabolus & ei⁹ poteſtas expellatur ſicut refert gregori⁹ i libro dialogoꝝ : de quadā eccleſia arrianoꝝ in noīe bti ſebaſtiani cōſecrata: de qua uiſibiliter demones in forma porcoꝝ inde exiſſe plurib⁹ apparuerūt.¶ Secundo ut ad eā ꝯfugiētes ſaluētur:unde dicit canō. Reos ſanguinis defendit eccleſia:ne uitā perdant & mēbra.Tali enim priuilegio eccleſie dedicate de iure cōi potiūṫ. Et ob hoc ioab fugit in tabernaculū dñi: & apprehēdit cornu altaris.3.ꝝ.2.¶Tertio ut ibidē oratiōes exaudianṫ.3.ꝝ.8.Quicūq; orauerit in loco iſto:tu exaudies eos ī loco habitaculi tui in celo:& cū exaudieris propicius eris : unde i oratione dicit eccleſia. Quiſqs hoc tēplum bñſi.peti.igre.cūcta ſe ipetraſ.leteṫ.Adoramus aūt i ipſis eccleſiis ad oriētem.¶ Prio ut patriā nr̄am nos requirere oſtēdam⁹. Nā deus in oriēte paradiſum plantauit:ibiq; hominē poſuit: trāſgreſſuꝫ uero ad occidētem eiecit.¶Secūdo ut ad ipꝫ crucifixū reſpiciamus.Nā dñs crucifixus ad occidētem reſpiciebat:& ita adoramus ad ip̄m reſpicientes. ¶Tertio ut ueniētem iudicē expectare monſtremus.Nā aſſumptus ad oriētē ſurſum ferebatur:& ita ueniet ad iudicādū:ad occidētem aſpiciēs.Hec oīa dama⁹:libro.4.ca.v.
¶Quarto ꝯſecraṫ ut ibideꝫ deo laudes ſoluantur:hoc aūt fit i.7. horis canonicis inter alias priuilegiatis.Nam in nocte media qua matutinū celebratur.xp̄s natus eſt captus & illuſus a iudeis:& in hac hora iſernū ſpoliauit.In media etiā nocte ad iudiciū uenturus aſſeriṫ.Addūtur etiā matutinales laudes qa in mane egyptios ſubmerſit i mare:mundū creauit:& reſurrexit.¶ In hora pria xp̄s ad tēplum ꝯueniebat:pilato p̄ntatus fuit:& ſurgens mulieribus appuit.In hora tertia a pilato ad colūnam flagellaṫ: morti adiudicatur:& ſpūſſanct⁹ i apoſtolos mittiṫ.¶In.vi clauis in cruce ꝯfigiṫ:tenebre per totū mundum fiūt: & ſol obſcuraṫ:& i die aſcēſionis cum diſcipulis recūbēs ꝯuerſaṫ. ¶ In nona xp̄s ſpiritū emiſit:miles latus eius aperuit: cetus apoſtoloꝝ ad orandū uenire ꝯſueuit: & xp̄s in celū aſcendit.¶In ueſpa:xp̄s in cena ſacramētū ſui corporis iſtituit: pedes diſcipuloꝝ lauit:de cruce depoſitus fuit:diſcipulis in habitu pegrini ſe oñdit.¶In ꝯpletorio xp̄s ſanguineas guttas ſudauit:in monumēto poſitus qeuit:reſurgēs pacem diſcipulis nunciauit.In his ergo horis predicta beneficia recolim⁹:& pro ipſis deo grās reddimus.¶Quinto ꝯſecratur:ut ibidē ſacramenta miniſtrenṫ:quoꝝ quedam miniſtrātur intrantib⁹ ut baptiſm⁹:quedam exeūtib⁹ut extrema unctio:quedā ꝯmorātib⁹:& hoꝝ quidam ſunt miniſtrātes:his datur ordo:quidā pugnātes:& hoꝝ qdam ſuccūbunt: his daṫ pnīa:quidā iſiſtunt: & his ꝯferṫ audacia animi ut roborētur:& hoc per ꝯfirmationē: cibus ut ſubſtentētur:& hoc p euchariſtie ſūptionē:fit remotio ipedimēti ne deficiantur: & hoc p matrimonii ꝯiunctionē.¶Scdo uidendum ē qualiter ꝯſecreṫ:& prio de altare ſo de ipa eccleſia.¶ Ad ꝯſecrationē aūt altaris qnq; ꝯcurrūt:prio quattuor cruces de aqua benedicta i q̄ttuor cornib⁹ ꝯfiguranṫ: ſo ip̄m altare ſepties cū aqua cadem aſpgiṫ: tertio incēſum i ipſo cremaṫ: q̄rto chriſmate inungitur:quinto mūdis pānis opiṫ.Hec aūt repn̄tant ea que debent habere ad altare accedentes. Debēt enim habere charitatem q̄druplicē.ſ.ad deū:ad ſe ipos: ad amicos: & ad inimicos:& hec ſignificant q̄ttuor cruces q̄ttuor cornib⁹altaris facte.De his geñ. 28.Dilataberis ad oriētem & occi. & ſeptē. & meridiē:uel per q̄ttuor cruces oñditur ꝙ xp̄s p crucē q̄ttuor mundi ptes ſaluauit: ul ut oñdatur ꝙ q̄ttuor modis debemus crucē portare.ſ.i corde p meditationē:i ore p ꝯfeſſionem:i corpe per mortificationē:in facie p ipreſſionē.¶ Septem aūt aque aſpſiones ſūt 7.ſanguinis xp̄i effuſiones : quaꝝ pria fuit circūciſione:ſa in oratione:tertia i corporis flagellatiōe:quarta in capitis coronatione qnta in manuū pforatione:ſexta i pedū cruci affixiōe:ſeptima i lateris aptione.Circuitus āt altaris ſignificat uigilātiā &curā quā debēt habere miniſtri altaris erga ſubditos ne icidāt i.vii.uitia capitalia Cant.Inuenerunt me uigiles qui cuſto.ciuitatē ꝛc.¶Debent etiā habere orationē feruentē & deuotam : qđ ſignificatur p ꝯcremationē thuriſ

Habet enim thus uirtutē aſcendendi ex fumi
leuitate: ꝯſolidādi ex qualitate: ꝯſtringendi
ex glutinitate: ꝯfortandi ex aromatitate. Sic
orō aſcendit in dei memoriā: animā ꝯſolidat
q̄tum ad culpam p̄teritā impetrando mede/
lam: ꝯſtringit q̄tum ad futurā impetrando
cautelā: ꝯfortat q̄tum ad p̄ſentē impetrādo
tutelam. ¶ Vel pōt dici: ꝙ deuota orō p thꝰ
ſignificatur: qa habet ad deū aſcendere. ps.
Dirigaꝛ orō mea ſicut incenſum ⁊c. apocal.
8. Data ſunt ei incēſa multa: ut daret de ora/
tionibus ſcōꝝ ⁊c. ¶ Debent inſup habere ni
torem ꝯſcie: & odorē bone fame: quod ſigni
ficatur p chriſmatis unctionē: quod ꝯficitur
ex oleo & balſamo. Oleū eni eſt nitor ꝯſcie
quā debēt habere purā. gal'. Gloria noſtra
hec eſt teſtimoniū ꝯſcie noſtre. Balſamū eſt
odor bone fame: quam debēt habere clarā:
prima timo. 3. Oportet epm teſtimoniū ha/
bere bonū: & ab his qui foris ſunt ⁊c. ¶ De
bent p̄terea habere munditiā opationis ſan/
cte: quod ſignificatur p pannos albos & mū
dos: quibꝰ altare ueſtitur: Apocal. 3. Veſti/
mentis albis induaris: ut nō appareat ꝯfuſio
nuditatis tue. Bern. Modicū ualet accedenti
ad altare: ſi habet dignitatē ſummā & uitam
infimā. ¶ Secūdo uidendum eſt de eccleſia
qualiter ꝯſecreꝛ: ad quod quattuor concur
runt. ¶ Primo enim eps eccleſiā ter circuit:
& qualibet uice ad ianuam ueniens baculo
pcutit dicens: Tollite portas ⁊c. ¶ Secundo
interius & exterius aqua benedicta eccleſiā
aſpergit. ¶ Tertio in pauimento crucem de
cinere facit ex tranſuerſo angulo orientis uſ
q; ad angulum occidentis & ecōuerſo: & ibi
dem litteris grecis & latinis alphabetum de
ſcribit. ¶ Quarto in parietibus eccleſie. 12.
cruces depingit: ante quas cereos. 12. accen/
dit: & ipſas chriſmate inungit. ¶ Primū er/
go. ſ. triplex circuitus ſignificat triplicē cir
cuitum: quē fecit xp̄s ꝓpter ipſiꝰ eccleſie ſan
ctificationē. Primū quo de celo uenit in mū
dum. Secundū quo de mundo uenit ad lim/
bum. Tertium quo de limbo reſurgens aſcē
dit ad celum. Primum fuit ad ſaluationem
peccatoꝝ. Secundū ad liberationē damnato
rum. Tertium ad glorificationē beatorum.
¶ Vel triplex circuitus fit ad oſtendendum
ꝙ eccleſia ꝯſecratur ad honorem trinitatis.
¶ Vel ſignificat triplicē ſtatum ſaluandorū
qui ſunt uirgines: continentes: & coniugati:
qui etiam deſignantur in diſpoſitione mate/
rialis eccleſie. Nam ſanctuarium ſignificat
uirgines: chorus ꝯtinentes: corpus nubētes
ſtrictius eſt ſanctuarium q̄ chorꝰ: & chorus
q̄ corpꝰ: quia dignior eſt ordo uirginū q̄ cō
tinentum: & ꝯtinentum q̄ ꝯiugatoꝝ: ut di/
cit ricardus. ¶ Secundū. ſ. trina ad hoſtium
percuſſio: ſignificat triplex ius: quod habet
chriſtus in eccleſia. Eſt enim ſua creatione
redemptione & glorificatione: & hoc tripli/
ci iure ei debet aperiri: ut dicit anſelmus.
¶ Tertium. ſ. exclamatio Tollite portas ⁊c.
ſignificat trinam eius potentiam. ſ. in celo: ī
mundo: & ī inferno. ¶ Secūdum. ſ. aque be/
nedicte interius & exteriꝰ aſperſio fit tripli/
ci de cauſa. ¶ Primum propter demonis ex
pulſionem: ut diciꝛ in exorciſmo aque. Fias
aqua exorcizata ad effugandum inimicū ⁊c.
Fit autem hec aqua: ex aqua: uino: ſale: & ci
nere: quia quattuor maxime expellunt dia
bolum. ſ. lachrymarum effuſio: que p aquā
Spiritualis exultatio: que per uinum. Matu
ra diſcretio: que per ſalem. Et profunda hu
miliatio: que per cinerem. ¶ Secūdo ꝓpteꝛ
ipſius eccleſie expiationem. Omia enim ter
rena propter peccatum ſunt corrupta: & iō
locus aſpergitur: ut ab immunditia purgeꝛ
unde in lege omnia pene aqua mundabanꝛ.
¶ Tertio propter remouendam maledictio
nem. Terra enim a principio cum omni fru/
ctu ſuo maledictionem accepit: aqua uero
nulli maledictioni ſubiacuit. Hinc eſt: ꝙ do
minus comedit piſcem: ſed nunq̄ legitur co/
mediſſe carnem niſi agni paſchalis propter
preceptum legis. Tertiū. ſ. alphabeti deſcri
ptio: repreſentat primo ꝯiunctionem utriuſ
q; populi: uidelicet gentilis & hebrei p cru
cem xp̄i factam. Vnde & illa crux ex tranſ/
uerſo ducitur ab angulo orientis uſq; ad an
gulum occidentis: ad ſignificandum: ꝙ po/
pulus dexter factus eſt ſiniſter: & qui erat ī
capite: factus eſt in cauda & ecōuerſo. ¶ Se
cundo repreſētat paginam utriuſq; teſtamē
ti per crucem xp̄i adimpleti: unde moriens
ait cōſumatum eſt. Et crux ex trāſuerſo du/
citur: quia unum teſtamentum in alio conti
netur: quia rota eſt in rota. ¶ Tertio repre/
ſentat articulos fidei: quibꝰ rudes & neophy
ti de utroq; populo erudiuntur: qui ſe cine
rem & puluerem reputare debēt: iuxta illđ
geñ. 18. Loquar ad dñm meū cū ſim puluis
& cinis. ¶ Quartū. ſ. i. 12. locis crucis impſ/
ſio illuminatio & inunctio fit triplici rōne.
Prio ꝓpter demonū terrorē: qui inde expul
ſi ſunt: ut uidentes ſignū crucis: illuc ingre
di non p̄ſumant. ¶ Secundo ꝓpter triūpha/
lem oſtenſionē. Cruces eni ſunt uexilla xp̄i:
ut oſtendaꝛ eni: ꝙ locꝰ ille dñio xp̄i eſt ſub/
iugatus cruces depinguntꝛ: ſicut qñ ciuitas
aliqua ab impatore capiꝛ: impiale uexillū
in ea erigiꝛ. ¶ Tertio ꝓpter apoſtoloꝝ rep
ſentationē. Nā. 12. luminaria ante cruces po
ſita ſignificant. 12. apoſtolos: qui p fidē cru/
cifixi mundū illuminauerunt. Cruces autē
chriſmate unguntꝛ: quoniā apoſtoli fidē paſ
ſionis xp̄i ad cognitionē inflāmauerūt: & ad
amorem unxerunt: uidelicet ad ꝯſcie nitorē

qđ per oleum : & ad bone ſame odorem: qđ per balſamum.¶ Tertio uidendum eſt qualiter & per quos eccleſia prophanetur. Sciẽdum:ꝙ domum dei per tres legim⁹ prophanari.ſ.per hieroboam: per nabuzardan & ꝑ antiochum. Hieroboa3 ſicut legitur.3.ꝝ.12 duos uitulos fecit ponens unum in dan & alterum in bethel:que dicit domus dei.& hoc propter auaritiam fecit:ne.ſ.regnum ad roboam rediret. Nabuzardan ſicut legitur.4.ꝝ.xxv.domum dei combuſſit. Nabuzardan princeps coquorum ſignificat gula3 & laſciuiam:Rex antiochus qui fuit ſuperbiſſimus & ambicioſus domum dei polluit: & contaminauit ſicut habetur primo maccabeoꝝ.i. & ſignificat ipſam ſuperbiam . Ad denotandum ꝙ per hec tria uitia clericorum domus dei.i.eccleſia prophanatur.ſ.per auaritiam gulam & ſuperbiam:primum cõmuniter uiget in religioſis:ſm in clericis: tertium in ꝑlatis.¶ Et ſicut ꝑ tres eccleſia fuit prophanata . Ita & per tres alios extitit dedicata.ſ. per moyſen.Salomonem & iudam maccabeum : per ꝙ inſinuatur ꝙ dedicantes domum dei debent habere humilitatẽ que in moyſe. Sapientiam & diſcretionem que in ſalomone uere fidei confeſſione3 que i iuda maccabeo denotatur.

¶De dedicatiõe eccleſie ſpiritualis.CXXII

DEdicatio eccleſie ſiue templi ſpiritualis:quod ſum⁹nos: iuxta illud apoſtoli templum enim domini ſanctu3 eſt:qđ eſtis uos.Et iterum.Neſcitis quia corpora ueſtra templum ſunt ſpirituſſancti: ſub ſolennitate dedicationis materialis templi ab eccleſia celebratur. Nam ſicut ait auguſtinus Quotieſcunq3 altaris uel templi feſtiuitate3 colimus:ſi fideliter & diligenter attendim⁹: & ſancte ac iuſte uiuimus: quicquid in templis manufactis agitur : totum in nobis ſpeciali edificatione completur.Ipſa enim ſpiritualis eccleſia cõſtruitur ex lapidib⁹ uiuis: prima petri ſo:Tãq̃ lapides uiui ſuper edificamini ⁊c.Ex lapidibus quadris.Nam quattuor latera lapidiſ ſpiritualis ſunt fides ſpes charitas & opatio: que equalia ſunt:quia ut dicit gregorius.Quantum credis tantu3 ſperas:quantum credis & ſperas tantum diligis & quantum credis ſperas & diligis tantum operaris. ¶ In hoc quidem templo altare ẽ cor noſtrum:ſupra qđ tria debent deo offerri:primum ignis dilectionis perpetue:leui. undecimo:Ignis nunq̃ deficiet i altari:ſecũdum incenſum orationis odorifere : primo pab.vi. Aaron & filii eius adolebunt incenſum ſuper altare ⁊c. Tertium ſacrificium iuſtitie:qđ ſacrificium conſiſtit i oblatiõib⁹ penitentie:in holocauſtis dilectionis perfecte: & in uitulos carnis mortificare pſalmiſta. Acceptabis ſacrificiu3 iuſti.oblatiões & holocauſta:& tunc iponet ſuper altare tuũ uitulos.¶Templum autem ſpirituale:qđ ſumus nos ad iſtar templi materialis conſecratur.¶Primo enim ſummus pontifex chriſt⁹ hoſtium cordis clauſum inueniens circuit: dum peccatum oris cordis & operis ad memoriam eius reducit.De hoc triplici circuitu dicitur iſaie uigeſimotertio . Sume citharam : quo ad primum circui ciuitatem ſcilicet cordis: quo ad ſecundum meretrix obliuioni tradita:quo ad tertiũ.¶Secundo ipm hoſtium cordis clauſum ter percutit ut ſibi aperiat.Percutit enim ipſum cor ictu beneficii conſilii & flagelli:de qua triplici percuſſione dicitur prouer.primo.Extendi manu3 meam: quo ad primum : deſpexiſtis loquit ad malos omne conſilium meum: quo ad ſecundum & increpationes meas neglexiſtis: quo ad tertium.¶ Vel ter percutit dum rationalem mouet ad peccati cognitionem: cõcupiſcibilem ad dolorem.Iraſcibilem ad uidictam & deteſtationem.¶ Tertio ipſum tẽplum ſpiritualiter aqua in eius & extra debet irrigarri. Hec autẽ trina irrigatio trina eſt lachrymaꝝ effuſio:mens enim uiri ſancti ut dicit gregorius:dolore afficitur conſiderando ubi fuit:ubi erit:ubi eſt:&ubi non ẽ: ubi fuit inquit in peccato:ubi erit in iudicio ubi eſt in miſeria:& ubi nõ ẽ in gloria: huic autem aque admiſcentur ſal uinu3 & cineres quia cum his lachrymis debet admiſceri uinum ſpiritualis exultationis: ſal mature diſcretionis : & cinis profunde humiliationis. Vel per uinum lymphatum intelligitur uerbum incarnatũ:per ſalem ſanctitas ei⁹ uite: que eſt omnibus condimẽtum: per cinerem paſſionis eius ſupplicium. His igitur debemus cor noſtrum aſpergere ſcilicet beneficio incarnationis:per quod prouocemur ad humilitatem : exemplo eius conuerſationis per qđ informemur ad ſanctitatem : & memoria eius paſſionis per quam incitemur ad charitatem . ¶ Quanto in hoc templo cordis ſcribitur ſpirituale alphabetum ſiue ſpiritualis ſcriptura . Que quidem triplex eſt ſcilicet dictamina faciendorum : teſtimonia diuinorum beneficiorum: & accuſatio propriorum delictorum ro.2.Cum enim gẽtes que legem non habent naturaliter ea que legis ſunt faciunt. huius legem non habentes: ipſi ſibi ſunt lex : qui oſtendunt opus legis ſcriptum in cordibus ſuis . Ecce primum teſtimonium reddẽte ꝯſcientia ipoꝝ.Ecce ſm & iter ſe cogitationũ accuſãtiũ. Ecce tertiũ ¶Quinto debent pingi cruces.i.aſſumi penitentie aſperitates:que debent inungi & il

luminari:quia non ſolum ferende ſunt patienter ſed etiã libenter:quod p unctionẽ : & ardẽter:quod per ignẽ. Vnde Bern. Qui minaſ timore crucẽ xp̄i portat: q̄ amore portat patienter:qui proficit in ſpe portat libenter:ſed qui ꝯſumuntur in carne amplectiſ iam ardẽter. ¶Qui igitur hec omnia habebit:uere templum ad honorem dei dedicatum erit:dignus plane in quo xp̄s in uia habitet per gratiã:ut tandem in eo i patria habitare digneſ per gloriam. Quod ipſe p̄ſtare nobis digneſ: qui uiuit & regnat deꝰ per omnia ſecula ſeculorum Amen.

¶Explicit liber decimus.

¶Incipiunt capitula libri undecimi.

De ſanctis duobus nepotibus xp̄i ſ̄m carnẽ ꝯfeſſoribus i
De ſanctis romanis pontificibus & eorum ſucceſſione ii
De ſcō ſyricio papa iii
De ſcō zozimo papa iiii
De ſcō ſimplicio papa v
De ſanctis alexandrinis epiſcopis & eorum ſucceſſione vi
De ſanctis antiochenis epiſcopis & eorum ſucceſſione vii
De ſanctis hieroſolymitanis epiſcopis & eorum ſucceſſione viii
De ſcis ceſaree paleſtine ep̄is ix
De ſancti laodicie ep̄is x
De ſancto modeſto ꝯfeſſore xi
De ſcō muſano p̄ſbr̄o & ꝯfeſſore xii
De ſcis pagato & ſociis m̄ribus xiii
De ſcō alcippiade martyre xiiii
De ſcō apollonio ꝯfeſſore xv
De ſcō polycrate ep̄o epheſino xvi
De ſcō heraclito ꝯfeſſore xvii
De ſcō maximo ꝯfeſſore xviii
De ſcō candido ꝯfeſſore xix
De ſancto apio ꝯfeſſore xx
De ſancto ſexto ꝯfeſſore xxi
De ſancto arabiano ꝯfeſſore xxii
De ſancto leonide martyre xxiii
De ſcā mãmea regina & martyre xxiiii
De ſancto firmiliano ep̄o xxv
De ſanctis theodoro & anthinodoro epiſcopis xxvi
De ſancto ſyro martyre xxvii
De ſancto geramane epiſcopo & martyre xxviii
De ſancta matre quadam & filiabus uirginibus & martyribus. xxix
De ſcis audacto & ſociis m̄ribus xxx
De ſanctis plurimis martyribus apud alexandriam xxxi
De ſcis quattuor ep̄is martyribꝰ xxxii
De ſancto paſnutio ep̄o xxxiii
De ſancta quadam captiua apud iberiam xxxiiii
De ſancto macario ꝯfeſſore xxxv
De ſancto piatone p̄ſbr̄o & m̄re xxxvi
De ſcō didymo alexandrino ꝯfeſſoꝛ xxxvii
De ſancto didymo abbate xxxviii
De ſancto pione abbate xxxix
De ſancto apelle ꝯfeſſore xl
De ſancto piamone preſbytero xli
De ſancto beniamin ſene xlii
De ſcō coprete p̄ſbr̄o & ꝯfeſſore xliii
De ſanctis ſyro paulo & iſaia ꝯfeſ. xliiii
De ſancto effrate monacho xlv
De ſancta ſarra abbatiſſa xlvi
De ſancta ſyncletice abbatiſſa xlvii
De ſancta tabita uirgine xlviii
De ſancto phylloronio p̄ſbytero xlix
De ſancto gadano ſene l
De ſancta ſiluia uirgine. li
De ſancto ſiſinnio monacho lii
De ſancto diocle ꝯfeſſore liii
De ſancto capithone ꝯfeſſore liiii
De ſancta amata uirgine lv
De ſancto puniſico abbate lvi
De ſancto theremone abbate lvii
De ſancto artebio ep̄o lviii
De ſcō habetdeū ep̄o & martyre lix
De ſancto caſiodoro ꝯfeſſore lx
De ſancto geremaro abbate lxi
De ſancto rhemaclo ep̄o lxii
De ſancto landelmo ꝯfeſſore lxiii
De ſancto bernone abbate lxiiii
De ſcō edgaro rege & ꝯfeſſore lxv
De ſancto deodorico ep̄o lxvi
De ſancta eteldrita regina lxvii
De ſcis nuldruta & nulburga uirgi. lxviii
De ſancta edburga uirgine lxix
De ſancta eggytha uirgine lxx
De ſancto hildeberto ep̄o lxxi
De ſancto didacho ep̄o lxxii
De ſancto bene abbate lxxiii
De ſancto pitrione abbate lxxiiii
De ſancto heronio ſene lxxv
De ſancto diogene monacho lxxvi
De ſcō iulio aphricano ꝯfeſſore lxxvii
De ſancto archiloco ep̄o lxxviii
De ſancto agrippa ꝯfeſſore lxxix
De ſancto attico ep̄o lxxx
De ſancto bacchilo ep̄o lxxxi
De ſancto pholcate martyre lxxxii
De ſancto fetitio ep̄o lxxxiii
De ſancto gennadio ep̄o lxxxiiii
De ſancto gulphila ep̄o lxxxv
De ſancto gemino ep̄o lxxxvi
De ſancto heraclide ꝯfeſſore lxxxvii
De ſancto lucifero ep̄o lxxxviii
De ſancto latrociniano martyre lxxxix
De ſcō malchione preſbytero lxxxx

De ſanctō ſophronio confeſſorē lxxxxi
De ſcis philippo & philippo imperatoribus martyribus lxxxxii
De ſcō theodoſio magno ipatore lxxxxiii
De ſcō carolo magno impatore lxxxxiiii
De ſancto libertino abbate lxxxxv
De ſancto equitio abbate lxxxxvi
De ſancto nonoſo abbate xcvii
De ſancto martyrio confeſſore xcviii
De ſancto dacio epō xcix
De ſancto argentario monacho c
De ſancto ualentio preſbytero ci
De abbate quodam ſancto cii
De ſancto acontio confeſſore ciii
Dde ſancto ſanctulo preſbytero ciiii
De ſancto redempto epiſcopo cv
De ſancto ſpecioſo monacho cvi
De ſancto ſpe abbate cvii
De ſancto probo epiſcopo cviii
De ſancta romula uirgine cix
De ſancta tharſilla amita gregorii pape cx
De ſancta muſa uirgine cxi
De ſcis duobꝰ monachis mrībꝰ cxii
De ſancto ſurano martyre cxiii
De ſcō iuſto diacon̄. & martyre cxiiii
De ſcō theophanio confeſſore cxv
De ſancto antonio monacho cxvi
De ſancto merolo monacho cxvii
De ſancto aimone cantuarienſe cxviii
De ſcō petro tarantaſienſe epō cxix
De ſancto rhectitio epō cxx
De ſancto iuuenco preſbytero cxxi
De ſancto apollinare epō cxxii
De ſancto paciano epō cxxiii
De ſancto theodoro epiſcopo cxxiiii
De ſcō priſciliano epō & mr̄e cxxv
De ſancto gelaſio epiſcopo cxxvi
De ſancto theotimo epō cxxvii
De ſancto amphilaco epō cxxviii
De ſancto luciano preſbytero cxxix
De ſcis pluribus quorum ſola noia & dies feſtiui inueniuntur cxxx

¶Expliciunt capitula libri undecimi.

¶Prologus libri undecimi.

VNdecimus huiꝰ uoluminis liber continet geſtoꝝ & paſſionū ſcōꝝ differentias quattuor. ¶Prio illoꝝ ſcōꝝ quoꝝ dies feſtiui nobis fuerunt penitꝰ ignoti: ſed neq; eorum legende potuerunt in aliqua ſuperiorū libroꝝ pte cōmode collocari. Scripſimꝰ eni fauente dn̄o geſta ſcōꝝ: quoꝝ feſta per anni circulū occurrunt. Quibꝰ etiam addidimus quedam alia ſcōꝝ quorūdam: qui uel ex nominis equiuocatiōe: uel ex alia circa materiam depēdentia: uel ex alia rōnabili cauſa: potuerunt ceteris ſcōꝝ legendis coniungi ſicut p̄ntem legentibꝰ catalogū patere pōt. Reſtabant aūt alique legende: que nulla occaſione poterant certis diebus āni locari: quas i hoc undecimo libro reſeruauimus deſcribēdas. ¶Scd̄o illoꝝ ſcōꝝ geſta: que p obliuionem aliquā ſuis iſerēda locis fuerūt omiſſa: quod diffiteri non p̄ſumo. Cui eni adeo preſtantis memorie occurrat: cūcta que legerit uel audierit p ſingula cordi recondere ſuoq; recolenda tpe: facile i promptu ad uotū habere. Neminē certe arbitror tali potiri priuilegio niſi ſpiritu prius fuerit afflatꝰ diuino. ¶Tertio illoꝝ ſcōꝝ: quoꝝ geſta & paſſiones poſt ceptū opus: mihi de nouo appuiſſe ↄtigiſſet: aut in poſterum mihi uel poſteris apperet: quod pp ſcōꝝ infinitatem & libroꝝ numeroſitatem accidere: de facili ſatis eſſet. ¶Quarto etiā illoꝝ ſcōꝝ qui p futuroꝝ tēporū ſucceſſiones ab eccleſia militante canonizandi: & in ſcōꝝ nūero ↄſcribendi forēt: qd̄ uſq; ad p̄ntis ſeculi finē credimus affutuꝝ. Cū non ſit abbreuiata manꝰ dn̄i: que & in terris homines de nouo ſcificare: & in celis multiplicare pōt. Horum igit̄ etiam geſta p̄nti ↄſerenda uolumini: nō tam nobis q̄ poſteris reſeruamus. Qua de re nec ip̄m opus nr̄m: certo fine ↄcludimus: eo ꝙ ſcōꝝ iſinitas uſq; ad ſeculi finem augenda: nec finē habet: nec numerum. ¶Ad feſta igit̄ que p̄ntialiter habemꝰ exponēda ueniendū eſt. Et prio quidē librū eccleſiaſtice hiſtorie tranſcurrētes: quedam que ex ip̄o circa ſcōs aliquos omiſſa fuerant recolamus.

¶Incipit liber undecimus.

¶De ſanctis duobus nepotibus chriſti ſcd̄m carnem confeſſoribus. Ca. I.

DVo nepotes dn̄i ſaluatoris ſcd̄m carnē ex linea collaterali uidelicet ex eiꝰ carnali genere nepotes iude: qui dicebatur frater dn̄i: quoꝝ nomina euſebiꝰ ſilētio tegit: tpe domitiani ipatoris ſub ſcd̄a xp̄ianoꝝ pſecutione: apud iudeā florebāt. Cū aūt domitianꝰ iuſſiſſet pimi oēs de genere dauid & ſtirpe regia deſcēdentes: hi duo delati ſūt duplici inuidia: uidelicet ꝙ ex dauid genere: & ip̄ius xp̄i ppiquitate nati eēnt. Quos reuocatꝰ qdā: q in hoc miſſus fuerat: pduxit ad domitianū. Nā & ip̄e d̄ aduētu xp̄i ſicut & alias herodes formidabat. Interrogati autem a ceſare ſi eſſent ex familia dauid

conſitentur. Interrogati quantis eſſent facul tatibus uel poſſeſſionibus prediti. Reſpon dent: ꝙ utriq; non amplius eēt in bonis no uem milibus denariis. Ex quibus ſingulis pars media proportione debetur: nec hec ſi bi in pecunia: ſed in eſtimatione terre ſubſi ſterent: quam habebant in trigintanouem iu geribus conſtitutam: quamq; ſuis manibus excolebant ad uictum conſequendum: & tri butum perſoluendum. In cuius teſtimoniū manus labore rigidas: & callis obduratas proferebant. Interrogati de chriſto: quale ē regnum eius: uel quis ipſe: aut unde: uel quando uenturus. Reſpondent: ꝙ neq; hui⁹ mundi regnum: neq; huius terre ei deſigne tur imperium: ſed celeſte ei regnum per an gelorum miniſteria in conſumatione ſeculi preparetur: quando ſcilicet uenturus in glo ria de uiuis ac mortuis iudicabit. Domitia nus autem cum neq; in eis quicq̄ criminis in ueniret: & utilitatem eorum ac uerba maxi me contemneret: abire eos libere iubet. Illi uero dimiſſi uel martyrii merito: uel tante propinquitatis prerogatiua: pacis tempore duces eccleſie effecti uſq; ad traiani tempo ra permanſerunt.

¶ De ſanctis romanis pontificibus & eoruȝ ſucceſſione. II

ROmani pontifices & eorum ſuc ceſſiones: ideo hic ponuntur: ut: que eccleſiaſtice hiſtorie libro reſtabant: hic recolligantur: & ipſius ordo libri per ſingula ſū marie tranſcurratur: quatenus ad quoſdam ſanctos epiſcopos romanos pontifices: qui i catalogo ſanctorum conſerti ſunt: & hacte nus omiſſi fuerunt: perueniatur. Liber itaq; hiſtorie eccleſiaſtice romanos pontifices e numerat a beato petro apoſtolo uſq; ad ſy ricium papam: qui ſucceſſit damaſo per ſuc ceſſiones ſanctorum epiſcoporum nume ro. 41. Sub quo ſyricio liber prefatus finem facit. Omēs autem pape: qui in dicto libro deſcribunť ſanctificati habenť: aut i ordine martyrum aut confeſſorum: excepto liberio qui hereſis arriane labe maculatus ſancto rum pōtificum cetum ſedauit: ſicut alter iu das apoſtolorum collegium: & nicolaus ſa crum numerum leuitarum. ¶ Primus igiť in ſede romana beatus petrus apoſtolus pō tificatum tenuit: & primo quidem ſedit anti ochie annis ſeptē: deinde cathedram epiſco palem in urbe roma tenuit ānis uigintiqnq; menſibus quinq; & diebus tredecim: de quo ſupra actum eſt in feſto cathedre ſancti pe tri. 8. calē. martii: & in feſto paſſionis ipſius 3. calē. iulii. ¶ Secundus epiſcopus fuit lin⁹ de quo ſupra dictum eſt in eius paſſione. 9. calen. octobris. ¶ Tertius fuit clet⁹: de quo ſupra in eius paſſione ſexto calēdas martii. ¶ Quart⁹ fuit clemens: de quo ſupra in ei⁹ paſſione nono calen. decembris. ¶ Quintus fuit anacletus: de quo ſupra tertio idus iulii ¶ Sextus fuit euariſtus: de quo ſupra ſeptio calēdas nouembris. ¶ Septimus fuit alexan der: de quo ſupra quinto nōn maii. ¶ Octa uus ſixtus primus: de quo ſupra octauo id⁹ aprilis. ¶ Nonus teleſporus: de quo ſupra nōn. ianuarii. ¶ Decimus iginus: de quo ſu pra q̄rto idus ianuarii. ¶ Vndecimus fuit pius: de quo ſupra qnto id⁹ iulii. ¶ Duode cimus anicetus: de quo ſupra. 13. calē. maii. ¶ Tertiuſdecimus ſother: de quo ſupra deci mo calendas maii. ¶ Quartuſdecimus eleu therius: de quo ſupra ſeptimo calēdas iunii ¶ Quintuſdecimus uictor: de quo ſupra qn to calen. auguſti. ¶ Sextuſdecimus zepheri nus: de quo ſupra ſeptimo calen. ſeptembř. ¶ Decimuſſeptimus calliſtus: de quo ſupra pridie idus octobris. ¶ Decimuſoctauus ur banus: de quo ſupra octauo calendas iunii. ¶ Decimuſnonus pontianus: de quo ſupra tredecimo calendas decembris. ¶ Vigeſim⁹ antherius fuit: de quo ſupra actum eſt nōn ianuarii. ¶ Vigeſimuſprimus fabianus: de quo ſupra. 13. calend. februarii. ¶ Vigeſim⁹ ſecundus fuit cornelius: de quo ſupra deci mooctauo calend. octobris. ¶ Vigeſimuſter ti⁹ lucius: de quo ſupra quarto nōn. martii. ¶ Vigeſimuſquartus ſtephanus: de quo ſu pra quarto nōn auguſti. Vigeſimuſquintus ſixtus ſecund⁹: de quo ſupra octauo id⁹ au guſti. ¶ Vigeſimuſſextus dionyſius: de quo ſupra. 7. calē. ianuarii. ¶ Vigeſimuſſeptim⁹ felix primus: de quo ſupra tertio calē. iunii ¶ Vigeſimuſoctauus fuit marcus prim⁹: de quo ſupra nonis octobris. Et hic ſol⁹ de nu mero tantorum pontificum: uidelicet tam ſupra poſitorum q̄ infra ponendorum uſq; ad ſilueſtrum papam martyriū euaſit. ¶ Vi geſimuſnon⁹ eutychian⁹: đ quo ſupra ſexto id⁹ decembris. ¶ Trigeſimus caius: de quo ſupra decimo calen. maii. ¶ Trigeſimuſpri mus marcellin⁹: de quo ſupra. 6. calē. maii. ¶ Trigeſimuſſecūd⁹ marcell⁹: de quo ſupra 17. calen. februarii. ¶ Trigeſimuſterti⁹ euſe bi⁹: de quo ſupra. 6. calē. octobris. ¶ Trige ſimuſquart⁹ melchiades: de quo ſupra q̄rto id⁹ decembř. Omnes prefati pontifices exce pto marco per martyrium aſſumpti fuerūt. ¶ Trigeſimuſquint⁹ fuit ſilueſter prim⁹ iter ep̄os ꝯfeſſores: de quo ſupra actū eſt pridie calē. ianuarii. ¶ Trigeſimuſſext⁹ fuit marc⁹ ꝯſ: đ quo ſupra nōn. octob. ¶ Trigeſimuſſe ptim⁹ iuli⁹: de quo ſupra idib⁹ april. ¶ Tri geſimuſoctau⁹ fuit liberi⁹ heretic⁹ tpe ꝯſtā tii imꝑatoris: q prio qdē dū nollet arriane hereſi ꝯſentire ab eodem auguſto in exiliuȝ

miſſus ē:ubi ſtetit per annos.5.Sed demum conſentiēs hereſi predicte: ab eodē ꝯſtantio reuocatur:& in epm̄ cōfirmať:& felix qui in eius locum a clero & populo romano ꝯſtitutus fuerat papa martyrio coronatur.¶Sicqꝫ xxxviiiiꝰ. eps fuit felix ſcūs mr̄ de quo actū eſt.4.cal.auguſti.¶Quadrageſimꝰ fuit damaſus papa & ꝯfeſſor:de quo ſupra actū ē.3 idꝰ decembris.¶Quadrageſimuſprimꝰ ſyricius ſub quo liber eccleſiaſtice hiſtorie finem facit.Et hunc omiſſum immediate infra ſupponemus.

¶De ſcō ſyricio papa. III.

Syricius papa natione romanꝰ ex patre tyburtio damaſo pape in epiſcopatu romano ſucceſſit: & ſedit ānos.xv.mēſes.xi.dies.xxv. Hic ꝯſtituit ut mōachi fierēt clerici utilitatis cā uel ſumme neceſſitatis.Et ut nullus preſbyter miſſas celebraret niſi in ſacratis ab epo locis. Hic manicheos i urbe inuenit quos exilio dānauit.Et ꝯſtituit ut non pticiparent cū fidelibꝰ cōionē.Sed precepit ut ſiquis ex eadē ſecta rediret ad eccleſiā cōuerſus: nullatenus cōicareť: niſi tantū religioni monaſterii oībꝰ diebus uite ſue obnoxius teneretur ieiuniis & oratiōibꝰ maceratus:& probatꝰ ſub oi examīe uſqꝫ ad ultimū diē tranſitus ſui: & ſic uiaticū recipiat. Hic quoqꝫ ſynodū celebrauit apud ꝯſtantinopolim.350.epoꝝ. Et poſtq̄ ſedē apoſtolicā feliciter gubernaſſet: dormiuit cū patribꝰ ſuis. Et ſepultus ē ad ſcūm petrū plenus ſcītate. Et ceſſauit epatus dies.xx.

¶De ſcō zozimo papa. IIII.

Zozimus papa natiōe grecꝰ ex patre abramio innocētio pape prio in pontificatu romano ſucceſſit. Seditqꝫ ānos.2.mēſes.8.dies .25. Hic multa ſcitate polluit:& pauperꝝ largus beneficus extitit. Hic ꝯſtituit ut ſeruus nullomodo clericus fieret. Et in ſabbato ſcō cereū i oībꝰ titulis urbis bn̄dici p̄cepit.Et oēs clericos uinū in publico uendere prohibuit.Et hic plenꝰ ſcitate in pace qeuit.Et ſepultꝰ eſt in uia tyburtina iuxta corpꝰ bti laurētii mr̄is.Et ceſſauit epatꝰ dies.xi.

¶De ſcō ſimplicio papa. V.

Simplicius papa natiōe tyburtinꝰ ex patre caſtino hilario pontifici i epatu romano ſucceſſit: & ſedit annos.xv. mēſeꝫ.i.dies.vii. Hic uir beatiſſimꝰ dedicauit eccleſiā ſci ſtephani iuxta baſilicā ſci laurētii:& baſilicam ſcē ſabine mr̄is: ubi corpꝰ eius requieſcit:cū.4262.ſcōꝝ corporibꝰ.Hic.28.pſbyteros p titulos i urbe roma ꝯſtituit:pp penitentes & baptiſma.Et ut.7. epi p hebdomadas ad eccleſias patriarchales ſiue ad earum regiones manerēt.Et fecit.v. regiōes pſbyteris urbis diuidēdas.Primā regionē ad ſcūm ioāneꝫ lateranēſem. Scdam ad ſcūm petrū. Tertiā ad ſcūm paulū.Quartā ad ſāctū laurentiū extra muros. Quintam ad ſcām mariam maiorē.Cōſtituit quoqꝫ ut nullꝰ clericꝰ inueſtiturā a laico ſcipet.¶Sub huiꝰ epatu uenit relatio de grecia p epl'am ab acacio cōſtantinopolitano epo: ſimulqꝫ & atimotheo catholico: & affirmauit petruꝫ alexādrie urbis epm eē eutychianū hereticū:plurima de eo crimina affirmās.Quo audito ſimplicius dānauit petrū ita tn̄ ut pnie ſeruaret tps. Et poſt hec ſcūs eps quieuit i dn̄o: & ſepultus eſt iuxta corpꝰ bti petri apoſtoli i uaticano. Et ceſſauit epatus dies ſeptē.

¶ De ſcis alexandrinis epiſcopis & eorum ſucceſſione. VI

Alexandrini epi quoꝝ ſucceſſiōes in eccleſiaſtice hiſtorie libro deſcribunť:& qui i ſcōꝝ catalogo ꝯnumeranť:fuerūt nūero.23.uidelicet a btō marco euangeliſta uſqꝫ ad theophilū:uidelicet a pria ipiꝰ eccleſie fundatiōe: uſqꝫ ad tēpora archadii & honorii auguſtoꝝ.¶Quoꝝ pontificū:primus ipiꝰ eccleſie fundator fuit beatꝰ marcꝰ apl's & euāgeliſta: de quo i ꝑo libro eccleſiaſtice hiſtorie habeť:& de quo ſupra in eiꝰ paſſione dictū ē.7.cal.maii.¶Scds fuit ſcūs anianus prefati marci diſcipulꝰ: de quo ſupra dictum ē.4.nōn octobris:qui tenuit ipaꝫ ſedē p ānos.22.¶Tertiꝰ fuit abiliꝰ de quo ſupra dictū ē.8.cal.martii:qui ſedit i ipſa ſede annis.13.¶Quartus ſucceſſit cerdo de quo habetur.4.libro eccleſiaſtice hiſtorie cap.i.& hic ibidem ſedit annos.17.¶Quintꝰ fuit primus de quo eodē libro cap.4.& hic ſedit in ipſa ſede ānos.xii.¶Sextꝰ fuit iuſtꝰ:de quo eodē libro ca.5.& hic annos.xi.ſedit.¶ Septimus ſucceſſit eumenides: de quo prefato libro cap.xi. qui & ſedit ibidem annos .xiii. ¶ Octauus fuit marcus de quo eodeꝫ libro & capitulo:qui & ſedit annos.x.¶Nonꝰ fuit celadion:de quo eodem libro capitulo.19 qui & ſedit annos.xiiii.¶Decimꝰ fuit agrippinus de quo eccleſiaſtice hiſtorie libro.v. capitulo nono & hic ſedit annos.xii. ¶ Vndecimus ſucceſſit iulianus: de quo eodem libro capitulo.xxii.qui ſedit per annos decē. ¶Duodecimus fuit demetrius de quo libro vi.cap.xix.qui & ſedit annos.43.¶Tredecimus fuit heraclas:de quo habetur eodem libro capitulo. xxii. qꝫ fuit unus ex diſcipulis origenis probatiſſimus: cui & preceptor eius ex alexandria profugus: ueniens ceſaream auditorium ſuum reliquerat. Et cum hic apud ceſaream moraretur: innumeri ad eum non ſolum regionis ipſius

uiri:ſed ex ꝓuinciis ꝑcul poſitis ɔcurrebāt:
& relicta patria:ac pentib⁹ ſequebāť eū tāq̄
deū docētē.Et hic in ipſa eccleſia p̄fuit ānos
ſex.¶Decimuſquart⁹ huic ſucceſſit dionyſi
us:de quo lib.6.eccleſiaſtice hiſtorie mul-
ta ɔſcribunť:& de hoc ſupra actū eſt in ge-
ſtis ei⁹.15.calē.decēbr.Hicq̄ ſedit ānos.17.
¶In ſequētibus uero eccleſiaſtice hiſtorie
libris addunť:& alii.8.pontifices alexandri
ni.¶ Ex his autē quintuſdecimus in ordine
fuit maxim⁹:qui ſedit ānos.13.de quo ſupra
5.calē.iunii.¶Sextuſdecim⁹theonas:qui ſe
dit annos.19.de quo ſupra.10.calē.ſeptēbř.
¶Decimuſſeptim⁹ petrus : de quo ſupra in
eius paſſione actū eſt.6.calē.decembris : q
ſedit annos.xii. ¶Decimuſoctau⁹ achillas:
de quo ſupra in ei⁹legenda.7.id⁹nouēbris:
q ſedit annos.9. ¶Decimuſnon⁹ alexāder:
de quo ſimiliter ſupra i geſtis eiuſdē.4.cal.
martii:qui ſedit ānos.7.¶ Vigeſimus atha
naſius doctor inſignis:qui ſedit ānos.46.de
quo ſupra actū ē in geſtis eius.6.noñ.maii
¶Vigeſimuſprim⁹ petr⁹ 2s: q licet martyr
nō fuerit:de ſede tñ eiect⁹eſt ad tēp⁹p quen
dā luciū hereticū:qui alexandrinā eccleſiā
inuaſit.¶Vigeſimuſſecund⁹ huic ſucceſſit
timothe⁹:ſub quo liber p̄fatus eccleſiaſtice
hiſtorie ɔcludiť.Oēs aūt p̄nomiati glorioſi
pontifices in ſcōꝝ numero collocanť.

¶De ſanctis antiochenis epīs & eorum ſuc-
ceſſione. VII

ANtiocheni epī:quoꝝ ſucceſſiōes
& tēpora i eodē eccleſiaſtice hi-
ſtorie lib. ɔſerta ſūt: & q i ſcōꝝ
catalogo ponūť : ſūt nūero.24.
uidelicȝ a btō petro apoſtolo:q
prim⁹ antiochie ſedit uſq̄ ad epm flauianū:
q floruit tpe:quo dict⁹liber ɔcluſiōis ſuoꝝ
tēpoꝝ finē accepit.¶Hoꝝ autē pontificum
prim⁹ fuit btūs apoſtolus petr⁹: qui primā
ei⁹eccleſie antiochene cathedrā accipiēs:ibi
dē ſedit ānos.7.ſicut dictū ē ſupra in cathe-
dra ſci petri.8.calē.martii.¶Secundus fuit
zacheus:cui idem apoſtoloꝝ princeps antio
chia diſcedens:eandem eccleſiā cōmēdauit:
ſicut habeť in itinerario bti clementis:& de
hoc ſupra dictū eſt.10.calē.ſeptembris.Hic
aūt epſ in libro eccleſiaſtice hiſtorie nō po-
nitur:forte ex eo quia nō uere ſucceſſor pe-
tri:ſed quaſi eius uicarius fuerit:cum ut di-
ctum eſt:ei petr⁹dictā eccleſiam ɔmēdauit:
& modico tempore ibidem preſidens forte
ante petꝝ occubuit. ¶Tertius fuit enodius
epiſcopus & martyr:de quo ſupra in ei⁹ paſ
ſione actum eſt pridie noñ maii.¶Quartus
fuit ignatius epſ & martyr:de quo etiā actū
eſt in eius paſſione calē.februarii.¶Quint⁹
fuit hero epiſcopus & martyr: & de hoc ſu-
pra actum eſt.16.calē.nouembris:de his ha
betur in tertio eccleſiaſtice hiſtorie libro.
¶Sextus ſucceſſit cornelius.¶Septimus fu
it hero ſecundus.¶Octauus theophilus: q
ſextus poſt apoſtolos deſcribitur occaſione
memorata.Et de hoc ſupra actum eſt tertio
idus octobris.Et de his habetur mentio ec-
cleſiaſtice hiſtorie libro q̄rto. ¶Non⁹ſucceſ-
ſit maximus.¶Decimus ſerapion : & de his
duobus in libro quinto .¶ Vndecimus fuit
aſclepiades:de quo ſupra.15.calē. nouembř
¶Duodecimus philetus. ¶Tredecimus aūt
fuit zeben⁹. ¶Quartuſdecim⁹ babilas mar
tyr:de quo ſupra actum eſt in eius paſſione
9.calē.februarii.Et de his in libro.6.eccle-
ſiaſtice hiſtorie tractatur. ¶Decimuſquint⁹
his ſucceſſit fabianus:& de hoc etiam in pre-
fato lib.mentio hēť. ¶Decimuſſextus autē
fuit demetrianus.¶Decimuſſeptim⁹fuit dō-
nus.¶Decimuſoctau⁹ ſucceſſit time⁹.¶De-
cimuſnonus quirilus. ¶Vigeſimus aūt fuit
dorotheus:uir eruditiſſimus & in ſcripturis
diuinis ſatis intentus:qui pro multa diligen
tia etiam hebraicam liguam didicerat.Gre-
ca autem eruditione liberali a puero fuerat
inſtitutus.Is eunuchus a natiuitate fuit:quē
dioclecian⁹ imperator in admiratione & ue-
neratione habebat:& ei ɔtulerat p̄poſiturā:
Cuius & euſebius ceſarienſis eccleſie cōſcri
ptor hiſtorie auditor fuit: ut de ſe ipſo tra-
dit.¶Vigeſimuſprimus huic ſucceſſit tyrā-
nus:ſub quo eccleſiarum perſecutio icreuit
De his agitur eccleſiaſtice hiſtorie libro.7.
¶Vigeſimuſſecundus fuit eudoxius. ¶Vi-
geſimuſtertius autem ſucceſſit meletius:de
quo ſupra dictum eſt pridie noñ decembris
Et de his duob⁹ habetur in.10. eccleſiaſtice
hiſtorie libro . ¶Vigeſimuſquartus autē &
ultimus conſcribitur flauianus in ipſius hi-
ſtorie libro.xi.Quo tempore liber ipſe: ut
dictum eſt finem facit:& ſue narrationis con
cluſionem.

¶ De ſanctis hieroſolymitanis epīs & eorū
ſucceſſione. VIII

HIeroſolymitani epiſcopi & eorū
ſucceſſiones ac tempora in eodē
libro eccleſiaſtice hiſtorie ordi-
ne texuntur: qui & ſanctorū nu-
mero ɔſcribuntur.Et hi a beato
iacobo apoſtolo uſq̄ ad tēp⁹:quo ſue hiſto
rie liber ipſe finē facit .33. nūero colligūť.
Ex his aūt.15.priores fuerūt ex hebreoꝝ po
pulo pōtifices ɔſtituti:priuſq̄ aliqs ex gēti
bus ad epatū ipſi⁹eccleſie aſſumereť:q oēs
in ipſi⁹eccleſiaſtice hiſtorie libro.4.ex ordi
ne ponunť.Et de his mētio hita ē ſupra i ge
ſtis zachei epi hieroſolymitani.10.cal.ſept.
¶ Primus quorū fuit iacobus frater dñi:de
quo ſupra actū eſt in eius paſſiōe cal.maii.
¶ Secundus fuit ſymeon : & de hoc ſupra

dictū; ē.xii.cal.martii.❡ Terti⁹ fuit iuſtus. ❡Quartus ſucceſſit prenominatus zacheus de quo ſupra.❡Quintus uero fuit tobias. ❡Sextus beniamin. ❡ Septimus ioannes. ❡Octauus matthias.❡Nonus philippus. ❡Decimus ſeneca.❡ Vndecimus uero ſucceſſit iuſtus ꝯs.❡Duodecim⁹ leuius.❡Tredecimus effrem.❡ Quartodecimus ioſeph. ❡Quintodecim⁹ & finis hoꝝ iudas.❡Poſt iſtos aūt cepit ex gentib⁹ i ibi eccleſia ꝯgregari:ſub helio hadriano īpatore.Et primus quidem ex gentib⁹ īpius eccleſie ſacerdotiū ſuſcepit. Marcuſ mř ſimul & epſ de quo ſupra in ei⁹ paſſione actū eſt.xi.cal.nouēbris. ❡Secundus uero ſucceſſit aſianus.❡Terti⁹ publius.Quartus autē maxim⁹.❡Quintus uero fuit iulianus.❡Sextus caius.❡ Septimus iulianus ſecūd⁹:❡Octauus capithon. ❡Nonus ualēs.❡Decimus uolitian⁹.❡Vndecimus ſucceſſit narciſſus.De quo ſupra actum eſt in geſtis eius.4.cal.nouembris: hi oēs preſate hiſtorie eccleſiaſtice libro.v.ſucceſſiue ponuntur.❡Duodecimus his ſucceſſit alexander olim epſ cappadocie de quo in ei⁹ legēda ſupra.xv.cal.aprilis.Et hic mřio coronatus eſt:ut de eo habetur eccleſiaſtice hiſtorie libro.vi.❡Tredecim⁹ ſucceſſit mazabanes & de hoc eodē libro.vi.❡ Quartodecimus fuit hymeneus.❡Quintodecim⁹ zabdas:& de his libro.7.mentio fit.❡Decim⁹ ſeptim⁹ ſucceſſit cyrill⁹:de quo ſupra.4.cal.februarii.❡Decimuſoctau⁹ autē & ultimus ioānes:de quib⁹ duob⁹ in libro.xi.mētio habetur.Et cū hoꝝ ultimo liber ipſe terminatur.

❡De ſcis ceſaree paleſtine epis. IX.

CEſarenſes epi illius uidelicet ceſaree que ē in paleſtina:qui in ꝓfato eccleſiaſtice hiſtorie libro ſci ponūtur: & ſucceſſiue ſibi cōnumerant fuerūt q̄ttuor.❡Primus quoꝝ eſt theotiſtus: de quo habetur libro.vi.ꝙ auditor fuit origenis: & una cum ſcō alexandro hieroſolyme epo: omne pene uite ſue tēpus ad audiēdū īpm mācipabant: atq; ipſi ſoli diuinis ſcripturis & eccleſiaſtica doctrina ſūma magiſterii ꝯcedebāt.❡Secundus fuit domn⁹: qui p⁹ breue tps defunctus eſt. Tertius theotign⁹qui etiā origenis auditor fuerat. Et de his duobus fit mentio libro.7.caplo.18.❡ Quartus ſucceſſit agapius:qui multo labore:multaq; diligentia ī gubernatione populi adhibita: & precipue erga indigētes paterna prouidētia ferebat. A quo & uir per oia prudentiſſim⁹ uita eruditione & morib⁹ adornatus: pāphilus ipi⁹ eccleſie presbyter ſurrogat⁹ eſt: ut habetur libro.7.eccleſiaſtice hiſtorie ca.28.

❡De ſcis laodicie epis. X.

LAodiciēſeſ ſci epi:qui ſcōꝝ numero ꝯſcribunt i premiſſo libro.v. noīatim explicatur.❡Prim⁹quorum fuit ſocrates.Secūdus euſebius alexandrinus genere:qui in cā pauli ſamoſateni ad ptes ſyrie cū ueniſſ;: ꝙ eſſet in ſcripturis diuinis erudit⁹ a frībus ſtudioſis uelut theſaurus quidam reptus ultra nuſq̄ abire permiſſus ē: ſicut dionyſius i epiſtolis ſuis ſcribit.❡ Terti⁹ huic ſucceſſit anatolius:de quo ſupra actum ē in ei⁹feſto. vi.idus martii.De his agit libro.vii.ca.27. ❡Quartus fuit ſextus eps.❡ Quintus autē ſucceſſit ſtephanus qui nō fuit ſcūs.Nam de eo habetur: ꝙ licet eruditione & eloquentia prioribus nō inferior fuerit:ſed fidei uirtute longe diſſimilis: ſicut ꝑſecutiōis ignis ꝓbauit.Nihil enim philoſophie i neceſſitate tentationis oñdit.❡Sextus aūt & ultimus q & ſcūs noīatur theodotus uir nō ſolum uerbis ſed reb⁹ & uirtutib⁹ornatus.Hic arte quidē medicus fuit. Sed & aiaꝝ a dño tranſlatus ē in medicinā:uere incōpabilis:q ſuper omēs pene homines fide miſericordia ſtudio uigilantia atq; oib⁹ optimis īſtitutiōib⁹ claruit. In ſcripturis quoq; diuinis laborē q̄plimū geſſit.Hic in pace quieuit.4.noñ.nouēbris. Hec prefato libro.7.ca.28.

❡De ſcō modeſto confeſſore. XI.

MOdeſtus ꝯfeſſor uita & doctrina apud antiochiā claruit tempore marci antonii impatoris. Qui in diuinis ſcripturis ñ mediocriter eruditus magnificēti⁹ ceteris aduerſus martionē hereticum: oēs ipi⁹ deceptiones & fallacias:retecto quo uelabant nequitie tegmīe denūdauit:& apud ipam urbē in pace quieuit. Sub ſeuero principe humanitatis debitu; ſoluens. De hoc eccleſiaſtice hiſtorie libro.4.ca.25.

❡De ſcō muſano pſbytero & ꝯfeſſore. XII.

MVſan⁹ preſbyter & ꝯfeſſor apud alexandriā eodē tempore claruit Cui⁹aplice fidei & ſane doctrine monimēta ad euſebiū ceſariēſem perueniſſe dicuntur.Ei⁹ etiā fertur libellus multa elegātia ſcript⁹ ad quoſda; frēs: qui declinauerāt ad hereſi;:que dicitur eucraticaꝝ:tūc nuper exortā. Cui⁹ auctorē fuiſſe tacianū ꝯmo aſſrit. Hic aūt ſcūs ꝯfeſſor apud alexandriā in pace quieuit. De hoc habetur eccleſiaſtice hiſtorie: libro.4. cap.xxi.&.xxviii.

❡De ſcō pagato & ſociis mřibus. XIII.

PAgatus martyr cu; ſociis ſuis & quodā xpiano noie uectio apud lugdunū.ciuitatē gallie paſſi ſūt ſub ꝑſecutiōe antonini īpatoris. Cū eni ex acclamatiōibus uulgi

p̄ſes in xp̄ianos nimia crudelitate deſeuiret. Pagatus martyr cuiꝰ uita ab adoleſcentia fuerat exaiata & ꝓbata ex pfecta charitate quā in deū cuſtodiebat & ꝓximū: cū tā crudelia ſupplicia ſeruis dei uidiſſet inferri: popoſcit ſe ꝑ ciuibus ſuis audiri: qbus nihil impietatis cōmiſſum ꝓbari poterat. Erat eni nobiliſſimus inter ſuos & eruditiſſimus. Veꝝ eius defenſionē iudex nō recipiens: inqſiuit tantū ſi eēt xp̄ianus: qui cū ſe xp̄ianum clara & libera uoce ꝓfeſſus eēt. Iuſſit illum tanq̄ xp̄ianoꝝ aduocatū uinctoꝝ numero ſociari. Dū autē defenſionē libertatis: que in nr̄a religione ꝯſiſtit: exequif ꝺ dn̄icum ſecutꝰ exemplū: aīam ſuā ꝓ ouibus ſuis poſuit & amicis: & cū uectio quodā ciuitatis eiuſdē nobile glorioſo martyrio coronaf. Quibus optimis & fideliſſimis ducibꝰ uſus oīs reliquꝰ ſanctoꝝ eiuſdem urbis chorꝰ prompti & alacres aīas ſuas pro fidei libertate poſuernnt. Hec ex libro quinto capitulo primo.

❡De ſcō alcippiade martyre. XIIII

ALcippiades martyr apud lugdunum galliaꝝ oppidū paſſus eſt ſub pſecutiōe iam dicta: de quo habef eccleſiaſtice hiſtorie lib. 5. cap. 3. ꝙ dū eēt in numero eoꝝ qui ꝑ xp̄i uincti tenebanf: uitā ſatis arduam gerebat: nihil cibi uolens accipe: ſed tantū ſale & pane cū aqua utebatur. Cūq; talē uite rigorem uellet etiā in carcere poſitus obtinere. Attalo martyri in carcere etiā poſito diuinitꝰ reuelaf: quia nō recte faceret alcippiades creaturis dei non uti: & aliis formam ſcandali derelinquere. Quibus ille cognitis cepit oīa cū gratiaꝝ actione pcipere. Et hic demū ꝑ ꝯfeſſione nōis xp̄i in uinculis poſitꝰ uitam martyrio ꝯſumauit.

❡De ſcō apollonio ꝯfeſſore. XV

APollonius ꝯfeſſor & eccleſiaſticꝰ ſcriptor tēpore cōmodi impatoris claruit apud alexandriā. De quo ferf eccleſiaſtice hiſtorie libro. 5. capi. 18. ꝙ aduerſus cataphrygas libellū edidit: in quo ſatis uigilanter ꝓphetias ipſoꝝ falſas eſſe cōuicit: & ſingula in eis uerba coarguit: ſimul & uitā moreſq; eoꝝ: q auctores huiꝰ hereſeos extiterunt. Ex quibꝰ oībus & aliis q̄ plurimis uehementer ſupra dicta hereſis ꝯfutaf. Et hic uite ſanctitate non infimus in pace apud eandem urbem quieuit.

❡De ſcō polycrate ep̄o. XVI

POlycrates ep̄us apud epheſum claruit tēpore cōmodi impatoris antedicti: Qui nobilis ep̄s ipſius ciuitatis uita & doctrina cōſpicuus: una cū bacchilo ſcorinthioꝝ epiſcopo: de quo infra dicef ab euſebio in. 5. libro: cap. 22. plurimū cōmendaf. Hic ex perſona oīum ep̄orum a ſe de paſcha celebrando bti ioānis & ueteꝝ fretus auctoritatibus ad uictorem romanū pontificē ſynodicam ſcripſit epiſtolā. Et hic inter ſcōs illius tēporis ep̄os pclarus epheſioꝝ ſedi feliciter prefuit: gregem quoq; dn̄i uerbis & exemplis impinguauit. Sepultus apud eandem ciuitatem

❡De ſcō heraclito ꝯfeſſore. XVII

HEraclitus ꝯfeſſor & eccleſiaſticꝰ ſcriptor claruit tēpore ſeueri imperatoris: de quo euſebius. 5. libro cap. 27. dicit ꝙ inter alia eiꝰ ſapientie opuſcula in apoſtolo paulo cōmentarios edidit. Et in ſanctitate uite in pace quieuit.

❡De ſcō maximo ꝯfeſſore. XVIII

MAximus ꝯfeſſor & eccleſiaſticus ſcriptor claruit tēpore p̄fati ſeueri principis: qui uirtutibus & ſapientia nō minimus de famoſiſſima illa omniū hereticoꝝ diſſeruit queſtione: qua ſemp inquirif: unde ſint mala uel unde malitia. Et ꝙ materia facta ſit & non infecta. Et hic ſcūs ī xp̄o cū pace dormiuit: de quo & euſebius premiſſis libro & capitulo ſcribit.

❡De ſcō candido ꝯfeſſore. XIX

CAndidus confeſſor & eccleſiaſticus ſcriptor eodem quo ſupra dicti imperatoris tempore floruit: de quo & antedictus euſebius eodem libro capitulo. 27. mentionem facit: quod in hexameron. i. principio geneſis ſcripſit. Et operibus perfectis effulgens cū pace dormiuit.

❡De ſcō apio ꝯfeſſore. XX

APius confeſſor & ſimiliter eccleſiaſticus ſcriptor tempore eiuſdem ſeueri auguſti floruit. Et hic ſapientia & ſacrorum librorum intelligētia inſignis in apoſtolum paulum: & in geneſim libros nobile cōmentum exarauit: ut habetur eccleſiaſtice hiſtorie libro. 5. cap. 27. p̄dictis. Et hic in fidei confeſſione clarus humanitatis debitum uirtutibus pollens exoluit.

❡De ſcō ſexto ꝯfeſſore XXI

SExtus confeſſor & eccleſiaſticus ſcriptor: de quo & antefatus auctor premiſſis libro & capitulo loquitur: claruit eodem tēpore ſeueri imperatoris. Hic de reſurrectione tam chriſti q̄ mortuorum generali luculenter diſſeruit. Aliaq; nō nulla opuſcula edididit: & ſanctis fulgēs operibꝰ in chriſto requieuit.

❡De ſcō arabiano ꝯfeſſore. XXII

ARabianus ꝯfeſſor & eccleſiaſtic⁹ ſcriptor eodē antedicti ſeueri pricipis tpe floruit. Hūc & ex uite ſāctitate & doctrina preclara euſebius eodē quo ſupra libro & ca. inter ſcōs ei⁹ tēporis ꝯnumerādo ponit. Hic eni in ſuis libellis plurimas exortas i diebus ſuis hereticoꝝ iſidias: ꝯfutans: fidē rectam & apoſtolicā monumētis ſuoꝝ mādauit uoluminū. Et hic in pace diē clauſit extremū.

De ſcō leonide martyre. XXIII

LEonides mr̄ apud alexādriā paſſus ē ſub ſeueri ipatoris perſecutiōe. Hic pater fuit origenis famoſi doctoris & eccleſiaſtici ſcriptoris. Qui tentus a perſecutoribus & i carcerē truſus ē. Cui origenes de domo adhuc adoleſcēs annoꝝ .17. epiſtolā exhortatoriā ſcripſit: ipm ad fidei ꝯſtantiā & paſſionis tolerātiā exhortans. Cūq; diis gētiliū immolare nō acquieſceret: & xp̄m negare renueret: pro mr̄io xp̄i capite plexus ē. Alexādrie q; a xp̄ianis tumulat⁹ iacet. Hec eccleſiaſtice hiſtorie libro .vi. cap. 2.

De ſcā māmea regina & martyre. XXIIII

MAmmea regina mater fuit ipatoris alexādri. Cuius tēpore origenes in eccleſia dei ſapiētia & eloquētia ac uita floruit. Hec ut de ea ſcribit̄ libro .vi. ca. xvi. de raris religioſa femia: cum de origene fama magnifica ubiq; & celebris hr̄et. Ita ut nec pricipum quidē lateret aures: miſſis militarib⁹ uiris antiochiam: ubi p idē tēpus ipa regina degebat: cū omni honore & ſupplicatiōe ad ſe famulū dei orat uenire: ut ſacraꝝ litteraꝝ & fidei ab eo pciperet documenta. A quo & ipa catholice religionis & diuini uerbi monimēta ſuſcepit: & bapti xp̄iani latēter ſacramentū excepit. Ob quod ab ipatore alexandro filio ſuo xp̄iani nois pſecutore iterfecta eſt & martyr dn̄i ꝯſecrata.

De ſcō firmiliano epō & ꝯfeſſore. XXV.

FIrmilianus eps apud ceſareā cappadocie claruit tēporib⁹ alexandri ipatoris. Hic eiuſdē urbis epiſcopus fuit & origenis auditor Tantūq; ueneratiōis erga ipm p̄ceptorē ſuum habuit: ut indeſinenter ſcie & doctrinis ei⁹ grā: eū ꝯſtringeret ſecum morari. Sed & ipe derelicta eccleſia ad eū properabat: & utebat̄ religioſa quadā uiciſſitudine: dum ipm modo ad inſtructiōnē eccleſie ſue illū euocaret: modo ipe ſui profectus grā ad eū pgeret: & docēti ei iugiter diebus ac noctib⁹ aſſiſteret. Hic ad antiochie plebē gratā ſcripſit ep̄lam ꝯtra paulū preſbyterū ſamoſatenū tūc nuper i ꝯcilio antiochēſi de hereſi dānatū. Proceſſu uero tēporis ipe beatus ep̄us cū occaſione dicte hereſis penitus extirpande ueniret antiochiā: dum eēt apud tarſum i pace quieuit: cuius corp⁹ ceſaream trāſlatū ibidē ſepultū eſt. Hec euſebi⁹ libro vi. cap. xix. & libro .vii. cap. xxvi.

De ſanctis theodoro & anthinodoro epiſcopis. XXVI

THeodorus & anthinodor⁹ ep̄i fratres germani apud ponti ꝓuinciā claruerūt tēporib⁹ maximini imperatoris. De qb⁹ tradit euſebius libro .vi. cap. xxii. ꝙ maior horū natu theodorus uir famoſiſſimus fuit: qui in ep̄is apud pontum gregori⁹ noiatur: fide & uirtutibus atq; ſcia p omia ap̄licus. Sed ei⁹ frater anthinodorus: quos origenes de auditorio rhetoris retractos: ſtudia cōium litterarū i diuinā ſuaſit philoſophiā cōmutare. Quiq; apud eū p quinquēniū uerbo dei operam dantes: i tantū profectū diuine eruditionis atq; ſcie puenerūt: tantūq; uite merito & cultu enituerunt: ut ab his ſcholis eius imatura adhuc etate: ad ep̄atus prouincie ponti ſacerdotiū uterq; rapet̄. Qui & ambo ibidē in xp̄o quieſcunt.

De ſcō ſyro martyre. XXVII

SYruſ martyr apud alexādriā paſſus ē ſub decii ceſaris pſecutiōe. Hic cū res cuiuſdam potētis ſub mercede procuraret. Iubetur ab eo idolis imolare. Recuſans cogitur iniuriis. Perſiſtēs rurſum mulcet̄ blāditiis. Cum uero utrūq; ꝯtemneret: preacuta ſude ualidiſſime trāſuerberat⁹: & per media uiſcera neci traditur: & mr̄io coronat̄. Hec euſebi⁹ libro .vi. cap. 31.

De ſcō cheramone epō & mr̄e. XXVIII.

CHeramon mr̄ & ep̄us uenerand⁹ ſenex apud alexādriam fuit. Hic pontifex urbis egypti fuit que dicitur nicopolis. Qui tpe deciane pſecutionis: cū ad arabicū montem una cū grandeua ꝯiuge diſceſſiſſet nulli ultra appuit. Et cū ad pquirēdū eum plurimi xp̄ianoꝝ frequētiſſime proceſſiſſent: perſcrutatis oibus locis neq; ipos ultra quiſpiā neq; corpora eoꝝ potuerūt iuenire. Hec euſebius ubi ſupra.

De ſancta matre quedam & filiabus uirginibus & martyribus. XXIX.

SAncta quedā mater cū duabus filiabus uirginib⁹ apud alexādriā paſſe ſunt: ſub perſecutōe diocletiani & maximiani auguſtoꝝ. De quib⁹ refert euſebius libro .viii. cap. xii. ꝙ cum eēt pulchritudine & pudicitia formoſa: genere nobilis & copioſa facultatib⁹: filias duas uirgies habebat ad materne pudicitie regulam enutritas: ipe ſimul &

moribus ſe imitantes. Quas religioſa mater ſcḋm preceptū dñi & timorē diuinū dedicauerat. Cū autē declinande pſecutionis grã ſui abſentiā ꝓcurarent: miſſi a pſide milites reptas eas uenire antiochiam cogunt. Sed cū ꝑurgentibus militib⁹ uehiculo iter agerēt: religioſa & pudica mater filias lamentatur: ꝙ eas gentiles ſtudeant: aut a deo: aut a pudicitia ſepare. Hortaturq; illas ne mori ptimeſcant: ne deſpecta pudicitia uiuere cū turpitudine cupiant: admonetq; illas: necē eis aut opprobrium paratū puenire: & impudicoꝝ curſu ꝑripere. Cum autē filias ad tale ꝓpoſitum uideret accenſas: & ad quendā fluuium ꝑueniſſent: neceſſitatis cã ſe deſcendere uelle ſimularunt. Et dū cuſtodes paululum naturali uerecūdia ſeceſſiſſent: fluuii ſe rapidis fluctibus iniecerunt. Sicq; immaculatū dño ſpiritum reddiderunt. Hec euſebius.

¶De ſcis adaucto & ſociis mrib⁹. XXX

Adauctus martyr cū innumerabilibus utriuſq; ſex⁹ & omis etatis ſociis apud phrygiā paſſus eſt. De quo euſebius libro.8.cap.2. tractat: ꝙ erat dux cuiuſdā ciuitatis in phrygia poſite: in qua erant oēs populi xpiani: ipſe autē natione italus ſup uniuerſum erat populum ꝯſtitutus. Cū autem diocletianus impator gentiliū legionē militū illuc miſiſſet: ut oēm ciuitatis illi⁹ plebē imolare ꝯpellerent: illiq; omés unanimes ſe xpianos eē dicerent: & oino ſacrificare ꝯtempſiſſent. Adaucto duce & curatore ciuitatis populū exhortante: porte urbis a gentilib⁹ claudunť: ipſaq; ciuitas oi ex pte ab eis circūdatur: & imiſſo igne oppidū una cum uiris oibus ac mulierib⁹ puulis piter ac ſenibus cōcremať: ita ut nullus penitus ex illa urbe etiā cū optio uolētib⁹ dareť abſcederet Sicq; oēs ciues pſati celeſtis hieruſalē ciues effecti glorioſo martyrio coronanť.

¶De ſanctis pluribus martyribus apud alexandriam. XXXI

Martyres plurimi apḋ alexandriā paſſi ſunt ſub pſecutione antedicti diocletiani. De quib⁹ euſebi⁹ 8.libro.cap.12.refert: ꝙ truncatis auribus atq; inhoneſto uulnere naribus manuū quoq; ceteroꝝq; mēbrorum ſummitatib⁹ amputatis: trūcū ſinebāt abire deriſum. Quidā uero i craticulis prunis ſubterpoſitis torrebanť. Inter quos duo nobiles iuuenes dū ꝯprehenſi ſimulacris immolare cogereť: ſe ad aras duci poſtularūt Et cum fuiſſent adducti: manus ſuas ardēti igni ſupponentes: & quouſq; ois caro i ignē deflueret: imobiliter ꝑdurarunt. Alii uero cū ad ſacrificandū quererenť: ſacrilegā pollutionem uitantes uitā ꝑcipitio finierunt. Minore quidē tolerantie fiducia ſed ꝯſeruande fidei maiore cautela.

¶De ſcis quattuor epis mrib⁹. XXXII

Quattuor ſci epi apud alexandriā paſſi ſunt ſub diocletiana pſecutione. Quoꝝ noia hec ſunt: primus phileas: ſecund⁹ heſychi⁹: tertius pachomius: quartus theodorus. Hi ex urbibus egypti epi ꝓ ꝯfeſſiōe nois xpiani glorioſo apud ipſam urbē ſunt martyrio coronati. Hec euſebi⁹ lib.8.ca.14.

¶De ſancto paſnutio epo. XXXIII

Paſnutius eps ex egypti partib⁹ unus fuit ex numero ꝯfeſſoꝝ illoꝝ epoꝝ: quos maximianus imperator dextris oculis effoſſis: & ſiniſtro poplite ꝑciſo ꝑ metalla damnauerat. De hoc libro.10. eccleſiaſtice hiſtorie ſcribiť: ꝙ interfuit ꝯcilio prio ſcoꝝ patꝝ prius apud niceā ſub ꝯſtātino auguſto xpianiſſimo celebrato. In quo tanta uirtutū inerat grã: ut ſigna per eū nō minus ꝗ dudū ꝑ apoſtolos fierent. Nam & demones tantū uerbo fugabat: & egros ſola orone curabat Sed & cecis dr uiſuz reddidiſſe: & palyticos ad ſtabilitatē corporis reuocaſſe. Quē ꝯſtātinus in tanta ueneratiōe & affectu habuit: ut ſepius eū intra palatium euocatum ꝯplēcteret: & illum oculum: qui in ꝯfeſſione fidei fuerat euulſus: auidiorib⁹ oculis demulceret. Et hic ad eccleſiam ſuam reductus: ſenioq; confectus: poſt uitam uirtutibus inſignem in pace quieuit.

¶De ſancta quadam captiua apud iberiam XXXIIII

Sancta quedā mulier captiua tēpore ꝯſtantini magni impatoris claruit apud gentes iberorum: que ſub axe pontico iacent: per quā de⁹ ipſas gentes primū ad notitiam fidei ꝯuocauit. Cum eni ipſa mulier xpiana apud ipſos populos captiuata: fidelem & ſobriā ac pudicā duceret uitam: & dieb⁹ & noctibus in oronib⁹ pſiſteret: & ex hoc barbari tanꝗ quid noui mirarenť: ac qd ſibi hoc uellet curioſi pcūctareť. Illa ſe xpm deū ſuum tali ritu colere fatebať: quē uelut ſibi ignotā nouitate nois mirabanť. Erat aūt moris apud eos: ut ſiquis paruul⁹ egrotaret: a matre ꝑ ſingulas domos circūferreť: ab oibus uidelicet quicꝗ expti remedii poſtulante. Cum autē mulier quedā paruulum ſuū languidū ꝑ oēs circūtuliſſet ex more: nec aliquid remedii cepiſſet. Venit ad captiuam: ut ſi qd ſciret: oſtenderet. Illa ſe nihil remedii humani ſcire teſtatur: xpm tñ deū ſuum quē colebat: ſalutē hoibus deſperatam poſſe ipſi dare ꝯfirmat. Paruulū itaq; cilicio ſuo ſuppoſitum orone fuſa ſanū red

didit matri ſue. Sermo defertur ad plures
factiq; fama magnifici ad aures regine gra/
uiſſime egrotãtis & iã de ſalute quaſi deſpã
tis plabitur. Que rogat ad ſe mulierẽ dedu/
ci. Illa negat accedere ne nimis de ſe uidere/
tur preſumere. Regina facit ſe ad mulierem
portari. Que ſimiliter ſupra ciliciũ eiꝰ poſi
ta: iuocato xp̃i noĩe ꝯtinuo ſurrexit ſanata.
Docet captiua reginã xp̃m eẽ ſũmi dei filiũ:
qui autor ẽ incolumitatis & uite: qui & regi/
bus regna diſtribuit & mortalibꝰ uitã. Que
domũ regreſſa marito regi ꝑcuctãti cãm ſu
bite ſanitatis apuit. Ille mulieri munera pre
ſẽtari iubet. Regina uero ei rñdet: ꝙ mulier
nihil in auro uel argẽto appetit: ſʒ ieiunio q̃
ſi cibo paſcitur. Nihilq; aliud pro munere q̃
rit: niſi ut xp̃s a rege & omni regno eiꝰ colat
Ad hoc aũt rex ſegnior fuit: & q̃uis ad xp̃m
affectũ haberet ꝯuerſionẽ diſtulit. Ad qđ tñ
uxor illũ ſepius ꝯmonebat. ¶ Quadam die
eo in ſiluis uenãte: ſubito aer denſiſſimis of/
fuſcat: dies in tetre noctis caliginẽ uertitur:
cũctiq; regis comites neſciẽtes quo ſe uerte/
rent hinc inde diſpgunt. Solus rex obſcuri/
tate nimia circũdatus: deſpatiõe ſalutis anxi
us mẽte xp̃m inuocat: ut ſi uere deus ẽ quem
captiua uxori predixerat: nũc ſe de his tene/
bris eruat: ut ex hoc ip̃m omiſſis omnibꝰ co
lat. Illico lux terre reddit: & rex incolumis
ad domũ reuertit. Qui regine ꝑ ordineʒ ge/
ſta omnia pandit. Euocat captiuã: & nullum
alium preter xp̃m ſe ueneratuꝝ ꝯfirmat. Illa
q; regi poſcenti colẽdi uenerãdiq; modũ: in
q̃tum fas erat femine pandit. Fabricari eccle
ſiam monet formãq; deſcribit. ¶ Igitur rex
omni populo ꝯuocato que geſta cuncta fue/
rant exponit: fidẽq; doctus nõdum tñ initia/
tus apit: ſueq; gẽtis primꝰ apoſtolus fit. Cre
dunt uiri per regẽ: femine ꝑ reginã: cũctiſq;
id uolẽtibꝰ eccleſia iſtanter inſtruit. Eleua/
to igitur iã muroꝝ ambitu: dũ intra colũne
collocari deberẽt: erectis duabꝰ primis: cũ
tertia iam media pte fuiſſet erecta: ꝯſumptis
omnibꝰ machinis hõiumq; ac boum uiribꝰ:
attritiſq; oibꝰ: ne loco quidẽ moueri potuit.
Sed cũ interuẽtu noctis oẽs abſceſſiſſent: ſo/
la captiua mulier i oratiõe pnoctauit. Facto
ſũmo mane rex & pplꝯus anxii itrogreſſi: ui/
dent colũnã quam tot machine totq; populi
mouere nequiuerãt erectã: ut ſupra baſem
ſuam librate ſuſpẽſam unius pedis ſpatio ĩ
aere pẽdentẽ. Omneſq; populi admirãteſ ue
ram eẽ fidem xp̃i acclamabãt. Et ecce in ocu
lis oium mirantiũ nullo cõtingente: colũna
ſenſim ſupra baſim ſuã depoſita ſũma cũ li/
bratiõe ꝯſedit. Poſt hec reliquus colũnarũ
nũerus cũ ſũma facilitate ſuſpenſus ẽ: adeo
ut oẽs que ſupfuerãt ip̃a die locarent. Fabri
cata igitur eccleſia & perfecta populi maio/
ris ardoris fidei ſalutẽ ſitientes totius gentis
legatos ad ꝯſtantinũ ipatorẽ mittũt: qui rei
ſeriem exponunt: ſacerdotes ſibi delegari pe
tunt: qui ceptũ erga ſe dei munus implerẽt.
Quibus ille cũ oi gaudio & honore trãſmiſ/
ſis: amplius ex hoc letatꝰ ẽ: q̃ incognitas il/
las romano impio gẽtes iunxiſſet. Sicq; do/
ctrina nouoꝝ predicatoꝝ: nouus populus fi
dem xp̃i una cũ rege & regina ſuſcipiunt: &
baptizati xp̃m exinde adorare ceperũt: mu/
lier uero illa apud eaſdẽ gẽtes: prima ibidẽ
ſacre fidei auctrix: in ſcitate uite & miracu/
loꝝ opatiõe perſeuerãs ꝯfecta ſenectute qe/
uit in pace. Hec euſebius libro. x.

¶ De ſcõ macario ꝯfeſſore. XXXV.

MAcarius ꝯfeſſor in nitrie ptibꝰ in
deſerto uidelicet egypti pfundiſ/
ſimo claruit tẽpore ualentiniani
ipatoris. Qui tertiꝰ fuit macariꝰ
preter illos duos: de quoruʒ uno
actũ ẽ ſupra. 4. non̄ ianuarii & de ko. 18. ca
len. februarii. Hic enim diſcipulus magni an
tonii fuit. Qui una cũ iſidoro & heraclide &
pambone cõdiſcipulis ſuis: i preſata eremi
uaſtitate degebat. Cũ aũt pſecutiõis arriane
tẽpore: p̃fati oẽs inſimul ꝯueniẽtes ad mutu
am charitatẽ oñdendã: in ſuis tabernaculis
poſiti orãtes interfectores ſuos expectarẽt:
delatus ẽ ad eos homo mẽbris oibꝰ & preci
pue pedibꝰ aridus. Qui ab eis oleo punctꝰ
inuocato xp̃i noĩe ꝯtinuo ſanus exurgẽs re/
uerſus ẽ benedicẽs deũ. ¶ Cecus quidaʒ ad
cellam macarii itinere dieꝝ triũ i deſerto po
ſitaʒ ſe adduci fecit. Quo poſtq̃ multo labo
re peruenit: macariũ domi nõ inuenit. Cõtri
ſtatus aũt ſed feruore fidei creſcẽs fecit ſe ap
plicari ad ptem illã pietis ubi ſenior cuba/
re ſolebat. Et exinde paꝝ luti aridi: ubi pa/
ries oblitꝰ erat aſſũpſit: & palme ſue ſuppo/
ſuit: aquam quoq; de puteo unde uir ſcũs bi
bebat hauſtã ſibi deferri rogauit: cũ qua ſol
uens glebulã lutũ fecit: oculoſq; inde perũ/
xit: & aqua diluens repente uiſum recepit:
nulloq; ducẽte regreſſus domũ cũctis popu
lis rem geſtã publicauit. ¶ Habebat autem
macarius leene ſpeluncã cellule ſue uicinã.
Die quadã belua catulos ſuos cecos ad euʒ
produxit & ad pedes eiꝰ poſuit. Qui cum in
tellexiſſet pro cecitate catuloꝝ beſtia filios
applicare: orauit ad dñm & protinus catuli
receperũt uiſum. Et ſequẽtes matrẽ ad ſpe/
luncã redierũt. Et paulo poſt ipſa cũ catu/
lis regrediẽs pelles ouium plurimas uelut
munus pro gr̃a ad ſenẽ morſu oris auectas
detulerunt. ¶ Cum aũt lucius quidã prefe/
ctus alexandrie xp̃ianos pſequeret. Iuſſit p̃
dictos oẽs patres a grege ſuo raptos in inſu
lam egypti paludũ deportari: i qua neminẽ
eſſe cõperat xp̃ianuʒ. Sed cũ ſenex noctu ad

inſulā deducti fuiſſent:in qua erat templum idoloꝝ ab incolis ſūma ueneratiōe obſeruatum:ſtatiꝫ ut nauicula applicuit:ſacerdotis tēpli filia arrepta ſpū clamare cepit ſtridēs & rabiens:& ꝑ populos hinc inde diſcurrēs Quā populus detentā ad ſenū nauiculā deduxerunt. Et cū ante pedes eoꝝ ulularet: & ſcōs uiros:cur ad demones loci illius expellēdos ueniſſent:interrogaret:Illi malignum increpantes ſpiritū effugarunt:& puellā ſanam parentibꝰ reddiderunt. Qui una cū inſule populis ꝯuerſi ad xp̄m:& templū antiqſſimū deſtruxerūt:& eccleſiā edificauerūt Quod dū lucio alexādrie nūciatum fuiſſet: timens ne ex ſcōꝝ patꝝ p̄ntia fides xp̄i amplius creſceret:occulte eos ad eremū remitti iubet:ubi macariꝰ ieiuniis & orōnibus iugiter intētus in xp̄o feliciter obdormiuit:cuius corpus alexandrie tumulatum eſt.

¶De ſancto piatone p̄ſb̄ro & m̄re. XXXVI

PIaton p̄ſbr̄ & martyr apud tornacū ciuitatē paſſus ē ſub domitiani imꝑatoris ꝑſecutione. Hic alio noīe piatꝰ dr̄. Qui ex urbe roma oriundꝰ:indeq; egreſſus a beato dionyſio ep̄o apud galliā p̄ſbr̄ ordinatus:& ab eodē ad tornacenſem ciuitatē ad ꝑdicandū directꝰ eſt: ubi multitudinē paganoꝝ euangelizans ad xp̄m ꝯuertit. Ad hunc ꝯprehendendū p̄fectꝰ nūcios deſtinauit:qui ab eiſdem appitoribus detentus & iudici oblatus:dū xp̄m ꝯfiteret:primo quidem fuſtibus cedi: deinde iuſſus eſt capite truncari. Cuiꝰ corpꝰ truncū & exanime caput ꝓpriis manibus acceptū pluſq̄ ꝑ duo miliaria deportauit:uidelicet uſq; ad locū ubi diuinitus ſepulturā elegit:ubi & glorioſe occumbens tumulatus quieſcit. Quo miraculo ultra mille gentilium ꝯuerſi ſunt.

¶De ſcō didymo alexādrino ꝯfeſ. XXXVII

DIdymus alexandrinus ꝯfeſſor & doctor floruit tēpore ualētiniani imꝑatoris. Hic in ꝑua etate lumen oculoꝝ amiſit: adhuc pene prioꝝ elemētoꝝ ignarꝰ: quo nō obſtante tantū ſui miraculū mundo p̄buit: ut dialecticā: arithmeticā: & geometriam: quaꝝ figurales ꝓpoſitiones & pricipia pmaxime uiſu indigent:uſq; ad perfectū didicerit:oīumq; deo docente:in breui diuinaꝝ & humanaꝝ reꝝ eruditionē ac ſciam percepit. Ad tante autē ꝑfectionis apicem deuenit:ut ſchole eccl'iaſtice doctor extiterit:illuſtreſq; uiros auditores habuerit:uidelicet athanaſiū ep̄m:hieronymū p̄ſbyteꝝ:baſiliū ceſarienſem:ceteroſq; plures doctores inſignes in eccleſia dei ſapia admodū ꝓbatos. Sanctitate quoq; uite nō mediocriter effulſit. Qui nunq̄ turbari uiſus fuit: ꝙ corporeū lumen oculoꝝ ꝑdidiſſet. ¶Hic plurima inſignia edidit. Bibliā eni totā interꝑtatus eſt. Cōmentarios dictauit in pſalmos oēs. In euangelio quoq; matthei & ioānis. Scripſit de dogmatibꝰ ꝯtra arrianos libros.2. De ſpūſcō libꝝ: quē hieroꝰ ex greco tranſtulit in latinū. In iſaiam tomos.18. In oſee ſcribēs ad hieronymū ꝯmentarioꝝ libros.3. In zachariaꝫ eiuſdem hieronymi exhortatione li.5. In iob cōmentarios. Multaq; alia:que ipſe idē indicare potuit ſcribētibꝰ. Quieuit in xp̄o.80.āno iam exacto uirtutibus & ſapia pollens:Alexandrieq; tumulatus iacet.

¶De ſancto didymo abbate. XXXVIII

DIdymus ſenex in deſ̄to interiori nitrie claruit. Qui iter cetera ſāctitatis inſignia ſcorpiones & ceraſtes & ſerpentes quoſq;:q in illis locis ꝓ calore ſolis habent acerrimi tāq̄ uermiculos nudis pedibꝰ adeo ꝯculcabat:& ita extinguebat:ut nihil ab eis pateret mali. Hec in uitis patꝝ.

¶De ſancto pione abbate. XXXIX

PIon abbas i thebaidis deſ̄to floruit ſcitate. Qui quotidie ambulans comedebat:ut minorē ſentiret delectationē: ꝑgēs ad eremū fodit puteū:& inueniens aquam amaram:eam orōne in dulcedinē ꝯuertit: q̄ oī poſtmodū tp̄e uſus fuit. Cū autē moyſes abbas & eius monachi fodientes:aquā inuenire nō poſſent. Pion orōne p̄miſſa terram ꝑcuſſit:& aqua inde imediate ſcaturiit:de qua tamē minime guſtare uoluit:ſed eā ad uſuꝫ illoꝝ fratꝝ dimiſit. Hic ſub abbate antonio 30.annis & eo ampliꝰ i ſcō inſtructꝰ eſt ꝓpoſito. Qui de domo parētū egreſſus nūq̄ amplius ab eis uiſus fuit. Requiſitus aūt a ſorore uidua:ut eaꝫ uiſitaret:quē ipſa lāguēs uidere cupiebat:cū duobus ſororis filiis de mādato p̄ris ātonii ad domum illiꝰ acceſſit: clauſiſq; oculis īgreſſus & egreſſus:ſe ab ea uideri ꝑmiſit:eāq; minime reſpiciens: mox ad eremum repediauit. Hec ubi ſupra.

¶De ſancto apelle ꝯfeſſore. XL

APelles ꝯfeſſor egyptius ex fabro ferrario ꝯuerſus eſt. Qui opus hoc exercens die quadā diabolū ſibi in ſpecie mulieris iuuenis & elegātis appentē ferro candente ꝑcuſſit in faciē:qui ſtridens & gemēs euanuit. Ex quo die ſcūs uir ferꝝ candens i manu ſine leſione tenebat. Vadens autē ad eremū cibū nunq̄ ſumpſit:niſi tantū dn̄ica die de manu ſacerdotis euchariſtie ſacr̄m. Ceteris diebus nihil ꝑcipiebat:ſed opibus manuuꝫ inſiſtens cingula iumētoꝝ de palmaꝝ foliis texebat. De quibꝰ egri tactu ſanabant. Naꝫ dum quidā claudus a natiuitate: ut aliquo

portaretur camelo ipoſit⁹:dū pedib⁹ cingu lum quo iumētū cinctū erat: quodq; uir ſan ctus texerat tetigiſſet:ꝯfeſtim deſcēdēs pedi bus ſolidis ambulauit. ¶ Hic etiā ab angelo diuina repletus ſcia: multos ſuis ſmonibus edificabat: & uitia fratrū ac uirtutes latētes p ſpiritū cognoſcebat. Hec in uitis patrū.

¶ De ſcō piamone preſbytero. XLI.

P Iamon pſbyter i eremo de ſcythi floruit. Qui die quadā miſſaꝫ ce lebrās uidit angelū ſtantem ꝯtra altare:monachos pn̄tes i codice ſcribētē: abſētes ſcriptos delētē. Et dū illi ad cōione accederēt: angelus quo rūdam ſcribebat noīa:quorūdā dimittebat. Piamon autē poſt miſſam diſcuſſis illis qui ſcripti nō fuerāt. Inuenit i ſingulis eoꝝ mor tale peccatū. Quib⁹ reuelata narrās: tā diu cū illis fleuit:donec eidē iteꝝ angel⁹ appuit: & eos cū ceteris aſcripſit:hec in uitis patꝝ.

¶ De ſcō beniamin ſene. XLII.

B Eniamin ſenex i eremo fuit. 80. an noꝝ:qui miraculis clarens quoſ cunq; egros ad ſe delatos: oleo ungebat:& ꝯtinuo ſanabant. Ipſe aūt adeo hydropic⁹ effectus ē: ut p ianuā celle ſue niſi remotis aliquib⁹ tabu lis efferri nō poſſet. Qua paſſione p menſes 8. ante ſuum obitū laborauit. Oēs aūt infir mos ad ſe ueniētes ſanabat:cūctoſq; rogabat ut orarēt deū p aīa eius de corpore nil curā tes:eo ꝙ dum eēt ſanus nihil ſibi profuiſſet. Hec ubi ſupra.

¶ De ſcō coprete pſbytero & ꝯfeſſor. XLIII

C Opres preſbyter annoꝝ circiter 80. in eremo thebaidis fuit. Cui⁹ dū gētilis quidā olera furat⁹ eēt: & ea ad coquēdū ꝯpoſuiſſet:neq; coq poterāt:nec calefieri. Quod ille uidēs ablata ſcō rettulit:& ꝯuerſus bap tiſmū ſuſcepit. Eadē nocte frēs ſupuenerūt ad copretē:unde ſcūs duplices honores do mino pſoluit:dū olera reſtituta eiſdē appo ſuit. Qui dū frib⁹ ad ſe ueniētib⁹ pro edifica tione eoꝝ mirabilia quedam narraret: que uix unus ex illis credere poterat: dormitāti ipſi uiſus ē liber aureis litteris ſcript⁹ mani bus copretis:& uox ſenis ueneräda audita ē frēꝫ icrepātis:cur fidē auditis nō adhiberet. Illeq; euigilās ꝯpūct⁹ ē. ¶ Harena uero pe dibus eius attrita:p agros ꝯſperſa terre ſte rilitatē auferebat. ¶ Hic dū quēdam mani cheum populū ſeducētē diſputās excludere nō poſſꝫ:fecit ignē accēdi:eo pacto:ut qſqs eoꝝ flāmas igreſſus iuſt⁹ exiret: ei⁹ fides ap probata eēt. ipeq; primū ignē itrans illeſus exiuit. Dū aūt hereticus intrare nollet a po pulo i flāmas uiolenter iiectus eſt. Dū auteꝫ mori ſe uideret copretis auxiliuꝫ iplorauit.

A quo eductus dū ptinaciter ꝯuerti nollet: ab eodē eiect⁹ & dimiſſus abiit ꝯfuſus. Hec heraclides.

¶ De ſcis ſyro paulo & iſaia ꝯfeſ. XLIIII

S Yrus paulus & iſaias monachi fuerūt in ſcythi. Qui dū ſibi in uicē ad ripā flumis occurriſſent ut fratrē quēdā anub noīe uiſita rent:orationē fuderūt:ne i uia i pedirent. Statimq; nauiculā ſibi appentem aſcendētes ſine remo uel remige: iter tridui una hora ꝯtra ictū fluuii pfecerūt. Cūq; ap plicuiſſent:reuelatū eſt iſaie:ꝙ uir ad quem ibant:eoꝝ ſecreta cordiū nouerat. Paulo ue ro reuelatū ē:predictū anub poſt triduū eē migratuꝝ. Syro aūt ſuelatū ē anub ſibi ma ne occurſuꝝ. Cū autē illa nocte in orationi bus pnoctaſſent:anub mane ad eos ueniens eoꝝ ſecreta eis patefecit. Cū quo manentes tribus diebus ab eo edificati ſūt. illeq; i eoꝝ manib⁹ expirauit:& ab eis ſepult⁹ fuit. Hec in uitis patrum.

¶ De ſcō effrate monacho. XLV.

E Ffrates monachus apd antiochiā claruit:tpe ualentis arriani impa toris contra catholicos ſeuiētis. Quē per plateā ciuitatis ātioche ne ambulātē:uili habitu ꝯtectū: & lōga ſenectute ꝯfectū: impator reſpiciēs: interrogauit quis eēt:& quo iret. Cui ille ſe xpianū monachū & pro ſuo pgere ipio ora tuꝝ rn̄dit. Quē ipator redarguit:eo ꝙ domi more monachi ſtare deberet. Ille aūt pro o uibus xpi liberādis ſe egreſſum dixit. Cubi cularius aūt ceſaris ſcō uiro mortē ꝯminat⁹ eſt:eo ꝙ principi nimis ſupbe loqueret. Et dū inde recedēs imperatori balneū paret:ſu bito mēte alienatus furibūdus i aquā feruen tem ſe iniecit:& ibi extinctus:multis hereti cis ad ueritatē fidei catholice redeundi exē plum dereliquit.

¶ De ſcā ſarra abbatiſſa. XLVI

S Arra abbatiſſa claruit i ſcythi tē por theodoſii ſenioris:q̄. 13. ānis a ſpū fornicatōis ipugnata fortiſ ſime exorabat dn̄ꝫ:nō ut pugna recederet: ſꝫ ut ſibi fortitudo da ret. Cui tādē ſup lectulū iacēti ſpūs imūd⁹ appuit:dicēs ſe ab ea uictū fuiſſe: illa uero nō ſe:ſꝫ xpꝫ illū uiciſſe rn̄dit. Hec ſupra al ueū flumis. 60. ānis hitauit:& nūq̄ iclinata ē ut flumē aſpiceret:ne forte ex tali uiſione de lectationē aſſumeret. Hec i uitis patrū.

¶ De ſcā ſyncletice abbatiſſa. XLVII

S Yncletice abbatiſſa unde fuerit uel ubi i deſerto locū pro ſua ha bitatiōe habuerit nuſq̄ repitur. Putat tn̄ ꝙ in deſerto ſcythi ubi tunc mōachi egypti ut plurimū

habitare ↄſueuerant. Quod autem uite pro
batiſſime fuerit:ex multis dictis eius & au
ctoritatibus:que in uitis patꝝ in exemplum
legunt:ſatis colligi poteſt.

¶De ſancta tabita uirgine. XLVIII

TAbita uirgo una fuit ex ſororibꝰ
degētibꝰ in monaſterio illo gran
di thebaidis : quod helias abbas
ꝑfecit:in quo & trecētas feminas
ↄgregauit : de quo ſupra actum
eſt.3.idus ſeptembris.Hec autē in ipſo ceno
bio deuotiſſima fuit:& in tātū humilis:ꝙ ab
oībus deſpiciebat:& quaſi inſana reputaba
tur:coquineq; opera & alia quoq; uilia offi
cia ei imponebant:que illa fideliter admini
ſtrans:nec cum aliis ad mēſam ſedebat: cui
etiam ſorores multa cōuitia inferebāt:illaq;
omnia patientia munita tolerabat. Angelus
autē domini ſancto piterio abbati in eremo
dudū ↄuerſanti apparuit:eūq; admonuit:ut
ad dictam ſororem uiſitandā accederet : eo
ꝙ ipſa illum meritis excederet. Ille autē ue
niens:dum ſingulas uidiſſet: nec eam quam
querebat cerneret.Interrogat ſorores:an a
lia ſupereſſet:ille uero unam inſanā & amē
tem ſupereſſe dicunt.Qua adducta ſanctus
uir pedibꝰ eius aduolutus ei ac ceteris ꝑ an
gelum reuelata narrauit.Tunc omnes moni
ales ad pedes tabite ꝓcidentes :de illatis in
iuriis ueniam poſtulabant.Pro quibus tam
ipſa uirgo q̄ ſanctꝰ abbas orauerūt.Paucis
poſtmodū elapſis diebus uirgo ex tali facto
inanem gloriam fugiens:cenobium latenter
egreſſa ſolitudinem petiit : & quo fine diem
clauſerit adhuc ignoratur.Hec heraclides ī
paradiſo.

¶De ſancto phyllorrhonio p̄ſbr̄o. XLIX

PHyllorrhonius p̄ſbyter de regi
one galatie impante iuliano ſe
culo renunciauit.A quo ſibi cal
uicie facta duriſſime uerberibꝰ
attritus ac dimiſſus eſt:qui mox
ad eremū ꝓperans:cū fornicatione & inglu
uie maximā primo habuit pugnā:quā tan
dem ſūma abſtinentia & penitētia ſupauit:
Nam per annos.18.in quadam cella ſe clau
ſum ferro onerauit:& nec panē nec coctum
dicto tēpore aliquādo comedit. Sup hec &
32.annis nullo pomoꝝ genere uſus fuit. De
inde poſtq̄ ſpiritualia certamina uicerat:cū
ſpiritibꝰ etiā uiſibiliter & corporaliter per
ānos.40.luctā habuit.Preterea metu mor
tis per annos.6. intra ſepulchra mortuorū
ſe incluſit:ut ſic demonem quē ex mortuoꝝ
memoria metuerat:ex eoꝝ aſpectu cōtinuo
ſuparet.Ipſe de labore manuū ſuaꝝ.250.ſo
lidos elephantioſis ꝑſtitit:& romā:hieroſo
lymam:& alexandriam : ac plura alia loca
ſacra pegrinationis gratia pedeſter uiſitā
uit.In morte proteſtatus eſt:ſe nunq̄ ex ſen
ſibus ſuis a deo fuiſſe ſepatum. Hec heracli
des ubi ſupra.

¶De ſancto gadano ſene. L

GAdanus ſenex circa iordanē ſem
per ſine tecto ſub diuo habita
bat . Contra hunc iudei quidam
emuli uenientes inuidia furibun
di & armati:dum unus illoꝝ eū
ferire uellet:dextera:quam erexerat:ſubito
aruit:& ex eius digitis gladius excidit.Hec
ubi ſupra.

¶De ſancta ſiluia uirgine. LI

SIluia uirgo rufini alexandrie ꝑ
fecti ſoror in eremo thebaidis ꝓ
uincie ſuperiori degebat: que ꝑ
ānos.60.nec ora:nec pedes: nec
aliquam membroꝝ partē exce
ptis digitis aqua lauit.Et dū decumbens lā
guida a medicis ad balneū ſanitatis percipi
ende gratia inſtantius ſuaderetur:nullatenꝰ
acquieuit.Nec aliquādo in lecto:aut lecti
ca iacuit : ſed ſuper nudam humū cubauit.
Hec eloquentiſſima erat: & amore ſacrarū
litterarum noctes in diem uertentendo lege
bat.Hec heraclides.

¶De ſcō ſiſinnio monacho. LII

SIſinnius monachus diſcipulꝰ ab
batis elpidii:de quo ſupra dictū
eſt in eius feſto.4.nō ſeptēbriſ
Poſtq̄ apud eū.6.uel.7.ānis fu
iſſet:intra quoddā ſepulchrū ſe
incluſit:in quo per trienniū ſemper orauit:
& nec die:nec nocte deambulauit:aut ſedit:
aut iacuit.Qui etiā ↄtra demones ſpeciales
gratiam meruit.Adeoq; ſine ullo uitio mē
tis & corporis uixit:ut nullam eſſe generis
diſtantiam inter mares & feminas compro
baret.Tandem egreſſus ad cappadociam pa
triam ſuam:& preſbyter eſſectus. fratres &
ſorores in unum cenobium collegit : ubi &
in pace quieuit.

¶De ſancto diocle ↄfeſſore. LIII

DIocles olim philoſophus ſecula
ris ad celeſtis philoſophie ſtudi
um animatus eſt: Qui ad eremū
ſuperiorem thebaidis acceſſit :
& in artiſſima ſpelūca ānos mul
tos exegit.Ad ſe autē uenientes admonebat
ut ſui exemplo eorum deſiderio animū ſem
per cū deo eſſe ſtuderent.in ipſo quoq; ſpe
leo uite terminū dedit.Hec ubi ſupra.

¶De ſancto capithone ↄfeſſore. LIIII

CApithon iuuenis prius latro fu
erat.Poſtmodum autem ad ere
mum tranſiens quinquaginta an
nis in antro quodam habitauit.
Nec extunc uſq; ad tertiū urbis
alexandrie lapidem:nec uſq; ad flumen nili

aliquando accedere uoluit:dicens ꝙ ſi ſe cō/
uerſationi hominū adhuc ingereret: inimic⁹
quem nondū uicerat ei fortius repugnaret:
hec ille.

¶De ſcā amata uirgine. LV

AMata uirgo ſenex annorum .80.
abbatiſſa in monaſterio quodam
thebaidis fuit:habens ſub ſui cu
ra.60.uirgines in abſtinentie pu
ritate eius exemplo & doctrina
uiuentes.Inter quas erat uirgo quedā nomi
ne tora annorum circiter .30. pulchra facie
& decora:ſed animi puritate & caſtitate for/
moſior:que nūq̄ noua tunica uel melote aut
nouis calciamētis uti uoluit.Omnibus autē
ſororibus die dñico cenobium egrediētibus
& ad eccleſiaʒ procedentibus: illa ſola cum
abbatiſſa domi manebat.Nam amata per an
nos.40.quibus monacha fuit nunq̄ limē ce/
nobii tranſiuit. Cui ſanctus martyr colona/
tus apparuit : eamq; proxima dñica futura
in ſua eccleſia ad prandiuʒ ſecum inuitauit.
Tunc illa primū poſt annos.40. ad eccleſiā
martyris uenit:panem & olera ſecuʒ ferens:
ubi ſumpto cibo & facta oratione ad mona/
ſterium rediit:filiabuſq; uiſa expoſuit : ſeq;
cito migraturam predixit.Et poſt duos dies
nulla egritudine corporis aut dolore capi/
tis uexata:ſe ut erat ſepelienda componens:
emiſit ſpiritū.

¶De ſcō puniſico abbate. LVI

PVnificus abbas cū eēt preſbyter
& maximi cenobii in egypto pa/
ter:cunctis honorabilis:fugiens
honorem ſeculi humilitatis grā
iam ſenex de cenobio latenter fu
git:& habitu ſeculari aſſūpto ſolus acceſſit
ad monaſteriū tabenneſiotaꝝ: qđ in ultimis
thebaide partibus arctoriſ uite eſſe cognoue
rat.Ibiq; diutiſſime preforibus pſeuerans ſe
in monachum ſuſcipi poſtulabat. Queʒ illi
recipere recuſabant:eo ꝙ non deuotiōis cā:
ſed uel alende ſenectutis: uel famis reprimē
de:ipm iam prouectum ad monaſteriū acce
dere uelle putabant tandem ſūma importu/
nitate ab abbate ſuſceptus:iuniori cuidā cō
mendatus eſt.Cui adeo obedienſ fuit:ut etiā
indigna & aſpera officia:etiam ſibi non ipoſi
ta exerceret:nunq̄ attendēs ꝙ preſbyter aut
pater maioris cenobii fuiſſet . Nocte etiam
conſurgens quedam neceſſaria furtim adim/
plebat:ut auctorem operis nemo deprehen/
deret . Cūq; per biēnium icognitus ibi man
ſiſſet:requirentibus illum ubiq; frībus ſuis
tandem a quodam dum terram ſarculo fode
ret:& ſtercora geſtaret uix cognitus ē. Qui
abbatem & fratres loci uocauit:& quis eſſet
punificus uel qualis fuerat eis innotuit . Illi
autem ueniam poſtulabant:eō ꝙ ſancto pre
ſbytero & patri monachoruʒ ignorantes: ui
lia impoſuerant. Qui inuitus & flens ad pri
orem cenobium gubernandum rediit : ubi
& poſt modicum tempus feliciter i pace qe/
uit.Hec heraclides.

¶De ſcō theremone abbate. LVII

THeremon abbas in eremo de ſcy/
thi claruit. Qui ibidē centenari⁹
deceſſit . Hic eni adeo dorſum ſu
um tam temporis uetuſtate quā
orationum iugitate curuauerat:
ut quaſi in primeuam infantiam ſumiſſis ma
nibus in terram traheretur. Hec qui ſupra.

¶De ſcō artebio epiſcopo. LVIII.

ARtebius epiſcopus pamphilien
ſis ex anachoritica uita ad epiſco
palem iam dictam ſedem inuite
& renitenter aſſumptus eſt.Qui
tamen in epiſcopatu degens ere/
mi uitam non deſeruit : quinimo ieiuniis &
orationibus iugiter intentus curam paſtora
lem ſedule adminiſtrabat : & ad eremum ſi/
bi dilectam ſepius accedens ſanctos anacho
ritas & patres frequentius perſona & bene/
dictionibus uiſitabat . Hic apud pamphiliā
in pace quieſcens ibidem ſepultus iacet.

¶De ſancto habetdeum epiſcopo & marty/
re. LIX.

HAbetdeū epiſcopus lunenſis &
martyr tempore uandalice perſe
cutionis in italiam martyrium
paſſus eſt . Qui dum arriane ꝓ/
feſſioni reſiſteret : primo in exi/
lium relegatus eſt . Deinde ipſum uandali
reuocātes:obturato eidem ore:ipſum aqua
more arrianorum rebaptizarunt : putantes
ex hoc eius conſcientiam uiolare. Sed dum
adhuc illis fortius obſiſteret ab eiſdem capi
te ceſus eſt.

¶De ſcō caſiodore confeſſore. LX.

CAſiodorus confeſſor ex ſenatore
monach⁹ quōdam theodorici re
gis italie cancellarius: natione a
pulus : floruit tempore childe/
berti regis francorum. Hic uite
ſanctitate admodum effulgens diuina & hu/
mana litteratura pollens : non nulla peruti
lia eccleſie dei digeſſit. Scripſit nempe libꝝ
De trinitate.De anima.De amicitia.Familia
riū epłaꝝ. De orthographia.Sup pſalterio
centum & quinquaginta tractatus ſuper cē/
tum & quinquaginta pſalmos . Scripſit etiā
hiſtoriam tripartitam . Et iuſtiniani primi
temporibus humanitatis debitum ſoluit.Se
pultus in miraculis uiuit.

¶De ſcō geremaro abbate. LXI

GEremarus abbas ort⁹ uilla guatandra ex confinio beluacenſi ſuper flumen : patre rigoberto & genitrice aga:ex nobili francoꝝ progenie orta unicis parētibus poſt eorum obitū omnibus pro chriſto pauperib⁹ erogatis:monachalem habitum a ſancto andoeuo epiſcopo ſuſcepit : & in monaſterio pentuli multorum monachorum abbas conſtitutus eſt.Cuius dum monachi duras correctiones non ferrent:cultellum ſub lectulo ponentes:manubrium ſolo heſerūt: acumen uero nudum erecta cuſpide ſupra lectum in aerem dimiſerunt:ut rediēs a matutino:ſe ſuper telum cum impetu ſternens ſemetipſum tranſfoderet. Ille autem rediens ab eccleſia finitis matutinis:dum lectuꝫ uellet aſcendere:diuino inſtinctu preter moreꝫ manum circūducens ferrum repperit: & ad eccleſiam reuerſus in oratione pernoctauit. Mane autem facto nemini aliquid indicans: in capitulo coram fratribus abbatie renunciauit:& ad ſanctum andoeuum pergens locum ſolitarium ſibi ab eo conſignādum popoſcit. Quibus ambobus per uiſum nocte angelus locum oſtendit. Qui mane ad locū pergentes:dum nebula totum circuitum:ubi erat conſtruendum cenobium operuiſſet Vox de celo ſonuit:ꝙ ante annos quadraginta deus locum illum fideli ſuo geremaro ꝓuidit.Nebulaq; ſublata:locus totus rore ꝑfuſus:quaſi ſi uirga per circuitum fuiſſet deſignatus apparuit.Vbi edificato monaſterio ſanctus geremarus cum quibuſdam electis diſcipulis uſq; ad obitum ſuum deo fideliter deſeruiuit:ibiq; ſepult⁹ in pace requeſcit.

¶De ſancto rhemachlo epiſcopo. LXII

RHemachlus epiſcopus traiectenſis claruit tempore imperatoris conſtantini iunioris:ut dicit ſigibertus.Qui poſtq̄ ꝯmiſſam ſibi eccleſiaꝫ aliquo tempore uerbis atq; exemplis feliciter gubernaſſet:tādē ꝑteſus ſeculariū tumultuū:ep̄atui r̄ſignauit:& monachalis uite hitū aſſumēs:xp̄o deinceps iugiter militauit.Et ſub monachali obediētia de mgr̄o effect⁹ diſcipul⁹ in pace ꝗeuit.

¶De ſcō landelmo ꝯfeſſore. LXIII

LAndelmus confeſſor: qui & moroſus a ſancto auſberto epiſcopo cameracēſi ex ꝑdone ad xp̄m conuerſus & monachus effectus a beato martino epiſcopo turonenſi ad predicandum deſtinatus : fundator fuit duorum cenobiorum:uidelicet lolobienſis aluei uaſſaris atq; criſpinenſis: in quo ſecundo corpore quieſcit.In ipſo igitur monaſterio criſpinenſi cum duobus diſcipulis ſuis aldeleno & domitiano claruit : ibiq; chriſto ſeruiens in pace quieuit . Quo tempore claruit giſlenus cellenſis abbas:maldegari⁹ dux:qui & uicentius altimotenſis & ſeczenſis eiuſq; coniunx ualdetrudis caſtrilotenſis ſororq; ualdetrudis aldegundis melbodienſis.Trudo etiam albanienſis:& alii multi de anglia & ſcotia : qui ubiq; uerbum domini ſeminabant.Tunc temporis cenobium floriacenſe a leodoboldo abbate fundatur:ubi & poſt annorum decurſum corpus ſancti benedicti tranſlatum eſt:ut dictū eſt ſupra in ei⁹ tranſlatione.5.idus iulii.

¶De ſancto bernone abbate. LXIIII

BErno primus abbas monaſterii cluniacenſis & fundator ipſi⁹ ordinis claruit tēpore conradi primi imperatoris.Cuius anno primo ordo incepit predictus : anno uidelicet domini.912. Hic autem multa uite ſanctitate polluit: quod ex ipſius ordinis inſtitutione ſatis patere poteſt.Quia ſanctus uir nunq̄ potuiſſet aliter docere:q̄ uixerit.Qui dum morti appropinquaret : Odonem monachum ſuū olim muſicū ſibi conſtituit ſucceſſorem : ea conditione: ut eccleſia cluniacenſis annuatim ſolueret eccleſie gigniacenſi cenſum duodecim denariorum : quod uſq; hodie ſeruatur.Tādem berno abbas exitiali langore detentus:uicinos epiſcopos accerſiuit:& ſe reum tāto miniſterio iudicans:& ab ordine ſeipſum deponens:odonem ordinat abbatem.Qui dum pro uirib⁹ reniteret:ui fratrum adductus & epiſcoporum mandato ſub anathematis pena ſuperatus acquieuit.De quo ſupra in eius geſtis dictum eſt.15.calendas decembris.Sanctus autē berno poſt dies modicos in pace requeuit.

¶De ſancto edgaro rege & ꝯfeſſore. LXV

EDgarus rex anglorum inſignis frater edini: cepit regnare anno othonis imperatoris uigeſimoſecundo:dum adhuc eſſet iuuenculus annoꝝ ſedecim: quo naſcente dunſtanus archiepiſcopus cantuarienſis audiuit uocem de celo anglice dicētem.Pax anglie quādiu puer iſte regnabit: & dunſtanus noſter uixerit.Regnauit autem ānis.16. & quolibet anno nouum monaſterium fundauit:totamq; inſulam in ſūma pace & iuſtitia gubernauit.Nā regem ſcotoꝝ cinandum cambioꝝ malcolinū:archipyratā maſcoſiū omneſq; reges uualenſiū numero.5.ad curiā coactos perpetuo ſacramēto ſibi obligauit. Quos apud legionū ſibi occurrentes:& pōpam triūphi per fluuium deduxit una naui impoſitos:quā illi remigabāt: & ipſe in ꝓra ſedebat.Compatriotas ſuos a nimia potatione timore & induſtria refrenauit . Et adeo ſeuerus fuit : ꝙ ibi nullus fuit priuatus la-

tro nullus popularis predo : niſi qui uellet
amittere uitaʒ: quinetiā omnis generis feras
ſanguinis auidas ex regno extermiauit. Gui
dualo regi gualdenſiū indixit : ut ſibi omni
āno tributū.300.lupoꝝ ſolueret. Quod dū
ille plurib⁹ annis feciſſet:nullū ſe amplius i
uenire ꝑfeſſus ē. Omni eſtate p⁹ paſcha na/
ues ꝑ omnia littora adunari precipiebat : &
aſcēdens ipēmet:mare circuibat: ut pyratas
arceret: hyeme uero ꝑ prouincias equitabat
ut predones deleret:iudicia potētioꝝ exqui/
rens ne ius uiolarēt. ¶ Quodā tēpore uena
tum prexerat:dunſtanū qui ſecū erat rogās
miſſam differre.qa dies dñicus erat. Appro/
pinquāte hora tertia eps̄ ſactis idutus ſuper
altare regē expectabat:ſubitoq; ſopore leui
depreſſus: raptus i celum audiuit cātus an/
geloꝝ cantātes kirieleiſon.9.uicib⁹. Excita
tus poſt modicū adhuc expectās rapitur: &
audiuit alta uoce dici. Ite miſſa ē & rñderi:
deo grās. Tunc accurētes eius clerici regem
adeſſe dixerunt: quib⁹ rñdit ꝙ miſſam audi
uerat:nec eſſe opus ꝙ ea die ampli⁹ celebra
ret. Interrogatus a rege cur hec diceret:& q̄
re celebrare nollet uiſionē apit. Et hoc ſum
pta occaſione regi prohibēs:ne die dñico ul
terius uenatum pergeret. Quā correptionē
ſcūs rex benigne ſuſcepit & de cetero obſer/
uauit. Qui gubernato regno poſt annos.xvi
anno etatis ſue.33.i pace quieuit:& miracu/
lis poſt obitum claruit.

¶ De ſcō deodorico epiſcopo. LXVI

DEodoricus metenſis epus impe/
ratori othoni primo ſanguine &
dilectione ꝯiunctus fuit. Qui dū
i italica expeditione militaret:&
ſcūs eps̄ cū eo ꝑ triēnium i ipſis
ptibus extitiſſet:ipē uti deuotiſſim⁹ ex diuer
ſis locis & ciuitatib⁹ plurima corpora & re
liquias ſcōꝝ collegit: que ipē ſecū i partib⁹
ſuiſ aſportauit. Primū a marſia corp⁹ elpidii
ꝯfeſſoris ſubſtulit. Cuius ſocii cadauer:uide
licet eutychii iaʒ ipē imperator ſubſtulerat.
Ab amiternis eutychen mr̄em cum reliquiis
maronis & uictorini ſocioꝝ illi⁹. A fulginio
felicianū epm̄ & martyrem:a puſio aſclepio
dorū mr̄em:a ſpoleto ſerenū mr̄eʒ cum gre
gorio mr̄e ſpoletañ.a cordinio pignora uin
centii mr̄is olim ab hiſpaniis ꝑ duos mona/
chos capuā:& inde cordiniū delata. A menā
nia alteꝝ uincētiū epm̄ & mr̄em:a uincentia
leontium epiſcopum & martyrē : a florētia
minyatē mr̄eʒ:ab urbe tudertina ſortunatū
epm̄. A ſabinis partes corporuʒ proti & hia
cyinthi mr̄ʒ:& alia plurima que i eccleſia ſā
cti uincētii mr̄is a ſe i ſaltuuallis ꝯſtructa lo
cauit:cum pte catene ſci petri apoſtoli:& ca
pillis ei⁹:& ſanguine ſci ſtephani protomar
tyris:& pte craticule ſci laurētii:a ioāne pa
pa ſibi donatis. Hec omnia prefatus ſanctus
eps̄ in dicta eccleſia deuote repoſuit:ubi p⁹
modū eccleſia ſua feliciter gubernata i xp̄o
quieſcens tumulatus iacet : & miraculis ui/
uit. Hec ſigibertus.

¶ De ſcā eteldrita regina & uirgie. LXVII

ETeldrita regina & uirgo i anglia
claruit:ut ait beda. Que duobuſ
nupta uiris uirgo ꝑmāſit: uiros
ad caſtitatis obſuantiam ſuis ex
hortationibus inducēs: & ſemet/
ipam illibatam cuſtodiēs. Huius pater fuit
anna rex orientalium angloꝝ qui habuit ali
as duas filias: etelburgā & ſexburgā. Qua
rum prima in monaſterio gallie: quod dicit
brigis:ſcimonialis primū:p⁹ abbatiſſa fuit:
& ſemper incorrupta permanſit. Altera he/
recoberto regi cūmarioꝝ uxor data eſt. Ex
quo genuit duas filias excotongam : de qua
beda multa ſcripſit:& hermenildā:que uul/
ſio regi mencioꝝ data eſt in coniugē. Exquo
habuit filiā uemburgā uirginē. Mater apud
beluium poſt ſexburgaʒ abbatiſſa fuit: filia
uero apud legionū ciuitatem quieſcit. Que
maxime orationes feminaꝝ & puerorū exau
dire creditur.

¶ De ſanctis nuldruta & nulburga uirgini
bus. LXVIII.

NVldruta & nulburga uirgines
ſorores carnales i anglia clarue
rūt. De quib⁹ beda ſcribit:ꝙ fue
runt filie mēguardi ffis guelſerii
regis : ex uxore memburga filia
hermerendi fratris hercoberti:quarum pri/
ma in cenobio ſancti auguſtini cantuarie:ſe
cunda apud uēneloch ambe ſignis radiantes
quieſcunt.

¶ De ſcā edburga uirgine. LXIX

EDburga filia eduardi regiſ ſenio
ris in anglia claruit. Hec ex uxo
re regis edelſpita progenita uir/
go ſāctiſſima fuit. Que adhuc tri
ma ſic a patre probatur. Poſue/
rat ille in triclinio diuerſa ornamenta mulie
rum naturaliter allectiua:& ſeorſum crucē
& euangelium:iuſſaq; ut qđ uellet horum e
ligeret toruo aſpectu ſecularia deſpiciens:
manibus iunctis crucem & euangelium ado
rauit:ipſaq; poſtmodum in manib⁹ ſumpſit
& oſculata eſt. Quod pater conſiderans &
uirginis puellule auſpicium notans : eam
adhuc infantem in monaſterio uirginum in
urbe uinconia dedicauit:ubi ipſa proceden
te etate laudabiliter uixit:& humilitatem ni
miam in omnibus exhibuit. Nā ſaccos puel
larum ſociarum furtim nocte ſurripiens:&
diligenter lauans lectis earum rurſus appo
nebat. in ipſoq; cenobio in pace dormiuit:&
ſignis effulgens ibidē corpore qeſcit.

¶De ſancta eggytha uirgine. LXX

EGgytha filia regis edgari anglorum uirgo ſcā in uiltimēſi cenobio iacet:& miracula oñdit. Dū ſanct⁹ dūſtan⁹ ꝯſecraret eccleſiā dionyſii:quā edificauerat:rex uidit hanc puellā pollice dextro frequenter ſignū crucis fronti īprimere:& ait: Nunq̄ putreſcat ille digit⁹:& ꝯtinuo flens floridā illā roſam cito marcentē futurā ꝑdixit : auemq; deo dilectā euoluturā. Quod poſt modicū ꝯtigit:puella de ſeculo iſto ſubtracta.De q̄ ſanct⁹dunſtan⁹ ꝑ uiſionē uidit:ꝙ ſanct⁹ dionyſius illā ꝑ manū tenebat:& dūſtanū amonebat : ut ipſa uirgo a famulis xp̄i ſic honoraret in terris: ſicut a ſponſo honorabat in celis.Hec inꝓfeſſione ſcimonialis aureis ueſtibus utebat.Cuius corp⁹ uirgineū i terra ſepultum:dū poſt aliquot mēſes altius leuaretur:totum in cinerē ſolutum inuentum ē: ꝑter dextꝝ pollicem:de quo dunſtanus ꝑdixerat:ꝙ nunq̄ marceret:& aluum atq; aluo ſubiecta:que integra repta ſunt.De quo dū omnes admirarent:uirgo ſancta cuidā dormienti apparens dixit:nō eſſe mirandū:ſi uēter ille nō putruerat:quē ulla libido non tetigerat. Quieſcit in prefata eccleſia ſci dionyſii:ubi miraculis fulget.

¶De ſancto hildeberto epo. LXXI

HIldebertus cenomanēſis eps:poſtea turonēſis archieps fuit. Hic berengarii turonēſis diſcipulus Verſificator & dictator egregi⁹ libꝝ elegantē de ꝯtēptu hui⁹ uite partim metrice:ptimꝓſaice dictatū cōpoſuit:qui etiā ut ipſe de ſe i quadā ſua epiſtola refert:multas tribulationes & uincula ꝓ xp̄o ꝑpeſſus ē ab emulis: uidelicet rotrocli comitis cenomanēſis:q illū de comitatu eiecerat:& comitatū ei⁹ uſurpauerat.Qui ſcūs eps a ꝑdictis hoſtib⁹ detētus ē iniuſte : eo ꝙ comitē exiſtentē in carcere uiſitaſſet:& teſtamentū ipſi⁹ſua manu ꝯſcriptū matri detuliſſet.In ipſa ergo cuſtodia multas paſſus afflictiōes:epiſtolas plures ſcripſit.Tādem eiect⁹de carcere turoni archieps ordinat⁹:uirtutib⁹& ſcitate refulſit:& apud eādē citatē i pace dormiuit:ibiq; iacēs i miraculis uiuit.

¶De ſancto didacho epo. LXXII

DIdachus eps exomēſis magiſter fuit ſancti dominici ordinis ꝑdicatoꝝ fundatoris:cui⁹ & ille fuit canonicus regularis:& exinde ſupprior canonice ipſi⁹. Hic cū 12.abbatibus ordis ciſtertienſis & cluniacēſis:& cū quodam apoſtolice ſedis legato ad terrā albigēſem miſſus eſt ad ꝑdicādū ꝯtra hereticos albigenſes:qui tale ꝯſiliū collegis in officio ꝓbuit:ut qa xp̄m paupem ibāt ꝑdicare:eiuſdē ſe uite oſtenderent ōpib⁹ ꝯformare:ut ex hoc aīas facili⁹ lucraret ad xp̄m Et ſic ꝯſilio didachi:equitaturas & pōpoſā ſupellectilē dimittētes:in hitu humilitatis& geſtu pauptatis incedentes officiū ꝑdicationis ꝓſecuti ſunt : in quo officio ꝑdict⁹ pater cū ſancto dominico eius canonice ſupprior ſibi aſſiſtēte laudabiliter ſe geſſit:& multos ad xp̄m ꝯuertit.Poſt bienniū autē ad eccleſiā ſuā redire diſponens: loco ſui beatū domicum uicarium dereliquit.Dūq; poſt multos labores exomam perueniſſet:pedes trāſiens per caſtellam : ad extremum uite ſue perductus eſt. Qui poſt obitum miraculis claruit.

¶De ſancto bene abbate. LXXIII

BEne abbas fuit in deſerto thebaidis:de quo hieronymus dicit: ꝙ nunq̄ uiſus eſt iurere: neq; mentiri:neq; iraſci:neq; ocioſum uerbum ꝓferre : ſed uita eius erat in ſummo ſilentio:mores tranquilli:ut per oīa q̄ſi āgelici ordis uideret. Humilitas quoq; immēſa:ꝓ nihilo in oib⁹ ſemetipm ducens. Hic dū beſtia quedā noie hippotaur⁹ regionē ſibi ꝓximā uaſtaret:rogatus ab agricolis uenit ad locū:& beſtie i noie ieſu ꝑcepit: ne amplius terrā illā uaſtaret. Beſtiaq; ſtatim recedens nuſq̄ ꝯparuit.Simili modo crocodilum ab eo alio tempore fugatum perhibebant.Hec in uitis patrum.

¶De ſancto pitrione abbate. LXXIIII

PItrion abbas fuit in thebaide in monte quodā ꝑrupto fluuio imminente:in quo erant ꝑ ipſa ꝑcipitia ſpelunce difficiles acceſſu: in his monachoꝝ plurimi ꝯmanebāt:quoꝝ pater erat pitrion. Hic diſcipulus ſancti antonii fuit:& poſt eius obitū cū amone habitauit : & poſt hui⁹ abſceſſum in ꝑdicto ſe monte ꝯſtituit.Qui gr̄a ſanitatum & fugandoꝝ ſpirituū miro modo clarebat: & immundoꝝ demonū notitiā maximā habebat.Dicebat aūt neminem poſſe demones eiicere:niſi prius a ſeipſo uitia eieciſſet. Et quicūq; ſupaſſet uitia ꝓpria:poſſet de facili demones ſuperare.Hic ſecundo in ſeptimana reſiciebatur pulmentula ex farre ſumens nec aliam iam poterat eſcam recipere : neq; etate:neq; manſuetudine permittente. Hec ubi ſupra.

¶De ſancto heronio ſene. LXXV

HEronius ſenex annorum.iio.diſcipulus fuit beati antonii.Qui i deſerto nitrie in eremo habitauit poſt mortē magiſtri ſumme humilitatis gratia refertus.Et in eadem ſolitudine plenus ſanctitate quieuit. Hec in uitis patrum.

❡De ſcō diogene monacho. LXXVI.

Diogenes anachorita aliꝰ beati antonii diſcipulus fuit. Hic erat uir ſūme prudētie i eodē nitrie deſerto degēs. Cuius ſ̄mo & narratio oēs ad ſe uenientes edificabat potiſſime cū de magr̄i ſui uirtutibꝰ loqueret̄. Et hic etiā i eadē eremo dormiuit i pace. hec ubi ſupra.

❡De ſcō iulio aphricano. LXXVII

Iulius aphricanus inter hiſtoriographos precipuus ut ſcribit euſebius. Alexādri & maximini ac gordiani impatoꝝ fulſit temporibꝰ: qui ſcītate & ſapiētia inſignis fuit: ſcripſit eni ad ariſtidē de euāgelioꝝ: ꝗ̄ uidet̄ diſſonātia & de genealogiis que a mattheo & luca diuerſe referunt̄ ꝯpoſuit librū. In quo ceteroꝝ opiniones a ueritate diſcordes coarguit: & ueriſſimā utriuſq; ꝯſonātiā eſſe demonſtrat. Chronicoꝝ de tēporibꝰ edidit libros: i quinq; uoluminibꝰ diligenter ad modū & ſtudioſe ꝯpoſitis. Ad origenē ſcripſit ep̄lam de eo qd̄ i daniele legit̄ de ſuſanna ꝗ̄ſi in hebreis nō hēatur codicibꝰ: ad quā origenes elegātiſſime rn̄dens ait: nequaꝗ̄ iudeoꝝ adherēdū fraudibꝰ: ſed ſolū: ꝙ ſeptuaginta iterpreteſ ſcribūt pro ueritate tenēdū. Hic ſub antonino auguſto dormiuit in dn̄o. Hec hieronymꝰ de uiris illuſtribꝰ.

❡De ſcō archiloco epiſcopo. LXXVIII.

Archilocus ſiue archelaus meſopotamie ep̄s tēpore ꝓbi ipatoris floruit. Qui uita fuit clarꝰ & doctrina ꝯſpicuꝰ. Librū eni diſputat oriū aduerſus manicheū ſcripſit: in quo diſputationē ad ſenſuꝫ cū quodā ex hereſi illa ſecū habitā ſyro ſ̄mōe explicauit. Qui in grecū trāſlatꝰ a multis habetur. Hic quoq; i eccleſia ſua ꝯditus i pace requieſcit: hec ubi ſupra.

❡De ſcō agrippa ꝯfeſſore. LXXIX.

Agrippa cognomēto caſtoriꝰ cōfeſſor ſcūs floruit alexādrie tempore hadriani ipatoris. Qui uir doctus & ſapiētia iſignis aduerſus. 424. baſilidis heretici uolumina que i euāgeliis ꝯfecerat: & fidei nr̄e ueritati repugnabāt: fortiſſime & elegāti ſ̄mone diſſ̄uit grādi libro catholicā credulitatē defēdēs. Hic apud alexādriā nō minoris uite ſcītate ꝗ̄ doctrine ueritate radiās diē clauſit extremū tēporibꝰ hadriani ipatoris: hec hieronymus libro de illuſtribꝰ.

❡De ſcō attico ep̄o. LXXX.

Atticus ꝯſtantinopolitanꝰ ep̄s tēpore archadii ipatoris apd̄ ipaꝫ urbē regiā clarus uerbis & operibus fulſit. Qui ad eiuſdē principis filias de fide & uirginitate egregiū ſcripſit uolumē. In quo neſtoriana dogmata repugnauit. Et apud eandē ciuitatē i xp̄o quieſcit: hec gēnadius.

❡De ſcō bacchilo epiſcopo. LXXXI.

Bacchilus corinthioꝝ ep̄s: de quo euſebius eccleſiaſtice hiſtorie libro. v. cap. 22. mētionē facit apd̄ ipam corinthioꝝ ciuitatē claruit tpe ſeueri ipatoris. Qui uir ſciſſimus & ſapiētia ꝑfulgens iſigniter inter cetera doctrie ſue opa: librū elegātē de paſcha ex ꝑſonis oium epoꝝ: qui i achaia erāt: ꝯpoſuit: & apud ipm oppidū tumulatus in dn̄o quieuit. Hec hieronymus.

❡De ſcō pholcate epiſcopo. LXXXII

Pholcas ep̄s & mr̄ apd̄ egyptum paſſus ē ſub ꝑſecutiōe maxiani iperatoris. Hic egyptius natione de ciuitate tāpnis: uir genere nobilis & opū nō modicaꝝ: eiuſdē ciuitatiſ ep̄atū humiliter ſuſcepit. Qui ſapiētia illuſtris uolumē elegantiſſimū de martyrū laude ꝯpoſuit: de ſemetipo i eoꝝ numero futuro diuinitꝰ uaticinās. Nam cū ebulliēte maximiani perſecutione ab iſidelibꝰ tentus idolis imolare renuiſſet: pro xp̄i ꝯfeſſione capite trūcatus & apud eandē urbeꝫ a xp̄ianis conditus eſt.

❡De ſcō fetitio epiſcopo. LXXXIII.

Fetitiꝰ eduēſis ep̄s apud ipam floruit ciuitatē. Hic uita puriſſima & doctrina fulgida: ſame i gallia celebris i canticis canticoꝝ ꝯmētarios edidit inſignes: aduerſus quoq; nouatianum grāde ꝯpilauit uolumē: cōſtantiniq; magni tēporibus in ipa ciuitate fatis terminum ponēs tumulatus iacet. Hec ubi ſupra.

❡De ſcō gennadio epiſcopo. LXXXIIII

Gennadius ep̄s apud ꝯſtātinopoli floruit: & ipiꝰ ciuitatis regie paſtor extitit. Qui uir ſcītate ꝯſpicuus atq; ſapiētia & doctrina uenerabilis fuit. Acris eni erat igenii & lingua diſ̄tus. Hic danielē ꝓphetā ex integro ad uerbū expoſuit. Homelias etiam plurimas edidit: leonis ipatoris prioris tempore uite mortali cedēs: eternā adeptus ē: & corpore tumulatꝰ in ipa urbe quieſcit. Hec gennadius ubi ſupra.

❡De ſcō gulphila epiſcopo. LXXXV

Gulphilas natiōe gothus gothorum primus epiſcopꝰ fuit. Qui tempore ualentiniani primi & ualentis auguſtorum uite ſanctitate & ſapiētia clarēs: a papa damaſo ad ipas gētes delegatus: maximam eorum ꝑtem ꝯuertit ad chriſtū: miraculoꝝ

quoq; gloria claruit.Nam & cecos plures il
luminauit:& demones ab obſeſſis nõ nullis
effugauit. Egros quoq; a diuerſis infirmita
tib⁹ curauit. Hic ad gentis ſue inſtructionẽ
gothicas litteras repperit. Cum ante eũ ru/
ſtico more ſine litteris:que nouerant memo
rie cõmendabant. Deinde teſtamentũ uetus
ac nouum in linguam tranſtulit ꝓpriam. Et
ſenio longo ꝯfectus in pace quieuit. Sepult⁹
apud gentẽ ſuã:ubi miraculis pollet.

¶De ſancto gemino epo. LXXXVI

GEmin⁹ eps niſibenſis floruit tpe
alexandri imparoris. Hic primũ
antiochene eccleſie pſbr̃ mox ni/
ſibene urbis ſue pontifex effect⁹
uita & doctrina egregius:qa mo
dico tpe in corpe uixit:lõq; pauca igenii ſui
monimenta dereliquit. Apud niſibenſe op/
pidũ iacens uirtutibus effulget. Eodem tem
pore heraclas hui⁹ in ſcholis ꝯſocius:alexã
drine eccleſie ordinatus eſt pſul. Hec hiero
nymus libro de uiris illuſtrib⁹.

¶De ſancto heraclide ꝯfeſſore. LXXXVII

HEraclides ꝯfeſſor claruit in egy/
pto tẽpore ualentiniani auguſti:
qui alexandria ortus:duꝫ cultu/
ram eremi deſideraret:iſidorum
abbatẽ apud alexandriã degen/
tem petiit:eiq; optatum ſuũ expoſuit.Iſido/
rus uero illum ad abbatẽ dorotheum in the
baidis deſerto habitantẽ:& ꝯtemplationi ua
cantem adduxit.Sub cuius diſciplina & eru
ditione heraclides annos plures exegit. Die
quadã miſſus ab abbate ad puteum:ut aqua
cacubum impleret:dũ ille aquam hauriret:
hauſit ſimul cũ aqua ſerpentẽ. Et expauens
ad abbatẽ acceſſit:eiq; factuꝫ narrauit.Qui
eidem reſpondit:ꝙ ſi quãdocunq; diabolus
ſerpentis formam ſibi dilectã aſſumens lym
pham intraret:monachi potum recuſarent:
forſitan uel nunq̃ aquam biberent: ſicq; ſiti
perirent.Et uadens ad cacubum ſignuꝫ cru
cis edidit:& continuo colubꝝ occidit:ipſeq;
prior de hauſta aqua bibit: & deinde diſci/
pulus ſecut⁹ potauit.Et extunc heraclides:
dum ſerpẽtẽ uidebat:exemplo magiſtri cru
cis ſignum faciebat:& ſerpens protinus inte
ribat. ¶Verum defuncto dorotheo abbate
heraclides ſolus eius antrum hereditario iu
re poſſedit:ibiq; multo tẽpore perſeuerauit.
Hic cellas & tuguria monachoꝝ & anacho/
ritarum omniũ per omnes regiones deſerti
multo tẽpore circuiens:uidelicet deſertum
ſcythi:thebaidis:& nitrie inferioris ac ſupe/
rioris.Vitas & geſta ſanctoꝝ patꝝ ſingulo/
rum exquirens:& mẽte recondens. Librum
poſtmodũ de uita anachoritica ꝯpilauit : in
quo que uiderat:& audierat acta deſcripſit
quẽ & paradiſum intitulauit.Et hic ſãctita/
te ꝯſumatus in thebaide in pace dormiuit.

¶De ſancto lucifero epo. LXXXVIII

LVcifer calaritanus eps apud ean
dem ciuitatẽ:que in inſula ſardi
nie ſita eſt:claruit tempore con/
ſtantii impatoris.Hic cum arria
na hereſis pullularet:ipſeq; a li/
berio papa heretico requiſitus : cum nollet
niceni cõcilii damnare fidem:a ꝯſtantio pre
fato impatore arriano apud paleſtinã in exi
lium dudũ actus eſt. Vbi ꝯtra fidem eiuſdẽ
imperatoris librũ elegantẽ ꝯpilauit:quẽ ad
eundem miſit.Vnde & ꝯſtantius indignatꝰ
acrius eidem mortẽ cõminatus eſt. Sed pau
lo poſt ꝯſtantio defuncto:uir ſanct⁹ ſub iu/
liano reuerſus calaris reliquũ uite cũ pace
tranſegit.Et ſub ualentiniano imperatore ſa
ti munus impleuit. Hec hieronymus libro
de uiris illuſtribus.

¶De ſancto latrociniano marty. LXXXIX

LAtrocinianus martyr apud gal/
liam paſſus eſt.Hic natiõe hiſpa
nus:uir per omĩa eruditus:& in
metricis ut fert uerſibus cõpa/
rãdus opuſcula diuerſis metris
edita fidem noſtrã redolentia ſcripſiſſe tra/
ditur:que uſq; ad hieronymi tẽpora extare
adhuc dicebant.Deniq; ſub quodã maximi
ano tyrãno:qui imperante primo theodoſio
gallias occupauerat: factione quorundã ꝑ
ueritate & defenſione catholice fidei apud
treuerim ceſus eſt cum priſcilliano bapille
epo & amborum corpora apud eccleſiã tre
uerenſis ciuitatis condita ſunt. Hec hiero/
nymus ubi ſupra.

¶De ſancto malchione pſbro. XC

MAlchion antiochene eccleſie pre/
ſbyter diſertiſſimus floruit apud
ipſam ciuitatem temporib⁹ clau
dii & aureliani imperatorũ. Hic
uita ſanctus & ſermone luculen/
tus in eadem urbe rethoricam florentiſſime
docuit.Qui aduerſus paulũ ſamoſatenũ p/
ſate ciuitatis epm prauũ ebionii dogma re/
ſtaurantẽ fortiſſime diſputauit.Cuius diſpu
tatiõis ſcribis excipiẽtib⁹ dialog⁹ extat.Sed
& alia opuſcula ex pſona ſynodi ab eo ſunt
edita ad dionyſiũ & maximũ romane & ale/
xandrine urbis epos directa.Hic apud eadẽ
antiochiã ſcitate & doctrina pclar⁹ btõ fine
quieuit:ibidẽ tumulatus.Hec ubi ſupra.

¶De ſancto ſophronio ꝯfeſſore. XCI

SOphronius ꝯfeſſor natione gre
cus claruit tempore leonis ſecũ
di imperatoris.Hic uir p omnia
eruditiſſim⁹ grece & latine ligue
perit⁹ adhuc puer bethleemitice
ciuitatis laudes deſcripſit.Et poſtea de eius
ſubuerſione librũ compoſuit.Ipe libruꝫ de

uirginitate ad euſtochiū & hilarionis mona
chi uitā que btūs hieronym⁹ romana lingua
ꝯpilauerat:opuſcula:ex latino uertit in gre
cum. Pſalteriū quoqȝ & ꝓphetas que hiero/
nymus ex hebreo i latinum trāſtulerat: hic
idē ꝯuertit i grecū. Et poſtmodū ad eremū
trāſiēs & uitā anachoriticā ducens ꝯtempla
tioni iugiter uacās q̄euit in dn̄o.

¶ De ſanctis philippo & philippo impera/
toribus martyribus. XCII.

PHilippus imperator & philipp⁹
ceſar eius filius ambo martyres
anno dn̄i.239. ab urbe uero con
dita anno.997. Gordiano augu/
ſto in imperiū ſucceſſerunt. Cuȝ
enim gordianus impator obtenta uictoria i
bello parthico: rediens circa fluuiū euphra
tem fraude ſuorum fuiſſet iterfect⁹ philipp⁹
ibidem imperator a romana militia creat⁹.
Philippum filiū ſuū ꝯſortē regni fecit exer/
citūqȝ ex ſyria icolumē ad italiā reduxit: Im
perauitqȝ ānos.7. Hic prim⁹ impator oium
xp̄ianus fuit:quē btūs pōtius ep̄s & mr̄:una
cū filio ad fidē xp̄i ꝯuertit:& i nicea citate ꝓ
uincie baptizauit:ut dictū ē ſupra in paſſiōe
pontii ep̄i & mr̄is pridie id⁹maii. Poſt tertiū
uero ei⁹ ipii annū milleſim⁹a ꝯditione rome
ānus explet⁹ ē:ut auguſtiſſimus oium pteri
toꝝ. Hic natalis ānus xp̄o potiuſq̄ idolis de/
dicaret. Qui qdē annus fuit a romanis cū in
genti ludorum & ſpectaculorum apparatu
celebratus. Nec dubiū eſt qn philippus im/
perator xp̄ian⁹ hui⁹ tante deuotiōis glr̄iaȝ &
honorē ad xp̄m & eccleſiā reportaret:qn ipȝ
uel aſcēſum in capitoliū imolataſqȝ ex more
hoſtias nullus auctor oñdit. Eodē aūt tēpo/
re philippus ipator deciū militarē uiꝝ & in
rebus bellicis ſtrenuū ceſarē fecit. Cuius ꝑ/
cepto dū corpora apoſtoloꝝ petri & pauli
de catacūbis a cornelio papa trāſferri debe/
rent:toti⁹ ſenatuſcōſultū:ꝯceſſuȝ ē romano
pontifici ceteriſqȝ xp̄ianis libere ad ſepultu/
ras apoſtoloꝝ fiendas iſudare:& ad id facien
dum data ſunt eis de fiſco reipublice adiuto
ria. Hoc autē decius cum eēt paganiſſim⁹ ſi/
mulate fecit:ut dn̄is ſuis xp̄ianis ꝯplaceret:
& ſic ab eis magis honoratus occaſionē mor
tis illoꝝ ꝯfidētius ptractaret. ¶Cū aūt ipa/
tores deciū ad gallias ſubiugādas: que nup
rebellauerāt miſiſſent. Iſqȝ proſpē cūcta geſ
ſiſſet:& ad libitū potit⁹ uictoria romā redi/
ret. Impator philippus eū honorare cupiēs
eidē a roma uſqȝ ueronā obuius iuit. Decius
aūt iā cū quibuſdā ex principalioribus mili
tie ſue de morte ipatoꝝ ꝯſpirauerat:& ne ꝓ/
ditor dn̄oꝝ ſuoꝝ notaret: occaſionē xp̄iani/
tatis aſſūpſat:ſuadēs ꝙ nō eēt decēs ſup ro/
manā militiā impare:hōies q deoꝝ cultū de
ſeruiſſent:& a romanis antiqs legibus diſce
dentes:noue ignoti & reprobati dei culture
adheſiſſent. Sicqȝ de cōſenſu illoꝝ Impatorē
i ſtratu ſuo quieſcētē & xp̄m ꝯfitētem latēter
occidit:& cū exercitu muneribus & precib⁹
ſubducto romā uenit:ac ſenatui cur dn̄m ſu
um occidiſſet expoſuit. Sȝ dū necē philippi
maioris ſenat⁹ ratā habuiſſet: philippus iu/
nior rome degēs:hoc audiēs timuit: theſau/
roſqȝ paternos ac ſuos: btō ſixto ſc̄o tunc ro/
me pōtifici:eccleſie & paupib⁹ diſpēſanduȝ
tribuit:& ſe a facie decii occultauit. Decius
aūt ad ꝑditiōnē ſuā palliandā xp̄ianos cepit
crudeliſſime pſequi:mandans illos ſine ulla
miſericordia trucidari. In qua pſecutiōe mł̄
ta milia martyꝝ paſſi ſūt. Inter quos & phi/
lippus ipator iunior ab eo tent⁹ & i xp̄i con
feſſiōe iugulat⁹ ē. Sicqȝ ambo ipi pater.ſ. &
fili⁹ mr̄es xp̄o ꝯſecrati ſūt. ¶ Iſte philippus
ſenior adeo i fide xp̄i profecerat:ut prompte
peccata ſua ꝯfitēs:in feſto paſche a btō ſixto
papa corā omni multitudine cōioneȝ eucha
riſtie ſumeret. Philippus uero iunior i tantū
ſeueri animi fuit: ut nulli⁹ cuiuſq̄ cōmento
ad riſum ſolui potuerit:patrēqȝ ludis ſcurri/
b⁹aliqñ ꝯcinātē:uultu ānotauerit auerſato.

¶De ſc̄o theodoſio magno ipatore. XCIII.

THeodoſius imperator ſenior im/
perium accepit circa annum do/
mini.422.& ipauit ānos.x.men/
ſeȝ unū ſol⁹. Nā primū cū frīb⁹:
ſe natu maiorib⁹ipauerat p ānos
v. Hic in catalogo ſcōꝝ a grecis cōſcribitur
& ꝯfeſſoris ſciſſimi noie uenerat. Nā xp̄iani
ſim⁹ & ſciſſim⁹ uita fuit. Oia antiqua phana
& tēpla idoloꝝ deſtruxit:& p totū orbē ro/
manū deſtrui mādauit:cultumqȝ xp̄i & fidei
mirabiliter auxit: hoſtes aūt ipii nō tā ferro
uel multitudie q̄ ieiuniis & oratiōib⁹ ꝯfiſus
proſtrauit. ¶Fuit aūt reipublice ꝓpagator
morib⁹ & corpe & aio ſimul clemēs: miſeri
cordie opib⁹ iugiter itent⁹:cōis apd̄ cūctos:
ſolo habitū ſe differre a ceteris putans i oēs
hoies honorific⁹:ueꝝ effuſus i bonis ſimpli/
cia igenia diligere:erudita mirari oñdebat:
largiri magno ac diligēti aio magna: amare
ciues etiā priuatos ꝯtubernio: eoſqȝ potiſſi/
me dignos pecūia beneficiiſqȝ ceteris mune/
rari:uiolentiā & cupiditatē deteſtatus ē. Bel
la nō mouit ſed iuenit:que & pro poſſe ſeda
uit. Miniſteria laſciuia ſaltariaſqȝ ꝯmeſatiō/
nes lege prohibuit: ꝯſobrinaꝝ nuptias tanq̄
prophanum interdixit: litteris mediocriter
doctus ſagax multū diligens ad noſcēda ge
ſta maiorum. Execrabatur cum legiſſet ge/
ſta dominantiū ſuperba. Ira rebus indignis:
ſed ſubito flecti emolliebatur. Inerat eni ei
cura eximie pietatis. Interdum autem ſeue/
ra precipiēs a nature munere:magiſq̄ a deli/
berāte rōne. Hic etiā pp uirtutū pfectionem

ab ipſis barbaris ſumme diligebatur:unde multe gentes ad ipſius inductum relictis erroribus & idolis ad chriſtum conuerſi ſũt. In bellis cunctis que ad fidei chriſtiane augmentũ & paganoruз exterminiũ potiſſime geſſit:ſemp triumphũ obtinuit:unde ob ei⁹ inſignes uictorias poeta quidã eximius ſed infidelis:his uerſib⁹ in eius laudem cecinit. O nimium dilecte deo tibi militat ether:Et ꝯiurati ueniunt ad claſſica uẽti. ¶Hui⁹ prima ſuaſione & hortatu papa damaſus officiũ in eccleſia dei p beatũ hieronymũ mandauit ordinari decantandũ:cũ uſq; ad temp⁹ illud nullũ eẽt in eccleſia officiũ ordinatũ. Quanta aũt in eo apud hoies mãſuetudo: & apud deũ extiterit deuotio:patet in illo exemplo: de quo dictũ eſt ſupra i uita ambroſii epi & doctoris.7.id⁹ decẽbris. Cũ eni apud mediolanum miſſaꝝ interſutur⁹ ſolẽniis uoluiſſet intrare eccleſiã:beatũ ambroſiũ p quodã facinore introitum ſibi ꝓhibentẽ:niſi publice peniteret:humiliter tulit:& ſatiſſactioneз nõ erubeſcens:nec publicã facere penitentiã ꝯſuſus indictũ a ſcõ epo modũ deuotus excepit:atq; pontificẽ de iuſtitia & magnanimitate animi ꝯmendauit. Hic ex flaccilla ꝯiuge archadium & honoriũ xp̃ianos & iuſtos filios impio ſublimandos genuit. Qua defuncta gallam ualẽtiniani iunioris ſororem in matrimoniũ duxit:que ei placidã ꝓcreauit: qui poſtea de matris noie galle cognomẽtũ acceſſit. Hic orientis & occidentis ptes pacifice poſſidens:qnquageſimũ etatis ſue annũ agens anno ſui impii.xi. apud mediolanum in pace quieuit:cui⁹ corp⁹ eodẽ ãno ꝯſtãtinopolim tranſlatũ eſt:ubi & miraculis uiuit.

¶De ſcõ carolo magno impatore. XCIIII.

Carolus magnus impator huius nomis primus apud francigenas intra ſanctoꝝ numeꝝ ſcribiť: & coliť:& ꝓpter ei⁹ ſanctiſſima geſta:ꝙ ſci noie uenereť ab eccleſia toleratur. Nam & uiuens miraculis claruit: & poſt mortẽ ſignis uirtutũ effulſit. Hic primus francoꝝ rex pipini filius: multa felicia bella geſſit. Nam aquitaniã & uaſconiã ſubegit. Saracenos in hiſpania xp̃ianos depopulantes uſq; ad ibeꝝ amnem uincens fugauit. Terras eoꝝ plurimas acquiſiuit: & uictorias plures ꝯtra ipſos obtinuit:De quibus ſupra actũ eſt in geſtis ſcõꝝ rothlandi & ſociorum.16.calẽ.iulii. Vbi inter aliud memorabile illud de carolo miraculũ legiť:ꝙ dum corpora ſcõꝝ militum a ſaracenis occiſorũ requireret apud runciaualle͂:& ſol ad occaſum tenderet:ad eius orationẽ & mandatum ſol in celo ſtetit:& ſpatio quaſi horaꝝ trium in nullo ſe mouit:donec ſanct⁹ rex oẽs ſuos interfectos recollegit. Hic etiã ſaxones infideles adhuc:& xp̃ianis infeſtos prius ſepius requiſitos:ut ad fidem xp̃i redirent:aut ſaltẽ xp̃ianos in pace dimitterent:dũ in ſua pertinatia eẽnt obſtinati:triplici bello deuicit: & regno ſuo ſubmiſit:& tandẽ coactos ad fidem xp̃i reduxit. ¶Tempore uero hadriani pape primi requiſitus ab eo: ut contra deſiderium regem longobardorum: ſibi & eccleſie dei ſubueniret: dimiſit bellum: quod ꝯtra ſaxones iam incepat:& cũ multo exercitu francoꝝ & finitimaꝝ nationũ ueniens i adiutorium eccleſie dei:ſupato alpiũ iugo: Deſideriũ regem fruſtra ſibi reſiſtere conantem:cõmiſſo bello uicit & fugauit: ticenoq; incluſum obſedit:dimiſſoq; ibideз exercitu romã uoti grã ꝓficiſciť. Et ueniẽs ad montẽ gaudii:uſq; ad ſci petri eccleſiã pedeſter ꝓperauit. Et eundo p urbẽ oẽs eccleſiaꝝ poſtes humiliter oſculatus eſt: qui ab hadriano papa honorifice ſuſcept⁹: a populo quoq; & clero urbis ultra modũ honoratus: & ab eiſdem patriciatus honore ſublimat⁹: eccleſie bti petri & aliis i urbe eccleſiis & monaſteriis multa copioſe largiens:tandem ad exercitũ reuerſus:papiã dudũ obſeſſam ad deditionẽ ꝯpulit. Ceteras deide lombardie ciuitates ſubiiciens:Deſideriũq; regẽ captiuum ducens:& eccleſie dei cuncta ipſi a longobardis ablata reſtituens: in galliã reuerſus eſt. Indeq; ſaxonicum bellum ꝓſequẽs: eos tãdẽ:ut dictũ eſt:indomitos domuit: & inuincibiles ſupauit:atq; ad fidẽ xp̃i uel coacte reduxit. ¶Hic terrã ſanctã occupatam a ſaracenis legatis p̃triarche hieroſolymitani & ꝯſtãtini impatoris ꝯſtantinopolitani receptis audiens:& terre ſcẽ ꝯpatiẽs:cum magno exercitu illuc uſq; ꝑuenit: & recupata terra ſcã cũ p ꝯſtãtinopolim rediret:auꝝ & argentũ p̃cioſaſq; gẽmas a ꝯſtantino impatore exhibitas:cũ nollet recipe:ſolas xp̃i reliquias & ſanctoꝝ poſtulauit:p̃miſſoq; ieiunio & orone:recepit de corona dñi ptẽ: que ipſo uidente floruit: & clauũ unum paſſiõis dñi:& ptẽ crucis dñice cũ aliis ſacroſanctis reliquiis:que omnia comitantib⁹ miraculis ſecum detulit: & aquiſgrani i baſilica ſãcte marie:quã ꝯſtruxerat:recõdidit: ut dictũ ẽ ſupra in hiſtoria tranſlatiõis corone dñi.5. id⁹ auguſti. ¶Ad numeꝝ etiã elementoꝝ.i. lr̃aꝝ in alphabeto cenobia fundauit. Et in uno quoq; p ordinẽ unã litterã de auro fabricatam pluſq̃ centũ libre turonenſiũ ualentẽ reliquit:ut ex ordine litteraꝝ tẽp⁹ fundationis cuiuſq; monaſterii cognoſceretur. Que littere adhuc in pleriſq; monaſteriis reperiuntur. Hic etiã quattuor archiep̃atus:uidelicet treuerenſẽ:colonienſem:magũtinenſem: ſalczburgenſẽ diuitiis & honorib⁹ ãpliauit. ¶Mortuo uero hadriano papa:& leone ter

tio in pōtificiū ſublimatū : dū die quodam ad letaniā procedens de laterano ꝑgeret a romanis captus & erutis oculis : lingua quoq; amputata:nudus ac ſemiuiuus.i monaſteriū miſſus eſt. Sed deus oīpotēs miraculoſe ei loquelam ac uiſuꝫ reſtituit:de quo ſupra dictū ē in ei⁹ geſtis.4.cal.iulii. Qui deinde ad regem carolū pergēs:ab eodeꝫ ualde honorifice:ut beati petri uicariuſ exceptus eſt. & cum ei omnia que facta fuerant itimaſſet. Rex pre nimio dolore fleuit. Et cū papa romā adiit:& cū honore ipm in locū ſuuꝫ reſtituit:ubi & papa coram rege de qbuſdā ſibi obiectis criminib⁹ ſe purgauit.Sed cum die natalis dñi ad miſſaꝝ ſolennia in beati petri baſilica aſſiſteret.Leo papa carolum i romanoꝝ imperiū coronauit: cuncto populo romano laudes ei impiales acclamāte.¶ Poſtmodum aūt carolus impator factus:eos qui in ſūmum pontificē manus iiecerāt de crimine cōuictos capitali dānauit ſnia. Sed leone pontifice pio affectu pro eis iteruenientе : in exilium ꝑpetuo ſunt dānati:uitaq; eis de miſericordia ꝯceſſa.Sicq; omnib⁹ recte pacatis carol⁹ in imperiū ſublimatus:in galliā reuerſus eſt.Ex quo tēpore impiū ꝯſtantinopolitanum i galliā trāſlatum dignoſcit.¶ Poſt hec carolus reuerſus ꝯtra mauros claſſem in corſicā miſit:quā & ab eis liberauit.Hic edificauit baſilicā dei genitricis marie aqſgrani ope mirabili:Apud maguntiam quoq; in rheno flumine pōtem ducentorum paſſuum longitudinis fecit. Nam tāta eſt ibi fluminis latitudo . Totius quoq; occidentis omnes pene regiones ſibi ſubegit.Auxitq; mirabiliter gloriam regni ſui:quibuſdaꝫ regibus ac gentib⁹ per amicitiā ſibi ꝯciliatis.Adeo nāq; alfontium regē galitie regeſq; ſcotoꝝ ſic habuit apud ſuā uoluntatē ꝑ munificentiā iclinatos:ut eū nunq̄ aliter niſi dñm:ſeq; ſeruos & ſubditos eius pronūciarēt. Cum aaron rege perſaꝝ : qui excepta india totū pene tenebat orientem:talē habuit i amicitia ꝯcordiam : ut per legatos ſuos inter ueſtes & aromata & ceteras oriētaliū terraꝝ opes : ingentia illi dona direxerit:& ſacratiſſimū locū in quo ē ſaluatoris nři ſepulchrū:ut ipius imperatoris aſcriberet poteſtati cōceſſit. Nam ipe Impator ad eundē locum ꝑ ſingulos annos plurima donaria mittebat.Imperatores quoq; ꝯſtantinopolitani nicephor⁹:michael & leo ultro amicitiā ei⁹ expetētes:multoties cum muneribus ad eum ſuos miſerunt legatos.Erat eni in amicitiis optie tēperatus: ut eas & facile admitteret:& ꝯſtantiſſime retineret . Tanto oium amore & fauore omni uite ſue tēpore ꝯuerſat⁹ ē:ut nunq̄ ei uel minime ſeueritatis quicq̄ fuiſſet obiectū religionem xpianam:quā ab infantia imbuit : ſciſſime & cum ſūma pietate coluit.Eccleſiam mane & ueſpe:iteq; nocturni & ſacrificii tēpore:duꝫ eum ualitudo ꝑmitteret quotidie frequentabat.Curabatq; ut oīa que in eccleſia gerebātur magna fierēt honeſtate.Amabat peregrinos:& i eis ſuſcipiendis ſūmā curā habebat: ueſtitu patrio utebatur:peregrina quoq; indumēta nunq̄ ueſtire patiebatur.In feſtiuitatibus quidē precipuis:ueſtib⁹ auro gēmiſq; ꝯtextis:diademate quoq; precioſo ornatus icedebat.Aliis uero dieb⁹ habitus ei⁹ paruꝫ a cōi ac plebeio diſtabat.In cibo tēperatus: in potu tēperatior erat. Inter cenāduꝫ nunq̄ hiſtriones ſed aut ſapientes:aut lectorem audiebat.Legebant ei hiſtorie & antiquoꝝ res geſte:ac libri precipue ſci auguſtini:in quibus maxie delectabat. Erat enim eloquētia copioſus & artibus liberalib⁹ ſolerter imbutus : litterarumq; ſapientes ueneratus magnis ditabat honorib⁹.Circa paupes ſubſtētandos gratuitam liberalitatē habuit : adeo ut nō ſolū in patria & in regno ſuo largiſſuas elemoſynas facere curauerit:ueꝝ in tranſmarina in ſyria egypto & aphrica hieroſolymis alexādrie atq; carthagini:ubicūq; xpianos in pauptate uiuere ꝯpiſſet: penurie eoꝝ ꝯpatiens pecunias trāſmittebat . Sacerdotes honorabat : ſacra ac uenerabilia loca colebat:& precipue romanā eccleſiā i cuius donaria magna uis pecunie in auro argento ac gēmis ab illo ꝯgeſta ē.Cui⁹ & pontificibus multa largit⁹ ē. In omnib⁹ aūt quib⁹ regnauit ānis: quater uoti cā tantū romā profect⁹ eſt.Filios ſuos q̄ cito etas patiebat :faciebat equitare:& armis intendere: filias uero lanificio coloq; ac fuſo aſſueſcere:ne ocio torpeſcerēt.Miraculoꝝ gloria claruit. Nam & leproſos tactu & oratione ferunt ab eo fuiſſe mūdatos:& cecos duos illuminatos. Poſtq̄ aūt regnū francoꝝ atq; impium:quod regēdum ſuſcepat feliciter ampliaſſet.dū ad mortem langueret uocatis eccleſiaꝝ p̄latis quos habere potuit : oēs theſauros eis tradidit ꝑ eccleſias & paupes diſtribuendos . Et ſic in omni ſcitate ꝑfectus i pace migrauit:anno etatis ſue.81. regni autē.47. Subacteq; italie 42.ex quo uero impator & auguſtus appellatus eſt:āno.14.in cuius tranſitu audita eſt ꝯcinēs angelica melodia.Sepultuſq; ē honorifice aquiſgrani i eccleſia ſancte marie. quā ipe ꝯſtruxerat. Ad cuius tumulū diuerſarū egritudinū ſanabantur infirmi.

¶De ſcō libertino abbate. LXXXXV.

Libertinus abbas monaſterii fundenſis: qd eſt i prouincia ſamnii ꝯſtructum:diſcipuluſ fuit ſci honorati abbatis: & fūdatoris ipi⁹ loci:de quo ſupra dictuꝫ eſt.17. cal.februarii . Claruit autē tempore totille

regis gothoꝝ:& miraculis effulſit.Nā cū eēt monach⁹ ex abbatis iuſſu:qui honorato ſuc ceſſerat:quodā tēpore rauennā ꝑgebat.Pro amore uero honorati olim ei⁹ magiſtri quo cūq; libertinus ibat caligulā illi⁹ in ſinū de ferebat.Dū ergo ꝑgeret: accidit: ut mulier extincti filii corpuſculū fleret:que ſuū dei intuita:iumentū illius p frenū tenuit:atq; iu rando aſſeruit:ꝗ illū inde abire non ꝑmitte ret:niſi filium ei⁹ ſuſcitaret.Ille uero inuſita tum miraculū expauit:& declinare mulierē uoluit:ſed oīno nequiuit.In ei⁹ quoq; pecto re pugnabant inuicē humilitas ꝯuerſatiōis: & pietas matris:timor ne inuſitata ꝓſumeret dolor ne orbate nō ſubueniret. Vicit tñ ī ei⁹ corde pietas:que quia uicit:affuit & humili tas:deſcendit:orauit:caligulam de ſinu ꝑtu lit:eāq; ſupra corpus extincti pueri poſuit. Moxq; defunct⁹ ſurrexit:quē flenti matri ui uum reddidit:& iter inceptū ꝑegit. ❡Qua dam die ꝓfatus ei⁹ abbas qui honorato ſuc ceſſerat:ꝯtra uiꝝ dei in grauē iracūdiā exar ſit.Et quia uirgā:qua eū ferire poſſet:ī pro ptu nō habuit.Cōprehenſo ſcabello ſuppe daneo ei caput ac faciem tutudit: uultumq; eius tumentē ac liuidū reddidit.Die uero al tera cū libertinus ad cām ſibi monaſterii cō ſtitutaꝫ ire deberet:expletis matutinis ad le ctum abbatis uenit:& licentiā ab eo humili ter petiit.Ille uero ſciens q̄tum a cunctis di lect⁹ eēt:pro iniuria quā in eum tulerat:rece dere eū de monaſterio uelle putabat:eumq; quo uellet ire interrogabat.Ille autē ei cām cenobii heſterno ꝯſtitutā ait:quam dimitte re nō ualebat:qa ſe ad eam ꝓfectuꝝ ꝓmiſat. Tunc ille a fundo cordis ꝯſiderans duritiam ſui:& patientiam libertini:ex lecto ꝓſiliit:& ad pedes eius ꝓcidens: de illatis in eū ueniā ſupplicauit.Et ꝯtra libertinus ſe in terrā ꝓ ſternens ſue culpe nō illius ſeuitie fuiſſe re ferebat:quod ipſe iuſte pertulerat. Sicq; ad māſuetudinē adduct⁹ eſt abbas: humilitaſq; diſcipuli facta eſt magiſtra magiſtri. Cū āt libertinus egreſſus a multis eū uenerantib⁹ nobilib⁹ & notis iterrogaꝛ:quidnā hoc eēt: ꝗ liuidā & tumentē faciem ſic haberet.Qui heſterno in ſero ſe in ſcabello ſuppedaneo īpegiſſe peccatis ſuis exigentib⁹ rñdit.Sicq; nec abbatis prodidit uitium:nec falſitatis in currit peccatū. ❡ Poſtq̄ autē abbas ille de ceſſit:libertin⁹ eidē ī regimīe abbatie ſucceſ ſit.Qui dū die q̄daꝫ pro utilitate monaſterii iter ageret:eidem quidā clarida gothoꝝ co mes obuiauit. At dei ſeruus ex caballo ſuo ab hoībus illius deiect⁹:iumēti damnū libē ter ferens:etiā flagellum:quod tenebat: ra ptoribus obtulit:& ſtatim ſe in orationē de dit.Curſu autē rapido predicti ducis exer citus ad fluuium uulturnum deuenit: ibiq;

dum ſinguli equos ſuos haſtis tundētes: cal caribus cruētantes nullo modo obtinere po terant:ut equi moueri poſſent:ſed aquā flu minis tangere quaſi mortis ꝓcipitium perti meſcebant: donec uno ipſoꝝ ceteros infor mante cognouerunt:quia ex culpa: quā dei ſeruo in uia tulerant:taliā ſui diſpendia tole rabant.Qui ſtatim reuerſi libertinū orantē inuenerunt:eiq; equum eius obtulerunt. Il le uero caballo opus non habere rñdebat. At illi deſcendentes eum in equo eius quaſi inuitum repoſuerunt:&dum retroceſſiſſent: equi illoꝝ alueum fluminis uelociſſime trā ſierunt. ❡Eodem tempore in partibus cam panie quidam bucylinus cum francis uenit: Sed duꝫ rumor de cenobio libertini exiſſet: ꝗ abbas pecunias multas haberet. Ingreſſi franci oratorium ſeuientes libertinum que rebant:ubi ille orans proſtratus iacebat: in ipſum quoq; ingredientes impingebant:euꝫ q; preſentē uidere nequibant. Sicq; ſua ceci tate fruſtrati a monaſterio uacui ſunt reuer ſi. Sanctus autē uir poſt uitam laudabilem quieuit in xp̄o.Hec gregori⁹ primo dialog. capitulo ſecundo.

❡De ſancto equitio abbate. XCVI

EQuitius abbas in ualerie ciuita tis partibus claruit:qui multoꝝ monaſterioꝝ pater fuit.Qui etiā dū adhuc iuuenis acri certamine carnis tentareꝛ: & ī hac re ab om potenti deo remediū continuis ꝓcibus que reret.Nocte quadam aſſiſtente angelo eunu chizari ſe uidit:eiuſq; uiſioni appuit:ꝗ oēm motum ex genitalibus eius abſcideret. Atq; eo tēpore ita alienus extitit a tentatione: ac ſi ſexū non haberet in corpore.Et extunc ſi cut antea uiris ſic cepit & feminis ꝓeſſe: nec tamē diſcipulos admonere ceſſabat:ne ſe ip ſius exemplo in hac re facile crederent:& ca ſuri tentarent donum:quod non accepiſſent ❡Quodam uero tempore quidam baſilius magus a roma fugiens in habitu monachi: ualeriam petiit:& pergens ad caſtoriū ep̄m amiternine ciuitatis:ab eo obtinuit: ut ip̄m equitio abbati cōmitteret:ac ſociandū mo naſterio illius cōmendaret.Equitius autem ep̄o pro hoc inſtante reſpondebat: ꝗ illum quem ipſe ſibi cōmendabat nō monachum ſed diabolum eſſe uidebat. Cum autem ep̄s diceret:ꝗ abbas occaſionē quereret: ne ſibi petita preſtaret. Vir domini iterum prote ſtatur:ꝗ qualem illum dixerat:talem agno ſcebat.Sed ne ſe uelle obedire ep̄s exiſtima ret:iuſſa ipſius facere paratus eēt. Suſcept⁹ itaq; ille ī monaſterio ē. Sed non poſt mul tos dies diſcedente abbate longius:contigit ut in monaſterio uirginum:cui equitius ꝓ erat:quedam illarum ſpecioſiſſima febrib⁹

arrepta clamaret ſe continuo morituraꝫ niſi baſilius monachus ueniret: & per eius cura tionis remediū ſalutē ſibi redderet. Sed cum in abſentia abbatis nullus ad cōgregationē uirginū auderet accedere: miſſum repente ē & dei famulo nunciatū. Quo audito uir domini dedignatus dicebat: ꝙ utiq; illū nō monachum ſed diabolū eſſe predixerat. Mandauitq; ipm̄ de cella fratrū expelli. De ancilla uero dei predixit nūciis: ꝙ ex illa hora neq; eſſet de cetero febrib⁹ laboratura: neq; baſilium queſitura. Regreſſi aūt monachi eadeꝫ ꝗ hora ſalutē uirgini reſtitutā: qua ſcūs dixerat cognouerūt: & baſilium de mōaſterio continuo reppulerunt. Qui repulſus dixit: frequenter cellulā equitii magicis artibus i aere ſuſpendiſſe: nec tn̄ eoꝝ quēpiam ledere potuiſſe. Qui & poſtmodū in urbe roma zelo fidei a xp̄ianis igne crematus eſt. ¶ Quedam monialis monaſterii prefati hortum ingreſſa latucam ꝯſpiciēs cōcupiuit: eamq; ſigno crucis oblita benedicere auide momordit: ſed protinus a diabolo arrepta & uexata cecidit. Quod dū equitio nūciatū eēt: ille concitus uenit: & ut ab ea demon abſcederet cū indignatione precepit. Qui continuo ab ea exiuit: nec eam ultra ꝯtingere preualuit. ¶ Cū autem die quadaꝫ felix abbas cenobii caſtorii: qd̄ intra menia urbis ſituꝫ ē familiariter quodāmodo quaſi redargueret: eo ꝙ ſacrum ordinē non hn̄s nulla licentia a ſūmo pontifice obtenta: ubiq; predicando diſcurreret: ꝯpulſus uir ſcūs qualiter licentiam acce piſſet eidem indicauit: dicens ſeipm̄ etiam ſecū predicta aliqn̄ tractaſſe. Sed nocte quadam ſpecioſus iuuenis ad eū acceſſerat: atq; medicinale ferramentū in os eius poſuerat: & ut ad predicandū egrederet: deinceps ex parte dei mandauerat. Et ex illo die etiam ſi uoluiſſet tacere nō potuiſſet. Hic in ueſtibus uilis atq; deſpect⁹ apparere ſtudebat: & quoties ad alia loca tēdebat iumento uiliori oībus: qd̄ i cella repiri poſſet: īſidebat. In quo etiam capiſtro pro freno & ueruecū pellib⁹ pro ſella utebatur. Sacros codiceſ i ſacculis pelliceiſ dextro leuoq; latere ſecū portabat: & quocūq; perueniſſꝫ ſcripturaꝝ fontē apie bat. ¶ Cū autem fama predicationis illi⁹ undiq; diſcurreret: clerici quidā romani ſūmo pontifici ſunt ꝯqueſti: ꝙ quidā uir ruſticus auctoritatem ſibi predicandi arripuiſſet: & officium ap̄lici indoctus ſibi uſurpare preſumeret. Ad quoꝝ ſuggeſtionē iulianuꝫ quēdam defenſorem miſit: ut equitius ad romanam urbem duceretur: & qua ratiōe p̄miſſa attētaret cognoſceretur: mādauit tamen: ut honore ei exhibito nullaꝫ prorſus iniuriam pateretur. Qui feſtine ad monaſteriū ueniēs eodem abſente fratres ſcribentes repperit: & ubi abbas eſſet inquiſiuit. Illiq; rn̄derunt: ꝙ in ualle cenobio ſubiacente fenū ſecabat. Miſitq; ad eum iulianus pueꝝ ſuum contumacem & ſuperbum: cui uix ipſe poterat dn̄ari ut abbatem ad ſe celeritate perduceret. Perrexit puer & quis eſſet abbas ab aliis queſiuit. Moxq; ut audiuit quis eſſet: adhuc lōge poſitus ad eum uadēs: imenſo timore correptus cepit laceſſere. Ita ut greſſus uix eum poſſent portare: ueniensq; ad uiꝝ dei: ad genua illius procidit: ſuumq; dn̄m ipſi occurriſſe nūciauit. Abbas uero illi mādauit: ut ſenum ſectum leuaret: & pabulū iumentis: in quibus uenerāt deferret: ipſeq; imediate poſt eum opere ꝯpleto ueniret. Quod dum puer feciſſet: & iulianus pueꝝ cum ſeno uenientes ꝯſpexiſſet. Iratus eum icrepauit: ꝙ miſerat illum hominē ducere non ſenum baiulare. Sed dum puer equitium poſt ſe uenientem domino ſuo oñdiſſet: uidens eum iulian⁹ ex habitu deſpexit: & qualiter illum proteruis uerbis alloqui deberet: cogitare cepit: ut autem ſeruus dei cominus affuit intolerabilis pauor iuliani animum inuaſit: & humiliat⁹ ad pedes eius procidit: & quia apoſtolicus ipſum uidere uellet: uix manſueta lingua expoſuit. Quod audiens equiti⁹ gr̄as deo egit: ꝙ ſe per ſūmum pontificē ſuperna gratia uiſitaſſet: ſtatimq; mandauit iumēta ad iter arripiendum pari. Cūq; iulianus ſe illo die nō poſſe exire ex laſſitudine diceret: Abbas ſe i hoc ꝯtriſtari rn̄dit: predicens quia ſi die ipa non exirent: nec in craſtinum ire poſſent. Sic ꝙ eadem nocte iulian⁹ ex laſſitudine in monaſterio quieuit. Factoq; lucis crepuſculo equo in curſu admodum fatigato puer ad iulianum cū epiſtola uenit: i qua papa ſibi mādauit: ne ſeruum dei de monaſterio mouere uel exire ullatenus faceret. Cū autem ille requireret: cur ſnia eſſet mutata: cognouit qa nocte eadeꝫ qua ipſe illuc miſſus fuerat per uiſum pontifex extitit uehemēter exterrit⁹: cur ad exhibendum uiꝝ dei mittere preſumpſiſſet. Tunc iulianus ſurrexit: & ſe abbatis orationibus cōmendauit: atq; ne de cetero fatigaretur ex parte pape precepit. Quod audiens ille ꝯtriſtatus eſt: & que predixerat uera nunc contigiſſe probauit: quia ſi die precedente non ſtatim pergerent iaꝫ pergere minime liceret. Et executorem ſuum cū ſūma charitate aliquantulū ſecū detinuit: ipmq; plurimū honoratum ad ſūmum pontificem remiſit. Qui & plenus ſcitate i pace quieuit. ¶ Ruſticus quidam ſuper ſepulchruꝫ eius arcam cum frumento poſuerat: nec qualis uir ibidē iaceret ppendere curauit. Sed repente turbo celitus factus: rebus illic omnibus in ſua ſtabilitate manētibus: arcam ſuppoſitam cuꝫ grano extulit longeq; proiecit

¶Eandem prouinciam ualerie longobardis intrantibus monachi ex cenobio illo ad ſepulchrum uiri ſancti in oratorio poſitum confugerunt. Longobardi uero ſeuientes oratorium ingreſſi: ceperunt monachos foras trahere: ut eos aut tormentis afficerent: aut gladiis necarent. Quorum dum unus ingemuiſſet: & ſanctum equitium ad ſui defenſioné aduocaſſet: ꝓtinꝰ longobardos ſpūs imūdus inuaſit: qui corruentes ad terram tā diu uexati ſunt: donec ceteri foras exiſtentes cognoſcerent: quatenus locum ſacrum temerare ulteriꝰ non auderent. Hec gregoriꝰ prio dialogoꝝ capitulo quarto.

¶De ſancto nonoſo abbate. XCVII

Nonoſus prepoſitus ſiue prior fuit cuiuſdam monaſterii: quod in ſoractis monte ſitum eſt: qui ſub aſperrimo eiuſdem cenobii abbate degebat: ſed eius mores mira ſemper equanimitate tolerabat: ſicq; fratribus in manſuetudine preerat: ut patris ſepius iracundiam ex humilitate mitigaret. Quia uero monaſterium in ſummo montis cacumine ſitum eſt: ad quemlibet paruum hortum fratribus colendum: nulla planicies patebat. Sed unus locus breuis in latere montis erat: quem ingentis ſaxi moles egrediens ab una parte occupabat. Cum aūt die quadam nonoſus cogitaret: ꝙ ſaltem ad olera nutrienda locus idem aptus eſſet: ſi ipſuʒ moles illa non teneret: quam & quinquaginta boum paria mouere non potuiſſent: nocturno ſe illic ſilentio in orationem dedit. Cum mane facto ad eundem locum fratres uenerunt: & inuenerunt molem tante magnitudinis inde longius receſſiſſe ſuoq; diſceſſu largum fratribus ſpatium dimiſiſſe. ¶Alio quoque tempore dum nonoſus lampades uitreas in oratorio lauaret: una ex eius manibus cecidit: & per partes innumeras cōfracta diſſiliuit. Qui furorem abbatis nimiū timens lampadis fragmentaq; colligens: coram altari proſtratus orauit. Et exurgens ſanam lampadem repperit: quam antea timēs per fragmenta collegit. ¶Cum in cenobio oleum uetus defeciſſet: & colligende oliue tempus incumberet: ſed fructꝰ in oliuis nullus appareret: mandauit abbas fratribus: ut in colligendis oliuis ad exhibenda extraneis opera pergerent: ut uel ſaltem de mercede operis aliquantulū olei deportarent. Quod uir domini fieri cum magna humilitate prohibuit: ne ex hoc fratres exeuntes: dum olei lucra querunt: dānum animaꝝ paterentur. Oliuaſq; paucas: que in monaſterii arboribus apparebant: colligi precepit: & in pilo miſſas contundi: atq; inde quantumlibet paruum olei exiens ſibi deferri. Quod in paruo uaſculo ſibi delatum ante altare poſuit: cunctiſq; egreſſus orauit: atq; poſtmodum adſcitis fratribus oleum illud modicum per cuncta monaſterii uaſa exigue infundi iuſſit Que protinus: ut erant uacua: claudi fecit. Die uero altera aperta omnia uaſa plena oleo reperta ſunt. Sanctꝰ autem uir poſt laudabilia multarum uirtutum opera dormiuit in domino. Hec gregoriꝰ ubi ſupra capitulo ſeptimo.

¶De ſancto martyrio confeſſore. XCVIII

Martyrius confeſſor in ualerie ꝓuincia ſanctitate & miraculis claruit. Qui tale de uirtutis ſue teſtimonio ſignū dedit. Dum quadam die fratres eius ſubcineritium panem feciſſent: eiq; ſignum crucis imprimere obliti eſſent: ſicut in ipſa prouincia crudi panes ligno ſignari ſolent: ut per quadras quattuor quodāmodo partiti uideantur. Idem dei famulus affuit: eiſq; referentibus non fuiſſe ſignatum agnouit. Cumq; iaʒ prunis & cineribus opertꝰ eſſet: ſignum crucis digito contra prunas edidit. Quo ſignante protinꝰ panis immenſum crepitum dedit: ac ſi in ignibus olla crepuiſſet. Qui poſtmodum coctus: & ab igne ſubtractus: ea cruce ſignatus inuentus eſt: quam non tactus ſed fides fecerat. Hec gregorius ubi ſupra capitulo undecio.

¶De ſancto dacio epiſcopo. XCIX

Dacius epiſcopus mediolanenſis apud ipſam ciuitatem claruit tēpore iuſtiniāi imperatoris. Qui dum cauſa fidei exactus ad conſtantinopolitanam urbem pergeret: corinthumq; ueniens largam domum ꝓ ſe & eius comitiua ad hoſpitandū quereret: & uix inueniret: uiſam eminus domum congruētis magnitudinis ſibi ad hoſpitium preparari iuſſit. Cum uero incole loci ei dicerent: in ea hunc manere nō poſſe: qa multis iam annis eam diabolꝰ inhabitauit: atq; ideo uacua remanſit. Vir ſanctus ideo magis in ea debere uelle hoſpitari reſpondit: ut ſui aduentum malignus effugatus ſpiritus domum hominibus iterum habitandam dimittat. In ea igitur ſibi parari fecit: ſecuruſq; hoſtis antiqui certamina toleraturus intrauit. Noctis autem ſilentio dum uir dei quieſceret: antiquus hoſtis immenſis uocibus cepit imitari rugitꝰ leonum: balatꝰ pecorum: mugitus boum: ruditus aſinorum: ſibila ſerpentum: porcorum ſtridores & ſoricum. Cum repente dacius tot beſtiarum uocibꝰ excitatus: ſurrexit iratꝰ: & contra demonem magnis uocibus cepit clamare: eidemq; exprobrare: ꝙ bene ei contigiſſet: ut qui dixerat. Ponam ſedem meam ab aquilone: & ero

ſimilis altiſſimo: per ſuperbiam eius ſimilis porcis & aſinis factus eſſet. Et qui deum indigne imitari uoluerat: ut dignus erat: beſtias imitabatur. Ad quam uocem ac deiectionem ſpiritus malignus adeo erubuit: ꝙ protinus conticuit: atq; eandē domū ad exhibēda monſtra conſueta ulterius non intrauit. Sicq; poſtmodum fidelium habitaculum facta eſt. Hec gregorius.3.dial.cap.4.

De ſcō argentario monacho. C.

Argentarius monachus apud ciuitatem aurelias claruit. Qui uir ſanctiſſimus uita & miraculis effulſit: habitumq; quem pretendebat ſpecie: moribꝰ explebat. Hic ab argentario monte a quo nomen ſortitus eſt ad apoſtolorū liminia rome reuiſenda annis ſingulis uenire conſueuerat: & ueniens ad quēdam ſubdiaconum quadrageſimum nomine: qui in montibus oues paſcebat: ſepius hoſpitalitatis gratia declinabat. Cum autem ſemel hoſpitium huius qđ non longe erat ab eccleſia intraſſet: cuiuſdam paupercule mulieris maritus iuxta defunctus eſt. Quem cilicio ex more indutū: ſuperueniente ſero ſepelire nequiuerunt. Cum ergo uidua mulier iuxta defuncti corpus nocte ſederet: & magnis fletibus & lamentis dolori ſatiſſaceret: nec a lamentis ceſſaret uir dei argentarius dolori illius cōpaſſus: aſſumpto quadrageſimo ad accleſiam perrexit: ſeq; in orationem dedit. Deinde ab altaris crepidine puluerem collegit: & cum ſocio ad defuncti corpus acceſſit. Et cum ibi ambo diutius oraſſent ipſe ſurrexit: benedictionem dedit: & reuelatam defuncti faciem: que ſudario operta fuerat: aſpiciente uxore ac mirante: puluere quem detulerat fricauit. Qui dum fricaretur: animam recepit: oſcitauit: oculoſ apuit: ſeq; eleuans reſedit: ac ſi de graui ſomno excitatus fuiſſet. Quod mulier cernēs cepit ex gaudio magis flere: ſed uir domini eam: ut taceret compeſcuit: mandans ut ſiquis eam quereret: qualiter hoc factū fuiſſet: diceret: quia dominus ieſus chriſtus hoc feciſſet. Et continuo ab hoſpitio exiit: quadrageſimum reliquit: & temporalem honorem fugiens: in loco illo ultra non comparuit. Hec gregorius.3.dial.cap.17.

De ſcō ualentio preſbytero. CI

Valentius pꝛ̄ſbyter apud puinciam ualerie floruit. Qui cum clericis ſuis dei laudibus boniſq; operibus intentus: ſancte conuerſationis uitam duxit. Superueniente autem uocationis eius die defūctus eſt: atq; ante eccleſiam ſepultus. Eidē uero eccleſie caule ouium inherebant: atq; idem locus in quo ſepultus eſt: ad eaſdem oues tendentibꝰ iter erat. Quadam autem nocte fur quidam uenit: & ingreſſus caulas ueruecem tulit & concitus exiuit. Sed dum perueniſſet ad locum ubi ſanctus uir iacebat repente heſit: & greſſum mouere nequiuit: ueruecem de collo depoſuit: eumq; dimittere uoluit: ſed manu laxare non potuit. Sicq; cū preda ſua reꝰ & ligatus ſtabat: nec ueruecē poterat dimittere: nec cum eo accepto exire. Factoq; mane egreſſi ab eccleſia clerici hominem ueruecem tenentem inueniunt: & an animal auferre an offerre ueniſſet: dubitare ceperunt. Ille uero culpe reus citius indicauit penam: Mirati oēs qꝛ uiri dei ibidem iacētis fuiſſet uirtute ligatus: ſe pro eo ī orationem dederunt: ſuiſq; precibuſ obtinuerunt: ut qui res eorum uenerat rapere: uel ſaltē uacuus poſſet exire. Hec ubi ſupra cap.22.

De abbate quodam ſancto. CII.

Abbas quidam ſcūs cuius nec nomen expreſſum inuenio claruit ī monaſterio quodam beati petri apoſtoli. Quod ſitum eſt in mōte preneſtine ciuitati preminēte. Qui monachum quendam nutriens uſq; ad reuerendos prouexit mores. Quem cum uidiſſet in timore domini excreuiſſe: in eodem monaſterio fecit illū in preſbyterum ordinari. Cui poſt ordinationem ſuam: quia non lōge abeēt eius exitus reuelatū eſt: iccirco ab abbate petiit: ut ſibi ſepulchrum paret. Ille uero eidem predixit: ꝙ ante eum ſe moriturꝰ prenouerat: ſed tamē eidem conceſſit: ut ſicut uellet ſepulchrū ſibi paret. Receſſit igitur & ꝑparauit. Sed poſt multos dies abbas febre preuentꝰ ad extrema deuenit: atq; preſbytero ſuo iuſſit: ut in ſuo ſepulchro ſe poneret. Cumq; ille diceret: ꝙ ipſum mox ſecuturus eēt: & ſepulchrum utrūq; capere non poſſet. Abbas reſpondit: ꝙ ſecure faceret: ut dixerat: quia ſepulchrum ſuum ambos capiebat. Defunctum itaq; abbatem in ſepulchro: qđ ſibi preſbyter pauerat poſuerunt: Moxq; & preſbyterū langor corporis ſecutus eſt: & poſt modicum uitam finiuit. Cum autem ad ſepulchrū qđ ſibi pauerat corpꝰ eius eēt delatum: eoq; aperto uiderunt aſtātes: locum non eſſe ubi poni potuiſſet: quia corpus abbatis omne illud ſepulchrum teneret. Tunc unus ex fratribus abbati defuncto quaſi improperare cepit: ꝙ uerbum eiꝰ qđ predixerat deficeret: eo ꝙ ſepulchrū ambos non caperet. Ad cuius uocem ſubito cūctis uidentibus: abbatis corpus quod ſupinum iacebat: ſe uertit in latere: & uacantem locum corpori preſbyteri ꝑbuit: & qꝛ utroſq; caperet: ſicut uiuus promiſerat: mortuus impleuit. Hec gregorius tertio dialogorū capitulo.xiii.

¶De ſancto acontio ꝯfeſſore. CIII

Acontius confeſſor apud urbem romam claruit:qui baſilice principis apoſtoloꝝ cuſtos ſiue manſionarius fuit:uir magne humilitatis atq; grauitatis deo omnipotenti fideliter ſeruiens : & miraculoꝝ ſignis effulgens.Nam cum quedam puella paralytica in eccleſia beati petri permanens:manibus reperet: & diſſolutis rhenibus corp⁹ ꝑ terram traheret:atq; ut ſanari mereret : diu dum a beato petro apoſtolo petiiſſet: nocte quadam eidem per uiſionē aſtitit:eiq; iuſſit: ut iret ad acōtium manſionarium ipſūq; rogaret:qui ipſi ſalutē reſtitueret:illa de tanta uiſione certa: ſed quis eēt acontius ignorās: cepit ſe per eccleſie loca diſtrahere : & quis eēt acontius inueſtigare.Cui cum ille factuſ eēt obuiam:& interrogatus ſe acontium eſſe dixiſſet.Illa eidem expoſuit:qualiter beatus petr⁹apoſtolus illam ad ipm miſerat : ut ab infirmitate ipſam liberare deberet.Et ille cōtinuo iuſſit:ut in nomine xp̄i & mittentis ſurgeret:eiuſq; manum tenuit:eamq; ſanam ꝓtinus erexit:ita ut ſolutionis illius ſigna nulla ulterius remanerent.Hic poſt alia ſanctitatis opera uitamq; laudabilē rome in pace quieuit: & ſepultus apud beati petri baſilicam in uirtutib⁹ uiuit.Hec ubi ſupra libro 3.capitulo.25.

¶De ſancto ſanctulo preſbytero. CIIII

Sanctul⁹ preſbyter claruit i nurſia prouincia tempore beati gregorii pape primi:qui & ſanctiſſime uite fuit:&miraculoꝝ gloria radiauit.Nam quodam tempore dum in partibus illis longobardi oliuas in prelo premerent:ut in oleum liquari debuiſſent:uir dn̄i utrem uacuum ad prelum detulit:laborantes ſalutauit : utrem protulit: & iubendo potius q̄ petendo eū ſibi impleri rogauit.Sed gentiles uiri:qui tota iā die fruſtra laborantes: oleū exprimere nullatenus potuerant:uerba illius moleſte ferentes:eū iniuriis inſectantur. Cum autem ille iterum ac iteꝝ oleū inſtāter peteret: & illi ex oliuis oleum defluere non cernerent: adhuc accēſi maioribus illum contumeliis deteſtabantur Tunc ſanct⁹uir cernens:ꝙ ex prelo nullum oleū liquaret:aquam ſibi allatam benedixit & in ꝑlo iactauit:ex qua continuo tanta olei ubertas erupit:ut illi qui prius incaſſum laborauerant:non ſolum ſua uaſa omnia : ſed utrem quem ſanctulus detulerat implerent.

¶Alio tempore cum fames ibidem maxima incumberet: & eccleſia beati laurentii martyris a longobardis incēſa fuiſſet: uir dn̄i eā reſtaurare cupiens plures artifices & operarios adhibuit:quibus & laborantibus ſumptus quotidianos prebebat : ſed exigente famis neceſſitate panis defuit.Cumq; laborantes inſtanter uictum quererent: & ille anxi⁹ huc illucq; pergeret:ad clibanum deuenit:i quo uicine mulieres pridie panes coxerant: ibiq; incuruatus aſpexit: ne forte panis aliquis a coquentibus remanſiſſet. Cum repente panem inuenit mire magnitudinis & inſoliti candoris: quem ipſe quidem tulit : & ne forſitan alienus eēt:per uicinas hunc mulieres detulit:ac ne cui earum remāſiſſet inquiſiuit.Omnes autem illum panem eſſe negauerunt:ſuoſq; panes integro numero ex clibano habuiſſe teſtate ſunt.Tunc ille let⁹panem artificibus apportauit: & ad refectionē inuitatis deum benedicens appoſuit. Ipſiſq; plene ſaciatis plures ex eo q̄ panis fuerat fragmenta collegit:que die altera eiſdem intulit:& iterum que ſupfuerant plura ſeruauit. Sicq; per dies.10.continuos operatores illi omnes ex uno pane ſaciati:hūc quotidie edebant:& ex eo quod edi poſſet i craſtinum ſuperabat.¶Cum quidam diaconus a longobardis captus eſſet:eumq; occidere uellēt:facto ueſpere ſanctulus ad eos uenit:& ab eiſdem petiit:ut eum relaxarent.Cumq; hoc illi oīno facere recuſarent: petiit:ut uel mortem eius in craſtinum differrēt:ac ſibi cuſtodiendum darent.Quod illi multis pulſati ꝑcibus cōceſſerunt:ea conditione:ut ſi diaconus fugeret:Sanctulus pro eo mortem ſubiret . Cum autem nocte media longobardos omnes graui ſomno depreſſos conſpiceret: diacono ſuaſit:ut fugeret.Ille uero promiſſionis uiri ſancti memor: ſe fugere nolle reſpondit:quia illum pro ſe mori nolle aſſeuerauit. Econtra quoq; ſanctulus:ut fugiat:inſtitit:ſe uero in manu dei eſſe dixit : & ꝙ in eum hoſtes non poſſent:niſi quantum ipſe ꝑmiſerit.Fugit igitur diaconus:& remanſit ſideiuſſor quaſi deceptus.Cum ergo mane lōgobardi hoc comperiſſent:Sanctulū ſponte accedētem ad occiſionem adducunt. Sed qa ipſum bonum hominem reputabant : illum per cruciatus uarios occidere denegabant: ſed optionem ſibi cuius uellet necis proponebant.Qui ſe in manu dei eē reſpōdit:nullamq; mortem eligere uoluit : placuit ergo omnibus:ut capite truncaretur:ut ſine graui cruciatu perimeretur.Ad ſpectaculum iſtud omnes concurrunt:ex omnibus ſuis uirum fortiſſimum eligunt:de quo dubiuꝫ nō erat:quin caput eius uno ictu abſcidere debebat.Petiit uir domini: ut ſibi daret paululum licentiam orandi.Sed cuꝫ diuti⁹ oraſſet:ſpiculator eum calce percuſſit:& ut ſurgeret decollandus imperauit . Quo ſurgēte & genu flexo collum tendente: dum ille enſem leuauit: & ſanctulus ſanctum ioannem

uocauit. Carnifex igiṫ brachiũ ꝑcuſſur⁹ ere
xit: ſꝫ nullatenus deponere potuit: & ſic ere-
cto gladio brachiũ inflexibile remãſit. Con-
currũt oẽs longobardi: uidẽt miraculum &
ſtupẽt: & ut ſcũs uir exurgat iubent: ſuppli
cantq̄ꝫ: ut carnificẽ ligatũ ſoluat. Qui nulla-
tenus eũ ſoluere uoluit niſi pri⁹ ille iuraret
ꝙ xp̄ianũ queq̄ nunq̄ occideret. Emiſſoq̄ꝫ iu
ramento ſolutuſ ẽ. Cũ aũt longobardi ꝓpter
tanti ſtuporẽ miraculi eidẽ iumẽta que diri-
puerãt certati offerrent: ille nihil hoꝝ ſuſci-
pere uoluit: ſed oẽs captiuos quos habebãt
xp̄ianos petiit: & qđ petiit impetrauit. Et ſic
oẽs cũ eo liberi dimiſſi ſunt: & dum un⁹ pro
uno ſe mori obtulit: oẽs a morte liberauit.
Sicq̄ꝫ poſt multa laudabilia facta domino
in pace ſpiritum reddidit. Hec ubi ſupra ca
pitulo trigeſimoſeptimo.

¶ De ſcõ redempto epiſcopo. CV

REdemptus ep̄s ſerentine ciuitatis
tp̄e bti gregorii pape primi cla-
ruit. De quo idẽ beat⁹ doctor eo
dem dialogorũ libro .3. cap. 38.
ſcribit: ꝙ uir fuit mire ſcitatis: &
ſibi nimia familiaritate ꝯiunct⁹. Qui & ſp̄m
ꝓpheticũ habuit: & quedã futura ſibi a deo
reuelata predixit. Cũ enim aliquando pecias
ſuas ex more circuiret: peruenit ad eccleſiaꝫ
ſci zotici m̄ris: ſtratũq̄ꝫ iuxta ei⁹ ſepulchrum
ſibi ꝑari fecit atq̄ꝫ ibi poſt laborem quieuit.
Cui nocte media nec dormiẽti nec plene ui-
gilanti beatus martyr ꝑdictus aſtitit: eidẽq̄ꝫ
tertio predixit: q̄a finis ueniret uniuerſe car-
ni. Et ſic uiſio ab oculis eius euanuit. Mox
quoq̄ꝫ terribilia ſigna in celo ſecuta ſunt: de
quibus idẽ btũs gregori⁹ i homel. mẽtionẽ
facit. Deinde eſera longobardoꝝ gẽs italiaꝫ
intrauit: & ꝑſecutiones duriſſimas i xp̄ianos
exercens: oẽs pene ciuitates depopulauit. In
cuius medio tribulatiõis tp̄e: Redẽptus ep̄s
ſcitate ꝯſpicuus in xp̄o quieuit.

¶ De ſcõ ſpecioſo monacho. CVI

SPecioſus monach⁹ beati benedi-
cti diſcipulus ſub eodẽ patre ui-
ta & ſcitate reſulſit. De quo gre-
gorius. 4. dial. cap. 9. ſcribit: ꝙ
fr̄eꝫ habuit germanũ noie grego
rium: qui ambo nobiles uiri & exterioribus
ſtudiis eruditi multas pecunias i hoc mũdo
poſſederãt: ſꝫ cũcta paupib⁹ largiẽtes i caſ-
ſinẽſi mõaſterio ꝑmãſerũt. Dũ aũt ſpecioſus
pro utilitate cenobii iuxta capuanã urbem
miſſus fuiſſet: die quadã frater ei⁹ gregorius
cũ fr̄ib⁹ ad mẽſam ſedẽs atq̄ꝫ ꝯueſcẽs ꝑ ſp̄m
ſubleuat⁹ aſpexit: & uidit ſpecioſi germani
ſui aiam longe a ſe poiti: ab angelis in celuꝫ
deferri. Quod mox fr̄ib⁹ idicauit: & cucur-
rit. Iãq̄ꝫ eũdeꝫ fr̄em ſuũ ſepultũ reppit: quẽ
tñ ea hora qua aiam ei⁹ uiderat exiſſe de cor
põre inuenit.

¶ De ſcõ ſpe abbate. CVII.

SPes abbas ꝯſtructor fuit mõaſte
rii qđ diciṫ cãple qui. 6. miliario
a uetuſta nurſie urbe diſiungiṫ.
Qui dũ ſcitate uite polleret per
40 ãnoꝝ ſpatiũ lumẽ oculorum
amiſit. Sed cũ a deo flagello caſtigareṫ cor-
poris: habebat ꝑ ſciſpirit⁹ cuſtodiã ꝯſolatio
nem cordis. P⁹ ãnos uero. 40. ei dñs miracu
loſe lumẽ reſtituit: uicinum eius obitum de
nunciauit: atq̄ꝫ ut i mõaſteriis circũquaq̄ꝫ cõ
ſtructis: uerbũ uite predicaret: admonuit:
quatenus corporis recepto lumie uiſitatis i
circuitu fr̄ib⁹ cordis lumẽ apiret. Qui ſtati
iuſſis obtẽpans fr̄uꝫ cenobia circuiuit: & mã
data uite: que ab angelo didicerat predica-
uit. Quintodecimo igiṫ die ad monaſterium
ſuũ pacta ꝑdicatione reuerſus ẽ. Ibiq̄ꝫ fr̄ib⁹
ꝯuocatis aſtãs i medio ſacr̄m dñici corporis
ſũpſit: moxq̄ꝫ cũ eis pſallere cepit. Qui illis
pſallẽtib⁹ oratiõi itent⁹ aiam reddidit. Oẽs
uero fr̄es qui aderãt ex ore eius exiſſe colũ-
bam uiderunt: que mox apto oratorii tecto
egreſſa aſpiciẽtib⁹ illis penetrauit celũ. Hec
gregori⁹. 4. dial. cap. xi.

¶ De ſcõ probo epiſcopo. CVIII

PRob⁹ ep̄s reatine citatis fuit. Qui
uita & ſcitate atq̄ꝫ doctrina ꝯſpi-
cuuſ nõ mediocriter eſſulſit: Ap
propinquãte uero uite ei⁹ termi-
no euꝫ grauiſſima dep̄ſſit egritu-
do. Cui⁹ pater maximus nomie: circũquaq̄ꝫ
medicos ꝯgregauit ſi forte ei⁹ lãgori ſubue-
niri poſſet. Qui ꝯueniẽtes ad tactũ uene de-
nunciauerũt eius exitũ citi⁹ affutuꝝ. Cũ ue-
ro iam tp̄s refectiõis icũberet: ſcũs ep̄s de aſ
ſiſtẽtiũ potius q̄ de ſua ſalute ſolicitus: eos
cũ ſene patre admonuit: ut ſe poſt laborẽ ex
refectione reparẽt. Omnib⁹ igiṫ abſcedenti
bus: un⁹ tantũmodo ei relictus ẽ puer. Qui
dum lecto iacẽtis aſſiſteret: ſubito aſpexit i
trãtes ad uiꝝ dei quoſdã uiros ſtolis candi-
dis amictos: qui eũdeꝫ quoq̄ꝫ cãdorẽ ueſtiũ
uultuũ ſuoꝝ luce uicebãt. Qua claritate ꝑ-
culſus puer cepit emiſſa uoce clamaṙ. Qua
uoce ꝯmotus epiſcopus intrantes aſpexit &
cognouit: & ſtridentem puerũ cepit conſola
ri: dicens ne timeret: quia ſanctus iuuenalis
& ſanctus eleutherius martyres ad ſe ueniſ-
ſent. Ille autem tante uiſionis nouitatem nõ
ferens: curſu concito extra fores fugit: atq̄ꝫ
eos quos uiderat patri ac medicis nuncia-
uit. Illi uero propere deſcenderunt: ſꝫ egrũ
quem relinquerant defunctum inuenerunt:
quia illi eum ſecum tulerant. Quorum ui-
ſionem puer ferre non potuit qui remanſe-
rat. Hec ubi ſupra cap. xiii.

¶ De ſcã romula uirgine. CIX

Romula uirgo apud urbē romā claruit: que cuiuſdā anus ſanctiſſime diſcipula fuit: & in quodam monaſterio iuxta btē marie uirginis eccleſiā una cū quadā alia ɔdiſcipula cū ea māſit. He tres in uno habitu ſanctimoniali cōmanentes: uitā quidē moribus diuitē: ſed reb⁹ paupem ducebāt: inter quas tamē romula magnis meritis anteibat. Erat quippe mire patiētie: ſūme obedientie: cuſtos oris ſui ad ſilentium: ſtudioſa ualde ad orationis uſum. Que tandem paralypſi ꝑcuſſa: multis annis in lectulo decubās: pene omnib⁹ mēbris impos iacebat: nec tamē eius mentē ad impatientiā flagella perduxerant. Et tāto ſolicitius ad orandū excreuerat: ꝗto aliud quodlibet agere non ualebat. Nocte igitur quadam uocauit matrem redemptā: que mox ɔſurgens: ad eam cū alia ɔdiſcipula acceſſit. Et dū media nocte lectulo iacētis aſſiſterent: ſubito celitus lux emiſſa cellā impleuit: & ſplendor tante claritatis emicuit: ut corda aſſiſtentium pauore perſtringeret: atq; omne corp⁹ illaꝝ obrigeſceret. Ceperūt nāq; quaſi cuiuſdam magne multitudinis ingredientis ſonus audiri: hoſtium cellule cōcuti: ac ſi intrantium turba premeretur: & ingrediētium quidem multitudinē ſentiebāt: ſed nimietate timoris & lumis uidere nil poterant. Protinuſq; miri odoris fragrātia ſubſecuta eſt: ita ut quas lux terruerat: odoris ꝛfoueret ſuauitas. Cepitq; romula magiſtrā ɔſolari: & blanda uoce predicere: quia tunc non eēt moritura. Poſt aliquod uero temporis ſpatium paulatim lux eſt ſubtracta: ſed is qui ſubſecutus eſt odor remāſit: cum quo & dies ſecund⁹ ac tertius tranſiit. Nocte uero quarta iterum magiſtram uocauit: uiaticum petiit: & accepit. Et ecce ſubito in platea ante hoſtium cellule duo chori pſallentium ɔſtiterunt: & ſicut ſe dicebant ſexus ex uocibus diſcreuiſſe: pſalmodie cantus dicebant uiri: & femine reſpondebant: intra tales celeſtes exequias ſancta illa aīa carne ſoluta eſt. Qua ad celū ducta: ꝗto chori pſallētiū altius aſcendebant: tanto cepit pſalmodia lenius audiri: quouſq; & pſalmodie ſonitus & odoris ſuauitas elōgata finiret. Hec quarto dialogoꝝ capitulo. 16.

¶ De ſancta tharſilla amita ſancti gregorii pape. CX

Tharſilla ſcā beati gregorii pape magni amita fuit: de qua idē quo ſupra libro cap. 17. tradit: ꝙ alias duas ſorores ſuas uirtute ɔtinue orōnis: grauitate uite: ſingularitate abſtinentie: ad culmen ſanctitatis excreuit. Huic per uiſionē felix ſecund⁹ atau⁹ prefati doctoris romane eccleſie antiſtes & ſanctus apparuit: eamq; ad manſionem perpetue claritatis oſtendit: & ipſam ad illā inuitauit. Que ſubſequenti mox febre correpta ad diem peruenit extremum. Cum autē multi ad eius obitum ɔuenientes ipſi⁹ lectulum circūſtarent: ecce illa ſubito ſurſum reſpiciens: ieſum uenientē uidit: & circūſtantibus acclamare cepit: ut recederent: & locū ieſu uenieti darent. Cūq; in eū: quē uidebat: intēderet: ſcā illa aīa e corpe eſt egreſſa. Tanta aūt fragrātia miri odoris aſpſa ē: ut ipſa quoq; ſuauitas oñderet: illuc auctorē ſuauitatis ueniſſe. Cū aūt eius corp⁹ ad lauandū eēt nudatum: lōge orōnis uſu i cubitis & genibus cameloꝝ more inuenta eſt obdurata cutis excreuiſſe: & quod uiuens ſpūs eius ſēper egerit: caro mortua teſtabatur.

¶ De ſcā muſa uirgine. CXI

Muſa uirgo apud urbem romā claruit. De qua idem ꝗ ſupra libro 4. capitulo. 18. ſcribit: ꝙ quadam nocte ei per uiſionē ſcā dei genitrix apparuit: & cum eēt puella parua: coeuas ei in albis ueſtibus puellas oñdit. Quibus cū illa admiſceri appeteret: ſed ſe eis iūgere nō auderet: btē uirgis ē uoce reqſita: an uellet cū eis eē: atq; in ei⁹ obſequio uiuere. Et cū puella rñdiſſet ꝙ ſic: mādatum ꝓtinus accepit: ut nil ultra leue & puellare ageret: a riſu & iocis abſtineret: & ꝙ inter eas: quas uiderat die. 30. ueniret. Quibus uiſis in cūctis ſuis morib⁹ puella imutata eſt: omnēq; a ſe leuitatē puellaris uite deterſit. Et dū parentes eā imutatā mirarenť: requiſita oīa uiſa narrauit. Sed poſt. 15. dieꝫ febre corripiť. die uero. 30. ad exitum eidē appropinquanti: eadem dei genitrix cū puellis: quas uiderat: denuo reuelať. Cui etiā eā uocāti: apta uoce ſe uenire rñdit: atq; in ipſa locutiōe ſpiritū reddidit: & ex uirgineo corpore cū ſcis habitatura uirginibus exiuit.

¶ De ſcis duob⁹ monachis mrībus. CXII

Dvo monachi martyres: quorum noīa nō habenť expreſſa: in prouincia ualerie paſſi ſunt: De quibus narrat greg⁹. 4. dialo. cap. 22. ꝙ duꝫ eēnt monachi i quodā monaſterio: quod per abbatē ualentionē regebatur: & in ipſo cenobio longobardi ſeuientes ueniſſent: duos prefatos monachos in ramis unius arboris ſuſpenderunt. Factoq; ueſpere: utrorūq; ſpirit⁹ claris illic apertis q; uocibus pſallere cepunt: ita ut ipſi quoq; qui eos occiderant: cum uoces pſallentium audirent: nimium mirati terrerentur. Quas etiam uoces captiui omnes: qui illic aderāt: audierunt. & eorum pſalmodie poſtmodum teſtes extiterunt.

¶ De ſancto ſurano martyre. CXIII

S Vranus abbas & martyr in ꝓuincia ſurana paſſus eſt. De quo eodez libro cap.25. habetur: ꝙ dū eſſet pater cuiuſdā monaſterii in eadem ꝓuincia ſiti: captiuis aduenientib⁹ atq; a longobardoꝝ depredatiōe fugiētib⁹: cūcta que habebat largitus ē. Cū q; ueſtimēta ſua & ſtrum & cellarium: & quicquid in horto haberi potuit i elemoſynis cōſumpſiſſet: lōgobardi ſubito aduenerunt: & eum tenuerūt: ac auꝝ petere ceperunt. Quibus cū nil omnino ſe habere diceret: in monte uicino ab eis ductus eſt: in quo ſilua imēſe magnitudinis erat. Ibiq; captiuus quidam fugiens in caua arbore latitabat: ubi un⁹ ex illis educto gladio ſuranum occidit. Cuius corpus dum in terrā caderet: mons omnis ꝓtinus & ſilua concuſſa eſt: ac ſi ferre nō poſſe pond⁹ ſanctitatis ei⁹ diceret terra que tremuiſſet.

De ſcō iuſto diacono & mr̄e. CXIIII.

I Vſtus diaconus & martyr in marſoꝝ prouincia paſſus eſt. De quo predicto li. cap. 24. ſcribitur: ꝙ uir uenerabilis & uite ſāctiſſime fuit. Quem inuentū longobardi tenuerunt: quoꝝ unus gladio caput eius amputauit. Sed dum corpus eius in terrā caderet: ipſe qui hunc occiderat imūdo ſpiritu arrept⁹: ad pedes martyris corruit: & ꝙ amicū dei interfecerit inimico dei tradit⁹ oñdit.

De ſcō theophanio confeſſore. CXV

T Heophanius confeſſor. Quē beatus gregorius de nimia ſanctitate cōmendat centuncellenſis urbis comes fuit: miſericordie actibus deditus: bonis operibus intētus: hoſpitalitati precipue ſtudens. Exercendi autem comitatus curis occupatus agebat terrena & temporalia: ſed ut in fine claruit: magis ex debito q̄ ex intentione. Nam cū appropinquante mortis eius tempore grauiſſima aeris tempeſtas obſiſteret: ne ad ſepeliēdum duci potuiſſet: eumq; uxor ſua ex hoc grauiter defleret: hortatus eſt illam ne ploraret: quia mox ut defunctus eſſet: ſerenitas rediret. Cuius protinus uocez mors: & mortem ſerenitas eſt ſecuta. Quod ſignum alia etiam ſunt ſigna comitata. Nam manus eius & pedes qui podagre humore tumentes uerſi in uulneribus fuerant: & profluente ſanie patebant: dum corpus eius lauari debuiſſet ſani inuenti ſunt: ac ſi nunq̄ uulneris aliqd habuiſſent. Sed dum die quarto poſt eius ſepulturam: iubēte uxore marmor eidem ſuppoſituz mutare uellent: tanta ex corpore ei⁹ fragrantia emanauit: ac ſi ex putreſcente carne pro uermibus aromata ferbuiſſent. Hec gregorius. 4. dial. cap. 28.

De ſancto antonio monacho. CXVI

A Ntonius monachus claruit rome in monaſterio beati gregorii pape. De quo idē doctor libro quo ſupra capitulo. 49. dicit: ꝙ dum eſſet uita ſanctiſſimus quotidianis lachrymiſ ad gaudia patrie celeſtis anhelabat. Cumq; ſtudioſiſſime & cū magno feruore ſacra eloquia meditaretur: non in eis uerba ſcientie: ſed fletum ꝯpunctionis inquirebat. Huic per nocturnam uiſionem dictuz eſt. Paratus eſto: & quia dominus iuſſit migra. Cum autem ille non haberet ſumpt⁹ ad migrandum diceret. Reſponſum protinus audiuit: dicens. Si de peccatis tuis agitur: dimiſſa ſunt. Quod dum ſemel audiſſet & magno adhuc metu trepidaret: nocte quoq; alia in eiſdem uerbis eſt admonitus. Et poſt dies quinq; febre correptus fratrib⁹ cunctis flentibus & orantibus quieuit in pace. Ad cuius ſepulchrum miracula plurima oſtenſa ſunt.

De ſancto merolo monacho. CXVII.

M Erolus monachus eiuſdem cenobii fuit: & eodez tempore claruit de quo ubi ſupra gregorius ſcribit: ꝙ dum eſſet uehementer lachrymis & elemoſynis intentus: pſalmodia ex ore ſuo pene nullo tempore ceſſare conſueuerat. Huic nocturna uiſione apparuit: quia ex albis floribus corona de celo in caput illius deſcendebat. Qui moleſtia mox corporis occupatus: cum magna animi ſecuritate & hilaritate ſpiritum emiſit. Ad cuius ſepulchruz dum poſt annos. xiiii. petrus quidam abbas ſibi ſepulturam facere uellet: tanta de ſepulchro meroli fragrantia ſuauitatis emanauit: ac ſi illic florum omnium fuiſſent odoramenta congregata. Ex qua re manifeſte patuit: q̄ uerum fuerit: qđ ꝑ nocturnam uiſionē uidit. Hec gregorius ubi ſupra.

De ſcō aimone cantuarieñ. CXVIII.

A Imon cantuarieñ. archidiaconus fuit. Qui uite abſtinētia & doctrine ſapiētia plurimū claruit. Hic ſermones elegantes de xp̄i natiuitate: & de plurib⁹ ſcōꝝ feſtiuitatibus edidit. Sūmam copioſam de uitiis & uirtutibus ſcripſit: & alia plurima utilia opuſcula ꝯpilauit. De hoc legit̄ ꝙ dū nocte qdā legeret: & uigilaret ad ſtudiū i craſtinū de incarnatione dominica diſputatur⁹: apparuit ei diabolus. Et cum leuaret manū dextram: ut ſe ſignaret: tenuit eam diabolus. Et cum uellet ſe ſignare ſiniſtra: tenuit eam ſimiliter: Et cum diceret: ego ſigno me in corde in nomine patris: & filii: & ſpirituſſci: diabolus dimiſit eū. Et cū quereret ad qđ uene

rat:rñdit diabolꝰ:ꝙ ad ipediēdū eū:ne habe
ret quid eleganter diceret:de eo qđ maxime
timebat:ꝙ totam uirtutem & potentiam de
monum attriuerat:& confuderat:ſcilicet in
carnatio dei:per ea que deus geſſit in carne.
Hic poſt laudabilia uirtutum inſignia quie
uit in pace.Et ſepultus cantuarie miraculis
copioſus & clarus effulget.

¶ De ſancto petro tarantaſienſi epiſcopo. CXIX

PEtrus tarantaſienſis archiepiſco
pus apud eandem urbem claru
it circa annum domini. 1140. tē
pore eugenii pape tertii.Qui ſā
ctitate uite conſpicuus: multis & mirabili
bus ſignis radiauit.¶ Cuius uirtutū fama
dum ad ciuitatem lanſemiam perueniſſet.
Tres uiri ibidem in carcere clauſi ante ho
ſtium carceris cuſtodibus ludentibus: cum
ipſius nomen inuocaſſent:ſanctus uir conti
nuo lōge poſitus affuit:& illos ſolutos edu
xit:ac ut ſe ſequerent admonuit. Qui ab eis
ſolis uiſus:nullis aliis apparuit.Et cum nul
la alia eſſet opportunitas diuertendi:ſequen
tes illum deſuper tabulas ſuper quibus cu
ſtodes ludebant:inter illos medios pertran
ſibant.Sicq; ab ipſis inuiſi cuſtodibus receſ
ſerunt.Nec ante ab eis epiſcopus diſparuit:
donec ad locum illos ſecurum perduxit:qui
iuxta uotum emiſſum non prius cibum gu
ſtauerunt:donec ad ſui preſentiam liberato
ris accederent. ¶ Hic ex deuotione ab hen
rico rege anglorꝫ acceriſitꝰ:in uia miraculū
nouum oſtendit.Erat enim filia cuiuſdā pe
tri de fraxineto:que nequitia inuide ſocrꝰ a
malefica faſcinata langorem deſperatum in
curreratːita ut nec uiri preſentiam ſubſtine
re poſſet.Hec a patre ut ſathanas ſathanam
eiiceret : alteri malefice tradita fuerat libe
randa.Que ſuis quibuſdam premiſſis pre
ſtigiis:morſuras duas i brachio ei fixit. Ab
illo extunc langore prio conualuit:ſed aliū
grauiorem incurrit.Nam ex illo die ex mor
ſura ſuperiori cum nimio puelle cruciatu:
ſicut ipſa teſtabatur : ex corde acus pro
deūtes uiſibiliter exibāt.Plureſq; q̄ triginta
acus per temporum interualla inde ſunt e
greſſe.Hec a patre btō uiro exhibita : & ab
eodem in ipſa morſura contacta egreſſis in
de pluribus acubus ipſo preſente : extunc
ab eadem fuit paſſione liberata . Sed rece
dente ſancto epiſcopo ex morſura iſeriori:
utpote quam ſanctus minime contigerat: ce
perunt ſimili modo ſudes quaſi quercine p
dire:ita ꝙ per diuerſos dies quaſi.16.exiue
runt.Sed btūs petrꝰ in ſuo regreſſu puellā
omnibus peccatis ſuis plene ꝯfeſſam & com
municatā eadē morſura iſeriori tetigit:eāq;
oino ſanatā dimiſit.Qui poſtq̄ eccleſie ſue
doctrina & exemplis inſigniter prefuit:i pa
ce quieuit . Ibidemq; ſepultus in miraculis
ſtupendis uiuit. Hec frater uincentius i ſpe
culo.

¶ De ſancto rhectitio epo. CXX

RHectitius eduorꝫ.i. auguſtudu
nenſis epus tempore conſtantini
impatoris celeberrime fame ha
bitus eſt.Hic ſermonibus clarus
& uita laudabilis opuſcula que
dam fidei perutilia digeſſit.Nam in gallia le
guntur eius cōmentarii in cāticis canticorꝫ.
Extat & aliud grande eius uolumen aduer
ſus nouatianum.Et hic in pace quieſcens au
guſtuduni tumulatus dormit.Hec hierony
mus de uiris illuſtribus libro.

¶ De ſancto iuuenco preſbytero. CXXI

IVuencus preſbyter apud hiſpa
niam claruit . Hic ſanctis pollēs
opibus:quattuor euāgelia hexa
metris uerſibus pene ad uerbū
transferens quattuor libros cō
poſuit.Et non nulla eodem metro ad ſacra
mentorum ordinem pertinētia perfecit.Flo
ruit autem ſub conſtantino imperatore . Et
apud hiſpanias confeſſoris nomine celebris
habet .Hec ubi ſupra.

¶ De ſancto apollinare epo. CXXII

APollinaris laodicienſis ſyrie eps
patre probo progenitus: grāma
ticis in adoleſcentia operam de
dit:& poſtea ſacris ſcripturis in
ſudans:innumera quaſi ſcribens
uolumina ſcitate nō iſimꝰ: ut doctrine ipſiꝰ
uita diſcors nō fuerit: ſub theodoſio impa
tore diē obiit.Extāt eiꝰ aduerſus porphyriū
30.libri:qui inter cetera operꝫ eius uel ma
xime probantur apud laodiciam corpore q̄
eſcit.Hec ubi ſupra.

¶ De ſancto patiano epo. CXXIII

PAtianꝰ pyrenei iugis barcinone
eps caſtitate eloquētia & tā uita
q̄ ſmone clarꝰ ſcripſit uaria opu
ſcula.De qbꝰ eſt certꝰ liber ꝯtra
nouatianos . Hic ſub theodoſio
ſeniore principe iam ultima ſenectute i xp̄o
quieuit.Hec hieronymus ubi ſupra.

¶ De ſancto theodoro epo. CXXIIII

THeodorꝰ tarſenſis eps apud eādē
ſcitate & doctrina claruit citatē.
Qui dū antiochie eēt pſbr̄ magiſ
florere cepit . Scripſit eni plura
ad fideliū utilitatē.Extāt eiꝰ in a
poſtolum ꝯmētarii:& multa alia ad euſebiū
ceſarieſem:cui ꝯtēporaneꝰ extitit:eiuſq; cū
ſenſū ſecutus ſit:eloquētiā imitari nō potuit
pp ignorātiā ſeculariū lrarꝫ.hec ubi ſupra.

¶ De ſancto priſciliano epiſcopo & marty
re. CXXV

PRiſcillianus bapille ep̄us & martyr multa eccleſie dei putilia digeſſit opuſcula. Hic ſub quodā maximiano tyrāno qui tpe theodoſii primi gallias occupauit: cum latrociniano quodā de quo ſupra actū eſt ꝓ fidei defēſione ad mortē q̄ſi ceſus una cū eodē latrociniano apud treueriꝫ quieſcit Hec hieronymꝰ de uiris illuſtribus.

❡De ſcō gelaſio epiſcopo. CXXVI

GElaſius ceſaree paleſtine ep̄s eugenio in dicti pōtificatꝰ ſede ſucceſſit. Qui uita & doctrina uirtutū ſignis admodū eluxit. Et non nulla diuina uolumina ꝯpilauit. Qui etiā in xp̄o quieſcēs apud ip̄aꝫ ciuitatē in corpore dormit. Hec ubi ſupra.

❡De ſcō theotimo epiſcopo. CXXVII

THeotimꝰ cyrenoꝝ ep̄s iſignis ſāctitatis & ſapie gr̄a refulſit. Qui cū plura op̄a laudabilia edidiſſꝫ Inter cetera in morē dialogoꝝ & ueteris eloquētie breues cōmaticoſq; tractatus cōſcripſit. Et hic hūanitatis debitū ſoluēs apud eandem urbē in xp̄o qeſcit. Hec ubi ſupra hieronymus.

❡De ſcō amphilaco epiſcopo. CXXVIII

AMphilacus i conii ep̄us claruit i ip̄a ciuitate tpre theodoſii ſenioris. Qui uir moribꝰ & ſcitate redimitus doctrina quoq; n̄ iſimꝰ. Inter alia ad beatū hieronymuꝫ ſcripſit librū de ſpiritu ſcō ꝙ ſit deꝰ: & ꝙ ſit omnipotēs & adorādus. Et alia fidē nr̄aꝫ fragrātia opuſcula putilia digeſſit. Et apud eādem ciuitatē i pace humanitatis debituꝫ ſoluit. Hec ubi ſupra.

❡De ſcō luciano preſbytero. CXXIX.

LVcianus p̄ſbyter uir ſciſſimꝰ & deuotꝰ apd̄ hieroſolymā claruit tpe honorii ipatoris. Hic dū uite abſtinentia & pudicitie ſcimonia laudabilis apud deū polleret: & hoies: tante gr̄e meritū obtinuit: ut eidē dn̄s corpa ſcōꝝ ſtephani ꝓtomr̄is nicodemi gamalielis & abibon reuelaret. Et p huiꝰ relationē eadē glorioſa cadauera iuenta eēnt: ut dictuꝫ ē ſupra in inuentione dictoꝝ ſcōꝝ. 3. non. auguſti. Hic aūt beatꝰ uir eandē reuelatione & eius hiſtoriā ad oium eccleſiaꝝ perſonas: greco ſmone deſcripſit. Quā adiutus preſbyter homo hiſpanꝰ poſtmodū i latinū ꝯuertit. Poſt dictoꝝ aūt ſcōꝝ corpora inuētionē prefatꝰ uenerādus p̄ſbyter ſcitate ꝯſpicuus: uirtutūq; opibꝰ multipliciter pollēs i pace qeuit. Et apd̄ baſilicā baptiſterii i qua miſter fuerat ſepultꝰ iacet ſigniſq; coruſcat.

❡ De ſanctis pluribus quoꝝ ſola nomina & dies feſtiui inueniuntur. CXXX.

PLures ſancti ultrā ſuprapoſitos exiſtunt: de quoꝝ uita uel geſtis nihil penitus potui inuenire: niſi eoꝝ ſolūmodo noia & dies feſtiuitatū: & nihil ultra: niſi de paucis: de quibus etiam loca in quibus paſſi ſūt uel ſine martyrio deceſſerunt: ꝯſcripta repi: ex martylogio uidelicet hieronymi uſuardi uel adonis. Et iccirco ut nihil eoꝝ que de ſanctis inuenire potui omittatur i fine p̄ſentis operis. Hoc unico capitulo ea que de nominibus & diebꝰ feſtis dictoꝝ ſanctoꝝ: in predicto libello ꝯſcripta ſūt recolligere curaui. Reſeruata tn̄ tam mihi ꝙ poſteris poteſtatē eoꝝ geſta & paſſiones ſcribendi diſtinctius: ſi ea q̄n̄q; in futurum reperire contingat. Ad litteram tn̄ premiſſa ut inueni ſubiiciam. Et ſic operi huic quantum ad preſens finem faciam.

1 ❡Iuſtina uirgo & martyr paſſa ē pridie calendas decembris.
2 ❡Nicetius ep̄s & ꝯfeſſor in ciuitate treueris quieuit in xp̄o non̄ decēbris.
3 ❡Iulius & potamia mr̄es eodem die i ciuitate togara paſſi ſunt.
4 ❡Petrus: ſucceſſus: baſſinus: porphyrius & urbanus mr̄es in aphrica paſſi ſūt. 5. idus decembris.
5 ❡Eutychius ꝯfeſſor: cuius geſta habētur ut dicit ado. Cuius feſtum i hiſpaniis agitur. 5. idus decembris.
6 ❡Hermogenes: donatꝰ: & alii uigintiduo martyres paſſi ſunt pridie idus decembris.
7 ❡Valericus abbas eodem die in pago ulniacenſi quieuit.
8 ❡Aubertus cameracenſis ep̄s: qui in dn̄o quieuit idibꝰ decembris.
9 ❡Druſus: zozymus: & theodorus: in antiochia paſſi ſunt decimonono calen. ianuarii:
10 ❡Maximinus confeſſor quieuit in chriſto in territorio aurelianēſi decimoctauo calen. ianuarii.
11 ❡Valentinus: naualis: & agricola mr̄es rauēne paſſi ſunt. 17. cal. ianuarii.
12 ❡Moyſes martyr in aphrica paſſus ē. 15. cal. ianuarii.
13 ❡Gratianus ep̄s & confeſſor eodem die turoni dormiuit.
14 ❡Darius martyr in ciuitate nicea paſſus eſt. 14. cal. ianuarii.
15 ❡Gregorius epiſcopus antiſiodori eodē die quieuit.
16 ❡Iulius martyr in ciuitate thracia gelduba paſſus eſt. 13. cal. ianuarii.
17 ❡Liberatus confeſſor: & gregorius epiſcopus eodem die in amphitrea claruerunt.

18 ⁋Zepherinꝰ epiſcopꝰ eodẽ die rome in chriſto quieuit.
19 ⁋Ioannes & feſtus martyres i tuſcia paſſi ſunt.12.calẽ.ianuarii.
20 ⁋Demetriꝰ:honoratus:& florꝰmartyres in ciuitate oſtia paſſi ſunt.xi.cal.ianu.
21 ⁋Lucianus confeſſor in ciuitate tripoli quieuit.9.calen.ianuarii.
22 ⁋Eutychiꝰ pſbr̃ & domitianꝰdiaconꝰapd̃ ancyrã galatie paſſi ſunt.5.calẽ.ianua.
23 ⁋Ebrulphus confeſſor in pago oxymẽſi quieuit.4.calen.dicti menſis ianuarii.
24 ⁋Hermes exorciſta rethiarie urbi claruit pridie calen.ianuarii.
25 ⁋Eugendꝰ abbas cuius uita:ut dicit ado uirtutibꝰ& miraculis plena refulſit: in territorio lugdunẽſi claruit calẽ.ianu.
26 ⁋Iſidorus epiſcopꝰ apud antiochiam in xp̃o quieuit.4.non̄.ianuarii.
27 ⁋Hermes:aggeꝰ:& caius martyres in ciuitate bononia paſſi ſũt pridie non̄.ia.
28 ⁋Felix & ianuarius in ciuitate heraclea paſſi ſunt.7.idus ianuarii.
29 ⁋Eugenianus martyr paſſus eſt.5. idus ianuarii in auguſtuduni ciuitate.
30 ⁋Timotheus confeſſor eodem die in grecia claruit.
31 ⁋Vitalis ep̃s:reuocatꝰ& fortunatꝰ diaconꝰ apd̃ ſmyrnã.5.idꝰ ianuarii paſſi ſũt.
32 ⁋Petrus:ſeuerinus: & leontiꝰ martyres: quoq;:ut ait ado:geſta habent apud alexandriam paſſi ſunt.3.idus ianuarii.
33 ⁋Lõgiſiꝰ ꝯfeſſor:cuiꝰfeſtũ agit idibꝰian̄.
34 ⁋Euphraſius ep̃s & clerus diaconus.19.calen.februarii paſſi ſunt.
35 ⁋Fuſcus confeſſor in monaſterio patrona claruit.17.calen.februarii.
36 ⁋Priſcilla ſãcta eodem die rome quieuit.
37 ⁋Nedolfonſus ep̃s apd̃ toletũ uita & doctrina clariſſimꝰi dn̄o quieuit.x.cal.feb.
38 ⁋Marius abbas monaſterii beluacenſis: cuiꝰ uitã uirtutibꝰplenã:ut ait ado:uir illuſtris ac patricius dinamius ſcribit: cuius feſtum agitur.6.calen.februarii.
39 ⁋Adiutꝰmr̃ eodẽ die i aphrica paſſus ẽ.
40 ⁋Ioannes preſbyter in monaſterio rhemenſi quieuit in xp̃o.5.calẽ.februarii.
41 ⁋Valeriꝰ ep̃s & bti petri ap̃li diſcipulus 4.calen.febr̃.treueri dormiuit in dn̄o.
42 ⁋Flauianꝰ mr̃ paſſus eſt.3.calẽ.februa.
43 ⁋Aldegũdis uirgo eodem die in malbedio monaſterio quieuit in pace.
44 ⁋Saturninꝰ:thyrſus:& uictor martyres alexãdrie paſſi ſunt pridie calẽ.febru.
45 ⁋Policarpus & ſeuerianus ep̃i:quorum feſtum colitur calendis februarii.
46 ⁋Fortunatus:felicianus preſbyteri: firmus & candidus martyres rome paſſi 4.nonas februarii.
47 ⁋Floſculꝰ ep̃s eodẽ die aureliani quieuit.
48 ⁋Tigris & remedius ep̃i apud oppidum uapingum paſſi ſunt.3.non̄ februarii.
49 ⁋Lupicinus ep̃s:felix & celerinus eodem die lugduni paſſi ſunt.
50 ⁋Auentinꝰ ep̃s in ciuitate trechas pridie non̄ februarii dormiuit.
51 ⁋Antolianus martyr auernis paſſus eſt 8.idꝰfebruarii.
52 ⁋Saturninꝰ:theophilꝰ:& reuocata martyres eodem paſſi ſunt die.
53 ⁋Dionyſius:emilianus:& ſebaſtianꝰmartyres apud armeniam minorem paſſi ſunt.6.idus februarii.
54 ⁋Salomon martyr eodem die in ciuitate corduba paſſus eſt.
55 ⁋Paulus epiſcopꝰ:lucas & cyriacꝰ martyres ipſo die rome paſſi ſunt.
56 ⁋Amon & alexander martyres apud cyprum paſſi ſunt.5.idꝰfebrua.
57 ⁋Zoticꝰ:ireneꝰ:amantius & hiacynthus mr̃es rome paſſi ſunt.4.idꝰ febr.
58 ⁋Deſiderius ep̃s apud lugdunũ quieuit in xp̃o.3.idꝰ febr̃.
59 ⁋Macarius:rufinus & iuſtꝰmartyres paſſi ſunt pridie idꝰfebr̃.
60 ⁋Modeſtꝰ & amonius infantes eodẽ die in alexandria martyrio coronant̃.
61 Polyeuctus martyr:qui latine interpretat̃ multe auris in mylittana armenie idibꝰ februarii paſſus eſt.
62 ⁋Licinius ep̃s in ciuitate andegauen̄ eodem die quieuit.
63 ⁋Stephanus ep̃s & iulianꝰ martyres eodem die lugdun̄ paſſi ſunt.
64 ⁋Vitalis preſbyter:felicula & zeno martyres rome paſſi ſunt.16.calẽ.martii.
65 ⁋Creator mr̃ cũ uxore & uniuerſa domo rome paſſi mr̃io coronãt̃.15.cal.mart.
66 ⁋Quinidiꝰ ep̃s i galliis citate uaſionẽſe ipſo die quieuit:cuius mortẽ in cõſpectu dn̄i p̃cioſam miracula crebra teſtant̃.
67 ⁋Agapes uirgo in ciuitate iteranis eodẽ die in domino dormiuit.
68 ⁋Iulianus mr̃ & ep̃s cũ aliis quinq; milibꝰ apud egyptum paſſus eſt.14.cal.mar.
69 ⁋Donatus: & ſecundianꝰ: & romulꝰ cũ aliis.86.apud urbem concordiam paſſi ſunt.13.calen.martii.
70 ⁋Siluinus ep̃s taruenẽſis ipſo die in domino quieuit.
71 ⁋Rutulꝰ:ſiluanꝰ: & maximꝰ mr̃es in aphrica.12.calẽ.martii mr̃io coronant̃.
72 ⁋Publius:iulianus & marcellus in eadẽ aphrica paſſi ſunt.xi.calẽ.martii.
73 ⁋Potamius & nemeſius in cypro inſula paſſi ſunt.10.calen.martii.
74 ⁋Caius:uictor:& panthamia eodem die rome palmam percipiunt.

75 ¶Verolus : ſecundinus:ſeruulus & alii uiginti in aphrica ciuitate adrumeto paſſi ſunt.9.calen.martii.

76 ¶Sergius martyr i ceſarea cappadocie paſſus eſt.vi.calen.martii:cuius ut dicit ado geſta preclara habentur.

77 ¶Fortunatus preſbyter:& felix cum aliis.27.4.calen.martii paſſi ſunt.

78 ¶Baldomerus confeſſor uir dei quieuit in domino.3.calen.martii.cuiuſ ſepulchrum crebris miraculis illuſtratur.

79 ¶Alexander: abundantius: & fortunio martyres ipſo die paſſi ſunt.

80 ¶Macarius & rufinus:iuſtꝰ & theophiluſ pridie cal.martii mr̄io coronātur.

81 ¶Hermes & hadrianus martyres in ciuitate maſſile paſſi ſunt cal.martii.

82 ¶Leo martyr eodem die paſſus eſt.

83 ¶Lucius epiſcopus : abſalon & largus martyrio coronati ſunt .vi.noñ.mar.

84 ¶Euſebius palatinus & alii nouē martyres.3.noñ.martii palmā ꝑcipiunt.

85 ¶Iulialis epiſcopus in ciuitate toleto claruit pridie nonas martii: qui ut ait ado apud eiuſdem loci incolas famoſiſſimus habetur.

86 ¶Quadragintaduo martyres in perſida paſſi ſunt.6.idus martii.

87 ¶Gorgonius & firmus martyres eodē die palmam perceperunt.

88 ¶Petrus martyr i aphrica paſſus eſt pridie idus martii.

89 ¶Aphrodiſius ꝯfeſſor eodē die quieuit.

90 ¶Patricius epiſcopus auernis claruit.7.calen.aprilis.

91 ¶Quintꝰ:quintilus: quintilla & marcꝰ cum aliis .9: martyres apud ſurrhentum paſſi ſunt.14.cal.aprilis.

92 ¶Leontius epiſcopus appolonii eodem die in chriſto dormiuit.

93 ¶Paulus cyrilluſ & eugeniuſ martyres cum aliis quattuor.xiii.calen. aprilis palmas martyrii perceperunt.

94 ¶Lupicinus abbas in territorio lugduni quieuit in chriſto.xii.calen.aprilis cuius uita ſanctitatis & miraculorum gloria inſignis fuit.

95 ¶Saturninus epiſcopꝰ & alii nouē martyres in aphrica paſſi ſunt undecimo calen.aprilis.

96 ¶Romulus: & ſecundolus martyres in mauritania pro chriſto paſſi ſunt .9. calen.aprilis.

97 ¶Seleucus confeſſor ipſa die apud ſyriam quieuit.

98 ¶Agapitus confeſſor eadem die i phrygia claruit.

99 ¶Cyrinus martyr rome paſſus eſt octauo calen.aprilis.

100 ¶Theodorus epiſcopus:ireneus diaconus:ſerapion:& amoniꝰ:lectores martyres apud pentapolim libye paſſi ſūt ſeptimo calen.aprilis.

101 ¶Alexander martyr in pānonia triumphum obtinuit.6.calen.aprilis.

102 ¶Caſtor & dorotheus martyres tarſi cilicie paſſi ſunt.v.calen.aprilis.

103 ¶Doninus & uictor martyres theſſalonice mr̄io coronantur.3.cal.aprilis.

104 ¶Paſtor epiſcopus palatinus eodē die aureliani claruit.

105 ¶Diodolus:aneſiꝰ:felix:cornelia & ualeria:portꝰ & abdas martyres i aphrica paſſi ſunt.xi.cal.aprilis.

106 ¶Venantius epiſcopus & martyr calē. aprilis palmam promeruit.

107 ¶Victor preſbyter: & ſtephanus martyres eodem die in egypto paſſi ſunt.

108 ¶Eugarius & benignus martyres coronas ꝑcipiūt:i ſcythia ciuitate thomis tertio nonas aprilis.

109 ¶Pancratius confeſſor ipſo die apđ tauromenium ſicilie quieuit in xp̄o.

110 ¶Martiana nicanor:& appolonius martyres apud egyptum paſſi ſunt nonis aprilis.

111 ¶Amphianus confeſſor eodem die apđ ceſaream lycie claruit.

112 ¶Timotheꝰ & diogenes martyres i macedonia palmas ꝑceperūt.8.idꝰ apri.

113 ¶Epiphanius epiſcopus:donatus preſbyter:& alii.14.apud aphricam paſſi ſunt.7.idus aprilis.

114 ¶Pleuſius preſbyter eodem die in alexandria in chriſto quieuit.

115 ¶Apollonius preſbyter:& alii.v.martyres apud alexandriam paſſi ſunt.4. idus aprilis.

116 ¶Domnus epiſcopus cum militibus.8 martyres in dalmatia ciuitate ſalona paſſi ſunt.3.idus aprilis.

117 ¶Thallacus preſbyter & cōfeſſor eodē die in pace quieuit.

118 ¶Conſtantinus epiſcopus oppido napigo claret pridie idus aprilis.

119 ¶Euphemia uirgo & martyr idibus aprilis coronam percepit.

120 ¶Phronto abbas apud alexandriā claruit.18.cal.maii. Cuius uita ut dicit ado ſcitate & miraculis extitit gl'oſa.

121 ¶Proculus martyr:& donina uirgo cū ſociis uirginibus ipſo die iteranis paſſi ſunt.

122 ¶Petrꝰ diaconꝰ & hermogenes mr̄es apud aphricā paſſi ſūt.15.cal.maii.

123 ¶Heleus preſbyter:paulus: & iſidorꝰ monachi in ciuitate corduba eodem die martyrium perceperunt.

124 ¶Prefectꝰ preſbyter & martyr in preſa
ta citate corduba paſſus ē.14.cal.maii

125 ¶Hermogenes:caius:expeditus:ariſto/
nicus:rufus:galatas martyres una die
coronati ſunt in armenia ciuitate mylit
tana ſcilicet.13.calen.maii.

126 ¶Vincētius martyr eodem die in hiſpa/
nia ciuitate caucoliberi paſſus eſt.

127 ¶Martianus confeſſor antiſiodori quie/
uit.12.calen.maii.

128 ¶Vildiſrius epiſcopus & confeſſor cla/
ruit octauo calen.maii.

129 ¶Euandius & hermogenes ciuitate ſyra
cuſana martyrio coronāt.7.cal.maii.

130 ¶Caſtor & ſtephanus martyres tarſi ci/
licie paſſi ſunt quinto calen.maii.

131 ¶Aphrodiſius:chariſipus:agapitus: &
euſebius martyres.4.calen.maii pal/
mas perceperunt.

132 ¶Apollinaris martyr eōdem die in pan/
nonia paſſus eſt.

133 ¶Saturninus & neopolus martyres.6.
nōn.maii in carcere quieuerunt.

134 ¶Nicetius epiſcopus uienne claruit.3.
nonas maii: qui fuit uir preclariſſimus
& nobilis:ut ait ado.

135 ¶Iouinianus lector & martyr antiſiodo
ri eodem die coronam promeruit.

136 ¶Heliodorus & uenuſtus cum aliis ſe
ptuagintaq; in aphrica martyrio co
ronātur pridie nōn maii.

137 ¶Iuuenalis martyr nōn maii paſſus eſt.

138 ¶Stephanus & uictor atq; helladius e/
piſcopi apud egyptum paſſi ſunt mar/
tyrium.8.idus maii.

139 ¶Trecenti & decem martyres in perſide
paſſi ſunt.7.idus maii.

140 ¶Quartus & quintꝰ martyres:rome uia
latina ad centunaulas palmas percepe
runt ſexto idus maii.

141 ¶Aquilinus & uictorianus martyres:
quorum geſta habentur ī ſyria prouin
cia paſſi ſunt.17.calen.iunii.

142 ¶Iſidorus eps trechas eodem die q̄euit.

143 ¶Heraclius:paulus: & aquilinus cum
aliis duobus martyres paſſi ſunt in ci/
uitate niueduno.16.calē.iulii.

144 ¶Poliuctus:uictorius:& donatus mar/
tyres apud ceſaream cappadocie mar/
tyrium pertulerunt:12.calen.iunii.

145 ¶Secundinus martyr eodem die cordu
be paſſus eſt.

146 ¶Helena uirgo antiſiodori claruit un/
decimo calen.iunii.

147 ¶Fauſtinus & timotheus ipſo die rome
paſſi ſunt.

148 Epiticus & baſileus epiſcopi in hiſpa/
niis clarent.10.calen.iunii.

149 ¶Innocentius martyr in portu romano
paſſus eſt nono calen.iunii.

150 ¶Zoilus:ſeruulus:felix:ſiluanus & dio
cles martyres apud hiſtriam ipſo die
triumphum obtinuerunt.

151 ¶Paſicrates & ualentio martyres & alii
duo ſimul coronati ſūt.8.calen.iunii.

152 ¶Quadratus martyr.7.calē.iunii paſ/
ſus eſt:in cuius ſolēnitate ſancti augu/
ſtini ſermones inueniuntur ad popu/
lum:ut dicit ado.

153 ¶Feliciſſimus:eradius:& paulinus mar
tyres tuderti tuſcie eodem die palmas
percipiunt.

154 ¶Ragenulphus martyr in pago attreba
tenſi paſſus eſt.6.calen.iunii.

155 ¶Libertus confeſſor eodem die apud
anconam dormit.

156 ¶Emilius:felix:mulier:priamus: & lu/
cianus martyres in ſardinia coronant
quinto calen.iunii.

157 ¶Reſtitutꝰ martyr rome uia aurelia.4.
calē.iunii paſſus eſt.

158 ¶Septem germani eodem die uia tybur/
tina paſſi ſunt.

159 ¶Gabinꝰ & chriſtolꝰ martyres turribꝰ
ſardinie palmas obtinent.3.cal.iunii.

160 ¶Sycus & platinꝰ in antiochia eodē die
per multa tormenta paſſi ſunt.

161 ¶Creſcentianus martyr turribus ſardi/
nie pridie calen.iunii coronā pcepit.

162 ¶Capraſius abbas monaſterii lirimeñ.
quieuit in chriſto calen.iunii.

163 ¶Aretius & dacianꝰ martyres rome paſ
ſi ſunt pridie nōn iunii.

164 ¶Amantius & alexander martyres in ci
uitate niueduno martyrio coronantur
octauo idus iunii.

165 ¶Petrus preſbyter:eutychius:hieremi
as:& alii tres cordube paſſi ſunt ſepti/
mo idus iunii.

166 ¶Saluſtianus confeſſor apud ſardiniā
ſexto idus iunii claruit.

167 ¶Vincentius leuita & martyr in ciuita/
te agino paſſus eſt quinto idꝰ iunii.

168 ¶Zacharias martyr nicomedie paſſus
eſt.4.idus iunii.

169 ¶Cenſurius confeſſor & epiſcopus q̄e/
uit in domino antiſiodori die eodem.

170 ¶Lucianꝰ & creſcentianꝰ martyres paſ
ſi ſunt in aphrica idibus iunii.

171 ¶Aurelianꝰ epiſcopꝰ & cōfeſſor lugdu/
ni dormiuit in dn̄o.xvi.cal.iulii.

172 ¶Ducenti & ſexagintaduo martyres:ro
me paſſi poſiti ſunt uia ſalaria uetere
ad cliuium cucumeris.xv.cal.iulii.

173 ¶Vulmarꝰ ꝯfeſſor admirande ſcitatis &
religionis uir ip̄o die quieuit in pace.

174 ¶Adiutus p̄ſbyter & confeſſor eodem
die aureliani dormiuit in xp̄o.

175 ¶Baddulph⁹ abbas eodem die claruit.
176 ¶Paulinus cyprian⁹: felix: & feliciana uirgines & martyres apđ ciuitatē thomis mřio coronanť.xii.cal.iulii.
177 ¶Rufin⁹ & martia uirgo martyres paſſi ſunt in ſicilia ciuitate ſyracuſa undecimo calen.iulii.
178 ¶Quiriac⁹ & apollinaris martyres eodem die in aphrica palmam ſuſcipiūt.
179 ¶Maxentius preſbyter & ꝯfeſſor in pago pictauenſi.vi.cal.iulii claruit.
180 ¶Perſeueranda uirgo eodem die in domino requieuit.
181 ¶Benedicta uirgo in territorio ſenonico quieuit in pace.3.calen.iulii.
182 Corſicus preſbyter & leo ſubdiaconus paſſi ſunt martyrium pridie cal.iulii.
183 ¶Oſtianus eps & confeſſor: i territorio uiuarieñ.eodem die in dño dormiuit.
184 ¶Epachrius monachus & ꝯfeſſor i ciuitate engoliſma claruit cal.iulii.
185 ¶Theodoricus preſbyter ipſo die i territorio rhemenſi feliciter quieuit.
186 ¶Saluius confeſſor eodem die in portu ualentianas claruit.
187 ¶Monegunda uirgo apđ turoñ.obdormiuit in domino.vi.noñ.iulii.
188 ¶Tryphon & alii ducenti mřes alexandrie paſſi ſunt.v.noñ.iulii.
189 ¶Eulogius & euphemia:achaicus & demetrius mřes conſtantinopoli eodem die obtinuerunt triumphum.
190 ¶Domitius martyr apud ſyriam paſſus eſt.3.noñ.iulii: qui ut ait ado: uirtutibus ſuis multa incoliſ bñficia preſtat.
191 ¶Stephanus pſbyter:& leonti⁹ mřes rome paſſi ſunt.v.idus iulii.
192 ¶Iuſtus & amicus epiſcopi: in domino quieuerunt in ciuitate lugduñ. pridie idus iulii.
193 ¶Phocatus epiſcopus ipſo die in chriſto dormiuit.
194 ¶Eutropius:zozyma & bonoſa ſorores martyres:rome in portu paſſi ſunt idib⁹iulii.
195 ¶Philippus:zeno:narſis: & alii decem infantes eodem die alexandrie martyrio coronantur.
196 ¶Emilianus ꝯfeſſor apud ciuitatē doroſcoꝝ claruit.xv.cal.auguſti.
197 ¶Sabinus: maximus: iulianus: macrobius:caſſius & paula:cum aliis deceʒ paſſi ſunt apud damaſcum decimotertio calen.auguſti.
198 ¶Paulus diaconus & martyr in ciuitate corduba eodem die martyriū ſūpſit.
199 ¶Iulia uirgo & martyr in ciuitate trechas paſſa eſt.xii.cal.auguſti.
200 ¶Primitiua uirgo rome qeuit decimo calen.auguſti.
201 ¶Octoginta & tres milites paſſi ſunt in ciuitate amiternina .9.cal.auguſti.
202 ¶Tiberius epiſcopus antiſiodori quieuit.vi.cal.auguſti.
203 ¶Symeon monachus ipſo die in ſicilia claruit.
204 ¶Peregrinus preſbyter & confeſſor cuius beatitudinem miraculorum gloria teſtatur quieuit lugduni quinto calen.auguſti.
205 ¶Vrſus epiſcopus antiſiodori in chriſto dormiuit.3.calen.auguſti.
206 ¶ Democritus ſecundus & dionyſius martyres in ciuitate ſūmada paſſi ſunt pridie calen.auguſti.
207 Hermelus martyr conſtantinopoli paſſus eſt.3.nonas auguſti.
208 ¶Ephronius epiſcopus eodem die auguſtuduni quieuit.
209 ¶Petrus & iulian⁹ martyres cum aliis 18.rome paſſi ſunt.7.idus auguſti.
210 ¶Fauſtinus martyr apud mediolanum ipō die paſſus eſt tpre aurelii cōmodi.
211 ¶Agapes uirgo quieuit i pace ſexto id⁹ auguſti.
212 ¶Gandericus epiſcopus & confeſſor in ciuitate cameraco tertio idus auguſti claruit.
213 Gratilianus & feliciſſima uirgo in urbe phalari paſſi ſunt pridie id⁹auguſti.
214 ¶Macarius & iulianus eodem die in ſyria martyrio coronantur.
215 ¶Demetrius confeſſor in aphrica .xix. calendas ſeptembr. dormiuit.
216 ¶Simplicianus epiſcopus quieuit i pace.xviii.cal.ſeptembris.
217 ¶Marinus confeſſor in territorio biturricenſi claruit.14.calen.ſeptēbris.
218 ¶Bonoſus:& maximianus martyres paſſi ſunt.xii. calen. ſeptembris quorum geſta ado dicit haberi.
219 ¶Martialis:epictetus:ſaturninus:aprilis & felix:cum quibuſdam eorum ſociis in portu romano martyriuʒ paſſi ſunt.xi.calen.ſeptembris.
220 ¶Hippolitus: qriac⁹ & archelaus martyres in prefate urbis portu paſſi ſūt. decimo calen.ſeptembris.
221 ¶Mineruus & eleazarus cum filiis.viii martyres eodeʒ die lugduni gallie triumphum obtinuerunt.
222 ¶Fauianus eps ipō die quieuit i pace.
223 ¶Audoricus epūs in ciuitate rothomageñ.claruit.9.calen.ſeptembris.
224 ¶Iulianus martyr & preſbyter i prouicia ſyrie.8.cal.ſeptē.paſſus eſt.
225 ¶Eleutheri⁹ eps antiſiodori dormiuit. vii.calen.ſeptembris.

226 ¶Marcellinus tribun⁹ & uxor eius mā
mea:& filius ipſius ioānes:& ſerapion
clericus:& petr⁹miles in ciuitate tho/
mis.6.calē.ſeptēb.martyrio coronāt
227 ¶Syaggeus epiſcopus eodem die augu
ſtuduni in pace dormiuit.
228 ¶Viuianus eps & ꝯfeſſor apud ſantonas
claruit.5.calen.ſeptembris.
229 ¶Candida uirgo in pace quieuit.4.ca/
lendas ſeptembris.
230 ¶Niceas & paulus martyres i antiochia
ſyrie eodem die paſſi ſunt.
231 ¶Baſila ſancta i ſyrmio ipſo die dormi/
uit in domino.
232 ¶Gaudentia uirgo rome claruit tertio
calendas ſeptembris.
233 ¶Sixtus eps capuanus prim⁹eiuſdē ur/
bis antiſtes apud ipſam ciuitatem uia
aquaria dormiuit calē.ſeptembris.
234 ¶Victurius epiſcopus eodem die ceno
manis quieuit.
235 ¶Manſuetus epiſcopus i ciuitate tullo
claruit tertio nonas ſeptembris.
236 ¶Tres pueri martyres.ſ.rufinus:ſalui/
nus:& uitalicus: apud ancyram gala/
tie paſſi ſunt pridie nonā ſeptembris.
237 ¶Magnus:caſtus: & maxim⁹ martyres
eodem die palmas percipiunt.
238 ¶Herculan⁹ martyr rome in portu paſ
ſus eſt nonis ſeptembris.
239 ¶Quint⁹:archonti⁹:& donat⁹martyreſ
eodē die capue triūphū obtinuerunt.
240 ¶Cotid⁹diacon⁹ i cappadocia urbe re/
ate claruit.8.id⁹ ſeptembris.
241 ¶Amoni⁹:theophilus:neotherius:& a/
lii uigintiduo martyres alexādrie paſ/
ſi ſunt.6.idus ſeptembris.
242 ¶Timotheus & fauſtus ipſo die antio/
chie coronas percipiunt.
243 ¶Hiacynthus epiſcopus: alexander &
tyburti⁹ martyres in ſabinis miliario
ab urbe.30.paſſi ſunt.5.id⁹ ſeptemb.
244 ¶Patiens confeſſor lugduni deponitur
tertio idus ſeptembris.
245 ¶ Sacerdos epiſcopus lugduni gallie
quieuit pridie idus ſeptembris.
246 ¶Lycori⁹eps turōis claruit idib⁹ ſept.
247 ¶Aper epiſcopus & confeſſor in ciuita
te tullo quieuit i xpo.17.calē.octob.
248 ¶Narciſſus & creſcentius martyres ro/
me paſſi ſunt.15.calen.octobris.
249 ¶Valerianus:macri⁹:& gordian⁹ eodē
die i ciuitate nuieduno mṙio coronāt
250 ¶Socrates & ſtephanus martyres ipſo
die in britanniis palmas percipiunt.
251 ¶Trophin⁹: & ocean⁹: atq; euſtorgius
eps paſſi ſunt martyriū.14.calē.octo.
252 ¶Sequan⁹ abbas & preſbyter plurime
iuſtitie uir in territorio lingonice ci/
uitatis quieuit in dn̄o.13.calē.octobṙ.
253 ¶Euſtathi⁹ epiſcop⁹ uir magnarū uir/
tutum eodem die turonis claruit.
254 ¶Dionyſi⁹ & priuat⁹ martyres in phry
gia paſſi ſunt.12.calē.octobṙ.
255 ¶Pamphil⁹ martyr rome paſſus eſt.xi.
calen.octobṙ.
256 ¶Laudon epiſcopuſ in territorio ciuita
tis conſtantie claruit.10.cal.octobṙ.
257 ¶Siluanus confeſſor ipſo die in territo
rio bituricenſi quieuit.
258 ¶Liberi⁹epſ rome dormiuit.9.cal.oct.
259 ¶Ruſticus epiſcopus auernis quieuit i
pace octauo calen.octobṙ.
260 ¶Lupus epus & anachorita aſſumptus
apud lugdunum claruit.7.cal.octob
261 ¶Senator martyr in ciuitate albana paſ
ſus eſt.6.calē.octob.
262 ¶Stacte⁹ ꝯfeſſor rome qeuit.4.cal.oct.
263 ¶Salomon epiſcopus & confeſſor in ci/
uitate ianuis dormiuit i pace eodē die
264 ¶Eutychius epiſcopus:platus & hera
clas mṙes paſſi ſūt i thracia.3.ca.oct.
265 ¶Fraternus epiſcopus & confeſſor qui
euit antiſiodori die eodem.
266 ¶Areta martyr & alii quinq; & quattu
or paſſi ſunt rome.calen.octobṙ.
267 ¶Priſc⁹:creſce⁹:& euagri⁹ mṙes i ciui
tate thomis ipſo die coronas ꝑceperunt.
268 ¶Veriſſimus:maxima & iulia ſorores
apud ꝓuinciā luſitanā i ciuitate heliſa
pomia eodem die mṙio triūpharunt:
269 ¶Primus:quirilus:& ſecundari⁹ mar/
tyres antiochie paſſi ſunt.6.nonā.oct.
270 ¶Candidus martyr rome aduerſus pi/
leatum paſſus eſt.5.nonā octob.
271 ¶Placid⁹:eutychi⁹:& alii.30.martyreſ
apud ſiciliā paſſi ſunt.5.nonā octobr.
272 ¶Apollinaris eps in galliis ciuitate ua
lētia eodē die quieuit:cui⁹ uita uirtu/
tibus inſignis fuit:& mors nihilomin⁹
ſignis & ꝓdigiis decorat:ut dicit ado.
273 ¶Firmatus diaconus:& flauiana uirgo
germani martyres eodem die antiſio/
dori paſſi ſunt.
274 Balbina uirgo rome quieuit i pace pri/
die nonā octobris.
275 ¶Marcellus preſbyter:caſtus emilius:
& ſaturninus martyres eodem die a/
pud capuam paſſi ſunt.
276 ¶Petrus martyr in ciuitate hiſpali paſ
ſus eſt.8.id⁹ octobṙ.
277 ¶Palatia ſcā eodem die ancone qeuit.
278 ¶Giſlerius confeſſor quieuit i chriſto
7.idus octobṙ.
279 ¶Melan⁹ confeſſor rhedonis claruit.5.
idus octobris.
280 ¶Nicaſius epiſcopus:& ſocii martyres
in pago uilcaſino ipſo die paſſi ſunt.

281 ¶Caniciꝰ abbas eodē die i ſcotia q̄euit.
282 ¶Hediſtiꝰ martyr apud rauenā uia laurentina paſſus.4.idꝰ octobris.
283 ¶Euſtathiꝰ preſbyter ipſo die in ſyria i chriſto dormiuit.
284 ¶Epion pſbr̄ eodē die biturice claruit.
285 ¶Vilſtidus epiſcopus & confeſſor eodē die quieuit in pace.
286 ¶Venantius abbas quieuit turonis tertio idus octobris.
287 ¶Marcellus hadrianus & marcus eodē die martyrio coronantur.
288 ¶Saturninꝰ & lupus martyres paſſi ſūt pridie idus octobris.
289 ¶Fortunatus martyr:rome uia aurelia paſſus eſt idibus octobris.
290 ¶Luphilus & fortunatus martyres ipſo die capue paſſi ſunt.
291 ¶Saturninꝰ pſbyter:& nereꝰ cū aliis trecētis.lxv.paſſi ſūt.17.cal.nouembris.
292 ¶Florētinus ep̄us ciuitate auraſica claruit:qui multis clarꝰ uirtutibꝰ in pace quieuit.xvi.calen.nouembris.
293 ¶Victor epiſcopus:alexander & marianus martyres ipſo die paſſi ſunt.
294 ¶Alexāder & uictor .xv.calen.nouembris martyrio coronantur.
295 ¶Beronicus & pelagia: & alii.xlix.i antiochia ſyrie paſſi ſūt.xiiii.cal.nouēb.
296 ¶Proculus & nicea mater eiꝰ ipſo die i ciuitate puteoli mrī palmā pcipiunt.
297 ¶Daſiꝰ:zoticꝰ:& caius cū.xii.militibꝰ apd nicomediā paſſi ſūt .xii.cal.nouē.
298 ¶Seuerianus epiſcopus eodē die burdigallis quieuit.
299 ¶Philippus epiſcopus : euſebiꝰ & hermes martyres apud andronopoli thracie paſſi ſunt.xi.cal.nouembris.
300 ¶Vitalis confeſſor quieuit in chriſto.9.calen.nouembris.
301 ¶Hilarius eps & confeſſor i ciuitate gauallis q̄euit in pace.viii.cal.nouemb.
302 ¶Amandus: lucianus & florus cōfeſſores q̄euerunt in pace.vii.cal.nouemb.
303 ¶Ruſticus epiſcopus eodem die dormiuit in ciuitate nerbona.
304 ¶Florentius martyr apud tile caſtrum paſſus eſt.vi.calen.nouembris.
305 ¶Hiacynthus:quintus:felicianꝰ & luciꝰ martyres i lucania prouincia paſſi ſūt .4.cal.nouēbris.
306 ¶Ducenti & uiginti martyres apud aphricam paſſi ſunt .3.calen.nouēbris.
307 ¶Seuerinus monachus de tyburtina ciuitate q̄euit in xp̄o.cal.nouembris.
308 ¶Amantiꝰ ep̄s i galliis citate rhedonis claruit pridie nonā.nouēbris. Cuiꝰ uita ſcitate & miraculis extitit glorioſa.
309 ¶Proculus martyr ipſo die auguſtuduni paſſus eſt.
310 ¶Letus preſbyter aureliani q̄euit nonā nouembris.
311 ¶Articus confeſſor in aphrica quieuit.viii.idus nouembris.
312 ¶Vilebrordus epiſcopus in friſia deponitur.vii.idus nouembris.
313 ¶Victorius epiſcopus & ꝯfeſſor unduni quieuit.v.idus nouembris.
314 ¶Demetrius ep̄s : amatus diaconus:euſtothius & alii uiginti martyres antiochie paſſi ſunt.4.idus nouembris.
315 ¶Monitor ep̄s eodē die aureliani q̄euit.
316 ¶Cunebertus ep̄s i ciuitate agrippineſi deponitur pridie idus nouembris.
317 ¶Paternus martyr eodem die in territorio ſenonico paſſus eſt.
318 ¶Leo confeſſor in caſtello miliduno ipſo die claruit.
319 ¶Valentinus:ſolutor & uictor mr̄es rauēne paſſi ſunt idibus nouembris.
320 ¶Mitrus martyr in prouincia ciuitate aquis eodem die paſſus eſt.
321 ¶Clementinus:theodorus: & philomenus martyres apud thraciā ciuitate heraclea paſſi ſunt.xviii.cal.decembris.
322 ¶Rufinus:marcus:ualerius:& honoratus martyres in aphrica triumphum percipiunt.xvi.calen.decembris.
323 ¶Maximus epiſcopus & martyr rome paſſus ē pſecutione maximiani : & poſitꝰ eſt ad ſcū tyburtiū .xiii.cal.decē.
324 ¶Simplicius ep̄s eodē die q̄euit i pace.
325 ¶Mapelus & caius mr̄es apud ſiciliā in citate meſana paſſi ſunt.xii.cal.decēb.
326 ¶Taurinus: ſalutor: & auentor eodem die martyrio coronantur.
327 ¶Pragmatius epiſcopus auguſtuduni claruit.x.calen.decembris.
328 ¶Rhodon pſbyter & cōfeſſor quieuit i pace in pago aſpanio.9.cal.decēbris.
329 ¶Seuerinus monachus & ſolitarius eodem die pariſius deponitur.
330 ¶Lucretia uirgo & martyr citate emerita ipſo die paſſa eſt.
331 ¶Feliciſſimus confeſſor apud peruſium claruit.viii.calen.decembris.
332 ¶Eraſmus martyr antiochie paſſus eſt.vii.calen.decembris.
333 ¶Amator epiſcopus auguſtuduni quieuit in domino.vi.calen.decembris.

HI omnes & infiniti alii:quorū numerum & nomia ſolius dei ſapiētia nouit:regnant in celis & cum chriſto gaudent in eternū. Cuiꝰ regnum & imperium ſine fine pmanet in ſecula ſeculorum Amen.

Explicit liber undecimus.

¶Incipit prologus libri duodecimi.

DVodecimꝰ liber & ultimꝰ preſentis catalogi ꝑtinet tabulã omniũ & ſingulorꝝ ſãctorꝝ:quorꝝ geſta & paſſiões:aut acta in hoc uolumine cõſcripta ſunt.ad hoc ut unicuiqꝫ legenti facile occurrat: qd querit.Circa quam tabulã & ipſiꝰ ordinem exponendũ.7.ſunt ꝯſideranda. ¶Primũ:qa nomia ſanctorꝝ ſeu feſtiuitatũ poſita ſunt in hac tabula ẜm ordinẽ alphabeti: uidelicet primo oia noia incipientia ab a.ſcḋo a.b.tertio a.c:& ſic ꝑ ordinẽ uſqꝫ in finẽ:ita tñ ꝙ etiã in ipſis noibus incipiẽtibꝰ ab aliq̃ lraꝝ erit idem ordo de ẜis lris & de tertiis & de q̃rtis: & de oibus ſucceſſiue uſqꝫ in finem nois.Ita ut in noibꝰ que incipiũt ab una lra primo ponant noia: in qbꝰ ẜe uel tertie lre ſũt priores iuxta ordinẽ alphabeti.Et ſic de oibus lris uſqꝫ in finẽ.uerbi grã.In noibꝰ incipiẽtibus ab.a.primo ponunt noia: in qbꝰ poſt.a:ſeqt aliud.a.ſicut aaron. Deinde nomina in qbꝰpoſt.a.ſequit.b.Et prio ponũt illa noia:in qbus poſt.a.ſequunt.ba.ſi ſũt. uel duplex.b.&.a.ut abbacuh:abbas.Deiñ illa in qbꝰpoſt.a.ſequunt.bc.ſi reperiunt. Deinde illa in qbus poſt.a. ſequunt.bd. ut abdias:& ſic uſqꝫ in finẽ nomis.Taliſqꝫ ordo ẜuat in oibꝰnoibꝰ ſingulaꝝ lraꝝ alphabeti: ſicut manifeſte appebit legenti tabulã ipſã. Hoc tñ ſcito:ꝙ omittunt diphthongi:y.loco.i.ponitur:&.h.infra dictiões ꝓ nihilo reputat :ad faciliorẽ querentiũ inuentionem. ¶Secũdo ſciendũ eſt:ꝙ noia omniũ ſãctorꝝ huiꝰopis ſunt poſita in tabula pticulariter ſingillatim & diſtincte.unde q̃uis i titulo capituli uel rubrica ſint plures ſci inſimul cõiuncti:ſicut multoties occurrit aliqd feſtuꝫ plurimorꝝ martyꝝ uel ſcõꝝ:quorꝝ noia ibidẽ ſunt noiatim expſſa : ſuis tñ locis tabule poſita ſunt diuiſa & diſticta ẜm lras alphabeti.uerbi grã.Sci martyres uerꝰ& ſecurus qui ſimul uno capitulo ꝯphendunt : noia tñ illorꝝ ꝑ ſe in tabula ponũt.ſ.nomẽ ueri ſub lra.u.& nomẽ ſecuri ſub lra.s.Si uero noia aliquorꝝ ſcõꝝ nõ expſſe i pſenti ope ſunt poſita:tunc ponent in tabula ꝯiunctim ſub illa lra:que eis melius ꝯueniat.ſ.uel ſub lra numeri:ſi numerꝰ ſcõꝝ exprimat : uel ſub lra ſocietatis illius ſci:cui ſunt copulati. uerbi grã.Sci triginta martyres ſine alicuꝰexpſſo noie in uno capitulo ſunt ꝯiuncti:iõ in tabula ponunt triginta martyres ſub lra.t.Item ſci martyres diodorꝰ& marianus & ſocii in eadẽ legenda ꝯſcribunt :iõ in tabula ponit diodorꝰ ſub lra.d. & marianus ſub lra.m. ſocii uero:quorꝝ nec noia:nec numerꝰexpſſa ſunt:ponunt ſub littera.s.ſic:Socii diodori martyris:& ſic de aliis.¶Tertio ſciendũ eſt ꝙ aliqui ſci ſunt:q nec in rubrica ſiue titulo capituli:nec in principio legende noiatim: nec ſub noie ſocietatis noiant : q tñ incidenter occurrunt infra legendã alterius ſci:nec tñ alibi habẽt aliquod capitulũ ſpeale . Et iſti in oibus locis huiꝰuolumis ſunt ſignati infra legẽdã cruce nigra ſic ✠.Et iſtorꝝ etiã nomia ſiue ſingulariter ſint expſſa ſiue ſub certo numero nõ tñ noiatim:expſſa ponunt in tabula ſub lris ꝯgruentibꝰ eis. uerbi grã In legenda bibiane uirgis & martyris occurrunt incidenter flauianus martyr & fauſtus martyr:& iſti i eiꝰ capitulo ſignati cruce nigra ponunt ſub littera.f.Itẽ darfoſa mater bibiane ſimiliter in ipſo capitulo noiata & ſignata cruce ponit in tabula ſub lra.d. Itẽ in legenda iuliani & baſiliſſe:in qua incidenter occurrũt uno loco.20.milites martyres & i alio loco.7.frẽs: & iſti ſignati cruce ponunt in tabula ſuis locis.ſ.primi ſub lra.u & ſecundi ſub lra.s.& ſic de aliis.Hoc adiecto:qa aliqui ex iſtis ſcis:qui intra aliorꝝ legendas ponunt incidenter: aliqñ in pluribꝰ legendis noiantur.Ne tñ in tabula i pluribꝰ locis ponant :ſignati ſunt in illis locis in quibus de ipſis plenior mẽtio habet.¶Quarto aduertendũ eſt:ꝙ poſito noie ſci in tabula ponit locus:ubi iueniri debet. Et hoc dupliciter.Nam primo ex pte dextra legentis: que eſt in ſiniſtra libri ſignatũ eſt quoto libro:& quoto capitulo libri ſcũs ille uel legenda debeat inueniri.uerbi grã.Aaron ſacerdos:qui eſt primꝰin tabula libro.6.capitulo.30.Ex parte uero ſiniſtra legentis:que eſt dextra libri ſignatum ẽ:quo die:cuiuſqꝫ mẽſis ſcũs ille occurrit: indicibus i ſupiori margine deſup exiſtentibꝰ.Et ſic poterit inueniri : uel in libro uel in calendario conſcriptus.Sicut aaron ſacerdos:ubi ſcriptuꝫ eſt ex parte dextra calẽ.iulii:quo die feſtum eius occurrit.Sciendũ tñ eſt:ꝙ ſci illi quorum geſta in libro.xi.ſcripta ſunt ꝑ maiore pte nullũ certũ diẽ anni determinatũ habẽt pro ſuo feſto:ſicut ſupius dictũ eſt. Et ideo iſtorꝝ noia in tabula nihil habẽt ſignatuꝫ ex parte ſiniſtra uidelicet diẽ feſti.Sed ex parte dextra habẽt librꝝ & capitulũ libri ſignatũ. Et ſimiliter alii plures ſci aliorꝝ librorum: quorꝝ geſta q̃uis ſub certis diebus anni ſint poſita ꝓpter aliquã ex cauſis ſupra i ꝓlogo aſſignatis:tñ dies obitus uel paſſionis illorꝝ nuſq̃ reperiũt .Iõqꝫ iſti tales ex pte ſiniſtra nihil habẽt ſignatũ ſicut appet ipſã tabulã

ꝯſideráti. ¶Quinto ſciédū eſt:ꝙ ſūt aliq̄ ſci de qbꝰ nihil aliud potui íuenire: niſi noia illorū & dies paſſiōis uel mortis ſolūmodo in martylogio deſcripta. Et iſti oēs ſupius cōprehéſi ſūt ſub ultimo capitulo.xi.libri: ut aūt iſti facilius íueniri poſſint:ſciédū eſt ꝙ capitulū illud ultimum diuiſū é p paragraphos. Et iſti ſignati ſūt per ſuos numeros eorum idice i ſupiori margine deſup exiſtéte: ut patet iſpiciēti. Tales ergo ſci qui ſunt in libro capl̃o ultio ſignati ſūt i tabula iſto modo: uidelicet qa a pte ſiniſtra habét dies eoꝝ feſtiuos ſicut habent alii. A pte uero dextra ſignati ſunt p libros: & capl̃a & para. uerbi grã. Ioánes p̄ſbr̄ libro.xi.capl̃o ultio para. 40. & theodorꝰ ep̄s libro.xi.cap.ultío pag. 100. Et ſic de aliis. ¶Sexto eſt aduertédum: ꝙ ut ſciaẗ quis ſcūs i tabula noiatꝰ é primꝰ in p̄ncipio legende expreſſus: uel quis ſ̃s aut primo ꝯiunctus: uel quis icidenter iſra legēdam requirédus: talis ordo i tabula poneẗ. Nam oés illi ſci qui ſtatim i ip̄o principio capituli uel legéde ponūẗ habét ante ſe ſic.¶. Illi uero qui ſ̃ario uel cōuinctim i eodé pricipio ſcribunẗ: habent ante ſe ſic.¶. Illi qui ſunt infra legendá uel capl̃m incidéter inſ̃ti habebunt in tabula ante ſe pagraphū ſic.¶. Illi uero ſci de quibus nihil inuenitur niſi dies feſti & noia ſolūmodo q̄ ſunt in ultimo capitulo.xi.libri habebunt ante ſe in tabula pagraphum ſic.¶. qui paragraphi diuerſis coloribus poſſent ét fieri. Et per talia ſigna cognoſcere quiſq; pōt: ubi uel qualiter ſanctoꝝ geſta quoꝝ noia ſunt in tabula debeāt inueniri. ¶Septimo ſciendū eſt: quia ſicut continetur ſupra in prologo.xi. libri credédum é: plures eſſe ſcōs: quoꝝ geſta & paſſiones poſt opus iſtud pfectū aut mihi aut poſteris appareréſt: qđ propter ſcōꝝ infinitaté & libroꝝ numeroſitaté facile ſatis eſſet. Item forte futurum eſt p ſucceſſiōes tpm ſanctos aliquos per militantem eccleſiā canonizandos: & ſcōꝝ catalogo conſcribendos: cū manus dñi non ſit abreuiata: que in terris homines de nouo ſcificare & in celis multiplicare poteſt. Si talium igitur geſta in preſenti adiicienda forent uolumine eoꝝ quoq; nomina in tabula eſſent apponéda. Sed talia nomina litteraꝝ ordiné alphabeti excepta prima littera ſeruare nō poſſent. Et ideo in tabula iſta pꝰ ſingulas litteras alphabeti aliqđ ſpacium dimittetur: ubi noia ſanctoꝝ illoꝝ adiici poſſint: quoꝝ geſta preſenti uolumini contigeret de nouo conſcribi.

¶Explicit prologus.

¶Incipit tabula uidelicet liber duodecimus.

Tempore		Libro	Capitulo	Paragraphe
	Et primo ponūẗ nomina icipientia ab .A.			
cal.iulii	¶Aaron ſacerdos	vi	xxxi	
cal.iulii	¶Aaron martyr	vi	xxxv	
18.cal febr.	¶Abbacuch p̄phe.	ii	lxxviii	
14.cal. feb.	¶Abbacuch mar.	ii	c	
	¶Abbas qdā ſcūs	xi	cii	
3.idꝰ mar.	¶Abbatiſ.q̄dā uir.	iii	clxxxxvii	
p̄d.cal.ap̄l.	¶Abdas martyr	xi	ultimo	105
11.cal.maii	¶Abdecalias epiſcopus & martyr	iiii	lxxi	
9.cal.ianu.	¶Abdias p̄pheta	i	lxxxvi	
	¶Abdias epiſcopꝰ	ix	cxvi	
	¶Abdon iudex	viii	xiii	
3.cal.aug.	¶Abdon martyr	vi	clviii	
	¶Abel iuſtus mar.	iii	iiii	
	¶Abeſan iudex	viii	xi	
	¶Abibon diſcipu.	vii	xvi	
8.cal. mar.	¶Abilius ep̄us	iii	cxliii	
	¶Abrahā p̄riarcha	iii	lxxxviii	
6.no.mar.	¶Abſalon martyr	xi	ultimo	85
13.cal.mar.	¶Abundiꝰ martyr	xi	ultimo	79
4.idꝰ decé.	¶Abundiꝰ martyr	i	liii	
7.cal.ſep.	¶Abundiꝰ martyr	vii	cxvi	
7.idꝰ mar.	¶Acacius martyr	iii	clxxxv	
10.cal. iulii	¶Acacius martyr	v	cxxxvii	
13.cal. oct.	¶Acacius	viii	lxxxxiii	
10.cal. maii	¶Acepſima ep̄s m̄.	iiii	lxxviii	
6.nōn.iulii	¶Aceſtus martyr	vi	xli	
5.nōn. iulii	¶Achaicus martyr	xi	ultimo	189
p̄d.iduſ no.	¶Achias propheta	x	li	
7. idꝰ nou.	¶Achilas ep̄us	x	xxxiiii	
	¶Acontius ꝯfeſſor	xi	ciii	
7. idꝰ mar.	¶Actius martyr	iii	lxxxv	
	¶Adam pater	iii	ii	
3.cal. ſept.	¶Adauctꝰ martyr	vii	cxxxv	
	¶Adauctꝰ martyr	xi	xxx	
7. cal mai	¶Adelbertꝰ ep̄s m̄.	iiii	lxxxvii	
8.cal.ianu.	¶Adiutus cōfeſſor	ii	iii	
6.cal.febr.	¶Adiutus abbas	iii	xxxi	
nōn.feb.	¶Adiutus ep̄us	iii	lxxxvi	
6.cal.febr.	¶Adiutus martyr	xi	ultimo	39
15.cal. iulii	¶Adiutus p̄ſbyter	xi	ultimo	174
3.cal.decé.	¶Aduentꝰ domini in carnem	i	i	
3.cal.decé.	¶Aduētus domini ad iudicium	i	ii	
3.cal.decé.	¶Aduentꝰ domini ſpeciales	i	iii	
5.cal.octo.	¶Adulphꝰ martyr	viii	cxxv	
idi.febr.	¶Agabus p̄pheta	iii	cxviii	
3.calé.maii	¶Agabꝰ ep̄s & m̄.	iiii	c	
3.nōn. ap̄l.	¶Agapeſ uir.& m̄.	iiii	xxvii	
p̄d.idꝰaug.	¶Agapes martyr	vii	lv	
6. idꝰ aug.	¶Agapes uirgo	xi	ultimo	211
15.cal.mar.	¶Agapes uirgo	xi	ultimo	67
10. ca.mar.	¶Agapitus papa	iiii	lxxvii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
3.cal. iun.	¶Agapitus martyr	v	xxi	
.idꝰ aug.	¶Agapitꝰdiacoꝰ m̃	vii	xxx	
5.cal.ſep.	¶Agapitus mr̃	vii	lxxiiii	
.cal.apri.	¶Agapitus ꝯfeſſor	xi	ultimo	98
.cal.ma.	¶Agapitius mr̃	xi	ultimo	131
	¶Agapitus ep̃s	xi	ix	
no. febr.	¶Agatha uirg.&m̃	iii	lxxxiiii	
.idꝰ decē.	¶Agathon martyr	i	xxxvii	
	¶Agathon abbas	i	xxxviii	
5.cal.mar.	¶Agathon martyr	iii	cxxiiii	
idi.apri.	Agathonica mar.	iiii	xlix	
.non.iulii	¶Aggeus ꝑpheta	vi	li	
d.no. ian.	¶Aggeus martyr	xi	ultimo	27
.idꝰ mar.	¶Aggius martyr	iii	clxxxv	
calē.ſep.	¶Agilus abbas	viii	xxiii	
d. idꝰ ma.	¶Aglaia ſcimōialis	iiii	clxv	
. cal. ian.	¶Agnellus abbas	i	lxvii	
	¶Agnellus ep̃s	iii	lxxxv	
	¶Agnellus ep̃s	iii	lxxxv	
i.cal.febr.	¶Agnes uirgo &m̃	ii	cvii	
calē. feb.	¶Agnes ſecundo	iii	xxxiii	
d:no.nou.	¶Agricola martyr	x	xxi	
.cal.ian.	¶Agricola martyr	xi	ultimo	
	¶Agrippa ꝯfeſſor	xi	lxxix	
	¶Agrippinus ep̃us	xi	vi	
	¶Aimon ꝯfeſſor	xi	cxviii	
calē.dec.	¶Albanus mr̃	i	xvi	
i cal.iul.	¶Albanus mr̃	v	cxxxii	
i cal.iul.	¶Albanꝰ ep̃s & mr̃	v	cxxxiii	
4.no.iun.	¶Albina martyr	v	lxxvii	
cal.mar.	¶Albinus ep̃s	iii	clxiiii	
no.feb.	¶Albuinus ep̃s	iii	lxxxv	
4 no. nou.	¶Alcindinus mr̃	x	xiii	
	¶Alcippiades mr̃	xi	xiiii	
3 cal. febr.	¶Aldegūdis uirgo	xi	ultimo	43
pd.idꝰ dec.	¶Alexander mr̃	i	lxii	
i .ca.mar.	¶Alexander mar.	iii	cxxxiiii	
4 cal. mar.	¶Alexāder ep̃s&ꝯ.	iii	cliii	
7 idꝰ mar.	¶Alexander mar.	iii	clxxxv	
6 idꝰ mar.	¶Alexander mr̃	iii	clxxxviii	
5 idus mar.	¶Alexander mr̃	iii	cxci	
i .cal.apri.	¶Alexāder ep̃s mr̃	iii	ccvi	
9 cal. apri.	¶Alexander mar.	iiii	ix	
8 calē.maii	¶Alexander mar.	iiii	lxxxiiii	
5 no. maii	¶Alexāder pa.&m̃	iiii	cxviiii	
9 cal. iun.	¶Alexander mr̃	v	lxiii	
4 non. iun.	¶Alexander mar.	vi	lxxvii	
6 idꝰ iulii	¶Alexander mar.	vi	lxxvii	
i .cal.aug.	¶Alexander mr̃	vi	cxxii	
7 cal. ſept.	¶Alexander mar.	vii	cxviii	
5 cal. ſept.	¶Alexāder ep̃s&ꝯ.	vii	cxxx	
i cal.octo.	¶Alexāder ep̃s&m̃	viii	cii	
5 idus feb.	¶Alexander mar.	xi	ultimo	56
3 ca.mar.	¶Alexander mr̃	xi	ultimo	79
6 cal.apri.	¶Alexander mar.	xi	ultimo	101
8 idus iun.	¶Alexander mar.	xi	ultimo	164
5 dus ſept.	¶Alexander mar.	xi	ultimo	243
6 cal. nou.	¶Alexander mr̃	xi	ultimo	293

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
15.cal.nou.	¶Alexāder martyr	xi	ultimo	294
9.cal.ma.	¶Alexandria mar.	iiii	clxxxi	
	¶Alexandrini ep̃i	xi	vi	
16.ca. aug.	¶Alexius ꝯfeſſor	vi	cvii	
cal.ianu.	¶Almachius mar.	ii	xxxi	
3.no. nouē.	¶Alpaides uirgo	x	xx	
pd.cal. iul.	¶Alpinianus p̃ſbr̃	vi	xxx	
pd.ca.ianu.	¶Altinus ep̃s	ii	xxv	
8.idus feb.	¶Amandus ep̃s	iii	c	
7.cal. non.	¶Amandus martyr	xi	ultimo	302
4.idus iun.	¶Amantius martyr	v	ciiii	
pd.no.nou.	¶Amantius preſbr̃	x	xxii	
4.idus feb.	¶Amātius martyr	xi	ultimo	57
8.idus iun.	¶Amātius martyr	xi	ultimo	164
pd.no.nou.	¶Amantius ep̃s	xi	ultimo	308
15.cal.decē.	¶Amanus ep̃s	x	lxxi	
7.idꝰ nouē.	¶Amaranthꝰ mar.	x	xxxv	
	¶Amata uirgo	xi	lv	
cal.maii	¶Amator epiſcopꝰ	iiii	cxiii	
6.cal. decē.	¶Amator epiſcopꝰ	xi	ultimo	333
idibꝰ ſep.	¶Amatus preſbr̃	viii	lxxiii	
4.idꝰ nouē.	¶Amatꝰ diaconꝰ m̃	xi	ultimo	314
7.idꝰ decē.	¶Ambroſiꝰ epiſcopus doctor	i	xxxvi	
pd.no.apri.	¶Ambroſiꝰdiacꝰꝯ.	iiii	xxxi	
17.cal.nou.	¶Ambroſius ep̃s	ix	lxxv	
	¶Ambroſius ꝯfeſ.	ix	lxxvi	
4.no.nouē.	¶Ambroſiꝰ abbas	x	xv	
4.no.octo.	¶Amelius martyr	ix	xxi	
4.no. octo.	¶Amicus epicopꝰ	ix	xxi	
pd.idus iul.	¶Amicus epiſcopꝰ	xi	ultimo	192
13.cal.ianu.	¶Amon martyr	i	lxxviii	
5.idus febr.	¶Amon martyr	xi	ultimo	56
pd.idus de.	¶Amonaria m̃	i	lxiii	
pd.idus de.	¶Amonaria m̃	i	lxiii	
15.cal.febr.	¶Amonius martyr	ii	xcvii	
5.idus feb.	¶Amonius ꝯfeſſor	iii	cix	
16.cal.mar.	¶Amonius martyr	iii	cxxiiii	
4.non. maii	¶Amonius martyr	iiii	cxx	
	¶Amonius abbas	iiii	xviii	
5.cal. decē.	¶Amonius martyr	x	cxv	
pdie idꝰfeb.	¶Amoniꝰ infans m̃	xi	ultimo	60
7.cal.apri.	¶Amonius martyr	xi	ultimo	100
6.idus feb.	¶Amonius martyr	xi	ultimo	241
3.cal. decē.	¶Amos egyptiꝰ ab	i	vi	
pd.ca. apr.	¶Amos propheta	iiii	xvi	
pd.ca.apri.	¶Amos abbas	iiii	xvii	
no.april.	¶Amphianus	xi	ultimo	iii
	¶Amphilacus ep̃s	xi	cxxviii	
	¶Ampleiꝰdiſcipu.	vi	c	
	¶Ampliatꝰ diſcip.	vi	c	
5.idus iulii	¶Anacletꝰ pa.& m̃	vi	xcv	
17.ca.ianu.	¶Ananias puer	i	lxxi	
8.cal.febr.	¶Ananias diſcipu.	iii	xxi	
11.cal. mar.	¶Ananias ep̃s & m̃	iiii	lxxi	
8.cal.ianu.	¶Anaſtaſia martyr	ii	ii	
7.idus ian.	¶Anaſtaſius mr̃	ii	lii	
11.cal.febr.	¶Anaſtaſius mar.	ii	cxiii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Anaſtaſiꝰ ꝯfeſſor	ii	cxiiii	
5.cal.maii	¶Anaſtaſius papa	iiii	lxxxxi	
3.cal.iulii	¶Anaſtaſius mar.	vi	xxiiii	
12.cal.ſep.	¶Anaſtaſius mar.	vii	lxxxviii	
6.cal.ſep.	¶Anaſtaſius mar.	vii	cxxiiii	
7.idus iulii	¶Anatolia uirg.m̃.	vi	lxxiii	
6.idꝰmartii	¶Anatolius ep̃us	iii	clxxxix	
8.cal.iulii	¶Ancelas martyr	vi	iiii	
cal.maii	¶Andeolus martyr	iiii	cxi	
8.cal.octo.	¶Andochius mar.	viii	cxvi	
3.noñ.maii	¶Andoeuus ep̃us	iiii	cxxx	
	¶Andragaſyna	iii	cviii	
p̉d.cal.dec.	¶Andreas apł'us	i	viii	
idi.maii	¶Andreas martyr	v	iiii	
	¶Andreas eremita	v	cviii	
	¶Andronicꝰdiſcip.	vi	c	
5.idꝰ octo.	¶Andronicus mar.	ix	li	
4.no.noué.	¶Anepotiſthus mr̃	x	xiii	
p̉d.cal.apl.	¶Aneſius martyr	xi	ultimo	105
3.cal.octo.	¶Angeli ſancti	viii	cxxx	
4.no.octo.	¶Anianus ep̃us	ix	xix	
15.cal.maii	¶Anicetꝰpapa & m̃	iiii	lvii	
4.no.maii	¶Anna martyr	iiii	cxx	
7.cal.aug.	¶Anna mater dñe	vi	cxxxix	
	¶Anna mat ſamue.	vii	lxxxi	
cal.ſep.	¶Anna ꝑphetiſſa	viii	xvi	
8.cal.ap̉lis	¶Annunciatio uirginis marie	iii	ccxxv	
9.cal.iunii	¶Anolinus martyr	v	xxxviii	
cal.decé	¶Anſanus martyr	i	xiiii	
3.noñ.apl.	¶Anſelmus ep̃s	vi	lvi	
	¶Anſelmus ꝯfeſſor	vi	lvii	
3.no.ianua.	¶Antheriꝰpapa mr̃	ii	xxxvii	
14.cal maii	¶Antias martyr	iiii	lxi	
3.noñ.ſep.	¶Antidius ep̃us m̃.	viii	xxxii	
5.cal.maii	¶Antimꝰep̃s & mr̃.	iiii	xcii	
5.idꝰ maii	¶Antimꝰ p̃ſb.& m̃.	iiii	cliiii	
5.cal.octo.	¶Antimus martyr	viii	cxxiii	
	¶Anthinodorus	xi	xxvi	
	¶Antiocheni ep̃i	xi	vii	
idibꝰoct.	¶Antiochus ep̃us	ix	lxviii	
9.cal.aug.	¶Antiogenus mar.	vi	cxxxii	
12.cal.dec.	¶Antipas p̃ſbr̃. m̃.	x	lxxxvii	
8.idꝰfebr.	¶Antholianus ma.	xi	ultimo	51
idi.iulii	¶Antomas diſcip.	vi	c	
3.cal.maii	¶Antonia uirgi.m̃.	iiii	c	
4.no.maii	¶Antonia uirgi.m̃.	iiii	cxxiii	
16.cal.mar.	¶Antoninus mar.	iii	cxxii	
11.cal.ſept.	¶Antoninus mar.	vii	xciiii	
4.no.ſepté.	¶Antoninꝰ p̃ſb. m̃.	viii	xxiiii	
3.no.ſepté.	¶Antoninꝰpuer m̃.	viii	xxxiii	
	¶Antoninus ep̃us	viii	cviii	
p̉d.cal.oct.	¶Antoninus mar.	viii	cxxxiii	
4.no.noué.	¶Antoninꝰ mar.	x	xiii	
7.idꝰ ianu.	¶Antoninꝰ p̃ſb. m̃.	ii	lii	
16.cal.feb.	¶Antonius abbas	ii	xcii	
6.cal.maii	¶Antonius martyr	iiii	lxxxix	
idi.iunii	¶Antonius ꝯfeſſor	v	cxi	
4 cal.aug.	¶Antonius martyr	vi	clvii	
	¶Antoniꝰ mõachꝰ	xi	cxvi	
idibꝰiul.	¶Apelles diſcipulꝰ	vi	c	
	¶Apelles ꝯfeſſor	xi	xl	
17.cal.oct.	¶Aper epiſcopus	xi	ultimo	24
	¶Apius confeſſor	xi	xx	
16.cal.maii	¶Apodemus mar.	iiii	lvi	
10.cal.aug.	¶Apolliaris ep̃s m̃	vi	cxxviii	
	¶Apolliaris ep̃s ꝯ.	vi	cxxix	
10.cal.ſep.	¶Apollinaris mr̃.	vii	xcv	
	¶Apollinaris ep̃us	xi	cxxii	
4.cal.maii	¶Apollinaris mr̃.	xi	ultimo	13
11.cal.iulii	¶Apollinaris mar.	xi	ultimo	17
3.noñ.oct.	¶Apollinaris ep̃us	xi	ultimo	27
	¶Apollo diſcipulꝰ	vi	c	
5.idꝰfebru.	¶Apollonia uir.m̃	iii	cvii	
16.cal.mar	¶Apollonius mar.	iii	cxxii	
8.idꝰ.mar.	¶Apollonius mar.	iii	clxxxiii	
4.idus ap̉l.	¶Apolloniꝰ p̃ſ.m̃.	iiii	xliii	
14.cal.maii	¶Apollonius ſenator martyr	iiii	lxii	
	¶Apolloniꝰ abbas	iiii	lxiii	
	¶Apolloniꝰ ꝯfeſſor	iiii	lxiiii	
4.cal.aug.	¶Apollonius mar.	vi	clvii	
	¶Apolloniꝰ ꝯfeſſor	xi	xv	
noñ.apl.	¶Apolloniꝰ mar.	xi	ultimo	ii
4.idus apl.	¶Apolloniꝰp̃ſb.m̃	xi	ultimo	i
8.idus maii	¶Appitio ſácti michealiſ archãg.pa	iiii	cxl	
17.cal.nou.	¶Appitõ ſci mi.pa	ix	lxxi	
no.aug.	¶Aphra martyr	vii	xxviii	
11.cal.ſep.	¶Aprilis martyr	xi	ultimo	2i
idibuſ mar.	¶Aphrodiſius mr̃.	iii	cci	
11.cal.ap̉il.	¶Aphrodiſius ep̃s	iii	ccxviii	
p̉d.idꝰmar.	¶Aphrodiſiꝰ ꝯfeſſ.	xi	ultimo	8
4.cal.maii	¶Aphrodiſius mr̃.	xi	ultimo	i
4.no.febr.	¶Apronianus mr̃.	iii	lxxiiii	
3.idus febr.	¶Apuleꝰ martyr	iii	cxiiii	
noñ.oct.	¶Apuleus martyr	ix	xxx	
10.cal.febr.	¶Aquila uxor ſeueriani martyr	iii	xvi	
8.idus iulii	¶Aquila diſcipulꝰ	vi	lxviii	
cal.aug.	¶Aquila martyr	vii	x	
9.cal.aug.	¶Aquilina martyr	vi	cxxxi	
p̉d.no.ian.	¶Aquilinus mar.	ii	xliiii	
p̉d.no.febr.	¶Aquilinus mar.	iii	lxxxii	
16.cal.aug.	¶Aquilinus mar.	vi	cx	
17.cal.iunii	¶Aq̃linꝰep̃s & mr̃.	xi	ultimo	i
16.cal.iunii	¶Aquilinus mar.	xi	ultimo	14
	¶Arabianꝰ ꝯfeſſor	xi	xxii	
	¶Aram pater	iii	lvi	
p̉d.idus ian.	¶Archadius mar.	ii	lxvii	
idi.nou.	¶Archadius mar.	x	lviii	
10.cal.ſep.	¶Archelaus mar.	xi	ultimo	22
9.cal.maii	¶Archileꝰdiac. m̃.	iiii	lxxxiii	
4.idꝰ maii	¶Archileus mar.	iiii	clv	
	¶Archilocus ep̃us	xi	lxxviii	
4.cal.april.	¶Archiminus mr̃.	iiii	x	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
3.cal.apl.	¶Archypꝰdiſcipul	xi	ccxi	
noñ.ſep.	¶Archontiꝰ mar.	iii	ultimo	259
ca.octo.	¶Areta martyr	xi	ultimo	266
pd.no.iun.	¶Aretius martyr	xi	ultimo	163
	¶Argentarius ꝯfeſ.	xi	c	
.no.ianu.	¶Argeus martyr	ii	xxxvi	
	¶Ariſtarchꝰ diſcip	vi	c	
pd.no.aug.	¶Ariſtarchꝰ diſcip	vii	xix	
.no.ſep.	¶Ariſteus martyr	viii	xxxiii	
pd.ca.ſept.	¶Ariſtides ꝯfeſſor	vii	cxl	
.ca.mar.	¶Ariſtion diſcipul	iii	cxlii	
.no.iul.	¶Ariſto martyr	vi	xlii	
	¶Ariſtobolꝰdiſci.	vi	c	
5.cal.ma.	¶Ariſtonicus mar.	xi	ultimo	125
.cal.apri.	¶Armogaſteſ mar.	iiii	x	
.ca.augu.	¶Arnulphus eps̃	vi	cxiiii	
7.cal.ſep.	¶Arnulphus eps̃	vii	lxviii	
	¶Arphaſath pater	iii	xlviii	
.cal.ian.	¶Arſenius martyr	i	lxviii	
.cal.aug.	¶Arſenius abbas	vi	cxviii	
	¶Artebiꝰepiſcopu	xi	lviii	
	¶Artemia uir.& m̃	vii	lxx	
.idꝰianua.	¶Artemius martyr	v	xcii	
.idus no.	¶Articus ꝯfeſſor	xi	ultimo	3ii
no.ma.	¶Aſcenſio dñi	iiii	cxxviii	
i.cal.febr̃.	¶Aſcla martyr	iii	xv	
i.ca.noué.	¶Aſclepiades epiſcopus &martyr	ix	lxxxii	
	¶Aſer patriarcha	iii	xcvi	
	¶Aſianus eps̃	xi	viii	
	¶Aſyncritꝰ diſci.	vi	c	
i.ca.ſeptẽ.	¶Aſſũptio uir.ma.	vii	lxv	
i.ca.mar.	¶Aſterius martyr	iii	cxxiii	
5no.mar.	¶Aſteriꝰſenator m̃	iii	clxxi	
i.cal.ſept.	¶Aſterius martyr	vii	ci	
i.cal.nou.	¶Aſterius martyr	ix	lxxxix	
idꝰ mar.	¶Athanaſius mar.	iii	clxxxv	
6no.ma.	¶Athanaſius eps̃	iiii	cxv	
5idꝰ mar.	¶Attalus abbas	iii	cxc	
4no.iun.	¶Attalus martyr	v	lxxvii	
4no.iun.	¶Attalus martyr	v	lxxvii	
	¶Atticus eps̃	xi	lxxx	
idi.decẽ.	¶Aubertus eps̃	xi	ultimo	8
idus iul.	¶Audax martyr	vi	lxxiii	
9cal.nou.	¶Audax pſbr̃ & m̃	xi	ci	
i.cal.feb.	¶Audifax martyr	ii	c	
5idus ſep.	¶Audomarus eps̃	viii	lviii	
9cal.ſep.	¶Audoricus eps̃	xi	ultimo	223
p.no.feb.	¶Auentinus eps̃	xi	ultimo	50
i.cal.dec.	¶Auentor martyr	xi	ultimo	326
idꝰ febr.	¶Augulius eps̃	iii	cv	
i.cal.feb.	¶Auguriꝰ martyr	ii	cx	
cal.iun.	¶Auguſtinus eps̃	v	xlviii	
5cal.ſeptẽ.	¶Auguſtinus epiſcopus doctor	vii	cxxviii	
4no.octo.	¶Aurea uirgo	ix	xxiii	
i ca.noué.	¶Aurea uirgo &m̃	ix	lxxxvii	
i.cal.iul.	¶Aurelianus eps̃	xi	ultimo	171

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
6.cal.ſeptẽ.	¶Aurelius martyr	vii	cxxiii	
5.idus febr.	¶Auſbertus eps̃	iii	cviii	
4.idus feb.	¶Auſtreberta uir.	iii	cxii	
13.cal.iun.	¶Auſtregiſillꝰ eps̃	v	xxv	
pd.cal.iul.	¶Auſtriclinianꝰꝯſ.	vi	xxx	
pd.idꝰ dec.	¶Auxentius mr̃	i	lxi	
17.cal.ian.	¶Azarias puer	i	lxxi	
10.cal.ma.	¶Azarus martyr	iiii	lxxviii	
	.B.			
15.cal.iun.	¶Babila uirg. & m̃	v	xxiii	
12.cal.nou.	¶Babila uirg.& m̃	ix	lxxxvii	
9.cal.febr.	¶Babilas eps̃ & m̃	iii	xviii	
	¶Bacchilus eps̃	xi	lxxxi	
pd.idꝰ ma.	¶Bacchus martyr	iiii	clxx	
no.octo.	¶Bacchus martyr	ix	xxix	
15.cal.iul.	¶Badulphꝰ abbas	xi	ultimo	175
pd.ca.apr.	¶Balbina uirgo	iiii	xix	
pd.no.oct.	¶Balbina uirgo	xi	ultimo	274
3.cal.mar.	¶Baldomerus ꝯf.	xi	ultimo	78
	¶Balthaſar rex	ii	xlviii	
ca.octo.	¶Banon ꝯfeſſor	ix	x	
pd.no.dec.	¶Barbara uir.& m̃	i	xxv	
pd.idꝰ ma.	¶Barbarus martyr	iiii	clxx	
pd.ca.ian.	¶Barbatianus	ii	xxiii	
5.cal.decẽ.	¶Barlaam eremita	x	cxiiii	
3.idus iun.	¶Barnabas apoſto.	v	cv	
9.cal.ſept.	¶Bartholomeꝰ ap.	vii	ciii	
	¶Baruch ꝓpheta	iiii	cx	
4.cal.ſept.	¶Baſila ſancta	xi	ultimo	231
6.no.mar.	¶Baſileus martyr	iii	clxix	
10.ca.iun.	¶Baſileus eps̃	xi	ultimo	148
4.idus iun.	¶Baſilides ꝯfeſſor	v	ciii	
pd.idꝰ iun.	¶Baſilides martyr	v	cix	
4.cal.iul.	¶Baſilides martyr	vi	xxi	
7.idus ian.	¶Baſiliſſa uirgo	ii	lii	
ca.ian.	¶Baſilius eps̃	ii	xxviii	
idi.oct.	¶Baſolus abbas	x	lxix	
p.no.mar.	¶Baſſa martyr	iii	clxxx	
14.ca.febr.	¶Baſſianus eps̃	ii	ci	
16.ca.mar.	¶Baſſianus martyr	iii	cxxiiii	
5.idꝰ decẽ.	¶Baſſinus martyr	xi	ultimo	4
non.dec.	¶Baſſus eps̃ & mr̃	i	xxx	
16.ca.mar.	¶Baſſus martyr	iii	cxxiiii	
3.cal.febr.	¶Bathyldis regina	iii	lix	
13.cal.iun.	¶Baudelius mar.	v	xxiiii	
4.ca.augu.	¶Beatrix uirg & m̃	vi	cliii	
6.ca.iun.	¶Beda pſbr̃ & ꝯfeſ.	v	lv	
	¶Bene abbas	xi	lxxiii	
pd.no.ian.	¶Benedicta mar.	ii	xlii	
8.idꝰ octo.	¶Benedicta uir.m̃.	ix	xl	
3.ca.iul.	¶Benedicta uirgo	xi	ultimo	181
12.ca.apri.	¶Benedictꝰ abbas	iii	ccxiiii	
	¶Benedictus papa	iii	ccxv	
	¶Bñdictꝰmonachꝰ	iii	ccxvi	
	¶Benedictus mar.	v	cxxix	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Beniamin pr̃iarc.	iii	xcvi	
	¶Beniamin ep̃us	vii	xcvi	
	¶Beniamin ep̃us	xi	viii	
	¶beniamin ſenex	xi	xlii	
8. idus iun.	¶Benignꝰ diacꝰ m̃.	v	xciiii	
cal. nou.	¶Benignꝰ pſbr̃ mr̃.	x	iii	
3.no.aplis	¶Benignꝰ martyr	xi	ultimo	108
cal.ſep.	¶Bercariꝰabbas m̃	viii	xxii	
15.cal.ſep.	¶Bernardus abbas	vii	lxxxiiii	
	¶Berno abbas	xi	lxiiii	
14.cal.nou.	¶Beronicꝰ martyr	xi	ultimo	295
no.ſeptẽ.	¶Bertinus abbas	viii	xxxviii	
16.cal.aug.	¶Beſia martyr	vi	cx	
16.cal.aug.	¶Beturius martyr	vi	cx	
4.no. decẽ.	¶Bibiana uirgo m̃.	i	xix	
6.idus maii	¶Blanda martyr	iiii	cl	
4.no. iunii	¶Blandina martyr	v	lxxvii	
3.no. febr.	¶Blaſius ep̃s & mr̃	iii	lxxvi	
pd. idꝰ ſep.	¶Bona uirgo	viii	lxxi	
	¶Bonifaciꝰ pa.p̃mꝰ	iiii	clx	
8. idꝰ decẽ.	¶Bonifacius mar.	i	xxxv	
	¶Bonifaciꝰpa.q̃rtꝰ	iiii	clxi	
pd.idꝰ maii	¶Bonifaciꝰ martyr	iiii	clxv	
	¶Bonifaciꝰep̃s ꝯfeſ.	iiii	clxvi	
no. iunii	¶Bonifaciꝰep̃s & m̃	v	lxxxvii	
	¶Bonifaciꝰep̃s & m̃	v	lxxxviii	
	¶Bonifacius ep̃us	v	lxxxix	
16.cal.ſep.	¶Bonifaciꝰdiacꝰm̃.	vii	lxxi	
18.cal.febr.	¶Bonitius ep̃us	ii	lxxxii	
idibꝰiul.	¶Bonoſa uirgo m̃.	xi	ultimo	194
12.cal.ſep.	¶Bonoſus martyr	xi	ultimo	218
cal.aug.	¶Bonus pſb. & m̃.	vii	vi	
18. cal.iulii	¶Brandanus ep̃s	v	cxvii	
cal feb.	¶Brigida uirgo	iii	lxix	
7. idus iulii	¶Brithyus ep̃us	vi	lxxiiii	
idi. nou.	¶Brithyus ep̃us	x	lv	
	.C.			
	¶Cainam pater	iii	vii	
4. no.mar.	¶Caiꝰ palatinꝰ m̃.	iii	clxxiiii	
6. idꝰ mar.	¶Caius martyr	iii	clxxxviii	
10.cal.maii	¶Caiꝰ papa. & m̃.	iiii	lxxiiii	
	¶Caius preſbyter	iiii	lxxv	
4.no. octo.	¶Caius diſcipulus	ix	xvii	
	¶Caius epiſcopus	xi	viii	
pd. no.ian.	¶Caius martyr	xi	ultimo	27
10.cal.mar.	¶Caius martyr	xi	ultimo	74
13.cal.maii	¶Caius martyr	xi	ultimo	125
12.cal.nou.	¶Caius martyr	xi	ultimo	297
12.cal. dec.	¶Caius martyr	xi	ultimo	325
16. cal. ian.	¶Calanicus mar.	i	lxxiii	
5.cal. febr.	¶Calanicus mar.	iii	xxxix	
4. cal.febr.	¶Calendinus mar.	iii	xli	
	¶Caleph pater	viii	ii	
pd.idꝰ maii	¶Callimachus mr̃	iiii	clxx	
8.idꝰ febr.	¶Calliſta uir. & m̃	iii	ci	

Tempore		Li.	Capitulo.	Pa.
16.cal.maii	¶Calliſtus martyr	iiii	lv	
pd. idꝰ oct.	¶Calliſtꝰ pa.& mr̃	ix	lxii	
14.cal.aplis	¶Calocerus mar.	iii	ccviii	
14. cal.iulii	¶Calocerus mar.	v	xvii	
cal. aug.	¶Calumnioſus m̃.	vii	vi	
8. idus iun.	¶Candida mar.	v	xcii	
4.cal.ſep.	¶Cãdida uirgo	xi	ultimo	229
7. idꝰ mar.	¶Candidus mar.	iii	clxxxv	
10.cal.oct.	¶Candidus mar.	viii	ciii	
5.idus mar.	¶Candidus mar.	iii	xci	
	¶Candidus ꝯfeſſ.	xi	xix	
4.no.febr.	¶Candiduſ martyr	xi	ultimo	46
5.no.octo.	¶Cãdidus martyr	xi	ultimo	270
5. idꝰ octo.	¶Canicius abbas	xi	ultimo	241
pd.cal.iun.	¶Cãtianilla uĩr. m̃	v	lxx	
pd.cal.iun.	¶Cãtianus martyr	v	lxx	
pd.cal.iun.	¶Cantius martyr	v	lxx	
4. cal. aug.	¶Capanus martyr	vi	clvii	
	¶Capithon ep̃us	xi	viii	
	¶Capithon ꝯfeſſor	xi	liiii	
13. cal.nou.	¶Capraſius mar.	ix	lxxxvi	
cal. iunii	¶Capraſius abbas	xi	ultimo	162
	¶Captiua q̃dã ſcã	xi	xxxiiii	
10.cal.iunii	¶Carceriꝰ martyr	v	cxxxvii	
cal.iulii	¶Carilephus ꝯfeſſ.	vi	xxxvii	
4.cal.maii	¶Carilipus mar.	xi	ultimo	131
	¶Carolꝰ ipa. ꝯfeſſ.	xi	xciiii	
4.idꝰ decẽ.	¶Carpophorꝰpſ.m̃.	i	liii	
no. iulii	¶Carpophorus m̃.	vi	lxiiii	
6.idꝰ nou.	¶Carpophorus m̃.	x	xxxvii	
13.cal. ſep.	¶Carpophorus m̃.	vii	lxxxvii	
idi. aplis	¶Carpus ep̃s mar.	iiii	xlix	
3. idꝰ octo.	¶Carpus diſcipulꝰ	ix	lvi	
	¶Caſſiodorꝰ ꝯfeſſ.	xi	lx	
3.no. decẽ.	¶Caſſianus mar.	i	xxii	
16.cal.maii	¶Caſſianus martyr	iiii	lvi	
no. aug.	¶Caſſianꝰ ep̃s ꝯfeſ.	vii	xxvii	
idi.aug.	¶Caſſianꝰep̃s & m̃.	vii	lviii	
	¶Caſſianꝰ pſbyter	vii	lix	
6.idꝰ octo.	¶Caſſius martyr	ix	xlvi	
5.cal.iulii	¶Caſſius ep̃us	vi	xxv	
13.cal.aug.	¶Caſſiuſ martyr	xi	ultimo	197
5.cal.aplis	¶Caſtor martyr	xi	ultimo	102
5.cal maii	¶Caſtor martyr	xi	ultimo	130
no.iulii	¶Caſtorius martyr	vi	lxiiii	
6.idꝰ nouẽ.	¶Caſtoriuſ martyr	x	xxxvi	
7.cal.aplis	¶Caſtulus martyr	iii	ccxxxi	
11. cal.iunii	¶Caſtus martyr	v	xxx	
pd. no. ſep.	¶Caſtus martyr	xi	ultimo	257
pd.no.oct.	¶Caſtus martyr	xi	ultimo	279
8.idus maii	¶Cathaldus ep̃us	iiii	cxliii	
7.cal.decẽ.	¶Catharina uir. m̃	x	cv	
15.cal.febr.	¶Cathedra pet̃ pa	ii	xcv	
8.cal.mar.	¶Cathedra pet̃ pa	iii	cxl	
idi.iulii	¶Catilinus martyr	vi	ciii	
10.cal.dec.	¶Cecilia uir. & m̃.	x	xcvi	
16. cal.maii	¶Cecilianus mar.	iiii	lvi	
idi.maii	¶Cecilius ep̃us	v	iii	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Cedonius ep̄us	v	cii	
	¶Celadion ep̄s	xi	vi	
3.non.febr.	¶Celerina martyr	iii	lxxix	
3.non.febr.	¶Celerinꝰdiacꝰ ꝯf.	iii	lxxix	
3.non.febr.	¶Celeritus mar.	xi	ultimo	49
	¶Celeſtinꝰpapa p̄ꝰ	v	xviii	
i4.cal.iun.	¶Celeſtinꝰ papa 5ꝰ	v	xix	
	¶Celeſtinus ꝯfeſſ.	v	xx	
5.idus ma.	¶Celianus martyr	iiii	cli	
5.non.mar.	¶Chelidoniꝰ mar.	iii	clxxii	
7.idꝰ ianu.	¶Celſus puer mar.	ii	lii	
5.cal.aug.	¶Celſus martyr	vi	cxlvii	
3.non.nou.	¶Chenelmus mar.	x	xix	
4.idus iun.	¶Cenſurus ep̄s	xi	ultimo	i69
4.cal. febr.	¶Centum &.20.milites martyres	iii	xli	
	¶Centum ſocii ſymeonis ep̄i & m̄.	iiii	lxxi	
4.idꝰ aug.	¶Cētū&.65.mil.m̄	vii	xliiii	
i5.ca.mar.	¶Cheramon mar.	iii	cxxvi	
	¶Cheramon ep̄s m̄	xi	xxviii	
3.cal. ianu.	¶Cerberuſ martyr	ii	xx	
6.idꝰ octo.	¶Cerbonius ep̄s	ix	xliii	
	¶Cerdo ep̄s	xi	vi	
4.idus iun.	¶Cerealis martyr	v	ciiii	
8.cal. oct.	¶Cerealis martyr	viii	lxxvii	
	¶Ceſar diſcipulus	vi	c	
	¶Ceſarienſes ep̄i	xi	ix	
5.ca.ſept.	¶Ceſarius ep̄s	vii	cxxv	
cal.nou.	¶Ceſarius martyr	x	ii	
5.non.nou.	¶Ceſarius martyr	x	xviii	
	¶Cicis diſcipulus	vi	c	
.cal.nouē.	¶Chilenus ꝯfeſſor	ix	cxvii	
3.idus iul.	¶Chilianus ep̄s m̄.	vi	lxvi	
.no.apri.	¶Chionia uir. & m̄	iiii	xxvii	
.idus dec.	¶Cyprianus abbas	i	li	
8.ca.octo.	¶Cyprianꝰ ep̄s m̄.	viii	lxxviii	
.cal.octo.	¶Cyprianus ep̄s m̄	viii	cxxi	
.idꝰ octo.	¶Cyprianꝰep̄s &m̄	ix	liiii	
2.cal.iul.	¶Cyprianus mar.	xi	ultimo	i76
cal.ianu.	¶Circuncíſio dn̄i	ii	xxvii	
4.ca. iul.	¶Ciriacus martyr	v	cxxv	
.idꝰ aug.	¶Ciriacus martyr	vii	xxxv	
2.cal.nou.	¶Ciriacꝰpapa & m̄	ix	lxxxvii	55
.idus feb.	¶Ciriacus martyr	xi	ultimo	
.cal.ianu.	¶Chiridonius mar	i	lxxxii	
.ca.nou.	¶Cyrilla uir.& m̄.	ix	cxviii	
.cal. febr.	¶Cyrillus ep̄s	iii	xliii	
	¶Cyrillus ep̄s	iii	xliiii	
.idꝰ mar.	¶Cyrillus martyr	iii	clxxxii	
.idus iul.	¶Cyrillus ep̄s & m̄	vi	lxxi	
	¶Cyrillus diacꝰ m̄	vi	lxxii	
cal.augu.	¶Cyrillus martyr	vii	x	
	¶Cyrillus ep̄s & m̄	x	xxxvi	
.cal.apr.	¶Cyrillus martyr	xi	ultimo	93
.cal. ma.	¶Cyrinus martyr	iiii	lxxxix	
l. idꝰ iun.	¶Cyrinus mar.	v	cix	
cal. apri.	¶Cyrinus mar.	xi	ultimo	99

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i6. ca. aug.	¶Cyrinus martyr	vi	cx	
p̄d.ca. febr.	¶Cyrus martyr	iii	lxiii	
i6.ca. ianu.	¶Citon martyr	i	lxxiii	
p̄d.idꝰ aug.	¶Clara uirgo	vii	lii	
8.cal.ianu.	¶Claudia ſancta	ii	iii	
5.cal. mar.	¶Claudianus mar.	iii	cli	
p̄d.no.mar.	¶Claudianus mar.	iii	clxxx	
3.no.decē.	¶Claudiꝰtribu.m̄.	i	xxii	
i2.cal.mar.	¶Claudius martyr	iii	cxxxiiii	
7.idꝰ mar.	¶Claudius martyr	iii	clxxxv	
6.calē. ma.	¶Claudius martyr	iiii	lxxxix	
non.iul.	¶Claudius martyr	vi	lxiiii	
8.idꝰaugu.	¶Claudius martyr	vii	xxx	
io.ca. ſep.	¶Claudius martyr	vii	ci	
6.idꝰnouē.	¶Claudius martyr	x	xxxvi	
p̄d. no.dec.	¶Clemens p̄ſbr̄	i	xxviii	
i2.cal.nou.	¶Clemēs ep̄s & m̄	ix	lxxxvii	
9.cal.decē.	¶Clemēs papa m̄.	x	xcviii	
5.ca.decē.	¶Clemēs flauiꝰep̄s	x	cxiii	
i8.cal.decē.	¶Clemētinus mar.	xi	ultimo	32i
7.cal.octo.	¶Cleophas diſcip.	viii	cxviii	
7.idus ian.	¶Clerꝰdiaconꝰ&m̄	ii	liiii	
i9.cal.febr.	¶Clerus ꝯfeſſor	xi	ultimo	34
6.cal.ma.	¶Cletus papa & m̄	iiii	lxxxviii	
7.idus ſep.	¶Clodoaldus	viii	l	
6.idus feb.	¶Coiuta uir. & m̄.	iii	cvi	
8.idus iul.	¶Colonatꝰp̄ſbr̄ m̄.	vi	lxvi	
p̄d.ca.ianu.	¶Colūba uirgo m̄.	ii	xxiiii	
ii.ca.decē.	¶Colūbanꝰabbas	x	xciiii	
	¶Columbanus ꝯf.	x	xcv	
p̄d.cal. iul.	¶Commemoratio pauli apoſtoli	vi	xxvi	
4.non.nou.	¶Commemoratio omniū mortuoꝝ	x	viii	
6. idꝰ decē.	¶Conceptio uirginis marie	i	xlii	
8.ca.octo.	¶Conceptio ſancti ioannis baptiſte	viii	cxv	
idi. aug.	¶Concordia mar.	vii	lvi	
cal.ianu.	¶Cōcordiꝰp̄ſbr̄ m̄.	ii	xxx	
non. ma.	¶Cōiūctio corpoꝝ ſtephāi & laurētii	iiii	cxxxix	
4.cal.iun.	¶Conon martyr	v	lxii	
	¶Conſtantia uirgo	iii	xxxiiii	
i3.ca.octo.	¶Conſtantia mar.	viii	xcvi	
i2.cal.nou.	¶Conſtātia uir.m̄	ix	lxxxvii	
i6.ca.decē.	¶Conſtantia uirgo	x	lxvii	
i2.cal. iun.	¶Cōſtātinꝰ īpator	v	xxvi	
3.idꝰaugu.	¶Conſtātinꝰ mar.	vii	li	
io.cal. oct.	¶Conſtantinus mr̄	viii	ciii	
p̄d.idꝰapri.	¶Conſtantinus ep̄s	xi	ultimo	ii8
io.cal.dec.	¶Conſtantius mr̄	viii	ciii	
9.cal.octo.	¶Conſtantius ꝯfeſ.	viii	cxi	
	¶Conſtantius ep̄s	viii	cxii	
8.cal. febr.	¶Cōuerſio.ſ.pauli	iii	xx	
	¶Copres p̄ſbyter	xi	xliii	
6.idus ſep.	¶Corbinianus ep̄s	viii	liiii	
i2.ca.nouē.	¶Cordula uir.&m̄	ix	lxxxvii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
14.cal.maii	¶Coreborus mar.	iiii	lxi	
4.cal. aug.	¶Chorigenes mar.	vi	clvii	
p̃d.cal.apl.	¶Cornelia mar.	xi	ultimo	105
4.no.febr.	¶Cornelius centurio ep̃us	iii	lxxiii	
18.cal. oct.	¶Corneliꝰ papa m̃.	viii	lxxvii	
	¶Cornelius ep̃us	xi	vii	
p̃d.idꝰ maii	¶Corona martyr	iiii	clxviii	
3.idꝰ aug.	¶Corona chriſti	vii	xlv	
7.cal.iun.	¶Corpus chriſti	v	xlv	
4.cal.aug.	¶Corſeus martyr	vi	clvii	
p̃d.cal.iul.	¶Corſicꝰ p̃ſb.& m̃	xi	ultimo	182
4.non̄.ſep.	¶Coſmas ꝯfeſſor	viii	xxvi	
5.cal.octo.	¶Coſmas martyr	viii	cxxiii	
15.cal.ianu.	¶Coſmus martyr	i	lxxv	
8.idꝰ ſeptē.	¶Cotidꝰ diaconus	xi	ultimo	240
15.cal.mar.	¶Craton martyr	iii	cxxvi	
15.cal.mar.	¶Creator martyr	xi	ultimo	65
5.cal.iulii	¶Creſcens diſcipl.	vi	xv	
4 cal.decē.	¶Creſcēs ep̃s & m̃.	x	cxix	
cal.oct.	¶Creſcēs martyr	xi	ultimo	267
19.cal.iulii	¶Creſcētia martyr	v	cxviii	
6.no.iulii	¶Creſcētianꝰ mar.	vi	xlii	
p̃d.idꝰaug.	¶Creſcētianꝰ mar.	vii	lv	
18.cal.oct.	¶Creſcētianꝰmar.	viii	lxxviii	
8.cal.decē.	¶Creſētianus mar.	x	cii	
4.cal.decē.	¶Creſcētianꝰep̃ſ m̃	x	cxix	
p̃d.cal.iun.	¶Creſcētianꝰ mar.	xi	ultimo	161
idibꝰ iun.	¶Creſcētianꝰ mar.	xi	ultimo	170
15.cal. oct.	¶Creſcētius mar.	xi	ultimo	248
10.cal.apl.	¶Creſcētiꝰ p̃ſb.mr̃	iii	ccxxii	
15.cal.aug.	¶Creſcētius mar.	vi	cxi	
8.idꝰ aūg.	¶Creſcētius mar.	vii	xxx	
4.cal.decē.	¶Chreſconiꝰep̃s m̃	x	cxxi	
8.cal.nou.	¶Chryſanthus mr̃	ix	cv	
	¶Chryſches diſci.	vi	c	
8.cal.dec.	¶Chryſogonꝰ mr̃.	x	ci	
10.cal.maii	¶Chryſotellꝰp̃ſ.m̃	iiii	lxxix	
no.decē.	¶Criſpina uir.mr̃.	i	xxxi	
8.cal.nou.	¶Criſpinianꝰ mr̃.	ix	cvi	
8.cal.nou.	¶Criſpinus mar.	ix	cvi	
13.cal.dec.	¶Criſpinꝰep̃s & m̃	x	lxxxiiii	
4.no.octo.	¶Criſpuſ diſcipul.	ix	xvii	
15.cal.ſept.	¶Criſpus p̃ſb.mr̃.	vii	lxxv	
8.idꝰ febr.	¶Chriſta uir. mr̃.	iii	ci	
3.cal.decē.	¶Chriſti aduētus	i	i	
cal. ian.	¶Chriſti natiuitas	ii	i	
cal.ianu.	¶Chriſti circūciſio	ii	xxvii	
8.idꝰ ianu.	¶Chriſti apparitio	ii	xlvii	
8.idꝰ aplis	¶Chriſti paſſio	iii	ccxxvii	
6.cal.apil.	¶Chriſti reſrectio	iiii	i	
3.no.maii	¶Chriſti aſcenſio	iiii	cxxviii	
9.cal.aug.	¶Chriſtina uir.m̃.	vi	cxxx	
6.cal.nou.	¶Chriſtina uir.mr̃	ix	cxiiii	
3.cal.iunii	¶Chriſtolus	xi	lxxxvi	
8.cal.aug.	¶Chriſtophorꝰm̃.	vi	cxxxv	
13.cal.ſept.	¶Chriſtophorꝰm̃.	vii	ultimo	159
	¶Chromatiꝰ mar.	vii	xlvii	

Tempore		Li.	Capitulo.	Pa
	¶Chromatius ep̃s	vii	xlviii	
idibꝰ maii	¶Ctheſiphon ep̃us	v	iii	
8.cal. aug.	¶Cucuſans mar.	vi	cxxxvi	
13.cal.aplis	¶Cudbertus ep̃us	iii	ccxii	
p̃d.idꝰnou.	¶Cunebertus ep̃s	xi	ultimo	316
	¶Cūgūdiſ nup.uir	vi	xcvii	
12.ca.mar.	¶Cutia uir.& mr̃.	iii	cxxxiiii	
	.D.			
p̃d.no.iun.	¶Dacianus mar.	xi	ultimo	163
	¶Dacius ep̃us	xi	xcix	
no.decē.	¶Dalmatiꝰ ep̃s mr̃	i	xxxii	
3.idꝰ decē.	¶Damaſus papa	i	lvi	
5.cal.octo.	¶Damianus mar.	viii	cxxiii	
	¶Dan patriarcha	iii	xcvi	
3.no.ianu.	¶Daniel leuita mr̃	ii	xl	
12.cal.aug.	¶Daniel abbas	vi	cxxiii	
5.cal. ſept.	¶Daniel ꝓpheta	vii	cxxvi	
4.no.decē.	¶Darſoſa ſancta	i	xix	
p̃d.no.ian.	¶Darſoſa martyr	ii	xliii	
12.cal.nou.	¶Daria martyr	ix	lxxxvii	
8. cal.nou.	¶Daria uir. & mr̃.	ix	cv	
14.cal. ian.	¶Darius martyr	xi	ultimo	14
12.cal.nou.	¶Daſius martyr	xi	ultimo	297
8.idꝰ decē.	¶Datiua martyr	i	xxxv	
4.idꝰ ſept.	¶Datiuus ep̃s & m̃	viii	lx	
4.cal.ianu.	¶Dauid rex ꝓphe.	ii	xvi	
	¶Dauid mōachus	ii	xvii	
3.idꝰ febr.	¶Dauid martyr	iii	cxiiii	
cal. iunii	¶Decem martyres	v	lxxiii	
8.idꝰ.nou.	¶Decem martyres	x	xxxii	
idibꝰ iulii	¶Decē infantes m̃.	xi	ultimo	195
13.cal.aug.	¶Decē ſo.ſabini m̃	xi	ultimo	197
10.cal.iulii	¶Decēmilia mar.	v	cxxxvii	
7.idꝰ iulii	¶Decēmilia 203.m̃	vi	lxxv	
16.cal.maii	¶Decēocto mr̃es	iiii	lvi	
7.idꝰ aug.	¶Decēocto ſocii petri martyres	xi	ultimo	210
idibꝰ aug.	¶Decennoue3 ſocii hippolyti mr̃es	vii	lvi	
5.cal.iulii	¶Decēnouē mr̃es	vi	xvi	
6.cal maii	¶Decenſeptem milia martyres	iiii	lxxxix	
4.cal.ſept.	¶Decollatio ſci io. baptiſte	vii	cxxxii	
3.cal.octo.	¶Dedica.s.michaẽl	viii	cxxx	
5.idꝰ nouē.	¶Dedicatio ſalua.	x	xxxviii	
14.cal.dec.	¶Dedicatio aplo℞	x	lxxiiii	
	¶Dedicatio eccleſie materialis	x	cxxi	
	¶Dedicatio eccleſie ſpiritualis	x	cxxii	
15.cal.febr.	¶Deicolus abbas	ii	xcviii	
	¶Delbora ꝓphetiſ.	viii	vi	
11.cal.iulii	¶Demetria uirgo	v	cxxxv	
	¶Demetrianuſ ep̃s	xi	vii	
5.cal.maii	¶Demetrius mar.	iiii	xciiii	
7.cal. nou.	¶Demetrius mar.	ix	cx	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.	Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	Demetrius eps	xi	vi		7.idꝰmar.	Domnus martyr	iii	clxxxv	
al. an.	Demetrius mar.	xi	ultimo	20		Domnus eps ꝯfeſ.	xi	vii	
on. ul.	Demetrius mar.	xi	ultimo	189		Domnus eps ꝯfe.	xi	ix	
cal ſept.	Demetrius ꝯfeſ.	xi	ultimo	215	5.idꝰ apri.	Domnus eps mr̃	xi	ultimo	116
lu nou.	Demetrius eps m̃	xi	ultimo	514	16.cal.aug.	Donata martyr	vi	cx	
ca ug.	Democritus mar.	xi	ultimo	206	9.cal.ian.	Donatianꝰmar.	v	xxxvii	
ca aug.	Deodata martyr	vi	clx		8.idus ſep.	Donatianꝰ eps m̃	viii	xliiii	
	Deodoricus eps	xi	lxvi		5.cal.augu.	Donatilla uir. m̃	vi	clix	
al un.	Deſiderius eps m̃	v	xxxi		p̃d.no.feb.	Donatus martyr	iii	lxxxii	
al un.	Deſiderius eps m̃	v	xxxii		cal.mar.	Donatus martyr	iii	clxv	
a. cto.	Deſiderius mar.	viii	xciii		7.idꝰ aug.	Donatꝰ eps & mr̃	vii	xxxiii	
us ebr.	Deſiderius eps	xi	ultimo	58	7. idꝰ aug.	Donatus eps & ꝯ.	vii	xxxiiii	
al an.	Deuadus martyr	i	lxxiii		14.cal.ſep.	Donatus p̃ſbr̃ ꝯf.	vii	lxxviii	
	Didachus eps	xi	lxxii		10.cal.ſep.	Donatus martyr	vii	c	
	Didymus ꝯfeſſor	xi	xxxvii		p̃d. idꝰ dec.	Donatus martyr	xi	ultimo	6
	Didymus ſenex	xi	xxxviii		13.cal.mar.	Donatus martyr	xi	ultimo	69
dꝰ ug.	Digna martyr	vii	liiii		7.idus apr.	Donatꝰ p̃ſbr̃ mr̃	xi	ultimo	113
	Diocles ꝯfeſſor	xi	liii		12.cal.iunii	Donatus martyr	xi	ultimo	144
l. n.	Diocles martyr	xi	ultimo	150	non. ſep.	Donatus martyr	xi	ultimo	259
cal pr.	Diodolus martyr	xi	ultimo	105	18.cal.ma.	Donina uir.& m̃.	xi	ultimo	121
l. ec.	Diodorꝰ p̃ſbr̃ m̃.	i	xii		12.cal.ma.	Doninus ꝯfeſſor	iiii	lxix	
	Diodorus eps	i	xiii		7.idꝰ octo.	Doninus martyr	ix	xlii	
	Diogenes ꝯfeſſor	xi	lxxvi		5.cal.april.	Doninus martyr	xi	ultimo	105
ꝰ aril.	Diogenes martyr	xi	ultimo	112	8. idus feb.	Dorothea uir.m̃.	iii	ci	
dꝰ ug.	Diomeda mar.	vii	lv			Dorothea uirgo	iii	cii	
ꝰ ecẽ.	Dionyſia martyr	i	xxxv		3.non.ſept.	Dorothea uir.m̃.	viii	xxix	
ꝰ ecẽ.	Dionyſia martyr	i	lxiii		5.idus ſep.	Dorotheus mar.	viii	lv	
ib na.	Dionyſia uir.& m̃	v	iiii		5.idus ſept.	Dorotheꝰ abbas	viii	lvi	
	Dionyſius eps	i	lxxx			Dorotheuſ epe	xi	vii	
l. nu.	Dionyſiꝰ papa m̃.	ii	v		5.cal.april.	Dorotheus mar.	xi	ultimo	102
l. ar.	Dionyſiusmartyr	iii	cxxiiii		10.cal. iul.	Draconarius mr̃	v	cxxxvii	
al pr.	Dionyſius mar.	iii	cciii		19.cal.ian.	Druſus martyr	xi	ultimo	9
ꝰ aril.	Dionyſius eps	iiii	xxxvii		8. cal.ianu.	Ducẽte uirgies m̃	ii	ii	
us na.	Dionyſius ꝯfeſſor	iiii	clviii		3.no.iun.	Ducenti mr̃es	v	lxxx	
dꝰ na.	Dionyſius mar.	iiii	clxx		10.cal.ma.	Ducẽti.50 clĩcim̃	iiii	lxxviii	
l. n.	Dionyſius eps	v	xlii		8.cal. decẽ.	Ducẽti milites m̃	x	ciii	
l. g.	Dionyſius mar.	vi	clvii		5.non. iul.	Ducenti ſocii try-			
a gu.	Dionyſius mar.	vii	li			phonis martyres	xi	ultimo	188
l. ptẽ.	Dionyſius mar.	vii	cxii		17.cal.nou.	Ducẽti &.70.m̃.	ix	lxxiii	
n. cto.	Dionyſiꝰ eps & m̃	ix	xvi		cal. mar.	Ducẽti &.62.m̃.	iii	clxii	
dꝰ cto.	Dionyſiꝰ eps & m̃	ix	xli		15.cal.iul.	Ducẽti &.62.m̃.	xi	ultimo	172
l. ecẽ.	Dionyſiꝰ eps & ꝯ.	x	lxix		3.cal.nou.	Ducenti &.20.m̃.	xi	ultimo	306
lu eb.	Dionyſius mar.	xi	ultimo	55		Due uirgies mar.	xi	xxix	
a. ug.	Dionyſius mar.	xi	ultimo	206	8.cal. apri.	Dula uirgo & m̃.	iii	ccxxx	
l. cto.	Dionyſius mar.	xi	ultimo	254	7. idus ſep.	Dunſtanus eps	viii	xlix	
al an.	Dioſcorus mar.	i	lxviii		17.ca.nou.	Duo fratres ſaty-			
l. ar.	Dioſcorus mar.	iii	cli			riani martyres	ix	lxxiii	
l. n.	Dioſcorus mar.	v	xi		4.idus ian.	Duo iuuenes m̃.	ii	lx	
l. ri.	Diſmas ꝯfeſſor.	iii	ccxxviii			Duo monachi m̃.	xi	xii	
ib iul.	Diuiſio apoſtolo.	vi	xcix			Duo nepoteſ xp̃iꝯ	xi	i	
l. cẽ.	Diuus martyr	x	cxv		4.non. feb.	Duo pueri mar.	iii	lxxv	
l. l.	Dominianꝰabbas	vi	xxxix		16.cal.iun.	Duo ſo.heraclii m̃	xi	ultimo	143
l. l.	Dominicus mar.	v	cxxxiii		7.cal.febr.	Duodecim diſci-			
on. ug.	Dominicus ꝯfeſ.	vii	xxii			puli policarpi m̃	iii	xxiiii	
m r.	Domitianus mar.	iii	clxxxv			Duodeci p̃triarc.	iii	xcvi	
l. g.	Domitianus mar.	vii	x		10.cal.apri.	Duodeci iſãtes m̃	iii	ccxxi	
l. u.	Domitianus ꝯfeſ.	xi	ultimo	22	14.cal.iun.	Duodeci mr̃es m̃	v	xvi	
o. .	Domitius mar.	xi	ultimo	109		Duodeci apoſtoli	vi	xcix	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
io.cal.ſep.	¶Duodecim mar.	vii	c	
cal. ſep.	¶Duodeciʒ fr̃es m̃	viii	xix	
i2.cal.nou.	¶Duodeci mili.m̃.	xi	ultimo	297
i4. cal.ſep.	¶Duomilia 597.m̃	vi	lxxvi	
	.E.			
i3.cal.ap̃lis	¶Eadbertus ep̃us	iii	ccxii	
i6.cal.dec.	¶Eadmundus ep̃s	x	lxviii	
i2. cal.dec.	¶Eadmũd⁹ rex m̃.	x	lxxxix	
	¶Eadmũd⁹ rex m̃.	x	xc	
3.cal.mar.	¶Eanius martyr	iii	cliiii	
4.cal.ianu.	¶Ebrulphus ꝯfeſ.	xi	ultimo	23
	¶Edburga uirgo	xi	lxix	
9. cal. iulii	¶Edeltrudis regia	v	cxlii	
	¶Edgar⁹ rex ꝯfeſ.	xi	lxv	
7. id⁹ mar.	¶Editius martyr	iii	clxxxv	
3. id⁹ octo.	¶Eduard⁹rex ꝯfeſ.	ix	lvii	
	¶Eduardus rex m̃.	ix	lviii	
	¶Effrai patriarcha	iii	xcviii	
	¶Effrates mõach⁹	xi	xlv	
	¶Effrem ep̃us	vii	xcvi	
cal.febr.	¶Effron diaconus	iii	lxx	
4.id⁹ mar.	¶Egdun⁹ p̃ſbr̃ m̃.	iii	cxcvi	
	¶Eggytha uirgo	xi	lxx	
cal. ſep.	¶Egidius abbas	viii	xviii	
	¶Eleazar ſacerdos	vii	xxxiiii	
	¶Eleazarus mar.	ix	viii	
io.cal.ſep.	¶Eleazarus mar.	xi	ultimo	22i
ii.cal.nou.	¶Eledia uir.& m̃.	ix	xcvi	
i4.cal.maii	¶Eleutheri⁹ep̃s m̃	iiii	lxi	
7.cal.iunii	¶Eleutheri⁹pa.m̃.	v	xlvi	
8.id⁹ ſeptẽ.	¶Eleutheri⁹abbas	viii	xlv	
6.no.octo.	¶Eleutheri⁹ mar.	ix	xiiii	
7.id⁹ octo.	¶Eleuthe.diac⁹.m̃	ix	xli	
7.cal.ſep.	¶Eleutheri⁹ep̃us	xi	ultimo	225
cal.dec.	¶Eligius ep̃us	i	xvii	
io. cal.maii	¶Elimas p̃ſbr̃ mr̃.	iiii	lxxix	
5. cal.ianu.	¶Elpheg⁹ ep̃s m̃.	ii	xii	
4.no.ſeptẽ.	¶Elpidius ep̃us	viii	xxvii	
4.no.ſeptẽ.	¶Elpidius abbas	viii	xxviii	
io.cal.feb.	¶Emerẽtiãa uir.m̃	iii	xiii	
8. id⁹ decẽ.	¶Emilian⁹ mar.	i	xxxv	
3. cal. maii	¶Emilian⁹ mar.	iiii	c	
i5.cal. oct.	¶Emilian⁹ mar.	viii	lxxxviii	
p̃d.id⁹nou.	¶Emilian⁹ ep̃us	x	liii	
6. id⁹. feb.	¶Emilian⁹ martyr	xi	ultimo	53
i5.cal.aug.	¶Emilian⁹ ꝯfeſſor	xi	ultimo	i96
ii.cal.iunii	¶Emilius martyr	v	xxx	
5.cal iunii	¶Emilius martyr	xi	ultimo	i56
p̃d. no.oct.	¶Emilius martyr	xi	ultimo	275
5.no.mar.	¶Emitrerius mar.	iii	clxxii	
	¶Enoch pater	iii	x	
p̃d. no.maii	¶Enodius ep̃s mr̃.	iiii	cxxxvii	
4. no. aug.	¶Enodius martyr	vii	xiiii	
i6.cal.maii	¶Enodus martyr	iiii	lvi	
	¶Enos pater	iii	vi	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
no.iunii	¶Eobaricus ep̃us	v	lxxxvii	
p̃d.cal.ian.	¶Eodardus mar.	ii	xxv	
cal.iulii	¶Epachri⁹ ꝯfeſſor	xi	ultimo	[illegible]
4.nõ.iun.	¶Epactus martyr	v	lxxvii	
i4.cal.aug.	¶Epaphras diſcipl̃	vi	cxvi	
	¶Epaphrodit⁹.diſ.	vi	c	
	¶Ephenet⁹ diſcip.	vi	c	
ii. cal.ſep.	¶Epictetus mar.	xi	ultimo	
p̃d.id⁹ dec.	¶Epimachus mar.	i	lxii	
6.id⁹ maii	¶Epimachus mar.	iiii	cxlix	
4.id⁹ octo.	¶Epion preſbyter	xi	ultimo	
8. id⁹ ianu.	¶Epiphania dñi	ii	xlvii	
4.id⁹ maii	¶Epiphani⁹ep̃s ꝯf.	iiii	clvii	
7.id⁹ ap̃lis	¶Epiphani⁹ ep̃s m̃	xi	ultimo	
io. cal.maii	¶Epipodius mar.	iiii	lxxx	
	¶Ep̃i plures mar.	iii	clxviii	
io.cal.iunii	¶Epiticus ep̃us	xi	ultimo	
9. cal .febr	¶Epolon⁹puer m̃.	iii	xviii	
3.cal.aug.	¶Ephronius ep̃us	xi	ultimo	
	¶Equitius abbas	xi	xcvi	
	¶Eradius diſcipl̃s	vi	c	
7.cal.iunii	¶Eradius mar.	xi	ultimo	
3.no.ſeptẽ.	¶Eraſma uir.& m̃.	viii	xxix	
4.no.iunii	¶Eraſm⁹ep̃s& mr̃.	v	lxxv	
7.cal.decẽ.	¶Eraſm⁹ martyr	xi	ultimo	
7.cal. aug.	¶Eraſtes diſcipl̃s	vi	cxlii	
3.id⁹ iulii	¶Eſdras ſacerdos	vi	xcii	
i4.cal.nou.	¶Ethbin⁹ ꝯfeſſor	ix	lxxxiiii	
	¶Eteldrita	xi	lxvii	
i2. cal.nou.	¶Ethereus martyr	ix	lxxxvii	
	¶Eua mater	iii	iii	
3.no.ap̃lis	¶Euagri⁹ p̃ſbyter	iiii	xxviii	
	¶Euagri⁹ p̃ſbyter	iiii	xxix	
3.no.ap̃lis	¶Euagrius martyr	xi	ultimo	[illegible]
cal.octo.	¶Euagrius mar.	xi	ultimo	[illegible]
7.cal.maii	¶Euandius mar.	xi	ultimo	[illegible]
5.no.octo.	¶Euãdus p̃ſb.mr̃.	ix	xv	
5.no.octo.	¶Euandus p̃ſb.mr̃	ix	xv	
3.cal.ianu.	¶Euantia martyr	ii	xx	
7. cal.nou.	¶Euariſt⁹ papa m̃.	ix	cxi	
i6. cal.dec.	¶Eucherius ep̃us	x	lxvii	
	¶Eudoxius ep̃us	xi	vii	
i6.cal.iunii	¶Euelius ep̃us	v	viii	
5.no.maii	¶Euẽti⁹ p̃ſb. & m̃.	iiii	cxviii	
cal.ianu.	¶Eugendus abbas	xi	ultimo	
8.cal.ianu.	¶Eugẽia uir.& mr̃	ii	iii	
6. id⁹ ianu.	¶Eugenianus mr̃.	xi	ultimo	
p̃d. id⁹ dec.	¶Eugenius mar.	i	lxi	
9. cal.febr.	¶Eugenius mar.	iii	xix	
6.no.maii	¶Eugeni⁹ep̃s ꝯfeſ.	iiii	cxvi	
3.id⁹ iulii	¶Eugeni⁹ ep̃s & m̃	vi	xcvi	
i5.cal.aug.	¶Eugenius mar.	vi	cxi	
i7.cal.dec.	¶Eugeni⁹ ep̃s & m̃	x	lxii	
	¶Eugeni⁹ep̃s ꝯfeſ.	x	lxiii	
i3.cal.ap̃lis	¶Eugenius mar.	x	ultimo	[illegible]
4. cal.aug.	¶Eugenius mar.	vi	clvii	
p̃d.no.ian.	¶Eugentius mar.	ii	xliiii	
3.no.nouẽ.	¶Eugra martyr	x	xvii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i2 a.octo.	¶Euilaſius martyr	viii	xcvii	
4 dꝰ decē.	¶Eulalia uir.&m̄.	i	liiii	
i2 a.febr.	¶Eulogius martyr	ii	cx	
5. lus iul.	¶Eulogius martyr	vi	lxxxiii	
5. lus iul.	¶Eulogius p̄ſbr̄	vi	lxxxiiii	
i2 a.octo.	¶Eulogius p̄ſbr̄	viii	xcix	
5. on.iul.	¶Eulogius mar.	xi	ultimo	i89
pd idꝰaug.	¶Eumenia martyr	vii	liiii	
	¶Eumenides ep̄s	xi	vi	
7. dꝰ mar.	¶Eunoicus mar.	iii	clxxxv	
	¶Eunuchꝰdiſcipu.	vi	c	
5. o. ſep.	¶Euphemia uir. m̄	viii	xxix	
i6 cal.oct.	¶Euphemia uir.m̄	viii	lxxxiiii	
libꝰapl	¶Euphemia uir.m̄	xi	ultimo	ii9
5. o.iul.	¶Euphemia m̄r	xi	ultimo	i89
pd dꝰaug.	¶Euplus martyr	vii	liii	
	¶Euphradon diſc.	vi	c	
5. lꝰ mar.	Euphraſia uirgo	iii	cxcvii	
i9. al. ſep.	¶Euphraſiꝰep̄s m̄.	xi	ultimo	54
pd dꝰaug.	¶Euprepia martyr	vii	liiii	
5. cl.octo.	¶Euprepiꝰmartyr	vii	cxxiii	
5. ius ſeb.	¶Euphroſyna uir.	iii	cxiii	
on.ma.	¶Euphroſyna uir go & martyr	iiii	cxxxviii	
cl.ma.	¶Euſebiꝰ ep̄s mar.	viii	xciiii	
i. c.iul.	¶Euſebiꝰ ep̄s ꝯfeſ.	[illegible]	cxxxiiii	
l.aug.	¶Euſebiꝰep̄s & m̄.	vii	v.	
9. .ſeptē.	¶Euſebius p̄ſbr̄	vii	lxii	
	¶Euſebius ep̄s	vii	lxiii	
	¶Euſebius abbas	vii	lxiiii	
3. cl. ſept.	¶Euſebiꝰ martyr.	vii	cxi	
5. c. octo.	¶Euſebiꝰpapa &m̄	viii	cxxii	
o.nou.	¶Euſebius martyr	x	xxviii	
	¶Euſebius ep̄s	xi	x	
5. n.mar.	¶Euſebius martyr	xi	ultimo	84
4. cl. ma.	¶Euſebius martyr	xi	ultimo	i5i
i cl. nou.	¶Euſebius martyr	xi	ultimo	299
4. cl.apri.	¶Euſtaſius abbas	iiii	xi	
i ibꝰma.	¶Euſtathius ep̄s	v	iii	
5. .iun.	¶Euſtathius mar.	v	xxii	
7. l.aug.	¶Euſtathiꝰ ep̄s m̄r	vi	ciiii	
i us oct.	¶Euſtathiꝰ abbas	ix	lii	
	¶Euſtathiꝰ ep̄s ꝯf.	ix	liij	
4. cl.decē.	¶Euſtathius ep̄s m̄	x	cxix	
5. c.octo.	¶Euſtathius ep̄s	xi	ultimo	255
4. iꝰ octo.	¶Euſtathius p̄ſbr̄	xi	ultimo	283
pd. al. ma.	¶Euſtella uirgō	iiii	cv	
4. n.nou.	¶Euſtochiū uir.m̄	x	x	
4. n.nouē.	¶Euſtochiū uirgo	x	xi	
4. is nou.	¶Euſtochius mar.	xi	ultimo	5i4
7. iꝰ mar.	¶Euſtochiꝰmartyr	iii	clxxxv	
5. is apr.	¶Euſtorgiꝰep̄s ꝯf.	iiii	xlv	
4. l.oct.	¶Euſtorgiꝰ ep̄s m̄.	xi	ultimo	25i
pd. lꝰ dec.	¶Euſtratius mar.	i	lxi	
6. .decē.	¶Eutherius ep̄s	x	lxvii	
7. l. ma.	¶Eutyches m̄r	iiii	liiii	
i5. .octo.	¶Eutyches mar.	viii	xciii	
6. i dēcē.	¶Eutychianꝰ pa.m̄	i	xlv	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Eutychianus ꝯfe.	i	xlvi	
6.no.iul.	¶Eutychianus m̄r	vi	xlii	
pd.idꝰ aug.	¶Eutychianus m̄r	vii	lv	
idi. nou.	¶Eutychianꝰ mar.	x	lviii	
5.cal.ian.	¶Eutychius ꝯfeſſ.	ii	xi	
7.idꝰ mar.	¶Eutychius mar.	iii	clxxxv	
i2.cal. iun.	¶Eutychius mar.	v	xxviii	
3. idꝰ decē.	¶Eutychiꝰ ꝯfeſſor	xi	ultimo	5
5.ca.ianua.	¶Eutychius p̄ſbr̄	xi	ultimo	22
7. idꝰ iun.	¶Eutychius mar.	xi	ultimo	i65
3.ca. octo.	¶Eutychiꝰep̄s &m̄	xi	ultimo	264
3.no. octo.	¶Eutychius mar.	xi	ultimo	27i
3.non.ma.	¶Eutimꝰ diacoꝰm̄	iiii	cxxxii	
i9.ca.ianu.	¶Eutropia mar.	i	lxix	
pd.ca.ma.	¶Eutropiꝰep̄s &m̄	iiii	cv	
6.cal.iun.	¶Eutropiꝰep̄s ꝯfe.	v	lvii	
idibꝰiul.	¶Eutropius m̄r	xi	ultimo	i94
7.id. ſep.	¶Euurcius ep̄s	viii	xlviii	
i8.ca.octo.	¶Exaltatio ſancte crucis	viii	lxxvi	
i3.ca.ma.	¶Expeditus mar.	xi	ultimo	i25
3.ca.ianua.	¶Exuperantius m̄.	ii	xix	
ca.augu.	¶Exuperantius m̄.	vii	vi	
4.cal.octo.	¶Exuperātius ep̄s	viii	cxxix	
6.ca.augu.	¶Exuperia mar.	vi	cxliiii	
io.ca.octo.	¶Exuperius mar.	viii	ciii	
i3.ca.decē.	¶Exuperius mar.	x	lxxxii	
	¶Ezechias rex	vi	i	
	¶Ezechiel ꝓpheta	iiii	xli	
	.F.			
i3.cal.ſebr.	¶Fabianꝰ papa m̄.	ii	cv	
	¶Fabianus ep̄s	xi	vii	
pd.ca.aug.	¶Fabius martyr	vi	clxii	
	¶Faleth pater	iii	li	
idibꝰiun.	¶Fandila p̄ſbr̄ m̄r	v	cxiiii	
pd.ca.aug.	¶Fantinus ꝯfeſſor	vi	clx	
pd.ca.aug.	¶Fantius martyr	vi	clx	
io.ca.ſep.	¶Fauianus ep̄s	xi	ultimo	222
i2.ca.octo.	¶Fauſta uir. & m̄r	viii	xcvii	
9.ca. decē.	¶Fauſtina regia m̄	x	c	
i5.cal.mar.	¶Fauſtinus mar.	iii	cxxvii	
4.ca.augu.	¶Fauſtinꝰ martyr	vi	cliii	
3. idꝰ octo.	¶Fauſtinus mar.	ix	lxi	
7.idꝰaugu.	¶Fauſtinus mar.	xi	ultimo	2io
ii.ca.iun.	¶Fauſtinꝰ martyr	xi	ultimo	i47
4.no. decē.	¶Fauſtus martyr	i	xix	
i7.ca.ſebr.	¶Fauſtus ep̄s	ii	xci	
i5.cal.mar.	¶Fauſtꝰmonachus	iii	cxxviii	
i6.ca.ma.	¶Fauſtus martyr	iiii	lvi	
cal. aug.	¶Fauſtꝰdiaconꝰ m̄	vii	vi	
i3.cal. dec.	¶Fauſtꝰ diacoꝰ m̄.	x	lxxxi	
5.cal.decē.	¶Fauſtꝰp̄ſbr̄ & m̄.	x	cxv	
6.idꝰſeptē.	¶Fauſtus martyr	xi	ultimo	242
i2 ca.iul.	¶Feliciana uirg.m̄	xi	ultimo	i76

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
5. idus iunii	¶Felicianus mar.	v	xcix	
12.cal. aug.	¶Felicianus mar.	vi	cxxii	
13.cal.nou.	¶Felicianus mar.	ix	lxxxvi	
13.cal.decē.	¶Felicianus mar.	x	lxxxii	
4. nōn.febr	¶Felicianꝰ p̃ſb.m̄.	xi	ultimo	46
4. cal.nou.	¶Felicianus mar.	xi	ultimo	305
p̄d.idꝰ aug.	¶Feliciſſima uir.m̄	xi	ultimo	213
6.nōn.iulii	¶Feliciſſimꝰ mar.	vi	xlii	
8.idꝰ augu.	¶Feliciſſimꝰ dia.m̄	vii	xxx	
7.cal. nou.	¶Feliciſſimꝰ mar.	ix	cxii	
7.cal.iunii	¶Feliciſſimꝰmar.	xi	ultimo	153
8.cal. decē.	¶Feliciſſimꝰcōfeſſ.	xi	ultimo	331
no.mar.	¶Felicitas martyr	iii	clxxxii	
9.cal.decē.	¶Felicitas martyr	x	xcix	
idi.iun.	¶Felicula uir.&.m̄	v	cxii	
16.cal.mar.	¶Felicula martyr	xi	ultimo	64
5.cal.ianu.	¶Felix papa tertiꝰ	ii	xxi	
19.cal.ſebr.	¶Felix p̃ſby.&.m̄.	ii	lxxiii	
19.cal.ſebr.	¶Felix p̃ſby. & m̄.	ii	lxxiiii	
	¶Felix p̃ſb.& ꝯfeſ.	ii	lxxv	
17.cal.feb.	¶Felix ep̃s & mar.	ii	lxxxv	
3.idus. feb.	¶Felix martyr	iii	cxiiii	
17.cal.ap̄lis	¶Felix martyr	iii	cciii	
16. cal.maii	¶Felix martyr	iiii	lvi	
11. cal.maii	¶Felix martyr	iiii	lxxii	
9.cal.maii	¶Felix p̃ſby.& m̄.	iiii	lxxxiii	
6.idꝰ maii	¶Felix martyr	iiii	cl	
p̄d.idꝰ.maii	¶Felix martyr	iiii	clxvii	
15.cal.iunii	¶Felix ep̃s & mar.	v	xiii	
3.cal iunii	¶Felix pa. p̄mꝰ m̄.	v	lxviii	
9.cal.iulii	¶Felix p̃ſby.& m̄.	v	cxlv	
6.no. iulii	¶Felix martyr	vi	xlii	
6.idꝰ iulii	¶Felix martyr	vi	lxxvii	
6. idꝰ iulii	¶Felix martyr	vi	lxxx	
4.idꝰ iulii	¶Felix martyr	vi	lxxxvii	
3. idꝰ iulii	¶Felix ep̃s & mar.	vi	xcvi	
16.cal.aug.	¶Eelix martyr	vi	cx	
4.cal. aug.	¶Felix papa ꝭs m̄.	vi	cliiii	
	¶Felix pa. q̃rtꝰ ꝯf.	vi	clv	
cal. aug.	¶Felix martyr	vii	ix	
6.cal.ſep.	¶Felix martyr	vii	cxxv	
3.cal.ſeptē.	¶Felix p̃ſby. & m̄.	vii	cxxxv	
p̄d.cal.ſep.	¶Felix p̃ſb. & ꝯfeſ.	vii	cxxxviii	
4.idꝰ ſeptē.	¶Felix ep̃s & mar.	viii	lx	
4.idꝰ ſeptē.	¶Felix ep̃s & mar.	viii	lx	
13. cal. oct.	¶Felix p̃ſb.& mar.	viii	xcvi	
8.cal.octo.	¶Felix martyr	viii	cxvi	
4.idꝰ octo.	¶Felix ep̃s & mar.	ix	liiii	
9.cal.nouē.	¶Felix ep̃s & mar.	ix	ci	
no.nouē.	¶Felix p̃ſb.& mar.	x	xxviii	
8.idꝰ nouē.	¶Felix martyr	x	xxxi	
	¶Felix monachus	x	xxxi	
17.cal. dec.	¶Felix ep̃s & mar.	x	lxv	
4.cal.decē.	¶Felix ep̃s & mar.	x	cxix	
7.idꝰ.ianu.	¶Felix martyr	xi	ultimo	28
3.nōn.ſebr.	¶Felix martyr	xi	ultimo	49
4.cal. mar.	¶Felix martyr	xi	ultimo	77
p̄d. cal.ap̄l.	¶Felix martyr	xi	ultimo	105

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
9.cal.iunii	¶Felix martyr	xi	ultimo	
5.cal.iunii	¶Felix mulier mr̃.	xi	ultimo	
12.cal.iulii	¶Felix uirgo & m̄.	xi	ultimo	
11.cal.ſep.	¶Felix martyr	xi	ultimo	
14. cal. oct.	¶Fereolus martyr	viii	xci	
16.cal. iulii	¶Fereolꝰp̃ſbr̃ & m̄	v	cxx	
16. cal.iulii	¶Ferutio diacꝰmr̃	v	cxx	
7.cal.iunii	¶Feſtitaſ corpisxp̃i	v	xlv	
3.idꝰ maii	¶Feſtiuitas ſcē maria ad martyres	iiii	clix	
no. aug.	¶Feſtiuitas ſcē maria ad niues	vii	xxi	
cal. nou.	¶Feſtitaſ oiuʒ ſcōꝝ	x	i	
13.cal. oct.	¶Feſtꝰ diaconꝰ mr̃	viii	xciii	
12. cal. ian.	¶Feſtus martyr	xi	ultimo	
	¶Feticius ep̃us	xi	lxxxiii	
16.cal. dec.	¶Fidētiꝰ ep̃s & mr̃	x	lxvi	
cal. aug.	¶Fides uirgo & m̄.	vii	vii	
p̄d.no. oct.	¶Fides uirgo & m̄.	ix	xxvi	
11.cal.maii	¶Filia puſitii ui.m̄	iiii	lxxi	
15. cal. aug.	¶Filiaſter ꝯfeſſor	vi	cxv	
4. cal. iunii	¶Filiꝰ cononis mr̃	v	lxii	
3. no. octo.	¶Firmatus martyr	xi	ultimo	
	¶Firmilianus ep̃us	xi	xxv	
3.cal.ſeptē.	¶Firminus ep̃us	vii	cxxxvii	
7.cal.octo.	¶Firminꝰ p̃ſb.& m̄	viii	cxix	
idibꝰ ian.	¶Firmus martyr	ii	lxx	
5.cal.augu.	¶Firmus martvr	vii	xlii	
6.idus mar.	¶Firmus martyr	xi	ultimo	
4. no. febr.	¶Firmus martyr	xi	ultimo	
3.cal.ſeptē.	¶Flaccus martyr	vii	cxxxvi	
no.maii	¶Flauia domitilla uirgo & mar.	iiii	cxxxviii	
3. no. octo.	¶Flauiana uir.mr̃.	xi	ultimo	
4.no. decē.	¶Flauianꝰ martyr	i	xix	
4. cal. febr.	¶Flauianꝰ mart yr	iii	xli	
	¶Flauianꝰ ep̃ust	xi	vii	
3. cal. febr.	¶Flauianꝰ martyr	xi	ultimo	
7.iduꝰmar.	¶Flauius martyr	iii	clxxxv	
14. cal. oct.	¶Flocellus martyr	viii	xcii	
4. cal. aug.	¶Flora uirgo & m̄	vi	clvii	
8. cal.decē.	¶Flora uirgo & m̄	x	ciiii	
4.idꝰ nouē.	¶Florentia martyr	x	xlvi	
4.cal. decē.	¶Florētianꝰep̃s mr̃	x	cxix	
12. cal.nou.	¶Florētina uirg.m̄	ix	lxxxvii	
16.cal.nou.	¶Florētinꝰ ep̃us	xi	ultimo	
5. cal.octo.	¶Florentiꝰmartyr	viii	cxxiiii	
5. cal. ianu.	¶Florentiꝰ ꝯfeſſor	ii	xi	
6.no.maii	¶Florentius ep̃us	iiii	cxvi	
idibꝰ iul.	¶Florentiꝰ martyr	vi	ciii	
10. cal .oct.	¶Florētiusp̃sbyter	viii	cvii	
6.idꝰ octo.	¶Florentiꝰmartyr	ix	xlvi	
6.cal.nouē.	¶Florentiꝰmartyr	xi	ultimo	
16.cal.ianu.	¶Florianꝰ martyr	i	lxxiii	
4. nōn.maii	¶Florianus mar.	iiii	cxxi	
11. cal.ianu.	¶Florus martyr	xi	ultimo	
7. cal. nou.	¶Florus ꝯfeſſor	xi	ultimo	
4.nōn.febr.	¶Floſculus ep̃us	xi	ultimo	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.	Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i2 cal.nou.	Follariꝰ eps & m̄.	ix	lxxxvii		i6.cal.oct.	Geminianus m̄	viii	lxxxv	
	Fonteius eps	iii	lxxxv		pd.no.ian.	Geminus martyr	ii	xliiii	
4 al.octo.	Forseus episcopꝰ	viii	cxxvi		pd.no.feb.	Geminus martyr	iii	lxxxii	
ii al.ma.	Fortunatus mar.	iiii	lxxii			Geminus eps	xi	lxxxvi	
9 al.ma.	Fortunatus mar.	iiii	lxxxiii		7.idus dec.	Genebandus eps	i	xli	
p id ma.	Fortunatus mar.	iiii	clxvii		i8.cal.oct.	Generalis mr̄	viii	lxxviii	Genqulphus. v. Gangulfus.
4 dus iul.	Fortunatꝰ diacꝰ m̄	vi	lxxxvi		i6.ca.aug.	Generoſa martyr	vi	cx	
p idꝰ oct.	Fortunatus eps	ix	lxiiii		8.cal.ſept.	Geneſius mr̄	vii	cx	
	Fortunatus eps	ix	lxv			Gennadius eps	xi	lxxxiiii	
9 al.nou.	Fortunaꝰ mar.	ix	ci		3.non.ian.	Genoueſa	ii	xxxviii	
5 dus ian.	Fortunatus m̄	xi	ultimo	31	3.idus dec.	Gentianus mr̄	i	lvii	
4 io.febr.	Fortunatus mar.	xi	ultimo	46	9.cal.ma.	Georgiꝰ martyr	iiii	lxxxi	
4 al.mar.	Fortunatꝰ psb.m̄	xi	ultimo	77	6.cal.ſept.	Georgiꝰ diacoꝰ m̄	vii	cxxiii	
di.octo.	Fortunatus m̄	xi	ultimo	289	6.idꝰ octo.	Geraldus ꝯfeſſor	ix	xlv	
di.octo.	Fortunatus mar.	xi	ultimo	290	7.cal.mar.	Gerardꝰ eps & m̄	iii	cxlv	
5 al.mar.	Fortunio martyr	xi	ultimo	79		Gerardꝰ eps & ꝯ.	iii	cxlvi	
4 io.octo.	Franciſcus ꝯfeſ.	ix	xviii		i2.cal.nou.	Geraſma regia m̄	ix	lxxxvii	
5 al.octo.	Fraternus eps	xi	ultimo	265		Geremarꝰ abbas	xi	lxi	
io cal.ſept.	Fructuoſa mar.	vii	c		6.no.octo.	Gerinus martyr	ix	xiii	
i2 cal.feb.	Fructuoſꝰ eps m̄.	ii	cx		io.cal.apr.	Germani duo m̄.	iii	ccxx	
io ca.apri.	Frumentius mar.	iii	ccxx		i4.cal.feb.	Germanicus mr̄	ii	ciii	
io al.apri.	Frumentius mar.	iii	ccxx		5.cal.iunii	Germanus eps	v	lix	
6 al.nou.	Frumentius eps	ix	cxiii		pd.ca.aug.	Germanus eps	vi	clxi	
al.ian.	Fulgentius eps	ii	xxxii		8.idus ſep.	Germanꝰ eps & m̄	viii	xliiii	
	Fulgentius epiſ.	ii	xxxiii		io.ca.nou.	Germanꝰ martyr	ix	xcvii	
di.febr.	Fuſca uirgo & m̄	iii	cxix		3.cal.nou.	Germanus eps	ix	cxxv	
5 ꝰ decē.	Fuſciaꝰ martyr	i	lvii		3.no.nou.	Germanus m̄	x	xviii	
8 lus ſep.	Fuſculꝰ eps & m̄.	viii	xliiii		6.idꝰ octo.	Geron martyr	ix	xlvii	
i7 ca.febr.	Fuſcus ꝯfeſſor	xi	ultimo	35	3.idus iulii	Gerſericus mar.	vi	xcvi	
					i6.ca.apri.	Gertrudis uirgo	iii	ccv	
					i3.cal.iul.	Geruaſiꝰ martyr	v	cxxvi	
					4.idus iun.	Getulius martyr	v	ciiii	
					6.idus iun.	Gildardus eps	v	xcviii	
	.G.				pd.no.febr.	Gilibertꝰ ꝯfeſſor	iii	lxxxiii	
ii al.mar.	Gabinꝰ psbr & m̄	iii	cxxxvi		7.idꝰ octo.	Giſſerius ꝯfeſſor	xi	ultimo	278
5 al.iun.	Gabinus martyr	xi	ultimo	159	pd.no.iul.	Goar ꝯfeſſor	vi	lxii	
	Gabriel archāg.	iii	ccxxvi		i3.ca.octo.	Godericus eps	viii	xciiii	
	Gad patriarcha	iii	xcvi		6.idus ma.	Gordianus mar.	iiii	cxlix	
	Gadanus ſenex	xi	l		i5.ca.octo.	Gordianus mar.	xi	ultimo	249
7 dꝰ mar.	Gagius martyr	iii	clxxxv		7.idꝰ mar.	Gorgonius mr̄	iii	clxxxv	
i3 cal.ma.	Galatas martyr	xi	ultimo	125	5.idus ſep.	Gorgonius mart.	viii	lv	
p ca.febr.	Galeſius martyr	iii	lxxxii		6.idꝰ mar.	Gorgonius m̄.	xi	ultimo	87
5 o.octo.	Galla uidua	ix	xxv		5.non.ma.	Gotardus eps	iiii	cxxix	
i6 cal.dec.	Galla ſancta	x	lxvii		4.non.iun.	Grata martyr	v	lxxvii	
7 al.iul.	Gallicanus mar.	vi	viii		i5.cal.ianu.	Gratianus eps	xi	ultimo	i5
i7 cal.no.	Gallus abbas	ix	lxxii		pd.idꝰ aug.	Gratilianus m̄	xi	ultimo	2i5
	Gamaliel diſcip.	vii	xvi		idibꝰ ian.	Gregorius nazan-			
p no.oct.	Gangulphus m̄	ix	xxvii			zenus epiſcopus	ii	lxix	
	Gaſpar rex	ii	xlviii		9.cal.ianu.	Gregoriꝰ pſ.& m̄	i	lxxxviii	
5 a.ſeptē.	Gaudentia uirgo	xi	ultimo	322	7.idꝰ mar.	Gregorius eps	iii	clxxxvi	
5 io.febr.	Gaudētiꝰ eps ꝯfeſ	iii	lxxviii		4.idꝰ mar.	Gregorius papa			
p idꝰ oct.	Gaudētiꝰ eps & m̄.	ix	lxiii			primus doctor.	iii	cxcii	
3 dꝰaugu.	Gaudericus eps	xi	ultimo	2i2	5.non.iulii	Gregorius eps	vi	xliiii	
cal.ſept.	Gedeon iudex	viii	vii			Gregorius eps	vi	xlv	
i ca.decē.	Gelaſius papa	x	lxxvii		i9.cal.ſept.	Gregorius pſby.	vii	lxii	
	Gelaſius eps	xi	cxxvi		9.cal.ſept.	Gregorius ꝯfeſſ.	vii	cvi	
3 a.ma.	Gemelli duo m̄.	iiii	c		i5.cal.dec.	Gregorius eps	x	lxxii	
3 cal.febr.	Geminianus eps	iii	lvii			Gregorius eps	x	lxxiii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	❡Gregoriꝰ papa 2.	x	cxvii	
4. cal. decẽ.	❡Gregoriꝰ papa 3.	x	cxviii	
14. cal. ian.	❡Gregorius ep̃us	xi	ultimo	15
13. cal. ianu.	❡Gregorius ep̃us	xi	ultimo	17
15. cal. aug.	❡Gudenes martyr	vi	cxii	
4. idꝰ ianu.	❡Guilelmus ep̃us	ii	lxiii	
5. cal. iunii.	❡Guilelmus cõfeſ.	v	lxi	
6. no. mar.	❡Guilermꝰ p̃ſby.	iii	clxx	
	❡Gulphilas ep̃us	xi	lxxxv	
5. cal. apl.	❡Gũteranꝰ rex ꝯfe.	iiii	viii	
cal. maii	❡Gũteranꝰ rex m̃.	iiii	cxii	
12. cal. dec.	❡Gurias martyr	x	lxxxviii	
	H.			
13. cal. mar.	❡Habetdeũ ep̃ſ m̃.	xi	lix	
	❡Hadrianus ep̃us	iii	lxxxiii	
6. idꝰ ſepté.	❡Hadrianꝰ martyr	viii	lii	
8. idꝰ mar.	❡Hadrianꝰ martyr	iii	clxxxv	
	❡Hadrianus papa	viii	liii	
12. cal. nou.	❡Hadrianꝰ puer m̃	ix	lxxxvii	
cal. mar.	❡Hadrianꝰ martyr	xi	ultimo	81
3. idꝰ octo.	❡Hadrianꝰ martyr	xi	ultimo	287
	❡Hailon iudex	viii	xii	
	❡Haioth iudex	viii	v	
	❡Heber pater	iii	l	
6. cal. nou.	❡Hediſſius ꝯfeſſor	ix	cxiii	
4. idꝰ octo.	❡Hediſtius mar.	xi	ultimo	282
7. idꝰ april.	❡Hegeſippꝰ diſci.	iiii	xxxvi	
	❡Helchana ſcũs	vii	lxxxi	
15. cal. ſep.	❡Helena regina	vii	lxxiii	
11. cal. iunii	❡Helena uirgo	xi	ultimo	146
15. cal. maii	❡Helenus abbas	iiii	lix	
15. cal. maii	❡Heleus pſb. & m̃.	xi	ultimo	123
16. cal. feb.	❡Heleuſippus m̃.	xi	lxxxxiii	
	❡Heli ſacerdos	vii	lxxx	
10. cal. iulii	❡Heliades martyr	v	cxxxvii	
7. idꝰ mar.	❡Helianus martyr	iii	clxxxv	
19. cal. ſep.	❡Helias propheta	vii	lxi	
3. idꝰ ſepté.	❡Helias abbas	viii	lxiii	
	❡Helias abbas	viii	lxiiii	
5. noñ. iulii	❡Heliodorus ep̃us	vi	xlvi	
pd. no. ma.	❡Heliodorus mar.	xi	ultimo	136
15. cal. iulii	❡Heliſabet deſco/nangia	v	cxxiii	
	❡Heliſabet zacha.	x	xxv	
13. cal. dec.	❡Heliſabet de un/garia	x	lxxix	
18. cal. iulii	❡Heliſeus ꝓpheta	v	cxv	
7. idꝰ mar.	❡Helius martyr	iii	clxxxv	
8. idꝰ ma.	❡Helladius ep̃s	xi	ultimo	138
no. aug.	❡Hemigdiꝰ epꝰ m̃.	vii	xxiiii	
5. non. mar.	❡Hemitreriꝰ mar.	iii	clxxii	
pd. idꝰ iulii	❡Hericꝰ imp. ꝯfeſ.	vi	lxxxxvii	
4. cal. iulii	❡Hera uirg. & m̃.	vi	xxi	
	❡Heraclas ep̃us	xi	vi	
3. cal. octo.	❡Heraclas martyr	xi	ultimo	138

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
4. cal. iulii	❡Heraclides mar.	vi	xxi	
	❡Heraclides ꝯfeſſ.	xi	lxxxvii	
	❡Heraclitus ꝯfeſſ.	xi	xvii	
7. idꝰ mar.	❡Heraclius mar.	iii	clxxxv	
16. cal. iunii	❡Heraclius mar.	xi	ultimo	1
3. cal. aplis	❡Herbertus ꝯfeſſ.	iii	ccxii	
cal. mar.	❡Herculanꝰ ep̃s m̃.	iii	clxiii	
11. cal. oct.	❡Herculanus mar.	viii	cii	
7. cal. oct.	❡Herculanꝰ mar.	viii	cxx	
noñ. ſep.	❡Herculanꝰ mar.	xi	ultimo	2
4. noñ. maii	❡Herina uir. & m̃.	iiii	cxxii	
pd. no. nou.	❡Herius preſbyter	x	xxiii	
4. idus iulii	❡Hermacoras ep̃s & martyr	vi	lxxxvi	
3. noñ. aug.	❡Hermelus mar.	xi	ultimo	2
7. idus maii	❡Hermes diſcipl's	iiii	cxlvi	
5. cal. ſepté.	❡Hermes martyr	vii	cxxix	
pd. cal. ian.	❡Hermes ꝯfeſſor	xi	ultimo	
pd. no. ian.	❡Hermes martyr	xi	ultimo	
cal. mar.	❡Hermes martyr	xi	ultimo	
11. cal. nou.	❡Hermes martyr	xi	ultimo	2
idi. aplis	❡Herminigildꝰ rex & martyr	iiii	xlviii	
6. cal. aug.	❡Hermippus mar.	vi	cxlv	
6. cal. aug.	❡Hermocrates m̃.	vi	cxlv	
pd. idꝰ dec.	❡Hermogenes m̃.	xi	ultimo	
15. cal. maii	❡Hermogenes m̃.	xi	ultimo	1
13. cal. maii	❡Hermogenes m̃.	xi	ultimo	1
7. cal. maii	❡Hermogenes m̃.	xi	ultimo	1
6. cal. aug.	❡Hermolaꝰ pſb. m̃	vi	cxlv	
19. cal. ian.	❡Hero martyr	i	lxviii	
4. cal. iulii	❡Hero martyr	vi	xxi	
16. cal. nou.	❡Hero ep̃s & mar.	ix	lxxvii	
	❡Hero epiſcopus	xi	vii	
	❡Heronius ꝯfeſſor	xi	lxxv	
	❡Heſychiꝰ ep̃s m̃.	xi	xxxii	
idi. maii	❡Heſychius ep̃us	v	iii	
17. cal. iulii	❡Heſychius mar.	v	cxix	
14. cal. dec.	❡Heſychius mar.	x	lxxvi	
	❡Heſter regina.	viii	lxxxi	
7. cal. aug.	❡Hiacynthus mar.	vi	cxliii	
3. idꝰ ſepté.	❡Hiacynthus mar.	viii	lxii	
4. idꝰ febr.	❡Hiacynthus mar.	xi	ultimo	5
5. idꝰ ſepté.	❡Hiacynthꝰ ep̃s m̃.	xi	ultimo	24
4. no. nou.	❡Hiacynthus mar.	xi	ultimo	3
cal. maii	❡Hieremias ꝓphe.	iiii	cix	
15. cal. oct.	❡Hieremias mar.	viii	lxxxviii	
7. idꝰ iunii	❡Hieremias mar.	xi	ultimo	16
pd. cal. oct.	❡Hieronymus preſbyter & doctor	viii	cxxxii	
	❡Hieroſolyitãi ep̃i	xi	viii	
3. no. decẽ.	❡Hilaria martyr	i	xxiii	
pd. idꝰ aug.	❡Hilaria martyr	vii	liiii	
12. cal. nou.	❡Hilarion abbas	ix	lxxxviii	
17. cal. aug.	❡Hilarius martyr	vi	cv	
idi. ianu.	❡Hilarius ep̃us	ii	lxviii	
3. noñ. maii	❡Hilarius ep̃us	iiii	cxxxi	
4. idꝰ ſepté.	❡Hilarius papa	viii	lix	

Tēpore		Li.	Capitulo	Pa.
..octo.	¶Hilarius martyr	viii	cxxiiii	
.c..nou.	¶Hilariꝰ epiſcopꝰ	xi	ultimo	50i
...apri.	¶Hilariꝰ ep̄s & m̄r	iii	cciii	
i..s maii	¶Hilarus abbas	iiii	clxiii	
	¶Hildebertus ep̄s	xi	lxxi	
.c.l.ianu.	¶Hildefonſus ep̄s	i	lxxvi	
.c.l.iul.	¶Hildegardis uir.	v	clxxxix	
.c..iun.	¶Hildeuntus ep̄s	v	xlix	
	¶Hymeneus ep̄s	xi	viii	
..l. ian.	¶Himeriꝰmartyr	i	lxxiii	
.c..iulii	¶Himeriꝰ ep̄s	v	cxxii	
ca. febr.	¶Hippolytus mar.	iii	lx	
idi augu.	¶Hippolytus mar.	vii	lvi	
	¶Hippolytus ep̄s	vii	lvii	
.c.l.ſept.	¶Hippolytus m̄r.	xi	ultimo	220
id..s mar.	¶Hiradus martyr	iii	cxci	
di..oue.	¶Homobonꝰ ꝯfeſſ.	x	lvi	
.c..feb.	¶Honoratus ep̄s	ii	lxxxvi	
	¶Honoratus ep̄s	ii	lxxxvii	
	¶Honoratus ꝯfeſſ.	ii	lxxxviii	
ca..augu.	¶Honoratus mar.	vii	vi	
.c..nou.	¶Honoratus mar .	xi	ultimo	322
ca iun.	¶Honoratꝰ martyr	xi	ultimo	20
..idꝰ nou.	¶Hor abbas	x	liiii	
idi..s aug.	¶Hormiſda papa	vii	xxxvii	
	¶Hormiſda mar.	vii	xxxviii	
ca decē.	¶Hortolanus epi/ſcopus & martyr	x	cxix	
	¶Hoſentius ep̄s	iii	lxxxv	
.ca.iun.	¶Hoſpitius ꝯfeſſor	v	xxvii	
no..ugu.	¶Hoſualdus rex & martyr	vii	xxiii	
ca apri.	¶Hugo ep̄s	iiii	xxii	
	¶Hugo abbas	iiii	xxiii	
no..ul.	¶Hugo abbas	vi	lviii	
	¶Hugo ꝯfeſſor	vi	lix	
	.I.			
	Iacob uel Iſrael patriarcha	iii	xciiii	
.ca ma.	¶Iacobꝰpſbr̄ & m̄.	iiii	lxxviii	
..c.. ma.	¶Iacobus martyr	iiii	ciiii	
ca ma.	¶Iacobꝰ mior apl̄s	iiii	cviii	
idi ꝰiul.	¶Iacobꝰ ſapiēs ep̄s	vi	cii	
ca..ugu.	¶Iacobꝰ maior ap.	vi	cxxxiii	
..ca nou.	¶Iacobꝰ ep̄s & m̄.	ix	lxxxvii	
ca..decē.	¶Iacobꝰ itercisꝰ m̄	x	cxii	
	¶Iahir iudex	viii	ix	
..ca aug.	¶Ianuaria martyr	vi	cix	
..ca ma.	¶Ianuariꝰ martyr	iiii	lvi	
.idi ma.	¶Ianuariꝰpſ.& m̄.	iiii	cxlix	
.idi iul.	¶Ianuariuſ martyr	vi	lxxvii	
.idi iul.	¶Ianuariꝰ martyr	vi	lxxx	
.idi iul.	¶Ianuariꝰ martyr	vi	lxxxv	
idi ꝰ iul.	¶Ianuariuſ martyr	vi	ciii	

Tempore		Li.	Capitulo.	Pa.
8.idꝰ augu.	¶Ianuarius martyr	vii	xxx	
15.ca.octo.	¶Ianuariꝰep̄s & m̄.	viii	xciii	
3. idꝰ octo.	¶Ianuarius m̄.	ix	lxi	
9.cal. nou.	¶Ianuariꝰpſb.& m̄	ix	ci	
7.idus ian.	¶Ianuarius m̄.	xi	ultimo	28
	¶Iared pater	iii	ix	
3.non. dec.	¶Iaſon martyr	i	xxiii	
5.idus ma.	¶Iaſon martyr	iiii	cli	
	¶Iaſon diſcipulus	vi	c	
14.cal.mar.	¶Ieiunia.4. tēpoꝝ	iii	cxxix	
	¶Iepthe iudex	viii	x	
	¶Ieſſe pater dauid	ii	xiiii	
	¶Ieſus ſacerdos	vi	xci	
	¶Ieſus diſcipulus	vi	c	
	¶Ieſus ſyrach.pph	vii	ii	
3.idus ian.	¶Iginus papa & m̄	ii	lxiiii	
cal.febr.	¶Ignatius ep̄s & m̄	iii	lxiiii	
3.no. febr.	¶Ignatius martyr	iii	lxxix	
3.cal.mar.	¶Impodera mar.	iii	cxcvii	
idibꝰma.	¶Indalletiuſ ep̄s	v	iii	
13.cal.ianu.	¶Ingenius martyr	i	lxxviii	
no.febr.	¶Ingenuinus ep̄s	iii	lxxxv	
5.cal. ianu.	¶Innocentes mar.	ii	x	
5.cal.augu.	¶Innocētiꝰpa.& m̄	vi	cxlix	
10.ca.octo.	¶Innocentius mar	viii	ciii	
9.cal.iun.	¶Innocentius mar.	xi	ultimo	149
10.ca. mar.	¶Innumerabiles m̄	iii	cxxxvii	
6.no.octo.	¶Innumerabiles ſocii eleutherii m̄.	ix	xiiii	
4.ca. octo.	¶Innumerabiles ſocii marcelliani m̄	ix	xxii	
	¶Innumerabiles ſocii adaucti mar.	xi	xxx	
5.no.ma.	¶Inuētio ſcē crucis	iiii	cxvii	
idi.iun.	¶Inuētio ſci ātonii	v	cx	
7.cal.iul.	¶Inuētio ſci marci	vi	v	
3.no.augu.	¶Inuētio ſci ſteph.	vii	xv	
	¶Ioachim pr̄ dn̄e	vi	cxl	
9.cal.iunii	¶Ioanna diſcipula	v	xxxv	
16.cal. ian.	¶Ioannes mar.	i	lxxiii	
16. cal.ian.	¶Ioannes martyr	i	lxxiii	
6.cal.ianu.	¶Ioānes ap.& euā.	ii	vii	
6.cal. febr.	¶Ioānes chryſ.ep̄s	iii	xxvii	
	¶Ioānes preſbr̄	iii	xxviii	
pd.cal.feb.	¶Ioānes martyr	iii	lxiii	
3. no. febr.	¶Ioāneſ elemo.ep̄s	iii	lxxvii	
3.cal. mar.	¶Ioānes monachꝰ	iii	clvi	
3.cal. mar.	¶Ioannes abbas	iii	clvii	
	¶Ioannes abbas	iii	clviii	
	¶Ioānes anachori.	iii	clix	
7. idꝰ mar.	¶Ioānes martyr	iii	clxxxv	
14.cal. apl.	¶Ioannes abbas	iii	ccvii	
6.cal. apri.	¶Ioānes anachori.	iiii	vi	
	¶Ioannes cōfeſſor	iiii	vii	
pd.no.ma.	¶Ioannes ad portā latinam	iiii	cxxxiiii	
pd.no. ma.	¶Ioānes damaſ.pſ.	iiii	cxxxv	
14.cal.iun.	¶Ioānes martyr	v	xvi	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.	Tempore.		Li.	Capitulo	
6.cal.iunii.	¶Ioānes papa.p.m̄.	v	li			¶Iſaias monachus	xi	xliiii	
	¶Ioānes.pa.2.ꝯfeſ.	v	lii		19.cal.ianu.	¶Iſidorus martyr	i	lxviii	
	¶Ioānes papa.3.ꝯſ.	v	liii		18.cal.febr.	¶Iſidorus abbas	ii	lxxx	
	¶Ioannes eremita	v	cviii		pd.no.apl.	¶Iſidorus eps	iiii	xxx	
	¶Ioānes martyr	v	cxxix		idi.maii	¶Iſidorus martyr	v	ii	
9.cal.iulii	¶Ioānes.pſ.& mar.	v	cliiii		4.no.ianu.	¶Iſidorus epiſcop⁹	xi	ultimo	6
8.cal.iulii	¶Ioannes baptiſta	vi	iii		15.cal.maii	¶Iſidorus martyr	xi	ultimo	5
6.cal.iulii	¶Ioannes martyr	vi	ix		17.cal.iun.	¶Iſidor⁹ epiſcopus	xi	ultimo	2
	¶Ioannes diſcipul⁹	vi	c		7.id⁹ mar.	¶Iſitius martyr	iii	clxxxix	
cal.aug.	¶Ioānes martyr	vii	vi			¶Iudas patriarcha	iii	lxxxxvi	
3.id⁹ augu.	¶Ioānes martyr	vii	li			¶Iudas ep.	vii	lxxxxvi	
15.cal. ſep.	¶Ioānes pſ. & mar.	vii	lxxv			¶Iudas maccabeus	ix	ii	
	¶Ioannes epiſcop⁹	vii	lxxxxvi		5.cal.noue.	¶Iudas apoſtolus	ix	cxv	
7.id⁹ſepte.	¶Ioannes martyr	viii	cxlvi			¶Iudith uidua	viii	lxxx	
5.cal.octo.	¶Ioannes martyr	viii	cxxv		idi. dece.	¶Iudocus ꝯfeſſor	i	lxv	
	¶Ioānes maccabe⁹	ix	v		pd.id⁹ ſep.	¶Iuentius eps	viii	lxviii	
4.cal.nou.	¶Ioannes epiſcop⁹	ix	cxix			¶Iuentius pſbyter	viii	lxix	
	¶Ioannes epiſcop⁹	xi	viii		4.id⁹ dece.	¶Iulia uirgo & mr	i	lv	
12.cal.ian.	¶Ioānes martyr	xi	ultimo	19	3.idus mar.	¶Iulia uirgo	iii	clxxxxvi	
5.cal.febr.	¶Ioānes preſbyter	xi	ultimo	40	11.cal.iunii	¶Iulia uirgo &mar	v	xxix	
6.cal.ſep.	¶Ioānes martyr	xi	ultimo	226	idi.iulii	¶Iulia martyr	vi	ciii	
6.id⁹ maii	¶Iob ꝓpheta	iiii	cxlviii		no.octo.	¶Iulia uirgo &mar.	ix	xxxi	
4.noñ.iulii	¶Iocundianus mar	vi	liiii		12.cal. nou.	¶Iulia uirgo &mar.	ix	lxxxvii	
3.idus iulii	¶Iocūd⁹ eps & mar	vi	lxxxxv		16.cal. dce.	¶Iulia uirgo	x	lxvii	
3.idus iulii	¶Iohel ꝓpheta	vi	lxxxix		12.cal.aug.	¶Iulia uirgo &mar.	xi	ultimo	39
10.cal. oct.	¶Ion pſbyter et m̄.	viii	cvi		cal.octo.	¶Iulia uirgo & mar	xi	ultimo	18
6.cal.febr.	¶Ionas propheta	iii	xxvi		pd.no.mar.	¶Iulialis eps	xi	ultimo	31
	¶Ionathas maccab.	ix	iii		14.cal.mar.	¶Iuliana uirg.& mr	iii	cxxxi	
16.cal.feb.	¶Ionilla martyr	ii	lxxxxiii		pd.id⁹ aug.	¶Iuliana martyr	vii	lv	
5.cal. dece.	¶Ioſaphat eremita	x	cxiiii		7.id⁹ ianu.	¶Iulianus martyr	ii	lii	
	¶Ioſeph patriarcha	iii	lxxxxvii		6.id⁹ianua.	¶Iulian⁹ puer mar	ii	lv	
14.cal. apl.	¶Ioſeph ſpōſuſ dn̄e	iii	ccix		5.cal.febr.	¶Iulianus eps	iii	xxxv	
	¶Ioſeph ab arimat.	iiii	ii			¶Iulianus ꝯfeſſor	iii	xxxvi	
13.cal.aug.	¶Ioſeph iuſt⁹ diſci.	vi	cix			¶Iulianus eremita	iii	xxxvii	
	¶Ioſeph epiſcopus	vii	lxxxxvi			¶Iulianus cōfeſſor	iii	xxxviii	
	¶Ioſias rex	vi	ii		pd.id⁹ feb.	¶Iulian⁹ hoſpes ꝯf.	iii	cxvi	
8.cal.aug.	¶Ioſias martyr	vi	cxxxiiii		3.cal. mar.	¶Iulianus martyr	iii	cliiii	
cal.ſep.	¶Ioſue pph.& dux	viii	i		7.id⁹mar.	¶Iulianus martyr	iii	clxxxv	
3.noñ.maii	¶Iouinian⁹ martyr	xi	ultimo	135	9.cal.iulii	¶Iulianus martyr	v	cxli	
6.no.mar.	¶Iouin⁹ martyr	iii	clxix		15.cal. aug.	¶Iulianus martyr	vi	cxi	
15.cal.mar.	¶Iouita martyr	iii	cxxvii		5.cal.ſepte.	¶Iulianus martyr	vii	cxxxi	
	¶Iphigenia uirgo	viii	ci		cal.noue.	¶Iulianus martyr	x	ii	
3.noñ. apl.	¶Irenes uirg.& m̄.	iiii	xxvii			¶Iulianus eps	xi	vi	
noñ.apl.	¶Irenes uirg.& m̄.	iiii	xxxii			¶Iulianus eps	xi	viii	
8.cal.apil.	¶Irene⁹ eps & mar.	iii	ccxxix			¶Iulianus epiſcop⁹	xi	viii	
5.cal.ma.	¶Irene⁹ eps & mar	iiii	lxxxxiiii		idi.febr.	¶Iulianus martyr	xi	ultimo	5
3.noñ.ma.	¶Ireneus martyr	iiii	cxxxiii		14.cal.mar.	¶Iulian⁹eps & mar.	xi	ultimo	58
4.cal.iulii	¶Irene⁹eps & mar.	vi	xx		11.cal.mar.	¶Iulianus martyr	xi	ultimo	72
5.noñ. iulii	¶Ireneus martyr	vi	xlviii		15.cal.aug.	¶Iulian⁹ martyr	xi	ultimo	77
7.cal.ſep.	¶Irene⁹ martyr	vii	cxvi		7.id⁹ aug.	¶Iulian⁹ martyr	xi	ultimo	99
4.id⁹ febr.	¶Ireneus martyr	xi	ultimo	57	pd.id⁹ aug.	¶Iulianus martyr	xi	ultimo	14
7.cal.apl.	¶Irene⁹ diac⁹ & m̄.	xi	ultimo	100	8.cal.ſepte.	¶Iulian⁹ pſbr̄ & mr	xi	ultimo	24
	¶Iſaac patriarcha	iii	lxxxxii		idi.iulii	¶Iulita martyr	vi	ci	
3.noñ.iunii	¶Iſaac martyr	v	lxxxii			¶Iulius ꝯfeſſor	iii	xxxvi	
	¶Iſaac preſbyter	v	lxxxiii		pd.id⁹ apl.	¶Iulius papa	iiii	xlvi	
	¶Iſaac abbas	v	lxxxiiii		16.cal.ma.	¶Iulius martyr	iiii	lvi	
	¶Iſachar pr̄iarcha	iii	lxxxxvi		6.cal.iunii	¶Iulius martyr	v	lvi	
pd.no. iulii	¶Iſaias propheta	vi	lx		cal.iulii	¶Iulius martyr	vi	xxxv	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
14.cal. ſep.	¶Iulius ſenator m̄.	vii	lxxix	
	¶Iuli⁹ aphrican⁹ ꝯ.	xi	lxxvii	
non. dec.	¶Iulius martyr	xi	ultimo	5
13.cal. ian.	¶Iulius martyr	xi	ultimo	16
	¶Iunior eps	iii	lxxxv	
14.cal. iun.	¶Iuo p̄ſbr̄ & ꝯfeſ.	v	xxi	
idi.iul.	¶Iuſta martyr	vi	ciii	
14.cal.aug.	¶Iuſta martyr	vi	cxvii	
6.cal.octo.	¶Iuſtina uirgo & m̄	viii	cxxi	
non. oct.	¶Iuſtina uirgo & m̄	ix	xxxii	
p̄d.cal.dec.	¶Iuſtina uirgo & m̄	xi	ultimo	i
idi.april.	¶Iuſtinus martyr	iiii	l	
15.cal. aug.	¶Iuſtinus martyr	vi	cxi	
p̄d.non. au.	¶Iuſtinus p̄ſbr̄ & m̄	vii	xviii	
6.non.iul.	¶Iuſtus martyr	vi	xlii	
non.aug.	¶Iuſtus eps	vii	xxvi	
8.id⁹ augu.	¶Iuſtus martyr	vii	xxxii	
	¶Iuſtus eps	vii	xcvi	
	¶Iuſtus epiſcopus	vii	xcvi	
1.id⁹octo.	¶Iuſtus epiſcopus	ix	lxvi	
5.cal.nou.	¶Iuſtus puer mar.	ix	lxxx	
4.non.nou.	¶Iuſtus martyr	x	ix	
	¶Iuſtus epiſcopus	xi	vi	
	¶Iuſt⁹ diacon⁹ mar	xi	cxiiii	
p̄d.id⁹febr.	¶Iuſtus martyr	xi	ultimo	49
p̄d.ca.mar.	¶Iuſtus martyr	xi	ultimo	80
p̄d.idus iul.	¶Iuſtus epiſcopus	xi	ultimo	192
non.ma.	¶Iuuenalis martyr	xi	ultimo	137
non.ma.	¶Iuuenalis eps	iiii	cxix	
	¶Iuuencus preſby.	xi	cxxi	
	.L.			
	¶Lamech pater	iii	xii	
cal.octo.	¶Lampertus eps m̄	viii	lxxxvi	
	¶Landelmus ꝯfeſ.	xi	lxiii	
non.iul.	¶Lanfrancus ꝯfeſ.	vi	xlvii	
	¶Laodicienſes epi	xi	x	
id⁹ octo.	¶Largitia martyr	ix	xli	
7.cal.apri.	¶Largus martyr	iii	cciii	
idus aug.	¶Largus martyr	vii	xxxv	
id⁹ aug.	¶Largus martyr	vii	lv	
non.mar.	¶Largus martyr	xi	ultimo	83
idus dec.	¶Latro epiſcopus	i	xli	
	¶Latrocinian⁹ eps	xi	lxxxix	
cal. oct.	¶Laudon eps	xi	ultimo	256
cal.febr.	¶Launoniaric⁹ ab.	ii	ciiii	
non.iun.	¶Laurētinus mar.	v	lxxx	
	¶Laurenti⁹ p̄ſ.& m̄	iii	lxxviii	
non.febr.	¶Laurentius mar.	iii	lxxix	
	¶Laurentius eps	ii	lxxxv	
id⁹augu.	¶Laurēti⁹ diac⁹ m̄.	vii	xliii	
non.iul.	¶Laurianus mar.	vi	xlix	
cal.ian.	¶Lazarus epiſcop⁹	i	lxxii	
cal. mar.	¶Leander epiſcop⁹	iii	clv	
cal.maii	¶Leo papa primus	iiii	lxxvi	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
4.cal.iul.	¶Leo papa ſecūd⁹	vi	xviii	
	¶Leo papa tertius	vi	xix	
17.ca. aug.	¶Leo papa quart⁹	vi	cvi	
13.cal.ma.	¶Leo papa decim⁹	iiii	lxv	
5.cal.ma.	¶Leo epiſcopus	iiii	ci	
9.cal.ſep.	¶Leo confeſſor	vii	cvi	
	¶Leo p̄ſbr̄ & cōfeſ.	vii	xxxvi	
cal.mar.	¶Leo martyr	xi	ultimo	82
p̄d.cal. iul.	¶Leo martyr	xi	ultimo	182
p̄d.id⁹nou.	¶Leo ꝯfeſſor	xi	ultimo	318
idi.decē.	¶Leocadia uirgo	i	xlviii	
6.no. octo.	¶Leodegari⁹ eps m̄	ix	xiii	
8.idus no.	¶Leonardus ꝯfeſ.	x	xix	
6. cal. dec.	¶Leonardus ꝯfeſ.	x	cxi	
p̄d.id⁹aug.	¶Leonides martyr	vii	lv	
	¶Leonides martyr	xi	xxiii	
16.cal.feb.	¶Leonilla martyr	i	xciii	
8.id⁹ decē.	¶Leontia martyr	i	xxxv	
5.cal.feb.	¶Leontius martyr	iii	xxxix	
7.id⁹ mar.	¶Leontius martyr	iii	clxxxv	
5.cal.octo.	¶Leontius martyr	viii	cxxiii	
3.no.nouē.	¶Leontius ꝯfeſſor	ix	cxxiii	
13.cal.ſept.	¶Leontius martyr	vii	lxxxvii	
3.idus ian.	¶Leontius martyr	xi	ultimo	52
14.cal.apr.	¶Leontius eps	xi	ultimo	92
5.idus iul.	¶Leontius martyr	xi	ultimo	191
13.cal.ſept.	¶Leouigildus m̄r	vii	lxxxvi	
6.non. ma.	¶Letanie	iiii	cxiiii	
16.cal.aug.	¶Letantius martyr	vi	cix	
8.idus ſep.	¶Letus eps & mar.	viii	xliiii	
no. nou.	¶Letus p̄ſbr̄ ꝯfeſ.	xi	ultimo	310
	¶Leui patriarcha	iii	xcvi	
	¶Leuius epiſcop⁹	vii	xcvi	
11.cal.iul.	¶Leuphred⁹ abbas	v	cxxxvi	
3.cal.ian.	¶Liberalis eps & m̄	ii	xx	
5.cal.ma.	¶Liberalis ꝯfeſſor	iiii	xciii	
10.cal.apr.	¶Liberatuſ martyr	iii	ccxxii	
16.cal. ſep.	¶Liberatus abb.m̄	vii	lxxi	
13.cal.ian.	¶Liberatus ꝯfeſ.	xi	ultimo	17
6. cal. iun.	¶Liberius ꝯfeſſor	xi	ultimo	155
9.cal.octo.	¶Liberius eps	xi	ultimo	258
	¶Libertinus abbas	xi	xcv	
idi. febr.	¶Licinius epiſcop⁹	xi	ultimo	62
idi. ſept.	¶Lycorius eps	xi	ultimo	246
idi. ſept.	¶Ligorius martyr	viii	lxxiii	
6.cal.ſep.	¶Lilioſa martyr	vii	cxxiii	
10.cal.mar.	¶Linus eps & mar.	iii	cxxxvi	
9.cal. oct.	¶Linus papa & m̄.	viii	cix	
3. non. iun.	¶Liphardus ꝯfeſ.	v	lxxxi	
	¶Liphaſus diſcip.	vi	c	
7.id⁹mar.	¶Lyſimachus mar.	iii	clxxxv	
4.idus ſep.	¶Litheus eps & m̄.	viii	lx	
idi. mar.	¶Longinus martyr	iii	cci	
6.non.iul.	¶Longinus martyr	vi	xli	
12.cal.aug.	¶Longinus martyr	vi	cxxii	
idib⁹ian.	¶Longilius ꝯfeſ.	xi	ultimo	35
	¶Loth patriarcha	iii	xci	
7.id⁹octo.	¶Lubius martyr	ix	xli	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
io.cal.maii	¶Lucas diacꝰ & m̄.	iiii	lxxix	
i5.cal. nou.	¶Lucas euãgeliſta	ix	lxxix	
6.idꝰ febr.	¶Lucas martyr	xi	ultimo	55
8.cal.iulii	¶Luceia uir. & mr̄	vi	iiii	
idi.decē	¶Lucia uirgo & m̄	i	lxiiii	
i6.cal.oct.	¶Lucia uidua mr̄	viii	lxxxv	
7.idꝰ ianu.	¶Lucianꝰ p̄ſb.& m̄	ii	liii	
6.idꝰ ianu.	¶Lucianꝰ p̄ſb.& m̄	ii	lv	
	¶Lucianꝰ p̄ſb.ꝯfeſ.	xi	cxxix	
9.cal.ianu.	¶Lucianꝰ ꝯfeſſor	xi	ultimo	21
5.cal.iunii	¶Lucianus martyr	xi	ultimo	156
idi.iunii	¶Lucianus martyr	xi	ultimo	170
7.cal.nou.	¶Lucianus martyr	xi	ultimo	302
	¶Lucifer ep̄us	xi	lxxxviii	
8.ca..aug.	¶Lucilla uir.& mr̄	vi	cxxxvii	
4.cal.aug.	¶Lucilla uir.& mr̄	vi	clvii	
p̄d.cal.iulii	¶Lucina diſcipula	vi	xxvii	
	¶Lucina mar.	vi	xxviii	
5.no.decē.	¶Luciꝰ rex & ꝯfeſ.	i	xxiiii	
4.no.mar.	¶Luciꝰ pa.& mar.	iii	clxxiii	
p̄d.no.maii	¶Lucius cyr̄. ep̄us	iiii	cxxxvi	
	¶Luciꝰ diſcipulus	vi	c	
4.idꝰ ſeptē.	¶Luciꝰ ep̄s & mar.	viii	lx	
i4.cal.nou.	¶Lucius mar.	ix	lxxxiii	
8.cal.nou.	¶Lcius martyr	ix	cvii	
6.no.mar.	¶Luciꝰ ep̄s & mar.	xi	ultimo	83
4.cal.nou.	¶Lucius martyr	xi	ultimo	30[illegible]
9.cal.decē.	¶Lucretia uir.mr̄.	xi	ultimo	330
i5.cal.ſept.	¶Ludouicus ep̄s	vii	lxxv.i	
7.cal.ſept.	¶Ludouicꝰ rex ꝯf.	vii	cxv	
i6.cal.maii	¶Lupertus mar.	iiii	lvi	
3.no.febr.	¶Lupicinꝰ ep̄s m̄.	xi	ultimo	40
i2.cal.ap̄lis	¶Lupicinus abbas	xi	ultimo	94
idi.octo	¶Luphilus mar.	xi	ultimo	290
4.cal.aug.	¶Lupus ep̄us	vi	clvi	
cal.ſept.	¶Lupus epiſcopus	viii	xx	
7.cal.octo	¶Lupus epiſcopus	xi	ultimo	260
p̄d.idꝰ oct.	¶Lupus martyr	xi	ultimo	288
	.M.			
6.idꝰ decē.	¶Macarius mar.	i	xlvii	
4.no.ianu.	¶Macarius abbas	ii	xxxv	
i8.cal.febr.	¶Macarius abbas	ii	lxxxi	
	¶Macarius ꝯfeſſor	xi	xxxv	
p̄d.idꝰ feb.	¶Macarius mar.	xi	ultimo	59
p̄d.ca.mar.	¶Macarius mar.	xi	ultimo	80
p̄d.idꝰ aug.	¶Macarius mar.	xi	ultimo	214
cal.aug.	¶Maccabei mr̄es	vii	iiii	
3.idꝰ mar.	¶Macedoniꝰ p̄ſ.m̄.	iii	cxcviii	
8.idꝰ ianu.	¶Macra uir.& mr̄.	ii	l	
i2.cal.nou.	¶Macririꝰ ep̄s & m̄	ix	lxxxvii	
i5.cal.oct.	¶Macrius mar.	xi	ultimo	249
i5.cal.aug.	¶Macrobius mr̄.	xi	ultimo	197
i7.cal.dec	¶Machutus ep̄s	x	lxiiii	
9.cal.maii	¶Magnentius mar.	iiii	lxxxi	
i7.cal.nou.	¶Magnobonus ep̄s	ix	lxxiiii	
p̄d.no.feb.	¶Magnus martyr	iii	lxxxiii	

Tempore		Li.	Capitulo.	Pa.
8.idꝰ aug.	¶Magnus martyr	vii	xxx	
i4.cal.ſep.	¶Magnus martyr	vii	lxxvi	
p̄d.no.ſep.	¶Magnus martyr	xi	ultimo	237
9.cal.maii	¶Magus q̄dã mr̄.	iiii	lxxxi	
5.idꝰ.maii	¶Maiolus abbas	iiii	cliii	
8.idꝰ decē.	¶Maioricus mar.	i	xxxv	
9.cal.nouē.	¶Maiorus ep̄us	ix	ciii	
	¶Maiorus martyr	ix	ciiii	
9.cal.maii	¶Malachias ꝓphe.	iiii	lxxxii	
no.nou.	¶Malachias ep̄us	x	xxvii	
	¶Malalehel pater	iii	viii	
	¶Malchion p̄ſby.	xi	xc	
5.cal.ap̄lis	¶Malchus martyr	iiii	ix	
3.idꝰaug.	¶Malchus martyr	vii	li	
6.idꝰ octo.	¶Malloſus martyr	ix	xlviii	
3.cal.ap̄lis	¶Mamertinꝰ abbas	iiii	xiii	
5.idꝰ maii	¶Mamertus ep̄s	iiii	clii	
	¶Mãmea regina m̄	xi	xxiiii	
6.cal.ſept.	¶Mammea mar.	xi	ultimo	225
i6.cal.ſept.	¶Mammes mar.	vii	lxxii	
i2.cal.dec.	¶Mampelus mar.	xi	ultimo	325
9.cal.iunii	¶Manaem diſcipu.	v	xxxiii	
	¶Manaſſes p̄triarc.	iii	xcviii	
4.idꝰ iunii	¶Mandalis ꝯfeſſor	v	ciii	
8.idꝰ ſep.	¶Mãſuetꝰ ep̄s & m̄	viii	xliiii	
4.cal.decē.	¶Mãſuetꝰ ep̄s & m̄	x	cxix	
3.no.ſeptē.	¶Manſuetus ep̄us	xi	ultimo	235
i5.cal maii	¶Mapalicus mar.	iiii	lviii	
4.cal.iulii	¶Marcella mar.	vi	xxi	
i4.cal.iulii	¶Marcellianus, m̄.	v	cxxiiii	
5.idꝰ aug.	¶Marcellianus m̄.	vii	xli	
4.no.octo.	¶Marcellianus m̄.	ix	xxii	
4.no.ianu.	¶Marcellinꝰ pu.m̄	ii	xxxvi	
5.idꝰ ianu.	¶Marcellinus ep̄s	ii	lix	
i2.cal.maii	¶Marcellinus ep̄us	iiii	lxix	
6.cal.maii	¶Marcellinꝰpa.m̄.	iiii	lxxxix	
4.no.iunii	¶Marcellinꝰp̄ſ.m̄.	v	lxxiiii	
6.cal.ſep.	¶Marcellinus mr̄.	xi	ultimo	226
3.cal.ianu.	¶Marcellus mar.	ii	xix	
i7.cal.feb.	¶Marcellꝰ pa.& m̄	ii	lxxxiii	
	¶Marcellꝰ ep̄ſ ꝯfeſ.	ii	lxxxiiii	
9.cal.febr.	¶Marcellus mar.	ii	xix	
3.cal.iulii	¶Marcellus mar.	vi	xxiiii	
p̄d.no.ſep.	¶Marcellus mar.	viii	xxxvii	
no.oct.	¶Marcellus mar.	ix	xxx	
4.idꝰ oct.	¶Marcellus ep̄s m̄.	ix	lv	
3.cal.nou.	¶Marcellus mar.	ix	cxxiiii	
cal.nou.	¶Marcellus ep̄s	x	vii	
ii.cal.mar.	¶Marcellus mar.	xi	ultimo	72
p̄d.no.oct.	¶Marcellus p̄ſ. m̄.	xi	ultimo	275
3.idꝰ octo.	¶Marcellus mar.	xi	ultimo	287
4.no.ianu.	¶Marcellus mar.	ii	xxxvi	
	¶Marcilla ſcã	vi	clii	
i2.cal.nou.	¶Marculus ep̄s m̄.	ix	lxxxvii	
4.cal.febr.	¶Marcus martyr	iii	xli	
7.cal.maii	¶Marcuꝰ euãgeli.	iiii	lxxxvi	
5.idꝰ maii	¶Marcus martyr	iiii	cli	
i4.cal.iulii	¶Marcus martyr	v	cxxiii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Marcus diſcipu.	vi	c	
	¶Marcus qui & io-an. diſcipulus	vi	c	
.non. oct.	¶Marcus martyr	ix	xxii	
non. oct.	¶Marcus papa iꝰ	ix	xxxiii	
	¶Marcus papa 2ꝰ	ix	xxxiiii	
	¶Marcꝰ ſcriptor ꝯ.	ix	xxxv	
cal.nou.	¶Marcus ep̄s & m̄.	ix	xcii	
cal. nou.	¶Marcus martyr	ix	cvii	
	¶Marcus ep̄s	xi	vi	
.cal.apr.	¶Marcus martyr	xi	ultimo	91
idus oct.	¶Marcus martyr	xi	ultimo	287
.cal.dec.	¶Marcus martyr	xi	ultimo	322
.id⁹ dec.	¶Mardarius mar.	i	lxi	
cal. febr.	¶Mardonius mar.	iii	xix	
.cal.ma.	¶Mareas diacꝰ m̄.	iiii	lxxviii	
.cal. aug.	¶Margarita uir. m̄	vi	cxx	
	¶Margarita uirgo	ix	xxxvii	
	¶Maria iacobi	iiii	iiii	
	¶Maria ſalome	iiii	v	
no. apri.	¶Maria egyptiaca	iiii	xxiiii	
cal. iul.	¶Maria de cegnies	v	cxliii	
	¶Maria ꝓphetiſſa	vi	xxxi	
non.iul.	¶Maria martyr	vi	xlii	
cal. aug.	¶Maria magdalēa	vi	cxxiiii	
cal.aug.	¶Maria conſolatrix uirgo	vii	viii	
.cal. ſep.	¶Maria uirgo mater chriſti	vii	lxv	
cal.nou.	¶Maria uir.& mar	x	iiii	
cal.decē.	¶Maria uir.& mar	x	ciiii	
cal.dec.	¶Marianꝰ diacꝰ m̄.	i	xii	
cal.maii	¶Marianus ꝯfeſſor	iiii	ciii	
.cal.ma.	¶Marianꝰ martyr	iiii	ciiii	
.cal.nou.	¶Marianus mar.	xi	ultimo	293
idus ma.	¶Marina martyr	iiii	cxlix	
.cal.aug.	¶Marina uirgo	vi	cviii	
cal.ian.	¶Marinus martyr	ii	vi	
cal.feb.	¶Marinꝰ abbas m̄.	iii	xxii	
non.mar.	¶Marinus miles m̄	iii	clxxi	
idus iul.	¶Marinus martyr	vi	lxxx	
.no. ſep.	¶Marinus ꝯfeſſor	viii	xxxvi	
.cal.ſept.	¶Marinus ꝯfeſſor	xi	ultimo	217
.cal. feb.	¶Marius martyr	ii	c	
cal. febr.	¶Marius abbas	xi	ultimo	58
.cal.ma.	¶Maro martyr	iiii	liiii	
.cal. feb.	¶Martha martyr	ii	c	
.cal. aug.	¶Martha uirgo	vi	cli	
.cal.feb.	¶Martia ſancta	ii	cvi	
id⁹ mar.	¶Martia martyr	iii	cxcix	
cal.iul.	¶Martia uir.& mr̄	xi	ultimo	177
.cal.maii	¶Martialis martyr	iiii	lvi	
.cal.iul.	¶Martialis diſcip.	vi	xxix	
.idus iul.	¶Martialis martyr	vi	lxxvii	
id⁹ octo.	¶Martialis martyr	ix	lxi	
.cal.ſep.	¶Martialis martyr	xi	ultimo	119
idus ian.	¶Martiana uir.m̄.	ii	lviii	
no. apri.	¶Martiana martyr	xi	ultimo	110

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
pd.non.ian.	¶Martianus mart.	ii	xliiii	
pd.no.mar.	¶Martianꝰ ep̄s & m̄	iii	clxxix	
non.iun.	¶Martianꝰ martyr	v	xc	
17. cal. no.	¶Martianus mar.	ix	lxiii	
12. cal. ma.	¶Martianꝰ ꝯfeſſor	xi	ultimo	127
cal.ian.	¶Martina uir.& m̄	ii	xxix	
6.non. iul.	¶Martinianus mar	vi	xl	
3.idus aug.	¶Martinianus mar	vii	li	
7.idus dec.	¶Martinus abbas	i	xl	
9.cal. nou.	¶Martinus abbas	ix	cii	
3.idus no.	¶Martinus ep̄s ꝯf.	x	xlvii	
pd.id⁹nou.	¶Martinus papa m̄	x	lii	
4. cal. iun.	¶Martyrius mar.	v	lxiii	
	¶Martyrius ꝯfeſſ.	xi	xcviii	
9.cal. ſept.	¶Maſſa cādida mr̄.	vii	cv	
3.non.nou.	¶Maſſa cādida mr̄.	x	xvii	
	¶Mathathias dux	ix	l	
	¶Mater q̄dā mr̄ cū duabus filiis	xi	xxix	
idi.mar.	¶Matrona martyr	iii	ccii	
3.cal. febr.	¶Mattheus ep̄s	iii	lviii	
11.cal.octo.	¶Mattheꝰ apl̄s euā.	viii	c	
6.cal. mar.	¶Matthias apoſto.	iii	cxlix	
	¶Matthias ep̄s	xi	viii	
cal. nou.	¶Maturinus ꝯfeſ.	x	vi	
	¶Mathuſalē pater	iii	xi	
idib⁹feb.	¶Maura martyr	ii	cxix	
10.cal. oct.	¶Mauricius mar.	viii	ciii	
idi. ſept.	¶Maurilius ep̄s	viii	lxxv	
3.non. dec.	¶Maurus martyr	i	xxiii	
18.cal. feb.	¶Maurus abbas	ii	lxxix	
6.cal. febr.	¶Maurus abbas	iii	xxxii	
4.cal. febr.	¶Maurus martyr	iii	xl	
4.non.iun.	¶Maurus martyr	v	lxxvii	
cal. aug.	¶Maurꝰ diaconꝰ m̄	vii	vi	
11.cal. dec.	¶Maurus martyr	x	xciii	
	¶Maxentius ep̄s	iii	lxxxv	
6.cal.iul.	¶Maxentius abbas	vi	xiiii	
6.cal.iul.	¶Maxentius p̄ſby.	xi	ultimo	179
cal.dec.	¶Maxima uir.& m̄	i	xiiii	
7.cal.apri.	¶Maxima uir.& m̄	iii	ccxxxiii	
17.cal.iun.	¶Maxima uirgo	v	vii	
3.cal. aug.	¶Maxima uir.& m̄	vi	clix	
17.cal.nou.	¶Maxima uir.& m̄	ix	lxxiii	
cal. oct.	¶Maxima uir.& m̄	xi	ultimo	268
6.idus ian.	¶Maximianꝰ pu. m̄	ii	lv	
5.idus iunii	¶Maximianus ep̄s	v	c	
3.idus aug.	¶Maximianus mar	vii	li	
12.cal. ſep.	¶Maximianus mar	xi	ultimo	218
4.cal.iun	¶Maximinus ep̄s	v	lxiiii	
4.idus iun.	¶Maximinus ep̄s	v	ci	
18.cal. ian.	¶Maximinus ꝯfeſ.	xi	ultimo	10
6.cal.ian.	¶Maximus ep̄s	ii	viii	
	¶Maximus ep̄s	ii	ix	
4.cal.febr.	¶Maximus martyr	iii	xli	
12.cal.mar.	¶Maximus martyr	iii	cxxxiiii	
18.cal. ma.	¶Maximus martyr	iiii	li	
	¶Maximus ep̄s	iiii	lii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i7.cal.maii	¶Maximus mar.	iiii	liii	
i6.cal.ſept.	¶Maximꝰ puer mr̄	vii	lxxi	
4. cal. oct.	¶Maximus mar.	viii	cxxviii	
5.cal.octo.	¶Maximus ep̄us	viii	cxxxi	
	¶Maximus ep̄us	xi	viii	
i3.cal.nou.	¶Maximꝰleuita m̄.	ix	lxxxv	
i3.cal.dec.	¶Maximꝰ p̄ſbr̄ m̄.	x	lxxxv	
	¶Maximus ep̄us	xi	vi	
	¶Maximus ep̄us	xi	vii	
	¶Maximus ꝯfeſſor	xi	xviii	
i2.cal.mar.	¶Maximus mar.	xi	ultimo	7i
i5.cal.aug.	¶Maximus martyr	xi	ultimo	i97
p̄d.no.ſept.	¶Maximus martyr	xi	ultimo	237
i3.cal.dec.	¶Maximꝰep̄s & m̄	xi	ultimo	525
	¶Mazabanes ep̄s	xi	viii	
6.idꝰ iunii	¶Medardus ep̄s	v	xcvii	
4.no.ſept.	¶Medericus abbas	viii	xxv	
6.no.iulii	¶Megiſtus mar.	vi	xli	
	¶Melania maior	ix	xciiii	
	¶Melania iunior	ix	xcv	
8.idꝰ ianu.	¶Melanius ep̄s	ii	xlix	
ii.cal.nou.	¶Melanius ep̄s	ix	xciii	
i7.cal.ſebr.	¶Melanius ep̄s	ii	xc	
5.idꝰ octo.	¶Melanus ꝯfeſſor	xi	ultimo	279
4.idꝰ.decē.	¶Melchiades pa.m̄	i	lii	
	¶Melchior rex	ii	xlviii	
	¶Melchiſedech rex	iii	xc	
p̄d.no. dec.	¶Meletius ep̄s	i	xxvi	
	¶Meletius ep̄s	i	xxvii	
i6.cal.ſeb.	¶Meleuſippus mr̄	ii	xciii	
7. idꝰ mar.	¶Melition mar	iii	clxxxv	
8.cal.maii	¶Melitus ep̄s	iiii	lxxxv	
p̄d.idꝰ aug.	¶Meminia martyr	vii	lv	
cal. aug.	¶Menander mar.	vii	x	
3.idꝰ nou.	¶Menas martyr	x	xlviii	
	¶Menas ꝯfeſſor	x	xlix	
no. aug.	¶Menius ep̄s	vii	xxv	
p̄d. idꝰ dec.	¶Mercuria mar.	i	lxiii	
	¶Mercurialis ep̄s	x	cvii	
7. cal.dec.	¶Mercurius mar.	x	cvi	
	¶Merolus mōachꝰ	xi	cxvii	
i4. cal.oct.	¶Methodiꝰ ep̄s m̄.	viii	xc	
p̄d. cal.feb.	¶Metranus mar.	iii	lxii	
7. idꝰ maii	¶Metron ꝯfeſſor	iiii	cxlvii	
3. cal.octo.	¶Michael archan.	viii	cxxx	
7.idꝰ mar.	¶Michalius mar.	iii	clxxxv	
	¶Micheas ꝑpheta	ii	lxxvi	
i8.cal.febr.	¶Micheas ꝑheta	ii	lxxvii	
4.cal.ma.	¶Miles qdam mr̄.	iiii	xcvii	
ii.cal.iulii	¶Miles qdam mr̄.	v	cxxxii	
io. cal.maii	¶Mileſius martyr	iiii	lxxviii	
5. cal. aug.	¶Mille martyres	vi	cxlvi	
	¶Mille q̃drigēti m̄	vii	xlvii	
io.cal.ſept.	¶Mineruus mar.	xi	ultimo	22i
8.cal.nou.	¶Minyas martyr	ix	cviii	
i7.cal.ian.	¶Miſael puer	i	lxxi	
idi.nou.	¶Mitrus martyr	xi	ultimo	520
3. idꝰ mar.	¶Modeſta mar.	iii	cxcviii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i7.cal. iulii	¶Modeſtus mar.	v	cxviii	
4. idꝰ nou.	¶Modeſtus mar.	x	xlvi	
	¶Modeſtus ꝯfeſſor	xi	xi	
p̄d. idꝰ feb.	¶Modeſtꝰ infās m̄.	xi	ultimo	6
7. idꝰ febr.	¶Moyſes abbas	iii	ciii	
7. idꝰ febr.	¶Moyſes abbas	iii	ciiii	
i6.ca. mar.	¶Moyſes martyr	iii	cxxiiii	
p̄d.no.ſept.	¶Moyſes ꝑph.dux	viii	xxxiiii	
i5.cal.ianu.	¶Moyſes martyr	xi	ultimo	i
6. no.iulii	¶Monegūda uirgo	xi	ultimo	i8
4. idꝰ.nou.	¶Monitor ep̄s	xi	ultimo	5i
7.cal. ap̄lis	¶Mōtanꝰ p̄ſb.& m̄	iii	ccxxxiii	
5.cal.maii	¶Mōtanꝰ p̄ſb.& m̄	iiii	xciiii	
i5.cal.febr.	¶Moſeus martyr	ii	xcvii	
3.cal.maii	¶Mulier quedā m̄.	iiii	c	
ii.cal.nou.	¶Munilio uir.& m̄	ix	xcvi	
9.cal.ap̄lis	¶Murita mar.	iii	ccxxiiii	
	¶Muſa uirgo	xi	cxi	
	¶Muſanus p̄ſbyter	xi	xii	
	¶Muſeus p̄ſbyter	viii	xxxv	
9. cal.febr.	¶Muſon martyr	iii	xix	
5.no.iulii	¶Muſtiola martyr	vi	xlviii	
io. cal.maii	¶Mutiꝰdiacꝰ & m̄.	iiii	lxxix	
3.idꝰ maii	¶Mutiꝰ p̄ſbr̄ & m̄.	iiii	clxiiii	
8.cal.iunii	¶Mutius abbas	v	xliii	
	¶Mutius ꝯfeſſor	v	xliiii	
	.N.			
p̄d.idꝰ iunii	¶Nabor martyr	v	cix	
6.idꝰ iulii	¶Nabor martyr	vi	lxxx	
4.idꝰ iulii	¶Nabor martyr	vi	lxxxvii	
	¶Nachor pr̄	iii	liiii	
4.cal.nou.	¶Narciſſus ep̄us	ix	cxx	
i5.cal.oct.	¶Narciſſus martyr	xi	ultimo	248
idi. iulii	¶Narſis martyr	xi	ultimo	i95
4.idꝰ iulii	¶Naſon diſcipulus	vi	lxxxviii	
cal.decē.	¶Natalia ſancta	ii	xviii	
6.cal.ſep.	¶Natalia martyr	vii	cxxiii	
p̄d.no.nou.	¶Natalis ꝯfeſſor	ix	cxxvii	
i6.cal.aug.	¶Natalius martyr	vi	cx	
	¶Nathan ꝑpheta	ii	xv	
p̄d.cal.dec.	¶Nathanahel diſci	i	ix	
	¶Nathanahel ꝯfeſ.	i	x	
8.cal. ianu.	¶Natiuitas dn̄i	ii	i	
8.cal.iulii	¶Natiuitas ſci ioā.	vi	iii	
6.idꝰ ſept.	¶Natiuitas uir.M.	viii	li	
i7.cal.ian.	¶Naualis martyr	xi	ultimo	ii
9.cal.ianu.	¶Naum ꝑpheta	i	lxxxvii	
p̄d.idꝰ iunii	¶Nazarius mar.	v	cix	
5.cal.aug.	¶Nazarius mar.	vi	cxlvii	
io.cal.febr.	¶Nedolfōſus ep̄us	xi	ultimo	57
	¶Neemias ꝑpheta	vi	xciii	
4.idꝰ ſept.	¶Nemeſianus ep̄s	viii	lx	
i4.cal.ian.	¶Nemeſius martyr	i	lxxvii	
i5.cal.aug.	¶Nemeſius mar.	vi	cxi	
8.cal.aug.	¶Nemeſius mar.	vi	cxxxvii	
io.cal.mar.	¶Nemeſius mar.	xi	ultimo	75

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
o.cal. ſep.	¶Nenon martyr	vii	ci	
ſ. non. ma.	¶Neopolus mar.	xi	ultimo	153
ſ.idus ſep.	¶Neotherius mar.	xi	ultimo	241
	¶Neptalim ꝓpheta	iii	xcvi	
+.idus ma.	¶Nereus martyr	iiii	clv	
7.cal.nou.	¶Nereus martyr	xi	ultimo	291
+.cal. mar.	¶Neſtor eṗs & mr̃	iii	clii	
7.cal.nou.	¶Neſtor ꝯfeſſor	ix	cx	
non.iun.	¶Nicander martyr	v	xc	
+.idus ian.	¶Nicanor diacon⁹	iii	lxii	
non.apr.	¶Nicanor martyr	xi	ultimo	110
9.cal.ian.	¶Nicaſius eṗs & m̃	i	lxix	
.idus oct.	¶Nicaſius eṗs & m̃	xi	ultimo	280
+.cal.nou.	¶Nicea martyr	xi	ultimo	296
>.cal.iul.	¶Niceas epiſcopus	v	cxl	
.cal.ſep.	¶Niceas martyr	xi	ultimo	250
d. id⁹ ſep.	¶Niceta martyr	viii	lxx	
.cal. aug.	¶Niceta martyr	vi	cxxxi	
.non.apri.	¶Nicetius eṗs	iiii	xxvi	
non.dec.	¶Nicetius eṗs	xi	ultimo	2
.non.ma.	¶Nicetius eṗs	xi	ultimo	134
.cal.iun.	¶Nicetus martyr	v	xl	
	¶Nicodem⁹ diſcip.	iiii	iii	
.idus dec.	¶Nicolaus eṗs ꝯf.	i	xxxiii	
	¶Nicolaus papa	i	xxxiiii	
	¶Nicolaus eṗs	v	lxvii	
.non.iunii	¶Nicola⁹ pegrin⁹ ꝯ	v	lxxviii	
i.cal. oct.	¶Nicomedes pſ. m̃	viii	lxxxii	
.cal.mar.	¶Nicophorus mar.	iii	cli	
i.cal.maii	¶Nicor eṗs &mar.	iiii	lxxviii	
no. iul.	¶Nicoſtratus mar.	vi	lxiii	
non. iul.	¶Nicoſtratus mar.	vi	lxiiii	
idus nou.	¶Nicoſtratus mar.	x	xxxvi	
i.cal. octo	¶Nilus eṗs &mar.	viii	xcv	
idus no.	¶Nympha uir.&m̃	x	xlii	
	¶Noe pater	iii	xlvi	
no. mar.	¶Nongenti marty.	iii	clxxv	
	¶Nonoſus ꝯfeſſor	xi	xcvii	
idus iulii	¶Norbertus eṗs	vi	lxvii	
i.cal.iul.	¶Nouatus diſcipu.	v	cxxx	
cal. aug.	¶Nouem ſocii anto.martyres	vi	clvii	
no.mar.	¶Nouem ſocii euſebii martyres	xi	ultimo	84
i.cal.apr.	¶Nouẽ ſocii qntim̃	xi	ultimo	91
i.cal.apri.	¶Nouẽ ſocii ſaturnini martyres	xi	ultimo	95
	¶Nulburga uirgo	xi	lxviii	
	¶Nuldruta uirgo	xi	lxviii	
	.O.			
i.cal. oct.	¶Oceanus martyr	xi	ultimo	251
i.cal. dec.	¶Ocyſellus	x	lxx	
i.cal.octo	¶Octauius mar.	viii	ciii	
idus apr.	¶Octo milites m̃.	xi	ultimo	116
i.cal. ſep.	¶Octo filii eleazari martyres	xi	ultimo	221

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
13.cal.mar.	¶Octoginta ſex ſocii donati mr̃es	xi	ultimo	69
9.cal.aug.	¶Octogita tres milites martyres	xi	ultimo	201
ṗd.idus ia.	¶Odilo abbas	ii	xxvi	
13.cal.dec.	¶Odo abbas	x	lxxxiii	
17.cal.maii	¶Olympias mar.	iiii	liii	
6.cal.aug.	¶Olympius mar.	vi	cxliiii	
16. cal.iul.	¶Oliueri⁹ martyr	v	cxxi	
cal. nou.	¶Omnes ſancti	x	i	
4.no.noue.	¶Omnes mortui	x	viii	
14.cal.mar.	¶Oneſim⁹ diacon⁹	iii	cxxx	
8.idus ſep.	¶Oneſiphor⁹ diſc.	viii	xliii	
	¶Onias ſacerdos	ix	vii	
5.idus iunii	¶Onophrius ꝯfeſ.	v	cvi	
16.cal.maii	¶Optatus martyr	iiii	lvi	
ṗd.cal. ſep.	¶Optatus eṗs	vii	cxli	
11.cal.ma.	¶Orator pſbr̃ &m̃	iiii	lxxii	
3.idus mar.	¶Ores martyr	iii	cxcviii	
ṗd.id⁹ dec.	¶Oreſtes martyr	i	lxi	
11.cal. febr.	¶Oronti⁹ martyr	ii	cxii	
	¶Oroſiẽſis abbas	iiii	clxxiiii	
4.non. iulii	¶Oſee propheta	vi	l	
ṗd.cal.iul.	¶Oſtianus eṗs	xi	ultimo	185
	¶Othoniel iudex	viii	iiii	
	.P.			
7.id⁹ mar.	¶Pacianus eṗs	iii	clxxxvii	
ṗd.id⁹ maii	¶Pachomi⁹ abbas	iii	clxxi	
ṗd.id⁹ maii	¶Pachomi⁹ mõac.	iiii	clxxii	
	¶Pachomi⁹ eṗs m̃	xi	xxxii	
4.cal. aug.	¶Pachus martyr	vi	clvii	
5.cal. dece.	¶Paſnutius abbas	i	vii	
	¶Paſnutius eṗs	xi	xxxiii	
	¶Pagatus martyr	xi	xiii	
8. id⁹ octo.	¶Palatia ſancta	xi	ultimo	277
5.non.mar.	¶Palatinus martyr	xi	ultimo	84
6.idus ma.	¶Palmatius mar.	iiii	cl	
cal.iul.	¶Pambo abbas	vi	xxxviii	
cal.iun.	¶Pamphil⁹ pſbr̃ m̃	v	lxxi	
11.cal.octo.	¶Pamphilus mar.	xi	ultimo	255
4.idus maii	¶Pancratius mar.	iiii	clvi	
3.non.apri.	¶Pancratius ꝯfeſ.	xi	ultimo	109
5. cal. aug.	¶Pantaleon mar.	vi	cxlvi	
10.cal.mar.	¶Panthamia mar.	xi	ultimo	74
non.iul.	¶Panthenus pſby.	vi	lxv	
12.cal.nou.	¶Panthul⁹ eṗs mr̃	ix	lxxxvii	
4.cal. febr.	¶Papias martyr	iii	xl	
8.cal.mar.	¶Papias epiſcopus	iii	cxli	
5.cal. mar.	¶Papias martyr	iii	cli	
idi. apri.	¶Papyrius diac⁹ m̃	iiii	xlix	
4.cal.dece.	¶Papyrius eṗs&m̃	x	cxix	
10.cal. feb.	¶Parmenas dia.m̃.	iii	xiiii	
10.cal.ma.	¶Parmenas pſbr̃m̃	iiii	lxxix	
14.cal. iun.	¶Parthemius mar.	v	xvii	
idi. nou.	¶Paſchaſius mar.	x	lviii	
8.cal.iun.	¶Paſicrates mar.	xi	ultimo	151

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
8.cal. aplis	¶Paſſio dñi	iii	ccxxvii	
7.cal. aug.	¶Paſtor pſb. ꝯfeſ.	vi	cxli	
8.id⁹ aug.	¶Paſtor martyr	vii	xxxii	
3.cal.aplis	¶Paſtor eps	xi	ultimo	104
ii. cal.febr.	¶Pater uictoris m̃	ii	cxii	
6.id⁹ iulii	¶Paternianus eps	vi	lxxix	
pd.id⁹nou.	¶Paternus martyr	xi	ultimo	317
	¶Patianus eps	xi	cxxiii	
3.id⁹ ſepte.	¶Patiens ꝯfeſſor	xi	ultimo	244
3.id⁹ mar.	¶Patricia martyr	iii	cxcviii	
16. cal.apl.	¶Patricius eps	iii	cciiii	
17. cal.apl.	¶Patricius eps	xi	ultimo	90
	¶Patrobas diſci p·	vi	c	
12.cal.febr.	¶Patroclus mar.	ii	cviii	
6.cal.febr.	¶Paula uidua	iii	xxix	
14.cal.iul.	¶Paula uir.& mr̃.	v	cxxv	
13.cal.aug.	¶Paula uir.& mr̃.	xi	ultimo	197
8.id⁹ iunii	¶Paulina uir.& m̃	v	xcii	
10.cal.iulii	¶Paulinus epus	v	cxxxviii	
pd.cal.ſep.	¶Paulinus epus	vii	cxxxix	
6.id⁹ octo.	¶Paulinus epus	ix	xliiii	
idi.nou.	¶Paulinus pu.m̃.	x	lviii	
7. cal.iunii	¶Paulinus mar.	xi	ultimo	153
12.cal.iulii	¶Paulinus martyr	xi	ultimo	176
pd.id⁹ dec.	¶Paulus ꝑgius eps	i	lx	
16.cal. ian.	¶Paulus martyr	i	lxxiii	
4.id⁹ ianu.	¶Paul⁹ i⁹ eremita	ii	lx	
	¶Paul⁹ ſimplex ꝯ.	ii	lxi	
6.cal.febr.	¶Paulus papa	iii	xxx	
cal.febr.	¶Paulus eps	iii	lxxi	
4.id⁹ mar.	¶Paulus eps	iii	cxcv	
15.cal.maii	¶Paulus abbas	iiii	lx	
idi.maii	¶Paulus martyr	v	iiii	
cal. iunii	¶Paul⁹ pſbr̃ & mr̃	v	lxxiii	
7.id⁹ iunii	¶Paulus eps & mr̃	v	xcv	
6.cal.iulii	¶Paulus martyr	vi	ix	
3. cal. iulii	¶Paulus apoſtol⁹	vi	xxiii	
8.id⁹ iulii	¶Paulus martyr	vi	lxix	
	¶Paulus mõachus	xi	xliiii	
6.id⁹ febr.	¶Paul⁹ eps & mr̃.	xi	ultimo	55
13.cal.aplis	¶Paulus martyr	xi	ultimo	93
15.cal.maii	¶Paul⁹ mõach⁹ m̃	xi	ultimo	123
16.cal.iunii	¶Paulus martyr	xi	ultimo	143
13.cal.aug.	¶Paulus diac⁹ m̃.	xi	ultimo	198
4.cal. ſep.	¶Paulus martyr	xi	ultimo	230
10.cal.maii	¶Pediſſeq̃ tarbue	iiii	lxxviii	
	¶Pelagia uir. & m̃	i	lxxx	
5.id⁹ iulii	¶Pelagia martyr	vi	lxxxv	
8.id⁹ octo.	¶Pelagia peccatr.	ix	xxxvi	
14. ca.nou.	¶Pelagia martyr	xi	ultimo	295
6.cal.ſept.	¶Pelagius martyr	vii.	cxx	
6. cal.ſept.	¶Pelagi⁹ pa.pm⁹	vii	cxxi	
	¶Pelagi⁹ papa ꝑs	vii	cxxii	
13.cal.oct.	¶Peleus eps & mr̃	viii	xcv	
7. id⁹.aplis	¶Peleuſius pſbr̃	xi	ultimo	114
idi.maii	¶Pentecoſte	v	i	
3.no.maii	¶Peregrinus mr̃.	iiii	cxxxiii	
17.cal.iunii	¶Peregrin⁹ pſ.m̃.	v	v	
idi. iunii	¶Peregrin⁹eps m̃.	v	cxiii	
8. cal.ſept.	¶Peregrinus mar.	vii	cxi	
5.cal.aug.	¶Peregrinus pſbr̃	xi	ultimo	204
5.no.iunii	¶Pergẽtinus mar.	v	lxxx	
no. mar.	¶Perpetua mar.	iii	clxxxii	
6 id⁹ aplis	¶Perpetuus eps	iiii	xxxviii	
6. cal. iulii	¶Perſeuerãda uir.	xi	ultimo	180
pd.cal.iun.	¶Petronilla uirgo	v	lxix	
4.no.octo.	¶Petronius eps	ix	xx	
4.no.dece.	¶Petr⁹ chryſo.eps	i	xx	
16.cal.iãu.	¶Petrus martyr	i	lxxiii	
3. no.ianu.	¶Petrus aulan⁹ m̃	ii	xxxix	
	¶Petrus eps	iii	lxxxv	
	¶Petr⁹ diac⁹ ꝯfeſſ.	ii	cxciii	
4. id⁹ mar.	¶Petrus martyr	iii	cxciiii	
pd.id⁹mar.	¶Petrus abbas	iii	cc	
3. cal. maii	¶Petr⁹ nou⁹ mar.	iiii	xcviii	
idi. maii	¶Petrus martyr	v	iiii	
4.no.iunii	¶petrus exorciſta	v	lxxiiii	
3.cal.iulii	¶Petr⁹apłoꝝ pñc.	vi	xxii	
cal.aug.	¶Petr⁹ ad uincula	vii	iii	
cal.aug.	¶Petrus martyr	vii	x	
pd.id⁹aug.	¶Petrus martyr	vii	lv	
8. cal.nou.	¶Petrus martyr	ix	cvii	
6.cal.dece.	¶Pet.alexã. eps m̃	x	cix	
	¶Petr⁹ eps & ꝯfeſ.	x	cx	
	¶Petrus eps	xi	vi	
	¶Petrus eps tara.	xi	cxix	
5. id⁹ dece.	¶Petrus martyr	xi	ultimo	4
3. id⁹ ianu.	¶Petrus martyr	xi	ultimo	32
pd.id.mar.	¶Petrus martyr	xi	ultimo	88
15.cal.maii	¶petr⁹ diac⁹ & m̃.	xi	ultimo	122
7.id⁹ iunii	¶Petr⁹ pſbr̃ & m̃.	xi	ultimo	165
7. id⁹ aug.	¶Petrus martyr	xi	ultimo	209
6.cal.ſept.	¶Petr⁹miles mar.	xi	ultimo	226
8. id⁹ oct.	¶Petrus martyr	xi	ultimo	276
7.id⁹ dece.	¶Phara uirgo	i	xxxix	
5. cal.nou.	¶Pharo eps	ix	cxvii	
3.no.ſepte.	¶Phebe diſcipula	viii	xxxi	
16.ca.mar.	¶Phebus martyr	iii	cxxii	
pd.id⁹aug.	¶Philadelph⁹ mr̃	vii	lv	
pd. no.feb.	¶Phileas martyr	iii	lxxxi	
	¶Phileas eps & m̃.	xi	xxxii	
8. id⁹ mar.	¶Philemon mar.	iii	clxxxiii	
4. id⁹ aplis	¶Philemon mar.	iiii	xliii	
	¶Philemon diſci.	vi	c	
10.cal.mar.	¶Philenus eps m̃.	iii	cxxxvii	
	¶Phile tus eps	xi	vii	
13.cal.ſept.	¶Philibert⁹ abbas	vii	lxxxv	
3.id⁹ aplis	¶Philippus eps	iiii	xliiii	
cal.maii	¶Philippus apłs	iiii	cvii	
8.id⁹ iunii	¶Philippus diac⁹	v	xci	
	¶Philipp⁹eremita	v	cviii	
6.id⁹ iulii	¶Philippus mar.	vi	lxxvii	
	¶Philipp⁹eps ꝯfe.	vii	xcvi	
	¶Philippus eps	xi	viii	
idi. ſept.	¶Philipp⁹ eps m̃.	viii	lxxii	
	¶Philipp⁹ ipa. m̃.	xi	xcii	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
	¶Philippꝰ ipator m̃	xi	xcii	
idibꝰ iul.	¶Philippus mar.	xi	ultimo	195
i.cal. nou.	¶Philippus ep̃s m̃	xi	ultimo	299
d.no. feb.	¶Phillorrhoniꝰ m̃	iii	lxxxi	
	¶Phillorrhoniꝰ p̃ſ.	xi	xlix	
	¶Philologꝰ diſcip.	vi	c	
8.cal. dec.	¶Philomenus mar	xi	ultimo	32i
.idꝰ mar.	¶Philothurion	iii	clxxxv	
	¶Phinees ſacerdos	vi	xxxiiii	
	¶Phlegõtiꝰ diſcip.	vi	c	
.non.mar.	¶Phocas martyr	iii	clxxvi	
d.idꝰ iul.	¶Phocas ep̃s & m̃.	vi	xcviii	
d.idꝰ iul.	¶Phocatus ep̃s	xi	ultimo	193
	¶Pholcas ep̃s & m̃	xi	lxxxii	
.non. iun.	¶Photinus ep̃s & m̃	v	lxxvi	
.cal. dec.	¶Phridianus ep̃s	x	lxxviii	
.cal.ma.	¶Phronto martyr	iiii	lvi	
i.cal.ma.	¶Phronto abbas	xi	ultimo	i20
cal.nou.	¶Phronto ep̃s	ix	cix	
	¶Piamon p̃ſbyter	xi	xli	
	¶Piaton p̃ſbr̃ & m̃	xi	xxxvi	
cal.octo.	¶Piator martyr	ix	xi	
idꝰ octo.	¶Pierius p̃ſbyter	ix	l	
non.nou.	¶Pygaſius martyr	x	xiii	
cal. apri.	¶Pygmeniꝰ p̃ſbr̃ m̃	ii	ccxxiii	
idꝰ octo.	¶Pinytus ep̃s	ix	xlix	
	¶Pion abbas	xi	xxxix	
cal.feb.	¶Pionius martyr	iii	lxviii	
cal. aug.	¶Pioſus martyr	vi	clvii	
idus mar.	¶Piperion martyr	iii	cxci	
	¶Pitrion abbas	xi	lxxiiii	
idus iul.	¶Pius papa & mar	vi	lxxxii	
idi.octo.	¶Placida uirgo	ix	lxx.	
non. oct.	¶Placidus martyr	xi	ultimo	27i
cal. ma.	¶Platinus	xi	ultimo	i60
cal.aug.	¶Plato martyr	vi	cxxvi	
cal. octo.	¶Platus martyr	xi	ultimo	264
idꝰ april.	¶Pleuſius p̃ſbr̃	xi	ultimo	ii4
i.cal.maii	¶Plures religioſi martyres	iiii	lxxviii	
	¶Plures ſancti quorum ſola nomina & dies inueniunt	xi	cxxx	
i.cal.ma.	¶Plurime ſacre uir	iiii	lxxviii	
non.mar.	¶Plurimi m̃res	iii	clxvi	
idꝰ april.	¶Plurimi m̃res	iiii	xlii	
	¶Plurimi marty.	xi	xxxi	
i.cal.ian.	¶Pluſius martyr	i	lxxiii	
cal.iul.	¶Plutarchus mar.	vi	xxi	
	¶Polemius ep̃s	vii	ciiii	
idus ſep.	¶Polianus ep̃s & m̃	viii	lx	
.cal.feb.	¶Policarpus ep̃s m̃	iii	xxiiii	
cal. mar.	¶Policarpus p̃ſbr̃	iii	cxliiii	
cal.febr.	¶Policarpus ep̃s	xi	ultimo	45
	¶Polycrates ep̃s	xi	xvi	
idi.febr.	¶Poliotus martyr	xi	ultimo	6i
i.cal.iun.	¶Poliuetꝰ martyr	xi	ultimo	i44
.cal.iun.	¶Polius martyr	v	xxviii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i3.cal.mar.	¶Pollochroniꝰ e.m̃	iii	cxxxii	
3.idꝰ decẽ.	¶Pontianus mar.	i	lviii	
i4.cal. febr	¶Pontianus mar.	ii	cii	
i3.cal.dec.	¶Pontianꝰ papa m̃	x	lxxx	
4.non.iun.	¶Ponticus martyr	v	lxxvii	
8.idus mar.	¶Pontiꝰ diaconꝰ m̃	iii	clxxxiiii	
p̃d.idus ma	¶Pontius ep̃s & m̃	iiii	clxix	
io.cal. ſep.	¶Porphyrius mar.	vii	cii	
8.cal.decẽ.	¶Porphyrius mar.	x	ciii	
5.idus dec.	¶Porphyrius mar.	xi	ultimo	4
p̃d.cal.apr.	¶Portus martyr	xi	ultimo	io5
non.dec.	¶Potamia martyr	xi	ultimo	3
4.cal.iul.	¶Potamiena uir.m̃	vi	xxi	
io.cal.mar.	¶Potamius martyr	xi	ultimo	73
i4.cal.iun.	¶Potentiana uirgo	v	xv	
p̃d.cal. ian.	¶Potentianus ep̃s	ii	xxv	
io.cal.decẽ.	¶Pragmatius ep̃s	xi	ultimo	327
3.non.oct.	¶Praſeas ep̃s & m̃.	ix	xxiiii	
i2.cal.aug.	¶Praxedis uirgo	vi	cxxi	
i4.cal. ma.	¶Prefectꝰ p̃ſbr̃ & m̃	xi	ultimo	i24
9.cal.febr.	¶Prelidanꝰ puer &	iii	xviii	
i2.cal.mar.	¶Prepedigna mar.	iii	cxxxiiii	
8.idus ſep.	¶Preſidius ep̃s & m̃	viii	xliiii	
3.idus dec.	¶Pretexatus mar.	i	lviii	
5.cal.iun.	¶Priamus martyr	xi	ultimo	i56
io.cal. aug.	¶Primitiua uirgo	xi	ultimo	200
i6.cal.ma.	¶Primitiuus mar.	iiii	lvi	
4.idus iun.	¶Primitiuus mar.	v	ciiii	
i5.cal. aug.	¶Primitiuus mar.	vi	cxi	
cal.aug.	¶Primitiuus mar.	vii	vi	
5.idꝰ mar.	¶Primus martyr	iiii	cli	
5. idus iun.	¶Primus martyr	v	xcix	
i3.cal. nou.	¶Primus martyr	ix	lxxxvi	
	¶Primus epiſcopꝰ	xi	vi	
6.non. oct.	¶Primus martyr	xi	ultimo	269
i5.cal.febr.	¶Priſca uirgo & m̃	ii	xcvi	
8.idus iul.	¶Priſcilla diſcipla	vi	lxviii	
i7.cal.febr.	¶Priſcilla ſancta	xi	ultimo	36
p̃d.non.ian.	¶Priſcillianus mar	ii	xlii	
	¶Priſcillianꝰ ep̃s m̃	xi	cxxv	
p̃d.non.ian.	¶Priſcus p̃ſbr̃ & m̃	ii	xlii	
7. idus mar	¶Priſcus martyr	iii	clxxxv	
5.cal.apri.	¶Priſcus martyr	iiii	ix	
7.cal.iun.	¶Priſcus martyr	v	l	
cal.ſep.	¶Priſcus diſcipulꝰ	viii	xvii	
cal.octo.	¶Priſcus martyr	xi	ultimo	267
i2.cal.ſept.	¶Priuatus ep̃s & m̃	vii	lxxxix	
i2.cal.octo.	¶Priuatus ep̃s & m̃	viii	xcviii	
i6.cal.nou.	¶Priuatus martyr	ix	lxxviii	
i2.cal.octo.	¶Priuatus martyr	xi	ultimo	254
5. idꝰ octo.	¶Probus martyr	ix	li	
4.idus no.	¶Probus epiſcopꝰ	x	xlv	
idibꝰ no.	¶Probus martyr	x	lviii	
	¶Probus epiſcopꝰ	xi	cviii	
6.non.iul.	¶Proceſſus martyr	vi	xli	
8.idus iul.	¶Procopius mar.	vi	lxx	
5. idꝰ april.	¶Procorꝰ diacꝰ & m̃	iiii	xxxix	
cal. dec.	¶Proculus ep̃s m̃.	i	xv	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
5.id⁹ dece.	¶Proculus ep̄s ꝯf.	i	xlix	
16.ca.mar.	¶Proculus mar.	iii	cxxii	
15.cal. oct.	¶Procul⁹ diac⁹ m̄.	viii	xciii	
18.cal. maii	¶Proculus mar.	xi	ultimo	121
14.cal.nou.	¶Proculus martyr	xi	ultimo	296
p̄d.no.nou.	¶Proculus mar.	xi	ultimo	309
8.cal. febr.	¶Proiect⁹ ep̄s & m̄	iii	xxii	
7.id⁹ nou.	¶Proſdocim⁹ ep̄s	x	xxxiii	
7.cal.iulii	¶Proſper ep̄s	vi	vii	
15.cal.iulii	¶Prothaſius mar.	v	cxxvi	
11.cal. ſept.	¶Proteri⁹ p̄ſb. mr̄	vii	xcii	
16.cal.mar.	¶Protoliſcus mar.	iii	cxxiiii	
p̄d id⁹ iunii	¶Protus martyr	v	lxx	
5.id⁹ ſepte.	¶Protus martyr	viii	lxii	
15.cal.ian.	¶Ptolemeus mar.	i	lxxviii	
14. cal.no.	¶Ptolemeus mar.	ix	lxxxiii	
12.cal.febr.	¶Publius ep̄s & m̄	ii	cix	
16.cal.maii	¶Publius martyr	iiii	lvi	
	¶Publius ep̄s	xi	viii	
11.cal. mar.	¶Publius martyr	xi	ultimo	72
14.cal.iunii	¶Pudens diſcipul⁹	v	xiiii	
10.cal.ap̄lis	¶Puer qdam annorum.7.mar.	iii	ccxxii	
14.cal.dec.	¶Puer qdā mar.	x	lxxv	
5. cal.maii	¶Pulio martyr	iiii	xciiii	
	¶Puniſicus abbas	xi	lvi	
4.no. febr.	¶Purificatio ſācte marie	iii	lxxii	
11.cal.maii	¶Puſicius martyr	iiii	lxxi	
	Q.			
idi.febr.	¶Quadrageſima	iii	cxvii	
16.cal.ian.	¶Quadragita ſocii floriani mr̄es	i	lxxiii	
9.cal.ianu.	¶Quadraginta uirgines martyres	i	lxxxix	
idi.ianu.	¶Quadraginta milites martyres	ii	lxxii	
7.id⁹ mar.	¶Quadraginta milites martyres	iii	clxxxv	
4.no.maii	¶Quadraginta m̄.	iiii	cxxv	
4.no.maii	¶Quadraginta m̄.	iiii	cxxvi	
	¶Quadraginta ruſtici martyres	iiii	cxxvii	
6.id⁹ mar.	¶Quadragintaduo martyres	xi	ultimo	86
p̄d.id⁹mar.	¶Quadragintanoue milites mr̄es	iii	cxcix	
8.cal.octo.	¶Quadragintanouem martxres	viii	cxvii	
14.cal.nou.	¶Quādragintanouem martyres	xi	ultimo	295
8.cal.maii	¶Quadragitaocto martyres	iiii	lxxxiiii	
4.no.iunii	¶Quadragitaocto martyres	v	lxxvii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
p̄d. no.iunii	¶Quadragintaq̄ttuor martyres	v	lxxxvi	
8. cal.nou.	¶Quadragintaſex milites martyres	ix	cvii	
7.cal.iunii	¶Quadratus diſci.	v	xlvii	
12.cal.ſept.	¶Quadratus ep̄us	vii	xc	
7.cal.iunii	¶Quadratus mar.	xi	ultimo	152
6.no.mar.	¶Quadringēti mr̄.	iii	clxvii	
5.id⁹ iulii	¶Quadringēti .97. martyres	vi	xcvi	
14.cal.ap̄lis	¶Quartilla mar.	xi	ultimo	91
5.no.nou.	¶Quart⁹ diſcipul⁹	x	xvi	
6.idus maii	¶Quartus martyr	xi	ultimo	140
p̄d id⁹ dec.	¶Quattuor ſcē mulieres martyres	i	lxiii	
6.id⁹ nou.	¶Quattuor coronati martyres	x	xxxvii	
	¶Quattuor ſancti ep̄i martyres	xi	xxxii	
15.cal.ap̄lis	¶Quattuor ſo. pauli martyres	xi	ultimo	95
7.id⁹ ap̄lis	¶Quattuordeci ſocii ephanii mr̄es	xi	ultimo	113
15.cal.aug.	¶Quattu. milia m̄	vi	cxix	
4.id⁹ octo.	¶Quattuormilia 976.martyres	ix	liiii	
14.cal.nou.	¶Quidam ſo. ptolemei martyr	ix	lxxxiii	
cal. febr.	¶Quindecim mar.	iii	lxviii	
5.id⁹ iulii	¶Quingenti mar.	vi	xcvi	
cal.oct.	¶Quigēti &.4.m̄.	xi	ultimo	266
15.cal.mar.	¶Quinidius ep̄s	xi	ultimo	66
8.id⁹ febr.	¶Quinquageſima	iii	lxxxvii	
10. cal.maii	¶Quinquagita monachi martyres	iiii	lxxviii	
idi.nou.	¶Quinquaginta ſapiētes martyres	x	lvii	
4.id⁹ ap̄lis	¶Quinque ſocii apollonii mr̄es	xi	ultimo	115
14.ca.mar.	¶Quinquemilia ſo.iuliani mr̄es	xi	ultimo	68
14. cal.ap̄l.	¶Quintilla mar.	xi	ultimo	91
16.cal.maii	¶Quintilianus mr̄	iii	lvi	
14.cal.ap̄lis	¶Quintilus mar.	xi	ultimo	91
p̄d. ca.nou.	¶Quintinus mar.	ix	cxxvi	
p̄d.no.ian.	¶Quīntus martyr	ii	xliiii	
14.cal.ap̄lis	¶Quintus martyr	xi	ultimo	91
6.id⁹ maii	¶Quintus martyr	xi	ultimo	140
no.ſepte.	¶Quintus martyr	xi	ultimo	259
4.cal.nou.	¶Quintus martyr	xi	ultimo	305
4.no.maii	¶Quiriac⁹ ep̄s m̄.	iiii	cxx	
p̄d.id⁹ aug.	¶Quiriacus mar.	vii	lv	
11.cal.iulii	¶Quiriacus mar.	xi	ultimo	18
10.cal.ſept.	¶Quiriacus mar.	xi	ultimo	220
idi.iulii	¶Quiricus mar.	vi	ci	
cal. aug.	¶Quirilus mar.	vii	vi	
	¶Quirilus ep̄us	xi	vii	
6.no. octo.	¶Quirilus martyr	xi	ultimo	269

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
.cal.apri.	¶Quirinus martyr	iii	ccxxxii	
.cal.april.	¶Quirinus mar.	iiii	xiiii	
d.non.iun.	¶Quirinus eps m̃.	v	lxxxv	
. id⁹ mar.	¶Quirion martyr	iii	clxxxv	
	.R.			
	¶Raab meretrix	viii	iii	
	¶Rachel mater	iii	xcv	
idi. augu	¶Radegũdis regia	vii	lx	
6 cal.iun.	¶Ragenulphus m̃	xi	ultimo	154
	¶Raphael archãg	iiii	cxli	
	¶Rebeccha mater	iii	xciii	
	¶Redemptus eps	xi	cv	
7 idus ſep.	¶Regina uir.& m̃.	viii	xlvii	
5 al.apri.	¶Regulus eps	iiii	xv	
7 dus ian.	¶Relatio pueri ex egypto	ii	ii	
	¶Rhemachlus eps	xi	lxii	
3.on.feb.	¶Remedius epiſcopus & martyr	xi	ultimo	48
al.octo.	¶Remigius eps	ix	ix	
8.d⁹ octo.	¶Reparata uir.m̃.	ix	xxxix	
4.dus nou.	¶Reſpici⁹ martyr	x	xlii	
4.al.iun.	¶Reſtitutus mar.	xi	ultimo	157
10 al.ſep.	¶Reſtitutus mar.	vii	c	
6.al. apri.	¶Reſurrectio dñi	iiii	i	
	¶Rheticius eps	xi	cxx	
	¶Reu pater	iii	lii	
al.iun.	¶Reuerianus epiſcopus & mar.	v	xxviii	
8.d⁹ febr.	¶Reuocata mar.	xi	ultimo	52
on.mar.	¶Reuocatus mar.	iii	clxxxii	
5.us ian.	¶Reuocatus mar.	xi	ultimo	51
6.al.ma.	¶Ricarius ꝯfeſſor	iiii	xc	
3.al.ma.	¶Robertus abbas	iiii	cii	
9.al.dec.	¶Rhodon pſbyter	xi	ultimo	528
9.al.iun.	¶Rogatianus mar	v	xxxvii	
7.al.nou.	¶Rogatianus preſbyter & martyr	xi	cxii	
16 al.ſept.	¶Rogatus martyr	vii	lxxi	
16 al.ian.	¶Rholus martyr	i	lxxiii	
	¶Romãi põtifices	xi	ii	
pd a. mar.	¶Romanus abbas	iii	clx	
8.ius iul.	¶Roman⁹ diac⁹ m̃.	vi	lxvi	
8.us aug.	¶Romanus mar.	vii	xxx	
5.us aug.	¶Romanus mar.	vii	xl	
8.l.ſeptẽ.	¶Romanus mar.	vii	cxi	
14.al. dec.	¶Romanus mar.	x	lxxv	
7.l.dec.	¶Romanus pſby.	x	cviii	
6.us dec.	¶Romaric⁹ abbas	i	xliiii	
13.l.iul.	¶Romuald⁹ abbas	v	cxxviii	
	¶Romula uirgo	xi	cix	
13.l.mar.	¶Romulus mar.	xi	ultimo	69
9.c april.	¶Romulus mar.	xi	ultimo	96

Tempore		Li.	Capitulo	pa.
15.cal. aug.	¶Rhophilus eps	vi	cxiiii	
18.cal. oct.	¶Roſula martyr	viii	lxxviii	
16.cal.iul.	¶Rhothlandus m̃.	v	cxxi	
	¶Ruben pr̃iarcha	iii	xcvi	
6.idus iul.	¶Rufina uir. & m̃.	vi	lxxviii	
14.cal. aug.	¶Rufina martyr	vi	cxvii	
18.cal.iul.	¶Rufinus martyr	v	cxvi	
pd.id⁹ febr.	¶Rufinus martyr	xi	ultimo	59
pd.ca.mar.	¶Rufinus martyr	xi	ultimo	80
11.cal.iul.	¶Rufinus martyr	xi	ultimo	177
pd.non.ſep.	¶Rufinus puer m̃.	xi	ultimo	256
16.cal. dec.	¶Rufinus martyr	xi	ultimo	322
15.cal.ian.	¶Rufus martyr	i	lxxv	
cal.aug.	¶Rufus martyr	vii	x	
6.cal. ſept.	¶Rufus martyr	vii	cxix	
11.cal.decẽ.	¶Rufus diſcipulus	x	xcii	
4.calẽ.dec.	¶Rufus martyr	x	cxx	
13.cal.ma.	¶Rufus martyr	xi	ultimo	125
	¶Ruſticus epiſco.	iii	lxxxv	
8.cal.octo.	¶Ruſtic⁹ epiſcop⁹	xi	ultimo	259
7.cal.nou.	¶Ruſtic⁹ epiſcop⁹	xi	ultimo	303
5.idus aug.	¶Ruſticus martyr	vii	xlii	
16.cal.aug.	¶Ruſtic⁹ ſubdiac⁹	vii	lxxi	
7.idus oct.	¶Ruſticus pſbyter	ix	xli	
	¶Ruth uidua	viii	xv	
12.cal.ian.	¶Rutulus martyr	xi	ultimo	71
	.S.			
non.dec.	¶Sabas abbas	i	xxix	
4.cal. febr.	¶Sabianus martyr	iii	xiii	
4.cal.ſep.	¶Sabina martyr	vii	cxxxiii	
6.cal. nou.	¶Sabina uir. & m̃.	ix	cxiiii	
3.cal. ian.	¶Sabinus eps & m̃	ii	xix	
13.cal.aug.	¶Sabinus martyr	xi	ultimo	197
7. id⁹ mar.	¶Sacerdon martyr	iii	clxxxv	
pd.idus ſep	¶Sacerdos eps	xi	ultimo	245
9.cal.octo.	¶Salaberga abba.	viii	cxiiii	
	¶Sale pater	iii	xlix	
11.cal.nou.	¶Salome diſcipula	ix	xci	
	¶Salomon rex & propheta	vii	i	
6. idus feb.	¶Salomon martyr	xi	ultimo	54
4.cal.octo.	¶Salomon eps	xi	ultimo	263
pd.no.ſep.	¶Saluinus puer m̃	xi	ultimo	256
3. idus ian.	¶Saluius epiſcop⁹	ii	lxv	
cal.iul.	¶Saluius ꝯfeſſor	xi	ultimo	186
18.cal. oct.	¶Saluſtia martyr	viii	lxxvii	
6.idus iun.	¶Saluſtianus ꝯfeſ.	xi	ultimo	166
12. cal.dec.	¶Samon martyr	x	lxxxviii	
13.calẽ.ſep.	¶Samuel propheta	vii	lxxxii	
	¶Samuel pſbyter	vii	lxxxiii	
10. cal. oct.	¶Sanctinus eps	viii	cviii	
7.id⁹ mar.	¶Sanctius martyr	iii	cxxxv	
	¶Sanctulus pſbr̃	xi	ciiii	
4.non.iun.	¶Sanctus martyr	v	lxxvii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
5.cal.aug.	¶Sampſon epūs	vi	cl	
	¶Sampſon iudex	viii	xiiii	
	¶Sarra mater	iii	lxxxix	
	¶Sarra abbatiſſa	xi	xlvi	
	¶Saruch pater	iii	liii	
i7.cal.nou.	¶Satyrianus mar.	ix	lxxiii	
pd.id⁹ianu.	¶Satyrus martyr	ii	lxvi	
no.mar.	¶Satyrus martyr	iii	clxxxii	
4.cal.aplis	¶Satyrus martyr	iiii	x	
5.cal. decē.	¶Saturninus mar.	i	iiii	
5. cal.decē.	¶Saturnin⁹ epūs mr̄	i	v	
5. id⁹ ſebr.	¶Saturnin⁹ pſbr̄ m̄	ii	cxiiii	
no.mar.	¶Saturninus mar.	iii	clxxxii	
i6. cal.maii	¶Saturninus mar.	iiii	lvi	
pd.cal.feb.	¶Saturnin⁹ mar.	xi	ultimo	44
8.id⁹ febr.	¶Saturninus mar.	xi	ultimo	52
ii.cal.aplis	¶Saturnin⁹ epūs m̄.	xi	ultimo	95
6.no.maii	¶Saturninus mar.	xi	ultimo	i35
ii.cal.ſeptē.	¶Saturninus mar.	xi	ultimo	2i9
pd.no.oct.	¶Saturninus mar.	xi	ultimo	275
pd. id⁹ oct	¶Saturninus mar.	xi	ultimo	288
i7.cal.nou	¶Saturnin⁹ pſb. m̄	xi	ultimo	29i
4.cal.aug.	¶Saturnus mar.	vi	clvii	
4. cal.ſept	¶Sauina uirgo	vii	cxxxiiii	
pd.cal.ian.	¶Sauinian⁹ epūs m̄.	ii	xxv	
4.cal.ſept.	¶Sauinianus mar.	vii	cxxxiiii	
5.id⁹ decē.	¶Sauinus epūs	i	lix	
i3.cal.mar	¶Sauinus epūs	iii	cxxxiii	
i6.cal.aug	¶Scyllitani mr̄es	vi	cx	
4.id⁹ febr.	¶Scholaſtica uir.	iii	cx	
i3.cal.febr.	¶Sebaſtianus mr̄.	ii	cvi	
6.id⁹ febr.	¶Sebaſtianus mar.	xi	ultimo	53
i6.cal.aug.	¶Secunda mater	vi	cx	
6.id⁹ iulii	¶Secūda uirgo m̄.	vi	lxxviii	
4. cal.febr.	¶Secunda martyr	ii	xli	
3. cal. aug.	¶Secūda uir. & m̄.	vi	clix	
5.id⁹ augu.	¶Secundianus m̄.	vii	xli	
i3.cal. mar.	¶Secundianus mr̄.	xi	ultimo	69
6.no.octo.	¶Secundianus mr̄	xi	ultimo	269
3.cal.maii	¶Secundinus epiſcopus & martyr	iiii	c	
i2.cal. iunii	¶Secundinus mar.	xi	ultimo	i45
9.cal.mar.	¶Secundinus mar.	xi	ultimo	75
no.mar.	¶Secundolus mar.	iii	clxxxii	
9.cal.aplis	¶Secundolus mar.	xi	ultimo	96
3.cal.aplis	¶Secūd⁹ miles mr̄	iiii	xii	
idi. maii	¶Secundus epūs	v	ii	
7.cal.ſept.	¶Secundus mar.	vii	cxvii	
pd. ca.aug.	¶Secundus mar.	xi	ultimo	206
4.no.decē.	¶Securus martyr	i	xxi	
io. cal.maii	¶Sedecim milia m̄	iiii	lxxviii	
9.cal.aplis	¶Seleucus ꝯfeſſor	xi	ultimo	97
	¶Sem pater	iii	xlvii	
6.cal.octo.	¶Senator martyr	xi	ultimo	26i
	¶Seneca epūs	vii	xcvi	
3.cal.augu.	¶Senen martyr	vi	clviii	
io.cal.iunii	¶Senetius martyr	v	xxxiii	
7. id⁹ ianu.	¶Septem frēs mr̄es	ii	lii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
4.no.feb.	¶Septem mulieres martyres	iii	lxxv	
4.id⁹ mar.	¶Septem ſocii egduni martyres	iii	cxcvi	
5. id⁹ aplis	¶Septem uirgines & martyres	iiii	xl	
i6. cal.maii	¶Septem ſocii calliſti martyres	iiii	lv	
6. id⁹ iulii	¶Septē fratres martyres	vi	lxxvii	
5.id⁹ augu.	¶Septem dormientes martyres	vii	li	
6.id⁹ octo.	¶Septem ſocii caſſii martyres	ix	xlvi	
4. cal. iunii	¶Septē germani m̄	xi	ultimo	i5
i6. cal.ſep.	¶Septimus martyr	vii	lxxi	
9. cal.nou.	¶Septimus martyr	ix	ci	
io.cal.feb.	¶Septuageſima	iii	i	
3.no.decē.	¶Septuaginta milites martyreſ	i	xxiii	
6. cal.mar.	¶Septuagitaduo m̄	iii	cl	
idi.iulii	¶Septuagintaduo diſcipuli	vi	c	
9.cal.mar.	¶Septuagitanouē martyres	iii	cxxxviii	
i6. cal.oct.	¶Septuagintaquinq martyres	viii	lxxxv	
pd.no.maii	¶Septuagintaquinq ſoci heliodori m̄	xi	ultimo	i3
i3.cal.oct.	¶Sequanus abbas	xi	ultimo	2
3.no.ſeptē	¶Seraphia uir.mr̄.	viii	xxx	
5.cal.mar.	¶Serapion martyr	iii	cli	
i2.cal.aplis	¶Serapion abbas	iii	ccxvii	
5.id⁹ augu.	¶Serapion martyr	vii	li	
3.cal.nouē.	¶Serapion epūs	ix	cxxii	
i8.cal.dec.	¶Serapion martyr	x	lix	
	¶Serapion epūs	xi	vii	
7. cal.aplis	¶Serapion martyr	xi	ultimo	io
6.cal.ſept.	¶Serapion martyr	xi	ultimo	22
i7. cal.ſep.	¶Serena regina	vii	lxix	
7.cal. mar.	¶Serenus martyr	iii	cxlvii	
	¶Serenus abbas	iii	cxlviii	
4.cal.iulii	¶Serenus martyr	vi	xxi	
8.cal.ianu.	¶Sergius ꝯfeſſor	ii	iii	
	¶Sergius papa	viii	lvii	
no.octo.	¶Sergiuſ martyr	ix	xxix	
6.cal.mar.	¶Sergius martyr	xi	ultimo	7
4.cal.iulii	¶Seroni⁹ martyr	vi	xxi	
pd. cal.ian.	¶Serotinus martyr	ii	xxv	
io.cal.nou.	¶Seruandus mar	ix	xcvii	
3.id⁹ maii	¶Seruatius	iiii	clxii	
i2.cal.maii	¶Seruilianus mar.	iiii	lxviii	
9.cal.iunii	¶Seruulus martyr	xi	ultimo	i
9.cal.mar.	¶Seruulus martyr	xi	ultimo	
9. cal. iunii	¶Seruulus martyr	v	xxxvi	
io.cal.ian.	¶Seruulus ꝯfeſſor	v	lxxxv	
8. id⁹ decē.	¶Seruus martyr	i	xxxv	
	¶Seth pater	iii	v	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
4 cal. febr.	¶Seuera martyr	iii	xli	
i[illegible].cal. feb.	¶Seuerianus mar.	iii	xvi	
8 cal. febr.	¶Seuerianus eps	iii	xxiii	
7 id⁹ mar.	¶Seuerianus mar.	iii	clxxxv	
non.iul.	¶Seuerianus mar.	vi	lxiiii	
6 dus no.	¶Seuerianus mar.	x	xxxvii	
cal.febr.	¶Seuerianus eps	xi	ultimo	45
i2 cal.nou.	¶Seuerianus eps	xi	ultimo	298
6 dus ian.	¶Seuerinus abbas	ii	lvi	
6 dus ian.	¶Seuerinus eps	ii	lvii	
pd id⁹ febr.	¶Seuerinus ꝯfeſ.	ii	cxv	
io cal.nou.	¶Seuerinus eps	ix	xcviii	
io cal.nou.	¶Seuerin⁹ boeti⁹ m̃	ix	xcix	
i3 cal.dec.	¶Seuerinus mar.	x	lxxxii	
5.dus ian.	¶Seuerinus mar.	xi	ultimo	32
al.nou.	¶Seuerinus ꝯfeſſor	xi	ultimo	307
9.al.decẽ.	¶Seuerin⁹ monac.	xi	ultimo	319
8.lus aug.	¶Seuerus p̄ſbr̄ mr̄	vii	xxx	
al.febr.	¶Seuerus eps	iii	lxv	
al.febr.	¶Seuerus p̄ſbr̄ m̃.	iii	lxvi	
	¶Seuerus p̄ſbr̄ ꝯf.	iii	lxvii	
on.iul.	¶Seuerus martyr	vi	lxiiii	
6.i⁹ augu.	¶Seuerus epiſcop⁹	vii	xxxvi	
6 al.ſep.	¶Seuerus martyr	vii	lxxi	
3.cl.ſep.	¶Seuerus abbas	vii	cxiii	
5. i⁹ nou.	¶Seuerus martyr	x	xxxvii	
.cl.febr.	¶Sexageſima	iii	xlv	
i.cl.febr.	¶Sexaginta mr̄es	ii	cxiii	
.cl. decẽ.	¶Sexcẽti.6o.mr̄es	x	cxv	
	¶Sextus epiſcopus	xi	x	
	¶Sextus confeſſor	xi	xxi	
5.cl.ſep.	¶Syaggeus eps	xi	ultimo	227
5.cl.iun.	¶Sycus martyr	xi	ultimo	160
9.cl.ſep.	¶Sidonius eps	vii	cvii	
pd.o. oc̃t.	¶Syggon eps & m̃	ix	xxviii	
l. ma.	¶Sigibertus rex m̃	iiii	cxii	
l.ma.	¶Sigiſmũd⁹ rex m̃.	iiii	cxii	
5.ius iul.	¶Silas diſcipulus	vi	xciiii	
6.al.ian.	¶Sildeuandus mr̄	i	lxxiii	
ii.cl.ma.	¶Silinus martyr	iiii	lxxii	
io.al.mar.	¶Siluanus eps &m̃	iii	cxxxvii	
4.on. ma.	¶Siluanus eps &m̃	iiii	cxxiiii	
5.ius iul.	¶Siluanus martyr	vi	lxxvii	
	¶Siluanus diſcip.	vi	c	
io.al. oc̃t.	¶Siluanus epiſco.	viii	ciiii	
	¶Siluanus abbas	viii	cv	
i2.al.mar.	¶Siluanus martyr	xi	ultimo	71
9.cl.iun.	¶Siluanus martyr	xi	ultimo	15c
io.al.oc̃t.	¶Siluanus ꝯfeſſor	xi	ultimo	257
i2.l.iul.	¶Siluerius papa m̃	v	cxxxi	
i2.l. dec.	¶Siluerius eps	x	xci	
pd.al.ian.	¶Silueſter pa.i⁹ ꝯ.	ii	xxii	
	¶Siluia uirgo	xi	li	
i5.cl.mar.	¶Siluius epiſcop⁹	xi	ultimo	70
t. ianu.	¶Symeon mõach⁹	ii	xlv	
pd.o. feb.	¶Symeon ꝓpheta	iii	lxxx	
	¶Symeon p̄triarc.	iii	xcvi	
i2.cl.mar.	¶Symeon eps &m̃.	iii	cxxxv	

Tempore		Li.	Capitulo	pa.
ii.cal.ma.	¶Symeon eps & m̃	iiii	lxxi	
6.cal.aug.	¶Symeon ꝯfeſſor	xi	ultimo	205
9.cal.mar.	¶Symmach⁹ papa	iii	cxxxix	
6.cal.iun.	¶Symmachus mar	v	liiii	
6.cal.iun.	¶Symmetri⁹ p̄ſ.m̃.	v	lviii	
	¶Simon maccabe⁹	ix	iiii	
	¶Simon ſacerdos	ix	vi	
5.cal.nou.	¶Simon apoſtolus	ix	cxv	
i8.cal.ſep.	¶Simplicianus eps	xi	ultimo	216
6.idus ma.	¶Simplicius mar.	iiii	cl	
no.iul.	¶Simplicius mar.	vi	lxiiii	
4.cal.aug.	¶Simplicius mar.	vi	cliii	
6.idus no.	¶Simplicius mar.	x	xxxvi	
	¶Simplicius papa	xi	v	
i5.cal. dec.	¶Simplicius eps	xi	ultimo	324
non.iul.	¶Symphorian⁹ m̃	vi	lxiiii	
ii.cal.ſep.	¶Symphorian⁹ m̃.	vii	xciii	
6.idus no.	¶Symphorian⁹ m̃.	x	xxxvi	
5.cal.aug.	¶Symphoroſa m̃	vi	cxi	
6.non.iul.	¶Symphoroſa m̃	vi	xlii	
6.cal. aug.	¶Symphronius m̃	vi	cxliiii	
	¶Syncletice abbat.	xi	xlvii	
ii.cal.aug.	¶Syntyche diſcip.	vi	cxxv	
	¶Syricius papa	xi	iii	
5. idus dec.	¶Syrus epiſcopus	i	l	
	¶Syrus martyr	xi	xxvii	
	¶Syr⁹ monach⁹ ꝯf.	xi	xliiii	
5.cal.decẽ.	¶Siſinnius martyr	i	iiii	
7.idus mar	¶Siſinnius martyr	iii	clxxxv	
4.cal.iun.	¶Siſinnius martyr	v	lxiii	
	¶Siſinni⁹ monach⁹	xi	lii	
i6.cal.mar.	¶Siſinnius eps	iii	cxxv	
cal.ſep.	¶Sixtus eps	xi	ultimo	255
8.idus apr.	¶Sixtus papa i⁹ m̃	iiii	xxxiii	
8.idus aug.	¶Sixtus papa 2⁹ m̃	vii	xxx	
	¶Sixtus papa 3⁹ ꝯf	vii	xxxi	
7.id⁹mar.	¶Smaragdus mar.	iii	clxxxv	
6.id⁹augu.	¶Smaragdus mar.	vii	xxxv	
7.idus ian.	¶Socie baſiliſſe uir	ii	lii	
i8.cal.maii	¶Socie donine ui.	xi	ultimo	i2i
cal.dec.	¶Socii diodori m̃.	i	xii	
pd.idus de.	¶Socii euſtratii m̃	i	ixi	
8.cal.ianu.	¶Socii anaſtaſie m̃	ii	ii	
3.cal. ian.	¶So.uenuſtiani m̃.	ii	xix	
7.idus ian.	¶Socii iuliani mr̄.	ii	lii	
4.cal. febr.	¶Socii flauiani m̃.	iii	xli	
pd.non.feb.	¶Socii philee mr̄.	iii	lxxxi	
3.idus feb.	¶Socii ſaturnini m̃	iii	cxiii	
i6.ca.mar.	¶Socii ualentini m̃	iii	cxxiii	
7.cal.mar.	¶So.gerardi epi m̃	iii	cxlv	
io.cal.apri.	¶Socii liberati m̃.	iii	ccxxii	
9.cal. apri.	¶Socii murite m̃.	iii	ccxxiiii	
4.idus apr.	¶Socii apollonii m̃	iiii	xliii	
i5.cal.ma.	¶Socii mapalici m̃	iiii	lviii	
5.cal.maii	¶Soc.antimi epi m̃	iiii	xcii	
3.cal.ma.	¶Socii agabi epi m̃	iiii	c	
4.non. maii	¶So. ſiluani epi m̃	iiii	cxxiiii	
non.ma.	¶Socii domitille m̃	iiii	cxxxviii	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
9.cal.maii	¶Socii magnétii m̃	iiii	lxxxi	
6.idꝰ maii	¶Socii chalepodii martyres	iiii	cl	
i4.cal.iun.	¶Socii ioãnis mr̃.	v	xvi	
io.cal.iun.	¶So.d̃ſiderii ep̃i m̃	v	xxxi	
7.cal. iunii	¶Socii priſci mr̃es	v	l	
no.iunii	¶So.bõifacii ep̃i m̃	v	lxxxvii	
8.idꝰ iunii	¶So.uicẽtii ep̃i m̃.	v	xciiii	
4.cal.iulii	¶So.irenei ep̃i mr̃	vi	xx	
cal. iulii	¶Socii aaron mr̃es	vi	xxxv	
5.no.iulii	¶So.muſtiole mr̃.	vi	xlviii	
3.idꝰ iulii	¶So.eugenii ep̃i m̃	vi	xcvi	
5.idꝰ aug.	¶So. chromatii m̃.	vii	xlvii	
io.cal.ſept.	¶So.timothei mr̃s	vii	xcv	
4.idꝰ ſep.	¶So.nemeſiãi e.m̃	viii	lx	
7.idꝰ octo.	¶So.donini mr̃es	ix	xlii	
io.cal.nou.	¶So. theodorici m̃	ix	c	
4.cal.decẽ.	¶Socii rufi mr̃es	x	cxx	
	¶Socii pagati mr̃s	xi	xiii	
ii.cal.ſep.	¶So.martialis mr̃.	xi	ultimo	219
5.idꝰ octo.	¶Socii nicaſii mr̃.	xi	ultimo	280
3.idꝰ ianu.	¶Socius ſaluii mr̃.	ii	lxv	
	¶Socrates ep̃us	xi	x	
i5.cal.oct.	¶Socrates martyr	xi	ultimo	250
idi.nou.	¶Solutor martyr	xi	ultimo	319
i2.cal. dec.	¶Solutor martyr	xi	ultimo	326
cal.aug.	¶Sophia martyr	vii	vii	
i5.cal.iun.	¶Sophõias ꝓpheta	v	x	
	¶Sophronius ꝯfeſ.	xi	xci	
7 . cal.iulii	¶Soſipater diſcipl̃	vi	vi	
9.cal.octo.	¶Soſius diacꝰ mr̃.	viii	cxiii	
4. idꝰ ſept.	¶Soſthenes mar.	viii	lxi	
4.cal.decẽ.	¶Soſthenes diſcipl̃	x	cxvi	
io.cal.maii	¶Sother pa. & m̃.	iiii	lxxiii	
4. idꝰ febr.	¶Sothera uir. mr̃.	iii	cxi	
	¶Spẽcioſus mõac.	xi	cvi	
i6.cal.aug.	¶Speratus martyr	vi	cx	
cal.aug.	¶Spes uir.& mar.	vii	vii	
	¶Spes abbas	xi	cvii	
i6. cal.ſeb.	¶Speuſippus mar.	ii	xciii	
i9.cal.ian.	¶Spindion ep̃us	i	lxvi	
idi.maii	¶Spirituſſanctus	v	i	
	¶Stacteꝰ diſcipulꝰ	vi	c	
i5.cal.aug.	¶Stacteus martyr	vi	cxi	
4.cal.oct.	¶Stacteus ꝯfeſſor	xi	ultimo	262
i4.cal.oct.	¶Stephana mar.	viii	lxxxix	
i6. cal.ian.	¶Stephanus mar.	i	lxxiii	
7.cal.ianu.	¶Stephanꝰ ꝓtomr̃	ii	iiii	
idi. febr.	¶Stephanus abbas	iii	cxx	
	¶Stephanus abbas	iii	cxxi	
4. no. aug.	¶Stephanꝰ pa.iꝰm̃	vii	xi	
	¶Stephanꝰpa.2ꝰꝯ.	vii	xii	
	¶Stephanus pa. 3ꝰ	vii	xiii	
3.no.aug.	¶Stephanꝰanacho.	vii	xvii	
8. idꝰ aug.	¶Stephanus mar.	vii	xxx	
i2. cal.dec.	¶Stephanꝰp̃ſbyter	x	lxxxvi	
	¶Stephanꝰep̃s ꝯfeſ	xi	x	
idi.febr.	¶Stephanꝰep̃s mr̃.	xi	ultimo	63

Tempore		Li.	Capitulo	P
cal.ap̃lis	¶Stephanus mar.	xi	ultimo	i
5.cal.maii	¶Stephanus mar.	xi	ultimo	i
8.idꝰ maii	¶Stephanꝰ ep̃s mr̃	xi	ultimo	i
5.idꝰ iulii	¶Stephanꝰ p̃ſb.mr̃	xi	ultimo	i
i5.cal.oct.	¶Stephanus mar.	xi	ultimo	2
i6.cal.maii	¶Succeſſus mar.	iiii	lvi	
5.idꝰ decẽ.	¶Succeſſus mar.	xi	ultimo	
i6.cal.ſeb.	¶Sulpitius ep̃us	ii	xciiii	
i2.cal. maii	¶Sulpitius mar.	iiii	lxviii	
	¶Suranus martyr	xi	cxiii	
3.idꝰ aug.	¶Suſanna uir.& m̃	vii	xlix	
	¶Suſanna ſancta	vii	cxxvii	
	.T.			
	¶Tabita uirgo	xi	xlviii	
io.cal. dec.	¶Tabra martyr	x	xcvii	
io. cal.dec.	¶Tabrata martyr	x	xcvii	
i7.cal.ap̃l.	¶Tacianus martyr	iii	cciii	
	¶Tadeus eremita	v	cviii	
	¶Tadeus diſcipulꝰ	vi	c	
5.cal.nou.	¶Tadeus apoſtolꝰ	ix	cxv	
	¶Thais meretrix	ix	xxxviii	
3.idꝰ ap̃lis	¶Thallacus p̃ſbr̃	xi	ultimo	ii
5. idꝰ octo.	¶Tarachus mar.	ix	li	
io. cal.maii	¶Tarbua regina m̃	iiii	lxxviii	
	¶Tarchyſus diſci.	vi	c	
	¶Thare pater	iii	lv	
i5.cal.oct.	¶Tarraſis ꝯfeſſor	viii	lxxxvii	
i6.cal.ian.	¶Tarryſius mar.	i	lxxiii	
i8.cal.ſep.	¶Tarſicius martyr	vii	lxvi	
	¶Tarſilla ſancta	xi	cx	
3.idꝰ decẽ.	¶Tharſon martyr	i	lviii	
3.idꝰaugu.	¶Taurinus ep̃us	vii	l	
i2.cal. dec.	¶Taurinus martyr	xi	ultimo	32
3.no.ſeptẽ.	¶Thecla uirgo mr̃	viii	xxix	
9.cal.octo.	¶Thecla uirgo.mr̃	viii	cx	
no.ianu.	¶Teleſporꝰ.pa.mr̃	ii	xlvi	
cal.iulii	¶Theobaldus ꝯfeſ.	vi	xxxvi	
9.cal. febr.	¶Theodola mar.	iii	xviii	
7.idꝰ.mar.	¶Theodolus mar .	iii	clxxxv	
5.no.maii	¶Theodolꝰp̃ſbr̃ m̃	iiii	cxviii	
6.cal.aug.	¶Theodolus mar.	vi	cxliiii	
3.idꝰ mar.	¶Theodora mar.	iii	cxcviii	
cal. ap̃lis	¶Theodora uir.m̃	iiii	xx	
4.cal.maii	¶Theodora uir. m̃	iiii	xcvii	
no. maii	¶Theodora uir. m̃	iiii	cxxxviii	
i6.cal.aug.	¶Theodora mõac.	vi	cix	
io.cal.nou.	¶Theodoricꝰ p̃ſ.m̃	ix	xcviii	
cal.iulii	¶Theodoricus p̃ſ.	xi	ultimo	i6
i6.cal.ian.	¶Theodorus mar.	i	lxxiii	
i6.cal.ian.	¶Theodorus mar.	i	lxxiii	
p̃d.no.ian.	¶Theodorus mar.	ii	xliiii	
i4.cal. ap̃l.	¶Theodorus ep̃us	iii	ccx	
8.idꝰ. ap̃lis	¶Theodorꝰ e.ãcy.	iiii	xxxiiii	
	¶Theodorus p̃ſbr̃	iiii	xxxv	
	¶Theodorꝰ abbas	iiii	clxxiii	
	¶Theodorꝰep̃s m̃.	v	lxvi	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
i.cal.iul.	Theodorus mar.	v	cxxxvii	
4 cal. aug.	Theodorus mar.	vi	clvii	
5 cal.ſep.	Theodurus ɔfeſ.	vii	cvi	
4 non.nou.	Theodorus eps	x	xliiii	
5 dus nou.	Theodorꝰ miles m̄	x	xxxix	
5 dus nou.	Theodorꝰ miles m̄	x	xl	
4 dus no.	Theodorus mar.	x	xliii	
	Theodorꝰ eps ɔf.	x	xliiii	
	Theodorꝰ eps ɔf.	xi	xxvi	
	Theodorus eps m̄	xi	xxxii	
	Theodorꝰ eps ɔf.	xi	cxxiiii	
19 cal.ianu.	Theodorus mar.	xi	ultimo	9
7 cal.apri	Theodorꝰ eps & m̄	xi	ultimo	100
18 cal. dec.	Theodorus mar.	xi	ultimo	521
4 on. apr.	Theodoſia uir. m̄	iiii	xxv	
14 cal.iun.	Theodoſia mar.	v	xvi	
8 al.nou.	Theodoſius mar.	ix	cvii	
	Theodoſiꝰ iptor ɔ	xi	xciii	
5 lꝰ mar.	Theodota mar.	iii	xcvii	
4 o.aug.	Theodota mar.	vii	xiiii	
	Theodotus eps	xi	x	
pd non.ian.	Theogenes mar.	ii	xli	
7 ul. febr.	Theogenes mar.	iii	xxv	
6 al.octo.	Theognitus mar.	viii	cxxi	
10 al.ſep.	Theonas eps	vii	xcviii	
10 al.ſep.	Theonas abbas	vii	xcix	
10 al.dec.	Theoniſtꝰ eps & m̄	x	xcvii	
	Theophanius ɔf.	xi	cxv	
1 al.ian.	Theophilus mar.	i	xxviii	
8 us feb.	Theophilus mar.	iii	ci	
5 on.mar.	Theophilus eps	iii	clxxvii	
	Theophilus eps	iii	clxxviii	
7 iꝰ mar.	Theophilus mar.	iii	clxxxv	
5 us oct.	Theophilus eps	x	lix	
	Theophilus ɔfeſ.	ix	lx	
8 us feb.	Theophilus mar.	xi	ultimo	52
pd a.mar.	Theophilus mar.	xi	ultimo	80
6 us ſep.	Theophilus mar.	xi	ultimo	241
13 l.iun.	Theopiſta mar.	v	xxi	
13 al.iun.	Theopiſtus mar	v	xxi	
5 n.nou.	Theopolus mar.	x	xviii	
10 al.iun.	Theopōpꝰ eps m̄.	v	xxxiii	
8 iꝰ mar.	Theotichus mar.	iii	clxxxiii	
	Theotignus eps	xi	ix	
	Theothymus eps	xi	cxxvii	
	Theotiſtus eps	xi	ix	
	Theremon abbas	xi	lvii	
5 l. ſept.	Terētianꝰ eps mr̄	vii	cxxxvi	
8 iꝰ decē.	Therius martyr	i	xxxv	
	Tertius diſcipulꝰ	vi	c	
pd o aug	Tertulinus mar.	vii	xx	
4 us no.	Tiberius martyr	x	xlvi	
6 l. aug.	Tiberius eps	xi	ultimo	202
18 l.ma.	Tyburtius mar.	iiii	li	
3 us aug.	Tyburtius mar.	vii	xlvi	
5 us ſep.	Tyburtius mar.	xi	ultimo	243
17 l.feb.	Tychianus eps	ii	lxxxix	
3 n.feb.	Tigris eps & mr̄	xi	ultimo	48

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
	Timeus eps	xi	vii	
13.cal.ma.	Timon diacꝰ & m̄	iiii	lxvi	
	Timon eps & mr̄	iiii	lxvii	
pd.cal.ian.	Timotheus p̄ſbr̄	ii	xxiii	
9.cal.febr.	Timotheꝰ diſcip.	iii	xvii	
12.cal.iun.	Timotheus mar.	v	xxviii	
	Timotheꝰ anach.	v	cvii	
11.cal.ſep.	Timotheꝰ p̄ſbr̄ m̄	vii	xci	
	Timotheus eps	vii	xcii	
10.cal.ſep.	Timotheus mar.	vii	xcv	
	Timotheus eps	xi	vi	
idib.ian.	Timotheus ɔfeſ.	xi	ultimo	50
8.idus apr.	Timotheus mar.	xi	ultimo	112
11.cal.iun.	Timotheus mar.	xi	ultimo	147
6.idus ſep.	Timotheus mar.	xi	ultimo	242
10.cal.mar.	Tyrānus eps & m̄	iii	cxxxvii	
	Tyrānus eps & ɔ.	xi	vii	
16.ca. mar.	Thyrion p̄ſbr̄ m̄.	iii	cxxiiii	
5.cal.febr.	Thyrſus martyr	iii	xxxix	
8.cal.octo.	Thyrſus martyr	viii	cxvi	
pd.cal. feb.	Thyrſus martyr	xi	ultimo	44
3.cal. ma.	Thithicus diacꝰ	iiii	xcix	
8.cal. ſept.	Titus diſcipulus	vii	cviii	
	Titus eps	vii	cix	
	Tobias eps	vii	xcvi	
	Tobias uir ſcūs	viii	lxxix	
	Tobias epiſcopꝰ	xi	viii	
	Thola iudex	viii	viii	
12. cal.ian.	Thomas apoſto.	i	lxxix	
4.cal.ian.	Thomas eps & m̄	ii	xiii	
no.mar.	Thomas d'aquno ɔ	iii	clxxxi	
16.cal.iunii	Torpes martyr	v	viii	
idibꝰma.	Torquatus eps	v	iii	
3.cal.ma.	Tortula uir. & m̄	iiii	c	
3.idꝰmar.	Trabia martyr	iii	cxcviii	
pd.no.iul.	Tranquillinus m̄	vi	lxi	
8.idus aug.	Trāſfiguratō dn̄i	vii	xxix	
16.cal.ian.	Tranſlatio ſancti ignatii	i	lxxiiii	
15.cal.febr.	Trāſlatō ſcē lucie	ii	xcix	
pd.cal.feb.	Tranſlatio ſancti marci	iii	lxi	
pd.ca..mar	Trāſla.ſci auguſ.	iii	clxi	
8.idus ma.	Trāſla. ſci andree	iiii	cxliiii	
7.idus maii	Tranſlatio ſancti hieronymi	iiii	cxlv	
16.cal.iunii	Trāſlatio ſci ſyri	v	ix	
3.cal.iuni.	Tranſlatio ſancti nicolai	v	lxv	
7.idus iun.	Trāſlatō.ſ.ſuatii	v	xcvi	
5.non.iul.	Trāſla.ſci thome	vi	xliii	
4.non.iul.	Tāſl.ſci martini	vi	lii	
5.idus iul.	Trāſl.ſci bn̄dicti	vi	lxxxi	
8.cal. aug.	Tranſlatio ſancti germani piſiēſis	vi	cxxxviii	
6.idꝰ aug.	Trāſlatō ſci qrici	vii	xxxix	
3.idꝰaugu.	Tranſlatio coronę chriſti	vii	xlv	

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa.
pd. id⁹ ſep.	¶Tranſlatio ſancti hermachore	viii	lxvii	
cal. oct.	¶Trãſlatio ſci germãi antiſiodoreñ.	ix	xii	
7. id⁹ maii	¶Treceti &.x. mr̃.	xi	ultimo	159
6. id⁹ octo.	¶Trecenti .x. &. 8. ſocii gerõis mr̃es	ix	xlvii	
idi. octo.	¶Treceti &. 60. mr̃	ix	lxvii	
17. ca. nou.	¶Treceti &. 65. mr̃	xi	ultimo	291
4. no. iunii	¶Treceti &. 30. mr̃	v	lxxv	
pd. id⁹ aug.	¶Tredecim ſocii q̃riaci martyres	vii	lv	
8. id⁹ mar.	¶Tres ſocii theotichi. mar.	iii	clxxxiii	
9. cal. iunii	¶Tres tribuni mr̃.	v	xxxviii	
4. cal. iulii	¶Tres ſocii potamiene mar.	vi	xxi	
5. id⁹ iulii	¶Tres ſocii eulogii mar.	vi	lxxxiii	
4. no. aug.	¶Tres filii theodote martyres	vii	xiiii	
	¶Tres femine mar.	xi	xxix	
7. id⁹ iunii	¶Tres ſocii petri martyres	xi	ultimo	165
pd. no. ſep.	¶Tres pueri mr̃es	xi	ultimo	236
9. cal. aug.	¶Thrichanus mr̃.	vi	cxxxii	
11. cal. ianu.	¶Triginta mar.	i	lxxxi	
cal. ian.	¶Triginta mr̃es	ii	xxxiiii	
6. id⁹ octo.	¶Trigita ſocii malloſi martyres	ix	xlviii	
17. cal. dec.	¶Triginta ſocii felicis martyres	x	lxv	
3. no. octo.	¶Trigita ſocii placidi martyres	xi	ultimo	271
7. cal. febr.	¶Trigintaſex mr̃es	iii	xxv	
6. id⁹ ſepté.	¶Trigitatres ſocii hadriani mr̃es	viii	lii	
4. id⁹ noué.	¶Tryphon mar.	x	xlii	
5. noñ. iulii	¶Tryphon mar.	xi	ultimo	188
15. cal. nou.	¶Tryphonia regia	ix	lxxxi	
pd. no. ian.	¶Tryphonius mr̃.	ii	xliiii	
pd. cal. dec.	¶Trophianus ep̃s	i	xi	
4. cal. ianu.	¶Trophinus ep̃us	ii	xviii	
4. cal. oct.	¶Trophinus mar.	xi	ultimo	251
4. id⁹. iunii	¶Tropus ꝯfeſſor	v	ciii	
7. id⁹ mar.	¶Thudion martyr	iii	clxxxv	
	.V.			
7. id⁹ mar.	¶Valens martyr	iii	clxxxv	
	¶Valens ep̃us	xi	viii	
16. cal. mar.	¶Valẽtin⁹ ep̃s mr̃.	iii	cxxii	
16. cal. mar.	¶Valẽtin⁹ p̃ſb. mr̃.	iii	cxxiii	
17. ca. ian.	¶Valentin⁹ mar.	xi	ultimo	11
idi. nou.	¶Valentinus mr̃.	xi	ultimo	319
8. cal. iunii	¶Valentio mar.	xi	ultimo	151
	¶Valentius preſbr̃	xi	ci	
	¶Valeria martyr	iiii	xcvi	
pd cal. iulii	¶Valeria uir. mar.	vi	xxix	
pd. cal. apl.	¶Valeria martyr	xi	ultimo	1
18. cal. ian.	¶Valerian⁹ ep̃s m̃.	i	lxx	
18. cal. maii	¶Valerianus mr̃.	iiii	li	
10. cal. ſept.	¶Valerianus mar.	vii	c	
17. cal. oct.	¶Valerianus mar.	viii	lxxxiii	
4. cal. dec.	¶Valerian⁹ ep̃s m̃.	x	xix	
15. cal. oct.	¶Valerianus mar.	xi	ultimo	29
cal. apl.	¶Valericus abbas	iiii	xxi	
pd. id⁹ dec.	¶Valericus abbas	xi	ultimo	
11. cal. feb.	¶Valeri⁹ ep̃s mar.	ii	cxi	
7. id⁹ mar.	¶Valerius mar.	iii	clxxxv	
18. cal. iulii	¶Valerius mar.	v	cxvi	
4. cal. febr.	¶Valerius ep̃s	xi	ultimo	4
16. cal. dec.	¶Valerius mar.	xi	ultimo	32
11. cal. aug.	¶Vãdegiſill⁹ ab.	vi	cxxvii	
17. cal. iun.	¶Vbaldus ep̃s	v	vi	
4. no. iunii	¶Vectius mar.	v	lxxvii	
	¶Vectius martyr	xi	xiii	
8. id⁹ febr.	¶Vedaſtus ep̃s	iii	xcix	
15. cal. iunii	¶Venantius mar.	v	xii	
cal. apl.	¶Venãtius ep̃s m̃.	xi	ultimo	10
3. id⁹ octo.	¶Venãtius abbas	xi	ultimo	28
4. cal. oct.	¶Venceſlaus mar.	viii	xxvii	
14. cal. dec.	¶Venerãda uir. m̃.	x	lxi	
18. cal. dec.	¶Venerandus mr̃	x	lx	
3. id⁹ febr.	¶Venerius abbas	viii	lxv	
	¶Venerius abbas	viii	lxvi	
3. cal. ianu.	¶Venuſtianus mr̃	ii	xix	
pd. no. maii	¶Venuſtus mar.	xi	ultimo	
3. id⁹ nou.	¶Veranus ep̃s	x	l	
5. id⁹ aug.	¶Verianus mar.	vii	xli	
cal. oct.	¶Veriſſimus mar.	xi	ultimo	26
9. cal. mar.	¶Verolus martyr	xi	ultimo	7
4. no. decé.	¶Verus martyr	i	xxi	
12. cal. nou.	¶Viator ꝯfeſſor	ix	xc	
11. cal. febr.	¶Victor martyr	ii	cxii	
5. cal. mar.	¶Victor martyr	iii	cli	
pd. no. mar.	¶Victor martyr	iii	clxxx	
12. cal. maii	¶Victor epiſcop⁹ carthag.	iiii	lxx	
8. id⁹ maii	¶Victor miles mr̃	iiii	cxlii	
pd. id⁹ maii	¶Victor martyr	iiii	clxviii	
12. cal. aug.	¶Victor martyr	vi	cxxii	
9. cal. aug.	¶Victor miles mr̃	vi	cxxxii	
5. cal. aug.	¶Victor pa. & m̃.	vi	cxlviii	
4. cal. aug.	¶Victor martyr	vi	clvii	
4. id⁹ ſept.	¶Victor ep̃s & m̃.	viii	lx	
4. id⁹ ſept.	¶Victor martyr	viii	lxi	
18. cal. oct.	¶Victor martyr	viii	lxxviii	
14. cal. oct.	¶Victor miles mr̃	viii	lxxxix	
10. cal. oct.	¶Victor martyr	viii	ciii	
pd. cal. oct.	¶Victor martyr	viii	cxxxiiii	
6. id⁹ octo.	¶Victor martyr	ix	xlviii	
pd. cal. feb.	¶Victor martyr	xi	ultimo	4
10. cal. mar.	¶Victor martyr	xi	ultimo	7
3. cal. aplis	¶Victor martyr	xi	ultimo	1
cal. aplis	¶Victor p̃ſb. & m̃	xi	ultimo	10

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
..is ma.	¶Victor ep̄s & mr̄	xi	ultimo	138
..l.nou.	¶Victor ep̄s & mr̄	xi	ultimo	295
..c. nou.	¶Victor martyr	xi	ultimo	294
..bꝰ no.	¶Victor martyr	xi	ultimo	319
..l. ian.	¶Victoria uir.& m̄	i	lxxxiii	
..l.nou.	¶Victoria uir.& m̄	ix	lxxxvii	
..l. dec.	¶Victoria martyr	x	lxx	
..l.apri.	¶Victorianus mar	iii	ccxix	
..iun.	¶Victorianus mar	xi	ultimo	141
..s dec.	¶Victoricus mar.	i	lvii	
..mar.	¶Victorinus mar.	iii	cli	
..mar.	¶Victorinus mar.	iii	clxxx	
..l.ma.	¶Victorinus mar.	iiii	liiii	
..iul.	¶Victorinus mar.	vi	lxiiii	
..sep.	¶Victorinꝰ ep̄s & m̄	viii	xxxix	
	¶Victorinus ꝯfeſſ.	viii	xl	
..nou.	¶Victorinus ep̄s	x	xii	
..s no.	¶Victorinus mar.	x	xxxvii	
..iun.	¶Victorius mar.	xi	ultimo	144
..nou.	¶Victorius ep̄s	xi	ultimo	513
..sep.	¶Victorius ep̄s	xi	ultimo	234
..iul.	¶Vigilius ep̄s & m̄	vi	x	
..iul.	¶Vigilius ep̄s & m̄	vi	xi	
	¶Vigilius papa m̄.	vi	xii	
	¶Vigilius ꝯfeſſor	vi	xiii	
..ian.	¶Viginti martyres	i	lxxxiiii	
..s ian.	¶Viginti milites m̄	ii	lii	
..mar.	¶Viginti ſocii hira di martyres	iii	cxc	
..s iun.	¶Viginti martyres	v	xciii	
..mar.	¶Viginti ſocii ue roli martyres	xi	ultimo	75
..s no.	¶Viginti ſocii de metrii martyres	xi	ultimo	314
..iun.	¶Vigintiduo mr̄es	v	lviii	
..dece.	¶Vigintiduo ſocii hermogenis mr̄.	xi	ultimo	6
..s ſep.	¶Vigintiduo ſocii amonii martyres	xi	ultimo	241
..iulii	¶Vigintimilia mili tes rothlādi ſocii m̄	v	cxxi	
..nou.	¶Vigintiocto ſocii alcindini mr̄es	x	xiii	
..mar.	¶Vigintiſeptē mr̄.	iii	clxxiiii	
..mar.	¶Vigintiſeptē ſocii fortunati martyres	xi	ultimo	77
..s aug	¶Vigintiunꝰ mr̄	vii	xxxv	
..oct.	¶Vigitiunꝰ miles m̄	viii	lxxvii	
..nou.	¶Vigor ep̄s	x	v	
..ma.	¶Vildiphrius ep̄s	xi	ultimo	128
..s no.	¶Vilebrordus ep̄s	xi	ultimo	312
..octo.	¶Vilſtidus ep̄s	xi	ultimo	285
..febr.	¶Vincentiꝰ diacꝰ m̄	ii	cxi	
..febr.	¶Vincentius mar.	ii	cxii	
..ma.	¶Vincentius ꝯfeſ.	iiii	lxix	
..iun.	¶Vincentius p̄ſbr̄	v	lxxii	
..s iun.	¶Vincentius ep̄s	v	xciiii	
..s aug.	¶Vincentius mar.	vii	xxx	

Tempore		Li.	Capitulo	Pa.
8.cal. ſept.	¶Vincentius mar.	vii	cxi	
12.cal. nou.	¶Vincētiꝰ p̄ſbr̄ & m̄	ix	lxxxvii	
6.cal.nou.	¶Vincentius mar.	ix	cxiiii	
13.cal.maii	¶Vincentius mar.	xi	ultimo	126
5.idus iun.	¶Vincētiꝰ diacꝰ m̄	xi	ultimo	167
6.non. maii	¶Vindemialis ep̄s	iiii	cxvi	
p̄d.no.ſept.	¶Vitalicꝰ puer m̄.	xi	ultimo	236
ii.cal. ma.	¶Vitalis martyr	iiii	lxxii	
4.cal.ma.	¶Vitalis miles mr̄	iiii	xcv	
6.no. iul.	¶Vitalis martyr	vi	xlii	
6.idus iul.	¶Vitalis martyr	vi	lxxvii	
10.cal. oct.	¶Vitalis martyr	viii	ciii	
3.non.nou.	¶Vitalis martyr	x	xviii	
p̄d.no. nou.	¶Vitalis martyr	x	xxi	
5.idus ian.	¶Vitalis ep̄s & m̄.	xi	ultimo	51
16.cal.mar.	¶Vitalis p̄ſbr̄ & m̄	xi	ultimo	64
9.cal.nou.	¶Vitalis ꝯfeſſor	xi	ultimo	300
8. idus dec.	¶Vitricus martyr	i	xxxv	
17.calē.iul.	¶Vitus martyr	v	cxviii	
calē.ſep.	¶Viuardus ep̄s	viii	cxi	
idibꝰ ian	¶Viuentius ꝯfeſſor	ii	lxxi	
5.cal.ſept.	¶Viuianus ep̄s	xi	ultimo	228
4.non. iul.	¶Vldaricus ep̄s	vi	liii	
12.cal. nou.	¶Vndecimilia uir gines martyres	ix	lxxxvii	
	¶Volitianus ep̄s	xi	viii	
9.cal. febr.	¶Vrbanꝰ puer mr̄	iii	xviii	
16.cal.ma.	¶Vrbanus martyr	iiii	lvi	
8.cal.iun.	¶Vrbanus papa m̄	v	xxxix	
6.no.iul.	¶Vrbanus martyr	vi	xlii	
	¶Vrbanꝰ diſcipulꝰ	vi	c	
4.cal.decē.	¶Vrbanus ep̄s & m̄	x	cxix	
5.idus dec.	¶Vrbanus martyr	xi	ultimo	4
17.cal.ſep.	¶Vrſatius ꝯfeſſor	vii	lxvii	
13.cal.iul.	¶Vrſicinus martyr	v	cxxvii	
5.idus nou.	¶Vrſinus ep̄s	x	xli	
12.cal.nou.	¶Vrſula uir. & mr̄	ix	lxxxvii	
ii.cal.iul.	¶Vrſus martyr	v	cxxxiii	
p̄d.cal. oct.	¶Vrſus martyr	viii	cxxxiiii	
3.cal.augu.	¶Vrſus epiſcopus	xi	ultimo	205
ii.cal.maii	¶Vſtazades mar.	iiii	lxxi	
15.cal.iul.	¶Vulmarus ꝯfeſ.	xi	ultimo	175
13.cal.apri.	¶Vulphranius ep̄s	iii	ccxiii	
non.iunii	¶Vxor nicādri m̄.	v	xc	
15.cal.mar.	¶Vxor filii & fami lia creatoris mr̄es	xi	ultimo	65
	·Z·			
	¶Zabdas ep̄s	xi	viii	
	¶Zabulon p̄triarc.	iii	xcvi	
4.no.iunii	¶Zacharias p̄ſb.m̄	v	lxxvii	
4.no.iunii	¶Zacharias ꝯfeſ.	v	lxxix	
	¶Zacharias ſacer.	viii	xli	
8.idꝰ ſeptē.	¶Zacharias p̄phe.	viii	xlii	
no. nou.	¶Zacharias p̄phe.	x	xxiiii	
	¶Zacharias papa	x	xxvi	
4.idꝰ iunii	¶Zacharias mar.	xi	ultimo	168

Tempore.		Li.	Capitulo	Pa
io.cal.ſep.	¶Zacheus epũs	vii	xcvi	
	¶Zacheus epũs	vii	xcvii	
	¶Zebenus epũs	xi	vii	
	¶Zenas diſcipulus	vi	c	
6.idꝰ decẽ.	¶Zeno epiſcopus	i	xliii	
i3.cal.ianu.	¶Zeno martyr	i	lxxviii	
p̊d.idꝰ aplis	¶Zeno ꝯfeſſor	iiii	xlvii	
7.idꝰ iulii	¶Zeno martyr	vi	lxxv	
	¶Zeno abbas	vi	lxxvi	
i6.cal.mar.	¶Zeno martyr	xi	ultimo	64
idibꝰ iulii	¶Zeno martyr	xi	ultimo	i95
io.cal.mar.	¶Zenobiꝰ p̃ſb.mr̃.	iii	cxxxvi	
8.cal.iunii	¶Zenobius epũs	v	xli	
4.cal.nouẽ.	¶Zenobiꝰ p̃ſb.mr̃.	ix	cxxi	
7. cal.ſept.	¶Zepherinꝰ pa.m̃.	vii	cxiiii	
i3.cal.ianu.	¶Zepherinus epũs	xi	ultimo	i8
3. no.iulii	¶Zoe martyr	vi	lv	
io.cal. iunii	¶Zoelus martyr	xi	ultimo	i5o
5.cal.iulii	¶Zoilus martyr	vi	xvi	
	¶Zoilus p̃ſbyter	vi	xvii	
	¶Zorobabel dux	vi	xc	
4.idꝰ. febr.	¶Zoticus martyr	xi	ultimo	57
i2.cal.nou.	¶Zoticus martyr	xi	ultimo	297
idibꝰ iulii	¶Zozyma uir.mr̃.	xi	ultimo	i94
p̊d. cal.ma.	¶Zozymas abbas	iiii	cvi	
5.idꝰ mar.	¶Zozymus mar.	iii	xci	
	¶Zozymus papa	xi	iiii	
i9.cal.ian.	¶Zozymus mar.	xi	ultimo	9

Catalogi ſanctoꝝ per reuerẽdiſſimuꝫ dominum petrum de natalibus uenetũ epiſcopuꝫ equilinũ editi opus finit: Vicentiæ per henricũ de ſancto urſio librariũ ſolerti cura ipreſſuꝫ: Auguſtino Barbadico iclyto uenetiarũ Duce. Anno ſalutis.M.CCCCLXXXXIII.p̃ die idꝰdecẽbris. LAVS DEO.

REGISTRVM.

Quaterni .b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.s.t.u.y.z.&.ꝯ.A.B.D.F.H.K.M.O.P.Q.R.
Terni.a.x.ꝶ.C.E.G.I.L.N.S.

¶Poſtq̄ ad libri calcem: deo annuente: per/uenimus: nobis uiſum eſt: fore haud inu/tile: quorundã ſanctoꝝ geſta ſubnectere: quæ ex eorũ hiſtoriis: q̄ ꝯpendioſe potui/mus: auctorem hui⁹ imitati: decerpſim⁹: ordinẽ temporis tantũmodo ſeruãtes: &: ut opus uberius habeat: &: ut cœptis no ſtris aliorum animos ad ampliorẽ fœcun ditatem excitemus.

Hæc ſunt nomina ſanctorũ.

17.cal.feb.	¶Berardus: petrus: ac/curſi⁹: adiut⁹ & otho martyres & ꝯfeſſores	i
4.idus feb.	¶Guilelmus ꝯfeſſor	ii
pd.no.mar.	¶Cyrillus ꝯfeſſor	iii
no.apri.	¶Vincentius ꝯfeſſor	iiii
die paſchæ	¶Rupertus eps	v
octa. paſc.	¶Ioannes bonus ꝯfeſſor	vi
cal.ma.	¶Catharina ſenenſis	vii
5.non.ma.	¶Vrſius ꝯfeſſor	viii
4.non.ma.	¶Monica uidua	ix
3.non.ma.	¶Angelus mar. & ꝯfeſ.	x
13.cal.iun.	¶Bernardinus ꝯfeſſor	xi
2a dñica iul	¶Bonauentura epiſcop⁹ & cardinalis ꝯfeſſor	xii
[illegible] aug.	¶Albertus ꝯfeſſor	xiii
[illegible] aug.	¶Simplicianus eps & ꝯf.	xiiii
[illegible] ſep.	¶Rochus ꝯfeſſor	xv
4.idus ſep.	¶Nicolaus tolẽtin⁹ ꝯfeſ.	xvi
pd.no. oct.	¶Magnus eps	xvii
6.cal.nou.	¶Iũno pſbyter & ꝯfeſſor	xviii
pd.cal.no.	¶Volfgangus eps & ꝯfeſ.	xix
16.cal.dec.	¶Othmarus abbas	xx
6.cal.dec.	¶Conradus eps	xxi
pd.no.dec.	¶Hoſimundus epiſcopus & confeſſor	xxii
	¶Othilia uirgo	xxiii
	¶Culianus confeſſor	xxiiii
	¶Sabinus eps & martyr	xxv

¶De ſanctis berardo: petro: accurſio: adiu/to: & othone ꝯfeſſorib⁹ & martyrib⁹. Ca. I

Berardus: petrus: accurſius: adiu/tus: & otho ꝯfeſſores a beato frã ciſco diuinitus monito: ad mira/molini regnũ mahumetanis euã/geliũ ꝑdicaturi miſſi ſunt: qui ꝑ argoniã: colimbriã portugalléſes deuenien tes: reginæ orachæ mr̃ii ſui ordinẽ: & quali/ter reliquiæ ſuæ colimbriam eſſent deferen/dæ: & ab ea honorifice ſuſcipiendæ: reuela/runt. & hinc alanqueariũ ad xanthiã uirginẽ deuotã: a qua ſæcularib⁹ ſupinduti ueſtib⁹ (nam aliter trãſmeandi nõ dabatur facultas) hiſpalim: quæ nũc dicit̃ ſibyllia: applicue/runt: ubi depoſitis ſæcularib⁹ indumẽtis: ad miſq̃tam regẽ multis laniati uerberib⁹ igre diunt̃: & coram eo mahumeticã damnãtes fi dem: xp̄m prædicãt: quos ira concitus ex ur be marochiũ duci iuſſit: unde pariter a mira molino bis expellũtur: ſ3 martyriũ affectã tes reuertunt̃: & prædicationib⁹ inſiſtẽtes ab indignato rege i teterrimũ carcerẽ detrudũ/tur: quoſ. 20. dieꝝ iedia nihilo maceratos li gatis poſt terga manibus: nudos ad ſe trahi iubet: & uſq; ad uiſceꝝ atq; oſſium enudatio nẽ cædi: ac ſup teſtas ꝑ noctẽ uolutari: oleo & aceto laceris corpib⁹ ſupinfuſis: & tandẽ laſſis in flagella lictorib⁹: eorum capita per medium frontis amputari: & ſic optata co/rona ſancti mr̃es potiti ſunt: quoꝝ corpora flãmis illæſa iacuerũt: & inde xp̄ianis uẽdita ꝑ multas ſaracenoꝝ inſidias colimbriã ad re ginam orachã delata: ab eade3: ut ſci prædi xerant: in monaſterio ſanctæ crucis iter mł/ta miracula honorifice ſepulta ſunt: ex qui/bus adhuc ſanguineus manat liquor fragrã tiſſimus: & pluribus medela infirmitatibus. Paſſi ſunt autẽ ſci anno ſalutis. 1257. cal. fe/bruarii. Sed nec ſaraceni euaſerũt impune: rex. n. eodem ãno a dextris aruit: & popul⁹ per quinquẽniũ ſterilitate peſtilẽtiaq; pene cõſumptus eſt: eoꝝ uero feſtũ colitur. xvii. cal. februarii.

¶De ſcõ guilelmo ꝯfeſſore. II.

Guilelmus confeſſor: in pueritia a bernardo abbate inſtitutus aq̃ta niæ dux: & pictauenſiu3 comes: bellator euaſit acerrim⁹: q tẽpo re eugenii papæ. 3. romã ipi⁹ ac/ceſſit: unde ferocitate depoſita: & humiliter accæpta pœnitẽtia lorica indut⁹ pro interu/la quattuor cinct⁹ catenis hieroſolymã pre/xit: & rediẽs bti iacobi limina uiſitauit: q ſu bitaneã morte3 expaueſcẽs dñici præcæpti memor: uenditis oib⁹ & pauperib⁹ erogatis in eremo uita3 ſũma auſteritate afflixit: ubi magnũ ſcitatis nomẽ adeptus eſt: qui uidens in galliis ordinẽ ciſtertienſiũ florere: & ere/

S

mitaꝝ arescere: totis uirib⁹ obnixus illis in regionib⁹ instaurauit: post quæ iterꝝ pari ratione loricatus cū cilicio: decē illigat⁹ catenis nudis pedib⁹ hierosolymā reuisit: unde corrosis plantis: remigās curabat reditū: q captus a saracenis ob suæ uitæ austeritatem libertati restitutus est. Et tandē multos perpessus labores in agrum tuscū & pisanum deueniens: in insula: quæ dr̄ liualia: solitarie ꝯmorat⁹ est: ubi familiariter ꝯiunct⁹ qbusdā eremitaꝝ augustini: eoꝝ mores edoct⁹: nigro habitu sumpto & pellicea zona locellis eoꝝ per totam ethruriā deuote uisitatis: centūcellas applicuit: ubi beatus augustin⁹ librū de trinitate pægit: cui⁹ locis sūma cū iucūditate plustratis: romā & inde ariminū ad scām mariam de platano eiusdē ordinis locellū peruenit: a quo fr̄es: qui prius eremitarum beati augustini appellabanṫ: cognita ipius maxima sanctitate guilelmitarum denominationē sumpserunt: quæ denominatio ad saxones: prouinciā rheni: regnū bohemiæ: & in ꝓuincias ab eo dudū instructas ꝓmulgata est: & i galliis usq; ad inocētii pont. 4. tēpora perseuerauit: sꝫ eo mandāte: oēs sub uno titulo eremitaꝝ bti augustini exinde sūt apellati: hic siqdē btūs guilelmus post inumerabilia scitatis opa remeauit in p̄riam: & ibidē aiam fœliciter exhalauit: miraculis undiq; pullulantibus: eius dies. 4. idus februarii celebratur.

¶De scō cyrillo ꝯfessore. III

CYrillus ꝯfessor: olim p̄sbr̄: fratꝝ eremitaꝝ in mōte carmeli ꝯfors fact⁹: adeo corde deuoto: mente pura: ꝯtēplationi uacabat: ut sæpius angelico fouereṫ aspectu: & diuinis reuelationib⁹ illustrareṫ: die quadā huic missaꝝ solēnia celebranti in nubecula angel⁹ apparens: uirgā & duas argenteas tabellas: lr̄is græcis futuri statum sæculi cōtinentes: attulit: sic loquens. Has tabellas misit tibi de⁹ oipotens: tanq̄ familiari suo: & fideli præconi: & quū sacramenta ꝯpleueris: has scripturas transcribe in mēbrana: post hæc ꝯflans tabellas: formabis eas in calicem & turibulū ad libanda & adolenda in ara sacrificii matutini: quas acceptas cū gratiarū actiōe & reuerentia nō modica: cyrillus uir sanctus ꝯuocatis fratrib⁹ iuxta præcæptum angeli transcriptas ꝯflauit. Et extunc sanctis opibus excellētior occubuit: ei⁹ festiuitas p̄die nonas martii colitur.

¶De sancto uincentio ꝯfessore. IIII

VIncenti⁹ ꝯfessor ualētiæ ex nobili familia ferrarioꝝ nat⁹ & liberalib⁹ artib⁹ erudit⁹ ānoꝝ. 18. uirgo prædicatoꝝ religionē ingressus est: in qua breui tempore factus eximius theologus: ut p̄atrē dominicū imitareṫ: plures occidētis regiones: uerbū dei euangelizās: pagrauit: & apprime ualētiæ: aragoniæ: cathaloniæ: hispaniæ: castellæ: normandiæ: britanniæ: sabaudiæ: pedimontiū: riparïæ: ianuæ: delphinatus: borbonii: & franciæ tā grat⁹ extitit prædicator: ut nouellus existimareṫ apostol⁹. Hic sanct⁹. 25. milia iudeoꝝ & saracenoꝝ ad fidem ꝯuertit orthodoxā. Bibliā tantū secum portabat & breuiariū: semel in die comedebat: cilicium ꝯtinue gestabat: suūq; habitū: ubicūq; quiescebat: nō omittebat: tantæ erat integritatis uir: ut ne pedes quidē nudos: nedū corp⁹ p plures annos aspexerit. Hic scūs miraculis maxime pollebat: die quadā quū barcinonā uersus ꝓficisceret: & ad duo milia hoiūꝫ ipꝫ comitarenṫ: paucis panib⁹ & modico uino oēs saturauit. Anno uero salutis. 1418. ætatis suæ. 70. i uenetēsi ciuitate britāniæ btō fine migrauit ad dn̄m: & in ecclesia cathedrali sepultus iacet: qui sicut uiuens miraculis floruit: ita mortuus fructificauit. Nā. 28. defunctos suscitasse repitur: inter quos unū admiratione dignū in britānia: quum quædā mulier prægnās humanaꝝ carniū desiderio filiū i duas ptis secuisset: & alterā torruisset: ut manderet: & uir supueniens horrendū facinus ꝯperisset: indilate ptes filii ambas [illegible] crudā & tostā suscipiens: miraculoꝝ [illegible] mor ad eius sepulchꝝ ꝓrexit. Ibiq; ꝓ[illegible] cū lachrymis orans: filii resurrectionē [illegible] trauit. Hic aūt dei ꝑuus p callistū. 3. pōti[illegible] anno dn̄i. 1455. sanctoꝝ catalogo fuit ānum[illegible] ratus: eius celebritas fit nonis aprilis.

¶De scō ruperto episcopo. V

RVpertus eps̄ in uormatia ex ꝓsapia regia tēpore hiloperti frācoꝝ regis doctrina & uirtutib⁹ refulgēs: ab infidelib⁹ scitatem ei⁹ non sufferentib⁹: uirgis acriter cæsus ab urbe eiiciṫ: & a theodone bauaroꝝ duce ratisbonæ excipiṫ: ūde baptizato ipso duce cū pplo p danubiū descendēs: per noricos prædicādo: in panoniā deuenit inferiorem: & hinc ubi magis æstuabat gentilitas: diuertebat intrepidus: idola destruens: ecclesias erigens: & populos baptismi gratia regenerās: & postq̄ plura circuierat loca: ad urbē iuuaniensem: ubi epalem firmauerat sedem: remeauit: uocatiōis diē non ignorans. ubi cōstructo eredrudæ uirgini nepti suæ monasterio: & uitale in successorem electo: febri defatigatus: die resurrectiōis pactis missaꝝ solēnib⁹ munit⁹ sacro corporis xpi uiatico: e plangentiū manib⁹ inter modulantiū choros angeloꝝ ad sanctā properauit fœlicitatem.

¶De scō ioāne bono ꝯfessore. VI

IOannes bonus confeſſor patria mantuanus: ioanne patre defuncto hæreditate diues relict⁹ eſt: pro quo: dum lubricis iuuenib⁹ adhæreret: bona eius mater indeſinenter preces ad deum mittebat: deus aūt fidelium uota non reſpuens: ecce iuuenē ſinit ad ſalutem animæ corpore infirmari: ſed dum ſe religionis uoto alligat: priſtinæ ſaluti reſtituitur: qui mortua matre: pauperibus erogatis omnibus: in quandam ſpecum haud procul a cæſena receſſit: ubi miruȝ in modum ſe affligebat: poſtmodū ſumpto eremitarum beati auguſtini habitu carnalibus incendiis torreri cœpit: quæ præacutis arūdinis particulis ſub unguib⁹ manuū infixis extinxit tam acri cruciatu: ut triduo pene exanimis iacuerit: ſed quia pius deus ſeruos ſuos non deſerit: per uiſionē ei appens: & incētiua carnis & uulnera pſter ſanauit: q deo grās agēs: incredibili abſtinētia ſe affligēs: plurima in flaminia & umbria inſtaurās monaſteria: ſibi mirabile ſanctitatis nomen ædificauit: in qua regione per ānos quinquaginta cōmoratus: in patriam inde reuerſus eſt. & diebus ac perfectis operib⁹ plenus extra mantuam in monaſterio ſibi a ciuibus ꝯſtructo: anno ſalutis. 1222. ſpiritum deo relaxauit. Cuius corpus non multo poſt in urbeȝ tranſlatum: in monaſterio ſanctæ agnetis honoratiſſime cōditum eſt: cuius ſepulchrū miraculis frequentiſſime radiatur. Eius memomoria colitur in octaua paſchæ.

¶ De ſancta catharina ſenenſi. VII

CAtharina ſenenſis patria: ex iacobo & lapa parentibus honeſtis ortum habuit: quæ ſeptēnis deo uouit uirginitatē. Sed quū duodecim nata foret annos: a parentibus inſtanter de coniugio uexať: quib⁹ aperuit: quod ad id uſq; temporis occuluerat. Cui parentes non ſine lachrymis indulſere. & cōcupitū tertii ordinis beati dominici habitum pro ea impetrarunt: quo ſumpto catharina in uigiliis & orationib⁹ cincta catena uitam ducebat: iter cætera uirtutū opera pauperib⁹ munificam: & infirmis obſequioſam ſe præſtabat. Interea anno dñi. 1375. inter florentinos & gregoriū. xi. pontificē oritur diſcenſio: interdicunť florentini: & excōmunicanť. qua de re catharina ualde anxia auinionē ad pontificē perrexit de rebus cōponendis tractatura: quo a pontifice obtento: florentiā reuertens tumultuantē repperit: nil de pace ꝯcluditur. catharina: ut hui⁹ incendii ſuſcitatrix: gladio petitur. ſed ipſa ad martyriū pro eccleſia ſe offerens: illæſa dimittitur. Interim moriť pontifex: & urbano. 6. ſubſtituto: pax cōſicitur: catharina ſenas reuertiť: ubi libellū ſpiritu afflata dictauit: ſed ecce orto ſchiſmate: de morte pontificis agiť: quo p ſpirituȝ agnito uehemētius affligiť: inſtanter ad dñm preces hēt: ut in ſuuȝ caput ipiuȝ ſcelus ꝯuertatur: res ꝯponuntur: & exinde uſq; ad uitæ ſuæ terminuȝ a dæmonibus ſub horribilib⁹ ſpecieb⁹ diuerſis tormētis eſt flagellata: habuit aūt beata catharina plures diuinas uiſiōes: & illā præſertim crucifixi: ex cui⁹ uulnerib⁹ intrinſec⁹ adeo ſauciata remanſit: ꝙ dicebat: niſi deuȝ nouuȝ faceret miraculū: breui ſe moriturā. In cōione frequenter i extaſi rapiebať: & nō nunq̄ plures dies abſq; cibo trahebat. In extremis deniq; laborās iter ꝯuocatas ſorores romæ optimā uitaȝ finiuit āno ſalutis. 1379 ætatis ſuæ. 30. in eccleſia ſanctæ mariæ ſup mineruā non ſine miraculoꝝ multitudine ſepulta: cuius cinis cū oſſibus anno eiuſdem 1450. iuxta capellā maiorem in ſepulchruȝ marmoreuȝ traſlatus eſt: āno uero domini 1460. pio ſo pont. collegio ſcōꝝ aggregata. eius dies cal. maii ueneratur.

¶ De ſcō urſio ꝯfeſſore. VIII

VRſius ꝯfeſſor ex nobili francoꝝ generē traxit originē: quē adhuc lactentē quidaȝ pegrinus matri prænūciauit futuruȝ patricidā. quū uero adoleuiſſȝ puer annorum. 18. ad palatia caroli impatoris accedēs ſiue pedes ſiue eques adeo ſe ſtrēue gerebat ꝙ armoꝝ ductor creat⁹ eſt: qui: quū parentes aliqñ uiſitaret: matreȝ ꝓgnoſtici memorem ſemp flentē inueniebat: quæ de lachrymis ſæpius interrogata: tandē dulcib⁹ uicta precib⁹ filio cām propalauit: qui ut horrenduȝ ſcelus declinaret: ānoꝝ iā. 26. cū cliēto ſodali dalmatiā uerſus prexerunt: ubi multos paganoꝝ ab eoꝝ rege miſſos: ut ſe xpianos capent: trucidarūt: ad quoꝝ uindictam rex exercitū parās per filiaȝ admonetur: ut ꝑus iubeat ipos ad ſe impune accedere: & de eoꝝ pegrinatione interroget: quo facto rex cū populo ab ipſis ꝯuertiť ad dominum: & filiam unicā urſio deſponſauit: cui poſtmodum i regnū ſucceſſit: hoc aūt pater per litteras intelligens ꝓgnoſticū pegrini flocifaciens ad aulā filii ſe ꝯtulit: ubi datis indiciis a nuru ſuſcipitur: & qa urſius extra urbem uenatum ierat: in ꝓprio lecto cū ſene & filio paruulo maioris grā honoris ſe collocauit: ſed ecce humani generis hoſtis ſub ipſi⁹ cubicularii facie regi denūciat: uiꝝ cum uxore ꝯcūbere: qui domū feſtinans inconſultus patrem filiuȝ & uxorē interfecit: quo cognito: facti pœnitēs romā pexit: cui pro peccato ab hadriano pōt. adhibetur pœnitētia: ut

habitu peregrino eccleſiaʒ ſanctæ mariæ in monte ſumano uiſitet: nemini petēs: ubi ſit: qui inde cū bullis remiſſionis receſſit: & tandem ſepulchro dñi: monte ſina: & liminibꝰ btī iacobi uiſitatis ānuente deo uicentiā applicuit: & inde mōtes uerſus tendens paſtores audiuit dicētes: eamus domū: quoniā nebulæ circundant montē ſūmanuʒ: ad quorū uerba beatꝰ urſius genibꝰ flexis deo grās agens: ſalʒenam oppiduʒ poſtea per impiuʒ ezelinum dirutum: ſe ꝯtulit: ubi ab ancilla oralda bis potū petens: & non impetrās expirauit: campanis ex ſemet ipīs pſonantibꝰ: & ſic inuentus eſt ſcūs cum bullis & baculo florenti. Cui ſtatim erecta fuit eccleſia. quod intelligens imperator cū eius affinibꝰ uenerunt: ut aſportarēt corpꝰ: at quū ſubleuare nequiuiſſent: cū brachio & florido baculo i galliam redierunt. Eius feſtiua dies colitur quinto nonas maii.

De ſancta monica uidua. IX

MOnica uidua ex honeſtis parētibus orta: a matre facundia pudice ſobrieq; educata: deo deuotiſſima adoleuit: quæ ānoꝝ. 15. pr̄icio carthaginēſi deſpōſata: poſt annos. 12. dei grā & dexteritate ſua ferociſſimuʒ uiꝝ deo lucrata eſt. Et exinde cum eo i caſtitate pſeuerauit. quo poſt. 73. ætatis ſuæ annum defuncto: cœpit de filio auguſtino manichæoꝝ errore inflato uehemēter angi. pꝙquo lachrymas: preces: & oblatiōes deo indeſinenter offerēs meruit ab angelo audire. Eſto uiuitoq; ſecura: ubi eiʒ tu: ibi & ille. quū autē ex aphrica pia mater filium ſequeret itinerū labores: & maris diſcrimina ſuperādo: non manichæū nec adhuc xp̄ianū repperit auguſtinū. cuiꝰ in amplexus & dulcia ruēs in oſcula: lætitia reſoluta pene deliquuit: ſic dicēs. credo fili mi in xp̄o anteꝗ̄ e uita migrē: te fidelē ueracemq; xp̄ianū ſim uiſura. Hæc bēata mulier bonoꝝ opoꝝ ſtudioſa: infirmis inſeruire: orphanos cuſtodire: uiduas ꝯſolari nunꝗ̄ ceſſabat: & ubertim paſſionē dñi deplorabat. In ſpiritu per dieʒ non nunꝗ̄ quieſcebat. quodā die in ſolēnitate btī cypriani euchariſtiā ſumptura: per cubitū a terra eleuata bis clamauit. uolemus ad cæluʒ: uolemus ad cælū fideles. Appropinquāte uero uitæ ſuæ termīo hæc dixit auguſtino. Vnū erat: ꝑpter qđ in hac uita morari cupiebā: ut te catholicū xp̄ianūq; uideremʒ: priuſꝗ̄ morerer: ecce accumulatiꝰ mihi deus præſtitit: ut te cōtempta etiam fœlicitate terrena: uideā xp̄i ſeruum: qđ iaʒ a mō hic facio: neſcio. poſt quæ diebꝰ quinq; uix pactis apud oſtiam tyberinā. inter natos febribus decumbēs: ſic ait. Ponetis hic matrē ueſtram: rogo uos ut ad altare dñi meminiritis mei: ubi fueritis: & ſic nocte media: qa pexatione ſtomachi ſacramētum ſumere nequiuerat: ſuper lectū puerulus eam amplectens uiſibiliter apparuit: inter quos amplexus aīa illa ſancta uolauit ad cælū. anno domini. 393. 4. no. maii ætatis ſuæ. 56. & oſtiæ corpꝰ eius ſepultum: qđ tp̄re martini papæ qnti anno ſalutis. 1417. 5. idꝰ ap̄lis: & ſimiliter paulo poſt eiꝰ ſepulchrū: romā tranſlatum eſt. incredibili miraculoꝝ numero.

De ſcō angelo mr̄e & ꝯfeſſore X

ANgelus mr̄ & ꝯfeſſor. natione ſiculus in urbe lycate ex generoſa proſapia ortus: ab īfantia deo deuote inſeruiēs: ieiuniis & orationibꝰ uacans: habitū carmelitæ religionis ſuſcæpit. In qua uitā maxīa cū auſteritate degēs eximiꝰ prædicator effectꝰ eſt. Hunc ſiqdem finita quadā prædicatione ſcī dñicus & franciſcus audiēte frequēti populo in terra proſtrati mirū in modū uenerati ſunt. qui poſt longos amplexus btō frāciſco prædixit ſtigmata: & uiciſſim ipſe franciſcus ei martyriū: qđ utriuſq; adimpletum eſt uaticinium. Hic eniʒ dum fidelibus xp̄m prædicaſſet a paganis tentus: letiferis carceribꝰ mancipatus: & pœnis undiq; afflictꝰ: tādē fronte gladio pcuſſa: deo uitæ obtulit holocauſtū. 5. no. maii. Cuius corpꝰ in eccle[illegible] eiꝰ nomini dedicata requieſcit miraculis decoratū. in eo autē loco ubi martyris ſāguis effuſus eſt. Fons olei a pmis uſq; ad ſ̄as ueſperas ſcaturit: quo eodē die: ſiq pungūtur: a diuerſis langoribꝰ redimuntur.

De ſcō bernardino ꝯfeſſore. XI

BErnardinus ꝯfeſſor natiōe tuſcus ex nobili familia albizeſcoꝝ procreatꝰ patre tolo ſenēſi: matre nera maſſana bindi filia poſt tertiū eiꝰ natiuitatis ānū defuncta: infra ſextū patre: materteræ dianæ educandus remanſit. qui āno. xi. a patruis ſenas aduocatus eſt: ubi liberalibꝰ artibꝰ imbutus: canonico iuri uacauit deuotas nunꝗ̄ prætermittens oratiōes: quibꝰ corroboratꝰ ſenis fraternitati ſanctæ mariæ de ſcala ſanctimonia celeberrimæ aſcribi ſe ꝓcurauit. ubi cilicio indutus ſuper tabulas aut paleas dormiēs circa languētes erat officioſiſſimꝰ. Interea āno dñi. 1400. ſæuiēte ſenis epidēmia: mortuis fere oībꝰ miniſtris hoſpitalis dictæ ſanctæ mariæ: quū nullo precio conduci poſſent. Bernardinus tyro xp̄i annoꝝ. 20. languentiuʒ ſe gratis obtulit in miniſtruʒ: qui quū ſe ad tātum onus imbecilē fore perpēderet. quoſdā eiuſdē fraternitatiſ ꝯſocios ad piū opus ſibi aſciſcere talibus ꝓcurauit. Euāgelio admo

nemur:regnum cælorū uim patitur. & uio/
lenti rapiunt illud. Inferam⁹ ergo uiolentiā
nobiſmet ipſis: nec pro chriſto mori prime/
ſcamus:quid tam magnū atq; pulcherrimū?
q̄ pacis tempore ad martyrii coronam per/
uenire?ſi morimur: pro chriſto certe mori/
mur:qua morte & merces augetur:& omne
crimen excluditur: omnis ꝯſumatio & ſtat⁹
uitæ martyrio decoratur : hoc fundamētum
uitæ & fidei:hoc præſidium ſalutis:hoc uin
culū libertatis & honoris.Mors quippe in/
tegriorem facit uitam.Mors magis ducit ad
gloriam.Quid eni nobis cum hac luce?qui/
bus lux æterna promittiꝭ:quid cum hui⁹ ui
tæ naturæq; cōmercio? quos cæli altitudo
depoſcit.Intra omniū gloriā pulchrior eſt
pro chriſto mori titulus:& integrior coro/
na ſignatur.Porro nobis cōtemnenda mors
eſt:quibus chriſtus occiſus eſt ante oculos.
Nobis quæſo cōcurrant dominicæ paſſionis
exempla:concurrāt oblata & præmia: quo/
niam miſericordiā præſtantes:miſericordiā
ꝯſequentur .His inflāmati iuuenes cuncti u/
nanimes confeſſione rite expurgati & cōmu
nione:ad funeſtā illam domū non ſine paren
tum & amicoꝝ lachrymis ſe contulerūt. die
nocteq; ſedulo infirmis miniſtrantes:& quā
doq; mortuoꝝ corpora ſepelientes.Demuʒ
fœdata peſtilentia pluribus de ꝯſociis deſū/
ctis reliqui ad paternas domos remearunt.
quod fecit & bernardinus: qui ſtatim febre
concuſſus:& non multopoſt ſaluti reſtitut⁹:
ampla facultate pauperibus erogata: die na
tiuitatis mariæ uirginis:cui⁹ gratia a pueri/
tia quoaduixit ſabbato ieiunauit:beati fran/
ciſci factus eſt imitator:nihil præter habitū
fœmoralia & funiculum poſſidens.& primo
in locū columbarii in ſenenſi territorio con
templationi aptiſſimū deſtinatur : ubi uigi/
liis:ieiuniis:diſciplinis ultra regulæ præcæ
pta:& cilicio corpus macerabat : illuc per
multa miliaria nudis pedibus panis ac uini
collectaʒ elemoſynā humeris afferebat præ
latis obœdiens.hic inter cætera paſſione xp̄i
amariſſime ſcindebaꝭ . qui ſacerdos ordina/
tus quotidie amore ī deū inflāmat⁹ celebra/
bat:ſed altius aſpiciens:& animaꝝ ſalutem
ſitiens:graui ſumpta cruce: ex columbario
ſaggianum:ut ebrius ſpiritu prædicaturus
acceſſit.cui: itegritate prius cognita:a præ/
latis ordinis prædicandi officium conceditꝭ.
ſed quuʒ linguam haberet aliquantulū præ
peditam:facta ad dominū oratione : igneus
e cælo glob⁹ dimittitur: qui ſic eius linguæ
raucitatē decoxit : ꝙ exinde illud ſanctiſſi/
mum nomen ieſus:italiæ urbes:caſtella:uil
las quaſq; perluſtrans expedite non ſine ma
ximo fructu prædicauit.Tunc eniʒ terras &
maria prædones obſidebāt.tunc tanta guel
phorum ac gibillinoꝝ rabies icalluerat: ut
mutuo fraternoq; cruore ruberet italia:pu/
blica ludorum gymnaſia frequentabantur:
uſurarum uoragines inhiabant:uigebat ma
gia:religio parum colebatur: & feſti dies a
ferialibus niſi ſpectaculorum gratia: digno
ſcebantur. ſed quo magis i digebat italia :eo
plus in bernardino ſupernæ gratiæ fauor &
uirtus fœcundauit . Quis enarrare poſſet:
quantum boni per bernardinū conſecuta eſt
italia?per hunc ſedatæ cædes: erecta hoſpi/
talia:extirpatæ fœneratorum rapinæ: adul/
terini fœminarū ornatus cremati . feſti dies
culti.& plures utriuſq; ſexus non ſine mira
culorum ſplendore ad dei ſeruitium ꝯuerſi.
O uiꝝ italiæ frugi.In his itaq; operibus ber
nardinus perſeuerans apud aquilam apru/
cii urbem āno ſalutis.1445.ætatis uero ſuæ
65.uitæ terminum compleuit.Cuius corp⁹
aquilani ciues pluribus diebus inhumatuʒ
tenuerūt:odore ſimul & miraculis fragrās.
& ibidem in monaſterio ſancti frāciſci poſt
modum honorifice ſepelierunt. Et hunc ni/
colaus pontifex quintus anno domini.1450.
ſanctoꝝ catalogo coaceruauit . ſolennis ei⁹
dies.15.calen.iunii coliꝭ . Tranſlatū eſt autē
corpus eius in templum nouum ei dedicatū
anno eiuſdem .1472.6. calendas iunii ſixto
pontifice maximo eius pontificatus anno
primo.

¶De ſancto bonauentura epiſcopo & con/
feſſore. XII

BOnauentura epiſcopus albanē/
ſis & cardinalis de balneo regio
oriundus ex uoto matris pro ip/
ſius infirmitate adhuc pueruli
beati franciſci habituʒ ſuſcæpit:
qui ſub alexandro de halis theologiæ & mo
rum ſic euaſit integerrimus:ut ſæpius de eo
diceret alexander. Verus iſraelita eſt iſte:in
quo adam non peccaſſe uidetur. Hic annoꝝ
trigintaquinq; inter tot uenerabiles religio
nis patres propter ſuam perfectionem fact⁹
miniſter:regulam beati franciſci periclitan
teʒ narbonæ ī generali capl'o reformauit: &
magiſtri giraldi apologeticū libellū cōtra
minores ſubtiliter confutauit . Hic in beati
antonii tranſlatione patauium.52.anno obi
tus eius:linguam recentem ac rubicūdā in
manibus tenens:inter lachrymas ſic ait . O
lingua:quæ deum ſemper benedixiſti:& ali
os benedicere docuiſti:nunc perſpicue cer/
nitur:quanti meriti fueris apud deuʒ: & ſic
oſculans depoſuit. Laborante uero difficul/
tatibus romana ſede : a gregorio pontifice
undecimo & ſacro ſenatu cardinalis & ep̄s
albanenſis quāuis renuens proclamatur:&

ſtatim ad ꝯcilium lugdunenſe cum rotho/
magenſe & tripolitano epiſcopis de rebus
arduis pertractãdis deſtinatur:in quo adeo
prudenter græcorum hæreſes compoſuit:
ꝙ omnes præſente tunc paleologo eoꝝ im/
peratore:libere ſe deinceps romanæ ſedi pa
rere uelle profiterent̄.Hic libros edidit inti
tulatos.De ſepté uiſionibus.Sententiæ ſen/
tentiarum.Sup euangeliis:præſertim luce.
Officiũ de cruce.Officiũ beati franciſci: &
de eius uita.De ſex alis ſeraphin.Itinerariũ
mentis in deum.Alterum in ſeipſum. Defen
ſorium religionis mendicantiũ. Arbor cru/
cis.Breuiloquia.Sermones dominicales.Su
per euangeliis & epiſtolis per ãni circulũ.
Compendium ueritatis ſacræ ſcripturæ. De
inſtitutiõe nouitiorum.De ſtimulo amoris.
pharetra.Multa in officio reformauit & ad/
didit. Et alia plura opuſcula uſq; ad trice/
narium numerum:quæ in partibus galliaꝝ
frequenter in manibus habẽtur. Et ſic in pa
ri ſanctitate & opum fructu proficiẽs ex hu
manis ſublatus eſt ãno domini.1274.tertio
idus iulii ætatis ſuæ.53.lugduni in eccleſia
beati franciſci ſepultus : miraculis radians.
Cuiꝰ cor reliquo corpore incinerato incor/
ruptum inuentum eſt : & a ſixto pontifice
quarto anno ſalutis.1482.ſanctorum ponti
ficum numero aſcriptus eſt.eius feſtum do/
minica ſecunda iulii celebratur.

¶De ſancto alberto confeſſore. XIII

Albertus cõfeſſor gente ſiculus:
drepani ex benedicto & ioanna
parentibus honeſtiſſimis & de/
uotis originem duxit: qui pera/
cto iam uigeſimoſexto ſterilita/
tis anno:nouerũt ſe glorioſæ uirgini:ſiquã
forent ſoboleꝫ ſuſcæpturi:eius ſeruitio eaꝫ
perpetuo dicaturos.qua impetrata poſt té/
poris plenitudinem:Ioanna peperit filium:
in baptiſmo albertum nomine appellatum.
quem ſextum uix attingenté annum in ſpon
ſum puellæ de domo regia pater pluribus
ei ſuadentibus:coniungi annuebat. de quo
cum uxore conferens:tale a diſcreta coniu/
ge reſponſum accæpit. Miror te prudenteꝫ
uirum taliter eſſe mutatum:quod deo & eiꝰ
genitrici promiſimus:huic caduco & fragi
li mundo condonare uelis : non ne oportet
deo reddere?quod eius eſt?nos filium noſtꝝ
deo & matri eius obligauimus: ipſum ſana
conſcientia reuocare nequimus . his patre a
propoſito reuocato:adoleſcens religionem
carmelitam ingreſſus eſt: in qua diſciplinis
& contemplationi uacans.ſummæ ſanctita/
tis & doctrinæ uir effectus eſt : & poſt lau/
dabilem uitam ciuis cæleſtis hieruſalem nõ
abſq; miraculorum illuſtratione.Eius feſtũ
ſeptimo idus auguſti occurrit.

¶De ſcõ ſimpliciano epõ & ꝯfeſſore. XIIII

Simplicianus epſ & confeſſor.ro
mæ uictorino rhetori iam ſeni
familiariſſimus fuit. Poſt cuius
baptiſmũ mediolanũ profectꝰ:
eremiticæ uitæ ſe ita ſequeſtra/
uit: ut ſublime ſcitatis nomẽ adeptꝰ ſit.hũc
beatus ambroſius eiuſdeꝫ urbis epſ uere ut
patrem diligebat.quũ uero auguſtinus ibi/
dem legeret rhetoricam : prædicante beato
ambroſio de manichæorũ opinione cõpun/
ctus ſtatim ad ſimplicianuꝫ ut uirum opti/
mum ſe ꝯtulit.a quo exẽplo uictorini ab ea
reuocatus eſt:& fide ſũma charitate inſtru/
ctus.quẽ poſtmodum btũs ambroſius bap
tizauit:& de nouo ueſtiuit nigro ſuperindu
tum cuculo : & pellicea zona cinxit ſimpli/
cianus . hic ſiqdem defuncto btõ ambroſio
in epiſcopatu ſucceſſit.Et ſi prius deuotus:
tunc imitatione prædeceſſoris factus eſt de/
uotior.mirũ in modum lætabatur in augu/
ſtino alumno . & ei non nullas diſoluendas
quæſtiones dirigebat:cui auguſtinus uti pa
tri uenerãdo:quo ingenio:qua charitate po
terat : dulciter reſcribebat . hic eſt ille ſim/
plicianus.quẽ beatus ambroſiꝰ & proſp ſic
ſanctitate extulerunt: ut hominẽ cum ange/
lis uolare:cum archãgelis cantare:cuꝫ ſera
phin ardere : cum cherubin lucere : & cum
principibus ſedere:dicerent.Sanctus autem
uir diebus & uirtutibus maturus anno dñi.
415.idibus auguſti:carnis ergaſtulum dere
liquit . Cuius corpus in ſuburbanis medio/
lani in eccleſia ſancti ſimpliciani iter cappa
doces martyres.ſiſinnium hoſtiarium & ale
xandrum.honorifice ſepultum eſt.

¶De ſcõ rocho ꝯfeſſore. XV

Rochus confeſſor genere narbo/
nenſis apud montẽpeſulanuꝫ ex
patre ioanne : matre libera pro/
genitus.annorum.xii.corpus ſu
um cœpit abſtinentia caſtigare.
qui mortuis parentibus ampliſſima hæredi
tate in pauperes diſtributa : a principatu ſe
abdicans:oppidis paternis patruo cõmenda
tis:breui ueſte indutus:cum pileo: pera: &
baculo in italiam peregrinꝰ deuenit:& quũ
romã: aquãpendentem:cæſenam:aliaq; plu
rima loca:truci peſtilentia uexata ſigno cru
cis liberaſſet:placentiam eadem lue infectaꝫ
ad quoddã ægrotantiuꝫ hoſpitale diuertit .
quibus omnibus ſimiliter ſanatis: ſtatim ſi/
niſtra coxa ſagitta trãſfigitur.Sed poſt acer
bam paſſionem ſaluteꝫ conſecutus in galliã
armis tunc uexatam remeauit.& in paterno
captꝰ oppido ut explorator carceri detrudi
tur:in quo exacto qnquẽnio i maxima patiẽ

tia & uitæ auſteritate dominū orās ut inuo
cantes nomen ſuum a ſæuiſſima peſtilētia ꝓ
tegerentur:in pace obdormiuit.anno domi
ni.1327.ætatis ſuæ.32.16.cal.ſepē.ad cuius
latus reperta eſt tabella:his litteris inſcrip
ta.Peſte laborantes ad rochi patrociniū cō
fugientes contagionem illam truculentiſſi
maʒ euaſuros ſignifico:quo a patruo cogni
to:inter multas lachrymas:pactis lōgo tra
ctu exequiis ſanctum corpus tradidit ſepul
turæ:eidem templū magni ſumptus erigēs.
Huius uero nomen redeuntes e concilio cō
ſtantiæ ab eo recenter a furenti peſtilentia li
beratæ. anno ſalutis.1415. detulerunt in ita
liam:in qua ob eius innumerabilia miracu
la baſilicæ & ſacella ubiq; in dies eriguntur
& anno eiuſdem .1485.corpus ei⁹ furtim ue
netias delatum a ſenatu deuotiſſime ſuſcæp
tum eſt:&eius nomini tēplū celeberrimū fa
bricatū.Feſtū ipſi⁹.17.cal.ſeptēb.uenerat̄.

¶De ſcō nicolao tolentino ꝯfeſſore.XVI

NIcoaus tolentinus confeſſor: ex
piceno oppido : quod ſancti an
geli nuncupatur : patre compa
gnono:matre amata optimis q
deʒ:religioniſq; cultoribus: qui
dum prole carerent:ex uoto barum apuliæ
oppidum ad ſanctum nicolaum profecti:
peracto deuotionis officio:in patriam redi
erunt:& mox amata filium peperit : quem
ob ſancti reuerentiam nicolaum appellaue
runt.Quum autem ad ſeptennium perueniſ
ſet:ter in hebdomada cœpit ieiunare:& ſuc
cedente ætate:canonic⁹ ſci ſaluatoris effect⁹
exinde in religionem eremitarum beati au
guſtini ſe tranſtulit.q factus ſacerdos in op
pido cinguli: tolētinū miſſus eſt. ubi uacās
orationib⁹:uigiliis:& abſtinentiis:pane tan
tum & aqua contentus:carnē cilicio ferriq;
circulo macerans:præcæpta ſalutis inceſſā
ter afferens : & peccatores ad pœnitentiam
dulciter reuocans:magnas uirtutes opera
tus eſt.Hic amicus dei plures dæmonum il
luſiones perpeſſus eſt.qui eum ab orationi
bus extorquere nitebatur:&bis ab eis adeo
immoderate percuſſus:ut inde ſemper clau
dicauerit.Poſt plurimas diuinas uiſiones:
in quadam infirmitate narrauit : in pueritia
ſua dum ſacerdoti ſacra conficienti aſſiſte
ret:uidiſſe aliquando in ipſius hoſtiæ eleua
tione:ſaluatorem noſtrum tanq̄ puerulum
ſibi applaudentem : & audiuiſſe dicentem.
Innocentes & recti adhæſerunt mihi.& quū
ad annos prouectus eſſet: ea iucunda uiſio
ne caruiſſe.In eremo exiſtens prope piſau
rum:quæ dicitur uallimanens:peregrinum
de auximo cum pluribus aliis : & in urbe
maceratenſi gentilem fratrem conſobrinum
ſuis miſſis:orationibus:& lachrymis de pœ
nis eruit:ut ab eis ꝑ reuelationeʒ intellexit.
eo uiuente apparuit ſtella admirandæ clari
tatis:ab oppido ubi natus erat uſq; tolenti
num:quam ipſe prius uiderat in ſomniis.
At quum eius uitæ finis appropinquaret: ꝑ
ſex mēſes ante in hora matutini angelos ma
gna repletus delectatione concinentes audi
uit:& ſic prædicto ſuæ mortis die: humani
tatis uinculum ſoluit anno domini.1294.
& miraculis in dies ſuccedentibus : inter
quæ.16.defunctos uitæ reddidit: ab euge
nio pontifice quarto pontificatus ſui anno
16.catalogo cōfeſſorum inſertus eſt.Eius fe
ſtiua dies quarto idus ſeptembr.colitur.

¶De ſancto magno epiſcopo. XVII

MAgnus eps ex altino parentibus
nobiliſſimis originē ducens:ere
mum ingreſſus:magnæ uir ſcita
tis euaſit.qui poſtmodum ſacer
dos ordinatus deſolata a longo
bardis altinenſi urbe & pene tota italia ad ci
uitatem nouā:quæ oliʒ heraclea dicebatur:
in ſinu adriatico paludibus munitaʒ: ſe con
tulit.quo ob deuitandas barbarorū peſtes
innumerabiles undiq; ciues declinauerant.
& ibidem magnus ſanctis exhortationibus
longe afflictos maxime refouebat : a quib⁹:
perſpecta ipſius integritate:in epiſcopuʒ ꝓ
motus:q̄to ſublimius dignitate elatus erat:
tanto humilius a ſeipſo deprimebatur:gre
gem ſuum cæleſtibus paſcens:& optime gu
bernans. quadam uice in ſpiritu raptus per
reuelationem monitus eſt:octo eccleſias ea
tempeſtate ædificare. Primam petro apoſto
lo .ſecundam raphaeli angelo. tertiam ſal
uatori.quartam glorioſæ uirgini:quæ nunc
dicitur maria formoſa : nam in formoſo or
natu ei appuit . quintam ioāni baptiſtæ.ſex
tam zachariæ.ſeptimaʒ iuſtinæ.octauā.xii.
apoſtolorū numero. Saluatore & matre cū
ſingulis earum ſanctis ſingillatim appenti
buſ: & loca ædificationuʒ demonſtrantib⁹.
ſuum ibidem ſurrecturæ uenetiaꝝ urbi pa
trociniū fideliter promittentib⁹.qui ciuib⁹
omnia pādens:locis & ſignis prout monit⁹:
inuētis: cū ſuiſ obſequentiſſimiſ filiiſ: ut ta
le tamq; fidū urbi patrociniū nāciſcerent̄:n̄
lōgo poſt tpe eaſ honorificaſ erexerūt.Scūſ
uero magn⁹ nō tā noie q̄ effectu dieꝝ plen⁹
& bonoꝝ opeꝝ ꝑfect⁹ eſt ad dn̄m:ſuorum
mercedē laboꝝ ſuſcæptur⁹:& cū uberrimo
oium fletu honorifice ſepult⁹ miraculis ui
uens.Cui⁹ corp⁹ anno dn̄i .1206.pridie no.
octobr.uenetias in eccleſiā ſci hieremiæ trā
ſlatū ē adhuc miraculis florēs. & ea dies in
ei⁹ honorem celebratur

¶De ſcō iunone ꝑſbr̄o & ꝯfeſſore. XVIII

Vno præſbyter & ꝯfeſſor. natiōe britānus: cilicio iuxta carnem indutus: & ueſtibꝰ: quæ paupes decēt religioſos: ieiunia eccleſiæ pane & aqua perſoluēs: feria q̄rta & ſabbato inſup ieiunabat. & nihil circa horas canonicas prætermittebat. dormiebat niſi neceſſitate ꝯpulſus: & ſup nudā terrā uel elledā nodoſis uirgis cōtextā: libro bibliæ pro ceruicali. & adeo hoſpitalis erat: ꝙ raro domi ſine paupibꝰ inueniebat: quorum neceſſitatibꝰ de bonis ſuis alacriter ſuppeditabat. quodā die in cubiculo per dieſ quinqꝫ cū noctibus abſqꝫ cibo i contēplatiōe perſeuerauit: nullā facie præferēs macerationē. quotidie niſi legitime impeditꝰ ita deuotiſſime celebrabat: ꝙ die una q̄dam globus magni ſplendoris circa corpꝰ xp̄i & calicem in eoꝝ eleuatione emicuit. Scūs autem iuno in laudabilibꝰ uirtutū propoſitis ultimuꝫ diē fœliciter peregit. 6. cal. nouembris.

De ſcō uolfgango ep̄o & ꝯfeſſore. XIX

Olfgangus ep̄us & ꝯfeſſor. gente alemanus: proſapia ingenuꝰ: primo canonicus: mox in ſueuia cœnobita affectās pegrinari: a beato othmaro uiſionē accæpit poſt annuꝫ uigeſimūſecundum: futurum ep̄um: & ubi eiꝰ memoria colitur: obituꝝ. qua habita per alemaniā in noricum: in pannoniæ ꝯfinia gratia prædicandi deuenit: ubi a peregrino pictauenſi ep̄o ſuſcipitur: & benigne fouetur: pro quo: integritate uiri cognita: p legationem & marchicomitis cōſiliarii ſuggeſtionem ab othone ſecundo imperatore ratiſbonæ ep̄atum impetrauit: optime ꝯuenire iudicans ſi uſq̄ abundat bona uoluntas: ut eam etiā ad bona opa procedere faciat collata facultas. Btūs itaqꝫ uolfgāgꝰ oībꝰ poſtpoſitis ep̄us eligitur: & ſtati ad eū legati diriguntur. quibuſcum poſt diuturnā cuꝫ peregrino ep̄o ꝯſultationem in occidentales bauariæ partis tetendit. & ante impatorem ꝓſtratus ſe indignuꝫ exclamās reluctando ratiſbonēſis ep̄us ſancitur. Vbi in plurimis ſāctitatis operibus fœliciter requieuit pridie cal. nouembris.

De ſcō othmaro abbate. XX

Thmarꝰ abbas p̄ria alemanꝰ ſancti florini priꝰſacerdos: mox cællæ beati galli præſes: poſtremo a pipino rege ob ſuæ uitæ ſcitatē in abbatem eiuſdē eremi ꝯfirmatus: haud procul a monaſterio cæcis paupibus ꝯſtruxit habitaculū: ubi eis ſolicite miniſtrabat. Interea Vuarinꝰ & ruthardus illius prouinciæ tyrāni potiuſ q̄ miniſtri eius loci bona occupant: Hoc btūs othmarus pipino denunciat. quā ob rem indignati miniſtri eū capi iubent: & lamperto eiuſdē cœnobii ſr̄e adducto de adulterio innocēter accuſatum in inſulā rheni relegant. ubi m̄ltas pꝑpeſſus calamitates in xp̄i ꝯfeſſione uitæ terminū ꝯpleuit. 16. cal. decēbris. ibidē ſepultus. Lamperto dignas falſitatis pœnas miſerabiliter luente. Cuius corpus poſt decēniū incorruptum ad monaſteriū bt̄i galli p cōſtantinenſem lacū delatū eſt. ubi honorifice ꝯditum miraculis coruſcat.

De ſcō conrado ep̄o. XXI

Onradus ep̄us genere alemanus pentibus nobilis & uirtutibus: a nothingo ꝯſtantinēſi ep̄o: cauſarum auditor epiſcopatui præfectus: ſuccedēte tempore: & eius perfectione maiori eccleſiæ præponitur. Et hinc defuncto nothingo a ſcō uldarico poſt indictum triduanū ieiuniū conſtantiæ ep̄us q̄uis renitens ꝯſtituitur. ubi tris erexit eccleſias. in quaꝝ una uidelicet bt̄i mauritii ſepulchrum dn̄i ſimillimū illi hieruſalem extrui curauit. Et dei genitricis tēpluꝫ precioſis reliquiis decorauit. hic ter deuotione ꝯpulſus tranſfretatus eſt hieruſaleꝫ. In die paſchæ pfecta ꝯſecratione: araneā in calicē lapſam fiducialiter aſſumpſit: quæ: ip̄o ad menſaꝫ expectante: miraculoſe omnibꝰuidētibus: ore eius aperto: exiuit. hic gebhardo adoleſcenti: poſt gamelonū ſibi ſucceſſurum in ep̄alē ſedem prædixit. qđ euenit: & ſic inter optimas operationes in dn̄o diē clauſit extrēmū ān̄o ſalutis. 976. epiſcopatus ſui. 62. 6. cal. decembris.

De ſancto hoſimundo epiſcopo & confeſſore. XXII

Oſimundus ep̄s & confeſſor p̄ria anglicus ex regia ducaliqꝫ ſtirpe progenitꝰ: poſt laudabiliter exactam adoleſcentiā: de bonis ſuis ſariſberiēſeꝫ eccleſiaꝫ & ampliauit: & prædiis ſui cōitatus uorſetiæ affatim ditauit: libris: calicibus: crucibꝰ: indumentis: & quæ cathedralē decēt eccleſiam pia liberalitate donatis: in qua ſuis exigentibꝰme ritis: poſt ep̄i deceſſum ſubordinatus antiſtes icredibili pfectione & gr̄a cōmiſſuꝫ ſibi gregē paſcebat. hic ob declinandam in diuinis confuſionem: librum conſtitutionum: quo fere omnes utūtur eccleſiæ: cōpoſuit. nec non alia ualde perutilia. qui poſt multa uirtutum opera zelanteꝫ animaꝫ reddidit creatori: ibidem ſepultus. Inter miraculoꝝ aceruos: plures ſua morte mortuos uiuificans. Et ān̄o dn̄i. 1457. pridie no. decēbris. quo die aiām exhalauit: per calliſtū papam tertium ſcōꝝ catalogo ſubſcriptus.

¶De ſancta othilia uirgine. XXIII

OThilia uirgo a natiuitate cæca:
quam patre occidere uolēte: ma
ter ſecreto alendá cõmiſit:in mo
naſterio palmæ educata: ab erar
do bauariæ ep̄o diuinitus moni/
to:baptizata uiſum accæpit: quæ in religio
ne proficiens: fratri de parētis recõciliatio/
ne & reditu ſuauiſſimas litteras mittens : ab
eo:patre renuēte & inſcio:ſuſcipitur:ex quo
ita a patre cæſus fuit:ut inde obierit. Cuius
obitu cõmotus pater othiliæ monaſterium
erexit.in quo pane hordeaceo præter dies fe
ſtos:pelle urſi pro lecto:& pro puluinari la
pide in ſumma uite auſteritate degebat.De/
functo uero patre:per ſpiritum agnoſcens:
orationibus ſuis eũ a purgatorii pœnis libe
rauit.Et quia baptiſmatis gratia lumen ocu
lorum habebat. Ioannē baptiſtā ſpecialiter
uenerabatur:cui eccleſiā eidem erigere co/
gitanti nocte quadā ſanctꝰ apparuit magna
cum luce: formā ipſius demonſtrans & men
ſuram:in cuius ædificatione:orationibꝰ ſuis
uas uino uacuũ impleuit.Tandem ſinis præ
ſcia inter cõuocatas ſorores animā deo remi
ſit.Cuius nutricis dextra māma:qua othiliā
lactauerat:trāſactis iam obitus eius.80. an
nis:integra eſt inuenta.

¶De ſancto ſabino ep̄o & martyre. XXIIII

SAabinꝰ ep̄s mediolanenſis beatæ
catharinæ deuotus fuit. qui cuȝ
theodoro abbate caſſinenſi:uiſi/
tato dn̄i ſepulchro ad montē ſi/
na adiens a ſæuiſſimo turcoruȝ
duce a ſoldano redeunte capit̄:& eius fami
lia trucidata:ipſi & theodoro catharinā in/
uocantibus mutilant̄ membra:qui ob igno
miniam ipſo duce comitante uehunt̄ ad ca/
tharinæ tumuluȝ:interim expirauit theodo
rus:& ſabinus:ut ualuit exhibitis precibus
ſanatur.& mutuo a beata catharina ſuſcipit
linguaȝ græco latinoq; idiomate pitiſſimā:
& inſuper anulum cuȝ carthula in tribꝰ li/
neis aureis litteris hæc ꝯtinente. Sabine hæ
ſunt inter me & te ſigna dilectionis ꝑpetuæ.
Fecit tibi meritum ingens dolor:faciet tibi
gaudium uehemens amor.Ducem baptiza/
bis:ſanus ad propria remeabis. ſicq; decen/
nio explero laudabiliter mecum eris in cæ/
leſti palatio .Tunc peractis:quæ præcæpe/
rat beata catharina ſuſcitatur abbas: quibꝰ
uiſis baptizatur dux: & uenditis omnibus:
portione facultatis ibidem relicta : reſiduũ
cum epiſcopo & abbate ſecum romā aſpor/
tauit:& conſtructo monaſterio: quæ dicit̄
aula dei:in honorem beatæ catharinæ: mo/
nachali habitu in monte caſſinenſi quoad/
uixit: chriſto deuotiſſime militauit . Sabi/
nus uero peracto decennnio : deo ſpiritum
efflauit:quo ſine lingua reperto:nemo ambi
git:quin ab eo beata catharina mutuo dataȝ
exægerit.In quorum ſidem anulꝰ&carthula
apud mediolanum uſq; in p̄ſens ſeruant̄.

Omnis ꝯſūmatōis vidi finem
Latū mandatū tuū nimis
M. Io. pluemt
licentis

1160 A744

5085

980.-
URV.-

BOSTON PUBLIC LIBRARY

HQSS